(2 Parts in 1 vol.)

Suomalainen Sana-Kirja.

LEXICON LINGUÆ FINNICÆ,

CUM INTERPRETATIONE DUPLICI,

COPIOSIORE LATINA, BREVIORE GERMANICA.

TOMUS PRIOR.

A — M.

AUCTORE

GUSTAVO RENVALL,

PHIL. DOCT., PRÆPOSITO & PASTORE IN USKELA.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

MDCCCXXVI.

ILLUSTRISSIMO ET GENEROSISSIMO

COMITI,

IMPERII RUSSICI CANCELLARIO

&c. &c.

EXCELLENTISSIMO DOMINO

NICOLAO PETRIDAE RUMAENZOFF,

LITTERARUM LITTERATORUMQUE

FAUTORI MUNIFICENTISSIMO

SACRUM.

Lecturis Salutem et Officia!

Qua potes, excusa: nec amici desere causam,
Et veniam pro laude peto: laudatus abunde,
Non fastiditus si tibi Lector ero.

Ovidius.

Octoginta jam præterlapsi sunt anni ex eo, quo in lucem prodiit *Fennici Lexici Tentamen*, quod Rever. q. Episcopus Borgoënsis, deinde Scarensis, Th. Doct. Dan. Juslenius finnice, latine et svethice conscripsit et Holmiæ a. 1745 typis evulgandum curavit. Hocce autem ultimum, idemque fere unicum Linguæ Finnicæ vocabularium alphabeticum (nam quæ antea divulgatæ erant Finnicæ Nomenclaturæ, vocabularii nomen vix merentur) "prolixo etsi labore, longo tempore et multorum consiliis congestum", cum non solum valde sit mancum, sed simul ita jam raruerit seu potius evanuerit, ut pecunia vix esset comparandum, diu dudumque tam Nostrates, linguæ vernaculæ curiosos, quam Historiæ septemtrionalis Cultores quoscumque vehemens tenuit desiderium Lexici Finnici novi, diligentius, accuratius et copiosius consignandi.

Maximum igitur, ut solitus erat, non tam Nationi Finnicæ, quam potius toti eruditorum orbi in eo exhibuit documentum amoris in res litterarias et liberalitatis ingentis, Excellentissimus Imperii Russici Cancellarius etc. etc. Illustrissimus Comes Nicolaus Petrides Rumænzoff, nuper mortalibus ereptus, quod benignissime significaverit, sese præstiturum impensas ad Lexicon novum Finnico-Latinum elaborandum et evulgandum necessarias. Mæcenas namque et Fautor omnis rei litterariæ laudatissimus, lautissimus, qui aliis studii historici fontibus exquirendis et eruendis sumtus fere innumeros impenderat, cum intelligeret quam sit fatis gentium septemtrionalium primævis rite detegendis et explicandis necessaria cognitio linguæ finnicæ accurata, non destitit, quominus etiam huic litterarum parti succurreret et studium antiquitatum borealium sublevaret.

Primi vero Auctores capti consilii de tali Lexico elaborando sunt duumviri, Consiliarius Status et Academicus Petropolitanus, Nobilissimus Phil. Krug, et Danorum Professor Celeberrimus Erasm. Chr. Rask, quorum Ille, studii historici Cultor inclytissimus, in Russia hodie facile maximus, et Hic linguarum fere omnium Scrutator ingeniosissimus, peritissimus, peregrinatorque diligentissimus, anno 1818 Petropoli commorans, mentem de ejusmodi Lexico edendo injecerunt Illustrissimo Comiti, rationemque definierunt vel formam operis conscribendi, et negotium grave peragendum mihi commiserunt.

Inde igitur petendum esse ortum hujus Lexici, inde sumtus in hoc congerendo et evulgando necessarios, gratissima decet mente ante omnia significare.

De laboribus nostris et molestiis in hocce opere obviis, non est quod multis disseramus. Quantum potuimus, fecimus, et quantum vacavimus. Addant alii desideranda, corrigant emendanda. cfr. §. 1. præfationis Lexici Jusleniani.

 Oportet

Oportet vero ut fontes, quos in hocce Lexico conficiendo nobis adire contigit, ejusque indolem et ordinem diligentius indicemus.

Sunt igitur fontes, ex quibus hausimus:

1:o Vocabularia Finnica ante nos typis impressa, inter quæ eminet opus Juslenianum supra citatum, neque tamen neglectis iis, quæ Schroderus et Florinus antea collegerant 1).

2:o Collectiones Vocabulorum Finnicorum manu scriptas, quibus uti licuit, quarumque primo loco nominandus est *Thesaurus Finnicus*, a Plur. Rever. q. Sacellano in Siikajoki Ostrobotniæ, Mag. Christfr. Ganander, annis 1785—1787 Svethice conscriptus, quem hodie possidet Bibliotheca Acad. Aboënsis 2). Hocce opus vastum et indefessa manu congestum, 364 plagulis chartaceis constans, præcipuo nobis fuit subsidio, aliis tamen simul curate perceptis vocabulorum Indicibus brevioribus haud paucis, quos invenimus, quique variis temporibus et ex provinciis l. dialectis variis sunt consignati. Inter horum Auctores citandi sunt Henr. Gabr. Porthan, ad Acad. Aboëns. q. Professor Celeb., Consiliarius Cancellariæ Regiæ et Eques, a. 1804 fato perfunctus, Finnorum decus et lumen 3), Elias Lagus, Pastor in Tôfsala eruditissimus, Professoris et Præpositi titulo ornatus, haud pridem exstinctus. et Jac. Judén, Secretarius Wiburgi urbicus, linguæ Finnicæ cultor nostri temporis dexterrimus.

3:o) Quæ nosmet partim varios Finnorum libros perscrutantes 4), partim varias Finlandiæ provincias peragrantes, ipsi excerpsimus et annotavimus.

Cum vero ex fontibus tam diversis expromta sint quæ congessimus et ordinavimus, cumque maxima pars vocabulorum in opere nostro occurrentium manu aliena sit collecta et nobis oblata, speramus, errata et mendas in vocum formis et significationibus forte obvias, L. b. non ubique nobis esse attributurum.

Postularunt, a quibus ratio hujus Lexici primaria erat constituenda, ita id conscribi, ut lingua Latina præcipuas occuparet partes, significationes vero vocum Germanicæ vel Teutonicæ simul breviter adjicerentur, omnes contra evitarentur disquisitiones historicæ et grammaticæ pariter de originibus linguæ Finnicæ ac de cognatione vocum Finnicarum cum linguis vicinis septemtrionalibus Estonica, Lapponica, Hungarica, Russica, Gothica l. Islandica etc. quod igitur teneant nostrates id forte præoptaturi, ut opus hoc Svethice conscriptum esset.

In

---

1). Indicem et Lexicorum et Grammaticarum linguæ Finnicæ habes in Dissert. nostra Acad. *de Signis Relationum Nominalium in lingua Fennica* partt. VIII, Aboæ a. 1815—1817 pag. 6 sequ. Quibus adde recentiores: *Finnische Sprachlehre* von J. Strahlmann, St. Petersburg 1816, *Försök till utredande af Finska Språkets Grammatik* af J. Judén, Wib. 1818, *Finsk Grammatik* af R. von Becker, Åbo 1824.

2). De hocce Thesauro cfr. Porthan Diss. de dialectis, et Tengström Oratio Fubebris, infra citanda.

3). Cfr. *Oratio Funebris in memoriam Henr. Gabr. Porthan* a J. Tengström, Aboæ 1804 dicta et 1821 typis impressa.

4). Dolentes indicemus, necesse est, librorum recentius impressorum sequentes tam sero nobis in manus incidisse, ut illis uti haud licuerit, scil. Grammat. Finnic. Beckerianam, supra citatam, nec non *Finnische Runen*, finnisch und deutsch, von D:r R. H. von Schröter, Upsal. 1819, et Suomen Kansan wanhoja Runoja a Z. Topelio, partt. III, Aboæ 1822—1826.

In significationibus vocum Germanicis apponendis auxilio usi sumus amicissimo et indefesso Juvenis eruditissimi, Phil. Doct. et Histor. Docentis Acad. Præclarissimi Gabr. Rein, Wiburgensis, quod gratissima mente agnoscimus, monentes, quæ hac in parte forsan obrepserunt vitia, nobis esse tribuenda, non Illi, cujus manus auxiliatrix non ubique adesse, nec omnia perficere vacavit.

Ad Dialectorum Finnicarum variationes et aures et animum diligentissime attendimus. Quæ autem dialecti 5) etsi tam sint multæ, ut cuique provinciæ, immo cuique fere territorio singulo, singuli sint loquendi modi, omnes tamen, æque atque origines Nationis, terram nostram hodie incolentis, in duas facile abeunt classes, quæ sunt 1:o dialectus *Inferior* sive meridio-occidentalis, quæ viget per loca Finlandiæ maritima (exceptis insulis et oris quas Svecorum tenent coloni), per Tavastiam usque ad paroecias Heinola et Jåmså, per Satacundiam usque ad paroeciam Ruovesi, item per Ostrobotniam usque ad jugum terræ Maanselkä, complectens varietates a nobis citatas Abol. Nyl. Tav. Sat. Botn. et 2:o dialectus *Superior* sive boreo-orientalis, valens in provinciis interioribus, a mari remotis, quæ complectitur varietates quas Sav. Carl. Caj. Olon. nos appellavimus 6). Ex his dialectis inter sese varie commixtis, alii exorti sunt loquendi modi multiplices, quales sunt dial. Ul. & Wib. nec non aliæ per loca terræ media occurentes.

Diversa et propria utriusque harum dialectorum forma l. ingenium ex his conspicitur:

Dialectus Inferior.	Dialectus Superior.
me, te, he	myö, työ, hyö.
me tulemme, olimme	myö tullaan, oltiin.
hän tulee, menee, ottaa	hän tuloo, mänöö, ottoo.
haapaa, maata	hoapoo, moata.

---

5). Dialectos Finnorum diligentissime et acute, ut solebat, percensere et examinare aggrediebatur laudatissimus Porthan in Dissert. Acad. *de præcipuis Dialectis linguæ Fennicæ*, cujus vero non nisi part. I. apparuit Aboæ 1801, Resp. J. Sarelio.

6). Porthan (l. c.) illam appellat dial. *Communiorem*, quia in scriptis Finnorum sæpius occurrit, hanc vero *Savonicam*, etsi præter Savolaxiam, plus minusve mutata, usu venit in Carelia, in ditione Cajaneburgensi, in Tavastia et Satacundia septemtrionali (Sysmå, Rautalampi, Laukas, Keuru etc.), in præfecturis Uleåburgensi et Wiburgensi passim, nec non in Ingria (Watialaiset), in ditione Olonetsensi (Aunulaiset), et Archangelica. Potius igitur appelletur dialectus *Carelica*, nam una cum gente Careliorum in Finlandiam immigravit.

Noli quærere, quænam harum dialectorum sit præstantior. Ut quondam in Græcia, ita fere hodie inter Finnos omnis dialectus est bona, modo sit genuina, incorrupta et regularis genioque linguæ totius conveniens. Ut vero quondam Ionica plerumque in Carminibus, Attica autem prævalebat in sermone prosaico, ita putamus dial. Superiorem Carminibus Finnorum Runot esse dicandam, Inferiorem vero, maxime Satacundiæ Superioris (quæ media occupat hujus dialecti loca, quæque et ob situm regionis centralem et ob usum in scriptis diutinum per totam fere Finlandiam jam est nota), in vita communi esse præferendam, copiis tamen dialectorum aliarum scite adauctam et ditatam, prudenterque concinnatam, ornatam.

pää, sääri, wäärää	peä, seäri, weäree.
madon, wedän, tahdon	maon, weän, tahon.
tuodaan, wiedään	tuuwaan, wiijään.
methä, witha, kathon, Abol. Sat.	mehtä, wihta, kahton, Sav. Caj.
mettä, witta, katton, Tav. Botn.	medsä, widsa, kadson, Wib.
meẟsä, wiẟsa, kaẟson, Nyl.	metschä, witscha, katschon, Olon.
Sonus vocis cultior, elegantior l. urbanior	Sonus apertior, crassior et agrestis, judice Porthan.

Dialectus Abol. nimis est svethizans, Olon. nimis russjzans: ceterarum vero dialectorum cuique suæ sunt laudes, suaque vitia: quare nulla talis est ut tota et sola usui communi jure commendari possit. Ut enim materia linguæ sive vocabula ex omnibus provinciis diligenter sunt colligenda et scite adhibenda, ita etiam forma linguæ ex harmonia l. analogia cunctarum dialectorum est definienda.

In libris Finnorum, maxime prosaicis, prævalere solet dial. Inferior, olim ea quæ circa Aboam est usitata, manca, mutilata et varie corrupta, hodie vero purior, quæ in Satacundia superiori vel in regione infra oppidulum Tammerfors usu venit. In carminibus autem Finnicis, Runot dictis, vel hodie prævalet dial. Superior.

Est autem maxima pars vocabulorum Finnicorum omnibus dialectis communis, perplurimæ voces plerisque quidem usitatæ. Alia contra sunt haud pauca vocabula, quæ soli dial. Inferiori aut soli Superiori sunt propria, vel quæ in alia atque alia varium habent significatum et vim e. c. kehtaan et wiitsin, lauka et rihma. Alia demum, quæ nisi in una provincia, vel quidem in uno territorio usu veniunt, linguæ tamen communi ditandæ et augendæ valde sunt utilia.

Omnium igitur dialectorum opes nos, quantum valuimus, studiose perscrutati sumus, diversaque vocabula et vocum significationes quascumque, quæ nobis innotuerunt, avide annotavimus. Fatendum tamen est, dial. Inferioris copias gnavius esse percensas et præcerptas, sed Superioris varietates vel hodie parcius examinatas: quare uber restat messis futuro Lexicographo colligenda.

Sedem vocabulorum, quæ omnibus vel plerisque quidem dialectis sunt communia, necesse haud erat indicare. Eorum vero, quæ soli Inferiori vel soli Superiori sunt propria, aut non nisi in una provincia usitata, patriam jugiter annotavimus, quoad rescivimus. Haud pauca tamen sunt, quorum locus domesticus nobis est ignotus, ideoque non indicatus.

Permulta sunt vocabula, quæ in dialectis variis variam induunt formam e. c. akkuna, aakkuna et ikkuna, adun, aadun et aatun, ainoa, ainoo l. aino, ainua, ainiket et ainikki etc. etc. quæ diversis tribuenda sunt dialectis. Quarum formarum variarum eas diligenter et ubique annotavimus, quæ qs. fortuitæ sunt et inconstantes, ideoque ex regulis perpetuis non cognoscendæ. Alias contra formarum varietates consulto omisimus, quia sunt perpetuæ et constantes, quasque igitur Lector quisque facile subjungere vel inserere valet ex tenore harum regularum.

1:o Dialecti Inferioris d tremulum (Islandor. ẟ punctum? Angl. th mollius?), dial. Superior semper negligit vel excludit. Vocabula igitur Lexici nostri e. c. ahdet, ahdas, ahdistan, edes, edellinen etc. excluso d, in dial. Superioris transeunt formam sc. ahet, ahas, ahistan, e'es, e'ellinen. Interdum tamen, ut concursus vocalium vel hiatus aures lædens evitetur, Superiores pro d substituunt w aut j e. c. kuuwen, rauwan, pöywän, mawon pro kuuden, raudan, pöydän, madon, nec non wiijen, neijen, laijun pro wiiden, neiden, laiduin. Rarius d vertunt in t, e. c. pitempi pro pidempi. — Incolæ vero media inter Infer. et Super. tenentes loca, maxime passim in Tavastia, utrique dialecto indulgentes, sed neutram bene callentes, male dicunt ahlet,

let, ahlas, ahlistan, eles etc. aut ahrèt, ahras, ahristan, eres: quod notandum, non imitandum.

2:o Sonus ts (antique tz), quem nos ex usu in scriptis antiquo retinuimus, in ore Finnorum hodie valde variat, ita ut Sat. & Abol. passim eloquantur th adspiratum (Angl. th durius? Island. þ thor? 7), Tav. et Botn. tt, Nyl. ss blæsum, Sav. & Caj. ht, Wib. & Ingri ds l. ts, Olon. et Carl. passim tsch, e. c. metsä, witsa, katson, Abol. & Sat. methä, witha, kathon, Tav. & Botn. mettä, witta, katton, Nyl. blæse messä, wissa, kasson, Sav. Caj. mehtä, wihta, kahton, Wib. & Ingri medsä, widsa, kadson l. metsä, witsa, katson, Olon. & Carl. metschä, witscha, katschon. Ab origine tamen non nisi duo fuisse videntur soni sc. Infer. th aspiratus et Super. ds vel ts blæsus, ex quibus vero commixtis ceteri sunt exorti. Sunt qui pro ts potius z esse scribendum autument, ut huic sono singulari et simplici, æque ac d tremulo, suus sit character l. littera singularis et simplex: quibus nos facile cedimus, etsi de scribendi more magis solito decedere noluimus.

3:o Ubi in vocabulis flectendis et derivandis ex syllaba finali lk, rk, hk, littera k excidit, ibi ejus loco Inferiores plerique producunt vocalem, quod autem Superiores negligunt, e. c. ex jalka fit Genit. Infer. jalaan, Super. jalan, ex kulku fit Gen. kuluun vel kulun, ex korko fit koroon vel koron, ex turku turuun l. turun, ex tuhka tuhaan l. tuhan, it. solki soleen l. solen, kylki kyleen l. kylen, härkä härään l. härän, nälkä nälään l. nälän, hylky hylyyn l. hylyn, it. Infer. poheet, Super. pohet pohkeen, raheet l. rahet rahkeen, it. halkean haleeta l. haleta, herkeän hereetä l. heretä, it. nyleen l. nylen nylkeä, kuleen l. kulen kulkea, säreen l. sären särkeä, it. Infer. jalaas, juliistan, Super. jalas, julistan a jalka, julki, kuleetan l. kuletan a kulkea, peläätän l. pelätän a pelkään, waleeta l. waleta a walkean, walkenen et s. p. — Præcedente autem vocali l. ng etiam Inferiores brevem amant vocalem e. c. ex wika fit wian (non wiaan), rako raon, sika sian, reikä reijän, lanka langan, excipe aika et poika, in quibus i mutatur in j sc. Genit. Infer. ajaan, pojaan, Super. ajan, pojan.

Sed dial. Abol. quæ in libris Finnicis est usitatissima, et quam idcirco et nos sumus secuti, hac in parte ita procedere solet, ut a) subsequente vocali majore a, o, u, instar dial. Superioris vocalem corripiat, interdum pro k substituat w, e. c. ex jalka fit jalan, kulku kulun, korko korwon, turku turun, tuhka tuhwan, rako rawon, aika ajan, poika pojan etc. sed b) Abol. æque ac Sat. Ul. plerumque vertunt k in j subsequente vocali media e, i, aut minore ä, ö, y, e. c. solki soljen, kylki kyljen, härkä härjän, nälkä näljän, hylky hyljyn l. hylyn, it. pohjet l. pohet pohkeen, rahjet l. rahet, it. halkean haljeta, herkeän herjetä, nyljen nylkeä, kuljen kulkea, särjen särkeä, it. kuljetan, peljätän, waljeta.

4:o Diphthongos Infer. ai, oi, ui, ei, äi, öi, yi, in syllaba vocum secunda et sequentibus Super. sæpe negligunt e. c. Infer. aamuinen, aikainen, aikailen, sanoi, Super. aamunen, aikanen, aikalen, sano. Interdum tamen nomina Adject. in inen purum, Super. eloquuntur per hinen e. c. kalainen vel kalahinen, sateinen l. satehinen, jokainen l. jokahinen l. jokahainen, et. s. p.

5:o

---

7). Notatu dignum est, sonos Islandorum ð et þ, in tota Scandinavia jamjam obsoletos, in Finnorum dial. Abol. ni fallor, hodie occurrere, quod æque ac vocabula non pauca utrisque communia (haukka, laukka, kumppani etc.) commercium inter Islandos (Scandinavos vetustos) et Finnos perantiquum indicare videntur. Commercium Finnorum cum Russis veteribus comprobant perplurimæ voces communes e. c. pappi, kummi, saapas, sirppi, lusikka, tawara etc. Vestigia item commercii Hanseatici in Finlandia habes in vocabulis sakka, meri, mylly, pelto G. Feld etc.

5:o Nomina Adject. in ia, iä aliis in dial. exeunt in ea, eä, aut ee e. c. koria, makia, kipiä, al. korea, makea, kipeä al. koree, makee, kipee, it. Nomina Subst. in et, ceu aliis dial. terminantur in es l. eh e. c. huonet, huones et huoneh, sadet sades l. sadeh, homet, homes l. homeh.

6:o Nomina Subst. & Adj. in as aan, äs ään, et eeu l. es een, is iin origine tenus sunt imparisyllabica e. c. hammas hampahan, taiwas taiwahan, seiwäs seipähän, ainet ainehen, ahnes ahnehen, kaunis kaunihin etc. quorum tamen Genitivi hodie, eliso h, a plerisque contrahuntur in hampaan, taiwaan, seipään, aineen, ahneen, kauniin, sed Abol. male hampan, taiwan, seipän, ainen, ahnen, kaunin. — Eadem est ratio Nominum ex ejusmodi radicibus derivatorum e. c. hampahallinen l. hampaallinen, hampahatoin l. hampaatoin, taiwahallinen l. taiwaallinen, huonehellinen l. huoneellinen etc. sed Abol. male hampallinen, taiwallinen, hampatoin, huonellinen.

7:o Ex Nominibus imparisyllabicis in ain, oin, uin, ein, äin, öin, yin dial. Super. sæpe elidit i e. c. awain l. awan, suutoin l. suuton, laiduin l. laidun (laijun), syytöin l. syytön et s. p. Ex Genitivo horum Nominum omnes fere dialecti i excludunt e. c. awaimen, suuttoman, laitumen, (rar. awaimen, laituimen).

8:o Verba polysyllabica in oitsen oita et öitsen öitä dial. Super. contrahit in oin oida (oija) et öin öidä (öijä), e. c. Infer. kapaloitsen loita, hämäröitsen röitä, Super. kapaloin loida l. loija, hämäröin röidä l. röijä.

9) Verba in en ea et en eä, dial. Super. irregulariter format in en ia vel en iä e. c. luen Inf. lukea, Super. lukia, suljen sulkea l. sulkia, syljen sylkeä l. sylkiä, it. Verba in ean et eän dial. Super. male mutat in ian et iän e. c. Infer. rupean, repeän, häpeän kerkeän, Super. rupian, repiän, häpiän, kerkiän.

10:o Verba in ean, ian, oan, uan, eän, iän, öän, yän alibi formantur vel contrahuntur in een, iin, oon, uun, öön, yyn e. c. rupean, repeän, eriän, janoan etc. al. rupeen, repeen, eriin, janoon et s. p.

11:o Infer. aa longum Super. vertunt in oa l. ua sed in secunda et sequentibus syllabis sæpe in oo, e. c. Infer. haapaa, maa, ottaa, Super. hoapoo l. huapoo, moa l. mua, ottoo; it. Infer. ää longum Super. eloquuntur eä l. iä, sed in secunda et sequ. sæpe ee l. öö, e. c. Infer. pää, sääri, wääräå, määrää, Super. peä l. piä, seäri l. siäri, weäree l. weäröö, meäröö, it. Infer. ee vertitur in ie aut in oo l. öö e. c. Infer. teen, tulee, nielee, Super. tien, tuloo, nielöö, it. Infer. e sæpe vertitur in ä e. c. Infer. menee, tekee, Super. mänöö, täköö, it. Infer. diphthongi uo, yö, ie, hiatus evitandi caussa vertuntur in uu, yy, ii e. c. Infer. tuodaan, wuoden, syödä, lyödä, wiedään, tiedän, Super. tuuwaan, wuuen, syywä, lyywä, wiijään, tiijän, it. Infer. au, eu, äy, Super. max. in Carelia vertuntur in ak, ek, äk e. c. Infer. kaula, nauris, neula, seula, köyri, Super. passim kakla, nakris, nekla l. niekla, siekla, kekri etc. sed Olon. fere kagla, nagris, niegla et s. p.

Circa Vocabula Derivata ita versati sumus, ut

1:o Nomina derivata Nominalia, omnia nobis nota enumeraremus, præter *Nomina Caritiva* vel privativa sc. a) Na. in toin, ttoman vel töin, ttömän æque ac b). Ns. in ttomuus, uuden vel ttömyys, yyden, quæ in Lexico nostro non occurrunt nisi ubi significatio eorum est singularis indolis, quæ vero derivantur ab omnibus Nominibus Substantivis radicalibus (haud a derivatis e. c. ahkeruus, ahtaus, ahneus etc.), quæque igitur Lector ipse facile adjicit cuique Substantivo radicali, mutando Genitivi Sing. n finale in toin, ttoman vel töin, ttömän, et deinde in ttomuus l. ttömyys e. c. ex aamu aamun fit Na. carit. aamutoin et Ns. carit. aamuttomuus, ex aatto, aaton fit Na. aatotoin et Ns. aatottomuus, ex emä emän fit Na. emätöin et Ns. emättömyys, lupa luwan

luwan, luwatoin, luwattomuus et s. p. — Significationem vero horum Nominum Caritivorum quod attinet, tenendum est, ea exprimere defectum rei, qua quis *caret*, sc. a). de persona e. c. isä pater, isätöin patre carens, isättömyys defectus patris, raha pecunia, rahatoin pecunia carens, rahattomuus penuria pecuniæ, lupa venia, luwatoin venia carens. cui non licet, et b). rar. de re e. c. luwatoin qui non est licitus, illicitus e. c. actio, luwattomuus indoles non licita l. illicita. Est igitur Nomen Caritivum oppositum Nomini Finnorum Adject. in llinen et Substantivo in llisuus e. c. lupa venia, luwallinen veniam habens et licitus, sed luwatoin venia carens et illicitus, porro luwallisuus indoles licita, sed luwattomuus indoles illicita, it. wika vitium, wiallinen vitium habens, vitiosus, sons l. reus, sed wiatoin vitio carens, non vitiosus, insons, et wiallisuus indoles vitiosa, vitiositas, reatus, sed wiattomuus indoles non vitiosa, innocentia. Utrumque horum Nominum interdum duplici ornatum est forma, sc. a) ex Genit. Sing. e. c. oksallinen ramum habens et oksatoin ramo carens, kädellinen manu instructus et kädetöin manus expers, et b) ex Infin. pl. e. c. oksillinen ramos habens et oksitoin ramis carens, käsillinen et käsitöin. — Ex Nominibus Adject. raro derivantur e. c. hywällinen et hywätöin, quæ in Lexico occurrunt.

2:o Nominum derivatorum Verbalium ea omisimus, quæ ex quoque ad regulam derivantur Verbo, qualia sunt:

a). Ns. Actor e. c. sanoja dictor, wastaaja responsor, ottaja captor, antaja dator, jättäjä relictor.

b). Ns. Actio e. c. sanominen dictio, dicendum, quod dicitur l. dicetur, G. das Sagen, wastaaminen responsio, quod respondetur l. respondendum est, ottaminen captio, capiendum, jättäminen relictio.

c) Ns. Actum e. c. sanoma dictum, quod dictum est l. fit, wastaama responsum, ottama captum, jättämä relictum, hinc

d). Na. carit. sanomatoin qui non dixit, de persona, nec non qui non est dictus, de re, wastaamatoin qui non respondit et qui non est responsus, ottamatoin, jättämätöin, item

e). Ns. carit. sanomattomuus indoles personæ, quæ non dixit et indoles rei non dictæ, antamattomuus indoles non dantis et non dati, kiittämättömyys, huolimattomuus.

f). Na. Præsens Participii Act. sanowa dicens et dicturus, wastaawa respondens et responsurus, jättäwä, ottawa, kiittäwä, unde

g). Na. diminutivo-frequent. e. c. sanowainen sæpe et facile dicens, dicax, nauruwainen lubenter ridens, ridibundus, wastaawainen, jättäwäinen, hinc

h). Ns. dim. frequ. sanowaisuus indoles facile dicentis, dicacitas, naurawaisuus indoles ridibunda, wastaawaisuus, jättäwäisyys, kiittäwäisyys.

Hæc omnia ex quoque verbo, si opus est, derivantur in I:a Conjug. ex Infinitivo e. c. ex annan, Inf. antaa fit antaja, antaminen, antama, antamatoin etc. in II:a Conjug. ex Præsenti e. c. hakkaan Inf. hakata, hakkaaja (non hakaja), hakkaaminen, hakkaama etc. item ex Verbis in en ex Præsenti e. c. ex tulen Inf. tulla fit tulia (pro tuleja), tuleminen, tulema etc. pesen pestä peseminen etc. näen nähdä näkeminen, teen tehdä tekeminen etc.

i). Na. Præterit. Participii Activi e. c. sanonut qui dixit, Gr. λελεχως & λεξας, wastannut qui respondit, ottanut qui cepit. Derivatur ex Infinitivo mutando in I:a Conjug. a finale in nut et ä finale in nyt e. c. ex otan Inf. ottaa fit ottanut, pyydän, pyytää pyytänyt, in II:a Conj. ta finale in nnut (Nb.nn) et tä finale in nnyt e. c. hakkaan, hakata hakannut, rewean, rewetä rewennyt, it. ex Verbis in en e. c. ex tulen Inf. tulla fit. tullut (pro tulnut), pesen pestä pesnyt l. Super. pessyt, näen nähdä nähnyt, teen tehdä tehnyt.

k).

k). Na. Præs. Particip. Passivi sanottawa qui dicitur l. dicetur, dicendus, wastattawa respondendus, annettawa, jätettäwä.

l). Na. Præterit. Particip. Passivi sanottu] dictus, wastattu responsus, jätetty relictus.

Hæc duo derivantur ex Infinitivo Passivi, mutando aa finale in awa l. u et ää finale in äwä l. y.

3:o Verba derivata omnia, quæ deprehendimus, sollicite annotavimus. Causa tamen est suspicandi, haud pauca usu haberi Vf. Vfr. Vs. Vm. quæ nos effugerunt: talia namque, æque ac Nomina derivata, ex radice fere quacumque, ubi opus est, formari solent.

Sed *Verbum reflexivum* (medium l. reciprocum male dictum), quod non nisi in dialecto Superiori est usitatum, in Lexico hocce numquam occurrit e. c. laskein depono me, käännäin l. käntäin verto me, paneit ponis te et s. p. Est enim formatio hujus Verbi vel hodie incerta nec ad liquidum explicata, etsi Savones quidam recentiores laborem laudandum in eodem exponendo consumserint 8).

4:o Particulas et primitivas et derivatas omnes enumeravimus, præter Cas. *Adverbialem* in sti, quem interdum omisimus, qui vero ex Genitivo cujusque Adjectivi derivatur et exprimit modum quo quid fit, e. c. kauniisti decenter, taitawasti l. taitawaisesti scite, pahasti male, hywästi bene.

In vocabulis ordinandis, ei quidem studuimus methodo, ut primitiva in seriem alphabeticam solitam redigerentur. Peculiari Finnorum voci aptior quidem atque cognationi mutationique sonorum mutuæ accommodatior hic fere esset litterarum ordo sc. a) Vocales majores (duræ, apertæ) a, o, u, mediæ e, i, minores (molles, clausæ) ä, ö, y, et b) Consonantes palatinæ h, k, (ng), j, labiales p, m, w, dentales t, (d, z), s, l, n, r. Sed ordini tamen litterarum, aliis in linguis solito et Lectoribus notiori, adhærere maluimus.

Derivata autem suis subjunximus primitivis: quæ methodus brevitati et perspicuitati significationum vehementer favet, nihilque in vocabulis Finnicis evolvendis parit difficultatis. Prima namque primitivorum syllaba, in derivatis semper manet immutata. Cui igitur notæ sunt regulæ declinandi et conjugandi, eæque mutationes, quibus syllaba radicalis ultima in flectendo omnino est subjecta, is etiam derivata linguæ facile ad sua refert primitiva. Ex. c. qui scit vocabula aita, ies, käsi, luen, huudan transire in aidan, ikeen, käden, lukea, huutaa, is haud difficulter intelliget, derivata aidallinen, ikeinen, kädellinen, luku, huuto, esse quærenda sub citatis radicibus aita, ies etc. Ubi vero derivatio nobis visa est difficilior, ibi derivatum suo in loco indicavimus.

Vocabula radicalia l. primitiva ope litteræ uncialis vel quadratæ sunt signata, ut distinguantur a suis derivatis, quorum in fronte est littera minuta, e. c. Aalto, aaltoinen, aaltoisa etc. Aita, aidallinen, aidotan etc.

Præter nominum Nominativum ubique annotavimus Genitivum, æque ac Verborum primæ personæ Præsentis Indicativi ubique adjunximus eorum Infinitivum, quia

---

8). Qui sunt Abr. Poppius, Savonia-Finno, in Dissert. Acad. *de reciproca Conjugationum forma in lingua Fennica*, part. I. Upsal. 1818, et von Becker in citata Grammatica Finnica.

quia hisce ambabus flexionibus cognitis, patet non modo Declinatio et Conjugatio vocabuli cujusvis, sed etiam, an syllaba radicalis ultima mutationi cuidam sit obnoxia. Præcipua namque vocabula Finnica flectendi difficultas in eo est sita, quod præter terminationem finalem, etiam ultima syllaba radicis, vel qua consonantem, vel qua vocalem, vel qua utramque, haud raro mutatur et varie transformatur. Sic e. c. ex sonni, adjecto n fit Genit. sonnin, sed ex matti, pappi, kukko, joki, wesi fit matin, papin, kukon, joen, weden (non mattin, pappin, kukkon, jokin, wesin), it. ex taiwas fit taiwaan, sed ex hidas, hammas, rakas fit hitaan, hampaan, rakkaan, it. ex sanon, wastaan fit Infin. sanoa, wastata, sed ex rikon, otan, hakkaan, rupean, tulen, pesen fit Inf. rikkoa, ottaa, hakata, ruweta, tulla, pestä. Magni igitur interest, ut syllabæ radicalis mutationes accurate indicentur et probe teneantur, e. c. ex aalto fit Genit. llon i. e. aallon (lt mutatur in ll), ex adun fit tua i. e. atua (d transit in t), ex wesi fit weden (si in de), ex aappa fit pan i. e. aapan, ex aarret fit rteen i. e. aarteen, ex ahdan fit htaa i. e. ahtaa sed ex ahtaan fit hdata i. e. ahdata et s. p.

Finnorum Nomina, nobis judicibus, in duas facillime et aptissime coeunt Declinationes, atque Verba in duas Conjugationes: pluresque addere vel Declinationes vel Conjugationes, nil prodest. Declinationum vero est I:a parisyllabica exiens in vocalem, ex. gr. sana, talo, kalu, sonni, suuri, kylä, äly, et II:a imparisyllabica exiens in consonantem ex. gr. karwas, kirwes, huonet, ruumis, kiitos, paimen, sisar, suurin etc. Item Conjugatio I:a complectitur Verba quorum Præsens est impurum sed Infinitivus purus exiens in a l. ä e. c. ostan, walan, sanon, lausun, lasken, mielin, elän etc. et II:a, quorum Præsens est purum sed Infinitivus impurus exiens in ta l. tä e. c. wastaan, janoan, haluan, katkean, eriän etc. — Cetera et Nomina (ehtoo, wesi, maa, tie etc.) et Verba (tulen, kapaloitsen, alenen, juon etc.) sunt mixta, utrumque ex parte imitantia paradigma, quod ex Grammatica colligitur. Mutatio autem Consonantis radicalis ultimæ in utraque et Declinatione et Conjugatione est inversa, ut ex sequentibus patet exemplis, Consonantium k, p, t mutationes indicantibus.

I:a Declinatio,

cujus Genitivus minuit l. lenit Nominativi Consonantem e. c.

kk. akka, akan
lukku, lukun
nalkki, nalkin
hankki, hankin
arkku, arkun

k. loka, loan
wäki, wäen
tuhka, tuhan l. tuhwan
jalka, jalan
jälki, jäljen
lanka, langan
arka, aran
härkä, härjän

pp. koppa, kopan
loppu, lopun
helppo, helpon
kimppu, kimpun
harppu, harpun

II:a Declinatio,

cujus Genitivus auget l. indurat Nominativi Consonantem e. c.

kk. rakas, rakkahan l. rakkaan
kokar, kokkaren
helket, helkkehen l. helkkeen
hanket, hankkehen l. hankkeen
härkin, härkkimen.

k. oas, okahan l. okaan
ruis, rukihin l. rukiin
pohjet, pohkehen l. pohkeen
hyljet, hylkehen l. hylkeen
rengas, renkahan l. renkaan
kangar, kankaren
waras, warkahan l. warkaan

pp. saapas, saappahan l. saappaan.
hapain, happaman.
walpas, walppahan l. walppaan
kirpas, kirppahan l. kirppaan.

p. lapa, lawan
läpi, läwen
halpa, halwan
rampa, ramman
arpa, arwan

tt. aitta, aitan,
juttu, jutun
waltti, waltin
kinttu, kintun
pirtti, pirtin

t. kita, kidan
peto, pedon
juhta, juhdan
silta, sillan
rinta, rinnan
parta, parran

p. kawet, kapehen l. kapeen
seiwäs, seipähän l. seipään
helwet, helpehen l. helpeen
lammas, lampahan l. lampaan
wemmel, wempelen
warwas, warpahan l. warpaan.

tt. peitet, peittehen l. peitteen
suutoin, suuttoman
tytär, tyttären
poltet, polttehen l. poltteen
kontas, konttahan l. konttaan

t. hidas, hitahan l. hitaan
laiduin, laitumen
puhdas, puhtahan l. puhtaan
kallas, kaltahan l. kaltaan
kinnas, kintahan l. kintaan
parras, partahan l. partaan.

I:a Conjugatio

cujus Præsens minuit l. lenit Infinitivi Consonantem

kk. rikon, rikkoa
nukun, nukkua
tilkun, tilkkua
hankin, hankkia
hörkyn, hörkkyä

k. luen, lukea
wihin, wihkiä
alan, alkaa
kuljen, kulkea
mangun, maukua
parun, parkua

pp. tapan, tappaa
lopen, loppea
lorpun, lorppua

p. sowin, sopia
rewin, repiä
hilwon, hilpoa
ammun, ampua
särwyn, särpyä

tt. otan, ottaa
jätän, jättää
wältän, wälttää
kartun, karttua

t. ladon, latoa
pidän, pitää

II:a Conjugatio

cujus præsens auget l. indurat Infinitivi Consonantem.

kk. leikkaan, leikata.
äkkään, äkätä.
palkkaan, palkata
hankkaan, hankata
tirkkaan, tirkata

k. makaan, ma'ata
huokaan, huowata
jahkaan, jahata
selkeän, seljetä
hankaan, hangata
herkeän, herjetä.

pp. kuoppaan, kuopata
hyppään, hypätä.
helppaan, helpata
kamppaan, kampata
harppaan, harpata

p. tapaan, tawata
rupean, ruweta
kelpaan, kelwata
ampuan, ammuta
särpään, särwätä.

tt. mittaan, mitata
mättään, mätätä
kalttaan, kaltata
mänttään, mäntätä
karttaan, kartata

t. lataan, ladata
putoan, pudota

ahdan,

ahdan, ahtaa — ahtaan, ahdata
lähden, lähteä — kehtaan, kehdata
kiillän, kiiltää — heltiän, hellitä
annan, antaa — sortaan, sorrata.
siirrän, siirtää

In declinando et conjugando observa:

1:o Ex Nominativo derivari, qua consonantem radicalem, in I:a Declinat. Casus Sing. et Pl. Infinit. Essiv. Illat. et Suffix. atque Genit. pl. e. c. akka, akkaa et akkoja, akkana et akkoina, akkane= et akkoine=, akkain, et in II:a Declinat. Sing. Infin. atque Sing. Essiv. et pl. Genit. in quibusdam dialectis e. c. rakas, rakasta, rakasna, rakasten. Ceteri omnes Casus derivantur ex Genitivo Sing. e. c. akan, akalle, akalta etc. rakkaan, rakkaana, rakkaalle, rakkaalta, rakkaat, rakkaitten etc.

2:o Ex Præsenti derivari in I:a Conjugat. 1 & 2 Præsentis et Præteriti, 2 Imperat. et totum Passivum (atque Abol. totum Optativum) e. c. rikon, rikot, rikomme, rikotte, rikoin, riko, rikotaan etc. (rikoisin) et in II:a Conjug. totum Præsens et Præteritum, totum Optativum et 2 Imperat. e. c. leikkaan, leikkaat, leikkaapi, leikkaamme, leikkasin, leikkasit, leikkaisin, leikkaisit, leikkaa etc. Ceteræ omnes Verbi flexiones derivantur ex Infinitivo, e. c. rikkoa, rikkoo, rikkowat, rikkoi, (rikkoisin) etc. leikata, leikannen, leikatkoon, leikataan etc.

Ex Lexico patet, haud pauca esse et Nomina et Verba, in quibus nulla est Consonantis radicalis mutatio: quæque igitur facile flectuntur.

In vocabulis Finnicis flectendis de cetero probe est observanda regula Orthographica de vocalibus consociabilibus. Ubi scil. radix vocis habet unam vel plures vocales majores, ibi etiam syllabæ finali tribuenda est vocalis major *a* e. c. ex kala fit kalalla, kalalta, kalassa, kalat etc. Ubi vero in radice non occurrunt nisi vocales minores aut mediæ, ibi syllaba finalis minorem adsciscit vocalem *ä* e. c. ex kylä fit kylällä, kylältä, kylässä etc. ex pieni fit pientä, pieniä, peinessä etc.

Usui nostratium communi obtemperantes, sonos vocalium breves ope litteræ simplicis, longos vero littera duplici l. duplicata designavimus e. c. tuli et tuuli, wara et waara, kalan et kalaan. Facile quidem concedimus, hunc scribendi morem esse adspectu fere deformem in eo, quod litteræ vocalium duplicatæ nimium sæpe in orthographia nostra occurrunt. Cum vero juxta vocis nostræ rationem sit pernecessarium, ut sonus vocalis longus alio scribatur signo quam vocalis brevis, talibus autem signis diversis careat alphabetum solitum, careatque igitur typographia; non potuimus, quin mori recepto adhæreremus, donec typis l. figuris novatis, non modo vocales longos, sed etiam diphthongos nostratium haud paucas aptius designantibus ornabitur typotheta et illis favere videbitur usus 9).

Littera Consonans ubi sit aut simplex scribenda, aut duplicanda, facile dijudicat auris in Finnicis teres, neque in ea re inter nostrates unquam fuit dissensus, nisi in usu litterarum k, p, t post m, n, l, utrum scil. mp, nk, nt, lt, an ex imitatione exterorum mb, ng, nd, ld exaranda, e. c. utrum rampa, lanka, ranta, silta, an ramba, langa, randa, silda. Diligentius vero vocem Finnorum examinans quisque, sine dubio judicet, p in rampa, lampaan eodem modo pronuntiari ac in rapa, tapaan, halpa,

---

9) Cfr. Dissert. nostram Acad. *de Orthoëpia et Orthographia linguæ Fennicæ*, partt. III, Aboæ a. 1810—1811.

halpa, warpaan, ylpiä, it. k in lanka, henki haud aliter sonare quam in loka, lohko, alku, solki, härkä, walkia, it. t in ranta, häntä, silta, pelto ita efferri ac in räta, hätä, wirta, pirtin, wihta, it. pp in hamppu, kimppu ejusdem esse soni atque in loppu, wilppi, kirppu, it. kk in lenkki, renkku, lonkka, penkki ita sonare ac in leikki, arkku, kirkko, nilkka, sorkka, it. tt in kinttu, pantti, kiltti, waltti non differre a tt in matti, juttu, pirtti, karttaan. Quæ vero voce consentiunt, consentiant etiam, necesse est, scriptura. Nos igitur analogiæ rerum analogarum studentes, semper scripsimus rampa, lampaan, lanka, henki, ranta, häntä, silta, pelto 10). In Genit. tamen pinximus langan, hengen, nam ibi excidit k (æque ac in jalka jalan, wirka wiran etc.) nec restat nisi n nasale, quod, deficiente typo alio aptiore, ope litterarum ng designavimus. Eadem de causa scripsimus e. c. kangas, penger, ongin, langeta etc. quia in illis solum n nasale occurrit, sed contra, accedente k, exaravimus kankaan, penkeren, onkia, lankean etc. haud aliter ac in porras portaan, kinner kinteren, rewin repiä, rupean ruweta.

Vocabulorum Svecanorum, civitate Finnica donatorum ea præcipue enumeravimus, quæ frequentioris sunt usus et in ore Finnorum a voce Svecana magis aberrant. An in excessu peccaverimus, alii judicent.

Nomina et zoologica et botanica omnia, quæ in scriptis Finnicis deprehendimus, curate annotavimus, etsi haud pauca botanicorum sunt vaga et ambigua. Terminis technicis, ubi licuit, adhæsimus Linneanis, interdum tamen illis usi sumus, qui in scriptis occurrunt auctorum recentiorum.

Denominationes Casuum Nominalium, nobis in usu, pleræque originem debent Celeberrimo Rask, quas quia potestati cujusque Casus valde sunt accommodatæ, ineptis Vhaelianis substituendas censuimus. Flexionum vero Verbalium denominationes in Grammaticis occurrunt Finnicis antiquioribus. Inter Particulas numeravimus non Adverbia tantum sed etiam Conjunctiones et Præpositiones paucas adverbiales, quæ usu veniunt. Quas stricte vocant Præpositiones, iis caret idioma nostrum.

Ulteriora ad hoc Lexicon illustrandum pertinentia præcepta et monita repetantur ex Grammatica, in quam diligentius inquirere nos vetat ratio paginarum: ex qua tamen, coronidis loco, paradigma Nominum et Verborum apponere juvat, ut pateat quot utraque orationis pars habeat flexiones sibi proprias: quarum vero usum l. significatum docet Grammatica.

Paradigma Nominale.

I Declinatio, parisyllabica,

Casus	*Singul.*	*Plural.*
Nominat.	talo	talot
Genit.	talon	taloin
	Super.	talojen

II Declinatio, imparisyllabica,

Casus	*Singul.*	*Plural.*
Nomin.	sisar	sisaret
Genit.	sisaren	sisarten
	Super.	sisarien

Infinit.

---

10). Qui namque scribere amat ramba, langa, randa, silda, scribat etiam, necesse est, si sibi consentiat, raba, tabaan, halba, warbaan, ylbiä: loga, algu, solgi, hargä, walgia: rada, hädä, wirda, parda, pirdin. Quod vero a nemine huc usque est usurpatum. Differentia autem speciosa soni k in hanki et halki, henki et härkä, lanka et lako, non est sita in k, sed in antecedente n nasali (ng), quod k emollire videtur. — De cetero facile patet, p, k, t in rampa, lanka, ranta, silta alio plane a Finnis genuinis efferri sono duriore, quam *b*, *g*, *d* in Svec. *vim-*

Infinit.	taloa	taloja
Essiv.	talona	taloina
Factiv.	talokſi	taloikſi
Illativ.	taloon	taloihin
Allativ.	talolleh *	taloilleh *
Inessiv.	taloſſa	taloiſſa
Infer.	talóſa	taloiſa
Adessiv.	talolla	taloilla
Elativ.	talosta	taloista
Ablativ.	talolta	taloilta
Caritiv.	talotah *	taloitah *
al.	talotta	taloitta
Suffixiv.	(talone=) *	taloine=
Adverbial.	taloin.	

Infinit.	ſiſarta	ſiſaria
Essiv.	ſiſarena	ſiſarina
al.	ſiſarna	
Factiv.	ſiſarekſi	ſiſarikſi
Illativ.	ſiſareen	ſiſariin
Allativ.	ſiſarelleh *	ſiſarilleh *
Inessiv.	ſiſareſſa	ſiſariſſa
Infer.	ſiſareſa	ſiſariſa
Adessiv.	ſiſarella	ſiſarilla
Elativ.	ſiſaresta	ſiſarista
Ablativ.	ſiſarelta	ſiſarilta
Carit.	ſiſaretah *	ſiſaritah *
al.	ſiſaretta	ſiſaritta.
Suffixiv.	(ſiſarene=) *	ſiſarine=
Adverbial.	ſiſarin.	

Paradigma Verbale.

I:a Conjugatio, Præsens impurum sed Infinitivus purus in ah l. áh

II:a Conjugatio, Præsens purum sed Infinitivus impurus in tah l. táh.

Conjugatio affirmativa.

Activum.

I. Indicativus

a). Præsens

Sing. 1. ſanon, 2. ſanot, 3. ſanoo.
Plur. 1. ſanomme, 2. ſanotte, 3. ſanowat.

Sing. 1. wastaan, 2. wastaat, 3. wastaa.
Plur. 1. wastaamme, 2. wastaatte, 3. wastaawat.

b). Præteritum.

Sing. 1. ſanoin, 2. ſanoit, 3. ſanoi.
Plur. 1. ſanoimme, 2. ſanoitte, 3. ſanoiwat (ſanoit).

Sing. 1. wastaſin, 2. wastaſit, 3. wastaſi.
Plur. 1. wastaſimme, 2. wastaſitte, 3. wastaſiwat (wastaſit).

II. Subjunctivus.

Sing. 1. ſanonen, 2. ſanonet, 3. ſanonee.
Plur. 1. ſanonemme, 2. ſanonette, 3. ſanonewat.

Sing. 1. wastannen, 2. wastannet, 3. wastannee.
Plur. 1. wastannemme, 2. wastannette, 3. wastannewat.

Sing.

---

ba, *ringa*, *landa*, *vilda*, mitiori tamen quam Sv. *p*, *k*, *t* in *lumpor*, *lunka*, *lunta*, *salta*

*) Flexiones et Nominales et Verbales parenthesibus inclusæ (talone=, ſanowos etc.) rarioris sunt usus. Pro h finali (e. c. talolleh, talotah, ſanoh, ſanoah) alii eloquuntur n aut k aut t (e. c. talollen l. talollet, talotak, ſanok, ſanoak l. ſanoat), alii idem plane negligunt, ita tamen ut in compositorum littera duplicata semper appareat e. c. talollekkin, talotakkaan, ſanoppa, en ſanokkaan, tahdon wastatakkin (non talollekin, talotakaan etc.) Etiam nos, usui faventes antiquo, idem h finale in Lexico omisimus, sed hisce paradigmatibus apponendum censuimus, ut pateat quibus in flexionibus locum habeat adspiratio finalis.

III. Optativus.

Sing. 1. ſanoiſin, 2. ſanoiſit, 3. ſanoiſi.	*Sing.* 1. wastaiſin, 2. wastaiſit, 3. wastaiſi.
Plur. 1. ſanoiſimme, 2. ſanoiſitte, 3. ſanoiſiwat.	*Plur.* 1. wastaiſimme, 2. wastaiſitte, 3. wastaiſiwat.

IV. Imperativus.

Sing. 2. ſanoh (l. ſanowos), 3. ſanokoon.	*Sing.* 2. wastaah (l. wastawos), 3. wastatkoon.
Plur. 1. ſanokaamme, 2. ſanokaat, 3. ſanokoot.	*Plur.* 1. wastatkaamme, 2. wastatkaat, 3. wastatkoot.

V. Infinitivus.

1. ſanoah	1. wastatah
2. Fact. ſanoakſi-	2. Fact. wastatakſi-
3. Iness. ſanoiſſa l. ſanoeſa	3. Iness. wastateſſa l. wastateſa
4. Adverb. ſanoin (ſanoden, ſanoen).	4. Adverb. wastaten.

VI. Mod. Nominalis (Gerundia, Supina).

A. a Nomine Verbali ſanominen, wastaaminen.

1. Nomin. ſanominen	1. Nomin. wastaaminen
2. Infin. ſanomiſta	2. Infin. wastaamiſta
3. Iness. ſanomiſeſſa	3. Iness. wastaamiſeſſa.

B. a Nomine Verbali ſanoma, wastaama.

4. Genit. ſanoman sc. pitää	4. Genit. wastaaman sc. pitää.
5. Illat. ſanomaan	5. Illat. wastaamaan
(6. Allat. ſanomalleh)	(6. Allat. wastaamalleh)
7. Iness. ſanomaſſa	7. Iness. wastaamaſſa
8. Adess. ſanomalla	8. Adess. wastaamalla
9. Elat. ſanomaſta	9. Elat. wastaamaſta
(10. Ablat. ſanomalta)	(10. Ablat. wastaamalta)
11. Carit. ſanomatah	11 Carit. wastaamatah

C. a Participio ſanowa, wastaawa.

12. Gen. ſanowan	12. Gen. wastaawan
13. Essiv. ſanowana- (l. pl. ſanowina- Wib.)	13. Essiv. wastaawana- (l. pl. wastaawina- Wib.)

D. a Participio ſanonut, wastannut.

14. Genit. ſanoneen	14. Genit. wastanneen
(15. Fact. ſanoneekſi)	(15. Fact. wastanneekſi)

E. a Participio ſanottu, wastattu.

16. Infin. ſanottua	16. Infin. wastattua.

F. a Nomine dim. inus. ſanomainen, wastaamainen.

(17. Adess. ſanomaiſilla- Sav.)	(17. Adess. wastaamaiſilla- Sav.)

Passivum.

I. Indicativus.

a) Præsens, impersonale.

Sing. & *Plur.* ſanotaan	*Sing.* & *Plur.* wastataan

b) Præteritum, impersonale.

Sing. & *Plur.* ſanottiin	*Sing.* & *Plur.* wastattiin.

Sing.

II. Subjunctivus, impersonalis.

Sing. & *Plur.* sanottaneen — *Sing.* & *Plur.* wastattaneen.

rarius personalis.

(*Sing.* 1. sanottanen, 2. sanottanet, 3. sanottanee. — (*Sing.* 1. wastattanen, 2. wastattanet, 3. wastattanee.

Plur. 1. sanottanemme, 2. sanottanette, 3. sanottanewat.) — *Plur.* 1. wastattanemme, 2. wastattanette, 3. wastattanewat.)

III. Optativus, impersonalis.

Sing. & *Plur.* sanottaisiin — *Sing.* & *Plur.* wastattaisiin.

rarius personalis.

(*Sing.* 1. sanottaisin, 2. sanottaisit, 3. sanottaisi. — (*Sing.* 1. wastattaisin, 2. wastattaisit, 3. wastattaisi.

Plur. 1. sanottaisimme, 2. sanottaisitte, 3. sanottaisiwat.) — *Plur.* 1. wastattaisimme, 2. wastattaisitte, 3. wastattaisiwat.)

IV. Imperativus, impersonalis.

Sing. & *Plur.* sanottakoon — *Sing.* & *Plur.* wastattakoon.

rarius personalis.

(*Sing.* 2. sanotah l. sanottawos, 3. sanottakoon. — (*Sing.* 2. wastatah l. wastattawos, 3. wastattakoon.

Plur. 1. sanottakaamme, 2. sanottakaat, 3. sanottakoot). — *Plur.* 1. wastattakaamme, 2. wastattakaat, 3. wastattakoot).

V. Infinitivus.

1. sanottaah — 1. wastattaah.
2. Fact. sanottaaksi — 2. Fact. wastattaaksi
3. Iness. sanottaissa — 3. Iness. wastattaissa.

VI. Mod. Nominalis.

A. a Nomine verbali inus. sanottama, wastattama.

1. Gen. sanottaman sc. pitää — 1. Gen. wastattaman sc. pitää.
(2. Carit. sanottamatah) — (2. Carit. wastattamatah)

B. a Participio sanottawa, wastattawa.

3. Gen. sanottawan — 3. Gen. wastattawan.
(4. Ess. sanottawana=) — (4. Ess. wastattawana=)

C. a Participio sanottu, wastattu.

5. Gen. sanotun — 5. Gen. wastatun
6. Infin. sanottua — 6. Infin. wastattua
7. Fact. sanotuksi — 7. Fact. wastatuksi.

Conjugatio Negativa.

Activum.

Indicativus

Præsens

Sing. 1. en sanoh, en wastaah, 2. et sanoh, et wastaah, 3. ei sanoh, ei wastaah, *Pl.* 1. emme sanoh l. wastaah, 2. ette sanoh l. wastaah, 3. eiwät (Infer. ei) sanoh l. wastaah.

Præ-

Præteritum.

Sing. 1. en sanonut l. wastannut, 2. et — 3. ei sanonut l. wastannut — *Pl.* 1. emme sanoneet l. wastanneet, 2. ette — 3. eiwät (Inter. ei) sanoneet l. wastanneet.

Subjunctivus.

Sing. en — et — ei — *Pl.* emme — ette — eiwät (ei) sanoneh l. wastanneh.

Optativus.

Sing. en — et — ei — *Pl.* emme — ette — eiwät (ei) sanoisih l. wastaisih.

Imperativus.

Sing. 2. äläh sanoh l. wastaah (Super. älwös sanokoh l. wastatkoh), 3. älköön sanokoh l. wastatkoh, *Pl.* 1. älkäämme — 2. älkäät — 3. älkööt sanokoh l. wastatkoh.

Passivum

flectitur sæpius impersonaliter, rarius personaliter, hoc modo.

Indicativus

Præsens

Impers. Sing. 1. ei minua sanotah l. wastatah, 2. ei sinua — 3. ei häntä — *Pl.* 1. ei meitä — 2. ei teitä — 3. ei heitä sanotah l. wastatah.

(*Person. Sing.* 1. en sanotah l. wastatah, 2. et — 3. ei — *Pl.* 1. emme — 2. ette — 3. eiwät sanotah l. wastatah).

Præteritum.

Impers. Sing. ei minua, sinua, häntä sanottu l. wastattu, *Pl.* ei meitä, teitä, heitä sanottu l. wastattu.

(*Person. Sing.* en, et, ei sanottu l. wastattu, *Pl.* emme, ette, eiwät sanottu l. wastattu).

Subjunctivus.

Impers. Sing. ei minua, sinua, häntä, *Pl.* ei meitä, teitä, heitä sanottaneh l. wastattaneh.

(*Person. Sing.* en, et, ei, *Pl.* emme, ette, eiwät sanottaneh l. wastattaneh).

Optativus.

Impers. ei minua, sinua, häntä, meitä, teitä, heitä sanottaisih l. wastattaisih.

(*Person.* en, et, ei, emme, ette, eiwät sanottaisih l. wastattaisih).

Imperativus.

Impers. älköön minua, sinua, häntä, meitä, teitä, heitä sanottakoh l. wastattakoh.

(*Person. Sing.* 2. äläh sanotah l. wastatah al. älwös sanottakoh l. wastattakoh, 3. älköön sanottakoh l. wastattakoh, *Pl.* 1. älkäämme — 2. älkäät — 3. älkööt sanottakoh l. wastattakoh.

In ceteris flexionibus Conjugatio negativa non differt ab affirmativa.

Nomina Verbalia.

1. Ns. Actor sanoja
2. Ns. Actio sanominen
3. Ns. Actum sanoma
4. Na. carit. sanomatoin
5. Ns. carit. sanomattomuus
6. Na. præs. part. act. sanowa
7. Na. dim. sanowainen
8. Ns. sanowaisuus
9. Na. præt. part. act. sanonut
10. Na. præs. part. pass. sanottawa
11. Na. præt. part. pass. sanottu

1. Ns. Actor wastaaja
2. Ns. Actio wastaaminen
3. Ns. Actum wastaama
4. Na. carit. wastaamatoin
5. Ns. carit. wastaamattomuus
6. Na. præs. part. act. wastaawa
7. Na. dim. wastaawainen
8. Ns. wastaawaisuus.
9. Na. præt. part. act. wastannut.
10. Na. præs. part. pass. wastattawa.
11. Na. præt. part. pass. wastattu.

Explicatio Siglorum.

Abl.	- casus *Ablativus* (Vhaelii Privativus).
Abol.	- dialectus *circa Aboam* usitata.
Adess.	- casus *Adessivus* (Mediativus).
Adv.	- casus *Adverbialis* exiens in in l. sti (Descriptivus).
al.	- *alibi*, alia dialectus l. forma l. usus.
Allat.	- casus *Allativus* (Dativus).
Bibl.	- vox l. significatio non nisi in Sacr. *Bibliis* occurrens.
Botn.	- dialectus Ostro-*Botniensis* max. meridionalis.
Caj.	- dialectus *circa Cajaneburgum* l. ditionis Cajaneburgensis.
Car.	- nomen Adject. *Caritivum* (Negativum) exiens in toin l. töin.
Carit.	- Casus *Caritivus* (Negativus).
Carl.	- dialectus *Careliorum* in Lieblits, Ilomants etc.
cfr.	- confer.
contr.	- *contracte*, forma contracta.
dim.	- nomen *Diminutivum*.
e. c.	- exempli causa l. gratia.
Elat.	- casus *Elativus* (Ablativus).
Essiv.	- casus *Essivus* (Nuncupativus).
Fact.	- casus *Factivus*.
G.	- significatio *Germanica* subsequens.
id.	- idem.
Illat.	- casus *Illativus* (Penetrativus).
Iness.	- casus *Inessivus* (Locativus).
Inf.	- casus *Infinitus* l. Indefinitus (Accusativus Partialis).
Intj.	- *Interjectio*.
it.	- *item*, alia significatio, alius usus.
l.	- *vel*, aliter.
max.	- *maxime*, plerumque, sæpissime.
N.	- *Nomen* in genere, jam Substantiv. jam Adjectiv.
Na.	- nomen *Adjectivum*.
Nb.	- *Observa* sc. formam l. usum notabilem.
Nom.	- casus *Nominativus*.
Ns.	- nomen *Substantivum*.
Nyl.	- dialectus *Nylandensis*, max. occidentalis.
Olon.	- dialectus *Olonetsensis* circa Olonets.
Orig.	- significatio *originaria* l. primigenia.
pass.	- forma *Passiva*.
peregr.	- vox *peregrinæ* originis.
pl.	- numerus *Pluralis*.
pr.	- significatio *propria* l. prima.
præt.	- tempus *Præteritum* (Imperfectum).
pron.	- *Pronomen*, Nomen Auxiliare.
prtcl.	- *Particula*, vox Nominali l. Verbali carens forma (Adverbium, Præpositio, Conjunctio).
rar.	- vox l. usus *rarior*.
Sat.	- dialectus *Satacundensis*.
Sav.	- dialectus *Savonum* l. Savolaxensis.
Sing.	- numerus *Singularis*.

Suffix. - casus Nominum *Suffixivus* (a VHAELIO neglectus) exiens in ne: et semper Suffixo ornatus e. c. poika filius, poikanensa cum filio suo, poikinensa cum filiis suis, koira canis, koiraneni cum cane meo, koirineni cum canibus meis.
Sv. - *Svetice*, vox sveticæ originis.
Tav. - dialectus *Tavastensium*, in provincia Tavastia usque ad fluvium Kymene usitata.
Torn. - dialectus circa *Tornoam* et Kemi.
Ul. - dialectus Botniæ borealis *circa Uloam*.
V. - *Verbum* in genere l. commune.
Vf. - verbum *Factivum* (VHAELII Hiphil).
Vfr. - verbum *Frequentativo-diminutivum* (Piel).
Vm. - verbum *Medium* (Hithpael), jam medio-passivum l. reflexivum, jam inchoativum exprimens Subjecti actum l. statum.
Vs. - verbum *Subitum*, subitum et simplicem involvens actum.
Wib. - dialectus Provinciæ *Wiburgensis*.
§. - usus singularis, aberrans a solito l. proprio.
(--) - synonyma passim includens Finnica.

LEXICON FINNICUM.

A.

Aa Intj. vox querentis, id. ac ah.

Aadeli, in Ns. (Sv. adel) *nobilitas*, G. Adel (aateli), on aadelia est ex genere nobili oriundus, est nobilis; aadeli=mies vir nobilis, aadelin ſääty ordo nobilium, tehtiin aadeliksi nobilitatus est.

aadelinen, iſen Na. *nobilis*, G. adelich (aatelinen), aadelis=mies.

aadeloitſen, ita V. *nobilito*, nobilem reddo, G. adeln (aateloitſen).

aadellan, ltaa V. al. idem.

Aadun, tua Vm. id. ac adun.

aadutan, ttaa Vf. id. ac adutan.

Aakkuna, an Ns. id. ac akkuna, ikkuna.

Aalto, llon Ns. *fluctus* l. *unda major*, G. Welle, Woge, (alto).

aaltoinen, iſen Ns. dim. idem.

aaltoiſa, an Na. *undosus*, *fluctuosus*, *fluctuabundus* e. c. mare, G. wogend, brausend (altoiſa).

aaltoinen, iſen Na. idem.

aaltoon, llota V. *undo*, *fluctuo*, ut mare, G. Wellen werfen l. wogen.

aaltuun, lluta V. al. idem.

aallehdin, htia V. al. idem.

aallotan, ttaa Vf. *undare facio*, *fluctus cieo*, G. Wellen auftreiben.

Aaluwa, an Ns. Sav. id. ac aluwa, odelma.

aaluet, een Ns. al. idem.

aalun, una V. id. ac aluwoitſen, odelmoitſen.

Aami, in Ns. (Sv. åm) *mensura major* foeni l. liquidorum, G. Ohm (oomi).

aamillinen, iſen Na. ejusmodi *mensuram habens*, aamillinen heiniä l. wiinaa tantum foeni l. vini, quantum capit illa mensura, G. ein Ohm voll.

aamin, ia V. *mensuro* foenum l. liquidum *per* ejusmodi *mensuras*, G. ohmweise messen.

Aamu, un Ns. *tempus matutinum* G. Morgen, aamulla l. aamuna mane, aamu=puoli tempus antemeridianum, aamu=kauſi G. Morgenzeit, aamu=hetki G. Morgenstunde, aamu=ruskka l. =ruskko aurora, aamu=ſaarna concio sacra matutina (huomen).

aamuinen, iſen Ns. dim. idem.

aamuinen, iſen Na. *matutinus* e. c. tempus, opus, G. morgendlich, eilän aamuinen ad matutinum tempus hesterni diei pertinens, aamuiſin l. aamuiſilla horis matutinis, inde Sav. *jentaculum*, olalaan aamuiſella l. aamuiſilla.

aamullinen, iſen Na. idem.

Aana, an Ns. *indicium* l. *signum*, a quo ad futurum l. præteritum quid concludi potest, G. Zeichen, Spur, hallan aana vestigium frigoris nocturni, ei aanaakaan ne hilum quidem, (aarna).

Aapinen, iſen *alphabetum*, G. abc, ei tai-

da aapista nescit litteras, inde *liber alphabeticus*, libellus litteras l. legendi elementa exhibens, G. Fibel, al. aapis-kirja.

aapelus, uksen Ns. Sav. idem.

Aappa, pan Ns. 1. Uloæ, *vis* l. *capacitas* et corporis et ingenii, G. Geistes l. Körper-fähigkeit, ei ole aappaa vi caret, ineptus l. hebes est. it. 2. al. id. ac aaprami, nomen viri.

Aaprami, in Ns. *Abraham*, Nomen viri.

Aara, an Ns. al. id. ac aura, atra.

Aarna, an Ns. al. id. ac aana.

Aarret, rteen Ns. 1. *thesaurus* subterraneus, *defossus* l. absconditus, G. vergrabener Schatz, aarteen kaiwaja effossor ejusmodi thesauri, inde pl. *opes*, *divitiæ* in genere, laiwa tuopi aarteita, 2. *genius mythol.* thesauros defossos custodiens, G. Schatzhüter, inde fig. *homo avarus*.

aarnet, neen Ns. idem, aarneen hauta, locus l. fovea thesauri defossi.

aarni, in Ns. idem, max. genius thesaurorum.

aarnio, on Ns. idem, max. thesaurus l. locus thesauri.

Aarto, rron Ns. *arbor ramosa* l. furca *erecta*, cui quid suspendi solet, G. ästiger Balken als Gestell, al. aarto-puu.

Aasi, in Ns. Bibl. *asinus*, G. Esel, aasin-tamma *asina* G. Eselinn.

aasinen, isen Ns. dim. idem.

aasinen, isen Na. *asininus*, *asinalis*, G. eselhaft.

aasillinen, isen Na. *asinum habens*, G. Esel habend, it. al. id. ac aasinen.

Aasta, an Ns. Abol. contr. pro ajasta-aika sub aika.

aastaika, tajan Ns. al. idem.

aastainen, isen Na. id. ac ajastaikainen.

Aateli, lin Ns. id. ac. aadeli.

aatelinen, isen Na. id. ac aadelinen.

aateloitsen, ita V. id. ac aadeloitsen.

Aatra, an Ns. Carl. id. ac aura, atra.

Aatta, tan Ns. Botn. *libidinosa* l. *lasciva femina*; *meretrix*, *prostibulum*, G. geile, liederliche Person.

Aatto, on Ns. *dies* l. *vespera festum præcedens*, G. Feierabend, joulu-aatto G. Weihnachtsabend, inde Carl. aatto-koiwu betula sacra, qua festo imminente area ornatur, al. nemus sacrum, in quo Carelii celebrant festum Michaelis l. Olavi.

aattoinen, isen Ns. dim. idem.

aattoinen, isen Na. *ad* ejusmodi *diem pertinens* e. c. cibus, opus, G. Feierabends l. -abendlich.

Aatun, ttua Vm. al. id. ac adun, e. c. repo aattuu raadollen.

Aawa, an Na. *valde vastus*, *spatiosus* l. *latissimus* e. c. campus, mare, palus, G. sehr weit, flach l. offen, tuli aawalleen in locum processit latum, inde awaa owen aawalta ostium late l. ample aperit, puhuu aawalta prolixe loquor.

Aawet, ween Ns. *portentum*, *omen*, max. mali, *signum ominosum*, G. Vorbote, inde *spectrum*, G. Gespenst (cunet).

aawistan, aa V. *ominor*, *portendo*, *præsagio*, G. vorherandeuten, ahnden, katsteu aawistaja chiromanticus.

aawistelen, lla Vfr. idem.

aawistus, uksen Ns. *ominis captatio*, inde *præsagium*, G. Ahndung.

aawiloitsen, ita V. *omina capto*, inde *incertus tento*, *dubius capto quid*, G. tappen, aawiloitsee lukea dubius legere tentat.

Abrakka, kan Ns. Olon. id. ac aprakka.

Adun, atua Vm. *adsuesco*, *adsuetus fio*, *mansuesco*, *circur fio*, G. sich gewöhnen, gewohnt werden, nainen atuu minullen puella mihi fit familiaris l. amica, adun siihen suesco ei rei (aadun, aatun).

atuun, aduta Vm. al. idem.

adutan, ttaa Vf. *adsuefacio*, *mansuefacio*, *cicuro*, G. gewöhnen.

Ah, aha, ahah, ahha Intj. voces doloris, suspirii, indignationis, lætitiæ, admirationis etc., G. ach, weh, e. c. ah minua væ mihi.

ahkailen, lla Vfr. *repeto ah*, *suspiro ah*, G. ächzen, wehklagen, inde *angore queror*.

ahkoilen, lla Vfr. al. idem.

Ahawa, an Ns. id. ac ahwa.

ahawainen, isen Ns. dim. idem.

ahawoitun, ttua Vm. id. ac ahwoitun.

ahawoitan, ttaa Vf. id. ac ahwoitan.

Ahdas

Ahdas, htaan Na. *angustus*, *arctus*, haud spatiosus, e. c. vestis, via, locus, foramen, G. enge, inde *difficilis* e. c. vita, tempus, *anxius* e. c. animus, ahtaasti arcte, difficulter.
ahtaus, uden Ns. *angustia*, status rei angustus, G. Gedränge, Enge, sydämen ahtaus anxietas animi, rahan ahtaus penuria l. difficultas pecuniæ colligendæ.
ahdistan, aa V. *angusto*, *arcto* e. c. vestem, locum, viam, G. verengen, inde *coarcto*, *comprimo* l. deprimo quem, ahdistan sydäntä *ango* l. *anxium reddo* pectus, ahdistan hengen spiritum reprimo, ahdistan ulos coarctando excludo.
ahdistelen, lla Vfr. idem.
ahdistun, ua Vm. *angustus fio*, *arctor*, *coarctor*, comprimor, G. verenget werden, inde *gravor*, *deprimor*, *angor*, ut mens doloribus.
ahdistus, ufsen Ns. *coarctatio* et activa et passiva, G. Verengung, *angustia* interna l. externa, *compressio*, depressio, anxietas animi, rinnan ahdistus asthma.
ahdinko, ngon Ns. *status* rei *angustus*, locus arctus, G. Gedränge, Enge, inde *angustia*, on ahdingossa est coarctatus, rahan ahdinko penuria pecuniæ.
Ahdan, htaa V. al. id. ac ahtaan.
ahdin & **ahdos** vide sub ahtaan.
Ahdera, an Na. *sterilis*, haud gravidus, de vacca, G. güst (maho), al. lehmä on ahderana vacca est lacte deficiens (umpinisä).
ahder, ren Na, al. idem.
Ahdet, hteen Ns. 1. *collis* l. *clivus juxta amnes* l. rivos, G. Steilheit l. steiles Ufer an Flüssen, ahdet-niittu pratum editius, aridum, ahdet-pelto ager declivis ad amnem, inde 2. Abol. *clivus viæ* in genere (mäki), G. Berg l. Hügel, waesta- l. ylös-ahdet acclivitas viæ, G. bergan, myötä- l. alas-ahde declivitas, G. bergab, ahdet-pellawa antirrhinum linaria, al. ophrys myodes, al. leonurus cardiaca.
ahteinen, isen Ns. dim. idem.
ahteellinen, isen Na. *clivosus* e. c. locus, via, regio, G. hügelig, voller Hügel, bergig.
ahteinen, isen Na. idem.
ahturi, in Ns. *equus in clivis furens*, G. ein Pferd das sich bergab nicht halten lässt.
ahtolainen, isen Ns. Run. *genius mythol.* in clivitatibus commorans, viatoribus molestus, G. Berggeist an Wegen.
Ahdin prtcl. id. ac ahtaasti.
Aherra, an Na. al. id. ac ahkera.
aherruus, uuden Ns. id. ac ahkeruus.
aherran, rtaa V. id. ac ahkeroitsen.
Ahikainen, isen Ns. Run. fere id. ac ahtolainen sub ahdet.
Ahingas, nkaan Ns. *fuscina piscatoria*, G. Fischergabel (arina).
Ahjo, on Ns. *ustrina* l. caminus *fabrilis*, G. Esse.
Ahkera, an Na. *assiduus*, *gnavus*, *impiger*, G. emsig, fleissig (wiriä, uppera, uuttera).
ahkeruus, uuden Ns. *assiduitas*, *gnavitas*, *studium*, G. Emsigkeit, Fleiss (wireys, uutteruus).
ahkeroitsen, ita V. *diligenter incumbo*, *assidue studeo*, impigre operam do, G. sich befleissigen, Fleiss anwenden, ahkeroitsen sitä l. siitä studeo ei rei, ahkeroitsen tehdä studeo facere (aherran).
Ahkio, on Ns. 1. *traha* l. rheda *Lapponum*, a rangiferis trahi solita, G. Schlitten der Lappen (akkio, pulkka), it. 2. Na. Abol. *corpulentus*, *habitior*, *robustus* e. c. homo, G. völlig, korpulent.
Ahku, hwun l. hun Ns. *cinis conglobatus*, globus cineris in focis, G. Aschenkugel.
Ahma, an Ns. 1. *ursus gulo*, G. Vielfrass (kamppi, osma), inde *homo gulosus*, vorax, G. Vielfresser, it. 2. wesi-ahma *ructus stomachicus* cum liquido acido, acor stomachi eructans, G. Rülps wegen Magensäure.
ahmatti, tin Ns. *vorax* l. *edax* homo, canis etc. G. gefrässig, Schlucker, (ahwatti).
ahmaan, mata V. *degulo*, *avide devoro*, *deglutio*, G. gierig schlucken l. fressen.
ahmuun, uta V. al. idem.
ahmin, ia V. *devorans* l. *avide edo*.
ahmaisen, sta Vs. *subito* et *avide* devoro.
Ahmalo, on Ns. *trifolium*, G. Klee, kuiwa ahm.

ahm. trif. spadiceum (agrarium), wesi=ahm. menyanthes trifoliata.

Ahnet, neen Na. *avidus* e. c. cibi, laboris, *avarus* e. c. pecuniæ, G. habsüchtig, gierig, geizig, rahan ahnet l. ahnet rahallen l. =rahan peráån cupidus pecuniæ, ahneesti avide.

ahnas, naan Na. al. idem.

ahneus, uden Ns. *aviditas*, *avaritia*, G. Habsucht, Geiz.

ahnehdin, htia V. *avide expeto*, *vehementer cupio*, *avare studeo*, G. geitzen.

ahnetin, ttia V. Abol. idem.

ahnastan, taa V. al. idem.

ahnekſun, ua Vm. *nonnihil avidus* l. avarus *sum* l. *fio*, studio auri quadantenus teneor, G. etwas gierig seyn.

Aho, on Ns. *ager silvestris* post messem *derelictus*, denuo arborescens, G. verlassenes Schwendenland, inde *silva recens*, lucus, nemus, G. junger Laubwald, Hain.

Ahrain, amen Ns. *fuscina piscatoria*, G. Fischergabel (atrain, arina, ahingas), on ahramella fuscinâ piscatur.

Ahra, an Ns. id. ac atra, aura, arra.

Ahtaan, hdata V. *expono* l. *suspendo segetem* torrendam in nubilario, G. Riege aufstecken, ahtaan rihtâ, inde ahtaan werkkoa rete expono l. suspendo torrendum, ahtaan wihtoja (ahdan).

ahdin, htimen Ns. *pedamen exponentis*, G. Gestell des Aufsteckers, al. ahdin=lauta, werkon ahtimet *pali* l. *perticæ erectæ*, in quibus rete suspenditur.

ahdos, okſen Ns. *expositio* ejusmodi segetis l. retis, G. Aufsteckung.

Ahti, hdin Ns. 1. (Lat. actus) *pars* historiæ passionis Christi, G. Act, Abtheilung der Passionsgeschichte, ahti=saarna it. 2. al. id. ac ahto.

Ahto, hdon Ns. *dea mythol.* maris, fluviorum et piscatorum patrona, G. Seegeist, Seegöttinn, num uxor τοῦ wäinämöinen? cfr. ahtolainen sub ahdet.

Ahu, un Na. *assiduus*, *industrius*, *impiger*, G. fleissig, emsig (ahkera), ahusti assidue, al. crebro, it. Ns. *occupatio diligens*, operis acceleratio, diligentia, G. Emsigkeit.

ahwu, un Ns. & Na. al. idem.

ahusa, an Na. idem.

Ahwa, an Ns. *aër* l. *tempestas vernalis acrior*, cutem infuscans et violans, nec non *color cutis subfuscus et maculosus* ex ejusmodi aëre, G. scharfe Frühlingsluft, welche die Haut verletzt, Sonnenbrand (ahawa), ahwa polttaa aër ejusmodi urit l. violat sc. cutem.

ahwo, on Ns. al. idem.

ahwas, waan Ns. al. idem.

ahwainen, ſen Ns. dim. idem.

ahwoitun, ttua Vm. *fuscus fio vi aëris vernalis*, de cute, G. von der Sonne verbrannt werden (ahawoitun).

ahwaitun, ttua Vm. al. idem.

ahwaannun, ntua Vm. al. idem.

ahwetun, ttua Vm. al. idem.

ahwistun, ua Vm. al. idem.

ahwoitan, ttaa Vf. *fuscum reddo et maculosum*, sc. cutem, G. brennen, de aëre vernali (ahawoitan).

ahwetan, ttaa Vf. al. idem.

Ahwatti, tin Na. *edax*, *vorax*, G. gefrässig (ahmatti), ahwatti kalallen piscium edax, inde Caj. *cupidus* e. c. pecuniæ, *assiduus* e. c. in labore, it. Ns. *homo vorax*, G. Vielfresser.

ahwatta, tan Na. al. idem.

ahwattu, tun Na. al. idem.

ahwatar, ttaren Ns. Carl. idem de femina.

Ahwen, wenen Ns. *perca* major l. *fluviatilis*, G. Barsch.

ahwena, an Ns. al. idem, ahwenan=haura l. =ruoho potamogeton natans.

ahwenainen, iſen Ns. dim. idem.

ahwenainen, iſen Na. *percis abundans* e. c. lacus, *ex percis confectus* e. c. cibus, G. barschreich.

Ahwento, nuon Ns. id. ac awento sub awau.

Ai, ai ai Intj. *ah*, *væ*, G. wehe, ey, vox dolentis, rar. lætantis.

aikahdan, htaa Vs. subito *exclamo ai* l. *ai ai*, G. wehklagen.

ailahdan, htaa Vs. al. idem.

ailahtelen, hdella Vfr. idem.

Aihet, een Ns. *prima origo* l. *initium*, ex quo apparet, aliquid inde esse exorturum, *primum conamen* l. *molimen* rei suscipiendæ, *orsus tenuis*, G. Anlage, An-

Anstalt, Zurüstung (aiket), ei tule aiheellen ne ad prima quidem initia l. conamina pervenit, owat aiheet adsunt molimina, ei asian aihetta ne hilum quidem.

Aika, ajan Ns. 1. pr. *tempus*, G. Zeit, involvens simul notionem tempestivitatis et opportunitatis, unde aikanansa l. ajallansa suo tempore, tempestive, opportune, aikaa sitten l. jo aikaa jam dudum, ante hac, ei aikaa haud ita pridem, ennen aikaa l. aikoja l. aikaansa ante tempus suum i. e. præmature, joka-aika quoque tempore, semper, anna aikaa da tempus i. e. exspecta, onko aikaa an permittit l. sufficit tempus, siihen aikaan eo tempore, sinä aikana eo durante tempore, interea, sillä ajalla circa id tempus kaikin aiwoin (Sav. ajoin) omni tempore, quandocumque, toisin aiwoin alternis temporibus, interdum, aika-ajalta l. -ajasta per seriem temporis, continue, sensim, ajaksi ad tempus, pro tempore, aika-harwoin aliquando, aikaa woittain tempori inserviendo, sensim, aika on tulla tempus est veniendi, aikaa myöden l. ajan kululla successu temporis, post hac, aliquando, tämän ajan ihmiset homines hujus temporis l. ætatis, wietän l. kulutan aikaa tero tempus, otiosus sum, cunctor, aika-kirja chronicon, annales, ajan-tieto idem, al. calendarium, aika-luku l. ajan-luku chronologia. it. 2. in Compos. nonnumquam exprimit sensum *maturitatis*, e. c. aika-mies vir adultus, majorennis, G. volljährigér Mann, aika-kala, it. §. 3. (qs. pro aiket l. aiko) *intentio animi, finis intentus* in his locutionibus: ilman aikaa l. aikoja sine consilio i. e. animi causa, tulla aikaan l. aikoin (al. aikoon l. aikeseen) venire ad finem propositum, quidquid absolvere, qua ex re se utcumque expedire, G. mit einem auskommen, zu recht kommen, sich ziemlich wohl befinden, en tule siellä aikaan l. aikoin haud pervenio ad metam, non adsequor finem rei, G. ich komme damit nicht aus, es geht nicht für mich, asia tuli aikaan res perducta est: saada aikaan l. aikoin (al. aikoon l. aikeseen) efficere posse, G. zu Stande bringen können, en saa aikaan l. aikoin id exsequi haud valeo, G. ich kann es nicht hervorbringen l. vollziehen, cfr. aiket et aiko.

aikainen, isen Na. 1. *ad tempus pertinens* G. (der l. diess) zeitige, tämän aikainen hujus temporis l. ætatis, minkä aikainen cujus temporis, toisen aikainen alius temporis, inde 2. *tempestivus, opportunus*, G. zeitig, aikainen lapsi fœtus tempestivus, aik. kewät ver maturum, aikaisin l. aikaisesti tempestive, opportune: Compar. aikaisempi magis tempestivus, prior tempore, aikaisemmin maturius, magis tempestive, it. 3. (qs. pro aikoinen l. aikeinen), ei tule aikaiseksi (al. aikoiseksi l. aikeiseksi) häneltä ab eo haud fit effectum, ille rem non est executurus, asia tuli aikaiseksi res est perducta: saatko aikaiseksi (al. aikoiseksi l. aikeiseksi) valesne efficere l. ad finem perducere.

aikuinen, isen Na. al. idem, e. c. tämän aikuinen, aikuinen lapsi.

ajallinen, isen Na. *temporalis, ad hoc tempus* l. *ævum pertinens*, ad tempus durans, G. zeitlich e. c. bona, opes, inde *caducus*, haud semper durans.

ajainen, isen Na. al. idem.

ajatoin, ttoman Na. car. *intempestivus, præmaturus* e. c. fœtus, inde *importunus*, G. unzeitig, frühzeitig.

ajattomuus, uuden Ns. *intempestivitas, importunitas*, G. Unzeitigkeit.

aikailen, lla Vfr. *tempus tero, moror, cunctor*, G. zaudern, inde *otior, procrastino*.

aikoalen, lla Vfr. al. idem.

ajastaika, -tajan Ns. (contr. pro ajasta-aika tempus ex tempore, l. continua temporis series) *annus*, G. Jahr (wuosi), käyn toista ajastaikaa anno ætatis sum secundo, cfr. aasta.

ajastaikainen, isen Ns. (pro ajasta-aikainen) *annuus* e. c. tributum, *anniculus* e. c. infans, G. jährig (wuotinen), joka ajastaikainen G. jährlich, kahden ajastaikainen biennis l. bimus, wiiden ajastaikainen et s. p. cfr. aastainen.

aiwottain prtcl. *interdum, aliquando*, G. zuweilen, stundenweise.

aiwot-

aiwottaissa prtcl. idem.
Aijon, aikoa V. Sav. id. ac aiwon.
aijet, aikeen Ns. id. ac aiket.
Aiket, aikeen Ns. 1. *intentio animi, præmeditatio* l. *propositum mentis* de re suscipienda, *consilium facti*, G. Absicht, Vorsatz, ilman aikeeta sine consilio, animi causa, sillä aikeella ea mente, tarpeellinen sihen aikeseen ei intentioni perducendæ necessarium, it. 2. *causa rei prima*, G. Ursache, Anlass, ilman aikeetta sine causa, owat aikeet epäillä ansa est dubitandi, §. 3. tupakan aikeella loco tabaci, G. als Surrogat, cfr. aihet, aijet.
aiko, aiwon Ns. idem, cujus vero non nisi Illat. occurrit in his locutionibus: tulla aikoon et saada aikoon vide aika 3.
aikoinen l. aikeinen, isen Na. *ad finem intentum perductus, intentionis suæ compos*, solum in his: tulla aikoisekst l. aikeisekst et saada aikoisekst l. aikeisekst vide aikainen 3.
aiwon, aikoa V. *animo mihi propono, mente molior, præmeditor, intendo*, conor, G. willens seyn, gedenken, mihinkä aiwot quo tendis, aiwottu aika tempus destinatum, aiwottu wika vitium consulto factum.
aikoon, aiwota V. al. idem, aiwotessa aika kuluu in meditando tempus perit l. teritur.
aiwotan, tta Vf. *mente constituo* l. *præfinio, destino, prædestino*, G. bestimmen, aiwotan poikani papiksi.
aiwottelen, tella Vfr. idem, inde *meditor, præmeditor*, G. überlegen, bedenken, mitä aiwottelet quid mente concipis, quid consilii capis.
aiwotus, uksen Ns. *præmeditatio* et *destinatio mentis, consilium captum*, G. Ueberlegung, Vorsatz, inde *finis intentus*.
aikomus, uksen Ns. idem.
Ailakoitsen, ita V. pr. *lætum* l. benevolentem *animum cui* gestibus *manifestum reddo*, ut canis caudâ, ailakoitsen sitä eo delector, inde *arrideo alicui, blandior, adulor*, G. liebkosen, schmeicheln, ailakoitsija adulator.
ailahdan, htaa Vs. idem, sydän ailahti ilosta cor lætitia palpitavit.
ailahtelen, hdella Vfr. idem, koira ailahtelee.
Ailehdin, htia V. *negligenter* quid *projicio* l. *tracto*, sine cura *negligo* rem, G. verwahrlosen, inde al. id. ac ajelehdan sub ajan.
Ailut, uen Ns. Run. *ictus animi morosus, scrupulus* mentis *molestus*, dubitatio l. deliberatio molesta, G. Scrupel, Verdruss, (alut).
ailuet, ueen Ns. al. idem, (aluet).
Aimo, on Na. *perbonus, laudabilis, egregius, excellens* e. c. equus, G. tüchtig, vortrefflich, aimo asia res magni momenti, aimo ruoka cibus delicatus, aimo työ opus laudabiliter peractum, aimosti l. aimostansa perbene (oiwa, ankara).
aimoo, oon Na. al. idem.
aimu, un Na. al. idem.
aimollinen, l. aimoollinen, isen Na. idem.
Aina, an Ns. 1. *tugurium reti condendo*, G. Netzhaus, al. werkon ainat *perticæ, quibus rete suspenditur*, G. Netzgestell, it. 2. al. *funiculus* a lateribus retis l. quo nassa contrahitur, G. Netzstrick, panen ainoillen rete consuo, 3. al. id. ac ainet.
ainoinen, isen Ns. dim. idem.
Aina prtcl. *semper, perpetuo, continue*, G. immer (alati), aina siitä ajasta inde usque a tempore, kestää aina sufficit *quidem*, jo ainakin jam quidem, demum tamen, ei ainakaan haudquaquam, ainawiheriäinen sempervivum, herba.
ainian prtcl. (contr. pro aina ijän) *omni ævo, perpetuo*, in æternum, G. allezeit.
ainainen, isen Na. 1. *sempiternus, perpetuus, continuus*, G. beständig, inde 2. *quotidianus, solitus*, G. gewöhnlich, alltäglich, ainaisissa asioissa in rebus consuetis.
ainiainen, isen Na. (pro aina-ijäinen) idem.
ainoinen, isen Na. Sav. idem, ainoisin perpetuo, assidue.
Ainet, neen Ns. *materia* ex qua quid conficitur, G. Materie, Stoff, saarnan ainet propositio l. thema concionis sacræ, leiwän ainet massa panis, huoneen aineita ma-

materiatio, ilon ainet causa gaudii, cfr. aina.
ainellinen, isen Na. *materialis*, materiam habens, *ex materia*, G. materiell.
Ainelet, lleen Ns. *fibula ex corio in calceis*, *vinculum vaginæ gestatorium*, quo culter ad latus suspenditur, G. Schuhriem, Messergehäng.
ainilet, lleen Ns. al. idem, it. cfr. sub ainoa.
Ainoa, an Na. *unicus, solus*, G. einzig, antaa ainoansa dat unicum, quod habet, ainoasti l. ainoastansa *unice*, *solummodo*, *dummodo*, *modo*, ei ainoastansa *non solum*, inde pl. ainoat ystäwäni amici mei soli gratissimi.
ainoo, oon Na. al. idem.
ainua, uan Na. al. idem.
ainilet, lleen Na. al. idem.
ainikki, kin Na. al. idem, annan ainikkini.
ainoinen, isen Na. dim. idem, it. Sav. id. ac ainainen.
ainokainen, isen Na. dim. al. idem.
ainukainen, isen Na. idem.
ainollinen, isen Na. idem, inde *gratus*, *egregius*, qualis solet censeri unicus, ajattele ainollisia grata l. apta capias consilia.
Airisto, on Ns. 1. *sagena* piscatorum *hiemalis*, G. Winternetz, al. *halecula major*, ope ejusmodi sagenæ capta, piscis, it. 2. nomen maris spatiosi circa Aboam (Sv. Erstan).
Airo, on Ns. *remus* naviculæ, G. Ruder, airon lapa l. =terä remi palmula, airon wywy l. =wyyly manubrium remi, airon hanka l. =ripa hamus a lateribus navigii, cui remi affiguntur, airo=laiwa navis remis promovenda, G. Galeere, airo=kala id. ac airokas.
airokas, kkaan Ns. *muræna anguilla*, ex forma remi, G. Aal (ankerias).
airollinen, isen Na. *remis instructus* e. c. navicula, G. mit Rudern versehen.
Airut, uen Ns. *legatus* l. *nuntius* principum ad exteros, G. Gesandter.
airet, een Ns. al. idem.
Aisa, an Ns. *temo* vehiculi, trabæ l. carrucæ, G. Deichsel, pl. aisat *perticæ binæ* inter quas jungitur equus vectarius, G. Gabeldeichsel, panen aisoin jumentum vehiculo adjungo (waljastan), lasken l. päästän aisoista sejungo: fig. härjän aisa homo pervicax.
aisatoin, ttoman Na. car. *temone carens*, inde *effrenatus*, temerarius, G. zügellos.
aisotan, ttaa Vt. *temones* vehiculo *adapto*, *temonibus binis instruo* traham, G. mit Deichseln versehen.
Aisaan, sata V. *corticem passim* l. uno latere *denudo* et ita variegatum reddo e. c. arborem, G. einen Baum hie und da abschälen.
Aisti, in Ns. 1. *vis apprehendendi* l. *sentiendi*, quidquid sensus vel externos vel internum afficit, *receptivitas sensualis*, *αισθησις*, G. Empfindungsvermögen, inde 2. *vis* mentis *animadvertendi*, *percipiendi* et *judicandi*, ei ole aistia caret vi mentis l. judicio.
aistin, imen Ns. *instrumentum sensationis*, G. Sinnenwerkzeug, pl. aistimet sensus externi, Sing. aistin max. sensus internus, G. Sinn, inde fig. *mens*, *intellectus*, impressiones externas apprehendens, ordinans et dijudicans.
aistitoin, ttoman Na. car. *sensu* l. *mente* l. *judicio carens*, inde *insipiens*, *stupidus*, G. empfindungslos, dummköpfig.
aistin, ia V. *sentio* l. *sensu apprehendo*, G. empfinden, inde *mente percipio*, *animadverto*, *judico*, G. fassen, begreifen.
Aistp, on N. Abol. *appetitus vehementior sensualis* l. ictus mentis vehemens, G. heftige Begierde, ajan aistoni appetitum sedo.
Aita, dan Ns. *sæpes*, G. Zaun, kiwi=aita maceria, panen aitaa sæpimentum exstruo, pystö=aita sæpes ornatior, altior, niittu on aidassa pratum est sæpimento circumdatum, aidan witsa ligamen sæpis, seiwäs=aita sæpes longitudinalis, præcipua, umpi=aita locus l. agellus consæptus, aidan=takainen l. =taanen epithet. lupi.
aidas, aksen Ns. *pertica sæpis* horizontalis, G. Zaungerte l. Zaunstecken, aidas=reki traha longior ex perticis composita, feretrum ab equis gestandum.

aitaan,

aitaan, aidata V. *sæpio*, *sæpimento circumdo*, e. c. agrum, pratum, G. zäunen, umzäunen, inde *munio*, *circummunio*.
aitaus, uksen Ns. *sæptio*, G. das Zäunen, inde *locus consæptus*, *sæptum*.
aituri, in Ns. *sæpes transsiliens* e. c. equus, bos, G. die Zäune überspringend, e. c. Pferd.
aitumus, uksen Ns. Sav. idem.
Aitta, tan Ns. *horreum*, *cella penuaria*, *promtuarium*, G. Vorraths-boden l. -kammer, waatet-aitta vestiarium (Tav. kammio, Abol. puodi), jywä-aitta granarium, ruoka-aitta, raha-aitta et. s. p.
aittala, an Ns. *locus*, ubi ejusmodi horrea sunt sita, G. Ort derselb.
aitallinen, isen Na. *horreum habens*, G. Vorrathsboden besitzend, inde aitallinen ohria tantum hordei quantum capit horreum, it. pl. aitallisiet *dona cibaria ex horreo* puerulis exhibenda, anna aitallisia.
Aitun, ttua Vm. *in partum solvor*, de vacca partura, cujus mammæ lacte succrescente turgescunt, G. eutern, schwellen, von Milchgefässen der trächtigen Kuh (tunnun), lehmä aittuu.
Aiwa, an Na. 1. *merus*, *purus putus*, *solus*, G. lauter, aiwa armo mera gratia, inde 2. Genit. aiwan adverbiascit: *omnino*, *plane*, G. sehr, aiwan suuri valde magnus, aiwan hywin bene omnino, aiwan niin ita quidem, aiwankin in primis, §. 3. aiwastansa (pro ainoastansa) *solum*, tämä aiwastansa hic solummodo l. solus, non nisi hic.
Aiwastan, aa V. *sternuo*, *sternuto*, G. niesen.
aiwastelen, lla Vfr. idem.
aiwastus, uksen Ns. *sternutatio*, G. das Niesen, aiwastus-ruoho l. -juuri achillea ptarmica.
aiwastutan, ttaa Vf. *sternuere facio*, G. zu niesen bringen, ut pulvis tabaci, inde minua aiwastuttaa sternutatione afficior, sternuto.
Aiwena, an Ns. *tempus capitis*, pl. aiwenat tempora, G. Schlaf, Schlafbein (aiwo), it. al. id. ac aiwina.
Aiwina, an Ns. *linum* l. *cannabis pura*, stupæ expers, G. heedeloser Flachs, al. aiwina l. aiwina-kangas *linteum* ex ejusmodi lino, max. *quadrilix*.
aiwinainen, sen Na. *ex mero lino constans* e. c. textum, G. aus reinem Flachs bestehend.
Aiwo, on Ns. 1. *tempus capitis*, aiwot tempora (aiwena), G. Schlaf, it. 2. fig. *sinciput*, nec non *cerebrum*, G. Gehirn (aju), aiwo on liikkunut dicitur de maniacis l. vesanis.
aiwu, un Ns. al. idem.
aiwoinen, isen Ns. dim. idem.
aiwoinen, isen Na. *ad tempora capitis* l. *sinciput* l. *cerebrum pertinens*, G. dem Schlafe l. Gehirne zugehörig, inde fig. aiwoinen mies vir *sapiens* l. *sollers*, aiwoisesti sapienter, sollerter.
Aiwon, aikoa V. (num ab aiwo, qs. cerebro ago?) vide sub aiket.
aiwotan, ttaa Vf. }
aiwottelen, tella Vfr. } vide ibidem.
aiwotus, uksen Ns. }
Aiwottain l. aiwottaisin prtcl. vide sub aika.
Ajan, ajaa V. in genere *motum cieo*, *ago*, *pello*, G. treiben, unde usus multifarius: a) de agitando: ajan lehmiä ago vaccas, ajan asiaa negotium ago, rem gero, asian ajaja actor negotii, causæ curator, ajan tuulta ventum agito, i. e. frustra ago, meri ajaa rannallen maré in ripam ejicit, ajan takaa persequor, koira ajaa jänestä canis leporem venatur, b) de vehendo: ajan hewoista aurigo, hewoisen ajaja auriga, vector, ajan hewoisella l. rattailla equo l. curru vehor, equito, ajan kilpaa cum quo æmulans equi cursum incito, ajan peltoa ope jumenti agrum aro l. colo, ajan tietä viam vehendo aperio l. plano, al. viâ proveho, c) de urgendo: ajan laulamaan l. ruallen cogo ad canendum l. edendum, ajaa kusellen urinam pellere l. promovere, ajaa märjällen suppurationem promovere, ajan walheeksi in mendacium verto, urgeo mendacia esse verba cujus, maa ajaa ruohoa terra gramen protrudit l. producit, ajan heiniä latoon fœnum in horreum intrudo l. injicio, sed ajan heiniä

ladosta

kadosta extrudo, d) varia: kättäni ajaa manus mihi tumescit, ajan (ajelen) partaa barbam novacula tondeo l. abrado, koi ajaa karwat nahasta tinea pilos pellis abrodit, nahka ajaa (ajelee) karwansa pellis pilos demittit, ajan wettä wenheestä aquam ex navigio exhaurio, sed ajan wettä wenhefeen aquam in navigium infundo, ajan ulos exigo, expello, extrudo, ajan sisällen l. sisään intro pello, ajan pois abigo, depello, ajan ylös cieo, excito, et s. p.

ajelen, lla Vfr. idem, max. ajelen partaa barbam novacula rado, koi ajelee karwoja tinea pilos abrodit, härkä ajelee lehmää taurus vaccam persequitur coiturus, laiwa ajelee aalloilla navis undis agitatur l. fertur, pappi ajelee palkkaansa sacerdos circumvagatur tributum suum exacturus l. collecturus, waatet ajelee vestis negligenter circumfertur l. agitatur, ajelen laiskana otiosus vagor l. negligenter jactor, ut res rejectanea.

ajo, on Ns. *agitatio*, *pulsus*, *vectura*, G. das Treiben, unde varios recipit verbi ajan sensus e. c. asian ajo causæ dictio, gestio negotii, ajo-hewoinen equus vectarius, hepo on ajossa equus est in labore vecturæ, wenhet on tuuli-ajolla cymba vento jactatur, pellon ajo aratio l. cultura agri ope jumenti, ajo-tauti tumor corporis, hydrops, ajo-pilwet nubes vento vagantes, hylkeen ajo venatio phocæ, meri-ajo ejectum e mari e. c. adeps phocæ, ajo-lintu l. -suorsa mergus merganser (rohkä) et s. p.

ajokas, kkaan Ns. *ferina fugata*, quam venatores insectantur, e. c. cervus, G. von Jägern verfolgtes Wild, it. Na. quo vehitur, *vectarius* e. c. equus.

ajatet, tteen Ns. al. idem, de ferina, it. myllyn ajatteet paleæ etc. quæ ad lapides molares purgandos moluntur, G. Mühlen-reinigungs-mittel.

ajinki, ngin Ns. idem, de ferina.

ajos, oksen Ns. al. idem, it. al. *tumor*, *apostema* in corpore, G. Geschwur, Geschwulst.

ajellus, uksen Ns. *status rei neglectæ* l. *rejectaneæ*, G. vernachlässigter Zustand, on ajelluksissa est inter rejectanea, neglecta, inde ipsa *res rejectanea*, vaga, nullius frugis.

ajelus, uksen Ns. al. idem.

ajelemattomuus, uuden Ns. *neglectio* l. *negligentia rei gerendæ* e. c. parran ajelemattomuus neglecta barbæ rasura, G. Nachlässigkeit.

ajelehdan, htaa V. *projicio me negligenter*, *otiosus vagor*, vagabundus tempus tero, G. sich herumtreiben.

ajetun, ttua Vm. *tumeo* inflammatione, *intumesco*, G. schwellen.

ajetus, uksen Ns. *tumor*, G. Geschwulst (ajos).

ajetutan, ttaa Vf. *tumere facio*, *tumidum reddo*, G. schwellen machen, inde jalkaani ajetuttaa pes mihi intumescit.

ajetan, ttaa Vf. al. idem, (ajan).

ajoun, uta Vm. *vagabundus jactor*; *otiosus volutor*, G. müssig herumgehen.

ajatan, ttaa Vf. de mola, ajatan myllyä *lapides molares purgo*, ope palearum etc. molendarum, G. die Mühlsteine reinigen, cfr. ajatet supra.

Ajattaro, on Ns. *genius mythol.* in silvis commorans, malignus, venatores illudens, sæpius feminini sexus, G. Waldgespenst (hattara).

ajattara, an Ns. al. idem.

Ajattelen, tella Vfr. vide sub aju.

Ajawa, an Ns. *anas acuta*, avis, G. eine Entenart.

Aju, un Ns. pr. *cerebrum*, G. Hirn, Gehirn (aiwo), inde fig. *mens*, *intellectus*, aju-ruoho thymus serpyllum, ajun-rako sutura cranii.

ajuinen, isen Ns. dim. idem.

ajuinen, isen Na. *ad cerebrum pertinens*, *cerebro ornatus*, e. c. homo, *ex cerebro factus* e. c. cibus, G. zum Gehirne gehörig, mit Hirne versehen, inde *sollers*, *sapiens* e. c. homo.

ajullinen, isen Na. *cerebrum habens*, G. mit Gehirne versehen.

ajuan, uta V. Sav. *mente percipio*, *intelligo*, *perspicio*, G. begreifen, einsehen, tokko ajuat? jamne intelligis l. scis?

ajattelen, tella Vfr. qs. cerebro ago, *cogito*, *meditor*, *mente molior*, *perpendo*, *delibero*

libero, G. denken, nachdenken, überlegen, ajatellakseni mea ex mente, ajattelen sitä l. sen perään id considero l. delibero, hywin ajateltu asia res bene pensitata, ajattelematoin incogitatus, non providus.

ajatus, uksen Ns. *cogitatio*, *cogitatum*, G. das Denken, Gedanke; niin on minun ajatukseni talis est mea sententia l. opinio.

ajattelewaisuus, uuden Ns. *cogitantia*, meditandi et deliberandi studium, G. Bedachtsamkeit.

ajattelemattomuus, uuden Ns. *incogitantia*, *inconsiderantia*, G. Unbedachtsamkeit.

ajatutan, ttaa Vf. cogitandi ansam do, *ad cogitandum* l. *deliberandum moveo*, inde *cogitabundum reddo*, *inquieto mentem*, G. zu denken geben, nachdenkend l. gedankenvoll machen.

Akana, an Ns. *palea*, seminum folliculi triturando l. molendo separati, G. Spreu.

akanainen, isen Na. *paleis refertus* e. c. locus, *ex paleis confectus* e. c. pabulum, G. voll Spreu, aus Spreu.

Akelma, an Ns. *trifolium*, G. Klee (apila).

Akka, akan Ns. *uxor*, al. *mulier vetula*, al. *avia*, *proavia*, G. Weib, alte Frau, Grossmutter, akan-puoli sexus femininus, akka on hajonnut uxor peperit, akka-wäki mulieres collective, it. Run. epitheton feminarum mythol. plurium, ob senectutem e. c. των Rauni, Ahto: correlat. ukko.

akkainen, isen Ns. dim. idem.

akkainen, isen Na. *uxoribus* l. mulieribus *abundans* e. c. vicus, G. weiberreich.

akkamainen, isen Na. *mulieris indolem habens*, *effeminatus* e. c. vir, G. weiblich, weibisch.

akallinen, isen Na. *uxorem habens*, *maritus*, G. beweibt.

akattomuus, uuden Ns. *defectus uxoris*, *coelibatus*, G. Ehelosigkeit.

Akkia, an } Ns. id. ac ahkio.
akkio, on }

Akkuna, an Ns. *fenestra*, apertura in pariete, per quam lumen immittitur, inde *fenestra vitrea*, G. Fenster, akkunan lauta operculum fenestræ (aakkuna, ikkuna).

akkunainen, isen Ns. dim. idem.

akutin, timen Ns. pl. akuttimet *tegumenta fenestræ*, G. Fenstervorhang, Gardine.

akkunoitsen, ita V. *fenestro*, *fenestris orno* e. c. domum, G. fenstern.

Akseli, in Ns. (Sv. axel) *axis rotæ*, G. Achse, it. *Axelius*, nomen viri.

Alasti prtc. *nude*, sine vestimentis, G. nackt, entkleidet, riisui alasti vestibus denudavit, on alasti est nudus.

alastoin, ttoman Na. car. *vestibus carens*, *nudus*, G. nackt, (qs. ab ala pr. veste inferiori carens, nudus ad inferiora), waatetan alastointa nudum vestio (alainen).

alastomuus, uuden Ns. *nuditas*, *defectus vestium*, G. Nacktheit.

alastan, aa V. *nudo*, *denudo*, vestes abripio e. c. pueruli virga castigandi (pr. de inferiori corporis parte), G. entkleiden, entblössen.

Alati prtcl. *continuo*, *perpetuo*, *semper*, (*indesinenter*), G. immer, fortwährend, unaufhörlich; it al. id. ac alatse, e. c. lensi alati kuun.

Alho, on Ns. *pratum paludosum*, terra depressa l. humilis l. uliginosa, al. *vallis*, G. Sumpf, Niederung, Thal.

alhoinen, isen Na. *humilis*, depressus, uliginosus, e. c. humus, al. *vallibus frequens* e. c. locus. G. sumpfig, reich an Thälern.

Ali, (alen) N. *quod infra est* l. *subest*, G. das Unten, unten befindlich l. Nominat. non nisi in compos. occurrit (Genit. etc. numquam) e. c. ali-pää extremitas inferior, ali-puoli pars inferior, ali-käsi manus inf. ali-oikeus forum juridicum inferius e. s. p. Casus vero locales contracti Præpositiones exprimunt Lat. *infra*, *sub*, G. unter, unterhalb, sc. a) Allat. alle l. allen (pro alellen) Sav. allek in locum e. c. meni pöydän alle abiit in locum mensæ inferiorem i. e. sub l. infra mensam, panen alleni subjicio mihi l. in potestatem meam, meni alle-päin abiit deorsum, versus inferiora, b). Adess. alla (pro-

(pro alella) in loco e. c. on pöydän alla est in loco mensæ inferiori i. e. sub mensa l. infra mensam, makaa allani jacet sub me, est mihi subjectus, on alla-päin l. alla-kädeu est versus inferiora i. e. est inferior, c). Ablat. alta (pro alelta) a loco, e. c. tulee pöydän alta venit ex loco mensæ inferiori i. e. G. von Unten, jalka horjaantui altani pes titubavit sub me, alta-päin G. von Unten, itse-altansa a semetipso, sponte (alaltansa): Inde 2. Compar. alempi *inferior*, G. niedriger, alempi maa terra humilior, demissior, on alempana, contr. alemma l. alemmalla est in loco inferiori l. est inferior, meni alemmaksi contr. alemma abiit in locum inferiorem, tulee alemmalta l. alempaa venit ex loco inferiori, owat alemmina sunt inferiores, 3. Superl. alin *infimus* e. c. ager, locus, G. der niedrigste, on alinna l. alimmana est infimus, meni alimmaksi contr. alimma abiit in infimum locum, tuli alimmalta contr. alimmaa venit ex infimo, owat alimmina sunt infimi.

ala, alan Ns. 1. *locus infra quid, area inferior* quam quis occupat, G. Platz den eine Sache bedeckt l. einnimmt, e. c. huoneen ala area domus, jalan ala locus pedalis, peda, käden ala quantum loci manu comprehenditur, palma, tynnyrin ala peltoa tanta portio agri, in qua tonna frumenti exseri solet, suowan ala niittua portio prati, cujus foenum in uno acervo condi potest, maan-ala locus mythol. subterraneus mortuorum (tuonela), käsi-ala opus manu factum, quod sub manibus est, inde 2. *locus cui proprius* l. cui subjectus, ole alallasi mane in loco tuo, ne movearis, ne tumultueris, anna olla alallani sinas me esse in loco meo, ne me moveas, istua alallansa quietus l. immotus sedere, fig. de viribus cui propriis, tekee alansa myöden agit pro loco suo, i. e. pro modulo virium suarum l. juxta capacitatem suam, suoni juoksee alaltansa (al. altansa l. aloltansa) vena fluit a semet-ipsa, sine ope externo, sponte, it. 3. adhibetur Nominat. nonnumquam præpositionaliter pro alla et alle G. unter, e. c. meni pöydän ala (alle) abiit in locum qui sub mensa est, i. e. infra l. sub mensam, on pöydän ala (alla) est infra mensam l. sub mensa. it. 4. in compos. valet id. ac ali e. c. ala-puoli, ala-pää, ala-käsi id. ac ali-puoli, ali-pää, nec non ala-perä extremitas inferior, meni ala-perään l. ala-päin abiit versus inferiora, infauste successit, male se habuit, on ala-kädellä l. ala-perässä est inferior, in statu infausto, ala-ikäinen minorennis, ala-ikäisyys minorennitas, ala-kuono rostrum animalis pronum, ala-kuloinen maa terra parum declivis l. humilis, ala-kuloinen mieli mens demissa, tristis, ala-kuloiset silmät oculi dejecti, vultus demissus, ala-kuu luna decrescens.

alo, alon Ns. idem, max. locus quem quis sedens occupat, G. Sitzplatz, inde on isänsä aloosta est staturâ patri similis, tekee alonsa (alansa) myöden pro loco suo, pro modulo virium suarum, suoni juoksee aloltansa pro alaltansa.

alas l. ales prtcl. (qs. pro alassa-päin l. alessa-päin sive pro alaksi l. aleksi) *deorsum*, motus in locum inferiorem, G. nieder, hinunter, abwärts, e. c. mene alas l. ales istumelta a sede descende, laske alas l. ales pone deorsum, depone, alas-päin l. alas-käsin deorsum versus l. versus inferiora.

alatse l. alitse l. alaitse l. alitsek prtcl. *subtus*, per locum inferiorem, G. unterhalb weg, meni pöydän alatse transiit subtus l. per inferiora mensæ.

alaha contr. alha l. alaa, (an) Ns. *locus inferior:* Nominat. inus. sed adverbiascunt a) Adess. on alahalla l. alhalla l. alaalla est in loco inferiori i. e. infra G. unter, unterhalb, on alahallansa (alallansa) est in loco suo quietus, sine strepitu, b). Ablat. tuli alahalta l. alhalta venit sursum ex loco inferiori, G. von unten auf, alhalta päin, c). Allat. meni alahallen abiit deorsum (alas l. ales).

alainen, isen Ns. *quod subest, substratum*, G. Unterlage, pään alainen pulvinar, culcita,

eita, laattian alainen trabs sub pavimento, nurkan-alainen lapis sub angulo domus, inde laiwa twopi alaisensa (alansa) navis fert, quantum capit, it. Na. *situ inferior* l. *humilior* e. c. terra, ager G. niedrig liegend, unterliegend, maan-alainen subterraneus e. c. rapa, radix, alainen puoli pars inferior, alain. pää extremitas inferior, loukun alaisia malleo stupario subjecta e. c. linum l. flocculi lini, alainen mies homo conditione humilis, animo demissus, käski alaisensa sibi subditos l. subjectos jussit, muutosten alainen mutationibus subjectus l. obnoxius, makaa ylös alaisin jacet subversim, it. in compos. alais-puoli l. alas-puoli id. ac ala-puoli, alais-waatet vestis interior, S. it. rar. alainen id. ac alastoin e. c. waatetan alaista pro alastointa, S. it. rar. alainen id. ac alallinen, e. c. alainen waiwa, alainen wieras pro alallinen wieras.

aluinen, isen Ns. & Na. al. idem, pään-aluinen, laattian aluinen, maan-aluinen, aluinen puoli et s. p.

alahainen contr. alhainen, isen Na. idem e. c. humus, homo, alhainen sääty ordo inferior, alh. tuuli ventus ex locis inferioribus l. maritimis efflans, e. c. auster, zephyrus et euro-notus in Finlandia, S. sairas on alhainen aegrotans est viribus debilis, alhaisesti demisse, humiliter.

alawa, an Na. Carl. idem, alawa maa terra *humilis*, vallis, al. *amplum occupans locum*, *longus latusque* G. von grossen Umfange, alawa saapas ocrea capax, alawa werkko rete altum profundumque Botn.

alammainen l. alamainen, isen Na. *inferior* qua conditionem, *humilis* l. demissus qua animum et mores, G. gering, demüthig, alammainen Herra dominus animi inferioribus faventis, haud superbus nec elatus, inde Keisarin alammainen *subditus* Imperatoris, G. Unterthan, minun alammaiseni mihi *subjectus*, G. unterworfen l. unterwürfig.

alimmainen, isen Na. (qs. a Superl. alin) *infimus*, *humillimus* e. c. humus, homo, G. der niedrigste.

alallinen, isen Na. pr. qui *in loco suo immotus* manet, inde *continuus*, *perpetuus*, *non desinens* e. c. labor, hospes, G. beständig, fortdauernd, fortwährend (alinomainen, ainainen, alainen).

alaisuus, uuden Ns. *indoles inferior* l. humilis, *humilitas*, *demissio* l. *submissio* e. c. loci, animi, G. niedrige Lage, Demüthigkeit, it. al. id. ac alallisuus.

alahaisuus contr. alhaisuus, uuden Ns. idem, de loco, conditione vitae, moribus.

alammaisuus, uuden Ns. idem, max. de animo submisso, et conditione humili l. alii subjecta, nöyrällä alammaisuudella maxima cum animi submissione G. Untergebenheit, Unterthänigkeit.

alimmaisuus, uuden Ns. al. idem.

alallisuus, uuden Ns. pr. *quies* rei *in loco suo*, inde *perpetuitas*, *continuitas*, G. Beständigkeit, Beharrlichkeit, Fortdauer, cfr. alallinen.

alus, uksen Ns. *quod subjacet*, *substratum*, G. Unterlage, Grundlage, pään alus culcita, alus-waatet vestis interior, panen huoneen alusta fundamentum pono domus, alus-hirsi tignus aedificii infimus, basis, alus-kiwi lapis angularis, alus-kunta ambitus regionis cui *subjectae*.

alusta, an Ns. al. idem, jalan alusta solea pedis, Ruhtinaan alusta regio principi *subjecta*, G. Bothmässigkeit.

alusto, on Ns. idem.

alaisin, imen Ns. idem, paidan alaisin inferior pars indusii, pään alaisin culcita, loukun alaisimet flocculi lini in subigendo decidentes sub malleum stuparium (alaiset), inde *incus* fabri ferrarii G. Amboss.

alanko, ngon Ns. *locus humilis*, *vallis*, G. Niederung.

alankoinen, isen Na. *nonnihil humilis* l. *paludosus* e. c. humus, G. etwas niedrig, morastig.

alustan, aa V. 1. *fundamentum pono* e. c. aedificii, *substruo*, *suffulcio* e. c. saepem l. domum ruinosam, G. begründen, unterstützen, inde 2. *initium facio*, *inchoo*, G. anfangen, it. S. alustan peltoa agrum *transversim aro*, G. quer-über pflügen, alustan taikinaa Sav. *depse*

pso massam panis, G. kneten, alustan tiili=sawea *subigo* massam laterariam.

alustelen, lla Vfr. idem.

alustus, uksen Ns. *positio fundamenti*, *substructio: inchoatio*, *subactio*, G. Grundlegung, Unterstützung, das Anfangen, das Kneten.

alenen, aleta Vm. *inferior fio*, *humilior*, *demittor*, *desido*, G. sich erniedrigen, sich senken, niedrig werden, kuu alenee luna ad occasum vergit, vesi alenee joessa aqua in amni minuitur.

aleennun, nua Vm. idem.

alehdun, htua Vs. *parum* et *subito inferior fio* l. demittor, G. wenig und geschwind erniedrigt werden.

alennan, ntaa Vf. *inferiorem reddo*, *humilio*, *demitto*, G. erniedrigen, herabsetzen, alennan hinnan pretium minuo, alennan itseni me humilem l. humilioribus amicum præbeo.

alennus, uksen Ns. *humiliatio*, *submissio*, *demissio*, G. das Erniedrigen, Herabsetzung.

alento, nnon Ns. *status humilis*, G. niedrige Lage.

Alitusti prtcl. id. ac alati.

alituinen, isen Na. id. ac alallinen, alinomainen, ainainen.

Alin=omaa prtcl. (ab ali et oma) id. ac alati, aina.

alin=omati prtcl. al. idem.

alin=omattain prtcl. idem.

alin=omainen, isen Na. id. ac ainainen, alallinen, alituinen.

alin=omaisuus, uuden Ns. id. ac alallisuus.

Aljo, on Na. *cicur*, *domi educatus* e. c. rangifer, *mansuetus*, G. zahm, it. Ns. *meretrix*, *prostibulum*, G. unzüchtiges Weibsbild.

alju, un Na. et Ns. al. idem.

Alkia, an Na. Tav. *aptus*, *commodus* e. c. tempus, locus, G. bequem, alkiasti apte, commode.

alkkia, an Na. al. idem.

alkenen, aljeta Vm. *aptus* l. *commodus fio*, G. sich anschicken, bequem werden.

alkeennun, nua Vm. al. idem.

Alku, alun Ns. *initium*, *principium*, *exordium*, *origo*, G. Anfang, Ursprung, alusta viikon initio hebdomadis, synnin alku causa l. origo peccati prima, alku=pää extremitas primaria, alku=raamattu textus Bibliorum sacr. originarius, alku=kieli lingua originaria, vaimon alku sponsa, leiwän alku massa farinacea panis, vasta=alku initium nuper factum.

alkuus, uden Ns. Sav. idem, al. *materia primitiva*, G. Grundstoff (ainet).

alket (potius aljet), alkeen Ns. max. pl. alkeet *primitiæ* rei cujusdam, G. allererste Anfang, Erstling, owat alkeet adsunt primitiæ, initium factum est, on alkeissa est in primis conaminibus, taikinan alkeet prima mixtura massæ panis.

alus, uksen Ns. idem, alus=viikko hebdomas festum præcedens majorem, e. c. pascha, G. Vorwoche eines grössern Festes.

alan, alkaa V. *initium facio*, *incipio*, *ordior*, *cœpi*, G. anfangen, lapsi alkaa käydä l. =käymään puerulus tentat ire, alkaissa in incipiendo i. e. in initio, alkawainen incipiens, Pass. aljetaan.

alkaan, alata V. al. idem, alatessa id. ac alkaissa, Pass. alataan.

alotan, tta Vf. idem, pr. *initia pono* l. *do*, alotan kangasta stamina texti construo.

alottelen, tella Vfr. idem. alottelia tiro novellus l. elementarius.

alotus, uksen Ns. *initiatio*, *inceptio*, G. das Anfangen, inde *initium*, *inceptum*, G. Anfang.

alkajainen, isen Ns. *inceptor*, G. Anfänger, inde pl. vuoden alkajaiset *festum annonæ*, olim autumno celebrari solitum, quo frumentum ex messe proxime facta congestum primo commedebatur, *festum novi anni*.

Alla Adess. alle Allat. et alta Ablat. vide sub ali.

Allas, altaan Ns. *aqualiculus* l. *linter*, *alveus*, G. Trog, al. *dolium aquarium*.

Allikko, kon Ns. *palus minor*, *stagnum*, G. Sumpf, Teich.

Almu, un Ns. (Sv. almosa) *eleemosyna*, donum quod datur egenis, G. Almosen.

almuisa, an Ns. al. idem.

Alo, alustan etc. vide sub ali.

Alus, uksen Ns. *navis*, *navigium majus*, G. Schiff,

G. Schiff, Fahrzeug, lyön alosta navem construo.
alus, uksen Ns. al. idem.
Alotan, ttaa Vf. sub altu.
Altee l. alti prtcl. *continue*, *sine intervallo* l. *pausa*, indesinenter, G. unaufhörlich, zusammenhängend, laiho on altee laossa seges *omnino* l. in una serie est calamitate dejecta, ano alti pete *perpetuo*, non cessans.
Altis, altiin l. alttiin Na. *promtus* l. *proclivis* ad quid, *paratus*, G. bereit, geneigt, annan henkeni altiiksi vitam l. animam offero l. devoveo, ehto on altisna conditio est libere accipienda, sponte eligenda, annan asiani altiiksesi rem meam tuo offero arbitrio, maa on altisna terra est libere occupanda, kalu on altis res est *venalis*, G. feil, altiisti libere, sine impedimento.
Alto, allon Ns. al. id. ac aalto.
altoinen, allehdin etc. id. ac aaltoinen, aallehdin etc.
Alttari, in Ns. (Sv. altare) *ara*, *altare*, G. Altar (halttari).
Aluna, an Ns. (Sv. alun) *alumen*, G. Alaun.
alunainen, isen Na. *aluminosus*, G. von Alaun.
Aluwa, an Ns. *germen* segetis *chordum* l. *serotinum*, ex radice alius culmi progerminans, G. Schössling der Saat, (aaluwa, odelma).
aluwoitsen, ita V. *germina facio chorda* l. *serotina*, de segete, G. schossen (aalun, odelmoitsen), ruis aluwoitsee.
aluwoitan, ttaa Vf. al. idem, kaswaa aluwoittain læte crescit.
Alwari, in Ns. (Sv. alfvare) *serium*, *res seria*, G. Ernst (tosi), alwarimies homo serius.
Alwinkainen, isen Ns. Run. epithet. lupi.
Amma, an Ns. (Sv. amma) *nutrix*, G. Amme (imettäjä).
ammaan, mata V. *nutrio lacte mammarum*, fig. *educo*, G. säugen, auferziehen (imetän).
Ammatti, tin Ns. (Sv. embete) 1. *officium opificum* l. communitas seu societas opificum e. c. suutarin ammatti, G. Zunft, inde 2. *officium* l. *munus publicum* in genere G. Amt (wirka).
Ammet, een Ns. *dolium majus*, vas capax, G. Kufe.
ammeellinen, isen Na. *dolium habens*, inde ammeellinen wettä tantum aquæ quantum capit dolium, G. Kufe voll.
Ammen, enen Ns. *haustrum* aquæ, G. Schöpfeimer.
ammennan, ntaa V. *haurio* e. c. aquam ex puteo l. dolio, G. schöpfen, Pass. ammennetaan contr. ammetaan.
ammunnan, ntaa V. al. idem.
ammullan, ltaa V. idem.
ammentelen, nella Vfr. idem.
Ammon l. ammoin prtcl. *jamdudum*, *olim*, *pridem*, G. vorlängst, vormals, ammon aikoina jam pridem, Sav.
Ammon, oa V. *mugio*, *boo*, de bobus, G. brüllen, vom Rindvieh.
ammoon, mota V. al. idem.
ammuun, uta V. al. idem.
ammo, on Ns. *mugitus*, *boatus*, G. das Brüllen, Gebrüll, suu on ammollansa os l. rictus est diductus l. apertus.
ammotan, ttaa Vf. *hio rictu*, *rictum diduco*, instar boum mugientium, G. das Maul aufsperren.
ammonnan, ntaa V. al. idem.
ammottelen, tella Vfr. idem.
ammotus, uksen Ns. *hiatus*, *diductio rictus*, G. das Maulaufsperren.
Ammun, mpua V. *jaculor*, arcu l. bombarda, sagittas l. glandes emitto, G. schiessen, inde kissa ampuu lintuun felis *subito* prosilit l. *irruit* in aviculam, tauti ampui lehmää morbus subito l. inopinato vaccam affecit.
ampuun, mmuta V. al. idem.
ammuskelen, lla Vfr. idem.
ammus, uksen Ns. *jaculatio*, *ictus*, G. das Schiessen, unde pl. ammukset *morbi repentini* max. pecudis, e. c. sideratio (kohtaus, lento l. lennos), lehmä on ammuksissa vacca contacta est inopinato morbi telo, ammuksen sanat vocabula l. lectiuncula magica ad morbos ejusmodi depellendos l. sanandos usitata.
ampumus, uksen Ns. idem.
ampu, (ammun) Ns. non nisi in comps. usitat.

usitat. e. c. ampu=aseet l. =neuwot instrumenta *jaculatoria*, e. c. arcus, bombarda etc. G. Schiessgeräthschaft, Artillerie, ampu=tauti apoplexia, max. bonum, ampu=teino vitæ genus jaculatorium, venatus, militia.

ampiainen, isen Ns. *vespa*, G. Wespe (waps-sainen, puskiainen).

ammujainen, isen Ns. *colymbi species*, avicula, G. Taucherentenart.

Anastan, aa V. Uloæ, mea*m in potestatem vi redigo*, bona alius *mihi arrogo* l. *vindico*, ea retineo, G. sich bemächtigen l. bemeistern.

Anet, een Ns. max. pl. aneet eccles. *indulgentiæ Papisticæ*, *litteræ indulgentiarum*, G. Ablasszettel, al. *elementa sacræ cœnæ*, G. Brod u. Wein beim Abendmahl.

anekki, kin Ns. al. idem; it. al. jurid. *diploma immissionis*, quo possessio fundi colono offertur, G. Bevollmächtigungsbrief zum Besitz eines Grundstücks.

anikki, kin Ns. al. idem.

Angen, prtcl. id. ac ankain.

Anhi, in Ns. id. ac aihet, rar. inde

anhitoin, ttoman Na. car. Uloæ, *expers* l. *carens*, e. c. pecunia, cibo, G. der nicht hat, entbehrend, aiwan anhitoin omnino expers, cui nihil est, G. bloss und bar.

Ani prtcl. *valde*, *omnino*, *quidem*, max. in compos. ani=wähä, ani=warhain l. =warahin summo mane, G. sehr, gar, zwar.

anikki l. anikken prtcl. idem, anikken tulee certe *quidem* venit, jo anikki olin jam *quidem* fui, anikki niin on omnino ita est.

Aniket, keen Ns. id. ac korwaket l. korwas.

Anis, iksen Ns. (peregr.) *anisum*, G. Anis.

Ankain l. angen prtcl. *arcte*, *anguste*, G. eng, asun ankain angustia premor habitaculi, tarwitsen angen *necessario*, it. ankain id. ac ankettain l. ankyttäin.

Ankara, an Na. 1. *validus* et *vehemens* e. c. equus, ventus, ictus, vires, *severus* et *actuosus* l. *studiosus* e. c. vir. l. homo, *gravis* l. *efficax* l. *magni momenti* e. c. dictum, res, *fortis* l. *potens* e. c. vinum, cibus, factum, G. kraftvoll, heftig, mächtig, inde 2. *perbonus*, *laudabilis*, G. tüchtig (jalo, aimo), ankarasti vehementer, perbene.

ankaruus, uuden Ns. *vehementia*, *efficacia* etc. G. krafsthätige Art, Heftigkeit, it. *indoles laudabilis* G. Tüchtigkeit.

Ankelma, an Ns. *spiræa ulmaria*, G. Johanniswedel (ankeriaš=ruoho), al. *thalictrum flavum*.

ankerwa, an Ns. al. idem.

Ankerias, aan Ns. *muræna anguilla*, G. Aal (airokas), ankerias=ruoho spiræa ulmaria.

ankeriainen, isen Ns. dim. idem.

ankeriainen, isen Na. *murænis abundans* e. c. amnis, *ex murænis confectus* e. c. cibus, G. aalreich, von Aale.

Anketan, tta V. id. ac ankytän.

Ankka, nkan Ns. (Sv. anka) *anas mansueta*, G. zahme Ente.

Ankko, nkon Ns. id. ac jankko.

Ankkuri, in Ns. (Sv. ankare) 1. *ancora* navis, G. Anker, it. 2. wiina=ankkuri *amphora* pro conservando vino, mensura fluidorum.

ankkuroitsen, ita V. *ancoram jacio* l. *figo*, G. Anker auswerfen, it. ankkuroitsen wiinaa in *amphoras infundo*.

ankkurillinen, isen Na. *ancoram* l. *amphoram habens*, e. c. navis, mercator, G. mit Anker versehen, it. ankkurillinen wiinaa ein Anker voll.

Annan, ntaa V. 1. *do*, *trado*, *dono*, G. geben, schenken, anna minullen da mihi, antamani datum meum i. e. donum meum, annan edes l. ilme prodo, revelo, annan ylön desero, al. vomo, annan anteeksi dono do, condono, Eccles. remitto peccata, G. verzeihen, annan sisällen indo, e. c. medicamina, Eccles. inspiro, revelo, annan itseni matkallen itineri me committo, inde 2. *sino*, *permitto*, *cedo*, G. lassen, zulassen, anna katsoa *fac* videre, annan hänen tulla haud impedio quin veniat, anna perään cede, concede, anna niin olla sinas ita esse, ita sit.

antelen, nella Vfr. idem.

antaun, uta Vm. *do* l. *confero me*, G. sich geben l. begeben, huonet antaupi kylsellensä

jellenssä domus inclinare coepit, laiwa antaupi merellen navis in altum provehi incipit, tuuli antausi heikommaksi vehementia venti sensim minuebatur.

annet, anteen Ns. *datum quid*, *donum*, G. das Gegebene, Geschenk, anna anteeksi dono da, condona, rukoilen anteeksi rogo ut condonetur l. remittatur, remissionem delicti imploro.

annin, antimen Ns. quod datur, *munus*, G. Gabe, awarat antimet dona abundantia, ottaa antimia munera corruptelæ accipit, pellon annin reditus agri, messis, papin annin donum sacerdoti tribuendum, inde *munus sacrificii* diis mythol. offerri solitum, *hostia*, G. Opfer.

anti, annin Ns. idem, papin anti, pellon anti.

antiainen, isen Ns. dim. idem, pl. antiaiset *munera*.

anto, annon Ns. idem, anto ja otto debitum et creditum, expensum et acceptum, G. Ausgabe.

antias, aan Na. qui facile dat, *liberalis*, *munificus*, *beneficus*, G. freigebig, wohlthätig.

anteliias, aan Na. al. idem.

anteliaisuus, uuden Ns. *liberalitas*, *munificentia*, G. Freigebigkeit.

annettelen, tella Vfr. *propono*, *dictito*, *perhibeo*, G. vorlegen, darstellen.

Anni, in Ns. *Anna*, nomen muliebre.

annikka, kan Ns. al. idem.

Anon, anoa V. *humaniter peto*, *rogo*, G. bitten, ansuchen, anon naista puellam ambio, anon pappia sacerdotem suffragiis voco, sairas anoo pappia ægrotans cupit, ut sacerdos eum invisat.

anelen, lla Vfr. idem.

anelias, aan Na. *petituriens*, *saepe petens*, G. zudringlich im Bitten.

aniet, een Ns. rar. *petitio*, *petitum*, G. Gebet, Bitte, kuule anieeni preces meas exaudi, anna aniet petitis annue.

ano, on Ns. idem, non nisi in compos. ano-waimo mulier sponsæ in colligendis dotibus ministra, G. Begleiterinn der Braut, während sie Gaben aus der Gemeinde sammelt.

anomus, uksen Ns. idem, anna anomukseni petitis meis annue, papin anomus sacerdotis per suffragia electio, G. Predigerwahl.

Anoppi, pin Ns. *socrus*, mater uxoris l. mariti, G. Schwiegermutter, correl. appi.

anoppila, an Ns. *domus socrus*, G. Wohnung der Schwiegermutter.

Ansa, an Ns. *laqueus ex funiculo*, *pedica* pro captandis avibus, G. Schlinge, Dohne (paula), ansa-mies auceps, ansa-tie via aucupum.

Ansas, aan Ns. *trabs* l. *tignus major* sub ponte l. pavimento, pontem sustinens, G. Brückenbalken, Unterlage einer Brücke l. eines Boden.

ansos, on Ns. al. idem.

Ansio, on Ns. *meritum*, jus merendo vindicatum, G. Verdienst, ansiosta l. ansiolla merito, haud gratis, ansio-mies qui merendo l. labore sibi victum parat.

ansiollinen, isen Na. *meritus*, qui meruit, *bene meritus*, G. verdient.

ansaitsen, ita V. *mereo* l. *mereor*, G. verdienen, erwerben, palkan ansainnut præmio *dignus*, ansaitsemata immerito.

Antsikas, kaan Na. *cibos aspernans* l. *rejiciens*, cui cibus omnigenus non placet, e. c. homo, equus, G. wählerisch in den Speisen.

Antura, an Ns. *solea* calcei, trahæ etc. *carina* navis, G. Schuhsohle, Schlittenkufe, Schiffskiel.

anturoitsen, ita V. *soleas suffigo*, soleis instruo quid, G. versohlen.

Anus, uksen Ns. provincia Careliæ *Olonets*, inter lacus Ladoga et Onega (aunus), anus-kieli l. anuksen kieli dialectus Olonetsensis, Finnica sed cum Russicis commixta et ad pronuntiationem Russorum conformata.

anulainen, isen Na. Olonetsensis e. c. homo (aunulainen).

Apaja, an Ns. *jactus* l. *tractus sagenæ*. G. Netzzug, al. *locus* maris *sagenæ aptus*, lasti werkon apajallen, inde *campus latus* l. spatiosus.

apajainen, isen Ns. dim. idem.

Apan, appaa V. *abunde fundo*, G. reichlich l. überflüssig giessen, appaa syödä devo-

devorans edit, apan jywiä ammeseen infundo frumentum in dolium, inde appain abunde, superflue.

Apet, ppeen Ns. max. pl. appeet *pabulum equinum melioris indolis* (avena, hordeum etc.), *illex* pro equis captandis et in itinere alendis, G. hartes l. besseres Pferde-Futter, Reisefutter, Lockspeise, it Sav. *pabulum maceratum.*

appuinen, isen Ns. pl. appuiset al. idem.

apatan, ttaa *pabulum præbeo* equo, max. in itinere, inde *quiesco* ex itinere, G. bessere Speise reichen, füttern, it. apatan pappia sacerdotem, ex officio pagos remotiores invisentem, *hospitio excipio*, G. bewirthen.

Apelus, uksen Ns. al. id. ac aapinen, aapelus.

Apilas, laan Ns. *trifolium*, G. Klee, puna-apilas trif. pratense (maito-kukka, nätkin), walkia apilas trif. repens, saksan apilas trif. in Finnia exoticum.

apila, lan Ns. al. idem.

apelias, iaan Ns. al. idem.

Apina, an Ns. (Sv. apa, apinja) *simia*, G. Affe.

Appi, pin Ns. *socer*, G. Schwiegervater, al. appi-mies (äti).

apes, ksen Ns. *unus* socerorum, pl. apekset *consoceri*, patres mariti et uxoris collective, G. Benennung der gegenseitigen Schwiegerväter.

appila, lan Ns. *domus soceri*, G. Wohnung des Schwiegervaters (atiwo).

Apratka, kan Ns. (Russ. Obrok) in Carelia max. usitatum, *portio definita* et cuique debita e. c. merces merita operarii, reditus l. tributum ab auditoribus sacerdoti solvendum (papin otto), tributum publicum l. capitatio G. Steuer, die Gebuhren, Tagelohn, Kopfgeld, e. s. p.

aprikoitsen, ita V. Sav. *ratiocinando computo*, rem reputo et delibero, G. überlegen, erwägen, ausrechnen, niin olen aprikoinut ita computando inveni, alkoi aikaa aprikoita incepit tempus *computando determinare*.

aprakoitsen, ita V. al. idem.

aprikoilen, lla V. idem.

Apsatti, tin Ns. Carl. *calx calcei*, G. Absatz am Schuh.

Apteekki l. apteikki, kin Ns. (peregr.) *pharmacopolium*, G. Apotheke.

Apu, awun Ns. *auxilium*, *adjumentum*, *subsidium*, G. Hülfe, Beistand, tule awuksemi l. apuuni veni mihi in subsidium, succurre mihi, huudan awuksi invoco in auxilium, olen apunasi sum tibi auxilio, apu-mies coadjutor, apu-pappi sacerdos vicarius l. adjunctus, Kies (pro kiesus l. Jesus) awuksi salve, salutandi formula, inde 2. papin awut *dona* sacerdoti danda, morsiamen apu donum sponsæ dari solitum, talon apu *subsidium gratuitum* novo colono colligendum, G. Hülfsgabe, 3. in compos. nonnumquam exprimit sensum *commodi* l. *egregii*, G. tauglich e. c. apu-mies vir perbonus, apu-lailla modo eximio, apu-asia res magni momenti.

apulainen, isen Na. *qui est auxilio*, *auxiliarius*, e. c. sacerdos adjunctus, G. Gehülfe.

apuri, in Ns. *auxiliator*, auxilium præbens, G. Helfer.

awullinen, isen Na. 1. *promptus ad juvandum*, *auxiliabundus*, *officiosus* e. c. amicus, G. behülflich, hulffertig, it. 2. *fere conveniens* l. *aptus*, haud rejiciendus, *pœne probandus*, G. ziemlich passend, l. tauglich, Gall. passable e. c. res, factum, opus, awullisesti quadantenus, utcumque, ne sic quidem male (auttawainen).

awutoin, ttoman Na. car. *auxilio carens*, qui nec sibi nec aliis est auxilio, qui non fert auxilium, G. hülflos, unbehülflich, it. 2. *ineptus*, *haud conveniens*, *inutilis*, e. c. res, G. untauglich unpassend.

awuttomuus, uuden Ns. *indoles ad juvandum non parata*, G. Undienstfertigkeit, Unbeholfenheit, it. *indoles* rei *inepta*, *inutilitas* (ineptitudo), G. Untauglichkeit.

autan, ttaa V. 1. *auxilior*, *juvo*, *adjuvo*, *subsidium præbeo*, G. helfen, Hülfe leisten, autan asiaa rem promoveo, auttawainen auxiliabundus, Jumala auta G. Gott

Gott helfe, jurandi formula, it. 2. impers. **kyllä auttaa** *pœne conveniens* l. *aptus est*, *fere* decet l. *convenit*, haud ita male, G. es geht an, **ei auta katumaan** (al. **katua** l. **katumasta**) *haud refert* l. convenit pœnitere, non licet l. *ineptum est* pœnitere, nil juvat, G. es frommt nicht; **auttawainen** fere aptus l. conveniens.

awitan, ttaa V. Sav. idem.

auttelen, tella Vfr. idem.

auttawaisuus, uuden Ns. *indoles* animi *ad juvandum parati*, G. Hülffertigkeit.

Arina, an Ns. *fuscina* piscatorum, G. Fischergabel, it. **uunin arina** *stratum* l. focus *furni*, ubi ignis, G. Ofenherd, it. al. *scopulus* maris, brevia, G. Klippe.

Arka, aran Na. 1. *qui facile sentit* impressiones, *facile dolens*, tactu *impatiens*, tener, G. fein fühlend, zart, empfindlich, **arka tunto** conscientia religiosa, **silmä on arka** oculus tactu dolet, **ohra on arka hallallen** l. **hallaan** hordeum facile sentit frigus l. læditur frigore nocturno, inde 2. *pavidus*, *cautus*, G. furchtsam, vorsichtig, **arka hewoinen** equus pavore resiliens, **arka henkensä pitää** timidus l. cautus qui est, servat vitam in periculis, Compar. **arampi**, Superl. **arin**.

arkaus, uden Ns. *teneritudo*, *impatientia: timiditas*, indoles animi timida l. cauta, G. Empfindlichkeit, Furchtsamkeit, Vorsicht.

arkuus, uuden Ns. al. idem.

aristun, ua Vm. *fio tener* l. *impatiens*, de sensu, G. empfindlich werden, it. al. **juhta aristuu** jumentum *contabescit* l. *marcescit*, G. abgefallen werden, abmagern.

arkinustun, ua Vm. *pavidus* l. *cautus fio*, G. furchtsam werden.

arastan, taa V. *teneritate afficior*, mente *doleo*, *miseret* me cujus, G. empfindlich werden, bemitleiden, **äiti arastaa lastansa** mater est *indulgens* infantulo suo.

aristan, aa Vf. *tenerum reddo* l. *pavidum*, G. empfindlich, furchtsam machen: unde impers. **jalkaani aristaa** pes mihi dolet.

aroistan, aa Vf. al. idem.

aroitan, ttaa Vf. idem, **jalkaani aroittaa**.

Arkio, on Ns. *dies profestus*, quo negotia agere licet, G. Werktag, oppos. **pyhä** dies festus, **joulun arkiot**.

arki, arjen Ns. al. idem, max. in compos. **arki=waatet** vestis operæ apta, haud festiva.

Arkkeli, in Ns. (Sv. artillerie) *tormenta bellica*, G. Artillerie.

Arkki, rkin Ns. 1. Bibl. *arca* Noë nec non Mosis l. tabernaculi, G. Arche, Bundeslade, it. 2. (Sv. ark) *plagula* chartacea, G. Bogen, Papier.

Arkku, rkun Ns. *arca*, *cista*, G. Kasten, (**kistu**, **kirstu**, **lipas**).

arkkuinen, isen Ns. dim. idem.

arkullinen, isen Na. *cistam habens*, ad cistam pertinens, G. Kasten habend, inde **arkullinen rahaa** tantum pecuniæ quantum capit cista, G. Kasten voll, it. pl. **arkulliset** *dona e cista* promenda et distribuenda, G. Geschenke aus dem Kasten.

arkutan, ttaa Vf. *cista instruo*, cistam paro l. dono cui, G. mit Kasten versehn, it. **arkutettu paikka** locus *superstitiosus*, G. ein Ort wo es nicht geheuer ist.

Armo, on Ns. 1. *gratia*, *favor*, *clementia*, G. Gnade, Gunst, Milde, **otan armoon** in gratiam excipio, **armosta** ex gratia, **teen** l. **annan armoa** veniam delicti l. gratiam cui do l. facio, inde Eccles. **armo=lahja** donum gratuitum, **armon aika** tempus gratiæ, quo resipiscere licet, **armo=istuin** propitiatorium, **armo=wäli=kappaleet** media salutis, it. 2. *misericordia*, *commiseratio*, G. Mitleid, Barmherzigkeit, **minun tulee häntä armo** misericordia erga eum ducor, commiseresco, **ei hänen tule armoa** sensu commiserationis haud movetur; §. 3. **Teidän Armonne** vestra *Clementia* G. Ew. Gnaden, formula compellationis submissæ, **Hänen Armonsa**.

armollinen, isen Na. *gratiosus*, *propitius*, *clemens*, G. gnädig, milde, it. *misericors*, G. mitleidig, **armollisesti** gratiose l. misericorditer.

armoinen, isen Na. idem, **armoisesti**.

armol=

armollisuus, **uuden** Ns. *indoles* animi *gratiosa*, *misericordia*, G. gnädige l. mitleidige Gesinnung l. Denkungsart, Mitleidigkeit.

armotoin, **ttoman** Na. car. gratiæ haud particeps, inde *immitis*, *inclemens*, *durus*, *immisericors*, G. der Gnade beraubt, ungnädig, hart, unbarmherzig, **armottomasti** immite, duriter, immisericorditer.

armottomuus, **uuden** Ns. defectus gratiæ, *inclementia*, *immisericordia*, G. Gnadenlosigkeit, Härte, Unbarmherzigkeit.

armoitan, **ttaa** Vf. *gratiam do* l. *gratia afficio*, *condono*, *indulgeo*, modo gratioso l. clementi quem tracto, G. begnadigen, begünstigen, gnädig l. milde behandeln, it. *miseror*, *commiseror*, *misereor*, G. bemitleiden.

armoittelen, **tella** Vfr. idem.

armias, **aan** Na. *promptus ad gratiam* dandam, *paratus ad clementiam* l. *misericordiam*, G. gnädig gesinnt, mitleidig, mitleidsvoll, inde id. ac **armollinen**, **armiaasti** benigne, gratiose.

armelias, **aan** Na. al. idem.

armu, **un** Na. idem.

armeliaisuus, **uuden** Ns. *indoles ad misericordiam parata*, *misericordia*, *gratia*, G. gnädige, gütige, mitleidige Denkungsart.

armas, **maan** Na. 1. *gratus*, *carus*, *gratia fotus*, G. geliebt, werth, begünstigt, **armaani** o bone! sodes, amator, **armaat miehet** viri carissimi, it. 2. al. id. ac **armias** l. **armelias**, **armaasti** benigne.

armainen l. **armahainen**, **isen** Na. dim. idem.

armahdan, **htaa** V. *gratiæ* l. *misericordiæ sensu afficior* erga quem, *misereor*, *favorem* l. *gratiam cui facio*, *veniam do*, *carum habeo*, gratia quem foveo, *indulgeo*, indulgenter tracto, G. begnadigen, begünstigen, bemitleiden, verzeihen, **armahtaa rumistansa** corpori suo parcit, G. schonen.

armaitsen, **ita** V. al. idem.

armaan, **mata** V. idem.

armahtelen, **htella** Vfr. idem.

Arro, **on** Ns. *vallis* inter colles, *locus demissior herbidus*, pratum firmioris soli l. non paludosum, G. Thal, Anger.

Arpa, **arwan** Ns. 1. *sors*, *sortitio*, *sortilegium*, G. Loos, Loosung, **heitän** l. **nakkaan arpaa** sortem duco, sorti committo, **arpa lankee** sors exit, 2. *nuntius cursorius* populum in casu periculi communis convocans, G. Aufgebot des Landvolks durch umhergeschickten Befel, **arpa-kapula** bacillum emissorium l. tessera, 3. *virga scrutatoris superstitiosa* l. divina ad res incognitas detegendas, G. Schlagruthe um verborgene Dinge zu entdecken, inde *hariolandi instrumentum* quodvis, 4. in compos. **arpa-mies** sortium ductor, al. nuntius cursorius, al. hariolus, al. vir ad res æstimandas constitutus, arbiter (pro **arwio-mies**).

arpelen, **arwella** Vfr. *sortior*, *sorte decerno*, al. *hariolor*, G. loosen, wahrsagen.

Arpi, **rwen** Ns. *cicatrix* l. *vibex* in corpore ex vulnere l. variolis, G. Narbe, it. *vulnus* l. *scissura* in arboribus, G. Scharte an Bäumen.

arpinen, **isen** Na *cicatricosus*, G. narbig.

arwellinen, **isen** Na. idem.

Arpo, **rwon** Ns. id. ac **arwo**, max. in compos. **arpo-maaria** Maria *veneranda*.

Arra, **an** Ns. id. ac **aura**, **atra**.

Arsina, **an** Ns. (Russ. arschin) *ulna major* Russica, G. russische Elle.

arsinoitsen, **ita** V. *metior per* ejusmodi *ulnas*, G. ellenweise messen: inde *rationem* cujus rei *subduco*, computando et *metiendo investigo*, G. ausrechnen, messen.

Arso, **on** Ns. *præmature* et lætius *crescens*, *præcox*, et ideo haud compactus, l. nequioris indolis, e. c. arbor, G. frühzeitig reif, **kaswaa arsosti**.

Arwaan l. **arwajan**, **wata** V. pr. *conjectando æstimo* G. ungefähr schätzen, inde 1. *conjicio*, *conjecto*, G. muthmassen, rathen; errathen, **arwaten** conjiciendo, **arwaa kuka olen** conjectura cognosce quis sim, **niin arwaan** ita conjecturam facio, ita opinor, G. vermuthen, **arwaa**

tämä

tämä arwoitus hoc ænigma aperias, ollein arwattu res est acu tacta, inde *auguror*, conjectando divino, G. vorhersagen, 2 *æstimo*, *arbitror*, conjectando supputo quid, præter propter censeo, G. schätzen, wardiren, löslich bestimmen, arwaa sen hinta pretium ejus constitue, arwaan hänen onnellisexsi arbitror eum esse felicem, arwaamatoin inæstimatus l. inæstimabilis, arwaaja arbiter in re censenda, arwaan hywäxsi bonum esse existimo.

arwaelen l. arwelen, lla Vfr. idem (arpelen).

arwelus l. arwellus, uksen Ns. *conjectio*, *æstimatio*, G. das Errathen, Schätzung, inde *dubius animus* qualis conjectantium.

arwelo, on Ns. *arbitrium*, *opinio*, *conjectura*, G. Meinung, Muthmassung, wäärät arwelot opiniones perversæ.

arwoitan, ttaa Vf. *conjectare* l. *æstimare facio*, *conjiciendi* l. *æstimandi materiam* propono, G. zu errathen l. schätzen geben.

arwoittelen, tella Vfr. idem, inde 1. *ænigmata propono solvenda*, G. Räthsel vorlegen, 2. *conjectando metior* l. *supputo* (arwaan), G. löslich berechnen l. bestimmen, et arwoitellut conjectans l. dubius haud hæsitavisti, arwoitellen conjectando, temere, circiter. G. ungefähr.

arwoitus, uksen Ns. *conjectatio*, it. *ænigma*, G. das Rathen, das Räthsel.

arwaus, uksen Ns. *conjectura*, *æstimatio arbitraria*, G. ungefähre Schätzung.

arwous, uksen Ns. idem.

arwio, on Ns. *actus conjiciendo æstimandi*, *censura*, G. Schätzung, Taxirung, laillinen arwio æstimatio legalis, sillä arwiolla ita fere l. circiter, arwio-mies æstimator, arbiter, arwioni jälkeen juxta arbitrium meum, quoad ego conjecto l. existimo.

arwo, on Ns. 1. *pretium* æstimando constitutum, inde *dignitas* l. *valor* rei l. personæ G. Werth, Ansehn, pidän arwossa magni æstimo, on suuressa l. korkiassa arwossa magni est pretii, dignitate eminet, it. 2. *conjectura*, G. Muthmassung, unde sæpe adverbiascit e. c. niin arwolta ita fere l. circiter, niin arwollansa ita forte, al. ita tamen, tulee arwollansakin venit forte, al. venit nihilo secius.

arwoinen, isen Na. (magni l. parvi) *æstimandus*, *dignus*, G. (hoch od. gering) zu schätzen, plerq. cum Genit. niiden arwoinen illis pretio l. dignitate æqualis, paljon arwoiset asiat res magni pretii, tekee wähän arwoisia res agit nullius momenti, inutiles, futiles, inde arwoisesti al. conjectando, al. digne, al. futiliter.

arwollinen, isen Na. idem, sæpius in malam partem, tekee arwollisia futilia, inutilia agit, cfr. arwollainen.

arwoisuus, uuden Ns. *indoles parvi æstimanda*, futilitas, G. Nichtsnutzigkeit.

arwollainen, isen Na. 1. *inutilis*, *futilis*, G. unnütz, nichtsnutzig, (cujus pretium l. dignitas haud aparet l. nihili æstamari potest) e. c. res, persona, it. 2. al. *insolitus*, *mirus*, *mirabilis*, G. ungewöhnlich, wunderbar, unbegreiflich, (cujus indoles non nisi conjectando intelligitur).

arwotoin, ttoman Na. car. qui *nullius* est *existimationis* l. pretii, *futilis*, *inutilis*, G. werthlos, unnütz.

Aset, een Ns. pr. *instrumentum feriendo* l. cædendo inserviens, G. Wehrwaffe, e. c. sota-aseet arma bellica, koiran-aset telum l. baculus quo canis fugatur, työ-aset instrumentum operantium e. c. securis, aset-huonet armamentarium, aseen-kantaja armiger, inde 2. *instrumentum quodvis*, quo quid efficitur, G. Werkzeug, e. c. aset-puu lignum instrumentis domesticis inserviens, reen aseet instrumenta rhedæ promovendæ e. c. temo, helcium etc. panen hewoisen aseisiin equum rhedæ adjungo (waljastan).

aseellinen, isen Na. *instrumentis instructus*, *armifer*, G. mit Werkzeugen versehn, bewaffnet.

aseetoin, ttoman Na. car. *inermis*, G. unbewaffnet.

Asema, an Ns. *statio* l. *locus in quo institerit* l. versari solitus est *quis*, G. Platz,

Platz, Aufenthaltsort, Standort, kylän asemat locus l. rudera pagi, asema-kylä pagus principalis, haud loco motus, huonees asema, inde on asemillansa est in loco suo i. e. in ordine debito, pysy asemillas in loco tuo maneas, ne movearis, asia tulee asemillensa res in ordinem suum pristinum redigitur, sed asia tulee asemiltansa res a loco suo l. ordine turbatur, pidä isäsi asemat sedem l. vivendi ordinem patris tui serva.

asein, emen Ns. al. idem, kylän asemet, it. otan miekan asemesta *loco* gladii sumo, on miehen asemesta vices agit viri.

asetan, ttaa Vf. 1. pr. *redigo in locum suum* l. ordinem debitum, G. etwas in seine Stelle wiederbringen, inde a) *loco, colloco* res disjectas, *ordino* quid in statum debitum, G. anordnen, b) *sedo, coërceo* l. *sisto* e. c. motus l. res turbulentas, lites, *tranquillo* e. c., mare, affectus mentis, G. beruhigen, c) *instituo* l. *præscribo* ordinem l. modum rei gerendæ l. vivendi, G. verordnen, asettaja ordinator, coërcitor, asetan eteeni l. mieleeni propono mihi, mente concipio l. delibero, asetan eteenne ante oculos vestros colloco, vobis propono, §. 2. asetan peltoa agrum aratum *explano* l. *æquo*, G. ebnen.

asehdan, htaa V. al idem.

asoon, fota V. Run. idem, rar.

asettelen, tella Vfr. idem, inde asettelen menná præparo l. accingo me (res meas colloco) ad abeundum.

asetun, ttua Vm. *in locum meum* l. in ordinem debitum *redigor, locor, motu quiesco* l. cesso, *constans fio*, G. geordnet werden l. seyn, sich beruhigen, sich legen, tuuli asettuu ventus cessat, juoma asettuu potus fermentari desinit et fæces deponit, wäki l. rahwas on asettunut populus quieti l. somno se dedit.

aseennun, nua Vm. al. idem.

asean, uta al. asehdun, htua Vm. idem.

asetus, uksen Ns. *redactio in ordinem, locatio, tranquillatio, ordinatio* rerum in statum debitum, G. Anordnung, Verordnung, Beruhigung, Vorschrift, inde Jumalan asetus institutum l. ordinatum divinum, ruhtinaan asetus institutum l. edictum principis, quo modus rerum gerendarum l. vivendi ordo subditorum præscribitur, asetus-sanat verba institutionis se. s:æ cœnæ, karhun asetus-sanat verba magica pro coërcenda violentia ursi.

Asia, an Ns. *res peragenda, negotium quodvis*, inde *causa forensis*, G. Sache, ajan asiaa rem gero, negotium ago, causam curo, asia-mies rem alius gerens, causæ patronus, legatus, asian laita rei ratio, asiata sine causa, animi causa, asian haarat rationes l. circumstantiæ rei, G. Umstände einer Sache, mitä asiaan tulee quod ad rem pertinet, asian alkain ex professo, asian omainen cui in foro est lis, cui res est propria, quem res tangit, cujus est.

asioitsen, ita V. *rem gero, negotium ago* l. *curo*, negotior, refero rem peragendam, G. eine Sache l. ein Geschäft betreiben.

Asikainen, isen Ns. *inutilis* l. *nequam* l. *ineptus* homo, res etc. G. Taugenichts, untaugliches Ding.

Askaret, een Ns. *faciendum* quodvis *domesticum, occupatio, negotium*, G. Hausarbeit, Hausgeschäft, talon askareet negotia domestica, monet askareet multifaria occupatio, on askareillansa est in negotiis suis occupatus, al. fig. est in actu alvi levandi.

askara, an Ns. al. idem.

askar, ren Ns. idem, Inf. askarta.

askaroitsen, ita V. *negotior, negotiis domesticis occupor*, facienda curo, sum negotiosus l. operosus, G. Hausarbeit verrichten, geschäftig seyn, askaroittu negotiis intentus.

askarus, uksen Ns. *negotiatio*, inde *negotium*, G. Geschäftigkeit, Geschäft.

Askelet, leen Ns. 1. pr. *gradus* l. *passus*, G. Schritt, kaksi askeletta duo passus, askeletta pidempi passu longior, askelet askeleelta gradatim, sensim, pedetentim, 2. *vestigium* (jälki), forma pedis in argilla, nive etc. G. Fussspur.

askela,

askela, an Ns. al. idem.
askel, len Ns. idem, Inf. askelta.
askelettain prtcl. *gradatim*, G. Schritt für Schritt.
askelen, lla Vfr. 1. *gradior*, *eo*, *ito*, G. Schritte thun, schreiten, gehen, it. 2. al. askelen hänen jälkiänsä *vestigia* ejus *premo*, in vestigiis ejus eo, eum imitor, G. in eines Fussstapfen treten.
askellan, ltaa V. al. idem.
askeloitsen, ita V. idem.
Aski, in Ns. (Sv. ask) *capsula*, *arcula* rotundæ et oblongæ formæ, G. Schachtel (rasia).
askillinen, isen Na. ejusmodi *capsulam habens*, G. eine Schachtel habend, inde askillinen woita tantum butyri, quantum capit illa capsula, G. Schachtel voll.
Asnaan, nata V. rar. *mereo*. en woi asnata non possum merere, G. verdienen, (ansaitsen).
Asso, on Na. *mollis*, *effeminatus*, *tener* et *impatiens*, e. c. puer, vir, G. weichlich, weibisch, verzährtelt, assosti molliter, it. Ns. *molliculus*, G. Weichling.
asottelen, tella Vfr. *moliter tracto* e. c. puerulum educandum, inde *effeminatum reddo*, *indulgeo*, G. verweichlichen, verzährteln: *mulceo*, G. liebkosen.
Astaitsen, ita V. Sav. (pro aistin l. aistaitsen) *sentio*, *animadverto*, de sensibus externis, G. empfinden, *intelligo*, *percipio*, de sensu interno, mente, G. einsehen, (hawaitsen, huomaitsen, hoksaan, älkään, teksin)
astain, tamen Ns. *organum sensationis*, sensus externus l. internus, G. Sinneswerkzeug, Sinn, inde *mens*, vis animadvertendi et intelligendi (aistin, hurmet, huomio).
astin, imen Ns. al. idem.
Asti prtcl. *usque*, *tenus*, G. bis, cum Illat. & Allat. *usque ad* l. *in* G. bis zu, e. c. kirkkoon l. kirkollen asti, cum Ablat. & Elat. *usque a* l. *ex* G. von - - an e. c. kirkolta l. kirkosta asti (saakka, saaden), siihen asti eo usque, sitä asti inde usque.

Astia, an Ns. *vas*, max. ligneum, in quo fluidum quid servatur, G. Gefäss für nasse Waaren, kiwi- l. sawi-astia vas fictile, astia-mies faber vasorum, astian sisä l. sisusta spatium vasis interius, capacitas, astia-wesi aqua pro vasis colluendis.
astiallinen, isen Na. *habens vasa*, ad vasa pertinens, G. Gefäss habend, dazu gehörig, it. quantum capit vas, G. Gefäss voll.
Asto, on Ns. *homo mollis*, puerilis, *nequam*, G. Weichling, Taugenichts (asso), it. al. *prostibulum*, *meretrix*, G. unzüchtiges Weibsbild.
Astun, ua V. *gradior*, *passus* l. *gradus facio*, G. treten, mit Füssen steigen, astun sisällen ingredior, ast. ulos egredior, astun harwaa gradibus grandibus eo, astuwat yhteen congrediuntur: *adscendo*, astuttawa ubi gradi l. adscendere licet, *scalæ*, G. Treppe, seisoi astuttawilla gradibus scalarum institit, astuma-sija locus pedis gradientis, peda, it. §. oris astui tamman equus admissarius equam *assiluit*, cum equa coivit, G. bespringen, astuttu tamma equa gravida.
astelen, lla Vfr. idem.
astuskelen, lla Vfr. idem.
astuin, umen Ns. *gradus scalarum*, G. Stufe, pl. astumet *scalæ*, G. Treppe.
astin, imen Ns. al. idem, astin lauta gradus scalarum, Bibl. scabellum.
Astuwa, an Ns. Carl. *occa* ex ramis abiegnis confecta, G. Egge.
astuwoitsen, ita V. *occo*, G. eggen.
Asu, un Ns. *ancilla vilis*, al. *meretrix*, G. feiles Weibsbild (asto, hasu).
Asun, ua V. 1. pr. *habito*, *moror* l. *versor quo in loco*, alicubi *domicilium habeo*, G. wohnen, sich aufhalten, hausen, asun maalla rure dego vitam, sielu asuu ruumiissa animus in corpore hospitatur, missä asut ubi es domi? 2. Botn. *ædifico*, *exstruo* l. *construo* domum G. bauen (rakennan, salwan), asun huonetta, 3. Abol. *incipio* l. *in eo sum ut*, G. eben im Begriffe sein, asuin pudomaan parum abfuit quin deciderem,

pata

pata asuu kiehumaan olla incipit ebullire, jam ferme ebullit.
asuskelen, lla Vfr. idem.
asunto, nnon Ns. *habitatio*, inde *habitaculum*, *hospitium*, *sedes*, G. Wohnung, Heimath, Aufenthalt, Quartier, asunto-paikka l. -sija, l. -maja locus habitaculi, domus, asunto-aika tempus habitationis, terminus conductionis, asunto-raha merces l. pretium conductæ domus, locarium l. conductum, missä olet asuntoa ubi hospitaris, asunto-kala piscis in loco versans, haud advena.
asuin, umen Ns. idem, e. c. asuin-paikka, inde pidä isäsi asumet sedem serva patris tui.
asujain, jamen Ns. *habitator* e. c. domus, *incola* e. c. provinciæ, *civis* e. c. urbis, G. Bewohner, Einwohner, Bürger (asuja).
asukas, kkaan Ns. idem.
Ateria, an Ns. *esus*, *epulum*, *convivium*, G. Mahlzeit, Gastmahl, pääsen aterialta cœnam finio, cœna surgo, teen aterian paro epulum l. convivium, söin hywän aterian usque ad satietatem edi (atria).
aterioitsen, oita V. *edo*, *epulor*, *convivo*, G. speisen, schmausen (atrioitsen).
Ati, tin Ns. Caj. *socer*, G. Schwiegervater, atini soser meus (appi).
atiwo, on Ns. *domus soceri* G. Wohnung des Schwiegervaters (appela), atiwo-runo carmen gratulatorium socero dicatum, pl. atiwot Carl. *convivium familiare annuum*, G. jährliches Familienfest (Tav. orpanot), mennä atiwoihin, olla atiwoissa.
atima, an Ns. al. idem.
Atra, an Ns id. ac aura, al. id. ac ahrain, atrain.
Atrain, amen Ns. Carl. id. ac ahrain, ahingas.
Atria, an Ns. al. id. ac ateria.
atrioitsen, oita V. id. ac aterioitsen.
Atwio, on Ns. *terra* l. *area* quædam signis quibusvis *indicata* l. *designata*, G. bezeichnetes Land.
atwaan, wata V. *disigno*, signis *indico* e. c. terram, locum, G. ein Land bezeichnen, ausstecken.

Atula, an Ns. *forceps minoris formæ*, operibus subtilioribus apta, *vulsella*, G. kleine Zange.
atuna, an Ns. idem.
atuin, umen Ns. idem, max. pl. atumet.
Auhto, hdon Ns. sc. maa terra *arenaria*, *mollior*, haud compacta, *fundo carens*, G. lockere l. grundlose Erdart.
Auki prtcl. *aperte*, haud clausus. G. offen, owi on auki janua est aperta, asia on auki causa forensis nondum est absoluta, wirka on auki officium est vacuum, G. ledig.
awoi prtcl. idem, owi on awoi, sed max. in compos. awoi-kita rictus apertus l. diductus, awoi-päin capite non velato.
awoin, omen Ns. *apertus* e. c. janua, *non velatus* e. c. caput, *vacuus* e. c. officium, domus, G. offen, ledig, awoin sisältä intus cavus e. c. arbor, awoin kirja liber evolutus, awoin kaupunki urbs non munita.
awojoin, jomen Ns. al. idem, awojoin kirja, kaupunki.
awojoma, an Ns. idem, Bibl.
aukein, kemen Ns. idem, Abol.
aukinainen, isen Ns. idem, max. *vacans* e. c. urbs, officium.
awaan, wata V. *aperio* e. c. januam, *dilato* l. *diduco* e. c. os, *evolvo* e. c. librum, G. öffnen, ausbreiten, erweitern.
awan, awaa V. al. idem.
awaelen l. awailen, lla Vfr. idem.
awaus, uksen Ns. *apertio*, *apertura*, G. Öffnung.
aukaisen, ista Vs. *subito aperio*, G. plötzlich aufreissen l. öffnen.
auwon, aukoa V. *ample* et moleste *aperio*, G. weit aufmachen, aufarbeiten, maa aukoo kitansa terra hiscit.
awaun, uta Vm. *aperior*, *apertus fio*, G. sich öffnen, siemen kotit awauwat maassa capsulæ seminum in humo sese aperiunt.
awaannun, ntua Vm. al. idem.
aukeen l. aukenen, auweta Vm. idem.
aukia, an Ns. *apertus* e. c. janua, *non munitus* e. c. urbs, *derelictus* l. *vacuus* e. c. pagus, *planus* (haud montosus

sus nec silvosus) e. c. regio, G. offen, unbefestigt, unbewohnt, leer, öde, eben, flach, it. Ns. id. ac aukko.

aukeus l. aukius, uden Ns. *indoles aperta*, *planities*, *vacuitas*, G. offner Zustand, Ebene, Leere.

aukko, kon Ns. *locus apertus*, *æquor* campi l. maris, *planum*, *apertura* l. *porta* sæpis (veräjä), *foramen* (reikä), G. offner l. weiter Ort, Öffnung, Loch.

aukio, on Ns. al. idem.

awain, wamen Ns. aperiendi instrumentum, *clavis*, G. Schlüssel, awamen putki tubulus clavis, aw. lehti lamina, = rengas orbiculus, awain-piika famula domestica, quæ rei familiari præest.

awanto l. awento, nnon Ns. *apertum* quid, max. *apertura in glacie*, unde aqua exhauritur, G. Wuhne, ins Eis gehauenes Loch (sula, suiwelo).

Auktsioni, in Ns. (peregr.) *auctio bonorum*, venditio publica sub hasta, G. Auction.

auktsioneeraan, rata V. *sub hasta vendo*, *auctionor*, G. auctioniren.

Auli, in Na. Sav. Botn. *liberalis*, *luxuriosus*, *prodigus*, e. e. homo, G. freigebig, verschwenderisch.

aulis, iin Na. idem.

aulekas l. aulakas, kkaan Na. idem.

Auma, an Ns. *acervus major coniformis* max. segetis demessæ, rar. fœni, præcipue in agris et pratis silvestribus l. remotis, G. Getreidefehmen, Heufehmen.

Aunet, een Ns. *Agneta*, nomen muliebre.

Aunus, uksen Ns. id. ac anus, aunus-kieli l. aunuksen-kieli id. ac anus-kieli.

aunulainen, isen Na. id. ac anulainen.

Aura, an Ns. *aratrum*, G. Pflug (aara, aatra, ahra, sahra), auran kurki stiva, auran perä bura, auran luistia assula lateralis terram dimovens, kääntö-aura aratrum quo humus subvertitur, mätäs-aura quo cæspites scinduntur.

Auret, een l. aura, an Ns. id. ac auwer.

Auria, an Na. *rimosus* a siccitate, *hians*, aquæ *pervius* e. c. vas, G. ritzig, rissig gespalten durch Dürre, leck, auria katto tectum *perfluens*, aur. seinä paries calorem permittens.

auristun, ua Vm. *rimosus* l. *perfluens fio*, *rimas ago*, *fatisco*, ariditate *dehisco* l. *-hio*, G. rissig, gespalten, leck werden (rawistun).

aurian, aa Vm. al. idem.

auwan, wota Vm. al. idem.

auristan, aa Vf. *rimis fatiscere facio*, ut sol vasa lignea, *rimas aperio*, G. spalten, rissig l. leck machen.

aurotan, ttaa Vf. al. idem.

Aurinko, ngon Ns. *sol*, G. Sonne, aurinko nousee, laskee sol oritur, occidit, aur. pimenee sol eclipsin patitur, obscuratur, aur. sappee l. = on sapella sol (pr. biliosus l. iratus apparet) parhelio est ornatus, aur. on tarhalla l. kehällä sol orbe est circumdatus, auringon kirput l. = waiskat atomi in aprico circumvolitantes, auringon säteet l. = soitot radii solis, aur. piiri ecliptica, aur. terä, discus solis.

aurinkoinen, isen Ns. dim. idem.

Aurto, ton Ns. (Sv. örtug) *obolus* l. *nummus tributarius* minor, G. alte Münze l. Münzlein.

Auskari, in Ns. (Sv. öskar) *haustrum* in navigiis, G. Schöpfkelle, it. *ventilabrum* frumenti, G. Wurfschaufel (äyskäri, wiskin).

Autan, ttaa V. nec non auttelen Vfr. vide sub apu.

Auterinen et auteretar Ns. vide sub auwer.

Autio, on Ns. *locus non cultus*, *desolatus* l. *desertus*, G. unbebauter, öder, unbewohnter Ort, autio-kylä pagus in quo nemo habitat (aukio), it. al. Na. id. ac autia.

autto, ton Ns. al. idem, autto-kangas campus ex arena volatili, arboribus carens.

autia, an Na. *non cultus* e. c. terra, *desolatus* l. *desertus* e. c. pagus, G. unbebaut, unbewohnt, öde, teen autiaksi devasto.

autius, uden Ns. *status* rei *non cultus*, *desolatus*, G. unbebauter, unbewohnter Zustand, Öde.

Autuas, aan Na. 1. pr. *dives* l. *opulentus*, bonis et commodis vitæ abundans, inde

de 2. *fortunatus*, *felix*, *beatus*, de personis in hac et futura vita, G. reich, beglückt, glückselig.

autuaallinen, isen Na. *opulentum*, *fortunatum* et *beatum reddens*, *beatificus*, G. beglückend, beseligend, max. de rebus.

autuus, uuden Ns. *opulentia*, *vitæ commoditas*, inde *prosperitas*, *faustitas*, *felicitas*, *beatitudo* l. *beatitas*, *salus*, et hujus et futuræ vitæ, G. Reichthum, Glück, Glückseligkeit.

Auwer, ren Ns. *calor* l. *æstus balnei*, *vaporibus plenus*, vapores graves cum æstu in balneo, G. heisser Badstubendampf (löyly), it. *ardor solis* l. *aura æstuans*, *vaporibus gravis*, instar fumi, G. Sonnenrauch.

auweri l. **auwari**, in Ns. al. idem (aweri).

aura, an l. **auret**, reen Ns. al. idem.

autero, on l. **autera**, an Ns. Run. *balnei patronus* l. *patrona* mythol. medendi vi valde insignis, max. feminini sexus, G. Schutzgöttinn des Bades.

auterinen, isen Ns. ejusdem patronæ *famulus* (*filius*) mythol. G. Hausgenoss der Badegöttinn.

auteretar, ttaren Ns. ejusdem *famula*, (*filia*) G. Hausgenossinn der Badegöttinn.

auteretoin, ttoman Na. car. *calore* l. *æstu vaporoso carens* e. c. balneum, aër, *caloris haud capax*, *calorem haud sentiens*, e. c. vulnus sanatum, G. ohne Hitze, dampflos, fühllos gegen Hitze, inde *incolumis* l. *integer*, medicina haud egens.

auweretoin, ttoman Na. al. idem.

auwerran, rtaa V. *vaporibus gravatus appareo*, G. von Dünsten beschwert l. geschwängert erscheinen, taiwas auwertaa l. lämmin auwertaa taiwaalla vapores tepidi in aëre elevati conspiciuntur, instar fumi.

Awa, an Na. *vastus* l. *spatiosus* e. c. mare, campus, vestis, *amplus* e. c. domus, *capax* e. c. vas (aawa), G. sehr weit, geräumig, offen, flach.

awara, an Na. idem, inde awara armo gratia abundans, awarat antimet munera l. dona uberrima, awaralta l. awarasti spatiose, ample, ubertim, G. geräumig, weit, reichlich.

awaruus, uuden Ns. *amplitudo*, *capacitas* e. c. vasis, G. Weite, Geräumigkeit, Ausdehnung, taiwaan awaruus expansio cœli, armon awaruus abundantia gratiæ.

awaroitsen, ita V. *ampliorem* l. *capacem* l. *spatiosum reddo*, *amplifico*, *extendo* l. *expando*, G. erweitern, ausdehnen.

Awan l. **awaan**, **awaun**, **auwon**, **awain**, **awento** etc. vide sub **auki**.

Aweri, in Ns. id. ac **auwer** l. **auweri**.

Awio, on Ns. *conjux*, G. Ehehälfte, Gatte, Gattinn, pyydän awioksi in matrimonium peto sc. feminam, annan awioksi nuptui colloco sc. filiam, inde awion rikos violatio conjugii, awio-mies maritus, awio-waimo uxor, haud concubina, awio-liitto l. -säsky fœdus conjugale, conjugium, aiwo-wuodet thorus conjugalis, awio-wäki homines conjugales, awio-sääty status conjugalis, awio-puoliso l. -puoli unus l. una conjugum, awio-lapsi l. -siskiä proles haud spuria, §. awio-pelto ager ordinarius, haud novalis, G. alter, eigentlicher Acker, awio-kylä pagus principalis, haud novitius, G. Ur-Dorf, altes Dorf.

awiotoin, ttoman Na. car. *conjuge carens*, *cælebs* sc. mas, *innupta* sc. femina, *spurius* sc. proles, G. ungeehelicht, unverheirathet, unehelich.

awiottomuus, uuden Ns. *cælibatus*, *indoles spuria*, G. Unbeweibtheit, uneheliche Abkunft.

Awiisu, un Ns. (peregr.) pl. awiisut *statæ litteræ*, rerum *novarum* nuntiæ, *novellæ* l. *ephemerides*, G. Zeitung.

awiisi, in Ns. pl. awiisit al. idem.

Awisioni, in Ns id. ac **auksioni**.

awitan, ttaa V. **awulliinen** isen Na. etc. vide sub **apu**.

Awoi prtcl. **awoin** etc. vide sub **auki**.

Awu, un Ns. *qualitas* rei l. *indoles*, max. bona G. Eigenheit, gute Eigenschaft, Geschicklichkeit, mitkä awut hewoisella quænam sunt equi qualitates, cujus est indo-

indolis, hywä awu *virtus* max. physica, pl. awut virtutes, bona naturalia, rar. moralia, kiilto-awut virtutes fucatæ.

awuinen, isen Na. non nisi cum Genit. hywän awuinen bonæ indolis, virtutibus præditus, G. Eigenschaft, Vorzug, Geschicklichkeit habend.

awutoin, ttoman Na. car. *carens virtutibus*, *ineptus*, *inutilis*, nullius frugis. G. unbeholfen, ungeschickt, unnütz, untauglich, cfr. sub apu.

awuttomuus, uuden Ns. *defectus indolis bonæ* l. virtutum naturalium, G. Unbeholfenheit, Ungeschicktheit, Untauglichkeit, cfr. sub apu.

B.

Nulla Finnis sunt vocabula nativa litteram initialem b (æque ac d, g) patientia, peregrina vero, mutuata, quæ a nostratibus per p semper et ubique pronuntiantur, alii vi originis ope litteræ b, alii rectius (?) ope litteræ p scribere solent: qualia sunt.

Bagari, in Ns. id. ac pakari, quod vide.

Bagasi, in Ns. id. ac pakaasi.

Bajonetti, tin Ns. id. ac painetti.

Backa, kan Ns. id. ac pakka.

Bali, in (pronunt. paali) Ns. *saltatio solemnis* l. *convivium festivum*, G. Ball.

Balki, kin Ns. id. ac palkki.

Banki, kin (pankki) Ns. *mensa publica feneratoria* l. *argentaria*, G. Bank, Leihebank.

Banko, kon (pankko) Ns. idem, pankko-seteli syngrapha mensæ publicæ, G. Bankozettel.

Banna, an Ns. id. ac panna.

Barki, kin N. id. ac parkki.

barkitsen, ita } V. id. ac parkitsen l. parkkaan.
barkaan, kata }

Baroni, in (paroni) Ns. liber *Baro*, G. Baron.

Basi, in (paasi) Ns. *chorda* violini *crassissima*, G. Bass.

Basuna, an Ns. id. ac pasuuna.

Benki, kin Ns. id. ac penkki.

Biblia, an (piplia) Ns. *Biblia sacra*, G. Bibel.

Biljetti, tin (piljetti) Ns. *schedula* l. *litterulæ*, G. Billett.

Bladi, in Ns. id. ac plati l. pladi l. lati.

Blocki, kin Ns. id. ac plokki l. plukki l. pluki.

Blyjy, jyn Ns. id. ac plyjy contr. plyy, al. lyjy.

blyjyinen, isen Na. id. ac plyjyinen l. plyinen l. lyjyinen.

bly-hartsi, in Ns. id. ac ply-hartsi, l. lyy-hartsi.

bly-witta, tan Ns. id. ac plyy-wiitta l. lyy-wiitta.

Bläkki, kin Ns. id. ac pläkki l. läkki.

Bokstawi, in l. bokstawa, an Ns. id. ac puokstawi l. puokstawa l. puustawi l. puostawa.

Bokhollari, in (puukhollari) Ns. *rationarius*, a rationibus, G. Buchhalter.

Bolstari, in Ns. id. ac polstari.

Borgari, in Ns. id. ac porwari l. porkari.

Borgmestari, in Ns. id. ac pormestari.

Borgo, gon Ns. id. ac porwo l. porko.

Bori, in l. Björneborgi, in Ns. id. ac pori l. pyörnepori.

Brahe, en l. brahen-kaupunki (praahe) Ns. urbs *Brahestad*, al. Salon l. Saloisten-kaupunki.

Breiwi, in Ns. id. ac preiwi l. reiwi.

Briski, in Ns. id. ac priski l. riski.

Bruki, kin Ns. id. ac pruukki l. ruukki.

brukaan, kata V. id. ac pruukkaan l. ruukkaan.

Bruni, in Na. id. ac pruuni l. ruuni.

Bryky, kyn l. bryki, kin Ns. id. ac pryky l. pryki l. ryki.

brykään, kätä V. id. ac prykään l. rykään.

brykäri, in Ns. id. ac prykäri l. rykäri.

Bukki, kin Ns. id. ac pukki.

bukkila, an Ns. id. ac pukkila.

Buomi l. bomi, in Ns. id. ac puomi.

Bum-öljy l. bom-öljy, yn Ns. id. ac puum-öljy l. puun-öljy.

Bummuli l. Bommuli, in Ns. id. ac pumpuli l. puu-willa.

Burki, kin Ns. id. ac purkki.

Buteli,

Buteli, in Ns. id. ac puteli l. poteli.
Bytty, tyn Ns. id. ac pytty.
Böki, kin (pyökki l. pöökki) Ns. *fagus silvatica*, arbor, G. Buche.
bökinen, isen (pyökkinen) Na. *fageus, faginus*, G. buchen.
Böksy, yn pl. böksyt Ns. id. ac pöksy.
Böweli, in Ns. id. ac pööweli l. pyöweli.

C.

Sonus k in libris Finnorum antiquioribus sæpe pingitur ope litteræ c ante a, o, u et k (e. c. catson, colmas, cucko), et contra ope litteræ k ante e, i, y, ä, ö: qui autem scribendi modus vagus et temerarius sensim jureque mutatus est et obsoletus, ita ut hodie sonus idem eadem littera k ubique exarari soleat. Figuram igitur c (qua facile carere possimus) nostro ævo non nisi in vocibus paucissimis, peregrinis, quæ in scriptis nostratium alicubi occurrunt, nonnulli adhibent, alii vero vel in his, me judice, melius usurpant k: quales sunt

Caffe, en Ns. id. ac kaffe l. kahwe.
Canali, in Ns. id. ac kanaali, quod vide.
Caneli, in (pronunt. kaneeli) Ns. *cinnamum*, G. Kanel.
Canona, an Ns. id. ac kanuuna.
Capitali, in Ns. id. ac kapitaali.
Capellani, in Ns. id. ac kappalainen.
Capitlumi, in Ns. id. ac kapitlumi.
Cappeli, in Ns. id. ac kappeli.
Capiteni, in Ns. id. ac kapteini.
Caracteri, in Ns. id. ac karahteeri l. karakteeri.
Carta, tan Ns. id. ac kartta.
Cassa, an Ns. id. ac kassa.
Cassöri, in (kasööri) Ns. *quæstor, exactor, nummarius*, G. Cassirer.
Cattuni, in Ns. id. ac karttuni.
Caweraan, rata V. id. ac kaweeraan l. kawieraan.
cautioni, in Ns. id. ac kawisioni.
Cederaan, rata V. id. ac seteeraan l. sitieraan.
Ceremonia, an Ns. id. ac seremonia.
Christi, in Na. } id. ac kristi etc.
christillinen, isen Na.
christillisyys, yyden Ns.
christitty, tyn Na.
Chuori l. cuori, in Ns. id. ac kuori.
Cirkeli, in Ns. id. ac sirkeli l. sirkilä.
cirkelöitsen, itä V. id. ac sirkelöitsen.
Citrona, an Ns. id. ac sitruuna.
Cofferti, tin (kofferti l. kohwerti) Ns. *scrinium* l. *cista camerata*, G. Koffer.
Comedia, an Ns. id. ac komelia.
Cometi, tin Ns. id. ac komeetti.
Commando, don Ns. id. ac komento.
commendanti, tin Ns. id. ac komentantti.
commenderaan, rata V. id. ac komenteeraan l. komentieraan.
Commissarius, uksen Ns. id. ac komissarius.
Compagnia, an Ns. id. ac komppania.
Compassi, in Ns. id ac komppassi l. kumppassi.
Concepti, tin Ns. id. ac konsepti l. konsehti.
Concerti, tin Ns. id. ac konserti.
Concursi, in Ns. id. ac konkursi.
Confisceraan, rata V. id. ac konfisceeraan.
Consistoriumi, in Na id. ac konsistoriumi l. konstoriumi.
Contanti, tin Ns. id. ac kontantti.
Contori, Ns. id. ac kontturi.
Contracti, tin Ns id. ac kontrahti.
Copia, an Ns. id. ac kopia.
Corneti, tin Ns. id. ac kornetti l. kornietti.
Corporali, in Ns. id. ac korporaali l. korpraali, l. kapraali.
Curiri, in Ns. id. ac kureeri.
Cymbali, in (sympali) Ns. *cymbalum*, G. Cymbal.

De

D.

De hac littera initiali valet idem ac de d: in initio autem exoticorum, nostratibus nonnumquam usitatorum, pronuntiatur ut t: in quibus depingendis alii d retinere, alii t adhibere amant, ex. gr.

Dagswerki, kin (pronunt. takswerkki) Ns. *opus diurnum*, G. Tagewerk, al. päiwä-työ.
Daleri, in Ns. id. ac taaleri l. taalari, quod vide.
Dammi, in (tammi) Ns. *agger*, moles aquam cohibens, G. Damm, it. *ludi genus*, ope latrunculorum, G. Dam.
Damasti, in (tamasti l. tamaski) Ns. *pannus damascenus*, scutulatus, G. Damast.
damastinen, isen (tamastinen) Na. *ex* ejusmodi *panno confectus* e. c. vestis, G. damasten.
Danski, in Ns. id. ac tanssi l. tantsi.
dansaan, sata V. id. ac tansaan l. tantsaan.
Deja, an (teija) Ns. *villica*, ancilla pecuaria, G. Viehmagd, al. karja-piika l. tarha-piika.
Demanti, tin (temantti) Ns. *adamas*, G. Diamant.
Dilli, in (tilli) Ns. *anethum*, G. Dill.
Directöri, in (tirehtööri l. tirettööri) Ns. *director* l. *rector*, nomen honoris, N. Directör.
Diski, in Ns. id. ac tiski.
Distilleraan, rata (tistilleeraan) V. *igne liquo*, *destillo*, G. destilliren.
Doctori, in Ns. id. ac tohtori.
Dosa, an Ns. id. ac toosa l. tuosa.
Drabantti, tin Ns. id. ac tramantti l. ramantti.
Draggi, in (traki) Ns. ancora minor, quadrifida, G. Dragge.
Dragona, an Ns. id. ac trakuuna l. rakuuna.
Draki, in Ns. id. ac traakki l. raakki.
Dranki, kin Ns id. ac trankki l. rankki.
Drotningi, in Ns. id. ac trotinki l. rotinki l. rötinki.
Drelli, in Ns. id. ac trelli l. relli.
Drengi, in Ns. id. ac trenki l. renki.
Dukati, tin Ns. id. ac tukaatti.
Duki, kin Ns. id. ac tuukki.
dukaan, kata V. id. ac tuukkaan.
Duomio, on Ns. id. ac tuomio, unde duomio-kapitlumi, duomio-kirkko, duomio-prowasti vide sub tuomio.
duomari, in Ns. id. ac tuomari.
duomitsen, ita V. id. ac tuomitsen.
Dussina, an Ns. id. ac tusina.
Dyny, nyn Ns id. ac tyyny.
Dyris, iin Na. id. ac tyyris.
Dyrki, kin Ns. id. ac tiirikka l. tirkka.
Däcki, kin Ns. id. ac täkki.

E.

Edes, edellinen, edistän etc. vide sub esi.
Eero, on Ns. *Ericus*, nomen viri, al. iero.
Egres (egreen?) Ns. *genius* Careliorum *mythol.* rei agrariæ max. pisorum, raparum, olerum etc. patronus, G. Schutzgott der Frühlingsaat, teste Episc. Agricola, potius tamen eures l. euret et scribendum et pronuntiandum, unde euret-pää l. eureppää lacus, nec non territorium et quondam parœcia juxta Viburgum.
Eh Intj. vox. dolentis, valde sufflantis etc. al. äh.
Ehdin, htiä V. in genere *propero ut in locum destinatum tempestive perveniam*, inde a) *propero*, *accelero*, G. eilen, ehdi awukseni l. apuuni properans veni mihi in auxilium, ehtimiseen (Illat. ab ehtiminen) accelerando, celeriter, studiose, gnaviter, b) *tempestive pervenio in locum intentum*, *mature contingo metam* l. *finem* G. zur rechten Zeit herbeikommen l. ankommen, en ehtinyt kirkkoon sero veni in templum, ehtinyt siemen semen maturum, c) *tempus vacat mihi*, G. ledig seyn, Zeit haben etwas zu thun,

thun, en ehdi haud vacat mihi, ehdittö tulemaan l. tekemään num sufficit tibi tempus veniendi l. faciendi, ei ehditä haud adest tempus (kerkiän), it. 2. Sav. id. ac etsin.

ehdyn, htyä Vm. *casu pervenio*, *contigit mihi advenire*, G. zufällig herbei kommen, wohin gerathen, ehdyin iloonne in gaudium vestrum tempestive adveni, jos ehdyn seuraanne si vacat mihi tempus in societatem vestram tempestive advenire: cfr. aliud ehdyn infra.

ehdittelen, tellä Vfr. *accelero*, *propero*, G. beschleunigen, eilen, ehditteli ennakolla præceleravit.

Ehdyn, htyä Vm. *lac emittere desino*, *lacte deficio*, max. de vaccis (myydyn), lehmä l. lammas ehtyy, G. güst l. trocken werden.

ehdys, yksen Ns max. pl. ehdykset, *status vaccæ lacte deficientis*, G. Güstheit, güster Zustand, lehmä on ehdyksissä.

Ehjä, än Na. pr. 1. *non fractus* e. c. vas, *integer*, vitio carens, e. c. bos, equus, *salvus* et *sanus* e. c. vir, *sanatus* e. c. vulnus, G. heil, unverletzt, gesund, geheilt, inde 2. *validus*, *robustus*, *firmus*, haud facile frangendus l. lædendus l. abrumpendus e. c. filum, baculus, equus, vir, manus, G. stark fest, it. 3. *perfectus*, *perbonus*, *egregius*, *excellens* e. c. vir, G. vollkommen, ausgezeichnet, ehjästi incorrupte, integre.

ehkiä, än Na. al. idem, metsän ehkiä emäntä egregia silvæ matrona.

ehewä, än Na. idem.

eho, on Na. idem, Compar. ehompi.

Ehkoinen, isen Ns. Abol. id. ac hehko, hehkoinen?

Ehkä prtcl. *quamvis*, *licet*, G. wenn auch, wenn nur (waikka), ehkä kuka quisounque, ehkä kyllä l. = wielä etiamsi, it. al. ehkä tulee *quod si* l. *si forte* veniat, G. wenn aber.

Ehkäisen, stä Vs. *impedio*, *prohibeo*, *reprimo* vim l. progressum e. c. rei, morbi, fluxum sanguinis, G. verhindern, stillen, it. *denego* l. *abnuo* e. c. petitum, G. abschlagen, versagen.

ehkästyn, yä Vm. *impedior*, *prohibeor*, *repressus fio*. G. verhindert, aufgehalten werden.

Ehta, hdan Ns. *interlunium*, tempus lunæ lumine carens. G. Zeit des Neumondes, inde ehdan tähti hesperus, l. vesperugo, stella tempore interlunii qs. lunæ vices agens.

ahdastan, taa V. qs. *interlunium patior*, G. in Neumonde l. ohne Glanz seyn, kuu ehdastaa luna haud apparet, interlunium est.

Ehta, (htan) Na. (Sv. äkta) non nisi in compos. ehta-punainen rubore *purpureo* ornatus, G. echt.

ehtainen, isen Na. idem.

Ehto, hdon Ns. 1. *conditio* libere eligenda l. optanda. G. Bedingung, sillä ehdolla ea sub conditione, inde 2. *arbitrium* l. *arbitratus*, *libitus*, *optio*, eligendi potestas l. facultas, G. Willkühr, freie Wahl, omalla ehdolla suo arbitrio, pro lubitu, hywällä ehdolla l. hywästä ehdosta libero arbitrio, consulto, prout libet, on ehto l. wapaa ehto mennä eli tulla libero permissum est arbitrio, optio data est, ehdosta l. ehdoksi l ehdon perästä pro lubitu, quantum lubet, abunde.

ehtoinen, isen Na. non nisi in Compos. wapaa-ehtoinen *libero arbitrio præditus* e. c. homo, G. mit Willkühr l. Freiheit begabt, hywä-ehtoinen työ factum *pro lubitu peragendum*, arbitrio permissum, G. freiwillig.

ehdollinen, isen Na. *conditionalis*, *hypotheticus*, sub conditione certa eligendus, e. c. emtio, G. bedingungsweise, it. *arbitrio permissus*, *pro lubitu eligendus*, *liber*, *voluntarius*, G. der Wilkühr überlassen, freiwillig, vorsetzlich, ehdollinen synti peccatum proæreticum, consulto patratum, ehdollisesti sub conditione, libere, consulto.

ehdotoin, ttoman Na. car. *conditione carens*, non limitatus qua conditiones, *absolutus*, absolute l. sine conditione eligendus, G. unbedingt, ehdottomasti absolute, inde *haud voluntarius*, *necessarius*, arbitrio libero haud permissus, e. c. factum, G. unwillkührlich, nothwendig, unvorsetzlich.

ehdo=

ehdotan, ttaa Vf. *conditiones propono* eligendas, inde *paciscor*, pacta ineo prævia, G. Bedingungen vorlegen, bedingen, Vertrag machen, ehdotan itselleni mihi reservo, it. ehdotti minullen *optionem fecit* mihi, meo arbitrio permisit, G. der Willkühr überlassen.

ehdottelen, tella Vfr. idem, siitä tulee ehdotella de eo paciscendum est, necesse est de conditionibus convenire.

ehtoisa, an Na. *voluntarius*, *benevolus*, *favens*, G. freiwillig, wohlwollend, günstig (mieluisa).

Ehtoo, toon Ns. *vesper*, *tempus vespertinum*, G. Abend (ilta); päiwä on ehtoolla sol ad occasum vergit, ehtolla l. ehtoona vesperi Adv., ehtoo-puoli tempus pomeridianum, ehtoo-puolinen pomeridianus e. c. cœna, ehtoo-lilka ludi genus.

ehtoonen l. ehtoinen, isen Na. *vespertinus*, e. c. opus, negotium, G. abendlich, zum Abend gehörig, ehtoinen wieras hospes vesperi adveniens, ehtooseen (sc. aikaan) asti usque ad vesperum, ehtoinen ruoka merenda.

ehtoollinen, isen Ns. *merenda*, epulum vespertinum, G. Abendbrot, Abendessen it. Na. *ad vesperum pertinens*, e. c. cibus.

Ehtonet, neen Ns. id. ac etsonet.

Ei 3. pers. Sing. eiwät 3. pl. a Verbo negativo en.

Eilen l. eilän l. eiläin prtcl. *heri*, G. gestern, eilen illalla l. ehtoolla heri vesperi.

eilenen, lesen Na. *hesternus*, G. gestrig, inde fig. *haud nuperus*, G. ehemalig.

eiläinen, isen Na. idem.

eilinen, isen Na. idem.

Einet, neen Ns. *jentaculum*, *parvulum cibi mane* ante exitum e domo *edendum*, ad morbos et alia mala avertenda, G. Frühbissen vor dem Ausgehn am Morgen, inde *frustulum cibi*, ei einettäkään ne minimum quidem cibi.

einehdin, htiä V. *jento*, *parum* l. frustulum *mane edo*, G. einen Bissen nehmen, etwas essen, einehtimätöin jejunus.

Eino, on Na. Run. id. ac hieno.

Eitelä, än Na. id. ac äitelä.

eiteläinen, isen Na. dim. idem.

Etkä prtcl. Run. *etiam* l. *quidem* G. auch, wohl, siitä etkä (pro siitäkin l. siitä iku) syntyi.

Eksyn, yä Vn. *aberro* via, *deerro*, in errorem incido, ita ut nesciam ipse in viam revertere, inde mente *turbor* l. confundor, G. irren, irre gehen, sich verirren: involvit errorem majorem quam ehtetyn l. erehdyn.

eksys, yksen Ns. max. pl. eksykset *status errantis*, G. Irre, on eksyksissä est in errore l. errabundus, G. ist in der Irre, joutui eksyksiin.

eksytän, ttää Vf. *in errorem induco*, *perturbo*, *confundo*, G. irremachen, verwirren.

eksyttelen, tellä Vfr. idem.

eksytys, yksen Ns. *inductio in errorem*, G. Verwirrung, inde *error*, G. Irre, Irrthum.

Elamoitsen, itta V. (qs. ab elän) *tumultuose me gero*, pr. de urso irato in silvis tumultuante et lapides, arbores, formicacarum nidificia etc. subvertente, et tumultuatim disjiciente, inde in genere, *petulanter* l. *effrenate vitam dego*, G. sich wild, lärmend verhalten, muthwillig l. unbändig sein, elamoitsee kuin karhu.

elämöitsen, V. al. idem.

elanteja, an Ns. *animal* (max. *ursus* in silvis) *valde tumultuans*, omniaque subvertens, G. der wild l. unbändig ist.

elannet, nteen Ns. pl. elanteet *vestigia* l. *rudera* subversa et tumultuatim conjecta e. c. ab urso in silva, karhun elanteet, G. Spur l. Ueberbleibsel des Muthwillens, der Unbändigkeit.

Elaska, an Ns. *blennius viriparus*, piscis, G. Aalmutter.

Elanto, elet, elo, elin etc. vide sub elän.

Elina, an Ns. *Elsa*, nomen muliebre (elli).

Eli prtcl. *vel*, *sive*, *seu*, *aut*, G. oder, (taikka, tahi, tahikka), elikkä *vel quidem*, *seu tamen*, G. oder auch, anna rahaa elikkä ruokaa da pecuniam vel cibum tamen: In locutionibus distributivis expriment taikka = = eli sive eli = = eli Lat. vel = = vel, aut = = aut, G. entweder = = oder.

Eli, elsen Ns. max. pl. eljet *mores inveterati*, *vivendi modus*, *ingenium naturæ* max.

max. *malum*, G. Laune, emän eljet tyttärellä nata matris refert mores, onnen eljet vicissitudines fortunæ, inde elki-walta licentia, elki-waltainen licentiosus, effrenatus, elki-paha valde malitiosus l. pravus, cfr. ilki.

eljet, elkeen Ns. al. idem.

elkiä, än Na. (male) *moratus, ingenii mali*, G. launig, übellaunig, elkiä akka vetula malitiosa, pahan elkiä male moratus, indolis pravæ, G. ungesittet, elkiästi malitiose, turpiter (ilkiä).

elkinen, isen Ns. idem, non nisi cum Genit. pahan elkinen G. der übellaunig ist.

Ell- prtcl. *si* l. *ubi* conditionale, G. wenn, wofern, in quibusdam dialectis Verbo negativo en, et, ei etc. præfigi solitum, e. c. ellen *si non ego* l. *nisi ego*, ellet l. elles *nisi tu*, ellei *nisi ille*, ellemme *nisi nos* et s. p. quorum loco alii dicunt: jollen, jollet, jollei, jollemme etc. vel joßen, joßet, joßei, (ex jolla l. jossa et en, et, ei contracta).

Elli, in Ns. id. ac elina supra.

Eltaannun, ntua Vm. *rancidus* l. *mucosus fio, rancesco*, de pisce, carne etc. G. ranzig, galstrig werden.

Elän, ää V. 1. *vivo, in vivis sum*, elän maalla rure vitam dego, habito, versor, elän leiwällä pane vitam sustento, elän pahoin male me gero, G. leben, wohnen, sich ernähren, sich verhalten, es läißänsä dum vixit, it. 2. Abol. Tav. *frigus* l. *calorem fero* l. *sustineo*, G. ertragen, erdulden, en elä olla pakkaisessa l. kuumassa in frigore l. calore morari haud sutineo, elettäwä ilma aër l. tempestas tolerabilis, mitior.

elelen, elellä Vfr. idem.

elesklen l. eleksklen, llä Vfr. idem.

eläbdän, btää, al. eläbdyn, btyä Vm. *ætate provehor*, G. verleben, eläbtänyt l. eläbtynyt ætate provectus, senex.

elätän, ttää Vf. facio l. curo ut vivat, *sustento, pasco, alo, nutrio*, elätettäwä sustentandus sc. domi, e. c. domesticus, cicur e. c. rangifer.

elättelen, tellä Vfr. idem.

elo, on Ns. 1, *vita*, G. das Leben, on elossa est in vivis, jäi eloon vivus restitit l. superstes fuit, elon sia l. -paikka locus vivendi l. habitaculum, elon aika vivendi tempus, ætas, 2. *vita et mores, vitæ genus*, G. Lebensart, pitää wakaa eloa probe se gerit, 3. *victus, nutrimentum*, quo vita sustentatur, G. Lebensunterhalt, Nahrung, antoi kiitoksen elostansa gratias egit pro victu suo, inde 4. *seges emetienda, messis*, præcipuum vitæ sustentaculum, G. reife Saat, Getreide, leikkaan eloa meto frumentum, hywä elo messis larga, elon aika metendi tempus, elo-kuu Augustus, mensis quo metitur, elo-sitoma merges, elo-mies messor, elon-karwainen segetis maturæ colorem referens, hinc mies on eloissa vir est in frumento i. e. frumenti musto l. *cerevisia obrutus* seu *ebrius*, tuli eloihin, 5. *pecus domi alendum*, G. Hausthier, kaitsen eloani pecus meum tueor, 6. elo-puu arbor non cædenda in pratis, arbor matrix, G. ein Baum der nicht abgehaut werden darf: Compar. elompi *vivacior, lætior* e. c. seges, robustior.

elokas, kkaan Ns. homo l. colonus *vivens* l. quo in loco se sustentans, G. Bewohner, entisen elokkaan aikana.

elanto, nnon Ns. *vita, vivendi modus* l. *locus, alimentum*, G. Leben, Lebensart, Nahrung, tämä elanto on orjuus hæc vita non est nisi servitus, käypi entisillä elannoillansa versatur in locis ubi antea habitaverit, ruumiin elanto nutrimentum.

eläntö, nnön Ns. idem.

elämä, än Ns. idem. syntyi tähän elämään natus in hanc vitam, pitää pahaa elämää male se gerit, antoi elonsa ja elämänsä omnia sua devovit, elämä-kerta vivendi modus, vitæ curriculum, biographia, personalia mortuorum.

eläwä, än Na. (pr. præs. particip. ab elän) *vivus*, G. lebendig, eläwä hopia argentum vivum, eläwä substant. *carcinoma*, morbus, G. Krebsgeschwür, eläwät *viventia, animalia*, max. domestica, pecus, vaccæ, oves etc. G. Hausthier, nec

nec non metsän eläwä fera: koira nieli o-rawan eläwältä canis devoravit sciurum viventem l. nondum mortuum.
eläwäinen, isen Na. dim. idem, max. eläwäiset *animalcula minora*, insecta, culices etc.
elet, eleen Ns. max. pl. eleet 1. fere id. ac elo, e. c. on eleillä l. eleissä est in vivis, owatpa sillä eleet gestus, mores, vivendi modus valde singularis, elehitä ensimmäinen primus l. senior viventium: it. 2. *mala, læsiones, morbi varii pecudis.*
elin, (elimen) Ns. non nisi in compos. elinaika vivendi tempus, ætas, elin-kausi ambitus vitæ, elin-kautinen per totam vitam durans.
eläinen, isen Na. *ætate provectus*, senex, G. verlebt, alt.
elikkö, kön Ns. *animal altile*, e. c. bos non mactandus, G. Zuchtvieh, elikkö-tarha vivarium.
elätti, tin Ns. idem, e. c. vitulus, porcellus haud mactandus, elätti-puu arbor matrix, non cædenda.
eläin, ämen Ns. *animal*, max. *domestic. pecus*, G. Thier, Vieh, eläinten myrkky cicuta virosa, G. Wasserschierling.
elatus, uksen Ns. (ab elätän) pr. *sustentatio, nutritio*, G. Ernährung, Unterhaltung, Verpflegung, elatus-poika filius adoptivus alendus, elatus-isä pater nutricius, altor, elatus-keino vitæ genus, inde *victus, alimentum*, antoi isällensä hywän elatuksen.
elätys, yksen Ns. idem, it. 2. al. *apertura in glacie* marina, tempestate tepida sponte orta (uwet, awento, rauma).
Empä, etpä, eipä vide sub en, et, ei.
Emä, än Ns. 1. *mater, matrix, genetrix*, max. brutorum, G. Mutter, weden emä genius l. creatrix mythol. aquarum, puun emä genetrix arboris, emä-puu carina, qs. navis genetrix, emä-lauta planca in navibus construendis prima, emä-kirkko ecclesia mater: de cetero indicat sexum animalium feminin. e. c. emä-sika scrofa, emä-lammas ovis femina, emä-puoli sexus femininus, §. 2. kalan emät (pro ewät) *pinnæ* piscis, G. Flossen.
emi, in al. emo, on Sav. al. emu, un Caj. Ns. idem.
emäkäs, kkään Ns. idem.
emoinen, sen Ns. dim. idem.
emäinen, isen Na. *maternus*, G. mütterlich.
emällinen, isen Na. *matrimus, matrem habens*, e. c. agnus, G. Mutter habend, it. al. id. ac emäinen.
emis, ksen l. emys, yksen al. emisä l. emysä l. eminisä, än Ns. *scrofa, porca*, G. Sau, al. emä-sika.
emäntä, nnän Ns. *materfamilias, hera*, G. Hausmutter, Wirthinn, fig. *uxor*, weden emäntä aquarum *patrona* mythol.
emännäinen, isen Ns. dim. idem.
emännällinen, isen Na. *herilis*, ad matrem familias pertinens, e. c. opus, jus, G. hausmütterlich, it. emännällinen mies vir *maritus*, uxorem l. heram habens, G. mit Wirthinn versehen.
emäntelen, nnellä Vfr. *heram ago*, curam matris familias gero l. eidem curæ præsum, G. die Geschäfte der Hausmutter betreiben, hausmüttern.
emännys, yksen Ns. *heræ potestas* l. *jus*, G. Hausmutterschaft, inde *gynocratia*, G. Hausmuttergewalt.
emensimä l. emintimä, än Ns. Carl. Botn. *noverca*, G. Stiefmutter. (äiti-puoli.)
emättimä, än Ns. al. idem.
emoos, oksen Ns. Ilm. *massula farinacea* l. *pistoria jamjam subacta*, ex qua panis formatur, G. Brotkloss (leipäret Uloæ, iskemys Tav. leipomus Abol).
emätin, ttimen Ns. } *œsophagus*, G. Speiseröhre.
emätys, yksen Ns. }
Enari, in Ns. id. ac inari.
En, et, ei, emme, ette, eiwät V. defectiv. et anomal. non nisi præsentis gaudens forma: habet vero vim *negativam*, Lat. involvens *non, haud*, G. nicht nein, hoc modo: en *non ego* l. *haud ego*, G. ich nicht, et *non tu*, G. du nicht, ei *non ille* (illa, illud) G. er (sie, es) nicht, emme *haud nos*, G. wir nicht, ette *haud vos*, G. ihr nicht, eiwät l. ei *haud illi* (illæ, illa), G. sie nicht: cum aliis sæpe coalescit e. c. emmä l. emma pro en minä, essä l. etsäs pro et sinä etc. it. empä *haud ego quidem* pro en-pä, etpä

eipä *haud tu quidem*, eipä, emmepä etc. it. enkä *neque ego* pro en-kä, etkä l. et-käs *neque tu* etc. it. enkö *anne ego* pro en-kö, etkö l. etkös l. etköstä *nonne tu*, eikö l. eiköstä *anne ille* etc. it. että-en *ne ego*, että-et *ne tu*, että-ei, että-emme, että-ette a quibusdam contrahuntur in etten, ettet, ettei, ettemme, ettette l. ette etc. sed potius me judice separanda et ubi licet voce quadam interjecta disjungenda e. c. että kukaan ei tulisi pro ettei kukaan tulisi: ei - - eikä l. eikä - - eikä in locutionibus disjunctivis exprimunt Lat. *nec - - neque*, G. weder - - noch: ei suinkaan l. ei mitenkään nequaquam, haud quaquam, ei ollenkaan l. - ensinkään ne minimum quidem, eipä waan l. - wain l. - waankaan quasi vero: de cetero cfr. Gramm.

emmin, mpiä V. (ab en minä formatum) pr. *verbis nego* l. *denego*, inde *respuo* l. *renuo* l. *abnuo*, *resisto*, G. verneinen, abschlagen.

Ene, enempi, enennän, enenen vide sub enämpi.

Enkä, etkä etc. vide en, et.

Ennen, enna, ennus etc. vide sub ensi.

Eno, on Ns. *avunculus*, frater matris, G. Mutterbruder, iso eno avunculus magnus i. e. frater aviæ, it. Tornoæ, *amnis* prærupte profundus, rapidus, *cataracta* præceps, G. Strom- od. Wasserfall mit steilen Ufern, it. al. Na. id. ac enokas.

enola, an Ns. *domus avunculi*, G. Wohnung des Mutterbruders.

enokas, kaan Na. *præceps* l. *præruptus* e. c. amnis, cataracta, G. jäh, abstürzend.

Ensi, ennen Na. *primus*, *prior tempore* l. *ordine*, G. erst (cfr. esi), cujus vero Nominat. raro nec nisi in compos. occurrit, e. c. ensi-pää extremitas prior l. anterior, ensi-pelko timor primus: ceterorum autem Casuum hi adverbiascunt:

Genit. ennen involvens Lat. *prius*, *antea*, G. ehe, vor, voraus, vorher, ennen kaikkia ante omnia, ennen tätä antehac, ennen aikaa intempestive l. præmature, ennen aikainen l. - aikuinen intempestivus, præmaturus, ennen muinain l. - muinen quondam, olim, ennenkin antea quidem, ennen-kuin antequam, G. eher als, inde (qs. pro Compar. ennemmin) *potius*, G. lieber, ennen makaisin kuin söisin potius dormirem quam ederem.

Elat. ennestä (max. cum Suffixo) *ex antiquo*, G. von Vorher, von Vorigem e. c. on minulla ennestäni habeo ante hac acquisitum, - ennestänsä niitä on adsunt ex priori tempore, pl. ensistä l. ensistänsä idem.

Fact. pl. ensiksi in antecessum l. prius, primo, G. zum l. im Voraus, zuerst, tule tänne ensiksi venias huc primo l. prius, hän ensiksi tuli ille primus l. prius adfuit, sain ensiksi.

Essiv pl. ensinä nec non *Adv.* ensin l. ensisti prius, primo loco, G. zuerst, ei ensinkään ne minimum quidem.

Compar. ennempi *prior*, *anterior*, G. eher, on muita ennempi est prior aliis, ennemmin prius, potius, G. eher, lieber (ennen).

entinen, isen Na. *pristinus*, *prior*, *antecedens*, qui antehac fuit, G. vorherig, ehemalig, entinen aika tempus præterlapsum l. præteritum, tuli entisellensä in statum priorem l. pristinum redactus est, kiitän entisistä ago gratias pro prius acceptis.

ennellinen, isen Na idem.

ennemminen, isen Na idem.

ensimmäinen, isen Na. *primus*, G. der erste (al. esimmäinen ab esi) ensimmäiseltä contr. ensimmältä primo momento, in initio, ensimmäisenä contr. ensimmäissä l. ensinnä primo, ensimmäiseksi contr. ensimmäksi primo, ei ensimmäistäkään ne primum quidem, nihil.

enna, an Ns. *anticipatio*, *antecessus*, inde *æmulatio præveniendi*, G. Vorausnehmung, das Zuvorkommen, tuli ennallen ante alios l. in antecessum venit, G. zum Voraus, on ennalla primum inter æmulantes occupat locum, pyydän ennalla ante alios l. prius quam alii peto, teen ennalla in antecessum facio.

ennakko, kon al. ennäkkö, kön al. ennakka, kan Ns. idem, e. c. teen ennakolla, pyydän ennäköllä.

enna-

ennakoitsen, itta V. *prævenire studeo*, G. zuvor zu kommen streben.
ennahdan, htaa Vs. *parum* et *subito prævenio*, *parum antecello*, nonnihil prior sum, G. ganz wenig zuvorkommen.
ennätän, ttää V. *prævenio*, *anticipo*, *in antecessum contingo*, inde *præveniendo prohibeo*, G. vorherkommen, zuvorkommen, ennätän waaran præveniendo evito periculum, itku ennättää äänen ploratus vocem præcludit, ennättäwä armo Eccles. gratia præveniens, ennättämätöin jywä granum frumenti immaturum, ennättäin præveniendo. æmulando, ennättämiseen pro viribus.
ennättelen, tellä Vfr. idem.
ennätys, yksen Ns. *anticipatio*, *præveniendi studium*, G. Vorausnehmung, das Zuvorkommen, ennätykseltä in antecessum, G. zum Voraus.
ennet, nteen Ns. pl. enteet, *omen prævium*, *signum portentosum*, G. Vorbedeutung, Ahndung, inde *spectrum*, G. Gespenst (aawet).
ennus, uksen Ns. idem, it. Run. epithet. *serpentis*.
ennustan, aa V. *præsagio*, *ominor*, G. vorherandeuten, taiwaan ruskа ennustaa myrstyä rubor cœli portendit porcellam, inde *prænuntio*, *vaticinor*, G. vorhersagen, weissagen, ennustaja vates.
ennustelen, lla Vfr. idem.
ennustus, uksen Ns. *ominatio*, *vaticinium*, G. Weissagung.
Ento, nnon Ns. *vigor animi*, G. gute Laune, en ole ennollani animo sum fractus, G. mir ist übel zu Muthe, cfr. into.
ennollinen, isen Na. *qui bono est animo*, *alacer* animo, G. launig, gute Laune habend, munter.
Entä l. entäs prtcl. *quid*, *quid si*, *sin quidem*. G. wenn aber, vielleicht dass, wenn gleich, wenn auch, entä hän kuulee quid si audiat, entä sitten quid inde, quamvis.
Enämpi l. enempi, mmän Na. (compar. a paljo) *major*, *amplior*, *plus*, G. mehr, weiter, Superl. enin, immän *maximus*, G. der meiste l. mehrste, enämpi osa pars potior, enin osa pars potissima, enämmin l. enemmin l. enämmän *magis*, *amplius*, G. mehr. enimmin l. enimmästi l. enimmästä maxime, præsertim, G. meistens, besonders, vorzüglich, enimmäkin quam maxime, ut plurimum.
enä l. ene Na. contract. pro enämpi l. enempi, æque ac enää l. enee pro enämpää l. enempää, sed sæpe adverbiascit, *magis*, *plus*, *amplius*, G. mehr, weiter e. c. enä rahaa kuin ruokaa plus pecuniæ quam cibi, en huoli enää non amplius l. ulterius curo.
enimitten l. eniten prtcl. *plerumque*, G. gemeiniglich, meistentheils.
enämän l. enennän, ntää Vf. *majorem* l. *ampliorem facio*, *amplifico*, *augeo*, G. vermehren, erweitern.
enään, enätä Vf. idem.
enäntelen l. enentelen, nnellä Vfr. idem.
enännys l. enätys, yksen Ns. *amplificatio*, *augmentatio*, auctio, G. Vermehrung, Erweiterung.
enänen, enätä l. enenen, enetä Vm. *major fio*, *augeor*, *augesco*, *accresco*, G. grösser werden, sich vermehren l. erweitern, zunehmen, wachsen.
enäännyn l. eneennyn, ntyä Vm. idem.
Epatto, ton Ns. *homo ignavus* l. *iners*, *nullius frugis*, G. Taugenichts.
Epeli, in Ns. idem.
Epistö, ön Ns. idem.
Eppä id. ac etpä ex et pä vide en, it. siitä eppä Run. pro siitäpä.
Epä Ns. def. Run. *vanum quid*, G. was eitel, ungewiss, unsicher ist, leer an Gründlichkeit l. Nutzen, älä epää tee ne vana, frustanea facias: in compos. vero vim *dubitandi* l. *negandi* involvit e. c. epä-huomio defectus attentionis, inconsiderantia, imprudentia, G. Unbedachtsamkeit, epä-ituinen sc. jywä granum frumenti incertæ progerminationis l. de quo dubium est an egerminet, G. von ungewisser Keimungskraft, epä-jumala deus fictus, idolum, G. Götze, epä-jumalinen idololatra, G. Götzendiener, epä-kelpo l. -kelwotoin ineptus, nequam, G. Taugenichts, epä-luku numerus l. multitudo haud numerabilis, G. unzählige Menge, epä-lukuinen innumerabi-

rabilis, epä-luulo falsa opinio, dubitatio, suspicio, zelotypia conjugum, G. falscher Glaube, Zweifel, Argwohn, Eifersucht der Ehegatten, epä-luuloinen dubius, suspiciosus l. suspicax, zelotypus, epä-luulen rar. suspicor, epä-neuwo defectus consilii, G. Rathlosigkeit, epä-neuwoinen consilii expers, qui quid faciendum sit nescit; epä-taito l. -tieto ignorantia, inscientia, insipientia, dubium, G. Unwissenheit, Ungewissheit, Zweifel, epä-taitoinen l. -tietoinen ignorans, incertus, anceps, dubius, epä-tasainen inæqualis, non planus, iniquus, G. uneben, ungleich, epä-toiwo desperatio, defectus spei, animus dejectus, G. Hoffnungslosigkeit, Verzweiflung, epä-toiwoinen desperans, epä-tytywä non contentus, inquietus mente, G. unzufrieden, unruhig, epä-usko defectus fidei veræ i. e. incredulitas, religio ficta, superstitio, G. Unglaube, falscher Glaube, Aberglaube.

epään, ewätä V. *nego*, *denego*, *abnuo*, *resisto*, *impedio*, G. verneinen, abschlagen, widerstehen, hindern, en epää tämmästä, epääsi anomukseni, it. Sav. *dubito*, G. zweifeln, epäämätä sine dubio.

epäilen, llä Vfr. *dubito*, *dubius sum*, G. zweifeln, epäilen sitä l. siitä id. l. de eo dubito, inde *suspicor*, *diffido*, *despero*, G. misstrauen, verzweifeln.

epäys, yksen Ns. *status* mentis *dubius*, max. pl. olen epäyksissä dubius hæreo, suspicione ducor l. moveor, desperatione afficior, tuli epäyksiin in dubium, suspicionem l. desperationem incidit, G. Zweifel, Verdacht, Verzweiflung.

epäilys l. epäillys, yksen Ns. *dubitatio*, *suspectio*, *desperatio*, inde *dubium*, *suspicio*, *diffidentia*, G. Zweifelhaftigkeit. Bedenklichkeit, Verdächtigkeit, Zweifel, Misstrauen.

Epärä, än Na. al. id. ac äpärä.

Erhakko, kon Ns. id. ac erakko sub eri.

Erhetyn, ttyä l. erhehdyn htyä Vm. *aberro* viâ, *incido in devia*, inde *fallor*, *delinquo*, *mente labor*, *errans pecco*, G. sich irren, sich versehen, fehlen, erhettywä oppi doctrina hæretica, cfr. eksyn.

erehdyn, htyä Vm. idem.

erheilen, llä Vfr. idem.

erhetän l. erhetytän, ttää Vf. *errare facio*, *in errorem induco*, *fallo*, G. auf Irrwege bringen, zum Irrthum verleiten.

erehdän, htää l. erehdytän, ttää Vf. idem.

erhetys l. erehdys, yksen Ns. *erratio*, *error*, *erratum*, *peccatum erroris* l. *delictum*, G. das Irren.

erheys l. ereys, yksen Ns. *status errantis*, max. pl. on ereyksissä est in deviis l. errans, G. Irrthum, Abweg.

Eri, in Na. *separatus*, *sejunctus*, haud cohærens, G. getrennt, verschieden: Nominat. et Genit. plerq. adhibentur componendo, e. c. eri-asia res per se, eri-paikka l. -huonet locus l. domus diversa l. alia, haud eadem, eri-seura factio, secta, hæresis, eri-purainen dissidens, discors, litigiosus, eri-lainen l. erin-lainen nec non eri-laatuinen l. erin-laatuinen alius indolis, differens, eri- l. erin-luontoinen alius naturæ, eri- l. erin-muotoinen l. -kaltainen alius formæ, inæqualis, erin-omainen peculiaris, singularis, erin-omattain l. -omaa l. -omati præsertim, separatim, in primis: Allat. pääsen erilleni evasi separatus, in statum liberum: Adess. on erillänsä est separatus: Ess. on erinänsä separatim positus: alii Casus raro occurrunt.

erinäinen, isen Na. *separatus* l. *sejunctus*, haud cohærens, *singularis*, *peculiaris*, haud ad plures pertinens, *privatus*, haud communis, *solitarius*, in societate haud versans, *dissentiens* l. *dissidens*, cum aliis haud consentiens, *inæqualis* l. *dissimilis*, haud conformis, G. los, getrennt, verschieden, besonder, einzeln, unähnlich.

erityinen, isen Na. idem.

erinäisyys, yyden Ns. *indoles singularis*, *locus solitarius*, G. Verschiedenheit, einzelner Ort.

erittäin l. erittäisin prtcl. *separatim*, *disjunctim*, *modo solitario*, G. besonders.

eriin l. erian, eritä Vm. *fio separatus* l. *sejunctus*, *disjungor*, *discedo*, *dirimor*, *dissentio*, abeo, G. getrennt l. abgesondert werden, sich trennen l. scheiden,

den, eriäminen discessio, abitus, divortium.
erkanen, erata al. erkenen, erjetä Vm. idem.
erkaannun l. erkaunnun l. eraannun l. eraunnun, utua Vm. idem.
erkaun l. eraun, uta Vm. idem.
ero, ron Ns. *discessus*, *divortium*, *abitus*, G. Trennung, Scheidung, ero wirasta dimissio officii, ero-kirja diploma dimissionis l. divortii, otin hänestä eron abii ejus consortio, G. Abschied.
eraanto, Ns. idem.
erakko, kon al. erikkö, kön Ns. *locus secretus*, *opus separatum*, G. einzelner l. verschiedner Ort, al. erhakko.
eroitan, ttaa l. eritän, ttää Vf. *separo*, *disjungo*, *dissolvo*, G. trennen, scheiden, lösen, entscheiden, eritän ystäwät amicos reddo discordes, eroitan riidan litem *dirimo* l. inter litigantes decido, ei silmät eroita oculi haud valent *discernere*, G. unterscheiden.
eroittelen, tella l erittelen, tellä Vfr. idem, erittelen ruokia cibos quosdam rejiciens separo.
eroitus, uksen Ns. *separatio*, *distinctio* l. *disjunctio*, G. das Trennen, das Absondern, inde *discrimen*, *differentia* rerum, *inæqualitas*, *dissimilitudo* inter res l. personas, *distantia*, G. Verschiedenheit, Ungleichheit, Unähnlichkeit, Entfernung.
Erä, än Ns. 1. pr. *iter in loca remota* venatus l. piscatus gratia, G. ferne Reise l. Jagdreise, tuli siitä erästä eo ex itinere revenit, läksi eriin iter ejusmodi ingressus est, erä-mies venator l. piscator l. phocarum captator, erä-wenhet cymba major illis itineribus apta, erämaa l. -sia ager remotus, statio piscatoria l. venatoria remota, terra procul extra limites pagi sita, al. locus desertus, silva inculta, G. ferner l. unbebauter Ort, fig. on kuoleman erissä est in semitis mortis, olin erässänne in societate l. comitatu vestro itinerario, 2. *quæstus* l. *partum* ex ejusmodi itineribus, G. Gewinn von der Reise, tuopi eränsä parta sua reportat, lukee eriänsä percenset quæstum suum, fig. pelto antaa wiljaisen erän ager lætam fert messem l. annonam, akka tuopi eränsä uxor fetum suum progignit, 3. *portio* l. *pars* cuique venatori ex præda communi debita, G. Antheil des Reisegewinns, ota eräsi portionem tuam accipe, 4. id. ac kerta, G. Mal, e. c. joka erä l. -erällä quoque itinere i. e. quaque *vice*, wähä erältä parum quaque vice, yksi erä semel, usiat erät sæpius, teki toisen erän secunda l. alia vice fecit, tule wielä erä l. tulee erän veni l. venit adhuc semel, tällä erällä hac vice.
eräinen, isen Na. 1. *iter faciens*, *viator*, G. Reisend, ehtoo tuopi eräisen vesper affert viatorem, 2. *ad itinera pertinens*, in itineribus partus l. congestus, e. c. pisces, phocæ, G. zur Reise gehörig, 3. *ad vices pertinens*, G. malig, tämän eräinen quod hac vice evenit: keski-eräinen (pr. in medio itinere exsistens) semi-factus e. c. opus, semi-maturus e. c. fetus, G. halbwegs.
Esi (eden) Na. *prior* loco l. situ (cfr. ensi), *anticus* l. *qui ante est* locus l. situs: G. das Vorne l. Vordere, quare max. adhibetur de *area* l. *striga* agri l. prati, cuique fœnisectori l. messori obvia, vel a quoque secanda, G. Schwaden e. c. niittäwät esiänsä strigas suas secant, älä ettäsi jätä ne strigam tuam deseras l. a striga tua ne decedas, unde simul in genere exprimit *ordinem* l. partem l. *locum* operis cuique injuncti, nec non *loci* et rerum *conditiones* quacumque in re peragenda, G. Umstände, e. c. jokainen ettänsä myöden quisque pro suo loco l. sua parte, pro se, pro viribus suis, elä ettäsi myöden vive juxta conditiones l. facultates vitæ quæ tibi contigerint, eiwät muista esiänsä suas opportunitates l. vivendi facultates et commoda haud curant. De cetero Nominat. non nisi in compos. occurrit, (Genit. numquam) G. vorliegend, vorne belegen, vorbefindlich, e. c. esi-isä pater l. auctor stirpis, proavus, esi-wanhimmat eccl. protoplasti, esi-huonet vestibulum, esi-mies præfectus, antistes, dux, tutor pupilli, esi-kuwa typus l. exem-

exemplar imitandum, esi-oikius jus primarium l. præcipuum, esi-walta magistratus, potestas magistratus civilis l. præfecti militaris l. patris familias, esi-turwa præmunitio, propugnaculum, præsidium, esi-rukous eccles. intercessio, esi-rippu conopeum lecti, aulæum theatri, sipparium, esi-purjet velum proræ, esi-pää extremitas anterior, on esi-päässä est primo loco, esi-puoli pars antica, esi-osa pars præcipua, esi-puhet præfatio orationis, conditio præpacta, pactio prævia, esi-nahka præputium, esi-merkki exemplum, esi-merkiksi exempli gratia, esi-lukku sera exterior, esi-waatet l. -liina præcinctorium, esi-alku prima origo, primum principium, esi-kaupunki suburbium, esi-keula prora et s. p. — Casus autem ejusdem Nominis locales Adverbiis et Præpositionibus *ante*, *antea*, *coram*, *præ* (pro), G. vor, voraus, zuvor, respondent hoc modo:

Illat. in locum: astui eteen in locum anticum processit, prodiit coram, G. hervor, tuo eteen l. esiin pl. produc ante oculos, katso etees (pr. prospice ante te) sis providus, tulen eteenne prodeo in conspectum vestrum, nec non pono me vobis in impedimentum l. obstaculum: pl. esiin sæpe adhibetur de loco l. fine destinato in quem, tulimme esiin venimus ad metam.

Allat. ad locum: läksi edellen in antecessum abiit, G. voraus, meni edellen anteriorem occupavit locum, wie edelleni ante me profer.

Iness. in loco: seisoo edessäsi stat ante te, in conspectu tuo, coram te, G. vor, al. est tibi obstaculo, hewoinen on reen edessä equus est ante traham i. e. trahæ adjunctus, owi on huoneen edessä janua est ante (ad) introitum domus: pl. esissä haud raro de loco destinato in quo, olemme esissä sumus in fine itineris, jam metam attigimus.

Adess. ad locum (in loco): on edelläni est ante me, prævius mihi, in conspectu meo, G. voraus, edellä mainittu antea nominatus, edellä käwiä antecessor, pronubus in conviviis, käyn edelläsi eo ante te, præeo, edellä-päin ante hac, edellä-kättä l. -woittain in antecessum.

Elat. ex loco anteriori: läksi edestäni abiit e conspectu meo, a via mea, G. von Vorne, tulit tuomarin edestä revenisti a fronte judicis. Nb. edestä adhibetur sæpe, ex imitatione Svecorum, ad exprimendum Lat. *pro*, *propter*, G. für, sed invito linguæ Finnicæ genio e. c. rahan edestä (pro rahalla) pecuniâ, tee edestäni (pro puolestani l. siassani) fac pro me, loco mei, rukoile sairaan edestä (pro puolesta l. tähden) pro ægro preces funde.

Ablat. a loco: pyydän edeltä in antecessum peto l. reservo mihi, G. zum Voraus, edeltä-päin l. -käsin l. -kättä antea, prius.

Adv. esin l. esisti prius, antea, primo, G. zuerst (ensin).

Compar. edempi l. etempi *prior* l. *anterior* sc. locus, G. weiter vorwärts, vorder, unde wie edemmäksi l. etemmäksi al. edemmälle l. etemmällen contr. edemmä l. etemmä protrahe in locum anteriorem i. e. prorsum, ulterius l. longius versus anteriora, kulki edemmäksi l. edemmä ulterius processit: on edempänä l. etempänä contr. edempä l. etempä al. on edemmällä l. etemmällä contr. edemmä l. etemmä longius abest prorsum: tuli edemmältä l. etemmältä al. tuli edempää l. etempää venit ex loco antico remotiori.

Superl. esin *primus*, *summus*, G. vorderst, unde esinmältä primo loco, in initio rei, esinnä l. esimmänä præprimis.

etu, edun Ns. idem; adhibetur vero 1. in compos. etu-puoli pars anterior, etu-sormi digitus primus l. index, etu-jalka pes anterior quadrupedum, etu-osa pars prærogativa, etu-oikeus jus primarium l. præcipuum, etu-huonet vestibulum etc. 2. *locus cui obvius* l. permetiendus, G. vorliegender Platz e. c. striga fœnisectoris l. messoris persecanda, G. Schwaden, niittäwät etunsa strigam suam secant, älä jätä etuasi ne deseras strigam tuam, unde fig. teen etuani myöden ago pro loco meo, pro mea parte, juxta vires meas, elän etuni jälkeen vivo juxta con-

conditiones l. facultates mihi concessas, olkaat eduillanne in ordine vivendi vobis constituo maneatis, inde 3. *commodum vitæ*, *utilitas*, G. Vortheil, on hywällä edulla est bene constitutus, bonis utitur vivendi conditionibus, etsin etuani commodo meo consulo, on edulsi l. etuna est utilitati l. commodo.

edus, uksen Ns. idem, 1. edus-huonet vestibulum, edus-mies vices alius agens, advocatus in foro, tutor pupilli, 2. *commodum*, *utilitas*, G. Vortheil, siitä on suuri edus magnum inde affluit commodum.

etuisuus, uuden al. etuisus, uksen Ns. idem, max. de commodo l. utilitate l. præstantia, siitä on hywä etuisuus.

etuisa, an Na. pr. *qui ante est*, inde *præstans*, *commodus*, *utilitatem afferens*, e. c. opus, quæstus: compar. etuisampi l. etuisempi *præstantior*, G. voran stehend, vorzüglich, vortheilhaft.

etuinen, isen al. edullinen, isen Na. idem.

edutoin, ttoman Na. car. *commodo carens*, *inutilis*, *ineptus*, G. nicht vortheilhaft, unnütz.

ensimmäinen l. ensimäinen, isen Na. *primus*, aliis *præstans*, G. erst, on ensimmäisenä contr. ensimmäisnä l. ensimmäissä est primo loco positus (ensimmäinen).

etimmäinen, isen al. etummainen, isen al. etumas, aan Na. al. idem.

edellinen, isen Na. *qui anterior est*, *prior* loco et tempore, *antecedens*, G. vorder, edellinen jalka pes anterior, edell. osa pars prior.

etinen l. eteinen l. etehinen, isen Na. idem, etinen jalka pes anterior, eteinen puoli pars antica: inde Substant. wuoteen eteinen conopeum lecti, tuwan etehinen vestibulum, eteinen (sc. waatet) præcinctorium.

edelmäinen, isen Na. Abol. idem.

edellimmäinen, isen Na. idem, unde Sav. eellimmäinen l. eilimmäinen.

edusta, an Ns. *pars antica*, G. das Vordere, huoneen edusta area ante domum, al. atrium l. vestibulum, ruumiin edusta pars pectoralis corporis, al. armus l. scapula animalis mactati, kirkon edusta propylæum adyti in templo.

edustan, aa al. edistän, ää V. 1. *procedo*, *progredior*, G. vorwärts gehen, ei työ edistä (pro edisty) opus haud succedit, 2. *præeo*, *anteeo*, G. vorausgehen, in den Weg treten, paimen edistää karjaa pastor præit l. antecedit gregem, al. pastor obest l. impedit, ne grex progrediatur, 3. *in antecessum* quid facio, *anticipo*, G. zum Voraus l. in Vorhand thun, lehmä edisti vacca fetum prœmaturum l. ante tempus peperit, hän edisti minun prævenit mihi, præveniendo impedivit me, asia on niin edustettu de re in antecessum ita pactum est, edusti sen id antea reservavit sibi.

edustelen, lla l. edistelen, llä Vfr. idem.

edustus, uksen al. edistys, yksen Ns. *actus procedendi* l. *præeundi*, *progressus*, *anticipatio*, *negotiatio* l. *pactio* in antecessum, G. das Vorgehen, Fortschritt, das Zuvorkommen, Abmachung in Voraus, edustus-mies antistes, tutor, it. huoneen edustus (pro edusta) atrium al. vestibulum, siitä on hywä edustus l. edistys (pro edus l. etuisus) magna inde affluit utilitas, magnum augmentum.

edistyn, yä Vm. *procedo*, *progredior*, *proficio*, G. vorwärtsgehen, fortkommen, edistynyt työssänsä in opere l. negotio suo longe progressus, ei työ edisty opus haud succedit.

edennän, ntää V. *in* locum *anteriorem* l. prorsum l. ulterius *profero*, *produco* l. *promoveo*, G. vorwärts bringen, befördern.

edes prtcl. (qs. pro edessä-päin l. edeksi) 1. *prorsum*, (antrorsum), versus anteriora, de motu in locum, G. vorwärts, tule edes (esiin) progredere, procede, tuo edes produc, profer, edes-päin l. eteen porro, ulterius, posthac, edes-takaisin præpostere, huc et illuc, 2 edes, Sav. ees l. ies *modo*, *quidem*, *tamen*, G. doch, e. c. anna edes wähäkin da parum quidem l. tamen, josas edes sanoisit si modo diceres, 3. edes adhibetur a svetizantibus haud raro in compos. (pro Sv. *fram*

fram et *fôre*), sed plerumque male e. c. edes-annan prodo, pro annan ilme, ilmoitan: edes-astun procedo, pro astun eteen l. esiin: edes-autan promoveo, pro edennän, toimitan, autan eteen-päin: edes-kannan profero, pro kannan eteen l. esiin l. eteenpäin: edes-katson provideo, pro pidän murhetta l. surua l. huolta, kaitsen, turwaan: edes-käyn progredior l. succedo, pro edistyn, käyn eteen-päin, menestyn: edes-mennyt præteritus, mortuus, pro kulunut, loppunut, mennyt ohitse, wainaja: edes-otan aggredior, suscipio, propono, pro otan eteeni l. käsiini, otan esiin l. käsillen, rupeen, yritän, hankin: edes-panen propono, pro panen eteen, näytän: edes-wastaan defendo, pro wastaan puolesta, turwaan, puolustan.

editse prtcl. *per locum anticum* transeundo, G. von Vorne vorbei, meni editse minua l. minun editseni ante me transivit.

esikko, kon Ns. 1. *vestibulum*, G. Vorhaus (esihuonet), al. *primitiæ* cujus rei, reditus laboris primus, e. c. agriculturæ, inde fetus *primogenitus*, G. Erstling, Erstgebohrner, esikko-oikeus prærogativum jus primogenituræ.

esikoinen isen Ns. dim. idem, max. *primitiæ*, *primogenitus*.

esikoisuus, uuden Ns. *primogenitura*, G. Erstgeburt.

Esko, on Ns. *Aeschillus*, nomen viri, unde se on koko Esko est vir animo *valde elatus*, *contumax* l. pervicax (hujus signific. quænam origo?)

eskottelen, tella Vfr. *elate me gero*, contumax l. superbus sum, superbio, G. stolziren.

Essä l. essa pro et sinä vide sub en.

Estet, teen Ns. 1. *impedimentum*, obstaculum, *remora* rei efficiendæ, G. Hinderniss, inde 2. *prætextus* l. *excusatio* rei neglectæ, G. Vorwand, Entschuldigung, on sillä esteitä plures affert excusationis causas, sano esteesi.

esteellinen, isen Na. 1. *impedimentis interpellatus* l. *excusationis causas plures afferens* e. c. homo, G. von Hindernissen abgehalten, viele Entschuldigungen habend, 2. *impediens*, *remorans*, *qui est impedimento* e. c. homo, res, G. verhindernd, hinderlich.

esteetöin, ttömän Na. car. *impedimentis* l. *excusationibus carens*, G. ungehindert, unentschuldigt, inde *impediri* l. *excusari nescius*, *inexcusabilis*, G. unverhinderlich, nicht zu entschuldigen.

estän, ää V. *impedio*, *obsto*, *remoror*, *interpello*, *inhibeo*, G. verhindern, en estä menemästä haud impedio quo minus eas, it. rar. *excuso*, G. entschuldigen.

estelen, llä Vfr. idem, max. *excuso*, *excusationes* l. *causas omissionis profero*, et ita me purgo, *prætextibus* fictis l. veris *me subtraho*, G. entschuldigen, vorwenden.

estelys, yksen Ns. *excusationum prolatio*, inde *excusatio*, *prætextus*, *impedimentum*, G. Entshuldigung. Vorwand, Hinderniss.

estyn, yä Vm. *impedior*, *impeditus fio*, *prohibeor*, G. gehindert l. abgehalten werden, ruoho estyy kaswamasta gramen opprimitur in crescendo.

estytän, ttää Vf. *impeditum facio*, *impedio*. G. Hindernisse machen (estän), estyttää tuomarin judicem rejicit l. recusat.

Esti, in Ns. l. estin-maa *Estlandia* (wironmaa), estin kieli lingua Estonum (wiron kieli), murtaa estiksi ad formam linguæ estonicæ Finnica vocabula torquet.

estiläinen, isen Na. *estonus* l. *estlandus* e. c. homo, res (wirolainen), it. Ns. *Esto*.

Etana, an Ns. *limax agrestis*, G. nackte Erdschnecke, inde fig. *homo nequam*, ineptus, G. Taugenichts.

etanainen, isen Na. *limacibus frequens* e. c. locus, G. voll Erdschnecken.

Etelä, än Ns. *auster* l. *notus*, cardo l. plaga cœli, G. Süden (meri), etelä-tuuli ventus australis, tuuli on etelästä ventus ex austro flat.

eteläinen, isen Na. *australis*, G. südlich.

etelätar, ttären Ns. *femina mythol.* austri dea l. famula, G. Dienstmagd des Südens.

Etsin, iä V. 1. pr. *quæro*, *inquiro*, *investigo* rem deperditam l. ignotam l. latentem, G. suchen, nachsuchen, inde etsi

etsi päätäni pediculos capitis mei investiga, 2. *visito* l. *inviso* quem salutandi gratia, rar. ulciscendi l. puniendi gratia, G. besuchen, heimsuchen, 3. *peto*, *adnitor*, *studeo*, G. sich bemühen, etsin isän maan hyötyä commodo patriæ promovendo studeo.

etsiskelen, llä Vfr. idem.

etso, on Ns. *quærendi actus*, *investigatio*, G. Suchung, on hewoisen etsossa, inde *visitatio*, *salutatio* domestica, G. Besuchung.

etsikko, kon l. etsinko, ngon Ns. idem, on hewoisen etsikossa, inde etsikko-päiwä dies visendi l. salutandi.

etsitän, ttää Vf. *quærere facio*, *investigari sino*, G. suchen l. besuchen lassen, etsitti päätänsä pediculos capitis sui investigandos curavit.

etsittelen, tellä Vfr. idem.

Etsonet, neen Ns. *quies post meridiem*, G. Mittagsruhe, panin etsonellen post meridiem decubui dormiens, pitää etsonetta, max. de operariis (ehtonet l. ettonet).

Että prtcl. (pr. Cas. inf. ab esi) *ut*, *quo*, G. dass, auf dass, causam rei antecedentis l. finem consequentis indicans, e. c. lyö että tunnen ita ferias ut sentiam, niin ruma että pelkään tam tæter ut timeam. Quo ex capite adhibetur plerq. ante Modos Verbi Indicat. et Condition. sed numquam ante Infinit. et Casus verbalium: cum aliis rarius coalescit e. c. ettän ut ego (pro että minä), ettäs ut tu (pro että sinä), sed etten, ettes, ettei, ettemme, ettette male composita videntur, cfr. en, et, ei.

Etu, etumainen, etéinen etc. vide sub esi.

Etää, etään l. etähän al. etee, eteen l. etehen Na. *remotus*, *procul exsistens* sc. locus, G. fern, Ferne (kauka): Nominat. rar. sed inde on etäänä l. etäällä l. etähellä procul abest, meni etäällen l. etää l. eteellen l. etähellen procul abiit, tuli etäältä l. eteeltä l. etäheltä l. eteheltä ex loco remoto venit.

etäinen l. eteinen l. etähäinen l. etähinen l. etehinen, isen Na. *procul* situs l. *remotus*, e. c. terra, G. entfernt, etäinen mies homo peregrinus l. ex locis remotis veniens.

etämä, än Ns. *locus remotus*, silva l. terra procul a pago, G. entfernter Ort.

Eukko, kon l. eukko, kon Ns. *matrona vetula*, *uxor senior*, *hera senescens*, al. *avia*, Sav. *anus*, G. altes Weib (akka, ämmä), metsän eukko matrona silvæ mythol. veneranda.

Ewä, än Ns. *pinna* piscium, G. Flossfeder (uitin, uidus), hinc forte ewät-perä l. ewät-peräinen *tardus*, *refractarius* qualis piscis retrorsum trahendus, al. *dubius* mente, incertus, e. c. homo.

Ewäs, ään Ns. *viaticum*, *cibus viatoris* l. *operarii* procul a domo versantis, G. Wegkost, Proviant, ewäs-reppu sacculus viatoris, it. al. *dona cibaria* extra domum collecta puerulis dari solita.

ewäällinen, isen Na. *cibo viatico instructus*, viaticum habens, G. mit Wegkost versehen.

ewästän, tää V. *viatico instruo* l. *provideo*, G. mit Wegkost versehen, verproviantiren.

F.

Sonus f pure Finnis est ignotus: quare idem in initio vocabulorum peregrinorum, civitate Finnica donatorum, a nostratibus plerisque ut w, rarius ut p (ff in media voce sæpe ut hw), a paucissimis vero maritimis, Suetizantibus, max. Aboënsibus ut f effertur: qualium hæc sunt usitatissima.

Faaderma, an Ns. id. ac waaterma l. waarain.

Fabrikki, kin (pronunt. fapriikki l. wapriikki) Ns. *officina*, *fabrica*, max. *textrina*, G. Fabrik.

Fabrikööri, in (faprikööri l. waprikyöri) Ns. *Fabricator*, officinæ dominus, G. Fabrikant.

Falsi, in (al. walsi) Ns. *stria* l. *plicatura runcinata*, G. Falze.

falsaan,

falsaan, sata (al. walsaan) V. *strio* runcinà, *plicaturas apto*, G. falzen.
Falski, in (al. walski) Na. *falsus*, *fallax*, *mendax*, *dolosus*, *adulterinus*, e. c. pecunia, G. falsch, falskisti (walskisti) false, subdole, al. wielas, wäärä.
falskaan, kata (al. walskaan) V. *falso*, *corrumpo*, *vitio*, *adultero* e. c. pecuniam, G. verfälschen.
falskius, uden Ns. *falsitas*, *mendacium*, G. Falschheit.
Fana, an (faana l. waana) Ns. *vexillum*, G. Fahne.
fanjunkari, in (faanjunkkari l. waanjunkkari) Ns. *subsignifer*, G. Fahnjunker.
Fangi, in (al. wanki) Ns. *captivus* in bello, it. *vinctus* l. carcere inclusus *maleficus*, G. Gefangener, fangi-huonet carcer.
fangitsen, ita (al. wankitsen) V. *capio* l. *captivo*, in carcerem conjicio, G. fangen.
fangaan, ngata (fankaan l. wankaan) V. idem, max. captivum teneo.
fangius, l. fangeus, uden (al. wankius) Ns. *captivitas*, *custodia*, G. Gefangenschaft, Gefängniss.
Fari, in (faari l. waari) Ns. *pater*, *senex venerabilis*, appellatio honorifica seniorum, al. *avus*, G. Vater, Grossvater.
farinen, isen (faarinen l. waarinen) Ns. dim. idem, vox blandientis.
Fasta, an Ns. *litteræ confirmatoriæ forenses*, quibus judex emtorem fundi verum hujus esse possessorem testatur, G. gerichtlicher Bestätigungsbrief.
Fati, tin l. din (al. wati) N. *patina*, G. Schüssel.
fadillinen, isen (al. watillinen) Ns. *patinam habens*, G. Schüssel habend, inde fadillinen ruokaa quantum capit patina.
Fendriki, kin (fentrikki l. wenterikki) Ns. *signifer*, G. Fähnrich.
Fernissa, an (al. wernissa) Ns. *vernix*, G. Firniss.
Fikona, an (fiikuna l. wiikuna) Ns. *ficus*, G. Feige.
fikunainen (fiikunainen l. wiikunainen) Na. *ficulnus*, *ficis abundans*, G. feigenreich, von Feigen.
Fila, an (fiila l. wiila) Ns. *lima*, G. Feile.
filaan, lata (fiilaan l. wiilaan) V. *limo*, *lima polio*, G. feilen.
Fili, in (fiili l. wiili) Ns. *oxygala cum flore*, G. dicke Milch mit Rahm.
Filistan, áá V. id. ac pilistán.
Filti, tin (filtti l. wiltti) Ns. *pannus* e coactis lanis, *coactus*, G. Filz.
Fini, nin (fiini l. wiini) Na. *tenuis*, *subtilis*, G. fein, al. pieni, hieno.
Finni, in (al. winni) Ns. *varus* l. *bullula* in facie, G. Finne.
Fioli, in (fiuli l. wiioli l. wiulu) Ns. *violinum*, barbiton tetrachordum, G. Violine, Geige, fiiolin kieli chorda, fiiolin juotsi plectrum, fiiolin hepo.
Fiskali, in (fiskaali l. wiskaali) Ns. *Fiscalis*, G. Fiskal.
Fjederi, in (fieteri l. wieteri) Ns. *elater* e. c. horologii, G. Feder.
Flaggu, un (flaku, plaku l. laku) Ns. *aplustre*, index venti, *vexillum nauticum*, G. Flagge, Wetterhahn, al. wiiri, wirpu.
Flanelli, in Ns. *pannus* laneus pilosior, G. Flanell.
Flasku, un (plasku l. lasku) Ns. *lagena* l. *ampulla*, G. Flasche.
Flikka, kan (plikka l. likka) Ns. *puella*, G. Mädchen, al. tyttö.
flikkainen, isen (plikkainen l. likkainen) Ns. dim. idem.
Flinta, tan (flintta l. lintta) Ns. *silex*, G. Feuerstein, al. pii.
Flori, in (fluuri) Ns. *rica tenuissima*, G. Flor.
Flotta, tan (flota) Ns. *classis* navium *militaris*, al. *ratis*, *ponto* flumina transiens, G. Flotte, Floss, al. lautta.
Fläkki, kin Ns. *macula*, G. Fleck.
Fläski, in (al. läski) Ns. *lardum*, caro suilla, G. Speck, al. sian liha.
Fodrali, in (futraali l wutraali) Ns. *theca* l. *capsula*, G. Futteral.
Fokka, kan Ns. *velum proræ*, artemon, G. Focke.
Fogdi, in (fouti l. wouti) Ns. *procurator* l. *præfectus territorialis*, exactor vectigalium, G. Vogt, kartanon fouti villicus.
Formu, un (al. wormu) Ns. *forma* l. *typus* in quo quid fomatur, e. c. candela, G. Form.

Formanni, in (fuurmanni) Ns. *vector*, *vehicularius*, G. Fuhrmann.
Frakki, kin Ns. *vestis* virorum *anglica*, G. Frack.
Frakti, tin (frahti) Ns. *naulum*, G. Fracht, al. wuoro l. wuora.
fraktaan, tata (frahtaan) V. *navem* vectoriam *conduco*, G. befrachten.
Fransu, un (pransu l. ransu) Ns. *Franciscus*, nomen viri, it. *cirrus* l. *fimbria*, G. Franz, Franse.
Fri, in (frii l. prii) Na. *liber*, *solutus*, *expeditus*, G. frei, al. wapaa.
Friaan, ata (friiaan l. riiaan) V. puellam ambio l. uxorem peto, G. freien, al. kosion.
friari, in (friiaari l. riiaari) Ns. procus, G. Freier, al. kosio.
Frisi, in (friisi) Ns. *pannus* laneus crispus, G. Fries.
Friski, in (priski l. riski) Na. *sanus*, *salvus*, *vegetus*, G. frisch, al. terwet.
Frouwa, an (prouwa l. rouwa) Ns. uxor honoratior, *matrona*, *domina*, G. Frau.
Frälsi, in Ns. *prædium immune* l. nobile, G. steuerfreier Hof.
Fröökenä, än (fröökenä l. pryökenä l. ryökinä) Ns. *virgo nobilis*, G. Fräulein.
Fullmakti, tin (fulmahti l. pulmahti l. wulmahti) Ns. *diploma* collati muneris l. negotii cui mandati l. plenæ potestatis, G. Vollmacht, Bestallung, it. *curator* causæ forensis, G. Sachwalter.
Fuori, in (al. wuori) Ns. *pannus subsutitius*, vesti intrinsecus adsuendus, G. Futter, fuori-lauta assis tabulati.
fuoraan, rata (al. wuoraan) V. *pannum* vesti *subsuo*, G. futtern, inde fuoraan seinää parietem assibus munio.
Fälly, yn (al. wälly) Ns. max. pl. fällyt *stragulum pelliceum*, G. Felldecke.
Fälskäri, in (al. wälskäri) Ns. *medicus*, *chirurgus*, G. Feldscherer, Arzt.
Färi, in (al. wäri) Ns. *color*, *pigmentum*, G. Farbe, it. *ponto*, *trajectus* trans amnem l. fretum, G. Fähre, al. lautta.
färinen, isen (al. wärinen) Na. *coloratus*, colorem referens, colore tinctus, G. farbig, plerq. cum Genit. minkä färinen cujus coloris, mustan färinen nigri coloris, kahden färinen bicolor.
färjään, jätä (al. wärjään) V. *coloro*, *colore tingo* l. inficio, G. färben.
färjäri, in (wärjääri) Ns. *coloris tinctor* l. infector, G. Färber.
Förklaraan, rata (förklaaraan l. wörklaaraan) V. jurid. *declaro* causam forensem, *explico* rem, G. erklären.
förklaringi, gin (förklaarinki l. wörklaarinki) Ns. *declaratio*, *explicatio* forensis, max. scripta, G. Erklärung.
Förslagi, in (förslai) Ns *suffragatio* l. *propositio prævia* in muneribus dandis l. re suscipienda, G. Vorschlag.

G.

Littera in initio vocum Finnicarum numquam occurrens: in peregrinis autem, ore nostratium prolatis, semper sonat ut k: quæ igitur vocabula alii ope g, alii melius ope k pingere solent, qualia sunt:

Gaffeli, in (pronunt. kaffeli l. kahweli) Ns. *furcula* l. *fuscinula* mensalis, G. Gabel, al. hanko l. haarukka.
Galeja, an (kaleja) Ns. *navis actuaria*, G. Galeere, al. airo-laiwa.
Galjasi, in (kaljaasi) Ns. *navis* species *vectoriæ*, G. Galeasse.
Galleri, in (kalleri) Ns. *clathri* l. *cancelli ferrei*, G. Gitter.
Gallmeja, an (kalmeja) Ns. *cadmia*, G. Gallmei.
Galona, an (kaluuna) Ns. *fimbria* l. *limbus* aureus l. argenteus, G. Galone.
Galoshi, in (kaloshi) Ns. *calceus exterior*, G. Galloschc.
Gardini, in (kartiini) Ns. *velum fenestræ*, G. Gardine.
Garwari, in (karwari) Ns. *coriarius*, G. Gärber.
Gatu, tun l. dun Ns. id. ac katu.
Gehengi, in (kihenki) Ns. *cingulum militis*, G. Gehenk.

Geme-

Gemeni, in (kemeeni) Na. *vulgaris*, conditione humilis, G. gemein.
Generali, in (keneraali l. kenraali l. kinraali) Ns. *summus* militum *præfectus*, G. General.
Geselli, in (kiselli) Ns. *famulus* opificum *mercenarius*, G. Gesell.
Gestgifwari, in (kestkiiwari l. keskewaari) Ns. *xenoparochus* l. diversorii dominus, G. Gastwirth, it. *xenodochium* l. diversorium viatorum, G. Gasthof.
Gewaldigeri, in (kewalteri) Ns. *lictor* oppidanus, G. Gewaltiger.
Gewári, in (kiwáári) Ns. *bombarda* militaris, G. Gewehr.
Gillaan, llata (killaan) V. *probo*, *approbo*, *firmo*, G. billigen, genehmigen.
Gillstupa, wan (kilstupa) Ns. *carcer* obæratorum, G. Schuldgefängniss.
Gipsi, in (kipsi) Ns. *gypsum*, G. Gips.
Glasi, in (klasi l. lasi) Ns. *vitrum*, G. Glas, inde *fenestra* vitrea, peili-klasi lamina speculi vitrea, juoma-klasi poculum vitreum, nenä- l. silmä-klasit al. klasi-silmät conspicillum, vitrum oculare, tiima-klasi clepsydra.
glasinen, isen (klasinen l. lasinen) Na. *vitreus*, G. gläsern.
glasillinen, isen (klasillinen l. lasillinen) Na. *poculo* vitreo *instructus*, e. c. conviva, *lamina* vitrea l. *fenestra* ornatus, e. c. domus, speculum, G. mit Glas versehen, klasillinen wiinaa vini quantum capit poculum.
glaseraan, rata (klaseeraan l. lasieraan) V. *vitro obduco* l. incrusto, G. glasuren.
glaseringi in (klaseerinki) Ns. *incrustatio*, inde *crusta* vitrea vasis fictilis, G. Glasur.
Greiwi, in (kreiwi l. reiwi) Ns. *comes*, G. Graf.
Greu, un (kreu l. reu) Ns. *Gregorius*, nomen viri.
Grimu, un (kriimu l. riimu) Ns. *capistrum* equorum, G. Halfter, al. päähiset.
Grindi, in (krinti l. rinti l. rintti) Ns. *porta* sæpis *clathrata*, G. Heck.
Growi, in (kruowi l. ruowi) Na. *crassus* e. c. filum, *non subtilis* e. c. farina, G. grob, al. suuri, karkia, paksu.
Gryni, in (kryyni l. ryyni) Ns. *polenta*, granum degluptum, G. Grütze, Graupe.
gryninen, isen (kryyninen l. ryyninen) Na. *ex polenta* e. c. cibus, *polenta plenus* e. c. locus, G. von Grütze.
Gulda, llan Ns. id. ac kulta.
Gummi, in (kummi) Ns. *gummi*, G. Gummi.
Gurku, kun (kurkku) Ns. *cucumis*, G. Gurke.
Guwernöri, in (kuwernööri l. kupernyöri) Ns. *Gubernator* l. præfectus Finlandiæ generalis, G. Gouverneur.
Gymnasiumi, in (kymaasiumi) *Gymnasium*, G. Gymnasium.
Gångi, in Ns. id. ac konki.

H.

Haa Intj. id. ac hah.
Haahka, an Ns. id. ac hahka.
Haahmo, on Ns. id. ac hahmo l. haamo.
haahmoinen, isen Na. id. ac hahmoinen.
Haahti, hden Ns. id. ac hahti, haaksi.
Haaksi, haahden al. haaksen Ns. *navis* velifera, G. Schiff: cujus vero non nisi Nominat. sing. occurit e. c. haaksi-rikko naufragium, haaksi-rikkoinen naufragus, haaksi-mies nauta: ceteri Casus sing. ob faciliorem elocutionem potius formantur a synonymo hahti e. c. hahden, hahta, hahteen etc. Pl. Nom. et Gen. a hahti (hahdet, hahten), sed ceteri potius a haaksi e. c. haaksia, haaksiin etc.
Haala, an al. haali, in Ns. id ac haili, haula, silakka.
Haalakka, kan Na. id. ac halewa.
haalia, an Na. id. ac halia.
haalistun, ua Vm. id. ac halistun, haljastun.
Haalaan, lata V. (Sv. hala) *subduco*, *tollo* l. *subtraho* e. c. ancoram, velum, G. aufziehen, aufwinden.
Haalin, ia V. *temere* et *undique capto*, congerendo quæro, *cupidus congero* l. *colligo* e. c. fœnum, divitias, G. zusammenraffen l. -scharren, haalin puuroa watiin pultem haurio.
Haalu, un Ns. Botn. *salutatio cum amplexu*, G. Gruss mit Umarmung.

haa-

haaluan, uta V. *saluto, salutans amplector*, G. umarmend begrüssen (halaan).
Haamahdan, htaa V. *obscure luceo* l. *mico*, ut stella ex cœlo nebuloso, G. schimmern, funkeln.
Haamo, on l. **haamu**, un Ns. id. ac **hahmo** l. **hahmu**.
haamoinen l. **haamuinen**, isen Na. id. ac **hahmoinen**.
haamuan, uta V. id. ac **hahmuan**.
haamuilen, lla Vfr. id. ac **hahmuilen**.
Haapa, haawan Ns. *populus tremula*, arbor, G. Espe, **haapa-näätä** mustela foina.
haapainen, isen Ns. dim. idem.
haapainen l. **haawainen**, Na. *populeus* l. *populneus* e. c. vas, *populis frequens* e. c. locus, G. espen, espenreich.
haawikko, kon Ns. *populetum*, G. Espenwald.
haawisto, on Ns. idem.
haapio, on Ns. pr. *linter* ex *uno* trunco *populi* excavata, inde *navicula* l. *linter* quævis remis provehenda, *scafa biremis*, G. espener Kahn.
Haapana, an Ns. *anas glaucion*, avis, G. Ringente.
Haappaan l. **haappajan**, **haapata** V. *subito arripio*, G. geschwind erfassen (siwallan, kaappaan), it. al. *dubiis manibus prætento*, palpando *capio*, G. tappend erfassen.
Haapsainen, isen Ns. *cerambyx* antennis longioribus, G. Bockkäfer (hapsin kattiainen).
Haara, ran Ns. *ramus* arboris *major*, G. Zweig, Ast, inde *pars* l. *partes divaricantes* l. singulares cujuscumque rei e. c. tien haara compitum, bivium l. trivium, G. Wegscheide, joen haara brachium amnis, myllyn haarat alæ molæ pneumaticæ, ruumiin haarat crura corporis humani usque ad truncum, G. Beine, hajottelee haarojansa crura sua divaricat, asian haarat momenta l. partes speciales rei, G. Umstände, 2. *directio* viæ diducens, G. Seitenweg, kaikilta haaroilta omnibus a partibus l. lateribus, joka haaralta idem, meni toisellen haaralle alia via l. aliorsum abiit.
haarainen, isen Ns. dim. idem, **haraisiin asti** usque ad medium corpus.
haarainen, isen Na. *ramosus* e. c. arbor, G. ästig: adhibetur sæpe vel in compos. l. cum Genit. e. c. kaksi- l. kahden-haarainen bifurcus, monen haarainen plures in partes abiens.
haaruskainen, isen Na. Abol. idem.
haarallinen l. **haarollinen**, isen Na. idem.
haarikko, kon al. **haarukka**, kan Ns. *bifurcum quid*, e. c. furca, vas duabus instructum ansis eminentibus, arbor in duos abiens ramos divaricantes, rukin haarikko furca coli circa cylindrum e. s. p. G. gabelförmiges Ding.
haarotin, ttimen l. **haaraisin**, simen Ns. idem, haukan haarottimet ungues falconis.
haaroitan, ttaa Vf. *in ramos* l. partes *divaricantes divido*, *ramosum reddo*, ramis instruo, G. ästig machen, ausbreiten.
haarailen, lla Vfr. *in devias abeo*, *diverticula* l. *prætexta quæro*, incertus l. non constans sum, G. Abwege suchen, abschweifen, älä haaraile asiasta ne abeas a re in diversa.
Haarni, nin l. nen Ns. id. ac **aarni** l. **aarnet**.
Haarniska, an Ns. (Sv. harnesk) *thorax ferreus*, *lorica*, G. Harnisch.
haarniskoitsen, ita al. **harniskoitan**, ttaa Vf. *thorace* l. *lorica munio*, loricatum reddo, armo, G. harnischen.
Haas Intj. vox minantis, *ne tentet quis*, *ne fiat*, G. lass bleiben, hüte, **haas** menemästä cave abire.
Haasia, an l. **haasio**, on Ns. (Sv. håsja?) *structile* e sudibus, *cui stipulæ pisi*, fœnum etc siccanda suspenduntur, G. Gestell zu trocknen, inde al. heinä haasio *acervus* fœni *oblongus*, G. längliche Heumiethe (pieles).
haasioitsen, ita V. ejusmodi *structili impono* e. c. stipulas pisi, *coacervo* fœnum, G. zu trocknen aufstellen, Miethe errichten.
Haaska, an Ns. 1. *cadaver*, esca lupis etc. capiendis, G. Luder, Aas, inde 2. *ejecta quævis*, *rejectanea*, *res inutilis facta* (hauska), annan haaskaksi in perditis habeo.

haas-

haaskaan, kata V. in cadavera l. rejectanea verto quid, *perdo*, G. verderben, susi haaskaa lampaita lupus dilaniat oves, hewoinen haaskaa heiniä equus fœnum rejicit et perdit, haaskaan rahani pecuniam meam *profundo*, haaskaan käteni manum meam *corrumpo* l *inutilem reddo*.

haaskaus, uksen Ns. *perditio*, *corruptio*, *dispersio*, *profusio*, G. das Verderben.

haaskio l. haasko, on Ns. *status rei perditæ* l. corruptæ, G. Verderbniss, on haaskiossa l. haaskossa est perditum l. inutile.

haaskaantun, ntua Vm. *perdor*, *pereo*, *corrumpor*, *profundor*, *inutilis fio*, G. verdorben werden.

Haaso, on Ns. Abol. *homo* moleste l. *vacillando gradiens* instar anseris, G. ein Mensch der wie eine Gans geht.

haasotan, ttaa V. *modo anserum procedo*, *gradibus vacillantibus ambulo*, G. gänseweise gehen, watscheln.

Haastan, taa V. 1. jurid. *provoco*, evoco l. *cito* e. c. ad pugnam, in forum l. judicium, G. ausfordern, citiren, vor Gericht fordern, haastan ääntelemään ad colloquium provoco, 2. *minor*, *minaciter alloquor*, *verbis castigo*, *minis interdico*, G. drohen, drohend anreden l. verbieten, haastan sinua syömästä l. sanomasta, minaciter veto ne edas l. dicas, 3. *arroganter loquor* l. *jacto*, G. übermüthig sprechen, trotzen, älä haasta wäkeesi viribus tuis tumide provocans ne confidas, 4. Carl. Sav. *loquor* in genere, *sermocinor*, *dissero*, G. sprechen, reden (puhun), mitä haastat quid dicis.

haastelen, lla Vfr. idem.

haastatan, ttaa Vf. 1. *provocare* l. *citare facio*, *curo ut citetur*, G. ausfordern l. citiren lassen, haastatan hänen käräjään curo ut in judicium citetur, 2. Sav. Carl. *loqui facio*, *efficio* l. *curo ut quis loquatur*, unde *quæro*, *quærito* l. *rogo*, G. sprechen machen, fragen.

haastet, steen Ns. 1. *minæ*, *provocatio*, G. Drohung, Ausforderung (haasto), sakon haasteella, 2. Sav. *sermo*, *sermocinatio*, argutiæ, G. das Reden, Gespräch.

haasto, on Ns. *minæ*, *provocatio*, *citatio*, G. Drohung, Ausforderung, Citirung, sakon haasto mulcta in antecessum constituta et promulgata, malefactum timore aversura, haastolla minis, käräjiin haasto citatio forensis.

Haastari, in Ns. id. ac halstari.

Haatotan, ttaa V. Botn. incertis et *vacillantibus gressibus incedo*, G. wackelnd gehen (haasotan).

Haawa, an Ns. 1. *vulnus*, G. Wunde, on haawoissa est sauciatus l. plagis vulneratus, saa haawoja verbera patitur, haawalehti anemone hepatica al. nemorosa, al. alchemilla vulgaris, 2. *momentum temporis*, G. Augenblick, yhtä haawaa l. yhdellä haawaa l. haawalla uno eodemque momento, simul, teki toisen haawan l. toisella haawaa altera vice, tällä haawaa l. haawalla hoc momento, hac vice, nunc, mox, confestim, yksi haawallansa l. haawaltansa unus quaque vice, quisque per se l. sigillatim l. singulatim, G. jeder für sich,

haawaan, wata V. *vulnero*, *saucio*, G. verwunden, kuu on haawattu luna est (qs. sauciata) decrescens.

haawoitan, ttaa l. haawoitsen, ita Vf. idem.

haawoittelen, tella Vfr. idem.

haawoitus, uksen Ns. *sauciatio*, *vulneratio*, G. Verwundung.

Haawi, in Ns. (Sv. håf) *funda reticulata* capiendis piscibus etc. G. Hamen, it. *sacculus eleemosinarius* erogandæ stipi in templis, G. Klingbeutel.

haawin, ia V. *funda capto* e, c. pisces, G. hämen.

haawitsen, ita V. idem.

Haen, hakea V. *quæro* amissum l. latentem, *inquiro*, indago, *investigo*, inde *expeto via juris*, G. suchen, aufsuchen, nachforschen, ansuchen (etsin), haen oikeutta quod justum est quæro l. expeto, haen apua auxilium rogando conquiro, haen häneltä rahaani pecuniam meam ab eo requiro l. exposco vi juris, haen papin wirkaa l. papiksi munus sacerdotis ambio l. capto.

haessken, haessta Vfr. idem.
haeskelen, lla Vfr. idem.
haku, ha'un l. hawun Ns. *quæstio*, *investigatio*, *petitio*, *rogatio*, G. Suchung Aufsuchung, Ansuchung. raha on ha'ussa pecunia est conquirenda, hän on ha'ussa l. hawuissa in actu investigandi est occupatus, asia on hawussa causa l. petitum adhuc sub judice est, haku-saalis captura parca l. minus abundans e. c. piscium.
hako, ha'on l. hawon Ns. idem.
haet, hakeen Ns. idem, on hakeilla.
hawus l. hakus, uksen Ns. idem, on hawuksissa l. hakuksilla.
haetan, ttaa Vf. *quærere facio*, *curo ut investigetur*, *ut quis quærat* l. *quid quæratur*, G. suchen l. nachsuchen l. ansuchen machen.
haetutan, ttaa Vf. idem.
Hahka, an Ns. *mas anatis mollissimæ*, G. Männchen der Eidergans (haahka, hauho), al. hahka-suorsa.
Hahlo, on Ns. max. pl. hahlot *catena ferrea ollaris* in foco, ex qua pendet olla fervens, G. Kesselhaken.
Hahmin, ia V. Abol. *labiis anhelo* instar equorum, G. mit Lippen schnappen, inde *avide haurio* in os, *studiose quæro* l. *inhio*, G. gierig nachstreben.
hahmaisen, sta Vs. *subito* in os *haurio* l. *deglutio*, G. schnell verschlingen.
Hahmo, on l. hahmu, un Ns. *forma* l. *species* rei *externa*, *umbra* rei, G. äussere Gestalt, Schatten (haamo l. haamu, haahmo), ihmisen hahmo forma humana, kaswoin hahmo muuttuu color l. facies vultus mutatur, on wähä asian hahmua qs. umbram habet rei, haud per omnia errat, inde tyhjä hahmu se on non est nisi vana *imago* l. *phantasma*. hahmot haudoissa *manes* corpore carentes, sed figura humana ornati, G. Schatten, Erscheinung.
hahmoinen l. hahmuinen, isen Ns. *figuram* l. *speciem* externam *referens* cujus rei, G. etwas ähnlich l. gleichend: non nisi cum Genit. ihmisen hahmuinen forma l. facie indutus humana, minkä hahmuinen qualis, cujus formæ, kengän hahmuinen calceo subsimilis (haamuinen, haahmoinen, muotoinen).
hahmuan, uta V. qs. umbram capto, *dubiis manibus* l. tentando quid *ago*, *temere* l. *confuse* quid *efficio*, G. unsicher l. ungefähr l. tappend etwas thun, hahmuan lukea dubius legere tento (haamuan).
hahmuilen, lla Vfr. idem (haamuilen).
Haho, on Ns. Abol. *homo* mente *levis* et *cachinnans* modo gallinæ glocientis, G. ein Mensch der gackernd lacht.
hahotan, ttaa V. modo gallinæ *glocio*, G. gackern, inde *cachinno*, G. gackernd lachen, nauraa hahotan.
Hahti, hden Ns. *navis* velifera, *navigium majus* et velis et remis alterne provehendum, G. Schiff: Nominat. Sing. rar. sed alii omnes nec non Nomin. et Gen. pl. usitatissimi, cfr. synon. haaksi, hahden hammas ancora, hahden maja camera navis, hahden kärki l. -nokka rostrum, hahd. pieli l. -masto malus, hankin l. hankitsen hahta navem adorno l. instruo.
Hahtu, (hdun) Ns. al. hahtu-pää *extremitas setæ* suillæ *bifida*, G. das getheilte Ende einer Schweinsborste (hatu).
hahtuwa, an Ns. *manipulus* l. *floccus* lanæ l. lini *carminatus*, G, Wollflocke, inde lumi-hahtuwa floccus nivis.
Haidun, itua l. haihdun, htua Vm. *erro*, *fallor* e. c. in numerando, G. sich versehen l. irren, luku haituu l. haihtuu numerus labitur, haihtunut luwusta ex numero elapsus (hairahdun).
Haikara, an l. haikari, in Ns. (Sv. häger) *ardea cinerea*, G. Reiher.
Haikia, an Na. pr. sensus externos *lædens* l. *dolore afficiens*, inde *acerbus* l. *amarus*, *penetrans* l. *acutus*, G. bitter, scharf, beissend, haikia ääni vox acutissima, haikia haju l. maku sapor l. odor acutus, haikia pakkainen frigus vehemens, haikia sana dictum mordax l. lædens, haikia kuulla auditu acerbus, huudan haikiasti acute, voce aures lædente l. vehemente clamo, tekee haikiata lædit, näki haikeita dura l. acerba expertus est fata, inde mieleni on haikia mens mea

mea est pertæsa, irâ l. odio plena, tristis, G. missmüthig.

haika, kan Ns. *odor subolens* l. levior, G. schwacher Geruch, inde *rumor incertus*, saan haikaa parum subolet mihi, G. schwaches Gerücht.

haiku, un Ns. *amarum* l. *lædens* l. *dolore afficiens* quid, G. das Bittere, was schmertzend ist, mieleni on haiku animus est indignabundus l. subiratus l. tristitia affectus, minun tulee hántá haiku Abol. sensu commiserationis erga eum afficior, páán haiku dolor capitis, hampaan haiku, it. Sav. *fumus* l. *nidor* prunarum etc. acerbe redolens et caput tentans, G. bitterer u. schädlicher Dunst.

haikius l. haikeus, uden Ns. *indoles sensus lædens* l. dolore afficiens, *amaritudo*, *acerbitas* mentis, *iracundia*, *mæstitia*, G. Bitterkeit, Missmuth.

haikahdan, htaa Vs. *subirascor*, repentina *irá* l. *tædio* l. *tristitia capior*, G. etwas ungehalten l. missmüthig werden, it. *voce acuta*, l. lædente *subito clamo*, G. ängstlich aufrufen, it. wáhán haikahtaa parum subolet, G. etwas Geruch geben.

haikahtelen, hdella Vfr. idem.

Haikka, kan l. haikia, an Ns. Nyl. *isthmus*, terrá tenuis inter maria, *promontorium tenue*, G. Landenge, Landspitze (taipalet).

Hailaannun, nnua Vm. *saporem* nativam *amitto*, *vappa fio*, ut cerevisia evaporans, sapore *ingratus fio*, G. schal werden, verschalen (wáljáhdyn, myrryn, laimistun).

Haila, an l. haili, in Ns. al. haili=kala *clupea harengus* membras (halecula) max. *recens* l. levius salsa, G. frischer Strömling (haala, haula, silakka).

Haimi, in al. haimio, on Ns. Abol. *odor levis*, G. schwacher Geruch. olen haimilla l. haimiolla subolet mihi, conjecto, haud longe absum, owat haimiot parum redolet.

Haipalet, een Ns. id. ac haiwalet.

Hairaan, rata V. qs. *furtim capesco*, *vi capio* l. *arripio* l. attingo, G. zugreifen, hairaan tukkaa vellico capillos, it. al. *tacite progredior* l. prorepo, G. heranschleichen.

hairaisen, sta Vs. *semel capio*, *subito arripio*, G. hastig zugreifen.

hairautan l. hairahutan, ttaa Vf. *facio arripere* l. *attingere*, inde *tango*, *arripio*, G. zugreifen machen, ergreifen, hairauta harwointin vel interdum contingere fac mihi.

Haira, an Na. *erroneus*, *falsus*, G. irrig (harha), haira tie via erronea, haira askelet gradus titubans, vacillans, fallax.

hairahdan, htaa Vs. *vestigio fallor*, *titubo*, G. ausgleiten, inde *in errorem incido*, G. sich irren, lintu hairahti ansaan avis in decipulam qs. errans incidit.

hairahdun l. hairehdun, htua Vm. idem.

hairaun, uta Vm. idem.

hairahdus, uksen Ns. *gradus fallax*, *titubatio*, *vacillatio*, *erratum*, G. das Ausgleiten, das Irren.

hairaus, uksen Ns. idem.

hairastelen, lla Vfr. *vacillo*, *titubo*, *aberro*, G. ausgleiten, irre gehen.

Haiskaan, kata V. *dispergo*, *profundo*, G. ausstreuen, inde al. id ac haaskaan.

haisket, een Ns. *dispersum* quid, G. Streustroh, oljet pannaan haiskeeksi stramen dispergitur sub pecude, inde al. id. ac haasko.

haiskin prtcl. *dispersim*, G. streuweise, huiskin haiskin subversim, mixtim.

Haisu, un Ns. *odor* max. ingratus, *fœtor*, putor, G. Geruch, Gestank, inde *fimus*, sterquilinium, cfr. haju.

haisen, sta V. *oleo*, *odorem spiro* sæp. ingratum, rar. svavem, *fœteo*, puteo, G. Geruch geben, stinken, haisee pahalta l. pahallen malum spirat odorem, haisewa nukulainen lamium album, al. leonurus cardiaca, cfr. hajaan.

haiskahdan, htaa Vs. *parum* et *subito oleo*, *suboleo*, G. wenig stinken (hajahdan).

haistan, aa V. odorem rei naribus traho, *nares odorantes admoveo*, inde *odoror*, *olfacio*, *olfactu sentio*, G. riechen, beriechen, fig. *mente* qs. *odoror* l. *capesco*, subolet mihi, G. dunkel auffassen, etwas verspüren.

haistelen, lla Vfr. idem.

haise=

haistatan, ttaa Vf. *odorari facio* l. *sino*, G. beriechen lassen, haistatti minullen kukkia præbuit mihi flores ut odorarer.

haistin, imen Ns. *instrumentum odoris*, nasus, nares, G. Geruchswerkzeug.

haisto, on Ns. *odoratus*, *olfactus*, facultas odorandi. G. Geruchssinn, al. *odoratio*, actus, G. das Beriechen.

Haitta, tan l. haitto ton Ns. *obstaculum*, *incommodum* lædens, G. Hinderniss, Ungelegenheit, Verletzung, lukun l. awamen haitta *retinaculum* seræ, on haitaksi l. haittana minulla est mihi obstaculo l. incommodo.

haittaan, tata V. *incommodus sum*, *obsum*, *lædo*, G. hindern, ungelegen seyn, verletzen, ei haittaa mitään nil nocet, nihil obest, haittaa jalkaani dolor pedis obest quin eam, toisen haittamata sine detrimento alius.

haitan, ttaa V. al. idem, ei haita mitään.

Haitu, dun Ns. Botn. *potus* ex aqua cum lacte commixta, G. Getränk von Milch und Wasser.

Haiwakt, een Ns. *coma rarior* calvescentis, *crines lanuginosæ* infantis, G. dünnes Haar (haipalet, hapenet), on wähä haiwaleita.

Haiwautan, ttaa Vf id. ac hairautan.

Haja, an Ns. *ustrina*, officina metallica, G. Schmelzofen.

Haja Ns. *status* rei *dispersæ*, G. Zustand der Zerstreuung l. Ausbreitung: Nom. rar. sed inde Adess. heinät on hajalla fœnum est dispersum l. dispersim, haud collectum, Allat. menee hajallen dispergitur, kokoo hajalta collige quod dispersum est, hajalla= l. hajoin reisin cruribus divaricatis, makaa hujan hajan jacet dispersim.

hajallinen, isen Na. *dispersus*, *dissipatus* e. c. domus, G. zerstreuet, ausgebreitet.

hajoon, jota V. *dissolvor* l. *dilabor* ut domus, vas, *dividor* l. *dissipor* l. *dispergor* ut semen l. radices in humo, *distrahor* ut cogitata, *divulgor* ut fama, *dilator* ut vulnus, G. sich zerstreuen, ausbreiten, zerfallen, akka hajosi puerperium subiit, hajoon kahtia in duas partes abeo.

hajaun l. hajoun, uta Vm. idem, de actu continuo.

hajaannun l. hajaunnun l. hajounnun, nnua Vm. idem.

hajotan, ttaa Vf. *spargo* l. *dispergo* e. c. semina, *dissolvo*, *demolior* e. c. ædificium, *dissipo* e. c. tenebras, *disjungo* totum in partes, *diffundo* e. c. fluidum, *explico* e. c. velum, *distendo* e. c. alas, *divarico* e. c. crura, G. zerstreuen, ausbreiten.

hajottelen, tella Vfr. idem.

hajotus, uksen Ns. *dissolutio*, *dispersio*, *demolitio* etc. G. Zerstreuung, Ausbreitung.

Haju, un Ns. *odor*, *olor* et bonus et malus, *nidor*, *fœtor*, G. Geruch, antaa hajun odorem spirat, haju=ruoho holcus odoratus, al. lolium temulentum.

hajuinen, isen Na, *odoratus*, *olens*, odorifer, G. Geruch gebend, max. cum. Genit. hywän hajuinen odoris svavis.

hajullinen, isen Na. idem.

hajaan l. hajajan, hajata V. *oleo*, *odorem spiro*, sæpius svavem, G. Geruch geben, riechen, hajaan hywällen l. hywältä bene redoleo haj. pahalta l. pahallen male, cfr. haisen.

hajahdan, htaa Vs. *suboleo*, parum vaporo, G. wenig riechen, hajahdan wiinalta l. wiinallen vinum nonnihil redoleo.

Haka, ha'an l. hakan Ns. (Sv. hake) *fibula*, *uncus*, *uncinus*, *harpago*, G. Haken, pane owi hakaan januam cardine claude, it. (Sv. hage) *pratulum* l. *pascuum consæptum*, G. eingezäunter Weideplatz, lehmä on ha'assa vacca est in sæpto, haka=huhta silva cæsa sata et circumsæpta.

hakainen, isen Ns. dim. idem.

hakaan, hakata l. ha'ata V. *unco claudo* e. c. januam, *fibula attraho* e. c. vestem, G. haken, it. in *consæpto pasco* e. c. pecudes, G. im Gehege weiden.

Hakara, an Ns. *stimulus*, *aculeus*, res pungens e. c. in oculo, G. Stachel, Reiz.

hakaroitsen, ita V. *pungo*, *stimulo*, G. stacheln,

stacheln, reizen, näitä hakaroitsee fames stimulat.
Hakkaan, hakata V. *vi tundo, cædo, violenter verbero*, G. hauen, hacken, hakkaan puita arbores decido nec non ligna seco l. discindo.
hakkaelen, lla al. hakkailen, kailla al. hakkelen, kella Vfr. idem.
hakkaus, uksen Ns. actus tundendi, *sectio, cæsio, cædes, verberatio*, G. Hauung.
hakku, kun Ns. idem, hakku-rautta securis ferrea qua quid comminuitur, hakku-makkara farcimen l. botulus ex frustulis carnis minutis.
hakkuri, in Ns. *vas* l. *alveus*, in *quo secatur* e. c. olus, tabacum, G. Hacktrog, (al. hakis-tukki a Sv. huggstock).
hakkula, an Ns. pl. hakkulat *pali decussatim* in terram infixi pro sæpe exstruenda, G. kreuzweise stehende Zaunpfähle, hakkula-aita (sorkka-aita).
Hakki, kin Na. *industrius, gnavus*, G. thätig, wirksam, on hakki mies, it. 2. Ns. (Sv. hack) *lis, rixa*, G. Zwist, tukiwat hakkiin rixis se immiscuerunt.
Hakkinen, isen Ns. *graculus, corvus monedula*, G. Dohle, al. kirkko-hakkinen (naakka).
Hako, haon l. hawon Ns. *ramus* arborum *picearum recens*, cui adhærent folia, G. grünes Reis des Nadelholzes, Strauch, kuusen hako virgula viridis abietis, hakopuu arbor picea, G. Nadelholz, inde collective hakkaan hakoa ramusculos abiegnos comminuo, hako-maja tugurium ex ejusmodi sarmentis, hako-aita sæpes ex virgultis, hako-rastas turdus pilaris, hako-tiainen loxia enucleator, hako-ölkkyinen passeris species, it. al. *lignum* ramosum mari submersum, aquâ *tumidum*.
hawo, on al. hawu, un Ns. idem.
hakoinen al. hawuinen, isen Na. *ramosus* e. c. arbor picea, ex *ramulis factus* e. c. sæpes, *ramulis abundans* e. c. silva, G. reisig, von Reisern.
hawikko, kon Ns. *pinetum*, G. Nadelgehölz.
ha'oitan l. hawoitan, ttaa Vf. *spargo* l. *sterno sarmenta virida* e. c. in viam, *orno sarmentis* minutis e. c. pavimentum, G. mit grünen Reisern l. Sträuchen bestreuen l. bedecken.
Hakeri, in Ns. Abol. *casula* vilior ex *perticis* contextis, G. Scheune von Zaunholz.
Hakuli, in Ns, *sæptum tabulinum, vallum* e. c. circa urbes, inde *suburbium* ad vallum, G. Pfahlwerk.
Halawa l. halaja, an Ns. *salix fragilis*, arbor, G. Palmweide, al. hala- l. hako-paju (salawa, raita, halewa).
Halaan, lata V. 1. *ambabus manibus amplector* e. c. collum, genua, inde *amplexu amo, mulceo*, ut puerulus matrem, G. umarmen, it. halaan l. halajan vide sub halu.
halaelen l. halailen, lla Vfr. idem.
halaus, uksen Ns. *amplexus*, G. Umarmung, it. al. id. ac halu, haluaminen.
Halewa, an Na. *viridi albicante* colore nitidus, *albidus* e. c. lucius maritimus, G. weisslicht (walewa), it. al. Ns. id. ac halawa.
halistun, ua Vm. *albidus fio, albesco*, colorem amitto vividum, ut vestis in sole, G. weisslicht l. abgeblichen werden, cfr. infra.
Halia, an Na. 1. Caj. *tenuis* et *oblongus* simulque *lentus* l. *flexibilis* e. c. virga, G. schlank (solia), it. 2. al. id. ac halewa.
Halia l. halja, an Na. *tepidus* e. c. aqua, potus, aër, G. laulich, lauwarm (haalia), inde fig. halia mieli animus subiratus, aika on halia tempus est tædio longum.
haloinen, isen Na. dim. idem.
haloitan, ttaa Vf. *tepefacio*, G. laulich machen.
haljastun l. halistun, ua Vm. *tepesco, tepidus fio*, G. laulich werden.
halounnun, ntua Vm. idem.
Halikko, kon Ns. id. ac hara l. harikko, it. nomen parœciæ haud procul ab Aboa.
Halki prtcl. *fissus* in duas partes, *diffissus*, G. gespalten, lauta on halki assis est diffisus l. rimis fatiscens. lyö halki diffinde, medium seca, puhun halki asian rem qs. per medium i. e. sine ambagibus enarro.

halkai-

halkaisen l. **halaisen**, **ista** V. *seco in duas partes*, *findo*, *diffindo* e. c. ligna, G. spalten, **suru halaisee sydämen** mœror cor frangit l mentem terit, **ääni halkaisee korwat** vox aures lædit, **halkaisen talon** prædium in duas partes divido.

halkoon, **iwota** al. **halwon** l. **halon**, **lkoa** al. **halwun**, **lkua** V. idem, max. de actu continuo.

halkeilen, **haljella** al. **halkoilen** l. **halkoelen**, **lla** Vfr. idem, unde **halkeilen asian** rem ad vivum reseco, diligenter percontor l. discerno.

halkaistus l. **halaistus**, **uksen** Ns. *fissio*, *diffissio*, G. Spaltung.

halkeen, **ljeta** Vm. *diffindor*, in duas partes rumpor, G. sich spalten, bersten, **sydän halkee surusta** cor rumpitur mœrore, **maa halkee** terra *rimas agit*, hiat.

halkeilen, **haljella** Vfr. idem.

halkaisin, **simen** Ns. *cuneus*, quo diffinditur e. c. lignum, G. Keil.

halkia, **an** l. **halkio**, **on** Ns. *rima*, *fissura* e. c. in glacie, G. Spalt (**pako**).

halkin, **imen** l. **halkein**, **emen** Ns. idem.

halkinainen, **aisen** Na. *fissuris* l. *rimis plenus*, *fissus*, *rimosus*, G. spaltig.

halko, **lon** l. **lwon** Ns. *lignum fissum*, *assula diffissa*, G. Holzscheit, **halko-huonet** casula conservandis lignis.

halkoila, **an** Ns. *locus* ubi colliguntur et servantur ligna cæsa, G. Holzplatz.

haljas, **jaksen** Ns. Abol. *dimidium* ligni per medium fissi, G. halber Holzblock al. **haljas-puoli**.

Halla, **llan** Ns. *gelu* l. *frigus nocturnum* tempore æstivo, G. Nachtfrost, **halla wiepi** l. **panee** frigus adurit l. lædit e. c. segetem, **halla-wuosi** annus quo gelu læsit segetem, **arka hallallen** l. **hallaan** frigoris impatiens, **hallan aana** l. **-jälki** vestigium frigoris, locus frigore læsus.

hallainen, **isen** Na. *gelidus*, *frigori obnoxius* e. c. ager, locus ubi frigus sæpe lædit segetem, G. nachtfrostig.

hallaannun, **ntua** Vm. *gelu* l. *frigore nocturno lædor* l. *uror*, ut seges, G. von Nachtfroste verletzt werden.

hallastun, **ua** Vm. idem.

Hallawa, **wan** Na. *fuscus*, *fusco albicans*, colore *haud vividus* nec nitidus, G. dunkelbraun, nicht hell.

halli, **in** Ns. *animal masculinum fusci coloris*, e. c. bos, canis, G. dunkelbrauner Ochse l. Hund, unde **halli-parta** vir barbæ fuscæ, ænobarbus.

hallas, **llaan** l. **llaksen** Ns. *vacca fusca*, G dunkelbraune Kuh.

hallastun l. **hallistun**, **ua** Vm. *fuscus fio*, G. dunkelbraun werden.

Hallitsen, **ita** V. pr. tutorem ago cujus, *tueor*, inde *præsum* cui rei, *rego*, *regno*, *dominor*, *impero*, G. beschützen, verwalten, regieren, herrschen, **hallitsia** tutor, rector, imperator, it. al. id. ac **hillitsen**.

hallitus, **uksen** Ns. *tuitio*, *directio*, inde *tutela*, *dominium*, *imperium*, G. Beschützung, Verwaltung, Regierung.

haltia, **an** Ns. 1. *tutor*, inde *rector*, *præfectus*, *dominus*, G. Beschützer, Vorgesetzter, Herrscher, **on koto-haltiana** inspectionem habet domi possessore absente, **maan haltia** prædii rector, it. 2. *genius mythol. tutelaris* rei cuique proprius e. c. **koto-haltia** lar domesticus, **metsän haltia** silvæ patronus, **nais-haltia** feminarum innuptarum dea tutoria e. s. p. G. Schutzgeist.

haltio, **on** Ns. 1. idem, max. genius tutorius, inde 2. max. plur. **haltiot** *status* hominis *a genio* suo *tutelari* ducti l. fauti, *status ecstaseos* magorum Finnicorum, spiritu qs. pythonico furentium, G. Verzückung l. das Ausser-sich-seyn der Zauberer, **on haltiossa** l. **haltiossansa** l. **haltioissansa** est enthusiasmo l. furore l. ecstasi percitus, sui haud potens, **tulee** l. **nousee haltioon** l. **haltioihinsa** ejusmodi animi ecstasin init, furens fit (**into**).

haltiokas l. **haltiakas**, **kkaan** Na. *genio tutorio* l. *ecstasi magica ductus*, *entheatus*, *furens*, *audax*, *animosus*, G. begeistert, verzückt.

haltiallinen, **isen** Na. 1. *dominium* l. *tutelam* cujus rei *habens*, *dominans*, G. verwaltend, it. 2. *dominum* l. recto-

rem

rem l. tutorem *habens*, *dominio* l. *tutelæ* cujus *subjectus*, G. unterwürfig, inde *genium habens* suum *tutorium*.

haltu, ltun Ns. *tutela*, inde *dominium*, custodiendi et disponendi facultas, G. Schutz, Verwaltungsrecht, Herrschaft, **on haltussani** meo subjectus dominio, meæ tutelæ, **annettu haltuuni** datus meo dominio, **Jumalan haltuun** abeas in tutelam, dei, Gall. adieu, vale dicendi formula.

haltuinen, isen Na. qui *tutelæ* l. *dominio* alius est *subjectus*, G. unterwürfig, **haltuiseni** pupillus meus, meæ tutelæ commissus l. commendatus.

Halmaisen, sta V. Abol. id. ac **hahmaisen**.

Halmet, een Ns. *ager silvestris tertio satus*, G. dreijähriges Schwendenland, cfr. **huhta, aho**, it. al. **halmet-pelto** ager *cessans*, *vervactum*, G. Brachfeld, it. Sav. *seges* max. silvestris, G. Saatfeld.

Halvinen, isen Na. vide sub **halia**.

Halo-paju Ns. vide sub **halawa**.

Halpa, lwan Na. *vilis* qua pretium, haud carus e. c. frumentum, G. wohlfeil, niedriges Preises, **sain halwalla** l. **halpaan hintaan** modico emi pretio, inde dignitate *inferior*, *humilis*, *despectus* e. c. origo, G. niedrig, gering, **pidän halpana** vilipendo, despicio.

halpainen, isen Na. dim. idem Abol.

halpaus, uden Ns. *vilitas* pretii l. dignitatis, G. Wohlfeilheit, Niedrigkeit.

halpeen, lwella Vfr. *vilem censeo*, *vilipendo*, *despicio*, G. geringschätzen.

halpenen l. **halwenen, lweta** Vm. *evilesco*, *pretio* l. *valore minuor*, ut frumentum, merx, G. wohlfeil werden, **hinta halpenee** pretium decrescit.

halwennun, ntua Vm. idem.

halwennan, ntaa Vf. *pretium remitto* l. *minuo*, inde *humilem* l. despectum *reddo*, ignominia afficio, G. wohlfeil machen, den Preis fällen, erniedrigen.

Halsi, in Ns. (Sv. hals) *pars anterior* (qs. pectus) rerum variarum e. c. **kellarin halsi**, G. Hals.

Halstari l. **halsteri, in** Ns. (Sv. halster) *crates* l. *craticula*, G. Bratrost (**haastari, riehtilä, harsti**).

Halttari, in Ns. id. ac **alttari**.

Halu, un Ns. *cupido*, *desiderium*, *voluntas*, *studium* intentum, G. Lust zu etwas, Neigung, Begierde, **halulla etsin** diligenter l. impigre quæro, **halun perästä** pro lubitu, quantum cupis, **laskeen** l. **panen haluni siihen** operam ei rei navo, **halun alainen** studio l. desiderio rei ductus, appetens, cupidus.

halaan l. **halajan, lata** V. *ardenter cupio*, *concupisco*, *avide desidero*, impigre studeo, G. Lust l. Neigung haben, begehren, sich sehnen, verlangen.

haluan, uta V. idem.

haluinen, isen Na. *cupidus*, *studiosus*, *voluntarius*, *promtus*, G. begierig, geneigt, lüstern, **haluisemmin** l. **haluisemmasti** potius, **haluisimmin** potissime.

halullinen, isen Na. idem.

halullisuus, uuden Ns. *indoles cupiens*, *cupiditas*, G. Geneigtheit, Lüsternheit.

halutoin, ttoman Na. car. carens cupidine l. studio, *incuriosus*, *ignavus*, *iners*, G. ungeneigt, nicht begierig, unthätig.

haluttomuus, uuden Ns. *defectus studii* l. *cupidinis*, *incuria*, *inertia* l. ignavia, G. Ungeneigtheit, Unthätigkeit.

halutan, ttaa Vf. *cupiditate* l. *studio* quem *incendo*, *cupidum* l. *studiosum* l. *voluntarium reddo*, G. geneigt l. begierig machen, inde **minua haluttaa** cupiditate l. desiderio ducor.

Halwaan, wata V. *apoplexia* l. *paralysi afficio* seu *ferio*, paralyticum reddo, G. lähmen, vom Schlage gerührt machen, unde **halwattu** paralyticus, apoplexia laborans.

halwaus, uksen Ns. *ictus apoplexiæ*, inde *apoplexia*, *paralysis*, G. Schlaganfall, Schlagfluss, Lähmung.

Hama, man Ns. 1. *hamus*, *tricæ*, quibus quid captatur, G. Fauggeräth, **on kuoleman hamassa** est in faucibus mortis, it. 2. Cass. Illat. Elat. & Iness. indicant locum *remotum finalem* seu Lat. *usque*, G. weitweg, e. c. **meni hamaan kirkkoon** l. **kirkkoon** abiit usque ad l. in templum, G. weitweg-nach-hin, **tuli hamasta kirkolta** l. **kirkosta** venit usque a l. ex templo, G. weitweg-von-her, **on hamassa**

hamassa kirkolla l. kirkossa est usque prope templum l. in templo, G. weitwegin, hamaanko l. mihen hamaan meni quousque abiit, hamastako l. mistä hamasta unde usque, hamassako.

Hamara, an Ns. *dorsum* cultri l. securis, G. Rücken des Messers, it. al. (Sv. hammare) *malleus*, G. Hammer.

Hamet, een Ns. *palla* feminarum, G. Weiberrock, it. Sav. *tunica* l. *toga virilis*, G. Männerrock.

hameellinen, isen Na. *pallam* l. *tunicam habens*, *palliata* femina, Sav. *tunicatus* vir, G. mit Rocke versehen l. bekleidet, it. quantum palla l. tunica capit seu involvit, G. einen Rock voll.

Hamila, lan al. hamilo, lon Ns. pl. hamilat l. hamilot *perticæ binæ* ambabus in manibus portatoriæ, quibus fœnum congeritur ex paludibus l. pratis paludosis qs. feretro, G. Heubahre, kannan hamiloilla ejusmodi feretro gero, hamilapuoli una illarum perticarum, inde fig. hamila-puoli homo paralysi ad alterum latus tactus, cui alter pes l. manus est paralytica, G. gelähmt an einer Seite.

hamilas, laan Ns. pl. hamilaat idem, hamilas-puoli.

hamina, nan l. haminas, naan Ns. idem, haminas-puoli.

Hamina, nan Ns. (Sv. hamn) *portus navalis*, G. Hafen (satama), inde nomen urbis Finnicæ *Fridericiæ* l. *Fredrikshamn*.

haminoitsen, ita V. in *portum inveho*, *portum teneo*, G. in Hafen einlaufen, in Hafen liegen.

Hammas, mpaan Ns. *dens* oris, serræ, rotæ molaris, ancoræ etc. G. Zahn, Spitze, etu- l. esi-hampaat dentes primores, tora-hammas dens caninus, seinä- l. syömä-hampaat dentes molares, hammas-tauti l. -kipu odontalgia, hammas-tautiyrtti hyoscyamus niger, hammasten kiristys l. -kiriskutus stridor dentium, hammas-raha pecunia a baptismi testibus infanti dari solita (kummin lahja), liikahampaat morbi genus in ore equorum, hampain Adv. dentibus, dentatim.

hampainen, isen Ns. dim. idem.

hampainen, isen Na. *dentatus* e. c. serra, *dentibus abundans*, e. c. os, ex *dente factus* e. c. instrumentum, G. gezähnt, von Zahne.

hampaallinen, isen Na. dentes habens, *dentatus*, *denticulatus*, G. mit Zähnen versehen.

hampaatoin, ttoman Na. car. *edentulus*, G. zahnlos.

hammastan, taa V. *dentibus utor*, G. Zähne gebrauchen, inde *mordeo*, *mordicus impeto*, koira hammastaa canis ringitur ita ut dentes appareant, akat hammastawat mulieres inter se rixantur, it. rotas molares *dentibus instruo*, lapsi hammastaa infans *dentit*, G. mit Zähnen versehen, zahnen.

hammastelen, lla Vfr. idem.

Hamppu, mpun Ns. (Sv. hampa) *cannabis*, G. Hanf, marto- l. kirko-hamppu cannabis mas, siemen-hamppu cannabis femina, hamppu-lintu l. -warpuinen fringilla cannabina l. linaria.

hamppuinen l. hampuinen l. hampuhinen, isen Na. *cannabinus* e. c. restis l. funis, textum, G. hanfen, inde saan hampuista flagello cannabino verberor.

Hamutsa, san Ns. Wib. Sav. *collare equi*, G. Halswulst am Pferdegeschirr (kaula-paita).

Han prtcl. enclit. affirmandi habens vim *quidem*, *tamen*, G. ja doch, otithan sinä tu quidem cepisti, jopahan sain jam quidem l. tamen accepi, cfr. han.

Hana, nan Ns. *epistomium*, *tubus* per quem liquor e dolio effluit, G. Zapfenröhre, al. *embolus* istiusmodi tubi, G. Zapfen.

hanikka, kan Ns. Sav. idem.

Hangas, ngaan Ns. *decipula* pro capiendis ursis, ex arbore incurvata, G. Bärenschlinge, it. al. id. ac hanka.

Hanhi, hanhen Ns. *anser* domestic. G. Gans, kiljn- l. metsä-hanhi anser ferus, hanhen poika pullus anserinus, hanhen-ruoho l. -jalka potentilla anserina, hanhen-paju salix viminalis l. rosmarinus.

hanhinen, isen Ns. dim. idem, al. id. ac hanho.

hanho, on al. hanhikko, kon Ns. Botn. *poculum duabus ansis* (qs. alis) *instructum*, ex forma anseris, G. Trinkgefäss mit zwei Handgriffen.

Hanka, ngan l. hangas, ukaan Ns. 1. *hamus, uncus*, ex quo quid pendet, G. Hängehaken, hanka-rauta l. -witsa ferrum l. vimen curvatum, parieti affixum, quo pelles subiguntur, peukalo-hanka locus inter pollicem et indicem, 2. *scalmus* remi in cymbis, G. Rudernagel l. -haken, ylis-hanka scalmus ad puppim l. ad dextram gubernatoris, inde ylis-hanka latus navis dextrum, G. Steuerbord, alis-hanka scalmus ad proram l. ad sinistram, inde alis-hanka latus sinistrum, G. Bakbord, hanka-witsa vinculum remi vimineum, 3. hepo l. karja on hywässä hangassa equus l. pecus est obesum, G. ist bei Luder, 4. hanka al. id. ac hanko, 5. hanka al. id. ac hankki.

hankainen, isen Ns. dim. idem, max. uncinus.

hankawa, an Na. *scalmo* l. *unco instructus*, G. mit Haken l. Rudernagel versehen.

hankaan, ngata V. *subigendo præparo* pelles, G. Felle bereiten.

hankaus, uksen Ns. ejusmodi *præparatio* l. *subactio* pellium, G. Bereitung der Felle, hankaus-rauta l. -witsa id. ac hanka-rauta l. -witsa.

hankaus, uden l. hankawuus, uuden Ns. *indoles scalmorum* bona l. *firma*, G. Festigkeit der Rudernagel.

Hankala l. hankela, lan Na. *inhabilis, incommodus*, ineptus, e. c. aditus, via, locus, factu *difficilis*, G. unbequem, ungeschickt, hankalan lainen nonnihil inhabilis.

Hanket, kkeen al. hankkio, on Ns. *molimen, conamen, præparatio* l. *apparatus*, G. Zurüstung, pahat hankkeet molimina mala, on hankkeessa l. hankkiossa est in procinctu i. e. est paratus l. inceptus, teki hankkiosta ex instituto prævio fecit, sota hankkiot apparatus bellici.

hankin, kkia al. hankitsen, ita V. *præparo, apparo, molior*, G. zurüsten, veranstalten, hankin matkaan l. -tiellen l. työhön accingo me ad iter l. opus, hankitsen ruumista funus pollincio, hankin ruokaa itsellení cibum l. cibaria mihi acquiro l. apparo, G. anschaffen, hankin häitä nuptias paro.

Hanki, ngen Ns. *acervus* nivis *compactus* et *glacie obductus*, G. mit Eiskruste überzogene Schneemasse (riwet).

hankilas, laan al. hankelo, on Ns. *anas hiemalis*, G. Winterente.

Hankki, nkin Ns. (Sv. hank) *vinculum vimineum*, quo sæpes etc. constringuntur, G. Zaungerte, it. al. *setaceum* per cutem morbosi hominis, equi etc. immitti solitum, G. Haarseil (nori).

Hankkilus, uksen Ns. max. pl. hankkilukset *lorum gestatorium, balteus* ex quo quid dependet, G. Tragriem (kannumet).

Hankkaan, nkata V. *reluctor, obnitor, resisto*, G. widerstreben, al. id. ac hankaan.

hankottelen, tella Vfr. idem.

Hanko, ngon Ns. *furca* l. *furcilla* bidens seu tridens, qua fœnum l. stramen dimovetur, G. Gabel, hiilis-hanko rutabulum, sian hanko furca in collo suis (hanka).

Hannon, oa V. Sav. id. ac raskin l. raskitsen, en hanno (hennon).

Hannu, un al. hannus, uksen Ns. nomen propr. viri *Hans* l. *Johannes*.

Hanska, an (Sv. handske) *chirotheca*, G. Handschuh, sormi hanska digitalis.

hanskaan, kata V. Abol. *manuum vi certo*, manibus quem *male tracto*, per crines vellico, colluctor, G. mit Händen züchtigen, sich balgen.

Hantela, lan al. hantelas, laan al. hanteras, raan Na. *altero* latere (pede l. manu) *paralyticus*, al. hantelas-puoli, G. gelähmt an einer Seite (hamilas-puoli), it. al. id. ac hankala l. hankela.

Hantteeraan l. hanttieraan, rata V. (Sv. handtera) *manibus tracto* l. *tento, qua in re versor* l. *occupor*, G. handtieren.

hantteeraus, uksen Ns. *tractatio*, inde *occupatio, quæstus*, G. Handtierung.

Hantwerkki, rkin Ns. (Sv. Handtverk) *opus manuale, ars* opificum, G. Handwerk.

hantwerkkari, in Ns. (Sv. handtverkare) *opifex, artifex*, qui manuum opera vitam tolerat, G. Handwerker.

Hapaa, paan Ns. *rete* piscatorum, G. eine Art Fischernetz.

Hapain, ppamen al. hapoin, ppomen Na. *acidus* e. c. cibus, potus, G. sauer (muikia),

kia), inde hapan-lohko cibi species Sav. Carl. usitata, ex fermento et rapis dissecatis constans.

hapoinen, isen al. happamas, maan Na. idem.

happanen, hapata Vm. *acesco*, *fermentesco*, *acidus fio*, G. sauer werden, sauern (muikenen).

happaun, uta al. happaannun l. hapaannun, ntua Vm. idem.

happamuus, uuden Ns. *indoles acida*, *acedo*, G. Säure.

happamattomuus, uuden Ns. *defectus acidi*, G. Sauerlosigkeit.

hapatan l. hapoitan, ttaa Vf. *fermento*, *acidum reddo*, acedinem induco, G. sauer machen, säuern.

hapatus, uksen Ns. *fermentatio*, inde *fermentum*, G. Säuerung.

hapatin, ttimen Ns. *massa fermentans*, *fermentum*, G. Säuerungsmittel.

Haparoitsen, ita V. *manibus tento* qs. in tenebris. *palpante* manu *quæro* l. *capto*, *minutim colligo* l. *congero*, G. nachtappen, tappend aufsammeln (koperoitsen).

Hapena, nan l. hapenet, neen Ns. *capillus rarus* calvescentis l. infantis, G. dünner Haarwuchs, inde barba, pilus, lichen, villus, lana arborum etc. rare crescens, fig. on haiku hapenissa dolor caput tentat.

Hapistelen, llä Vfr. *quasso* l. *ventilo*, de ave erectis pennis sese agitante, G. die Federn schütteln, harakka hapistelee häntäänsä (pyristelen).

Hapsi, sen l. sin Ns. max. pl. hapset *coma promissa* l. *pendens*, *capronæ*, G. langes Stirnhaar, harjaa hapsiansa crines suos pectit, capillos deducit pectine, hapsin-kattiainen l. hapsen-kattiainen cerambyx maximus antennis longioribus setaceis, G. Bockkäfer (haapsainen), hapsi-heinä cynoglossum sagitturium, herba maritima, G. Hundszunge.

hapsillinen l. hapsellinen, isen Na. *prolixa* coma l. *capronis ornatus*, G. mit langem Stirnhaare versehen.

hapsin, ia V. *leviter* l. per summitates *pecto* l. deduco capillos, hapsin heinia l. es koa seco foenum l. segetem per cacumina, G. die Haarspitzen kämmen, die Spitzen abschneiden, inde Abol. *neglectim* quid *ago* seu me gero, G. oberflächlich etwas thun (hapsutan).

hapsikko, kon Ns *locus* l. littus *cynoglossis frequens*, G. mit Hundszunge bewachsenes Ufer l. Ort.

hapsu, un Ns. Abol. *homo obiter* l. negligenter quid *agens* l. sese gerens, G. Mensch der oberflächlich etwas zu thun pflegt, unde hapsuin neglectim, obiter.

hapsutan, ttaa Vf. *leviter* l. neglectim quid *ago*, G. oberflächlich thun.

hapsuttelen, tella Vfr. idem.

Hapu l. happu, pun Ns. max. pl. haput *status* manus *palpantis* l. palpando *prehendentis*, G. Stellung der tappenden Hand, käsi on hapuilla manus in eo est ut arripiat, est palpans l. quærens, inde forte hapu-saalis captura minus abundans l. parca e. c. piscium (hakusaalis).

hapuinen, isen Ns. dim. idem, käsi on hapuisilla, meni hapuisillen.

hapuilen, lla Vfr. *palpando quæro*, *manu palpante capto* quid, qs. clausis oculis l. in tenebris, G. nachtappen, tappend greifen (haparoitsen).

Hara, ran Ns. 1. *rastrum* l. *occa* ex ramis abietis, qua agri silvestres occantur, G. Schwendeneggen l. -harke, it. 2. Uloæ, *mixtura* aquæ et lactis l. farinæ, G. Gemische von Wasser u. Milch l. Mehl, it. 3. hara-huuli (Sv. harläpp) *labium* superius *bifidum*, instar leporis, G. Hasenlippe l. -scharte (ristihuuli).

haras, raan l. harikko, kon Ns. idem, et rastrum et mixtura, quam alii halikko l. hulikko dicunt.

harainen, isen l. harukka, kan Ns. idem, de rastro.

haraan, rata al. haroon, rota al. haron, oa V. *rastro* l. *occa* ejusmodi agrum silvestr. *verto* l. *moveo*, semen ope rastri in terram immisceo, G. Schwendenland harken l. eggen, inde haron formillani digitis instar rastelli erectis colligo quid.

harawa, wan Ns. *sarculum* l. *rastrum* l. *pecten* fœno colligendo et dimovendo, G. Harke, harawan lapa pars sarculi transversalis l. dentata, harawan warsi manubrium, haraw. pii dentale.
harawoitsen, ita V. *rastro* l. *pectine colligo* l. *dimoveo* fœnum, G. harken, inde *minutim corrado*.
Harakka, kan Ns. 1. corvus *pica* loquax, G. Elster, harakka-mainen instar picæ mobilis, inconstans, loquax e. c. homo, harakka-mylly mola alata minoris formæ, harakan-ruoho leontodi l. hieracii species, harakan-kukka ranunculus, al. anthemis, al. matricaria, al. geranium, harakan marja id. ac wareksen marja, harakan warpaat id. ac wareksen warpaat, harakan kannu chrysanthemum leucanthemum, it. 2. harakka *prima destillatio* vini combusti, G. Lutter, cfr. harikko.
harakkainen, isen Ns. dim. idem.
harakkainen, isen Na. *picis abundans* e. c. locus, G. elstervoll.
Harha, an al. harhaa, haan Na. *erroneus*, *erraticus*, *devius*, in errorem ducens e. c. via, gressus, G. irrig (haira), harha sana verbum temere emissum, käyn harhaa errans eo.
harhaan, hata V. *discedo* in viam *erroneam*, *aberro* viâ, *erro*, G. irregehen, irren (erehdyn), sanat harhaawat verba temere excidunt.
harhaelen l. harhailen, lla Vfr. idem.
harhaus, uksen Ns. *aberratio*, inde *error*, G. Irrung.
harhaannun l. harhaunnun, ntua Vm. in *errorem incido*, *erroneus fio*, G. in die Irre gerathen.
harhaun, nta Vm. idem.
Harhon, oa V. id. ac haraan supra.
harhottelen, tella Vfr. idem.
Hari, in Ns. id. ac haro, on harillansa, panen jalkani harillen.
haritan, ttaa V. id. ac harotan.
Harinet, een Ns. *vis percipiendi* l. *intelligendi*, G. Beurtheilungsgabe, onko sillä harinetta anne gaudet vi mentis, an percipit, ei ole harinetta judicio caret.
Harja, an Ns. 1. *juba equi*, G. Mähne, pystö-harja juba erecta, harja-kannu potatio circa emtionem equi, inde 2. *culmen tecti*, G. Giebel, harja-hirsi tignum ædificii supremum, kirkon harjalla in culmine templi, waon harja dorsum inter sulcos, wuoren harja dorsum montis, 3. *seta* suis *dorsalis*, G. Rückenborste (al. harjas), 4. *peniculus* l. *scopulæ* ex ejusmodi setis suillis, G. Bürste, waatetsharja scopulæ pro vestibus purgandis, kenkä-harja, 5. maan harja id. ac harju.
harjainen, isen Ns. dim. idem.
harjainen, isen Na. max. in Compos. e. c. pystö-harjainen hewoinen equus erectæ *jubæ*, tasa-harjainen huonet domus *culminis* ubique æqualis, ejusdem altitudinis, G. bemähnt, begiebelt, it. harjaiset Sav. id. ac harjalliset, harjakaiset.
harjallinen, isen Na. *jubatus* e. c. equus, *dorsuosus* l. *jugosus* e. c. regio, *setosus* e. c. sus, G. bemähnt, rückenförmig, borstig, it. pl. harjalliset *compotatio* mangonum equinariorum, G. Trinkgelag der Pferdehändler, annan l. juon harjallisia (harja-kannu, harjaiset, harjakaiset).
harjakas, kkaan Na. idem, max. jugosus.
harjakainen, isen Ns. max. pl. harjakaiset Vib. id. ac harjalliset, juon harjakaisia.
harjas, jaksen Ns. *seta* suilla *dorsalis*, G. Rückenborste, inde pl. harjakset morbi species infantulorum, it. harjas Sav. id. ac harju.
harju, un Ns. *dorsum* collis, *regio jugosa*, G. Landrücken, pelto on harjulla ager est in jugo l. culmine collis situs (kunna, ypälet).
harjus, uksen l. harjustin, imen Ns. *lorum* collaris equini ad *jubam*, al. harjus-nuora, G. Oberriem in dem Pferdekummet, inde harjus-nahka pellis pilosa in collaribus equi, it. merkon harjus lorum l. *funiculus* quo rete contrahitur, G. Netzstrick.
harjaan, jata V. *peniculo pecto* e. c. vestes, crines, linum, equos, G. bürsten.
harjaelen l. harjailen, lla Vfr. idem.
harjaus, uksen Ns. *pectendi actus*, G. das Bürsten, inde pl. harjaukset *stupa melior*, ope peniculi ex lino erasa, G. feinere Heede.

Harjai=

Harjoitan, ttaa V. *exerceo*, *exercendo adsvefacio*, adsvetum l. exercitatum facio, G. üben, ansüben, gewöhnen, **harjoita sitä** operam da ei rei, ei stude, **harjoitan pahuutta** malitiâ utor, **harjoitan pahunteen** malo imbuo, **harjoitettu** exercitatus, peritus.

harjoittelen, **tella** Vfr. idem.

harjoitus, **uksen** Ns. *exercitatio*, *adsvefactio*, inde *exercitium*, *studium*, G. Uebung.

harjaannun l. **harjaunnun**, **ntua** Vm. *adsvesco* l. *adsvefio*, *exercitatus fio*, G. geübt werden.

harjaun, **uta** Vm. idem.

Harjus, **uksen** Ns. *salmo thymallus*, piscis, G. Aesche (**harri**), **harjus-lohi** salmo *trutta*, G. Lachsforelle, cfr. supra sub **harja**.

Harkka, **rkan** Ns. *dictum mordax* l. *morosum*, G. Stichelwort, **ei sanan harkkaakaan** ne minima quidem lis.

Harkkaan, **rkata** V. Botn. id. ac **harppaan**.

Harkki, **kin** Ns. *pinguedo* l. *adeps salmonum* in intestinis, G. Bauchfett der Lachse.

Harkkinen, **isen** Ns. *acervus* segetis *minor*, ex aliquot constans mergitibus, G. Hocke.

Harkko, **kon** l. **harkku**, **kun** Ns. 1. *massa* ferri *rudis*, G. Roheisen, **harkko-rauta** ferrum rude (**lehtaus**), inde *massa quæcumque rudis* l. *indigesta* l. *porosa*, terra limosa *turgescens*, **päiwä polttaa lumen harkkohin** porosam reddit, 2. **harkku** al. id. ac **arkku**, e. c. **sawi-harkku** structura in qua argilla lateraria subigitur, G. Kasten den Ziegelton zu kneten, **sillan-harkku** structura cui pons innititur, G. Untergebälke der Brücken (**tarkku**).

Harmaa, **aan** Na. colore *cinereus* e. c. equus, *leucophæus*, *canus* e. c. caput, G. grau.

harmaan, **mata** Vf. *cinereum reddo*, colorem leucophæum induco, G. grau machen.

harmaannun, **ntua** Vm. *cinereus fio*, *canesco*, fig. *senesco*, G. ergrauen.

Harmi, **in** Ns. (Sv. harm) *indignatio*, *tædium iracundum*, *ægritudo* mentis, G. Gram, Aergerniss.

harmillinen, **isen** Na. *tædiosus*, *indignationem movens*, G. Gram verursachend.

harmia, **ian** al. **harmias**, **iaan** al. **harmikas**, **kkaan** Na. idem.

harmistun, **ua** Vm. *tædio* l. *iracundia afficior*, *indignor*, *subiratus fio*, G. gramvoll werden.

harmitan, **ttaa** Vf. *indignationem moveo*, mentem ægritudine afficio, *subiratum reddo*, G. Gram verursachen, ärgern.

Haron, **oa** l. **haroon** **rota** V. id. ac **haraan**.

Haro, **on** al. **hari**, **rin** Ns. *status* rei bifidæ *divaricatus*, G. Zustand des Auseinander-sperrens, **kädet** l. **sormet owat harollansa** l. **harillansa** manus l. digiti sunt extensi l. divaricati, **istun haroin** l. **harin reisin** sedeo varicitus, it. **haro-piika** femina lasciva.

harotan l. **haritan**, **ttaa** V. Abol. *divarico* e. c. pedes, *diduco* l. *extendo* e. c. alas, G. aus einander sperren.

Harniska, **an** Ns. et **harniskoitsen**, **ita** V. id. ac **haarniska**, **haarniskoitsen**.

Harppaan, **rpata** V. *magnos facio gradus*, pedibus valde *divaricatis eo* l. *salio*, G. mit grossen Schritten springen.

harppaus, **uksen** Ns. *passus latus* l. *saltus*, G. grosser Schritt.

Harppi, **rpin** Ns. *circinus*, instrum. fabrile, G. Zirkel.

Harppu, **rpun** Ns. (Sv. harpa) *barbiton* subtus apertum, *polychordium*, cithara major, G. Harfe.

Harras, **rtaan** Na. *ardens*, *fervens*, *incitatus*, G. eifrig, emsig, **käy hartaasti** citatim eas, **on hartaimmallansa** est in maximo fervore, **harras työhön** valde studiosus laboris, inde *pietate ardens*, spiritus *religiosi plenus*, G. andächtig, **rukoilen hartaasti** ardenter et intente precor, **harras rukous** preces intimæ.

hartaus, **uden** Ns. *indoles* animi *ardens*, *studium intentum*, inde *pietas intima*, G. Eifer, Andacht.

harrastan, **taa** V. *ardenter studeo* l. *cupio*, *cupide appeto*, G. eifrig begehren, emsig

sig nachstreben, harrastan rahaa pecuniæ colligendæ sum deditus.

Harri, in Ns. (Sv. harr) id. ac harjus.

Harsti, in Ns. 1. *cos* aciebus acuendis, G. Schleifstein (kowaisin, tikkuin), it. 2. Botn. id. ac haastari l. halstari.

Harsu, un Na. *rarus*, *tenuis* e. c. textum, G. undicht (harwa).

harsin, ia V. *obiter* l. *passim* l. *rare* quid *ago*, e. c. rare *suo*, *sparsim* sero, harsittu passim sutum, satum, lectum etc. G. oberflächlich etwas thun.

Hartio, on l. hartia, an Ns. max. pl. hartiot l. hartiat, *humerus*, G. Schulter, kannan hartioilla humeris porto.

hartiokas l. hartiakas, kkaan Na. *humeris latus*, *quadratus* e. c. vir, G. breitschultrig.

hartewa, an Na. idem.

hartioinen, isen Na. idem, in compos. lewiä-hartioinen.

Hartsi, in Ns. (Sv. harts) *resina* l. *gummi*, G. Harz

hartsaan, sata V. *resinâ lino*, G. beharzen.

hartsinen, isen Na. *resinaceus*, *resinatus*, *ex resina*, G. harzig, harzen.

Haru, un Ns. *ventus frigidus* et *siccus*, G. kalter u. trockner Wind (ahwa, ulet).

Harus, uksen Ns. pl. haruksét *funes* navis *bini* ex summitate mali versus puppim ducti, G. die hintern Masttaue.

Harwa, wan Na. *rarus*, haud densus e. c. textum, rete, *haud creber*, haud solitus e. c. eventus, factum, G. undicht, selten, lyöpi harwaa raro l. per intervalla ferit, astun harwaa grandibus incedo gradibus, harwaan l. harwoin l. harwasti raro, sparsim, passim, harwemmin rarius, harwimmasti rarissime, inde harwat ihmiset *pauci* homines.

harwainen l. harwiainen, isen Na. dim. idem, astun harwaiseen tarde procedo, haastan harwaisesti tarde loquor, interdum verbulum emitto, on harwiaisin est rarissimus, insolitus.

harwaus l. harweus, uden al. harwuus, uuden Ns. *raritas*, *indoles* rei *rara*, haud densa nec crebra nec solita, G. Undichtigkeit, Seltenheit.

harwaisuus, uuden Ns. idem, max. casus rarus l. insolitus.

harwenen, weta Vm. *raresco*, *rarefio*, G. undicht l. selten werden.

harwaannun, utua Vm. idem.

harwennan, ntaa Vf. *rarum reddo*, *rarefacio*, G. undicht machen.

Has, has has Intj. vox incitandi canes.

hasitan, ttaa V. canem *incito* voce has has, G. hetzen.

hasittelen, tella Vfr. idem.

hasitus, uksen Ns. *incitatio* canis, G. das Hetzen.

Hasaan, sata V. vide sub hasu.

Hasia, ian Ns. id. ac haasia.

hasioitsen, ita V. id. ac haasioitsen.

Haso, on Na. id. ac hassa l. hasso.

hasilo, on Ns. id. ac hassi l. hassu.

Hassa, an l. hasso, on Ns. *status turbide pendentis*, *non depexæ* comæ et pili, G. zottiger, ungeordneter, straubiger Zustand, hassa-pää, hasso-hiukset capilli *inordinati*, hiukset on hassollansa coma est *soluta*, *turbida*.

hassi, in l. hassu, un Ns. ejusmodi *turbidam* comam l. pilos *inordinatos habens*, G. der zottig Behaarte, karwa-hassi l. -hassu pilos habens *longiores* e. c. ursus, canis, inde Abol. hassu capite l. mente *parum turbatus*, *nonnihil delirus* l. *ridiculus*, G. im Kopfe etwas verrückt, äijä-hassu.

hassotan, ttaa V. coma *soluta* l. *turbida utor*, G. zottiges Haar tragen.

hassahdan, htaa Vs. mente *parum turbatus fio*, G. etwas verrückt werden.

Hassutan, ttaa V. 1. *confuse* l. *tacite loquor*, *susurrans blatero*, G. zischeln, it. 2. Abol. *leviter ferio* l. verbero, sonum levem feriendo cieo, G. zischelnd lautende Schläge geben.

hassuttelen, tella Vfr. idem.

hassutus, uksen Ns. *blateratio confusa* et *tacita*, G. das Zischeln, it. *verberatio levis*, G. sanftes Schlagen.

Hasu, un Ns. *strepitus* l. *susurrus* conviventium, loquentium, litigantium l. rixantium, G. Lärm, Zank.

hasaan l. hasajan, sata V. *strepo* l. *susurro*, inde *inquiete* me *gero*, *altercor*, *rixor*, G. lärmen, zanken.

hasaelen l. hasailen, lla Vfr. idem.

hasahdan, htaa Vs. *nonnihil altercor*, G. etwas zanken.

Hataa, taan Botn. al. hatu, dun Ns. *cotyledo* l. *plumula progerminans* seminis, G. Keim, ohra on hataalla l. hadulla hordeum est in egerminando.

Hatera, ran Na. *rarus*, *rimosus* l. *perfluens* e. c. vas, domus, tectum, vestis, *solutus* e. c. terra, G. rissig, leck, undicht, hatarat pilwet nubeculæ sparsæ, hatara pää (pr. caput rimosum) memoria haud tenax, hatara akka femina haud parca, prodiga.

hatera, ran Na. idem, de massa haud tenaci, granosa, haud solida, hatera tie via pulvere nivoso obruta, haud compacta.

hateinen l. haterainen, isen Na. idem.

Hatikko, kon l. hatikka, kan Ns. Abol. *homo præcipitanter* et *temere se gerens* l. quid *agens*, G. unachtsamer Mensch, Pfuscher.

hatikoitsen, ita V. *ita* me *gero* l. *ago*, G. pfuschen, unachtsam seyn.

Hato, don Ns. *homo blaterans*, *balbe* et *confuse loquens*, G. Schwätzer, Plapperinn.

hatotan, ttaa V. *eo modo loquor*, G. schwatzen, plappern.

Hattara, ran Ns. *gigas mythol.* tumultuans, variaque mala, lites etc. hominibus machinans, res hominum perverse confundens, G. Mythol. boshafter Geist, pahat hattarat impii Finnorum Titanes, inde homo *furens*, *tumultuans*, *malitiosus*, aliis mala machinans, it. al. *gutta* e. c. aquæ, lactis, G. Tropfen (pisar).

hattaroitsen, ita V. *mala machinor*, res *male confundo*, G. Böses stiften.

Hattu, tun Ns. (Sv. hatt) *pileus*, G. Hut, inde §. fig. on pahalla hatulla l. on paha hattu päässä est morosus, aspere loquens l. stomachosus, G. üble Laune.

hatullinen, isen Na. *pileatus, pileo ornatus*, G. mit Hut versehen, hatullinen marjoja tantum baccarum, quantum capit pileus, §. hatullinen mies homo *morosus* l. *stomachosus*, ictibus animi frequens, G. übellaunig.

Hatu, dun Ns. *floccus*, *pilus*, *villus*, *lana pendens*, G. Flocke, langes Haar der Thiere, Wolle der Bäume, härkä hatu-sarwi bos pilosa habens cornua, hatu-pää extremitas setæ suillæ bifida l. pilosa, it. al. hatu id. ac hataa.

hatuinen, isen Na. *flocco abundans* e. c. pannus, *pilosus* e. c. canis, *lanosus* l. *lichenosus* e. c. arbor, G. flockig, haarig, wollig.

hatulainen l. hatullinen, isen Na. idem, e. c. arbor *frondosa*.

Hatustan, taa V. *per crines traho*, inde *male tracto*, *lacero*, G. bey den Haaren ziehen, misshandeln.

Haudalet, een Ns. pl. haudaleet *tempora* capitis, G. Schläfe (aiwo, ohimot).

Haudon, toa V. ope *caloris lenio*, *foveo* l. *fomento* e. c. vasa aquâ fervida, corpus in balneo calido, vulnus fomentis applicatis, G. mit Wärme erweichen, bähen, inde haudon naureita rapas inter calidos lapides fomentando asso, haudon lehmällen ruokaa pabulum aquâ calida fomentatum l. maceratum vaccæ paro, päiwä hautoo lumen sol nivem sensim mollit, regelat l. porosam reddit, lumi hautoo oraat nix (i. e. calor terræ sub nive) germina segetis fomentando putrefacit, kana hautoo poikiansa gallina pullos suos sub alis calefacit, sed kana l. lintu hautoo muniansa gallina l. avis ova sua incubando fovet, pullos mox partura, G. brüten, hautowa kana gallina incubans.

hautelen, della al. haudoskelen, lla Vfr. idem.

haudet, hauteen Ns. *pabulum* pecudis fomentando l. macerando *paratum*, *fomentum* vulneribus leniendis, G. Bähen, Bähungsmittel.

hauditka, kan al. hauditas, kaan Ns. vide sub hauta.

haudotan, ttaa Vf. *fovere facio*, *fomentari curo*, G. bähen lassen.

hautounnun, ntua al. hautoun l. hauteun, uta l. ua Vm. *foveor* l. *fomentor*, *fotus fio* ut vas, corpus, *maceratus fio* ut pabulum, *lenitus fio* ut vulnus, *incubatione corrumpor* ut ovum, *regelascens* et *porosus fio* ut nix in aprico, *assor* ut rapa, *putredine lædor* ut germen sub nive, G. gebähet werden.

haudun, tua al. haudetun, ttua Vm. idem.

Hauko,

Hauho, on Ns. id. ac **haħka** al. *colymbus arcticus*, G. Taucherhuhn, it. nomen parœciæ prope urbem Tavastehus.

Hauki, uwin l. uin Ns. esox *lucius*, piscis, G. Hecht, **hauki-rastas** turdus iliacus, G. Weindrossel, **hauki-liha** musculus major in lacerto, it. Tav. *glæba intacta* inter sulcos aratoris, G. ungepflügte Erdscholle.

haukinen l. **haukuinen** l. **haukinainen** l. **haukeroinen**, isen Ns. dim. idem.

haukinen, isen Na. *luciis frequens* e. c. lacus, *ex lucio* e. c. cibus, G. hechtreich, von Hecht.

hauwillinen, isen Na. *lucios habens* e. c. fluvius, homo, G. mit Hechten versehen.

Haukka al. **hawikka** l. **hawukka**, kan Ns. *accipiter*, *falco*, *vultur*, avis fere omnis rapax, quarum plures sunt species, **käki-haukka**, **mäki-haukka**, **pöllö-haukka** etc. quæ vide, G. Habicht, it. **soljen haukka** *falcicula* in fibulis, G. Häkchen.

Haukkaan, kata V. *dentibus arripio* l. *mordeo*, *morsu* frustulum *effringo* e. c. ex pane, G. mit ausgesperrtem Maul einbeissen, abbeissen.

haukkaelen, ila l. **haukkailen**, kailla Vfr. idem.

haukahdan, htaa Vs. *subito* parum et semel *mordeo*, G. einen Biss thun.

Haukon, kkoa V. pr. *rictum aperio*, G. Maul aufsperren, inde id. ac **haukottelen**, al. id. ac **haukkaan**, sed de actu continuo et repetito, al. id. ac **haukun**.

haukostelen, lla Vfr. idem.

Haukotan, ttaa Vf. *oscitationem moveo*, G. gähnen machen, inde **minua haukottaa** oscitatione afficior, *oscito*, G. gähnen.

haukottelen, tella Vfr. idem, inde *oscito*, G. gähnen.

haukotus, uksen Ns. *oscitatio*, G. das Gähnen.

Haukun, kkua V. *latro*, ut canis, G. bellen, *coaxo*, ut rana, G. quacken, inde *verbis ignominiosis* quem *tracto*, *convicior*, G. mit Worten angreifen, schimpfen, **haukkuu minun härjäksi** ignominiose me appellat bovem.

haukahdan, htaa Vs. *subito* l. semel *latro*, vocem latrantem semel emitto, G. einmal aufbellen.

haukku, kun Ns. *latratus*, *coaxatio*, G. das Gebell, inde *rictus apertus*, quo latratur, G. aufgesperrter Rachen, it. *conviciatio* l. *convicium*, G. Beschimpfung, **haukku-sana** dictum ignominiosum.

haukunto, mon Ns. idem, **haukunto-nimi** nomen ignominiosum.

haukutan, ttaa Vf. 1. *ad latrandum irrito*, *latrare sino*, inde *conviciari facio*, *curo* ut quis *probris afficiatur*, G. zu bellen l. schimpfen reitzen od. anhetzen, bellen l. beschimpfen lassen, it. 2. *blande irrito*, *verbis blandis pellicio* l. *permoveo* quem ad quid, *verbis seduco* l. *induco* l. illicio, max. de illicio in malum, G. mit Worten verleiten, verführen, anlocken, **haukutan pahuuteen**.

haukuttelen, tella Vfr. idem.

haukutus, uksen Ns. *irritatio ad latrandum*, G. Anhetzung zu bellen, inde *irritatio* in genere, *seductio* verbis *blandis*, *illecebra*, G. Anreitzung, Verführung, Anlockung.

Haula, lan Ns. id. ac **haili** l. **haila**.

Hauli, in Ns. (Sv. hagel) *grando* l. *globulus* plumbeus bombardæ, G. Hagel, Schiesschrot, al. raet.

Haulia, ian Ns. *trochlea* in navibus, G. Winde.

Hauppo, pon Ns. *strix bubo*, G. Bergeule (**huhka**, **pöllö**).

Hauraan, rata V. id. ac **hairaan** l. **houraan**.

haurahdan, htaa Vs. id. ac **hairahdan**.

hauraus, uksen Ns. id. ac **hairaus**, **houraus**.

Hauras, raan al. **hauria**, ian Na. 1. *fragilis*, *fractu facilis*, ut glacies, vitrum, terra, G. spröde, mürbe 2. *rimosus*, *rarus*, *perfluens*, ut vas, tectum aquæ pervium, G. rissig, spaltig, leck, **hauria poika** puellus lectum commingens, 3. *lascivus*, *salax*, *libidinosus*, G. geil, leichtfertig (**haurelias**).

haurelias, iaan l. **haureinen**, isen Na. idem, max. *libidinosus*, *lascivus*, libidini venereæ deditus.

hauraallinen l. **haureellinen**, isen Na. idem.

haureus, uden al. **haureellisuus**, uuden Ns. *indoles fragilis*, *rimosa* l. *perfluens*, *libidi-*

bidinosa, *libido venerea*, G. Sprödigkeit, rissige Beschaffenheit, Geilheit, Leichtfertigkeit.

hauristelen, **lla** Vfr. *lascivus sum*, *lascivio*, G. geil l. leichtfertig seyn.

haurastun l. **hauristun**, **ua** Vm. *fragilis fio*, G. spröde l. mürbe werden, it. *rimosus* l. *perfluens fio*, G. rissig l. leck werden, it. *lascivus* l. *libidinosus fio*, G. geil l. leichtfertig werden.

Haus, **uksen** Ns. max. pl. **hauksen** *folliculus castoris* inguinalis, G. Geilbeutel des Bibers (**majan mulkku**), inde al. *castoreum* grave olens, G. Bibergeil (**majan haju**).

hausta, **tan** Ns. *castoreum*, G. Bibergeil.

Hauska, **kan** Ns. *cadaver*, *res rejectanea* l. *inutilis*, G. Aas, Auswurf, nutzlose Sache (**haaska**), inde **hauska-nainen** femina adamata sed postea derelicta.

hauska, **an** l. **hauskas**, **kaan** Na. 1. facile perdendus l. terendus, *volubilis*, haud durabilis, haud permanens, *levis*, e. c. cibus, pecunia, G. leicht verbraucht l. verzehrt, vergänglich, flüchtig, schnell vergehend, **hauska aika** tempus quod facile præterlabitur, jucundum, it. 2. facile perdens l. terens, *haud parcus*, *haud tenax*, *prodigus* e. c. homo, G. unvermögend zurück zu halten, unsparsam, verschwenderisch, **on hauska wiljallensa**, **eläá hauskasti**.

hauskeus, **uden** al. **hauskuus**, **uuden** Ns. *indoles* rei *volubilis* l. *leviter* terendæ, G. Vergänglichkeit, Flüchtigkeit, it. *indoles haud tenax*, *prodiga*, G. Unvermögenheit zurück zu halten, Unsparsamkeit, **ajan hauskuus** quo tempus teritur, delectatio.

hauskaan, **kata** V. 1. *in cadavera verto*, *dilanio* ut lupus oves, G. zerfleischen inde 2. *perdo*, *corrumpo*, *inutilem reddo*, G. verderben, 3. *prodige tracto* quid, *prodigo*, *profundo* e. c. pecuniam, cibum, G. aufgehen lassen, verschwenden (**haaskaan**).

hauskenen, **keta** Vm. *volubilis* l. facile terendus *fio*, G. flüchtig, schnell vergehend l. aufgehend werden, **aika hauskenee** tempus leviter præterlabens et jucundum fit.

hauskutan, **ttaa** Vf. *volubilem* l. *jucundum reddo* e. c. tempus, fallo tempus, inde animum delecto, G. flüchtig l. schnell vergehend machen.

hauskuttelen, **tella** Vfr. idem, inde delectatione fruor.

hauskutus, **uksen** Ns. *tractatio prodiga*, *luxuria*, G. Verschwendung, it. quo tempus fallitur, *delectamentum*, *incitamentum* voluptatis, G. Zeitvertreib, Vergnügung.

Hauta, **dan** Ns. *fovea in terra* l. scrobs in qua quid conditur l. contegitur, G. Erdgrube, **terwa-hauta** fovea in qua pix liquida coquitur, **panen hautaa** ligna picea in ejusmodi foveam construo, **haudan paltto** circumvallatio ejusmodi foveæ, **nauris-hauta** fovea in qua rapæ ope lapidum calidorum assantur l. coquuntur, **hauta-nauris** ita assata rapa, inde *sepulcrum* mortuorum, max. hominum, G. Grab, **hauta-runo** carmen funereum, cfr. **kuoppa**.

hautaan, **data** V. in *fovea condo* quid, humo injecta, G. vergraben, **hautaan naureita** rapas in fovea asso, inde *sepelio* mortuos, *inhumo* corpus mortuum, max. de hominibus, G. begraben, cfr. **kuoppaan**.

hautaus, **uksen** Ns. *condendi actus* in *fovea*, G. Vergrabung, inde *inhumatio*, *sepultura*, G. Begräbniss.

haudatan, **ttaa** Vf. *curo* l. *sino sepeliri*, G. begraben lassen.

hauditka, **kan** al. **hauditkas**, **kkaan** Ns. *rapa* in *fovea* terrestri lapidibus ignitis *cocta* l. *assata*, G. in einer Grube gebratene Rübe.

hauditkainen, **isen** Ns. dim. idem.

Hautera, **ran** Ns. *fucus*, herbæ species maritimæ.

Hawaan l. **hawajan**, **wata** al. **hawaitsen**, **ita** V. 1. pr. *expergiscor* e somno, *ad me* l. ad sensus meos *redeo*, G. erwachen, zum Bewusstseyn od. zu sich kommen inde 2. ope sensuum *apprehendo*, *animadverto*, *experior*, G. bemerken, gewahr werden, wahrnehmen, **en hawaitse** fugit me, haud observo l. sentio, **hawaitsemata** furtim, nemine sentiente (**huomaan** l. **huomaitsen**).

ha-

hawahdan, htaa al. hawahdun, htua Vm. idem, max. expergiscor.

hawahtelen, hdella Vfr. idem, max. animadverto.

hawautan l. hawahutan, ttaa Vf. *expergefacio*, *animadvertentem* l. attentum *reddo*, G. erwecken, wahrnehmen machen.

hawaitsemattomuus, uuden Ns. *defectus animadversionis*, G. Unaufmerksamkeit.

Hawas, hapaan N. *retis species* l. pars, perä-hapaat partes posteriores retis, G. Netzart.

Hawi, in Ns. *captatio* l. *affectatio* (sectatio) *celeris*, *æmulans* l. *præceps*, G. eilige l. wetteifernde Bemühung, ajan hawia æmulor, teen hawilla citatim ago l. studeo, annan hawilla do æmulando i. e. facile, lubenter, celeriter, ei hawilla l. hawissa haud æmulando i. e. ægre, tarde, päätä-hawin præcipitanter.

hawin, ia l. hawitsen, ita V. præveniendo l. *æmulando sector* l. *capto* l. *affecto*, *præceps studeo*, ut consequar rem, G. eilig l. wetteifernd nachstreben od. nachhaschen.

hawittelen, tella Vfr. idem.

Hawia, ian Na. *avide devorans*, *vorax*, e. c. piscis, G. gefrässig.

hawellan l. hawallan, ltaa V. *avide deglutio* l. *voro* ut lupus, G. gierig verschlingen (ahmaan, hahmaan).

hawarran, rtaa V. idem, inde *avide manduco* labiis consertis, ut lepus l. ursus, G. muffelnd kauen.

Hawikka l. hawukka, kan Ns. id. ac haukka.

Hawisen, sta V. *strideo* l. *susurro*, ut ala avis volantis l. silva vento agitata, *sibilo* ut serpens, leviter *strepo*, G. sausen, zischen.

hawina, nan Ns. ejusmodi *stridor*, *sibilatio*, *susurrus* l. *strepitus levior*, G. Gesäusel, Gezische.

Hawu, un l. hawo, on Ns. hawuinen, isen Na. hawikko, kon Ns. vide sub hako.

He, heidän l. heijän, Sav. hyö Pron. plur. *illi*, *illæ*, ab hän, cfr. Gramm.

He l. heh Intj. vox dubitantis et interrogantis, e. c. he kuka sen teki? heh mitä sanot? (hei).

Heh pl. hehkäät prtcl. l. V. defect. vox offerentis, *accipe! accipite!* G. da! da hast du! plerq. canibus dicitur (seh, sehkäät).

Hedet, heteen Ns. *flos spicæ*, stamen segetis florentis propendens, G. Blüthe der Getreidearten (heidet).

hedin, hetiä V. *floreo*, *pollen dispergo*, de segete, G. blühen, ruis hetii (heidin).

hedelmä, än Ns. 1. *flos spicæ*, G. Getreideblüthe, hedelmän aika tempus quo seges floret, inde 2. *fructus* et segetis et arborum, fructus in genere, *fetus*, G. Frucht.

hedelmäinen, isen Ns. dim. idem.

hedelmäinen l. hedelmällinen, isen Na. 1. *florescens*, *floridus*, de segete, G. blühend, inde 2. *fructuosus*, *fructifer*, *fecundus* e. c. ager, arbor, vacca, femina, G. fruchtbar.

hedelmäisyys l. hedelmällisyys, yyden Ns. *fecunditas*, indoles fructuosa, G. Fruchtbarkeit.

hedelmättömyys, yyden Ns. *defectus floris* l. *fructus* l. fetus, *infecunditas*, *sterilitas*, G. Unfruchtbarkeit.

hedelmöitsen, itä V. 1. *floreo*, pollen dispergo, de segete, G. blühen, 2. *fructum fero*, *fecundus sum*, G. Frucht tragen, fruchtbar seyn.

Hehko, hon l. hwon al. hehwo, on Ns. *juvenca*, vacca, G. junge Kuh, Quene (hieho).

hehkoinen, isen Ns. dim. idem, max. juvenca annicula.

Hehun l. hehwun, hehkua V. 1. *candens luceo* l. *flammans ardeo*, ut aurum in sole l. prunæ, G. flammend schimmern l. glühen, inde 2. *excandesco ira*, *æstuo* cupidine, G. vor Zorn entbrennen, von Begierde entglühen, hehkuu hekumassa voluptate perfunditur.

hehotan, ttaa Vf. ejusmodi *candorem* l. flammam *spargo*, G. Gluth verbreiten it. al. id. ac hahotan.

hehku, hehun Ns. *candor flammans* e. c. prunarum, vitri in sole, *flamma*, *calor* ex flamma, G. Gluth, *ardor* iræ, *æstus* voluptatis, G. Hitze, haluin hehku furor cupidinum.

Hei Intj. vox admirantis, lætantis, indignantis, *hem*, *hei*, G. ei.

Heidet, heiteen Ns. id. ac hedet, rukiin heiteet.

heidin, heitiä V. id. ac hedin, ruis heitii.

Heidytän, ttää Vf. Abol. *vertiginem* capitis *moveo*, G. Schwindel erregen, päätäni l. sydäntäni heidyttää caput l. cor meum (intestina) vertigine l. sensu debilitatis ita afficitur, ut fere animo deficiar.

heidytys, yksen Ns. *vertigo* capitis, *debilitas*, G. Erregung des Schwindels, Schwindel.

Heijaisen, sta V. Abol. *oculos lædo* l. *occæco*, ut lux solis, G. blenden, verdunkeln (häikäisen), päiwä heijaisee silmät.

heijastan, taa V. *lucem* solis *reflecto*, ut glacies, vitrum, G. Licht zurückwerfen (häikästän), peili heijastaa.

heijastus, uksen Ns. *reflexio luminis* oculos lædens, G. Zurückwerfung der Lichtstrahlen.

Heikki, kin l. heikku, kun Ns. *Henricus*, nomen viri.

Heikko, kon al. heiko, ijon Na. *debilis*, *infirmus*, *languidus*, *imbecillis*, nervo et viribus carens e. c. homo, equus, senex, ægrotans, ventus, *exiguus*, *tenuis*, haud tenax e. c. filum, baculus, vestis, fides haud constans, G. schwach, heikko pää sinciput l. cerebrum *hebes*, ingenium tardum, mens haud sana, heikko-päinen ingenio l. mente hebes, insanus, dubius, hæsitans, heikko-päisyys indoles mentis insanæ, heikko-mielinen animo pusillus, vesanus, heikko-mielisyys vesania, heikko-luontoinen naturâ debilis, haud firmus nec constans, heikko-luontoisuus indoles naturæ debilis, kävi heikosti male successit, heikko luwussa *imperitus* l. *rudis* in litteris.

heikkous, uden Ns. *debilitas*, *infirmitas*, *imbecillitas*, defectus virium, exiguitas, G. Schwäche, heikkouden synti peccatum imprudentiæ, eccles.

heikkonen, kota al. heikkenen l. heikenen, ketä Vm. *debilis* l. *infirmus fio*, ut ægrotans, vestis ex tritu, *hebesco*, *lenior* ut dolor, *sedor*, *cesso*, *minuor* ut ventus, G. schwach werden.

heikoonnun l. heikkounnun, ntua. Vm. idem, tuli heikoontuu.

heikkonnan, ntaa al. heikennän, ntää al. heikotan, ttaa Vf. *debilito*, *infirmo*, *sedo*, *lenio*, *minuo*, G. schwächen.

heikaisen, sta V. id. ac heijaisen, häikäisen.

Heikkurmus, uuden Ns. *pædostupratio*, *incestus sodomiticus*, *spintria*, al. *coitus* cum *brutis*, G. widernatürliche Unzucht (cujus originis?).

Heilun, ua Vm. *oscillo*, *pendens* huc et illuc *jactor*, ut arbor vento agitata, *mobilis pendeo*, *vacillo* ut cymba, G. schwingen (hellun, keinun, häälyn).

heilutan, ttaa Vf. *oscillare facio*, huc et illuc *jacto*, ultro citroque moveo l. agito ut ventus arborem l. pendulum quid, G. in Schwingung bringen, schwingen machen.

heiluttelen, tella Vfr. idem.

heilahdan, htaa Vs. *subito jactor* l. *oscillo*, G. einmal schwingen, inde hetki heilahti hora subito ingruit l. incidit.

heilautan l. heilahutan, ttaa Vf. *subito jacto*, repente moveo, G. schnell schwenken.

heilu, un Ns. *oscillatio*, it. *oscillum*, G. Schwingung, Schaukel.

Heimo, on Ns. *affinis*, *cognatus*, cognatione remotiori conjunctus homo, G. Verwandter, al. *consobrinus* gradu tertio, G. Vetternkind, on sitä heimoa ejus est cognationis l. generis, heimo-kunta cognati collective sumti, on heimoissa est apud cognatos l. hos visitat, meni heimoihin.

heimolainen, isen Na. *cognatione* l. *affinitate conjunctus*, G. verwandt, on heimolaisissa est apud cognatos.

heimolaisuus, uuden Ns. *affinitas*, *cognatio* in genere, al. *cognatio consobrinorum* tertii gradus, G. Verwandschaft.

heimola, an Ns. *domus* cognati l. affinis l. consobrini, G. Wohnung der Verwandten od. Vetternkinder.

Heinä, än Ns. *fœnum*, G. Heu, heinän terä l. -pii semen fœni et minuta varia ex fœno excidentia sæpius aspera et pungentia, heinä-kuu Julius, mensis fœnisecii, heinä-mies fœnisex, heinän aika tem-

tempus fœnisecii, teen heinää fœnum seco et colligo, niitän heinää fœnum seco, on heinässä l. heinällä abest fœnum secans l. domum advecturus, meni heinään l. heinällen abiit fœnum secturus l. domum advecturus. heinä-kuusi pedicularis palustris, heinä-sirkka gryllus stridulus l. cicada, heinä-suorsa anas penelops, hukka-heinä herba inutilis.

heinäinen, äisen Na. *fœni ferax*, *graminosus*, *fœno abundans*, G. heureich, it. ex *fœno confectus* e. c. pabulum, G. Heufutter.

heinäwä, wän Na. *fœni ferax*, *fœno abundans* e. c. pratum, G. heureich.

heinikkö, kön l. heinikko, kon al. heinistö, on l. heinästö, ön Ns. *locus* fœno l. gramine abundans, al. *acervus* l. collectio major fœni, G. heureicher Ort, Heuschober.

heinään, nätä V. *produco* l. *cresco fœnum*, de prato, G. Heu hervorbringen, it. al. *seco* et *colligo* l. *conquiro fœnum* G. heuen.

Heisi l. heisi, sin Ns. *tœnia* ligamini apta, *funiculus*, G. Bindfaden, heisi-mato tænia in intestinis, heisi-juuri radix longa et exilis, filiformis (höysi), heisi-puu sambucus nigra (selja-puu) al. rhamnus frangula?

Heiskun, ua Vm. *candens luceo* l. *mico*, G. flimmern, tähti heiskuu stella radiat (hehun).

heiskuna, an Ns. *lumen stellans*, radians, micans, G. Geflimmer.

Heiskari, in Ns. homo *statura venustus* et *procerus*, G. schlank vom Wuchse.

heiskaroitsen, ita V. *modo* hominum venustorum et *procerorum me gero*, animo me effero, G. schwankend gehen.

Heitän, ttää V. *jacio* quid e manu, *dejicio*, *projicio* e. c. lapillos, G. werfen, schleudern, heitän arpaa sortes duco, heitän silmäni sinne oculos meos eo conjicio l. verto, heitä tänne hunc mitte, heitän minuni pahuteen nequitiæ me addico (nakkaan, paiskaan), inde *abjicio*, *rejicio*, *desero*, G. abwerfen, verwerfen, lassen, verlassen, heitän henkeni animum desero, morior, heitti lapsensa infantem suum *exposuit*, heitän kuormani tielle onus meum *relinquo* in viam, *abjicio* (hyljään, jätän).

heittelen, tellä Vfr. idem.

heitet, heitteen Ns. *abjectum* quid, *dejectum*, *desertum*, *derelictum*, *rejectaneum* l. *inutile* quid, G. das Abgeworfene, Verworfene, heitteitä tiellä arbores transversim dejectæ viam præcludentes, al. loca lubrica et obliqua viæ, ubi facile titubat pes l. subvertitur traha.

heittio, on al. heittiö, ön Ns. idem, inde infans expositus.

heitto, ton l. heitos, ossen Ns. *jactura* l. *jactus*, *desertio*, G. Abwurf, Verwerfung, inde id. ac heitet, heitto-lapsi infans expositus l. clam occisus et absconditus.

heitätän, heitättää al. heitäytän, yttää Vf. *facio ut* quis *abjiciat* l. quid *abjiciatur*, deseratur, G. werfen lassen, verworfen machen, al. *valide jacio* l. *projicio*, G. schleudern.

heitättelen l. heitäyttelen, tellä Vfr. idem.

heittäyn, ytä Vm. *abjicior*, *rejicior*, *deseror*, *dejectus fio*, G. abgeworfen l. verworfen werden, heittäyn laiskaksi l. laiskuuteen pigritiæ me trado.

Heitukka, kan Na. *flexibilis* et *facile incurvandus* e. c. virga, corpus hominis junioris, G. schlank, geschmeidig.

heitukkainen, isen Na. dim. idem.

Hekkaloitsen, ita V. *lente curro*, G. langsam traben, juokse hekkaloitsee.

Hekotan, ttaa V. *cachinno*, G. überlaut lachen (hehotan).

hekotus, uksen Ns. *cachinnatio*, *cachinnus*, G. überlautes Lachen.

Hekuma, an Ns. *vita voluptuosa* l. *libidinosa*, *luxuria*, G. wohllüstiges Leben.

hekumainen l. hekumallinen, isen Na. *voluptarius*, *luxuriosus*, *libidinosus*, G. wohllüstig.

Hela, an Ns. *annulus* l. *fibula metallica* in habenis, baculis, tabaci fistulis etc. G. ringförmiger Beschlag.

helaan, lata V. *annulo* l. *fibulâ orno*, *fibulo*, G. mit Ringen beschlagen.

Hela, an al. helaa, aan Ns. *festum* Finnorum solemne, ante sacra Christiana, tem-

tempore verno, noctu circa ignem sacrum (hela-walkia), in loco herbido l. nemoroso, cursu lusorio (hiippa), potando, saltando etc. celebrari solitum, idque, ut videtur, in honorem dei silvestris Tapio, ad promovendum venatum faustum l. ad avertenda mala a feris rapacibus pecudi inferri solita æstate subsequente, G. nächtliches Frühlingsfest der Altfinnen: unde hodie restat hela-walkia ignis non ex silice sed ex lignis duabus vi confricatis elicitus (al. kitkan walkia), nec non hela-tuorstai dies adscensionis Christi, circa tempus festi pristini incidens, G. Himmelsfahrtstag.

helu, un Ns. ipsa *celebratio festi* memorati, *lætus strepitus* l. *tumultus* l. *ludus* convivarum circa illud festum, G. Feier desselben Festes, unde hodie in genere *strepitus* l. *tumultus convivarum* max. lascivientium e. c. in nuptiis, G. Gesellschaftslärm, nec non heluntai, quod vide.

heluan, uta V. laudatum *celebro festum*, G. das Fest feiern, inde hodie *strepo, lascivio*, G. lärmen.

hela-tuorstai, in Ns. vide sub hela l. helaa.

Helet, leen Ns. *collare* equi vehentis *fartum*, G. Halswulst am Pferdegeschirr.

Heliä, än Na. 1. *tinnulus, sonorus, clare clangens* e. c. vox, sonus, campana, G. hellklingend, it. 2. *nitidus, clarus, ornatus, elegans* e. c. color, vestis, G. klar, hellfarbig.

helewä, än Na. idem.

helään, lätä l. helisen, stä V. *tinnio, clare clango*, G. hellklingen.

heläelen l. heläilen, llä Vfr. idem, inde *leviter crepo* l. *strepo*, G. klingend knistern.

helinä, än Ns. *tinnitus, clangor clarus* e. c. tubæ, G. Geklingel.

helahdan, htaa l. helähdän, htää Vs. *subito et semel clare clango* l. *tinnio*, ut numus cadens, G. einmal u. hastig klingen, inde fig. helähti papiksi subito sacerdos evasit.

helistän, ää Vf. *tinnire facio* e. c. campanulam, numos, *tinnitum cieo*, G. klingen machen.

helistelen, llä Vfr. idem.

helistys, yksen Ns. *actus tinnitum ciens*, G. das Klingenmachen.

helistin, timen Ns. *tintinnabulum*, res tinniens, puerorum lusoria, G. Klingel.

Heljun, ua Vm. id. ac helkun.

Helka, an Ns. nomen mulieris, *Helena* l. *Helga*, it. Run. femina mythol.

Helkun, lkkua Vm. *instabilis sum, mobilis pendeo*, ut navis in undis, fluidum in lagenis, campana, G. schwanken, schulpen, cfr. helkyn.

helkutan, ttaa Vf. *mobile* l. *pendulum* quid *moveo* l. *quasso* e. c. campanam, fluidum, G. schwenken, schülpern (helkytän).

helkuttelen, tella Vfr. idem, inde *salto, saltando ludo*, G. humpeln.

helkyn, kkyä Vm. id. ac helkun, inde *clango* ut crotalum l. campana pulsata, *sonum* strepentem *edo*, G. im Schwanken tönen.

helkytän, ttää Vf. id. ac helkutan, inde *sonum* strepenten *cieo*, G. durch Schwenken tönen machen, lehmä helkyttää kelloansa vacca campanulam suam quassando tinnire facit.

helkyttelen, tellä Vfr. idem, inde juoksee helkyttelee leviter l. qs. tolutim currit.

helket, kkeen Ns. *motus* rei *pendulæ*, G. Geschwinge, inde *sonus strepens*, G. Gerausch des Schwunges, puheen helket susurrus sermocinantium.

Hellet, lteen Ns. *calor vehemens* e. c. ustrinæ, *æstus solis*, G. Schwühle, brennende Hitze, it. Na. id. ac helteinen, helteesti valde æstuose.

helteinen, isen Na. *valde calidus* l. *æstuosus* e. c. sol, aër, G. schwühl.

Hellun, ua Vm. id. ac helkun.

Hellitän, ttää Vf. vide sub helta et hellä.

Hellä, än Na. sensu *tener*, ad tactum *dolens* l. impatiens e. c. pes intertrigine læsus, manus callo carens, cutis labii, G. zart, weich, inde *tener animo, indulgens*, ut mater erga infantulum, G. zärtlich, empfindsam, hellä itkemään facilis l. *pronus* ad fletum, hellä-mielinen teneritate mentis ductus, haud durus, hellä sydän pectus facile *indolescens*,

scens, hellästi tenere, it. hellä ilma aër l. tempestas *tepida*, haud frigida, G. gelinde.

helläys l. helleys, yden Ns. *teneritas* cutis, inde *teneritas animi*, *indulgens mens*, animus erga quem clementia et indulgentia motus, G. Zartheit, Weichheit, Zärtlichkeit, it. *indoles* aëris *tepida*, G. Gelindigkeit.

hellet, lteen Ns. idem, inde al. *apertura* glaciei in mari l. fluvio a tempestate tepida, G. Oeffnung im Eise (suiwelo).

hellyn, ltyä al. helletyn l. hellityn, ttyä Vm. *tenereseo*, *indolesco*, *tener* l. *dolens fio*, de cute, G. zart l. weich werden, jalka hellyy pes ad tactum dolet, hampaat hellywät dentes (acido) tenerescunt, inde sydän hellyy pectus indolescit, teneritate afficitur, mieli hellettyy mens dolorem sentit qua ex re, G. zärtlich l. empfindsam werden, it. ilma hellyy aër *mitescit*, *tepidus fit*, remittente frigore, G. gelinde werden.

hellään, llätä V. *indulgeo*, *parco cui*, molliter l. tenero animo quem tracto, G. zärtlich seyn, gelinde behandeln, äiti hellää lastansa.

hellitän, ttää Vf. *tenerum* l. *dolentem reddo*, *dolere facio*, de cute et animo, G. zart l. empfindlich machen, inde kylkeäni hellittää latus meum tactu est impatiens l. dolet, it. pakkainen hellittää frigus *remittit*, aër *fit tepidus*.

hellittelen, tellä Vfr. idem, inde *indulgenter* l. *tenere* me gero, *molliter* me l. alium *tracto*, G. zärtlich behandeln.

Helma, an 1. Sav. *lacinia* vestis l. *fimbria* pendens inferior togæ, G. Saum l. Schooss des Kleides, wetää helmasta quem ex fimbria togæ trahere, helma-nuora restis l. funiculus in fimbriis veli nautici, 2. *gremium* e. c. matris, G. Schooss, helma-lapsi infantulus in gremio fovendus, on ohria helmassa.

helmallinen, isen Na. ad *fimbriam* l. *gremium pertinens*, *fimbriam* l. *gremium habens*, G. Saum l. Schooss habend, it. helmallinen ohria tantum hordei quantum in gremio ferri possit.

helmus, uksen Ns. Sav. *vestis* muliebris *inferior*, G. Weiberrock, it. Botn. *fimbria* vestis, G. Saum l. Schooss.

Helmi l. helme, men Ns. *margarita*, *corallium*, *bulla* aurea l. vitrea, omne rotundum torquibus aptum, G. Perle, helmi-rihma torques margaritarum, helmi-ruoska flagellum annulis ferreis ornatum, helmi- l. helme-kuu mensis Februarius, wesi-helmi *gutta* l. *bullula* aquæ, wiinan helmi.

helminen, isen Ns. dim. idem.

helminen l. helmeinen, isen Na. *margaritis* l. *bullulis ornatus* e. c. collum, vinum, *bullatus*, G. beperlt.

Heloitan, ttaa V. (qs. ab heliä) *clara voce cano*, loquor l. cachinno, G. klingend singen, reden, lachen, weisaa heloitta, it. *claram lucem reflecto*, instar auri, *clare luceo*, ut sol, G. hell leuchten.

heloittelen, tella Vfr. idem.

heloitus, uksen Ns. *cantus sonorus*, G. helle Stimme.

Helpet, ppeen Ns. id. ac helwet.

Helpiä, än Na. *levis factu*, *velox* in motibus, G. leicht, lebhaft, helpiä puhutella affabilis, mies helpiämmällänsä vir in optimo suo vigore, quam *velocissimus*, helpiä hyppäämään facilis l. velox ad saltandum, cfr. helwet: inde forte

helppi, ppin Ns. *elater elasticus*, valde mobilis, in arcu jaculatorio, G. Drücker des Bogens (wäki-naula).

Helppo, lpon al. helpo, lwon Na. *laxus*, haud adstrictus e. c. funis, factu *facilis* l. *levis*, pretio *vilis*, haud gravis e. c. onus, haud vehemens e. c. morbus, frigus. G. ungespannt, leicht, gelinde, wohlfeil, sain helpolla l. helwolla (sc. hinnalla) parvo emi (pretio), tekee helpon relaxat, lenit, ut morbus, helposti facile, leviter.

helppaan, lpata al. helpotan l. helwotan, ttaa Vf. *relaxo* e. c. funem, *remitto* ut morbus, frigus, *levo* l. *sublevo* e. c. onus, *mitigo* e. c. dolorem, pœnam, *minuo* pretium, G. abspannen, ablassen, erleichtern, lindern.

helpottelen l. helwottelen, tella Vfr. idem.

helpotus l. helwotus, uksen Ns. *relaxatio*, *levatio* etc. G. Abspannung, Linderung.

Helsinki, ngin Ns. nomen urbis *Helsingforsiæ* et parœciæ adjacentis, inde mene helsinkiin abeas in locum ubi malefici captivi servantur (Sveaborg?), exsecrandi formula.

Helta, llan l. helti, llen Ns. *status* rei *solute pendentis*, on helloilansa l. hellellänsä pendet solutus l. pendulus movetur, ut lacinia vestis, meni helloillensa l. hellellensä, G. loshengend.

heltenen l. helteen, helletä al. heltiin, llitä Vm. *solutus* l. *laxus* et *pendulus fio*, *remittor* l. *relaxor* ut funis, morbus, G. loshengend l. los werden, kirwes heltee kädestä securis e manu elabitur, hellinnyt joutsi arcus retentus.

hellitän, ttää Vf. *solutum* l. *laxum reddo*, *resolvo* e. c. ligamen, *remitto* ut morbus datis intervallis, *cesso* e. c. labore, G. los machen, ablassen, en hellitä haud desero, haud cedo, hellitti kirween kädestänsä securim manu sua elabi sivit, hellittämätä sine intervallo, continue, cfr. sub hellä.

hellittelen, tellä Vfr. idem.

hellitys, yksen Ns. *resolutio*, *remissio*; *relaxatio*, *cessatio*, G. Lösung, Ablassung.

Heltta, ltan al. helta, llan Ns. *palear* l. *crista galli pendens* al. hellanlehti, G. Hahnenbart.

Helu, un Ns. *sonus clangens*, *tinnitus*, G. Geklingel (helinä), inde *tintinnabulum*, *crepitaculum*, res puerorum lusoriæ variæ, crepundia, G. Klingel, cfr. sub helaa.

heluan, uta V. *tinnio*, *crepito*, G. klingen (helaan), cfr. sub helaa.

Heluntai, in Ns. (a helu celebratio festi, cfr. sub helaa, et tai Sv. *dag* formatum) *festum pentecostes*, G. Pfingsten.

Helwet, lpeen 1. Ns. *palea*, *gluma* frumenti, *folia* graminum *arida levia* et subtilia quæ vento agitantur, *floccus* arborum, G. jedes leichte Ding als Spreu, Fäserchen, inde leiwän, juuston, lihan helwet *segmentum tenue* panis, casei, carnis, helpin Adv. instar glumæ, it. 2. Na. id. ac helpiä supra.

helpiä, än Na. *paleis* l. *glumis* l. *flocco volante plenus seu abundans*, G. voll fliegenden Spreues, Fäserchen, helpiä olki stipula cui adhærent folia, cfr. supra.

Helwetti, tin Ns. (Sv. helfvete) eccles. *orcus*, domicilium diabolorum, locus malorum post mortem, G. Hölle, §. helwetin kattila vocatur vas l. ahenum, in quo, ut fabulantur Finni, dux Sv. Knut Posse a. 1495 præparasse l. concoxisse creditur materiam tonitrus famosi bellici ad Wiburgum, vulgo Wiborgska smällen dicti: mene helwettiin l. helwetin kattilaan abeas in orcum, jurandi l. exsecrandi formula.

Hemiä, än Na. *clarus*, *lucidus*, *elegans* e. c. facies, vestis, color, ornamentum, G. hell, hemiä peili speculum clare reflectens.

Hemmiä l. hempiä, iän al. hemmät, mmään l. mpään Na. pr. resistendi vi carens, *mollis* e. c. lectus stratus, fœnum, *tener* e. c. manus non callosa, *enervis* l. *effeminatus* e. c. homo, vir, inde *pronus* l. *proclivis* l *propensus* e. c. ad malum, liberalitatem, ad amorem, *curiosus* rerum novarum, *liberalis* l. *benignus*, *libidinosus*, G. weich, weichlich, geneigt zur Neugier l. Freigebigkeit, Wohllust etc. hempiä akka femina cuique viro *venalis*, hempiä lapsillensa *indulgens* liberis suis, G. nachsichtig, elän hempiästi l. hempäästi molliter vitam dego.

hempeinen, isen Na. dim. id. max. lascivus.

hemmet, mmeen l. mpeen Ns. defectus resistendi virium, *mollities*, *teneritas*, *proclivitas* ad quid, *propensio* amoris, *curiositas* novi etc. G. Weichheit, Weichlichkeit, Geneigtheit zu etwas, it. al. Na. id. ac hempiä.

hemmeys l. hempeys, yden Ns. *indoles* mollis, novi curiosa, ad quid proclivis, indulgens, G. Weichheit, Geneigtheit etc.

hempu, mmun Ns. max. pl. hemmut *requisita* ad vitam mollem necessaria e. c. *ornamenta* mulierum, G. Bedürfnisse des weichlichen Lebens.

hempulainen, isen Na. *mollis*, molliter vivens, G. weichlich.

hem-

hempiätär, ttären Ns. epithet. mulieris mythol. valde mollis, dolores lenientis.

hemmottelen l. hemmuttelen, tella al. hemmyttelen, tellä Vfr. *molliter vitam dego*, *indulgenter tracto*, lente procedo, G. weichlich leben l. behandeln.

Henki, ngen Ns. 1. pr. *halitus*, *anima respiranda*, G. Athem, paha henki anhelitus male olens, wedän henkeni respiro, spiritum duco, pidän henkeni halitum retineo, 2. *flatus aëris*, *ventulus* l. aura a rima spirans, G. Zugwind, henki-läpi foramen aeri pervium, henki-tappi epistomium in doliis. tynnyri pitää henkensä dolium est *vento* impervium, haud rimosum, 3. *animus vitalis*, *vita*, G. Leben, hengen waara discrimen vitæ l. capitis, anna henki hengestä da vitam pro vita l. caput pro capite, pääsin hengissä vivus evasi, tuli henkiin revivixit, on hengissä est in vivis, henkensä rikkonut reus criminis capitalis, hengen rikos crimen capitale, henki-suoni arteria, henki-patto homicida max. sui interfector, 4. *caput* l. *persona vivens*, *homo*, G. Person l. Kopf, kolme henkeä tres homines, tria capita, henki-luku census l. catalogus capitum. henki-herra vir capita l. homines capitatim enumerans et in catalogum referens, henki-raha capitatio, 5. *spiritus*, *ens incorporeum*, G. Geist, paha henki diabolus, ihmisen henki animus humanus (sielu), 6. *genius* mentis, *studium internum*, G. Geist, Geneigtheit, pahuuden henki mali studium, hengen perästä l. jälkeen omni studio.

henkinen l. henkoinen l. Run. henkyläinen, isen Ns. dim. idem.

henkinen, isen Ns. *habens halitum* l. *vitam* l. *animam*, *genium*, G. Athem, Leben, Geist habend, max. in Compos. paha-henkinen cujus anhelitus est male olens, al. homo malo studens, wähä-henkinen lapsi fetus vix vivus.

hengellinen, isen Na. *ad vitam* l. *animum* l. *spiritum pertinens*, *animalis* e. c. cibus, vita, *capitalis* e. c. crimen, pœna, *spiritualis* l. incorporeus e. c. ens, angelus, *ecclesiasticus* l. sacer e. c. homo, G. Lebens-(strafe), geistig, geistlich.

hengellisyys, yyden Ns. *spiritualitas*, indoles spiritualis l. ecclesiastica, G. Geistigkeit, Geistlichkeit.

henkään, ngätä l. hengitän, ttää V. *respiro*, *anhelo*, inde a labore respiro, *quiesco*, G. athmen, Athem holen.

henkäisen, stä V. idem, de actu leviori.

hengittelen, tellä Vfr. idem.

hengitys, yksen Ns. *anhelitus*, *respiratio*, G. das Athmen.

hengiöthn l. hengestyn, yä Vm. *anhelus fio*, anhelitu privor e. c. ex labore, G. athemlos werden.

hengämystyn, yä Vm. idem.

Hennon, oa V. vide sub hentu.

Hennoitan, ttaa Vf. *tendo* e. c. arcum, *adstringo*, G. spannen.

Hentu, nnun al. hento, nnon Na. *mollis*, *tener* e. c. herba, folia arborum, *tenuis*, et *subtilis*, haud crassus e. c. stipula, filum, *debilis*, haud firmus e. c. assis, baculus, *flexibilis*, haud rigidus e. c. arbor, *enervis*, *effeminatus* e. c. vir, G. weich, dünn, schwach, hennusti molliter.

hentuwa, an Na. idem.

hentukainen, isen Na. dim. idem.

hennon, oa al. hennoon, nnota al. hennoitsen, ita V. 1. *præ* mentis *mollitie* l. *teneritate possum* l. *valeo*, G. des zarten Gefühls ungeachtet etwas thun mögen, über das Herz bringen, en henno lyödä propter animi teneritaten haud sustineo l. valeo ferire; miserescit me ferire, henotko anne præ sensu teneritatis a te impetras (hannon, raskin l. raskitsen), it. 2. al. *præ verecundia possum* l. *valeo*. G. ohne Gefühl der Schamhaftigkeit etwas thun mögen, en henno pudet me, hennotko sanoa anne præ verecundia vales dicere (kehtaan).

Heoinen, isen Ns. id. ac hewoinen sub hepo.

Hepakka, kan Na. *levis* l. *volubilis* mente, *petulans*, lascivus e. c. femina, G. leichtsinnig, flüchtig.

Hepo, hewon Ns. *equus*, rar. G. Pferd, inde *hypomochlion* vectis in oneribus tollendis, G. Unterlage des Hebels, *assula* sub fidibus violini, G. Steg, hepo-harakka corvus infaustus, avis, ex sono

sono hinnitui equi simili, hewonmarja bacca rosæ caninæ, hewon-hürikka l. -hierikka rumex acutus (suolakka, tuli-ruoho), hewon-häntä hippuris vulgaris.

hewoinen l. hepoinen, isen Ns. pr. dim. idem, sed usitatius, ajo-hewoinen equus vectarius, meni hewoisillen l. hewoisiin abiit ad equos afferendos, hewois-wäki equites, hewoisen kawia ungula equi, nec non tussilago (yskän ruoho), hewoisen kenkä solea equi ferrea, hewois-woonatti Abol. mango equinarius.

Hepsaan, sata l. hepsün, ua Vm. *leviter moveor* l. *volitor*, ut coma promissa euntis, G. flattern.

hepsutan, ttaa Vf. *leviter moveo* l. *agito*, G. flattern machen, unde adhibetur etiam de coitu venereo.

hepsuttelen, tella Vfr. idem.

hepsutus, uksen Ns. ejusmodi *agitatio*, G. das Flattern.

Hera, an Ns. *serum* lactis, G. Molken, hera-silmä oculus glaucus, heran-karwainen sericolor.

herainen, isen Na. *serosus, ex sero* e. c. cibus, G. molkig.

heraannun, ntua Vm. *seresco*, G. molkig werden.

Herasshödinki l. herasshöninki, ngin Ns. (Sv. Häradshöfding) *judex territorialis*, G. Unterlandrichter.

Heret, reen al. herä, än *status vigil*, G. Zustand des Wachens, unde saatti hereellen l. herällen excitavit, on hereellä l. herällä est vigil.

herään l. heräjän, rätä al. heräyn, ytä Vm. *expergiscor*, *vigil fio*, G. erwachen.

heräelen l. heräilen l. hereelen, llä Vfr. idem.

herähdän, htää Vs. pro momento l. quam *citissime expergefio*, G. auf kurze Zeit erwachen.

herätän, ttää Vf. *expergefacio*, *suscito*, G. erwecken.

herättelen, tellä Vfr. idem.

herätys, yksen Ns. *suscitatio*, G. Erweckung.

Herewä, än Na. *mollis* l. *tener* qua corpus, *impatiens* e. c. laboris, *difficilis* in convictu, G. empfindlich (herrewä).

Herhiläinen, isen Ns. *crabro*, vespæ species major, G. Horniss (hörhiläinen l. hörhöläinen)

Heri prtcl. *fere*, G. beinahe, on heri täynnä est fere plenus, vix quid deest.

Heritän, ttää V. *manu* porrecta *minor* ictum, G. mit der Hand drohen, heritän lyödä l. lyömään ferire tento, verbera intento (häristän), inde al. in genere *tento* quid, *præparo* me ad quid faciendum, G. sich anschicken (yritän), it. al. *incito* e. c. canem, G. hetzen (härsytän).

herittelen, tellä Vfr. idem.

heritys, yksen Ns. *minatio* ictus, G. Drohung zu schlagen (häristys).

Herja, an al. herjä, än Na. *infamis*, *ignominiosus*, *probrosus*, G. schimpflich, schmählich, herja-sana convicium, probrum, woi herjaa væ infausto, malitioso.

herjaan, jata al. herjään, jätä V. *convicior*, *exprobro*, contumelia afficio, ignominose vitupero, G. beschimpfen, schmähen, herjaa waimoansa uxorem suam suspicatur, contumeliose de castitate loquitur uxoris suæ, ei ole herjaamista nihil est quod exprobrari possit, herjaa tuomaria judicem rejicit.

herjaus, uksen l. herjäys, yksen Ns. *exprobratio*, *objectio*, *convicium*, G. Beschimpfung, Schmähung.

Herkeen l. herkenen, rketä l. rjetä l. retä V. *desino*, *cesso*, *desisto*, G. aufhören, ablassen (lakkaan, tauoon), sadet herkee pluvia cessat, transit, herkeemätä sine pausa, non cessans, weri herkee juoksemasta sanguis cessat fluere l. a fluxu.

herkiin, rjitä V. idem, herkii huutamasta noli clamare.

Herkin, kkimen Ns. id. ac härkäin.

Herkka, rkan al. herkkä, rkän al. herkas, rkkaan Na. *facile movendus*, *solutus*, G. leicht beweglich, leicht gerührt, herkka lukku sera facile reseranda, on herkästi kiinni solute l. leviter est clausus l. adstrictus, inde herkka nauruun l. itkuun facilis l. *proclivis* ad risum l. fletum, lehmä herkka lypsyllen vacca facilis emulctu, herkka-wetinen qui urinam retinere haud valet, herkka sydän l. -mieli mens *mollis*, animus

animus tener, herkkä tunto conscientia religiosa, scrupulosa.

herkkaus, uden al. herkkäys, yden Ns. *facilitas movendi*, *propensio* l. *proclivitas*, G. Beweglichkeit, sydämen herkkaus teneritas l. mollities mentis.

Herkku, rkun Ns. *ferculum* coenæ, *cibus delicatus*, *deliciæ*, *cupediæ*, G. Gastmahlsspeise, Leckerbissen.

herkullinen, isen Na. *delicatus* e. c. cœna, cibus, *luxuriosus* e. c. vita, G. lecker, üppig.

herkullisuus, uuden Ns. *indoles delicata*, *deliciarum usus*, vita delicata, G. Leckerheit, Ueppigkeit.

herkuttelen, tella Vfr. *delicate* l. *luxuriose edo*, sum delicatus in cibo, G. lecker schmausen.

Herko-silmä Ns. oculus *volubilis*, *venustus*, inde *deliciolum*, vox adulatorum, G. lebhaftes Auge, Augenweide.

herkottelen, tella Vfr. ejusmodi *oculis utor*, G. mit lebhaften Augen sehen.

Hermo, on al. hermu, un Ns. *ligamen* quo quid corroborandi causa conjungitur, e. c. compedes trahæ, G. Umband, inde *nervus* l. *tendo* virium in corpore, *vis*, G. Sehne, Nerv, ei ole hermoa nervo l. vi caret, it. al. hermut *organa corporis sensoria*, G. Sinneswerkzeuge (turmeet).

hermotoin, ttoman Na. car. *tendine* l. *nervo carens*, *enervis*, vigore privatus, *languidus*, *paralysi tactus* e. c. membrum, G. nervlos, erstarrt, gelähmt (herwotoin).

hermottomuus, uuden Ns. *defectus nervi* l. *virium*, indoles languida e. c. pedis, G. Nervlosigkeit, Erstarrung.

Hernet, neen Ns. 1. *pisum* sativum, G. Erbse (ristta, cfr. papu), herneen warsi l. -warpu stipula pisi, hiiren hernet cicer, inde 2. fig. wesi-hernet *gutta* l. *bulla* aquæ caduca, G. Tropfen, Bläschen, hien hernet guttula sudoris, juoksee herneisiin guttatim fluit, nec non, bullulas agit, ut vinum combustum, ottaa herneen wiinaa parum vini fruitur, antoi herneen woita paululum butyri dedit (pisara).

herneinen, isen Ns. dim. idem.

herneinen l. hernehinen, isen Na. *pisinus* e. c. cibus, *pisis abundans* e. c. ager, legumen, G. erbsen, erbsenreich.

herneellinen, isen Na. *pisa* l. *guttulas habens*, ad pisa pertinens, G. Erbsen l. Bläschen habend.

Hernä, än l. herna, an Ns. *mergus albellus* minimus, al. hernä-suorsa, G. Tauchente.

Herra, an Ns. (Sv. herre) *homo honoratior* l. nobilis, *dominus*, G. Herr, puhuu herroitsi modo nobilium loquitur, herrain-päiwät comitia, conventus optimatum delectorum, herra-mainen honoratiorum similis, sese efferens, herras-wäki honoratiores, herras-mies homo honoratior: inde Compar. herrampi nobilior, herrammin modo honoratiori.

herrainen, isen Ns. dim. idem.

herrainen, isen Na. *domino* l. honoratioribus *similis*, G. herrnähnlich.

herraus, uden Ns. *indoles honoratior*, dominatus, G. Herrnähnlichkeit.

herrailen, lla l. herroittelen, tella Vfr. *modo nobiliorum me gero*, nobiliorem me censeo, *honoratiores imitor*, G. herrnähnlich seyn (isottelen).

Herras-syöninki, ngin Ns. id. ac heras-syöninki.

Herrewä, än Na. id. ac herewä.

Herskü, un Na. *delicatus* in cibo et potu e. c. homo, G. wählerisch.

Hertan prtcl. *vix*, *difficulter*, G. kaum, hertan se lähtee.

Hertta, rtan Ns. 1. (Sv. hjerter) *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Herzfarbe, it. 2. (Sv. hjerta) *ornamentum* quodvis ad *formam cordis* contectum, G. herzförmiger Schmuck, inde herttaherra dominus ex corde l. intime amatus.

herttainen, isen Ns. dim. idem, herttaiseni *corculum* meum, amice dulcissime.

herttainen l. herttuinen, isen Na. ex corde proveniens, *animo dilectus* e. c. homo, *jucundus*, *amoenus* e. c. aër, æstas, *delicatus* e. c. cibus, G. herzlich, lieblich, angenehm.

Hertto prtcl. *pæne*, propemodum, G. wenig

nig fehlt dass, hertto että ei mene parum abeat quominus eat.

Herttu, rtun al. herttua, ua Ns. (Sv. hertig) *dux*, G. Herzog (ruhtinas), herttuakunta ducatus.

Herun, ua Vm. 1. *lac augeo*, de vaccis, G. mehrmilchend werden, lehmä heruu, it al. wesi heruu aqua *guttatim stillat*, G. tropfen.

herukka, kan Ns. Uloæ, *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (siestain, hiestan), it. Abol. *ranunculus acris* (herutin).

herutin, ttimen Ns. *pabulum* vaccæ, quo lac augeat, G. Milch mehrendes Futter, inde lehmän herutin *ranunculus acris*, G. Hahnenfuss (herukka).

herutan, ttaa Vf. *facio* ut vacca *augeat lac*, *augmentum* lactis *promoveo*, G. Milch vermehren machen, it. *minutim* stillo, *guttatim mulgeo*, G. tropfenweise melken.

heruttelen, tella Vfr. idem.

herutus, tuksen Ns. *actus* lactis augendi l. mulgendi, G. Vermehrung der Milch, das Melken.

Herwotoin, ttoman Na. car. id. ac herwotoin.

Heráän, rätä V. vide sub heret.

Hetara, ran Ns. *colymbus auritus*, avis (uikku, korri, ketara)

Hetet, hetteen al. hettiet, ieen Ns. Botn. *scaturigo* fontis, *fons*, *stagnum*, locus paludosus, G. Quellader, Sumpf, it. Sav. *cataracta* fluvii, G. Wasserfall.

hetteinen l. hettehinen, isen Na. *scaturiginosus*, *stagnosus* e. c. terra, G. voll Wasseradern, sumpfig.

Heti l. hetihi prtcl. *mox*, *statim*, G. bald, sogleich, heti-kohta confestim, ei heti haud cito (häti), it. al. *vix*, G. kaum, heti läksi.

hetas, ttaan l. taan Na. qui *mox* et *facile* quid *agit*, *facilis*, *levis*, G. sogleich bereit, hetas uskomaan credulus, hetas uusillen novi curiosus.

hettaus, uden Ns. *indoles* animi *levis*, mox et facile quid agens, *levitas*, *facilitas*, *credulitas*, *curiositas*, G. Bereitfertigkeit, Leichtgläubigkeit, Neugier, hyvin hettaudesta curiosus interrogavit.

Hetki, ken Ns. pr. momentum temporis, *hora*, G. Stündchen, Stunde, hetkeksi per horulam, hetki-kello horologium (tiima, tunti).

hetkinen l. hetkuinen, isen Ns. dim. idem.

hetkittäin prtcl. *per intervalla* temporis *parva*, *interdum*, G. stundenweise.

Hetkun, ua Vm. *oscillo*, *pendens moveor*, instar paludis l. argillæ, G. schaukeln, schwingen (hilkun, heikun), inde hetkun hetkunassa luxuria abundo.

hetkuna, an Ns. *motus pendens* l. oscillans, G. das Schwingen.

hetkutan, ttaa Vf. *moto* pendulum quid, G. schwenken.

Hetuli, in Ns. homo *pannosis* l. *laceratis* indutus *vestibus*, G. Lump.

Hewellän, ltää V. *adamo*, *blandior*, insinuo me, G. sich einschmeicheln.

Hewiä, än Na. *mollis*, *lascivus* e. c. homo, G. weichlich, al. *pollutus* e. c. vestis, G. besudelt

Hewi, in Ns. id. ac hawi, ei hewillä vix, difficulter, hewillä mox, facile.

Hewoinen, isen Ns. vide sub hepo.

Hia, an Ns. hiotan, ttaa Vf. id. ac hiha, hihoitan.

Hidas, taan Na. *tardus* e. c. cursus, haud promtus, lente procedens, G. langsam, hidas työ labor *segnis*, difficilis, tekee hitaaksi *inertem* reddit, hidas wihaan tardus ad iram, tolerans, hitaasti tarde, hitaammin tardius, hitaimmin tardissime.

hitainen, isen Na. dim. idem.

hituri, rin Ns. *tardus homo*, *equus* etc. G. langsamer Mensch l. Pferd.

hiturainen, aisen *nonnihil tardus*, G. etwas langsam.

hitaus, uden Ns. *tarditas*, *inertia*, G. Langsamkeit.

hiden prtcl. *tarde*, G. langsam.

Hidin, tiä V. vide sub hitiä.

Hieho, on Ns. *juvenca*, G. Quene (hehko).

Hiekka, kan Ns. Sav. id. ac hieta.

Hiekku, kun Ns. id. ac hehku.

Hiemailen, lla Vfr. id. ac hewellän, kosa hiemailee.

Hieno, on Na. ad tactum *mollis* et *lenis* e. c. linum, pannus, lana, farina, inde *tenuis*, *subtilis* e. c. filum, ager glæbis

glæbis carens, *haud durus* e. c. ferrum, acies facile hebescens, *mollis*, cute nimis tener e. c. homo, G. weich, fein, hieno lapsillensa indulgens liberis suis, hieno-helma femina subtilibus induta vestibus.

hienoinen, isen Na. dim. idem.

hienolainen l. hienukainen, isen Na. *leniusculus*, G. etwas weich l. fein.

hienous, uden Ns. *indoles mollis*, *lenis*, *subtilis* etc. *lenitudo*, *mollitudo*, *subtilitas*, G. Weichheit, Feinheit.

hienoomuun, ntua al. hienoun, uta Vm. *lenis* l. *mollis* l. *subtilis fio*, *mollesco*, duritatem amitto, ut ferrum in igne, G. weich l. fein werden.

hienonen, hienota Vm. idem.

hienonnan, ntaa al. hienotan, ttaa Vf. *lenem* et *mollem* l. *subtilem reddo* e. c. agrum, *lenio*, *emollio*, G. weich l. fein machen, erweichen, hienotan ohria hordeum contundo l. molo.

hiennän l. hienennän, ntää Vf. idem, hientää maarat pericula minuit, hiennän ohria.

hienontelen, nnella al. hientelen, nnellä Vfr. idem.

Hieputan, ttaa Vf. *scabo*, *tero*, *frico*, G. schaben, kana hieputtaa maata gallina terram unguibus fodit (kaaputan), inde karhu juoksee hieputtaa ursus lente currit qs. terram fricans.

hieputtelen, tella Vfr. idem.

Hieron, oa V. 1. *impurum reddo*, *polluo*, *contamino*, G. besudeln, lapsi hieroi itsensä puer sese cacando inficiebat, wares l. käki hieroi minun cornix l. cuculus me fascinavit, qs. cantu polluit, it. 2. al. id. ac hierrän, al. 3. id. ac hiistän.

hieroilen, lla l. hierelen llä Vfr. idem.

hierous, uksen Ns. *pollutio*, *contaminatio*, G. Besudelung.

hierellys, yksen Ns. idem.

hieroun, uta al. hieroonnun l. hierounnun, ntua Vm. *polluor*, *contaminor*, G. besudelt werden, it. al. id. ac hierryn.

hierin, imen Ns. *rudicula*, qua puls coquenda emovetur, G. Quirl.

Hierrän, rtää al. hieron, oa V. *manibus frico*, *defrico*, *tero*, G. reiben, hierrän l. hieron käsiäni manus confrico, hierrä l. hiero lika waatteesta fæcem defrica ex veste, hierrän nahkaa corium fricando subigo l. præparo, hierrän maltaita hordeum maceratum circumagendo manibus emoveo, hierrän puuroa pultem coquendam rudicula emoveo l. circumago, hierrän rikki minutatim contero, hepo hiertää mesi-heiniä equus trifolia dentibus terit.

hiertelen, rrellä l. hierelen, llä Vfr. idem.

hierustelen, lla Vfr. idem.

hierryn, rtyä al. hieroun, uta Vm. *fricor*, *fricando teror*, G. gerieben werden.

hierreennyn, ntyä al. hierretyn, ttyä Vm. idem.

hierret, rteen Ns. *floccus*, l. *pædor* convolutus, qui fricando exteritur, G. das Losgeriebene, it. al. lumi-hierret *acervus* nivis *convolutus*, G. walzenförmiger Schneehaufen.

Hierta, rran Ns. *cos* l. *pumex*, al. hiertakiwi, G. Schleifstein.

Hies, eksen Ns. (qs. ab. hiki) *betulæ species*, G. Birkenart (hiki-koivu), al. hiekset betulæ ejusmodi frondes.

Hiestain, amen al. hiestana, an Ns. Botn. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (kolli, siestain).

Hiestan, aa V. *scabo*, *frico*, G. schaben.

Hiester, ren Ns. *salix* l. salicis species, G. Weidenart.

Hieta, dan Ns. *arena*, *sabulo*, G. Sand (hiekka), hieta-kangas campus sabulosus, hieta-jywä granum arenæ.

hietainen, isen Na. *arenosus*, *sabulosus* e. c. humus, ager, G. sandig.

Hietras, aan al. hietra, an Na. *acutus* e. c. dens, *subtilis* e. c. cuspis, G. scharf, spitzig (teräwä).

Hiewukka, kan Na. *tenuis*, *imbecillis*, *infirmus*, G. schwach, dünn (hieno, ohut).

hiewerainen, isen Na. idem, hiewerainen pelkwa.

Hiha, an al. hia, an Ns. *manica* vestis, G. Ärmel, on hihoillansa est indutus sine amiculo ita ut manicæ indusii appareant, hiha-puoli vestis non nisi unam habens manicam.

hihainen l. hiainen, aisen Ns. dim. idem, on hihaisillansa.

hihallinen l. hiallinen, isen Na. *manicis instru-*

structus e. c. vestis, ad manicas pertinens, G. Ärmel habend.

hihoitan l. **hi'oitan**, ttaa Vf. *manicas* vesti *adapto*, *manicis instruo*, G. mit Ärmeln versehen.

Hihdan, **htua** Vm. *halitu privor* e. c. ex labore, *suffocor*, defectu respirationis *labor*, G. keichen, ersticken.

Hihdán, **htää** V. *soleis ligneis* longioribus *incedo* l. *proveho*, G. auf Schneeschlittschuhen fahren, inde *festinanter procedo*, **hihdä hiljain** l. **hiljallesi** festina lente.

hihto, **hdon** Ns. *cursus* l. *actus* incedendi ejusmodi soleis, G. Schneeschlittschuhfahrt, **hihto-mies** vir ejusmodi soleis utens, venator.

hihdätän, **ttää** Vf. *facio* l. *curo ut quis* ejusmodi soleis *vehatur*, G. mit Schneeschlittschuhen fahren lassen.

Hihna, **an** Ns. *lorum coriarium*, *corrigia*, G. Riem, inde pl. *loramenta subjuga*, **hepo on hihnoissa** equus est currui adjunctus, it. **peuran hihna** *habena* rangiferi, G. Riemseil.

hihnainen, **isen** Na. *loreus*, *loris frequens*, G. von Riemen, voll Riemen.

hihnustan, **aa** l. **hihnutan**, **ttaa** V. 1. *loris instruo* e. c. currum, jumentum currui *adjungo*, inde ad iter l. laborem me sensim *præparo* l. *accingo*, G. beriemen, vorspannen, zurüsten, 2. *moror*, *cunctor*, tarde procedo, G. zaudern.

hihnustelen, **lla** l. **hihnuttelen**, **tella** Vfr. idem, max. cunctor.

hihnustus, **uksen** Ns. ejusmodi *instructio*, *adjunctio*, *præparatio*, G. Vorspannung, Zurüstung, it. *cunctatio*, G. das Zaudern.

Hiiaan, **hiiata** V: 1. *fallo*, *decipio*, *frustror*, G. hintergehen, täuschen, **lupasi waan hiiasi** promisit sed promissis haud stetit, **hiiasi aikaa** tempus fefellit, **näköni hiiaa** visus me fallit, visu deficior, **jos hiiannee** quod si præter spem exciderit, si frustretur nos, inde **hiiaan hewoisia** equos *mangonizo* et *permuto*, G. tauschen, it. 2. **hiiaan heitä** *remoror* l. *detineo* eos, G. verzögern, **jos hiiannee** si remoratur.

hiiaelen l. **hiiailen**, **lla** Vfr. idem.

hiiaus, **uksen** Ns. *frustratio*, *permutatio*, *moratio*, G. Täuschung, Tauschung, Verzögerung.

hiiaari, **in** Ns. *frustrator*, *mango* equinarius etc. G. Täuscher, Tauscher.

hiiannun, **ntua** l. **hiiaun**, **uta** Vm. *fallor*, *decipior*, spe frustror, G. hintergangen l. getäuscht werden, it. *remoratus fio*, G. verzögert werden.

Hiili, **len** Ns. *carbo*, *pruna*, G. Kohle, **tulee hiilellen** carbonescit, **hiili-kola** l. **-koukku** l. **-hanko** furca carbonaria, rutabulum, **hiilis-keko** congeries prunarum, **hiilis-kakku** panis in prunis coctus.

hiilinen, **isen** Na. *carbonibus frequens* e. c. locus, *ex carbone*, G. von Kohlen, kohlenreich.

hiilikko, **kon** l. **hiilistö**, **ön** l. **hiilusto**, **on** l. **hiilusta**, **an** Ns. *congeries carbonum*, *acervus prunarum*, G. Kohlenhaufen.

hiilus, **uksen** Ns. idem, al. *locus* ubi prunæ colliguntur.

hiilikka, **kan** l. **hiilikko**, **kon** Ns. *panis* l. *rapa* inter prunas assa, G. auf Kohlen gebratenes Brod l. Rübe.

hiilitär, **ttären** Ns. Run. *femina* l. *famula* mythol. *carbonaria*, G. mythol. Feuervorsteherinn.

hiilustan, **aa** V. *carbones* l. *prunas congero* l. *emoveo*, G. Kohlen umrühren.

hiilustus, **uksen** Ns. *prunarum subversio*, G. das Umrühren der Kohlen.

hiilun, **ua** Vm. *luceo* l. *flammo* ut prunæ, *micans splendeo*, G. schimmern, glimmern.

hiilo, **on** Ns. *bos nigri coloris*, G. kohlenschwarzer Ochs, it. *nigrum* l. *ustum quidvis* e. c. rapa assa.

Hiippa, **pan** Ns. 1. *indumentum capitis ornatius*, *infula* honoratiorum nec non feminarum, max. *tiara episcoporum*, G. zierlicheres Kopfzeug, Bischofsmütze, unde **hiippa-kunta** diœcesis episcopalis, it. 2. *ludi genus* cursorii, circa Aboam tempore vernali solitum, G. eine Art Rennspiel, **juosta hiippaa**, it. 3. id. ac **hippa** epithet. mythol.

hiippoinen, **isen** Ns. dim. idem.

hiippainen, **isen** Na. id. ac **hippainen**.

Hiip-

Hiipsotan l. **hiipsutan**, ttaa V. id. ac hipsutan.

hiipsottelen l. hiipsuttelen, tella Vfr. idem.

Hiiri, ren Ns. *mus* musculus, G. Maus, karja-hiiri sorex, koto-hiiri mus domest. iso-hiiri mus ratus, hiiren-haukka strix scandiaca, hiiren hernet l. -kaura l. -papu vicia cracca, cicer, hiiren korwa hieracium pilosella, hiiren häntä myosurus, hiiren-porras id. ac sanan-jalka, hiiren-karwainen murini coloris, lehti on hiiren korwalla frondes sunt magnitudine auris murinæ, hiirenlauta muscipula, al. assis sub horreis introitum murium prohibens.

hiirinen, isen Ns. dim. idem.

hiirinen, isen Na. *muribus abundans*, G. mäusereich.

hiirelä, än Ns. *statio murium*, domus l. villa muribus infesta, G. Aufenthaltsort der Mäuse.

hiirakko, kon l. hiirikka, kan l. hiiro, on Ns. *murini coloris* max. *equus*, G. mausfarbenes Pferd.

Hiiskun, ua V. *mutio*, *musso*, *mussito*, G. mucken, mucksen, en tohdi hiiskua, it. al. hiilet hiiskuwat prunæ flammant, G. glimmen (hiilun).

hiiskahdan, htaa Vs. *semel* et *subito mussito*, G. hastig aufmucksen.

hiiskutan, ttaa Vf. *mutire facio*, G. mucksen machen, minua hiiskuttaa ad mussitationem moveor, it. al. id. ac huiskutan.

Hiisi, hiiden Ns. 1. *gigas* l. genius mythol. *robustus* et *maleficus*, in montibus et silvis commorans, filius του Kalewa, unde hodie *genius malus*, diabolus, hiiden wäki familia του hiisi, hodie dæmones, pl. hiidet *mali genii*, *spectra*, *feræ rapaces*, 2. *domus* του hiisi (hiitola), mene hiiteen abeas in domicilium mali genii, orcum, hiidestäkö tuli erebone emersit, hiiden kiukaat l. -pesät acervi lapidum in silvis obvii, hiisi-haukka falco gentilis, §. 3. on hywällä hiidellä longe abest, longa interest *distantia*.

hiitto, ton l. hiitola, an Ns. *domicilium* mythol. του hiisi, inde hodie fig. *locus malorum geniorum*, *dæmonum*, G. Wohnung des Hiisi, Aufenthaltsort der bösen Geister.

hiitolainen, isen Na. ad familiam pertinens του Hiisi, *hujus famulus*, G. Hausgenosse des Hiisi.

Hiistakka, kan Ns. *motacilla oenanthe*, G. Weissschwanz.

Hiistän, ää V. *liceor* l. *licitor*, mercaturam præparo, convenire conor de pretio, G. bedingen (hieron), hiistän hewoisen kauppaa, inde in genere *præparo*, *præmolior* quid, G. vorbereiten.

hiistelen, llä Vfr. idem, max. præparo.

hiistet, steen Ns. *licitatio*, *præparatio*, G. das Bedingen, Vorbereitung.

Hiiwa, an Ns. 1. *humulus lupulus*, G. Hopfen (humala), inde on hiiwassa l. hiiwoissa est ebrius, ebrietate furibundus, tuli hiiwaan ebrius est factus, mene hiiwaan abeas in locum ebriorum, 2. al. *humulus excoctus* fæce l. fermento commixtus, G. mit Hefe vermischter Hopfen, 3. Wib. Sav. *fæx* l. *fermentum* G. Hefe.

hiiwainen, isen Na. *lupulis* l. *fæce mixtus* e. c. potus, G. mit Hopfen l. Hefen vermischt.

hiiwaan, wata V. *lupulos* l. *fæcem* potui *immisceo*, G. Hopfen l. Hefen einmischen, it. *abundanter poto*, *potulentus vivo*, G. sich berauschen, in Sause u. Brause leben.

hiiwailen, lla Vfr. idem.

Hiiwin, piä V. *lente* l. *timide procedo*, instar felis, *tacite* et *simulate* me gero, G. heranschleichen, leise gehen.

hiiwistelen, llä al. hiiwuttelen, tella Vfr. idem.

Hiki, hi'en Ns. *sudor* exhalans, G. Schweiss (ihwi), on hi'essä sudore fluit, hiki-läpi l. -reikä porus sudoris, hiki-liha tendo in cervice bovis robustior, inde hiki on tehdä multi est sudoris facere, ne audeas, minandi formula.

hikinen, isen Na. *sudorus*, *sudore plenus* l. *humidus*, *sudans* e. c. homo, vestis, humus, G. schwitzig.

hios, oksen Ns. *calor* balnei *sudatorius*, G. Schwitzbad.

hikoon, hiota V. *sudo, desudo*, ut equus, G. schwitzen, pääni hikoo.
hikoilen, hikoilla l. **hioilla** Vfr. idem.
hikoun, uta Vm. *sudorus* l. *subhumidus fio*, G. schwitzig werden, heinät hikouwat fœnum compactum madefit.
hiotan l. **hiwotan**, ttaa al. **hioistan**, aa Vf. *sudare facio*, sudorem elicio l. promoveo, G. zu schwitzen bringen, Schweiss treiben, minua hiottaa sudore fluo, seinää hiottaa paries humiditate (qs. sudore) est obductus, päiwä hiwottaa lumen sol vernalis nivem humidam reddit, sensim liquefacit, cfr. sub hion l. hiwon et hiwun.
hiotun, ttua Vm. *sudorus fio, madesco*, G. schwitzig werden, lumi hiottuu nix sensim liquescit.
hiotus, uksen Ns. *sudatio*, G. das Schweisstreiben.
Hikka, kan al. **hikko**, kon Ns. (Sv. hicka) *singultus*, G. das Schluchzen, Schlucken (nikutus).
hikkaan, kata V. *singulto*, G. schluchzen.
hikotan, ttaa Vf. *singultum moveo*, G. zu schluchzen bringen (nikutan), minua hikottaa singultum mihi movet, singultio.
Hila, an Ns. *porta* sæpis *ductilis* et clathrata, G. Heck.
Hilaan, lata V. 1. *ludibundus strepo, lætus tumultuor* l. lascivio, G. freudig lärmen, rasen, muthwillig hüpfen, it. 2. al. *tarde progredior, moleste prorepo* l. me qs. protraho, G. langsam fortschreiten (hinaan), it. 3. al. *cupide sector* l. *studeo*, ut quid adsequar, G. gierig nachstreben.
hilaus, uksen Ns. *strepitus lusorius, lenta provectio, cupida consectatio*, G. freudiges Lärmen, langsames Fortschreiten, gieriges Nachstreben.
hilastan, taa V. *strepens ludo*, ut pueri, G. rasen, spielen.
hilastus, uksen Ns. *ludus strepens*, G. das Spielen.
Hilas, aan Na. *lubricus* e. c. glacies, G. glatt.
Hilja, an Na. *status* rei 1. qua motum *quietus* l. *lentus*, tarde procedens, 2. qua vocem *tacitus* l. *taciturnus*, haud strepens, 3. Abol. qua tempus *serus, serotinus*, G. still, sacht, spät. Nominat. non nisi in compos. occurrit e. c. hilja-mielinen animo quietus, tranquillus: ceteri Casus adverbiascunt e. c. ole hiljan l. hiljain l. hiljaa l. hiljaksesi l. hiljallesi sis quietus l. taciturnus, ne strepas nec loquaris, juokse hiljallensa l. hiljaksensa l. hiljoiksensa l. hiljoillensa l. hiljaan l. hiljoin l. hiljan l. hiljaa l, hiljain tacite l, lente currit, hiljemmin tardius l. magis tacite et lente, it. Abol. hiljain ja warhain sero et mane, tuli hiljaan l. hiljain l. hiljan sero venit, nyt hiljan l. hiljain nuper, haud ita pridem, hiljemmin serius.
hiljainen, isen Na. *quietus, lentus* qua motum, it. *tacitus* l. *taciturnus* qua vocem, it. Abol. *serus* l. *serotinus* qua tempus, G. still, sacht, spät, hiljainen mies homo modestus, haud strepens, lente procedens, haud loquax, sero adveniens, hiljainen wasikka Abol. vitulus versus æstatem partus, hiljainen kylwö sementis serotina, hiljaisesti tarde, tacite, sero, hiljaisemmin tardius, serius, nyt on hiljainen jam serum est.
hiljaisuus, uuden Ns. *indoles* rei *tranquilla, lenta, modesta, tacita* l. non strepens, *sera* l. *serotina; tarditas, modestia, taciturnitas, seritas*, G. Stillheit, Sachtheit, Spätheit.
hiljakko, kon Ns. pr. tempus *nuper* præterlapsum, sed inus. unde Abol. tuli hiljakkoon l. hiljakkoin nuper advenit, G. vor Kurzem, ei hiljakkoon haud nuper.
hiljenen, jetä Vm. *quiesco* e. c. ventus, *fio tranquillus* l. *tacitus* ut mare, furor, strepitus, *moderor*, Abol. *serotinus fio*, ut tempus, G. still, sacht, spät werden.
hiljastun, ua Vm. idem, inde *sero venio*, kylwö hiljastui sementis fit serotina.
hiljennän, ntää Vf. *quiescere facio, modero, modestum reddo, coërceo, cohibeo*, G. stillen, zu Stillseyn bringen.
hiljatan, ttaa Vf. idem, rar. inde hiljattain *tarde, lente, sero*, G. langsam, spät.
Hiljun, ua V. *hinnio*, ut equus, G. wiehern

hern (hirnun', karjun), inde fig. *cachinno*, G. laut auflachen.
hirjuna, an Ns. *hinnitus*, G. Gewieher.
Hilkku, kun Ns. *vitta* l. *calantica lintea* mulierum et puerulorum, G. leinwandnes Kopfzeug (hillikka), it. al. Na. *celer*, *velox* e. c. homo, G. schnell, flink (nopia, wilkas).
Hilkutan, ttaa V. *sonum moveo clare crepentem*, ut faber lente cudens, G. klingend knecken (kilkutan).
Hilla, an Ns. Botn. *rubus chamæmorus*, maturus et mollis, G. reife Moltebeere (walokki, lakka, cfr. muurain), it. al. id. ac hillo, it. Abol. *tabes* nivis *aquosa*, G. Schneebrei (hyhmä).
hillainen, isen Na. *chamæmoris abundans* e. c. locus, G. reich an Moltebeeren it. Abol. *tabe* nivis *plenus*, G. voll Schneebrei.
hillaannun, ntua Vm. *maturesco* l. *mollesco*, de chamæmoris, G. reif werden, it. Abol. in *tabem resolvor*, *tabesco*, de nive, G. breiicht werden.
Hillerwo, on Ns. *femina* mythol. in silvis obvia, G. Mythol. Waldfrau.
Hillikka, kan Ns. id. ac hilkku, al. id. ac hillukka l. lillukka.
Hillitsen, itä al. hillon, ltoa V. *coërceo* e. c. equum furentem, tumultum, *cohibeo* e. c. cupidines, linguam blaterantem, *sedo*, G. zügeln, dämpfen, stillen.
hillitys, yksen Ns. *coërcitio*, cohibendi actus, G. das Dämpfen l. Zügeln, hillitysneuwot instrumenta coërcendi, impedimenta.
hillitöin l. hillimätöin l. hillitsemätöin, ttömän Na. carit. *coërceri nescius*, *petulans*, *licentiosus*, *effrenatus*, G. zügellos.
hillimättömyys l. hillitsemättömyys, yyden Ns. *petulantia*, *licentia*, G. Zügellosigkeit.
Hillo, on Ns. 1. *puls* baccarum, G. Beermus (hilla), it. 2. Abol. Nyl. *frustum glaciei* l. *glacies confracta*, tempore vernali in fluviis profluens, G. Eisscholle.
hilloon, llota V. *contundo* et *condio baccas*, G. Beeren zerquetschen u. einmachen, it. al. hilloon waatteeni vestes meas *sero*, *lacero*, G. zerfetzen.
hilloonnun, ntua Vm. *puls fio*, in pultem vertor, ut bacca, G. zerquetscht werden, it. al. *laceratus* l. *tritus fio*, ut vestis, G. zerfetzt werden.
Hillon, ltoa V. id. ac hillitsen.
Hillu, un Ns. id. ac hilla, al. id. ac hillo.
hillukka, kan Ns. *rubus saxatilis* (lillukka).
Hilpa, lwan Ns. *floccus* e. c. nivis, *frustulum*, G. Schneeflocke.
Hilpaisen, sta V. *subito* et *vi seco*, G. hastig einschneiden, weitsi hilpasi culter subito laceravit, vulneravit (hilwon).
Hilpori l. hilpuri, in Ns. (Sv. hillebord) *lanceæ* species, G. Hellebarde.
Hilpiä, än Na. Botn. *celer*, *velox*, *alacer* e. c. homo, juvenis, *strenuus*, G. schnell, hurtig, gelenksam (ryöpiä, rawakka), mies hilpeemmälläänsä vir in vigore suo optimo, hilpiästi celeriter, alacriter.
Hilset, een Ns. pl. hilseet *lamellæ ferri* in cudendo decidentes, G. Eisenplättchen (silat l. silut).
Hilukainen, isen Ns. *tranquillus* l. *quietus* e. c. animus, G. ruhig, still (hiljainen).
Hilwon, lwoa V. id. ac hilpaisen, sed de actu continuo.
Himarran, rtaa al. himaroitsen, ita V. *titillatu afficior*, *stimulor* l. irritor sensu svavi, *delector*, G. gereizt werden, sydän himaroitsee cor l. mens voluptate titillatur, cupidine ducitur, allectatur.
himartelen, rrella Vfr. idem.
Himarret, rteen al. himartet, rtteen Ns. *polypodium* vulgare, G. Steinwurz, himartteen juuri.
Himiä, än Na. *subobscurus* e. c. dies, colore *fuscus*, haud vividus, haud clarus e. c. speculum, oculus *hebes*, G. dunkel, himiä kirja liber, litterarum confusione, lectu difficilis.
himmet, een Na. idem, himmeesti subobscure.
himmi, min Ns. *obscuritas*, max. *hebetudo* oculorum, G. Dunkelheit, it. al. Na. id. ac himiä, silmät owat himmit.
himu, un Ns. idem, max. *crepusculum*, G. Dämmerung.

himeys,

himeys, yden Ns. *indoles subobscura*, G. Dunkelheit.
himennän l. himmennän, ntää Vf. *obscuro*, *fusco*, subobscurum l. fuscum reddo e. c. oculos, diem, G. verdunkeln.
himitän l. himmitän, ttää Vf. idem.
himennyn l. himmennyn, ntyä Vn. *subobscurus* l. *fuscus fio*, G. dunkel werden.
Himo, on Ns. *appetitus* e. c. cibi, *cupido*, *affectus*, desiderium vehemens, G. Begierde, himon peräötä pro lubitu, himo=ruoka cupediæ.
himoinen, isen Na. *cupidus*, *appetitu* l. *cupidine ductus* e. c. homo, G. begierig.
himollinen, isen Na. idem, it. *appetendus*, *expetendus*, *sapidus* e. c. cibus, G. begehrig, begehrlich.
himokas, kkaan Na. idem.
himoon, mota l. himoitsen, ita V. *appeto*, *affecto*, *concupisco*, vehementer desidero, G. begehren.
Hin prtcl. enclit. id. ac kin, minähin pro minäkin.
Hina, an Ns. 1. *restis* ex cortice tiliæ, G. Baststrick, it. al. *avena* l. *arundo maritima*, G. Strandhafer.
Hinaan, nata V. *moleste traho* l. *tollo* quid, *difficulter veho*, G. langsam fortschreiten l. fortschleppen.
hinaus, uksen Ns. ejusmodi *molesta* l. *difficilis vectio*, *sublatio*, G. langsames Fortschreiten.
Hinkalo, on Ns. 1. *cubile* pecudum in bovili, *præsæpe*, G. abgesonderter Raum für jedes Stück Rindvieh in den Ställen, it. 2. Sav. jywä=hinkalo *cumera* frumenti in granariis, G. Kornbehältniss.
Hinku, ngun Ns. *tussis sicca* l. anhela, *asthma cum raucitate*, al. hinku=yskä, G. trockner Husten, Keichhusten mit Heiserkeit.
hinkuinen, isen Na. ejusmodi *tussi laborans*, *raucus*, G. trocken hustend, heiser.
hinguun, nkua V. *rauce tussio*, G. keichend husten, härkä hinkuu bos rauce boat.
hinkaisen, sta V. *rauca voce cano* l. loquor etc. G. heiser singen.

Hinkkaan, nkata al. hinkaan, ngata V. *frico*, *scabo*, instar equi, vaccæ, G. schaben.
Hinkki, nkin Ns. id. ac purakas.
Hinta, nnan Ns. *pretium* rei emendæ, æstimandæ, solvendæ l. redimendæ, G. Preis, Werth, ohra on hinnassa hordeum est in pretio i. e. care venit, halpa hinta pretium parvum.
hinnallinen, isen Na. *pretium habens*, ad pretium pertinens, G. Preis angehend l. habend.
hinnatoin, ttoman Na. carit. *nullius pretii* e. c. merx, it. *pretii* solvendi *impos* e. c. homo.
Hintsaan, sata V. *sublevando porto*, ut mater infantem manibus, *moleste* et vacillans *traho*, G. mit Mühe tragen l. fortschleppen.
Hintu, nnun al. hinto l. hinnu, nnon Na. usu *tritus* e. c. vestis, *lævis*, *tenuis*, *subtilis*, G. abgenutzt, abgeglättet, dünn, fein (hentu), hinno=saha serra dentibus subtilioribus.
hinteröinen, isen Na. idem, (pienoinen, rahtuinen).
Hion l. hiwon, oa V. *cote subigo*, *acuo*, aciem excito, *polio*, G. schleifen, schärfen, cfr. hiwun.
hiotan, ttaa Vf. *acuere facio*, *polire sino*, G. schleifen lassen, cfr. sub. hiki.
Hipet, ppeen Ns. max. pl. hippeet *frustula*, *minuta varia*, G. Bisschen, ruan hippeet deliciæ minutæ, mensa secunda, lumen hippeitä flocculi nivis.
hipalet, een Ns. idem, waatteen hipalet, ei hipalettakaan ne hilum quidem.
Hipertelen, rrellä Vfr. *lente* et *moleste incedo* l. *ito*, G. langsam u. schwerfällig gehen.
hipottelen, tella Vfr. idem.
Hipiä, än Ns. *aculeus* apis l. vespæ, G. Stachel.
Hippa, pan Na. *mollis*, *flexibilis*, *velox*, *alacris* e. c. vir, G. weich, gelenksam, schell, al. *urbanus*, *facetus*, *benignus*, G. geschickt, artig, gewogen, inde epithet mythol. του Tapio, e. c. metsän hippa benigne et facete Faune.
hippiä l. hipiä, än Na. idem.
hippoinen l. hipoinen, isen Na. dim. idem.

Hippi,

Hippi, pin al. hipiö, ön Ns. *vitta* l. *calantica* mulierum *lintea*, G. Haube, Schleier.

Hipsutan, ttaa V. *lento* et *levi gradu* l. vacillans *incedo*, ut pueruli, mus, G. schleichen, watscheln (hiperteleu, hipotteleu).

hipsutteleu, tella Vfr. idem, hiiri hipsuttelí.

Hirmu, un Ns. *terror*, *horror*, G. Schreck, Schauder, Grausen, annan l. näytän hirmua terrorem injicio, hirmu-kourat pugni valide contundentes l. comprimentes.

hirmuinen, isen Na. 1. *terribilis*, *horribilis*, *horridus*, *horrendus*, *atrox*, *dirus*, G. schrecklich, schauderhaft, graus, grausam (hirwiä), it. 2. Abol. *valde magnus*, G. sehr gross.

hirmullinen, isen Na. idem.

hirmuisuus l. **hirmullisuus**, uuden Ns. *indoles terribilis* l. *horrida* l. *dira*, *atrocitas*, G. Schrecklichkeit, Schauderhaftigkeit, Grausamkeit.

hirmutan l. **hirmoitan**, ttaa V. *terreo*, *terrifico*, terrorem incutio, *horrore perfundo*, G. erschrecken, schaudern machen, Schauder erregen, unde minua hirmuttaa horrore perfundor i. e. horreo (hirwitän).

hirmutus l. **hirmotus**, uksen Ns. *actus* terrorem l. horrorem injiciendi, G. Erschreckung, Schaudererregung.

hirmustun, ua Vm. 1. *terreor*, *horresco*, G. erschreckt l. schaudernd werden, it. 2. *terribilis* l. *horribilis* l. *atrox fio*, irâ *excandesco*, animo valde exacerbor, G. schrecklich l. schauderhaft l. grausam l. erbittert werden.

Hirnun, ua V. *hinnio*, de equis, G. wiehern (hiljun), inde *immodice cachinno*, G. laut auflachen.

hirnuskelen, lla l. **hirnuskentelen**, nnella Vfr. idem.

hirnunto, nnon Ns. *hinnitus*, *cachinnus*, G. Gewieher.

hirnutan, ttaa Vf. *hinnire facio*, cachinnare sino, G. zu wiehern bringen, wiehern lassen.

hirnutus, tuksen Ns. *irritatio* ad hinniendum, G. Anreizung zu wiehern.

Hirsi, rren Ns. 1. arbor l. truncus major construendis ædificiis aptus, *tignus*, *trabs*, G. Balken, Zimmerstück, hirsimetsä silva ejusmodi arboribus frequens, inde 2. hirsi l. hirsi-puu *patibulum*, crux suspendendis maleficis etc. G. Galgen, waras on hirressä.

hirsinen, sisen Ns. dim. idem.

hirsinen, sisen Na. *trabibus* l. *tignis frequens* l. abundans e. c. silva, *ex trabe factus* e. c. paries, G. balkenreich, von Balken.

hirteinen, eisen Ns. *furcifer*, G. Galgenschelm, it. al. *lictor*, *carnifex*, G. Henker (hirttäjä).

hirtän, ttää V. *in patibulo* de collo *suspendo*, G. henken am Galgen, inde *strangulo suspendendo*, G. durch Aufhängen erwürgen.

Hirstoinen, isen Ns. vide sub hirwi.

Hirsu, un Na. *desiderio mugiens* e. c. vacca vitulo suo privata, G. sehnlich nachbrüllend.

hirsun, ua V. *desiderio mugio*, G. sehnlich nachbrüllen.

Hirun, ua al. hiruan, uta V. id. ac hirnun, max. immodice cachinno.

Hirwi, wen Ns. cervus *alces*, G. Hirsch, hirwen juuri inula helenium, hirwen nurmi l. -takku carex minima fœnisecibus valde molesta (juosin-parta), hirwi-tarhaiset id. ac hirweiset.

hirwinen l. **hirwoinen**, isen al. hirstoinen, isen Ns. dim. idem.

hirwinen l. **hirweinen**, isen Na. *alcibus frequens* e. c. silva, G. hirschreich, hirwinen hepo equus alci similis qua velocitatem, inde pl. hirweiset ludi genus puerilis circa Aboam usitati.

hirwas, aan Ns. *rangifer mas*, G. männliches Rennthier (urakka, cfr. purtu, wuorsu).

Hirwiä, än Na. *valde deformis*, adspectu tæterrimus, *horrendus* l. *horribilis*, *atrox*, *dirus*, G. sehr hässlich, schrecklich, graus (hirmuinen).

hirwiö, ön *horror*, G. Schreck, Grausen (hirmu), it. al. Na. id. ac hirwiä.

hirweys, yden Ns. *indoles* horrida l. atrox, G. sehr hässliche, schreckliche, grause Beschaffenheit.

hirwin,

hirwiä, wiä al. hirwiän, witä al. hirween, wetä V. 1. *horreo*, *horresco*, horrore perfundor, G. schaudern, grausen, pahat henget hirwiäwät, hirwiten horrendo, inde 2. Sav. Carl. *sine horrore audeo* l. præ horrore *valeo*, G. ohne Grausen etwas thun mögen, dürfen, wagen, hirwiätkö mennä an præ horrore vales l. potes ire, en hirwiä katsoa propter horrorem haud audeo prospicere.

hirwitän, ttää Vf. *horrorem injicio*, horrore perfundo, G. Schauder l. Grausen erregen (hirmutan), inde minua hirwittää horrore afficior i. e. horreo, hirwittää katsoa jyrkkään perhorresco l. stupeo prospiciens in præcipitium.

hirwitys, yksen Ns. *horroris injectio*, inde *horror*, G. Erregung des Grausens, das Grausen.

Hissutan, ttaa V. *tacite* rideo, loquor, incedo, G. leise lachen l. sich bewegen.

hissuttelen, tella Vfr. idem.

hissutus, tuksen Ns. *tacitus* risus, sermo, incessus, G. leises Lachen etc.

Hitaus, uden Ns. hitainen, isen Na. hituri, in Ns. vide sub hidas.

Hitiä, än Ns. max. pl. hitiät *grallæ*, crura lignea, G. Stelzen.

hidin, tiä V. *grallis* l. cruribus ligneis *incedo*, inde *tarde procedo*, G. auf Stelzen gehen, langsam vorwärts schreiten (qs. a hidas).

Hitta, tan Ns. *canis femina*, G. Hündinn.

Hitto, ton Ns. *genius mythol.* malitiosus et astutus, G. mythol. Geist, unde hodie hitto tiesi kuka sen wei mehercule nescio quis abstulerit, mene hitollen abeas ad hitto i. e. in malam crucem, woi hittoa væ tibi malitioso, terwa-hitto prudens picis coctor, magica arte copiam picis augens. (an id. ac hiisi?)

hittawainen, isen Ns. *famulus* l. *famula mythol.* του Hitto G. Hausgenoss des Hitto.

Hitu, dun Ns. *floccus* l. *frustulum* cujus rei *tenue* l. *laminosum* e. c. panis, carnis, G. Flocke, dünne Scheibe, nauriin hitu frustum corticis rapæ, ei hituakaan ne hilum quidem.

hitulnen, isen Ns. dim. idem.

hituinen, isen Na. *frustulis abundans*, *ex frustulis*, G. reich an Flocken l. Kleinigkeiten, von Flocken l. Stücken, hituinen nauris rapa corticata.

Hiudet, hiuteen Ns. *floccus* nivis, *lanugo* vestis tritæ, G. Flocke (hiutet).

Hiudun, tua Vm. *defatigor*, *tabesco*, *defetiscor*, G. verschmachten, ermattet werden (hiwun).

Hiuka, hiuwan Ns. 1. *minutulum* quidquid e. c. lumen hiuka flocculus nivis (hiudet), hiedan hiuka Abol. granulum arenæ (hiukka), pakkaisen hiuka Caj. ventulus frigoris urens, G. etwas sehr Kleines, Schneeflocke, Sandkörnchen, Stäubchen, frostiger Luftzug, it. 2. al. *stimulatio* stomachi l. *sensus stimulans* qs. in pericardio ex inedia l. languore, inde in genere *dolor* l. *angor circa cor* l. *stomachum*, G. schmerzhaftes Gefühl in der Herzgrube vor Hunger l. Schwäche, Herzdrücken, hiuka puree sydäntäni ejusmodi stimulatio tentat cor l. stomachum meum, stomachus stimulatur, hiuka käypi sydämelleni idem.

hiukainen, isen Na. 1. *minutulis abundans* e. c. hiukainen maa terra arenosa, G. reich an Sandkörnchen l. Stäubchen (hiukkainen), it. 2. sydämeni on hiukainen cor meum l. stomachus est *sensu stimulante laborans*, stimulatione dolet, G. am schmerzhaften Gefühle leidend, vor Schmerzen schmachtend.

hiuwet, hiukeen Ns. *terra arenosa*, G. sandige Erdart, al. hiuwet-maa (hiuket).

hiukaan, uwata al. hiukoon, uwota V. 1. *minutula* quævis *dejicio* l. spargo e. c. hiukoo lunta parum ningit, G. etwas Kleines e. c. Schneeflocke abwerfen, it. 2. sydäntäni hiukaa l. hiukoo cor l. stomachus meus *afficitur sensu stimulante* inediæ l. languoris, *dolore stimulatur*, dolorem qs. in pericardio sentio, G. das Herz schmachtet mir vor schmerzhaftem Gefühle des Hungers l. der Schwäche, ich empfinde einen Schmerz in der Herzgrube.

hiukailen l. **hiukoilen**, lla Vfr. idem, sydäntäni hiukoilee.

hiukaisen l. **hiuwaisen**, **sta** Vs. idem, de actu subito, **sydäntäni hiukaisee.**

hiukaus, **uksen** Ns. *dolor* cordis l. stomachi ex inedia l. languore, *stimulatio stomachi*, G. schmerzhaftes Gefühl in der Herzgrube.

hiuwatan, **ttaa** Vf. ejusmodi *dolorem* l. *stimulationem moveo*. G. solches Gefühl erregen, **sydäntäni hiuwattaa.**

hiukeen, **hiuweta** Vm. *langueo*, *defetiscor*, *conficior* ex tali *dolore* l. *stimulatione*, animo *delinquor*, G. vor Herzdrücken l. Schmerze verschmachten, hinsinken, ohnmächtig werden.

hiukahdun, **htua** Vm. idem, de actu subito et leviori, **hiukahdun näljästä**, it. al. id. ac **niukahdan** l. **hiwellyn**, **jäsen hiukahtuu.**

hiuwun, **hiukua** al. **hiukaun** l. **hiuwaun**, **wauta** Vm. idem. de actu continuo, *sensim conficior* l. *defetiscor* l. *macesco*, G. entkräftet l. ermattet werden, abfallen, inde **kukat hiuwauwat** flores flaccescunt.

Hiuki l. **hiuti** prtcl. *plane*, *usque*, G. ganz, gänzlich, **hiuki kulunut waatet** vestis pertrita.

Hiukka, **kan** Ns. 1. *minutulum* quid, G. etwas Kleines (**hiuka**, **rahtu**), **anna hiukka leipää** da parum panis, **ei hiukkaakaan** ne minimum quidem, **lumen hiukka** flocculus nivis, **tuulen hiukka** ventulus, inde al. max. *granum* arenæ, *scrupulus*, G. Sandkörnchen, Stäubchen, **hiukka-maa** terra arenosa, **meren hiukka** arena maris, it. 2. al. *dolor* l. *stimulatio stomachi* cfr. **hiuka.**

hiukkainen, **isen** Ns. dim. idem, **anna hiukkainen.**

hiukkainen, **isen** Na. id. ac **hiukainen**, max. *arenosus*, *scrupeus* e. c. mare, humus, lignum, G. sandig.

hiukkaan, **kata** al. **hjukkoon**, **kota** V. id. ac **hiukaan** l. **hiukoon.**

hiukkailen, **kailla** l. **hiukkoilen**, **koilla** Vfr. id. ac **hiukailen** l. **hiukoilen.**

hiuket, **kkeen** Ns. id. ac **hiuwet** supra, **hiuket-maa.**

Hiulu, **lun** Ns. (Sv. hjul) *rota* currus l. molæ l. horologii, G. Rad, al. **pyörä**, **ratas.**

Hiun, **ua** Vm. **hiutan**, **ttaa** Vf. id. ac. **hiwun**, **hiwutan.**

Hius, **hiuksen** al. **hiwus**, **wuksen** Ns. *capillus* l. *coma capitis*, G. Haupthaar, **pitkät hiukset** capilli promissi, **käharat huikset** coma crispa, **hius-karwa** capillus, **hius-lakki** coma adscititia, capillamentum, **hius-neula** acus comatoria, **hius-rihma** vitta crinalis, **hius-suortuwa** cirrus, inde fig. **hewoisen hiukset** capronæ equi, **harja-** l. **häntä-hiukset** setæ in juba l. cauda equi, **ohran hjukset** arista hordei, **ohra on hiuksella** l. **tekee hiusta** Hordeum spicatur.

hiuksinen, **isen** Na. 1. *capillis* l. *coma ornatus*, G. behaart, max. in compos. **pitkä-hiuksinen** comam habens promissam, **musta-hiuksinen**, it. 2. *ex coma* confectus e. c. funiculus, capillamentum, G. haaren l. hären.

hiuksillinen, **llisen** Na. *capillos* l. *comam habens*, G. behaart.

Hiutet, **utteen** Ns. id. ac **hiudet.**

Hiuti prtcl. id. ac **hiuki.**

Hiuttu, **tun** Na. cute *nitidus*, facie *venustus*, G. glatt, glänzend.

Hiuwet, **hiuwatan**, **hiuwaisen**, **hiuwun** etc. vide sub. **hiuka.**

Hiwet, **peen** Ns. *motus subitus* et *levis*, e. c. **tuulen hiwet** ventulus, afflatus lenior l. halitus auræ, G. gelinde Bewegung e. c. sanftes Lüftchen l. Wehen.

hiwahdan, **htaa** V. *subito* et *parum moveor* e. c. **tuuli hiwahti** ventus leniter afflavit, G. gelinde wehen.

hiwahdus l. **hiwaus**, **uksen** Ns. ejusmodi *motus lenior* et *subitus* e. c. venti, G. sanfte Bewegung l. Wehen der Luft, inde **oli tässä hiwauksella** quam celerrime heic affuit, G. ein Stündchen (**siwaus** l. **siwahdus**, **wilaus** l. **walahdus**).

hiwaisen, **sta** Vs. *subito moveo*, G. schnell bewegen, **hiwaisi tomun harjalla** scopula abstersit pulverem, **hiwaistu laattia** pavimentum scopis purgatum.

hiwautan l. **hiwahutan**, **ttaa** Vf. *leviter moveo* quid e. c. subito ferio virgâ, G. sacht bewegen, it. al. id. ac **hiwutan.**

Hiwiä, **än** Ns. *linum stupæ expers* l. purgatum,

gatum, G. gereinigter Flachs l. Hanf, Fasern des Flachses.

hiwiäinen, isen Na. ejusmodi *lino abundans*, *ex* tali *lino* e. c. filum, G. reich an reinem Flachs, von reinem Flachs.

Hiwun, wua l. pua Vm. *fricor*, *scabor*, inde *polior*, *lævis fio*, nec non *teror*, *macresco*, *conficior*, G. abgeschabt l. abgeglättet l. abgenutzt werden, abfallen, cfr. hiuwun l. hiuwaun supra.

hiwutan, ttaa Vf. *frico*, *scabo*, *fricando polio* l. *lævigo*, *tero*, *defrico*, G. abschaben, abglätten, abnutzen, hepo hiwuttaa häntäänsä equus scabit caudam suam, tuuli hiwuttaa lumen ventus nivem terit et lævigat, hiwutan waatteita vestes detero l. ferro lævigationis polio, inde päätäni hiwuttaa caput meum prurit, cfr. hiwautan sub hiwet.

hiwuttelen, tella Vfr. idem, inde *lente procedo* qs. terram fricans, käypi hiwutellen.

hiwutus, uksen Ns. *frictio*, *tritus* ex usu l. morbo, *lævigatio*. G. das Abschaben l. Abnutzen l. Abglätten.

Hiwellyn, ltyä Vm. *luxor*, de membris, G. verrenkt werden, inde *dolore afficior*, ut membrum luxatum, G. schmerzend werden, hampaat hiweltywät dentes dolent, silmät hiweltywät oculi fallunt, deficiunt, it. al. hiwellyn näljäsʼtä id. ac hiukeen.

hiwellys, yksen Ns. *luxatio*, *dolor* ex luxatione, G. Verrenkung, Schmerz der Verrenkung, hiwellys-lanka filum magicum ad luxata membra reponenda aptum, hiwellys-sanat verba l. lectiuncula magica ad eundem usum.

Hiwon, woa V. hiwoitan, ttaa Vf. id. ac hion, hioitan.

Hiwus, uksen Ns. id. ac hius.

Ho, hoh, hoh hoh Intj. vox admirantis, indignantis dolentis.

Hodin, tia V. id. ac hotkin.

Hodjun, ua Vm id. ac hudjun.

Hoen, hokea V. *garrulus blatero* l. *nugor*, verba eadem repeto, inde al. *verba facio*, *sermocinor*, *narro*, G. plappern, plaudern, schwatzen, sprechen, erzählen, niin hoetaan ita fama fert, mitä hoet quid dicis l. refers, lapsi hokee leipää puer panem petit.

hoku, ho'un l. howun Ns. *blateratio*, *nugæ*, *narratio*, G. Geschwätz, Geplauder, das Erzählen.

Hohdan, htaa al. hohtaan, hdata V. *lucem flammantem reflecto*, *splendeo*, ut prunæ, aurum l. vitrum in sole, G. glänzen, hell l. prächtig seyn, hohtaa hopeissa argento splendidus est et ornatus l. illustris.

hohdet, hteen l. hohto, hdon Ns. *lumen reflexum*, *splendor*, G. Glanz, Geglimmer, al. id. ac hohku.*

Hohdin, htimen Ns. max. pl. hohtimet *forceps* mediæ formæ et ad clavos revellendos usitata, G. Hufzange, Kneipzange (atumet forceps minima, pihti maxima).

Hohisen, sta V. hohina, an Ns. vide sub hohu.

Hohka, hohan al. hohko, hohon Ns. *corvus glandarius* l. *caryocatactes*, G. Nussheher, al. hohka-harakka l. -haukka (pähkinähaukka, närhi).

Hohka, han Na. Abol. *porosus*, *fungosus*, ut nix recens, rapa marcida, G. schwammicht, löcherícht, locker, it. al. Ns. *palus* uliginosa, G. Morast.

hohkaannun, ntua al. hohkaun, uta Vm. *porosus* l. *fungosus fio*, ut rapa marcida, G. schwammicht werden (hauteun l. hauhteun, näiwetyn).

Hohkero, on al. hohko, hon Ns. *homo stolidus*, mente nonnihil captus, G. närrischer Mensch, it. al. hohkero tulee *concitator* advenit i. e. festinanter est agendum.

Hohku, hun l. hwun Ns. *flamma* ignis *fluctuans*, G. Feuerflamme, cfr. hohdet.

hohun, hkua al. hohwan, hkaa al. hohkaan, hwata V. *flammo*, *flammâ luceo*, G. flammen, flammend leuchten.

Hohon, hohoa V. (qs. a ho l. hoh) pr. *sonum susurrantem cieo*, inde *flabellum agito* l. *ventilo*, *folli* aërem *adflo*, G. sausen, Luft zuwehen l. zublasen.

hohotan, ttaa Vf. idem, inde al. *aperto ore cachinno*, inepte *rideo*, G. laut auflachen.

hohottelen, tella contr. hohtelen, hdella Vfr. idem, inde ex imo pectore *suspiro* l. *anhelo*, G. laut athmen l. schnaufen.
hohotin, ttimen al. hohohdin, htimen Ns. max. pl. hohottimet l. hohohtimet *follis* fabrilis, G. Blasbalg (palkeet).
Hohtimet pl. vide hohdin.
Hohu, un Ns. *strepitus*, *susurrus* e. c. venti, *murmur* turbæ, G. Gesäusel, Gemurmel (kohu).
hohina, an Ns. idem (kohina).
hohisen, sta V. *strepo*, *susurro* ut ventus, *murmuro* ut turba, G. sausen, murmeln (kohisen).
Hoi, hoisi Intj. vox clamantis, suspirantis, dolentis, cfr. ho, inde forte hoimies l. hois-mies *eques* venator l. miles, G. Reuter.
hoikkaan, kata V. *exclamo hoi*, inde *suspiro* ut lassus, G. den Laut *hoi* ausrufen, schwer athmen.
hoilaan, lata V. idem, inde *vehementer clamo*, ut venatores.
hoikotan l. hoiwotan, ttaa Vf. idem, de actu continuo.
hoihotan l. hoilotan, ttaa Vf. idem.
hoikotus l. hoiwotus, uksen Ns. *actus* exclamandi *hoi*, G. Ausrufung des Lautes *hoi*.
hoihotus l. hoilotus, uksen Ns. idem.
Hoidan, taa l. hoihdan, htaa l. hoitan, ttaa V. *tueor* l. *curo* e. c. infantem, equum, pecudem, res, *dirigens comitor* quem l. *dirigo viam* cujus ne in errorem vel mala incidat, G. behüten, bewachen, geleiten (holhon, ohjaan).
hoitelen, della l. hoittelen, tella Vfr. idem.
hoito, don l. hoitto, ton Ns. *cura diligens* l. *tuens* quid, *comitatus dirigens* in viam, G. das Hüten, Geleit.
Hoikka, kan Na. *valde gracilis* et *flexibilis* e. c. statura corporis, virga, *tenuis* e. c. stipula, G. sehr dünn, schlank.
hoikkainen, isen Na. *nonnihil gracilis*, G. etwas dünn.
hoikennan, ntaa Vf. *gracilem reddo*, *tenuem facio*, G. verdünnen.
hoikennus, uksen Ns. *actus* ejusmodi, G. Verdünnung.
hoikeennun, ntua l. hoikenen, keta Vm. *gracilis* l. *tenuis fio*, *gracilesco*, G. verdünnt l. schlank werden.
hoikkaroitsen, ita V. *vacillans* l. *oscillans incedo*, ut homo staturæ gracilis, G. schaukelnd gehen.
Hoikkaan, kata V. et hoikotan, ttaa Vf. vide sub hoi.
Hoikuinen, isen Na. rar. *flammans*, flammando lucens, G. flammend.
Hoila, an Na. Abol. *valde gracilis*, longus sed non crassus e. c. arbor, G. schlank (hoikka).
hoilaan, lata V. *instabilis sum*, *ultro citroque me jacto* l. *moveo* l. *oscillo* ut arbor longa l. cymba in undis, G. schwanken, wesi hoilaa aqua undat, cfr. sub hoi.
hoilailen, lla Vfr. idem.
hoilaus, uksen Ns. ejusmodi *motio* l. *oscillatio*, G. das Schwanken.
hoilun, ua Vm. *ultro citroque jactor* l. *moveor* l. *oscillor*, G. schwankend seyn, puu hoiluu.
hoilahdan, htaa Vs. *parum* et *subito jactor* l. moveor l. oscillor, G. schnell u. wenig schwanken.
hoilotan, ttaa Vf. *ultro citroque moveo* l. *jacto* quid, G. schwenken, cfr. sub hoi.
hoilotus, uksen Ns. ejusmodi *jactatio*, G. Schwenkung, cfr. sub hoi.
Hoilu, un Ns. *potus* ex *aqua* cum *oxygala* commixta, G. milchgemischtes Wasser (huilu, huitu).
Hoimi, men Ns. *cura* et *custodia* cujus rei, G. Schutz, Obhut (huoma), on Jumalan hoimessa est in tutamine Dei.
hoimin, mia V. *curo*, *tueor*, *custodio*, G. beschützen, behüten, bewachen.
Hoipa l. hoiwa, wan Ns. *refectio* l. *requies*, *recreatio*, respirandi intervallum, *relaxatio* in morbo, labore, periculo, G. Erholung, Erleichterung, Ruhe (huopet, huojennus), tuopi hoiwan adfert lenimen, requiem.
hoiwanto, nnon Ns. idem.
hoiwaan, wata al. hoiwaisen, sta *requie fruor*; *requiesco*, *respiro*, G. sich erholen, Ruhe nehmen, cfr. infra.
hoiwaus, uksen Ns. *actus respirandi*, G. Erholung, cfr. infra.

Hoipaan, pata V. *vacillo* l. vacillans incedo instar ebrii l. ægroti, G. wackeln.
hoiperoitsen, ita V. idem.
hoiperran, rtaa V. idem.
hoiperrelen, rrella Vfr. idem.
hoiperrus, uksen Ns. *vacillatio*, G. das Wackeln.
Hoiska, an Ns. *homo longus* et *gracilis* staturæ, *longurio*, G. schlanker Mensch.
Hoitan, ttaa V. hoittelen, tella Vfr. hoitto, ton Ns. id. ac hoidan, hoittelen, hoito.
Hoiwa, wan Ns. id. ac hoipa.
Hoiwaan, wata V. flagello l. virga *subito ferio*, G. einen Hieb geben, cfr. sub hoipa.
hoiwaus, uksen Ns. *plaga* flagelli l virgæ *subita*, G. Hieb, cfr. sub hoipa.
Hoiwotan, ttaa Vf. id. ac hoikotan sub hoi.
Hokari, in al. hokara, ran Na. *stolidus*, *stupidus*, mente nonnihil captus e. c. homo, G. dumm (hohko), hokarasti stolide.
hokaroitsen, ita V. *stolide me gero* l. *ago*, G. sich dumm betragen.
Hoki prtcl. *omnino*, *utique*, G. ganz, gänzlich, ei hoki wanha ne sic quidem senex.
Hoki, in Na. *cavus*, *porosus*, *perforatus* e. c. putredine, G. löchericht, hohl, faul, on hoki sisältä intus est cavus.
hokinen, isen Na. idem.
Hokistan, aa V. id. ac hoen, al. *minaciter peto* l. *exposco*, G. drohend verlangen.
Hoksaan, sata V. ope visus l. auditus *observo*, *animadverto*, mente apprehendo, G. bemerken, gewahr werden (huomaitsen, hawaitsen), en hoksannut excidit mihi.
Holaan, lata V. vide sub holo.
Holhitan, ttaa V. *vibro*, *ventilo* e. c. flabellum, G. schütteln, schnell schwingen.
Holhon, oa al. holhoon, hota V. *tueor*, *curo* e. c. pupillum, *patrocinor*, *custodio*, *tego*, *defendo*, G. beschützen, beschirmen, bewahren, holhoja tutor, curator, fautor.
holhoilen l. holhoelen, lla Vfr. idem.
holhoskelen, lla Vfr. idem.
holhous, uksen Ns. *tuitio*, *curatio*, G. Beschützung.
holho, on Ns. *tutela*, *cura*, G. Schutz.
Holjamoinen, isen Na. *longus* et *gracilis*, vento jactatus e. c. arbor, G. schlank (hoila) Run.
Holkki, kin Ns. 1. *navis onerariæ* species nequior, G. eine Art Lastfahrzeug, inde poika-holkki puer petulans, G. Lümmel, it. 2. al. *fæx* l. *liquamen residuum* vini combusti, G. Brandweinshefen, al. *sicera tortiva*, G. Nachtropfen des Brandweins.
Holkun, kkua Vm. *ultro citroque moveor* cum sonitu, ut navis in undis, *crepans quassor*, G. klappernd schwanken.
holkutan l. holkotan, ttaa Vf. *huc et illuc quasso*, G klappernd schwenken.
holkuttelen, tella Vfr. idem.
holkutus, tuksen Ns. ejusmodi *quassatio*, G. Schwenkung.
Hollaan, llata V. 1. (Sv. hålla) *firmus sto*, *stabilis sum*, G. feststehen, ei jalka hollaa, it. 2. *futilia narro* l. diffamo, G. schwatzen, plappern, mailma hollaa turhia.
Hollakko, kon Ns. *sterquilinium*, locus purgamentorum, G. Kehrichtplatz.
Hollastan, taa V. *strepo*, *murmuro*, G. lärmen.
Holli, in Ns. (Sv. håll) *equi conductitii præbitio*, G. Poststation, ajan hollia equo conducto vehor, on hollissa.
Hollo, on Ns. *canis rauca* voce latrans, G. ein gröbbellender Hund.
hollotan, ttaa V. *rauca* l. qs. cava voce *latro* l. loquor, G. mit grober Stimme bellen od. sprechen, it. al. *splendeo* l. *mico* ut aurum in sole, G. glimmern.
Holmin, ia V. cibum *avide colligo* et *deglutio*, G. gierig verschlingen.
Holo, on Ns. *cavum quid*, G. etwas Gehöhltes, holo-puu arbor cava, holo-ihminen homo ex pectore qs. cavo l. confuse loquens.
holaan, lata V. pr. *cavum sonum edo*, ut aqua in cavum defluens, G. dumpf tönen l. lauten, inde wesi holaa aqua cum sono et copiose fluit, wäki holaa turba confuse murmurat.

holisen,

holisen, sta V. idem.
holistan, aa Vf. ejusmodi sonum *cieo*, G. einen dumpfen Laut erregen.
holina, an al. holu, un Ns. ejusmodi *sonus cavus*, *murmur* confusum, strepitus loquentium l. undarum, G. dumpfer Laut.
holotan, ttaa V. *confuse loquor*, G. dumpf sprechen.
holottelen, tella Vfr. idem.
holotus, uksen Ns. ejusmodi *locutio*, G. dumpfe Aussprache.
Holppa, pan Ns. *lac* recens cum acido *concoctum*, G. süsse u. saure Milch zusammengekocht.
Holtti, tin Ns. *retinaculum*, *retentio*, G. Rückhalt, pidän holttia cohibeo, consistere facio.
Holwaan, wata V. *abundanter perfundo* l. *inundo*, G. übergiessen, holwaan wedellä aquâ perluo, inde al. *profundo* l. *prodigo* e. c. pecuniam, G. vergiessen, verschwenden.
holwaus, uksen Ns. *inundatio*, *perfusio*, *profusio*, G. Uebergiessung, Vergiessung, Verschwendung.
Holwi, in Ns. (Sv. hvalf) *laquear*, tectum concameratum, G. Gewölbe.
holwaan, wata V. (Sv. hvålfva) *laquear tecti exstruo*, *concamero*. G. wölben.
Holwin, ia V. Nyl. *garrio*, *loquitor*, *blatero*, G. plappern, it. al. *diffamo*, *detraho de quo*, G. verläumden.
holwaisen, sta V. idem.
holwasti, in Ns. homo *futilis*, *blatero*, G. Plapperer, Plauderinn.
Homet, een Ns. *mucor*, *situs* e. c. in pane, G. Schimmel, tulee hommeseen mucet, on homeessa est mucidus.
homehdun, htua al. hometun, ttua Vm. *muceo* l. *mucesco*, situ obducor l. corrumpor, G. verschimmeln.
homehdutan l. hometutan, ttaa Vf. *mucere facio* l. *sino*, situ obduco l. corrumpi patior, G. verschimmeln lassen.
Hommasti, in Ns. Abol. femina *staturæ longæ*, G. grosses Weib.
Hompanainen, isen Na. *credulus*, qui facile pellicitur, G. leicht verleitet.
Homppa, pan Ns. homo *inhabilis*.
Homppu, pun Ns. *panis* ex *paleis* minutis *concoctus*, pauperibus in annonæ caritate solitus, G. Nothbrod aus gestampften Ähren (kerta-leipä).
Homsu, un Na. *negligens*, negligenter se gerens l. se vestiens, G. nachlässig.
homsaan, sata V. *negligenter* quid *ago* l. procedo, G. etwas nachlässig thun.
homsutan, ttaa V. idem.
Honka, ngan Ns. *pinus* silvestris *matura*, durioris indolis, sapinus, G. Tanne (cfr. mänty, petäjä), jouhi-honka, rämäkä-honka pini species, honka-kuusi abies pino similis, durior, honka-koro avis species.
honkainen, isen Ns. dim idem.
honkainen, isen Na. *pineus* e. c. assis, arbor. *pinis abundans* e. c. silva, G. tannen, tannenreich.
honkawa, wan Na. *pinis frequens*, *pinifer*, e. c. silva, mons, G. tannentragend, überflüssig an Tannen. honkawa wenhet cymba pinea infabre facta.
honkisto, on Ns. *pinetum*, G. Tannenwald.
honkio, on Ns. *linter* ex duobus truncis *pineis* excavatis confectus, G. tannener Kahn.
honkawuus, uuden al. honkaus, uden Ns. *copia pini* in re infabre facta, G. Ueberfluss an Tannen.
hongas, ukaan et honkatar, ttaren Ns. *feminæ* mythol. *pini* patronæ, G. Tannengöttinn.
Honkelo, on Na. id. ac hontelo.
Hono, non Ns. homo *per nasum* loquens, al. hono-nenä, G. der durch die Nase redet.
honotan, ttaa V. *per nasum* loquor, *sonum nasalem* emitto, G. durch die Nase reden.
Honto, nnon Na. *cavus* ex putredine e. c. arbor, truncus, G. hohl, honto mies homo cavus l. *vorax*: inde *cavum quid*, G. etwas Hohles, ajaa hontoonsa.
hontalo, on Na. *negligens*, *nequam*, *nullius frugis* e c. homo, G. Taugenichts (huntalo).
hontelo, on al. honkelo, on Na. idem, inde *ignavus*, *iners*, *inhabilis*, G. träge, ungeschickt.

Hopakka, kan Ns. homo *nequam*, *fatuus*, nonnihil stolidus, G. Dummkopf, ein Thor.

hopero, on Ns. idem.

hoperoitsen, ita V. *fatue* l. negligenter *me gero*, *stupide* quid *ago*, vana effutio, G. sich dumm betragen.

Hopia, an al. hopio, on al. hopee, een Ns. *argentum*, G. Silber, inde fig. *argenteum quid* e. c. pecunia, vas, hopiaseppä faber aurarius, eläwä hopia argentum vivum, G. Quecksilber.

hopiainen al. hopioinen l. hopeinen, isen Na. *argenteus*, G. silbern.

hopiaan, ata al. hopioitan, ttaa V. *argento obduco* l. orno, G. versilbern.

Hoppu, pun Ns. *festinatio*, G. Eile, ei hopussa l. hopulla haud festinanter, ægre, vix, on hopussa festinatione premitur, fain hopun.

hopusti prtcl. *celeriter*, *festinando*, G. eilig.

hoppuinen, isen Na *festinans*, *celer*, *properans*, G. eilig.

hoputan, ttaa Vf. ad *festinandum cogo*, *urgeo* quem, *impello*, G. antreiben, beschleunigen, hoputan hewoista equum *incito*.

hopotan, ttaa V. idem, max. *festinanter* et confuse *loquor*, G. schnell plappern.

hopisen, sta V. idem.

hoputus, uksen Ns. *acceleratio*, *impulsio*, G. Antreibung.

hopina, an Ns. *blateratio festinans*, G. schnelles Geplapper.

Hopso, on l. hopsu, un Na. *inconsideratus*, *fatuus*, qui stupide se gerit, G. thöricht (hopakka).

hopsotan l. hopsutan, ttaa V. *fatue* l. *stupide me gero*, stolide ago, G. thöricht seyn l. sich betragen.

Horaan l. horajan, rata V. *balbe* l. *confuse loquor*, *sonum confusum edo*, vana loquor ut morbo laborans, G. undeutlich l. verworren sprechen, inde al. id. ac houraan.

horisen, sta V. idem.

horitan, ttaa l. horistan, taa V. idem.

horailen, lla l. horattelen, tella Vfr. idem.

horaus, uksen Ns. *sonus* l. crepitus *confusus*, G. undeutlicher l. verworrener Laut (houraus).

horina, an Ns. *murmur* l. *sermo confusus*, G. verworrenes Gemurmel.

Horho, on Ns. *lucus*, locus utrimque silvosus, G. Hain (hoto).

Horjun, ua Vm. *vacillo* instar ebrii l. ægroti, *huc et illuc moveor*, inconstans sum, G. wackeln.

horjahdun, htua Vs. *titubo*, G. ausglitschen, jäsen horjahtuu membrum luxatur.

horjahdan, htaa Vs. idem, inde *titubans subito labor*, *delinquo*, *levius pecco* l. *erro*, G. einen Fehlschritt thun, sich versehen.

horjaus, uksen l. horjahdus, uksen Ns. *vacillatio*, *titubatio*, *lapsus* titubantis, *delictum*, *erratum*, G. das Wackeln l. Ausglitschen, Fehltritt, Versehen.

horjutan, ttaa Vf. *vacillare facio*, ultro citroque moveo, G. wackeln machen.

Horkka, kan Ns. *febris remittens* quartana cum delirio, G. kaltes Fieber, horkkaheinä gentiana amarella (katkera-heinä).

Horma, an l. hormu, un al. horömä, an l. horömu, un Ns. *epilobium angustifolium*, G. Fackelkraut, it. al. werka on hormalla pannus est *rugosus*, fullonica male subactus, G. Falte.

hormuinen, isen Na. *referens colorem floris* epilobii i. e. ruber, G. fackelkrautfarbig, it. *rugosus* e. c. pannus, G. faltig.

Hormu, un Ns. *camini* l. foci *apertura* l. *operculum*, G. Splintöffnung, cfr. horma.

Horna, an al. horno, on Ns. 1. *torpor somni*, somnus levior, G. Schlummer, on unen hornassa, al. *status stertentis*, rhonchus, G. Schnarchen, it. al. 2. horna *status* rei *penitus deperditæ*, locus mali horrendus, G. Abgrund des Verderbens, mene hornaan pessum eas, exsecrandi formula, hornastako tulet e rebone evenis, menisin hornaan actum esset de me, inde juoksin hornan lailla horrende cucurri, huudan hornaan dire, vehementer clamo.

hornaan, nata V. *sterto*, *rhonchio*, G. schnarchen.

hornaus, uksen Ns. *stertendi actus*, G. Schnarchen.

Hornia,

hornia, an Na. *tepidus*, nonnihil calidus, G. lauwarm, tuntuu hornialta.
hornisko, on Na. idem.
horo, on Ns. id. ac horho.
horros, oksen al. horrus, uksen al. horret, rteen Ns. *status* animi *torpentis*, *alienatio* mentis e. c. in somno, G. Schlummer, bewusstloser Zustand, on horroksissa est in torpore somni, meni horroksiin (horna, horto).
horsin, ia V. *lente curro*, lento gradu progredior, G. langsam traben, juoksee horsii.
horsma, an l. horsmu, un Ns. id. ac horma.
horto, rron al. hortto, rton Ns. id. ac horros, horna.
hos l. hoss (ho cum s encl.) Intj. vox alloquentis, hos sinua.
hosia, an al. hosji, in al. hosee, een Ns. *equisetum hiemale*, G. eine Art Kannenkraut (huosio).
hosiainen, isen Na. ad equisetum pertinens, hosiais-ruoho l. korret.
hoskot, een max. pl. hoskeet Ns. *fartus sutorum* ex corio, quo calceus formatur, G. Oberfüllung der Schuhmacherleiste.
hossotan l. hossutan, ttaa V. Abol. *leviter ferio* e. c. vestes virgis, G. sanft klopfen.
hosun, ua V. *cædo virgis* l. baculo, *verbero*, *flagello*, *castigo*, G. ausklopfen, prügeln, geisseln, hosuja lictor.
hosu, un Ns. *cædes*, *flagellatio*, *verberatio*. G. Prügeley, Geisselung.
hotaisen, sta Vs. *subito ferio* l. ico, G. zuhauen.
hoteet pl. Ns. (ex inus. hodet) *curandi* et *custodiendi potestas*, G. Verwahrung, on hoteessani l. hoteissani est custodiæ meæ traditus, penes me, otti hoteeseensa l. hoteisiinsa in manus suas l. suam ditionem excepit (huoma, haltu).
hotkin, ia V. *deglutio*, *vorax edo*, G. verschlingen (hodin).
hotkaisen, sta Vs. *subito devoro*, G. hastig verschlingen.
hotka, an Na. *vorax*, *deglutiens*, G. verschlingend.

hotkaus, uksen Ns. actus *vorandi* subitus, G. Verschlingung.
hotkina, an Ns. ejusmodi *actus continuus*, G. Verschlingen.
hoto, hon Na. *cavus* e. c. arbor putredine intus excavata, G. hohl, faul, leer, hoto puu, inde hoto mies homo *vorax* qs. cavus (honto).
hototan, ttaa V. *rauce* l. rustice *loquor*, *præcox* sum, G. mit hohle Stimme sprechen.
hotitoitsen, ita V. *voraciter edo*, G. gierig essen, it. al. *negligenter* quid *ago*, G. etwas unachtsam thun.
hotti, tin Ns. Botn. *receptaculum* rebus minoribus condendis, ut marsupium pecuniis, venter cibo, siliqua etc. G. Behältniss (kotti).
hottinen, isen Ns. Uloæ *passer* l. *fringilla domest*. G. Sperling (varpuinen).
hotuilen, lla Vfr. *garrio*, *blatero*, vana loquor, *fatuor*, G. plappern.
houhattelen, tella Vfr. laboriose sed frustra quid ago, *temere laboro*, G. blindlings sich bemühen, jauhon houhattelen Run.
houhteun, ua Vm. *porosus* et *fungostus fio*, ut rapa, G. schwammicht werden, houhteunut flaccidus, marcidus (houteun).
houkka, kan al. houkkio, on Ns. homo *stupidus* l. *insipiens*, facile pelliciendus l. decipiendus, G. Dummkopf.
houkkius l. houkkeus, uden Ns. *stupiditas*, indoles facile decipienda l. deludenda, G. Thorheit.
houkkaan, kata V. quem ut stupidum tracto, *deludo*, *fallo*, *pellicio*, G. zum Besten haben, locken, gecken.
houkutan, ttaa V. idem (haukutan).
houkuttelen, tella Vfr. idem.
houkutus, uksen Ns. *delusio*, *pellacia*, G. Geckerey, Aulockung.
houkahdan, htaa Vs. *parum stupidus fio*, nonnihil decipior l. deludor, G. etwas närrisch werden.
houna, an Ns. id. ac houkka.
houru, un Na. *mente captus*, *stultus*, *stolidus*, *demens* (hullu), G. albern, unsinnig.

houraan,

houraan, rata V. *deliro* instar ebrii l. ægroti, *insanio*, G. albern l. unsinnig seyn.
hourin, ia V. idem, al. in *delirio loquor*, vana effutio.
hourailen, lla Vfr. idem.
houraus, uksen Ns. *delirium*, *dementia*, G. Albernheit, Unsinnigkeit.
Houstet, een Ns. *vesania*, *vertigo*, G. Schwindel.
Housu, un max. pl. housut Ns. (peregr.) *feminalia tegumenta*, *bracca*, G. Hosen, roima= l. ruima=housut bracca amplior e. c. nautarum.
housutan, ttaa Vf. *braccis instruo* l. orno quem, G. mit Hosen versehen, it. fig. *venere utor*.
housuttelen, tella Vfr. idem.
Houteun, ua Vm. id. ac houhteun.
Howi, in Ns. (Sv. hof) *aula* principis l. primatum, G. Hof, inde *prædium ornatius* hominum honoratiorum, it. Sav. *domicilium* viri cujuscumque munere publico fungentis, max. militis, e. c. soltaatin howi tugurium militis infimi ordinis, G. Wohnstelle eines Beamten; howi=rätti contr. hourätti dicasterium supremum (Sv. hofrätt), howi=tauti lues venerea.
Hudin, tia V. *virga cædo* l. *ferio*, G. mit Ruthen hieben (hutkin).
hutikka, kan Ns. virga *longa* sed *tenuis*, G. lange Ruthe, inde tyttö=hutikka puella staturæ gracilis.
hutia, an Ns. *scopula* ex virgis l. ramis pineis, G. kleiner Wischquast (huisku).
Hudjun, ua Vm. id. ac huljun.
hudju, un Ns. id. ac hulju.
hudjutan, ttaa Vf. id. ac huljutan.
Huhdon, htoa V. 1. omni *vi tundo*, *valide ferio*, G. heftig hauen, huhdon heiniä tœnum vehementer tundendo seco, huhdon wihdalla scopis balnearibus valde cædo corpus, inde 2. *omni studio quid ago*, valde operosus sum, actuose me gero, G. heftig etwas thun, huhtoo käydä citatim incedit, nec non, 3. huhtoo tawaransa bona sua *citatim diffundit*, qs. festinando prodigit, G. verschwenden, sed 4. Carl. *luo*, *colluo*, *lavo* e. c. vestes l. vasa, vestes lavandas clava tundo, G. spühlen, ausspühlen.
Huhka, an al. huhkaja, an Ns. *strix bubo* avis, G. Bergeule, inde fig. homo *stupidus*.
huhkainen, isen Ns. dim. Tav. idem.
huhkaan, kata V. modo bubonis *ululo*, G. wie eine Eule heulen, it. *stolide me gero*, G. sich dumm betragen.
Huhmahdan, htaa Vs. id. ac humahdan.
Huhmari, in al. huhmaro, on Ns. *mortarium amplum* ligneum, loco molæ adhiberi solitum ad hordeum etc. molendum, G. grosser hölzerner Mörser.
huhmar, ren al. huhmaret, reen Ns. idem.
Huhta, hdan Ns. *ager silvestris* l. silva cæsa et usta, in qua secale disseminari solet, G. Schwendenland, cfr. kaski et halmet, huhta=siena morchella esculenta l. phallus escul. (wuohen siena), huhta=harakka corvus infaustus (hepo=harakka).
huhdin, htia V. Abol. *silvam* cædendo et urendo *sementi præparo*, G. Schwendenland anbauen, inde forte huhti=kuu aprilis mensis, huhti=siena pro huhta=siena etc.
Huhun, ua l. huhuan, uta V. *susurro*, *clam nugor*, rumores clam dispergo, G. flüstern, heimlich berichten.
huhuskelen, lla Vfr. idem.
huhuilen l. huhuelen al. huhoilen, lla Vfr. idem, al. *clamito* ut pastores in silva, *vociferor*, G. schreien (huikkaan).
huhu, un, al. huhina, an Ns. *susurrus*, *nugæ clandestinæ*, *rumor*, on huhuna fama fertur, G. Geflüster, heimliches Gerücht.
Hui Intj. vox clamantis, indignantis, hui hai vox negantis, *absit*, *nequaquam*, hui hui vox frigentis.
huikkaan, kata V. *clamo hui*, alte vociferor, G. hoch aufschreien.
huikkailen, kailla l. huikkaelen, lla al. huikailen l. huikaelen, lla Vfr. idem.
huikkaus l. huikaus, uksen Ns. *clamatio*, *clamor*, G. Geschrei.
Huidon, toa V. Botn. *subito ferio* l. *ico*, G. hieben, huido sääsket puolestasi culices aggredientes feriendo repelle l. abstine.
Huijaan, jata V. *permuto*, *commuto*, equos mango-

mangonizo, G. austauschen, unde huijaan rahani l. tawarani pecuniam l. bona mea qs. permutando *dissipo* l. *prodigo*, G. verschwenden.

huijari, in Ns. *mango*, al. *prodigus homo*, G. Austauscher, Verschwender.

huijaus, uksen Ns. *permutatio*, *mangonium*, *dissipatio*, G. Austausch, Verschwendung.

Huikeen l. huikenen, huijeta Vm. *debilis fio*, *hebesco*, G. matt l. schwach l. stumpf werden, silmät huikeewat oculi hebescunt, obscurantur.

huikaisen, sta V. *hebeto* l. *debilito* ut sol oculos, *fatigo*, G. abmatten, schwächen, lumi huikaisee silmät (häikäisen), it. al. *subito ferio*.

Huiki prtcl. *valde*, *vehementer*, G. sehr, heftig, hundan huiki kowin.

huikia, an Na. *validus*, *vehemens*, G. heftig, stark, huikia huuto clamor valde acutus, huikia haju odor valde gravis, lyön huikiasti ferio valide, ajan huikein vehementer provehor, it. Abol. huikia mies valde bonus vir, G. vortrefflich.

Huikka, kan Na. id. ac huikia, huikka elanto vita acerba, penuria victus, it. al. *tenuis*, non crassus nec latus, G. dünn, schmal.

Huikki, kin l. huikku, kun Ns. Vib. *oscillum* puerorum, huc illucque jactans, G. Schaukel.

huikun, kkua Vm. *oscillor*, huc et illuc *jactor*, G. schaukeln (huljun).

huikelen, lla Vfr. idem, inde tuuli huikelee ventus est varians.

huikentelen al. huikantelen, nnella Vfr. idem, inde *inconstans* et *varius* l. animo levis *sum*, *incertus* l. dubius l. *ambiguus sum*, G. unbeständig, veränderlich, wankelmüthig seyn, ilma huikentelee tempestas est varians, huikentelewa sydän mens volatilis.

Huikku, kun Ns. 1. *apex*, acus, G. Spitze (huippu), lykkään huuleni huikkuun labia extendo in formam apicis, it. 2. al. *vadum*, statio pontonum, G. Fährstelle (uitto), it. 3. al. Na. id. ac hoikka, cfr. huikki.

Huilaan, lata V. Botn. *in lubrico provehor* l. moveor, G. glitschen, herabgleiten, pojat huilaawat jäällä pueri in glacie sese agitant (luistan), jalkani huilaa pes fluendo hallucinatur, wenhet huilaa cymba volando l. leviter fertur, waatet huilaa pöydältä mappa lubrice delabitur, it. 2. Abol. (Sv. hvila) *quiesco*, *requiesco*, G. sich erholen.

huilaus, uksen Ns. *provectio in lubrico*, sui agitatio in glacie lubrica, *motus* levis l. qs. *lubricus*, G. Glitschen, it. *quies*, G. Erholung.

Huilu, un Ns. *tibia* l. *fistula musica*, confecta ex cortice arborum l. [illegible] excavata, inde *instrument.* mus[illegible] *do tractandum*, G. Blasepf[illegible]

huiluinen, isen Na. dim. idem.

huiluinen, isen Na. *tibialis*, ad tibiam pertinens, G. zur Pfeife gehörig.

huilutan, ttaa V. *tibiâ cano*, G. pfeifen, inde tuuli huiluttaa ventus sonum movet sibilantem.

Huima, an Na. *ferus*, *furens*, *velox* e. c. equus, rangifer, G. unbändig, unregierlich (wimpa).

huimuus, uuden Ns. *furor*, *velocitas*, inconstantia, G. Unbändigkeit, nuoruuden huimuus furor juventutis.

Huimaan, mata V. *subito* et vi *ico* l. *vibro*, G. zuhieben, schwingen, inde päätäni huimaa caput meum vertigine afficitur.

huimaisen, sta Vs. idem.

huimitan, ttaa Vf. idem, inde *stupore* l. *vertigine afficio*.

huimin, ia V. *ico* l. *ferio*, flagris l. baculo *cædo*, G. hieben, schlagen (huipin).

huimaus, uksen Ns. *ictus celer*, *vibratio subita*, inde *vertigo* capitis, G. Hieb, Schwung, Schwindel.

huimerrun, rtua Vm. *stupore* l. *vertigine afficior*, animo linquor, G. schwindlich werden.

Huinaan, nata l. huinin, ia V. *otior*, *otiosus tempus tero*, nihil ago, G. faulenzen.

Huipin, ppia V. id. ac huimin.

huipaus, uksen Ns. id. ac huimaus, inde hywä huipaus matkaa major dimensio viæ (hujaus).

Huipättä,

Huipätkä, än Ns. *ganglion* l. *anchylosis*, morbus pedis equini, G. Spath (vox haud pure Finnica).

Huippari, in Ns. *sannio*, *scurra*, C. eingebildeter Stutzer (hulisuwili).

Huippu, pun Ns. *apex erectus* e. c. sudis. G. Spitze (huittu, huikku), it. al. *oscillum* puerorum, G. Schaukel (huikki).

Huiri, rin Ns. motacillæ species (œnanthe l. alba?) G. Bachstelze.

Huirittelen, tella Vfr. *profundo* l. *prodigo* e. c. opes, G. verschwenden (hurwittelen, tuhlaan).

Huis [illegible] huissoh Intj. vox abigendi sues (hyis).

Huis[illegible] al. huiska, an Ns. *scopa minor* [illegible] apta, G. Waschquast, pyhet[illegible] [illegible]copula abstergendo pulveri.

Huisler, een Ns. *status* rei *tumultuarie* motæ, *motus* turbæ *tumultuarius*, G. verworrene Bewegung einer Menge, wäki on huiskeella populus circum circa l. mixtim se movet, rahat meniwät huiskeellen.

huiskin haiskin prtcl. *temere*, *inordinate*, *mixtim*, G. streuweise, durch einander.

huiskaan, kata V. huc illucque *cursito*, *operosum ago*, G. durch einander laufen, geschäftig seyn, turhia huiskaawat frustra in agendo discursant.

huiskin, ia V. idem, käppi huiskii citatim incedit.

huiskaus, uksen Ns. *motus* l. *agitatio* citata l. *operosa*, G. schwingende l. geschäftige Bewegung, huiskaus-työ occupatio levior.

huiskun, ua Vm. huc et illuc *jactor* l. *vibror*, ut arbor vento, citatim *moveor*, G. ab und zu schwingen, fortwärend sich bewegen, inde karhu huiskuu metsässä ursus celeriter cursitans furtim apparet inter arbores, wesi huiskuu silmillen aqua *dispergitur* in vultum.

huiskahdan, htaa Vs. *subito agitor* l. *vibror*, ultro citroque *jactor*, ut cauda vaccæ, G. sich schnell bewegen.

huiskahdus, uksen Ns. ejusmodi *agitatio subita*, G. schnelle Bewegung.

huiskutan l. **huiskautan**, ttaa Vf. huc et illuc *moveo* l. *agito*, vibro. *quasso* ut canis caudam, G. ab und zu bewegen l. schwenken, inde huiskutan wettä aquam *dispergo*.

huiskuttelen, tella Vfr. idem.

huiskutus, uksen Ns. *agitatio*, vibratio, *quassatio*, G. Schwenkung, Bewegung.

Huit-limmaan, mata V. (Sv. hvitlimma), *dealbo* e. c. parietes l. muros, G. weiss anstreichen.

Huitti, tin l. **huittu**, tun Ns. *apex*, *extremitas apicata* e. c. sudis erectæ, summitas, G. Spitze, Gipfel (huippu, huikku), huitti-päinen apicatus. inde huitti-hapeli homo inconstans l. varius.

Huittinen, isen Ns. *homo* ex parœcia Satacundiæ *Hvittis*, huittiset hvittisenses, huittisten pitäjä ipsa parœcia Hvittis.

Huitu, hun Ns. Botn. *potus tenuis* ex lacte, G. milchgemichtes Getränk (sinukka, hara).

Huiwi, in Ns. *collare* l. *focale virile*, G. Halsbinde (kaatti).

huiwaus, uksen Ns. idem, inde *tegumentum capitis* mulierum, G. Kopftuch (huntu).

Huja, an Ns. *conceptus* l. *vis mentis*, *intelligentia*, G. Fassungsvermögen (äly), onko sinulla hujaa valesne mente percipere.

hujaan, jata V. *mente concipio* l. *volvo*, *intelligo*, G. fassen, einsehen, it. al. 2. instar sagittæ *volo*, *citatim feror* cum sonitu ut verber feriens, *strideo* ex motu citato, G. schnell fliegen

hujaus, uksen Ns. *motus* l. *cursus acceleratus* e. c. ictus verberis stridens, *stridor* rei citatim motæ, G. schneller Flug, inde on hywä hujaus matkaa modica est dimensio viæ.

hujahdan, htaa Vs. *subito ferio* verbere, ita ut stridor oriatur, G. hastig hieben, witsa l. ruoska hujahtaa *sonum edit* sibilantem.

Hujaa Intj. vox vehementer exclamantis.

hujatan l. **hujautan**, ttaa Vf. ejusmodi *clamorem edo*, *vehementer clamo*, resonare facio, G. laut schreien, huusi hujatti.

hujattelen, tella Vfr. idem.

Hujan hajan prtcl. id. ac huiskin haiskin.

Hukka, kan Ns. *status* rei *deperditus* l. *ruinosus*, G. verlorner Zustand, on hukka käsissä exitium est in manibus, on hukassa actum est de eo, perditum est, tulen hukkaan pereo, pessum eo, in ruinam prolabor, hukkaan työtä teen sine fructu, frustra, vane laboro, raha menee hukkaan pecunia dissipatur *frustra*, hukka-työ occupatio vana l. frustranea, hukka-kaura avena fatua, hukka-lako calamitas segetem plane perdens, it. Vib. Olon. *lupus*, G. Wolf (hökkä).

hukkaan, kata V. *perdo*, *disperdo*, *deperdo*, G. verderben, verlieren machen, umbringen, hukkaan henkeni animam meam amitto, memet ipse neco, inde *dissipo* l. *profundo* e. c. opes, pecuniam, G. zerstreuen, onko rahaa hukattaa an habet pecuniam frustra dissipandam l. profundendam.

hukkaus, uksen Ns. *perditio*, *profusio*, G. Verderben, Umbringen, Zerstreuung.

hukun, kkua Vm. *pereo*, *intereo*, *perdor*, *profundor*, G. verloren gehen, umkommen, hukkuu weteen aqua submersus perit.

hukkaannun, l. hukkaunnun, ntua Vm. idem, inde työ hukkaantuu labor vanus est l. nullius frugis, *frustratur*.

hukutan, ttaa Vf. *perire facio*, *perdo*, *interficio*, G. umbringen, hukutan hengen anima privo quem submergendo l. alio modo, hukutan rahani pecuniam meam *frustra dissipo*, it. al. idem ac haukutan.

hukuttelen, tella Vfr. idem, al. id. ac haukuttelen.

hukutus, uksen Ns. perdendi actus, *perditio*, *profusio*, G. Umbringung, it. al. id. ac haukutus.

Hula, an Ns. *spatium* l. *vas capax*, G. geräumiges Gefäss; it. al. id. ac hulhawa.

Hulaan l. hulajan, lata V. cum sonitu l. *susurru fluo*, *susurrum edo*, ut aqua fluens, G. sausend fliessen.

hulisen, sta V. idem.

hulahdan, htaa Vs. *subitum sonitum edo*, ut lapis in aquam delapsus, G. plumpen.

hulina, an Ns. ejusmodi *sonitus* l. *susurrus*, G. sausender Laut.

Hulappa, pan Ns. Botn. *apertura* glaciei marinæ *sponte orta*, G. Oeffnung im Eise (ulappa, pulakka).

Hulas, aan Ns. *angulus* domus, G. Ecke (nurkka, pii), olen hulaassa in angulo versor intus, hulaan kappalet frustum anguli exterioris. it. Sav. Carl. *res* usu *inutilis*, *rejectanea*, G. Wrack, reen hulas, weneen hulas, inde nyt ollaan hulaassa exitium adest, res nostra se male habet.

Hulhawa, wan Ns. Caj. Sav. Carl. *status* rei *ruinosus*, G. verlohrner Zustand, on hulhawalla res in ruinam est prolapsa, male se habet, jätän hulhawällen deperditum linquo, perditioni do.

Hulikka, kan Ns. (Sv. holk) *vas* recipiendi fluidi e. c. taikina-hulikka vas fermentandæ massæ panis, G. Teiggefäss, maito-hulikka vasculum pro flore lactis, G. Milchbutte.

hulikallinen, isen Na. *ad* ejusmodi *vas pertinens*, G. Gefäss zugehörig, it. hulikallinen maitoa tantum lactis, quantum capit vas.

Hulikko, kon Ns. id. ac hulikka, al. id. ac halikko de potu.

Hulisen, sta V. hulina, an Ns. vide sub hulaan.

Huli-wili, lin Ns. homo *mente levis*, *sannio*, G. Possenreisser (lipi-laari, huippari).

Huljun, ua Vm. huc et illuc *moveor* l. *agitor* ut arbor vento, *quassor* ut aqua, G. sich ab und zu bewegen (hudjun, hylkyn, hölkyn).

hulju, un Ns. *agitatio*, *quassatio*, G. dergl. Bewegung.

huljutan, ttaa Vf. *agito*, *quasso*, ultro citroque moveo, G. ab und zu bewegen.

huljutus, tuksen Ns. *quassatio*, agitandi actus, G. Bewegung.

Hulkko, kon Na. *nonnihil stolidus*, G. Thor, woi hulkko sinua væ tibi stulte.

Hulkun, kkua Vm. id. ac huljun, hylkyn.

hulkutan, ttaa Vf. id. ac huljutan, hylkytän.

Hullu, un Na. *demens*, *vesanus* l. *insanus*, *stultus*, G. toll (houkka, houru), hullu-ruoho hyoscyamus niger (hammas-ruoho), it. al. *jocosus*, *ridiculosus*, G. possenhaft,

senhaft, hullu-pää homo jocosa loquens, joculator, panen hulluja jocor, it. ei ole hullumpi ne sic quidem male, kävi hullusti res male l. perverse cessit.
hulluus, uuden Ns. *dementia*, mens insana, *stultia*, G. Tollheit, it. *indoles jocosa, jocus*, G. Possenhaftigkeit.
hullutan, ttaa Vf. *insanum* l. *stultum reddo*, *infatuo*, in errorem induco, G. toll machen, minua hulluttaa stultitia afficior, inde instar stulti l. dementis me gero, *stultum ago*, *jocor*, G. sich toll betragen, Possen treiben.
hullitan, ttaa l. hullitsen, ita V. idem.
hulluttelen, tella Vfr. idem, max. *vesanum ago*, *jocor*, ridiculose me gero.
hullutus, uksen Ns. *infatuendi actus*, inde *stultitia*, *jocus*, G. das Tollmachen, Thorheit, Possenspiel.
Hulmi, in Na. *avidus*, *vorax* e. c. canis, G. gefrässig.
hulmin, ia V. *avide edo*, *voraciter deglutio*, G. gefrässig verschlingen, syöpi hulmii.
hulmutan, ttaa V. idem.
Hulpakko, kon Ns. *homo loquax*, *blatero*, G. Plaudermaul.
hulpatta, tan Ns. idem.
hulpatan, ttaa V. *loquitor*, *vana blatero*, G. plaudern, puhuu hulpattaa.
Hulpio, on Ns. *margo panni*, *fimbria vestis inferior*, G. Tuchleiste, Kleidersaum.
hulpa, an al. hulpi, in Ns. idem.
hulpioitan, ttaa Vf. *marginem* panno *addo*, *fimbriam* vesti *adsuo*, fimbria orno, G. mit Leiste od. Saume versehen.
hulpioitsen, ita V. idem.
Hulttio l. hultio, on Ns. homo *rejectaneus*, *vagus*, max. famulus quotannis novum herum quærens, G. Taugenichts, Herumtreiber (huntio).
Hulwa, an Ns. id. ac hulas, inde hywältä hulwaltansa a semetipso, sponte.
Humaan l. humajan, mata V. *sonitum* l. *murmur edo* ut silva vi venti, *bombito*, *strideo*, G. rauschen.
humisen, sta V. idem.
humaus, uksen Ns. *susurrus* e. c. venti, *murmur*, *bombus*, *stridor*, G. Rauschen.
humu, un al. humina, an Ns. idem (hymy, huumu).
humahdan, htaa Vs. *subito bombito*, murmur subitum cieo, G. hastig rauschen, tuuli humahti.
humahtelen, hdella Vfr. idem.
humahdus, uksen Ns. *bombus subitus*, G. hastiges Geräusch.
Humala, an Ns. (Sv. Humla) *humulus lupulus*, G. Hopfen, humalan käwyt strobili l. botri humili, humalan warsi l. köynnös l. köytös palmes l. caulis, humala-tappo l. -tarha agellus humuli consæptus, humala-heinä spiræa ulmaria l. filipendula, inde fig. on humalassa l. humaloissansa est succo humuli inebriatus l. ebrius, tulee humalaan l. humaloihinsa ebrius fit.
humalainen l. humaloinen, isen Ns. dim. idem.
humalainen l. humalinen, isen Na. *humulo conditus* e. c. potus, *humulis plenus* e. c. palmes, inde *musto* humuli *obrutus* i. e. ebrius, G. hopfenvermischt, hopfenreich, betrunken.
humalikko, kon al. humalisto, on Ns. *agellus* humuli *consæptus*, G. Hopfengarten.
humallun, ltua Vm. *vi humuli obruor*, *ebrius fio*, G. betrunken werden.
Humeloitsen, ita V. *flaccesco*, qs. instar humuli aresco? G. verwelken.
Humina-hauta, dan Ns. epith. hominis prodigi, *heluo*, G. Verschwender, Schlemmer (hupi-hauta).
Humma Intj. vox agazonum, qua equos retrahunt l. recedere faciunt, inde Ns. *equus*, vox puerilis, G. Pferd.
hummatan, ttaa Vf. *facio* ut equus *subsistat* l. *recedat*, G. zurückziehen.
hummasti, in Ns. *equa vetula* et *rejicula*, G. Mähre, Kracke, inde fig. femina major, rejectanea (hommasti).
Hummaret, een Ns. id. ac huhmaro.
Humppa, mpan l. humpio, on l. humpelo, on Ns. *homo stolidus*, mente confusus, G. Tölpel, inde pää on humpiona l. humpelona caput est confusum e. c. ex crapula (katala).
Hunaja, an al. huno, on Ns. (Sv. honung) *mel*,

mel, G. Honig (mesi), hunaja-leipä placenta mellita.
hunajainen, isen Na. *mellitus*, fig. *dulcis*, G. von Honig, süss.
Hunkala, lan al. hunkalas, laan al. hunkalo, lon Na. *ineptus*, *inhabilis*, factu difficilis, *incommodus*, G. ungeschickt, unpassend (hankala).
hunkaluus, uuden Ns. indoles *incommoda* l *inepta*, G. Ungeschicktheit (hankaluus).
Hunnakko, kon al. hunninko, ngon al. hunnikka, kan Ns. *status deperditus*, *rejectaneus*, G. vernachlässigter Zustand, on hunnakolla est inter rejectanea, heitän hunningolle neglectum relinquo, jouduin hunnakollen.
Hunnu, un Ns. *equulus* puerorum *lusorius*, pullus equi. G. Kinderpferd.
Huntio l. huntalo, on al. hunttio, on Ns. id. ac hulttio.
Huntu, nnun Ns. Vib. *vitta* muliebris *lintea*, fig. indusium linteum, G. weibliches Kopftuch, it. al. vox commiserantis, G. arm, kläglich, äijä-huntu senex *miselle* (rukka).
huntutan, ttaa V. *vittam* capiti *induo*, *vittâ orno*, G. mit Kopfzeug versehen.
hunnuttelen, tella Vfr. idem.
Huo Intj. vox incitandi equos.
Huohotan, ttaa V. *graviter anhelo* l. *suspiro*, G. stöhnen, al. id. ac huojutan.
huohottelen, tella Vfr. idem.
Huojas, aan Na. *levis* portatu, *facilis* factu, *commodus*, G. leicht, nicht mühsam (huokia), huojas elanto vita haud molesta.
huojennan, ntaa Vf. *levem* l. *facilem reddo* e. c. onus, *levo*, *mitigo* e. c. dolorem, *lenio*, relaxo, remitto, G. erleichtern, lindern.
huojennun, ntua al. huojenen, jeta Vm. *levis* l. *facilis fio*, *lenior*, G. leichter werden, tauti huojenee morbus remittit (huokenen).
huojestun, ua Vm. idem.
huojennus, uksen Ns. *levatio*, inde *levamen*, G. Erleichterung.
Huojun, ua Vm. *agitor* huc et illuc ut arbor vento, *vacillo* ut valetudinarius, G. wackeln (horjun).
huoju, un l. huojunta, an Ns. *vacillatio*, G. Wackeln, yhtä huojua continuo motu, sine pausa l. requie.
huojutan, ttaa Vf. *quasso*, huc et illuc *agito*, G. wackeln machen.
Huokaan, huowata V. *gemo*, *suspiro*, G. seufzen, inde al. *anhelo*, *respiro*, quiesco ex labore, G. Athem holen, schnaufen, hepo huokaa.
huokailen, lla Vfr. idem.
huokaus, uksen Ns. *gemitus*, *suspirium*, G. Seufzer, inde al. *respiratio*, *quies*, G. das Athemholen, Erholung.
huowun, kua V. *anhelo*, *respiro* ex labore, G. athmen, saukko huokuu lutra ventum ducit.
huowin, kia V. *sæpe gemo* l. *respiro*, G. oft Athem schöpfen.
huoskelen, lla Vfr. idem.
huowahdan, htaa Vs. parum et *subito gemo*, *leviter respiro* l. spiritum duco, nonnihil quiesco, G. wenig Athem schöpfen l. sich erholen.
huoku, huowun Ns. *respiratio*, ductus spiritus, G. Athem, ei anna huokua nullam dat requiem, cfr. huoko.
huokautan l. huokatan, ttaa Vf. *gemere* l. *respirare facio* l. *sino*, respirandi l. requiescendi locum do, G. athmen lassen.
Huokia, an Na. *levis* e. c. onus, factu *facilis*, *commodus*, haud molestus, G. leicht, nicht mühsam (huojas), huokiasti facile, leviter, sine labore.
huokeus l. huokius, uden Ns. *facilitas*, *levitas* e. c. oneris, laboris, G. Leichtigkeit.
huokenen, huojeta Vm. *levis* l. *facilis fio*, G. leichter werden (huojennun), hinta huokenee pretium vilescit.
Huoko, huowon al. huoku, huowun Ns. *foramen*, ex quo ebullit aqua, ignis, ventus etc. G. kleine Oeffnung wodurch etwas strudelt, wesi-huoko scaturigo, apertura in glacie, huoko-wesi aqua fontana ebulliens, tuli-huoko foramen fornacis, ex quo efflammat ignis, huoku-reikä foramen vento pervium in doliis, imo-huoko porus l. vasculum bibulum plantarum, cfr. sub huokaan.

huokoinen l. huokuinen, isen Ns. dim. idem.
huokoinen l. huokuinen, isen Na. ejusmodi *foraminibus plenus*, G. voll solcher Öffnungen.
huowun, kua V. *ebullio* ut aqua ex scaturigine l. ignis ex fornace, G. auswallen, lähdet huokuu wettä fons ebullit aquam, wuori huokuu tulta, cfr. sub huokaan.
Huokottelen, tella Vfr. *blandior*, *blandiendo allicio*, G. schmeicheln, locken (haukuttelen).
Huolema, an al. huolet, een Ns. *scissura oblonga* l. *vulnus* in arboribus, *vibex* l. *cicatrix* in corpore, G. Narbe an Bäumen, huolet-honka pinus femina.
Huolen, lla V. 1. *nubo*, de feminis, G. einen Mann nehmen (naia de maribus), huolkoon mari detur, nubat, huolematoin innupta, it. 2. al. *anxius* l. *sollicitus sum*, G. bekümmert seyn, huolen wahinkoani damnum passum ægre fero, cfr. huolin.
huoletan, ttaa Vf. 1. *nubere facio* l. *sino*, *colloco* filiam, G. verheirathen, it. 2. *sollicito*, *anxium reddo*, *inquieto*, G. bekümmert machen, minua huolettaa angore afficior.
Huoli, len. Ns. *cura* cujus rei *diligens*, *sollicitudo*, G. Sorge, Bekümmerniss, pidän l. kannan siitä huolta curam ejus gero, huolen pito l. pidäntö curandi actus, isällinen huolen pito cura paterna l. providentia, on minulla huolena est mihi curæ, suurella huolella magna cura l. diligentia, inde älä rupee huolellen ne curæ l. mœrori te tradas.
huollo l. huolo, on Ns. idem.
huolikas, kkaan Na. *curam gerens* diligentem, *sollicitus* de qua re, G. bekümmert.
huolellinen, isen Na. idem.
huoletoin, ttoman Na. car. cura carens, *incuriosus*, *securus*, *negligens*, G. unbekümmert, sorglos, huolettomasti negligenter, secure.
huolettomuus, uuden Ns. *incuria*, *securitas*, *negligentia*, G. Sorglosigkeit, Kummerlosigkeit.
huolin, ia V. *diligenter curo*, *curam habeo* sollicitam, G. für etwas sorgen, sich bekümmern, ei huoli minusta nil me curat, mihi haud obedit, huolitko siitä num id curæ est tibi, num placet tibi, nihiline facis l. æstimas id, huolimatoin qui nihil curat, cui nihil est curæ, haud obediens, negligens.
Huollan, ltaa V. *evacuo* stomachum, *excerno*, G. sich ausleeren, hauki huoltaa.
Huollun, ltua Vm. *teneresco* l. tener et dolens fio ut dentes a cibo acido l. baccis, G. empfindlich werden, von Zähnen (hellyn).
huolewun, ua al. huoleemmun, ntua Vm. idem.
huoloitun, ttua Vm. idem.
Huoma, an Ns. *cura tuens*, potestas custodiendi et curandi, G. Bewahrung, annan huomaasi in manibus tuis tuendum pono, Jumalan huomaan in custodiam Dei sc. abeas, valedicendi formula (haltu).
huomaan, mata V. *tueor* l. *tutor*, *curo* ne mali quid accidat, G. bewahren, verwahren, cfr. sub huomio.
Huomen, menen al. huomi, men Ns. 1. *tempus matutinum*, G. Morgenstunde (aamu), it. 2. *dies crastinus*, G. morgender Tag, huomenena contr. huomenna mane et cras, huomenelta l. huomelta mane, cras, huomeneen in tempus matutinum l. in diem crastinum, huomenet tempora antelucana (aamut, pyhteet), huomen- l. huomi-kausi idem, huomenissa cras et postridie, huomen-lahja dos sponsæ tradi solita, hywää huomenta salutandi formula, G. guten Morgen.
huomeninen l. huominen, isen Na. *matutinus* l. *crastinus* e. c. tempus, dies, G. Morgends, morgendlich, huomiselta l. huomisesta inde a matutinis, huomiseen asti usque ad crastinum.
huomeltain l. huomeneltain prtcl. *mane*, *cras*, G. früh, morgen.
Huomio, on Ns. reditus ad sensus post somnum, *animadversio*, *attentio animi*, *observantia*, G. Bewusstwerden, Wahrnehmung, Gewahrwerdung, epähuomio defectus attentionis, it. pl. huomiot *sensus externi*, quibus res observamus l. sentimus.

huomaan, mata l. huomaitsen, ita V. 1. pr. *expergiscor* e somno, *ad sensus* meos *redeo*, G. erwachen, zu sich kommen, huomasin uneśta; inde 2. *sensu* l. externo l. interno *observo* l. *sentio*, *animadverto*, attendo animum, G. gewahr werden, wahrnehmen (hawaan l. hawaitsen), huomaamata l huomaitsematta inopinato, ex improviso.

Huonet, een Ns. 1. *domus* omnigena, *ædificium* parietibus et tecto instructum, max. habitando aptum, G. Haus, huoneen wuoro l. slaina locatio l. conductio domus, huonet-wäkeni homines in domo mea habitantes, inde 2. *homines unâ habitantes*, G. Hausgenossen, huonet-kunta familia, huonet-kuntainen inquilinus, 3. *œconomia domestica*, G. Haushaltung, pidän huonetta œconomiam curo, huoneen haltia œconomus.

huoneellinen, isen Na. *domesticus*, ad domum l. familiam l. œconomiam domesticam pertinens e. c. occupatio, ordo, *domum habens*, G. häuslich, Haus l. Wohnung habend, inde *inquilinus*, it. huoneellinen lapsia l. ohria quantum capit domus, G. Haus voll.

Huono, non Na. *pravæ indolis*, *infirmus* l. debilis e. c. æger, *imbecillis* e. c. vir, macer e. c. homo, *levis* e. c. hordeum, G. schlecht, schwach, mager (heikko, kehwotoin), tulen huonoksi macresco, elän huonosti misere vitam dego.

huonous, uden Ns. *infirmitas*, *debilitas*, *imbecillitas*, G. Schlechtigkeit, Schwäche.

huononen, nota l. huonoonnun, nnua Vm. *infirmus* l. dedilis *fio*, *macresco*, *vilesco*, G. schlecht l. schwach werden.

huononnan, ntaa Vf. *reddo debilem*, *infirmo*, vi privo, deteriorem facio, G. schlecht machen, schwächen.

Huoppa, pan Ns. *pannus densatus* l. *coactilis*, G. Filz.

huoppainen l. huopainen, isen Ns. dim. idem.

huoppainen, isen Na. *ex coactili* factus e. c. pileus, ad coactile pertinens, G. von Filz.

Huoppaan, pata al. huopaan, wata V. naviculam *remis inhibeo* l. *retrorsum remigo*, G. rückwärts rudern, it. al. in loquendo eadem verba moleste et *frustra repeto*, repetitis vicibus quid conor, frustra repeto rem peractam, G. ein und dasselbe zum Ueberdruss wiederholen.

huopaus, uksen Ns. remis *renitendi actus*, G. das Ruckwärtsrudern.

huopari, in Ns. *remus* repulsans *brevior*, G. kleines Ruder (mela).

Huora, an Ns. (Sv. hora), *adultera*, *meretrix*, *pellex*, *prostibulum*, femina impudica, G. Hure, tekee huorin Adv. adulterium committit.

huorikas, kkaan Ns. *nothus*, *spurius*, adulterinus puer, G. Hurenkind.

huorallinen, isen Na. *libidinosus*, *lascivus*, *impudicus*, G. hurisch.

huoruus, uuden Ns. *scortatio*, *adulterium*, G. Hurerei.

huoraan, rata al. huorin, ia V. *adultero*, *scortor*, G. huren.

Huosio, on al. huosia, an Ns. *scopula* lavationi inserviens, G. Waschquast (huisku), huosio-korret equisetum hiem. (hosia).

huosiain, amen Ns. Sav. idem.

Huoskelen, lla Vfr. vide sub huokaan.

Huosta, an Ns. id. ac hoteet l. hodet l. huoma: otti huostaansa, on huostassani.

Huowet, peen Ns. *somnus levis*, G. Schlummer, silmät owat unen huopeessa.

Huowennan, ntaa Vf. id ac huojennan.

huowennes, nteen, huowennus, uksen Ns. id. ac huojennus.

huowet, ween Ns idem, al. Na. id. ac huokia l. huojas.

Huowet, ween Ns. *calor* solis *meridianus* tempore vernali nivem solvens, G. Wärme der Mittagssonne im Frühling, huowet-päiwä tempus diei vernalis circa meridiem

huowennan, ntaa al. huowetan, ttaa Vf. nivem *solvo* l. *tepefacio*, ut sol vernalis, G. auftauen machen, päiwä huowettaa l. huowentaa sol tepet.

huowin, wia V. idem, it. al. silmät huowiwat oculi *hebescunt* l. qs. *confunduntur* ex splendore solis a nive reflexo, G. geblendet werden.

Huowi, in Ns. (Sv. hof) id. ac howi, inde *persona*

persona aulica, max. *miles* l. *eques*, huowi-talo prædium aulicorum l. nobilium. Sv. säteri al. prædium equestre Sv. Rusthäll.

Hupa, wan al. hupas, paan Na. qui *facile teritur* l. *præterlabitur*, G. flüchtig, schnell vergänglich, hupa aika tempus qs. furtim profluens, *jucundum*, hupatie iter jucundum, haud tædium afferens, hupa ruoka cibus usui non diu sufficiens, facile consumendus, jywät menewät hupaan, frumentum est usus haud diuturni, inde Vib. hupa *pravæ indolis*, G. schlecht, hupa tie via vecturæ difficilis, it. hupa-hauta l. -hulikka homo prodigus, hupaasti l. huwasti repente, facile, furtim.

hupasa, san al. hupainen, isen Na. idem.

hupi, win Ns. quod *tempori fallendo inservit*, G. Zeitvertreib, ole hupinani adsis mihi ut tempus mihi eo facilius præterlabatur, huwikseni oblectandi causa, ajan huwiksi temporis fallendi gratia, hupi-hauta id. ac hupa-hauta.

hupilainen, isen Na. *qui* cui *adest temporis fallendi gratia*, G. Gesellschafter.

hupaan, wata V. tempus *jucundum reddo*, *delecto* l. *oblecto*, inde *refocillo*, *reficio*, nec non *respiro* quiescens ex labore, G. die Zeit verkürzen, vergnügen, erquicken.

huwitan, ttaa Vf. *delecto* l. *oblecto*, G. vergnügen, it. al. huwitan rahani pecuniam meam *profundo*, G. verschwenden.

huwittelen, tella Vfr. idem.

huwitus, uksen Ns. *oblectatio*, *oblectamentum*, G. Vergnügung, it. al. rahan huwitus pecuniæ *profusio*.

huwaus, uksen Ns. idem, it. *refocillatio*, *refectio*, G. Erquickung.

Hupia, an Na. Run. id. ac. upia.

Hüpio, on Ns. *homo stolidus*, G. Dummkopf.

Huppeloinen, isen Na. Run. *glumosus*, glumis ornatus, epith. strobili humuli, G. struppig.

Huppu, pun Ns. *collectio* vestis interioris *supra caput*, G. Kopfbedeckung mit dem Rockschoosse, on hupussa korwin habet aures l. caput palla circumcinctum.

Hura, an Ns. *status* rei *confusus* l. *deperditus*, G. verworrener l. verlohrner Zustand (hulhawa), tulen huraan l. hurallen in ruinam prolabor, it. huran warpaat id. ac wareksen warpaat.

Huraan, rata V. *susurro*, ut aqua fluens l. apes volantes, G. summen, murmeln.

hurisen, sta V. idem.

huristan, aa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. summen machen.

huristelen, lla Vfr. idem.

Hurja, an Na. *furens*, *perfatuus* e. c. homo, equus, G. toll, rasend, it. al. *incuriosus*, *vagans*, *otiosus* homo, G. Herumtreiber, Faulenzer.

hurjaan, jata V. *furentem reddo*, *infatuo*, G. toll l. rasend machen.

hurjaus, uksen Ns. *confusio* mentis, G. Tollheit, it. al. *incuria*, *vagatio*, G. Faulenzerei.

hurjantelen, nnella Vfr. *otior*, *nil curo*, otiosus tempus tero, G. faulenzen.

Hurma, an al. hurmo, on Ns. Botn. *facultas*, *cogitandi* l. *intelligendi*, G. Fassungs- od. Denkkraft, ei ole hurmaa.

hurmet, een Ns. max. pl. hurmeet *sensus externi*, G. äussere Sinne (aistin), cfr. infra.

hurmaan, mata V. *confundo sensus* et *mentem*, *perturbo* animum, deliquio l. vertigine afficio, *infatuo* l. fascino, in errorem blandiendo induco, G. verwirren, schwindeln machen, bethören.

hurmon, oa V. idem, max. oblectamentis l. blanditiis *infatuo*, G. entzücken.

hurmaun, uta Vm. sensibus et mente *confundor*, vertigine afficior, *infatuor*, in errorem incido, G. verwirrt l. schwindelnd l. bethört l. entzückt werden.

hurmoitun, ttua Vm. idem.

hurmaus, uksen Ns. *confusio* mentis, vertigo, inductio in errorem, G. Verwirrung, Bethörung.

hurmoitus, uksen Ns. idem, max. *fascinatio* ope blanditiarum, G. Entzückung, al. id. ac. hurmos, on hurmoituksissa.

hurmos, oksen max. pl. hurmokset Ns. *status* mentis *confusus*, quo quis sensuum usu et cogitandi facultate est privatus, sui

sui impos, vertigine l. deliquio laborans, fascinatione infatuatus, G. Geistes Verwirrung, Schwindel, Bethörtheit, on hurmoksissa est confusus, tulen hurmoksiin cofundor.
hurmio, on Ns. idem, max. status rerum confusus l. tumultuarius, ordine carens, G. Verworrenheit.
Hurmet, een Ns. Sav. Caj. *cruor*, *sanguis*, G. geronnenes Blut (urmet).
hurmetas, taan Ns. idem.
hurmeinen, l. hurmehinen l. hurmeninen, isen Na. *cruentus*, *sanguineus*, G. blutig.
hurmikko, kon Ns. *hæmorragia*, sanguinis profluvium, G. Blutfluss.
Hurraan, rata V. id. ac huraan.
hurrutan, ttaa Vf. idem.
Hurri, in Ns. *capra*, G. Ziege, inde vox abigendi capras, it. Abol. maito-hurri oxygala aquâ diluta.
Hurskas, kaan Na. mali haud conscius nec particeps, *justus*, *probus*, *integer*, Bibl. *pius*, spiritus religiosi plenus, G. redlich, rechtschaffen, rechtfertig, fromm, cfr. wanhurskas.
hurskaus, uden Ns. *justitia*, *probitas*, *integritas*, *pietas*, G. Redlichkeit, Rechtschaffenheit, Frömmigkeit.
hurskautan, ttaa V. eccl. *justifico*, justum declaro l. reddo, G. rechtfertigen.
Hursti, in Ns. 1. Botn. *tela stupea cannabina*, textum *cilicium*, G. hedene Sackleinwand, inde 2. Sav. & Carl. *lodix* in lectulis, G. Bettlaken (raitti).
hurstinen, isen Na. *ex cilicio* factus, G. von hedener Leinwand.
hurstuin, umen Ns. Botn. id. ac hamet.
Hurtta, rtan al. hurtti, rtin Ns. *canis sagax* l. *venaticus*, G. Jagdhund, inde Nyl. *lupus*, G. Wolf, al. fig. homo *longurio*, hurtan korwat tonsillæ in corpore al. auriculæ in corde.
Huru, un Ns. *isthmus* l. *lingula* terræ, G. Landzunge, al. *sinus* maris, G. Meeresbucht.
Hurwio, on Ns. homo *prodigus*, G. Verschwender, it. al. id. ac hurmos l. hurmio, on hurwiossa.
hurwitan, ttaa V. *prodigo* l. *profundo* e. c. opes l. pecuniam, G. verschwenden, it. al. id. ac hurmaan.
hurwittelen, tella Vfr. idem.
hurwitus, uksen Ns. *profusio*, inde *stultitia*, G. Verschwendung, Thorheit.
Hussu l. husu, un Ns. homo *staturâ humilis*, misellus, G. kleiner Tropf (hassu).
Husutan, ttaa V. *incito* e. c. canem, G. anhetzen (hututan, hytytän, hasitan).
Hutelo, on Ns. id. ac hutilus.
Hutera, an Na. *vacillans*, qui facile subvertitur e. c. cymba, G. schwankend.
Hutia, an et hutikka, kan Ns. vide sub hudin.
Hutilus, uksen al. hutelo, on Ns. homo *prodigus*, *fatuus*, mente levis, vana appetens l. loquens, homo nauci, G. leichtsinniger, verschwenderischer, kindischer, unordentlicher Mensch.
hutiloitsen, ita V. *prodigo* l. *profundo* bona mea, rebus vanis sum deditus, *fatue me gero*, G. leichtsinnig l. verschwenderisch l. kindisch seyn.
Hutkin, ia V. id. ac hudin.
Huttu, tun Ns. Sav. *puls farracea*, G. Mehlbrei, marja-huttu puls baccarum, it. Abol. huttu-mies vir *nullius frugis*, G. Schwächling.
Hutuinen, isen Na. *vilis* l. *levis* e. c. frumentum, nullius frugis, G. schlecht, schwach.
Hututan, ttaa V. *incito* canem, *irrito*, G. anhetzen (husutan).
Huudan, taa V. *clamo*, *vociferor*, G. rufen, schreien, inde 2. viva *voce promulgo* mentem e. c. in sacerdote eligendo i. e. *suffragium vocale fero*, G. votiren, nec non in auctione facienda i. e. *liceor*, G. anbieten: pass. huudetaan contr. huutaan.
huutelen, della Vfr. idem.
huuto, don Ns. *clamor*, *vociferatio*, G. Gerufe, Geschrei, inde 2. *suffragium vocale* in sacerdote eligendo, G. Votum, *licitatio* l. *promulgatio* in auctionibus, G. Anboth, nec non *rumor* l. fama vagans, G. Ruf, huuto kuuluu fama fertur.
huudanto, nnon al. huudannes, nteen al. huudannas, ntaan Run. Ns. idem.

huuda-

huudatan, ttaa Vf. *clamare facio* l. *sino*, ad clamandum excito, G. rufen l. schreien machen.

Huudet, huuteen Ns. *pruina*, floccus nivis ex vaporibus congelatis, G. Reif (härmä, hyydet).

Huuhottelen, tella Vfr. *copiose fluo* ut sanguis ex arteria l. torrens, G. strömen, it. al. id. ac houhattelen.

Huuhdon, htoa V. id. ac huhdon, de luendo.

Huuhu, un Ns. id. ac huhu, max. *rumor*.

Huuli, len Ns. *labium* l. *labrum*, G. Lippe l. Lefze, ala-huuli et ylö-huuli labr. inferius et superius.

huulinen, isen Na. *labiosus*, G. Lippen habend, non nisi in compos. iso-huulinen labeo. puna-huulinen.

Huumaan l. huumajan, mata V. id. ac humaan, it. al. *stupidum* l. mente *confusum reddo*, *confundo*, G. betäuben, tuuli huumaa korwat ventus aures susurrantes reddit.

huumu, un Ns. id. ac humu, hymy.

huumet, een Ns. *status confusionis* l. animi vertigine laborantis, G. Betäubung, Verwirrung (hurmos), on huumeissansa.

huumelo, on Ns. homo *mente confusus*, vertigine laborans, G. verwirrter Mensch, tekee huumeloksi caput confusum reddit.

huumahdan, htaa Vs. id. ac humahdan.

huumahtelen, hdella Vfr. idem.

huumahdun, htua Vm. *resono* l. *echo reflecto* ut silva, *obmurmuro*. G. wiederschallen, it. al. *murmure percellor*, *confusus* l. timidus *fio*, G. betäubt l. verwirrt werden.

huumakehdan, htaa V. Sav. qs. capite *confusus incedo* et *murmuro*, G. murmeln, brummen.

Huun-purema, an Ns. *lentigo*, G. Leberflecken (ab inus. huu et purema morsus a puren).

Huuntu, unun Ns. id. ac huntu.

Huuppa, pan Ns. (Sv. hop?) *multitudo*, *congeries*, G. Haufen, huuppa ihmisiä, naureita.

huupahdan, htaa V. *copiose adhæresco*, G. haufenweise anhangen, loka huulillen huupahti.

Huuppo, pon Ns. id. ac hauppo, inde homo *stupidus*, G. Dummkopf.

Huuru, un Ns. *vapor nebulosus*, *nebula*, G. Nebel (kaasu, sumu), it. *pruina* ex vapore nebuloso, G. Reif.

Huusaan, sata V. (Sv. hofslaga) *morbos curo*, *sano* mendas externas max. equorum, rar. hominum, G. heilen.

huuslaari, in Ns. (Sv. hofslagare) *medicus* equorum, G. Pferdearzt.

Huuti Intj. (Sv. hut) pr. vox abigendi canes, inde *pudeat te! apage!* G. pack dich! schäm dich, fort! ei tiedä huutia nil eum pudet, on huutin puolella pudore est perfusus, huuti-järwi locus ediscendæ modestiæ, on ollut huuti-järwellä.

huutitan, ttaa V. *dico* huuti, canes abigo, *pudere jubeo*, G. forttreiben, beschämen.

Huuwaan, wata V. *suspiro*, *respiro*, quiesco ex labore, G. aufathmen, sich erholen, it. *delecto* l. *oblecto* me, G. sich ergötzen.

Huuwattelen, tella Vf. id. ac houhattelen l. huuhattelen.

Huwitan, ttaa V. huwitus, uksen Ns. etc. vide sub hupa.

Huwentelen, nella Vfr. *labiis apprehendere conor*, ut equus stramina fœni sparsa, G. nachschnappen.

Hydet, hyteen Ns. *culex* pipiens, G. Mücke (mäkärä, sääski, itikka).

hyttyinen l. hyttinen, isen Ns. dim. idem.

Hyet, een Ns. *motus undarum* sedata tempestate, G. stiller Schwall der Wellen, hyeet käywät.

Hyh, hyhyh Intj. vox indignantis, ridentis etc.

hyhmähdän, htää Vs. *dico* hyh.

hyhmähtelen, dellä Vfr. idem.

Hyhmä, än Ns. *nix aquosa*, tabes nivis, G. wassergemischter Schnee.

hyhmäinen, isen Na. *tabe* nivis *plenus*, madens nive, G. voll solches Schnees.

Hyhwyy l. hyhyy, hkyä V. *garrio* ut columba, G. turteln.

Hyhämöittelen, tellä Vfr. *tremesco*, G. erzittern, sappi hyhämöittelee bilis movetur i. e. ira fervet, irascitur.

Hyis

Hyis Intj. id. ac huis, inde *pudeat te!* G. schäm dich!

Hykerrän l. hykärrän, rtää V. *sonum murmurantem cieo* e. c. molæ versatilis, G. murmelnden Laut erregen, jauhan hykerrän, inde nauran hykerrän susurrans rideo, laulan hykerrän.

Hykytän, ttää V. *succutio* instar equi currentis, moleste *porto*, G. schütteln (hylkytän).

hykyttelen, tellä Vfr. idem.

hykytys, yksen Ns. *quassatio*, G. Schütteln.

Hykähdän, htää Vs. *pavore exsilio*, G. vor Schrecken aufspringen (säikähdän).

Hylet l. hyljet, hylkeen Ns. id. ac hylki.

Hyljään l. hylkään, ljätä V. *repudio* e. c. uxorem l. sponsam, *rejicio* l. *abjicio* l. *relinquo* e. c. liberos, *recuso* quid oblatum, *sperno* e. c. judicem, *fastidio* e. c. cibum, G. verwerfen, verlassen, al. nuoli hylkää takaisin sagitta *resilit*, G. zurückprallen.

hylkelen, ljellä Vfr. idem.

hyljäys l. hylkäys, yksen Ns. *repudiatio*, *rejectio*, *relictio* etc. G. Verwerfung.

hylky, hylyn l. hyljyn Ns. *rejectaneum quid*, *res rejicula* l. derelicta, G. verworfene Sache, meren hylky ejectum maris.

hylkyläinen, isen Ns. idem.

hyljys, yksen max. pl. hylkyksiet Ns. *status rejectaneus*, G. verworfener Zustand, jää hyljyksiin.

Hyljäytän, ttää V. *miscens circumago* e. c. cibum inter coquendum, inde *haurio* fluidum quid capulâ, G. umrühren, schöpfen.

Hylki, ljen al. hylet l. hyljet, hylkeen Ns. *phoca*, G. Seehund, hylkeen rasva adeps l. lardum phocæ, hylkeen pyyntö captura phocarum (norpa).

Hylkyn, lkyä Vm. *agitor* l. *quassor* ut aqua, *instabilis sum*, G. geschüttelt seyn, vesi hylkkyy (hölkyn).

hylkytän, ttää Vf. *agito* l. *quasso*, ut equus currens equitem, G. schütteln.

hylkyttelen, tellä Vfr. idem.

hylkytys, yksen Ns. *agitatio*, *quassatio*, G. Schüttelung.

hylkky, kyn Ns. idem, meren hylkky æstus maris.

Hylly, yn Ns. 1. *locus paludosus*, ubi solum est qs. pendulum ob aquas subterraneas, G. zitternder Sumpf, it. 2. (Sv. hylla) *theca*, *loculamentum* in domibus, G. Schrank.

hyllyinen, isen Na. *paludosus* e. c. locus, G. zitternd sumpfig.

hyllyn, yä Vm. *moveor* l. *instabilis sum* instar paludis seu soli aquis supernatantis, G. zittern l. schaukeln wie ein Sumpf, maa hyllyy terra quassando movetur.

Hymmi, in Ns. Run. *virgo* placida, subridens, G. freundliches Mädchen (impi).

Hympyrä, än Na. *claudicans*, *claudipes*, *loripes*, G. hinkend, krumfussig (kampura).

Hymyän, ytä Vm. id. ac humaan inde *subrideo* cum sono tacito, G. lächeln.

hymisen, stä V. id. ac humisen.

hymy, yn l. hyminä, än Ns. id. ac humu l. humina, inde *subrisio*, G. Lächeln, suu on hymyssä os est subridens, §. hymy-pää ohra spica hordei sexangularis.

hymistän, tää Vf. *sonitum levem cieo*, G. summen machen, it. Carl. minua hymistää tremor levis invadit me, G. schaudern machen.

hymeyttelen, tellä Vfr. *susurrum levem excito*; G. brummenden Laut erregen, soutaa hymeyttelee inter remigandum leviter cantillat.

Hynkä, ngän al. hynky, ngyn Ns. *subatio*, G. Brunst, sika on hyngässä l. hyngyllänsä sus subat.

hynkäinen, isen Na. *subans*, *lascivus*, G. brunstig.

Hynkähdän, htää Vs. *parum rideo*, *subrideo*, G. hörbar lächeln, hynkähti siihen.

hynkäytän, ttää Vf. *subridere facio*, inde *parum delecto*, *blandior*, G. hörbar lächeln machen, ein wenig erfreuen.

hynkäyttelen, tellä Vfr. idem, inde *subrideo*.

Hyppy, pyn al. hyppi, pin al. hypet, hypeen Ns. *apex digitorum*, G. Fingerspitze, hyppyn l. hypeen täysi quantum apicibus primorum digitorum comprehendi potest.

hyppyinen l. hyppinen, isen Ns. dim. idem, max. pl. hyppyisissä inter apices digitorum

rum compressos, it. anna hyppyinen nuuskua da quantum apicibus digitorum capi potest.

hyppeellinen al. hyppeesinen, isen Ns. *captus* digitorum, G. so viel man mit den Fingerspitzen fassen kann, hyppeellinen nuuskua.

hyppistän, ää V. *attingo apicibus* digitorum, digitis tracto l. vellico l. arripio l. comprimo l. contero, G. fingern.

hyppistelen, llä Vfr. idem.

hyppeilen l. hyppertelen l. hyppärtelen, llä Vfr. idem.

hyppristän, ää V. Carl. idem.

hyppistys, yksen Ns. *tactus* l. *compressio* ope digitorum, G. das Fingern.

Hyppylä, än Ns. Botn. *collis*, *tumulus*, *clivus* viæ, G. Hügel (ypälet).

Hyppään, pätä V. 1. (Sv. hoppa?) *salio*, *subsilio*, G. hüpfen, springen, hyppääwä hewoinen equus sæpes transiliens, inde 2. *salto*, G. tanzen.

hypin, ppiä V. *sæpe salio*, G. oft springen.

hyppäelen l. hyppäilen, päillä Vfr. idem.

hyppelen, pellä al. hypeskelen l. hypiskelen, llä Vfr. idem, lapsi hyppelee puerulus strepit saliendo.

hyppäys, yksen Ns. *saltus*, *saltatio*, G. Sprung, Tanz.

hyppy, ppyn l. hyppi, pin l. hyppinä, än Ns. idem.

hypin, ppimen Ns. *instruentum* saliendo inserviens e. c. hypin-lauta assis cui insistentes pueri alius alium in altum projiciunt, ludi genus, G. Springbrett, hypin-kengin tolutim eundo.

hypätän l. hypitän l. hyppytän l. hypäytän, ttää Vf. *salire* l. *saltare facio* l. *sino*, G. hüpfen l. springen l. tanzen machen od. lassen, hypitän lasta puerulum ulnis l. genubus jactito l. quasso, hewoinen hyppyttää equus quassat equitem.

hyppyttelen l. hypittelen, tellä Vfr. idem.

Hyrkki, kin Ns. *frustum abruptum* l. truncus l. *glæba major* e. c. glacei, G. grosses Stück, hyrkki jäätä.

hyrkälet, een Ns. idem (kappalet).

Hyrmin, iä V. *morose* l. *aspere alloquor*, *increpo*, G. beissend anreden, brummen.

hyrminä, än Ns. *morosa allocutio*, verba iracunda l. increpantia, G. beissende Anrede, Schelten.

Hyrmy, yn Ns. *copia* l. *abundantia* cujus rei, G. Menge, Ueberfluss.

Hyrrä, än Ns. *discus* l. *trochus* puerorum lusorius, G. Wurfscheibe (lyrrä).

hyrrään, rrätä V. *vacillans* l. qs. volvendo *moveor* ut discus, *lente curro*, G. sacht l. rollend fortschreiten, it. al. id. ac hyrisen l. hyrään.

hyrrytän, ttää V. idem.

hyrryttelen, tellä Vfr. idem.

hyrrytys, yksen Ns. *cursus lentus*, G. langsamer Lauf.

hyrry, yn Ns. idem, al. id. ac hyrrä.

Hyrsy, yn Ns. *congius* l. *cantharus* cerevisiæ, G. Bierkanne.

Hyrys, yksen Na. *status avis plumas demittentis*, G. Federmausen, inde on hyrysissä est male dispositus qua valetudinem.

Hyrään l. hyräjän, rätä V. voce *submissa cantillo*, *susurro* l. *strideo*, G. röcheln, lehmä hyrää vacca submugit.

hyrisen, stä V. idem, nauran hyrisen.

hyräilen al. hyröilen, llä Vfr. idem.

hyryelen l. hyryilen, llä Vfr. idem.

hyristelen, llä al hyryttelen, tellä Vfr. idem.

hyrinä, än Ns. *sonus submisse cantillans*, *susurrus*, *stridor*, G. Geröchel.

hyrähdän, htää Vs. *subito strideo* l. *susurro*, G. hastig röcheln.

hyrähdys l. hyräys, yksen Ns. *stridor subitus*, G. hastiges Geröchel.

Hysy, yn Ns. Abol. *strepitus*, *murmur*, *susurrus*, G. leises Gemurmel.

Hyssään, ssätä V. *leviter tracto* quid, lente quid moveo, G. leise handtieren.

hyssytän, ttää Vf. idem, max. *leviter jacto* infantem ulnis, G. leise schütteln.

hyssyttelen, tellä Vfr. idem, max. *lente curro*, *salto* etc. juoksee hyssyttelee.

hyssytys, tyksen Ns. *levis tractatio*, max. motio infantis in ulnis, G. leise Handtierung.

Hytkyn, yä Vm. huc et illuc *agitor*, ultro citroque *jactor*, G. geschuttelt werden (hylkyn).

hytkytän, ttää Vf. huc illucque *agito* l. *jacto*, *quatio* l. *succutio*, G. schütteln.
hytkyttelen, tellä Vfr. idem.
hytkytys, yksen Ns. *jactatio*, *quassatio*, G. Schüttelung.
Hytti, tin Ns. (Sv. hytta) *ustrina ferri*, officina metallica, G. Eisenhütte.
Hyttinen l. hyttyinen, isen Ns. vide sub hyöet.
Hytty, tyn Ns 1. (Sv. hydda?) *tentorium*, *tugurium*, domus vilior, G. Hütte, it. 2. Abol. *vitta lintea* mulierum, G. weibliches Kopfzeug.
hytyri, in al. hytyrä, än Ns. *mitra*, pileus, *galerus*, G. Kopfzeug, Mütze (mytyri).
Hyty, dyn Ns. Carl. *visitatio* l. salutatio *matris* apud filiam suam nuptam parturientem, G. mütterlicher Besuch bei der Wöchnerinn.
Hytytän, ttää Vf. id. ac hututan, hästan.
Hytään l hytäjän, dätä V. *tremo*, G. zitternd klopfen, sydän hytäjää cor palpitat.
hytäytän, ttää Vf. *tremere* l. *palpitare facio*, tremore afficio, G. zitterndes Klopfen erregen.
Hywet, peen Ns. id. ac hyyyy.
Hywä, än Na. Compar. parempi l. parampi, rar. hywempi, Superl. paras al. parahin, rar. hywin, pr. *bonus*, G. gut, indeque fig. *gratus*, *utilis*, *commodus*, *aptus*, *probus*, *benevolus* etc. e. c. hywä mieli l. pää animus bonus l. lætus, hywä ruoka cibus delicatus, hywä teko l. työ benefactum l. bonum opus, hywän lainen bonæ indolis, hywän tapainen bene moratus, hywän tahtoinen bene volens, hywän mielinen animo favente; hywän päiwäinen egregius, hywän sukuinen honoratioris originis, hywän tekiä benefactor, hywän tekiäinen l. tekiäiset beneficium l. remuneratio pro bene peracto opere, nec non munera salutantium mutua, max. cibaria, hywän makuinen sapidus, hywän suopa benignus, benevolus: tekee hywää benc facit, raha tekee minun hywää pecunia mihi est grata, mihi placet, me delectat, hywää päiwää (yötä, ehtoota l. iltaa, huomenta) sc. antakoon Jumala Deus dato bonum l. lætum diem (noctem, vesperam etc.), salutandi et valedicendi formula: pidän hywänäni gratum mihi censeo, kuka hywänänsä quiscumque: otan hywäkseni bene excipio, lukee hywäksi bonum censet l. probat l. approbat, käyttää hywäksensä in usum suum l. sibi commodo vertit: on hywällä mielellä al. on hywillä l. hywissä mielin al. hywilläusä l. hywissänsä bono est animo l. læta mente: jää hywästi bene remaneas i. e. vale, jätän hywästi valedico: hywin *bene*, *belle*, G. wohl, hywin mielin lubenter, libero arbitrio, hywin tekewä beneficus.
hywäinen, isen Na. dim. idem, inde *amasio*, *obsecro!* vox blandientis, G. guter Freund, pl. hywäiset *valedictio*, G. Abschiedswort.
hywyys, yyden Ns. *bonitas*, bona indoles, inde *utilitas*, *probitas*, *benevolentia* etc. G. Güte, Gütigkeit, it. al. *bona*, opes, G. Güter, Reichtum, on paljo hywyyttä.
hywölä, än Ns. domicilium boni mythol. inde *locus gratus*, G. lieblicher Ort.
hywitän, ttää Vf. *appello* quem *bonum*, *bene tracto* quem, bonum me cui præbeo, G. gut nennen, wohl behandeln l. begegnen.
hywittelen, tellä Vfr. idem, usitatius.
hywään, wätä V. *bene* et amanter *tracto*, *blande mulceo*, *amanter palpo*, nonnihil diligo, G. wohl behandeln, liebkosen.
hywäilen, llä Vfr. idem, usitatius.
hywästyn l. hywäksyn, yä Vm. *bene excipio*, *bonum censeo* quid, bene placet mihi, G. wohl aufnehmen, Gefallen finden, en hywäksy sitä haud probo.
Hyy, hyyn al. hyydet, hyyteen Ns. *pruina*, ros gelatus, G. Reif, al. *nix aquosa*, glacies confracta, G. Eisgrus (hyhmä).
hyynen l. hyinen, isen (pro hyyinen) Na. *pruinosus*, pruina obductus, *congelatus*, G. reifig, eisig.
hyydyn, tyä Vm. *frigesco* l. *rigesco*, *congelor*, *condensor* ut adeps in frigore l. metallum liquefactum. G. erstarren, gefrieren.
hyydän, tää V. *gelasco*, G. gefrieren, meri hyytää mare glacie obducitur.

hyytän, ttää al. **hyydytän**, ttää Vf. liquidum quid *congelo* l. congelatum reddo, *refrigero*, G. gefrieren l. erstarren machen, hyydyttää mieleni animum meum reddit frigidum.

hyyttelen, tellä al. **hyydyttelen**, tellä Vfr. idem.

hyywytän, ttää Vf. et **hyyhyttelen** l. **hyywyttelen**, tellä Vfr. Sav. idem.

hyydytys, yksen Ns. congelandi actus, *congelatio*, G. das Gefrierenmachen.

hyyhämöittelen, tellä Vfr. qs. pruina obductus l. gelidus *lente incedo*, G. reifbedeckt einherschreiten.

hyyhäröinen, isen Ns. dim. Run. *gelu* l. frigus levius, G. gelinder Frost.

hyyttö, tön Ns. Run. *gelu*, *pruina*, hiems, G. Reif, Frost, it. mythol. *origo* frigoris et pruinæ, G. mythol. Frosterreger.

Hyyhmä, än Ns. id. ac hyhmä.

Hyypiä, än al. hyypiö, ön al. hyyppiä, än al. hyyppiö, ön Ns. strix *bubo* al. *ulula*, G. Eule.

Hyypittelen l. **hyypyttelen**, tellä Vfr. *properans* et tolutim *curro* l. incedo, *operosus sum*, G. hüpfend laufen, geschäftig seyn.

Hyyppä, pän Ns. id. ac hyypiä al. *upupa epops*, G. Widehopf l. *tringa vanellus*, G. Kibitz, it. al. *collis* l. *tumulus apicatus*, al. *pileus apicatus* l. coniformis, G. spitziger Hügel l. Hut.

hyyppäinen, isen Ns. dim. *colliculus*, *pileolum*.

Hyyry, ryn Ns. (Sv. hyra) *locatio conductio* domus, al. *pecunia* conductionis, G. Miethe, hyyry-huonet domus conducta (wuora l. wuoro).

hyyrään, rätä V. *loco* l. *conduco* domum, G. miethen.

Hyysä, än Ns. *casa*, vile tugurium, G. Hütte.

Hyysi, in al. hysikkä, kän contr. hyyskä, än Ns. *cloaca* l. *latrina*, G. Abtritt, Secret (maki).

Hyytiä, än Ns. id. ac hyypiä.

Hyö Sav. pron. pl. pro he.

Hyödyn, tyä Vm. 1. pr. *accresco*, *augesco*, G. zuwachsen, hyötywä metsä silva læte crescens, ruoho hyötyy gramen accrescit, ruumis hyötyy ruasta corpus incrementum capit a cibo. inde 2. utilis est mihi, *commodum* l. *utilitatem capio* qua ex re, G. Nutzen haben, ei siitä hyödy nulla inde redundat utilitas, nihil commodi, hyödyitkö siitä? an *usui fuit* tibi? hyötyin cum successu.

hyöty, dyn Ns. *accretio*, *augmentum*, *incrementum*, G. Zuwachs, hyöty-koiwu betula læte accrescens, hyöty-wesa surculus chordus l. serotinus, hyöty-ruoho herba inutilis in agris: inde *utilitas*, *commodum*, G. Nutzen, Vortheil, on siitä paljo hyötyä multum lucri inde affluit.

hyötö, dön Ns. *surculus*, G. Schössling, hyötö-metsä, hyötö-wesa.

hyötiäinen, isen Ns. dim. *surcellus*, G. schwacher Schössling, inde chordum quid e. c. frumentum vilius etc.

hyötyinen (l. rar. hyödyinen), isen Na. *læte accrescens*, *surculosus*, *incrementum capiens*. G. frisch wachsend, wohl gedeihend, inde 2. *utilis*, *lucrosus*, *commodus*, G. nützlich (hyötywäinen), hyötyisesti læte, utiliter, hyötyisemmin lætius, utilius.

hyödyllinen, isen Na. idem, max. *utilis lucrosus*, *commodus*, G. nützlich, vortheilhaft.

hyötywäisyys, yyden Ns. indoles *læte accrescens*, *vigor*, lætitia vegetabilium et animalium, G. frischer Wuchs.

hyödyllisyys, yyden Ns. idem, max. *indoles utilis*, *commodum*, G. Nützlichkeit, Vortheil.

hyödyttömyys, yyden Ns. *defectus incrementi*, *incommodum*, G. Unnützlichkeit.

hyödytän, ttää Vf. *accrescere facio*, inde *incrementum* l. *utilitatem affero*, *utilis sum* cui, *prosum*, G. zuwachsen machen, Nutzen bringen, frommen, ei se hyödytä nihil lucri adfert.

hyödyttelen, tellä Vfr. idem.

hyödytys, yksen Ns. *actus* incrementum augendi. inde *utilitas*, *usus*, *commodum*, *lucrum*, G. Beförderung des Zuwachsens, Nutzen, Vortheil, onko siitä hyödytystä.

Hyökkään, **kätä** V. *prorumpere* l. *prosilire conor*, inde *celeriter irruo*, *furenter adorior*, *vi proruo* l. vehementer impeto l. accurro, G. heftig vorwärts stürzen, anfallen, zustürzen, **koira hyökkää päälle** l. **ylle**.
hyökköön, **kötä** al. **hyökyän**, **kytä** V. idem.
hyökkäys, **yksen** Ns. *vehemens irruptio*, *invasio furens*, *impetus*, G. heftiges Zustürzen, Anfall.
Hyöky, **kyn** l. **wyn** Ns. *æstus maris* l. motus undarum post tempestatem sedatam, G. windloser Wellenschwall (**hyet**), **tuulen hyöky** ventus levior.
hyökyn l. **hyöwyn**, **kyä** V. *æstuo* ut mare undans post ventum, G. sacht wallen l. wehen, **tuuli hyökyy** ventus leviter flat.
Hyömään, **mätä** V. *celeriter arripere* l. *invadere conor*, G. hastig angreifen.
hyömin, **iä** V. idem, de actu continuo.
hyömäisen, **stä** Vs. subito *arripio*, G. einen Angriff thun.
hyömy, **yn** l. **hyöminä**, **än** Ns. *arreptio celeris*, G. hastiger Angriff.
Hyöntein, **temen** max. pl. **hyöntemet** Ns. *floccus* e. c. nivis, *quisquiliæ*, G. Flocke, Stäubchen, inde insecta minima æstate abunde repentia.
Hyörin, **iä** al. **hyöryn**, **yä** V. *huc et illuc cursito*, *operosus sum*, negotiosum ago, G. geschäftig umherlaufen (**pyörin**).
hyöriäinen, **isen** Na. *cursitans*, *operosus*, *negotiosus* e. c. homo, G. geschäftig, eilfertig.
hyöry, **yn** l. **hyörinä**, **än** Ns. *cursatio operosa*, *operositas*, G. Geschäftigkeit.
hyöritän l. **hyörytän**, **ttää** V. quem *discursare sino*, *negotiosum facio*, G. zur Geschäftigkeit bringen.
hyöryläinen, **isen** Ns. Run. epithet. serpentis ob motum ejus vividum.
Hä, **häh** Intj. id. ac **ha**, **hah**.
Hädin, **tiä** V. vide sub **hätä**.
Hähyn, **yä** V. *irâ fremo* l. *murmuro*, G. anschnauben.
Häijy, **yn** Na. pr. *usui ineptus*, *inutilis*, *nequam* e c. equus macer et infirmus, securis hebes, vestis trita, inde *malus*, *pravus*, *malignus*, moribus iniquus e. c. homo, mens, G. untauglich, schlecht, boshaftig, **häijyn ellinen** malæ indolis, **häijyn päiwäinen** l. **tapainen** pravus.
Häikiö, **ön** Na. Botn. idem.
Häikkis l. **häikis** Intj. vox irridentis et irritantis, fere *bombax!* G. Ausruf des Neckens (**äikkis**, **piti piti**), **häikkis ottaisitko** eho num tibi placeret capere.
häikistän, **ää** V. *dico* **häikkis**, *contumiliose* cui *irrideo*, *ostentans irrito* quem *quare*, *irridens offero* quid cui, *irritans exprobro*, G. necken (**äikistän**).
häikistelen, **llä** Vfr. idem.
häikistys, **yksen** Ns. *irrisio*, *irritatio*, G. das Necken (**äikistys**).
Häikkä, **kän** Ns. *strepitus*, *tumultus*, G. Lärm, Gemurmel.
häikitän l. **häikytän**, **ttää** Vf. *sedo* l. *cohibeo tumultuantes*, G. Lärm stillen (**häädän**).
häikytys, **yksen** Ns. *sedatio*, G. Lärmstillung.
Häikäisen, **stä** V. id. ac **heikaisen** l. **huikaisen**.
Häilyn, **yä** Vm. id. ac **häälyn**.
häily, **yn** Ns. id. ac **hääly**.
häilytän, **ttää** Vf. id. ac **häälytän**.
Häilään, **lätä** al. **häilästän**, **ää** V. id. ac **häälään** l. **häälin**.
Häirähdän, **ttää** Vs. *nonnihil vacillo*, *aberro a scopo*, *turbor* l. *confundor*, G. fehltreten, sich irren, in Unordnung gerathen (**hairahdan**).
häirähdyn, **htyä** Vm. idem.
häiriö, **ön** Ns. *vacillatio*, *erratum*, *turbatio*, G. Fehltritt, Irrung, Unordnung, **häiriö tulee hywällekkin** vel optimus nonnunquam errat.
häiräys, **yksen** Ns. idem.
häirähdys, **yksen** Ns. idem, de actu subito.
häiritsen, **itä** V. *turbo* bene ordinata, *confundo*, *in errorem induco*, G. verwirren, in Unordnung bringen, **häiritsen kansan** populum tumultuantem reddo.
häiritän l. **häirätän**, **ttää** Vf. idem.
häiritys, **yksen** Ns. *turbatio*, *confusio*, G. Verwirrung.
Häiwä, **än** Ns. *hamus major* luciis capiendis, G. grosse Angel. it. al. *membrana* l. *pterygium* in oculo, G. Augenhäutchen.

Häiwäisen, stä V. id. ac häwäisen sub häpy.
Häkki, kin Ns. (Sv. håck) *crates* ex asserculis l. assulis, G. Hecke, Raufe, Flechte, heinä-häkki traha fœnaria, linnun häkki cavea craticia avibus capiendis l. alendis, tien häkki-sæpes clathrata, häkki-willa-pää leontodon tarax.
häkillinen, isen Na. *craticius* e. c. porta, *crata instructus*, G. geflochten, mit Hecke versehen, it. häkillinen heinä quantum fœni capit traha craticia.
Häkkyrä, än Ns. Sav. *clavus* l. *uncus ligneus* parieti affixus, rebus suspendendis utilis, G. Aufhengehaken.
Häkkäröitsen, itä V. Botn. id. ac hattaroitsen.
Häkylä al. häklä, län Ns. (Sv. håkla) *pecten* lini l. cannabis, G. Hechel.
häkylöitsen, itä al. häklään, lätä V. *pecto*, *carmino* e. c. linum, G. hecheln.
Häkä, hä'än Ns. *vapor* l. *nidor ingratus* pinguedinis assatæ, al. *nidor fumi* l. *prunarum* caput tentans, G. unangenehmer Dunst (cfr. häyry Abol. tiku Botn.), häkä-wiina primum stillicidium vini combusti in coquendo, G. Brandweins Vorlauf.
häkäinen, isen Na. *nidore plenus* e. c. domus, *nidorem spirans*, G. dunstvoll.
häkäntelen, nnellä Vfr. ex *nidore vomo* l. *vomere tento*, G. von Dunst sich erbrechen, inde puhuu häkäntelee in loquendo hæsitat nec verba expedire potest qs. vomitu laborans.
Häkäytän l. häkytän, ttää V. 1. *suffoco* l. *supprimo*, inde *coërceo*, *cohibeo*, G. unterdrücken, übermannen, besänftigen, bändigen (häikytän), häkäyttää halut cupidines reprimit, it. al. 2. *festinando cogo* l. *urgeo*, *citatim impello*, G. heftig antreiben (hätäytän).
häkin, kkiä V. Abol. idem, max. *vi majore supprimo* l. *supero*, superior sum cui.
häkytys, yksen Ns. *suppressio*, *coërcitio*, G. Unterdrückung, Bändigung, it. *impulsio festinans*, G. heftige Antreibung.
Häkäröitsen, itä V. Abol. *præcipitanter* et *temere* quid *ago*, G. eilend etwas überhin machen, häkäröitsee hädissänsä, cfr. häkkäröitsen.
Hälppä, pän Ns. homo *labeo* os habens apertum, inde *inconsiderate loquitans* (hölppä), *nugator* al. hälppä-huuli, G. Maulaffe, Grossmaul.
hälppään, pätä V. *ore aperto* l. *inconsiderate loquor*, *temere nugor*, male diffamo, G. maulaffen, unbedachtsam plaudern, verläumden.
Hälwenen, wetä Vm. *cesso* ut ventus, *sedor*, *coërceor*, G. still od. besänftigt werden, hälwenen pahan teosta.
Hälwäisen, stä V. Uloæ *subito ferio* l. *ico* e. c. talitro, G. einen Klappsgeben, hieben (nyskin, nauhaan), härkä hälwäisee sarwillansa bos cornibus petit l. ferit, hälwäise suullen, it. al. id. ac hälppään, max. *diffamo* l. calumnior.
Hälyän, ytä V. *strepens curso*, *tumultuor* ut pueri, *strepo* ut ebrius, G. lärmen.
hälisen, stä V. idem, cfr. helisen.
häly, yn al. hälinä, än Ns. *strepitus* l. *tumultuatio* loquentium et cursantium, G. Lärm, cfr. helinä, §. hälinä *tibia pastorum musica?*
hälistän l. hälystän, ää Vf. Caj. *strepitum excito*, G. Lärm erregen.
hälytän, ttää Vf. idem, al. id. ac häälytän.
Hämet, een Ns. *Tavastia*, provincia Finlandiæ media al. hämeen maa, G. Tawastland, hämeen linna Tavastburg l. Tavastehus, oppidum: inde puhuu hämettä l. hämeen kieltä dialecto utor Tavastorum, murtaa hämeeksi qs. tavastizat, hämeen siika id. ac harjus.
hämäläinen, isen N. *tavastus*, *tavastensis*, ad tavastiam pertinens, G. Tawastländer, tawastländisch.
Hämmennän, ntää Vf. 1. Sav. *misceo*, *miscens confundo*, G. mischen, vermischen, verwirren (sekoitan), hämmennän kauroja ohriin avenam hordeo admisceo, hämmennän ruokaa cibum fluidum rudicula commoveo, hämmennän langat fila intrico, hämmennän sanat verba l. colloquium confundo, it. al. *arceo*, *cohibeo* vim l. motum, *coërceo* furentem, *sedo*, G. hemmen, stillen, hindern.

+ ammannojen = ahennan
ahennan

hämmentelen, mellä Vfr. idem, inde hämmentelen sanoissani confundor ita ut verba vix proferre valeam, älä hämmentele ne confundaris, ne hæsites.
hämmennys, yksen Ns. *mixtio*, *confusio*, G. Vermischung, Vervirrung (sekoitus), it. *cohibitio*, *coërcitio*, inde *obstaculum*, G. Hemmung, Hinderniss, tekee hämmennystä est obstaculo.
hämmennikki, kin Ns. *obstaculum* impediens quid, *impedimentum*, G. Hinderniss.
hämmennyn, ntyä Vm. *misceor*, *confundor*, *obstupesco*, G. vermischt l. verwirrt werden, it. *coërceor*, *cesso*, G. gehemmt werden, aufhören.
Hämmästyn, yä Vm. mente confundor ex stupore, *obstupesco*, G. verwirrt werden, erstaunen. ästren
hämmästys, yksen Ns. *stupor*, G. Verwirrung.
hämmästymättömyys, yyden Ns. defectus stuporis, *audacia*, G. Dreistigkeit, Kühnheit.
Hämmä-häkki, kin Ns. *araneus*, G. Spinne, hämmä-häkin kina l. -werkko tela aranei, araneum (hämä-häkki).
Hämy, yn al. hämärä, rän Ns. *crepusculum* et matutinum (diluculum) et vespertinum, G. Dämmerung, tuli hämysä l. hämärissä tempore crepusculi advenit.
hämyinen l. hämöinen l. hämäräinen, isen Na. *subobscurus*, *caliginosus* e. c. dies, oculus, speculum, G. dämmerig.
hämärrän, rtää al. hämäröitsen, itä V. ad crepusculum prolabor, *crepusculasco*, *parum luceo*, G. dämmern, päivä hämärtää l. hämäröitsee dies ad crepusculum vespertinum l. matutinum vergit, inde silmät hämärtävät l. silmiäni hämärtää oculi caligant.
hämärtelen, rrellä Vfr. idem.
hämään, mätä V. qs. crepusculo induo, *obscuro*, *occulo*, G. verdunkeln, verfinstern.
Hämö, ön l. hämä, än Ns. *hordeum præcox*, G. frühreifendes Saatkorn, inde hämö-pää l. hämä-pää spica hordei octangularis, §. hämä-häkki Sav. Vib. id. ac hämmähäkki.

hämöinen, isen Ns. dim. idem.
Hän, hänen pron. *ille* l. *illa*, *is* l. *ea*, de personis, G. er l. sie.
Hän prtcl. enclit. id. ac han, e. c. syöthän tu *quidem* edis, G. du isst zwar l. wohl, kyllähän otamme.
Häntä l. häntäs l. häntästä prtcl. *enimvero*, *quid si*, G. wenn aber (äntä), häntä josan sanon quid si dico, häntä sitte quid tum, G. was denn.
Häntä, nnän Ns. 1. *cauda* animalium, G. Schwantz, (cfr. pyrstö), häntä-rumppu l. -luu os coccygis, häntä-wyö lorum caudam equi cingens, häntä-wieras conviva nuptiarum haud invitatus al. nurkka-wieras, inde hameen häntä *fimbria inferior* vestis talaris: 2. abiit in Præposit. e. c. käypi hännässäni incedit ad caudam meam i. e. *post* l. *pone* me, juokse sen hännään curre *post* ipsum, on hännässämme est *pone* nos, läksi hännästäni, G. von hinten.
häntäinen, isen Ns. dim. idem.
häntäinen, isen Na. *caudatus* e. c. lupus, *ex cauda* confectus e. c. flagellum, G. geschwänzt, aus Schwanz gemacht.
hännällinen, isen Na. *caudatus*, *cauda præditus*, G. geschwänzt.
hännäkäs l. hännikäs, kkään Na. *longam* habens *caudam*, G. langgeschwänzt, inde epithet. lupi, al. id. ac hännikkä.
hänti, nnin al. häntti, ntin al. hänttiö, ön Ns. epithet. lupi ob caudam ejus longiorem, G. der Langschwanz.
hänttiläinen, isen Ns. idem.
häntyri, in Ns. Abol. pr. qui *ad caudam* i. e. *pone versatur* e. c. *pedisequus*, *porcus* homines lubenter comitans etc. G. Nachschwänzler, Begleiter.
hännikkä, kän Ns. max. pl. hännikät *funes breviores* l. segmina funiculi caudæformia, quibus diversæ retis partes colligantur, G. Strickstümpfe am Netz.
hännitän, ttää Vf. *loro caudam* equi *cingo*, G. den Schwanzriemen binden, it. al. *insector* quem qs. ad caudam i. e. *cominus sequor*, G. nachschwänzeln.
Häppä, pän Ns. *potus*, vox puerilis, G. Trank.
häppään, pätä V. *bibo*, G. trinken.

Häpy,

Häpy, wyn Ns. indoles animi pudens, *pudor*, *verecundia*, G. Scham, Schamgefuhl, ei sillä ole häpyä, inde näytti häpynsä pudenda sua l. genitalia revelavit, cfr. häpiä.

häpiä, än al. häpee, een Ns. res pudenda l. turpis, *ignominia* l. *dedecus*, G. Schande, on teille häpiäksi est vobis dedecori, inde häpiän kannus impatiens noli tangere: Nb. häpy et häpiä sæpe mixtim adhibentur.

häpiällinen, isen Na. *pudendus*, *turpis*, *ignominiosus*, vituperabilis e. c. dictum, factum, G. schändlich, schimpflich.

häweliäs, ään Na. *pudens*, *verecundus*, haud protervus, G. schamhaft, bescheiden.

häpiällisyys, yyden Ns. *indoles* rei *pudenda* l. *ignominiosa*, G. Schändlichkeit.

häweliäisyys, yyden Ns. *indoles* animi *pudens*, *verecundia*, G. Schamhaftigkeit.

häwytöin l. häwitöin, ttömän Na. car. *impudens*, *protervus*, *obscenus*, G. schamlos, frech, unverschämt (häpeemätöin).

häwyttömyys l. häwittömyys, yyden Ns. *impudentia*, *protervia*, *obscenitas*, G. Schamlosigkeit, Frechheit (häpeemättömyys).

häpeen, wetä V. *pudet me*, *pudore suffundor*, *erubesco*, G. sich schämen, erröthen, häpeen työtäni facti me pudet, häpeen silmiäni vultum demitto l. averto ex pudore, mene häpeemääsi.

häpeilen, weillä Vfr. idem, max. *verecunde me gero*.

häwähdän, ytää Vs. nonnihil et *subito pudet me*, *pudore subito suffundor*, G. hastig erröthen.

häwäisen l. häpäisen, stä V. *pudore suffundo*, *dedecoro*, *dehonesto*, *irrideo*, contumelia afficio, G. beschämen, schänden (häiwäisen).

häwäistys, yksen Ns. *dehonestatio*, *irrisio*, *ignominia*, contumelia, G. Beschämung, Schändung (häiwästys).

Häpäs, yyään al. häwäs, pään Ns. max. pl. häppäät l. häpäät *pars dorsi tuberosa* ad scapulas equi, bovis etc. G. Schulterblattknochen, haawa häppäällä l. häpäällä.

Härewä, än Na. *majusculus*, *grandis*, inde *egregius*, G. ziemlich gross, vorzüglich (häriä).

Härhään, hätä V. *tango*, *tangendo turbo* l. irrito, G. berühren, beunruhigen (kajoon, ryhdyn), älä härhää noli tangere.

härhäilen, llä Vfr. idem.

Härinet, een Ns. id. ac harinet.

Härisen, stä V. *hirrio* ut canis, *murmuro*, morose ringo, inde *objurgo*, *morose stomachor*, G. murren (ärisen).

härinä, än Ns. *hirritus*, *murmuratio*, *jurgium*, G. Gemurre (ärinä).

häristän, ää V. *hirrire* l. *murmurare facio* e. c. canem, G. murren machen, anreitzen, it. al. id. ac heritän ictum minor, G. zu schlagen drohen.

häristelen, llä Vfr. idem.

häristys, yksen Ns. *causa* murmurationis et iræ, *irritatio*, G. Anreitzung zu murren, it. al. id. ac heritys minatio ictus, G. Drohung zu schlagen.

Häriä, än Na. id. ac härewä.

Härjään, jätä V. id ac herjaan l. herjään.

Härkeän, retä V. Sav. id. ac herkeen.

Härkä, rjän Ns. *bos taurus* adultus, G. Ochs, Farr, lehmä on härjillä l. härjillänsä vacca taurum appetit in æstu veneris, inde härkä-peura rangifer *mas*, härkä-wasikka vitulus *masculus*, härkä-papu faba, härkä-peippo motacillæ species, härkä-puu pyrys l. cratægus aria al. ola-koiwu, härkä tuuli id. ac länsi-tuuli, puna-härjän-kieli anchusa officinalis, härjän-silmä anthemis tinctoria, härjän häntä id. ac horma l. horsma, härkämäinen bovi similis, iners in gestibus.

härkäinen l. härkyinen, isen Ns. dim. idem.

härkäinen, isen Na. *masculus*, *tauris abundans*, G. männlich, reich an Ochsen.

härkylä, än Ns. polypodium *filix mas* al. *pteris aquilina*, G. Farrenkraut (sanan jalka).

härkyläinen, isen Ns. dim. idem, usitatius.

härkäin, kämen al. härkin, rkkimen l. rkimen al. härkäls, ön Ns. *rudicula* multifida, G. Quirl.

Härmä, än Ns. *pruina* ex vaporibus congelatis, G. Reif (kuura), it. al. päiwän härmissä pro hämärissä.

härmäi=

härmäinen, isen Na. *pruinosus*, G. reifig.
Härnä, Ns. id. ac hernä, avis.
Härnään, nätä V. *irrito* e. c. canem, G. reitzen (härsytän).
härnytän, ttää Vf. idem.
Häröki, in Na. (Sv. hårsk) *rancidus* e. c. butyrum, lardum, G. ranzig.
häröfäännyn, ntyä Vm. *rancesco*, *rancidus fio*, G. ranzig werden.
Häröfyn, yä V. *aspere loquor* l. *stomachor*, *iracundus strepo*, G. zornig anreden l. lärmen (päröfyn).
Härsytän, ttää Vf. *irrito* e. c. canem, *instigo*, *incito*, G. reitzen, hetzen (härnään).
härsyttelen, tellä Vfr. idem.
härsytys, yksen Ns. *irritatio*, G. Reitzung.
härsy, yn Ns. idem.
Häsiin, iä V. *venere utor*, coëo cum femina.
Häsyn, yä V. *strepo*, *tumultuor*, G. lärmen (hähyn).
häsy, yn Ns. *strepitus* convivarum, G. Lärm (hähy, hasu).
häsytän, ttää Vf. *sedo strepitum*, *compono* litigantes l. tumultuantes, G. Lärm stillen (häikitän).
Hättärä, rän Ns. id. ac hattara, max. femina lasciva.
Hätulus, uksen l. hätules, eksen l. hätulis, iin Ns. *fimbria* l. *limbus* vestium collaris pelliceus, G. Pelzkragen (vox vel peregr. vel male formata).
Hätystän, ää V. *suffoco* l. *sedo* e. c. ignem, G. hemmen (hätäytän).
Hätä, dän Ns. *festinatio præceps* nec non *necessitas urgens*, *angustia*, G. grosse Eile, Noth, ei ole hätää nulla adest præcipitandi causa, nulla angustia, nihil periculi, hädissänsä l. hädillänsä in sua angustia l. necessitate coactus, hätä-kastet baptismus in casu necessitatis, hätä-leipä panis vilior tempore annonæ difficilis usitatus, hätä-tila angustia rerum, hätä-wara copia rerum ad tempus necessitatis parata, hätä-hätten l. hätä-hätää præcipitanter, in angustia, necessitate premente.
hätäinen l. hätinen (l. hädäinen), isen Na. *præcipitanter festinans*, *necessitate pressus* e. c. homo, dilationem haud patiens e. c. opus, *periculis obnoxius*, G. sehr eilig, nothgedrungen.
hädällinen l. hätäällinen, isen Na. idem, inde *auxilio destitutus* ideoque *anxius*, G. nothleidend.
häti, din Na. *valde festinus*, avide cupidus, *præceps*, G. eilfertig.
hädin, tiä V. ad *festinandum impello*, *necessitate premo*, *necesso*, G. nöthigen, it. al. *præcipitanter festino*, G. eilfertig seyn.
hätäilen, däillä Vfr. *necessitate premor*, *præcipitanter festino*, *trepidanter* quid *ago*, G. nothgedrungen seyn, eilfertig thun.
hätiköitsen, itä V. *præceps festino*, præcipitanter et temere quid ago, *præfestino*, G. eilfertig pfuschen.
hätäytän l. hätyytän, ttää Vf. *angustia* quem *premo*, *necessitate cogo*, violenter urgeo l. impello ad festinandum, præcipitem et trepidum reddo, in periculum induco, ad incitas redigo, G. in Noth bringen, hastig nöthigen, it. hätäytän walkiata ignem *cohibeo* l. *suffoco* (hätystän).
hädästytän, ttää Vf. idem.
hätäynnyn l. hätäännyn, ntyä Vm. *angustia premor*, *necessitate cogor*, ad festinandum præcipitanter impellor, in rebus angustis trepidus fio, in periculum incido, ad incitas redigor, G. in Noth gerathen, heftig genöthigt werden.
hätäyn, ytä al. hädästyn, yä Vm. idem.
Hätärä, rän Na. *lippus*, *cæcutiens* e. c. oculus, G. triefäugig.
hätäröitsen, itä V. *lippus sum*, *cæcutio*, G. triefäugig seyn.
Häweliäs, ään Na. vide sub häpy, al. id. ac häwäliäs.
Häwin, iä al. häwiän, witä V. *depauperor* l. *pauper fio* opum l. virium, *destruor* l. *collabor* ut ædes, *abolesco* ut gramen, *corruo* l. ruinosus fio, decresco, attenuor, deficio, G. verarmen, verfallen, vergehen.
häwenen, wetä Vm. idem.
häwintö, nnön l häwiö, ön Ns. *status ruinosus*,

nosus, inde *ruina*, *exitium*, jactura fortunarum, G. verarmter l. verfallner Zustand, Verderben.
häwerikki, kin Ns. qui *ruinam* fortunarum est *passus*, pauper misellus, G. Bankerottspieler.
häwitän, ttää Vf. *depaupero* e. c. divitem, *destruo* l. *desolo* e. c. ædes l. urbem, *prodigo* e. c. opes, *eradico* e. c. gramen. *ruinosum reddo*, attenuo, G. arm l. verfallen machen, zerstören, verschwenden, ausrotten.
häwittelen, tellä Vfr. idem.
häwitys, yksen Ns. *destructio* ædis, *profusio* opum, *inductio paupertatis* l. *ruinæ*, attenuatio, G. Zerstörung, Verschwendung, Armmachung.
Häwäs, pään Ns. id. ac häpäs.
Häwällän l. häwellän, llää V. *avide deglutio* l. *devoro*, G. verschlingen (hawallan).
häwäliäs l. häweliäs, ään al. häwälet, een Na. *avidus*, *vorax* ut lupus, G. verschlingend, gefrässig, it. häweliäs vide sub häpy.
Häyhellän, llää V. *iracundus mordeo* ut canis, *irâ fremo*, G. zornig anschnauben.
häyhyn, yä V. idem (hähyn).
häyhyilen l. häyhöilen, llä Vfr. idem.
häyhähdän, htää Vs. *subito irruo* l. *irruere minor* instar canis, G. zornig anstürzen.
häyhähtelen, hdellä Vfr. idem.
Häynin, iä V. id. ac häyhyn.
häynäisen, stä Vs. id. ac häyhähdän.
Häyry, ryn Ns. 1. Abol. *nidor prunarum* ex camino, G. Kohlendunst (häkä, tiku), it. 2. al. *nebula* l. *vapor exhalans* e. c. aquæ ferventis, G. Wasserdunst.
häyryinen, isen Na. *nidore plenus* l. *nidorem prunarum spirans* al. *vaporosus*, G. dunstvoll.
häyryn, yä l. häyryän, ytä Vm. *nidorem spiro*, *vaporem exhalo*, G. ausdunsten, ausdampfen.
häyrytän, ttää Vf. idem, it. *nidore* l. *vapore plenum reddo*, *vaporare sino*, G. dunstvoll machen.
häyräytän, ttää Vf. parum *suffumigo*, obiter *ustulo*, G. wenig räuchern l. brennen, inde häyräytä höyhemesi pulverem ex plumis tuis excute.
Häää, häään max. pl. häät Ns. *nuptiæ*, *convivium nuptiale*, G. Hochzeit, juon häitä nuptias bibendo celebro, on häissä nuptiis adest: Sing. non nisi in compos. hääwaatet vestis nuptialis, häärruno carmen nuptiale.
häinen, isen Na. *nuptialis* e. c. cibus, donum, *nuptiis* celebrandis *frequens* e. c. pagus, G. hochzeitlich.
häällinen, isen Na. idem.
Häädän, häätää V. *abstineo* quem, *pello* l. *depello*, *abigo*, G. abhalten, abwehren, treiben, häädän walkiaa ignem cohibeo ne ulterius prorepat, herra häätäköön dominus avertat e. c. pericula, häädän riidan litem *coërceo* l. *sedo*.
häädyn, tyä Vm. *cohibeor*, *sisto*, *depellor*, *abigor*, G. abgehalten l. abgewehrt werden, häätyy häpiään in ignominiam incidit.
Häälin, iä al. häälään, lätä V. Botn. *operosus discurso*, anxie et strepens agö quid, *negotiosus satago*, G. geschäftig umherlaufen l. lärmen, mitä häälaat quid in agendo strepens discursas, wäki häälii populus fluctuatur (häilään, hyörin).
häälinä, än al. hääly, yn Ns. *operosa discursatio*, vana et temeraria sed diligens actio, *strepitus*, G. geschäftiges Laufen l. Lärmen.
Häällyn, yä Vm. Caj. *rancidus* l. *insipidus fio*, ut caro parum assa, G. muddig werden (myrryn).
Häälyn, yä Vm. ultro citroque *moveor*, ut pendulum quid, *vacillo* ut arbor l. navis vento, *quatior*, ventilor, vacillans l. inconstans l. mobilis sum, G. wackeln, schwingen (häilyn), kansa häälyy populus fluctuatur.
häähly, yn Ns. *motus vacillans*, ventilatio, G. Wackeln, Schwingung (häily).
häälytän, ttää Vf. huc et illuc *moveo* l. *jacto*, *ventilo*, G. wackeln machen, schwenken (häilytän).

häälytteleu, tellä Vfr. idem (häilytteleu).
häälytys, yksen Ns. ejusmodi *agitatio* l. *ventilatio*, G. Schwenkung (häilytys).
häälähdän, htää Vs. parum et *subito moveor* l. *jactor* huc illucque, G. hastig schwingen (häilähdän).
Häärin, iä V. id. ac häälin.
Häävi, in Ns. id. ac häivä.
Höhtö, hdön Ns. Abol. *festinatio vehemens*, G. eilige Fahrt, annan höhtöä vehementer impello, höhtö-löyly calor vehemens in balneis.
Höistö, ön Ns. id ac höystö.
höistötän, ttää Vf. id. ac höystötän.
höistötys, yksen Ns. id. ac höystötys.
Hökkylä, än Ns. *lac* ope oxygalæ *coagulatum*, G. geronnene Milch.
Hökkä, kän Ns. canis *lupus*, G. Wolf (hukka).
Hökytän, ttää Vf. id. ac häkäytän.
Hökäisen, stä Vs. verbum subito emitto, *aspere alloquor*, G. scharf anreden.
Hölkyn, kkyä Vm. *instabilis sum*; huc et illuc *moveor* l. *quassor* ut fluidum quid, *vacillo* ut cymba, G. wackeln, schwingen, schwappeln (hylkyn).
hölkytän, ttää Vf. huc et illuc *agito* l. *quasso* e. c. liquidum, G. schütteln (hylkytän), hewoinen hölkyttää equus succutit equitem.
hölkytteleu l. hölkötteleu, tellä Vfr. idem, juoksen hölkyttelen quassando curro.
hölkytys l. hölkötys, tyksen Ns. *quassatio* l. *agitatio* huc et illuc, G. Schwenkung, Schüttelung (hylkytys).
Höllä, än Na. id. ac hellä, e. c. höllä-koura manus tenera l. facile dolens, haud callosus nec tenax, cfr. höllö.
höllö, ön al. höllä, än Ns. *status* rei *haud compactæ*, G. lockerer l. pausiger Zustand, cfr. helta, kalat owat höllöllänsä pisces in dolio sunt soluti l. haud compacti, waatet on höllällänsä vestis est tumida, solmin höllään leviter l. haud adstringendo nodo.
höllitän, ttää Vf. id. ac hellitän sub hellä et helta.
höltiin, llitä Vm. id. ac heltiin l. heltenen sub helta.
Hölmä, än Ns. *matrix ferri* palustris nondum usta, qualis ex lacubus exhauritur, G. Eisendruse, al. *ferrum rude* nondum cusum, G. Roheisen, inde Run. *origo ferri* mythol. G. mythol. Eisenerschaffer.
Hölppä, pän Ns. homo *mente levis*, *stolidus*, G. Dummkopf, hölppä-huuli homo inconsiderate loquens, hölpästi inconsiderate, it. al. *tumulus* l. *collis minor*, G. Hügelchen.
hölpötän, ttää V. inconsiderate l. *levi mente loquor*, G. dumm plappern, puhun hölpöttää garrit, nugatur, inde juoksee hölpöttää leviter et qs. quassando currit.
Hölpsä, än Ns. id. ac hölppä.
hölpsytän, ttää V. *tolutim curro*, G. hüpfend laufen, jouksee hölpsyttää.
Hölö, lön Ns. *strepitus* loquentium, *clamor*, G. Lärm, Geheul.
hölötän, ttää V. *loquens strepo*, vocem emitto altam, G. heulend lauten, itkee hölöttää.
Hömyri, in Ns. *panis vilior* ex paleis comminutis, G. Spreubrod.
Höngin, ukiä al. höngyn, nkyä V. *morose loquor*, *iracundus stomachor*, G. zornig murmeln l. brummen.
hönkäisen, stä Vs. idem.
hönkäilen, llä Vfr. idem.
Hönky, ngyn Ns. *subatio*, æstus venereus suis, G. Brunst der Säue (yti), sika on höngyllänsä.
Hönkä, ngän Ns. *ventulus* l. *flatus aëris* quietior, G. Luftzug, meren hönkä æstus maris levior cum odore, tuulen hönkä, G. Zugwind.
Höperö l. höpörö, rön Ns. id. ac hopero', höpsä.
Höplä, än al. höppä, pän Ns. cui *labium* est *prominens*, inde *multiloquus*, confuse blaterans, G. Langlippe, Plaudermaul.
höpötän, ttää al. höpisen, stä V. *loquor multa* sed confuse l. qs. mussitando, blatero, G. plappern.
Höpsä, än Na. homo *stolide se gerens*, G. närrischer Mensch (hopso).
höpsään, sätä l. höpsin, iä V. *stolide me gero*, temere negotia mea curo, *obiter quid ago*, G. sich dumm betragen, pfuschen, inde höpsin höyläán obiter quid runcino l. dolabra stringo.

Hörhiäinen l. hörhiläinen l. hörholäinen, isen Ns. id. ac herhiläinen.

Hörhötän V. hörhötys Ns. Sav. id. ac hörkötän, hörkötys.

Hörisen, stä V. *susurro* ut insecta majora volantia l. colus, G. summen, schnurren, inde *cano unisona* l. *crassa voce*, confuse loquor, G. summend singen.

hörinä, än Ns. ejumodi *susurrus*, cantus l. locutio, G. Gesumme, Geschnurre.

höritän l. hörötän, ttää Vf. ejusmodi *susurrum cieo*, G. schnurren machen.

hörittelen l. höröttelen, tellä Vfr. idem.

Hörkyn, kkyä V. *aspere loquor*, *increpo*, *stomachor*, G. zornig sprechen l. brummen.

hörkötän, ttää V. idem, al. *sonum edo crepantem* ut equi pabulum appetentes, G. sanft wiehern, hewoinen hörköttää.

hörkötys, yksen Ns. *sonus crepans* equi.

Hörköläinen, isen Ns. id. ac härkylä sub härkä.

Hörsky, yn Ns. *pellex*, *prostibulum*, femina lasciva, G. unzüchtiges Weibsbild.

Hörvyn, yä V. fere *noceo* l. *frustror*, G. vereiteln, verletzen, sed. inus. unde Tav. Nyl. hörymätä sine noxa, haud frustra, G. nicht vergebens.

hörymätöin, ttömän Na. car. *innoxius*, *indemnis*, non nocens l. frustrans, G. unverletzt, unbeschädigt, schadlos, sicher, hörymättömämpi magis incolumis l. securus.

hörymättömyys, yyden Ns. indoles *haud frustrans* nec *nocens*, *incolumitas*, *indemnitas*, *securitas*, G. Unverletztheit, Unschädlichkeit, Sicherheit.

Hössy, yn l. hössö, ön Ns. Botn. *cursus lentus* et qs. quassans e. c. equi, G. Hundetrab, ajan hössö-jolkkua.

hössötän, ttää V. *moleste* l. qs. *quassando curro* l. *porto* quid, G. traben (hölkytän).

Hösy, yn Ns. *nullius frugis* l. nauci e. c. vir, G. Tropf, hösy-mies.

Höty, dyn Ns. *pulvis* l. *floccus* haud compactus, G. Flocke, lockeres Stäubchen, höty-maa terra palustris porosa, höty-lumi nix recens.

hötytän, ttää V. qs. *pulverem* l. *floccum excutio*, G. ausschütteln, koira hötytti lintua canis avem quassavit.

Höyhein, hemen l. Sav. henen al. höyhöin, ömen Ns. *pluma* avium, G. Feder.

höyheminen, isen Na. *plumosus* e. c. avis, *plumis confectus* e. c. pulvinar, G. federig, voll Federn.

höyhennän, nntää V. *deplumo*, plumas vello, G. Federn rupfen.

höyhentelen, nnellä Vfr. idem, it. al. lintu höyhentelee avis *plumas erigit* l. se dilatat, G. die Federn sträuben, inde fig. de homine, memet gloriando effero, *superbus incedo*, *ostento*, G. sich brüsten, stolz seyn.

Höyhettelen, tellä Vfr. *lente curro* ut ursus, G. langsam traben.

Höykkä, kän Ns. id. ac houkka, it. al. äijä on hywässä höykässä senex *vigore* gaudet, G. Raschheit.

Höykky, kyn Ns. *quassatio* l. *agitatio* e. c. liquidi, motus fluctuans, G. Schwappelung, Schwingung.

höykyn, kkyä Vm. *quassor* l. *agitor* ut fluidum, wiina höykkyy leilissä vinum in utre movetur, G. schwappeln, schwingen (löykyn).

höykytän, ttää Vf. *quasso*, *agito*, succutio, G. schwappeln machen, schütteln.

Höylä, än Ns. (Sv. hyfvel l. höfvel) *dolabra* l. *runcina* fabrilis, G. Hobel, huuli-höylä G. Falzhobel.

höylään, lätä V. *runcino*, dolabra stringo, G. hobeln.

höyläilen, llä Vfr. idem.

höyläys, yksen Ns. *runcinatio*, G. Hobelung.

Höyly, yn Ns. Abol. *lanugo*, *pilus rarior* et *lenior*, *floccus*, G. Flocke, dünnes Haar.

Höylyn, yä Vm. id. ac löyhyn.

höylytän, ttää Vf. id. ac löyhytän.

Höynä, än Na. mente parum captus, *nonnihil stolidus*, G. albern.

höynähdän, htää Vs. *nonnihil stolidus fio*, mente parum captus sum, G. albern seyn l. werden, on höynähtänyt.

höynähtelen, hdellä al. höynättelen, tellä Vfr. *stolide ago* l. me gero, G. sich albern betragen.

Höyry, yn Ns. id. ac häyry.

höyryinen, isen Na. id. ac häyryinen.

höyryn, yä al. höyryän, ytä Vm. id. ac häyryn.

höyrytän, ttää Vf. id. ac häyrytän.

höyräytän, ttää Vf. id. ac häyräytän.

Höy-

Höyset, een Ns. *floccus* l. *intertrimentum* e. c. ligni, *serrago*, G. Flocke, Sägespäne.

höyseinen, isen Na. *flocco* l. *serragine plenus*, G. flockig.

Höysi, in Ns. 1. *tænia* in intestinis e. c. piscium l. hominum, G. Bandwurm, al. höysi-mato, it. 2. al. *pus* l. *fluidum* ex ulceribus emanans, ~~G.~~ Eiter, al. höysi-liemi, it. 3. höysi-puu rhamnus frangula al. viburnum opulus, al. lonicera xylosteum, cfr. koiran-höysi-puu.

höysinen, isen Na. *purulentus* e. c. ulcus, G. eiterig.

Höystet, een al. höysty, yn al. höystö, ön Ns. *minutal pinguedinis* et alia condimenta (far, sal etc.) in cibum coquendum immiscenda, G. Würze l. das Fette der Speise, inde ei ole höystöä l. höystettä ruassa cibus caret *succo* et sapore, pellon höystö pinguedo agri, stercus (höistö).

höystän, ää al. höystötän l. höystytän, ttää Vf. apparo cibum immiscenda pinguedine, farina l. sale, *condio*, *pinguem* et *succosum* l. sapidum *reddo*, G. würzen, fett machen, inde *pabulum conditum appare* pecudi, *stercoro* agrum (höistötän).

höystötys l. höystytys, tyksen Ns. ejusmodi *apparatio*, G. Würzung.

höystyn, yä Vm. *pinguis* l. *succosus fio*, *pinguesco*, accresco viribus, G. fett l. kräftig werden.

Höyty, dyn Ns. *floccus* e. c. nivis, lini, *naucus*, *villus*, *atomus*, G. Flocke, Stäubchen (höty).

höytälet, een Ns. idem, waatteen höytälet lacinia vestis minor, höytäleet lentelewät atomi volitant.

höytö, dön Ns. idem, al. Na. id. ac höytäinen.

höytäinen l. höytöinen, isen Na. *floccosus*, *villosus*, e. c. filum, linum, G. flockig, voll Stäubchen.

höytyelen, llä Vfr. *floccos spargo*, *sparsim ningo*, G. Flocken streuen.

I. (Vocale.)

Idarran, rtaa V. *parce tribuo* l. *utor*, *minutim* l. sensim exhibeo l. do e. c. cibum l. pecuniam, G. sparsam l. bey wenigem ausgeben, karg benutzen, kaswaa idartain tarde accrescit, sataa idartain parce l. paulatim pluit, inde oksat idarsit puusta rami arboris sensim diffissi dilabebantur.

idaroitsen, ita V. Caj. idem.

idartelen, rrella Vfr. idem.

idara contr. idra, an Na. *parcus*, *tenax*, G. sparsam, karg, idarasti parce, minutim.

idaruus, uuden Ns. *parcitas*, *tenacitas*, parsimonia, G. Sparsamkeit, Kargheit.

Idän, itää V. *germen ago*, *germino*, progermino, de seminibus, G. keimen, itäwä siemen semen vivum, itämätöin mortuum.

itu, idun al. ito, idon al. ity, idyn Ns. *germen*, G. Keim, on idulla est in progerminatione.

idet, iteen Ns. idem, al. *caulis* brassicæ *progerminans*, G. Samenrübe.

ituinen, isen Ns. dim. idem.

ituinen, isen Na. *germine ornatus*, *germinatus*, G. auskeimend, keimvoll, ituisia ohria hordeum maceratum, epä-ituinen vide sub epä.

idätän, ttää Vf. *germinare curo*, *facio* ut germen agat, G. keimen machen, inde idätän ohria hordeum macero et ita polentam præparo, G. malzen, fig. Run. idätä pilwi sensim accrescere fac nubem.

idättelen, tellä Vfr. idem.

idätys, yksen Ns. *actus macerandi* hordei, inde al. *polenta* macerata, G. Malzung, Malz.

Ies prtcl. Sav. pro edes l. e'es sub esi.

Ies l ijes, ikeen Ns. *jugum* vectariorum max. boum, G. Joch, pl. ikeet jugi requisita l. instrumenta jugalia.

ijestän, ää V. *jugum impono*, *conjungo* e. c. bo-

e. c. boves, G. Joch auflegen, it. al. härjät ijestäwät boves conjugati alius contra alium obnititur, inde in genere *adversus obnitor*, *verbis contendo*, G. sich entgegen stämmen, streiten, miehet ijestäwät viri inter se obnixe *certant*.

ijestelen, llä Vfr. idem, max. obnitor, certo.

ijestys, yksen Ns. *conjugatio*, G. Auflegung des Joches, it. *obnitendi actus*, *contentio*, *certatio*, G. Widerspenstigkeit, Streit.

Iha, an Na. *hilaris*, *lætus*, G. froh, heiter, max. in compos. iha-mieli animus hilaris, it. ihan uusi vide ihdan.

ihastun, ua Vm. *gaudio perfundor*, *hilaresco*, lætus fio, G. froh l. heiter werden

ihastus, uksen Ns. *hilaritas*, *gaudium*, *lætitia*, G. Fröhlichkeit, Heiterkeit.

ihastutan l. ihautan, ttaa Vf. *hilarem* l. *lætum reddo*, *gaudio perfundo*, *exhilaro*, lætifico, G. erfreuen, erheitern.

Ihala, lan Na. Botn. *rarus* l. *insolitus* e. c. eventus, inde *mirus*, admirabilis, G. seltsam, wunderbar.

ihallan, ltaa V. *admiror*, *admirans exspecto* l. *cupio*, G. sich wundern, bewunderungsvoll erlangen.

Ihana, nan Na. (qs. ab iha vultu lætus) adspectu *amœnus* e. c. locus, res, *jucundus* e. c. via, *formosus* e. c. facies l. vultus, *vivus* e. c. color, *oblectans*, *suavis*, *gratus*, *venustus*, G. anmuthig, schön, angenehm, lebhaft.

ihanainen, isen Na. dim. idem.

ihannes, nteen Na. idem, it. al. Ns. *res jucunda*, *oblectamentum*, G. das Anmuthige l. Angenehme.

ihanaisuus, uuden Ns. *amœnitas*, *jucunditas*, G. Anmuth, Schönheit.

ihantelen, unella Vfr. lætum et jucundum me præbeo, *demulceo* ut puerulus matrem l. sponsus sponsam, animi *lætitiam* gestibus *significo*, G. sich froh l. anmuthig betragen, liebkosen.

Ihdan al. ihan l. ihwan prtcl. *valde, omnino*, *plane*, G. ganz, sehr, ihdan uusi plane novus, ihdan ihana valde jucundus, ihdan alasti omnino nudus.

Ihen prtcl. *aliquando*, G zuweilen, einst.

Ihkaan, ihata l. ihwata al. ihun l. ihwun, ihkua V. *plorans suspiro* l. *quirito* modo infantis, G. schluchzend weinen, wimmern, inde al. *plorans peto*, *avide desidero*, G. weinend verlangen.

Ihmet, een, Sav. imeh, een Ns. *mirum*, *res mira* l. miranda l. insolens, G. Wunder, tekee ihmeitä res efficit mirandas l. admirabiles, ihmet-työ l. -teko factum miraculosum, ihmet-merkki prodigium.

ihmeinen l. imehinen, isen Na. *mirabilis*, insolens, G. wunderbar.

ihmeellinen l. imehellinen, isen Na. idem.

ihmeellisyys l. imehellisyys, yyden Ns. *indoles* rei *mirabilis*, *admirabile quid*, G. G. Wunderbarlichkeit.

ihmettelen, tellä al. imehtelen, hdellä Vfr. *miror* l. *admiror*, mirum censeo, G. sich wundern, bewundern.

Ihminen l. inhiminen, Sav. imeinen, isen Ns. *homo* utriusque sexus, G. Mensch, on ihmiseksi tulolla est fere adultus, ihmisen sieni agaricus deliciosus.

ihmeninen l. imehninen, isen Ns. idem.

ihmeno l. imehno l. imeno l. inehmino, on Ns. Run. idem.

imento, nnon al. imehmä, än al. imehnolainen, isen Ns. idem, Run.

ihmillinen l. ihmisellinen l. inhimillinen, isen Na. *humanus*, ad hominem pertinens, G. menschlich.

ihmisyys l. inhimillisyys, yyden Ns. *humanitas*, humana indoles, G. Menschlichkeit.

Ihmus, uksen Na. *parcus*, *tenax* al. *avarus*, G. karg, geizig.

Iho, on Ns. *cuticula* corporis *interior*, G. innere Haut, ihana iho color cutis venustus, käppi iholleni horror me perfundit, kuoren iho-puoli pars interior corticis, iho-karwa lanugo l. pilus mollis, ihon karwainen cutis referens colorem, rubicundus.

ihoinen, isen Na. ad *cutem pertinens*, G. zur Haut gehörig, ihoinen waatet vestis inferior. inde al. id. ac ihokas.

ihokas, kkaan Ns. *interula*, tunica, G. Unterkleidung.

Ihra,

Ihra, an Ns. *adeps* suillus, *pinguedo* animalium e. c. canis, ursi, phocæ etc. G. Speck (itra).
ihrainen, isen Na. *adipatus* e. c. sus, *adipe illitus* e. c. corium, *ex adipe confectus*, G. speckig, speckgeschmiert, von Speck (itrainen).
ihraan, rata V. *adipe ungo* l. *illino*, G. mit Speck schmieren.
ihraus, uksen Ns. ejusmodi *unctio*, G. dergl. Schmierung.
Ihte, een pron. id. ac itse.
Ihwan prtcl. id ac ihdan.
Ihwen, enen Ns. *pisciculi* species, sain ihweniä, G. kleine Fischart, al. Na. *pinguis*, G. fett.
Ihwi, in Ns. 1. *sudor spumans* e. c. equi, *fœtor* sudoris l. lasciviæ, *nidor* salacium, G. schäumender Schweiss, Schweissgeruch, Gestank der Brünstigen, it. al. 2. *lana mollissima*, *floccus* corticis betulini, G. Milchhaar, feine Wolle.
ihwinen, isen Na. *sudorus* l. sudore spumans, *fœtorem* sudoris l. lasciviæ *spirans*, G. schäumend schwitzig, stinkend, it. al. *lana* molliori l. *flocco abundans*, *ex lana confectus*, G. milchhaarig, feinwollig.
Iikka, kan Ns. nomen viri *Isaac*.
Iili, lin Ns. 1. (Sv. igel) *hirudo* sanguisuga, G. Blutigel, al. iilis-mato, it. 2. (Sv. il) *turbo* venti *vehemens* cum imbre, G. Windstoss, al. iilis-pää, inde 3. *affectus* animi *præceps*, G. heftiger Geistesantrieb, on iili päässä præceps est animo, cupidine vehementiori ducitur.
iiliäinen, isen Ns. dim. hirudo.
iilis-kotti, tin Ns. (Sv. igelkott) *erinaceus* europæus, G. Igel.
Iinto, nnon Ns. id. ac into.
iinnollinen l. iintoinen, isen Na. id. ac innollinen, intoinen.
Iisu, un Ns. nomen viri *Isaac* al. *Israël*.
Ijan l. ijankaikkinen vide sub ikä.
Ijarran, rtaa V. id. ac idarran.
Ijeti, in Ns. Botn. *pudor* l. *continentia* ex pudore, temperantia, G. schamhafte Enthaltsamkeit, ei ole ijetiä (pidätin).

Ijäti prtcl. ijäinen Na. etc. vide sub ikä.
Ikeen prtcl. *mox*, *illico*, G. sogleich, otti ikeen.
Ikenet, neen al. iken, nen Ns. *gingiva* dentium, G, Zahnfleisch.
Ikitän, ttää V. *singultio* l. *balbutio*, interrupta voce loquor, G. stammelnd sprechen (nikotan, mäkötän), inde 2. *vocem* emitto i, i, qualem tauri vaccas cupientes, veneris æstu qs. *pipio*, G. pfeifend lauten, fig. venere utor.
ikittelen, tellä Vfr. idem.
Ikiä, än Na. *vehemens* e. c. ventus, frigus, G. heftig.
Ikkuna, an Ns. Sav. id. ac akkuna.
ikkunainen, isen Ns. dim. idem.
Ikä, iän l. ijän Ns. 1. *ætas*, vivendi tempus, G. Lebensalter, hywä l. iso ikä ætas matura l. provecta, ikä-mies vir maturus l. senilis, ikä-päiwät ævum humanum, ikä-kunta l. -kausi ambitus vitæ l. ætatis, ijän täyttäjät dentes sapientiæ, matura ætate nascentes, kaiken ikänsä per suam ætatem i. e. semper, perpetuo, ei ikänänsä l. ikinänsä (pl.) haud sua ætate i. e. haud umquam l. numquam, inde 2. *ævum*, diuturnum l. longum l. omne tempus, G. Zeitalter, sed sæpe adverbiascit e. c. ainijän l. ainijan (pro aina-ijän) *semper*, niin on ijän ollut ita *semper* fuit; kuka ikänänsä quicumque, kussa (missä) ikänäni olen ubicumque sim, ijäksi antoi dedit pro omni tempore, *in perpetuum*: niin ikään ita *omnino*, ita quidem, ikään niin sic etiam, ikään kuin l. ikänä kuin ita omnino ut, ei ikään l. ikiin al. ei ikänä l. ikinä ne umquam, numquam, haud omnino.
ikäinen, isen Na. *ad ætatem* pertinens, *ætate maturus* l. *provectus* e. c. vir, equus, G. alt, vom Alter, sed max. vel in compos. vel cum Genit. adhibetur e. c. wähä-ikäinen l. ala-ikäinen minorennis, sen ikäinen ejus ætatis, yhden ikäinen ejusdem ætatis, coævus, minun ikäiseni coætaneus mei, it. al. id. ac ijäinen.
ijäinen, isen Na. idem, max. *per ætatem* l. *ævum* i. e. *semper* l. *diu* durans, *diuturnus*, *sempiternus*, *perpetuus* e. c. servus,

servus, pax, G. langdauernd, immerwährend, allzeitig, beständig.
ikuinen, isen Na idem, ikuinen sadet l. sorja l. swaiwa.
ikäwä, än Na. idem, leipä ikäwä panis numquam deficiens, cfr. infra.
ikuisa, an Na. idem, al. id. ac ijäkäs.
ijäkäs, kkään al. ijäkkä, kän Na. *ætate provectus, senescens, senex* e. c. homo, G. alt, bejahrt.
ijällinen, isen Na. idem, ijällisempi lapsi puer natu major.
ijäisyys, yyden Ns. *duratio* per totam ætatem, *perpetuitas, diuturnitas*, G. immerwährende Dauer, Allzeitigkeit, Beständigkeit.
ijällisyys, yyden Ns. *provectio ætatis, senectus*, G. hohes Alter.
ijätöin, ttömän Na. ætate carens i. e. in pube exsistens, *minorennis* G. minderjährig.
ijättömyys, yyden Ns. *minorennitas*, G. Minderjährigkeit.
ijäti prtcl. *in sempiternum*, per ætatem l. ævum i. e. *semper, perpetuo*, G. allzeit, immer.
iku prtcl. idem, sed non nisi in compos. usitat. e. c. iku-sowinto pax pro tota ætate l. per longum durans tempus, *diuturna, sempiterna*, iku-hopiat argentum diu conditum, qs. longævum, iku-päiwät.
iki prtcl. idem, inde *omnino*, G. gänzlich, max. in compos. usitat. iki-wanha pervetus, persenex, iki-kadonnut plane perditus.
ijän-kaikkinen l. usitatius ijankaikkinen, isen Na. (ab ikä et kaikki omnis ætas) eccl. *æternus*, G. ewig.
ijän-kaikkisuus l. potius ijankaikkisuus, uuden Ns. eccl. *æternitas*, G. Ewigkeit.
ikään, ijätä al. ikäännyn, ntyä Vm. *ætate provehor, senesco*, maturesco, G. alten, ijätköön vetus l. senex l. stabilis et firmus fiat.
ijästyn, yä Vm. idem.
Ikäwä, wän Na. ob nimiam rei diuturnitatem seu ob diutinum rei desiderium *tædio plenus* l. *tædiosus*, i. e. qui nimis tarde procedit l. advenit ideoque tædium affert e. c. tempus, labor, vita, via, G. langweilig, zu lang dauernd, überdrüssig (oppos. hupa), ikäwä mieli mens ob nimiam rei durationem l. exspectationem tædio affecta, ikäwä mies vir molestus, quo lubenter carere cupimus, inde ikäwä ruoka usui diu sufficiens, it. Ns. *tædium ex* rei *diuturnitate* l. desiderio ortum, G. lange Weile, Ueberdruss, minun on ikäwä sen perään tempus mihi longum est præ desiderio ejus rei, minun tulee ikäwä tædio moveor ob diutinam absentiam ejus, on ikäwissänsä tædio ducitur, odotan ikäwiini usque ad tædium exspecto, kuolen ikäwäästä ex tædioso desiderio morior.
ikäwyys, yyden Ns. *tædium ex* nimia rei *diuturnitate* l. *exspectatione* seu *desiderio* ortum, *mens pertæsa* ob desiderium, G. Langweiligkeit, Ueberdruss.
ikäwöitsen, itä V. *tædio moveor* rei nimis diutinæ, G. lange Weile haben, inde *avide cupio* absens quid, *desidero*, ducor ex desiderio rei, G. sich sehnen, heftig wünschen.
ikäwystyn, yä Vm. *tædio* rei diuturnæ *affectus fio, pertædesco*, G. lange Weile bekommen, überdrüssig werden, ikäwystyi aikojansa tempus longum et tædiosum fuit.
Ilakoitsen, ita V. vide sub ilo.
Iljä, än al. iljakka, kan Na. *pituitosus* et *lubricus* e. c. anguilla, glacies humida, G. schlüpfrig.
iljain, amen al. iljanet, neen al. iljänä, nän Na. idem.
eljannes l. iljennes, nteen Na. idem, al. Ns. id. ac iljamet.
iljakainen, isen Na. dim. idem.
iljamet, meen Ns. *pituita, lubricum quid* e. c. pruina liquescens, G. das Schlüpfrige, on iljameella est in loco lubrico.
Ilkamoitsen, ita V. *irrideo* cui, deludo, *illudo, cavillor*, G. bespotten, verlachen.
ilkastelen, lla al. ilkistelen, llä Vfr. idem.
Ilkiä, än Na. 1. pr. *detestandus* l. *ingratus* aut sordis aut deformitatis causa, *sordidus* e. c. vestis, adspectu *deformis*, G. abscheulich, hässlich, verdriesslich, ilkiä ilma tempestas nivosa l. pluviosa

viosa, ilkiä asia negotium tædio plenum, haisee ilkiästi fœtorem redolet, inde *m. moral. pravus, malignus, perversus* nec non *impudica loquens* e. c. homo, G. ärgerlich, boshaft, schamlos.

ilkeys, yden Ns. *indoles detestanda* l. *sordida* l. *deformis*, *malitia*, *perversitas*, *pravitas*, G. Abscheulichkeit, Hässlichkeit, Verdriesslichkeit, Boshaftigkeit.

ilki prtcl. *prave*, *maligne*, G. ärgerlich, non nisi in compos. e. c. ilki-mielinen pravus mente, non moriger, ilki-waltainen contumax, petulans, ilki-waltaisuus petulantia, cfr. elki.

ilkeen l. **ilkenen**, **isjetä** V. indoles rei aversanda l. detestanda haud impedit quin *possim*, *haud detestor*, me non pudet, G. des Abscheues ungeachtet etw. thun mögen l. vermögen, nicht verabscheuen, ilkeetkö olla sateessa *sustinesne* versari in pluvia, kyllä ilkenen sanoa *haud aversor* dicere, inde sensu negat. en ilkee tehdä præ sordida rei indole *pudet me* facere l. a me non impetro ut faciam. ei ilkene puhua *detestatur* l. *aversatur* l. *abhorret* loqui, G. verabscheuen, cfr. julkeen.

Ilkku, kun Ns. Wib. id. ac hilkku vitta lintea.

Ilma, an Ns. 1. *expansio* l. spatium *cœli vacuum* et quod in eo est, *aër atmosphæricus*, *ventus*, *variationes tempestatis*, G. Luftkreis, Luft, Wind, Witterung, ilman kansi aëris operculum i. e. cavum l. firmamentum cœli, ilman kaari l. pohja forma coeli cava, ilman kulma l. -pieli cardo mundi l. plaga coeli: paha l. ilkiä ilma tempestas fœda l. pluviosa, kaunis l. hywä ilma serena l. bona, raitis, selkiä l. pilwinen ilma aër salubris, purus l. nubilus, elän ilmalla vivo aëre i. e. nihilo fruor, on ilman alla est sub coelo l. divo i. e. in mundo, kulki tätä ilmaa l. ilmaa kohden versus hanc coeli plagam tetendit, ilma nousi idästä procella ex oriente surrexit, ilman puuskut l. melskeet turbines venti, ilma-haukka falco milvus, ilma-kirja libellus variationes tempestatis prædicturus: inde 2. *locus* ubi *respirant* animalia i. e. mundus, G. Lebensluft, on tässä ilmassa est in mundo, inter viventes, ei tässä ilmassa l. ei ilmoissa ikänä haud in hac aura i. e. numquam, it. 3. *locus manifestus* l. *conspiciendus*, G. das Offenbare l. Sichtbare, lapsi on tullut ilmaan fetus in lucem productus est, tuo ilmallen l. ilmaan in lucem profer, wedän ilmoihin palam profero.

ilmainen, isen Ns. dim. idem.

ilmainen, isen Na. ad aerem pertinens, *aëreus* e. c. avis, mundus, G. luftig, itken ilmaisen ikäni ploro per ætatem meam in aura l. mundo terendam, itse ilmainen Jumala, cfr. ilmeinen l. ilmoinen.

ilmari, in Ns. 1. pr. *aëre* l. vento *utens quis*, inde max. *faber ferrarius* aerem ope follis ustrinæ admovens, G. Luftbenutzer, Schmidt, 2. *genius mythol.* aëris l. ætheris nec non fulminis l. tonitrus patronus, æque ac fabrorum ferrariorum princeps, G. Gott des Luftkreises.

ilmarinen isen Ns. dim. idem, max. *genius mythol.* Run.

ilman prtcl. (pr. Genit. l. potius Ess. ilmana ab ilma, quod ex notione aëris simul vacuitatis vim involvit) *expers* l. *vacuus* l. *carens* qua re, Lat. *sine* l. *absque*, G. ohne, ausser, simul exprimens: constr. autem max. cum Defect. rar. cum Infin. e. c. on ilman minuta l. rar. ilman minua est expers mei i. e. sine me, teki ilman awuta l. apua fecit auxilio carens i. e. sine l. absque auxilio, on ilman lapsita l. lapsia caret liberis, ilman aikoja l. aikaa l. aikaansa l. aikojansa animi causa, ilman sitä præter id, præterea, it. absolute: antoi ilman dedit gratis l. dono, absque pretio, sanon ilman dico sine causa, animi causa, olen ilman careo, ilman on työ raskas præterea opus est difficile, G. ausserdem, umsonst.

ilmi l. **ilme** l. **ilmei** prtcl. *palam*, *manifeste*, G. sichtbar, offenbar, annan ilmi palam facio, prodo, indico, tulee ilmi manifestum fit, on ilme est palam, it. in

in compos. ilmi-walkia ignis flagrans, haud occultus, ilmi-waara periculum apertum l. evidens, ilmi-antaja proditor l. delator. Alii dicunt näin ilmeissä clare l. manifeste vidi, annan ilmeen indico, palam facio.

ilmeinen, isen Na. *manifestus*, *apertus*, undique conspiciendus e. c. res, ignis, G. sichtbar, offenbar, inde *conspicuus*, *excellens* e. c. domus, G. ansehnlich, bemerkbar, ilmeinen ihmet miraculum *evidens*, ilm. kontio ursus prævalidus, ilmeisesti manifeste.

ilmoinen, isen Na. idem, al. id. ac ilmainen: ilmoinen Jumala Deus manifestus, conspicuus, valde spectabilis.

ilmestyn, yä Vm. *palam* l. *manifestus fio*, in lucem prodeo, *appareo*, *manifestor*, G. sichtbar l. offenbar werden, erscheinen, ilmestyi heille illis se manifestavit, ilmestyi lumesta nive liquefacta revelatum est, kadonnut ilmestyy quod deperditum est reperitur.

ilmaannun, utua al. ilmaun, uta Vm. idem, meren pohja ilmaantui fundus maris apparuit, ilo ilmaantuu gaudium exoritur.

ilmestys, yksen Ns. *revelatio* passiva l. *apparentia*, qua occultum quid palam l. manifestum fit, G. Offenbarung, Erscheinung, ilmestys-kirja Apocalypseos liber.

ilmoitan, ttaa Vf. *palam facio*, *manifesto*, *revelo*, *promulgo*, G. bekannt l. sichtbar machen, offenbaren.

ilmuutan, ttaa Vfr. Run. idem.

ilmoittelen, tella Vfr. idem.

ilmoitus, uksen Ns. *revelatio* activa, *manifestatio* etc. G. Offenbarung, Bekanntmachung.

Ilo, on Ns. *gaudium*, *lætitia*, G. Freude.

iloinen, isen Na. *gaudio plenus*, *lætus* e. c. homo, *gaudium afferens* e. c. res, G. freudig, erfreulich.

iloias, kaan Na. idem.

iloton, ttoman Na. car. *mœstus* e. c. tempus, mens, G. traurig. iloton metsä silva tenebrosa *haud oblectans*.

iloitsen, ita V. *gaudeo*, *lætor*, G. sich erfreuen, froh seyn.

ilaitan, ttaa Vf. *exhilaro*, *lætifico*, *oblecto* l. delecto, G. erfreuen, Freude machen.

ilautan l. ilahutan, ttaa Vf. idem.

iloitus, uksen Ns. *exhilaratio*, G. Erfreuung.

ilakoitsen, ita V. *gaudium gestibus indico*, gestio, *gaudio exsulto* l. strepo ut pueri, G. vor Freuden tanzen l. Springen, al. id. ac ilkamoitsen.

Ilta, illan Ns. *vesper*, G. Abend (ehtoo), illalla l. illoilla l. illoin vesperi, ilta-puoli tempus pomeridianum, ilta-kausi tempus vespertinum, ilta-tähti vesperugo.

iltainen, isen Ns. dim. idem.

iltainen (rar. illainen), isen Na. *vespertinus*, G. abendlich, eilen iltainen ad vesperam hesternam pertinens e. c. cibus, iltaisella sc. ajalla vesperi, iltainen sc. ruoka cœna vespertina, pabulum vespert. G. Abendessen.

illallinen, isen Na. idem.

illaannun, utua al. illastun, ua Vm. *vesperasco*, G. Abend werden, päiwä illastuu dies ad vesperam vergit.

illastan, taa V. *cœno*, G. zum Abend essen, it. illastan hewoista pabulum vespertinum l. nocturnum equo præbeo, G. Abendfutter geben.

Iltti, tin Ns. Boln. *pars superior calcei*, G. Oberleder des Schuhes (kauto), ilttikenkä calceus ex corio piloso.

Ilwes, ekfen Ns. felis *lynx*, G. Luchs, al. susi-ilwes, sed kissa-ilwes felis borealis, G. Katzenluchs.

Ilwet, een max. pl. ilweet Ns. *gestus* corporis max. *jocosi* l. *impudentes*, G. Gebährden.

ilwenet, neen Na. *jocose* l. *impudenter gestiens* l. gesticulans, nauseam gestibus suis movens, G. sich schamlos betragend.

ilwehdin, htiä V. *jocose* l. *impudenter gestio* l. gesticulor l. strepo, gestibus jocor, G. scherzhaft l. schamlos sich gebährden (rietistelen).

ilwehtelen, hdellä Vfr. idem, ilwehtelijä ardelio, ludio.

ilwoitan, ttaa Vf. (qs. ab ilkiä) *nauseam moveo*, *aversationem* l. detestationem *cieo*, G. Ekel erregen, minua ilwoittaa nausea

nausea l. aversatione afficior, *detestor* l. *aversor*, nauseo, G. abscheuen.
ilwoitus, uksen Ns. *nausea* l. fastidium, *aversatio* l. detestatio, G. Ekel, Abscheu.
Imanues, nteen Na. sapore *dulcis*, *jucundus*, G. süss, wohlschmeckend, fig. teki haawan imanteeksi dolore privavit, sanavit.
imantelen, nnella Vfr. *dulcia amo*, avidus sum dulciorum, *ligurio*, G. leckerhaft l. naschhaft seyn, imantelia liguritor.
Imartelen, rrella Vfr. *blandior*, *mulceo*, G. schmeicheln, älä imartele itsiäsi ne vana spe te aduleris, it. al. *glorior* l. *verbis jacto*, G. prahlen, sich rühmen.
Imartti l. immartti, tin Ns. *polypodium vulgare*, G. Steinwurz (maen makiainen, mesi-juuri), imartin juuri.
Imeh een Ns. imehellinen, isen Na. imehtelen Vfr. vide sub ihmet.
Imeinen, imeno, imento, imehno, imehmä, imehnolainen Ns. vide sub ihminen.
Imelet, leen al. imelä, än Na. *dulciculus*, *subdulcis*, *dulcescens* e. c. farina, panis, inde *nauseosus*, G. süsslich, ekelhaft (ytelä), it. Ns. hordeum l. secale maceratum et tostum, *polenta subdulcis*, G. Malz (mallas).
imeliäs, ään al. imeliäinen, isen Na. idem.
imellyn, ltyä Vm. *subdulcis fio*, *dulcesco* instar polentæ maceratæ, G. süsslich werden.
imellän, ltää Vf. *subdulcem reddo* e. c. hordeum macerando et torrendo, G. süsslich machen, malzen.
imellytän, ttää Vf. idem.
imellys, yksen Ns. *edulcatio*, G. Süssmachung, imellys-leipä panis subdulcis.
Imen, eä V. *lacteo* ut infans, *sugo* ut terra aquam, G. saugen, imewä lapsi infantulus.
imeskelen, llä Vfr. idem.
imetän, ttää Vf. *lacto* l. *mammam do*, sugere facio l. sino, G. säugen, imettäjä nutrix, imettäwä lactans.
imetys, yksen Ns. *lactatio*, G. Säugung.
imeyn, ytä Vm. *sugor* l. *desugor*, G. gesaugt werden, wesi imeyyi ojaan aqua in fossam sensim destillat.

imisä, än al. imisäs, ään al. imusa, an Na. *animal femininum* lactans, max. *scrofa*, G. weibliches Säugethier, Sau, imisä-koira, imisä-kissa etc.
imiäinen, isen Ns. *trifolium* pratense, G. rother Klee (apilas).
imo-huoko Ns. vide huoko.
Impi, immin Ns. Carl. *virgo*, *puella*, G. Jungfrau, immin tuska nymphomania l. furor uterinus.
impu, immun Ns. idem.
Ina, an Ns. *rete* piscatorum *minus*, G. kleines Netz.
Inari, in Ns. *Enare*, lacus et fluvius in Lapponia.
Inehmino et inihmino, on Ns. nec non inihmillinen, isen Na. vide sub ihminen.
inhiminen Ns. et inhimillinen Na. vide ibidem.
Inhotan, ttaa V. pr. sono *sibilo* l. ingrato *aures lædo*, G. mit schneidender Stimme die Ohren verletzen, inde in genere *lædo*, *tædio afficio*, G. verletzen, innerlich ärgern, asia inhottaa minua ea res me lædit l. tædio afficit, al. id. ac ilwoitan.
Inka, ngan al. inkeri, in Ns. nomen feminæ *Ingrid*, inkerin maa provincia Finlandiæ circa Petropolin, G. Ingermanland.
Insakka, kan Na. Caj. *ignavus*, *contumax*, *refractarius* e. c. equus, G. faul, stättig, widersetzlich, halsstarrig.
Intainen, isen Na. *lascivus* ex æstu veneris, *salax*, G. brünstig.
Into, nnon Ns. *ingenium* mentis *innatum*, G. Geisteskraft, on hywä into boni est ingenii, ei intoni anna genius mentis haud permittit, inde *impulsus animi*, *vis* l. sagacitas interna, studium vehemens, G. Geistesantrieb, Herzhaftigkeit, isolla innolla magna vi et fervore, olisipa isäni into utinam patris mei ducar animositate, it. *ecstasis* incantatorum, *raptus ecstaticus*, G. Entzückung der Zauberer, on innossansa est in fervore mentis, into-mies incantator l. magus furore pythico abreptus (intoja).
intoinen, isen Na. *ingeniosus*, eximio ingenio præditus, inde *impulsu mentis*

tis vehementi *ductus*, animosus, G. mit Geisteskraft l. Herzhaftigkeit begabt, it. *fervore* pythonico *abreptus*, G. entzückt (iintoinen).
innollinen, isen al. innokas, kaan Na. idem.
intoilen, innoilla al. innottelen, tella Vfr. *vim* animi l. *impulsum cieo*, *fervorem* mentis *excito*, G. Geisteskraft erregen.
Inttara, ran Ns. max. pl. inttarat *incantatorum instrumenta*, fascinandi causa usitata, G. Zaubermittel (istara, kanttara).
Inttään, ntätä V. (Sv. intet?) *nego*, denego, *abnuo*, inde *contumax* l. refractarius *sum*, it. *vanum reddo* e. c. conamina l. minas cujus, G. verneinen, sich widersetzen, vereiteln.
Inun, ua al. inisen, stä V. *sonum edo sibilantem*, tacite mugio ut vacca vitulum suum desiderans, G. winseln, leise u. fein brüllen, inde inuu unessa in somno *queritur*, G. wimmern.
Ira-mieli id. ac iha-mieli sub iha.
Irjannet, een Ns. *frigus* hiemale *vehemens*, G. schneidender Frost.
Irstas, aan al. irstain, amen Na. *petulans*, *lascivus*, *impudicus* e. c. vita, gestus, homo, G. leichtfertig.
irstainen l. irstaallinen, isen Na. idem.
irstaus, uden l. irstaisuus, uuden Ns. *petulantia*, *lascivia*, *licentia*, vita impudica, G. Leichtfertigkeit.
Irti prtcl. *in statu soluto* l. libero, haud ligato, G. los, ungebunden, karja on irti grex est ligaminibus soluta, laske irti solve, liberum fac.
irta, irran Ns. *status liber*, G. loser Zustand: cujus vero non nisi Adess. et Allat. sunt usitati e. c. on irrälla l. irrallansa est in statu libero l. soluto, laske irralle l. irrallensa l. irroillensa (pl.) solve ligamina, liberum fac, cfr. walta.
irtainen, isen al. irtain, amen al. irras, rtaan Na. *solutus*, *liber*, haud ligatus, G. los, ungebunden, gelöst, frei, irtain nainen femina innupta, irtainen maa terra haud compacta, irtain siemen semen facile germinans, irtainen kalu res mobilis, ruta, utensilia, irtain wäki homines non conducti, it. al. id. ac irstainen l. irstas e. c. irtainen portto meretrix, irtaasti l. irtaisesti petulanter.
irrallinen l. irtaallinen l. irtanainen, isen Na. idem.
irtaus, uden Ns. *indoles libera* l. soluta, G. Losigkeit, lose Beschaffenheit, al. id. ac irstaus.
irrotan, ttaa Vf. *solvo* ligamina, *liberum facio*, G. lösen, los machen.
Irujain, amen Ns. Botn. *pecus* l. pecora domestica, G. Hausvieh, cfr. itikka.
Irwi, in Ns. *semiapertus*, *hians*, G. halb offen, irwi-hammas l. -suu dens l. os hiscens, fig. derisor l. irrisor, owi on irwillä l. irwissä janua est semiaperta, pane irwillen l. irwillensä nonnihil aperias, irwiin suin ore ringente: ceteri Casus rari.
irwistyn, yä al. irwityn, ttyä Vm. *nonnihil aperior*, *hisco*, *fatisco*, *rimosus* l. rarus *fio* ut vas, domus, G. sich wenig öffnen, spaltig l. ritzig werden.
irwistän, ää al. irwitän, ttää Vf. *parum aperio* e. c. os, januam, G. wenig öffnen, spalten, inde ore ringente *rideo* l. *irrideo*, G. belachen.
irwistelen, llä al. irwittelen, tellä Vfr. idem.
irwistys l. irwitys, yksen Ns. *actus* parum aperiendi, *rimarum actio*, G. weniges Oeffnen, kleine Oeffnung, inde *irrisio* l. derisio ore ringente, G. Belachung.
Irwo, on Ns. Botn. instrumentum l. *retinaculum tædiferum*, quo tædæ ligneæ ardentes affiguntur, G. Klammer l. Halter der brennenden Kienspäne (pihti, seikko).
Isken, eä V. in genere *celeriter* et *vi ferio*, G. hastig schlagen l. hauen, unde usus multifarius e. c. isken tulta ignem elicio ex silice nec non fulmino, iski wettä kalliosta aquam ex rupe elicuit, isken suonta venam seco, isken hewoista kannuksilla equum calcaribus concito, isken korwallen colaphum infringo, haukka iskee lintua l. iskee kyntensä lintuun accipiter avem ferit l. ungues avi vi infigit, rutto iskee ihmiseen pestilentia hominem subito afficit, isken rukeita seinään mergites segetis parieti contundo, iskee mieltäni animum meum subito ferit l. afficit,

afficit, isken käsiäni yhteen palmis concussis plaudo, isken käteni kiinni manus infigo, isken tynnyriä auki dolium occlusum feriendo aperio, sed isken kiinni dolium apertum occludo, isken astiata vas vieo, isken köyttä l. säitä köyteen funem contorqueo, isken silmiäni niсto oculis, isken naureita rapas humo evello, iske pilwi idästä nubem subito produc ex oriente, G. zuschlagen, ausschlagen, herausschlagen, aufschlagen, zusammenschlagen, festschlagen, umschlagen, einhauen, festhauen, blinzeln, ausrupfen etc.

isкeskelen, llä Vfr. idem.

isku, un Ns. *subitus* et *validus actus* feriendi, eliciendi, figendi etc. G. heftiger Schlag l. Hieb, schnelles Zuhauen, suonen isku venæ sectio, tynnyrin isku dolii apertio l. occlusio, silmän isku oculi nictus e. s. p. cfr. infra.

isketän, ttää Vf. *facio* l. curo *ut feriat* l. *feriatur* etc. G. schlagen l. hauen machen, isketin suonta käteeni curavi ut vena manualis mihi secaretur, isketän tynnyriä sino dolium aperiri l. occludi, et sic cetera sub isken citata.

iskettelen, tellä Vfr. idem, inde Caj. isкettelen sanoja *blatero*, garrio, G. plappern.

Isku, un Ns. *massa farinacea* l. *gluten* rimis reglutinandis, G. Kleister, inde leipä on iskulla panis est glutinosus, male coctus et saporis ingrati.

iskeyn, ytä Vm. *adhæresco* ut gluten, G. sich ankleistern, liha iskeyypi luihin caro macie ossibus adhærescit.

iskostun, ua Vm. *glutinosus fio* ut panis male coctus, *insipidus* l. mucosus fio ut polenta male macerata, G. klebericht l. muddig werden.

Iso l. isoi, on Na. *magnus* qua aream, *amplus*, longus latusque, G. gross an Fläche, weit, (cfr. suuri magnus volumine), iso pelto ager amplus, iso mies vir grandis et staturâ et dignitate, iso ääni vox alta, iso lumi nix abundans, iso sadet pluvia ingens, iso ijältä grandis ætate, iso=isä avus, iso=äiti avia, iso kumppani paronychia al. koiso l. wieras, iso hiiri mus ratus, iso juuri l. syrtti cicuta virosa al. conium maculatum cfr. katko l. keisan putki, ison=lainen l. isollainen l. iso=läntä l. iso=läntäinen l. isommainen id. ac isohko, isosti ample, valde.

isoinen, oisen Na. dim. idem.

isohko, kon Na. *majusculus*, nonnihil amplus, G. etwas gross, isohkolainen idem.

isous, uden Ns. *magnitudo*, *amplitudo*, G. Grösse, Weite.

isoun, uta al. isoonnun, ntua Vm. *magnus* l. *amplus fio*, *accresco*, augesco staturâ l. dignitate, G. gross werden, zunehmen.

isottelen l. isoittelen, tella Vfr. *modo* procerum et honoratiorum *me gero*, *me effero*, superbio, G. sich gross machen l. erheben, stolziren (suurentelen).

isoon, sota V. eccles. *esurio*, inde fig. *vehementer cupio*, G. hungern, heftig begehren, isoowainen esuriens, it. al. id. ac isoun.

Ispinä, än Ns. Botn. *minutal* ex carne, sale etc. confectum, cibo condiendo utile, G. Speisewürze von Fette (höystö, pylsy).

Istara, ran Ns. pl. istarat id. ac inttara.

Istun, ua V. 1. *sedeo*, *sido*, G. sitzen, sich setzen, istu maahan sede, sellam occupa, istun pöydässä l. rualla mensæ accubo, sed istun pöytään l. ruallen mensæ accumbo, on istuwalla l. istualla (an Cas. Adess. ab Infin. istua?) est in statu sedentis, est sedens, panen istuwallen l. istuallen (Allat. ab istua?) statum sedentis occupo, sido, nousen istuwalta l. istualta (Abl. af istua?) e statu sedentis me erigo, cfr. seisoalla et eläwältä, it. 2. *subsistens adhæresco* l. *adhæreo*, G. festsitzen, haften, ankleben, lehmä istui saween vacca in limo adhæsit, terwa istuu käteen pix manum inficit, tauti istuu minuun morbus adficit me, sana istuu päähän verbum capiti adhæret i. e. memoriæ infigitur, it. 3. *possideo* l. *teneo*, G. besitzen, istuu talossa.

istuskelen, lla Vfr. idem.

istuin, umen Ns. *sedile* l. *sella*, G. Sitz, Stuhl, ruhtinaan istuin thronus, istuinpaikka l. =talo locus habitationis.

istunto l. **istuinto**, unnon al. **istunta**, nnan Ns. idem, it. al. *sessio* l. *possessio*, G. Sitzung, Besitzung, **istunto-maa** terra l. fundus in quo quis habitat, **istunto-mies** homo fundi possessor, **istunto-oikeus** jus habitandi et possidendi.

istutan, ttaa Vf. *sedere facio*, G. sitzen machen, **istuta kansa pöytään** accumbere fac, it. *adhærere facio*, G. festsetzen, pflanzen, **istuta hihat waatteseen** manicas vesti adsue, inde **istutan puita** arbores *sero* l. *planto*, **istutan kaaleja** olera sero, **istutan sanoja** verba adapto.

istuttelen, tella Vfr. idem.

istutus, tuksen Ns. *actus* ad sedendum movens, G. das Sitzenmachen, it. *plantatio* l. *satio* arborum et olerum, G. Festsetzung, Pflanzung, inde al. id. ac **istukas**.

istukas, kkaan al. **istunainen**, isen Ns. *planta serenda*, G. Pflanze, al. **istukkaat** vegetabilia plantando colenda e. c. olera, tabacum.

istuttajainen l. **istutainen**, isen Ns. idem.

istaannun, utua Vm. *adhæresco* al. *inficior* e. c. morbo contagioso, G. festsitzend l. angesteckt werden, **istaantunut rupuliin** infectus variolis.

Isä, än Ns. *pater*, G. Vater, **tulen isääni** patrisso, **isä-puoli** vitricus, **iso-isä** avus, **isän maa** patria.

isäinen, isen Ns. dim. idem, inde Tav. **isäinen panee** *tonitrus* tonat (**ukkoinen**).

isäinen l. **isällinen**, isen Na. *paternus* e. c. amor, cura, G. väterlich, it. **isällinen** *patrem habens*, patrimus, haud spurius, G. Vater habend.

isätöin, ttömän Na. *orbus* patre, G. vaterlos, it. *nothus* l. spurius, cujus pater est ignotus, G. unehelich.

isäntä, nnän Ns. *paterfamiliás*, *herus*, G. Hausvater, Wirth.

isännyys, yyden Ns. *indoles herilis*, *jus herile*, G. Hausvaterschaft.

isintimä, än Ns. Botn. *vitricus* al. **isä-puoli**, G. Stiefvater, it. Carl. *socer* al. **appi**, G. Schwiegervater.

Itara, ran Na. **itaroitsen**, **ita** V. vide sub **idarran**.

Ite, itten pron. id. ac **itse**.

Itikka, kan Ns. Sav. *culex* pipiens, G. Mücke (**hyttinen**, **sääski**), it. Botn. *pecus* domesticum *minus* e. c. capræ, oves, G. kleineres Vieh.

Itisen, stä V. *querulus sum* ut infantulus, *crepo*, *morosus sum*, G. wimmern, brummen (**ätisen**).

Itken, eä V. *fleo* l. *ploro*, *lacrimo*, G. weinen, thränen, **itken hautá** deploro, G. beweinen, inde Run. fig. *guttatim stillo*, de fluidis, G. tröpfen.

itku, un Ns. *fletus* l. *ploratus*, G. das Weinen, **itku-suu** os flens, fig. homo flere svetus, **itku-lehti** drosera (rotundifolia l. longifolia?), **itku-luu** os maxillare, **itku-pisara** lacrima.

itkuinen, isen Na. *flere svetus*, *plorans* e. c. infans, G. weinend.

itkullinen, isen Na. idem, al. *fletum ciens*, *flebilis*, tristis e. c. tempus, G. thränenvoll.

itketän, ttää al. **itkutan**, ttaa Vf. *flere facio*, fletum cieo, G. weinen machen, zu weinen bringen.

Itra, an Ns. **itrainen** Na. **itraan** V. Carl. id. ac **ihra**, **ihrainen**, **ihraan**, it. al. **itra**, an Na. id. ac **itara**.

Itse, en al. **ite** l. **itek**, itten al. **ihte**, **ihten** pron. 1. *ipse*, G. selbst, **itsekkin** quin et ipse, ipsemet, **itse isä** ipse pater, **itsenä juhlana** ipsissimo sabbato: adhibetur vero sæpius componendo e. c. **itse-kukin** quisque per se, quilibet, **itse-kullenkin** cuique pro se, **itse-olewainen** inquilinus l. in casula solitaria solus habitans al. **koturi**, **itse-mielinen** l. **-päinen** l. **-pintainen** sui judicii, dissentiens, pervicax, **itse-waltias** autocrator, **itse-waltainen** licentiosus, **itse-wiisas** sciolus. 2. cum Suffixis pronom. exprimit Latin. reflexiva e. c. **sanon itselleni** dico *mihi ipsi*, G. mir selbst, **otat itseltäsi** l. **itsestäsi** a temetipso capis, **sanoo itsestänsä** a semetipso dicit, **weisaamme itsellämme** pro nobismetipsis canimus, **weisaatten itsellänne** et. s. p. **ajattelen itselläni** l. **itsekseni** cogito l. perpendo apud me ipsum, **itsestänsä** a semetipso, sponte.

itsellinen, isen Na. id. ac **itse-olewainen**, G. Einhäusling, it. Einsiedler.

itsanai-

itsanainen, isen Na. *a semetipso oriundus*, *spontaneus*, G. von selbst entstehend, freiwillig, hewoinen juoksee itsanaisesti equus currit sponte l. sine flagello.

Itu, dun l. ity, dyn Ns. ituinen, isen Na. vide sub idán.

Itá, idán Ns. orig. *plaga cœli* ubi oritur sol tempore solstitii æstivi, inde hodie *oriens*, G. Osten, itá-tuuli ventus solanus l. subsolanus l. eurus, itá-pohja cæcias, itá-kaakko l. -kako euro-notus, idán korwainen pohja-tuuli aquilo ad cæciam vergens, N. N. O.

itáinen, isen Na. *orientalis* e. c. terra, plaga, latus, G. östlich.

itálá, lán Ns. pr. *domus* Orientis, inde *locus versus orientem* situs, G. östlicher Ort.

itáláinen, isen Ns. *homo orientalis*, versus orientem habitans, G. ostländisch.

Iwa, an Ns. *ludibrium*, G. Gespött, pidán iwana ludibrio habeo.

iwaan, wata V. *ludibrio habeo*, *illudo*, *derideo*, G. bespotten.

iwaus, uksen Ns. *illusio*, *derisio*, G. Bespottung.

J. (Consonans.)

Ja prtcl. *et*, *-que*, G. und; isá ja äiti pater et mater l. pater materque, it. rar. *etiam*, *quoque*, *immo*, G. auch, ja, so gar.

Jaahaan, hata V. *vana loquor*, futilia blatero, G. Eitles schwatzen.

jaahaus, uksen Ns. *vaniloquentia*, futilitas, G. eitles Geschwätz.

Jaakko l. jaako, kon Ns. nomen viri *Jacobus*.

Jaama, man Ns. id. ac jama.

Jaamaan, mata V. *tarde* quid *ago* l. me gero, G. langsam thun, puhuu jaamaa tarde loquitur.

Jaamehdun, htua Vm. *rigesco* frigore, rigidus fio, G. erstarren, steif werden (jähmetyn).

Ja'an, jakaa al. jakaan, ja'ata V. *divido* in partes, *distribuo* cuique, *partior*, G. theilen, vertheilen, austheilen, jaettu tawara opes distributæ, Pass. jaetaan.

jakailen, lla al. jakelen, jaella al. jaeskelen, lla Vfr. idem.

jakaus, uksen Ns. *actus* dividendi l. distribuendi, *divisio*, *partitio*, G. Theilung, Vertheilung, hiusten jakaus divisio capillorum.

jakaun, uta al. jakaannun, ntua Vm. in partes *dividor* l. *distribuor*, in minuta *dissolvor*, *dispergor*, G. vertheilt l. zerstreut werden, juuret jakaantuwat radices in diversa abeunt i. e. se dilatant.

jakeen, jaota al. jakoun, uta Vm. idem, jakoon janosta siti fatisco, jywát jakauwat grana frumenti distribuuntur, disperguntur.

jaotan, ttaa Vf. *facio* ut *dividatur* l. in minuta *distribuatur* l. *dispergatur*, inde *partior*, *demolio* l. *destruo* e. c. muros, domum, *dispergo*, G. vertheilen l. zerstreuen lassen, vertheilen, zerstreuen, zerstören.

jako, jaon Ns. *divisio*, *distributio*, *partitio*, inde *pars* l. *portio divisa* l. distributa, G. Theilung l. Vertheilung, Theil, perintö-jako divisio hereditatum, lohko-jako l. iso-jako divisio terræ communis in partes majores inter colonos, sarka-jako divisio agri l. prati per strigas, wesi-jako lacus l. locus unde aquæ utrimque effluunt, jako-mies arbiter dividens.

jakainen l. jakajainen, isen Ns. max. pl. jakaiset l. jakajaiset *dona distribuenda* e. c. vini combusti, cerevisiæ, G. auszutheilende Geschenke, sain jakaisia particeps factus sum ejusmodi donorum.

Jaarikka, kan Ns. *truncus* l. fragmentum curtum et crassum e. c. ligni, inde *homo obesus* et statura humilis, G. Klotz, sauwan jaarikka capitellum majus baculi (jantturi).

Jaarin prtcl. per omnia, *tarde et diffuse*, G. ausführlich u. langsam, puhun juurin jaarin *prolixe* et radicitus enarro.

jaaritan, ttaa Vf. *tarde* et *diffuse enarro* quid

quid, multis l. *copiose loquor* de re, *fabulor*, nugor, G. ausführlich u. langsam erzählen l. plaudern.

jaarittelen l. jaarattelen, tella Vfr. idem, usitatius, inde jauhan jaarittelen tarde molam verto.

jaarrattelen, tella Vfr. idem.

jaaritus, uksen Ns. *tarda* et *prolixa narratio*, inde *sermocinatio vana*, nugæ, *fabula*, G. ausführliche u. langsame Erzählung l. Geschwätz.

jaarituinen, isen Na. *nugis erosus* l. vituperatus, rumoribus *obtrectatus* l. diffamatus, G. übel berüchtigt.

Jaaweli, in Ns. Botn. (Sv. djefvul?) *homo malignus*, *versutus* l. astutus, G. arglistiger Mensch (juutas).

Jadan, taa V. vide sub jata.

Jah, jajah Intj. vox exclamandi, assentiendi, querendi etc.

jahkailen, lla Vfr. *exclamo* jajah, inde idem idemque *repeto*, al. *conqueror*, G. ein u. dasselbe wiederholen, wehklagen.

Jahka, l. jakka prtcl. *o si*, *quod si*, *utinam*, G. wenn doch l. aber, o dass (joska), jahka näkisin si modo, jahkama saisin dummodo, jahka tulen quod si, jahka tulisit, inde 2. in protasi *dum*, cum primum, jahka olen syönyt, niin tulen, G. wenn, so bald als.

Jahkaan, jahata al. jahin, hkia V. *occulte* sed *moleste* quid *ago*, *furtim tundo* l. contundo, *tacite pugno* l. rixor, G. mit heimlicher Mühe etwas thun.

Jahmaan, mata V. *adhæreo* l. *adhærens resisto*, G. anklebend stehen bleiben, mylly jahmaa mola motu cessat, reki jahmaa hyhmään traha in tabe nivis adhæret, hyydet jahmaa wenheseen (tartun).

Jahti, hdin Ns. 1. (Sv. jagt) *venatus* l. *venatio*, G. Jagd, jahti-fouti præfectus venationis publicus, inde pitäwät jahtia tumultuantur l. vociferantur ut solent venatores, jahti-koira canis sagax l. venaticus, it. 2. *navis celox*, G. Jagdschiff (jähti).

jahtaan, hdata V. *venor*, feras insector, inde *tumultuor*, vociferor, G. jagen, lärmen.

jahtaus, uksen Ns. *venatio*, *vociferatio*, G. das Jagen l. Lärmen.

Jakaan, ja'ata V. jakailen Vfr. jakaun Vm. jakainen Ns. vide sub ja'an.

Jakka prtcl. id ac jahka.

Jakkara, ran Ns. Sav. *sedile* brevius l. minus, G. Schemel, inde Caj. *scabellum* ignominiosum l. *pœnale*, G. Strafbank.

Jakku, kun Ns. 1. (Sv. jacka) *tunica* l. toga, G. Jacke, it. 2. Wib. *sedile*, G. Schemel.

Jako Ns. jakoon Vm. vide sub ja'an.

Jaksaan, saa V. 1. viribus gaudeo, *polleo*, *potis sum*, *valeo*, max. de viribus corporis, G. vermögen, kuinka jaksat eläå quomodo vales qua vires l. res externas, jaksatko wetää valesne trahere, en jaksa tehdä haud sufficiunt mihi vires, jaksain vi et robuste, it. 2. al. *moleste* et *tarde traho* e. c. onus, moleste et tarde *laboro* l. ago quid, G. mühsam u. langsam etwas verrichten, inde Caj. *diffuse* et *tarde loquor* l. *narro* quid, G. ausführlich u. langsam berichten l. sprechen, it. 3. al. vi legis *exigo* e. c. pecuniam, ut exactores publici, *spolio* l. *privo* quem qua re, G. gerichtlich auspfänden, plündern, berauben.

jakso, on Ns. 1. *actus* trahendi *molestus*, *tardus* et *longus*, *actio* haud abrupta l. *continua*, G. mühsame u. langsame Verrichtung, inde *dimensio* l. *series* rei *longior*, G. lang zusammenhengende Reihe, pelto-jakso tractus agri longior l. striga, aita-jakso quantum sæpis cohæret, segmentum longius, puheen jakso pars orationis cohærens l. diffusior, yhteen jaksoon in unam seriem, it. 2. *exactio* vi legis, *spoliatio*, G. Auspfändung, Beraubung.

Jaksi prtcl. id. ac jahka, jaksi suostutten si modo convenit inter vos.

Jalawa, wan al. jalaja, jan Ns. *ulmus* campestris, G. Ulme, al. *salix* fragilis, G. Weidenart (halawa).

jalawainen l. jalajainen, isen Na. *ulmeus*, *ulmis frequens*, G. ulmen, ulmenreich.

jalawisto,

jalawisto, on Ns. *ulmarium*, G. Ulmenwald.

Jalka, lan Ns. pr. *pes* hominis et animalium, G. Fuss, **on jalalla** pedibus stat erectus, **meni jalkaa** l. Botn. **jalan** l. **jalwoin** abiit pedibus l. pedes, haud equitando, **sairas jalalta** æger sed lecto haud detentus, **kuiwin jalwoin** sicco pede, **awoi=** l. **paljain jalwoin** nudis pedibus, sine calceamentis, **jalka=waimo** concubina, **jalka=mies** concubinus l. adulter, al. pedes, **jalka=wäki** l. **=rahwas** pedidatus, **jalka=tauti** podagra, **jalka=rauta** pedica l. compedes, **jalka=tie** semita peditum, **jalka=puu** cippus pœnalis cui pedes affiguntur, **jalka=joutsi** arcus ope pedis tendendus, **jalka=pako** fuga pedestris, **jalka=juoni** l. **=juonnet** pedum molestatio, labor ambulando perferendus, **jalka=pöytä** al. **pöytä=jalka** planta pedis, **jalka=rinta** dorsum pedis, **jalan=alusta** l. **=antura** solea pedis, **jalka=mylly** mola aquatica minor, **jalka=puoli** unipes, inde claudus, **liipa=jalka** claudicans, **jalka=poljin** scabellum pedum, **jalka=kala** lacerta palustris, it. **maston jalka** fulcrum l. basis mali nautici, **pöydän jalka** pes mensæ.

jalkainen, isen Ns. dim. idem, it. al. *solea nivalis*, G. hölzerner Schneeschlittschuh, it. al. *soccus* l. pedale in calceis, G. Socke.

jalkainen, isen Na. *pedes* l. *pedester*, G. zu Fuss, Fussgänger, **käyn jalkaisin** pedes l. pedibus ambulo, it. *pedibus instructus*, pedatus, G. füssig, max. in compos. **kaksi=jalkainen** bipes, **neljä=** l. **neli=jalkainen** quadrupes.

jalallinen, isen Na. *pedes habens*, G. Füsse habend, inde Ns. *manipulus* segetis, qs. pedi inserviens acervi, G. Garbe, it. al. *soccus* l. pedale, G. Socke (**jalkainen**).

jalkawa, wan Na. pr. *longos habens pedes*, G. langfüssig, inde *pedibus velox*, fere volans e. c. rumor, G. schnellfüssig.

Jalket l. **jalet, lkeen** Ns. inus. *status* pedibus *stantis*, G. stehender Zustand, unde **on jalkeella** pedibus stat l. ambulat, haud cubat, **on jalkeelta sairas**.

jalas, laksen Ns, *solea trahæ* l. cunarum etc. G. Schlittenkufe.

jalku, lun l. **lwun** Ns. *sedile longum*, pedibus instructum, G. langer Schemel.

jalus, luksen al. **jalustin, imen** Ns. *stapia* l. stapeda equitantium, G. Steigbügel, inde Caj. **purjeen jalustin** *angulus* veli nautici, G. Segelschote.

jaloituksin l. **jalwoituksin** l. **jaloitusten** prtcl. *adverse* pes pedi oppositus, *gradatim* alter alteri adaptatus, G. die Füsse gegen einander gekehrt, **makaawat jaloituksin**.

jalkailen l. **jalkoilen, lla** Vfr. *pedibus incedo* ut valetudinarius, inde *ambulo* l. *spatior*, G. spatzieren.

jaloittelen l. **jalwoittelen, tella** Vfr. idem.

Jalo, lon Na. aliis *antecellens*, *nobilis*, *perbonus*, strenuus, alacer, egregius, robustus, G. vortrefflich, edel, sehr gut, **jalo=sukuinen** nobilis stirpe, §. Bibl. **jalo=peura** *leo*, G. Löwe.

jalous, uden Ns. ejusmodi *indoles antecellens*, *nobilitas*, strenuitas etc. G. Vortrefflichkeit, Edelheit.

Jamaan, mata al. **jamoon, mota** V. *consuo* l. *connecto* plures partes in unum, *compono* e. c. retia, suturas applico, G. in Reihe zusammenfügen.

jamous, uksen Ns. *connexio* e. c. retis, G. Zusammenfügung.

jamet, meen Ns. *sutura* connexorum, G. Stelle der Zusammenfügung, al. id. ac **jama**.

jama, man Ns. *coagmentum*, *commissura*, pars connectanda e. c. vestis l. retis, G. zusammengefügter Theil, Reihe.

Jamakka, kan Ns. *lac nuper coagulatum*, G. frisch geronnene Milch.

Janhus, uksen l. **janhos, oksen** Ns. *pars* pini l. abietis *durior*, latus pini piceum, G. härtere Seite des Fichtenholzes (**lyly**), **joutsi janhuksesta**.

Jankkaan, kata V. *stomachor*, eadem verba morosus repeto, de inanibus *rixor*, G. fortdauernd schelten l. brummen (**jankaan**).

jankutan, ttaa V. idem.

jankkaus, uksen l **jankutus, tuksen** Ns. *contentio*,

tentio, *rixa*, *jurgium*, G. fortdauerndes Brummen.

Jankki, kin Ns. *puls* l. *congeries* ex pane, carne, caseo et butyro concocta, G. Gemisch von Brod, Fleisch, Käse u. Butter zusammengebraten.

Jankko, kon Ns. *terra solida* et compacta sub humo l. sub terra feraci, G. Grunderde.

Jannus, uksen Ns. id. ac janhus.

Jano, on Ns. *sitis*, G. Durst, on janossa l. janoissansa siti laborat, sitit, minun (al. minulla) on jano sitio, ajaa janollen sitim promovet, sammutan janon sitim restinguo.

janoinen, isen Na. *sitiens*, *siticulosus*, G. durstig.

janoon, nota V. *sitio*, G. dursten, janoon wettä.

janotan, ttaa Vf. *sitim excito*, G. Durst erregen, ruoka janottaa cibus sitim movet, inde minua janottaa siti afficior, sitio.

Janttaan, tata V. id. ac jankkaan.

janttailen, tailla Vfr. idem.

janttaus, uksen Ns. id. ac jankkaus.

Jantturi, in Ns. id. ac jaarikka max. homo obesus brevior.

Jantukka, kan Ns. *lingula* l. cochlear majus, qua salsugo hauritur, G. eine Art Schöpflöffel.

Jaraan l. jarajan, rata *stridens tremo* l. murmuro, G. zitternden Ton geben, ranta jarajaa.

jarisen, sta V. idem, inde *verba* eadem tædiosa *repeto*, *morosus sum*, murmurans peto, G. fortdauernd murmeln.

Jarnutan, ttaa V. idem.

Jarru, un Ns. *sufflamen* rotæ l. trahæ in clivis, G. Sperre der Räder l. Schlitten.

Jartailen, rrailla Vfr. *jocor*, *joco vexo* l. turbo quem, G. scherzend necken.

Jastuttelen, tella Vfr. *distincte* et *tarde loquor* l. narro quid, G. langsam u. ausführlich sprechen l. erzählen.

Jassakka, kan Ns. *obstaculum* l. impedimentum rei provehendæ, G. Hinderniss, jassakka tuli eteen res substitit l. fine excidit.

Jata, dan Ns. *series longior extensa* e. c. retis, G. lange Reihe, werkko-jata retia plura connexa, kangas-jata stamen telæ evolutum, terwas-jata strues ligni picei longior.

jadan, taa al. jataan, data V. *construo in seriem* longiorem e. c. lignum, *connecto* plures retis partes, G. lang anreihen.

Jatkan, kaa V. *coagmento* partem minorem majori, *connecto* l. *consuo* quid cum quo, hoc longius redditurus, *connectendo prolongo* quid, inde *adaugeo*, *continuo*, G. zufügen, zusetzen, verlängern, vermehren, fortsetzen, jatka ikää ætatem longiorem fac, jatkan sanani verba mea continuo, it. jatkan terwaksia id. ac jatkon.

jatkon, oa V. idem, max. jatkon terwaksia arbores piceas sursum versus *decortico*, ut truncus eo facto fiat pici coquendæ utilior, G. den Stamm des Theerholzes höher abschälen.

jatkaus, uksen Ns. *coagmentatio*, *connexio*, *auctio*, inde *continuatio*, G. Zufügung, Verlängerung, Fortsetzung.

jatko, on al. jatkos, oksen Ns. 1. *sutura* l. *commissura*, nexus l. nodus inter res consutas, G. Fuge, Stelle der Zufügung, it. 2. *pars adaucta* l. *adnexa*, *augmentum*, G. Zusatz, zugefügter Theil, Verlängerung, sanan jatko *continuatio* sermonis, jatko-rauta securis l. falx qua pinos altius decorticant picis coctores, terwaksen jatko ejusmodi *decorticatio*.

jatkutan, ttaa V. *rixam* l. litigium *continuo*, eadem verba usque ad tædium repeto, G. fortdauernd brummen l. zanken (jarnutan).

Jatustan, aa V. tenax quid *moleste extendo* l. *extraho*, ut canis carnem dentibus discerpens, *moleste dilato* elasticum quid, inde *moleste traho* l. *tarde laboro*, G. mühsam ausdehnen l. schleppen, langsam arbeiten, wedän jatustan, nostan jatustan.

jatustus, uksen Ns. *extensio molesta* rei tenacis l. elasticæ, inde *actus* trahendi *tardus*, *actio molesta*, G. mühsame

Aus-

Ausdehnung l. Schleppen, langsame Arbeit.

Jauho, on Ns. *farina* frumenti, G. Mehl, pieniä jauhoja farina subtilis, suuria jauhoja non subtilis, käytän jauhoiksi in farinam molo, jauho-puolain id. ac sian puolain, jauhollainen (pro jauhonlainen) farinæ similis.

jauhoinen, isen, Na. *farinaceus*, *farinarius*, *farina conspersus* e. c. vestis, G. mehlig, mehlicht.

jauhin, imen Ns. pr. molendi *instrumentum*, *mola*, G. Mehlbereitungswerkzeug, Mühle, jauhin-kiwi lapis molaris, jauhin-runo cantilena molaris, jauhin-wuoro ordo molendi l. molentium.

jauhet, een Ns. max. pl. jauheet *molendum quid*, frumentum molitum, G. Mahlwerk (käytet).

jauhan, haa al. jauhon, oa V. *molo*, *molam* manualem *circumago*, G. mahlen, inde mylly jauhaa mola conterit l. comminuit e. c. frumentum, jywät owat jauhetut frumentum est molitum.

jauhatan l. jauhotan, ttaa Vf. *facio* vel *curo* ut *molatur*, G. mahlen lassen, it. jauhoitan *farina conspergo*, G. mehlig machen.

jauhoitun, ttua al. jauhoun, uta Vm. *molitus* l. in farinam comminutus *fio*, ut frumentum, G. vermahlt werden, it. *farina conspergor* l. polluor ut vestis, G. mehlig werden.

Jaukka, kan Ns. *altercatio* l. *rixa*, G. Zank, Zwist, heittäwät jaukkaa l. hammas-jaukkaa obnixe altercantur, jaukkahammas fig. homo rixandi cupidus.

jaukutan, ttaa V. *altercor*, eadem verba malitiose repeto, *irrideo* l. *convicior*, G. zanken, zwisten, schimpfen.

Jawin, pia V. *coëo* cum femina, max. de canibus et suibus (jäwin).

Jo prtcl. 1. *jam*, G. schon, bereits, jo tuli l. läksi *jamjam* advenit l. abiit: sæpe tamen cum encliticis han l. hän, pa, ko coalescit e. c. johän l. johan sanoin *jam quidem* dixi, jopa on est certe jam, jopahan l. jopahän (pro jo-pa-han) tulit jam quidem l. certe quidem jam venisti, joko kuoli? *jamne* l. anne jam mortuus est? jokohän l. jokohan (jo-ko-han) tulet? numne jam venis? it. 2. joko - - eli l. joko - - taikka *utrum - - an* l. *quod si - - seu* l. *si - - sive*, e. c. joko (josan) istun taikka (tahi) seison ubi sedeo vel sto, joko kuolet eli elät si moreris sive vivis, joko luetaan eli weisataan.

Jo, jon pron. *qui*, *quæ*, *quod*, G. welcher, der (haud interrog. quis? quæ? quid?) cui tamen monosyllabæ semper adjungitur vel prtcl. enclit. vel aliud pronomen, ut ex sequentibus patet:

joka, jonka pron. relat. (ex jo et ka, quæ partcl. sæpe excidit, ubi jo in dissyllabam accrescit e. c. jolla, jota, josta e. s. p.) cujus vero usus est multifarius: 1. *qui*, *quæ*, *quod*, G. welcher l. der, mies joka woittaa vir qui vincit, jonka työ on cujus labor, jonka näen quem video, jota lyön quem l. quod ferio, jona päiwänä quo die, jona pidän quem l. pro quo habeo, aika jona elän tempus quo vivo, joksi muuttuu in quem l. quid mutatur, jollen annetaan cui datur, paikka johon menen locus in quem eo, jolla on cui est, paikka jossa seison locus in quo sto, jolta otan a quo capio, josta puhun de quo loquor, pl. miehet jotka, joiden, joita, joillen etc. viri qui, quorum, quos, quibus etc. join l. joten (Adv.) *quomodo*, it. 2. Cass. Locativi Adverbia involvunt Lat. relativa (haud. interrog.) *quo* l. *quorsum*, *ubi* et *unde*, e. c. paikka johon menet locus quo l. quorsum abeas, jossa olet ubi sis, josta tulet unde venias. 3. Cass. Iness. Adess. Ablat. et Elat. exprimunt Lat. *si*, *quod si*, *utinam* l. *o si*, G. wenn, o dass, e. c. jossan (jossa-n) l. contr. jos otan in quo i. e. ubi l. quod si sumam, jossas l. jos tulet ubi l. si venias, josta tulisit utinam venires, joltan l. jollan (jolta-n l. jolla-n) sanon quod si dicam, jossa l. jos sanomme et s. p. it. sensu negat. e. c. Iness. josan en l. contr. josen sano si non l. ubi non dicam, jossas et l. joset mene quod si non l. nisi abis, josei, josemme, josetten (pro jossa-ei, jossa-emme, jossa-etten) *si non ille*, *nisi nos*, *nisi vos*: - Adess. jollen, jolles l. jollet, jollei,

jollei, jollemme, jolletten, jolleiwát (pro jolla=en, jolla=et, jolla=ei etc.) nisi ego, tu etc.: - Ablat. jolten, joltes, joltei etc. (pro jolta=en, jolta=et etc.) ubi non l. nisi ego, tu etc. jolteiká nisi ille: - Elat. josten, jostes, jostei etc. (pro jos=ta=en, jos=ta=et e. s. p.) idem. 4. Nominat. adhibetur componendo pro jokai=nen *quisque*, G. jeder e. c. joka=mies quisque vir, joka=miehen cujusque, joka=miehellen etc. joka=aika l. =páiwá quoque tempore l. die i. e. semper, quotidie, G. zu jeder Zeit, jeden Tag, allzeit, immer, táglich, joka=aikainen l. =páiwái=nen cujusque temporis, quotidianus, perpetuus l. sempiternus, joka=páiwáiset waatteet vestes quotidianæ i. e. diebus profestis (haud festis) adhibendæ, joka=paikassa in quoque loco, ubique, joka=paikasta undique. 5. Inf. cum Compar. e. c. jota suurempi sitá parempi quo major eo melior, G. je = = desto, jota pi=kemmin sitá paremmin quo citius eo potius: 6. Compar. jompi, jomman non usitat. nisi in compos. joku, quod vide infra.

joku, jonkun pron. Indef. (ex jo et Pron. ku, quod per omnes Casus adhæret, quorum autem utrumque declinatur) 1. *aliquis* l. *quidam* ex pluribus, *quispiam*, G. irgend jemand, irgend einer, irgend etwas, anna joku neuwo da aliquod consilium, rikon jonkun káskyn aliquod præceptum violo, anna jollenkullen da cuidam, ano jotakuta lahjaa pete donum quoddam, jonakuna páiwáná quodam die, joksikuksi awuksi e. s. p. inde adverbialiter: on jossakussa sc. paikassa *alicubi* est, jostakusta tuli *alicunde* venit, meni johonkuhun *aliquorsum* abiit, 2. joku Sing. involvit Lat. *pauci* l. *quidam* (pl.) l. *aliquot*, G. einige e. c. sano joku sana quædam l. pauca dic verba, tuli joku mies pauci virorum, náen jonkun miehen quosdam video viros. 3. Compar. jompi kumpi, jomman kumman *alteruter* max. de duobus, G. einer von beiden e. c. sano jommallen kummallen dic alterutri, jommin kummin alterutro modó.

joki, jonki al. jokin, jonkin pron. indef (ex jo et prtcl. encl. ki l. kin, quæ per omnia adhæret) *aliquis quidem*, *quidam tamen*, quiscumque, G. welcher immer, irgend einer doch, anna joki neuwo aliquid consilii quidem da, qualecumque sit, jossan nákisin jonkin miehen o si videam vel quemquam l. aliquempiam virum, jonki se on alicujus quidem est, kuulin jotakin uutta aliquid novi quidem audivi, jonakin (jonain l. jonaan) aikana aliquo quidem tempore, kelpaa johonkin aptus est ad aliquid tamen, anna jollenkin l. jollekkin, lyó jollakin (jollain l. jollaan), plur. jotkin *unus* et *alter*, *varii*, joitakin l. joitain, joihinkin máárin et s. p. 2. Adverbiascit e c. jotakin (jotain l. jotaan) hywá *aliquantum* l. modice bonus, G. einigermaassen, etwas, ziemlich, joksikin l. jotenkin hywá *quodammodo*, jotensakin (ex joten-nsa-kin) *aliquatenus*, mene johonkin abi aliquorsum quidem, G. doch irgendwohin, ota jostakin (jostain l. jostaan) sume alicunde quidem, G. doch irgendwoher, on jossakin (jossain l. jossaan) est alicubi tamen, G. doch irgendwo, joinkin máárin aliquatenus, aliquomodo.

jokaan, jonkaan pron. indef. (ex jo et encl. kaan, quod per omnia adhæret) idem, sed non nisi sensu negativo occurrens ideoque involvit *haud quisquam* l. *haud ullus*, *nihil*, G. nicht etwas, nichts, kein, e. c. en sano jotakaan haud aliquid i. e. nihil quidem dico, et luule joksikaan pro nihilo habes, et jonakaan páiwáná haud ullo die, numquam, emme tiedá jotakaan uutta nihil quidem novi scimus.

jokukin, jonkunkin pron. indef. (ex jo-ku-kin, quæ per omnia cohærent) *aliquis quidem*, *quidam tamen*, G. doch irgend jemand, anna jokukin da quoddam quidem, inde *pauci*, *varii*, *quidam* (pl.) e. c. jossan nákisin jonkunki miehen si videam vel quosdam viros.

jokin kukin, jonkin kunkin al. joki kuki, jonki kunki Pron. (a jo=kin et ku=kin) id. ac jokukin.

joltinen l. jollinen, isen Na. (a jolta l. jolla formata) *aliquatenus aptus* l. *utilis*, *qualis-*

qualiscumque, haud contemnendus (qs. aliqualis), G. einigermaassen annehmbar, ziemlich, Gall. passable, joltinen mies vir modice commendandus, joltisesti l. jollisesti, G. einigermaassen, ziemlich, mittelmässig, Gall. passablement.

jollainen (a jon-lainen) al. jonka-lainen, isen Na. idem, max. *cujus* indolis l. *ejusdem* indolis i. e. *talis*, G. solcherlei, jonkalaista kewättä toiwotaan, jollaisesti id. ac joltisesti.

jommoinen, isen Na. (a jon-muotoinen cujus formæ i. e.) *talis* l. *qualis*, G. welcherlei, solcherlei.

joka-ikinen contr. jokikinen, isen Na. (a joka et ikinen l. ikäinen pr. cujuscumque ætatis) *quilibet*, *quiscumque*, *unusquisque*, G. jedermann, wer auch immer.

jokainen l. jokahinen l. jokahainen, isen l. itsen Na. idem.

johi l. johik id. ac jotakin, e. c. johi juowallen tuleepi.

johonni prtcl. id. ac johon kuhun.

joitain l. joitaan pro joitakin.

jotka rar. id. ac jotka pl. a joka, it. al. prtcl. id. ac jahka, jokkama pro jahka minä.

jokkit rar. pro jotkin l. jotka.

joksiin pro joksikin a joki.

joksensaan pro joksensakin (a joksi-nsa-kin) *qualitercumque*, G. einigermaassen, Gall. passablement.

jollasti rar. pro jolla sinä l. jollas.

jollen, jolles l. jollet, jollei, jollemme, jolletten, jolleiwät pro jolla-en, jolla-et, jolla-ei etc. jollenka, jolletka, jolleika etc. pro jolla-enkä, jolla-etkä e. s. p.

jolloin l. jollain pro jollakin sc. ajalla l. tawalla nec non jolloinka l. jollainka pro jolla-kulla sc. ajalla l. tawalla *aliquo tempore* l. *modo*, *aliquando*, G. einst, einigermaassen

jolloin kulloin l. jollen kullen al. jollpin silloin l. jollen sillen prtcl. *aliquando*, *interdum*, G. einst, zuweilen (joskus).

jolleensaan l. jolleinsaan l. jollainsaan prtcl. pro jollansakin (jolla-nsa-kin) qs. aliquo suo modo e. c. on jollainsakin *qualitercumque* se gerit, G. ziemlich, Gall. passablement.

jolten, joltes, joltei, joltemme etc. pro jolta-en, jolta-et vide sub joka, it. joltenka, jolteika etc. pro jolta-en-kä vide ibidem.

joltensaan pro jolta-nsa-kin prtcl. *qualitercumque*, G. wie auch nur immer.

jonain l. jonaan pro jonakin sc. aikana *aliquando*, G. einst.

jonna l. jonne pro johon sc. paikkaan *quorsum*, G. wohin.

jonnek l. jonnekkin jonnekka al. jonnik l. jonnak pro johonkin l. johonkuhun *aliquorsum* de loco, *dum*, *donec* de tempore, G. irgend wohin, bis.

jonni pro joksikin e. c. jonni joutawat *aliquatenus* otiosi, it. al. pro jokin e. c. jos jonni ihminen si *vel aliquis*.

jos pro jossa l. josa *ubi*, *si*, *quod si* vide joka: inde josan, josas etc. (josa cum suffixo personæ) *si ego*, *si tu* etc.: nec non josen, joset, josei etc. (josa-en, josa-et) *nisi ego*, *nisi tu*, etc. it. jospan, jospas, jospa (pro josa-pa-n josa-pa-s etc.) *utinam ego*, *o si tu* etc. it. joskan, joskas, joska etc. (pro josa-ka-n, josa-ka-s) *utinam ego*, *o si tu*, etc. cfr. joka.

josain l. josaan pro jossakin *alicubi quidem*, G. irgendwo.

joskus (pro jossakussa) *aliquando* de tempore, *alicubi* de loco, G. irgendeinmal, irgendwo.

jotensakin (pro joten-sa-kin) vide sub joki.

jotta prtcl. 1. (qs. pro jossa) *quod si*, *si*, G. wenn e. c. jottama lyön quod si ferio, quid quod cædo, jottas olisit siellä *o si* ibi esses, 2. *ut* l. *quo*, G. dass, damit (että), sano niin jotta kuulen dic ita ut audiam, inde jottan, jottas (pro jotta-n, jotta-s) *ut ego*, *ut tu*, nec non jotten, jottet l. jottes, jottei etc. (pro jotta-en, jotta-et etc.) *ne ego*, *ut non tu* e. s. p.

Joeksen l. joeksiin vide sub joki.

Johdun, htua Vm. *casu ducor* l. *feror* in quem locum, forte *devenio*, G. zufällig wohin gerathen, johduin warasten seuraan in comitatum furium casu deveni l. *evenit* mihi ut in ..., johtuu mieleeni succurrit mihi, kuinka asia johtuu quomodo res evenit.

johdatan, ttaa Vf. *duco*, ducendi causa *comitor*, G. gerathen lassen, führen, leiten,

[illegible] manu duco, johda-[illegible] derivo aquam, joh-[illegible]

[illegible] idem.

[illegible] idem, max. *duco* l. *di*-[illegible] in portum l. inter scopulos, G. lo[illegible].

johdatus, uksen Ns. *ductio*, ducendi actus, G. Führung, Leitung, tien johdatus index viæ (witta).

johto, hdon Ns. *ductus*. G. Leitung, Geleit, weden johto ductus l. derivatio aquæ, asian johdon jälkeen juxta rationem rei, johto-waki l. -kansa comitatus sponsæ nuptialis, johto-mies dux itineris l. navis, G. Lothsmann. johto-aita sæpes in aquis ad ripas, pecudem deducens.

johdet, hteen Ns. idem, olen lasten johteella puerulos manu duco l. tueor, johdet-aita id. ac johto-aita.

Johi l. johik pro jotakin et johonni pro johonkin vide sub jo.

Joka, jonka: joki, jonki: jokainen, isen etc. vide sub jo, jon.

Joki, joen Ns. *amnis*, fluvius minor, G. kleiner Fluss, joen suu ostium fluminis, joen warsi tractus l. regio circa amnem, juoksee jokena fluit instar amnis, abundanter, joki-suorsa anas hiemalis, joki-rywttäri tringa pugnax, cfr. kymi, oja.

jokinen l. jokeinen, isen Ns. dim. idem.

jokinen, isen Na. *amnibus frequens* e. c. regio, G. flussreich.

joeksin, imen al. joeksen, emen Ns. anas *cygnus*, G. Schwan (joutsen).

Joko prtcl. interr. vide jo prtcl.

Jokka, jokki vide sub jo, jon.

Jokos, koksen Ns. *sulcus* l. *via trahæ* rangiferinæ in nive, G. Spur im Schnee nach Schlitten der Lappen.

Joksiin, joksieen, vide sub jo, jon.

Joku, jonkun pron. vide ibidem.

Jolkka, kan Ns. canis *lupus*, inde homo *vorax*, avide deglutiens, G. Wolf, Vielfresser.

jolkahdan, htaa V. macie *oblongus* et *deformis fio* vultu, qs. instar faciei lupinæ, G. mager und länglich im Gesichte werden, jolkahtaneet kaswot (jolkahdan), it. al. id. ac joukahdan e. c. jolkahti mieleeni.

Jollainen l. jollinen, jollen l. jollei, jolloin, jolloin kulloin vide sub jo, jon.

Jolo, lon Na. facie l. vultu *oblongus* l. *deformis*, qs. lupiformis, G. länglich im Gesichte, cfr. jolkahdan, jolo-naama vultus longus.

Jolppi, pin Ns. homo *caudex*, *ineptus*, l. *iners*, qui nihil efficere potest, G. Taugenichts, Stümper.

jolpittelen, tella Vfr. *ineptio*, tarde me gero, *cunctor*, tempus frustra tero, G. sich stümperhaft betragen, faulenzen.

Joltinen, jolten l. joltei, jolteensaan vide sub jo, jon.

Jolu, un Ns. *vectis* oneribus levandis l. movendis, G. Hebel.

Jommoinen, isen Na. vide sub jo, jon.

Jompi kumpi Compar. vide ibidem joku.

Jonain l. jonaan vide ibidem.

Jongun, ukua V. *resono* l. *sonum edo*, G. dumpf lauten, urut jonkuwat.

Jonkki, kin Ns. id. ac jolppi.

Jonna l. jonne, jonnek l. jonnak, jonni vide sub jo, jon.

Jono, non Ns. *linea*, *ductus linearis*, G. Linie, Strich, inde *directio* viæ, *series* continua, G. Strecke, Reihe, yhdessä jonossa in eadem directione l. continua serie.

jonotan, ttaa V. pr. *lineas duco*, G. Striche machen, inde *ago* quid *uno* eodemque *modo* et *continua serie*, *continuo* quid sine intervallis l. variatione, G etwas in einer Strecke fortsetzen, weisaan jonotan monotonice cano, wedän jonotan, cfr. jorotan.

jonotus, uksen Ns. *actio uniformis* et *continua*, inde *monotonia* in cantu, G. ununterbrochene Fortsetzung.

Jopa prtcl. vide jo prtcl.

Jorisen, sta V. *sonum continuum* et *strepentem edo*, *murmuro*, G. ununterbrochen murmeln.

jorina, an Ns. *murmur continuum*, G. ununterbrochenes Gemurmel.

Joro, ron Ns. *murmurans* l. stomachosus homo, G. knarriger Mensch, al. homo

mo *nequam*, *nugator*, G. Taugenichts, Lümmel, Schwätzer.

jorotar, ttaren Ns. femina *nugax* l. *nugivenda*, G. Plaudertasche.

jorutan, ttaa V. *murmuro*, stomachor, G. murmeln, al. *nugor*, G. plaudern (jan-futan).

Jorotan, ttaa V. *tarde* sed *continua serie* quid *ago*, G. etwas ununterbrochen u. langsam fortsetzen e. c. weisaan jorotan monotonice et sine intervallis cano, juon jorotan bibendo tempus tero, ajan jorotan vehor tarde et continue, makaan jorotan.

jorottelen, tella Vfr. idem.

jorotin, ttimen Ns. *actus tardus* et *continuus*, G. ununterbrochene langsame Fortsetzung, inde *cantus* l. vox *monotona* et *gravis*, G. murmelnder Gesang.

Jorri, in Ns. homo *caudex*, *ineptus*, nequam, G. Taugenichts, Lümmel.

jorittelen, tella Vfr. instar ejusmodi hominis i. e. *inepte me gero* l. *tempus tero*, G. sich träge wie ein Taugenichts betragen, faulenzen.

Jortti, tin Ns. homo *nequam* l. *nauci*, G. Taugenichts.

Jorwa, an Ns. *femur*, pars cruris superior, G. Schenkelstück.

Jos, josen l. josei, joskan l. joska, jospan, l. jospa, joskus vide sub jo, jon.

Joten, jotenki vide ibidem.

Jotkalet, een Ns. *frustum longum*, inde *longurio* e. c. homo, serpens, G. langes Stück.

jotkellun, ltua Vm. *tenax* l. cohærens et *longus fio* ut lac acidum, G. lang l. zähe werden, maito jotkeltuu.

jotta prtcl. vide sub jo, jon.

Joudan, taa V. *vaco* a negotiis, *otior*, tempus mihi vacat, G. müssig l. unbeschäftigt seyn, Zeit haben, en jouda tulla haud vacat mihi venire, joka joutaisi si vacaret, joudattenko permittitne vobis tempus, inde tyllä joudat tehdä otium est tibi faciendi, nil te impedit: præt. jousin, pass. joudetaan contr. joutaan.

jouten et joutessa (qs. Cass. Infinit. Adv. et Iness. pro joutain et joutaissa ab joudan) olen jouten *otiosus* l. *liber laborum* sum, a negotiis sum *vacans*, G. müssig l. unbeschäftigt, inde jouten (l. joutain) sairastan otii consumendi gratia i e. *lubenter*, *animi causa* ægroto, teen jouten l. joutessani (joutain l. joutaissani) facio *horis otiosis*, *animi causa*, lubenter.

jouto, don Ns. *vacuitas* a negotiis, *hora vacua*, *otium*, G. Musse, ei ole joutoa haud vacat, jouto-mies vir otiosus, haud conductus, jouto-wäki homines vagi, haud occupati, jouto-karja pecus haud lactaria, jouto-maa terra l. ager cessans.

jouti prtcl. idem, nonnisi in compos. e. c. jouti-karja pecus haud utilis, juvencus l. juvenca, jouti-hetki hora vacua l. otiosa.

joutilas, aan Na. a negotiis *vacuus*, laborum *liber*, *otiosus*, G. müssig, ledig, joutilas maa terra inculta, ager cessans, inde Caj. joutilas waimo femina innupta l. vacua.

joutawa, wan Na. idem, *nullius frugis*, inutilis, G. untauglich, eitel, nichtswürdig, joutawa jaaritus nugæ, fabula inepta, joutawa metsä silva inutilis, haastan joutawia nugas, *vana* l. *futilia* fabulor.

joutilaisuus, uuden Ns. *indoles otiosa*, *vacuitas* negotiorum, G. Müssigkeit.

joutain l. joudain, tamen Ns. Sav. *juvenca* nondum lactaria, *juvencus* nondum utilis, G. nicht nützendes Rindvieh.

Joudun, tua V. 1. *propero* l. *festino* ad quid, G. eilen, eilig fortgehen, joudu awukseni propera mihi in auxilium, ei työ joudu opus haud festinanter i. e. tarde procedit, aika joutuu tempus citatim labitur, joudu kirkkoon festina ita ut tempestive in templum advenias, inde 2. *tempestive pervenio* ad finem, *mature advenio*, G. frühzeitig ankommen, joko joudut työhön jamne paratus es ad opus, on siihen jouduttu että = = eo perventum est ut = joutunut wilja seges matura, wilja joutuu seges tempestive maturescit, inde 3. *casu pervenio* l. *contingo* metam, G. gerathen, kuhunka joutunen quorsum perveniam, quid de me fiat,

fiat, joudun turmioon incido in perniciem, joutui köyhyyteen contigit ei ut pauper fieret, joutui sinne papiksi evinit ei ut sacerdos ibi fieret, joutui mieleeni succurrit mihi, joutui mereen casu in mare incidit.

joutu, dun Ns. *festinatio*, G. Eile, kulje joutuun citatim progrediaris.

jouduka̋s, kkaan Na. *festinans*, *citatim procedens* e. c. homo, opus, *facile transiens* e. c. dies, G. eilig, schnell fortgehend, joudukas wilja seges tempestive maturescens, joudukas ruoka cibus usui diu haud sufficiens, kulkee joudukkaasti citatim progreditur.

joutuisa, an al. joutuinen, isen Na. idem, joutuisasti l. joutuisesti cito, celeriter, festinanter, mature, velociter.

joudutan, ttaa Vf. *festinare facio*, *accelero*, *impello* l. *urgeo* ut quis citatim progrediatur l. ad finem mature perveniat, G. eilen machen, antreiben, kuiwuus joudutaa wiljan tempestas arida maturat segetem, joudutan kirkkoon iter accelero ut tempestive perveniam in templum.

jouduttelen, tella Vfr. idem.

joudutus, tuksen Ns. *acceleratio*, *impulsio* ad festinandum, G. Antreibung.

Jouhi, en l. in Ns. *seta equina*, G. Schweifhaar des Pferdes, jouhi-mato gordius, vermis filiformis, jouhi-petäjä pini species melior, jouhi-suorsa anatis species (acuta?), jouhi-lintu ampelis garrula.

jouhinen, isen Ns. dim. idem.

jouhinen, isen Na. *setaceus*, *setis confectus* e. c. funiculus, *setis abundans* e. c. cauda equi, G. von Pferdehaar, reich an demselb.

jouhewa, an Na. *setosus* e. c. equus, G. haarreich.

jouhillinen l. jouhellinen, isen Na. idem.

jouhikka, kan al. jouhikas, kkaan Ns. *chirotheca* l. manica e *setis* confecta, al. *soccus setaceus* in calceis, G. pferdehaarner Handschuh l. Socke.

Jouhikaisin l. jouhikkaasti prtcl. Tav. pro joudukkaasti.

Jouhten, enen Ns. id. ac joutsen.

Joukahdan, htaa al. joukahdun, htua Vm. et Vs. *subito* et ex *improviso contingo* l. *evenio*, G. zufällig gerathen l. fallen, joukahti l. joukahtui mieleen in mentem incidit, sana joukahtui verbum inopinato elabebatur, joukahduin sinne casu eo perveni, *contigit* mihi ut eo pervenirem (johdun, jolkahdan).

Joukkawainen, isen Ns. *gigas juvenis* mythol. valde petulans, G. mythol. übermüthiger junger Reise.

Joukko, kon Ns. *agmen*, *caterva*, turma, G. Haufen, Menge, Versamlung, häiä joukko comitatus hospitum nuptialium, on yhtä joukkoa ejusdem est *societatis*, on joukossamme est in societate nostra, inter nos l. nobiscum, kirja-joukko multitudo l. congeries librorum, joukkokauppa mercatura magnaria, G. Grosshandel.

joukkio, on Ns. idem.

joukottain l. joukottaisin prtcl. *catervatim*, turmatim, G. haufenweise, myyn joukottain, G. im Grossen handeln.

joukkoilen, koilla Vfr. *congrego*, *congero*, cumulo, G. anhäufen, versammeln, miehet joukkoilewat viri sese in turmas congregant.

Joulu, lun Ns. (Sv. jul) *festum natale* Christi, G. Weihnachten, joulu-kuu december.

jouluinen, isen Na. ad idem *festum pertinens* e. c. cibus, ludus, G. weihnachtlich.

Jouto, don Ns. vide sub joudan.

Joutu, dun Ns. vide sub joudun.

Joutsen, enen Ns. anas *cygnus* l. *olor*, G. Schwan.

Joutsi, sen al. jousi l. jousi, sen al. joutsin, imen Ns. *arcus jaculatorius*, G. Schiessbogen, jousta (Inf.) jännittää l. wetää tendere arcum, jousta laukaista displodere arcum, joutsi kantaa l. ampuu l. lyöpi kauwas longe jaculatur, joutsen jännet chorda, joutsen selkä l. kaari curvamen arcus, joutsen karkotin l. liipasin elater quo arcus exploditur, jalka-joutsi arcus majoris formæ, käsi-joutsi arcus minor, manibus struendus, joutsi-mies sagittarius, lukun joutsi elater arcuatus in seris, wiulun joutsi plectrum violini, it. S. Botn.

Botn. *portio* certa *prædii rustici* (Sv. mantal), G. Bestimmungswort der Grösse des Bauerhofes: magnitudo enim prædiorum temporibus antiquioribus, ex numero virorum arcipotentium cujusque familiæ censeri, tributumque capitale in pellibus max. sciurorum, arcu l. jaculando captorum pendi solebat, unde montako jousta talossa? quot arcus prædii i. e. quot viri arcipotentes ideoque tributum solventes, vel cujus magnitudinis est prædium? onko poika joutsella? num puer est arcipotens l. tributarius? cfr. orawa.

joutsittain prtcl. *juxta numerum arcuum* i. e. *viritim* l. juxta magnitudinem prædiorum, G. nach Anzahl der Bogen.

Judet, juteen Ns. *lorum* longius ex *corio*, max. in jugo boum, G. Jochriemen (jutta).

Juha, an al. juho, on Ns. nomen viri *Johannes* (jussi, junnu).

juhana, nan al. juhanni, in al. johannes, eksen l. juhannus, uksen Ns. idem, juhannehsen kämmen orchis mascula, juhannuskukka l. juhannehsen kukkainen matricaria chamomilla, al. ranunculus, al. tanacetum, al. hypericum, al. leontodon al. ulmaria, juhannehsen ruoho tanacetum vulgare.

Juhkura, an Ns. *frustum majus* crassum, G. Klotz (pahkura), leipä-juhkura.

Juhla, an Ns. *festum solemne* e. c. pascha, G. Feier, Fest, wietän juhlaa celebro festum.

juhlainen, l. juhlallinen, isen Na. *festus*, *solemnis* e. c. dies, cultus, vestis, G. feierlich, festlich, juhlallisesti solemniter.

juhlallisuus, uuden Ns. *solemnitas*, G. Festlichkeit.

juhlaan, lata V. *solemniter celebro* diem l. festum, inde *convivium paro* l. *concelebro*, convivor, G. feiern, festlich begehen, Schmaus anrichten l. dems. beiwohnen.

juhlitan, ttaa Vf. idem, max. *festum agito* l. *habeo*.

Juhmin, ia V. id. ac jyhmään.

Juho, on Ns. vide juha.

Juhta, hdan Ns. *jumentum* e. c. equus, bos, G. Zugvieh, Lastthier, pari-juhta l. juhta-pari bijugi equi l. boves.

juhdallinen, isen Na. jumentum *habens*, G. mit Zugvieh versehen.

Juhti, hdin Ns. *corium Russicum*, G. Juchtenleder.

juhtinen, isen Na. *ex* tali *corio* confectus e. c. calceus, G. juchten.

Juhu, hun Ns. *nugæ*, *rumor* garrulorum, G. heimliche Klatscherei (juoru).

Jukewa l. jukowa, an Na. crassus et *firmus* l. *stabilis* e. c. radix, *haud flexibilis*, G. dick und feststehend, unbiegsam, nicht wankend (tukewa).

jukainen, isen Na. idem.

Jukerran, rtaa V. *infabre runcino* l. *fabrico*, dolabra abrado, G. grob u. oberflächlich bearbeiten (jutustan).

Jukin, kkia V. æmulando *colluctor*, *certo* max. verbis, *refractarius sum*, *tergiversor*, G. wetteifernd ringen, streiten, widerstreben, sich gegen einander reiben, jukkiwat tergiversantur inter sese, alius alium impellit, alius in alium culpam dejicit, jukkia homo cupide certans l. ad culpam in alium rejiciendam pronus.

jukka, kan Ns. ejusmodi *certamen*, *culpæ* in alium *rejectio*, *tergiversatio*, G. Streit, Widerstrebung, tekee jukkaa contrarius l. contumax est, it. al. id. ac jukko l. juko.

jukitan, ttaa Vf. *impello* e. c. jumentum, *incito*, G. antreiben.

jukitus, uksen Ns. *impulsio*, *incitatio*, G. Antreibung.

Jukkerwinen, isen Na. Run. *jucundus*, inde blandientium *amabo*, G. Liebkosungswort.

Jukko l. juko, kon al. jukka, kan Ns. *jugum* boum, G. Joch, al. *assis transversa* in antico trahæ, cui alligatur temo, G. vorderstes Querholz am Schlitten; al. *temo* trahæ l. *funis* in loco temonis, G. Deichsel, Zugstrick des Schlittens (jutko).

jukos, oksen Ns. idem, max. *funis* qua trahitur rheda minor, G. Zugstrick.

Jukko, kon Ns. *grumus* l. *cæspes*, *tuber* terræ,

terræ, G. Torfkloss, Rasenhügelchen, jukko-maa terra grumis frequens.
jukkowa, an Na. *cæspitosus*, *tuberosus* e. c. humus, G. hügelich.
Julehdun, htua Vm. *halitu privor*, *spiritus* mihi *intercluditur*, orthopnoea afficior, suffocor e. c. irâ l. metu vehementiore, G. athemlos werden, ersticken.
julehdus, uksen l. julehdos, oksen Ns. *spiritus interclusio*, orthopnoea, suffocatio passiva, G. Mangel des Athems, Erstickung,
Julekka, kan Na. id. ac julkka.
Julki prtcl. *palam*, *manifeste*, in omnium oculis, G. sichtbar, offenbar, öffentlich, niin on julki ita res se *evidenter* habet, elän julki *publice* l. omnibus conspiciendus vitam dego, annan julki manifesto, publico, sanon julki publice l. haud occulte dico, julki-leikki ludus publicus.
julkinen, isen Na. *qui palam est*, *manifestus*, *publicus*, *evidens*, neminem latens e. c. res, factum, cultus Dei, G. offenbar, öffentlich, julkisesti palam, publice, manifeste: inde *spectabilis*, magnitudine l. forma *conspicuus*, quem cuique publice l. sine pudore conspiciendum ostendas, *ingens*, *egregius*, *excellens*, G. ansehnlich, gross, vortrefflich, julkinen sauwa baculus melioris formæ, julkinen Jumala Deus nemini ignotus, longe lateque notus, maximus, julkiset silmät oculi ampli l. venusti, haud pudore demissi, facies ingenua.
julkia, an al. julkias, aan Na. idem, max. *spectabilis*, *conspicuus*, majoris l. melioris formæ e. c. domus, vultus, festum, it. (qs. ab julkeen) *audax*, *protervus*, haud hæsitans, G. frech, kühn, dreist.
julkeus, uden Ns. *indoles manifesta* l. publica, max. indoles *spectabilis* l. *conspicua*, forma rei major et melior, G. Ansehnlichkeit, it. *audacia*, *protervia*, G. Frechheit, Dreistigkeit.
julkenen, ljeta Vm. *manifestor*, omnibus notus fio, *divulgor* ut fama, G. offenbar werden, cfr. julkeen.
julkaisen, sta V. *manifesto*, *publico*, *divulgo*, promulgo, G. offenbaren, öffentlich l. bekannt machen, verkündigen.
julistan, aa Vf. idem.
julistus, uksen Ns. *manifestatio*, *publicatio*, promulgatio, G. öffentliche Bekanntmachung, inde ruhtinaan julistus *edictum* principis *publicum*, G. allgemein verkündigte Verordnung.
julkka l. julekka, kan Na. id. ac julkia, sed in malam partem, adspectu *deformis*, *tæter*, *horrendus*, G. unförmlich, hässlich, scheuslich, näyttää julkalta, inde *atrox* l. ferox, *protervus*, G. frech, wild, grimmig (julma).
julkeen l. julkenen, ljeta V. sine pudore l. horrore *audeo*, *haud hæsito*, haud abhorreo, me non pudet, G. ohne Schamhaftigkeit etwas thun vermögen, wagen, erdreisten, julkeetko sanoa anne pudet te dicere, kyllä julkeen syödä sine nausea edere possum: inde sensu negat. en julkee sanoa pudet me dicere, hæsito, haud audeo, en julkee lyödä præ commiseratione a me haud impetro ut feriam, inde al. idem ac ilkeen.
Julku, kun Ns. 1. *pertica* longior, G. lange Stange, werkon julut perticæ quibus rete suspenditur (ulku, ahdin), julku-rauta instrumentum ferreum hastili affixum captui ferarum inserviens: inde 2. *fustis* l. pertica cui quid involvitur, G. Rollstock, fig. homo *longurio*.
julkahdan, htaa V. *longus* et gracilis *fio* ut pertica, *oblongus fio* facie, G. länglich werden (jolkahdan).
Julma, an Na. 1. adspectu *deformis* l. *tæter*, *horrendus*, aversandus, G. hässlich, scheuslich, gräulich, pelkään julmasti horrende l. vehementer l. valde timeo, it. 2. *sævus*, *ferox*, *crudelis*, G. wild, grausam, grimmig.
julmuus, uuden Ns. *deformitas*, indoles horrenda, G. Hässlichkeit, Schrecklichkeit, it. *sævitia*, *crudelitas*, G. Grausamkeit, Grimm.

julmistun,

julmistun, ua Vm. *fio deformis* l. *tæter*, G. hässlich werden, it. *fio ferox* l. crudelis, *effervesco* in sævitiam, ira excandesco, G. grausam l. grimmig werden, ergrimmen.

julmistelen, lla Vfr. *deformem* l. *tætrum me præbeo*, faciem sævam l. crudelem l. atrocem præfero, G. sich scheuslich l. grimmig beweisen.

Julmus, uksen Ns. *membrana* corticis betulinæ *exterior* tenuissima l. subtilis, G. Oberhäutchen der Birkenrinde, tuohen julmus.

Jumala, lan Ns. *deus*, G. Gott, jumalan nimeen l. haltuun in nomen l. custodiam Dei sc. abeas, valedicendi formula, Gall. adieu, jumala auta l. jumal-auta per deum, mehercule, jurandi formula, puu-jumala pr. imago dei lignea, inde fig. homo austerus, nihil loquens.

jumalisti prtcl. (pro jumalisesti?) *per deum*, mehercule, G. bei Gott, olitpa jumalisti.

jumaluus, uuden Ns. *deitas*, *divinitas*, essentia l. indoles divina, G. Gottheit, Göttlichkeit.

jumalallinen, isen Na. *divinus*, G. göttlich.

jumalinen, isen Na. idem, sed sæpius *deo devotus*, *pius*, religione et pietate ductus, probus, G. gottselig, gottesfürchtig, fromm, jumalisesti pie.

jumalisuus, uuden Ns. *pietas* erga deum, *religio*, probitas, G. Gottseligkeit, Gottesfurcht, Frömmigkeit.

jumalatoin, ttoman Na. car. pr. deo carens, inde *impius*, *improbus*, G. gottlos, ruchlos.

jumalattomuus, uuden Ns. defectus pietatis l. religionis, *impietas*, G. Gottlosigkeit, Ruchlosigkeit.

Jumi, in al. jumo, on Ns. *termes pulsatorius* l. tinea in pariete, G. Holzwurm, Todtenuhr (seinä-rautio, tuikkainen), it. *homo ignavus* l. deses, in uno loco otiosus cunctans, G. Faulenzer, Zauderer.

jumitan l. jumotan l. jumatan, ttaa V. immobilis *cunctor*, *ignavus* l. deses *sum*, G. faulenzen, zaudern, seisoo jumittaa, it. al. id. ac juumotan.

Jumisen, sta V. *susurrans tono*, G. säuselnd tönen (jymisen).

jumahdan, htaa Vs. idem.

jumina, an al. jumu, mun Ns. *sonus raucus*, G. Getön (jyminä).

Junka, ngan Ns. 1. Uloæ *successus* l. *peractio* rei, G. das Vonstattengehen, Vollendung, asia käypi junkaan res succedit, peragitur, in finem perducitur, it. 2. Sav. id. ac junkka.

Junki, ngin Ns. *culter* rusticorum *minor*, G. kleines Messer.

Junkka, nkan Ns. *cylindrus* agro æquando inserviens, *volgiolus*, G. Ackerwalze.

Junkkari, in Ns. (Sv. junker) pr. *puer* l. *juvenis nobilis* l. honoratior, inde puer l. juvenis *otiosus* et *licentiosus*, G. Junker, junges Herrchen, junger Wildfang.

junkkaroitsen, ita V. *modo* juvenum nobilium *me gero*, *otiosus* et *licentiosus sum*, G. junkern.

junkkaruus, uuden Ns. ejusmodi gestus, *licentia*, G. Junkerhaftigkeit, das Junkern.

Junkos, oksen Ns. *arbor* in formam semicirculi sub nive declinata l. *incurvata*, G. bogenförmig wachsender Baum.

Juuni, in Ns. (Sv. jungfru?) femina juvenis, *virgo*, G. Jungfer (impi), al. id. ac junnu.

Junnu, un Ns. nomen viri *Johannes* (juha).

Juntti, utin Ns. Nyl. *brassicæ* oleraceæ *radix*, G. Kohlrübe (lanttu, juurikka).

Juohdan, htaa V. Caj. *sponsam* ex domo patris in domum sponsi *deduco* l. *comitor*, G. die Braut begleiten (johtaan).

juohto, hdon Ns. ejusmodi deductio l. comitatus, G. Begleitung der Braut, juohto-väki societas comitantium (johto).

juohdun, htua Vm. Sav. id. ac johdun.

Juoksen, juosta V. 1. pr. pedum ope *curro*, G. laufen, menen juosten eo currendo i. e. citatim, festino, inde 2. de fluidis *fluo*, ut aqua in fluvio, sanguis e vena, lac ex ubere, G. fliessen, kyynelet juoksewat lacrimæ ubertim cadunt, juokseva vesi aqua viva, haud pigra, oja juoksee aqua in fossa fluit, 3. *citatim feror*, ut currus, navis, G. geschwind vor-

vorwärtsgehen l. fortschreiten, juoksee mieleeni succurrit mihi, ei työ juokse opus tarde succedit, juoksia-tauti arthritis vaga, 4. maito juoksee lac *coagulatur*, G. gerinnen, lehmä juoksee vacca est in *æstu veneris*, G. brünstig seyn, juoksewa (käypä) raha pecunia usu recepta.

juokselen l. rar. juoskelen, lla al. juoksentelen l. rar. juoskentelen, nnella Vfr. idem, max. *cursito*, *discursito*, *vagor*, G. herumlaufen l. schweifen.

juoksu, sun Ns. *cursus*, G. Lauf, juoksu-jalwoin cursim, ajan juoksua cursim vehor l. equito, elämän juoksu cursus vitæ, weden juoksu *fluxus* aquæ, G. Fluss, weren juoksu hæmorrhagia, juoksu-wesi aqua fluens, maidon juoksu *coagulatio* lactis, G. Gerinnung, lehmä on juoksulla vacca est in *æstu veneris*, G. Brunst, ajan juoksu cursus l. lapsus temporis e. s. p.

juoksiain, amen Ns. cursor, *vagus* l. *discursitans* e. c. homo, canis, G. Läufer, Umherläufer.

juoksuri, in Ns. *homo lubenter discursitans* l. *vagus*, inde pharmacopola *circumforaneus*, G. Umherschweifer.

juoksutan, ttaa Vf. *facio* l. *curo* ut quis currat l. festinanter feratur, ut aqua l. sanguis fluat, ut lac coaguletur, ut vacca in venerem ruat, G. laufen l. fliessen l. gerinnen etc. machen l. lassen, juoksutan juotawata potum e dolio promo, juoksutan puita pinosta lignum ex strue *cursim* l. citatim *affero*, G. schnell bringen, juoksutan lunta tiellen *induco* nivem in viam, juoksutan mielessäni animo volvo l. pondero.

juoksuttelen, tella Vfr. idem.

juoksutus, tuksen Ns. *actus* efficiendi ea, quæ sub juoksutan sunt citata, G. Erregung des Laufens, Fliessens etc. it. al. id. ac juoksutin.

juoksutin, ttimen Ns. *coagulum* lactis, G. Lab.

Juola, an al. juolas, aan Ns. *triticum repens*, G. Queckengras (walkia-juuri), al. *airæ* species, G. Schmielenart (satalatwa).

Juoletar, ttaren Ns. *genius* mythol. in fluviis commorans, al. mascul. al. potius femin. generis, *nympha*, G. mythol. Geist l. Nymph.

Juolia, an Na. *longus* l. *tarde prolabens* e. c. tempus, via, G. langweilich (ikäwä).

Juolukka, kan al. juolukas, kkaan Ns. id. ac juowukka.

Juomas, aksen max. pl. juomakset Ns. *uber* vaccæ, G. Euter.

Juomikka l. juomukka, kan Ns. id. ac juowukka l. juolukka.

Juomus, uksen Ns. *rete glaciale* l. hiemale, G. Winternetz, al. *undulæ* aquæ ex motu subito piscis majoris e. c. lucii ortæ, G. sanfte Bewegung des Wassers.

juomuan, uta V. *leviter undo*, G. sich sanft bewegen, wesi juomua aqua parum movetur ex cursu piscis celeri.

Juon, juoda Sav. juuwa V. pr. *bibo*, de homine et animalibus, inde *poto* ad ebrietatem, potationi sum deditus, G. trinken, saufen, juon häitä l. peijaisia potando celebro nuptias l. parentalia, juotawa (particip.) bibendum i. e. potus, oja juopi weden fossa aquam deducit, §. juon (al. poltan) tupakkaa tabaci fumum ore traho: pass. juodaan, Sav. juuwaan.

juoskelen, lla al. juoskentelen, nnella Vfr. idem.

juoma, an Ns. *potus*, G. Getränk, juoma-hätä sitis, juoma-mies l. -lalli potator al. juoppo, juoma-sia l. -huonet l. -penkki locus potatorum, caupona, porsaan l. wasikan juoma esca fluida porcis l. vitulis danda.

juomen, menen al. juomenet, neen Ns. idem, porsaan l. wasikan juomen, it. al. id. ac juominki.

juomari, in Ns. *bibulus*, *potator*, ebrietati deditus, G. Trinker, Säufer, Saufhals (juoppo), inde Compar. juomarimpi in potando aliis antecellens.

juonti, nnin al. juonto, nnon Ns. *potio* l. *potatio*, bibendi occupatio, G. das Trinken, Trunk, oluen l. weden juonto.

juomuus, uuden Ns. ad bibendum l. potandum *indoles prona*, inde *potatio*, G. Hang zum Trinken, Säuferei.

juominki,

juominki, ngin Ns. *convivium* potatorum l. combibonum, G. Trinkelag.
juoppo, pon al. juopo, won Ns. id. ac juomari, juoppo-lalli idem, juoppo-akka potatrix.
juoppous, uden Ns. *pronitas* ad potandum, potandi *consvetudo*, G. Säuferei.
juopa, wan al. juoppa, pan Ns. *fossa* major l. *canalis* aquam deducens, G. Abflussgraben, inde Bibl. *vorago*, G. tiefer Graben, Abgrund.
juotti, tin Ns. idem.
juolahdan, htaa Vs. *subito* et parum *bibo*, G. wenig trinken.
juolas, aan Na. *potationi deditus*, inde *potator* l. *potatrix*, G. Trinker, Säufer, cfr. juola supra.
juotan, ttaa Vf. facio ut *bibat*, *potum præbeo*, G. tränken, juotan hewoista equum aquor, inde *ebrium reddo* quem, *inebrio*, G. betrunken machen, §. Tornoæ juotan kaloja salsilaginem in pisces *infundo*, cfr. juotan infra.
juottelen, tella Vfr. idem.
juotto, ton Ns. haud lacte matris sed *potu alendus* e. c. porcellus, agnellus, vitulus, juotto-porsas l. -wasikka, G. mit Getränk zu ernährendes Hausthierchen.
juowun, pua Vm. *ebrius fio*, G. betrunken l. berauscht werden, juopunut vino obrutus.
juowustun, ua Vm. *aliquantum poto* l. *ebrius fio*, G. etw. betrunken werden.
juowutan, ttaa Vf. *ebrium reddo*, *inebrio*, G. berauschen, betrunken machen, cfr. juotan.
juowuttelen, tella Vfr. idem.
juowus, uksen max. pl. juowukset Ns. *status ebrius*, G. berauschter Zustand, Rausch, on juowuksissa est in ebrietate l. ebrius, tulen juowuksiin ebrius fio, crapulam contraho, selkim juowuksista.
juopumus, uksen Ns. idem, max. *ebrietas*, *vinolentia*, G. Trunkenheit, Säuferei.
Juoni, nen Ns. 1. *series retium* longa, plura retia connexa, lohen juoni, silakka-juoni, G. Netzreihe, inde *series longior*, *stria* colorum *longa*, *linea*, vibex oblonga, G. lange Reihe, Streif, Linie, Strecke, on yhtä juonta l. yhdesä juonessa est in una eademque linea l. serie l. directione, eodem tendit (juonnet), it. 2. al. *filum* l. *nervus decipularum extensus*, *transenna* longior, G. Strick an der Schlinge, Fallstrick, inde in genere *transenna* qua alii captantur, *techna* l. *artificium* occultum et callidum max. malum, *molimen* l. astus l. ars mala, G. Kunstgriff, Streich, Ränke, List, sota-juoni strategema, koiran juoni fraus nebulonum, sillä owat pahat juonet est malis artibus deditus, male moratus, G. Unarten, it. *res molesta*, qualis transenna evitanda, G. verdriessliches Ding, Verdruss, on minulla juonekssi est mihi molestiæ, olen juonissa sum tricis irretitus i. e. in rebus molestis.
juoninen l. juonellinen, isen Na. 1. *striatus*, *lineis* l. *strigis* ornatus e. c. vestis, G. streifig, gestreift (juonteinen), it. 2. *technis* l. *artificiis utens* max. malis ad alios decipiendos, G. ränkevoll, arglistig, pahan juoninen malis artibus l. moliminibus deditus, versutus l. astutus, nec non male moratus e. c. puer, G. unartig.
juonikas, kkaan al. juonikainen, isen Na. idem, max. malis utens artibus.
juonittelen, tella Vfr. 1. *striis* l. *lineis orno*, G. streifen, it. 2. sæpius *transennis utor*, *technis* et moliminibus clandestinis quem *decipio*, *occulte machinor*, *astute ago*, ambages quæro, tortuosus sum, tergiversor, G. Fallstricke ausstellen, Kunstgriffe anwenden, listig l. ränkevoll seyn, juonitteli itsellensä malis artibus sibi paravit, pääsi juonitellen evasit ope doli.
juonnet, nteen Ns. *linea*, *stria*, colorum *striga* in vestibus, G. Streif, Linie, suku-juonnet Bibl. ramus stirpis l. gentis, potius suku-haara.
juonteinen, isen Na. *lineis* l. *striis* l. *colorum strigis ornatus*, *striatus*, G. streifig, gestreift.
Juopon, oa al. juopun, ua al. juopotan l. juoputan, ttaa Vf. *astute ago*, *astu decipio* e. c. in mercatura, rem false prono et ita quem in errorem induco, rem astute perverto, *fallo*, *illicio*, G. listig

ten, johdatan kädestä manu duco, johdatan wettä abduco l. derivo aquam, johdattaja ductor.

johdattelen, tella Vfr. idem.

johtaan, hdata V. idem, max. *duco* l. *dirigo* navem in portum l. inter scopulas, G. lothsen.

johdatus, uksen Ns. *ductio*, ducendi actus, G. Führung, Leitung, tien johdatus index viæ (wiitta).

johto, hdon Ns. *ductus*. G. Leitung, Geleit, weden johto ductus l. derivatio aquæ, asian johdon jälkeen juxta rationem rei, johto-wäki l. -kansa comitatus sponsæ nuptialis, johto-mies dux itineris l. navis, G. Lothsmann. johto-aita sæpes in aquis ad ripas, pecudem deducens.

johdet, hteen Ns. idem, olen lasten johteella puerulos manu duco l. tueor, johdet-aita id. ac johto-aita.

Johi l. johik pro jotakin et johonni pro johonkin vide sub jo.

Joka, jonka: joki, jonki: jokainen, isen etc. vide sub jo, jon.

Joki, joen Ns. *amnis*, fluvius minor, G. kleiner Fluss, joen suu ostium fluminis, joen warsi tractus l. regio circa amnem, juoksee jokena fluit instar amnis, abundanter, joki-suorsa anas hiemalis, joki-rynttäri tringa pugnax. cfr. kymi, oja.

jokinen l. jokeinen, isen Ns. dim. idem.

jokinen, isen Na. *amnibus frequens* e. c. regio, G. flussreich.

joeksin, imen al. joeksen, emen Ns. anas *cygnus*, G. Schwan (joutsen).

Joko prtcl. interr. vide jo prtcl.

Jokka, jokki vide sub jo, jon.

Jokos, koksen Ns. *sulcus* l. *via trahæ* rangiferinæ in nive, G. Spur im Schnee nach Schlitten der Lappen.

Joksiin, jokseen, vide sub jo, jon.

Joku, jonkun pron. vide ibidem.

Jolkka, kan Ns. canis *lupus*, inde homo *vorax*, avide deglutiens, G. Wolf, Vielfresser.

jolkahdan, htaa V. macie *oblongus* et *deformis fio* vultu, qs. instar faciei lupinæ, G. mager und länglich im Gesichte werden, jolkahtaneet kaswot (julkahdan), it. al. id. ac jonkahdan e. c. jolkahti mieleeni.

Jollainen l. jolliinen, jollen l. jollei, jolloin, jolloin kulloin vide sub jo, jon.

Jolo, lon Na. facie l. vultu *oblongus* l. *deformis*, qs. lupiformis, G. länglich im Gesichte, cfr. jolkahdan, jolo-naama vultus longus.

Jolppi, pin Ns. homo *caudex*, *ineptus*, l. *iners*, qui nihil efficere potest, G. Taugenichts, Stümper.

jolpittelen, tella Vfr. *ineptio*. tarde me gero, *cunctor*, tempus frustra tero, G. sich stümperhaft betragen, faulenzen.

Joltinen, jolten l. joltei, jolteensaan vide sub jo, jon.

Jolu, un Ns. *vectis* oneribus levandis l. movendis, G. Hebel.

Jommoinen, isen Na. vide sub jo, jon.

Jompi kumpi Compar. vide ibidem joku.

Jonain l. jonaan vide ibidem.

Jongun, nkua V. *resono* l. *sonum edo*, G. dumpf lauten, urut jonkuwat.

Jonkki, kin Ns. id. ac jolppi.

Jonna l. jonne, jonnek l. jonnak, jonni vide sub jo, jon.

Jono, non Ns. *linea*, *ductus linearis*, G. Linie, Strich, inde *directio* viæ, *series* continua, G. Strecke, Reihe, yhdessä jonossa in eadem directione l. continua serie.

jonotan, ttaa V. pr. *lineas duco*, G. Striche machen, inde *ago* quid *uno* eodemque *modo* et *continua serie*, *continuo* quid sine intervallis l. variatione, G etwas in einer Strecke fortsetzen, weisaan jonotan monotonice cano, wedän jonotan, cfr. jorotan.

jonotus, uksen Ns. *actio uniformis* et *continua*, inde *monotonia* in cantu, G. ununterbrochene Fortsetzung.

Jopa prtcl. vide jo prtcl.

Jorisen, sta V. *sonum continuum* et *strepentem edo*, *murmuro*, G. ununterbrochen murmeln.

jorina, an Ns. *murmur continuum*, G. ununterbrochenes Gemurmel.

Joro, ron Ns. *murmurans* l. stomachosus homo, G. knarriger Mensch, al. homo

mo *nequam*, *nugator*, G. Taugenichts, Lümmel, Schwätzer.

jorotar, ttaren Ns. femina *nugax* l. *nugivenda*, G. Plaudertasche.

jorutan, ttaa V. *murmuro*, stomachor, G. murmeln, al. *nugor*, G. plaudern (jankutan).

Jorotan, ttaa V. *tarde* sed *continua serie* quid *ago*, G. etwas ununterbrochen u. langsam fortsetzen e. c. weisaan jorotan monotonice et sine intervallis cano, juon jorotan bibendo tempus tero, ajan jorotan vehor tarde et continue, makaan jorotan.

jorottelen, tella Vfr. idem.

jorotin, ttimen Ns. *actus tardus* et *continuus*, G. ununterbrochene langsame Fortsetzung, inde *cantus* l. vox *monotona* et *gravis*, G. murmelnder Gesang.

Jorri, in Ns. homo *caudex*, *ineptus*, nequam, G. Taugenichts, Lümmel.

jorrittelen, tella Vfr. instar ejusmodi hominis i. e. *inepte me gero* l. *tempus tero*, G. sich träge wie ein Taugenichts betragen, faulenzen.

Jortti, tin Ns. homo *nequam* l. *nauci*, G. Taugenichts.

Jorwa, an Ns. *femur*, pars cruris superior, G. Schenkelstück.

Jos, josen l. josei, joskan l. joska, jospan, l. jospa, joskus vide sub jo, jon.

Joten, jotenki vide ibidem.

Jotkalet, een Ns. *frustum longum*, inde *longurio* e. c. homo, serpens, G. langes Stück.

jotkellun, ltua Vm. *tenax* l. cohærens et *longus fio* ut lac acidum, G. lang l. zähe werden, maito jotkeltuu.

jotta prtcl. vide sub jo, jon.

Joudan, taa V. *vaco* a negotiis, *otior*, tempus mihi vacat, G. müssig l. unbeschäftigt seyn, Zeit haben, en jouda tulla haud vacat mihi venire, joka joutaisi si vacaret, joudattenko permittitne vobis tempus, inde syllä joudat tehdä otium est tibi faciendi, nil te impedit: præt. jousin, pass. joudetaan contr. joutaan.

jouten et joutessa (qs. Cass. Infinit. Adv. et Iness. pro joutain et joutaissa ab joudan) olen jouten *otiosus* l. *liber laborum* sum, a negotiis sum *vacans*, G. müssig l. unbeschäftigt, inde jouten (l. joutain) sairastan otii consumendi gratia i e. *lubenter*, *animi causa* ægroto, teen jouten l. joutessani (joutain l. joutaissani) facio *horis otiosis*, *animi causa*, lubenter.

jouto, don Ns. *vacuitas* a negotiis, *hora vacua*, *otium*, G. Musse, ei ole joutoa haud vacat, jouto-mies vir otiosus, haud conductus, jouto-wäki homines vagi, haud occupati, jouto-karja pecus haud lactaria, jouto-maa terra l. ager cessans.

jouti prtcl. idem, nonnisi in compos. e. c. jouti-karja pecus haud utilis, juvencus l. juvenca, jouti-hetki hora vacua l. otiosa.

joutilas, aan Na. a negotiis *vacuus*, laborum *liber*, *otiosus*, G. müssig, ledig, joutilas maa terra inculta, ager cessans, inde Caj. joutilas waimo femina innupta l. vacua.

joutawa, wan Na. idem, *nullius frugis*, inutilis, G. untauglich, eitel, nichtswürdig, joutawa jaaritus nugæ, fabula inepta, joutawa metsä silva inutilis, haastan joutawia nugas, *vana* l. *futilia* fabulor.

joutilaisuus, uuden Ns. *indoles otiosa*, *vacuitas* negotiorum, G. Müssigkeit.

joutain l. joudain, tamen Ns. Sav. *juvenca* nondum lactaria, *juvencus* nondum utilis, G. nicht nützendes Rindvieh.

Joudun, tua V. 1. *propero* l. *festino* ad quid, G. eilen, eilig fortgehen, joudu awukseni propera mihi in auxilium, ei työ joudu opus haud festinanter i. e. tarde procedit, aika joutuu tempus citatim labitur, joudu kirkkoon festina ita ut tempestive in templum advenias, inde 2. *tempestive pervenio* ad finem, *mature advenio*, G. frühzeitig ankommen, joko joudut työhön jamne paratus es ad opus, on siihen jouduttu että = = eo perventum est ut = joutunut wilja seges matura, wilja joutuu seges tempestive maturescit, inde 3. *casu pervenio* l. *contingo* metam, G. gerathen, kuhunka joutunen quorsum perveniam, quid de me fiat,

fiat, joudun turmioon incido in perniciem, joutui köyhyyteen contigit ei ut pauper fieret, joutui sinne papiksi evinit ei ut sacerdos ibi fieret, joutui mieleeni succurrit mihi, joutui mereen casu in mare incidit.

joutu, dun Ns. *festinatio*, G. Eile, kulje joutuun citatim progrediaris.

jouduka**s**, kkaan Na. *festinans*, *citatim procedens* e. c. homo, opus, *facile transiens* e. c. dies, G. eilig, schnell fortgehend, joudukas wilja seges tempestive maturescens, joudukas ruoka cibus usui diu haud sufficiens, kulkee joudukkaasti citatim progreditur.

joutuisa, an al. joutuinen, isen Na. idem, joutuisasti l. joutuisesti cito, celeriter, festinanter, mature, velociter.

joudutan, ttaa Vf. *festinare facio, accelero*, *impello* l. *urgeo* ut quis citatim progrediatur l. ad finem mature perveniat, G. eilen machen, antreiben, kuiwuus joudattaa wiljan tempestas arida maturat segetem, joudutan kirkkoon iter accelero ut tempestive perveniam in templum.

jouduttelen, tella Vfr. idem.

jouduthus, tuksen Ns. *acceleratio*, *impulsio* ad festinandum, G. Antreibung.

Jouhi, en l. in Ns. *seta equina*, G. Schweifhaar des Pferdes, jouhi-mato gordius, vermis filiformis, jouhi-petäjä pini species melior, jouhi-suorsa anatis species (acuta?), jouhi-lintu ampelis garrula.

jouhinen, isen Ns. dim. idem.

jouhinen, isen Na. *setaceus*, *setis confectus* e. c. funiculus, *setis abundans* e. c. cauda equi, G. von Pferdehaar, reich an demselb.

jouhewa, an Na. *setosus* e. c. equus, G. haarreich.

jouhillinen l. jouhellinen, isen Na. idem.

jouhikka, kan al. jouhikas, kkaan Ns. *chirotheca* l. manica e *setis* confecta, al. *soccus setaceus* in calceis, G. pferdehaarner Handschuh l. Socke.

Jouhikaisin l. jouhikkaasti prtcl. Tav. pro joudukkaasti.

Jouhten, enen Ns. id. ac joutsen.

Joukahdan, htaa al. joukahdun, htua Vm. et Vs. *subito* et ex *improviso contingo* l. *evenio*, G. zufällig gerathen l. fallen, joukahti l. joukahtui mieleen in mentem incidit, sana joukahtui verbum inopinato elabebatur, joukahduin sinne casu eo perveni, *contigit* mihi ut eo pervenirem (johdun, jolkahdan).

Joukkawainen, isen Ns. *gigas juvenis* mythol. valde petulans, G. mythol. übermüthiger junger Reise.

Joukko, kon Ns. *agmen*, *caterva*, turma, G. Haufen, Menge, Versamlung, häävjoukko comitatus hospitum nuptialium, on yhtä joukkoa ejusdem est *societatis*, on joukossamme est in societate nostra, inter nos l. nobiscum, kirja-joukko multitudo l. congeries librorum, joukkokauppa mercatura magnaria, G. Grosshandel.

joukkio, on Ns. idem.

joukottain l. joukottaisin prtcl. *catervatim*, turmatim, G. haufenweise, myyn joukottain, G. im Grossen handeln.

joukkoilen, koilla Vfr. *congrego*, *congero*, cumulo, G. anhäufen, versammeln, miehet joukkoilewat viri sese in turmas congregant.

Joulu, lun Ns. (Sv. jul) *festum natale* Christi, G. Weihnachten, joulu-kuu december.

jouluinen, isen Na. ad idem *festum pertinens* e. c. cibus, ludus, G. weihnachtlich.

Jouto, don Ns. vide sub joudan.

Joutu, dun Ns. vide sub joudun.

Joutsen, enen Ns. anas *cygnus* l. *olor*, G. Schwan.

Joutsi, sen al. jousi l. jousi, sen al. joutsin, imen Ns. *arcus jaculatorius*, G. Schiessbogen, jousta (Inf.) jännittää l. wetää tendere arcum, jousta laukaista displodere arcum, joutsi kantaa l. ampuu l. lyöpi kauwas longe jaculatur, joutsen jännet chorda, joutsen selkä l. kaari curvamen arcus, joutsen karkotin l. liipasin elater quo arcus exploditur, jalka-joutsi arcus majoris formæ, käsi-joutsi arcus minor, manibus struendus, joutsi-mies sagittarius, lukun joutsi elater arcuatus in seris, wiulun joutsi plectrum violini, it. S. Botn.

Botn. *portio* certa *prædii rustici* (Sv. mantal), G. Bestimmungswort der Grösse des Bauerhofes: magnitudo enim prædiorum temporibus antiquioribus, ex numero virorum arcipotentium cujusque familiæ censeri, tributumque capitale in pellibus max. sciurorum, arcu l. jaculando captorum pendi solebat, unde montako jousta talossa? quot arcus prædii i. e. quot viri arcipotentes ideoque tributum solventes, vel cujus magnitudinis est prædium? onko poika joutsella? num puer est arcipotens l. tributarius? cfr. orawa.

joutsittain prtcl. *juxta numerum arcuum* i. e. *viritim* l. juxta magnitudinem prædiorum, G. nach Anzahl der Bogen.

Judet, juteen Ns. *lorum* longius ex *corio*, max. in jugo boum, G. Jochriemen (jutta).

Juha, an al. juho, on Ns. nomen viri *Johannes* (jussi, junnu).

juhana, nan al. juhanni, in al. johannes, eksen l. juhannus, uksen Ns. idem, juhanneksen kämmen orchis mascula, juhannuskukka l. juhanneksen kukkainen matricaria chamomilla, al. ranunculus, al. tanacetum, al. hypericum, al. leontodon al. ulmaria, juhanneksen ruoho tanacetum vulgare.

Juhkura, an Ns. *frustum majus* crassum, G. Klotz (pahkura), leipä-juhkura.

Juhla, an Ns. *festum solemne* e. c. pascha, G. Feier, Fest, wietän juhlaa celebro festum.

juhlainen, l. juhlallinen, isen Na. *festus*, *solemnis* e. c. dies, cultus, vestis, G. feierlich, festlich, juhlallisesti solemniter.

juhlallisuus, uuden Ns. *solemnitas*, G. Festlichkeit.

juhlaan, lata V. *solemniter celebro* diem l. festum, inde *convivium paro* l. *concelebro*, convivor, G. feiern, festlich begehen, Schmaus anrichten l. dems. beiwohnen.

juhlitan, ttaa Vf. idem, max. *festum agito* l. *habeo*.

Juhmin, ia V. id. ac jyhmään.

Juho, on Ns. vide juha.

Juhta, hdan Ns. *jumentum* e. c. equus, bos, G. Zugvieh, Lastthier, pari-juhta l. juhta-pari bijugi equi l. boves.

juhdallinen, isen Na. jumentum *habens*, G. mit Zugvieh versehen.

Juhti, hdin Ns. *corium Russicum*, G. Juchtenleder.

juhtinen, isen Na. *ex* tali *corio* confectus e. c. calceus, G. juchten.

Juhu, hun Ns. *nugæ*, *rumor* garrulorum, G. heimliche Klatscherei (juoru).

Jukewa l. jukowa, an Na. crassus et *firmus* l. *stabilis* e. c. radix, *haud flexibilis*, G. dick und feststehend, unbiegsam, nicht wankend (tukewa).

jukainen, isen Na. idem.

Jukerran, rtaa V. *infabre runcino* l. *fabrico*, dolabra abrado, G. grob u. oberflächlich bearbeiten (jutustan).

Jukin, kkia V. æmulando *colluctor*, *certo* max. verbis, *refractarius sum*, *tergiversor*, G. wetteifernd ringen, streiten, widerstreben, sich gegen einander reiben, jukkiwat tergiversantur inter sese, alius alium impellit, alius in alium culpam dejicit, jukkia homo cupide certans l. ad culpam in alium rejiciendam pronus.

jukka, kan Ns. ejusmodi *certamen*, *culpæ* in alium *rejectio*, *tergiversatio*, G. Streit, Widerstrebung, tekee jukkaa contrarius l. contumax est, it. al. id. ac jukko l. juko.

jukitan, ttaa Vf. *impello* e. c. jumentum, *incito*, G. antreiben.

jukitus, uksen Ns. *impulsio*, *incitatio*, G. Antreibung.

Jukkerwinen, isen Na. Run. *jucundus*, inde blandientium *amabo*, G. Liebkosungswort.

Jukko l. juko, kon al. jukka, kan Ns. *jugum* boum, G. Joch, al. *assis transversa* in antico trahæ, cui alligatur temo, G. vorderstes Querholz am Schlitten; al. *temo* trahæ l. *funis* in loco temonis, G. Deichsel, Zugstrick des Schlittens (jutko).

jukos, oksen Ns. idem, max. *funis* qua trahitur rheda minor, G. Zugstrick.

Jukko, kon Ns. *grumus* l. *cæspes*, *tuber* terræ,

terræ, G. Torfkloss, Rasenhügelchen, julkko-maa terra grumis frequens.

julkkowa, an Na. *cæspitosus*, *tuberosus* e. c. humus, G. hügelich.

Julehdun, htua Vm. *halitu privor*, *spiritus* mihi *intercluditur*, orthopnoea afficior, suffocor e. c. irâ l. metu vehementiore, G. athemlos werden, ersticken.

julehdus, uksen l. julehdos, oksen Ns. *spiritus interclusio*, orthopnoea, suffocatio passiva, G. Mangel des Athems, Erstickung,

Julekka, kan Na. id. ac julkka.

Julki prtcl. *palam*, *manifeste*, in omnium oculis, G. sichtbar, offenbar, öffentlich, niin on julki ita res se *evidenter* habet, elän julki *publice* l. omnibus conspiciendus vitam dego, annan julki manifesto, publico, sanon julki publice l. haud occulte dico, julki-leikki ludus publicus.

julkinen, isen Na. *qui palam* est, *manifestus*, *publicus*, *evidens*, neminem latens e. c. res, factum, cultus Dei, G. offenbar, öffentlich, julkisesti palam, publice, manifeste: inde *spectabilis*, magnitudine l. forma *conspicuus*, quem cuique publice l. sine pudore conspiciendum ostendas, *ingens*, *egregius*, *excellens*, G. ansehnlich, gross, vortrefflich, julkinen sauwa baculus melioris formæ, julkinen Jumala Deus nemini ignotus, longe lateque notus, maximus, julkiset silmät oculi ampli l. venusti, haud pudore demissi, facies ingenua.

julkia, an al. julkias, aan Na. idem, max. *spectabilis*, *conspicuus*, majoris l. melioris formæ e. c. domus, vultus, festum, it. (qs. ab julkeen) *audax*, *protervus*, haud hæsitans, G. frech, kühn, dreist.

julkeus, uden Ns. *indoles manifesta* l. publica, max. indoles *spectabilis* l. *conspicua*, forma rei major et melior, G. Ansehnlichkeit, it. *audacia*, *protervia*, G. Frechheit, Dreistigkeit.

julkenen, ljeta Vm. *manifestor*, omnibus notus fio, *divulgor* ut fama, G. offenbar werden, cfr. julkeen.

julkaisen, sta V. *manifesto*, *publico*, *divulgo*, promulgo, G. offenbaren, öffentlich l. bekannt machen, verkündigen.

julistan, aa Vf. idem.

julistus, uksen Ns. *manifestatio*, *publicatio*, promulgatio, G. öffentliche Bekanntmachung, inde ruhtinaan julistus *edictum* principis *publicum*, G. allgemein verkündigte Verordnung.

julkka l. julekka, kan Na. id. ac julkia, sed in malam partem, adspectu *deformis*, *tæter*, *horrendus*, G. unförmlich, hässlich, scheuslich, näyttää julkalta, inde *atrox* l. ferox, *protervus*, G. frech, wild, grimmig (julma).

julkeen l. julkenen, ljeta V. sine pudore l. horrore *audeo*, *haud hæsito*, haud abhorreo, me non pudet, G. ohne Schamhaftigkeit etwas thun vermögen, wagen, erdreisten, julkeetko sanoa anne pudet te dicere, kyllä julkeen syödä sine nausea edere possum: inde sensu negat. en julkee sanoa pudet me dicere, hæsito, haud audeo, en julkee lyödä præ commiseratione a me haud impetro ut feriam, inde al. idem ac ilkeen.

Julkku, kun Ns. 1. *pertica* longior, G. lange Stange, werkon julut perticæ quibus rete suspenditur (ulku, ahdin), julku-rauta instrumentum ferreum hastili affixum captui ferarum inserviens: inde 2. *fustis* l. pertica cui quid involvitur, G. Rollstock, fig. homo *longurio*.

julkahdan, htaa V. *longus* et gracilis *fio* ut pertica, *oblongus fio* facie, G. länglich werden (jolkahdan).

Julma, an Na. 1. adspectu *deformis* l. *tæter*, *horrendus*, aversandus, G. hässlich, scheuslich, gräulich, pelkään julmasti horrende l. vehementer l. valde timeo, it. 2. *sævus*, *ferox*, *crudelis*, G. wild, grausam, grimmig.

julmuus, uuden Ns. *deformitas*, indoles horrenda, G. Hässlichkeit, Schrecklichkeit, it. *sævitia*, *crudelitas*, G. Grausamkeit, Grimm.

julmistun,

julmistun, ua Vm. *fio deformis* l. *tæter*, G. hässlich werden, it. *fio ferox* l. crudelis, *effervesco* in sævitiam, ira excandesco, G. grausam l. grimmig werden, ergrimmen.

julmistelen, lla Vfr. *deformem* l. *tætrum me præbeo*, faciem sævam l. crudelem l. atrocem præfero, G. sich scheuslich l. grimmig beweisen.

Julmus, uksen Ns. *membrana* corticis betulinæ *exterior* tenuissima l. subtilis, G. Oberhäutchen der Birkenrinde, tuohen julmus.

Jumala, lan Ns. *deus*, G. Gott, jumalan nimeen l. haltuun in nomen l. custodiam Dei sc. abeas, valedicendi formula, Gall. adieu, jumala auta l. jumal-auta per deum, mehercule, jurandi formula, puu-jumala pr. imago dei lignea, inde fig. homo austerus, nihil loquens.

jumalisti prtcl. (pro jumalisesti?) *per deum*, mehercule, G. bei Gott, olitpa jumalisti.

jumaluus, uuden Ns. *deitas*, *divinitas*, essentia l. indoles divina, G. Gottheit, Göttlichkeit.

jumalallinen, isen Na. *divinus*, G. göttlich.

jumalinen, isen Na. idem, sed sæpius *deo devotus*, *pius*, religione et pietate ductus, probus, G. gottselig, gottesfürchtig, fromm, jumalisesti pie.

jumalisuus, uuden Ns. *pietas* erga deum, *religio*, probitas, G. Gottseligkeit, Gottesfurcht, Frömmigkeit.

jumalatoin, ttoman Na. car. pr. deo carens, inde *impius*, *improbus*, G. gottlos, ruchlos.

jumalattomuus, uuden Ns. defectus pietatis l. religionis, *impietas*, G. Gottlosigkeit, Ruchlosigkeit.

Jumi, in al. jumo, on Ns. *termes pulsatorius* l. tinea in pariete, G. Holzwurm, Todtenuhr (seinä-rautio, tuikkainen), it. *homo ignavus* l. deses, in uno loco otiosus cunctans, G. Faulenzer, Zauderer.

jumitan l. jumotan l. jumatan, ttaa V. immobilis *cunctor*, *ignavus* l. deses *sum*, G. faulenzen, zaudern, seisoo jumittaa, it. al. id. ac juumotan.

Jumisen, sta V. *susurrans tono*, G. säuselnd tönen (jymisen).

jumahdan, htaa Vs. idem.

jumina, an al. jumu, mun Ns. *sonus raucus*, G. Getön (jyminä).

Junka, ngan Ns. 1. Uloæ *successus* l. *peractio* rei, G. das Vonstattengehen, Vollendung, asia käypi junkaan res succedit, peragitur, in finem perducitur, it. 2. Sav. id. ac junkka.

Junki, ngin Ns. *culter* rusticorum *minor*, G. kleines Messer.

Junkka, nkan Ns. *cylindrus* agro æquando inserviens, *volgiolus*, G. Ackerwalze.

Junkkari, in Ns. (Sv. junker) pr. *puer* l. *juvenis nobilis* l. honoratior, inde puer l. juvenis *otiosus* et *licentiosus*, G. Junker, junges Herrchen, junger Wildfang.

junkkaroitsen, ita V. *modo* juvenum nobilium *me gero*, *otiosus* et *licentiosus sum*, G. junkern.

junkkaruus, uuden Ns. ejusmodi gestus, *licentia*, G. Junkerhaftigkeit, das Junkern.

Junkos, oksen Ns. *arbor* in formam semicirculi sub nive declinata l. *incurvata*, G. bogenförmig wachsender Baum.

Juuni, in Ns. (Sv. jungfru?) femina juvenis, *virgo*, G. Jungfer (impi), al. id. ac junnu.

Junnu, un Ns. nomen viri *Johannes* (juha).

Juntti, ntin Ns. Nyl. *brassicæ oleraceæ radix*, G. Kohlrübe (lanttu, juurikka).

Juohdan, htaa V. Caj. *sponsam* ex domo patris in domum sponsi *deduco* l. *comitor*, G. die Braut begleiten (johtaan).

juohto, hdon Ns. ejusmodi deductio l. comitatus, G. Begleitung der Braut, juohto-väki societas comitantium (johto).

juohdun, htua Vm. Sav. id. ac johdun.

Juoksen, juosta V. 1. pr. pedum ope *curro*, G. laufen, menen juosten eo currendo i. e. citatim, festino, inde 2. de fluidis *fluo*, ut aqua in fluvio, sanguis e vena, lac ex ubere, G. fliessen, kyyneleet juoksewat lacrimæ ubertim cadunt, juoksewa wesi aqua viva, haud pigra, oja juoksee aqua in fossa fluit, 3. *citatim feror*, ut currus, navis, G. geschwind vor-

vorwärtsgehen l. fortschreiten, juoksee mieleeni succurrit mihi, ei työ juokse opus tarde succedit, juoksia-tauti arthritis vaga, 4. maito juoksee lac *coagulatur*, G. gerinnen, lehmä juoksee vacca est in *æstu veneris*, G. brünstig seyn, juoksewa (käypä) raha pecunia usu recepta.

juokselen l. rar. juoskelen, lla al. juoksentelen l. rar. juoskentelen, nnella Vfr. idem, max. *cursito*, *discursito*, *vagor*, G. herumlaufen l. schweifen.

juoksu, sun Ns. *cursus*, G. Lauf, juoksujalwoin cursim, ajan juoksua cursim vehor l. equito, elämän juoksu cursus vitæ, weden juoksu *fluxus* aquæ, G. Fluss, weren juoksu hæmorrhagia, juoksu-wesi aqua fluens, maidon juoksu *coagulatio* lactis, G. Gerinnung, lehmä on juoksulla vacca est in *æstu veneris*, G. Brunst, ajan juoksu cursus l. lapsus temporis e. s. p.

juoksiain, amen Ns. cursor, *vagus* l. *discursitans* e. c. homo, canis, G. Läufer, Umherläufer.

juoksuri, in Ns. *homo lubenter discursitans* l. *vagus*, inde pharmacopola *circumforaneus*, G. Umherschweifer.

juoksutan, ttaa Vf. *facio* l. *curo* ut quis currat l. festinanter feratur, ut aqua l. sanguis fluat, ut lac coaguletur, ut vacca in venerem ruat, G. laufen l. fliessen l. gerinnen etc. machen l. lassen, juoksutan juotawata potum e dolio promo, juoksutan puita pinosta lignum ex strue *cursim* l. citatim *affero*, G. schnell bringen, juoksutan lunta tiellen *induco* nivem in viam, juoksutan mielessäni animo volvo l pondero.

juoksuttelen, tella Vfr. idem.

juoksutus, tuksen Ns. *actus* efficiendi ea, quæ sub juoksutan sunt citata, G. Erregung des Laufens, Fliessens etc. it. al. id. ac juoksutin.

juoksutin, ttimen Ns. *coagulum* lactis, G. Lab.

Juola, an al. juolas, aan Ns. *triticum repens*, G. Queckengras (walkia-juuri), al. *airæ* species, G. Schmielenart (satalatwa).

Juoletar, ttaren Ns. *genius* mythol. in fluviis commorans, al. mascul. al. potius femin. generis, *nympha*, G. mythol. Geist l. Nymph.

Juolia, an Na. *longus* l. *tarde prolabens* e. c. tempus, via, G. langweilich (ikäwä).

Juolukka, kan al. juolukas, kkaan Ns. id. ac juowukka.

Juomas, aksen max. pl. juomakset Ns. *uber* vaccæ, G. Euter.

Juomikka l. juomukka, kan Ns. id. ac juowukka l. juolukka.

Juomus, uksen Ns. *rete glaciale* l. hiemale, G. Winternetz, al. *undulæ* aquæ ex motu subito piscis majoris e. c. lucii ortæ, G. sanfte Bewegung des Wassers.

juomuan, uta V. *leviter undo*, G. sich sanft bewegen, wesi juomua aqua parum movetur ex cursu piscis celeri.

Juon, juoda Sav. juuwa V. pr. *bibo*, de homine et animalibus, inde *poto* ad ebrietatem, potationi sum deditus, G. trinken, saufen, juon häitä l. peijaisia potando celebro nuptias l. parentalia, juotawa (particip.) bibendum i. e. potus, oja juopi weden fossa aquam deducit, §. juon (al. poltan) tupakkaa tabaci fumum ore traho: pass. juodaan, Sav. juuwaan.

juoskelen, lla al. juoskentelen, nnella Vfr. idem.

juoma, an Ns. *potus*, G. Getränk, juoma-hätä sitis, juoma-mies l. -lalli potator al. juoppo, juoma-sia l. -huonet l. -penkki locus potatorum, caupona, porsaan l. wasikan juoma esca fluida porcis l. vitulis danda.

juomen, menen al. juomenet, neen Ns. idem, porsaan l. wasikan juomen, it. al. id. ac juominki.

juomari, in Ns. *bibulus*, *potator*, ebrietati deditus, G. Trinker, Säufer, Saufhals (juoppo), inde Compar. juomarimpi in potando aliis antecellens.

juonti, unin al. juonto, nnon Ns. *potio* l. *potatio*, bibendi occupatio, G. das Trinken, Trunk, oluen l. weden juonto.

juomuus, uuden Ns. ad bibendum l. potandum *indoles prona*, inde *potatio*, G. Hang zum Trinken, Sauferei.

juominki, ngin Ns. *convivium* potatorum l. combibonum, G. Trinkelag.

juoppo, pon al. juopo, won Ns. id. ac juomari, juoppo-lalli idem, juoppo-akka potatrix.

juoppous, uden Ns. *pronitas* ad potandum, potandi *consvetudo*, G. Säuferei.

juopa, wan al. juoppa, pan Ns. *fossa* major l. *canalis* aquam deducens, G. Abflussgraben, inde Bibl. *vorago*, G. tiefer Graben, Abgrund.

juotti, tin Ns. idem.

juolahdan, htaa Vs. *subito* et parum *bibo*, G. wenig trinken.

juolas, aan Na. *potationi deditus*, inde *potator* l. *potatrix*, G. Trinker, Säufer, cfr. juola supra.

juotan, ttaa Vf. facio ut *bibat*, *potum præbeo*, G. tränken, juotan hewoista equum aquor, inde *ebrium reddo* quem, *inebrio*, G. betrunken machen, §. Tornoæ juotan kaloja salsilaginem in pisces *infundo*, cfr. juotan infra.

juottelen, tella Vfr. idem.

juotto, ton Ns. haud lacte matris sed *potu alendus* e. c. porcellus, agnellus, vitulus, juotto-porsas l. -wasikka, G. mit Getränk zu ernährendes Hausthierchen.

juowun, pua Vm. *ebrius fio*, G. betrunken l. berauscht werden, juopunut vino obrutus.

juowustun, ua Vm. *aliquantum poto* l. *ebrius fio*, G. etw. betrunken werden.

juowutan, ttaa Vf. *ebrium reddo*, *inebrio*, G. berauschen, betrunken machen, cfr. juotan.

juowuttelen, tella Vfr. idem.

juowus, uksen max. pl. juowukset Ns. *status ebrius*, G. berauschter Zustand, Rausch, on juowuksissa est in ebrietate l. ebrius, tulen juowuksiin ebrius fio, crapulam contraho, selkiin juowuksista.

juopumus, uksen Ns. idem, max. *ebrietas*, *vinolentia*, G. Trunkenheit, Säuferei.

Juoni, nen Ns. 1. *series retium* longa, plura retia connexa, lohen juoni, silakkajuoni, G. Netzreihe, inde *series longior*, *stria* colorum *longa*, *linea*, vibex oblonga, G. lange Reihe, Streif, Linie, Strecke, on yhtä juonta l. yhdessä juonessa est in una eademque linea l. serie l. directione, eodem tendit (juonnet), it. 2. al. *filum* l. *nervus decipularum extensus*, *transenna* longior, G. Strick an der Schlinge, Fallstrick, inde in genere *transenna* qua alii captantur, *techna* l. *artificium* occultum et callidum max. malum, *molimen* l. astus l. ars mala, G. Kunstgriff, Streich, Ränke, List, sota-juoni strategema, koiran juoni fraus nebulonum, sillä owat pahat juonet est malis artibus deditus, male moratus, G. Unarten, it. *res molesta*, qualis transenna evitanda, G. verdriessliches Ding, Verdruss, on minulla juonekssi est mihi molestiæ, olen juonissa sum tricis irretitus i. e. in rebus molestis.

juoninen l. **juonellinen**, isen Na. 1. *striatus*, *lineis* l. *strigis* ornatus e. c. vestis, G. streifig, gestreift (juonteinen), it. 2. *technis* l. *artificiis utens* max. malis ad alios decipiendos, G. ränkevoll, arglistig, pahan juoninen malis artibus l. moliminibus deditus, versutus l. astutus, nec non male moratus e. c. puer, G. unartig.

juonikas, kkaan al. juonikainen, isen Na. idem, max. malis utens artibus.

juonittelen, tella Vfr. 1. *striis* l. *lineis orno*, G. streifen, it. 2. sæpius *transennis utor*, *technis* et moliminibus clandestinis quem *decipio*, *occulte machinor*, *astute ago*, ambages quæro, tortuosus sum, tergiversor, G. Fallstricke ausstellen, Kunstgriffe anwenden, listig l. ränkevoll seyn, juonitteli itsellensä malis artibus sibi paravit, päässi juonitellen evasit ope doli.

juonnet, nteen Ns. *linea*, *stria*, colorum *striga* in vestibus, G. Streif, Linie, suku-juonnet Bibl. ramus stirpis l. gentis, potius suku-haara.

juonteinen, isen Na. *lineis* l. *striis* l. *colorum strigis ornatus*, *striatus*, G. streifig, gestreift.

Juopon, oa al. juopun, ua al. juopotan l. juoputan, ttaa Vf. *astute ago*, *astu decipio* e. c. in mercatura, rem false prono et ita quem in errorem induco, rem astute perverto, *fallo*, *illicio*, G. listig

listig täuschen, hintergehen, verleiten, locken (peijaan, hiiaan, petän, wiettelen).
juopottelen l. juoputtelen, tella Vfr. idem, usitatius.
juopotus l. juoputus, tuksen Ns. ejusmodi *deceptio*, G. listige Täuschung, Hintergehung, Verleitung.
Juorotin, ttimen Ns. *guttur longius* e. c. cygni, G. langer Hals, inde *vox rauca* l. gravis et *monotona*, G. grobe einförmige Stimme (jorotin).
Juoru, un Ns. *nugæ* vanæ, *rumor levior* vagans, fabella, G. Klatscherei, Geschwätz.
juoruinen, isen Na. *nugax*, *loquax*, *fabulans*, rumores divulgans, G. klatschaft, geschwätzig.
juoruan, uta V. *nugor*, *fabulor*, *blatero*, rumores divulgo l. enarro, G. klatschen, schwatzen.
juorittelen l. juorattelen, tella Vfr. idem, inde verbis *jocor*, G. scherzen (jaarittelen).
Juotan, ttaa Vf. *ferrumino*, ære connecto, G. löthen, cfr. juotan sub juon.
juottelen, tella Vfr. idem.
juotos, oksen Ns. *sutura* ære connexa, G. Löthungsfuge, sormus katkee juotoksesta commissura annuli ferruminata rumpitur, it. *ferruminatio*, G. Löthung.
juotet, tteen Ns. idem, juotteesta poikki, it. *ferrumen*, G. Mittel zum Löthen, on waskea juotteena.
juotun, ttua al. juottaun, uta Vm. pr. *ferruminor*, ære connexus fio, G. zusammengelöthet werden, inde maa juottuu sateesta terra *coagulatur* l. compacta fit, cohærescit pluviâ.
Juowa, an Ns. *linea* l. *striga* e. c. colorum, G. Streif, Linie (juonnet).
Juowikka l. juowukka, kan Ns. *vaccinium uliginosum*, G. Sumpfheidelbeere (juolukka l. juomikka), al. *ribes uva crispa*, G. Stickelbeere.
Juowun Vm. juowutan Vf. juowus Ns. vide sub juon.
Jupakka, kan Ns. *lis* l. *certamen* de re, G. Streit, Zwist, panewat jupakkaa litigantur l. certant inter sese, asia on jupakassa res est liti obnoxia, nondum decisa nec transacta, cfr. junka.
Jupisen, sta V. *tacite murmuro*, obmurmuro, *mussito*, G. murmeln, mucksen.
Jupsahdan, htaa Vs. *subitum* sonum edo, G. platschen.
Jupsuttelen l. juputtelen, tella V. *claudico*, claudicans l. vacillans incedo, *ultro citroque moveor*, G. hinkend und wackelnd gehen, inde al. *venere* utor.
Jura, an Na. *morosus*, *austerus*, *tetricus*, G. mürrisch, düster, unfreundlich, it. al. Ns. *homo obesus* staturæ humilis, homo caudex, G. untersetzter Mensch.
jurotan l. jurrotan, ttaa V. *morosus* l. austerus *sum*, G. mürrisch l. düster seyn, istun jurotan.
jurotus l. jurrotus, uksen Ns. *morositas*, austeritas, G. düsteres Wesen, Düsterkeit.
Jurisen, sta V. *strideo*, *crepo*, G. murmelnd tönen.
Jurnin, ia V. id. ac töykin.
Jurwas, aan Ns. (qs. pro juurikas) *caudex evulsus* cum radicibus, G. mit Wurzeln umgefallner Stubbe (juurakko).
Juska, an Ns. Carl. Olon. *operculum camini* l. fornacis, G. Ofensplint.
Jussi, in Ns. id. ac juha, jussin parta triglochin, caricis species (wihwilä).
Juta, dan Ns. Tornoæ *vectura lenta* et molesta, G. träges Fortschreiten, it. Abol. id. ac jutta l. judet.
jutaan, data V. tarde l. *lente veho* seu iter facio instar boum, *repo*, G. träge fortschreiten, läksi jutaamaan, inde tarde et difficulter quid ago, *tarde laboro*, G. träge arbeiten.
jutelen, della Vfr. idem.
jutaus, uksen Ns. *vectio tarda*, G. träge Fortschreitung.
Jutisen, sta V. *strideo*, strepo, *leviter murmuro*, G. leise tönen, mummeln.
jutina, an Ns. *stridor levis*, strepitus e. c. procul loquentium, G. leises Gemurmel.
jutkahdan, htaa Vs. id. ac jupsahdan.
Jutko, on Ns. *assis* transversa *antica* l. pars

pars trahæ anterior, cui alligatur temo, G. vorderstes Querholz am Schlitten (jutko), it. al. id. ac jutta.

jutkutan l. jutkautan, ttaa V. *tarde* et *moleste traho*, *lente veho*, qs. extendendo protraho, *difficulter* et *tarde laboro* l. ago quid, G. träge u. mühsam fortschleppen l. thun.

Jutta, tan Ns. *loramentum longius* ex corio, jugo adhærens, quo jugum cornibus bovis alligatur, G. Jochriemen (judet).

Juttu, tuu Ns. 1. *sermocinatio, narratio, relatio* historica l. fabulosa, *fabella*, G. Gespräch, Erzählung, Märchen, it. 2. Sav. *causa juridica*, G. gerichtliche Sache, welka-juttu causa qua debitum ab alio exigitur, juttu-raha pecunia pro causis judici solvenda, jutun kantaja causæ patronus.

juttuan, uta V. *sermocinor*, *enarro*, *fabulor*, G. sprechen, erzählen.

juttelen, tella l. juttuilen, tulla Vfr. idem, max. *confabulor*, verba facio, *narro*.

Jutustan, aa al. jutuutan, ttaa V. id. ac jatustan, wetää l. puree jutustaa.

Juudas, juutaan l. juudaksen Ns. nomen viri *Judas*, vel filius Jacobi Patriarcha, inde juutaat *judæi*, vel Judas Iscariotes l. proditor, unde fig. *homo malignus* et *versutus*, *genius malus*, *diabolus*, G. böser Mensch l. Geist (juutas).

juudalainen, isen Na. *judæus*, G. der Jude.

Juudun, tua Vm. id. ac juutun.

juudutan, ttaa Vf. id. ac juututan.

Juukeli, in Ns. id. ac juudas sc. proditor.

Juumotan, ttaa Vf. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde jalkaani l. hammastani juumottaa pes l. dens dolore afficitur i. e. *dolet*, G. Wehe thun, schmerzen (pakotan).

juumotus, uksen Ns. *doloris affectio*, inde *dolor*, G. Schmerzerregung, Schmerz.

Juuri, ren Ns. 1. pr. *radix* vegetabilium, G. Wurzel, juuri-mato vermis radices segetis rodens, inde 2. *origo* l. *prosapia* gentis l. stirps, G. Geschlechtsstamm, 3. pl. *radices esculentæ* e. c. napobrassica, G. Wurzelgewächs, syön juuria, 4. *res* variæ *incurvatæ ex radicibus* arborum confici solitæ, max. in navibus, e. c. perä-juuret, polwi-juuri, G. Schiffsrippen von Wurzeln, 5. Abol. taikinan juuri *massa* panis *prima*, nondum subacta, G. erste Teigmischung, juuri-hulikka madra, 6. *locus ad radicem*, unde in Præpos. abiit *ad*, *apud*, *juxta* l. *prope*, G. bei, nebenan, zu, e. c. on puun juurella l juuressa est ad radicem arboris i. e. *juxta* arborem, makaa jalkain juuressa ad l. apud l. juxta pedes jacet, lankeen jalkain juureen l. juurellen juxta pedes cujus prolabor, 7. adverbiascit e. c. juuri hywä *radicitus* i. e. *valde* l. *omnino* bonus, G. von Grund aus, gänzlich, ganz, juuri usein sæpe omnino, juuri kuin ac si, quasi, juttelen asian peri-juurin l. juurin jaarin l. juurta jaksain l. juurten jaksain enarro ex prima radice, ab ovo l. primo principio, radicitus, ab initio ad finem, multis l. diffuse.

juurinen l. juureinen l. juurehinen, isen Na. *radicibus ornatus*, *radicosus* e. c. arbor, G. wurzelig, it. ex *radice confectus* e. c. pyxis, G. von Wurzeln, it. *ad radicem situs*, prope versans e. c. kärmet heinän juurehinen, G. an der Wurzel befindlich.

juurellinen, isen Na. *radices habens*, *radicosus*, G. wurzelig.

juurewa, an Na. idem, inde *firmus*, *constans*, G. wurzelfest, feststehend (tukewa).

juurus, uksen Ns. *secalis* cerealis *species* in silvis ustis serenda, radices late agens, G. Schwenderocken, it. al. id. ac juurikka.

juurehinen, isen l. itsen Ns. idem, Sav.

juurikka, kan al. juuriska, an Ns. *brassica* oleracea *napobrassica*, G. Kohlrübe.

juurakko l. juurekko l. juurikko, kon al. juurikas, kkaan Ns. *arbor radicitus* evulsa l. prolapsa, caudex arborum radicosus, G. mit Wurzeln umgefallner Baum l. Baumstamm, it. *locus* ejusmodi caudicibus frequens, on juurikolla est ad radicem, it. al. id. ac juurus.

juurrun, rtua Vm. *radicesco* l. *radicor*, radices ago, G. wurzeln, Wurzel schla-

schlagen, inde *firmus* et *constans fio*, G. wurzelfest werden, juurtuu pahuteen malo adsvefit.
juurin, ia V. *excodico* l. *eradico*, G. entwurzeln, ausreuten, juurin terwakſia arbores pici coquendæ utiles radicitus excido.
juuritan, ttaa Vf. idem, inde radicitus divello, *penitus vasto*, G. ausrotten, vertilgen, juuritti koko-kanſan totum populum *exstirpavit*.
Juuſo, on Ns. nomen viri *Josephus*.
Juusto, on Ns. (Sv. ost?) *caseus*, G. Käse.
juustoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *ex caseo* confectus e. c. esca, G. aus Käse gemacht, al. id. ac juustokas.
juustokas, kkaan Na. *caseis abundans*, G. käsenreich.
juustollinen, iſen Na. *caseum habens*, G. Käse habend.
Juutas, ttaan Ns. id. ac juudas.
juutalainen, iſen Na. id. ac juudalainen.
Juuti l. juutti, tin Ns. *homo danus*, G. Däne (forte a jutia, jutland l. jylland), juutin-maa *Dania*, Jutia, G. Dänemark.
juutila l. juuttila, an Ns. *domus danorum*, G. Dänendorff.
juutilainen l. juuttilainen, iſen Na. *danus*, G. dänisch.
Juutun, tua Vm. *suffocor* e. c. ex bucca, *deficio* viribus l. gressu, *delassatus labor*, G. aus Athemlosigkeit l. Müdigkeit niederfallen, matt werden, juutun uneen somno gravatus prolabor (juuwun, uuwun).
juutukſentelen, nnella Vfr. idem, al. id. ac juututtelen.
juutumus, ſen Ns. *suffocatio* passiva, *defectio*, G. Mattigkeit, Ohnmacht.
juututan, ttaa V. *suffoco*, *supprimo*, *delasso*, *prolabi facio*, G. athemlos machen, entkräften, ermattet machen.
juututtelen, tella Vfr. idem.
juututus, tukſen Ns. *suffocatio* activa, *suppressio*, G. Erstickung, Ermattung, Entkräftung.
Juuwun, pua Vm. id. ac juutun.
juuwutan, ttaa Vf. id. ac juututan.
juuwuttelen, tella Vfr. id. ac juututtelen.

Jyhmin, iä al. jymään, mätä V. *strepitum* interruptum *moveo*, *strepens laboro*, G. abgebrochenes Getöse erregen, lärmen, karhu jyhmää metſäſſä ursus in silva *tumultuatur*, jyhmin työſſä laboro cum tumultu.
jyhminä, än l. jyhmy, yn Ns. *strepitus* l. *tumultus* interruptus, G. abgebrochenes Getöse l. Lärm.
Jykiä, än Na. Carl. *crassus*, haud subtilis e. c. filum, *infabre confectus*, inde *firmus*, gravis, *ponderosus*, G. grob, fest, plump, schwerfällig (jämiä, jymiä).
Jylhä, än al. jylhy, yn Na. *densus* et *obscurus*, tenebrosus e. c. silva, G. schattig (jynkkä, synkkä).
Jyliſen, stä V. *murmuro*, *tono* ut tonitrus, graviter strepo, *persono*, G. grob tönen l. schallen, donnern (jyriſen).
jylinä, än al. jyly, lyn Ns. ejusmodi *murmur*, *fragor*, G. grobes Getöse, Donner (jyrinä).
jylistän, ää Vf. *murmur* l. *fragorem moveo*, G. groben Schall erregen, tosen, ukko jylistää tonitrus intonat.
Jylkiä, än al. jylkkä, kän Na. *admodum grandis*, adspectu *tæter* l. *horrendus*, G. unförmlich gross, hässlich (julkka), näyttää jylkältä, jylkiäſti grande l. crasse.
Jylkyn, kkyä Vm. *quassando strepo*, G. holpericht schaukeln, kätkyt jylkkyy cunæ inepte agitatæ strepitum edunt.
Jylmy, yn Ns. *terra lapidibus abundans*, G. steinigtes Land, jylmy-kangas campus *lapidosus* (kiwikko).
Jylſiä, än Na. *duriusculus*, haud mollis nec lenis, *asper* e. c. corium male subactum, G. härtlich, nicht zart.
Jymiſen, stä V. *graviter tono*, ut campus sub pedibus equitantium, G. dumpf tönen, tosen.
jyminä, än al. jymy, yn Ns. ejusmodi *tonus*, G. dumpfes Getöse.
jymähdän, htää Vs. *subitum* tonum *gravem edo*, G. hastig tönen.
jymistän, ää Vf. *gravem sonum cieo*, G. dumpfes Getöse erregen.
Jymiä, än Na. id. ac jykiä, jämiä.
Jynkkä, nkän Na. id. ac jylhä l. synkkä.

Jyriä,

Jyriä, än Na. id. ac **jyrkiä**, **järkiä**.

Jyrisen, stä al. **jyryän**, ytä V. id. ac **jylisen**, sed de sono graviore et tremente.

jyrinä, än al. **jyry**, ryn Ns. id. ac **jylinä** l. **jyly**.

jyrähdän, htää Vs. *subito tremens tono*, G. hastig krachen.

jyristän, ää Vf. id. ac **jylistän**.

jyräytän l. **jyrähytän** l. **jyrkäytän**, ttää Vf. *subito quatio* ut fragor tremens excitetur, G. Krachen erregen (**järkäytän**).

Jyrkiä l. **jyriä**, än Na. *rudis*, haud tritus, impolitus, *crassus*, G. unversehrt, nicht abgenutzt, ganz, grob, plump, fest, **jyrkiä jywä** granum frumenti haud imminutum nec molitum, *integrum*, **jyrkiä wiikko** hebdomas integra, **jyrkiä leipä** panis *grandis*, placenta viatica, **jyrkiä puu** lignum *teres*, haud fissum, **jyriä waatet** vestis crassa l. vilioris materiæ, **jyrkiä mies** vir corpulentus, *robustus* (**järkiä** l. **järiä**).

jyrkeys l **jyreys**, yden Ns. *indoles* rei *integra*, rudis, crassa, G. Grobheit, Plumpheit.

jyrkä l. **jyrkiä**, än Ns. *panis major* viatorum, Sav. usitatus, G. grosses Reisebrod.

jyrkky, kyn Ns. *rapa integra* cocta, haud fissa, G. heil gekochte Rübe.

jyrkyläinen, isen Na. *teres*, non fissus e. c. lignum, *rotundus*, G. ungespalten, rund, cfr. sub **jyrkkä**.

Jyrkkä, kän al **jyrkäs**, kkään Na. *præruptus* l. *præceps* e. c. mons, clivus viæ, ripa, G. steil, jäh, **jyrkkä syvä** præcipitium, it. **jyrkkä into** ingenium l. indoles mentis pertinax, **jyrkkä mies** vir *asper* l. *austerus*, vir *pertinax*, propositi tenax, **jyrkkä sana** verbum abruptum, haud urbanum, asperum, G. unbeugsam, hartnäckig, störrisch, unfreundlich, rauh.

jyrki prtcl. idem in compos. **jyrki-mies** vir haud facile flectendus, validus, firmus, G. unbeugsam, standhaft, kraftvoll.

jyrkäys, yksen Ns. *locus præruptus* l. præceps, *declivitas* major, G. Steile.

jyrkkäys, yden Ns. *indoles* prærupta l. aspera l. inflexibilis, G. Steilheit, Unbeugsamkeit, Störrigkeit.

jyrkylä, än Ns. *collis præceps*, G. steiler Hügel.

jyrkällinen l. **jyrkyläinen**, isen Na. *nonnihil præceps* l. clivosus e. c. via, G. abschüssig, hugelich, cfr. sub **jyrkiä**.

Jyrsin, iä V. *rodo* ut glis, G. nagen (**järsin**, **kalwan**).

Jyry, ryn Ns. nomen viri *Georgius* (**yrjö**), cfr. sub **jyrisen**.

Jyrä, än Ns. *rivus præruptus*, fossa profunda, G. steiluferiger Bach, al. *vallis*, locus humilis l. demissior, G. tiefe Niederung, it. al. id. ac **jyräs**.

Jyräs, rään l. räksen Ns. *cylindrus* l. *volgiolus* agro æquando inserviens, G. Ackerwalze (**junkka**, **rahna**).

jyräksin, imen Ns. max. pl. **jyräksimet** *apparatus* ad volgiolum pertinens, G. Zubehör der Acherwalze.

jyrästän, ää V. *ope cylindri æquo* l. plano agrum, G. walzen.

jyrästys, yksen Ns. *æquatio* agri ope cylindri, G. Walzung.

Jysin, iä l. **jyskään**, kätä V. *fragorem cieo* quassando l. contundendo, strepitum moveo abruptum, *tumultuor* ut ursus in silva, G. Krachen erregen, tosen.

jyskytän, ttää Vf. idem.

jyskäys, yksen Ns. fragor abruptus, G. abgebrochenes Getöse.

jysket, een Ns. *fragor* rerum concussarum, strepitus ingens, G. Gekrach, Getöse.

jyskinä, än al. **jysky**, yn Ns. idem.

jyskyn, yä Vm. ejusmodi *fragorem edo*, G. dumpf krachen, tosen.

jyskähdän, htää Vs. *subito* quassor cum *fragore*, G. hastig krachen.

jyskähdys, yksen Ns. *fragor subitus*, contusio valida, G. hastiges Krachen.

jyskäytän l. **jyskähytän**, ttää Vf. *facio* ut *fragor* subitus *ciatur*, G. hastiges Krachen erregen.

Jystän, ää V. *tundo*, contundo, *tundendo frango*, G. stossend brechen, **jystän jäätä** glaciem ope sudis ferratæ pulso aperturam excitans, inde *strepo*, *tumultuor*, G. lärmen (**jyystän**).

Jysään, sätä V. id. ac **jyskään**.

jysäys, yksen Ns. id. ac jyskäys, jäsäys.
jysähdän, htää Vs. id. ac jyskähdän.
jysähdys, yksen Ns. id. ac jyskähdys, jäsähdys.
jysäytän, ttää Vf. id. ac jyskäytän, jäsäytän.
Jytisen, stä al. jytään l. jytäjän, jydätä V. id. ac jylisen, jyrisen, jyskyn, de resonantia abrupta, maa jytisee, sydän jytäjää cor tremens palpitat.
jytinä, än Ns. id. ac jylinä l. jyrinä.
jytistän, ää Vf. id. ac jylistän l. jyristän l. jyskytän.
Jywä, än Ns. pr. *granum* frumenti, *semen*, G. Samenkorn, unde pl. jywiä *frumentum* max. *secale*, G. Getreide, Roggen, jywä-aitta granarium, jywämato curculio, inde hiedan jywä granum arenæ, particula subtilis.
jywäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *granis* l. *frumento abundans* e. c. spica, granarium, G. voll Körner, getreidereich.
jywällinen, isen Na. *frumentum* l. semen *habens*, G. mit Körner l. Getreide versehen.
jywästö, ön Ns. *acervus* l. multitudo l. quantitas major *frumenti*, G. Getreidehaufen.
jywään, wätä V. *frumentum* a paleis ventilando *purgo*, G. Getreide reinigen durch Worfeln.
Jyystän, ää V. id. ac jystän, al. id. ac jyrsin.
Jähdyn, htyä Vm. *refervesco* l. *refrigeror*, calorem amitto, *frigesco*, subfrigidus fio ut aqua l. aër calidus, G. erkalten, kalt l. abgekühlt werden.
jähdytän, ttää Vf. *facio* l. *curo* ut refervescat, *refrigero*, subfrigidum reddo, calore privo, G. abkühlen, erkalten lassen, jähdytän mieleni animum ferventem cohibeo.
jähdyttelen, tellä Vfr. idem.
jähdytys, yksen Ns. *refrigeratio*, G. Abkühlung.
Jähmetyn, ttyä Vm. *rigesco*, frigore condensor ut adeps, G. erstarren, gerinnen (jaamehdun).
jähmetytän, ttää Vf. *facio* ut rigescat, G. erstarrt machen.

Jähti, hdin Ns. navis *celox*, G. Jagdschiff (jahti).
Jäkiä, än Na. id. ac jäykkä.
Jäkälä l. jäkärä, än Ns. pr. *lana* arborum, G. Baummoos, Wolle an Bäumen, it. peuran jäkälä *lichen* rangiferinus, kangasjäkälä lichen islandicus, G. Rennthiermoos u. Isländisch Moos, it. jäkälä *incrementum* arborum *annuum*, G. jährlicher Zuwachs der Bäume.
Jälki, ljen Ns. 1. pr. *vestigium* l. forma pedis e. c. in nive, G. Spur, Fussspur, käymme yksiä jälkiä iisdem insistimus vestigiis, käyn isäni jälkiä myöden patris premo vestigia, koira on jäljillä canis est in vestigiis l. vestigia indagavit, kirween jälki puussa, hampaan jälki leiwässä, inde 2. *locus pone* quem l. a tergo, ubi vestigia ambulantis, G. das Hintere, quare Cass. Locales involvunt Præpos. Lat. *pone*, *post*, nec non *juxta* l. *secundum* G. hinter, nach e. c. Illat. jätän jälkeeni relinquo in vestigia mea i. e. pone me, jäi jälilleni (pro jäljilleni) pone me mansit; Iness. on jälissämme (l. jäljissämme) l. jäljessämme est pone nos, käy jälissäni eas post me: Elat. tuli jälistäni venit ex loco pone me, G. hinter = = her, it. jätän jälkeeni relinquo post me i. e. *loco* mei, G. anstatt, it. elän lain jälkeen l. jälkiin vivo in vestigiis legis i. e. *juxta* l. secundum legem, legi convenienter, G. nach, gemäss, lyön woiman jälkeen juxta vires, quantum sufficiunt vires; ulterius 3. iidem Cass. adverbiascunt e. c. on jälillä (jäljillä) l. jäljellä est pone relictus, est *residuus*, *superest*, G. übrig, pysy jälillä remaneas, ne abeas, G. nach, zurück; jätä kuorma jälkiin l. jälkeen l. jälillen (jäljillen) relinque onus pone te i. e. ne auferas, G. zurück, übrig, jäänyt jälkiin l. jälkeen l. jälillen (jäljillen) l jäljellen pone relictus, superstes, residuus, *reliquus*, jälkeen tulewaiset posteri, tuli jälkeen l. jälkiin l. jälistä (jäljistä) venit pone i. e. *postea* l. *serius*, G. nachher, hinterher, spät, seuraawat jälistä sequuntur pone l. a tergo, sanon jälkeen-päin l. jälissä-päin l. jälistä-päin dicam

dicam *postea*, post rem peractam, *deinde*, *serius*. 4. Compar. jäljempi l. jälkempi *posterior*, *serior*, G. der Hintrere, Letztere, entfernter nach hinten, später, on jäljempänä l. jälkempänä est remotior a tergo, tuli jäljempää l. jälkempää venit serior l. serius, meni jäljemmäksi l. jälkemmäksi contr. jäljemmä l. jälkemmä abiit serior. 5. Superl. jäljin l. jälkin *postremus*, *remotissimus* a tergo, *serissimus*, G. der Hinterste l. Letzte, on jälkinnä l. jälinnä (jäljinnä), meni jälimmäksi l. jälkimmäksi (contr. jälimmä l. jälkimmä) *ultimus* abiit, tuli jälimpää l. jälkimpää postremo advenit: ceteri Cass. Compar. et Superl. rari. 6. *res residua* l. serior e. c. ihmisen jälki fig. excrementum hominis, G. Auswurf, jälki-menot secundinæ puerperarum, jälki-luku ratio rei postea (sequente tempore) reddenda, G. Nachrechnung.

jälkeinen l. jälkehinen, isen Na. *vestigia premens*, qui pone l. a tergo est, *serius* advenieus l. abiens, *postremus*, G. nachstehend, nachherig, hinterst, letzt, inde jälkeiset posteri, post nos viventes, jälkeiset menot secundinæ puerperarum.

jälkimmäinen l. jälimmäinen, isen Na. *posterior* l. *postremus*, G. hinterst, letzt, jälkimmäinen puoli pars posterior.

jällen al. jälleen l. jällensä l. jällehensä prtcl. (pro jäljellen l. jäljellensä in vestigium suum) *retro*, *iterum*, *denuo*, G. zurück, wieder, wiederum, tuli jällensä retro venit, revenit, ota jälleen iterum l. denuo sumas, resumas.

jäljettäin l. jälettäin prtcl. Ulos *unus post alterum* in continua serie l. ordine, G. nach einander, owat jälettäinsä.

Jälsi, jällen al. jälttä, ltän al. jältä, llän Ns. *alburnum* arboris, G. Baumspint l. Splint (mäihä, jännet), pellawan jälsi humidum in lino crescente, jälsi-aika tempus alburni i. e. ver.

jältän, lttää al. jällän, ltää V. arborem *alburno exuo*, alburnum detergo, G. Splint abschälen, jältän naurista rado ex rapa pultem alburniformem (mälhään).

Jälä, län Ns. *viscus*, *pituita*, limus, G. Schleim (nälä).

jäläinen, isen Na. *viscosus*, *pituitosus*, G. schleimig, kleberig.

jäletyn, ttyä Vm. *adhæresco* l. *rigesco* ut viscus l. pix, G. ankleben, starr werden.

Jämiä, än Na. *stabilis* l. *firmus* l. *constans*, haud facile loco movendus nec flectendus, inde *crassus* l. solidus e. c. arbor, *validus* l. gravis e. c. corpus, *densus* e. c. lac, *strenuus*, propositi tenax e. c. mens, G. standhaft, feststehend, steif, fest, dick, beständig, gesetzt, wichtig, beharrlich, unbeweglich, jämiä ymmärrys intelligendi facultas egregia, jämiä talwi hiems haud variabilis, jämiä sana verbum magni momenti e. s. p. jämiästi firmiter stabiliter.

jämiäinen l. jämyräinen, isen Na. dim. idem.

jämeys, yden Ns. *indoles stabilis* l. firma l. constans etc. G. Standhaftigkeit etc.

jämitän, ttää V. uno loco *stabilis maneo*, G. standhaft seyn, beharren, istuu jämittää immobilis sedet.

jämistyn, yä Vm. *stabilis* l. firmus *fio*, *rigesco*, G. standhaft l. starr werden (jäletyn).

jämähdän, htää Vs. *subito tremo* l. tremulo motu agitor sed loco haud moveor, G. hastig erzittern, maa jämähtää terra contremens movetur; ei jämähdä ne parum quidem loco cedit.

Jämsi, in Ns. *radula* l. scalptorium, G. Schabmesser (kalwin, wuolin), it. al. *cuneus*, G. Keil (waaja).

Jämsä, sän Ns. Sav. *lorum* l. funiculus in campanis templorum, G. Glockenstrang (kellon nauha), al. id. ac jämsi.

Jämsään, sätä V. *tarde loquor* l. me gero, G. langsam sprechen l. sich betragen, puhelee jämsää.

J·nyräinen, isen Na. id. ac jämiä.

Jämähdän, htää Vs. vide sub jämiä.

Jänet, een Ns. id. ac jännet et jälsi.

Jänes, eksen al. jänis, iksen Ns. *lepus* timidus, G. Hase, jäneksen kääpä l. jääpä boletus betulæ mollior, jäneksen käpälä pes leporis al. lathyri species, jänes-ruoho briza media, jäneksen leipä oxalis acetosella, jänes-haukka falco æruginosus.

jäneksinen l. jäniksinen, isen Na. *leporibus abundans* e. c. silva, G. hasenreich.
Jänkiä, än Na. *rigidus* l. *stabilis*, ægre movendus l. flectendus, G. feststehend, unbiegsam (jämiä).
jänkkä, ukän al. jänkälet, een Ns. *truncus* l. *frustum* majus *oblongum*, G. grosses langes Stück l. Klotz, jänkkä jäätä (hyrkälet)
jänkytän l. jänkötän, ttää V. linguâ *rigida loquor*, *tarde* et *difficulter* verba *profero*, balbutio, G. stotternd l. mühsam sprechen, it. al. id. ac jännitän, pinkotan.
jänkyttelen, tellä Vfr. idem.
jänkytys, yksen Ns. *tarda* et *molesta locutio*, G. stotterndes l. mühsames Sprechen.
jänkötin l. jänkytin, ttimen Ns. *instrumentum* quo quid *extenditur*, G. Spannhaken (pinkotin), it. al. *extensio* linguæ in loquendo, *tarda locutio*, G. langsame Aussprache.
Jänkä, ngän Ns. *palus* l. *vallis* paludosa, G. sumpfiges Thal, al. id. ac jänkkä e. c. pilwen jänkä columna nubis densior ad horizontem.
Jännet, nteen al. jänti l. jänni, nnen l. jäntti, ntin Ns. *chorda* l. *nervus* e. c. in arcu jaculatorio, *tendo* virium in corpore, G. Sehne, Strang, Nerv, kielen jännet ligamentum linguæ, ei ole jänttiä nervo et vi caret, joutsi on jänteessä arcus est intentus, panen jänteillen intendo, jänni-suoni nervus in corpore al. arteria, it. §. al. jännet l. jänet id. ac jälsi l. jälttä.
jäntewä l jänttewä, än Na. *nervis* et viribus *ornatus*, *nervosus*, robustus, G. sehnig, nervig.
jännitän, ttää Vf. *nervum adstringo*, *tendo* e. c. arcum, chordam, funem, G. spannen, inde vires intendo, vehementer ago, G. anstrengen, juoksen jännitän omni vi curro, hakkaan jännitän.
jännittelen, tellä Vfr. idem.
jännitys, yksen Ns. *actus* adstringendi l. intendendi, *intensio*, G. Spannung, Anstrengung.
Jäntet, ntteen Ns. *fluxus* aquæ *citatissimus* in cataractis, G. Wassersturz.
Jäppi, ppin Ns. *gigas* mythol. G. Riese (jätti).
jäppilä, än Ns. *domicilium gigantis*, G. Riesenheim.
jäppiläinen l. jäppäläinen, isen Ns. *ex genere* gigantium, G. Riese.
Järisen, stä al. järään l. järäjän, rätä V. *tremulus moveor*, *tremens sono*, G. zitternd knarren l. schüttern, sydän järäjää cor vehementer palpitat, pää järisee, hampaat järisewät dentes crepant.
järäys, yksen Ns. *motus tremulus*, G. Erzitterung, maan järäys terræ motus.
järinä, än Ns. *motus tremens*, tremor continuus, G. Erzittern.
järähdän, htää Vs. *subito tremo*, sonum subitum trementem edo, G. hastig schüttern l. knarren, maa järähti (jämähdän).
järähdys, yksen Ns. *motus tremulus subitus*, sonus tremens, G. hastiges Schüttern l. Knarren.
järäytän l. järähytän l. järähdytän, ttää Vf. *motum* l. sonum *subitum tremulum cieo*, subito tremefacio, G. hastiges Schüttern l. Knarren erregen.
järistän, ää Vf. *tremefacio*, quassando moto, G. erschüttern.
järistelen, llä Vfr. idem.
järistys, yksen Ns. *tremoris excitatio*, inde *tremor*, sonus tremulus, G. Erschütterung, Knarren.
Järitän, ttää Vf. *abscindo* l. *reseco* e. c. folia brassicæ l. caput hominis ut carnifex, G. abschneiden.
Järiä, än Na. id. ac järkiä, jyrkiä l. jyriä.
järeys, yden Ns. id. ac järkeys l. jyrkeys.
Järki, rjen Ns. 1. *ordo* rerum debitus, *series* l. ratio *ordinata*, G. Ordnung, makaawat järjestänsä jacent in ordine suo i. e. *ordinatim*, unus post alterum, continua serie, inde 2. *facultas mentis* res l. ideas ordinans, *ratio* l. *mens sana*, intellectus, ingenium, G. Anordnungsvermögen, Vernunft, Urtheilskraft, ei ole järkeä caret mente sana l. facultate res debite dijudicandi et perpendendi.

järkinen,

järkinen, isen Na. sana *mente præditus*, *rationalis*, G. vernünftig: non nisi in compos. usitat. e. c. wähä-järkinen mente captus, teräwä- l. hywä-järkinen acumine ingenii ornatus.

järjellinen, isen Na. 1. *ordini conveniens*, bene constitutus l. dispositus, G. ordnungsvoll, wohl geordnet, inde 2. *mente ordinatus*, sana *ratione præditus*, *rationalis* e. c. homo, G. mit Vernunft l. Ordnungsvermögen begabt, vernünftig, järjellisesti modo rationi sanæ conveniente, rationaliter.

järjellisyys, yyden Ns. *indoles* bene *ordinata*, inde indoles *rationalis*, G. wohlgeordnete l. vernünftige Beschaffenheit.

järjetöin, ttömän Na. car. *inordinatus*, *ratione* sana *carens*, perverse se gerens, G. ungeordnet, vernunftlos.

järjettömyys, yyden Ns. *defectus ordinis* l. *rationis* sanæ, *perversus* se gerendi *modus*, G. Ordnungslosigkeit, Vernunftlosigkeit.

järjestys, yksen Ns. *ordo* rerum l. *status* bene *ordinatus*, series continua, G. Ordnung, geordnete Reihe, autuuden järjestys eccl. ordo salutis.

järjeksyttä prtcl. *ordinatim*, in ordine l. serie continua, G. ordentlicher Weise (järjestänsä).

Järkiä l. järiä, än Na. id. ac jyrkiä l. jyriä, e. c. järkiä lanka filum *crassum*, järkiä leipä panis e farina haud subitili i. e. panis *vulgaris*, *quotidianus*, haud festivus: inde adverbiascit e. c. kaksi päiwää järkiänsä duo dies continui l. toti, yksi järkiänsä unus omnino, G. insgesammt, gänzlich.

järkeys l. järeys, yden Ns. id. ac jyrkeys.

järkinäinen, isen Na. haud subtilis, inde *usitatus* l. *solitus* l. consvetus, *ordinarius* l. quotidianus (haud festivus), communis l. *vulgaris* e. c. res, labor, panis, sermo, G. grob, gemein, gewöhnlich, alltäglich, epä-järkinäinen haud vulgaris, extraordinarius, non solitus.

järkyläinen, isen Na. Caj. id. ac jyrkyläinen.

järki prtcl. id. ac järkiä in compos. e. c. järki-leipä, it. *omnino*, *penitus*, järki-rikas *valde* dives, G. ganz, sehr.

järis l. järin prtcl. idem, järis-kummainen *plane* singularis, järin-suuri valde magnus, it. järin cum Compar. *longe*, *multo*, G. weit, viel, e. c. järin suurempi longe major, järin enämmin longe magis, multo magis.

Järkki, kin al. järkälet, een Ns. *frustum* l. *fragmentum majus* e. c. ligni, glaciei, G. grosses Stück l. Klotz (jänkkä, hyrkälet).

järkäytän, ttää Vf. in *fragmenta* majora *contundo* l. *minuo* quid, *frango* in frusta majora, G. zerstückeln, cfr. sub järkyn.

Järkyn, kkyä Vn. *parum moveor* l. quassor l. vacillo, G. schüttern, ei järkykkään ne parum quidem movetur (järään).

järkähdän, htää al. järkähdyn, htyä Vs. *subito moveor* l. quassor, G. hastig schüttern (järähdän), jäsen järkähtyy membrum luxatur.

järkähdys, yksen Ns. *motus subitus*, G. hastiges Schüttern.

järkytän, ttää Vf. *moveo*, *quatio* l. concutio, G. erschüttern.

järkyttelen, tellä Vfr. idem.

järkäytän l. järkähytän, ttää Vf. *subito moveo*, G. hastig erschüttern, cfr. sub järkki.

järkäyttelen, tellä Vfr. idem.

Järsi, in Ns. Tav. *acies ingenii*, G. Scharfsinn, ei ole järsiä.

Järsin, iä al järsään, sätä V. *rodo* ut glis, G. nagen, inde fig. *verbis rodo*, *morosus sum*, G. schelten (jyrsin).

Järwi, wen Ns. *lacus*, G. Landsee, major quam lampi.

järwinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *lacubus frequens*, G. voll Landseen.

Jäsen, enen al. jäsenä, än Ns. 1. *membrum* corporis, articulus, G. Glied, jäsen-puoli altero pede l. manu mutilus, inde fig. raadin jäsen membrum senatus, unus senatorum, it. 2. *artus* l. junctura membrorum mobilis e. c. tres in digito, G. Gliedfuge, Gelenk, inde weitsen jäsen artus cultri incurvandi.

jäseninen,

jäseninen, isen Na. *membris instructus*, G. gegliedert, gelenkig, non nisi in compos. e. c. kaksi-jäseninen bimembris.
jäsenellinen, isen Na. *membra habens*, ad membra pertinens, G. mit Gliedern versehen.
Jäskähdän, htää Vs. *subito tremens moveor*, subito concutior, G. hastig schütteln.
jäskäytän l. jäskähytän, ttää Vf. ejusmodi *motum* l. sonum *cieo*, G. Schütteln erregen.
jäskäys, yksen Ns. ejusmodi *motus*, G. Schüttelung.
Jästi, in Ns. (Sv. jäst) *fermentum* l. fæx e. c. cerevisiæ, G. Gäscht, Bierhefen.
Jäsyä, än Na. id. ac jämiä, jäsyästi id. ac jämiästi.
Jäsähdän, htää Vs. id. ac jäskähdän.
jäsäytän l. jäsähytän, ttää Vf. id. ac jäskäytän.
jäsähdys l jäsäys, yksen Ns. id. ac jäskäys.
Jätkytän, ttää Vf. gestibus *imitor* instar simiæ, *gesticulor*, G. nachäffen (osotelen).
jätkyttelen, tellä Vfr. idem.
jätkytys, tyksen Ns. *imitatio* gestibus, G. Nachäffung.
Jätti, tin Ns. (Sv. jätte) id. ac jäppi.
jättilä, än Ns. id. ac jäppilä.
jättiläinen, isen N. id. ac jäppiläinen.
Jätän Vf. jättelen Vfr. jätet l. jätös Ns. vide sub jään.
Jäwin, piä V. id. ac jawin.
Jäyhä, än Na. id. ac jäykkä.
Jäykkä, kän Na. *rigidus*, difficulter flectendus, *stabilis*, non variabilis, *constans* e. c. tempestas, frigus, inde *firmus*, validus e. c. equus, *serius* e. c. mens, G. steif, standhaft, fest, stark, ernsthaft.
Jäynään, nätä V. *rodo* l. *stimulo*, G. nagen l. reitzen (kaunaan), inde rodendo stomachor, *stomachosus murmuro*, G, schelten.
Jäytä, dän Na. Botn. *aquâ imbutus* l. tumidus e. c. lignum, G. vom Wasser aufgeschwellt l. ausgedehnt.
jäydän, tää V. *aqua imbutum* l. tumidum *reddo*, G. wasservoll machen, ausdehnen, inde minua jäytää me (l. ventrem meum) qs. aquâ onerat i. e. nauseam mihi movet sc. cibus, me salsamenti avidum reddit, G. schmachten nach Salzigem, cfr. hiukaan.
Jää, jään Ns. *glacies*, G. Eis, pl. jäät frusta glaciei in amnibus vere defluentia, meri on jäässä mare est glacie obductum, rauta-jää glacies durioris indolis, jää-kallo id. ac jäätikkö, jää-naula clavus acutior et longior in soleis equinis, jää-puikko l. -puras stiria, jää-suorsa anas hiemalis, jää-purri idem? jää-silut nix glacialis, §. jää silmässä membrana in oculo, pterygium, G. Augenfell.
jäinen, isen Na. *glacialis*, glacie obductus l. mixtus, *gelidus*, nec non ex *glacie confectus*, G. eisig, eisvoll, von Eis.
jäätikkö, kön al. jäätäjäs, jään Ns. *via hiemalis* glacie strata lævis l. lubrica, G. Eisbahn, Eisstrasse.
jäädän, tää al. jäätän, ttää Vf. *glacie obduco* e. c. fluvium, viam, *in glaciem redigo*, congelo, G. eisig l. zu Eis machen, meri jäätää mare glaciem contrahit.
jäädytän l. Sav. jäätytän, ttää Vf. idem.
jäädyn, tyä Vm. *glacie obducor*, in glaciem redigor, *congelor* l. *gelasco*, G. eisig werden, gefrieren, zufrieren, meri jäätyy.
jäätäys, yksen Ns. *congelatio* l. concretio glaciei, G. Zufrierung.
Jäähdyn, htyä Vm. Wib. id. ac jähdyn.
jäähdytän, ttää Vf. id. ac jähdytän.
Jään, jäädä Vm. *relinquor*, *remaneo*, *resisto*, *reliquus sum* l. *fio*. G. bleiben, nach l. zurückbleiben, übrig bleiben, unterbleiben, jääpi jälille residuum l. superstes est, jäänyt *relictus*, *reliquus*, *superstes*, jäi tiellen in via remansit l. restitit, relictus est, on ruokaa jäämääkin tantum est cibi ut vel quid *supersit*, jään syömään remaneo esurus l. ut edam, ei syöpä jääpää katso edens haud curat quid residuum fiat, inde jää hywästi bene remaneas i. e. vale, jää-hywäiset valedictio, työ jääpi tekemätä opus omittitur l. negligitur.
jäännös l. jäänös, öksen Ns. *residuum* quid, *reliquiæ*,

reliquiæ, rejectanea, inde *rudera* e. c. urbis, *bona* hereditaria post mortem cujus *residua*, G. Ueberbleibsel, Schutt.
jätän, ttää Vf. facio ut remaneat, *relinquo*, G. bleiben lassen, zurück l. nachlassen, unterlassen l. überlassen, abwerfen, jätän kuormani tielle relinquo l. *dejicio* onus in via, inde jätän asiani rem meam *omitto* l. *negligo*, jätän tekemätä negligo l. *haud curo* facere, jätän asiani sinulle rem meam tibi *committo*, jätän hywästi valedico.
jättelen, tellä Vfr. idem.
jätös, ötsen al. jättö, tön Ns. *relictio*, *omissio*, G. Zurücklassung etc. hywästi jättö valedictio: inde al. id. ac jätet.
jätet, jätteen max. pl. jätteet Ns. *residua*, *reliquiæ*, rejecta, G. das Zurückbliebene l. Uebrige, Rest.
jätätän, ttää Vf. *facio ut* quis *sensim relinquatur*, *derelinquo* alium, præcurro l. *anteverto* cui, G. zurückbleiben machen, zuvorkommen.
jättäyn, ytä Vm. *sensim relinquor*, *derelinquor* l. residuus fio, G. hinter l. verlassen werden, jättäysi jälkeen.
Jääpä, wän Ns. id. ac kääpä.
Jäärä, rän Ns. ovis *aries* mas, *vervex* haud castratus, G. Schafsbock.
Jöhmään, mätä V. *tarde me gero*, cunctanter laboro, G. sich träge betragen.
jöhmäilen, llä Vfr. idem, käypi jöhmäilee.
Jörö, rön Ns. *homo austerus* l. gravis, G. störrischer Mensch, al. *homo* nonnihil *stolidus*, G. Dummkopf, jörömäinen idem.

K.

Ka, kah, kas Intj. (contr. pro katso?) *ecce*, *en*, G. sieh. In Carl. & Olon. ka sæpe abundat e. c. ka mitsenni laula cur non canam, it. ka prtcl. encl. pronominibus ku, jo, paragogice semper adjungi solita, unde kuka, joka (kä).
Kaadan, kaata V. *subverto* e. c. vas, G. umwerfen, umfällen, umstossen, kaadan re'en traham *everto*, kaadan puun arborem abscindendo *dejicio*, kaadan lapsen infantem *prosterno*, inde kaadan weden maahan astiasta aquam *effundo* vase subverso, G. ausgiessen: Præt. kaasin rar. kaadin, Pass. kaadetaan contr. kaataan.
kaatelen, della Vfr. idem.
kaanto, nnon Ns. *subversio* e. c. vasis, *dejectio* arboris, *effusio* fluidi, G. Umwerfung, Umfällung, Ausgiessung.
kaadet, teen Ns. *declivitas* viæ, ubi traha facile subvertitur, G. abschüssige Stelle.
kaateinen, isen Na. declivitatibus frequens, *declivis* sc. via, G. voll abschüssiger Stellen.
kaadun, tua Vm. *subvertor*, *prolabor*, *dejicior*, inde de fluidis *effundor*, G. umfallen, ausfliessen, kaatuwa tauti epilepsia.
kaaduskelen, lla Vfr. idem.
kaatumus, uksen Ns. *lapsus*, *subversio* passiva, G. das Umfallen.
kaaduskelewaisuus, uuden Ns. *pronitas* ad lapsum, *epilepsia*, G. Geneigtheit zum Umfallen, fallende Sucht.
Kaahin, ia V. modo puerulorum *actuosus discurso*, *operosus grassor* l. *strepo* l. *salio*, G. geschäftig umherschwärmen l. sich bewegen, kaahin puuta myöden.
kaahet, een Ns. *motus actuosus*, *discursio*, *strepitus* puerilis, inde *motus* l. *grassatio* operantium, G. geschäftiges Umherschwärmen, wäki on kaaheilla, noussee kaaheillen (liikkeillen).
kaahkeinen, isen Ns. max. pl. on kaahkeisillansa idem.
Kaakkara, ran Ns. id. ac kakkara, kokar.
Kaaki l. kaakki, kin Ns. (Sv. kåk) *catasta*, *palus ignominiosus* ad quem malefici puniuntur, al. kaakin-puu, G. Pranger, Schandpfahl, inde kaakin-puun-ruoka furcifer.
kaakkinen l. kaakkihinen, isen N. *furcifer*, G. Galgenschwengel, Schurk.
Kaakko, kon al. kaakkuri, in Ns. *colymbus arcticus*, G. Tauchente (kuikka, kakkuri).

kaakkoinen l. kaakoinen, isen Ns. dim. idem, kaakoisen kukka l. =ruoho hypericum perforatum.

Kaakko, kon Ns. orig. *plaga cœli* ubi oritur sol tempore solstitii hiemalis, hodie *euro-notus* l. *vulturnus*, G. Südost (kako).

Kaakku, kun Ns. id. ac kakku.

Kaakotan, ttaa V. *glocio* l. *glocito* instar gallinæ, G. glucken (kakotan).

kaakotus, uksen Ns. *glocitatio*, G. das Glucken.

Kaala, an Ns. *inane* l. *frustraneum* quid, G. etwas Ungefähres l. Unnütziges, inde kaalalta sanottu leviter, obiter, dispersim, passim, temere dictum.

kaalin, ia V. *obiter congero*, *temere conjicio*, G. oberflächlich umrühren l. zusammenscharren, kaalin ruokaa cochleari cibum colligo, kaalin sontaa palâ stercus hinc illinc contero.

Kaali, in Ns. (Sv. kål) *brassica oleracea*, olus, G. Kohl, kaalin kupu l. =kerä l. =pää caput l. globus brassicæ, kupu=kaali l. kerä=kaali brassica capitata, juuri=kaali napobrassica, kaali=mato eruca, kaali tekee kerää se conglobat.

kaalinen, isen Na. *brassicis abundans*, *ex brassica confectus*, G. kohlreich, von Kohle.

Kaalo, on Ns. *cavamen* e. c. hampaan kaalo, G. Höhlung, it. al. id. ac kaala.

Kaamia, an Na. visu *horribilis* l. terribilis, *mortuo similis*, G. grässlich, todtenähnlich.

Kaamuan, uta V. *temere arripio* l. *subripio*, G. blindlings greifen l. raffen.

Kaan prtcl. encl. non nisi in phrasibus negat. solita, involvens Lat. (ne-) *quidem*, G. (nicht) mal l. auch, e. c. ei kukaan haud ullus quidem i. e. nemo, ei minullakaan (kään, nak).

Kaaperi, in Ns. id. ac kaapo l. kaappo.

Kaapin, ppia al kaawin, pia V. *scabo*, *rado*, *scalpo*, G. schaben, kaapin pataa ollam *radendo purgo*, kapin pellawia linum a floccis purgo, kaapin puuta *scabendo lævigo* l. polio, kaapin naurista pultem a rapa scalpendo erado, kana kaappii maata gallina unguibus scalpit terram.

kaapistelen l. kaapiskelen, lla Vfr. idem.

kaputan, ttaa Vf. idem.

kaaputtelen, tella Vfr. idem.

kaapitan l. kaawitan, ttaa Vf. *facio* l. euro ut *radatur* l. radendo purgetur, lævigetur, G. schaben machen l. lassen, inde al. id ac kaapin.

kaaputus l. kaapitus, tuksen Ns. radendi actus, *rasura*, G. Schabung, inde al. quod abrasum est, *rasus*, G. das Abgeschabte, nauriin kaaputus.

kaapet, ppeen al. kaappu, pun Ns. quod abrasum est, *rasus*, G. das Abgeschabte, nauriin kaappeita puls rapæ cultro rasæ.

kaappiainen l. kaapiainen, isen Ns. *panis* postremus, *e rasuris* massæ confectus, G. Brod von abgeschabtem Teige.

kaapin prtcl. Sav. (pro kaapien scabendo) *parce*, *minutim*, G. sparsam, bei wenigem.

Kaapo l. kaappo, pon Ns. nomen viri *Gabriel*.

Kaappaan, pata V. *subito* et *vi arripio* l. eripio, celeriter *subripio* l. manu aufero, G. hastig raffen.

kaappaelen, paella al. kaappailen, pailla Vfr. idem.

Kaappari l. kaapari, in Ns. (Sv. kapare) *prædo* maritimus, G. Kaper.

Kaappi, pin Ns. (Sv. skåp) *promtuarium* clausum, in quo pecunia, cibus etc. servantur, G. Schrank.

Kaapu, wun al. kaappu, pun Ns. (Sv. kåpa) *vestis* exterior, *amiculum*, pallium, G. Mantel, Kappe, §. uunin kaapu pars fornacis camerata prominens, G. Rauchfangklocke.

Kaares, eksen Ns. *scipio*, *virga* qua verberatur pecus, pueri, G. Ruthe.

Kaari, ren Ns. *arcus* semicircularis, G. Bogen, Krümmung, wesi= l. taiwaan=kaari iris, holwin kaari arcus tecti camerati, wenheen kaari *costa* navigii, kaari=malka tigillum arcuatum l. curvatum, inde käywät kaaressa in forma semicirculi incedunt, it. §. lain= l. laki=kaari titulus l. *sectio codicis* legum, G. Hauptabschnitt des Gesetzbuches e. c. perintö=kaari titulus de re hereditaria, kaup=pa=kaari, maa=kaari.

kaaritan,

kaaritan, ttaa V. 1. *arcuo*, in semicirculum *curvo*, G. bogenförmig krümmen, mit Bogen versehen, **kaaritan wenhettä** *costas* cymbæ *adapto*, **kaaritan kattoa** tectum *camero*, inde 2. *circumeo*, per ambages eo quid evitans, *circumeundo evito*, G. umgehen, Umwege machen, umringen, **aita kaarittaa pellon ympäri** *sæpes* agrum *circumdat* l. undique claudit.

kaarittelen, tella Vfr. idem.

kaarran, rtaa al. **kaarratan**, ttaa V. idem, max. *circumeo*, circumeundo l. ope ambagum evito, inde **kaarten** l. **kaarraten** (pro **kaartain** l. **kaarrattain**) circumeundo, per ambages, G. durch Umwegen.

kaartelen, rrella al. **kaarrattelen**, tella Vfr. idem.

kaarret, rteen al. **kaarto**, rron al. **kaarta**, rran al. **kaarrannes**, nteen Ns. *locus* circumeundo evitandus e. c. fossa major, locus *flexuosus* e. c. sinus maris, dorsum terræ curvum, G. Stelle voll Buchten l. Krümmungen, Bucht, Einbiegung, **kaarran polku** semita qua quid circumeundo evitatur.

kaarteinen, isen Na. *flexuosus*, per ambages procedens e. c. amnis, *sinuosus* e. c. ripa maris, G. voll Buchten l. Krümmungen.

Kaaristan, aa V. *trahæ* Lapponum vectorem *loro adjungo* l. injungo, G. am Lappenschlitten festbinden.

kaaristet, een Ns. *lorum* ejusmodi *trahæ*, quo vector adjungitur, G. Bindestrick am Lappenschlitten.

Kaaritschon, oa al. **kaaritschan**, aa V. Olon. (Russ.?) *oleo*, *redoleo*, G. Geruch geben, **kaaritschot** l. **kaaritschat sibulillen** *cepæ* refers odorem.

Kaarnia, an Na. id. ac **karmias**.

Kaarnu, un Ns. Botn. id. ac **kaarna**.

kaarnuinen, isen Na. id. ac **kaarnainen**.

Kaarna, an Ns. *cortex* abietis exterior et *durior*, obturamento serviens, G. Fichtenrinde (**pullo**), **kaarna-kynsi** unguis scaber, **kaarna-pohja** l. **-pohjainen** plaga cœli septemtrionalis, qua ex parte cortex arborum est durior (N. vel N. N. O), it. al. *lichen* l. *lana* arborum, G. Wolle an Bäumen.

kaarnainen, isen Na. *corticosus*, *corticeus*, G. rindig, von Rinde.

kaarnaan, nata V. *cortice* l. subere *obturo* e. c. dolium, G. zupropfen.

Kaarnet, een Ns. *corvus corax*, G. Rabe (**karnet**, **korppi**).

kaarneinen, isen Na. *corvis frequens* e. c. locus, G. voll Raben.

Kaase, sen al. **kaaso**, on Ns. *pronuba*, G. Brautputzerinn, al. *socia sponsæ* in dotibus congerendis, G. Brautbegleiterinn.

Kaaskainen, isen Ns. *insecti* maritimi *species*, larva dytisci? piscatoribus noxia, G. Meerinsect, cfr. **kaska**.

Kaasu, un Ns. *nebula*, vapor nebulosus, G. Nebel (**sumu**, **utu**).

kaasuinen, isen Na. *nebulosus*, G. nebelig.

Kaatio, on Ns. max. pl. **kaatiot** *coxæ* l. *coxendices* ad lumbos, G. Hüftenbein (**lonkan pää**).

kaatiollinen, isen Na. ad coxas pertinens, *coxas habens* latas, G. breit gehüftet, it. al. moribus *humilis* l. turpis, G. niedrig, schändlich.

Kaatra, an Ns. id. ac **kaakko** l. **kaakkuri**.

Kaatti l. **kaati**, tin Ns. Abol. *collare* virorum, G. Halsbinde, it. Botn. *semicinctium*, G. Schürze (**wyö** l. **esi-liina**).

Kaatu, tun al. **kaatua**, an Ns. *stragulum* lecti *pelliceum*, G. rauhe Felldecke.

Kaawa, an Ns. *formula* l. exemplum cujus ad formam quid conficitur, G. Muster, Form, **kengän kaawa** formula corticea sutorum.

kaawailen, lla Vfr. *formo*, *conformo*, exemplum imitor, G. formen, nachbilden.

kaawio, on Ns. *formatio* temeraria, G. ungefähre Nachbildung, inde **otan kaawiolta** temere l. conjectando sumo.

Kaawet, een al. **kaawi**, wen Ns. *corpus* hominis *mortuum*, G. Leiche, inde *umbra* hominis mortui l. *spectrum*, manes, G. Todtenerscheinung, Gespenst.

Kaawin, pia V. id. ac **kaapin**.

Kadet, teen Na. *invidus*, invidia *ductus*, *malevolus*, G. neidisch, missgünstig, **katein**

katein l. kateesti l. kateen invidiose, teki kateesta mente invida fecit, §. Run. metsäs l. meri-kadet *genii* mythol. *invidi*, nisi forte lectio vitiosa pro kawet.

kati, din Ns. *genius* mythol. *invidiæ* l. invidus, G. mythol. Geist des Neides, kadin sanat verba magica ad invidiam avertendam.

kateus, uden Ns. *invidia*, G. Neid, Missgunst.

kateellinen, isen Na. *nonnihil invidus*, G. etwas neidisch, kateellisesti invidiose.

kadehdin, htia V. *invideo*, G. beneiden, missgönnen, kadehdin sitä häneltä ei id.

hadehtelen, hdella Vfr. idem.

Kadikka, kan Ns. *fustis*, *pertica*, bacillus, G. Knüttel (kalikka).

Kadotan Vf. kadotus Ns. etc. vide sub katoon.

Kadun, tua V. *pœniteo* l. me pœnitet, G. gereuen, bereuen, kadun sitä.

katumus, uksen Ns. *pœnitentia*, G. Reue, Bussfertigkeit.

Kaffe, en Ns. Abol. id. ac kahwe.

Kah prtcl. id. ac ka.

Kaha, han Ns. 1. *saccus vimineus* reticulatus, portandis piscibus l. avibus inserviens, G. Bastkorb, 2. al. *structura ex perticis* erectis, avibus l. leporibus capiendis utilis, G. Umzäunung beim Vogelfang, 3. Uloæ *arcula* l. loculus parieti affixus, G. Wandschränkchen, jauho- l. myllyn-kaha structura circa lapides molares al. kahna l. salwos, 4. al. tannun kaha *ansa* canthari, G. Griff, al. kahwa.

kahainen, isen Ns. dim. idem.

Kahaan l. kahajan, hata V. *leviter crepo* l. *susurro*, movendo parum *strideo* ut gramen sub pedibus euntis l. arundo vento agitata, nonnihil *strepo* ut pueri, G. zischen, rasseln, hiiri kahaa heinissä mus in fœno crepat, ääni kahaa vox est rauca, lapset kahaawat pueri leviter strepunt.

kahisen, sta V. idem, heinät kahisewat.

kahahdan, htaa al. kahatan, ttaa Vs. *subito crepo*, G. hastig zischen, kahatti puhumaan subito vocem ad loquendum emisit.

kaha, an Ns. *levis crepitus* l. susurrus, *stridor*, G. Gezische, inde vox rauca, *raucedo*, G. Heiserkeit.

kahina, an al. kahu, un Ns. idem, inde kahuja hordeum l. avena vilior, G. taubes Korn l. Hafer.

kahaus, uksen Ns. *stridor subitus*, G. hastiges Gezische.

kahistan, aa Vf. *stridorem* l. *crepitum* levem *moveo*, G. zischen machen.

kahistelen, lla Vfr. idem.

kahuan, uta V. id. ac kahaan, sääskit kahuawat culices susurrant, G. summen.

kahutan, ttaa V. id. ac kahistan.

Kahara, ran Na. *crispus* c. c. capillus, barba, G. kraus, kahara-hiuksinen.

kaharrun, rtua Vm. *crispus fio*, G. kraus werden.

Kahda-pään, kahden, kahdallansa etc. vide sub kaksi.

Kahdeksa, an Na. numer. cardin. *octo*, G. acht: Nominat. rar. non nisi in compos. usitat. e. c. kahdeksa-jalkainen octipes: ejus vero loco aliâs adhibetur Genit. e. c. kahdeksan miestä octo viri, kahdeksan kertaa octities, kahdeksan kertainen octuplus, kahdeksan wuotinen octennis, kahdeksaksi octavo, kahdeksasti octities, cfr. Grammat.

kahdeksansi contr. kahdeksas, sannen Na. numer. ordinale *octavus*, G. der achte, kahdeksannesti octava vice.

Kahet, een Ns. id. ac kaho, e. c. kahet-jää crusta glaciei.

Kahelma, an Ns. id. ac kaihelma.

Kahero, on Ns. *panis vilis* ex avena, G. Haferbrod, cfr. kahja-leipä.

Kahila, an al. kahilas, laan Ns. *scirpus* lacustris, meri-kahila scirpus maritimus, G. Schilf, al. *arundo*, juncus maritimus, G. Schilfrohr.

kahilainen, isen Ns. dim. idem.

kahilainen, isen Na. *scirpeus*, *arundineus*, G. schilfig.

kahilikko, kon al. kahilisto, on Ns. *silva* l. multitudo *scirpi* l. arundinis, G. schilfichter Ort, Schilfhaufen.

Kahisen V. kahistan Vf. kahina Ns. vide sub kahaan.

Kahja, an Ns. *tussis sicca* l. ferina, G. trockner Husten, on kahjalla tussi gravatur,

vatur, it. §. kahja-leipä *panis vilissimus* ex paleis cum frumento mixtis, G. Nothbrod.

Kahjo, on Ns. Tav. *structura ex perticis*, in qua aves capiuntur, G. Umzäunung beim Vogelfang (kaha).

Kahkara, ran Ns. *placenta*, G. Kuchen (kakkara).

Kahla, an Ns. id. ac kahila.

Kahlaan, lata V. *vado transeo*, *vado*, inde laboriose et qs. *vadens incedo*, G. waden, wadend l. mühsam fortschreiten, kahlaan lumessa l. wedessä in aqua l. nive usque ad genua vado.

kahlaus, uksen Ns. *vadi transitus*, *incessus* molestus l. *vadens*, G. das Waden.

kahlatin l. kahlotin, ttimen Ns. *vadum* al. *via pecudis* ad aquam l. trans vadum, G. seichter Ort.

Kahlet, een max. pl. kahleet Ns. *catena*, G. Kette, panen kahleisiin catenis vincio, kahlet-koira canis catenarius.

kahletan, ttaa Vf. *catenis constringo*, G. anketten, mit Ketten binden.

Kahlo, on Ns. *manipulus major* stipulæ, G. Strohbund (lyhdet), olki-kahlo.

Kahma, an Ns. id. ac kaho.

kahmoitun l. kahmatun, ttua al. kahmaun l. kahmuan, uta Vm. id ac kahoitun.

Kahmalo, on Ns. *vola* ambarum manuum conjunctarum, G. Gäspe, cfr. piwo et koura, kahmalo ohria tantum hordei quantum binis volis capitur.

kahmalollinen, isen Ns. *quantum volis binis* conjunctis capitur, G. doppelte hohle Handvoll, kahmalollinen ohria, cfr. piwollinen et kourallinen.

kahmallan, ltaa V. *vola* manuum ambarum *conjuncta capio*, G. mit doppelter hohler Hand nehmen, cfr. kourailen.

Kahmuan, uta al. kahmin, ia V. *labiis anhelo* l. *inhio* ut equus fœnum, G. nachschnappen, hepo kahmuu heiniä huulillansa, inde *tentans arripio*, *temere quæro*, G. blindlings greifen l. nachsuchen, zusammensuchen, kahmuan tawaroita opes conquiro.

kahmuilen, lla Vfr. idem.

Kahna, an l. Botn. kahnet, een Ns. *cista* l. structura circa lapides molares, G. Mühlkasten, myllyn kahna, it. al. *structura* circa *decipulas* ferarum, G. Umzäunung beim Vogelfang (kaha).

Kahnielen, lla Vfr. Run. peto regionem, *citatim fugio*, G. eilend fliehen.

Kahnin, ia V. *tarde* me *gero* l. quid *ago*, iners sum, G. sich zauderhaft betragen.

Kahnoitun, ttua Vm. id. ac kahoitun, max. de fluidis.

Kaho, on al. kahu, un Ns. *gelu lenius*, pruina l. *frigus* autumnale, humum *nonnihil congelans*, G. gelinder Frost (kahma).

kahoitan l. kahutan, ttaa Vf *nonnihil congelo* l. rigidum reddo, G. wenig frieren l. starr machen.

kahoitun, ttua Vm. *parum congelor*, gelu *rigesco*, G. etwas starr werden.

kahoitus, uksen Ns. *congelatio*, G. Starrmachung.

Kahtet Ns. kahton V. id. ac katset, katson.

Kahtia Ns. vide sub kaksi.

Kahu, un Ns. vide sub kahaan et kaho.

Kahwa, an Ns. Abol. *ansa* ostii l. vasorum, *manubrium* gladii, G. Handgriff, Heft (kaha).

kahwallinen, isen Na. *ansâ* l. manubrio *ornatus*, G. mit Handgriff versehen.

Kahwa, an al. kahwet, een Ns. Botn. *scissura* in glacie l. *sulcus* circa aperturam inscissus, ne pedes pecudis in aperturam incidant, G. Einschnitt im Eise.

Kahwe l. kahwi, wen Ns. (Sv. kaffe) *coffea*, *potus coffeæ*, G. Kaffee (kaffe), kahwi-punsi potus ex liquore coffeæ et vino combusto.

Kahwi, in Ns. *tigillum excavatum* in trahis, cui alligatur tignus provehendus, G. Unterlage am Schlitten beim Balkenschleppen.

Kaidet, teen Ns. *pecten* textoris, G. Weberblatt (pirta, pirpa), kaiteen-pii l. piirto dens pectinis, kaidet-puu al. pl. kaiteet retinaculum pectinis, panen kaiteeseen.

Kaiha, an al. kaihet, een al. kaihi, en Na. 1. *umbrosus*, *subobscurus* e. c. locus, *turbidus* l. *subfrigidus* e. c. dies, *asper* l. incommodus e. c. aër l. tempestas, *obfuscus*,

obfuscus, haud vividus e. c. color, G. schattig, kühl, dunkel, on kaiheessa versatur in umbra, est occultus, kaihan karwainen colore qs. cinereus, it. 2. al. kaihet l. kaihi *torvis spectans* oculis, *invidus*, malignus, G. finster, neidisch l. unvillig, katson kaiheesti limis adspecto.
kaihi, hen al. kaihet, een Ns. *glaucoma* l. *pterygium* (qs. umbra visui noxia) in oculo, G. Augenfell, inde *membrana* tenuis *pellucida*, G. dünnes Häutchen, humalan kaiheet glumæ humuli.
kaihdan, htaa V. *præumbro*, *lumini officio*, G. beschatten, kaihtaa silmiäni l. näkyäni oculos l. visum obfuscat, inde forte käypi kaihten (pro kaihtain) incedit occulte l. obscure, qs. se obumbrans.
kaihetsun, ua V. 1. *obscure video*, oculis obscure cerno, *suspicor* (qs. per umbram specto), G. dunkel sehen, verdenken, kaihetsun näkewäni mihi videor perspicere, G. es dünkt mir, kaihetsun työstesi te suspectum habeo de facto, it. 2. *torvis* l. *invidis* oculis quem *adspecto*, in simultate sum cum quo, *odio* l. *invidia ducor*, *ægre fero* quid, G. finster anblicken, neidisch l. unwillig seyn, übel nehmen.
kaihentelen, nnella Vfr. idem, kaihentelen näkewäni, it. taiwas kaihentelee cœlum nubilum post pluviam *serenari* videtur, G. sich aufklären.
kaihelma, an Ns. *visus obscurus*, G. dunkler Schein, it. *simultas*, *invidia* simultanea, *odium* clandestinum, G. Groll, heimlicher Hass l. Neid.
Kaihila l. kaihla, an Ns. id. ac kahila.
Kaihkari, in Ns. *equus griseo colore* l. obfuscus, G. grauschimmel.
Kaiho, on al. kaihokas, kkaan al. kaihura, an Na. *macilentus*, staturâ *longus* et *gracilis* e. c equus, homo, G. schmächtig, langestreckt.
Kaihotan, ttaa V. *instar longurionis* curro, G. langestreckt laufen, juoksee kaihottaa.
Kaihten, kaita V. id. ac kaitsen.
Kaihu, un Ns. Carl. *jugum terræ* inter valles, G. kleiner Landrücken.
Kaihuttelen, tella Vfr. *cicuro*, pavidum facio cicurem, *adsuefacio*, G. zähmen, angewöhnen.
Kaija, an Ns. id. ac kajawa, al. nomen feminæ *Catharina* (kaisa).
Kaijerkko, kon Ns. id. ac kajerkko sub kajaan.
Kaikki, ken Na. *omnis*, *totus* l. *cunctus*, G. all, ganz, kaikki-walta omnipotentia, kaikki-woipa l. -waltia omnipotens, kaikki-tietäwä omniscius, kaiken-lainen l. kaikellainen id. ac kaikkinainen, kaikki (Nominat. plur. pro inus. kaiket) ihmiset omnes homines; it. Genit. pl. conjungitur cum Superl. e. c. kaikkein ensimmäinen l. -paras omnium primus l. optimus, kaikkein enimmästi l. enimmin maxime, potissime, it. cum Compar. e. c. kaikkein suurempi omnium major i. e. maximus, kaikkein kauniimpi pulcherrimus; kaikin Adv. omnino, omnes conjunctim, kaikin paikoin ubique, kaikin tawoin omnimodo.
kaikkinainen, isen Na. *omnigenus*, omnis indolis l. generis, G. allerlei (kaikenlainen).
kaiketi al. kaiketik l. kaikitik, contr. kai l. kain l. kaiken prtcl. *omnino*, *omni modo*, *quidem*, G. gänzlich, ganz u. gar, durchaus, zwar, gewiss, kyllä kai omnino quidem, ita omnino, kaiketi wiatoin omnino l. *prorsus* l. profecto innoxius, jo kaiketikkin (kaiketik-kin) jam quidem, olen kaiketikkin.
kaikisti al. kaikiste al. kaikesti prtcl. omni tempore, *semper*, *omnino*, G. allzeit, allerdings.
kaikkineen l. kaikkinensa prtcl. (pr. Cass. Suffix. a kaikki, kaikkine-nsa cum omnibus suis) *in totum* et tantum, G. überall l. überhaupt, kolme kaikkinensa non nisi tres.
kaikkia, an Ns. *complexus omnium* partium, G. Inbegriff aller Theilen, sed sæpissime adverbiascit e. c. kolme kaikkiansa tres summatim l. in summa, non nisi tres, hajaantuu kaikkiallen ad omnes partes dispergitur, tulewat kaikkialta adveniunt ex omnibus partibus, undique, on kaikkialla est ubique: ceteri Cass. inus.
Kaikun, kkua l. kua V. *echo resono*, *clango* ut campana, *sono* ut cithara, G. schallen, wiederschallen, tönen.

kaikan, **kkaa** V. idem, **kaikkaa korwissani** sonat in auribus.

kaikku l. **kaiku**, **kun** Ns. *echo*, *resonantia*, *clangor*, *sonitus*, G. Wiederschall, Schall, Geschrei, inde **kaiku-kello** campana longe sonans.

kaikusa, **an** al. **kaikuinen**, **isen** Na. *longe sonans* l. resonans, G. weit schallend, inde **kaikusa kaupunki** urbs *inclyta*.

kaikutan l. **kaikotan**, **ttaa** Vf. *echo* l. sonum resonantem *cieo*, *clangorem edo*, G. Schall hervorbringen, **kaikutan kelloa** campanam pulso, inde *clamo*, *clamando terreo* l. *abigo*, G. schreien, mit Schreien erschrecken l. verjagen, **kaikotan susia** lupos clamando fugo.

kaikuttelen l. **kaikottelen**, **tella** Vfr. idem.

kaikutus l. **kaikotus**, **uksen** Ns. *soni excitatio*, inde exclamatio, *clamor terrens* et *fugans*, *fugatio* ope clamoris, G. Erregung des Schalles, schreckendes Schreien, Verjagung durch Schreien.

kaikkoan l. **kaikoan**, **kota** V. sonitu l. *clamore perterritus fugio*, G. vom Geschrei erschreckt fliehen, **kala** l. **susi kaikkoopi**.

kaikko l. **kaiko**, **kon** Ns. *fuga* præ clamore, G. Flucht vor Geschrei.

Kailia l. **kailawa**, **an** al. **kailo**, **on** Na. *versicolor*, *cinereo-variegatus*, nigro-albicans, G. grauscheckig.

Kaima, **an** Ns. qui ejusdem est nominis, *cognominis*, G. Namensvetter, gleichnamicht.

kaimas, **aksen** Ns. *unus* cognominium, G. einer der Namensvetter, **kaimakset** cognomines inter sese, **olemme kaimakset**.

kaimottelen, **tella** Vfr. quem mihi *cognominem appello*, nomen meum cui do, G. Namensvetter nennen, Jemanden nach sich benennen.

Kainaan, **mata** V. *comitor*, G. begleiten.

Kaimala, **lan** Ns. *Februarius*, mensis.

Kaimo, **on** Ns. 1. *lux levissima* prima oriens l. ultima occidens, G. schwache Dämmerung, **päiwän kaimo** diluculum levissimum l. stria lucis ad horizontem, inde 2. *memoria residua* rei antea visæ e. c. cæci, G. dunkle Erinnerung, alte Gewohnheit, **teen wanhan kaimoa myöden** facio juxta *consvetudinem* veterem.

kaimoan, **mota** V. *parum lucidus appareo*, G. dämmerig werden, **päiwä kaimoa**, it. *juxta memoriam* rei levem l. consvetudinem veterem *facere* tento, G. sich dunkel erinnern, nach alter Gewohnheit etwas thun, **wähän kaimoan** non plane sum ignarus, levis mihi inest rei memoria.

Kainalo, **on** Ns. *ala* brachii, *locus inter* corpus et brachium, G. Armhöhle, **kainalossa kannettawa** subalaris, **kirja kainalossa** sub brachio, G. unter dem Arm, **makaapi kainaloissani** jacet in brachiis l. sinu meo, inde **kainalo heiniä** id. ac **kainalollinen**.

kainalollinen, **isen** Ns. *quantum sub brachio* gestatur, G. so viel man unter dem Arm tragen kann.

Kaino, **on** Na. 1. *verecundus* l. pudens, *modestus*, animo demissus, G. blöde, schüchtern, scheu, demüthig, it. 2. al. *macilentus*, colore *pallidus*, valetudinarius, G. mager, bleich, schwächlich, it. 3. al. *demissus* l. humilis e. c. terra, ager, G. niederig, it. 4. al. mente *frigidus*, expers amoris l. gratiæ l. misericordiæ, *indifferens*, austerus, immitis, G. kaltsinnig, gleichgültig, unfreundlich.

kainous, **uden** Ns. *verecundia*, *modestia*, G. Blödigkeit, Schüchternheit.

kainostelen, **lla** Vfr. *verecundor*, modeste me gero, præ verecundia verba vix proferre valeo, G. blöde seyn, sich schüchtern betragen.

Kainuu, **uun** al. **kaiun**, **un** Ns. *Botnia orientalis* l. *Ostrobotnia*, provincia Finlandiæ septentrionalis, præcipue *regio* Botniæ *maritima*, al. oppidul. *Cajana*, nomen max. Sav. usitat. G. Ostrobothnien, (num veterum *Quænland*?), **tuli kainuusta**, **meni kainuuseen**, **on kainuussa**, inde **murtaa kainuuksi** dialecto utitur Botniæ.

kainulainen, **isen** N. *incola Ostrobotniæ* max. maritimæ, *ostrobotniensis*, G. Ostbothnier, **kainulaiset** Ostrobotnienses (Quæner?).

Kaipaan

Kaipaan l. kaipajan, wata V. 1. *sentio* quid mihi *deesse* l. amissum l. absens esse, *desidero*, *careo*, penuria premor, G. einen Verlust merken, vermissen, bedürfen, maa kaipaa wettä terra aquam desiderat l. *indiget*, 2. Carl. Wib. *accuso* quem, *queror* via juris, G. anklagen, klagen, beschuldigen, sich beschweren, tunto kaipaa conscientia angit l. exprobrat.

kaipailen, wailla Vfr. idem.

kaipaus, uksen Ns. 1. *desideratio*, *defectus*, *penuria*, G. Vermissung, Bedürfniss, papin kaipaus desiderium sacerdotis, kaipaus-sakko mulcta absentiæ, it. 2. *accusatio*, *querela*, G. Klage, Anklage, Beschuldigung, Beschwerde, kaipaus-kirja litteræ querelarum juridicæ.

kaipu, wun Ns. idem.

Kaipoon, wota V. Caj. *suspicor* quem mali, suspectum habeo, inde *aversor*, G. argwohnen, verabscheuen.

kaipottelen, tella Vfr. idem.

Kaira, an Ns. *sartura* l. sutura *cuneiformis* e. c. indusii, tibialis, galeri rotundi, G. Keil, Zwickel, it. al. id. ac kairi e. c. napa-kaira.

Kairi, rin Ns. *terebra*, G. Bohrer (wäänti).

Kaisa, an Ns. nomen feminæ *Catharina* (kaija).

Kaisiä, an Na. id. ac kasia.

Kaisila, an Ns. id. ac kahila.

kaisilainen, isen Na. id. ac kahilainen.

kaisilikko, kon al. kaisilisto, on Ns. id. ac kahilikko.

Kaiskan, aa V. *fragorem* l. strepitum *edo*, G. krachen.

kaiskes, een Ns. *fragor*, strepitus, G. Gekrache.

Kaiskera, an Na. id. ac kaiturainen.

Kaista, an Ns. *lacinia* vestis *longior integra*, G. Breite l. Bahn am Kleide, langes gleiches Stück, hameen kaista pars tunicæ consutæ integra, segmentum longius, inde fig. Abol. *virga longior*, G. lange Ruthe.

kaistalet l. kaistaret, een Ns. idem, kaistaret peltoa *striga longior* agri (kaitaret).

Kaita, wan Na. *angustus*, haud latus, *arctus* e. c. via, G. schmal, inde Run. kaita poika puer membris *debilis*, G. schwächlich, it. al. Ns. id. ac kaista, pelto-kaita.

kaitainen, isen Na. dim. idem.

kaitaret, een Ns. id. ac kaistalet.

kaiturainen, isen Na. *tener*, *gracilis*, *debilis*, macilentus e. c. puer, G. zart, schwächlich, mager.

Kaito, won Na. *acutus* e. c. hasta, G. spitzig l. scharf, it. al. *suspectus*, G. verdächtig.

Kaitsen, kaita l. kaitsea V. pr. pastorem ago, *pasco* pecus, inde *tueor*, *curo* l. servo quem ne quid mali ei eveniat, *dirigo viam* cujus, G. hüten, behüten, leiten, bewahren, it. §. Run. käyn kaiten karja-maita incedo pascua evitans.

kaitselen, lla Vfr. idem.

Kaiwan, aa V. *fodio* e. c. puteum l. fossam, G. graben, inde kaiwan päätä l. kylkeä caput digitis *scabo*, latus titillo, wirta kaiwaa rannan torrens ripam sensim *cavat*.

kaiwailen, lla Vfr. idem.

kaiwistelen, lla Vfr. idem.

kaiwos l. kaiwannos, oksen al. kaiwannes, eksen Ns. *fossum quid*, *fossa*, *labes* terræ aquâ excavatæ, G. Grabe, Wassers-einschnitt.

kaiwanto, nnon Ns. idem, max. *fossa longior*, *aquæductio*, G. Graben, Kanal.

kaiwo, on Ns. idem, max. *puteus* fossus, G. gegrabener Brunn.

kaiwin, wimen Ns. *instrumentum* quo foditur e. c. pala, G. Grabewerkzeug, kaiwin-rauta stylus, G. Grabstichel.

kaiwatan, ttaa Vf. *facio* l. curo ut *fodiatur*, G. graben lassen, inde wirta kaiwattaa rannan torrens ripam excavatam reddit, G. gegraben machen.

Kajaan l. kajajan, kajata al. kajuan, uta V. *echo resono*, *sono*, G. wiederschallen, tönen (kaikun).

kajahdan, htaa Vs. *subito resono*, G. hastig schallen.

kajahdus l. kajaus, uksen Ns. *resonantia subita*, G. hastiger Schall.

kajautan l. kajahutan, ttaa Vf. *resonantiam* subitam *cieo*, *subito clamo*, G. Schall hastig hervorbringen, hastig schreien.

kaju, un Ns. id. ac kaikku.
kajet, een al. kajos, oksen al. kajannes, nteen al. kajanes, een Ns. idem.
kajerkko, kon Ns. Run. *echo resonans* quid e. c. silva, mons, G. wiederschallender Gegenstand.
kajotan, ttaa Vt. id. ac kaikotan.
kajotus, uksen Ns. id. ac kaikotus.
kajoon, ota V. id. ac kaikkoon l. kaikoon, al. id. ac kajaan.
kajo, on Ns. id. ac kaikko l. kaiko.
kajeroinen, isen Na. *resonans* e. c. mons, inde *querulus* e. c. infans, G. schallend, klagend l. jammernd.
Kajaan, jata al. kajoon, jota al. kajuan, uta V. pr. *lucem longe reflecto, fulgeo, lucidus appareo*, G. Licht zurückwerfen, leuchtend l. heiter erscheinen, fern leuchten, kaswot kajaawat vultus reflexo lumine longe apparet l. sublucet, taiwas kajua cœlum post pluviam ad horizontem serenum apparet, päiwä kajoo lumen solis oriens ad horizontem nonnihil apparet, horizon lucescit.
kajastan l. kajostan, aa V. idem, maa kajastaa terra procul qs. elevata videtur, taiwas kajastaa l. kajostaa horizon post pluviam serenus lucet, cœlum serenatur, G. sich aufklären.
kajotan, ttaa V. idem, kaupunki kajottaa merellen.
kajet, een al. kajo, on al. kajos, oksen al. kajannes, nteen Ns. *reflexio* luminis, *apparens lux* inter nubes, G. Zurückwerfung des Lichtes, leuchtende Erscheinung ferner Gegenstände, heller Streifen am Himmel, päiwän kajet lux oriens solis ad horizontem.
Kajawa l. kajowa, an Ns. *larus* fuscus, G. Fischmewe (kaija l. kala=kaija), al. *anas* acuta, G. Entenart.
Kajoon, jota V. *attingo* l. *attrecto*, G. anrühren (kosken, rupeen), älä kajoo siihen noli tangere, ne id *cures*, nihil negotii habeas cum eo, ne te ei immisceas, G. theilnehmen, sich befassen, cfr. supra kajaan.
kajoilen, lla Vfr. idem.
kajous, uksen Ns. *attactus, cura* rei, G. Berührung, Theilnehmung.

Kajo et kaju Ns. kajotan V. etc. vide sub kajaan.
Kakara, ran Ns. *gleba* agri l. stercoris, G. Ackerscholle, Pferdeapfel (kokar, kakkara), hewoisen kakara gleba stercoris equini, kakara=lauta assis transversa in antico trahæ, it. fig. et contemtim, huoran kakara infans *nothus*, puer petulans l. contumax, G. Hurenkind, it. al. id. ac kakari.
Kakari, in Ns. *colymbus* arcticus, G. Tauchente (kakara, kaakko), al. *scolopax* phæopus, G. Schnepfe.
Kakaisen, sta V. *vomo* l. *vomito*, G. sich erbrechen, kala kakaisi koukun piscis hamum revomuit.
kakastan l. kakistan, aa V. idem, it. harakka kakistaa pica *garrit* l. *crocitat*, G. krächzen.
kakastelen l. kakistelen, lla Vfr. idem.
kakaistus l. kakistus, uksen Ns. *evomitus*, G. Erbrechung, it. harakan kakistus *crocitatio* picæ, G. das Krächzen.
Kakatan, ttaa V. id. ac kaakotan l. kakotan.
Kakertaja, an Ns. *colymbus* arcticus (kakari).
Kakka, kan Ns. *stercus*, vox puerilis, G. Kacke.
kakkaan, kata V. *caco*, G. kacken.
Kakkara l. kakkora, ran Ns. id. ac kakara, päiwän kakkara anthemis tinctoria, it. Sav. id. ac kahkara l. kakko.
kakkarainen l. kakkorainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *glebosus*, G. schollig.
Kakkartaja, jan Ns. id. ac kakertaja.
Kakko, kon al. kakku, kun Ns. *placenta*, panis, G. Brodkuchen (kaakku, kakkara), it. al. kakko *fulcrum* cohortis pecuariæ, G. Hürdenpfahl, it. al. kakku *agnellus* l. agnus, G. Lämmchen.
kakkoinen l. kakkuinen, isen Ns. dim. idem.
Kakkula l. kakula, lan Ns. (Sv. skakel) max. pl. kakkulat *instrumenta* equi *vectaria*, G. Gabeldeichsel.
Kakkuri, in Ns. id. ac kakari.
Kakla, lan Ns. Carl. id. ac kaula.
Kaklaja, jan Ns. *anseris* species, fera? G. wilde Gans?
Kako, kon al. kakoo, oon Ns. *strigis* species, G. Eulenart, it. al. *plaga cœli* inter

meridiem

meridiem et orientem, G. Südost (kaakko), kako-tuuli euronotus.

kakoinen, isen Ns. dim. idem, kakoisen ruoho l. -kukka id. ac kaakoisen ruoho.

Kakoan, kota V. id. ac kakaisen.

Kakotan, ttaa V. id. ac kaakotan.

kakotus, uksen Ns. id. ac kaakotus.

Kaksi, kahden Na. numer. cardin. *duo*, G. zwei, kaksi kolmatta osaa bessis (⅔), kaksi kertaa l. kaksi-kertaan bis, kaksi-jalkainen bipes, kaksi-karwainen bicolor, kaksi-kielinen bilinguis, kaksi-mielinen mente incertus l. dubius l. inconstans, kaksi-säikinen bilix, kaksi-teräinen anceps e. c. gladius, kaksi-wuotinen biennis l. bimus et s. p. in composs. olimme kahden *bini* fuimus, G. zwei Mann hoch, kahden puolen l. -puolin ambobus ex lateribus, utrobique, G. nach l. auf beiden Seiten, on kahden kerran id. ac kaksin kerran, kahden käden l. -kättä l. -käsin l. -kesken duo inter sese, kaksi- l. kahden-kertainen duplus l. duplex qua vices, G. doppelt, kahden-lainen idem qua indolem, G. zweierlei, kahden werta duplus: kahta (Inf.) wertaal. -kertaa suurempi duplo major, kahta-lainen id. ac kahden-lainen, on kahtena est in duas partes divisus, G. entzwei al. kahtia, teemme kahtena l. kahden bini facimus: kahdesti *bis*, G. zweimal al. kaksi-kertaa: kaksin (Adv.) *bini* quaque vice, G. je zwei, paarweise, on kaksin kerroin l. -kerran duplicatus l. duplex est: cfr. Grammat.

kahdensi contr. kahdes, hdennen Na. numer. ordin. *secundus*, G. der zweite: adhibetur in numerando rar. pro toinen e. c. kahdes toista kymmentä (al. kaksi toista kymmenes) duodecimus, kahdes kymmenes (al. kaksi-kymmenes) vigesimus e. s. p. kahdennesti altera vice al. toisesti.

kahtia, an Ns. *binæ* rei *partes*, G. zwei Theile, on kahtiana l. kahtia l. kahtialla est in duas partes divisus, meni kahtiaksi l. kahtia l. kahtiallen abiit in duas partes, tulee kahtialta ambobus ex lateribus, liikkuu kahtia-päin l. kahtia-käsin l. kahtiallen movetur huc et illuc, G. ab und zu: ceteri Cass. inusit.

kahtaa, aan l. kahtaja, jan Ns. idem, meni kahtaallen l. kahtajallen, tulee kahtaalta l. kahtajalta, kahtaalta-päin e. s. p.

kahta, hdan Ns. idem, meni kahdaksensa l. kahdak l. kahdat l. kahdakkäsin l. kahdappäin (pro kahdan-käsin l. kahdan-päin?) huc et illuc, ultro citroque ut pendulus, repii kahdaksi l. kahdak rumpit in duas partes, owi on kahdalla l. kahdallansa ostium est patulum l. plane apertum, G. nach beiden Seiten geöffnet, tuli kahdalla kidoin aperto rictu: cet. inus.

kahtamoin, iden (pro kahtamoinen?) Na. *duplus*, kahtamoita (Inf.) suurempi duplo major: cet. inus.

kaksoinen, isen Ns. unus binorum, *geminus* l. *gemellus*, didymus, G. Zwilling, owat kaksoiset gemini inter sese.

kaksitan, ttaa Vf. *in binos* copulo, al. in duas partes divido, G. paarweise vereinigen l. trennen, inde kaksittain bini l. duo quaque vice, G. paarweise, myyn kaloja kaksittain vendo pisces binos.

kaksittelen, tella Vfr. idem, inde kaksittellen id. ac kaksittain.

Kala, lan Ns. *piscis*, G. Fisch, läksi kalallen l. kalaan abiit piscatum, tuli kalalta l. kalasta rediit piscatu, on kalalla l. kalassa abest in piscatu, kala nousee rannallen piscis prodit ad ripam, kala-arkku l. kuurna receptaculum piscium ligneum, kala-haukka falco haliætus, kala-kotka falco albicilla, kala-sääski falco milvus, kala-kaija larus fuscus l. canus, kala-lokki larus canus, kalo-keso cyprinus biœrkna, kala-kukko panis pisce l. lardo refertus, concoctus, G. fischgefüllter Kuchen, kalan-kutu nuptiæ piscium, kala-mies piscator, kalan-pyydys l. -pyydykset l. -kalut instrumenta piscatoria, kalan-pyyntö l. -pyytö piscatus, kalan saanto l. -saanti captura.

kalainen, isen Ns. dim. idem.

kalainen, isen Na. piscibus abundans, *piscosus* e. c. lacus, *ex piscibus* confectus e. c. cibus, G. fischreich, von Fischen, käsi on kalainen manus est piscium sordibus contaminata, G. fischbesudelt.

kalallinen, isen Na. *pisces habens*, G. Fische habend.

kalasto,

kalasto, on Ns. *multitudo* l. copia piscium, G. Fischhaufen, it. al. *statio* l. *aqua* piscatoria, G. Fischerwasser.
kalastan, taa V. *piscor*, G. fischen.
kalaan, lata V. idem, al. kyllä nyt kalaa piscatura jam est uber, G. an Fischen ergiebig seyn, ei kalaa est parca.
kalailen, lla Vfr. idem.
kalahdan, htaa Vs. idem.
Kalaan V. kalahdan Vs. vide sub kalisen.
Kalari, in Ns. *nomen fluvii* mythol. cataracta horribilis, lerna malorum, G. mythol. Fluss.
Kalewa, an Ns. *nomen Gigantis* mythol. patris gigantium XII. aliorum, qui kalewan pojat appellantur e. c. hiisi, soini etc. G. mythol. Stammvater der Riesen, kalewan walkiat l. tulet bruta fulmina autumnalia, G. Wetterleuchten, kalewan miekka idem, nec non al. *orion*, constellatio astronomica, G. Oriongürtel, kalewan kuusi abies superstitiosa l. magica.
Kalhet, heen al. kaleh, ehen, max. pl. kalhect l. kalehet Ns. *hordeum vilissimum* cum paleis commixtum, ad pabulum equi adhibendum, G. taube l. schlechte Gerste.
Kalhu, un Ns. *solea nivalis* pelle rangiferi obducta, G. mit Leder überzogener Schneeschlittschuh.
Kalia, an Na. id. ac kaljain.
Kalikka, kan Ns. *fustis*, pertica, G. Knüttel (kadikka).
kalikoitsen, ita V. *fustes projicio* e. c. in canem, *fusti cædo* l. peto quem, G. mit Knütteln schlagen l. angreifen.
Kalisen, sta V. *confuse tinnio* l. *clango*, G. dumpf klingen.
kalaan l. kalajan, lata V. idem.
kalahdan, htaa Vs. idem.
kalina, an Ns. *confusus tinnitus* l. clangor, *strepitus*, G. dumpfer Klang.
kali-pilli l. kali-piippu Ns. *fistula* puerorum *sibilatoria*, G. dumpf klingende Pfeife, it. §. kali-pää id. ac kalju-pää.
kalistan, aa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, *strepo*, G. dumpfes Klingen erregen, kalistan kanteletta citharam pulso.
kalistus, uksen *excitatio soni* confusi, G. Erregung solchen Klanges.

kalautan l. kalahutan, ttaa Vf. *subitum sonum* tinnientem *cieo*, G. hastiges und dumpfes Klingen erregen.
Kalja, an Ns. *potus vilissimus* ex hordeo, G. Speisebier (taari).
kaljamas, maan al. kaljamainen, isen Na. *loram sapiens*, musto carens, *vapidus*, G. nach Speisebier schmeckend, schwach, schal.
kaljennun, ntua al. kaljehdun, htua Vm. *vilesco*, *vapidus fio*, de potu, G. mostlos l. schal werden, it. *crapula solvor*, sobrius fio, G. nüchtern werden.
Kaljain, amen al. kaljama, man Na. *lubricus* ut glacies, G. glatt, schlüpfrig, kaljama talwi hiems nive expers, kaljain kallo caput calvum, G. Kahlkopf, kaatuu kaljamalla l. kaljamella labitur in loco lubrico.
kalja l. kalia, an al. kalju, un Na. idem, kalia talwi, kalju-pää, kalia maa humus glacie obducta lubrica, nive carens.
kaljahdan, htaa V. *in lubrico* vestigio fallor l. *labor*, G. auf etw. glattes ausglitschen, kaljahti päähän Run. in mentem subito incidit.
Kaljo, on al. kalju, un Ns. *tignus teres* rebus ponderosis promovendis l. tollendis subjici solitus, G. Unterlage etw. Schweres aufzuwinden.
Kalju, un Na. *gelidus* l. *frigidus* e. c. aër, inde mente *frigidus* l. *asper*, G. kühl, unangenehm.
kaljahdun, htua Vm. *exasperor*, frigidus l. asper fio, G. kühl l. widerlich werden.
kaljautan l. kaljahutan, ttaa Vf. *exaspero*, G. kühl l. widerlich machen, kaljahutti muotonsa faciem suam irâ *exacuit*.
Kalkas, kkaan Ns. *mas* anatis mollissimæ, G. Eidervogel.
Kalkan, kkaa al. kalkkaan, kata al. kalkun, kkua V. *sonum edo crepantem* ut ferrum in cudendo, *crepito*, *resono*, G. klappern.
kalkutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum excito*, *pulso*, G. klappen, klopfen, kalkuttaa käsiänsä manibus plaudit, tuppi kalkuttaa vagina pendens huc et illuc movetur cum sonitu.
kalkuttelen, tella Vfr. idem.

kalkutus, tuksen Ns. *excitatio crepitus* l. *soni*, *pulsatio*, G. das Klappen.
kalkahdan, htaa Vs. *subito crepo* l. sono, pulsor l. pulso, G. hastig klappern.
kalkahdus, uksen Ns. *pulsatio subita* e. c. campanæ, G. hastiges Geklapper.
kalkkautan l. kalkkahutan, ttaa Vfr. *subitum* sonum l. *crepitum excito*, G. hastiges Geklapper erregen, kalkkautan sanan verbulum sonorum emitto, lapsi kalkkauttaa infans lallat.
kalkka, kan al. kalkku, kun al. kalkio, on Na. *crepitus*, *sonus*, G. Geklapper, kalkkamarkkinat audio bonorum vendendorum ubi clavâ pulsatur, kalkku-lapsi infans *lallans*, fig. lyön kalkkaa reluctor, refractarius sum.
kalkkala, lan al. kalkkalet, een al. kalkkara, ran al. kalkkaret, een al. kalkkana, nan Ns. *pendulum* et *crepans* quid e. c. *crepitaculum* l. *crotalum*, G. Klapper, on jää-kalkkaleissa est stiriis obductus pendentibus et crepantibus.
kalkkarehdan, htaa al. kalkastan, ttaa V. *pendulus moveor* et *crepo* ut stiriæ globuli adhærentes, G. hangend klappern.
Kalkki, kin Ns. (Sv. kalk) *poculum* l. *calix* S. Cœnæ, G. Kelch, it. *calx* muralis, G. Kalk, it. §. (Sv. skalk) *joculator*, *nebulo*, G. Schalk.
kalkkinen, isen Na. *calcinosus*, *calce illitus* l. abundans, G. kalkig.
kalkitsen, ita V. *calce illino* l. *conspergo*, G. kalken.
Kalkku, kun Ns. 1. *olfactus*, inde *vis* mentis *percipiendi* l. *judicandi*, G. Geruchssinn, Verstandesvermögen, it. al. 2. *dignitas*, G. Würde, ompa sillä kalkkua, it. 3. al. owi menee kalkkuun id. ac kamanaan, G. Thürfuge, cfr. kalkka.
Kalkkuna, an Ns. (Sv. kalkon) *meleagris gallopavo*, G. Puter.
Kalkoon, kota V. *accresco*, augesco, G. zuwachsen, zunehmen.
Kalla, an Ns. *apertura longior* in glacie marina, al. *cumulus* glaciei ruptæ, G. lange Spalte im Meereise, it. al. *morbi species* in pede equino, tuber, G. Fusskrankheit der Pferde.
Kallas, llaan l. ltaan Na. 1. *obliquus*, *declivis*, *inclinatus*, haud horizontalis, ad alteram partem demissior e. c. terra, ager, asser, G. schief, abschüssig, schräge, it. 2. Caj. *emortuus*, beate defunctus, G. selig, verstorben (wainaja), isä kallas pater beatæ memoriæ, lehmä kallas vacca mortua, de qua post mortem est sermo.
kaltainen, isen Na. dim. *nonnihil obliquus*, G. etw. schief, kaltainen tie via declivis.
kaltto, ton Na. idem, kaltto lauta, kaltoin l. kalten Adv. oblique.
kalta, llan al. kalti, llen Ns. *status obliquus*, G. schiefe Stellung, inus. unde on kallallansa l. kallellansa est obliquus, nutans, menee kallallensa l. kallellensa obliquus l. nutans fit: cet. Cass. inus.
kallistan, aa Vf. *obliquo*, *oblique* quid *colloco*, *proclino*, G. schief machen l. wenden, umstossen, kallistan pääni caput inclino, kallistan wesi-astiata vas proclino ita ut aqua *effluat*, kallistan wenheen navigium *subverto*.
kallistelen, lla Vfr. idem.
kallistun, ua Vm. *obliquus* l. *nutans* l. *declinatus* l. declivis *fio*, G. schief l. abschüssig werden.
kaltun, ttua Vm. idem, max. *limus* l. *contortus fio* ut assis, G. windschief werden.
Kallio, on Ns. *rupes*, scopulus, *petra*, G. Klippe, Fels, kallio-yrtti id. ac imartti.
kalliollinen l. kallioinen, isen Na. *rupibus frequens* e. c. locus, *ex petra* confectus e. c. pons, G. felsig, klippig.
Kallis, iin Na. *pretiosus*, *carus*, G. theuer, kostbar, inde Bibl. kallis kiwi gemma, kallis waatet vestis serica, kalliisti care.
kallius l. kalleus, uden Ns. *indoles* pretiosa, *pretiositas*, *caritas*, G. Theure l. Theuerung.
kallistan, aa Vf. *pretium augeo*, carum reddo, G. theurer machen, cfr. sub kallas.
kallistun, ua Vm. *carus fio*, G. theurer werden.
Kallitsen, ita V. *induro*, chalybe *obduco* e. c. aciem, ferrum, G. härten (karaisen).
Kallo, on Ns. *calva* l. calvaria al. pääkallo, G. Schädel, inde jää-kallo *crusta* glaciei

glaciei vere vias tegens, G. Eisrinde (kalto), kallon pottonaja motacilla flava l. alba?

kalloinen, isen Na. *crusta* glaciei *obductus* e. c. via, G. eisrindig.

Kallokas, kkaan Ns. *calceus* Lapponum ex corio rangiferi, G. rauhes Schuh.

Kallotan, ttaa V. *alta* voce *ploro*, ululo, G. heulend weinen (kollotan).

kallottelen, tellä Vfr. idem.

Kalma, an Ns. 1. pr. *putror* l. *fœtor* corporis *mortui* l. moribundi, G. Leichengeruch, inde 2. fig. *mors*, *funus*, corpus hominis mortuum, G. Leiche, Tod, kalma-kohtu id. ac kalmannos, kalma-kelta color mortuorum pallidus, kalma-trikka motacilla alba, kalma-lintu motacilla phœnicurus.

kalmannos, ofsen Ns. infans *posthumus*, post patris mortem natus, G. nach des Vaters Tode gebohrnes Kind.

kalmet, een Na. *pallidus*, mortui referens colorem, G. leichengelb l. blass.

kalmisto, on Ns. *lucus sepulcralis*, locus in silvis ubi quondam corpora emortua condi solebant, acervi lapidum sepulcrales in Carl. Sav. Caj. obvii, G. Begräbnissplatz l. Hain der Alt-Finnen.

Kaloho, hon Ns. id. ac kalhet, kalohoita.

Kalpa, lwan Ns. *ensis falcatus*, *scalptorium*, radula, G. Schabmesser (kalwin, widin), it. Abol. *furca tricornis* collo suis imponi solita, G. hölzernes Dreieck am Schweinhalse.

Kalpi, lwen al. kalpe l. kalpei, pen Ns. *taurus junior* max. castratus, juvencus, G. junger Stier (kalwet).

Kalpia, an Na. *pallidus*, mortui referens colorem, *tæter* visu, G. todtengelb, hässlich, it. al. *frigidus* l. *asper* e. c. aër, mens, G. kühl, kalt.

kalpistun, ua V. *frigesco*, *frigidus fio*, ut aer, mens, *iracundus* l. ægre ferens *fio*, G. kühl werden, erkalten, it. al. nuoli kalpistuu sagitta *resilit*, G. zurückprallen (kilpistyn).

kalpistutan, ttaa Vf. *frigidum* l. iracundum *reddo*, G. abkühlen, kalt machen.

kalpistan, aa V. *resilientem facio*, inde *vehementer projicio* l. impello, G. eilende Fahrt geben.

Kalpoan, ota V. *suspicor*, opinor, *conjecto*, G. muthmassen, vermuthen (luulen), niin kalpoan ita mihi videtur.

Kalsia, an Na. *hebes* e. c. securis, culter, G. stumpf, it. al. *frigidus* e. c. aër, mens, G. kühl, kalt (kalpia), it. al. *asper*, haud lenis, *subdurus* e. c. linum, corium, aqua, ager, G. härtlich, straff, it. al. id. ac kaltia.

kalsennun, ntua al. kalsistun, ua V. *asper* l. *subdurus fio*, obduror, G. härtlich l. straff werden (kilsotun).

kalso, on Ns. Tav. *securis hebes*, G. stumpfes Beil (nyrhi), it. Carl. *tibiale* feminarum nivale, G. Schienbeinbekleidung, Strumpfbeinling, it. al. Na. *obliquus* e. c. calceus, G. schief, kalsoin oblique.

Kalsu, un Ns. Carl. *minorennis*, haud sui juris, inde *ineptus* homo, G. unmündig l. Mündel.

Kaltainen, isen Na. (ex. inus. kalta forma l. indoles rei), *-indolis* l. *similis*, G. -lei, beschaffen, nonnisi cum Genit. e. c. minkä kaltainen qualis, sen kaltainen talis, yhden kaltainen æqualis, similis, kauniin kaltainen pulchro similis, cfr. sub kallas.

kaltaisuus, uuden Ns. *qualitas* indolis, G. Beschaffenheit, yhden kaltaisuus æqualitas, harmonia.

Kaltia, an al. kaltiainen, isen Na. *non fermentatus*, azymus sc. panis, G. ungesäuert, leiwon kaltiaa l. kaltiaista sc. leipää panem azymum coquo (kalsia).

Kalto, llon Ns. *crusta* glaciei in viis, G. Eisrinde l. Kruste, al. kallo.

Kalttaan l. kaltaan, ltata V. *fervente* aqua infusa *pilos deglubo* e. c. suis, G. mit siedendem Wasser begiessen l. absengen, kalttaan sikaa, inde kalttaan seiniä l. luteita seinistä parietes aqua fervente suffundo cimices depulsurus.

kalttaus, uksen Ns. ejusmodi *actio deglubendi*, G. Begiessung mit heisem Wasser.

Kaltto, lton Na. et kaltun, ttua Vm. vide sub kallas.

Kalu, un Ns. *res* manualis, *supellex*, utensilia mobilia, G. Sache, Geräth, Werkzeug, ajo-kalut instrumenta ad vecturam pertinentia, kauppa-kalu merx, työ-kalu instrumentum operarii, warastettu kalu res l. bona furtiva, huonet-kalut supellectilia, jalka-kalut tegumenta pedum, kaluin kirjoitus adnotatio bonorum, inde Torn. kaluin aika nundinæ.

kalullinen, isen Na. *res* l. instrumenta l. supellectilia *habens*, inde fig. *dives*, G. Geräthe l. Werkzeuge habend, reich.

Kalun, ua al. kaluan, uta V. *rodo* dentibus ut mus l. lepus, inde *scabo*, rado tero, G. nagen (järsin).

kalwaan, wata al. kalwan, waa V. idem.

kalwostelen, lla Vfr. idem.

kalwin, lpinen Ns. id. ac kalpa l. jämsi, al. id. ac kalwin infra.

kalpimittain prtcl. qs. rodendo i. e. *parce*, *minutim*, G. schabeweise, kärglich.

Kalwet, lpeen l. lween Ns. *locus umbrosus*, G. schattiger Ort, istun päiwän kalpeessa sedeo in umbraculo, it. al. id. ac kalpi.

kalwehdin, htia V. *obumbro*, umbrâ tego, G. beschatten, kalwehtiwa puu arbor umbrosa l. patula.

Kalwet, ween al. kalwia, an Na. *pallidus* facie, mortui referens colorem, *macilentus* l. valetudinarius, G. todtengelb, blassgelb, mager.

kalweinen, isen Na. dim. idem.

Kalwin, wimen al. kalwoisin, simen al. kalwoin, omen Ns. *clavulus* l. paxillus *ligneus*, quo maculæ retis connectuntur l. formantur, G. Maschenstock bei Netzen, cfr. sub kalun.

Kalwoin, omen al. kaluin, umen al. kalwoisin, simen al. kalwoinen, isen Ns. *carpus* in manu, G. Handwurzel.

Kalwo, on Ns. *membrana*, G. dünne Haut, Häutchen, silmän kalwo pterygium in oculo, sydän-kalwo diaphragma, weden kalwo superficies aquæ.

kalwoinen, isen Na. *membrana ornatus*, *ex membrana* confectus, G. mit Häutchen versehen.

Kamahdan, htaa Va. *tremulus subito* moveor l. *ferior*, G. hastig u. zitternd knallen, inde nuoli kamahti seinään in parietem sagitta tremula subito insiluit, it. al. id. ac kammahdan.

kamautan l. kamahutan, ttaa Vf. *motum excito tremulum*, ferio ut fulgur, G. zukuallen.

Kamala, lan Na. *insolens* l. insolitus, inde *mirus* l. mirabilis, paradoxus, G. seltsam, sonderbar (kumma), kamala mies l. asia vir singularis, res miranda, it. al. Ns. owen kamala id. ac kamaua, it. al. maan kamala id. ac kamara.

kamalainen, isen Na. dim. idem.

kamaluus, uuden Ns. *indoles mira*, insolentia, G. Seltsamkeit, Sonderbarkeit.

kamaloitsen, ita V. *censeo* l. dico *quid mirum esse*, G. seltsam und sonderbar finden.

Kamanä, nan Ns. *incisio* l. *stria* in postibus januæ l. fenestræ, G. Schiebefalz l. Fuge.

Kamara, ran Ns. pr. *cutis* porci l. lardi, G. Schwiele, dicke Haut, pää-kamara cutis capitis, inde *superficies durior* rei mollioris e. c. ruoho-kamara solum viride, G. Rasen, it. §. al. weitsen kamara id. ac hamara.

Kamari l. kammari, in Ns. (Sv. kammare) *camera*, *cubiculum*, conclave, G. Zimmer, Kammer, cfr. kammio.

Kammahdan, htaa Vs. vide sub kammo.

Kammakko, kon Ns. *tabulatum* domus *superius*, repositorium rusticorum, G. Oberboden, Bodenraum (kokki, lakka).

Kammari, in Ns. vide kamari.

Kammio, on Ns. *cubiculum*, conclave, *dormitorium*, G. Schlafzimmer l. Bude, lepo-kammio eccl. sepulcrum, G. Grabkammer.

Kammo, on Ns. *horror*, *terror*, G. Grauen, Schauder, Abscheu, it. mythol. *genius* horroris l. horrorem incutiens, G. mythol. Geist des Grauens.

kammoon, mota al. kammon, oa V. *horreo*, *perterreo*, *stupeo*, inde *abhorreo* l. *aversor*, G. schaudern, sich entsetzen, verabscheuen (kamon).

kammoun, uta Vm. *obstupesco*, *horresco*, horrore l. terrore perculsus fio, G. Schauder bekommen, erschreckt werden.

kammoitan l. kammoutan, ttaa Vf. *horrorem injicio* l. horrore percello, horrentem reddo, ideoque *horridus sum* adspectu, G. Grauen l. Schauder erregen, schauderhaft seyn, minua kammoittaa horror me perfundit i. e. *horreo*, G. schaudern.

kammoittelen, tella Vfr. idem.

kammoitus, ukſen Ns. *horroris injectio*, inde *horror*, aversatio, G. Schauder-erregung, Schauder, Abscheu.

kammahdan, htaa al. kammahdun, htua Vs. *horrore* l. terrore *repentino percellor*, subito horresco, G. hastig schaudern (kamahdan), minä kammahdin l. minua kammahti horror subitus me invasit.

kammahdus, ukſen Ns. *horror subitus*, G. hastiges Grauen.

kammautan l. kammahutan, ttaa Vf. *subito* horrore percello, G. hastiges Grauen erregen (kamautan).

Kamo, on Ns. *caballus*, G. Gaul, Run.

Kamon, oa V. kamoitan, ttaa Vf. kamoitus, ukſen Ns. etc. id. ac kammoon, kammoitan, kammoitus etc.

Kampa, mman l. mpan Ns. (Sv. kam l. kamb) *pecten* capillorum corneus, G. Kamm, kamman pii dens pectinis.

kampaan, mmata l. mpata V. *pecto* l. pectino capillos, G. kämmen.

kampaus, ukſen Ns. *actus* pectendi, G. das Kämmen.

Kampela, an Na. 1. *obliquus* e. c. assis, limus e. c. oculus, *incurvatus*, G. schief, verbogen, katſon kampelasti limis adspecto oculis, fig. kampela kieli lingua ad loquendum rigida l. tarda e. c. ebrii, inde *ineptus* l. *inhabilis*, G. unschicklich, unpassend, it. Ns. *pleuronectes* flesus, G. Flunder (maarian kala).

Kampi, mmin Ns. Sav. *manubrium* curvum falcis messoriæ, G. Sichelstiel, cfr. kamppi, al. *verticillus* quo rotatur cos, G. Kurbel.

kampiainen, iſen Ns. max. pl. kampiaiſet Sav. *convivium* l. festum *messorium*, G. Erndteschmaus.

Kamppaan, mpata V. (Sv. kämpa l. kamp) *certo*, *pugno*, *luctor*, inde controversor verbis, G. kämpfen.

kamppailen, mpailla Vfr. idem.

kamppaus, ukſen Ns. *luctatio*, certatio, G. Kämpfung.

kamppi, mpin Ns. *lucta*, pugna, G. Kampf, it. Nyl. *falx* messoria *major*, G. grosse Sichel, cfr. kampi, it. al. ursus *gulo*, G. Vielfrass (ösmä, ahma), al. ursus *meles*, G. Dachs.

Kampura, ran Na. *curvus*, *flexus*, G. krumm, schief, verbogen, kampura-jalka loripes, inde al. *inhabilis*, tardus, G. träge, cfr. kampela.

kampuroitſen, ita V. pedibus *utor* l. incedo *flexis*, inde *inhabilis* l. ineptus *sum*, tarde me gero, G. tölpeln, sich unschicklich betragen.

Kamſu, un Ns. Uloæ *botulus sanguiculus*, placenta major sanguicula, G. Blutwurst, Blutkuchen, it. al. pl. kamſut instrumenta l. *supellectilia*, res mobiles domesticæ, G. Geräthe, Mobilien, ompa ſillä kamſua (komſu).

Kamuan, uta V. *strepo*, tumultuor, G. lärmen, rauschen.

kamulainen, iſen Ns. *genius mythol.* tumultuans et malignus, horrorem incutiens, num epith. *rou* piru? G. mythol. Lärmgeist.

Kana, nan Ns. *gallina*, G. Henne, Huhn, kanan poika pullus, kanan marja cornus svecica, bacca, kanan ruoho polygonum aviculare, metſä-kana tetrao lagopus l. perdix, pelto-kana tetrao perdix l. coturnix.

kanainen, iſen Ns. dim. idem, cfr. kanakka.

kanainen, iſen Na. *gallinis abundans*, G. hühnerreich.

Kanaali, in (Sv. kanal) *canalis*, G. Kanal.

Kanakka, kan al. kanahka, han l. hkan al. kanappa, pan Ns. *mucor* in potu, G. Kahm.

kanas, nakſen al. kanainen, iſen Ns. max. pl. kanakſet l. kanaiſet idem.

kanahkainen, iſen al. kanahkas, hkaan Na. *mucore obductus*, G. kahmig.

Kanerwa,

Kanerwa, an Ns. *erica* vulgaris al. **kangas kanerwa**, G. Heidekraut, it. al. **suo-** l. **newa-kanerwa** *ledum* palustre, G. Porsch, al. andromedæ species.

kanerwainen, isen Na. *ericis* l. ledis *abundans*, ex *ericis* l. ledis *confectus*, G. voll Heidekraut.

kanerwikko, kon al. **kanerwisto**, on Ns. *ericetum*, campus ericis abundans, G. Ort voll Heidekraut.

Kangas, ngaan Ns. *textum* l. tela omnigena, G. Gewebe, al. tela *lanea*, pannus vilior, G. grobes Wollenzeug, **kangas-puut** l. **saseet** machina textoria.

kankainen, isen Na. *ex texto* l. panno *confectus* e. c. vestis, G. von Gewebe l. Wollenzeuge gemacht.

kankuri, in Ns. *textor*, G. Weber.

Kangas, ngaan al. **kangar**, karen al. **kankaret**, een Ns. *collis* l. *campus arenosus* elevatior, jugum terræ elevatius arenosum, G. Sandheide, Sandhügel, **kangas-kumina** pimpinella saxifraga, **kangas-kanerwa** erica vulgaris, **kangas-jäkälä** lichen islandicus.

kankaro, on Ns. *saltus arenosus*, G. Sandheide.

kankainen, isen Na. *arenosus* et elevatior e. c. terra, ager, G. sandheidig.

kankatar, ttaren Ns. *femina mythol.* in campis arenosis commorans, G. mythol. Heidenymphe.

kankastan, taa V. procul *elevatus appareo*, G. in der Ferne hoch erscheinen, **maa** l. **ranta kankastaa** terra l. ripa remota qs. elevatior et propior apparet (**kajotan** sub **kajaan**).

kankastelen, lla Vfr. idem.

Kanhela, an Na. id. ac **kampela**, inde *refractarius*, contumax, G. widersetzlich.

Kani, in Ns. *obliquus* rei *status*, G. schiefe Stellung (**wino**), on **kanissa** est oblique collocatus, **menee kaniin** obliquus fit, **mies on kanissa** vir mente perversus l. confusus.

Kani, in al. **kaniini**, in Ns. (Sv. kanin) lepus *cuniculus*, G. Kaninchen.

kanin, ia al. **kanitan**, ttaa V. modo cunicuil qs. *saliendo curro*, G. hüpfend laufen.

Kanki, ngen Ns. *pertica major* l. *vectis* manualis ligneus, quo saxa l. tigni promoventur, G. Hebebaum, **rauta-kanki** sudes ferrea.

kankoon, ngota al. **kankoitan**, ttaa Vf. *ope* ejusmodi *vectis* l. sudis *molior* l. *eruo* e. c. saxa, *promoveo* e. c. tignos, effringo e. c. radices arborum, G. mit Hebebaume bewegen, it. al. **kankoon** Vm. *eruor* l. effringor, **kiwi kankoopi** saxum emovetur, G. sich heben.

kankerran, rtaa Vf. idem.

kankoittelen, tella al. **kankertelen**, rrella Vfr. idem.

kankoitus l. **kankerrus**, uksen Ns. *erutio* l. promotio *ope vectis*, G. Bewegung mit dem Hebebaume.

Kankia, an Na. *rigidus*, ægre flectendus e. c. baculus, *factu difficilis*, ægre movendus e. c. sera, G. steif, schwerbeweglich, inde *tardus* l. contumax e. c. homo, G. träge.

kankius l. **kankeus**, uden Ns. *indoles* rei *rigida* l. inflexibilis, G. Steifheit, inde *tarditas* l. contumacia, G. Trägheit.

kankistun, ua al **kanketun**, ttua Vm. *rigesco*, inflexibilis l. difficilis l. tardus fio, G. steif l. träge werden.

kankeen, ngeta Vm. idem, **sydän kankeepi** cor indurescit.

Kankku, nkun Na. *claudus* l. claudicans, G. hinkend, inde Ns. *equus* vectarius *nequam*, G. Kracke.

kankuttelen, tella Vfr. *claudicando incedo* l. curro, G. hinkend fortschreiten.

Kanko, ngon Ns. Nyl. *trabs intergerina* nubilarii in quo seges siccatur, G. Zwischenbalken in Darrhause des Getreides.

Kannan, ntaa V. 1. *porto, gero*, inde *fero*, G. tragen, tragend bringen, **wenhet kantaa** scapha fert l. capit, **jousi kantaa kauwas** arcus longe ferit, **maa** l. **puu kantaa hedelmän** terra l. arbor fert fructum, G. Frucht bringen, **sanan kantaja** nuntium afferens, nuntius, **jää kantaa miehen** glacies fert l. sustinet virum,

waimo

waimo kantaa kasta ventrem fert, lehmä kantaa wasikkaa vacca est forda nec non vacca fetum edit l. parit, G. gebären, kantama sarcina l. onus nec non fetus, it. 2. kannan päällesi defero nomen tuum de malo ad quem, inde accuso te, queror, G. anklagen, verklagen, beschuldigen (kaipaan), kantaja päälleni accusator mei, delator.

kantelen, unella Vfr. idem, max. accuso l. defero nomen, G. anklagen, verklagen

kantamoinen l. kantamainen, isen Ns. onus ferendum, inde fetus e. c. feminæ, fructus e. c. arboris, G. Bürde, Geburt, Frucht.

kantamus, uksen Ns. onus, sarcina, G. Bürde, Geburt.

kantelemus, uksen Ns. idem, max. delatio, accusatio, G. Anklage.

kannin l. kantin, ntimen al. kantuin, tumen Ns. ansa l. manubrium quo quid portatur, G. Traggriff, Gehenk, kellon kannin lorum gestatorium tintinnabuli, kielen kannin periglottis l. uva, kantimet lora gestatoria, et quod ex illis dependet i. e. onus.

kannikka, kan al. kannikat, kkeen Ns. idem, max. membrum genitale feminin. e. c. vaccæ, inde podex, G. weibliches Geburtsglied, der Hintere.

kannet, nteen Ns. delatio nominis alieni ad quem, accusatio, G. Anklage, Verklagung, kannet-kirja litteræ querelæ.

kannanta, nnan al. kannanto, nnon Ns. quod portatur, G. das Getragene, kannanta-wesi aqua portando collecta, haud sponte fluens.

kannatan, ttaa Vf. facio l. curo ut quis portet l. quid portetur, G. tragen lassen l. machen, inde sustineo l. sublevo quem ne delabatur, G. aufrechthalten, unterstützen, unterhalten e. c. jää kannattaa glacies fert i. e. haud frangitur sub pedibus euntis, wesi kannattaa laiwan, ilma linnun aqua sustinet navem, aer avem, joutsi kannattaa nuolen arcus emittit sagittam, it. suffero, patior incommodum quid, G. ertragen, aushalten, dulden, woitko kannattaa valesne tolerare, on kannattaminen sustinendum l. patiendum est.

kannattelen, tella Vfr. idem, max. suffero l. patior, kauwan häntä kannattelin diu eum sustinui l. in verbis cum eo feci rixas evitans, inde cum quo garrio l. nugor, G. ertragen, schwatzen.

kannatus, uksen Ns. actus sustinendi l. sublevandi, G. Unterstützung, katon kannatus fulcimen tecti, housuin kannatus lorum gestatorium, silmän kannatus quousque oculus videre valet, G. so weit das Auge sieht, mielen kannatus quantum animus sustinere potest.

kantaun, uta Vm. portor l. geror, feror, G. getragen werden.

kannatutan, ttaa Vf. facio ut quid portetur l. sustineatur, curo ut quis sustineat, G. tragen l. unterstützen lassen.

Kannu, un Ns. (Sv. kanna) cantharus, vas potatorium, G. Kanne, Trinkkrug, it. mensura fluidorum, fere triens congii, G. ein Mass.

kannullinen, isen Na. cantharum habens, G. Kanne-habend, it. quatum capit cantharus, G. eine Kanne voll.

Kannus, uksen Ns. 1. calcar equitis, galli etc. G. Sporn, kannus-ruoho alchemilla, inde seison reen kannuksilla in soleis trahæ posticis sto, it. 2. tympana Lapponum magica, G. Zaubertrommel der Lappen.

kannustan, aa Vf. calcaribus stimulo l. urgeo, G. spornen.

kannustelen, lla Vfr. idem.

Kansa, an Ns. populus, comitatus l. societas hominum, G. Volk, Volkhaufen, kansa-kunta gens l. natio.

kansainen, isen Na. populosus, hominibus abundans e. c. urbs, regio, G. volkreich.

kansa al. kanssa prtcl. (pro kansassa in societate?) unacum l. simul cum, cum, G. zugleich, mit, auch, tule kansani veni mecum, in societate mea, Jumalan kansa sc. ole sis cum Deo, valedicendi formula, minä kansa l. contr. kans etiam ego l. ego quoque, kansa-käyminen conversatio, usus cum quo, kansa-kumppani l. weli socius, kansa-puhet colloquium.

kansal-

kansallinen l. kansollinen, isen N. *consors*, *comes*, *socius*, G. Kamerad, Gefährte.

Kansi, nnen Ns. *operculum* e. c. vasis, G. Deckel, on kannessa est operculo clausus, pane kanteen claude, metsä on kannessa silva est nive obducta, sillan kansi tignus transversus pontis, taiwaan kansi firmamentum l. qs. operculum cœli, weden kansi superficies aquæ, fig. glacies.

kannellinen l. kansillinen, isen Na. *operculum habens*, G. Deckel habend.

Kanta, nnan Ns. 1. *calx* pedis, kanta-pää idem l. talus, G. Ferse, on hywällä kannalla firmo stat talo, kannan takainen lorum ad calcem, kengän kanta calx calcei, G. Schuhabsatz, asian kanta *cardo* rei, G. Grund, tulen asian kannallen rei rationem perspicio, inde 2. *eminens* l. *angulatum* quid, G. vorragender l. eckiger Theil e. c. koiwun kanta gemma betulæ, kuun-kanta cornu lunæ, leiwän kanta margo panis defractus, wiisi-kanta figura pentagona magica, G. fünfeckige Zauberfigur, nuolen kanta penna sagittæ affixa, kaksi-kanta-nuoli sagitta bipennis, seison reen kannoilla id. ac kannuksilla.

kannikka, kan Ns. *margo* exterior l. angulus *eminens*, G. vorragender Rand, e. c. leiwän kannikka, kuun kannikka.

Kantelet, leen Ns. *cithara Finnorum* primitiva, quinque chordis instructa et digitis tractanda, G. Harfe der Alt-Finnen, sed jouhi-kantelet barbiton minus, ternis chordis setaceis ornatum et plectro tangendum, soitan kanteletta citharam pulso, kanteleen kieli chorda, kanteleen juotsi plectrum.

kantelo l. kantelwo, on Ns. Run. idem.

kanteloinen l. kantelwoinen, isen Ns. dim. idem.

Kanto, nnon Ns. *caudex* l. *truncus* residuus arboris abscissæ, terræ adhærens, G. Stubbe, Stammende, kanto-isä auctor stirpis.

kantoinen, isen Na. *truncis* l. caudicibus *abundans* e. c. locus, *ex truncis* constans e. c. lignum, G. stubbig.

kannikko l. kannokko, kon al. kanniösto, on al. kannos, oksen Ns. *locus truncis* abundans, multitudo truncorum, G. stubbiger Ort, Stubbenmenge.

Kanttaan, ntata V. (vox peregr.) eccles. *antiphonas canto*, G. geistliche Gegensänge singen, inde kanttaus-pyhät l. -päiwät dies antiphonarum l. ambarvalia eccles. dies orationum l. processionum, kanttaus-wiikko hebdomas adscensionis Christi, G. Betwoche.

kantturi, in Ns. *Cantor* eccles. G. Kantor, Küster.

Kanttara, ran Ns. id. ac inttara l. istara.

Kanttura, ran Na. *curvus*, G. krumm, kanttura-jalka l. -selkä loripes, gibbus (hympyrä, kampura), it. Uloæ *cucubalus* Behen.

kantturoitsen, ita V. *instar loripedis* l. gibbi incedo l. curro, G. krummrückig laufen.

Kanuuna, an Ns. (Sv. kanon) *tormentum* bellicum, G. Kanone.

Kapa, wan Na. in sole l. fumo *arefactus* l. *induratus* e. c, piscis l. avis, G. gedörrt l. gehärtet, kapa-kala.

kapaannun l. kapaunnun, ntua al. kapaun, uta Vm. *arefio* l. *induresco*, G. dorren.

Kapakka, kan Ns. (Russ.?) *diversorium*, *caupona*, popina, G. Kabacke.

Kapalet, een Ns. *fragmen ligni*, *truncus*, G. Holzstück.

Kapalehdan, htaa V. *moleste traho* quid, *tarde procedo*, repo, G. mühsam fortschleppen, träge fortschreiten.

Kapalo, on Ns. *fascia* infantum, G. Windel.

kapaloitsen, ita V. *fasciis involvo* e. c. infantem, digitum, G. windeln.

Kapastelen, lla Vfr. *vestigio fallor, lapso*, G. ausglitschen.

Kapelu, un al. kapelus, uksen Ns. Caj. *pugna*, *lucta*, G. Kampf, Gefecht.

Kapi, win Ns. (Sv. skabb) *scabies*, G. Krätze, Räude, on kawissa scabie infectus.

kapinen, isen Na. *scabiosus*, G. krätzig, räudig.

Kapia, an Na. *arctus* l. *angustus* e. c. via,

via, haud latus e. c. assis, textum, G. schmal (kaita, soukka), kapiasti arcte, parce, kapian-kuurnattaja avis species.

kapeus, uden Ns. *indoles arcta*, angustia e. c. viæ, G. Schmalheit.

kapenen, weta al. kapeennun, ntua al. kapistun, ua Vm. *coarctor*, *angustus fio*, contrahor ut lignum siccitate, G. schmal werden.

kawennan, ntaa Vf. *coarcto*, *angustiorem reddo*, contraho, G. schmälern.

kawentelen, nnella Vfr. idem.

Kapines, een Ns. *malæ indolis* homo l. pecus (a kawet?) G. schlechter Mensch l. Thier.

Kapio, on Ns. *galea*, galerus, G. Helm, Mütze, it. Sav. kapiot pl. *dona* quæ sponsa distribuit, G. Bräutgeschenke.

Kapisen, sta V. *crepans sono*, *strideo*, strepo, tumultuor, G. lärmen, rauschen, lehti kapisee folium tremens susurrat.

kapistan, aa Vf. *strepitum* l. sonum crepantem *excito*, G. Lärm l. Geräusch machen, kapistan puuta arborem concutiendo tremefacio.

kapistelen, lla Vfr. idem.

kapina, an Ns. *strepitus*, susurrus, *tumultus*, inde *seditio* l. tumultus civilis, G. Lärm, Geräusch, Aufruhr, nostaa kapinan tumultum facit.

kapinainen l. kapinallinen, isen Na. *strepens*, tumultuosus, inde *seditiosus* e. c. urbs, G. lärmerisch, aufrührisch, kapinaisesti sediliose.

kapinoitsen, ita V. *tumultuor*, seditiosus sum, G. lärmerisch l. aufrührisch seyn.

Kapitaali, in Ns. (Sv. kapital) summa l. *caput pecuniæ* vivum, G. Capital.

Kapitlumi, in Ns. (Lat. capitulum) *consistorium ecclesiasticum*, al. tuomio-kapitlumi, G. Dom-Kapitel.

Kaplastan, taa V. *rixor*, *litigo*, vox barbara, G. zanken.

Kaplari, in Ns. id. ac kapraali.

Kapo, won Ns. vide sub kawet.

Kappa, pan Ns. 1. (Sv. kappe) *modiolus*, mensura minor frumenti, G. Kappe, ein Mass, etwa Metze, 2. (Sv. kappa) *pallium*, G. Kappe, Mantel, 3. Sav. Carl. *modiolus aquarius*, *mulctra* lignea, haustrum, G. Melkgelte, Schöpfgelte, it. rattaan kappa *modiolus* rotæ, G. Radenabe.

kappainen, isen Ns. dim. idem.

kapallinen, isen N. *quantum capit* ejusmodi modiolus, G. eine Metze voll.

kapotan, ttaa Vf. *per modiolos mensuro*, G. metzweise messen, inde kapottain per modiolos mensurando, G. metzweise.

Kappalet, leen al. kappala, lan al. kappal, len Ns. *fragmentum* l. *frustum*, pars defracta, G. Stück, Bruchstück, leipäkappalet frustum panis, lyö kappaleiksi frange, kappal-aikaa articulus l. momentum temporis modicum, wero-kappalet pars specialis tributi rustici, pää-kappalet articulus major e. c. orationis, G. Hauptstück.

kappalittain prtcl. *per fragmenta*, G. stückweise.

Kappeli, in Ns. (Sv. kapell l. Lat. Capella) *sacellum*, templum minus filiale, G. Kapelle, kappeli-kunta sacelli ditio, ecclesia filialis.

kappalainen, isen Ns. *sacellanus* l. *diaconus*, sacerdos ad sacellum, G. Kapellan.

Kappi, pin Ns. (Sv. kapp) *æmulatio*, G. Wettstreit (kilpa), ajawat kappia certatim vehuntur l. cursum equi incitant.

kappailen, pailla Vfr. *æmulor*, certo de præstantia, G. wetteifern.

Kapraali, in Ns. (Sv. korporal) *decurio*, miles, G. Korporal.

Kapsan, aa V. *strepens incedo*, crepo, G. knastern, knacken.

kapsuttelen, tella Vfr. idem.

kapsahdan, htaa Vs. idem.

kapsina, an Ns. *strepitus*, *crepitus*, stridor, G. Geknaster.

Kapteini, in Ns. (Sv. kapiten) *centurio* G. Kapitain.

Kapu, wun Ns. *conus* minor puerorum *lusorius*, G. Spielkegel, kapu-lauta alea, cfr. kapula.

kapula, an Ns. *bacillus* quo kapu projicitur, inde *fustis*, *pertica* brevior, G. Stäubchen, Stecken, Knüttel, kapula l.

kapu suussa bacillum in ore cujus, hako-kapula, it. al. reen kapula *compes* l. *pedamen* trahæ, G. etwa Fusspfahl l. Speiche am Schlitten (ketara, paju).

kapuloitsen, ita V. *bacillo projicio* l. *verbero*, G. mit Stecken schlagen, it. kapuloitsen rekeä trahæ *compedes impono*, G. Fusspfähle einsetzen.

Kapusta, an Ns. Sav. Botn. *cochlear majus*, G. grosser Schöpflöffel (kauha), it. al. *insile* textoris, G. Weberschemel.

kapustallinen, isen N. *quantum capit* cochlear majus, G. ein Schöpflöffel voll.

Kara, ran Ns. 1. *pessulus* seræ, *repagulum*, G. Riegel, it. 2. al. auran kara *pars* aratri inferior *eminens*, G. Pflugstöckchen, laiwan kara rostrum navis, it. 3. al. id. ac sara carex, it. al. *ærugo?* G. Metallrost, it. al. id. ac karas l. karahka, it. al. koski-kara id. ac karanka.

karainen, isen Ns. dim. id. ac karanka al. koski-karainen.

Karaan, rata V. 1. id. ac karkaan, it. 2. al. id. ac karisen.

karaeken l. karailen l. karelen, lla Vfr. idem ac karkaelen.

karu, un Ns. 1. id. ac karku, it. 2. id. ac karina sub karisen.

karatan, ttaa Vf. *facio ut fugiat* l. prosiliat, ad currendum cogo, G. zu laufen l. fliehen bringen, it. 2. al. id. ac karistan.

karahdan, htaa Vs. 1. *subito* et nonnihil *prosilio* l. *fugere* tento, G. hastig aufspringen l. fliehen, it. 2. *nonnihil* l. subito *crepo*, G. hastig knastern l. knacken, kirwes karahtaa kiween securis in lapidem crepans incutitur.

karautan l. karahutan, ttaa Vf. ad subitam *fugam* l. *cursum adigo*, G. hastig laufen l. fliehen machen, karautan hewoistani equum *subito incito*, inde karauttaa ylleni me *subito adoritur* l. accurrit, G. anfallen.

Karahteeri l. karatteeri, in Ns. (Sv. karacter) *titulus* dignitatis l. *nomen* honoris, G. Charakter.

Karaisen, sta al. karastan, taa V. *induro* e. c. ferrum, G. härten (karkaisen), inde karaisen kurkkuani wiinalla guttur raucum vino induro l. purgo, G. rausperend härten.

karaistus, uksen Ns. *induratio*, G. Härtung.

karaistun, ua Vm. *induror*, G. gehärtet werden.

Karanka, ngan Ns. *sturnus* cinclus, G. Stahr, al. id. ac karanko.

Karanko, ngon Ns. *pertica* l. *fustis*, G. Stange, Stecken, al. id. ac karikko.

Karas, aan al. karahka, an Ns. *arbor* minor *ægre crescens*, ramus pini fere aridus, G. halbvertrockneter junger Baum.

Kares, eksen Ns. id. ac kaares.

Karet, een Ns. *status nonnihil ebrii*, crapula levior, G. Räuschchen, schwacher Rausch, on karcissansa est parum hilaris ex vino, tulen kareissiin.

karehdun, htua al. karetun, ttua Vm. *nonnihil ebrius fio*, vino hilaresco, inde virilis mihi videor, virilem me præsto, G. etwas berauscht l. muthig werden.

Karhia, an Na. tactu *asper* l. *durus*, haud mollis nec lenis e. c. linum, lana, linteum, G. straff, starr, grob, härtlich, karhia ääni vox subrauca, cfr. karkia.

Karhi, in al. karhin, imen Ns. *occa*, *sarculum* l. pecten fœno colligendo, *rutabulum* prunis emovendis, G. Egge, Harke, Rührwerkzeug, it. §. kala-karhi Run. delphinus phocæna l. torpedo?

karhillinen, isen Na. *occam* l. sarculum *habens*, G. Egge habend.

karhin, ia al. karhitsen, ita V. *occo* agrum, fœnum *sarculo emoveo* l. *colligo*, G. eggen, harken, umrühren.

karhon, oa V. idem, max. fœnum l. prunas emoveo l. confero, G. etwas umrührend zusammenscharren, inde karhon riitaa rixam l. litem moveo, älä karho minua ne me irrites.

karhinto, nnon Ns. *occatio* agri, *collatio* l. evolutio fœni, G. Eggung, Harkung.

karho, on al. karhos, oksen Ns. fœni siccandi *congeries* l. *striga* in pratis, congeries prunarum, G. Haufen von Heu l. Kohlen.

karhet, een l. karhi, hen Ns. idem.

Karhu, un Ns. *ursus* l. *ursa*, G. Bär (otso, kontio), karhu wihjuu ursus murmurat l. sibilat,

sibilat, karhun kaali hyoscyamus niger, karhun kämmen pes ursinus nec non heracleum spondylium, karhun loukku decipula capiendis ursis, karhun peijaiset l. =pääliset l. =maahan paniaiset epulum festivum funebre ad honorem ursi capti, Finnis solitum, karhun putki l. =yrtti angelica silvestris l. archangelica, karhun sammal polytrichum commune.

karhuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ursis abundans* e. c. silva, G. bärreich.

Kari, in Ns. *scopulus* in mari, *brevia*, G. Meeresklippe, Sandbank, inde kari=maa terra lapidosa et arenosa, it. kari *genius mythol.* in scopulis maris l. cataractis fluminum montosis commorans, karin kaukalo mya margaritifera, it. al. pl. karit *reliquiæ*, residua, G. Ruin, it. al. id. ac karitsa, it. al. kari=ruoska id. ac karu=ruoska.

karinen, isen Na. *scopulosus* e. c. mare, *lapidosus* et *arenosus* e. c. ager, G. klippig, steinig, sandig.

karilainen, isen N. *in scopulo* maris *habitans*, G. Klippenbewohner, it. mythol. *filius* l. *famulus* του Kari.

karikko, kon Ns. *locus scopulosus* l. arenosus, *collis lapidosus*, G. klippiger l. steiniger Ort.

Karia, an Na. id. ac karjas.

Karilas, laan Ns. Sav. senex *decrepitus*, G. verlebter Alter.

Karisen, sta V. *strideo*, *crepo*, parum strepo, omenat karisewat maahan poma in humum crepantia decidunt, G. knastern, knasternd fallen (karaan).

karina, an al. karu, un Ns. *crepitus*, *stridor*, G. Geknaster, inde karu *crepitaculum*, G. Klapper, Schnarre, karu=ruoska flagellum orbiculis ferreis crepantibus ornatum, cfr. sub. karaan.

karistan, aa Vf. *crepitum* l. strepitum *cieo*, karistan omenat puusta poma arboris *crepantia decutio*, inde karistan wuohet capras ope strepitus *abigo*, ajan karistan citatim vehor, G. Geknaster erregen, knasternd umschütteln l. fällen l. verjagen.

karistelen, lla Vfr. idem.

karistun, ua Vm. *crepans fio*, G. knasternd werden, fallen, fliehen, omenat karistuwat puusta, wuohet metsään poma decidunt, capræ aufugiunt cum strepitu, ääni karistuu vox fit rauca, it. al. id. ac karaistun sub karaisen.

Karitsa, an al. kari, in Ns. *agnus*, G. Lamm, it. al. kiwen karitsa *manubrium* lapidis molaris manu circumagendi, G. Griff der Handmühle.

Karja, jan Ns. armentum l. *grex pecudis* max. pascens, G. Rindviehherde, bes. weidende, karjan laiduin l. =maa pascuum, poika käypi karjassa puer gregem sequitur l. pascit, sonni käypi ensimmäistä karjaa taurus secundum agit ætatis annum, karja=paimen pastor pecudis, karja=koira canis pastorius, karja=hiiri sorex araneus, karja=ruoho valeriana off. karja=piha l. =tarha villa pecuaria, karja=tauti l. =rutto morbus pecudis pestilens.

karjainen, isen Na. *pecude abundans* e. c. villa, G. viehreich, it. yksi=karjainen sonni taurus secundum agens ætatis annum, G. der den ersten Sommer auf die Weide geht, kaksi=karjainen tertium annum agens, it. Ns. *pastor* l. bubulcus, G. Hirte.

karjallinen, isen Na. *pecus habens*, dives pecoris, G. Rindvieh habend.

karjetta, tan Ns. *bovile*, G. Viehstall, lammas=karjetta ovile.

karjala, lan Ns. *Carelia*, provincia Finlandiæ orientalis, G. Karelien, al. karjan=maa l. karjalan=maa, cujus incolæ olim rei pecuariæ max. erant dediti.

karjalainen, isen Ns. *Carelius* homo l. vir, G. Kareler, al. *bubulcus*, G. Hirte.

karjalatar, ttaren Ns. *femina Carelia*, G. Karelerinn, al. *ancilla* pecuaria l. pastoria, G. Hirtinn, Viehmagd.

Karjas, jaan al. karju, un al. karia, an Na. in venerem ruens, *lascivus*, *petulans*, max de bobus et equis, G. brünstig, läufisch.

karjastan, taa V. in *æstu veneris curro* l. petulans sum, G. läufisch seyn, al. id. ac karjun.

karju, un Ns. *verres*, sus mas, G. Eber, §. karjun hammas granum frumenti rubigine infectum, cfr. karjas.

 karjun,

karjun, ua al. karjuan, uta V. *hinnio*, ut equus in æstu veneris, inde *cachinno*, G. wiehern, laut lachen.

Karkaan l. karkajan l. karaan, rata V. *vehementer prosilio*, *citatim curro*, karkaan pois *excurro*, *fugio*, aufugio, karkaan päälle l. =puoleen l. =yllen l. =vastaan *occurro*, concurro, *irruo*, adorior, G. heftig aufspringen l. laufen, verlaufen l. fliehen, anlaufen l. anfallen.

karkaelen l. karaelen l. karkailen l. karailen l. karkelen l. karelen, lla Vfr. idem.

karkaus l. karaus, uksen Ns. *cursus vehemens*, *excursio*, *fuga*, *occursus*, *impetus*, G. heftiger Sprung l. Lauf, Flucht, Anfall, §. karkaus=vuosi annus intercalaris, vox male ficta, G. Schaltjahr.

karku l. karu, run Ns. *cursus vehemens*, max. *fuga*, G. Flucht, ajaa karua citatim vehitur, on karussa est fugitivus, meni karkuun in fugam se dedit.

karkujain, jamen al. karkuri, in Ns. *fugitivus* homo, equus, canis etc. G. Verläufer, Flüchtling.

karkaun, uta al. karkoon l. karkkoon, kota Vm. *fugor*, in fugam vertor, inde *fugio*, G. verjagt werden, entlaufen l. entfliehen, sudet karkauwat l. karkoowat lupi fugam capiunt.

karkotan, ttaa Vf. *fugo*, in fugam abigo, G. verjagen.

karkottelen, tella Vfr. idem.

karkotus, uksen Ns. *fugatio*, G. Verjagung.

karkotin, ttimen Ns. *fugandi instrumentum* e. c. crotalum, G. Verjagungswerkzeug, joutsen karkotin clavulus quo arcus remittitur cum sagitta emittitur, G. Drücker am Schiessbogen.

Karkas, kkaan Na. gustu *asper* l. *insipidus* e. c. butyrum, lac, G. herbschmeckend, cfr. karhia l. karkia.

Karkia, an Na. gustu l. tactu *asper* e. c. lac, corium, *durus* e. c. ferrum, lapis, *aridus* et *duriusculus* e. c. solum, fœnum, *haud mollis* e. c. linum, lana, G. herb, rauh, hart, dürr und härtlich, straff l. starr, it. Sav. karkia lanka l. =jauho filum *crassum*, farina *haud subtilis*, G. grob.

karkeus, uden Ns. *indoles* aspera, dura l. arida, *asperitas*, *duritas*, *ariditas*, G. Herbigkeit, Rauhigkeit, Härte, Dürrigkeit, it. Sav. indoles *crassa* e. c. fili, farinæ, G. Grobheit.

karkenen, rketa l. rjeta Vm. *asper fio*, *induresco*, aresco, G. hart l. gehärtet werden, it. al. *crapulá solvor* l. revalesco, sobrius fio, G. nüchtern werden.

karkaisen, sta V. *induro* e. c. ferrum, aciem, G. härten (karaisen).

karkaistus, uksen Ns. *induratio*, G. Härtung.

Karkó l. karkko, kon Ns. *agnus* max. maturior, G. Lamm (karitsa), it. al. karkko id. ac karkku.

karkoinen l. karkkoinen, isen Ns. dim. idem.

Karkku, kun al. karkko, kon Ns. *strues decussata* e. c. ligni, assium, kaiwon karkku paries l. cista putei quadrata, sillan karkku structura cui pons innititur, G. Holzstapel, Brunnenkasten, Grundgebälke der Brücke, cfr. harkko, it. al. karkku *chalybs igniarius*, G. Feuerstahl.

Karkoon Vm. karkotan Vf. etc. vide sub karkaan.

Karmannes, een Ns. *congelatio soli*, *crusta* l. superficies nivis l. terræ congelata, G. gefrorne Erdkruste l. Schneerinde (karstannes, routa).

Karmias, aan al. karmia, an Na. pr. id. ac karkas, inde *mente asper, iracundus*, G. störrisch, zornig, grämisch.

karmiainen, isen Na. dim. idem.

karmastun l. karmistun, ua Vm. mente *asper* l. *iracundus fio*, nonnihil irascor, G. störrisch l. grämisch werden, zürnen.

karmin, ia V. *exaspero*, iracundum reddo, G. ärgern, reizen, karmii minua angit l. *stimulat* me.

Karmu, un Ns. id. ac kaarmu l. kaarna.

Karnet, een Ns. id. ac kaarnet.

Karnutan, ttaa V. *morosus sum*, *murmuro*, rixor, G. knorren, murren (kurnutan).

karnaatti, tin Ns. *obmurmuratio*, rixa, G. Gemurre, wetää karnaattia murmurat.

Karo, on Ns. *ovis* mas l. *aries*, G. Schafsbock.

Karpaa, paan Ns. *corbis*, qua quid portatur, G. Tragekorb, it. *scapha* minor

nor *portatilis*, linter, G. Kähnchen (karwas).

Karpalo, on al. karpalet, een Ns. *vaccinium oxycoccos*, G. Moosbeere l. Sumpfbeere, inde itkun karpalet lacrima, G. Thränenperle.

Karpi, pin l. karpio, on Ns. *nidor hirci* lascivi, foeditas, inde fig. hircus, G. Bockgestank.

Karppi, pin al. karpio, on Ns. *mensura frumenti*, quondam usitata, triens al. sextans al. quincunx tonnæ, G. ehemaliges Mass für Getreide.

Karppu, puu Ns. id. ac kaarmu l. kaarna.

karpusta, an Ns. *lamina corticis* latior, G. Platte der Tannenrinde.

karpustan, aa V. *decortico*, corticem deglubo, G. Rindenplatten abschälen.

karpistun, ua Vm. *aresco* ut abies ita ut cortex decidat, G. vertrocknen, hart werden.

Karrutan, ttaa V. crepans *rodo* ut mus panem, inde *morosus sum*, murmuro, G. knappernd nagen, knorren, murren.

karrutus, uksen Ns. *rosio*, *murmuratio*, G. das Nagen.

Karsas, saan al. karsa, san al. karsia, an al. karso, on Na. *obliquus*, *distortus*, curvus, inde *limis* spectans oculis, *invidus*, G. schief, verbogen, schel, neidisch, katson karsaasti l. karsosti.

karsaus, uden Ns. *obliquitas*, indoles curva l. distorta, G. Schiefigkeit, Verbogenheit, silmän karsaus distortio oculi.

karso l. karsoi, on Ns. *strabo*, G. Schieler, cfr. karsas.

Karsi, rren Ns. 1. *fungus* candelæ, *pars usta* tædæ abiegnæ, raudan karsi *scoria* ferri, G. Lichtschnuppe, Schlacke, it. 2. al. *silva* cæsa et urenda, cujus arbores *ramis* sunt *denudatæ*, G. entzweigeter Wald.

karsin, ia V. arbores *puto*, ramos *amputo*, G. Zweige abhauen, entzweigen.

karsikas, kkaan Ns. *ramus amputatus*, G. abgehauener Zweig.

karsikko, on Ns. *arbor* l. *silva putata*, G. entzweigter Baum, inde Sav. *pinus* major *putata*, ad memoriam mortuorum vel alius rei servandam usitata, nec non indici viæ serviens.

Karsina, an Ns. *sæptum minus* l. loculus consæptus ovibus l. vitulis servandis, saunan= l. pirtin karsina locus in hypocaustis Finnorum circa fornacem, lohen karsina sæptum capiendis salmonibus, G. umzäuntes Plätzchen, Abschauerung, Verschlag, sydämen karsina cavitas pectoris al. præcordia, it. *cella* sub pavimento, G. Keller unter dem Fussboden.

karsinainen, isen Ns. dim. idem.

karsinoitsen, ita V. *sæptum exstruo*, nec non in *sæpto servo* e. c. vitulum, G. abschauern.

Karski, in Na. vigore præditus, *alacer*; *strenuus*, G. rüstig.

karskeus, uden Ns. *vigor*, *alacritas*, strenuitas, G. Rüstigkeit.

Karsta, an Ns. et karstaan, tata V. id. ac kartta, karttaan.

Karsta, an Ns. *fuligo* camini, inde *sordes*, *illuvies*, cœnum, rejectanea, G. Russ, Schmutz, Unflath.

karstainen, isen Na. *fuliginosus*, *sordidus*, immundus, G. rustig, schmutzig, unfläthig.

Karstannet, een Ns *crusta nivea* l. superficies nivis durior, G. gefrorne Schneekruste.

Karsti, in Ns. *pini species* durior al. karstikuusi, G. Fichtenart (kartti).

Karsun, ua Vm. Caj. id. ac kartun.

Kartan, ttaa V. *vito* l. *evito* quid, *fugio*, *caveo* mihi a quo, kartan wahinkoa l. wääryyttä, G. vermeiden, scheuen, sich hüten, it. §. rikka karttaa silmääni floccus stimulat oculum, G. reizen, haawa karttaa kylmää vulnus frigore dolet.

karttelen, rtella Vfr. idem.

karttamus, uksen Ns. *evitatio*, inde *admonitio* ad evitandum, exemplum admonens, G. Vermeidung, Warnung, warnendes Beispiel, on karttamuksexi.

kartet, rtteen Ns. idem, on kartteexi l. kartteena exemplo servit rei fugiendæ, est res evitanda, it. teen kartteella provide l caute facio, G. mit Vorsicht.

karttawaisuus, uuden Ns. *evitatio*, inde *cautio*,

tio, providentia, G. Hang zu vermeiden, Vorsicht.

Kartano, on Ns. (Sv. gård) 1. *aula* l. *area* juxta domum, G. Hofplatz (piha), kirkko-kartano area templi, it. 2. herran kartano *prædium* honoratiorum, G. Herrenhof (howi).

Kartio, on Ns. *conus*, G. Kegel, it. al. id. ac karpio.

Kartta, tan al. karsta, an Ns. (Sv. karda) *pecten* l. *carmen* lanæ, G. Wollkamm, Krämpel.

karttaan, rtata al. karstaan, tata V. *pectino* l. *carmino*, G. Wolle kämmen l. krämpeln.

Kartta, tan Ns. (Sv. karta) *mappa* l. tabula geographica l. geometrica, G. Landkarte, it. *plagula chartacea* signo publico munita, G. Stämpelpapier.

Kartti, tin Ns. id ac karsti, kartti-kuusi.

Karttu, tun Ns. *baculus* quo coni lusorii petuntur, vel quo juvenes æmulando vires suas exercent et metiuntur l. probant, metäwät karttua, al. kapula, G. Stäbchen, Stecken, it. al. *tudes* lignea, qua lintea lavanda tunduntur, G. Klappholz.

Karttuni, in Ns. (Sv. kattun) *pannus xylinus* coloribus striatus, G. Kattun.

Kartu l. karttu, rtun Ns. *nidor* ingratus rei ustæ e. c. lintei, chartæ, lanæ, G. Brandgeruch, kartu haisee.

kartuan, uta V. *nidorem spiro*, G. Brandgeruch geben, mikä tässä kartua quid est quod nidorem redolet?

Kartun, ttua Vm. *accresco*, *augeor*, *cumulor*, G. anwachsen, sich vermehren l. anhäufen, anschwellen, jauhot karttuwat farina in coquendo tumet, raha kartuu pecunia coacervatur, ei siitä kartu mitään nihil lucri inde redundat.

kartuinen, isen al. kartuisa, an Na. *augescens* l. *accrescens* e. c. pecunia, farina, inde *lucrosus*, quæstuosus, kartuisa käsi manus augens l. augmentum dans, G. anwachsend, sich vermehrend, gewinnreich, anhäufend.

kartutan, ttaa Vf. facio ut augeatur, incrementum do, *augeo*, cumulo, G. vermehren, anhäufen, sammeln, kartutan welkaa æs alienum contraho.

kartuttelen, tella Vfr. idem.

kartutus, uksen Ns. *adauctio*, cumulatio, G. Vermehrung.

Karu, un Ns. vide sub karisen et karkaan.

karustan, aa al. karuutan, ttaa V. *citatim vehor*, G. eilend fahren (karistan l. karautan), ajan karuutan.

Karwa, an Ns. 1. *pilus* l. *villus* animalium, G. Thierhaar, käypi karwallen l. karwoilleni horrorem excitat, karwani nousewat horresco, hius-karwa capillus, heinä-karwat stramina foeni, karwa-korret equisetum arvense, karwa-kello gentiana campestris, karwa-kellukka geum rivale et urbanum, nec non scrotum animalium, karwa-pallukka scrotum, karwa-ruoho fumaria bulbosa, karwa-hassu l. -hassi animal pilosum e. c. ursus; inde 2. *color pilorum*, *color* in genere, G. Haarfarbe, Farbe, mitä karwaa cujus coloris, mustaa karwaa nigri coloris, kaunis karwalta pulcher colore, kuoleman karwa color mortis l. mortui i. e. pallidus.

karwainen, isen Na. 1. *pilosus*, *villosus*, G. haarig, rauh, inde 2. *colorem referens*, G. farbig, non nisi cum Genit. e. c. minkä karwainen cujus coloris, mustan karwainen nigri coloris, lumen karwainen albus, yhden karwainen unicolor, kolmen karwainen tricolor, sateen karwainen ilma aër pluviosi coloris, nubilus, kuoleman karwainen mortis colorem referens, pallidus.

karwallinen, isen Na. idem.

karwatti, tin al. karwakas, kkaan Ns. *calceus* rusticorum ex pelle *pilosa*, G. rauher Schuh, al. karwa-kenkä.

karwet, een Ns. Wib. *lana* arborum, G. Baummoos, Wolle an Bäumen.

karwoan, wota V. *pilo*, pilos expurgo, G. enthaaren.

karwoitun, ttua Vm. *pilosus fio*, G. haarig werden.

Karwari, in Ns. (Sv. garfvare) *coriarius*, G. Gärber.

Karwas, rpaan Ns. *scapha minor*, linter portatilis, G. Kähnchen (karpaa).

karwahdan,

karwahdan, htaa V. *scapham traduco* trans isthmum, G. den Kahn über Land ziehen, inde *traho* in genere, G. tragen l. ziehen, **karwahdan puoleeni** attraho ad me, it. al. *curam* cujus *gero*, **karwahdan walkiata** curo ignem, **karwahdan lastq** infantem tueor, G. besorgen, bewahren, hüten (**korjaan**).

Karwas, waan Na. *amarus*, *acerbus* gustu, G. bitter, **karwas mieli** mens acerba, dolens, **karwas papu** lupinus, **karwaasti** acerbe.

karwaus, uden Ns. *acerbitas*, G. Bitterkeit, **mielen karwaus** exacerbatio mentis, offensio.

karwautan, ttaa Vf. acerbum reddo, *exacerbo*, G. bitter machen, verbittern.

karwastan, aa Vf. *dolore afficio*, ut terebinthina in vulnere, G. bittern Schmerz erregen, inde *doleo* ut vulnus l. mens læsa, G. schmerzen.

karwastelen, lla Vfr. idem, max. *doleo*, G. schmerzen.

Karwitsen, ita V. raparum caulem *abscindo*, G. Stängel abschneiden, **karwitsen naureita** (**listin**).

Kas Intj. (ex **ka** et encl. **s**, **ka=s**) vide **ka**.

Kasa, san Ns. *acervus*, *congeries*, cumulus, G. Haufen, inde al. **puu=kasa** *strues* ligni aridi per annum l. diutius servata, **kasa=puu** lignum in strue ultra annum arefactum, unde fig. **kasa=pukki**, **kasa=leipä** id. ac **kasattu pukki** l. **=leipä**, it. al. **S. kirween kasa** *dorsum* securis, G. Hammeraxt.

kasaan, sata V. *coacervo*, congero, cumulo, G. anhäufen, inde **kasaan puita** lignum exstruo ad annum l. diutius servaturus, G. zum Verwahren aufstapeln.

kasatun, ttua al. **kasaannun**, ntua Vm. *coacervor* l. cumulor, G. gehäuft werden, inde *aresco* et *diu servor* ut lignum in strue, G. lang verwahrt und dürr werden, **kasattu puu** id. ac **kasa=puu**, **kasattu auma** acervus segetis ultra annum servatus, **kasattu=leipä** panis annotinus l. bimus, **kasattu=pukki** hircus trimus.

Kasakka, kan Ns. pr. homo ex *Cosackia*, *eques Russicus*, G. Kosack, inde Sav. Carl. Caj. *mercenarius* l. *operarius*, cujus sortis erant quondam milites Russici in Finlandiam transfugæ, G. Tagelöner.

Kasari, in Ns. *æs rude* l. crudum, G. Kupfererz, **kasari=waski** cuprum fuscum, it. *cacabus* l. lebes *minor* æreus, G. kleiner Kupferkessel.

Kasi, in Ns. *felis* catus, G. Katze (**kissa**).

Kasia, an Na. *grandis*, magnus, G. gross, ansehnlich.

Kasila, an Ns. id. ac **kaisila**.

Kaska, an al. **kaskas**, aan Ns. *aphis*, insectum pisis noxium, G. Blattlaus (**re=tu**), it. al. **heinä=kaska** *gryllus* stridulus, G. Heuschrecke, cfr. **kaaskainen**.

Kasket, een Ns. *pertica longior* l. tigillum in sæptis salmonum, G. eine Stange beim Lachsfange, al. **kaski=puu**.

Kaski, ken Ns. *silva* sementi *cæsa* sed nondum usta, al. silva cæsa et jamjam usta, -*ager silvestris*, al. silva denuo frondescens, arbusculæ frondosæ in ejusmodi agris post messem accrescere solitæ, G. Schwendenland, al. *arbor abscissa*, arida, G. abgehauener und dürrer Baum (**karas**), **kuusen kaski**.

kaskinen l. **kaskellinen**, isen Na. frondosis *arbusculis ornatus* e. c. silva, locus, G. mit jungem Laubwald bewachsen.

kaskisto, on Ns. *lucus frondosus*, G. Laubwaldshain, al. *silva cæsa*, G. gefällter Wald.

kaskuri, in Ns. *aratrum* pro ejusmodi agris, G. Schwendepflug (**sahra**).

Kaskotan, ttaa V. *pandiculor*, G. sich recken, inde al. *oscito*, G. gähnen.

kaskottelen, tella Vfr. idem.

kaskotus, uksen Ns. *pandiculatio* l. oscitatio, G. das Recken l. Gähnen.

Kasua, an Ns. Run. *acervus* l. thesaurus cumulatus e. c. divitiarum, G. Haufen.

Kaso, on Ns. idem (**kasa**).

Kasoon, sota V. id. ac **kasaan**.

kasotan, ttaa Vfr. id. ac **kaswatan**.

Kassa, an Ns. (Sv. cassa) *ærarium*, fiscus, *pecunia collecta*, G. Kasse.

Kassa, an al. **kassa=pää** Ns. *caput cirratum*, homo crispis capillis, G. Krauskopf.

Kassara,

Kassara, ran al. kassari, in Ns. *falx putatoria*, runco, G. Reuthaue (wesoin).
kassaroitsen, ita V. *ope* ejus *falcis puto* l. cædo arbusculas, G. mit Reuthaue abschneiden.
Kassi, in Ns. reticulum, *sacculus reticulatus*, G. Tragnetz, kala-kassi.
kassillinen, isen Na. *sacculum habens*, G. mit Tragnetze versehen, it. *quantum capit* sacculus, G. ein Tragnetz voll.
Kassina, an Na. *pudicus*, modestus, G. züchtig (kaino), kassinasti pudice l. modeste.
Kastari, in Ns. Abol. *turris campanarum* ad templa, al. kello-kastari, G. Glockenthurm, it. Sav. messu-kastari *vestis* liturgica, G. Messgewand (messu-haka), it. laiwan kastari *camera* navis, G. Kajüte.
Kastet, een Ns. 1. *ros*, G. Thau, aamu-kastet ros matutinus, inde *humor* l. udor, G. Feuchtigkeit, Nässe, maa kaipaa kastetta terra desiderat l. indiget rigatione l. humore, kastet-heinä id. ac kastikainen, kastet-korret equisetum, it. 2. eccl. *baptismus*, G. Taufe, hätä-kastet vide hätä.
kastikainen, isen Ns. *aira cespitosa* l. cærulea, G. Schmiele (kastet-heinä).
kastan, aa V. 1. *roro, rigo, humecto*, immergo, G. befeuchten, benetzen, wässern, it. 2. eccl. *baptizo*, G. taufen, it. 3. al. ære connecto l. *ferrumino*, G. löthen (juotan, liitän).
kastelen, lla Vfr. idem.
kastun, ua Vm. *humesco*, irrigor, *humidus fio*, G. feucht l. nass werden.
Kasu, un Ns. Run. id. ac kasa, al. id. ac kaswo.
Kasukka, kan Ns. toga l. *vestis talaris*, vestis *pellicea* longa, G. langes Kleid l. Pelz, messu-kasukka vestis liturgica.
Kasun, ua al. kaswan, aa al. kaswaan l. kaswajan, wata al. kasoon, sota V. *cresco*, *accresco* ut arbor, infans, *augeor* l. augesco G. wachsen, zunehmen, täysi-kaswanut adultus: inde puu kaswaa omenia arbor *fert* l. *producit* poma, maa kaswaa ruohoa terra fertilis est gramine, G. hervorbringen.
kaswailen l. **kaswaelen** l. **kaswelen**, lla Vfr. idem.
kaswoinen l. kasuinen l. kasoinen, isen Na. *crescens*, G. wachsend, non nisi in compos. e. c. täysi-kaswoinen adultus, waiwa-kaswoinen tarde crescens, hätä-kaswoinen præcox.
kaswanto, nnon al. kaswanta, nnan Ns. *accretio, incrementum*, G. Wuchs, Wachsthum, Zuwachs, Auswuchs, kauniis kaswannolta pulcher qua staturam, kaswanto otsassa *tuber* l. scirrhus in fronte, puun kaswanta incrementum arboris annuum.
kaswannes, nteen al. kaswi, in Ns. idem, max. summitates pini annuæ, augmentum arborum.
kaswain l. **kaswajain**, amen Ns. idem, max. *surculus, stirps* crescens, *tuber* l. scirrhus in corpore, tuber arboris, G. Gewächs, Zuwachs, Auswuchs, rahan kaswain *fœnus* l. emolumentum pecuniæ, G. Geldinteressen.
kaswo, on al. kaswos, oksen Ns. idem, rahan kaswo.
kaswatan, ttaa Vf. facio l. *curo ut crescat*, inde *fero* l. *produco* fructus ut arbor, ager, G. Zuwachs befördern, Frucht tragen, kaswatan lapsia infantes l. pueros *educo*, G. erziehen.
kaswattelen, tella Vfr. idem.
kaswatus, uksen Ns. *productio, educatio*, G. Beförderung des Zuwachses, Erziehung.
kaswatti, tin al. kaswates, tteen Ns. *alumnus*, filius adoptivus, G. Pflegekind.
Kaswo, on Ns. *gena*, G. Wange (poski), inde pl. kaswot *facies* l. *vultus*, G. Angesicht, kaswon-luu mala l. maxilla.
Kata, dan Ns. Abol. *stamen* texti *convolutum*, G. Weberkette (kangas-letti).
Katala, lan Na. visu *tæter* l. *ingratus*, katala asia res *insolita*, mira, difficilis, periculosa, katala mies vir malitiosus, molestus, *aversandus*, G. widerlich anzusehen, seltsam, gefährlich, abscheulich, it. al. minä katala ego *misellus* l. miserandus, woi sinua katalaa væ tibi infelici, G. arm, erbärmlich (raukka).

Katan,

Katan, ttaa V. vide sub katto.

Katawa, wan al. kataja, jan Ns. *juniperus* communis, G. Wacholder, katawa-rastas turdi species, kataja-pyöri parus ater.

katawainen l. katajainen, isen Na. *juniperinus*, ex junipero confectus e. c. baculum, *juniperis abundans* e. c. locus, G. wacholdern, wacholderreich.

katawisto, on al. katajikko, kon Ns. *silva juniperina*, G. Wacholdergehölz.

Katet, tteen Ns. vide sub katto.

Kati, din Ns. vide sub kadet et katoon.

Katio, on Ns. id. ac kaatio.

katiollinen, isen Na. id. ac kaatiollinen.

Katiska l. katitsa, an al. katsi, in Ns. (Sv. katsa) *nassae species* piscatoriae ex assulis erectis, G. Fischerzaun.

Katkeen, keta Vm. *rumpor* ut filum l. funis, *abrumpor* l. disrumpor, G. entzwei gehen, zerrissen l. abgebrochen werden, inde itku katkeepi ploratus desinit, jäsen on katkennut membrum est luxatum l. corruptum, henki katkeepi spiritus intercluditur, anima exspiratur.

katke'elen l. katkeilen l. katkielen, lla Vfr. idem.

katkelma, an Ns. *disruptum quid*, G. etwas Abgebrochenes, lumen katkelma congeries nivis disrupta, pellon katkelma striga agri abrupta, maan katkelma insula qs. ex continenti abrupta, it. Run. kärmeen katkelma *virus* serpentis.

katko, on l. katkana, nan Ns. idem, hepos katko equus macer, fere animam exspirans, akka-katkana anus decrepita, it. katko *cicuta* virosa, G. Wasserschierling.

katkaisen, sta V. subito *rumpo* e. c. filum, *abrumpo*, *deseco*, abscindo, divello, G. hastig zerreissen l. zerbrechen.

katkon, oa al. katkoon, kota V. in rumpendo occupatus sum, *minutim rumpo*, *sensim praescindo* l. divello, G. allmählig zerreissen l. abbrechen, it. S. sydäntäni l. minua katkoopi cor l. stomachus mihi dolore afficitur, *vomitu laboro*, nauseo, G. Schmerz in der Herzgrube l. Uebelkeit empfinden.

katkotan, ttaa Vf. idem, max. minua katkottaa.

Katkera, an Na. *valde acer*, *amarus*, G. sehr bitter l. beissend, katkerasti acerbe, katkera-ruoho gentiana amarella al. horkka-heinä.

katkeruus, uuden Ns. *indoles valde* acerba, acerbitas, *amaritudo*, G. scharfe Bitterkeit.

katkeroitsen, ita V. *amarum* l. acerbum *reddo*, G. sehr bitter machen.

Katku, un Ns. Caj. Wib. *nidor* max. prunarum, foetor, G. starker Branddunst.

katkuan, uta V. *nidorem spiro*, foeteo, oleo, G. Brandgeruch geben, katkuapi katajallen juniperi odorem redolet.

Katoon, dota V. *pereo* l. *perdor*, *amittor*, *evanesco*, G. verkommen, verloren gehen, verschwinden, vergehen, umkommen, kuu katoopi luna occidit.

katoowaisuus, uuden Ns. *indoles caduca* l. vana l. fragilis, G. Vergänglichkeit.

katoomattomuus, uuden Ns. *indoles perennis* l. durans, G. Unvergänglichkeit.

katowainen, isen Na. *amissus*, *deperditus*, inde *defunctus*, G. verloren, verkommen, umgekommen.

kato, don Ns. *amissio*, *defectio*, G. Verschwindung, Verlust, Mangel, max. in compos. e. c. kato-kaswo sterilitas foeni l. segetis, kato-wuosi annus sterilis, annonae caritas, perikato pernicies l. exitium.

kati, din Ns. idem, Run. on katina est perniciei, cfr. sub kadet supra.

kadet, teen al. kados, oksen Ns. *status* rei *amissae* l. *perditae*, G. verlorner Zustand, non nisi pl. on kateissa l. kadoksissa est amissus, menee kadoksiin l. kateksiin amissus l. deperditus fit, tuli kadoksista, cfr. kadet Na. supra.

kadotan, ttaa Vf. facio ut amittatur l. pereat, *amitto*, *perdo*, *deleo*, G. verlieren, vertilgen, kadotin asiani causâ cecidi l. litem perdidi.

kadottelen, tella Vfr. idem.

kadotus, uksen Ns. *amissio*, actus perdendi, inde *interitus*, *pernicies*, G. das Verlieren, Verlust, Untergang.

Katrikka, kan Ns. *motacilla* alba al. flava, G. Bachstelze.

Katson, oa (al. kahton l. kahdon, htoa al. katon l. katton, ttoa) V. oculis *intueor* l. *specto*, *adspicio*, inspecto, viso l. inviso, G. schauen, anschauen, ansehen, nachsehen (hüten), betrachten, katson lasta l. karjaa infantem tueor, pecudem curo, katso itsesi provide l. cave tibi, katson muotoa *respicio* formam cujus, katson taiwasta cœlum *contemplor*, percontor, kätten katsoja chiromanticus, katson ylön l. ylen *despicio*, contemtim respicio, haud curo, G. verachtend übersehen.

katselen, lla Vfr. idem, max. *inspicio*, *contemplor*, percontor, G. besehen, besichtigen, beschauen, betrachten.

katsanto, nnon Ns. *adspectus* l. *obtutus* oculi, muodon katsanto *respectus* formæ, karjan katsanto *cura* pecudis, ylön l. ylen katsanto *despectus*, contemtus, G. Anblick, Rücksicht, Hütung, Verachtung, it. *facies adspicienda*, forma rei, kaunis katsannolta, G. Aussehen.

katset, een Ns. idem, e. c. ylön katset, karjan katset, inde haawan katset *inspectio* vulneris magica et medicamen inspiciendo arte magica parandum, G. Zauberbesichtigung.

katsellus l. katselmus, uksen (pro katselemus) Ns. *visio*, *inspectio*, *contemplatio*, G. Beschauung, Besichtigung, Betrachtung.

katsahdan, htaa Vs. *subito adspicio* l. prospicio, oculos l. faciem adverto, G. hastig anblicken.

katsotutan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* quis *videat*, videndi occasionem cui do, G. besehen lassen.

Kattelus, uksen Ns. *acus major*, G. Stopfnadel.

Katti, tin Ns. (Sv. katt) *felis* domest. G. Katze (kissa), katin kulta mica flava, G. Katzengold, katin käpälä pes felinus nec non gnaphalium dioicum. katin lieko id. ac waressen warpaat, katin nauris l. juusto malva rotundifolia, katin sini-kello anemone pulsatilla, it. al. katti *cicada* l. gryllus stridulus, G. Heuschrecke.

Kattila, an Ns. (Sv. kittel l. kettel) *lebes*, ahenum, G. Kessel.

kattilallinen, isen Na. ahenum *habens*, G. G. Kessel habend, it. *quantum capit* ahenum, G. Kessel voll.

Katto, ton Ns. *tectum* domus, G. Dach, Decke, katto-laukka sempervivum tectorum, katto-sonta stercus post sementem dispergendum.

katos, oksen Ns. *protectum*, *nubilarium* l. umbraculum, G. Vordach, Wetterdach, Schoppen, inde domicula tecta, casa aucupum (kotus).

katet, tteen Ns. tectum l. *tegumen*, *velamen*, G. Decke, Hülle, Bedeckung, katet-liina pannus funebris al. fascia vulnerum.

katan, ttaa al. katotan, ttaa V. *tecto orno*, e. c. domum, inde *tego*, *obtego*, G. mit Dache versehen, bedecken, katan haawaa vulnus tegumine obduco, katan peltoa sonnalla agrum stercore obtego post sementem, præt. katin l. katoin.

kattelen, tella Vfr. idem.

Kattuinen, isen Ns. *chirotheca lanea*, G. wollener Handschuh (turwakko).

Katu, dun Ns. (Sv. gata) *platea* urbis, G. Gasse, Strasse, katu-puoti taberna.

Kauha, han Ns. *cochlear majus*, G. Schöpflöffel.

kauhainen, isen Ns. dim. idem.

kauhallinen, isen Na. *cochlear habens*, G. mit Schöpflöffel versehen, it. *quantum capit* cochlear, G. Schöpflöffel voll.

Kauhia, an Na. adspectu valde deformis, *horribilis*, *terribilis*, *immanis*, atrox e. c. homo, factum, *detestandus*, G. schrecklich, grausam, abscheulich, kauhiasti horrende.

kauhiainen, isen Na. dim. idem.

kauhius l. kauheus, uden Ns. *indoles horrenda* l. detestabilis, G. Schrecklichkeit, Grausamkeit, Abscheulichkeit.

kauhu, un Ns. *horror*, terror e. c. mortis, G. Schreck, Grauen.

kauhdun, htua Vm. *horrendus* l. *atrox fio*, irâ valde excandesco, G. schrecklich l. grausam werden, ergrimmen.

kauhistan, aa al. kauhitan, ttaa Vf. *horrore* l. terrore *percello*, *horrifico*, G. Schreck l. Grauen

l. Grauen erregen, inde minua kauhistaa horrore afficior, *horreo*, *detestor*, G. schaudern, grauen.

kauhoitan, ttaa Vf. idem, minua kauhoittaa.

kauhistun, ua al kauhitun, ttua Vm. *horresco*, terrore perfundor, inde *detestor*, *aversor*, G. Schauder empfinden, verabscheuen.

kauhistus, uksen Ns. *horroris injectio*, inde *horror*, *detestatio*, G. Schauderer-regung, Schauder, Abscheu.

Kauhua, an Ns. id. ac kauna.

Kauhtana, nan Ns. (Sv. kaftan?) Carl. *amiculum* l. vestimentum *talare*, globulis ornatum, G. Kaftan, langer Oberrock.

Kauka, uwan Ns. quod *remotum* l. *longinquum* est, G. das Ferne l. Langwierige; Nominat. non nisi rar. in compos. kauka-maa terra remota, kauka-metsä: ceterr. Casuum hi adverbiascunt:
Genit. kauwan et Adv. kauwain *diu*, de tempore, G. lange (Zeit), elän kauwan l. kauwain, kauwanko l. kauwainko l. kuinka kauwan quamdiu, niin kauwan tamdiu, kauwan sitten multo antehac tempore.
Infinit. kaukaa *e longinquo*, G. von Ferne, weither, kaukaako l. kuinka kaukaa unde usque, tuli kaukaa procul venit.
Essiv. kaukana *procul* in loco, G. fern, weit weg, on kaukana in loco remoto l. longe l. procul abest, olkoon minusta kaukana procul a me absit.
Fact. kauwaksi *procul* in locum, G. weithin, meni kauwaksi longe l. procul abiit, inde wiipyy kauwaksi *diu* l. *longe* remanet, G. auf lange Zeit, cfr. kauwas.
Compar. on kaukempana l. kauwempana contr. kaukemma l. kauwempa est *in loco remotiore*, G. entfernter, tulee kaukempaa l. kauwempaa venit *ex* loco *remotiori*, G. weiterher, meni kauwemmaksi contr. kauwemma abiit in locum remotiorem, G. weiterhin, kauwemmin *longius* et *diutius*, G. länger.

kauwas prtcl. (contr. pro kauwaksi) *procul in locum*, G. weithin, fernhin, meni kauwas, kauwasko l. kuinka kauwas quam longe.

kauko, uwon Ns. homo *procul habitans*, peregrinus, G. fern wohnender Mensch, it. *locus* habitandi ab aliis *remotus*, G. entlegener Wohnort, kauko-wieras hospes longinquus.

kaukola, an Ns. *domicilium remotum*, G. entfernter Wohnort.

kaukainen, isen Na. *longinquus* de loco et tempore, *procul* l. peregre *habitans* e. c. homo, *remotus* e. c. urbs, e longinquo veniens e. c. hospes, *diu durans*, diuturnus e. c. tempus, G. entfernt nach Ort u. Zeit, entlegen, langdaurend.

kaukukainen l. kaukulainen, isen Na. idem, de loco.

kaukaisuus, uuden Ns. *longinquitas* loci et temporis, G. Entferntheit.

kauwastun l. kauwaksun, ua Vm. *longinquum* l. *diutinum existimo*, G. für entfernt l. langweilig halten.

Kaukalo, on Ns. *alveus* l. linter, vas ligneum oblongum ex trunco excavato, G. Trog (purtilo, ruuhi).

kaukalollinen, isen Na. *alveum habens*, G. G. Trog habend, it. *quantum capit* alveus, G. Trog voll.

Kaula, lan Ns. *collum* e. c. hominis, equi etc. G. Hals (kakla), inde maan kaula isthmus, kaula-waatet l. -liina collare l. focale, kaula-paita collare equi fœno fartum, §. kaula-willa *funis collaris*, quo quis patibulo affigitur, fig. *culpa* l. pœna *capitalis*, teki kaula-willoiksensa fecit sibi in perniciem.

kaulainen l. kaulahinen, isen Ns. *collare* l. *focale* hominis, nec non *collare equi*, G. Halsbinde, Halswulst, it. Na. non nisi in compos. e. c. kankia-kaulainen collo inflexibilis i. e. pervicax l. non moriger, pitkä-kaulainen hewoinen equus colli proceri, G. langhalsig, steifhalsig.

kaulain, limen Ns. idem, max. *numella* l. ligamen pecudum, G. Halsfessel des Rindviehes, it. reen kaulamet *compedes* l ligamina trahæ, G. Speiche an den Schlittenkufen.

kauluri, in Ns. *collare* max. hominis, G. Halsbinde.

kaulus, uksen Ns. *limbus* vestium *ad collum*,

lum, fimbria, G. Halskragen, it. al. *apertura* indusii *ad collum*, G. Halsschlitz der Hemde.

kaulatin, ttimen Ns. idem, max. **kengän kaulatin** (Torn) pars posterior calcei, G. Hintertheil des Schuhs.

kaulaisuus, uuden Ns. *colli indoles*, sed non nisi in compos. e. c. **kankia-kaulaisuus** indoles non morigera, pervicacia, **pitkä-kaulaisuus** colli proceritas, G. Langhalsigkeit.

kaulaan, lata V. *collum* cujus *amplector*, G. umhalsen, it. al. **kaulaan puita** l. **terwaksia** pinos sursum versus decortico qs. in formam colli, G. abschälen.

kaulailen, lla Vfr. idem.

Kaulaan, lata V. (Sv. kafla) lintea *volvendo lævigo*, G. rollend glätten.

kaulaus, uksen Ns. *lævigatio*, G. Glättung, **kaulaus-lauta** asser polituræ serviens, **kaulaus-tukki** cylindrus ejusdem usus.

Kauna, an Ns. *palea*, furfur frumenti, G. Spreu, inde fig. **wihan kauna** qs. *stimulus* iræ, odium clandestinum, simultas, invidia, G. Groll.

kaunainen, isen Na. *paleatus*, paleis abundans, G. spreuig.

kaunaan, nata V. *paleas secerno* l. expurgo ex frumento, G. von Spreu reinigen, inde pro paleis l. *nihilo habeo*, *flocci facio*, rejicio, G. gering schätzen, it. *stimulo* ut palea in oculo, *irrito*, verbis *morosis* rodo, *invide obtrecto* l. vitupero, G. reizen, mit Worten verkleinern, neidisch verleumden.

kaunaus, uksen Ns. *secretio palearum*, *irritatio*, *invida obtrectatio*, morosa vituperatio, G. Spreureinigung, Reizung, neidische Verkleinerung.

Kaunis, iin *pulcher*, *venustus*, formosus, ornatus, elegans, G. schön, hübsch, **kauniisti** l. **kauniista** pulchre, eleganter, it. in moribus *decens* l. *modestus*, G. anständig, sittsam, **kaunis elo** vita pudica, **ole kauniisti** modeste l. decenter te gere.

kaunoinen l. **kaunuinen** l. **kaunukainen**, isen Na. dim. idem, vox blandientis.

kauno, on al. **kaunokas**, kkaan Na. idem, max. bene vestitus, *ornatus*, G. hübsch gekleidet.

kaunius l. **kauneus**, uden Ns. *pulchritudo*, venustas, elegantia, decentia, G. Schönheit, Hübschheit, Anständigkeit.

kauneilen, lla Vfr. vestibus *elegantibus* utor l. *superbio*, G. über seine Schönheit stolziren, it. al. *modestus* l. pudicus sum, G. sich anständig betragen.

kaunistan, aa Vf. *pulchrum reddo*, *exorno*, G. verschönern.

kaunistelen, lla Vfr. idem, it. **kaunistelen tyttöä** puellam venustam dico, *blandior*, G. schmeicheln, it. **kaunistelen sanaani** l. **työtäni** verbum l. factum *excuso* l. purgo l. prætexo, G. beschönigen.

kaunistus, uksen Ns. *exornatio*, inde *ornatus*, ornamentum, G. Verschönerung, Schmückung, Schmuck.

kaunistun, na Vm. *pulcher* l. formosus *fio*, lætiorem induo faciem, G. schön l. hübsch werden.

Kauppa, pan Ns. (Sv. köp) *mercatura*, mercatus l. mercatio, G. Kauf, Handel, **teen kauppaa** mercor, mercaturam facio, nec non de mercibus paciscor, **on kauppana** est venalis, **käypä kauppa** pretium inter mercantes commune, **kauppa-mies** mercator, **kauppa-kalu** merx, res venalis, **kauppa-laiwa** navis mercatoria, **talon kauppa** pactio de prædio vendendo et emendo, emtio venditio, **rikon kaupan** pactum emtionis irritum facio.

kauppia, an al. **kauppias**, aan al. **kaupuri**, in Ns. *mercator*, G. Kaufmann, al. **kauppa-mies**.

kaupunki, ngin al. **kaupunti**, nnin Ns. (Sv. köping) *urbs* mercatoria, G. Stadt, **esikaupunki** suburbium.

kauppaan, pata al. **kaupitsen**, ita V. *venum exhibeo*, *vendito*, vendo, inde rar. *mercor*, G. feil bieten, zum Verkauf ausbieten l. ausstellen, verhandeln.

kaupittelen l. **kaupottelen**, tella Vfr. idem.

Kaura, an, Carl. **kakra**, an Ns. *avena*, G. Hafer, **hukka-kaura** avena fatua.

kaurainen, isen Na. *avenaceus* e. c. panis, *avenâ mixtus* e. c. hordeum, G. von Hafer, hafergemischt.

Kauris, iin Ns. *caper* l. *hircus*, G. Ziegenbock, mäki-kauris Bibl. ibex, metsä-kauris capreolus, kauriin-waha lapidis species in Finlandia solita al. rapa-kiwi.

Kauru, un Ns. *scolopax* arquata l. phæopus, G. Schnepfe (suo-kurwi).

Kausi, uden Ns. 1. *ambitus* l. intervallum temporis, G. Umlauf der Zeit, non nisi in compos. e. c. kuu-kausi ambitus lunæ, mensis, päiwä-kausi totus dies, Gall. journée, wuosi-kausi annus, Gall. année, ilta- l. ehtoo-kausi vesper, Gall. soirée, yö-kausin noctu, per noctes: hinc 2. Cas. Inf. kautta, rar. Abl. kaudelta involvit Lat. *per* l. *ope*, G. durch, e. c. jumalan kautta l. -kaudelta ope dei, per deum, pellon kautta per l. trans agrum, (ambitu facto agri), poikansa kautta per filium suum, minun kauttani per me, tuon kautta illac.

kausittain prtcl. *per intervalla* temporis, G. nach Umlauf der Zeiten, wuosi-kausittain annue, quotannis.

Kausta, an Ns. *assula longitudinalis* compedes trahæ compingens, G. langes Bretchen über den Schlittenspeichen.

Kauta, dan al. kauto, don al. kautu, dun Ns. *pars* calcei *superior* plantam pedis tegens, G. Schuhoberleder, kauto-kenkä calcei species.

Kautiainen, isen Ns. *cuneus* quo muscus in rimas parietis intruditur, G. Treibmeissel.

Kauwan et kauwas vide sub kauka.

Kawahdan, htaa V. 1. *subito prosilio*, G. hastig auf l. vorbeispringen, karhu kawahti pystyyn ursus subito se erexit, susi kawahti metsässä lupus subito apparuit inter arbusculas se subducens, inde 2. al. *timidus evito*, *cautus subterfugio*, *caveo* mihi, G. furchtsam vermeiden, sich hüten l. in Acht nehmen, kawahda itsesi l. sinusi siitä cave tibi de eo, id cautus evita.

kawahdus, uksen Ns. *cauta evitatio*, *cautio*, G. behutsame Vermeidung.

Kawala, lan Na. *callidus*, *astutus*, versutus, G. listig, schlau.

kawaluus, uuden Ns. *calliditas*, astutia, G. Schlauheit.

kawaloitsen, ita V. *callide ago*, astu utor, G. sich listig betragen.

Kawet, peen Na. pr. *cute lanuginosa* l. *pilis* nitidis *ornatus*, G. mit feinem Haare versehen, feinbehaart, unde sæpe substantive adhibetur 1. de *homine*, max. juniore, femina, puella, kahden kapeen tekemä, emo-kawet, 2. de *animalibus domesticis minoribus*, ovibus, capris, kapeet owat pellolla, 3. de animalibus *silvestribus* minoribus, leporibus, vulpibus etc. metsän kapeet, 4. Run. de *diis* l. *geniis mythol.* variis, quos humana forma l. cute indutos quondam putabant Finni, G. Epithet mythol. Geister, ainoinen kawet id. ac wäinämöinen, kapeen tulet id. ac kalewan tulet, maan kapeet genii terræ; quæ usus varietates ex contextu facile enodantur.

kapo, won al. kawoh, won Ns. idem, max. puella, agnus, etc.

kapeinen, isen Ns. dim. idem, isä-kapeinen mas, emä-kapeinen femina.

kapines, een Ns. idem, max. animal noxium.

Kaweeraan l. kawieraan, rata V. (Sv. cavera) *caveo*, satisdo, G. verbürgen.

kawisioni, in Ns. (Sv. caution) *cautio*, satisdatio, G. Bürge.

Kawerran, rtaa V. Caj. *scabo*, scabendo tero, G. schaben.

Kawia, an al. kawet, ween Ns. *meta segetis* minor in agro, G. kleine Getreidemiethe, it. kawia al. id. ac kawio.

Kawio l. kapio, on Ns. *ungula* equina, G. Hufe.

kawioinen, isen Na. *ungulatus*, G. behuft, non nisi in compos. e. c. kowa-kawioinen cujus ungulæ sunt nimis duræ.

kawioan, iata V. *ungulis utor*, cursito, G. mit Hufen laufen, peura kawiaa.

Kedju, un Ns. rar. pro käädy.

Keesi, in Ns. rar. pro kääsi l. kiäsi.

Kehkiä, än Na. *haud compactus*, *solutus* l. tumidus ut lana pexa l. ager recens aratus, *facilis evolutu*, G. ungepackt, los, locker, pauschig.

kehkura, an Ns. convolutum quid *facile evolvendum* e. c. glomus, G. etwas Lockeres.

kehkiän,

kehkiän, itä al. kehkenen, hjetä Vm. *facile evolvor* l. *explicor*, *solvor* ut merges, erumpor ut filum e margine texti, *retorqueor* ut filum, *solutus fio* l. emoveor ut ager, G. sich aufwickeln l. auflösen, sich ausfasern, sich zurückdrehen, los l. locker werden.

kehitän l. kehetän, ttää Vt. convolutum l. contortum *evolvo* l. *explico*, nodum *extrico*, compactum *solutum reddo* l. emoveo, G. aufwickeln, auflösen, ausfasern, zurückdrehen.

kehoitan, ttaa Vt. idem, inde ligaminibus quem *solvo*, solutum facio l. *expedio* quem, G. lösen, befreien, it. animum *permoveo* ad quid, *exhortor*, *impello*, suscito, G. bewegen, ermahnen, anrathen, ermuntern, antreiben, anspornen, kehoitan wihaan l. iloon *incito* quem ad iram l. gaudium. kehoitti minua sanomaan *svasit* mihi ut dicerem, kehoittawa syy causa impulsiva l. exhortans l. permovens.

kehoittelen, tella Vfr. idem.

kehitys, yksen Ns. *evolutio* l. *explicatio* rei contortæ l. intricatæ, *solutio* rei compactæ, G. Aufwickelung, Auflösung etc.

kehoitus, uksen Ns. idem, inde *solutio* ligaminum, *expeditio*, nec non *permotio* mentis, *exhortatio*, *incitatio*, *svasio*, *impulsio*, G. Lösung, Befreiung, Bewegung, Ermahnung, Anrathung, Anspornung etc.

Kehlo, on Ns. *vas mulctrale*, G. Milchgelte (kiulu, rajenta).

Kehnään, nätä V. *glorior*, *jacto*, ostento, G. prahlen, sich rühmen.

Kehnet, een Ns. *floccus* l. naucus e. c. ligni triti, G. Flocke.

Kehno, on Na. tenuis, *debilis*, vi carens, kehno jywä granum nullius frugis, inde *inutilis* l. ineptus, nequam, G. schwach, schlecht, untauglich, it. al. *tardus* in gestu, inde *verecundus*, qui rem suam hæsitans l. tarde expedit, G. träge, blöde, kehnon-lainen l. kehnollainen idem.

kehnoinen al. kehnukainen, isen Na. dim. idem.

kehnous, uden Ns. tenuitas l. *debilitas*, *inutilitas*: *tarditas*, *verecundia*, G. Schwäche, Untauglichkeit, Trägheit, Blödigkeit.

kehnoonnun, utua al. kehnonen, hnota Vm. *fio debilis* et *inutilis*, al. fio *tardus* l. *verecundus*, G. schlecht l. untauglich werden, träge l. blöde werden.

kehnoutan, ttaa Vf. *debilem* l. *inutilem reddo*, al. *tardum* l. *verecundum* reddo, G. schlecht l. untauglich machen, träge l. blöde machen.

Kehoitan, ttea Vf. vide sub kehkiä.

Kehrotin, ttimen Ns. *terebra minor*, G. kleiner Bohrer.

Kehrä, än l. Sav. keträ, än Ns. *spondylus* fusi l. coli, G. Spindelwirbel, al. kehräs pää l. -warsi, inde kehrä-warsi colus l. fusus, nendi machina, G. Spindel, kehräs luu l. kehräs-luu talus pedis, kehräs-kontti tibia, it. Sav. *netrix*, G. Spinnerinn.

kehrään, rätä, al. rar. kehrin, iä, Sav. keträän, rätä V. *neo* fila colo l. fuso, G. spinnen, kehrääjä netrix nec non locusta marina, insect.

kehräelen l. kehräilen l. Sav. keträilen, llä Vfr. idem.

kehräys, yksen Ns. *actus* nendi, G. Gespinne, inde pl. kehräykset id. ac kehrus.

kehrus, uksen al. kehruu, uun Ns. max. pl. kehrukset l. kehruut *netum* l. *nendum* e. c. linum l. lana, G. Gespinst.

kehräyn, ytä Vm. *neor*, G. sich spinnen lassen, pellawa kehräyyi linum est aptum quod neatur, est facile netu.

kehräytän l. kehrätän, ttää Vf. *facio* l. *curo ut neatur*, G. spinnen lassen.

Kehtaan, hdata V. 1. Abol. *me non pudet* l. *haud pudeo*, G. sich nicht schämen l. nicht scheuen, kehtaatko tehdä an sine pudore facere potes: negative en kehtaa sanoa *pudet me* dicere, erubesco, G. sich schämen, it. 2. Sav. *non tædet me* operis, *piger* l. ignavus *haud sum*, G. ohne Trägheit etw. thun mögen, kehtaatko tehdä an præ pigritia facere vales: inde negative en kehtaa tehdä præ pigritia haud possum facere, G. vor Trägheit nicht thun mögen, cfr. wiitsin.

Kehto, hon Ns. *cunæ*, lectulus infantum, G. Wiege (kätky), kehto-lapsi infans in cunis sopiendus.

kehtoinen

kehtoinen l. **kehtainen**, isen Ns. dim. idem, inde al. *cubile* l. dormitorium *minus*, G. Schlafzimmerchen.

Kehun, ua V. *glorior*, *jacto*, ostento, laudibus effero, G. prahlen, rühmen.

Kehä, än Ns. *prima compago* domus ligneæ, G. errichtetes Hausgezimmer, **huonet on kehällä** parietes domus sunt exstructi, inde *circulus circa quid*, G. Umkreis, e. c. **auringon** l. **kuun kehä** orbis circa solem l. lunam, G. Hof um Sonne l. Mond, **rattaan kehä** orbis rotæ, **seulan kehä** circuitus cribri, **juusto-kehä** forma casei premendi, **kankaan kehä** machina stamini texti convolvendo nec non stamen eidem circumvolutum, **on metsän kehässä** est intra peripheriam l. circuitum silvæ.

Kikkk.) **kehikko**, kon Ns. *quadrangulum* l. quadratum minus, G. etwas Viereckiges.

kehin, iä V. pr. *compaginem* domus *exstruo*, G. aufzimmern, **kehin huonetta**, inde **kehin kangasta** stamen texti convolvo, **kuu kehii** luna orbe circumdata apparet.

kehitän, ttää V. *orbe* quem *circumdo*, sæpto l. circuitu claudo et præumbro, G. mit Kreise umgeben, umringen, umhüllen, **kehitti kuun** lunam orbi inclusit l. circumdando obumbravit, cfr. sub **kehkiä**.

Keidas, taan Ns. *grumus* l. *tuber* elevatius in paludibus et pratis, G. Knoll l. kleines Hügelchen auf Sümpfen l. Wiesen, **keidas-neva** palus grumis plena, cui aqua subest.

keitolainen, isen N. Run. *inter grumos commorans* e. c. serpens, G. der bei Hügelchen hauset.

Keihtainen, isen Ns. id. ac **kehtoinen** sub **kehto**.

Keihäs, ään Ns. *lancea*, *hasta*, G. Lanze, Wurfspiess, **lehti-keihäs** lancea cuspide cruciformi, **putki-keihäs** hasta minor, **keihään lehti** sagittaria sagittifolia.

keiho l. **keihoi**, on Ns. Run. idem, al. fig. serpentis species, *anguis* eryx?

keihoinen, isen Ns. dim. idem.

keihästän, ää V. *hastam manubrio instruo*, G. die Lanze stielen, al. *hastä* quem *munio* l. orno, G. mit Lanze versehen, it. al. *hastä pungo*, G. mit Lanze stechen, inde **kylkeäni keihästää** pleuritidi laterali laboro.

Keijahdan, htaa Vs. *subito labor* l. *procido*, G. hastig umfallen l. umstürzen, **keijahti seljällensä** supinus cecidit, inde fig. **kewäällä keijahti** vere *contigit* l. accidit, G. sich zutragen, **niin asia keijahti** ita res improviso *evenit*.

Keijo, on al. **keiju**, un Ns. Run. max. pl. **keijut** *genii mythol.* terrestres, valde subtiles, sæpius ad templa commorantes, manes? G. etwa Elfen, it. §. Run. fig. *serpens*.

keijoinen l. **keijuinen** l. **keijukainen**, isen Ns. dim. idem, max. pl. **keijuiset** (**maahinen**).

Keiju, un Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

keijun, ua Vm. *oscillor*, oscillo jactor, G. schaukeln.

Keikka, kan al. **keikas**, kkaan, al. **keikko**, kon al. **keikku**, kun Na. *recurvatus*, resimus, *sursum curvus* ut solea trahæ, G. aufwärts l. zurückgebogen, **keikka-pää** caput erectum l. resimum, inde **menee kuperkeikkaa** l. **kuperin-keikkaan** præceps prolabitur, G. Burzelbaum schiessen, it. al. *vacillans* l. oscillans ut navicula, G. schwankend, schaukelnd, inde al. **keikka** l. **keikku** Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

keikun, kkua Vm. *sursum deorsum jactor*, *huc illuc moveor*, *vacillo*, oscillo jactor instar puerorum ludentium, *ludens cursito*, G. schwenken, schaukeln, spielend ab u. zu springen.

keikkaan, kata al. **keikkoon** l. **keikoon**, kota V. *me recurvo* l. reclino, *sursum inclinor*, nec non al. *vacillo*, *oscillor*, huc illuc jactor, G. sich aufwärts biegen, schwanken etc.

keikkaelen l. **keikailen**, lla Vfr. idem.

keikkaus, uksen Ns. *recurvatio*, *vacillatio*, *oscillatio*, jactatio huc illuc, G. Aufbeugung, das Schwanken l. Schaukeln, inde *motio lusoria*, *ludus*, saltatio, *tripudiatio* puerilis, concursus ludentium et saltantium, G. spielendes Hüpfen, Tanz.

keikari, in Ns. *homo* capite recurvato *superbiens*, G. eitler u. hochmüthiger Mensch,

Mensch, Stutzer, al. *oscillo ludens*, *tripudians*, G. Schaukler, Spieler, Tänzer.

keikatan l. keikautan l. keikahutan l. keikotan l. keikutan, ttaa Vf. *recurvo*, sursum inclino, *oscillo* quid, *ultro citroque jacto*, sursum deorsum moveo, G. aufwärts biegen, schaukelnd bewegen, ab und zu werfen, keikauta pikari suuhusi poculum in os tuum subverte, keikata tänne huc projice, keikattaa päätänsä caput superbiens erigit.

keikattelen l. keikuttelen, tella Vfr. idem, inde *ludens moveo*, levi pede salto, *tripudio* ut pueri ludentes, G. spielend hüpfen, tanzend springen.

keikahdan, htaa Vs. *subito prolabor*, *supinus procumbo*, *occumbo*, G. hastig rücklings fallen, hinstürzen.

keikahtelen, hdella Vfr. idem, inde keikahtelee päätänsä caput superbe jactat l. gerit, G. Nase hoch tragen.

keikistän, ää V. idem ac keikatan, inde keikistän polwiani genua flecto.

keikistelen, llä Vfr. id. ac keikattelen.

keikistyn, yä Vm. *prolabor*, *supinus cado*, occumbo, G. rücklingsfallen, hinsinken.

keikelehdän, htää V. *otiosus* et qs. pedibus vacillantibus *incedo*, *vacillo*, inclinor, G. wackelnd gehen, schwanken.

Keila, an Ns. (Sv. kegla) *conus*, metula lusoria, G. Kegel, heitän l. nakkaan keilaa conis ludo, it. *assula* in utraque extremitate retis, G. Netzholz.

Keimiä, än Na. *elate se gerens*, caput superbe jactans, speciem pulchritudinis præ se ferens, G. stutzerhaft, eitel.

keimailen, lla Vfr. *elate me gero*, *superbio*, G. sich stutzerhaft betragen.

Keino, on Ns. 1. pr. *semita* l. *via aucupum*, ubi decipulas intendunt, G. Vogelfängersteig, ansa-keino, keino-tie, inde 2. *via* l. *modus* quo quid efficitur, vel quo quis occupatur, G. Weg, Ausweg, Art u. Weise, Beschäftigung, elatus-keino vitæ genus, modus quo quis vitam sustentat, kaikki keinot omnes quæstus l. commercia, kirja-keinot artes litterariæ, sillä keinolla l. ekeinoin ea via l. eo modo, kelpo-keinot instrumenta apta; pahat keinot mali agendi modi l. mores, malæ technæ, puhet-keino mos loquendi, dialectus, on keinona minulla est mihi occupationi, keino siihen modus l. via eo perveniendi, naima-keinot viæ nuptias ambientium.

Keinu, un Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

keinun, ua Vm. *oscillo jactor*, G. schwanken, schaukeln.

keinutan, ttaa Vf. *oscillo jacto* quem, agito quid instar oscilli, G. schwanken l. schaukeln machen.

keinutus, uksen Ns. *oscilli jactatio*, G. das Schaukeln.

Keisaan, sata V. Carl. *occulte* quid *prehendo*, *clam eripio*, G. heimlich zu sich nehmen, inde Botn. *occulte* verba alius l. rumores de alio *expiscor*, alium clam *diffamo* l. obtrecto, G. heimlich nachspüren l. verkleinern l. verleumden.

Keisan-putki Ns. *cicuta virosa*, G. Wasserschierling (myrkky-putki l. -juuri, katko).

Keisari, in Ns. (Sv. kejsare) *imperator*, cæsar, G. Kaiser.

Keisi, in Ns. id. ac kääsi.

Keito, don Na. *levi pretio vendibilis*, G. wohlfeil, it. Ns. Run. *genius mythol.* fautor rei metallicæ, G. mythol. Person.

keitolainen, isen Ns. Run. unus ex familia τοῦ keito.

Keitän, ttää V. *coquo*, elixo, *decoquo*, G. kochen, durch Kochen bereiten, keittäjä coquus.

keittelen, tellä Vfr. idem.

keitti, tin al. keitikäs, kkään Ns. *rapa* integra cocta, G. heil gekochte Rübe.

keitto, ton al. keitos, oksen Ns. *coctio*, G. das Kochen l. Gekochte, keitto-huonet culina, keitto herneitä tantum pisi quantum semel coquitur, syön keittoa l. keittoruokaa cibum coctum edo, juon kukkain keitosta decoctum florum bibo.

keitätän, ttää Vf. *facio* l. sino l. curo ut *coquatur*, G. kochen lassen.

Kekka, kan Ns. id. ac keikka, kekka-pää l. -nenä silo l. resimus qua caput l. nasum, G. zurückgebogen, pää on kekassa.

Kekkerois

Kekkeröinen, isen Na. Run. vox ficta, fere *robustus*, G. kraftvoll.

Keko, keon Ns. *acervus* rotundus l. *meta* fœni l. segetis messæ, G. Miethe, Fehm, kusilais-keko nidificium formicarum.

Kekri, in al. köyri (käyri?), in al. köyry (käyry?), yn Ns. 1. *genius mythol.* Carl. rei pecuariæ patronus, G. mythol. Schutzgott der Viehzucht, inde 2. *festum* Finnorum solemne l. convivium cum epulo in honorem του kekri, tempore autumnali quondam ante sacra Christiana celebrari solitum, G. Herbstfest der Alt-Finnen, unde hodie Sav. *convivium* annuum die omnium Sanctor.

kekritär, ttären Ns. *femina mythol.* famulæ l. filia του kekri, G. mythol. Nymphe.

Keksi, in Ns. 1. *contus* l. *corvus* in cymbis, *pertica* l. furca *hamata*, qua quid comprehenditur, G. Bootshaken, langstieliger Haken, inde Sav. *vis mentis* l. facultas *apprehendendi*, *intelligendi* et dijudicandi, G. Fassungsvermögen.

keksin, iä V. *conto expiscor*, *percontor*, furca comprehendo, G. mit Haken durchsuchen l. ergreifen, inde Sav. *perquiro* quid, *vestigo*, keksin silmin oculis *inquiro*, keksin ruokaa cibum *conquiro*, nec non mente *animadverto*, l. *comprehendo*, keksin neuwoa consilium *quæro* l. *capio*, keksitkö sitä percipisne id, G. erforschen, nachgucken, nachspühren, gewahren, begreifen, fassen.

Kekälet, een Ns. *torris* l. titio, G. Brand, Brandscheit.

Kela, an al. kelä, än Ns. *verticillus*, machina restionum et textorum cui funiculus l. filum contortum involvitur, G. Kurbelrad (kelosin).

kelaan, lata V. *conglomero* l. contorqueo filum l. funiculum, G. um die Kurbel aufwickeln.

Keletti, tin Ns. Abol. *homo loquax*, *blatero*, jactator, G. Schwätzer, Prahler.

keletin, ttiä V. lingua celeri *multum* et *vana loquitor*, *blatero*, G. plappern.

Kelho, on Ns. Abol. *interaneum* fragile in cornu bovis, G. Hornmark, inde aëtian kelho vas fractum, inutile.

Kelhä, än Ns. *campus aridus*, pratum elevatius fœnisecio ineptum, G. dürrer Platz auf Wiesen.

Keli, in Ns. *via hiemalis* l. nivalis, G. Schlittenbahn (tila), kowa l. paha keli via nivalis vecturæ inepta, kelin riket tempus viæ incommodæ.

kelittömyys, yyden Ns. *viæ nivalis* l. vecturæ *incommoditas*, G. Mangel der Schlittenbahn.

Keliä, än Na. *lævis* e. c. glacies l. via, G. glatt, keliä tila vectura hiemalis facilis.

Kelkka, kan Ns. (Sv. kålke) *traha minor*, G. kleiner Schlitten.

Kelkki, kin al. kelkkä, kän Ns. *turio* l. summitas *pini*, G. Tannenschössling (källi), kelkki-pyssy bombarda puerorum lusoria ex ejusmodi turione.

Kelkkiä, än Na. *vegetus*, *vigorosus* e. c. senex, G. lebhaft, rüstig.

Kelkutan, ttaa V. vide sub kello.

Kellari, in Ns. (Sv. källare) *cella*, G. Keller.

Kelles, elsen al. kellet, lteen Ns. *assis* ex latere trabis excisus, cui adhæret cortex, G. Schalbrett (kelli).

kelli, llen Ns. *pars exterior* l. *corticata* ejusmodi assis, G. Rindenseite des Schalbrettes, inde kelli-liha caro macilenta, it. al. *status* rei *subversæ* l. *oblique jacentis*, G. liegende Stellung auf Rücken l. Seite, aëtia on kellellänsä, pani kellellensä.

kellestän, ää V. *trabem* ex uno l. binis *lateribus decortico* l. *dolabra abrado*, G. Schalbretter abhauen, abschälen.

kellistän l. kellystän, ää V. idem, al. *oblique verto* l. *subverto* e. c. dolium, vas, *supinum colloco*, G. rücklings l. seitwärts wenden, umwerfen.

kellistyn, yä Vm. *subvertor* l. *oblique vertor* l. cado, G. rücklings l. seitwärts fallen, umgekehrt werden.

kellitän, ttää Vf. traham *soleis munio*, G. den Schlittenkufen Holzleisten untersetzen, al. id. ac kellotan.

kellotan, ttaa V. *supinus*, *otiosus* et negligenter *jaceo*, G. rücklings l. nachlässig l. müssig liegen, al. id. ac kellutan sub kello.

kellitteleu, tellä Vfr. idem.

Kello, on Ns. (Sv. skålla?) 1. *campana* templorum, *campanula*, *tintinnabulum*, G. Glocke, Schelle, kello-lehmä vacca tintinnabulo ornata, gregis ductrix, kelloa soitan campanam pulso, kellon kieli pistillum campanæ, inde fig. kylän kello l. kieli-kello blatero, rumores spargens, homo bilinguis, kurjen kello campanula, flos, 2. kello l. tiima-kello *horologium*, G. Uhr, kello lyöpi l. käypi horologium sonat l. motatur, kellon lyömä pulsus horologii, inde kello on yksi, kaksi etc. *hora* est prima, secunda etc. kello lyöpi neljä, wiisi hora sonat quarta l. quinta etc. mitä kello on quota est hora, kello-kuuden aikana circa horam sextam.

kellokas, kkaan al. kelluri, in Ns. *tintinnabulo munita* vacca l. equus l. ovis, G. Schellenträger.

kellet, kkeen Ns. *tinnitus* campanulæ, G. Geklingel,

kelkutan, ttaa Vf. tintinnabulum quatiendo pulso ut vacca, G. mit der Schelle klingen, inde käyn kelkutan lente procedo ita ut campanula vix moveatur.

kellotin l. kelkutin, ttimen *quidquid instar campanulæ* pendet et movetur, G. etwas hängend Schwankendes, lampaan kellottimet scrotum arietis, nec non geum rivale.

kellun, ua Vm. *pendeo* instar campanæ, *pendulus moveor*, G. hängend schwanken, hängen.

kellutan, ttaa Vf. *pendulum* quid *moveo*, G. schwenken (kelkutan).

kelluttelen, tella Vfr. idem.

Kellään, llätä V. (Sv. skålla?) *exprobro*, *convicior*, infamo, G. schimpfen (parjaan, haukun).

Kelmi, in Ns. (Sv. skålm) *homo nequam*, G. Schelm (kälmi).

Kelo, on Ns. id. ac keula.

Kelosin, imen Ns. id. ac kela.

Kelpo, won Na. *idoneus*, *aptus*, commodus, inde *perbonus*, egregius, G. tauglich, schicklich, tüchtig, brav, max. in compos. e. c. kelpo-mies vir integer, kelpo-lailla egregie, optime, inde kelpo ottamaan *dignus* qui capiat, G. würdig: ceteri Cass. rari.

kelwos, oksen Na. idem, kelwoksesti Adv.

kelwollinen, isen Na. idem, sed per omnia usitat. kelwollisesti apte, perbene.

kelwollisuus, uuden Ns. *indoles apta* l. commoda l. utilis, G. Tauglichkeit, Tüchtigkeit.

kelwotoin, ttoman Na. car. *inutilis*, *ineptus*, perversus, *indignus*, G. untauglich, schlecht, unwürdig.

kelwottomuus, uuden Ns. *indoles inepta* l. *inutilis*, G. Untauglichkeit, Unwürdigkeit.

kelpaan, lwata V. *sum idoneus* l. *aptus* l. commodus l. utilis, inde *sum acceptus*, G. taugen, annehmlich seyn, kelpaa minullen placet mihi, kyllä kelpaa omnino est aptum l. utile.

Kelsi, in Ns. *caudex* ad carinam, cui affigitur malus, G. Kielschwein.

Kelta, llan Ns. *color luteus*, luteum, G. das Gelbe, inde kelta l. keltoja lycopodium complan. l. selago al. kelta-taudin warsi l. maan-kelta, kelta-ruoho l. -juuri chelidonium majus, kelta-kukka flos quisque luteus max. calta palustris, kelta-lintu oriolus galbula al. id. ac kelta-warpuinen, kelta-sirkka motacilla flava, kelta-sirkkuinen fringilla spinus l. carduelis, kelta-warpuinen fringilla spinus, kelta-tauti icterus, morbus: ceteri Cass. rari.

keltainen l. kellainen, isen al. kellawa, wan Na. *luteus*, luteolus, G. gelb.

keltaan, llata Vf. luteum colorem induco, *luto tingo*, G. gelben, gelb färben.

kellastun, ua Vm. *luteus fio*, flavesco ut seges, folia, G. gelb werden.

kellahdan, htaa Vs. *luteum* colorem *refero*, G. gelblich seyn, kellahtawa subflavus.

Keltti, tin al. kellet, lteen Ns. *caro tenuis* ad hypochondria l. ilia claudens, G. Fleisch an den Weichen.

Keltto, lton Ns. id. ac kellyä.

Kelttu, ltun Ns. id. ac kenttu.
Kelwet, een Na. *vilis* e. c. merx, levis e. c. pretium, G. wohlfeil.
kelwenen, wetä Vm. *vilis* l. levis *fio*, G. wohlfeiler werden, fallen.
Kema, an Na. id. ac keimiä, kema-pää caput erectum l. resimum.
Kemi, in Ns. *terra ruens* in amnem delapsa, ripa prærupta, G. eingestürztes, jähes Ufer.
Kemmin, mpiä V. *tarde* l. *moleste laboro* l. *incedo* l. vado, G. träge l. mühsam thun l. fortschreiten (kämmin), lapsi kempii infans adscendere conatur.
Kemppi, pin Na. *elatus*, vestitu ornato superbiens, inde *egregius*, G. stolz, vortrefflich, ausgezeichnet, kemppi koreus cultus vestium nimius, it. Ns. (Sv. kämpe) *heros*, G. Held.
kemppailen, mpailla Vfr. superbe me gero, *elatus sum*, G. sich stolz betragen.
Kemputin, ttimen Ns. *sarcina* l. onus humeris ferendum, G. Bürde.
Kemu, un Ns. *convivium*, epulum, al. *strepitus* conviventium, G. Schmaus, Lärm der Schmausenden.
Ken l. kenkä, kenen l. Sav. kennen, al. contr. kes l. kekä, keukä Pron. interr. 1. *quis*, *quæ*, G. wer, de personis: differt a kuka eodem modo ac G. wer a welcher vel Sv. hvem ab hvilken: quæ tamen haud raro et in Finn. et Germ. et Svec. promiscue adhibentur: particula encl. kä huic monosyllabo in sensu affirmat. sæpe adhæret (kenkä, kekä), rarius vero Casibus dissyllab. (kenenkä etc.): trisyllab. haud raro contrahuntur e. c. Nominat. ken l. kenkä l. kes tulee l. sanoo quis venit l. dicit: Gen. kenen l. kennen l. rar. kenenkä contr. kenkä työ cujus factum: Inf. ketä huudat quem acclamas: Ess. kenenä contr. kennä: Fact. keneksi contr. keksi: Allat. kenellen, kellen: Abl. keneltä, keltä et s. p. Pl. Nom. ketkä, Gen. keiden Inf. keitä et s. p. - 2. sensu negat. adjicitur prtcl. encl. kään, quæ omnibus Cass. adhæret e. c. ei kenkään l. kekään sano haud quis i. e. *non ullus* l. *nullus*, *nemo* dicit, G. Niemand, Gen. ei kenenkään l. kenkään työ nullius l. neminis opus, ei ketäkään contr. ketään, ei kenellenkään l. kenellekkään l. kellenkään l. kellekkään nemini, ei keneltäkään l. keltäkään et. s. p. cfr. Gramm.
Kena, an Ns. id. ac pilppu.
Keneraali l. kenraali al. kinraali, in Ns. (peregr.) *generalis* dux militum, G. General.
Kenetän l. kenitän, tää V. vide sub keno.
Kenkä, ngän Ns. *calceus*, G. Schuh, on kengässä est calceatus l. calceis munitus, inde in genere *munimen* l. tegmen *pedis* omnigeni e. c. hewoisen kenkä solea equi ferrea, sauwan kenkä tegmen baculi, maston kenkä id. ac kelsi, G. Beschlag, Hufeisen.
kenkäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. id. ac kengällinen.
kengällinen, isen Na. *calceum* habens, sed kenkillinen, isen Na. *calceos* habens, G. beschuht, it. kengällinen *quantum capit* calceus, G. Schuh voll.
kenkäs, ässen Ns. *solea* calcei præparata, corium soleis aptum, G. Schuhsohle.
kengin, nkiä al. kenkitän, ttää V. *calceo*, *calceos induo*, calceis munio, G. beschuhen, inde kenkitän hewoista, sauwaa, mastoa equum *soleis* ferreis, baculum *tegmine*, malum *pedamento munio*, G. beschlagen, kengin matkaan ad iter paro.
kenkittelen, tellä Vfr. idem.
kenkitys, yksen Ns. *actus* calceandi, G. Beschuhung, Beschlagung.
Kenkki, nkin Ns. (Sv. skänk) *donum*, G. Geschenk (lahja).
kenkkään, nkätä V. *dono*, dono do, G. schenken, beschenken (lahjoitan).
Kenkku, nkun Ns. Carl. *collis minor*, tumulus, G. kleiner Hügel.
Kennitän, ttää V. *orno* me, ornamenta induo, G. sich putzen l. schmücken.
Kenno, on Ns. *cella apum*, vasculum colligendi mellis, G. Honigzelle.
Keno, on Ns. *status* rei *oblique erectæ* l. resimæ, G. schief aufgebogene l. zurückgebogene Stellung, keno-pää l. -parta l. leuka caput resimum, barba l. mentum erectum eminensve, keno-puu arbor oblique crescens, on kenollansa est obliquus l. resimus, menee kenollen l. kenoon

fit

fit obliquus, käyn kenossa kaulon collo erecto superbiens incedo.

kenokas, kkaan Na. *oblique erectus* e. c. arbor, inde *erecto* capite *incedens* l. superbiens e. c. homo, G. schief zurückgebogen, stolz.

kenotan, ttaa al. kenetän l. kenitän, ttää V. *erigo*, oblique erectum colloco quid, G. schief aufrichten, zurückbiegen, inde katson kenitän vultu erecto prospicio, käyn kenotan superbiens capite erecto incedo, istun kenetän erectus sedeo.

kenottelen, tella l. kenettelen, tellä Vfr. idem.

kenotus, uksen al. kenetys l. kenitys, yksen Ns. *erectio* e. c. capitis, incessus superbus etc. G. Zurückbiegung.

Kenttä, ntan al. kenttä, ntän al. kelttu, ltun Ns. *campus* elevatior incultus, cumulus prati *sterilis*, G. unfruchtbarer Wiesenhügel, inde Caj. *area* l. locus *domus derelictæ* Lapponicæ, G. verlassener Wohnungsplatz.

kentetyn, ttyä Vm. *sterilis fio*, incultus relinquor ut ager, cæspitibus induresco ut pratum, G. unfruchtbar werden.

Keperryn, rtyä Vm. Botn. id. ac käperryn.

Kepiä, än Na. Sav. *levis*, haud gravis, *facilis* motu l. portatu, inde pedibus velox, celer, G. leicht, schnell (kewiä), kepiät waatteet vestes tenues.

keppoinen, isen Na. dim. idem, Botn.

Kepo, won Na. *callidus*, astutus, G. listig, verschlagen.

Keppi, pin Ns. id. ac käppi.

kepitän, ttää V. id. ac käpitän.

Keppu, pun Ns. (Sv. skäppa?) Botn. *corbis* ex assulis abiegnis *contexta*, G. geflochtener Korb (wasu).

Kera, an Ns. *comitatus*, G. Gefolge, sed non nisi Cass. Allat. Adess. et Ablat. Sav. usitati, Præpos. Lat. *cum*, *unacum*, G. mit, nebst exprimentes, e. c. toisten keralla in comitatu aliorum i. e. cum aliis l. juxta alios, on kerallani est mecum, juxta me, tule keralleni veni mecum, keraltani.

Keri, in Ns. *orbis* circa quid, *circuitus* ex una assula circumflexus e. c. cribri, cistulæ, G. Umkreis, cfr. kehä, kerin-kanta extremitas ejusmodi orbis, fig. homuncio, G. Zwerg, keri-pää spica hordei sexangularis al. lesi-pää.

Keri-pukki, kin Ns. (Sv. skörbjug) *scorbutus*, morbus, G. Scorbut.

Keritsen, itä V. forfice *tondeo* e. c. lanam ovis l. capillos, G. scheeren.

keritsin, imen Ns. max. pl. keritsimet *forfex*, qua lana ovium detonditur, G. Scheere.

Kerittelen, tellä Vfr. *lente progredior*, G. träge fortschreiten.

Keritys, yksen Ns. Abol. *fermentum*, fæx in potu, G. Hefen.

Keriä l. kerkiä, än Na. *evolutus*, *solutus*, haud compactus, explicatu facilis, *mollis* e. c. lana pexa, G. ungepackt, pauschig, los (kehkiä), cfr. sub kerkiin.

keritän, ttää *evolvo* l. explico intricatum l. compactum quid, G. pauschig l. los machen, al. id. ac käritän, cfr. sub kerkiin.

Kerjään, jätä V. *mendico*, inde *enixe rogo* ut mendicans, G. betteln, flehentlich bitten.

kerjäelen, llä Vfr. idem.

kerjäin, jämen al. kerjäläinen l. kerjyläinen, isen Ns. *mendicus*, al. kerjääjä, G. Bettler.

kerjäys, yksen Ns. *mendicatio*, G. das Betteln.

kerjy, yn al. kerjuu, uun al. kerjus, uksen Ns. *mendicitas*, G. Bettelei, Bettel, kerjy- l. kerjuu-poika puer mendicus, G. Bettelknabe, käyyi kerjyllä l. kerjuulla l. kerjuksella mendicans circumvagatur.

Kerkiin, rjitä l. ritä al. kerkeen, rjetä l. retä V. pr. *festinans pervenio*, G. eilig ankommen (ehdin), inde 1. *festino*, *propero* ut tempestive ad finem perveniam, G. zum Ziele eilen, nouse ja kerkii surge et propera, kerkii apuuni, aika kerkii tempus citatim præterlabitur, 2. *tempestive pervenio* ad locum, metam attingo, G. bei Zeiten ankommen, kerkisitkö kirkkoon an tempestive advenisti in templum, ei kerjennyt haud tempestive i. e. sero advenit, 3. *pervenio* l. *advenio*, G. hinkommen, hinreichen, fertig werden, päiwä kerkesi puolelle dies usque ad meridiem provehebatur, kesä kerkiipi

aestas

æstas adest, ei keihäs kerinnyt sinne hasta eo usque haud penetravit, ohra kerkii hordeum maturescit, 4. *tempus mihi vacat*, G. Zeit haben, kyllä kerkiät tempus tibi non deest, luulen kerkiiwäni puto mihi vacare, en kerkii sanoa l. sanomaan *tempus* non *habeo* ad dicendum, §. 5. taikina l. juoma kerkiä massa panis l. potus *fermentari cœpit*, G. in Gährung kommen.

keritän, ttää Vf. *facio ut* quis *festinet* l. tempestive adveniat, *accelero*, urgeo, G. eilen machen, antreiben, it. al. id. ac käritän l. käristän.

kerittelen, tellä Vfr. idem.

kerkiä, än Na. *celer*, *festinans*, *alacer*, promtus, G. eilend, schnell, fertig, kerkiä jalalta velox pedibus, kerkiä wihaan pronus ad iram, it. al. id. ac keriä.

Kerkko, kon Ns. Abol. *falx putatoria*, G. Laubsichel (wesoin).

Kerkkä, kän Ns. id. ac kelkkä.

Kerma, an al. kermä, än al. kermi, in Ns. *crusta tenuis*, G. weiche Schale, maidon kerma flos lactis, maan kermä superficies soli durior.

kermon, oa V. *crustam decortico*, G. abschälen, kermon maitoa florem *deglubo*.

Kernas, aan al. kerno, on Na. (Sv. gerna?) *promtus*, *propensus*, voluntarius, lubens, G. bereit, geneigt, villig (altis), anto-kerno liberalis, kernaasti lubenter.

Kerni, in Ns. *exanthema* infantum, uredo, G. Hautausschlag, lapsi on kernissä.

Kero, on Ns. (a keritsen?) *caput* capillo *tonsum*, G. ein ringsum kurzbeschorner Kopf, al. kero-pää, inde kero-lakki galerus rotundus.

Kerpo, won al. kerpu, wun al. kerppu, pun Ns. *fasciculus* foliorum, *manipulus* frondis l. arundinis, G. Laubbündel.

kerwotan, ttaa Vf. in *manipulos conjungo* e. c. frondes, G. in Garben binden.

Kerpunkki, kin Ns. id. ac keripukki.

Kersa, an Ns. *infans nothus* l. spurius, G. Hurenkind, al. infans *supposititius*, G. untergeschobenes Kind.

Kerskaan, kata V. *glorior*, *jacto*, inde laudibus effero, G. prahlen, rühmen.

kerskaelen, lla Vfr. idem.

kerskaus, uksen Ns. *gloriatio*, jactatio, inde *laudatio*. G. das Prahlen. Prahlerei.

Kerstukki, kin Ns. Abol. *semicinctium*, linteum præpendens, G. Schürze.

Kerta, rran Ns. 1. *stratura* l. tabulatum rerum constratarum, G. Schichte, hirsikerta stratum tignorum in pariete ligneo, inde 2. *vicis* temporis, G. Mal, olin kerta l. kerran semel, kaksi kertaa bis, sata kertaa centies, olin ensimmäisen kerran fui primo l. prima vice, olin toisen kerran secundo l. altera vice, denuo, iterum, ei kertaakaan ne semel quidem, monta kertaa pluries, kyllä kerta l. kerran tulet olim tamen venies, monin kerroin l. moneen kertaan l. monen kerran multoties l. multipliciter, kerralla una vice.

kertainen (rar. kerrainen), isen Na. exprimit Lat. *-plex*, G. -malig, -fältig, ideoque non nisi in compos. l. cum Genit. usitat. e. c. yksi-kertainen l. yhden kertainen simplex, e. c. filum, mens kaksi- l. kahden kertainen duplex, monen kertainen multiplex, sata-kertainen centuplex, monen- l. monin-kertaisesti multipliciter, keski- l. keskeu- l. keskin-kertainen mediocris, G. mittelmässig.

kertaisuus (rar. kerraisuus), uuden Ns. involvit Lat. *-plicitas*, G. -fältigkeit e. c. yksi-kertaisuus l. yhden kertaisuus simplicitas, kaksi-kertaisuus duplicitas, monen kertaisuus indoles multiplex (qs. multiplicitas), keski- l. kesken kertaisuus mediocritas, G. Mittelmässigkeit.

kertawa, wan Na. *duplicatus*, iteratus, G. -fältig, gezwirnt, kertawa kangas textum ex filis duplicatis.

kerrottain prtcl. *per strata* l. *vices*, stratum super stratum, vicis post vicem, G. schichtweise, ladon kerrottain sterno *tabulatim*.

kertaan, rrata al. kerron, rtoa al. kertoon, rrota V. altera vice quid facio, *itero*, *repeto*, G. von neuem etw. thun, wiederhohlen, kertaan lankaa l. köyttä filum l. funem duplico, G. zwirnen, kertaan peltoa agrum *offringo*, kertoon sanani verba mea repeto.

kertaus, uksen Ns. *iteratio*, repetitio, G. Wiederhohlung.

Kerta, rran Ns. max. pl. **kerrat** Tav. *spicæ secalis abscissæ* granis evacuatæ, ad pabulum pecudis adhibendæ, G. zerstampfte Roggenähren (**surwot**), **kerta-jauhoja** farina ex ejusmodi spicis, **otan kertoja** spicas abscindo.

Kerttu, tun al. **kertti, tin** Ns. nomen feminæ *Gertrud*, it. **leppä-kerttu** *coccinella* G. Sonnenkäfer.

Kerä, än Ns. *glomus* fili, G. Knaul, **kerän alainen** frustum cui glomus inducitur, **kaalin kerä** *caput* brassicæ, G. Kohlkopf.

keräinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *glomis abundans*, G. knaulreich, **keräinen kaali** brassica capitibus abunde ornata.

kerin, iä V. *glomero*, G. knäueln, wickeln, **kaali kerii** brassica se conglobat.

kerin, imen Ns. *rhombus* l. machina glomerantis al. **kerin-puu** l. **-lauta**, G. Garnwinde.

Keråån, rätä V. Botn. Sav. *colligo*, *congrego* e. c. cibaria, hospites, G. sammeln, anhäufen.

keräyn, ytä al. **keräännyn, ntyä** Vm. *colligor*, congregor, G. sich versammeln l. anhäufen.

Kerähtä, hdän al. **keräh din, htimen** Ns. Botn. *rutrum* quo panes coquendi in fornacem promoventur, G. Brodschaufel (**lei-win, piakko**).

Kesas, aan Ns. Uloæ *collare rangiferi vectarii* ex pelle pilosa, G. Halswulst des Rennthieres von rauhem Fell.

kesastan, aa V. rangifero *collare impono* i. e. illum *trahæ adjungo*, G. Rennthier vorspannen.

Kesawita prtcl. (pro **kiesäuta**) *mehercule*, G. wahrlich!

Kesi, keden Ns. *cuticula* corporis *exterior*, epidermis, G. Oberhaut, al. **marras-kesi**, inde *cutis tenuis* e. c. serpentium, nec non *corium tenue*, membrana, G. dünne Haut l. Leder, **kettä päästän** id. ac **kesin**.

ketinen, isen Na. *cuticula* l. membrana *obductus*, ex corio tenui confectus e. c. calceus, G. mit dünner Haut bedeckt, von dünnem Leder gemacht.

kesin, iä V. *cutem* exteriorem *exuo* l. depono, ut serpens, blatta, cancer, G. sich enthäuten, **käteni kesii** manus cuticulam demittit.

ketin, iä al. **ketän, ttää** V. cuticula l. *membrana obduco*, G. mit dünner Haut bedecken, **ketii kalan kedellä**.

Keski, ken Ns. quod in medio est, *medium*, G. Mitte, sed Nominat. non nisi in compos. usitat. e. c. **keski-kesä** media æstas, **keski-paikka** locus medius, **keski-tie** via media, **keski-wiikko** media hebdomas. dies mercurii, **keski-ikä** media ætas, **keski-kertainen** mediocris, **keski-eräinen** in medio itinere constitutus, inde immaturus e. c. fetus. - Ceteri Cass. haud raro adverbiascunt, e. c.

Gen. & *Adv.* **kesken-** l. **keskin-kertainen** id. ac **keski-kertainen**, **jätin kesken** reliqui in medio i. e. infectum, **kesken** l. **keskin puheenne** in medio sermonis vestri i. e. vobis adhuc loquentibus, **kahden kesken** bini inter sese, **synnyttää kesken** parit in medio i. e. abortum facit, **kesken synty-nyt** abortivus, **torunvat keskensä** rixantur inter sese, G. in der Mitte, unvollendet, unter einander.

Inf. **murtaa keskeä** l. **keskiä** (**keskeltä**) **poikki** medio abrumpit, G. mitten.

Ess. **sopiwat keskenänsä** conveniunt l. paciscuntur inter sese, **suutelemme keskenämme** osculamur inter nos, G. unter einander.

Allat. **tuli keskellemme** venit in medium nostri i. e. inter nos, **juokse keskellen peltoa** in medium agri, G. in die Mitte.

Adess. **on keskellämme** est in medio nostri i. e. inter nos, **seison keskellä peltoa** l. **pellon keskellä** in medio agri, G. in der Mitte.

Abl. **nousee keskeltämme** ex medio nostri surgit, **tulee keskeltä peltoa** l. **pellon keskeltä**, **murtaa keskeltä poikki**, G. von der Mitte: ceteri Cass. rari.

keskitsen al. **keskitse** prtcl. *per medium*, G. mitten durch, **juoksee keskitsemme** currit per medium nostri, **pellon keskitsen** l. **keskitse peltoa**.

keskimitten prtcl. *in medio*, *per medium*, G. in der Mitte, mitten durch.

keskus, uksen al. **keskys, yksen** Ns. *locus medius*,

dius, centrum, pars media, G. Mitte, keskus-ikä ætas media.

keskuinen l. keskoinen, isen Na. *qui in medio est itinere*, nondum maturus nec confectus, G. in der Mitte befindlich, unvollendet, sai keskoisia abortum fecit.

keskinen l. keskimmäinen, isen Na. *qui in medio est loco*, *medius* e. c. digitus, domus, G. der mittelste.

keskinäinen, isen Na. *mutuus*, reciprocus, G. gegenseitig, keskinäinen riita lis intestina inter duos l. plures.

keskeyn, ytä V. *in medio subsisto*, *infectus* l. semifactus *fio*, *desino* l. cesso in media via, G. in der Mitte l. unvollendet bleiben, aufhören.

keskitän, ttää Vf. *facio ut in medio subsistat* quis, colloco in loco medio, G. in der Mitte l. unvollendet bleiben machen, in die Mitte stellen, al. id. ac keskutan.

keskittelen, tellä Vfr. idem.

keskutan, ttaa l. keskustan, aa V. pr. *pono in medio* inter me et alium, G. zwischen einander stellen, inde keskutamme keskenämme inter nos convenimus de re l. componimus rem nostram mutuam, G. unter einander zusammenpassen.

keskuttelen, tella al. keskustelen, lla Vfr. idem, inde *consulo* quem de qua re, keskustelewat *consulunt*, deliberant *inter sese* l. mutuo, G. berathschlagen, unter einander überlegen.

keskutus l. keskustus, tuksen Ns. *consultatio mutua*, G. gegenseitige Ueberlegung.

Keso, on Ns. urbs *Revaliæ* (räävveli l. tallina), it. al. kala-keso cyprinus *biœrkna*, G. kleine Fischart, it. al. *ager silvestris derelictus*, G. verlassenes Schwendenland, jätän kesoksi in statum incultum relinquo.

Kesseli, in Ns. Tav. *corbis* ex assulis abiegnis l. tæniis corticeis betulinis contexta, G. geflochtener Korb (wasu, kesteli), al. *sacculus*, vidulus, G. Beutel, Ranzen.

Kessäelen, llä Vfr. id. ac kässäilen.

Kesteli, in Ns. id. ac kesseli.

Kesti, in Ns. (Sv. gäst) rar. *hospes*, G. Gast (wieras), max. *convivium* hospitum, G. Gastmahl (wieras-pito), kesti-kiiwari (Sv. gästgifvare) hospes publicus viatorum, G. Gastgeber, nec non (Sv. gästgifveri) hospitium viatorum, G. Gastgeberei.

kestytän, ttää V. *hospitio excipio*, inde liberaliter tracto, G. bewirthen, cfr. kestutan.

kestyttelen, tellä Vfr. idem, cfr. kestuttelen.

Kestun, ua al. kestyn, yä Vm. id. ac kostun, al. id. ac kesun.

kestutan, ttaa al. kestytän, ttää Vf. id. ac kostutan, al. id. ac kesutan.

kestuttelen, tella al. kestyttelen, llä Vfr. idem.

Kestän, ää V. *durabilis* et *firmus sum*, *consisto*, *duro*, *perduro*, perfero, sustineo, G. dauern, ausdauern, aushalten, ertragen, köysi kestää funis est firmus, haud abrumpitur, ei woimat kestä sitä vires ei haud sufficiunt, jää kestää käydä glacies sustinet euntem, haud frangitur, työ kestää wuoden opus per annum durat, kesti kauwan aikaa diu permansit l. perduravit, fig. ei kestä kiitosta laude non est dignus.

kestyn, yä Vm. *durabilis* l. *firmus fio*, viribus augeor, G. ausdauernd werden, al. id. ac kestun.

kestytän, ttää Vf. *durabilem* l. *firmum reddo*, vires addo, G. ausdauernd machen, al. id. ac kestutan.

Kesu, un al kesy, yn Na. *mansvetus*, haud timidus, *cicur*, cui adsvefactus, facilis ad quid, G. zahm, nachgiebig, inde *audax* l. procax, G. zudringlich.

kesun, ua al. kesyn, yä Vm. *mansvetus* l. cicur *fio*, *adsvesco*, domor, cedens l. facilis fio ad quid, G. zahm l. nachgiebig werden.

kesutan, ttaa al. kesytän, ttää Vf. *mansvefacio*, edomo, G. zähmen, kesytän härkiä boves jugo *adsvefacio*, inde kesytti mieleni animum meum ita amicum sibi reddidit ut cederem l. assentirer, G. nachgiebig machen.

kesuttelen, tella al. kesyttelen, tellä Vfr. idem.

Kesuin, umen Ns. *vestis trita* l. *lacera*, *lacinia* inutilis, G. lumpichtes Kleid, al. vestis *tenuis*, G. dünnes Kleid.

Kesä, än Ns. pr. *æstas*, tempus æstivum,

vum, G. Sommer, wesi-kesä æstas pluviosa, kesä-kuu Junius mensis, kesä-koti casula l. habitaculum æstivum, it. A-bol. kynnän kesää agrum cessantem aro, vervago, kesä-pelto *vervactum* al. kesanto, G. Brache.

kesäinen, isen Na. *æstivus* e. c. calor, dies, G. zum Sommer gehörig.

kesällinen, isen Na. idem, kesällinen hewoinen equus vigore æstivo nitidus et robustus.

kesätän, ttää Vf. *æstatem affero*, G. Sommer befördern, ilma kesättää aër æstivus l. calidus fit.

kesään, sätä V. *vervago*, agrum post messem cessantem aro, vervactum renovo, quod ineunte æstate fieri solet, G. Brachfeld pflügen, brachen.

kesanto, nnon al. kesäntö, nnön Ns. ager cessans, *vervactum* renovandum, G. Brachfeld, Brache (kesä), kynnän kesantoa vervactum aro, pelto on kesannossa l. kesantona ager quiescit post messem.

kesakko, kon Ns. max. pl. kesakot *lentigo*, vari in vultu, tempore æstivo soliti, G. Sommerflecken.

Ketanet, een al. ketalet, een Ns. *vestis lacera*, inutilis, G. lumpichtes Kleid (kesuin).

Ketara, ran Ns. *compes* l. pedamen trahæ, G. Speiche des Schlittens (kapula), ketara-luu malleolus pedis, it. al. id. ac hetara.

ketaroitsen, ita V. *compedes* trahæ *suppono* l. adapto, G. Speichen einsetzen.

Ketinen Na. ketin l. ketän V. vide sub kesi.

Ketistän l. kettistän, ää V. *excorio* l. deglubo, G. enthäuten, schinden.

Keto, don Ns. *terra graminea* et *inculta*, G. Grasland.

ketoinen, isen Na. *gramineus* et *incultus* e. c. terra, G. grasbewachsen.

ketotun, ttua al. ketoonnun, ntua Vm. *gramineus fio*, incultus relinquor, G. grasbewachsen werden.

Keträ Ns. keträän V. Carl. id. ac kehrä, kehrään.

Ketrin, iä V. Carl. id. ac kerin sub kerä.

Kettana, nan Ns. id. ac ketanet.

Kettistän, ää V. id. ac ketistän.

Ketto, ton Ns. *acies* ferrea *chalybe carens* e. c. cultri, falcis, G. unverstählte Schneide, it. al. id. ac kesi.

kettoan, tota V. id. ac kesin.

Kettu, tun Ns. canis *vulpes*, G. Fuchs (repo), päistär-kettu vulpes fulvus, punas-kettu alopex, risti-kettu cruciatus, musta-kettu ferrugineus, ketun koukku l. -juoni l. -kenkä dolus, kettu-mainen vulpinus, astutus, ketun-raudat pedica vulpis ferrea, ketun häntä cauda vulpis nec non equisetum, it. al. id. ac ketto l. kesi.

kettuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vulpinus*, astutus, al. *vulpibus abundans*. G. fuchsreich, listig.

Ketuna, an al. ketunet, een Ns. Caj. id. ac ketanet.

Keuhko, hkon l. hon, al. keuhku, un Ns. *pulmo*, G. Lunge (kouhko, täky), keuhko-tauti phthisis, käypi keuhkollen bilem movet.

keuhkoinen, isen Ns. dim. idem, max. pl. keuhkoiset, usitatius.

Keukoin, omen Ns. *calumniator* mala aliis moliens, G. schadenfroher Verleumder.

Keula, an al. keulas, aan Ns. pars *antica recurvata* e. c. navis, trahæ, soleæ nivalis etc. G. aufgebogener Vordertheil, wenheen keula prora navigii, al. puppis et prora, al. carina cum puppi et prora, esi-keula prora, perä-keula puppis.

Keuru, un Na. *curvus*, incurvatus, G. krumm, gebogen (käyrä), inde *versutus* l. versipellis, G. verschlagen, listig.

Kewiä, än al. kewyt, yen Na. *levis*, motu l. portatu l. factu *facilis*, G. leicht, kewiä-mielinen mente levis (kepiä).

kewykäinen contr. köykäinen, isen Na. dim. idem.

keweys, yden Ns. *levitas*, facilitas, G. Leichtigkeit.

kewykäisyys contr. köykäisyys, yyden Ns. idem, max. levitas mentis.

kewenen, wetä al. keweennyn, ntyä Vm. *facilis* l. *levis fio*, G. leichter werden.

kewennän, ntää al. kewitän l. kewetän, ttää Vf. *facilem* l. *levem reddo*, levo, sublevo, minuo e. c. onus, G. erleichtern.

kewennys l. kewitys, yksen Ns. *levatio*, *levamentum*, G. Erleichterung.

Kewät, ään al. kewäin, ämen Ns. *ver*, tempus vernale, G. Frühling.

kewäinen, isen Na. *vernus* e. c. dies, satio, *vernalis*, G. zum Frühling gehörig.

kewäällinen, isen Na. idem, rarius.

kewätyn, ttyä Vm. *macresco*, macer et debilis fio ut pecus tempore vernali, G. im Frühjahr abmagern.

kewätti, in al. kewätty, tyn Ns. *vere macer* et enervis e. c. equus, G. im Frühjahr abgemagertes Thier.

Ki l. kin prtcl. encl. *etiam*, *quoque*, immo et, G. auch, sogar, minäkin contr. minäin *etiam* ego, *vel* ego, isäki, quin et pater, kukin quicumque, joki vel aliquis.

Kia, an Ns. *picus martius*, G. Schwarzspecht (palo-kärki).

Kidet, teen Ns. *flocculus* nivis, G. Schneeflöcklein, pakkaisen kiteet flocculi sparsim decidentes (kiret).

Kidun Vm. kidutan Vf. etc. vide sub kitu.

Kidus, uksen al. kiduksin, imen Ns. *branchia* piscis, G. Fischkieme.

Kiedon, too V. *volvo* l. convolvo e. c. filum circa quid, inde *involvo*, *irretio*, illaqueo, vincio, G. wickeln, verwickeln, verstricken, fangen.

kiedotus, uksen Ns. *convolutio*, *irretitio*, G. Verwickelung.

kieto, don al. kiettu, tun Ns. *convolutum* l. involutum *quid*, volumen, G. etw. Zusammengewickeltes, tupakan kieto.

kietti, tin Ns. idem, max. lumi-kietti cumulus nivis coniformis, G. kegelförmiges Schneehäuflein.

Kiehdon, htoa V. *ambio*, *ambiens quæro*, G. umgehend suchen, kettu kiehtoo haaskaa vulpes escam ambit: inde ambiendo et blandiendo *persvadeo* et *seduco*, G. umgehend täuschen l. locken.

Kiehkerä, än Na. Tav. *celer*, velox, G. schnell.

Kiehkura, an Ns. *sertum*, corona *orbicularis*, G. Kranz, Kreis.

Kiehun, ua Vm. *coquor*, *ebullio*, *ferveo* ut aqua, puls, G. sieden, kiehuu kypsekst bene coctus fit, kiehuwa wesi aqua fervida.

kiehahdan, htaa Vs. *subito ferveo* l. ebullio, G. hastig aufsieden.

kiehautan, ttaa Vf. *facio ut* subito ebulliat, inde *parum coquo*, G. hastig sieden machen.

kiehutan, ttaa Vf. *facio ut* quid *coquatur* l. *ebulliat* l. ferveat, *infervefacio*, G. sieden machen.

kiehutus, uksen Ns. *excitatio fervoris*, G. Siedenmachung.

Kiekara, ran Ns. *trochus* l. discus puerorum lusorius, G. Wurfscheibe.

Kiekerö, ön Ns. *statio hiemalis* l. pastus rangiferorum, G. Winterweideplatz der Rennthiere.

Kiekka, kan Na. *facile volubilis* l. versatilis, G. leicht umdrehbar, kiekka-aura Abol. aratri species.

kiekko, kon Ns. *trochus* l. discus puerorum, *rota*, G. Wurfscheibe, Rad, inde kiekko-ihminen homo levis l. volubilis.

kiekku, kun Ns. idem, al. *oscillum*, G. Schaukel, kiekku-mainen volubilis, mente levis.

kiekun, kkua Vm. *oscillo jactor*, G. schaukeln.

kiekutan, ttaa Vf. *oscillo*, G. schaukeln machen.

kiekkurainen, isen Na. *convolutus* l. *volubilis* e. c. serpens, G. sich leicht umdrehend.

Kiekkin, iä V. id. ac kekiin.

Kieli, len Ns. 1. pr. *lingua*, G. Zunge, inde lingua l. *sermo*, G. Sprache, kankia kieli lingua ad pronuntiandum tarda nec non sermo ægre eloquendus, pehmiä kieli pronuntiatio blæsa, äidin kieli vernacula, Suomen kieli lingua Finnica, wieras kieli peregrina l. exotica, Ruotsin l. Saksan l. Wenäjän kieli lingua Svecana, Germanica, Russica, suomen kielin (Adv.) finnice, kielen murret dialectus, kieli-lakkari calumniator, pieksen kieltä blatero, garrio, kannan l. kantelen kieltä defero nomen, detraho de quo, infamo, kieli-kello blatero, delator infamans, kieli-kirja liber linguam docens, kielen kanta l. -kannin uva, periglottis: 2. fig. maan kieli lingua terræ in mare eminens, G. Landzunge, kanteleen kieli chorda l. fides citharæ, G. Saite, kellon kieli

kieli pistillum campanæ, G. Glockenklöppel, kirjan kieli folium l. pagina libri, G. Buchblatt, lehmän kieli convallaria majalis, pohtimen kieli pars anterior vanni, kontin kieli operculum manticæ, G. Deckelklappe, kosken kieli cataracta fluvii præceps, piiskan kieli funiculus scuticæ, on kuoleman kielissä est in faucibus mortis, Gall. aux abois.

kielinen, isen Na. *ad linguam* etc. *pertinens*, G. züngig, non nisi in compos. l. cum Genit. e. c. kaksi-kielinen bilinguis, binis chordis ornatus e. c. cithara, Suomen kielinen kirja liber Finnice conscriptus, umpi-kielinen nonnisi unam sciens linguam.

kielellinen, isen Na. *lingua* l. *loquela præditus*, G. mit Zunge l. Sprache begabt, it. kielellisiä sc. jywiä frumentum vilissimum, quod in anteriorem vanni partem se colligit, G. taubes Korn.

kielewä, än al. kielas, aan al. kieläs, ään al. kielikas, kkään al. kielakas, kkaan Na. *dicax*, *loquax*, multiloquus, garrulus, blatero, G. gesprächig, geschwätzig, plauderhaft, kielas koski cataracta *præceps*, G. jäher Wasserfall.

kielo l. kieloi, on al. kielos, loon l. loksen Na. idem, it. kielo Ns. Sav. Caj. *ligula*, mensura frumenti, octava pars tonnæ, G. kleines Getreidemass.

kielewäisyys, yyden al. kielaisuus, uuden Ns. *loquacitas*, G. Gesprächigkeit, Schwatzhaftigkeit.

kieletöin, ttömän Na. car. *elinguis*, *mutus*, G. sprachlos, stumm.

kielukainen, isen Na. *lingua utens* celeri, blandiente et illiciente, G. schnell l. süsszüngig, it. *linguæformis*, G. zungenförmig, inde Run. epith. serpentis.

kielitteleu, tellä l. kielotteleu, tella Vfr. *loquitor*, *garrio*, blatero, G. schwatzen, plappern, inde *blandior*, verbis illicio, G. schmeicheln, süss reden, al. *calumnior*, famas spargo, defero nomen, *infamo*, G. fälschlich verleumden, beklatschen.

kielakoitsen, ita V. loquendo l. garriendo tempus tero, *lingua strepo* ut pueri, G. plaudern, plappernd lärmen.

Kiellän, ltää V. *nego*, abnuo, *veto*, interdico, *recuso*, G. verneinen, verbieten, kielletty contr. kielty prohibitum l. vetitum: Pass. kielletään contr. kieltään.

kieltelen, llellä Vfr. idem.

kieltö, llon Ns. *negatio*, *recusatio*, *interdictum*, vetitum, G. Verneinung, Verbot.

Kielo, on Ns. vide sub kieli.

Kielu, un Ns. Abol. *lacinia vestis* laceræ, G. Lumpen.

Kielus, uksen Ns. *laqueus rangiferis* capiendis, G. Rennthierschlinge.

Kiemaan, mata al. kiemon, oa V. *flagello ferio* qs. inopinato, G. hieben, al. *clam surripio*, G. unvermerkt ergreifen.

kiemaisen, sta V. *subito* et semel *ferio*, G. hastig hieben.

kiemaus, uksen Ns. *ictus flagelli* subitus, G. hastiges Hieb.

Kiemarran, rtaa V. me *convolvo* l. contorqueo, G. sich schlingern l. krümmen.

kiemartelen, rrella Vfr. idem, max. contorqueo me instar serpentis, *convolvendo prorepo*, G. sich fortschlingern.

Kiemu, un Na. *homo* saliendo l. *tolutim incedens*, G. trippelnder Mensch, inde kylän kiemu femina apud vicinos cursitans et blaterans.

kiemuan, uta V. *tolutim* l. saliendo *incedo* l. curro, cursito, *volubilis ito*, G. trippeln, hüpfend gehen.

kiemari, in Ns. Nyl. *motacilla alba*, G. Bachstelze.

Kiemura, an Na. *convolutus*, contortus, crispus, G. krumm, kraus, buchtig, inde *curvum* quid, tien kiemura curvamen viæ.

kiemurran, rtaa V. id. ac kiemarran.

Kiepi l. kieppi, pin Ns. *congeries* l. acervus *nivis*, G. Schneehaufen.

kieppa, pan al. kiepo, pon Ns. idem, it. al. *homo garrulus*, *assentator*, G. Plauderer, Schmeichler.

Kieppaan, pata V. quem *cominus insector*, G. auf dem Fusse nachfolgen.

kiepet, ppeen Ns. *insectatio ardens*, G. zudringliche Nachfolgung, tyttö on miehen kieppeessä puella virum appetit l. sectatur.

Kierin, iá al. kierun, ua al. kieryn, yá Vm. *volvor* l. *circumagor* ut rota, ovum, discus, inde *volvendo procedo*, G. sich umwälzen l. umdrehen, sich fortwälzen.

kierískelen l. kiereskelen, llá Vfr. idem, inde *otiosus circumagor*, negligens et jacens me volvo, G. sich müssig umdrehen.

kieritán, ttáá Vf. *facio ut* quid volvatur l. circumagatur, inde *volvo* l. *circumago* e. c. rotam, G. umwälzen, umdrehen, umrollen.

kieritte len, tellá Vfr. idem.

kierikka, kan Ns. *trochus*, discus sese volvens, G. Wurfscheibe, Rolle.

kiera, an al. kieru, un Ns. *convolutum* l. *convolvendum* quid, G. etwas Umgedrehtes l. Umdrehbares, e. c. waatteen kiera lacinia vestis, fascia, rattaan kieru absis rotæ, it. §: syyskiera *terræ congelatio* autumnalis, G. Herbstbeeisung der Erde, kieran aika tempus quo humus glacie obducitur.

kierin, imen Ns. Caj. *arbor* ramosa, *cui suspenditur* e. c. rete siccandum, G. ästiger Baum wo man etw. aufhängt (ulku).

kierutin, ttimen Ns. Tav. *terebra minor*, G. kleiner Bohrer.

kieros, ossen al. kieret, een Ns. id. ac kierros l. kierret infra vide kierto.

kiero, on al. kieru, un al. kierá, án Na. *tortus*, *contortus*, *torquendo obliquus*, G. gedreht, schief, scheel, kiero l. kierá lanka filum valde tortuosum, kiero puu arbor torta, kiero l. kierá l. kieru silmá oculus *limus*, strabo, invidus, kiero- l. kieru-ruoho galium aparine, al. convolvulus arvensis, kiero-nená Sav. terebra subtilior.

kieriá, án Na. idem, al. *facile volvendus*, *versatilis*, rotundus, G. drehbar, rollend, rund.

kieras, aan Ns. Abol. *arcus* fornacis l. fenestræ fornicatus, G. Gewölbebogen.

kierrán, rtáá V. *volvo*, *torqueo*, *circumago* e. c. molam manualem, volvendo *complico* e. c. filum l. funem, *circumeo* l. cingo e. c. ursum, circumdans *irretio* e. c. aviculam, circumeundo *evito* e. c. fossam, káyn kierten per ambages eo, *circumvagor* ut mendicus, G. umrollen, umdrehen, umgehen l. umringen, umgehend vermeiden, umringend einwickeln, sich herumtreiben.

kiertelen, rrellá al. kierreskelen, llá Vfr. idem.

kierryn, rtyá Vm. *volvor*, *torqueor*, circumagor, volvendo intricor, G. gedreht l. umringt werden.

kierrátán, ttáá Vf. *facio ut* quid convolvatur l. contorqueatur, G. umdrehen l. umrollen machen, inde id. ac kierrán.

kierráttelen, tellá Vfr. id. ac kiertelen.

kierto, rron al. kierros, ossen al. kierret, rteen Ns. *convolutum*, *curvatum* l. contortum quid, G. etwas Umgedrehtes l. Gekrümmtes, Umringung, Krümmung, Umweg, herneen kierret cirrus pisi quo sese perticis adnectit, karhun kierros circuitio l. circumcinctio ursi, tien kierret l. kierros curvamen viæ, on kierteissá l. kierroksissa est in rebus intricatis, est irretitus, teki pitkán kierteen l. kierron longas fecit ambages.

Kiessin, iá V. id. ac kekssin l. kiekssin.

Kiesus contr. kies, sussen Ns. antique id. ac Jesus, Salvator, sed hodie nonnisi in his usitatum: kies-auta Jesu juva i. e. mehercule, jurandi formula, G. Gott helfe mir, kies-awussi Jesus sit auxilio, salutandi formula, kiesussen kámmen orchis morio et maculata, G. Knabenkraut, kiesussen kukka epilobium angustifolium, G. Fackelkraut.

Kiewas, aan Na. *celer*, sollers, inde *astutus*, callidus, G. schnell, gewandt, listig (wiekas).

kiewastelen, lla Vfr. *astu utor*, blandiendo illicio, G. sich listig betragen, it. al. *jocor*, G. scherzen.

Kihaan l. kihajan, hata al. kihisen, stá V. *strideo* l. *sibilo* instar serpentis l. aquæ ebullientis, G. zischen, sprudeln.

kihiná, án Ns. ejusmodi *sibilatio* l. stridor, G. Gezische.

kihahdan, htaa Vs. *subito susurro* ut gutta aquæ in prunis, G. hastig zischen, inde kihahdan wihaan subito irascor l. ira *fervesco*, G. hastig aufbrausen.

kihautan l. kihahutan, ttaa Vf *susurrum* l. fervorem *subitum excito*, G. hastiges Gezische

Gezische erregen, fig. kihautan tupakkia tabaci fumum ore traho.

kihistän, ää Vf. stridorem *sibilum cieo*, G. zischen machen.

kihistelen, llä Vfr. idem.

Kihawanskoinen, isen Ns. Run. *unus filiorum* mythol. τον kalewa.

Kihellän, ltää al. kiherrän, rtää V. *prurio* ut caput, G. jucken, inde haawa kihel-tää vulnus *pruriens dolet*, G. juckend schmerzen.

kiheltelen, llellä Vfr. idem.

kihelehdän, htää al. kihelmöitsen l. kihelwöitsen, itä V. idem de pruritu continuo.

kihellys, yksen Ns. *pruritus*, dolor pruriens, G. Jucken.

Kihenki, ngin Ns. (Sv. gehång) *balteus*, G. Gehenk.

Kihkiä, än Na. *difficilis*, *molestus* e. c. vectura, G. schwer, mühsam, kihkiä keli via vecturæ molesta, it. al. *vehemens*, G. heftig.

Kihla, an Ns. 1. orig. sponsione mutua confirmata *societas* plurium *pagorum* ad communem defensionem contra extraneos et ad justitiam internam administrandam, unde kihla-kunta quondam *complexus pagorum* consociatorum, G. Gau bei den Alt-Finnen, hodie *territorium* minus juridiciale, G. Unter-Landrichtersdistrict, 2. kihla hodie *sponsio* inter marem et feminam conjugalis, *sponsalia*, G. Verlobung, Verlöbniss, kihla-sormus annulus sponsalis, pl. kihlat dona sponsalia, it. §. kihla-tuorstai id. ac kiris-tuorstai.

Kihlainen l. kihlajainen, isen Na. max. pl. kihlaiset l. kihlajaiset *sponsalia*, convivium sponsaliorum, G. Verlobungsfeier.

kihlaan, lata V. *desponde*o mihi feminam et cui filiam, G. verloben.

kihlaus, uksen Ns. *actus* despondendi, G. Verlobung.

Kihlo, on Ns. *felis*, G. Katze (kissa, katti).

Kihnaan, nata V. *scabo*, frico, inde *tarde* (qs. scabendo) quid *ago*, cunctor, G. schaben, schabend abnutzen, zögern.

kihnaus, uksen Ns. *actus* scabendi, peractio rei *tarda*, G. das Schaben, Zögern.

kihnu, un Na. pr. se scabens, inde *tardus*, cunctans e. c. homo, jumentum, G. saumselig.

kihnutan, ttaa Vf. *facio ut* quid scabatur, inde id. ac kihnaan.

kihnuttelen, tella Vfr. idem.

kihnutus, uksen Ns. id. ac kihnaus.

Kihtaisen, sta V. (Sv. skifta) *colorem vario*, versicolor appareo, kihtaisee siniseltä subcæruleus apparet, G. es fällt ins Bläuliche.

Kihtelys, yksen Ns. *numerus* XL pellium max. sciurinarum, G. vierzig Stück Felle (rihma).

Kiidän, tää V. *celeriter provolo*, festinans curro, G. schnell forteilen, läksi kiitämään abiit cursu volante, kiitää puuhun enixe in arborem adscendit.

kiidätän, ttää Vf. *facio ut* quis provolet, *citatim projicio* l. propello, jacto e. c. lapillos manu, prosilio, G. schnell forttreiben, fortschleudern.

kiidättelen, tellä Vfr. idem.

kiidyn, tyä Vm. *festinans* l. vehementer prosiliens *fio*, G. fortgeschleudert werden.

Kiihdun, htua al. kiihdyn, htyä Vm. *incitor*, irritor e. c. ad iram, *vehemens* l. fervens *fio*, augesco ut frigus, ventus, G. heftiger l. eifriger werden, zunehmen, lebhaft werden, kiihtyy kaswamaan vehementius l. lætius crescit.

kiihoitan, ttaa Vf. *irrito*, incito, *urgeo*, exhortor, G. anreizen, antreiben, ermuntern, kiihoitan walkiaa ignem emovendo magis flammantem reddo, G. anfachen (kehoitan).

kiihoitus, uksen Ns. *actus* irritandi, urgendi, G. Anreizung, Antreibung.

Kiikka, kan Ns. *festinatio*, angustia temporis, G. Eile (kiirut), it. kiikan l. kiikka-walkia *ignis per frictionem* lignorum (haud ex silice) elicitus, G. durch Reiben entzündetes Feuer.

Kiikku, kun Ns. *oscillum*, G. Schaukel.

kiikun, kkua Vm. *oscillo jactor*, huc illuc moveor ut cunæ, G. schaukeln.

kiikutan, ttaa Vf. *oscillum* l. cunas *jacto*, huc illuc moveo, G. schaukeln machen.

kiikuttelen, tella Vfr. idem.

kiikutus, uksen Ns. oscilli l. cunarum *jactatio*, G. Schaukelmachung.

Kiila, an Ns. *lascivia*, G. Brunst, on kiilallansa lascivit.

kiilin, iä V. *lascivio*, furore lasciviæ cursito, G. brünstig seyn l. umherlaufen, it. al. *vehementer prosiliò*, de pecore œstra evitante tempore æstivo, G. vor Stechbremsen eilend fliehen.

kiiliäinen, isen Ns. *œstrum*, pecudem stimulans, G. Stechbremse.

Kiillän, ltää V. *micans splendeo*, fulgeo, G. schimmern, glänzen.

kiiltelen, llellä Vfr. idem.

kiilto, llon Ns. *splendor* micans, G. Schimmer, Glanz, ulko-kiilto species externa lucida l. fucata.

kiilistyn, yä V. *splendidus* l. micans *fio*, G. schimmernd l. hell werden, taiwas kiilistyy Botn. cœlum fit serenum.

kiilistelen, llä Vfr. oculis *micantibus* l. fere lascivis *prospicio*, G. mit schimmernden Augen blicken.

kiilo, on al. kiilu, un Ns. *splendor* e. c. auri, oculorum, al. splendor oculorum *lascivus*, lascivia, G. Schimmer, Glanz der Augen, bes. der Brünstigen, Brunst, kiilu-silmä oculus micans, lascivus, inde Run. epithet. blandiens ursi etc.

kiilun, ua Vm. *splendeo*, mico, max. de oculis, G. schimmern.

kiilutan, ttaa Vf. *facio ut* splendeat, G. schimmern machen, inde kiilutan silmiäni oculis prospicio micantibus l. lascivis.

kiiluttelen, tella Vfr. idem, usitatius.

Kiima, an Ns. *nuptiæ* l. lascivia *avium* vernalis, tempus ejusmodi nuptiarum, G. Paarung l. Brunst der Vögel, Paarzeit, it. al. *lascivia* bestiarum, G. Laufzeit, kissa on kiimallansa, it. al. id. ac kima.

kiimainen, isen Na. *nuptias celebrans* l. *lasciviens* e. c. avis, catuliens e. c. felis, G. brünstig.

kiimaan, mata V. *nuptias celebro* ut aves, *lascivio* ut feles, G. sich paaren, brünstig seyn.

Kiimotan, ttaa Vf. *splendorem spargo*, inde *splendeo*, mico, G. glänzen, leuchten.

Kiinni l. rar. kiini prtcl. *in statu* clauso, *fixo*, *firmo*, stabili, rato, G. fest, unbeweglich, nicht frei, nicht los: usus vero varius a sequentibus patet: pane owi kiinni januam claude, owi on kiinni janua est clausa, otan linnun l. warkaan kiinni comprehendo avem l. furem, libertate privo, pidän kiinni comprehensum teneo, waras l. härkä on kiinni fur est captus l. carceri inclusus, bos est ligamine adstrictus, puu on maassa kiinni arbor est humo affixa l. adhærens, haud soluta, wedän kiinni contraho, adstringo ita ut firmus, stabilis l. immobilis fiat, asia on kiinni res est rata, firma, kiinni-kirja id. ac kiinnet-kirja.

kiinnitän, ttää Vf. *clausum*, *fixum*, *firmum* l. stabilem *reddo*, *claudo*, *affigo*, *firmo*, compingo, constringo, G. fest machen, befestigen, anheften, anbinden, kiinnitän sanani verba mea repetendo confirmo l. *rata facio*, kiinnitän asian rem ratam facio, kiinnitän kiwen maahan lapidem in terra fixum l. stabilem reddo, kiinnitän työtäni opus *continuo*, kiinnitän heitä työhön jubeo l. urgeo ut opus continuent, G. fortsetzen.

kiinnittelen, tellä Vfr. idem.

kiinnitys, yksen Ns. *clausio*, *firmatio*, constrictio etc. G. Festmachung, Befestigung etc.

kiinnyn, nnyä Vm. *fio clausus*, *fixus*, firmus l. stabilis, ratus, G. fest l. befestigt werden, maa kiintyy terra fit compacta l. firma, sawi kiintyy seinään argilla affixa adhærescit parieti.

kiinteä, än Na. *firmus*, *stabilis*, G. fest, feststehend, beharrlich, kiinteä maa terra compacta, solida, kiinteä sawi argilla tenax, kiinteä kalu res *immobilis*, kiinteä tipu morbus haud remittens.

kiinteys, yden Ns. *indoles firma* l. stabilis, G. Festigkeit, maan kiinteys tenacitas terræ.

kiinnet, nteen Ns. *status* rei *clausus*, *firmus* l. stabilis, ratus, G. fester Zustand, on kiinteessä est clausus l constrictus, kiinnet-kirja diploma confirmationis l. mancipationis, quo possessio fundi cui rata redditur.

Kiipeen, wetä al. kiiwin, piä V. *manibus* pedibusque *enitor* l. scando, G. klettern,

tern, aufklimmen, kiipeen wuorellen in montem *adscendere studeo*, inde rar. in genere *nitor*, *studeo*, G. streben, kiipeen sinne eo contendo.
kiipelen, wellä Vfr. idem.
kiiwetän, ttää Vf. *facio ut* quis enitatur l. adscendere studeat, G. klettern machen.
kiiwettelen, tellä Vfr idem.
Kiiras, aan Na. *vehemens* e. c. dolor, G. heftig, kiiras kuollo mors acerba, §. kiiras-tuli l. -walkia (Sv. skärseld) *ignis* Catholicor. *purgatorius*, G. Fegefeuer, cfr. kiris.
Kiiro, on Ns. *dolor vehemens*, G. heftiger Schmerz, it. Run. origo l. *fons dolorum* mythol. inde kiiron koski, kiiron neito.
Kiiret, een Ns. *vertex* l. postica capitis pars, *occiput*, G. Scheitel, Hinterkopf, kiireen kuoppa scrobiculus occipitis, kiireen rako sutura lambdoidea, cfr. kiirut.
Kiirut, uun al. kiiret, een Ns. *festinatio vehemens*, temporis angustia, G. Eile, kowa kiirut angustia premens, keskeen kiiruun l. kiireen in medio laboris præcipitis, kiirus-työ opus accelerandum, kiiruusti l. kiireesti festinanter, inde Compar. kiiruumpi magis festinans, G. eiliger.
kiiruinen l. kiiruhuinen, isen al. kiiruisa, an Na. *celer*; *festinans*, properus e. c. homo, opus, G. eilig, inde kiiruisa sana verbum præpropere elapsum,
kiiruullinen, isen Na. idem.
kiirehdin htiä al. kiiruhdan, htaa al. kiireen, retä V. *festino*, propero, G. eilen, älä kiirehdi l. kiiruhda festina lente, kiiruhtain properanter: inde ad festinandum *urgeo* l. impello, G. zu eilen antreiben, kiiruhdan heitä kulkemaan iter eorum accelero l. præcipito, kiirehtiä l. kiiruhtaja impulsor operis, ohra kiiruhtaa hordeum præproperanter maturescit.
kiiruhdus, uksen Ns. *festinatio*, acceleratio, *impulsio* ad festinandum, G. das Eilen, Antreibung zu eilen.
Kiiski, in Ns. *perca* minor l. *cernua*, G. Kaulbars (röfäs).
kiiskinen, isen Ns. dim. idem.
Kiiskotan, ttaa Vf. et kiiskottelen, tella Vfr. id. ac kaskotan et kaskottelen.
kiiskotus, uksen Ns. id. ac kaskotus.
Kiista, an Ns. *curriculum*, *æmulatio* l. certamen *in currendo*, G. Laufbahn, Wettlauf, juoksewat kiistaa l. kilpaa kiistassa æmulantur in cursu, inde *contumacia* æmulantium, G. Trotz, ei kiistallakaan ne per contumaciam quidem.
kiistelen, llä Vfr. *cursu certo* l. æmulor, G. wettlaufen, kiistelewät, cfr. kiistän.
kiisten l. kiistain prtcl. *æmulando*, *accurate*, bene, G. wetteifernd, sorgfältig.
Kiistän, ää V. *minor*, minaciter alloquor, minando veto, G. drohen, drohend anreden l. verbieten, al. *minaciter* et vehementer *projicio* l. abigo, G. drohend vertreiben, heftig schleudern, kiistän taupuja morbos l. dolores *exsecror* l. minando averto, more incantatorum.
kiistelen, llä Vfr. idem.
kiistet, een Ns. *minæ*, minax allocutio l. recusatio, minans exsecratio e. c. doloris, projectio vehemens, G. Drohung, drohende Anrede l. Verbot, drohende Verwünschung, heftige Schleuderung.
Kiitän, ttää V. 1. *gratias ago* l. habeo, gratum me præbeo erga quem, G. danken, dankbar seyn, ei ole kiittämistä gratias non meretur, inde 2. laudibus quem effero, *laudo*, collaudo, G. loben, rühmen.
kiittelen, tellä Vfr. idem.
kiitos, oksen Ns. *gratiæ*, gratiarum actio, G. Dank, kiitos Jumalan gratia sit Deo, paljo kiitoksia sinullen siitä maximæ sint tibi gratiæ de eo, inde 2. *laus*, laudatio, G. Lob, Ruhm, kiitos-wirsi hymnus.
kiitollinen, isen Na. *gratus*, gratias agens l. habens, grato ductus animo, G. dankbar.
kiitollisuus, uuden Ns. *indoles* animi *grata*, gratus animus, G. Dankbarkeit.
Kiiwas, aan Na. mente *ardens* l. *fervidus*, studiosus, zelo plenus, G. eifrig, feurig, inde usque ad iracundiam fervidus, G. ereifert.
kiiwaus, uden Ns. *ardor* l. *fervor*, studium vehemens, zelus, G. Eifer.
kiiwaan, wata al. kiiwoitan l. kiiwatan, ttaa V. *ardenter*

ardenter studeo, inde *vindico*, G. eifrig seyn, eifern, beeifern.
Kiiwoittelen l. kiiwattelen, tella Vfr. idem, inde kiiwoittelee waimoansa uxorem suam suspicatur, zelotypia ducitur, G. eifersuchtig seyn, kiiwattelee kiwiä lapides in ardore vehementer projicit, wedän kiiwattelen ardenter l. vehementer traho.
Kiiwoitus, uksen Ns *actio ardens*, studium fervidum, G. das Eifern.
Kiiwaannun, ntua al. kiiwastun, ua al. kiiwahdun, htua Vm. *fervidus fio*, *efferve-sco* l. exardesco, G. eifrig werden, sich ereifern.
Kiiwan kaawan prtcl. *ægre*, vix, G. mit genauer Noth, kiiwan kaawan teki.
Kiiwin, piä V. id. ac kiipeen.
Kiiwu, wun Ns. (Sv. skifva) *lamina*, assula, G. Scheibe, katon kiiwu scandula.
Kikkara, ran Ns. *glæba* max. stercoris, G. Pferdeapfel, hewoisen kikkara (kakara).
Kikkerä, än al. kikkeri, in al. kikkura, an Na. *vacillans* e. c. cymba, *volubilis* l. oscillans, G. schwankend.
Kikkeröitsen, itä V. *vacillo* ut cymba, G. schwanken, inde kärmet kikkeröitsee serpens convolvendo prorepit.
Kikotan, ttaa V. *garrio* ut pica, G. krächzen (kakistan), inde *cachinno*.
Kikotus, uksen Ns. *garritus* picæ, cachinnus importunus, G. Gekrächze.
Kila, an Ns. id. ac kiila, kissa on kiloillansa.
Kiloilen, lla Vfr. *lascivio*, G. brünstig seyn (kiilun).
Kilahdan, htaa Vs. vide sub kilisen.
Kilappa, pan al. kilappi, pin Na. *acidulus* e. c. lac, G. säuerlich (kilo).
Kilapoitsen, ita V. *acidulum reddo*, al. *acesco*, G. säuerlich machen l. werden.
Kilha, an Ns. *penis* l. membrum genitale *verris*.
Kili, in Ns. *hædus*, capella, G. Zicke, cfr. kilo, it. al. kili id. ac killi.
Kilisen, sta V. clare *tinnio* instar æris, G. hell klingen.
Kilahdan, htaa Vs. idem.
Kilinä, än Ns. *tinnitus* clarus, G. Geklingel, it. *splendor* clarus, G. heller Schimmer.
Kiliä, än Na. clare *tinniens*, G. hell klingend, kiliä ääni vox acuta, huutaa kiliästi acute l. sonore clamat, it. al. clare *lucens*, splendens e. c. aurum in sole, G. hell schimmernd, paistaa kiliästi.
Kilistän, ää Vf. *tinnitum* clarum *moveo*, G. klingen machen, it. *splendorem* clarum *reflecto*, G. hellen Schimmer zurückwerfen.
Kilistelen, llä Vfr. idem, inde al. hepo kilistelee equus voce clara hinnit, G. hell wiehern, it. Botn. hepo kilistelee equus *pavore prosilit*, G. scheu werden.
Kilja, an Ns. *coxendix* pecudis, G. Hüftbein, al. kiljan silmä.
Kiljun, ua V. voce *acuta clamo* l. vociferor, sonum acutum edo, G. hell schreien.
Kiljuskelen, lla Vfr. idem.
Kilju, un al. kiljuna, an Ns. *acutus clamor*, G. helles Geschrei, kilju-hanhi anas anser ferus al. metsä-hanhi, kilju-siipi anas clangula.
Kiljunto, nnon Ns. *clamatio acuta*, G. helles Schreien.
Kiljahdan, htaa Vs. *subito clamo* voce acuta, G. hastig aufschreien.
Kiljahtelen, hdella Vfr. idem.
Kiljaisen, sta V. *semel* acute *exclamo*, G. einmal ausschreien.
Kiljutan, ttaa Vf. *facio ut* quis clamet, G. schreien machen.
Kiljuttelen, tella Vfr. idem.
Kiljutus, tuksen Ns. *actus* movens quem ad clamandum, G. Schreienmachung.
Kilka, an Ns. *genius mythol.* id. ac kilo, killi, piru.
Kilkiä, än Ns. id. ac kiliä sub kilisen.
Kilkaan, kata V. id. ac kilisen.
Kilkostan, aa V. id. ac kilotan l. kilostan.
Killaan, llata V. (Sv. gilla) *probo*, *approbo*, bonum l. legalem declaro, G. gültig erklären, genehmigen.
Killerö, ön al. killeri, in Ns. (Sv. giller) *decipula* lupi, mustelæ etc. G. Schlinge, Falle.
Killi, in Ns. id. ac kilka.
Killinki, ngin Ns. (Sv. skilling) *moneta* Svecana *minor*, cuprina, G. Schilling.
Killo, on Ns. id. ac kissa, kihlo.
Killun, ua Vm. id. ac kellun.
Kilmuan, uta V. id. ac kiemuan.

Kilo,

Kilo, on Ns. 1. Sav. *capra*, G. Ziege, it. 2. Caj. *tempus* autumnale quo *folia* arborum *decidunt*, G. Laubfallszeit, kilon aika, it. 3. al. id. ac kiilo l. kiilu, it. 4. al. id. ac kilka, it. 5. al. Na. *acidulus*, G. säuerlich, maistuu kilolta sapit subacidum, kilo-ruoho rumex.

kilotan, ttaa al. kilostan l. kilkostan, aa V. id. ac kiilutan l. kiimotan.

Kiloilen, lla Vfr. vide sub kila.

Kilpa, wan Ns. *æmulatio*, certamen æmulationis, G. Wettstreit, teen l. ajan kilpaa æmulando quid facio l. vehor, kilwan l. kilwoin æmulando, certatim.

kilwoitan, ttaa V. *æmulor*, *certo*, æmulando quid facio, studeo, G. wetteifern, kilwottain certatim.

kilwoittelen, tella Vfr. idem, usitatius, kilwoitellen certatim.

kilwoitus, uksen Ns. æmulationis *actus*, G. Wetteiferung.

Kilpakka, kan Na. id. ac kilappa.

Kilpi, lwen Ns. *scutum* l. *clypeus*, G. Wehrschild, inde kilpi-hanhi anas erythropus, kilpi-kangas linteum figuratum, G. Drell, kilwen-lehti id. ac kilpiö.

kilwellinen, isen Na. *scuto munitus*, G. mit Schilde bewaffnet.

kilpiö, ön Ns. *nymphæa*, cujus folia sunt scutiformia, G. Seeblume.

Kilpistyn, yä Vm. *hallucinor*, *lapso*, G. ausglitschen, inde in æmulando *retro relinquor*, G. zurückbleiben, it. al. nuoli kilpistyy sagitta *resilit* l. resiliens a cursu aberrat, G. zurückprallen.

kilpistelen, llä Vfr. idem, max. *hallucinor*.

Kilplä, än Na. id. ac kilpakka, kilappa.

Kilsan-pöhkö Ns. Uloæ *strix aluco*, G. Eulenart.

Kilsotun, ttua Vm. *duresco* et tenax fio ut argilla, G. hart l. härtlich werden (kalsistun).

Kilta, llan Ns. *æmulatio* in currendo, inde *certamen* lusorium, *ludus*, G. Wettlauf, Wettstreit (kiista), it. al. *lascivia* canum, G. Laufzeit, Brunst (kiila), kilta-koira canis lascivus discursans.

Kiltti, ltin al. kilti, llin Na. (Sv. gild?) *probabilis* l. *probatus*, bonus, G. gültig, it. al. sæpius *strenuus*, *alacer*, inde *superbe se gerens*, G. munter, hurtig, stolz.

kilteilen, llä Vfr. *superbe me gero*, G. hurtig l. stolz seyn.

Kilttu, tun Ns. *salmonis species*, G. Lachsenart.

Kima, an al. kimakka, kan Ns. ventus *frigidus*, G. frostiger Luftzug (wiukka), kylmän kima, it. kimakka al. id. ac kimiä.

Kimailen, lla Vfr. id. ac kimoilen.

Kimalainen, isen Ns. Abol. *apis* mellifica, G. Biene (mesiäinen), al. vespa?

Kimallan, ltaa V. *splendeo*, fulgeo, G. schimmern, glänzen (kiillän).

kimaltelen, llella Vfr. idem.

Kimiä, än Na. *acutus* e. c. vox, *sonorus*, argute sonans, G. helltönend (kimakka).

kimisen, stä V. *acute tinnio*, argute sono, G. hell tönen.

kiminä, än Ns. *sonus acutus*, clangor tinniens, G. helles Getöne.

kimahdan, htaa Vs. *subito tinnio*, G. hastig klingen, al. id. ac kimmahdan sub kimmoon.

kimaus, uksen Ns. *clangor subitus* acutus, G. hastiges Geklinge.

Kimmellyn, ltyä Vm. Abol. *curvus* l. obliquus *vertor* l. *fio*, ut assis in calore, G. sich schief l. krumm biegen, inde *fio*, *evenit mihi* ut, G. sich ereignen, geschehen, jos niin kimmeltyy si ita evenit, kimmeltyi miehekši contigit ei ut vir evaderet.

Kimmo, on al. kimma, an Ns. *genius mythol.* id. ac kammo?

Kimmoon, mmota al. kimmon, mpoa al. kimpuan, mmuta al. kimmun, mpua V. cum *impetu feror*, vi elastica *exsilio* l. *resilio*, vehementer prosilio l. volo ut scintilla, G. heftig springen l. prallen, eilend vorwärts fahren, inde kenellen kimmoopi cui contigit.

kimpoilen, mmoilla Vfr. idem.

kimmahdan l. kimahdan, htaa al. kimmahdun l. kimahdun, htua Vs. et Vm. *subito* et parum *resilio* l. *prosilio*, G. hastig prallen l. springen, it. al. *subito ico* l. *impingo*, G. anstossen, wenhet kimmahtui kiween navicula in lapidem illisit.

Kimoilen, **lla** Vfr. *doleo* ex verbere, G. gelinde schmerzen (**kimailen**).
Kimoitan, **ttaa** V. id. ac **kimallan**.
Kimpel, **len** Na. id. ac **kampela**.
Kimpi, **mmen** l. **mmin** Ns. (Sv. kimb?) *assula* lateralis *vasis* lignei, G. Fassdaube, **kimmit** assulæ ex quibus vasa lignea conficiuntur.
Kimppu, **mpun** Ns. 1. *fascis* e. c. lini, vestium, *sarcina* fasciata e. c. ligni, G. Bündel, **kimppu-hauta** fovea picis coquendæ ex ramis abiegnis fasciatis, inde 2. *aggressus* ad colluctandum, *attactus* colluctantium, G. Angriff, Anfechtung, **tulen kimppuusi** aggredior l. invado te, **koira on kimpussani** canis est in attactu i. e. aggreditur me, **läksi kimpustani** abiit a me, **on työn kimpussa** opere est occupatus.
Kimputan, **ttaa** Vf. *in fasces* divido et *connecto*, G. bündelweise binden, inde **kimputtain** fasciatim, per fasces.
Kimpustelen, **lla** Vfr. *colluctor*, G. kämpfen, ringen, **kimpustelewat**.
Kimura, **an** Na. *curvus*, *crispus*, rugosus, G. krumm, kraus.
Kimuroitsen, **ita** V. *curvo me* instar serpentis, G. sich krümmen.
Kin prtcl. encl. vide **ki**.
Kina, **an** al. **kino**, **on** Ns. 1. *tela* aranei, araneum, G. Spinnwebe, it. 2. al. *spuma*, *pituita*, G. Geifer, Schaum.
Kinakas, **kkaan** al. **kinakainen**, **isen** Na. *spumosus*, pituitosus, G. geiferig, schäumig.
Kina, **an** Ns. *vectura tarda* l. *molesta* e. c. bovis in acclivitatibus, G. träges u. mühsames Fortschleppen, inde *progressus tardus*, G. mühsames Fortschreiten.
Kinaan, **nata** V. *tarde* et *moleste traho*, inde repetitis vicibus quid *agere conor*, G. träge u. mühsam fortschleppen, etw. mühsam thun.
Kinastan, **taa** V. idem, inde Tav. **kinastawat keskenänsä** *altercantur* inter sese, enixe rixantur l. *luctantur*, G. mit einander streiten.
Kinaus, **uksen** Ns. *tarda* et *molesta vectio*, inde *molesta* et repetita *actio*, G. träges u. mühsames Fortschleppen l. Thun.
Kinastus, **uksen** Ns. idem, inde *luctatio*, altercatio *mutua*, G. gegenseitiger Streit.
Kinerwöitsen, **itä** V. id. ac **kinneroitsen**.
Kines, **eksen** Ns. id. ac **kinos**.
Kinku, **ngan** al. **kinkka**, **nkan** al. **kinko**, **ngon** Ns. *fascis* corticis betulini, *manipulus* lini fasciatus, G. Bündel, Bund.
Kinkaan, **ngata** V. *in fasces* colligo et *connecto* e. c. laminas corticis, linum, frondes, G. bündelweise zusammenfügen.
Kinkeri, **in** Ns. (Sv. gengård) *conventus* hominum *publicus*, G. Volksversammlung, **luku-kinkeri** conventus ecclesiast. quo sacerdotes auditores in capitibus doctrinæ Christianæ pagatim examinant, **kinkeri-kunta** complexus pagorum unâ examinandorum, inde **elo-kinkeri** convivium messorium, G. Schmaus, Gelag; **hirsi-kinkeri** al. **talkoo**.
Kinkku, **nkun** Ns. (Sv. skinka) *perna* suis, inde *lardum*, G. Schinken.
Kinnahainen, **isen** Ns. *homo* exosus, *nequam*, *scelestus*, vox conviciandi, G. Bube.
Kinnas, **ntaan** al. **kintas**, **nttaan** Ns. *chirotheca* pellicea l. lanea, G. Handschuh, **sormi-kinnas** chirotheca digitalis al. **sormikka**, **lapa-kinnas** manica.
Kinner, **nteren** al. **kinteret** l. **kintares**, **reen** Ns. *tendo pedis* posterior, G. Sehne hinten am Fusse, **polwi-kinner** tendo poplitis, **kanta-kinner** tendo tali, inde fig. **on kinteressä** l. **kinterellä** est ad talum i. e. *pone*, *apud*, juxta, G. auf der Ferse, **tuli kintereilleni** venit pone me, **kirkon kintereillä** in vicinia templi.
Kinneroitsen l. **kinnerwoitsen**, **ita** al. **kinnerwöitsen**, **itä** V. *doleo* l. dolore pungor ut digiti frigore affecti, G. von Frost schmerzen.
Kinnistelen, **llä** Vfr. idem (**kynnistelen**).
Kinnunki, **ngin** Ns. *trochlea* in navibus, G. Winde.
Kino, **on** Ns. id. ac **kina**, it. al. id. ac **kesno**, **on kinossa** est obliquus, **meni kinoon** l. **kinollen**.

Kinos, **oksen** Ns: *acervus nivis* vento conflatus, G. Schneehaufen (**kines**).
kinostan, **aa** V. *nivem coacervo*, ut ventus hiemalis, G. Schnee anhäufen.
Kintas, **nttaan** Ns. id. ac **kinnas**.
Kintaret l. **kinteret**, **een** Ns. id. ac **kinner**.
Kinttu, **ntun** Ns. *poples* l. *posteriora tali*, G. Kniebeuge, **kinttu-suoni** id. ac **kinner**, inde fig. **on kintuilla** est ad poplites i. e. *pone*, prope, G. auf der Ferse, **astun kintulleſi** prope te accedo, cominus insector.
kinttura, **an** Ns. vacca *mulctu difficilis* l. *lacte parca*, G. milcharme l. widerspenstige Kuh.
kintturoitsen, **ita** V. *reluctor*, refractarius l. contumax sum, G. widerspenstig l. störrisch seyn.
Kinturi, **in** Ns. *decipula* ferarum, G. Falle des Wildes.
Kipakka Ns. **kipakoitsen** V. vide sub **kippaan**.
Kipenä, **än** al. **kipenet**, **neen** Ns. id. ac **kipinä**.
Kiperä, **än** al. **kipuri**, **in** Na. *curvus*, incurvatus, *crispus*, flexuosus, G. krumm, kraus, gebogen (**kyperä**, **käppyrä**).
kiperiäinen, **isen** Na. dim. idem.
kiperrän, **rtää** Vf. *curvo*, concurvo l. *convolvo*, rugo l. *complico*, G. krümmen, kräuseln, zusammenbiegen.
kipertelen, **rrellä** Vfr. idem.
kiperrys, **yksen** Ns. *curvatio, convolutio*, G. Krümmung, Zusammenbiegung.
kiperöitsen, **itä** V. *incurvo me* instar serpentis, G. sich krümmen.
kiperryn, **rtyä** Vm. *curvor*, *convolvor*, rugor, G. krumm l. kraus werden.
Kipinä, **än** al, **kipinet**, **een** Ns. *scintilla ignis*, G. Funke, inde *minimum* quid, *frustulum*, G. Bischen (**kiwen**, **kywen**, **kipenä**).
kipinöitsen, **itä** V. scintillas dispergo, *scintillo*, G. funken, Funken sprühen.
kipinätär, **ttären** Ns. *famula mythol.* **rou hiisi**, G. mythol. Nymphe.
Kippa, **pan** al. **kippo**, **pon** al. **kippu**, **pun** Ns. *vas potatorium* minus ansatum, poculum, G. hölzernes Trinkgefäss, it. Sav. *mulctrale*, *modiolus* l. haustrum, G. Milchgelte, Schöpfgelte.
kippainen l. **kippoinen**, **isen** Ns. dim. idem.
Kippaan, **pata** V. *salio*, saliens et *tripudians curro* ut equus lascivus, G. spielend hüpfen l. umherlaufen.
kipakoitsen, **ita** V. idem.
kippaus, **uksen** Ns. saliendi et *currendi actus*, *tripudiatio*, G. spielendes Hüpfen.
kipakka, **kan** Ns. *cursus lascivus* et vehemens, G. heftiger Lauf, **autoi kipakkaa** cursum festinavit.
Kippari, **in** Ns. (Sv. skeppare) *navarchus*, G. Schiffer, it. al. *lapis molaris*, G. Mühlstein.
Kippo l. **kippu** Ns. vide **kippa**.
Kippura, **an** Na. et **kippuroinen**, **isen** Na. dim. id. ac **kiperä** et **kiperiäinen**, it. al. **kippura** Ns. *curvatura*, curvamen, G. Krümmung.
Kipristän, **ää** Vf. et **kipristelen**, **llä** Vfr. id. ac **kiperrän**, **kipertelen**.
kipristyn, **yä** Vm. id. ac **kiperryn**.
Kipu, **wun** Ns. *dolor*, *morbus*, G. Schmerz, Krankheit, Weh, **kipu-näki** l. **-wuori** id. ac **kipula**, **kipu-tyttö** l. **-neito** id ac **kiwutar**, **kipu-sanat** verba l. lectiuncula magica morbos et dolores aversura l. sanatura.
kipiä, **än** Na. *æger* l. ægrotus, morbo laborans e. c. homo, *dolore affectus* e. c. digitus, vulnus, G. krank, schmerzend, inde **kipiä sana** verbum *mordax*, **kipiän punainen** valde ruber ita ut oculos lædat, **kipiä työ** opus valde fervidum, **tekee kipiätä** dolorem affert, **huutaa kipiästi** acuta et aures lædente voce clamat, it. Ns. *vulnus* dolens, locus corporis dolore affectus, *dolor*, G. Schmerz, kranke Stelle.
kiwullinen l. **kiwulloinen**, **isen** Na. *morbo* l. dolore *continuo affectus*, *morbosus*, valetudinarius, G. kränklich.
kipuisa, **an** al. **kipuinen**, **isen** Na. doloribus plenus, *dolorosus*, G. schmerzhaft, it. al. ad iram facilis, *iracundus*, verbis mordens, G. jähzornig, heftig, **kipuinen koira** canis mordax.
kipeys, **yden** Ns. *ægrotatio*, dolor, G. Schmerzhaftigkeit.
kiwullisuus l. **kiwulloisuus**, **uden** Ns. *valetudo infirma*, G. Kränklichkeit.
kipula, **an** Ns. *jugum montis mythol.* origo

rigo et domicilium dolorum et morborum, al. kipu-wuori l. -mäki l. -harju, G. mythol. Schmerzenheimath.

Kiwutar, ttaren Ns. *femina mythol.* furia, dolores hominibus concoquens, al. kipu-tyttö l. -neito, G. mythol. Schmerzenbereiterinn.

kiwun, pua al. kipuun, wuta V. *doleo*, dolore afficior, dolorosus sum, G. schmerzen, Wehe thun.

kiwuttelen, tella Vfr. voce *dolorosa queror*, doloribus me contorqueo ut æger, G. vor Schmerz klagen l. sich krümmen, lintu kiwuttelee avis vocem edit querulam.

kiwistän, ää V. *dolore afficio*, *crucio*, G. Schmerz erregen, quälen, inde päätäni kiwistää caput dolore afficitur i. e. *dolet*, sydäntäni kiwistää cor mœrore afficitur i. e. mœret, G. schmerzen.

kiwistelen, llä Vfr. idem, max. *doleo*, G. schmerzen, kiwistelewä haawa vulnus dolorosum.

kiwistys, yksen Ns. doloris *excitatio*, *dolor*, G. Schmerzerregung. Schmerz.

Kipuna, an Ns. Sav. id. ac kipinä.

Kipuutan, ttaa Vf. Sav. ad festinandum *urgeo*, *impello* l. incito, G. antreiben, beschleunigen, kipuutti matkaan.

Kirisen, stä V. *queror* ut infans, sonum edo querulum, ut avis, *strideo* ut aqua subbulliens l. caro assanda, G. wimmern, knarren, knirschen, inde wesi kirisee puusta aqua ex ligno compresso cum stridore erumpit.

kirinä, än Ns. *sonus* stridens l. *querulus*, stridor, G. Gewimmer, Geknarre.

kirahdan, htaa Vs. *subito queror* ut gallina apparente aquila, subitum sonum stridulum emitto, G. hastig wimmern.

kiraisen, sta V. idem.

kiraistus, uksen Ns. *sonus subitus stridulus* l. querulus, G. hastiges Gewimmer.

kiriä, än Na. *querulus* ut infans, *stridens* ut aqua subbulliens, G. wimmernd, knarrend, kiriä ääni vox haud clara, subrauca, kiriä tila via hiemalis vectariis *difficilis*, kiriä pakkainen frigus vehemens viam difficilem reddens, kiriä kiirut festinatio *vehemens*, kiriän kuiwa valde aridus, G. heftig.

kiret, een Ns. Tav. *via hiemalis difficilis* ex vehementia frigoris G. schwere Schlittenbahn, inde pl. pakkaisen kireet *flocculi* nivis, tempore frigoris vehementis decidentes, G. Schneeflöcklein, cfr. kidet, hiudet.

kiristän, ää Vf. *facio ut* quis sonum querulum l. stridulum edat, G. wimmern l. knarren l. knirschen machen, kiristän hampaitani strideo dentibus, inde *adstringo* l. *comprimo* ita ut stridor levis oriatur, *exprimo* e. c. kiristän wettä puusta aquam ex ligno exprimo, kiristän kurkkua l. kurkusta guttur adstringo i. e. suffoco, kiristän rahaa pecuniam exposco l. qs. exprimo, G. zusammenpressen, festdrücken, auspressen.

kiristelen, llä Vfr. idem.

kiristys, yksen Ns. *vocis querulæ* l. stridulæ *expressio*, inde *compressio*, *adstrictio*, *expressio*, *suffocatio*, G. Knirschenmachung, Zusammenpressung, Auspressung, Zudrückung.

kiristyn, yä Vm. *comprimor* l. adstringor, *exprimor*, inde *suffocor*, spiritu privor, G. zusammen l. ausgepresst l. zugedrückt werden.

Kiris-tuorstai, in Ns. (Sv. skärthorsdag) *dies vigiliæ* passionis Christi, al. kihla-tuorstai, G. grüner Donnerstag, kiris-tuli l. kiris-walkia (Sv. skärseld) ignis *purgatorius* Catholicor. al. kiiras-tuli, G. Fegefeuer.

Kirja, an Ns. 1. orig. *variegatum* l. *striatum* quid, G. etw. Buntes, sed non nisi in compos. usitat. e. c. kirja-kangas l. -waatet textum l. vestis versicolor, kirja-koira canis maculosus, kirja-kansi operculum coloribus ornatum, inde 2. *litteris exaratum* quid, *liber*, *litteræ*, *epistola*, diploma, G. Schrift, Buch, Brief, kirjan-lehti l. -kieli l. -lati folium l. pagina libri, kirja-mies homo litteratus, nec non tabellarius, kirjan painaja impressor librorum, typographus, kirja-paino typographia, käsi-kirja enchiridion, manuale, wirsi-kirja liber hymnorum eccles. muisto-kirja liber memorialis, annalis, kiinnet-kirja diploma possessionis jurid.

jurid. päästös l. ero-kirja litteræ dimissionis, rukous-kirja liber precum, nec non litteræ supplices, wäli-kirja pactum scriptum l. syngraphus, welka-kirja syngrapha de pecunia mutuata.

kirjas, aksen Ns. vacca *varii coloris*, G. bunte Kuh.

kirju, un Ns. bos l. equus *maculosus*, G. bunter Ochs, Schecke.

kirjo, on Ns. *maculosus* bos l. vacca, G. scheckiger Ochs l. Kuh, it. kirjo-kangas etc. id. ac kirja-kangas.

kirjawa, wan Na. *versicolor*, *variegatus*, striatus, maculosus e. c. canis, vestis, G. bunt, scheckig, vielfarbig, kirjawa kärmet coluber berus, kirjawa tikka l. -kärki picus major.

kirjallinen, isen Na. litteras l. *librum habens* e. c. homo, *litteratus* l. litteris eruditus e. c. vir, G. Buch habend, buchbewandert, gelehrt, it. *litteris consignatus*, *scriptus* e. c. pactum, G. schriftlich, kirjallisesti per litteras.

kirjaan, jata V. *variegatum* l. striatum *facio*, *pingo*, strio, inde fig. *depingo*, *describo*, enarro, G. bunt machen, mahlen, beschreiben.

kirjoitan, ttaa Vf. idem, max. *scribo*, *litteris mando* l. consigno, G. schreiben, kirjoitan kirjaan in libro inscribo l. adnoto, kirjoittaja scriptor, scriba, auctor libri l. litterarum.

kirjoittelen, tella Vfr. idem.

kirjoitus, uksen Ns. *scriptio*, *scriptura*, G. das Schreiben, Schrift, käsi-kirjoitus chirographum, ulko-kirjoitus inscriptio, ala-kirjoitus subscriptio nominis, kaluin kirjoitus *adnotatio* bonorum e. c. defuncti, G. Aufzeichnung.

Kirjoon, jota al. kirjon, joa V. pecudes *domum duco* et *ordino*, G. das Rindvieh zusammenordnen.

Kirkas, kkaan Na. *clarus* e. c. dies, *splendidus* e. c. sol, *perlucidus* e. c. fons, aqua, G. klar, glänzend, durchsichtig.

kirkkaus, uksen Ns. *claritas*, *splendor*, perluciditas, G. Klarheit, Glanz.

kirkastan, aa Vf. *clarum* l. *splendidum reddo*, clarifico e. c. visum, *polio*, eccles. *glorifico*, G. klar l. glänzend machen, verklären.

kirkastus, uksen Ns. *clarificatio*, G. Klarmachung.

kirkastun, ua Vm. *clarus* l. *splendidus fio*, claresco, G. klar l. glänzend werden.

Kirki, in Ns. *linnæa borealis* al. kirki-ruoho l. tyrä-ruoho.

Kirkistän, ää V. *clam introspicio*, occulte quid oculis perlustro, G. heimlich gucken (tirkkaan).

kirkistelen, llä Vfr. idem (tirkistelen).

Kirkko, kon Ns. (Sv. kyrka) *templum*, ædes sacra, G. Kirche, kirkko-herra pastor, kirkko-kunta parœcia, kirkko-tarha l. -kartano l. -maa area templi, cœmeterium mortuorum, kirkko-messu consecratio novi templi, inde convivium parœcorum annuum ad memoriam templi consecrati, kirkko-hiiri mus sylvaticus et decumanus, kirkko-haukka falco tinnunculus, kirkko-mies vir cultum Dei celebrans, sed kirkonmies custos l. curator ecclesiasticus, kirkko-wäki plebs sacra celebrans, sed kirkon wäki genii mythol. l. manes ad templa versantes, kirkko- l. kirkon meno sacrorum celebratio, otan waimon kirkkoon id. ac kirkkottelen.

kirkkoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *templis frequens* e. c. locus, G. kirchenreich.

kirkollinen, isen Na. *templum habens* e. c. pagus, ad templum *pertinens* e. c. res, templum *adiens* e. c. homo, G. mit Kirche versehen, zur Kirche gehörig, kirchlich, Kirchenbesucher.

kirkottelen, tella Vfr. feminam post puerperium *in templum* ritu sacro *induco*, G. eine Wöchnerinn in der Kirche einsegnen.

Kirkun, kkua V. *vociferor*, alte hinnio l. mugio, G. schreien.

Kirma, an al. kirmu, un Ns. superior et anterior *pars trahæ* ornatioris, al. *umbella* l. ornamentum trahæ, G. Schlittenkorb l. Schirm, kirmu-reki rheda umbellâ ornata, inde sillan kirmu umbellæ species in pontibus.

Kirmaan, mata V. *ludo*, strepo, G. spielen, lärmen.

kirmaus, uksen Ns. *ludus*, strepitus, G. Spiel, Lärm.

Kirmu,

Kirnu, nn Ns. (Sv. kårna) *vas* in quo *butyrum* coagulatur, G. Butterfass, **kirnun mäntä** pistillum ejusdem vasis, **kirnu-piimä** lac pressum.

kirnuan, uta al. **kirnun**, ua V. *butyrum* conficio l. *coagulo*, G. buttern.

kirnuus, uuksen Ns. max. pl. irnuukset quod *und* est *coagulandum*, *oxygala* l. flos lactis in sinis butyro parando, G. das zu Butternde.

Kiro, on Ns. *maledictum*, *verbum exsecrationis* l. devotionis, G. Fluch, Schwur, **kiro-kurkku** l. -suu homo exsecrationibus deditus, ei minuun kirot pystty exsecrationes me haud feriunt nec lædunt, **kiron-kipu** l. **kirot** morbus exsecrationibus magicis ortus.

kiroon, rota al. **kiron**, oa al. **kiruan**, uta V. *maledico*, *exsecror*, devoveo verbis malitiosis, G. fluchen, schwören, verfluchen.

kiroelen l. **kiroilen**, lla Vfr. idem.

kirous, uksen Ns. *maledictio*, *exsecratio*, G. Verfluchung.

Kirpa l. **kirppa**, pan Ns. *aphidis* species, G. Blattlaus.

Kirpaan, pata V. id. ac **kirpuan**.

Kirpas, ppaan al **kirppa**, pan Na. *iracundus*, *fervidus*, impatiens, G. jähzornig, hitzig.

Kirpelen, wellä Vfr. idem ac **kirwelen**.

kirpeloitsen, itä V. idem.

Kirpiä, än Ns. (Ikalis) *rubus* arcticus, G. Ackerbeere (**luhdikka**).

Kirpiä, än Na. ingens l. *vehemens* e. c. frigus, G. heftig, stark, **kirpiä wiina** vinum *forte* l. acre, inde al. id. ac **kirpas**.

kirpinen, isen Na. dim. idem.

Kirpoon, pota V. (Kemi) *procido*, decido, G. niederfallen.

Kirpuan l. **kirppuan**, puta V. Sav. Botn. *resilio* vi elastica, *exsilio*, G. prallen, abprallen (**kirpaan**).

Kirppa, pan Ns. *bacillus* puerorum lusorius, G. Spielstab, al. id. ac **kirpa**, al. id. ac **kirppo**, al. Na. id. ac **kirpas**.

Kirppo, pon al. **kirppa**, pan Ns. *clavulus* l. paxillus ligneus in decipulis vulpinis, G. hölzerne Feder bei Fuchsfallen (**pirppo**).

Kirppu, pun Ns. *pulex* irritans, G. Floh (**sonsari**), inde *minutum* quid, G. Bischen, Flöckchen, **päiwän kirput** titivillitium in luce solis conspicuum, **hampun kirput** Botn. semina cannabis.

kirppuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pulicibus scatens*, G. flohvoll.

Kirpula, an Ns. max. pl **kirpulat** *lentigo*, vari in vultu, G. Sommerflecken.

kirpulainen, isen Na. *lentiginosus*, G. sommerfleckig.

Kirra, an al. **kirri**, in Na. *impatiens*, *morosus*, querulus, iracundus, G. knarrig, mürrisch, it. Ns. *sterna hirundo*, G. Meerschwalbe, al. **kirri-kaija** l. -**pääsky** (tiiro), it. al. rar. *felis* catus, G. Katze.

kirreys, yden Ns. *impatientia*, *morositas*, iracundia, G. Murrköpfigkeit.

kirraan, rrata V. *vocem querulam* l. murmurantem *edo*, ut gallina incubans, G. knarren, girren.

Kirro, on Ns. *salmo* minor, G. kleiner Lachs.

Kirsi, rren Ns. *gelu in terra*, tempore vernali residuum, congelatio humi, G. Frost in der Erde, **kirsi lähtee maasta** gelu e terra liquescit, it. al. *glacies tenuis* autumnalis, G. Eisrinde, **kirsi-kukka** anemone hepatica al. **wilu-kukka**, **kirsi-suorsa** anas boschas glacialis, **kirsi-partti** anas hiemalis, **kirsi-tuorstai** id. ac **kiris-** l. **kihla-tuorstai**.

kirsin, iä V. terræ l. stercoris *superficiem deglubo* ut gelu in lucem prodeat et liquescat, G. das Gefrorne aufdecken.

kirrän, rtää V. gelu l. frigore *obduro*, *rigidum* l. gelidum *reddo*, G. durch Frost verhärten, starr machen, **pakkainen kirtää maan**.

kirrättelen, tellä Vfr. *gelu liquefacio*, inde fomentis calidis *mollio* l. lenio e. c. vulnus, G. zu schmelzen bringen, erweichen.

Kirskun, ua Vm. *strideo* l. *frendeo* ut dentes irâ, inde *fremo*, G. knirschen, **hana kirskuu**.

kirskuna, an Ns. *stridor*, *fremitus* irati, G. Geknirsche.

kirskutan, ttaa Vf. *stridorem* l. *fremitum* iracundum

iracundum *excito*, G. knirschen machen, kirskutan hampaitani dentibus frendeo.
kirskuttelen, tella Vfr. idem.
kirskutus, tuksen Ns. *excitatio stridoris* l. fremitus, G. Knirschenmachung.
Kirso, on Ns. *proboscis* l. *rostrum* animalium, *os*, *apertura*, G. Rüssel, Maul, gähnende Oeffnung.
Kirsti, in al. kirstina, an Ns. nomen feminæ *Christina*.
Kirstu, un Ns. Sav. *cista*, G. Kasten (kistu, arkku), it. *carcer*, G. Kerker.
kirstuinen, isen Ns. dim. idem.
Kirtti, tin Abol. al. kirttilä, än Ns. (Sv. körtel) *glandula*, G. Drüse (rauhainen, risa).
Kirwelen, llä al. kirwentelen, nnellä al. kirwelöitsen, itä Vfr. *dolens prurio*, *doleo* ut vulnus, G. juckend schmerzen (kirpelen).
kirwistän, ää al. kirwelöitän, ttää Vf. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde selkääni kirwistää dorsum dolore afficitur i. e. *dolet*, G. schmerzen, haawaa kirwelöittää.
kirwistelen, llä Vfr. idem, max. *doleo*.
Kirweli, in Ns. (Sv. körfvel) *scandix cerefolium*, G. Kerbel.
Kirwes, een Ns. *securis*, *ascia*, G. Beil, Axt, kirween lapa pars securis latior, kirween pohja dorsum, kirween silmä foramen in securi.
kirweellinen, isen Na. *securim habens*, G. mit Axt versehen.
Kirwinen l. kirwiäinen, isen Ns. *alauda arvensis*, G. Lerche.
Kirwoitan, ttaa V. conglutinatum quid *resolvo* l. evolvo, *solvo* e. c. ligamina, libero, *expedio* irretitum, G. entbinden, entfalten, los machen, trennen, befreien.
kirwoittelen, tella Vfr. idem.
kirwoitus, uksen Ns. *solvendi actus*, *solutio*, liberatio, *expeditio*, G. Entbindung, Trennung, Losmachung.
kirwoonnun, ntua al. kirwoun, uta l. kirwoon, wota Vm. *solvor*, liber l. *expeditus fio*, G. getrennt l. entbunden l. befreit werden, kirwounnut l. kirwonnut solutus.
Kisa, an Ns. *lascivia*, *strepitus* et cursus *lascivientium*, inde *ludus* l. *strepitus* puerorum, G. Brunst, Laufzeit, Spiel, Lärm.
kisaan, sata V. *lascivus curro* et strepo, lascivio, inde *ludens strepo* et discurso ut pueri, G. läufisch seyn, spielen, lärmen.
kisaelen l. kisailen, lla Vfr. idem.
kisaus, uksen Ns. *lascivia*, *lusio*, strepitus, G. brünstiges Umherlaufen, das Spielen l. Lärmen.
Kischallan, ltaa V. Olon. *male tracto*, violenter tundo quem, G. übel behandeln, mürbe schlagen.
Kisko, on Ns. *lamina ferri* oblonga et tenuis, ad firmandas juncturas rerum lignearum adhiberi solita, G. Eisenblechleiste auf Fügungen, Beschlag, it. al. *sanguiculus* panis super cortice coctus, G. Blutkuchen.
kiskoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *laminis munitus*, G. mit Eisenblech befestigt.
kiskotan, ttaa Vf. *laminis* ferreis quid *munio* l. firmo, G. mit Eisenblech beschlagen.
kiskottelen, lla Vfr. idem.
Kiskon, oa al. kiskun, na V. *evello* l. *detraho*, G. abziehen, losreissen, zerreissen, kiskon tuohia l. nahkaa corticem betulæ detraho, cutem deglubo, kiskon pereitä tædas ligneas findo, kiskon kiwiä lapides dimoveo, kiskon nauloja clavos evello l. extraho, kiskon waatteeni vestes lacero, inde kiskon welkaani pecuniam mutuo datam exposco l. expostulo, G. ausfordern.
kiskaisen, sta Vs. *subito evello* l. extraho, G. hastig losrücken, inde kiskaisen jousta arcum tendo.
kiskotan, ttaa Vf. *facio ut* quid evellatur l. detrahatur, G. abziehen l. ausreissen machen, inde id. ac kiskon.
kiskottelen, tella Vfr. idem.
Kismitän, ttää V. et kismittelen, tellä Vfr. id. ac kaskotan et kaskottelen.
Kiss Intj. vox alliciendi feles, it. vox irridentis, kis kis.
kissa, an al. kissi, in Ns. *felis* catus, G. Katze (katti), inde fig. *homo iracundus* et

et subdole mordax, G. arglistiger Mensch, **kissa-mainen** feli similis qua indolem, **haisee kissalta** odorem refert urinæ felinæ, **kissan juusto** l. -**kello** l. -**käpälä** id. ac **katin juusto** etc. **kissan kynttilä** verbascum nigrum, **kissan minttu** clinopodium vulgare al. nepeta cataria.

kissaannun, **ntua** V. *rancidus fio*, odore ingrato (qs. urinæ felinæ) imbuor, G. ranzig l. übelriechend werden.

kissastun, **ua** Vm. idem, it. al. nonnihil *irascor* l. exasperor, G. ungehalten werden.

kissahdan, **htaa** Vs. nonnihil *rancidus oleo*, G. etwas übel riechen.

Kistu, **un** Ns. id. ac **kirstu**.

Kisu, **un** Ns. *lascivia*, fœtor lascivientium, G. Geilheit, geiler Geruch (**kisa**).

kisuinen, **isen** Na. *lascivus*, fœtens instar lascivientium, G. geil.

Kita, **dan** Ns. *rictus*, *fauces*, G. Rachen, Schlund, **iso kita** os vorax.

kitainen, **isen** Na. *rictum habens*, G. Rachen habend, non nisi in compos. e. c. **iso-kitainen**.

Kitaan l. **kitajan**, **data** V. *strideo*, *crepo*, queror, G. knarren, knirschen, klagend tönen, **owi kitajaa** (**kitkan**).

kitisen, **stä** V. idem, **siipi kitisee** ala avis in volando clangit, inde præ dolore *queror*, voce querula misere strideo, G. jammern.

kitinä, **än** al. **kitu**, **dun** Ns. *sonus stridens*, *querulus*, G. klagender Ton.

kitautan, **ttaa** Vf. *facio ut* strideat l. crepet l. queratur, G. knarren l. jammern l. klagen machen, **kitautan myllyä** molam moleste circumago, it. al. *graviter* et qs. stridulus *anhelo*, laborans spiro, G. ächzen, schnaufen, cfr. **kitken**.

kitistän, **ää** Vf. 1. *facio ut* strideat *impello ad* querendum, G. knarren l. klagen machen, inde 2. *comprimo* l. duriter contrecto ita ut quis queratur, G. heftig zusammendrücken, 3. **kitistän karjaa** pecudes *citatim ago*, *impello*, urgeo ad festinandum, G. antreiben, beschleunigen.

kitistelen, **llä** Vfr. idem, it. al. (qs. a **kiteyn**) me contraho, *corrugor*, inde *cunctor*, G. schrumpfen, runzelicht werden, zögern.

Kiteyn, **ytä** al. **kitestyn** l. **kitistyn**, **yä** Vm. *corrugor* l. contrahor ut calceus ex ariditate, *flaccesco* ut folia, G. runzelicht l. schrumpfig werden.

Kitjutan, **ttaa** V. id. ac **kitkutan**.

Kitka, **an** Ns. *stridor ex motu*, *crepitus ex confrictione* continua rerum duriorum, G. Geknarre des Reibens, **kitkan walkia** ignis per frictionem lignorum (haud ex silice) elicitus, **kitkan kiwi** Caj. lapidis species, coti serviens.

kitkan, **aa** al. **kitkun**, **ua** Vm. huc illuc moveor et *ex motu strideo* l. crepo ut arbores in silva, G. knarrend ab u. zu schwanken.

kitkutan, **ttaa** Vf. *facio ut* quid stridorem edat, G. Geknarre erregen.

Kitkautan, **ttaa** Vf. id. ac **kitautan** l. **kitken**.

Kitken, **eä** V. *excerpo*, *avello* e. c. herbas inutiles ex horto l. lino crescente, G. ausreissen, ausrupfen, ausjäten, it. al. *laborans anhelo*, graviter spiro, G. schnaufen.

kitkelen, **llä** Vfr. idem.

kitko, **on** Ns. *excerptio* e. c. herbæ inutilis ex lino, *evulsio*, G. Ausjätung, Ausrupfung, **kitko-hamppu** cannabis mas, evellenda, **kitko-pellawa** myagrum (alyssum) sativum l. linum catharticum, inde fig. **kitko-ihminen** homo *molestus*, difficilis, G. mürrischer Mensch.

Kitsaan, **sata** V. *urgeo* l. *impello* ad festinandum, G. zu eilen antreiben, **kitsaan työhön** ago ad laborandum, inde **kitsaan rahaani** pecuniam meam *exigo*, G. einfordern.

Kitsas, **aan** Na. *tenax* et *parcus* e. c. homo, G. karg, **kitsaasti** parce, tarde.

Kitu, **dun** Ns. *vita molesta* et querula, difficultas rerum, *dolor diutinus*, G. elendes l. klägliches Leben, cfr. sub **kitaan**, **kitu-pellawa** id. ac **kitko-pellawa**, it. al. **pakkaisen kidut** id. ac **kidet**, **kitu-pakkainen** frigus vehemens.

kitulainen l. **kituloinen**, **isen** Na. *dolore plenus*,

nus, vitam degens molestam et miseram, valetudinarius, G. elend, armselig, kränklich.

kidun, tua Vm. *moleste* et *misere vivo*, difficultatibus vitæ (fame, morbo etc.) premor, *morbo laboro continuo, diu crucior*, G. elend, armselig u. kläglich leben, kränkeln, gequält werden, inde (a kitaan) *dolore queror*, rattaat kituwat rotæ *strident*, kituwa puu arbor nutans, huc illuc vacillans et stridens, G. jammern, knarren, cfr. kitisen, kitkan.

kituna, nan Ns. *dolor continuus*, vita misera et querula, G. immerwährender Schmerz, elendes Leben.

kituroitsen, ita V. *vitam ago ærumnosam*, molestam et querulam, G. elendes Leben fortschleppen.

kidutan, ttaa Vf. *facio ut* quis misere vivat, *diu crucio* l. malis afficio, *vexo*, affligo, G. martern, quälen.

kiduttelen, tella Vfr. idem.

kidutus, tuksen Ns. *cruciatus*, vexatio, G. Marterung, Qual.

Kiuhdun, htua Vm. id. ac kiukuhdun.

Kiukka, kan Na. festinans, *vehemens* e. c. equus, *iracundus* e. c. vir, mens, G. heftig, eilig, kiukka kesä æstas tempestiva, kiukka tuuma consilium repentinum, kiukkaan vehementer.

kiukku, kun Ns. *ira vehemens*, *fervor iræ*, animus irâ fervidus, G. Heftigkeit, Hitze, Zorn, kiukku-ruoho hyoscyamus niger, kiukku-wahto virus serpentis spumosum, it. Sav. *pars* superior *fornacis* ubi flammat ignis, G. Obertheil des Ofens.

kiukkuinen l. kiukkuhinen, isen Na. *fervidus irâ*, vehementia *rabidus*, *valde iratus*, G. hitzig, ergrimmt, inde *contumax*, G. widersetzlich.

kiukuitsen, ita al. kiukkuan, uta V. *irâ ferveo* l. fremo, G. hitzig l. ergrimmt seyn.

kiukuhdun, htua al. kiukunnun, ntua al. kiukustun, ua Vm. *iratus* l. *irâ accensus fio*, valde irascor, G. hitzig werden, ergrimmen.

Kiukura, an Na. *curvus*, crispus, G. krumm, kraus.

Kiulakko, kon al. kiulakka, kan Ns. *bacca rosæ* caninæ, G. Hagebutte.

Kiulu, un Ns. (Sv. skjula) *vasculum ligneum*, haustrum, mulctra, G. Gelte.

kiulullinen, isen Ns. *quantum capit* mulctra l. haustrum, G. eine Gelte voll.

Kiuru, run Ns. id. ac kirwinen, it. al. *insecti species* aquatici, it. al. *homo volubilis*, haud constans, G. flatterhafter Mensch.

Kiusa, an Ns. *irritamentum*, offendiculum, *sollicitatio* usque ad offensionem, tentatio molesta, G. Verdruss, Aergerniss, Versuchung, suurella kiusalla magna difficultate l. molestia.

kiusallinen, isen Na. *irritans*, offensionem l. molestiam pariens, *molestus*, G. ärgerlich, verdriesslich, versuchend, beschwerlich.

kiusaan, sata V. *irrito*, offendiculo cui sum, G. ärgern, verdriessen, it. enixe l. usque ad offensionem *tento* l. *sollicito* quem, G. reizen, versuchen, inde sydämmäni kiusaa cor mihi angitur, G. quälen.

kiusaelen l. kiusailen, lla Vfr. idem.

kiusaus, uksen Ns. *irritatio*, offensio, *sollicitatio molesta*, tentatio diutina, G. das Aergern, Verdriesslichkeit, Versuchung, Reizung.

Kiuttu, tun Ns. Botn. *sacculus* in quo servantur silix, chalybs et fomes, G. Feuerzeugsbeutelchen, al. massi.

Kiuwas, ukaan Ns. *fornax*, strues lapidum cum foco in balneis et habitaculis rusticorum, G. Ofen von Graustein.

kiukainen, isen Ns. dim. idem.

Kiwa, an al. kiwakka, kan Na. *vehemens* e. c. frigus, *festinus* e. c. cursus, *morosus* e. c. vir, G. heftig, eilig.

Kiwekäs, kkään Ns. *excursor* militaris, G. Partheigänger, ex nomine excursoris quondam famosi.

Kiwen, penen Ns. id. ac kipinä.

Kiwerä, än Na. id. ac kiperä.

kiwerrän, rtää Vf. id. ac kiperrän.

kiwerryn, rtyä Vm. id. ac kiperryn.

kiwerrin, rtimen Ns. *curvamen poplitis*, inferior pars femoris, G. Kniebeuge.

kiwerö, ön Ns. *curvatum* quid max. *arcus*, G. Krümmung, Bogen (joutsi).

Kiwi, wen Ns. *lapis*, *saxum*, G. Stein, jauho-kiwi mola trusatilis, kiwi-pyyki acervus

vus lapidum terminalis, kulma- l. nurkka-kiwi lapis angularis, kiwi-kowa prædurus, kiwen-wiha l. -wiejä alauda arvensis, kiwi-tasku l. -tassi al. kiwi-takka l. -takkinen l. -näkkinen motacilla œnanthe, kiwinahkiainen petromyzon branchialis, kiwen-nuoliainen gasterosteus pungitius, kiwinuttinen blennius viviparus, kiwen-tiera l. -tiiro lycopodii species, kiwi-yrtti polypodium vulgare, kiwen-siena helvella mitra, kiwi-piira ventriculus avium musculosus, kiwi-tauti dolor calculi, kiwen wuolia lapicida.

kiweinen l. Run. kiwoinen, -isen Ns. dim. idem.

kiwinen, isen Na. *lapideus* e. c. domus, *lapidosus* e. c. ager, G. stein..., steinig.

kiwikko, kon al. kiwistö, ön Ns. *acervus lapidum*, locus lapidosus, G. steinichter Ort.

kiwikkäinen, isen Ns. Tav. *rapa lapidibus* calidis *cocta*, G. mit heissen Steinen gebratene Rübe.

kiwes, ehsen Ns. *lapillus retibus* submergendis *adnexus*, G. Netzsteinchen, inde pl. kiwekset *testiculi*, G. Hoden.

kiwestän, ää V. *lapillos* reti *adnecto*, G. dem Netze Steinchen anbinden.

kiwitän, ttää V. *lapido*, lapidibus peto quem, G. steinigen.

kiwittelen, tellä Vfr. idem.

kiwitys, yksen Ns. *lapidatio*, G. Steinigung.

Kiwistän, ää V. vide sub kipu, it. al. *abigo*, *depello*, G. verjagen, verfluchen, kiwistän kipuja morbos l. dolores modo magorum exsecror l. verbis magicis averto, cfr. kiistän.

kiwistelen, llä Vfr. idem.

Kiwääri, in Ns. (Sv. gevär) *bombarda* bellica, G. Gewähr.

NB. Vocabula sequentia a kl et kn incipientia peregrinæ sunt originis neque nisi maritimis max. Aboënsibus usitata, aliis vero Finnis aut ignota aut abjecto k pronunciari solita e. c. lasi, liitu pro klasi, kliitu e. s. p.

Klaaraan, rata V. (Sv. klara) *vinum* combustum *distillo*, G. klären (klooraan).

Klasi, in Ns. (Sv. glas) *vitrum*, inde *fenestra vitrea* nec non *poculum vitreum*, G. Glas, Glasfenster, Trinkglas, silmä-klasit l. klasi-silmät al. nenä-klasit conspicillum, vitrum oculare, tiima-klasi clepsydra.

klasinen, isen Na. *vitreus* e. c. ampulla, G. gläsern.

klasillinen, isen Na. *poculum* l. *fenestram habens*, G. Glas l. Fenster habend, it. *quantum capit* poculum, G. Trinkglas voll.

Kleini, in Ns. (Sv. flen) *arthritis*, G. Gicht, kleini-ruoho ranunculus flammula, it. Na. (Sv. klen) *debilis*, *gracilis*, G. klein, schmächtig, schwach.

Klihta, hdan al. klihti, hdin Ns. *machina* qua linum subagitur, G. Flachsschwinge.

klihtaan, hdata V. *ope* ejusmodi *machinæ* linum *subigo*, G. Flachs schwingen.

Kliidi, din max. pl. kliidit Ns. (Sv. kli) *furfur*, G. Kleie.

Kliisteri, in Ns. (Sv. klister) *gluten*, G. Kleister.

kliisteröitsen, itä V. *glutino*, G. kleistern.

Kliitu, dun Ns. (Sv. krita) *creta*, G. Kreide.

kliituinen, isen Ns *cretaceus*, *cretosus*, G. kreidig.

kliituan, uta al. kliitutan, ttaa V. *creta obduco*, dealbo, G. kreiden.

Klimppi, pin al. klimppu, pun Ns (Sv. klimp) *glæba*, massa, globus, G. Klumpen, Kloss (kokar).

Klinkku, kun Ns. (Sv. klinka) *repagulum* ostii versatile, G. Klinke, it. al. *funda* lapillos jaculantium, G. Schleuder.

klinkotan, ttaa V. funda mitto, fundito, G. schleudern.

Klippinki, ngin Ns. (Sv. klipping) *pellis lævigata*, al. *numus quadratus* olim usitatus, G. Klipping.

Klookki, kin Na. (Sv. klok) *argutus*, callidus, G. klug.

Klooraan, rata V. id. ac klaaraan.

Klopo, pon al klopari, in Ns. *numus æreus* Svecanus, G. Kupfermünze.

Klossi, in Ns. (Sv. kloss) *caudex*, truncus, G. Klotz.

Kluostari, in Ns. (Sv: kloster) *monasterium*, G. Kloster.

Klupu, pun l. wun Ns. (Sv. klubba) *clava*,

va, cæstus, G. Keule, kiupu-sota id. ac nuija-sota.

Kläppään, pätä V. (Sv. kläpp) *campanam* templi per vices *pulso*, G. klimpern, läuten.

Knaappi, pin Ns. (Sv. knap) *homo* plebe *nobilior* l. honoratior, G. Standesperson, Knappe, it. *domicilium* pristinum ejusmodi hominis, G. vormaliger Knappenwohnsitz.

Knappi, pin Ns. (Sv. knapp) *globulus* fibulatorius, G. Knopf, it. Na. *arctus*, *tenax*, parcus, G. knapp, karg, knapisti vix satis.

Knihti, in Ns. (Sv. knekt) *miles*, G. Soldat, it. miles *in chartulis* lusoriis, G. Kartenbube.

Knippu, pun Ns. (Sv. knippe) *fascis*, manipulus fasciatus, G. Bündel.

kniputan, ttaa V. *fasces connecto*, G. bündelweise zusammenbinden.

Knuppi, pin Ns. (Sv. knopp l. knapp) *globus*, *capitellum*, apex rotundus e. c. turris, G. Knopf, Kugel, knuppi-neula acus capitata.

Knyytti, tin Ns. (Sv. knyte) *fasciculus*, connectum quid, G. Bündel.

knyytinki, ngin Ns. idem, it. al. *opus reticulatum* linteum, G. geknöpfelte Spitze.

Ko l. kö prtcl. encl. interrogandi, *num*, *an*, *-ne*, e. c. onko estne, hänkö an ille, joko jamne, minäkö num ego, et. s. p. in quaque quæstione directa, primo semper periodi vocabulo suffixa.

koen (l. kojen), kokea V. 1. pr. *manu tango* l. *tento* quid, G. befühlen, versuchen, inde 2. *tento*, *conor*, adnitor, *studeo*, G. versuchen, sich bemühen, streben, koe käydä coneris ire, koen tehdä studeo facere, 3. studeo l. conor venire ad locum, *contendo, propero*, G. wohin streben, eilen, koe käydä eas properans, koe kotiisi domum properanter contendas, koen korpeen *festino* in desertum, 4. *tento indolem* rei, *exploro*, investigo, *examino*, *experior*, G. untersuchen, prüfen, kokenut tietää expertus novit, 5. koen werkkoja l. ansoja *viso* retia l. decipulas avium, G. Fanggeräthe visitiren, 6. Abol. koen wettä l. ruokaa *haurio* aquam l. cibum, G. schöpfen.

koetan (l. kojetan), ttaa Vf. pr. *facio ut tentetur*, G. versuchen machen, inde idem ac koen, max. *serio conor* l. tento, omni vi *adnitor* l. *studeo*, diligenter *exploro*, *examino*, *experior*, G. versuchen, sich bemühen, streben, untersuchen, erfahren.

koettelen, tella Vfr. idem.

koetus, uksen Ns. *tentatio*, *nisus*, *exploratio*, inde *tentamen*, *experimentum*, experientia, G. Versuch, Strebung, Untersuchung, Erfahrung.

kokemus l. koettelemus contr. koettelus, uksen Ns. idem, inde werkon kokemus *visitatio* retis, G. Visitirung.

koet, kokeen Ns. *conamen*, *tentamen*, *examen*, experimentum, specimen, kokeeksi periculi causa, G. Versuch, Probe.

koelmas, aan Ns. *exploratum* l. tentatum quid e. c. arbor an sit fissilis, G. etw. Geprüftes l. Untersuchtes.

Kohden et kohda-päin, vide sub kohta.

Kohennan, hentaa l. heta V. *erigo* l. restituo collapsum, *in ordinem* l. statum debitum *redigo*, *ordino*, *reficio*, suffulcio, G. aufrichten, unterstützen, anordnen, in Ordnung bringen, kohennan hiiliä prunas rutabulo *emoveo* et *colligo*, G. umrühren u. sammeln, Pass. kohennetaan l. kohetaan.

kohentelen, nnella Vfr. idem.

kohento, nnon Ns. *rutabulum*, G. Ofenkrücke, it. al. id. ac kohennus.

kohennus, uksen Ns. *erectio* rei collapsæ, restitutio, *refectio*, *ordinatio*, G. Aufrichtung, Anordnung, kohennus-puu id. ac kohento.

kohennun, ntua Vm. *erigor* l. *reficior*, in ordinem redigor, G. aufgerichtet l. angeornet werden, in Ordnung kommen.

Kohio, on Ns. *globulus glaciei* pedi equino subhærens tempore hiemali, G. Eiskügelchen unter dem Pferdefusse. (tiera).

Kohisen, sta V. *susurro* ut ventus l. flumen rapidum, *fremo*, *strepo*, G. sausen, brausen, lärmen, korwa kohisee auris susurrat l. sonat.

kohina,

kohina, an al. kohu, un Ns. *susurrus* e. c. venti, turbæ, *frenitus*, strepitus, G. Gesäusel, Lärm.
kohistan, aa Vf. *susurrum* l. *strepitum cieo*, G. sausen l. lärmen machen, cfr. sub koho.
kohistelen, lla Vfr. idem.
Kohittelen, tella Vfr. *petulans irrideo*, *lætor de infortunio* aliorum, G. schadenfroh belachen.
Kohjo, jon al. kohko, hon Ns. *tussis rauca*, equina, G. trockner Husten (köhkä).
Kohlin, ia V. *stipulas* in tribulario *quatio* et colligo, G. das Gedroschene umschütteln.
kohlu, un Ns. stipularum *quassatio*, G. dergl. Umschüttelung, inde pl. kohlut *stipulæ quassatæ* et collectæ, G. ausgeschüttelte Halme.
Kohmelo, on Ns. 1. *status* rei *rigidus* l. *confusus*, G. steifer, träger l. verwirrter Zustand, sormet owat kohmelossa digiti ex frigore sunt rigidi, unen kohmelo confusio mentis post somnum, kohmelo-pää caput confusum e. c. ex crapula, inde 2. *homo inhabilis*, *confusus*, iners, G. träger, ungeschickter verwirrter Mensch.
kohmeennun, ntua al. kohmetun, ttua Vm. *rigidus*, inhabilis l. *confusus fio*, sormet kohmettuwat digiti frigore rigescunt.
Kohmin, ia V. ex negligentia quid *ico*, *tundo* l. pello, *negligenter tracto*, G. unachtsam stossen l. handtieren.
Kohmuan, uta V. *manibus tento* l. *occulte* quæro quid instar furis in tenebris, G. blindlings nachfühlen, heimlich nachsuchen.
kohmuri, in Ns. *manibus tentans* et quærens quid, G. heimlich nachsuchend, inde fig. *furunculus*, G. Entwender.
Kohnin, ia V. *tarde* et *temere ago*, *negligenter* quid *moto* l. *ordino*, G. etwas nachlässig thun, schabend umrühren l. sammeln, kohnin päätäni caput scabo, kohnin walkiaa ignem rutabulo emoveo et colligo, kohnin waatteita ylleni vestes tarde induo, kohnin pimiässä in tenebris manu tento et quæro, cfr. kahnaan.
kohnuan, uta V. *temere colligo* l. congero, G. blindlings sammeln.
kohnutan, ttaa Vf. *facio ut* quid temere et tarde agatur, G. nachlässig thun machen, inde id. ac kohnin, max. *scabo*, G. schaben (kahnutan).
kohnutus, tuksen Ns. *actus tardus* et temerarius, scabens, G. träge Schabung (kahnutus).
Koho, hon al. kohu, un Ns. pr. *spuma* fluido supernatans, G. Schaum, inde *status* rei *tumidus* l. *turgidus*, inflatus, haud compactus nec spissus, G. pausiger, aufgeblähter, strotziger Zustand, koho-piimä lac spumosum, effervescens, koho-kuorinen leipä panis intus cavus, in coquendo tumescens, waatteet owat koholla vestes sunt turgidæ, koho-heinä silene noctiflora, koho-tauti morbus flatulentus.
kohoan, ota al. kohuan, uta V. *spumo*, *efferveo*, turgeo, *tumeo*, inflatus l. tumidus fio, fermentor ut potus, G. aufschäumen, pausig l. aufgebläht l. strotzig werden, aufschwellen, aufsprudeln, it. al. id. ac kohotan.
kohotan l. kohitan, ttaa al. kohistan, aa Vf. *facio ut spumet*, *turgeat* l. tumidus fiat, *turgidum reddo*, *tumefacio*, inflando dilato, G. aufpausen, aufblähen, sträuben, ausdehnen, aufrühren, kohotan waatteeni vestes turgidas facio, kohotan l. kohoan heiniä fœnum emoveo, inde kohistan *me dilato*, *elatus sum*, tumide me gero, G. sich strotzig betragen.
kohottelen l. kohittelen, tella al. kohistelen, lla Vfr. idem.
kohotus l. kohistus, uksen Ns. *actus spumam* l. tumorem *excitans*, inde *spuma*, *tumor*, G. Aufpausung, das Pausige, Schaum.
kohotun, ttua al. kohistun, ua Vm. *spumosus fio*, *tumesco*, turgesco, fermentor, effervesco, G. sich aufblähen, schäumig l. pausig l. strotzig werden.
Kohta, tan al. kohtu, tun Ns. (Sv. kofta) *vestis muliebris*, amiculum, G. Weiberjacke.
Kohta, hdan Ns. *locus e regione*, *obvius* l. adversus, *directio* viæ *versus* quem, G. gegenüber liegende, gerade entgegene Stelle, gerade Richtung nach etw.

etw. kirkon kohta locus l. plaga versus templum, kohta-niittu pratum e regione habitaculi, metsän kohdalla in loco versus silvam: Casus vero hujus vocis plerique adverbiascunt e. c.

Nominat. on kohtani est mihi obvius l. e regione, adversus me, G. gegenüber, kohta-päätä al. kohda-päätä (qs. pro kohdan-päätä) viâ antrorsum directa, directe, sine ambagibus, G. gerade vorwärts, cfr. wasta, it. tuli kohta l. kohta-sillänsä l. kohta-ikään l. kohta-pikaan l. kohta-päätä l. kohda-päätä venit *mox*, *statim*, confestim, *sine mora* (qs. directe qua tempus), G. sogleich, bald.

Gen. non nisi in kohda-päätä (pro kohdan päätä) id. ac kohta-päätä: it. kohdan kuwainen l. kohda-kuwainen vide kohtu infra.

Inf. sitä kohtaa eo versus, G. nach-wärts, nach-hin, on kirkkoa kohtaa.

Allat. mene kirkon kohdallen abeas *versus* templum, G. nach-hin, gegen-hin, pane kohdallesi pone in loco tibi obvio i. e. juxta te, tiedät asian kohdallensa novisti rem directe i. e. recte, bene, G. gerade: tuli kohdallensa venit directe i. e. *mox*, G. sogleich, pane asia kohdallensa redige rem in locum suum debitum i. e. in ordinem l. statum convenientem, G. in gehörige Stelle l. Ordnung.

Illat. tuli minua kohtaan l. kohtaani venit mihi obviam, versus me, G. gegenwärts, cfr. wastaan, on hywä muita kohtaan est bonus quoad alios, *erga* alios, G. gegen: cfr. kohden sub kohti.

Adess. on kohdallasi est in loco e regione tui i. e. juxta te, tibi obviam, makaa kirkon kohdalla jacet versus templum, circa l. juxta templum, G. gegenüber, inde asia on kohdallansa res est in loco suo i. e. in ordine debito, pysy kohdallasi maneas in loco tuo, ne turberis, G. in gehöriger Stelle l. Ordnung.

Ablat. tuli kohdaltansa venit ex loco suo obvio i. e. directe, e vestigio, *mox*, sine mora, G. gerade, sogleich, minä kohdaltani ego a meo loco, mea parte pro me, G. von meiner Seite.

Elat. tulen kohdastani venio ex loco meo i. e. mox, G. sogleich, bald, kukin kohdastansa quisque pro suo loco, pro se, niin kohdastansa ita per se i. e. ita quidem, seisoo kohdastansa minua päin directe versus me stat, G. mitten gegenüber.

kohti, hden Ns. idem, cujus vero nonnisi Nom. et Gen. occurrunt, uterque adverbialiter:

Nom. käymme kirkkoa kohti imus *versus* templum, G. gegen, entgegen, tulit häntä kohti venisti *adversus* eum directa via, tule kohtini mihi obviam, versus me.

Gen. kohden *versus*, directe antrorsum, G. gegen, gen, wärts, entgegen, max. de situ physico (kohtaan sæpius de relatione adversa morali) cfr. wasten, tuli minua kohden venit versus me, on rantaa kohden est e regione littoris, sinne kohden eo versus, pohjasta kohden e loco versus aquilonem, sieltä kohden ea ex parte: inde owat yhtä kohden sunt versus unum eundemque locum i. e. in eadem directione l. serie, pane kaikki kohden redige omnia in suam seriem i. e. in ordinem debitum l. convenientem, G. in gehörige Richtung l. Ordnung, on kohden hänellen est ei conveniens, aptum l. commodum, kohden kaikki omnia sunt apta, commoda, bene ordinata: kohden kuwainen id. ac kohdan kuwainen sub kohtu.

kohdennan, ntaa V. *in locum suum* l. ordinem debitum *redigo*, *erigo*, restituo, G. in gehörige Ordnung stellen.

kohtaan l. kohtajan, hdata V. 1. *obviam eo*, *occurro*, obvio, tuli minua kohtaamaan venit mihi obviam, G entgegen gehen, begegnen, inde 2. *occurro* l. *convenio*, *invenio* quem, G. zusammenkommen, treffen, finden, kohtasin hänen tiellä in via cum *offendi*, tauti kohtasi minua morbus me invasit, mihi contigit, lehmä on kohdattu vacca morbo subito est contacta, G. befallen, niin asia kohtasi ita res *evenit* l. excidit, G. sich treffen, 3. quem excipio et *exceptum tracto*, G. behandeln, kohtaan häntä kauniisti decenter eum tracto l. *prosequor*, kohtaan

hänen

kånen sanojansa verba ejus excipio et ad eadem respondeo, kohtaa minun sanani verba mea refuta, G. begegnen.

kohtelen, hdella Vfr. idem.

kohtaus, uksen Ns. *occursus*, conventus, G. Begegnung, inde *res* ex improviso *incidens* e. c. morbus repentinus, mors inopinata, fortunæ vicissitudo etc. G. Treff, das Befallen.

kohdatus l. kohtelus, uksen Ns. idem.

kohtalo, on Ns. *sors* cuique *contingens*, *pars* l. portio cui forte obtingens, G. Loos, gehöriger Theil.

kohtu, hdun al. kohta, hdan al. kohti, hden Ns. *modicum*, *conveniens* l. aptum quid, G. etwas Mässiges l. Passendes: quæ vero non occurrunt nisi in his: kohtu-lainen l. kohta-lainen id. ac kohtuullinen infra, kohdan l. kohden kuwainen *modicus*, *conveniens*, *mediocris*, ad votum cujus, G. mässig, passend, mittelmässig, on minullen kohdan kuwaista est mihi commodum, quo sum contentus.

kohtuus, uuden Ns. 1. *indoles conveniens*, *modica* l. mediocris, *mediocritas*, G. Mässigkeit, Mittelmässigkeit, kohtuuden lihawa modice pinguis, inde 2. modus vivendi temperans, *moderatio* l. *temperantia*, convenientia, G. Mässigung, Regelmässigkeit, rakastan kohtuutta, 3. *æquitas* erga alios, conveniens alios tractandi modus, G. Billigkeit, pitää kohtuudeksi æquum et conveniens censet.

kohtuullinen, isen Na. *mediocris*, *modicus*, conveniens, usui aptus: in vita sua *moderatus*, temperans: erga alios *æquus*, G. mässig l. gemäss, mittelmässig, passend, sich mässigend, billig, kohtuullisesti modice, convenienter, moderate, ex æquo.

kohtuullisuus, uuden Ns. id. ac kohtuus.

Kohtu, hdun Ns. 1. pr. *uterus*, G. Gebärmutter, lapsen kohtu feminæ, wasikan kohtu vaccæ, on kohdulla est gravida, 2. fig. *venter* animalium, max. ruminantium, G. Wanst, it. 3. id. ac kohta vestis muliebris.

kohtuinen, isen Ns. dim. idem.

kohdullinen, isen Na. *gravida*, uterum gerens, G. schwanger, trächtig.

Kohu, un Ns. id. ac kohina sub kohisen, al. id. ac koho.

kohun, ua Vm. id. ac kohisen, it. al. *glorior*, jacto, G. aufgebläht seyn, prahlen.

Kohwa, an al. kohwannes, nteen Ns. *glacies* superior *vacua* post aquam effluxam, al. kohwa-jää, G. hohle Eisrinde.

kohwaan, wata V. *inania loquitor*, *glorior*, jacto, G. leere Worte machen, plappern, prahlen (kohun), it. al. *tundo*, ferio, G. stossen, kohwasin kohwasti.

Koi, in al. koisa, an al. koisi, in al. koisio, on al. koiso, on al. koisu, un Ns. *tinea*, *acarus*, blatta, G. Motte, Made, Milbe, jäsen-koi panaricium l. paronychia, G. Fingerwurm, koi on sormessa digitus paronychia laborat, koi-ruoho id. ac koisso, koison-puu solanum dulcamara.

koihka, an al. koiska, an Ns. idem.

koinen l. koillinen, isen Na. *tineosus*, blattosus, G. voll Motten l. Maden.

koisso, on Ns. *artemisia* absinthium, G. Wermuth (koi-ruoho).

koitelen, della Vfr. modo blattarum *rodo*, G. benagen wie Maden, koideltu a blattis corruptus, G. mottenfrässig.

koidun, tua Vm. a blattis *corrumpor* l. rosus fio, G. madenfrässig werden.

Koi, in Ns. *stria* lucis l. *prima lux* matutina ad horizontem, G. erster Morgenschimmer, koin-tähti phosphorus.

koitan, ttaa V. *dilucesco*, G. tagen, päiwä koittaa diluculum apparet.

koitto, ton Ns. *diluculum*, lux oriens, G. Morgendämmerung.

koidun, tua Vm. *elucesco*, G. dämmern, inde *exorior*, *evenio*, koidun taudista e morbo revalesco, koitun meille hywäksi *fit* nobis utile, koiduin rannallen evasi e mari ad littus, G. aufgehen, entstehen, werden, aufkommen.

Koikelen, lla al. koikelehdan, htaa V. *grallis utor*, tibiis l. cruribus incedo longis ut grus, G. auf Stelzen gehen, langbeinig fortschreiten.

Koinan, aa al. koinaan, nata V. *venere utor*, coëo.

koinaus, uksen Ns. *actus venereus*, coitus.

Koipi, wen Ns. *crus* animalium, femur cum crure, G. Bein, Schenkelbein, inde

inde *pars pellis* crus obtegens, G. Beinling, koipi-kenkä calceus pilosus ex illa pellis parte.

koipinen, isen Na. *ex pelle crurali* confectus, G. von Beinlingen gemacht, e. c. kenkä koipinen lakki.

koiwikas, kkaan Ns. *chirotheca ex pelle crurali*, G. Handschuh von Beinlingen.

koipelen, wella V. *cruribus utor*, citatim curro, G. Beine gebrauchen, laufen.

Koippura, an Ns. *fustis*, pertica, G. Stange, Knüttel.

Koira, an Ns. *canis* familiar. max. *mas*, G. Hund (narttu l. natu femina), inde fig. *homo mordax*, *nequam*, nebulo, G. hündischer Mensch, Schweinhund, pidän koirana instar canis quem tracto, koiran-juoni nequitia, koiran-lainen l. -parinen l. -sekainen nequam, koiran höyhi-puu id. ac höyhi-puu, koiran humala humulus lupulus mas? koiran kieli id. ac lehmän kieli, koiran kuono boletus igniarius, koiran kumina l. -putki chærophyllum silvestre, koiran kusi-puu mespilus cotoneaster, al. rhamnus frangula, koiran kusi-kukka anthemis cotula, koiran marja id. ac juoluka, koiran-ruoho dactylis glomerata, koiran silmä erigeron acre.

koiramas, maan Na. *cani similis*, nequam, malitiosus, G. hündisch, boshaft.

koiruus, uuden Ns. *nequitia*, malitia, G. hündisches Betragen, Boshaftigkeit, hündische Begegnung, kärsin koiruutta instar canis tractor, tekee koiruutta minulle.

koiras, aksen Ns. *mas*, masculus brutorum et avium, G. Männchen bei Thieren e. c. koiras-susi, koiras-tieri (oppos. naaras femina), koiras humala humulus mas, koiras-hamppu cannabis mas, koiras ja naaras mas et femina animalium, inde res binæ quæcumque unum totum constituentes, G. Männchen u. Weibchen.

koirastun, ua Vm. *cani similis*, mordax l. malitiosus *fio*, G. hündisch, boshaft werden, it. al. *mucidus fio*, siemen koirastuu maassa semen in humo tumescit sed non progerminat, maito koirastuu lac acescit sed non coagulatur, G. etw. verdorben l. kahnicht l. säuerlich werden (myrryn).

koiristelen, ila Vfr. *instar canis me gero*, nequiter ago, malitia et scelere utor, G. sich hündisch betragen.

Koirio, on Ns. *retis species* hiemalis ex philyra, G. Winternetz, al. koirio-hawas.

Koisa l. koisi l. koisio l. koiso l. koisu l. koiska Ns. vide koi.

Koitan, ttaa V. Caj. *ulciscor*, G. rächen (kostan), it. al. id. ac koetan sub koen, ctr. sub koi.

Koito, don Na. *rudis*, *scaber*, G. rauh, uneben, koito kuona massa ferri rudis et indigesta, koito maa terra haud emota, it. al. *frigidus* e. c. domus, rigidus, G. kühl.

Koiwu, un Ns. *betula* alba, G. Birke, cujus varietates sunt raudus-koiwu, hieskoiwu etc. koiwun känsä boletus fomentarius, inde koiwu-pää caput album bovis l. equi, G. Weisskopf.

koiwuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex betula* confectus e. c. vas, *betulis abundans* e. c. silva, G. birken, birkenreich.

koiwikko l. koiwukko, kon al. koiwisto l. koiwusto, on Ns. *silva betularum*, al. *acervus* betularum, G. Birkenwald, Birkenhaufen.

koiwio, on Ns. *bos albi* coloris, max. in fronte, G. weisser Ochs.

koiwas, waan l. waksen Ns. *vacca alba*, G. weisse Kuh.

Kojama, an al. kojamo, on Ns. *salmo salar mas* l. *maximus*, G. grosser männlicher Lachs, inde *piscis* quicumque *major*, G. grosser Fisch.

Kojen et kojetan et kojettelen id. ac koen, koetan, koettelen.

Kojo, on Ns. Sav. *ventus frigidus* levior, G. kalter Luftzug.

Kojotan, ttaa V. (Uloæ) *longus* et erectus *incedo*, *superbe ito*, G. lang u. gerade fortschreiten, sich brüsten, käyn kojotan.

Koju, un Ns. (Sv. koja) *tugurium*, magalia, G. Hütte, inde koju-reki traha camerata.

Kokalmus l. kokammus, uksen Ns. max. pl. kokalmukset

kokalmukset l. kokamukset Botn. *zostera marina*, G. Meertang, al. lemnæ l. jungermanniæ species, it. al. *inventa artificiosa*, instrumenta apte constructa, G. kunstvolle Werkzeuge.

Kokar, kkaren Ns. id. ac kokkara.

kokarrun, rtua Vm. id. ac kokkaroitun.

Kokastelen, lla Vfr. *caput elevo* sursum petens ut grus l. gallina suspiciens, G. aufwärtsgucken, sich heben, kana kokastelee orrelle, kissa pöydälle, inde de homine mitä kokastelet cur te erigis l. elate te geris, ad altiora spiras.

Kokka, kan Ns. Caj. Sav. *prora* navigii, G. Vordertheil des Bootes (keula), it. al. teki minullen kokan technis lusoriis me fefellit, G. Schelmstreich.

Kokkara, ran al. kokkaret, reen al. kokar, kkaren Ns. *glæba* in agro, *globulus* l. massa cohærens in cibo liquido, G. Erdscholle, Kloss, kokkara-pelto l. kokar-pelto ager aratus cessans.

kokkarainen, isen Na. *glæbosus*, glæbis abundans, G. schollig, klossig.

kokkaroitun, ttua al. kokarrun, rtua Vm. *glæbosus fio*, G. schollig l. klossig werden, pelto kokkaroittuu l. kokartuu.

Kokki, kin Ns. (Sv. kock) *coquus*, G. Koch, it. al. *tabulatum* domus *superius*, nec non *tugurium* max. piscatorum, G. Oberboden, Hütte (koju).

kokkaan, kata V. *coquum ago*, cibos præparo, G. kochen.

Kokko, kon Ns. 1. *strues coniformis*, G. kegelförmiger Stapel l. Hütte, e. c. ruis-kokko acervus minor segetis messæ, kala-kokko tugurium piscatorum, inde *strues lignea in montibus*, adventante hoste indicii gratia incendenda, G. als Signal anzuzündender Holzstapel auf Bergen, nec non Sav. kokko *strues lignea* quaque æstate media, noctu incendi solita, G. Johannisfeuer, it. 2. Botn. Sav. aquila, *falco* chrysaëtos l. milvus, G. Falkenart, Adler (kotka).

kokkoinen, isen Na. dim. idem.

kokkola, an Ns. *mons altior*, in quo exstrui solet kokko, G. Signalberg, it. kokkolan kaupunki Carolina vetus, oppidum Ostrobotniæ, G. Alt-Karleby.

Koko, ko'on Ns. 1. *strues major*, *congeries* e. c. ligni, fœni, frumenti, G. Haufen, unde 2. Cass. Locales involvunt Lat. *unâ*, conjunctim, *con-*, G. zusammen, e. c. pane kokoon l. ko'olle in congeriem redige i. e. collige, conjunge, compone, tulewat kokoon l. ko'olle conveniunt, colliguntur, owat ko'ossa l. ko'olla sunt unâ, sunt collecti l. congregati, käywät ko'ossa unâ ambulant, kehoita ko'ossa sejunge cohærentes, 3. *structura corporis*, G. Grösse l. Statur des Körpers, kaunis ko'olta pulcher qua staturam, ei ole kokoa humilis est staturæ, 4. in Compos. invovit Lat. *totus*, *omnino*, *valde*, G. ganz, gänzlich, sehr e. c. jätän koko-asian totam omitto rem, koko-kylä pagus universus, koko-mies vir totus i. e. adultus, plenus, perbonus, omnino vir, koko-koria valde ornatus, it. 5. Essiv. cum Suffixo, kokonansa hywä mies *omnino* vir bonus, G. gänzlich, on kokonansa minun est totus l. omnino meus, lähden kokonani totus l. cum omnibus meis abeo.

kokoinen, isen Na. *staturâ* l. magnitudine cui *æqualis*, G. ähnlich an Grösse, non nisi cum Genit. e. c. munan kokoinen ovo æqualis qua volumen, härjän kokoinen taurum staturâ æquans.

ko'okas, kkaan al. ko'okias, aan Na. *statura* et magnitudine *eminens*, *magnus*, majusculus, G. grossgewachsen.

kokonainen, isen Na. *totus*, *integer*, non fractus nec divisus, G. ganz, heil, unzerstückelt.

kokoan, ko'ota V. *congero*, *colligo*, congrego, cumulo, G. anhäufen, sammeln, kokoan yhteen l. -kokoon idem.

kokoelen l. kokoilen, lla Vfr. idem.

kokous, uksen Ns. *congregatio*, *collectio*, inde *confluxus*, cœtus, *conventus*, synodus, G. Anhäufung, Sammlung, Versammlung.

kokoun, uta al. kokoonnun l. kokounnun l. contr. ko'onnun, utua Vm. *congregor*, *colligor*, *convenio* ut homines, *confluo* ut aqua, *cumulor* ut pecunia, G. angehäuft l. versammelt werden, sich ver-

sammeln,

sammeln, inde kutta ko'onnun työhön si vires mihi suppetunt ad laborem.

Kokotan, ttaa V. 1. *porrigo*, porrectum quid *extendo*, G. ausstrecken, kokotan sormella digito extenso monstro, kokotan käteni manum porrigo e. c. cui in auxilium, kokotan herkkujani dapes porrecta manu *offero*, G. mit ausgestreckter Hand zeigen l. bieten, kokotan kylään qs. intendo viam l. *dirigo cursum* ad villam, G. streben, inde 2. intenso animo *exspecto*, præstolor, G. erwarten, mitä kokotat quid exspectans cunctaris, G. zögern.

kokottelen, tella Vfr. idem.

kokotus, uksen Ns. *porrectio*, *expectatio*, G. Ausstreckung, Erwartung.

Kola, an Ns. *pertica* ferro cuspidata varii usus e. c. hiilikola rutabulum, hirsikola instrumentum promovendis trabibus utile, G. eisengespitzter Stab, it. al. id. ac kolo cavamen.

Kolaan l. kolajan, lata V. id. ac kolisen l. kolkkaan, inde (Tornoæ) kolaan woita id. ac kirnuan.

kolisen, sta V. *graviter sono* ut corruens quid, *crepo*, *strepo*, G. rauschen, krachend stürzen, lärmen.

kolina, an al. kolu, un Ns. *fragor*, *sonus gravis*, strepitus, G. Gekrache, Lärm.

kolahdan, htaa Vs. *subito strepo*, fragorem subitum edo, subito corruo cum fragore, G. hastig krachen.

kolahdus l. kolaus, uksen Ns. *fragor subitus* qs. ex lapsu, G. hastiges Gekrache.

kolautan l. kolahutan, ttaa Vf. *fragorem subito excito*, G. hastiges Gekrache erregen.

kolakka, kan Na. *graviter* l. rauce *sonans* e. c. crotalum, G. dumpf tönend, cfr. kolia infra.

kolistan, taa Vf. continuum *strepitum excito*, quatiendo sonum gravem moveo, G. krachen l. lärmen machen, inde *concutio*, G. heftig schütteln.

kolistelen, lla Vfr. idem.

kolistus, uksen Ns. *fragoris excitatio*, *concussio*, G. Krachenmachung, Schüttelung.

kolistin, imen Ns. *instrumentum* fragoris excitandi, max. instrum. ferreum quo medici equarii dentes equorum purgant, G. Zahnbrecher des Pferdearztes.

Kolet, een Na. id. ac kolia.

koleinen Na. et koleikko l. kolehikko Ns. vide sub kolia.

Kolehdin, htia V. id. ac komehdin l. loitsin.

Kolehti, in Ns. (peregr.) *pecunia* l. stips ope sacculi *in templis collecta*, G. Collecte, Klingbeutelgeld.

Kolhaan, hata al. kolhin, ia al. kolhon, oa V. *iratus ferio*, vi contundo, G. zornig stossen, zerstossen.

kolhaisen, sta Vs. *semel* et subito *ferio*, G. hastig stossen.

Kolho, on Ns. *patina*, vasculum cibarium, G. Schüssel, al. astian kolho *fragmentum vasis* figlini, vas fractum, G. zerschlagenes Gefäss.

Koli, in Na. *calvus*, G. kahl, e. c. kolipää l. kalipää.

Kolia, an al. kolet, een Na. 1. (a kolaan) *graviter* l. crasse *sonans* e. c. crotalum, G. dumpf tönend, it. 2. *asper*, non planus, kolia tie via glacie obducta, *scabra*, kolia ilma aër *frigidus*, G. rauh, uneben, kühl, kolian-lainen subfrigidus, nonnihil asper (kolkko).

koleinen l. koluinen, isen Na. dim. idem.

koleikko l. kolehikko, kon Ns. *via aspera* a frigore l. glacie, G. rauher Weg.

kolistun, ua Vm. *asper* l. frigidus *fio* ut via l. aër, G. rauh werden (kolkistun).

Kolin, ia V. id. ac kohlin al. id. ac kolaan, unde kolin ruokaa cibum misceo l. miscendo inquino, G. mischend verunreinigen (kulaan).

Koljo, on Na. *statura grandis*, longurio, giganticus. G. riesenhaft.

koljuni, in Ns. *gigas malus mythol.* G. mythol. Riese.

Kolkka, kan al. kolkku, kun Ns. 1. pertica varii usus e. c. *pessulus* januæ, al. *pistillum vasis* quo butyrum conficitur, al. *remus* navigiorum *brevior*, G. Riegel, Butterstössel, Steuerruder, kolkkamies vir sagenam piscariam *conto* promovens, it. 2. al. kolkka *sagitta* obtusior, G. stumpfer Pfeil, kolkka-poika puer sagittas

sagittas repoſtans, it. 3. kollka *crotalum* majus equorum pascentium, G. dumpf lautende Schelle, it. 4. Wib. *angulus domus* exterior, angulus plateæ in urbibus, G. Ecke.

kollka, kan al. kollko, kon al. kollku, kun Na. *graviter sonans* e. c. campana, G. dumpf tönend, inde *terrorem incutiens*, tremefaciens, *vastus*, kollka mies vir asper, austerus, kollka ilma aër fœdus, frigidus, kollko korpi silva vasta, G. schauerlich, düster, unangenehm, kühl.

kollkaan, kata V. *sonum gravem* l. fragorem *edo*, vehementer tundo l. crepo l. strepo, *pulso* e. c. campanam, G. dumpf tönen l. knallen, klappern l. knacken, lärmen, inde kollkaan ſanoilla verbis asperis *increpo* (kolaan).

kollkaus, uksen Ns. *soni* gravioris *excitatio*, *fragor*, *pulsus* campanæ, G. dumpfes Geknalle l. Geklopfe (kolaus).

kollet, kkeen Ns. *sonus gravis* l. strepens, G. dumpfer Ton, Lärm, kuulin kollkeen.

kollahdan, htaa Vs. *subitum sonum* gravem *edo*, G. hastig u. dumpf knallen (kolahdan).

kollkautan, ttaa Vf. *sonum* subitum *cieo*, G. dumpfen u. hastigen Knall geben.

kollkutan, ttaa Vf. *pulso* e. c. januam, *tundo*, strepitum continuum cieo, G. fortdauernd klopfen.

kollkuttelen, tella Vfr. idem.

kollkutus, tuksen Ns. *pulsatio* continua, G. das Klopfen.

kollkun, kkua Vm. *sonum continuum* gravem l. fragorem *edo*, graviter sono l. tono, G. dumpf u. fortdauernd tönen l. knallen.

kollkistun, ua Vm. id. ac kolistun sub kolia.

Kollki, kin Ns. equus *facile titubans*, G. stolperichtes Pferd.

Kolli, in Ns. Botn. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere, it. al. kolli-koira l. -kissa canis l. felis *lasciviens*, G. läufischer Hund l. Katze.

Kollotan, ttaa Vf. id. ac kallotan, itkee kollottaa.

Kolme l. kolmi, men Na. numer. cardin. *tres:* occurrit vero kolmi solummodo in composs. e. c. kolmi-jalka tripus, kolmi-kukka viola tricolor, kolmi-öinen ternox, kolmi- l. kolmen kertainen triplex, kolmi-kanta-nuoli sagitta tripennis, kolmi-loppi triangulum, kolmi-yhteinen l. kolmykſyinen eccl. triunus, e. s. p. kolmi- l. kolmen lainen l. kolmellainen id. ac kolminainen kolmen l. kolmen keskeen *terni*, inter ternos, G. drei Mann hoch, drei unter einander, kolmin (Adv.) terni quaque vice, G. drei u. drei, je drei, kolmesti l. kolmasti l. kolme kertaa *ter*, G. dreimal, cfr. Grammat.

kolmansi contr. kolmas, annen Na. numer. ordin. *tertius*, G. der dritte, Inf. kolmatta, Ess. kolmantena contr. kolmanna, Adv. kolmannesti contr. kolmaasti tertio l. tertia vice, G. drittens.

kolmanes l. kolmannes, eksen Ns. *tertia pars*, triens, G. dritter Theil.

kolmia, an Ns. *ternæ* rei *partes* l. latera, ternio, G. drei Theile l. Seiten, jakaa kolmiakſi l. contr. kolmia in tres partes dividit, katſoo kolmialle in tres simul prospicit locos, tulee kolmialta ex tribus lateribus.

kolminainen, iſen Na. *triplex*, G. dreifaltig, dreifach (kolmen lainen).

kolminaiſuus, uuden Ns. *triplicitas*, G. Dreifaltigkeit, inde eccles. *trinitas* al. kolmi-yhteys, G. Dreieinigkeit.

kolmikko, kon Ns. *triangulum*, G. Dreieck (kolmi-loppi), it. kolmikko-pellawa l. -hamppu linum l. cannabis fatua.

kolmoinen, iſen Ns. *unus ternorum*, tergeminus, G. Einer von Drillingen, ſai kolmoiſia trigeminos peperit, it. kolmoiſet *orion*, constellatio.

kolmitan, ttaa V. *in ternos connecto* l. *divido*, G. dreitheilen, inde kolmittain *terni* quaque vice, G. drei u. drei.

Kolo, lon Ns. *incisio* e. c. in arbore, *cavamen* intus in arboribus, *caverna* montis, G. Einschnitt, Höhlung, it. al. kolot *arbores* ad picem coquendam *decorticatæ*, G. abgeschältes Theerholz, kolo-rauta falx ferrea qua abietes decorticantur, it. al. Na. id. ac kolia l. kollka.

kolon, loa al. koloan, ota V. *decortico* arbores et *incisiones* in iisdem *facio*, ut

pici

pici coquendæ fiant aptæ, G. abschälen u. einschneiden.

Kolotan, ttaa Vf. pr. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde päätäni l. hammastani kolottaa caput meum l. dens dolore afficitur i. e. *dolet*, G. schmerzen, kolottaja pr. dolore afficiens, inde (Uloæ) *arthritis*, G. Gicht.

kolottelen, tella Vfr. idem, max. *doleo*, G. schmerzen.

kolotus, uksen Ns. *doloris excitatio*, inde *dolor*, max. capitis l. dentium, G. Schmerzerregung, Schmerz.

Kolpakko, kon Ns. *poculum* l. scutella, G. Becher, Trinkschale.

Kolpitsa, an Ns. Carl. *cella* sub pavimento habitaculi, G. Keller unter dem Fussboden.

Kolppaan, pata V. vado transeo, *vado*, G. waden.

Kolpus, uksen Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.

kolpustelen, lla Vfr. *tarde incedo*, cunctor, G. zaudern, langsam fortschreiten.

Koltti, ltin Ns. *culcita* fœno referta, G. heugefülltes Küssen, it. (Sv. kolt) *tunica* puerulorum, G. Kinderrock.

Koltto, ton Ns. *ruga*, *lacuna*, incisura, G. Krünkel, Falte, Höhlung.

kolttoinen, isen Ns. dim. idem, it. teki minullen kolttoisia *captiones injuriosas* l. anticipationes intricatas mihi paravit, G. verfängliche Ränke.

Koluinen, isen Na. id. ac koleinen sub kolia.

Kolwennan, ntaa al. kolwin, wia V. exspecto, *cunctor*, G. zögern, (kolpustelen).

kolwenti, nnin Ns. exspectatio, *cunctatio*, G. Zögerung, pidän kolwentia cesso, it. al. id. ac kolpus.

Kolwin, wia l. pia V. Torn. *cædo*, *verbero*, ferio, G. schlagen, prügeln, cfr. kolwennan.

Komaan l. komajan, mata al. komisen, sta V. *graviter resono* ut campana l. vas vacuum, G. dumpf tönen, hohl schallen.

komahdan, htaa Vs. *subito resono*, G. hastig u. dumpf tönen.

komaus l. komahdus, uksen Ns. *sonus gravis*, echo e. c. vasis vacui, G. hastiger u. dumpfer Ton, hohler Schall.

komautan l. komahutan, ttaa Vf. *facio ut* graviter resonet, echo excito, ferio l. tundo ita ut resonet e. c. vas, G. hastigen Schall erregen.

Kometti, tin Ns. (peregr.) *cometa*, stella crinita, G. Komet, al. pyrstö-tähti.

Komehdin, htia V. *fascino*, *incanto*, artibus utor magicis, G. bezaubern, verhexen.

kominet, een Ns. max. pl. komineet artes magicæ, *fascinationes*, G. Hexerei.

Komehikko, kon Ns. *silva deserta*, paludosa, arboribus transversim delapsis plena, G. öder Wald, Einöde.

Komelia, an Ns. (peregr.) *comœdia*, fabula, G. Schauspiel.

Komento, nnon Ns. (peregr.) *magisterium*, summa imperii militaris, G. Commando.

komentieraan, rata V. *imperito* militibus, ducem ago, G. commandiren.

komentantti, tin Ns. *præfectus militaris* urbis l. castelli, G. Commendant.

Komero, on Ns. *loculamentum* condendis rebus minoribus, latebra, G. Wandschränkchen.

Komestun, ua Vm. (Ilmola) *irascor*, G. sich ärgern.

Komi, in Na. id. ac komo.

komia, an Na. *graviter resonans* e. c. campana, G. dumpf tönend, komia ääni vox alta et gravis, G. schallend, inde *egregius*, *elegans*, komia mies vir aliis antecellens, G. tüchtig, vorzüglich, vortrefflich.

komisen, sta V. id. ac komaan.

Komisarius l. komsarius, uksen Ns. (peregr.) *commissarius*, causæ cognitor l. exactor præfecti provincialis, G. Landcommissär.

Kommana, nan al. kommano, on al. kommanmos, oksen Ns. *casa* ex virgultis contexta, tugurium Lapponum, G. Reiserhütte, inde mene kommanaasi domum abeas.

Kommeliainen, isen Ns. pleuronectes *rhombus*, G. Meerbutte.

Kommottelen

Kommottelen, tella Vfr. Run. *manu tango* l. attrecto, G. berühren, anfassen.
Komo, on Na. *cavus* e. c. arbor, *concavus*, cavum sonum edens, G. hohl, hohl tönend, it. Ns. *cavum*, cavitas, G. Höhlung, komo-jää glacies cava l. vacua post effluxam aquam (komi), vuoren komo caverna montis.
Komotan, ttaa V. *luceo* ut luna, splendeo, G. schimmern, scheinen.
Kompailen, lla V. *mala molior* l. machinor, *insidior*, technis utor malis, G. hinterlistig seyn, sich ränkevoll betragen.
kompelet, leen al. kommet, mpeen Ns. *insidiæ*, *machinationes* malæ, techuæ insidiosæ. G. hinterlistiger Streich, Ränke, it. al. id. ac kominet.
Komperoitsen, ita V. *vacillans* et *tibubans* tarde *procedo*, qs. dubia manu viam prætento in tenebris, G. blindlings herumtappen, stolpern.
Kompas, mpaan al. komppa, mpan Na. *facile titubans* et sæpe *offendens* l. se lædens, inde *inhabilis*, tarde incedens, G. stolperhaft, anstolpernd, sich stossend, ungeschickt, komppa sana verbum offendens l. lædens, G. beleidigend.
kompelo, on Ns. *tibubans* et se lædens, *inhabilis homo*, equus etc. G. stolperhafter Mensch l. Pferd.
kommet, mpeen Ns. *titubatio* et *offensio*, *offendiculum*, G. Anstoss, Unfall, minulla on paljo kompeita varia mihi occurrunt l. me lædunt offendicula et impedimenta, it. al. id. ac kompelet l. kominet.
kompastun l. kompistun, ua Vm. *titubo* et *offendo*, vacillo, lapso, G. stolpern, anstolpern, sich stossen, kompistuin kuoppaan in foveam vacillans incidi.
kompastelen, lla VFr. idem.
kompastus, uksen Ns. *titubatio*, vacillatio, *offensio*, sui læsio, inde *offendiculum*, G. das Stolpern, Anstoss.
kommelus, uksen Ns. *offendiculum*, impedimentum rei gerendæ, *incommodum* vitæ, G. Anstoss, Hinderniss, Unfall, monta kommellusta multi casus adversi.
Komppania, an Ns. (peregr.) *centuria* militum, G. Kompaghie.
Komppeli, in Ns. *tabulatum* elevatius in habitaculis ubi juvenes dormientes cubitant, G. hohe Schlafstelle.
Komppossi, in Ns. (peregr.) *pyxis nautica*, G. Compass.
Komsu, un Ns. id. ac kamsu.
Komu, un Ns. id. ac komo, inde komu-reki traha camerata, it. al. *rancor* l. *mucor* e. c. aëris in domo diu clausa, G. etw. moderig Riechendes, haisee komulta rancorem redolet, it. al. id. ac komehitto.
komuinen, isen Na. *rancidus*, mucorem redolens. G. moderig.
Konakka, kan al. konakko, kon Ns. Tav. *fossa* l. cavamen in littoribus amnium in quo versari solet cancer, G. Krebshöhle an Ufern.
Konet, een Ns. max. pl. koneet *instrumenta* domestica, *apparatus* fabrilis, utensilia, G. Werkzeug, Geräth, hywät koneet instrumenta apta, sota-koneet res bellicæ, inde *ars*, technæ quibus quis utitur, *sollertia*, dolus, G. Kunst, Kunstgriff, Ränke.
koneellinen, isen Na. *instrumentis* l. apparatu fabrili *munitus*, *artificiosus*, inde *technis* l. dolo *utens*, G. mit Werkzeugen versehen, Kunstgriffe l. Ränke gebrauchend.
Konfiskeeraan, rata V. (peregr.) *confisco*, *publico* bona cujus, G. confisciren.
Kongon, koa V. rar. id. ac kankoon.
Koni, in Ns. rar. Carl. *equus inutilis*, senio confectus, G. Kracke, Gaul.
konowala, lan al. konowaara, ran Ns. rar. Carl. *castrator* equorum, G. Pferdeverschneider.
Konkelo, on Ns. *arbor* intus *cava*, al. arbor *vento fracta*, G. hohler Baum, Windfall, it. al. Na. *inhabilis*, tardus, G. tölpelhaft, plump (kompelo).
konkelo l. konkero, on Ns. *picus* viridis, G. Grünspecht.
Konki, ngin Ns. (Sv. gång) *via* l. *meatus* max. in templo, nec non (Sv. omgång) *circuitus* max. saltantium, G. Gang, konki hewoisen kenkiä quattuor soleæ equinæ ferreæ.
konkin, kkia al. kongin, kia V. *tarde prora-*

po l. progredior, G. träge fortschreiten, kriechend gehen.

Konkursi, in Ns. (peregr.) *concursus* creditorum, G. Concurs.

Konna, an Ns. 1. *rana* bufo al. esculenta, G. Frosch, it. 2. *genius mythol.* versutus et malignus, G. mythol. böser Geist, **konna ottakoon** l. **wiekóön** me hercule, jurandi formula, inde *homo nequam* et versutus, nebulo, G. Schelm, **konnan juonet** technæ malæ, **konna-mainen** scelestus, instar nebulonis.

konnaus, uden al. **konnuus**, uuden Ns. *nequitia*, *versutia*, G. Schelmerei.

konnittelen, tella Vfr. *nequitia utor*, versute et maligne me gero, G Schelmereien anwenden, sich schurkisch betragen.

Konninkainen, isen Ns. *pediculus* vestium, G. Kleiderlaus.

Konno, on al. **konnu**, un Ns. Carl. *habitaculum*, *domus*, *rus*, prædium, G. Bauerhof, Wohnstelle (**konto** l. **kontu**).

Konolainen, isen Ns. Abol. *vespa*, G. Wespe.

Konsa, an Ns. inusit. sed inde Sav. **konsanaan** l. **konsanansa** *omnino*, *plane*, G. gänzlich (**kokonansa**).

Konsehti l. **konsefti**, in Ns. (peregr.) *prima* perscriptio l. *conceptio* litteraria, G. Concept.

Konseri, in Ns. (peregr.) *symphonia* musica vocalis, G. Concert.

Konsistorium l. **konstoriumi**, umin Ns. (peregr.) *collegium ecclesiasticum*, G. Consistorium.

Konsti, in Ns. (Sv. konst) *ars*, techna, *artificium*, G. Kunst, Kunstgriff, **konstimies** artifex, **kaikin konstin** (adv.) omni modo.

konstillinen, isen Na. *artificiosus* e. c. opus, *sollers* e. c. homo, G. künstlich.

Kontantti, tin Ns. (peregr.) *pecunia numerata* l. præsens, G. Contant, baares Geld.

Kontio, on al. **kontia**, an Ns. *ursus*, G. Bär.

Konto, nnon Ns. id. ac **kontu** l. **konno**.

Kontrahti, in Ns. (peregr.) *pactum*, syngrapha, G. Contract.

Kontta, tan Ns. *rigor* ex frigore, G. Steifheit, Starre, **sormet owat kontassa** digiti sunt frigore rigidi.

kontas, nttaan al. **kontainen**, isen Na. *rigidus* ex frigore e. c. manus, inde *tardus*, inhabilis, G. steif, starr.

kontaannun, ntua al. **kontistun**, ua al. **kontetun** l. **kontotun**, ttua Vm. frigore *rigesco* et *inhabilis* l. tardus *fio*, G. starr l. steif werden.

Kontti, tin Ns. 1. *pes*, *crus*, G. Schenkelbein, **pitkä-kontti** longipes, al. *genu*, G. Knie, **on kontillansa** genu terram tangit, it. 2. Sav. *saccus* humeris portandus, max. e cortice betulæ contextus, mantica, G. Ranzen von Birkenrinde, inde fig. **kantaa tuhka-konttia** nuptias aliorum obtrectat l. vituperat, **konttimies** vir nuptias alienas infamando impediens, G. Verleumder der Verlobten.

kontta, tan Ns. *status repens*, G. kriechende Stellung, **lapsi on kontallansa** puerulus pedibus et manibus insistit.

konttaan, ntata al. **kontin**, ttia V. *quadrupedans repo* instar infantum l. puerorum, repto ut rana, G. kriechen.

konttaus, uksen Ns. *reptatio*, G. das Kriechen.

kontitsen, ita al. **kontin**, ttia V. *nuptias obtrecto*, conviciando et infamando nuptias impedio, G. die Verlobten verleumden, Heirath hindern (**kannan konttia**).

Kontturi, in Ns. (peregr.) *cubiculum rationarium*, G. Contor.

Kontu, nnun al. **konto**, nnon Ns. 1. *quisquiliæ* max. ex pabulo decidentes, *floccus*, purgamentum, G. Auskehrig, Flöckchen, Halm, inde al. *pabulum* pecudum omnis generis, G. Viehfutter (rehu), **konnun puutet** defectus pabuli, **konto-newa** palus, it. 2. Carl. id. ac **konno** l. **konnu**.

kontuinen l. **kontoinen** l. **konteinen**, isen Na. *quisquiliis refertus*, G. voller Kehricht, nec non *pabulo abundans*, G. reich an Viehfutter.

Ko'okas l. **ko'olias** Na. **ko'onnun** Vm. **ko'eta** V. vide sub **koko**.

Koomaan, mata V. *manu prehendo*, vola capio, G. mit voller Hand greifen.

Kopahdan,

Kopahdan, *htaa* Vs. parum et *subito resono*, subito *crepo*, G. hastig u. dumpf schallen, knappern, knallen.

kopahdus l. **kopaus**, *uksen* Ns. *subitus sonus* ex pulsu, crepans *pulsatio*, ictus, G. hastiges Knacken, Stoss, Knall.

kopautan l. **kopahutan**, *ttaa* Vf. *subitum crepitum* feriendo l. pulsando *cieo*, inde *pulso*, ferio, G. hastig knacken, stossen.

kopisen, *sta* V. *sono* l. *crepo* ex pulsu leviore, strepo, G. dumpf tönen, knacken, klopfend knallen.

kopina, *an* al. **kopu**, *un* Ns. *sonus* l. *crepitus* ex pulsu, *strepitus* l. tumultus loquentium, G. Geklopfe, Schall, Lärm, inde **kopu** *festinatio* cum crepitu, G. eilige Fahrt, **annan kopua** ad festinandum impello.

kopistan, *aa* al. **koputan**, *ttaa* Vf. *crepitum* l. sonum continuum pulsando *cieo*, leviter *pulso*, ferio, G. klopfen, knacken, stossen.

kopistelen, *lla* al. **koputtelen**, *tella* Vfr. idem.

kopistus l. **koputus**, *tuksen* Ns. *soni excitatio*, *pulsatio*, G. das Klopfen.

Kopano, *on* Ns. *caudex arboris cavus*, pulsu resonans, G. hohler Baumstubben.

Kopara, *ran* Ns. (Torn.) *ungula* equina, G. Huf.

Koparet, *een* al. **kopero**, *on* Ns. *loculamentum* condendis rebus minoribus, G. Schränkchen, it. Sav. *fovea* in qua rapae coacervantur, G. Rübengrube.

Kopeekka l. **kopeikka**, *kan* Ns. *numus* Russor. *æreus*, G. Kopeke.

Kopera l. **kowera**, *an* Na. *excavatus* l. *concavus*, *curvus* ex excavatione, incurvatus, G. hohl, gebogen, krumm.

Koperoitsen, *ita* V. *manibus dubiis prætento* l. quæro, qs. in tenebris palpito, G. blindlings nachtappen.

Kopeun, *uta* Vm. *forte evenio*, contigit mihi ut, G. zufällig wohin gerathen, sich ereignen, **kala kopeusi werkkoon** piscis in rete casu incidit, **niin on kopeunnut** ita res excidit l. evasit.

Kopia, *an* Ns. (peregr.) *apographum* scripti, G. Abschrift.

Kopia, *an* Na. *elatus*, *superbus*, arrogans, G. übermüthig, stolz, vermessen.

kopeus, *uden* Ns. *superbia*, arrogantia, G. Uebermuth, Stolz.

kopeen, *peta* V. *elate* l. *superbe me gero*, arrogans sum, G. sich übermüthig l. stolz betragen.

kopeilen, *lla* Vfr. idem, usitatius.

Kopisen V. **kopistan**, Vf. **kopina** Ns. etc. vide sub **kopahdan**.

Kopio, *on* Na. *vacuus*, *resonans* ut vas vacuum, G. leer, hohl, **kopio-pää** caput vacuum, rerum expers, stupidum.

Koplikko, *kon* Ns. id. ac **hökkylä**.

Koppa, *pan* Ns. *excavatum* l. cavum quid, G. etwas Gehöhltes l. Gewölbtes, e. c. **kanteleen koppa** excavata pars citharæ, **piipun koppa** capitulum fumisugii tabaci al. **pesä**, **koppa-kenkä** calcei species concava, **koppa-mato** insectum crusta dura munitum, **koppa-reki** traha confornicata, **koppa-nokka** nasus l. rostrum aquilinum, it. (Kemi) *corbis* ex assulis abiegnis, qualus, G. geflochtener Korb.

Koppaan, *pata* V. *leviter ferio*, sonum levem feriendo cieo, G. leicht stossen l. knacken, **koppaan konttiin** in saccum cum crepitu injicio, **koppaan kontin selkääni** saccum in humeros elevo, inde fig. **siellä kopattiin kowia** res duras ibi *offendimus*, G. anstossen.

koppaus, *uksen* Ns. *ictus levis*, G. leichter Stoss.

Koppeli, *in* al. **koppilo**, *on* Ns. *casula*, tugurium, domicula solitaria pauperum, G. Häuschen, Kämmerchen, Schlafräumchen, **hauta-koppeli** sepulcrum l. camera sepulcralis, **koiran koppeli** casula canis, **makaus-koppeli** dormitorium l. cubile minus, **wenheen koppilo** diæta naviculæ, it. Nyl. *agellus*, G. kleiner Acker, Gehäge.

Koppelo, *on* Ns. *tetrao femina*, G. Auerhenne, it. al. id. ac **kopano** l. **koppeli**.

koppeloinen, *isen* Ns. dim. idem.

Koppi, *pin* Ns. *glomus* ex tænia corticea convoluta, *globus*, *pila*, G. Knaul von Birkenrinde, Ball, **lyön koppia** pilâ ludo, **ottaa koppia** pilam cadentem excipit.

Koppilo,

Koppilo, on Ns. id. ac koppeli.
Koppo, pon Ns. Abol. *homo* mente parum captus, *stolidus*, G. Dummkopf (wauhko).
Koppuloitsen, ita V. id. ac kopsin.
Koppura, an Na. *scaber*, G. rauh, schroffig, koppura kynsi.
Kopra, an Ns. koprallinen Na. kopraan, kopistan etc. Carl. id. ac koura, kourallinen, kouraan etc.
Kopsa, an Ns. *capsula corticea*, qua Savon. viatores pabulum præbent equis, G. Futterkorb von Birkenrinde (kessesi), inde fig. kopsa-suu bucco, loquax, vox conviciandi.
Kopsahdan, htaa V. *subito labor* l. procido cum sonitu, G. hastig stolpern l. fallen, it. al. *subito ferio* l. ico, G. hastig stossen l. schlagen, kopsahdan korwalle colaphum infringo.
kopsahtelen, hdella Vfr. idem.
kopsahdus l. kopsaus, uksen Ns. *lapsus* cum sonitu, *ictus*, colaphus, G. hastiger Fall l. Schlag l. Klatsch.
kopsautan l. kopsahutan, ttaa Vf. *subito ferio* l. ico cum sonitu, G. hastig klatschen, lyön kopsautan.
kopsin, ia V. *ferio*, *pulso*, verbero, *tundo* cum sonitu, G. klatschen, klopfen, schlagen.
kopsutan, ttaa Vf. feriendo *sonum cieo*, G. fortdauernd klatschen, lintu kopsuttaa siipiänsä avis alis plaudit.
kopsutus, tuksen Ns. *pulsatio* continua, G. Geklatsche.
Kopu Ns. koputan V. etc. vide sub kopahdan.
Kopuli, in Na. *loquax*, *rixosus* e. c. anus, G. plauderhaft, zänkisch, it. Ns. *rixa*, G. Zank.
Kopura, an Na. id. ac kopera.
Kopuri, in Ns. *equus refractarius*, G. stättiges Pferd.
kopuroitsen, ita V. *refragor*, contumax sum, G. stättig seyn.
Kora, an Na. Caj. Carl. *tæter*, *atrox*, G. hässlich, scheusslich, inde oh sitä koraa o! rem horribilem, factum detestabile.
Korahdan, htaa Vs. vide sub korisen.
Koret, een Ns. id. ac kuoret.

Korento, nnon l. Sav. korenta, nnan Ns. pertica l. *vectis* quo quid portatur, G. Tragbaum, Stange.
korentolainen, isen Na. Run. *perticæ similis* e. c. serpens, G. stangenförmig.
korennottain prtcl. *in forma perticæ*, G. stangenförmig, gerade, lintu-parwi lentää korennottain aves in una serie volant.
Korho, on Ns. *striga fœni* siccandi in prato emota, G. zusammengeharktes Heu (karho).
korhotan, ttaa Vf. *fœnum* in prato pectine *colligo* et *emoveo*, G. harken und umrühren.
korhottelen, tella Vfr. idem, usitatius.
Kori, in Ns. (Sv. korg) *corbis*, qualus, G. Korb, re'en kori superior pars trahæ, kori-paju salix viminalis.
Koria, an Na. *ornatus*, decorus e. c. puella, vestis, flos, *elegans*, *superbus* ornatu, G. geschmückt, hübsch, prächtig, stolz, inde *magnificus*, lautus e. c. vita, convivium, G. köstlich, koriasti eleganter, ornate, superbe.
koreus, uden Ns. indoles ornata, *elegantia*, *superbia*, ornatus, *ornamentum*, G. Geschmücktheit, Schmuck, Pracht.
koreilen, lla Vfr. *ornatu utor*, *eleganter me gero*, ornamentis superbio, G. sich schmücken, prächtig leben, sich brüsten, it. al. rar. *verecundus sum*, G. blöde seyn.
koritan, ttaa al. koristan, aa Vf. *orno*, exorno, G. schmücken, ausschmücken.
korittelen, tella al. koristelen, lla Vfr. idem, inde *elegantiam ostento*, magnifice me gero, G. sich prächtig zeigen l. vornehm betragen.
koritus l. koristus, uksen Ns. *exornatio*, inde *ornamentum*, G. Schmückung, Schmuck.
Korisen, sta V. *rhonchisonus sum*, difficulter spiro, *sterto*, G. röcheln, schnarchen, rinta korisee pectus dyspnoea laborat.
korina, an Ns. *rhonchus*, G. Geröchel.
korahdan, htaa Vs. subito *rhonchisso*, G. hastig aufröcheln.
Korja, an Ns. Sav. *traha ornatior* itineraria (a koria?), G. gemahlter Schlitten.

Korjaan,

Korjaan, jata V. pr. sparsum l. neglectum *excipio* et *colligo*, inde *servo*, *curo* e. c. infantulum, *reficio* lapsum l. fractum, *colligo* e. c. segetem messam l. fœnum ex prato, *aufero* et *condo* e. c. cibum residuum post cœnam, *ordino* et concinno e. c. capillos, vestes, *compono* e. c. res disjectas, *purgo* res immundas, G. in Verwahr nehmen, wegnehmen, bergen, sammeln, ordnen, aufräumen, pflegen l. warten, korjaa luusi ossa tua auferas i. e. abeas hinc, korjaa suusi os tuum mundum fac, korjattu eläwästä vitâ ablatus i. e. mortuus.

korjaelen l. korjailen, lla Vfr. idem.

korjaus, uksen Ns. *actus* colligendi, servandi, ordinandi etc. G. Verwahrung, Bergung, Anordnung, Aufräumung.

korjo, jon al. korju, jun Ns. *cura* e. c. infantum, G. Verwahr, Pflege, pidän korjossa bene curo l. servo, panen korjoon l. korjuun custodiendum pono, reficio, pellon korju *cultus* l. cultura agri etc. G. Anbau.

korjutan, ttaa Vf. *facio ut* quid colligatur, servetur l. curetur, G. in Verwahr nehmen lassen, bergen machen.

Korju, un Ns. *nidus* l. latibulum ursi *hiemale*, G. Winterlager des Bären.

Korkia, an Ns. *altus*, *celsus* e. c. mons, domus, G. hoch, erhaben, inde fig. korkia ruhtinas princeps celsissimus. korkia asia res gravis nec non res intellectu difficilis, korkiasti tarpeellinen valde necessarius, it. *altum quid*, locus elevatior, G. Höhe, astuu korkiallen, on korkialla, putoo korkialta: Compar. astuu korkiammallen altius, on korkiammalla e. s. p. Superl. korkeimmallen, korkeimmalla e. s. p. ewat toinen toistansa korkiammalla unus altius quam alius.

korkeinen l. korkoinen l. korkuinen, isen Ns. dim. *nonnihil altus*, G. etw. hoch, nec non cum Genit. *altitudine* cui *æqualis*, G. so hoch wie, polwen korkuinen tam altus quam genu.

korkuinen l. korkeuinen, isen Ns. rar. idem.

korkeus, uden Ns. *altitudo*, *celsitudo*, G. Hoheit, Höhe, inde Korkeudenne Celsitudo vestra sc. principis, selfon wuoren korkeudella sto in culmine montis, nec non in loco tam alto ac mons.

korko, on l. rwon Ns. idem, on kirkon korolla est in altitudine templi i. e. tam altus quam templum, lennän pään koroll len, putosin pään korolta, it. kengän korko calx calcei, korko-raha emolumentum pecuniæ, augmentum, usura, fenus, G. Geldinteressen, §. korko-nimi nomen honoris aucti.

korkenen, rjeta l. reta al. korkeennun l. korkoennun, ntua Vm. *altus* l. altior *fio*, *exaltor*, elevor, in munere publico *promoveor*, *augeor* ut pretium, laudibus *efferor*, G. hoch l. höher l. erhöht l. aufwärts befördert werden.

korkotan l. korwotan l. korotan, ttaa Vf. *exalto*, elevo, laudibus *effero*, in munere *promoveo*, *augeo* e. c. pretium l. tributum, G. erhöhen, erheben, aufwärts befördern.

korkotus l. korwotus l. korotus, uksen Ns. *exaltatio*, *elevatio*, promotio, auctio etc. G. Erhöhung, Erhebung, Beförderung, it. rahan korotus emolumentum l. usura l. fenus pro pecunia, G. Geldinteressen, it. §. *decipula* pro capiendo marte, G. Marderfalle.

Korkki, kin Ns. (Sv. kork) *obturamentum*, *suber*. G. Kork, Propfen.

Korkko, kon Ns. *calx* calcei, G. Schuhabsatz (korko).

Korlu, un Ns. *ornamentum*, vox male ficta, G. Schmuck.

Kormelo l. kormeno, on al. kormento, nnon Ns. Carl. *pera* l. funda *braccarum*, G. Hosentasche.

Kormu l. kornu, un Ns. *obtrectatio*, *vituperatio*, *indignatio* murmurans, murmuratio, G. Schelte, Tadel, Verkleinerung.

kormutan l. kornutan, ttaa V. *obtrecto*, *vitupero*, indignans *murmuro*, stomachor, G. verkleinern, tadeln, schelten, brummen.

Kornetti, tin Ns. (peregr.) *vexillarius* miles, G. Kornet.

Koro, on Ns. *cavitas* l. incisura in arbore, G. Höhlung, koro-puu arbor intus cava,

cava, G. hohl, it. *picus* viridis, G. Grünspecht.

Korpi, wen Ns. *silva deserta* et vasta, saltus profundus, G. dicker Wald, Einöde, korpi-haukka falco chrysaëtos l. apivorus, vultur, korpi-kuusi pinus excelsior, korpi-peippo fringillæ species, korpi-rastas turdi species, korpi-sammakko rana bombina.

korpilainen, isen Na. *in silvis habitans*, G. wohnend in Einöden; inde Ns. *incola* silvæ, nec non *secalis* cerealis *varietas* in silvis ustis seri solita, G. Waldbewohner, Schwenderoggen.

korwisto, on Ns. *pinetum* remotius, G. dichter Wald.

Korppi, pin Ns. (Sv. korp) id. ac kaarnet.

Korppu, pun Ns. (Sv. skorpa) *panis bis coctus*, buccellatum, G. Zwieback, inde fig. Botn. tein hänellen korpun *molestiam* ei paravi, G. Schelmstreich.

korpun, ppua Vm. *incrustor*, crusta obducor, aresco, G. Kruste bekommen, sich verhärten.

Korret, rteen Ns. id. ac kortet.

Korri, in Ns. id. ac hetara, avis.

Korsi, rren Ns. *stipula*, *calamus* e. c. graminis l. straminis, G. Strohhälmchen, Grashalm.

korsinen, isen Na. *stipulis plenus*, calamis abundans, G. voller Halme.

korsin, ia V. sparsas *stipulas colligo*, G. Halme sammeln.

Koreka, an Na. *ornatus*, elegans e. c. vestis, *magnificus*, *glorians*, superbus, G. geschmückt, prächtig, prahlerisch, stolz.

koreus, uden Ns. *indoles* ornata, *ornatus*, *elegantia*, G. Geschmücktheit, Prächtigkeit.

koreilen, ua Vm. *ornatum* et elegantem *me præbeo*, *glorior*, ostento, superbio, G. sich schmücken, prahlen, stolziren, it. al. id. ac kuoreilen.

Korsteini, in Ns. (Sv. skorsten) camini *spiramentum* l. fumarium, al. *caminus*, G. Schornstein, Herd.

Korsu, un Ns. *tugurium*, casula pauperum, receptaculum, diversorium vilius viatorum, G. Hütte, Kathen, Schoppen.

Kortet, tteen al. korret, rteen Ns. *equisetum* fluviatile et palustre, G. Kannenkraut, huosio l. langas-kortet equiset. hiemale, karwa-kortet arvense, kaskets l. jäneksen kortet equis. leporinum?

kortehikko l. korte'ikko, kon al. korte'isto, on Ns. pratum l. campus *equisetis abundans*, G. Ort reich an Kannenkraut.

Kortteli, in Ns. (Sv. qvarter) *quadrans* l. pars quarta ulnæ, horæ l. mensuræ sextariæ, G. Viertel (neljännes), al. id. ac kortteri.

kortteri l. korttieri, in Ns. (Sv. qvarter) *vicus* l. regio urbis, it. *diversorium* l. hospitium viatorum max. in urbibus, nec non *statio* militum, G. Quartier.

Kortti, tin Ns. (Sv. kort) *chartula* lusoria, G. Spielkarte, lyön korttia chartis ludo, it. *codicillus*, litterulæ, Gall. billet.

Koru, un Ns. *nidor* usti, G. Brandgeruch.

korutan, ttaa Vf. *nidorem* urendo *spargo*, ustulo, G. Brandgeruch geben, brennen.

Korwa, an Ns. 1. *auris* animalium, G. Ohr, korwa-puusti colaphus, korwan lehti lobus auris, korwa-rengas l. -kellukka inauris, korwan kuuloosta ex auditis, korwan kuiskuttelia susurrans, fig. saawin korwa *ansa*, G. Handgriff, kengän korwa auricula calcei: inde 2. locus *juxta* quid, ut aures juxta caput, G. nebenbei l. an der Seite liegende Stelle, e. c. on tien korwalla est juxta viam, G. nahe bei, meni salmen l. wirran korwallen abiit juxta fretum l. fluvium, tuli korwaltani ex loco juxta me, pane korwallen l. korwaan l. korwan l. korwain colloca juxta i. e. confer aliud cum alio, compara ea inter sese, G. neben einander vergleichungsweise, tuuli on pohjan korwalla ventus fere ab aquilone flat.

korwainen, isen Na. 1. *auribus præditus*, *ansatus*, G. beohrt, sed non nisi in compos. e. c. pitkä-korwainen koira, punakorwainen lehmä canis longas, vacca rubras habens aures, kowa-korwainen rigidas habens aures i. e. contumax, pervicax, G. halsstarrig, inde 2. cum Genit. *ad aurem* i. e. *juxta situs*, *juxta* positus l. iens, G. neben bei liegend l. gehend,

gehend, pohjan korwainen tuuli ventus fere ab aquilone flans.

korwallinen, isen Na. idem, sed separatim usitat. e. c. korwallinen astia vas ansatum, härjän korwallinen juxta bovem jugalem iens, it. kynjin korwallistani aurem l. locum juxta aurem scabo.

korwaisuus, uuden Ns. *indoles aurium*, sed non nisi in compos. e. c. kowa-korwaisuus aurium rigiditas i. e. contumacia l. pervicacia, G. Halsstarrigkeit, piskä-korwaisuus.

korwatusten l. korwatuksin prtcl. pr. *auris ad aurem* i. e. alter *juxta* alterum l. *ad latus* alterius, G. Seite gegen Seite, neben einander (rinnatusten), inde res inter sese comparando, G. vergleichungsweise.

korwas, assen Ns. *locus ad aurem* l. ad latus, G. an der Seite liegender Ort, on wirran korwaksilla juxta flumen, it. kengän korwakset auriculæ calcei, G. Schuhöhr.

korwaket, kkeen Ns. *auricula* e. c. kengän korwaket, G. Schuhöhr.

korwakko, kon Ns. *statumen* aucupum ad *utramque partem* decipulæ, G. Seitenstütze bei Vogelschlingen.

korwo l. korwoi, on al. korwet, een Ns. *vas binis ansis* instructum, situla, potorium, G. mit zwei Handgriffen versehenes Gefäss, Zuber.

korwaan, wata V. qs. alium *juxta* alium *pono* comparandi gratia, G. neben einander stellen, inde *compenso* acceptum quid, *retribuo*, remunero, rependo, G. vergelten, ersetzen, tämä korwaa sen hoc illi est æquale qua pretium, hoc compensat illud.

korwailen, lla Vfr. idem, it. al. *aures attendo*, G. horchen, korwaile tänne.

Korwaan, wata al. korwennan, ntaa V. *minuo*, *diminuo*, deficientem reddo, G. vermindern, verstümmeln.

Korwennan, wentaa l. weta al. korwetan, ttaa V. *ustulo* l. *deuro* e. c. setas suis mactati, *asso*, assando l. urendo *maturo* ut sol baccas, G. sengen, versengen, brennend gar l. reif machen, inde §. rintaani korwentaa pectus mihi dolore afficitur acerbo, G. brennend schmerzen, it. al. korwennan id. ac korwaan.

korwennus, ksen Ns. *ustulatio*, G. Versengung.

korwennun, ntua al. korwetun, ttua Vm. *ustulor*, *assus* l. *maturus fio* ut caro, bacca, G. versengt l. gar l. reif werden.

Korwes, ksen Ns. *salmonis lavareti* varietas, G. Schnepel.

Korwoitan, ttaa Vf. id. ac korkotan sub korkia.

Kosana, nan Ns. Caj. *thorax* ex corio, G. Lederharnisch.

Kosen, ea V. *tento*, prætento, *conor*, G. vorher prüfen, versuchen (koen), inde id. ac kosin, it. al. id. ac kosken.

kosceilen, lla Vfr. idem.

kosin, ia al. kosion, ota al. kosian, ita V. *puellam ambio*, *proco*, peto ut puella in matrimonium detur vel mihi vel alii cujus nomine rem gero, G. freien, um eine Braut werben.

kosio, on al. kosia, an Ns. *procus*, puellam ambiens in matrimonium vel sibi vel alii, G. Freier, Brautwerber.

kosioinen l. kosiainen, isen Ns. *ambitio* puellæ, G. Freierei, max. pl. on kosioisilla l. kosiaisilla.

Koska prtcl. 1. *quando*, *quum*, G. wann, wenn, koska tulet quando l. *cum* l. *dum* venis, ei koskaan (pro koskakaan) haud umquam, *numquam*, G. niemals, koska-ikänänsä quandocumque, inde 2. *cum*, *quia*, quoniam, G. weil, da: in compos. kosken, kosket, koskei (pro koska-en, koska-et, koska-ei) quando l. quia haud ego l. tu l. ille, it. koskan, koskas (koska-n, koska-s) quando l. quia ego, tu.

koskainen, isen Ns. *cujus temporis?* ad quod tempus pertinens, G. zu welcher Zeit gehörig?

Kosken, ea V. 1. *tango*, *attingo*, G. berühren, älä koske noli tangere, koskee asiaan l. asiaa ad rem *pertinet*, rem tangit, G. betreffen, angehen, it. 2. Sav. *reparo*, *emendo*, G. ausbessern, verbessern, kosken kirween aciem securis reficio.

kosketan, ttaa Vf. *facio ut* tangatur, G. anrühren machen, inde id. ac kosken, it. Sav. *facio ut* reparetur, G. ausbessern lassen.

koskettelen, tella Vfr. idem.

Koski, ken Ns. *flumen* declive et *rapidum*, *cataracta*, G. reissender Strom, Wasserfall, **kosken laskia** nauta cymbas per cataractas provehens, **kosken niska** locus supra cataracta, **koski-koratka** id. ac **koskelo**, **koski-kara** l. **-karainen** l. **-karanka** al. **koski-kana** l. **-warpuinen** sturnus cinclus, **koski-särki** cyprinus fareuus.

koskinen, isen Na. *cataractis frequens* e. c. amnis, G. voller Wasserfälle.

koskelo, on Ns. *mergus* serrator, G. Täuchergans, al. *sturnus* cinclus, G. Wasserstaar.

Koskus, ksen al. **kosku**, un Ns. *cortex* pini *durior* et crassior, G. dicke Baumrinde, inde *fragmen* l. *lamina* ejusmodi *corticis*, G. Platte von Fichtenrinde, **koskus-katto** tectum ex laminis corticis, **koskus-wenhet** cymba ex cortice.

koskuinen, isen Na. *ex* tali *cortice* confectus, *corticeus* e. c. tectum, *corticosus* e. c. pinus, G. rindig.

Koso, son Na. *liberalis*, G. freigebig, **anna kosolta** da liberaliter l. copiose l. abundanter.

kosous, uden Ns. *liberalitas*, abundantia, G. Freigebigkeit.

Kosotus l. **kosutus**, tuksen Ns. *rangifer quinquennis*, G. fünfjähriges Rennthier.

Kossi, in Ns. (Sv. gosse) *pusio*, pusus, G. Bube, Junge, it. al. id. ac **kössi**, **kossiuensa**.

Kostaan, tata V. id. ac **kostannan**.

Kostan, aa al. **kostaan**, tata V. 1. *retribuo*, *compenso* acceptum quid, G. vergelten, ersetzen, **kosta Jumala** deus *remuneret*, gratiarum agendarum formula, inde 2. malum malo compenso, *vindico*, *ulciscor*, G. rächen.

kostelen, lla Vfr. idem.

kosto, on Ns. *compensatio*, *remuneratio*, G. Ersatz, Vergeltung, it. *vindicatio*, *ultio*, G. Rache, **kosto-laki** jus talionis, **koston pyyntö** l. **-himo** *vindictæ* cupiditas.

Kostet, een Ns. *aqua pacifica* in cataractis. G. nicht strömende Stelle in Wasserfällen.

Kosti, in al. **kosto**, on Ns. *cilicium*, linteum vilius max. ex stupa cannabis, G. Sackleinwand bes. von Hanfheede.

kostinen, isen Na. *ex cilicio confectus*, G. von Sackleinwand.

Kostoon prtcl. Botn. *perperam*, misere, *vane*, G. schlecht, vergebens, **kostoon tehty** l. **saatu**.

Kostun, ua Vn. 1. *subhumidus fio*, *humesco*, madesco, G. feucht werden, humiditate *tumesco* ut hordeum macerandum, G. anschwellen, **wesi kostuu** aqua tumescit l. augetur in fluvio, fig. **terä kostuu** acies duritiem amittit, G. weich werden: inde 2. *pinguesco*, *augesco* volumine, accresco, revalesco ex morbo, reficior, G. fett werden, anwachsen, sich erholen, **ei siitä kostu** nihil inde affluit incrementi l. utilitatis, it. 3. id. ac **kestun** l. **kesun**, **kostuu minuun** adsvescit mihi, G. sich gewöhnen.

kostia, an Na. *subhumidus*, humidus, inde humiditate *tumidus*, G. feucht, angeschwollen.

kostet, een Ns. *humiditas*, humor, *tumor* ex humiditate, G. Feuchte, Zuwachs durch Feuchtigkeit, inde *augmentum* voluminis, *incrementum*, *refectio*, G. Zuwachs, Zunahme, das Fettwerden, Erholung, **haawan kostet** medicamen vulneris.

kostutan, ttaa Vt. *humecto*, humiditate *tumefacio*, inde *pinguefacio*, *augeo* qua volumen, *incrementum do*, refocillo languidum, G. befeuchten, anschwellen l. zuwachsen machen, fett machen, erquicken, it. fig. **kostutan terää** duritiem aciei calore *lenio*, G. erweichen, it. al. id. ac **kestutan** l. **kesutan**.

kostuttelen, tella Vfr. idem.

kostutus, tuksen Ns. *actus* humectandi, tumefaciendi, pinguefaciendi, reficiendi, G. Befeuchtung, Fettmachung, Erquickung.

Kota, dan Ns. *domus vilior*, casa, max. *culina*, G. Hütte, Kochhaus, it. **lapsen kota**, **wasikan kota** involucrum fetus, G. Hulle l. Schafhäutchen des Embryo, inde Run. **kota-lahti** membrum genitale feminæ.

kotelo, on Ns. *involucrum* e. c. fetus, **neula-kotelo** *theca* acuum, G. Hülle, Futteral.

koti, din al. koto, don Ns. *domicilium*, *habitaculum*, locus habitationis, G. Heimath, Wohnung, Haus, koto-mies vir domi manens, koti-maa patria, koti- l. koto-eläin pecus cicur, koto-perä locus natalis, domus prima, koto-huolmainen rebus domesticis consulens: ceteri Cass. fere adverbiascunt e. c. wie kotiin l. kotia domum adporta, meni kotiinsa l. kotiansa domum abiit: tulee kotoa l. kodosta venit domo, lähdin kotoani l. kodostani domo abii: istun kotona l. kodissa domi sedeo l. maneo, on kotona l. kodissa est domi, it. mistä olet kotoa l. koto-perää ubi es domi l. unde oriundus, cfr. kotoisin sub kotinen.

kotinen l. kotoinen, isen Ns. dim. idem.

kotinen l. kotoinen l. kotohinen, isen Na. *domi manens* e. c. vir, *domesticus* e. c. vita, *ad domum pertinens* e. c. res, *indigenus* l. patrius e. c. terra, G. zu Hause bleibend, häuslich, heimisch, einheimisch, iso-kotinen qui majorem l. elegantiorem habet domum, it. (Adv.) mistä olet kotoisin (al. kotoa l. koto-perää) ubi es domi? cujas es? G. wo zu Hause, von wannen, on Suomesta kotoisin l. kotoa l. koto-perää est in Finlandia domi, ex Finl. oriundus, est Finnus.

kotolainen, isen Na. *domi manens*, nec non *indigenus*, G. heimisch.

kodis, issen al. kodikkin, simen al. kodiksen, semen Ns. *area* l. aula domûs, *loculus sæptus* circa domum, G. Hofplatz, kodis-maa sæptum prope habitaculum, on talon kodikkimilla est prope domicilium, it. Abol. *loculus* quicumque *circumsæptus*, olki-kodikkin *umbraculum* condendo stramini, G. kleines Gehäge, Schauer.

koturi, in Ns. *inquilinus*, in aliena habitans domo, G. Einhäusler, al. in casa habitans viliori et solitaria, G. Kathenmann.

kotus, uksen Ns. id. ac katos, max. *casa aucupum*, nec non *decipulæ* species tecta, G. Vogelfängerhütte, Schlingenart.

kotuun, uta Vm. *domi maneo*, domi esse adsvesco, G. zu Hause bleiben, al. *domesticus fio*, loco habitationis adsvefio, G. hauswarm l. heimisch werden, al. *domum advenio* l. revenio, G. heimkommen.

Kotio, on Na. *subfrigidus* e. c. aër, G. kühl.

Kotka, an Ns. *aquila*, *falco* fulvus l. chrysaetos, G. Adler, meri- l. kala-kotka falco albicilla, luu-kotka falco ossifragus, kotkan siipi polypodium filix mas.

kotkainen, isen Na. *aquilis frequens* e. c. locus, G. reich an Adlern.

kotkala, lan Ns. *habitaculum* aquilarum, G. Aufenthaltsort der Adler.

Kotkelo, on Ns. *lac* l. oxygala *segnis*, subacida, G. zähe Milch.

Kotkotan, ttaa V. *glocito* ut gallina l. anser, G. schnattern.

Kotku, un Ns. max. pl. kotkut id. ac kehto, kätkyt.

Kottarainen, isen Ns. (Carlô) *fringilla domestica*, G. Sperling, al. *sturnus* vulgaris, G. Staar.

Kotti, tin Ns. *pusus* l. pusio, G. Bube, Junge, it. al. siemen kotti id. ac hotti.

Kotwa, an Ns. Caj. tempus *diutinum*, G. lange Zeit, sed fere adverbiascit e. c. odotin kotwan aikaa *diu* exspectavi, elää kotwa diu vivit, kotwaksi pro longo tempore, kotwasta diu deinde, ei kotwaan aikaan idem.

kotwitan, ttaa V. Caj. Sav. *exspecto*, *cunctor*, procrastino, G. zögern, zaudernd erwarten.

kotwittelen, tella Vfr. idem.

Kouhkia, an Na. *solutus*, haud compactus e. c. lana, nix, ager, G. locker, los, ungepackt (kehkiä).

kouhkeus, uden Ns. *indoles* soluta, G. Lockerheit.

Kouhko, on Ns. id. ac keuhko.

Kouho, on al. kouhu, un Ns. id. ac koho l. kohu, on kouhollansa est tumidus, inde *homo stolidus*, G. Tölpel.

kouhotan, ttaa Vf. id. ac kohotan, e. c. kouhotan peltoa agrum emoveo.

kouhottelen, tella Vfr. idem.

Kouki, in Ns. id. ac kouko.

Koukka, kan Ns. id. ac kuokka, inde koukka-wieras id. ac kuokka-wieras.

Koukku, **kun** Ns. *uncus*, curvatura, G. Haken, Krümmung, Angel, **kala=koukku** *hamus* piscarius, **tuli=koukku** rutabulum, **koukku=nenä** nasus aduncus, **on koukussa** est curvus, inde **käypi koukkuja** *ambages* facit, technis utitur, **ketun=koukut** astutiæ.

koukkuinen, **isen** Ns. dim. idem.

koukero, **ou** al **koukkura**, **an** Ns. *curvamen*, flexus, G. Krümmung, Biegung, **suolen koukkura** curvamen intestini.

koukkuinen l. **koukullinen**, **isen** Na. *curvus*, *uncatus*, sinuosus e. c. via, ripa, inde *ambagiosus*, *astutus*, intricatus e. c. homo, G. krumm, gebogen, voll Umschweife, listig.

koukkari, **in** Ns. *pertica uncinata*, rutabulum, G. mit Haken versehener Stecken, it. Nyl. *aratri* species, it. Olon. id. ac **koukka=wieras**.

koukkaan, **kata** al. **koukin**, **kkia** V. conto *uncato attingo* l. *capio*, inunco, *passim percontor*, G. mit Haken nachsuchen l. fassen, hie u. da nachspüren.

koukistan, **ttaa** Vf. *curvo*, *incurvo*, G. krümmen.

koukun, **kkua** al. **koukkuan**, **kuta** V. *incurvo me*, curvus fio, G. sich krummen, krumm werden.

Kouko, **uwon** al. **koukoi**, **ukon** Ns. *fera lanians* max. ursus et lupus, G. grosses Raubthier (**kouki**), **kouwon peijaiset** l. **shäät** l. **=pääliset** id. ac **karhun peijaiset**, it. al. *spectrum*, G. Gespenst.

Koulu, **un** Ns. (peregr.) *schola*, G. Schule, **käyn koulua** scholam frequento, **koulu=mestari** ludi magister, **koulu=poika** scholaris.

koulutan, **ttaa** Vf. *facio ut* scholam frequentet, G. zur Schule halten, it. al. *doceo*, nec non *castigo* verbis l. virgis, G. unterweisen, züchtigen.

koulutus, **tuksen** Ns. scholæ *frequentatio*, G. Schulgang, it. al. *actus* docendi l. castigandi, G. Unterrichtung, Züchtigung.

Koumi, **in** Ns. id. ac **noita** et **kominet**.

Koura l. Carl. **kopra**, **an** Ns. *manus prehendens*, vola cum digitis, G. ergreifende hohle Hand, **kowa koura** manus dura l. violenter comprimens, inde **tuli=koura** l. **koura=rauta** craticula igniaria noctu piscantium ope fuscinæ, **wasaran koura** pars cornuta mallei, qua clavi evelluntur, **kuoleman koura** pteris aquilina.

kourainen l. Carl. **koprainen**, **isen** Ns. dim. idem.

kourallinen l. **koprallinen**, **isen** Na. *manum* prehendentem *habens*, G. Hand habend, it. *quantum capit* manus l. vola cum digitis, G Handvoll.

kouraan l. **kopraan**, **rata** V. *manu attrecto* l. *prehendo* l. *comprimo*, G. mit voller Hand greifen l. drucken.

kouraileen l. **kopraileen**, **lla** Vfr. idem.

kourin l. **koprin**, **ia** V. idem, de actu continuo.

kouristan l. **kopristan**, **aa** al. **kouritan**, **ttaa** Vf. *manu duriter comprimo*, G. mit Hand zusammendrücken, cfr. sub **kouru**.

kouristelen l. **kopristelen**, **lla** al. **kourittelen**, **tella** Vfr. idem.

kouristus l. **kopristus**, **uksen** Ns. *compressio* ope manus, G. heftige Zusammendrückung.

Kouri, **in** al. **kouru**, **un** Ns. cyprinus *carassius*, G. Karausche.

Kouru, **un** Na. *imbricatus* l. in formam imbricis incurvatus, *concavus*, obliquus, corrugatus, G. hohlziegelförmig, rinnenähnlich, krumm, gebogen, schief, **kouru=lauta** assis imbricata in tectis, **kouru=lapio** pala imbricata, **kouru=lehti** plantago major, inde **kouru** Ns. *alveus* ligneus aquam deducens, G. Dachrinne, Rinne.

kouristun, **ua** Vm. *imbricor*, *corrugor* ut cortex betulæ, *curvus* l. obliquus l. concavus *fio*, G. rinnenähnlich l. gebogen werden, sich krümmen l. beugen.

kouristan, **aa** Vf. *imbrico*, corrugo, *incurvo*, *concavo*, G. rinnenförmig machen, krümmen.

kouristelen, **lla** Vfr. idem, inde *me* corrugo l. *incurvo*, G. sich krümmen.

Kousa, **an** Ns. *calix* ad salutem cujus *die nominis* bibi solitus, G. Gesundheitstrunk am Namenstage.

Kousa, **an** al. **kousu**, **un** Ns. (Sv. kosa) *directio* itineris maritimi, G. Richtung des Laufes.

Kouto,

Kouto, won Ns. *fæx* l. *massa* ferri *indigesta* et rudis, al. *scoria* ferri, G. Sumpferz, Eisenschlacke (koito).

Kowa, an Na. 1. pr. *durus* e. c. lapis, terra, lignum, stratum, G. hart, annan kowaa duriter tracto, kowa-kuoriuen insectum coleopteri generis, kowa-yrtti centaurea jacea, inde 2. fig. kowa ilma tempestas violenta, kowa pakkainen frigus *vehemens*, kowa aika tempus durum, annonæ caritas, kowa onni fortuna adversa, kowa mies vir *severus*, *rigidus*, kowa isä pater durus, kowa käsky l. laki præceptum l. lex *minans*, kowa-pää ferreum ingenium, kowa-korwainen contumax, kowa ääni vox *alta* l. ferrea, kowa koura manus callosa, duriter comprimens, G. heftig, scharf, streng, 3. Adv. kowin l. kowasti *duriter vehementer*, magnopere, sanon kowasti alta voce l. minaciter dico, lyön l. rukoilen kowin l. kowan valide ferio, enixe rogo, kowin wihainen *valde* iratus, G. hart, heftig, scharf, sehr, §. 4. pl. kowat *lapides* calidi quibus cerevisia fermentatur, G. erhitzte Steine beim Bierbrauen.

kowainen, isen Na. dim. idem.

kowuus, uuden Ns. *duritas*, *durities*, inde *vehementia*, *severitas* etc. G. Härte, Strenge.

kowaisin, simen Ns. *cos* ex lapide schisto, G. harter Schleifstein.

kowennan, ntaa al. kowaan, wata al. kowitsen, ita Vf. *durum reddo*, *induro* e. c. aciem, G. härten, hart l. streng machen, verhärten, inde kowitsen sydämeni cor meum durum l. immite reddo, pakkainen kowaa frigus augescit.

kowitan l. kowuutan, ttaa Vf. idem, inde *durum*, severum l. immitem *me præbeo*, G. sich hart l. streng zeigen.

kowittelen l. kowuuttelen, tella Vfr. idem.

kowistan l. kowustan, aa Vf. idem, inde *duriter tracto*, G. hart l. streng behandeln, züchtigen, kowistan lasta puerulum *castigo* vel verbis minacibus vel virga.

kowennus l. kowetus, uksen Ns. *induratio*, G. Hartmachung, Verhärtung.

kowistus, uksen Ns. *dura tractatio* l. *castigatio*, G. Züchtigung.

kowenen, neta al. kowennun, ntua al. kowetun, ttua Vm. *durus fio*, *induresco*, G. hart, heftig l. streng werden, pakkainen kowentuu frigus fit vehementius, sydän kowenee cor obdurescit.

Koweli, in al. kowelo, on Ns. id. ac koweri.

kowellan, llaa Vf. id. ac kowerran.

Kowera, an al. koweriaś, aan al. kowero, on Na. *excavatus*, *concavus*, *curvus*, inflexus, G. ausgehöhlt, hohl, krumm, gebogen (kopera).

kowerran, rtaa al. kowellan, llaa Vf. *excavo*, *concavum facio*, inde *incurvo*, nec non *inscalpo*, insecturas facio, exsculpo, G. aushöhlen, hohl machen, krümmen, einschneiden.

kowerrus l. kowellus, uksen Ns. *excavatio*, *incurvatio*, sculptura, G. Aushöhlung, Krümmung, Einschnitt.

koweri l. koweli, in l. Botn. kowelo, on Ns. *culter inflexus* quo quid excavatur, *radula*, scalprum, G. krummes Messer zum Aushöhlen, Schabemesser.

NB. De sequentibus, kr in fronte ferentibus vocabulis valet quod (pag. 201) de kl et kn initialibus est dictum.

Kraaku l. kraakku, kun Ns. (Sv. kråka) *stipes* l. *vectis* cum unco, ollis igni suspendendis serviens, G. Kesselhebel l. Träger, it. kraakun marja (Sv. kråkbär) *empetrum* nigrum, al. wareksen marja, G. Felsenstrauchbeere.

Kraapin, ppia V. (Sv. skrapa) *scabo*, *rado*, frico, G. schaben, kratzen.

Kraatari, in Ns. (Sv. skräddare) *sartor*, vestifex, al. räätäri, G. Schneider.

kraataroitsen, ita V. *sartorem ago*, vestes consuo, G. schneidern.

Krai, in Ns. (Sv. krage) *limbus* collaris, G. Kragen.

Kranni, in Ns. (Sv. granne) *vicinus*, al. naapuri, G. Nachbar, it. Na. (Sv. granlaga) *curiosus*, *delicatus* max. in cibis, G. krittlich, wählerisch.

Kranssi, in Ns. (Sv. krans) *sertum*, corona, G. Kranz.

Krapa, pan l. wan Ns. (Sv. skrapa) *strigilis* equorum, G. Strigel.

Krapisen,

Krapisen, sta V. *crepo* l. crepito ut mus, G. knappern.
krapina, an Ns. *crepitus*, G. Geknapper.
krapahdan, htaa Vs. *subito crepo*, G. hastig knappern.
krapistan, aa Vf. *crepitum cieo*, strepo, G. knappern machen.
krapistelen, lla Vfr. idem.
krapistus, uksen Ns. *crepitus*, inde *crepitaculum*, G. Knappernmachung, Klapper.
krapuan, uta V. *crepo*, G. knappern.
Krapu, pun l. wun Ns. (Sv. krabba) *cancer* al. ãyriäinen, G. Krebs.
Krassi, in Ns. (Sv. krass) *radula*, qua fumisugium tabaci l. bombarda purgatur, G. Flinten- l. Pfeifenräumer, it. erysimum barbaræa, G. Kresse.
Kratti, tin Ns. (Sv. skratt) *genius mythol.* id. ac aarni, G. mythol. Schatzhüter.
Krawi, in Ns. (Sv. graf) *fossa major*, max. ad vias, G. Graben.
Kreiwi, in Ns. (Sv. grefve) *comes*, G. Graf.
Krenkku, nkun Ns. *sella* longior *quadrupes*, G. vierfüssige Bank.
Kreu, un Ns. nomen viri *Gregorius*.
Kriimu, un Ns. (Sv. grimma) *capistrum* equorum al. päähiset, G. Halfter.
Kriippu, pun Ns. ductus l. *linea*, vibex, *strix*, G. Ritze, Strieme.
kriipaisen, sta V. *subito* et leviter *scalpo* l. lineam duco, G. hastig ritzen, neula kriipaisi acus læsit cutem.
kriipustan, aa Vf. *striges* l. *lineas duco*, scalpo l. scribo, G. ritzen, streifen.
Kriitu, un Ns. (Sv. krita) id. ac liitu.
Krinkeli, in al. krinkula, an Ns. (Sv. kringla) *spira*, panis, G. Kringel.
Krinti, nnin al. krintti, ntin Ns. (Sv. grind) *porta* sæpis *clathrata*, G. Heck, it. al. id. ac krintu.
Krintu, un al krinti, nnin Ns. (Sv. skrinda) *vehiculum* l. sarraculum *clathratum* l. *craticium* quo fœnum l. carbones provehuntur, G. geflochtener Kohlen- l. Heuschlittenkorb.
Kristi, in Na. (Sv. Christen) *christianus*, G. christlich, sed non nisi in compos. usitat. e. c. kristi-kunta societas l. ecclesia christiana, kristi-weli l. sisar frater l. soror christiana, socius ecclesiæ christ. kristin-usko fides l. doctrina christiana.
kristillinen, isen Ns. *christianus* e. c. ecclesia, doctrina, inde mente christianus, religione et *pietate ductus*, G. christlich.
kristillisyys, yyden Ns. *indoles* christiana, *animus pius*, G. Christenthum.
kristitsen, itä V. *christianum reddo*, ecclesiæ Christi initio, G. zum Christen machen, taufen (ristitsen), inde kristitty christianus.
Kropisen V. kropahdan Vs. kropistan Vf. kropina Ns. id. ac krapisen, krapahdan etc. sed de sono graviore.
kroppa, pan Ns. vacuum quid crepitans, *crepitaculum*, G. Klapper.
Kropsin, ia V. *verbero*, *cædo* cum crepitu, G. mit Geräusch prügeln.
kropsutan, ttaa Vf. *quatiendo ferio*, G. schüttelnd schlagen.
kropsahdan, htaa *subito cado* cum crepitu, G. hastig fallen.
Krouwi, in Ns. (Sv. krog) *caupona*, *popina*, G. Bierschenke, Krug, it. krouwi l. kruowi Na. (Sv. grof) *crassus*, haud subtilis nec mollis e. c. filum, farina, pannus, ager, inde moribus *rudis* l. rusticus, G. grob.
krouwari, in Ns. *caupo*, G. Krüger.
Kruoppi, pin Ns. (Sv. grop) *fovea*, al. kuoppa, G. Grube.
Kruowi, in Na. vide krouwi.
Kruppana l. kroppana, nan Ns. *botulus*, *sanguiculus*, G. Blutkuchen.
Krupu, wun Ns. (Sv. krubba) *præsæpe* e. c. in stabulis equinis, G. Krippe.
Kruuhu, hun al. kruuwu, wun Ns. (Sv. grufva) *fovea* ante fornacem, in qua prunæ colliguntur, nec non kupari-kruuhu *ærifodina*, G. Grube.
Kruuku l. kruukku, kun Ns. (Sv. kruka) *urna*, G. Topf, Krug.
Kruunu, nun Ns. (Sv. krona) *corona*, ornamentum et sponsæ et Principis, hinc *respublica*, G. Krone, kruunun talo prædium coronæ l. publicum, kruunun tulo l. -maksu tributum fisco publico solvendum.
kruunaan, nata V. *corono*, corona orno, inde

inde *publico signo munio* e. c. *staterem*, mensuram, G. krönen, eichen.

kruunaus, **uksen** Ns. *coronatio*, G. Krönung, Eichung.

Kruusi, **in** Ns. (Sv. krus) *urceus* fictilis, G. Krug, it. *compellatio officiosa*, G. Compliment.

kruusaan, **sata** V. (Sv. krusa) *crispo* e. c. capillos, *striis orno*, nec non *officiosis* verbis *utor*, G. kräuseln, falzen, complimentiren.

kruusu, **sun** Ns. *stria* l. *cirrus*, G. Falz.

kruusullinen, **isen** Na. *striis* l. *cirris ornatus*, striatus, crispus, G. mit Falzen l. Krausen versehen.

Kruuti, **tin** l. **din** Ns. (Sv. krut) *pulvis pyrius*, G. Schiesspulver.

Kruuwi, **in** Ns. (Sv. skruf) *cochlea*, trochlea, G. Schraube.

kruuwaan, **wata** V. *cochleam torqueo*, cochleâ adigo l. comprimo, G. schrauben.

Kryydi l. **kryyti**, **din** Ns. (Sv. krydda) *aroma*, inde *medicamen*, G. Gewürz, Arznei, **kryyti**-**maa** hortus.

kryydään, **dätä** V. *aromatibus condio*, inde *medeor*, sano, G. würzen, arzneien.

kryyditän, **ttää** Vf. idem.

Kryyni, **in** Ns. (Sv. gryn) *polenta*, granum degluptum, G. Graupe.

kryyninen, **isen** Na. *ex polenta*, G. von Graupen.

kryynään, **nätä** V. *grana deglubo* l. molo, G. Graupen mahlen.

Kränni, **in** Ns. (Sv. grånd) *angiportus*, platea arctior urbium, G. Nebengasse.

Krääma, **män** Ns. (Sv. kram) *merces* varii generis, G. Kramwaare.

kräämään, **mätä** V. *mercor*, G. kramen.

Ku, **kun** pronom. cui vero monosyllabo semper suffigitur particula enclit. **ka** l. **kaan** l. **ki** e. c.

kuka, **kunka** (a **ku** et **ka**, quæ prtcl. Casibus monosyllab. semper, dissyllabis vero rarius additur) 1. pron. interrog. *quis*, *quæ*, *quid*, G. welcher: adhibetur autem sæpius de personis. (mi l. mikä potius de rebus, cfr. **ken** l. **kenkä**) e. c. **kuka tulee** quis venit, **kunka työ** cujus factum, **kuna päiwänä** quo die, **kussa paikalla** quo loco, **kuksi luulet** quem putas esse e. s. p. Plur. **kutka**, **kuiden**, **kuita**, **kuillen** etc. it. **kukas** l. **kukasta** (pro **ku**-**ka**-**s** l. **ku**-**ka**-**sta**) *ecquisnam*, **kukapa** (**ku**-**ka**-**pa**) tietää *ecquis* scit, 2. naturam tamen interrogativ. nonnumquam exuit e. c. **kuka tietää** l. -**tiesi** quis scit i. e. fortasse, **kuka**-**ikänänsä** l. -**ikään** quiscumque, **en tiedä kuka teki** nescio quis fecerit, **kuka** (**joka**) **sanoo hän saapi**, **kuhun sinä siihen minä**, 3. Casus sequentes sæpe adverbiascunt: **kussa** sc. **paikassa** *ubi*, G. wo, **kuhunka** l. contr. **kunka** sc. **paikkaan** *quorsum*, G. wohin, **kusta** sc. **paikasta** *unde*, G. wovon, **kuksi** l. **kuksika niin teit** *cur* l. *quare* ita fecisti, G. warum l. weswegen, it. **kussapa** l. **kussasta** ubinam, **kustapa** unde, **kuhunkasta** l. **kunkasta** quorsum, **kuhunka**-**päin** l. **kunkapäin** l. **kunka**-**käsin** quo versus, it. cum suffixis, **kustan**, **kustas** unde ego, tu, **kussan**, **kussas** ubi ego, tu, 4. Adv. **kuinka** *quomodo*, *quam*, G. wie, **kuinka sanot** quomodo dicis, **kuinka suuri** quam magnus, **kuinka paljo** quantum, **kuinka kauwan** quamdiu: sed 5. **kuin** sine prtcl. **ka**, a) post Compar. *quam*, G. als, e. c. **parempi waiketa kuin sanoa** melius est tacere quam dicere, **mielemmin kuin** potius quam, **ennen kuin** prius quam, b) post **niin** *ut*, *ac*, *quam*, G. wie, als, e. c. **niin hywä kuin sinäkin** tam bonus quam l. ac tu, **sano niinkuin minä** dic ita ut ego, **kulkee niinkuin lintu** provehitur ita ut l. sicut l. utut avis, instar avis, c) **kuin tulet** *quando* l. *cum* venis, nec non *quia* l. *quoniam* venis, G. wenn, weil, **odota siksi kuin syön** exspecta quoad l. tamdiu *ut* edam, G. bis dass, **sitte kuin tulit** deinde ac venisti, G. (seitdem) als, **kuin olen syönyt** *cum* l. *quamprimum* edero, G. (so bald) als l. wie, **kalat syötiin sitä myöden kuin saatiin** pisces edebantur prouti (ac) capiebantur, d) Nb. **se kuin**, **sitä kuin**, **sille kuin** etc. a svetizantibus male adhibentur pro **joka**, **jonka**, **jota** etc. vel pro Lat. qui, cujus, cui, (Sv. den som), it. **sistä kuin** pro **josta**, **sinne kuin** pro **johon** l. **jonne**, **sieltä kuin** pro **josta**, **siinä kuin** pro **jossa** et. s. p.

kukaan, **kunkaan** (a **ku** et **kaan** quæ prtcl. ubique

ubique adhæret) pron. *quisquam*, *aliquis quidem*, G. irgend jemand l. einer: occurrit vero non nisi interrogative et negative (pro kuka et kukin quibus sensu negativo numquam utimur), e. c. tulekko kukaan venitne aliquis quidem, ei kukaan haud ullus i. e. *nemo*, G. niemand, keiner, onko kullakaan estne cuidam, ei kullakaan nemini, ei kunakaan l. contr. kunaan päiwänä ne ullo quidem die, it. adverbialiter: kulkeeko kuhunkaan l. kunkaan num vel *aliquorsum* procedit, G. irgendwohin, ei kuhunkaan, tuleeko kustakaan *alicunde*, G. irgend woher, ei kustakaan l. kustaan, onko kussakaan *alicubi*, G. irgend wo, ei kussakaan.

kukin, kunkin (a ku et kin quæ prtcl. ubique adhæret) pron. *quisque*, unusquisque, quilibet, G. jeder, e. c. kukin tietää quisque scit, kunakin l. contr. kunain päiwänä quoque die, kullenkin l. kullein, kullakin l. kullain, itse-kukin quisque pro se, G. jeder für sich, it. kussakin l. kussain *ubique*, kustakin l. kustain *undique*, kuhunkin *quaqua versus*, it. joki-kuki l. jokukin vide sub jo.

kumpi, mman Na. (Compar. a kuka) *quis a binis* i. e. *uter*, G. welcher von beiden, kumpi l. kumpika meitä l. meistä tulee uter nostrum venit, it. (a kukaan) tuleeko kumpikaan venitne *quisquam a binis* i. e. *alteruter*, G. jemand l. einer von beiden, ei kumpikaan *neuter*, G. niemand l. keiner von beiden, it. (a kukin) kumpikin *uterque*, G. jeder von beiden, beide: jompi-kumpi vide joku sub jo.

kumpainen, isen Na. Sav. idem, e. c. kumpainen tulee *uter*, ei kumpainenkaan *neuter*, kumpainenkin *uterque*.

kummoinen (pro kunka-muotoinen), isen Na. cujus formæ, *qualis*, G. welcherlei, von welcher Gestalt, kummoisesti qualiter, quomodo, G. wie, auf welche Weise.

kullainen (pro kunka-lainen), isen Na. cujus indolis, *qualis*, G. welcherlei, von welcher Beschaffenheit.

kunainen, isen Na. idem, kunainen on qualis est, inde ejusmodi, *talis*, G. solcherlei, silmät kuun kunaiset vultus qualis luna, instar lunæ.

kulloinen, isen Na. *cujus temporis*, G. zu welcher (Zeit) gehörig, kulloisella kerralla qua vice.

kulloin prtcl. *quando*, G. wann (milloin), kulloinka tulet quando l. quum venis, ei kulloinkaan numquam, G. niemals, milloin kulloin *interdum*, G. dann u. wann.

kuiten prtcl. 1. *qualiter*, G. wie, tee niin kuitenka (kuinka) minä fac ita ut l. qualiter ego, it. 2. *tamen*, G. doch, e. c. hän kuitenkin illo tamen l. quidem, sano kuitenkin attamen dic, ei kuitenkaan nec tamen, ei auta kuitenkaan attamen haud juvat.

kuten prtcl. Sav. id. ac kuin, e. c. kutenka (kuinka) sanot *quomodo* dicis, G. wie.

kumminkin prtcl. Abol. *tamen*, attamen, G. doch, je doch (kuiten) e. c. hän kumminkin ille tamen, sano kumminkin, ei kumminkaan.

kunna l. kunne, al. kuunna l. kuunne, al. kunnak l. kunnek prtcl. Sav. id. ac kuhunka (minne) e. c. mene kunne käsken abeas *quorsum* jubeo, ei sowi kunnekkaan, kunnakkin versus quemque locum.

kunni l. kunnik l. kuinni prtcl. Sav. pro kuinkin l. kuin-itään e. c. kunni tulee modo venit, kunnima (kunni-sma) kerkiän usque dum l. quoad l. quam primum mihi vacat, G. so bald, bis dass.

kutta prtcl. pro kuta e. c. kutta (kuta) suurempi sitä parempi quo major eo melior, G. je -(desto), it. al. *ut*, *quo*, G. dass (jotta, että), sano kutta kuulen dic ita ut audiam, it. al. kutta tulisit quod si l. o si venires, G. falls, wenn.

kuuna pro kunakaan l. kunaan e. c. ei kuuna päiwänä.

kuimma l. kuinman l. kumma pro kuin minä.

kuinsas pro kuin sinä.

Kuden, tea V. vide sub kutu.

Kudon, toa V. *texo* e. c. telam, contexo, kudon werkkoa l. sukkaa rete l. tibiale *connecto*, G. weben, stricken, inde kudon huonetta domum *construo*, G. zusammenfügen, kudon katoa tectum camero, it. Sav. kala kutoo pro kutee vide kuden sub kutu.

kutous,

kutous, uksen Ns. *actus* texendi l. nectendi, G. Webung, Strickung.
kudet, kuteen Ns. *subtegmen* texti, *trama*, G. Webereinschlag, it. kangas l. werkko l. sukka on kuteella textum l. tibiale texitur, rete nectitur, G. ist unter Webung l. Strickung, it. al. id. ac kutu.
kudin, timen Ns. opus *contexendum* l. *connectendum*, G. Weber- l. Strickerarbeit, sukan kudin tibiale nectendum.
kudelma, an Ns. *textura*, G. Gewebe.
kudotan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* texatur, nectatur e. c. tibiale, rete, G. weben l. stricken lassen.
kudotus, uksen Ns. *cura* texendi, G. das Webenlassen.
Kuerran, rtaa V. id. ac kukerran l. kuherran.
Kuha, an Ns. perca *lucioperca*, G. Sander, kuhan keittäjä Carl. oriolus galbula, G. Goldamsel, it. pl. kuhat id. ac kuohat.
Kuhaan l. kuhajan, hata al. kuhisen, sta V. *sibilo* l. *susurro* ut serpens l. apes, *strideo*, G. zischen; summen, lärmen, lapset kuhisewat pueruli leviter *strepunt*, inde kusiaiset kuhisewat formicæ susurrantes reptant, G. zischend wimmeln.
kuhina, an al. kuhu, hun Ns. *susurrus*; strepitus levior, G. Gezische, inde *motus reptans* e. c. formicarum, G. zischendes Gewimmel, it. kuhu-ohrat hordeum vilissimum, nec non kuhuja quisquiliæ l. paleæ, quæ motæ leviter qs. susurrant, cfr. kahu sub kahaan.
kuhuinen, isen Na. *susurrans* l. leviter strepens, G. zischend, inde cum *susurru reptans*, G. wimmelnd, kuhuisia ohria hordeum vile l. leve.
kuhahdan, htaa Vs. *subito susurro* l. sibilo, G. hastig zischen.
kuhaus l. kuhahdus, uksen Ns. *susurrus subitus*, G. hastiges Gezische.
kuhistan, aa Vf. et kuhistelen, lla Vfr. *susurrum cieo*, G. zischen machen.
Kuherran, rtaa V. id. ac kukerran.
Kuhilas, aan Ns. *acervus minor* segetis messæ in agris, G. Hocke.
kuhiloitsen, ita V. *mergites* colligo et *coacervo*, G. hocken.
kuhio, on Ns. *acervus fœni* rotundus, G. Heuschober.
Kuhjaan, jata V. *colligo*, coacervo, G. sammeln, anhäufen.
Kuhlo, on Ns. *tumor* l. *tuber* ex contusione, G. Beule.
kuhloinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tuberosus*, G. beulig.
Kuhmo, on al. kuhmu, un Ns. id. ac kuhlo.
Kuhnu, un N. *tardus* l. iners e. c. homo, bos, *cunctator*, G. Zauderer, saumselig.
kuhnin, ia V. id. ac kahnin.
kuhnuiskelen, lla Vfr. idem.
Kuhun, kuhunka, kuhunka-päin vide kuka sub ku.
Kuhuri, in Ns. *locus mythol.* dolorum, G. mythol. Schmerzenheimath.
Kuihera, an al. kuihero, on Na. id. ac kaihura l. kaiho.
Kuihkaan l. kuihkajan, kata al. kuihkaisen, sta V. id. ac kuiskaan l. kuiskaisen.
Kuihkon, oa V. *blandior*, mulceo, G. liebkosen, schmeicheln.
kuihkoinen, isen Ns. max. pl. kuihkoiset *insusurratio*, narratio tacita l. occulta, G. Geflüster, it. al. *blanditiæ*, amoris testificatio, G. Liebkosung.
Kuihu, un N. *fastidio* l. nausea *laborans* e. c. femina gravida, G. Ekel l. Uebelkeit habend (nujo).
Kuihutan, ttaa Vf. id. ac kuihkaan l. kuiskaan, inde kuihuttawat keskenänsä inter sese clam consulunt, G. flüsternd berathschlagen.
kuihuttelen, tella Vfr. idem.
Kuikka, kan al. kuiko, on Ns. *scolopax* arquata, G. Schnepfenart, al. *colymbus* arcticus, G. Tauchente, al. *mergus* albellus.
Kuikkana, an N. *collo longo ornatus* e. c. homo, equus, G. Langhals.
kuikistan, aa V. et kuikistelen, lla Vfr. *collo extenso* longove, et capite erecto *prospicio* l. circumspicio, G. mit ausgestrecktem Halse gucken l. gaffen.
Kuikin, kkia al. kuikun, kkua V. *pipio*, *pipiens quirito* l. queror, G. pipen, wimmern, jammern.
kuikkina l. kuikkuna, an Ns. *sonus pipiens* l. quiritans, G. Gepipe, Gewimmer.

kuikutan,

kuikutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. Gepipe l. Gewimmer erregen, inde id. ac kuikin.
kuikutteleu, tella Vfr. idem.
kuikutus, tuksen Ns. *actus* pipiendi, G. das Wimmern.
Kuilu, un Ns. *gurges* aquæ, *vorago*, G. Wasserschlund.
kuiluan, uta V. *voro* l. *deglutio*, G. verschlingen, verschlucken, it. al. *scaturio*, bullio ut scaturigo, G. strudeln.
kuilaisen, sta V. semel et *subito voro* liquidum quid, *sorbeo*, G. hastig verschlucken.
Kuin l. kuinka Adv. a kuka sub ku.
Kuinen, isen Na. vide sub kuu infra.
Kuippana, nan Ns. id. ac kuikkana, inde Run. epithet. του hiippa l. tapio ex collo hujus longo et statura procera.
Kuira, an Ns. *vesica* piscium natatoria, G. Fischblase.
Kuirahdan, htaa Vs. id. ac kuiluan l. kuilaisen.
Kuiri, in Ns. *scolopax* arquata l. phæopus, G. Schnepfenart (suo=kuiri, kurwi).
Kuiri, in al. kuirilo, on Ns. *cochlear ornatius* ligneum, G. bemahlter Löffel.
kuiru, un Ns. *navigium* formæ angustioris, G. langes u. schmales Boot (haapio).
Kuiskaan, kata V. *susurro*, tacite loquor, in aurem *insusurro*, G. ins Ohr flüstern (kuihkaan), kuiskaawat susurrant inter sese.
kuiskaisen, sta Vs. idem, de actu subito.
kuiskina, an Ns. *susurrus*, sermo tacitus, G. Geflüster.
kuiskutan, ttaa Vf. et kuiskuttelen, tella Vfr. pr. *susurrum cieo*, G. Geflüster erregen, inde id. ac kuiskaan.
kuiskutus, tuksen Ns. *actus* susurrandi, sermo submissus, insusurratio, G. das Flüstern, Geflüster.
Kuisma, an Ns. *apostema* pejoris indolis, *tumor* purulentus, G. Blutgeschwür, Eitergeschwulst, kuisman ruoho l. =kukka lythrum salicaria al. lysimachia vulgaris (puisma).
Kuisti, in Ns. (Sv. qvist) *vestibulum*, G. Vorhaus, Erker.
Kuitaret, een Ns. *cuneiforme* quid e. c. lingula terræ, lacinia vestis, G. etw. Keilförmiges (kaitaret).
Kuiten, kuitenkin, kuitenkaan prtcl. sub ku.
Kuittaan, tata V. (Sv. qvitta, qvittera) *debitum* credito *solvo*, nec non *rationes absolvo* l. expedio, æque ac *apocham* cui *do*, G. quittiren, liquidiren, clariren, abmachen, sillä támä kuitataan eo hoc compensatur, inde kuittaan hänen eum dimitto l. expedio, res inter me et illum absolvo, G. weglassen, kuittaan wuoron vices suppleo, kuittaapi ajan tempus fallit.
kuittaus, uksen Ns. *debiti solutio*, *apochæ datio*, *dimissio*, G. Quittirung, Liquidirung, Weglassung.
kuitti, tin al. rar. kuittansi, in Ns. (Sv. qvitto l. qvittence) *apocha*, G. Quittung, annan kuitin siitä do apocham de eo.
kuitti, tin Na. (Sv. qvitt) *qui* debito soluto l. apocha accepta *liber* est, *solutus*, G. quitt, los, frei, inde työ on kuitiksi opus est absolutum.
Kuitu, dun al. kuito, don Ns. cutis l. *fibra* lini l. cannabis, G. Faser des Flachses l. Hanfes.
kuituinen, isen Na. *fibratus*, fibris ornatus, G. faserig.
Kuiwa, an Na. *aridus*, *siccus*, inde fig. *macilentus*, G. trocken, dürr, kuiwa tauti tabes, kuiwin sicce.
kuiwuus, uuden Ns. *ariditas*, *siccitas*, G. Trockenheit, Dürre.
kuiwaan l. kuiwajan, wata V. *arefacio*, *sicco*, G. trocknen, trocken machen, it. Abol. id. ac kuiwun.
kuiwaelen l. kuiwailen, lla Vfr. idem.
kuiwaus, uksen Ns. *siccatio*, G. das Trocknen.
kuiwahdan, htaa Vs. parum et *subito arefacio* l. *arefio*, G. wenig trocknen.
kuiwatan l. kuiwetan, ttaa Vf. *facio ut* siccus fiat, G trocken l. dürr machen, inde Abol. *arefacio*, *sicco* (kuiwaan).
kuiwattelen, tella Vfr. idem.
kuiwatus l. kuiwetus, uksen Ns. *actus* arefaciendi, inde *tabes*, G. Trockenmachung, Dürrsucht.
kuiwun, ua al. kuiwetun, ttua Vm. *aresco*, *arefio*,

aresio, exsiccor, G. trocken werden, ruoho kuiwettuu gramen tabescit siccitate.

Kuja, an Ns. 1. *platea* urbium angustior, *via* sæpibus binis *inclusa*, G. Gäschen, gezäunte Strasse, kujan suu os ejusmodi viæ, inde juoksen kujaa curro per ordines militum virgis cædentium, kujan juoksu talis cursus, G. Gassenlaufen, it. 2. Carl. *receptaculum* structile, G. Schoppen.

kujainen l. kujoinen, isen Ns. Carl. max. pl. kujaiset l. kujoiset *via* sæpibus binis *inclusa*, G. gezäunte Strasse.

Kujet, een Ns. *jocus*, ludicrum, *gesticulatio lusoria*, G. scherzhafte Geberde, Possen, inde kujeet artes *callidæ* et malignæ, G. Schalkstreiche, it. al. homo *ludibundus* l. ridiculus, *ludio*, sannio, G. Possenmacher, Schalksnarr.

kujeellinen, isen Na. *jocosus*, *ludibundus*, ridiculus in gestu, inde *callidus* l. astutus, G. sich scherzhaft geberdend, spasshaft, schalkhaft.

kujehtelen, hdella Vfr. *jocor*, *ludificor*, ridicule gesticulor, inconstans l. varius sum, inde al. *callide me gero*, G. sich scherzhaft geberden, Possen machen, sich schalkhaft betragen.

Kujertelen, rrella Vfr. *queror*, querulus cantillo, *lamentor*, G. jammern, klagen.

kujerko, ron Ns. Run. *querulus* et lamentans e. c. homo, G. jammernder Mensch.

kujeroinen, isen Na. *querulus*, lamentans, G. jammernd, klagend.

Kujun, ua Vm. Sav. Caj. *languidus* l. morbidus *sum*, *sensim tabesco*, infirma utor valetudine, G. kränkeln, abmagern, matt seyn.

Kuka, kukaan, kukin pron. sub ku.

Kukahdan, htaa Vs. vide sub kukku.

Kukerran, rtaa V. *garrio* ut tetrao ludens, G. girren.

Kuki Intj. Run. fere, *accede huc!* G. hieher! vox blandiendo advocantis, kuki kuki kultaiseni.

Kukis l. kuis Intj. vox abigendi aves, G. Verscheuchungsausruf, fort!

kukistan, aa V. aves *voce abigo* l. *terreo*, G. Vögel verscheuchen.

Kukistan, aa V. *demolior* l. *destruo* e. c. domum, *dejicio*, *subverto* e. c. urbem, *labefacio*, G. zerstören, niederreissen, umwerfen, fällen, kukisti lain legem abrogavit, vi privavit, G. aufheben.

kukistelen, lla Vfr. idem.

kukistus, uksen Ns. *destructio*, *eversio*, G. Zerstörung.

kukistun, ua Vm. *destruor*, *evertor*, *collabor*, G. zerstört werden, zerfallen, umfallen.

Kukka, kan Ns. *flos*, G. Blume.

kukkainen, isen Ns. dim. idem.

kukin, kkia V. *flores lego* l. carpo, G. Blumen pflücken, it. al. *floresco*, G. blühen.

kukoistan, aa V. *floresco*, *floreo*, G. blühen, in Blüthe stehen.

kukoistun, ua Vm. idem, al. *defloresco*, G. verblühen, abblühen.

kukoistus, uksen Ns. *status florescens*, florum nuptiæ, inde *flos*, G. Blüthe.

Kukkaro, on Ns. *crumina*, marsupium, G. Beutel, inde *sacculus* tinniens in templis stipi colligendæ, G. Klingbeutel, kukkaro=heinä cucubalus behen, al. rhinanthus crista galli. al. thlaspi arvense.

kukkarollinen, isen Na. *cruminam habens*, G. Beutel habend, it. *quantum capit* crumina, G. einen Beutel voll.

Kukki, kin Ns. Nyl. *lupus*, G. Wolf.

Kukko, kon Ns. *gallus* gallinaceus, G. Haushahn, kukon kannus calcar galli, nec non delphinium consolida, kukko laulaa gallus cantat, kukon marja l. =lehti sedum acre, kukon nuora ructus stomachicus cum liquido acido, al. wesi=ahma, kukon kuusi equisetum fluviat. et palustre, kala=kukko vide kala, kukko= l. kukku=lauta al. werkon kukko index retis aquæ supernatans.

kukkoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *gallinis abundans*, G. hahnenreich.

Kukku, kun Ns. *cantus* max. cuculi, G. Kuckuckruf, it. interjectio finalis lectiunculas magicas cantantium, G. Schlusscandenz beim Runengesange, it. kukku=lauta vide kukko.

kukun, kkua V. *cuculo*, *cucurio*, canto ut cuculus, G. krähen, Kuckuck rufen.

kukkuilen l. kukkuelen, lla Vfr. idem.

kukahdan, htaa Vs. *subito* et semel *cuculo*, G. hastig krähen.
kukahtelen, hdella Vfr. *subito* et *raro cucurio*, G. hastig dann u. wann krähen.
Kukku, .kun Ns. *cumulus* l. apex mensuræ, G. Uebermass, Ueberfüllung des Masses.
kukkelo, on al. kukkula, an al. kukkura, an Ns. idem, inde wuoren kukkula cumulus l. *cacumen* montis, G. Gipfel, maan kukkura *tumulus*, culmen, G. Hügel.
kukkulainen l. kukkurainen, isen Na. *cumulatus*, G. übergefüllt, übergehäuft, inde *convexus*, rotundus l. declivis, G. gewölbt, rund-erhaben, abschüssig.
Kuksi l. kuksika Cas. Fact. a kuka sub ku.
Kulaan, lata al. kulisen, sta V. *obscure sono* ut aqua emota l. quassata, G. platschern, kulaan ruokaa cibum liquidum emoveo et miscendo impuro, it. leviter *strepo*, *crepo*, G. knastern, rauschen, tulit kulaten l. kulisten venisti cum crepitu.
kulaelen, lla Vfr. idem.
kulina, an al. kulu, lun Ns. *sonus obscurus* e. c. aquæ quassatæ, *strepitus levis*, crepitus, G. Geplatsche, Geklapper, inde kulu id. ac kulku tintinnabulum, nec non id. ac kuhu hordeum vile, paleæ.
Kuleri, in Ns. id. ac kulokki l. kulokas.
Kules, ksen Ns. *capitulum* rotundum *coli*, cui alligatur pensum lini nendi, G. runder Stock beim Spinnrocken den Flachs zu befestigen, inde id. ac kuli.
Kulhari, in Ns. *homo prodigus* l. *futilis*, al. *histrio*, G. Verschwender, Taugenichts, Gaukler.
Kulho, on Botn. l. kulha, an Sav. Ns. *patina* cibaria, *lanx*, G. Schüssel.
Kuli, in Ns. *cylindrus* l. *fustis* facile *volubilis*, al. *globus*, *discus*, G. Walze, Rollstock, Wurfscheibe, Kugel, it. *saccus* Russor. *frumentarius* ex philyra, G. bastene Mehlmatte.
kulikka, kan Ns. *fustis teres* longior, G. runder Stock.
Kuljailen, lla Vfr. *tardus et iners sum*, *cunctor*, G. zögern, zaudern.
Kuljen, lkea V. antrorsum feror, *progredior*, *provehor*, *ambulo*, iter facio, nec non *vagor*, G. fortschreiten, reisen, fahren, wandern, aika kulkee tempus præterlabitur.
kuljeskelen, lla Vfr. idem, max. *vagor*, G. sich herumtreiben.
kulkeus, uden Ns. *indoles* rei *fugitiva* l. *vagans*, G. das Herumschweifen, maan kulkeus exsilium, G. Landsflucht.
kuljet, lkeen Ns. *status* rei *progredientis*, *progressus*, iter, G. Fortschritt l. Fortschreiten, on kulkeella est in itinere l. motu, inde *status vagus*, G. das Herumschweifen, it. ongen kuljet id. ac kuljin.
kuljin, lkimen Ns. *instrumentum provehens* e. c. solea nivalis, traha, G. Fortschreitungsmittel, ongen kuljin cortex l. calamus supernatans et hamum piscarium promovens.
kulkia, an al. kulkiain, amen Ns. *viator*, *peregrinator*, G. Reisender, Wandederer, it. *fugitivus*, *vagabundus*, *mendicus*, G. Umherschweifer, Bettler, Landstreicher, maan kulkiain exsul.
kulku, lun l. lkun Ns. *motus progressivus*, *ambulatio*, itio, *progressus*, G. Fortschreitung, Wanderung, Reise, Fortschritt, Fahrt, kowa l. hywä kulku cursus festinans, huono kulku progressus tardus, elämän kulku cursus vitæ, kulkutie via publica l. communis, kulku-mies vir fugitivus, vagans, kulku-hewoinen equus errans, kulku-tauti morbus epidemicus, it. on hywä kulku tiellä via est vecturæ commoda, G. Bahn.
kulkuinen, isen Na. *viatoribus commodus* e. c. via, navigabilis e. c. amnis, G. bereisbar, schiffbar.
kulokas, kaan al. kulokki, kin Ns. *fugitivus*, *vagans*, *errans* e. c. homo, equus, G. Verläufer.
kuljetan, ttaa Vf. *promoveo*, *profero*, *proveho*, G. vorwärts bringen l. führen, forthelfen, weiter befördern.
kuljettelen, tella Vfr. idem.
kuljetus, uksen Ns. *promotio*, G. Forthelfung l. Führung.
kuljetutan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* quis promoveatur l. progrediatur, G. forthelfen l. führen lassen.
Kulju, un Ns. *fovea* aquæ *profunda*, *stagnum*, colluvies, G. Wasserpfütze, Lache,

Lache, it. al. *scaturigo*, fons, G. Quellader, it. §. kulju=pää id. ac kali= l. kalju=pää.

kuljuinen, isen Na. *foveis* l. *stagnis frequens*, G. voll Pfützen l. Quelladern.

Kulkku, kun Ns. *caput lini*, pericarpium, G. Leinknoten, it. Sav. id. ac kurkku.

kulkkuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *capitatus*, G. knotig, max. in compos. et cum Genit. e. c. pieni=kulkkuinen pellawa linum exiguis ornatum capitibus, pellawan kulkkuinen ex capitibus lini.

kulkullinen, isen Na. *capitatus, capitibus abundans*, G. knotenreich.

kulkutan, ttaa Vf. *gargarizo*, guttur colluo, G. sich gurgeln.

Kulkotin, ttimen Ns. (Hollola) *bovile*, G. Viehstall.

Kulku, un Ns. et kulkuinen, isen Ns. dim. *tintinnabulum*, G. Klingel.

Kulkuus, uuden Ns. *rete variegatum* maculis majoribus et minoribus, G. Netz mit ungleich grossen Maschen.

Kullain pro kullakin et kullainen vide sub ku.

Kulleroitsen, ita V. *tuba* l. buccina *cantum suscito* l. echo excito, *buccino*, G. düten, auf dem Waldhorn l. Hirtenpfeife blasen.

Kullet, lteen Ns. *rete salmonum* profundum, al. kullet=werkko, G. eine Art Lachsnetz, inde kullet=kunta societas piscatorum ad unum pertinens rete.

Kulli, in Ns. *penis*, membrum virile, al. *scrotum*, testiculi, suoli=kulli hernia, G. Hodenbruch.

kullinen, isen Na. *ad scrotum pertinens* e. c. suoli=kullinen herniosus, G. mit Hodenbruche behaftet.

Kulloin et kulloinen vide sub ku.

Kulma, an Ns. *angulus*, margo, G. Ecke, Winkel, kulma=kiwi lapis angularis, joka=kulmalta omnibus ex partibus, silmä= l. otsa=kulma tempus capitis, G. Schlafbein, katsoo kulmain alta limis adspicit oculis, pitäjän kulma *tractus* paroeciæ remotior l. ad fines, G. abgelegene Gegend, kulma=kunta complexus ejusmodi tractus, tällä kulmalla in hac regione, kulmin angulatim, oblique.

kulmainen l. kulmallinen, isen Na. *angulatus*, angularis, G. eckig, ala=kulmaiset silmät oculi torvi.

Kulmu, un Ns. *quisquiliæ* foeni l. straminis, G. zerriebenes Heu, Strohhalm, Auskehrig, heinän kulmuja.

Kulo, on Ns. *quisquiliæ graminis* l. gramen aridum tempore vernali in pratis, G. vorjährige, dürre Heustoppel, Grashalm, it. kulo l. kulo=walkia *ignis* ejusmodi quisquilias consumens, G. Stoppelbrand, inde *incendium* fortuitum silvas devastans, G. Waldbrand, kulo=rastas turdus merula.

kuloinen, isen Na. ejusmodi *gramine abundans* e. c. pratum, G. voll Heustoppeln l. Grashalme, it. §. ala=kuloiset silmät id. ac ala=kulmaiset.

kulotan, ttaa Vf. tales *quisquilias comburo*, inde *ignem* in silva *accendo*, G. Grasstoppeln verbrennen, Wald anzünden, it. tuli kulottaa metsän ignis silvam vastat, G. verbrennen.

kuloun, uta Vm. *quisquiliis* graminis aridi *obducor* ut pratum vere, G. mit dürren Heustoppeln bedeckt werden.

Kulokas et kulokki Ns. vide sub kuljen.

Kulppi, pin al. kulppo, pon Ns. *scutella*, haustrum, G. Trinkschale, Schöpflöffel.

Kulta, llan Ns. (Sv. guld) *aurum*, G. Gold, kulta=sormus annulus aureus, kulta=seppä aurifaber, inde quidquid *carum* et *amatum* est, G. etw. Theures u. Geliebtes, e. c. kuule kultani audi deliciolum meum, weli=kulta frater carissime, leipä=kulta panis maximi æstimandus, sanoi kulta=kielin dixit lingua blandiente, kulta=sirkkuinen amica l. soror dulcissima, nec non aviculæ species.

kultainen, isen Ns. dim. idem, kultaiseni corculum meum, G. Herzchen, Liebchen, it. kultainen (rar. kullainen) Na. *aureus*, ex auro confectus, inde *pretiosus*, G. golden, kostbar.

kultaan (rar. kullaan), llata V. auro obduco, *inauro*, G. vergolden.

kultaus (rar. kullaus), uksen Ns. inaurandi actus, inde *auratura*, G. Vergoldung.

Kulu, lun Ns. vide sub kulaan.

Kulun, **lua** Vm. *teror* frictione ut vestis, *atteror*, sensim *consumor* l. imminuor ut farina usu, G. abgenutzt l. verbraucht werden, schleissen, **aika kuluu** tempus conteritur.

kulu, **lun** Ns. *attritus*, *consumtio*, inde *sumtus* l. impensa in quid facienda e. c. expensa juridica, G. Abnutz, Aufwand, Unkosten, **ajan kulukſi** temporis consumendi gratia, cfr. sub **kulaan**.

kuluinen, **iſen** Na. *sumtuosus*, G. kostspielig.

kulutan, **ttaa** Vf. *tero*, *attero* e. c. vestem, *consumo* e. c. pecuniam, *impendo* l. sumtus facio, G. abnutzen, verzehren, Kosten anwenden l. veranlassen, **kulutan aikaa** tempus fallo.

kuluttelen, **tella** Vfr. idem.

kulutus, **tukſen** Ns. terendi *actus*, *consumtio*, inde *sumtus*, impensa, expensa, G. Abnutzung, Aufwand, Kosten, **omalla kulutukſella** (**kululla**) suo sumtu.

Kumaan l. **kumajan**, **mata** al. **kumiſen**, **sta** V. *sono* ut æs magnum l. campana major, *echo resono*, clango, G. schallen, tönen.

kumina, **an** al. **kumu**, **un** Ns. *resonantia*, G. Schallen.

kumahdan, **htaa** Vs. *subito resono*, inde *ferio* l. tundo l. labor ita ut sonus subitus oriatur, G. hastig schallen, den Klang schlagend erregen.

kumaus l. **kumahdus**, **ukſen** Ns. *sonus subitus*, clangor, G. Schall, inde *ictus* l. lapsus cum sonitu, G. Schlag, **kumaus korwallen** colaphus.

kumautan l. **kumahutan**, **ttaa** Vf. *sonum subitum excito*, G. hastigen Schall erregen.

Kumarran, **rtaa** V. me *proclino* vel genua vel dorsum flectendo, G. bücken, neigen, inde *veneror*, *adoro*, nec non *officiose* quem *tracto*, G. verehren, Ehrerbiethung bezeugen.

kumartelen, **rrella** Vfr. idem.

kumarrus, **ukſen** Ns. sui *proclinatio*, genuum l. dorsi flexione, inde *veneratio*, *adoratio* nec non *officiosa tractatio*, G. das Bücken, Bückling, Ehrerbiethung, it. *status declinatus*, G. gebückte Stellung, **käyn kumarrukſiſſa**.

kumarrun, **rtua** Vm. *proclinor*, *incurvesco*, G. vorwärts gebeugt l. geneigt werden.

Kumina, **an** Ns. (Sv. kummin) *carum carvi*, G. Kümmel.

Kumiſen V. et **kumina** Ns. vide **kumaan**.

Kumma, **an** Na. *singularis*, insolitus, inde *mirus*, mirabilis, G. seltsam, wundervoll, it. Ns. *mirum* quid, res miranda, G. Wunder, **kummia kuulumpi**, §. **kumma** Run. pro **kuin minä**.

kummainen, **iſen** Na. dim. idem.

kummaan, **mmata** V. *miror*, *admiror*, dico insolitum esse, G. verwundern, anstaunen.

kummaelen l. **kummailen**, **lla** Vfr. idem.

kummastan, **aa** V. et **kummastelen**, **lla** Vfr. idem.

kummastun l. **kummakſun**, **ua** Vm. *miratione percellor*, miror cum stupore, G. erstaunt werden, **kummastun ſitä**.

kummitan, **ttaa** Vf. al. usitatius **kummittelen**, **tella** Vfr. (Uloæ) *mirum me præbeo*, instar spectri me gero, vestitu l. gestibus alios terreo, G. sich seltsam l. wunderbar zeigen, spuken, wundervoll erscheinen, inde **ſiellä kummittelee** visiones miræ l. spectra ibi apparent.

kummitus, **ukſen** Ns. *mira se gerendi* ratio, inde *visio mira*, spectrum, G. wundervolle Erscheinung, Spuk, Gespenst.

Kummi, **in** Ns. *testis baptismi*, compater, G. Gevatter l. Gevatterinn, **kummin lahja** donum a testibus infantulo dandum.

Kummin l. **kumminkin** prtcl. vide sub **ku**.

kummoinen, **iſen** Na. vide ibidem.

Kummurras, **aan** Ns. (Sv. gumrikskorn) rar. *hordei varietas*, G. zweizeiligte Gerste (**ſulka=pää**).

Kumo, **on** Ns. *status* rei *subversus*, G. umgekehrte Stellung, **kaadan kumoon** l. **kumollen** subverto, **on kumoſſa** l. **kumolla** est subversus, G. umgeworfen.

kumoon l. **kumoan**, **mota** V. *subverto* e. c. vas, traham, G. umwerfen l. umkehren.

Kumpahun, na Vm. Run. stillatim decido, *destillo*, G. tropfen.

Kumpelet, leen Ns. (Sv. kummel) *strues lignea* in montibus indicii gratia incendenda, G. als Signal anzuzündender Holzhaufen auf Bergen (kokko).

Kumpi, mman pron. vide sub ku.

kumpainen, isen pron. Sav. idem, vide ibidem.

Kumppani l. **kumppali**, in Ns. *socius*, *sodalis*, G. Camerad, Gesellschafter (toweri), inde *par binorum* unum quid constituentium e. c. mas et femina.

kumppanuus, uuden Ns. *societas*, sodalitas, G. Cameradschaft.

kumppanus, uksen Ns. *unus sodalium* l. binorum, G. Einer von Cameraden, pl. kumppanukset sodales inter sese, bini ad unam pertinentes societatem, G. beide Cameraden.

Kunainen, isen Na. vide sub ku.

Kunehdun, htua Vm. *extorresco* ut amnis, *cesso* a fluxu, G. austrocknen, stocken, it. *torpesco* ut membrum corporis, quiesco a motu, G. erstarren, sich stillen.

Kuningas, kaan Ns. (Sv. konung) *rex*, G. König, inde kuninkaan-lakki l. -kyppärä reticulum ventris animalium ruminantium, G. Magenhaube, kuninkaan tähti balteus orionis, constellatio.

kuninkaallinen, isen Na. *regius*, regalis, G. königlich.

kuninkuus, uuden Ns. *majestas regia*, G. königliche Würde.

Kunka, kunkasta pro kuhunka vide kuka.

Kunnas, aan Ns. *collis*, tumulus, G. Hügel.

Kunne l. **kunna** pro kuhunka vide sub ku.

kunni l. **kunnik** vide ibidem.

Kunnia, an Ns. *honor*, *existimatio*, veneratio, nec non *dignitas*, *gloria*, *laus*, *fama*, G. Ehre, Ehrenbezeugung, Hochachtung, Ruhm, Herrlichkeit, pidän kunniassa magni facio, veneror, honore prosequor, kunnian pyyntö captatio honoris, cupiditas laudis, kunnia-arwo dignitas honoris, kunnia-sukuinen nobilis natu, Kunnianne vestra Claritas, allocutio officiosa, kunnia-werkko l. -werho hymen, virginitas, it. eccl. taiwaan kunnia gloria cœli.

kunniallinen, isen Na. *honestus*, honorabilis, honoratus, *honorificus*, G. ehrlich, ehrwürdig, ehrenvoll, rühmlich.

kunniallisuus, uuden Ns. *honestas*, G. Ehrlichkeit.

kunnioitan, ttaa al. kunnioitsen, ita V. *honoro*, honore prosequor, *veneror*, *revereor*, G. ehren, verehren, hochachten, it. *laudibus effero*, honore et gloria dignum quem prædico, G. preisen, rühmen.

kunnioittelen, tella Vfr. idem.

kunnioitus, uksen Ns. *honoratio*, G. das Ehren.

Kunta, nnan Ns. *complexus*, *collectio*, G. Umfang, das Ganze, sed non nisi in compos. usitatum e. c. kihla-kunta, seura-kunta, maa-kunta, kansa-kunta, kylä-kunta, kymmen-kunta vide sub kihla, seura etc.

kunnittain prtcl. *per collectiones*, haud singuli, sed plures simul, G. haufenweise.

Kunto, nnon Ns. *vis corporis*, *capacitas* l. *habilitas* ad quid, nec non *vis animi*, ingenium, scientia, G. Körperkraft, Geistesvermögen, Fähigkeit, Geschicklichkeit, onko sinulla kuntoa gaudesne viribus, wähällä kunnolla viribus exiguis.

kuntoinen l. **kuntohinen**, isen Na. *viribus præditus*, *capax*, *habilis*, potens rei gerendæ, G. vermögend, fähig, geschickt. sen kuntoinen ei viribus similis, wähä-kuntoinen debilis.

kunnollinen, isen al. kunnokas, kkaan Na. idem.

kunnotoin, ttoman Na. car. *debilis*, *ineptus*, nullius frugis, G. ungeschickt, unfähig, untauglich.

kunnotar, ttaren Ns. Run. *femina valida*, G. starke Nymphe.

Kuntus l. **kuntuus**, uun Ns. *rangifer mas trimus* l. quadrimus, G. drei l. vierjähriges Rennthier.

Kuoha, an Ns. max. pl. kuohat *scrotum* l. testiculi max. equi, G. Hodensack l. Hoden (kuhat).

kuohitsen, ita V. *castro*, exseco, G. verschneiden, entmannen.

kuohilas, aan Ns. *castratus* equus, bos etc. G. Verschnittener.
kuohari, in Ns. *castrator*, G. Verschneider, kuoharin sanat lectiuncula castratorum magica.
kuohitutan, ttaa Vf. *curo ut* castretur, G. verschneiden lassen.
Ku'ohitan et ku'ohitus id. ac ku'oitan et ku'oitus.
Kuohkia, an Na. id. ac kouhkia, kehkiä.
Kuohun, ua al. rar. kuohaan, hata V. *spumo*, *æstuo*, ebullio l. efferveo, spumans fremo, inde *tumeo*, G. schäumen, sprudeln, brausen, schwellen.
kuohuilen, lla al. kuohgelen l. kuohailen, lla Vfr. idem.
kuohina, an Ns. *æstuatio* l. *spumatus* e. c. undarum l. cataractæ, G. das Schäumen, Gebrause.
kuohu, un al. kuoho, on al. rar. kuoha, an Ns. idem, inde *locus* fluvii l. maris *spumans* l. æstuans, kosken kuohu l. kuoha cataracta rapidissima, meren kuohu *spuma* maris, kuohu-sawi argilla tumescens, inde *tumor*, G. Sprudel, Schaum, Schwall.
kuohutan, ttaa Vf. *facio ut* spumet l. ebulliat, æstuet, G. schäumen l. brausen l. sprudeln machen.
kuohuttelen, tella Vfr. idem.
kuohutus, tuksen Ns. *actus* spumam l. æstum emovendi, G. Erregung des Sprudelns.
Ku'on l. kuwon, oa V. *vomo*, evomo, *vomitu laboro*, G. sich erbrechen, speien.
ku'oitan l. kuwoitan, ttaa Vf. *vomitum* l. nauseam *moveo*, G. Erbrechung l. Ekel erregen, ekeln, ruoka ku'oittaa minua cibus mihi est nauseosus, inde minua ku'oittaa *nausea laboro*, nauseo, G. Ekel empfinden.
ku'oittelen l. kuwoittelen, tella Vfr. idem.
ku'oitus l. kuwoitus, uksen Ns. *emotio vomitus* l. nauseæ, inde *nausea*, *vomitus*, G. Ekelerregung, Ekel, Erbrechung.
Kuokin, kkia V. Abol. *cornibus ferio* ut boves, G. mit Hörnern stossen (pusken).
kuokaisen, sta V. idem, de actu subito.
kuokkelen, kella Vfr. idem.
Kuokka, kan Ns. *instrumentum* manuale *uncatum*, confringendis glæbis et emovendæ terræ, *ligo*, *rastrum*, G. Erdhacke, it. al. kuokka l. kuokka-wieras *hospes non invitatus* in nuptiis, G. Schmarotzer.
kuokin, kkia V. *ligone* terram *emoveo* l. glæbas confringo, pastino, G. hacken, mit der Hacke aufrühren, it. al. nuptias l. convivia *haud invitatus inviso*, G. schmarotzen.
kuokko, kon Ns. ligone *emotus ager* l. locus al. kuokko-maa, G. behacktes Feld.
Kuokka, an Ns. *pullus castoris* nondum annuus, G. Biberjunge.
Kuola, an Ns. *sputum* pituitosum, *pituita* ex ore effluens l. spumans, G. Geifer, Schaum.
kuolainen, isen Na. *pituitosus*, spumans e. c. os, mucosus, G. geiferig, schäumig.
kuolain, amen Ns. max. pl. kuolamet *orea* freni equini, G. Pferdegebiss.
kuolaisin, imen Ns. max. pl. kuolaisimet *nares* equi, G. Nasenlöcher des Pferdes.
Kuolen, lla V. *morior*, mortem obeo, G. sterben, kuolen nälkään, wiluun, tautiin morior fame, frigore, morbo, kuolen weteen aqua suffocor, it. fig. *vi* et nervo *privor*, jalka kuolee pes torpescit, sydän kuolee cor commiseratione afficitur l. ægre fert, ruoho kuolee gramen flaccescit, siccitate, pakkainen kuolee frigus remittit, G. betäubt l. erstarrt werden.
kuoleskelen l. kuolekselen, lla Vfr. idem, max. *epilepsia* l. apoplexia *delabor*, G. ohnmächtig werden von fallender Sucht l. Schlagfluss, kuoleskelemus epilepsia, apoplexia, kuoleskelia epilepticus.
kuolewun, ua al. kuoleennun, ntua Vm. Abol. *vi* et nervo *privor*, *torpesco* ut pes, G. ohnmächtig l. starr werden.
kuolo l. kuolo, on Ns. *mors*, decessus e vita, G. Todt, das Sterben, kuolo-wuode lectus mortis.
kuolema, an al. kuolento, nnon Ns. idem, kuoleman lintu motacilla phœnicurus l. trochilus, mortem cujus, ut putant, cantu prænuntians, kuoleman koura vide koura.
kuoli l. kuolli, in Ns. *mortis accessio*, *amissio*

nio vitæ, G. Lebensverlust, kuolinwuodet lectus in quo quis moritur, kuolin tauti morbus letifer.

kuolia l. kuollia, an Na. *mortuus*, exanimus, G. todt, e. c. makaa kuoliana mortuus jacet, lyön kuoliaksi ferio ita ut moriatur; ceteri Cass. inusit. it. al. kuoliat Ns. *genii mythol.* mortuos comitantes, G. Sterbegeister.

kuoletan, ttaa Vf. vita privo, *occido*, *neco*, G. sterben machen, tödten, it. kuoletan sairasta ægrotum *morientem tueor*, G. eines Sterbenden warten, it. kuoletan lain legem *vi* et auctoritate *privo*, kuolettaa woimat vires frangit, debilitat, G. schwächen, entkräften, ohnmächtig machen.

Kuomi, in al. kuomo, on Ns. *traha camerata* l. tecta, G. bedeckter Schlitten.

Kuona, an Ns. *scoria* l. fæx ferri l. æris, G. Schlacke, Schmuz, terwan kuona scoria picis coctæ, it. *massa ferri indigesta* et rudis in lacubus et paludibus, G. Sumpferz.

kuonainen l. kuoninen, isen Na. *fæculentus*, scoria abundans, G. schlackig.

Kuono, on Ns. *rostrum* l. os quadrupedum prominens, G. Maul, Schnauze, Rüssel (turpa), kuono-rengas camus.

kuonoinen, isen Na. *rostrum habens*, G. schnauzig, sed non nisi in compos. e. c. kowa-kuonoinen rigidi rostri, pitkäkuonoinen.

kuonollinen, isen Na. idem, separat. usitat.

kuonolas, kaan Na. *majusculo ornatus* rostro, G. grossschnauzig, inde kuonolas ihminen homo protervus.

kuonolainen, isen N. *homo ore eminente* ornatus, G. der einen hervorragenden Mund hat, inde *Calmuckus*, G. ein Kalmück.

Kuontalo, on Ns. Botn. Wib. *pensum* lini, hapsus nendi, G. Flachsknocke (tutti).

Kuopa, an Ns. id. ac huoppa, al. *soccus setaceus* in calceis, G. Socke.

Kuopi, win Ns. Caj. id. ac kuowi.

Kuopin, ppia V. unguibus *rado* l. *scabo* ut canis l. gallina humum, G. kratzen, scharren.

Kuopo l. kuopoi, pon al. kuopus, uksen Ns. liberorum *ultimus* l. *minimus natu*, G. der Jüngste von Geschwistern.

kuopuinen l. kuopoinen, isen Ns. dim. idem.

Kuoppa, pan Ns. *fovea* in terra, G. Grube, Graben.

kuoppaan, pata al. kuopitsen, ita V. *defodio* l. infodio terræ e. c. cadaver, in terra *condo* e. c. rapas, G. vergraben, verscharren, cfr. hautaan.

kuoppaelen l. kuoppailen, lla Vfr. idem.

kuoppaus, uksen Ns. *defossio*, G. Vergrabung.

Kuoputan, ttaa V. *scabo* ut equus, G. schaben, al. id. ac kuopin.

Kuoret, een Ns. salmo *eperlanus*, minutissimus, G. Stintenart (koret).

Kuori, ren Ns. *cortex* arborum, *testa* ovi, *crusta* panis, *flos* lactis, *putamen* nucis, G. Rinde, Schale, Kruste, Sahne.

kuorinen, isen Na. *cortice* l. testa *ornatus*, corticosus, nec non *a cortice confectus*, G. rindig, schalig, sahnicht, kowakuorinen dura cortice l. testa obductus, e. c. insectum coleopter.

kuorellinen, isen Na. idem.

kuorinkainen, isen Ns. *insecti species*, generis coleopter. G. Schalinsect.

kuorin, ia V. *decortico* e. c. arborem, rapam, ovum, lac, G. abschälen, rahmen.

kuorret, een Ns. *flos* lactis, G. Sahne.

kuorrun, rtua Vm. *cortice* l. crusta *obducor*, corticosus fio, florem contraho ut lac, G. sich berinden, mit Rinde l. Schal l. Sahne bedeckt werden.

Kuori, in Ns. (peregr.) *chorus* l. *adytum templi*, G. Chor, taiwaan kuori chorus cœli.

Kuorma, an Ns. *onus* ferendum, *vehes* ligni l. fœni etc. G. Fuder, Bürde.

kuormittain prtcl. *per onera*, vehes quaque vice, G. fuderweise.

kuormaan, mata al. kuormitan, ttaa V. *onero*, *vehem constringo* l. compono, G. aufladen, Fuder anhäufen und zubinden.

Kuorret, rteen Ns. *sutura* calcei *infima*, G. unterste Naht am Schuh, cfr. sub kuori.

Kuorsaan, sata V. *sterto* in somno, G. schnarchen.

striclio, *compressio*, expressio, suffocatio, G. Knurrenmachung, Zusammendrückung, Auspressung.

Kurittu, tun Na. *læva* manu *utens* pro dextra, G. links, die linke Hand gebrauchend.

Kurja, an Na. *miser*, miserandus, G. arm, elend, kurja mies homo misellus, kurja aika tempus triste, kurja sana vox aspera, kurja asia res deploranda, inde al. *perversus*, *pravus*, malignus, G. schlecht, boshaft, kurja sota-mies miles nequam, kurja mies vir iniquus, kurjasti misere, male, triste, prave.

kurjainen, isen Na. dim. idem.

kurjuus, uuden Ns. *miseria*, vita tristis et miserabilis, G. Elend, näen paljo kurjuutta multa patior mala, it. *pravitas*, *malitia*, iniquitas, G. Bosheit, kärsin heidän kurjuuttansa.

Kurki, rjen Ns. ardea *grus*, G. Kranich, nec non kurki l. paha kurki *genius malus* et horribilis, terricula horrida, spectrum, G. böser Geist, Gespenst, Spuk, metsän kurki ursus perterrens, woi paha kurki vox indignantis, it. auran kurki *manubrium* aratri eminens, kurjen-papu vicia cracca l. sæpium al. hiiren hernet, kurjen marja id. ac karpalo, kurjen kello campanula, kurjen nokka geranium, kurki-hirsi trabs suprema tecti in domibus.

kurkistan, aa V. instar gruis *extenso collo circumspicio* l. introspicio, *erectus speculor*, G. Hals ausstrecken u. also nachsehen.

kurkistelen, lla Vfr. idem.

kurkistus, uksen Ns. *colli extensio* et intenta *circumspectio*, G. Ausstreckung des Halses.

kurkotan, ttaa V. id. ac kuroitan.

kurkottelen, tella Vfr. idem.

kurkotus, uksen Ns. id. ac kuroitus.

Kurkku, kun l. Sav. kulkku, kun Ns. *guttur*, nec non fig. partes vicinæ e. c. *gula*, *fauces*, *collum*, G. Gurgel, Hals, al. kunt l. henki-kurkku guttur, ruoka-kurkku gula, kurkku-laki palatum, kurkun kanki l. kannin uva, kurkun solmu cartilago gutturis prominens, kurkun polttto angina: inde niitun kurkku *pars angustior* prati, meren kurkku *fretum* maris, G. Meerenge, max. *Quarken* in sinu botnico, potelin kurkku qs. collum lagenæ.

kurkkuinen, isen Na. *guttur habens*, G. halsig, sed non nisi in compos. e. c. iso-kurkkuinen apertum habens guttur, altiore loquens voce, vorax.

kurkullinen, isen Na. idem, separat.

Kurmo, on al. kurmu, un Na. *avidus* cibi l. potus, *vix satiabilis*, cibo non contentus, G. gierig, fressig (syöläs), it. al. *delicatus* et *difficilis* in cibo, qui cibos spernit, G. wählerisch, ekel (nirsu), inde al. in genere *haud contentus*, *stomachosus*, rixosus, G. mürrisch, übellaunig, zänkisch (kurnu), kurmu lehmä vacca alias cornibus feriens, kurmu akka l. -kerttu anus rixosa, murmurans.

kurmoan, mota al. kurmuan, uta V. *avide voro*, deglutio, G. gierig fressen l. verschlingen.

Kurmotan, ttaa V. *terrendo abigo*, *coërceo* l. castigo, G. verscheuchen, züchtigen.

Kurmu, un Ns. Nyl. *capra* annua, G. einjährige Ziege, cfr. kurmo.

Kurna Ns. & kurnitsen l. kurnin V. id. ac kuurna, kuurnitsen.

Kurnan, aa al. kurnin, ia al. kurniin, nita V. *sono* ut guttur in bibendo, *strideo*, crepo, inde *murmuro*, G. knurren, murren.

kurnu, un Na. *stridens* l. *crepans*, inde *morosus*, impatiens, rixosus, G. knurrend, mürrisch, zänkisch, kurnu-kerttu vide kurmo.

kurnuan, nuta V. *morosus sum*, murmuro, rixor, G. murren, zanken, schelten.

kurnutan, ttaa Vf. *murmur cieo*, G. Gemurre erregen, inde id. ac kurnuan.

kurnutus, tuksen Ns. *stridor*, *murmuratio*, G. Gemurre.

Kuro, on Ns. *status* corporis *extensi* l. porrecti, G. ausgestreckte Stellung, inde katson kurolta collo erecto prospicio, kuultelen kurolta l. korwa kurolla aure attenta ausculto.

kuroitan, ttaa V. *extendo corpus* qs. altum l. remotum quid petiturus l. capturus, G. sich ausstrecken nach etwas (kurkotan),

tan), kuroitan silmäni hautaan extenso collo in sepulcrum prospicio, kuroittaa puuhun sursum se porrigit in arborem enixurus, kuroitan korwani l. käteni aurem attendo, manum porrigo.
kuroittelen, tella Vfr. idem (kurkottelen).
kuroitus, uksen Ns. *extensio corporis* l. colli, capiendi l. inspiciendi gratia, *porrectio* manus, *attentio* auris, G. Ausstreckung (kurkotus).
Kuron l. kuroon V. vide sub kuret.
Kurpoinen l. kurpuinen, isen Ns. pl. kurpoiset l. kurpuiset *calcei species* ex corio piloso, G. rauher Schuh.
Kurru, un Ns. *discus* puerorum lusorius, G. Wurfscheibe.
Kurttoinen, isen Ns. pl. kurttoiset id. ac kurpoinen.
Kurttu, tun al. kurtti, tin Na. *rugosus*, *corrugatus*, complicatus (kureinen), inde *contractus*, decurtatus, G. faltig, schrumpfig, runzelig, abgekürzt.
kurtuinen, isen Na. dim. idem.
kurtun, ttua Vm. id. ac kurehdun, inde *contrahor*, decurtatus fio, G. runzelig l. abgekürzt werden.
Kuru, run Ns. *sinus minor* e. c. maris, *angulus* domus, G. kleine Bucht, Ecke, cfr. huru.
Kurwi, in al. kurwilo, on Ns. id. ac kuowi l. kuiri.
Kusi, sen Ns. *urina*, lotium, G. Harn, Urin, menen kusellen ad urinam reddendam abeo, ajaa kusellen urinam movet, inde terwan kusi aquosa lympha picis coctæ, kusi-sirkka ephemera, insect.
kusinen, isen Na. *urinosus*, G. harnhaft, inde kusinen terwa pix lymphosa.
kusiainen l. kusilainen, isen Ns. *formica*, G. Ameise, kusiais- l. kusilais-pesä l. -keko acervus formicarum, myrmecion.
kusen, sta V. *mingo*, urinam reddo, G. harnen.
kuseskelen, lla Vfr. idem.
kusetan, ttaa Vf. ad mingendum *excito*, *curo ut* mingat e. c. infans, *urinam moveo* ut medicamen, G. harnen machen, Harn treiben, minua kusettaa urgeor ad mingendum.
kusitin, ttimen Ns. *vesica urinalis*, G. Harnblase, inde *vesica* piscium *natatoria*, G. Fischblase.
Kuskutan V. & kuskuttelen Vfr. id. ac kutskutan.
Kussa et kusta vide kuka sub ku.
Kustannan, ntaa al. kustaan, tata V. (Sv. kosta) 1. *impendo*, impensas facio, G. Kosten anwenden, Geld l. Muhe aufwenden, Unkosten machen, kustannan poikani kouluun l. papiksi tantas in filium ago impensas, ut scholam frequentare l. sacerdotium inire ei liceat, it. 2. *sumtuosus* et molestus *sum* cui, G. kostspielig seyn, kosten, kyllä se kustantaa minullen molestum et difficile, multi laboris et impensæ est mihi.
kustannus, uksen Ns. *impensarum actio*, *impensa*, sumtus, G. Kostenanwendung, Aufwand, Unkosten, käräjän kustannukset impensæ juridicæ.
Kuten prtcl. Sav. vide sub ku.
Kuti, din Ns. *constantia* et *firmitas* rei, G. Stand, Bestand, pitää kutinsa firmo stat talo, haud fallit, ei pidä kutiansa haud consistit, haud perdurat, cedit, cfr. sub kutu.
Kutian, tita al. kutin, ia V. *titillor*, titillationem sentio, *prurio*, G. Kitzel empfinden, jucken, kylkeni kutii latus titillatu afficitur.
kutisen, sta V. idem, inde qs. *titillans moveor* l. repo ut pulex, G. kitzelnd kriechen, kirppu kutisee, it. kutisee korwaan in aurem *insusurrat*, G. flüstern.
kutina, an Ns. *titillatus* passivus, *pruritus*, G. Empfindung des Kitzels, Kitzel, inde *motus reptans* et *titillans* e. c. pulicis, G. kitzelnde Bewegung.
kutinen, isen Na. *titillatum* facile *sentiens*, titillationis impatiens, pruriens, G. Kitzel leicht empfindend, kitzlig.
kutitan, ttaa Vf. *titillo*, titillatum excito, G. kitzeln, jucken.
kutittelen, tella Vfr. idem.
kutitus, uksen Ns. *titillatio* activa, G. das Kitzeln.
kutelehdan, htaa Vf. *parum* l. leviter *titillo* ut pulex l. pediculus reptans, G. wenig kitzeln.
kuti l. kutti Intj. vox titillantis kuti kuti, G. Ausruf

G. Ausruf des Kitzelnden, it. al. vox exprobrantis, G. Ausruf des Neckens (piti), kutti sinulle id quidem meruisti, pro merito tibi evenit, kutti jopa sain papæ jam accepi, inde

kutitan, ttaa V. *exprobrans* l. irridens cui *dico* kuti kuti, G. necken.

Kutia l. kutiana, an Ns. id. ac kutwana.

Kutis Intj. vox abigendi feles, G. Katzenverscheuchungsausruf.

kutistan, aa V. *abigo* l. *absterreo* max. feles, G. verscheuchen, it. al. *adstringo*, *coarcto*, *comprimo*, contraho, G. verengen, zusammendrücken l. pressen (kuristan).

kutistun, ua Vm. *absterreor* ut felis, G. verscheucht werden, it. al. *adstringor*, *coarctor*, comprimor, G. verengt l. zusammengedrükt werden, kurkku on kutistunut guttur est adstrictum.

Kutju, un Ns. *terra paludosa* qs. pendula l. aquis supernatans, G. sumpfige u. schwankende Erde, al. kutju-maa l. -sawi (kutu).

kutjutan l. kutjotan, ttaa V. *pendulus moveor* ut palus, G. sich schwankend bewegen.

Kutkun, ua Vm. 1. *pendulus moveor* ut terra paludosa, G. schwanken (kutjutan), 2 al. *titillor*, titillatione afficior, G. Kitzel empfinden, jucken (kutian), 3. al. dolore *prurio* ut vulnus, G. juckend schmerzen (karwastelen).

kutkutan, ttaa Vf. 1. *pendulum* quid *moveo*, G. schwenken, it. 2. *titillo*, titillans frico, G. kitzeln, it. 3. al. *coaxo* ut rana, G. quacken.

kutkuttelen, tella Vfr. idem, max. *titillo*, G. kitzeln.

kutkutus, tuksen Ns. *titillatio*, G. Kitzelung.

kutkelma, an Ns. *sensus titillationis*, inde *lascivia*, G. Empfindung des Kitzels, Brunst.

kutritsen, itä V. sensu titillationis *prurio*, *lascivio*, G. vom Kitzel jucken, brünstig seyn.

Kutsun, ua V. 1. *appello*, nomino, G. nennen, benennen, kutsun hänen pietariksi petri nomen ei do, nomine petri eum appello, it. 2. *voco*, *invito*. G. zu sich rufen, einladen, kutsun pietaria petrum advoco, kutsun pitoon in convivium invito, kutsuu käräjään in jus vocat l. *citat*.

kutsu, un Ns. *appellatio*, *invitatio*. vocatio, G. Benennung, Zuruf, Einladung, kutsu-wieras hospes invitatus, inde pl. kutsut invitationes in convivium, *convivium*, epulum solemne, G. Gastmal, Schmaus.

kutsumes, een Ns. appellandi l. *vocandi verbum*, inde *nomen*, G. Benennung, Name.

kutsi, sen al. kutsewi, in Ns. *hospes invitatus*, max. testis baptismi, *compater*, G. eingeladener Gast, Taufzeuge.

Kutta prtcl. vide sub ku.

Kutta, tan al. kuttu, tun Ns. *vulva*, membrum genitale feminæ, G. weibliche Scham, inde conviciando *homo futilis*, nullius frugis, G. Taugenichts, Memme.

Kutti prtcl. vide kuti, cfr. kuttu.

Kuttu, tun al. kutti, tin Ns. *capra*, G. Ziege, cfr. kutta.

Kutu, dun Ns. *nuptiæ piscium*, G. Laiche, kudun aika tempus quo pisces coëunt (kudet), it. al. kutu-maa id. ac kutju-maa.

kutuinen, isen al. kutuisa, an Na. *nuptias agens*, *coiens* sc. piscis, G. laichend.

kuden, tea V. *nuptias ago*, *coëo* ut pisces, G. laichen, kala kutee piscis coiens ludit, cfr. kudon.

kuti, din Ns. *multitudo piscium* coëuntium, G. laichende Menge, inde *conventus hominum* tumultuosus, G. lärmender Haufen, mies-kuti societas virorum, pitäwät kutia conventum celebrant.

kutuli l. kuturi, in Ns. salmo *albula*, G. Stintenart.

Kutwana, nan Ns. *lacerum* et *rejectaneum* quid e. c. vestis trita, homo nequam, nullius frugis, G. Auswurf, Lumpen, Taugenichts, Lümmel.

Kuu, kuun Ns. 1. *luna*, G. Mond, täysikuu plenilunium, uusi-kuu novilunium, yli-kuu luna accrescens, ala-kuu decrescens, kuun walo lumen lunæ, kuu pimenee

nee luna eclipsin patitur, inde kuu l. kuukausi ambitus lunæ i. e. *mensis*, G. Monath, kuu-kautinen unius mensis, menstruus e. c. opus, nec non lunaticus, kuun menot l. kuu-kautiset menstrua mulierum, it. 2. al. kuu max. pl. kuut *renes*, G. Niere (munaiskuut), inde *adeps* renum, *pinguedo*, omentum, *sevum*, G. Nierentalg, Talg, Fett, on paljo kuuta multum sevi, syöpi kuiksensa sibi in pinguedinem edit, kuu-kupu abdomen.

kuinen, isen Na. (pro kuuinen) 1. *menstruus*, G. monathlich, kaksi-kuinen bimensis, kolmi-kuinen et. s. p. it. 2. *sevosus*, *pinguis* e. c. bos, caro, G. talgig, fett.

kuudain, tamen al. kuutama, man Ns. *lumen lunæ*, G. Mondschein, kuutamella fig. sub divo, kuutaman kujeet phases lunæ.

kuutar, ttaren Ns. *mythol.* filia l. *famula lunæ*, G. mythol. Mondnymphe.

kuulia, an al. kuulakka, kan Na. *obscure lucidus* ut luna, *longe splendens* et apparens, G. matt schimmernd, durchsichtig, inde kuulakka wesi aqua perlucida l. clara.

kuulun, ua al. kuullan, ltaa V. *obscure luceo*, *longe* splendens *appareo*, G. weit schimmern, schimmernd erscheinen, mitä siellä kuuluu quid est quod splendorem reflectit e longinquo, kuultaa mereltä.

kuuluwa, wan Ns. et kuuluwainen, isen Ns. dim. *index* retium l. hamorum, aquæ supernatans et *longe apparens*, G. weit sichtbares Netzfloss.

kuumet, een Ns. *splendor* l. lux *obscurior* ut lunæ, G. matter Schimmer, näkee kuumeen parum lucis videt, it. *genius mythol.* lunæ inimicus, eclipseos lunaris auctor, G. mythol. Mondverfinsterer, cfr. infra.

kuumetan l. kuumotan, ttaa V. *subluceo*, parum splendeo ut luna, G. matt l. weit schimmern.

kuumetus l. kuumotus, uksen Ns. lumen l. *splendor obscurior*, G. mattes Schimmern.

Kuukka, kan Na. *claudus*, inde *vacillans*, G. hinkend, wackelnd (ontuwa).

kuukkaan, kata V. *claudico*, *vacillo*, G. hinken, wackeln.

kuukkaus, uksen Ns. *claudicatio*, vacillatio, G. das Hinken.

kuukahdan, htaa Vs. *subito* et nonnihil *claudico* l. vacillo, G. ein wenig hinken.

Kuula, an al. kuulo, on Ns. *bulla* e. c. aquæ, *pustula*, *tumor* e. c. in vase æreo, apostema, G. Blase, Beule, Geschwulst, kalan kuulo vesica piscis, it. kuula (Sv. kula) *globulus* bombardæ jaculatoriæ, G. Schiesskugel.

Kuulakka, kan Na. vide kuulia sub kuu.

Kuulema, an Ns. *tectum fornacis*, G. Ofengewölbe, kudon kiukaan kuulemaa fornacem concamero.

Kuuletun, ttua Vm. *indolesco*, dolens fio ut pedes eundo, G. anschwellen u. schmerzhaft werden. jalkani kuulettuu pes *intumescit* et *dolore afficitur*.

Kuulen, lla V. *audio*, *ausculto*, auribus accipio l. aures attendo, G. hören, horchen, erhören, kansan kuullen (rar. kuulten) audiente populo, coram populo, kuullemme (rar. kuultemme) nobis audientibus, kuullakseni ut equidem audivi, sitä kuultaissa (pass.) dum id audiebatur: inde *dicto audiens sum*, *obedio*, G. gehorchen, gehorsamen, etkö kuule minua nonne mihi obtemperas, kuulia auditor nec non obediens.

kuuliainen, isen al. kuulia, an Na. *dicto audiens*, *obediens*. e. c. puer, G. gehorsam, cfr. sub kuu.

kuuliaisuus, uuden Ns. *obedientia*, obsequium, G. Gehorsam.

kuulo, on al. kuulto, lon Ns. *auditus*, vis audiendi, G. Gehör, tarkka kuulo, raskas kuulo, it. *auditio*, auditum, G. das Hören, korwan kuulosta ex auditis, it. *audientia*, *obtemperantia*, G. Gehorsam, cfr. kuula.

kuuloinen, isen al. kuulowa, wan Na. *audiens*, auditu valens, G. hörend, wähä-kuuloinen surdaster.

kuultelen, llella al. kuuntelen, nnella Vfr. id. ac kuulen, max. *ausculto*, ope auditus *explorare studeo*, quæro, *examino*, G. horchen,

horchen, durch Hören nachforschen, nachfragen, auskundschaften, it. dicto audiens sum, *obtempero*, G. gehorchen.
kuuleskelen l. kuuluskelen, lla Vfr. idem, max. ope auditus *investigo* l. *exploro*, *quæro*, G. nachforschen.
kuulun, ua Vm. *audior*, *audiri possum*, G. gehört werden, hörbar seyn, lauten, kello kuuluu kauwas campana longe sonat l. audiri potest, on kuuluwilla est in eo ut audiri possit, sanoma kuuluu tänne rumor huc pervolat, mitä kuuluu quid (novi) fama fert, sanat kuuluwat näin verba ita sonant, cfr. sub kuu.
kuuluisa, an al. kuulu, un al. kuuluinen, isen Na. *longe sonans* e. c. vox, campana, *inclytus*, *celeber*, famosus, G. weit lautend, berüchtigt, berühmt, kuuluisa woitto victoria fama divulgata, kuuluisa Ruhtinas princeps longe lateque notus, kuulu mies vir clarus, kuulu kaupunki (kuuluwa).
kuulustan, aa V. et kuulustelen, lla Vfr. *inclytum* et fama celebratum *reddo*, G. berüchtigt l. berühmt machen, al. id. ac kuultelen l. kuuleskelen.
kuulutan l. kuuloitan, ttaa Vf. *facio ut* audiatur, *proclamo*, *manifesto*, promulgo, G. hören machen, verkündigen, bekannt machen.
kuuluttelen, tella Vfr. idem.
kuulutus l. kuuloitus, tuksen Ns. *proclamatio*, *manifestatio*, publicatio, G. Verkündigung, Bekanntmachung, kuulutus-kirja litteræ quibus pactum nuptiale in templo publice indicatur, talon kuulutus proclamatio juridica de possessore prædii novo.
kuulututan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* quid publice indicetur l. promulgetur, G. verkündigen lassen.
Kuullan, ltaa V. id. ac kuulun sub kuu.
Kuumet, een Ns. *fervor*, *calor vehemens*, G. Hitze, cfr. sub kuu.
kuuma, an Na. *fervidus* e. c. aqua, *valde calidus* e. c. æstus solis, balneum, G. heiss.
kuumuus, uuden Ns. *indoles fervida*, inde id. ac kuumet, G. Hitze.
kuumaan, mata al. kuumennan, ntaa Vf. *calorem spargo* vehementem, inde *calefacio*, *fervidum reddo*, G. hitzen, heiss machen, erhitzen.
kuumoitan, ttaa Vf. *calorem excito*, G. Hitze erregen, inde id. ac kuumaan, cfr. sub kuu.
kuumoitus, uksen Ns. *caloris excitatio*, G. Erhitzung.
kuumenen, meta al. kuumennun, ntua Vm. *fervidus* l. ardens *fio*, *effervesco*, calefio, G. heiss werden.
Kuuna pro kunakaan vide sub ku.
kuunne l. kuunna pro kuhunka vide ibidem.
Kuunnun, ntua Vm. Botn. *torpesco* ut pes, *languesco*, G. betäubt, starr l. matt werden, jalka kuuntuu, inde kuuntumus torpor, languor (puunnun).
Kuuntelen Vfr. id. ac kuultelen sub kuulen.
Kuupahdan, htaa Vs. *subito labor* l. procido, G. hastig stolpern.
kuupistun, ua Vm. *lapso*, vacillans prolabor, G. stolpern, fallen.
Kuupakoitsen, ita V. Abol. *quadrupedans saliendo curro* ut lepus, equus, G. hüpfend laufen, galoppiren.
Kuupano, on Ns. *cumulus* max. fœni, G. Heuschober.
kuupanoitsen, ita V. *cumulo* l. *coacervo* e. c. fœnum, G. schobern.
Kuura, an Ns. *pruina*, G. Reif, gefrorner Thau (huudet).
kuurainen, isen Na. *pruinosus*, G. reificht.
kuurotun, ttua Vm. *pruina obducor*, pruinosus fio, G. reificht werden.
Kuurna, an Ns. *vas imbricatum* l. *colum* ligneum *majus* quo potus ex polenta hordacea colatur, G. Stellbottig, rinnenförmige Seihe beim Bierbrauen, panen kuurnallen polentam in colum injicio, inde Bibl. wiina-kuurna torcular, G. Weinkelter, it. *canalis* l. *alveus ligneus* quicumque aquam deducens, G. grosse Rinne.
kuurnitsen, ita V. *per colum destillo*, excolo, G. seihen.
Kuuro l. kuuroi, on Na. *surdus*, G. taub, kuuron-lainen l. kuurollainen surdaster.
kuurous, uden Ns. *surditas*, G. Taubheit.
kuuroitun, ttua Vm. *obsurdesco*, *surdus* fio, G. taub werden.

Kuuro, on Ns. *intervallum* temporis, *quod per intervalla* l. alterna requie fit l. agit, G. etw. wechselweise Geschehendes, Zwischenzeit, inde sadet= l. sateen kuuro imber cito transiens, kuuro=sadet pluvia interrupta, haud continua, pidän kuuroa ex labore requiesco, kuuro päiwää kuluu pars diei præterlabitur, it. lapsen kuurot *dolores* parturientis *intermittentes*, G. Geburtswehen.

kuurottain prtcl. *per intervalla*, non continue, alterne, G. wechselweise, von Zeit zu Zeit.

Kuuru, run Ns. *latebra*, G. Schlupfwinkel, Verbergungsort, istun kuurussa in latibulo contractus sedeo.

kuuruinen l. kuuroinen, isen Na. *in latibulo sedens* e. c. puer, G. ein Versteckter, inde pl. kuuruiset l. kuuroiset *ludi genus* puerilis, G. Versteckspiel, owat kuuroisilla.

Kuusama, man al. kuusain, samen al. kuusima, an Ns. *lonicera xylosteum*, G. Heckkirsche, al. *rhamnus frangula*, G. Faulbaum.

Kuusi, kuuden Na. numer. cardin. *sex*, G. sechs, Inf. kuutta, Ess. kuutena contr. kuunna, Adv. kuusin *seni* quaque vice, kuudesti *sexies*.

kuudensi contr. kuudes, ennen Na. num. ordin. *sextus*, G. der sechste, kuudennessi sexto, kuudennesti sexta vice.

kuusinainen l. kuutinainen, isen Na. *senarius*, G. sechsfältig, it. Ns. *sextans* l. sextula, obolus minimus, G. Sechstel.

kuutinen, isen Ns. *senio*, G. Sechsling, wiikko=kuutinen tempus senarum hebdomadum.

kuudennus, uksen Ns. *numerus senarius*, G. die Sechs, inde kuudennus=miehet seni ecclesiæ ruralis seniores, G. die sechs Kirchenältesten.

Kuusi, sen Ns. pinus *abies*, cujus varietates sunt: rapa=kuusi, korpi=kuusi, houka=kuusi, näret=kuusi etc. G. Fichte.

kuusinen, isen Na. *abiegnus*, abietibus frequens, G. fichten, fichtenreich.

kuusikko, kon al. kuusisto, on Ns. *silva abiegna*, G. Fichtenwald.

Kuutelo l. kuutilo, on Ns. *pluma volans*, paxillo affixa, ludus puerilis, G. fliegende Spielfeder, §. kuutelo=kiwi lapis *albus siliceus*, G. weisser Kieselstein.

Kuutta, tan Ns. orbiculus l. *discus* puerorum lusorius, G. Wurfscheibe.

Kuutti, tin Ns. *vitulus phocæ*, G. junger Seehund, inde fig. *cymba minor*, G. Kähnchen.

Kuutto, ton Ns. (Sv. skuta) *navis species* onerariæ, G. Schüte.

Kuwa, an Ns. *imago*, effigies, inde *figura* l. forma rei, typus, delineatio, G. Bild, Abbildung, Form, it. qs. imago l. *affectus mentis*, G. Nücke, Laune, sillä on monta kuwaa multæ ejus sunt animi varietates l. mentis ictus, osaatko sen kuwia num ei morem gerere vales.

kuwainen, isen Na. *imaginem referens*, *similis*, G. nachgebildet, ähnlich, max. cum Genit. ihmisen kuwainen forma indutus humana, inde kohdan= l. kohden=kuwainen asia res ad affectus mentis apta, cfr. kohtu sub kohta.

kuwatoin, ttoman Na. car. *informis, tæter*, ineptus, G. unförmlich, ungestalt, it. *ictibus* mentis *ductus*, G. launig.

kuwaan, wata V. *imaginem* l. effigiem *delineo*, formam cui impono, *effingo*, *figuro*, *formo*, G. bilden, nachbilden, formen.

kuwaelen l. kuwailen, lla Vfr. idem, inde alienos mores *imitor*, personam alienam ago, simulo l. dissimulo, G. nachahmen, ähneln, nachäffen.

kuwaus, uksen Ns. *effictio*, *figuratio*, *delineatio*, formatio, G. Bildung, Nachbildung, Modell, it. *fictio animi*, visio, phantasma, G. Einbildung, Erscheinung.

kuwatan l. kuwitan, ttaa al. kuwastan, aa Vf. id. ac kuwaan, inde puu kuwastaa arbor umbram sibi similem format, G. sich abbilden.

kuwattelen, tella al. kuwastelen, lla Vfr. id. ac kuwaelen.

kuwatus, uksen Ns. id. ac kuwaus, max. *fictio mentis*, phantasma, G. Einbildung, Hirngespinst, nec non *imitatio* aliena, *simulatio*, G. Nachäffung.

Kuwaja, jan Ns. *vasculum sali* condendo, ex cortice betulæ, G. Salzfass von Birkenrinde.

Kuwet, peen Ns. *hypochondria*, G. Weiche bei den Hüften, kuwet-liha caro mollis inter costas et coxas, kuwet-wyö cingulus: inde *locus ad coxas*, latus, G. Seite, makaa kupeellani jacet mihi ad latus l. *juxta* me, tuli tien kupeelta ex loco juxta viam, it. kuwet al. id. ac kupu ingluvies avium.

Kuwerran, rtaa V. rotundo-*convexum reddo*, *torno*, inde circumago, terebro, G. rund-gewölbt machen, drechseln, herumdrehen, bohren.

kuwertelen, rrella Vfr. idem.

kuwerrus, uksen Ns. *actus* quid rotundo-convexum reddens, inde *convexum* quid, G. das Rundmachen, Wölbung, das Drechseln.

kuweriaš, aan al. kuweriainen, isen Na. *convexus*, devexus, G. rund-erhaben, gewölbt (kupera).

kuweriaisuus, uuden Ns. *convexitas*, G. Gewölbtheit.

Kuwon, oa V. et kuwoitan, ttaa Vf. id. ac ku'on, ku'oitan.

Kyhky, hyn l. hkyn Ns. *columba* œnas, G. Taube.

kyhkyinen l. kyhkyläinen, isen Ns. dim. idem, kyhkyis-haukka falco tinnunculus.

Kyhmy, myn Ns. et kyhmyinen, isen Na. id. ac kuhmu, kuhmuinen.

Kyhnyttelen, tellä Vfr. *scabo*, G. schaben, al. id. ac kuhnistelen.

Kyhweli, in Ns. (Sv. skyffel) *batillum*, pala ferrea, G. Schaufel.

Kyhään, hätä V. *negligenter conglomero* l. coagmento, obiter conjungo, G. nachlässig zusammenwickeln l. fügen.

kyhäilen, llä Vfr. idem, inde *obiter* quid *ago*, G. oberflächlich thun.

kyhäys, yksen Ns. *negligens conglomeratio* l. coagmentatio, inde *junctura*, G. Zusammenwickelung, Fügung.

Kykeen l. kykenen, kyetä Vm. *viribus valeo*, *potis sum*, G. vermögen, fähig seyn, josan kykenen ubi revalesco l. possum, en kykene nousta haud valeo surgere.

kyky, ky'yn Ns. *vis*, indoles *capax* et *apta* ad quid, G. Vermögen, Fähigkeit näytä kykysi specimen virium tuarum exhibe, ei ole kykyä vi caret, it. al. *conus minor* lusorius, G. Kegelchen.

kykyinen, isen Na. *viribus gaudens*, *capax* l. *potens* rei gerendæ, G. vermögend, fähig.

Kykky l. kyky, kyn Ns. *status* corporis *conquiniscens*, G. niedergehockte l. gekauerte Stellung (kyykky), istuu kykyllänsä flexis genubus l. calcibus innitens sedet, G. niedergehockt sitzen.

kykkyinen l. kykyinen, isen Na. qui *conquiniscens* sedet, G. niedergehockt sitzend, istuu kykkyisillänsä (kyykkyinen).

kykyn, kkyä Vm. *conquiniscens* l. declinatus genubus flexis *sedeo*, G. niedergehockt sitzen.

kykistän, ää V. *conquinisco*, me declino genua flectendo, inde *deprimo*, G. niederhocken l. kauern.

kykistelen, llä Vfr. idem.

kykistys, yksen Ns. *actus* conquiniscendi, G. das Niederhocken.

kykähdän, htää Vs. parum et *subito conquinisco*, G. hastig niederhocken.

Kykkäret, een al. kykkärä, rän Ns. *curvatum quid*, curvamen, *flexus*, nodus tortuosus, G. Krümmung, Knoten.

Kylki, ljen Ns. *latus*, G. Seite, kylki-luu costa, puun kylki superficies (haud interaneum) arboris, inde makaa kyljellänsä lateri innixus jacet, on kyljelläni est mihi ad latus l. a latere i. e. *juxta* me, G. nebenbei.

kyljellinen l. kylkiäinen, isen Na. *lateralis*, a latere situs, *laterarius* e. c. homo, domus, G. an der Seite seyend.

kylkinen, isen Na. idem, kowa-kylkinen durus qua latus.

Kyllä, än Ns. 1. pr. *sat* l. *sufficiens quid*, G. Genüge, etw. Zureichendes, syöpi kyllänsä edit quantum satis est, onko kyllältä l. kylläksi l. kyllikši estne ad satietatem i. e. sufficienter, satis, otan kyllikseni satis capio, tekee kyllikši satis facit, inde 2. kyllä adverbiascit pro kyllin e. c. on kyllä l. kyllin hywä est *satis* bonus, G. genug, yltäkyllä l. yltäkyllin satis superque, kyllä tulen equidem venio, jo kyllä

kyllä jam quidem, *antaa kyllä* dat omnino, G. zwar, wohl, 3. Compar. kysyn kyllemmältä quæro *satius*, *ulterius*, accuratius, G. genauer.

kylläinen (rar. kyltäinen), isen Na. *satiatus*, *sufficiens*, satis, inde *abundans* e. c. nix, G. satt, genugsam, überflüssig, kylläisesti sufficienter, yltä-kylläinen abundans e. c. cibus.

kyllyys, yyden al. kylläys l. kylleys, yden Ns. *satietas*, inde *abundantia*, nec non fastidium, G. Genugsamkeit, Zureichlichkeit.

kylläisyys, yyden Ns. idem, yltä-kylläisyys abundantia, G. Ueberfluss.

kylläännyn, ntyä al. kylläyn, ytä Vm. *satior*, *satis* mihi *est* l. *fit*, inde *fastidio* l. satietate afficior, G. satt l. zufrieden werden.

kyllyn, ltyä al. kylläästyn, yä Vm. idem.

kyllytän l. kylläästytän, ttää Vf. *satio*, usque ad satietatem impleo, *fastidium affero*, G. sättigen, befriedigen.

kyllitän, ttää Vf. et kyllittelen, tellä Vfr. idem, inde kyllittäin l. kyllitellen *satis*, sufficienter, abunde, G. genug.

kyllikki, kin Ns. *apocha* pecuniæ satis solutæ, G. Quittung, talon kyllikki diploma jurid. possessori prædii ruralis, solutis expensis, tradendum, G. Dorfbesitzungsvollmacht, cfr. kylikki sub kylä.

Kylmä, än Na. 1. *frigidus*, *gelidus*, algidus, G. kalt, kylmä mieli mens haud amica, kylmä-tiskoinen animo frigidus, iners, minun (l. minulla) on kylmä frigore tentor, algeo, kylmä-mäinen id. ac kylmäkkö, inde 2. *incultus* e. c. ager, *desertus* l. derelictus e. c. domus, G. unbebauet, öde, huonet l. pelto on kylmillä, jääpi kylmillen, kynnän kylmää maata incultum l. novalem aro.

kylmyys, yyden Ns. *indoles frigida*, *frigus*, gelu, G. Kälte, Frost.

kylmäkkö, kön Na. *nonnihil frigidus*, subfrigidus, G. kühl, kältlich.

kylmään, mätä al. kylmän, ää V. *frigus spargo*, *frigore obduro* l. peruro, G. kalt l. gefroren machen, erkälten, kylmään kynteni ungues frigore lædo, ilma kylmää aër fit gelidus.

kylmennän (rar. kylmännän), ntää Vf. idem.

kylmetän l kylmetytän, ttää Vf. idem.

kylmenen, metä al. kylmennyn, ntyä al. kylmetyn, ttyä Vm. *frigesco*, *gelascor*, frigore l. glacie obducor ut amnis, congelor ut aqua, frigidus fio ut aër, frigore lædor ut corpus, rapa, G. erkalten, erfrieren.

kylmistän, ää Vf. id. ac kylmään, max. de mente, kylmistän mielen animum *frigidum reddo*, frigus injicio menti, G. kaltsinnig machen.

kylmistyn, yä Vm. id. ac kylmenen, max. mieli kylmistyy mens *fit frigida*, inimica, G. kaltsinnig werden.

Kylwen, peä V. *utor balneo* calido, corpus scopulis frondosis cædendo, in balneo fomentor, G. sich in der Badstube baden.

kylpelen, wellä Vfr. idem.

kylpy, wyn Ns. *usus balnei*, *lavacrum*, lavatio, G. Bad, kylpy-huonet balneum, kylmä kylpy lavacrum frigidum.

kylwetän, ttää Vf. *facio ut* quis me in balneo lavet, G. baden lassen, it. al. facio ut quis lavetur i. e. *lavo* alium l. memet, G. baden.

kylwettelen, tellä Vfr. idem, inde fig. *verbero*, G. prügeln.

kylwetys, yksen Ns. *cura lavandi*, lavatio, G. das Baden.

Kylwän, wää V. *sero*, *semino*, inde *spargo*, dispergo, G. säen, besäen, streuen.

kylwelen, llä Vfr. idem.

kylwö, wön al. kylwy, wyn al. kylwös, össen Ns. *satio*, *satum*, sementis, G. das Säen, Saat, kylwön aika tempus serendi, kylwö-pelto ager sementi paratus, kewät-kylwy satum vernale.

kylwäyn, ytä al. kylwäännyn, ntyä Vm. *seminor*, seminibus conspergor ut ager, *satus fio*, G. gesäet l. besäet werden.

Kylys, lyksen Ns. *unus consobrinorum*, patruelis, amitinus, G. Geschwisterkind mit einem andern, kylykset consobrini inter sese, al. id. ac kyty l. käly.

Kylä, än Ns. *vicus* ruralis, *pagus*, G. Dorf, kylän miehet incolæ ejusdem vici, vicini,

vicini, G. Nachbar, kyläkunta complexus totius pagi, inde on kylällä est apud vicinum, haud domi, meni kylällen. vicinum adivit.

kyläinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vicis frequens* e. c. locus, *vicinus* l. vicanus, haud domesticus e. c. homo, res, G. voll Dörfer, nachbarlich.

kylällinen, isen Na. qui ejusdem est vici, *vicinus*, *vicanus*, inde haud domesticus, *alienus*, hospes, G. Nachbar, nachbarlich, fremd, it. annan kylällisiä dona distribuo puerulis a vicinis accepta, G. Dorfgeschenk (kylikki).

kyläilen, llä Vfr. *vicinos inviso*, in vico l. extra domum versor, G. die Nachbaren besuchen, on kyläilemässä.

kylittelen, tellä Vfr. *ex* vico *in* vicum *ambulo*, G. von Dorf zu Dorf gehen, inde kylitellen per vicos, *pagatim*, G. dorfweise.

kylittäin prtcl. *pagatim*, per vicos, G. dorfweise.

kylikki, kin Ns. *donum* quod ex villa domum adveniens puerulis distribuere solet, G. Nachbarsgeschenk, annan kylikkiä, it. al. id. ac kyllikki sub kyllä.

Kymi, in l. en Ns. fluvius *Kymmene* al. kymin wirta, inde in genere *fluvius major*, G. Fluss, Strom.

Kymmellyn, ltyä Vm. id. ac kimmellyn.

Kymmen, mmenen Na. numer. card. *decem*, G. zehn: Nomin. rar. nec nisi in compos. occurrit e. c. kymmen-kunta decas: ejus vero loco adhibetur Genit. e. c. kymmenen miestä, cfr. Gramm. Inf. kymmentä, Ess. kymmentenä contr. kymmenenä, kymmeneksi decimo, kymmenesti *decies*, kymmenin (Adv.) *deni* quaque vice, it. fig. sillä on kymmeniä decem i. e. *multæ* ejus sunt technæ astutæ l. ambages malitiosæ.

kymmenensi contr. kymmenes, nmenennen Na. numer. ord. *decimus*, G. der zehnte, joka-kymmenes decimus quisque, kymmenennesti contr. kymmenesti decima vice, Inf. kymmenettä.

kymmenittäin al. kymmenitten al. kymmenettäin prtcl. *decempliciter*, deni quaque vice, G. zehnfach, je zehn.

kymmenenninen, isen Na. *decemplex*, al. *denarius*, G. zehnfach, zehn enthaltend, kymmenenninen miehiä circa decem viri.

kymmenes, neksen Ns. *pars decima*, G. Zehntel, kymmenekset *decimæ* frumenti etc. G. Zehent.

kymmenikkö, kön Ns. *decas*, inde acervus segetis ex decem constans mergitibus; G. Zehnzahl.

Kympyrä, än Na. *tardus*, inhabilis, G. ungeschickt, klotzig (kämpyrä).

kympyräinen, isen Na. dim. idem.

Kymärä, rän Na. *incurvatus*, G. krumm, gebückt, käyn kymärässä procurvatus incedo.

kymärrän, rtää Vf. *incurvo*, convolvo, corrugo, G. krümmen.

kymärtelen, rtellä Vfr. idem.

kymärrys, yksen Ns. *incurvatio*, inde *curvatura*, G. Krümmung, käyn kymärryksissä in statu procurvato incedo.

kymärryn, rtyä Vm. *incurvor*, *incurvesco*, convolvor, corrugor, G. krumm werden.

Kynehdyn, htyä l. Abol. kynetyn, ttyä Vm. *rigesco* l. *duresco*, ulterius haud cresco, G. härtlich u. steif werden, im Wachsthum stocken, cfr. kynähdyn.

Kynkkä, kän Ns. *apicatum quid*, G. kurze Spitze, Stumpf, e. c. käsi-kynkkä apex cubiti, siipi-kynkkä truncus alæ, kynkkäjalka cui alter pes est altero brevior, piippu-kynkkä fumisugium curtum.

Kynneppää (pro kynnet-pää?), ään Ns. Tav. *ulmus* campestris *maturior*, G. alte Ulme, cfr. jalawa.

Kynnys, yksen Ns. *limen* januæ inferum, inde al. *scala* minor ad limina, G. Thürschwelle, Schwellenstufe.

Kynnän, ntää V. *aro*, exaro, G. pflügen, kyntäjä arator nec non id. ac kyntö-rastas, præt. kynsin l. rar. kynnin, pass. kynnetään contr. kyntään.

kyntelen, ntellä Vfr. idem, inde kyntellys aratio.

kyntö, nnön Ns. *aratio*, *aratum*, G. Pflügung, gepflügtes Land, kynnön aika arandi tempus, kyntö-pelto arvum, inde aratiuncula, kyntö-rastas turdus iliacus, al. kyntäjä

al. kyntäjä, kyntä-lintu idem, al. scolopax rusticola.

kynnet, nteen al. kynnös, öksen Ns. *sulcus aratus*, al. *ager aratus*, G. Furche, das Gepflügte.

kynnätän, ttää Vf. *facio* l. curo *ut* aretur, inde kynnätän härkää taurum *aratro adsvefacio*, G. pflügen lehren.

Kynsi, nnen Ns. *unguis* hominis, nec non ferarum lacerantium et avium, G. Nagel, Klaue, (cfr. kawio et sorkka ungula) koppura-kynsi unguis scaber, inde fig. *apex* digitorum, G. Fingerspitze, soljen kynsi *uncus* fibulæ, G. Häkchen, wanteen kynsi uncus quo circulus vasorum affigitur, kynsi silmässä *hordeum* in oculo, morbus, G. Nagelfell, kynsi-jywä granum rubigine affectum, kynsi-laukka allium, al. erysimum alliaria, kynsi-ruoho androsace septemtr. al. draba verna, kynsi-tauti hypocondr. l. hyster. morbus, al. pleuritis.

kynsinen, isen Ns. dim. idem.

kynninen l. kyntinen, isen Na. *unguibus præditus*, G. Nägel l. Klauen habend, max. in compos. e. c. pitkä-kynsinen, rapa-kyntinen longos l. scabros habens ungues, it. *ex unguibus* confectus, G. von Klauen.

kynsillinen l. kynnellinen, isen Na. *ungues habens*, G. mit Nägeln l. Klauen versehen, it. kynsillinen Ns. id. ac kynsi-tauti, kynsillisen ruoho tanacetum vulgare.

kynsin, iä V. *unguibus scabo* l. lacero, G. mit Klauen l. Nägeln kratzen.

kynsiskelen l. kynsistelen, llä Vfr. idem, inde *tarde* et negligenter quid *ago* qs. apicibus digitorum rem tractans, G. nachlässig thun.

kyntenyn, ytä Vm. *doleo* l. indolesco ut unguis l. ungula lacerata, G. Nagelschmerz empfinden, vernagelt seyn l. werden, hewoisen jalka kynteypi ungula equi clavulo puncta l. luxata dolet.

kynnistelen, llä Vfr. *doleo* ex frigore ut ungues, G. von Frost schmerzen (kinnertsen), al. minua kynnistelee *dolore* intestina *afficior* e. c. colica, pleuritide.

kyntelöitän, ttää Vf. Wib. *dolorem unguium cieo*, G. Nagelschmerz erregen, sormiani kyntelöittää digiti dolore afficiuntur ex frigore.

Kynttilä l. kynttylä, än Ns. (peregr.) *candela*, G. Talglicht, kynttilä-jalka candelabrum, kynttilän sydän ellychnium, kynttilän niistimet forfex candelæ, kynttilän päiwä festum purificationis, G. Lichtmesse.

kynttiläinen, isen Ns. dim. idem.

Kynyrä, än N. Abol. staturâ *brevis* e. c. homo, G. kurz vom Wuchs.

Kynä, än Ns. 1. *caulis* plumæ, *penna*, G. Federkiel, Feder (cfr. höyhen pluma), inde penna l. calamus scriptorius, kynä-weitsi scalpellum, 2. *canaliculus* l. *tubus* pennæformis quo fluidum ex vase effunditur, nec non Sav. *vas alveiforme* quo cerevisia colatur, G. Rinne, Röhre, terwa-haudan kynä, kaiwon kynä tubus pici ex picaria et aquæ ex fonte excolandæ, 3. *truncus brevior* eminens, G. kurzer Stumpf, siipi-kynä ala plumis nuda, piippu-kynä fumisugium curtum, luuta-kynä scopæ pertritæ.

kynäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pennis obsitus*, G. federig.

kynällinen, isen Na. *pennas* l. pennam *habens*, G. mit Federn versehen.

kynään, nätä V. *pennis* l. penna *exorno*, G. befiedern, it. fig. *pennâ exaro*, scribo, G. schreiben.

kynin, iä V. pennas *evello*, plumas detraho, G. Federn rupfen l. abpflücken, kana kynii gallina pennas rostro scabit.

kynitän, ttää Vf. *curo ut* pennæ evellantur, G. rupfen lassen, al. *facio ut* pennis ornetur, G. befiedern lassen, it. §. lentää kynittää instar plumæ volat, inde juoksee kynittää.

kynähdän, htää al. kynähdyn, htyä Vm. *duresco* ut penna, *rigesco* e. c. ex frigore, G. härtlich l. steif werden, cfr. kynehdyn.

Kypenä, än Ns. id. ac kipenä.

Kyperä, än Na. id. ac kiperä, kymärä etc.

Kyperä l. kypärä, rän Ns. *pileus*, *mitra altior*, galerus, G. hohe Mütze.

Kypsi, sen Na. *maturus* e. c. bacca, *bene coctus*

coctus l. *assus* e. c. panis, caro, haud crudus, G. reif, gar.
kypseän, setä al. kypsän, ää al. kypsennän, ntää V. *maturum reddo* coquendo l. assando, ut sol baccas, fornax panes, G. reif l. gar machen.
kypsy, syn Ns. *maturatio*, *maturitas*, G. Reifung, Reife, inde kypsytöin immaturus.
kypsyn, yä al. kypsennyn, ntyä Vm. *maturesco*, bene coctus l. assus fio, G. reif l. gar werden.
kypsytän l. kypsetän, ttää Vf. *facio ut* maturescat, *maturo*, G. reifen lassen.
kypsytys, tyksen al. kypsennys, yksen Ns. *maturatio*, G. das Reifen.
Kyrpä, wän Ns. *membrum* genitale *masculinum*, penis.
Kyrsä, än Ns. *panis* major rotundus, medio *perforatus*, G. hartes Sauerbrodt.
kyrsäinen, isen Ns. dim. idem.
kyrsin, iä V. ejusmodi *panes* conficio l. *formo*, G. Sauerbrodt backen.
Kyrä, än Na. id. ac kyyry.
Kyskin, iä V. *citatim curro*, propero, G. eilend laufen, eilen.
Kyssä, än Ns. *gibbus* in dorso, G. Höcker, kyssä-selkä dorsum gibbum.
Kysyn, syä V. *interrogo*, *quæro*, G. fragen, kysyn sinua l. sinulta rogo te, inde rar. *anquiro*, *peto*, rogo, nec non (Uloæ) *mendico*, G. suchen, bitten, betteln, kysymys quæstio, G. Frage.
kyselen, llä Vfr. idem, max. *anquiro*, G. nachforschen.
kysytän, ttää Vf. et kysyttelen, tellä Vfr. *quæstiones propono* solvendas, *quæro*, perquiro, G. Fragen vorlegen, fragen, suchen.
Kytjys, jyksen Ns. *decipula* leporibus capiendis, G. Hasenschlinge.
Kytkyn, yä Vm. *pendulus moveor* ut palus, G. zitternd schwanken, inde sydän kytkyy cor palpitat ex desiderio.
Kytkyt, yen al. kytket, een Ns. *numella* pecudum collaris, ligamen collo circumdatum, G. Halsfessel des Viehs.
kytkyn, yä al. kytken, eä V. *numella ligo*, G. am Halsc[illegible]eln.
kytkyttelen, llä Vfr. idem.
kytkytän l. kytketän, ttää Vf. *curo ut* numella ligetur pecus, G. fesseln lassen.
Kyttä, tän Ns. (Sv. skytte) *venator*, G. Schütze, Jäger.
kyttään, tätä V. *venor*, G. jagen, inde *clam collineo* et insilio ut felis avem venans, insidiose insector, G. heimlich zielen l. nachstellen, cfr. sub kytö.
Kyty, dyn Ns. *frater* mariti l. uxoris, G. Schwager.
Kytäisen l. kywäisen, stä Vs. *citatim provehor*, G. enteilen, kytäisen tiehen celeriter aufugio (kyytäisen).
Kytö, dön Ns. *ignis occultus* l. latenter ardens, G. verdeckt brennendes Feuer, kytö-maa arvum sementi ustum, G. Brennland.
kydön, töä al. kyden, teä V. *latenter uro*, occulte *ardeo*, max. de igne humum l. paludes sementi præparandas urente, G. verdeckt brennen, glimmen.
kytöelen, llä Vfr. idem, inde *parum fumigo*, fumum et nidorem spargo, G. verdeckt rauchen.
kydötän, ttää al. kyttään, tätä Vf. *facio ut* ignis occultus ardeat, G. brennen lassen, inde ope ignis paludem *uro* et sementi præparo, G. verbrennen.
kytöläinen, isen Ns. *persona mythol.* sator silvarum, G. mythol. Waldpflanzer.
Kywen, yenen Ns. id. ac kipinä, al. *fuligo*, *favilla*, G. Russ, Loderasche.
kywenen, wetä Vm. in *favillam solvor*, ut terra usta, al. *favilla obtegor*, G. in Loderasche zerfallen l. damit bedeckt werden.
Kywäisen, stä Vs. id. ac kytäisen.
Kyy, kyyn Ns. l. kyy-kärmet coluber *berus* al. *anguis fragilis*, inde *serpens*, G. Natter, Schlange.
kyinen (pro kyyinen), isen Na. *serpentibus abundans*, G. nattervoll, inde al. *asper*, haud lævis, G. rauh, kyiset kinttaat.
kyytöläinen l. kyitöläinen, isen Ns. *persona mythol.* creator serpentium, G. mythol. Schlangenerzeuger.
kyynäläinen, isen Ns. idem Run. al. *incantator serpentium*, G. Schlangenbezauberer.

Kyyttö,

Kyyttty, tyn Ns. kyyttyinen, isen Na. kyytis-tän V. etc. id. ac kyttty, kyttyinen etc.

Kyylyn, lyä V. *nauseo*, vomitu laboro, G. sich erbrechen, Ekel empfinden (kyölään).

kyylytän, ttää Vf. *nauseam moveo*, G. erbrechen machen, minua kyylyttää vomitu afficior, *nauseo*, G. ekeln.

kyylytys, tyksen Ns. *nauseæ excitatio*, *nausea*, G. Ekelerregung, Ekel.

Kyymi, in Ns. *spuma* l. *æstus* maris, G. Schaum.

Kyynelet, leen al. kyynel, len al. kyynelä, län Ns. *lacrima*, G. Thräne, kyynel-lehti drosera rotundifolia, kyynel-wieres tuber oculi unde effluit lacrima.

kyynö, ön al. kyyny, nyn Ns. *lacrima*, *gutta*, G. Thränentropfen, inde kyyny-silmä oculus lippus, silmät owat kyynössä oculi sunt lacrimantes.

Kyynärä l. kyynnärä, rän Ns. *ulna*, cubitus, G. Elle, kynärä-puu pertica cubitalis; kyynärä-pää apex cubiti, kyynärä-warsi brachium inferius.

kyynäräinen, isen Na. *cubitalis*, G. eine Elle lang, kaksi-kyynäräinen bicubitalis.

Kyyry, ryn al. kyyrä, rän Na. *gibbus*, *procurvus*, pronus, G. höckerig, krummrückig.

kyyristän, ää V. *inclino* l. *incurvo me*, humeros contraho, G. sich krümmen l. bücken.

kyyristelen, llä Vfr. idem, inde kissa kyyristelee felis aves venans incurvatus l. depressus incedit.

kyyristys, yksen Ns. *sui incurvatio*, humerorum contractio, G. Krümmung des Rückens.

kyyristyn, yä Vm. *incurvor*, curvus l. gibbus fio, G. krumm l. gebückt werden.

Kyyti, tin l. din Ns. (Sv. skjuts) *provectio* ope equi conducti, *vectura mercenaria*, G. das Reisen mit Miethpferden, Postlaufen, kyyti-hewoinen equus conductitius, ajan kyytiä l. kyydillä tali equo vehor, on kyydissä, inde fig. *cursus citatus*, G. Fahrt, annan kyytiä citatim abigo.

kyyditän, ttää al. kyytiän, ditä al. kyyditsen l. kyyditsen, itä V. equo conducto l. *mercede* quem *proveho*, G. mit Postpferden einen fortschaffen, inde fig. *citatim* quem *abigo*, G. Fahrt geben.

kyytäisen, stä Vs. *citatim vehor*, G. forteilen, kyytäisen tieheni cursu citato fugio.

Kyytö, dön Ns. *stria longa* alius coloris in dorso bovis l. equi, G. langer Streif auf dem Rücken des Viehes.

kyytiä, än Ns. *bos* tali *stria ornatus*, G. auf dem Rücken gestreifter Ochs.

kyytäs, täksen l. ttään Ns. *vacca* dorso *striata*, G. dergl. Kuh.

kyyttö, tön Ns. idem, it. al. *frigus vehemens* hiemale, G. heftige Kälte.

Kyäs, kykään Ns. *acervus segetis* messæ in agris, G. grosse Hocke.

kykäinen, isen Na. *acervis consitus* e. c. *ager*, G. hockenvoll.

kyästän, ää V. segetem *in acervos colligo*, acervos exstruo, G. hocken.

Kyö, ön al. kyöpeli, in Ns. *spectrum mythol.* silvestre, G. mythol. Waldgespenst.

Kyökki, kin Ns. (Sv. kök) *culina*, G. Küche.

Kyökkään, kätä V. id. ac kyölään.

Kyölään, lätä V. id. ac kyylyn, inde *vomo*, G. sich erbrechen.

kyöläys, yksen Ns. *vomitus*, G. Erbrechung.

kyöläytän, ttää Vf. id. ac kyylytän, inde *vomitum moveo*, G. Erbrechen erregen, minua kyöläyttää *vomitu laboro*, G. sich erbrechen.

Kyönnös, öksen al. kyönnys, yksen Ns. *palmes* humuli, G. Hopfenranke (köytös, köynnös).

Kyöpeli, in Ns. id. ac kyö.

Kyösti, in al. kyöstä, än Ns. nomen viri *Gustavus*.

Kä prtcl. encl. id. ac ka, e. c. in mikä.

Kädjynnyn, nyä Vm. rar. id ac hohkaannun.

Käen, käkeä V. vide käkeen.

Käes, eksen Ns. *retis species*, G. eine Art Netz.

käestän, ää V. ope ejusmodi retis *piscor*, G. mit dergl. Netze fischen, cfr. kääbestän.

Kähisen, stä V. *nonnihil strepo* l. crepo, *ravio*, *sibilo*, G. heiser lauten, zischen.

kähinä, än al. kähy, yn Ns. ejusmodi *crepitus*,

pitus, *rauca sibilatio*, stridor, G. heiserer Laut, Gezische.
kähö, ön Na. *ravus*, nonnihil crepans, G. heiser, it. Ns. id. ac kähinä.
kähyytän, ttää Vf. talem *crepitum cieo*, G. heiseren Laut erregen, zischen machen, inde kähyytän lihaa hiilillä carnem prunis nonnihil asso.
Kähläs, ään al. kählö, ön N. *tardus*, *inhabilis*, iners, cunctator, G. ungeschickt, träge, Zögerer.
kählään, lätä V. et kählästelen, llä Vfr. *tarde me gero*, iners sum, *cunctor*, G. sich träge betragen, zögern.
Kähmys, yksen al. kähmö, ön Ns. id. ac kähläs.
kähmin, iä V. et kähmystelen, llä Vfr. id. ac kählään.
Kähmä, än Ns. *certatio* tacita, certamen, G. Streit, Wetteifer.
kähmin, iä V. *certo*, G. streiten, wetteifern, it. al. *furtum levius facio*, G. entwenden.
Kähmys, yksen Ns. id. ac kähläs, kähmys.
kähnin, iä V. id. ac kählään.
Kährys, yksen Ns. *arbor ramosa*, cui quid siccandum suspenditur, G. ästiger Baum zum Gestelle.
Kähä, hän Ns. Carl. id. ac kehä e. c. kuun kähä.
Kähärä, rän Na. id. ac kahara.
Käitös, öksen Ns. *genius mythol.* patronus rei pecuariæ, G. mythol. Schutzgott der Viehzucht.
Käiwärä, rän Na. *crispus*, *convolutus*, G. krumm, kraus, inde Ns. *convoluta quid*, G. etw. Gekrümmtes, tuohi-käiwärä volumen corticis betulæ, on käiwärässä est convolutus.
käiwerölnen l. käiweräinen, isen Na. *nonnihil crispus*, convolutus, incurvatus, G. etw. krumm l. zusammengerollt.
Käkeen, käetä al. käen, kätä V. *mente molior*, *intendo* quid *animo*, inde *volo*, *tento* quid agere, *nitor* ordiri, G. willens l. im Begriffe seyn, beabsichtigen, sich bemühen, versuchen, anfangen, kâkesi lyödä l. lyömään *conabatur ferire*, käkeen työhön opus aggredi tento, jopa käkesin jam quidem nervos intendi ad rem inchoandam, käkeepi miehek̈si vir fieri incipit, siitä käkeepi tauti inde exoritur morbus aggrediens, käkesi tulla promisit l. prædixit se venturum.
käkeilen, llä Vfr. idem.
käkeys, yksen Ns. *molimen*, *intentio* animi, inde *tentatio* rei aggrediendæ, *aggressus* destinatus, *nisus* incipiendi, G. Absicht, Bemühung, Versuch, Anfang.
Käki, käen Ns. *cuculus* canorus, G. Kuckuk, käen piika jynx torquilla, käen apilas oxalis acetosella, käen kukka pyrola rotundif. käen petkel polytrichum commune, käki-salmi urbs Kexholmiæ
käkinen l. käköinen l. rar. käkköinen, isen Ns. dim. idem.
käkinen l. käellinen, isen Na. *cuculis abundans* e. c. silva.
Käkkiäs, ään al. käkkiäinen, isen Ns. id. ac kährys.
Käkri, in Ns. id. ac kekri.
Käkälet, een Ns. Carl. id. ac kekälet.
käkäläinen, isen Ns. dim. idem.
Käkö, köön Ns. id. ac keko.
Käkki, kin al. käkkä, kän Ns. id. ac kekki, inde res *nullius frugis*, G. Lapperei.
Kälmi, in Ns. id. ac kelmi.
Kälppä, pän al. kälpiä, än Na. *macilentus*, *aridus*, flaccidus, G. mager, welk, dürr, laihan kälppä nonnihil macer.
kälppeys, yden Ns. *macies*, G. Magerkeit.
kälwiä, än Na. id. ac kälppä l. kälpiä.
kälwin, piä al kälwehdyn, htyä Vm. *macilentus*, *aridus* et flaccidus *fio*, *aresco*, *flaccesco*, G. mager l. welk l. dürr werden.
Käly, yn Ns. *soror* mariti, *uxor* fratris, *soror* uxoris, *uxor* fratris mariti l. fratris uxoris, G. Schwägerinn.
kälys, yksen Ns. *una* glorium, G. eine der gegenseitigen Schwägerinnen, pl. kälykset glores inter sese, inde al. *consobrini*, G. gegenseitige Anverwandten.
Kämmen, enen Ns. *palma*, vola, G. Mittelhand, kämmen-pöytä pars palmæ interior, kämmen-selkä exterior, kämmen-lähdet cavitas volæ curvatæ, jalan kämmen planta pedis ardini

kämmenys, yksen Ns. *palmus*, latitudo l. mensura palmæ, G. Handbreite.
kämmekkä, kän Ns. *orchis*, cujus radix est palmæformis, G. Knabenkraut.
kämmentelen, unellä Vfr. *manibus contrecto*, manum do, manu palpo, G. mit der Hand betasten l. nehmen.
Kämmin, mpiä l. mmiä V. manibus pedibusque *enitor*, surgere l. *adscendere conor* ut infans, G. aufzuklettern versuchen, cfr. kemmin.
Kämpyrä, än Na. id. ac kampura.
kämpyräinen, isen Na. dim. idem.
kämpyröitsen l. kämpäröitsen, itä V. id. ac kampuroitsen.
Kämpälet, een Ns. *frustum majus* defractum, G. grosses Stück, Klotz.
Kämy, yn al. kämyrä, än Ns. *sarcina*, G. zugebundene Bürde.
Kämärä, rän Na. id. ac kymärä l. käiwärä.
kämärrän Vf. et kämärryn Vm. id. ac kymärrän, kymärryn.
Kämöinen, isen Ns. id. ac kyynäläinen sub kyy.
Känitän, ttää V. *enixe peto*, continue *impello*, G. unaufhörlich bitten l. antreiben (käritän).
Känkki, kin Ns. id. ac kenkki.
känkkään, kätä V. id. ac kenkkään.
Känkkyrä, än Ns. *arbor multicurvata*, obliqua, inepta, G. buchtig gewachsener Baum.
känkkyräinen, isen Na. *curvatus*, obliquus, ineptus, inhabilis, G. krumm, schief, unpassend.
Känkä Ns. et kängin V. Carl. id. ac kenkä, kengin.
Känsimys, yksen al. kämelmä, än Ns. *pars ad palmam* versa chirothecæ pelliceæ, G. innerer Theil des rauhen Handschuhes, oppos. selkämys.
Kännä, än Ns. Abol. *coccinella* septempunctata, G. Sonnenkäfer.
Kännäilen, llä Vfr. *tarde procedo* l. me protraho, G. träge fortschreiten.
Känsä, sän Ns. *tuber arborum* mollius, *boletus* fomentarius, fungus, G. Baumschwamm, inde warpaan känsä callus l. clavus in digitis pedis, G. Leichdorn.
känsäinen, isen Na. *tuberosus*, fungosus, callosus, G. schwammig, dickhäutig.
känsäisyys, yyden Ns. *fungositas*, callositas, G. Schwammigkeit.
känsäyn l. känseyn, ytä al. känsäännyn, nnyä al. känsityn, ttyä Vm. *tuberosus* l. *fungosus* l. callosus *fio*, G. schwammig werden.
känsitän, ttää Vf. *fungosum* l. callosum *reddo*, G. schwammig machen.
Käpeän, weta V. id. ac käpään.
Käpi, win Ns. id. ac käpy.
Käpiä, än Na. Carl. id. ac kepiä.
Käppi, pin Ns. (Sv. kåpp) *baculum*, G. Stock, Stab.
käpitän, ttää V. *baculo instruo*, G. mit Stocke versehen, inde fig. *baculo cædo*, G. mit Stocke schlagen.
Käppyrä l. käpyrä, rän Na. id. ac käiwärä, käyrä, inde Ns. *status incurvatus*, G. gekrümmte Stellung, sormet owat käppyrässä, terä kääntyi käppyrään acies cultri se inflexit, silmät unen käppyrässä oculi somno gravati.
käppyröitsen, itä V. *incurvo*, convolvo, G. krümmen, zusammenwickeln.
käpry, yn Ns. *convolutum quid*, max. *volumen* corticis betulinæ, superiori retis funiculo affixum, G. Netzfloss von Birkenrinde.
käpristyn, yä Vm. id. ac käyristyn.
Käppärä, rän Ns. vide käpy.
Käpy, wyn al. käpi, win al. käppärä, rän Ns. *botrus* lupuli nec non *strobilus* pini, G. Hopfenhaupt, Baumzapfen, käwyn l. käwin kanta gluma strobili, inde *res nauci*, homo nullius frugis; käpyhakkari l. -nokka l. -tiainen loxia curvirostra, käpy-lintu motacilla trochilus l. rar. regulus.
käpyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *strobilis abundans*, G. voller Hopfen l. Zapfen.
Käpy, wyn Ns. *acus*, quo rete nectitur, G. Netznadel, it. al. id. ac käpälä.
käpyilen, llä V. *rete necto*, G. Netz stricken.
käwystän, ää V. idem, inde *rete paro*, G. Netz fertig machen.
Käpä-luu Ns. *os* in media *frontis* basi, G. Stirnknochen.
Käpälä, län al. käpälö, lön al. käpy, wyn Ns. *pes*

pes l. *planta pedis* animalium unguibus acutioribus instructorum e. c. lupi, vulpis, leporis, felis, G. Pfote, Tatze, kápálä=lauta l. käpy=lauta decipulæ species vulpinæ cui adhærent pedes käpy=liha caro tuberosa sub pede ferarum, fig. caro in media ungula equi.

käpälöitsen, itä V. *pede* l. unguibus *scabo*, inde fig. *citatim curro*, G. mit Pfoten kratzen, laufen.

Käpärryn l. käperryn, rtyä Vm. *convolvor, incurvo me*, G. krumm werden, niedersinken, lintu käpertyy paulaan avis decipula irretitur et lassa *concidit*, inde *adhæresco*, G. haften, stecken bleiben.

Käpään, wätä al. käpeän, wetä V. pedibus manibusque *enitor*, *adscendere studeo* e. c. in arborem, G. aufzuklettern suchen.

Käres, een Ns. *femina mythol.* G. ein mythol. Weib.

käreitär, ttären Ns. *ancilla του* käres, G. Hausgenossinn der Käres.

Kärhennän, ntää V. *morose* et enixe *postulo* l. exposco, G. pochend fordern.

Kärhys, yksen Ns. id. ac kährys, kärrys.

kärhötti, tin Ns. idem.

Käriläs, ään Ns. *uncus* ex ramo l. radice abietis, quo quid ex aqua extrahitur, G. Haken von Fichtenwurzel.

Kärin, iä V. id. ac kerin.

Kärinys, yksen Ns. *edulium* ex multifariis *compositum*, G. vermischte Speise von Fleisch etc.

Käriä, än Na. *raucus* l. ravus e. c. vox, inde *morosus*, *murmurans* e. c. homo, G. heiser, rauh, mürrisch, zänkisch.

käreys, yden Ns. *raucitas* gutturis, inde *morositas*, G. Heiserkeit, Rauhigkeit, mürrische Laune.

kärisen, stä V. *rauca* voce *loquor* l. *ravum sonum edo*, strideo, *morosus sum*, murmuro, G. heiser lauten, murren, zanken.

käriná, än Ns. *rauca vox*, stridor, *murmuratio*, G. rauhe Stimme, Gemurre.

käristän, ää al. käritän, ttää Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. rauhen Laut erregen, inde *morose postulo*, *enixe peto* l. impello l. exposco, G. murrend fordern l. antreiben, it. al. id. ac kuristan l. kiristän *exprimo*, *comprimo*, suffoco, G. zusammendrücken, auspressen.

käristelen, llä Vfr. idem.

käristys, yksen Ns. *morosa postulatio*, enixa petitio, G. mürrisches Fordern, it. *expressio*, *compressio*, G. Zusammendrückung, Auspressung.

Kärki, rjen Ns. *cuspis* e. c. cultri, *apex* acutus e. c. corni, G. scharfe Spitze, inde *cacumen* arboris, G. Gipfel, nec non *picus* viridis, ex acuto ejus rostro, G. Specht.

kärkinen l. kärköinen, isen Ns. dim. idem.

kärkinen, isen Na. *cuspidatus*, G. gespitzt, max. in compos. teräwä=kärkinen acuta cuspide ornatus, kolmi=kärkinen tricuspis.

kärjellinen, isen al. kärkewä l. kärkiä, än Na. *cuspidatus*, inde *penetrans*, G. spitzig, scharf, durchdringend, it. weitsen kärjellinen *quantum cuspis* cultri tenet.

kärkennän l. kärjennän, jentää al. kärkeän, rjetä Vf. *cuspido*, *acuo*, G. spitzen.

Kärkiä, än Na. id. ac keriä l. kerkiä.

Kärkki, kin al. kärkkä, kän Ns. id. ac kelkki l. kelkkä.

Kärkyn, kkyä V. *intrudo me* ut frigus in domum, G. eindringen, talwi kärkkyy hiems l. frigus augescit, it. al. *adhæresco*, adhærens sequor, G. haften, mitfolgen.

Kärkäs, kkään al. kärkkä, kän Na. *avidus*, *cupidus* e. c. pabuli, G. gierig, lüstern.

kärkin, kkiä V. *avidus sum*, *avide arripio*, G. gierig seyn l. greifen, kärkkii käsistäni ex manibus meis surripit.

kärkäästän, ää V. et kärkäästelen, llä Vfr. idem.

Kärmet, een Ns. *serpens*, *anguis*, G. Schlange, kärmet pistää l. puree l. panee serpens mordet, kärmetten käräjä multitudo serpentium, inde fig. colloquium hominum iracundorum, kärmeen sanat lectiuncula magica contra morsum serpentis, kärmeen kieli ophioglossum vulgatum, kärmeen piston juuri scabiosa succisa, kärmeen piston yrtti asclepias vincetoxicum.

kärmeinen l. kärmehinen, isen Na. *serpentibus abundans*, G. schlangenreich.

Kärnä, än Ns. *cortex arborum* exterior, durior, G. harte Baumrinde.

Kärppä, pän Ns. mustela *erminea*, G. Hermelin.

Kärpä, wän l. pän Ns. *lascivia* canum, felium, vulpium, G. Brunst, Laufzeit (kärres), koira on kärpässä l. kärwässä est lascivus.

kärwäs, pään Na. *lascivus*, G. brünstig, läufisch, cfr. infra.

kärwin, piä V. *lascivio*, in venerem ruo, G. läufisch seyn.

Kärpäinen, isen Ns. id. ac kärwäinen.

Kärres, een Ns. id. ac kärpä, koira on kärreissä, it. Na. id. ac kärwäs.

Kärry, yn al. kärrykäs, kkään Na. *asper*, *morosus*, rixosus, G. scharf redend, mürrisch, zänkisch.

kärryinen l. kärryläinen, isen Na. idem.

Kärry, yn Ns. (Sv. kärra) max. pl. kärryt *carrus*, *cisium*, G. Karren (rattaat), käsi-kärry carrus trusatilis, it. *crepitaculum* terrendis equis, G. Schnarre.

kärrytän, ttää Vf. *carro veho*, carrum trusatilem agito, G. mit dem Karren fahren l. schleppen, it. *crepitaculo terreo*, G. mit der Schnarre verscheuchen, it. al. id. ac kärytän.

Kärrys, yksen Ns. id. ac kärhys, kährys, kärwäs.

Kärrä, än Ns. *arcus minor* jaculatorius, quo ludunt pueri, al. kärrä-joutsi, G. Schiessbogen der Knaben.

Kärsin, iä V. *patior*, *tolero*, suffero, G. leiden, dulden, kärsiwä tolerans, kärsimätöin impatiens, morosus, kärsimys patientia, passio, nec non afflictio, G. Duldung, Geduld, das Leiden.

kärsiskelen, llä Vfr. idem.

kärsiwällinen, isen Na. *patiens*, *tolerans*, G. duldsam, leidend.

kärsiwällisyys, yyden Ns. *patientia*, G. Duldsamkeit, inde rar. kansa-kärsiwällisyys *commiseratio*, G. Mittleidigkeit.

Kärsä, sän Ns. *rostrum* fodientium e. c. suis, proboscis, G. Rüssel.

kärsällinen, isen Na. *rostrum habens*, G. Rüssel habend.

kärsäkäs, kkään Na. *rostro ornatus* majore, G. mit Rüssel versehen.

Kärty l. kärtty, tyn Na. *impatiens*, *morosus*, G. unduldsam, mürrisch.

Kärty, yn Ns. id. ac käry, al. Na. id. ac kärry l. kärrykäs.

kärtän, ttää V. id. ac kärytän.

Kärwennän, ntää V. *aduro* e. c. capillum, *asso* e. c. pisces, *ustulo*, G. wenig sengen, braten, inde al. *nonnihil sicco* l. arefacio e. c. fœnum, G. wenig trocknen, dörren, it. al. id. ac kärhennän.

kärwennys, yksen Ns. *adustio*, inde *siccatio*, G. das Sengen l. Trocknen.

kärwehdän l. kärwähdän, htää Vs. *subito* et parum *aduro* l. asso l. *arefacio*, nec non *subaresco*, parum ustulor, G. hastig sengen l. trocknen.

kärwennyn, nnyä Vm. *aduror*, *assor*, nonnihil *aresco*, parum siccor, G. wenig gebraten l. trocken werden.

Kärwin, piä V. vide sub kärpä.

Kärwäinen l. kärpäinen, isen Ns. *musca*, G. Fliege, paska-kärwäinen musca vomitoria l. carnaria, kärwäis-sieni agaricus muscarius, G. Fliegenschwamm.

Kärwäs, wään l. wäksen Ns. *abies ramosa* erecta cui suspenduntur siccanda retia, manipuli etc. G. ästiger Baum zum Gestell, cfr. sub kärpä.

Käry, yn Ns. *nidor* rerum ardentium, G. Brandgeruch.

kärytän, ttää al. käräytän, ttää V. *nidorem spargo* usti, inde *leviter ustulo* l. transfumigo, *nonnihil asso* l. arefacio, G. Brandgeruch geben, wenig braten l. trocknen, rauchen, käräytän tupakkia tabaci fumum ore sugo.

Käräjä l. keräjä, jän Ns. pr. *conventus* l. *cœtus* hominum *publicus*, concilium, synodus, comitia, G. öffentliche Versammlung l. Zusammenkunft, inde hodie *judicium rurale* l. territoriale, G. Landgericht, käsken käräjään in jus voco l. cito, wäli-käräjä jus extraordinarium.

käräjöitsen, itä V. jus l. *judicium instituo* l. exerceo, G. Gericht halten.

Käsi, käden Ns. 1. pr. *manus*, G. Hand,

käsi-warsi brachium, oikia l. wasen käsi manus dextra l. sinistra, käsi-puoli unimanus, käsi-puu scapus in pontibus l. gradibus, käsi-ala opus manu factum, käsi-teko l. -työ idem al. ars manualis, käsi-tekiä l. käsi-työ-mies opifex manualis, käsi-kiwi mola manualis, käsi-raha arrha, käsi-kirja manuale, enchiridion, käsi-rannet carpus, it. käden sia ansa, manubrium, annan l. lyön kättä dextram jungo l. do, promittendi l. salutandi l. despondendi gratia, kädestä käteen ex manu in manum, per manus, tuli käsillen l. käsiin l. käsiksi in manus incidit, on käsillä est in manibus i. e. præsens l. præsto, uskon l. annan käteesi l. käsiisi l. käsiksesi in manus tuas commendo l. do, inde 2. fere adverbiascit e. c. salakättä *clam*, occulte, G. heimlich, kättä l. kädestä pitäin qs. manuducendo i. e. præsertim, præcipue, G. vorzüglich, besonders, kätten mahtain l. jaksain idem, annan ylitse käteni do abundanter, liberaliter, G. reichlich, it. kuinka käypi käteen l. käsiin quomodo res succedunt, G. von der Hand gehen, hywin minun käypi käteeni l. käsiini bene mihi res evenit, bene se habet res mea, it. 5. Adv. istun ristissä käsin manibus transversim positis l. otiosus sedeo. paljain käsin manibus nudis, käsin pidellen manibus tractando, evidenter, G. handgreiflich, it. sæpius, läksi sinne käsin (päin) eo *versus* abiit, G. gen, (nach)wärts, itää l. itään käsin versus orientem.

käwinen, isen Ns. dim. Run. idem.

kätinen l. käsinen, isen Na. ad manus pertinens, *manualis*, G. -händig, max. in compos. oma-kätinen l. -käsinen propria manu factus, G. eigenhändig, wasen-käsinen læva utens, ad sinistram situs.

käteinen l. kätehinen, isen Na. idem, it. qui *in manibus* est, quem possidemus, G. in l. bey der Hand seyend.

käsillinen, lisen Na. *manus habens*, G. Hände habend, inde *manuum* opere *promtus*, manibus utens, industrius, G. handfertig, betriebsam, Nb. kädellinen manum unam habens.

kätewä, än al. kätkäs, kkään Na. idem, inde fig. *fur*, G. Dieb.

käwyin, tymen Ns. *manica* vestis, G. Ärmel.

kätyri, in Ns. *minister* fabrorum, qui *a manu* est, G. Handlanger.

kättö, tön al. kättyri, in N. *unimanus* homo, G. einhändig.

kätilöin, ömen Ns. *obstetrix*, G. Hebamme.

käsitin, ttimen Ns. (Carlö) *collare rangiferi* fartum ex corio, G. Halswulst des Rennthieres.

käsitän, ttää V. 1. pr. *manu tango* l. *capio*, manu capturus persequor l. insector e. c. aviculam, nec non *captum teneo* e. c. furem, contineo, G. in der Hand halten, fig. astia käsittää vas capit, inde 2. *mente concipio* l. *comprehendo*, intelligo, G. begreifen, fassen, einsehen, en käsitä haud perspicio, käsitän kahteen osaan duabus partibus comprehendo, G. zusammenfassen, käsittämätöin qui comprehendere non potest nec non qui comprehendi l. perspici nequit, käsittämättömyys defectus ingenii nec non indoles comprehendi nescia.

käsittelen, tellä Vfr. idem, max. *capto* quid vel manu l. mente, *sector*, G. zu fassen suchen, it. al. id. ac kättelen.

käsitys, yksen Ns. 1. *captura* l. *captio* ope manus, nec non *captum quid*, contentum, G. das Greifen l. Fassen, inde 2. *conceptus mentis*, *notio rei*, intelligentia, G. das Begreifen, Begriff, Einsicht, ei ole käsitystä acumine caret ingenii.

kättelen, tellä Vfr. *manum do* l. manus jungo ut solent salutantes etc. G. die Hand geben, Hand schlagen.

kättelys, yksen Ns. *junctio manuum*, G. Handschlag.

Käsken, eä V. *jubeo*, *præcipio*, inde *invito* e. c. in convivium, *cito* in jus, G. befehlen, gebieten, heissen, einladen.

käsky, yn Ns. *jussum*, *præceptum*, mandatum, it. *invitatio*, citatio, G. Befehl, Gebot, Einladung.

käskyläinen, isen Ns. *famulus*, jussui alius subjectus l. jussa alius exsequens, G. Auf-

G. Aufwårter, Diener, inde nomine alius quid agens, *minister* officio publico admotus, *præfectus*, G. ein Befehligter, Befehlshaber.
käsketän, ttää Vf. *facio ut* quis jubeatur, invitetur l. citetur, G. befehlen l. gebieten lassen, käsketän käräjään curo ut quis vocetur in jus.
Käsnä, än Ns. id. ac känsä.
käsnäinen, isen Na. id. ac känsäinen.
käsnäännyn, ntyä Vm. id. ac känsäyn.
Kässi, in Ns. id. ac kassi.
Kässikkä, kän N. *crassus* ex pinguedine e. c. porcus, *corpulentus*, G. unförmlich gross l. fett, wohlbeleibt.
Kässä, än Ns. *gibbus*, G. Höcker, kässä-selkä dorsum gibbum.
kässäilen, llä Vfr. *gibbus incedo*, inde *lente* et moleste *progredior*, G. krummrückig l. träge fortschreiten.
Kässälä, län Ns. *uncus piscatorum*, quo retia protrahuntur, G. Netzhaken.
Kässö, ön Ns. id. ac kässikkä.
Käster, een al. kästö, ön Ns. (qs. käsi-työ) *pensum* lini l. cannabis l. lanæ *nendum*, G. Gespinst, al. *linum* l. *canabis* in genere, G. Hanf u. Flachs, sed Sav. max. *cannabis*, G. Hanf.
Käsy, yn Ns. Sav. id. ac kesy l. keso.
Käsälä, län Ns. id. ac kässälä.
Käsö, ön Ns. id. ac keso l. kala-keso.
Kätilöin Ns. kätinen Na. etc. vide sub käsi.
Kätken, eä V. *condo*, recondo, *abscondo*, occulto, G. verdecken, verbergen, verwahren, inde reconditum *servo*, kätken käskyt Bibl. præcepta observo G. beachten.
kätkelen, llä Vfr. idem.
kätketän, ttää Vf. *facio ut* quis condat l. quid condatur, G. verdecken l. verwahren lassen.
kätky, yn Ns. *conditus*, *occultatio*, G. Verbergung, Verwahrung.
kätkö, ön al. kätkyt, yen Ns. *locus* quo quid *conditur* l. absconditum servatur, *receptaculum*, G. Verbergungsort, Verwahr, inde *res conditæ*, G. das Verborgene l. Verwahrte, nec non kätkyt *cunæ* in quibus infantuli qs. conduntur, G. Wiege.

kätkyn, yä Vm. *condor*, conditus l. *occultus fio*, G. verdeckt l. verborgen l. verwahrt werden, en kätky haud velor.
Käwäisen, stä V. Abol. *scopis verro* l. purgo, G. fegen, auskehren (lakaisen).
käwäistys, yksen Ns. *verrendi actus*, inde *purgamenta*, quisquiliæ, G. das Fegen, Auskehrig.
Käyhötän, ttää V. subito *appareo*, G. hastig erscheinen, peura käyhötti metsässä.
Käykämä, män Ns. Run. id. ac köykkä.
Käylään, lätä V. *lædo* et *flaccidum reddo* ut frigus nocturnum lædit olera, G. verletzen, welken machen.
Käyn, käydä l. Sav. käywä V. 1. pr. pedibus *eo*, *meo*, incedo, G. gehen, käyden pedibus eundo, käypi päälleni l. ylleni aggreditur me, inde 2. *ambulo*, G. wandern, besuchen, käwin siellä ibi ambulans fui, käwitkö kirkossa an templum *visisti*, in templo fuisti, 3. in motu sum, *moveor* ut horologium, mola, G. gehen, im Gange seyn, olut käypi cerevisia *fermentescens* movetur, G. gåhren, käypä raha pecunia usu recepta, käypi rahasta l. rahana valet ut pecunia, käypä hinta pretium commune, tuuli käypi ventus flat, 4. *fio*, *evado*, G. worden, wesi käypi kylmäksi aqua fit frigida, mieleni käwi pahaksi mens iracunda l. ægra evasit, ilo käwi iloksi l. ilollen, 5. asia käypi päihinsä res succedit, fit, G. fortgehen, käwi kāteen l. käsiin idem vide käsi, käypi karwalleni horrorem excitat. 6. käytäwä *eundus*, inde *ambulacrum*, via, locus euntium e. c. in templo, G. Gang, Durchgang, läpi-käytäwä transitus.
käwelen, llä Vfr. idem, max *ambulo*, lento gradu *spatior*, G. wandern, spatzieren.
käyskelen, llä al. käyskentelen, nnellä Vfr. idem.
käwellys l. käyskellys, yksen Ns. *ambulatio*, G. Wanderung.
käwiä l. käyjä, än Ns. *gradarius*, *ambulator*, G. Gänger, Wanderer, tien käwiä viator.
käymäri, in Ns. rar. idem, yli-käymäri transgressor, G. Uebertreter.
käypäläinen, isen Ns. *pedes*, *viator* pedester,

ster, inde *mendicus*, G. Fussgänger, Bettler.

käyntö, nnön Ns. *itus* l. *itio*, *incessus*, ambulatio, G. das Gehen, Gang, Fortgang, käyntö-paikka locus ambulandi, ambulacrum, inde käden käyntö l. käyntö käteen *successus* rei.

käwiännys, yksen Ns. *hospes* visitandi causa adveniens, G. Besucher, Gast.

käytän, ttää Vf. 1. *facio* l. *curo ut* quis eat, G. gehen machen, in Gang setzen, käytän myllyä curo ut mola moveatur, käytän jywät jauhoiksi frumentum in farinam molo, käytän olutta cerevisiam *fermento*, G. gähren machen, inde 2. käytän lasta infantem *manu duco*, G. leiten, führen, sich aufführen, käytän karjaa pecudem duco, käytän eloni hywin bene vitam *dirigo*, käytän itseni pahoin male *me gero*, it. 3. käytän rahani wäärin pecunia male *utor*, abutor, käytän hywäkseni *usui* mihi *verto* l. impendo, käytä asia niin ita rem dirige, ita dispone l. colloca, G. gebrauchen, anwenden.

käytteleu, tellä Vfr. idem.

käytös, öksen Ns. *actus* ad eundum movens, G. Gehenmachung, juoman käytös fermentatio, myllyn käytös molitura, inde *ductio*, actus dirigendi alios l. semetipsum seu vitam, *gestus*, G. Leitung, Führung, Aufführung, elon käytös vitæ *directio*, kauniit käytökset gestus l. *mores* decentes, it. rahan käytös *usus* pecuniæ, *modus* pecunia *utendi*, G. Gebrauch, Anwendung, wäärä käytös abusus, it. al. id. ac käytet.

käytet, tteen Ns. movendi materia, juoman käytet *fermentum* in potu, G. Hefen, myllyn käytet frumentum *molendum*, G. Mahlwerk.

käytäytän, ttää Vf. *facio ut* quis eat, G. gehen lassen, käytäytä tänne sine l. fac ut huc eat.

käyteliäs, ään Ns. Run. pr. *gradarius*, inde max. *reptile*, serpens, lacerta, G. gehendes l. kriechendes Thier.

Käyrä, än Na. *curvus*, incurvatus, G. krumm, gebogen, inde Ns. *curvum quid*, curvamen, res curva, G. etw. Gebogenes, käyrä selkä dorsum gibbum.

käyryys, yyden Ns. *indoles curva*, *curvor* l. curvatura, G. gebogene Art, Beuge.

käyristän, ää Vf. *curvo*, incurvo, G. krümmen, biegen.

käyristys, yksen Ns. *curvatio*, inde *curvamen*, G. Krümmung.

käyristyn, yä Vm. *incurvesco*, curvus fio, G. krumm werden.

Kääby, yn Ns. vide käätty.

Kääheştän, ää V. aquam *pulsando* pisces in rete *agito*, G. die Fische in Netz scheuchen (kaeştän).

kääheştys, yksen Ns. ejusmodi *piscatura*, G. dergl. Fischfang.

Kääkkänä, nän Ns. *carcer*, G. Kerker.

Kääkistän, ää V. *strangulo*, *suffoco*, neco spiritu intercluso, G. erwürgen.

kääkistys, yksen Ns. *strangulatio*, G. Erwürgung.

kääkistyn, yä Vm. *strangulor* ut avis in laqueo, G. erwürgt werden.

Käämi, in Ns. *fistula textoria*, G. Weberspuhle, käämi-kela colus filo in fistulam deducendo.

käämin, iä V. filum *in fistulam* textoriam *deduco*, G. spuhlen.

Kään prtcl. encl. id. ac kaan, e. c. ei mitäkään contr. mitään.

Käännän, kääntää l. käätä V. *verto*, converto, everto e. c. agrum, G. wenden, kehren, drehen, bekehren, umwenden, käännän waatetta interiorem vestis partem extrorsum verto, käännän suomeksi l. saksaksi Finnice l. Germanice verto l. reddo, G. übersetzen, kääntää silmäni oculos infatuit, G. verkehren, silmän kääntäjä præstigiator; præt. käänsin, Pass. käännetän al. käätään.

kääntelen, nellä Vfr. idem.

kääntö, nnön al. käännös, öksen al. käännet, nteen Ns. *versatio*, *versura*, conversio, G. Wendung etc. kääntö-lauta ala aratri terram vertens, kielen käännet versatio linguæ, elocutio, tien käännet l. käännös anfractus l. flexus viæ, unde *curvamen*, G. Biegung.

käännin, ntimen Ns. idem, max. *flexus*, curvatio, G. Krümmung, Biegung, al. *instrumentum* quo quid vertitur, G. Wendungswerkzeug.

kääntälet, een Ns. *pondus* quantum verti potest, *frustum majus*, G. ein Stück, so viel man zu wenden vermag.
kääntyn, ntyä Vm. *vertor*, *versus fio*, G. gewandt l. gekehrt werden, kääntyy kärmeeksi in serpentem *convertitur*, mutatur, inde eccl. *resipisco*, G. bekehrt werden.
käännätän l. käännytän, ttää Vf. *facio ut* quis vertatur, G. wenden lassen.
käännättelen l. käännyttelen, tellä Vfr. idem, inde id. ac kääntelen.
Kääppä, pän Ns. *manus* occulte *arripiens*, G. heimlich ergreifende Hand.
kääppään l. kääppäjän, pätä V. *arripio* max. occulte, potior, G. heimlich ergreifen, kääppään kättä do manum.
kääpin, ppiä V. idem, de actu continuo.
kääpäisen, stä Vs. idem, de actu subito.
Kääpä, wän Ns. *tuber mollius* arborum, boletus igniarius, G. Baumschwamm.
kääpäinen, isen Na. *tubere* arboris *confectus*, *tuberibus abundans*, G. vom Baumschwamme, voller Schwämme.
Käärin, iä V. *volvo*, convolvo, *involvo*, volvendo complico l. *implico*, G. einwickeln, einhüllen, umwickeln, inde käärin ruumista mortuum pollincio, G. einkleiden.
kääriskelen, llä Vfr. idem.
kääret, een al. rar. kääri, ren Ns. *involucrum*, *volumen*, convolutum quid, *fasciculus*, G. das Eingewickelte, Bündel, Umschlag, tulus-kääret involucrum chalybis, fomitis et silicis, inde käärets l. kääri-liina pollinctura.
kääry, yn al. kääró, ón al. käärä, än al. käärämä, män Ns. idem, rannet-kääry manica l. armilla convoluta, G. aufgebogene Handkrause.
käärämöinen, isen Ns. Run. idem, max. *serpens* se convolvens.
kääriyn, ytä Vm. *convolvor*, *complicor*, involutus fio, G. eingewickelt l. umgehüllt werden.
Käärmet, een Ns. id. ac kärmet.
käärmeinen l. käärmehinen, isen Na. id. ac kärmeinen.
Käärti, in Ns. *ager silvestris* exustus et *denuo* l. altera vice *satus*, G. von Neuem besäetes Schwendenland, it. al. (Sv. gård) käärti-jywät frumentum *tributarium*, G. Getreidezins.
Kääsi, in Ns. (peregr.) *carrus* ornatior, Gall. chaise.
Kääty l. käädy, dyn Ns. (Sv. ked) max. pl. käädyt *torques*, G. Kette, kaula-käädyt torques collaris (wiljat).
Käätwi, in Ns. (Sv. jäf) *recusatio* l. *rejectio juridica*, G. gerichtliche Verwerfung, it. Na. *recusatus* l. rejectus, *recusabilis*, G. verworfen, verwerflich.
käätwään, wätä V. *recuso* l. rejicio e. c. judicem, G. verwerfen.
Kö prtcl. encl. id. ac ko, e. c. minäkö.
Köhkä l. köhä, hän Ns. *tussis rauca*, G. trockner Husten, köhkä-ruoho verbascum thapsus.
köhin, hkiä l. hiä V. *rauce tussio*, *screo*, G. heiser husten, räuspern.
köhisen, stä V. idem, inde *rauce sono*, *raucio*, G. heiser lauten.
köhinä, än Ns. *raucitas*, ravis, *screatus*, G. Geräusper, Heiserkeit.
Köhmin, iä V. *inhabiliter* me gero, G. sich unachtsam betragen (kohmin).
köhmäys, yksen Ns. *gestus inhabilis*, ictus l. lapsus ex negligentia, G. unachtsames Stossen, plumpes Betragen.
köhmyys, yyden Ns. *inhabilitas*, inertia, G. Unachtsamkeit, Ungeschicktheit.
köhmeli, in al. köhmys, yksen Ns. *homo inhabilis*, iners, G. unachtsamer Mensch, Tölpel.
köhmystelen, llä Vfr. *inhabilis incedo*, G. tölpelhaft fortschreiten.
Köhnin, iä V. *scabo*, frico, *fodio* instar suis, G. schaben, wühlen, inde id. ac kohnin.
köhnäys, yksen Ns. *actio* scabendi l. fricandi l. fodiendi, G. Schabung, Wühlung.
Köhnä, än Ns. *floccus*, porrigo, G. Flocke, Schorf (köyhnä).
köhnäinen, isen Na. *floccosus*, flocco abundans, G. flockig.
Köhä, än Ns. id. ac köhkä.
Köttä, kän Ns. *collectio* l. conventus feminarum *netricium*, G. Spinngesellschaft.

Kökäri, in N. *macilentus* et *incurvatus* e. c. homo, G. mager und krummrückig.
kökäröitsen, itä V. *incurvatus incedo*, G. krummrückig fortschreiten.
Kökötän, ttää V. id. ac **kokotan**.
Kölli, in Ns. Tav. id. ac **költti**.
Köllä, än Na. *quietus* e. c. mare, aqua, G. still, ruhig.
Kölsi, in Ns. id. ac **kelsi**, al. *carina* navis, G. Schiffskiel.
Kölsä, än Ns. *tugurium*, casula pauperum, G. Hütte, Kathen.
Költeri, in (Sv. kyller?) *colobium* l. tunica militaris ex aluta, G. Leibkoller.
Költti, tin al. **költi**, llin Ns. (Sv. sköld?) *nomen patronymicum* l. familiæ, *cognomen*, G. Zuname, Familiename, e. c. Carl. **kettunen**, **kettutar**.
Kömpölö, lön Ns. id. ac **köhmeli**.
Kömä, än Ns. *fustis*, baculum, G. Knüttel.
kömähdän, htää Vs. subito *ico*, al. *sonum edo* subitum qs. ex ictu baculi, G. hastig schlagen l. knallen.
Kömötän, ttää V. id. ac **könötän**.
Kön prtcl. encl. id. ac **kuin** e. c. **ennenkön** pro **ennen kuin**.
Köngäs, ngään Ns. *præcipitium*, cataracta, G. jäher Abhang, Gefälle.
Könnös, össen Ns. id. ac **köynnös** l. **kyönnös**.
Köntys, yksen al. **köntty**, unyn Na. *inhabilis*, *tardus*, rigidus, iners e. c. homo, digitus ex frigore, G. steif, ungeschickt, tölpelhaft.
köntystyn l. **köntistyn**, yä al. **könnyn**, utyä Vm. *fio inhabilis* l. tardus, *rigesco* e. c. ex frigore, G. steif l. ungelenksam werden.
köntystän l. **köntistän** l. **könnystän**, ää Vf. *reddo inhabilem* l. tardum l. rigidum, G. steif l. ungelenksam machen.
Köntös, tössen Ns. *persona mythol.* agrorum silvestrium custos, G. mythol. Ackergott.
Könö, nön Ns. id. ac **keno**, e. c. **könö-nenä**, on **könössä**.
könötän, ttää Vf. id. ac **kenotan**, e. c. **istun könötän**.
könöttelen, tellä Vfr. id. ac **kenottelen**.
Köppä, pän Ns. *tugurium*, casula pauperum, G. Hütte, Kathen.
köppäläinen, isen Ns. in ejusmodi *tugurio habitans*, G. Kathenmann.
Köpristelen, llä Vfr. id. ac **köhmystelen** l. **kökäröitsen**.
Körri, in al **körrä**, än Ns. *spectrum*, G. Gespenst (id. ac **köyri**?)
Körteli, in Ns. (Sv. gördel) *balteus* fibulis æneis ornatus, al. **körteli-vyö**, G. Gürtel.
Körtti, tin Ns. (Sv. skörte) *pars inferior* togæ, G. Rockschoos, inde Wib. *pallium*, vestis exterior, G. Oberrock.
Körötän, ttää V. *erectus* incedo, sedeo l. jaceo, **makaan körötän** longus et negligens jaceo, G. lang u. nachlässig schlendern.
Kössi, in Ns. *sarcina convoluta*, onus humeris portandum, G. Bürde, **kaatua kössinensä** labitur cum onere suo, inde fig. **makaan kössineni** in plena veste haud exutus jaceo, cfr. **kossi**.
Kötehikkö, kön *silva* l. *palus* plena arboribus delapsis, cæspitibus etc. viam ambulantis præcludentibus, G. von Gesträuchen, Reisern, Bülten gefüllter Wald.
Kötkötän, ttää V. id. ac **körötän**.
kötköttelen, tellä Vfr. idem.
Kötäisen, stä Vs. *subito ico* l. ferio, G. hastig schlagen, al. *infabre* quid *facio*, G. plump bearbeiten.
Köwyt, yen Na. id. ac **kewyt** l. **kewiä**.
Köyhnä, än Ns. id. ac **köhnä**.
Köyhä, än Na. *pauper*, egenus, G. arm, dürftig, **köyhän tupakki** verbascum thapsus.
köyhyys, yyden Ns. *paupertas*, egestas, G. Armuth, Dürftigkeit.
köyhdyn, htyä Vm. *pauper fio* et egenus, G. arm werden, verarmen.
köyhdytän, ttää Vf. *paupero*, pauperem reddo, G. arm machen.
Köyhkiä, än Na. id. ac **kouhkia**, **kehkiä**.
Köykkä, kän al. **köykkämä**, män Ns. *collis minor* in plano, pratum elevatius, G. Hügelchen.
Köykäinen, isen Na. id. ac **kewykäinen** sub **kewiä**.
köykäisyys, yyden Ns. id. ac **kewykäisyys**.

köykähdän,

köykähdän, hdää al. köykytän, ttää V. *levi pede incedo*, G. leichtfüssig gehen.
köykähtelen, hdellä l. köykyttelen, tellä Vfr. idem.
Köynnös, öksen Ns. id. ac kyönnös.
Köyri, in al. köyry, yn Ns. id. ac kekri (körri).
Köyry, yn al. köyrä, än al. köyrys, yyn Na. id. ac käyrä, köyrä-selkä, on köyrällänsä est incurvatus, inde *ambagiosus*, insidiosus, astutus, G. arglistig.
Köysi, köyden Ns. *funis*, restis, G. Strick, Seil.
köysinen, isen Na. *restibus abundans* nec non *ex restibus* confectus, G. strickenreich, von Stricken.
köytän, ttää Vf. *fune ligo* l. *constringo* e. c. vehem, furem captum, G. mit Stricken binden l. umschlagen, it. Sav. *funem torqueo*, G. Seile spinnen.
köyttelen, tellä Vfr. idem.
köytös, öksen Ns. *constrictio* ope funis, inde *ligatum* l. constrictum quid e. c. vehes, sarcina, G. das Umbinden, etw. Umgebundenes, Bündel, Fuder, it. köytökset *palmites* humuli palis sese alligantes, G. Hopfenranke (kyönnös).
köytytän, ää Vf. *facio ut* colligetur, inde *colligo*, consarcino, G. umbinden lassen, zusammenbinden.
Köökki Ns. et kööpeli Ns. id. ac kyökki, kyöpeli.

L.

Laadin, tia V. Botn. in ordinem redigo, *ordino*, *dispono*, in loco suo quid colloco, disjecta *compono*, fracta *reparo*, amissa *comparo*, G. aufreihen, anordnen, ausbessern, bestellen, inde laadin sanoja verba dispono, *dissero*, *narro*, G. reden, erzählen, älä turhia laadi ne vana loquaris l. referas.
laatelen, della al. laadiskelen, lla Vfr. idem.
laatu, dun Ns. *ordo* rei debitus, *dispositio* ordinaria, G. Ordnung, Anordnung, Beschaffenheit, Art, Weise, asian laatu natura rei, mitä laatua cujus *indolis*, lintu laulaa laadullensa avis suo *modo* canit, laatunsa jälkeen juxta suam indolem l. *morem*, teki laadulla ordinatim l. apte fecit, asia käypi laatuun res ordin[illegible] bene evenit, laatu-mies vir ordinis studiosus, probus, bonus, laaduin (Adv.) ordinate, disposite, apte.
laadullinen, isen Na. *ordini conveniens*, bene *ordinatus* l. *dispositus*, *aptus*, idoneus, G. ordentlich, passend.
laatuisa, an Na. idem, max. ordinis studiosus, bene moratus e. c. vir.
laatuinen, isen Na. idem, max. cum Genit. e. c. hywän laatuinen bene *dispositus* l. *comparatus*, bonæ indolis, sen laatuinen ejus indolis, talis, kaiken laatuiset omnigeni, G. geartet, beschaffen.
Laagmanni, in Ns. id. ac laamanni.
Laaha, han Ns. *indoles viæ* glacialis *lubrica*, ubi facile vestigio fallitur, G. Glitsche, kaatui laahalla.
laahinen, isen Ns. idem, it. Na. *lubricus* e. c. via, G. glitschig.
laahistun l. laahastun, ua Vm. *vestigio fallor* in lubrico, titubo, G. ausglitschen.
Laahaan, hata al. laahin, ia V. terendo *lævigo*, fricando *polio*, G. schleifen, glätten, laahaan luudalla scopis *verro*, inde waatet laahaa maassa l. maata syrma vestis humum verrit, G. schleppen, jalka laahaa pes vestigio fallitur qs. in lubrico, it. käyn l. puhun laahaan negligenter incedo l. loquor, G. sich schleppend l. nachlässig betragen.
laahailen, lla Vfr. idem, max. negligenter me gero.
laahoittelen, tella Vfr. idem.
laahaus, uksen Ns. *lævigatio* ope tritus, *politio*, G. Schleifung, Glättung, it. *incuria* gestuum et verborum, G. nachlässiges Betragen.
laaho, on Ns. *homo* in verbis et gestibus *negligens* l. incuriosus, G. Tölpel.
Laahitsen, ita V. verbis *objurgo* l. moneo, *increpans* humilio l. domo quem, G. ermahnen, tadeln.
Laaja, jan Na. *amplus*, *latus*, *patens*, spatiosus qua latitudinem e. c. locus, regio, G. sehr breit, weit, hajoo laajallen

len late dispergitur, laajalta l. laajasti ample, late, prolixe, Compar. laajemmin amplius.
laajuus, uuden Ns. *amplitudo*, *latitudo*, G. Breite, Weite.
Laaka, la'an Na. *planus*, æquus et latus e. c. campus, *apertus* e. c. mare, vadosus l. *haud profundus* nec præruptus e. c. littus, *humilis* l. haud elevatus e. c. pratum, G. platt, eben, flach, inde Ns. *rupes plana*, saxum latum, tuohi-laaka *lamina* corticis betulini, G. Platte.
laakia, an al. laako, on Na. idem, laako mäki declivitas haud præceps, laako fati Abol. patina parum concava, it. laako Abol. id. ac laaho.
laannun, ntua Vm. *planus fio*, ut mare post tempestatem, G. eben werden, sich ebnen, cfr. sub lakkaan.
Laaksi, laahden Ns. id. ac lahti.
Laakso, on Ns. *vallis*, locus depressus l. humilior, G. Thal, Niederung.
laaksoinen, isen Na. *humilis*, vallibus frequens, G. niederig, voll Thäler.
Laamanni, in Ns. (Sv. lagman) *judex provincialis*, G. Ober-Landrichter, laamannin käräjä.
Laana, an Ns. id. ac lana.
Laannun, ntua Vm. vide sub lakkaan.
Laapuri, in Ns. id. ac keihäs.
Laapustan, aa al. laapsutan, ttaa V. nec non laapustelen l. laapsuttelen, lla Vfr. *negligenter*, tarde et vacillans *incedo* ut anser, G. sich nachlässig fortschleppen, it. *apertiore ore* stupide et tarde loquor l. *blatero*, G. nachlässig sprechen l. plappern.
laapustus l. laapsutus, tuksen Ns. ejusmodi *incessus*, G. nachlässiges Betragen.
Laari, in Ns. (Sv. lår) *cumera*, repositorium frumenti, G. Getreidekasten, it. Torn. *tabulatum* balnei, G. Schwitzbank in Badstuben.
laarillinen, isen Na. *cumeras habens*, ad cumeram pertinens, G. Kasten habend, it. *quantum capit* cumera, G. einen Kasten voll.
La'asen, sta V. id. ac lakaisen.
Laastari, in Ns. id. ac plaastari.
Laatikka, kan al. laatikko, kon Ns. *cistula*, loculus, capsa, G. Kästchen, Lade.
Laatta, tan Ns. *lamella* ænea l. *ferrea* ornandi l. firmandi causa cui affixa, G. dünne Eisenplatte, inde laiwan laatat asses *latiores* in navibus construendis, laatta-rokko variolæ latiores aquosæ.
Laattia, an Ns. *pavimentum* in domibus, G. Fussboden (permanto).
laattiallinen, isen Ns. *quantum in pavimento* supersterni potest e. c. manipulorum segetis triturandæ, G. einen Fussboden voll.
Laatu, dun Ns. vide sub laadin.
Laatustan, aa V. et laatustelen, tella Vfr. id. ac laapustan.
Laawa, wan Ns. *pituita*, *crusta pituitosa* quid obtegens e. c. stagnis supernatans tempore æstivo, G. Schleim.
laawainen, isen Na. *pituitosus*, pituita obductus e. c. aqua, G. schleimig.
Laawenen, weta Vm. id. ac. laannun e. c. tuuli laawenee.
Laawitsa, an Ns. Carl. *sella longa* quattuor pedibus ornata, G. lange Bank.
Ladaan, data V. (Sv. ladda) bombardam pulvere *onero*, G. eine Flinte laden, ladattu pyssy.
ladaus, uksen Ns. ejusmodi *oneratio*, G. das Laden.
ladinki, ngin Ns. *onus* bombardæ, G. Ladung, pyssy on ladingissa est onerata.
Ladikko, kon Ns. id. ac tadikko.
Ladon, toa V. *exstruo* unum juxta aliud e. c. lignum, *construo*, ordinatim compono, *ordino*, G. aufreihen, aufstapeln, anordnen.
latelen, della Vfr. idem, inde verba struo, *dissero*, *narro*, G. reden, erzählen (laatelen).
latomus, uksen Ns. *exstructio*, G. Aufreihung.
ladet, lateen Ns. exstructum quid, *strues* ordinata e. c. ligni, G. aufgereiheter Haufen.
Ladwa, an Ns. ladwallinen, isen Na. ladwustan l. ladwistan, aa V. id. ac latwa, latwallinen etc.
Laes l. lajet, lakeen Ns. *via fœnisectoris*, *striga fœni* falce strati, G. Schwaden des

des Heumähers (laisto), lakeen harja l. -selkä pars strigæ media elevatior, it. al. id. ac laki.
lakeinen l. lakehinen, isen Ns. idem, cfr. sub laki.
Lahastun, na Vm. id. ac laahastun, cfr. sub laho.
lahistun, na Vm. idem.
Lahdet, hteen Ns. max. pl. lahteet id. ac lahjet l. lahkeet.
Lahitsen, ita V. id. ac laahitsen.
Lahja, jan Ns. *donum*, dono datum, *munus*, G. Geschenk, Gabe, inde donum ingenii, G. Naturgabe, Gall. talent, it. *munus corruptelæ*, G. Bestechungsmittel, annan lahjaksi dono do.
lahjus, uksen Ns. Run. rar. idem.
lahjaan, jata al. lahjon, oa V. *dono do*, *dono*, G. schenken, beschenken, it. *muneribus corrumpo*, G. bestechen.
lahjoitan, ttaa Vf. et lahjoittelen, tella Vfr. idem.
lahjaus l. lahjoitus, uksen Ns. *donatio*, *corruptio* ope munerum, inde *donum*, *corruptela*, G. Beschenkung, Bestechung.
Lahjet, hkeen Ns. max. pl. lahkeet *braccæ talares*, inferior pars ejusmodi braccarum, G. weite Hosen (lahdet).
Lahko, hkoon l. hon Ns. pr. *complexus cognatorum*, familia ex uno stirpe oriunda, G. Geschlecht, inde sæpius *secta* dissentiens l. dissidens, *factio*, G. Partheï, Secte, lahko-kunta societas dissentientium cohærens, sitä lahkoa ejus partis l. factionis.
lahkoun, ua l. uta Vm. *in factiones abeo*, dissentio, G. in Partheien zerfallen, lahkouwat in partes diversas abeunt.
Lahna, an Ns. *cyprinus brama*, G. Brachsen, lahnan lisu l. -lutukka l. -litturi cyprin. ballerus, pieni lahna idem, G. Zope.
lahnainen, isen Na. *cyprinis abundans* e. c. lacus, *ex cyprinis confectus* e. c. cibus, G. brachsenreich, aus Brachsen bereitet.
Laho, hon Na. *putris*, *putridus* e. c. arbor, G. faul, verfault, inde *putridum quid*, putror, G. Fäulniss, fig. *homo deses*, tardus, G. Faulenzer.
lahon, oa al. lahoan, ota V. *putresco*, putresio, inde *marcesco*, G. faulen, verwelken, fig. tuuli lahoo ventus cessat, asia lahoo res evanescit l. in nihilum redigitur, G. matt werden, vergehen.
lahoun, uta Vm. idem.
lahous, uksen Ns. *putredo*, G. Fäule.
lahous, uden Ns. *indoles putrida*, G. faule Beschaffenheit.
lahoitan, ttaa Vf. *putrefacio*, G. faulen machen.
lahoitus, uksen Ns. *putrefactio*, G. Faulenmachung.
lahastun, ua Vm. *marcesco*, *flaccesco* ut herba, arbor, vires, corpus mortuum, G. verwelken, welk l. matt werden, cfr. supra.
lahastus, uksen Ns. *marcor*, G. Verwelkung.
Lahtaan, hdata V. (Sv. slakta) *lanio*, *macto*, G. schlachten.
lahti, hdin Ns. *mactatum* l. *mactandum* quid, *mactatio*, G. das Schlachten, Einschlachten, lahti-nauta bos mactandus, G. Schlachtvieh.
lahtari, in Ns. *lanius*, mactator, G. Schlächter.
Lahti, hden Ns. *sinus* maris, G. Meerbusen, al. laaksi: quorum Casus alternant eodem modo ac haaksi et hahti: fig. leikkaan lahdellen seco sinuose l. flexuose in formam littoris marini.
lahdellinen, isen Na. *sinuosus* e. c. mare, littus, G. buchtig.
Lahtia, an Na. *subhumidus* e. c. aër, vestis, inde *mollis* l. lenis, G. etwas feucht, gelinde (lauhtia l. lauhkia).
lahdun, htua Vm. *humesco*, subhumidus fio, *madesco* ut fœnum, *mitesco* ut aër post frigus, *quiesco* ut ira, marcesco ut herba, G. etwas feucht l. gelinde l. matt werden (lauhdun).
lahdutan, ttaa Vf. nonnihil *humecto*, *mitigo* e. c. frigus, curo ut quiescat e. c. ira, G. befeuchten, lindern, gelinde machen.
lahdutus, tuksen Ns. *humectatio*, *mitigatio*, G. Befeuchtung, Linderung.
Lahto, hdon Ns. *laqueus* in cacumine arborum, G. Vogelschlinge auf Baumgipfeln.

Lai, in Ns. 1. (Sv. slag?) *genus* l. *indoles* rei, G. Art, Beschaffenheit, mitä laija (Inf.) cujus generis l. indolis, kahta laija duorum generum, uutta laija novæ indolis, 2. (Sv. lag?) *agendi modus*, *mos*, G. Art, Weise, Gewohnheit, sillä lailla eo modo, aika-lailla modo eximio, tähän laihin hoc modo, niin on laini talis est mos meus, on laista pois a more solito aberravit, est perversus.

lainen, isen Na. max. cum Genit. e. c. sen lainen ejus *generis*, talis, pahan lainen malæ *indolis*, minkä lainen qualis, ei minkään laista ne quale quidem i. e. nihil, kahden- l. kahta-lainen duplicis generis, duplex, joka-lainen cujusque generis, G. geartet, beschaffen. Nb. lainen haud raro coalescit cum antecedente Genit. e. c. laihallainen pro laihan lainen, nec non mutata vocali e. c. hywäläinen pro hywän lainen.

Laidun l. laiduin, tumen Ns. *pascuum*, pastio, G. Viehweide.

Laiha, an Na. *macer* e. c. pecus, equus, inde *debilis*, G. mager, kraftlos, laiha wiina vinum spiritu carens, laiha maa terra non fertilis, stercore carens.

laihuus, uuden al. laiheus l. laihaus, uden Ns. *macies*, G. Magerkeit.

laihdun, htua Vm. *macresco*, macer l. debilis fio, G. abmagern, mager l. kraftlos werden.

laihenen, heta al. laiheennun, ntua al. rar. laihistun, ua Vm. idem.

laihdutan l. laihutan l. laihetutan, ttaa Vf. *macero*, macrum reddo, *debilito*, G. mager machen, entkräften.

laihdutus, tuksen Ns. *emaceratio*, G. Magermachung.

Laiho, on Ns. 1. Sav. *herba segetis* crescens, G. junge Saat, inde 2. al. *seges* haud messa, G. wachsendes Getreide, laiho-wainio l. -pelto ager segete ornatus.

laihoinen, isen Na. *segete ornatus* l. abundans e. c. ager, G. saatbewachsen.

Laikka, kan Ns. *fragmentum* ligni *longius*, *assula* diffissa, G. Spleisse, Splitter.

laikkana, nan Ns. idem, inde *longurio*.

laikon, kkoa V. assulatim *findo*, G. spleissen.

Laimi, men *tranquillitas* maris, *malacia*, al. æstus maris post procellam, G. Windstille, stiller Wellenschwall.

laimia, an Na. *tranquillus*, *quietus* e. c. mare, ventus, G. still, ruhig, inde fig. laimia ruoka cibus modice salsus l. mediocriter calidus, *commodus* edenti, G. recht zu Pass.

laimiska, an Ns. *colluvies* aquæ, stagnum minus, G. Wasserpfütze.

laimenen, meta Vm. *tranquillus fio*, quiesco ut mare, ventus, ira, G. ruhig werden, sich stillen.

laimennan, ntaa Vf. tranquillum l. quietum reddo, *tranquillo*, inde calidum *refrigero*, iram *sedo*, animum *frigidum reddo*, G. stillen, beruhigen.

laimaisen, sta Vs. idem.

laimehdun, htua al. laimistun, ua Vm. *vapidus fio*, *evaporo* ut potus, G. schal werden (lemmehdyn, wäljähdyn).

Laimi, in Ns. *iners conatus*, inceptum frustratum, G. verlohrner Versuch, inde on laimissa actum est de re, menee laimin l. laimiin incassum l. pessum it, frustraneum l. vanum fit, lyön l. heitän asian laimin rem fallo, *negligo* l. *mitto*, lyöpi sanansa laimin verba l. promissa sua *frustratur*, lyön ajan laimin tempus *prætermitto*.

Laina, an Ns. (Sv. lån) *mutuum*, quod mutuo datum l. sumtum est, G. Anleihe, annan lainaan l. lainaksi do mutuum, commodo, otan lainaan l. lainaksi mutuum sumo, mutuor, on lainassa est mutuo datum l. sumtum.

laino, on Ns. idem, max. huoneen laino conductio l. locatio domus.

lainaan, nata V. mutuum do, *commodo*, nec non mutuum sumo, *mutuor*, G. leihen, anleihen, ausleihen, it. al. id. ac lainoon.

lainaus, uksen Ns. *commodatio*, *mutuatio*, G. Leihung.

Lainet, een al. lainnet, nteen Ns. *unda*, *fluctus*, G. Welle, Woge, inde Run. mare l. æquor.

lainehdin, htia V. *undo*, *fluctuo*, G. wogen, Welle werfen.

Lainoan, **nota** al. **lainaan**, **nata** V. *glutio*, devoro, G. verschlucken, **lainoon ilmaa** aërem bibo l. ore haurio.

Lainos, **oksen** al. **lainous** l. **lainaus**, **uksen** Ns. *haustus*, devoratio, G. Verschluckung, Schluck.

Laipio, **on** Ns. *pars* tecti *interior* e. c. balnei, G. inneres Dach.

laipioin, **omen** Ns. *asser* l. *tigillum* tectum supportans, G. Dachlatte.

Laira, **an** al. **lairo**, **on** Ns. *ruptura glaciei* marinæ, apertura longa, G. grosse Spalte im Meereise (**rairo**).

Laiska, **an** Na. *piger*, *deses*, *otiosus*, G. faul; träge, müssig.

laiskuus, **uuden** Ns. *pigritia*, *otium*, G. Faulheit, Trägheit, Müssiggang.

laiskun, **ua** Vm. *piger fio*, pigresco, G. faul l. träge werden.

laiskuttelen, **tella** Vfr. *pigror*, *otior*, tempus otiose tero, G. faulenzen.

laiskuttelemus, **uksen** Ns. *otiandi* consvetudo, G. Faulenzerei.

Laistan, **aa** V. Ul. *tento* quid qualitercumque agere, *conor* facere, G. zu machen versuchen, tappend machen, **jo laistin** l. **laistoin** præter propter tentavi l. initium feci, **laistan syödä** primis labiis gusto, **laistan lukea** legere tento, aliquatenus lego.

Laisto, **on** al. **laista an** Ns. id. ac **laes** l. **lajet**, it. al. id. ac **laikka**.

laistoan, **tota** al. **laiston**, **oa** V. id. ac **laikon**.

Laita, **dan** Ns. 1. *cursus* itineris, *directio*, viæ, G. Richtung des Weges, **laiwa on laidallansa** navis debitum tenet cursum, **erehtyy laidalta** via l. tramite aberrat, **rajan laita** linea terminalis inter arva, **purjet-laita** via navigantium, inde vivendi *ordo*, agendi *modus*, *status* rei debitus, G. Lebensordnung, Geschick, Beschaffenheit, Art, **olekko laidalla** l. **laidassa** esne in ordine debito i. e. esne mente sanus, **panen laitaan** l. **laidallensa** in statum l. ordinem debitum redigo, reparo, **asian laita** indoles l. qualitas rei, **katso laitaasi** examina statum l. vivendi modum tuum, **laita-mies** vir ordinate se gerens, probus, bonus, **laita-aset** instrumentum aptum, cfr. **laatu**, it. 2. *assis* l. tabula navium *lateralis*, scandula lateralis vasorum, traharum etc. G. Schiffsbret, Fassdaube, **laita-kaari** tigillum curvatum in latere navigii, **laita-reki** id. ac **laitio**, inde *latus* seu *margo* navis l. vasis l. trahæ, G. Schiffsbord, Seite, **laita-tuuli** ventus lateralis, **istun wenheen laidalla** ad marginem scaphæ sedeo.

laitainen, **isen** Ns. dim. idem.

laitainen, **isen** Na. 1. cum Genit. e. c. **hywän laitainen** boni *ordinis*, bene *comparatus*, **minkä laitainen** cujus *indolis*, qualis, **sen laitainen** ejus indolis, talis, G. beschaffen, geartet, cfr. **laatuinen** et **lainen**; it. 2. in compos. e. c. **kaksi-laitainen wenhet** navigium cujus latera *ex* duobus *assibus* sunt *confecta*, **kolmi-laitainen**.

laitio, **on** Ns. *traha longior* tabulis lateralibus instructa, G. langer Reiseschlitten.

laidotan, **ttaa** Vf. *asses* l. tabulas *marginales* navi l. vasi l. trahæ *adapto*, G. Dauben l. Breter anfügen.

laitan, **ttaa** V. pr. 1. *in* statum l. *ordinem* debitum *redigo*, *ordino*, compono, G. ordnen, einrichten, **luoja on niin laittanut** creator ita *disposuit* l. ordinavit, inde 2. res fractas *reparo*, *reficio*, resarcio, G. ausbessern, 3. *paro*, *apparo* e. c. cibum, *comparo* e. c. pecuniam, suggero e. c. cui vestes, subministro l. affero e. c. cui res necessarias, G. schaffen, anschaffen, bereiten, 4. *curo* ut quid fiat, **laita niin** *fac* ut res ita evadat, rem ita promove l. compone, G. machen, veranstalten, 5. vitia cujus *verbis castigo* ut sese corrigat, *reprehendo*, *vitupero*, G. tadeln, verkleinern, **laittaa** minua de me detrahit.

laittelen, **tella** Vfr. idem.

laitos, **oksen** Ns. *ordinatio*, *dispositio*, G. Anordnung, Einrichtung: *reparatio*, refectio, G. Ausbesserung: *paratio*, *comparatio*, subministratio, G. Anschaffung: *curatio* rei efficiendæ, promotio, G. Veranstaltung: *reprehensio*, *vituperatio*, detractio, G. Tadel.

laittamus, **uksen**. Ns. idem, max. vituperatio.

Laitila, an Ns. parœcia *Lætala* prope Neostadium.
Laito, von Na. *vadosus*, haud profundus, e. c. lacus, G. untief.
Laituri, in Ns. Tav. Wib. *ponticulus* max. littoralis, G. Strandbrücke.
Laiwa, an Ns. *navis major*, G. Schiff, sota-laiwa bellica, kauppa-laiwa mercatoria, airo-laiwa actuaria.
Lajet, lakeen Ns. id. ac laes.
Laju, un Ns. Ul. id. ac latu.
Laka, kan Ns. *tectum* sine parietibus, *protectum*, umbraculum, G. Vordach, Schirmdach, cfr. lakka, inde usma on lakalla nebula haud procul a terra qs. pendet instar tecti, it. al. *tabulatum* ædium *superius*, G. Oberboden (laki).
lakainen, isen Na. ejusmodi *umbraculo ornatus*, G. mit Vordache versehen, inde lakaiset cerealia, festum post trituram in umbraculis celebrandum? (rantu).
Lakaan, la'ata V. id. ac lakkaan.
lakahdan, htaa Vs. vide sub lakkaan.
Lakaisen, kaista l. waista V. *scopis verro* l. purgo, G. fegen, auskehren (la'aisen, lawaisen).
lakaistus, uksen Ns. purgandi *actio*, G. das Fegen.
Lakana, nan Ns. (Sv. lakan) *lodix*, G. Bettlaken, al. hursti, raiti.
lakanainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *lodice ornatus* e. c. lectus, G. mit Bettlaken versehen.
Lakastun, ua Vm. *marcesco, flaccesco* ut flos, gramen, G. verwelken, inde fig. rakkaus lakastuu amor frigescit.
Laki, la'en al. rar. laes, lakeen Ns. *tectum fornicatum* l. pars superior convexa, G. gewölbtes Obdach, Wölbung e. c. huoneen laki tabulatum ædium superius concavatum, pään laki vertex cranii, suun laki l. kita-laki palatum, wuoren laki cacumen montis, inde laki-tuola morbus palati equini, taiwaan laella in aura superiori quæ qs. concava apparet, on aitan laessa est in tabulato horrei superiore, it. rar. laki id. ac lakeinen.
lakeinen l. lakehinen l. lakinen, isen Ns. Tav. *foramen in tecto* fumo extrahendo, in hypocaustis rusticorum solitum, G. Rauchöffnung im Dache, al. räppänä, cfr. sub laes.
Laki, la'in Ns. (Sv. lag) *lex*, G. Gesetz, laki-wahwa lege ratus, rikon lain legem violo, lain-antaja l. -tekiä legislator, lain kaaret tituli legis varii, inde *judicium*, G. Gericht, käyn lakia in judicio certo, laki-kunta dioecesis judicialis, laki-mies legis peritus, judex.
la'illinen, isen Na. *legitimus*, legalis, G. gesetzlich.
la'illisuus, uuden Ns. *legalitas*, G. Gesetzlichkeit.
la'iton, ttoman Na. car. pr. lege carens, inde *iniquus*, perversus, G. ungesetzlich, ungerecht, it. *pupillus*, impubes, pupillaris e. c. ætas, G. unmündig.
Lakia, an Na. 1. *planus*, æquus e. c. regio, ager, G. eben, flach, tule lakialle in locum amplum l. latum, lakialta ample, longe lateque, it. 2. al. *mansvetus* e. c. ovis, haud timidus, quietus, inde *modestus*, G. zahm, bescheiden, teen lakiaksi mansvefacio, tulen lakiaksi mansvesco, lakiasti quiete, leniter.
lakeus, uden Ns. indoles plana, *planities*, *æquor*, campus, G. Ebene, it. *mansvetudo*, *modestia*, G. Zahmheit, Bescheidenheit.
Lakin, kkia V. *lambo*, lingo ut canis fluidum, G. leckend trinken (latkin).
lakkelen, kella Vfr. idem.
Lakka, kan Ns. 1. Botn. Sav. *tabulatum* ædium *superius*, G. Oberboden (Abol. laki), 2. *tectum* parietibus carens, *protectum* ante domos, super fenestris, portis etc. G. Vordach, Schirmdach, cfr. laka, it. 3. molle quid max. *fructus* rubi camæmori *maturus*, G. reife Moltebeere (hillo), sonta-lakka fimus bovinus mollis, 4. (Sv. lack) *cera sigillaris*, G. Siegellack, inde rikon lakan frango *sigillum*.
lakkaan, kata V. *cera obsigno* e. c. epistolam, G. versiegeln.
lakkaus, uksen Ns. *obsignatio*, G. das Versiegeln.
Lakkaan, kata al. lakaan, la'ata al. lakkaan

la'ata V. *subsisto*, *cesso*, desino, G. aufhören, ablassen (taukoan, herkeán), lakkaa laulamasta desine canere l. a cantu, kipu lakkaapi morbus quiescit, Pass. lakataan l. la'ataan.
lakkaus l. lakaus, uksen Ns. *cessatio*, G. das Aufhören.
lakkaamus, uksen Ns. idem.
lakahdan, htaa Vs. parum et *subito cesso*, G. ein wenig aufhören.
lakatan l. lakautan l. lakkautan, ttaa al. la'atan, la'attaa Vf. *facio ut* subsistat l. cesset, curo ut desinat, *sedo*, G. aufhören lassen l. machen, stillen.
lakatus l. la'atus, uksen Ns. *sedatio*, G. Stillung.
lakkauttamus, uksen Ns. idem.
laaunun, ntua Vm. *cessare incipio*, *quiesco*, sedor ut ventus, G. sich beruhigen, lapsi laantuu itkusta puerulus fletu desinit.
Lakkari, in Ns. *pera* vestimenti, G. Tasche, al. plakkari, it. kieli-lakkari obtrectator, calumniator, G. Klatscher.
Lakki, kin Ns. *pileus*, galerus, G. Mütze, Kopfbedeckung.
Lako, la'on Ns. *dejectio segetis* ex pluvia vehemente, G. niedergeworfene Lage des Getreides vom Regen, ohra on laolla l. laossa hordeum crescens est dejectum, menee lakoon l. laollen dejicitur.
lakoan, la'ota V. *dejicio* segetem ut ventus pluviosus, G. niederwerfen.
lakoun, uta Vm. *dejicior*, ut seges l. gramen, G. niedergeworfen werden.
Laksi, lahden Ns. Sav. id. ac laaksi l. lahti.
Lakso, on Ns. id. ac laakso.
laksoinen, isen Na. id. ac laaksoinen.
Laku, lakun l. la'un Ns. (Sv. flagga) id. ac flaku.
Lallatan, ttaa V. Olon. id. ac lällätän.
Lalli, in Ns. Finno famosus, Episc. Henrici interfector, it. juopo-lalli homo *bibax* l. ebriosus, G. Saufhals.
Lallo, on Ns. Torn. *acervus fœni* minor coniformis, G. kleiner Heuschober.
Lallotan, ttaa V. et lallottelen, tella Vfr. *lallans cano* l. *ploro*, G. heulend weinen (lällötän).

Lallu, un Ns. *vile quid* et molle e. c. sonta-lallu stercus, G. Mist, it. juopo-lallu id. ac lalli.
lalluttelen, tella Vfr. segniter et *vilissime me gero*, modo bibonis tempus tero, G. sich weichlich betragen.
Lalwa, an Ns. id. ac lawa.
Lama, an Ns. *status pecudum* et equorum *debilis*, qui fame per hiemem defatigati, vere pedibus haud stare sed humum procidere solent, G. Schwäche des Viehes vom Hunger, lehmä on lamassa vacca demacerata pedum usu caret, meni lamaan pedum impotens decidit, lauta on lamalla assis lateri innitens jacet, ruoho meni lamaan gramen dejectum (haud erectum) fit, it. Na. *fame macer* et *debilis*, sideratus, G. schwach in den Füssen, niedersinkend, lehmä on lama, makaa lamana, inde lama ruoho gramen dejectum.
lamainen, isen Na. idem.
lamaan, mata V. fame *emacero* quem ita ut pedibus stare haud valeat, debilem reddo, inde *dejicio* l. *deprimo* e. c. gramen, G. durch Hunger schwächen, entkräften, niedersinkend machen, niederwerfen.
lamautan, ttaa Vf. idem.
lamaannun, ntua al. lamaun, uta Vm. *macer* et *debilis fio* ita ut humum procidam, inde *dejicior* l. deprimor ut gramen, G. niedersinkend l. niedergeworfen werden.
Lamisko, on Ns. Caj. id ac lammiska.
Lammas, mpaan Ns. *ovis*, G. Schaf, lampaan raudat forfex qua lana ovium tondetur.
lammon, mpoa V. *agnellos pario*, de ovibus, G. lämmern.
lampuri, in Ns. *opilio*, pastor ovium, G. Schäfer, it. *canis oves sectans* et lanians.
Lammi l. lampi, mmen Ns. *lacus minor*, lacuna aquæ stagnantis, sinus minor in in fluviis, piscina, G. kleiner Landsee, Teich, Pfütze.
lammikko, kon Ns. *lacusculus*, lama, G. Lache, Pfütze.

Lammiska, an al. lammisko, on Ns. Abol. (Sv. flamska?) *pisi varietas* major exotica, G. eine Art grösserer Erbsen.

Lampo, on al. lampuoti, din Ns. (Sv. landbonde) *colonus* alienum colens agrum, partiarius, G. Landgutspachter, Meier.

Lamppu, pun Ns. (Sv. lampa) *lampas*, G. Lampe.

Lampsu, un Ns. id. ac lamsi.

Lampuoti, din Ns. id. ac lampo.

Lamsi, in al. lampsu, un Ns. *planum* majus *cohærens* e. c. pelto-lamsi l. -lampsu tractus agri cohærens, striga latior, G. Ackerfeld, it. lamsi locus ubi dissecatur ursus captus, G. Stelle wo ein Bär geschlachtet wird.

Lamu, un Na. *planus* et *nonnihil declivis* e. c. ager, tectum, G. wenig abschüssig, it. al. päiwän lamu *lux levior*, diluculum, G. Dämmerung.

Lana, an Ns. *retis* l. *nassæ species*, G. eine Art Netze l. Reusen (laana, lanu).

Lanka, ngan Ns. 1. *filum* et lineum et laneum, liina-lanka, willa-lanka, G. Faden, 2. Sav. non nisi *filum laneum*, G. Wollenfaden (rihma Sav. filum lineum), inde jäniksen langat tendicula leporis, rauta-lanka ferrum ductitium.

lankainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex filo* confectus e. c. funiculus, Sav. non nisi ex filo *laneo* confectus e. c. tibiale, G. von Fäden.

Lankeen, ngeta V. *cado*, *labor*, procido, G. fallen, umfallen, stürzen, lankeewa cadens, inde epilepticus, lankeewa tauti epilepsia, inde fig. *delinquo*, *pecco*, G. fehlen, ääni lankee vox fit rauca.

lankeilen, lla Vfr. idem.

lankeemus, uksen Ns. *lapsus*, *casus*, *delictum*, G. das Umfallen, Fall, das Fehlen.

lankeilemus, uksen Ns. idem.

langetan, ttaa Vf. *facio ut* quid *cadat* l. labatur, *labefacio*, prosterno, G. umfällen, niederstürzen, inde langetan tuomion fero sententiam ut judex.

langettelen, tella Vfr. idem.

langetus, uksen Ns. *labefactio*, G. das Umfällen.

Lanko, ngon Ns. *affinis*, *levir*, G. Schwager, al. *consanguineus* remotior, propinquus, G. Anverwandter.

lankos, oksen Ns. *unus affinium* l. consanguineorum, G. einer der Schwäger, lankokset affines inter sese.

lankous, uden Ns. *affinitas*, propinquitas, G. Verwandtschaft.

Lankku, kun Ns. (peregr.) *planca*, assis crassior, G. Planke, al. plankku, inde *sæpimentum ex assibus*, G. Plankenzaun, it. al. *equus macer* et vilis, G. Kracke.

Lannas, ntaan Ns. *ripa* maris *vadosa*, vadum, G. seichter Strand, Furth.

Lannet, nteen Ns. *coxa*, coxendix, inde *lumbus*, G. Hüfte, Lende, lannet-luu os coxæ, lannet-tauti morbus l. dolor ad coxas, miekka lanteilla gladius ad latus (lantio, lantu).

Lannun, ntua Vm. *languore labor*, *fessus corruo*, G. verschmachtet niederfallen, lannun janosta siti defetiscor, inde *deprimor*, humum collabor, humilior, G. niedersinken, niedergedrückt werden, it. *animo demissus fio*, G. kleinmüthig werden (lantun), it. al. id. ac laannun.

lannistan, aa V. *deprimo*, demitto, *humilio*, voluntati l. jussui cujus *submitto*, superbum frango, *coërceo* l. cohibeo petulantem, G. niedersenken l. drücken, unterwerfen, demüthigen, zügeln.

lannitsen, ita V. idem.

lannutan, ttaa Vf. idem, inde *violo* feminam per stuprum, G. schänden.

lannistus, uksen Ns. *depressio*, humiliatio, coërcitio, G. Niederdrückung, Demüthigung.

Lansa, an Ns. *locus* maris *profundior*, stagnum profundum, G. tiefere Stelle im Meere, it. al. Na. id. ac lansia.

lansia l. lansa, an Na. *profundus*, *depressus*, *humilis* e. c. pratum, regio, G. niederig, tief.

Lansuan, uta V. *inhabiliter incedo*, G. tölpelhaft fortschreiten.

Lanta, nnan Ns. Ul. *stercus*, fimus, agrum

grum pinguefaciens, G. Mist, Dung, inde lanta-maa terra pulla, it. al. Na. *merus*, purus putus e. c. aqua, G. lauter, ganz (flitta), lanta savi non nisi argilla, lannan laiska Nyl. omnino l. valde piger.

lannitan l. lannotan, ttaa V. *stercoro*, G. düngen.

lannotus, uksen Ns. *stercoratio*, G. Düngung.

Lantia, an Na. id. ac lansia.

Lantio, on l. lantioin, omen Ns. id. ac lannet.

Lantti, tin Ns. (Sv. slant) *nummus cupreus*, obolus major, G. Kupfermünze.

Lantto, ton Ns. *vallis* depressus, locus humilis, G. Niederung, Thal.

Lanttu, tun Ns. Tav. Nyl. Vib. *brassica napobrassica*, G. Kohlrübe, it. al. (Sv. landtmåtare?) *geometra*, G. Feldmesser.

Lantu, nnun Ns. id. ac lannet.

Lantun, nttua Vm. id. ac lannun, al. id. ac laannun.

Lanu, un Ns. id. ac lana l. Laana.

Lapa, wan Ns. *armus*, *scapula*, G. Vorderbug, Arm, Schulterblatt, lapa-luu os scapulæ, hewoinen on lawallansa equus est armo luxatus, inde fig. rukin lapa armus coli, harawan lapa vide harawa, sukan lapa pars tibialis inferior latior.

lapainen, isen Na. *armum habens*, G. Bug habend, max. in compos. e. c. wahwa-lapainen armo robusto ornatus, al. id. ac lapuri.

lapuri, in al. lapotin, ttimen al. lapainen l. lapakkainen, isen Ns. *chirotheca* lanea acu picta, G. wollener Handschuh.

lapakko, kon al. lapatto, ton Ns. *armus* l. pars prominens *coli*, G. Rockenarm.

lapaun, uta al. lapaannun l. lapauunun, ntua Vm. *luxor* qua scapulam ut equus, G. buglahm werden.

Lapahdan, htaa Vs. Run. *subito stillo* l. *spargor*, G. hastig aussprützen, weri lapahti.

Lapan, ppaa al. lappaan, pata V. ambabus manibus *extraho* longum quid, ut nutrix filum l. nauta funem glomerans, *attraho* ad me, *extendo* et conglomero, G. mit beiden Händen zu sich ziehen, ausziehen, inde *neo*, G. spinnen, fig. lappaa paljon rahaa multum pecuniæ consumit.

lappelen, pella al. lappailen, pailla Vfr. idem.

lapet, ppeen Ns. *glomus* fili l. funis in longum extrahendus, *pensum* lini *nendum*, fascis tæniæ extendenda l. extricanda, G. Gewinde, Flachsdocke, lapsen lappeet fasciæ, cfr. sub lappa.

lapua, an al. lappio, on Ns. idem.

lapa-mato l. -lieto Ns. *tænia intestina*, G. Bandwurm (lawikas).

Lapio, on l. Sav. lapia, an Ns. *ligo*, *pala*, G. Schaufel, rauta-lapio pala ferro munita.

lapioitsen, oita V. *pala fodio* l. subverto e. c. terram, G. schaufeln.

Lapitan, ttaa V. id. ac laputan.

Lappa, pan Ns. *lamella latior*, G. dünne Eisenplatte (laatta).

lappalainen, isen Ns. *globulus* explanatus et fartus in helcio l. jugo equi, G. lederner Ball über dem Pferdekummet, cfr. sub lappi.

lappia, au Na. *latus* et *planus*, G. flach, platt und breit, lappia käsi palma, lappiat hartiot humeri latiores.

lappio, on al. lappia, au Ns. *latus* rei *latius*, G. platte Seite, pane lappiollen l. lappialle oblique l. lateri innitentem colloca, on lappiolla l. lappialla, paaden lappio.

lapet, ppeen al. lappi, pin Ns. idem, pane lappeellen, miekan lappi.

Lappi, pin Ns. *lappo*, homo gentis lapponicæ, G. der Lappe, Lappländer, inde fig. *magus*, *incantator*, G. Zauberer, on koko-lappi, it. *lappenia*, terra lapponum, G. Lappland, al. lapin-maa, it. lappi-wesi l. lapin wesi lacus ad oppid. Willmanstrand, pars του Saima, nec non parœcia adjacens, lappeen-ranta (qs. pro lappi-weden ranta) oppid. Willmanstrand, lapin warpuinen emberiza lapponica, lapin louwet lari species, lapin harakka lanius excubitor, lapin pöllö strix nyctea l. lapponica? lapin haukka falco lapponicus, lapin sara carex vesicaria.

lappalainen, isen N. *lappo*, *lapponicus*, G. Lappländer, lappländisch.

Lappo, pon al. lapo, won Ns. *fœni congeries*

geries minor in prato, tempore fœnisecii, inde Ul. tantum fœni, quantum manibus portatur, G. Heubürde (lawos).
lapoo, poon al. lappaus, uksen Ns. idem.
lapoinen, isen Ns. dim. idem.
Lappu, pun Ns. id. ac lappa e. c. solki-lappu, it. (Sv. lapp) *lacinia minor* vestis, G. Lappen, Flick, kirja-lappu litterulæ, Gall. billet.
Lapsi, sen Ns. *infans*, puerulus, nec non *proles*, *liberi*, G. Kind, lapsi-puoli privignus, lapsen lapsi nepos l. neptis, lapsi-waimo puerpera al. obstetrix, lasten (Genit. pl.) ämmä obstetrix, katson lasta (Inf. pro lapsta) infantem curo l. tueor, tehdä lapsia Abol. concipere, G. erzeugen, de patre, rar. de matre, sed Sav. Ul. progignere, G. gebähren, de matre, quod Abol. audit saada l. synnyttää lapsia, lapsi-ikäinen minorennis, Ess. lapsena contr. lasna l. lassa.
lapsuinen l. lapsukainen, isen Ns. dim. idem.
lapsuus, uuden Ns. *pueritia*, G. Kindheit.
lapsikas, kkaan al. lapsellinen, isen Na. *dives liberorum*, G. kinderreich, al. *puerilis*, G. kindlich.
lapsillinen, isen Na. *puerilis*. G. kindisch.
lapsillisuus, uuden Ns. *puerilitas*, G. kindischer Sinn.
lapsetan, ttaa V. *puerum* quem *censeo*, ut puerum tracto, G. wie ein Kind behandeln, inde minua lapsettaa pueriliter me gero.
lapsittelen, tella Vfr. *puerum ago*, puerilis sum, G. sich kindisch betragen, it. al. lapsittelee minua puerum l. pueri nomine me appellat.
Lapsutan, ttaa V. et lapsuttelen, tella Vfr. id. ac kapsan, kapsuttelen.
Lapuri, in Ns. vide sub lapa.
Laputan l. lapitan, ttaa V. *minutim edo* l. bibo ut lepus, G. leckend essen l. trinken, juon laputan.
laputtelen, tella Vfr. idem.
laputus, tuksen Ns. *esus minutus*, G. leckendes Essen.
Laru, un Ns. Abol. *homo vaniloquus* instar ebriorum, G. Schwätzer.
larutan, ttaa V. et laruttelen, tella Vfr. *vana loquor*, garrio, G. schwatzen, plaudern.
larutus, tuksen Ns. *garritus*, G. Geschwätze.
Lasi, in Ns. (Sv. glas) id. ac klasi l. glasi.
lasinen l. lasillinen, isen Na. id. ac klasinen, klasillinen.
Laskaan, kata V. (Sv. laska) *consuo* instar sutoris, G. laschen.
laskaus, uksen Ns. *actus* consuendi, consutum, G. das Laschen.
lasko, on Ns. *sutura*, G. Laschnaht, lasko-lanka filum sutorium, lasko-neula acus sutoria.
Lasken, ea V. pr. *mitto*, *dimitto*, *emitto*, G. lassen, unde usus multiplex 1. mitto ex loco, G. entlassen, auslassen, loslassen, e. c. lasken kädestäni manu emitto, lasken hewoisen irrallen l. irti l. menemään solvo equum l. permitto ut abeat, lasken lehmän niitullen l. niittuun vaccam in pratum permitto, lasken juomaa potum ex dolio effluere sino, demto epistomio, lasken werta sanguinem emitto venam secando, hinc lasken suonta venam seco, 2. mitto deorsum, G. herablassen, niederlassen, niederlegen, e. c. lasken werkkoja retia deponendo struo, lasken rekeä suoraan traham directe demitto, lasken wenhettä navigium dirigo e. c. per cataractam, 3. tabulatim l. ordinatim *depono* quid, G. zusammenlegen, e. c. lasken huonetta l. huoneen perustusta domum exstruo l. fundamentum ædificii pono, trabem supra trabem l. lapidem supra lapidem collocans, lasken katua plateam lapidibus sterno, hinc lasken sanoja verba *construo*, loquor, sermocinor, lasken lauluja cantus construo, cano, 4. reflexivo sensu e. c. lasken maata l. lewätä demitto me cubitum, päiwä laskee sol occidit, wesi laskee aqua minuitur in fluvio, poro laskee pohjaan l. pohjallen fæx ad ima fidit, hinc lasken mäkeä l. koskea per declivitatem devehor trahâ l. per cataractam cymbâ, G. sich niederlassen l. legen l. senken, 5. varia: lasken weistä l. kirwestä cultrum l. securim coti adaptans acuo, G. schleifen, lasken lukua calculos pono, cum quo puto, rationes reddo, G. Rechenschaft ablegen, lasken rahaa pecu-

pecuniam numero numum numo adponens, G. rechnen, lasken weroa tributum impono l. censum æstimo, G. Steuern auflegen, besteuern.

laskelen al. rar. laskeskelen, lla Vfr. idem.

lasku, un Ns. *demissio*, *depositio*, G. das Lassen, Entlassung etc. cfr. lasken e. c. irti-lasku solutio, juoman lasku potus expromendi actus, suonen lasku venæ sectio, werkon lasku retis structio, kosken lasku devectio per cataractas, huoneen lasku constructio ædificii. kadun lasku stratura plateæ, sanan lasku verborum conjunctio, sermocinatio, nec non proverbium, päiwän lasku occasus solis, weitsen lasku cultri exacutio, luwun lasku calculorum positio, ratio rei reddenda, rahan lasku pecuniæ numeratio, calculatio, ajan lasku computatio temporis, weron lasku tributi numeratio l. æstimatio, lasku waatteessa plica in vestimento.

laskiainen, isen Na. *demittens*, devehens l. sidens, G. herablassend. inde Ns. tempus circa quinquagesimam, quo pueri per declivitates sese demittere solent, G. Fastnacht, laskiais-tiistai.

laskin, imen Ns. *instrumentum* quo demittitur, inde *apertura* in glacie maris, per quam rete demittitur, G. Netzwuhne.

laskeun, uta al. laskeennun, ntua Vm. *dimittor* l. *demittor*, sido l. desideo, G. sich niederlassen l. legen l. senken, laskeun istumaan subsideo, laskeum laulamaan ad cautum consideo, huonet laskeupi domus nova considit, päiwä laskeupi sol ad occasum vergit, wesi laskeupi aqua minuitur in fluviis, tuuli laskeentuu ventus quiescit.

lasketan l. laskeutan, ttaa Vf. *facio* l. curo *ut* dimittatur l. deponatur, G. lassen machen, lasketan juomaa curo ut potus effluat, lasketan kirwestä securim acui curo, inde *dimitto*, emitto, G. auslassen, lasketan kiwiä lapillos ejicio l. dejicio.

laskettelen, tella Vfr. idem, inde laskettelen sanoja verba emitto, sermocinor, narro, laskettelen lauluja canto, laskettelen mäkeä per declivitatem devehi curo.

lasketus, uksen Ns. *demissio*, dejectio, G. Niederlassung, Auslassung.

Lasku, un Ns. (Sv. flaska) id. ac flasku.

Lassi, in Ns. nomen viri *Laurentius* l. *Lars* (lauri).

Lasta, an Ns. *pala minor* e. c. ad emovendam polentam, *trulla*, G. Schäuflein, rinta-lasta os pectorale.

lastainen, isen Ns. dim. idem.

Lastaan, tata al. lastan, aa V. (Sv. lasta) *vitupero*, contemno, G. lästern.

lastet, een Ns. *vituperatio*, contemtus, G. Lästerung.

Lasti, in Ns. (Sv. last) *onus* navium, G. Schiffslast.

lastaan, tata V. *onero* navem, G. lasten.

Lastu, un Ns. *assula*, *schidia* max. ligni, secamentum tenue, G. Span, raudan lastu ramentum ferri.

lastuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *assulis abundans* e. c. locus, G. voller Späne, it. *ex assulis* confectus, G. von Spänen gemacht.

lastukas, kkaan Na. *assulis abundans*, G. spänereich.

lastukko, kon al. lastusto, on Ns. *congeries* assularum, locus assulis abundans, G. Spanhaufen.

Lata, dan Ns. (Sv. sladd) *instrumentum* quo ager complanatur et glæbæ minuuntur, G. ein Werkzeug den Acker zu ebnen, inde fig. lata-kontti pes latior.

lataan, data V. *complano* agrum, G. mit dergl. Werkzeuge ebnen.

Latelen, della Vfr. vide sub ladon.

Latikko, kon Ns. id. ac laatikko.

Latikoitsen, ita V. Sav. *purgo* e. c. stabulum, stercus ejicio, G. schaufelnd reinigen.

Latina, an Ns. (peregr.) lingua *latina*, G. Latein.

latinalainen l. latinainen, isen Na. *latinus* e. c. liber, G. lateinisch.

Latinkainen, isen Ns. *scarabœi* species, G. Käferart.

Latisko, on Ns. id. ac latukka.

latiskainen, isen Na. id. ac latukainen.

Latkin, ia V. *lingo* instar canis, lambendo edo, G. leckend essen (lakin).

latku, un Ns. *cibus fluidus* e. c. suum, sorbendo edendus, G. flüssiges Futter.
Lato, lon Ns. (Sv. lada) *horreum* in pratis, conditorium pabuli, *fœnile*, G. Heuscheune, lato-tartano (Sv. ladugård) prædii immunis species.
latoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fœnilibus frequens* e. c. pratum, G. scheunenreich.
ladollinen, isen Na. *fœnile habens*, horreis frequens, G. Scheune habend, it. *quantum capit* fœnile, G. eine Scheune voll.
Lattia, an Ns. id. ac laattia.
Latu, dun Ns. pr. *via soleæ* nivalis, inde *semita*, G. Spur, Steig, jäneksen latu vestigium leporis, ruoho kaatuu latuun gramen humum prosternitur, latu-kunta societas soleis nivalibus vehentium.
Latustan, aa V. et latustelen, lla Vfr. id. ac ldapustan, laapustelen.
Latukka, kan al. latiokko, on Ns. *vas latum*, patina *plana*, G. flache Schüssel, inde latukka-heinä thlaspi arvense.
latukainen l. latuskainen, isen Na. formâ *latus* sed tenuis, *tenuatus*, haud teres e. c. tænia, G. flach, platt.
Latwa, an Ns. *summitas* e. c. arboris, *cacumen* e. c. pili, G. Gipfel der Gewächse, Wipfel (ladwa, latwa), inde joen latwa pars superior l. origo amnis, wie latwemmallen propius ad cacumen.
latwallinen, isen Na. *cacuminatus*, G. Wipfel habend.
latwistan l. latwustan, aa V. *summitatem* e. c. arboris l. herbæ *puto* l. *deseco*, decacumino, G. entgipfeln.
Lauden l. laudee prtcl. Botn. *omninò*, per omnia, *ubique*, continue, G. gänzlich, überall, lauden lunten idem.
lautinainen, isen Na. *ubique obvius*, *communis*, haud rarus, vulgaris, G. allgemein, lautinaisesti ubique, communiter.
Laudotan, ttaa V. vide sub lauta.
Lauha, an Ns. Ul. *aira* inter segetem crescens, G. Schmiele.
lauhainen, isen Na. *airâ frequens* e. c. seges, ager, G. schmielenvoll.
Lauha l. lauhia, an Na. nec non
lauhka l. lauhkia, an Na. id. ac lauhtia.
lauhtia, an al. lauhto, hdon Na. haud asper, *mitis* e. c. frigus, subhumidus e. c. aër, *mollis* l. lenis e. c. lana, G. gelinde, nicht scharf, weich (lahtia).
lauhdun, htua Vm. asperitatem amitto, *remittor*, *lenior* ut frigus, ira, *mollesco* ut cera in calore, inde *flaccesco* l. pallesco ut gramen, G. gelinde l. weich werden, verwelken (lahdun).
lauhdon, htoa V. idem, al. id. ac lauhdutan.
lauhdutan, ttaa Vf. asperitate privo, *emollio*, *lenio* e. c. iram, mitem reddo, G. gelinde l. weich machen (lahdutan).
lauhduttelen, tella Vfr. idem.
lauhdutus, tuksen Ns. *mitigatio*, G. Linderung.
Lauka, wan Ns. Abol. id. ac laukka.
Laukaisen l. lauwaisen, sta Vs. arcum *retendo*, bombardam *explodo*, inde tendiculas avium l. extensum quid subito *remitto*, G. losschiessen.
lauwon, koa V. idem, sed de actu continuo et vi majore.
laukean l. laukenen, uweta al. rar. lauwennun, ntua Vm. *retendor* ut arcus, *explodor* ut bombarda, G. losgehen, sää laukenee frigus remittit, lauwennut ansa tendicula retensa l. remissa, it. lanka laukee filum deruit l. delabitur ex margine texti, kaswot laukeewat facies macrescit, kukka laukee flos marcescit, G. verwelken (raukeen).
Laukia, an Na. *spatiosus*, longus latusque e. c. campus, G. räumig, weit.
Laukka, kan Ns. Ul. *cursus quadrupedans*, G. Galopp, juoksee laukkaa, it. al. *lictor* virgis cædens? G. Profoss, it. (Sv. lök) *cepa*, G. Lauch, Zwiebel, kynsi-laukka allium, puuro-laukka porrus.
laukkaan, kata V. *quadrupedans* l. citatim *curro*, G. galoppiren.
Laukka, kan al. lauka, uwan Ns. (Sv. lake) *salsugo*, *muria*, G. Salzlake, woin laukka, kalan laukka.
Laukki, kin Ns. *albus fronte bos* l. equus, G. weissgestirnter Ochs l. Pferd, al. *nota* frontis *alba*, G. weisser Stirnfleck.
Laukku, kun Ns. 1. *saccus pelliceus*, culeus ex corio, G. Felleisen, laukun kieli operculum sacci linguæforme, it. 2.

Tav. *foramen*, apertura, G. Oeffnung, Loch.

laukkuinen, isen Ns. dim. idem.

laukullinen, isen Na. *culeum habens*, G. mit Felleisen versehen, it. *quantum capit* culeus, G. ein Felleisen voll.

Laukoilen l. laukoelen l. laukuilen l. laukuelen, lla Vfr. *alis ventilo*, ventilans in aëre pendeo ut aquila, G. in der Luft schweben, inde puhuu laukoilee tarde verba profert, nugas agit.

Lauku, laukun l. rar. lauwun Na. *parum declivis*, haud præceps e. c. mons, clivus, tectum, G. wenig abschüssig, inde lauku lanka filum leviter contortum.

Laulan, aa V. *cano* ut homo, avis, gallus, G. singen, laulaja cantor, præcentor in carminibus Finnonum decantandis, poëta.

laulailen l. laulelen, lla al. laulesklelen, lla Vfr. idem.

laulanta, nnan al. laulanto, nnon Ns. Sav. *cantio*, *cantus* sonorus, G. Gesang, das Singen.

laulu, lun Ns. idem, inde *cantilena*, poëma melicum, G. Lied.

laulatan, ttaa Vf. *facio ut* canat, ad cantandum impello l. persvadeo, G. singen lassen.

laulennan, ntaa V. sono *tremulo cantillo*, G. trillern (läylennän).

Lauma, an Ns. *grex* max. ovium, *caterva* avium, multitudo e. c. luporum, G. Heerde, laumoin id. ac laumottain.

laumainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *gregibus frequens* e. c. locus, G. heerdenreich.

laumottain l. laumattain prtcl. *gregatim*, G. heerdenweise.

Launi, in Ns. *hamus* piscatorum major, max. ligneus, G. grosse Fischangel.

Laupias, aan Na. *misericors*, clemens, G. barmherzig.

laupiaallinen, isen Na. idem.

laupius l. laupeus, uden Ns. *misericordia*, clementia, G. Barmherzigkeit.

Laupio, on al. laupioin, omen Ns. id. ac laipio l. laipioin.

Lauri, in Ns. nomen viri *Laurentius* (Lassi).

Laus, uksen Ns. *macula* retis, G. Netzmasche, al. *retis species*, G. Netzart.

Lausun, ua V. pr. aperio os ad dicendum, inde *eloquor*, *edico*, effari, G. aussagen, sagen, lausun turhaan frustra l. sine causa nomino.

laususkelen, lla Vfr. idem.

lausumus, muksen Ns. *elocutio*, dictio, *dictum*, effatum, G. das Sagen, Aussage.

lauset, een Ns. *dictum*, *effatum*, G. Aussage, inde pl. lauseet verba magica ad morbos sanandos usitata.

lausutan, ttaa Vf. *facio ut* dicat l. dicatur, G. aussagen lassen, inde verbis *enuntio* mentem, *confabulor*, G. sich unterreden.

lausuttelen, tella Vfr. idem.

lausutus, tuksen Ns. *confabulatio*, G. Unterredung.

Lauta, dan Ns. *assis*, *tabula*, G. Brett, saha-lauta assis serrâ fissa, inde lauta l. istuin-lauta *sedile*, sella longa, G. lange Bank, lauta-mies assessor judicii ruralis, lauta-suorsa anas boschas maxima.

lautainen, isen Ns. dim. idem, inde *quadra*, orbis mensalis, *loculamentum*, *decipula* ermineorum ex assula, G. Teller, Schränkchen, Falle, cfr. lautaisin.

lautainen, isen Na. *ex asse* factus e. c. cymba, *assibus frequens* e. c. locus, G. brettern, brettervoll.

laudotan, ttaa V. *coasso*, *assibus firmo*, G. mit Brettern beschlagen.

laudotus, uksen Ns. *coassatio*, G. dergl. Beschlagung.

lautaisin, imen al. lautainen, isen Ns. *clunis* equi, pars dorsi posterior plana, G. Pferdekreuz, istun lautaisella sedeo ad coxam.

lautaelen, lla Vfr. pr. *clunes tango*, inde oris lautaelee tammaa equus cum equa coit, G. bespringen.

Lautikka, kan Ns. id. ac litukka.

Lautinainen, isen Na. vide sub lauden.

Lautta, tan Ns. *pons natans* in fluviis, *ponto*, *ratis*, G. Flossbrücke, Fähre, inde fig. *prostibulum*, meretrix, G. liederliches Weibsbild.

lauttaan,

lauttaan, tata V. *rate trajicio*, G. überflössen.
lauttaus, uksen Ns. *trajectio* ope ratis, G. Ueberflössung.
lautturi, in Ns. *ratis*, G. Fähre, al. *portitor* ratis, G. Fährmann.
Lauwantai l. lauwontai, ain Ns. (Sv. lördag) dies *saturni*, G. Sonnabend.
lauwantainen l. lauwontainen, isen Na. *ad diem* saturni *pertinens*, G. sonnabendlich, lauwantainen lapsi infans illo die natus.
Lauwon, koa V. vide sub laukaisen.
Lawa, wan Ns. *tabulatum* ex assibus, cui quid incubat e. c. tabulatum sub acervis fœni, lectus sine sponda, tabulatum in balneis, nec non rogus, G. erhöheter Boden zur Unterlage, Bettboden, Schwitzbank, Scheiterhaufen (lawo), taimi-lawa plantarium elevatum, G. Treibebett.
Lawainen, isen Ns. id. ac lapainen l. lapuri.
Lawaisen, sta V. id. ac lakaisen.
Lawannes, nteen Ns. *pala minor* in cerevisia coquenda solita, G. Schäuflein.
lawasin, imen Ns. idem.
Laweri, in al. lawerus, uksen Ns. homo *garrulus*, G. Plauderer, it. Wib. laweri *cubile majus* l. tabulatum cui plures incubuunt, G. breites Bett (lawa).
laweroitsen, ita al. lawerran, rtaa V. *garrio*, vana loquor, G. plaudern, plappern.
Lawi, in Ns. id. ac lawin.
Lawia, an Na. *amplus* e. c. mare, campus, *latus*, G. weit und breit (laaja), lawialta l. lawiasti puhua loqui diffuse, ample.
laweus l. lawius, uden Ns. *amplitudo*, *latitudo*, G. Breite.
lawenen, weta al. laweennun, ntua Vm. *amplus fio*, *dilator*, G. breit werden, sich verbreiten, inde fig. pinguesco.
lawistun, ua Vm. idem, max. de feminis gravidis.
lawennan, ntaa Vf. *amplifico*, *dilato*, G. breit machen, verbreiten.
Lawiatar, ttaren Ns. femina mythol.
Lawikas, kkaan Ns. *tænia intestina*, G. Bandwurm (lapa-mato).

Lawin, imen al. lawi, in Ns. *numella* pecudum, G. Halsfessel des Viehes.
Lawo, on Ns. id. ac lawa.
Lawot, poon al. lawos, woksen Ns. id. ac lappo.
Lehhitän, ttää V. leviter *flo* l. *susurro* ut ventus, G. säuseln.
Lehko-silmä Ns. *oculus* lascivus, al. *pætus*, G. liebäugelnd.
Lehmä, än Ns. *vacca*, G. Kuh. lehmän kieli convallaria majalis. lehmän sieni boletus edulis, lehmän herutin ranunculus acris.
lehmäinen l. lehmoinen l. lehmuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ad vaccam pertinens*, vaccinus, G. zur Kuh gehörig, lehm. wasikka vitula.
lehmällinen l. lehmillinen, isen Na. *vaccam* l. *vaccas habens*, G. Kuh habend, inde lehmällistä (sc. ruokaa, maitoa) lac, edulium e lacte.
lehmälä, län Ns. *locus* ubi vaccæ versantur l. vigent, G. Kuhplatz.
Lehmus, uksen Ns. *tilia* europæa, G. Linde.
Lehtaus, uksen Ns. *massa ferri* rudis, G. Roheisen.
Lehti, hden Ns. *frons*, *folium*, G. Blatt, Laub, teen lehtiä folia colligo, lehti-kerppu fasciculus frondium, korwan lehti lobus auris, kirjan lehti folium libri, lehti-lintu motacilla regulus, lehti-kurppa id. ac kuowi, lehti-mato aphidis species.
lehtykäinen, isen Ns. dim. idem, rar.
lehtinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *frondosus*, *ex foliis* confectus, G. belaubt, blätterig, von Laube gemacht.
lehdellinen l. lehdillinen, isen Na. *frondes habens*, *frondosus*, G. Laub habend, blätterricht.
lehtewä, än al. lehdekäs, kkään Na. *foliis abundans*, G. laubreich.
lehdikko, kon al. lehdikkö, kön Ns. *silva frondosa*, G. Laubwald.
lehto, don al. leho, on Ns. idem, lehto-rupsakka rana arborea.
lehdes, eksen Ns. *ramus frondosus*, G. Laubast.
lehdin, htiä V. *foliis exuo* e. c. arbores, frondes frango et colligo, G. entblättern, Laub sammeln, it. al. *foliis orno*,

no, G. mit Blättern versehen, belauben.
lehditän, ttää al. lehdotan, ttaa Vf. idem.
lehditys, yksen Ns. *fractio frondium*, G. Entblätterung, it. *exornatio ope foliorum*, G. Belaubung.
lehotan, ttaa V. *frondosus sum*, læte cresco, vigeo, inde turgidus sum, *superbio*, G. blätterricht u. buschicht seyn, strotzend wachsen l. seyn.
lehottelen, tella Vfr. idem.
lehun, ua Vm. *tremo* ut folia, G. zittern, al. *ventilo* foliis, it. al. *lascivus rideo*, G. frech auflachen.
Lehwä, än Ns. Caj. *summitas* pini l. rami, inde *ramus* pini, *abies ramosus*, G. Obertheil der Bäumen, Fichtenast, ästige Fichte.
Leijaan, jata V. *molliter vivo*, cuticulam curo, oblecto me, G. sich gütlich thun.
Leijas, aan Ns. *palus* aquis supernatans, G. zitternder Sumpf.
leijun, ua Vm. *pendens moveor* ut ejusmodi palus, G. zitternd schwenken.
Leijona, an Ns. (peregr.) *leo*, *leæna*, G. Löwe, Löwinn.
Leikari, in Ns. vide sub leikki.
Leikkaan, kata V. *seco*, *scindo* ope cultri, forficis, falcis etc. *amputo*, *disseco*, *meto* de segete, G. schneiden, erndten, leikkaan sormeni digitum saucio, inde leikkaaja sector, messor, nec non dens incisor, haawa leikkaa vulnus *acerbe dolet*, leikkaa sisältäni colica laboro.
leikkaelen, lla al. leikkelen, llä Vfr. idem.
leikkaus, uksen l. leikellys, yksen Ns. *sectio*, *scissio*, *messio*, G. das Schneiden, inde *scissura*, *messis*, vulnus, G. Schnitt, watsan leikkaus colica l. tormina.
leikka l. leikkoo l. leikkuu Ns. id. max. in compos. e. c. leikka-ruoho id. ac leuka-ruoho, leikkoo-aika tempus messis.
leikkaun, uta Vm. *secor*, scissus fio, metor, G. geschnitten werden.
leikkautan, ttaa Vf. *curo ut* quid secetur l. metatur, G. schneiden lassen.
leikon, kkoa V. *vi seco*, in segmina majora scindo, G. kraftvoll schneiden in grobe Stücke.
leikkoilen, lla Vfr. idem.

Leikki, kin Ns. (Sv. lek) *ludus*, *jocus*, G. Spiel. Spass, teen l. lyön leikkiä jocos agito, on leikkiä jocose est dictum l. factum, ei leikin (Adv.) haud ludendo i. e. haud facile.
leikkinen l. leikillinen, isen Na. *jocosus*, ludibundus, G. spasshaft. lustig.
leikkisyys l. leikillisyys, yyden Ns. *jocositas*, G. Spasshaftigkeit.
leikitsen, itä V. *ludo*, *jocor*, G. spielen, spassen.
leikittelen, tellä Vfr. idem.
leikitys, yksen Ns. *lusio*, *jocatio*, G. das Spielen l. Spassen.
leikari, in Ns. *ludio*, *joculator*, princeps ludi, G. Spieler, Scherzer.
leiku, un Ns. *crepundia*, lusoria puerorum, G. Spielsache.
Leili, in Ns. (Sv. lägel) *uter* ligneus, G. Lägelchen.
leilillinen, isen Na. *utrem habens*, G. mit Lägel versehen, it. *quantum capit* uter, G. ein Lägel voll.
Leimaan, mata al. leimuan, uta V. *fulguro*, *fulmino*, flammigo ut ignis, G. flammen, blitzen.
leimaus, uksen Ns. *fulguratio*, inde *fulgur*, *flamma*, G. das Flammen l. Blitzen.
leimahdan, htaa Vs. *subito fulguro* l. flammo, corusco, G. hastig aufflammen, blitzen.
leimahtelen, della Vfr. idem.
leimahdus, uksen Ns. *splendor subitus*, *fulgur*. coruscatio, G. hastiges Aufflammen, Blitz.
Leina, an Na. rar. (Sv. len l. klen?) *debilis*, *mollis*, lenis e. c. cutis, G. weich, schwach.
Leino, on Ns. *æstus* solis, fervor coloris æstivi, G. Sonnengluth.
Leipä, wän Ns. *panis*, inde fig. *victus*, G. Brodt.
leipäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *dives panis*, G. brodtreich.
leiwällinen, isen al. leiwäkäs, kkään Na. *panes habens*, *opulentus*, G. mit Brodte versehen, reich.
leiwätöin, ttömän Na. car. *pane carens*, sine victu, *pauper*, G. brodtlos, arm.

leiwon, woa V. *panes conficio* l. formo, *pinso*, G. backen, leipoja pistor l. pistrix.
leipomus, uksen Ns. *pinsatio*, *pistura*, panificium, G. das Backen.
leiwin, wimen Ns. *pala major*, qua panes in fornacem promoventur, G. Brodtschaufel, al. leiwin-lapio, it. al. id. ac leiwoin.
leiwoin, women al. leiwuin, wumen al. leiwyin, wymen Ns. alveus pistorius, *mactra*, G. Backtrog.
leipäret, een Ns. Ul. *massa* minuta, ex qua panis formatur, G. rundes Teigklösschen (emoos).
Leiri, rin Ns. (Sv. läger) *castra militaria*, G. Kriegslager.
Leiskaan, kata V. id. ac leimaan.
leiskahdan, htaa Vs. id. ac leimahdan.
leiskun, ua Vm. idem, it. Nyl. *transsilio* ut equus sæpes, G. Zäune überspringen.
Leissaan, sata V. idem, inde *operosus agitor* l. salto, G. geschäftig seyn.
Leitsaan, sata V. (Sv. ledsaga?) *comitor*, manuduco viam monstro, G. begleiten (lietsaan).
leitsaus, uksen Ns. *comitatio*, G. das Begleiten (lietsaus).
leitsari, in Ns. Caj. *index* l. dux *viæ*, G. Begleiter (lietsari).
Leitsotan, ttaa V. *floresco*, floridus l. elegans sum, ut seges, G. blühen, prächtig seyn.
leitsottelen, tella Vfr. idem.
Leiwiskä, än Ns. *pondo* XX librarum, G. Liespfund.
leiwiskoittain prtcl. *per pondo*, G. liespfundweise.
leiwiskoitsen, itä V. *in pondo* (pondera) *divido* et *pondero*, G. liespfundweise theilen u. wiegen.
Leiwin Ns. leiwon V. etc. vide sub leipä.
Leiwo, on Ns. et leiwoinen, isen Ns. dim. *alauda* arvensis, G. Lerche.
Lekkeri l. lekkari, in Ns. id. ac läkkäri.
Lekki, kin Ns. *jusculum*, cibus fluidus, G. Suppe, Brühe (liemi).
Lekko, kon Ns. *æstus* solis, G. Sonnengluth (leino).
Lellu, un Ns. *palus* aquis supernatans mobilis, G. zitternder Sumpf, inde *molle quid* e. c. bacca matura, G. etw. Weiches, lellu-ihminen homo mollis, effeminatus.
lellun, ua al. lellyn, yä Vm. *pendens moveor* ut palus, G. zitternd schwanken, liha lelluu caro pinguedine tremit.
lelluttelen, tella al. lellittelen, tellä Vfr. *molliter* quid *tracto*, lente ago l. incedo, G. weichlich behandeln l. sich betragen.
Lemmes, ksen Ns. *genius mythol.* silvestris.
Lemmet, een al. lemmä, än Ns. *nymphæa*, G. Seeblume, al. lemmeen l. lemmän lehti, cfr. lempi.
Lemmehdyn, htyä Vm. *vapidus fio* ut potus, evaporo, G. schal werden.
Lempi, mmin l. mmen al. lemmet, mpeen l. mmeen Ns. *benignitas*, *indulgentia*, *clementia*, favor, gratia, G. Zärtlichkeit, Gunst, Gewogenheit, it. lempi Na. id. ac lempiä.
lempiä l. lemmiä, än Na. *mitis*, *benignus*, indulgens, favens, clemens, G. zärtlich, günstig, gewogen.
lempeys l. lemmeys, yden Ns. *indoles benigna*, G. zärtlicher Sinn.
Lempo, mmon Ns. *genius mythol.* malus, filius του Kalewa, inde ha lempo! formula exsecrandi.
lemminkäinen, isen Ns. *persona mythol.* ex familia του lempo, it. al. id. ac lenninkäinen.
lemmetär, ttären Ns. idem, generis feminini.
Lemu, un Ns. *fragrantia*, *odor* max. svavis, G. starker Geruch, it. parœcia *Lemo*, haud procul Aboa.
lemuinen, isen Na. *fragrans*, max. svaveolens, G. riechend.
lemuan, uta al. lemaan, mata V. *fragro*, odorem spargo max. svavem, G. Geruch geben.
lemahdan, htaa Vs. *subitum odorem spargo*, G. kleinen Geruch geben.
lemaus l. lemahdus, uksen Ns. *odoris dispersio*, G. Geruchsverbreitung.
Lenki, ngen Ns. max., pl. lenget id. ac länki, länget.

Lenkki, kin Ns. (Sv. lånk) *circulus vimineus*, *vimen*, G. Weidenband.
Lenko, ngon al. lenkka, kan Ns. *incurvatum* l. deflexum quid e. c. arbor haud erecta, G. Krümmung, Beugung, lenkkasjalka loripes, kaswaa lenkona deflexus crescit, owi on lengolla janua est patula.
lenkoun, uta Vm. *curvus* l. deflexus *fio*, G. gebeugt werden.
lengotan, ttaa V. *supinus* l. *incurvatus jaceo* l. *incedo*, G. rückwärts gebogen seyn..
Lennän, ntää (rar. letä) V. *volo*, G. fliegen, inde *citatim* et inopinato *feror*, lentäin l. leten volando.
lentelen, nnellä al. lennesklelen, llä Vfr. idem.
lento, nnon Ns. *volatus* e. c. avium, G. Flug, lento-orawa sciurus volans, lentotanti id. ac lennos.
lennin, ntimen Ns. Run. volandi instrumentum, *ala*, G. Flügel.
lenninkäinen, isen Ns. *coccionella* septempunctata, al. *musca* carnivora, G. Sonnenkäfer, Fliegenart.
lennos l. lennatos, oksen al. lennätys, yksen Ns. *morbus* pecudum *subitaneus*, sideratio, G. eine Viehkrankheit, Mordwurm, lehmä on lennoksissa vacca est telo magico tacta i. e. siderata (letto), cfr. lennatto.
lennatto, ton l. Ul. lennates, tteen al. lennatos, oksen Ns. *tigillum* curvum *elasticum*, cui affigitur decipula aucupum, G. Drückerstäbchen an Vogelschlingen, it. al. *onus* l. pondus quantum humeris portari poteat, G. Rückenbürde.
lennätän, ttää Vf. *facio ut* volet l. citatim feratur, inde *citatim aufero*, vehementer *emitto* l. *projicio*, volando currо, G. fliegen machen, schnell bringen l. werfen.
lennättelen, tellä Vfr. idem.
lennätys, yksen Ns. *vehemens emissio* l. *projectio*, festinatio, G. schnelles Bringen l. Werfen.
Lensi, unen al. lennet, nteen Ns. id. ac länsi.
Lensiä, än Na. *tepidus*, subcalidus e. c. aqua, aër, G. lauwarm (pensiä).
Lensun, ua Vm. id. ac lonsun.
Lepakoitsen, ita V. *operosus sum*, negotiosum simulo l. ago, operose blandior ut canis, G. sich geschäftig stellen.
lepakka, kan Ns. *operositas simulata*, G. Geschäftigkeit.
Lepinkäinen, isen Ns. *lanii species*, avis, G. eine Art Würger l. Neuntödter.
Lepo, won Ns. *quies*, *requies*, otium, tranquillitas, G. Ruhe, Musse, lepopäiwä dies sabbati, lepo-kammio cubile, dormitorium.
lewollinen, isen Na. *quietus*, *tranquillus*, G. ruhig.
lewollisuus, uuden Ns. *quieta* l. *tranquilla indoles*, G. Ruhestand.
läwäs, pään Ns. Tav. *locus requiei* pecudis sæptus in pascuo, G. Ruhehürde des Viehes.
lepään l. lepäjän l. lewään, wätä V. *quiesco*, requiesco, otior, inde dormio, G. ruhen, müssig seyn.
lewäelen l. lewäilen, llä Vfr. idem.
lewäys, yksen Ns. *actus* quiescendi, G. das Ruhen.
lewähdän, htää Vs. *parum* l. subito *requiesco*, G. wenig ruhen.
lewätän, ttää Vf. *curo ut* quiescat, otium cui do, G. ruhen lassen, lewätän hewoista equum labore relaxo.
lewätytän, ttää Vf. idem.
lewättelen, tellä Vfr. idem.
lewätys, yksen Ns. *relaxatio*, G. Ruhenlassung.
lewottelen, tella Vfr. *quietum* l. tranquillum *reddo*, G. ruhig machen, beruhigen.
Leppä, pän Ns. 1. betula *alnus*, G. Erle, leppä-lintu motacilla phœnicurus, leppäterttu idem al. fringilla carduelis, leppätiiro idem al. id. ac lenninkäinen, it. 2. Sav. Carl. *cruor*, *sanguis* max. animalium, G. Blut (läppä), leppä juoksee.
leppäinen, isen Na. *alneus*, alnis frequens, G. erlen, it. Sav. *cruentus*, G. blutig (läppänen).
lepikko, kön al. lepistö, ön Ns. *silva alnis* consita, G. Erlenwald.
Lepsin, iä V. *lente progredior*, G. langsam fortschreiten.
Lepsun, ua Vm. *laxus pendeo et moveor* ut folia, G. sich zitternd bewegen.

lepsutan, ttaa Vf. *laxum moto* ut ventus folia, G. zitttern machen.
lepsuttelen, tella Vfr. idem.
Leppyn, ppyä Vm. ira sedata *reconcilior*, *placor*, mitis l. hilaris fio, G. versöhnt werden, sich besänftigen, fröhlich werden, leppy minuun l. minullen iram tuam erga me depone.
leppiäs, ään al. leppiä, än Na. mente *mitis*, *placidus*, hilaris l. frontis serenæ, G. mild, fröhlich, heiter, leppiäs ilma aër mitis.
leppiäinen, isen Na. dim. idem.
leppeys l. leppiys, yden Ns. *mens* mitis l. *placida*, *hilaritas*, G. Mildheit, Fröhlichkeit.
leppyinen l. lepyinen, isen Na. *placabilis*, reconciliatu facilis, inde mitis, placidus, G. versöhnlich, fröhlich, heiter, mild.
leppyllinen, isen Na. idem.
leppyllisyys, yyden Ns. *placabilitas*, benignitas, G. Versöhnlichkeit, Gewogenheit, Mildheit.
leppytän, ttää Vf. *reconcilio*, *placo*, placidum reddo, G. versöhnen, fröhlich machen, besänftigen.
leppyttelen, tellä Vfr. idem.
leppytys, tyksen Ns. *placatio*, G. Versöhnung.
Lerkku, kun Ns. *pendulum quid*, e. c. *pistillum* campanæ, G. Schwängel, Glockenklöpfel.
lerkun, kkua Vm. *pendulus moveor*, G. sich schwingen.
lerkutan, ttaa Vf. *pendulum quid moveo*, G. schwingen.
lerkuttelen, tella Vfr. idem.
Lernet, een Ns. vide lintu.
Lero, on al. leru, un Ns. *blatero*, homo garrulus, G. Plaudermaul.
lerotan, ttaa Vf. *blatero*, G. plaudern.
lerottelen, tella Vfr. idem.
Lerppu, pun Ns. id. ac lerkku.
lerpun, ppua Vm. id. ac lerkun.
lerputan, ttaa Vf. id. ac lerkutan.
lerputtelen, tella Vfr. id. ac lerkuttelen.
Lerska, an Ns. *glans* l. capitulum *pistilli* in campana, G. Knopf des Glockenklöpfels.
Lesettelen, tellä Vfr. id. ac lesuttelen.
Lesi-pää Ns. id. ac leri-pää.
Lesin, iä V. rar. *trituro*, triturando paleas secerno, inde fig. *verbero*, G. dreschen, prügeln.
Leski, ken Ns. conjuge orbatus, leski-mies *viduus*, leski-vaimo *vidua*, G. Wittwer, Wittwe, menen leskellen matrimonium cum vidua l. viduo conjungo, lesken lehti tussilago farfara.
leskinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *viduis frequens* e. c. vicus, G. wittwenreich.
leskiys, yden Ns. status viduitatis, *viduitas*, G. Wittwenschaft.
Lesso, on Ns. *doliolum* ex cortice betulæ, G. Tönnchen von Birkenrinde.
Lessu, un Ns. *homo deses* et *obesus*, fæx plebis, G. fetter Müssiggänger, Lümmel.
lessuttelen, tella Vfr. *otiosus vivo*, cuticulam curo, G. faulenzen.
Lesti, in Ns. (Sv. läst) *mensuræ species*, XII tonnæ, G. Last, ein Maass.
Lesti, in al. lesta, an Ns. (Sv. läst) *forma* lignea *calceorum*, G. Leisten.
Leten vide lennän.
Letes, tehsen Ns. id. ac lehdes sub lehti.
Letti, tin Ns. *plexum* quid, *plexus* e. c. capillorum, lini, G. Flechte, etw. Geflochtenes, kangas-letti stamina plicata ad texturam, tukkain-letti, pellawa-letti etc. it. al. id. ac letto, al. id. ac lätti.
letitän, ttää V. *plecto*, necto, texo e. c. capillum, funiculum, G. flechten.
Letto, ton Ns. 1. Tav. *terra paludosa* aquis supernatans, terra lutosa levis et mobilis, G. schwankender Sumpf, letto-niittu pratum paludosum, it. 2. *scopulus* in mari, tænia scopulorum, G. Klippe, Scheren, letto-madet cobitis tænia, it. 3. *cunctans* l. deses e. c. *homo*, G. weichlicher Faulenzer.
letus, uksen Ns. *homo deses*, tarde incedens, G. Faulenzer.
letustelen, lla Vfr. *tarde et vacillans incedo* ut anser, G. träge fortwackeln.
Letto, ton al. letti, tin Ns. *morbus* pecudum *repentinus*, sideratio, telum magicum ut putant superstitiosi, G. Mordwurm, Starrsucht, letto ampuu, cfr. lennos.

lettä,

lettå, tån al. letty, tyn Ns. idem.
letos, otsen Ns. max. pl. *status sideratus*, G. Zustand des Starrsüchtigen, lehmå on letoksissa.
letyn, tyyä Vm. *morbo repentino* l. sideratione *afficior*, telo ictus magico decido l. tabesco, G. von Mordwurme befallen werden, starrsüchtig seyn, lehmå on lettynyt l. contr. letty.
Leuka, uwan Ns. *mentum*, G. Kinn, leukapielet l. -luut maxillæ, leuka-ruoho scrophularia nodosa.
leuwakas, kkaan Na. *mentum* habens *promissum* l. eminens, G. mit langem Kinn versehen.
leukailen, kailla l. wailla Vfr. pr. *mento utor*, inde *subrideo*, *verba emitto* jocosa, al. *osculor*, G. lächeln, spassen, küssen.
Leusun, ua Vm. id. ac leysyn.
Leuto, don Na. *mitis* e. c. frigus, hiems, G. gelinde, leicht, leuto-maa humus levis, limosa.
Lewiita, an Ns. *pallium* talare amplum, G. weiter Mantel.
Lewiä, än Na. *latus*, *amplus*, G. breit, weit (lawia).
leweys, yden Ns. *latitudo*, *amplitudo*, G. Breite, Weite.
lewyinen l. leweyinen, isen Na. *æqualis qua latitudinem*, max. cum Genit. e. c. sormen lewyinen tam latus quam digitus, G. von der Breite eines Fingers, jalan leweyinen.
lewet, peen Ns. *campus latus* l. spatiosus, G. weites Feld, tule lepeellen.
lewy, yn Ns. *lamina amplior*, G. etwas Breites, Platte, tuohi-lewy frustum corticis amplius, oksa-lewy ramus pini foliosus latior.
lewä, än Ns. *status* rei dilatatæ l. dispersæ, G. ausgebreiteter Zustand, e. c. on lewällä est dispersus, pani lewällen dispersit, cfr. infra.
lewiän, itä al. leweyn, ytä Vm. *latior fio*, *latesco*, *dilator*, extendor, G. breit werden, sich ausbreiten.
lewenen, wetä al. leweennyn, ntyä Vm. idem.
lewennän, ntää al. lewitän, ttää Vf. *latiorem reddo*, *dilato*, extendo, amplifico, G. breit machen, ausbreiten.
lewittelen, tellä Vfr. idem.
lewitys, yksen Ns. *dilatatio*, amplificatio, extensio, G. Ausbreitung.
lewites, tteen Ns. *res* dilatationi inserviens, G. was zum Ausbreiten dient, on lewitteeksi.
Lewä, än Ns. *palus fluitans* l. aquis supernatans, terra paludosa, G. schwankender Sumpf (letto), inde *alga* fluitans, G. eine Art Meergras, cfr. sub lewiä.
Lewäs, pään Ns. vide sub lepo.
Lewään, wätä V. id. ac lepään.
Leysyn, yä Vm. *solvor*, solutus fio, G. los werden, juuri leysyy maasta (leusun).
Lidon, toa V. vide sub lito.
Liedyn, tyä Vm. id. ac lietyn.
Liehaan, hata V. id. ac liehdon.
Liehakoitsen, ita V. *blandior*, G. schmeicheln, it. al. *lætus strepo* ut pueri, gestibus lætitiam significo, ridens ludo, G. spielend lärmen.
liehakoitsemus, uksen al. liehakoitsuus, uuden Ns. *adulatio*, G. Schmeichelei, al. *strepitus lætus*, G. spielendes Lärmen.
Liehdon, htoa V. *folle afflo* l. ignem cieo, afflando flammam excito, G. mit dem Blasbalge anblasen (lietson).
Liehet, heen Ns. *status* oris *subridens*, G. lächelnde Miene, suu on lieheellä.
liehiä, än Na. *subridens* e. c. vultus, G. lächelnd.
Liehi, hen Ns. id. ac liesi.
Liehko, on Ns. *pruna flammans*, G. glühende Kohle.
Liehon, oa V. id. ac liehdon.
Liehun, ua Vm. *moveor* l. *volito* ut flamma vento, *jactor* ut vexillum, pendens huc illucque volvor, G. flattern, flackern, inde fig. operose ago l. discurso.
liehu, un al. liehuna, an Ns. ejusmodi *motus* l. *jactatio*, G. das Flattern, cfr. lieju.
liehutan l. liehoitan, ttaa Vf. *facio ut* volitet, inde huc et illuc *volvo* l. *jacto*, ventilans quid moveo, G. flattern machen, schütteln, it. al. id. ac liehdon.
liehuttelen, tella Vfr. idem.

liehutus, tuksen Ns. *jactatio* l. motio rei volitantis, G. flatterndes Bewegen.

Lieju l. liehu, un Ns. *mobile* l. *volitans* quid e. c. palus aquis supernatans, G. etw. Flatterndes l. Schwankendes, liejusawi argilla fermentans.

liejuinen, isen Na. *mobilis*, *volitans* e. c. palus, inde *paludosus* e. c. pratum, G. flatternd l. schwankend.

liejutan, ttaa V. *pendulum* quid *moveo* l. quasso, G. schütteln.

Lieka, lian al. liean l. rar. liekan Ns. *statumen* l. *ligamen* equi in pastu, G. Tieder, on liassa (lieassa l. liekassa) est statumini fune alligatus, panen liekaan.

liekaan, liata l. lieata l. liekata V. *fune statumini alligo* e. c. equum pascentem, G. tiedern.

Liekki, kin Ns. *flamma* ignis vehemens volitans, G. Flamme.

liekkinen, isen Na. *flammans*, flammam spargens, G. flammend.

liekitsen, itä V. *flammo*, flammam spargo, G. flammen.

liekitys, yksen Ns. *flammatio*, G. das Flammen.

Liekkiö, ön Ns. 1. *genius mythol.* malignus, G. boshafter myth. Geist, inde *homo callidus* l. astutus, G. arglistiger Mensch, 2. al. *infantulus* clam occisus et *expositus*, quem in silvis clamitare putant, G. gemordeter Aussetzling.

Lieko, won Ns. *lignum* humore *tumidum* in aqua jacens, G. wassergeschwollener Baumstamm.

liekoinen, isen Na. ejusmodi *lignis frequens* e. c. lacus, G. voll solcher Baumstämme.

Liekutan, ttaa V. id. ac liehutan l. liejutan.

liekuttelen, tella Vfr. idem.

Liemen, menen Ns. *lanugo*, coma prima infantuli, lana agnelli, G. flaumähnliches Haar l. Wolle.

lieminka, ngan al. lieminkä, ngän Ns. idem, inde *nubes alba* et *rara* in cœlo sereno, G. dünnes Gewölke.

liemiäinen l. lieminkäinen, isen Ns. dim. idem.

liemenellinen, isen Na. *lanugine ornatus*, G. mit dünner Wolle bewachsen.

liemennän, ntää al. liemetän, ttää Vf. *lanugine obduco*, inde *subnubilum reddo* e. c. cœlum, G. mit dünner Wolle l. Wolke überziehen, it. al. id. ac liennän.

liementelen, nellä al. liemettelen, tellä Vfr. idem, taiwas liementelee cœlum nubes contrahit.

liemennyn, ntyä Vm. *lanugine ornor*, *subnubilus fio*, G. mit dünner Wolle l. Wolke überzogen werden, it. al. id. ac liennyn.

Liemi, men Ns. *jusculum*, cibus fluidus, G. Suppe, Brühe, liemi-ruoka jus, pulmentum, inde fluidum quid *decoctum*, G. Decoct.

lieminen, isen Na. *jusculosus*, G. suppig.

Liemo, on Ns. *aqua quieta* l. tranquilla in lacubus, G. stilles Wasser.

Liemoan, ota V. *leviter flammo* ut ignis, flammigo, G. flammen.

Lienen, net, nee etc. V. defect. cujus hodie non nisi Præs. usu venit (pro ollen, ollet etc. quæ sunt Subjunct. verbi olen) e. c. lienen *num sum*, *an sim*, *forte sum*, lienet *num es* l. *an sis*, *forsan es*, lienemme num sumus et s. p. G. vielleicht seyn mögen, lienenkö minä num ego sum, josan lienen si forte sum, hän lienee auttaja forte ille est auxiliator, lienewätkö tulleet an venerint, ei hän täällä liene forsan heic non est. Nb. nonnumquam contrahitur e. c. lienkö, lietkö, lieekö, pro lienenkö, lienetkö etc.

Lientiä, än Na. *mollis* e. c. lanugo, lana, *mitis*, haud asper e. c. hiems, frigus, mens, G. weich, nicht streng, gelinde, lientiä terä acies haud satis obdurata.

liennän, ntää Vf. *mollem* et *mitem reddo*, *emollio*, *mitigo* e. c. aërem, frigus, *placo* e. c. iram, mentem, adulando flecto morosum, G. erweichen, lindern.

liennytän, ttää Vf. idem.

lientelen, nnellä Vfr. idem, it. taiwas lientelee cœlum nubes contrahit (liementelen).

liennyn, ntyä Vm. *emollior*, *mitigor* ut aër, remittor ut frigus, G. sich erweichen, gelinde werden, wiha lientyy ira cessat l. placatur, it. taiwas lientyy cœlum fit subnubilum (liemennyn).

Liepes, ppeen al. liewet, peen Ns. *fimbria*

vestis

vestis inferior, *margo*, G. unterer Kleidesrand, inde waaran liepeellä in margine periculi i. e. prope periculum.

leippi, pen al. leipå, pån Ns. idem, rar.

Liepiå, ån Na. Botn. id. ac liewå l. liewiå l. lieutiå.

Liepsahdan, htaa Vs. *subito curso* l. *salio*, *volito*, G. hastig fliegen l. springen, entschlüpfen, liepsahtaa kädestä maahan e manu elabitur.

liepsahtelen, hdella Vfr. idem, inde *inconstans* l. volubilis *sum*, G. unbeständig seyn.

liepsahdus, uksen Ns. *saltus* l. *lapsus subitus*, G. hastiger Flug l. Sprung.

liepsutan, ttaa Vf. *facio ut* saliat l. elabatur, G. fliegen l. springen machen, inde *leviter ventilo* l. *quasso*, G. schwingen, schütteln.

liepsuttelen, tella Vfr. idem.

liepsutus, tuksen Ns. *quassatio levis*, ventilatio, G. das Schwingen.

Lieri, in Ns. *campanula* volvendo pulsanda, G. Glöckchen.

liero, on Ns. *vermis* l. serpens *sese volvens* e. c. lumbricus, natrix, G. sich krümmender Wurm.

lieru, un Ns. pr. *homo se* huc et illuc *volvens*, inde *joculator*, scurra, G. Schwänkmacher, Schleicher, it. al. *status* rei *volubulis*, G. wedelnde Bewegung, häntä on lierussa.

lierun, ua al. lieryn, yå Vm. *volvor* l. *circumagor* ut cauda canis blandientis, G. sich schwingen l. drehen, lieryy maahan devolvitur humum.

lierutan, ttaa al. lieritän, ttää Vf. *vibro* l. *volvo*, *circumago* l. volito ut canis caudam, G. schwingen, wedeln, drehen, lieritän kelloa campanam circumagendo pulso, laulan lieritän voce vibrante cano ut alauda, inde *scurror*, joculor, blandiens me insinuo, G. schökern.

lieruttelen, tella al. lierittelen, tellä Vfr. idem.

lierutus, tuksen al. lieritys, yksen Ns. *vibratio*, *volutatio*, circumactio, G. Schwingung, Umdrehung.

Lies, lieden Ns. *locus* ante fornacem, quo colliguntur prunæ, *focus*, inde *acervus prunarum* flammantium, G. Kohlenstelle vor dem Ofen, Herd.

lieska, an Ns. idem, it. al. *flamma* ex fornace exæstuans, G. Ofenflamme.

lieskaan, kata V. *flammo*, flammam spargo, G. ausflammen, nuni lieskaa.

Liestyn, yå Vm. *retorqueor* ut filum, G. sich zurückdrehen, lanka liestyy.

liestytän, ttää Vf. *retorqueo* e. c. funiculum, G. zurückdrehen.

liestytys, tyksen Ns. *retorsio*. G. Zurückdrehung.

Liestän, ää V. *fimbriam adsuo*, marginem vestis complico, G. Saum ans Kleid nähen, besäumen.

Liete, tteen Ns. *limus* ad ripas, *terra limosa*, G. Moderschlamm, Sumpferde, it. al. *scaturigo* fontis, G. Quellader.

lieto, don Na. *limosus* e. c. ripa, ager, fundo firmo carens e. c. amnis, G. schlammicht, moderig, it. al. Ns. *fundus* amnis *limosus*, ripa soluta, nec non *terra limosa* l. *arenaria*, G. schlammige Erdeart, inde forte lieto nomen parœciæ *Lundo* prope Aboam.

lietukainen, isen Na. *nonnihil limosus*, inde *lubricus* e. c. serpens, G. schlammig, schlüpfrig.

lietän, ttää Vf. *limo obruo* ut fluvius ripas, G. schlammicht machen, inde sadet liettää pellon pluvia agrum limosum et compactum reddit.

lietyn, ttyå al. liedyn, tyå Vm. *limosus fio* ut ager, ripa, G. schlammicht werden, al. *in limo detineor*, G. im Lehm stecken bleiben, lehmä liettyy likaan.

Lietsaan l. liehtaan V. Sav. id. ac leitsaan.

lietsaus l. liehtaus, uksen Ns. id. ac leitsaus.

lietsari l. liehtari, in Ns. id. ac leitsari.

Lietson, oa V. id. ac liehdon.

Liewet, peen Ns. id. ac liepes.

Lieweri, in Ns. (peregr.) *ornatus vestium*, Gall. livrée.

Liewå l. liewiå, ån Na. *solutus* l. facile solubilis e. c. cibus, *leviter contortus* e. c. filum, *levis* e. c. pœna, *facilis*, haud molestus e. c. labor, *mitis* e. c. aër, leviter adstrictus e. c. ligamen, G. los, gelinde, leicht (liepiå).

liewennän,

liewennän, ntää al. liewitän, ttää Vf. *solvo* e. c. ligamen, *facilem reddo* e. c. laborem, *levo* e. c. onus, *mitigo* e. c. aërem, frigus, *lenio* e. c. pœnam, G. lösen, lindern, erleichtern.
liewentelen, unellä al. liewittelen, tellä Vfr. idem.
liewitys, tyksen Ns. *levatio*, *mitigatio*, inde *levamen*, G. Lösung, Linderung.
liewenuyn l. liewyunyn, utyä al. liewenen, wetä Vm. *solvor*, *levor*, *mitigor*, facilior fio etc. G. los l. gelinde werden, lanka liewentyy filum retorquetur.
Liha, an Ns. *caro*, G. Fleisch, lihan himo Bibl. cupido sensualis, on lihassa est carnosus, pinguis, paha-liha l. liika-liha caro fungosa in vulneribus.
lihainen, isen Na. *carneus* nec non *carnosus*, G. fleischig.
lihallinen, isen Na. *carnem habens*, inde *carnalis*, G. fleischlich, leiblich, lihallinen weli frater germanus ex iisdem parentibus natus, lihallinen himo Bibl. cupido sensualis.
lihallisuus, uuden Ns. *carnalitas*, inde *sensualitas*, G. Fleischlichkeit.
lihawa, wan al. lihakas, kkaan Na. *carnosus*, corpulentus, pinguis, G. fleischicht, fett.
lihawuus, uuden Ns. *pinguedo*, G. Fettigkeit.
lihoan, hota Vm. *carnosus fio*, pinguesco, G. fett werden.
lihoitan, ttaa Vf. *pinguefacio*, sagino, G. fett machen.
lihoitus, uksen Ns. *pinguefactio*, G. Fettmachung.
Lihiä, än Na. oneri *succumbens*, debilitate *corruens*, G. niedersinkend, erliegend.
lihjeen, jetä V. *oneri succumbo*, debilis labor l. corruo, G. niedersinken, erliegen.
Lihjoitan, ttaa V. id. ac lihwoitan.
Lihta, hdan al. lihti, hdin Ns. id. ac klihta.
lihtaan, hdata V. id. ac klihtaan.
lihtaus, uksen, Ns. id. ac klihtaus, subactio lini.
Lihti, hdin Ns. *navigium* medii generis *onerarium*, G. eine Art Lastfahrzeug.
Lihwoitan, ttaa V. Abol. *liberalem ago*, laute dono l. impendo, G. freigebig seyn, mit Geschenke überhäufen.
lihwoittelen, tella Vfr. idem.
Liidet, liiteen Ns. Tav. *locus viæ* hiemalis lubricus et declivis, ubi traha facile subvertitur, G. glatte u. schiefe Stelle auf Winterwegen, tien liiteessä.
liitean, detä V. in loco viæ lubrico et declivi *titubo* ut pes, l. *subvertor* ut traha, G. ausgleiten.
Liidyn, tyä Vm. id. ac liityn.
Liihaan, hata V. id. ac liikkaan.
Liihkenen, hjetä V. id. ac liikenen.
Liika, liian Ns. 1. pr. *tuber* in arboribus, *scirrhus* in corpore, G. Auswuchs, Beule, koiwun liika, liika suussa l. otsassa, inde 2. quidquid *nimium* l. *superfluum*, ad rem haud pertinens, præter necessitatem l. solitum rei indolem est, G. das Ueberflüssige, zu viel, e. c. liian suuri nimis l. valde magnus, liian paljo l. liiakki l. liialta nimis l. ad nimium, juopi liiakki wettä nimis aquæ bibit, teen liikaa facio quod non decet i. e. injustum l. molestum: Compar. liiempi magis nimius, liiemmäkki nimis fere, liiemmin eo magis, it. 3. in Compos. liikanimi cognomen, liika-hiukset coma adscititia, liika-aika tempus otiosum, liika-wieras hospes non invitatus, liika-liha caro fungosa in vulneribus.
liikainen, isen Na. *ex tubere* confectus, G. von Knorren gemacht, it *tuberibus* l. *scirrhis frequens* e. c. arbor, corpus, G. knorricht, beulig.
liiallinen, isen Na. pr. *tuber* l. *scirrhum habens*, G. Auswuchs habend, it. *nimius*, *superfluus*, insolitus, G. überflüssig, onko liiallista estne quid non necessarium, quid nimium l. singulare, inde teen liiallista facio injustum quid, lædo, noceo, on minulle liiallista est mihi noxium, incommodum, G. schädlich, beschwerlich.
liikanainen, isen Na. idem, liikanainen korens.
liioin (Adv. a liika) al. liiati al. liiaten al. liioitenkin prtcl. *nimis*, inde præ reliquis, *præsertim*, *præcipue*, G. zu viel, vorzüglich, ei liioin wastannut nec vero respondebat.

liiaksun l. liiastun, ua V. *censeo* l. æstimo *nimis esse*, G. für überflüssig halten, en liiaksu sitä reor nihil nimii l. insoliti esse, joko liiaksüt putasne jam esse præter necessitatem.

liikenen, liietä Vm. *nimius* l. *superfluus sum*, G. überflüssig l. zum Ueberfluss seyn, onko rahaa liikenemään num plus adest pecuniæ quam opus sit, jos liikenee si superest l. supervacuum est.

Liikaan, liiata V. vide liikkaan.

Liiket, kkeen Ns. *status* rei *motæ* l. se moventis, *motus*, G. bewegter Zustand, e. c. on liikkeellä est in motu, movetur, lähti liikkeellen a loco abiit, motui se dedit, wäki nousi liikkeillen populus moveri incepit, hammas on liikkeillä dens est solutus, mobilis, tulee liikkeeltä l. liikkeiltä motu cessat: ceteri Cass. haud occurrunt.

liikahdan, htaa Vs. *subito moveor* l. moveo, G. sich hastig bewegen.

liikahtelen, hdella Vfr. idem.

liikahdus, uksen Ns. *motus subitus*, G. hastige Bewegung.

liikaun, uta Vm. *parum* loco *moveor*, G. sich etwas bewegen.

liikaus, uksen Ns. *motus parvus*, G. kleine Bewegung.

liikautan l. liikahutan, ttaa Vf. *loco parum moveo*, G. ein wenig bewegen.

liikun, kkua Vm. *moveor*, in motu sum, mobilis sum, inde *promoveor*, ambulo, G. in Bewegung seyn, beweglich seyn, sich bewegen, fortschreiten, wandern, liikkuwa tauti morbus epidemicus, kuka tässä on liikkunut quis heic transivit.

liikuskelen, lla Vfr. rar. idem.

liikunto, nnon al. liikennes, nteen Ns. *motus*, motio, G. Bewegung, Wanderung, lintuin liikenneet migrationes avium, mielen liikunto commotio animi, ruumiin liikenneet motus corporis, gestus externi.

liikutan, ttaa Vf. *moveo*, G. bewegen, liikuttaa mieltä animum tentat.

liikuttelen, tella Vfr. idem, inde *moveo me* l. motor.

liikutus, tuksen Ns. *motio*, movendi actus, G. das Bewegen, mielen liikutus id. ac liikunto.

Liikkaan, kata al. liikaan, liiata V. Sav. Wib. *claudico*, G. hinken.

Liikkiö, ön Ns. *succidia*, petaso lardi, G. Schinken.

Liima, an Ns. (Sv. lim) *gluten*, G. Leim.

liimaan, mata V. *glutino*, conglutino, G. leimen.

liimaus, uksen Ns. *glutinatio*, G. Leimung.

liimaannun, ntua Vm. *conglutinor*, glutine concresco l. cohæresco, inde *coagmentor*, coagulor, G. geleimt l. zusammengeklebt werden.

Liimu, un Ns. *silva betulina* densior et recens, G. junger und dicker Birkenwald.

liimaket, kkeen Ns. *vimen betulinum* longius, virga longa, G. lange Birkenruthe.

Liina, an Ns. (Sv. lin) 1. Abol. *linum crescens* l. nondum netum (pellawa), nec non *textum linteum*, G. Flachs, Leinwand, sed Botn. non nisi *textum lineum*, G. Leinwand, liina-waatet vestis linea, liina-harja pecten lini et juba albicans, liina-paita indusium lineum, käsiliina mantile, it. 2. Sav. *cannabis*, G. Hanf.

liinainen, isen Ns. dim. idem, *linteolum*, *muccinium*, G. Handtuch, Schnupftuch, it. Na. *lineus* l. *linteus* e. c. filum, textum, G. leinen.

Liininki, ngin Ns. (Sv. linning?) *limbus* præsutus e. c. indusii, ligatura, G. Kragen.

Liipimätöin Na. car. vide sub liiwa.

Liippaan, pata al. liipaan, wata V. 1. *vestigio fallor*, fluendo *titubo* l. vacillo ut pes in lubrico, *fluendo feror* l. projicior ut traha in declivitate, G. gleiten, wackeln, fehltreten, jalka liippaa pes vacillat l. claudicat, waatet liippaa maassa vestis humum verrit, inde hänen sanansa liippaa verbum ejus *fallit*, hän liipaa minun ille me fallit, falsus est, G. täuschen, hintergehen, cfr. liiwin, it. 2. liippaaan (Sv. slipa) cote *acuo* e. c. cultrum, falcem, G. schleifen.

liipastelen,

liipastelen, lla Vfr. idem (liiwastelen).
liippaus l. liipaus, uksen Ns. *titubatio* in lubrico, vacillatio, G. Ausgleitung, inde *fallacia*, G. Täuschung, it. liippaus *exacutio*, G. Schleifung.
liipahdan, htaa Vs. leviter et *subito titubo* l. *fluendo projicior*, G. hastig ausgleiten l. wackeln, inde *parum fallo*, G. wenig täuschen, nahka liipahti cutis deterebatur.
liipannet, nteen Sav., al. liipannus, uksen Ns. *locus viæ* lubricus et declivis ubi facile titubat pes l. subvertitur traha, G. id. ac liidet, kaadet.
liippoan, pota al. liipun, ppua V. id. ac liippaan.
liipotan, ttaa Vf. *facio ut* titubet l. vacillet, G. gleiten machen, inde *fallo*, decipio, G. hintergehen, täuschen, liipottaa sanansa verba sua fallit.
liippa, pan Ns. *cos lignea* qua falces acuuntur, G. Schleifstein, it. liippa-jalka altero pede claudicans.
liipin laapin prtcl. id. ac liiwin laawin.
liipaisin, imen Ns. *clavulus*, quo arcus retenditur l. bombarda exploditur, G. Drücker am Schiesswerkzeuge (karkotin).
liipaisen, sta Vs. arcum *retendo*, bombardam *explodo*, inde *subito projicio*, G. losschiessen, hastig schleudern.
Liippu, pun Ns. id. ac lippo.
Liipun, ppua V. id. ac liippoan.
Liiru, un Ns. *gavia* l. *sterna hirundo*, G. Meerschwalbe, it. Abol. *cantus vibrans* e. c. alaudæ, G. Triller.
liirutan, ttaa V. vibrante voce *canto* l. *garrio*, G. trillern.
liiruttelen, tella Vfr. idem.
liirutus, tuksen Ns. *cantio vibrans*, G. das Trillern.
Liisa, an Ns. nomen mulieris *Elisabetha*.
Liisin, iá V. *solvo* ligatum, G. losbinden, lintu liisii ansan avis resolvit l. corrumpit decipulam intensam.
Liiska, an Ns. *semen* piscis *maris*, G. Fischmilch, inde coquendo l. tundendo *contusa massa*, G. breiartige Masse.
Liista, an al. liisto, on Ns. *assula longior*, segmentum ligni longum, G. langer Splitter, Spleisse, liisto-reki traha assulis connexis tecta.
liistaret, een Ns. idem, páret-liistaret assula ex qua tædæ ligneæ finduntur.
liistet, een Ns. idem, max. assula in trahis et nassis componendis.
liistan, aa al. liistán, áá al. liiston, oa V. *assulatim findo*, segmenta exseco, G. spleissen, liistáá naureita raparum folia abscindit.
Liitet, tteen Ns. id. ac liidet, cfr. infra.
Liitta, tan al. liitto, ton Ns. *viscus*, *pituita*, *limus*, G. Schleim (liiwa), weden liitta flos aquæ, kieli on liitassa lingua est mucore obducta ut solet febri laborantium, liitto-liima viscus capiendis avibus, it. al. id. ac liitet.
liittainen, isen Na. *viscosus*, *pituitosus*, *limosus*, G. schleimig.
Liitán, ttáá V. *coagmento*, *connecto*, *adapto*, conjungo, ferrumino, conglutino, G. zusammenfügen l. passen l. löthen l. leimen, vereinigen, verbinden, inde *consocio*, fœdus jungo.
liittelen l. rar. liitáttelen, tellá Vfr. idem.
liitet, tteen al. liitta, tan Ns. *coagmentum*, *connexio*, *commissura*, junctura, G. Zusammenfügung, Fuge.
liitos, oksen al. liitinki, ngin Ns. idem.
liitto, ton Ns. idem, max. *consociatio*, *fœdus*, G. Bündniss, liitto-weli fœderatus, teemme liiton fœdus inimus, rikon liiton fœdus frango l. irritum reddo, awioliitto fœdus conjugale.
liityn, ttyá al. liittáyn, ytá Vm. *coagmentor*, *connector*, coalesco, conglutinor, ferruminor, G. sich zusammenfügen.
liiten prtcl. *apte*, G. zusammenpassend.
Liiwa, an Ns. *massa* contundendo l. coquendo *soluta et lubrica*, inde *pituita*, *limus*, G. breiartige Masse, Schleim, muserran liiwaksi comprimendo frango et contundo, liiwa-lako calamitas segetis totalis, it. liiwin laawin (Adv.) *dispersim*, *temere*, G. streuweise, blindlings, ei liiwin haud facile, G. leicht.
liiwainen, isen Na. *limosus*, G. schleimig.
liiwin, piá V. *in lubrico titubo* l. vacillo, *vestigio fallor*, G. gleiten, fehltreten (liippaan),

(liippaan), inde *fallo*, G. täuschen, liipimätöin titubare l. falli nescius.
liiwastun, ua Vm. *titubo*, vestigio fallor, G. ausglitschen.
liiwastelen, tella Vfr. idem.
Liiwi, in Ns. (Sv. lif, lifstycke) *tunica*, vestis interior, G. Leibchen, Weste.
liiwinen, isen Ns. dim. idem, on liiwijillänsä est non nisi tunica indutus.
Liiwyn, vyä Vm. id. ac wiiwyn.
Lika, lian l. lijan Ns. *cœnum*, *limus* in viis, inde *immunditia*, *sordes*, illuvies e. c. in vestibus, vasis, G. Schmutz.
likainen, isen Na. *cœnosus*, *limosus* e. c. via, inde *immundus*, *sordidus* e. c. manus, vestis, G. schmutzig.
likaan, liata V. *cœnosum reddo*, inde *immundum* l. *sordidum reddo*, *inquino*, polluo, G. beschmutzen.
likaun, uta Vm. *immundus* l. *sordidus fio*, *polluor*, inquinor, G. schmutzig werden.
Liki Ns. def. quod *prope* est, locus prope quid, G. Nähe, sed plerumque adverbiascit e. c. liki-paikalla l. liki-mailla in regione propinqua i. e. prope, fere, circa, tule liki minua l. likellen minua veni prope me, on liki l. lekellä sinua est prope l. apud te, tuli likeltä minua venit ex loco haud procul a me, liki-main l. liki-määrin prope, proxime, fere, circa, præter propter, liki kuusi wuotta fere sex anni, liki pitää haud multum abest l. desit: Compar. likempi *propior*, G. näher, tule likemmällen l. lekemmäksi l. contr. likemmäs l. likemmä veni propius, on likemmällä l. likempänä adest propius, tuli likemmältä l. likempää venit ex loco propiori: Superl. likin *proximus*, proxime, G. nächst, on likimpänä l. likinnä proximus adest.
likinen, isen Na. *qui prope* l. proximus est, propinquus, vicinus e. c. domus, G. nahe seyend, inde *densus* e. c. panis, cujus particulæ inter sese proxime cohærent, *compressus*, firmus e. c. solum, G. zusammengepackt.
likimmäinen, isen Na. (a likin et mainen) *proximus*, intime conjunctus e. c. amicitia, G. nächst, innig.
likimiten l. likimitten l. likimäin prtcl *prope*, *fere*, *circa*, G. beinahe, ungefähr, etwa (liki-määrin).
likenen, etä al. likenuyn, utyä Vm. *prope accedo* l. venio, admoveo me, *appropinquo*, insto ut tempus, G. sich nähern, nahen.
likenemys l. likeys, yksen Ns. *appropinquatio*, G. das Nahen.
likennän, ntää Vf. *admoveo* quid *propius*, *prope adfero*, G. nähern, nahe bringen.
likentelen, nnellä Vfr. idem.
likennys, yksen Ns. *admotio propius*, G. Näherung.
likistän, ää V. *premo*, *comprimo*, coarcto, constringo, condenso e. c. caseum, G. zusammenpacken l. drücken, inde likistän menemään urgeo l. cogo ad eundum, it. Sav. ambabus manibus *amplector* e. c. collum cujus, G. umarmen, it. al. id. ac likenen.
likistelen, llä Vfr. idem, it. al. id. ac likenen.
likistys, yksen Ns. *compressio*, G. Zusammendrückung, it. Sav. *amplexus*, G. Umarmung, it. al. id. ac likenemys.
likistyn, yä Vm. *comprimor*, coarctor, condensor, G. zusammengedrückt werden.
Likka, kan Ns. *stamen* texti *complexum*, G. geflochtene Webekette, kangas-likka (letti), it. al. ehtoo-likka ludi genus juvenile, vespere, G. eine Art Abendspiel, it. al. id. ac flikka.
Likoan, liota l. lijota V. *emollior* in aqua, *maceror* ut linum, polenta, G. eingeweicht l. eingewässert l. geröstet werden.
likous, uksen Ns. *maceratio* passiva, G. Weichwerdung.
liko, lion Ns. *locus* ubi maceratur, G. Einwässerungsstelle, Röste, pellawa-liko, nec non *massa maceranda*, G. was eingewässert wird, liko-kala piscis lixivio emollitus, liko-mato petromyzon branchialis.
likoun, uta Vm. *emollitus* l. *maceratus fio*, G. ausgewässert werden.
lioitan l. lijoitan, ttaa Vf. *emollio* aqua, *macero* e. c. linum, G. einwässern, einweichen, rösten.

Liittelen, tellä Vfr. idem.

Liitus, uksen Ns. *maceratio* activa, G. Einwässerung.

Lilittelen, tellä Vfr. *cantillo, garrio*, ut aves minores, G. trillern, zwitschern.

Lillukka l. lilikka, kan Ns. *rubus saxatilis*, G. Felsenhimbeere, it. al. *rubus chamæmorus* maturus, G. Moltebeere, it. al. *nymphæa*, G. Seeblume.

Lima, an al. limo, on Ns. *sagittaria sagittifolia*, G. Pfeilkraut, al. typhæ species, it. al. id. ac liiwa l. liitta.

Limaska, an Ns. id. ac liiwa l. liitta, it. al. *fontinalis* antipyretica.

Limaskainen, isen Na. id. ac liiwainen.

Limparet, een Ns. id. ac kaiskalet.

Limppa, pan Ns. *obliquum* quid, G. etwas Schiefes, on limpassa est obliquus, limppa-jalka pes oblique ambulans.

Limppu, pun Ns. (Sv. limpa) *panis* major, *crassus*, G. dickes Laibbrodt, al. *panis candidus*, G. feines Brodt.

Limpsiö l. limsiö, ön al. limpsiäin, ämen Ns. *silex*, G. Feuerstein (pii).

Linkku, kun Ns. id. ac klinkku.

Linko, ngon Ns. *funda* jaculatoria, G. Schleuder.

Linkoan, ngota al. lingon, nkoa V. *fundâ mitto, fundito*, G. schleudern.

Lingotan, ttaa Vf. idem, inde käppi lingottaa volans l. citatim progreditur, it. al. id. ac linkutan.

Lingottelen, tella Vfr. idem.

Lingotus, uksen Ns. *missio* ope fundæ, G. Schleuderung.

Linkutan, ttaa V. *claudico*, G. hinken.

Linna, an Ns. *munimentum militare*, cui usui quondam max. montes altiores inserviebant (quare pluribus montibus vel hodie nomen linna adhæret), inde *arx, castrum*, ædificium militare lapideum majus, nec non *arx imperantis*, G. Burg, Festung, Schloss, it. *carcer* maleficorum publicum, G. Kerker, Gefängniss.

Linnikko, kon Ns. *rica*, G. Haube (hilkku), al. *ventus textilis*, G. Flor, Schleier.

Linnukka l. linnikka, kan Ns. id. ac lillukka.

Linta, nnan Ns. *pulmentum*, puls, G. Mus, inde Botn. id. ac lepinä, it. al. *potus* vitulis tradi solitus, G. Kälbertrank.

Lintikka, kan Ns. id. ac lillukka, al. id. ac linnikko, it. al. *fascia*, tænia, G. Binde, Windelband.

Lintti, tin Ns. *rubus chamæmorus*, G. Moltebeere.

Lintu, nnun Ns. *avis*, G. Vogel, lintuhaukka falco islandicus, linnun hernet vicia cracca, linnun lernet fumaria officinalis, linnun rata via lactea, lintukoto regio ubi tempore hiemali versantur aves migrantes, quem locum a pumilionibus habitari Finni quondam putabant, unde lintu-kotolainen pumilio.

Lintuinen, isen Ns. dim. idem, inde lintuiseni *corculum* l. *deliciolum*, blandiendi vocabulum, G. Liebchen.

Lintuinen, isen Na. *avibus frequens* e. c. silva, G. vogelreich.

Linnusto, on Ns. *caterva avium*, G. Vögelhaufen.

Linnustan, aa V. *aucupor*, aves capio, G. Vögel fangen.

Linnustelen, lla Vfr. idem.

Linnustus, uksen Ns. *aucupatio*, G. Vogelfang.

Lioitan, ttaa Vf. vide sub liikoan.

Liperi, in Ns. nomen parœciæ *Lieblits* in Carelia.

Lipas, ppaan al. lipain, ppamen Ns. Ul. *cistula viatica* oblonga et rotundata, inde vasculum minus condendis rebus, G. Reisekästchen.

Lippainen, isen Ns. dim. idem.

Lipiä, än Ns. *lixivium*, G. Lauge, lipiäsuola sal alcali, it. al. Na. *lubricus*, inde *velox*, celer e. c. lingua, *astutus*, falsus e. c. homo, G. schlüpfrig, schnell, listig, geschmeidig, lipiä-kielinen blatero, blandiloquens, lipiästi celeriter, blande, astute.

Lipiäinen, isen Na. *lixiviosus*, G. laugig, it. *nonnihil lubricus, velox*, G. etw. schlüpfrig l. schnell.

Lipakka, kan al. lipakko, kon Ns. *limus lubricus*, cænum in viis, G. etw. Schlüpfriges, Schleim, inde *homo* lingua utens *lubrica* et celeri, blatero, adulator, G. Schwätzer,

Schwätzer, Schmeichler, it. Na. *lubricus*, *celer*, *astutus*, G. schlüpfrig, schleimig, schnell.
lipakainen, isen Na. *lubricus* l. *limosus* e. c. via, G. schlüpfrig, schleimig.
lipoinen, isen Na. idem.
lipilaari, in Ns. *homo linguæ velocis*, blatero, garrulus, blandiloquus, G. Plauderer, Schwätzer, Schmeichler.
Lipitän, ttää V. *celeriter projicio*, vi abjicio, G. schnell schleudern.
Lipokas, kkaan Ns. Carl. *calceus feminarum* sine calce, G. eine Art Weiberschuh.
Lippi, pin Ns. Caj. *vasculum* ex cortice betulæ, bibendo utile, G. Trinkgefässchen von Birkenrinde, it. al. *nymphæa*, G. Seeblume, it. S. lipin lapin id. ac liiwin laawin.
Lippo, pon Ns. *funda piscatoria*, G. Fischhamen, inde funda *pecuniaria* l. sacculus stipi colligendæ in templis, G. Klingbeutel.
lipon, ppoa al. liwon, poa V. *funda piscor* l. pisces fundâ haurio, G. mit Hamen fischen, inde *haurio* cochleari l. labiis, *ligurio*, *citatim haurio* l. *edo* l. *ito*, G. schnell schöpfen l. schlucken l. laufen.
lipaisen, sta Vs. *subito haurio* l. ligurio, G. hastig schöpfen l. schlucken, lipaisen suuta osculor.
Lippu, pun Ns. *vexillum*, signum militare textile, nec non *aplustre* navium, G. Fahne, Wimpel.
lipun, ppua al. lipuan, wuta Vm. *vento moveor* ut vexillum, huc et illuc agitor, G. flattern.
liputan, ttaa Vf. *moto* quid ut ventus vexillum l. folia, *ventilo* ut avis alas, G. flattern machen, tuli liputtaa ignis flammando movetur, kieli liputtaa lingua garrit, nugas agit.
liputtelen, tella Vfr. idem.
liputus, tuksen Ns. ejusmodi *motio*, G. Flatternmachung.
Lipsu, un Ns. Sav. Carl. id. ac lihta.
Lipu, wun Ns. Caj. *via nivalis lubrica* et commoda, G. schlüpfrige Schlittenbahn, inde *progressus citus* in lubrico, nec non *titubatio* in lubrico, G. schneller Gang, das Ausgleiten, it. lipu-kieli id. ac lipi-laari.
liwun, pua al. lipuan, wuta V. in *lubrico* facile *feror*, inde *citatim progredior* l. provehor, *festino*, G. schnell fortgleiten, eilen, it. in lubrico *titubo*, l. lapso, inde *erro*, G. ausgleiten, fehltreten.
Lirppu, pun Ns. id. ac lerkku l. lerppu.
lirputan, ttaa Vf. id. ac lerputan.
lirpun, ppua Vm. id. ac lerpun.
Liru Ns. lirutan V. etc. id. ac liiru, liirutan.
Liska, an Ns. *decipula* lutrarum et mustelarum, G. Marderfalle (litsa).
Liskin, imen Ns. Caj. *haustrum*, ventilabrum, G. Schöpfgelte (wiskin).
Lisko, on Ns. id. ac litu l. litukka.
Lisma, an Ns. *ramentum* l. *furfur* cannabis subigendæ, sub malleum decidens, G. Hanfschäbe, cfr. listin.
Lissuki, ngin Ns. Sav. Carl. *textum linteum*, G. Leinwand.
Lista, an al. listet, een al. listo, on Ns. (Sv. list) *assula longa*, cui affixa (liista), inde *tænia marginalis* lignea, junctura, G. Randleiste, it. lista (Sv. lista) *index* rerum chartulæ oblongæ inscriptus, *catalogus*, G. Liste.
listakko, kon Ns. idem.
Listin, imen Ns. *furfur* farinæ, G. Mehlkleie, cfr. lisma.
Listin, iä al. liston, oa V. *deseco* folia raparum, G. Rüben entblättern.
Lisu, un Ns. *cyprinus ballerus*, G. Zope, al. lahnan lisu, cfr. litu.
Lisä, än Ns. *augmentum* l. *auctus*, G. Zuwachs, Zugabe, Zulage, annan lisäksi do auctario, pane lisäksi adde, on lisänä.
lisään, sätä V. *augeo*, *adaugeo*, addo, G. zusetzen, vermehren, inde *pergo* l. *continuo* opus l. orationem, G. fortsetzen, fortfahren.
lisäelen l. lisäilen, llä Vfr. idem.
lisäys l. lisäämys, yksen Ns. *auctio*, additio, *augmentum*, G. Vermehrung.
lisännän, ntää al. lisätän, ttää Vf. *facio ut* augeatur i. e. augeo, G. zuwachsen machen, vermehren.
lisännys l. lisätys, yksen Ns. id. ac lisäys.
lisäyn, ytä al. lisääunyn, utyä Vm. *augeor*, *augesco*,

augesco, accresco, G. zuwachsen, zunehmen.

Lita, dan al. litakka, kan Ns. id. ac lika l. lipakka.

Litistán, áá V. Wib. *premo*, *comprimo*, comprimendo tero l. frango, G. zusammenpacken l. drücken, zerdrücken (likistán).

litistelen, llá Vfr. idem.

litistys, yksen Ns. *compressio*, G. Zusammendrückung.

Litkain, amen Ns. *striga* l. locus *longior insatus* in agro germinante, G. ungesäeter Ackerstreifen.

Litkon, oa V. facile *devoro* l. *glutio*, G. schlucken.

litkaisen, sta Vs. *subito devoro*, G. hastig schlucken, al. id. ac latkin.

litkaus, uksen Ns. *devoratio* subita, G. Schluckung, Schluck.

Lito, don Ns. *strues* e. c. ligni, *congeries*, cumulus, G. Stapel, Haufen, lito=mato id. ac lapa=mato.

Lidon, toa al. litoan, dota V. *congero* et in cumulum *exstruo*, G. aufstapeln, anhäufen (ladon).

litous, uksen Ns. *congestio* et *constructio* e. c. ligni, G. Aufstapelung.

Litsa, an Ns. id. ac liska.

Littiä, än Na. *compressus* l. *tenuis*, haud teres, *extenuatus* et latior, G. platt u. dünn, littiä kala piscis latior sed tenuis (latukainen).

Litturi, in Ns. id. ac lisu.

Litu, dun al. litukka, kan Ns. *legumen* pisi *immaturum* et tenue, G. dünne Erbsenschote, inde lahnan litu l. litukka id. ac lisu.

litukainen, isen Na. id. ac latukainen, littiä.

Litustelen, llá Vfr. *molle* quid manibus *tracto*, G. etw. Weiches handtieren.

Liudun, tua Vm. *solvor* in minuta, *dissolvor*, *deteror* ut vestis, laceror, G. abgenutzt werden, zerfallen.

Liuhdon, htoa V. *ferio* e. c. bacillo l. virgâ, G. hieben.

Liuhon, oa V. laniando *diripio* frustum ex qua re, *lacero*, vi *discerpo*, dirumpo, G. zerreissen, zerfetzen.

liuhaisen, sta Vs. idem de actu subito.

liuhnan, uta Vm. *laceror*, *discerpor*, *teror* ut vestis, dirumpor, dissolvor in minuta, G. zerfallen, zerrissen werden.

Liuhun, ua Vm. vento *moveor* l. agor ut folia, G. flattern.

liuhutan, ttaa Vf. *agito* l. *moveo* ut ventus folia, G. flattern machen.

Liukas, kkaan Na. *lubricus* e. c. glacies, inde *celer* e. c. motus, *velox* e. c. cursus, *festinus*, nec non *callidus*, astutus e. c. vir, G. glatt, schlüpfrig, schnell, eilig, geschmeidig, listig, liukkaasti lubrice, citatim, callide.

liukahdan, htaa al. liukahdun, htua Vm. in *lubrico titubo* l. vestigio fallor, inde *erro* l. *delinquo*, G. ausglitschen, fehltreten, jäsen liukahtaa membrum luxatur.

liukastun, ua Vm. idem.

liukastelen, lla Vfr. idem.

liukahdus l. **liukastus**, uksen Ns. *titubatio* in lubrico, inde luxatio membri, G. Ausgleitung.

liukautan l. **liukahutan**, ttaa Vf. *facio ut titubet* l. fluendo feratur, citatim *projicio* l. emitto, G. ausgleiten machen, fortschleudern, it. al. id. ac liukahdan.

liukun, kua Vm. in *lubrico feror* l. *provehor*, in glacie me agito soleis ferreis, G. glitschen.

Liukean, wata al. liukuan, wuta V. id. ac liudun, e. c. niini liukuapi cortex solvitur ex tilia, liha liukeepi luista caro resolvitur ex ossibus, waatet liukea vestis teritur, laceratur.

Liuku, kun Ns. *vasculum ex cortice* inserviens libendo et colligendis baccis, G. Fässchen von Birkenrinde, al. *tuba* pastorum ex cortice, G. Blaserohr von Birkenrinde.

Liula, an Ns. *frustulum*, G. Stückchen, taulan liula.

Liuma, an Ns. id. ac lauma.

Liuska, an Ns. *assula longa*, segmentum longius, G. Splitter, längliches Stückchen, tuohen l. paperin liuska lacinia longior corticis l. chartæ.

liuskainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *assulis frequens*, *laciniosus*, G. splittervoll.

liuskon, oa V. *annulatim findo*, segmenta longa exseco, G. splittern, spleissen.

Liuskin, ia V. id. ac luiskin.

Liusu, un Na. *declivis* e. c. ager, *obliquus*, G. abschüssig, schief, leikkaan liusuun oblique seco.

liusun, ua Vm. *declivi* loco *deferor* l. *devehor*, G. herabgleiten.

Liuta, van Ns. Sav. *nervus* corporis, G. Sehne, it. al. liuta-ihminen homo blandiens et astutus.

Liwahdan, htaa al. liwahdun, htua Vm. id. ac liukahdan, inde liwahdan *subito* (qs. lubrice l. volando) *transeo* instar fulguris, *subito prætervolo*, G. hastig vorbeieilen l. fliegen.

liwaskun, na al. liwiskyn, yä Vm. id. ac liukaskun.

liwenen, wetä Vm. idem.

liwaskelen, lla l. liwiskelen, llä Vfr. id. ac liukaskelen.

liwahdus l. liwaus, uksen Ns. *subita titubatio* in lubrico, G. hastiges Ausgleiten, inde *transitus subitus*, *prætervolatus* momentaneus, G. hastiger Flug l. Fahrt, ajan liwaus momentum temporis.

liwakas, kkaan Na. *facile titubans*, inde *subito transiens* l. prætervolans, celeriter periens, G. hastig ausgleitend l. vorbeieilend.

liwautan, ttaa Vf. id. ac liukautan, inde *facio ut* citatim transeat, subito prætervolo, G. hastig vorbeifliegen, linnu liwauttaa.

liwauttelen, tella Vfr. idem.

Liwerrän, rtää V. *garrio* l. cantillo ut aves minores, G. zwitschern.

liwerdätsen, itä V. Abol. idem.

liwertelen, rrellä Vfr. idem.

liwerrys, yksen Ns. *garritus*, G. Gezwitscher.

Liwun, wua Vm. vide sub lipu.

Lohdun, htua Vm. *refocillor* l. *reficior*, inde solamine *levor*, solatium admitto l. recipio in mœrore l. ærumnis, G. erquickt l. getröstet werden.

lohdullinen l. rar. lohduinen, isen Na. *refocillans*, inde *solatio plenus*, *consolans*, G. erquickend, tröstend, trostvoll.

lohdutan, ttaa Vf. *refocillo* l. *reficio*, *solor*, consolor, inde *mitigo* e. c. laborem, refrigero ut ventus æstum solis, G. erquicken, trösten, mildern.

lohduttelen, tella Vfr. idem.

lohdutus, tuksen Ns. *refectio*, *consolatio*, inde *solatium*, solamen, G. Erquickung, Tröstung, Trost.

Lohi, hen Ns. *salmo* salar, G. Lachs, al. meri-lohi, it. lohen mullo l. -litukka salmo fario, G. Forelle, suomus-lohi salmo eriox, harjus-lohi salmo trutta, nahka-lohi salmo salar l. eriox pinguedine privatus, lohi-maikku salmonis albulæ varietas, it. lohi-kärmet draco, Bibl.

Lohja, an Ns. nomen parœciæ *Lojo* in Nylandia occidentali.

Lohko, hwon l. hon Ns. *frustum* l. *fragmentum* e. c. vasis fictilis, *segmentum* rapæ, glaciei, G. Stück, Scherbe, Abtheilung, inde lohko-jako vide jako, lohkokunta complexus pagorum, quorum agri cohærent l. sunt communes, pelto-lohko *sectio* agri, it. lohko Wib. *cibus liquidus* cum frustulis rapæ, G. Rübensuppe, cfr. hapain-lohko.

lohkaret, een Ns. *fragmentum* longius, G. langes Stückchen.

lohwon l. lohon, hkoa V. in fragmenta *findo* l. *seco* e. c. rapam, lignum, in partes *divido* e. c. agrum, G. zerstückeln, zertheilen.

lohkailen, lla al. rar. lohkokselen l. lohwoiskelen, lla Vfr. idem.

lohkaisen l. lohwaisen, sta Vs. idem de actu subito, inde *fragmentum defringo* e. c. ex lapide, G. ein Stück ausbrechen.

lohwaistus, uksen Ns. *fragmenti defrictio*, G. Ausbrechung eines Stückes.

lohkean l. lohkenen, hjeta Vm. *in fragmenta dissolvor* l. *abeo*, *defringor*, G. in Stücke zerfallen, zerstückelt werden, kallio lohkeepi rupes rumpitur, kirwes lohkenee frustulum ex acie securis erumpit.

lohkeilen, hjella Vfr. idem.

Lohna, an al. lohnikko, kon Ns. Sav. *rhedæ species*, al. lohna-reki, G. Schlittenart.

Loho, hon Ns. *os diductum*, rictus apertus, G. offenes Maul, Rachen, loho-suu.

lohotan,

lohotan, ttaa V. *ore aperto loquor*, G. grossmäulig sprechen, inde lohotan hewoista equum *clamore incito*, G. rufend antreiben, it. al. *negligenter* quid *ago*, G. nachlässig behandeln.

lohotus, uksen Ns. ejusmodi *loquela* l. *clamor*, G. das Reden mit offenem Maule.

Lohtaan, hdata V. *vento moveor* l. ventilor, inde *flammans fulgeo*, *mico* ut aurum in sole, nec non *flammo*, G. flattern, schimmern, flammen.

Loi, in Na. *ignavus*, piger, otiosus, inde *rejectaneus* e. c. homo, G. faul, träge, Faulenzer, Müssiggänger.

loinen, isen Na. idem, al. id. ac loisi.

Loihdin, htia V. id. ac loitsin.

Loihkaan, kata V. *pendulum* quid et *longum agito* ut canis caudam, G. schwingen, susi loihkaa häntäänsä, inde loihkahäntä cauda longa vibrans, cfr. loikun.

Loikkari, in Ns. *lictor urbanus*, G. Stadtdiener (vox suspectæ fidei).

Loikki, kin Ns. id. ac loitti, saan loikkimi.

Loikko, kon Ns. *haustrum* ex cortice, G. Schöpfgelte von Birkenrinde.

loikkoinen, isen Ns. dim. idem.

Loikun, kkua V. *pendulus* et *extensus moveor* l. *volito* ut cauda canis, G. sich schwingen, häntä loikkuu, it. *extensus* l. longus *repo*, G. ausgestreckt kriechen.

loikutan, ttaa Vf. *pendulum* et *extensum* quid *moveo* ut canis caudam, G. schwingen.

loikahdan, htaa Vs. *subito moveor*, G. sich hastig schwingen.

loikero, on al. loikaret, een Ns. *longurio*, longus et tenuis e. c. serpens, G. ein Langgestreckter.

loikerehdan, htaa V. *longus repo* instar serpentis, G. langgestreckt fortkriechen.

Loilu, un Ns. *cantus sono producto*, cantilena, G. lullender Gesang.

loilun, ua V. *sono producto cano*, G. lullen.

loilutan, ttaa Vf. talem *cantum cieo*, inde *cano*, G. lullen machen.

loilutus, tuksen Ns. *excitatio cantus*, inde *cantus*, G. Lullenmachung.

Loima, an Ns. *terra arenosa*, campus aridus, G. sandiger Ort, Heide.

Loimi, men Ns. 1. (qs. pro luoimi ab luon) *stamen telæ*, G. Weberkette, loimi-puut machina qua stamen convolvitur, al. luoma-puut, it. 2. *stragulum equinum*, G. Pferdedecke: Inf. lointa (pro loimta) l. loimea.

loimewa, an al. loimikas l. loimekas, kkaan Na. sc. kangas textum in quo *stamen prævalet* subtegmini, cujus stamen est subtegmine crassius, G. mit grober Weberkette versehen.

loimillinen, isen Na. *stragulum habens*, G. mit Pferdedecke versehen.

Loimottelen, tella Vfr. *flammo*, G. flammen, palaa loimottelee.

Loira, an Ns. *clavulus* ligneus *chordam tangens* citharæ Finnicæ longissimam, G. Harfentangent, it. al. *clavulus in sera*, al. *repagulum* seræ, al. *obstaculum* repaguli in sera, G. Schlosshahn, Schlossriegel.

Loiro, on Ns. *sabulum*, *saburra*, G. grober Sand.

Loisi, in al. loisia, an Ns. Sav. Carl. *inquilinus*, in domo aliena habitans, G. Einhäusler (koturi), loisi-mies, inde *homo otiosus*, ignavus, G. Faulenzer.

Loiskahdan, htaa Vs. subito et *cum sonitu cado* l. labor, G. hastig u. platschend fallen, wesi loiskahtaa aqua cum sonitu agitatur, ut unda in ripam acta.

loiskahdus, uksen Ns. ejusmodi *casus* l. *sclopus*, G. platschender Fall.

loiskun, ua Vm. *cum sonitu agitor* l. moveor, ut unda ad littus, G. platschend fallen l. tönen.

loiskutan, ttaa Vf. *agito cum sonitu* ut ventus undam, G. platschen.

loiskuttelen, tella Vfr. idem.

loiskutus, tuksen Ns. *agitatio cum sonitu*, G. Geplatsche.

Loistan, aa V. *longe splendeo*, *luceo* ut sol, G. leuchten, glänzen, it. Bothn. læte *viresco*, *vigeo*, floresco ut seges, G. lebhaft wachsen, blühen.

loisto, on al. loistet, een Ns. *splendor*, lux, G. Glanz.

Loitio, on Ns. *homo rejectaneus*, ignavus, G. Faulenzer.

Loitsin, ia al. loitsen, en V. *incanto*, magicis

gicis utor verbis l. technis, G. zaubern, bezaubern (loihdin), loitsia magus, incantator.

Loitti, tin Ns. Abol. *flagellum*, G. Peitsche, Prügel, sain loittia l. sain loittiini vapulavi (loitki).

Loitto, ton Na. *nonnihil declivis* e. c. ager, ripa, leviter contortus e. c. filum, G. wenig abschüssig l. gedreht, it. §. Caj. on loittona *procul* abest, G. fern, it. al. pl. loitot Ns. *tigilla* in nubilario mergites segetis torrendæ sustentantia, G. Sparren.

loiwa, an Na. idem, loiwa ranta, lanka.

Lojo, on Na. *longus jacens* ex pigritia, G. faulenzend, makaa lojona.

lojotan, ttaa V. *longus jaceo* præ pigritia, G. faulenzen, makaan lojotan.

lojottelen, tella Vfr. idem.

lojotus, uksen Ns. ejusmodi *jacendi modus*, G. das Faulenzen.

Loka, loan Ns. *cœnum* in viis, *limus*, inde al. *merda*, stercus, G. Schmutz, Koth, loka-kuu october, cfr. lika.

lokainen, isen Na. *cœnosus*, *limosus*, G. schmutzig.

lokaan, loata V. *cœno*, *inquino*, G. schmutzen.

Lokero, on Ns. *frustum majus* e. c. glaciei, *fragmentum*, G. grosses Stück, it. al. *caverna*, spelunca e. c. in monte, G. Höhle, ketun lokero.

lokerwitsen, ita V. *lente progredior*, G. sich langsam fortwälzen.

Lokki, kin Ns. *lupus*, G. Wolf, kala-lokki larus fuscus, laiska-lokki homo iners, deses.

Lokko l. loko, kon Ns. *cavum* l. *fovea* minor, G. etw. Gehöhltes, inde loko-lakki galerus elevatior, loko-kuorinen leipä panis intus cavus, it. hamppu on lokolla spica cannabis est *nutans* instar cincinni, G. herabhangend.

Lolli, in Ns. *homo iners*, nullius frugis, G. Taugenichts.

Lollo, on Ns. *fletus*, G. das Weinen, al. infans impatiens, flens.

lollotan, ttaa V. *fleo*, ploro, G. heulend weinen.

lollottelen, tella Vfr. idem.

lollotus, uksen Ns. *fletus*, G. heulendes Weinen.

Loma, an al. lomo, on Ns. *cavum*, *cavamen*, *lacuna*, fovea, scrobs, G. Höhlung, Grube, lomo astiassa tumor in vase metallico, loma- l. lomo-lauta assis excavata l. imbricata: inde on loma puhua est locus vacuus i. e. *occasio* l. *opportunitas* loquendi, G. Gelegenheit, ei ole lomaa non est tantum otii, asia käypi lomiansa myöden res procedit juxta suas incisuras i. e. in suo ordine.

lomoinen, isen Na. *excavatus*, *lacunosus*, G. gehöhlt.

lomattain l. Sav. lomatusten al. lomakkutten prtcl. *lacuna* l. stria *erga lacunam* l. striam, margo ad marginem, G. Höhlung in Höhlung l. Rand gegen Rand zusammenpassend, panen lomatusten.

lommet, een Ns. Sat. id. ac loma, cavum.

lommeinen, isen Na. id. ac lomoinen.

lommistun, ua Vm. *excavatus* l. *lacunosus fio* max. ex pulsu, G. gehöhlt werden.

lommistan, aa al. lommean, eta V. *excavo*, *lacunosum reddo* e. c. vas metallicum pulsu, G. aushöhlen.

Lommaan, mata V. verbis *detraho de* quo, *vitupero*, convicior, G. verläumden, tadeln.

lommaus, uksen Ns. *vituperatio*, G. Verläumdung.

Lomotan, ttaa V. id. ac lojotan.

Lomppi, mpin al. lompo, on al. lompus, uksen Ns. *cunctator*, tardus e. c. homo, equus, G. Zauderer, laiska lomppi.

lompottelen, tella al. lompistelen l. lompustelen, lla Vfr. *tarde incedo*, *cunctor*, G. träge seyn, zaudern.

Lonkka, kan al. lonkko, kon Ns. *coxa*, coxendix, G. Hüfte, lonkka-luu l. lonkko-luu os coxæ, inde *pendulum* et *obliquum* (qs. coxæ innitens) quid, G. etw. schief Hangendes, nosti lonkan luoteesta Run. nubem prolixam, on lonkollansa est obliquus, lonkko-parta barba promissa, pendula.

longas, nkaan Ns. idem, longas-luu, on lonkaallansa.

lonkahdan, htaa Vs. *parum claudico* l. coxæ innitor, obliquum l. lateri innitentem

tentem me colloco, G. wenig hinken, sich schief beugen, jalka lonkahti pes titubavit.
lonkkaan, nkata al. lonkaan, ngata V. alteri *coxæ innitens incedo*, *claudico*, G. hinken, schief gehen, lonkkaa jalkaansa.
lonkotan, ttaa Vf. *obliquo*, *pendulum facio*, G. schief l. hangend machen, inde fig. lonkotan leukaui os aperio, lonkotan owen l. lukun januam l. seram aperio.
lonkottelen, tella Vfr. idem.
lonkautan l. lonkahutan, ttaa Vf. idem de actu subito.
lonkotus, uksen Ns. obliquandi l. aperiendi *actus*, G. das Hangendmachen l. Oeffnen.
lonkun, kkua al. longun, kua Vm. *obliquus pendeo* ut janua aperta, G. hangend seyn, it. korppi lonkuu corvus *rauce sonat*, G. krächzen.
Lonin, ia V. plures confero et unum *eligo*, G. auswählen (walitsen).
Lonsa, an Ns. Sav. *locus secretus*, latebra pro rebus condendis, G. Ort wo man etw. versteckt, pane lonsaan.
Lonsun, ua Vm. huc et illuc *agitor*, mobilis sum, G. beweglich seyn.
Loonatti, tin Ns. *mango equarius*, G. Pferdeschacherer.
Loperran, rtaa V. *blatero*, inania loquor, G. plaudern (lowerran).
lopisen, sta V. idem.
lopina, an Ns. *blateratio*, nugæ, G. Geplapper.
Loppa, pan Ns. *pendulum quid*, G. etw. Hangendes e. c. loppa-korwa auris pendula e. c. canis, loppa-huuli.
lopatan l. lopotan, ttaa V. id. ac lopsutan.
Loppi, pin Ns. *angulus*, margo rei angulatæ, G. Ecke, järwen loppi sinus in lacu.
loppinen, isen Na. *angularis*, *angulatus*, G. eckig, kolmi-loppinen triangulus.
Loppu, pun Ns. *finis*, *extremitas*, G. Ende, Schluss, kuun lopulla mense ad finem vergente, lopuksi ad finem, finaliter, denique.
loppun, ppua Vm. *finior*, *desino* ut cantus, *consumor* ut cibus, inde *morior* ut æger, G. sich endigen, zu Ende gehen, all werden, loppumata infinite.
lopen prtcl. *finaliter*, denique, G. endlich (lopuksi).
lopen, ppea V. *ad finem pervenio* l. *finem attingo*, inde *finio*, consumo, G. zu Ende kommen, beendigen, schliessen, lopen työni opus finio.
lopetan, ttaa Vf. *finem facio* l. impono, *finio* e. c. opus, inde *vitá privo*, perimo e. c. bovem mactandum, G. Ende machen, beendigen, beschliessen.
lopetus, uksen Ns. finiendi l. perimendi *actus*, G. Beendigung.
loppiainen, isen Ns. *festum epiphaniæ* l. trium regum, festum nativitatis Christi finiens, G. Fest der H. drei Könige.
Lopsutan, ttaa V. *labia collino*, sclopum labiis edo, inde *blatero*, G. schmacken, plappern, syöpi lopsuttaa.
Loritan, ttaa al. loritoitsen, ita V. id. ac lorutan.
lorittelen, tella Vfr. idem.
loritus, uksen Ns. id. ac lorutus.
Lorotan, ttaa V. id. ac jorotan e. c. meisaan lorotan, makaan lorotan.
lorottelen, tella Vfr. idem.
lorotus, uksen Ns. id. ac jorotus.
Lorpun, ppua Vm. id. ac lerpun.
lorputan, ttaa Vf. id. ac lerputan.
lorputtelen, tella Vfr. id. ac lerputtelen.
lorputus, uksen Ns. id. ac lerputus.
Lortti, tin Ns. *frustum longius*, G. langes Stück, tupakka-lortti.
Loru, un Ns. *vaniloquentia*, *nugæ*, G. Geplapper, al. *nugator*, G. Plauderer, it. al. *jurgium*, *murmur*, increpatio, G. Gebrumme, Gemurmel.
loruan, uta al. lorutan, ttaa V. *vana loquor*, *nugor*, G. plappern, it. *objurgo*, *murmuro*, G. brummen.
loruttelen, tella Vfr. idem.
lorutus, tuksen Ns. *blateratio*, G. das Plappern, al. *increpatio*, *murmuratio*, G. das Brummen.
Lorwi, in Ns. *homo mollis* et *deses*, G. Taugenichts, Weichling.
Losa, an Ns. quod vetustate l. usu *tritum* et *inutile* est, G. Wrack, Trümmer,

mer, e. c. reen losa, losareki, it. al. *prostibulum* vetus, pellex, G. Vettel.
losaan, sata V. *corruo* vetustate l. tritu, *concido*, G. verfallen, zertrümmern.
Loskaan, kata V. *cadens sonum edo*, ut aqua humum profusa, *rauce sono* ut humidum quid sub ictu, G. platschen, cfr. loiskun.
loskennan, ntaa V. idem, max. *sclopum edo labiis*, G. schmacken.
loskahdan, htaa Vs. idem, de sono subito (loiskahdan).
loskun, ua Vm. idem, de sono continuo (loiskun).
loskutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. plätschen machen.
Losśero, on Ns. *cistula*, G. Kästchen.
Lossi, in Ns. *navigii species* latior, G. Prahm.
Losu, un Ns. *blatero*, garrulus, G. Plaudermaul.
losuan, uta V. inania loquor, *blatero*, G. plaudern.
Lotajan, data V. *strepo*, *crepo*, G. rasseln, rattaat lotajawat.
Lotikko, kon Ns. *homo ignavus* l. nauci, G. Taugenichts.
lotikoitsen, ita V. *nequiter quid ago*, G. pfuschen.
Lotja, an Ns. *navigii species*, G. eine Art Lastfahrzeug.
Lotkaisen, sta V. id. ac litkaisen.
Lotko, on Ns. id. ac lotikko.
Lottero, on Ns. *ager silvestris* minor, G. kleines Schwendenland.
Lotto, ton Ns. *pendens* l. *nutans* quid ut aures canis, G. etw. Herabhangendes, lakki on lotollansa l. lotossa margo galeri est pendulus, lotto-korwa.
Lotukka, kan Ns. *tugurium vile*, G. niedrige Hütte.
Lotwo, on al. lotwana, nan Ns. id. ac lotto.
Louhet, een al. louhi, hen Ns. *campus lapillis* obrutus, G. steiniges Feld.
louheikko l. louhikko, kon Ns. *acervus lapillorum*, G. Steinhaufen.
louheinen, isen Na. *lapidosus* e. c. humus, via, G. steinicht.
Louhi, in Ns. nomen *feminae mythol.* celebris.

louhiatar, ttaren Ns. una ex illius familia.
Louhin, ia V. *disseco*, *findo* e. c. ligna, *discerpo* fragmentum, G. zerspalten.
louhina, an Ns *dissectio*, G. Zerspaltung.
Louka, an Ns. Sav. *nubecula*, G. Wölkchen, pilwen louka.
Loukaan, uwata V. *echo resono*, G. wiederschallen.
loukaus, uksen Ns. *resonantia*, G. Wiederschall.
Loukas, kaan Ns. *decipula* ursi l. lupi ex asseribus, G. Bärenfalle (loukku), it. al. id. ac loukka.
Loukka, kan al. loukko, kon al. loukas, kaan Ns. *angulus* ædificii *interior latebra*, G. Schlupfwinkel, owen loukkaassa in angulo ad januam, inde pitäjän loukko pars parœciæ remotior.
Loukkaan, kata V. *durius tango* l. *impingo*, tangendo *lædo* l. saucio, *allido*, *offendo*, iratum reddo, G. stossen, verletzen, beleidigen, halla loukkaa rukiin frigus lædit segetem.
loukkaelen l. loukkailen, lla Vfr. idem.
loukkaus, uksen Ns. *allisio*, sauciatio, *offensio*, G. das Stossen l. Verletzen.
loukkautan l. loukkahutan, ttaa Vf. *facio ut* lædatur l. offendatur, inde *offendo*, G. verletzt machen.
loukkaannun, ntua Vm. tangendo *lædor* l. saucior, *offendor*, irascor, G. gestossen l. verletzt l. beleidigt werden.
Loukkeinen, isen Na. Carl. id. ac louheinen.
Loukku, kun Ns. *machina frangendi* lini l. cannabis, G. Flachsbreche, it. al. wuoren loukku *fissura* l. *specus* in monte, G. Spalte, Höhle, it. al. id. ac loukas.
loukutan, ttaa Vf. *frango* l. *tundo* linum l. cannabin, G. Flachs brechen.
loukutus, tuksen Ns. ejusmodi *fractio*, G. Brechung.
Louna, an al. lounas, aan al. rar. lounet, een Ns. 1. *tempus meridianum*, meridies, *prandium meridionale* nec non *quies* operariorum et pecudum *meridionalis*, G. Mittagszeit l. Mahl l. Ruhe, pidän lounaa quiete utor post meridiem, inde 2. *auster* l. plaga cœli australis, ubi sol apparet meridianus, G. Süd (etelä), päiwä on lounaalla, lounatuul

tuuli ventus auster al. africus al. libonotus.

lounainen, isen Na. *meridionalis*, *australis* e. c. ventus, G. mittäglich, südlich.

lounallinen, isen Na. *ad meridiem* pertinens, G. zum Mittage gehörig, syön lounallista (sc. ruokaa) *prandeo* inter horas XII et II.

lounahdan, htaa V. *prandio utor* meridionali, nec non *quiesco* post meridiem, G. Mittag essen l. schlafen.

Louwet, een al. lounet, een Ns. *larus fuscus*, G. Fischmöwe.

Lowerran, rtaa V. id. ac loperran, al *technis utor*, *tergiversor*, G. viel Umstände machen, Kunstgriffe anwenden.

lowertelen, rrella Vfr. idem.

lowerrus, uksen Ns. *blateratio*, G. Plauderei.

Lowi, wen Ns. *incisura*, *lacuna*, *cavamen*, vulnus, G. Einschnitt, Kerbe, it. al. *ecstasis magica*, G. Zauberverzückung, lankean loween in ecstasin incido l. ecstasi abripior, nousen lowesta memet recolligo.

loweinen l. lowinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *lacunosus*, G. voller Einschnitte l. Kerben.

lowellinen, isen al. lowikas, kkaan Na. *lacunas* l. *incisuras habens*, G. Einschnitte habend.

lowistan, aa V. *lacunas* l. *incisuras facio*, cavo, G. Einschnitte machen, kerben.

lowistus, uksen Ns. lacunarum *incisio*, G. das Kerben.

lowaus, uksen Ns. (qs. incisura) *noxa*, *jactura* per infortunium, G. Schade, Verlust.

Lua, an Ns. id. ac luuwa l. luwa.

Ludet, teen Ns. *cimex lectularius*, G. Wanze, wesi-ludet *oniscus asellus*, G. Kellerwurm.

lutikka, kan Ns. idem.

luteinen, isen Na. *scatens cimicibus*, G. wanzenvoll.

Ludin, timen Ns. *bacca ribis nigræ*, G. schwarze Johannisbeere, al. ludin-marja.

Ludjun, ua Vm. id. ac hudjun l. huljun.

Luen, lukea V. 1. pr. *numero* e. c. oves, pecunias, digitis *computo* e. c. dies, *recenseo*, calculos pono, G. rechnen, zählen, inde 2. numero litteras i. e. *lego* e. c. librum, *recito*, perlego, nec non *litteris studeo*, G. lesen, studieren, lukenut mies vir litteratus, 3. luen hywäksi *censeo* bonum, *probo*, G. dafür halten.

luestelen, lla Vfr. idem.

lukemus l. luestelemus, uksen Ns. *numeratio*, *lectio*, G. das Zählen l. Lesen.

luku, lu'un l. luwun Ns. 1. *numerus*, *numeratio*, G. Zahl, Zählung, Berechnung, luku on täysi numerus est expletus, henki-luku l. pää-luku enumeratio l. *recensio* capitum tributariorum, on laiskain luwussa est in numero pigrorum, jälki-luku computatio renovanda, inde a) lasken lukua *calculos pono*, rem *computo*, G. berechnen, ausrechnen, luwun lasku calculorum positio, computatio, b) teen lukua *rationem reddo* l. cum quo puto, rationes confero, G. Rechenschaft ablegen, luwun teko rationis redditio, c) pidän sitä lukua *rationem habeo* ejus rei, id *respicio* l. *curo* l. æstimo, G. Rücksicht l. in Acht nehmen, Aufsicht haben, luwun pito ratio rei habenda, cura rei, ei sitä ole lukua ratio de eo non est reddenda i. e. est res minoris momenti, haud curanda, d) wanha ja uusi luku *stylus calendarii* vetus et novus, G. Zeitrechnungsstil, it. 2. *lectio*, legendi actus l. peritia, G. das Lesen, luku-paikka locus quo conveniunt rustici ut in legendi peritia a sacerdote examinentur, luku-kinkeri ejusmodi conventus, it. *caput* l. *sectio* libri simul legenda, G. Capitel, Lection, ruoka-luku *lectiuncula* l. oratio mensalis, it. luwut *lectiones magicæ* pro sanandis morbis et vulneribus, G. Zauberlesungen, kärmeen luku pro morsu serpentis, luku-parannus curatio morborum ope lectionum.

luetan, ttaa Vf. *facio ut* numeretur l. legatur, inde *recenseo*, *examino* legentem, G. zählen l. lesen lassen, berechnen, verhören.

luettelen, tella Vfr. idem.

luetus, tuksen Ns. *recensio*, *examinatio* inde

inde *examen*, G. Zählen- l. Lesenmachung, Berechnung, Leseverhör.

luettelemus, uksen Ns. idem, de actu repetito.

Luha, an Ns. *retinaculum* pectinis textorii, G. Kammlade der Weber, al. luwa l. luwa, it. *pratum humile* ad littora, G. niedrige Uferwiese.

Luhi, in al. luho, on Ns. *fractum* et *contusum* quid, ruinosum l. corruens, G. etw. Zerbrochenes, Trümmer, lyön luut luhoksi, on luhona.

luhistun, ua Vm. *frangor*, *corruo*, ruinam facio, G. zerbrochen werden, verfallen.

Luhjoan, ota V. Caj. *cunctans incedo*, tarde me gero, G. zaudern.

Luhta, hdan Ns. *pratum majus humile* l. aquosum, G. niedrige Wiese, luhtaheinä l. =ruoho carex, luhta-kaali cardui species.

luhtainen, isen Na. *humilis* l. aquosus e. c. pratum, G. niedrig.

luhdikka, kan al. luhdikas, kkaan Ns. Botn. *rubus arcticus*, G. Ackerbeere.

Luhti, hdin Ns. (Sv. loft) *pars* aedium *superior*, tabulatum superius, G. Oberboden.

luhdin, htia V. *tabulata* talia *visito*, G. den Oberboden besuchen.

Luidun, tua Vm. id. ac liudun, cfr. sub luu.

Luihkaan, kata al. luihkin, ia V. *acute mugio* ut taurus, *vociferor* ut pastores, G. fein brüllen, schreien.

luihkaelen l. luihkailen, lla Vfr. idem.

luihkaus, uksen Ns. *mugitus*, *vociferatio*, G. Gebrulle, Geschrei.

Luihu, un Na. Botn. *occultus*, *subdolus* e. c. homo, G. heimtückisch.

Luijaan, jata V. id. ac liusun.

luijottelen, tella Vfr. idem.

Luijokas, kkaan Na. *collo erecto* segniter *prospiciens* e. c. homo, G. ausgestreckt schauend.

Luika, an Ns. id. ac luiko.

Luikas, kkaan Na. Botn. id. ac liukas.

luikahdan, htaa Vs. id. ac liukahdan, inde *clam prorepo*, *callide me insinuo*, G. sich schleichen.

luikahtelen, hdella Vfr. idem.

luikailen, lla Vfr. id. ac liukastelen.

luikautan l. luikahutan l. luikkautan, ttaa Vf. id. ac liukautan.

Luikka, kan Ns. *ventus frigidus*, G. kalter Zugwind, it. al. *eriophorum vaginatum*, G. Wiesenwolle.

Luikki, kin Ns. Botn. *homo callide* se gerens l. dissimulans, G. schleichender Mensch.

luikuilen l. luikistelen, lla Vfr. *clam prospicio*, oculis callidis quid *clam inspicio*, callide me gero, G. heimlich schauen, sich listig betragen.

Luikku l. luiku, kun al. luikuri, in Ns. *tuba lignea* pastorum. G. Hirtendüte, hölzernes Blaserohr.

luikuttelen, tella Vfr. *tubâ cano*, G. duten.

Luiko, on l. Botn. luika, an Ns. anas *cygnus*, G. Schwan.

Luiku, kun Ns. id. ac luikku.

Luimu, un Ns. *nutans quid*, G. niedergebeugte Stellung, korwat luimussa aures deflexae ut equi mordere minantis, inde Na. *clam mordens*, *callidus*, luimumies vir subdolus, G. arglistig.

luimistelen, lla Vfr. pr. auribus deflexis morsum minor ut equus, inde *clam* et *callide* malum cui *machinor*, G. heimliche Bosheit hegen, cfr. luikistelen.

Luinen, isen Na. vide sub luu.

Luiska, an Ns. Wib. *cos longior* acuendis falcibus, G. Sensenschleifstein, it. Abol. *homo caudex*, nauci, G. Lümmel.

Luiskaan, kata V. 1. *fluendo feror* l. *lapso* ut pes l. traha in lubrico, G. gleiten, it. 2. al. *certo*, *aemulor*, inde *strepo*, G. wetteifern, lärmen.

luiskahdan, htaa Vs. id. ac liukahdan, luikahdan.

luiskahtelen, hdella Vfr. idem.

luiskin, V. idem de actu continuo.

luisket, een Ns. *levis* et *citus progressus* l. provectio, G. das Gleiten, it. al. *certamen*, *aemulatio*, *strepitus*, G. Wetteifer, Lärm.

luiskia, an Na. *lubricus* et *flexibilis* ut virga longa et tenuis, G. schlüpfrig u. geschmeidig.

Luisti, in al. luistin, imen Ns. *solea ferrea* l. *ossea*,

l. *ossea*, qua pueri sese in glacie agitant, G. Schlittschuh.

luistin, ia al. luistan, aa V. ope ejusmodi solearum *me in lubrico agito* l. in declivitatibus *devehor*, G. Schlittschuh laufen, inde ääni luistaa vox bene fluit i. e. est fluida et clara, reki luistii traha *lubrice fertur*, cfr. sub luu.

luistelen, lla Vfr. idem.

luisto, on Ns. *lubricum* et *declive quid*, G. glatte u. abschüssige Stelle, on luistossa est declivis, it. Sav. luisto-reki trahæ species.

Luisu, un Na. id. ac liusu.

luisun, ua Vm. id. ac liusun.

Luitsen, ita V. id. ac loitsin.

Luittu, tun Na. Abol. id. ac loitto, luittu-torwa.

Lüitun, ttua Vm. id. ac luidun.

Luja, an Na. *firmus*, *stabilis*, constans, inde *certus* e. c. res, probus e. c. vir, G. fest, standhaltend, zuverlässig, lujasti firmiter, certe, valde.

lujuus, uuden Ns. *firmitas*, *constantia*, certitudo, G. Festigkeit, Zuverlässigkeit.

lujitan l. lujoitan, ttaa Vf. *firmum* et *stabilem reddo*, confirmo, G. fest machen, befestigen.

lujittelen l. lujoittelen, tella Vfr. idem.

lujitus l. lujoitus, uksen Ns. *confirmatio*, G. Befestigung.

Lukkaan, kata V. *aspere alloquor*, *verbis castigo*, objurgo, reprehendo, G. Verweise geben, tadeln, it. Botn. *signis clandestinis* quem *allicio*, clam evoco, G. heimlich winken.

Lukkari, in Ns. (Sv. klockare) *cantor* l. præcentor templi, *ædituus*, G. Küster, it. lukkari-puu tigillum quoddam in machina textoria.

[illegible]karo, on al. lukkara, an Ns. Ul. *runcina minor* lævigans, G. Glatthobel.

[illegible]ki, kin Ns. Botn. *aranea* domestica, G. Spinne, it. al. *speculator*, explorator, investigator, G. Nachforscher, Fiscal.

Lukku, kun al. lukko, kon Ns. *sera*. G. Thürschloss, uksi on lukussa janua est obserata, panen lukkuun obsero, awaan lukun resero, inde korwa on lukussa auris est clausa i. e. exsurdata, lukku-ruoho osmunda (botrychium) lunaria.

lukullinen, isen Na. *sera ornatus*, G. mit Schlosse versehen.

lukin, kkia al. lukitsen, ita V. *será claudo*, *obsero*, obsigno, G. verschliessen.

Luko, on Ns. Tav. *vallis minor* profunda, stagnum, G. kleines Thal, Teich.

Luku, lu'un l. luwun Ns. vide sub luen.

Lulloinen l. lulluinen, isen Ns. Abol. *lamina ferrea* qua cardo januæ affigitur, G. Eisenplatte.

Lumi, men Ns. *nix*, G. Schnee, lumi-sadet pluvia nivalis, lumi-kinos l. -nios l. -nietos l. -purku acervus nivis vento congestus, lumi-reki traha pro nive auferenda, lunta (Inf. pro lumta) sataa ningit, lumen karwainen niveus, albus, lumi-punmuinen l. -pulmuinen l. -purwuinen emberiza nivalis, lumi-tirkka id. ac lumikko.

luminen, isen Na. *nivosus* l. *nivalis* e. c. hiems, ventus, G. schneeig, schneereich, it. *ex nive* confectus e. c. acervus, inde pl. owat lumisilla globulis nivalibus projiciendis inter sese certant, G. Schneeballspiel.

lumitan, ttaa Vf. et lumittelen, tella Vfr. *nive conspergo* l. *obruo*, in nive voluto, G. beschneien, inde lumittelewat globulos nivis alius in alium immittit, G. Schneeball spielen.

lumikki, kin al. lumikko, kon Ns. *mustela nivalis*, G. Schneewiesel, al. *serpentis species* per hiemem sub bovilibus commorans, coluber natrix? G. Ringelnatter (talwikko).

Lummet, mmeen l. mpeen Ns. *nymphæa*, G. Seeblume, it. Botn. *tinnitus aurium*, surditas levior, G. Ohrensausen, cfr. lumpio.

lumpeikko l. lumpehikko, kon Ns. *locus* nymphæis consertus, G. Ort voll Seeblumen.

lummehdos, oksen al. lummehdus, uksen Ns. *indoles* aurium *surdastra* l. *tinniens*, G. Gesause der Ohren, korwa on lummehdoksissa auris est surdastra l. tinniens.

Lumo, on Ns. id. ac kumo, it. al. id. ac lummet l. lummehdos e. c. korwa on lumossa auris est tinniens l. surdastra.

Lumoan,

Lumoan, mota al. lumon, oa al. lumoitsen, ita V. *arte magica fascino* l. *incanto*, oculos cujus cæco, vim hebeto l. quem contra impetum alius induro, dolorem lenio, malum averrunco, alium *in* errorem induco, lectiunculis magicis exsecror l. sopio, G. verhexen, bezaubern, durch Hexerei verblenden l. betäuben l. verwirren l. verhärten l. stumpf machen l. Uebel abwenden l. verfluchen.

lumous, uksen Ns. *magica incantatio* l. fascinatio, G. Verhexung, Bezauberung.

lumoun, uta Vm. magorum artibus *fascinor*, *incantor*, induratus l. sopitus fio, G. verhext werden.

Lumpio l. lumppio, on al. lummet, mpeen Ns. *verticillum* fusi, *patella* in genu, G. Spindelwirtel, Kniescheibe, inde *orbiculare quid* e. c. juusto-lumpio.

Lunastan, aa V. soluto pretio *redimo* e. c. captum in bello l. oppigneratum, *resolvo*, solvo, repignero, G. loskaufen, auslösen, lösen.

lunastelen, lla Vfr. idem.

lunastus, uksen Ns. *redemtio*, G. Auslösung.

Lunki, ugin Ns. Botn. *consobrinus*, G. Geschwisterkind.

Lunkkaan, kata V. navigio *huc et illuc vagor*, G. herumtreiben, al. (Sv. lunka) *lente curro*, G. langsam laufen.

Luntio, on al. luutioin, omen Ns. id. ac lonkka coxa, it. al. luntio *genius* naturalis l. *fortuna* cui favens, G. Glückbringer, hänellä on hywä luntio kaloja saada fortuna ei in piscatura favet.

Luntti, tin Ns. Wib. *homo nauci*, G. Lümmel.

Luntu, tun Ns. (Sv. lunta) *funiculus ardens* l. incendarius, G. Lunte.

Luo, (luon) Ns. defect. *quod prope* est, *propinquum*, G. Nähe (tykö), sed adverbiascit e. c. 1. Ess. luona l. luonna in loco *apud* l. *prope* l. *juxta* quid, G. nahe bei, on luonani (tykönäni) est apud me, onko weistä luonasi habesne cultrum apud te i. e. in pera, 2. Fact. luoksi *in locum* propinquum (tykö), tule luokseni contr. luokse veni *ad* me, meni lastensa luoksi abiit ad infantes suos tuendos, 3. Inf. luota et Elat. luosta *ex loco* propinquo, G. von der Nähe des - (tykö), tuli haudan luota l. luosta venit *ex circuitu* sepulcri, lähsi luojan luota: ceteri Cass. haud occurrunt.

Luodet, teen Ns. orig. *plaga cœli*, ubi sol occidit tempore solstitii æstivi, inde hodie luodet-tuuli *corus*, G. Nordwest, luodet-länsi VNV, luodet-pohja NNV, it. luodet l. luodet-wesi *aqua* marina littoribus *affluens*, tempestate admovente, G. Wasserfluth an Ufern, luodet nousee aqua ad littora admovetur, inde luodet et wuoksi accessus et recessus aquæ diurnus in oceano, cfr. sub luon.

luoteinen, isen Na. *ad corum* vergens e. c. ventus, G. nordwestlich.

Luodi l. luoti, din Ns. (Sv. lod) *globus* l. glans plumbea bombardæ, G. Schiesskugel, it. *bolis* nautica, G. Senkblei, it. *libramentum* horologii pendulum, G. Uhrgewicht, it. *semuncia*, pondus librandi minus, G. Loth, it. *ferramentum* lævigationis, G. Plättbolzen.

Luodin, timen Ns. id. ac luotin sub luon.

Luohaan, hata V. id. ac luowaan.

Luoho, on Ns. *agrostis* spica venti, G. Ackerstraussgras.

Luoju, un Na. id. ac liusu, luisu.

Luokka, kan al. luokki, kin Ns. (Sv. loka) *arcus ligneus* semicircularis, collo equorum vehentium imponi solitus, G. Kummetbogen, nec non *circulus ligneus* in nassis piscatoriis, G. Reusenreif (wempelä), it. luokka *classis* in scholis, inde *cohors* l. *ordo* hominum, G. Schulclasse, Abtheilung, on lasten luokassa numeratur inter pueros.

Luoko, luowon Ns. *fœnum sectum* sed nondum collectum, l. Ul. *striga fœni* secti pectine corrasa, G. gemähetes l. geharktes Heu, heinä on luowolla fœnum est in prato stratum.

luokoan, luowota V. rastro l. pectine *colligo fœnum* in strigas, G. Heu harken.

luokoun, uta Vm. *collectus fio* l. in strigas colligor, G. geharkt werden, it. al. in strigis diu jaceo et *pluvia corrumpor*, G. vom Regen verderbt werden,

luokounneita

luokunneita heiniä foenum pluvia corruptum.

Luola, an Ns. *antrum*, *caverna*, specus, G. Höhle, ketun luola caverna vulpis in terra.

luolainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cavernosus*, lacunosus e. c. via, G. höhlenvoll.

Luon, luoda V. vox usu varia, 1. *initia* rei *pono* l. *facio*, G. Anfang machen, a) luon werkkoa primas retis maculas necto, luon sukkaa texturam tibialis adorno, luon kangasta telam adorno l. stamen convolvo, inde forte b) Eccl. *creo*, G. erschaffen (qs. instar textoris telam adornantis), jumala loi taiwaan ja maan deus creavit cœlum et terram, luoja creator, luodut res creatæ, creaturæ, luotu wika vitium nativum, hinc c) *destino*, G. bestimmen, luotu minullen waimoksi creata l. fato destinata mihi uxor, luotu siihen creatum l. destinatum i. e. aptum ad id, luotuni fato mihi destinatum, fatum, fatale, it. 2. *jaciendo* quid *ago*, G. etw. werfend thun e. c. a) kärmet luopi nahkansa serpens cutem abjicit l. exuit, luon kenkäni calceos abjicio, pellawa luopi luunsa linum abjicit l. demittit fragmina caulis, hinc tamma luopi warsansa equa fœtum abjicit i. e. abortum facit, luotu wasikka vitulus abortivus, G. abwerfen, fällen, missgebähren, b) luon ojaa l. kuoppaa fossam l. foveam fodio, terram palâ ejiciens, luon sontaa fimum palâ ejicio l. dimoveo, luon tallia stabulum purgo fimum ejiciens, luon wettä aquam exhaurio, haustro ejiciens, G. aufwerfen, auswerfen, ausschöpfen, c) luon löylyä æstum adjicio l. augeo, ope aquæ in fornacem balnei haustæ, luon suowaa fœnum in acervum admoveo, luon silmäni sinne Sav. oculos eo adjicio l. verto, luon terweisiä Sav. salutem dico (qs. adjicio l. admitto), nec non valedico, G. zuwerfen, d) luon lautalla pontone l. rate trajicio l. transfero, G. überwerfen, überflössen.

luoma, an Ns. vox æque varia, cfr. luon, e. c. 1. *initii factio*, G. Anfangmachung, a) werkon luoma initium retis, kankan luoma tela adornata, stamen convolutum, luoma-puut id. ac loimi-puut, b) *opus creatum*, G. Geschöpf, mies jumalan luoma vir a deo creatus, luomani a me creatum, c) *cognatum*, fato l. naturâ *destinatum* quid, *nævus* l. macula in corpore nativa, *indoles* l. *forma* naturalis, vivendi conditio l. res cui naturâ data, luomani mihi destinatum, G. angebohrne Beschaffenheit, Schicksal, Muttermahl, it. 2. *jactus*, G. Wurf, a) *abjectum* l. exutum quid, *abortus* l. abortivum, G. Abwurf, Missgeburt, b) *fossa*, rivus, *ejectum* l. dimotum quid, G. Auswurf, Graben, c) silmän luoma versatio l. *adjectio* oculi, nuotta-luoma *jactus* sagenæ, nec non *tractus maris* sagena verrendus, jahti-luoma tractus silvæ, quem circumdant venatores, G. etwa Zuwurf, Wurf, Netzzug, d) *trajectum* quid ope ratis, G. Ueberwurf, Ueberflössung.

luomi, men Ns. idem, max. *nævus* l. macula connata, G. Muttermahl, nec non silmän luomi *palpebra*, G. Augenlied.

luonto, nnon Ns. 1. *natura* l. indoles connata, *ingenium* nativum, G. Natur, natürliche Beschaffenheit l. Neigung l. Gestalt, on kaunis ruumiin luonnolta staturâ corporis pulcher, luonto wetää puoleeni inclinatio naturalis ad me attrahit, kukin luontonsa jälkeen quisque juxta suam indolem, olkoon luonnollansa sit l. maneat qualis a natura est, 2. *natura rerum* externa nos circumdans, natura mundi, G. Natur, Welt, luonto-kappalet res creata, creatura, luonto-lähdet puteus naturalis, luonnon juoksu cursus l. ordo naturæ, 3. *virtus magica* naturalis, G. natürliches Zaubervermögen, nouse luontoni surge l. erige te vis mea, phrasis incantatorum, 4. §. maksan weron luonnossa tributum *in natura* (haud pecunia) solvo.

luontoinen, isen Na. *naturam* l. indolem *habens*, sed non nisi cum Genit. e. c. hywän luontoinen bonæ indolis, julman luontoinen, G beschaffen, geartet.

luonnikas l. luonnokas, kkaan *naturæ conveniens*,

veniens, inde *aptus*, *idoneus*, commodus, G. naturähnlich, passend, schicklich, tauglich.

luontewa l. luontia, an Na. idem.

luonnas, ntaan al. luonnet, uteen Na. Caj. idem.

luonnollinen, isen Na. ad naturam pertinens, *naturalis*, *solitus* e. c. res, naturâ datus e. c. nævus, inclinatio, *nativus* e. c. sensus, G. natürlich, angebohren, epä=luonnollinen quod extra naturam est.

luonnollisuus, uuden Ns. *indoles* ad naturam pertinens, G. Natürlichkeit.

luonnotoin, ttoman Na. car. pr. haud naturalis, inde indole apta carens, *ineptus*, *inconveniens*, G. unnatürlich, unpassend, ungeschickt.

luonnottomuus, uuden Ns. defectus indolis naturalis, *indoles inepta*, G. Unnatürlichkeit, Ungeschicktheit.

luonnistan l. luonistan, aa al. luonitan, ttaa V. *naturæ rei convenio*, *aptus sum* ad quid, G. passen, taugen, gelingen, hänelle luonitti l. luonisti asia res ei apte evenit, ei se luonnista siihen ei rei haud convenit.

luonnitsen, ita al. luonistun, ua V. idem, luonitseeko asia num res bene evenit, ei koira luonistu canis haud bene viget.

luonnuttelen, tella Vfr. formando *aptum reddo*, fingo, ad indolem convenientem formo, G. passend machen.

luonnotar l. luonnatar, ttaren Ns. *femina consobrina* ejusdem sanguinis, G. mütterliche Anverwandte, it. Run. *virgo mythol.* vel potius vis naturæ l. ferri *creatrix*, G. mythol. Schöpfernymphe, kolme neittä luonnotarta tres sunt virgines naturæ creatrices.

luonnan l. luonnain prtcl. (pr. Gen. et Adv. ab inusitato luonta) *naturaliter*, G. natürlicher Weise, von Natur, e. c. luonnan musta *naturâ* niger, inde ei luonnankaan l. luonnainkaan contr. luonnaan ne quid naturale i. e. ne hilum l. ne minimum quidem, emme luonnaan saaneet nihil quidem accepimus, G. nicht das Geringste, it. luonnain l. luonnainkin *præsertim*, *præcipue*, in primis, potissimum, G. besonders, vorzüglich.

luodet, teen Ns. naturâ destinatum, *fatum nativum*, G. natürliches Schicksal, luoteeni natura mihi datum, cfr. supra.

luoti, den Ns. *abortus*, G. Missgeburt, luoden kanto l. =kannettu fœtus abortivus, monstrum, nec non infans matre dormiente a magis suppositus, qualem putant esse infantem rachitidi laborantem.

luonnos, oksen Ns. *adornatio telæ*, convolutio staminis, G. Aufzug der Weberkette.

luodin l. luotin, timen Ns. *haustrum* aquæ, G. Schöpfgelte, it. Ul. Sav. *pala* pro fimo emovendo l. pro fossâ effodiendâ, G. Schaufel, it. Sav. *rallum* l. *culter aratri*, al. vomer, G. Pflugmesser.

luotet, tteen al. luotti, tin Ns. idem, max. culter aratri.

luotikainen, isen Ns. dim. idem.

luotus, uksen Ns. *ratis* l. *ponto* quo trajicitur, G. Fähre (lautta), luotus=paikka locus quo trajicitur, fretum, vadum.

luotan, ttaa Vf. *facio ut* quis 1. *initia ponat*, G. anfangen lassen, e. c. ut retis primas maculas nectat l. telam adornet, 2. ut *abortum faciat*, G. zu missgebähren bringen, 3. ut *fossa effodiatur*, fimus pala ejiciatur, aqua hauriatur, pontone trajiciatur etc., G. graben l. schaufeln l. schöpfen l. überflössen lassen, cfr. infra.

Luoppaan, pata V. *tarde* quid *ago*, G. zögernd thun.

luoppaelen, lla Vfr. idem.

luoppio, on al. luoppioin, omen Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zögerer.

Luopumus, uksen Ns. vide sub luowun.

Luoska, an al. luoskio, on Ns. homo max. *femina negligens*, squalida, nequam, G. schmutziges Weibsbild.

luoso l. luosko, on Ns. idem.

Luostari, in Ns. (Sv. kloster) *cœnobium*, monasterium, G. Kloster, al. kluostari, inde *domus* vacua, derelicta, G. ödes Haus.

Luotan, ttaa V. *nitor*, *innitor* e. c. baculo, G. sich

G. sich stützen, inde *fiduciam* l. fidem *habeo* cui, *confido*, fido, G. sich verlassen, luotettawa asia res certa, fida.
luottelen, tella Vfr. idem.
luottamus (haud luotus), uksen Ns. innitendi *actus*, *confisio*, fiducia, G. das Stützen, Zuversicht.
Luoto, don Ns. Abol. *insula minor*, G. kleine Insel, luoto=maat ora insulis frequens, it. al. *scopulus* maris vel eminens vel Sav. clandestina, *brevia*, G. Klippe, Sandbank, luoto-lainen insulanus, insularis.
luotoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *insulis* minoribus l. *scopulis frequens*, *scopulosus*, G. voll Inseln l. Klippen.
luotolainen, isen Na. idem, it. *insulanus*, G. Inselbewohner.
Luotti, tin al. luottio, on Ns. id. ac luosta.
Luowaan, wata V. (Sv. lofvera) *cursu obliquo* navigo, *vela* in ventum *obliquo*, G. lavieren.
luowaelen l. luowailen, lla Vfr. idem, inde *tarde incedo* l. quid ago, G. langsam gehen l. handtieren.
luowi, in Ns. (Sv. lof) *cursus* navis *obliquus*, G. das Lavieren, ajan luowia, it. al. *gubernator* navis *vicarius*, G. Lotse.
Luowun, pua V. *separo me* a comitatu cujus, *desino* quid, *deficio*, derelinquo, G. sich trennen l. entwöhnen, verlassen, aufhören, luowun rahastani l. pahasta *desero* pecuniam, *cesso* a malo.
luopumus, uksen Ns. *defectio*, *relictio*, apostasia, G. das Aufhören, Trennung, Abfall.
luowutan, ttaa Vf. *facio ut* quis sese separet l. desinet l. deficiat, inde *separo*, *distraho*, abduco, desvefacio, G. trennen, entwöhnen, it. Botn. taiwas luowuttaa sateeksi coelum *apparet* pluviam afferens, pluviam minatur, G. Anschein haben, sich neigen, sairas luowuttaa parenewaan æger videtur revalescere.
luowuttelen, tella Vfr. idem.
luowutus tuksen Ns. *separatio*, distractio, G. Trennung, Entwöhnung.
Lupa, wan Ns. *venia*, *permissio*, arbitrium l. facultas agendi, G. Erlaubniss, antaa lupa permitto, veniam do, saan lupan licet mihi, venia mihi conceditur, omin luwin suo arbitrio.
luwallinen, isen Na. *concessus*, *permissus*, *licitus*, *liber*, G. erlaubt, zulässig.
luwallisuus, uuden Ns. *indoles permissa* l. licita, G. Erlaubtheit, Zulässigkeit.
luwatoin, ttoman Na. car. *venia carens* e. c. homo, nec non *illicitus*, *prohibitus*, illegalis e. c. res, G. unerlaubt, unzulässig.
lupaan, wata V. *promitto*, *polliceor*, spondeo, G. erlauben, versprechen.
lupaelen l. lupailen, wailla Vfr. idem.
lupaus, uksen Ns. *promissio*, *promissum*, sponsio, pollicitum, G. Versprechung.
Lupi prtcl. *plane*, *penitus*, G. gänzlich, ei lupi luonnain nihil omnino.
Luppa, pan al. luppo, pon al. luppu, pun Ns. *spica* cannabis, G. Hanfknospe, al. *strobilus* salicis *villosus*, G. Weidenknospe, al. *lichen* arborum, G. Baumflechte, it. luppa=korwa auris *pendula* e. c. canis, luppa-huuli labium pendulum l. promissum, G. hangend.
luppoinen, isen Na. *lichenosus* e. c. arbor, *villosus*, G. flechtig.
luppanainen l. lupanainen, isen Na. idem.
lupokko l. lupukko, kon Ns. *silva lichenosis* arboribus consita, G. flechtenreicher Wald.
luppamastun, ua Vm. *nutans* l. *pendulus fio* ut aures canum, G. niederhangend werden.
Lupsa, an Ns. *crumena* tabaci, G. Tabacksbeutel (säämeli).
Lupsutan, ttaa V. *blæse sono*, G. lispelnd lauten.
lupsuttelen, tella Vfr. idem.
Lupu, wun Ns. id. ac klupu.
lupuan, wuta V. *clava tundo*, inde *cædo*, interficio, G. mit Keulen l. Dreschflegeln schlagen, al. klupuan.
Lupukka, kan Ns. id. ac lummet, ulpukka.
Lurjus, uksen Ns. *homo nequam* l. nauci, G. Lümmel.
lurjustelen, tella Vfr. instar ejusmodi hominis *me gero*, G. sich lümmelhaft betragen.

Lurkin,

Lurkin, kin V. *hamo piscor*, inde *carpo* l. *lego*, legens *colligo*, G. mit Hamen fischen, pflücken, sammeln.

Lusa, an Ns. id. ac losa, menen lusallen l. lusaan corruo.

lusahdan, htaa Vs. *subito corruo*, G. hastig zusammenstürzen.

Lusikka, kan contr. luska, an Ns. *cochlear*, G. Löffel, lusikka-ruoho cochlearia officinalis.

lusikkainen, isen Ns. dim. idem.

lusikallinen, isen Na. *cochlear habens*, G. Löffel habend, it. *quantum capit* cochlear, G. einen Löffel voll.

lusikoitsen, itta V. *cochleari haurio* l. edo, G. löffeln.

luska, an Ns. Abol. id. ac lusikka.

Luskan, aa V. *strepo*, quatiendo strepitum cieo, G. platschen, klatschen (loskaan).

luskun, ua Vm. *quatior cum crepitu*, G. knarren, huonet luskui.

luskutan l. luskautan, ttaa Vf. *quatio* quid ita *ut crepet*, *projicio* cum sonitu, G. klatschen l. knarren machen.

luskuttelen, tella Vfr. idem, inde *gannio* ut canicula, G. belfern.

Lustet, een al. rar. lusti, en Ns. *lolium temulentum* in segete, G. Lolch, al. lusteh-heinä.

lusteinen, isen Na. *lolio plenus*, G. voller Lolch.

Lusteri, in Ns. id. ac luostari.

Lusti, in Ns. et lustillinen, isen Na. id. ac lysti, lystillinen.

Lusu, un Ns. id. ac lusa, losa.

Luti, din al. lutti, tin Ns. *convivium potatorum* l. combibonum, G. Saufrotte.

Lutikka, kan Ns. id. ac ludet, al. insecti species quaedam alia.

Lutisen, sta V. *solutus sum*, solutus *moveor* et *crepo*, G. wackelnd klappern.

Lutistan, aa V. id. ac litistän l. lilistän.

lutistun, ua Vm. id. ac litistyn.

Lutka, an Ns. id. ac nulja.

Lutti, tin Ns. id. ac luti, al. id. ac luhti.

Lutukka, kan Ns. *thlaspi bursa pastoris*, G. Taschenkraut, al lutukka-heinä.

Luu, luun Ns. *os* (ossum), G. Knochen, luu-tarha ossuaria ad templa, luu-solmu nodus ossis, luu-tauti arthritis, inde pellawan luu'os lini, G. das Innerste des Flachsstängels.

luinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *osseus*, *ossuosus*, G. knöcherig, knöchern.

luudun l. luidun, tua al. luunnun, ntua Vm. *os fio*, *induresco*, inde *macresco*, G. verknöchern, abmagern.

luistan, aa V. *dolore ossium afficio*, dolorem in osse sentio, G. Knochenweh l. Gicht erregen l. empfinden, jalkaani luistaa pes arthritide laborat.

luistelen, lla Vfr. idem.

Luuhattelen, tella Vfr. *strepens incedo*, festinans discurso, G. lärmend umherlaufen.

Luujastelen, lla Vfr. *tarde incedo* ut cornix, G. wackelnd gehen.

Luukka, kan Na. id. ac kuukka.

luukkaan, kata V. id. ac kuukkaan, liikkaan.

luukkaus, uksen Ns. id. ac kuukkaus.

luukahdan, htaa Vs. id. ac kuukahdan.

Luukko, kon Ns. *galeri species* ex panno l. pelle, G. Mützenart.

Luukku, kun Ns. (Sv. lucka) *valva*, *portula* e. c. fenestrae l. cisternae, G. Fensterlade, Lucke.

Luukos, oksen al. luukoisin, imen Ns. *malleolus* pedis, G. Fussknorre.

Luulaja, jan Ns. nomen oppidi *Luleå*.

Luulen, lla V. *opinor*, *puto*, *existimo*, G. meinen, dafür halten, erachten, luulen mieheksi censeo virum esse, luullakseni ut equidem puto, inde *conjecto*, *suspicor*, praesumo, imaginor, G. Verdacht haben, sich einbilden.

luuleskelen, lla Vfr. idem.

luulo, on Ns. *opinio*, *existimatio*, inde *conjectura*, *suspicio*, *praejudicium*, imaginatio, G. Meinung, das Erachten, Verdacht, Vorurtheil, Einbildung, epä-luulo opinio incerta, suspicio, zelotypia conjugum, luulo-pyhyys hypocrisis.

luuletan, ttaa Vf. *opinionem cui injicio*, adduco quem in opinionem, persvadeo cui, G. meinen machen, einbilden, überreden.

luulettelen, tella Vfr. idem.

luuletus, uksen Ns. *persvasio*, G. Ueberredung.

Luuri, in Ns. id. ac Huuri vide Hori.

Luuset, een al. luusi, sen Ns. *ars incantandi magica*, *incantamentum* quo quis alium sibi faventem reddit, G. Zauberkunst l. Mittel, inde fig. *munus corruptelæ*, G. Bestechungsmittel.

luusin, ia V. arte magica quem *fascino* l. *incanto*, incantamentis alium mihi faventem reddo, placo, G. bezaubern, durch Zauberei günstig machen, inde fig. muneribus quem *corrumpo*, G. bestechen.

Luusi, in Ns. (Sv. lots) *gubernator* navis *vicarius*, G. Lotse.

luusaan, saan V. *navem* in portum *duco*, G. lotsen.

Luusteri, in Ns. id. ac luostari.

Luuta, dan Ns. *scopæ*, G. Besen.

luutainen, isen Ns. dim. idem, inde forte Botn. *glomus lini* l. *lanæ nendæ*, G. Flachsreiste, it. Na. *scopis præditus*, G. mit Besen versehen.

luudin, tia V. *scopis verro* l. purgo, G. fegen, auskehren.

Luuti, in Ns. *femina abominanda*, G. schlechtes Weibsbild.

Luutnantti, tin Ns. (peregr.) *subcenturio*, Gall. Lieutenant.

Luutu, dun Ns. (Sv. klut) *centunculus* lintei l. panni, G. Wischlappen.

Luuwa, [illegible] Ns. (Sv. loge) *tribularium*, area l. [illegible]imentum trituræ, G. Dreschtenne ([illegible]

Luuwalo, on [illegible] l. luuwana, an Ns. (ab luu?) *arth*[illegible] G. Gicht, al. *luxatio* membri, G. [illegible]verrenkung, luuwalo-heinä l. luuwan[illegible] linnæa borealis.

luuwalollinen, isen [illegible] *arthriticus*, G. gichtvoll.

Luwa, an Ns. id. ac luuwa.

Lyhdet, hteen Ns. *merges* segetis, *fasciculus* culmi l. scirpi, G. Garbe.

lyhteinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *mergitibus plenus*, G. garbenreich.

Lyhyttelen, tellä Vfr. *volitans progredior*, G. fliegend forteilen, lentää lyhyttelee.

Lyhty, dyn Ns. (Sv. lykta) *lucerna*, G. Laterne.

Lyhyt, yen al. lyhy, hyn al. lyhyä, än Na. *brevis*, *curtus*, G. kurz, lyhyeltä l. lyhyesti breviter, paucis verbis, Compar. lyhyempi, lyhympi, lyhempi, Superl. lyhyin, lyhin.

lyhyinen l. lyhykäinen, isen Na. dim. idem.

lyhyys l. lyhykäisyys, yyden Ns. *brevitas*, G. Kürze.

lyhenen, hetä al. lyheennyn, ntyä Vm. *brevis* l. *brevior fio*, decurtor, contrahor, G. kurz werden.

lyhennän, ntää Vf. *breviorem reddo*, *brevio*, decurto, contraho, G. verkürzen.

lyhentelen, nnellä Vfr. idem.

lyhennys, yksen Ns. *breviatio*, decurtatio, G. Verkürzung.

Lyhään, hätä V. *parum claudico*, G. wenig hinken.

Lyjy, yn Ns. id. ac plyjy (blyjy).

lyjyinen, isen Na. id. ac plyjyinen.

Lykky, kyn Ns. (Sv. lycka) *fortuna* max. secunda, *sors*, *prosperitas*, G. Glück (onni), kowa lykky fortuna adversa, *infortunium*, G. Unglück, inde exsecrandi formula kowa lykkykö sen wei malusne genius l. cacodæmonne abstulit.

lykkyinen, isen Na. *fortunâ ductus*, G. glücklich, non nisi in compos. e. c. kowa-lykkyinen infortunatus, hywä-lykkyinen.

lykyllinen, isen Na. *fortunatus*, *felix*, prosper, G. glücklich, beglückt (onnellinen).

Lykkään, kätä V. *innitens pello*, *propello*, *vi trudo*, urgendo promoveo, G. stossen, schieben (sysään, tyrkkään), lykkää owi kiinni januam admovendo claude, lykkää wenhet wesillen navigium propelle in altum, inde lykkään mieleen l. sydämeen menti injicio, lykkään toistaaksi in aliud tempus differo.

lykkäelen l. lykkäilen, käillä al. lykkelen, kellä Vfr. idem.

lykin, kkiä V. idem de actu continuo.

lykkäys, yksen Ns. *propulsio*, *impulsio*, promotio, G. das Stossen l. Schieben.

Lyllyräinen, isen Na. *brevis* et *teres* e. c. ovum, G. eiförmig.

Lyllytän, ttää V. et lyllyttelen, tellä Vfr. *cantillo*, sonum modulor ore l. tibiâ, G. trillern.

Lyly, yn Ns. *pars* pini *durior*, G. härtere

tere Seite des Fichtenholzes, **lylykuusi** pinus dura (janhus), **sarwen lyly** medulla in cornu, G. Hornmark, inde **lyly** *solea* nivalis *sinistra*, ex ejusmodi pino confici solita, G. der linke Schneeschuh.

lylyinen, isen Na. *ex pino duriori confectus*, durioris indolis e. c. pinus, G. harthölzern, hartgewachsen.

Lymy, yn Ns. *latebra*, quo quis sese abscondit, G. Schlupfwinkel, Versteckungsort (kätkö), lymyssä clam, occulte.

lymyinen, isen Ns. idem, inde pl. lymyiset *ludi genus*, G. Versteckspiel, on lymyisillä.

lymyyn, yä al. lymyän, ytä V. *me abscondo*, latebras quæro, G. sich verstecken.

lymyelen, llä Vfr. idem.

lymyynnyn, nnyä Vm. *abscondor*, lateo, G. versteckt werden.

lymytän, ttää Vf. *abscondo*, *occulto*, G. verstecken, verborgen.

lymyttelen, tellä Vfr. idem.

lymytys, tyksen Ns. *occultatio*, G. Versteckung.

Lynkä, ngän Ns. *status* rei *depressæ* l. *nutantis*, G. niedergebogene Stellung, laiho on lyngällänsä seges est dejecta l. nutans.

Lypsän, ää V. 1. *mulgeo*, emulgeo e. c. vaccam, G. melken, it. lehmä lypsää vacca *lac emittit* l. *dat*, G. Milch geben.

lypsy, yn al. lypsö, ön Ns. lactis emulgendi *actus*, G. das Melken, lypsy-lehmä vacca lactaria, hywä lypsyllen mulctu facilis, nec non lac abundanter dans, lypsön aika mulgendi tempus.

lypsin, imen Ns. *mulctra*, G. Melkgelte, al. lypsinkiulu l. -hulikka.

lypsyin, ymen Ns. idem, al. *merces* pro vacca elocata, G. Milchgeld.

lypsytän l. lypsätän, ttää Vf. *facio ut* mulgeatur, G. melken lassen.

Lyrrä, än Ns. id. ac hyrrä.

lyrryttelen, tellä Vfr. id. ac hyrryttelen.

Lysmistän, ää V. *declino*, *incurvo*, G. niederbeugen, lysmistän olkat maahan.

Lysti, in Ns. (Sv. lust) *voluptas*, *oblectatio*, G. Vergnügung, Lust, lystin wuoksi animi causa, inde *jocus*, G. Spass.

lystillinen, isen Na. *oblectans*, *jucundus*, inde *hilaris*, *jocosus*, G. vergnügend, lustig, spasshaft.

lystään, tätä al. lystännän, ntää V. *volupe est mihi*, *libet* l. placet, G. Lust haben, lüsten, en lystää juoda propter satietatem haud valeo bibere, lyö josas lystäät ferias si libet.

Lysy, yn Ns. id. ac lusa l. lusu, menee lysyyn corruit, on lysyssä est collapsum.

Lytistän, ää V. id. ac litistän, al. id. ac kytistän.

lytistys, yksen Ns. id. ac litistys, al. id. ac kytistys.

lytistyn, yä Vm. id. ac litistyn, al. id. ac kytistyn.

Lyyhään, hätä V. Botn. id. ac lyhään.

Lyyky, yn Ns. *proclinatio* corporis *cum flexu genuum*, G. niedergehockte Stellung, on lyykyllänsä, inde *inclinatio* corporis mutua, qua in carminibus finnicis decantandis præcentor et responsor unus alterum alterne excipit, G. vorwärts gebeugte Stellung der Runensänger, it. lyyky *tugurium* vile *inclinans* l. corruens, G. zusammenfallende Hütte.

lyykistän, ää V. *conquiniscens* l. genua flectens memet *proclino*, G. niederhocken (kykistän).

lyykistelen, llä Vfr. idem.

lyykistyn, yä Vm. *inclinor*, *deflector*, incurvesco, G. niedergehockt werden.

Lyyli, in Ns. *impetus*, *motus* animi *vehementior*, G. Fahrt, Gemüthsantrieb, anna lyyliä, it. al. §. lyyli-paikka *locus in nemoribus* ubi Carelii interiores, superstitiosi, sacrificia varia offerre olim solebant diis vel forte manibus, unde id. ac kalmisto, G. Opferplatz der Karelier.

lyyliän, itä al. lyylitän, ttää V. *sacrificia* ejusmodi *offero* l. celebro, G. Opfer darbringen.

Lyyppähdän, htää V. instar leporis *saliendo curro*, G. hüpfend laufen, al. *latenter elabor*, G. entschlüpfen.

Lyypöttelen, tellä Vfr. *incurvatus sedeo*, G. niedergehockt sitzen, lyyfän lyypöttelen.
Lyyrytän, ttää *tarde* l. lente *curro*, G. sacht laufen, al. laulan lyyrytän tacite cantillo.
Lyyryttelen, tellä Vfr. idem.
Lyyrä, än Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zögerer.
Lyytistän, ää V. id. ac lyykistän l. kykistän, al. id. ac litistän.
Lyytistelen, llä Vfr. id. ac lyykistelen l. litistelen.
Lyytistyn, yä Vm. id. ac lyykistyn l. litistyn.
Lyökki, kin Ns. (Sv. lök) *cepa*, *allium*, porrus, G. Lauch.
Lyökyän, wytä V. *prosilio*, G. vorwärts stürzen (hyökkään).
Lyön, lyödä l. Sav. lyyä V. *ferio*, *ico*, *cædo*, inde *percutio*, *verbero*, G. schlagen, prügeln, lyön wetoa pignore certo, G. wetten, kello lyöpi hora sonat, lyön leikkiä ludo, lyön suonta venam seco, lyön maata demitto me cubitum.
Lyönti, nnin al. lyömä, än Ns. *ictus*, *verberatio*, plaga scuticæ, G. Schlag.
Lyömö, ön al. lyömy, yn Ns. idem, rar. willain lyömö verberatio lanæ pectendæ.
Lyötän, ttää Vf. *facio* l. *curo ut* cædatur, ferire sino, G. schlagen lassen, lyötä maata demitte te cubitum, it. kenkä lyöttää jalan calceus *terendo* pedem *lædit*, lyötti hewoisen equum helcio *sauciavit*, marjat lyöttäwät hampaita baccæ acidæ reddunt dentes dolentes, G. schabend verletzen, wund l. empfindlich machen.
Lyöttäyn, ytä Vm. *demitto me* ad quid, *me* cui rei *addico*, G. sich überlassen l. ergeben l. widmen, lyöttäyn laiskaksi pigritiæ me do, piger fio, it. *terendo lædor* l. *saucior* ut pes a calceo, equus ab helcio, G. durch Schabung verletzt werden.
Lyörytän, ttää Vf. id. ac hyörytän, al. id. ac lyyrytän.
Lyöryttelen, tellä Vfr. idem.
Läbin, tiä V. *lente prorepo*, G. langsam kriechen (matelen).
Lähden, hteä V. (præt. läksin l. lähdin) *viam* l. iter *ingredior*, loco *decedo* l. *abeo* l. *exeo*, G. abgehen, weggehen, abreisen, lähden kylästä matkallen l. kulkemaan, inde *discedo*, *digredior*, *valedico*, G. verlassen, Abschied nehmen, henki lähtee anima l. spiritus efflatur, lähden laulamaan *incipio* canere, G. anfangen, lähtekämme contr. lähkämme Gall. allons.
Lähtelen, hdellä Vfr. idem.
Lähtö, hdön Ns. *abitus*, *decessus*, *exitus*, *discessus*, ingressus itineris, G. Weggang, Abreise, lähtö-päiwä dies demigrandi.
Lähdentö, nnön Ns. idem.
Läksiäinen, isen Ns. *ad abitum* pertinens quid, G. zum Weggang gehörig, inde pl. läksiäiset *convivium* in honorem hospitis *valedicentis*, G. Abschiedsschmaus, nec non *donum* sponsæ ex domo paterna *abeunti* tradi solitum, G. Abschiedsgabe, it. al. id. ac läksiäin.
Läksiäin, ämen Ns. *homo domo abdicatus*, G. vom Hause wegziehend, inde Wib. *inquilinus*, G. Einhäusler.
Lähdätän l. lähdetän, ttää Vf. *facio ut* abeat, inde *abjicio*, projicio e. c. lapidem, G. wegziehen lassen, wegwerfen.
Lähdätys l. lähdetys, yksen Ns. *abjectio*, G. Wegwerfung.
Lähetän, ttää V. (qs. pro lähdetän) *mitto*, *emitto*, *ablego*, G. wegschicken, abschicken, absenden.
Lähettelen, tellä Vfr. idem.
Lähetys, yksen Ns. *missio*, *emissio*, *ablegatio*, G. Wegschickung, Absendung, lähetys-kirja Bibl. epistola.
Lähde, hteen Ns. *fons*, *puteus*, inde fig. *origo*, G. Quelle, luonto-lähde fons sine opera humana ebulliens, lähteen silmä l. -suoni scaturigo l. vena fontis.
Lähteinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fontibus scatens*, *scaturiginosus*, G. quellenreich.
Lähi, (hen) Ns. defect. quod *prope* l. *cominus* l. *vicinum* est, G. Nähe: Nominat. solum in compos. e. c. lähipaikka locus propinquus, lähi-mailla in regionibus vicinis: ceterorum Cass. non nisi hi occurrunt:
Ess, läsnä l. Sav. lässä (qs. pro lähesnä l. lähessä) e. c. asun läsnä sinua habito

hito *prope* te, in vicinia tui, istu läsnä minua sede *apud* me, on läsnä est præsens, G. nahe, bei, in Gegenwart.

Fact. lähekſi contr. lähes e. c. tule lähes minua veni *prope* me, *ad* me, G. nahe zu, astun lähes.

Allat. lähellen e. c. tule lähellen veni *prope* l. *cominus*, linnan lähellen l. lähellen linnaa *prope* arcem sc. in locum, jätän lähellen relinquo cominus l. haud procul. G. nahe zu.

Adess. lähellä et *Iness.* lähessä contr. lähes e. c. on lähelläni l. minua lähellä est *prope* l. *juxta* me, lähessä kakſi wuotta *fere* l. *circa* duo anni, lähessä aina l. contr. lähes aina fere semper, lähessä parempi *propemodum* melior, G. beinahe.

Abl. läheltä et *Elat.* lähestä contr. lästä *ex loco vicino*, tulee läheltä kirkkoa l. kirkon lästä venit ex circuitu templi, G. von der Nähe.

Adv. lähin *prope*, G. nahe, tästä lähin post hac, G. hernach, ſitä lähin postea, G. darnach.

Compar. lähempi *propior*, G. näher, on meitä lähempänä l. lähemmällä est propius ad nos, tule lähemmäkſi l. contr. lähemmäs l. lähemmä veni propius, tulee lähemmältä l. lähempää venit ex loco propiori, lähemmältä l. lähemmin ſanottu propius l. accuratius dictum.

Superl. lähin *proximus*, G. nächst, lähimmin proxime, on lähinnä est proximus.

lähinen, iſen Na. qui prope est, *propinquus*, *vicinus*, G. nahe seyend, nachbarlich, lähiſempi propior, lähiſin proximus.

lähinäiſyys, yyden Ns. *propinquitas*, vicinitas, G. Nähe.

lähimmäinen, iſen Na. (a lähin et mainen) *proximus*, G. der nächste, inde Eccl. rakastan lähimmäiſiä diligo proximos i. e. alios homines.

lähitſe l. lähiten l. lähin l. lähes prtcl. *fere*, *prope*, *circa*, *propemodum*, G. beinahe, lenſi lähitſe minua haud procul l. prope me transvolavit, G. nahe vorbei.

läheksyttä l. lähetysten prtcl. unus *prope* alium, G. nahe bei einander, panen läheksyttä, owat lähetysten sunt alter *juxta* alterum.

lähenen, hetä al. lähennyn, ntyä Vm. *appropinquo*, *prope accedo*, insto ut tempus, G. nahen, sich nähern.

lähestyn l. lähistyn, yä Vm. idem.

lähennän, ntää al. rar. lähistän, ää Vf. *facio ut* accedat, *prope admoveo*, G. nähern.

lähentelen, nnellä al. lähistelen, llä Vfr. idem.

lähennys, yksen Ns. *admotio propius*, G. Näherung.

Lähtemä, än Ns. *vacca juvenca*, G. Quene, junge Kuh.

Läikyn, kkyä Vm. *huc* et *illuc agitor* ut aqua l. flamma, G. sich wellenförmig bewegen, schwanken, schwappen (läistyn, läykyn), tuli läikkyy taiwaalla fulmen flammat l. fulgurat in cœlo, G. flammen, läikkywä weſi aqua agitata, inde weſi läikkyy maahan aqua effunditur ex vase, kulta läikkyy aurum refulget l. *micat* in sole, G. schimmern.

läiky, kyn al. läikkymys, yksen Ns. talis *agitatio* passiva, G. das Schwappen.

läikähdän, htää Vs. *subito agitor* huc et illuc, G. hastig schwappen.

läikytän, ttää Vf. *agito* fluidum quid *huc et illuc*, G. wellenförmig bewegen, schwappen machen, läikytän maahan effundo ex vase.

läikyttelen, tellä Vfr. idem.

läikäytän l. läikähytän, ttää Vfr. idem, de actu subito.

läikytys, tyksen Ns. talis *agitatio* activa; G. wellenförmige Bewegung.

Läimiskä, än Ns. Åbol. *colluvies* aquæ, G. Wasserpflütze.

Läiskään, kata V. *tremens moveor*, G. sich zitternd bewegen.

läiskyn, yä Vm. idem ac läikyn.

Läjä, jän Ns. *acervus* l. *cumulus* max. massæ mollioris, G. Haufen.

läjäinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *acervis frequens*, G. haufenvoll.

läjään, jätä V. *acervo*, *accumulo*, congero, G. häufen, anhäufen.

läjäelen l. läjäilen, llä Vfr. idem.

läjäys, yksen Ns. *acervatio*, G. Anhäufung.

läkerrän, rtää V. *misceo*, G. mischen.
Läkerä, än Ns. Caj. *pasceolus*, *pera*, G. Tasche, on läkeräässäni.
Läkki, kin Ns. id. ac pläkki (bläkki).
Läkkäri, in Ns. (Sv. läckare) *congius*, vas liquidorum, G. kleines Weingefäss.
läkkärillinen, isen Na. *congium habens*, G. dergl. Gefäss habend, it. *quantum capit* congius, G. dergl. Gefäss voll.
Läksiäin, ämen Ns. et läksiäinen, isen Ns. vide sub lähden.
Läksy, yn Ns. (Sv. lexa) *lectio* ediscenda, G. Lection, al. *increpatio*, reprehensio, G. Verweis, Tadel.
läksyinen, isen Ns. dim. idem.
läksytän, ttää V. *increpo*, reprehendo, G. verweisen, tadeln.
läksytys, tyksen Ns. *objurgatio*, reprehensio, G. Verweisung, Tadelung.
Läkähdyn, htyä Vm. *halitu destituor* e. c. cursu vehementi, *suffocor* in fumo l. calore, G. den Athem verlieren, ersticken.
läkähtymys, yksen Ns. *suffocatio* passiva, G. Athemverlust.
läkäytän l. läkähytän, ttää Vf. *halitu privo*, spiritum intercipio, *suffoco*, G. Athems berauben, ersticken machen, inde läkäytän tulta ignis flammam *cohibeo*, läkäytän wettä aquæ fluxum cohibeo, G. hemmen.
läkähdän, htää Vf. idem.
läkähdys, yksen Ns. *suffocatio* et activa et passiva, G. Erstickung.
Läkärrän, rtää V. *repo* ut serpens, G. kriechen.
Lälli, in Ns. id. ac lallu, e. c. sonta-lälli.
Lällätän, ttää V. Olon. *confuse mussito*, *abrupte loquor*, garrio, G. undeutlich sprechen l. plaudern l. mucken (lallatan).
Lällötän, ttää V. id ac lallotan.
Lämmin, mpymän l. rar. mpimän Na. *calidus*, G. warm, Compar. lämpeempi, lämmin tauti febris, it. Ns. *calor*, G. Wärme, haawan lämmin inflammatio vulneris.
lämmiä, än al. lämbiä, än Na. idem.
lämpyinen l. lämpöinen, isen Na et Ns. dim. idem.
lämpymä l. lämpimä, än Ns. rar. *calor*, G. Wärme.
lämpilä, än Ns. *locus calidus* l. apricus, G. warmer Ort.
lämpimäinen l. lämpymäinen, isen Ns. *ad calorem* pertinens quid, G. zur Wärme gehörig, inde pl. annan lämpymäisiä distribuo calidum quid e. c. panem recens coctum, G. Gabe vom warmen Brodt.
lämpeän l. lämpenen, mmetä al. lämpiän, mmitä Vm. *calesco*, *calefio*, G. warm werden.
lämminnyn, ntyä Vm. idem, rar.
lämmitän, ttää Vf. *calefacio*, G. wärmen, heitzen.
lämmittelen, tellä Vfr. idem.
lämmitys, yksen Ns. *calefaciendi actus*, G. Wärmung, it. *edulium calidum*, max. jusculum e cerevisia lacte et farina, G. warme Speise, Biersuppe.
Lämsä l. lämpsä, än Ns. *lamella* l. *fibula* ænea pectoralis, G. Brustschnalle (lappa).
Lämsän l. lämpsän, ää V. Run. *tarde progredior*, G. langsam fortschreiten.
Länki, ngen Ns. max. pl. länget *helcium* l. collare ligneum equi vehentis, G. Pferdekummet (ränki), inde sian länget furca collaris suis.
Länsi, nnen al. lännet, nteen Ns. orig. plaga cœli ubi occidit sol tempore solstitii hiemalis, inde hodie *occidens*, G. West, länsi-tuuli favonius, zephyrus, meri-länsi l. länsi-etelä SV, luodet-länsi orig. occasus, hodie VNV.
läntinen, isen Na. *occidentalis* e. c. ventus, regio, G. westlich.
läntän, ttää V. *ad occidentem vergo* ut sol, inde max. *vesperasco*, G. sich gen Westen neigen, Abend werden, päiwä länttää.
Länsiä, än Na. id. ac lensiä.
Läntymys, yksen Ns. *vas mulctrale*, patulum et humile, G. flaches Milchgefäss.
Läntä, nnän Na. Nominativo l. Genitivo suffixum, antecedentis significationem moderatur e. c. wähä-läntä minusculus (wähähkö), iso-läntä majusculus (isohko), musta-läntä subniger, kylmän läntä subfrigidus, kalan läntä ejus fere magnitudinis

dinis l. formæ ac piscis, G. etw. ähnlich.
läntäinen, isen Na. dim. idem, wähä-läntäinen, musta-läntäinen.
Läpi, läwen Ns. *foramen* perforatum, G. Loch (reikä), cfr. läpitse.
läpinen l. läpeinen l. läpihinen l. läweinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *foraminibus frequens*, perforatus, G. löchericht.
läwellinen l. läwillinen, isen Na. *foramine* l. *foraminibus ornatus*, perforatus, G. löcherig, inde *lacunosus* e. c. via, G. voller Gruben.
läpitse l. läpitten l. contr. läpi, al. läwitse l. Sav. läwitek prtcl. *permeando*, *per*, G. durch, e. c. pistti läpitse l. läpi perforavit, paistaa läpitse perlucet, pellucidus est, käwi metsän läpitse l. läpi per silvam, it. läpi-käytäwä introitus l. porta ante templa.
läpimitten l. läpimitse prtcl. *fere per omnia*, *passim*, capitulatim, G. stückweise durchgehend, oberflächlich, hier u. da, luen läpimitten.
läwittäisin l. läwitellen prtcl. idem, al. id. ac läpitse.
läwistän, ää V. *perforo*, *terebro*, G. durchlöchern, durchbohren.
läwistelen, llä Vfr. idem.
läwistys, yksen Ns. *perforatio*, G. Durchlöcherung.
läpäisen l. läwäisen, wäistä V. *permeo*, *penetro*, G. durchdringen, inde astia läpäisee vas perfluit, est perfluum.
läpiän, witä V. idem, läpiäwä luodi.
Läppään, pätä V. id. ac kläppään.
läppäys, yksen Ns. *pulsatio campanæ* abrupta (kläppäys).
Läpsähdän, htää Vs. *sonum edo subitum* et *mollem*, al. *feriendo* talem *sonum cieo*, G. platschen.
Läppytän, ttää V. *lambendo bibo* ut canis, G. leckend trinken.
Läpätän, ttää V. Caj. *blatero*, *confuse loquor*, G. plaudern.
läpäkkö, kön al. läpätti, tin Ns. *homo blaterans*, G. Plaudermaul, inde läpätti-kieli lingua confuse loquens l. balbutiens ut ovis balantis.

Lärwenä, än Ns. *tormentilla erecta*, G. Blutwurz, al. lärwenä-juuri.
Läsi, in Ns. Carl. Sav. *morbus*, *febris*, G. Krankheit, Fieber.
läsin, iä V. *ægroto*, morbo laboro, æger cubo, G. krank seyn l. liegen (podin, sairastan), it. al. *somnolentus* l. *tardus sum*, cuticulam curo, molliter quid tracto l. ago, cunctor, G. sich träge betragen.
läsiäinen, isen Ns. id. ac jumi, seinä-rantio.
Läsikkö, kön Ns. *stagnum* aqua et immunditia plenum, G. Schmutzpfütze.
Läski, in Ns. id. ac fläski.
Läsnä l. lässä vide lähi.
Lästet, een al. lästy, yn Ns. panis *azymus*, G. ungesäuertes Brodt, al. lästet-leipä, it. Wib. Sav. panis *candidus*, G. feines Brodt.
Läsähdän l. lässähdän, htää Vs. id. ac läpsähdän.
Lätti, tin Ns. homo *ex Lettia*, *Letto*, G. Lette (letti), al. *Cingarus*, G. Zigeuner, lättiä puhuu loquitur lettonice l. cingarice, it. lätti l. lätin maa terra Lettiæ l. Cingarorum, it. al. id. ac läätti.
lättiläinen, isen N. *letticus*, *Letto*, G. lettisch, al. *cingarus*, G. zigeunisch (lettiläinen).
Lätykkä, kän Ns. *tugurium* l. domus corruens, G. niedrige Hütte.
Lätäkkö, kön Ns. id. ac läsikkö.
lätäköinen, isen Na. *stagnis frequens*, G. pfützenvoll.
Läwä, wän Ns. id. ac lewä palus.
Läwäisen, stä V. id. ac läpäisen sub läpi.
Läyhkä, än Ns. *anhelitus* l. *sufflamen*, G. Athem, al. *fætor*, G. Gestank (löyhkä).
läyhkään, kätä V. *anhelo*, *sufflo*, G. athmen, al. *fæteo*, G. stinken.
Läyhyttelen, tellä Vfr. *sufflo*, suspiro, G. aufblasen, hauchen, al. alas *ventilo* l. volito ut avis, G. fächeln (löyhyttelen).
Läykyn, kkyä Vm. läykytän, ttää Vf. läyky, yn Ns. läykytys, tyksen Ns. id. ac läikyn, läikytän etc.
Läylennän, ntää V. id. ac laulennan, inde sonos tremulos ex instrumento musico elicio.

Läyset,

Läysket, een Ns. pl. läysteet *instrumenta* l. *ars magorum*, G. Zaubermittel (itsara).
Lääyhötän, ttää V. et läähöttelen, tellä Vfr. id. ac läyhyttelen.
läähötys, yksen Ns. *anhelitus*, G. das Hauchen.
Lääket, kkeen Ns. (Sv. låkemedel) *medicamen*, medicina, medela, G. Arzneimittel.
lääkäri, in Ns. (Sv. låkare) *medicus*, G. Arzt.
lääkitsen, itä V. *medeor* cui, *medicor*, *sano*, G. heilen.
lääkitys, yksen Ns. *medicatio*, G. Heilung, it. *medicamen*, G. Heilmittel.
lääkäröitsen, itä V. *medicum ago*, medicinam exerceo, G. Arzt seyn, Medicin treiben.
Läämä, än Na. Caj. id. ac läävä, inde läämältä abunde.
Lääni, in Ns. (Sv. lån) *præfectura*, *provincia*, *ditio* gubernatoris, judicis etc. G. Provinz, Distrikt.
Lääppään, pätä V. *inhabiliter incedo* ut anser, G. wackelnd fortschreiten.
lääpin, ppiä al. lääpikoitsen, itä V. idem.
lääppäelen l. lääppäilen, llä Vfr. idem.
lääpöttelen, tellä Vfr. idem.
Läätewä, wän Na. *nauseosus*, nauseam l. vomitum movens, G. ekelhaft.
Läätikkö, kön Ns. id. ac lätikkö.
Läätti, tin Ns. *suile*, G. Schweinstall, sika-läätti.
Läävä, wän Ns. 1. Carl. *bovile*, G. Viehstall, it. 2. Abol. *pituita*, G. Schleim, it. al. 3. Na. *amplus*, *apertus*, patulus, G. weit, offen (läämä), läävä-suu os apertum, impudica loquens, läävältä ample, profuse, owi on läävällä janua est patula.
läävainen, isen Na. Abol. *pituitosus*, G. schleimig.
Löhkä, än Ns. id. ac löyhkä.
löhkään, kätä V. id. ac löyhkään.
löhkähdän, htää Vs. id. ac löyhkähdän.
Löhmys, yksen Ns. id. ac lehmus.
Löhöttelen, tellä Vfr. *molliter vivo*, cuticulam curo, G. weichlich leben.
Lölli, in Ns. *homo mollis*, effeminatus, tardus l. deses, nauci, G. Weichling, Taugenichts.
löllittelen, tellä Vfr. *segniter* et molliter *vitam dego*, G. weichlich leben.
lölly, yn Ns. id. ac lölli.
löllöinen, isen Na. *mollis*, G. weich, inde pl. löllöiset baccæ maturæ.
Lölwä, än Ns. *palus* aquis supernatans, G. Sumpf.
Lönkys, yksen Ns. *cessator*, cunctator, G. Zauderer.
lönkytän, ttää V. *tarde me gero* l. incedo, G. sich zauderhaft betragen.
Lössittelen, tellä Vfr. id. ac lessuttelen.
Lötky, yn Ns. *flagellum*, *scutica*, G. Peitsche.
lötkyn, yä Vm. *flexibilis* et *pendulus moveor* ut funiculus scuticæ l. palus, G. sich geschmeidig bewegen.
lötkytän, ttää Vf. *flexibile* et *pendulum* quid *moveo*, G. schwingen.
lötkyttelen, tellä Vfr. idem.
lötkytys, tyksen Ns. ejusmodi *motio*, G. Schwingen.
Lötkänä, nän Ns. *homo ignavia marcens*, G. Faulenzer.
Lötö, tön Ns. idem.
Löydän, tää V. *invenio*, *reperio*, G. finden, löytty (pro löydetty) kalu res inventa, inde mente invenio, *intelligo*, G. einsehen, löydän hywäksi censeo bonum: præt. löysin et löydin, Partic. löytänyt contr. löynnyt, Pass. löydetään contr. löytään.
löytö, dyn al. löytö, dön Ns. *inventio*, *inventum*, inde *res inventa*, G. das Finden, Fund, löytö-lapsi infans expositus et forte inventus, löytö-palkka præmium inventionis.
löytty, tyn Ns. *inventum* quid, G. etw. Gefundenes, inde meren löytty ejectum maris forte inventum, max. adeps phocæ.
löytykäinen, isen Ns. *res inventa*, G. Fund al. id. ac löytiäinen.
löytiäinen l. löytyläinen, isen Ns. max. pl. löytiäiset *præmium inventionis*, G. Finderlohn.
löydyn, tyä Vm. *invenior*, inventu sum facilis, inde *adsum*, G. zu finden seyn, ei häntä siellä löydy ille ibi inveniri haud potest, ibi non adest.
löydytän, ttää Vf. *facio ut* inveniatur, inde

de *sisto præsentem*, G. finden l. erscheinen lassen.
Löyhä, än Na. *solutus*, haud compactus e. c. lana pexa, *laxus*, haud adstrictus e. c. funis, *leviter contortus* e. c. filum, G. los, ungepackt, schlaff, löyhä juttu narratio *incerta*, löyhään l. löyhästi solute.
löyhö, ön Ns. *homo varius*, mente levis, G. leichtsinniger Mensch.
löyhyn, yä Vm. *solutus moveor* ut capilli vento agitati, G. los flattern.
löyhdyn, htyä Vm. *solutus* et *laxus fio*, dissolvor, remittor ut funis, G. los l. schlaff werden, sidet löyhtyy vinculum relaxatur.
löyhdytän l. löyhytän, ttää Vf. *solutum reddo* e. c. terram compactam, *relaxo* e. c. funem, *retendo* e. c. vinculum, *remitto* e. c. iram, G. los l. schlaff machen, it. al. lentää löyhyttää alis *ventum movet*, inde sufflans l. volitans *ventum cieo*, G. fächeln, hauchen.
löyhötän l. löyhitän, ttää Vf. idem.
löyhyttelen l. löyhöttelen, tellä Vfr. idem.
löyhdytys l. löyhytys, tyksen Ns. *solutio*, *remissio* etc. G. Los- l. Schlaffmachung, it. *sufflatio*, agitatio venti, G. das Fächeln l. Hauchen.
Löyhkä, än Ns. *fœtor* e. c. corporis mortui, *vapor putidus*, *putor*, G. Gestank (löhkä).
löyhkään, kätä V. *fœtorem* l. *putorem spargo*, G. Gestank verbreiten.
löyhkyn, yä Vm. *putidus sum*, *fœteo*, puteo, G. stinken.
löyhkähdän, htää Vs. *subitum fœtorem spargo*, G. wenig aufstinken (löhkähdän).
löyhkäys l. löyhäys, yksen Ns. *dispersio fœtoris*, G. Gestankverbreitung.
Löykkään l. löykään, kätä V. id. ac löyhkään, al. *evaporo*, G. ausdünsten.
löykähdän, htää Vs. id. ac löyhkähdän.
Löykyn, kyä Vm. id. ac läikyn.
löykähdän, htää Vs. id. ac läikähdän.
löykytän, ttää Vf. id. ac läikytän et. s. p.
Löyly, yn Ns. *æstus*, *fervor*, *vapor calidus* in balneo, G. Badehitze, kiki-löyly vapor asper sudorem eliciens, annan l. heitän l. lyön l. luon l. wiskaan löylyä calorem augeo aquam in fornacem balnei affundendo, inde löyly haawassa inflammatio in vulnere, it. fig. saan löylyä *vehementer urgeor*, fervide premor, castigor.
löylyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *æstuosus*, *fervidus*, G. heiss.
löylytän, ttää Vf. *æstum* balnei *augeo*, *fervidum reddo*, G. heiss machen, erhitzen, it. *in æstu* balnei *macero* l. *torreo* quid, G. in der Badstube dörren, it. fig. *fervide urgeo*, vehementer premo, castigo.
löylyttelen, tellä Vfr. idem.
löylytys, tyksen Ns. talis *maceratio*, G. dergl. Dörrung, it. *castigatio*.
Löysä, än Na. (Sv. lös) *solutus*, *laxus*, remissus, G. los, weich, schlaff (löyhä), löysä mies vir non conductus.
löysään, sätä V. Carl. Ul. *remitto*, *relaxo* e. c. funem, *minuo* l. levo pretium, G. los l. schlaff machen, lindern.

M.

Ma pron. encl. id. ac minä (mä), e. c. jollama hosun quo verbero.
Maa, maan Ns. *terra*, G. Land, Erde, inde a) terræ tractus, *regio*, *provincia*, G. Land, e. c. Hämeen maa Tavastia, Pohjan maa Botnia, Wenäjän maa Russia, Ruotsin maa Svecia, ulko-maa terra extera, koto- l. oma-maa domestica, on mailla l. maissa est in (his) regionibus i. e. haud peregre, b) terræ globus, *mundus*, *tellus*, G. Erde, Welt (opposit. cœlum), taiwas ja maa cœlum et terra, c) *humus*, *solum*, G. Erde, Erdboden (oppos. aër), loitto-maa terra parum declivis, laiha maa solum sterile, maa järisee terra movetur l. tremit, hinc lankean maahan labor humum i. e. *de*labor, panen maahan pono humum i. e. *de*pono, nec non inhumo l. sepelio mortuum, maahan paniaiset humatio, sepultura,

ra, exsequiæ: makaa maassa humo jacet i. e. dejectus jacet: nousen maasta humo surgo i. e. exsurgo, d) *terra continens, littus*, G. Land (oppos. mare) maalla ja merellä terra marique, maata myöden via terrestri, tule maallen, on maalla, e) *rus*, G. Land (oppos. urbs), asun maalla habito rure, tulen maalta venio rure, menen maallen eo (in) rus, maamies ruricola, f) *terræ portio ruralis, ager, fundus*, prædium, G. Landstück, Grundstück, Acker, wiljelen maata terram colo, kaura-maa ager avenæ colendæ, perintö-maa prædium hereditarium, tributarium (Sv. skatte), wapaa-maa prædium immune (Sv. Frälse).

Ex allatis exeunt hæ locutiones: maan-ala solum l. natura soli, al. locus subterraneus mortuorum (manala), maan-alainen subterraneus, maan-haltia possessor fundi, nec non lar l. genius mythol. cuique prædio proprius, maa- l. maan-herra gubernator provinciæ, maa- l. maan-humala glecoma hederacea, maa-ilma vide infra, maan-juoksija homo vagabundus, erro, maan-kamara superficies l. crusta humi, maa- l. maan-kartano prædium rurale, villa, maan-kaswo l. kaswain fructus terræ, nec non vegetabile indigenum, maan-kelta lycopodium complanatum, maan-kieli lingua vernacula, maan-kulkia exsul, maan-kulkeus exilium, maa-kunta regio, provincia, maan-käppä id. ac maan-juoksija, maan-maarama l. -mansikka id. ac maan-muurain, maa- l. maan-mies ruricola, rusticus, nec non popularis, civis, maa-mittari geometra, maan-muna lycoperdon bovista, maa-muurain rubus arcticus, maan-napa centrum l. axis terræ, maan-nouseman-ruoho thlaspi arvense l. bursa pastoris, al. lepidium ruderale, maan-omena radix solani tuberosi, maan-pakko homo scelus, maan-paikka regio l. tractus, maan-peruna solanum tuberosum, maa-perä terræ inhærens qua inferiorem partem, terræ affixus e. c. lapis, arbor, maan-piiri orbis terrarum, maan-pito agricultura, maan-pätkänä ranunculus ficaria, maan-päärynä id. ac maan-peruna, maa-pääsky hirundo riparia, maan-sara holcus mollis, maan-sarana cardo l. polus terræ, maan-selkä dorsum l. jugum terræ, maan-sydän id. ac maan ydin, maan-talo id. ac maan-kartano, maan-tie via publica, maan-wanhin id. ac maan-herra, maan-ydin marga terræ.

mainen, isen Na. (pro maainen) *terreus* e. c. cumulus, *terrenus* l. caducus e. c. casa, *terrestris*, haud maritimus e. c. iter, G. irden, irdisch, ländlich, ländisch, maisin (Adv.) itinere terrestri, ulko-mainen exterus, koto-mainen indigenus, it. Nb. mainen et mutata vocali mäinen sæpe coalescit cum præcedenti et exprimit genus, indolem l. similitudinem cujus rei, G. ähnlich, e. c. herramainen dominis l. honoratioribus similis, sikamainen sui similis, sordidus, härkämäinen tauro similis qua gestus, lapsimainen puerilis, it. isomainen l. isommainen (pro ison-mainen) nonnihil magnus, majusculus, kylmämäinen l. kylmämmäinen nonnihil frigidus, ulkomainen exterior, sisämäinen l. sisämmäinen interior.

maallinen, isen Na. *terrestris, terrenus, mundanus*, G. zum Lande l. zur Erde gehörig, irdisch, weltlich, inde Eccl. *temporalis* e. c. opes, *profanus* e. c. scientia, G. zeitlich, weltlich.

maadun, tua Vm. *terrenus* l. terrestris *fio*, G. zu Erde werden, inde *in terram* (pulverem) *redigor* l. immutor, putresco, ut corpus mortuum, *in solum aridum* l. vadum immutor ut lacus l. palus aquis exsiccatis, G. zulanden, Land ansetzen, maadun maallen ad littus pervenio ex mari, G. landen, maadun maahan humum procumbo, mieli maatun mens *terrenis adhærescit* l. ad terrestria vergit, spiritualia negligens, G. irdisch gesinnt werden.

maadutan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* quid terra fiat l. in terram immutetur etc. G. zu Erde l. Land verwandeln, cfr. maadun.

maadutus, tuksen Ns. *actus* quid in terram immutans, G. dergl. Verwandlung.

maahinn, uta Vm. *putresco* l. mucesco ex vaporibus terræ, mucorem l. morbos exan-

exanthematicos ex terra contraho, G. von Dünsten der Erde verdorben werden.

maahi, in Ns. *genius mythol.* terræ patronus, G. mythol. Schutzgeist der Erde.

maahinen, isen al. **maahiainen**, isen Ns. dim. idem, inde maahiset genii parvuli mythol. in terra habitantes (menninkäiset), it. al. id. ac maaisto.

maaisto l. ma'isto, on al. maista, an al. maahinen l. maahiainen, isen Ns. *morbus exanthematicus* (pruritus, herpes, mentagra, scabies etc.) ex terræ vaporibus exortus, ut putant superstitiosi, G. Ausschlagskrankheit.

maa-ilma l. ma'ilma, an Ns. (pr. atmosphæra) *mundus*, orbis terræ, nec non fig. *homines* in mundo viventes, G. Welt.

maa-ilmallinen l. ma'ilmallinen, isen Na. *mundanus*, *terrenus* e. c. opes, mens, mos, G. weltlich.

maa-ilmainen l. ma'ilmainen, isen Na. idem, rar.

maa-ilmallisuus l. ma'ilmallisuus, uuden Ns. *indoles mundana*, animus l. mos terrenus, G. Weltlichkeit.

Maajas, jaan Na. sapore jucundus, *sapidus*, *dulcis*, G. wohlschmeckend, schmackhaft, it. al. cibi dulcis *avidus*, *gulosus*, G. leckerhaft, gefrässig.

Maakaan contr. pro maariakaan vide maaria.

Maakkina l. maakkana, an Ns. Ul. *rangifer sex* annorum, G. sechsjähriges Rennthier.

Maalaan, lata V. (Sv. måla) *pingo*, coloribus orno, G. mit Farben malen, schildern, inde fig. *infamo* quem, G. berüchtigen, schelten.

maalaelen l. maalailen, lla Vfr. idem.

maalaus, uksen Ns. *pictura*, G. das Malen.

maalari, in Ns. *pictor*, G. Maler.

maalautan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* pingatur, G. malen lassen.

maali, in Ns. *pigmentum*, color pictoris, G. Malerfarbe, it. (Sv. mål) *scopus*, finis, G. Ziel, ampuan maaliin in scopum jaculor (pahku).

maalinen, isen Na. *pigmento confectus*, G. mit Farbe besudelt.

maalinki, ngin Ns. *pictum quid*, pictura, opus pictum, G. Gemälde.

Maalina, an Ns. nomen mulieris *Magdalena*.

Maalis-kuu Ns. mensis *Martius* (unde derivatum?).

Maanantai, in Ns. (Sv. måndag) *dies lunæ*, G. Montag.

maanantainen, isen Na. *ad diem lunæ* pertinens e. c. cibus, G. zum Montage gehörig.

Maanto, nnon Ns. *flos lactis*, G. Sahne, al. *spuma* supernatans, G. Schaum.

Maarama, man al. maarain, ramen Ns. *rubus idæus*, G. Himbeere (vaarama), it. maan-maarama rubus *arcticus*, G. Ackerbeere (muurama).

Maaria, an Ns. nomen feminæ *Maria* (maija), max. Maria mater l. virgo, unde ex tempore pontificum nobis restat jurandi formula ei maaria l. ei maarian itänä l. ei maariakaan l. contr. ei maaren l. ei maarin l. ei maar l. ei maakaan l. ei maaken non quidem, per Mariam, me hercule, G. bei der H. Maria! wahrlich!, on l. niin maaria l. niin maariakin l. contr. niin maarin l. maaren al. niiu maakin l. maaken ita quidem, mehercule, it. compos. maarian jää alumen, maarian kala id. ac kampela, maarian kämmen id. ac Juhannuksen kämmen, maarian pahna id. ac mehiläis-kukka, maarian puu rhamnus catharticus, maarian ruoho id. ac kannus-ruoho.

Ma'ata et ma'aten vide makaan.

Madan, taa al. madin, tia V. vide sub mato.

Madet, mateen al. matikka, kan Ns. *gadus lota*, G. Quappe, meri-madet id. ac e-laska.

Maha, han Ns. *venter*, *alvus*, *abdomen*, G. Bauch.

mahkio, on Ns. Run. idem.

mahikas, kkaan Na. *ventrosus*, G. bauchig.

Mahala, lan Ns. Wib. id. ac mahla.

Mahdan, htaa V. 1) orig. *convenit mihi ut-*, *aptus* l. *dignus sum qui--* G. geschickt l. passend l. geziemend seyn, mahdat

hat hävetä conveniens est tibi ut pudeas i. e. pudeat te, jo mahdatte lakata jam decet vos cessare, emme mahda tulla haud decet nos venire, aptum haud est, ut veniamus: unde fit ut 2. (ex imitatione Sv. må, månne) adhibeatur in locutionibus dubitativo-interrogativis et involvat Lat. *anne. num*, e. c. mahtaako tulla num venit, G. mag er wohl kommen? mahtoisko tulla anne venerit, mahtaneeko tulla an veniat, mahtaisiko tulla num veniret, mahdetaanko tulla num venitur, cfr. sub mahti.

mahdollinen, isen Na. *conveniens*, *decens*, aptus, inde *dignus*, nec non *possibilis*, G. geschickt, passend, geziemend, würdig, möglich, mahdollinen tulemaan dignus qui veniat, mahdollista tehdä factu possibilis.

mahdollisuus, uuden Na. *convenientia*, decentia, inde *indoles digna* nec non *possibilis*, G. Geschicktheit, Würdigkeit, Möglichkeit.

mahdotoin, ttoman Na. car. *haud conveniens* l. decens, inde *indignus*, *ineptus*, *impossibilis*, G. ungeschickt, unpassend, ungeziemend, unwürdig, unmöglich, it. mahdottoman l. mahdottomasti rikas singulariter i. e. valde dives, tekee mahdottomia *singularia*, *insolita* patrat facinora, G. ungewöhnlich, sonderbar.

mahdottomuus, uuden Na. *indoles* non conveniens, *indigna* l. *impossibilis* l. inepta, G. Ungeschicktheit, Unwürdigkeit, Unmöglichkeit.

Mahdun, htua Vm. *capior* in quo loco, *spatium mihi sufficit*, G. Raum l. Platz haben, eingehen, en mahdu siihen locus ille non est capax mei, väki mahtuu kirkkoon populo in templo est spatium sufficiens, inde saapas mahtuu jalkaan ocrea est capax pedis, mahduttava (præs. particip. pass.) capax, sormen mahduttava ejus capacitatis ut digito ibi sit locus.

mahdutan, ttaa Vf. *facio ut* quis in quo loco capiatur l. contineatur, *spatium* cui *procuro*, G. hinlänglichen Raum machen.

mahdutteleen, tella Vfr. idem.

mahdutus, tuksen Ns. *spatii procuratio*, G. Raummachung.

Mahi, in Ns. *putridum et fragile* quid, G. etw. Verfaultes l. Morsches, e. c. kuusen mahi interior pars pini putrida, sarwen mahi medulla in cornu rangiferi fere putrida, inde Na. puu on mahi arbor est intus *putrida*, G. verfault.

mahiun, uta al. mahitun, ttua Vm. nominihil *putridus fio*, putresco ut arbor, G. faul l. morsch werden (persstaun), cfr. maahiun sub maa.

mahenen, heta al. mahian, hita Vm. idem.

Mahikki, kin Ns. (peregr.?) *faber*, *artifex*, G. Macher, Meister.

Mahkio, on Ns. Run. id. ac maha.

Mahla l. mahlaja, an Ns. *succus arborum* vernalis, G. Baumsaft (mahala).

mahlainen, isen Na. *succosus* e. c. betula, G. saftig, it. *ex succo paratus* e. c. potus, G. aus Baumsaft bereitet.

Mahlet, een Ns. Caj. *malum residuum* ex morbo l. peccato antecedente ortum, G. Ueberbleibsel eines Uebels, isän mahleita mala filii ex vitiis patris oriunda.

Maho, on Na. *sterilis* e. c. vacca, fructum non ferens, maho pelto ager *cessans*, G. güst, unfruchtbar, brachliegend.

mahowa, an Na. idem e. c. vacca.

mahoinen, isen Na. dim. idem.

Mahti, hdin Ns. (Sv. mägt) *potentia*, *potestas*, *venia*, libertas l. arbitrium agendi, G. Macht, Gewalt, Erlaubniss, ei ole mahtia haud licet, it. Na. *potens* ingenio l. viribus, *validus*, sollers, G. mächtig, vermögend, mahti akka uxor marito prævalens.

mahdan, htaa V. *potens* et *validus sum*, G. mächtig l. vermögend seyn, inde mahtaja vir potentia instructus, it. mahtawa *potens*, *validus*, inde *prævalens*, *superbus*, magnificus, G. mächtig, gewaltig.

mahdattelen, tella al. mahtaelen, lla Vfr. *omni vi studeo*, valide ago l. nitor, G. sich bemühen, mahtaeli mahikiksi operam dedit ut faber evaderet.

Maija, an Ns. nomen mulieris *Maria* l. Botn. *Margaretha*.

Majesteetti, tin Ns. *majestas* Imperantis, G. Majestät.
majesteettillinen, isen Na. *augustus*, G. majestätisch.
Maikailen, lla Vfr. *indulgenter* l. *molliter tracto* e. c. puerulum, indulgeo, G. verzärteln.
Ma'ilma, an Ns. id. ac maa-ilma sub maa.
mainen, isen Na. vide ibidem.
Mainet, een al. mainio, on Ns. *rumor*, fama, G. Gerücht, inde *opus famosum*, facinus diffamatum, G. berüchtigte That.
mainitsen, ita al. mainin, ia V. *memoro*, mentionem facio, *celebro*, G. erwähnen, mainittawa mies vir percelebris, mainittu asia res commemorata.
mainittelen, tella Vfr. idem.
Mairittelen l. mairottelen, lla Vfr. Caj. Botn. *blandior*, blandiendo *allecto*, G. schmeicheln, schmeichelnd locken.
Maiskin, ia V. labiis *sclopum edo*, G. schmatzen (maskin).
maiskis, kiin Ns. *sclopus* labiorum l. oris, inde *scitamentum*, cupediæ, nec non *osculum*, G. schmatzender Laut, Schmatz, Leckerbissen.
maiskutan, ttaa Vf. *sclopum cieo*, G. schmatzenden Laut erregen, maiskutan suutani.
maiskuttelen, tella Vfr. idem.
maiskutus, tuksen Ns. *sclopi excitatio*, G. das Schmatzen.
Maista, an al. maisto, on Ns. id. ac maaisto sub maa.
Maistan, aa V. *gusto*, degusto, pitisso, G. kosten, schmecken, it. Abol. Wib. *sapio*, G. schmeckend seyn, Geschmack geben, maistaa hywällen bene sapit (maistun).
maistelen, lla Vfr. idem.
maistun, ua Vm. *sapio*, sapidus sum, G. schmeckend seyn, maistuu hywältä bene sapit, maistuwa ruoka.
maisto, on Ns. *gustus*, nec non Abol. *sapor*, G. Geschmackssinn, Geschmack (maku).
maistatan, ttaa Vt. *facio ut* gustet, gustare sino, G. schmecken lassen.
maistattelen, tella Vfr. idem.

Maito, don Ns. *lac*, G. Milch, rieska maito lac recens, maidon päällinen l. kuoret flos lactis, lehmä hywä maidollen vacca lacte abundans, maito-kukka id. ac apilas.
maitoinen, isen Na. *lacteus* e. c. cibus, *lacte abundans* e. c. vacca, *lac augens* e. c. pastus, G. milchig, aus Milch, milchreich.
maidollinen, isen Na. *lac habens*, G. Milch habend.
maiti, din Ns. *lactes piscis* maris, G. Fischmilch (niska).
maitiainen, isen Ns. *leontodon* taraxacum, G. Löwenzahn.
maitilas, aan Ns. *flos lactis*, al. oxygala, G. Sahne.
maitilainen, isen Na. (qs. lactens) *puerilis*, *debilis*, maitilainen puhet oratio exsanguis, G. kindisch, schwach, kraftlos.
Maitsan, aa V. *sapio*, G. Geschmack geben, schmecken (maistun).
maitun, ttua Vm. idem.
Maiwa, an Ns. Botn. *salmo albula*, G. Stintenart (muikku).
Maja, an Ns. 1. *casa*, *tugurium*, domus vilior, G. Hütte, lehti-maja casa frondea, it. 2. *hospitium* viatorum, *habitatio conducta*, G. Herberge, Miethhaus, pidän majaa hospitio utor, hospitor, maja-mies homo in domo conducta habitans, nec non socius ejusdem hospitii.
majainen, isen Ns. dim. idem.
majallinen, isen Ns. *hospitium habens*, nec non *hospitio acceptus*, G. Herberge habend.
majari, in Ns. rar. *hospitii possessor*, viatores hospitio accipiens, G. Gastwirth.
majalainen, isen Na. *in tugurio* vili *habitans*, G. Hüttenbewohner.
Maja l. majawa, an Ns. *castor fiber*, G. Biber, majawan-hausta castoreum.
Makaan, ma'ata V. *jaceo*, *cubo*, incubo, inde *cubans dormio*, G. liegen, schlafen, panen maata me l. alium humo vel in lecto depono, ut dormiat, cubitum eo, maata pano actus decumbendi, maaten (Adv.) cubando, dormiendo, it. matka makaa sinnepäin iter eo ducit, it. fig.

makaan piian *concumbo* l. violo feminam, G. beschlafen.
makailen, lla Vfr. idem.
makaus, uksen Ns. *cubatio*, *cubitus*, *dormitio*, G. das Liegen l. Schlafen, makaus waatteet stragula lecto necessaria, makaus-huonet cubiculum, it. makaus-lanka *forago*, *filum interjectum* in fasciculo filorum l. telæ, partes diversas discernens, G. Fitzenband, makaus talis pars filorum, G. Fitzdocke.
makoo, oon al. makuu, uun Ns. *status cubantis*, G. liegende l. schlafende Stellung, on makoilla cubans jacet, nousen makoolta ex lecto l. humo surgo, makuusija lectus, stratum.
makaun, uta al. makaannun, ntua Vm. talis *fio ut* cubitum eam e. c. debilis ex morbo ingravescente vel somno obrutus, G. bettlägrig werden, it. *cubando corrumpor*, G. verlegen l. verdorben werden, pellawat makaantuwat linum vetustate l. incuria corrumpitur.
makautan l. makahutan, ttaa Vf. *facio ut* cubet l. dormiat, makautan lasta infantem *sopio*, G. einschläfern.
Maki, ma'in Ns. id. ac makki.
Makia, an Na. vide sub maku.
Makkara, ran Ns. *farcimen*, botulus, inde fig. fartum et rotundum quid, G. Wurst, makkara-tiainen l. -tintti parus major.
Makki, kin Ns. *latrina*, G. Abtritt (maki).
Mako, maon Ns. *venter*, *stomachus*, G. Magen, Labmagen, inde *coagulum* lactis in caseum formandi, cui usui stomachus vitulorum etc. adhiberi solet, G. Lab.
makoinen, isen Ns. dim. idem; it. Na. *ventrosus*, G. bauchig, tulen makoiseksi abdomine ornor, it. *ex stomacho* confectus e. c. coagulum, G. aus Magen gemacht.
maollinen, isen Na. *ventrem* l. *coagulum habens*, G. Magen l. Lab habend.
Maksa, an Ns. *jecur*, *hepar*, G. Leber, maksan karwainen coloris hepatici, fuscus, maksa-ruoho sedum acre, maksan ohdake cichorium intybus.
maksainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex jecore* confectus e. c. botulus, G. aus Leber gemacht.
Maksan, aa V. *solvo* debitum, numero l. *pendo* pecuniam pro emto, *rependo* acceptum, par pari refero, G. bezahlen, entgelten, vergelten, it. mitä maksaa cujus *est pretii*, quanti licet l. *constat*, G. kosten, maksaa paljon magni est pretii l. carum.
maksailen, lla Vfr. idem.
makso, on Ns. *solutio* debiti, *pensio* pecuniæ l. pretii, inde *debitum*, pretium, nec non *impensa*, sumtus, G. Bezahlung, Vergeltung, Unkosten, Abgabe, kruunun maksot tributa in ærarium publicum, maksoa wastaan pro numerata pecunia.
Maku, ma'un Ns. *sapor* e. c. cibi, G. Geschmack, maku-pala scitamentum, it. rar. *gustus*, G. Geschmackssinn (maisto).
makuinen (rar. ma'uinen), isen al. makuisa, an Na. *sapidus*, saporatus, G. smeckend, wohlschmeckend.
makua, an al. ma'ukas, kkaan Na. idem.
ma'ullinen, isen Na. idem, al. rar. *gustum habens*.
ma'utoin, ttoman Na. car. *insipidus*, al. rar. *gustu carens*, G. geschmacklos.
makia, an Na. sapore *svavis* l. *dulcis*, G. süss, wohlschmeckend, makia kieli lingua blandiens, makia-juuri id. ac makiainen.
makeus, uden Ns. *dulcedo*, svavitas, G. Süssigkeit.
makiainen, isen Ns. *polypodium* vulgare, G. Steinwurz, al. maen makiainen.
makeutan l. ma'utan, ttaa Vt. *dulcem* l. *sapidum reddo*, G. süss machen, versüssen, inde acerbum quid mitigo e. c. ærumnas.
makenen, maeta Vm. *dulcesco*, G. süss werden.
makustelen, lla Vfr. *gusto*, pitisso, G. wenig kosten, schmecken.
Mali, in Ns. (Sv. malört) *artemisia absinthium*, G. Wermuth.
Malja, an Ns. *scutella* max. fictilis, *patera*, G. Schale, inde fig. *poculum* l. *potatio* in cujus memoriam l. sanitatem

tem bibenda, G. Trunk auf Jemandes Gesundheit l. Erinnerung.

maljallinen, isen Na. *scutellam habens*, G. Schale habend, it. *quantum capit* scutella, G. eine Schale voll.

Malju, un Ns. *annulus* vestibus connectendis, G. Kleiderschnalle.

Malka, kan al. malko, kwon l. kon Ns. *trabs minor tecti*, *tigillum* exterius in tectis conficiendis, G. äussere Dachlatte, it. malko Tav. *machina* qua helcia equi curvantur.

malkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex* ejusmodi *tigillis* confectus e. c. tectum, G. mit Latten bedeckt.

malwon, kkoa al. malkoan, kwota V. *tigilla* tecto *impono*, G. mit Latten bedecken, al. talia *tigilla ascio*, G. Latten zuhauen.

malkuri, in Ns. *terebra major*, qua talia tigilla perforantur, G. Lattenbohrer.

Mallas, kaan Ns. (Sv. malt) *hordeum maceratum* et *tostum* i. e. potui præparatum, G. Malz, panen l. teen maltaita hordeum ita macero, G. malzen, mallasruoho herbæ species.

maltainen l. Sav. Carl. mallainen, isen Ns. dim. idem, inde pl. maltaiset l. mallaiset hordei maceratio, l. Sav. hordeum maceratum.

Malli, in Ns. *formula* ad quam quid conficitur, G. Muster.

Mallo, on Ns. Botn. *collare equi* vehentis fartum, G. Halswulst des Pferdes, it. al. id. ac malo.

Malmi, in Ns. (Sv. malm) *metallum rude*, G. Erz, malmi-suoni vena metalli in montibus, it. *suburbium*, G. Vorstadt.

Malo, on al. malu, un Ns. *fissura* l. *rima hiscens*, G. Spalte, haawan malo apertura vulneris longior, inde maan malo vallis longa, ranta-malo sinus minor maris, it. miesten malulla inter l. juxta viros.

maloinen l. maluinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fissuris* l. *rimis frequens*, G. spaltig.

malonn, uta Vm. *rimosus fio*, G. spaltig werden, it. Run. id. ac malun l. menyn, e. c. maatet maloupi maahan.

Maltan, ttaa V. 1. me *temperare* l. *cohibere possum*, *sustinere valeo*, G. sich zu enthalten vermögen, mässigen l. zurückhalten können, maltan mieleni cohibeo mentem, rem diligentius consideraturus, malta malta tempera te a quo, noli præfestinare, en malta itsiäni non sum potens mei, inde 2. maltatko odottaa *potesne* exspectare, en malta haud possum præ festinatione, malta wähä aika te parum temporis cohibe i. e. exspecta, G. sich gedulden, 3. maltatko lyödä *valesne* ferire *præ commiseratione*, num a te impetras ut cædas, en malta tappaa præ dolore mentis haud *sustineo* l. possum interficere l. mactare, G. übers Herz bringen können, 4. Olon. maltatko Aunuksen kieltä potesne l. *esne gnarus* linguæ Olonicæ, en malta pakita non possum loqui, G. verstehen, können.

malttamatoin, ttoman Na. car. qui non valet se temperare, *præfestinans*, *præceps*, mentis impotens, temerarius, inconsideratus, G. voreilig, unbesonnen, unbedachtsam, verwegen: unde malttamattomuus Ns. *inconsiderantia* etc. G. Voreilichkeit, Uebereilung.

maltti, tin al. maltet, tteen Ns. *temperantia*, *considerantia*, G. Mässigung, Besonnenheit, ei ole malttia non valet sese temperare, mielen maltteeksi ad moderationem mentis.

Maltsa, an al. maltta, tan Ns. *alsine media* (muro), al. *potamogeton* natans, G. Samenkraut.

Mamma, an Ns. *uber*, *mamma*, mater, vox puerilis, G. Mutterbrust, Mutter.

Mammelainen l. mammelwinen, isen Ns. *femina mythol.* maligna, matrix serpentis, al. divitiarum subterranearum custos.

mammotar, ttaren Ns. *una ex familia* illius.

Man pron. encl. id. ac ma l. minä e. c. kuinman l. kuinma pro kuin minä (män).

Manaan, nota V. *hortor*, *moneo*, admoneo, inde *urgeo*, verbis impello ad quid, nec non malum quid *monendo expello*, verbis diris *abigo*, unde *adjuro*, *exsecror*, diras imprecor, G. ermahnen;

nen, ermahnend antreiben, verwünschen, fluchen.

manaus, uksen Ns. *hortatio*, *admonitio*, impulsus, nec non mali *expulsus* oralis, *exsecratio*, G. Ermahnung, Verwünschung. Fluch.

manotan, ttaa Vf. et manottelen, tella Vfr. *facio ut* moneatur i. e. in memoriam reduco, quem *commoneo*, G. erinnern, ermahnen.

Manala, lan Ns. (qs. pro maan-ala) *locus mythol. subterraneus*, ubi versantur mortui, *orcus*, infernum (tuonela), inde hodie *sepulcrum*, G. Unterwelt, Grab, jo meni manalaan actum est de eo.

Mankeli, in Ns. (Sv. mangel) *machina* lævigandis linteis, G. Mange, Rolle.

mankeloitsen, ita V. lintea *lævigo* tali machina, G. mangen, rollen.

Mankun, ua al. mangutan, ttaa V. (vox Cingarica?) *anxie rogito*, *enixe mendico* ut Cingarus, G. zudringlich betteln, inde eadem verba *repeto*, G. eins und dasselbe sagen.

Manna, an Ns. rar. *juvenis pubes* l. pubescens, G. mannbarer Jüngling.

mannaan, nnata V. rar. *virilem reddo*, al. *viriliter ago*, G. mannbar machen, männlich handeln.

Manner, nteren al. manteret, reen Ns. *terra continens*, haud insula, nec non *terra firma* l. arida, haud palus, G. festes Land.

Mansikka, kan Ns. *fragaria vesca*, G. Erdbeere, it. mesi- l. maa-mansikka rubus arcticus.

Manteret, reen Ns. vide manner.

Mantila, an Ns. *abietis varietas*, al. mantila-kuusi, G. Fichtenart.

Manto, nnon al. mantu, nnun Ns. 1, *succus* vegetabilium, *medulla* et robur e. c. frumenti,] G. Saft, Most, puun manto succus l. alburnum arboris, inde 2. maltaan mannot flocculi ex hordeo macerando progerminantes, hinc *flocculus* in genere, *pulvis volans*, G. Stäubchen, Fäserchen, it. 3. al. id. ac manner, e. c. manto l. mantu repeävi, it. 4. Caj. manto-rauta *ferrum* fragile, G. Eisenart.

mantoinen l. mannollinen, isen Na. *succosus*, *medullosus*, robore plenus, G. saftig, saftvoll, mostig.

Manttaali, in Ns. (Sv. mantal) *valor prædii* ruralis certus, tributarius, G. Bestimmungswort der Grösse des Bauerhofes, puolen manttaalin talo prædium valoris dimidii numerarii.

Mantteli, in Ns. (Sv. mantel) *amiculum*, pallium, G. Mantel.

Manu, un al. manut, uen Ns. id. ac manner.

manulainen, isen Ns. *lar mythol.* (kotihaltia).

Mara, ran Ns. (Sv. mara) *incubus*, G. Alp, al. painaja, it. mara-katti (Sv. markatta) *simius cercopithecus*, G. Meerkatze.

Maret, reen Ns. *exterior cutis* l. corii *superficies*, G. äusseres dünnes Häutchen, al. marras-kesi.

Marhaminta, nnan Ns. *capistrum* equinum, al. *lorum capistri*, G. Halfter, Halfterriemen (kriimu l. kriimun-varsi, pääkiset).

Mari, in Ns. pro maaria, unde ei mari l. ei mar, on mar pro ei maaria, on maaria, it. Botn. *meta* l. *finis itineris*, G. Ziel des Weges, olen marin pääsä iter absolvi, it. marin-puut id. ac pohja kaiket.

Marja, an Ns. *bacca* in genere, G. Beere, menen marjallen l. marjaan ad baccas carpendas abeo, tulen marjalta.

marjainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *baccifer*, *baccis frequens* l. abundans, nec non *ex baccis* confectus e. c. cibus, G. beerenreich, aus Beeren.

marjakko l. marikko, kon Ns. *locus* baccis abundans, silva baccarum, G. beerenreicher Ort.

Markenen, rketa l. rjeta al. markinnun, nnua Vm. *flaccesco*, marcesco ut flos, gramen, evaporo l. *vapidus fio* ut cerevisia, inde *minuor*, evanesco, G. verwelken, verschalen. verschwinden.

Markka, kan Ns. (Sv. mark) *numi species* minor, octo orulæ, G. ein Mark Geld.

Markkina, an Ns. max. pl. markkinat (Sv. marknad) *nundinæ*, G. Jahrmarkt, Messe, menen markkinoillen, on markkinoilla.

markkonki, ngin Ns. (Sv. markegång) *certus valor* rerum tributariarum quotannis

nis definiendus, nec non *index* ejusmodi *valoris* annui, G. jährlicher Marktpreis.

Marnu, *un* Ns. id. ac maru, it. al. *pera* Cingarorum major, ex corio, qua collecta condunt, G. Zigeunerranzen, it. Na. *enixe rogitans*, anxie mendicans ut Cingarus, G. zudringlich bettelnd.

marnuan, *uta* V. id. ac manguu.

Marras, *rtaan* Na. *fragilis*, *marcidus*, languidus, G. gebrechlich, morsch, matt, hinfällig, marras-kiwi lapis fragilis, in pulverem facile abiens, al. rapakiwi, marras mies vir viribus et animo deficiens, jo olen marras jam sum *caducus*, morti proximus, marras-kuu mensis November, marras-kesi summa lamella cutis vix cohærens, superficies corii exterior, G. äusseres, dünnes Häutchen.

martio, *on* al. martioin, *omen* Na. idem, al. Ns. id. ac marras-kesi.

marto, *rron* al. martio, *on* Na. idem, it. S. hius-marto radicula capillorum.

marto, *rron* al. marta, *rran* Na. *infœcundus*, *sterilis* ex vetustate l. marcore e. c. vacca l. equa, G. unfruchtbar vom Alter, inde marto-hamppu cannabis mas.

martaus, *uden* Ns. *fragilitas*, *marcor*, languor, G. Gebrechlichkeit, Hinfälligkeit.

Marri, *in* Ns. id. ac simppu?

Marsi, *in* Ns. (peregr.) *processio* l. ambulatio militaris, G. Marsch.

marsin, *ia* V. instar militis *iter facio* l. procedo, G. marschiren.

marsiskelen, *lla* Vfr. idem.

Marski, *in* Ns. *ictus*, *plaga*, G. Schlag, Geklatsche, Klapps.

Marta, marto, martio vide sub marras.

Maru, *un* Ns. *homo blandus*, *adulator*, simulator, G. Schmeichler, Heuchler.

marutan,* *ttaa* V. *blandior*, *adulor*, simulo amicum, G. schmeicheln, heucheln.

maruttelen, *tella* Vfr. idem.

marutus, *tuksen* Ns. *adulatio*, simulatio, G. das Schmeicheln.

Maruna, *an* Ns. id. ac mali, koi-ruoho.

Marut, *uun* Na. Run. id. ac mauklu? e. c. marut-maha.

Masaan, *sata* al. masennan, *ntaa* V. *macero*, *domo*, coërceo, inde *mansvefacio*, G. zähmen, bändigen.

masennus l. rar. masaus, *uksen* Ns. *maceratio*, *domatio*, G. Zähmung.

masia, *an* Na. *domitus*, maceratus, inde *mansvetus*, quietus, mitis, G. gebändigt, zahm.

masennun, *ntua* Vm. *maceror*, *domor*, mansvefio, G. gebändigt l. zahm werden.

Masikka, *kan* Ns. id. ac massi.

Maskin, *ia* V. et maskutan, *ttaa* Vf. id. ac maiskin, maiskutan.

Masmalo, *on* Ns. *cutis tenuis* e. c. ad inguina, G. dünne Haut.

Massi, *in* Ns. *crumina* minor pro tabaco et igniario conservando, max. ex scroto ovillo confecta, G. Tabacksbeutel.

masseli, *in* al. masikka, *kan* Ns. idem.

Masto, *on* Ns. (Sv. mast) *malus* nauticus, G. Mast, maston-jalka vide jalka, it. so-masto, keula-masto, perä-masto.

Masuuni, *in* Ns. (Sv. masugn) *ustrina* ferrea, G. Schmelzofen (ahio).

Matala, *lan* Na. *humilis* e. c. casa, *depressus* e. c. locus, *demissus* e. c. pratum, *vadosus*, non profundus e. c. mare, *submissus* e. c. vox, G. niedrig, (untief, schwach).

mataluus, *uuden* Ns. *humilitas* etc. G. Niedrigkeit.

mataloitsen, *ita* al. madallan, *ltaa* V. *humiliorem reddo*, *humilio*, submitto, G. niedrig machen.

Matara, *ran* Ns. id. ac mattara.

Matawa, matelen vide sub mato.

Matikka, *kan* Ns. id. ac madet, al. id. ac mato.

Matka, *an* Ns. 1. *iter*, *via*, profectio, G. Reise, Weg, matka-mies viator, on matkalla l. matkassa est in itinere, domo abest, mene matkaasi abi l. apage te, paljoko matkaa sinne quantum itineris, quanta distantia, matka kuluu l. joutuu iter ad finem vergit, matka-kunta societas itineris, matka-kustannus pecunia viatica, matka-waatet vestis viatoria, inde 2. fig. mylly l. kello on matkassa mola l. horologium est in *motu*, G. Gang, asia on

matkassa

matkassa res agitur, en saa matkaan haud valeo promovere in viam i. e. movere, efficere, saatan matkaan in viam prosequor l. produco, ad finem perduco, perficio, hinc saatan wahingon matkaan malum efficio l. induco, in causa sum noxæ, G. verursachen, it. §. lähtee matkaan fit gravida.

matkainen, isen Ns. idem, it. Na. *iter faciens*, G. reisend, non nisi in compos. e. c. pitkä-matkainen peregre l. ex loco remoto veniens.

matkuus, uuden Ns. Botn. *societas itineris*, G. Reisegesellschaft.

matkastun, ua al. matkaannun, utua Vm. *itinere delassor* l. *fatigor*, G. von der Reise ermüdet werden, on matkastunut est lassus de via.

matkaan, kata V. *iter facio*, proficiscor, G. reisen, al. *iter ingredior*, G. abreisen.

matkustan, aa V. idem.

matkustelen, lla Vfr. idem.

matkustus, tuksen Ns. *profectio*, G. das Reisen.

Matkin, ia V. pr. *labiis sonum edo* ut sus manducans, G. schmatzen, inde *difficulter* et repetitis vicibus *glutio* l. voro, G. wiederhohlt schlucken, it. verba eadem sæpius *repeto*, aliorum verba rixans itero, G. dasselbe wiederhohlt sagen.

matkutan, ttaa Vf. et matkuttelen, lla Vfr. idem.

Mato, don Ns. animal *repens*, *serpens*, *vermis*, larva insectorum, G. kriechendes Thierchen, Wurm, Schlange, madon lakki fungi species, agaricus fimetarius?

matoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vermibus scatens*, vermiculosus, G. wurmvoll.

matikka, kan Ns. idem, al. id. ac madet.

mateli, in al. matelia, an Ns. et matteliainen, isen Ns. dim. idem, Run.

madan, taa al. madin, tia V. *repo* ut vermis, pediculus, puerulus, *serpo* ut serpens, G. kriechen, matawa repens.

matelen, bella Vfr. idem.

Matsutan, ttaa V. id. ac maiskutan, maiskin.

Matti, tin Ns. nomen viri *Matthias*.

Mattara, an Ns. *galium boreale*, G. eine Art Labkraut (matara).

Matto, ton Ns. (peregr.) *matta*, *storea*, stragulum ex vimine l. cortice tiliæ, G. Bastmatte.

Matustan, aa V. *mando* instar leporis, G. muffeln, kauen.

Ma'ukas et ma'ullinen Na. vide sub maku.

Maukku, kun Ns. *ovarium piscium*, ova cuticula sua inclusa, G. Laich (mauk-ku), al. *vesica* piscium intestina, G. Fischblase.

Mauru, un Ns. *lascivia* felium, G. Laufzeit der Katzen, kissa on maurullansa.

mauruan, uta V. *vagio* ut felis catuliens, G. mauen, inde *quirito*, quærulus mendico, G. jammern, klagend betteln, al. *murmuro*, ægre fero, G. murren.

Mauskin, ia V. id. ac maiskin.

Mausun, ua V. idem.

Me, meidän, Sav. myö, meijän pron. pl. a minä.

Mesi, in Ns. *mel*, G. Honig (mesi).

mehinen, isen Na. *melleus*, *melle illitus*, G. aus Honig, honiggeschmiert.

mehiläinen l. mehiäinen, isen Ns. *apis mellifica*, G. Honigbiene, mehiläis-emä regina apum, mehiläis-kukka galium verum, mehiläis-kanerwa clinopodium vulgare.

Mehko, on Ns. *lupus*, G. Wolf (susi).

Mehtä, htän l. hdän Ns. mehto, hdon Ns. mehtola Ns. mehtoinen Ns. id. ac metsä, metso etc.

mehti Ns. in compos. id. ac metsä e. c. mehti-kana id. ac metsä-kana.

Mehu, un Ns. *succus* arborum, *mustum* frumenti, G. Saft, Most, mehu-maa terra pinguis, marga.

mehuinen, isen Na. *succosus*, succo abundans, G. saftig, mostig.

mehewä, än Na. idem.

mehun, ua al. mehuan, uta V. *succosus sum*, læte cresco, inde *læte vigeo*, bene valeo, luxuriose vivo, G. mostvoll seyn, wohl gedeihen l. leben, it. *alacre* l. animose *procedo* ut miles, G. muthig seyn.

Meikaan, kata V. *blandior*, adulor, G. schmeicheln.

meikailen,

melkailen, lla Vfr. idem.

Meinaan, nata V. (Sv. mena) *arbitror*, *opinor*, existimo, inde *puto*, censeo, mente molior l. *decerno*, G. meinen, glauben, dafür halten, denken.

meinaelen l. meinailen, lla Vfr. idem.

meininki, ngin Ns. (Sv. mening) *opinio*, arbitrium, inde *decretum*, G. Meinung, Entschluss.

Meiskaan, kata V. Ul. *strepo*, *tumultuor*, lascivio, G. lärmen.

meiskuttelen, tella Vfr. idem.

meisket, een Ns. *strepitus*, tumultus, G. Lärm.

Mekko, kon Ns. Tav. *toga lintea*, indusii habens formam, G. Ueberrock der Arbeiter (ryöpö), inde al. *paenula*, toga viatica, G. Reisemantel.

mekkoinen, isen Ns. dim. idem.

mekolliinen, isen Ns. *togam* l. paenulam *habens*, G. mit Ueberrock l. Mantel bekleidet.

Mekuan, uta V. Botn. *alta voce loquor*, G. überlaut sprechen.

Mela, an Ns. *remus brevior* et latior, quo navigia diriguntur, G. kurzes Ruder zum Steuern, mela-mies gubernator navigii.

melaan, lata al. meloan, ota V. ejusmodi *remo utor*, navigium guberno, G. steuern.

melon, oa al. melun, ua V. idem.

Melkiä, än Ns. *aliquantus*, aliquatenus magnus, fere mediocris, inde *spectabilis*, speciosus, G. ziemlich, ansehnlich, melkiä ilma tempestas fere violenta, melkiä mies vir spectabilis, haud spernendus, melkiän l. melkein hywä *propemodum* bonus, *satis fere* probabilis, G. beinahe.

melkiäinen, isen Ns. dim. idem.

melkeittäin prtcl. id. ac melkein l. melkiästi.

Melkku, kun Ns. homo l. equus *edax*, *vorax*, G. Vielfresser.

Mellehdin, htiä V. Sav. *operosus sum*, operose rem gero, G. geschäftig seyn, it. *tumultuor*, tumultuans strepo, G. lärmen.

mellikoitsen, ita V. *tumultuor*, operosus strepo, G. geschäftig lärmen.

mellastan, aa al. mellostan l. mellustan, aa V. idem, inde *tumultuatim subverto* res, G. lärmend umwerfen.

mellastus, uksen Ns. *tumultuatio*, strepitus, G. das Lärmen.

Meloskaan, kata V. id. ac meiskaan.

melsket, een Ns. id. ac meisket.

Melto, llon Ns. *ferrum ductile*, al. melto-rauta (mento), it. al. ferrum fragile, G. Eisenart (manto).

Meluan, uta V. id. ac meiskaan, mellastan.

meluelen, lla Vfr. idem.

Menen, mennä V. 1. *eo*, *abeo*, exeo, vado, G. gehen (oppos. tulen), mihinkä menet quorsum is, quo tendis, menen kirkkoon eo in templum, juokse mennessäsi curre in eundo, henki menee vita l. anima abit i. e. efflatur, naula menee sisällen clavus intrat l. penetrat, menee paljo ruokaa multum cibi consumitur, menewä wuosi annus praeteriens, menewä mies vir exiens nec non fig. moriens, mennyt wuosi annus praeterlapsus, menneen wuotinen ad annum praeteritum pertinens, meni menneeksi plane abiit l. interivit, formen mentäwä sisälle talis ut digitus eo intret, digiti capax, mentyänsä postquam abierat, inde 2. *evado*, *fio*, G. werden, e. c. menee papiksi sacerdotium iniit, sacerdos fit, mieli menee pahaksi mens evadit l. fit mala i. e. laeditur, menee rikki fractus fit, frangitur, menee halki finditur et. s. p. it. 3. *me gero*, G. sich betragen, älä mene häntä kohtaan pahasti ne male illum tractes, mene sen kansa hywin cum eo l. in societate ejus decenter te gere.

menesteleen, llä Vfr. idem, inde max. *animo linquor* l. deficior ut epileptici, G. in Ohnmacht fallen, menestelewäinen epilepsia laborans, menestelewäisyys talis morbus, G. fallende Sucht.

meno, on Ns. 1. *itus*, *abitus*, G. Gang, kirkkon meno *itio* in templum, visitatio templi, sacrorum celebratio, ajan meno lapsus temporis, rahan meno consumtio pecuniae, naulan meno sisällen penetratio clavi, hengen meno abitus animae mors, inde 2. papiksi meno initio sacerdotii, rikki-meno, halki-meno fractio l. fissio

sio passiva, 3. se *gerendi modus* (malus), G. Aufführung, Lärm, pidän pahaa menoa male me gero, tumultuose vivo, siellä on julma meno malus procedendi modus, vita improbanda, *tumultus*, *rixa*, it. waimoin menot *menses* feminarum, G. Monathsfluss.

menetän, ttää Vf. *facio ut* eat, G. gehen lassen, menetä tiellen duc in viam, inde a) menetän aikani tempus *tero*, menetän rahani pecuniam *consumo* l. profundo, menetän henkeni vitam *amitto*, G. verthun, vergehen lassen, b) menetän itseni niin ita me *gero*, menetä elämäsi hywin vitam bene dirige, menetä heitä kauniisti decenter eos tracta l. te erga eos gere, G. sich betragen, behandeln.

menettelen, tellä Vfr. idem.

menetys, yksen Ns. *agendi* l. *procedendi modus*, G. Handlungsart, a) rahan menetys *comsumtio* l. profusio pecuniæ, hengen menetys *amissio* vitæ, G. Verthuung, b) hywä menetys bona *vivendi ratio*, boni mores l. gestus, G. Aufführung.

menehdyn, htyä al. menetyn, ttyä Vm. *animo linquor* l. deliquium patior ut epilepticus, *spiritu privor* l. intercludor e. c. in fumo, G. ohnmächtig niederfallen, it. *vilesco* l. vapidus fio ut vinum l. cerevisia, *flaccesco* l. evanesco ut flos, gramen, *consumor* l. profundor ut pecunia, *pereo* l. intereo ut vita, G. schal l. welk l. verzehrt werden, vergehen.

menehdys, yksen Ns. *deliquium* animi, *interitus* etc. G. Ohnmacht, Verlust.

menestyn, yä Vm. *procedo*, *succedo*, proficio, inde *vigeo*, valeo, G. gedeihen, von Statten gehen, asia menestyy res bene evenit, ei menesty haud succedit.

menestys, yksen Ns. *successus*, *profectus*, inde *vigor*, valetudo, G. das Gedeihen.

menestytän, ttää Vf. *facio ut* succedat, profectus augeo, inde *promoveo*, G. gedeihen lassen, befördern.

menoan, ota al. menostan, aa V. (a meno tumultus, rixa) *tumultuor*, rixans strepo, G. lärmen, it. al. *male tracto* quem, G. übel behandeln.

Menninkäinen, isen Ns. max. pl. menninkäiset *genii mythol.* minoris gentis, quales circa templa, domos, arbores nec non sub terra versari putant superstitiosi, inde *spectrum*, *manes*, G. kleine mythol. Geister, Gespenst, cfr. keijuinen, maahinen (männinkäinen).

Mento, nuon Ns. id. ac melto.

Menty, mentyinen, mennykkö id. ac mänty, mäntyinen, männykkö.

Mera, an Ns. id. ac märä.

meratin, ttimen Ns. *prostibulum*, meretrix, G. Hure.

Meras, aan al. merasin, imen Ns. *cuneus fabri* in securi formanda usitatus, G. Keilenart der Schmiede.

Meri, ren Ns. *mare*, G. Meer, inde Abol. plaga cœli *australis*, G. Süd (etelä), nam mare maximum sc. Balticum Aboënsibus est ad austrum situm, hinc meri-tuuli auster, notus, meri-länsi SSV, meri-kaakko SSO, it. in compos. meri-ajo pr. ejectum maris, inde adeps phocæ, meri-hätä l. meren hätä periculum naufragii, meri-härkä tringa pugnax, al. cottus quadricornis, meri-harakka hæmatopus ostrilegus, meri-kahila scirpus marit. meri-kaija lari species, meri-kana mergi l. sternæ species, meri-kaupunki urbs ad mare sita, meri-kiwi electrum, meri-kotka falco ossifrag. l. albicilla, meri-lohi vide lohi, meri-maa tractus terræ maritimus l. insularis, meri-metsäs pelecanus, meri-mies nauta, meri-neulainen syngnathus ophidion, meren-napa abyssus maris, meri-sika delphinus phocæna, meri-siika gadus virens, meri-suorsa anas mollissima, meri-teeri anas nigra, meri-tiiro sterna hirundo? meri-tähti asterias rubens.

merinen l. mereinen l. merellinen, isen Na. *ad mare pertinens* e. c. iter, ad mare *situs* e. c. homo, G. zum Meere gehörig, merisin (Adv.) itinere maritimo, maisin ja merisin terra marique, it. merinen *ad austrum vergens*, australis e. c. ventus, G. südlich, it. fig. mereinen l. merellinen adeps phocæ ex mari ejecta, G. aus dem Meere gefangen.

meriläinen, isen Na. *ad mare* l. *in insulis* maris

maris *habitans*, G. Insel- l. Uferbewohner.

Merkki, kin Ns. (Sv. märke) *signum*, *nota*, G. Merkmal, Zeichen, lukumerkki nota numeri, G. Ziffer.

merkillinen, isen Na. *notam habens*, inde *notatu dignus*, *notabilis*, insignis, G. bezeichnet, ausgezeichnet, merkwürdig.

merkillisyys, yyden Ns. *indoles notabilis* l. insignis, G. Merkwürdigkeit.

merkitsen, itä V. *signo*, *significo*, noto, inde *sentio*, *animadverto*, observo, G. bezeichnen, bemerken, wahrnehmen.

merkitys, yksen Ns. *significatio*, notatio, G. Bezeichnung.

Merta, rran al. merras, rtaan Ns. *nassa* piscatoria ex viminibus contexta, G. Fischreuse von Weidenruthen, it. al. *saccus reticulatus*, G. netzförmiges Säcklein.

mertainen, isen Ns. dim. idem.

Meru, un Ns. Sav. id. ac märy, it. rar. Run. id. ac meri.

meruan, uta V. id. ac märyän.

Mesi, meden Ns. *mel*, G. Honig, inde *melina*, mulsum ex cerevisia et melle, G. Meth, Inf. mettä, it. Compos. mesiheinä id. ac apilas, mesi-juuri polypodium vulgare, mesi-kakku l. -leipä placenta mellita, mesi-marja l. -mansikka rubus arcticus, meden waha cera.

mesinen l. metinen, isen Na. *melleus*, inde *dulcis*, G. aus Honig, süss.

mesiäinen l. mesiläinen l. mettiäinen, isen Ns. *apis mellifica*, G. Honigbiene.

mettilä, än Ns. *mellarium*, al. *locus* melle abundans, G. Bienennest, honigreicher Ort.

Meslinki, ngin Ns. (Sv. mesling) *varioli*, morbilli, G. Masernkrankheit, al. tuhkari.

Messinki, ngin Ns. (Sv. messing) *orichalcum*, G. Messing.

messinkinen, isen Na. *ex orichalco* factus, G. messingen.

Messu, un Ns. (Sv. messa) Eccl. *missa*, *sacrum*, G. Messe beim Gottesdienst, messu-haka l. -kasukka l. Sav. -kastari casale, messu-paita indusium missale, messu-pappi sacerdos missam canens.

messuan, uta V. *missam cano*, G. Messe singen.

Mestaan, tata V. *decollo* capitis damnatum, supplicio capitali afficio, G. enthaupten.

mestaus, uksen Ns. *decollatio*, G. Enthauptung.

mestarmanni, in Ns. (Sv. mästerman) *carnifex*, G. Scharfrichter.

Mestari, in Ns. (Sv. mästare) *magister* max. opificum et artificum, G. Meister, Handwerksmeister.

mestaroitsen, ita V. *opificem ago*, modo artificum quid conficio l. reparo, G. Handwerk treiben, inde *corrigo* l. *reprehendo* aliorum facta, G. meistern.

Mesuan, uta V. *lascive strepo*, G. frech lärmen.

Meteli, in Ns. *tumultus*, strepitus major, *seditio* civilis, G. Lärm, Getöse, Aufruhr.

metelöitsen, itä V. *tumultuor*, tumultuosus l. seditiosus sum, seditionem cieo, G. lärmen, lärmend l. aufrührisch seyn.

Metinen, isen Na. vide sub mesi.

Metsä, än Ns. *silva*, *nemus*, saltus, G. Wald, Forst, menen metsään abeo in silvam, sed menen metsällen abeo in silvam venaturus, on metsässä et metsällä, it. Compos. metsän aiwena motacilla regulus, metsän eläin l. -eläwä fera max. carnivora, metsä-hanhi anser ferus, metsä-härkä bos silvestris, metsä-hiisi faunus l. silvanus, metsä-hiiri mus silvaticus, metsä-kana tetrao perdix l. lagopus, metsä-kaali turritis glabra, metsä-kauris capreolus, metsä-kunta tractus silvestris, metsä-kyyhkyinen columba œnas, metsän käynti venatio, metsä-mies venator, metsä-näri l. -närhi corvus infaustus, metsän peto fera lanians, metsä-pukki parus cristatus, metsä-rastas turdus pilaris, metsä-rotta mus silvat., metsä-sika ursus meles al. aper, metsä-sirkka locustæ species, metsä-tiainen parus ater, metsä-warpuinen fringillæ species, metsä-wuohi caprea.

metsi Ns. idem in compos. e. c. metsi-mies, metsi-kana.

metsäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *silvosus*

vosus e. c. locus, *silvester* e. c. via, silvaticus, G. waldig.
metsällinen l. metsillinen, isen Na. *silvester*, *ferus* e. c. avis, G. waldig, wild, it. *silvam habens*, G. Wald habend.
metsäläinen, isen Na. *silvestris* l. ferus e. c. homo, silvicola, G. waldbewohnend.
metsoinen, isen Ns. *silvicola*, G. Waldbewohner.
metsälö, ön Ns. *regio silvestris*, G. Waldgegend.
metsäs, äksen Ns. *tetrao urogallus* mas, G. Auerhahn.
metso, on Ns. idem, al. id. ac tapio.
metsola, an Ns. *domicilium* ferarum *silvestre*, G. Waldwohnung, al. *lucus*, G. Hain, inde id. ac tapiola.
metsistö, ön Ns. *lucus*, nemus, G. Hain, Gehölz.
metsistyn, yä' Vm. *silvesco*, G. waldig werden.
metsinkäinen, isen Ns. rar. *fera* e. c. lupus, G. wildes Thier.
Mettinen l. mettiäinen, isen Ns. *columba œnas*, G. Waldtaube, al. touko-mettinen, it. Tav. Botn. *apis mellifica* silvestris, G. wilde Honigbiene, vide sub mesi.
Metu, dun Ns. id. ac meteli.
metuan, uta V. id. ac meteloitsen.
Meuruan, uta V. Sav. *tumultuor*, strepo ut undæ, G. lärmen, rauschen, inde *subverto* res, demolior et *mixtim conjicio*, *confundo*, G. durch einander werfen, vermengen.
meuret, reen Ns. *status* rerum *tumultuarius*, disturbatus l. *confusus*, G. verwirrter Zustand.
Mi, min pronom. cui monosyll. semper suffigitur prtcl. encl. kä l. kään l. ki, e. c.
mikä, minkä (a mi et kä, quæ prtcl. casibus monosyll. semper adhæret, dissyllabis rarius) 1. pronom. interrog. *quis*, *quæ*, *quid*, G. welcher, was für ein; adhibetur autem sæpius de rebus, cfr. kuka, kenkä, e. c. mikä neuwo quodnam consilium, mikä mies quis l. qualis vir, minkä tekemä cujus factum, minkä kaltainen l. -muotoinen cujus formæ, minkä lainen cujus indolis, mitä (rar. miteä l. mitä) sanot quid dicis, minä päiwänä quo die, miksi ihmeeksi, millen paikallen et s. p. it pl. mitkä sanat quænam verba: ceteris Casib. pl. caret, it. cum prtcl. encl. mikäs l. mikästä (pro mi-kä-s l. mi-kä-stä) *quisnam*, mikäpä (mi-kä-pä) *ecquis*, mitäs (mitä-s) sanot quidnam dicis, 2. naturam interrogat. interdum abjicit e. c. en tiedä mikä tullee nescio quis veniat, mitä maksaa (contr. Abol. mitä-mak) hän tulee fortasse (qs. quid valet) venit, G. was gilts! vielleicht (kuka-tiesi), 3. Casus hi sæpe adverbiascunt e. c. mihen l. mihinkä l. contr. minkä menetten *quo* l. *quorsum* abitis, G. wohin, mistä tulet *unde* venis, G. woher, missä owat *ubi* sunt, G. wo, miksi niin *cur* ita, G. warum, wesswegen, mitä tänne tulit *cur* huc venisti, G. wesshalb, it. mistäpä l. mistästä unde, missäpä l. missähän ubinam, mikskä l. miksipä et s. p. it. cum Suffixis missän, missäs (missä-n, missä-s) ubi ego, tu, miksen, mikses l. mikset, miksei, miksemme etc. pro, miksi-en, miksi-et, miksi ei etc. 4. Adv. miten l. mitenkä Sav. *quomodo*, G. wie, mitenkä sanot quomodo dicis.
mikään, minkään (a mi et kään, quæ prtcl. omnibus Cass. adhæret) 1. pron. *quis quidem*, *vel aliquis*, G. irgend jemand l. etwas; occurrit a) interrogat. sanotko mitäkään contr. mitään dicisne aliquid, otatko mitäkään l. miltään l. Sav. miltänäk, onko millänkään, b) negative ei mikään ne ullus quidem i. e. *nemo*, *nullus*, G. Niemand, kein, ei mitäkään l. mitään l. Sav. mitänä ne aliquid quidem i. e. *nihil*, G. nichts, en lähde minäkään (l. minään) päiwänä nullo die abeo, en luule miksikään pro nihilo censeo, et pidä minäkään l. minään, en millänkään muodolla l. muotoa nullo modo, 2. adverbialiter e. c. kulkeeko mihenkään l. mihinkään num vel *aliquorsum* procedit, G. irgend wohin, ei mihinkään: onko missäkään l. missään estne *alicubi*, G. irgend wo, ei missäkään nullibi: tuleeko mistäkään l. mistään venitne vel *alicunde*, G. irgend woher, ei mistäkään, 3. Adv. en mitenkään

mitenkään ne ullo quidem modo i. e. *nullo* modo, G. auf keine Weise.

miki, minki (a mi et ki, quæ prtcl. ubique adhæret) pron. *quiscumque*, G. wer l. was es auch seyn mag: Nomin. et Genit. non occurrunt, sed sanoisin millenki l. Sav. millenni dicerem cuicumque, otan miltäkin.

mikä mikä (mikä repetitum) pron. *alius*, *alius*, G. der eine, der andere, mikä itkee mikä nauraa alius plorat alius ridet, minkä otan minkä jätän.

mikä kuka (mikä et kuka) pronom. rar. *aliquis* l. *quidam passim*, G. einige hier u. da, e. c. ota mikä kuka accipe unum et alterum passim, sanoi millen kullen dixit uni et alteri passim, missä kussa alicubi sparsim, mistä kusta alicunde passim.

millainen l. millinen l. rar. miltinen, isen (pro minkä-lainen) Na. *cujus indolis*, *qualis*, G. welcherlei, wie geartet.

mimmuoinen, isen (pro minkä-muotoinen) Na. *cujus formæ*, *qualis*, G. wie gestaltet.

mitätöin, ttömän Na. *nullius pretii*, nihil habens l. valens e. c. homo, vanus l. futilis e. c. res, G. nichtswürdig, nichtsgültig.

mitättömyys, yyden Ns. *indoles vana* l. futilis, G. Nichtswürdigkeit.

milloin l. milloinka prtcl. *quando? cum?* G. wann, milloinka tulet quando venis, ei milloinkaan ne umquam quidem i. e. *numquam*, G. niemals, waikka milloin l. milloin hywänsä l. milloin ikänänsä quandocumque, it. *interdum*, G. zuweilen, kuolema ottaa milloin nuoren milloin wanhan jam-jam, G. bald-bald.

minne prtcl. (pro mihinkä) *quo*, *quorsum*, G. wohin, mene sinne minne manaan.

mitein prtcl. rar. id. ac miten l. mitenkä Adv. a mikä.

Miehdin, htiä V. id. ac mietin.

Miehka, an Ns. Carl. *vestis pelliceæ sacciformis*, G. sackförmiger Pelz.

Miehusta, an Ns. (qs. a mies) *truncus corporis* humani, G. Rumpf des Menschen, inde paidan miehusta pars indusii truncum amiciens, paidan miehusta.

Miekka, kan Ns. *gladius*, *ensis*, G. Schwerdt, Degen, miekan kahwa l. kahula manubrium ensis, miekan terä l. tutkain acies l. cuspis, miekka-mies miles gladiator, it. miekka l. miekka-ruoho iris pseudacorus.

miekkainen, isen Ns. dim. idem, inde pl. *ludus gladiatorum*, G. Fechterspiel, owat miekkasilla digladiantur inter sese.

miekallinen, isen Na. *gladium habens* l. gladio ornatus, G. Schwerdt habend.

Miekkoinen, isen Na. Sav. *beatus*, *felix*, G. glücklich, selig, woi miekkoiset teitä o vos beatos, inde anna miekkoinen minullen da mihi bone vir, sodes, vox blandientis.

Mieli, len Ns. *mens*, G. Gemüth, innerer Sinn, vox omnes fere complectens *mentis facultates* sc. 1. *cognoscitivas* e. c. lyhyt mieli mens debilis, memoria haud tenax, judicium fallax, panen mieleeni in mentem l. memoriam condo, tuleeko mieleesi succurritne tibi in mentem, johdata mieleesi reduc in mentem, pidän mielessäni memoria teneo, lankeepi l. katoopi mielestä ex mente l. memoria excidit, minun mielestäni mea ex mente, me judice, ut mihi videtur, sano mielesi dic sententiam tuam, G. Gedächtniss, Verstand, Urtheil, 2. sæpius *appetitivas*, G. Gesinnung, Verstand, Lust, Wille, Gemüthsstimmung, Absicht l. Vorsatz, Laune, Wunsch, e. c. onko mieltä päässä num capiti inest ratio sana practica, prudentia vivendi, minun (l. minulla) on mieli sanoa animus l. in animo est mihi dicere, mieleni tekee sitä l. minun tekee mieli sitä vel sinne mens agit l. movet me ad id l. illuc i. e. lubet mihi, aveo, opto, cupio id l. illuc, rikon mielesi animum tuum offendo, te iratum reddo, annan mieliksi do ad mentem conciliandam l. flectendam, noudan mieltä l. olen (teen) mieliksi ad voluntatem me attempero, morem cui gero, kääntää l. muuttaa mielen mentem flectit, persvadet, teki hywällä mielellä l. hywin mielin l. mielellänsä l. mieli-hywällä l. mielisuosin fecit bono l. læto animo, sponte l. libero arbitrio, lubenter, teki ylön mielin l. ylen-mielen invite fecit, sain mielestä myöden l. mielen määrin l. mielen pe-

rästä

rästä accepi pro lubitu, quantum placuit, sain mieltä wastoin accepi contra voluntatem l. optatum, on mielissänsä est bono animo, on hywällä l. pahalla mielellä est bono l. offenso animo, tekee mielen pahaksi mentem offendit, lædit, tein sillä mielellä ea feci mente l. intentione, puhun mielin kielin alloquor blandiendo, ad nutum, it. 3. Compos. e. c. mieli-hywä bonus animus, beneplacitum, voluptas, assensus, mieli-kielinen blandiens, mieli-käännet mentis mutatio l. flexio, nec non quod mentem mutat et flectit, mielen-laatu indoles animi, mielen liikunto motus animi, mielen-muutet id. ac mielen-käännet, mieli-nuodet gestio moris, mieli-paha displicentia, tædium, indignatio, mieli-puoli homo mente captus, insanus, mieli-suosio gratia, beneplacitum, assensus, mieli-teko optatum, lubitum, quantum quis optat, mieli-walta licentia, insolentia, mieli-waltainen insolens, licentiosus.

mielellinen, isen Na. *mentis compos*, *sapiens*, prudens, G. verständig, klug, it. *lubens*, *voluntarius*, spontaneus, G. willig, freiwillig, bereitwillig, it. *gratus*, *acceptus*, jucundus, G. angenehm, vergnügend.

mieleinen l. mielehinen, isen Na. idem, max. lubens, voluntarius, nec non gratus, acceptus, tekee mielisekfi, on mielehistä, mieleinen tekemään.

meiluinen l. mieluhinen, isen Na. idem.

mieluisa, an al. mielus, uun Na. idem, inde *benignus*, favens, G. wohlwollend, günstig.

mielu, un al. mielua, an Na. idem, max. *gratus*, jucundus, G. angenehm.

mielewä, än Na. idem.

mielinen, isen Na. idem, sed non nisi cum Nominat. et Genit. e. c. mailman mielinen mente mundanis adhærens, kewiä-mielinen mente levis, heikko-mielinen amens, pitkä-mielinen lentus ad iram, raskas-mielinen tristis mente, itse-mielinen sui judicii, pertinax, G. sinnig, gesinnt.

mielellisyys, yyden Ns. *indoles mentis sana*, *voluntaria* et *benigna*, G. kluge, willige l. angenehme Gesinnung.

mieluisuus, uuden Ns. idem, max. indoles *voluntaria*, *promta*, G. Bereitwilligkeit.

mielisyys, yyden Ns. idem, non nisi cum Nominat. et Genit. e. c. mailman mielisyys mentis adnexus ad mundana, kewiä-mielisyys levitas mentis, hywän mielisyys benevolentia, heikko-mielisyys amentia, pitkä-mielisyys, itse-mielisyys etc. cfr. mielinen.

mieletöin, ttömän Na. car. *demens*, *imprudens*, rar. *invitus*, G. unverständig, unklug, widerwillig.

mielettömyys, yyden Ns. *dementia*, *imprudentia*, G. Unverstand.

mielin, iä V. *mente destino*, mihi propono, *decerno*, G. gesonnen seyn, gedenken, mielin tehdä, it. mitä tuosta mielit illa de re quid *putas* l. judicas, G. denken, dafür halten, it. nainen mielii miestä puella maritum sibi *exoptat*, G. denken an.

mielitän, ttää Vf. et mielittelen, tellä Vfr. idem, max. *in optatis* habeo, G. sich wünschen, mielittelen rahaa pecuniam *exopto*, it. mielittelen mennä *mente* id *molior* ut abeam, G. willens seyn, cfr. miellytän et miellyttelen.

miellän, ltää V. *mente* quid *pondero*, *delibero*, considero, meditor, G. bedenken, überlegen, miellä itsesi collige te, rem accuratius perpende.

mielistyn, yä Vm. *patior mihi persvaderi*, *mentem* cui *addico*, assentio, G. willig l. geneigt werden, einwilligen, älä siihen mielisty ne ad eam rem te permoveri patiaris, ne id probes, it. al. rar. poika mielistyy adolescens *fit mentis* virilis *compos* l. prudens, G. verständig werden

miellyn, ltyä Vm. idem, inde mielly meihin nobis *benevolus fias*, G. günstig werden.

miellytän l. mielytän l. mielitän, ttää Vf. *mentem* cujus *flecto*, cui *persvadeo*, quem *placo*, *benignum* l. addictum mihi *reddo*, *allecto*, G. willig l. geneigt l. günstig machen, anlocken, miellytti l. mielitti piian.

miellyttelen

mielyttelen l. mielyttelen l. mielittelen, tellä Vfr. idem.
mielytys l. mielitys, tyksen Ns. *actus* cui persvadendi l. quem flectendi, G. Geneigtmachung.
mielustan, aa V. rar. et mielustelen, lla Vfr. rar. id. ac miellän l. mielin.
Miero, on al. mieru, un Ns. Carl. *parœcia* ruralis, l. Sav. Caj. Ul. *tractus* ruralis, *territorium* plures pagos l. parœcias continens, al. *pagus*, G. Kirchspiel, Distrikt, Dorfschaft, inde mieron käyjä mendicus per pagos vagans, käypi mierolla l. mierussa per pagos vagatur mendicans, sana juoksi mieroon per pagos emanavit, miero-mies l. mieru-mies conductor parœciæ l. territorii publicus quondam in Carelia, nec non procurator territorii electus in comitiis, fig. mendicus vagabundus, it. miero Caj. *vulgus* ruralis, multitudo populi, G. Landgemeinde, it. miero (Ilmola) id. ac suksen sompa.
mierolainen, isen Na. qui *ejusdem* est *parœciæ* l. *territorii*, inde *vicanus*, hospes ex eodem pago, G. Kirchspielsgenoss.
Mieru, un Ns. Abol. *homo adulans*, callidus adulator, assentator, G. listiger Schmeichler, unde mierumainen Na. blandiens, amicum simulans.
Mies, miehen Ns. *vir*, nec non *maritus*, G. Mann, miehen puoli sexus virilis, meni toisellen miehelle denuo nupsit, tehdään l. käydään miehissä l. miehin viritim i. e. conjunctis virorum plurium viribus faciamus l. eamus, mies-luitta Botn. respectus personæ, mies-kunta manus l. cohors virorum, mies-kuntainen poika adolescens jam virilis, mies-kuti societas l. congressus virorum, mies-tappo homicidium.
miehukainen l. miehuinen, isen Ns. dim. *juvenis adultus*, G. Jüngling.
miehinen, isen Na. *viris frequens* e. c. villa, G. männerreich, it. *maritum habens* e. c. uxor, G. Mann habend, it. al. id. ac miehukas.
miehuus, uuden Ns. *indoles virilis*, *virilitas*, inde *fortitudo*, strenuitas, G. Männlichkeit, Mannhaftigkeit.

miehukas, kaan al. miehikäs, kään Na. *virilis*, *fortis*, strenuus, robustus; animosus, G. männlich, mannhaftig.
miehevä, än al. miehuisa, an Na. idem.
miehuullinen, isen Na. idem.
miehuudetoin l. miehutoin, ttoman Na. car. *haud virilis*, *non strenuus*, effeminatus, G. unmännlich.
miehellinen, isen Na. *maritum habens* e. c. femina, G. Mann habend, sed miehillinen *viros habens*, viris frequens e. c. villa, G. männerreich.
miehelä, än Ns. *domicilium virorum*, locus ubi viri versantur l. educantur, G. Männerwohnung, naisen mieli miehelässä.
miehitse l. miehitten prtcl. *viritim*, per singulos viros, G. Mann für Mann.
miehistyn, yä al. miehustun, ua Vm. *vir* l. *virilis fio*, adolesco, G. männlich werden.
miestän, ää V. *conjunctis* plurium *virorum viribus* quid *ago*, G. mit Männerkraft etw. thun, kivi miestetään mereen lapis vi virorum in mare projicitur.
miestelen, llä Vfr. idem, al. id. ac miehistyn.
Mie, miun pron. Wib. pro minä, minun.
Mietin, ttiä V. *mente concipio*, *meditor*, delibero, cogito, G. bedenken, überlegen, inde *intelligo*, G. einsehen (miehdin), miettivä mies vir acuti ingenii, intelligens, prudens.
Mieto, don al. mietto, ton Na. *lenis* e. c. calor, *sedatus* e. c. ventus, *infirmus*, spiritu carens e. c. vinum, cerevisia, G. gelinde, schwach.
Miilu, un Ns. (Sv. mila) *fornax* l. strues lignorum *carbonaria*, G. Kohlenmeiler.
miiluan, uta V. ligna *carbonaria exstruo* et *uro*, G. Kohlen brennen.
Miitin, ttiä V. Wib. id. ac mietin.
Mikko, kon al. mikkeli, in Ns. nomen viri *Michaël*.
Mikä et mikään pron. vide sub mi.
Millainen l. millinen, isen Na. vide sub mi.
milloin, millpinka prtcl. vide ibidem.
mimmoinen, isen Na. ibidem.
Minaan, nata V. *stanno obduco* e. c. vas, G. verzinnen (tinaan).

minaus, uksen Ns. *obductio ope stanni*, G. Verzinnung.
Miniä, än Ns. *nurus*, uxor filii, futura materfamilias, G. Schwiegertochter.
Minne prtcl. vide sub mi.
Mintta, tun Ns. (Sv. mynta) *mentha arvensis*, G. Münze (Pflanze).
Minä, minun pron. person. *ego*, G. ich, pl. me, meidän *nos*, G. wir, it. Genit. minun, meidän (æque ac Græcor. *ἐμοῦ* et *ἡμῶν*) exprimunt Lat. *meus* et *noster*, G. mein, unser, cfr. Grammat.
Mirri, in Ns. *felis* catus, G. Katze, it. al. *potus vilis*, vappa, G. schlechtes Bier.
Mistaan, tata V. (Sv. mista) *perdo*, deperdo, *amitto*, G. verlieren (kadotan), al. id ac mestaan.
mistaus, uksen Ns. *amissio*, perditio, G. das Verlieren, Verlust.
Mitali, in Ns. (peregr.) *metallum*, æs caldarium, G. Metall.
mitalinen, isen Na. *ex metallo* confectus e. c. fibula, G. metallen.
Miten l. mitenkä Adv. a mikä sub mi.
Mitta, tan Ns. (Sv. mått) *mensura* linearum, planorum et solidorum (frumenti, fluidi etc.), *instrumentum* l. *vas mensurandi*, norma, G. Maass, mitta-puu l. -riuku pertica.
mittainen, isen Na. *alicujus mensuræ*, G. von der Grösse, non nisi cum Genit. e. c. sormen mittainen longitudine digiti, miehen mittainen, kyynärän mittainen.
mittaan, mitata V. *mensuro*, *metior*, mensurâ probo, G. messen, inde *mensurâ definio* l. describo, G. Maass nehmen, mittaan maata solum in censum metior.
mittaelen l. mittailen, lla al. mittelen, tellä Vfr. idem.
mittaus, uksen Ns. *mensuratio*, mensio, G. das Messen.
mittari, in Ns. *mensor*, G. Messer, maamittari geometra.
Mitättömin, ttömän Na. et mitättömyys, yyden Ns. vide sub mi.
Moihkari, in Ns. id. ac muihkari.
Moija, an Ns. id. ac muija.
Moikka, kan Ns. Run. id. ac miekka.
Moiliainen l. moilinen, isen Ns. *rapæ varietas* oblonga, G. längliche Rübe, al. *daucus carota*, G. Möhre.
Moinen, isen Na. (contr. pro muotoinen) *alicujus formæ*, G. ähnlich, geformt, non nisi cum Genit. e. c. minkä moinen l. mimmoinen qualis, sen moinen l. semmoinen talis, tuska-moinen l. tummoinen, cfr. möinen, it. katso mointa (pro moista) muotoa ecce talem formam.
moinnan, ntaa V. (qs. pro muodonnan *formo*, formam cui debitam do, *adformo*, G. formen, gestalten.
Moisio, on Ns. Nyl. *villa nobilis*, prædium honoratiorum, G. Herrenhof, it. al. *ager recens* cultus, *villa nova*, colonia, G. Neubruch, neuangelegter Bauerhof, it. al. *agellus* domo *vicinus*, hortus, G. Äckerchen.
moisikki, kin Ns. *homo nobilis* l. honoratior, G. Herr, Edelman.
Moiskahdan, htaa Vs. *labor cum sonitu*, G. platschend fallen.
Moitin, ttia V. *culpo*, *vitupero*, improbo, inde *rejicio* e. c. cibos, aversor, G. tadeln, verwerfen.
moitet, itteen Ns. *culpatio*, *vituperatio*, *rejectio*, G. Tadel, Verwerfung, moite-kalu res rejectanea.
Mojahdan, htaa Vs. *sonum edo* subitum *graviorem*, G. dumpf lauten, al. *resono*, G. wiederschallen.
mojahdus, uksen Ns. ejusmodi *sonus* l. *echo*, G. dumpfer Laut, Wiederschall.
mojuan, uta V. *murmuro*, ægre fero, G. murren.
Mojotan, ttaa V. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde jalkaani mojottaa pes dolet.
mojotus, uksen Ns. *doloris excitatio*, *dolor*, G. Schmerz.
Mokola, an Ns. id. ac mukula.
Mokoma, an Na. id. ac mukoma sub muka.
Molempi, emman Na. Compar. cujus vero non nisi pl. occurrit molemmat, mpain *ambo*, *uterque*, G. beide, molemmat tulewat, inde tehdään molemmin (Adv.) faciamus *bini*.
Molin, ia V. id. ac moitin l. molotsun.
Molli, in Ns. Torn. id. ac wasu.

Molotsun

Molokkun, na V. *vitupero*, *rejicio*, ægre fero, murmuro, G. tadeln, murren, verwerfen.

Moni, nen Na. *nonnullus*, pl. *multi*, haud pauci, G. mancher, moni mies luulee nonnullus vir putat l. non pauci putant, eli monta päiwää vixit non paucos dies, inde monen-kaltainen multimodus, monen-kertainen multiplex, monen-karwainen multicolor, monen-lainen multifarius, monen-muotoinen multiformis etc. it. monin (Adv.) kerroin al. menesti al. monta kertaa *pluries*, sæpenumero, G. manchmal, oft.

moninainen, isen Na. *multiplex*, *varius*, G. mannigfaltig, mancherlei, kuinka moninainen quotuplex, moninaiset waarat pericula multigena, varia, moninaisesti multifarie.

monikahta l. rar. moniahta, hdan Na. *nonnullus*, *nonnemo*, G. mancherlei, nicht wenige, monikahdat syyt causæ multæ, variæ; haud paucæ, monikahtoina päiwinä haud paucis diebus, monikahdat sanowat non pauci dicunt, it. Wib. mene moniahta abi homo varie singularis, detestandus, G. scheusslich.

monikahtain, tamen l. taman Na. idem.

moniaa l. monaa, aan al. monia, an Na. idem, cujus tamen Singl. occurrit max. adverbialiter e. c. moniaallen l. monaallen l. moniallen niitä menee plures l. varias in partes abeunt, niitä näkyy moniaalla l. monialla apparent pluribus in locis, moniaalta l. monialta niitä tulee ex pluribus locis, variis partibus, rikon moniaaksi l. monaaksi plures in partes frango, moniaasti l. monaasti l. rar. monaisti pluries, sæpe: Plur. moniaina päiwinä nonnullis l. variis diebus, siellä nähdään moniaita varia ibi experimur, moniaat sanowat.

moninaisuus, uuden Ns. *indoles multigena*, G. Mannigfaltigkeit, taudin moninaisuus varia morbi genera.

monensi contr. mones, nennen Na. *quotus in ordine* l. numero, G. welcher in der Zahl, monesko on quis in serie, kuinka mones quotus.

monittelen l. monettelen, tella Vfr. *pluries* l. repetitis vicibus quid *ago*, *repeto*, multiplico, G. vervielfältigen, wiederhohlen, al. *in plures* partes *divido*, G. zertheilen, inde monitellen repetendo, pluries, sæpius.

Monna, an Ns. *matrona* vetula, G. ehrbare bejahrte Frau.

Monni, in Ns. *silurus* glanis? G. Wels.

Monnin, ntia V. id. ac moitin, molin, mätkin.

Montoinen, isen Ns. *carcer subterraneus* quondam Uloæ.

Moona, an Ns. id. ac muona.

Mootti, tin Ns. id. ac muotti.

Morakka, kan Ns. id. ac muro, murokka.

Morisen, sta V. *murmuro* ut canis, inde *ægre fero*, G. murren.

Moro, on Ns. *lapis fragilis*, G. verwitterter Stein, al. moro-kiwi, rapa-kiwi.

Morsian, amen Ns. *sponsa*, G. Braut, morsian-huonet domus nuptiarum, morsian-kruunu serratula tinctoria.

morsius, uden Ns. *status sponsæ*, G. Brautstand.

Mortteli, in Ns. (Sv. mortel) *mortarium*, G. Mörser.

Moska, an Ns. *multitudo rerum* negligenter coacervatarum e. c. cibariorum, al. *colluvies sordium*, G. Gemengsel.

moskaan, kata V. *negligenter congero*, G. unordentlich anhäufen.

moskali, in Ns. *homo sordidus*, G. Schmutzbartel.

Moskuri, in Ns. *malleus* l. *clava* qua cunei intruduntur, G. Keule um Keile einzuschlagen.

Mossaan, sata V. rar. *osculor*, G. küssen, al. id. ac moskaan.

Mosuan, uta V. labiis consertis *manduco*, inde *confuse loquor* ut manducans, G. kauen, undeutlich sprechen.

Mouhet, een Ns. Tav. max. pl. mouheet *pisciculi parvuli* in lacubus, G. kleine Fische: num id. ac siniäinen l. kuoret.

Mouhia, an Na. *solutus*, haud compactus e. c. ager, *friabilis*, facile dissolubilis, G. mürbe, locker (möyhiä).

mouheus, uden Ns. *indoles soluta* l. friabilis, G. Mürbigkeit.

Moukka, kan al. moukari, in Ns. *malleus maximus*

ximus fabrorum, tudes major, G. grosser Hammer.

moukkaan l. moukaan, kata V. tali *malleo tundo*, inde *resono*, G. mit dergl. Hammer schlagen, dumpf schallen.

Moukki, kin Ns. *massa fermentans hordeacea*, qua pili ex pellibus subigendis abraduntur, G. Beitzbrühe.

Moukku, kun Ns. id. ac maukku.

Mouru, un Ns. id. ac mauru.

mouruan, ata V. id. ac mauruan, inde suolet mouruawat intestina latrant.

mourutan, ttaa Vf. talem *sonum cieo*, G. mauenden Ton geben.

Mua Ns. muallen, mualla, mualta id. ac muua, muuallen etc.

Muet, een Ns. id. ac muihet.

Muha, an al. muho, on al. muhu, un Ns. *terra paludosa*, *soluta*, colendo inutilis, G. Sumpferde, it. al. *farrago mixta*, congeries soluta, G. Gemische.

muhet, een al. muhi, hen Ns. idem.

muhia, an Na. *solutus*, haud compactus e. c. humus, G. locker.

muhju, un Ns. id. ac muha.

muhjuinen, isen Na. id. ac muhia, al. *ex farragine* mixta constans e. c. tumulus, G. vermischt.

Muhka, han Ns. id. ac maukku.

Muhkia, an Na. *mente tumidus*, *superbus* e. c. vir, *animosus* e. c. miles, alacer e. c. equus, inde *magnificus*, egregius e. c. domus, G. hochmüthig, muthig, stolz, prächtig.

Muidin, tia V. *proficiscor*, iter facio, G. reisen, wandern, muitii jotia per amnes procedit, tähtee muitimaan.

Muihari, in Ns. id. ac muihkari.

Muihet, een Ns. *sputamen* l. *virus* serpentis, G. Schlangengeifer.

Muihaelen, lla Vfr. *iracundus incedo*, austerus l. *torvus sum*, G. zornig l. finster seyn, käwelen muihaelen (muihuttelen).

Muihkari, in Ns. (qs. pro muhkari a muhkia) *homo superbus*, *petulans*, G. muthwilliger Mensch.

Muihuttelen, tella Vfr. id. ac muihaelen.

Muija, an Ns. id. ac monna.

Muikia, an Na. *acidus*, *acer* e. c. acetum, oxygala, G. sauer, säuerlich.

muikeus l. muikius, uden Ns. *indoles acida*, G. Säure.

muikenen l. muikean, keta l. jeta Vm. *acesco*, G. sauer werden.

muikoan, kota l. jota al. muikistun, ua Vm. idem.

mujet, een Ns. *acor*, acrimonia, G. Säure, inde al. id. ac muihet, cfr. infra.

mujakka, kan Ns. *massa farinaria* tenuis et *acida*, puls acida et fermentans, G. säuerlicher Teig l. Brühe.

mujotan, ttaa Vf. *acidum reddo*, G. sauer machen.

muikaisen, sta V. idem, inde *dolore afficio*, G. schmerzend machen, muikaisi sydäntäni pectus dolore læsit.

muikistelen, lla Vfr. *os torqueo* instar ejus qui acidum quid gustavit, G. den Mund verziehen.

Muikkaan, kata V. id. ac muiskaan.

Muikkari, in Ns. id. ac muihkari.

Muikku, kun Ns. *salmo albula*, G. Stintenart, lohi-muikku varietas illius major.

Muikulainen, isen Na. *teres* et *orbicularis* e. c. serpens, G. kreisförmig zusammengerollt.

Muina, an Ns. rar. *tempus pristinum*, quondam præteritum, G. vergangene Zeit, al. muina-aika, inde muinan l. muinain *quondam*, *olim*, *antiquitus*, G. vormals, ehemals.

muinainen l. muinoinen, isen Na. *pristinus*, qui olim (haud nuper) fuit, *priscus*, perantiquus, G. vormalig, ehemalig.

muinallinen, isen Na. idem.

muinen l. muinoin l. muinon prtcl. id. ac muinain, ennen muinen jam dudum.

Muiskaan, kata V. *proterve* l. lascive *osculor*, os ad osculandum præbeo, G. schmatzend küssen.

muiskelen, lla Vfr. idem.

muiskaisen, sta Vs. idem de actu subito.

muiskaus, uksen Ns. talis *osculatio*, *osculum*, G. schmatzender Kuss.

Muisto, on Ns. *memoria*, et reminiscendi facultas et res memoria concepta, *recordatio*, inde *monimentum*, G. Gedächtniss,

dächtniss, Erinnerung, Denkmal, muistoksen in memoriam mei, muisto-merkki index l. signum memoriam cujus rei referens, muisto-patsas columna memorialis, jälki-muisto monimentum residuum, ennen muistoa memoriam superans, ante ultimam memoriam, muisto-rusho thymus serpyllum.

muisti, in Ns. Botn. idem, muistin-aikani tempus memoriæ meæ i. e. quousque memini.

muistoinen, isen Na. dim. idem, max. *monimentum* minus, it. Na. *ad memoriam pertinens*, memorialis, G. zum Gedächtniss gehörig, sed non nisi in Compos. e. c. hywä-muistoinen memor, memoriosus, yli-muistoinen memoriam superans, perantiquus, heikko-muistoinen memoriâ debilis i. e. immemor.

muistan, aa V. *memini*, *reminiscor*, recordor, G. sich erinnern, inde *memoria teneo*, *scio*, G. verstehen, kennen, muistan lukea possum legere, muistan raamatuita biblia sacra intelligo, in iis sum versatus, muistettawa memorabilis, muistamatoin immemor.

muistelen, lla Vfr. idem.

muistun, ua Vm. *in memoriam revenio* l. *succurro*, G. ins Gedächtniss kommen, einfallen, muistuu mieleeni mihi succurrit, ei muistu minullen haud est mihi in memoria.

muistutan, ttaa Vt. *in memoriam revoco*, *commemoro*, moneo, G. erinnern.

muistuttelen, tella Vfr. idem.

muistutus, tuksen Ns. *commemoratio*, G. das Erinnern.

Muitera l. muittera, an Na. *elegans*, *ornatus*, comtus, inde *eximius*, egregius, G. geschmückt, prächtig, vorzüglich.

Muja, an Ns. Sav. *terra soluta* l. aratro mota in superficie agri, G. Stauberde, al. id. ac muha.

mujet, een Ns. idem, mujeh-maa, al. id. ac muihet, cfr. sub muikia.

mujakka, kan Ns. idem, cfr. sub muikia.

muju, un Ns. idem, al. id. ac muha, al. *humus lapillis abundans*, locus lapidosus, congeries lapillorum, G. Erde voll Steinchen.

mujuinen, isen Na. *lapillis obrutus*, lapidosus e. c. humus, ager, G. steinicht, voll Steinchen.

Mujustelen, lla Vfr. id. ac muihuttelen.

Muka prtcl. Olon. Carl. Sav. fere *nimirum*, *scilicet*, G. freilich, kann man denken, e. c. mitä muka tiet (pro teet) quidnam facis scilicet, mitä muka tiiät (pro tiedät), on muka olewinaan (pro olewanansa) putat se nimirum esse magni momenti.

mukahdan, htaa Vs. *verbulum edico*, quam brevissime respondeo, G. ein Wörtchen sagen, mucksen, ei mukahda mitään ne verbulum quidem emittit.

Muka, muan Ns. rar. *conforme* l. *congruens quid*, G. etw. Gemässes l. Passendes, on mielen muka est menti conveniens l. acceptum, unde Illat. mukaan involvit Lat. *convenienter*, *secundum*, *juxta*, G. gemäss, nach, e. c. mielen mukaan juxta mentem l. voluntatem, luontoni mukaan naturæ convenienter, tuulen mukaan secundum (haud adversus) ventum, tähän mukaan huic convenienter i. e. hoc modo, it. mukaan et muassa exprimunt Lat. *simul cum*, *unâ cum*, G. zugleich mit, e. c. tule mukaani veni simul cum me, kulkee muiden muassa progreditur una cum aliis, on muassamme est nobiscum.

mukainen, isen Na. *conveniens*, *conformis*, G. gemäss, ähnlich, übereinstimmend, non nisi cum Genit. e. c. mielen mukainen menti conveniens, juxta l. secundum arbitrium, inde *aptus*, G. passend, schicklich, mukaisesti convenienter, apte.

mukawa, wan Na. idem, inde *aptus*, *commodus*, nec non *concedens*, ad alius voluntatem sese *accommodans*, *obsequens*, G. passend, bequem, füglich, mukawa neuwo consilium aptum, mukawasti apte, mukawampi aptior, mukawin aptissimus.

mukama l. Sav. mukoma, an Na. idem, (mokoma), minkä mukama cujus formæ, qualis, sen mukoma talis, ejusmodi, inde aliis *antecellens* qua et bonam et malam formam l. indolem, *egregius*, G. andere übertreffend, ansehnlich, ausge-

ausgezeichnet, mukama mies vir spectabilis, mukama mäki declivitas viæ præceps, mukama kirkko templum *conspicuum*, amplum, mukoma hanket inceptum *insigne*, it. mene mukoma abi *homo nequam*, G. Lümmel, it. Compar. wirka mukomampi munus magnificum.

mukomatoin, ttoman Na. car. *haud conspicuus*, *non excellens*, G. unansehnlich, inde mukomatoin asia res nullius pretii, nauci.

mukaan, muata V. *ad formam alius* quid *flecto*, convenientem reddo, *formo*, adformo, *accommodo*, G. nachformen, anpassen, fügen, mukaa itsesi flecte te ad nutum alius, *concede*.

mukaisen, sta et mukailen, lla Vfr. idem.

mukaun, uta al. mukaannun, utua Vm. *flector ad formam* alienam, *conveniens* l. *aptus* l. *commodus fio*, *concedo*, G. sich fügen, nachgeben, übereinstimmen, eiwät mukau haud sese accommodant inter se, haud conveniunt.

Mukellan, ltaa V. *sub aquis nato*, *urinor*, G. tauchen, untertauchen, inde fig. *clam me subduco*, G. sich wegschleichen (sukellan).

mukellun, ltua Vm. Caj. *sub aquam præceps mergor*, *subito excido* l. *evanesco*, G. plötzlich untertauchen l. verschwinden.

Mukku, kun Ns. id. ac maukku.

Muksahdan, htaa Vs. *subito labor cum sono* tremulo, G. platschend niederfallen, meni mäen allen että muksahti, nuora muksahtaa poikki funis abrumpitur cum fragore.

Mukula, an Ns. *tuber*, G. Knollen, nauris-mukula rapa nondum adulta, poika-mukula puer parvulus.

Mukuutan, ttaa V. *manduco* instar leporis, G. kauen.

Mulahdan, htaa Vs. et mulahtelen, lla Vfr. *subito inurino* ut avis, *subnatans proruo* ut piscis, G. plätschernd tauchen.

mulailen, lla Vfr. idem, kala mulailee piscis nando undas movet.

Mulistan, aa V. id. ac mullistan.

Mullistun, ua Vm. Caj. *animo æger* l. *iracundus fio*, G. mürrisch werden.

Muljakka, kan Ns. *pituita* lubrica, G. Schleim.

Muljuan, uta V. *res everto*, *subverto* (mullistan), muljuan muurin murum *demolior*, G. umwerfen l. stürzen.

muljailen, lla Vfr. idem, al. id. ac mulailen.

muljahdan, htaa Vs. subito *evertor*, *corruo*, G. umgeworfen werden, umfallen, muuri muljahti murus subito collabebatur.

muljet, een Ns. *eversio*, *demolitio*, *ruina*, G. Umwerfung, Umsturz, it. Run. rar. id. ac muihet.

Mullkaan, kata V. *transfero ex loco in locum* e. c. domos, *inverto* e. c. ordinem, *immuto*, transpono, perverto res, G. in andere Ordnung stellen, verwechseln, verändern.

mullkaelen l. mullkailen, kailla Vfr. idem.

mullkaus, uksen Ns. *translatio*, *transpositio*, *inversio*, immutatio, perversio, G. das Stellen in andere Ordnung, Verwechselung, Veränderung, inde monet mullkaukset variæ vicissitudines l. mutationes.

mullka, kan al. mullet, kkeen Ns. idem.

mullkaun, uta Vm. *invertor*, *pervertor*, *immutor*, transponor, G. verwechselt l. verändert werden.

Mulkko, on Ns. *homo oculos* habens *prominentes* l. qs. retortos, G. Mensch mit ausstehenden Augen, al. mulkkosilmä.

mulkoinen, isen Na. ejusmodi *oculis ornatus*, G. ausstehende Augen habend.

mulkoilen l. mulkailen, lla Vfr. *oculis* talibus *prospicio*, G. mit dergl. Augen blicken.

Mulkku, kun Ns. *scrotum*. G. Hodensack, mulkut *testiculi*, G. Hoden, suoli-mullkku hernia, majawan mulkku castoreum, it. al. mulkku-silmä id. ac mulkko-silmä.

mulkutan, ttaa Vf. *scroto* l. *testiculis privo*, *castro*, G. entmannen, it. al. mulkutettu *testiculis ornatus*, G. mit Hoden versehen.

Mull,

Mulli, in Ns. *bos juvencus*, G. junges Rindvieh, mulli-warsa pullus equi *anniculus*.
mullikka l. mullukka, kan Ns. idem.
mullinen, isen Ns. dim. idem.
Mullistan, *aa* V. *everto* e. c. humum, *subverto*, *demolior* e. c. muros, *perturbo* res, G. umwerfen, umwenden, umstürzen.
mullistelen, lla Vfr. idem.
mullistus, uksen Ns. *eversio* etc. G. Umwerfung.
mullistun, ua Vm. *evertor*, *subvertor*, *perturbor*, G. umgeworfen werden.
mullin mallin al. rar. mullo malli prtcl. *subversim*, in ordine turbato, temere, G. durch einander, ewat mullin mallin.
mullahdus, uksen Ns. *ictus* l. *contusio ex subversione* l. lapsu, G. Stoss vom Fallen, lapsi saa mullahduksia.
Mullo, on Ns. et mulloinen, isen Ns. dim. *salmo fario*, G. Forelle, al. lohen mullo.
Mullostan, *aa* V. id. ac mullistan.
Mulokkun, ua Vm. id. ac molokkun.
Multa, llan Ns. (Sv. muld) *humus*, *pulvis* terræ, G. Stauberde, musta-multa, ruoka-multa, sawi-multa, hiukka-multa variæ terræ species, multa-seinä agger terrenus, multa-pääsky hirundo riparia.
multainen, isen Na. *pulvereus*, *terreus*, *pulverulentus*, G. reich an Stauberde, aus Stauberde.
multaan, llata V. *terrâ operio*, humo occata obruo, subaro, G. mit Erde bedecken, unterackern.
mullin, ltiä V. *terram exhaurio* l. *ejicio* e. c. ex fossis agrorum, G. von Erde reinigen.
multioin, oimen Ns. *vomer* aratri terram emovens, G. Pflugschaar.
multuri, in Ns. *furca* aratri bifida terram ex lira dimovens, G. Streichbret am Pfluge.
Mummu, un Ns. (Sv. mormor) *anus vetula*, *materfamilias senex* al. *avia*, G. alte Frau l. Wirthinn, Grossmutter.
Muna, an Ns. *ovum*, G. Ei, muna-ruoka puls ex ovis, munan ruska vitellus, munan walkia l. walkoinen albumen, kana on munassa gallina est ovo gravata, inde silmän-muna *globus* oculi, G. Augapfel, maan-muna lycoperdon bovista, kullin-muna testiculus, muna-kuu id. ac munas-kuu, muna-kiwi lapillus oviformis.
munuainen, isen Ns. dim. idem, max. *globus* l. album oculi, al. id. ac munuinen.
munuinen l. munoinen, isen Ns. dim. idem, max. *globus renis*, G. Niere, al. *testiculus*, G. Hode.
munas, aksen Ns. *globus* renis, munas-kuu adeps renis al. *ren*, G. Niere.
munin, ia V. *ova pario*, G. Eier legen.
munitan, ttaa Vf. *facio ut* ova pariat, G. Eier legen lassen, zum Eierlegen bringen.
munukka, kan Ns. pr. id. ac muna, inde munukkani mi puerule l. fili, vox blandientis.
munukkainen, isen Ns. dim. idem, munukaiseni.
Munkki, kin Ns. (Sv. munk) *monachus*, cœnobita, G. Mönch, Klosterbruder, inde forte munkki-kiwet lapilli lusorii puerorum.
munkkilainen, isen N. *quis* ex genere *monachorum*, monasterialis, G. mönchisch, it. al. *musca minor* valde stimulans, G. Fliegenart.
Munni, in Ns. Caj. *pollex* l. longitudo pollicis, G. Daumensbreite, Zoll (tuuma).
Munnottelen, tella Vfr. Caj. consertis labiis *manduco*, G. kauen.
Munnu, un Ns. *virgo mythol.* sanatrix, G. mythol. Heilungsnymphe, it. rar. (Sv. mun) *os*, vox puerilis, G. Mund.
munnuinen, isen Ns. dim. idem, sokuri-munnuinen.
Muo Ns. muollen, muolla, muolta id. ac muua, muualla etc.
Muokkaan, kata V. *multo et continuo labore* quid *præparo*, G. mühsam bereiten, e. c. muokkaan nahkaa *tundendo subigo* corium, muokkaan peltoa agrum subigo l. præparo arando et glæbas frangendo, tauti muokkaa ruumiin morbus frangit corpus, inde *operosus quid ago*, G. etw. mit Anstrengung machen l. betreiben, muokkaan wenhettä navigium fabricor l. construo, muokkaan waatteitani vestes

vestes diligenter adorno, muokkaan asioja res gero, negotia procuro.

muokkaelen l. muokkailen, lla Vfr. idem.

muokkaus, uksen Ns. *molesta præparatio* rei, *subactio* corii, *paratio* e. c. agri, *labor indefessus*, operosa rei peractio l. curatio, G. mühsame Bereitung l. Anstrengung l. Betreibung.

Muona, an Ns. (Sv. månadskost) *victus* l. *res cibariæ* operariorum, inde *alimentum*, cibus, G. Nahrungsmittel, Kost.

Muori, in Ns. (Sv. mor) *mater*, max. *matrona*, G. Mutter, Matrone.

muoritan, ttaa Vf. et muorittelen, tella Vfr. *matris* l. *matronæ nomine compello*, G. Mutter benennen.

muoritus, uksen Ns. ejusmodi *compellatio*, G. dergl. Benennen.

Muoto, don Ns. 1. *facies* rei *externa*, *forma* rei, G. Gestalt, Aussehen, kaunis muoto *species* pulchra, muuttaa muotonsa faciem immutat, muodokst speciei externæ causa. ei muotoakaan ne species quidem, ne gry quidem, inde 2. *modus* l. *ratio* rei *agendæ*, G. Art, Weise, yhdellä muotoa uno eodemque modo, monella muotoa l. muodolla multimodis, ei millään muotoa nullo modo, haud quaquam, kaikella muotoa omnimodo, ante omnia, haud aliter, niin muodoin eo modo, ita quidem.

muotoinen, isen Na. *alicujus formæ*, G. gestaltet, ähnlich, non nisi cum Genit. e. c. minkä muotoinen cujus formæ, qualis, sen muotoinen talis, yhden muotoinen unius formæ, uniformis, similis, kauniin muotoinen pulchri referens speciem, isänsä muotoinen patri similis: Nb. sæpe contrahitur in moinen l. mutata vocali in möinen, et coalescit cum Pronominibus e. c. mimmoinen, kummoinen, semmoinen, tämmöinen vide moinen et möinen.

muotoisuus, uuden Ns. *alicujus similitudo*, G. Gestaltung, Ähnlichkeit, e. c. kauniin muotoisuus similitudo l. species pulchri.

muodollinen, isen Na. *speciem* l. *formam habens* max. bonam, G. (gute) Gestalt habend, muodollinen mies vir *modicus*, *mediocris*, G. ziemlich tauglich, mittelmässig.

muodollainen, isen Na. idem, muodollainen ääni vox haud spernenda.

muodollisuus, uuden Ns. *indoles modica* l. *mediocris*, G. Mittelmässigkeit.

muodotoin, ttoman Na. car. *forma carens*, *informis*, *immodicus*, immoderatus, insolitus, G. ungestaltet, unförmlich, unmässig, ungewöhnlich, muodottomasti ultra l. præter modum.

muodottomuus, uuden Ns. *defectus formæ* l. *modi*, *informitas*, *immoderatio*, G. Unförmlichkeit, Unmässigkeit.

Muotti, tin Ns. *forma fusorum*, in qua metalla funduntur, G. Giessform (upotas), inde *formula* l. exemplum ad quod quid formatur, G. Muster.

Mura, an Ns. *rudus*, *glarea*, G. Schutt, Gemüll, suo-mura terra paludosa, lustun-mura.

Murahdan, htaa Vs. *subito murmuro* ut canis, *obmurmuro* ut homo iracundus, G. murren.

murahdus, uksen Ns. *murmuratio*, G. das Murren.

Mureh, een Ns. Sav. id. ac murhet.

murehdin, htia al. murehdun, htua V. vide sub murhet.

murekstun, ua al. murekstin, ia Vm. vide ibidem.

Murennan, ntaa V. vide sub muru.

Murha, an Ns. *homicidium*, *cædes consulto patrata*, G. Mord, murha-mies homicida, murha-poltto excitatio incendii.

murhanainen, isen Ns. *homicida*, G. Mörder.

murhallinen, isen Na. *sanguinarius*, *crudelis*, G. mörderisch.

murhaan, hata V. *trucido*, hominem consulto interficio, G. morden.

Murhet, een l. Sav. mureh, een Ns. 1. *ægritudo animi*, *mœror*, *mæstitia*, tristitia, G. Sorge, Traurigkeit, Betrübniss, on murheissansa est dolore mentis gravatus, mureh-päiwä dies tristis, inde 2. *luctus funereus*, G. Todtentrauer, murhe-wäki comitatus funeris, murhe-waatet vestis pulla in funere, 3. *cura intenta* de re, G. Kummer, Sorge, pi-

dän

dân l. tannan l. näen murhetta sitä curam ejus ago l. gero, curam in id impono, murheen-pito l. -näkö curæ actio.

murheellinen l. murehellinen, isen Na. *mœstus*, *tristis*; *lugens*; cura rei *anxius*, G. traurig, bekümmert.

murheinen l. murehinen, isen Na. idem.

murheellisuus, uuden Ns. *indoles* mentis *mœsta* l. *tristis*, G. Traurigkeit.

murheetoin l. mureetoin, ttoman Na. car. *mœroris* l. *luctus* l. *curæ expers*, inde *non mœrens* nec *lugens*, *incuriosus*, G. sorglos, kummerlos, it. *mœrorem* l. *luctum* l. *curam non afferens* e. c. res, G. keine Sorge l. Trauer machend.

murheettomuus, uuden Ns. *incuria*, G. Sorglosigkeit.

murhehdin l. murehdin, htia l. Abol. murhetin, ttia V. *mœreo*, *tristis sum*, *lugeo*, it. *curam ago* l. gero, G. sorgen, trauern, Kummer haben.

murhehdun l. murehdun, htua al. murhetun, ttua V. idem.

murehsin, ia al. murehsun, ua Vm. *tristis fio*, *mœrore afficior*, G. traurig werden.

Murhu, un Na. (Ilmola) *crassus qua ventrem*, pinguis, ventrosus, G. dickbäuchig.

Muria, an Na. vide sub muru.

Murisen, sta V. *murmuro* ut canis, ursus, G. murren, brummen.

muristan, aa V. et muristelen, lla Vfr. *murmur cieo*, *murmuro*, G. Gemurre erregen.

Murjaani, in Ns. (Sv. morian) *Aetiops*, homo nigri coloris, G. Mohr.

Murkina, an Ns. *jentaculum*, G. Frühstück, it. Sav. *cœna meridiana*, G. Mittagsmahl.

murkinoitsen, ita V. *jento*, G. frühstücken.

Muro, on Ns. *salmo lavaretus*, G. Schnepel, it. al. *alsine media*, G. Samenkraut.

murokas, kkaan al. murokka, kan Ns. *salmo albula*, G. Stintenart, al. *salmo lavaretus*, G. Schnepel.

Murran, rtaa V. flectendo *frango* durum quid, G. biegend brechen, zerbrechen, murran palaisiksi in fragmina *confringo* e. c. panem, murran poikki in duas partes flectendo *rumpo* e. c. baculum, murran lukun auki seram effringo, inde *flecto*, G. biegen.

murtelen, rrella Vfr. idem.

murret, rteen Ns. *fractio*, *fractura*, *ruptura*, G. Zerbrechung, Bruch, Beugung, kielen-murret infractio sermonis, dialectus, taudin-murret crisis morbi, ilman murret variatio tempestatis, tien murret anfractus viæ, it. al. id. ac murrokko.

murto, rron al. murros, oksen Ns. idem, murto-puut arbores vento fractæ.

murrokko l. murrekko, kon Ns. *silva*, ubi arbores sunt vento defractæ et transversim collapsæ, *multitudo arborum* l. *ramorum defractorum* et collapsorum, G. Ort voll zerbrochener Bäume.

murrotoin, ttoman Na. car. *frangi nescius*, G. unzerbrechlich.

murratan, ttaa Vf. *facio ut* frangatur, G. brechen machen.

murrun, rtua Vm. *frangor*, *rumpor*, nec non *flector*, G. gebrochen l. gebogen werden, sydän murtuu murheesta cor rumpitur mœrore.

Murrutan, ttaa V. *murmuro*, murmurans loquor l. queror, G. murren, jammern, itkee murruttaa.

murrus, uksen Ns. *mentis indoles murmurans*, indignatio, tristitia, G. mürrische, traurige Laune, on murruksissa est iracundus l. tristis, tuli murruksiin.

Murska, an Ns. penitus *fractum* l. *contusum quid*, in minuta laceratum, G. etw. Zerstückeltes, Zertrümmertes, lyön murskaksi penitus frango l. contundo durum quid, on murskana est contusus.

murskaan, kata V. *in minuta frango*, plane contundo durum quid, G. zertrümmern, zerstückeln.

murskaelen, lla Vfr. idem.

murskaus, uksen Ns. ejusmodi *fractio* l. *contusio*, G. Zertrümmerung.

Mursu, un Ns. Sav. Ul. *squali species*, cujus ex cute corium paratur, G. grössere Fischart, mursun nahka.

Murteun, uta Vm. *abortum patior*, fetum præmaturum gigno, G. missgebähren.

murteutan, ttaa Vf. *curo ut abortum faciat*,

ciat, in causa sum abortus, G. missgebähren machen.

Muru, run Ns. *fragmen minus*, *frustulum*, G. Stückchen, Brocken, lyön muruiksi in fragmina contundo, leiwän muru frustum panis, hieta-muru granum arenæ, inde pelto-muru portio l. striga minor agri, kylän muruja dona quæ domum venientes puerulis minutim distribuere solent.

muruinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *frustulis abundans*, *ex frustulis constans*, G. brockenvoll, von Brocken.

muria, an Na. *in frustula* facile *abiens*, *fractu facilis*, *friabilis*, solutus e. c. ager, G. locker, bröcklich.

murenen, reta al. murennun, ntua Vm. *in frustula* l. minuta *solvor*, *frangor*, G. sich zerbröckeln.

murennan, ntaa al. muretan, ttaa V. *frango in frustula* plura, *contundo* in minuta fragmina, *divido* in partes minores e. c. agrum, G. bröckeln, zerstückeln.

murentelen, nnella Vfr. idem.

murennus, uksen Ns. talis *fractio*, inde *fragmen*, G. Bröckelung, Brocken.

Muruotti l. muruutti, tin Ns. (Sv. morot) *daucus carota*, G. Möhre (porkkana).

Muserran, rtaa V. *comprimendo frango* in frustula, contundo in minuta, G. zerdrücken, zerquetschen (rusennan).

muserrelen, rrella Vfr. idem.

muserrus, uksen Ns. *fractio* ope compressionis, *contusio*, G. das Zerdrücken, Zerquetschung.

muserrun, rtua Vm. *frangor* l. *contundor*, G. zerquetscht werden.

Muskula, an Ns. Run. *vasculum* condendis medicaminibus, G. Salbenbüchse.

Musta, an Na. *niger*, *ater*, G. schwarz, musta kettu vide kettu, musta kärmet coluber prester, musta rastas turdus merula al. sturnus vulgaris, musta sorsa anas fusca, musta tiiro sterna nigra, musta tikka picus martius, musta-kansa id. ac mustalainen, mustat päiwät dies tristes, it. Ns. *atramentum* scriptorium l. sutorium, G. Schwärze, schwarze Farbe, suko mustaa tolpossa, it. musta-pää eriophorum vaginatum, musta-tauti morbi species equini in ore, al. zelotypia, musta-saaren kaupunki urbs Wasæ in parœcia Mustasaari.

mustainen, isen N. dim. idem, max. *atramentum*.

mustalainen, isen N. *Cingarus*, G. Zigeuner.

mustuus, uden Ns. *nigredo*, G. Schwärze.

mustanema l. mustelma, an Ns. *livor* in corpore ex ictu, G. Blaumaal.

musti, in Ns. *canis* l. bos *niger*, G. schwarzer Hund l. Ochs, it. mustilainen id. ac mustalainen, mustin kirjawa nigro-variegatus.

mustikel, kkeen al. mustikki, kin Ns. *vacca nigri coloris*, G. schwarze Kuh.

mustikka, kan Ns. *vaccinium myrtillus*, G. Schwarzbeere.

mustaan, tata al. mustan, aa V. *denigro*, atramento obduco, G. schwärzen.

mustun, ua Vm. *nigresco*, niger fio, G. schwarz werden.

mustenen, teta al. mustetun, ttua Vm. idem.

mustutan, ttaa Vf. *nigrum reddo*, inde *detraho* de quo, G. schwarz machen, schwärzen, verläumden.

Muta, dan Ns. *limus* nigrescens in palude l. fundo maris, G. Moder, Schlamm, it. al. *terra pulla*, G. Stauberde.

mutainen, isen Na. *limosus*, G. schlammig.

Mutaisen, sta Vs. subito *seco*, *disseco*, secando tero, G. hastig schneiden, mutaisi mieleni mentem læsit.

mutelen, della Vfr. idem, mutelen mulkkuja, it. al. id. ac mutuilen, al. id. ac mutisen.

mutuhloitsen, ita V. idem de actu continuo.

Muti, din Ns. *vestis ex pelle* rangiferi e. c. calceus l. chirotheca pilosa, G. Lapp-pelz.

Mutisen, sta V. *hisco*, *mussito*, susurro, G. murmelnd sprechen.

mutina, an Ns. *mussitatio*, susurrus, G. das Murmeln.

Mutjutan, ttaa V. *voce vibrante cantillo* ut alauda, G. trillern (mutsutan).

Mutka, an Ns. *flexus*, *flexura*, anfractus e. c. viæ, *curvamen* e. c. arboris, G. Krümmung, Biegung, inde curvamen

in agendo, *ambages*, technæ, G. Ränke.

mutkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *flexuosus*, *sinuosus*, curvaminibus frequens, G. voll Krümmungen, it. *ambagiosus*, versipellis, G. ränkevoll.

mutkiten l. **mutkittain** l. **mutkitellen** prtcl. *per ambages*, *sinuose*, G. in Krümmungen gehend, in die Krümme.

mutkaan, kata V. *flecto*, *deflecto*, *curvo*, sinuo, inde *detroqueo*, perverto, G. krümmen, beugen, verbiegen.

mutkin, ia V. *sinuose* l. in plura curvamina *flecto*, ut serpens repens, G. viele Krümmungen machen.

mutkaun, uta al. **mutkaannun**, ntua Vm. *incurvor* l. *flector*, inde a via *deflecto* l. *discedo*, G. sich krümmen, vom Wege abgehen.

mutkistun, ua Vm. *inflector*, *incurvor*, G. sich biegen.

mutkistan, aa Vf. et **mutkistelen**, lla Vfr. *inflecto*, *flexuosum reddo*, G. krümmen, voll Krümmungen machen.

mutkistus, uksen Ns. ejusmodi *inflexus*, G. das Krümmen.

Mutsoi, on Ns. Olon. *sponsa*, uxor nova nupta, G. Braut, junges Weib.

Mutsutan, ttaa V. id. ac **mutjutan**.

Mutta prtcl. *sed*, *vero*, *autem*, G. aber, sondern, it. Botn. *verum*, *certe*, G. wahrlich, **mutta menen** certe abeo, **mutta tuinka**.

Mutti, tin Ns. Botn. *puls ex farina* et *minutali* carnis, G. Brühe von Mehl u. feingehacktem Fleisch.

Mutu, dun Ns. *cyprinus aphya*, G. Spierling, al. **mutu-kala**.

Mutuilen, lla Vfr. labiis consertis *manduco* ut edentulus, G. mühsam kauen, **syöpi mutuilee**.

mutustelen, lla Vfr. idem.

Muu, muun Na. 1. *alius*, *alius quis*, G. ein andrer, **pidän muuna miehenä** puto esse alium virum, **muilla mailla** in terris aliis l. peregrinis, **ei muuta kuin hywää** non (aliud) nisi bonum, **ei muutkaan** contr. **muutkaan** ne alii quidem, 2. Ess. **muuna** adverbiascit e. c. **muuna** (sc. **aikana**) **yksi muuna kaksi** *aliquando* l. *jam* unus *jam* duo, G. einmal : : ein andres Mal, bald : : bald, **muunansa** contr. **muunans** *aliàs*, alio tempore, G. zu einer andern Zeit.

muuan l. **muuwan**, **amen** Na. *alius quidam*, **muuan weljesi** quidam fratrum aliorum.

muutama, **an** al. **muutamainen**, isen Na. 1. *alius*, *nonnullus*, *quidam*, G. einige, der eine u. der andere, **muutamat sanowat** nonnulli l. quidam dicant, hinc **muutamissa** heic et illuc, *passim*, haud ubique, G. hier u. da, **muutamasti** l. rar. **muutamiosti** *aliquando*, *interdum*, G. bisweilen, it. 2. *aliis antecellens*, G. ausgezeichnet, e. c. **leski muutamampi** vidua spectabilis, sed sæpius in malam partem, *insolitus*, *tæter*, abominandus, G. hässlich, abscheulich, **woi muutama sinuasi** væ tibi detestabili, cfr. **mukama**.

muukama l. **muukoma**, **an** Na. idem, cfr. **mukama**.

muullainen, isen Na. (ab **muun** et **lainen**) *alius indolis*, G. anderlei, anders geartet.

muukalainen, isen Na. *alienus*, *peregrinus*, haud domesticus, G. fremd, ausländisch.

muunainen, isen Na. *alius temporis*, *pristinus*, G. zu einer andern Zeit gehörig, cfr. **muinainen**.

muua, **an** Ns. defect. *alius locus*, G. ein andrer Ort, cujus hodie nonnisi hi Cass. occurrunt, **mene muualleen** abi *aliorsum*, G. anderswohin, **tulee muualta** venit *aliunde*, G. anderswoher, **on muualla** est *alibi*, G. anderswo, cfr. **mua** et **muo**.

muulloin prtcl. *alio temdore*, *olim*, *quondam*, G. zu einer andern Zeit, ehemals, it. rar. *aliàs*, *aliter*, alio modo, G. auf andere Weise.

muulloinen, isen Na. *alius temporis*, *pristinus*, haud hodiernus, G. ehemalig.

muutoin prtcl. *aliàs*, *ceteroquin*, *præterea*, G. anders, sonst, ausserdem, **kuinka muutoin** quid ergo, quidni, **tein muutoin** feci animi causa, **ei muutoin** haud alia conditione, it. **on muutoinkin sairas** est vel aliàs æger, **ei tule muutoinkaan** ne præterea quidem venit.

muunne l. muunna prtcl. *aliorsum*, G. anderswohin.

Muuja, an Ns. id. ac muija.

Muulehdun l. muurehdun, htua Vm. *mucore obducor*, *rancidus fio* ut caro, G. ranzig werden.

Muurainen l. muurahinen, isen Ns. *formica*, G. Ameise, muurais-pesä acervus formicarum, muurais-pihka mastiche, muurais-karhu ursus minor myrmecophaga.

muuriainen l. muurahainen, isen Ns. idem.

Muurain, amen al. muurama, man Ns. *rubus chamæmorus*, G. Himbeere, al. *rubus arcticus*, G. Ackerbeere, it. al. maa-muurain rubus arcticus, suo-muurain rub. chamæmorus, on muuramella l. muurameska abest rubos carpturus.

Muuri, in Ns. (Sv. mur) *murus*, *mœnia*, inde *domus lapidea*, G. Mauer, steinernes Haus, it. *caminus*, fornax, G. Feuerstätte, muuri-pääsky hirundo rustica.

muuraan, rata V. lateres calce vincio, *murum congero* l. *exstruo*, inde *muro cingo* e. c. urbem, G. mauern, ummauern.

Muutan, ttaa V. 1. *transfero in alium locum*, *demigro*, loco moveo, G. den Platz verändern, versetzen, aus- l. einziehen, wegräumen, 2. *muto in aliam formam*, *immuto*, *commuto*, *transformo*, G. umändern, umformen, verändern, wechseln, muutan muotoni vultum immuto, muutan waatteeni alias vestes induo, muutan hewoista equum alium loco alius trahæ adjungo.

muuttelen, tella Vfr. idem.

muutet, tteen Ns. *translatio* in alium locum, *demigratio*, G. Platzveränderung, Versetzung, Aus- l. Einziehung, it. *mutatio*, *immutatio*, *transformatio*, G. Umänderung, Umformung, Verwechselung, muuteh-waatet vestis alia induenda.

muutos, oksen al. muutto, ton al. rar. muutin, ttimen Ns. idem, muutin-waatet.

muutun, ttua al. muuttaun, uta Vm. *loco moveor*, *transferor*, G. versetzt werden, it. *mutor*, *immutor*, transmutor, G. umgeändert l. verwechselt werden.

muunnun, ntua Vm. idem, max. de vultu, muuntui kaswoilta mutabatur qua colorem faciei.

Myhin, hkiä al. myhyn, hkyä V. *mussito*, clam loquor, susurro, G. murmelnd sprechen, flüstern.

myhky-mähkin prtcl. *temere*, sine ordine, G. durch einander, unordentlich.

Mykky l. myky, kyn al. mykkyrä, än Ns. *convolutum quid*, G. zusammengebogener l. gewickelter Zustand, menee mykkyyn l. mykkyrään convolvitur, on mykkyräsä est convolutus ut sorpens.

mykkyri, in Ns. *homo taciturnus* l. occultus, G. verschwiegener l. zurückhaltender Mensch.

Mykkä, kän Na. *mutus*, G. stumm.

mykäisen, stä V. *ad silentium cogo*, inde *coërceo*, reprimo, G. verstummen machen, hemmen.

mykistyn, yä Vm. *obmutesco*, G. verstummen.

Mykrä, än Ns. Carl. Sav. id. ac myyrä.

Mykärä, rän Ns. id. ac mykky e. c. on mykärässä.

mykärrän, rtää V. *convolvo* l. contorqueo, G. zusammenwickeln.

mykärrys, yksen Ns. *convolutio*, G. Zusammenwickelung.

mykärryn, rtyä Vm. *convolvor*, G. zusammengewickelt werden.

Mykäwä, wän Na. id. ac mukawa.

Myliyn, yä V. Caj. id. ac mylwin.

Mylliktöinen, isen Na. id. ac kyllyräinen, e. c. rapa.

Myllistän, ää V. id. ac mullistan.

myllermöitsen, itä V. *subverto* et *mixtim conjicio* e. c. lapides, G. umstürzen, durch einander werfen.

Mylly, yn Ns. *mola*, G. Mühle, mylly käypi l. on matkassa mola est in motu, mylly seisoo quiescit, mylly istuu cessat.

myllään, llätä al. myllytän, ttää V. *molo*, mola utor, G. mahlen.

mylläri, in Ns. *molitor*, molæ præfectus, G. Müller.

Mylwin, iä V. *boo* l. *mugio* ut taurus, G. brüllen.

mylwinä, än Ns. *mugitus*, G. Gebrülle.

Mylä, än Na. *obtusus*, G. stumpf, terä on myläällä.

Mynä-mäki

Mynä-mäki Ns. nomen parœciæ *Wirmo* prope Aboam.

Mynnähdyn, htyä Vm. *vapidus* l. *mucosus fio* ut potus l. caro, G. schal l. ranzig werden.

Mynstäri, in Ns. (Sv. mönster) *lustratio* militum, *recensus*, G. Musterung, it. al. *forma*, exemplar rei conficiendæ, G. Muster.

mynstäröitsen, itä V. *lustro* l. *recenseo* milites, G. mustern.

Myntti, ntin Ns. (Sv. mynt) *moneta*, *nummus*, G. Münze, ei myntti-äkään ne obolum quidem, it. *officina monetæ* cudendæ, G. Münzhaus.

myntätän, ntätä V. *monetam cudo*, G. münzen.

Myrkky, kyn Ns. *venenum* e. c. serpentis, G. Gift, myrkky-putki l. -ruoho cicuta virosa.

myrkkyinen, isen Na. *venenosus*, nec non *ex veneno concoctus* e. c. potus, *venenatus* e. c. telum, G. giftig, aus Gift, vergiftet.

myrkyllinen, isen Na. *venenosus*, venenum habens, G. giftvoll.

myrkytän, ttää Vf. *veneno inficio* l. *tingo* l. *neco*, G. vergiften.

myrkytys, tyksen Ns. *veneni usus*, G. Vergiftung.

myrkistyn, yä Vm. *veneno inficior* l. infectus *suffocor*, G. vergiftet l. erstickt werden.

Myrkkä, kän Ns. *Fœtor* max. ex pedito humano, G. Gestank.

Myrri, in Ns. *infans querulus* l. quiritans, G. weinerliches Kind.

myrryinen, isen Na. *querulus*, G. weinerlich, klagend, it. al. *austerus*, asper in verbis, *morosus*, G. mürrisch, verdriesslich.

myrrytän, ttää V. id. ac murrutan, inde *minaciter peto*, murmurans exposco, G. drohend verlangen.

myrrys, yksen Ns. id. ac murrus, inde al. *ecstasis incantatorum*, alienatio magorum sibi haud consciorum, G. Zauberentzückung, cfr. into l. haltio, myrrys-mies id. ac into-mies, on myrryksissä id. ac haltioissa.

Myrryn, rtyä Vm. Ul. *saporem* naturalem *amitto*, *vapidus* l. *rancidus* l. *subacidus fio* ut potus, lac, hordeum macerandum, G. üblen Geschmack bekommen.

Myrsky, yn Ns. *nimbus*, *procella*, inde *tumultus*, G. Sturmwind.

myrskyinen, isen Na. *procellosus*, G. stürmisch.

myrskyän, ytä V. *sævio* l. *furo* ut procella, inde *tumultuor*, G. stürmen.

myrskytän, ttää Vf. *procellam cieo*, G. Sturm erregen, inde nyt myrskyttää procella sævit.

Myrä, än Ns. id. ac myyrä.

Myrään l. myräjän, rätä V. *murmuro* ut canis, ursus, G. murren, brummen.

myrisen, stä V. idem.

myrinä, än Ns. *murmuratio*, murmur, G. Gemurre.

myrö, ön Ns. *murmurans ursus*, canis, nec non homo, G. Murrkopf.

myrähdyn, htyä Vm. *spiritum murmurantem duco* l. emitto ut moriens, G. schnarchend athmen, röcheln.

Myssy, yn Ns. (Sv. myssa) *galerus*, pileus, mitra, G. Mütze.

myssyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *galeris frequens*, G. mützenreich.

myssyllinen, isen Na. *galerum habens*, G. Mütze habend.

Mystäri, in Ns. id. ac mynstäri.

Myteyn, ytä al. mytinnyn, ntyä Vm. Caj. id. ac myrryn l. mynnähdyn, al. *putresco* ut corium, G. morsch werden.

Mytisen, stä V. id. ac mutisen.

mytinä, än Ns. id. ac mutina.

mytiäinen, isen Ns. *culex minor*, ex sono, G. Mücke.

Mytty, tyn al. myttö, tön Ns. *convolutum quid*, G. zusammengewickelter Bündel (mykky).

myttytän, ttää V. *convolvo*, G. zusammenwickeln.

myttyri, in Ns. id. ac mykkyri, al. *homo* malitiosus, res aliorum *confundens* et ita rixas tumultumque creans, G. Klätscher, Zwischenträgerinn, it. al. id. ac mytty, panen yhteen myttyriin.

Mytyri, in Ns. id. ac hytyri pileus.

Mytäyn, ytä Vm. id. ac myteyn.

Myydyn, tyä Vm. *desino lac emittere* ut vacca, G. güst werden (ehdyn), it. al. id. ac myrryn.

Myyn, myydä l. Sav. myön, myyä V. *vendo*, G. verkaufen, myytäwä venalis, præt. myin l. Sav. möin, Pass. myydään l. Sav. myywään.

myyskelen, llä al. myyskentelen l. Sav. myöskentelen, nnellä Vfr. idem.

myyntö, nnön Ns. *venditio*, G. das Verkaufen, Verkauf.

myymi, in Ns. max. pl. myymit Sav. Carl. *dona* quæ *sponsa* ad domum mariti adveniens, distribuere solet mariti parentibus et cognatis (qs. pretium quo marito est vendita), G. Gaben der Braut an ihre Schwiegerältern.

Myyrä, än al. myyri, in al. myyry, yn Na. *talpa europæa*, terram fodiens, G. Maulwurf, myyrän korwa pyrola rotundifolia.

myyriäinen, isen Ns. dim. idem, it. al. *formica* rufa, G. Ameise, it. al. *oniscus asellus*, G. Kellerwurm.

myyrään, rätä V. *fodio* ut talpa l. pueruli in arena, G. graben.

Myywyn, myykyä al. myywin, myykiä V. *boo* ut vacca l. vitulus, G. brüllen, blöcken.

myykynä l. myykinä, än Ns. *boatus*, G. Gebrülle.

Myö, meijän pron. Sav. id. ac me, meidän.

Myöhiä, än Na. id. ac möyhiä, mouhia.

Myöhä, än Na. *serus*, G. spät, myöhä kylwö sementis *serotina*, tuli myöhään l. myöhäin l. myöhän venit sero, myöhemmin serius.

myöhäinen, isen Na. dim. idem.

myöhästyn, yä al. myöhäksyn, yä Vm. *serus* l. *serotinus fio*, serius advenio, G. spät werden, sich verspäten, päiwä myöhästyy dies vesperascit, ohra myöhästyy hordeum sero maturescit, it. myöhäksyn *serum esse reputo*, G. für spät halten, myöhäksyy tuloani me sero venisse censet.

Myön, myywä V. Sav. id. ac myyn.

myöskentelen, nnellä Vfr. id. ac myyskelen.

Myösin, iä V. Caj. *vituperans rejicio* quid l. *abnuo*, G. tadeln, verwerfen, inde myösiä vituperans, rejiciens, abnuens.

Myös prtcl. (orig. myösi Na. pronus l. proclinans l. ad aliud se facile flectens, sed hodie semper adverbiascit) *etiam*, *quoque*, *simul*, G. auch, zugleich, ja so gar, minä myös etiam ego, *immo* ego, hän myöskin ille quoque, ei sitä myöskään neque illud quidem, tulen myöskin vel ego simul venio, it. myös-perä Caj. se flectens, haud refractarius, pronus, lubens, G. geneigt.

myöden l. myöten prtcl. (orig. Genit. a myösi) *juxta*, *secundum*, *convenienter*, G. längs, gemäss, nach, maata myöden, tietä myöten juxta l. secundum humum l. viam, mieltä myöden juxta mentem, pro lubitu, miestä myöten pro indole viri, inde annan myöden *concedo*, *permitto*, G. nachgeben, myöden anto concessio, permissio, on annettu myöten est permissum, licitum, it. asia käypi myöden res bene *succedit*, G. von Statten gehen, gelingen, myöden käyntö successus.

myöten l. Sav. myyten l. rar. myösen prtcl. idem.

myötä prtcl. (orig. Inf. ab myösi) *simul cum*, *unacum*, *cum*, G. zugleich, mit, nach, wiepi myötänsä secum fert, tule myötäni veni mecum, onko weistä myötäsi estne tibi culter tecum i. e. in pera, it. käypi l. menee myötä *una it* l. *sequitur*, *succedit*, *est tolerabilis* l. fere aptus, G. von Statten gehen, gelingen, ziemlich tauglich seyn, ei käy myötä haud succedit, non est tolerabilis, it. käypi myötä-kättä l. myötä-sulkaa l. myötä-sukaan procedit secundo flexu l. motu, kulkee myötä-wirroin provehitur secundo fluvio deorsum, puhun myötä-kielin loquor juxta mentem, assentor, it. myötä-tuuli ventus secundus, myötä-käyntö l. myötä-käyminen successus, fortuna secunda.

myötäinen, isen Na. *secundus* e. c. ventus, *declivis* e. c. via, *pronus*, haud refractarius e. c. homo, G. abschüssig, nachgebend, günstig, myötäisesti ex optato, pro lubitu.

myödyn, tyä al. myönnyn, ntyä Vm. *flector* ad

ad formam l. voluntatem alienam, *vertor secundum* quid, *cedo*, *concedo*, me *accommodo*, obsecundo, G. sich nach Jemanden richten, nachgeben, sich fügen, willfahren, myöntywä l. myötywä se flectens, concedens.

myötään, dätä V. *flecto* l. *verto me juxta* optatum cujus, *cedo*, *obsecundo*, assentio, G. sich fügen, nachgeben, it. al. *secundo utor vento*, G. mit dem Winde fahren.

myödistän, ää al. myöditän, ttää V. idem (annan myöden), it. al. id. ac myödytän.

myödytän l. myönnytän, ttää Vf. *flecto* l. *verto* quid ad formam l. voluntatem alienam, *facio ut cedat* l. concedat l. obsequatur, *permoveo ad* adsentiendum l. obsecundandum, G. nach etw. richten l. fügen, zu willfahren bewegen, geneigt machen, it. al. id. ac myötään l. myödyn.

myödytys l. myönnytys, tyksen Ns. *permotio ad* cedendum l. adsentiendum, G. Richtung l. Fügung nach etwas, it. al. *cessio*, concessio, G. Nachgebung.

myötyri, in Ns. *fortuna* l. *ventus secundus*, G. günstiger Wind l. Glück, inde meni myötyriin juxta ventum l. vento secundante abiit, it. al. *qui* sua *secum portat* l. habet, G. Alles mit sich führend, läksi myötyrinä cum omnibus suis demigravit, meni myötyriin l. myötyriksi idem.

Mä, mun pron. Abol. pro minä, minun, e. c. mä tulen, mun sanani, anna mulle, it. Sav. adhibetur mä l. män enclitice e. c. millämä lyön, mitemmän pro millä minä, miten minä.

Mädännän, ntää V. vide sub mätä.

Mähin, hkiä V. *anhelans* quid *ago*, G. etw. mühsam u. stöhnend l. lärmend thun, lapsi mähkii yksinänsä infans solus repit et strepit, mähkii syödä anhelans ingurgitat.

mähkinä, än Ns. *actus laboriosus*, *motus inhabilis* cum *crepitu*, G. mühsames, stöhnendes u. lärmendes Thun.

mähkä, hän Ns. idem, inde umpi-mähkään temere, it. al. *tumor*, apostema majus, G. Geschwür.

mähkiö, ön Ns. *homo inhabilis*, anhelus quid agens, G. ungeschickter, stöhnender u. lärmender Mensch.

Mählä, än Ns. *homo stupidus*, nauci, G. Dummkopf, Taugenichts.

Mähnä, än Ns. *ova piscium*, G. Fischlaich (määhnä).

Mähtä, än Ns. Carl. Sav. id. ac metsä.

Mähy, yn Ns. *contusum quid*, G. etw. Zerbrochenes l. Zerbröckeltes, meni mähyksi contundebatur, on mähyössä est contusus.

mähäwä, wän Na. *contusus* et *subactus* e. c. corium, inde *mollis*, haud rigidus, G. zerbrochen, weich, it. §. al. mähäwä ruoka cibus *sapidus*, G. wohlschmeckend.

Mäihä, än Ns. *alburnum* arborum vernale, G. Baumsplint (jälsi, määhä).

mäihäinen, isen Na. *alburno plenus*, G. voll Splint.

mäihään, hätä al. mäihin, iä V. *alburnum detraho* l. *exuo*, G. Splint abziehen (määhään).

mäihäelen l. mäihäilen, llä Vfr. idem.

mäihäys, yksen Ns. *detractio alburni*, G. Abziehung des Splintes.

Mäikin, kkiä V. *clamo* l. *sono* ita ut echo resonet, valide *strepo*, G. schallend rufen, lärmen.

mäikki, kin al. mäikkinä, än Ns. *strepitus* l. *clamor resonans*, fragor, G. Schall, Geschrei, Lärm.

mäikyn, kkyä l. kyä Vm. *resono*, resonans sum, G. schallen, wiederschallen.

Mäiskin, iä V. id. ac meiskaan.

mäiskähdän, htää Vs. idem de sono subito.

mäisket, een Ns. id. ac meisket.

Mäki, mäen Ns. 1. *clivus*, *declivitas* l. *acclivitas viæ*, G. Berg an Wegen (ahdet), jyrkkä l. äkki mäki clivus præceps, loitto-mäki parum declivis, wasta-mäki acclivis, myötä-mäki declivis, it. 2. *collis*, *tumulus* (kukkula), inde *mons minor*, G. Hügel, Berg, mylly on mäellä mola est in collis l. montis cacumine, it. 3. in Compos. mäen-harju l. -harjas cacumen montis, mäki-haukka falconis species, mäki-hyypiö strigis species, mäen-katto Abol. id. ac mäki-waatet, mäki-kurppa

pa scolopax rusticola, mäen-mäkia l. mä-kiäinen polypodium vulgare, mäki-tupa tuguriolum vile et solitarium in colle, mäki-waatet lichen rangiferinus, mäki-wehka convallaria polygonatum, mäki-wyö loramentum equo vehenti imponi solitum, postilena, sufflamen.

mäkinen l. mäkeinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *clivosus* e. c. via, *collibus* l. *montibus frequens* e. c. regio, *montosus*, G. bergig, hügelig.

mäkeläinen, isen Ns. *monticola*, in monte habitans, G. Bergbewohner.

mäkilä, än Ns. *domicilium* in l. super monte, G. Wohnung auf einem Berge.

mäkimäs, ään l. Sav. mäkimys, yksen al. mä-kyri, in Ns. *equus* in declivitatibus *furens*, G. ein Pferd das sich bergab nicht halten lässt (ahturi)

mä'ykkitä prtcl. *deorsum* per locum declivem, G. bergab, kulkee mäykkitä.

Mäksähdän, htää Vs. id ac muksahdan l. mätkähdän.

mäksähdys, yksen Ns. id. ac mätkähdys.

Mäkäisen, stä Vs. *subito ico* l. concutio, G. hieben, lyön mäkäisen.

Mäkärä, rän Ns. *culex pipiens* l. pulicaris, G. Mücke, it. taiwaan mäkärä scolopax gallinago, G. Heerschnepfe, al. taiwaan wuohi, it. §. al. id. ac mytärä, on mäkärässä.

mäkäräinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *culicibus scatens*, G. voll Mücken.

Mälkket, kkeen al. mälkki, kin Ns. id. ac mäikki.

mälkkinä, nän Ns. idem.

mälkin, kkiä V. id. ac mäikin.

Mällittelen l. mällöttelen, tellä Vfr. *loquor* l. *strepo* ita ut echo resonet, G. laut reden.

Mämmi, in Ns. *puls* l. *panis asymus* ex secali macerato tosto et in farinam molito, G. süsser Kuchen von Roggenmalz, it. al. *homo dissimulans*, simulator, G. Schmeichler, Heuchler, it. al. *homo mollis*, nauci, G. Weichling.

mämminen, isen Na. *ad* talem *panem pertinens*, G. zu dergl. Kuchen gehörig, it. *simulans*, G. heuchlerisch, mämmisesti modo simulante, it. *mollis*, effeminatus, G. weichlich.

mämmittelen, tellä Vfr. *simulo*, simulans adulor, G. heucheln, it. al. *molliter me gero*, G. sich weichlich betragen.

Män pron. encl vide mä.

Mänen, männä V. Sav. Carl. id. ac menen.

Mängin, nkiä V. *pulso* l. *ferio* ictibus continuis, *contundo*, tundendo subigo e. c. corium, *strepo*, G. schlagen, poltern, lärmen, cfr. mäikin, mälkin.

mänkki, nkin Ns. talis *pulsatio*, G. das Poltern, inde id. ac mäikki l. mälket, it. säämiskä-mänkki prelum alutæ subigendæ, G. Sämischbereitungsmaschine.

mänkkinä, än al. mänget, nkeen Ns. idem.

mängitän, ttää Vf. *facio ut* contundatur l. feriatur, inde *curo ut* ex pelle aluta subigatur l. paretur, G. schlagen l. poltern machen.

mängyn, nkyä Vm. *alta voce loquor*, G. laut sprechen, inde id. ac mäikyn.

Männinkäinen, isen Ns. id. ac menninkäinen.

Mäntti, tin Ns. (Sv. menta) *corium mollius*, album, G. weissgegärbtes Leder.

mänttään, ntätä V. *corium* ejusmodi *subigo* l. tundendo præparo, inde *valde contundo*, G. Leder bereiten, prügeln, poltern.

Mänty, nnyn Ns. *pinus silvestris*, max. junior, G. Tanne, cujus varietates sunt hyötymänty læte crescens, jouhi-mänty, rapa-mänty, räkä-mänty, weri-mänty, it. mänty-näätä mustela martes, cfr. honka, petäjä.

mäntyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pineus*, ex pino confectus e. c. trabs, *pinifer*, pinis abundans e. c. silva, G. aus Tanne, tannenreich.

männykkö l. männikkö, kön Ns. *pinetum*, G. Tannenwald.

männyistö l. männistö, ön Ns. idem.

Mäntä, nnän Ns. *baculus*, quo butyrum coagulatur, G. Butterstämpel, al. *rudicula* cibi miscendi, G. Quirl, mäntä-heinä geranium silvaticum, mäntä-pää achillæa millefolium.

Märhet l. Sav. märet, een Ns. *buccea* l. *cibus ruminandus* in ore pecudis, G. Wiederkäuungsbissen.

märhehdin

märhehdin l. **märehdin**, htiä l. Abol. **märhetin**, ttiä V. *rumino* ut pecus, G. wiederkäuen.

märhehdys l. **märehdys** l. **märhetys**, yksen Ns. *ruminatio*, inde *cibus* ruminandus, G. Wiederkäuung.

Märkä, rjän Na. *humidus*, *madidus*, uvidus, G. feucht, nass, it. Ns. *pus* l. *sanies* vulnerum l. apostematum, G. Eiter, märkä-pää pustula, on märillä est purulentus, it. Caj. weden märkä *flos* aquæ æstivus, G. Blühen des Wassers.

märkyys, yyden Ns. *humor*, *udor*, G. Feuchtigkeit, Nässe.

märjin l. **märin**, rkiä V. Caj. *floreo* ut aqua, G. blühen wie Wasser.

märkänen, rjätä al. **märjännyn**, ntyä Vm. *humesco*, G. feucht werden, it. *purulentus fio*, G. eitern.

märjännän, ntää al. **märätän**, ttää Vf. *humecto*, G. feucht machen, it. *purulentum reddo*, G. eiterig machen.

märjännys, yksen Ns. *humectatio*, G. Befeuchtung, it. *suppuratio*, G. Eiterung.

Märsky, yn Ns. id. ac myrsky.

märskyn, yä Vm. id. ac myrskyän.

Märsy, yn Ns. (Sv. mårs) *corbis mali* nautici, G. Mastkorb.

Märy, yn Ns. Sav. *procella*, *tempestas turbida* l. nivosa, G. Ungewitter (meru).

märyän, ytä Vm. *procellosus sum*, venti turbidine jactor l. agitor ut nix in procella, G. stürmen wie beym Ungewitter.

Märä, rän Ns. (Sv. märr) *equa*, G. Mähre (mera).

Mäski, in Ns. (Sv. mäsk) *polenta decocta*, *fæx* ejusmodi polentæ, G. Meisch, Treber.

mäskään, kätä V. *polentam coquo* l. humecto, G. meischen.

Mässään, ssätä V. *strepens ludo*, *lascive luctor*, licenter lascivio, G. ausgelassen spielen.

mässäys, yksen Ns. ejusmodi *luctatio* l. *ludus*, G. ausgelassenes Spielen.

mässinä, än Ns. *gestus lascivus* l. superbus, G. ausgelassene stolze Geberde.

Mäti, din Ns. *ova* piscium, G. Fischlaich, mäti-kala piscis femina ovis plena, inde fig. mäti-maha abdomen, lyön mädiksi tundo ita ut in massam vertatur mollem.

mätinen, isen Na. *plenus ovis* e. c. piscis, nec non *ex ovis piscium* confectus e. c. cibus, G. laichvoll, aus Laich.

mätinki, ngin Ns. *venter* l. *abdomen majus*, nec non homo abdomine ornatus, G. Grossbauch.

Mätkin, kiä V. continue *pulso* l. *contundo* cum sonitu, G. klopfen.

mätkähdän, htää Vs. *subito labor* l. cado cum sonitu, G. klopfend fallen, mätkähti maahan.

mätkähdys, yksen Ns. *strepitus cadentis*, G. klopfender Fall.

Mättään, tätä al. **mätän**, ttää V. *abunde congero* l. *cumulo* e. c. fœnum, stercus, *ubertim do* l. profundo, G. überflüssig anhäufen, it. al. *vi projicio* l. jacto, G. heftig schmeissen, mättään maahan violenter quem dejicio.

Mätä, dän Na. *putridus*, *putris*, G. faul, morsch, max. in compos. e. c. mätä-haawa ulcus putridum, mätä-kontti pes ulcerosus, mätä-kuu mensis l. dies caniculares.

mätäinen, isen Na. idem.

mätänen, mädätä al. **mädännyn**, ntyä Vm. *putrefio*, *putresco*, G. faul l. morsch werden, faulen, inde mädännyt l. mädäntynyt (præt. part.) putridus.

mätänemys l. **mädännys**, yksen Ns. *putredo*, putror, G. das Faulen, Fäulniss.

mädätän, ttää al. **mädännän**, ntää Vf. *putrefacio*, putrefieri sino, G. faulen machen, fäulen.

mädätys l. **mädännys**, yksen Ns. *putrefactio*, G. Faulmachung.

Mätäs, ttään Ns. *grumus* l. *tuber cæspitis* in pratis, G. Hügelchen auf Wiesen, mätäs-sara carex cæspitosa, it. al. kalamätäs ramus pini in fundo maris demersus tempore piscaturæ.

mättäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *grumosus*, *cæspitibus frequens*, G. voll Hügelchen.

mättähikkö, kön al. **mättähistö**, ön Ns. *pratum grumis frequens*, acervus grumorum, G. hügelvolle Wiese.

Mäyrä, **än** Ns. ursus *meles*, G. Dachs.
Mäyö, **yksen** Ns. Ul. *vinculum pedis* in soleis nivalibus ex corio l. vimine, G. Fussriemen an Schneeschlittschuhen, **sukken mäykset**.
mäyötin, **imen** Ns. idem.
Mäyökin, **iä** V. id. ac **maiökin**.
Määhnä, **än** Ns. Sav. id. ac **mähnä**.
Määhä, **hän** Ns. id. ac **mäihä**, inde fig. *homo mollis*, nauci, G. Weichling.
määhäinen, **isen** Na. id. ac **mäihäinen**.
määhään, **hätä** al. **määhin**, **iä** V. id. ac **mäihään**.
määhäilen, **llä** Vfr. id. ac **mäihäilen**.
määhäyö, **yksen** Ns. id. ac **mäihäyö**.
Määlin, **iä** V. *corium subigo* l. perficio, G. Leder bereiten.
määlikkä, **kän** al. **määlitsä**, **än** Ns. *machina* qua corium subigitur, G. Lederbereitungswerkzeug.
Mäännet, **nteen** Ns. *spuma* l. fæx cerevisiæ fermentescentis, G. Hefenschaum.
Määrly, **yn** Ns. (Sv. mårla) *curvatus clavus* ferreus, uncus semiorbiculatus, G. Hakenheft.
Määrä, **rän** Ns. *terminus* ad quem, *limes* quousque, *finis determinatus*, G. Maas, Ziel, **määrä-päiwä** dies constitutus, **pää-määrä** scopus intentus, **johonkin määrään** aliquatenus, **ylitse** l. **yli-määrän** supra modum.
määräinen, **isen** Na. *ad terminum pertinens*, non nisi in compos. e. c. **liika-määräinen** modum superans, nimius, G. übermässig, **ala-määräinen** modum non implens, G. untermässig.
määrällinen, **isen** Na. *terminum habens*, determinatus, definitus, circumscriptus, G. abgemessen.
määrään, **rätä** V. *terminum* l. *finem constituo*, *determino* quousque quis procedat, *definio* agendi modum, *constituo* pretium, mercedem, festum, diem etc. G. Maass bestimmen, festsetzen.
määräelen l. **määräilen**, **llä** Vfr. idem.
määräyö, **yksen** Ns. *determinatio*, G. Bestimmung.
määritän, **ttää** Vf. et **määrittelen**, **tellä** Vfr. *facio ut* determinetur, inde id. ac **määrään**.
Määwyn, **määkyä** al. **määwin**, **määkiä** V. *balo* ut ovis, G. blöcken.
määkynä l. **määkinä**, **än** Ns. *balatus*, G. das Blöcken.
Möhin, **hkiä** V. *valide* sed *temere tundo* l. *ferio* l. pello, G. heftig stossen l. treiben (**mähin**).
Möhkälet, **een** Ns. *frustum majus* divulsum, G. grosser Klump (**mörkälet**), **möhkälet woita**.
Möhkiäinen, **isen** Ns. *procus*, sponsus, G. Freier, inde pl. **möhkiäiset** sponsalia, G. Verlobungsfeier.
Möhy, **yn** Ns. *quisquiliæ*, *rejectanea* minuta, G. Kehricht, Unrath, **on möhynä** est contusum.
Möhörö, **rön** al. **möhörä**, **rän** Ns. *homo sordidus* l. inquinatus, G. Schmutzbartel.
möhöröilen, **llä** Vfr. *inquino*, polluo, al. *sordide* me *gero*, G. besudeln, schmutzig seyn.
Möhötän l. **möhitän**, **ttää** V. rauce *balo* instar vervecis, G. heiser blöcken, it. al. *negligenter* quid *ago*, temere me gero, G. sich nachlässig betragen.
Möinen, **isen** Na. vide **moinen** l. **muotoinen** e. c. **tämmöinen** pro **tämän muotoinen**.
Mökki, **kin** Ns. *tugurium*, habitaculum vile solitarium, G. Hütte, Kathen.
mökkilä, **än** Ns. *locus* ejusmodi *tuguriis frequens*, G. kathenvoller Ort.
mökkiläinen, **isen** N. in ejusmodi *tugurio habitans* e. c. homo, *inquilinus*, G. Kathenmann, Einhäusler.
Mökkin, **iä** V. *baculo verbero* l. tundo quem, G. prügeln.
Mökä, **än** Ns. vox l. *sonus raucus* et *abruptus* e. c. vervecis, G. abgebrochener Laut, **mökä pääsee suusta** boatus ore elabitur.
mökötän, **ttää** V. *rauce* et *abrupte balo* ut capra, G. abgebrochen blöcken, inde *balbutio*, *abrupte loquor* l. *clamo*, G. stottern, abgebrochen schreien, **mököttäjä** scolopax gallinago, ex sono, it. al. id. ac **möhötän**, e. c. **mataa mököttää**.
mökisen, **ötä** V. idem, de balatu capræ.
mökötyö, **yksen** Ns. *balatus raucus* e. c. capræ, *vox rauca* et abrupta, G. abgebrochenes Blöcken.

Mölá, än al. mölinä, än Ns. *clamor raucus*, *boatus major*, strepitus, G. Geräusch, Lärm, Gebrüll.
möläán l. möläjän, látá V. *rauce clamo* l. *boo*, confuse strepo; G. rauschen, lärmen.
mölyän, ytä al. mölisen, stä V. idem.
Mörtälet, leen Ns. id. ac möhtälet.
Mörkö, ön Ns. *terriculum* e. c. taurus petulcus, G. Schreckbild.
Mörrinkäinen, isen Ns. id. ac möyrinkäinen.
Möry, yn Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.
Möyhiá, än Na. id. ac mouhia.
möyheys l. möyhiys, yden Ns. id. ac mouheus.
Möyhään, hätä al. möyhin, hiä l. htiä V. id. ac möhin, al. id. ac möläán.
möyhy, yn al. möyhinä, än Ns. id. ac mölá l. mölinä.

Möykky, kyn Ns. Sav. *panis major* et crassior, G. dickes Laibbrodt, it. Ul. id. ac moukku, maukku.
möykyn, kkyä V. pr. *panes apparo* l. coquo, G. backen, inde *operosus* quid *apparo*, enixe præparo quid e. c. ad festum. G. etw. emsig bereiten.
möykytän, ttää V. *manduco* ut edentulus, G. kauen.
Möykkään, kätä V. id. ac möyhään.
möykäri, in Ns. *homo petulans* l. grassans, strepens, G. muthwilliger Mensch.
Möyrinkäinen, isen Ns. max. pl. möyrinkäiset *insecta susurrantia* e. c. vespa, crabro, apis, G. summendes Insect.
Möyrään, rätä V. *terram dimoveo* l. disjicio ut taurus petulcus, al. *mugio* l. *boo* ut talis taurus, G. brüllend die Erde aufwerfen.
möyrästän, ää V. idem.

Corrigenda.

pag.	col.	lin.	lege:
10	2	13	stoman.
11	1	45	alaanja
22	1	27	asiottelen,
25	2	23	awio:
29	2	8	ehdastan
30	1	16	ehtoolla
--	2	38	viviparus.
35	1	27	epäsi
--	2	17	paikka
37	2	11	pualestani
38	1	3	constituto
47	1, 2	48	capesso
58	1	7	Hatara.
59	1	37	haukottaa
63	1	46	pahuuteen.
64	2	28	helkyttelen,
66	1	7	helloillansa
67	2	35	hennotko.
68	2	44	reseranda
70	1	3	uan
72	2	5	hiiari
99	2	3	hywänsä
101	2	29	htää
108	2	4	ntää
112	2	36	iljannes
120	2	14	Jaksen
121	1	47	jalket
130	2	27	lyödä
133	2	49	propono
160	1	40	joutsi
161	2	50	Stäbchen
166	1	40	karttuu
196	2	26	kirkottelen
197	1	7	kirnuukset
198	2	32	päreitä
202	1	27	connexum
218	2	4	kostoon
220	1	25	staa
243	1	37. 44	kylmähkö
270	1	30	incubant
277	2	17	Lietet
297	2	49	persvasio
298	2	17	Lyijy, plyijy
--	-	18	lyijyinen, plyijyinen
301	1	35	lähinen
312	1	20	Mangun, nkua.

Errata in vocabulis Latinis et Germanicis leviora, ipse corrigat b. L.

Suomalainen Sana-Kirja.

LEXICON LINGUÆ FINNICÆ,

CUM INTERPRETATIONE DUPLICI,

COPIOSIORE LATINA, BREVIORE GERMANICA.

TOMUS POSTERIOR.

N — Ö.

AUCTORE

GUSTAVO RENVALL,

PHIL. DOCT., PRÆPOSITO & PASTORE IN USKELA.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

MDCCCXXVI.

LEXICON FINNICUM.

N.

Naaburi, in Ns. male pro naapuri.
Naakka, kan Ns. corvus *monedula*, *graculus*, G. Dohle (hakkinen).
Naakku, kun Ns. id. ac naarttu.
Naala, lan Ns. *status* l. *forma* rei *naturalis*, G. natürliche Stellung, Gestalt, inde läksi naalaltansa ex statu ordinario dimovebatur, häpee naalaasi pudeat te formæ l. faciei tuæ.
Naali, in Ns. canis *lagopus*, vulpis species, G. weisser Fuchs, it. al. Na. (Sv. snål) *avidus* max. cibi, *vorax*, parasitus. G. gierig, gefrässig (perso).
naaleus, uden Ns. *aviditas* cibi, G. Gierigkeit.
Naalikko, kon Ns. id. ac neulikko.
naalu, un Ns. idem.
Naama, man Ns. rar. *facies*, vultus, max. *nasus*, G. Angesicht, tuohi-naama persona l. larva ex cortice betulæ, naamaklasi speculum, panen nuuskaa naamaani pulverem tabaci naso ingero.
naamailen, lla Vfr. rar. oculis *inspicio*, *intucor*, G. beschauen.
Naantaali, in Ns. (Sv. Nådendal) nomen oppiduli *Nådendal*, prope Aboam.
Naappaan, pata V. *configo*, G. festnageln, naulalla naapataan clavo adfigitur.
Naappo, pon Ns. id. ac nappo.
Naapuri, in Ns. (Sv. nabo) *vicinus* in eodem pago, *accola*, G. Nachbar, kävin naapurissa l. naapurilla vicinum visitavi.
Naara, ran Ns. 1. pr. *femina* brutorum in genere, G. weibliches Thier, inde fig. *meretrix* impudica, al. femina violata, *adultera*, G. geschändetes Weib, Hure, naaran-nappi hordeolum in oculo, it. 2. Nyl. *pertica* ramosa l. rudicula, qua retia expiscari solent rustici, G. Netzhaken.
naaras, raksen Ns. *femina* brutorum, G. Thierweibchen, naaras-koira canis femina, naaras-peura, naaras-teiri etc. oppos. koiras.
naaraiuen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *femineus*, feminini generis, G. weiblich.
naaraan, rata V. Nyl. ope *rudiculæ expiscor* e. c. retia, G. mit Haken nachsuchen.
Naarma, an Ns. *vibex*, *cicatrix*, al. *vulnus*, G. Narbe, Schramme, Wunde, veri-naarma.
naarmi, in al. naarmu, un Ns. idem.
naarmainen, isen Na. *cicatricosus*, G. narbig.
Naarmaus, uksen Ns. *onus subalare*, G. Armvoll, naarmaus heiniä tantum fœni quantum sub brachio geri potest.
Naarttu, tun Ns. *canis femina*, G. Hündinn (naakku, naattu, natu).

Naasti,

Naasti, in Na. *aptus*, commodus e. c. res, *habilis* e. c. homo, G. passend, dienlich (siewä).
Naat l. naa pron. pl. Sav. pro nämät a Sing. taa l. tämä e. c. naa sanat, naihin.
Naatta, tan Ns. *mucor* lactis in sinis, G. Milchschimmel, it. Ul. kärpän naatta *caro* erminea *arefacta*, G. gedörrtes Fleisch.
naatun, ttua Vm. *inaresco*, inde *inveterasco*, G. vertrocknen, naattunut tapa mos inveteratus, usu solitus.
Naatti, tin Ns. *folia* l. olus *rapae* et aliarum napobrassicarum, G. Rübenstängel.
naattinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *foliis abundans* e. c. rapa, *ex foliis* confectus e. c. pabulum, G. stängelreich, von Stängeln.
Naattu, tun Ns. id. ac naarttu.
Naawa, wan Ns. *lichen* l. lana *arborum*, G. Baumflechte, al. lichen *rangiferinus*, G. Rennflechte.
naawainen, isen Na. *lichenosus* e. c. silva, arbor, G. flechtenreich.
naawikko, kon Ns. *silva lichenosa*, G. flechtenvoller Wald.
Nagla et nagran Olon. id. ac naula, nauran.
Nah Intj. vox urgentis l. affirmantis (noh).
Nahikoitsen, ita V. compressis labiis *tacite manduco*, G. muffelnd kauen.
Nahin, hia V. *tacite strepo*, leviter crepo, ut pelles aridæ, cum moventur l. quatiuntur, G. leise knattern.
nahisen, sta V. idem, al. *naribus fremo*, G. schnauben.
nahina l. nahkina, an Ns. *strepitus levis*, G. leises Knattern.
Nahjus, uksen Ns. *tardus homo*, cunctator, nec non tardus equus, G. Zauderer.
nahjustan, aa V. *tarde me gero*, lente ago, cunctor, G. zaudern.
nahjustelen, tella Vfr. idem.
nahjustus, tuksen Ns. *actus tardus*, G. das Zaudern.
Nahka, han Ns. *cutis* corporis, G. Haut, it. *pellis* deglupta, G. Haut, Fell, it. *corium* paratum, G. Leder, it. Abol. pl. nahat *vestis pellicea*, G. Pelz (turkki), inde nahka-lohi salmo pinguedine amissa, nahka-hewoinen equus macer, nahka-muna ovum hypenemium l. urinum, nahka-siipi l. nahka-yökkö vespertilio murinus.
nahkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex corio* l. *pelle*, *pelliceus*, G. von Haut l. Leder gemacht.
nahallinen, isen Na. *cutem* l. *pellem* l. *corium habens*, veste pellicea ornatus, pellitus, G. mit Haut l. Leder l. Pelz versehen.
nahkuri, in Ns. *coriarius*, parator pellium, pellio, G. Kürschner, Gärber.
nahkiainen, isen Ns. *vespertilio* murinus, G. Fledermaus, al. ovum *hypenemium*, G. Windey, al. *petromyzon fluviatilis*, G. Neunauge.
nahoitan l. nahwoitan, ttaa V. *cute induo*, *pelle* l. *corio orno*, pello. G. mit Haut l. Fell versehen, nahoitettu haawa vulnus cute obductum, nahoitan jakkuni tunicam ad interiora pelle instruo.
nahoitun, ttua V. *cute* l. *pelle ornor* l. obducor, G. mit Haut l. Fell überzogen werden.
nahkia, an Na. *lentus* et *tenax* ut corium, haud durus nec fragilis, inde *subhumidus*, *flaccidus*, marcidus e. c. rapa, G. zähne, pelzicht, schwammig.
nahkenen, hjeta al. nahkeennun, ntua Vm. *flaccesco*, marcesco, fungosus fio ut rapa, G. zähe l. pelzicht werden.
nahistun, ua Vm. idem.
Nahti, in Na. (Sv. knapp) *parcus*, tenax e. c. homo, G. knapp, spärlich.
Nahturi, in Ns. *penicillus* ex pelle, quo pix navibus illinitur, G. Theerlappen.
Nahuutan, ttaa V. id. ac nahisen.
Nain, naida V. *conjugium ineo*, max. de viro, *uxorem duco*, G. heirathen, Pass. naidaan *nubo*, unde naipa maturus conjugio sc. vir, uxorem ducturus, naitawa nubilis sc. femina, naima-runo carmen nuptiale, naimatoin cælebs, innupta, naima-ikä ætas conjugio matura, on naimoissa in rebus matrimonialibus est occupatus, on naitawissa est nubilis.
naiskentelen, ntella Vfr. idem.
nainen, isen Ns. *femina nubilis*, puella, virgo,

virgo, G. Mädchen, Jungfrau, al. rar. femina *nupta*, uxor, G. Weib, liika-nainen concubina, it. rar. nainen mies vir uxoratus, it. in comp. nais-puoli sexus femininus, nais-koira canis femina, nais-walta gynocratia, nais-jumala Bibl. dea conjugii, Diana, G. weiblich.

naisellinen, isen Na. *uxorem habens*, uxoratus, G. beweibt.

naittilas, aan Na. *nubilis* sc. femina, rar. *conjugio maturus* sc. juvenis, G. heirathbar.

naitio, on Ns. *femina nubilis*, puella, virgo, G. mannbares Mädchen.

naitan, ttaa Vf. *curo ut conjugium ineatur*, G. verheirathen, Ehe stiften, naitan poikani filium uxori jungo, naitan tyttäreni filiam in matrimonio colloco, viro do, naittaja procurator l. sponsor conjugii.

naittelen, tella Vfr. idem, inde consulo nuptias, procuro conjugium.

naittajainen, isen Ns. actus nuptias procurandi, max. pl. naittajaiset *cœna antenuptialis*, sponsalia, G. Verlobungsschmaus.

Nak prtcl. encl. Sav. id. ac kaan e. c. ei minullanak pro ei minullakaan (näk).

Nakin, kkia V. ictibus *crebris* levioribus *tundo*, frequens sed levius pulso ut faber aurarius, G. knacken.

nakkaan, kata V. idem de actu simplici, cfr. infra.

nakutan l. nakitan, ttaa Vf. talem *crepitum excito*, G. Geknacke erregen, inde id. ac nakin.

nakuttelen, tella Vfr. idem.

nakutus, tuksen Ns. *pulsatio levis* sed frequens, G. das Knacken.

Nakka, kan Ns. *malleus minor*, G. kleiner Hammer, inde kirween nakka tergum securis malleiforme, nakka-pohja-kirwes securis malleata.

Nakkaan, kata V. manu *jacio*, *projicio*, *abjicio*, G. werfen, schleudern, nakkaan maahan dejicio, nakkaan pallia pilà ludo, it. *commuto* l. permuto, quod haud raro ita fit, ut uterque mutantium rem commutandam ad alterum projiciat, G. tauschen, it. al. id. ac nakin.

nakkaelen l. nakkelen, lla Vfr. idem.

nakkaus, uksen Ns. *projectio*, abjectio, G. das Werfen, Wurf, it. *permutatio*, G. das Tauschen.

nakkaun, uta Vm. *jacior*, projicior, G. geworfen werden, sich werfen, tauti nakkaupi jalkaan morbus pedem subito invadit.

Nakla, an Ns. et nakran V. Carl. id. ac naula, nauran.

Naku-herra Ns. homo *plebejus*, qui plebe honoratiorem se putat l. inter honoratiores se referendum censet, dux militum inferior, G. herr-seyn-wollender Mann.

Nalja, jan Ns. *jocus*, *ludus*, G. Spiel, Scherz, ei naljalla haud facile, panen l. heitän naljaa jocor.

naljakas, kkaan Na. *jocosus*, G. scherzhaft.

Nalkki, kin Ns. *cuneus*, paxillus quo quid finditur l. obturatur, G. Keil, inde ukkoisen nalkki cuneus l. ictus fulminis, cui formam cunei adscribunt rudiores, it. fig. poika-nalkki puer l. pusio longitudinem cunei haud superans.

nalkitsen, ita V. *cuneo* quid *obturo* l. coarcto, G. keilen.

Nalkutan, ttaa Vf. id. ac nakin, nakutan.

nalkuttelen, tella Vfr. idem.

nalkutus, tuksen Ns. id. ac nakutus.

Nalli, in Ns. *ursus* max. *junior*, G. junger Bär.

nallinen, isen Ns. dim. idem.

Nalpa l. nalwa, wan Ns. *pituita*, max. in lingua ægrotantium, G. Schleim (näljä).

nalwaannun, utua Vm. *pituita obducor*, G. schleimicht werden.

Nami, in Ns. Carl. Olon. id. ac nalja, ei namin l. ei namilla haud facile, ægre.

Namu, un Ns. *cupediæ*, cibus dulcis, vox puerilis, G. Leckerbissen.

Napa, wan Ns. *umbilicus* corporis, G. Nabel, inde *medium* cujus rei e. c. centrum circuli, axis rotæ, G. Mitte, napa-lehti folium plantæ medium, napa-ruoho plantæ species, umbilicus veneris? napa-kaira terebra, it. myllyn napa foramen in medio lapidis molaris, napa-rauta pertica ferrea cui innititur lapis molaris superior, maan napa axis terræ, nauriin

naurein napa radix rapæ perpendicularis, G. Rübenwurzel, meren napa vortex maris, abyssus, wesi-napa scaturigo.

napuri, in Ns. *infans* l. homo cui *umbilicus tumet*, G. nabelbrüchiges Kind.

napaun, uta al. napautunun, utua Vm. *axi adhæresco* et ita motu cesso ut rota l. mola, G. am Mittelpunkt stecken bleiben, myllü napaantuu.

napoan, wota V. *radices* raparum *abscindo*, G. Rübenwurzeln abschneiden.

napakka, kan Ns. *rapa radice longiore* ornata, G. långliche Rübe, inde poika-napakka puer agilis.

Naperoitsen, ita V. id. ac naputan.

Napi, in Ns. id. ac naarttu.

Napin, ppia V. vide sub nappaan.

Napisen, sta V. *leviter crepo* l. strepo, inde *murmuro*, stomachor, ægre fero, G. knarren, murren, napisia murmurans, morosus homo.

napina, an Ns. *strepitus levis*, *murmur*, morositas, G. das Knarren, Murren.

napistus, uksen Ns. idem, rar.

Nappa, (pan) Na. *non adultus*, G. minderjährig, non nisi in compos. nappa-poika juvenis minorennis, nappa-neitsy virgo vix adulta.

Nappaan, pata V. 1. *subito* manu *arripio*, *rapio*, *carpo*, vello, rapto, G. nachhaschen, schnappen, nappaan kiinni celeriter corripio e. c. manu l. dentibus, inde 2. *certo*, *colluctor*, G. in Handgemenge seyn, nappaawat certant inter sese.

nappaelen l. nappailen, lla Vfr. idem.

napin, ppia V. idem de actu continuo, inde *lego* l. carpo e. c. baccas, G. pflücken.

nappaus, uksen Ns. *vellicatio*, certatio, lucta, G. das Nachschnappen, Handgemenge.

Nappi, pin Ns. *pustula*, papula, G. Hautbläschen, inde sarwen nappi papilla in cornu lactario, quo nutriuntur infantes, it. (Sv. knapp) *globulus fibulatorius*, G. Kleidesknopf, it. Na. (Sv. knapp) *parcus*, tenax, *arctus*, fere brevis, vix sufficiens, G. knapp, spärlich, unzureichend, napisti parce, vix.

Nappo, pon Ns. *scutula* l. capula ansâ ornata, qua hauritur l. servatur lac, aqua, G. Schöpfkelle (kippo).

Nappula, an Ns. *clavus ligneus*, paxillus in rotis etc. G. Pinne, Pflock (napula).

nappulainen, isen Ns. dim. idem.

Napsan, aa V. *leviter crepo* l. strepo ut dentes in manducando, al. *leviter ferio* l. pulso, G. knappern, knacken.

napsahdan, htaa Vs. idem, de motu subito ut perpendiculum horologii, palpebræ oculi.

napsutan, ttaa Vf. ejusmodi *crepitum cieo*, G. Geknapper erregen.

Napula, an Ns. id. ac nappula.

Naputan, ttaa Vf. *leviter ico*, levius sed crebro tundo l. pulso, inde *crepito*, G. knappern, klopfen.

naputtelen, tella Vfr. idem.

naputus, tuksen Ns. *pulsatio levis* sed crebra, crepitus, G. das Knappern, Klopfen.

Naraan l. narajan, rata V. *strideo*, crepo ut cardines januæ l. corium in subigendo, G. knarren, inde *murmuro*, morosus sum, G. murren.

narisen, sta V. idem.

narahdan, htaa Vs. idem de crepitu subito.

narina, an Ns. *crepitus* l. stridor levis, *murmur*, G. Geknarre, Gemurre.

Narka, an Na. *arctus*, usui vix sufficiens, G. eng, unzureichend, dürftig, narka elo vita *pauper*.

Narkutan, ttaa Vf. *crepitum cieo*, inde id. ac naraan, max. *stomachor*, murmuro, G. knarren machen, murren.

Narmi, men Ns. id. ac naarma.

Narri, in Ns. (Sv. narr) *ludio*, morio, joculator, G. Narr, it. *jocus*, ludibrium, G. Narrerei, tekee narria jocatur, ludibrio habet, narrin parinen jocosus.

narraan, rrata V. rar. *jocor*, G. spassen, max. *deludo*, *decipio*, fallo, G. hintergehen, täuschen.

narraus, uksen Ns. *delusio*, G. das Täuschen.

Narsku, un Ns. *sinapis arvensis?* l. erysimi species? G. Ackersenf.

Narttu,

Nartsu, un Ns. *lacinia vestis*, fascia infantum, G. Lumpen.
nartsakas, kkaan Na. *laciniosus*, pannosus e. c. mendicus, G. lumpig.
Narttu, tun Ns. id. ac naarttu, inde fig. femina stuprata.
Narwa, wan Ns. nomen oppidi *Narva*.
Nasakka, kan Na. *firmiter stans*, haud facile movendus, G. feststehend, schwer beweglich.
Nasewa, wan Na. *aptus*, commodus e. c. telum, *habilis*, G. passend, dienlich.
Nasia, an al. nasian, amen Ns. *daphne mezereum*, G. Kellerhalskraut (näsiän).
nasiainen, isen Ns. dim. idem.
Naskaan, kata V. *strideo*, crepo, G. knappern, klappern, hammas naskaa.
naskun, ua Vm. idem de crepitu abrupto.
naskahdan, htaa Vs. idem de crepitu subito.
naskahdus, uksen Ns. *crepitus subitus*, G. Geklapper.
Naskaan, kata V. *calceos consuo*, G. laschen (laskaan).
naskali, in Ns. *subula* sutoris, G. Ahle.
naskalin, imen Ns. idem, inde pl. naskalimet instrumenta subularia.
Naski, in al. nasku, un Ns. *porcus*, porcellus, max. vox alliciendi porcos, G. Ferkel.
naskin, ia V. in mandendo labiis *sonum edo*, ut porcus edens, G. schmatzen.
naskutan, ttaa Vf. ejusmodi *sonum cieo*, G. Geschmatze erregen.
naskuttelen, tella Vfr. idem.
naskutus, tuksen Ns. *excitatio* talis *soni*, esus porcinus, G. das Schmatzen.
naskula, an Ns. id. ac naski, inde fig. poika-naskula puer l. pusio agilis et vividus (nuskula).
Nassakka, kan Ns. *amphora minor* fluidis servandis max. vino, G. kleiner Brantwein-anker.
Nassu, un Ns. *motacilla alba*, G. Bachstelze, al. *motacilla œnanthe*, G. Weisskehlchen. it. al. id. ac naski l. nasku.
Nasta, an Ns. *fibula ornatior*, *bulla* metallica ornamenti caussa apposita, acus ornans, *clavus* in fibulis, nec non clavus in statera, G. metallener Zierrath, Schnalle, Nagel, it. syyhelmän nasta pustula.
nastaan, tata V. ejusmodi *fibulis* l. acubus l. clavis *orno*, G. mit dergl. Zierrath schmucken.
Nasu N. id. ac naku e. c. nasu-herra.
Nata, dan Ns. id. ac natu?
Nati, din Ns. *structura decussata* sub pontibus, G. Untergebälke der Brücken.
Natisen, sta V. *leviter crepo* ut mus rodens, G. knattern (napisen).
natustan, aa V. talem *crepitum manducando* l. rodendo *edo*, inde *rodens mando*, G. Geknatter erregen, nagen.
natustelen, lla Vfr. idem.
Nato, don Ns. Tav. *soror* mariti l. uxoris, *uxor* fratris, glos, G. Schwiegerinn, cfr. kyty.
Natta, tan Ns. *pituita*, mucor, G. Schleim.
nattaun, uta al. nattaannun, ntua Vm. pr. *pituitosus* l. mucosus *fio*, G. schleimig werden, inde max. *flaccesco* fungosus fio ut rapa, nec non *torpesco* e. c. ex vigilia, G. welk l. schwammig l. matt werden.
Natu, dun Ns. id. ac naarttu, inde fig. meretrix.
Natustan V. et natustelen Vfr. vide sub natisen.
Nauha, han Ns. *corrigia* e. c. calcei, *loramentum*, inde *ligamen*, vinculum, G. Riemen, Schnur, Binde, it. Sav. *tænia*, G. Band.
nauhainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ex *corrigiis* l. *tæniis constans*, G. von Riemen l. Bändern gemacht.
nauhoitan, ttaa V. *corrigiis* l. ligaminibus *instruo*, G. mit Riemen versehen, it. *vinculis adstringo*, G. mit Schnüren binden.
nauhaan, hata V. pr. *loro* l. *scutica ferio*, G. hieben, inde nauhaan poikki subito *feriendo deseco*, nauhaan korwallen colaphum impingo, G. schlagen, it. syöpi nauhaa festinanter edit, nauhaaja verberator, vorator.
Naukia, an Na. *dulcis* e. c. cibus, *amœnus* e. c. locus, G. angenehm.

Naukun,

Naukun, kua V. id. ac nauwun.
Naula, lan Ns. *clavus* ferreus l. ligneus, clavulus, cuneus minor, G. Nagel, Keilchen, kanteleen naulat clavuli quibus chordæ citharæ tenduntur, it. *clavulus* in statera, inde *libra*, pondo minus, G. Nägelchen an der Handwage, Pfund, kaksi naulaa duæ libræ (Carl. nakla, Olon. nagla).
naulainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *clavis ornatus* l. abundans, ex clavo factus, G. nägelreich, von Nägeln.
naulaan, lata V. *clavis figo* l. affigo, G. nageln, festnageln, it. naulaan hewoisen jalan pedem equi *clavo lædo*, G. vernageln.
naulin, ia al. naulitsen, ita V. idem, naulitsen ristiin cruci affigo.
nauloitan, ttaa V. *clavis instruo* l. firmo, clavos suffigo e. c. sub pedes equi, G. mit Nägeln versehen.
Nauma, an Ns. id. ac naama.
Nauran, raa V. *rideo*, cachinno, inde *irrideo* l. arrideo, G. lachen, belachen, naurettawa ridiculus (Carl. nakran, Olon. nagran).
naurasfelen l. nauresfelen, llä Vfr. idem.
naurahdan, htaa Vs. idem, max. *subrideo*, G. lächeln.
naurahtelen, hdella Vfr. idem.
nauratan l. naurutan, ttaa Vf. *risum moveo*, ad ridendum permoveo, G. zu lachen bringen, minua nauratti risum mihi excitavit.
nauru, run al. rar. nauro, ron Ns. *risus*, inde *irrisus*, ridiculum, G. das Lachen, Gelächter, Belachung, naurun alainen risui obnoxius, suu on naurussa os est ridens, pidän nauruna ludibrio habeo.
nauruinen, isen Na. *ridens*, lætus, G. lachend, it. al. *ridiculus*, G. lächerlich.
naurullinen l. nauruullinen, isen Na. *ridiculus*, risu dignus, G. lächerlich.
Nauris, riin Ns. *rapa*, napus, G. Rübe, nauris-maa rapina l. napina, nauris-kuoppa fovea in qua rapæ per hiemem servantur.
naurinen, iisen Na. *rapicius*, rapis abundans e. c. jusculum, G. rübenvoll, von Rüben.

Nauska, an Ns. *motacilla œnanthe*, G. Weisskehlchen (naksu).
nauskutan, ttaa V. *garrio* ut motacilla, inde *fremo*, *rixor*, aspere loquor, G. zwitschern, murren, zanken.
Nauta, dan Ns. (Sv. nöt) *bos*, pecus, jumentum, G. Rindvieh, sarwi-naudat pecora cornuta.
nautainen, isen Ns. dim. idem.
naudallinen, isen Na. *pecus habens*, nec non *bubulus*, G. Rindvieh habend, zum Rinde gehörig, inde naudall. himo cupido sensualis instar brutorum.
Nautin, ttia al. nautitsen, tita V. *fruor* max. cibo l. potu, G. geniessen, inde *utor* re quacunque, G. gebrauchen, benützen, Pass. nautitaan usui sum.
nautinto, nnon Ns. *usus*, G. Gebrauch, nautinto-oikeus jus utendi.
nauttio, on Ns. Tav. idem, wanha nauttio usucapio.
Nauwun, naukua V. *rudo* l. clamo instar felis, G. mauen, kissa naukuu.
nauku, nauwun Ns. talis *clamor*, G. das Mauen, kissan nauku.
Nawa, wan Ns. id. ac naawa.
Nawakka, kan Na. *vehemens* e. c. ventus, G. heftig.
Nawari, in Ns. (Sv. nafvare) *terebra*, G. Bohrer.
Nawetto, ton al. nawetta, tan Ns. Botn. Sav. *bovile*, G. Viehstall, nawetto-kiero coluber natrix.
Nawi, in Ns. id. ac naarttu.
Nawin prtcl. *facile*, G. leicht, ei nawin vix, ægre.
Nawo, on Ns. nomen parœciæ *Nagu*, in vicinia Aboæ.
Ne pron. pl. vide net, se.
Neeriäinen, isen Ns. Carl. id. ac nieriä, nieriäinen.
Negla, an Ns. Olon. id. ac neula (niegla, nekla).
Nehto, hdon Ns. *status* rei *parum obliquus* l. declivis, G. etwas abschüssige Stellung, panen wesi-nehdollen ita declivem colloco ut aqua defluat, on wesinehdolla est nonnihil declivis.
Neidet, neiteen al. neiti, neiden Ns. *udor*, humor, G. Feuchtigkeit.

neitiä, än Na. *udus*, subhumidus, G. feucht.
neidytän, ttää Vf. *humecto*, parum irrigo, G. befeuchten.
neidytys, tyksen Ns. *humectatio*, G. Befeuchtung.
Neilikko, kon Ns. id. ac neulikko, al. id. ac nelikko.
Neiwinen, isen Ns. Botn. *cyprinus rutilus*, G. Rothauge.
neituri, in Ns. Caj. *pisciculus* cyprini generis, G. eine Fischart, säynäjän neituri.
Neitsy, yn al. neihty, yn al. neitty l. neity, tyn Ns. *virgo*, nympha, G. Jungfrau, Jungfer.
neitsyt, yen al. neihtyt l. neityt, tyen Ns. idem.
neitset, een al. neitet, tteen Ns. idem.
neitsi, sen al. neihti, in al. neitti, tin Ns. idem, rar.
neito, don al. netti, den Ns. idem, inde Run. sponsa.
neitsyinen l. neitsykäinen, isen Ns. dim. idem.
neitoinen l. neityinen, isen Ns. dim. idem.
neitsyys, yyden Ns. *virginitas*, G. Jungfrauschaft.
neitsyllinen, isen Na. *virginalis*, virgineus, G. jungfräulich, it. *virgini similis*, G. Jungfrau ähnlich.
Neiwä, wän Na. id. ac näiwä.
Nekla, an Ns. Carl. id. ac neula.
Neljä, än Na. numer. cardin. *quattuor*, G. vier, inde Gen. neljän *quaterni* l. quattuor simul, G. vier Mann hoch, Adv. neljin l. nelin *quaterni* l. quattuor quaque vice, G. vier u. vier, nelin kerroin quadrupliciter, neljästi quater, cfr. Grammat.
neli, (in) Na. idem in compos. e. c. nelijalkainen l. neljä-jalkainen quadrupes, neli- l. nelis- l. neljäs-kulmainen quadrangulus, neli-kertainen al. nelin- l. neljän kertainen quadruplex, neli-wartinen quadrilix, neli- l. neljä-wuotinen quadrimus.
neljänsi contr. neljäsi l. neljäs, jännen Na. numer. ordin. *quartus*, G. der vierte, neljännekši quarto, neljännesti quarta vice
neljännes, ekšen Ns. *quarta pars*, quadrans e. c. prædii, G. Viertel.
nelikko, kon Ns. *quadrans* tonnæ, mensura, G. Viertelmass, it. al. *quadrum*, quadratum, G. Viereck.
neljästän l. nelistän, ää V. *quadrupedans* l. citatissime *curro* l. vehor ut equus, G. galoppiren (lauklaan).
neljitän l. nelitän, ttää Vf idem, it. *in quaternos divido*, quaternos numero l. tribuo, G. viertheilen, vier u. vier zählen, inde neljittäin l. nelittäin quaterni quaque vice.
neljittelen l. nelittelen, tellä Vfr. idem, nelitellen id. ac neljittäin.
Nenä, än Ns. 1. pr. *nasus*, naris, G. Nase, tarkka nenä olfactus acutus, nenä-klasi perspicillum, vitrum oculare, naso applicandum, nenä-liina l. -rätti muccinium, nenä-ruoho achillæa millefolium, nenä-tukko catarrhus, nenin (Adv.) adverso naso, istuwat nenin sedent alius alii adversus, inde 2. *pars anterior prominens, extremitas*, apex, cuspis, G. vordere Spitze l. Ende, wenheen nenä prora, maan nenä promontorium, sauwan nenällä cuspide baculi, lintu istui seipään nenään l. nenällen avis in apice sudis sidit, on rahin nenässä l. nenällä in extremitate sellæ longioris.
nenäkäs, kkään Na. *naso* l. apice prominente *ornatus*, G. langnasig, inde Caj. *nasutus*, procax, G. naseweis.
nenäwä, wän Na. idem.
nenällinen, isen Na. *nasum habens*, G. mit Nase versehen, it. Torn. *ad proram* sedens l. situs, G. im Vordertheil sitzend.
nenitän, tää Vf. *nasum* l. apicem cui *impono*, prora orno, G. mit Nase l. Spitze versehen, nenitän saappaita ocreas novis instruo calceis.
nenästän, ää V. *nasum adapto* l. admoveo, G. den Vordertheil anpassen, nenästän wenhettä naviculæ proram littori attraho.
nenään, nätä V. et nenäelen, llä Vfr. pr. *naso* quid *tango*, inde *nasute aggredior*, audaciter appropinquo l. attingo, G. mit der Nase berühren, sich naseweis nähern.
nenistelen l. nenittelen, llä Vfr. idem.
nenäyn, ytä Vm. cui adversus venio, *occurro, obviam eo*, appropinquo, G. entgegen

gegen kommen, begegnen, **nenäyn neitoiseen** virginem offendo l. convenio.

Nepas l. **newas**, **paan** Ns. *consobrinus*, patruelis, matruelis, G. Geschwisterkind, **nepaat** liberi fratrum l. sororum, **nepaani** consobrinus meus.

nepa, **newan** al. rar. **neppo**, **pon** Ns. idem.

nepain l. **nepahin**, **imen** Ns. idem.

nepainen, **isen** Ns. dim. idem.

Nepsiä, **än** Na. *subhumidus* e. c. fœnum, G. etwas feucht.

Neriäinen, **isen** Ns. *avis species*, id. ac närhi?

Nerkko, **kon** al. **nerko**, **rwon** Na. *debilis*, *gracilis* et infirmus, exilis, G. schmächtig, schwach.

Nero, **on** al. **neru**, **un** al. rar. **neret**, **reen** Ns. *vis mentis* cogitandi et judicandi, intelligentia, judicium, ingenium, G. Geisteskraft (äly), **ei ole neroa** ingenio l. judicio caret.

nerollinen l. **neruullinen**, **isen** Na. *ingeniosus*, intelligens, prudens, G. verständig.

nerosa, **an** al. rar. **nereellinen**, **isen** Na. idem.

Nestet, **een** Ns. pr. *succus arborum*, inde *liquor*, humor, mador, G. Saft, Feuchtigkeit.

nestän, **ää** al. **nestytän**, **ttää** V. *madefacio*, humecto, G. befeuchten.

nestyn, **yä** Vm. *madesco*, humesco, succosus fio, G. saftig l. feucht werden.

Net l. contr. **ne**, Gen. **niiden** l. **niitten** pron. pl. *illi*, G. jene, a Sing. **se**: unde Adv. **niin** *eo modo*, *ita*, sic, G. so.

Netka, **an** Na. *incurvatus*, inflexus e. c. arbor, G. gebogen.

Neula, **an** (Car. **nekla**, Olon. **negla** l. **niegla**) Ns. 1. *acus*, G. Nadel, **neulan silmä** foramen acus, **silmä**- l. **silmi-neula** acus suturæ, **nuppi**- l. **knuppi-neula** acus capitata, **werkon neula** acus connexendis retibus, **neula-mies** fig. sartor, **neula-ruoho** ornithogalum luteum, inde 2. *aculeus*, G. Stachel, nec non *folium* arborum *acutum* e. c. pini, abietis, juniperi, G. Baumnadel, it. 3. fig. rar. **neuloja on jalassani** pes torpescit qs. aculeis pungitur.

neulainen, **isen** Ns. dim. idem, max. folium pini l. juniperi.

neuliainen, **isen** Ns. *vespa* vulgaris aculeata, G. Wespe.

neulon, **oa** V. acu *suo*, *consuo*, G. nähen, **neuloja** sartor, **neulon sukkaa** l. **werkkoa** tibiale l. rete *necto*, G. stricken.

neuloskelen, **lla** Vfr. idem.

neulous, **uksen** Ns. *suendi actus*, G. das Nähen.

neulet, **een** Ns. *opus suendum*, res sutilis, pensum suendum, G. Strickerei Nath, al. *filum sutile lineum*, G. Nähzwirn.

neulikko, **kon** Ns. *pulvillus* l. *pyxis* acuum portatilis, G. Nadelbüchse l. Küssen (**naalikko**, **naaku**).

neulotun, **ttua** Vm. Abol. *torpesco* ut pes, qs. aculeis pungor, G. erstarrt werden.

Neuwo, **on** Ns. 1. *consilium* rei agendæ, G. Rath, **pidän neuwoa** ineo l. capio consilium, **pitäwät neuwoa** consulunt inter sese, deliberant, **annan neuwoa** do consilium, svadeo, adhortor, doceo quid agat, **hywä neuwo** consilium l. adhortatio apta, **pyydän neuwoa** consilium peto, **löysin neuwon** consilium l. aptam rei agendi rationem l. viam inveni, **neuwon antaja** consiliator, consiliarius, it. 2. rar. *concilium*, consessus consulentium, G. Rathsversammlung, 3. pl. *opes* et *instrumenta* rei agendæ, G. Geräthschaft, **hywät neuwot**, inde fig. membrum genitale et scrotum viri, equi etc.

neuwoinen, **isen** Na. *consilii plenus*, consiliosus, G. reich an Rath, **epä-neuwoinen** expers consilii, it. **S. kaksi-neuwoinen** hermaphroditus, G. Zwitter.

neuwollinen, **isen** Na. idem, it. *opibus* et *instrumentis instructus*, G. reich an Geräthschaften.

neuwon, **oa** V. *consilium do*, inde *svadeo*, *adhortor*, nec non *instituo* l. doceo quem quomodo agat, G. rathen, ermahnen, belehren.

neuwoelen l. **neuwoilen** l. rar. **neuwoskelen**, **lla** Vfr. idem.

neuwotan, **ttaa** Vf. rar. et **neuwottelen**, **tella** Vfr. *consulo* l. *consulto*, *delibero*, G. berathschlagen, **neuwottelewat** consulunt inter sese.

neuwo-

neuwotus, uksen Ns. *consultatio*, G. Berathschlagung.

Newa, wan Ns. *palus* major, terra l. pratum paludosum, G. Sumpf, Moor, newa-heinä carex, newa-kanerwa ledum palustre, newa-marja rubus chamæmorus.

newainen, isen Na. *paludosus*, palustris, G. sumpfig.

newoitun, ttua Vm. *palus fio*, in paludem vertor, indolem paludosam induo, G. sumpfig werden.

Newas l. newat, nepaan Ns. id. ac nepas.

Newä l. newiä, än Na. id. ac neiwä, näiwä.

Niatus, uksen Ns. id. ac nietos.

Nidon, woa V. *adstringo, vincio*, ligo, G. binden (sidon, niwon).

nidet, niteen Ns. *vinculum*, ligamen, G. Band (niwet, sidet).

Niedän, tää V. *rodo*, *corrodo*, rodendo tero, inde *morosus sum*, G. nagen, schelten.

Niegla, an Ns. Olon. id. ac neula.

Niehän, ää V. *carpo*, *decerpo* e. c. myagra ex lino, G. pflücken, abpflücken.

Niekaisen l. niekkaisen, sta V. *capite nuo*, nuto, G. nicken, soutaa niekaisee remigans nutat.

niekutan, ttaa V. et niekuttelen, tella Vfr. idem.

niekutus, tuksen Ns. *nutatio*, G. das Nicken.

Niekka, kan Ns. Carl. *potens* l. *gnarus* rei, qua re instructus, artifex, G. Künstler, sachkundig, max. in compos. e. c. kirja-niekka homo litteratus, runo-niekka versifex, niekka neuwoissa consilii plenus, woitto-niekka victor, kieli-niekka loquax, it. mätäs-niekka niitty pratum cæspitosum, kansi-niekka operculo instructum.

Nielen, llä V. *glutio*, *devoro* e. c. offam, ut piscis hamum, G. verschlucken, verschlingen.

nielcskelen, llä Vfr. idem.

nieletän, ttää Vf. *facio ut* voret, G. verschlucken machen.

nielu, un Ns. 1. pr. *fauces*, *gula*, G. Schlund, Gurgel, inde wesi-nielu vorago e. c. maris, fossa major aquam deducens, rysän nielu ostiolum nassæ arctius, per quod pisces ineunt, it. 2. *devoratio*, *voracitas*. G. Verschluckung, Gefrässigkeit, kalan nielu-aika tempus quo piscis devorat hamum.

nieluinen, isen Ns. dim. idem.

Niellyn, lyä Vm. id. ac niwellyn.

Nielukainen, isen Na. Run. epitheton serpentis et mustelæ ob formam oblongogracilem l. lubricam.

Niemi, men Ns. *lingula terræ*, promontorium, G. Landzunge, it. *isthmus*, G. Landenge, Inf. nientä pro niemtä.

nieminen, isen Na. *lingulas habens* e. c. littus, silva, G. voll Landzungen.

Nieputtelen, tella Vfr. *volito* et *susurro* ut vespa, G. summend fliegen.

Nieriä, än Ns. *salmo eriox* et *alpinus*, G. Rothfisch, it. al. Na. id. ac notkia, nöyrä.

nieriäinen, isen Ns. dim. idem.

Nietos, oksen Ns. *acervus nivis* vento conflatus, G. Schneehaufen.

nietostan, aa V. Sav. *nivem* in acervos *congero* l. cumulo ut ventus, G. Schnee anhäufen, nietostaa tien umpeen viam nive præpedit.

nietän, ttää V. idem, al. rar. id. ac niedän.

Nihjä l. nihiä, än Ns. *gry*, *hilum*, G. das Geringste l. Mindeste, ei nihjääkään nihil omnino, ne gry l. hilum quidem.

Nihki prtcl. per omnia, *omnino*, G. gänzlich, durchaus, nihki wäsynyt plane lassus, syön nihki penitus edo, nihki kaikki per omnia finitum.

Nihkiä, än Na. *tardus*. haud lubricus, G. langsam, schwer fortschreitend, nihkiä kulku vectura molesta, nihkiä kieli lingua tarda.

nihkaun, uta al. nihkaanuun, ntua Vm. *tardus fio*, *defatigor* ut jumentum, lassor. G. langsam l. matt werden.

nihkautun l. nihkaatun, ttua Vm. idem.

nihku (hwun) Ns. *defatigatum* l. *tardum quid*, G. etwas Langsames, sed non nisi in comp. e. c. nihku-henki halitus tardus, vix spiramen vitæ.

Nihti, in Ns. id. ac knihti, al. Na. id. ac nahki.

Nihwun, hkua Vm. *plorans singultio* ut infans expergiscens, G. schluchzend weinen.

Niian

Niian l. niikaan, niiata V. (Sv. niga) *genua flecto*, G. Kniee beugen.
Niikutan, ttaa V. Caj. id. ac nikutan l. niiskutan.
Niin, niiná etc. vide se, net.
Niini, nen Ns. *liber tiliæ*, philyra, G. Bast, niini-puu tilia europæa.
niininen, isen Na. *ex libro tiliæ* confectus e. c. funis, G. basten.
niiniköinen, isen Ns. *funis* l. *filum* ex philyra, G. Bastschnur.
Niippo Ns. niipollinen Na. niipastun Vm. id. ac nippo, nipollinen, nipastun.
Niippu, puu Ns. id. ac nippu, latin niippu.
Niisi, niiden Ns. *licium* textorum, G. Weberschaft.
niitinen l. niisinen, isen Na. *liciis contextus*, G. -schaftig, kaksi-niitinen bilix, kolmi-niitinen trilix.
Niiska, an Ns. mas l. *lactes* piscium, G. Fischmilch, niiska-kala piscis mas.
niiskainen, isen Na. *lactibus abundans*, *ex lactibus* confectus, G. fischmilchig.
Niiskun, ua Vm. Sav. *singultio* ex fletu l. indignatione, G. schluchzen.
niiskutan, ttaa Vf. *singultum moveo*, G. schluchzen lassen, inde minua niiskuttaa singultu afficior, singulto.
niiskutus, tuksen Ns. *excitatio singultus*, G. Schluchzenmachung.
Niistán, áá V. et niistelen, llá Vfr. *emungo* nares, G. schnäuzen, inde niistán kynttiláá ellychnium recido.
niistin, imen Ns. max. pl. niistimet emungendi l. recidendi *instrumentum*, *forfex* candelæ, G. Lichtputze.
Niisu, un Na. id. ac nirsu.
Niittu, tun l. Sav. Ul. niitty, tyn Ns. *pratum*, G. Wiese.
niittuinen l. niittyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pratis frequens* e. c., regio, *pratensis*, G. zu Wiesen gehörig.
niitullinen, isen Na. *pratum habens*, G. Wiese habend.
niitán, ttáá V. et niittelen, tellá V. *falce seco*, max. fœnum, rar. segetem, G. mähen.
niitto, ton al. niitos, oksen Ns. *fœnisectio*, G. das Mähen, inde elon niitto messis, niitto-aika tempus fœni secandi, heinát owat niitoksellansa fœnum jacet in loco, ubi sectum est.
Nikara, ran Ns. Ul. *cataracta minor* in fluviis, G. kleiner Wasserfall.
Nikelá, án Na. Caj. *acutus*, non hebes, G. scharf.
Nikistán, áá V. *suffoco*, halitu privo, strangulo, G. würgen.
nikahdun, htua Vm. *suffocor*, halitu privor, G. gewürgt werden.
Nikka, kan Ns. *singultus*, G. Schluchzen, nikan yrtti serratula tinctoria.
nikotan l. nikutan, ttaa Vf. *singultum moveo*, G. Schluchzen erregen, inde minua nikuttaa singultu afficior, singultio, G. schluchzen.
nikotutan, ttaa Vf. idem, rar.
nikotus l. nikutus, tuksen Ns. *excitatio singultús*, inde *singultus*, G. das Schluchzen.
Nikkari, in Ns. (Sv. snickare) *faber lignarius*, G. Tischler.
nikkaroitsen, ita V. *fabrum ago lignarium*, *fabricor*, G. tischlern.
Nikki, kin al. niku, un Ns. nomen viri *Nicolaus*.
Nikuli, in Ns. *par mergitum* hordei colligatarum, G. ein Paar Korngarben.
Niku, un Ns. id. ac nikki.
Nikutan, ttaa Vf. id. ac nikotan sub nikka.
Nila, an Ns. *lubricum quid*, pituita, G. Schleim, koiwun nila alburnum betulæ, nilan aika.
nilja, an al. nilju, un Ns. idem.
niljakas, kkaan al. niljakka, kan Na. *lubricus*, pituitosus e. c. piscis, G. schleimig (nilwakka).
niljastun, ua Vm. *titubo* in lubrico, G. ausgleiten, inde jásen niljastuu membrum luxatur.
niljahdun, htua al. niljaannun, ntua Vm. idem, max. luxor.
niljastus, uksen Ns. *titubatio*, luxatio, G. Ausgleitung, Verrenkung.
Niljon, koa V. id. ac nilkoan.
Nilkas, kkaan Ns. Torn. *locus viæ lubricus*, ubi facile titubat pes l. subvertitur traha, G. schlüpfrige Stelle auf Wegen.

Nilkka, kan Ns. *junctura* inter plantam pedis et crus, G. Gelenk am Fussknöchel, nilkka-luu os ballistæ.

nilkahdan, htaa Vs. *leviter claudico*, G. G. wenig hinken.

nilkastun, ua Vm. *luxor* pede, al. *titubo*, G. verrenkt werden, ausgleiten.

nilkun, kkua Vm. *claudico*, G. hinken.

nilkutan, ttaa V. et nilkuttelen, tella Vfr. idem.

nilkutus, tuksen Ns. *claudicatio*, G. das Hinken.

nilkautan, ttaa Vf. *facio ut* claudicet, inde *claudico*, G. hinken machen.

nilkku, kun N. *claudus*, claudicans e. c. homo, G. hinkend, it. al. Na. *lubricus* e. c. glacies sub pede euntis, G. schlüpfrig, inde *lubricum* quid, nyt on nilkku.

nilkoinen, isen Na. *lubricus* ut serpens, inde *celer*, *callidus*, G. schlüpfrig, schnell, listig.

Nilkoan, ota al. niljon, lkoa V. ad unguem *exigo* l. eximo, *exsugo* e. c. pecuniam cujus, G. genau auspressen, aussaugen.

Nilppu, ppun Na. *lubricus* e. c. glacies, G. schüpfrig (nilkku).

nilwakka, kan Na. id. ac niljakas.

Nimi, men Ns. *nomen*, G. Name, ristinimi nomen in baptismo datum, liikanimi cognomen, suku-nimi nomen familiæ l. gentilicium, soimo-nimi nomen ignominiosum, nimi-loppu Ul. rangifer septenarius l. senior, paawo nimeltä nomine Paulus, nimin (Adv.) omin l. somattain nominatim.

nimikko, kon Ns. *cognominis*, G. Namensvetter (kaima).

niminen, misen Na. *nomen gerens*, G. benamt, max. in compos. l. cum Gen. e. c. sen niminen ejus nominis, Matti-niminen mies vir nomine Matthias.

nimetöin, ttömän Na. car. *nomine carens*, inde *ignotus* e. c. numerus, G. unbenamt, unnennbar, nimetöin sormi digitus annularis.

nimitän, ttää V. *nomino*, nomen do, nomine quem appello, G. benamen, benennen, inde nimittäin nominatim.

nimittelen, tellä Vfr. idem, max. cum ignominia nomino.

nimitys, yksen Ns. *nominatio*, G. Benennung.

nimismies al. nimitysmies Ns. *apparitor* l. *exactor publicus*, G. Unterpolizeibeamter auf dem Lande.

Nimpiäinen, isen Ns. *vespa crabro*, ex susurru sic dictus, G. Horniss.

Nion, oa V. id. ac nidon, niwon.

nijet l. nijes, een Ns. id. ac niwet.

nioun l. niowun Vm. id. ac niwoun.

Nios, oksen Ns. id. ac nietos, lumi-nios.

Niplinkäinen, isen Ns. id. ac nimpiäinen.

Nippa, pan al. nippi, pin Ns. *lusus*, mutua digitorum contrectatione et pollicum pressione exerceri solitus, inter juvenes utriusque sexus, G. Fingerspiel, lyöwät nippaa l. nippiä ita ludunt, inde *lusus lascivus*.

Nippo, pon Ns. *indignatio* levior, G. Unwille, Jähzorn (nippo).

nipollinen, isen Na. *iracundus*, facile increpans, G. jähzornig (nipöllinen).

nipastun, ua Vm. *iracundia* l. indignatione *moveor*, iracundus fio, exasperor, G. unwillig l. jähzornig werden (niipastun).

nippuri, in Ns. *homo iracundus*, G. jähzorniger Mensch.

Nippu, pun Ns. *apex* e. c. digiti, galeri, G. Spitze (niippu), it. al. id. ac knippu.

nipistän, ää V. et nipistelen, llä Vfr. *apicibus* digitorum l. unguibus *comprimo* l. *vellico*, inde *minutim arripio* et aufero, G. mit den Fingern kneifen, greifen l. wegnehmen.

nipistys, yksen Ns. talis *vellicatio* l. *compressio*, G. das Kneifen.

Nippula, an Ns. *pustula*, papula, G. Hautbläschen, Beulchen (nyppylä).

Nirhaan, hata V. *mordendo vellico* l. *rodo* ut mus, *scabo*, detero, discerpo e. c. cultro l. dentibus, G. nagen, nägend schaben.

nirhaus, uksen Ns. talis *morsus* l. *discerptio*, G. das Nagen.

Nirisen, stä V. *parum strideo* ut aqua stillans, inde *ebullio*, *stillo*, destillo, G. leise murmeln, sprudeln, tröpfeln.

nirahdan, htaa Vs. *subito stillo* ut lac ex ubere, G. plötzlich heraussprützen.

Nirkko,

Nirkko, *kon* Ns. *cuspis* e. c. cultri, aculeus, G. Spitze.
nirkka, *kan* Na. pr. *acutus* e. c. cuspis, inde *asper*, *iracundus*, G. spitzig, scharf, nirkoin (Adv.) iracunde, aspere.
nirkastan, *aa* V. *iram moveo*, G. scharf l. zornig machen, minua nirkastad irascor.
nirkastun, *ua* al. nirkkamastun, *ua* Vm. *irascor*, G. zornig werden (nárkástyn).
Nirppa, *pan* Ns. *mustela nivalis*, G. Schneewiesel, it. al. Na. id. ac nirkka.
Nirso, *on* al. nirsu, *un* Na. *delicatus* in cibis, cibos rejiciens l. spernens, *parum edens*, G. wählerisch, wenig essend.
nirsutan, *ttaa* V. et nirsuttelen, *tella* Vfr. *parum*, *minutim* et tarde *edo*, G. wenig und wählerisch essen.
Nirun, *ua* Vm. id. ac nirisen, inde Ul. oja nirun aqua in fossa minutim fluit l. stillat, G. murmelnd fliessen.
Nisellyn, *llyä* Vm. *luxor* ut membrum, G. verrenkt werden (niwellyn).
Niska, *an* Ns. 1. *cervix*, G. Nacken, niskatuu spina cervicis, niska-tuuru cavamen in cervice humana, nurin niskoin l. ylön niskojansa lankeepi labitur præcipitanter, inde niskat l. niska-puut trabes transversales tectum l. pavimentum supportantes, laattian niskat, it. 2. *pars superior* loci præcipitis e. c. cataractæ l. montis, G. oberer jäher Theil, kosken niska, wuoren niska, it. 3. al. id. ac niiska.
niskainen, *isen* Na. *cervice præditus*, G. -nackig, max. in compos. e. c. paksu-niskainen cui cervix est crassior, kankia-niskainen cervicis rigidæ, uppi- l. upi-niskainen contumax.
niskaisuus, *uuden* Ns. *indoles cervicis*, G. Beschaffenheit des Nackens, max. in compos. e. c. uppi-niskaisuus contumacia, kankia-niskaisuus.
niskawa, *wan* Na. *cui* cervices *sunt* crassiores, inde *contumax*, G. dicknackig, halsstarrig.
niskuri, *in* N. *cervicis rigidæ*, *contumax*, obstinatus e. c. homo, puer, G. halsstarrig, niskuristi contumaciter, it. al. *morbus cervicis*, G. Nackenkrankheit.
niskuruus, *uuden* Ns. *contumacia*, G. Halsstarrigkeit.
niskuttelen, *tella* Vfr. *contumax* l. obstinatus *sum*, G. halsstarrig seyn.
Nisu, *un* Ns. *triticum*, G. Weitzen (wehna), cfr. nisä.
nisuinen, *isen* Na. *triticeus* e. c. panis, G. von Weitzen.
Nisä, *än* l. Run. nisu, *un* Ns. *mamma* mulieris, *uber* animalium, G. Brust, Euter, nisän pää l. -nenä l. -nippu l. nänni papilla mammæ, nisä-lapsi infans lactens, neitoisen nisut Run.
nisäinen l. Run. nisuinen, *isen* Ns. dim. idem.
nisus, *uksen* Ns. Sav. *una mammarum*, pl. nisukset mammæ, G. Brüste.
Niuha, *an* Na. 1. *morsum minans*, *mordax* e. c. equus, *morosus*, *iracundus*, in verbis asper e. c. homo, G. bissig, zornig, niuhat silmät vultus minans, it. al. 2. id. ac nirsu, inde niuha pyssy bombarda glandes haud dispergens.
niuhaan, *hata* al. niuhoan, *hota* V. *morsum minitor* ut equus iracundus l. mordax, inde *mordeo*, *iracundus* et mordax *sum*, aspere alloquor, *minaciter* et subito *discerpo* l. *seco* quid, G. zu beissen drohen, zornig anreden, drohend greifen l. schneiden.
niuhotan, *ttaa* V. et niuhottelen l. niuhostelen, *lla* Vfr. idem.
niuhaus, *uksen* Ns. *morsus iracundus*, aspera allocutio, *minax* et subita *discerptio* l. *sectio*, G. drohendes Anrede l. Schneiden.
Niukahdan, *htaa* Vs. *luxor* ut membrum, G. verrenkt werden, it. *luxo* e. c. pedem, G. verrenken.
niukahdus, *uksen* Ns. *luxatio*, G. Verrenkung.
Niukean, *niuweta* V. id. ac hiukeen.
niukoan, *niuwota* V. idem, al. id. ac niuwetan.
niuwetan, *ttaa* al. niukoan, *niuwota* Vf. *sensu stimulante afficio* stomachum, G. in der Herzgrube Schmerz erregen (hiukaan), sydäntäni niukoa stomachus dolore afficitur e. c. ex inedia, minua niukoo sensu nauseæ l. inediæ stimulor.
Niukia, *an* Na. *laxe pendens* e. c. mamma, G. schlaff.
Niukka, *kan* al. niukas, *kkaan* Na. (Sv. njugg?) *parcus*,

parcus, tenax e. c. cibi, G. knapp, spärlich, mangelhaft, niukka l. niukás ka-lan saaliś piscatus *arctus* l. angustus, niukasti l. niukkaasti parce, niukemmalta l. niukemmin parcius, it. Ns. *parcitas*, *angustia* l. *penuria* rerum, G. Knappheit, Mangel, heinän niukka, niukkaa li-säksi pannaan.

niukallinen l. niukallainen, isen Na. *nonnihil parcus*, G. etwas knapp.

Nius, uksen Ns. id. ac niwus.

Niwa, an Ns. *locus* fluvii *rapidior*, qui glacie hiemali serius et rarius obducitur, G. strömende Stelle in Flüssen.

niwainen, isen Na. *rapide fluens*, rapidus e. c. fluvius, G. strömend.

Niwara, ran Ns. *robur* l. nodus *betulæ*, *betula nodosa*, G. Maserholz (niwerä).

niwarainen, isen Na. *ex betula nodosa* confectus, al. nodis frequens, *nodosus* e. c. betula, G. masern, maserig.

Niwelä, än al. niwel, len Ns. pr. *junctura artuum* l. membrorum, max. *carpus* in manu, l. Sav. *poples*, G. Gliedgelenk, Handwurzel, Kniekehle.

niwellyn, ltyä Vm. *luxor* membro, G. verrenkt werden, käsi niweltyy.

niwellys, yksen Ns. *luxatio*, G. Verrenkung.

Niwerrän, rtää V. *perforo* ut sagitta, G. durchbohren.

Niwerä, rän Ns. Sav. id. ac niwara.

Niwon l. nion, oa V. *ligo*, *colligo*, vinculo constringo, G. binden, zusammenbinden, niwon yhteen *copulo*, niwon neuwoja consilia contexo.

niwoskelen, lla Vfr. idem.

niwet, niween l. nipeen al. nijet l. nijes, een Ns. *vinculum*, *ligamen*, G. Binde, Band.

niwoun l. nioun, uta V. *colligor* l. *copulor*, inde *adhæresco*, adhæreo, G. gebunden l. zusammenhengend werden, maa niwoupi terra coagulatur e. c. pluviâ.

Niwo, on Na. *fastidium* cibi, *nausea*, inedia e. c. gravidarum, G. Mangel des Appetits.

Niwus, uksen Ns. *coxa* cum lumbis, hypochondria, G. Hüfte mit den Weichen, niwukset coxendices cum hypochondriis, fig. *pars postica*.

niwuinen, isen Ns. idem, lampaan niwukset pars postica ovis laniatæ.

No l. noh Intj. vox admirantis, urgentis, hortantis etc.

nohotan l. nohitan, ttaa V. *voce* noh! *urgeo* l. impello e. c. equos, boves, G. mit dem Ausrufe noh! antreiben.

nohitus l. nohotus, tuksen Ns. talis *impulsio*, G. dergl. Zuruf.

Noha, än Ns. id. ac nöhtä.

Nohko, hon l. hwon Ns. *homo caudex*, stolidus, G. Tölpel.

Noit l. contr. noi, Gen. noiden l. noitten pron. pl. Abol. *isti*, G. die dort, a Sing. toi, pro al. nuot a Sing. tuo, inde Adv. noin (pro nuoin) *isto modo*, *ita*, sic, G. so.

Noita, dan Ns. *magus*, *incantator*, G. Zauberer, Hexe, noidan kaali lycopodii species, noidan nuoli morbus repentinus l. ictus magicus pecora adoriens, sideratio, nec non stella cadens, draco in aëre volans.

noitainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *magis frequens* e. c. villa, G. voll Zauberer.

noidun, tua V. Abol. Tav. magicis *incanto* artibus, *magia utor*, magice noceo G. zaubern, hexen, bezaubern, it. Sav. Ul. *exsecror*, per diabolum juro l. devoveo, G. fluchen, verfluchen.

noitumus, muksen al. noitus, tuksen Ns. *usus magicæ artis*, magia, G. Zauberei.

noitnus, uuden l. uuksen Ns. idem.

noidutan, ttaa Vf. *curo ut* quis arte magica incantetur l. afficiatur, ope magorum conductitiorum aliis noceo, G. bezaubern lassen.

Noja, an Ns. *status* rei *proclinans* l. *innitens*, G. gestützte Stellung, seison sauwan nojalla l. nojassa sto baculo innixus, panee nojallensa l. nojaan declinatum deponit, on työn nojalla operi adest l. instat, it. al. *fulcrum*, fulcimen, G. Stütze, on nojana volumini inservit.

nojaan l. nojajan, nojata V. *innitor*, proclinatus nitor in quid, G. sich stützen l. lehnen

lehnen, inde fig. nojaan lupaukſiin promissis *confido*, G. sich verlassen.

nojaus, uksen Ns. *nixus*, G. das Stützen.

nojo, jon Na. *proclinatus*, *proclivis*, pronus e. c. ad malum, G. sich lehnend, geneigt, it. al. rar. Ns. *fulcimen* cui quid innititur, G. Stütze, it. rar. al. id. ac nuju.

Nokaret, een Ns. glæba, *frustum*, G. Klumpen, woi-nokkaret.

Noki, noen Ns. *fuligo*, G. Russ, noki-musta plane niger, noki-pää spica segetis uredine corrupta.

nokinen, isen Na. *fuligine obductus* l. inquinatus, *fuliginosus*, al. *ex fuligine* confectus e. c. color, fuligineus, G. russig.

nokean, noeta al. noen, nokea V. *fuligine oblino* l. denigro, G. mit Russ besudeln, al. *fuliginem expurgo* ex caminis, G. Russ abfegen, inde nokia purgator camini.

Nokka, kan Ns. *rostrum* avium, G. Schnabel (noukka), inde fig. *nasus*, *pars anterior* prominens, G. Nase, Spitze, Vordertheil, wenheen nokka rostrum l. prora navigii, kengän nokka apex calcei anterior, lintu istuu seipään nokassa avis in extremitate sudis sedet, makaa nokallansa pronus jacet, nokka-hauki esox belone, nokka-wiisas nasutus, maan nokka lingula terræ.

nokkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *rostratus*, G. mit Schnabel versehen, max. in comp. e. c. pitkä-nokkainen longo *rostro* l. naso *præditus*.

nokkawa, wan Na. *cui* rostrum l. nasus *est longus*, inde fig. *iratus*, indignans, G. langschnabelig, bös, unwillig.

nokkaannun, ntua Vm. pr. *nasus* mihi *fit longus*, inde fig. *irascor*, indignatione moveor, G. langschnabelig l. bös werden.

nokin, kkia V. *rostro carpo* l. *tundo* l. *vellico* ut aves, inde *minutim carpo*, G. mit dem Schnabel picken l. hacken, pflücken, nokin marjoja baccas carpendo colligo, it. al. id. ac nukin suk nukka.

Nokkela, an Na. Carl. *alacer*, celer e. c. equus, *solers*, industrius, G. flink, hurtig, betriebsam.

Nokko, kon Ns. *gutta* e. c. aquæ, G. Tropfen.

nokkoinen, isen Ns. dim. idem.

nokun, kkua Vm. *guttatim stillo*, G. tröpfeln.

nokutan l. nokotan, ttaa Vf. *facio ut* exstillet, G. tröpfeln lassen.

Nokkoinen, isen Ns. Tav. *urtica* dioica, rauta-nokkoinen urtica urens, G. Nessel.

nokkeinen l. Sav. nokolwainen, isen Ns. idem.

Noko N. Abol. in comp. noko-nokka rostrum *longum*, G. Langschnabel.

nokotan, ttaa V. rostro *extenso sedens* quid *exspecto* l. inspicio, G. mit langem Schnabel begaffen, lintu istuu nokottaa.

Nokori, in Ns. nomen Urbis *Nowgorod.*

Nokulainen l. Sav. nokolwainen, isen Ns. id. ac nokkoinen.

Nolkki, kin Ns. rar. *membrum genitale* mascul. max. canis.

Nolo, lon al. nolwo, won Ns. *homo ignavus*, tardus, otiosus, G. Faulenzer.

nolotan l. nolwotan, ttaa V. *otiosus sedeo* l. exspecto quid, G. faulenzen.

Noperran, rtaa V. et nopertelen, rrella Vfr. *digitis conficio* res parvas l. viliores, in minutiis occupor conficiendis, G. etwas Geringes verfertigen.

Nopia, an Na. *alacer*, *velox* e. c. pedibus, *celer*, festinans, G. schnell, flink, it. al. *levis* motu e. c. vas, G. leicht beweglich, nopiasti citatim, leviter.

nopius l. nopeus, uden Ns. *alacritas*, *velocitas*, *celeritas*, festinatio, G. Schnelligkeit.

Noppa, pan Ns. *gutta*, stilla, G. Tropfen, it. Wib. *ludi* genus, G. eine Art Spiel mit Steinchen.

noppaan, ppata V. *stillo*, G. tröpfeln, wesi noppaa, inde *leviter crepo* l. strepo ut gutta ex alto cadens, *leviter ferio* l. ico, G. leise knappern l. klopfen, noppaa sormellansa digito ferit.

nopahdan, htaa Vs. idem de motu subito.

noppaus, uksen Ns. *levis ictus*, G. leises Klopfen.

noputan, ttaa Vf. et noputtelen, tella Vfr. *feriendo crepitum cieo*, repetitis vicibus

bus

bus leviter ico l. tundo, G. leises Klopfen erregen, noputan owea januam digito pulso.

noputus, tuksen Ns. *levis ictus* repetitus, G. leises Geklopfe.

Noppo, pon Ns. *conus ligneus*, quo ludunt pueri, G. Spielkegelchen (kapu), lyön noppoa.

noppoinen, isen Ns. dim. idem.

noppula l. nopula, an Ns. id. ac nappula.

Nopsa, an Na. id. ac nopia.

Norha, an Ns. *baculus bifidus*, quo mergites segetis extolluntur, furca minor, G. gabelförmige Stange.

Nori, in Ns. *morbi species* pecudis et equorum, max. in ore l. gutture, tussis, G. Kehlsucht der Pferde, unde noris nuora funiculus setaceus in pectore l. collo equi tussientis incidi solitus, noris kontti tibia saucia, crus ulcerosum.

Noria, an Na. id. ac notkia, nuoria.

Norkkaan, kata V. *avide exspecto* max. cibum, laudicoenum ago, *parasitor*, G. lüstern erwarten, schmarozen.

norkotan, ttaa V. et norkottelen, tella Vfr. idem.

norkko, on Ns. *parasitus*, cupide exspectans, G. Schmarozer.

norkket, kkeen Ns. talis *exspectatio*, G. lüsterne Erwartung, ruwan norkkeella.

Noro, ron Ns. Sav. *locus paludosus* et humilis inter montes, *vallis*, G. sumpfiges Thal, it. al. *rivulus*, ex valle effluens, rimula lente fluens, G. Bächlein, juokse noronansa instar rivuli fluit.

noroinen, isen Ns. dim. idem, juoksee noroisinansa, inde jäänoroinen stiria glaciei, it. Na. *vallibus frequens* e. c. regio, G. thälerreich.

noret, een Ns. *gutta* fluens l. stillans e. c. pluviae, roris, humor, G. fallender Tropfen.

norahdan, htaa Vs. *subito fluo* l. stillo ut lacrima ex oculo, G. hastig hervortröpfeln.

norisen, sta V. *minutim fluo* l. stillo, G. spärlich fliessen.

norpan, rota al. norotan, ttaa V. idem.

Norppaan, pata V. id. ac norkkaan.

norpet, ppeen Ns. id. ac norket.

Norpa, an Ns. *phoca*, G. Seehund.

Norsi, rren l. rsin al. norsa, an Ns. (Sv. nors) salmo *eperlanus*, G. Stint.

Norskaan, kata V. id. ac norkkaan.

norsket, een Ns. id. ac norket.

Norsu, un Ns. *elephas?* G. Elephant (tarwas), norsun notka proboscis elephantis.

Norwotan, ttaa V. *tardus sum*, cunctor, G. zögern.

Nostan V. nostin Ns. etc. vide sub nousen.

Notkia, an Na. *flexibilis*, facile incurvandus e. c. virga, *lentus*, G. biegsam, geschmeidig, inde notkia mies vir agilis l. velox.

notkius l. notkeus, uden Ns. *indoles flexibilis*, inde agilitas, G. Biegsamkeit, Geschmeidigkeit.

notkistan, aa V. *flecto*, *incurvo*, inclino, G. biegen, it. *flexibilem reddo*, G. biegsam machen.

notkistelen, lla Vfr. idem.

notkistus, uksen Ns. *inflexio*, G. Biegung.

notkistun, ua Vm. *flector*, *incurvor*, flexibilis fio, G. gebogen l. biegsam werden.

notko, on Ns. *flexura*, G. Beuge, on notkossa est inflexus, inde *locus demissus* inter montes, *vallis*, G. Thal.

notkelma, an Ns. idem, joen notkelma curvamen amnis.

notkotan, ttaa Vf. *huc et illuc inflecto* l. incurvo ut ventus arborem, *quatio* flexile quid e. c. paludem tremulam, G. ab u. zu schwenken.

notkottelen, tella Vfr. idem.

notkotus, uksen Ns. *inflexio* continua, G. dergl. Schwenkung.

notkun, ua Vm. *huc et illuc inflector* ut arbor in vento, continue incurvor, G. sich ab und zu beugen.

Noudan, taa V. 1. *vestigia* cujus *premo*, quem *sequor*, adsector, G. nach etwas gehen, folgen, befolgen, noudan mieltä voluntati cujus *obsequor*, morem gero, noudan käskyä jussui *me accommodo*, it. al. 2. *consector* quid reportandi caussa, *reporto* e. c. sagittam emissam, *affero*, G. nach etw. gehen, zurückbringen, holen, läksi noutamaan abiit allaturus

turus e. c. equum: Pass. noudetaan et noutaan.
noutelen, della Vfr. idem.
noudet, nouteen Ns. *secutio*, *adsectatio*, G. Nachfolgung, Befolgung, Folgsamkeit, mielen noudet *obsequium*, insinuandi gratia, sen nouteeksi ei obsequenter l. convenienter, it. *reportatio*, apportatio, G. Zurückholung.
nouto, don al. noutu, dun Ns. idem, noutopoika puer adsequens l. apportans e. c. sagittas.
noudatan, ttaa Vf. *curo ut* quis adsectetur l. consequatur, G. folgen lassen, inde *adsector* e. c. vestigia, *consequor* l. *obsequor* voluntati l. jussui, *observo* quid, *imitor*, G. befolgen, beachten, nachahmen, it. *curo ut apportetur* l. afferatur, G. zurückholen lassen.
noudattelen, tella Vfr. idem.
noudatus, uksen Ns. *adsectatio*, *obsecutio*, G. Befolgung, it. *reportatio*, apportatio, G. Zurückholung.
Noukka, kan Ns. id. ac nokka, al. id. ac nokko.
noukin, kkia V. id. ac nokin.
noukkelen, kella Vfr. idem.
Nousen, nousta l. rar. nousta V. *surgo*, *exsurgo*, sursum feror, G. aufsteigen, nousen ylös e lecto surgo, nousee kuolluista e mortuis resurgit, kala nousee rannallen piscis ad littus se elevat, taikina nousee massa panis tumescit l. fermentatur, kuu nousee luna oritur l. se elevat, noustessa in surgendo i. e. mane, nouseva wiikko hebdomas proxime futura, nousnut l. nousnut contr. noussut l. nossut præt. partic. act.
nousu, un Ns. *surrectio* e. c. ex lecto, *tumor* e. c. massæ panis, *ortus* e. c. lunæ, G. das Aufsteigen, nousun aika surgendi tempus.
nousento, nnon al. nousemus, uksen Ns. idem.
nostan, aa (pro noustan) Vf. *facio ut* surgat, *allevo*, *elevo*, *erigo*, *attollo*, G. heben, aufheben, erheben, nostan pellawia linum maceratum ex aqua ejicio, it. fig. nostan huudon rumoris sum auctor, rumorem dispergo, it. nostan koiran l. karhun irrito canem l. ursum, G. durch Reizen in Bewegung bringen.
nostelen, lla Vfr. idem, nostelee sydäntä cor irritat, bilem movet.
nosto, on Ns. *allevatio*, *elevatio*, G. Hebung, Aufhebung, huudon nosto dispersio rumoris, karhun nosto irritatio ursi, nosto-wäki turba virorum ad militiam convocatorum.
nostin, imen Ns. *allevandi instrumentum*, G. Aufhebungsmittel, inde nuotan nostin apertura in glacie, per quam sagena elevatur, taikinan nostin fermentum.
nostajainen, isen Ns. *levamen*, G. Aufhebung, inde pl. nostajaiset convivium illis institui solitum, qui quem elevant die, quo hic festum nominis sui celebrat.
nostantain, amen al. nostantainen, isen Ns. *pondus* l. *onus quantum* quis allevare valet, sarcina, G. so viel man heben kann.
nostatan l. nostutan, ttaa Vf. *facio ut* quid allevetur, G. heben lassen, inde sensim *allevo*, G. nach u. nach erheben, nostata jalkasi pedem humo leva, nostutan taikinaa curo ut massa panis tumescat l. fermentetur.
Nowerran, rtaa V. et nowertelen, rrella Vfr. id. ac noperran.
Nuha, an Ns. 1. *angulus* alicujus rei *prominens*, G. hervorragende Ecke, kirween nuha, inde pellon nuha striga agri oblonga, it. al. 2. *tuber* l. *scirrhus* in corpore, G. Beule, Geschwulst, it. 3. *gravedo*, *coryza*, tussis equina, G. Schnupfen (nyhä).
nuhainen, isen Ns. *gravedine* l. tussi *gravatus*, G. Schnupfen habend.
Nuhdet, hteen Ns. *increpatio*, *objurgatio*, castigatio verbis, reprehensio, G. Verweis, Vorwurf, nuhteen alainen castigationi obnoxius, culpabilis, saan nuhteita reprehendor, annan nuhteita increpo: inde *culpa* reprehensionis, causa cur castigetur, G. Schuld, anna nuhteet anteeksi culpas condona l. ignosce.
nuhteetoin l. rar. nuhdetoin, ttoman Na. car. *culpa carens*, *innoxius*, integer, G. unsträflich,

străflich, schuldlos, **nuhteettomasti** innoxie, intègre.
nuhtelen, hdella Vfr. *reprehendo, verbis castigo*, increpo, G. Verweis geben, verweisen.
nuhdellus, uksen Ns. *reprehensio*, increpatio, G. Verweisgebung.
Nuhja, an Ns. id. ac **nuija**.
nuhin, ia V. id. ac **nuijin**.
Nuhjus, uksen Ns. **nuhjustan** V. et **nuhjustelen** Vfr. id. ac **nahjus, nahjustan, nahjustelen**.
Nuhku, hun Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.
nuhkuinen, isen Na. *tardus*, cunctans, G. zauderhaft.
nuhkeroitsen, ita V. *tarde me gero*, cunctor, G. zaudern.
Nuhraan, rata V. Ul. *inquino, polluo*, maculo, G. besudeln (**tuhraan**).
nuhraus, uksen Ns. *inquinatio*, G. Besudelung.
nuhraun, uta Vm. *inquinor*, polluor, G. besudelt werden.
Nuija, an Ns. pr. *tudes* l. *ligo* agricolarum, glæbis imminuendis, G. Hacke, al. *tudes* qua seges trituratur, G. Dreschkeule, nec non *clava* militaris, quondam usitata, G. Streitkolbe, Keule, **nuija-sota**.
nuijin, jia V. *clava tundo* glæbas, al. *tude trituro*, G. mit der Hacke l. Keule schlagen.
Nuijotan, ttaa V. Caj. *torvum* et austerum *me præbeo*, animo æger l. offensus sum, G. sich mürrisch betragen.
Nuiska, an Ns. *æstus cupidinis?* Run. G. Begattungsbegierde.
Nuiskin, ia V. *odoror* ut canis, *per nares* spiro, inde *naribus fremo* ut iratus, G. riechend nachspüren, schnaufen.
Nuiskotan l. **nuiskutan, ttaa** Vf. *oscitationem moveo*, G. zu gähnen bringen, inde **minua nuiskottaa** l. **nuiskuttaa** oscitatione gravor, *oscito*, G. gähnen.
Nuisto, on Ns. *status* rei *nonnihil declivis* l. obliquus, G. ein wenig abschüssige Stellung, **panen nuistoon** obliquum colloco, **on nuistossa** est obliquus.
nuistan, aa V. *declivem* l. obliquum *facio*, parum obliquo, G. abschüssig stellen.
Nuitti, tin Ns. *apex* l. cuspis eminens, G. Spitze.
Nujo, on Ns. *inedia* l. *nausea* e. c. feminæ gravidæ, defectus appetentiæ cibi, G. Mangel an Appetit, al. Na. tali *inedia laborans*, G. appetitlos.
nujun, ua Vm. ejusmodi *morbo teror* l. consumor, macer fio, G. appetitlos seyn, abmagern.
Nuju, jun Ns. *fragor*, strepitus major, G. das Rauschen, **pakkaisen nuju**, it. Caj. *procella* vehemens *nivosa*, G. Sturm mit Schneegestöber.
nujuan, uta V. *vehementer strepo*, fragorem edo, G. rauschen.
Nukka, kan Ns. 1. **nauriin nukka** radix rapæ, G. Rübenwurzel, inde forte **rukin nukka** *dens* l. *uncus* ferreus in colo, per quem filum transit, G. Haken an der Spinnrolle, **kehrä-warren nukka** al. **hammas**, 2. al. **wesi-nukka** gutta, G. Tropfen (**nokko**), it. 3. (Sv. nocka) *panniculus insutus, centunculus* l. *floccus* in vestibus, G. Flocke, Lappen, it. §. **nukkaan asti** usque ad minimum l. nimium.
nukin, kkia V. *panniculos pendentes insuo, floccos intexo*, centonem conficio, G. Flocken einweben.
nukitan, ttaa V. idem, it. *dentes* colo *infigo*, G. Haken anfügen.
nukitus, uksen Ns. *textura centonum*, G. Einwebung der Flocken.
nukkeri, in Ns. *cento*, vestis panniculosa, G. flockiges Zeug.
nuket, kkeen al. **nukki, kin** l. **ken** Ns. *pupa lusoria* puellarum, ex panniculis, G. Puppe, **nuken lehti** plantago major.
Nukkeroinen, isen Na. *non contentus, querulus* e. c. infans, *murmurans*, offensus, G. unzufrieden, mürrisch.
nukkeroitsen, ita V. *non sum* contentus, *queror* ut infans, *murmuro*, G. unzufrieden seyn, murren, **nukkeroiten** stomachose al. rar. carptim.
Nukulainen l. **nukulwainen, isen** Ns. id. ac **nokkoinen, nukulais-humala** cuscuta europæa.
Nukun, kkua Vm. *obdormisco, obsopior*, G. ein-

G. einschlafen, inde *dormio*, G. schlafen, makaa nukkuneena cubat dormiens, herään nukkumasta e somno evigilo.
nukahdan, htaa Vs. *parum* et subito *obdormisco* l. dormio, somno conniveo, G. wenig einschlafen, schlummern.
nukistun, ua Vm. *somno* gravatus *collabor*, G. einschlummernd niederfallen, inde fig. *animam exspiro*, morior.
nukutan, ttaa Vf. et nukuttelen, tella Vfr. *somno gravo*, *sopio*, *soporo*, G. schläfrig machen, einschläfern, minua nukuttaa somno gravor.
nukutus, tuksen Ns. *sopiendi actus*, G. das Einschläfern.
Nulikka, kan al. nulikas, kkaan Ns. *parvulum* l. *curtum quid*, G. Stumpf, e. c. poika-nulikka puer parvulus, hauki-nulikka.
Nuljahdan, htaa Vs. *in lubrico titubo*, lubrice labor, G. ausgleiten.
nuljakka, kan Ns. *lubricum quid*, pituita, mucor, G. etwas Schlüpfriges, Schleim.
nuljakas, kkaan Na. *lubricus* e. c. serpens, G. schlüpfrig.
nuljo, on l. nulju, un Na. idem. max. in nuljo-pää caput calvum.
Nuljus, uksen Ns. nuljutan, ttaa V. nuljuttelen, tella Vfr. nuljutus, tuksen Ns. id. ac nuhjus, nuhjutan etc.
Nulkka, kan Ns. Ul. *cursus lentus* max. rangiferi, G. sanfter Trab.
nulkkaan, kata V. *lente curro*, G. sanft traben.
Nulli, in Ns. id. ac nulikka, al. id. ac nuljus, al. id. ac nurska.
Nulo, on Na. Caj. animo *demissus*, mente perculsus, haud alacer, G. muthlos, niedergeschlagen.
Nummi, mmen Ns. *terra arenosa elevatior*, campus arenosus, G. Sandfeld l. Hügel, nummi-jäkälä id. ac kangas-jäkälä, nummen-kukoistus euphrasia officinalis, nummen-sieni agaricus campestris, nummen warsi erica vulgaris, nummen wasara insecti species.
numminen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *campis arenosis constans* l. frequens e. c. regio, G. voll Sandhügel.

Nunna, an l. Run. nunnu, un Ns. (Sv. nunna) virgo *monacha*, G. Nonne.
nunnainen l. nunnoinen l. nunnuinen, isen Ns. dim. idem, inde fig. *mollicula*, femina molliter vivens, G. weichliches Weib, nec non *corculum*, blandiendi vox, G. Herzchen, it. Na. *monasterialis*, inde *mollis* e. c. vita, G. klösterlich, weichlich.
nunnottelen, tella Vfr. modo monacharum *molliter vivo*, cuticulam curo, al. *molliter tracto*, indulgeo, G. weichlich leben l. behandeln, al. *blandior*, adulor, G. schmeicheln.
Nuo, nuoden pron. vide nuot.
Nuodet, nuoteen Ns. *maritus sororis*, affinis, G. Schwager.
nuoti, den Ns. max. pl. nuodet sponsi l. sponsæ *parentes?* G. Brautältern. nuoden neitsy soror sponsæ.
nuoteus, uden Ns. *affinitas* per conjugium, G. Schwägerschaft, inde fig. *fœdus*, max. conjugale, G. Bündniss, tekee nuoteutta affinitatem l. fœdus init l. jungit.
Nuoha, an Ns. *floccus* in cortice betulæ l. *lamella exterior* tenuissima, G. dünne Oberhaut der Birkenrinde, inde ei nuohaakaan ne gry quidem, it. al. id. ac nuha gravedo.
nuohaannun, ntua Vm. *flocculis* l. naucis *inquinor*, G. mit Staub besudelt werden, waatet nuohaantuu vestis minutis quibusvis obducitur et fœdatur.
Nuohaan, hata V. *frico*, *scabo*, G. schaben.
Nuohkia l. nuohka, an Na. id. ac nuoska.
Nuokka, kan Ns. *nutus* capitis, max. somno obrepente, G. Nicken.
nuokkaan, kata al. nuokaan, nuata (pro nuoata) V. *nuto* capite, nuo præ somno obrepente, G. nicken.
nuokkaelen l. nuokkailen, lla Vfr. idem.
nuokin, kkia V. idem de actu continuo, it. Sav. id. ac noukin.
nuokahdan, htaa Vs. idem de actu subito.
nuokun, kkua Vm. *nutans sum*, proclino, G. nickend seyn.
nuokutan, ttaa Vf. et nuokuttelen, tella Vfr. *nutantem reddo*, inde *nuto*, G. nicken machen, minua nuokuttaa ad nutum proclino, nuokutan päätäni.

Nuolen,

Nuolen, lla V. *lingo*, lambo, catillo, G. lecken.
nuolesklen, lla Vfr. idem.
nuolaisen, sta Vs. idem de actu subito.
nuolu, un Ns. *liguritio*, linctus, G. das Lecken, nuolu-sormi digitus index, it. al. id. ac nuolin.
nuolin, imen Ns. res l. *edulia lingenda* pecudis, G. etwas zu leckendes.
Nuoli, len Ns. *sagitta*, G. Pfeil, nuolen terá spiculum sagittæ, nuolen sulka penna directrix sagittæ adfixa, nuolen nysá posterior pars sagittæ, nuolen noutaja reportator sagittæ emissæ.
nuolitan, ttaa V. *sagittis instruo* l. orno e. c. pharetram, G. mit Pfeilen versehen.
Nuoppaan, pata V. *digitis* minutim *carpo*, gnaviter *vellico*, G. zupfen, pflücken, raufen, inde nuoppaawat alter alterius crines vellicat.
Nuopukka, kan Ns. *truncus*, fragmen, G. Stumpf, hántá-nuopukka truncus caudæ.
Nuora, an Ns. *restis*, *funis*, nec non *funiculus*, lorum, G. Strick, inde on nuorissa est *vinculis* obstrictus.
nuorainen, isen Ns. dim. idem. it. Na. *ex fune confectus* e. c. reticulum, funibus abundans, G. aus Stricken, strickreich.
nuorallinen, isen Na. *funem habens*, G. Strick habend.
nuoraan, rata al. nuoritan, ttaa V. *fune stringo*, funiculis constringo, G. mit Stricken binden.
nuoratelen, tella Vfr. *rectá* via *progredior* qs. juxta funiculum extensum, G. gerade vorwärts gehen.
Nuori, ren Na. *recens* e. c. nix, potus, G. frisch, it. nuori mies vir *juvenis*, adolescens, G. jung, nuori-ikáinen ætate juvenilis, inde *adolescens*, juvenca.
nuorukainen, isen Ns. dim. *adolescens*, G. Jüngling.
nuoruus, uuden Ns. *indoles recens*, *juventus*, ætas juvenilis, G. Frische, Jugend.
nuorrun, rtua Vm. *recens* l. *junior fio*, G. frisch l. jünger werden, ruoho nuortuu gramen flaccidum reficitur, renovatur, taiwas nuortuu cœlum nubes recentes contrahit, rauta nuortuu ferrum fit mollius.
nuorrutan, ttaa Vf. *recentem reddo*, *renovo* l. reficio, ut pluvia gramen, *emollio* ut ignis ferrum, G. erfrischen.
Nuoria, an Na. *flexibilis* e. c. virga, G. biegsam, geschmeidig.
Nuosi, in Ns. *saccus* fœno portando, G. Heusack.
Nuoska, an Na. Ul. *subhumidus* e. c. aër, tempestas, humus, G. etw. feucht, it. al. Ns. *pulvis* in aëre *volans*, G. iefligendes Stäubchen.
nuoskaus l. nuoskeus, uden Ns. *humiditas*, humor, G. Feuchtigkeit.
nuoskautan, ttaa Vf. *humecto*, G. befeuchten.
Nuot, nuojen l. nuoitten pron. pl. *isti*, G. jene dort, a Sing. tuo, cfr. noi.
Nuoti, den Ns. vide sub nuodet.
nuoteus, uden Ns. ibidem.
Nuotio, on Ns. Caj. *strues* trabium *ardens*, ignis in trabibus coacervatis flagrans, G. Feuer in grobem Holz.
Nuotta, tan Ns. (Sv. not) *sagena*, verriculum, G. Zugnetz, lasken et nostan nuottaa sagenam demergo et elevo, nuotta-apaja locus maris sagenæ aptus, nuotan reiñ l. -siipi, -perá, -rinta, -paula, -pullo, -kiwes etc. sagenæ partes diversæ.
nuotti Ns. id. in compos. e. c. nuotti-kota Sav. tugurium reti servando.
nuottainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex sagena* confectus, G. vom Netze.
nuotallinen, isen Na. *sagenam habens*, it. *sagena* verrenda *occupatus* e. c. homo, G. Netzzieher, it. *quantum capit* sagena, G. ein Netz voll.
nuotus, uksen Ns. *societas* hominum ad unam pertinentium sagenam, G. einem Netze zugehörige Fischergesellschaft, al. nuotta-kunta.
nuotustan, aa V. *verro*, *ægre traho* qs. sagenam, G. mühsam ziehen.
Nuotti, tin Ns. (Sv. not) *tonus*, *melodia*, nec non rar. *nota musica*, G. Melodie, Musiknote, wirren nuotti, inde weisaan nuotillen melodice cano.
Nupero, on Ns. *os coccygis* l. truncus caudæ,

dæ, G. Schwanzbein, al. nupero-luu, häntä-nupero.

Nupia, an Na. *curtus*, *arctus*, haud sufficiens, G. knapp, nupia sato annona tenuis, nupia mieli mens indignans, murmurans, nupian-lainen id. ac nupiallinen.

nupiallinen l. nupiallainen, isen Na. *nonnihil curtus*, vix sufficiens, G. etwas knapp.

nupisen, sta V. *ægre fero*, *clam murmuro*, stomachor, G. murren.

Nuppi, pin Ns. (Sv. knopp) *capitulum* e. c. acus, turris, inde *calyx* florum, *gemma* arborum, G. Knopf, Knospe, cfr. knuppi.

Nuppiainen, isen Ns. *vespa*, G. Wespe.

Nuppu, pun Ns. *minutum quid*, mica, floccus in lino l. stupa etc. G. Flocke, Knoten, it. Wib. id. ac nuttura.

nuppuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *micis* l. floccis *frequens*, G. voll Flocken.

Nupukka, kan Ns. id. ac lupukka, lummet.

Nuraan l. nurajan, rata V. *tacite strideo*, G. murmeln, oja nuraa rivulus stridens fluit, inde *indigne fero*, *quirito*, tacite murmuro, G. murmeln, brummen, klagen.

nurisen, sta V. idem, reki nurisee traha in nive stridet.

nurina, an Ns. *stridor*, *quiritatio*, murmuratio. G. Gemurmel.

nuru, un al. nurus, ruksen Ns. *stridor*, inde *rivulus* lente fluens cum stridore, it. *indignatio*, *murmuratio*, G. das Murmeln.

nureksun, ua al. nureksin, ia Vm. *indignans* l. *murmurans fio*, indignatione afficior l. stimulor, G. unzufrieden seyn, murmelnd werden.

nuritan, ttaa V. *indigne fero*, murmuro, inde tacite *vitupero*, G. übelnehmen, murren, tadeln.

nuristan, aa V. *facio ut strideat*, G. murmeln machen, inde nuristan tynnyriä dolium subverto ita ut ultima fluidi gutta effluat, nuristan wettä aquam usque ad minimum *effundo* l. *exprimo*.

Nuria, an al. nurja, an Na. 1. *aversus*, *inversus*, G. verkehrt, umgekehrt, nuria puoli aversa pars e. c. vestis, nurin (Adv.) puolin l. nurin päin inverse, katson nurin silmin torve intueor, käännän nurin inverto l. subverto, inde 2. *aversus* l. *perversus* e. c. animus, haud benevolus, invidens e. c. mens, ægre ferens e. c. homo, asper l. offendens e. c. verbum, G. abgewandt, ungünstig, abgeneigt.

nureus, uden al. nurjuus, uuden Ns. *aversitas*, perversitas, pravitas etc. G. Verkehrtheit, Abgeneigtheit.

nurjus, uksen Ns. *homo aversus*, invidens, G. ungünstiger Mensch, al. id. ac lurjus l. nuljus.

nurjahdan, htaa Vs. nurjahdun, htua Vm. id. ac nuljahdan.

Nurkastun, ua Vm. vid sub nurun.

Nurkka, kan Ns. *angulus* in domo, nexus trabium in angulo, G. Hausecke, nurkkakiwi lapis angulum supportans, nurkkawäki inquilini in domo aliena habitantes, hospites non invitati, meren nurkka sinus maris.

nurkkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *angulatus*, angulosus, G. eckig, neljä-nurkkainen quadrangulus.

nurkallinen, isen Na. *angulum habens*, angularis, G. eckig, it. Ns. *faber* lignarius *angulum* domus *exstruens*, G. der die Ecke zimmert, it. *inquilinus* in angulo alieno habitans, G. Einhäusler.

nurkittain prtcl. *angulatim*, G. eckenweise.

Nurku, run Ns. vide sub nurun.

Nurmi, men Ns. *campus graminosus*, pratum aridum, solum elevatum, G. Grasboden, fester Rasen, nurmi-keto solum viride.

nurminen, isen Na. talibus *campis frequens* e. c. regio, G. rasig.

nurmikko, kon Ns. *solum viride* elevatius, G. rasiger Boden.

nurmikas, kkaan Na. *elevatior* et *graminosus* e. c. solum, G. rasig, inde *gramen* l. fœnum in solo elevato et arido crescens.

nurmetun l. nurmitun, ttua Vm. *aridus fio* ut palus, *gramine obducor*, graminosus et viridis fio, G. rasig werden.

Nurraan, rrata V. id. ac nuraan, oja nurraa,

raa, it. Abol. *petiturio*, querule peto; morose rogo, G. zudringlich betteln.

nurrutan, ttaa V. et nurruttelen, tella Vir. idem.

nurrustan, aa V. idem ac nuristan.

nurrutus, tuksen Ns. *stridor*, G. das Murmeln, it. Abol. *petitio mendica*, G. zudringliches Betteln.

nurrus, uksen Ns. *homo non contentus*, ægre ferens, *morosus*, G. mürrischer Mensch, inde on nurrukſissa est morosus, it. Abol. *homo* morose rogans l. mendicans, G. zudringlicher Bettler.

Nurska, an Ns. *serpentis species*, natrix? G. Schlangenart.

Nurun, ua al. nurwun, rkua V. 1. *strideo*, cum stridore stillo e. c. ut sanguis ex vulnere, *stridens fluo* ut rivulus, G. murmeln, rieseln, inde 2. *quirito*, *ægre fero*, tacite queror l. murmuro, indignor, G. murren, klagen, übelnehmen, nurumatoin non stridens, haud querulus, contentus, on ruokaa nurumata cibus adest sine querela i. e. sufficiens, cfr. nuurun.

nurkastun, ua Vm. *indignans* l. ægre ferens l. morosus *fio*, G. mürrisch werden.

nurku, run l. rwun *indignatio*, G. Unwille, Missmuth.

nuru, run et nurus, uksen Ns. vide sub nuraan.

Nurwet, rpeen Ns. Caj. *indignatio*, G. Missmuth, max. pl. on nurpeissansa est animo æger, indigne ferens.

Nussin, ia V. cum femina *coëo*, venere utor.

Nuskula, an Ns. id. ac naskula, poikanuskula.

Nuti, din Ns. *rotula ossea* in arcu jaculatorio, G. knöcherne Trisse am Schiessbogen, al. nuti-luu, inde fig. *ictus letalis*, vulnus mortiferum, it. al. *tuber*, in arbore et corpore, G. Beule, inde forte nuti-pää caput calvum capillis nudatum, G. Kahlkopf.

nudin, tia V. *capillis nudo*, calvum reddo, G. kahl machen, it. al. id. ac nuturoitsen.

nutistan, aa V. *moleste traho* l. *adstringo* e. c. guttur, inde *strangulo*, eneco, vita privo e. c. avem, G. mühsam zuziehen, würgen.

Nutisen, sta V. id. ac nurisen.

Nutkutan, ttaa V. *sæpe* l. repetitis vicibus *vellico*, G. wiederholt rupfen, nutkuttaa tukasta.

Nutraan l. nutrajan, rata V. id. ac nuraan, reki nutrajaa.

Nuttaan, tata V. id. ac nurisen.

Nuttu, tun Ns. *toga lanea*, *amiculum vilius*, inde *vestis* quævis *vilior* et exterior, G. Oberkleid der Arbeiter.

Nuttura, ran Ns. *corona comata* l. nodus capilli cum variis ornamentis, qualem in vertice capitis gestare solent feminæ innuptæ, G. in Knoten gebundenes Haar (myrkärä), pää on nutturalla.

Nuturoitsen, ita V. vitam *tacite dego*, G. stilles Leben führen.

Nutustan, aa al. nutuutan, ttaa V. id. ac nutistan.

Nuudan, taa V. *deorsum* versus *nuto*, G. abwärts gebeugt seyn, sika nuutaa rostrum suis versus humum vergit.

Nuudun, tua V. *marcesco*, *tabesco*, G. hinfallen, abmagern, kala nuutuu liassa piscis in squalore fit marcidus, lehmä nuutuu vacca lacte deficit.

Nuuha, an Ns. *lanugo* l. *floccus* e. c. vestimenti, panni, G. Wolle am Tuch.

Nuuppo, pon Ns. *vacca* cornibus carens, G. ungehörnte Kuh.

Nuurun, ua al. nuurwun, rkua V. pr. id. ac nurun, inde *dolore* stimulante *queror*, G. Schmerz empfinden u. klagen, hewoinen nuuruu jalkaansa equus dolore stimulatur in pede et ideo parum claudicat, nuurkuu kauppaansa pœnitet illum rei emtæ, ei ole nuurkumista nulla est querendi causa, nuurun wanhuuttani senectutem *ægre fero*.

nuuru, un Ns. ejusmodi *querela*, G. Klage.

Nuusa, an Ns. Caj. Ul. *defectus* l. *penuria* e. c. pecuniæ, panis, G. Mangel.

nuusainen, isen Na. Ul. *inops*, expers cujus rei, G. Mangel leidend.

Nuuska, an al. nuusku, un Ns. (Sv. snus) *pulvis tabaci* nasalis, G. Schnupftaback.

nuuskaan,

nuuskaan, kata al. nuuskun, ua V. *pulverem tabaci naribus attraho*, tali pulvere utor, G. Taback schnupfen, it. al. nuus-kaan id. ac nuuskin.

nuuskin, ia V. *naribus* l. *odoratu investigo* ut canis l. sus, odoror, G. schnüffeln.

nuuskelen, lla Vfr. idem.

nuuskutan, ttaa V. et nuuskuttelen, tella Vfr. idem, al. *flens singultio* ut pueruli, G. weinend schluchzen.

nuuskutus, tuksen Ns. *fletus cum singultu*, G. Schluchzen.

Nyhdän, htää V. *singultio*, G. schluchzen, it. al. *carpo*, carpendo eligo e. c. herbas inutiles ex lino, inde *evello* e. c. linum, G. ausrupfen, auspflücken, it. al. *tarde me gero*, G. zaudern.

nyhtelen, hdellä Vfr. idem.

nyhdäisen, sta Vs. idem de actu subito, max. subito vello.

nyhtö, hdön Ns. *carptus*, *evulsio*, G. Rupfung.

Nyhisen, stä V. *tacite loquor* l. cantillo qs. per nares spirans, G. leise sprechen l. singen.

nyhinä, än Ns. *taciturna locutio*, G. leises Gespräche.

Nyhin l. nyhjin, hkiä V. *leviter ico* l. *tundo* l. pello l. trudo, G. sanft stossen, nyh-kii jalalla pede ferit.

nyhkään l. nyhjään, hjätä V. idem.

nyhkäisen, stä Vs. idem de actu subito.

nyhkäys l. nyhjäys, yksen Ns. *ictus* l. pulsus *levis*. G. sanfter Stoss.

Nyhä, än Ns. id. ac nuha angulus, tuber, gravedo.

nyhermäinen, isen Na. *angularis*, *tuberosus*, G. eckig, beulig.

Nykin, kkiä al. nyin, nykiä V. *digitis arripio*, *minutim carpo* l. *vellico*, G. pflücken, rupfen, inde al. id. ac nyhin.

nykäisen, stä Vs. idem de actu subito.

nyierrän, rtää V. *minutatim carpo* l. vellico, G. zerpflücken.

nykerehdän, htää V. idem.

nykistän, ää V. *minutim comprimo*, G. sanft drücken.

nykistys, yksen Ns. *compressio levis*, G. sanftes Drücken.

nykistyn, yä Vm. *leviter comprimor*, G. wenig gedrückt werden, inde *pressioni cedo* l. concido, G. durch Druck gebogen werden.

Nykkärä, rän Ns. id. ac nuttura.

Nyky, ny'yn Ns. *tempus nuperum* l. *praesens*, G. neuliche l. jetzige Zeit, cujus vero non nisi hi Cass. adverbialiter occurrunt, juoksi nykyä nuper cucurrit, ei nykyjänsä haud nuper, G. neulich.

nykyinen, isen Na. *nuperus*; vix praeterlapsus e. c. tempus, actio, G. neulich, jetzig (nytyinen), nykyiset ihmiset homines nunc viventes, nostri aevi, nykyisesti l. nykyisin nuper.

Nykä, nyän Ns. *decurtatum quid*, *truncus* l. fragmen curtum, G. Stumpf, weitsen nykä cultellus, piipun nykä fumisugium curtum, nenä-nykä nasus brevis.

nyky Ns. idem in compos. e. c. nyky-nenä.

nykermä, än Ns. id. ac nykä.

nykerys, yksen Ns. idem, nykerys-luu os coccygis.

nykerä, än Caj. l. nykerö, ön Sav. Na. *curtus* et *obtusus* e. c. nasus, G. abgestumpft.

nykeräinen, isen Na. dim. idem.

Nyljen, lkeä V. *pellem detraho* e. c. bovis, *decortico* e. c. arborem, deglubo, G. abhäuten, abschälen, schinden, nyl-kiä qui pellem detrahit.

nyljeskelen, llä Vfr. idem.

nylkyri, in Ns. *pellis detractor*, max. cadavera deglubens, G. Schinder.

nyljentö, nnön Ns. *pellis detractio*, *decorticatio*, G. das Schinden.

nyljin, lkimen Ns. *culter* quo cortex betulae detrahendus solvitur, G. Schindermesser.

nyljetän, ttää Vf. *curo ut* decorticetur l. deglubatur, G. schinden lassen.

Nylkkä, kän al. nylkäs, kkään Ns. Torn. *collis minor* in viis, G. Hügelchen.

Nyperä, än Na. id. ac nykerä e. c. nyperä ohra hordeum tarde crescens.

nyperöinen, isen Na. dim. idem.

Nypin, ppiä V. id. ac nykin.

nyppistän, ää V. idem (nipistän).

nyppelen, pellä al. nyppistelen, llä Vfr. idem.

nyppylöitsen, itä V. idem de actu continuo.

nyppistys, yksen Ns. id. ac nipistys.

Nyppy,

Nyppy, pyn Ns. *pustula* in cute, *verruca*, tuberculum, G. Beulchen, Warze, puun nypyt gemmæ arborum, G. Knospe.

nyppylä l. nyppylä, än Ns. idem, usitatius.

nyppyinen l. nyppyläinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pustulis* l. *tuberculis abundans*, G. warzig.

Nyrhi, in Ns. Sav. Carl. Caj. acie *obtusus* l. *hebes* e. c. culter, securis, G. stumpfes Werkzeug.

nyrhään, hätä al. nyrhin, iä V. *rodens cædo* l. seco, *infabre ascio* qs. ope securis hebetis, G. mit stumpfem Werkzeug l. grob behauen.

Nyrisen, stä V. id. ac nurisen, max. querens murmuro.

nyrinä, än Ns. id. ac nurina.

Nyrjähdän, htää al. nyrjähdyn, htyä V. id. ac nurjahdan, it. al. mieli nyrjähtää l. nyrjähtyy mens *fit indignans*, iracunda, G. verdrossen werden.

Nyrkki, kin Ns. *pugnus compressus*, G. Faust, it. al. *longitudo* l. mensura ex apice pollicis usque ad articulum primum, G. Länge des Vorderglieds des Daumens, kaksi nyrkkiä.

nyrkittäin prtcl. *per* tales *mensuras*, G. nach Daumens Längen.

Nyrkkä, kän Na. *morosus*, *iracundus* e. c. animus, austerus, asper e. c. dictum, G. verdriesslich, unfreundlich, mürrisch, it. al. id. ac jyrkkä *præceps*, præcipitium, G. jäh, steil, it. al. nyrkkä-noita magus minoris ordinis.

nyrket, kkeen Ns. *præcipitium*, G. jäher Ort, it. al. *genius* mytholog.

nyrkästyn, yä Vm. *irascor*, *indignor*, ægre fero, G. mürrisch werden.

nyrkähdän, htää Vs. idem.

nyrkäytän, ttää Vf. iratum reddo, *offendo*, G. beleidigen.

Nyrri, in Ns. *harengus* membras minor, recens l. parum salsus et super cortice betulæ *assus*, G. auf Birkenrinde gedörrter Strömling, it. al. id. ac nyrhi.

nyrriäinen, isen Ns. dim. idem, inde al. parvulum l. curtum quid.

Nyrrytän l. nyrrötän, ttää V. *tacite* et *tarde quid ago*, G. etwas sacht u. ununterbrochen thun, itkee nyrryttää tacite plorat, käypi nyrröttää tarde incedit, it. al. *enixe* l. mendicans *imploro* nec non *queror*, G. zudringlich bitten l. klagen.

Nyry, ryn Na. *gracilis*, infirmus, G. schmächtig, schwach.

Nyry, ryn al. nyryä, än Na. *morosus*, iracundus e. c. homo, G. mürrisch, verdrossen.

Nyskyn, yä Vm. id. ac jyskyn.

nyskinä, än Ns. id. ac jyskinä.

nyskytän, ttää Vf. et nyskyttelen, tellä Vfr. id. ac jyskytän.

Nystermä, än Ns. *tuberculum* in corpore, *verruca*, G. Warze.

Nystyrä, än Ns. *collis minor* in viis, *grumus* in pratis, *tuberculum* in corpore, pustula, G. Hügelchen, Beule, it. al. Na. id. ac nyttyrä.

Nysä, än al. nysi, in Ns. id. ac nykä, e. c. weitsen nysä, piipun nysä, nysä-nenä, inde nuolen nysä l. -nysi pars sagittæ postica, truncata.

Nyt (pro nytw) prtcl. *jam*, *nunc*, *modo*, G. jetzt, juuri-nyt hoc momento, nuperrime, wasta-nyt jam primum, nyt jällensä l. jälleen jam iterum.

nytyinen, isen Na. *jam præsens*, nunc usu veniens, G. jetzig (nykyinen).

Nytet, nytteen Ns. *fulcrum* quid sustentans, *ridica*, G. Stütze.

Nytisen, stä V. Botn. *morosus sum*, murmuro, G. murren.

Nytkin, iä V. *leviter vellico* l. ferio, G. ausrupfen, zupfen (nykin), nytkin naureita rapas humo evello.

nytkytän, ttää V. et nytkyttelen, tellä Vfr. *vellicans capto*, minutim et lente ferio l. carpo, G. oft zupfen, inde wedän nytkytän minutim traho, soudan nytkytän, elän nytkyttelen vitam dego quietam.

nytkytys, tyksen Ns. talis *vellicatio*, G. das Zupfen.

Nytty, tyn Ns. id. ac nytet, al. *convolutum quid*, inde *pupa* puellarum lusoria, G. etwas Eingewickeltes, Puppe, kulta-nytty pupula cara, vox blandientis.

nyttyinen, isen Ns. dim. idem.

nytykkä, kän Ns. idem, max. convolutum quid.

Nyttyrä, än Na. *morosus*, *iracundus*, asper e. c. homo, G. mürrisch.
Nywin, nykiä V. id. ac nykin.
nywelliuen, isen Na. pr. qui *digitis comprehendi* l. capi potest, inde nywelliuen tieto l. oppi scientia mente comprehendenda, *perspicua*, nywelliuen pää caput facile comprehendens, *perspicax*, G. ergreifbar, begreiflich.
Nyylä, än Ns. (Sv. knyl) *pustula*, *verruca*, tuberculum, G. Beulchen, Warze.
Nyyskä, än Ns. id. ac nuuska.
nyyskättelen, tellä Vfr. *sternuto*, G. niesen, al. nares *emungo*, G. schnäuzen.
nyystän, ää V. id. ac nuistan, al. *sternuto*, G. niesen.
Nyytinki, ngin Ns. (Sv. knytning) *opus reticulatum* l. acu nexum, reticulum spiculatum, G. geklöppelte Arbeit.
Nyökkään, kätä V. *nuto* capite l. oculis, G. nicken.
Nädän, tää et nätelen, dellä Vfr. *clam* l. qs. furtim quid *arripio* l. capio, al. *tacite rixor*, G. heimlich ergreifen, sacht zanken.
Näen, nähdä V. 1. *video*, *cerno*, inde *animadverto*, observo, G. sehen, bemerken, wahrnehmen, näkee minun tulewan videt me venire l. me venientem, näen hywäksi video l. censeo bonum, G. ansehen, Jumala nähköön Deus videat i. e. misereatur, nähden videndo i. e. manifeste, evidenter, kansan nähden vidente populo i. e. coram populo, näkiä visor, testis oculatus nec non visiones inanes captans, silmän näkemä quod vidit oculus, distantia quantam oculus emetiri valet, nähtäwästi evidenter, clare, manifeste, it. 2. *experior* max. malum quid, G. erfahren, e. c. näen waiwaa laborem perfero, näen nälkää l. wilua famem l. frigus tolero, matkoissa monta nähdään in itineribus varia experimur.
näeskelen, llä Vfr. idem.
näyn l. näwyn, näkyä Vm. *videor*, *appareo*, visibilis sum, G. zu sehen seyn, sich zeigen, scheinen, näkyy työlääksi difficile videtur, kirkko näkyy kylään templum usque ad pagum apparet, on näkywissä est in conspectu, näkymätöin invisibilis, näkymättömyys invisibilitas.
näyskelen, llä Vfr. rar. idem.
näkö, näön al. näky, näyn Ns. 1. *visus*, videndi facultas et actus, G. Gesicht, heikko näky oculi bebetes, silmä-näkö conspectus oculi, inde 2. species externa, *adspectus*, G. das Aussehen, ihana näöltä l. näkyänsä pulcher qua faciem l. formam, näön tähden *apparentiæ* causa, on näötä l. näytä est inconspicuus, exiguus, 3. *visio*, ostentum, G. Erscheinung, näeskelee näkyjä visiones captat, it. 4. *experimentum* cujus rei, max. mali, G. Erfahrung, waiwan näkö molestiæ perpessio, nälján näky famis toleratio.
näköinen l. näkyinen, isen Na. *speciem habens*, ejusdem formæ, G. aussehend, gestaltet, sed non nisi cum Genit. e. c. weren näköinen sanguinis referens colorem, pahan näköinen malus adspectu, monen näköinen multiformis.
näköisä l. näkyisä, än Na. *visibilis*, inde *evidens*, *conspicuus*, majoris formæ l. speciei, G. sichtbar, ansehnlich.
näkymys, myksen Ns. *species* l. forma rei, *splendor* vanus, G. Aussehen, Schein.
näkin l. näin, kimen Ns. Caj. max. pl. näkimet *videndi instrumenta* e. c. oculi, vitrum oculare, G. Gesichtswerkzeug.
näytän, ttää Vf. 1. *facio ut* videatur, visui exhibeo, *ostendo*, *monstro*, G. sehen lassen, zeigen, weisen, beweisen, näytän walkiata l. walkialla lucem cui præbeo l. lumen admoveo l. lucernam præfero ut quis videat, näytän tielle monstro in viam, inde näytän todeksi demonstro l. probo verum esse, it. 2. me ostendo, inde *appareo*, videor, G. sich zeigen, scheinen, niin näyttää ita res se præbet, ita videtur, näyttää pahalta mali præfert speciem.
näyttelen, tellä Vfr. idem.
näytös, öksen Ns. *ostensio*, *monstratio*, demonstratio, G. das Zeigen l. Beweisen.
näytet, tteen Ns. *res ostendenda*, G. etwas zu zeigendes, Schein, on näytteeksi.
Näin pron. Adv. vide nämät.
Näiwä, wän Na. Caj. *subhumidus* e. c. fœnum, *flaccidus* e. c. flos, marcidus l. lan-

l. languidus e. c. corpus, haud compactus e. c. humus, G. feucht, welk, matt.

náiwehdyn, hdyä al. náiwätyn, ttyä Vm. *humesco, flaccesco*, marcesco, languesco, macresco, G. feucht l. welk l. matt werden.

Näk prtcl. encl. Sav. pro kään e. c. ei mitänäk pro ei mitäkään, cfr. nak.

Näkki, kin Ns. (Sv. näck) *genius* mythol. *fluviorum*, homines cupide aquis submergens, G. mythol. Flussgeist, näkin kenkä l. -kota mya margaritifera, näkin waltikka typha angustifolia.

Näkylä, än Na. Caj. *usui* diu *sufficiens* e. c. cibus, *tarde transiens*, G. langdauernd, oppos. hupa.

Nåkä, nä'än Ns. *terra soluta*, argilla tumescens, G. pauschige Erde, al. näkämaa.

Näkäleö, een Na. Botn. *morosus, stomachosus*, asper in verbis, difficilis, G. mürrisch, unfreundlich.

Näkäräinen, isen Ns. *vespa*, G. Wespe.

Näljä, jän Ns. *pituita*, mucor, G. Schleim.

näljäinen, isen al. näljäkäs, kkään Na. *pituitosus*, inde *lubricus*, G. schleimig, schlüpfrig.

näljämäinen, isen Na. *nonnihil pituitosus*, G. etwas schleimig.

näljäisyys, yyden Ns. *indoles pituitosa*, G. Schleimigkeit.

näljästyn, yä al. näljäännyn, ntyä Vm. *pituitosus* l. *lubricus fio*, G. schleimig l. schlüpfrig werden.

Nälkä, ljän Ns. *fames, inedia*, esuries, G. Hunger, Hungersnoth, näen nälkää famem tolero, fame fatigor, minun (l. minulla) on nälkä fame laboro, esurio, olen näljissäni l. näliissäni idem, nälkäwuosi annonæ caritas, inde puun nälkä defectus ligni, nälkä-pellawa linum catharticum, nälkä-kurki Bibl. ciconia, al. ardea nigra.

nälkäinen l. nälkähinen l. nälkähäinen, isen Na. *esuriens, famelicus*, inde *avidus cibi*, G. hungrig.

näljästyn l. näliistyn, yä Vm. *esuriens fio*, esurio, G. hungrig werden l. seyn, al. *fame teror* l. fatigor, G. von Hunger ermattet werden.

näljästys l. näliistys, yksen Ns. *status esurientis* l. famelici, G. hungriger Zustand, on näliistyksissä.

näljätän l. nälitän, ttää Vf. *famem cieo*, G. Hunger erregen, inde minua näljättää esurio.

Nälwehdän, htää V. *fastidio* cibi *laboro*, delicatus sum in cibo, G. Ekel haben, wählerisch seyn.

Nälwä, wän Na. id. ac näljä (nälä).

nälwäkkä, kän Ns. idem (näläkkä).

nälwäinen, isen Na. id. ac näljäinen.

nälwäännyn, ntyä Vm. id. ac näljästyn.

Nälä, än Ns. id. ac näljä l. nälwä, it. al. nälä-mies id. ac näälä.

näläkkä, kän Ns. id. ac nälwäkkä, it. al. *res* usu *trita*, inutilis, G. abgenutztes Ding, kirwes-näläkkä, kapio-näläkkä.

näläinen, isen Na. id. ac näljäinen.

Nämät, näiden pron. pl. *hi*, G. diese, a Sing. tämä:. hinc Adv. näin hoc modo, sic, G. so.

Nänä, nänän Ns. Sav. Carl. id. ac nenä.

Nänni, in al. nännä, än Ns. *papilla mammæ* l. uberis, G. Brustwarze, inde fig. mamma, mater, it. nännit scirrhi in ore equino, morbi species.

Näpiä, än Na. 1. *parcus* e. c. homo, vix sufficiens, *arctus* e. c. tempus, cibus, G. knapp, spärlich, näpiästi vix, ægre, 2. al. concinne et *apte confectus, sollers, elegans*, pulcher e. c. res, vestis, nec non *aptus*, commodus, G. nett, sauber, hübsch, passend, näpiästi sollerter, eleganter, apte, it. 3. *acutus* e. c. culter, securis, G. scharf, näpiä muisto memoria acuta, facile et cito capiens, näpiästi acute, inde 4. *alacer, citus*, festinans, G. schnell, kala on näpiä koukullen piscis hamum celeriter et cupide vorat.

näppi, pin al. näppiä, än Na. idem, max. arctus, vix sufficiens e. c. tempus, pecunia, näpin l. näpiöti parce, vix.

näppärä l. näpperä, än Na. idem, max. aptus, habilis, elegans, sollers, nec non alacer, citus.

näppäinen, isen et näpäkkä, kin Ns. idem.

Näppi, **pin** Ns. *apex digiti*, G. Fingerspitze, **lyön näppiä** digitis crepito, **on näpissä** est inter digitos l. in manu, **anna näppiini**.
näpin, **ppiä** V. *digitis carpo* l. *arripio l. contrecto* l. comprimo, *leviter ferio*, G. mit den Fingern berühren l. sanft schlagen, inde *suffuror*, G. entwenden.
näpistän, **ää** V. et **näpistelen**, **llä** Vfr. idem, cfr. **nipistän**, **näpistelen** max. suffuror, furtum levius facio.
näpistys, **yksen** Ns. *levis ictus* l. *attactus* ope digitorum, G. dergl. sanfte Berührung, it. *furtum leve*, G. das Entwenden, kleine Dieberei.
näppään, **ppätä** V. *leviter ferio*, G. sanft schlagen.
näppäisen l. **näpäisen**, **stä** Vs. idem, de actu subito, *leviter castigo* e. c. puerulum, G. wenig züchtigen.
näppäys, **yksen** Ns. *ictus levis*, talitrum, G. sanfter Schlag.
näpäistys, **yksen** Ns. idem, max. levis castigatio, G. Züchtigung.
Näppy, **pyn** al. **näppylä**, **än** Ns. *pustula* in cute, *verruca*, G. Beulchen, Warze.
näppyinen, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. *pustulis obsitus*, pustulosus, G. beulig, warzig.
Näpsiä, **än** al. **näpsä**, **än** Na. id. ac **nepsiä**.
Näpäisen Vs. et **näpäistys** Ns. vide sub **näppi**.
Näret, **een** Ns. *pinus junior* l. minor, G. kleine Fichte, pl. **näreet** fruticetum abiegnum, **näreh=hara** occa ex pinis ramosis.
närehikkö l. **näreikkö** l. **närikkö**, **kön** Ns. *fruticetum*, silva pinorum minorum, G. junger Fichtenwald.
Närhi, **in** al. **näri**, **in** Ns. corvus *glandarius*, G. Holzheher, **sini=närhi** coracias garrula, **metsä=näri** corvus infaustus.
Näri, **in** Na. *morosus*, murmurans, G. mürrisch, it. al. Ns. *ingluvies* avium, G. Vogelkropf, it. al. id. ac **närhi**.
närisen, **stä** V. *murmuro*, irâ mussito, strideo, G. murren (**nurisen**).
närinä, **än** Ns. id. ac **nurina**.
Närkä l. **närkkä**, **kän** Ns. *ira subita*, impatientia, indignatio, G. Jähzorn.

närkäs, **kkään** Na. *iracundus*, impatiens, subito exardescens, G. jähzornig.
närkästyn, **yä** Vm. *subito irascor* l. exardesco, G. jähzornig werden.
närkästys, **yksen** Ns. *levis ira*, indignatio, G. das zürnen.
närkästytän, **ttää** Vf. indignationem moveo, *subiratum reddo*, irrito, G. zornig machen.
närkäytän l. **närkähytän**, **ttää** Vf. idem.
Närmi l. **närwi**, **in** Ns. *floccus* l. naucus *albus* in cortice betulæ, G. weisses Oberhäutchen der Birkenrinde.
Närpiö, **ön** Ns. nomen parœciæ *Nerpes* in Ostro-bottnia.
Närret l. **närtet**, **rteen** Ns. Sav. Carl. Caj. *acervus oblongus* hordei, avenæ l. pisi in agris, G. längliche Getreidemiethe.
Närri, **in** Ns. id. ac **närhi**.
Närwi, **in** Ns. id. ac **närmi**.
Närwä, **än** Na. *pronus* l. *proclivis* ad quid, G. geneigt, **kala on närwä onkeen** piscis hamum cupide vorat.
Närä, **rän** Ns. *angina*, ardor stomachi, G. Halsbräune.
närästän, **ää** V. *angina afficio*, G. Halsbräune erregen, inde **minua närästää** angina laboro.
Näsiän, **ämen** al. **näsiäinen**, **isen** Ns. id. ac **nasia**.
Nässti, **in** Na. Sat. *concinnus*, elegans e. c. vir, G. nett, sauber.
Nästy, **yn** Ns. *pustula*, papula, G. Hautbläschen, Warze.
nästyinen, **isen** Na. *pustulosus*, G. warzig.
Näsy, **yn** Na. 1. *munditiei studiosus*, mundus, concinnus, G. reinlich, sauber, it. 2. al. *aptus* l. *promtus* ad quid, nec non *gnavus*, operosus, G. passend, geneigt, emsig.
Nätkin, **imen** Ns. *lathyrus* pratensis, G. Platterbse, al. *vicia cracca*, G. Vogelwicke, al. *trifolium* pratense, G. rother Klee.
nätin, **imen** al. **nätkelmä**, **än** Ns. idem.
Nätty, **tyn** Ns. *rica* l. vitta mulierum *linea*, G. Haube.
Nätystän, **ää** V. et **nätystelen**, **llä** Vfr. compressis

pressis labiis *tacite manduco* ut felis, rodo, G. muffeln.

Nätä, dän Ns. Ul. *tempestas* hiemalis *humida*, *ningor madidus*, G. feuchtes Schneewetter, nätä-lumi nix liquescens, nätä-sammal sphagnum palustre.

nädästän, ää V. *humesco* ut aër, nix, tempestas, *liquesco*, G. feucht werden, lunta nädästää nix liquescens cadit.

Näweri l. nawäri, in l. Caj. näwerin, imen Ns. *terebra*, G. Bohrer (nawari).

näwerrän, rtää V. *terebro*, excavo, G. bohren.

näwerrys, yksen Ns. *excavatio*, G. das Bohren.

Näwiä, än Na. *gracilis* l. exilis, G. schmächtig, schlank.

näwerikki, kin Ns. *homo* fame *macer* ideoque *vorax*, G. abgemagerter Mensch.

Näwölä, än Ns. *oxygala* pejoris indolis, G. schlechte Sauermilch.

Näyherä, än Na. *robustus* et *agilis* e. c. vir, G. rüstig.

Näyhiä, än Na. *humidus*, G. feucht (näiwä).

Näyhään, hätä al. näyhin, iä V. *subito ferio* e. c. scuticâ, G. hieben.

Näykin, kkiä V. *vellico*, G. zupfen, rupfen, hewoiset näykkiwät equi alter alterum dentibus vellicant, kana näykkii gallina sese rostro pungit, kala näykkii piscis hamum tentat.

Näyn, näkyä Vm. vide sub näen.

näytän, ttää Vf. vide ibidem.

Näälä, län Ns. *frater uxoris*, affinis, G. Frauenbruder, Schwager, al. näälämies (kyty).

Nään, nähä V. Sav. Ul. id. ac näen, nähdä.

Näännyn, ntyä V. *defatigatus collabor*, *conficior* l. absumor fame, siti, labore, miseriis etc. G. verschmachten.

näännys, yksen Ns. *status defatigationis*, G. Verschmachtung, max. pl. on näännyksissä est defatigatus usque ad deliquium animi, meni näännyksiin.

näännytän, ttää Vf. et näännyttelen, tellä Vfr. *fatigo* usque ad deliquium, *conficio* l. absumo vires, G. verschmachten lassen, entkräften.

näännän, ntää Vf. idem, præt. näänsin.

näännytys, tyksen Ns. *defatigatio*, absumtio virium, G. Entkräftung.

Näättä, tän Ns. Sat. id. ac naatta.

Näätä, dän Ns. *mustela* max. martes, G. Marder, al. mäntynäätä, sed haapa-näätä mustela foina, G. Steinmarder.

näätäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *mustelis frequens* e. c. silva, G. marderreich.

Nöhtä, hdän al. nöhkä, hän Ns. *favilla*, inde *floccus* l. pulvis volans, detritus e. c. lini, G. Loderasche, Staub, Schabsel (nöyhtä).

nöhtäinen, isen Na. *favillosus*, floccosus, G. voll Loderasche l. Staubes.

nöhdyn, htyä Vm. *favilla* l. flocco *obducor*, favillosus fio, G. mit Loderasche l. Staub bedeckt werden.

nöhdytän, ttää Vf. *favilla* l. flocco *obduco*, G. mit Loderasche l. Staub bedecken.

Nölkki, kin al. nölkköri, in Ns. *caligæ species* brevior, cothurnus, G. kurzer Stiefel, al. nölkki-saapas.

Nöyhtä, hdän Ns. et nöyhtäinen Na. etc. id. ac nöhtä, nöhtäinen.

Nöylet, een Ns. *filum lineum* duplicatum *sutile*, G. Nähzwirn (neulet).

Nöyrä, än Na. 1. pr. *flexibilis*, facile incurvandus e. c. virga, G. biegsam, inde animo flexilis, *facile cedens*, *obediens*, obsequens, nec non mente *demissus* l. *humilis*, haud superbus, modestus, G. nachgiebig, folgsam, bescheiden, demüthig, nöyrästi obedienter, modeste, it. 2. al. vi carens, *infirmus* e. c. potus, *imbecillis*, G. schwach, nöyrä sairas ægrotans valde debilis, nöyrä pää caput demens, it. §. nöyrä ilma l. sää Sav. Ul. tempestas *humida*, procella *nivosa*, G. feuchtes Schneewetter.

nöyrys, yyden Ns. *flexibilitas*, *obedientia* l. obsequium, animi *demissio*, modestia, G. Biegsamkeit, Nachgiebigkeit, Folgsamkeit, Demuth, it. *infirmitas*, defectus virium, G. Schwäche,

nöyryyn, rtyä Vm. *flexibilis* l. *obediens* l. mente *humilis fio*, G. biegsam l. nachgiebig etc. werden, it. *infirmus* l. debilis *fio*, vi privor, G. schwach werden.

nöyryyn-

nöyrryynnyn, nnyä Vm. idem, max. infirmus l. humilis fio.

nöyrytän l. nöyrrytän, ttää Vf. et nöyryttelen, tellä Vfr. *flexibilem* l. *obedientem* l. *modestum reddo*, *flecto*, *humilio*, G. biegsam, nachgiebig etc. machen, it. *infirmum* l. debilem *reddo*, vires frango, *debilito*, G. schwächen.

nöyrytys l. nöyrrytys, tyksen Ns. *flexio*, *humiliatio*, *fractio*, G. das Biegen, Demüthigung, Schwächung.

O.

Oas, oaan al. ota, otan Ns. *arista* l. *aculeus spicæ*, *gluma*, G. Spitze der Ähren, Hülse, inde *uncus* l. *aculeus*, G. Haken, Stachel, ongen oas uncus hami, kynnen oas radix unguis, G. Nagelwurzel.

oainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ex *glumis confectus*, *glumis refertus*, nec non *uncis* l. *aculeis frequens*, G. voll Hülsen l. Haken.

oaallinen, isen Na. *glumam* l. *uncum habens*, G. mit Hülsen l. Haken versehen.

Obotta, tan Ns. Carl. Olon. *agellus conseptus* in fundo alieno, G. Worth in fremdem Acker.

Odas, otaan Ns. id. ac ota.

Odelma l. Sat. oderwa, an Ns. *germen* segetis *chordum*, herba serotina, ex radice alius serius progerminans, G. neuer Saatschössling (aluwa).

odelmainen l. oderwainen, isen Na. ejusmodi *germinibus frequens* e. c. seges, G. voll neuer Schösslinge.

odelmoitsen l. oderwoitsen, ita V. *germina serotina ago*, G. Schösslinge treiben, ruis odelmoitsee, inde *succresco*, me dilato ut herba, G. sich wachsend verbreiten.

Odin, otimen Ns. et odin, otia V. vide sub ota.

Odotan, ttaa (Ul. Wib. uotan) V. *exspecto* quid, *præstolor*, inde *cunctor*, nec non *spero*, G. warten, erwarten.

odottelen, tella Vfr. idem (uottelen).

odotus, uksen Ns. *exspectatio*, cunctatio, G. Erwartung.

odottajainen, isen Ns. max. pl. odottajaiset *præmium* l. compensatio tribuenda filii qui diu exspectat, G. Erwartungslohn.

Oh, oho, ohoh Intj. vox admirantis et querentis: cum prtcl. encl. ohos finna, ohoppa, it. ohoh vox qua equus urgetur, unde fig. oho, ohon Ns. equus, vox puerilis.

ohkaan, hwata V. suspiro *oh*, *gemo*, *sufflo*, G. seufzen.

ohotan, ttaa V. exclamo *ohoh*, inde *voce incito* equum, G. oho rufen, antreiben.

Ohaisen, sta Vs. rar. id. ac ohjaisen.

Ohamus l. ohaus, uksen Ns. max. pl. ohamukset l. ohaukset id. ac ohin.

Ohdake, kkeen Ns. *serratula* arvensis l. *carduus* lanceolatus, G. Haberdistel.

ohdakkeinen l. ohdakkeellinen, isen Na. *carduis frequens* e. c. ager, G. distelvoll.

ohdakisto, on Ns. *locus carduis stipatus*, multitudo carduorum, G. distelvoller Ort.

Ohennan, ntaa Vf. sub ohut.

Ohi, hen al. ohet, een Ns. 1. *locus juxta* quid, *margo utrimque*, latus rei, G. beiderseitiger Rand, Seite, tien ohi locus juxta viam, ohislaudat binæ asses laterales trahæ, inde 2. adverbiascunt hi Casus.

Illat. et *All.* meni tien oheen l. ohellen abiit *juxta* viam, G. an die Seite, neben, pane ohelleni l. oheeni colloca juxta l. penes me, apud me.

Iness. et *Adess.* on tien ohessa l. ohella est *juxta* viam, G. an der Seite, neben, tämän ohessa juxta hoc, istu ohellani sede penes l. apud me, ad latus meum.

Elat. et *Abl.* otti tien ohelta l. ohesta sumsit juxta viam, G. von der Seite.

ohellinen l. rar. ohillinen, isen Na. *ad marginem* l. latus *situs*, *collateralis*, vicinus, G. an der Seite gelegen, benachbart.

ohitse l. ohitten l. contr. ohi prtcl. *juxta latus*

latus prætereundo i. e. *præter*, *trans*, G. an der Seite vorbei, käyn kirkon ohitse templum prætereo, juoksee ohitseni transcurrit me a latere.

ohin, imen Ns. max. pl. ohimet *tempora* capitis utrimque. G. Schläfe.

ohimo, on al. ohimoinen, isen Ns. max. pl. ohimot l. ohimoiset *partes laterales* corporis medii. G. Seiten des Körpers.

Ohia, an Na. id. ac ohut.

Ohja, an Ns. *habena* ad utrumque latus equi, G. Zügel.

ohjas, aksen Ns. *una habenarum*, G. einer der Zügel, unde pl. ohjakset habenæ conjunctim, nec non fasciæ ducendis infantulis, onni ohjaksina l. ohjaksilla fortuna favet, on ohjaksilla rem dirigit l. gubernat.

ohjallinen, isen Na. *habenis ornatus* e. c. equus, G. mit Zügeln versehen, it. *habenis dirigens* e. c. auriga, G. zügelnd.

ohjatoin, ttoman Na. car. pr. habenis carens, inde *sine ductu, licenter se gerens*, G. zügellos.

ohjaan, jata V. pr. *habenis duco* e. c. equum, inde *dirigo* cursum e. c. navis, *duco* e. c. pecudem l. infantulum, G. zügeln, lenken, leiten, ohjaaja auriga, dux, director cursus.

ohjaisen, sta Vs. idem (ohaisen).

ohjaus, uksen Ns. *directio*, *ductio*, G. Zügelung, Lenkung.

Ohkaan, hwata al. ohwan, hkaa V. vide sub oh.

Ohkainen, isen Na. id. ac ohukainen sub ohut.

Ohra, an Ns. *hordeum*, G. Gerste (Carl. otra), cujus plures sunt varietates e. c. kaksi=ratinen l. =stahkoinen, neljä=ratinen l. sara=ohra, kuusi=ratinen l. Sav. lesi=pää l. keri=pää, kahdeksan=ratinen l. hämö=pää, it. ohra=kukka agrostemma githago, ohra=tintu motacilla alba l. flava, ohra=rääkki corvus glandarius, ohra=suorsa anas boscas.

ohrainen, isen Na. *hordeaceus* e. c. panis, hordeo abundans e. c. locus, G. gersten, gerstig.

Ohta Ns. ohto Ns. ohtoinen Ns. id. ac otsa, otso, otsoinen.

Ohut, uen al. ohu, un al. ohia, an Na. *tenuis* sed *latus*, *extenuatus* e. c. assis, folium, pannus, panis, G. dünn und breit, platt, ohuelta l. ohuellen l. ohuesti tenue, Compar. ohuempi l. contr. ohempi Superl. ohuin.

ohukainen l. contr. ohkainen, isen Na. dim. idem.

ohennan, ntaa Vf. *tenuem reddo*, *tenuo*, extenuo e. c. assem, G. verdünnen, platt machen.

ohennus, uksen Ns. *extenuatio*, G. Verdünnung, inde Sav. ohennus=leipä panis tenuis.

ohennun, ntua Vm. *tenuis fio*, extenuor, G. dünn l. platt werden.

Ohwainen, isen Ns. max. pl. ohwaiset id. ac ohin.

Ohwakka, kan Na. *egregius*, excellens e. c. vir, G. vortrefflich.

Ohwatta, tan Na. idem, al. *audax*, temerarius, G. kühn, verwegen, it. Caj. *avidus*, G. gierig.

Oi, oi oi Intj. vox indignantis, admirantis, irridentis, querentis.

oijotan l. oiwotan, ttaa V. exclamo *oi*, inde *lamentor*, *queror*, G. oi rufen, wehklagen.

oikkaan, kata V. idem, max. *suspiro* oi.

oijotus l. oiwotus, uksen Ns. talis *exclamatio*, G. Wehklage.

Oikia, an Na. 1. *rectus*, erectus, haud curvus e. c. baculus, arbor, via, G. recht, gerad, makaa oikiana erectus l. extensus jacet, panen oikiaksi rectum facio, curvum extendo, inde 2. *rectus*, haud falsus nec fallax, *debitus* e. c. locus, tempus, via, *justus* e. c. mens, homo, G. recht, richtig, gerecht, (oppos. wäärä), it. 3. *dexter* e. c. manus, G. recht, nicht link (oppos. wasen), oikia=kätinen dextra utens, oikialla sc. puolella l. kädellä a dextra, it. oikein (Adv.) recte, rite, debito, juste, bene.

oiko Na. idem in compos. e. c. oiko=tie via recta l. directa, lähti oiko=päätä recta via l. directe l. mox abiit.

oikeus l. oikius, uden Ns. 1. *indoles* rei *recta* et physica et moralis, rectitudo, *jus*, *justitia*, G. Geradheit, Richtigkeit, Gerechtigkeit (oppos. wääryys), oikeus

waatii

waatii æquitas l. jus id postulat, etsin oikeutta quod rectum et justum est, quæro, oikeutta myöden ex justo, inde 2. *judicium, forum juridicum*, jurisdictio, G. Gericht, Process, yli-oikeus forum superius, ala-oikeus inferius, käyn oikeutta in judicio certo, litem habeo.

oiki l. oikiasti prtcl. *recte*, G. recht (oikein) tee oiki fac quod rectum est.

oijeten l. oijeti l. cum Suffixis oijetens l. oijetins, contr. oijetes l. oitens prtcl. *recta*, sc. viâ, *recte*, *directe*, G. gerades Weges, gerad, sogleich, menen oijeti eo directe antrorsum, inde läksi kohta oijetens abiit *mox*, cfr. oijennan.

oijennan l. ojennan, jentaa l. jeta Vf. *rectum facio*, jacentem l. curvum *erigo*, *corrigo* l. emendo falsum l. vitiosum, *extendo* l. porrigo e. c. manum, *dirigo* e. c. errantem in viam, G. gerad machen, richten, aufrichten, berichtigen, ausstrecken, zu recht bringen, oijennetulla l. oijetulla kädellä manu porrecta oijennan opin doctrinam reformo, hinc. Inf. Adv. oijeten l. oijetens l. oijetes l. oijeti quæ vide supra.

oikaisen, oikaista l. oijaista V. idem, niin onni oikaisi ita fortuna direxit, oikaise elämäsi vivendi modum emenda.

oijon, oikoa V. idem rar. max. extendo l. porrigo e. c. manum.

oijentelen, nnella al. oikastelen, lla Vfr. idem, inde *extendo me*, pandiculor, G. sich recken.

oijennus l. ojennus, uksen Ns. *erectio*, *correctio*, emendatio, *porrectio* l. extensio, G. Geradmachung, Aufrichtung, Berichtigung, Ausstreckung etc. inde oijennus-nuora perpendiculum fabrorum, nec non regula agendi l. vivendi, G. Richtschnur.

oikenen l. oikean, oijeta Vm. *rectus fio*, *erigor*, *corrigor* l. emendor, *porrigor* l. extendor, dirigor, G. gerad l. richtig werden, aufgerichtet l. berichtigt l. ausgestreckt werden, zu recht gebracht werden.

oijennun l. ojennun, ntua Vm. idem.

oijelmus l. ojelmus, uksen Ns. *pars* viæ *recta*, al. *via brevior* l. regia, G. gerader Weg, Richtsteig.

oijus l. ojus, uksen Ns. *directio recta*, G. gerade Richtung, max. in compos. e. c. ojus-puu arbor haud curva, ojus-poro rangifer directe procedens.

oijustan l. ojustan, aa V. rectâ l. *directa via procedo*, G. gerad vorwärts gehen.

Oikka, kan l. Caj. oikku, kun Ns. *ictus mentis*, G. Laune, al. *inclinatio* l. propensio ad quid, G. Neigung.

oikullinen, isen Na. *ictibus* mentis *ductus* e. c. homo, G. launig.

Oinas, aan l. rar. aksen Ns. aries castratus, *vervex*, G. Hammel.

oino, on Ns. idem, al. cervus *alces* masculus, G. männliches Elendthier.

Oinastelen, lla Vfr. id. ac ounastan.

Oirin, ia V. Botn. *morbi accessum præsentio*, languidus sum ut ægrescens, G. Vorempfindungen der Krankheit haben, al. *leviter ægroto*, G. unpässlich seyn, kränkeln.

oiret, een Ns. max. pl. oireet *sensus morbi* imminentis, languor prævius, G. Vorempfindung der Krankheit, al. *ægrotatio levior*, G. das Kränkeln.

Oisto, on Na. Ul. id. ac aisto, oikka.

Oiwa, an al. oiwallinen, isen Na. Sav. Caj. Ul. melioris indolis, *perbonus*, *egregius* e. c. homo, equus, res majoris momenti, vehemens e. c. ventus, *validus*, *eximius*, G. sehr gut, tüchtig, gewaltig, vortrefflich, oiwa-tailla modo optimo, oiwalta parempi longe melior, oiwasti l. oiwallisesti egregie, excellenter.

Oiwallan, ltaa V. Sav. Ul. *animadverto*, observo, inde *intelligo*, efficere scio, G. bemerken, begreifen, auszurichten verstehen.

Oiwukka, kan Ns. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (ojukka), it. Sat. *vaccinium uliginosum*, G. Sumpfheidelbeere.

Oja, an Ns. *rivus*, *torrens*, *canalis*, *fossa* longa in agris, G. Bach, Graben, luon l. teen l. kaiwan ojaa rivulos effodio, ojan warsi tractus circa rivum, ojamies canalium fossor, oja-konna id. ac konna rana.

ojainen,

ojainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *rivis* l. *fossis frequens* e. c. regio, ager, G. voll Bäche l. Gräben.
ojanto, anon Ns. *locus* rivis frequens, regio demissior ad rivos, G. bachreicher l. niedriger Ort, al. aquæ *abductio*, G. Wasserableitung, al. *alveus* rivorum, G. Bachbett.
ojannes, nteen al. ojelma, an Ns. idem.
ojakka, kan Ns. *rhamnus frangula*, G. Faulbaum, al. *lonicera* xylosteum, G. Heckenkirsche.
ojukka, kan Ns. Tav. id. ac oiwukka.
ojin, ojia al. ojitan, ttaa V. *fodio rivulos*, *fossis orno* e. c. agrum, G. Gräben machen, mit Gräben versehen.
Okka, kan Ns. id. ac oas.
Okkoinen, isen Ns. dim. *senex* staturæ *minoris*, G. kurzer Greis (ukkoinen).
Oksa, an Ns. *ramus* arborum, G. Ast, Zweig, inde oksa-tie via minor a majore divergens.
oksainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ramosus* e. c. arbor, *ex ramo* confectus, G. ästig, zweigig, aus Zweigen.
okśillinen, isen Na. *ramosus*, G. ästig.
oksin, ia. V. *ramos puto* l. amputo, ramis denudo e. c. arborem, G. zweige abhauen.
Oksennan, ntaa V. *vomo*, *evomo*, G. sich erbrechen (annan ylön).
oksentelen, nnella Vfr. idem.
oksennus, uksen Ns. *vomendi actus*, *vomitus*, vomendo ejecta, G. das Erbrechen, Auswurf.
oksemus, uksen Ns. Abol. rar. *vomitus*, G. Auswurf.
oksetan, ttaa al. oksennutan, ttaa Vf. ad vomendum impello, *vomitum cieo* l. *promoveo*, G. Erbrechen erregen l. befördern, inde minua oksettaa l. oksennuttaa vomitu laboro.
Ola, an Ns. al. ola-koiwu *cratægus aria*, G. Mehlbaum.
Olen (Præs. Sing on pro olee, pl. owat pro olewat), olla V. 1. pr. *sum*, inde *adsum*, *exsisto*, nec non *moror*, *versor*, vivo in quo loco, G. seyn, daseyn, verweilen, währen, olen kotona sum domi, olin kirkossa kaksi hetkeä eram, l. versabar l. morabar in templo duas horas, on elossa est l. exsistit in vita, on tässä heic adest, olkoon niin sit ita, olisitpa rikas o si l. utinam esses dives, it. onko miehiä adsuntne viri, G. giebt es, onni on siinä fortuna in eo est l. consistit l. constat, G. bestehen, onko siitä mitään num est aptus ad quid, num quid valet, ei ole siitä haud est aptus, G. taugen: it. ollessani cum l. dum sum, oltuani postquam eram, anna ollakseni tässä permitte mihi ut heic sim, ne me moveas l. tangas, on hywä ollakseni bona est mihi vita, bene me habeo, it. Adv. ollen (qs. essendo) cum est l. adest, hinc on ollen est quidem l. est omnino, onko ollenkaan estne vel aliquid, ei ollenkaan ne gry l. minimum quidem, ollenkin præsertim, præcipue, it. ollut qui fuit l. fuerat, luulen olleen puto fuisse, it. Pass. ollaan G. man ist, on oltu G. man ist gewesen, it. 2. cum Casu Adess. *habeo*, G. haben, minulla on rahaa est mihi pecunia, habeo pecuniam, onko miehellä woimaa, it. 3. cum casu Genit. *possideo*, est mihi proprius, G. eigen l. zugehörig seyn, e. c. kirja on isän liber est patris, hinc minun (al. minulla) on nälkä mihi est esuries i. e. esurio, G. qs. mir ist Hunger, miehen (l. miehellä) on wilu viri est frigus i. e. vir friget l. frigore laborat, it. 4. cum Partic. præterit. exprimit Lat. Perfectum et Plusquamperf. e. c. olen lukenut legi, G. ich habe gelesen, olen luettu sum lectus, G. ich bin gelesen, on tehnyt fecit, on tehty est factus, it. 5. exprimit copulam propositionis Logicæ e. c. Jumala on kuolematoin Deus est immortalis, olen wanha.
oleskelen, lla Vfr. idem, max. *sum passim*, *moror*, *versor*, G. verweilen, sich aufhalten, währen, oleskeli wuoden kylässä per annum in pago versabatur, missä oleskelet ubi commoraris, habitas, oleskeli paljo sadetta multum pluviæ dabatur, oleskele hywin bene te *gere*, G. sich verhalten.
olemus, uksen Ns. *status* l. conditio *entis*, inde *essentia*, *exsistentia*, substantia, G. das Seyn l. Daseyn, Wesen, hinc eccles. hengellinen olemus essentia spiritualis.

oleskele-

oleskelemus, **uksen** Ns. idem, max. *commoratio*, *versandi modus*, G. das Verweilen l. Verhalten.

olento, **nnon** Ns. id. ac **olemus**, **hengellinen olento**, it. *commoratio*, G. das Verweilen, Aufenthalt, **olento-paikka** locus commorationis l. habitandi, **hywä olento** bonus versandi l. se *gerendi modus*, G. das Verhalten.

olo, **olon** Ns. idem, **olo-paikka** versandi locus, **läsnä olo** præsentia, **poissolo** absentia. it. *abundantia*, G. Ueberfluss, **on oloksi** l. **ololta rahaa** satis l. abundanter est pecuniæ.

olin, (imen) Ns. idem in compos. e. c. **olin-paikka**, **olin-sia** locus ubi quis versatur.

olennin l. **olenni** prtcl. Caj. *satis*, *abundanter*, G. hinreichend, überflüssig, **on olenni rahaa**.

olollinen, **isen** Na. qui est, *exsistens*, G. seyend, it. qui satis est, *sufficiens*, abundans, G. hinreichend, überflüssig, **on olollisesti** est satis superque.

olennollinen, **isen** Na. idem, inde eccl. *essentialis*, G. wesentlich.

olewahko, **hon** Na. Carl. Ul. majorem in modum exsistens, qui nimis est, *superfluus*, *molestus*, G. zu viel seyend, ungelegen, **on olewahko työtä** est multum l. nimium laboris, **olewahko kuorma** onus molestum, grave.

olekfun, **ua** Vm. pr. *commorans fio*, inde *adsvesco* loco l. rei l. vitæ generi, G. verbleiben, sich angewöhnen, **kyllä hän olekfuupi kylään** adsvetus quidem fit pago.

oleun, **uta** al. **oleennun**, **ntua** Vm. idem, **oleentuk sinne** ei loco adsvetus fuit, ibi remansit.

Olka, **lan** Ns. *humerus*, G. Schulter, **olka-pää** pars humeri prominens, **olka-luu** scapula l. jugulum, **kannan olallani** humero gero.

olallinen, **isen** Na. *humerum habens*, G. Schulter habend, it. *humeris incumbens* e. c. onus, G. auf der Schulter liegend, inde *quantum humeris* geri potest, sarcina, G. Schulterbürde.

olkajes, **een** al. **olkajos**, **oksen** Ns. *onus* l. sarcina *humeris gestanda*, G. Schulterbürde.

olus, **oluksen** al. **oluin**, **olkumen** Ns. max. pl. **oluksek** l. **olkumek** *lora gestatoria*, a humeris dependula, G. Tragriemen über den Schultern, **olus-paita** indusii muliebris varietas.

Olkenen l. **olkean**, **oljeta** V. 1. *casu venio* in quem l. ex quo loco, G. zufällig wohin l. wohergerathen, inde cum Allat. & Illat. **olkenin tiellen** casu incidi in viam, inveni viam, **olkeepi kylään** pagum forte offendit, sed cum Abl. et Elat. **lintu olkeni pesästä** avis ex nido casu excidit, forte aberravit, **olkesimme polulta** a tramite discessimus, it. 2. al. *me confero* in quem l. a quo loco, G. sich verfügen.

Olki, **oljen** Ns. *culmus* straminis, *stipula* secalis, hordei, avenæ etc. G. Strohhalm, Stroh.

olkinen, **isen** Na. *stramineus* e. c. tectum, G. von Stroh, it. *stramine abundans* e. c. locus, G. strohreich.

Olli, **in** Ns. nomen viri *Olavus*, nec non festum Olavi (**uole**).

Olut, **uen** (rar. **olu**, **un** l. Run. **olo**, **on**) Ns. *cerevisia* ex hordeo macerato et tosto, G. Bier, **olut käppi** cerevisia fermentatur, **panen** l. **teen** l. **keitän olutta** cerevisiam coquo, it. **olut menee päähän** cerevisia caput tentat, ebrium reddit, hinc **on oluessa** est ebrius.

oluinen l. Run. **oloinen**, **isen** Ns. dim. idem, **ei aina oluisia oteta** non semper adest cerevisia.

oluinen, **isen** Na. *ex cerevisia* confectus, *cerevisia abundans*, G. von Bier, bierreich.

Oma, **an** Na. *proprius*, *peculiaris*, G. eigen, **omani** meus, ad me pertinens, **toisen oma** alterius, alienus, **omasta päästä** suo ex arbitrio, **teki omin käsin** suis fecit manibus, **oma-kaswoinen** domi productus e. c. tabacum, **omasta talas** ex proprio (haud alieno) penu, **oma tunto** sui cognitio, conscientia, G. Bewustseyn, Gewissen, **oma-tuntoinen mies** vir conscientiæ teneræ, religiosus, it. **tuli omillensa** venit ad suos cognatos, G. verwandt,

verwandt, it. on siihen omansa est proprius l. aptus ad id, G. geeignet, passend.

omainen l. omahinen l. omahainen, isen Na. idem, max. *cognatus*, familiaris, nec non valde *aptus*, G. verwandt, geeignet, inde erin-omainen peculiaris, separatus, singularis.

omittuinen l. omituinen, isen Na. idem, proprius, aptus, G. geeignet.

omaisuus, uuden Ns. *proprium cui*, res cui propria, *peculium*, bona, G. Eigenthum, on sillä paljo omaisuutta magnæ ei sunt *opes*, irtain ja kiintiä omaisuus res mobiles et immobiles, it. eccl. *proprietas*, G. Eigenschaft, Jumalan omaisuudet attributa divina.

omistan, aa V. et omistelen, lla Vfr. *meum esse dico* l. agnosco, *mihi vindico* l. *attribuo*, proprium mihi facio, G. sich zueignen, kuka tämän omistaa? it. rar. *possideo*, G. besitzen.

omin, ia al. omatan ttaa V. idem rar.; hinc nimin omattain quemque suo nomine enumerando, nominatim, G. namentlich.

omistus, uksen Ns. *actus* sibi vindicandi, *vindicatio*, attributio, G. Zueignung, it. *possessio*, G. Besitz, otan omistuksen i *bona* mea aufero.

omistun, ua Vm. *proprius fio*, G. eigen werden, einem zufallen, omistun sinulle tuus l. tibi proprius fio.

Omena, an Ns. *pomum*, *malum*, G. Apfel, omena-puu pyrus malus, tammen omena glans quernea.

omenainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pomis abundans* e. c. hortus, *ex pomis* confectus e. c. cibus, G. apfelreich, von Aepfeln bereitet, it. rar. *pomo similis*, amœnus, G. anmuthig.

Ometto l. omatto, ton al. ometta, tan Ns. Tav. *bovile*, G. Viehstall.

Ompelen, ommella Vfr. *acu suo*, consuo e. c. vestes, G. nähen (umpelen).

ommellus l. ompelus, uksen Ns. *suendi actus*, inde *sutura*, opus suendum, G. das Nähen, Nath.

ommel, mpelen al. ommelet, mpeleen Ns. *res suenda*, G. Näharbeit, ei ole ommelta.

Onales, een Ns. *retinaculum* quo quid comprimitur, max. quo asses in navibus construendis comprimuntur et flectuntur, G. Kloben.

Onet, een Na. id. ac onhet.

Onelma, an Ns. *locus humilis*, vallis, G. Niederung, Thal.

Onerwa, an Ns. id. ac odelma l. oderwa.

onerwoitsen, ita V. id. ac odelmoitsen.

Onhet, een al. onet, onehen Na. pr. *valde gracilis* l. macer, inde *ineptus*, *nequam*, vilis, nauci, G. schlank, untauglich, schlecht: Superl. onehin.

onheellinen l. onehellinen, isen Na. idem.

Onkalo, on Ns. *sinus* l. *angulus profundus* et secretus e. c. in fornace, G. tiefe Höhlung, wuoren onkalo latebra montis, specus, hampaan onkalo fovea in dente, it. al. *homo excors*, ineptus, G. Tölpel.

onkaloinen, isen Na. dim. idem, it. Na. *angulis frequens*, G. voll Höhlungen.

Onki, ngen Ns. *hamus* piscatorius, G. Angel, meni ongellen abiit hamo piscatum, onki-mato l. -liero lumbricus, inde fig. otti onkeen animadvertit, memoriæ mandavit.

ongin, nkia V. *hamo piscor*, G. angeln, inde fig. *expiscor*, *percontor*, scrutor res, figmenta creo, G. nachforschen, nachspüren, erdichten.

onkistelen, lla al. ongittelen, tella Vfr. idem.

onkerus, uksen Ns. rar. *expiscando inventum* quid, *figmentum*, commentum, G. etwas Ausgespürtes l. Erdichtetes.

Onni, onnen Ns. *fortuna* max. *secunda*, fors, G. Glück, kowa onni fortuna adversa, onnen tuoma casu captum quid, onnen kohtaus nutus l. casus fortunæ, onnen toiwotus gratulatio, onnen pöytä linea mensalis in vola, nota chiromantica.

onnellinen, isen al. onnelias, aan Na. *fortunatus*, *felix*, prosper, beatus, G. beglückt, glücklich, glückselig, onnellisesti feliciter, prospere, cfr. sub onsi.

onninen, isen Na. idem, in compos. e. c. kowa-onninen infelix.

onnellisuus, uuden Ns. *felicitas*, prosperitas, G. Glückseligkeit.

onnettomuus, uuden Ns. fortuna adversa, *infortunium*, fatum, G. Unglück, Unglücksfall.

onnestan l. onnistan, aa V. 1. *fortunam do* l. *exopto*, G. beglücken, glückwünschen, onnestan huonetta domui gratulor l. gratulationibus consecro, it. 2. imperson. josa onnestaa si *fortuna favet*, G. glücken, ei onnista male *succedit*.

onnestus l. onnistus, uksen Ns. *successus*, inde vigor, salus vitæ, G. glücklicher Fortgang, Lebensglück.

Onnun, ontua V. *claudico*, G. hinken, ontuwa claudus.

onnahdan, htaa Vs. *leviter claudico*, inde *vestigio fallor*, vacillo, G. wenig hinken, gleiten, wackeln, jalka onnahti pes titubavit.

onnahdus, uksen Ns. *titubatio*, G. das Ausgleiten l. Wackeln.

onnutan, ttaa Vf. *facio ut* claudicet, claudum reddo, G. hinken machen.

Onsi, onnen Na. *cavus* e. c. arbor, G. hohl, inde Ns. 1 *cavum*, cavitas, G. Höhlung, puu on onnella arbor est intus cava, on ontta (Inf.) watsassa in ventre est cavitas modica, hinc 2. *locus* inter montes *depressus*, *vallis* profundior, G. tiefes Thal.

onsillinen, isen Na. *cavus*, *cavernosus*, cavaticus, G. voll Höhlungen.

onnellinen, isen Na. idem, rar.

ontelo, on Na. idem, e. c. ontelo puu l. hammas.

ontewa, wan Na. idem, inde *capax*, spatiosus e. c. templum, G. geräumig.

onsin, ia al. onnistan, aa V. *cavo*, excavo, G. aushöhlen.

Ontto, ton Ns. Botn. *locus silva carens* in paludibus, G. waldloser Fleck in Sümpfen.

Opas, ppaan Ns. *index viæ*, G. Wegweiser.

opastan, aa V. *viam indico*, in viam duco, inde fig. *doceo*, instruo, G. den Weg weisen, belehren.

opastun, ua Vm. *in viam ducor*, *adsvesco* viæ, via mihi fit cognita, G. auf den Weg geleitet werden, sich an den Weg gewöhnen, inde in genere *adsvesco* rei cuicumque, consvesco, G. sich gewöhnen, opastun siihen adsvetus fio ei, unde *disco*, G. lernen.

Oppi, pin Ns. 1. *doctrina*, *disciplina*, *eruditio*, G. Lehre, Gelehrsamkeit, on opiksi inservit doctrinæ l. documento, on opissa est in disciplina sc. ut quid addiscat, uskon oppi doctrina fidei, oppi-huonet schola, oppi-isä doctor, oppi-poika l. oppi-lapsi discipulus, sillä on paljo oppia magnæ est eruditionis, annan oppia doceo, instituo, erudio, otan oppia doctrinam admitto, disco, it. *discendi facultas* l. capacitas, G. Lernvermögen, Gelehrigkeit, hywä oppi ingenium docile, kowa l. kankia oppi ingenium hebes l. tardum.

oppu, pun al. opet, oppeen Ns. discendi facultas, *ingenium*, *docilitas*, G. Gelehrigkeit, opet-lapsi discipulus.

oppinen, isen Na. *doctrina* l. discendi facultate *præditus*, G. lehrig, gelehrig, sed non nisi in compos. e. c. hywä-oppinen docili præditus ingenio, kowa-oppinen tardus l. hebes in discendo, wäärä-oppinen in doctrina errans, hæreticus.

opin, oppia V. *disco*, *doceor*, *adsvesco*, e. c. litteris l. lectioni, G. lernen, oppinut mies vir eruditus, it. al. rar. *inviso* e. c. amicos, ægrotos, G. besuchen.

oppenen, peta al. oppeennun, ntua Vm. *disco*, G. lernen, opennut doctus.

opetan, ttaa Vf. *doceo*, *instituo*, erudio, G. lehren, opetan tien viam monstro, opettaja doctor.

opettelen, tella Vfr. idem, max. doceo me, *addisco*, G. lernen.

opetus, uksen Ns. *docendi actus*, *eruditio*, institutio, G. das Lehren, Belehrung, on opetukseksi institutioni inservit, opetus-wirka docendi munus: inde *doctrina*, eruditio, G. Lehre, kaunis opetus.

Ora, an Ns. *terebra minor*, max. clavus ferrens candens et urens, quo terebratur, G. Brennbohrer, inde fig. ora-nenä nasus acutior.

orainen, isen Ns. dim. idem.

Orailen, lla Vfr. *tentando facio* quid. *tento* quid qualitercumque agere, G. nach-

zuahmen versuchen, koen sitä orailla studeo id quoquo modo perficere (urailen).

Oras, oraan al. oraksen Ns. *herba segetis* recens, G. junge Saat, pelto on oraalla ager viret segete.

orastun, ua al. orastin, ia Vm. *herbâ* segetis *ornor*, *viresco*, G. saatbewachsen werden.

orastan, aa V. *herbam* l. germen *ago*, G. junge Saat treiben, pelto orastaa ager segete virescit.

Oras, aan al. orasa l. oraisa, an Ns. *verres*, G. Eber, al. verres *castratus*, G. verschnittener Eber (orrikas, oro).

Orawa, an Ns. 1. pr. *sciurus* vulgaris, G. Eichhorn, lento- l. siipi-orawa sciurus volans, orawa-kumpu l. -pesä l. -tuhnu nidus sciuri, inde fig. kaksi orawaa duæ *pelliculæ* sciurinæ, it. 2. Sav. *tributum* publicum, fundis vel terræ portionibus constitutum: nam Savones, quamdiu venationi maxime essent dediti, in pellibus plerumque sciurorum, tributa expendebant, G. Bestimmungswort der Grösse des Bauerhofes, quare vel hodie, koko-orawa l. koko-orawan maa prædium totum indivisum, päätöin orawa prædium toto minus, bessis l. dodrans prædii, it. orawan marja convallaria bifolia.

orawainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *sciuris abundans* e. c. silva, G. eichhornreich.

Orawas, aan Ns. *mensura frumenti*, pars duodena tonnæ, G. eine Art Getreidemass.

Oris l. orit, oriin l. orihin l. orhiin al. orhi, in Ns. *equus admissarius*, G. Hengst, orhiin-pään ruoho primula veris.

ori, in al. ora, an l. Sav. oro, on Ns. idem, ori-waapsainen vespa crabro.

oroinen l. orainen, isen Ns. dim. idem, Carl.

orihittain l. orhittain prtcl. *modo equi* integri, G. hengstweise.

Orja, an Ns. 1. *servus perennis*, quales quondam erant bello capti, G. Sclav, Sclavinn, it. 2. Sav. Carl. Caj. Ul. *servus conductitius* annuus, famulus l. famula, G. Dienstbote (al. palkollinen), orja-wäki famuli, it. orjan-ruoska cardui species, heterophyllus? orjan-tappura rosa canina, cynosbatos.

orjallinen, isen Na. *servilis*, G. sclavisch, orjallisesti serviliter.

orjuus, uuden Ns. *servitus*, servitium, G. Sclaverei.

Orkin, kkia V. *negligenter quœro*, temere anquiro l. congero quid, G. nachlässig suchen l. anhäufen (urkin).

Orko, ron l. rwon Ns. *sinus prati*, *locus* prati *demissior*, G. niedrige Bucht einer Wiese.

orkoinen, isen Na. *sinubus frequens*, *demissus* l. vallibus frequens e. c. pratum, silva, G. voll niedriger Buchten.

Oro, on Ns. id. ac oras, al. id. ac oris l. orhi.

oroinen, isen Ns. dim. idem.

Orpana, nan Ns. *consobrinus*, patruelis l. matruelis, G. Geschwisterkind, Vetter, pl. orpanat consanguinei remotiores, on orpanoissa convivium familiare celebrat.

orpanos, oksen al. orpanus, uksen Ns. *unus* consobrinorum mutuorum, G. einer der Vettern, inde pl. orpanokset l. orpanukset consobrini mutui.

orpanoitsen, ita V. *consobrinos* l. consanguineos *visito*, G. Vettern besuchen.

Orpo l. orwo, on Na. *orbus* parentibus, G. verwaist, orpo-lapsi puer orbatus, orpo-huonet G. Waisenhaus, it. al. *exheres*, G. enterbt.

orwitsen, ita V. *orbo* patre l. matre, G. verwaisen, al. *exheredô*, G. enterben.

Orrikas, kkaan Ns. id. ac oras l. orasa.

Orsi, orren Ns. *tignum horizontale*, cui quid suspendi solet, G. Sparren etwas aufzuhängen, leipä-orsi pertica cui panes siccandi imponuntur.

orsinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tignis* talibus *ornatus*, G. sparrenvoll.

orsillinen, isen Na. *tignis* ejusmodi *instructus* e. c. domus, G. mit Sparren versehen.

orrellinen, isen Na. idem, it. *quantum* tigno imponi potest, orrellinen leipiä.

Orwas, aan Ns. *suprema cutis* tenuis, G. dünne Oberhaut, al. orwas-ketto l. -kesi (marras-kesi).

Orwo, on Na. id. ac orpo.

Osa, an Ns. *pars*, *portio*, G. Theil, Antheil, osa-jako partitio, osa-weli l. -mies consors, socius, inde portio cui propria, sors, fatum.

osainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex partibus constans*, G. -theilig, sed non nisi in compos. e. c. kolmi-osainen tripartitus, neli-osainen.

osallinen, isen Na. *particeps*, consors, G. theilhaft.

osallisuus, uuden Ns. *participatio*, consortio, G. Theilhaftigkeit, inde *communitas*, societas, consortium, G. Gemeinschaft.

osaus, uden al. osuus, uuden Ns. *portio* cui propria, G. Antheil, otti osuutensa partem suam abstulit, it. *indoles particeps*, G. Theilhaftigkeit, waitelen osauttani.

osin, ia V. *partior*, in partes divido, G. theilen.

ositan, ttaa Vf. et osittelen, tella Vfr. idem, inde osittain partiendo, *partim*, G. theilweise.

Osaan, sata V. 1. pr. in jaculando *scopum* intentum *ferio* l. *attingo*, G. treffen, osaan lintuun sagittam l. ictum ita collineare valeo ut feriat avem, ei nuoli osannut sagitta haud tetigit, osaawa käsi manus in scopum bene collineans, it. osaan tien sinne viam eo ducentem *scio* l. cognitam habeo, via haud aberro, G. finden, inde 2. modum rei faciendæ scio, *queo*, *possum*, *intelligo*, G. kennen, können, verstehen, osaan tehdä l. lukea possum facere l. legere, en osaa nequeo, osaawa scius, osaamatoin inscius, it. 3. *forte contigit mihi* ut, G. zufällig treffen, sich ereignen, osasi tulla casu evenit ei ut veniret, forte advenit, en osannut nähdä sors haud obtulit mihi ut viderem:

osaelen l. osailen, lla Vfr. idem, max. osailen tehdä *tento* quid facere, G. versuchen, osaelen käwelemään tentans l. incertus ito ut infantulus, it. *imitor* gestus l. verba alterius instar simiæ, G. nachahmen, nachäffen, it. al. id. ac osatan.

osaun, uta al. osaannun, ntua Vm. casu ita contigit mihi ut, G. zufällig treffen l. sich ereignen, osaantui tulla accidit ut veniret, forte advenit, osausin näkemään forte vidi, osauimme wastatuksin evenit ut alter alteri occurreremus.

osatan, ttaa Vf. et osattelen, tella Vfr. 1. *facio ut* in scopum dirigatur, in scopum intentum collineo, dirigo rem mobilem in viam rectam ut metam attingat, G. treffen machen, zielen, inde 2. *consector* quid, adsector, G. nachgehen, nachstreben, nec non *attingo*, apprehendo, G. erlangen.

Osma, an Ns. ursus *gulo*, inde homo vorax nec non dolosus l. vafer instar gulonis, G. Vielfrass, osman solmu nodus artificiosus l. adamantinus l. gordius, osman pelto area horti herbarii.

Osotan, ttaa Vf. (qs. ab osaan?) 1. *monstro* e. c. viam, *demonstro* e. c. templum remotum digito, *ostendo* e. c. locum, G. zeigen, weisen, beweisen, nämät sanat osottawat hæc verba exponunt l. indicant, osotan todeksi veritatem rei commonstro, notam et testatam facio, osotan kiitollisuutta gratias refero, gratum me præbeo; tiimain osottaja index horarum in horologio, it. 2. instar simiæ gestus aliorum *ostendo* l. *imitor*, G. nachäffen, osottaa sanojani verba mea per ludibrium repetit, osottaa takaa quem absentem imitando irridet.

osottelen, tella Vfr. idem, max. instar simiæ *imitor*, gestus et vocem alterius ridens *assimilo* l. repeto.

osotus, uksen Ns. *demonstratio*, *ostensio*, *indicatio*, G. das Zeigen l. Weisen l. Beweisen, it. *imitatio* l. irrisio ad modum simiæ, G. Nachäffung.

osottelemus, uksen Ns. *imitatio*, irrisio, G. das Nachäffen.

Oss l. os Intj. Run. id. ac oh sinä l. hoi.

Ossunnin, ntia V. *sperno* l. *vitupero* e. c. donum, G. tadeln.

Ostan, aa V. *emo*, mercor, G. kaufen.

ostelen, lla Vfr. idem.

osto, on Ns. *emtio*, G. Kauf, on ostossa est emendus, elää ostolla emtione l. emendo sibi necessaria parat, osto-maa terra emtitia.

ostolas,

ostokas, kkaan Na. *emtitius* e. c. equus, G. neulich gekauft.

Oswiitta, tan Ns. *index viæ, dux* in viam, G. Wegweiser (opas).

oswiittu, tun Ns. *indicium* viæ, G. Wegzeichen, inde *nota* characteristica qua quis dignoscitur, G. Kennzeichen.

Ota, odan al. odas, otaan Ns. *aculeus* e. c. spinæ, calcaris, *cuspis* hastæ, G. Stachel, Spitze, inde *telum acutum*, calcar, G. spitziges Werkzeug.

otainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *aculeis plenus*, G. stachelicht.

odin, otimen Ns. *instrumentum cuspidatum*, telum defendendo et offendendo utile, G. spitzige Waffe.

odin, otia V. *telo pugno*, me defendo l. hostem offendo, inde *abigo*, G. mit spitzigen Waffen kämpfen, kämpfend vertreiben.

otelen, odella Vfr. idem.

otelus l. odellus, uksen Ns. *pugna*, certamen, G. Kampf, cfr. otellus l. ottelus.

Otan, ottaa V. *sumo, capio, accipio*, inde *aufero*, G. nehmen, annehmen, wegnehmen, aufnehmen, greifen, otan hywäksi bene *excipio*, otan wastaan *recipio*, nec non *resisto*, repugno, ottawat yhteen congrediuntur, certant inter sese, disceptant, ota waari observa, cave, otan weroa tributum accipio l. exigo, weron ottaja tributi acceptor l. exactor, it. lehmä ottaa sonnia vacca taurum admittit, otin kaksi nautaa duos boves mactavi, ottaminen acceptio sed pl. ottamiset illex l. esca capiendis equis, vulpibus etc.

otteleu, tella Vfr. idem, al. id. ac otelen sub ota.

ottamus, uksen Ns. sumendi actus, *sumtio*, G. das Nehmen.

otellus l. ottelus l. ottelemus, uksen Ns. idem, max. id. ac otelus sub ota.

otto, oton Ns. *captio, sumtio, acceptio, receptio*, G. das Nehmen, Annahme, Aufnahme, Einnahme, inde otto-mies tributi exactor l. receptor, weron otto exactio tributi, papin otto tributi sacerdotalis collectio nec non *tributum* ejusmodi, teki-otto exactio violenta.

ottoinen, isen Ns. dim. idem, inde *esca* l. illex equis l. vulpibus capiendis, G. Lockspeise.

otet, otteen Ns. *sumtum* l. *captum* quid, G. etwas Genommenes, otteita recepta quævis, it. kolmeen otteeseen trinis *aggressibus*, G. Griff, it. *capiendi instrumentum* e. c. tulen otteita fomes l. sarmenta quibus ignis concipitur, hewoisen otteet illex l. esca qua equus capitur.

otus, uksen al. oto, odon Ns. *capiendum quid*, inde *præda* bellica l. venatoria, *fera* in silvis *capta*, fig. amasia in tenebris capi solita, G. etwas zu nehmendes, Beute.

otollinen, isen Na. pr. *sumendus, capiendus*, accipiendus, inde *dignus qui* accipiatur, *acceptus, gratus*, aptus, G. annehmlich, angenehm, passend, otollinen työ opus utile, probandum, otollinen minullen mihi gratus.

otollisuus, uuden Ns. *indoles* digna *quæ accipiatur*, *indoles* rei *accepta, grata*, apta, G. Annehmlichkeit.

otatan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* sumatur l. capiatur, G. nehmen lassen.

ottaun l. ottawun, uta Vm. *sumor* l. *capior*, G. genommen werden, juuret ottauwat maahan kiinni radices adhærescunt humo.

otaksun, ua Vm. sumendum l. *capiendum censeo*, G. annehmen wollen, dafürhalten, niin otaksun asian ita res mihi videtur sumenda, ita mihi occurrit.

Otarwa, au Ns. (id. ac onerwa?) max. pl. otarwat *pili* minores *in palpebris*, oculis noxii, G. Augenhaar.

Otawa, wan Ns. 1. *rete salmonibus* capiendis, G. Lachsnetz, it. 2. *ursa major*, constellatio, G. der grosse Bär, wähä otawa ursa minor.

otawainen, isen Ns. dim. idem, it. mythol. filius του otawa.

otawatar, ttaren Ns. mythol. *filia* l. *famula* του otawa.

Oteri, in Ns. Ul. *vanum* l. *cassum* quid, G. etwas Eitles, Nichts, asia meni oteriin res incassum ivit, on oterissa.

otuaakka, kan Ns. *res vana*, nullius pretii, G. etwas Eitles.

Otra,

Otra, an Ns. et **otrainen**, isen Na. Carl. Sav. id. ac **ohra**, **ohrainen**.

Otsa, an Ns. *frons* capitis, G. Stirn, otsan kieru pars frontis inter supercilia, otsa-lehti Bibl. frontale, takan otsa pars anterior camini prominens.

otso, on Ns. *fronto*, G. Breitstirn, inde epithet. ursi ex fronte hujus latiori, compellatio venatoribus usitata.

otsoinen, isen Ns. dim. idem.

Oukkamustun l. **oukkamastun**, ua Vm. Botn. propter rei novam l. insolitam indolem *obstupesco*, admiratione *percellor*, G. erstaunen.

Oulu, lun Ns. nomen oppidi Botniæ *Uleåborg*, *Uloa*.

oululainen, isen N. *Uloa oriundus* l. *domesticus* e. c. homo.

Ounastan, aa V. et **ounastelen**, lla Vfr. Carl. *præsentio*, *præsagio*, G. Verempfindung haben, wahrsagen (oinastan, öynästän), ounastan sitä id sperans opinor, *prænuntio*.

ounon, oa V. **ounostelen**, lla Vfr. Caj. idem.

Outa, dan Na. Torn. *silvestris* l. silvosa e. c. regio, G. waldig.

outuwa, an Na. *in silvis fugitivus* e. c. homo, G. flüchtig im Walde.

Outo, don Na. 1. *alienus*, *peregrinus*, haud domesticus e. c. homo, equus, mos, G. fremd, inde al. 2. *ignotus*, incognitus, G. unbekannt, 3. al. *insolitus*, inusitatus, rarus, mirus, G. ungewöhnlich, seltsam, befremdlich, 4. Sav. *ignarus*, inscius, rei haud adsvetus, non expertus, G. ungewohnt, unerfahren, unkundig, olen outo siihen, oudosti modo alieno, ignoto, insolito, inscio.

oudos, oksen Ns. *status* personæ *ignaræ* l. rei haud adsvetæ, G. Ungewohntheit, Unkunde, teki oudoksella fecit antequam rei adsvesceret.

oudoksun, ua V. *alienum* l. ignotum esse *sentio* ut infantes, *pro alieno* l. *insolito habeo*, insolitum quid miror, G. für fremd erkennen, befremden.

oudostun, ua V. idem, it. al. *peregrinus* l. *ignotus fio*, G. fremd werden, oudostuin omilleni.

Owera, an Na. id. ac **upera**.

Owi, owen Ns. *janua*, *ostium*, G. Thüre, panen owen kiinni claudo januam, owen pieli l. pieliset postis januæ, owen suu locus interior januæ proximus, owen wartia janitor, owi on auki l. kiinni janua est aperta l. clausa.

owellinen, isen Na. *janua ornatus* e. c. domus, G. mit Thüre versehen.

P.

Pa prtcl. encl. vim auget sermonis, Lat. *quidem*, sane, certe, G. jedoch, doch, involvens, e. c. oletpa es quidem, kalaapa syöpi vescitur sane pisce, otappas (pro otah-pas) G. nimm mal, tulempa (pro tulenpa), cfr. pä.

Paadun, tua Vm. *induresco*, *condensor*, *rigescens cohæresco*, G. sich verhärten l. zusammenpacken und ankleben, lumi paatuu jalkaan nix pedi adhæret, myllyy paatuu mola stipatur farina cohærente, it. sydän paatuu mens *fit obdurata* l. obstinata, G. verstockt werden.

paatumus, muksen Ns. talis *status indurationis* l. obstinationis, G. verhärtete Art, Verstocktheit.

paadutan, ttaa Vf. *induro* et *cohærentem reddo*, G. verhärten, und kleben machen, paadutan myllyn molam farina stipo, paadutan sydämen mentem *obduro* l. obstinatam reddo, G. verstocken.

paadutus, tuksen Ns. *induratio*, stipatio, G. Verhärtung, Verstockung.

Paahdan, htaa V. *asso*, igne l. in fornace *exsicco*, *assando torreo*, G. braten, dörren (pahdan).

paahdun, htua Vm. ita *assor*, G. durch Braten verdörrt werden, siemen paahtuu semen ex nimio calore corrumpitur ita ut haud germinet (pahdun).

Paahikko, kon Ns. id. ac **pahikko** sub **paha**.

Paakia, an al. **paakio**, on Ns. *glæba terræ compacta*, *globulus* massæ cujusvis tenacis e. c. glæbula glaciei l. nivis sub pede

pede equi, G. zusammengepackte Scholle l. Ball l. Klump.
paakistun, ttua Vm. *compactus* et *glæbosus fio*, ut ager, *in glæbas frangor*, G. klumpicht l. schollicht werden, jalka paakistuu pes equi glæbulam nivis colligit.
Paali, in Ns. id. ac paalu, cfr. bali.
Paalikka, kan Ns. *fustis*, pertica brevior, G. Stecken.
paalikoitsen, ita V. *fustibus insector* e. c. canem, *fuste percutio*, G. mit Stecken werfen l. schlagen.
Paalitan, ttaa V. *voluto* e. c. lapidem, G. wälzen.
paalittelen, tella Vfr. idem, max. volute me ut ebrius.
Paalu, un al. paali, in Ns. (Sv. påle) *palus* terræ infixus, cui quid alligatur e. c. equus, furcifer, G. Pfahl.
paaluan, uta al. paalutan, ttaa V. *palo*, palos infigo, G. Pfähle einstecken, pfählen, al. *palo adjungo* e. c. equum, sceleratum, G. dem Pfahle anbinden.
Paametti, tin Ns. Caj. Ul. *capacitas ingenii*, *ingenium*, G. Urtheilskraft, Genie, ei ole paamettia.
paametin, ttimen Ns. idem, al. *ingenia productum* opus e. c. poëma, proverbium ingeniosum, G. Genieproduct, geistvolles Sprichwort.
Paanu, un Ns. (Sv. spån) *scandula* domibus tegendis, G. Dachspan, paanukatto tectum scandulare, it. al. id. ac paalu.
paanutan, ttaa Vf. et paanuttelen, tella Vfr. *scandulis tego*, G. mit Spänen bedecken, al. id. ac paaluan.
paanutus, tuksen Ns. *scandularum impositio*, G. Bedeckung mit Spänen.
Paapotan, ttaa V. et paapottelen, tella Vfr. Both. *blatero*, *garrio*, vana loquor, inde *queror*, *vitupero*, G. plappern, plaudernd klagen l. tadeln.
paapotus, tuksen Ns. talis *blateratio* l. vituperatio *vana*, G. das Plappern.
paapotin, ttimen Ns. pr. blaterandi instrumentum e. c. lingua, os, G. Plapperwerkzeug, max. *blatero*, G. Plappermaul.
Paappi, pin Ns. Carl. id. ac pappi.

Paari, ren al. paaret, een Ns. (Sv. bår) max pl. paaret *feretrum* funereum, nec non trahæ species æstivalis, fœno ex paludibus colligendo, G. Bahre.
Paarma, an Ns. 1. *caterva* e. c. piscium unâ ludentium, *examen* apum, G. Schwarm, it. 2. *tabanus* bovinus, G. Bremse (parma), it. 3. id. ac parma l. parmas.
paarmaus, uksen Ns. id. ac parmaus.
Paarret, rteen Ns. *fimbria* vestis, G. Kleidesbreme.
paarran, rtaa V. *fimbriam adsuo*, G. verbremen.
Paasen, sta V. rar. *dolore perstringo*, G. Schmerz erregen, e. c. kylmä paasee hampaita frigus dentes dolore afficit, dolentes reddit.
Paasi, paaden Ns. *lapis* major *latus*, lamella major lapidis, G. breiter platter Stein, Inf. paatta.
paasinen l. paasihinen, isen Ns. dim. idem.
paasinen l. paatinen, isen Na. *lapideus*, G. von plattem Stein, steinern, it. talibus *lapidibus frequens*.
paasikas, kkaan Ns. *panis* l. placenta *super lapide* cocta, G. auf Steinen gebratener Kuchen.
paasukainen, isen Ns. dim. idem.
Paasi, in Ns. (Sv. bas) *chorda* violini *crassissima*, G. Bass, cfr. basi.
Paasto, on Ns. (Sv. fasta) *jejunium*, inedia, G. das Fasten, paaston aika tempus jejunii.
paastoan, ota V. *jejuno*, G. fasten.
Paatsa, an al. paatsas, aan Ns. *pulvinar* l. fartura ephippiis substrata, G. Sattel küssen, cfr. xadja.
paatset, een al. paatet, paatteen Ns. idem.
Paatsain, amen al. paatsama, man Ns. *rhamnus* frangula, G. Faulbaum (pajatsin).
paatsamainen, isen Na. *ex rhamno* confectus, G. von Faulbaume gemacht.
Paatti, tin Ns. (Sv. båt) *navigium*, *cymba*, scapha, G. Boot.
paattinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cymbis frequens* e. c. littus, G. bootvoll.
paatillinen, isen Na. *cymbam habens*, G. mit

mit Boote versehen, it. *quantum capit* cymba, G. ein Boot voll.

Paatu, vun Ns. *structura in amni* capiendis salmonibus, G. Damm beim Lachsfange (pato).

Paawi, in Ns. (Sv. påfve) *papa* romanus, G. Pabst, paawi-kunta papatus, ditio papæ ecclesiastica, paawin usko formula papistica.

paawilainen, isen N. *papisticus*, *papicola*, G. Papist, papistisch.

Paawo, on al. paawali, in Ns. nomen viri *Paulus*.

Padja, an Ns. *pulvinar longius*, culcita inferior in lectibus, pulvillus fœno refertus, helciis et ephippiis equinis subjici solitus, G. langes Küssen, cfr. paatsa.

Pagisen, sta V. Olon. id. ac pakisen.

Paha, han Na. *malus* e. c. facinus, *malitiosus* e. c. homo, *pravus* e. c. mos, *dolens* e. c. vulnus, *ingratus* e. c. sapor, odor, *fœdus* e. c. tempestas, *iratus* l. æger e. c. animus, *nequam* e. c. res, G. schlecht, böse, übel, schlimm, pahasti l. pahoin male, prave, perperam, sen pahempi l. sitä pahempi eo pejus i. e. proh dolor! pahan elkinen malitiosus, pahan elkisyys malitiositas, pahan juoninen malis utens technis, malignus, pahan juonisuus malitia, pahan kurinen l. retkinen pravus, pahan sisuinen malæ indolis, pahan tapainen male moratus, pahan lainen l. pahallainen nonnihil malus, pahan pielsiä Sav. epilepsia nec non epilepticus, pahan tekiä maleficus, paha-ruoho lolium temulentum, paha sia locus malorum post mortem, orcus, paha tauti lues venerea, paha walta dominium diaboli, it. §. Wib. *parvulus* et *inutilis*, paha lapsi puer parvulus, it. Ns. *malum quid*, *malitia*, *dolor*, G. Uebel, Bosheit, Schmerz, tekee pahaa mala patrat, panen pahaksi ægre fero.

pahainen, isen Na. dim. idem, max. parvulus et inutilis, inde ei pahaista kalaa haud parvulus i. e. magnus, conspicuus piscis, pahaisesti vix, difficulter.

pahuus, uuden Ns. *malitia*, *pravitas*, G. Bosheit, Uebel.

pahastun, ua al. pahaksun, ua V. *ægre fero*, irascor, G. übel nehmen.

pahenen, heta al. pahennun, ntua Vm. *depravor*, *pejor* l. *deterior fio* ut vestis tritu, *corrumpor* ut rapa frigore. *offendor*, irascor, G. schlecht l. übel werden, verdorben l. verschlimmert l. missmüthig werden.

pahennan, ntaa Vf. *depravo*, *corrumpo*, *offendo*, G. verderben, verschlimmern, beleidigen.

pahoitan, ttaa V. idem, max. offendo.

pahennus l. pahoitus, uksen Ns. *depravatio*, *corruptio*, *offensio*, inde *offendiculum*, G. Verschlimmung, Beleidigung.

pahoillinen l. paholainen, isen Na. *malitiosus*, *malignus*, inde *diabolus*, G. boshaft, der Böse.

pahikko, kon Ns. *depravator perditus*, G. Verderber, maan pahikko homo malus, detestabilis, inde malus genius.

Pahdan, htaa V. vide sub pahto.

Pahdas, htaan Ns. id. ac patsas.

Pahka, han Ns. *tuber* in arboribus, *tumor* in corpore, G. Beule, weri-pahka apostema, wiija-pahka tuber arborum nodosum, it. §. tulin pahkaa l. päätä pahkaa veni ex *inopinato*, *præcipitanter*, G. gerades Weges.

Pahku, hun l. hwun Ns. *scopus* l. meta jaculatoris, G. Schiessziel.

pahyn l. pahwun, hkua V. *in scopum tendo* l. collineo e. c. sagittam, G. zielen.

Pahkura, an al. pahku, hun Ns. *frustum breve* et *crassum*, G. kurzes und dickes Stück l. Klump, leipä-pahku panis crassus.

Pahla, an al. pahlain, amen Ns. *virga longa* e. c. hami piscatorii, G. lange Ruthe.

Pahna, an Ns. *stramen* pecudi max. suibus subjici solitum, G. alles Stroh dem Vieh unterzustreuen, inde fig. *cubile*, max. Sav. *suile*, G. Thierbette, Schweinstall, pahna-kunta id. ac pahnus.

pahnus, uksen Ns. *grex pullorum* max. *porcorum* in uno cubili l. simul partorum, G. alle zugleich geborne Jungen l. Ferkel derselben Mutter, inde fig. *agmen*

agmen, *societas*, G. Menge, it. *cubile*, stratum, G. Bette.

pahnainen, isen Na. *stramine plenus* e. c. locus, G. voll alten Strohes, it. *in stramine versans* e. c. sus, G. im Stroh hausend.

pahnaan, nata V. *stramine sterno* l. obruo, G. mit Stroh bestreuen, it. *in stramen verto*, G. in Spreu zermalmen.

pahnaus, uksen Ns. *straminis dispersio*, G. G. Strohbestreuung.

Pahnikka, kan Ns. Carl. *ocrearum species* amplior, G. weiter Stiefel.

Pahtaua, nan Ns. id. ac paatsain.

Pahto, hdon Ns. *oxygalum coagulatum* et *spumosum*, sapore carens, G. Schaum der sauren Milch.

pahdun, htua Vm. *coagulor* et *spumo* ut oxygala, G. schäumig l. dick werden, gerinnen, it. al. id. ac paahdun.

pahdan, htaa al. pahdutan, ttaa Vf. *coagulo*, G. verdicken, gerinnen machen, inde forte puhuu pahtaa citatim et verba confundens loquitur, it. al. id. ac paahdan.

Paidon, toa V. id. ac paittaan.

Paikka, kan Ns. 1. *locus* cui proprius, *area*, G. Stelle, Platz, Ort, syntymä-paikka locus natalis, pitää paikkansa firmus stat, loco haud movetur, paikka-kunta tractus, regio, paikka-paikoin alicubi, passim, joka-paikassa ubique, tuossa paikassa in hoc loco, mox, it. 2. *pannulus* vestimento *adsutus*, sarturæ *lacinia*, G. Flick, Lappen, hinc fig. paikka-poski facies maculata.

paikkainen, isen Na. *pannulis* adsutis *obsitus* e. c. vestis, *laciniis sartus*, G. flickig, lappig.

paikkulainen, isen Na. idem, inde *maculosus*, colore inæqualis, G. fleckig, paikkulaisesti qs. maculose i. e. passim, G. stellweise.

paikallinen, isen Na. *ad locum pertinens*, G. einer Stelle zugehörig, max. cum Gen. e. c. tämän paikallinen hujus loci.

paikottain l. paikottaisin prtcl, *alicubi*, *passim*, G. stellweise.

paikkaan, kata V. et paikkaelen l. paikoilen, lla Vfr. *pannulos adsuo*, *sarcio*, resarcio e. c. vestem, calceum, G. flicken.

6

paikkaus, uksen Ns. *actus sarciendi*, sartura, G. das Flicken.

Paija, an Ns. *res* puerulorum *lusoria*, crepundia, inde res dilecta, G. Spielsache der Kinder, paija-lapsi infans bellule.

paijaan, jata V. *blande alloquor*, *blandior*, *indulgenter tracto*, G. schmeicheln, verzärteln.

paijaus, uksen Ns. *blanda allocutio*, blanditiæ, G. das Schmeicheln.

Paimen, menen Ns. *pastor*, custos gregis, G. Hirt, Hirtinn, inde al. *pascendi actus* l. munus pastoris, G. Hirtengeschäft, on paimenessa est in pecore pascendo occupatus, meni paimeneen abiit ad gregem custodiendum, it. paimenen neula geranium cicutarium, paimenen sauwa solidago virgaurea.

paimennan, ntaa V. et paimentelen, nnella Vfr. *pasco* e. c. pecudem, *custodio*, tueor, G. die Heerde hüten.

paimennus, uksen Ns. *pastio*, G. das Hüten.

Paimio, on Ns. nomen parœciæ *Pœmar*, prope Aboam.

Painan, aa V. 1. *gravis sum*, *gravo*, G. schwer seyn, wiegen, kuorma painaa paljon onus magni est ponderis l. gravitatis, valde gravat, painaa kaksi naulaa pondere est duarum librarum, painaa silmäni uneen oculos gravat somno, inde 2, *premo*, *deprimo* e. c. lancem, G. drücken, hinc 3. *premendo* quid *facio* e. c. lumi painaa puun nix arborem *deflectit*, incurvat, painan wempelettä vimen in formam circuli *incurvo*, painaa päänsä caput *inclinat*, nutat, G. durch Drücken biegen, it. painan werkaa pannum *formâ premo*, colorem ei intingens, painan siniseksi l. punaiseksi cæruleo l. rubro *colore tingo*, G. drücken, färben, it. painan kirjoja prelo premo l. imprimo libros, it. painawat keskenänsä alter alterum *luctando deprimit*, *colluctantur* inter sese, G. ringen, it. Ul. fig. anna hewoisen painaa fac ut equus citatim currat, *festinet*, G. eilen, 4. painaja gravator, depressor,

sor, incubo in somno, inflector, infector l. impressor coloris l. librarius, painettu incurvatus l. premendo deflexus, colore infectus, impressus, painawa gravans, magni momenti, flectens, tingens, imprimens, painawasti graviter.
painelen l. painestelen, lla Vfr. idem, max. *luctor*, colluctor, nec non festino.
painajainen, isen Ns. dim. (a painaja) *incubo* in somno, G. Alp.
paino, on Ns. *pondus*, *pressio*, G. Druck, Schwere, Gewicht, tasa-paino æquilibrium, wasta-paino pondus contrarium, sacoma, kellon paino libramentum horologii, paljo painoa multum gravitatis, naulan paino pondus unius libræ, it. *pressura*, on painossa est sub prelo ut liber imprimendus, l. vestis colore tingenda, G. Presse.
painet, een Ns. *pressura*, *prelum*, G. Druck, Presse, kirja-painet, kangas-painet officina libri imprimendi l. texti tingendi, paineh-lauta assis l. forma preli, inde *color impressus*, G. Farbe, sini-painet color cæruleus, puhdasta painetta kirjassa litteræ libri facile legendi.
painelus l. painelemus, uksen Ns. *pressura*, max. *lucta*.
painin, imen Ns. *instrumentum* quo flectitur, G. Beugungswerkzeug, al. painin-puu.
paini, in Ns. *depressio*, *incurvatio*, max. *lucta*, luctatio, G. das Drücken, Beugen, Ringen.
painin, ia V. *luctor*, colluctor, G. ringen.
paintelen, nnella Vfr. idem.
painastan, aa V. *gravo* max. somno, G. drücken, minua painastaa somno gravor.
painun, ua Vm. pondere l. pressione *flector* l. *incurvor* l. *deprimor*, G. gedrückt werden, sich beugen, painun polwillen genubus provolvor l. prolabor, werka painuu pannus *colore tingitur*, G. gefärbt werden, poro painuu pohjaan fæx ad ima *sidit*, G. sich senken.
painotan, ttaa Vf. et painottelen, tella Vfr. *facio ut* prematur l. colore tingatur, G. drücken l. färben lassen.
painanne, nteen Ns. *locus depressus*, vallis, G. niedriger Ort.
Painatti l. painetti, tin Ns. id. ac pajunetti.
Paiskaan l. paiskajan, kata V. *jacio* e. c. lapillum ex manu, *vi projicio*, dejicio, G. werfen, schleudern, paiskaan kiwellä lapide ferio (nakkaan).
paiskelen l. paiskaelen, lla Vfr. idem.
paiskaus, uksen Ns. *projectio*, dejectio, G. das Werfen.
Paistan, aa V. 1. *splendeo* l. *luceo* ut sol, lucidus appareo, G. scheinen, leuchten, päiwä paistaa, it. 2. *lucens calorem spargo* ut sol, hinc *calore* solis l. ignis *asso*, torreo, G. scheinend hitzen, braten, paistan lihaa carnem assando coquo.
paistelen, lla Vfr. idem.
paistet, een Ns. *splendor*, lux e. c. solis, nec non *calor* solis, G. Schein, Glanz, Hitze, päiwän paisteessa in loco aprico l. æstu solis.
paisto, on Ns. *assandi actus*, G. das Braten, paisto-uuni fornax assando inserviens.
paisti, in Ns. *assum*, *caro assa*, G. der Braten.
paistikas, kkaan Ns. *rapa assa*, G. gebratene Rübe.
paistin, imen Ns. *assandi instrumentum*, G. Bratwerkzeug, max. in compos. e. c. paistin-warras veru, paistin-pannu frixorium, paistin-kakku panis in cinere calido coctus.
paistun, ua Vm. *assor*, *assus fio*, G. gebraten werden.
Paisun, ua Vm. *tumesco* l. *tumeo*, G. schwellen, auschwellen, sydän paisuu cor irâ l. superbia intumescit, inde *accresco*, *augeor*, wesi-paisuu aqua abundare incipit.
paisunto, unon al. paisunta, nnan Ns. *tumiditas*, *inundatio* aquæ, G. das Anschwellen.
paisumus, muksen Ns. idem.
paisuin, umen al. paisuma, an Ns. *tumor*, *apostema*, G. Geschwulst.
paiset, een al. paisutet, utteen Ns. idem.
paisutan, ttaa Vf. *tumefacio*, tumidum reddo, inde *augeo* ut pluvia aquam in

in fluviis, G. schwellen machen, aufblähen.

paisutus, tuksen Ns. *actus tumefaciendi*, inde *auctio*, augmentum, G. Aufblähung.

Paita, dan Ns. *indusium* l. subucula virilis & muliebris, G. Hemd, inde rar. rauta-paita lorica.

paidotan, ttaa V. *indusio* quem *instruo* l. orno, G. mit Hemde versehen, it. al. id. ac paittoan.

Paitsi al. rar. paitse prtcl. *in defectu* l. penuria, *sine*, *expers*, G. in Ermangelung, ohne, ausser, on rahaa paitsi caret pecunia, paitsi sitä præterea, paitsi ansiota immerito, tulee paitsi ea re excidit, it. käypi paitsi *præterit*, G. vorbei.

paitsius, uden Ns. *defectus*, *penuria*, G. Mangel.

paitselen, lla Vfr. *studeo* ei *ut caream* i. e. *evito*, *prætereo*, G. vermeiden, vorbeigehen.

Paittaan, itata V. *cito* in jus, *provoco*, G. vor Gericht laden, inde *rixor*, G. zanken, zwisten (paidon).

paittelen, tella Vfr. idem, max. *rixor*, altercor, verbis certo.

Paitti, tin l. ten Ns. max. pl. paitet *loramenta* equi *cephalica*, *capistrum*, G. Kopfriemen, Halfter (päähiset, päitset).

Paitto, ton Ns. Caj. *massa fermentans ex farina*, qua pelles ovinæ macerantur et præparantur, inde *maceratio* et *præparatio* pellium, G. Gersteuteig zur Bereitung der Schaffelle, dergl. Bereitung (peitto).

paittoan, itora V. ope talis massæ pelles *macero* et *præparo*, G. Schaffelle bereiten (peittoan).

Paja, an Ns. *officina ferraria*, G. Schmiede.

pajallinen, isen Na. *officinam habens*, in officina versans, G. Schmiede habend.

pajotan, ttaa V. *pulso* ut faber ferrarius, inde *tundo*, ferio, G. hämmern, klopfen.

Pajahka, an Caj. l. pajahtama, an Botn. al. pajahtin, imen Ns. id. ac pajatsin.

Pajari, in Ns. *homo opulentus* l. *nobilis*, G. reicher l. vornehmer Mann.

Pajatsin, imen Ns. id. ac paatsain.

Paju, un Ns. *salix*, G. Weide, raita-paju, hala-paju, hauhen paju salicis species, inde *vimen saligneum* l. *vinculum* quid conjungens l. vinciens max. in trahis, G. Weidenband an Schlitten, rinta-paju, keski-paju, kanta-paju varia in traha vincula salignea, it. Caj. fig. *cortex* max. *salicis*, quo pelles l. corium maceratur, G. Gärberlohe, nahka on pajussa.

pajuinen, isen Na. *saligneus*, viminalis, G. von Weide gemacht, it. *vinculis saligneis ornatus* e. c. traha, G. mit Weidenbändern versehen.

pajusto l. contr. paisto, on al. pajukko, kon Ns. *salictum*, silva salignea, G. Weidenwald.

pajutan, ttaa Vf. *viminibus instruo* e. c. traham, vinculis ligo, G. mit Weidenbändern befestigen, it. Caj. *cortice* salicis *macero* e. c. corium, G. mit Lohe gärben, pajutan nahkaa.

pajutus, tuksen Ns. *ligatio ope vinculi* salignei, G. Befestigung mit Weidenbändern, it. Caj. *maceratio* ope corticis saliguei, G. Gärbung.

Pajunetti, tin Ns. (Sv. bajonett) *pugio* militum, G. Bajonet.

Pakaasi, in Ns. (peregr.) *vasa viatoria*, max. militaria, G. Bagage.

Pakahdan, htaa Vs. vide sub pako.

Pakainen Ns. pakastan V. vide pakkainen.

Pakana, nan Ns. (peregr.) *homo paganus* i. e. christianæ religioni haud addictus, inde *impius*, crudelis, G. Heide, it. S. pakanan piiri linea in scopulis marinis suprema ab aqua exundante notata.

pakanallinen, isen Na. *paganus*, *ethnicus*, inde *impius*, G. heidnisch.

pakanallisuus, uuden Ns. indoles pagana, *ethnicismus*, inde vita impia, G. Heidenthum.

Pakara, ran Ns. *clunes*, pars postica corporis cum femore e. c. ovis laniatæ, avis, G. Hintertheil, Schenkelstück (pakura).

Pakari, in Ns. (Sv. bagare) *pistor*, G. Bäcker, al. leipoja, pakari-tupa domus cum fornace pistoria.

Pakelias,

Pakelias, aan Na. *edax*, *quælibet edens*, cibos haud rejiciens, G. nicht wählerisch, al. *cupes*, G. leckerhaft.

Pakenen, paeta V. *discedo*, *fugio*, aufugio, G. fliehen, entweichen, metsä pakenee silva recedit, ut apparet viatoribus.

pako, paon Ns. *fuga*, *refugium*, G. Flucht, Zuflucht, menen pakoon fugio, fugam quæro, on paossa est fugitivus l. in fuga, täällä on pakoni heic est refugium meum, cfr. pako infra.

pakolainen, isen N. *fugitivus* homo equus etc. G. Flüchtling.

pakuri, in Ns. idem.

Paki prtcl. *directe*, *in instanti*, G. gerad, sogleich, in dem, astui paki *mox* adscendit, paki paras omnino optimus, paki puhuissani in eodem momento quo l. dum loquebar, it. al. id. ac pakki l. pakko.

Pakisen, sta V. Carl. Caj. *sermocinor*, *loquor*, *narro*, *garrio*, G. sprechen, plappern (pagisen).

pakinoitsen, ita al. pakajan, pajata V. idem.

pakina, an Ns. *sermocinatio*, sermo, loquela, *narratio*, G. Gespräche, it. *garritus*, nugæ, G. Geplapper, Geschwätze, it. *confabulatio*, G. Unterredung, olin hänen pakinoillansa.

Pakka, kan Ns. (Sv. packa) *fascis*, *sarcina*, *convolutum* et *compactum* quid, Gall. paquet, G. Pack, Ballen, it. (Sv. backe) *collis* l. tumulus, G. Berg, Hügel, santa-pakka jugum arenosum, it. *caro crassior* et compacta, G. dickes Fleisch e. c. reisi-pakka, linnun pakka (päkkä).

pakkaan, kata V. *fortiter comprimo* l. *cogo* l. *coarcto* e. c. pisces, inde *vi impello* l. *intrudo* e. c. fœnum, G. packen, einpacken, zusammenpacken, it. Caj. *mendico*, mendicans circumvagor, G. betteln, pakkaaja mendicus.

pakkaus, uksen Ns. *compressio*, *coactus*, impulsus, intrusio, G. das Packen.

pakkari, in Ns. *compressor* e. c. piscium, G. Packer.

pakkaun, uta Vm. *comprimor* l. *coarctor*, compressus et *compactus fio*, impellor, intrudor, G. gepackt werden.

Pakkainen l. pakainen, isen Ns. *frigus hiemale* vehemens, G. Frost, pakkais-tiainen parus major.

pakastan, aa V. *frigus augeo*, G. Frost machen, nyt pakastaa frigus accrescit l. acuitur.

Pakko, kon al. pakki, kin Ns. *vis urgens* l. cogens, *coactus*, inde *angustia*, *necessitas*, G. Zwang, Drang, Nothwendigkeit, Noth, ei ole pakkoa siihen nulla eo urget necessitas, minun (l. minulla) on pakko työhön necesse est mihi opus aggredi, cogor ad opus, it. *dolor* e. c. capitis, G. Schmerz, rinnan pakko dolor in mamma ex stagnante lacte.

pakkoinen, isen al. pakollinen, isen Na. *coactus*, *necessarius* e. c. opus, res, G. nothwendig, nothgedrungen.

pakkoan, kota V. *vi cogo* l. *urgeo* l. *obtrudo*, G. zwingen, nöthigen, inde pakkoapi päälle l. yllensä irruit l. *vehementer adoritur* me, G. los stürmen, pakkosit kotia ruentes l. festinanter sese domum contulerunt, G. eilen.

pakotan, ttaa Vf. *violenter cogo*, *angustia premo*, vi coarcto l. obtrudo, G. drängen, zwingen, nöthigen, hätä pakottaa necessitas urget, älä pakota noli cogere, it. pakotan *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, schmerzen, päätäni pakottaa caput dolore tentatur, dolet, maito pakottaa nisää lac staguans mammam dolore premit.

pakitan, ttaa al. pakaitsen, ita V. idem, inde nisät pakitaan mammæ lacte staguante coarctantur.

pakotus, uksen Ns. *coactio*, *coarctatio*, G. Zwingung, Nöthigung, it. *doloris excitatio*, dolor, G. Schmerzerregung, Schmerz.

Pakkuja, an Ns. *mendicus* vagans, G. Bettler, cfr. pakkaan.

Pakkula, an Ns. *boletus igniarius*, fomes, G. Zunder, Feuerschwamm (pakuri), inde fig. *igniarium*, G. Feuerzeug.

Pakla, an Ns. Carl. id. ac paula.

Pako, paon Ns. *rima* minor, *fissura*, G. Ritze.

Ritze, Riss, Spalt, on pakolla est rimosus, inde *vulnus* apertum longius, cfr. sub pakenen.

pakoan, paota V. *rimas ago*, *sensim findor* l. rumpor, hiseo ut terra, G. Risse bekommen, sich spalten.

pakahdan, htaa Vs. et pakahtelen, hdella Vfr. idem de fissione subita.

pakahdun, htua Vm. *rimosus fio*, G. spaltig l. rissig werden, siemen pakahtuu semen progerminat, metsä pakahtuu silva pullulat, sydän pakahtuu cor rumpitur, suu pakahtuu sanomaan os erumpit ad dicendum, pakahdun janosta l. wihasta siti l. ira rumpor.

Paksu, un Na. *crassus* e. c. filum, tignus, assis, pannus, G. dick an Umfange, grob, paksu waimo femina gravida.

paksuinen, isen Na. *crassitudine cui æqualis*, G. von der Dicke eines = =, max. cum Gen. e. c. sormen paksuinen digiti habens crassitiem, seipään paksuinen.

paksullainen l. paksummainen (pro paksun lainen l. =mainen), isen Na. *nonnihil crassus*, G. etwas dick.

paksuus, uuden Ns. *crassitudo* e. c. baculi panni, G. Dicke.

paksunnan, ntaa Vf. *crassiorem reddo*, G. dick machen.

paksunnun, ntua Vm. *crassus* l. crassior *fio*, crassesco, G. dick werden.

Pakura, an Ns. id. ac pakara.

Pakuri, in Ns. Abol. id. ac pakkula, al. *tuber* arboris, G. Beule, cfr. sub pakenen.

Pala, lan Ns. *bolus* cibi, *frustulum*, *fragmen* minus e. c. panis, G. Bissen, Brocke, Krume.

palainen, isen Ns. dim. idem.

paloan, lota V. *in frusta divido* l. frango, G. krümeln, bröckeln.

paloitan, ttaa Vf. et paloittelen, tella Vfr. idem, cfr. sub palaan.

paloitus, uksen Ns. *divisio* in frustula, G. das Krümeln.

palahdan, htaa al. palehdun, htua Vm. *in fragmina solvor* l. rumpor, G. in Brocken zerfallen.

Palaan l. palajan, lata V. 1. *reverto* me, *revenio*, redeo, G. sich zurückkehren, zurückkommen, it. 2. al. *volvo*, devolvo e. c. lapidem a via, amolior, G. wälzen, umwälzen.

palaun, uta Vm. *revertor*, *redux* l. reversus *fio*, G. zurückkommen.

palaus, uksen Ns. sui *reversio*, *reditus*, Zurückkunft.

palautan l. palatan, ttaa Vf. *facio ut* se revertat l. redeat, *reverto*, inde *reduco* e. c. equum, G. zurückkehren, zurückbringen, it. al. *facio ut* volvatur, *volvo*, G. wälzen.

paloitan, ttaa Vf. et paloittelen, tella Vfr. idem, cfr. sub pala.

paluttelen, tella Vfr. volvo.

palatus, tuksen Ns. *reversio activa*, *reductio*, G. Zurückbringung, inde noidan palatus veneficium a mago remissum, it. *volvendi actus*, devolutio, G. Wälzung.

paloitus, uksen Ns. idem, cfr. sub pala.

Palan, laa V. *flagro* ut ignis, *ardeo*, *uror* ut lignum, G. brennen, flammen, mieli palaa mens ardenter avet, sormi paloi digitus igne lædebatur, inde palawa ardens, fervidus, æstuosus, sudorus, minun on palawa sum sudore conspersus, päiwä on palawa sol est æstuosus, on palawimmallansa est in æstu vehementissimo.

palo, on Ns. *flagrantia*, *ardor* e. c. mentis, inde *incendium* e. c. ædis, urbis, G. Brand, Feuersbrunst, palo=merkki nota inusta, it. *silva usta*, G. gebrannter Wald, palo=kärki picus martius l. viridis, it. palo=wiina vinum combustum, G. Branntwein.

palanto, nnon Ns. idem, max. in palanto=wiina l. contr. pala=wiina vinum combustum (palo=wiina).

palawuus, uuden Ns. *ardor*, fervor, æstus, G. Hitze, it. *sudor*, G. Schweiss.

palelen, lla al. palenen, leta V. (qs. frigore aduror) *algeo*, *frigeo*, frigore lædor, G. Kälte empfinden, frieren, käteni palelee, it. al. *frigore lædo*, G. durch Frost verletzen, pakkainen paleli käteni frigus manum adussit, käsiäni palelee.

palellun, ltua al. palennun, ntua Vm. *frigore*

gore aduror l. *lædor*, G. verfrieren, durch Frost verletzt werden.

palellan, ltaa al. palennan, ntaa Vf. *frigore aduro* l. *lædo*, facio ut frigore peruratur, G. durch Frost verletzen.

palelletan l. palellutan, ttaa Vf. idem.

paleltelen, lla Vfr. idem.

palellus, uksen Ns. *læsio* vi *frigoris*, G. Verletzung durch Frost.

Palhon, oa V. *segmina majora exscindo* e. c. ex pariete l. trabe, G. grosse Stücke abhauen.

Palet, lkeen Ns. vide paljet.

Palikka, kan Ns. et palikoitsen, ita V. id. ac paalikka, paalikoitsen.

Palin, lkimen Ns. vide paljin.

Palja, an Ns. *malleus maximus* fabri ferrarii, G. Schlägel, grosser Hammer (patja).

Paljakka, kan Ns. *solea nivalis* dextri pedis, G. Schneeschlittschuh des rechten Fusses (siwakka).

Paljas, jaan Na. *glaber*, *nudus* e. c. terra, locus, paries, *calvus* e. c. caput, inde *merus*, non mixtus e. c. vinum, aqua, rahaa paljas *carens* pecunia, paljain (Adv.) jalwoin nudis l. haud vestitis pedibus, paljas tapa mos *solus*, non nisi mos, G. kahl, bar, bloss, unvermengt, entblösst, paljaaltansa l. paljaastansa nude, solummodo, solum, tantum, mere, G. allein, bloss.

paljaus, uden Ns. *nuditas*, defectus, G. Kahlheit, Blösse.

paljastan, aa Vf. et paljastelen, lla Vfr. *deglabro*, *nudo*, *denudo*, privo e. c. amictu, G. kahl l. bar machen, entblössen.

paljastus, uksen Ns. *denudatio*, G. Entblössung.

paljastun, ua Vm. *nudus fio*, *denudor*, glabresco, G. kahl l. bar l. bloss werden.

Paljet l. palet, lkeen Ns. (Sv. bälg?) max. pl. palkeet *follis fabrilis*, G. Blasebalg, palkeen kieli lingula follis pneumatica, hinc palkeen kielellä in forma talis lingulæ.

Paljin, lkimen Ns. Ul. *pascua* rangiferi æstiva, G. Sommerweide der Rennthiere, it. al. id. ac panin.

paljin, lkia V. *pasco* ut rangifer, G. weiden, poro palkii.

Paljo, on Na. *multus* l. *multum*, *magnus* e. c. numerus, pecunia, labor, G. viel, paljo-rahaa multum pecuniæ, tahdon paljon sed en paljoa tahdo, pidän paljona l. paljoon magni æstimo, paljonko l. kuinka paljon annoit quantum dedisti, paljolla waiwalla multo labore, paljoa pikemmin l. enämmin multo citius l. magis. ylön paljo nimis, paljoin (Adv.) l. paljon l. paljolta multum, fere nimis: pro Compar. & Superl. occurrunt enämpi & enin.

paljous, uden Ns. *multitudo* e. c. populi, G. Vielheit, Menge.

paljokas, kkaan al. paljokos, kkoon Na. *plusculus*, fere multus l. nimius, inde *multi* l. pluris *cupidus*, G. ziemlich viel, viel begehrend.

paljohka, an Na. et paljohkainen, isen Na. dim. idem.

paljoksun, ua Vm. *multum esse censeo*, *reputo nimium*, G. für zuviel halten.

Palkka, kan Ns. *præmium*, *merces* operis, stipendium, G. Lohn, Gehalt, Sold, palkka-wäki mercenarii, palkka-huonet domus conducta.

palkollinen al. palkkalainen, isen N. *mercenarius*, famulus, famula, G. Dienstbote, Tagelöner.

palkkaan, kata V. *mercede conduco*, *stipendium do*, G. lohnen, besolden.

palkkaus, uksen Ns. *conductio*, G. das Lohnen.

palkitsen, ita V. *compenso* l. *rependo* e. c. operam cujus, *resarcio* e. c. damnum, G. belohnen, ersetzen, vergüten.

palket, kkeen Ns. compensandi causa datum, *compensatio*, *complementum*, hostimentum, G. Belohnung, Ersatz, Vergütung.

palkkio l. palkio, on Ns. idem, waiwan palkkio.

palkinto, nnon Ns. idem, max. compensatio, satisfactio.

Palkki, kin Ns. (Sv. balk) *assis crassior* semi-teres, inde *sæpimentum tabulare*

lare l. paries ex talibus assibus, G. Planke.

Palkku, kun al. palkus, uksen Ns. *caudex sectorius*, G. Haublock, Hackklotz, pajan palkus caudex cui infixa est incus fabrilis.

Palko, lwon l. kon al. palku, lwun l. kun Ns. *siliqua*, legumen e. c. pisi, inde *vibex* ex ictu, G. Schote, Strieme von der Ruthe, palko-kala cyprinus aphya.

palkoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *siliquis abundans*, G. schotig.

palwollinen, isen Na. *siliquas habens*, G. Schoten habend.

palkoun l. palkiun, uta Vm. *siliquor*, siliquas facio, G. schotig werden.

Palkus, uksen Ns. id. ac palkku.

Pallas, aan Ns. *pleuronectes* flesus? G. Schollenart.

Pallet, lteen Ns. *plica* in margine vestis, *fimbria*, G. Randfalte, Saum, inde *inferior pars togæ* pendens, nec non *margo*, G. Rockschooss, Rand.

palletan, aa V. *marginem* vestis *plico*, *fimbriam adsuo*, G. falten, säumen.

paltan, lttaa al. paltaan, llata V. idem.

pallistus, uksen Ns. *plicæ marginalis* confectio, G. Faltung, Säumung.

Pallero, on Ns. *homo obesus* curtæ staturæ. G. kurzer korpulenter Mensch.

palleroinen, isen Na. *staturâ curtus* et *obesus* e. c. anus, G. kurz u. korpulent.

Palli, in Ns. 1. (Sv. pall) *scabellum*, G. Schemel, it. 2. (Sv. boll) *pila lusoria*, *globulus*, G. Spielball.

pallinen, isen Ns. dim. idem, inde pl. pallisiet *ludus pilæ* jaciendæ, owat pallisilla, G. Ballspiel.

pallikka, kan Ns. idem, maan pallikka glæba (pallukka).

Pallio, on al. pallia, an Ns. *inguen*, G. die Weichen, pallio-liha caro tenuis ad inguen, inde *latus*, G. Seite, makaa palliollansa lateri suo innixus jacet, panen palliollen.

Pallitsen, ita V. Caj. *vana loquor*, *garrio*, blatero, G. plaudern, schwatzen.

pallittelen, tella Vfr. idem.

Pallo, on Ns. *globulus*, pila, G. Ball, Kugel (palli).

pallukka, kan al. pallukas, kkaan Ns. idem (pallikka), poika-pallukka puer parvulus, inde pallukat testiculi, scrotum.

palloilen, lla Vfr. *volvor* instar globuli, inde *negligenter* me *gero*, G. sich fortwälzen, nachlässig schlendern.

Palmikko, kon Ns. *plexus* max. capillorum, cinnus, G. Haarflechte.

palmikkoinen l. palmikoinen, isen Ns. dim. idem.

palmikoitsen, ita V. *plecto* e. c. crines, necto e. c. corbes ex vimine, G. flechten, cfr. pampuroitsen.

Palmu, un Ns. *flos salicis* villosus, G. wollige Weidenblüthe, it. (peregr.) *palma*, arbor, G. Palmbaum.

Paloinen, isen Na. id. ac poloinen.

Palperi, in Ns. (Sv. barberare) *tonsor militaris*, inde *chirurgus*, G. Barbier, Feldscheerer.

Palsta, an Ns. *orbita* rotæ, G. Radfelge.

Paltaannun, ntua Vm. *congregor*, *conglobor*, stipor, G. sich anhäufen l. stopfen.

Paltta, ltan Ns. *clivus montis*, *declivitas* juxta montes, G. abschüssige Bergseite, Abhang, inde kaupungin paltta locus suburbanus elevatior.

paltto l. palto, ton Ns. Sav. idem, inde wesi-paltto superficies aquæ, terwa-haudan paltto *margo* foveæ picariæ, G. Rand.

palttainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *clivis frequens* e. c. locus, G. voll Abhänge.

Paltti l. palti, ltin Na. rar. *nimius* e. c. cibus, *immodicus* e. c. homo, G. übermässig, unmässig, inde suu-paltti nimis loquax.

palttinen l. paltinen, isen Na. idem usitatius, ylön-palttinen modum excedens, *superfluus*, *luxuriosus*, G. überflüssig, verschwenderisch.

palttisuus l. paltisuus, uuden Ns. *abundantia*, G. Uebermass, ylön-palttisuus *luxuria*, G. Ueberfluss, Verschwendung.

Palttina, an Ns. Sav. Carl. Ul. *linteum subtilius* ex lino, (haud ex stupa) max. trilix. al. bilix, G. feinere Leinwand.

palttti-

palttinainen, isen Na. *ex* tali *linteo confectus* e. c. indusium, G. leinwanden.

Paltto, lton Ns. pr. *fera* ex decipula elapsa, et ideo *prudens callidusve*, ne denuo in decipula irretiatur, G. der Falle entschlüpftes vorsichtiges Thier, e. c. paltto-kettu, inde Ul. Na. *callidus, audax*, al. *avidus*, G. verschlagen, kühn, gierig, it. al. id. ac paltti, cfr. paltta.

Palttu, tun Ns. (Sv. palt) *tomentum, sanguiculus*, G. Blutkuchen.

Palwaan, wata V. *calore* et *fumo sicco* e. c. carnes, sole *induro* e. c. pisces, al. in fornace *asso*, G. in Rauch l. Hitze gar machen, braten, härten.

palwaus, uksen Ns. *siccatio* carnis ope caloris et fumi, *induratio* piscium in sole, G. dergl. Garmachung.

palwo, on Ns. *caro* l. *piscis* in calore et fumo l. sole *induratus*, G. auf dergl. Art gehärtetes Fleisch l. Fisch.

Palwelen, lla Vfr. servum l. famulum ago, *servio, famulor*, G. dienen, inde palwelen Jumalata Deum colo l. adoro, palwelia famulus, palweltawa serviendus, colendus, palwelewa serviens, colens, officiosus, palwelewaisuus inserviendi l. colendi studium.

palwelus, uksen Ns. *servitus* l. *servitium*, famulatus, G. Dienst, on palweluksessa est in servitio, sota-palwelus militia, Jumalan palwelus cultus Dei.

Pamahdan, htaa Vs. *subito sono* qs. ex ictu, G. knallen, inde pamahti pakkaisekssi tempestas subito in frigus commutabatur.

pamisen, sta V. idem de actu continuo.

pamahdus, uksen Ns. *sonus subitus* gravis, G. plötzlicher Knall.

pamahdutan l. pamahutan, ttaa Vf. *sonum subitum cieo* e. c. feriendo, cum sonitu ferio, G. Knall erregen.

Pamppu, pun Ns. (Sv. pamp) *ensis*, gladius, G. Pallasch, al. *funiculus* scuticæ, G. Peitschenriemen.

pamppari, in Ns. *ensifer*, G. Schwerdtträger, inde *homo potens*, dives, superbus, G. reicher übermüthiger Mann.

Pampuroitsen, ita V. *plecto* e. c. funiculos, G. flechten mit vier od. mehreren Fäden, cfr. palmikoitsen.

Panakka, kan Ns. Ul. *motacilla* flava, G. Gelbfink.

Panen, panna V. 1. pr. *pono, dispono, colloco*, G. setzen, legen, stellen, panen maahan humum depono, panen wastaan oppono, renitor, panen maata l. lewätä ad cubandum me l. alium depono l. colloco, panen aitaa sæpem compono l. exstruo, panen pois weitsen cultrum depono, panen poikani asiallen filium ad rem gerendam dispono l. emitto, panen menemään ad abeundum compono l. emitto, panen paimeneksi ad gregem pascendum colloco l. dispono, panen poikani Paawoksi filio nomen Pauli impono l. do; hinc 2. usus varius e. c. panen kirjan mukaasi epistolam tecum mitto, panen kirjaan l. muistooni litteris l. memoriæ mando, panen maahan humo mando, humo, sepelio, panen ohraa Sav. hordeum humo mando i. e. sero, panen rupulia variolos insero, panen waatteet ylleni vestes in me colloco i. e. induo, panen hewoisen waljaisiin l. reen eteen equum trahæ adjungo, panen loppuun ad finem perduco, panen rahani turhaan pecuniam frustra exhibeo l. impendo, it. lintu panee munia avis ova parit, panee poikia pullos producit, it. panen hywäksi bene excipio, G. aufnehmen, panen pahaksi ægre fero, indignor, vitupero, panen ihmeeksi mirum puto, miror, panen paljoksi magni facio, en pane mitksikään nihili æstimo, panee minua me vituperat infamat, de me detrahit, G. verläumden, tadeln, it. de sono: ukko panee tonitrus tonat, lintu panee äänellänsä avis suo sono cantat, panen sanoja verba facio, loquor, panen omiani mea ficta enarro, it. de tactu: halla panee frigus nocturnum tangit i. e. nocet, G. verletzen, mato pani jalkaani serpens pedem meum læsit l. sauciavit, noita panee magus veneficiis afficit, panen piikaa feminam violo, it. de præparatione: panen olutta l. wiinaa l. taikinaa coquo cerevisiam l. vinum, apparo massam panis, it. panen owen kiinni l. lukkuun januam claudo l. obse-

obsero, panen tallellen l. tähdellen condo, in conditorio pono.
panelen l. paneskelen, lla Vfr. idem, max. infamo, de quo detraho, nec non puellam tango l. violo.
pano, on Ns. positio, dispositio, collocatio, G. das Legen, Setzen, Stellen, maahan pano depositio, humatio, wastaan pano oppositio, renisus, maata pano depositio ad cubandum, aidan pano compositio l. constructio sæpis et. s. p. cfr. panen, it. oluen pano coctio cerevisiæ, kiinni pano occlusio etc.
panento, ennon Ns. idem. panento-mieli prudentia ab aliis instillata.
panos, oksen Ns. idem, e. c. oluen panos.
panu, un al. pannus, uksen Ns. idem, e. c. noidan panu læsio magica.
paniainen, isen Ns. positionis celebratio, max. in maahan paniaiset exsequiæ, parentalia, G. Begräbnissfeier.
panetan, ttaa Vf. facio ut ponatur l. collocetur, G. legen l. setzen lassen, panetan wankiuteen curo ut in carcerem conjiciatur, it. panetti minulle taudin morbum artibus magicis mihi immisit.
panettelen, tella Vfr. idem, max. infamo, detraho de quo, panettelia obtrectator.
panetus, uksen Ns. curatio rei ponendæ, G. Legenlassung, it. læsio magica, G. Bezauberung.
panettelemus, uksen Ns. idem, max. infamatio, detractio.
panetar l. panutar, ttaren Ns. femina mythol. mala, invida, infamans, it. maga venefica, G. mythol. neidisches Weib, Hexe.
paneun, uta Vm. ponor l. collocor, inde ponendo fio, evenio, G. gestellt l. gelegt werden, sich setzen, ablaufen, paneusi pahoin male evasit, poro paneupi pohjaan fæx ad ima sidit.
Panin, imen Ns. clavulus l. aculeus fibulæ, G. Schnallendorn (paljin), solki on panimessa l. palkimessa fibula est clavo adstricta.
Pankka, kan Ns. armus, ala, G. Arm, Achsel, Flügel, siipi-pankka truncus avium alaris, it. al. caro crassior in pectore avium, G. Brustfleisch der Vögel.

Pankki, kin al. panki, ngin Ns. situla, vas aquaticum minus, G. Eimer.
Pankko, nkon Ns. locus l. sedes juxta os fornacis, G. Stelle vor dem Ofen, makaa pankolla, it. al. waatet-pankko convolutum l. sarcina compacta vestium, G. Pack, it. (Sv. bank, banko) ærarium publicum, mensa publica argentaria, G. Geldbank, pankko-seteli tessera perscriptionis publica, inde panen pankkoon in conditorio pono, condo, §. pankkorotta Gall. banqueroutier.
Pankku, kun al. panku, ngun Ns. fibula, bulla metallica fibulatoria, lunula, G. Schnalle, metallener Schmuck (nasta).
Panko, ngon al. panku, ngun Ns. stria colorum in pilis animalium, G. Farbenstreif, panko-karhu ursus annulatus.
pankoinen l. pangollinen, isen Na. talibus striis ornatus, G. streifig.
Panna, an Ns. (Sv. bann) excommunicatio ecclesiastica, G. Kirchenbann, panen pannaan excommunico, a sacris excludo, it. al. id. ac pankku.
pannainen, isen Na. excommunicatus l. excommunicatione dignus, exsecratus, detestabilis, G. in den Bann gethan, verflucht, abscheulich.
pannahainen l. pannahinen, isen Na. idem.
pannalainen l. pannallinen, isen Na. idem.
Panni, in Ns. (Sv. spann) mensura frumenti, bessis tonnæ l. XX modioli, G. Getreidemass.
Pannu, un Ns. (Sv. panna) lebes ansâ instructus, sartago, frixorium, G. Pfanne.
Panski, in Na. (Sv. spansk) hispanicus e. c. ovis, inde solito major l. melior, egregius, insolens, G. spanisch, stolz.
panskalainen l. panskilainen isen, Na. idem.
Panta, nnan Ns. (Sv. band?) circulus vimineus l. ferreus, quo cinguntur vasa, modioli rotæ etc. cingulum, G. Umbindung, Reif, Band, rauta-panta suussa capistrum ferreum, it. al. id. ac pankku.
Pantia, an Ns. fascis straminis, G. Strohbundel, inde fig. femina curta et obesa.
pantero, on Ns. idem, inde fig. femina gravida.
Pantio, on Ns. structura circularis ex perti-

perticis, qua aves capi, olus servari solet etc. G. kreisförmige Umzäunung, lintu-pantio, pantio-kaali olus vilius in ejusmodi structura per hiemem conservatum.

pantioitsen, ita V. talem *structuram erigo*, nec non *olus coacervo* in tali structura, G. kreisförmig umzäunen.

Pantti, ntin Ns. (Sv. pant) *pignus*, *hypotheca*, G. Pfand, panen panttiksi pignori do, pantti-wanki obses.

panttaan, utata V. *pignero*, pignori do, G. verpfänden, it. *pignus exigo* l. sumo, G. auspfänden.

panttaus, uksen Ns. *pigneratio*, G. Verpfändung.

Papallan, ltaa V. Botn. *volvor*, G. sich umwälzen, kieli papaltaa (pappaloitsen).

Papana l. papena, an Ns. fimus l. *globulus merdæ* e. c. ovinæ, G. Mistkügelchen.

Papela, an al. papelo, on Ns. idem, al. *saxifraga* granulata al. papelo-juuri, G. Steinbrech.

Paperi, in Ns. (Sv. papper) *charta*, papyrus, G. Papier, liko-paperi charta bibula, panen paperillen litteris mando, inde pl. paperit acta scripta max. juridica, G. Papiere, Acten.

Papotan, ttaa V. id. ac puputan.

Pappaloitsen, ita V. id. ac papallan, silmä pappaloitsee.

Pappi, pin Ns. *sacerdos*, minister sacer, G. Prediger, Priester, pappein kokous synodus, papin tappaja insecti coleopteri (carabi?) species.

pappinen, isen Na. *sacerdotalis*, G. priesterlich, pappis-mies.

papillinen, isen Na. idem.

pappius l. pappeus, uden Ns. *sacerdotium*, indoles sacerdotalis, G. Priesterschaft, Predigerwürde.

pappila, an Ns. *domicilium sacerdotis* publicum, G. Pfarrhof.

Papu, pawun Ns. *faba*, G. Bohne, Abol. *pisum* in genere, G. Erbse, ideoque härkä-papu vicia faba, sed lehmä-papu pisum sativum, linnun papu viciæ cracca.

papuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex fabis* l. *pisis confectus* e. c. cibus, *fabis* l. *pisis abundans* e. c. locus, G. von Bohnen l. Erbsen, bohnenreich.

Papu-kaija, an Ns. (peregr.) *psittacus*, G. Papagei.

Papumus, uksen Ns. *macula* l. stria in colore cutis pilosæ, G. Farbenfleck bei Thieren, inde papumus-ilwes lynx maculosa.

papuri, in Ns. *vacca maculis* nigris ornata, G. schwarzfleckige Kuh.

Para, ran Ns. (Sv. bjära) *genius mythol. rei pecuariæ*, lac subministrans, G. mythol. Diener der Viehzauberer, paran paska mucoris species in fimetis.

Parahdan, htaa V. vide sub parun.

Paras, rahan l. rhaan l. raan Na. omnium *optimus* e. c. vir, consilium, G. der beste (qs. Superl. ab hywä), inde *quod* cuique est *optimum* l. *aptissimum* l. commodissimum, parhaasta päästä optima ex parte i. e. in primis, præcipue, præsertim, parasta aikaa l. contr. par-aikaa tempore optimo i. e. in instanti, G. eben jetzt, ganz neulich, parhaallansa l. parhaaltansa optimo modo i. e. optime, maxime, potissime, momento hoc præsenti, on parahiksi est optimum l. aptissimum, parhain päin modo optimo. paraasti l. parhain (Adv.) idem, it. sinun parhaaksesi tibi in commodum l. salutem.

parahain, rahaimman l. rahamman al. parhain, rhaamman Na. Superl. formæ, idem, parhaammallansa id. ac parhaallansa.

parempi, emman al. parampi, amman Na. (compar. του hywä) *melior*, *potior*, præstantior, G. besser, parempi (l. contr. pareet) aika tempus aptius, paremmin l. paremmasi l. paremmin melius, potius.

parelampi, mman Na. compar. idem, rar.

parahultainen l. parhultainen, isen Na. *optimus*, *aptissimus*, commodissimus, G. am besten passend.

paraus, uden al. rar. parempuus, uuden Ns. indoles melior, *præstantia*, G. Besserkeit, Vorzug.

parahitten l. parahiten prtcl. *optime*, *potissime*, maxime, G. am besten, vorzüglich.

parhaiten l. parhaitin prtcl. idem.

paraikaa prtcl. id. ac parasta aikaa.

parannan,

parannan, rantaa l. rar. **rata** Vf. et **parantelen, nnella** Vfr. *meliorem reddo*, *sano* e. c. vulnus l. morbum, *reparo* e. c. fractum, resarcio, G. verbessern, heilen, ausbessern, **Jumala paratkoon** Deus reparet i. e. proh dolor! Pass. **parannetaan** l. **parataan.**

parantamus l. **parantelemus, uksen** Ns. *sanatio*, *reparatio*, G. Verbesserung, Heilung.

parannes, nteen Ns. *medicamen*, remedium, reficiendi l. reparandi adminiculum, G. Heilungs- l. Verbesserungsmittel.

paranen, rata al. **parannun, ntua** Vm. *melior fio*, *sanor*, *revalesco*, *reparor*, G. verbessert l. gesund werden.

parannus, uksen Ns. *reparatio*, *sanatio*, refectio, inde *reditus* ad *sanitatem*, G. Verbesserung, Heilung, **mielen parannus** eccl. renovatio mentis, resipiscendi actus.

Pari, in Ns. (Sv. par) 1. *par*, *bini*, G. Paar, **pari-kunta** par conjugum, **parin** (Adv.) per paria i. e. bini quaque vice G. paarweise, inde 2. *societas binorum* l. *plurium*, G. Gesellschaft, Umgang, **pahain parissa** in consortio malorum, **tulin parihinne,** it. 3. *vivendi modus* sociorum, G. Umgangsart, **tekee koiran paria** technis utitur malis, in societate canum usitatis.

parinen, isen Ns. *ad par pertinens*, G. zum Paare gehörig, **paris-kunta** conjuges, inde *in societate* cujus *versans*, G. zum Umgange gehörig, **pariseni** socius meus, it. *in societate usitatus*, G. im Umgange gebräuchlich, **tekee koiran parisia.**

paritan, ttaa V. *par pari jungo*, in paria divido, G. paarweise theilen, hinc **parittain** per paria, bini (**parin, kahittain**).

Parila, an Ns. Ul. *craticula* ferrea l. ignitabulum, fuscina noctu piscantibus solitum, G. eiserner Feuerhalter beim nächtlichen Fischfange.

Parisen, sta V. id. ac **porisen.**

parina, an Ns. id. ac **porina.**

Parjaan, jata V. et **parjaelen, lla** Vfr. de quo *detraho*, *infamo*, obtrecto, vitupero, G. verleumden, tadeln, it. Torn. *increpo*, objurgo, G. schelten.

parjaus, uksen Ns. *detractio*, *infamatio*, vituperatio, G. Verleumdung.

Parka, ran Ns. *homo misellus* l. miserabilis, G. armseliger Mensch, **mies-parka** vir nauci.

parkainen, isen Ns. dim. idem.

Parkki, kin Ns. (Sv. bark) *cortex arborum detractus*, max. coriariis usitatus, G. Baumrinde, Gärberlohe.

parkkaan, kata al. **parkitsen, ita** V. corium *cortice macero*, G. mit Lohe gärben.

parkkari, in Ns. *coriarius*, G. Lohgärber.

Parma, an Ns. *tabanus* bovinus, G. Viehbremse (**paarma**), inde **parmi-haukka** caprimulgus europæus.

Parma, an al. **parmas, aan** Ns. (Sv. barm) *sinus* inter mammas, nec non *gremium*, G. Busen, Schoss (**paarma**), **äitinsä parmailla** l. **parmoilla.**

parmaus, uksen al. **parmas, aan** Ns. *quantum in sinu* inter ambas ulnas conjunctas l. quantum *in gremio* geri potest, G. so viel man mit den Armen umfassen l. im Schoosse tragen kann (**paarmaus**), **parmaus heiniä.**

Parmu, un Ns. (Sv. parm) *mensura fœni*, G. Heumass.

Parooni, in Ns. (Sv. baron) liber *Baro*, G. Freiherr.

Parras, rtaan Ns. *margo* e. c. navigii, *ora* e. c. amnis, G. Rand, Bord, **parras-puut** l. **-puolet** tigilla in margine naviculæ, **parras-tasan** usque ad marginem, inde **on partaalla** est ad marginem i. e. juxta.

parrus, uksen Ns. pl. **parrukset** id. ac **parras-puut.**

parrastan, aa V. *marginem æquo* l. *adorno*, G. Rand verfertigen, **parrastan peltoa** margines agri colo.

Parru, un al. **parri, in** Ns. (Sv. sparre) *tignus quadratus*, horizontalis, tectum supportans, G. Sparren.

Parsi, rren Ns. 1. *tigillum* transversale in nubilariis, in quibus seges siccatur, G. kleiner Balken zur Unterlage des Getreides im Dörrhause, **riihen parret,** inde Torn. **laattian parret** *asses* pavimenti,

ti, G. Dielenbalken, it. 2. *cubile* boum et equorum, G. Schlafstelle des Viehes im Stalle (hinkalo), it. 3. *agendi modus*, G. Handlungsart, työn parsi laborandi mos l. methodus, waatteen parsi usus l. forma vestium solita, Gall. mode, puheen l. kielen parsi loquendi modus, dialectus, sanan parsi proverbium.

Parsikka, kan Ns. Carl. *mango* equorum, G. Rosstäuscher.

Parsin, ia V. acu *resarcio* e. c. tibialia, *reficio*, inde *denuo quid facio*, *repeto*, itero, G. flicken, ausbessern, von neuem machen, parsin jälkiä vestigia premo.

parsin, imen Ns. resarciendi *instrumentum*, max. in parsin-neula al. parsi-neula acus major resarciendo utilis, G. Flicknadel.

Parskun, ua Vm. *guttatim dispergor*, G. gespritzt werden, weri parskui poskillen.

parskutan, ttaa Vf. *guttatim dispergo*, *conspergo*, inspergo e. c. aquam, G. spritzen.

parskutus, tuksen Ns. *dispersio*, *conspersio*, G. das Spritzen.

Parta, rran Ns. *barba*, G. Bart, pitkä parta promissa, puna-parta barbarossa, parta-weitsi novacula, ajelen (l. ajan) partaa barbam rado.

partainen, isen Na. *barba promissa ornatus*, barbatus, G. bärtig.

parrokas l. **parrikas**, kkaan Na. idem.

parrallinen, isen Na. *barbam habens*, G. Bart habend.

parroitun l. **parratun**, ttua Vm. *barbatus fio*, G. bärtig werden.

Partio, on Ns. (peregr.) *excursio* militaris l. *cohors excursorum*, Gall. partie, G. Streifpartei, Streifzug, käywät partiolla.

partti, in Ns. idem, it. Nyl. anas *boschas*, G. Entenart, partti-lahna cyprini bramæ varietas major.

Partuska, an Ns. Carl. *bipennis* l. securis militaris, Gall. pertuisane.

Parun, rkua V. *alta voce ploro* l. *ejulo* e. c. in periculo, *lamentor*, lamentans clamo ut infans, G. laut weinen, heulend schreien, cfr. poraan.

parahdan, htaa Vs. idem, de sono subito.

parkaisen, sta Vs. idem, kettu parkaisee.

parku, run al. **parkuna**, an Ns. vox alta lamentans, *ploratus*, *ejulatus*, G. lautes Weinen l. Geheule.

paruntto, nnon al. **parkunnus**, uksen Ns. idem.

parutan l. **paruutan**, ttaa Vf. et **paruttelen**, tella Vfr. *facio ut* ploret l. lamentetur, cogo ad ejulandum, G. zu weinen l. heulen bringen.

parutus l. **paruutus**, tuksen Ns. *clamoris extorsio*, G. Erregung des Weinens.

Parwi, wen al. **parwa**, an Ns. *caterva* max. avium, *grex*, cohors e. c. militum, G. Schar, Schwarm.

parwittain prtcl. *gregatim*, G. scharweise.

Parwi, wen Ns. *tabulatum superius*, in domibus, *subtegulaneum*, G. Oberboden, aitan parwi, al. *tabulatum* sub tecto e. c. in balneis, templis etc. sella elevata, suggestum, G. erhöhte Bank, Altan, it. parwi-pääsky hirundo rustica l. domestica, parwi-pöllö strix aluco.

Pasaan, sata V. id. ac pasuan.

Paska, kan Ns. excrementum ventris, *stercus*, *cænum*, *merda*, G. Scheisse, Dreck, inde Ahol. *sordes*, *inquinamentum*, G. Schmuz (lika): hinc paska-asia res nullius pretii, paska-mies homo nauci, paska-kieli lingua blæsa, paska-silmäinen pollutus qua vultum.

paskainen l. **paskoinen**, isen Na. *cænosus*, *sordidus*, immundus, pollutus e. c. vultus, vestis, G. schmuzig, unrein, paskainen meri mare syrtibus l. scopulis frequens.

paskatti, tin Ns. *diarrhœa*, G. Durchfall, on paskatilla, it. al. *homo sordidus*, G. Schmuzbartel.

paskuri, in Ns. *ophthalmia* catarrhalis, G. eine Art Augenkrankheit (pasko).

pasko, on Ns. idem, pasko silmissä, it. al. *catarracta* (larus) parasiticus, stercore victitans, G. Struntjäger, it. in compos. id. ac paska e. c. pasko-närï corvus glandarius? pasko-nokka tringæ species.

paskollinen, isen N. *nauci*, nullius pretii e. c. homo, G. Taugenichts.

paskannan, ntaa V. *caco*, alvum solvo, G. scheissen, drecken, inde Abol. *concaco*. *polluo*, inquino, G. beschmuzen, hinc fig. käki paskantaa cuculus cantu vernali fascinat.

paskin, ia V. idem rar. al. id ac puoska-roitsen.
paskatan, ttaa Vf. alvi *purgationem promoveo*, G. Auswurf befördern, inde minua paskattaa ad alvum solvendum cogor, cacaturio.
Pasma, an Ns. (Sv. pasman) *pars* colligata in *fasce* filorum l. in stamine texti, G. Fitzchen, Fitzdocke.
pasmainen, isen Na. in *partes divisus* e. c. fascis, G. in Fitzchen getheilt: non nisi in comp. et cum Genit. e. c. kolmi-pasmainen, moneuko pasmainen.
pasmoittelen, tella Vfr. *in partes divido* fila, inde *ordino* et explico fila l. stamen texti, G. in Fitzchen theilen l. ordnen.
Passaan, ssata V. (Sv. passa) 1. *aptus sum*, convenio, G. passen (sowin), ei passaa siihen haud congruit, inde 2. *apto*, accommodo, G. anpassen (sowitan), it. 3. *servio*. ministro, appareo, G. aufpassen, dienen.
passaus, uksen Ns. *accommodatio*, G. das Anpassen, it. *ministratio*, G. das Dienen.
passari, in Ns. *ministrator*, G. Aufpasser.
Passi, in Ns. (Sv. pass) *testimonium viatorum*, litteræ l. diploma de securitate itineris, G. Pass.
passaan, ssata V. *testimonium* tale *do*, litteris viæ instruo, G. verpassen.
Pasuna l. pasuuna, an Ns. (Sv. basun) *tuba ductilis* l. buccina, G. Posaune.
pasuan, uta V. echo *resono*, clango, G. laut tönen, schallen, torwi pasuaapi.
Pata, dan Ns. *olla*, cacabus, G. Grapen, it. (Sv. spader) *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Spaten in den Spielkarten.
patainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ollis frequens*, *in olla* coctus e. c. cibus, G. grapenreich, in Grapen gekocht.
padallinen, isen Na. *ollam habens*, G. Grapen habend, it. *quantum capit* olla, G. einen Grapen voll.
pat uri, in Ns. *faber ollarum*, G. Grapengiesser.
Patet l. potius padet, pateen Ns. max. pl. pateet *semita* l. via ad quem ducens, G. zu etwas führender Weg, inde tuli pateilleni me adivit l. visitavit, olin pateellanne.
Patina, an Ns. *calceolus ex cortice* betulæ, G. Schuh von Birkenrinde, al. id. ac patet, e. c. tuli patinoilleni.
Patja, an Ns. id. ac palja.
Pato, don Ns. *agger* l. *sæpimentum*, quo aqua in rivis cohibetur, G. Damm, hinc lohi-pato structura capiendis salmonibus, myllyn pato agger molarius, jää-pato glacies compacta aquæ fluxum retardans.
patama, man Ns. *locus* l. *stagnum* intra aggerem, G. aufgedämmter Teich.
patoan, dota V. *aggere* l. mole *cohibeo* aquam, G. dämmen, jää patoaa glacies compacta aquam inhibet.
Patsas, aan Ns. *tignus* horizontalis *camini* frontem sublevans, G. Schornsteinsstütze, unde Abol. fig. *caminus*, focus, G. Feuerheerd, it. al. *columna* parietem l. tectum *sustentans*, G. Säule, Stütze, Pfeiler.
Patti, tin Ns. (Sv. spatt) *tuber morbosum* in pede equi, G. Pferdespath.
Patto, ton Ns. *peccatum*, delictum, G. Verbrechen, nonnisi in wala-patto usitatum, it. al. *cuneus ligneus* quo rotæ l. lapides molarum sublevantur, G. Keilchen bei Mühlrädern.
pattoinen, isen Na. *pravus*, G. verbrecherisch, vide wala-pattoinen.
pattoisuus, uuden Ns. *pravitas*, G. verbrecherische Beschaffenheit, vide wala-pattoisuus.
Patukka, kan Ns. *flagellum*, G. Peitsche, Karbatsche.
patukoitsen, ita V. *flagello*, G. peitschen.
Patus, uksen Ns. (Ilmola) *opifex imperitus*, G. Pfuscher, patus-suutari.
Pauha, an Ns. *vadum*, *brevia* in mari, G. untiefe Stelle, pauha-werkko rete minus.
Pauhaan, hata V. *strepo*, *tumultuor*, G. lärmen, tosen, tuuli pauhaa ventus stridet, ukko pauhaa tonitrus tonat, aallot pauhaawat undæ æstuant.
pauhaelen l. pauhailen, lla Vfr. idem.
pauhu, hun al. pauhina, an Ns. *strepitus*, tumultus, fremitus, G. Lärm, Getöse.
Paukkaan, kata V. *fragorem edo*, *tono*, G. knal-

knallen, paukkainen paukkaa, inde *strepo*, tumultuor, G. lärmen.
paukun, kkua V. idem de fragore continuo.
paukahdan, htaa Vs. idem de sclopo subito e. c. bombardæ.
pauket, kkeen Ns. *fragor*, sclopus, tonitrus, G. Knall.
paukkina, an Ns. idem, de sono continuo.
paukahdus, uksen Ns. idem, de sono subito.
paukutan, ttaa Vf. et paukuttelen, tella Vfr. *fragorem cieo*, G. Knall erregen, paukutan käsiäni manibus plaudo, applaudo.
paukautan l. paukahutan, ttaa Vf. idem.
paukutus, tuksen Ns. *fragoris excitatio*, G. Knallerregung.
Paula, an Ns. *funiculus*, G. Schnur, Strick, linnun paula laqueus, werkon paula funis margini retis subnexus, kengän paula vinculum calcei.
paulainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex funiculo* confectus, *funibus abundans*, G. von Schnüren, schnurreich.
pauloitan, ttaa Vf. *fune instruo* e. c. funem reti subnecto, G. mit Schnüren versehen, beschnüren.
pauloitus, tuksen Ns. *funis subnexio*, G. das Beschnüren.
Pauni, in al. paunio, on Ns. *lacuna* aquæ *minor*, G. kleine Wasserpfütze, al. *vasculum* aqua plenum, *libræ* l. perpendiculo *inserviens*, G. Wasserpass.
Paunu, un Ns. id. ac paanu.
Pauskahdan, htaa Vs. *subito tono*, cum sonitu rumpor, G. hastig knallen l. krachen.
pauskahdus, uksen Ns. talis *sonus*, G. hastiger Knall.
Peeruna, an Ns. id. ac Peruna.
Peeweli, in Ns. id. ac pööweli l. pyöweli.
Pehka, han Ns. *putror* levior, G. Morschheit, pehka-puu lignum semi-putridum.
pehkainen, isen Na. *semi-putridus*, G. morsch.
pehkaannun, ntua Vm. *putresco*, putrefio, G. morsch werden.
pehkannan, ntaa Vf. *putrefacio*, G. morsch machen.
Pehku, hun l. hwun al. pehko, hon Ns. *quisquiliæ* fœni, straminis, foliorum etc. *gramen* aridum *putrescens*, inde *rejectanea* quævis minora et mollia, G. altes Stroh, Streu, paju-pehko (pehu).
Pehmerö, ön Ns. *mola salsa*, *massa* farracea sale et adipe condita, G. gesalzener Teigbrei (pepu).
pehmerrän, rtää V. *molam salsam paro*, massam sale condio, G. dergl. Brei bereiten, it. al. *inquino*, fœdo, G. besudeln.
Pehmiä, än l. Sav. pehmä, än Na. *mollis*, haud durus e. c. panis, humus, *lenis*, e. c. aër, G. weich, gelinde, pehmiä kieli lingua l. elocutio blæsa, pehmiä mies vir effeminatus, hebes, haud severus, indulgens, pehmiä pää ingenium obtusum, haud acutum.
pehmuinen l. pehmoinen l. pehmukainen, isen Na. dim. idem.
pehmeys, yden Ns. *mollities*, *lenitas*, G. Weichheit.
pehmenen, metä l. pehmennyn, nnyä Vm. *mollesco*, lenis l. mitis fio, G. weich l. gelinde werden.
pehmiän, mitä al. pehmeän, metä Vm. idem.
pehmennän, ntää Vf. et pehmentelen, ntellä Vfr. *emollio*, *lenio*, inde *macero*, G. erweichen.
pehmitän, ttää Vf. et pehmittelen, tellä Vfr. idem.
pehmitys, yksen Ns. *emollitio*, inde *mollimentum*, G. Erweichung.
Pehna, an Ns. id. ac pehku l. pehu.
Pehtaroitsen, ita V. *voluto me* instar equi, G. sich wälzen (piehtaroitsen).
pehtelen, hdellä Vfr. idem.
Pehtori l. Sav. pehturi, in Ns. (peregr.) *inspector* operariorum, administrator prædii l. fabricæ, G. Aufseher.
Pehu, un Ns. id. ac pehku.
pehustan, aa V. *quisquiliis oppleo*, stramine conspergo, G. mit Stroh bestreuen.
Peiho, on Ns. *latebra*, G. Schlupfwinkel (lymy).
Peijaan, jata V. *fallo*, *decipio*, fraudo, G. täuschen, hintergehen.
peijaus, uksen Ns. *fraudatio*, G. Hintergehung.
Peijainen l. peijahainen, isen Ns. *genius mythol.* malus, homines deludens, spectrum,

ctrum, G. mythol. böser Geist, it. pl. **peijaiset** l. **peijahaiset** *inferiæ*, parentalia, epulum parentale in memoriam defuncti, G. Begräbnissfeier l. Mahl.

peijakas, **kkaan** al. **peijakainen**, **isen** Ns. idem genius (**peiko**.).

Peijään, **jätä** V. *extendo* l. explico *pelles* detractas, G. Häute ausspannen.

Peikalo, **on** Ns. id. ac **penkalo**.

Peiko l. **peikko**, **kon** Ns. *cacodæmon mythol.* G. mythol. böser Geist, inde fig. *homo malitiosus*, violentus nec non *fera rapax* terribilis, G. boshafter Mensch, Raubthier, it. al. *apostata*, desertor; homo vilis, G. ein abtrünniger Mensch, Ueberläufer.

Peili, **in** Ns. (Sv. spegel) *speculum* vitreum, G. Spiegel.

peilaan, **lata** V. *in speculo me contemplor*, in speculo inspiciendum præbeo, G. sich spiegeln.

Peipo, **pon** Ns. et **peipoinen**, **isen** Ns. dim. id. ac **peippo**.

Peipotan, **ttaa** V. et **peipottelen**, **lla** Vfr. id. ac **peijaan**.

peipotus, **uksen** Ns. id. ac **peijaus**.

Peippi, **pin** Ns. et **peippinen**, **isen** Ns. dim. *lamium album*, G. taube Nessel.

Peippo, **pon** Ns. idem, al. galeopsis tetrahit, it. al. *fringilla cœlebs*, G. Buchfink (**pepo**).

peipoinen l. **peipuinen**, **isen** Ns. dim. idem.

Peitsi, **in** Ns. *hasta*, lancea, G. Spiess, Lanze, **peitsi-ruoho** verbascum thapsus.

Peitto, **ton** Ns. id. ac **paitto**.

peittoan, **tota** V. id. ac **paittoan**.

Peitän, **ttää** V. et **peittelen**, **llä** Vfr. *tego*, *obtego*, *velo*, operio, inde *occulto*, abscondo, G. bedecken, verbergen, verstecken, **peitän ohraa** hordeum satum in humo sulcis valgiolo æquandis.

peitet, **peitteen** Ns. *tegmen*, tegumentum, *velamen*, stragulum, G. Decke, Bedeckungsmittel, **on peitteessä** est velatus l. occultus.

peitto, **ton** Ns. idem, it. *latebra*, G. Schlupfwinkel, **on peitossa**.

peittoinen, **isen** Ns. dim. idem, inde Wib. pl. **peittoiset** id. ac **lymyiset**, **on peittoisilla**.

peitätän, **ttää** Vf. *curo ut* obtegatur, occulto, G. bedecken lassen, verstecken.

peittäyn, **ytä** Vm. *tegor*, *velor*, *abscondor*, me occulto, G. bedeckt l. verborgen werden.

peityn, **ttyä** Vm. idem.

Pejo, **on** Na. Botn. *desertus* e. c. locus, *vastus* e. c. silva, it. Ns. *desertum*, G. wüst, Wüste.

Pekko, **kon** al. **pekka**, **kan** Ns. nomen viri *Petrus*, it. Sav. *fera*, ursus, lepus, G. Waldthier, it. **pellon pekko** genius mythol. agrorum, it. **pekko** Abol. *sella malefactorum* ignominiosa in templis, G. Bussbank in Kirchen, **istuu pekossa**.

Pelastan, **aa** V. *vinctum solvo*, captum *libero*, G. befreien, retten.

pelastus, **uksen** Ns. *solutio*, *liberatio*, G. Befreiung.

Pelehdyn, **htyä** Vm. *flaccesco* ut gramen, *pallesco* ut flos, inde debilis et inutilis fio, *marcesco*, G. verwelken, gelb l. matt werden.

pelehdys, **yksen** Ns. talis *status flaccescentis* l. marcescentis, G. Verwelkung.

Peli, **in** Ns. (Sv. spel) *ludus* varii generis e. c. chartulis, tesseris, alea, G. Spiel, it. *musica*, nec non *instrumentum musicum*, G. Musik, Spielwerkzeug, it. rar. *trochlea* nautica ancoris tollendis, G. Schiffswinde.

pelaan, **lata** V. *ludo* chartulis, tesseris etc. it. *instrumento* musico *cano*, musicam exerceo, G. spielen.

pelaus, **uksen** Ns. *lusio*, cantus musicus, G. das Spielen.

Pelkkä, **kän** Na. *merus*, purus putus, haud mixtus, G. lauter, unvermengt, **pelkkää hopiata** ex puro argento (**pälkkä**).

Pelko, **lwon** l. **lon** Ns. *timor*, *metus*, inde *reverentia* e. e. deo, parentibus etc. debita, G. Furcht, Schreck.

pelwollinen, **isen** Na. *timidus*, G. furchtsam, al. *timendus*, formidabilis, G. furchtbar.

pelkään, **ljätä** V. *timeo*, *metuo*, timidus sum, inde *vereor*, revereor, G. fürchten.

pelkuus l. **pelkuruus**, **uuden** Ns. rar. *timiditas*, G. Furchtsamkeit.

pelkuri,

pelkuri, in Ns. *timidus homo*, equus etc. G. ein Furchtsamer.
peljátán, ttáá Vf. et peljáttelen, llá Vfr. *timorem*, *injicio*, *terreo*, timidum reddo, G. Furcht einjagen, schrecken, minua peljáttáá timore perfundor, timeo.
pelotan l. pelwotan, ttaa Vf. Sav. idem.
peljátys, yksen l. Sav. pelotus, tuksen Ns. *terrendi actus*, inde *terriculum*, G. Schreckung, Schreckbild.
peljástyn, yá Vm. *extimesco*, *expavesco*, timidus fio, G. sich fürchten l. erschrecken.
peljástys, yksen Ns. *pavor*, formido, G. Schreck, on peljástyksissá est timore perculsus.
Pellawa, wan al. pellawas, waan Ns. *linum*, G. Flachs, Lein.
pellawainen, isen Na. *lineus*, G. leinern.
Pellet, lteen Ns. Botn. *humus*, terra soluta, inde fig. humus sepulcralis, sepulcrum, G. lockere Erde.
pellerwoinen, isen Ns. *genius mythol.* humi, G. mythol. Erdgeist.
Pelli l. pelti, llin Ns. (Sv. spjell) *operculum camini*, G. Schornsteinsschliesse (juska), it. klasi-pelli *lamina* vitri, G. Glasscheibe.
Pelmu, un Ns. *festinatio* in operibus, actio festinans, G. Eile.
pelmuan, uta V. *festinanter* quid *ago*, e. c. congero l. subverto fœnum, inde *citatim tumultuor* l. exsulto e. c. gaudio, G. eilig thun l. lärmen.
Pelppu, puu Ns. *femina obesa*, crassa et curta, G. kurzes u. dickes Weib.
Pelsin, imen Ns. *trabs major*, cui incumbunt minores trabes transversales in nubilariis Finnorum siccandæ segeti inservientibus, G. Querbalken im Dörrhause.
Pelti, llin Ns. vide pelli.
Pelto, llon Ns. *ager* cultus, G. Acker, peltoa ruokkoan l. rakennan l. wiljelen agrum colo, pelto-mies agricola, pelto-muru l. sarka striga agri, pelto-wainio ager major, arvum, pelto-pekka l. -pekko genius agrorum mythol. teen peltoa novale colo, it. pelto-apilas trifolium arvense, pelto-hiiri l. -rotta mus agrestis, pelto-kana tetrao coturnix, al. charadrii species, pelto-kello convolvulus arvensis, pelto-paula trifolium rubrum, pelto-pyy l. -steeri charadrius apricarius l. pluvialis, pelto-ruoho achillæa millefolium, pelto-willa erigeron acre al. senecio vulgaris.
peltoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *agris frequens* e. c. regio, G. ackerreich.
Pelu, un Ns. max. pl. pelut Tav. *pabulum* equinum ex spicis et stramine comminuto, G. Häckerling, it. al. id. ac pehu.
Pelwi, wen l. win Ns. id. ac pálwi.
Pemahdan, htaa Vs. et pemahtelen, hdella Vfr. cum strepitu *subito evolo* ut caterva avium l. semina e manu satoris, *subito prorumpo* expavescens, pulverem excitans proruo, G. hastig herausstürzen, pehut pemahtelit.
pemahdus, uksen Ns. *evolatus subitus* cum strepitu, *proruptio* ex pavore, G. hastiges Herausstürzen.
Pemppu, puu Ns. id. ac peppu.
Peni, in al. pena, an Ns. *catulus* l. catellus canis, vulpis, lupi et ursi, G. Raubthiers Junge, hinc forte peni-kulma l. -kuorma al. penin-kuulema milliarium l. leuca, mensura viæ, G. Meile (peri-kuorma).
penikka, kan Ns. idem (pentu, penu).
penikoitsen, ita V. *catellos pario*, G. Jungen werfen.
Penkaan, gata V. terram *effodio* l. *everto* ut sus, *turbo*, G. wühlen, durch einander werfen.
penkaun, uta Vm. *effodior*, *evertor*, turbor, G. durchgewühlt werden.
Penkelet, leen Ns. id. ac pentelet.
Penger, ukeren al. pengeret, ukereen Ns. *ora* l. *margo* terræ ad rivulos, *clivus minor*, G. hoher Ufersrand, Grabenrand, pellon penger margo fossarum in agris, pilwen penger nubes crassior, pohjan penkeret ultimæ Boreæ oræ (penter).
Penkki, ukin Ns. (Sv. bänk) *scamnum*, sedile longum e. c. in templis, G. Bank.
penkitán, ttáá Vf. *scamno instruo* e. c. domum, G. mit Bänken versehen, it. al. vitam *sedentariam ago*, G. auf der Bank sitzen, juon penkitán.

Penninki, ngin Ns. (Sv. penning) *numus minor*, obolus, G. Pfennig.
penninkinen, isen Ns. dim. idem.
Pensas, aan Ns. *frutex*, arbor fruticosa humilis e. c. juniperus, ribes, G. Busch, Strauch, pensas-pyöri motacilla regulus, al. fringillæ species.
pensainen l. pensahinen, isen Na. *fruticosus*, frutectosus, G. buschig.
pensaallinen, isen Na. idem.
pensasto l. pensaisto l. pensahisto, on Ns. *fruticetum*, frutectum, G. Gebüsch.
pensaikko l. pensahikko, kon Ns. idem.
pensastun, na Vm. *fruticesco*, radices ago, G. buschbewachsen werden.
Pensiä, än Na. *tepidus*, nonnihil calidus e. c. aqua, inde fig. *indifferens* e. c. mens, ignavus, G. lauwarm, gleichgültig.
penseys, yden Ns. *tepor*, G. lauwarme Beschaffenheit.
penseistyn l. pensistyn, yä Vm. *tepesco*, G. lauwarm werden.
Pensu, un Ns. *multitudo* l. caterva e. c. puerorum, G. Menge.
Pentelet, leen Ns. *cacodæmon* mythol. G. mythol. böser Geist (penkelet).
Penter, ren al. penteret, reen Ns. id. ac penger.
penterä, än al. pentura, ran Ns. idem.
Pentti, ntin Ns. nomen viri *Benedictus*, Sv. Bengt.
Pentu, nnun Ns. id. ac peni, penikka.
Penu, un Ns. idem.
Penään, nätä V. *admoneo*, hortor, G. ermahnen, warnen (waroitan).
Pepana, nan Ns. id. ac papana.
Peperö, ön Ns. id. ac pehmerö, pepu.
peperöinen, isen Na. massæ *farraceæ similis*, G. locker, nicht gepackt.
Pepo, on Ns. et pepoinen, isen Ns. dim. *fringilla cœlebs*, G. Buchfink.
Peppu, pun Ns. *podex*, *nates*, G. Hinterbacken.
Pepu, pun Ns. id. ac pehmerö.
Peratuinen, isen Ns. vide sub perkaan.
Perhet, heen Ns. *familia*, homines ad unam pertinentes domum, herus, hera, liberi et famuli, G. Hausvolk, perhet-kunta complexus domesticorum, perheen emäntä materfamilias, perhet-leipä panis solitus, vilior.
peret, rehen l. reen Ns. Sav. idem.
perheellinen, isen Na. *familiam habens*, G. Hausvolk habend, it. *ad familiam* pertinens, G. zum Hausvolke gehörig.
perhetyn, tyä l. Sav. perehdyn, htyä Vm. *familiæ* l. *domo adsvesco*, domesticus l. familiæ adsociatus fio, inde *cicur fio*, G. sich dem Hause angewöhnen, Hausgenosse l. zahm werden.
Perho, on Ns. et usitatius perhoinen, isen Ns. dim. *papilio*, G. Schmetterling (pörhöinen, pöpöröinen), perhon kukka asclepias vincetoxicum.
Peri et perin prtcl. vide sub perä et perin.
Perin, iä V. (a perä?) *hereditatem obeo* l. *capio*, hereditatis jure mihi venit, heres sum, G. erben, peritty kalu res hereditate accepta, periä heres, perittäwä hereditarius, it. kukin perii omansa quisque suum *capit* l. *aufert*, ei perinyt haud abstulit, G. wegführen, it. karhu perii raadon ursus animal laniatum *repetit*, ad escam revenit, G. zurückkommen.
perillinen, isen N. *heres*, G. Erbe, rinta- l. selkä- l. siwu-perillinen variæ heredum species, kansa-perillinen coheres.
perintö, nnön Ns. *hereditas*, res hereditaria, G. Erbschaft. Erbgut, perintö-jako divisio hereditatis, perintö-nimi cognomen familiæ hereditarium, inde perintö-maa l. -talo prædium hereditarium (Sv. arfvejord), nec non prædium jure hereditario a patre ad liberos transiens (Sv. skattejord).
perinnet, nteen al. perintie, en Ns. idem, rar.
perinnöllinen, isen Na. *hereditarius*, G. erblich.
perimys, yksen Ns. *hereditatis obitus*, hereditas, G. das Erben.
peri prtcl. *hereditate*, G. erblich, sed non nisi in compos. e. c. peri-synti peccatum originale, connatum, peri-paikka solum natale, peri-juuri l. -synty radix l. origo prima, stirps l. prosapia ultima, cfr. sub perä.
Perjantai, in Ns. *dies veneris*, G. Freitag, pitkä-perjantai dies mortis Christi.
Perkaan, rata V. *purgo*, *expurgo*, purganda

da removeo, G. reinigen, ausreuten, gäten, perkaan kalaa piscem depurgo intestina evacuans, perkaan pellawia herbas inutiles ex lino decerpo, perkaan niittua frutices et sarmenta ex prato removeo et ita pratum augeo.
perkaelen l. perkailen, lla Vfr. idem.
perkaus, uksen Ns. *purgatio*, G. Reinigung, it. *purgamentum*, G. Auswurf.
perkiö, ön Ns. pr. opus *purgatum*, inde locus l. pratum *nuper cultum*, G. rein gereutetes Land.
perko, on Ns. idem, perko=maa.
perket l. peret, rkeen Ns. max. pl. perkeet *purgamenta*, max. secundinæ pecudis, G. Auswurf, Nachgeburt.
peratuinen, isen Ns. *panis melior* ex farina purgata, G. Brod aus gereinigtem Mehl.
perkaun, uta Vm. *purgor*, *purus fio*, purgamentis evacuor, G. gereinigt l. ausgereutet werden.
perkautan, ttaa Vf. *curo ut* purgetur, G. reinigen lassen.
Perkelet, leen Ns. *cacodæmon mythol.* diabolus, G. Teufel.
perkeleellinen l. perkeellinen, isen Na. *diabolicus*, G. teufelisch.
Perki prtcl. id. ac peri l. peräti sub perä.
Perma, an Ns. id. ac permu.
Permanto, nnon Ns. Abol. *pavimentum* in domibus, G. Fussboden (laattia).
Permi, min l. men al. permio, on Ns. *laqueus* captandis avibus, G. Vogelfalle, inde kuljen permetä sine impedimentis iter facio.
Permu, un al. perma, an Ns. *œstrus bovis* l. *larva* ejusdem, in cute rangiferi l. bovis dorsali, tuberculi formam referens, G Larve der Bremse, Dasselbeule.
permuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *larvis frequens*, G. voll Dasselbeulen.
Perna, an Ns. *lien*, G. Milz, inde pernaani puree l. pistää lien mihi stimulatur, ira moveor, perna on wallallansa lien est qs. loco motus i. e. morbosus, pernatauti morbus lienosus, hypochondria, pernanuoho erysimum officinale, it. al. id. ac permu l. perma.
pernainen, isen Na. *lienosus*, G. milzig, al. id. ac permuinen.
Perniö, ön Ns. nomen parœciæ *Bjerno* in provincia aboensi.
Pernä, än Ns. Tav. *cortex tiliæ* maceratus et degluptus, G. Bast.
Perse, seen Ns. *natis*, *podex*, G. der Hintere, perseh=sulka pluma in cauda avium, kaatuu perseellensä retro labitur, inde *pars* rei *posterior* e. c. fundus sacci, G. Hintertheil.
persaus, uksen Ns. *pars* vestis *podicem tegens* e. c. housun persaukset, G. Hinterbedeckung.
perso, on Na. *avidus cibi*, *cupes*, G. gierig nach Speise, perso kalallen l. kalaan cupidus piscium edendorum, persosti cupide, avide.
persokas, kkaan al. persomainen, isen Na. *nonnihil avidus* l. cupidus, G. ein wenig gierig.
persous, uden Ns. *aviditas cibi*, cupiditas, G. Gierigkeit.
persotan, ttaa V. et usitatius persottelen, tella Vfr. *avide appeto*, cupidus quæro, ligurio, G. gierig nachstreben l. schlucken.
persotus, uksen Ns. *appetitus avidus*, G. gieriges Nachstreben.
Persöka, an Ns. *parvulum* quid e. c. poikapersöka, G. etwas Kleines.
Persoona, an Ns. (peregr.) *persona*, homo, caput, G. Person.
Persta, an Na. *putridus* et *solutus* ita ut vix cohæreat e. c. funis, lignum, G. morsch (pehka).
perstaun, uta al. perstaannun, nnua Vm. *putredine* l. usu ita *solvor* ut vix cohæream, *putredine corrumpor* ut lignum, disrumpor ut funis, G. morsch werden (pehkaannun), inde fig. rahani perstaupi pecunia mea diffunditur.
Perttu, tun al. pertteli l. perttuli, in Ns. nomen viri *Bartholomæus*.
Pertuska, an Ns. id. ac partuska.
Perun prtcl. id. ac peri, perki, e. c. perun kelwotoin.

Peruna,

Perune, an Ns. (peregr.) *solanum tuberosum* l. radix solani, G. Kartoffel (peeruna).

Perus, uksen al. **perusta**, an Ns. (a perä) *fundus*, *terra* compacta humo *subjacens*, G. Grunderde, perus-ruoho chara vulgaris, it. al. id. ac perustin.

perustin, imen Ns. *vimen* quo pecora ligantur, inferiori numellæ parti adhærens, G. Birkenband das Vieh zu fesseln, inde koukun perustin filum hamo piscatorio adhærens.

perustan, aa V. et perustelen, lla Vfr. *fundo*, *fundamentum pono* l. substruo e. c. ædificii, inde *stabilio*, argumentis *confirmo* rem, G. gründen, befestigen, bekräftigen, perustettu asia res firma, it. al. *in rei fundamenta inquiro*, rem diligenter perquiro l. perpendo, G. ausgründen.

perustus, uksen Ns. *fundatio*, G. Gründung, it. *fundamentum* e. c. ædis, G. Grund, lasken l. panen perustusta fundamentum jacio, inde fundamentum cui rei veritas innititur, *argumentum* quo res demonstratur, §. perustus-kieli lingua originaria e. c. Bibliorum.

Perä, an Ns. pr. *postremum* l. extremum l. infimum rei, *pars postica* e. c. puppis navium, fundus retis l. sacci, podex animalium. G. das Hintere, Hintertheil, Untertheil, Grund, pidän wenheen perää navigium guberno, perä-lauta gubernaculum, perä-teulä puppis, perän pitäjä gubernator navis, perä-puoli podex, kylän-perä pars pagi remotior, maan perä fundus soli, terra humo subjacens, savi-perä-pelto ager argillaceus, kytkyen perä vimen numellæ adhærens, pohjan perä regio Bottniæ ultima, perä-kunta tractus remotior e. c. parœciæ, perä-suoli interaneum ani, perän-wieret l. wierteet clunes, perän warsi manubrium gubernaculi, pärä-tuuli l. perän takainen tuuli ventus secundus, maa-perä-kiwi lapis cujus inferior pars terræ adhæret, inde asian perä fundamentum rei, ei päärä eikä perää initio et fine carens, it. juon perillen usque ad fundum exhaurio e. c. poculum, G. Boden, pääsen perillen ad finem pervenio, on pellon perällä est in parte agri ultima, remotiori, it. §. pl. perät Sav. Carl. Caj. *spicæ* secalis *abscissæ*, G. abgehauene Aehren, otan periä spicas abseco, perä-jauhoja farina ex spicis, it. adverbiascunt hi Cass. käy perässä eas in loco postico i. e. *pone*, tule perääni veni *post* me, wuoden perästä *post* annum, anno præterlapso, G. hinter, nach, inde *afferendi* involvit sensum e. c. on hewoisen perässä abest equum allaturus, mene hewoisen perään abi allatum equum, G. nach, it. §. katson lapsen perään intueor l. curo infantem, ajattele perään cogita, meditare, G. nach, it. perä-kato id. ac peri-kato.

peräinen, isen Na. *ad postica* situs, postremus e. c. paries, pars, G. hinten gelegen, peräinen tuuli ventus secundus, inde peräinen mies vir lubenter obsequens, G. folgsam, mielen peräinen gratus, it. owat peräiseltä l. peräisin sunt alter post alterum ordinati, G. nach einander, it. §. *spicis plenus*, G. voll abgehauener Aehren.

perälainen, isen Na. in regionibus *remotis versans*, G. hinten l. fern befindlich, pohjan perälainen, inde *ad puppim* sedens in navigiis, it. §. *spicis refertus* l. frequens, G. ährenreich.

peräkäs, kkään Na. *postica habens* eminentia l. nates latiores e. c. homo, equus, G. breiten Hintern habend.

perämmäinen l. periummäinen, isen Na. *postremus*, extremus qua ordinem l. situm, G. der hinterste.

perakko, kon Ns. *locus pone* quid, G. hintengelegener Ort, on perakolla est pone relictus, it. wiinan perakko *vappa* vini combusti *ultimo* exstillans, G. Nachtropfen.

perätöin, ttömän Na. car. postremis carens, inde *nullo fundamento* l. jure *nitens*, haud probabilis, nec non *haud determinatus*, infinitus, G. grundlos, endlos.

perään l. peräjän, rätä V. *regredior* posticum versus, *revenio* ad loca antea visitata, G. zurücktreten l. kehren, inde *reviso*, denuo lustro, *itero* l. repeto, G. wiedersehen, wiederholen l. bringen,

perää

peräå puheesi verba tua promissa itera l. serva.

peräbdän, btää al. perätän, ttää Vs. subito *recedo*, retrorsum gradior ut equus, G. ein wenig zurücktreten.

peräyn, ytä al. peräännyn, ntyä al. rar. peräydyn, ytyä Vm. *recedo*, *cesso* a cursu, *remitto* vim, *sedor*, lenior, G. sich zurückbegeben l. stillen, gelinde werden.

peri prtcl. in compos. *funditus*, *omnino*, G. von Grund aus, gänzlich, e. c. peri-takainen tuuli ventus præcise secundus, peri-sokia omnino l. prorsus cæcus, peri-kato (al. perä-kato) status omnino deperditus, exitium, peri-paras omnium optimus (perki), it. S. peri-kuorma id. ac peni-kulma.

perin prtcl. (pr. Adv. a perä) idem, perin hukkunut plane deperditus (perun), it. taka-perin *retrorsum*, retro, G. zurück.

peräti l. perätik prtcl. idem, e. c. peräti hywä valde bonus.

peräksyttä l. peräksyttäin l. peräksyttäisin prtcl. *ordinatim* l. alter post alterum in ordine *continuo*, G. nach einander, makaawat peräksyttä jacent in una serie, kaksi päiwää peräksyttäin (per) duos dies continuos, cfr. peräinen.

perätysten l. perästyksin l. perätyksin prtcl. idem.

perä-kanaa l. perä-kanaisin l. perä-sukaa prtcl. idem.

Pesen, stä V. *lavo* e. c. vestes, manum, G. waschen, pesiä lotrix.

pesesklen, llä Vfr. idem.

peso, on al. pesu, un Ns. *lavatio*, *lavacrum*, inde *res lavandæ*, G. Wäsche, peso-astia vas lavacro inserviens.

peset, seen l. Caj. pesetin, ttimen Ns. *sapo*, G. Seife.

pesin, imen Ns. *lavandi instrumentum* e. c. scopula, G. Waschzeug, Waschquast, pesin-astia id. ac peso-astia.

Peski, in Ns. Ul. *calceus* l. *chirotheca pilósa*, G. rauher Schuh.

Pesti, in Ns. (Sv. fäste) *arrha* conductionis, G. Handgeld, it. *funis* quo navigium perticis alligatur, G. Seil das Boot zu befestigen.

pestään, tätä al. pestaan, tata V. *arrhâ conduco*, auctoro, G. Handgeld geben, werben.

Pesä, än Ns. *nidus* avium, *latibulum* ferarum quadrupedum, *cubile* e. c. suis, G. Nest, pesä-kunta pullities, pulli in uno nido parti, pesän pahikko pullus inter alios debilis et nequam, it. *fornax minor* e. c. balnei, G. kleiner Ofen, inde püpun pesä caput fumisugii.

pesäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *nidis frequens* e. c. silva, ex nido confectus, G. nestvoll.

pesällinen, isen Na. *nidum* l. *fornacem habens*, G. Nest l. Ofen habend, it. *quantum capit* nidus l. fornax, G. Nest l. Ofen voll.

pesin, iä al. pesitän, ttää V. et pesittelen, tellä Vfr. *nidifico*, nidos construo, G. nisten, Nest bauen.

Petkeli, in al. petkelet, leen al. petkel, len Ns. *securis latior*, qua olera et paleæ minuuntur, G. scharfes Stampfeisen (pötkeli), al. *tudicula* l. pistillum mortarii, G. Stössel.

Peto, don Ns. *bestia* lanians, *fera* carnivora, G. vierfüssiges Raubthier.

petoinen, isen Na. *feræ similis*, G. raubthierartig.

pedollinen, isen Na. *bestialis*, ferus, G. raubthierisch.

Petra, an Ns. Sav. Caj. id. ac peura, poro.

Pettu, tun Ns. *panis ex cortice* pini paratus, G. Brod von Tannenrinde, cfr. petäjä.

Petäjä, jän al. petäjäs, jään Ns. *pinus* silvestris, G. Tanne, al. pini varietas, cortice rubro-flavescente, it. fig. *cortex pini* edulis, annonæ caritate pani inserviens, G. Tannenrinde.

petäjäinen, isen Na. *pineus*, *piniger*, G. tannen, tannenvoll.

Petän, ttää V. et pettelen, tellä Vfr. *fallo*, *fraudo*, decipio, deludo, fraude prodo, G. betrügen, hintergehen, verrathen, pettäwä fraudulentus, fallax, pettäjä fraudator, proditor.

petturi, in Ns. *fraudator*, G. Betrüger.

petos, oksen Ns. *fraudatio*, inde *fraus*, fallacia, dolus, G. das Betrügen, Betrug.

petollis

petollinen, isen Na. *fallax*, fraudulentus, G. betrügerisch, betrüglich.
petollisuus, uuden Ns. *fraudulentia*, animus fallax, G. Betrüglichkeit.
Petäwä, wän Na. id. ac pättäwä.
Peukalo, on Ns. *pollex* manus l. rar. pedis, hallus, G. Daumen, grosse Zehe, inde *longitudo pollicaris*, G. Daumenslänge, kaksi peukalota duorum pollicum mensura, it. *motacilla troglodytes*, G. Zaunkönig.
peukaloinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pollicaris*, G. daumenslang.
peukalollinen, isen Na. *pollicem habens*, G. Daumen habend, it. *pollicaris*, G. daumenslang, kolmen peukalollinen tres pollices longus.
peukaloitsen, ita V. *pollice* l. digitis *tango* l. *contrecto*, ope pollicis *metior*, G. mit Daumen berühren l. messen.
Peura, an Ns. *rangifer*, cervus tarandus, G. Rennthier (petra, poro), al. rar. cervus *elaphus*, G. Hirsch, peuran jäkälä l. -jäkärä lichen rangiferinus, peuran sammal l. -heinä idem, peuran wehka menyanthes trifoliata.
peurainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *rangiferis frequens*, G. rennthierreich.
peurala, lan Ns. *locus* ubi rangiferi versantur, G. Aufenthaltsort der Rennthiere.
Pi prtcl. encl. 3. pers. Sing. Præs. haud raro et Subj. nonnumquam emphaseos causa addi solita e. c. ottaapi, sanoopi, ottaneepi (wi).
Piakko, kon al. piakka, kan Ns. *pala minor* ausata qua panes in fornacem promoventur, G. Brodspaten, cfr. sub pika.
Pian Gen. a pika quod vide.
Pidennän, ntää Vf. etc. vide sub pitkä.
Pidän, tää V. 1. pr. *teneo*, G. halten, behalten, enthalten, pidän kädessäni in manu teneo, pidän mielessä l. muistossa memoria teneo, pidän woimassa *sustineo*, pidän itseni siitä me inde *abstineo*, pidän kiinni *contineo*, *retineo*, adhæreo, cohibeo, pidän pystyällä erectum teneo, pidän käteni puhtaana manum puram teneo l. habeo, pidän itseni salassa me occultum teneo, inde 2. *habeo*, G. halten, haben, pidän kaksi hewoista duos habeo equos, pidän sitä luuloa eam habeo opinionem, pidän siitä surua l. murhetta l. huolta curam *gero* l. *ago*, ejus rei, pidän lukua rationem habeo l. duco, pidän suuni kiinni os clausum habeo, taceo, pidätte siitä neuwoa consilium habetis l. capitis de eo, consultatis, pidän taloa prædio præsum, 3. *servo*, G. halten, beobachten, pidän käskyt jussa observo, pidä puheesi verba tua rata serva, 4. *censeo*, G. dafürhalten, pidän hulluna dementem habeo l. *puto*, pidän hywänä bonum censeo, pidän paljona magni *æstimo*, pidän kunniassa revereor, 5. *utor*, G. gebrauchen, pidän majaa hospitio utor, pidän kenkäni rikki calceos *tero* l. *usito*, pidän pyydyksiä decipulis utor, pidän yhtyyttä consvesco cum quo, pidän yhtä facio cum quo, suffragor, 6. *tracto*, G. behandeln, pidän poikani kowin filium severe tracto, pidän kurissa cohibeo, coërceo, inde piti piian puellam violavit, 7. *ago*, *celebro*, G. halten, feiern, pidän häitä l. pitoa nuptias l. convivium paro, pidän juhlaa festum celebro, 8. *tenax sum*, G. halten, stark seyn, jää pitää miehen glacies virum sustinet, nuora pitää funis est firmus, haud rumpitur, astia pitää weden vas est non rimosum l. perfluens, qs. tenax aquæ, waatet pitää kauwan vestis est usus diuturni, 9. §. pidätkö minullen num mihi *es par*, en pidä sinulle haud sum par tibi, G. einem gewachsen seyn, it. 10. imperson. exprimit Lat. *oportet*, G. müssen, idque Active cum Genit. Subjecti e. c. minun pitää ottaa l. ottaman (haud ottamaan) oportet me sumere (qs. teneor sumere), ei sinun pidä sanoman l. sanoa non *debes* dicere, tibi non est dicendum, hänen piti tuleman l. tulla oportuit eum venire, ei meidän pitänyt syömän l. syödä *necesse* haud *fuit* nobis edere, hänen pitäisi itkemän l. itkeä et s. p. it. Passive cum Nominat. l. Infin. Subjecti e. c. minä pitää otettaa l. otettaman oportet l. necesse est capiar, ei sinua pidä wietämän l. wietää non es auferendus, necesse haud est auferaris, teitä piti lyötämän et s. p. Nb. peccare vere

vero videntur, qui verbum auxil. Futuri Germ. sollen, Sv. skall, nec non Imperat. ope hujus Verbi expedire amant e. c. ei sinun pidä tappaman pro älä tapa ne occidas, teidän pitää kuoleman pro te kuoletten l. oleite kuolewat moriemini.

pitelen, dellä al. pideskelen, llä Vfr. idem, max. *tracto*, contrecto, G. berühren, behandeln, pahoin piteli male tractavit, it. *uti soleo*, *usito*, G. gebrauchen.

pitämys l. pidellys l. pitelys, yksen Ns. tenendi l. habendi *actus*, *usus. contrectatio* etc. G. das Halten, Gebrauchen, Behandeln et. s. p. cfr. pidän, neuwon pitämys consultatio.

pito, don Ns. idem, hengen pito conservatio vitæ, hywä pito bonus tractandi modus, wieras-pito convivium, sisä-pito contentum l. summa rei, pito-waatet vestis vilior quotidie usitanda.

pidäntö, nnön Ns. idem, talon pidäntö.

pidet, piteen Ns. idem, it. id. ac pidin, ei ole pidettä, panen piteeksi.

pidikko, kon al. pidäkkö, kön Ns. idem.

pidin, timen Ns. tenendi instrumentum, *retinaculum*, *vinculum*, ligamen et. s. p. G. Festhaltungswerkzeug, Binde, Halter.

pitoinen, isen Na. *habitus*, *tritus*, G. gebraucht, benutzt, non nisi in compos. et cum Genit. e. c. puoli-pitoinen waatet vestis semitrita, hywän pitoinen bene tractatus.

pidätän, ttää Vf. et pidättelen, tellä Vfr. *facio ut* teneatur, inde *cohibeo*, *detineo*, *retineo*, coerceo, G. halten lassen, entfest- ab- zurückhalten, pidätä mielesi iram reprime, pidätä hewoinen equum retine, hinc pidätä (itsesi) desine, cessa.

pidäytän, ttää Vf. idem.

pidätys, yksen Ns. retinendi l. cohibendi *actus*, *repressio*, *cessatio*, G. das Halten, Abhalten etc. inde *retinaculum*, impedimentum, G. Halter, Hinderniss.

pidistän, ää V. (a pidin) *retinaculo comprimo* l. cohibeo, G. zusammendrücken.

Pidäs, pitään Ns. id. ac pitäjä infra.

Piedin, timen Ns. *pars integrá* texti, G. Breite des Zeuges.

Piehtaroitsen, ita V. Sav. id. ac pehtaroitsen.

Piekko, kon Ns. *sorex araneus*, G. Spitzmaus.

Pieksen, piestä al. pieksän, ää V. virgis *cædo* e. c. puerum, *verbero*, *castigo*, punio e. c. maleficum, inde *ferio*, *contundo*, G. mit Ruthen schlagen, prügeln, bläuen, tuuli piekſee ventus concutit, pieksen ohraa hordeum trituro, piekſiä l. pieksäjä lictor.

pieksäin, ämen Ns. Sav. *locus viæ* hiemalis *lubricus* et obliquus, G. glatte abschüssige Stelle auf Wegen (kaadet), pahn pieksämiä.

pieksännös, öksen Ns. *contusio*, concussio, G. das Schlagen, inde ohran pieksännös tritura hordei, G. Dreschung.

pieksetän l. pieksätän, ttää Vf. *curo ut* cædatur l. verberetur l. concutiatur, G. prügeln lassen.

Pieksu, un Ns. calcei species, *caliga*, G. Halbstiefel.

pieksullinen, isen Na. *caligas habens*, G. Halbstiefel habend.

Pieles, leksen Ns. Sav. *acervus* fœni l. segetis *oblongus*, G. längliche Getreide- l. Heumiete, it. al. haßden pieles id. ac pieli.

Pieli, len Ns. pr. *fulcrum* l. *stipes erectus*, G. aufrecht stehender Pfahl, Pfoste e. c. owen pieli *postis* januæ, werájän pieli postis portæ, hahden l. purjen pieli malus navigii, auman pieli stipes in medio acervo.

pielos, oksen l. pielus, uksen Ns. idem, inde *margo*, G. Rand, waon pieluksset margines sulci l. dorsum inter sulcos.

pieltän, ltää V. *ad marginem vergo* l. *nuto*, pata pieltää olla obliqua jacet, inde huc et illuc moveor, *oscillo*, G. sich seitwärts neigen l. wackeln, käyn pielten ad marginem evitans progredior.

pielistelen, llä Vfr. *stipem erigo* l. in medio acervi statuo, G. einen Pfahl aufrichten.

Piena, an Ns. *impages*, tigillum transversarium quo quid junctum et firmum tenetur e. c. in januis, portis, G. hölzerne Leiste etwas zu befestigen, it. al. petäjän piena id. ac pinta.

pienaan, nata V. *impagem suffigo*, impagibus firmo l. jungo, G. dergl. Leiste anschlagen.

Pieni, nen Na. *gracilis*, *subtilis*, haud crassus e. c. filum, stipula, nec non *parvus*, *exiguus*, haud voluminosus e. c. puerulus, farina, G. fein, klein, dünn, gering, oppos. suuri: inde pieni asia res nullius pretii, pieni ijältä ætate *pusillus*, pieni raha numi parvi, pienikäinä l. pienen lainen minusculus, pienilahna cyprinus ballerus, ei pientäkään ne parum quidem.

pienoinen, isen Na. dim. idem.

pienukainen l. pienokainen, isen al. pienykäinen, isen Na. idem.

pienehkö, ön Na. *minusculus*, G. ziemlich fein l. klein.

pienenmäinen, isen al. pienelämpi, mmän Na. *nonnihil parvus*, fere subtilis l. exiguus, G. etwas klein.

pieneys, yden l. pienyys, yyden Ns. *gracilitas*, *subtilitas*, *exiguitas*, parvitas, G. Feinheit, Kleinheit.

pienennän, ntää Vf. et pienentelen, nnellä Vfr. *gracilem* l. *subtilem* l. *parvum reddo*, *minuo*, comminuo, scindo e. c. ligna, in pulverem redigo e. c. cretam, coarcto e. c. foramen, G. verfeinern, verkleinern, Pass. pienennetään et pienetään.

pienistän, ää Vf. et pienistelen, llä Vfr. idem.

pienennys, yksen Ns. *comminutio*, G. Verkleinerung.

pienenen, pienetä al. pienennyn, utyä Vm. *gracilesco*, *minuor*, comminuor, coarctor, G. fein l. klein werden.

pienekšyn l. pienestyn, yä Vm. *parvum* l. *gracilem esse censeo* l. reputo, G. für klein l. fein halten (wähätšyn).

Pienter, ren al. pienteret l. pientaret, reen Ns. Sav. id. ac penger.

Piertano, on Ns. Ul. id. ac pyörtänö.

Pieru, un Ns. *peditus*, crepitus ventris, G. Furz.

pieren, rrä V. et pierestelen, llä Vfr. *pedo*, crepitum ventris emitto, G. furzen.

pierahdan, htaa Vs. *parum pedo*, G. hastig furzen, al. id. ac pieretän.

pieretän, ttää Vf. *ad peditum moveo*, G. Furz befördern, inde minua pierettää pedito laboro.

Piessa, an al. piessahainen l. piessainen, isen Ns. *genius malus*, cacodæmon, infortunium, G. Unglücksgeist, jo sen piessa wei, se piessahainen.

Pietari l. Wib. pietäri, in Ns. nomen viri *Petrus* (pietti), it. urbs *S:t Petersburg* (püteri): pietarin kukka achillea millefolium, pietarin papu melampyrum nemor. pietar-saari parœcia Pedersöre Bottniæ, pietar-ruoho tanacetum vulgare.

Pietin, imen al. pietimys, yksen al. pieturi, in Ns. equus *morbo castratus*, al. *male castratus* bos l. equus, cui unus testiculorum restat, G. hodenloser l. halbverschnittener Hengst l. Ochs.

Pietti l. pieti, tin Ns. id. ac pietari, al. id. ac pietin.

Pieturi, in Ns. Nyl. id. ac pietin.

Piha, an Ns. *aula subdialis*, *area* plana et max. sæpta juxta domum, G. Hofplatz (kartano), meni pihallen foras exiit, tule pihallen aulam introeas, it. rar. miespiha villa in qua homines versantur. karjapiha villa l. caula pecuaria, hewois-piha stabulum equinum.

pihatto, ton al. pihatti, tin Ns. Abol. *bovile*, caula pecuaria, G. Viehstall, härkäpihatto, lehmä-pihatto, lammas-pihatto, sika-pihatto etc.

Pihisen, stä V. *sonum edo sibilantem* ut follis, G. zischen.

pihistän, ää Vf. talem *sonum cieo*, G. Gezische erregen, it. al. id. ac pihdistän.

Pihka, han l. hwan Ns. *resina* l. *gummi*, pix, G. Harz (ruka).

pihkainen, isen Na. *resinaceus*, *resinosus*, resina abundans, G. hartzig, hartzreich, von Harz.

pihoitan l. pihwoitan, ttaa V. *resinam illino*, G. harzen.

pihwun, hkua Vm. *guttatim* l. minutim *stillo* ut gummi ex arbore, G. tropfweise hervorquillen.

Pihlawa, wan al. pihlaja, jan Ns. *sorbus aucuparia*, G. Sperberbaum, inde reen pihlajat *compages* ex sorbo, trahæ pedamenta

menta conjungentes, hinc pitää pihlajansa firmus stat, haud frangitur.

pihlawainen l. pihlajainen, isen Ns. idem, it. Na. *ex sorbo* confectus, *sorbis frequens*, G. aus Sperberbaum gemacht, reich an Sperberbäumen.

pihlajikko, kon al. pihlawisto, on Ns. *silva ex sorbis* constans, G. Sperberbaumwald.

Pihti, hdin l. hden Ns. *forceps fabrorum* ferrea vel lignea qua quid comprimitur l. retinetur, G. grosse Zange, Kloben, päreh-pihti retinaculum cui tædæ flagrantes adaptantur, al. irwo, tuohi-pihti fascis corticis betulini compressa, linnun pihti decipulæ species aucupum, pihti-pieli l. Sav. pihti-puoli postis januæ, pihti-kontti l. -polwi loripes.

pihdistän, ää V. *forcipe comprimo* l. coarcto, inde coarctando vexo, G. mit der Zange zudrücken, pressen, klemmen.

Pii, piin Ns. 1. *clavulus* l. radius in pectine textorio, *dens* in pectine fœnisectoris, dens occæ, G. Zahn, Zacke, Stift, it. 2. al. *angulus* domus exterior, G. äussere Hausecke, pii-kiwi lapis angularis, hinc selkä-pii spina dorsalis cui adhærent costæ, riihen pii tignus major transversalis in hypocaustis, cui incubant tigilla minora, al. piitta, it. 3. al. *silex*, G. Feuerstein (limsiö), pii-hana retinaculum silicis in bombarda.

piidyn, tyä Vm. *duresco* ut silex, *induresco*, obduresco, G. hart werden, piitynyt ruumis corpus perduratum et firmum (piinnyn, pinnyn).

Piika, piian l. piikan Ns. (Sv. piga) *ancilla*, famula, G. Magd, inde *virgo*, *puella*, G. Mädchen, Jungfrau.

piikainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *puellis* l. *ancillis frequens* e. c. pagus, G. mädchenreich, it. *virgini similis* e. c. vultus, G. mädchenähnlich.

piikallinen l. piiallinen, isen Na. *virginalis*, virgineus, G. mädchenhaft, jungfräulich.

piikuus l. piikaisuus, uuden Ns. *virginitas*, G. Jungfrauschaft.

Piikki, kin Ns. (Sv. pik et spik) *hasta*, nec non *aculeus*, G. Pike, Stachel.

piikkinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *hasta* l. *aculeo ornatus*, G. mit der Pike versehen, max. in compos. e. c. pitkäpiikkinen.

piikillinen, isen Na. *hastatus*, *aculeatus*, G. Pike l. Stachel habend.

piikkiläinen, isen Ns. *hæmatopus ostrilegus*, avis, G. Austernfresser.

Piikko, kon Ns. Ul. *pannus vilior*, stupeus max. bilix, G. grobe Leinwand, it. al. (a pii) *stamen* simplex, G. Weberkette.

Piikkoan, kota V. *punctis noto*, G. mit Punkten bezeichnen (pilkkoan).

Piili, lin Ns. (Sv. pil) *sagitta*, jaculum, G. Pfeil (nuoli), it. piili-kirwes ((Sv. bila) *securis latior*, G. Beil.

piilin, iä al. piiloan, lota al. piiluan, uta V. tali *securi ascio*, G. mit dem Beile behauen.

Piilo, on Ns. *latebra*, suffugium, G. Schlupfwinkel, Versteckungsort, panen piiloon occulto.

piiloinen, isen Ns. dim. idem, it. pl. piiloiset *ludi genus* puerilis, G. Versteckspiel, on piiloisilla.

piilon, oa al. piiloan, lota V. pr. *occulto me* l. clam subduco, inde *fugio*, *evito*, aversor, G. sich verstecken, vermeiden, it. al. id. ac piilotan.

piilen, ltä l. leä V. et piilelen, piilellä V. idem, waras piilee päiwää, käyn piilten evitans eo.

piilotan, ttaa Vf. et piilottelen, tella Vfr. in latebris pono, *occulto* quid, G. verstecken, piilotteli poikiansa.

Piimä, än Ns. *lac coagulatum* l. pressum, oxygala, G. dicke Sauermilch.

piimäinen, isen Na. *lacte* l. *oxygala abundans*, oxygala contaminatus e. c. vas, *ex lacte* confectus e. c. cibus, G. reich an Sauermilch, mit Sauermilch beandelt, davon gemacht, pitkä-piimäinen lehmä vacca ante partum novum lacte diu deficiens, inde pitkä-piimäinen mies vir cunctator, tardus.

piimällinen, isen Na. *oxygalam habens*, G. Sauermilch habend.

piimiän, mitä al. piimistyn, yä Vm. *coagulor* ut lac, G. sich verdicken wie Milch.

Piina,

Piina, an Ns. (Sv. pina) *cruciatus*, *passio*, tortura, G. Pein, Qual.
piinaan, nata V. *crucio*, torqueo, G. peinen, quälen.
piinaelen l. piinailen, lla Vfr. idem.
piinaus, uksen Ns. *cruciandi actus*, G. Peinigung.
Piinnyn, nyä al. piinnun, nua Vm. id. ac pinnun l. piinnyn.
Piipeli, in l. len Ns. (Sv. fibel) *morbi species equini*, G. Kehlsucht der Pferde.
Piipitän, ttää V. *pipio* ut aviculæ, G. pipen (piiskun).
piipitys, yksen Ns. *pipiendi actus*, vox pipiens., G. das Pipen.
Piipotan, ttaa V. *saliens curro* ut lepus, G. hüpfend laufen, it. al. id. ac piipitän.
Piippa, pan Ns. *stipula* e. c. straminis, G. Halm, korteen piippa caulis caricis.
Piippu, pun Ns. (Sv. pipa) *fumisugium* tabaci, nec non *fistula* aquatica, *tubus* fluidis pervius, e. c. in vino coquendo solitus, G. Pfeife, Röhre.
piippuinen, isen Ns. dim. idem.
piippuri, in Ns. vas *refrigeratorium* in vino coquendo, G. Kühlfass, it. al. id. ac piipuri.
Piippula, an Ns. *inauris*, ornamentum aurium pendulum, G. Ohrgehäng.
Piipuri, in Ns. *terebra minor*, G. Nagelbohrer (piippuri, ora).
Piiri, rin Ns. *linea cirumducta*, *circuitus*, perimeter, G. Kreislinie, Umkreis, maan piiri *orbis* terrarum, kylän piiri complexus pagi, piiri-kunta regio ad unam communitatem pertinens.
piiritän, ttää V. *circumdo*, *circumeo*, complector, inde *obsideo* e. c. urbem, G. umgeben, umgehen l. fassen, umringen.
piiritys, yksen Ns. *circuitio*, *obsidio* l. obsessio, G. Umfassung, Umringung.
piirikka, kan Ns. *orbiculare quid*, *circulus*, orbis mensalis, G. etwas Kreisförmiges, Kreis.
piirrän, rtää V. et piirtelen, rrellä Vfr. *lineam duco* cuspide acuti instrumenti, *incisuram longam facio*, *scalpo* l. scribo figuras, litteras, infindo, stilo exaro, G. mit scharfem Werkzeuge Striche einritzen, piirsin neulalla, acu strinxi, it. rar. al. id. ac piiritän e. c. wesi piirsi minun aqua me circuivit.
piirros, oksen Ns. *incisio linearum* l. litterarum, inde *incisura*, *linea insculpta*, G. Stricheinritzung, Einschnitt, Strich, kiwi-piirros scalptura lapidaria.
piirto, rron Ns. *ductus*, *linea*, scalptura; inde strix, vibex longior, rima, G. Strich, Ritz, Einschnitt, Strieme, pitää piirtonsa in sua manet linea i. e. directionem l. locum haud mutat, piirto-rauta culter aratri terram findens, nec non scalprum fabrile, stilus, cælum.
piiru, un Ns. idem, inde al. *linea circularis*, G. Kreislinie, al. *linea brevior*, punctum oblongum, G. Strich.
piiruket, kkeen Na. idem, max. *linea* l. ductus *brevior*, incisura.
piirustan, aa V. et pirustelen, lla Vfr. *lineas duco*, lineis designo l. describo, inde *scribo*, litteras exaro, insculpo, G. Striche einritzen, schreiben.
piirustus, tuksen Ns. *linearum ductio*, designatio, scriptura, sculptura, G. Stricheinritzung, Schrift.
Piirta, rran Ns. id. ac pirta.
Piisaan, sata V. (Sv. spisa) *sufficio*, *sufficiens sum*, G. zureichen, hinlänglich seyn, (kestän, ulotun), ei piisaa minullen haud sufficit mihi.
Piisi, sin Ns. (Sv. spis) *caminus*, focus, fortax, G. Herd.
Piiska, an Ns. (Sv. piska) *scutica*, flagellum, G. Peitsche (ruoska), piiskan warsi et kieli scuticæ manubrium et funiculus.
piiskaan, kata V. *scutica cædo* l. *verbero*, flagello, G. peitschen, piiskaaja lictor.
Piiskainen l. piiskuinen, isen Na. dim. id. ac piskuinen l. piskainen.
Piiskun, ua V. *pipio* ut pulli gallinæ, G. pipen.
piiskahdan, htaa Vs. idem de sono subito.
piiskutan, ttaa Vf. et piiskuttelen, tella Vfr. *sonum pipientem cieo*, inde *pipio*, G. Gepipe erregen, pipen.
piiskutus, tuksen Ns. *pipiendi actus*, G. das Pipen.
Piisma, an Ns. Olon. *scriptum*, scriptura, G. Schrift.

Piispa, an Ns. id. ac piispa.
Piiteri, in Ns. Carl. nomen metropolis *S:t Petersburg* (pietari).
Piitin, timen Ns. nomen. oppidi *Piteå* in Vestro-Bottnia.
Piitta, tan Ns. *trabs major* transversalis minores conjungens, e. c. ex uno balnei pariete in alterum, ex uno latere navis in alterum, inde *transtrum* nec non al. *retinaculum* majus quid comprimens l. cohibens, G. grosser Querbalken in Badstuben etc., Ruderbank, Kloben.
piittaan, tata V. *trabem* talem *infero* l. adapto, G. Querbalken einsetzen, it. piittaan nahkaa pellem degluptam *extendo* trabi affigens, G. ausspannen.
Pika, pian N. *celere* l. *properum* quid. G. Eile:, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt. Nom. pika-wihainen *cito* iratus, pika-uskoinen credulus, G. leicht, schnell, it. Gen. adverbialiter e. c. tule pian veni, *confestim*, *cito*, mox, kuolee pian mature l. paulo post morietur, G. bald, geschwind, schnell, eilig, inde pian sanottu facile dictum, pian sata *prope* l. *fere* centum, G. beinahe, it. Inf. tuota pikaa *confestim*, statim, sitä pikaa kuin quam primum, G. sogleich, bald, it. Illat. pikaan tuleepi venit *cum primum* l. quam celeriter, it. Compar. pikempi l. piampi celerior, pikemmin *celerius*, citius, G. schneller, sitä pikemmin eo citius, piammalta l. piammasta l. piammasti *fere, prope*, G. beinahe, piammastansa parempi, it. Superl. pikimmältä quam *citissime*, tulee pikimmältänsä, menen pikimmältäni, G. am hastigsten.
pikainen, isen Na. *celer*, *festinus*, cito transiens e. c. pluvia, G. eilig, geschwind, hastig, schnell, pikainen mieli mens fervida, levis, præceps in iram, pikainen sana verbum temere emissum, inde pikaiselta l. pikaisesta l. pikaisesti festine, cito, subito, pikaisin celerrime.
pikalainen, isen Na. idem, pikalaisesti.
pikaisuus, uuden Ns. *festinatio*, celeritas, præceps acceleratio, inde *ira temeraria*, *levitas* mentis, G. Eiligkeit, Geschwindigkeit, Hastigkeit, Jähzorn, Leichtsinn.
pikuus, uuden Ns. rar. idem, pikuudesta ex præcipitatione, præcipitanter, pikuudelta quam brevissime.
pikimitten l. piamitten prtcl. *celeriter*, breviter, nec non *fere*, prope, G. eilig, schnell, bald, beinahe.
piakko, kon Ns. tempus, *mox*, futurum, inde paikkoon mox, G. bald.
Pikari, in Ns. (Sv. bågare) *poculum*, calix, G. Becher.
pikarillinen, isen N. *quantum capit* poculum, G. einen Becher voll.
Piki, pi'in l. pi'en l. pikin Ns. (Sv. beck) *pix solida* (haud liquida), G. Pech, piki-lanka filum sutorium, piki-musta.
pikinen, kisen Na. *piceus*, *piceatus*, pice illitus, G. pechig, von Pech.
pikián, pi'itä al. pikeán, pi'etä al. pi'in, pikiä V. *pico*, *impico*, pice illino, G. pechen, pietty picatus.
pikitsen, kitä al. pikitán, ttää V. idem:
Pikka, kan Ns. Sav. *sudes ferrea*, G. Eisenstange, al. rauta-kanki.
Pikku, kun Na. *parvulus*, *pusillus*, G. klein, gering, max. in compos. pikku-poika puerulus, pikku-pöllö strix passerina, pikku-tikka picus minor.
pikkuinen l. pikkainen, isen Na. dim. idem, antoi pikkuisen dedit parum, ei pikkuiskakaan ne parum quidem.
pikkuruinen l. pikkarainen, isen Na. idem. Sav. pikkariikainen l. pikkuruukainen l. pikkuruikkuinen l. Sat. pikkuruukuinen, isen Ns. idem.
Pikoun, uta Vm. rar. id. ac pakoun, al. id. ac pilkkoun.
pikoan, piota V. id. ac pilkkoan.
Pila, an Ns. 1. *jocus*, *irrisio*, *ludibrium*, G. Scherz, Spott, tekee pilaa minusta me ludibrio habet, pila-säkki *sannio*, ardelio, inde homo *ridiculus*, niin se pila teki, it. 2. *status* rei *corruptus*, deperditus, qs. irrisione dignus, G. verdorbener Zustand, menee pilallen depravatur l. corrumpitur, haud succedit, on pilalla est corruptus, it. 3. *technæ malitiosæ* rem depravantes, G. böse Ränke, pääsätä piloista libera a technis malorum, pilan henki homo malitiosus, pravus.
pilaan, lata V. 1. *illudo*, *irrideo*, ludibrio quem habeo, G. scherzen, bespotten, it. 2.

it. 2. *depravo*, *corrumpo*, inutilem l. ineptum reddo, G. verderben, sadet pilaa tien, wiina pilasi miehen.

pilaun, uta Vm. *depravor*, *corrumpor*, inutilis l. ineptus fio, G. verdorben werden.

pilaus, uksen Ns. 1. *illusio*, irrisio, nec non *corruptio* l. depravatio, G. das Scherzen l. Bespotten l. Verderben, it. 2. al. pl. *status* rei *corruptus* l. deperditus, G. verdorbener Zustand, on pilauksissa.

Pilari, rin Ns. (Sv. pelare) *columna*, G. Pfeiler, Säule, it. al. rar. *hasta*, G. Spiess.

Pilet, een Ns. *palus*, statumen, G. Pfahl.

Pilistán, áá V. et pilistelen, llá Vfr. *sibilo* ut ursus, G. pfeifen.

pilistys, yksen Ns. *sibilatus*, G. das Pfeifen.

Pilkistán, áá V. et pilkistelen, llá Vfr. *clam prospicio*, furtim introspicio, G. heimlich gucken, páiwá pilkistáá pilwein raosta, it. rar. piika pilkistáá pienessi virgo, *procul* videtur l. *apparet* parva, G. sich von fern zeigen, zeigen, scheinen, al. id. ac pilaan irrideo.

Pilkka, kan Ns. *ludibrium*, *jocus*, *irrisio*, G. Spott, Scherz (pila), al. *convicium*, *contumelia*, contemtus malitiosus, G. Schmach, Verachtung, it. Sav. id. ac pilkku.

pilkallinen, isen Na. *irridens*, *jocosus*, al. *conviciens*, contumeliosus, G. scherzhaft, spöttisch, schmähend.

pilkkaan, kata V. *jocor*, *irrideo*, ludibrio quem habeo, G. verspotten (pilaan), al. *convicior*, contumelia afficio, contemno, G. schmähen, schimpfen, verachten, cfr. sub pilkku.

Pilkkoinen l. pilkoinen, isen Na. *merus*, haud mixtus e. c. aqua, G. lauter, pilkkoinen pimiá tenebræ spissæ.

Pilkku, kun l. Sav. pilkka, kan al. pilkko, kon Ns. *macula minor*, G. Fleck, Klecks, pilwen pilkku nubecula, pilkka otsassa nota frontis alba, inde pilkka puussa *incisura* minor in arbore, G. Einschnitt.

pilkkuinen l. pilkkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *maculosus*, *incisuris notatus*, G. fleckig.

pilkullinen l. pilkallinen, isen Na. *maculosus*, G. fleckig.

pilkkoan, kota al. pilkon, kkoa V. *maculas* l. *incisuras facio*, *maculo*, saucio, G. Flecken l. Einschnitte machen, pilkkoan puita arbores passim decortico, qs. maculosas reddo, al. ligna disseco, pilkkoo tietá viam indicat ope macularum in arboribus incisarum, karhu pilkkoo lehmán ursus vaccam sauciat, lacerat, inde *variego*, G. bunt machen.

pilkkaan, kata al. pilkkuan, kuta V. idem, pilkkaan puita arbores passim decortico, nec non ligna disseco, kuu on pilkattu luna est qs. sauciata i. e. decrescens.

pilkutan, ttaa Vf. idem, it. al. pilkuttaa silmiánsá oculis *nictat* et *palpebrat*, G. blinzen.

pilkutus, uksen Ns. *maculatio*, *variegatio*, G. Buntmachung, it. *nictus* oculorum, palpebratio, G. das Blinzen.

pilkkaun l. pilkkoun, uta Vm. *maculis* l. *incisuris ornor*, *maculosus* l. *variegatus fio*, G. Flecken l. Einschnitte bekommen, fleckig l. bunt werden.

Pillaan, llata V. (Sv. spilla) *effundo* e. c. aquam, *profundo* e. c. pecuniam, G. fallen lassen, verschütten.

Pillastun, ua Vm. *furibundus fio* ut equus, G. zügellos l. wüthend werden, mies pillastuu vir ira effervescit.

pillastus, uksen Ns. *effervescentia* iræ, G. Wuth.

Pilli, in Ns. *tibia*, *fistula* musica, G. Pfeife, puhun l. puhallan pilliá tibia cano, inde weri juoksee pillinánsá sanguis instar fistulæ fluit ex vena.

pilliáinen, isen Ns. *lamium album*, G. taube Nessel (peippi), al. galeopsis tetrahit.

pilliká, kán al. pillikás, kkáán l. Sat. pilliket, kkeen Ns. idem.

pillitán, ttáá V. *tibia cano*, G. pfeifen, it. weri pillittáá sanguis ex vena effluit qs. per fistulam, G. aus einer Pfeife fliessen.

pillitys, yksen Ns. *cantus tibiæ*, G. das Pfeifen.

Pillo, on Ns. *facinus nefandum*, nefas, G. Frevelthat, tekee pilloja nefanda patrat (piltto).

pillon,

pillon, oa V. *nefanda patro*, nefarie me gero, G. freveln, älä pillo.
pillomus, uksen Ns. *gestus nefarius*, G. das Freveln, inde Caj. *fera rapax*, equus furibundus, animal noxium, G. schädliches Thier.
Pillu, un Ns. *genitale feminæ*, cunnus.
pillutan, ttaa V. *venere utor*.
pillutus, tuksen Ns. *actus* venereus.
Pilppu, pun Ns. *frustum*, *segmentum* e. c. panis, *assula* e. c. ligni, G. Stückchen, Scheibe, it. *conus* minor *lusorius*, G. Spielkegelchen, lyön pilppua.
pilppuinen l. pilpuinen, isen Ns. dim. idem, it. pl. pilppuiset *lusus* ope ejusmodi *coni*, G. eine Art Kegelspiel, on pilppuisilla.
pilppuan, puta V. *segmenta excido*, *assulatim findo*, G. zerstückeln, zerschneiden.
Pilpura, an Ns. id. ac pirpula.
Pilta, llan Ns. id. ac pinta e. c. puun pilta.
Piltosa l. pilttosa, an Na. *tumultuans*, *strepens* e. c. puer, G. lärmend.
Piltti, tin Ns. (Sv. pilt) *puer*, G. Knabe.
pilttinen, isen Ns. dim. idem.
Piltto, ton Ns. id. ac pillo, piltto-mies vir nefarius, G. Frevler.
Piltto, ton al. pilttu, tun l. Sat. piltut, lttuun Ns. (Sv. spilta) *cubile equorum* in stabulo, G. abgesonderter Platz des Pferdes im Stalle.
Pilu, un Ns. *assula* ligni *longa*, G. langer Holzspan (falet).
Pilwi, wen Ns. *nubes*, G. Wolke, taiwas on pilwessä cœlum est nubilum, menee l. tulee pilween fit nubilum, umpi-pilwessä undique nubilum, pilwi-kauna nubes rarior, pilwi-sää tempestas nubila, pilwen penger margo nubis crassior, pilwen sekainen subnubilus, it. pilwi *tremella* nostoc in pratis, inde *jus gelatum*, Gall. gelée.
pilwinen l. pilweinen, isen Na. *nubilus*, *nubilosus*, G. wolkig.
pilwes, eksen Ns. *umbra*, locus soli invius, G. Schatten.
pilweilen, llä Vfr. *nubilus fio* l. *sum*, G. wolkig werden l. seyn, taiwas pilweilee cœlum adnubilatur.
pilwittelen, tellä Vfr. idem.

Pimiä, än Na. *tenebrosus*, *caliginosus*, obscurus, G. dunkel, finster, inde pimiät silmät oculi *cæsi*, G. blind, umpipimiä plane obscurus l. cæcus, it. Ns. *tenebræ*, caligo, G. Finsterniss, pimiän päihin in tenebris, temere.
pimeys, yden Ns. indoles obscura, *obscuritas*, *tenebræ*, G. Dunkelheit, Finsterniss.
pimentola, an al. pimento, nnon Ns. *tenebrarum sedes* et domicilium mythol. in ultimo septemtrione, G. mythol. Heimath der Finsterniss.
pimenen, metä Vm. *obscurus fio*, *tenebresco*, G. finster l. verfinstert werden, kuu pimenee luna eclipsin patitur.
pimiän, mitä al. pimeennyn, ntyä Vm. idem.
pimennän, ntää Vf. et pimentelen, mellä Vfr. *obscuro*, *tenebro*, G. verfinstern.
pimitän, ttää al. pimeytän, ttää Vf. et pimittelen, tellä Vfr. idem, inde *occæco*, G. blind machen.
pimitys, yksen Ns. *obscuratio*, tenebratio, occæcatio, G. Verfinsterung.
pimennys, yksen Ns. idem, it. *status obscurus*, inde *eclipsis* e. c. solis.
Pinko, ngon Na. *valde tensus* l. *adstrictus* e. c. funis, nervus, G. straff gespannt.
pingoitan, ttaa Vf. et pingoittelen, tella Vfr. *valde tendo* l. *adstringo* e. c. funem *extendo* l. distendo e. c. membra, G. straff spannen, ausdehnen, anstrengen, pingoita woimasi vires intende, valide contende l. stude.
pingoitus, uksen Ns. *tensio*, *extensio*, adstrictio, G. Ausspannung, Anstrengung.
pingoitin, ttimen Ns. *instrumentum extensionis*, tendicula, G. Spannhaken.
Pinnet, nteen Ns. *status* rei *vehementer compressæ*, *angustia*, *pressus*, inde *cruciatus*, G. Klemme, Presse, Druck, on pinteessä est compressus, päästän l. lasken pinteestä solvo constrictum, panen pinteeseen l. pinteisiin.
pinnistän, ää V. et pinnistelen, llä Vfr. *vehementer comprimo* l. *constringo*, duriter premo l. tracto, vexo, G. klemmen, pressen, drücken.

pinnen, eä V. idem, inde älä pinne noli contendere l. obniti.
pinnistys, yksen Ns. *compressio*, *constrictio*, vexatio, G. das Klemmen.
Pinneus, uksen Ns. *persona mythol.* filius του Tapio.
Pinni, in al. pinna, an Ns. (Sv. pinne) *clavulus ligneus*, G. Pflock.
Pinnun, nua al. pinnyn, nyä Vm. 1. *induresco* ut argilla in sole, *obduresco* ut lignum, G. hart werden, sich verhärten, inde pintynyt pahuudessa l. pahuuteen in malo inveteratus, it. 2. al. *viribus deficior*, consumor, G. schwach u. mager werden, pintunut lapsi infans viribus confectus, hinc lehmä pintyy l. pintuu vacca lacte deficit (piinnyn).
Pino, on Ns. *strues* lignorum *ordinata*, G. Holzhaufen.
pinoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *struibus frequens* e. c. silva, G. voll Holzhaufen.
pinollinen, isen Na. *struem habens*, ad struem pertinens, G. Holzhaufen habend, dazugehörig, it. pinollinen puita *tantum* ligni, ut strues ordinari possit, G. Holzstapel voll.
pinoan, ota V. *struem* lignorum *ordino* l. *exstruo*, in struem colloco, G. anhäufen, aufstapeln.
pinous, uksen Ns. *struis ordinatio*, G. das Anhäufen.
pinotan, ttaa Vf. *facio* l. *curo ut* ligna construantur, inde *exstruo*, G. häufen lassen.
pinotus, uksen Ns. *constructio*, G. Anhäufung.
Pinsi, sin Ns. *pistillum fabrorum* ferreum, G. Stampfeisen.
Pinta, nnan Ns. *superficies* l. *exterior pars* arboris l. ligni intra corticem, G. Oberfläche des Baums (pilta), pinta-lauta assis cui cortex adhæret, inde weden pinta superficies aquæ, it. fig. pidä pintasi fortiter te gere l. defende, firmus sta.
pintainen, isen Na. *ex superficie* arboris confectus, G. aus Oberfläche gemacht, it. fig. itse-pintainen firmus stans, non cedens, *pervicax*, *contumax*, G. eigensinnig.
pintaisuus, uuden Ns. non nisi in itse-pintaisuus *pervicacia*, contumacia, G. Eigensinn.
Pinterö, ön Ns. id. ac pantero.
Pio, on Ns. id. ac piwo.
Piparuuti, in Ns. (Sv. pepparrot) *cochlearia armoracia*, G. Meerrettig.
Pipi, in Na. *æger*, vulneratus, vox puerilis, G. krank.
Piplia, an Ns. (peregr.) *biblia sacra*, G. Bibel.
Pippa, pan al. pippu, pun Ns. *pipatus* gallinæ, G. das Pipen.
Pippuri, in Ns. (Sv. peppar) *piper*, G. Pfeffer.
Pira, an Ns. *fractum* quid, *minutum* spargendum, G. etwas Zerstreuetes.
piraan, rata al. piroan, rota V. *in minuta frangor* et insimul *spargor* l. *evolo* l. *exsilio*, G. zerstreuet werden, maito piroapi lac guttatim exstillat et dispergitur, jywät piraawat grana disseminantur it. al. *frango* et *fracta dispergo*, G. zerbrechend streuen.
piraelen l. pirailen l. piroilen, lla Vfr. idem.
pirahdan, htaa Vs. et pirahtelen, hdella Vfr. idem, de motu subito, pisara pirahti gutta subito exstillavit, evolavit, exsiluit, jywät pirahtawat grana celeriter disperguntur.
pirahutan l. pirautan, ttaa Vf. *facio ut* fracta minuta spargantur l. evolent l. exsiliant, G. zerstreuen lassen.
piroitan, ttaa Vf. et piroittelen, tella Vfr. idem, inde *spargo*, *dispergo*, minuta dissemino, conspergo e. c. guttas, G. zerstreuen, sprützen.
piroitus, uksen Ns. minutiarum *dispersio*, G. das Zerstreuen.
Pirakka l. pirhakka, kan Na. 1. *vehemens*, *furibundus*, *obnitens* e. c. equus, G. kollrig, zügellos, it. 2. Sav. pirakka nauris rapa recens, haud marcida, G. frisch (piriä).
pirakkainen l. pirakainen, isen Na. *nonnihil furibundus* et *obnitens*, G. ein wenig kollrig.
pirakoitsen, ita V. *furibundus sum*, *obnitor*, G. kollern.
Pirisen, stä V. *strideo* ut aqua guttatim effluens

effluens l. ut tabanus, G. zischen, summen.

pirinä, än Ns. talis *stridor*, G. Gezische.

pirisťän, ää V. et **pirisťelen**, llä Vfr. talem *stridorem cieo*, G. Gezische erregen, it. al. *dispergo* quid, *spargo* l. *dissemino* minuta quævis ita ut crepitus levior oriatur, e. c. grana l. guttas aquæ, G. zerstreuen.

pirisťys, yksen Ns. *stridoris excitatio*, G. Gezischerregung, it. *dispersio*, G. Zerstreuung.

Pirjä, än Na. *recens*, haud marcidus e. c. rapa, G. frisch (pirakka).

Piroitan, ttaa Vf. etc. vide sub pira.

Pirpa, an Ns. Sav. id. ac pirta, kaidet.

Pirppa, pan al. pirppo, pon Ns. id. ac kirppo.

Pirppula l. pirpula, an Ns. *nævus*, *macula* in cute, G. Hautflecken (pilpura).

Pirskun, ua Vm. *dispergor* ut aqua, *guttatim exstillo* l. evolo l. exsilio, G. versprützt werden.

pirskahdan, htaa Vs. idem, de motu subito.

pirskutan, ttaa Vf. et **pirskuttelen**, tella Vfr. *dispergo* e. c. guttas, grana, G. versprützen, zerstreuen.

pirskutus, tuksen Ns. *dispersio*, G. das Versprützen.

Pirstet, steen Ns. *assula* minor e. c. ligni, *schidia*, G. Splitter.

pirstä, än al. pirsta, an Ns. idem.

pirston, oa al. pirstän, ää V. *assulatim findo*, in assulas frango l. disseco e. c. lignum, G. zersplittern.

Pirta, rran al. pirto, rron Ns. *pecten textoris*, G. Weberkamm (pirpa, kaidet), al. dens l. radius pectinis.

Pirtti, tin Ns. *domus* l. *hypocaustum*, Finnorum habitaculum, G. Rauchstube, it. Abol. *balnearium*, G. Badstube (sauna), inde akka menee pirttiin uxor est partura, quod in balneo fieri solet, pirtti-ämmä obstetrix.

pirttinen, isen Ns. dim. idem.

pirtiket, kkeen Ns. *puerpera*, in balneario max. versans, G. Wöchnerinn.

pirtillinen, isen Na. *hypocaustum* l. *balneum habens*, G. Rauchstube l. Badstube habend, it. *quantum capit* hypocaustum l. balnearium.

Piru, un Ns. *cacodæmon mythol.* diabolus, G. Teufel, pirun hewoinen l. piika libellula, pirun paska assa foetida, pirun purema morbus exanthematicus l. scabiosus.

pirulainen, isen N. *filius* l. *famulus* του piru, diabolus minor, G. Teufelchen.

Pisa, an al. pisama, man Ns. *pustula*, *papula* in cute, *lentigo*, impetigo, G. Hautflecken l. Bläschen.

pisainen l. pisamainen, isen Na. *pustulosus lentiginosus*, G. voll Hautflecken l. Bläschen.

Pisar, ren Ns. *gutta* aquæ, lacryma, G. Tropfen.

pisara, ran al. pisaret, reen Ns. idem.

pisarainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *guttis plenus*, G. voll Tropfen.

pisarran, rtaa Vf. et pisartelen, rrella Vfr. minutim *stillo*, *guttatim fluo*, roro, nonnihil pluo, G. tröpfeln.

pisaroitsen, ita al. piserrän, rtää V. idem.

pisoan, sota al. pisaan, sata V. *stillare* l. *rorare incipio*, G. zu tröpfeln anfangen.

pisailen, lla al. pisoittelen, tella Vfr. idem, inde al. id. ac pirskuttelen.

Pisin, immän Na. Superl. a pitkä nec non Adv. id. ac pitkin quæ vide: pisin sormi, pisin-kitti motacilla flava.

Pisku, un N. *parvus*, *infantulus*, vox qua infantulos alloqui solent, G. klein, Kindchen.

piskuinen l. piskainen, isen Na. *parvulus*, *pusillus* e. c. infans, *exiguus* e. c. domus, tempus, G. klein.

piskaruinen l. piskuruinen l. piskarainen, isen Na. Carl. idem.

pisko, on Ns. *parvulum* quid, max. *gutta*, G. etwas Kleines, Tropfen.

piskun, ua al. piskaun, uta Vm. *guttatim stillo* l. *conspergor*, G. tröpfeln.

piskotan l. piskutan, ttaa Vf. et piskottelen l. piskuttelen, tella Vfr. *guttatim spargo* l. *dispergo*, scintillam *emitto*, grana *minutim dissemino*, G. tropfweise zerstreuen l. sprützen.

piskotus

pisfotus l. piskutus, tuksen Ns. *conspersio*, G. Zerstreuung.
piskutan l. piskahutan, ttaa Vf. *facio ut dispergatur*, G. zerstreuen lassen.
Pismä, an al. pismo, on Ns. Olon. id. ac piismä.
Pispa, an Ns. (peregr.) *episcopus*, præsul sacerdotum, G. Bischof (piispa), pispan käräjä visitatio episcopalis.
pispallinen, isen Na. *episcopalis*, G. bischöflich.
pispaus, uden Ns. *dignitas episcopalis*, episcopatus, G. Bischofswürde.
Pissa, an Ns. (Sv. piss) *urina*, max. humana, G. Urin, al. kusi.
pissainen, isen Na. *urinosus*, G. urinvoll, al. kusinen.
pissaan, ssata V. *mingo*, G. uriniren, al. kusen.
pissatan, ttaa al. pissitän, ttää Vf. *mictum promoveo*, G. uriniren lassen l. machen, inde pissitän lasta infantem *ad mingendum colloco* l. duco.
pissu, un Ns. *mictus*, G. Urinlassung, panen lapsen pissullen.
Pistooli, in Ns. (Sv. pistol) *bombarda* minor, G. Pistole.
Pistän, ää V. et pistelen, llä Vfr. 1. *pungo* e. c. acu, gladio, G. stechen, stecken, einstecken, inde pistän sikaa suem cultro perpungens macto, pistän miekan tuppeen gladium in vaginam *immitto*, pistän seipään maahan palum humo *infigo*, pistän sormeni suuhun digitum in os *insero*, pistän rahat arkkuun *ingero* in arcam, pisti itsensä kätkyyn se clam subduxit qs. immisit in latebram, it. 2. *stimulo*, G. reizen, Schmerz erregen, sana pisti minua vox me læsit, irritavit, hinc impers. kylkeäni pistää latus meum *pleuritide laborat*, sydäntä pistää angit l. stimulat pectus, it. 3. pistän rihtä segetem siccandam in nubilario *expono* l. *insero*, G. Getreide aufstecken, pistän neuwoa consilium ineo, it. 4. *sufficiens sum*, G. zureichend l. hinlänglich seyn, ei pistä haud sufficit, pistääkö num est sufficiens, hinc pistä tuo kortti chartulam aliam sufficientem l. debitam huic imponas.

pisto, on al. pistet, een Ns. *punctio*, *punctus*, *immissio* e. c. gladii in vaginam, *insertio*, *stimulatio* l. irritatio, *stimulus* e. c. in pectore, segetis expositio l. strues in nubilario, consilii initio, G. Stich, Einsteckung, Reizung, pisto-tauti pleuritis, piston-puu onopordum acanthium, pisto-puhet dictum mordax, owipisto riihessä pars l. linea segetis siccandæ januæ nubilarii proxima, pistet kirjassa punctum in libris.
pistos, oksen al. pistäntö, nnön Ns. idem, kortin pistäntö impositio chartulæ sufficientis.
pistin, imen Ns. instrumentum pungens l. irritans, *stimulus*, G. Stachel.
pistäyn, ytä Vm. *pungor* l. *stimulor*, G. gestochen l. gereizt werden, it. *inseror* l. *immittor*, G. eingesteckt werden, hinc Sav. *clam* me *subduco* l. induco, pistäysin taloon subito in villam diverti.
Pisty, yn Ns. id. ac pysty e. c. pisty-puu.
Pitaali, in Ns. (peregr.) Bibl. *lepra*, morbus, G. Krankheit des Aussatzes.
pitaalinen, isen Na. *leprosus*, G. aussätzig.
Piti Intj. *vox irridendi* infortunio alterius, G. Ausruf der Schadenfreude, piti piti sinullen.
pititän, ttää Vf. et pititteleen, tellä Vfr. *dico* piti i. e. *infortunium* alterius *exprobro* l. ei *irrideo*, G. Schadenfreude ausdrücken.
pititys, tyksen Ns. talis *exprobratio* l. *irrisio*, G. dergl. Ausrufung.
Pitiket, kkeen al. pitiäinen, isen Ns. id. ac pilliktä.
Pitkä, än Na. Compar. pidempi l. pitempi (contr. pidee l. pitee), Superl. pisin rar. pitkin l. pitin *longus*, *prolixus*, *diutinus* e. c. tempus, G. lang, makaa pitkänä extensus jacet lasken pitkälleni l. pitkäkseni extensus procumbo, aika tulee pitkäksi tempus fit mihi longum, tarde procedit, it. puhun pitkältä prolixe, diu loquor, pidemmältä prolixius, pitkin l. pisin (Adv.) *secundum longitudinem*, G. längs, längshin, käyn pitkin l. pisin tietä *juxta* l. *secundum* viam progredior, viam sequendo procedo, pidemmin l. pitemmin (Adv. Compar.) longius, it. in com-

compos. pitkä-ikäinen longævus, pitkä-jalkainen longipes, pitkä-matkainen longinquus, peregre veniens, pitkä-mielinen lentus ad iram, patiens, pitkä-piimäinen vide sub piimä, et s. p.

pitkäinen, isen Na. *nonnihil longus*, G. etwas lang, it. Ns. *tonitrus*, G. Donner, pitkäinen pauhaa.

pituus, uuden Ns. *longitudo*, G. Länge, pituudelta qua longitudinem, it. *directio longitudinalis* e. c. viæ, G. Richtung längshin.

pituinen, isen Na. *qua longitudinem* cui *æqualis*, G. von der Länge eines = = =, non nisi cum Genit. e. c. sormen pituinen longitudine digiti, minun pituiseni ejusdem atque ego longitudinis l. staturæ, it. Adv. pituisin *secundum* longitudinem, G. längs, (pitkin), tietä pituisin juxta l. secundum viam.

pitkällinen, isen Na. *diuturnus* e. c. tempus, *tardus* e. c. homo, *prolixus*, G. lang, langsam.

pitkällisyys, yyden Ns. *diuturnitas*, *tarditas*, nec non *prolixitas* e. c. in oratione, G. Langsamkeit.

pitkyrkäinen, isen Na. *longitudinalis* e. c. directio, G. längshin gerichtet.

pitkyläinen, isen Na. *oblongus*, G. länglich.

pitulainen, isen Na. idem.

pitkyläisyys, yyden al. pitulaisuus, uuden Ns. *forma oblonga*, G. längliche Form.

pitket, een Ns. *prolongatio*, G. Verlängerung, työn pitkeeksi ad extendendum opus.

pitkitän, ttää Vf. *prolongo*, *extendo*, G. verlängern, pitkitän puheeni verba *continuo*, pitkitän asian rem *protraho* l. tarde tracto, pitkittäwä tuuli ventus continuans, diutinus, haud varians, inde Adv. pitkittäin *secundum* longitudinem, G. längs (pitkin).

pitkäksyn, yä V. *longum* esse *puto*, tædiosum *censeo* e. c. tempus, G. für lang l. langweilig halten.

pitkästyn, yä V. idem, it. al. ikäni pitkästyy ætas mihi *fit longa*, longævus fio, G. lang werden.

pitennän l. pitennään, ntää Vf. *longiorem facio*, *prolongo*, extendo, inde *continuo* e. c. orationem, G. verlängern, ausdehnen.

pidennys, yksen Ns. *prolongatio*, continuatio, G. Verlängerung.

pidenen l. pitenen, etä al. pidennyn, nyä Vm. *longior fio*, accresco, G. länger werden, päiwä pitenee dies augetur qua longitudinem.

Pitnilkka, kan Ns. *pileolus* rusticorum, G. Bauermütze.

Pito Ns. pitoinen Na. vide sub pidän.

Pitsieri l. pitseeri, in Ns. (peregr.) *sigillum*, signum, G. Siegel, it. *forma signatoria*, G. Petschaft.

pitsieraan l. pitseeraan, rata V. *obsigno* e. c. litteras, sigillum imprimo, G. versiegeln.

Pituus Ns. pituinen Na. etc. vide sub pitkä.

Pitäjä, jän Ns. *parœcia* ecclesiastica *ruralis*, G. Kirchsprengel (pidäs).

Piukka, kan Na. Abol. *valde tensus* e. c. funis, *constrictus*, coarctatus, arctus, G. straff gespannt, eng, sido piukkaan arcte constringe, inde *tenax* e. c. homo, *parcus* e. c. annona, G. knapp (niukka), piukasti arcte, parce, vix, it. Ns. *coarctatio*, *angustia*, G. Enge, Klemme, jouduin piukkaan in angustias incidi, rahan piukka penuria pecuniæ.

piukkainen, isen al. piukkawa, wan Na. idem.

piuket, kkeen Ns. locus angustus, *angustia*, G. Spannung, Enge, on piukkeessa.

piukotan, ttaa V. *valide tendo* l. *adstringo*, *coarcto*, inde *vires intendo*, nec non quem *vexo* l. premo, G. straff spannen, anstrengen, klemmen.

piukotus, uksen Ns. *adstrictio*, coarctatio, intensio, G. Spannung, Anstrengung.

Piuru, un Ns. Abol. *scirpus*, G. Schilf (kaisila).

Piuttu, tun Na. *procax*, nasutus e. c. femina, G. naseweis.

Piuwi, in Ns. *ludi species* ope quinarum chartularum, G. eine Art Kartenspiel, lyön piuwia.

Piwo, on Ns. *palma compressa*, *pugillus*, G. hohle Hand, Faust, Handvoll, umpi-piwo *pugnus*, digitis in volam compressis, piwon ala palmus minor, piwon

silmä

kämmen l. pesä medium volæ, piwon täysi id. ac piwollinen.
piwollinen, isen Na. *pugillaris* G. faustgross, it. Ns. *quantum capit* manus, *pugillus*, manipulus, nec non *palma* minor, G. Handvoll, Handbreite.
piwottain l. piwottaisin prtcl. *manipulatim*, G. handvollweise.
piwoan, ota V. et piwoelen l. piwoilen, lla Vfr. *manu tango* l. capio l. comprimo, G. mit der Hand fassen l. drücken, piwoan käteni pugnum facio.
piwarran, rtaa V. et piwartelen, rrella Vfr. Caj. idem.
Nb. Vocabula sequentia, pl. in fronte ferentia, peregrinæ sunt originis et max. Aboënsibus usitata e. c.
Plaan, plaada V. (Sv. plåga) *soleo*, svesco, in usu est mihi, G. pflegen, gewohnt seyn (plään): præterit. plaasin.
Plaastari, in Ns. (Sv. plåster) *emplastrum*, G. Pflaster, weto-plaastari empl. attrahens, plaastar-lehti alchemilla vulgaris (laastari).
plaastaroitsen, ita V. *emplastro illino*, G. pflastern.
Plaasti, in Ns. *intrita muralis*, massa calcis subacta in usum muralis operis, G. Mörtel.
plaastaan, tata V. ejusmodi *massa obduco* e. c. parietes, G. Mörtel auflegen.
Pladi l. plati, din Ns. (Sv. blad) *folium* l. *pagina libri*, al. lati, kirjan lehti, nec non sahan pladi *lamina* serræ, G. Blatt.
Plakkari, in Ns. id. ac lakkari.
Plankku, kun Ns. (Sv. planka) id. ac lankku, palkki.
Pleikki, kin Ns. (Sv. bleke) *insolatio*, locus ubi lintea insolantur, G. Bleiche, liina on pleikillä l. pleikissä.
pleikkaan l. pleikaan, kata V. *insolo*, dealbo e. c. lintea, G. bleichen.
pleiku, un Ns. id. ac pleikki, al. *creta*, G. Kreide.
Plokki l. plukki, kin Ns. (Sv. block) *trochlea* in navibus, G. Hissblock.
Plootu l. plootta, tun Ns. (Sv. plåt) *lamina metallica*, G. Metallplatte, inde *numi species*, G. eine Art Münze, al. lootu.
plootutan, ttaa V. *laminis obduco* l. firmo, G. mit Platten beschlagen.
Plyijy, jyn Ns. (Sv. bly) *plumbum*, G. Blei, al. lyijy.
plyy, yyn Ns. idem, rar. inde plyy-hartsi plumbago, plyy-witta cerussa.
plyijyinen, isen Na. *plumbeus*, G. bleiern, al. lyijyinen.
Pläkki, kin Ns. (Sv. bläck) *atramentum* scriptorium, G. Dinte, it. al. *lamina* ferrea, G. Blech.
Pläsi, in Ns. (Sv. bläs) *nota* frontis equinæ *alba*, G. weisser Stirnstreif.
Plätti, tin Ns. (Sv. plätt) *macula*, G. Fleck, it. al. *sclopus* surdus, ictus levior, G. Klatsch, it. Carl. *flagellum* curtum, G. Peitsche.
plättään, tätä V. *leviter ferio*, sclopum edo surdum, G. klatschen.
plättäys, yksen Ns. *ictus levis*, sclopus, G. das Klatschen.
Pläään, pläädä V. id. ac plaan: præt. pläästin.
Poden, tea al. podin, tia V. pr. Sat. *doleo* ut vulnus, G. schmerzen, inde Sav. *ægroto*, morbo laboro, G. krank l. bettlägrig seyn, it. al. *morbo tentor*, languidus sum et morbosus, G. kränkeln: præt. posin.
potilas, aan N. *ægrotans*, morbo laborans, G. ein Kranker, bettlägrig.
Pohahdan, htaa V. et pohahtelen, lla Vfr. *subito evolo* ut avis major, *erumpo* l. *exsilio* cum strepitu, G. sausend hervorstürzen.
Pohatta, tan al. pohatto, ton Ns. *homo opulentus*, *elatus*, superbus, G. reicher aufgeblasener u. hochmüthiger Mann (puhotta).
pohakas, kkaan Na. *opulentus*, *inflatus*, superbus, inde *pereximius*, excellens, G. reich, aufgeblasen, stolz.
Pohdin, htimen Ns. *vannus*, G. Getreideschwinge.
pohdin, htia V. *vanno ventilo*, inde *concutio*, G. wannen, wurfeln, schütteln, pää pohtii caput tremit.
pohdan, htaa al. pohtaan, hdata V. idem.
pohtaelen, lla al. pohtelen, hdella Vfr. idem.
pohdet, hteen Ns. max. pl. pohteet *hordeum vilius* ex vanno decidens, G. schlechteres Getreide.

Pohja, an Ns. 1. *fundus* e. c. maris, fluvii, vasis, G. Boden, Grund, inde kengän pohja solea calcei, huoneen pohja fundamentum ædis, pään pohja pulvinus cephalicus dormientis, suowan pohja locus l. inferior pars acervi fœnarii, hinc pohjan ala area l. dimensio prati cui unus adstrui solet fœni acervus, it. 2. *septemtrio*, plaga cœli borealis, G. Nord, pohja-tuuli aquilo, tuuli on pohjasta ventus ab aquilone flat, pohja-tähti stella polaris, pohjan-maa regio borealis, bottnia.

pohjainen l. pohjoinen, isen Ns. dim. idem, inde *ventus* borealis, nec non *regio borealis*, G. Nordwind, der Norden.

pohjainen, isen Na. *ad fundum* pertinens, *in fundo* jacens e. c. radix, G. zum Boden gehörig, darin gelegen, it. *borealis*, septemtrionalis, G. nördlich, nordisch.

pohjalainen, isen N. *borealis* l. *bottniensis* homo, equus etc. G. Nordbewohner, bottnisch.

pohjallinen, isen Na. *fundum habens*, G. Boden habend.

pohjatoin, ttoman Na. car. *fundo carens*, inde *insatiabilis*, *inscrutabilis*, G. bodenlos, unersättlich, unergründlich.

pohjala l. pohjola, an Ns. *regio borealis*, bottnia cum lapponia, G. Nordland.

pohjukka, kan Ns. *texti species*, G. eine Art Gewebe, it. al. *fundus* maris, G. Meeresboden.

pohjaan, jata V. 1. *fundum* vasi l. soleam calceo *adapto*, G. mit Boden versehen, it. 2. al. *pessum eo* l. *ad fundum* pertingo, G. zum Boden gehen l. reichen, en pohjaa fundum haud attingo.

pohjastan, aa V. Caj. *ad fundum pervenio* l. fundum *attingo*, G. zum Boden gelangen, it. pohjastaako an est *sufficiens*, G. zureichen, ei pohjasta haud *sufficit*.

pohjastun, ua Vm. idem, inde *pervenio* l. *advenio* ad locum, G. wohin gelangen, pohjastun kylään, it. metsä pohjastui eteen silva *instar fundi occurrebat*, G. entgegenkommen.

Pohjet, hkeen Ns. *sura* pedis teres, G. Wade.

pohkio, on al. pohkia, an al. pohkioin, nnen Ns. idem.

Pohkuroitsen, ita V. *mutio*, *obmurmuro*, G. G. mucksen.

Pohmelo l. pohmilo, on Ns. *crapula*, G. Rausch, Schwindel vom Rausche.

Pohti, hdin l. htin Ns. Caj. *vehemens impetus* l. *impulsus*, impetuosus cursus, motus, labor, G. heftige Fahrt, Schuss (puhti), sitä pohtia tuli eo cursu advenit, pitää pohtinsa motum tenet, haud cessat.

pohtikas, kkaan Na. *impetu* vehementi *ductus*, *impetuosus*, vehemens e. c. homo, cursus, motus, G. heftig fahrend.

Pohwaan, wata V. pr. *ebullio* ut aqua per glaciem, *exundo*, G. aufsprudeln, pauschen, inde Sav. Carl. Ul. *effero me*, *glorior*, superbio, G. sich aufblähen, prahlen (kohwaan).

pohwaus, uksen Ns. *gloriatio* inanis, superbia, G. Prahlerei.

pohwa, an Na. *se efferens*, *inflatus*, glorians, G. sich aufblähend, prahlend.

pohwannet, nteen Ns. *ruptura glaciei*, per quam aqua exundat, inde *aqua exundans* l. ebulliens, G. aufsprudelndes Wasser, it. al. *crusta glaciei* inanis residua, G. hohle Eiskruste, it. *gloriatio* inanis, G. leere Prahlerei (kohwannes).

Poijes etc. vide poikki.

Poika, pojan l. rar. poijan Ns. 1. *natus* humanus *masculinus*, G. männliches Kind, poika-lapsi, inde *filius*, G. Sohn, kutsui poikaansa filium advocavit, poika-puoli privignus, it. *puer*, *adolescens*, G. Knabe, Jüngling, poika-mies vir nondum adultus al. vir cælebs, it. 2. *pullus* avium, *catulus* ferarum, felis, leporis, cervi, sciuri etc. G. Brut, Junge, it. teen poikia natos progigno, de patre, sed Sav. natos pario, de matre.

poikainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *masculus* e. c. infans, G. männlich, it. filiis l. pueris l. pullis frequens.

poju, un al. poija, an Ns. *puerulus*, *filiolus*, vox pueros blande alloquendi, G. Kindchen.

pojantin l. pojannin, nnen Ns. Botn. *nepos*, G. Enkel, al. *privignus*, G. Stiefsohn.

poikamus,

poikamas, maan l. poikamainen, isen Na. *puerilis*, haud adultus, G. jugendlich, nicht erwachsen.

poikaus l. poikaisuus, uuden Ns. ætas puerilis, *pueritia*; G. Knabenalter, Jugend, it. Al. linnun poikuus *complexus pullorum* in uno nido exclusorum, G. alle Jungen eines Nestes.

poin l. pojin poikia V. *pullum pario*, gigno, max. de brutis, G. Jungen werfen, gebähren (saan l. teen poikia, synnytän de homine).

poikimus, uksen Ns. *partus*, G. das Gebähren.

po'itan, ttaa Vf. *partum promoveo*, ad pullum gignendum ago, G. zu gebähren bringen.

Poikki, (ken) al. poiki, (poijen) Na. defect. 1. *transversus*, *transversalis*, G. quer, inde 2. *fractus*, *disruptus*, G. abgebrochen, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt adverbiascentes sc.

Nom. poikki-tie via transversa ab alia divergens, poikki-puolin transversim, poikki-pako rima transversa poikki-puolinen transversus, poikki-puu lignum transversarium, it. sauwa on poikki baculum est fractum, in duas partes abscissum, jalka menee poikki pes frangitur, murran poikki defringo in transversum, inde juoksee tien poikki currit *trans* viam, G. quer über, kynnän pellon poikki l. poikki peltoa aro per transversum.

Allat. rar. panen poikellensa *transversim* pono, G. quer über, in die Quere, kynnän poikellen.

Adess. rar. makaa poikellansa *transverse* jacet, G. quer über, in der Quere.

Iness. poikessa l. poijessa, contr. poisa, poikes, poijes, pois, in *statu diffracto* l. *disrupto*, G. im abgebrochenen Zustand, unde absentiæ involvit sensum et Lat. *ab-* G. weg, exprimit e. c. isä on poikessa l. poijessa l. poisa l. pois pater est foris, abest, deest, onko sinun l. sinulta mitäkään poisa num tibi quid deest l. deperditum, ei syöty poisa ole manducatum non est deperditum.

Fact. poijes l. pois (pro poijeksi?) exprimit motum in locum absentem nec non Lat. *ab- de-* G. weg-, ab- e. c. otan pois absumo, desumo, murran pois defringo, lasken poijes demitto, panen poijes depono, heitän pois abjicio.

poiket, kkeen Ns. defect. directio *transversa*, G. quere Richtung, poiket-puolin transverse, poiket-puolinen transversus, panen poikeellensa transverse pono, on poikkeella est transversa, it. on poikkeessa abest, G. weg: ceteri Cass. haud occurrunt.

poikein l. poikkein, kkemen Na. 1. *transversus*, transversarius e. c. tignus, G. quer, querliegend, it. 2. max *diffractus*, *disruptus* e. c. baculum, brachium, culter, G. abgebrochen.

poikittain l. poikettain prtcl. *transverse*, G. quer, makaa poikittain.

poikkean, keta V. et poikke'elen l. poikkeilen, lla Vfr. *transverse declino* l. *discedo*, G. querab gehen, abweichen, poikkeen tieltä kylään a via diverto in pagum, poikkeepi minusta a me abiit l. decedit, älä poikkee laista a lege ne aberres l. discedas.

poikkeus l. poikkeemus, uksen Ns. *discessio*, *diversio*, declinatio, G. Abweichung.

poikilet, een Ns. *fragile quid* e. c. radix arboris putris, G. etwas Gebrechliches.

poistan, aa V. et poistelen, lla Vfr. (a pois) *abigo*, *depello*, nec non *averto*, abstineo quem, averrunco, G. wegtreiben, abwenden.

Poimin, ia al. poimen, ea V. 1. digitis *rugo* l. *plico*, plicas facio, G. falten, in Falten zusammenlegen, poimin hametta togæ plicas adsuo, poimen werkkoa rete siccandum complico l. plicatim compono, inde 2. *carpo* e. c. baccas, carpens l. *carptim colligo* e. c. lapillos, G. pflücken, pflückend sammeln.

poimu, un Ns. *plica*, *plicatura*, ruga, G. Falte, poimu-lehti alchemilla vulgaris, it. marjan poimu *carptura* baccarum, G. das Pflücken.

poimuinen, isen Na. *plicatus* l. plicas habens, *rugosus*, G. faltig, it. al. Ns. *corbula* l. vasculum in quo carptum colligitur, G. Korb zum Beerenpflücken.

poiminki

poiminki l. poiminki, ngin Ns. *corbula* carpendo utilis, G. Korb zum Pflücken.
poimehdan, htaa Vs. et poimettelen l. poimittelen, tella Vfr. qs. vestigia carpo i. e. *tolutim* l. qs. carptim *incedo*, levi pede curro, käyn poimittelen, G. trippelnd gehen.
Pois, poisa, poistan etc. vide poikki.
Poketoin, ttoman Na. car. Botn. *ineptus*, *inhabilis*, G. ungeschickt.
Poko l. pokko, kon Ns. *dolor* e. c. capitis, G. Schmerz, Wehe, inde al. id. ac pakko.
pokotan, ttaa V. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde päätäni pokottaa caput dolore afficitur, dolet, G. schmerzen, it. al. id. ac pakotan.
Polasin, imen Ns. Ul. *paxillus* osseus, quo rangifer vectorius rhedæ adjungitur, G. Pflock beim Anspann des Rennthiers.
Poljen l. polen, lkea V. *pede calco*, *conculco*, pede deprimo ut textor insilia, G. treten, kukko polkee kanaa gallus init gallinam, inde *opprimo*, *vilipendo*, G. niedertreten, unterdrücken, gering schätzen, polkee kauppaa merces vituperat, rejicit, vilipendit, älä köyhää polje pauperem ne deprimas nec contemnas.
polkelen, ljella al. poljeskelen, lla Vfr. idem.
polkuri, in Ns. *conculcator*, *oppressor*, G. Treter, Niedertreter.
poljin l. polin, lkimen Ns. res calcanda, e. c. *insile* textorum, *assula* in decipulis ferarum, pede movenda, nec non *res vituperata* l. vilipendenda, G. etwas Niederzutretendes, Webertritt etc.
polkuin l. poluin, lkumen Ns. idem, max. assula in decipulis, pl. polkumet *gradus* e. c. scalarum, G. Treppenstufe.
polku, lun l. lwun al. polko, lon l. lwon Ns. *semita* pedibus trita, *via pedestris*, G. Fusssteig, it. *res* pede *calcari solita*, nullius pretii, flocci habenda, G. etwas Geringgeschätztes, pitää polkuna nauci censet, vilipendit, hinc menee polusta in vanum recedit, nihilum valet.
polkuinen, isen Ns. dim. idem, inde *portula* angusta, G. enger Eingang, nec non pl. polkuiset id. ac polkumet, it. Na. *semitis frequens* e. c. silva, G. voll Fusssteige.
Pollistan, aa V. et pollistelen, lla Vfr. id. ac pullistan.
pollistun, ua Vm. id. ac pullistun.
Polo, on al. pola, an Na. *hamus piscarius* perticæ stabili adfixus, G. an einem Pfahl befestigte Angel, it. al. *signum* aquæ *supernatans*, hamis et retibus adjungi solitum, G. Floss bei Angeln und Netzen.
Polo, on Na. et usitatius poloinen, isen Na. dim. *miser*, *misellus*, G. armselig, woi sinua poloista væ tibi infelici.
Polsta, an Carl. l. polstu, un Sav. Ns. *tegumentum rhedæ* ex corio, G. Schlittendecke.
Polstari l. pelsteri, in Ns. (Sv. bolster) *pulvinus*, *culcita* longa, plumis l. fœno farta, G. Polster.
Poltan, ttaa V. et polttelen, ltella Vfr. *uro*, *comburo*, *cremo*, G. brennen, in Brand setzen, inde poltan wiinaa vinum combustum coquo, poltan tupakkaa tabaci fumum sugo, pakkainen polttaa frigus urit l. lædit, watsa polttaa venter colica laborat.
poltto, lton Ns. *ustio*, *crematio*, G. das Brennen, poltto-puu lignum cremiale, cremia, wiinan poltto coctio vini, watsan poltto colica, poltto-tauti febris.
poltet, lteen Ns. idem, inde febris ardens.
poltin, ttimen Ns. *urendi instrumentum*, G. Brennwerkzeug, max. in compos. e. c. poltin-ora l. -rauta cauterium, terebra urens.
polttama, man Ns. pr. *ustum quid*, G. etwas Gebranntes, inde putken poltama tumor purulentus, pustula.
polttajainen l. polttiainen, isen Ns. Botn. *urtica urens*, G. Brennnessel, it. Ul. *culex* pulicaris, dolorem urentem excitans, G. Mückenart.
polttarainen l. polttoinen, isen Na. idem.
Polwi, wen Ns. 1. *genu*, G. Knie, polwilumpio l. -lumpio patella in genu, polwiwerrin l. polwen kiwerrys poples, polwirihma genuale, inde 2. *flexura*, G. Biegung, polwi-juuri radix flexa, ohjen polwi geniculum, hinc *nodus* in re longiore, max. *gradus generationis*, G. Knoten, Absatz, Verwandschaftsglied, polwisluku

wiolulu genealogia, supputatio graduum, [polwi]-polwelta per generationes, G. Menschenalter, tulewa polwi generatio post nos futura, hinc meidän polwenamme nostro ævo, ei polwenansa numquam, pysyy mies-polwen per ætatem viri manet, it. S. paha-polwi epiteth. mythol. cacodæmoni tribui solitum, woi paha-polwi.

polwittain prtcl. *geniculatim*, per generationes, G. gliedweise.

polwuinen, isen Na. longitudine *genu æquans*, G. von der Höhe des Knies, polwuinen poika puer tam longus ut genu aliorum attingat, it. al. *per ævum durans*, sempiternus, G. durch Menschenalter dauernd, polwuinen puolisso, koto.

polus l. polustus, uksen Ns. *genuale*, fascia tibialis, G. Knieband.

Pomisen, sta al. pomiloitsen, ita V. *mussito*, verba profero obscura l. aliis ignota, G. undeutlich sprechen, murmeln.

Ponka, ngan Ns. *tuguriolum* ex cortice pini, *casa* vilis, G. Hütte.

Ponnistan, aa V. et ponnistelen, lla Vfr. *pede premo*, *recalcitro*, obnitor, obluctor, G. die Füsse anstemmen, entgegen streben, sich anstrengen, käppi ponnistelee gressibus ambulat gravibus, inde *magna vi* quid *ago*, puhuu ponnistelee, it. ponnistan jousta arcum *tendo*, G. spannen.

ponnistus l. ponnistelemus, uksen Ns. *calcitratio*, *obluctatio*, G. das Anstemmen der Füsse, Widerstrebung, it. joutsen ponnistus *intensio* arcus, G. Spannung.

Ponno, on Na. id. ac polo l. poloinen.

ponnotoin, ttoman Na. car. *immodicus*, vehemens e. c. ventus, G. heftig.

Ponsi, nnen Ns. *capitulum* l. *globulus* in manubrio securis l. flagelli, G. Knopf, lusikan ponsi scapus cochlearis, nuolen ponsi pars crassior sagittæ.

Ponta, nnan Ns. *fascia*, *ligamen*, G. Binde, kaula-ponta monile, hatun ponta.

Pookstawi, in Ns. id. ac puostawi.

Popotan, ttaa V. id. ac puputan.

Poppo, pon Ns. *magus*, vulnera modo magico sanans, G. Zauberarzt.

Populi, in Ns. Carl. *inquilinus*, G. Einhäusler (loisi).

Pora, an Ns. *clamor*, *vociferatio*, ploratus ejulans, ejulatus, G. Geschrei, klägliches Gebrülle.

poru, un al. porina, an Ns. idem.

poraan l. porajan, rata V. *vociferor*, rauco clamo, ejulo, G. schreien, kläglich brüllen, it. al. (Sv. båra) poraan kiwiä lapides *terebro* et ope pulveris pyrii in particulas *divello*, G. Steine durchbohren u. sprengen.

porahdan, htaa Vs. idem, de sono subito, it. al. id. ac pirahdan.

porisen, sta V. idem, de sono continuo.

porautan l. porahutan, ttaa Vf. *clamorem cieo*, G. Geschrei erregen, it. al. S. ajan porautan temere vehor.

porutan, ttaa Vf. *facio ut* quis clamet, cogo ad vociferandum, G. zu schreien bringen.

porutus, tuksen Ns. *coactio ad* vociferandum, G. Bringung zu schreien.

Poret, een Ns. *bullula* ex aqua emergens, G. Wasserbläschen, e. c. kalan poreet, airon poreet, inde poreh-wesi aqua ebulliens e. c. per glaciem.

porisen, sta V. *ebullio* ut bullulæ aquæ, inde *leviter strepo*, G. blasen werfen, sprudeln, sammakko porisee.

poristan, aa Vf. *bullulas cieo*, inde *strepitum excito*, G. sprudeln machen.

Porho, on Ns. Nyl. cyprinus *ballerus*, G. Schwope.

Pori, in Ns. nomen oppidi *Björneborg*, al. porin-kaupunki.

Porkka, kan Ns. *contus capitatus*, pertica l. baculum capitulo ornatum, e. c. quo aquam movent piscatores, G. Stecken mit einem Knopf am Ende, suksen porkka, it. *tuber* l. struma e. c. in gutture equi, morbus, G. Halsbeule, porkka kurkussa.

porkkaan, kata V. tali *conto moveo* aquam l. *promoveo* navigium, ope baculi capitati ago, G. mit dergl. Stecken stossen.

porkkoan, kota V. idem, it. Sav. porsas porkkoapi id. ac poristaa.

Porkkana, nan Ns. *rapæ* varietas *oblonga*, G. läng-

G. längliche Rübe (moiliainen), al. *staphylinus* l. daucus carota, G. Möhre.

Porko, rwon Ns. nomen oppidi *Borgå*, al. porwon kaupunki.

Pormestari, in Ns. (Sv. Borgmästare) *consul*, G. Bürgermeister.

Poro, ron Ns. 1. Caj. Ul. *rangifer* l. cervus tarandus max. cicur, G. Rennthier, it. 2. al. *cinis calidus*, G. heisse Asche, poro-kakku panis in cinere coctus, hinc tuhwan poro *spodium*, juoman poro *fæx* cerevisiæ sidens, lastun poro *rudus*, sahan poro *scobs* l. serrago, runkeepi porokſi in pulverem redigitur, G. grober Staub, Grus, Schutt, it. 3. *dolor* e. c. dentis, capitis, G. Schmerz, Wehe, it. 4. *opus informe* l. ineptum, G. grobe Arbeit, e. c. poro-seppä faber imperitus, poro-työ opus infabre confectum.

poroinen, isen Na. *spodio plenus*, *ruderatus*, fæculentus, pulverulentus, G. voller Staub l. Schutt l. Grus.

porokas, kkaan Na. idem, inde Ns. *panis in cinere* calido coctus, G. in heisser Asche gebratenes Brod (poro-kakku).

porotan, ttaa V. *dolore afficio*, G. Schmerz erregen, inde päätäni porottaa caput meum dolore laborat, dolet, it. al. *infabre* quid *ago*, G. grob l. ungeschickt thun, e. c. ajan porotan, teen porotan.

porotus, uksen Ns. *doloris excitatio*, *dolor*, G. Schmerz, pään porotus, it. al. *inepta* rei *gestio*, G. ungeschicktes Thun.

porotutan, ttaa Vf. *facio ut* doleat, G. zu schmerzen bringen, päätäni porotuttaa.

Porras, rtaan Ns. *ponticulus*, pons minor, G. schmale Brücke, Steg, inde aitan porras poticulus l. schala ante horreum, sammakon porras filix mas.

portainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ponticulis frequens*, G. voller Brücken.

porrastan, aa V. *ponticulos pono* l. sterno e. c. in via, ponticulis orno e. c. amnem, G. mit Brücken versehen.

porrastus, uksen Ns. *ponticuli exstructio*, G. Brückenbauung.

Porsas, aan Ns. *porcus*, porcellus, G. Ferkel.

porsainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *porcis frequens*, G. ferkelreich.

porsaallinen, isen Na. *porcos habens*, G. Ferkel habend.

porsin, ia V. *porcos pario*, G. ferkeln.

Porska, an Ns. id. ac portka.

Porskun, ua V. *coaxo* ut rana, G. quacken.

Porstu, on Ns. (Sv. förstuga) *vestibulum*, G. Vorhaus (esi-huonet).

porstua, an al. porstupa, wan Ns. idem.

Portti, tin Ns. (Sv. port) *porta*, G. Pforte.

Portto, ton Ns. *meretrix*, prostibulum, G. Hure.

porttonainen, isen Na. *spurius*, nothus, G. unehelich.

Poru Ns. porutan Vf. vide sub pora.

Porwari, in Ns. (Sv. borgare) incola urbis, juris oppidani, municeps, G. Bürger.

Posahdan, htaa Vs. *cum strepitu* subito aquam *agito* ut piscis major, *strepens proruo*, G. sausend forteilen.

posahdus l. posaus, uksen Ns. talis *strepitus*, G. dergl. Gesäusel.

posuan, uta V. *strepitum cieo* in aqua, G. Gesäusel erregen.

posautan l. posutan, ttaa Vf. idem.

posutus, tuksen Ns. *strepitus excitatio*, G. Gesäuselerregen.

Poski, ken Ns. *gena*, *mala* ad utramque partem nasi, G. Wange, inde *latus utrimque*, G. Seite, wenheen poski latus navigii, poski-kammari camera lateralis, poski-luut ossa ad latus arcus jaculatorii, on tien poskella est ad latus viæ, juxta viam, meni tien poskellen.

poskeinen, isen Na. *ad latus situs*, e. c. domus ad latus alius exstructa, loramentum capistri ad maxillas equi, G. an der Seite gelegen.

Posliekka, kan Ns. Carl. id. ac porstua.

Poslukka, kan Ns. *macula major* in rete, G. grobe Netzmasche.

Possakka, kan Ns. Carl. *opus diurnum*, G. Tageverk, teen possakkaa.

Posti, in Ns. (peregr.) *cursus* l. *tabellarius publicus*, inde *nuntius*, nec non *excubitor* militaris, G. Post.

Potaatti, tin al. potietti, tin Ns. (peregr.) *solanum*

solanum tuberosum, G. Kartoffel (potatoes).

Potisen, sta V. *rauce ebullio* ut puls fervida, *mussito*, G. dumpf tönen, murmeln.

potina, an Ns. *sonus* pultis ebullientis l. oris *mussitantis*, G. Gemurmel.

Potka, an Ns. *genu* boum, G. Knie, al. id. ac koipi.

potkaisen, sta V. *subito calcitro*, *pede peto* l. *ferio* ut equus, pedem supplodo, G. mit dem Fusse stossen, ausschlagen.

potkahdan, htaa Vs. *parum calcitro*, G. hastig ausschlagen.

potkin, ia V. *calcitro*, *pede ferio*, de actu continuo, G. mit den Füssen ausschlagen.

potko, on Ns. *calcitratus*, inde *res calcitranda* l. pede ferienda, G. das Stossen mit den Füssen, Fussstoss.

potkitan, ttaa Vf. *facio ut* calcitret l. calcitretur, G. zum Ausschlagen bringen.

potkotan, ttaa V. pedes pando qs. pandiculans, *pedibus peto* l. *innitor*, G. mit den Füssen entgegensperren.

potkotus, uksen Ns. talis *petitio* l. *innixus* ope pedum, inde *res* pedibus petenda, G. Entgegensperrung der Füsse.

Potku, un Ns. *retis species* cum maculis minoribus, G. Netzart.

potken, ea V. Sav. *rete* in mare *demitto*, G. Netz auswerfen.

Pottu, tun al. potti, tin Ns. (Sv. potta) *fidella* max. vitrea, G. Flasche, Topf.

Potus, uksen max. pl. potukset al. potuusi, in pl. potuusit Ns. *loramenta resistentia* ne traha calces equi attingat, G. Riemen den Schlitten vom Pferde abzuhalten.

Pouhannet, nteen Ns. *glaciei congeries* soluta, G. Eisgrus (fohwa).

Poukka, kan Ns. *impetus vehemens*, *necessitas premens* l. urgens, G. heftiger Angriff, eilender Lauf, Noth, **annân** l. **náytán poukkaa** vi premo ad motum accelerandum, **olen poukassa** necessitate urgeor, vi premor.

poukko, kon al. **poukku**, kun Ns. idem, inde **tulipoukko** scintilla ex igne resiliens, G. Funke.

poukkoan, kota al. **poukkaan**, kata V. *vehementer curro*, *citatim feror*, salio, resilio, G. heftig laufen l. springen.

poukkous l. **poukkaus**, uksen Ns. *cursus* l. saltus *vehemens*, G. heftiger Sprung.

poukahdan, htaa Vs. *subito feror* l. resilio ut sagitta repercussa, G. heftig springen.

poukahdus, uksen Ns. talis *motus subitus*, G. heftiger Sprung.

poukotan l. **poukutan**, ttaa Vf. et **poukottelen**, tella Vfr. *facio ut* vi feratur l. resiliat, ad motum vehementem urgeo, *valde accelero*, inde *vi cogo*, violenter urgeo l. tracto quem, G. zu heftigem Sprunge bringen, beschleunigen, gewaltsam nöthigen.

poukotus l. **poukutus**, tuksen Ns. *talis coactio* ad cursum, G. Beschleunigung, Nöthigung.

Pouta, dan Ns. *serenitas* cœli *æstiva*, *tempestas sicca*, G. trocknes Wetter, Dürre, **pouta-wuosi** annus cœli serenitate insignis, **pouta-haukka** falco milvus, it. al. §. id. ac **poukka** e. c. **náytán poutaa**.

poutainen, isen Na. *serenus* l. *siccus* e. c. aër, dies, G. trocken, heiter.

poudin, tia V. *æstu sicco*, defectu pluviæ lædo, G. verdörren l. verletzen wie Dürre, **poutiwa pelto** ager apricus et aridus, segeti facile nocens.

poudittelen, tella Vfr. idem, inde calore vexo.

pouditun, ttua Vm. *æstu* solis *uror*, defectu pluviæ lædor, G. durch Dürre verletzt werden.

Powi, wen Ns. *sinus*, locus inter indusium et pectus, G. Busen, **panen poweeni**.

poweilen, lla V. *contrecto sinum*, manu attingo mammas, G. den Busen mit der Hand berühren.

Nb. De sequentibus a **pr** incipientibus vocabulis valet quod de initialibus **pl** supra pag. 73 diximus.

Praasu, un Ns. (Sv. brasa) *strues* ligni *flagrans*, G. Feuerflamme.

Prami, in al. **pramia**, an Na. (Goth. bram) *pompam amans*, fastosus, *splendore* l. elegantia

elegantia *superbus*, G. prachtliebend u. stolz (ramia).

prameus l. praminus, uden Ns. *fastus*, pompæ studium, superbia, G. Prachtliebe und Stolz.

pramaan, mata V. *superbe* l. elate *me gero*, *superbio*, inde *jacto*, glorior, G. stolziren, prahlen.

pramaelen l. pramelen, lla Vfr. idem.

Preiwi, win Ns. (Sv. bref) *litteræ*, epistola, G. Brief.

Priiskun, ua Vm. *guttatim dispergor*, *exsilio* ut scintilla, G. spritzen.

priiskaun, uta Vm. *semel dispergor* l. exsilio, G. hastig spritzen.

priiskaus, uksen Ns. *guttæ dispersio*, inde *gutta* dispersa, G. das Spritzen, Tropfen.

priisky, on Ns. *gutta exsiliens*, G. gespritzter Tropfen.

priiskotan l. priiskutan, ttaa Vf. et priiskottelen l. priiskuttelen, tella Vfr. *guttas dispergo*, guttatim l. *minutim dissemino* l. conspergo, G. spritzen machen.

priiskotus, uksen Ns. *dispersio* guttarum l. minutiarum, G. das Spritzenmachen.

Prikku, kun Ns. (Sv. prick) *punctum*, G. Punkt, Fleckchen, it. (Sv. bricka) *latro lusorius*, G. Bretstein, Bricke.

Prinssi, in Ns. (Sv. prins) *princeps*, G. Prinz.

Priski, in Ns. (Sv. brisk) *fibula pectoralis*, G. Brustschnalle, it. Na. (Sv. frisk) *sanus*, vegetus, G. frisch, rasch.

Professori, in Ns. *professor*.

Profeta l. prohweta, an Ns. (peregr.) *propheta*.

Prokenen, proeta V. Botn. *revalesco*, G. genesen, sairas prokenee.

Prostina, an Ns. *linteum crassius*, al. *vestis lintea* exterior, G. grobe Leinwand, Ueberrock von dergl. Zeuge.

prostinainen, isen Na. *ex tali linteo* confectus, G. aus grober Leinwand gemacht.

Prouwa, an Ns. (Sv. fru) *uxor honoratior*, G. Frau, al. frouwa l. rouwa.

Prowasti, in Ns. (Sv. prost, provest) *præpositus* clericorum, G. Probst.

Prunti, tin Ns. (Sv. sprund) *operculum* e. c. dolii, G. Spund.

Pruukki l. pruuki, kin Ns. (Sv. bruk) *officina metallica*, ustrina, G. Eisenfabrike, paperi-pruukki fabrica chartaria, tiili-pruukki lateraria, pellon pruukki *cultura* agri, G. Ackerbau, muuri-pruukki *intrita* muralis, G. Mörtel, it. agendi *mos*; vivendi *modus* solitus, *cultus* e. c. vestium, usus, G. Gebrauch.

pruukkaan l. pruukaan, kata V. (Sv. bruka) in more est mihi, *soleo*, mos est meus, G. gebrauchen, pflegen, pruukkaan sanoa solitus sum dicere, it. *utor* e. c. veste, *usurpo*, *colo* e. c. agrum, G. benutzen, bauen, al. ruukkaan.

pruukkaus, uksen Ns. *mos*, *usus*, G. Gebrauch.

Pruuni, in Na. (Sv. brun) colore *fuscus* l. badius, G. braun, al. ruskia.

Pruustinna, an Ns. (Sv. prostinna) *uxor præpositi*, G. Probstinn.

Pryyhti, in Ns. *consistentia* rei, G. Standhaltung, Bestand, pitää pryyhtinsä firmus stat l. consistit, haud cedit.

Pryyään, kätä V. (Sv. brygga) cerevisiam *coquo* l. *apparo*, G. brauen, al. panna olutta.

pryyy, yyn al. pryyki, in al. pryyäys, yksen Ns. *coctio* cerevisiæ, G. das Brauen, al. oluen pano.

pryyäri, in Ns. (Sv. bryggare) *coctor* cerevisiæ, G. Brauer.

Präikkä, kän al. präiskä, än Ns. *crepitaculum*, G. Schnarre (räikkä).

präikkään, kätä al. präiskään, kätä V. *crepito*, crepitum edo, G. schnarren.

präiskytän, ttää Vf. *crepitum cieo*, G. schnarren machen, al. id. ac priiskutan.

Präntti, tin Ns. (Sv. pränt) *typographia*, officina typographica, G. Buchdruckerei, it. *stilus*, typus impressorius, G. Buchdruck, pientä präntttiä litteræ minutæ.

präntttään, tätä V. *imprimo* ut typographus, typis excudo, G. drucken.

präntttäys, yksen Ns. *impressio*, G. das Drucken.

pränttäri, in Ns. *impressor*, G. Drucker.

Pudas, putaan Ns. *sinus amnis*, G. Flussbucht,

bucht, Flussarm, al. *locus* amnis *angustior* et rapidior, G. Flussenge, al. *scaturigo* unde oritur rivus, G. Flussquelle.

Pudistan, aa V. et pudistelen, lla Vfr. *quasso* l. *agito* tremulum quid, *concutio* e. c. stipulas ut frumentum in triturando decidat, *jacto* e. c. saccum ut farina exeat, *excutio* e. c. arenam, G. schütteln, ausschütteln, rütteln.

pudistus, uksen Ns. talis *concussio* l. *excussio*, G. Schüttelung.

pudistun, ua Vm. *quassor*, *jactor*, concutior ut saccus, excutior ut farina, G. geschüttelt werden.

pudistutan, ttaa Vf. *facio ut* quid quassetur, tremefacio, G. schütteln lassen, wilu-tauti pudistuttaa.

Puen l. pujen, pukea V. *induo* e. c. vestes, *amicio*, vestio, G. kleiden, ankleiden, oppos. riisun.

puesfelen, lla Vfr. idem.

puku, pu'un l. puwun Ns. *indumentum*, *amictus*, vestimentum, G. Kleidung.

pukuin l. puwuin, kumen Ns. idem.

puet, pukeen Ns. idem, max. pl. on pukeissa est vestitus.

puetan l. pujetan, ttaa Vf. et puettelen, tella Vfr. *vestes* cui *impono*, G. jemanden kleiden l. ankleiden, inde *per foramen* quid *transmitto* (ut caput per foramen indusii), *insero* l. *immitto* e. c. filum in foramen acus, *penetro* qs. serpendo, G. hineinstecken, wohin eindringen, durchdringen, durchschlüpfen.

puetus, uksen Ns. *vestium impositio*, G. Ankleidung, inde *transmissio* per foramen, *immissio*, *penetratio*, G. das Einstecken l. Durchdringen.

Puhallan, ltaa V. et puhaltelen, llella Vfr. *flo* ut ventus, *spiro*, G. blasen (puhun), puhallan walkiata l. klasia ope flatus ignem accendo l. vasa vitrea formo, puhallan pilliä tibia cano, inde fig. weri puhaltaa suonesta sanguis ex vena vehementer effluit.

puhallus, uksen Ns. *flatus*, G. das Blasen.

puhallun, ltua Vm. vento *perflatus fio*, inde *in vento* l. aëre *siccor* ut vestis l. fœnum, G. durchgeblasen werden.

Puhdas, htaan Na. *purus*, haud mixtus, *mundus*, haud fœdus, inde *vacuus*, innoxius, G. rein.

puhtaus, uden Ns. *puritas*, *munditia*, G. Reinigkeit.

puhtaallinen, isen Na. *munditiei studiosus*, G. reinlich.

puhtaallisuus, uuden Ns. *studium munditiei*, G. Reinlichkeit.

puhdistan, aa V. et puhdistelen, lla Vfr. *purum reddo*, *mundo*, purgo, lavo, G. reinigen.

puhdin, htia V. et puhdastelen, lla Vfr. idem.

puhdistus, uksen Ns. *mundandi actus*, purgatio, G. Reinigung.

puhdastin, imen Ns. *purgamentum*, purgans res, G. Reinigungsmittel.

puhdistun, ua Vm. *purus* l. *mundus fio*, purgor, G. rein werden.

puhtukainen, isen Na. rar. *nonnihil mundus* l. munditiei studiosus, G. etwas reinlich.

Puhdet, hteen Ns. *tempus* vigiliæ *antelucanum*, G. Zeit des Wachens vor Tagesanbruch, Frühstunde, it. Ul. aamupuhdet tempus ante diluculum, ilta-puhdet post crepusculum.

puhteinen, isen Na. *antelucanus* e. c. tempus, valde matutinus e. c. opus, G. zur Frühstunde gehörig.

Puhet, een Ns. etc. vide sub puhun.

Puhka, han Ns. *anhelatio vehemens*, inde *labor vehemens* anhelationem movens, G. heftiges Athemholen, mühsame Arbeit, olen puhassa vehementer urgeor, it. al. Na. *inflatus*, superbus e. c. homo, G. aufgeblasen.

puhku, hun Ns. idem, sed cujus non nisi Inf. occurrit e. c. yhtä puhkua una anhelatione i. e. sine requie l. intervallo, sine pausa, continue, juoksen yhtä puhkua.

puhkaan, hata V. *anhelo*, vehementer laboro, G. heftig athmen l. arbeiten, stöhnen, it. al. *labore cesso* et quiesco, G. Athem schöpfen, ausruhen.

puhin,

puhin, hkia al. puhun l. puhwun, hkua V. *anhelo*, *spiro*, efflo, G. athmen, schnaufen, puhkii l. puhkuu wihassa ira fremit.
Puhki prtcl. *in statu perforato* l. hiante, G. durchlöchert, durchbohrt, maha on puhki venter est disruptus, housut polwelta puhki braccæ ad genu laceræ, inde involvit Lat. *per-* G. durch- e. c. löi naulalla pään puhki caput clavo perforavit, puhuu puhki korwani per aures spirat.
puhkean, hjeta V. *perforatus fio*, *aperior*, *disrumpor*, G. durchlöchert werden, bersten, platzen, ausbrechen, ajos puhkeepi apostema se aperit, maha puhkeapi venter disrumpitur, siemen l. lehti puhkeepi semen progerminat, frons pullulat, wesi puhkesi juoksemaan aqua erupit, puhkean puhumaan erumpo in verba, loqui incipio.
puhkeilen, lla Vfr. idem.
puhkaisen l. puhwaisen, sta V. *perforo*, *penetro*, *aperio* clausum, G. durchlöchern l. bohren, eröffnen, durchstechen, puhkaisen silmän oculum exfodio, puhkaisen tien viam nive obrutam primus aperio, puhkaisen kaloja piscium ventrem aperio et intestina evacuo, lintu puhkaisee munansa avis ova aperit pullos excludens.
puhwon, hkoa al. puhkoan, hwota V. idem.
puhwaistus, uksen Ns. *perforandi* l. *aperiendi actus*, G. Durchlöcherung.
puhkuri, in Ns. *qui perforat* l. aperit clausum, G. Durchlöcherer.
Puhotan, ttaa V. et puhottelen, tella Vfr. 1. *lætus cresco* ut seges, læta sum facie, G. gedeihlich wachsen, frisch aussehen, metsä puhoittaa, it. al. 2. (a puhka) *anhelo* in labore, anhelans laboro, G. stöhnend arbeiten, tekee puhottelee.
puhotta, tan N. Ul. *homo inflatus*, superbus, opulentus, G. aufgeblasener, stolzer Mensch (pohatta).
Puhti, hdin l. htin Ns. id. ac pohti, it. (Sv. bugt) *sinus*, flexus, G. Bucht, Beugung.
puhtikas, kkaan Na. id. ac pohtikas, it. al. *sinuosus*, G. buchtig.
Puhun, hua V. 1. Sav. *flo*, spiro, G. blasen (puhallan), tuuli puhuu ventus flat, puhun walkiata ignem flatu accendo, paimen puhuu torwea pastor tuba canit, inde 2. al. *loquor*, verba facio, sermocinor, G. reden, sprechen (haastan).
puhelen, lla al. puhesklen l. puhusklen, lla Vfr. idem.
puheksen l. puhuksen, lla Vfr. idem.
puhet, een Ns. Sav. *flatus*, G. das Blasen, it. al. *sermo*, *loquela*, *oratio*, G. Rede, puheen parsi l. muoto modus loquendi, dialectus, proverbium, puhet-mies a verbis alienis orator e. c. procurator conjugii, pronubus, it. *causa* l. res *juridica* ore agenda, G. mündliche Gerichtssache.
puheinen, isen Na. *loquus*, G. gesprächig: non nisi in compos. e. c. iso-puheinen magniloquus, wähä-puheinen.
puhelias, aan Na. *loquax*, al. *eloquens*, dissertus, G. gesprächig, beredsam.
puheliaisuus, uuden Ns. *loquacitas*, al. *eloquentia*, G. Gesprächigkeit, Beredsamkeit.
puhutan, ttaa Vf. et puhuttelen, tella Vfr. *facio ut* quis loquatur, inde quem *alloquor*, G. sprechen machen, anreden, mit jemandem sprechen, puhuttelen häntä cum eo *colloquor* l. dissero.
puhuri, in Ns. pr. *flator*, inde Run. *boreas* frigidus et vehemens, G. Blaser, Nordwind.
puhellun, ltua al. puhistun, ua Vm. *aëre inflatus* l. impletus *fio*, *intumesco*, G. aufgeblähet werden, watsa puhistuu venter flatibus distenditur.
puhistan, aa al. puhellan, ltaa Vf. *aërem inflo*, *aëre impleo* l. tumefacio, flatibus distendo e. c. ventrem, G. aufblähen.
puhistus, uksen Ns. *aëris inflatio*, tumor, G. Aufblähung.
Puikin, kkia V. *clam exsilio* l. me proripio, *furtim excurro* l. proserpo, G. sich wegschleichen, durchschlüpfen, puikkii tiehensä citatim effugit l. se subducit.
puikellan, ltaa al. puikennan, ntaa V. et puikkelen l. puikentelen Vfr. idem.
puikahdan, htaa Vs. idem, de motu subito (pujahdan).

puikahdus,

puikahdus, uksen Ns. *subita* et clandestina sui *subductio*, G. hastiges Wegschleichen.
Puikko, kon Ns. *bacillum*, *schidia*, G. Splitter, Stäbchen, e. c. jää-puikko stiria glaciei, keri-puikko paxillus coniformis glomerantium, sukka-puikko acus nectendis tibialibus.
puikkari, in Ns. idem, max. *paxillus* reti nectendo utilis, G. Maschenstock, it. al. *avis species*, G. Vogelart.
puikia, an al. puikeli, in Na. *oblongus* et sensim extenuatus e. c. embolus epistomii, G. länglich u. nadelförmig.
puikkulainen, isen Na. *longus* et *gracilis*, G. lang und dünn.
Puin, puida V. pr. *tundo*, *ferio*, G. schlagen, hauen, puin puita ligna cædo, puin lasta infantem verbero, inde segetem cædendo *trituro* l. clavis excutio, G. dreschen, puin rihtä.
puitan, ttaa Vf. *curo ut* cædatur l. trituretur, G. schlagen l. dreschen lassen, inde id. ac puin.
puinto, nuon al. puinti, nnin Ns. *tundendi* l. cædendi *actus*, inde *trituratio*, tritura, G. das Schlagen l. Dreschen.
Puinen, isen Na. vide sub puu.
Puiperoitsen, ita V. *pipio* l. *garrio* ut aviculæ, G. pipen.
puipottelen, tella Vfr. idem, al. clam *me proripio* l. *subduco*, G. wegschleichen.
Puiskahdan, htaa Vs. id. ac puikahdan sub puikin.
puiskahdus, uksen Ns. id. ac puikahdus.
Puisma, an Ns. *lythrum salicaria*, al. *lysimachia vulgaris*, puisma-ruoho l. sheinä (kuisma).
Puistan, aa V. et puistelen, lla Vfr. *posco*, *peto*, G. fordern, verlangen, puistan leipää panem postulans appeto, it. al. id. ac pudistan.
puistus, uksen Ns. *petitio*, *postulatio*, G. Forderung.
Puisto, on Ns. vide sub puu.
Puitan, ttaa V. *quasso*, *concutio* e. c. caput, G. schütteln, cfr. sub puin.
Pujaan, jata V. *me proripio*, clam *me protrudo* l. subduco, *prosilio* ut piscis, G. wegschlüpfen, tuolta menee pujaa.
pujotan, ttaa V. et pujottelen, tella Vfr. idem, inde *clam proserpo*, G. wegkriechen, pujotti Lapin maallen in Lapponiam se contulit, it. al. id. ac puetan, e. c. pujotan lankaa neulan silmään.
pujahdan, htaa Vs. idem de motu subito.
pujaus l. pujotus, uksen Ns. *proreptio sui*, clandestina protrusio l. subductio, G. das Wegschlüpfen.
pujahdus, uksen Ns. *subita proreptio*, G. hastiges Wegschleichen.
Pujo, on Ns. *artemisia* vulgaris, G. Beyfuss.
pujoinen, isen Na. *artemisia frequens*, ex artemisia confectus, G. voller Beyfuss, davon gemacht.
Puka, an Ns. *tuber*, G. Buckel, satulan pukka apex l. umbo ephippii, heinä-pukat acervi fœni minores.
Pukahdan, htaa Vs. id. ac puikahdan l. pujahdan.
Pukalet, een al. pukali, in Ns. *nomen bovis* adunco capite ornati, G. krummköpfiger Ochs.
Pukama, man Ns. id. ac putkama sub putki.
Pukara, ran Ns. *cataracta* amnis *longior* et declivior, G. langer Wasserfall.
Pukari, in al. pukaret, reen al. pukuri, in Ns. *homo opulentus*, *superbus*, inde homo *contumax*, petulans, G. wohlhabender übermüthiger Mensch.
pukarainen l. pukarinen, isen Na. *superbus*, contumax, G. übermüthig.
Pukka, kan Ns. (Sv. pock) *flagitatio*, *expostulatio minax* l. aspera, G. pochendes Fordern, Trotz, otti pukalla.
pukkaan, kata V. et pukkaelen l. pukkailen, lla Vfr. (Sv. pocka) *flagito*, aspere posco, minaciter postulo, inde *arroganter me gero*, contumax sum, G. pochend fordern, trotzen, it. al. *cornibus peto* l. *ferio* ut aries, G. mit den Hörnern stossen, it. al. (Sv. bocka) *genua flecto*, G. bücken.
pukkaus, uksen Ns. *aspera expostulatio*, arrogantia, G. pochendes Fordern, it. *ictus* ope cornuum, G. Stoss mit den Hörnern, it. *flexio genuum*, G. Bückling.

Pukki,

Pukki, kin Ns. (Sv. bock) capra *hircus*, G. Bock.

pukkinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *hircis frequens*, G. bockreich.

pukkimainen, isen Na. *hirco similis*, hircosus, G. böckähnlich.

pukkila, an Ns. locus l. *statio hircorum*, G. Bocksheimath.

Puku, pu'un l. puwun Ns. vide sub puen.

Pukuri, in Ns. id. ac pukari.

Pula, an Ns. *apertura glaciei* marinæ sponte orta, G. Oeffnung im Eise, käwi pulaan in talem aperturam incidit, inde Abol. fig. *periculum*, *molestia periculosa*, G. Noth, gefahrvolle Stellung, olen pulassa rebus premor periculosis et molestis, joudun pulaan in difficultates incido molestas, it. al. vox alliciendi pullos equinos, pula pula.

pulakka, kan Ns. Botn. idem (hulappa).

pulahdan, htaa Vs. et pulahtelen, hdella Vfr. in talem *aperturam subito incido*, inde *subito prosilio* ut piscis, *subito* me *submergo* ut anas, G. platschend einfallen l. tauchen.

pulahdus, uksen Ns. *talis motus* subitus, G. platschender Fall.

pulaan, lata V. in *aqua moveor* cum sonitu, *aquam agito*, urinans nato ut anas, G. sich platscheud bewegen l. tauchen.

pulikoitsen, ita V. idem, it. al. id. ac pulikoitsen.

pulaus, uksen Ns. *agitatio aquæ* cum sonitu, urinatio, G. platschende Bewegung, das Tauchen.

Puleeraan l. pulieraan, rata V. (Sv. polera) *polio*, lævigo, G. poliren.

Pulkka, kan Ns. Tav. *rhedæ species*, G. Schlittenart, it. *rheda rangiferi*, G. Lappschlitten.

Pulkka, kan al. pulkko, kon Ns. *paxillus*, *clavus ligneus*, obturamento inserviens, *cuneus* ligneus, G. hölzerner Zapfen l. Keil, it. pulkko al. id. ac pulikka.

pulkitsen, ita V. *clavo* l. *paxillo obturo*, *cuneo coarcto* l. comprimo, G. mit Zapfen zupfropfen, mit Keilen zusammenpressen, inde pulkitsen härkää tauri testiculos comprimendo elido et ita castro.

Pulkkuri, in Ns. id. ac pulikka.

Pullahdan, htaa Vs. id. ac pulahdan.

Pulli, in al. pullo, on Ns. *vasculum vini rotundum*, urceus, poculum, ampulla, G. Flasche, rundes Brantweinsbecherchen, inde pullo-posti os inflatum, tumidum.

pullikka, kan Ns. *vas majus* rotundum, amphora, G. rundes Brantweinsgeschirr (pulkko).

pullakka, kan Ns. idem, inde al. Na. *rotundus*, obesus, corpulentus, G. rund, feist.

pullistan, aa V. *rotundum* l. *inflatum reddo*, *tumefacio*, *inflo* e. c. os, expando, G. rund machen, aufblähen.

pullistus, tuksen Ns. *inflatio*, expansio, G. Aufblähung.

pullistun, ua Vm. *intumesco*, inflatus l. tumidus fio, G. rund l. aufgeblähet werden.

pullikoitsen, ita V. qs. inflato ore loquor, *ampullor*, superbe et tumide loquor, G. stolz reden.

pullitan l. pullotan, ttaa V. et pullittelen l. pullottelen, tella Vfr. idem.

pullertelen, rrella Vfr. *os inflo*, inde *tumide me gero*, G. den Mund aufblähen, sich stolz betragen.

Pulliainen, isen Ns. *strigis species*, avis, G. Eulenart, al. pulliais-haukka.

Pullo, on Ns. Abol. *cortex crassior* max. pini et abietis, G. dicke und harte Baumrinde (kaarna), inde *suber* obturamento inserviens e. c. amphoris, G. Kork, Pfropfen, nuotan pullo corticula supernatans retibus adjungi solita, it. al. *bulla* aquæ caduca, G. Wasserbläschen, it. al. wiina-pullo vide pulli.

pulloinen, isen Na. *corticeus*, G. von Baumrinde.

pulloan, ota al. pullon, oa V. *cortice obturo* e. c. urceum, G. zupfropfen.

pullotan, ttaa Vf. *curo ut* obturetur, obturo, G. zupfropfen lassen.

pullotus l. pulloitus, uksen Ns. *obturatio*, G. Zupfropfung.

pulloitun, ttua Vm. *corticosus fio*, G. hartrindig werden.

Pulma, an Ns. Botn. *malum fortuitum* lædens,

lædens, læsio, G. Verletzung, pulma huulessa ulcus in labio, inde *incommodum*, *impedimentum*, G. Hinderniss, laskee pulmia eteen obstacula objicit.

Pulmu, un Ns. *emberiza*, *nivalis*, G. Schneeammer (purmu, purwu).

pulmuinen l. pulmoinen l. pulmukainen, isen Ns. dim. idem.

Pulpukka, kan Ns. *nymphæa* alba, G. Seeblume (lummet, ulpukka).

Pulputan, ttaa V. *cum sonitu* et minutim *effluo* ut aqua ex amphora, *sonans bullo*, al. cum sonitu effundo, G. plätschernd fliessen.

pulputus, tuksen Ns. *fluxus cum sonitu* e. c. aquæ, G. plätscherndes Fliessen.

Pulska, an Na. *erectæ staturæ*, *excellens*, *spectabilis*, speciosus, magnificus, conspicuus, G. erhaben, ansehnlich, vortrefflich.

pulskia, an al. pulskias, aan Na. idem.

pulskeus, uden Ns. *indoles spectabilis* l. *conspicua*, *excellentia*, species robusta l. speciosa, G. Ansehnlichkeit, Vortrefflichkeit.

Pulweri, in Ns. (Sv. pulver) *pulvis* max. medicus, G. Pulver.

Pumppu, mpun Ns. (Sv. pump) *antlia aquatica*, G. Wasserpumpe, it. al. *signum* aquis *supernatans*, retibus adjungi solitum, G. Netzfloss (polo).

pumppuan, mputa V. *antlia exhaurio* e. c. aquam, exantlo, G. pumpen.

pumputan, ttaa V. *aquæ supernato*, G. sich auf dem Wasser bewegen.

Pumpuli, in Ns. (Sv. bomull) *gossypion* xylinum, G. Baumvolle, al. puu-willa (puumuli), it. al. *mappa* l. muccinium *xylinum*, G. baumwollenes Tuch.

pumpulinen, isen Na. *xylinus*, G. baumwollen.

Puna, an Ns. *rubedo* l. *rubor*, color ruber, inde *pigmentum rubrum* nec non fig. *sanguis*, G. Röthe, Blut, it. in compos. puna-häntä l. -takkinen motacilla phœnicurus, puna-juuri tormentilla erecta al. beta rubra, puna-karwainen colore rubidus, puna-keltainen rubro-flavus, puna-kettu varietas vulpis alopex, puna-kiwi rubrica solidior, puna-maa l. -multa solutior, puna-maali pigmentum rubrum, puna-poski facies rubida, puna-pää fringilla linaria, puna-rinta eadem mas, al. loxia pyrrhula, puna-parta barbarossa, puna-rastas turdus iliacus, puna-takkinen id. ac puna-häntä, puna-tauti dysenteria, puna-tukka capillus rufus, puna-werinen rubicundus, puna-wiina-marja ribes rubrum, puna-yrtti bellis perennis, al. amaranthus?

puni, in Ns. id. in compos. e. c. puni-poski punin-kirjawa, punin-keltainen.

punainen, isen Na. *ruber*, *rubidus*, G. roth, mustan punainen nigro-ruber, punaisen woipa rubicundus, tuli-punainen purpureus, punaisen kirjawa variegatus striis rubris, it. punainen härjän-kieli anchusa officinalis, it. punainen (sc. weri) juoksee sanguis fluit.

punahko, hkon l. hon Na. *subrubidus*, rubellus, G. röthlich.

punaan, nata V. *rubefacio*, rubro colore inficio, G. röthen.

punahdan, htaa V. *nonnihil rubesco*, subrubeo, G. etwas roth werden.

punastan l. punistan, aa V. *rubidum reddo*, rubro colore tingo, sanguine inficio, G. roth machen, röthen.

punastun l. punistun, ua Vm. *rubesco*, rubeo, G. erröthen.

punistus, uksen Ns. *ruboris inductio*, al. *ruboris attractio*, G. das Röthen l. Erröthen.

punerran, rtaa V. et punertelen, rrella Vfr. *rubidus appareo*, G. röthlich seyn l. scheinen, koiwisto punertaa betuletum rubet, kaswot punertawat facies rubidi est coloris.

punoitan, ttaa al. puneroitsen, ita V. idem, inde *læte cresco*, de vegetabilibus, G. wohl gedeihen.

Punon, oa V. *contorqueo* l. complico e. c. filum, funiculum, *neo* e. c. linum, G. drehen, zwirnen.

punoilen l. punoelen, lla Vfr. idem.

punos, oksen Ns. *contorsio*, G. Zusammendrehung, inde *status contortus*, G. gedrehter Zustand, on punoksissa est contortus, al. id. ac punet.

punet, een Ns. idem, lanka on puneessa l. puneella

punealla filum est contortum, it. al. *contortum* quid, *funiculus*, *filum*, G. etwas Gedrehtes, Zwirn, Schnur.

punetin, ttimen Ns. *funiculus*, ligamen calcei, G. Schnur, Band.

punonta, nnan Ns. *filum contortum* l. duplicatum e. c. sutoris, G. gedrehtes Zwirn.

punetan, ttaa Vf. *facio contortum*, G. drehen lassen, it. al. per foramina *insero* l. *transmitto*, G. durchstechen, eindringen (puetan).

punetus, uksen Ns. talis *transmissio*, G. Durchstechung.

Punsi, in Ns. (peregr.) *potus* spirituosus *melior*, G. Punsch.

Punta, nnan Ns. (peregr.) *pondo*, G. Pfund.

puntainen, isen Na. pondo habens, *pondius*, G. pfündig, non nisi in compos. e. c. kaksi-puntainen dupondius.

puntari, in al. puntar, ren Ns. (Sv. pyndare) *statera*, *trutina*, G. Handwage, puntari-pää alopecurus et phleum pratens. al. achillea millefolium.

punnitsen, itä al. punnistan, aa V. *pondero*, trutinor, G. wägen, abwägen.

punnus, uksen Ns. *ponderosum quid*, sarcina convoluta, G. Gewicht, Bürde.

puntias, aan Na. *ponderosus*, inde statura subcrassus, curtus sed obesus e. c. homo, G. gewichtig.

Puntti, tin Ns. *pondo metallicum* e. c. libramentum horologii, G. Gewicht, Bolzen.

Puo, on Ns. *podex*, G. der Hintere (perse), malia-puo cupes.

puotto, ton N. id. ac perse.

Puodi l. puoti, din Ns. (Sv. bod) *taberna*, cella, granarium, G. Bude.

Puohtaja, jan Ns. *falco milvus*, G. Weihe.

Puolstawa, wan al. puolstawi, in Ns. id. ac puostawa.

Puola, an Ns. (Sv. spole) *fistula textoria* convoluta, G. Weberspuhle, it. *radius* scalæ, rotæ etc. G. Radspeiche, Leitersprosse, it. puola l. puolan maa *Polonia*, G. Pohlen.

puolaan, lata V. *convolvo filum* tramæ, G. spuhlen, it. *radios adapto* e. c. rotæ, G. Speichen einsetzen.

puolakka, kan al. puolalainen, isen Ns. homo *polonus* l. ex polonia, G. Pohlak.

Puola, an al. puolain, lamen al. puolama, man Ns. *vaccinium vitis idæa*, G. Preiselbeere, puola-hillo puls ex vacciniis.

puolukka, kan Ns. Sav. idem, al. *silva vacciniis* abundans, G. Wald reich an Preiselbeeren.

Puoli, len Ns. 1. *dimidium*, pars dimidia, G. Hälfte, halb, puoli taloa dimidium prædii, puoleksi l. puoliksi ad dimidium, on puolella est in dimidio l. medio, astia on puolellansa l. puolillansa (pl.) vas est ad dimidium repletum, ei puoltakaan ne dimidium quidem, päiwä on puolella dies est circa meridiem, kello on puoli neljää l. puoli neljättä hora est semiquarta, it. 2. Na. *dimidius*, G. halb, puolella sanalla verbo dimidio l. abrupto, wariskaa puolet jywät dimidiam granorum partem excutit, it. 3. in compos. exprimit Lat. *semi-* l. *medium*, G. Hälfte, Mitte, e. c. puoli-toista päiwää sesquidies, puoli-työ medium opus, puolitie l. -wäli via media, on puoli-tiessä l. wälissä est in medio, tuli puoli-tiehen l. wäliin venit ad dimidium, on puoli-tiestä l. -wälistä wedessä est ad dimidium in aqua, puoli-teinen l. -wälinen ad mediam viam progressus, puoli-eräinen ex dimidio peractus, imperfectus, immaturus e. c. fetus, puoli-ikä ætas media puoli-ikäinen mediæ ætatis, puoli-mies vir nondum adultus, puoli-päiwä meridies, puolipäiwäinen meridianus e. c. cibus, puoliyö media nox, it. isä-puoli vitricus, äiti-puoli noverca, poika-puoli privignus, tytär-puoli privigna, weli-puoli frater non germanus, sisar-puoli soror uterina, mielipuoli mente captus, it. 4. *pars* parti *opposita*, G. entsprechender Theil l. Seite, e. c. mies-puoli l. miehen puoli sexus masculinus, waimo-puoli femininus, silmä-puoli unoculus, jalka-puoli unipes, käsi-puoli unimanus, it. leiwän l. ruwan puoli res cibaria, oppos. potus, juoman puoli bibenda, oppos. cibus, it. sieltä puolen

puolen l. siltä puolelta ea ex parte, inde, kahden puolen l. =puolin utrimque, utrobique, sinne puoleen eam in partem, eo versus, toisella puolen l. =puolella joeka in altera l. opposita amnis ripa, ultra, tällä puolen l. =puolella cis, citra, molemmin puolin utrinque, hinc 5. *pars* cuique propria *in agendo*, G. Seite, Theil, Part im Handeln, minun puolestani l. puoleltani mea ex parte, pro me, ratione l. respectu mei, puuttuuko puolestasi l. puoleltasi (contr. puoltasi) mitään num quid deficit tua ex parte, quoad te, ruumiin l. juoksun puolesta quoad corpus l. cursum, respectu corporis l. cursus, G. was anbelangt, im Betreff des-, puhu l. wastaa puolestani mea ex parte, pro me, meis verbis loquere l. responde, G. anstatt, wastaan totuuden puolesta a parte sto veritatis, verum defendo, pidä puolesi sta a parte tua, te defende, pidä minun puoltani a meis sta partibus, fac mecum, puolen= l. puolta pitäwäinen alicui parti studiosus, puolen pito cujus defensio, studium partis alterutrius, G. Partheihaltung, Vertheidigung, ei ole warkaalla puolta furi nulla adest defensio, nullus regressus, nihil tutelæ, G. Rückhalt, saapi puolen vim capit, superior fit, it. 6. *plaga adversa*, tractus, latus, G. gegenüberstehende Seite l. Gegend, meri=puoli plaga maritima l. meridionalis, tulee pohjan puolesta l. puolelta (contr. puolta) venit ex tractu terræ boreali, on idän puolessa l. puolella (contr. puolla) est versus orientem, G. -wärts, tulee kylän puoleen l. puolellen (contr. puollen) venit versus pagum, katso puoleeni versus me adspice, wedä puoleesi versus te l. tibi attrahe, poista puolestani abige a me.

puolinen, isen Na. *ad partem pertinens*, G. zur Seite gehörig, sed non nisi in compos. et cum Genit. sen puolinen ad illam pertinens partem, kaksi=puolinen ad duas vergens partes, ambiguus, it. *dimidii particeps*, G. Hälfte habend, silmä=puolinen uno gaudens oculo.

puolimmainen, isen Na. idem, pohjan puolimmainen ad borealem partem situs.

puoliainen, isen Na. idem, lännen= l. länsi=puoliainen ad occasum vergens, kylän puoliainen.

puoletoin, ttoman Na. car. pr. *dimidia parte carens*, sua parte privatus, G. ohne Hälfte l. Theil, inde *tutore* l. *defensore carens*, defendi nescius, qui defendere nequit, G. ohne Rückhalt l. Vertheidigung, it. *par non habens*, incomparabilis, cui nemo adversari valet, G. ohne Gleichen, it. *nullius partis*, partibus haud addictus, integer, G. unpartheiisch, it. sua parte haud contentus, *effrenatus*, modum excedens, *immodicus*. G. zügellos, unmässig.

puolettomuus, uuden Ns. *defensionis defectus*, G. Rückhaltslosigkeit, it. *indoles* a partium studio *aliena*, G. Unpartheilichkeit, it. *indoles effrenata*, *immodica*, G. Zügellosigkeit, Unmässigkeit.

puolikas, kkaan al. puolikka, kan Ns. *dimidium*, pars dimidia e. c. panis, G. Hälfte, puolikas talollinen dimidiam prædii partem possidens.

puoliska, an al. puolisko, on Ns. idem.

puolikko, kon Ns. idem, max. *dimidium tonnæ* piscariæ, G. halbe Tonne.

puoliso, on al. puolisa, an Ns. unus binorum, *conjux*, *par*, G. die eine Hälfte, Ehehälfte.

puolittain l. puolittaisin prtcl. *partim*, ex dimidio, G. hälftenweise, theilweise.

puolikottain prtcl. *per dimidias* tonnas quaque vice, G. halbtonnenweise, ostan puolikottain.

puolikoitsen l. puoliskoitsen, itta V. *in dimidia* l. duas partes æquales *divido*, *bipartior*, G. halbiren.

puollan, ltaa V. *a partibus* cujus *sto*, cum quo facio, quem defendo, G. eines Parthei halten, vertheidigen, unde in Runis decantandis *verba* præcentoris *repeto*, illis respondeo, puoltaja socius in canendo (säistäjä).

puollun, ltua Vm. *in dimidia abeo*, *dividor* in partes dimidias, G. halbirt werden. puoltu divisus, haud integer.

puolus l. puollus, uksen Ns. *defensio* a parte mea, G. Vertheidigung, puollus=mies defen-

defensor, qui a me stat, it. *defensio* a parte opposita, G. Gegenvertheidigung, puolluš-mieš qui contra me stat, adversarius, G. Gegner, it. al. *remuneratio* l. compensatio a parte mea pro acceptis, G. Ersatz.

puoluštan l. puolluštan, aa V. 1. *a parte* cujus *sto*, *defendo*, propugno, G. vertheidigen, puoluštan puheeni l. asiani, it. 2. *contra* alium *sto*, *adversor*, obverto, renitor, refuto postulata alius, G. widerstehen, widerstreben, widerlegen, it. 3. al. *compenso* l. remunero a mea parte quod alius mihi donavit, G. ersetzen.

puoluštuš, uksen Ns. *defensio*, *adversatio*, *compensatio*, G. Vertheidigung, Widerstrebung, Ersetzung.

Puolukka, kan Ns. vide sub puola l. puolain.

Puomi, in Ns. (Sv. bom) *obex* l. repagulum portæ, G. Schlagbaum, it. *vectis*, nec non *jugum* machinæ textoriæ, G. Hebelbaum, Weberbaum.

Puoškari l. puoškuri, in Ns. (Sv. hofslagare l. fuskare?) *veterinarius*, *chirurgus* equorum, inde *medicus* max. magus, G. Vieharzt, Zauberarzt.

puoškaroitsen, ita V. *veterinarium* l. *medicum ago*, *curo* morbos equorum, hominum etc. max. ope artis magicæ, G. den Arzt machen, heilen.

Puošmanni, in Ns. (Sv. båtsman) *nauta*, miles navalis, G. Bootsmann.

Puošta, an Ns. *ripa* amnis *elevatior*, G. hohes Flussufer.

Puoštawi, in al. puoštawa, wan Ns. (Sv. bokstaf) *littera*, G. Buchstabe (puokštawi).

Puoti, din l. tin Ns. id. ac puodi.

Pupu, pun Ns. *lepus*, ex sono coaxante, G. Hase.

puputan, ttaa V. *sonum edo* abruptum instar leporis, G. schreien wie ein Hase, inde puputtaja avis species.

Puraan l. purajan, rata V. cum *sonitu bullio* ut aqua ad proram navis, *strideo* ut spuma l. aqua ex terra expressa, G. sprudeln.

purisen, šta V. idem, de stridore continuo.

purahdan, htaa Vs. idem, de sono subito.

puret, een Ns. *bulla* aquæ cum stridore expressa, G. Wasserbläschen, cfr. sub puren.

purina, an Ns. talis *stridor*, G. das Sprudeln.

purištan, aa Vf. talem *stridorem excito*, bullulas *exprimo*, inde *comprimo*, *coarcto*, G. aussprudeln machen, zusammenpressen.

purištuš, uksen Ns. *compressio*, G. Zusammenpressung.

purištun, ua Vm. *comprimor*, coarctor, G. zusammengedrückt werden.

Purakaš, kkaan al. purakko, kon al. purakka, kan Ns. *lagena*, ampulla ex cortice l. ligno, G. hölzerne Flasche.

Puran, rkaa V. id. ac purkaan.

Puraš, rahan, rhaan l. raan Ns. *scalprum fabrile*, *terebra* sculptoria, G. Haumeissel, Haueisen, al. id. ac purras, e. c. jää-puraš.

pura, an al. purasin, imen Ns. idem.

purastan, aa V. *scalpro terebro*, sculpo, G. mit dem Haumeissel durchlöchern.

purastuš, uksen Ns. *sculptura*, G. dergl. Durchlöcherung.

Puren l. purjen, rkea V. id. ac purkaan.

Puren, rra V. *mordeo* ut canis, dentibus *seco* e. c. panem, G. beissen, puren hammastani dentibus strideo, inde fig. woidet puree haawaa unguentum vulneri dolorem excitat, watsaani puree venter colica laborat, puree sanoilla aspere alloquitur.

pureskelen l. pureksclen, lla Vfr. idem.

purentelen, nnella Vfr. idem, rar.

puraisen, šta V. *subito* et *minaciter mordeo* ut canis, G. anbeissen.

puret, een Ns. *morsus*, G. das Beissen, Biss, watsan pureet tormina ventris, cfr. sub puraan.

puriu, imen Ns. *dens* mordens l. caninus, G. Zahn.

puru, run al. puro, on Ns. *morsum* l. *mansum quid*, e. c. infantulis dandum, G. das Gekauete, inde sahan puru serrago.

puretan, ttaa Vf. *facio ut* mordeat, G. beissen lassen, it. puretan lasta *mando* infantulo cibum, mansum in os ejus insero, G. kauen, vorkauen.

puretuš, uksen Ns. *mansio*, G. Vorkauung.

Purhuan,

Purhuan, uta V. id. ac pursun.

Purikas, kkaan Ns. *rapæ varietas* oblonga, G. längliche Rübe.

Purila, an al. purilo, on al. purilas, aan Ns. max. pl. purilat l. purilot l. purilaat *traha* l. *feretrum gestatorium*, quo stercus etc. portatur, G. Bahre, Tragbahre.

Purina, an Ns. vide sub puraan.

purisen V. puristan Vf. puristun Vm. vide ibidem.

Purjet, een Ns. *velum* nauticum, G. Segel, isospurjet, keula-purjet, perä-purjet veli species, purjeh-pieli malus, purjeen raaka antenna, purjeh-laita via nautica.

purjeinen l. **purjehinen**, isen Na. *velo ornatus* e. c. navis, G. mit Segel versehen.

purjehdin, htia al. purjehdun, htua V. *velifico*, navigo, G. segeln, besegeln.

purjehdus, uksen Ns. *velificatio*, G. Besegelung.

Purjen, rkea al. purjin, rkia V. id. ac purkaan.

Purju, un Ns. (Sv. purió) allium *porrum*, G. Schalotte, al. purju-laukka l. puurlaukka allium *schœnoprasum*, G. Graslauch.

Purkaan, rata al. puran, rkaa al. purjen, rkea V. *dissolvo* congestum l. consarcinatum l. constructum quid, *exonero* e. c. navem l. traham, *demolior* e. c. domum, *enodo* e. c. glomum, *evacuo* e. c. ventrem l. saccum, G. aus einander nehmen, lostrennen, ausladen, ausleeren, niederreissen, inde purkaan kauppaa pactum emtionis *irritum facio* l. *rescindo*, G. aufheben, rückgängig machen.

purkaus, uksen Ns. *dissolutio*, *demolitio*, *exoneratio*, *rescissio*, G. Lostrennung, Ausladung, Niederreissung, Ausleerung.

purkajainen, isen Ns. max. pl. purkajaiset *reparatio* damni, *pro* pacto *rescisso*, G. Ersatz für rückgängig gemachten Handel.

purkaun, uta al. purkaannun, ntua Vm. *dissolvor*, *exoneror*, dejicior, irritus fio, G. losgetrennt l. ausgeladen werden.

purkis, kkiin Na. *evacuatus*, vacuus, inde al. *purus*, mundus, G. ausgeleert, rein.

Purkilo, on Ns. Carl. id. ac purtilo sub pursi.

Purkki, kin Ns. (Sv. burk) *pyxis* l. *theca* max. medicaminum, vasculum, G. Büchse.

Purku, rkun l. run Ns. *acervus* nivis, G. Schneehaufen (kinos, pyrky).

purkuan, ruta V. id. ac kinostan, unde Carl. purkuwa procella nivosa, G. Schneegestöber.

Purmu, un Ns. Tav. *trahæ species*, G. Schlittenart, it. al. id. ac pulmu.

purmuinen, isen Ns. dim. idem.

Purnu, un Ns. Carl. *cumera* frumenti in granariis, G. Kornkasten.

Puro, on Ns. *rivulus*, G. Bächlein (oja), al. *vallis* minor, stagnum, G. Thälchen, Teich, cfr. sub pureu.

Purra, an al. purres, een Ns. Botn. id. ac pursi.

Purras l. **puras**, aan Ns. *stiria* glaciei, G. Eiszapfen, on jää-purraissa.

purrikas, kkaan Ns. idem, inde hauki-purrikas lucius minor.

purro, on Ns. id. ac pyyry e. c. airon purrot.

Purru, un Ns. *tarde manducans* homo, pecus, G. ein langsam Kauender.

Pursi, rren Ns. *navigium*, cymba velifera et remiganda, G. Fahrzeug.

pursos, oksen al. pursu, un Ns. idem, max. vilior, vetusta.

purtilo, on Ns. cymba ex ligno excavato, *linter*, G. Kahn, al. *alveus*, vasculum oblongum, G. Trog.

Purskun, ua Vm. *guttatim spargor*, *exsilio* l. erumpo ut sanguis e vena l. vulnere, G. gespritzt werden (pyrskyn, parskun).

purskahdan, htaa Vs. idem, de motu subito, purskahti nauruun in risum erupit.

purskahdus, uksen Ns. talis *eruptio*, G. das Spritzen.

Pursto, on Ns. id. ac pyrstö.

Pursu, un Ns. *ledum palustre*, G. Porsch, al. suon-pursu (newa-kanerwa), pursu-rahka myrica gale.

Pursun, ua Vm. *minutim exstillo*, *stillatim* et cum stridore *effluo* ut aqua paludis sub pede euntis, *ebullio*, G. sprudeln, nenä pursuu nasus mucore scatet.

pursuan,

pursuan, uta al. pursin, ia V. idem.
pursutan, ttaa Vf. *facio ut* exstillet l. minutim effluat cum stridore, G. sprudeln machen, pursuta nenää nasum emunge, G. schnäuzen.
pursutus, tuksen Ns. talis *emunctio* cum stridore, G. das Schnäuzen.
Purtu, rtun Ns. (pr. morsus a puren) *rangifer* mordendo *castratus*, G. durch Beissen entmanntes Rennthier.
Purwu, un Ns. et purwuinen, isen Ns. dim. id. ac pulmu, pulmuinen, purmu.
Pusa, an Ns. (Sv. påse) *sacculus*, crumena lintea, G. Beutel.
Puserran, rtaa V. et pusertelen, rrella Vfr. *comprimo* l. *exprimo*, max. ope manuum, *condenso* e. c. caseum, G. drücken, klemmen.
puserrus, uksen Ns. *compressio*, *expressio*, G. das Drücken.
puserrun, rtua Vm. *comprimor*, pressus fio, G. gedrückt werden.
Puska, an Ns. id. ac puuska, it. al. rar. (Sv. buske) *frutex*, G. Busch, al. pensas.
puskittain l. puskattain prtcl. id. ac puuskattain.
puskun, ua Vm. id. ac puuskun.
Puskari, in Ns. et puskaroitsen, ita V. id. ac puoskari, puoskaroitsen.
Pusken, ea al. puskin, ia V. *cornibus peto* l. *ferio* ut taurus, G. mit den Hörnern stossen (tuokin).
puskelen, lla Vfr. idem.
pusko, on al. pusku, un Ns. *ictus* ope *cornuum*, G. Stoss mit den Hörnern, it. al. id. ac puusku e. c. noidan puskut tentamina magorum mala, it. puskuruoho tanacetum vulgare.
puskiainen, isen Ns. *vespa* vulgaris, G. Wespe.
pusketan, ttaa Vf. *facio ut* cornibus feriat, *irrito* e. c. taurum, G. stossen machen, reizen.
Pussahdan, htaa Vs. *subito prorumpo* ut aqua ex scaturigine, G. zischend herausstürzen.
Pussakka, kan Ns. Carl. *balteus*, G. Gürtel (wyö).
Pussi, in Ns. (Sv. påse) *sacculus* linteus, G. Säckchen, it. myllyn pussi *tubus ligneus* in medio lapidis molaris, G. eine Art Mühlentrichter.
pussaan, ssata V. *tubum* molæ *adapto* l. cuneis coarcto, G. dergl. Trichter einsetzen.
Pusu, sun Ns. *canis varietas*, G. eine Art Hunde.
pusutan, ttaa V. *irrito* canem, G. anhetzen (husutan).
Puteli, in Ns. *lagena* l. ampulla vitrea, Gall. bouteille.
Puti, din Ns. (Ulfsby) *lictor* max. militaris, *castigator* maleficorum, G. Profoss.
putila, an Ns. *domicilium lictoris*, G. Wohnungsstelle des Profosses.
Putisen, sta V. vide sub putoan.
Putki, ken Ns. *caulis cavus*, vagina folii l. spicæ, G. hohler Stengel, Aehrenhulse, ohra on putkella spica hordei est in vagina. umpi-putkessa in vagina latens, it. al. putki l. koiran putki chærophyllum silvestre, karhun putki angelica sylvestris, it. putken polttama id. ac putkama.
putkama, man Ns. *pustula*, *apostema* minor, G. kleines Geschwür, Hautbläschen.
putkahdan, htaa V. et putkahtelen, hdella Vfr. *erumpo* ut spica ex vagina l. germen ex semine l. surculus ex radice, pullulo l. progermino, G. aufschiessen, hervorsprossen, putkahtawa siemen semen vivum, touko putkahtaa tähkään seges in spicam abiit, wesa putkahti juuresta surculus ex radice prodiit l. erupit, it. al. *subito exsilio* l. *erumpo*, projicio me, prolabor, G. hastig fahren l. fallen.
putkahdus, uksen Ns. talis *eruptio* l. progerminatio, subita eruptio, lapsus, G. das Hervorsprossen, hastige Fahrt l. Fall.
putkaun, uta Vm. *erumpens* l. progerminans *sum*, G. keimend seyn.
putkautan, tta Vf. *facio ut* erumpat l. progerminet l. pullulet, surculum l. germen produco l. ago, projicio, G. aufschiessen l. hervorsprossen machen, fortschieben.
Putku, un Ns. *status* rei *erectus*, G. aufrechte

rechte Stellung, nousee putkullensa se erigit, makaan putkullani longus et rectus jaceo, putkunansa menee directâ viâ procedit, yhtä putkua rectâ serie.

Putoan, dota al. putuan, duta V. *cado*, *decido* ut folia arborum autumno, *excido* ut numus ex pera, *ruo* ut pons l. cataracta, *labor* ut lacryma, G. von eine Höhe fallen, inde *elabor*, *amittor*, G. entfallen.

putoelen l. putoilen, lla al. putelen, della Vfr. idem.

putous, uksen Ns. *casus*, *lapsus*, G. Fall, wirran putous cataracta fluvii.

pudotan, ttaa Vf. et pudottelen, tella Vfr. *facio ut* cadat l. decidat, inde *demitto* e. c. numum, *dejicio* e. c. lapidem, G. fallen lassen, fällen.

pudotus, uksen Ns. *demissio*, *dejectio*, G. das Fällen.

putisen, sta V. *minutim decido* ut grana, sensim *effundor*, G. nach u. nach herabfallen.

Putro, on Ns. Wib. id. ac puuro.

Putti, tin Ns. Abol. capra *hircus*, G. Bock, Ziegenbock (pukki).

Putu, dun Ns. *rudus*, *quisquiliæ*, purgamenta, G. Schutt, Kehricht, lastun putuja, putu-läjä.

putuinen, isen Na. *plenus rudere* l. *quisquiliis* l. purgamentis, G. voller Schutt l. Kehricht.

Puu, puun Ns. *arbor* nec non *lignum*, G. Baum, Holz, puun parta lana arboris, puun suoni fibra l. pecten arboris, puu-tarha hortus, puu-seppä faber lignarius, puun-willa xylinum, inde pl. puita materia lignea fabricanda, it. pl. puut *temones* trahæ exteriores, G. Schlittendeichsel, hewoinen on puissa equus est trahæ adjunctus, pane puihin, it. istu puillen *sellam* ligneam occupa, G. Bank.

puisto, on Ns. *arboretum*, nec non *multitudo lignorum*, G. Gehölz, Hölzhaufen.

puinen, isen Na. *ligneus*, *lignosus*, inde *ligno* crassus l. *ponderosus*, G. hölzern, holzig, dick von Holz.

puisuus, uden Ns. *indoles lignosa*, G. holzige Beschaffenheit, inde *indoles* rei ligneæ *ponderosa*, infabricata, crassitudo, G. Dicke von Holz, Plumpheit.

puutawa, wan Na. *ligno crassus* l. *ponderosus*, infabre confectus, G. dick von Holz, plump gemacht.

puisewa l. puisuwa, an Na. idem.

puitet, puitteen Ns. *structura lignea* e. c. fontibus immitti solita, G. Brunnenkasten.

puukko, kon Ns. *culter fabrilis*, G. grosses Messer, puukon pää manubrium cultri.

puutikka, kan Ns. *segmentum ligni* ponderosum, caudex, G. Holzblock.

puunnun, ntua al. puudun, tua Vm. pr. *lignosus fio*, G. holzig werden, inde *rigesco*, marcesco ut gramen, *torpesco* ut manus l. pes ex labore, G. erstarren, verwelken.

puuntumus l. puutumus, uksen Ns. ingruens *rigor* l. *torpor*, G. Erstarrung.

puutus, tuksen Ns. *status torpedinis*, max. pl. on puutuksissa, G. erstarrter Zustand.

puunnutan, ttaa Vf. *facio ut* rigescat, torpescat, marcescat, G. errstarren machen.

puunnutus, tuksen Ns. *rigoris* l. *torporis immissio*, G. Bringung zu erstarren.

Puuhaan, hata V. et puuhaelen, lla Vfr. *operosum ago*, operose l. indefesse quid laboro, G. geschäftig seyn, ctr. puujaan.

puuhaus, uksen Ns. talis *operosa actio*, G. G. Geschäftigkeit.

Puuhka, an Ns. Ul. Caj. *limbus*, *patagium* vestibus adsui solitum, G. Gebräme, Halskragen.

puuhkia, an al. puuhakas, kkaan Na. Caj. *turgidus* l. *tumidus*, G. sträubig, strotzend, puuhkia parta barba promissa et turgida, puuhkia puu arbor læte crescens, puuhakas rinnalta pectore latus, puuhkia sydän mens tumida, elata.

Puuhoan, ota al. puuhotan, ttaa V. *læte cresco* ut arbor, inde commodam et lætam vitam dego, cuticulam curo, G. wohl gedeihen, sich pflegen.

Puuhuwa, an Na. *colorem referens*, G. in eine Farbe fallend, e. c. mustan puuhuwa nigricans (puulia).

Puujaan, jata V. et puujailen, ila Vfr. *difficulter laboro; operose enitor*, satago. G. mühsam arbeiten, viel Mühe haben, sich bemühen, cfr. puuhaan.

puujaus, uksen Ns. *difficilis laboratio*, operosus nisus, G. mühsames Arbeiten, Bemühung.

Puukhollari, in Ns. vide bokhollari.

Puulia, an Na. id. ac puuhuwa, e. c. mustan puulia.

Puu-merkki, kin Ns. (Sv. bomårke) *nota nominis*, qualem signare solent rustici, scripturæ ignari, G. Namenszeichen als Unterschrift.

Puumuli, in Ns. et puumulinen, isen Na. Wib. id. ac pumpuli, pumpulinen.

Puun-öljy l. puum-öljy, yn Ns. (Sv. bomolja) *oleum olivarum*, G. Baumöhl.

Puunnun, ntua Vm. etc. vide sub puu.

Puuri, in Ns. (Sv. bord, skeppsbord) *locus navis interior*, ubi versantur nautæ, G. Schiffsbord, Schiffsinnere, on puurissa est in nave, it. (Sv. bur) *cavea* avium. G. Käfig.

Puur-laukka, kan Ns. vide purju.

Puuro, on Ns. *puls farrea*, G. Brei (putro), inde puuro-suu os balbe loquens.

puuroinen, isen Na. *pulte abundans* l. *obsitus*, G. breiig.

Puurran, rtaa V. et puurtelen, rrella Vfr. *incisuras facio*, G. Einschnitte machen (uurran), wesi puurtelee tien aqua fluens viam proscindit.

Puuska, an al. puusku, un Ns. *turbo venti, procella subita*, impetus venti vehemens, G. Windstoss, puuska-tuuli ventus abruptus, haud continuus, inde fig. wihan puuskat impetus iræ, G. Anfall, noidan puuskut magici aggressus l. incursus, it. §. al. kädet puuskassa manus ad latera incurvatæ, G. an der Seite.

puuskainen l. puuskuinen, isen Na. *vehemens* sed *abruptus* e. c. ventus, *vehementer aggrediens* sed alterne remittens, impetu incurrens l. irruens, G. heftig anfallend.

puuskaan, kata V. instar turbinis l. abrupte *flo* l. *spiro*, G. heftig und abgebrochen wehen, inde ope venti ex ore *vehementer evomo* l. eructo ut antlia aquam l. serpens virus, G. ausblasen, ausspeien.

puuskun, na V. idem, inde *efflo, flatu frendeo*, G. schnaufen, puuskuu wihassa ira fremit.

puuskahdan, htaa Vs. idem de motu subito, inde puuskahtaa jokeen in amnem *irruit* l. subito incidit l. prolabitur, G. hastig einfallen.

puuskaus, uksen Ns. *turbo, procella*, ventulus abruptus, G. Windstoss.

puuskattain prtcl. *vehementer* sed *abrupte*, G. stossweise.

Puuskari, in Ns. et puuskaroitsen, ita V. id. ac puoskari, puoskaroitsen.

Puusniekka, kan Ns. *matrimonii et ruris successor*, rusticus qui per conjugium cum vidua emortui, hujus prædium occupavit, inde *vitricus*, G. durch Ehe mit einer Witwe gewordener Hausbesitzer, Stiefvater.

Puustawi l. puustawa Ns. id. ac puostawa.

Puusti, in Ns. (Sv. pust) *alapa, ictus*, G. Schlag, Hieb.

Puutan, ttaa V. et puuttelen, tella Vfr. *connecto, consuo, ligo* l. jungo in unum, *affigo*, G. zusammenfügen, anheften, puuta langalla filo colliga, it. al. werkko puuttaa rete *adhæret* l. adhærescit, G. haften bleiben.

puutto, ton Ns. *connexio, conjunctio, colligatio*, G. Zusammenfügung, it. *adhæsio*, G. Anhaftung, puutto-wenhet scapha cujus ope rete adhærens resolvitur, werkon puutto obstaculum in fundo maris cui adhæret rete, cfr. sub puutun.

puutet, puutteen al. puutos, oksen Ns. idem, werkko on puutteessa l. puutoksessa rete adhæsit, puutet on edessä *obstaculum* impedit, G. Hinderniss.

puutun, ttua Vm. 1. *connector, affigor*, nec non *adhæresco*, G. haften bleiben, anhaften, pursi puuttuu cymba adhæret, tauti puuttuu morbus inficit, inde 2. *tango, attingo*, contrecto; G. anrühren, angehen, älä puutu minuun me non tange, en puutu siihen id non attingo, puuttuuko minuun num ad me *pertinet*, me tangit, puuttumata sine attrectatione l. læsione; 3.

puuttui

puuttui minullen *contigit* mihi, puuttui eteeni forte mihi occurrit, G. sich ereignen, it. 4. *sufficiens sum* (tam longus ut attingam) G. hinlänglich seyn, zureichen, ei puutu siihen haud sufficit ad id, hinc 5. Carl. Olon. Caj. *sufficienter adsum* ita ut capi possim, G. zu haben seyn, puuttunko kaloja num suppetunt l. dantur pisces, ei puutu haud suppetunt, wähäpä siitä puuttuu parum suppetit, it. 6. rar. id. ac puudun l. puunnun sub puu e. c. jalka puuttuu pro puutuu, puuttunut ruoho gramen marcidum, cfr. infra.

Puutun, ttua Vm. *desum, deficio*, ei paljon puutu parum abest, minun l. minulta puuttuu raha pecunia mihi deest, careo pecunia, rahan puuttuissa in penuria pecuniæ, deficiente pecunia, puuttumata sine defectu l. intervallo, continue, perpetuo, puuttuwa deficiens, puuttuwaisuus defectus, penuria, puuttumatoin haud deficiens, sufficiens, continuus, perpetuus e. c. dolor, puuttumattomuus sufficientia.

puutet, puutteen Ns. *defectus, inopia*, G. Mangel, leiwän puutet penuria panis, on puutteessa deficit.

puutos, oksen al. rar. puutto, ton Ns. idem.

puuttumus, muksen Ns. idem.

puututan, ttaa Vf. *facio ut* desit, destituo, G. mangeln lassen, älä puututa cura ut haud desit.

Pyhin l. pyhjin, hkiä V. *tergo, abstergo*, deleo, G. wischen, abwischen.

pyhkään, hätä l. hkätä V. idem.

pyhkeilen, llä Vfr. idem.

pyhkäisen, stä Vs. idem de actu subito, inde pyhkäisi ohitseni me attrectans prætervexit.

pyhkimys, yksen Ns. *tergendi actus*, G. das Wischen.

pyhet l. pyhjet, hkeen Ns. idem, al. id. ac pyhin.

pyhin l. pyhjin, hkimen Ns. *tergendi instrumentum*, palma, muccinium, mantile, spongia, scopula, G. Wischzeug.

pyhkäisin, simen al. pyhkäisen, semen Ns. idem.

Pyhitän, ttää V. *paciscor*, in antecessum peto l. *reservo* mihi, G. voraus bedingen, pyhitti minulta ohria, tuohia.

Pyhä, än Na. *sacer, sanctus*, usui religioso sacratus, pius, G. heilig, inde Ns. *sacrum quid*, dies festus, locus sacer, G. Feiertag, heiliger Ort: pyhä savu suffitus pontificum, pyhä henki spiritus sanctus.

pyhyys, yyden Ns. *sanctitas*, sanctimonia vitæ, pietas, G. Heiligkeit.

pyhätöin, ttömän Na. car. *festo carens*, profanus e. c. dies, G. unheilig, festlos.

pyhyytöin, ttömän Na. car. rar. *expers sanctitatis* l. sanctimoniæ, G. ohne Heiligkeit.

pyhyyttömyys, yyden Ns. *defectus sanctitatis*, G. Unheiligkeit.

pyhään, hätä V. *sacro, consecro*, dedico, inauguro, sancio, G. heiligen, einweihen.

pyhitän, ttää Vf. *sanctum* l. sacrum *reddo, sanctifico*, consecro e. c. templum, G. heilig machen, heiligen, it. *sancte celebro* l. ago e. c. festum, G. feiern.

pyhitsen, itä V. idem rar.

pyhitys, yksen Ns. *sanctificatio*, consecratio, celebratio, G. Heiligung, Feier.

Pyhälikkö, kön Ns. id. ac pykälikkö.

Pyin l. pyjin, pykiä V. *incisuras* l. *scissuras facio, incido* l. sculpo, G. Einschnitte machen, kerben, pyin puita arbores scissuris designo, ope scissurarum insculptarum memoriæ mando.

pykällän l. pyällän, llää V. idem.

pykälöitsen, itä V. idem.

pykällys l. pyällys, yksen Ns. *incisio, incisura*, G. das Einschneiden l. Einkerben, Kerbe, inde *numeratio incisurarum*, G. Kerbenrechnung, hinc *index*, annotatio l. nota memorialis, G. Kerbstock, welka-pykällys index debiti.

pykälet, een al. pykälä, län Ns. 1. *incisura*, scissura, G. Einschnitt, Kerbe, inde pykäleet *gradus* scalarum in tignum longum et erectum *incisi*, G. Stufe, hinc 2. *segmentum* l. sectio inter duas incisuras, nec non *incisura* inter talia segmenta, pykälä-puu pertica incisuris signata, mensuræ l. numerationi l. indici inserviens, G. Kerbstock, it. fig. tässä on pykälä heic occurrit nodus, hic subsistendum.

pykiä,

pykiä, än al. pykä, pyän Ns. idem, rar.
pykäläinen, isen Na. *incisuris ornatus*, G. gekerbt.
pykälikkö, kön al. pykälistö, ön Ns. *silva incisuris signata* l. passim decorticata, quamprimum cædenda et urenda, G. theilweise geschälter Wald.
pyälikkö, kön al. pyältö, llön Ns. idem.
Pykään, kätä l. pyätä V. (Sv. bygga) *ædifico*, exstruo domos, G. bauen.
pykäys, yksen Ns. ædium *constructio*, G. das Bauen.
pykinki l. pykninki, ngin Ns. (Sv. byggning) *ædificium* majus, G. Gebäude.
pykki, pyin Ns. *architectus*, G. Baumeister.
Pyljyn, yä al. pyljyän, ytä V. id. ac pylwin.
Pylkkäisen, stä Vs. id. ac tylkkäisen.
Pylli, in Ns. *rotundum* et parvulum quid, G. etwas Kurzes und Rundes, e. c. härkä-pylli taurus minor sed obesus.
Pylly, yn Ns. *status* rei *procurvus* l. *subversus*, G. vorwärts gebogene emporgekehrte Stellung, on pyllyllänsä procurvus l. subversus jacet, meni pyllyllensä præceps cecidit, menen pyllyä præceps voluto.
Pylsy, yn Ns. id. ac ispinä.
Pylwin, iä V. *mugio* instar tauri, G. brüllen, sonui pylwii.
pylwinä, än Ns. *mugitus*, G. Gebrüll.
Pylwäkkö, kön Ns. *lucus* elevatior, *tumulus* silvosus, G. waldbewachsener Hügel.
Pylwäs, ään Ns. *fulcrum* e. c. portæ, *columen* sæpes l. parietes suffulciens, G. Stütze.
Pypperö, ön al. pypörä, än Ns. *rotundum quid* e. c. glans quernea, G. etwas Kugelförmiges.
Pyrhähdän, htää Vs. id. ac pyrähdän.
Pyrin l. pyrjin, rkiä V. *festinans nitor* l. *contendo*, assidue consector, studeo, G. eilend streben, pyrin kylään in pagum iter accelero, pyrin ylös eluctor, pyrin wastaan reluctor, renitor, pyrin sitä ei studeo rei, id affecto.
pyrkimys, yksen Ns. *nisus festinans*, G. eilendes Streben.
Pyrky, ryn Ns. Sat. id. ac purku.
Pyrskähdän, htää Vs. id. ad purskahdan.
pyrskyn, yä Vm. id. ac purskun.
pyrskähdys, yksen Ns. id. ac purskahdus.

Pyrstö, ön Ns. *cauda* piscis, G. breiter Schwanz (pursto), pyrstö-tähti stella crinita, cometa.
Pyry, ryn Ns. *procella nivosa*, ningor cum procella, G. Schneegestöber, inde fig. mene pyryllä citatim abi.
pyryinen, isen Na. *procellosus* et *nivosus* e. c. tempestas, hiems, G. stöberig.
pyryän, ytä al. pyrytän, ttää V. *ningo cum procella*, G. stöbern, lumi pyryäpi nix vento fertur l. agitatur, pyrytti tien umpeen l. kinni l. tukkoon nix viam præclusit.
Pyrähdän l. pyrhähdän, htää Vs. *subito sisto* l. *cesso* a fluxu, stillare desino ut sanguis, subito præcludor, G. hastig stocken.
Pyrähdän, htää Vs. et pyrähtelen, hdellä Vfr. *subito* et *cum sonitu* tremulo *prosilio* l. *evolo* ut avis, G. rauschend auffliegen, pyy pyrähti, it. al. id. ac purahdan.
pyrähdys, yksen Ns. talis *evolatus cum sonitu*, G. rauschendes Auffliegen.
pyrään, rätä V. *tremulus sono* l. *moveor* it. al. id. ac puraan.
pyräys, yksen Ns. *sonus* l. motus tremulus, G. zitternder Laut l. Bewegung, it. al. id. ac puraus.
pyrisen, stä V. *tremo*, *crepito*, *trepido*, inde *operosus cursito* l. quid ago, G. sich zitternd l. knappernd bewegen, sich geschäftig bemühen, pyristen operose, celeriter, it. al. id. ac purisen.
pyrinä, än Ns. *motus tremens*, *crepitus*, cursus operosus, G. zitternde l. knappernde l. geschäftige Bewegung, it. al. id. ac purina.
pyret, een Ns. idem, it. al. id. ac puret.
pyristän, ää V. et pyristelen, llä Vfr. *cum crepitu quasso* ut avis plumas, cum sonitu tremefacio, leviter agito, G. zitternd bewegen l. schütteln, it. al. id. ac puristan.
pyristys, yksen Ns. *quassatio levis* et tremula e. c. plumarum, trepidatio, G. zitterndes Schütteln.
Pyrö, ön Ns. id. ac pyyrö e. c. pyrö-silmä.
Pyssy, yn Ns. (Sv. bössa l. byssa) *bombarda* l. sclopetum, G. Flinte.
Pystyn, yä V. *secans* l. *penetrans sum* ut acies,

acies, G. scharf seyn, eindringen, einbeissen, ei kirwes pysty kiween securis lapidem haud *secat*, nuoli pystyy nahkaan sagitta cutem *penetrat*, inde luku pystyy päähän lectio capiti adhæret, sana pystyy mieleen verbum menti affixum manet, hinc *valeo* l. *possum* quid *efficere*, G. zu wirken vermögen, en pysty asiaan nihil in ea re possum, ei minuun mikään pysty nil me movere valet, it. §. al. jalka pystyy pes *luxatur*, G. verrenkt werden.

pystytän, ttää Vf. *facio ut* secet l. penetret, secantem reddo, G. scharf l. einbeissend machen, cfr. sub pystö.

Pystö, ön Ns. *status* rei *erectus*, G. aufrechte Stellung, on pystössä erectus stat, nousen pystöön l. pystölleni erigo me, pystö-walkia strues flagrans ex lignis erectis.

pysty, yn al. pystyä, än Ns. idem, on pystyssä l. pystyällä, nousen pystyyn l. pystyällen, pysty-pilwi nubes eminens ad horizontem, pystyä-newa palus valde declivis, it. Tav. ruis-pysty acervus secalis minor.

pystyän, ytä V. *erigo*, erectum statuo e. c. columnam, G. aufrichten.

pystytän, ttää Vf. et pystyttelen, llä Vfr. idem.

pystytys, tyksen Ns. *erectio*, G. Aufrichtung.

Pysyn, yä Vm. pr. *in loco maneo*, haud moveor, inde *stabilis sum*, *permaneo*, moror, consisto, persevero, G. bleiben, beharren, pysy paikallasi in loco sta, ne loco discedas, pysywä tuuli ventus non varians, ei pysy mielessä in mente haud remanet, pysywä ilo gaudium perpetuum l. constans.

pysymys, myksen Ns. *mansio*, permansio, G. das Beharren.

pysähdän, htää Vs. et pysähtelen, hdellä Vfr. *subito sisto*, *parum cesso* l. subsisto, G. hastig zu stehen bringen l. stehen bleiben.

pysähdyn, htyä Vm. *subito stans maneo*, G. hastig stehen bleiben.

pysähdys, yksen Ns. *mansio* l. *cessatio*, G. hastiges Stehenbleiben.

pysäyn, ytä al. pysäämmyn, ntyä Vm. *stans maneo*, *subsisto*, G. stehen bleiben.

pysään, sätä al. pysännän, ntää Vf. *facio ut* maneat, *sisto*, sedo, cohibeo, G. zu stehen bringen, stillen, hemmen.

pysätän l. pysytän l. pysäytän, ttää Vf. idem.

pysäys, yksen Ns. *sedatio*, inhibitio, G. das Stillen l. Hemmen, pysäys-sanat verba magica ad sanguinis fluxum sedandum, it. *mansio*, cessatio, G. das Stehenbleiben.

pysääntö, nnön Ns. idem.

pysätys l. pysytys, yksen Ns. *sedatio*, G. das Stillen.

Pyterä, än Ns. aqua limosa, *colluvies*, G. Wasserpfütze.

Pytky, yn al. pytkö, ön Ns. lamina l. *segmen oblongum* e. c. eduliorum, panis, casei, G. lange Scheibe.

pytkylä, än Ns. idem, inde *vasculum oblongum*, lagena longa, G. längliches Gefäss.

pytkyläinen l. pytkylwäinen, isen Na. *oblongus* et *tenuis*, G. länglich und dünn.

pytkin, iä V. *segmenta oblonga seco*, in longa segmina disseco, G. in längliche Scheiben schneiden.

Pytty, tyn Ns. (Sv. bytta) *situla*, vas portatile ligneum lacti et butyro servando, G. Bütte, it. Carl. *suggestus* templi, G. Kanzel.

pyttyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *situlis frequens*, G. büttenreich.

Pyttyrä, än Ns. *verticillus* l. rotula molæ, G. Mühlrolle.

Pyy, pyyn Ns. *attagen* l. tetrao *bonasia*, G. Haselhuhn, pyyn kaali cardui species, cnicus? pyyn paula lycopodium clavatum.

pyinen, isen Na. *attaginibus frequens*, G. reich an Haselhühnern.

Pyydän, tää V. 1. *capto* e. c. pisces, aves, G. zu fangen streben, fangen, inde 2. *peto*, *quæro*, *consector*, cupio, nitor, studeo, G. nachstreben l. suchen, verlangen, begehren, sich bemühen, pyydän rahaa pecuniam expeto l. concupisco, pyydä tehdä adnitere l. stude facere, it. 3. pyydän häihin in nuptias *invito*,

invito, G. einladen: pass. pyydetään contr. pyytään.

pyytelen, dellä Vfr. idem.

pyydys, yksen Ns. captandi instrumentum, *nassa*, *decipula*, G. Fangwerkzeug, pidän pyydyksiä decipulis utor, panen pyydyksiä decipulas struo.

pyyntö, nnön Ns. *captatio*, captura e. c. piscium, G. das Fangen, inde *petitio*, *consectatio*, nisus, studium, G. das Nachstreben l. Suchen, das Verlangen, Bemühung, koston pyyntö cupiditas vindictæ.

pyytö, dön Ns. idem, kuule pyytöni petita exaudi.

pyynti, nnin Ns. *captatio*, G. das Fangen, pyynnin aika tempus capturæ.

Pyytet, tteen al. pyyttö, tön Ns. *invitatio*, e. c. in convivium, inde *provocatio* l. citatio in jus, G. Einladung, Citirung.

pyytän, ttää Vf. et pyytelen, tellä Vfr. *curo ut* invitetur, invito, nec non provoco l. cito in jus, G. einladen lassen, einladen, citiren.

Pyyhin, hkiä V. Wib. id. ac pyhin.

Pyyki, in Ns. *congeries* lapidum max. lapis terminalis, G. Steinhaufen, Gränzstein, kiwi-pyykit, raja-pyykit.

pyykitän, ttää V. *lapides* terminales *erigo* l. *congero*, G. Steine anhäufen.

Pyykki, l. pyyki, kin Ns. (Sv. byke) *lavacrum*, lotio et coctio linteorum, G. Wäsche, Bäuche.

pyykitsen, itä V. *coquo* et *lavo* lintea, G. bäuchen, waschen.

Pyylin, iä al. pyylyän, ytä V. id. ac pylzyän l. pylwin.

Pyyliä än Na. solito *major* qua volumen, *ingens*, *grandis*, conspicuus, G. gross, grob, ansehnlich.

Pyyleys, yden Ns. *indoles grandior*, G. ansehnliche Grösse.

Pyyly, yn Ns. id. ac pyyry.

Pyyry, ryn al. pyyrö, ön Ns. Sav. Caj. *manubrium* remi, G. Handgriff der Ruder, it. al. *casa* vilior, G. Hütte.

Pyyrä, än al. pyrö, ön Ns. *status* rei *expansus* l. *prominens*, G. hervorragender l. ausgespannter Zustand, on pyyröllänsä est expansus, pyyrö l. pyyrä-silmä oculus prominens e. c. leporis.

pyyristän, ää V. et pyyristelen, llä Vfr. *extendo*, *pando* e. c. oculos, *dilato* ut avis plumas, G. hervorstrecken, ausspannen, it. *tarde* me *gero*, cunctor, G. zögern.

pyyristys, yksen Ns. *expansio*, G. Ausspannung.

Pyysiä, än Na. id. ac pyyliä.

Pyällän, ltää V. vide sub pyin.

pyälikkö, kön Ns. id. ac pykälikkö.

Pyökki, kin Ns. (Sv. bök, bok) *fagus* silvatica, G. Buche.

pyökkinen, isen Na. *fageus*, faginus, G. büchen.

Pyörräin, rtämen Ns. *crepido* l. *margo* agri herbidus, *ora* fossarum, G. Rain bei Ackergräben.

pyörtänö, ön al. pyörtänä, nän al. pyörtänet, een Ns. idem, pyörtänä-ruoho achillea millefolium.

Pyörä, än Ns. *rotundum quid* volvendum, *rota*, *trochlea*, discus, orbis, G. Rad, Wirbel, Rolle, owen pyörä serra orbicularis, pyörä-tahko cos volvenda, pyörätauti vertigo capitis, hinc on pyörällä est in statu volvente, vertigine laborat, pyörä-ruoho convolvulus arvensis, pyörä-wyö balteus annulis ornatus, cujus ope arcus jaculatorius tenditur.

pyöräket, kkeen Ns. *rota* l. *orbis minor*, G. Rädchen.

pyöriäinen, isen Ns. dim. idem, inde tuulen pyöriäinen turbo venti, it. al. id. ac pyörtöinen, it. al. Na. id. ac pyöriä.

pyörö, ön Na. sese *volvens*, inde vertigine capitis laborans e. c. homo, ovis, G. sich wirbelnd.

pyöry, yn Ns. *vertigo* capitis, G. Schwindel, Drehkrankheit, al. pyörö-tauti, pään pyöry, inde ympäri-pyöryä circum circa, G. ringsherum.

pyöriä, än al. pyörö, ön Na. *sese volvens*, *rotabilis*, inde *rotundus*, teres, G. sich wirbelnd, rund (ymmyriäinen).

pyöryläinen, isen Na. idem, unde max. Run. epit. serpentis.

pyöräinen, isen Na. *rotis instructus*, G. mit Rädern versehen.

pyörin,

pyörin, imen Ns. *instrumentum* rotando inserviens, G. Drehungswerkzeug, inde pyörin-rauta tornus.

pyörin, iä V. *rotatim volvor* ut mola, *rotor*, circumagor l. vertor, G. sich drehen l. wirbeln, umlaufen, inde *operosum ago*, huc illuc cursito, G. geschäftig herumlaufen.

pyöryn, yä V. idem, inde pyörywä rotabilis, rotundus.

pyörikselen l. pyöriskelen, llä Vfr. idem.

pyöritän l. pyörytän, ttää Vf. *facio ut* volvatur, *circumago* e. c. molam, *volvo*, roto, inde *torno*, G. drehen, wirbeln, drechseln.

pyörittelen l. pyörytteleu, tellä Vfr. idem.

pyöritys l. pyörytys, tyksen Ns. *circumactio*, *rotatio*, G. Umdrehung.

pyörähdän, htää Vs. et pyörähtelen, hdellä Vfr. *subito volvo* l. *circumago*, G. schnell umdrehen, inde *subito feror* l. vertor, operosus cursito, G. schnell umherlaufen.

pyörähdys, yksen Ns. *subita circumagitatio*, G. schnelles Umdrehen, inde *cursus* l. motus *subitus* et *operosus*, G. schnelles Herumlaufen.

pyöräytän l. pyörähytän, ttää Vf. *facio ut* subito circumagatur l. volvatur, *curo ut* quis subito vertatur l. moveatur, ut operosus sit, G. zu schnellem Herumlaufen bringen.

pyörrän, rtää V. id. ac pyöritän, inde pyörrän ympäri circumdo, G. umgeben, pyörrän taka-perin retroverto, G. zurück wenden, it. *torno*, G. drechseln, pyörtäjä tornator.

pyörräytän, ttää Vf. et pyörtäyttelen, tellä Vfr. idem.

pyörtäys, yksen Ns. *circumagitatio*, inde *tornatio*, G. das Umdrehen l. Drechseln.

pyörret, rteen Ns. quidquid se volvens e. c. *vertex* aquæ in fluviis, unda minor, G. Wirbel.

pyörtämä, män Ns. idem.

pyörtöinen, isen Ns. idem, max. *vertex pilorum* e. c. in fronte equi l. dorso vitulorum, G. Haarwirbel.

pyörryn, rtyä Vm. *vertigine* capitis *laboro*, animi *deliquium patior*, linquor animo, G. ohnmächtig werden.

pyörtymys, yksen Ns. *vertigo* capitis, *deliquium* animi, G. Ohnmacht.

pyörrys, yksen Ns. *status deliquii*, G. Zustand der Ohnmacht, max. in pl. on pyörryksissä est in deliquio.

pyörrytän, ttää Vf. et pyörryttelen, tellä Vfr. *vertigine* l. animi *deliquio afficio*, G. Schwindel l. Ohnmacht erregen, minus pyörryttää vertigine laboro.

pyörrytys, tyksen Ns. *deliquii allatio*, G. Ohnmachtserregung.

Pyöweli, in Ns. (Sv. bödel) *carnifex*, G. Henker, Scharfrichter (peeweli, pööweli).

Pä prtcl. encl. id. ac pa e. c. minäpä, menepä, menempä, meneppä (pro menenpä, menehpä).

Pähkinä, än Ns. *nux*, G. Nuss, pähkinä-puu l. -raita corylus avellana, pähkinä-haukka l. -harakka corvus glandarius, pähkinä-linna nomen castri Nöteburg l. Schlüsselburg ad fluvium Neva.

pähkinäinen, isen Na. *nucibus abundans*, ex nucibus confectus, G. nussreich, von Nüssen.

Päijännet, nteen l. nneen Ns. nomen lacus majoris in Tavastia.

Päinen Na. päistikkaa prtcl. vide sub pää.

Päistär, reen al. päistäret, reen al. päistärä, rän Ns. *schidia* l. *fragmen caulis* linei l. cannabini, G. Flachsschäben, Hanfsplitter, inde fig. päistär-karwa villus animalium albicans, päistär-karhu ursus cinereus.

päistäräinen, isen Na. *schidiis* ejusmodi *plenus*, G. voller Schäben.

päistärikäs, kkään Na. idem, max. villo *albicante ornatus* e. c. ursus.

Päitset Ns. päitse prtcl. vide sub pää.

Päiwä, än Ns. 1. pr. *sol*, G. Sonne, päiwä nousee, laskee, paistaa sol oritur, occidit, lucet, päiwän paistet splendor solis, päiwä koittaa dilucescit, myötä-päiwää l. päiwää myöten juxta cursum solis ex oriente versus occidentem, wastoin päiwää l. päiwää wasten adverso sole, versus orientem, päiwän tasaus æquinoctium, päiwän pesä Carl. solstitium, päiwän palaus reversio solis post solstitium, päiwän

päiwän sädet radius solis, päiwän sappi parhelion, päiwän kirput pulvis volans, sole splendente apparens, päiwän kakkara anthemis tinctoria, inde 2. tempus solis apparentis, *dies*, G. Tag, päiwä-kausi l. -kunta totus dies, diurnum tempus, päiwä-kausinen l. -kuntainen per diem durans, päiwä-kunnittain per totos dies, sydän-päiwä medius dies, meridies, joka-päiwä quotidie, tänä päiwänä l. contr. tänäpänä l. tänäpäinä hodie, päiwä-päiwältä l. päiwästä päiwään a die in diem, per dies, yötä ja päiwää l. Adv. öin ja päiwin die nocteque, it. päiwä-mies mercenarius ad diem conductus, päiwä-työ opus diurnum, pensum pro die, it. 3. pl. *tempus vitæ*, G. Lebenstag, ottaa päiwiltä vita privat, ei päiwinänsä haud in sua vita i. e. numqum, inde *conditiones vitæ* max. malæ, *molestiæ*, G. Umstände, Beschwerlichkeiten, e. c. jouduin päiwiin in res incidi molestas, olen päiwissä rebus premor difficilibus, it. 4. §. elät päiwiin *frustra* vivis, tekee päiwiin *inaniter* agit, G. vergebens, it. otan nahkoinensa päiwinensä (pro päinensä?) totum quantum capio, G. mit Haut und Haar.

päiwäinen, isen Na. ad diem pertinens, *diei* l. *diurnus*, G. tägig, Tages, päiwäinen työ opus per diem durans, perdius, kolmen päiwäinen lapsi infans tres habens dies, joka-päiwäinen quotidianus, tämän päiwäinen l. contr. tänäpäinen hodiernus, koko-päiwäinen perdius, minkä päiwäinen cujus diei, it. §. alicujus *conditionis* l. *indolis*, G. beschaffen, max. cum Genit. e. c. sen päiwäinen ejus indolis l. qualitatis, hywän päiwäinen bonæ indolis, bene habitus, hinc päiwäistä rautaa ferrum malæ indolis, inutile.

päiwyinen, isen Na. idem, max. ætate unius diei.

päiwällinen, isen Na. idem, tämän päiwällinen ruoka cibus hujus diei, minkä päiwällinen cujus diei l. ætatis, inde syön päiwällistä sc. ruokaa edo cœnam meridianam, puoli-päiwällinen l. -päiwäinen cœna meridiana, it. §. päiwällinen *indolis* max. *malæ*, *inutilis*, G. schlecht beschaffen, untauglich, e. c. päiwällistä rautaa.

päiwätöin, ttömän Na. car. *sole* l. *die carens*, inde päiwätöin pohja septemtrio tenebrosus, päiwättömän wanha tam senex ut dies ætatis numerari nequeant, perantiquus.

päiwittäin prtcl. *per dies*, *quotidie*, die ex die, G. täglich, von Tag zu Tage.

päiwätär, ttären Ns. *femina mythol.* solis filia, aurora? G. mythol. Sonnentochter.

päiwäys, yksen Ns. *tempus* l. iter unius *diei*, G. Tageszeit l. Reise, hahden päiwäys.

päiwänen, wätä Vm. (qs. diesco) *dilucesco*, G. tagen, jo päiwänee.

päiwällistän l päiwästän, ää V. *edo cœnam meridianam*, G. zu Mittag essen, al. puoli-päiwästän.

päiwityn l. päiwetyn, ttyä Vm. *æstu solis subfuscus fio* ut facies l. *corrumpor* ut lac, G. von der Sonne verletzt werden, maito päiwittyy lac in sole acescit et insipidum fit.

päiwyn, yä Vm. *æstu solis*, *defetiscor* l. *languidus fio*, G. von Sonnenhitze ermattet werden.

päiwittelen, tellä Vfr. *insolo*, *apricor*, G. sonnen, it. al. *per dies cunctor*, tempus frustra tero, G. den Tag zögernd zubringen, it. al. *queror de molestiis* vitæ, lamentor, G. sich beklagen.

Päkiä, än al. päkkä, kän Ns. *caro crassior* e. c. sub pede, G. dickeres Fleisch (pääkiä).

päkiäinen l. päkkäinen, isen Ns. dim. idem.

Päkähdän, htää Vs. *subito* a motu *cesso*, subito sido, G. hastig stehen bleiben.

Päkärä, rän Ns. *lascivia* e. c. ovium, G. Brunst, on päkärällä.

Pälinä, än Ns. *strepitus* major G. Lärm.

Pälkä l. pälkkä, kän Na. id. ac pelkkä.

Pälkky, kyn Ns. *cæspes* l. *grumus* in pratis vere per nivem apparens, G. Rasenhügelchen (pälwi), pälkyt näkywät.

Pällähdän, htää Vs. *subito prorumpo* l. exorior, *subito adorior* l. irruo, G. hastig vorstürzen.

Pällötän,

Pällötän, ttää V. *strepo*, *turbo*, G. lärmen, rauschen, wiina pällöttää päässä.

Pälsy, yn al. pälsi, in Ns. (Sv. päls) max. pl. pälsyt *vestis pellicea*, G. Pelz.

Pälwi, win l. wen al. pälwä, wän Ns. *grumus* hieme l. vere nive carens, *cæspes nive denudatus*, G. vom Schnee entblösstes Rasenhügelchen (pelwi).

pälwin, iä V. Ul. *nive denudo*, G. vom Schnee entblössen, päiwä pälwii sol nivem liquefacit, nyt pälwii tempestas jam adest tepida.

Pälyn, yä V. *blandiendo* me *insinuo*, blande cupio l. consector, G. sich einschmeicheln, schmeichelnd nachstreben, pälyy saadaksensa.

Päläh̄dän, htää Vs. id. ac pöläh̄dän.

Pänger, ukeren al. pängeret, ukereen Ns. id. ac penger.

Pänni, in Ns. (Sv. spänning) *tensio*, *tendicula* e. c. textorum, G. Spannung, Spanner.

Pännä, än Ns. (Sv. penna) *penna* qua scribitur, G. Feder, al. kynä.

Pänttäri, in Ns. *malus* navium *maximus*, G. der Mittelmast.

Päntä, nnän Ns. *caterva* avium l. piscium, G. Schwarm, lintu-päntä.

Päret, een Ns. *tæda lignea*, segmen abietis longum et tenue loco candelæ l. lampadis, a rusticis uri solitum, G. Kienspan.

pärellinen, isen Na. tales *tædas habens*, G. Kienspäne habend.

Pärisen, sä V. *tremulus concrepo*, strideo ut tympana, fremo, G. schnarren.

päräh̄dän, htää Vs. idem de sono subito.

pärinä, än Ns. talis *stridor*, G. Geschnarre.

päristän, ää Vf. et päristelen, llä Vfr. talem *stridorem excito*, G. Geschnarre erregen.

päristys, yksen Ns. *stridoris excitatio*, G. Schnarrenmachung.

Päritän, ttää V. *sorbillo*, G. schlürfen, juon päritän.

Pärki prtcl. id. ac perki, perin.

Pärkkä, kän Ns. *crotalum* l. *crepitaculum* fugandis equis, G. Schnarre.

Pärmä, än Ns. (Sv. perm) *lamina lateralis libri* ligati, G. Pergamentband, inde trumpun pärmä membrana tympanæ pergamena.

pärmäinen, isen Na. *lamina* laterali l. *membrana* pergamena *ornatus*, G. in dergl. Band gebunden.

Pärrä, än Ns. *homo balbe loquens*, garrulus, G. schnarrender Schwätzer.

pärrään, rrätä V. *balbe* et festinanter *loquor*, garrio, G. schnarrend sprechen, schwätzen.

Pärskyn, yä Vm. *fremo* ut equus naribus, strepo, G. schnaufen, al. id. ac parskun.

pärskäh̄dän, htää Vs. idem de sono subito.

pärsky, yn Ns. talis *fremitus*, G. Geschnaufe.

Pärty, rryn al. pärtö, rrön Ns. *scruta*, rudus, quisquiliæ, purgamenta, G. Schutt, Gerümpel.

Pärä, rän Ns. etc. Carl. Sav. id. ac perä etc.

Päsi, in Ns. ovis *aries* G. Schafsbock, pässin kulli id. ac karwa-kellukka.

Pätetyn, ytä l. yä Vm. *accidit*, l. *contingit mihi*, G. sich ereignen e. c. pätetyin tulla l. tulemaan accidit mihi ut venirem, niin pätetysi ita evenit res, pätetypi waimoksi forte contingit ut uxor evadat, pätetypi työkseni.

Pätkin, iä V. *decerpo* e. c. lupulos, G. abpflücken, pätkin humaloita.

Pätkä, än Ns. *frustum oblongum*, G. langes Stück, e. c. tupakin pätkä.

Pätsi, in Ns. *furnus*, ustrina, G. Ofen.

Pättärä, rän Ns. *collis elevatior*, cacumen cumuli, G. Hügel.

Pättäwä, wän Na. *firmus*, *validus*, ingens, conspicuus, G. stark, gross, ansehnlich.

pättämätöin, ttömän Na. car. Ul. idem.

pättäyn, ytä Vm. *valide sido*, firmiter subsisto, G. sich kraftvoll niederlassen.

Pätöinen, isen Na. *misellus*, infelix, G. armselig, woi minua pätöistä (poloinen).

Pää, pään Ns. 1. pr. *caput* hominis et animalium, G. Kopf, Haupt, lakki päässä galerus capiti impositus, pane lakki päähäsi galerum capiti impone, pää-kallo cranium, calva, pään laki vertex capitis, pään pakko dolor capitis, pää-liina vitta, pään alainen pulvinus cephalicus,

pään

pään läpi foramen indusii pervium, kauniistan päätäni capillos concinno, pääni käypi ympäri al. päätäni pyörryttää caput vertigine laborat, tapan l. etsin päätä capillos perscrutor pediculos exquirens, inde 2. quod in capite est, mens, ingenium memoria etc. G. Kopf, Sinn, Gedächtniss etc. teräwä pää ingenium acutum, kowa pää hebes l. ferreum, nec non pervicax, pyöry l. menee päähän capiti l. memoriæ inhæret, caput l. mentem afficit, omasta päästä suo ex capite l. arbitrio, omalla päällänsä l. omaa päätänsä myöden sua ex mente, suo arbitrio l. judicio, it. on päissänsä est ebrietate turbatus qua mentem, ebrius, tulen päihini ebrietate turbor, ebrius fio, G. berauschter Kopf, it. 3. *extremitas* rei, *finis* max. rotundatus, G. Ende, Spitze, e. c. sormen pää *apex* digiti, nenän pää *cacumen* nasi, ohran pää *spica* hordei, weitsen pää manubrium cultri, pöydän pää extremitas mensæ longioris, järwen pää finis lacus, päästä päähän ex initio in finem, a capite ad calcem, käytän päähän l. päihinsä ad finem perduco, käypi päihinsä ad finem perducitur, absolvitur, succedit, päästä pitäin l. alkain usque ab initio, päiwän päästä ex fine diei i. e. die præterlapso, post diem, it. 4. *pars* l. *locus superior*, ubi caput hominis, G. Obertheil, qua ex causa Cass. Allat. Adess. et Abl. involvunt Lat. *super*, *desuper*, *supra*, *superne*, G. auf, obenauf, e. c. on katon päällä est supra tectum (in loco), lensi katon päälle volavit super tectum (in locum), putosi katon päältä cecidit desuper, it. astun päällen superne gradior, adscendo, istun päällä sedeo supra quid. kirjoitan päälle inscribo, annan laupan päällen do cumuli loco l. in corollarium emtionis, tulee päälleni aggreditur me, pue päällesi indue te, it. 5. *præcipuum quid*, G. das Haupt betreffend, e. c. pää-asia res præcipua l. principalis, pää-kirja litteræ principales l. archetypæ, pää-kaupunki metropolis, pää-mies primas, dux, gubernator, it. 6. usus varius e. c. tuota päätä mox, confestim, päätä kohden versus caput, directa viâ, päätä pitäin l. -piten al. päätä hawin l. -pahkaa al. päätä solkaa præcipitanter, confestim, päältä istein (superne captum) capitulatim, summatim, obiter, parhaasta päästä maxima ex parte, præcipue, maxime, it. päänänsä usque ad caput i. e. omnino, päänänsä wedessä totus quantus in aqua, niin päänänsä ita omnino, it. panee päätäni vituperat me l. detrahit de me, G. verläumden, kantaa l. kantelee päällemme accusat nos, verbis defert nos apud quem, G. anklagen, kaipaapi päällenne vos incusat l. criminatur, ajat l. panet syyn päähäni causam in me transfers, me criminaris l. causaris, G. auf Jemanden die Schuld schieben, it. 7. Adv. päin *adversus*, G. gegen, -wärts e. c. minua päin versus me, sinne päin eo versus, päätä päin directe, it. paljain päin nudo capite, sine galero.

päinen, isen Na. caput habens, *capitatus*, G. köpfig, sed nonnisi in compos. e. c. heikko- l. nöyrä-päinen mente turbatus l. captus, itse-päinen sibi placens, pertinax, obstinatus.

päällinen, isen Na. pr. *supernus*, G. obenauf seyend, inde quod supra est e. c. *tegumentum*, *torale* in lecto, *pannus* vestis *exterior*, *flos* lactis, päällis-waatet vestis exterior, päällinen puoli pars superior, päällisin puolin per superficiem, obiter, it. kaupan päällinen corollarium emtionis, antaa päällisiksi l. päällisiä mantissam addit, hewoisen päälliset supplementum equi permutati, kouwon päälliset exsequiæ ursi capti, it. wielä päällisiksi insuper, denique, päällisesti finaliter, capitulatim, obiter, negligenter.

päällimmäinen, isen Na. *superior*, supremus, G. der oberste.

päätöin, ttömän Na. car. *capite* l. *fine carens*, infinitus, nec non duce carens e. c. ovis, G. endlos, hauptlos.

päähinen l. päälinen, isen Ns. *capistrum* equorum, lora cephalica, G. Kopfriemen, Halfter.

päähkä, än Ns. *scabies* capitis, inde Caj. scabies in genere, G. Krätze.

pääkkö, kön Ns. *caput habens* solito *majus*,

jus, G. Grosskopf, it. *vertigine* capitis *laborans* e. c. ovis, G. mit Schwindel behaftetes Schaf, it. al. id. ac päälkä.

päätkä, kän al. päätkänä, nän Ns. *securis*, ascia, G. Axt.

päällys l. päällistys, yksen Ns. *pars superior* l. *superna*, *tegumentum*, *pannus exterior* vestis, *flos* lactis, *mantissa* emti l. permutati, G. Obertheil, Decke, Ueberzug, Milchrahm, Zugabe, päällys- l. päällistys-mies vir aliis præfectus, inspector operariorum.

päätet, päätteen Ns. *clavus* l. repagulum extremitati cujus rei affixum e. c. in fine axis, G. Schliesshaken, naulan päätet cuspis clavi inflexa, it. al. id. ac päätös.

pääty, dyn Ns. *apex* l. *culmen parietis*, G. Obertheil der Giebelwand, inde pl. päädyt l. pääty-hirret tigni in ejusmodi culmine.

päätyri, in Ns. *trabs* in summo parietis, G. Giebelbalken.

päitsi, sen al. päitsin, imen Ns. max. pl. päitset l. päitsimet *capistrum* equorum, loramenta cephalica, G. Kopfriemen.

päällimitten prtcl. *per superiora*, *superne*, capitulatim, obiter, G. oberflächlich.

päällitsen l. päällitten prtcl. idem, al. *superne transeundo*, lensi kirkon päällitse supra templum volando transivit, G. oben vorbei.

päällistyksin l. päällityksin prtcl. *tabulatim* alter supra alterum, per tabulata, G. über einander, owat päällistyksin.

päällistysten l. päälleksyttä l. päällis-kutaisin prtcl. idem.

päästyksin (pro päästä-yksin) l. päätyksin prtcl. *caput capiti* l. finem fini opponendo, G. die Ende gegen einander, solmin langat päätyksin fili unius finem fini alterius adnecto, sowita hirret päästyksin.

pääksyin l. pääksyttäin prtcl. idem.

päätiksin l. pääksyttä prtcl. idem rar.

päistikkaa l. päistikkaan prtcl. *præcipitanter*, G. über Hals u. Kopf.

päitse prtcl. qs. capite antrorsum versus *directe* progrediendo, *prorsum*, G. gerade vorwärts, meni päitse kirkkoa.

päädyn, tyä Vm. *ad finem pervenio*, *finaliter subsisto* l. *fio*, G. zu Ende gehen, sich endigen, endlich stehen bleiben, päädyin siune ibi tandem restiti, mikst päätyy quid de eo fit, qualis ejus exitus l. finis, päätynyt päiwä dies ad finem perductus, aika päätyy tempus destinatum incidit, inde päädyin näkemään *contigit mihi* ut viderem, päätyi käsiini *incidit* mihi in manus, G. sich endlich ereignen.

pääteyn, ytä Vm. idem, max. pääteyyi käsiini, päätepsin näkemään.

päällistän, ää V. pr. quid cui *superpono*, G. obenauf legen, inde päällistän turkin pannum exteriorem vesti pelliceæ adsuo, it. päällistän kauppaa corollarium l. mantissam emtionis addo, it. §. al. *garrio*, blatero, qs. verba ad rem haud pertinentia loquor, G. schwatzen.

päätän, ttää Vf. et päättelen, tellä Vfr. *caput impono*, G. Ende machen, päätän naulaa clavuli cuspidem inflecto, päätän nuoraa finem restis arctius connecto, inde *finem facio*, *finio* e. c. opus, G. endigen, schliessen, beschliessen, asia on päätetty res est ad finem perducta, it. *animo concludo*, *statuo*, mente constituo l. decerno, G. Schluss ziehen, Beschluss fassen, siitä päätän inde mente concludo, pidän päätettynä rem censeo statutam, peractam, tuomari päätti riidan judex litem diremit.

päätös, öksen Ns. *capitis impositio*, *perductio* rei *ad finem*, *finis*, *conclusio* mentis, *decretum*, G. Endemachung, Beendigung, Schluss, Beschluss, lain päätös sententia juris finalis, asia tulee päätökseen res ad finem perducitur, judicio dirimitur, päätös-kirja diploma sententiæ juridicæ, it. päätökseksi *tandem*, denique, G. zum Schluss.

Pääkiä, än Ns. id. ac päkiä.

Pääksi, in al. pääksy, yn Ns. *puppis* navigii, pars carinæ posterior, G. Hintertheil des Schiffskiels.

Päärly, yn Ns. (Sv. pärla) *margarita*, G. Perle, al. helmi.

Päärmä, än al. päärmet, een Ns. *fimbria* l. *plica marginalis*, inde *margo*, circuitus, G. Randfalte, Rand, päiwän päärmä

mä orbis circa solem in nubibus, cfr. pärmä et permi.
päärmään, mätä V. *fimbriam* marginalem *plico*, G. den Rand falten.
Pääsen, stä V. (a pää qs. ad finem pervenio?) *solvor*, *dimittor*, *evado*, G. entkommen, loskommen, frei werden, pääsen työstä opere absolvor, opus finio, pääsee käsistäni e manibus elabitur, päästyänsä postquam elapsus l. solutus est, hinc pääsen käymään licet mihi l. evenit mihi ut abeam, pääsin papiksi permissum est l. evenit mihi ut sacerdos evaderem.
pääsemys, yksen Ns. *solutio* l. *dimissio* passiva, *exitus*, finis, G. das Entkommen l. Loswerden, ei ole pääsemystä nulla est evadendi via.
pääsin, imen al. pääsö, ön Ns. idem, pääsin-päiwä dies dimissionis.
pääsiäinen, isen Ns. *festum dimissionis*, inde *pascha*, G. Ostern.
päästän, ää Vf. et päästelen, llä Vfr. *solvo*, *dimitto*, *emitto*, *permitto*, *libero*, G. loslassen, gehen lassen, freistellen, gestatten, werden lassen. päästän menemään do veniam abeundi, it. §. al. (qs. a pää, päällys) päästän maitoa florem lactis *decortico*, G. abrahmen.
päästö, ön Ns. *solutio* l. *dimissio* l. liberatio activa, G. Loslassung, Gestattung, synnin päästö absolutio ecclesiast.
päästin, imen Ns. *liberandi instrumentum*, G. Befreiungswerkzeug, päästin-awain clavis absolutionis eccl.
Pääsky, yn al. pääski, ken Ns. *hirundo*, G. Schwalbe, pilkka-pääsky, saksi-pääsky, lato- l. huoneh-pääsky, törmä- l. wieri- l. kari-pääsky, kirkko-pääsky, räystäs-pääsky hirundinis species.
pääskyinen, isen Ns., dim. idem, pääskyisen ruoho chelidonium majus.
Päästäin, ämen Ns. *sorex araneus*, G. Spitzmaus.
päästäinen l. päästäjäinen, isen Ns. idem.
Pöhdän, htää V. *levi pede ito*, G. trippelnd gehen, käppi pöhtää.
Pöhisen V. pöhistän Vf. etc. vide sub pöhö.
Pöhkö, hkön l. hön, al. pöhkiö, ön Na. *stolidus*, *fatuus*, G. Thor, thörig (pöyhkiä).
pöhkömäinen, isen Na. *nonnihil stolidus*, G. etwas thörig.
pöhköilen, llä Vfr. *instar fatui me gero*, G. sich thörig betragen.
Pöhmöräinen, isen Na. *haud compactus*, pulverulentus e. c. via, G. ungepackt, moderig (pöhröinen).
Pöhnä, än Ns. *nassæ species* oblonga, ope lapidis demergenda, G. eine Art Reuse, it. Abol. *status ebrietatis*, G. Rausch, on pöhnässä est ebrius.
Pöhnö, ön Na. id. ac pöhkö, pöllö.
Pöhröinen, isen Na. id. ac pöhmöräinen.
Pöhö, ön Ns. *tumor*, *turgor*, G. aufgeblähter l. pauschiger Zustand, pöhö-tauti colica flatulenta, pöhö-piimä lac turgescens l. spumosum.
pöhöinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tumidus*, *turgidus*, spumosus, G. pauschig, aufgebläht.
pöhökäs, kkään Na. idem, inde Ns. *panis* bene turgidus l. fermentatus.
pöhisen, stä V. *tumesco*, *tumeo*, turgidus fio, G. pauschig werden, anschwellen.
pöhistyn, yä Vm. *extumesco*, tumidus fio, G. aufschwellen.
pöhötyn, ttyä al. pöhöyn, ytä Vm. idem.
pöhistän, ää Vf. *tumefacio*, tumidum reddo, G. pauschig machen.
pöhötän, ttää Vf. idem, inde jalka pöhöttää pes intumet.
pöhöytän l. pöhötytän, ttää Vf. idem.
pöhistys l. pöhötys, tyksen Ns. *tumoris excitatio*, G. Schwellenmachung.
Pökin, kkiä al. pökkään, kätä V. *tundo* l. *ferio* ut vervex cornibus, G. mit den Hörnern stossen.
pökäisen, stä Vs. idem, de ictu subito, inde aspere adloquor.
Pökerryn, rtyä Vm. *fessus corruo*, animi deliquio labor, G. matt niedersinken.
Pökkö, kön Ns. *falconis species* minor, G. Falkenart.
Pökkö, kön al. pökiö, ön Ns. *caudex* arboris *major* putris, G. verfaulter Baumstamm.
pökköli, in al. pökkelö, ön Ns. idem.
Pöksy, yn max. pl. pöksyt Ns. (Sv. böxor) *braccæ*, femoralia, G. Hosen.
Pökkä, än Ns. *casa* vilis, G. Hütte (mökki).

Pölhö,

Pölhö, ön Ns. *truncus* arboris *cavus*, G. hohler Baumstamm, inde fig. *vasculum potatorium* excavatum ex uno ligno, G. ausgehöhltes Trinkgefäss.
Pölisen, stä V. etc. vide sub pöläհdän.
Pölkky, kyn al. pölkkö, kön al. pölkys, yksen Ns. *truncus* arboris *major*, *truncus sectorius*, G. grosser Baumstamm, Haublock, pajan pölkky truncus cui affixa est incus fabrilis, sitoma-pölkky truncus l. stipes lateralis, cui affiguntur funes in navibus, it. pölkky Ul. *cylindrus agrarius*, G. Ackerwalze.
pölkkyinen l. pölkköinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex trunco confectus*, stipibus frequens, G. vom Baumstamme gemacht.
pölkkyän, kytä V. *cylindro æquo* agrum, G. walzen.
Pölly, yn Ns. *pulvis volans* in aëre, nix vento agitata, G. fliegender Staub l. Schnee (póly).
pöllyinen, isen Na. *pulvere* l. polline *volante plenus* e. c. aër, G. staubvoll.
pöllyän, ytä al. pöllytän, ttää Vf. *pulverem excito* l. excutio, G. Staub erregen l. machen.
pölläհdän, htää Vs. *subito* et in forma pulveris *ruo* l. *feror*, venti turbine agor ut nix l. pulvis, G. staubförmig fliegen, jauho pöllähti silmään pollen in oculum incidit, inde fig. pöllähti tänne subito et inopinato irruit l. advenit (pöläհdän).
Pöllö, ön Ns. *strix bubo* al. *ulula*, G. Eulenart, tarha-pöllö l. parwi-pöllö strix aluco, pikku-pöllö strix passerina, sota-pöllö l. lapin pöllö strix nyctea, inde fig. *homo stupidus*, G. Dummkopf.
pöllöttelen, tellä Vfr. *stolide me gero*, G. sich dumm betragen.
Pölwänä, nän al. pölwästi, in Ns. *homo stupidus*, caudex, G. Dummkopf.
Pöläհdän, htää Vs. id. ac pöllähdän.
pölisen, stä V. idem, de motu continuo.
pöläհdys, yksen Ns. *volatus* pulveris l. nivis subitus et turbidus, G. staubförmiges Fliegen.
pölinä, än Ns. *turbo pulveris* l. nivis volantis, G. staubvoller Wirbelwind.

pöly, yn al. pölakka, kan Ns. idem.
pölistän, ää Vf. *pulverem excutio*, turbinem pulveris l. nivis cieo, G. Staub machen.
pöläytän l. pöläհytän, ttää Vf. idem, de motu subito, inde fig. puhuu pöläyttää subito et temere loquitur.
Pölö, lön Ns. id. ac pölhö, al. id. ac pöllö.
Pömisen, stä V. *crepo*, *susurro*, susurrans blatero, G. murmeln.
Pömpöttelen, tellä Vfr. *inhabiliter incedo*, G. ungeschickt fortschreiten, käypi pömpöttelee.
Pönkkä, kän al. pönkä, ngän Ns. *fulcimen*, *pedamen*, G. Stütze, on pönkillä fulcris innititur, huoneh-pönkkä domus l. casa vilis suffulta, it. pönkä Wib. *repagulum* l. *obex* e. c. januæ, G. hölzerner Riegel.
pönkkään, kätä al. pönkään, ngätä V. *suffulcio* e. c. sæpem, parietem, inde *erigo* l. extendo collapsum quid, G. unterstützen, it. Wib. *obice claudo*, G. mit dem Riegel versperren.
pönkitän, ttää Vf. *fulcra suppono*, pedaminibus instruo, G. Stützen unterstellen.
pönkkäys l. pönkitys, yksen Ns. *suffulciendi actus*, G. Unterstützung, it. *clausio ope obicis*, G. Verriegelung.
Pönkärä, rän Ns. id. ac penger.
Pönnistän, ää V. Wib. id. ac ponnistan.
Pönttö, tön Ns. Botn. *vas oblongum ligneum*, mulctra, G. hölzernes Milchgefäss.
Pöpö l. pöppö, pön Ns. Caj. Sav. *terriculum*, spectrum, quo pueros terrent, G. Schreckbild, Popanz, pöppö tulee, woi pöpö.
Pöpöröinen, isen Ns. Botn. id. ac perho.
Pöpötän, ttää V. Botn. *abruptam edo vocem*, balbutio, G. stotternd tönen.
Pörhö, ön al. pörhä, än Ns. id. ac pörrö e. c. pörhö-pää, on pörhöllänsä l. pörhällänsä.
pörhöinen l. pörhöläinen Ns. id. ac perho.
pörhötyn, ttyä Vm. id. ac pörrötyn.
pörhötän, ttää Vf. id. ac pörrötän.
Pörpöröinen, isen Ns. id. ac pöpöröinen.
Pörrö, ön al. pörrä, än Ns. *status turgidus*

dus l. *erectus* e. c. capilli l. plumæ, G. sträubiger Zustand (pörhö), pörrö= l. pörrä=pää caput capillis turgidis nec non leontodon taraxacum al. sonchi species, hiukset owat pörrällänsä capillus est turgidus, erectus l. crispus.
pörröinen, isen Na. *turgidus*, G. sträubig.
pörrinkäinen, isen Ns, id. ac pörhöinen, perho.
pörrötyn, ttyä Vm. *turgidus fio* ut capillus, *erigor* l. crispor, G. sich sträuben (pörhötyn).
pörrötän l. pörrätän, ttää Vf. *turgidum reddo*, *erigo* l. *crispo* e. c. capillum, plumas, inde *pennis erectis* volo, celeriter feror cum susurru, G. sträuben.
Pörötö, ön Ns. id. ac pyrötö.
Pötikkä, kän Ns. id. ac pötsi.
Pötkeli, in Ns. Wib. id. ac petkeli.
Pötky, yn Ns. *frustum longum*, G. langes Stück, cfr. pytky.
pötkähdän, htää Vs. *subito* et *longus labor*, G. hastig niederfallen, pötkähti maahan, inde pötkähti istumaan subito sidit, pötkähti weteen in aquam incidit, it. pötkähti minullen mihi *accidit* l. *obtigit*, G. zufallen.
Pötsi, in Ns. *venter* pecudis, G. Wanst.
Pöyhiä, än Na. *turgidus*, *tumidus* ut pluma, G. pauschig, on pöyhillänsä est tumidus, in fermentatione ut potus, inde fig. *inflatus*, *arrogans*, superbus, G. aufgeblähht, stolz.
pöyhkiä, än al. pöyhkä, än Na. idem.
pöyheys l. pöyhkeys, yden Ns. *tumiditas*, inde *elatio* mentis, *superbia*, arrogantia, G. pauschige l. aufgeblähte Beschaffenheit.
pöyhet, hkeen Ns. *turgidum* quid e. c. ramus decisus turgidus, caules pisi sublevans, *fulcimen* quid erectum tenens, G. Stütze etwas pauschig zu halten.
pöyhistän, ää Vf. et pöyhistelen, llä Vfr. *tumidum* l. *turgidum facio*, *erigo* e. c. crines l. plumas, *elatum* l. superbum *reddo*, G. pauschig machen, inde *tumide me gero*, G. sich stolz betragen.
pöyhitän, ttää Vf. et pöyhittelen, tellä Vfr. idem.
pöyhistyn, yä Vm. *tumeo*, *turgeo*, G. pauschig werden.
pöyhtäri, in Ns. *homo elatus* l. *superbus*, G. aufgeblähter Mensch, it. al. ketun pöyhtäri cauda vulpis tumida l. pilosa.
Pöyhään, hätä V. *clamo*, *clamans strepo* ut ebrius, G. lärmen.
pöyhäytän, ttää Vf. *clamorem* l. sonum *moveo strepentem*, G. Lärm machen.
Pöykiä, än al. pöykiö, ön Na. id. ac pöyhiä.
Pöykkiö, ön al. pöykkö, kön Ns. id. ac pöykkö, it. al. lumi=pöykkiö *acervus* nivis qs. conglomeratus, G. Schneehaufen.
Pöykähdän, htää Vs. id. ac pötkähdän.
pöykäytän l. pöykähytän, ttää Vf. *facio ut labatur*, G. fallen lassen, inde pöykäytin sanan verbulum subito emisi temerarium.
Pöylin, iä V. *mugio* instar tauri, G. brüllen.
pöylinä, än Ns. *mugitus*, G. Gebrüll.
Pöyret, een al. pöyry, yn Ns. *scintilla* fuliginis incensæ, ex camino evolans, G. fliegender Russfunke.
Pöyry, yn Ns. id. ac pörrö, pöyry=pää, it. hampun pöyry apex l. spica cannabis, cfr. pöyret.
Pöysti, in Ns. *femur bovis* l. *suis* majus et pingue, *frustum* carnis majus ex femore, G. Schenkelstück.
Pöytä, dän Ns. *mensa*, G. Tisch, pöydän pää extremitas mensæ longioris, pöytä=waatet l. =liina mappa mensalis, istun pöydässä accubo, istun pöytään accumbo, sed istun pöydällä sedeo in (super) mensa, pöytä=risti pedamen mensæ cruciforme, jalka=pöytä mensa minor pedamine instructa nec non planta pedis, quæ al. est pöytä=jalka, pöydän jalka pedamen mensæ.
pöytäinen, isen Ns. dim. idem, it. *mensis frequens*, ex mensa confectus, G. tischvoll.
pöydällinen, isen Na. *mensam habens*, G. Tisch habend, it. *quantum capit* mensa e. c. hominum l. ciborum, G. einen Tisch voll.
pöytyri, in Ns. *patina major*, G. grosse Schüssel.
Pöökki, kin Ns. et pöökkinen, isen Na. id. ac pyökki, pyökkinen.
Pööweli, in Ns. id. ac pyöweli.

Littera

Q.

Littera q, in orthographia Finnorum olim nonnumquam usitata e. c. quin, quinga l. qwin, qwinga, hodie in vocabulis Finnicis stilo exarandis numquam occurrit, ejus vero loco, elocutioni nostratium convenienter, k semper adhibetur e. c. kuin, kuinka.

R.

Raadan, taa V. Sav. Carl. *vehementer laboro*, *vi arripio* e. c. opus, usque ad lassitudinem vires intendo l. tracto quid, G. mit Kraft u. Mühe arbeiten (uhmaan), raadan maata terram laboriose colo, inde al. Run. *vi lacero*, *diripio* l. discerpo ut fera bovem, G. gewaltsam reissen, zerfleischen.

raatelen, della Vfr. idem, max. *lacero*, diripio, discerpo, male saucio, violenter tracto, G. zerreissen, zerfleischen, raatelewa peto fera rapax.

raatelus l. **raadellus** l. **raatelemus**, uksen Ns. *laceratio*, *direptio*, discerptio, violenta tractatio, G. das Zerreissen l. Zerfleischen.

raadet, raateen Ns. Sav. *labor vehemens*, G. mühsame Arbeit, maan raadet cultus agri laboriosus, metsä-raadet silva labore cæsa et usta sementi faciendæ.

raato, don Ns. pr. *cadaver* a fera rapace dilaniatum, inde *cadaver* animalium *ejectum*, G. Aas, nec non Sav. Caj. Ul. *corpus mortuum* et pecudis et hominis, G. todter Körper.

raadollinen, isen Na. pr. *vi laceratus*, *male tractatus*, vexatus, G. zerrissen, schlecht behandelt, geplagt, inde *miser*, *miserabilis*, G. elend.

raadollisuus, uuden Ns. *indoles lacerata*, *vexata*, *miserabilis*, miseria, G. zerrissener, geplagter, elender Zustand, Elend.

Raadet, raateen Ns. id. ac raatet l. raatain.

Raadi, in Ns. (Sv. råd) *consessus consultantium*, senatus, G. Rathsversammlung, kirkko-raadi concilium parœcorum in templo, raadi-tupa contr. raas-tupa domus curiæ, raadi-mies consiliarius, inde pitäwät raadia consilium conferunt, consultant, G. Rath.

Raadin, tia al. raahdin, htia V. id. ac rahdin, rastin.

Raaja, an Ns. *membrum* corporis *majus*, max. *femur*, G. Gliedmass, Schenkel, raaja-rikko mutilus membris max. pede, inde fig. raadin raaja membrum (assessor) senatus, G. Mitglied, cfr. raja.

Raaka, ra'an Na. *immaturus* e. c. fructus, bacca, *crudus*, haud coctus e. c. rapa, G. roh, unreif, nicht gar, raaka maa humus aratro haud mota, raaka mies vir *rudis* nec non vir non effeminatus, strenuus, raaka luonto indoles mentis haud timida, it. al. sydän on raaka stomachus *nausea* laborat, G. Eckel empfindend.

raako, raawon Ns. Sav. *fructus immaturus*, G. unreifes Obst.

raakela l. **raakila**, an Ns. Tav. idem.

Raaka, ra'an Ns. 1. *pertica longa* e. c. virga hami piscarii longa, *antenna* veli nautici, G. Stange, lange Ruthe, it. 2. Abol. *stria coloris* longa in texto, varietas coloris striata, G. Streifen.

raakainen, isen Na. *pertica* l. *antenna ornatus* e. c. velum, G. mit Stangen versehen, it. *variegatus*, striis colorum ornatus, G. streifig, mustan raakainen.

raawollinen, isen Na. *variegatus*, *striatus*, colore varius e. c. vestis, versicolor, G. streifig, bunt.

raawoitan, ttaa Vt. et raawoittelen, tella Vfr. *colores vario*, variego, striis l. lineis distinguo, G. streifen.

raawoitus, uksen Ns. *variegatio*, G. das Streifen.

Raakaan l. **raakkaan**, kata V. (Sv. raka) *barbam rado*, G. barbiren, al. ajelen partaa, inde raaka-weitsi novacula, al. parta-weitsi.

Raakki l. **raaki**, kin Ns. vide draki, traakki.

Raakku, kun Ns. Sav. *testa conchæ*, G. Muschelschale.

Raaku l. **raakku**, kun Ns. id. ac kraaku.

Raamastan, aa V. *ventrem aperio* et intestina

testina evacuo e. c. avis, piscis, G. die Eingeweide ausnehmen.

Raamattu, tun Ns. *scriptum*, *litteræ*, max. *codex* sacer, G. Schrift, Buch, Bibel.

Raana, an al. raanu, un Ns. *res trita* l. *lacerata* e. c. vestis, G. abgenutztes, zerfetztes, untaugliches Ding, raanukala piscis in reti putridus et laceratus, it. al. raanu *lodix*, *tegimen* lecti, mensæ etc. G. Bettlaken, Tischtuch, pöytäraanu, it. Run. rauban raana *vulnus* ex acie ferrea, G. Wunde (rahno), it. al. ilman raana *plaga* cœli, clima, nec non *meteora* aërea, G. Himmelsstrich, Lufterscheinungen.

raano l. raanio, on Ns. idem, kenkä-raanio, raanio-wenhet, inde on raaniossa est laceratus l. fractus (rani).

raanaan, nata al. raanan, naa V. *nimio labore fatigo* l. *tero*, vehementi labore *lacero* l. *conficio*, male tracto, G. abnutzen, entkräften, erschöpfen, raanaan ruumistani corpus lasso, lacero l. fatigo, inde raanain syöpi lacerando i. e. voraciter edit.

raanaun, uta Vm. *labore conficior* l. *exhaurior*, nimis teror l. fatigor, G. abgenutzt l. entkräftet l. erschöpft werden.

Raani, nen Ns. *vaniloquentia*, nugæ, G. Geplapper, Klatscherei.

raanaan, nata V. *vana loquor*, nugor, garrio, G. plappern, klatschen.

Raapin, ppia V. id. ac kraapin, kaapin.

raapaisen, sta V. idem de actu subito, kissa raapaisi.

Raapoitan, ttaa *negligenter* quid *gero*, male tracto l. curo, G. nachlässig behandeln (riepoitan).

Raappaan, pata V. *avide prehendo*, *vi arripio*, G. heftig ergreifen, raappaan miekan gladium stringo.

raappaisen l. raapaisen, sta Vs. idem de actu subito, it. al. id. ac raapaisen sub raapin e. c. oksa raappaisi.

raappaelen l. raappailen, lla Vfr. idem.

raappaus, uksen Ns. *apprehensio violenta*, G. heftiges Ergreifen.

Raappana, nan Ns. *scolopacis species*, G. Schnepfenart, it. al. raappanat *costæ* navis, carinæ affixæ, G. Schiffsribben.

Raappio, on Ns. id. ac rappio, raanio.

Raasakka, kan Ns. id. ac rasa.

Raaseli, in Ns. *phocæ varietas* maxima, G. grössere Spielart des Seehunds (raateli).

Raasi, in Ns. *pecten* lanæ, *carmen* lini, G. Hechel, Wollkamm.

raasin, ia V. *pectino*, *carmino*, G. hecheln, kämmen, inde *rado*, *lacero*, tero, G. kratzen, reissen.

Raastan, aa V. *scabo*, unguibus tero l. lacero, G. kratzen, reissen.

Raata, dan Ns. id. ac raatta.

Raatari l. raatali, in Ns. id. ac kraatari.

raataroitsen, ita V. id. ac kraataroitsen.

Raateli, in Ns. id. ac raaseli.

Raatelen Vfr. et raato Ns. vide sub raadan.

Raatet, raatteen al. raatain, ttamen Ns. *menyanthes trifoliata*, G. Wasserklee (raadet, raatsain, radaket, rahdain).

Raatsain, amen Ns. id. ac raatet.

Raatsin, ia V. id. ac rahdin, raskin.

Raatta, tan al. raata, dan Ns. *pus* in vulnere l. apostemate, liquor oculi lippientis, G. Eiter.

raattainen l. raatainen, isen Na. *purulentus*, inde lippiens sc. oculus, G. eiterig.

Raawas, waan Ns. Sav. Carl. Olen. Caj. *animal cicur*, *pecus* domesticum, *bos*, G. zahmes Vieh, sarwi-raawas pecus cornutum, it. al. rar. id. ac rahwas, e. c. käski raawaan sisällen, raawaan mies.

raawokkinen, isen Ns. *una pecudum*, bos, G. Vieh, raawokkiset pecora.

Raawastan, aa V. id. ac raamastan.

Raawillo, on Ns. *tignus* quidam in tecto, G. grosse Dachlatte.

Raawottinen Na. et raawoitan Vf. vide sub raaka.

Raawon, woa V. id. ac rapaan.

Raawun l. raaun, raakua V. *crocito* ut cornix, *ejulo*, vociferor, G. krächzen, kreischen.

raakuna, an Ns. *ejulatus*, vociferatio, G. das Krächzen l. Kreischen.

raawutan, ttaa Vf. *ad ejulandum* l. vociferandum *permoveo*, G. krächzen l. kreischen lassen.

Radaket, kkeen Ns. id. ac raatet.

Radi

Radi l. **rati**, **din** Ns. (Sv. rad) *linea* l. versus scribentis, inde *series*, *ordo*, G. Zeile, Reihe, **owat radissa**.

radinen l. **ratinen**, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. *linearis*, in seriem l. ordinem redactus, G. zeilig, reihig, max. in compos. e. c. **kuusi-radinen ohra** hordeum hexasticon.

radittain prtcl. *per strata* unus super alium ut lineæ scribentis, G. auf einander gereiht, it. *ordinatim*, in serie, G. reihenweise.

radaan, **data** al. **radon**, **toa** V. *ordino*, ordinatim compono l. congero, G. reihen.

radelen l. **ratelen**, **della** Vfr. idem.

Raet l. **rajet**, **rakeen** Ns. *grando*, G. Hagel, Körnchen, **raeh-sadet** pluvia grandinum, inde **suola-raet** *granum* salis, **raehkiwet** lapilli.

rakeinen l. **rakehinen**, **isen** Na. *grandinosus*, grandineus, G. hagelvoll.

raehdin, **htia** V. *grandinat*, G. hageln, al. **sataa rakeita**.

Raha, **han** Ns. orig. *res* quævis mercium *pretio inserviens* e. c. pellis, metalla etc. G. Tauschmittel, inde hodie *pecunia*, *numus*, G. Geld, Münze, **pieni raha** numi minuti l. parvi, **raha-mies** vir pecuniosus, **raha-luku** summa pecuniæ, **mies on rahassa** vir est pecuniosus, sed **ruoka on rahassa** cibus est magni pretii, care emendus, **rahan meno** impensa, **raha tulo** reditus.

rahainen, **isen** Ns. dim. numulus, it. Na. *pecunia abundans*, nec non *pretiosus*, carus, G. geldreich, theuer.

rahallinen l. rar. **rahollinen**, **isen** Na. *pecuniosus*, G. geldreich.

rahallisuus, **uuden** Na. *divitiæ*, G. Geldreichthum.

rahastan, **aa** V. *pecunia instruo* l. dono quem, G. mit Geld versehen.

Rahdain, **htamen** Ns. id. ac **raatet** l. **raatain**.

Rahdin, **htia** V. id. ac **rastin**.

Rahet l. **rahjet**, **hteen** Ns. *lorum subjugum* l. ductarium in jugo bovis et collari equi, G. Jochriemen, **panen rahteisiin** jugo adjungo, inde **koukun rahet** funiculus brevior hamo piscario adnexus.

Rahi, **in** Ns. 1. *superior pars* l. *dorsum fornacis*, G. Ofenrücken, it. 2. Tav. *sagena hiemalis* piscatorum, G. Winternetz, it. 3. Ul. id. ac **rahitsa**.

Rahistun, **ua** Vm. *flaccesco*, marcesco ut rapa l. folia, G. verwelken.

Rahitsa, **an** l. Ul. **rahi**, **in** Ns. *sella longior*, G. lange Bank (**laawitsa**), **istu rahillen**.

Rahjus, **uksen** Ns. *homo tardus*, nauci, G. Zauderer.

rahjustan, **aa** V. et **rahjustelen**, **lla** Vfr. *tarde ago*, segniter me gero, G. zaudern.

Rahka, **han** Ns. 1. *sudor spumans* e. c. equi, *fæx* cerevisiæ spumans, G. Schaum des Schweisses l. Hefens, **hewoinen on rahassa** equus sudore spumat, inde al. *fæx* l. *fermentum* potus, G. Hefen, it. **rahkanansa** instar sudoris spumantis i. e. abunde, superflue, it. 2. *sphagnum palustre*, al. *myrica gale*, G. Sumpfmoos, Porsch, **rahka-suo** l. **-newa** palus sphagnosa, **rahka-wesi** aqua palustris impura.

rahkainen, **isen** Na. *sudore spumans*, spuma abundans, *fæcinus*, G. schäumend, it. *sphagnosus*, G. voller Sumpfmoos.

Rahkia, **an** Na. id. ac **raisu**.

Rahkiainen, **isen** Ns. Abol. id. ac **raato** l. **raakila**.

Rahko, **on** Ns. *exanthema variolarum*, G. Pocken l. Masernausschlag, **pieni-rahko** morbilli, **suuri rahko** variolæ, **on rahkossa** variolis laborat, **rahkon arpi** cicatrix ex variolis, it. al. *pustula* l. *apostema* e. c. luis venereæ, G. Beule.

rahkoinen, **isen** Na. *variolis infectus*, G. von Pocken angesteckt.

Rahkoi, **in** Ns. *genius mythol.* eclipsin lunæ creans, G. mythol Mondverfinsterer.

Rahmikoitsen l. **rahnikoitsen**, **ita** V. *plecto* l. *contorqueo* e. c funiculum, G. drehen, flechten.

Rahna, **an** Ns. Botn. *segmen ligni* fissum, *assula longa* pini, ex qua tædæ finduntur, G. lange Kienspleisse, cfr. **rahnus**.

rahnu, **un** al. **rahno**, **on** Ns. **idem**, inde fig. Run. **raudan rahnot** vulnera longa ex acie ferrea.

rahnon,

rahnon, oa al. rahnoan, ota V. *assulatim findo*, in segmenta longa scindo, inde Run. *lacero*, saucio, G. spleissen, reissen.

Rahnus, uksen Ns. *cylindrus* l. *valgiolus*, quo ager æquatur l. glæbæ minuuntur, G. Ackerwalze, it. al. id. ac rahjus.

rahno, on Nyl. l. rahna, an Abol. Ns. idem.

rahnoan, nota Nyl. l. rahnaan, nata Abol. V. *cylindro æquo* agrum, G. den Acker walzen.

Rahon, oa V. Sav. *rapio*, *decerpo* l. decutio e. c. frondes, G. abreissen.

Rahta, hdan Ns. contr. pro rahitsa l. rahi.

Rahtu, hdun Ns. *parvulum quid*, gry, granum, G. etwas Geringes l. Kleines, ei rahtuakaan ne hilum l. gry quidem, ajan rahtu momentum temporis, it. al. id. ac ratsu.

rahtuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *exiguus*, G. klein, e. c. wähä=rahtuinen ruumiilta pusillus qua staturam.

Rahwas, aan Ns. Sav. Carl. *populus*, *vulgus*, plebs, cœtus hominum, G. Volkshaufen, Volk, sota=rahwas milites, kirkko=rahwas homines templum una visitantes, rahwaan mies vir in cœtu lubenter versans, sociabilis, rahwaan päätös decretum vulgi, plebiscitum, rahwas=kunta complexus vulgi convenientis, Nb. Olon. probe distinguunt rahwas populus et raawas pecus, sed Savones utroque haud raro mixtim utuntur et de populo et pecude.

rahwas, aan al. rahwa, wan Na. *adultus* e. c. juvenis, quem conventui populi interesse decet, G. vollgewachsen, it. al. rahwa rakennus ædificium *permagnum*, G. sehr gross.

Rai, rain Ns. id. ac krai.

Raihnas, aan Na. *debilis*, viribus deficiens, valetudinarius e. c. homo, G. schmächtig, schwach.

Raijun, ikua Vm. id. ac raikun.

Raikas, kkaan Na. *recens* et *incorruptus*, G. frisch, raikas nauris rapa non marcida, raikas juoma potus non vappidus, it. raikas ääni vox *sonora*, clara, G. hell, it. al. *fragilis*, fractu facilis ut fragmen rapæ recentis, G. gebrechlich, spröde.

raikastun, ua Vm. *recens fio*, *renovor* ut rapa, it. *sonorus fio* ut vox, G. frisch l. hell werden.

raikia, an Na. *recens* e. c. rapa, *sonorus* e. c. vox, G. frisch, hell (raikas).

raikun, kkua al. raijun, ikua V. *sonorus sum*, *sono*, fragorem edo, G. hell lauten, metsä raikkuu l. raikuu silva resonat.

Raima, an al. raimo, on Na. Botn. *velox*, *furens* e. c. equus, ventus, cohibitu difficilis, G. geschwind, feurig, heftig, cfr. raiwo.

Raina, an al. raini, in Ns. Sav. Carl. *mulctrale*, vasculum portatile, G. Milchgefäss.

raiuta l. raenta, nnan Ns. idem contr. pro rajenta.

Rainaan, nata al. rainitsen, ita V. id. ac raiwaan.

Rainas, aan Na. Ul. *lacer*, *fractus*, vitiosus, inde membris *mutilus*, æger, debilis, G. zerrissen, zerbrochen, zerstümmelt, schwach.

rainio, on Na. idem, rainio=wenhet.

raino, on al. rainos, oksen Ns. *lacerum quid*, *fragmen*, G. etwas Zerbrochenes, Bruchstück, raudan rainot fragmen l. lamella ferri, it. al. *fractura*, vulnus, rima, G. Bruch, Ritze.

rainoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *fragminibus plenus*, G. voller Bruchstücke, it. *fracturis* l. rimis *frequens*, *lacer*, G. voller Ritzen, zerbrochen.

Raippa, pan Ns. *virga longior*, G. lange Ruthe, ongen raippa arundo hami piscarii, raippa=witsa virga qua malefici cæduntur, it. Sav. *funis* (l. pertica) sex ulnarum, mensuræ inserviens, G. Massstab l. Strick, inde Caj. *funis*, G. Strick.

raippaan, pata al. raipon, ppoa V. *virgis cædo*, G. mit Ruthen schlagen.

raipin, ppia al. raipitsen, ita V. idem.

Rairo, on Ns. *fissura* l. *rima* in glacie l. vitro, G. Ritze, Spalte (raiwo).

Raisio, on Ns. nomen parœciæ *Reso* prope

pe Aboam, it. Botn. *palus*, G. Sumpf, it. al. Na. id. ac rainio l. rainas al. id. ac raiskio.

Raiska, an Ns. *minutum quid rejectaneum*, quisquiliæ, floccus, G. auszuwerfender Schutt l. Schlacken l. Auskehrig, raiska silmässä naucus in oculo, raudan raiska scoria ferri, inde noxium quid e. c. homo nauci, fera, insecta noxia, raiska-pelto ager pejoris indolis, lapsi-raiska infans misellus.

raisket, een Ns. idem, inde *scruta*, rejectanea quævis, it. äänen raisket id. ac räisket.

raiskainen, isen Na. *quisquiliis* l. flocco *plenus*, nauco l. scoria abundans, G. voller Schutt l. Schlacken l. Auskehrig.

raiskaan, kata V. *rejectaneum reddo*, inde *depravo*, *corrumpo*, violo e. c. feminam, G. verderben, verletzen, schänden, it. raiskaan rahani pecuniam *profundo* l. dissipo, G. verschwenden.

raiskaus, uksen Ns. *depravatio*, *corruptio*, violatio, profusio, G. Verletzung, Schändung, Verschwendung.

raiskin, ia V. *minutim spargo* l. profundo l. perdo, G. bei wenigem streuen.

raiskio, on Ns. *corruptum* l. *depravatum quid* e. c. vas fractum, scruta rejectanea, G. etwas Verdorbenes l. Auszuwerfendes.

Raistan, aa V. *dolore afficio*, G. Schmerz machen, Wehe thun, raistaa luitani ossa dolent.

raistet, steen Ns. *dolor ossium*, G. Knocheuschmerz.

Raisu, un Na. *alacer*, *strenuus*, velox, celer, G. flink, lebhaft.

Raita, dan Ns. *salix caprea* al. salix *pentandra*, G. Weidenart, raidan käsä l. kääpä boletus svaveolens, it. al. *stria*, *colorum* in texto, striatura, G. Streifen, inde tien raita via minor, semita, re'en raita vestigium trahæ, cfr. raitio, it. Carl. id. ac raina.

raitainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *saligneus*, G. weiden, it. *striatus*, discolor, G. streifig.

Raiti, din al. raitti, tin Ns. *lodix* linea crassior, G. Bettlaken.

Raitio, on Ns. *vestigium* cujus rei *longum*, G. lange Spur l. Reihe, tien raitio semita, re'en raitio via trahæ, poroin raitio semita rangiferorum, it. §. Ul. raitio-poro rangifer *mas*, G. männliches Rennthier, poroin raitio *pastor*, gregem rangiferorum longum l. ordinatum ducens, G Rennthierhirt.

raitioin, omen Ns. idem, sc. via l. vestigium longum.

raito, don Ns. Ul. *series* l. *ordo longior* rangiferorum vectariorum, G. lange Reihe, it. al. *ductus* l. *linea longior*, *fissura* longa in glacie maris, G. lange Ritze, Strich.

raidon, toa V. *gregem duco*, inde *in viam duco* l. comitor, G. Heerde anführen, begleiten.

Raitis, ttiin Na. *sobrius*, crapula haud gravatus, inde *alacer*, vegetus, G. nüchtern, munter, nicht mürrisch.

raittius l. raitteus l. raitius, uden Ns. *sobrietas*, *alacritas*, mens vegeta, G. Nüchternheit, Munterkeit.

raitistun, ua Vn. *sobrius fio*, crapula solvor, G. nüchtern l. munter werden, inde *alacer* l. vegetus *fio*, it. sauna raitistuu nidor prunarum ex balneo evanescit, G. dunstfrei werden.

Raitti, tin Ns. Tav. *arca* subdialis juxta domum, *fundula* l. intervallum l. via angustior inter ædes, G. Raum zwischen Häusern, Gässchen, paska-raitti cacandi locus, forica, karjan raitti via pecudis sæpta, it. al. id. ac raiti.

Raiwa, an al. raiwo, on Ns. *cranium*, G. Hirnschale, taka-raiwa Sav. occiput, cervix, raiwo-luu cranium, os cervicis.

Raiwaan, wata V. arbores l. alia obstacula *removeo* et ita *viam æquo* l. sterno, pratum dilato silvam removendo, G. ausreuten, ebnen (rainaan).

raiwaus, uksen Ns. *viæ æquatio* l. complanatio, G. Ausreutung.

Raiwo, on Ns. *fissura* l. *fractura longa* in glacie maris, vitro etc. G. Spalte, Riss (rairo), cfr. raiwa.

raiwoinen, isen Na. *fissuris* l. *rupturis plenus* e. c. glacies, G. spaltig, rissig.

Raiwo, on Na. *ferus*, *furens*, *insanus*, effrena-

effrenatus, G. wild, wüthend, unbändig, raiwo koira canis insania correptus, it. Ns. *status insaniens*, G. Wuth, Raserei, on raiwossa est furore captus, tuli raiwoon.

raiwokas, kkaan Ns. idem.

raiwous, uden Ns. *furor*, *insania*, G. Wuth, Wildheit.

raiwoan, wota V. Ul. *furo*, *insanio*, G. wüthen, rasen.

Raiwun, wua Vm. *languore labor* l. *decido*, viribus defectus corruo l. desido, G. matt niedersinken.

Raja, jan Ns. *limes*, *terminus*, *fines* et inter agros et regiones et regna, G. Grenze, raja-kiwi lapis terminalis, it. al. id. ac raana e. c. kengän raja calceus attritus, inutilis, raja-suutari calceorum refector, it. al. id. ac raaja e. c. raadin raja.

raja'ikko, kon Ns. *ad terminum habitans*, inde *vicinus*, G. Grenzbewohner, Nachbar, owat raja'ikot sunt contermini.

rajaan, jata V. *limites constituo* l. designo, determino fines, G. die Grenze bestimmen l. bezeichnen.

rajoitan, ttaa Vf. et rajoittelen, tella Vfr. idem.

rajaus l. rajoitus, uksen Ns. *finium determinatio* l. designatio, G. Grenzbestimmung.

Rajenta, nnan Ns. id. ac raina.

rajetsa, an al. rajehta, hdan Ns. idem.

Rajet, rakeen Ns. id. ac raet.

Raju, un Ns. *procella cum pluvia*, G. Sturm mit Regen, raju-ilma tempestas vehemens procellosa, it. al. Na. *furens* e. c. equus, *sæviens* e. c. ventus, effrenatus, violentus, G. stürmisch, wild, wüthend (raiwo, raima).

rajuinen l. rajullinen, isen Na. *procellosus*, G. stürmisch.

rajuan, juta V. *furo*, *sævio* ut ventus, G. stürmen, wüthen.

Rakas, kkaan Na. *dilectus*, *amatus*, carus, G. lieb, geliebt, nec non *amore captus* l. ductus e. c. mater erga infantem, G. liebend, verliebt, it. *jucundus* e. c. aëris qualitas, G. lieblich, angenehm.

rakkahainen, isen Na. dim. idem.

rakkaus, uden Ns. *amor*, *dilectio*, caritas, G. Liebe.

rakastan, aa V. et rakastelen, lla Vfr. *amo*, *diligo*, G. lieben, rakastettawa amabilis.

rakastun, ua Vm. *amans fio*, amore capior, G. verliebt werden, it. al. *amabilis* l. *amatus fio*, G. geliebt werden.

rakastutan, ttaa Vf. *facio ut* amet, curo ut quis amore capiatur, G. verliebt machen.

Rakennan, ntaa V. et rakentelen, nnella Vfr. pr. labore quid *paro*, inde *apparo*, *præparo*, *reparo*. G. bereiten, zubereiten, bauen, ausbessern, rakennan huonetta ædificium construo l. reparo, rakennan peltoa agrum colo, sementi apparo, rakennan nahkaa corium subigo, raudasta rakettu ex ferro paratus, fabricatus, rakennan kenkiä calceos reparo.

rakentamus, uksen Ns. rar. *parandi actus*, G. das Zubereiten, Bauen, Ausbessern.

rakennus, uksen Ns. *apparatio*, *præparatio*, *reparatio*, constructio l. *structura* e. c. ædificii, cultus e. c. agri, subactio corii, G. Zubereitung, Ausbesserung, Bau, inde id. ac rakento.

rakento, nnon Ns. *paratum quid*, *structura*, *cultura*, G. etwas Zubereitetes etc. inde *ædificium*, G. Gebäude.

rakennun, nnua Vm. *paratus* l. constructus *fio*, *color*, *reparor*, G. zubereitet l. erbauet l. ausgebessert werden.

Rakkari, in Ns. (Sv. rackare) *lictor*, G. Henker.

Rakki, kin Ns. (Sv. racka) *canis* varietas *minor*, melitæus, G. Hündchen.

Rakko, kon Ns. *vesica* e. c. urinæ, *bulla* aquæ, *pustula* major, G. Blase, inde rakko-pilli tibia utricularia.

rakkoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vesicis* l. *bullis frequens*, ex vesica confectus, G. voller Blasen.

rakkollinen, isen Na. *vesicis* l. *bullis abundans*, G. blasenreich.

Rakku, kun max. pl. rakut Ns. (peregr.) *braccæ*, G. Hosen, al. prakut.

Rako, raon l rawon Ns. *fissura*, *ruptura*, *rima*, G. Ritze, Spalte, owi on raollansa janua

janua est semiaperta, pauen raollensa parum aperio.

rakoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *rimis* l. *fissuris frequens*, G. voller Ritzen l. Spalten.

raollinen l. rawollinen, isen Na. *rimosus*, fissuris abundans, G. ritzig, spaltig.

raokas l. rar. rakokas, kkaan Na. idem.

rakoan, raota l. rawota V. 1. *rimam facio*, *parum aperio* e. c. januam, oculum, os, G. eine Ritze machen, wenig öffnen, it. 2. al. *rimas ago*, *disrumpor*, G. sich spalten, kiwi rakoopi lapis frangitur, rimosus fit.

raotan l. rawoitan, ttaa Vf. et rawoittelen, tella Vfr. *parum aperio*, G. wenig öffnen.

raotus l. rawoitus, uksen Ns. *apertio parva*, G. weniges Oeffnen.

Raksi, in Ns. *loramentum fibulatorium* in calceis l. ocreis nec non vinculum remos navigio adnectens, G. Zugöhr, Ruderring, Stiefelband.

Rakuuna, an Ns. id. ac trakuuna.

Rallaan, llata V. id. ac trallaan.

Rallattelen, tella Vfr. *tarde proficiscor*, incertus vagor, G. langsam u. wankelnd fortschreiten.

Ramia an Na. id. ac prami, pramia.

ramaan, mata V. et ramaelen, lla Vfr. id. ac pramaan.

Rampa, mman al. rammas, mpaan Na. *pedibus debilis* l. *mancus*, qui pedibus stare haud valet, G. lahm l. gebrechlich an den Füssen, fusslahm, rampatauti morbus pedum usu privans, rampa-ruoho linnæa borealis.

rampainen, isen Na. dim. *pedibus nonnihil debilis*, G. etwas lahm.

rampaan l. rammaan, mmata V. *pedibus debilem* l. *mancum facio*, pedes l. membra enervo, viribus privo, G. lähmen.

rampitsen l. rammitsen, ita V. idem.

rammio, on Ns. *pedibus debilis* l. mancus *homo*, bos etc. G. ein Gelähmter.

rampaannun l. rammaunnun, ntua Vm. *pedibus debilis fio*, pedum usu privor, membris enervor, G. gelähmt werden.

rampastun l. rammistun, ua Vm. idem.

rampaun l. rampeun l. rampiun, uta Vm. idem.

rammoitun, ttua Vm. idem.

Ramu, un al. ramo, on Ns. Ul. Nyl. *robur* l. *vigor* corporis, G. Körperkraft, on ramussansa est in vigore, bene valet.

ramukas l. ramokas, kkaan Na. *robustus*, *vegetus*, validus, G. kraftvoll, nec non *corpulentus*, *obesus*, ideoque *obesitate gravatus* l. lassus, G. feist, schwerfällig.

rampitan, ttaa V. et ramoittelen, tella Vfr. *præ* nimia corporis *obesitate tarde me gero*, G. schwerfällig seyn, istun ramoitan corpulentus et tardus sedeo (remoittelen).

Rani, in Ns. *attritum*, et *inutile quid*, G. etwas Ab[illegible]tztes u. Untaugliches (raana), rani-pata l. pata-rani olla vetustate fracta, wanhoja rania scruta vetusta.

Ranin, ia al. ranimoitsen, ita V. Ul. id. ac parjaan l. raanaan.

Ranka, ngan Ns. *lignum teres longius*, G. langes Brennholz, inde fig. selkä-ranka spina dorsi, it. §. ranka-sadet pro rankka sadet.

rankainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *lignis frequens* e. c. locus, ex tali ligno confectus, G. reich an langem Brennholze.

rangon, koa V. ejusmodi *ligna cædo*, G. langes Brennholz hauen, it. rar. id. ac rankaisen.

Rankaisen, sta V. *castigo*, *punio*, cædo, G. strafen, bestrafen.

rangon, koa al. rankoan, ngota al. rankoitsen, ita V. idem.

ranko'elen, lla Vfr. idem, rar.

rankaistus, uksen Ns. *castigatio*, inde *pœna*, G. Bestrafung, Strafe.

Ranki l. rankki, kin Ns. id. ac trankki.

Rankka, kan Na. *frigidus* et *turbidus* e. c. aër, tempestas, G. rauh, kühl, rankka sadet pluvia ingens, imber.

Rannet, nteen Ns. *carpus*, *brachium* inferius, G. Handwurzel, rannet-rengas brachiale, armilla, it. al. (Sv. rand) *stria coloris*, linea longior, G. Streifen, it. al. id. ac rannikko sub ranta, al. id. ac rantet.

Ranni, in Ns. id. ac kranni.

rannis,

rannis, itsen Ns. *unus vicinorum*, G. einer der Nachbahren, owat rannikset sunt vicini inter sese.

Ransa, an Ns. *par sudium*, bini pali quibus sæpes construitur, G. Stangenpaar.

Ransi, in Ns. id. ac kransi.

Ransin, ia V. *operose laboro*, festinanter incedo, G. sich geschäftig bemühen.

ransaan, sata V. idem, it. al. *subito ferio* ico, G. hieben.

Ransu, un Ns. id. ac kransu.

Ransuusi, in Ns. (peregr.) *lues venerea*, G. Lustseuche, al. kransuusi.

Ranta, nnan Ns. *littus, ripa*, G. Ufer, Strand, inde Compar. rannempi *propior ad littus*, G. näher dem Strande, mene rannemmallen l. rannemmaksi l. contr. rannemmas l. rannemma abi propius ad littus, on rannemmalla l. rannemma, it. ranta-ahwen perca rupestris, ranta-heinä elymus arenarius, ranta-kukko tringa pugnax, ranta-harakka hæmatopus ostrilegus, ranta-pääsky hirundo riparia, ranta-raukko l. raukoinen charadrius hiaticula, ranta-sipi idem, al. tringa hypoleucos, ranta-tilleri tringa canutus, al. charadrius hiaticula, ranta-räiwät ejecta maris, ranta-sappi gentiana centaurium, ranta-yrtti lycopus europæus.

rantainen, isen Na. *littorosus*, G. Strand angehend, max. in compos. e. c. syvä-rantainen littore præcipiti ornatus.

rannallinen, isen Na. *littoralis*, G. am Ufer befindlich.

rannikko, kon al. rannet, nteen Ns. *locus ad littus*, G. Strandgegend, joki-rannikolla ad ripam, rannetta myöden juxta littus.

rantalainen, isen N. *ad littus habitans* e. c. homo, G. Strandbewohner.

rantaun, uta al. rantaunnun l. rantaannun, ntua Vm. *ad littus pervenio* l. *ejicior*, littori impingor, G. stranden.

Rantet, utteen al. rannet, nteen Ns. *atrium lignarium* juxta domum, locus lignis secandis, G. Holzplatz, on rantteella, inde fig. *locus supplicii* capitalis, ubi caput abscecatur, G. Richtplatz.

Rantio, on Ns. id. ac raitio, e. c. reen rantio.

Rantu, nnun Ns. (Sv. rand) *stria* coloris, G. Farbenstreifen.

rantuinen, isen Na. *striatus*, versicolor, G. streifig, sini-rantuinen.

Ranu, un Ns. id. ac rani, raanu.

Rapa, an Ns. (Sv. skrapa) *strigilis* equorum, G. Pferdestriegel, al. krapa.

rapaan, pata V. *strigili rado*, G. striegeln, al. krapaan.

Rapa, wan Ns. 1. *fæx polentæ* decoctæ, G. Treber, rapa-taari potus secundarius, l. lora vilissima, it. 2. al. *fimus in ventre* e. c. bovis, G. Unrath in den Gedärmen, rapa-watsa l. -maha venter e. c. bovis nec non venter voluminosus, rapa-waras abactor, inde 3. al. *cœnum* e. c. in viis, G. Koth, Schlamm, al. rapakko, it. 4. *fragile* et *putrescens quid*, G. etwas Sprödes l. Verwittertes e. c. rapa-kiwi lapis species putrescens in Finlandia frequens, rapa-ryöpäs acervus talium lapidum, rapa-mänty l. -kuusi pini varietas fragilior, it. rapa-sadet id. ac rapia sadet.

rapainen, isen Na. *fæce polentæ* l. *fimo plenus*, ex fæce l. fimo confectus, G. voller Treber l. Unrath, it. rapainen mänty pinus *fragilis*, G. spröde Tanne.

rapakko, kon Ns. *cœnum* in viis, *lutum*, G. Koth, Schlamm (ropakko).

Rapaan l. rapajan, rawata V. 1. *tundo*. *ferio*, quasso, G. schlagen, hieben, rapajan eloja seinään segetem triturandam concutio in parietem, rapaan sauwalla baculo ferio, it. rapajan aitaa sæpem *exstruo*, G. aufrichten, rapaan solmullen nodo *connecto*, it. rapaan raswalla unguento *illino*, G. bestreichen, it. al. *scabo, cum crepitu rodo* ut mus, *crepito*, G. knappern.

rapaisen, sta Vs. *subito ferio* l. *concutio*, G. hastig hieben, tauti rapaisi minua morbus me feriit l. corripuit.

rapaus, uksen Ns. *ictus*, *contusio*, G. Hieb, taudin rapaus morbus subitus.

rapahdan, htaa Vs. *subito crepo*, G. hastig knappern (krapahdan, rawahdan), it. Sav. raswa rapahtaa pinguedo *funditur* l. *solvitur*, liquescit, G. schmelzen.

rapahdan,

rapahdun, htua al. rapaun, uta Vm. *solvor* l. *fundor* l. liquesco ut pinguedo igni admota, G. schmelzen (rawahdun, rawaun).
rapisen, pista l. wista V. id. ac krapisen.
rapina, an Ns. id. ac krapina.
rapistan, aa Vf. et rapistelen, lla Vfr. id. ac krapistan, rawistan, inde rapistan maahan *cum crepitu spargo* l. concutio in humum, *minutim dispergo* l. dejicio e. c. pisa, G. mit Geknapper streuen, rapistan pois facio ut crepantes aufugiant, *abigo*, *expello*, excutio, deterreo, G. verjagen, verscheuchen.
rapistus, uksen Ns. id. ac krapistus, rawistus, inde *dispersio* cum crepitu, *excussio*, G. Zerstreuung, Verjagung.
rapain, amen Ns. *ictus* l. *concussio*, G. Schlag, aaltoin rapain æstus undarum, soljen rapain adstrictio fibulæ.
Rapia, an Na. 1. (a rapa?) *fragilis*, facile in pulverem corruens, *solutus* e. c. terra, nix haud compacta, G. spröde, locker, it. 2. al. *inflatus*, *tumidus*, G. pauschig, rapia rinta pectus latum et elatum, rapia mies vir elatus l. inflatus, rapia riistastä frumento plenus l. expansus e. c. saccus, it. 3. rapia wirta fluvius *rapidus*, rapia sadet pluvia ingens, *vehemens*, G. reissend, heftig.
Rapisko, on Ns. *macrum* et *debile quid* e. c. vacca, equus, G. mageres u. schwaches Vieh.
rapistun, ua Vm. *macresco*, debilis fio, defatigor, consumor, G. mager und schwach werden.
Rappi, pin al. rapi, win Ns. *lapis* quo nassa demergitur, G. Senkstein bei Reusen, it. rappi *cæmentum* calcis quo muri trullissantur, G. Kalkanwurf.
rappaan, pata V. (Sv. rappa) 1. *trullisso*, crusto, G. mit Kalk l. Lehm bewerfen, it. 2. *rapio*, *surripio*, spolio, G. raffen, wegnehmen.
rappaus, uksen Ns. *trullissatio*, *raptio*, *spoliatio*, G. Kalkbewerfung, Raffung, Wegnehmung.
Rappio, on Na. *tritus*, *lacer*, *fractus*, debilis, ordine turbatus, G. abgenutzt, zerbrochen, verworren, untauglich, rappio wenhet scapha inutilis præ vetustate, it. *status fractus* l. *lacer*, G. verworrener Zustand. tulen rappioon frangor, inutilis fio, ordine turbor, olen rappiolla l. rappiossa.
Rappo, pon Ns. *species cancri* minuta, G. kleine Krebsart.
Rappu, pun max. pl. raput Ns. (Sv. trappa) *scala*, gradus, G. Treppe.
Rapsutan, ttaa V. et rapsuttelen, tella Vfr. *tolutim ito*, G. trippelnd gehen, kaym rapsutan, it. al. *leviter ferio* qs. virgis et ita crepitum cieo, G. knappernd schlagen.
rapsutus, tuksen Ns. *talis crepitus* ex ictu virgæ, G. knapperndes Schlagen.
Rapu, pun Ns. id. ac krapu.
Rapuan, wuta al. rapoan, wota V. id. ac rapaan, e. c. rapuan raswalla, rapoan sokmulle, hiiri rapuaapi.
Rapuli, in al. rapuska, an Ns. *vile et inutile quid* e. c. butyrum male confectum, lora, potus vilis, G. schlechte Butter l. Getrenk.
Rasa, san al. rasu, un Ns. *attritum quid*, max. *chirotheca* lanea *trita*, G. abgenutzter Handschuh.
Rasein, eimman l. emman Na. Sav. pro raskain Superl. a raskas.
Rasi, in Ns. *silva cæsa*, quæ ante annum uri et sementi parari debuit, inde al. *ager silvestris derelictus*, G. altes Schwendenland.
Rasia, an Ns. *arcula* l. capsula *lignea*, butyro etc. servando, G. Schachtel, Kästchen.
rasiainen, isen Ns. dim. idem.
rasiallinen, isen Na. *arculam habens*, G. Schachtel habend, it. *quantum capit* arcula, G. eine Schachtel voll.
Raskas, aan Na. *gravis*, *ponderosus*, *onerosus*, factu l. portatu difficilis, G. schwer, beschwerlich, drückend, inde raskas waimo femina *gravida*, G. schwanger, raskas mieli mens tristis, ægra: Superl. raskain l. Sav. rasein.
raskaus, uden Ns. *gravitas*, *onerositas*, status feminæ gravidæ, tristitia mentis, G. Schwere, Beschwerlichkeit.
raskautan, ttaa *gravem* l. *gravidam facio*, G. Schwer

G. schwer l. schwanger machen. beschweren, it. al. id. ac rasitan.

raskaannun l. raskaannun, ntua Vm. *gravis* l. *gravatus fio*, gravesco, G. schwer werden, mieli raskaantnu mens fit tristis.

rasitan, ttaa Vf. *gravo*, *degravo*, *onero*, onere premo, molestia afficio, G. beschweren, drücken, Beschwerden verursachen, belasten.

rasitus, ksen Ns. *gravatio*, inde *gravamen*, *onus*, *molestia*, G. das Beschweren, Last, Beschwerde.

Raskin, ia al. raskitsen, ita *præ mentis teneritate* l. *parsimonia possum* l. *valeo*, G. der Sparsamkeit ungeachtet etwas zu thun vermögen, über das Herz bringen können, raskitko syödä l. lyödä num a te impetras ut edas l. ferias, sustinesne præ parsimonia edere l. præ commiseratione ferire, en raski haud impetro a me, haud valeo l. possum (raahdin l. raahin, rahdin, raatsin.)

Raspi, in Ns. (Sv. rasp) *radula* ferrea G. Raspel.

Rasseh din, htia V. rar. *amputo* ramos arboris, G. entzweigen.

Rassi, in Ns. id. ac krassi.

rassaan, ssata V. *radula purgo* e. c. fumisugium, G. die Pfeife l. Flinte räumen.

Rastas, aan Ns. *turdus*, G. Drossel, cujus sunt species, metsä-rastas, lato-rastas, puu- l. hako-rastas, hauki-rastas, kyntö-rastas, musta-rastas, korpi-rastas, kulo-rastas, kataja-rastas.

Rasti, in Ns. *indicium viæ* varii generis e. c. maculæ l. incisuræ in cortice arborum, G. Wegzeichen.

rastikka, kan Ns. orig. qs. index in viam ducens, G. Wegzeiger, unde hodie *instrumentum calculatorium* l. temporis (calendarium) l. pecuniæ (calculus lupinus), G. Werkzeug Zeit od. Geld zu rechnen, inde fig. *summa pecuniæ* e. c. antoi hywän rastikan magnam pecuniam expendebat.

rastikoitsen, ita V. *viam designo*, G. den Weg bezeichnen, inde al. *calculo* l. *computo* e. c. tempora, pecuniam, G. berechnen.

Rastin, ia V. *runcina lævigo*, runcino, G. hobeln, it. (Sv. rasta) *quiesco* ab itinere, *cesso* a labore, G. rasten, ausruhen.

Rasu, un Ns. id. ac rasa inde fig. nauci, inutilis e. c. equus, homo, G. untauglicher Mensch l. Thier.

Rasva, an Ns. *adeps*, *pinguedo*, *unguentum*, G. Fett, Salbe.

rasua l. rasuwa, an Ns. idem.

rasvainen, isen Na. *adipatus*, *pinguis*, pinguedine illitus l. mixtus e. c. cibus, G. fett, geschmiert.

rasvaisuus, uuden Ns. *indoles adipata*, *pinguitudo*, G. Fettigkeit.

rasvaan, wata V. *adipe illino*, *ungo*, inungo, pinguem reddo e. c. cibum, G. fett machen, schmieren.

rasvoitan, ttaa al. rasvoitsen, ita V. idem.

rasvoitus, uksen Ns. *unctio*, inunctio, G. das Fettmachen.

rasvaun, uta al. rasvoitun, ttua Vm. *adipe illitus* l. *pinguis fio*, G. fett werden.

Rata, dan Ns. *semita*, via pedestris e. c. pecudum, avium, G. Fusssteig, linnun rata via lactea in cœlo.

Rataan l. ratajan, radata V. *crepito* ut currus, mus, *strideo*, G. knappern, knarren.

ratisen, sta V. idem de sono continuo.

ratina, an Ns. *crepitus*, *stridor*, G. Geknapper, Geknarre.

Rati, din Ns. et ratinen, isen Na. id. ac radi, radinen.

Ratas, ttaan Ns. *rota* currûs, molæ, horologii etc. G. Rad, inde pl. rattaat currus *birota*, carrus, G. Karren, cfr. ratsas.

Ratastan, taa V. rattain vide sub ratsu.

Ratjastan, aa V. Ul. *discerpo*, *lacero* ut canis carnem, inde *rapio*, *surripio*, G. zerreissen, raffen.

Ratki l. ratkin prtcl. *penitus*, *plane*, G. gänzlich, ganz gewiss, ratki niin ita *omnino*, ratki hywä *valde* bonus, it. tulee ratkin venit *mox*, cito, G. sogleich.

Ratkin, ia al. ratkon, oa V. consutum *dirimo*, *dissuo*, G. lostrennen, aus einander schneiden, inde ratkon riidat lites dirimo, dijudico, it. ratkon maata humum

prima

prima vice verto l. aro, G. neu aufbrechen.
ratkaisen, sta Vs. idem de actu subito.
ratkeilen l. ratkoilen, lla Vfr. idem.
ratko, on Ns. *diremtum* l. *dissutum* quid, G. etwas Losgetrenntes, Lostrennung, riidan ratko *diremtio* litis, wasta-ratko humus nuper versa.
ratkean l. ratkenen, keta Vm. *dissuor*, *dirimor*, disrumpor ut consutum l. cohærens quid, G. losgetrennt werden, riita ratkeepi lis dirimitur.
ratkeun, nta al. ratkeemuun, ntua Vm. idem.
Ratku, un Ns. id. ac rasu.
Ratkutan, ttaa V. *crepito* ut horologium, G. knappern, käyn ratkutan cum crepitu ito.
Ratsas, aan al. ratas, ttaan Na. *equitans*, G. reitend, ratsas-mies vir eques, ratsas hewoinen equus sellarius, ratsas-kalut instrumenta equitantis, phaleræ, astun maahan ratsahilta descendo ex equo, hinc Adv. ratsain l. ratsahin al. rattain equitando, ajan ratsain.
ratsu, un Ns. *equus instratus* l. sellarius, max. militaris, G. Reitpferd.
ratsus, uksen al. ratsain, amen Ns. *eques*, G. Reiter
ratsastan l. ratastan, aa V. *equito*, equo vehor, G. reiten, it. al. id. ac ratsustan.
ratsustan l. ratustan, aa V. et ratsustelen l. ratustelen, lla Vfr. equum *freno* l. *sterno*, inde *accingo* in viam, G. zäumen u. satteln, sich ausrüsten.
ratsustus l. ratustus, tuksen Ns. *sternendi actus*, *accinctio*, G. das Zäumen u. Satteln, Ausrüstung.
ratsastin l. ratustin, imen Ns. *phaleræ*, frenum, sella etc. G. Reitzeug.
Ratti, tin Ns. id. ac kratti.
Ratus, uksen Ns. *homo nauci*, tardus, segnis, G. träger Mensch.
ratustan, aa V. et ratustelen, lla Vfr. *segniter traho*, tarde me gero, G. sich träge betragen, cfr. ratsustan.
ratustus, uksen Ns. *tarda sui gestio*, G. träges Betragen.
Rauha, an Ns. *pax*, *tranquillitas*, quies, G. Friede, Ruhe, ole rauhassa quietus sis, cessa.
rauhainen l. rauhallinen, isen Na. *pacatus*, *pacificus*, *tranquillus*, quietus, G. friedlich, ruhig.
rauhallisuus, uuden Ns. *indoles* l. *status tranquillus*, G. Friedlichkeit.
rauhaan, hata V. *paco*, *pacifico*, tranquillo, inde *tueor*, custodio, G. friedlich machen, beruhigen, beschirmen.
rauhoitan, ttaa V. et rauhoittelen, tella Vfr. idem.
rauhaus l. rauhoitus, uksen Ns. *pacatio*, G. Beruhigung.
Rauha, an Ns. et usitatius rauhainen, isen Ns. dim. *glandula* in corpore, G. Druse.
rauhaisin, imen Ns. idem, al. pl. rauhaisimet inguen, *scrotum* e. c. equi, G. Hoden.
Raukia, an Na. *languidus* l. *corruens* lassitudine, debilitate, calore, somno etc. G. matt l. niedersinkend, raukia jalka pes lassitudine collabens, it. raukia lämmin calor *solvens* l. languidum faciens, G. ermattend.
raukean, rauweta V. *languidus corruo*, *lassus collabor* l. solvor, consumor, G. matt niedersinken, niederstürzen, muuri raukeapi murus dissolvitur, sydän raukeepi mens miseratione capitur, asia raukeapi causa corruit, incassum it, raukeen uneen somno gravor, raukeepi turhaan evanescit, in nihilum redigitur, ruumis raukeapi corpus fit lassum, viribus conficitur, rauta raukeepi ferrum duritiem remittit, G. weich l. matt l. schlaff werden.
raukeamus, uksen Ns. *collapsus*, *dissolutio* passiva, G. das Niedersinken, das Mattwerden.
raukaisen l. rauwaisen, sta V. *dissolvo*, *languidum corruentem* et *lassum reddo*, debilito, G. matt l. niedersinkend machen, lämmin raukaisee calor fatigat.
Raukka, kan Ns. *homo miser*, misellus, miserabilis, G. armseliger Mensch.
raukkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *miser*, miserabilis, G. armselig.
Rauwistun, ua Vm. id. ac rawistun.
Rauwun l. rau'un, ukua V. et raukuelen l. raukuilen, lla Vfr. *voce miserabili eni-*

xe supplico l. *imploro* ut mendicus, lamentor, G. klagend betteln.

Rauma, an Ns. *fretum* maris, G. Meerenge, Juutin rauma Öresund, it. Abol. Nyl. *fissura* l. *rima* in glacie marina, G. Eisspalte, it. al. *ora* maris *scopulosa* G. Scheeren, it. nomen oppidi *Raumoæ* ad sinum Bottnicum.

raumalainen, isen N. *Raumoënsis* e. c. homo.

Rauni, in Ns. *femina mythol.* terræ patrona, an uxor του ilmarinen, G. mythol. Erdengöttinn.

Raunio, on Ns. *acervus lapidum*, G. Steinhaufen, lapin rauniot acervati passim in silvis lapides, Lapponum quondam sepulcra, raunio-rastas l. -ruutu motacilla œnanthe, it. al. id. ac raanio, e. c. raunio-wenhet.

raunikko, kon Ns. *locus lapidosus*, saxetum, G. steiniger Ort.

Rauska, an Ns. *res* l. *vas usu* et *vetustate fractum*, *tritum*, inutile, rejectaneum, G. etwas Zerbrochenes, Gerümpel, lyön rauskaksi l. rauskoihin penitus frango, reki- l. ruuhi-rauska rheda l. linter inutilis, it. al. *cadaver* ejectum, G. Aas.

rauskon, oa V. *penitus frango*, *diffringo*, G. zerbrechen, zertrümmern.

Rauskin, ia V. *cum crepitu frango* ut canis ossa dentibus, G. zerknirschen.

rauskutan, ttaa Vf. talem *crepitum cieo*, G. knirschen machen.

rauskun, ua Vm. *crepito* in frangendo, G. knirschend lauten.

rausku, un al. rauskina, an Ns. talis *crepitus* rerum frangendarum, G. Geknirsche, rausku-kala raja clavata.

Rauta, dan Ns. 1. pr. *ferrum*, G. Eisen, cujus species sunt harkko-rauta rude, melto- l. manto-rauta ductile, rääsy- l. rääky-rauta fragile, teräs-rauta chalybs, inde 2. *instrumenta ferrea*, G. Eisengeräth, e. c. lammas-raudat forfex lanæ ovium tondendæ, jalka-raudat compedes, vinculum maleficorum, heinä-rauta falx fœnisectoris, ketun-raudat pedica vulpina, waras on raudoissa fur est compedibus vinctus, hewoinen on raudassa l. raudoissa equus est soleis ferreis instructus, it. 3. in compos. e. c. rauta-kanki sudes ferrea, rauta-kiwi lapis continens ferrum al. silex, rauta-hamet l. -paita l. -lakki indumenta bellica ex ferro, rauta-rekki l. -rehki patronus ferri mythol. it. rauta-heinä nardus stricta l. Sav. Carl. caricis species, rauta-lehti plantago major, rauta-nokkoinen urtica urens, rauta-yrtti centaurea scabiosa.

rautainen, isen Na. *ferreus*, ferro abundans, G. eisern, eisenreich.

rautio, on al. rautia, an Na. *faber ferrarius*, G. Eisenschmidt, seinä-rautio id. ac jumi.

rautioinen, isen Ns. dim. idem.

raudus, uksen l. Sav. raudas, aksen Ns. *durum* l. qs. ferreum *quid*, G. etwas Eisenartiges l. Hartes, e. c. raudus-jää glacies prima hiemalis compacta l. densa, raudus-koiwu betulæ albæ varietas durior, cujus virgæ et folia (rauduksct) scopis balneariis sunt aptiora.

raudoitan, ttaa V. et raudoittelen, tella Vfr. *ferro munio*, ferrea tegmenta l. lamellas affigo e. c. rotis curruum et pedibus equorum, G. mit Eisen beschlagen, raudoitettu ferratus.

raudoitus, uksen Ns. *munitio* ope *ferri*, G. Eisenbeschlagung.

Rawahdan, htaa et rawahdun, htua Vm. id. ac rapahdan.

Rawakka, kan Na. Sav. *celer*, *velox* e. c. equus, alacer, G. flink, feurig.

Rawatti, tin Ns. Carl. Sav. *lectus* humilior portatilis, G. tragbares Bett, al. krawatti, rowatti.

Rawaun, uta Vm. id. ac rapaun.

Rawi, in Ns. id. ac krawi, it. al. id. ac trawi.

rawaan, wata V. id. ac trawaan.

rawantan, ttaa Vf. id. ac trawantan.

Rawia, an Na. id. ac rapia.

Rawio, on Ns. *membrum* corporis majus, G. grösseres Körperglied (raaja).

Rawistan, aa V. et rawistelen, lla Vfr. *facio ut* fatiscat l. rimosus fiat, ut sol vasa lignea, G. undicht l. leck machen, it. al. id. ac rapistan.

rawistun, ua Vm. ex siccitate *fatisco*, *rimosus*

..*monus fio*, hisco ut vas ligneum in sole, G. undicht l. leck werden, verlechzen.

rawistus, uksen Ns. *status fatiscens*, G. undichter l. lecker Zustand, on rawistuksissa, it. al. id. ac rapistus.

Rawitsen, ita V. *alo*, *nutrio*, *satio*, saturo, G. sättigen, nähren.

rawinto, nnon Ns. *alimentum*, *nutrimentum*, cibus, victus, G. Nahrung.

Rawon, pon V. id. ac rapaan.

Rehiä, än Na. *lato* l. elato *pectore ornatus* e. c. homo, G. breit- l. hochbrüstig. rehiä rinnoilta, inde *pectus erigens*, *inflatus*. superbus, G. hochherzig, it. rehiä rinta pectus *latum* et elevatum.

rehewä l. rehkiä, än Na. idem.

rehellinen, isen Na. qs. pectoris elatioris l. sublimis l. generosi, G. edelherzig, inde max. *probus*, *integer*, fidelis, honestus, G. redlich.

rehellisyys, yyden Ns. *probitas*, *integritas*, mens honesta, G. Redlichkeit.

Rehki, in Ns. *persona mythol.* ferri patronus, G. mythol. Eisenpatron.

Rehmä, än N. *moleste repens*, difficulter se proripiens e. c. homo, G. sich kriechend l. mühsam fortschleppend.

rehmään, mätä al. rehmin, iä V. *moleste repo* e. c. in nive, difficulter me protraho e. c. in palude, inde *moleste* quid *tracto* l. ago, G. sich mühsam fortschleppen, sich träge betragen.

Rehnet, een Ns. Botn. *scabies*, crusta vulneris, G. Krätze, Schorf.

rehneinen, isen Na. *scabiosus*, G. krätzig.

Rehotan, ttaa V. *cachinno*, G. überlaut lachen, al. *flammo*, G. flammend lodern.

Rehto, don Ns. *pars sæpis* brevior, *dimensio* sæpis *cohærens*, rehto-aita sæpes ex diversis constans segmentis, rehto-tarha agellus ita consæptus.

Rehu, un Ns. *pabulum* equorum et pecudum ex fœno l. stramine, G. Viehfutter, rehu-huonet horreum pabulatorium.

rehuan, uta al. rehun, ua V. *pabulor*, pabulum colligo, G. Futter holen l. sammeln.

Rehwastan, aa V. *vehementer laboro*, G. heftig arbeiten, inde id. ac reijaan.

Reijaan, jata V. id. ac reikkaan, reiskaan.

Reikkaan, kata V. *strepo*, *ludo* ut pueri, G. lärmen, spielen (reijaan).

Reikotan l. reikutan, ttaa V. et reikottelen l. reikuttelen, tella Vfr. *cachinno*, aperto ore rideo, G. überlaut lachen, it. al. *negligenter jaceo*, G. nachlässig liegen, makaa reikottelee.

Reikä, reijän Ns. *foramen*, apertura, G. Loch (läpi).

reikäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *foraminibus plenus*, G. löcherig, lochvoll.

Reimi, in Ns. *filum* l. *funiculus hami* piscarii, G. Angelschnur.

Reisi, reiden Ns. *femur*, G. Schenkel, Oberschenkel, reisi-luu os femoris, inde nuotan-reisi pars altera lateralis sagenæ extensæ, myllyn reisi armus molæ pneumaticæ, saksen reisi pars altera longior forficis, Inf. reittä.

reisinen l. reitinen, isen Na. *femoribus ornatus*, G. mit Schenkeln versehen, non nisi in compos. e. c. pitkä-reisinen longa habens femora, hoja-reisinen.

reitikka, kan Ns. *pars femoralis*, G. Schenkelstück, it. piika-reitikka puella femoribus ornata longis.

Reiskaan, kata V. id. ac reikkaan.

reiskaus, uksen Ns. *strepitus*, lusus, G. Lärm, Spiel.

Reiskutan, ttaa V. et reiskuttelen, tella Vfr. *negligenter agito* quid, *otiosus* tempus tero, G. nachlässig thun, faulenzen.

Reistaan, tata V. et reistaelen l. reistailen, lla Vfr. (Sv. fresta) *tento*, *experior*, periculum facio, G. versuchen, al. freistaan, it. Wib. id. ac reiskaan, reikkaan.

reistaus, uksen Ns. *tentatio*, experimentum, G. Versuch.

Reisu, un Ns. (Sv. resa) *iter*, via, G. Reise, it. tällä reisulla hac *vice*, G. dieses Mal.

reisaan, sata al. reisuan, uta V. *iter facio*, G. reisen.

Reiwas, aan Ns. *linteum* l. textum *figuratum*, G. Drell.

Reiwi, win Ns. 1. (Sv. bref) *litteræ*, epistola, G. Brief, al. preiwi, it. 2. (Sv. greive)

grefve) *comes*, G. Graf, al. kreiwi, ii. 3. (Sv. ref) rar. id. ac reimi.

Reki, re'en Ns. *traha*, *rheda*, G. Schlitten, reki-sää l. -keli opportunitas viæ hiemalis, reki-weto l. reen wetäwä equus biennis domandus.

rekinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *trahis ornatus* e. c. villa, G. mit Schlitten versehen.

re'ellinen, isen Na. *traham habens*, G. Schlitten habend, it. *quantum capit* traha, re'ellinen lapsia, G. einen Schlitten voll.

Rekisteri, in Ns. (Sv. register) *catalogus*, G. Register.

Rekulet, een Ns. max. pl. rekuleet *instrumenta* fabrilia, G. Werkzeug, Geräthe.

Relli, in Ns. id. ac trelli, drelli.

Rema, an al. remana, nan Ns. id. ac rapspio, raanio.

remaun, uta al. remaannun, ntua Vm. id. ac rapiðtun, raanaun.

Remo, on al. remu, un Ns. *strepitus* loquentium l. ridentium l. ludentium, *murmur*, tripudium, G. Lärm, Spiel.

remoan, ota al. remuan, uta V. *strepo*, strepens ludo, tripudio, G. lärmend spielen.

remahdan, htaa Vs. idem, de sono subito.

Remaðtan, aa V. id. ac remeðtän.

Remeli, in Ns. Carl. *lorum* ex corio in helciis G. Riemen am Pferdegeschirr, it. al. id. ac remes.

Remes, meen Na. *loquax* et *jocosus* e. c. vir, G. gesprächig, scherzhaft.

remeðtän, ää V. alta voce *jocosa loquor*, G. scherzhaft sprechen.

Remetti, tin Ns. *vidulus* major, hippopera, G. Mantelsack.

Remoitan, ttaa V. et remoittelen, tella Vfr. *flammo*, G. flammen, palaa remoittaa, it. al. makaa remoittelee supinus jacet.

Remppaun, pauta Vm. *fatigor*, labore lassus l. concussus fio, G. ermüdet werden.

remputan, ttaa V. *negligenter* et *difficulter porto*, moleste incedo, G. schleppend tragen l. gehen.

remputin, ttimen Ns. *quod moleste* et *negligenter portatur* e. c. syrma vestimenti, G. nachschleppende Bürde.

Renaun, uta al. renaannun, ntua Vm. id. ac remaun.

Rengas, nkaan Ns. *annulus*, *fibula* orbicularis, G. metallener Ring, Gehäng, korwa-rengas inauris, ranneh-rengas armilla.

rengaðtan, aa V. *annulo orno*, fibulo, G. mit Ringen versehen.

rengoitan, ttaa V. idem, cfr. sub renki.

rengaðtus, uksen Ns. *annuli impositio*, fibulatio, G. Ringanheftung.

Renki, ngen Ns. *status apertus* e. c. januæ, portæ, G. offener l. auseinander gebreiteter Zustand, owi on rengellänsä janua est semiaperta, panen rengellensä parum aperio, divarico.

rengoitan, ttaa V. *parum aperio* l. divarico, G. aus einander sperren.

Renkj, ngin Ns. id. ac trenki.

Renkku, nkun Ns. id. ac krenkku.

Renko, ngon Ns. nomen parœciæ *Rengo* prope oppidum Tavastehus, inde forte rengon kieli modus loquendi occultus, max. pueris usitatus, transpositis vocum vel syllabis vel litteris e. c. tano pro otan, säi pro isä, kimä pro mäki, al. nato pro otan, äsi pro isä, ikäm pro mäki.

Renseli, in Ns. (Sv. rensel) *mantica*, G. Ranzen.

Rento, nnon Ns. *lacerum* l. solute pendens quid e. c. lacinia vestis, G. loshängender Lumpen, inde makaapi rentonansa jacet dissolutus modo ebrii, lasken rennokſi negligenter et qs. solute depono, it. läksi rentonansa abiit cum omnibus suis vel minutissimis.

rentukka, kan Ns. *vestis lacera*, G. zerlumptes Kleid.

Rentsu, un Ns. *feretrum* gestatorium, G. Tragbahre (purila).

Renuan, uta Vm. Ul. id. ac renaun.

Repakko, kon Ns. Caj. id. ac räpäkkö.

Repana, an al. repalet, een Ns. *lacinia pendens* vestis laceræ, G. Lumpen, inde id. ac rääpälet.

Repeän, weta V. vide sub rewin.

Repe,

Repo, won Ns. Sav. Carl. Caj. *vulpes*, G. Fuchs, rewon tulet aurora borealis, G. Nordlicht.

repoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vulpibus frequens*, G. fuchsreich.

Reppu, pun Ns. *sacculus*, l. *mantica* viatorum ex corio, G. Ledersack.

Reppánä, än Ns. id. ac räppänä.

Repsu, un Ns. *lusus* juvenum *licentiosus*, nocturnus, G. Knabenspiel.

repsuan, uta al. repsutan, ttaa V. *licenter ludo*, G. muthwillig spielen, it. al. *solutus pendeo* ut lacinia vestis, huc et illuc jactor, G. los hängen, it. al. *leviter ferio*, G. sanft schlagen.

repsähdän, htää Vs. idem de motu subito.

Repäisen, stä Vs. id. ac rewäisen sub rewin.

Ressu, un Ns. animal *pilosum* e. c. canis, ursus, G. dickbehaartes Thier, it. homo *pannosus*, laceris utens vestibus, nec non homo *tardus*, inhabilis, G. zerlumpter, ungeschickter Mensch.

ressutan, ttaa V. et ressuttelen, tella Vfr. *tarde* et inhabiliter *curro*, G. gemächlich laufen.

Resuan, uta V. *jocor*, G. scherzen.

Retki, ken Ns. *via minor*, semita, G. schmaler Weg, retki=tie via minor diverteus. teiden retket ambages viarum, inde *iter*, via, nec non *inceptum*, agendi ratio, G. Reise, Vorhaben, Geschäft, mikä retkesi quidnam tibi negotii, sillä owat monet retket multæ ei sunt technæ, captiones, ambages dolosæ, G. Ränke.

retkinen, isen Na. *viis frequens*, inde ambagibus et *technis dolosis utens*, G. voller Wege l. Ränke, pahan retkinen malitiosus, dolosus.

Retkotan, ttaa V. et retkottelen, tella Vfr. id. ac reikotan e. c. nauraa retkottaa, it. al. makaan retkottelen supinus et negligenter jaceo.

Retti, tin Ns. id. ac rätti.

retuinen l. rettuinen, isen Na. *pannosus*, laceris utens vestibus, al. negligenter incedens, G. lumpig, nachlässig.

retuutan, ttaa V. *negligenter incedo* l. quid porto, G. nachlässig gehen l. tragen.

Retu, dun Ns. *aphis*, insectum pisis et foliis noxium, G. Blattlaus.

retuinen, isen Na. *aphidibus scatens*, G. voller Blattläuse.

Retus, ttuun Ns. id. ac ruomi, e. c. on rettuussa.

Retwana, an Ns. homo *pannosus*, G. zerlumpter Mensch.

Reudon, toa V. id. ac reutoan.

Reuhka, an Ns. *pilei species* frigori arcendo, G. Wintermütze.

Reuhon, oa V. id. ac reutoan, al. *voce strepo*, vociferor, G. lärmen, schreien.

Reukaloitsen, ita V. Botn. *negligenter* quid *traho*, moleste porto, al. *male tracto* l. lacero, G. nachlässig und mühsam schleppen l. tragen, schlecht behandeln.

Reuna, an Ns. *margo* vasis l. navigii, *ripa* amnis l. fossæ, *ora* e. c. poculi, G. Rand.

reunainen, isen Na. *ora ornatus*, G. mit Rande versehen, non nisi in compos. et cum Genit. e. c. sywä=reunainen.

reunallinen, isen Na. *ad oram* situs, G. am Rande gelegen.

Reutoan, dota al. reutuan, duta V. *vi lacero*, violenter in partes dirimo l. frango, G. gewaltsam zerreissen l. brechen, inde al. *vehementer laboro*, labore me lacero l. gravo l. fatigo, G. heftig arbeiten l. sich bemühen.

reutoun, uta Vm. *laceror*, *frangor*, lassus l. ruinosus fio, G. zerrissen l. zerbrochen werden.

reutuutan, ttaa V. *molestia* quem *afficio*, *gravo* l. defatigo, male tracto, G. zerbrechen, schlecht behandeln, beschweren.

Rewin, piä V. *vi discerpo* l. *lacero*, divello, vellendo rumpo l. dilanio, G. zerreissen.

repeilen l. repelen, wellä Vfr. idem.

rewäisen l. repäisen, stä Vs. idem, de actu subito.

rewäisemys, yksen Ns. *evulsio*, G. das Zerreissen.

rewäisin, imen Ns. pr. *disruptum* l. divulsum quid, G. etwas Zerrissenes, inde Botn. rewäisin=tauti morbus ex ru-

ptura

ptura intestinorum ortus, ut putant, hypochondria, hysteria.
repeän, wetä V. *divellor*, *disrumpor*, fissuras ago, G. zerrissen werden, Risse bekommen, watsa repeepi venter rumpitur.
Riahdan, htaa Vs. *subito exclamo* l. vociferor, G. hastig schreien.
riahdus l. riaus, uksen Ns. *clamor subitus*, G. hastiges Schreien.
Riehaan, hata V. id. ac riekkaan, reikkaan.
riehun, ua Vm. idem, it. tuli riehuu flamma *æstuat*, G. flammen, riehuu ilosta gaudio fervet l. exsultat.
Riehtilä, än Ns. Sav. Carl. id. ac rietilä.
Riehto, hdon Ns. id. ac rehto.
Rieka, an al. riekko, kon Na. id. ac ripiä, ripsa.
Riekka, kan al. riekko, kon Ns. tetrao *lagopus*, G. Schneehuhn.
Riekkaan, kata V. id. ac. reikkaan.
riekun, kkua V. idem, al. *voce strepo*, clamito, vociferor, G. lärmen, schreien, it. al. tuli riekkuu id. ac riehuu.
riekkuna, an al. riekkinä, än Ns. *ludus* puerorum *strepens*, G. lärmendes Spiel, al. *clamor strepens*, vociferatio, G. Lärm, Geschrei, al. *flammatio* ignis, G. das Flammen.
riekutan, ttaa Vf. *facio ut* clamet, ad vociferandum cogo, G. zu lärmen l. schreien bringen.
Riemu, un Ns. *lætitia* l. *gaudium vehemens*, exsultatio, tripudium, jubilatio, G. jauchzende Freude, riemu-laulu cantilena lætitiam significans, it. al. riemu id. ac riepu lacinia lintea, pannus.
riemuinen, isen Na. *gaudio perfusus* l. exsultans e. c. homo, lætus, G. jauchzend, freudig.
riemullinen, isen Na. *gaudio plenus* e. c. festum, lætus, G. fröhlich.
riemuitsen, ita V. *gaudeo*, *lætor*, exsulto, tripudio, jubilo, G. jauchzen, frohlocken.
riemuitsemus, uksen Ns. *exsultatio*, G. das Jauchzen.
riemahdan, htaa Vs. et riemahtelen, hdella Vfr. *gaudio subito exsulto*, lætitiam voce l. gestibus subito significo, G. hastig aufjauchzen, sydän riemahti pectus gaudio subito perfundebatur.
riemahdus l. riemaus, uksen Ns. *subita exsultatio* ex gaudio, G. hastiges Jauchzen.
riemastun, ua Vm. *gaudio afficior* l. *perfundor*, G. freudig werden, inde *gaudio feror* l. *permoveor* l. agor ad quid, lætus quid aggredior, G. durch Freude vermocht l. getrieben werden, riemastun runoihin gaudio impellor ad carmina cantanda, hinc tuli riemastui palamaan ignis vehementius flammare cœpit.
riemastus, uksen Ns. *affectus gaudii*, sensus lætitiæ ad agendum impellens, G. das Frohwerden, Antrieb durch Freude.
Riennän, ntää l. rietä V. et rientelen, nnellä Vfr. *festino*, *propero*, celeriter abeo l. viam dirigo, G. eilen, inde ohra rientää hordeum tempestive maturescit, rientäin l. rieten (Adv.) festinanter: Pass. riennetään et rietään.
riento, nnon Ns. *festinatio*, G. Eile.
riennätän, ttää Vf. *facio ut* festinet, ad properandum urgeo, G. zu eilen bringen.
riennyn, ntyä Vm. *festinus fio*, *festinanter feror* l. agor, inde *celeriter advenio* l. insto, mox adsum, eilend seyn, eilig herbeikommen, aika rientyy tempus furtim præterlabens mox instat, rauha rientyy pax quam primum jungitur.
Riepu, wun Ns. pr. *lacinia* vestis pendens et trita, *panniculus* lacer, *centunculus*, vestis trita et rejectanea, G. Lumpen, Lappen, inde woi äijä riepu vao tibi vetule miselle.
riepuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex panniculo confectus*, laciniis abundans, G. lumpig.
riewullinen, isen Na. *pannosus*, laciniis obductus l. vestitus, G. zerlumpt.
riepoitan, ttaa V. et riepoittelen, tella Vfr. *lacero* in panniculos, G. zerlappen, inde *male tracto*, negligenter projicio, immitis traho l. porto quid, G. schlecht behandeln, it. al. id. ac ripoitan.
riepoitus, uksen Ns. *laceratio*, malus tractandi modus, G. das Zerlappen, schlechte Behandlung.
riepotin l. rieputin, ttimen Ns. *pendulum quid*

quid instar laciniæ, G. etwas Loshängendes, inde korwa-rieputin inauris pendens.

riepaloitsen, ita V. *pendulus trahor* l. *moveor* ut lacinia vestis, negligenter propendeo, al. negligenter quid traho l. porto, G. loshängend nachschleppen.

Riepsutau, ttaa V. et riepsuttelen, tella Vfr. id. ac riepoitan l. riepaloitsen.

riepsahdan, htaa Vs. *subito* et *negligenter decido* l. protrahor, instar laciniæ, G. loshängend herabfallen l. nachschleppen.

Rieska, an Ns. pr. *recens* l. *azymum* quid, haud fermentatum nec acidum, G. etwas Frisches l. Ungesäuertes, inde rieska-maito l. Abol. non nisi rieska lac recens, rieska-leipä l. Sav. non nisi rieska panis azymus, cujus Sav. Carl. plura sunt genera e. c. weri-rieska sanguiculus, raswa-rieska, otra-rieska, rieska maa Tav. ager recens cultus, it. rieskalta ex recenti, inopinato, mox, rieska-ruoho galium boreale.

rieskainen, isen Na. *recens* l. *azymus*, G. frisch, ungesäuert, inde Abol. *lacteus*, lacte illitus, it. Sav. Carl. pane azymo confectus l. abundans.

Riesta, an Ns. id. ac röhnä.

riestainen, isen Na. id. ac röhnäinen.

Rietas, ttaan al. rietta, tan Na. *fœdus*, *obscœnus*, impudicus, turpis, deformis, tæter, al. malignus, malitiosus, G. schmutzig, schändlich, hässlich, boshaft, riettaasti fœde, obscene, turpiter.

riettainen l. riettahinen, isen Na. dim. idem.

riettaus, uden Ns. *fœditas*, deformitas, al. malitia, G. Schmutzigkeit, Hässlichkeit, Schändlichkeit, Bosheit.

rietistelen, llä Vfr. *fœde* l. turpiter *me gero*, inde *illudo*, *impudenter gestio*, obscene jocor, G. sich schmutzig l. schändlich betragen.

Rietilä, än Ns. *frixorium* rotandum, sartago, G. Bratpfanne (riehtilä).

Riettu, tun Ns. id. ac kaarnet.

Rietu, dun Ns. id. ac riepu.

Riewwinen, isen Na. id. ac riestainen.

Riewun, riekua V. *vociferor* ut ebrius, clamito, G. schreien (riekun).

riekuttelen l. riekottelen, tella Vfr. idem.

riekuna, an Ns. *vociferatio*, strepitus clamantium, G. Geschrei.

riewutan, ttaa Vf. *facio ut* clamet, G. zu schreien bringen.

Riewä, än Na. *dulcescens*, subacidus e. c. panis, lac, *recens*, G. süsslich, frisch, riewä wesi aqua dulcis l. sapida, it. riewä-lanka filum tendiculæ in pedica vulpina.

Rihdän, htää V. *repo*, prorepo ut infantulus, G. kriechen (kontin).

Rihkama, man Ns. *merces minutæ*, res mercatorum, G. Kramwaare, rihkama-kauppa mercatura minuta, inde Caj. rihkama prædium minus emtum.

rihkamoitsen, ita V. *mercor*, negotior in minutis, G. Kramhandel treiben.

Rihma, an Ns. 1. *vinculum*, *ligamen* e. c. calcei, G. Band, inde rihma orawia certus numerus (quattuor decades) pellium sciurinarum colligatarum (kihtelys), it. Abol. *tænia*, ligamen latum et tenue, G. plattes Band, inde rihma-mato tænia intestina, it. Sav. Carl. *filum lineum*, G. Zwirn (oppos. lanka filum laneum), hinc filum l. tendicula captandis avibus, panen rihmoja tendiculas struo.

rihmainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex vinculo* l. *tænia* l. *filo lineo confectus*, vinculis l. tæniis l. filis abundans, G. band- l. zwirnreich.

Rihti, htin l. hdin Na. (Sv. rigtig) *rectus*, *verus*, justus, G. richtig, rihtiästi l. rihdiästi recte.

rihtiys l. rihteys, yden Ns. *ratio recta*, veritas, G. Richtigkeit.

Rihwakka, kan Na. *gracilis*, longus sed tenuis qua staturam e. c. equus, G. schmächtig, al. id. ac riwakka.

Riiaan, riiata V. id. ac friiaan l. friaan.

riiaus, uksen Ns. *ambitio puellæ*, G. das Freien.

riiari, rin Ns. id. ac friiari.

Riidet, riiteen Ns. vide sub riita.

Riihi, hen Ns. *domus* l. *hypocaustum* in quo seges trituranda calore siccatur, G. Dörrhaus des Getreides, Dreschhaus, rihtä (Inf. pro riihtä) panen l. pistän l. ahdan segetem in hypocausto compono

compono l. suspendo, rihtä tapan l. puin trituro, riihi=mies triturator.

riihinen, isen Na. ejusmodi *hypocaustis frequens*, G. reich an Dreschhäusern.

riihellinen, isen Na. ejusmodi *hypocaustum habens*, G. Dörrhaus habend, it. *quantum capit* hypocaustum, G. das Dörrhaus voll.

riihitsen, hitä V. in *hypocausto sicco* et trituro sc. segetem, G. in Dörrhause trocknen.

Riijennes, uteen Ns. id. ac riisi, räijännes.

Riika, riian Ns. nomen oppidi Livonici *Riga*.

Riikki l. riiki, kin Ns. (Sv. rike) *regnum*, imperium, G. Reich, S. riikin kukko Bibl. pavo.

Riima, an Ns. *protectum* ad parietem domus alius, G. Vordach.

Riimi, in Ns. (Sv. rim) *homœoteleuton*, rythmus finalis versuum poëticorum, G. Versreim, inde *ordo* rerum *definitus*, G. Ordnung, käypi riimiin l. riimillen ordinatim procedit, bene succedit, hinc *catalogus* res ordinatim enumerans, commentarius, G. Verzeichniss, Register, it. riimi=sauwa l. riimis=puu id. ac riimu=sauwa.

Riimiska, an Ns. Ul. *vis*, *violentia*, G. Gewalt, otti riimiskalla violenter abstulit.

Riimu, un Ns. (Goth. prim?) *littera runica*, G. Runenbuchstabe, inde riimu=sauwa *scipio runicus*, hinc *baculus incisorius* l. commentarius, G. Runenstab, Kerbstock, it. riimu id. ac kriimu.

Riipaisen, sta Vs. vide sub riippu et riiwin.

Riipentelen, nnellä Vfr. *reluctor*, renitor, subterfugere nitor, G. sich sträuben.

Riipi l. riippi, pin Ns. *saccus reticulatus* in quo fœnum continent viatores, G. netzförmiger Heusack, inde *sarcina*, *onus* portatorium, nec non *pondus*, G. Bürde, Gewicht.

riippa, pan Ns. *pondus*, G. Gewicht, kiwi=riippa pondus lapideum.

Riipon, poa V. id. ac riiwon l. riiwin.

Riipotan, ttaa V. et riipottelen, tella Vfr. *moleste porto*, negligenter gero l. traho quid, G. mühsam tragen l. schleppen, al. käypi riipottelee inhabiliter incedit, it. al. id. ac riepotan.

Riippu l. riipu, pun Ns. id. ac kriippu.

riipaisen, sta Vs. id. ac kriipaisen.

riipustan, aa V. et riipustelen, lla Vfr. id. ac kriipustan.

Riipsi, sen Ns. id. ac ripsi.

Riipun, ppua Vm. id. ac ripun.

riipustan, aa V. et riipustelen, lla Vfr. id. ac ripustan.

Riisi, sin Ns. (Sv. risen) *atrophia* l. *rachitis* infantulorum, morbus intestina et testiculos consumens, G. Dürrsucht der Kinder, riisi syöpi atrophia consumit, riisin syöty impotens procreationis, riisin marja daphne mezereum, riisi=ruoho lycopodium selago.

riisinen, isen Na. *atrophia* l. rachitide *laborans*, inde impotens procreationis, G. dürrsüchtig.

Riiskun, ua Vm. id. ac priiskun, pirskun.

riiskutan, ttaa Vf. et riiskuttelen, tella Vfr. id. ac priiskutan l. pirskutan.

riiskutus, tuksen Ns. id. ac pirskutus.

Riista, an Ns. pr. *copia frumenti*, G. Getreidevorrath, inde al. *opes*, *bona*, res domesticæ et mercatoriæ, supellectilia, merces, G. Vermögen, Reichthum, Geräthe, Waare, riista=aitta horreum, metsän=riista ferina, pelles ferarum, it. Sav. riista *farrago macerata* et fermentata ex qua sicera l. vinum combustum coquitur, G. Brantweinseinsäurung.

riistainen, isen Na. *frumento* l. *opibus abundans*, opulentus, G. reich an Getreide l. Waaren, vermögen.

Riistän, ää V. et riistelen, llä Vfr. *rumpo*, abrumpo, dirimo, G. abbrechen, zertrennen, it. al. *aufero*, *spolio*, populor, G. berauben, plündern (ryöstän), it. al. riistelewät altercantur l. rixantur inter sese, G. mit Worten zanken.

Riistäs, ään Ns. id. ac rastas.

Riisun, ua V. *exuo*, vestes detraho l. depono, inde *spolio*, G. entkleiden, berauben.

Riita, dan Ns. *lis*, *contentio*, rixa, controversia, discordia, G. Streit, Zwist, riita=kumppani l. sweli adversarius, oleme

me riidoin (Adv.) discordes sumus, riidoin rixâ et minis.

riidet, riiteen al. riitet, riitteen Ns. *status* rei *liti* l. controversiæ obnoxius, G. streitiger Zustand, asia on riiteessä l. riitteessä lis adhuc est sub judice, inde sään l. säiden riidet incommoditas viæ præ variatione (qs. lite) tempestatis hiemalis et vernalis. cfr. rikket.

riitainen, isen Na. *contentiosus*, litigiosus, rixosus, G. streitsüchtig, owat riitaiset sunt discordes l. dissentientes.

riidakas, kaan Na. idem, rar.

riitaisuus, uuden Ns. *indoles litigans* l. rixans, litigandi studium, G. Streitsucht.

riitelen, riidellä Vfr. *contendo*, *litigo*, rixor, G. streiten, riitelewät sunt discordes.

riidellys, yksen Ns. *litigatio*, *contentio*, G. das Streiten.

Riitinki, ngin Ns. (Sv. ritning) *pictura linearis*, delineatio, forma, G. Zeichnung, Riss.

Riitta, tan Ns. *congeries*, acervus e. c. straminis, lignorum, G. Haufen.

Riitta, tan al. riitet, riitteen Ns. id. ac riidet.

Riitän, ttää V. *sufficio*, sufficiens sum, al. bene *succedo*, G. zureichen, hinlänglich seyn, Fortgang haben, ei tahdo riittää.

Riiwaan, wata V. et riiwaelen l. riiwailen, lla Vfr. *ordinem* cujus debitum *perturbo*, *confundo*, in errorem induco, infatuo e. c. mentem, depravo, violo, profano e. c. sacrum, arte magica incanto, G. in Unordnung bringen, verwirren, bethören, bezaubern, entheiligen.

riiwaus, uksen Ns. *perturbatio* ordinis, *confusio*, infatuatio, depravatio, G. das Verwirren l. Bethören etc.

riiwous, oksen Ns. *status confusionis* l. infatuationis, G. Verwirrung, max. pl. on riiwoksissa est confusus, infatuatus, mente captus, tuli riiwoksiin.

riiwoja, on Ns. *perturbatus* l. infatuatus homo, bos etc. G. ein Verwirrter.

Riiwari, in Ns. (Sv. skrifvare) *scriba*, G. Schreiber, al. kriiwari.

Riiwet, een Ns. *crusta* glaciei l. nivis *tenuis*, inde *incommoditas viæ*, iter invium, G. harte Schneekruste, schlechte Schlittenbahn.

riiwannes, nteen al. riiwannos, oksen Ns. idem.

Riiwi, in Na. *alacer*, strenuus e. c. vir, equus, G. munter, lebhaft (ripiä).

Riiwin, piä al. riiwon, poa V. *detraho* l. *divello* e. c. frondes arborum l. globulos lini, abrumpo, G. abrupfen, inde halla riipoo frigus lædit.

riipaisen l. riiwaisen, sta Vs. idem de actu subito, hallalta riipaistu l. riiwaistu frigore læsus.

riiwin, pimen Ns. *detrahendi instrumentum*, G. Rupfwerkzeug, e. c. riiwinlauta l. rauta radula qua globuli lini detrahuntur.

Rikas, kaan Na. *dives*, opulentus, G. reich, rikas rahasta.

rikkaus, uden Ns. *divitiæ*, opes, G. Reichthum.

rikastan, aa V. *divitem reddo*, dito, G. bereichern.

rikastun, ua Vm. *dives fio*, ditesco, G. reich werden.

Rikka, kan Ns. *minutum quid* rejectaneum, floccus, naucus, purgamentum, G. etwas Kleines, Stäubchen, Kehricht, rikka silmässä naucus lædens in oculo, koira makaa rikoilla canis in acervo purgamentorum jacet, rikka-ruoho herba inutilis, segeti noxia, inde riidan rikka simultas, discordia clandestina.

rikkainen, isen Na. ejusmodi *naucis* l. quisquiliis *plenus*, G. voll Stäubchen l. Kehricht.

Rikki, kin Ns. Carl. Olon. Wib. *sulphur*, G. Schwefel (tuli-kiwi)

Rikki prtcl. *in statu fracto* l. *lacero*, G. entzwei, zerbrochen, zerrissen, e. c. menee rikki frangitur, deteritur, on rikki est fractus l. lacer, murran rikki frango, it. §. rikki-wiisas sciolus, sapientiam sibi arrogans, G. Klügling.

rikket, kkeen Ns. *fractum* l. *laceratum* l. corruptum quid, G. etwas Zerbrochenes l. Zerrissenes, säiden rikket tempestas vernalis, qua via hiemalis qs. corrumpitur l. invia fit, lain rikket fractio legis l. viola-

violatio, peccatum, it. pl. sai rikkeitä *abortum* fecit, fetum immaturum progenuit, G. Missfall.

rikko, kon Ns. *fractus* homo etc. G. ein Gebrechlicher e. c. raaja=rikko membris fractus l. mutilus, it. *qui fregit*, G. Verbrecher, e. c. wala=rikko juris jurandi violator, perjurus.

rikkein, emen l. emän Na. *fractus, lacer,* corruptus, G. zerbrochen, zerrissen, fehlerhaft.

rikkiöin, ömen l. ömän, al. rikkeinen, isen Na. idem.

rikollinen, isen Na. idem, it. al. *qui fregit* l. corrupit l. peccavit, culpabilis, qui est in culpa, G. schuldig, strafbar.

rikon, kkoa V. *frango* e. c. panem, *lacero* e. c. vestem, corrumpo, violo, G. zerbrechen, zerreissen, verderben, rikon pellon agrum satum denuo obaro, kewät rikkoo kelin ver l. tempestas vernalis viam hiemalem qs. corrumpit i. e. inviam reddit, olut rikkoo watsan cerevisia ventrem qs. lacerat i. e. diarrhœam moveat, it. rikon mielen mentem *lædo* i. e. offendo, G. verletzen, verbrechen, rikon rauhan pacem violo, rikon la'in legem violo, pecco, delinquo, rikon sinua wastaan in te *pecco*, G. sündigen, rikkonut tawaransa l. henkensä culpa sua obnoxius qui vitam l. bona amittat, iisdem cedat, G. verwirken.

rikos, oksen Ns. *fractura, corruptio*, violatio, G. Zerbrechung, Verderben, inde mielen rikos offensio, G. Verletzung, lain rikos violatio legis, delictum, peccatum, culpa, crimen, G. Verbrechen, rikos=asia causa juridica criminalis, hengen rikos crimen capitale.

rikkaannun l. rikkoonnun, nnua Vm. *frangor, rumpor*, lacer l. corruptus fio, violor, G. zerbrochen l. zerrissen l. verletzt werden.

rikkaun l. rikkoun, uta Vm. idem.

rikun, kkua Vm. Sat. idem, kenkä rikkuu.

Rikenet, neen al. rikewä, än Na. *celer* e. c. cursus, *festinus*, G. schnell, eilig, inde rikeneesti l. rikewästi subito, celeriter, rikeneeltä l. rikeneellen l. rikeneen l. rikeneeltä idem.

Rikoittelen, tella Vfr. (a rikka?) *purgo*, verro, G. reinigen, auskehren.

Rikosa, an Na. Carl. *elegans*, colore formosus, G. zierlich, al. prikosa.

Rikki, in Ns. (Sv. riksdaler) *numus* Svec. *maximus*, imperialis, G. Reichsthaler.

Rillaan, llata V. *exerceo* corpus movendo, ut milites, G. exerciren.

rillaus, uksen Ns. *exercitatio*, exercitium e. c. militum, G. Exercirung.

rillinki, ngin Ns. *conventus* militum exercendi gratia, G. Exercirversammlung.

Rimpi, mmin Ns. *palus*, G. Sumpf, rimpi=newa palus inutilis, al. stagnum.

Rimuan, uta V. id. ac remuan, rimusiwat riitaan.]

Rinkewä, än Na. Ul. *amplus* e. c. rete, G. weit u. breit.

Rinki, ngin Ns. (Sv. ring) *circulus* l. *gyrus* e. c. saltantium, G. Ringeltanz, Kreis.

Rinkilä, än al. rinkeli, in Ns. (Sv. kringla) *panis spiralis*, al. krinkilä l. krinkeli, G. Kringel, Bretzel.

Rinnistelen, llä Vfr. Caj. id. ac rinnustelen obluctor.

Rinso, on Na. *parcus*, tenax, G. karg, rinso riistallensa.

Rinta, nnan Ns. pr. *pectus*, inde *mamma* mulierum, G. Brust, rinta=lapsi infans lactens, hywä rinta pectus melioris indolis animosum vel clara voce canens, rinnan ahdistus asthma, rinnan poltto angina, rinta=perillinen heres parentum descendens, rinta=rynnäkkö impetus vehemens ope pectoris adversi, rinta=solki fibula pectoralis, rinta=wyö lorum equi pectorale, it. Adv. kaatuu rinnoin adverso pectore labitur, käyn rinnoin päällen aggredior adverso pectore, it. 2. *locus elevatior* et *anterior*, G. vorderer u. erhabener Theil, rinta=maa terra elevata nec non terra propior, haud remota, mäen rinta pars clivi superior, päiwän rinta locus elevatior, apricus, cfr. rinnet, nuotan rinta pars retis anterior, sodan rinnassa inter primos in pugna, inde heinän rinta initium fœnisecii, juhlan rinnat dies ante festum proximi, præparatorii, G. Vor-

Vorbereitung, Anfang, it. 3. locus qs. ad mammas i. e. lateralis, *juxta*, G. nebenliegende Stelle, nebenbei, unde simul conferendi exprimit sensum e. c. panen heitä rinnan l. rinnoin l. rinnallen illos alium juxta alium colloco, illos confero, G. nebenbei stellen u. vergleichen, owat yhden rinnan alius juxta alium est, käywät rinnan l. rinnoin pari passu ambulant, æquales sunt, tule rinnalleni venias juxta me, mihi fias par, on isänsä rinnalla est juxta patrem, in eadem linea l. dignitate ac pater, cum patre suo conferendus.

rinnet, nteen Ns. *locus elevatior*, pars clivi superior, instar pectoris elevata, G. hochliegende Stelle, päiwän rinteessä in loco aprico, suowan rinteellä ad latus acervi superius, hinc kuoli puoli-päiwän rinteellä moriebatur die versus meridiem vergente, rinnet-talo prædium juxta culmen collis situm.

rintainen, isen Na. *pectore ornatus*, G. gebrüstet, sed non nisi in compos. et cum Genit. e. c. hywä-rintainen pectoris melioris, animosus, sonora voce canens, päiwän-rintainen elevatus et apricus e. c. locus, ager.

rintawa, wan Na. *pectore elevato* l. lato præditus, pectorosus, inde animosus, pectus erigens, G. hochgebrüstet, muthig.

rinnatuksin l. rinnastuksin (pro rinnat-yksin l. rinnasta-yksin) prtcl. alter juxta alterum, *juxtim*, G. neben einander, istuwat rinnatuksin.

rinnatusten l. rinnaksutten l. rinnaksutta l. rinnaksuttain prtcl. idem.

rinnain l. rinnottain prtcl. idem, al. *adverso pectore*, G. mit zugewandter Brust, makaapi rinnottain, syöksewät rinnain l. rinnoin.

rinnaksuttelen l. rinnatustelen, lla Vfr. alterum *colloco juxta* alterum et ita *confero*, G. neben einander stellen u. vergleichen.

rinnus, uksen Ns. *pectorale quid*, e. c. lorica militaris nec non munimen ante milites, G. Brustbedeckung, it. al. id. ac rinnustin.

rinnustin, imen al. rinnus, uksen al. rinnusta, an Ns. *lorum pectorale*, quo helcium equinum subtus contrahitur, G. Brustriemen.

rinnustan, aa V. et rinnustelen, lla Vfr. 1. *lorum* equi *pectorale adstringo*, helcium subtus loro contraho et equum ita trahæ adjungo, G. Brustriemen fastziehen, it. 2. *pectus erigo*, superbio, G. sich brüsten, it. 3. *pectus* alterius *tango* certandi l. luctandi caussa, *obluctor*, obnitor, adversor, G. bei der Brust fassen, sich sträuben, widerstreben, (rinnistelen), rinnustawat l. rinnustelewat colluctantur, G. ringen.

rinnustus, uksen Ns. lori *pectoralis adstrictio*, *pectoris erectio*, *obluctatio*, renisus, G. Festziehung des Brustriemens, das Brüsten, Widerstreben.

Rinti l. rintti, ntin Ns. id. ac krinti et krintu.

Rio l. rijo, on Ns. *purgamentum* varii generis, e. c. sarmenta ex prato purgando collecta, G. das Ausgereutete, Auskehrig, rijo-läjä.

Ripa, pan l. wan Ns. 1. *tela jugalis*, G. Weberkette, kangas-ripa, it. 2. al. *sedile*, sellæ species, G. Bank, Sitz, istui ripaan, it. 3. al. *ansa* e. c. januæ, *manubrium* remi, G. Handgriff, hinc kanteleen ripa extremitas citharæ ansata, it. 4. al. *minutum quid*, panniculus, lacinia l. filum pendens, G. etwas Kleines, Stückchen, Läppchen.

ripalet, een Ns. *minutum quid*, frustulum, particula, mica e. c. panis, lacinia parva, G. Bruchstückchen, Läppchen, ripaleh-kaluja res l. merces minutæ.

ripatoin, ttoman Na. car. *ne minimum* quidem *habens*, plane spoliatus l. privatus qua re, G. bloss und bar, riisui ripattomaksi.

ripotoin l. ripaleetoin, ttoman Na. car. idem.

ripet, ppeen Ns. max. pl. rippeet *minuta quævis* ex negligentia *effusa* l. derelicta, *micæ* l. *guttæ* minutim dispersæ, G. stückchenweise l. tropfweise zerstreuete l. verschüttete Kleinigkeiten, ruwan rippeitä reliquiæ cibi guttatim dispersæ, ei rippeitäkään ne minimum quidem.

ripahdan, htaa Vs. *subito* et *minutim effundor*

fundor l. *dispergor* ut guttæ, G. hastig und tropfweise ausfallen, verschüttet l. zerstreuet werden.

ripahdus l. ripaus, uksen Ns. *minutulum quid effusum*, gutta dispersa, G. ausgefallener l. verschütteter Tropfen.

ripoitan, ttaa Vf. et ripoittelen, tella Vfr. *minutim effundo* e. c. grana, *guttatim dispergo*, G. tropfweise ausfallen lassen, verschütten l. zerstreuen, it. al. id. ac riepoitan, it. al. käppi ripoittelee levi pede incedit.

ripistän, ää V. et ripistelen, llä Vfr. idem, inde sataa ripistelee minutim pluit, rorat.

ripoitus, uksen al. ripistys, yksen Ns. *dispersio minutorum*, effusio guttarum, G. Verschüttung l. Zerstreuung der Tropfen.

ripakka, kan Ns. *facile effundendum* l. dispergendum quid, G. etwas leicht Verschüttbares, ripakka-nauris rapa mollis, bene cocta, inde fig. on ripakalla diarrhoea laborat.

ripuli, in Ns. idem, al. id. ac ripet l. ripalet.

Ripaisen, sta Vs. *subito arripio* l. *ferio* l. *seco*, G. hastig greifen l. hieben l. schneiden.

Ripiä, än Na. Botn. *alacer* e. c. equus, *vividus* e. c. vir, *celer*, velox, promtus, G. munter, lebhaft, hurtig, geschwind.

ripeys, yden Ns. *alacritas*, *velocitas* etc. G. Munterkeit, Hurtigkeit.

Rippa, pan Ns. *lapillus* reti demergendo affixus, G. Senkstein des Netzes, rippa-kiwet.

ripotan, ttaa V. ejusmodi *lapillos* reti *adnecto*, inde al. rete *demergo* ope lapillorum, G. Senksteine anheften, cfr. sub ripa.

ripotus, uksen Ns. *lapillorum adnexio*, al. retis demersio, G. Anheftung der Senksteine.

Rippi, pin Ns. *confessio* peccatorum et *absolutio* eccles. G. Beichte, rippi-isä confessionarius, rippi-lapsi confessor max. juvenis.

rippitän, ttää V. *audio confessionem* et *absolvo* ut sacerdos, G. die Beichte verhören, it. rippitän itseni peccata *confiteor*, G. beichten.

rippitys, yksen Ns. *auditio confessionis*, nec non *confessio*, G. das Verhören der Beichte, das Beichten.

Ripsa, an Na. *alacer*, *celer* e. c. motu, G. schnell, hurtig (ripiä).

ripsiä, än al. ripsas, aan Na. idem.

Ripsi, en Ns. *supercilium* al. *cilium* oculorum, G. Augenbraun al. Augenwimper, it. al. pellawan ripset globuli l. summitates lini.

ripsutan, ttaa V. *palpebro*, nicto oculis, G. blinken, blinzen, it. al. id. ac riiskutan.

ripsutus, tuksen Ns. *nictatio* oculi, G. das Blinzen, it. al. id. ac riiskutus.

Ripuli, in Ns. vide sub ripa.

Ripun, ppua Vm. *pendeo* ut capillus promissus, propendeo, dependeo ut aures canis, pendulus sum, G. hangen, rippuu minnussa pendulus mihi adhæret.

ripustan, aa Vf. et ripustelen, lla Vfr. *pendulum reddo*, suspendo, G. henken, hängen, ripustan seinällen ad parietem quid siccandum appendo l. attollo, inde pendulum quid porto.

riputan, ttaa Vf. et riputtelen, tella Vfr. idem.

ripustus l. riputus, tuksen Ns. *suspensio*, G. das Henken l. Hängen.

Risa, an Ns. *glandula* in carne, G. Drüse.

risainen, isen Ns. dim. idem, it. al. risaiset *renes*, G. Nieren, it. Na. *glandulosus*, glandulis frequens, G. drüsig.

Risaan, sata V. *discerpo*, *lacero*, lanio, G. zerreissen, zerfleischen, inde risaan ruista secalis segetem male seco l. meto, it. al. *paro*, apparo, G. bereiten, risaan ruokaa, it. al. *strepo*, *ludo* instar puerorum, G. spielen, lärmen.

risaus, uksen Ns. *discerptio*, *laceratio*, *paratio*, *strepitus*, lusus, G. das Zerreissen, Bereiten, Spielen.

Riski, in Na. id. ac friski, priski.

Riskilä l. riskelä, än Ns. et riskiläinen, isen Ns. dim. *uria grylle*, avis, G. Taucherart.

Risku, un Ns. id. ac risu, it. al. id. ac priski fibula pectoralis.

ristutan, ttaa V. id. ac risuan.
Rista, an Ns. Tav. *pisum* sativum, G. Erbse, rista=maa agellus pisis consitus, syön ristoja.
ristainen, isen Na. *pisis abundans*, ex pisis concoctus, G. voll l. von Erbsen.
Risti, in Ns. 1. pr. *crux*, decussis, G. Kreuz, panen ristiin l. ristin (Adv.) decussatim colloco, sormet ristissä digiti inter sese decussatim juncti, ristin rastin transversim, temere, sine ordine, naulitsen ristiin l. ristin cruci affigo, it. risti=kettu vulpis varietas cruciata, risti=lehti trifolium pratense? al. anemone hepatica, risti=luut coxendices, regio sacra, risti=nokka loxia curvirostra, risti=raudat cancelli ferrei decussati, inde 2. *signum crucis*, nec non *baptismus* sacer tali signo confirmari solitus, G. Zeichen des Kreuzes, Taufe, risti=lapsi infans baptizandus, tuon ristillen ad baptismum affero, risti=poika filius lustricus, risti=nimi nomen in baptismo datum, hinc 3. id. ac kristi e. c. risti=sielu, risti=kunta, it. 4. *ærumna*, malum, G. Kreuz, Leiden, kannan ristiä mala patior, ærumnis laboro, it. 5. *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Kreuzfarbe bei Spielkarten.
ristinen, isen Na. *cruce ornatus*, G. mit Kreuz bezeichnet, sed nonnisi in compos. e. c. kolmi=ristinen ternis crucibus signatus.
ristiksyttä prtcl. *decussatim*, transversim, G. kreuzweise.
ristin, iä al. ristitsen, itä V. *cruce signo*, inde *baptizo*, G. mit dem Kreuze bezeichnen, taufen, ristitty baptizatus, ecclesiæ christianæ initiatus, inde id. ac kristitty.
ristintö, nnön al. ristintä, nnän Ns. *baptizatio*, G. das Taufen, ristintö=nimi nomen in baptismo datum.
ristiäinen, isen N. *baptizandus*, G. Täufling, inde pl. ristiäiset qs. baptizalia, natalitia, G. Tauffest, Taufe.
Risu, un Ns. *sarmentum*, *ramus* arboris *aridus*, arbuscula decisa, G. dürres Reis l. Gesträuch (risku), risu=aita sæpes sarmentitia.
risuinen, isen Na. *sarmentosus*, ramis aridis plenus, G. voll dürren Reises.
risuan, uta al. risutan, ttaa V. *sarmenta colligo* l. coacervo, G. Reis anhäufen, al. *sarmentis suffulcio* e. c. fabas, G. mit Reisern unterstützen.
Rita, dan Ns. *decipula* lignea e. c. vulpium, al. apparatus quisvis capiendis feris, decipula, fovea etc., G. Fuchsfalle, Fanggeräthe, it. §. ridan toimi linteum *figuratum*, G. Drell.
Ritajan l. ritaan, ridata V. *strideo* ut currus, *crepo* ut baculus in frangendo, G. knarren.
ritisen, stä V. idem, de sono continuo.
ritinä, än Ns. *stridor*, *crepitus*, G. Geknarre.
ritistän, ää Vf. et ritistelen, llä Vfr. *stridorem cieo*, inde cum stridore frango, G. Geknarre erregen.
Ritari, in Ns. (Sv. riddare) *eques*, G. Ritter.
Ritta, tan Ns. id. ac riitta.
Riudun, tua al. riutuan, riduta Vm. sensim *conteror*, *conficior*, absumor, delassor, debilis l. languidus fio, macresco, ad lapsum proclino, collabor, G. entkräftet l. abgezehrt werden, wakkia riutuu strues ardens collabitur l. corruit, jää riutuu glacies solvitur, evanescit, waatet riutuu vestis deteritur, on riutumallansa est in ultimis, ad lapsum proximus, heuki riutuu.
riutaun, uta al. riutaannun, ntua Vm. idem.
riuto, don Ns. *detritum* l. *absumtum* quid, G. etwas Entkräftetes l. Abgezehrtes.
Riukean, riuweta V. id. ac raukean, al. id. ac riudun.
Riuku, riu'un l. riuwun Ns. *pertica longior* sæpi construendæ apta, G. Zaunstange (aidas), haasian riuku longurius acervum sustentans, mitta=riuku pertica qua prata l. spatia mensurantur, G. Massstab, riuku=häntä motacilla alba, it. al. riuwut *feretrum* ex perticis constructum, G. Tragbahre.
riukuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex perticis confectus* e. c. sæpes, perticis abun-

abundans, G. von Stangen gemacht, stangenreich.

Riunnias, aan Na. Botn. *eximius*, *egregius* e. c. homo, equus, G. ausgezeichnet, vorzüglich.

Riuska, an Ns. Carl. *clava* l. tudicula qua seges trituratur, G. Dreschflegel (riusu).

Riusket, een Ns. *strepitus*, *fragor*, G. Geräusch, Lärm.

riuskin, ia V. *strepo*, fragorem cieo, voce acuta clamo, G. rauschen, lärmen.

Riusu, un Ns. id. ac riuska.

Riutta, tan Ns. *scopulus* in mari visibilis, al. *syrtis* l. brevia longa, G. Meeresklippe, Sandbank, hinc *series longior* e. c. lapillorum l. lignorum l. sæpium, G. lange Reihe.

riuttainen, isen Na. *scopulosus*, syrtibus plenus, G. klippig.

Riwa, an Ns. *ansa* e. c. januæ, G. Handgriff (ripa).

Riwaisen, sta Vs. id. ac ripaisen, al. id. ac riwoistan.

Riwakka, kan Na. *alacer*, acer e. c. equus, effrenatus, G. schnell, hurtig.

Riwi, win Ns. *linea*, *series* l. ordo longior e. c. lapidum, G. lange Reihe, akkunian riwi series fenestrarum in pariete, it. al. Na. *male tractatus*, spoliatus, corruptus, laceratus, G. übel zugerichtet l. behandelt, cfr. riwio.

riwittäin prtcl. *in serie* longa, ordinatim, G. reihenweise.

riwin, wiá al. riwitán, ttáá V. *ordino*, ordinatim compono, G. reihen, anreihen.

Riwio, on al. riwiö, ön Na. *membris male fractus* l. mutilus, deformiter mancus, G. verstümmelt, entstellt, it. al. id. ac riwo e. c. riwiöt työt.

riwioin, oman l. omen, al. riwiöin, ömän Na. idem, al. male riwioma l. riwinoma.

Riwo, on Na. *deformis*, tæter, G. hässlich, al, *sordidus*, spurcus, G. schmutzig, al. *obscenus*, impudicus, G. schändlich (rietas), riwo-suinen impudica loquens, it. riwo-rampa id. ac riwio qs. deformiter mancus.

riwous, uden Ns. *deformitas*, *sordes*, *obscenitas*, G. Hässlichkeit, Schmutzigkeit, Schändlichkeit.

riwoistan, aa *tætrum* l. *spurcum reddo*, fœdo, spurco, G. hässlich l. schmutzig machen.

riwoistus, uksen Ns. *inquinatio*, pollutio, G. Beschmutzung.

riwoilen, lla Vfr. *sordide* l. *impudice me gero*, impudice loquor l. gestio, G. sich schmutzig betragen.

Roatan, ttaa V. Carl. *fabrico*, G. arbeiten, verfertigen, roatan uksia.

Rodin, tia V. vide sub rotu.

Roha, an al. rohka, han Ns. *pecten* quo globuli lini detrahuntur, G. Flachsraufe, al. roha- l. rohka-lauta.

rohin, hia l. hkia V. tali *pectine* globulos *detraho*, G. Flachsbollen abraufen l. abrupfen.

rohdin, htia V. idem, inde rohdin lehtiä frondes arborum detraho, nec non rohdin pellawia linum *pectino* l. *carmino*, a flocculis purgans et stupam secernens, G. Flachs schwingen l. hecheln, it. al. id. ac rohkean l. rohkenen.

rohdin, htimen Ns. *stupa* lini l. cannabis, G. Heede, Werg (tappura).

rohtiminen, isen Na. *stupeus*, ex stupa confectus, stupa abundans, G. wergig.

rohdotun, ttua Vm. *in stupam abeo* l. vertor, stupæ similis fio, G. wergig werden, it. al. id. ac rohistun e. c. nauris rohdottun.

Rohdun, htua Vm. *pustulosus* l. *scabiosus fio*, scabie inficior, G. von Krätze angesteckt werden, cfr. ruohdun, it. al. *flocculis* l. *pulvere obducor* l. inquinor, G. bestäubt l. besudelt werden.

rohtuma, an Ns. *exanthema*, pustula, scabies, herpes, G. Hautausschlag, Krätze etc.

Rohewa, wan Na. id. ac rohkia, al. id. ac rotewa l. rutewa.

Rohin l. rohjin, hkia V. id. ac rohdin, al. id. ac rohkean.

Rohistun, ua *flaccesco* ut rapa, marcidus fio, G. welk werden.

Rohka, han Ns. *piscis species*, raja clavata? G. Roche, it. Abol. Nyl. Tav. id. ac

ac roha, it. al. id. ac rohko bacca immatura.

Rohki prtcl. *audacter*, haud timide, G. kühn, dreist, sano rohki.

rohkia, an Na. *audax*, haud timidus, inde protervus, G. kühn, dreist, muthig, frech, nec non *mente alacer*, animosus, G. munter, wohlgemuth.

rohkeus, uden Ns. *audacia*, protervitas, alacritas, G. Kühnheit, Muthigkeit, Munterkeit.

rohkean l. rohkenen, hjeta V. *audeo*, *sustineo*, ausim, G. sich erkühnen l. erdreisten, wagen (rohin, rohdin), en rohkene sanoa.

rohjennan, utaa Vf. *audacem* l. *protervum reddo*, animum addo, timore privo, G. kühn l. muthig l. munter machen.

rohwaisen, sta V. idem, max. mentem demissam *erigo*, tristitia privo, G. ermuntern.

rohjennus l. rohwaistus, uksen Ns. animi *erectio*, G. Ermunterung.

rohjennun, utua Vm. *audax* l. *protervus fio*, *alacer* l. animosus fio, timorem abjicio, G. kühn l. muthig l. munter werden, it. al. sairas rohjentuu ægrotans revalescit.

rohwaistun, ua Vm. idem, max. mente *erigor*, tristitia privor, G. sich ermuntern.

Rohko, hon al. rohka, han Ns. *bacca immatura*, G. unreife Beere, rohka=marja (rohkä, rohkäle), it. al. rohko id. ac rahko, rokko.

Rohmuska, an Ns. id. ac ruhmuska.

Rohto, don] Ns. *herba inutilis* l. noxia e. c. in segete, G. Unkraut, it. pl. rohdot Sav. *vegetabilia aromatica*, condimento ciborum et medicaminibus inservientia, G. Gewürze, Apothekskräuter.

Rohweeta, an Ns. id. ac profeta.

Rohwessori, in Ns. id. ac professori.

Roidun, tua Vm. *languesco*, G. ermattet werden, it. Caj. *mendico*, proterve exposco, G. betteln, zudringlich fordern, roituja mendicus.

Roihdin, htia V. *vehementer flammo*, G. lodern, palaa roihtii.

Roikas, kkaan Na. *operosus*, impiger, G. emsig.

Roikun, kkua Vm. *longus pendeo*, pendulus huc et illuc agitor, G. lang herab hangen, sich schwingen.

roikalet, een Ns. *pendulum quid* longum e. c. lacinia vestis pendens, G. etwas lang Herabhangendes, inde longurio, homo statura longus et gracilis.

Roima, an Na. *amplus* e. c. vestis, G. weit, geräumig, roima=housut, roima=takki, it. annan roima=kädellä manu do liberali.

Roimaan, mata V. *pendulum* quid *agito* ut vacca caudam, G. etwas Langhangendes schwenken.

roimaus, uksen Ns. talis *agitatio*, G. dergl. Schwenkung.

Roinaan, nata V. *strepo*, strepens clamito, G. lärmen.

Roipakka, kan N. *longus* et *gracilis* e. c. arbor ramis carens, longurio, G. lang und schlank.

Roira, an Ns. *pessulus* seræ, *repagulum*, al. *impages*, G. Riegel, Vorstecker, Querleiste.

Roiska, an Na. id. ac roipakka.

Roiskaan, kata al. roiskan, aa V. *strepo*, crepo, cum crepitu moveor, G. sich mit Geräusch bewegen, kala roiskaa wuowossa, it. al. id. ac roimaan.

roiskahdan, htaa Vs. idem, inde kaatui roiskahti longus subito cecidit.

roiskahdus l. roiskaus, uksen Ns. *strepitus*, crepitus subitus ex casu, G. Geräusch vom Falle.

roisket, een Ns. idem de sono continuo.

roiskun, ua Vm. *longus pendeo* et moveor, G. sich langhangend bewegen.

Roisto, on Ns. *res minuta vilior*, scruta, quisquiliæ, rejectaneum, G. etwas Kleines, Schutt, Staub, Auskehrig, roisto=kalut supellectilia minora, hinc maan roisto homo nauci, vagus, G. Taugenichts, Schlenderer.

roistotan, ttaa V. et roistottelen, tella Vfr. ejusmodi *minutis oppleo* l. *inquino*, G. mit Schutt l. Staub besudeln, it. modo hominis *rejectanei vagor* l. vitam dego, G. schlendern.

Roittio, on Ns. id. ac roisto, roju.

Roitto, ton Ns. *ignis major* l. strues lignorum ardens, G. brennender Holzhaufen.
Roiwa, an Ns. id. ac roira?
Roiwas l. roiwajas, atsen Ns. *manipulus* lini l. cannabis, G. ein Bund Flachs l. Hanf (lyhdet).
Rojahdan, htaa Vs. *cum sonitu cado* l. ex casu sono, G. mit Geräusch fallen.
rojahdus l. rojaus, uksen Ns. *sonitus* ex casu, G. Geräusch vom Falle.
Rojo, on N. id. ac roipakka, roiska, inde homo nauci, longurio rejectaneus, it. al. *sordes*, stercus, G. Schmutz, Koth.
rojainen, isen Na. *sordidus*, G. schmutzig.
rojastan, aa V. *polluo*, conspurco, G. beschmutzen.
Roju, un Ns. id. ac roisto.
rojuan, uta V. *minuta* l. quisquilias *colligo*, G. Staub l. Kehricht anhäufen.
Rokka, kan Ns. pr. *pisum* sativum, G. Erbse, inde Sav. Carl. Caj. *cibus fluidus* ex pisis, granis, carne etc. concoctus, hinc *cibus* in genere, G. Suppe von Erbsen etc. Speise.
rokkainen, isen Na. *pisis* l. ejusmodi *cibo abundans*, G. voll Erbsensuppe.
Rokko, kon Ns. *exanthema variolarum*, variolæ, morbilli, G. Pocken, rokon arwet cicatrices ex variolis, laatta-rokko variolæ aquaticæ latiores, it. Wib. *pustula*, G. Hautblase.
rokkoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *variolis* l. *pustulis infectus*, G. voll Pocken l. Blasen.
Romahdan, htaa Vs. id. ac rojahdan.
romahdus l. romaus, uksen Ns. id. ac rojahdus, inde onnen romaus casus fortunæ, eventus.
Romaska, an Ns. *res vetusta* rejectanea, G. altes Gerümpel.
Romentola, an Ns. *silva spissa*, deserta et invia, tesqua, G. Einöde, dicker Wald, it. al. arbor vetusta, arida, lapsa in desertis.
Romsi, in Ns. Sav. Caj. *ignis* l. *incendium* in silvis, G. Waldbrand, tuli-romsi.
Romsu, un Ns. Caj. *procella nivosa*, tempestas fœda, G. Schneegestöber, feuchtes Witter (rúmsy), it. al. id. ac romsi.
Romu, un al. romi, in Ns. *quærela strepens*, strepitus, G. Lärm, Gemurre.
Romu, un Ns. *scruta*, res parva, vetusta rejectanea, G. altes Gerümpel, romuja.
romuska, an al. romusta, an Ns. idem, inde vskän romuska tussis levior, tandem romusta tentatio morbi minor.
romuinen, isen Na. *scrutis plenus*, G. voll alten Gerümpels, inde romuis-tauti morbus levior.
Ronkoteus Ns. Carl. *patronus segetis mythol.* teste Agricola, sed vox auribus Finnorum barbara.
Ronguu, nkua al. ronkun, kkua V. *crocio* ut corvus l. cornix, G. krächzen, inde *indignans murmuro* l. queror, al. *minaciter posco*, G. murrend klagen l. fordern.
ronkkaan, nkata V. idem, max. murmuro, exposco.
rongutan l. ronkutan, ttaa Vt. talem *vocem cieo*, G. Krächzen l. Murren erregen, inde id. ac ronguu.
ronkutus l. ronkutus, tuksen Ns. *talis vox*, G. Gekrächze, Gemurre.
Ronkka, kan Ns. id. ac lonkka l. longas.
Rontto, ton Ns. Boln. *cacumen* arboris abscissum, ramosum, G. abgehauener ästiger Baumgipfel, it. al. Na. *intus cavus* e. c. arbor, G. hohl.
Rontukka, kan Ns. *caltha palustris*, G. Sumpfblume.
Roodaan l. rootaan, data V. (Sv. råda, rå) *sum in causa*, *valeo*, G. an etw. Schuld seyn, vermögen, en roodaa siihen haud sum in culpa, haud valeo, it. al. *possideo*, *impero*, G. zu befehlen haben, besitzen.
Ropahdan, htaa Vs. *subito crepo* l. cado cum fragore, G. krachend fallen (kropahdan).
ropisen, sta V. idem de sono continuo.
ropahdus l. ropaus, uksen Ns. *crepitus subitus* l. casus cum fragore, G. krachender Fall, sateen ropaus pluvia repentina.
ropina, an Ns. *crepitus* l. fragor *continuus*, G. Gekrache (kropina).
ropistan, aa Vf. id. ac kropistan.

Ropakko,

Ropakko, kon Ns. *cœnum* in viis, *limus*, G. Koth (rapakko).
ropakoinen, isen Na. *cœnosus*, G. kothig.
Ropaisen, sta Vs. id. ac rapaisen.
Ropatin prtcl. rar. *incassum*, in nihilum, G. zu nichts, asia meni ropatin.
Ropistun, ua Vm. *solvor*, solutus fio, G. aufgelöst l. weich werden, maa l. tie ropistuu, cfr. rapahdun.
Ropo, pon Ns. *numus minimus*, G. kleinste Geldmünze, cfr. kuusinainen.
Roppa, pan Ns. *butyrum* male confectum, al. butyrum nondum salsum nec subactum, roppa-woi, G. schlechtbereitete l. ungesalzene Butter, it. Caj. roppa-sadet imber, cfr. rapa.
Roppaan, pata V. *ferio* cum sclopo surdo, G. klopfen, it. *rapio*, *surripio*, G. wegnehmen, rauben, cfr. rappaan.
Roppoinen, isen Ns. dim. a rowet.
Ropsin V. ropsahdan Vs. ropsutan V. id. ac kropsin, kropsahdan, kropsutan.
Rosa, an Ns. id. ac apet l. appeet.
Rosahdan, htaa Vs. id. ac rojahdan.
rosahdus l. rosaus, uksen Ns. id. ac rojahdus.
rosautan, ttaa Vf. *facio ut* strepat, G. zu lärmen bringen.
Roska, an al. rosku, un Ns. *res minuta* rejectanea, scruta, quisquiliæ, G. kleines Gerümpel, Staub, Schutt, Kehricht, roska-huonet domus scrutis condendis.
roskaan, kata V. *scruta* l. quisquilias *colligo*, res disjectas rite compono, G. Schutt anhäufen, al. *quisquiliis inquino*, G. mit Staub besudeln.
Rosmo, on Ns. Wib. id. ac roswo.
Roso, on Ns. 1. *flamma* l. æstus ignis vehemens, G. Flamme, it. Botn. *cavitas* l. vulnus in arbore, locus cavus putredine infectus, G. verfaulte Baumhöhlung, it. al. raudan rosoja scoria l. scruta ferri.
rosoinen, isen Na. *putredine infectus* l. excavatus e. c. arbor, inde *scaber*, G. verfault, löchericht, holpericht.
rosotan, ttaa V. *vehementer flammo*, calorem spargo vehementem, G. lodernd flammen.
Rospuutto, ton Ns. Carl. Sav. Caj. Ul. *vecturæ incommoditas*, iter invium, G. unwegsame Schlittenbahn, schwere Karrenbahn.
rospuutos, oksen l. Wib. rospuutta, tan Ns. idem.
Rossi, in Ns. Caj. Ul. *fringilla domestica*, G. Sperling.
Rostin, ia V. Sav. Caj. Ul. *pabulum do* equo in itineribus, G. das Pferd rasten lassen und füttern (rotsin).
Rostina Ns. et rostinainen Na. id. ac prostina, prostinainen.
Roswo, on Ns. Sav. Ul. homo fugitivus viatoribus violens, *latro*, *prædo*, G. Entläufer, Räuber.
roswoinen, isen Na. *latronibus frequens* e. c. via, silva, G. voll Räuber.
roswaan, wata al. roswoan, wota V. *vi rapio*, *spolio*, prædor, G. rauben, plündern.
Rota, dan al. roto, don Ns. *hypomochlion* in ponderibus majoribus elevandis, G. Unterlage des Hebels, it. Run. rota- l. roto-meri lacus profundus, fundo carens.
Rotajan l. rotaan, rodata V. *crepo* ut rota l. cardo januæ, G. knarren.
Rotewa, an Na. id. ac rotowa.
Roti, din Ns. l. roti-mäti id. ac liiska.
Rotinki, ngin Ns. id. ac trotinki.
Rotkahdan, htaa Vs. et rotkahtelen, hdella Vfr. *cum fragore cado* l. procido, fragorem subitum edo, G. krachend fallen.
rotkahdus l. rotkaus, uksen Ns. talis *fragor*, G. hastiges Krachen.
rotkannan, ttaa Vf. talem *fragorem cieo*, G. Krachen erregen.
Rotko, on Ns. *cavamen* l. caverna in terra l. monte, specus, G. Höhle.
rotkoinen, isen Na. *cavaminibus* l. cavernis *frequens* e. c. mons, cavernosus, G. höhlenreich.
Roto, don Ns. vide rotu et rota.
Rotowa, an Na. *robustus* l. *validus* e. c. vir, *firmus* e. c. cibus, inde *animosus*, audax, G. stark, kräftig, muthig.
rotosa l. rotewa, an Na. idem.
Rotsin, ia V. id. ac rostin.
Rotta, tan Ns. (Sv. rotta) *mus ratus*, G. Ratze, wesi-rotta mus amphibius, rotta-lauta l. rotan lauta muscipula.

rottainen,

rottainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *muribus frequens*, a muribus infectus, G. voller Ratzen, von Ratzen beschmutzt.
Rottaraines, isen Ns. id. ac roßi.
Rotti, tin Ns. rar. *crumena*, G. Beutel.
Rotto, ton Na. *flamma vehemens*, G. starke Flamme (roso).
Rotu, dun al. roto, don Ns. Ul. Carl. *sexus* l. genus mascul. et feminin. G. männl. l. weibl. Geschlecht.
rotus, uksen Ns. *stirps* cognationis, *prosapia*, familia, G. Geschlecht, Stamm, siitä rotuksesta ejus stirpis l. familiæ.
robin, tia V. *gigno*, progigno, pario, G. gebähren, hinc forte
rotina, an Ns. max. pl. rotinat Wib. *dona puerperis* dari solita, G. Geschenke an Wöchnerinnen.
Roubin, tia V. id. ac rowin, cfr. sub routa.
Rouhaan, hata al. rouhin, ia V. *disseco*, *contundo*, comminuo e. c. baccas, hordeum, tabacum, stramen, G. grob zerschneiden l. zerhauen, inde tauti rouhaa morbus frangit.
rouhaisen, sta Vs. idem, de actu subito.
rouhaus, uksen Ns. *contusio*, comminutio, fractio, G. Zerschneidung, Zerhauung.
rouhet, een Ns. max. pl. rouheet *dissectum* l. comminutum quid e. c. tabacum, stramentum concisum, G. etwas grob Zerschnittenes.
Rouka, rouwan al. roukka, kan Ns. Ul. *atramentum* ex cortice alni, betulæ, pini etc. decoctum, quo retia denigrantur, G. Netzschwärze aus Baumrinde.
roukaan, rouwata al. roukkaan, kata V. *denigro*, G. schwärzen.
roukistun, ua Vm. *nigresco*, G. schwarz werden, it. al. *corrugor* l. contrahor ut pellis a siccitate, G. verschrumpfen.
Roukka, kan Ns. *vestis pellicea*, tegumentum ex pellibus, G. Pelz.
Roukkio, on Ns. *acervus* e. c. lapidum, cumulus, G. Steinhaufen.
roukkioittain prtcl. *acervatim*, G. haufenweise.
Roukko, kon al. roukku, kun Ns. *compactura* l. *compages trahœ* superior, G. Querleiste den Schlitten oben zusammenzuhalten, it. al. jääroukko id. ac roukkio.
Rouko, kon l. won Ns. Ul. *fissura* l. *apertura glaciei* marinæ latior, G. breite Spalte im Meereise, it. al. id. ac roukka.
Roumio l. rounio, on Ns. id. ac roukkio.
Rousi, in Ns. *tignus pavimenti brevior* in bovilibus et stabulis, *ponticulus* ad januas. G. Fussboden l. Treppe aus kurzen Planken.
Rousko, on al. rousku, un Ns. *cartilago*, G. Knorpel.
rouskoinen l. rouskuinen, isen Na. *cartilagineus*, cartilaginosus, G. knorpelig.
Rousku, un al. rouskina, an Ns. *crepitus* l. *stridor* levior rerum frangendarum, G. Geknirsche.
rouskun, ua Vm. leviter *strideo* l. *crepito*, G. knirschen.
rouskahdan, htaa Vs. idem de sono subito.
rouskahdus, uksen Ns. *crepitus subitus*, G. hastiges Knirschen.
rouskutan, ttaa Vf. *crepitum cieo*, G. Geknirsche erregen.
rouskutus, tuksen Ns. *stridoris excitatio*, G. Knirschenerregung.
Routa, dan Ns. *terra congelata* et aspera, gelu in terra, G. gefrorner Koth l. Lehm.
routainen, isen Na. *asper ex congelatione*, *congelatus* e. c. humus, via, G. gefroren und uneben.
routikko, kon Ns. *locus* l. *via* ex congelatione *aspera*, G. gefrorner l. unebener Weg l. Stelle.
roudatan, ttaa V. *congelasco* et asper fio, G. frieren.
roudin, tia V. *spargo* l. *amoveo* e. c. stercus *congelatum* ut regelascat, G. etwas Gefrornes wegschaufeln.
Routto, ton al. routo, don Ns. *acervus* e. c. pisorum l. frondium suspensarum, G. aufgehängter Erbsenhaufen.
routtoan, routota V. *coacervo*, acervum e. c. frondium exstruo, G. anhäufen und aufhängen.
Rouwa, au Ns. id. ac frouwa, prouwa.
Rouwi, in Ns. et Na. id. ac krouwi.
rouwari, in Ns. id. ac krouwari.
Rowaşti, in Ns. id. ac prowaşti.

Rowatti, tin Ns. id. ac rawatti.
Rowentti l. rowantti, tin Ns. (peregr.) res cibariæ, G. Proviant, al. prowentti.
Rowessori, in Ns. id. ac professori.
Rowet, ropeen Ns. *vasculum corticeum* baccis etc. colligendis, G. Gefäss von Birkenrinde.
rowikko, kon Ns. Abol. idem.
roppoinen, isen Ns. dim. idem.
ropeellinen, isen Na. ejusmodi *vasculum habens*, G. dergl. Gefäss habend, it. *quantum capit* tale vasculum, G. solches Gefäss voll.
rowistun, ua Vm. instar corticis betulinæ *corrugor*, G. verschrumpfen (roukistun).
Rowet, ween Ns. Ul. max. pl. roweet *status* corporis *vegetus*, G. gesunder l. muntrer Zustand, ei ole roweissansa.
roweelliuen, isen al. roweisa, an Na. *vegetus*, sanus, G. gesund, munter.
Rowio, on Ns. Sav. Ul. *congeries* titionum l. lignorum ad agros silvestres comburendos adhiberi solitorum, G. Haufen von Holzbrändern.
rowin, ia al. rowitsen, ita V. *titiones* ex agris silvestribus *congero*, ligna adusta colligo, G. Holzbränder sammeln (roudin).
Rudia l. rudja, an Ns. id. ac rutia, ruija.
Ruha, an Ns. *glarea*, rudus, G. Schutt, Graus, cfr. ruhka.
Ruhdon, htoa al. rar. ruhdan, htaa V. *vehementer* et continue *tundo*, *vi ferio* l. frango l. contundo, valide laboro, G. heftig hauen l. stampfen l. arbeiten, cfr. huhdon, ruhdon heinää fœnum vi seco, ruhdon selkään tergum fuste verbero, tekee huhtoo työtä vehementer laborat.
ruhtaisen, sta Vs. idem de actu subito.
Ruhjaan, jata V. *moleste laboro*, G. mühsam arbeiten.
Ruhjus, uksen Ns. id. ac rahjus.
ruhjainen, isen Ns. dim. idem.
ruhjustan, aa V. et ruhjustelen, lla Vfr. id. ac rahjustan.
ruhjustus, uksen Ns. id. ac rahjustus.
Ruhka, han Ns. *purgamentum*, *res rejectanea*, scruta, quisquiliæ, rudus, G. Auskehrig, Schutt, ruhkaruoho herba inutilis in segete.
Ruhmo, on al. rar. ruhma, an Ns. *truncus sectorius*, nec non truncus cui affixa est incus fabrilis, G. Haublock, it. al. *truncus excavatus* l. *alveus* major in quo paleæ, spicæ, stramen, etc. securi conteruntur et comminuuntur, G. grosser Hacktrog (huhmari).
ruhmen, enen al. ruhmena, an Ns. spicæ abscissæ, paleæ, stramen etc. in ejusmodi *alveo comminutum* et in pabulum paratum, G. Häckerling, Spreu (ruumen).
ruhmenainen l. ruhmeninen, isen Na. tali *pabulo plenus*, *paleatus*, G. spreuig.
Ruhmuska, an Ns. Sav. *ruga*, G. Falte.
ruhmuskainen, isen Na. *rugosus*, G. faltig.
Ruho, on Ns. *os pectorale* avium, G. Brustknochen, it. al. *moles corporis* major l. enormis, colossus, G. grosse Körperstatur, it. Run. id. ac riwioin, e. c. lyön ruhoksi.
Ruhtinas, aan al. rar. ruhtina, an Ns. (Goth. druhtin?) *princeps*, dux, G. Fürst, suuri ruhtinas magnus dux, titulus Imperantis Finlandici, ruhtinaan maa ducatus.
ruhtinainen, isen Ns. dim. idem.
Ruija, an Ns. id. ac rudia, rutia, it. Caj. *vinculum* ex cortice l. corio, quo sacculus humeris portandus alligatur, G. Tragriemen des Sackes, ruijat *lora gestatoria* (wiinelet).
Ruikka, kan Ns. *homo querulus*, voce misera molestias vitæ suæ queri solitus, G. immerklagender Mensch, inde ruikkaporsas porcus alitilis, matre orbus et lacte alendus, it. al. *homo otiosus*, tempus otiose terens, G. Faulenzer, Müssiggänger, it. al. id. ac ruikku.
ruikkaan, kata V. et ruikkaelen l. ruikkailen, lla Vfr. *queror*, misere lamentor de molestiis vitæ, G. klagen, wehklagen, it. al. *otiosus sum*, nil agendo tempus tero, G. faulenzen.
ruikkaus, uksen Ns. *querela*, G. Klage, it. *otiosa vita*, G. Müssiggang.
ruikutan, ttaa Vf. et ruikuttelen, tella Vfr. *queribundam vocem edo*, queror, quirito, G. klagen, jammern.
ruikutus, tuksen Ns. *questus*, querela, G. Klage, Jammer.

ruikalehdan,

ruikelehdan, htaa V. *otiose tempus tero*, ignavus sum, G. faulenzen.

Ruikka, kan al. ruikka, kan Na. *tenuis* e. c. qua staturam, *gracilis*, al. *pusillus*, exiguus e. c. puer, G. schmal, klein, gering, anna pikku-ruikku da parumper, on ruikulta l. ruikalta parum l. parce adest, it. id. ac ruisku e. c. ruikku-tauti.

ruikkuinen l. ruikkainen, isen Na. dim. idem, max. in pikku-ruikkuinen.

ruikkamainen l. ruikammainen (pro ruikan mainen), isen al. ruikkamoinen, isen Na. *nonnihil gracilis* l. *exiguus*, G. etwas dünn l. klein.

ruikahdan, htaa V. *macer* l. *gracilis fio*, gracilesco, G. dünn werden.

Ru'is, rukiin Ns. *secale* cereale, G. Roggen, teen ruista secale sero al. meto, ruis-kukka centaurea cyanus al. draba verna, ruis-rääkkä l. -rokka rallus crex, ruis-heinä triticum repens.

rukiinen, isen Na. *secalinus*, ex secali confectus e. c. panis, G. von Roggen.

ru'isto, on Ns. *ager secali* consitus, al. *acervus* secalis, G. Roggenacker, Roggenhaufen.

Ruisku, un Na. id. ac ruikku, it. al. Ns. *sipho manualis*, quo aqua dispergitur, G. Spritze, al. truisku, inde ruisku- l. ruikku-tauti diarrhoea.

ruiskaan, kata V. *siphone* aquam *ejaculor*, inde *dispergo* l. *dispergor* ut aqua, G. spritzen.

ruiskahdan, htaa Vs. *subito dispergor*, G. hastig ausspritzen.

ruiskahdus l. ruiskaus, uksen Ns. *dispersio* e. c. aquæ, G. hastiges Ausspritzen.

ruiskutan, ttaa Vf. *facio ut* dispergatur, inde *dispergo*, G. ausspritzen lassen.

ruiskutus, tuksen Ns. *dispersio*, G. Ausspritzung.

Ruittu, tun Ns. *procella nivosa* l. pulviosa, G. stürmisches Schneegestöber l. Ungewitter, ruittu-sää talis tempestas.

ruittuinen, isen Na. *procellosus* cum nive l. pluvia, G. stürmisch.

Ruja, an Ns. *usu tritum* l. *fractum* et rejectaneum quid e. c. traha l. currus vetustus, G. altes Gerümpel, re'en l. reki-ruja.

ruju, un al. rujo, on Na. *tritus* l. *fractus*, G. zerbrochen, abgenutzt.

Ruka, an Ns. Sav. *gummi* arborum, G. Harz.

rukainen, isen Na. *gummeus*, *gummosus*, gummatus, G. harzig.

Rukewa, an Na. *densus*, spissus, G. dicht, dick.

Rukas, kkaan Ns. Sav. *chirotheca* ex pelle l. corio, G. lederner Handschuh.

rukkainen, isen Ns. dim. idem, inde §. fig. saan rukkaisia repulsam fero, de procis.

rukkana, nan l. Torn. rukka, kan Ns. max. pl. rukkanat *vestis pellicea*, G. Pelz.

Rukka, kan Na. id. ac raukka, e. c. miesrukka.

rukkainen, isen Na. dim. idem, woi sinua rukkkaista l. rukkaa.

Rukki, kin Ns. (Sv. rock) *colus* quo netur, G. Spinnrocken.

Ruko, ru'on l. ruwon Ns. *meta fœni* minor in pratis, G. kleiner Heuschober.

rukoan, ru'ota l. ruwota al. ru'oitan, ttaa V. *fœnum in metas colligo*, l. struo, G. zusammenschobern.

Rukoelen l. rukoilen, lla Vfr. *oro*, *rogo*, precor, deprecor, imploro, supplico, G. bitten, beten, (orig. a rukka miser, misellus, unde V. inus. rukoan voce misera l. queribunda precor, et hinc Vfr. rukoelen)

rukous, uksen Ns. *precatio*, *preces*, G. Bitte, Gebet, pidän rukouksia pie Deum precibus colo, rukous-kirja liber precum et litteræ supplices, deprecatoriæ, esi-rukous (vox eccl. sed male ficta) deprecatio pro aliis.

Rulla, an Ns. (Sv. rulla) *verticillum* coli, G. Spinnrolle, rullan hampaat l. nokat unci ferrei filum in verticillum deducentes, it. *cylindrus* quo lintea lævigantur, G. Rollstock, it. *index* militum, G. Soldatenverzeichniss, nec non *volumen* chartaceum, G. Papierrolle.

rullaan, ata V. (Sv. rulla) *volvo*, inde *cylindro lævigo* e. c. lintea, G. rollen, rollend glätten.

rullaus, uksen Ns. talis *lævigatio*, G. das Rollen.

Ruma, an Na. et rumainen, isen Na. dim. adspectu

adspectu l. facie *deformis*, *tæter*, turpis, monstrosus, G. hässlich, abscheulich, inde ruma henki diabolus (rymä) compar. rumempi.
rumallainen (pro ruman-lainen), isen Na. *nonnihil tæter*, G. etwas hässlich.
rumuus, uuden Ns. *deformitas*, turpitudo, G. Hässlichkeit.
rumennau, utaa Vf. *deformo*, deturpo, tætrum reddo, G. hässlich machen, entstellen (rymin).
rumistan, aa al. rumin, ia V. idem.
rumenen, meta Vm. *deformis* l. tæter *fio*, G. hässlich werden (rymenen).
rumistun, ua al. rumennuu, utua Vm. idem.
Rummakko, kon Ns. Botn. *palus limosa*, locus paludosus, G. Sumpf.
Rumpari, in Ns. id. ac trumpari.
rumpu, mmun l. mpun Ns. id. ac trumpu.
rumpuinen, isen Ns. dim. idem.
Rumpi, mpin l. mmin al. rumppa, pan Ns. *rana portentosa*, G. Hausunke, Frosch.
rumpuan, uta V. *coaxo* ut rana, G. quacken, al. kala rumpuaapi piscis sese motitat cum sonitu.
Rumppu, pun Ns. *truncus* caudæ animalium, G. Schwanzbein, häntä-rumppu.
Rumko, ngon Ns. pr. *massa major* rotundata, glæba major, G. runder Klumpen, inde *corpus* rotundatum majoris molis, G. grosser Körpersumfang, wahwa rungolta robustus qua corporis staturam, ruumiin runko truncus corporis.
Runnet, nteen Ns. id. ac reuna, haudan runteessa.
Runo, on Ns. *carmen* l. *poëma* Finnicum ad metrum et melodiam nationis antiquam et propriam, G. Rune, Finnisches Gedicht, rupean runoihin l. runoiksi ad carmina condenda l. cantanda accingo, runo-niekka Sav. al. runo-seppä poëta.
runolainen, isen N. *carminum artifex* l. peritus, poëta, G. Runendichter.
runoan, ota V. et runoelen l. runoilen, lla Vfr. *carmina pango* l. *canto*, G. Runen dichten l. singen, inde runooja l. runoilia poëta.
runotan, ttaa V. et runoittelen, tella Vfr. idem, runottaja poëta.
runotus, uksen Ns. *cantatio carminum*, G. Runendichtung.
Runsas, aan Na. *uber*, *abundans*, copiosus, largus, liberalis, G. reichlich, überflüssig.
runsaus, uden Ns. *ubertas*, copia, largitas, G. Reichlichkeit.
Runsu, un al. runsi, in Ns. *quisquiliæ* pabuli a pecoribus rejectæ, inde *rejectaneum quid*, purgamentum, G. verworfenes Ueberbleibsel des Viehfutters, Auskehrig, Schutt, runsi-mies homo rejectanea amovens ex urbibus l. pagis.
runsuinen l. runsinen, isen Na. ejusmodi *quisquiliis* l. *rejectaneis plenus*, G. voll Auskehrig l. Schutt.
runsin, ia V. *rejectanea* l. purgamenta *secerno* et *removeo*, G. Kehricht auswerfen, inde viliora quævis rejicio, quid rejectaneum censeo, G. verwerfen.
Runti, nnin Ns. id. ac prunti.
Runto, nnon Ns. *moles ingens* et gravis, inde *truncus corporis* major, corporatura gravior, G. grosser Klumpen l. Körpersstatur (runko), suuri runnolta.
runtewa, an Na. mole l. *corporatura major* et gravior, corpulentus, robustus e. c. homo, G. grossleibig, dickbeleibt.
runnakko, kon Ns. *vis* et *pondus in trunco* corporis, G. Körpersgewicht l. Kraft (rynnäkkö), on sillä runnakkoa magnæ est molis l. staturæ, majoris ponderis l. roboris, wäki-runnakolla magna vi, it. al. wuoren runnakko *caverna* montis major, G. Höhle, it. §. al. on runnakossa est in ordine turbato, G. Unordnung.
runnon, utoa V. *vi frango*, magno pondere *contundo*, G. kraftvoll zerdrücken l. zerbrechen.
runtelen, nnella Vfr. idem usitatius, tauti runtelee morbus frangit.
runnellus, uksen Ns. *fractio violenta*, contusio, G. Zerdrückung.
Runtu, nnun Ns. *cerealia*, festum post peractam trituram, qs. festum largitatis, G. Jahresfest nach beendigtem Dreschen (lakainen).
runtuus, uuden Ns. *largitas*, prodigalitas, G. Ueberfluss.

runtelias,

runtelias, aan al. runtuwa, an Na. *largus*, prodigus, G. überflüssig.
Ruodet, ruoteen Ns. *pertica tenuis*, sudes minor, inde ruoteet asserculi sub tectis ædium, G. dünne und lange Latte.
Ruodin l. ruotin, timen al. ruotikas, kkaan Ns. *culter aratri* terram findens, G. Pflugmesser.
ruodin, tia V. *cultro findo* terram, inde *aro*, colo agrum, G. pflügen, cfr. sub ruoto.
Ruohdun, htua Vm. Carl. *adhæresco* l. *inficio* ut contagio, G. anhaften l. anstecken wie eine Krankheit, rutto ruohtuu pestis inficit, cfr. rohdun, it. al. id. ac ruohoitun.
Ruohku, un Ns. l. ruohku-lauta id. ac roha (rohka, ruokko).
ruohkaan, hata V. id. ac rohin (ruokkoan).
Ruoho, on Ns. *gramen*, *herba*, G. Gras, paha- l. rikka- l. lika-ruoho herba inutilis l. noxia e. c. in segete, ruoho-sirkka gryllus stridulus, ruohon karwainen herbeus, viridis.
ruohoinen, isen Na. *herbidus*, herbosus, gramineus, G. grasig.
ruohokko, kon al. ruohosto, on Ns. *locus herbosus*, copia graminis, G. grasiger Ort.
ruohoitan, ttaa Vf. *herbidum reddo*, herbis orno, G. grasig machen, begrasen.
ruohoitun, ttua al. ruohdun, htua Vm. *herbidus fio*, herbasco, G. grasig werden.
Ruohti Ns. ruohtalainen N. id. ac ruotsi, ruotsalainen.
Ruoja, an Ns. *limus in fundo* maris l. paludis, cœnum, G. Schlamm, Moder.
ruojainen, isen Na. *limosus*, G. schlammig.
ruojakko, kon Ns. *locus limosus*, G. schlammiger Ort.
ruoje'ikko l. ruojehikko, kon Ns. idem.
ruojutar l. ruojuatar, ttaren Ns. *femina mythol.* genetrix ferri in limo paludis l. lacuum, G. mythol. Erzeugerinn des Sumpferzes.
Ruoju, un al. ruojus, uksen Ns. *calcei species*, pero, caliga, at *pars* peronis *superior* circa tibiam, G. eine Art Halbstiefeln l. Obertheil derselben, ruojukenkä calceus caligarius.
ruojustan, aa V. ejusmodi *calceis incedo*, G. Halbstiefeln tragen, al. id. ac ruotustan.
Ruoka, ruwan l. ruan l. Sav. ruuan (pro ruoan) Ns. *cibus, esca*, edulium, alimentum, G. Speise, Futter, Nahrung, pl. ruwat *dapes*, menen l. istun ruwallen accumbo, olen ruwalla accubo, pääsen l. nousen ruwalta de cœna surgo, ruoka-kunta familia unâ edens, ruoka-multa terra fertilis, humus atra.
ruokainen, isen Na. *cibo plenus* l. illitus, G. voller Speise.
ruokawa, wan Na. *cibo abundans*, G. reich an Speise.
ruokin, kkia V. *cibo*, *alo*, sustento, G. speisen, füttern, ernähren.
ruokastan, aa V. *cibum conquiro*, cibaria comparo, G. Speise l. Futter anschaffen.
Ruoket, kkeen Ns. max. pl. ruokkeet *femoralia*, braccæ, G. Hosen.
Ruokko, kon Ns. *cura* e. c. corporis, *curatio* e. c. infantulorum, pecudum, *cultura* e. c. agri, G. Wartung, Pflege, Anbau, Putz, paha ruokko incuria, inde lehmä on ruokolla vacca est curæ alienæ commissa, it. §. al. *detractio* globulorum lini, ruokko-lauta id. ac roha.
ruokkoinen, isen Na. *curatus*, *cultus*, G. gewartet, gepflegt, pahan ruokkoinen male cultus.
ruokotoin, ttoman Na. car. *incuriosus*, *negligens*, *obscenus*, impudens, G. nachlässig, sorglos, schamlos, it. *male cultus* l. curatus, G. schlecht gewartet l. gepflegt.
ruokottomuus, uuden Ns. *incuria*, negligentia, obscenitas, G. Sorglosigkeit, Schamlosigkeit, it. *cultura mala* e. c. agri, G. schlechte Pflege l. Anbau.
ruokkoan, kota al. rar. ruokon, kkoa V. *curo* e. c. infantes, *tracto*, *colo* e. c. agrum, inde bene *ordino* l. compono e. c. res disjectas, mundo e. c. vestes, G. warten, pflegen, anbauen, anordnen, putzen, it. §. al. ruokkoan pellawia id. ac rohin.
ruokkoomus, uksen Ns. *curatio*, *cultus*, G. Wartung, Pflegung.
Ruoko, ruowon Ns. *arundo* phragmites, G. Schilfrohr, ruowon pää spica arundinis, ruowon pääristäjä l. -töppöri ardea stellaris

laris l. Bibl. onocrotalus, sakkan ruoko arundo hispanica, it. al. ruoko-lauta id. ac roha.
ruokoinen, isen Na. *arundineus*, arundinosus, G. schilfig.
ruowosto, on Ns. *arundinetum*, G. schilfiger Ort.
Ruoma, an Ns. *lorum* quo temones equo adjunguntur, G. ledernes Zuggelenk am Pferdegeschirr.
Ruomi, men al. ruomen, menen Ns. *status incultus* l. desertus e. c. prati, G. unangebaueter Zustand, menee ruomeen l. ruomeneen fit desertus, musco obsitus, laskeu ruomeneen, on ruomenessa.
Ruomi, in Ns. nomen urbis *Romæ*, sedis papalis.
ruomalainen, isen N. *romanus*, G. Römer, römisch.
Ruona, an Ns. id. ac ruuna, it. Nyl. *amnis* minor, G. Bach, it. al. *nassa viminea* capiendis salmonibus, G. Lachsreuse.
Ruopa, wan Ns. et ruopainen, isen Na. id. ac ruoppa, ruoppainen.
Ruopeennun, nnua Vm. *solvor* l. deruor ut fila ex margine texti, G. sich ausfädeln.
Ruoppa, pan al. ruopa, wan Ns. *limus* paludis, *cœnum*, terra paludosa, G. Sumpferde, Schlamm.
ruoppainen l. ruopainen, isen Na. *limosus*, paludosus, G. schlammig.
Ruoppi, pin Ns. id. ac kruoppi.
ruopin, ppia V. unguibus *effodio* terram ut gallina, humum emoveo, G. die Erde aufkratzen.
ruoputan, ttaa V. et ruoputtelen, tella Vfr. idem.
ruoputus, tuksen Ns. *fossio* ope unguium, G. Aufkratzung.
Ruoppio l. ruopio, on Ns. *clavus cultri* manubrium permeans, G. Nagel durch den Messerstiel, it. al. *homo nauci*, deses, G. Schlenderer.
Ruori, in Ns. (Sv. roder) *clavus remi*, remus, remigium, gubernaculum, G. Rudernagel, Steuerruder.
Ruosa, an Ns. *pellex*, meretrix, G. Hure.
Ruoska, an Ns. *flagellum*, scutica, G. Peitsche.

ruoskainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex scutica* confectus, scuticis frequens, G. von l. voll Peitschen.
ruoskin, ia al. ruoskitsen, ita V. *flagello*, G. peitschen.
ruoskimus, uksen Ns. *flagellatio*, G. das Peitschen.
Ruostet, een Ns. *ferrugo*, *ærugo*, rubigo, G. Rost, ruosteh-heinä caricis species, ruosteh-pää spica uredine læsa.
ruosteinen l. ruostehinen l. ruosteheinen, isen Na. *rubiginosus*, ferrugineus, G. rostig.
ruostehetar, ttaren Ns. *femina mythol.* ferruginis et ferri genetrix, G. mythol. Eisenerzeugerinn.
ruostun, ua Vm. *rubigine obducor*, rubiginem duco l. contraho, G. rostig werden, rosten.
ruostutan, ttaa Vf. *facio ut* rubigine obducatur, G. rostig machen.
Ruoti, din l. tin Ns. (Sv. rote) *tribus rustica* unum præstans militem, it. tribus unum alens pauperem, G. Bauerzunft die einen Soldat l. Bettler ernährt, on ruodilla l. ruodissa, ruoti-waiwainen, cfr. ruoto.
ruoto, don al. ruotu dun Ns. idem, ruoto-kunta, on ruodolla, ruoto-waiwainen, cfr. infra.
ruodittain l. ruodottain prtcl. *tributim*, per tribus, G. zunftweise.
Ruotiainen, isen Ns. Tav. id. ac ruojus.
Ruotikas et ruotin Ns. vide ruodin.
Ruotiloin, omen Ns. id. ac ruodet, inde pertica tenuis asserculos tecti penetrans et conjungens.
Ruoto, don Ns. *os piscium* et dorsale et laterale, G. Fischgräte, ruoto-puoli pars potior l. major, cui adhæret os piscis dissecti, inde selkä-ruoto spina dorsi, weitsen ruoto dens l. clavus cultri laminam manubrio affigens, häntä-ruoto truncus caudæ, malkain ruoto pertica tenuis asserculos tecti penetrans et conjungens, kynän ruoto, caulis pennæ, cfr. sub ruoti.
ruoti, din al. rar. ruota, dan Ns. idem, cfr. supra.
ruotoinen, isen Na. *ossibus plenus*, osseus, G. grätig, inde fig. ruotoinen mies vir difficilis l. asper.

ruodollinen,

ruodollinen, isen Na. *ossibus instructus*, G. mit Gräten versehen.

ruotolainen, isen N. *piscis major*, ossibus abundans e. c. lucius, G. grätiger Fisch.

ruodin, tia V. *ossa* piscis *secerno* l. eximo, G. Gräten ausnehmen, cfr. ruotsin.

ruotomaštun, ua Vm. pr. qs. *osseus fio*, *durus* et tractatu difficilis fio, G. grätig l. hart werden.

ruotto, ton Ns. *sceletus*, ossa sine carne, G. Gerippe.

Ruotsi, in Ns. (orig. Roslagen? provincia Sveciæ Finlandiæ proxima, inde hodie) *Svecia*, terra et regnum Sveciæ, G. Schweden, ruotsin kaupunki metropolis Sveciæ, Stockholmia, it. puhun ruotsia l. ruotsin kieltä *lingua* utor *svecana*, muttaa ruotsiksi qs. svetizat, ruotsin kielinen svetice loquens l. scriptus e. c. liber.

ruotsalainen, isen N. *svecus*, homo svecanus, nec non svetice conscriptus e. c. liber, svetice loquens, G. Schwede, schwedisch.

Ruotsin, ia al. ruodin, tia V. id. ac rohkean l. rohdin, al. id. ac raškin.

Ruotus, tuksen Ns. homo *moleste laborans*, G. mühvoll arbeitender Mensch.

ruotuštan, aa V. *moleste laboro*, difficulter traho, G. mühvoll arbeiten.

ruotuštus, uksen Ns. *molestus labor*, G. mühvolles Arbeiten.

Ruowi, win Na. id. ac kruowi.

Ruowin, pia V. id. ac ruopin.

Rupa, wan Ns. *quisquiliæ* variæ in silvis, folia et virgæ delapsæ etc. G. Schutt, Abfall.

rupaan, wata l. Sav. rupatan, ttaa V. *vana loquor*, blatero, G. schwatzen, plappern.

Rupean, weta V. et rupeilen, lla Vfr. 1. *tango*, *attingo*, contrecto, G. anrühren, älä rupee minuun ne me attingas l. attrectes, inde 2. *adhæresco* ut argilla, *contamino*, inficio ut contagio. G. anhaften, ankleben, anstecken, roksto rupesi sinušta minuun variolæ a te in me transierunt, tuli rupeapi seinään flamma parietem afficit l. aggreditur, it. 3. opus *aggredior*, *initium facio*, *incipio*, inchoo, G. anfangen, rupeen ruwallen accumbo, rupeen työhön l. työhön opus aggredior, yhdellä rupeemisella uno impetu l. inceptu, ruoka rupeapi puuttumaan cibus incipit deficere, in eo est ut deficiat, hinc 4. *confero me* ad quid, rupeen papiksi accingo l. paro me ad sacerdotium, sacerdotium ineo, rupeen huoleksen tristiæ l. mœrori me addico, G. sich widmen l. überlassen, it. 4. rupeematoin intactus, haud adhærens, non inceptus, on rupeeminen tangendum l. incipiendum est.

rupeus, uksen Ns. rar. *tactio*, *attactus*, G. Anrührung, Anfang, inde *contagio* l. exanthema contagione contractum, G. angesteckte Krankheit.

Rupi, wen Ns. *porrigo*, crusta vulneri inducta, inde *scabies*, nec non Wib. *variolæ*, G. Schorf, Krätze, Pocken, pää on rupešsa caput est porrigine l. scabie infectum, rupi-sammakko rana portentosa.

rupinen, isen Na. *porrigine obductus*, porriginosus, inde scabie l. variolis infectus, G. schorfig, krätzig.

Rupisen, sta V. *murmuro*, stomachor, G. murren.

rupina, an Ns. *murmur*, G. Gemurre.

Rupla, an Ns. moneta russica *Rubel*.

Ruppo, pon Ns. *sinus* maris, al. *fretum* vadosum, G. Meeresbucht l. Enge.

Rupsahdan, htaa Vs. cum surdo *crepitu subito labor*, G. rauschend fallen.

rupsahdus, uksen Ns. *crepitus labentis* surdus et subitus, G. rauschender Fall.

Rupu, wun Ns. id. ac krupu, it. al. id. ac kruuhu.

Rupuli, in Ns. *variolæ*, G. Pocken, panen l. ištutan rupulia variolas insero, rupulin ruoho aquilegia vulgaris.

rupulinen, isen Na. *variolis infectus*, G. pockenvoll.

Rusa, an Ns. *stramen* tritura *fractum*, G. zermalmtes Stroh, rusa-kupo fasciculus talis straminis, inde *res* quævis *tritu comminuta*, quisquiliæ.

Rusakka l. rusakka, kan Ns. *blattæ species* minor quam torakka, G. Schabenart.

Rusappa, pan Na. *rubidus*, rufo-pallidus, G. röthlich.

Rusennan,

Rusennan, utaa V. et rusentelen, nuella Vfr. (a rusa?) *frango*, *contundo*, G. zerdrücken, zerbrechen, zermalmen (musserran).

rusennus, uksen Ns. *fractio*, *contusio*, G. Zerdrückung, it. pl. *status fractus*, G. zerbrochener Zustand, on rusennuksissa est contusus.

rusennun, nua Vm. *frangor*, *contundor*, G. zerdrückt l. zerbrochen werden.

Rusikka, kan l. Abol. ruska, an Ns. *pugnus*, digitis in volam compressis, G. Faust.

rusikoitsen, ita V. *pugnis cædo* l. contundo, G. mit Fäusten schlagen.

rusikoitsemus, uksen Ns. *contusio* ope pugnorum, G. Faustschlag.

Rusina, an Ns. (Sv. russin) *uva passa*, G. Rosine.

Ruska, an Ns. Abol. id. ac rusikka, al. id. ac rusko.

Ruskaan, ata V. *sonom edo crepantem* ut res frangenda, G. krachen, rauschen, jää ruskaapi glacies sub pede euntis stridet.

ruskahdan, htaa Vs. idem de sono subito.

ruskahdus l. ruskaus, uksen Ns. talis *stridor*, G. hastiges Krachen.

Ruskia, an Na. *rubro-pallidus*, *rubicundus*, *fuscus* e. c. color, G. röthlich gelb, braun, dunkel roth.

ruskiainen, isen Ns. dim. idem, inde munan ruskiainen id. ac ruskoinen.

rusko, on al. ruska, an Ns. *color rubicundus* l. *fuscus* e. c. faciei ex sole, *rubedo*, G. Röthe, Bräune, aamu-rusko l. -ruska aurora, ilta-rusko rubor cœli vespertinus, rusko-ruoho polygonum hydropiper, al. rumex acutus, it. al. rusko id. ac ruskio, al. id. ac rusko.

ruskoinen l. ruskainen, isen Ns. dim. idem, inde munan ruskoinen vitellus ovi.

ruskio l. rusko, on Ns. *taurus fuscus* l. rubidus, G. rother Ochs.

ruskas, kaan l. kaksen Ns. *vacca fusca* l. rufa, G. rothe Kuh.

ruskoitan, ttaa V. et ruskoittelen, tella Vfr. *infusco* ut sol faciem, *ruso*, G. bräunen, it. *rubidus appareo*, G. röthlich erscheinen, taiwas ruskoittaa cœlum rubet, päiwä ruskoittaa aurora rubescit.

ruskoitun, ttua Vm. *fuscus fio* ut facies sole, *rubesco*, G. braun werden.

Russakka, Ns. id. ac rusakka.

Rusthollí, in Ns. (Sv. Rusthåll) *prædium equestre*, G. Hof, der einen Cavalleristen unterhält.

rustholları, in Ns. (Sv. rusthållare) prædii *equestris dominus*, G. Cavalleristunterhalter.

rustinki, ngin Ns. (Sv. rustning) *armatura equi* militaris, al. *equus militaris*, G. Rüstung, Rüstpferd.

Rusto, on Ns. *cartilago*, G. Knorpel.

rustoinen, isen Na. *cartilagineus*, G. knorpelig.

Ruta, dan Ns. *terra paludosa* l. limosa, G. Sumpferde.

rutainen, isen Na. *paludosus*, limosus, G. sumpfig.

Rutas, aan Ns. *eriophorum* vaginatum, G. eine Art Wollgras.

Rutewa, wan Na. id. ac rotewa l. rotowa.

Ruti prtcl. *in statu contuso* l. confracto, G. zerbrochen, zerdrückt, luu on ruti os est contusum, lyön ruti contundo, inde ruti-hullu penitus l. omnino insaniens.

rutistan, aa V. *contundo*, *confringo*, inde al. *comprimo*, premendo frango, G. zerdrücken, zerbrechen.

rutistus, uksen Ns. *contusio*, G. Zerdrückung.

rutisen, sta V. pr. *sonum edo* qualem stramen avidum cum frangitur, inde *crepito*, strideo, nec non queror, G. knarren, wimmern.

Rutia, an Ns. *Norvegia borealis* l. lapponica, G. das nördliche Norwegen (rusia, rudja, ruija), rutian meri mare glaciale, rutian pilwet aurora borealis qs. nubes lucidæ ex mari glaciali oriundæ, rutian koski cataracta mythol. horribilis, forte Maelström.

rutialainen, isen N. *norvegus* e. c. homo, G. Norweger, norwegisch.

Rutimo, on Ns. epithet. *arboris majoris*, ramosæ, G. alter u. ästiger Baum, rutimo-raita.

Rutiun,

Rutiun, uta Vm. *udus fio* ut vestis, eluvie conspergor, G. feucht werden.
rutius, uksen Ns. *udor*, status udus e. c. vestium, G. Feuchtigkeit, Feuchte.
rutjaket, keen Ns. *homo udis* indutus vestibus, G. feuchte Kleider tragender Mensch.
Rutjon, oa V. id. ac rutistan.
Rutkahdan, htaa Vs. sonum l. *fragorem edo subitum* ut res frangenda, G. hastig krachen, rutkahti poikki.
rutkaisen, sta Vs. talem *sonum cieo*, inde vi et *cum fragore abrumpo* e. c. funiculum, G. Krachen erregen.
Rutkula, an Ns. rar. id. ac rutjaket, inde fig. potator, G. Säufer.
Rutsa, an al. rutsaus, uden Ns. nonnisi in suku-rutsa l. -rutsaus *incestus*, G. Blutschande.
rutsainen, isen Na. nonnisi in suku-rutsainen *incestuosus*, G. blutschänderisch.
Rutto, ton Na. *subitus*, *citus*, fervidus, vehemens, G. schnell, plötzlich, heftig, rutto lämmin calor æstuosus, ruttokuolema mors cita, tuli rutosti l. rutoin (Adv.) al. tuli rutolta l. ruton advenit subito, inopinato, ota rutosti capias celeriter, inde Ns. rutto l. rutto-tauti *pestis*, morbus mortem subito afferens, G. Pest, rutto-juuri valeriana officinalis, al. tussilago petasites.
ruttoinen, isen Na. *pestifer*, peste infectus, G. pestilentialisch.
Rutu, dun Ns. salmo *trutta*, G. Lachsforelle, forte ruutu?
Rutuinen, isen Na. ariditate *contractus* e. c. frumentum, G. verschrumpft.
Ruuhi, hen Ns. *alveus ligneus*, aqualiculus, quo potus pecori, esca suibus præbetur et aqua in molam ducitur, G. langer Trog, inde *linter*, navigium longum, G. Kahn.
ruuhinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *alveis* l. *lintribus frequens*, G. voller Tröge l. Kähne.
ruuhellinen, isen Na. *alveum* l. *lintrem habens*, G. Trog l. Kahn habend, it. *quantum capit* alveus l. linter, G. ein Trog l. Kahn voll.

Ruukkaan l. ruukkaan, kata V. id. ac pruukkaan.
ruukaus l. ruukkaus, uksen Ns. id. ac pruukkaus.
ruukki l. ruukki, kin Ns. id. ac pruukki.
Ruuku l. ruukku, kun Ns. id. ac kruuku.
Ruuma, an Ns. (Sv. rum) *locus*, spatium, G. Raum, Platz, onko ruumaa.
ruumainen l. ruumallinen, isen Na. *spatiosus*, G. geräumig.
Ruumen, menen al. ruumena, an al. ruumenet, neen Ns. max. pl. ruumenet l. ruumenat l. ruumeneet Ns. Sav. *paleæ*, G. Spreu (ruhmen).
ruumenainen, isen Na. *paleosus*, G. spreuig (ruhmenainen).
ruumenus, uksen Ns. *acervus* l. *cumera palearum*, G. Spreuhaufen.
Ruumis, iin Ns. *corpus* max. hominis, G. Körper, it. *corpus mortuum*, funus, G. Leichnam, ruumiin arkku loculus mortui ex assibus, ruumiin mato carcinoma, ruumiin madon yrtti pyrola uniflora.
ruumiinen, isen Na. *corpore præditus*, G. Körper habend, sed non nisi in compos. e. c. lihawa-ruumiinen corpore ornatus obeso.
ruumiikas, kaan Na. *corpulentus*, robustus, G. corpulent.
ruumiillinen, isen Na. *corporalis*, corporeus, G. körperlich.
Ruuna, an Ns. *equus castratus*, cantherius, G. Wallach, Pferd.
ruunaan, nata V. *castro* sc. equum, G. wallachen, cfr. sub ruunu.
Ruuni, in Na. id. ac pruuni.
Ruuno, on Ns. Ul. *vacca* rangiferi *sterilis*. G. güste Rennthierskuh.
Ruunu, un Ns. id. ac kruunu.
ruunaan, nata V. id. ac kruunaan.
ruunaus, uksen Ns. id. ac kruunaus.
Ruuppa, pan Ns. *verruca*, G. Warze.
ruuppainen, isen Na. *verrucosus*, G. warzig.
Ruuppu, pun al. ruupu, wun Ns. *pabulum rejectaneum*. quisquiliæ fœni l. straminis, G. Abfall des Viehfutters, it. *fæx sidens*, *reliquiæ* e. c. cibi, G. Bodensatz, Ueberbleibsel, Auskehrig.
ruuppuinen l. ruupuinen, isen Na. *quisquiliis*, fæce,

fæce, rejectaneis minutis *plenus*, G. voll Schutt l. Auskehrig.

Ruusi, in Ns. id. ac kruusi.

ruusaan, sata V. id. ac kruusaan.

Ruusu, un Ns. (Sv. ros) *rosa*. G. Rose, ruusun karwainen roseus, it. (Sv. rosen) *erysipelas*, ignis sacer, G. Rose, ruusun ruoho id. ac hanhen jalka.

ruusuinen, isen Na. *rosis ornatus*, G. rosig, it. *erysipelate laborans*, G. krank an der Rose.

Ruuta, dan Ns. (Sv. ruda) cyprinus *carassius*, G. Karausche, al. kouru.

ruutana, nan Ns. Sav. idem; it. al. *malum* quid, *contagio*, G. ansteckende Krankheit, ei ruutana rupee *pestis* haud inficit, inde woi sinua ruutanata væ tibi detestabili.

Ruuti, tin l. din Ns. id. ac kruuti.

Ruutu, tun l. dun Ns. (Sv. ruta) *vitrum* fenestræ *quadrangulare*, inde figura quadrangula, *tessella*, G. Glasscheibe, Viereck, Raute, it. (Sv. ruter) *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Rautenfarbe bei Spielkarten (tiili).

ruutuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fenestellis vitreis* l. *tessellis ornatus*, G. mit Glasscheiben l. Rauten versehen, max in compos. e. c. neli-ruutuinen akkuna.

ruutullinen l. ruudullinen, isen Na. quadrangulis signatus, *tessellatus*, *scutulatus*, G. rautig.

Ruuwi, in Ns. id. ac kruuwi, it. (Sv. prof) *specimen*, experimentum, periculum, G. Probe, al. pruuwi, ruuwi-saarna specimen concionandi.

ruuwaan, wata V. id. ac kruuwaan, it. (Sv. profva) *periculum facio*, specimen præsto, G. probiren.

Ruwis, rukiin Ns. id. ac ruis.

Ryhdyn, htyä V. 1. *tango*, *attingo*, attrecto, G. anrühren, älä ryhdy noli tangere, ryhtyy asiaan rem attingit, rei se immiscet, inde 2. *attactu adhæresco*, G. anheften, ankleben, anstecken, ut pix, rutto ryhtyy pestis *inficit*, hinc ryhtymä quod adhæsit, contagio, scabies.

ryhdytän, ttää Vf. *facio ut* tangat l. attrectet l. adhæreat l. inficiat, G. anrühren l. ankleben l. anstecken machen.

Ryhetteleu, tellä Vfr. *incurvatus incedo* l. laboro l. porto quid, G. krummrückig fortschreiten.

Ryhisen, stä V. Sav. *strepo*, G. lärmen, rauschen.

ryhinä, än Ns. *strepitus*, G. Lärm.

Ryhistelen, llä Vfr. *erectus incedo*, superbio, G. sich brüsten.

Ryhkenen, hjetä V. id. ac ryhdyn, it. al. suoni ryhkeni juoksemaan vena sponte se aperuit.

Ryhkä, än Ns. *glacies* maris *vagans* l. vento jactata, G. Treibeis, meri on ryhkässä.

Ryhmy, yn Ns. *tuberculum* quid deformans, *nodus*, asperitas inter rugas, G. Beule, kleiner Buckel, Knoten (kyhmy).

ryhmyinen, isen Na. *tuberculis* l. *nodis frequens*, rogosus, non planus, asper nodis, G. beulig, knotig, uneben.

Ryhmyän, ytä l. Ul. ryhmään, mätä V. *imperite* quid *ago*, inde *confundo*, turbo, G. stümpern, verpfuschen.

Ryhmä, än Ns. Carl. *caterva* minor, G. kleine Schar, ryhmä konnuja pagus minor, ryhmältä catervatim, cumulatim.

Ryhä, än Ns. *gibbus* dorsalis, G. Buckel, ryhä-selkä dorsum gibbum, käypi ryhässä niskoin incurvatus incedit, it. Sav. *os* avium *pectorale* alveatum, G. Brustbein der Vögel, teiren ryhä.

ryhy, yn Na. *gibbus*, G. buckelig, ryhyselkä.

Ry'in, rykiä V. *tussio*, G. husten.

rykäisen, stä Vs. idem, de tussi subita.

rykä, rwän Ns. *tussis*, G. Husten.

rykäinen, isen Na. *tussicus*, tussiculosus, G. von Husten beschwert.

ryi'tän, ttää Vf. *tussim moveo*, G. Husten erregen, inde minua ryittää tussi laboro.

Ryijy, yn Ns. (Sv. rya) *gausape*, stragulum lecti textile, villosum, G. eine Art Bett- l. Schlittendecke.

Rykään, ryätä l. rykätä V. id. ac pryksään.

ryki l. ryky Ns. id. ac pryki.

Rymistän, ää V. et rymistelen, llä Vfr. *quasso*, *concutio*, inde *duriter tracto*, G. schütteln, hart behandeln.

Rymmärttö,

Rymmäkkö, kön Ns. Caj. id. ac rynnäkkö.
Rymy, yn Ns. id. ac ryhmy.
rymyllinen, isen Na. id. ac ryhmyinen.
Rymä, än Na. id. ac ruma.
rymyys, yyden Ns. id. ac rumuus.
rymin, iä V. id. ac rumistan.
rymistän Vf. rymistyn Vm. rymenen V. id. ac rumistan, rumistun etc.
Rymättylä, än Ns. nomen parœciæ *Rimitto*, haud procul Aboa.
Rynkään, ngätä V. *vi proijcio* l. violenter *trudo* l. pello, G. heftig stossen l. werfen, rynkäsi owen auki.
ryngytän, ttää Vf. et ryngyttelen, tellä Vfr. Botn. *quasso, concusso* e. c. januam, huc et illuc jacto, G. schütteln, rütteln, werfen.
Rynnäs, ntään Ns. *os pectorale*, l. pars costarum pectoralis, G. Brustbein, max. pl. ryntäät.
ryntäinen, isen al. rymmäkäs, kkään Na. *pectore robusto ornatus*, G. starkbrüstig.
rynnäkkö, kön Ns. *vis* et robur *pectoris*, *impetus violens* ope pectoris adversi, G. Brustkraft, Anfall mit der Brust, inde *violentia*, G. Gevaltsamkeit, cfr. runnakko sub runto.
rynnätän, ttää V. *adverso pectore aggredior*, inde *vehementer impeto* l. adorior, festinans irruo, G. mit Brustkraft anfallen, einstürmen.
Rynträän, ntätä V. *vi trudo* l. pello, vi intrudo e. c. gladium, G. heftig stossen l. eindrängen.
Rypeän, weta V. id. ac rywen l. rywön.
Rypy, pyn Ns. *ruga* e. c. frontis, *plica* e. c. vestis, G. Falte, Runzel.
ryppyinen l. rypyinen, isen Na. *rugis plenus*, G. faltig, gerunzelt.
rypyllinen, isen Na. *rugosus*, G. faltig, runzelig.
ryppistän l. rypistän, ää V. et ryppistelen l. rypistelen, llä Vfr. *corrugo*, in plicas contraho e. c. vestem, G. falten, runzeln.
ryppistys l. rypistys, yksen Ns. *corrugatio*, G. das Falten.
ryppistyn l. rypistyn, yä Vm. *corrugor*, rugosus fio, G. faltig l. runzelig werden.

Rypälet, een al. rypäle, een Ns. *racemus*, baccarum, corymbus, G. traubenweise wachsende Beeren.
rypäleellinen, isen Na. *racemosus*, G. traubenreich.
Rypöän, wötä V. Sav. id. ac rywön l. rywen.
Ryskään, kätä al. ryskin, iä V. *strepo*, *tumultuor* ut ursus in silvis, cum fragore quid concutio, G. lärmen, rauschen.
ryskähdän, htää Vs. idem de strepitu subito.
ryskyn, yä Vm. *strepens* l. *tumultuans sum*, ut arbor frangenda, G. krachen.
ryske t, een Ns. *strepitus*, *tumultus*, fragor, G. Lärm, Geräusche.
ryskinä, än al. rysky, yn Ns. idem.
ryskytän, ttää Vf. *fragorem cieo*, cum strepitu concutio, G. Krachen erregen.
ryskäytän l. ryskähytän, ttää Vf. idem de fragore subito.
ryskytys, yksen Ns. *fragoris excitatio*, concussio, G. Krachenerregung.
Ryssä, än Ns. (Sv. ryssе) *russus*, ruthenus, G. Russe, al. wenäläinen, it. *russia*, G. Russland, it. ryssä l. ryssän kieli *lingua russica*, G. russische Sprache.
ryssäläinen, isen N. *russicus*, G. Russe, russisch.
Rystä, än al. rystäs, ään Ns. *carpus* volæ, G. Handwurzel, al. *condylus* digitorum, nodus inter volam et digitos, G. Fingerknöchel, it. al. id. ac rystö.
rystöinen, isen Ns. dim. idem.
Rystö, ön Ns. id ac rusto.
rystöinen, isen Na. id. ac rustoinen.
Rysä, än Ns. (Sv. rysja) *nassa piscaria* reticulata, G. Reuse.
Rysähdän, htää Vs. cum *crepitu labor* l. *corruo*, decrepitus fio, G. rauschend zusammenstürzen.
rysähdys l. rysäys, yksen Ns. *lapsus* cum crepitu, G. rauschender Fall.
rysäytän l. rysähytän, ttää Vf. id. ac ryskäytän.
Rysämä, än Ns. Ul. id. ac ryhmä, rysämä taloja pagus minor.
Ryti, din Ns. Ul. *arundo* phragmites, G. Schilfrohr, al. *scirpus* maritimus, G. Binse, ryti-putki angelica silvestris.
rytinen, isen Na. *arundinosus*, arundineus, G. schilfig.

rytisen,

rytisen, stä V. leviter *crepito*, fragorem levem edo, ut arundo frangenda, G. knastern.

rytinä, än al. ryty, dyn Ns. *crepitus*, fragor levis. G. Geknaster.

rytiötän, ää Vf. et rytiöttelen, llä Vfr. *crepitum* l. fragorem cieo levem, *cum crepitu frango*, G. Geknaster erregen, zerbrechen.

rytiötys, yksen Ns. *excitatio* talis fragoris, G. Geknastererregung.

Rytkytän, ttää V. et rytkyttelen, tellä Vfr. *quasso*, *concutio*, quassans jacto l. porto, inde fuste verbero, G. rütteln, schüttelnd tragen l. werfen, prügeln.

rytkytys, tyksen Ns. talis *quassatio*, G. das Rütteln.

Rytty, tyn Ns. *ruga* ex compressione, G. Falte, Runzel (ryppy), on rytyssä est compressus, menee ryttyyn fit rugosus.

ryttyinen, isen Na. *rugosus*, compressus, G. faltig, runzelig.

ryttä, tän Ns. *rogosum* l. *compressum* quid, G. etwas Zusammengerunzeltes, ryttä-hewoinen equus staturæ exiguæ.

Ryttäri, in Ns. (Sv. ryttare) *miles equestris*, G. Reuter.

Ryty, dyn Ns. *strepitus*, tumultus e. c. rixantium, G. Lärm, Zank, cfr. rytinä, it. al. id. ac ryti.

rytyinen, isen Na. *strepens*, rixans, G. lärmend, zankend, it. al. id. ac. rytinen.

rytyän, dytä V. *strepo*, tumultuor, G. lärmen, zanken, al. id. ac rytisen.

Rytyötän, ötää V. id. ac rytiötän.

Rytä, dän Ns. *ejecta maris* e. c. fuci, arundinis et scirpi fragmina, G. ausgeworfene Meeresgewächse.

rytö, dön Ns. idem, al. *arbor* vento *fracta* l. delapsa, G. Windfall, rytö-maa silva ejusmodi arboribus frequens.

Rywen l. rypen, peä al. rywön, pöä V. *voluto me* l. *repo* ut sus in cœno l. illuvie, ut gallina in pulvere l. tetrix in nive, G. sich kriechend wälzen, sika rypee rapakossa (rypeän, rypöän).

rywet, peen al. rywös, öksen Ns. talis *sui volutatio*, G. dergl. Wälzen, rywehpaikka locus cœnosus ubi sues sese volutant.

rywetän l. rywötän, ttää Vf. *facio ut* quis sese volutet, inde *volutando polluo*, inquino, G. wälzen, wälzend besudeln.

rywetys l. rywötys, yksen Ns. *pollutio*, inquinatio, G. das Wälzen l. Besudeln.

Ryydyn, tyä Vm. *leviter gelasco*, G. vor Kälte steif werden, rapakko ryytyy cœnum parum congelatur, waatteet ryytywät vestes humidæ frigore *rigescunt*, inde frigore *adhæresco*, G. vor Kälte anhaften l. ankleben l. stecken bleiben, mylly ryytyy mola aquatica glacie obducitur et a motu cessat, lapio ryytyy pala stercore adhærente stipatur, piippu ryytyy fumisugium oleo tabaci obstruitur, hinc fig. ruumis ryytyy corpus qs. humore et frigore *rigescit*, *languescit*, viribus deficit, G. starr l. steif l. matt werden, ryytynyt lapsi infans languidus, debilis, male se habens, non vigens.

ryytymys, yksen Ns. *levis congelatio* l. *rigor*, *adhæsio* ex frigore et humore, G. das Starr- l. Steifwerden, inde *defectus vigoris*, defectio virium, malus rei habitus, G. das Mattwerden.

ryyty, dyn Ns. idem, ryyty-porsas porcus non vigens.

ryydytän, ttää Vf. *facio ut* leviter congeletur l. rigescat, G. starr l. steif machen, pakkainen ryydyttää myllyn frigus aquam glacie obducit et sistit, inde ryydyttää ruumiin corpus rigidum l. *languidum reddit*, vigore et viribus privat, G. steif l. matt machen.

ryydytys, yksen Ns. *actus* gelidum l. rigidum l. languidum reddens, G. das Starr- l. Steif- l. Mattmachen.

ryytistyn, yä Vm. *rigidus* l. *languidus fio*, langueo, viribus et vigore privor, G. steif l. matt werden.

Ryyhkä, än Ns. *ludi genus* puerilis, G. eine Art Knabenspiel.

Ryymään, mätä V. *avide edo*, cibos haud sperno, haud parco, G. gefrässig essen.

Ryyni, in Ns. id. ac kryyni.

Ryyppään, pätä V. et ryyppäelen l. ryyppäilen l. ryyppelen, llä Vfr. *sorbeo*, inde *poto*, G. schlürfen, saufen.

ryyppin,

ryyppiä, yppiä V. idem, de actu continuo, al. *sorbillo*.
ryyppäys, yksen Ns. *sorbitio*, sorbillum, G. das Schlürfen l. Saufen.
ryyppy, ypyn Ns. idem, inde *haustus oris*, G. Mundvoll, Schnapps, wiina-ryyppy.
ryyppö, pön Ns. idem, it. al. *potator*, G. Säufer.
ryyppäyttää l. ryyppäyttää, ttää Vf. *facio ut* sorbeat l. ore hauriat, G. saufen lassen, inde fig. *ebrium reddo*, G. berauscht machen.
Ryystää, ää V. *screo*, exscreo, G. sich räuspern.
Ryysy, syn Ns. *vestis lacera* l. trita l. pannosa, G. zerlumptes Kleid.
ryysyinen, isen Na. veste *lacera indutus*, pannosus, G. zerlumpt.
Ryyti, tin l. din Ns. id. ac kryyti l. kryydi.
Ryyttäri, in Ns. id. ac ryttäri.
Ryö'in, ryökiä V. *ructo*, *eructo*, vomo, G. rülpsen, it. al. *strepo*, G. lärmen.
ryökään, ryöwätä V. idem (röyhään)
ryökäys, yksen Ns. *eructatio*, ructus, G. Rülps.
ryökäles, een Ns. *ructus*, G. Rülps, inde fig. *res detestabilis*, mene ryökälet abi homo nequam, G. ein ärgerlicher l. verächtlicher Mensch.
Ryömin, iä V. *quadrupes repo* ut infans, prorepo, G. vierfüssig kriechen.
ryömi, in Ns. *status corporis* manibus et genubus innitentis, G. vierfüssige Stellung, on ryömillänsä est procurvatus, laskea ryömilleni me ad humum procurvo, nouse ryömiltäsi.
ryömy, yn al. ryömä, än Ns. idem, on ryömyllänsä.
Ryömä l. ryömiä, än Na. Carl. Caj. Ul. *solito major*, G. ungewöhnlich gross, ryömiä ämmä vetula obesa, ryömä ateria epulum magnificum, it. al. ryömä Ns. id. ac räämä, kräämä.
Ryönnystään, ää V. *fessus incedo*, G. sich matt fortschleppen, tulen ryönnystään.
Ryönä, än Ns. 1. *herba inutilis* l. noxia varii generis e. c. in segete, G. Unkraut, inde meren ryönä Ul. vegetabilia varia (fuci, zosteræ, arundines, scirpi) e mari ejecta, G. ausgeworfene Meergewächse, ryönä-koski Run. cataracta mythol. valde æstuans, it. ryönä silmissä *pus* oculorum, G. Eiter.
ryöniuki, ugin Ns. id. rar. max. ejecta maris.
ryönehikkö l. ryöneikkö, kön Ns. *locus* herbis ejusmodi l. vegetabilibus marinis ejectis plenus, G. Ort voll ausgeworfener Meergewächse.
ryönään, nätä V. *æstuo* et *rejectanea ejicio* ut mare, G. Meergewächse auswerfen.
Ryöpiä, än Na. *velox*, *celer*, *rapidus* e. c. fluvius, *vehemens* e. c. equus, inde *egregius*, magnificus, G. flink, schnell, heftig, vorzüglich.
ryöpiälläinen l. ryöpiälläinen, isen Na. *nonnihil celer* l. vehemens, G. ein wenig schnell l. heftig.
Ryöppy, ypyn Ns. *pulvis volans*, inde *procella nivosa*, G. fliegender Staub, Schneegestöber.
ryöppyinen, isen Na. *pulvere volante plenus* e. c. aër, inde *procellosus* cum nive volante, G. voll fliegenden Staubes, stöberig.
ryöpyn, yppyä Vm. instar pulveris *volo*, venti turbine jactor, G. stöbern, lumi ryöppyy.
ryöpytän, ttää Vf. et ryöpyttelen, tellä Vfr. *pulverem excito*, instar turbinis jacto ut ventus nivem, G. Gestöber erregen.
ryöpytys, yksen Ns. *talis jactatio*, G. Gestöbererregung.
Ryöpäs, ppään Ns. *acervus* e. c. lapidum, G. Steinhaufen, rapa-ryöpäs, cfr. ryöpö.
Ryöpö, pön l. wön al. ryöpäs, ppään Ns. *amiculum linteum* vilius, G. schlechtes Oberkleid der Arbeiter, it. al. ryöpä *linteum vile* ex stupa, G. hedene Leinwand.
ryöpöinen, isen Na. *linteus*, ex linteo viliore, G. aus grober Leinwand.
Ryöstään, ää V. et ryöstelen, llä Vfr. pr. *vi aufero* l. *rapio*, *spolio*, populor, G. rauben, plündern, inde vi legis l. juris *exigo*, G. gerichtlich auspfänden, ryöstäjä spoliator, exactor.
ryöstäisen, stä Vs. idem de actu subito.
ryöstäys l. ryöstämys, yksen Ns. spoliandi l. exigendi

l. exigendi *actus*, G. das Rauben l. Auspfänden.
ryöstö, ön al. ryösty, yn Ns. *spoliatio*, *exactio*, G. Raub, Auspfändung, otti ryöstöllä vi l. violenter abstulit.
Ryötän, ttää V. id. ac rywetän l. rywötän.
ryötys, yksen Ns. id. ac rywötys, inde *squalidum*, sordidum quid, G. etwas Schmutziges, woi siuua ryötyStä væ tibi pannoso, misello.
ryöttäinen, isen Na. *sordidus*, nauci e. c. homo, G. schmutzig.
Ryöwin, ryökiä V. id. ac ryö'in.
Ryöwään, wätä V. (Sv. röfva) vi *rapio*, *latrocinor*, prædor, G. rauben, plündern.
ryöwäys, yksen Ns. *latrocinatio*, prædatio, G. das Rauben.
ryöwäri, in Ns. *latro*, prædo, G. Räuber.
ryöwiö, ön al. ryöwy, yn Ns. *latrocinium*, spoliatio, inde *præda*, spolium, G. Raub, Beute, eläävi ryöwiöllä.
ryöwyys l. ryöweys, yden Ns. *studium latrocinii*, G. Räuberei.
Rähisen, stä V. pr. *hirrio* ut canis, G. murren, inde *rauce loquor*, *murmurans* rixor, G. mit rauher Stimme sprechen, murmelnd zanken.
rähinä, än al. rähy, yn Na. *hirritus*, G. das Murren, inde *vox rauca*, strepens e. c. loquentium, murmur e. c. rixantium, G. rauhe Stimme, murmelnder Zank.
Rähkä, än Ns. Caj. id. ac räähkä.
rähkäinen, isen Na. id. ac räähkäinen.
Rähmään, mätä al. rähmin, iä V. id. ac rääpin, rämmin.
rähmäkkä, kän al. rähmys, yksen Ns. *homo tardus*, inhabilis, G. ungelenksamer Mensch.
Rähni, in Ns. *picus viridis*, G. Grünspecht (röhni).
Rähwännes, nteen Ns. id. ac räijännes, riiwannes.
Räihään, hätä V. *strepo*, G. lärmen.
Räijännes l. räijennet, nteen Ns. *origo mythol.* atrophiæ l. rachitidis infantilis, G. mythol. Urheber der Dürrsucht.
Räikkä, kän Ns. *strepitus*, sonus l. ictus strepens, clamor, G. laut schallender Lärm, cfr. yräikkä.

räikkä, än Na. *strepens*, tonans, sonorus e. c. vox, G. laut schallend l. lärmend.
räikkään, kätä al. räikin, kkiä V. *strepo*, *tono*, resono ut silva, inde cum strepitu concutio, fragorem edo, G. laut schallen l. lärmen.
räikyn, kkyä Vm. *strepens* l. *tonans sum*, cum fragore concutior, G. schallend l. lärmend seyn.
räikähdän, htää Vs. idem de sono subito.
räikäisen, stä Vs. idem.
räikkinä, än Ns. *strepitus*, *fragor*, tonus, G. Schall, Lärm.
räikähdys l. räikäys, yksen Ns. *fragor subitus*, G. hastiger Schall.
räikytän, ttää Vf. et räikyttelen, tellä Vfr. *strepitum* l. *fragorem cieo*, G. Schall l. Lärm erregen.
räikäytän l. räikähytän, ttää Vf. idem de sono subito.
räikytys, tyksen Ns. *fragoris excitatio*, G. Schallerregung.
Räimä, än Ns. *acus major* sarturæ inserviens, G. Stopfnadel, it. al. *lorum* ex corio, G. Lederriemen.
räimin, iä V. *sarcio*, consuo e. c. vestes laceras, G. mit der Nadel stopfen, zunähen.
Räisi, räijen Ns. Sav. id. ac reisi.
Räiskä, än Ns. id. ac räikkä, it. al. *sterna nigra*, G. eine Art Meerschwalbe.
räiskään, kätä V. id. ac räikkään, it. al. *spargo*, dispergo e. c. aquam, G. spritzen.
räiskin, iä al. räiskän, ää V. idem, de sono continuo.
räiskyn, yä Vm. id. ac räikyn, it. wesi räiskyy aqua *dispergitur*, G. gespritzt werden.
räiskähdän, htää Vs. id. ac räikähdän, it. *subito dispergor*, G. hastig gespritzt werden.
räisket, een Ns. id. ac räikkinä, it. *dispersio*, G. Gespritze.
räiskinä, än al. räisky, yn Ns. idem.
räiskähdys l. räiskäys, yksen Ns. idem ac räikähdys, it. *subita dispersio*, G. hastiges Gespritze.
räiskytän, ttää Vf. id. ac räikytän, it. *dispergo*, G. spritzen machen, kala räiskyttää wettä piscis aquam quassat.

räiskytys,

räiskytys, tyksen Ns. id. ac räikytys, it. *dispersio*, G. das Spritzenmachen.
Räismä, än Ns. Ul. *funis* ex radicibus pini, G. Seil von Baumwurzeln.
Räisy, yn Ns. *terra paludosa*, arboribus transversim collapsis obsita, G. sumpfiger Ort voll Windfälle, it. al. *lacerum*, *fractum* et rejectaneum quid, G. etwas Zerbrochenes u. Untaugliches, wenhet-räisy.
Räiwä, än Ns. *ejecta maris* in littoribus, algæ, fuci etc., G. ausgeworfene Meergewächse, ranta-räiwä, inde *inutile* l. rejectaneum quid, fæx, G. etwas Untaugliches l. Verdorbenes, it. id. ac rääwä, e. c. räiwä-suu.
räiwään, wätä V. id. ac rääwään, it. al. *vi* et *subito ferio*, G. hieben.
räiwätyn, ttyä Vm. *corrumpor*, *inutilis* et rejectaneus *fio*, flacceseo ut rapa, G. verdorben l. untauglich werden.
Räjähdän, htää Vs. id. ac räikähdän, e. c. ukko räjähti.
räjähdys l. räjäys, yksen Ns. id. ac räikähdys.
räjäytän l. räjähytän, ttää Vf. id. ac räikäytän.
Räkinöitsen, itä V. id. ac räknään.
Räkisen, sta V. Carl. Olon. *loquor*, *sermocinor*, loquens strepo, G. sprechen, sprechend lärmen.
räkinä, än Ns. *sermocinatio*, G. das Sprechen.
Räkitän, ttää V. *vehementer flammo* ut ignis, calorem vehementem spargo, G. lodern.
Räkkään, kätä V. (Sv. räcka) *sufficiens sum*, sufficio, G. zureichen, hinlänglich seyn, räkkäätö heiniä num sufficienter est fœni, it. räkkään nahkaa corium *extendo* et *subigo*, G. Leder recken.
räkkäys, yksen Ns. *extensio* corii subigendi, G. das Recken, räkkäys-rauta l. räkki-rauta instrumentum ferreum, quo corium extenditur.
räkkäytän, ttää Vf. *facio ut* sufficiat, G. zureichend machen, it. *curo ut* extendatur corium subigendum, G. recken lassen.
Räkky, kyn Ns. l. räkky-rauta ferrum *fragile*, G. sprödes Eisen (rääky, räsy).
Räknään, nätä al. räkinöitsen, itä V. (Sv. räkna) *numero*, *computo*, calculos subduco, G. rechnen, nachrechnen, berechnen.
räkinki l. räkninki, ngin Ns. (Sv. räkning) *computatio*, tabula accepti l. expensi, G. Rechnung.
Räkyli, in Ns. id. ac räkky.
Räkä, rä'än Ns. *mucus* narium, pituita, G. Rotz, räkä-siina muccinium, räkä-juuri symphytum officinale, räkä-mänty pinus fragilior.
räkäinen, isen Na. *mucosus*, pituitosus, G. rotzig.
räkästän l. rä'ästän, ää V. *muco illino* l. *fœdo*, G. mit Rotz besudeln, it. Sav. nares *emungo*, G. schnäuzen.
räkäisen, stä V. *emungo*, G. sich schnäuzen, it. al. id. ac räikäisen.
Rämet, een Ns. Ul. *palus*, terra paludosa, G. Sumpf, al. rämeh-maa.
rämäkkä, kän al. rämäkkö, kön Ns. *locus paludosus*, G. sumpfiger Ort, rämäkkä-honka pini varietas, cfr. sub rämä.
Rämmin, mpiä V. *difficulter incedo*, *moleste vado* qs. in palude l. nive, inde *moleste* quid *ago*, G. mühsam waden l. sich fortschleppen, mit Mühe thun.
Rämmälet l. rämmelet, leen Ns. *lichen* l. *lana arborum*, G. Baummoos.
rämmenet, neen al. rämmen, enen Ns. idem.
rämmeninen, isen Na. *lana abundans* e. c. arbor, ex lana arboris confectus e. c. nidus sciuri, G. baummoosig.
Rämppä, pän Na. *fractus*, *vitiosus*, pedibus mutilus, G. zerstümmelt, al. krämppä, rämppä-kontti pes claudicans.
Rämsy, yn Ns. *negligenter* l. *temere disjectum* quid, *actio* rei *negligens* et temeraria, G. etwas Nachlässiges, inde max. *sermo neglectus*, temerarius, *nugæ*, blateratio, G. nachlässiges Geschwätz, Geplapper, nec non *balatro*, G. Schwätzer.
rämsyän, ytä al. rämsään, sätä V. *negligenter* quid *ago*, inde max. *temere loquor*, *nugor*, blatero, G. etwas nachlässig thun, schwatzen, plappern.
Rämä, än Ns. *res fracta* et *inutilis*, vas rimosum, G. etwas Zerbrochenes l. Untaugliches, on rämänä est fractus et rejecta-

rejectaneus, kello-rámá l. rámá-kello campana fracta tremule sonans, crepans, rámá-kurkku guttur rauce loquens, G. rauh lautend.

rámäkkä, kän Ns. idem, max. rauce l. tremule sonans quid, rámäkkä-ääni vox crepans, tremula.

rámiá, án Na. *tremulus* l. *raucus* e. c. sonus, tremule sonans e. c. campana fracta, G. rauh l. grob lautend.

rámisen, stá V. *tremule sono*, rauce clamo, voce strepo, G. rauh l. grob lauten, lärmen.

rámistán, áá Vf. talem *sonum cieo*, G. rauhen Laut erregen.

Ránki, ngen Ns. max. pl. ránget *semicirculi lignei* circa collum equi vehentis, *helcium*, G. Halsgeschirr des Zugpferdes, hölzernes Pferdekummet (länget), pane ránkeen l. ránkehin helcium equo impone, ránki-puu lignum helcio conficiendo aptum.

ránkeinen, isen Na. *helcio ornatus*, G. mit Halsgeschirr versehen, non nisi in compos. e. c. puna-ránkeinen.

rángellinen, isen Na. *helcium habens*, G. Halsgeschirr habend.

ránkitán, ttää V. *helcium* collo equi *impono*. equum trahæ adjungo, G. das Halsgeschirr auflegen, anspannen.

Ránni, in al. ránny, yn Ns. (Sv. rånna) *canalis*, aquæ ductus ligneus, G. Rinne.

Ránstiá, án Na. *humidus* l. *turbidus* e. c. aer, tempestas, G. feucht.

ránstun, yá Vm. *humesco*, G. feucht werden, al. *flaccesco* ut rapa, corruo, G. welk werden.

Ránttí Ns. ránttään V. etc. id. ac pránttí, pránttään etc.

Ránttu, tyn Ns. (Sv. rånta) *tributum*, proventus, G. Rente, Steuer, al. wero.

Ránta, nnán Ns. *pluvia nive mixta*, G. feuchter Schneefall, Schneeregen, lumiránta.

rántäinen, isen Na. *pluviosus* cum nive, G. schneiend mit Regen.

Rápilá, án Ns. id. ac rápylá.

Ráppy, yn Ns. inusit. id. ac ryppy, inde on ráppylánsá est rugosus l. corrugatus.

ráppyinen, isen Na. *rugosus*, G. faltig.

Ráppá, pán Ns. *ictus* cum stridore, G. knappernder Schlag, inde ráppä-sadet pluvia vehemens sed subita, ráppä-silmä oculus sæpe nictans.

ráppään, pätä V. *ferio* l. ico cum stridore ut imber humum, G. knappernd schlagen.

rápähdán, htää Vs. idem de actu subito, max. silmä rápähtää oculus connivet, G. blinzeln, rápähtää silmiänsä oculis nictat.

rápähdys l. rápäys, yksen Ns. *ictus subitus*, G. hastiger Schlag, inde silmän rápäys *nictatus oculi*, momentum temporis, G. Augenblick.

rápätti, tin Ns. *homo palpebrans*, G. blinzelnder Mensch.

rápätán l. ráppytán, ttää Vf. *facio ut* feriat, max. *facio ut* nictet, G. knappern l. blinzeln machen, rápätán silmiäni palpebro.

rápäytán l. rápähytán, ttää Vf. idem de actu subito.

Ráppáná, nán Ns. *foramen* l. *tubus* in tecto hypocausti, per quem exit fumus, spiramentum camini, G. Rauchloch im Dache (reppáná, lakeinen).

Rápsähdán, htää Vs. *subito vibro* l. *ico*, G. hieben, inde max. id. ac rápähdán.

rápsähdys l. rápsäys, yksen Ns. id. ac rápähdys.

rápsytán, ttää Vf. et rápsyttelen, tellä Vfr. *vibro* ut avis alas, G. schnell schwingen, inde id. ac rápätán.

rápsäytán l. rápsähytán, ttää Vf. idem de actu subito.

Rápy, yn N. id. ac rääppys.

Rápylä, än Ns. Botn. *palma* l. *pes phocæ* l. avium nautium, G. Schwimmfuss, inde fig. palma manus l. pedis humani, cfr. sub rápá.

rápäly, yn al. rápiilä, än Ns. idem.

Rápá, pán Ns. *vestis trita* l. lacera, G. zerlumptes Kleid.

rápälet, een Ns. idem, al. *lacinia vestis*, centunculus, panniculus, G. Lumpen, Lappen (rääpälet).

rápälä, län l. rápylä, än Ns. idem.

rápälehdán, htää V. *laxus pendeo* ut lacinia, pendulus protrahor, G. wie ein Lumpen hangen l. nachschleppen (rääpälehdán).

Rápäkkä,

Räpäkkä, kän Ns. Tav. *tempestas humida*, G. feuchtes Wetter.

Räpäkkö, kön Na. *fervidus* l. *furens* e. c. equus flagellum haud patiens, G. heftig, wild.

Räpästän, ää V. *tarde me gero* l. *vado*, G. sich träge betragen l. gehen, it. al. puhuu räpästää obscena l. non decentia loquitur, G. unanständig reden.

Räseikkö l. räsehikkö, kön Ns. *terra soluta*, arenaria, fere sterilis, G. sandige Erde, Heide.

Räsisen, stä V. id. ac rähisen.

Rästi, in Ns. (Sv. rest) *restans* l. residuum debiti, reliquum, G. Rest, on rästinä restat, reliquatur.

Rästäs, ään Ns. id. ac rastas.

Rästäs, ään Ns. *suggrunda* l. pars tecti extra parietem, G. unterer Rand des Daches, Dachstuhl, rästäs-wesi stillicidium, rästään alainen alveolus longus sub suggrunda, stillicidium deducens.

rästet, een al. räystäs, ään Ns. idem, räystäs-pääsky hirundo agrestis.

rästin, imen Ns. *tignus* tecti *inferior* ad suggrundam, G. Dachstuhl.

rästilöin, ömen al. rästiläin, ämen Ns. idem.

Räsy, yn Na. *debilis*, *fragilis*, G. schwach, spröde, inde räsy-rauta ferrum fragile, räsy maa terra inutilis, sterilis.

räsymäinen, isen Na. *nonnihil debilis* l. infirmus, G. ein wenig schwach.

Räsä, sän Na. *haud planus* nec æquus, *scaber*, scabrosus l. lapidosus e. c. via, regio, G. uneben, schroff, it. räsä-rauta id. ac räsy.

räsälikkä, kän al. räsälikkö, kön Ns. *locus haud planus*, via scabrosa, G. holperichte Stelle.

Rätet tteen al. rätinä, än Ns. *crepitaculum*, terriculum equorum, G. Schnarre.

rätisen, stä V. *concrepo*, crepito, G. schnarren.

rätinä, än al. räty, dyn Ns. *crepitus*, G. Geschnarre, al. räty id. ac rätet, al. id. ac rätti.

Rätkä l. rätkänä, än Ns. *homo nauci*, incuriosus, pannosus, sordidus, G. Lumpenkerl.

Rätti, tin Ns. *lacinia*, *panniculus*, cento, G. Lumpen, Lappen, paita-rätti indusium lacerum, nenä-rätti muccinium, inde fig. niittu-rätit prata minora.

rätty l. räty, tyn Ns. idem, nenä-rätty.

rätyisä, än Na. *pannosus*, lacer e. c. homo, G. zerlumpt.

rättistyn l. rätistyn, yä Vm. *lacer* l. *pannosus fio*, inde flaccesco ut rapa, G. zerlumpt werden.

Rättä, tän Ns. id. ac haukka.

Rättänä, än Ns. *galium* verum G. Labkraut.

Rättäri, in Ns. (Sv. råttare) *exactor publicus*, al. *inspector* operariorum, G. Steuereinnehmer, Vorgesetzter, Aufseher.

Rätwänet, een al. rätwänä, nän Ns. *tormentilla* erecta, G. Blutwurz.

Räwyn, rätyä V. id. ac rääwyn.

Räwään l. räwäjän, wätä al. räwiän, witä V. *rauce clango* l. *tinnio*, ut vasa vitrea collisa, G. grob klingen.

Räyhä, än Ns. *homo voce strepens*, vana loquens, glorians, G. Schwätzer, Prahler.

räyhään, hätä al. räyhyän, hytä V. et räyhäelen, llä Vfr. *voce strepo*, *garrio*, blatero, vana loquor ut ebrius, al. *glorior*, G. schwatzen, prahlen.

räyhinä, än al. räyhy, yn Ns. talis *strepitus*, G. Geschwätze.

Räyskyn, yä al. räyskin, iä V. *fragorem edo*, strepens tumultuor, G. krachen, rauschen, it. al. *aspere loquor*, irate alloquor, G. zornig anreden, it. al. kettu räyskyy vulpes *gannit*, G. quäken, belfern (rääwyn).

räysket, een al. räyskinä, än Ns. *fragor*, strepitus vehemens, al. *sermo asper*, allocutio irata, al. *gannitus* e. c. vulpis, G. Gekrache, Geräusch, zornige Anrede, Gebelfer.

Räystyn, yä Vm. *flaccesco* ut olera ex frigore, G. verwelken (räytyn).

Räystäs, ään Ns. id. ac rästäs l. rästet.

Räyttelen l. räwyttelen, tellä Vfr. *liquefacio* e. c. pingue quid, *eliquo* l. defæco e. c. sebum, G. flüssig machen, schieren.

räywystelen l. räywistelen, llä Vfr. idem.

Räytyn, ttyä al. **räydyn**, **tyä** Vm. id. ac räyöstyn.

Räädyn, tyä Vm. id. ac räyöstyn, al. id. ac ryydyn, räätyyyt id. ac ryytyyyt.

Räähkä, än Ns. Olon. Carl. *impurum* et *detestabile quid*, malignum, G. etwas Abscheuliches l. Böses, räähkä-henki spiritus malus, diabolus, inde *male factum*, peccatum, teen räähkää pecco, mala patro, G. böse That, Unthat.

räähkäinen, isen Na. *sordidus*, *detestabilis*, *malitiosus*, facinorosus, G. schmutzig, abscheulig, boshaft.

Rääkkä, kän Ns. *rallus crex*, al. *corvus glandarius*, G. Wachtelkönig, Holzheher, ruwis- l. ohra-rääkkä.

Rääkkään, kätä V. manibus *male tracto*, G. schlecht handthieren (räättään), rääkkään kiesiaa.

Räämet, een Ns. id. ac rämet.

Räämä, än Ns. *pus oculorum*, G. Augeneiter, räämä-silmä oculus lippiens, lippus, it. al. id. ac kräämä.

räämäinen, isen Na. *purulentus* sc. oculus, G. eiterig.

räämätti, tin Ns. Abol. *lippus* homo, G. Eiterauge.

Rääpet, ppeen Ns. max. pl, rääppeet *reliquiæ*, *relictum*, quid, rudera ædium, residua cibi etc. G. Ueberbleibsel, etwas Verschüttetes.

rääppään, pätä V. *relinquo* post me ex negligentia e. c. fœnum, cibum, *profundo*. G. verschütten, nach sich lassen, rääppään walkiata ignem ex incuria spargo.

Rääpin, ppiä V. *moleste repo* l. *vado*, tarde incedo, G. mühsam waden l. fortschreiten, it. al. rääpin maitoa lac *negligenter decortico*, G. nachlässig abrahmen.

Rääpiö, ön Ns. *terra paludosa*, inutilis, G. untaugliche Sumpferde.

Rääppä, pän Ns. *pus* oculi et apostematis, G. Eiter (räättä), it. al. id. ac rääppyö homo tardus.

rääppäinen, isen Na. *purulentus*, G. eiterig.

Rääppy, wyn Ns. *pluvia* cum nive mixta, nix aquosa cadens, G. regengemischter Schneefall, it. al. *pudor*, G. Scham, ei ole rääppyä nil pudet.

Rääppyö, yksen Ns. Sav. Caj. salmo *albula*, G. Stintenart (muikku), it. al. *homo tardus*, qui nil efficere valet, G. unthätiger Mensch.

rääppyöstän, ää V. *tarde procedo* l. me gero, moleste prorepo, G. unthätig seyn l. sich betragen.

rääpäköitsen, itä V. idem.

Rääpälet, een al. rääpälä, län Ns. *lacinia* vestis trita, *centunculus*, panniculus rejectaneus, G. Lumpen (räpälet).

rääpäläinen l. rääpällinen, isen Na. *laciniosus*, pannosus, G. zerlumpt.

rääpälehdän, htää V. *solutus pendeo* l. *moveor* ut lacinia vestis, inde *tarde* et inhabiliter *me gero*, G. wie ein Lumpen nachschleppen, sich ungeschickt betragen.

Rääsy, yn Ns. id. ac ryysy, rääpälet, inde hewois-rääsy equus nullius pretii, it. rääsy-rauta ferrum inutile, *fragile* (rääky, räsy), it. rääsy-maa terra paludosa, *inutilis*, malæ indolis, G. schlecht geartet.

rääsyn, yä Vm. *inutilis* l. malæ indolis *fio*, G. schlecht geartet l. untauglich werden, haawa rääsyy pahaksi vulnus fit malignum.

Räätikkä, kän Ns. Tav. *brassica* oleracea rapæformis, G. Kohlrübe (juurikka).

Räätiöstyn, yä Vm. id. ac rättiöstyn.

Räätti, tin Ns. (Sv. rätt) *ferculum*, *dapes*, G. Gericht, Schüssel.

Räätty, tyn Ns. *congeries* e. c. prunarum, G. Kohlenhaufen.

Räättä, tän Ns. id. ac rääppä.

räättäinen, isen Na. id. ac rääppäinen.

Räättään, tätä V. id. ac rääkkään.

Räätyköinen, isen Na. (a räädyn) *sordidus*, *deformis*, tæter, G. schmutzig, hässlich.

Räätyöstän, ää V. *moleste* l. *tarde ago* l. me gero, G. sich träge betragen, e. c. wedän räätyöstän moleste traho, syön räätyöstän.

Päätäri, in Ns. id. ac raatari, kraatari.

räätäröitsen, itä V. id. ac raataroitsen.

Räätyn,

Ráawyn, **ráátyá** V. *gannio* ut vulpes, al. *crocio* ut cornix, al. *ejulo* ut infans, G. belfern, krächzen, wimmern.
ráátty, **ráawyn** al. **ráátiná**, **án** Ns. *gannitus*, *crocitatio*, *ejulatio*. G. Gebelfer, Gekrächze, Gewimmer, inde **ráátty-lintu** id. ac **ráátká**, it. S. **ráátty-rauta** id. ac **rááſy-rauta**.
Ráawá, **án** Ns. *impudicum* quid l. *probrum*, G. etwas Schamloses, **ráawá-ſuu** os pudenda l. probra loquens, it. al. id. ac **lááwá**.
ráawáán, **wátá** V. *impudica loquor*, *exprobro*, calumnior, G. schamlos reden, verleumden, ausschänden.
Röhká, **án** Ns. *mergus merganser*, G. Kneifer, it. al. id. ac **röhkálet**.
röhkálet, **een** Ns. *bacca immatura*, pomum crude, G. unreifes Obst l. Beere (**röhká**, **rohka**), **marjat owat röhkáleillá**.
Röhká l. **röhá**, **án** Ns. *tussis rauca* boum, equorum et hominum, G. heiserer Husten, **röhká-ruoho** verbascum thapsus.
röhin, **hkiá** V. *rauce tussio* l. *screo*, inde *grunnio* ut sus, G. heiser husten, sich räuspern, grunzen.
röhyn, **hkyá** V. idem, max. *grunnio*, G. grunzen.
röhiſen, **ötá** V. idem de sono continuo.
röháhdán, **htáá** Vs. idem de sono subito.
röhiná l. **röhkiná**, **án** Ns. *tussis* rauca, *screatus*, *grunnitus*, G. heiseres Husten, Räuspern, Grunzen.
röhkáys l. **röháys**, **yksen** Ns. idem de sono subito.
Röhmiá, **án** Na. *inhabilis* et tardus e. c. homo obesus. G. träge l. schwerfällig.
röhmys, **yksen** Ns. *homo inhabilis* et tardus, G. schwerfälliger Mensch.
Röhni, **in** Ns. id. ac **rähni**.
Röhná, **án** Ns. Tav. *porrigo* in cute, G. Schorf, al. *naucus* l. *floccus*, titivilitium, quisquiliæ, G. Flocke, Kleinigkeiten, Auskehrig.
röhnáinen, **iſen** Na. *porriginosus*, G. schorfig, al. *nauco* l. titivilitio l. quisquiliis *plenus*, G. voller Flocken l. Stäubchen.
Röijy, **yn** Ns. id. ac **tröijy**.
Röká, **án** Ns. *subatio*, æstus scrofæ venereus, G. Brunst, **sika on rökállánſá**.
rökáinen, **iſen** Na. *subans*, G. brünstig.
rökástán, **áá** V. *subo*, libidine æstuo, ut scrofa, G. brunsten.
Rökás, **kkáán** Ns. perca *cernua*, G. Kaulbars.
Rökö, **kön** Ns. *tegumenti* species a Lapponibus confecta, G. eine Art Decke der Lappländer.
Rölly, **yn** Ns. rar. *membrum genitale* feminæ, al. **rellu**.
Römeli, **in** Ns. Carl. id. ac **remeli**, max. balteus ex corio.
Römſy, **yn** Ns. *procella nivosa*, G. Schneegestöber (**romſu**).
römſyinen, **iſen** Na. *procellosus* cum nive e. c. tempestas, G. stöberig.
Römy, **yn** al. **römö**, **ön** Ns. id. ac **riemu** l. **remu**, **römy-laulu**.
römiá, **án** Na. id. ac **riemuinen**.
römyán, **ytá** V. id. ac **riemuitſen**, **remuan**.
römyötán, **áá** V. et **römyötelen**, **llá** Vfr. idem.
Römö, **ön** Ns. *tuberculum*, G. Beule (**ryhmy**).
römöinen, **iſen** Na. id. ac **ryhmyinen**.
römyökäinen, **iſen** Na. idem.
Rönky, **ngyn** Ns. *strepitus*, *fremitus*, grunnitus, G. Lärm, Geräusch.
röngyn, **nkyá** V. voce *strepo*, *fremo*, grunnio, G. lärmen, rauschen, grunzen, it. Caj. *vehementer clamo*, G. heftig schreien, it. al. Vm. *quassor*, concutior, G. geschüttelt werden.
röngytán, **ttáá** Vf. *facio ut* fremat l. strepat, G. zu lärmen bringen, it. al. *quasso*, concutio, G. schütteln, **röngytán ſitá pááliá** fuste percutio.
Rönſy, **yn** Ns. *surculus* ex radice alterius progerminans, G. Schössling.
rönſyinen, **iſen** Na. *surculosus*, G. voller Schösslinge.
rönſyán, **ytá** V. *surculos ago* ex radice, Schösslinge treiben.
Röyppö, **pön** Ns. *cibus* ex farina et lacte, G. eine Art Milchbrei, al. *massa* ex ovis, lacte et farina, ex qua placenta concoquitur l. assatur, G. Teig zu Pfannkuchen.
Rössö, **ön** Ns. Ul. *tomaculum* ex sanguine, *botulus* cruore fartus, G. Blutkuchen.

Röjö,

Rösö, *sön* Ns. id. ac römö, ryhmy.
rösöinen, *isen* Na. id. ac römöinen.
Rötinki, *ngin* Ns. id. ac rotinki.
Rötkähdän, *htää* Vs. id. ac rotkahdan.
rötkötän, *ttää* V. *procidiuus jaceo* ut ebrius, G. langgestreckt liegen, makaa rötköttää.
Röty, *dyn* Ns. *quisquiliæ*, inde *tabacum vile*, G. Auskehrig, schlechter Tabak.
Röydin, *tiä* V. *tundo* l. *quatio* e. c. titiones, G. Brånder stampfen l. umrühren, cfr. roudin.
Röyhkiä, *än* Na. röyhkeys, *yden* Ns. etc. id. ac röykkiä etc.
Röyhytän, *ttää* V. *quasso*, concutio, tundo, G. schütteln, stampfen.
röyhytys, *tyksen* Ns. *quassatio*, concussio, G. das Schütteln.
Röyhä, *än* Ns. *ructus*, G. Rülps.
röyhäinen, *isen* Na. *ructuosus*, G. rülpsend.
röyhään, *hätä* V. et röyhäelen l. röyhäilen, *llä* Vfr. *ructo*, eructo, G. rülpsen (ryökään), inde fig. *indecenter loquor*, blatero, G. unanståndig reden, unde id. ac röykkään.
röyhin, *iä* V. et röyheelen l. röyhelen, *llä* Vfr. idem.
röyhähdän, *htää* Vs. idem de ructu subito.
röyhähdys l. röyhäys, *yksen* Ns. *ructus subitus*, G. hastiger Rülps (ryökäys).
röyhäytän, *ttää* Vf. *ructum moveo*, G. Rülps erregen, minua röyhäyttää ad ructum moveor.
röyhtäytän, *ttää* Vf. idem rar.
Röyket, *kkeen* Ns. *terra congelata* et *aspera*, asperitas viæ ex gelu, G. gefrorne u. schroffe Erde.
röykkeinen, *isen* Na. *congelatus* et *asper* e. c. humus, via, G. gefroren und schroff.
Röykkiä, *än* Na. mente *elatus* l. *tumidus*, *fastosus*, arrogans, gloriosus, jactans, G. aufgebläht, stolz, prahlerisch (röyhkiä).
röykäs, *kkään* Na. idem.
röykkeys, *yden* Ns. *elatio* mentis, *fastus*, arrogantia, superbia, G. Aufgeblasenheit (röyhkeys).
röykkiö, *ön* Ns. *homo elatus*, arrogans, G. aufgeblasener Mensch.
röykkään l. röykään, *kätä* V. et röykkäelen l. röykkäilen, *llä* Vfr. *elate* l. *tumide me gero*, arrogans sum, superbio, inde *glorior*, jacto, nec non proterve minor, G. aufgeblasen seyn, stolziren, prahlen, stolz drohen, it. al. id. ac röyhään.
röykistelen, *llä* Vfr. idem.
röykötän, *ttää* V. et röyköttelen, *tellä* Vfr. idem, al. *voce strepo*, G. lårmen.
röykkäys l. röykäys, *yksen* Ns. *gestus elatus*, arrogantia, gloriatio, G. stolzes Betragen, Hochmuth, Prahlerei, it. al. id. ac röyhäys.
röykäytän, *ttää* Vf. id. ac röyhäytän.
Röykkö, *kön* Ns. id. ac roukkio.
röykky, *kyn* al. röykkiö, *ön* Ns. idem.
Röykytän, *ttää* V. id. ac röyhytän.
röykytys, *tyksen* Ns. id. ac röyhytys.
Röyskö, *ön* Ns. id. ac rousko.
röyskin, *iä* V. id. ac rouskin.
röyskinä, *än* Ns. id. ac rouskina.
Röystö, *ön* Ns. id. ac rusto, rystö.
röystöinen, *isen* Na. id ac rystöinen.
Röysy, *yn* Ns. max. pl. röysyt *rami arborum* ad nassas piscarias tegendas adhiberi soliti, G. Fichtenzweige zur Bedeckung der Reusen.
röysyinen, *isen* Na. ejusmodi *ramis abundans*, G. voll dergl. Zweige.
Röytä, *dän* l. *tän* Ns. *protectum* ad parietem domus alius, umbraculum, G. Vordach.
Röytäytän, *ttää* Vf. id. ac röyhäytän l. röyhtäytän.

S.

Sa pron. encl. Sav. Caj. pro sinä e. c. kuinsa l. kuinsas pro kuin sinä (sä).
Saaden prtcl. (pr. Adv. Inf. a saan) id. ac saakka e. c. kirkollen saaden, sinne saaden eo usque.
Saahka, *han* Ns. id. ac sahka.
Saakari, *in* Ns. (Ilmola) *sacculus* tabaci et igniarii, G. Tabaksbeutel.
Saakeli, *in* Ns. *malus genius* mythol. fere id. ac saatana, piru.

Saakka prtcl. *usque*, G. bis, an (asti), e. c. kirkollen saakka, kirkkoon saakka, kirkolta l. kirkosta saakka, sinne saakka, tänne saakka, cfr. asti.

Saakkuna, an Ns. Olon. Carl. *narratio fabulosa*, fabella, G. Sage, Fabel.

saakunoitsen, ita V. *fabulas narro*, fabulor, G. Sagen erzählen, fabeln.

Saalaan, lata V. *colligo*, congero, G. zusammenhäufen, saalaan kokoon.

Saan, saada l. Sav. saaha V. 1. pr. *accipio*, *adipiscor*, consequor, obtineo, G. bekommen, erhalten, erlangen, saan lintuja l. kaloja aves l. pisces capio, qs. capere mihi accidit, saan ruokani victum conquiro l. mereo, saan rahaa pecuniam colligo, saan sanan nuntium excipio, saan woiton victoriam reporto, saan wallan vim capio, superior fio, saan kiinni consequor in currendo, saan taudin morbum contraho, saan lapsia l. poikia pario l. gigno fetus, saan parran pubesco, saan toria increpor, saan hampaita dentio. saan tietää cognosco, saan ruoskaa l. selkääni plagas patior, vapulo, saadaan rahalla pecuniâ accipitur l. prostat, it. saas tästä l. saappas tästä! (sc. juoda) accipe hinc sc. potum i. e. bibas, G. Ausdruck beim Zutrinken, cfr. saastan, it. 2. *possum* l. *valeo* sc. efficere; G. im Stande seyn, wozu zu bringen vermögen, bewegen können, e. c. saan sanomaan possum permovere ad dicendum, saatko toimeen l. aikaan num vales efficere l. perducere ad finem intentum, kyllä saan valeo l. possum equidem, saan matkaan possum ducere in viam i. e. possum efficere, saan rikki frangere valeo l. potis sum, en saa sanotuksi haud valeo l. nequeo dicere, toiwon saawani spero me posse, it. 3. *licet mihi*, G. erlaubt seyn, saanko (sc. luwan) mennä licetne mihi ire, saammeko tehdä num licet nobis facere, toiwon saawani spero mihi esse licitum, it. 4. *contigit mihi*, G. sich ereignen, e. c. saan hänen nähdä occasio mihi est illum yidendi, saan sateen pluvia mihi contingit l. me attingit, it. 5. Caj. *incipio* quid nec non *pervenio* ad quid, G. anfangen, ankommen, e. c. saakaamme sanomaan initium faciamus dicendorum, conferamus nos l. accingamus ad dicendum, kosta sain kaupungin quando perveni ad urbem, urbem adsecutus sum, karja saapi kotia pecus domum venit, it. 6. Nomina verbalia e. c. minun on hänneltä saamista est mihi quid quod ab illo accipiam l. exigam, it. saamani quod accepi l. effeci, saamani jälkeen juxta captum l. vires meas, it. saamatoin qui nihil accepit, nihil efficere potest, ineptus, saamatoin-käsi manus viribus carens, saamattomuus defectus virium ad quid efficiendum, it. tuhlaan saatuni profundo acceptum l. quod accepi, saatuansa postquam acceperat, it. minun on häneltä saatawaa est mihi quid ab illo exigendum, saapi saatawansa accipit l. consequitur quod ei est debitum. on saatawilla l. saatawissa est in eo ut capiatur i. e. est *præsto*, præsens, ad manus, G. bei der Hand l. zu bekommen seyn, tule saatawiin l. saatawillen venias prope, otti saatawilta accepit quod ad manus erat, on kylän saatawilla est prope pagum, G. in der Nähe.

saamus, uksen Ns. *accipiendi* l. *efficiendi actio*, *captio*, *effectio*, G. das Bekommen, Ausrichtungsvermögen.

saanti, unin al. saanto, nnon Ns. idem, inde *captura*, captum, G. Fang, kalan saanti.

saalis, iin Ns. *captum*, *præda*, G. Fang, etwas Erhaltenes, Beute, kalan saalis captura piscium, hywä saalis captura commoda l. favens, sodan saaliit spolia in bello capta, luulee saaliiksensa putat esse prædam sibi debitam.

saatan, ttaa Vf. et saattelen, tella Vfr. pr. *facio ut* quis perveniat ad locum debitum, inde 1. *duco*, ducturus sequor, G. führen, begleiten, saatan eksyneen tiellen erroneum in viam comitans defero, saatan ruumiin hautaan funus ad sepulcrum sequor, saatan sanaa nuntium affero, it. 2. *induco*, *permoveo*, *efficio*, G. zu Wege bringen, wozu vermögen l. bringen, verursachen, saatan asian matkaan l. liikkeelle rem inchoandam curo, saatan hänen tulemaan facio l. curo ut veniat,

veniat, saatan walmiiksi efficio ut peragatur, saatan tuskaan in molestiam induco, saatan nauruun risum moveo, saatan waiwaiseksi pauperem reddo, it. 3. *possum*, *valeo*, queo, G. im Stande seyn, vermögen, können, saatatko lukea num potes legere, kyllä saatan equidem valeo l. queo, en saata sanoa nequeo l. haud valeo dicere, hinc saattawa mies vir peritus, qui quid efficere valet, saattaa olla niin potest ita esse, sit ita, it. 4. saattamatoin qui non valet efficere, impotens, ineptus, saattamattomuus defectus agendi virium, impotentia.

saatto, ton Ns. 1. *ductio*, comitatus, G. Begleitung, saatto-wäki comites funeris l. sponsæ, it. 2. *agendi* l. *efficiendi facultas*, G. Ausrichtungsvermögen, ei ole saattoa caret rei efficiendæ potentia, nil efficere potest.

saawun, saapua Vm. pr. in eo *sum ut accipiar*, *sum præsto*, G. bei der Hand l. zu haben seyn, inde saawuin sinne casu evenit mihi, ut eo irem l. ibi adessem, G. wohin gerathen, saapui soltaatiksi contigit ei ut miles evaderet, it. præs. particip. saapuwa qui præsto l. præsens est, G. bei der Hand seyend, inde on saapuwilla l. saapuilla l. saapuwissa est præsto, ad manus, tule saapuwillen l. saapuillen l. saapuwiin veni prope, cfr. saatawilla sub saan.

saawutan l. saantan, ttaa Vf. et saawuttelen, tella Vfr. pr. *facio ut* capiatur, inde 1. *consequor*, sequendo attingo, adipiscor, contingo, obtineo, G. erreichen, erlangen, bekommen, en saawuta sanoja verba invenire haud valeo, saawutan tiedon notitiam adipiscor l. deprehendo, sana saawutti minun nuntius me offendebat l. consequebatur, kowa onni saawutti infortunium occurrit l. offendit, saawutti itsellensä taudin morbum sibi contraxit, it. 2. saawutan (saatan) häuen tiellen eum in viam *duco*, G. begleiten.

saawutus, tuksen Ns. *assecutio*, *captio*, G. das Erreichen l. Erlangen.

Saani, nin l. nen Ns. Olon. Sav. *trahæ species* ornatior, G. zierlicher Schlitten.

Saanni prtcl. 1. *modo*, *dummodo*, tantummodo, G. wenn nur, saanni saisin modo adipiscerer, it. 2. al. id. ac saakka e. c. polwesta saanni usque ex genu, kaulaan saanni, it. 3. id. ac saati, e. c. näkyy kirkkokin saanni torni vel templum apparet *eo magis* turris, G. (so gar)- um so mehr, ei kirkkokaan saanni torni - - eo minus, G. (nicht mal)- desto weniger.

Saapas, ppaan Ns. *ocrea*, G. Stiefel.

saappainen, isen Na. *ocreatus*, ocreis abundans, G. bestiefelt.

saappaallinen, isen Na. *ocreas habens*, G. Stiefel habend, it. *quantum capit ocrea*, G. einen Stiefel voll.

saapastan, aa V. et saapastelen, lla Vfr. *ocreis utor* l. *incedo*, G. bestiefelt gehen, käypi saapastelee, it. *ocreis instruo*, G. bestiefeln.

Saapukka, kan Ns. Ul. Sav. Carl. *mitræ* l. *galeri species*, singularis formæ, G. eine Art Mütze.

Saara, ran Ns. Sav. id. ac sahra, atran saarat lignum aratri bifurcum.

Saari, ren Ns. *insula* in mari, G. Insel, inde *locus elevatior* in paludibus l. silvis, G. waldiger Hügel in Sümpfen, saari-maat insulæ ad oras maris, saarikukko tringa pugnax, it. al. saari-puu l. saaren-puu male pro saarni l. sara.

saarret, rteen Ns. *insula minor*, G. Inselchen, al. id. ac saareket.

saarinen l. saarellinen, isen Na. *insulis frequens* e. c. mare, ora, G. inselreich.

saarento, nnon Ns. *peninsula*, G. Halbinsel.

saarilainen, isen N. *incola insulæ*, insularis, G. Inselbewohner.

saareket, kkeen Ns. *locus* insulis frequens, archipelagus, G. inselreicher Ort, it. al. *striga agri* fossis circumdata, G. kleines Ackerstück, al. *intervallum sulcorum* in agris aratro haud emotum, G. Rücken zwischen den Ackerfurchen.

saarekisto l. saaristo, on Ns. *archipelagus*, G. inselreicher Ort.

saarran, rtaa V. et saartelen, rrella Vfr. pr. *in formam insulæ redigo*, inde *circumdo* a) tuendi caussa, *tueor*, Jumala saartaa minun Deus me custodit, b) oppugnandi caussa, *circumeo*, *obsideo* ut hostis castrum, G. umgeben, umlagern, umringen,

umringen, karhu saartaa karjan ursus gregem circuit.

saarto, rron Ns. *circumdatio*, obsidium, inde *vallum* l. agger circumdans defendendi l. oppugnandi gratia, G. Umgebung, Belagerung.

Saarna, an Ns. *concio* l. *oratio sacra*, G. Predigt, saarna-mies orator sacer, saarna-wirka ministerium eccles. saarna-sia l. saarnastuoli suggestum.

saarnaan, nata V. et saarnaelen l. saarnailen, illa Vfr. *concionor*, orationem sacram publice dico, G. predigen.

Saarni, nen Ns. *fraxinus* excelsior, G. Esche, al. *corylus* avellana, G. Hasel, sakſan saarni fagus silvatica, saarnen l. saarni-terwa (male saaren terwa) oleum fraxini, cfr. sara.

saarninen, isen Na. *fraxineus*, G. eschen.

saarnikko, kon al. saarnisto, on Ns. *silva fraxinea*, al. *coryletum*, G. Eschen- l. Haselwald.

Saarwa, an Ns. *lutra* vulgaris, G. Fischotter (sarwa, saukko).

Saasta, an Ns. *sordes* l. *illuvies* adhærens, inde *contagio*, G. Schmutz, Unflath.

saastainen, isen Na. *sordidus*, *spurcus*, contaminatus, contagiosus, G. schmutzig, unfläthig, von Krankheit angesteckt.

saastaisuus, uuden al. saastaus, uden Ns. *sordities*, spurcities, G. Schmutzigkeit.

saastun, ua Vm. *sordidus fio*, *contaminor*, contagione afficior, G. beschmutzt l. besudelt werden.

saastutan, ttaa Vf. et saastuttelen, tella Vfr. *sordidum reddo*, spurco, contamino, inquino, polluo, G. beschmutzen, besudeln.

saastutus, tuksen al. saastuttamus, uksen Ns. *inquinatio*, G. Beschmutzung.

Saastan, aa V. (a saas tästä vide saan) *propino*, potum præbeo, bibens alium ad bibendum incito, G. einem zutrinken.

Saatama, man Ns. rar. id. ac satama.

Saatan, ttaa Vf. vide sub saan.

Saatana, nan Ns. (peregr.) *satanas*, G. Teufel.

Saaten prtcl. *modo*, *dum*- l. tantummodo, G. wenn nur, saaten kunnialla tulen, saaten saisin (saanni), it. saa lapsikin saatenka mies vel puer id valet efficere *eo magis* vir, G. (so gar)- um so mehr, ei mieskään saaten lapsi ne vir quidem, *eo minus* puer, G. (nicht mal)- desto weniger.

saati l. saatikka prtcl. idem, it. al. saatikka puhun *quamvis* l. etsi loquor, G. obgleich.

Saatto, ton al. saato, don Ns *acervus fœni* in prato, equo provehendus. G. Heuschober, it. saatto vide sub saan.

Saawi, in Ns. (Sv. så, såf) *situla* major, G. Zuber.

saawillinen, isen Na. *situlam habens*, G. Zuber habend, it. *quantum capit* situla, G. einen Zuber voll.

Saawun, pua Vm. et saawutan Vf. vide sub saan.

Sadatan, ttaa V. et sadattelen, tella Vfr. mala quævis cui imprecor l. opto, *diris* quem *devoveo*, *exsecror*, G. verfluchen, verwünschen.

sadatus, uksen Ns. malorum imprecatio, *diræ*, *exsecratio*, G. Verfluchung, Fluch.

Sadet, sateen Ns. *pluvia*, max. aquatica rar. nivalis, G. Regen, saateen kuuro l. kuuro-sadet pluvia subito transiens sed reveniens, lähtee sateillen pluvia adest l. imminet, sateen kaari iris, arcus cœlestis.

sateinen l. sateellinen, isen Na. *pluviosus*, G. regnerig.

sadan, taa V. et satelen, della Vfr. *pluo*, max. de aqua, rar. ningo, G. regnen, occurrit max. impersonal. e. c. jo sataa, paljo satelee.

Sadin, timen Ns. (qs. saadin a saan, capiendi instrumentum) *decipulæ species* capiendis avibus et leporibus etc. G. Vogel- l. Hasenfalle.

satiminen, isen Na. *decipulis plenus*, G. voll Vogelfallen.

Saha, an Ns. *serra*, G. Säge, saha-mylly mola serratoria, saha-lauta assis, puukko-saha serra minor cultriformis, sahan puukko lamina serræ, sahan puru l. jauho serrago.

sahaan,

sahaan, **hata** V. *serrâ findo* l. *seco*, serram duco, serro, G. sågen.
sahaus, **uksen** Ns. *serræ usus*, serratura, G. das Sågen.
sahuri, **in** Ns. molæ *serratoriæ rector*, serrator. G. Såger.
Sahi, **in** Ns. Caj. *littus vadosum*, vadum in fluviis, G. untiefe Stelle.
Sahia, **an** Na. Abol. *ægre fluens*, G. schwer laufend l. fliessend, e. c. **sahia ääni** vox rauca, **sahia tie** via haud lubrica, traham morans.
sahiammainen, **isen** Na. *nonnihil* ægre fluens, G. ein wenig schwer fliessend.
Sahka, **han** Ns. Olon. Carl. Sav. *trahæ species* minor et ornatior, G. kleiner gezierter Schlitten (**saahka**).
Sahkari, **in** Ns. *stipendium sacerdotum* a rusticis solvendum, G. Predigergebühr.
Sahko, **on** Ns. *sclopus digitorum*, G. Klatschen l. Knacken mit den Fingern.
Sahra, **an** Ns. *aratrum* bisulcum l. bifidum, G. gabelförmiger Pflug.
sahrin, **ia** V. tali *aratro aro*, G. pflügen.
Sahti, **htin** l. **hdin** Ns. *potus secundarius*, vilior, cerevisia tenuis, G. Schwachbier.
Saiho, **on** Ns. *casula* longa et humilis in qua canes l. vulpes capti aluntur, G. Hundehaus.
Saijas, **aan** al. **saija**, **an** Ns. *virgo sponsæ* comes, G. Brautjungfer, **saija-rahwas** comitatus nuptialis.
saijallinen, **isen** Ns. *conviva* nuptiarum, G. Hochzeitgast.
Saikka, **kan** Ns. *contus*, *fustis*, sudes, G. Stange.
saiko, **on** al. **saikara**, **an** Ns. idem.
Saima, **an** Ns. nomen lacus majoris in orientali Finlandiæ parte.
saimalainen, **isen** N. ad eundem lacum *habitans*, G. Anwohner des Saima-sees.
Sainet, **een** Na. *avidus* e. c. cibi, G. gierig, **syöpi saineesti** avide edit, inde **rukoilee saineesti** ardenter, enixe rogat, it. al. *parcus*, tenax, G. karg (**saita**).
Sainiainen, **isen** Ns. *glandula* in corpore, G. Drüse.
Saipio, **on** Ns. *sapo*, smegma, G. Seife (**saipua**).
saipioinen, **isen** Na. *saponaceus*, G. seifig (**saipuainen**).
saipioitsen, **ita** V. *sapone illino*, G. beseifen.
saipua, **an** Ns. et **saipuinen**, **isen** Na. id. ac **saipio**, **saipioinen**, **saksan saipua** sapo exoticus, melioris indolis.
saippio, **on** al. **saippua**, **an** Ns. Sav. idem.
Sairas, **aan** Na. *ægrotans*, morbo laborans, lecto affixus, G. krank, bettlägrig.
sairaallinen l. **sairaloinen**, **isen** Na. *nonnihil æger*, morbosus, G. kränklich.
sairaus, **uden** Ns. *morbus*, ægrotatio, G. Krankheit.
sairastan, **aa** V. et **sairastelen**, **lla** Vfr. *ægroto*, morbo laboro, G. krank l. bettlägrig seyn.
sairastun, **ua** Vm. *ægresco*, G. krank werden.
Saita, **dan** Na. *parcus*, tenax, inde *invidus*, G. karg, geizig, neidisch.
saitaus, **uden** Ns. *tenacitas*, inde rar. *invidia*, G. Kargheit, Neid.
Saitta, **tan** Ns. id. ac **saikka**.
Saiwar, **ren** Ns. *lens* pediculi, pulicis etc. *ovum* insectorum, G. Nisse.
saiwaret, **reen** al. **saiwara**, **ran** Ns. idem.
saiwarainen, **isen** Na. *lentibus scatens*, G. nissenvoll.
saiwarran, **rtaa** V. lentibus abundans *appareo*, G. nissenvoll erscheinen, **saiwartaa silmissäni**.
Sakara, **ran** al. **sakari**, **in** Ns. *extremitas prominens* e. c. temonis l. pectinis fornarii, G. aufgebogene Spitze, **sakara-sormi** digitus auricularis.
Sakaristo, **on** Ns. (peregr.) *sacrarium* templi, sanctuarium, G. Sakristei.
sakarätti, **in** al. **sakristo**, **on** Ns. idem.
Sakeriainen, **isen** Ns. Tav. id. ac **sakara-sormi**.
Sakia, **an** Na. *spissus* e. c. puls, *densus*; vix fluidus e. c. aqua, turbidus e. c. aër, G. dick, dickflüssig, **sakialta** l. **sakiasti** spisse.
sakeus, **uden** Ns. *spissitudo* e. c. pultis, densitas, G. Dicke, Dickflüssigkeit.
sako, **saon** Ns. *spissum quid*, e. c. *fæx* cerevisiæ

cerevisiæ desidens, *sedimentum*, G. das Dicke in einer Flüssigkeit, Bodensatz, inde sako-kieli lingua blæse loquens.

sakaan, sa'ata V. *misceo*, *spissum reddo*, G. etwas flüssiges verdicken, mischen, inde sakaan korttia chartulas misceo lusorias.

sakaannun l. sakeennun, ntua Vm. *misceor*, *spissesco* ut aër, puls, G. verdickt l. vermischt werden.

sakean l. sakenen, sajeta Vm. idem.

sakoun, uta al. sakounnun, ntua Vm. idem.

sakoan, saota V. idem, al. id. ac saotan.

saotan l. sawotan, ttaa Vf. *spisso*, densum reddo, G. dick machen, cfr. sakoan.

sakennan, ntaa V. idem.

sakka, kan Ns. id. ac sako, it. al. wiinan sakat *bullulæ* quibus vis vini combusti probatur, G. Perlen l. Bläschen im Brantwein.

Sakko, kon Ns. orig. *pœna* sceleris, reconciliandi gratia danda, inde hodie *mulcta* juris, pecunia multatitia, G. Geldstrafe, panen sakkoon mulcto, saan l. wedän sakkoa pœnas do, mulctam committo, sakon alainen mulctæ obnoxius, uhka-sakko mulcta antea constituta qs. minationis caussa.

sakoitan, ttaa V. *mulcto*, G. mit Gelde strafen.

sakoitus, tuksen Ns. *mulctatio*, G. Strafung mit Gelde.

Saksa, an Ns. *Saxonia*, Germaniæ pars, inde *Germania*, G. Sachsen, Deutschland, al. saksan maa, it. *lingua* Germanica, G. die deutsche Sprache, puhun saksaa l. saksan kieltä, it. al. *homo Germanus*, max. *mercator*, G. ein Deutscher, Grosshändler, nam Germani hanseatici primi fuerant Finlandiæ mercatores, it. de rebus variis *exoticis* a mercatoribus hanseaticis primum ad nos advehi solitis, G. etwas Ausländisches, e. c. saksan taalari thalerus imperialis, saksan wiina vinum exoticum ex uvis, cujuscumque sit varietatis, saksan kiwi lapillus melioris indolis, margarita, it. saksan minttu ocymum basilicum, saksan nokkoinen urtica pilulifera? saksan pähkinä nux juglans, saksan palttina linteum subtilius, saksan pihlaja sorbus hybrida al. cratægus aria.

saksalainen, isen N. *germanus* e. c. homo, germanice loquens l. conscriptus e. c. liber, G. ein Deutscher, deutsch.

Saksi, sen l. sin Ns. (Sv. sax) max. pl. saksét l. saksit *forfex*, G. Scheere.

Saksiainen, isen Ns. *arcus jaculatorius* Lapponum ferreus, G. eiserner Schiessbogen der Lappländer.

Sala, lan Ns. *absconditum quid*, locus clandestinus, G. etwas Geheimes l. Verborgenes, cujus vero Nominat. non nisi in compos. occurrit e. c. sala-kawala subdolus, sala-kättä clam, furtim, clandestino e. c. venit, dicit, sala-merkki signum clandestinum, sala-myhkään l. -muttua id. ac sala-kättä, sala-piten l. -witen idem, sala-poika filius nothus, sala-waimo concubina, sala-wuodet lectus l. concubitus furtivus l. vetitus. sala-wuoteus scortatio, sala-waarna cfr. salakka: it. hi Cass. adverbiascunt, e. c. panen salaan in loco occulto pono, occulto, pidän salassa occultum teneo, otan salasta absconditum protraho, sanon salaa clam l. furtim l. tacite l. occulte dico: ceteri Cass. haud occurrunt.

salainen, isen Na. *clandestinus*, *absconditus*, occultus, G. geheim, verborgen, heimlich, salaisesti l. salaisin clam, furtim.

salaisuus, uuden al. salaus, uden Ns. *indoles clandestina*, res occulta, inde eccl. *mysterium*, G. Heimlichkeit, Geheimniss.

salaan l. salajan, lata V. *occulto*, *abscondo*, celo l. occulo, G. geheim halten, verbergen.

salaus, uksen Ns. *occultatio*, G. das Verbergen, it. id. ac salakka.

salakka, kan Ns. Abol. *clavus clandestinus*, impages occulta, G. verborgener Nagel, al. sala-waarna, salaus, cfr. infra.

salakoitsen, ita V. ejusmodi *clavis* l. impagibus *conjungo* e. c. asses, G. dergl. Nägel einsetzen.

Salakka l. salahka, kan Ns. cyprinus *alburnus*, G. Ukelei (salkki).

salakkainen, isen Na. *alburnis abundans*, G. voll Ukeleie.
Salama, man Ns. Sat. *fulgur*, brutum fulmen, G. Blitz, Wetterleuchten.
salasma, man Botn. al. salawa, wan Ns. idem.
salamoitsen, ita V. Tav. Sat. *fulmino*, G. blitzen, wetterleuchten, taiwas salamoitsee fulmina bruta apparent.
Salawa, wan Ns. *salix* fragilis l. caprea, G. Palmweide (halawa), al. *corylus* avellana, G. Hasel, cfr. sara=puu.
salawainen, isen Na. *saligneus*, G. weiden.
salawisto, on al. salawikko, kon Ns. *salictum*, G. Weidenwald.
Salet, een Ns. *lignum fissum* l. *segmen ligni* longius, ex quo tædæ pineæ finduntur l. pix coquitur, inde *assula longa*, G. Kienholzspleisse.
saleinen l. salehinen, isen Na. *fissus in segmina*, G. gespleisst.
salin, ia V. *findo* in segmina minora l. assulas longas, G. spleissen.
Sali, in Ns. et salinen, isen Ns. dim. (Sv. sal) *atrium*, cœnaculum, G. Saal.
salillinen, isen Na. *cœnaculum habens*, G. einen Saal habend, it. *quantum capit* cœnaculum, G. einen Saal voll.
Salkkari, in Ns. (Sv. saltkar) *vasculum servando sali*, G. Salzfass.
Salkki, kin Ns. id. ac salakka.
salkimainen, isen Na. Sat. Tav. *parvus*, *gracilis*, tenuis, G. klein, dünn.
Salkko, kon Ns. *bos castratus*, G. verschnittener Ochs (salwio).
Salko, kwon l. kon Ns. *pertica longior*, *antenna* veli, *vallus* humuli, pertica qua rete promovetur, G. lange Stange, it. al. id. ac salakka.
Sallin, llia l. Abol. rar. ltia V. *permitto*, *sino*, haud veto, G. zulassen, gestatten, sälli minun sanoa fac dicam, tua veniâ dico, ei aika salli tempus haud datur, sallittu asia res permissa, licita, inde Jumala sallii (rar. saltii) Deus ita vult l. dirigit, it. *æquo fero animo*, *tolero*, haud indigne fero, G. erdulden, ertragen.
sallimus (l. saltimus), uksen Ns. *permissio*, *tolerantia*, G. Zulassung, Gestattung, Erduldung.
Salmi, men Ns. *fretum*, max. inter terram continentem et insulam, G. Meerenge, it. rar. *sinus maris* minor, G. Meeresbucht, salmen korwallinen juxta fretum habitans.
salminen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fretis frequens*, G. voll Meerengen.
Salo, on Ns. *insula* maris *silvosa* et remotior, G. waldige Insel, inde *locus silvosus* in palude, *lucus* consæptus, silva densa remotior, G. waldiger Ort, Einöde, it. rar. päiwän salo *lux* oriens ad horizontem, G. Lichtstreifen am Horizont.
saloinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ejusmodi *insulis frequens*, G. voller Waldinseln, hinc pl. saloiset l. saloisten pitäjä parœcia circa oppid. Brahestad.
Salpa, lwan Ns. *obex*, *repagulum*, pessulus, quo portæ l. januæ obserantur, G. hölzerner Riegel.
salwotin, ttimen Ns. max. pl. salwottimet *res* obserandis portis inservientes, G. Riegelwerkzeug.
salpaan, lwata V. *obice* l. *repagulo claudo* e. c. januam, *obsero*, inde *viam claudo*, quem includo l. excludo, G. verriegeln, verschliessen.
salpaus, uksen Ns. *obseratio*, G. Verriegelung.
salpaun, uta Vm. *claudor*, obseror, G. verriegelt l. verschlossen werden, henki salpaupi rintaan spiritus præcluditur.
Salpietari l. saltpietari, in Ns. (Sv. saltpetter) *nitrum*, G. Salpeter.
Salwan, waa l. rar. salwaan, wata V. Ul. Caj. Sav. *domum struo*, *ædifico*, contigno, G. ein Haus aufzimmern, salwan pirttiä, salwettu huonet, cfr. salwen.
salwo, on al. salwu, un Ns. *ædificatio*, contignatio, G. Aufzimmerung, salwomies l. salwu=mies faber tignarius, inde jywä=salwo *cumera* frumenti in granariis ex tignis constructa, G. gezimmerter Kornkasten.
salwos, oksen Ns. idem, huonet on salwoksella, inde pirtin salwos hypocaustum

qua

qua parietes exstructum, G. aufgezimmerte Wände, it. *junctura* tignorum in pariete, *commissura* parietum, G. eingehauene Fugen der Hausecken.

Salwaan, wata al. rar. salwan, waa V. *potis sum* l. *valeo* quid efficere, G. auszurichten l. einzuwirken vermögen, e. c. kirwes salwaapi puuhun securis lignum secare valet, sana salwaapi sydämeen verbum cor movere valet, en salwaa sihen haud valeo l. non sum sufficiens rei efficiendæ, inde salwaan työssä in opere sum expeditus l. cito procedo, G. gut von der Hand gehen, työ salwaapi opus festinanter succedit, salwaamatoin hebes, impotens, tardus in agendo.

salwakas, kkaan Na. *qui bene proficit* in re quacumque, vi secans e. c. securis, valide l. expedite agens e. c. homo, haud tardus nec hebes, G. leicht ausrichtend l. wirkend, gut von der Hand gehend.

Salwen, en al. salwean, weta l. Botn. Wib. salwan, waa V. *castro* e. c. equum, taurum, G. verschneiden, salweja l. salwaja castrator.

salwuri, in Ns. *castrator*, G. Verschneider.

salwia, an al. salwio, on Ns. animal *castratum*, equus, taurus, aries etc. spado, eunuchus, G. verschnittenes Thier.

salwo, on al. sawikko, kon Ns. idem (salkko), salwo-kukko capus.

Sâma, an Na. (Sv. samma?) *idem*, G. derselbe, saman kaltainen l. samallainen (pro saman lainen) ejusdem indolis l. formæ, *similis*, inde samalla l. samassa in eodem sc. momento, simul, mox, samalla muotoa l. tapaa eodem modo, samoin (Adv.) eodem modo.

samainen, isen Na. qs. dim. idem, samainen mies *idem omnino* vir, G. eben derselbe.

samati l. samatti l. samotin prtcl. *eodem modo*, ita omnino, G. auf dieselbe Weise.

Samasta, an Na. Sav. et samaskainen, isen Na. dim. *nebulosus*, turbidus e. c. aër, cœlum, G. trübe, nebelig.

Sametti, tin Ns. (Sv. sammet) *sericum villosum*, G. Sammet.

samettinen, isen Na. ex tali *serico confectus* e. c. vestis, G. von Sammet.

Samia, an Na. *haud clarus*, turbidus e. c. aër, aqua, haud sonorus e. c. vox, vix pellucidus e. c. vitrum, G. nicht klar.

Sammakko, kon al. sammakka, kan Ns. *rana* max. temporaria, G. Frosch, rupisammakko rana portentosa, korpi-sammakko rana bombina, sammakon porras pteris aquilina al. polypodium filix mas, sammakon marja actæa spicata, it. sammakkoliha caro durior, nigra in ungula equi, G. hartes Fleisch im Pferdehufe.

sammakkoinen, isen Na. *ranis frequens*, G. froschreich.

Sammal, len al. sammalet, leen al. sammala, lan Ns. *muscus*, G. Moos, walkia l. nätä l. rahka-sammal sphagnum palustre, suden l. karhun sammal polytricum.

sammalainen, isen Na. *muscosus*, G. moosig.

sammalikko, kon al. sammalisto, on Ns. *locus* musco obsitus, copia musci, G. moosiger Ort.

sammaloitsen, ita V. *musco obduco* l. *munio* e. c. parietem, G. bemoosen

sammallan, ltaa V. et sammaltelen, llella Vfr. idem, it. al. kieli sammaltaa lingua (qs. musco obducta) *balbutit*, verba confuse profert ut lingua ebrii l. morientis, G. undeutlich aussprechen.

sammallun, ltua Vm. *musco obducor*, muscosus fio, G. moosig werden.

sammaloitun, ttua Vm. idem, rar.

Sammas, mpaan Ns. *aphthæ*, morbus oris infantilis, G. Mundschwamm (Krankh.), sampaan lakki lichen aphthosus, it. al. *lapis terminalis* in silvis, G. Grenzstein.

Sammi, in al. sammet, een Ns. id. ac sampi.

Sammio, on Ns. Sav. *dolium*, vas ligneum rotundum, G. Kufe (ammet).

sammiollinen, isen Na. *dolium habens*, G. Kufe habend, it. *quantum capit* dolium, G. eine Kufe voll.

Sammun, ua Vm. *exstinguor* ut ignis, candela, G. verlöschen, inde sanoma sammuu rumor evanescit, cessat.

sammus,

sammus, uksen Ns. *status exstinctus*, G. verlöschter Zustand, max. pl. on sammuksissa est exstinctus, meni sammuksiin.

sammutan, ttaa Vf. et sammuttelen, tella Vfr. *exstinguo*, G. verlöschen machen, auslöschen.

sammutus, tuksen Ns. *exstinctio*, G. Auslöschung.

sammutin, ttimen Ns. *exstinguendi instrumentum* e. c. forfex candelæ, G. Auslöschungswerkzeug.

Samo, on Ns. *cursus citatus*, G. eiliger Lauf, inde samolla citatim.

samoan, mota V. *citatim eo* l. *curro*, cum impetu feror, iter accelero, inde *æmulando curro*, G. eilend laufen, vorwärts eilen, samoten citatim.

samaan, mata al. samuan, muta V. idem.

samoilen l. samelen, lla Vfr. idem.

samous l. samaus, uksen Ns. *cursus citatus*, G. eiliges Laufen.

Sampi l. sammi, mmin al. sammet, een Ns. acipenser *sturio*, G. Stör (sempi), al. gadus *callarias*, G. Dorsch (turska).

Sana, an Ns. 1. *verbum*, *vocabulum*, dictum, G. Wort, ei sanaakaan ne verbulum quidem, sanalla sanottu uno dictus verbo, sana-sanasta l. sanasta-sanaan verbum pro l. de verbo, it. sanan-lasku singularis verborum connexus, proverbium, sanan parsi usus loquendi, phrasis, inde 2. ore *promissum*, G. Versprechen, syöpi sanansa promissa sua negligit, irrita facit, it. 3. *nuntius*, res nuntianda, *rumor*, G. Botschaft, Gerücht, wien l. tuon sanan nuntium affero l. defero, sanan saattaja nuntians, nuntius, saattaa sanaksi rumores spargit, it. 4. pl. sanat *verba magica* l. lectiuncula efficax e. c. in morsum serpentis madon sanat, ad vulnera sananda haawan sanat etc. G. Zauberworte, it. §. Sav. sanajalka pteris aquilina l. polypod. filix mas (sánà-jalka).

sanainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *verbosus*, G. wortreich.

sanon, oa V. *dico*, *narro*, G. sagen, erzählen.

sanoilen l. sanelen, lla Vfr. idem, inde sanelewat *altercantur*, rixantur, blaterant inter sese, G. Worte wechseln.

sanaelen l. sanailen, lla Vfr. idem rar.

sanoma, an Ns. pr. dictum quid, inde *fama*, *rumor*, *nuntius*, narratus, G. Nachricht, Botschaft, Gerücht, sanoma kuuluu fama fertur, sanoma-kellot pulsatio campanarum ad nuntiandam mortem cujus l. adventum hostis etc. sanomat tulewat *novellæ* orales l. scriptæ adveniunt, G. Zeitung.

sanomus, uksen Ns. *dictio*, *narratio*, G. das Sagen.

sanelias, aan al. sanelia, an Na. *dicax*, *loquax* e. c. homo, G. wortreich, gesprächig.

Sangen prtcl. (qs. Genit. a sanki inus.) *valde*, G. sehr, e. c. sangen hywä valde l. omnino bonus, it. waikka sangen *etiamsi*, quamvis, G. wenn auch.

Sanka, ngan Ns. *ansa* semicircularis vasorum e. c. ollæ, situlæ, G. bogenförmiger Handgriff, it. ketun sangat pedicula vulpina orbicularis, G. Fuchseisen.

sangallinen, isen Na. *ansatus*, G. mit Handgriff versehen.

sanko, ngon Ns. *vas* portatile *ansatum*, max. *situla* minor, G. mit Handgriff versehener Eimer.

Sankari, in Ns. *heros*, *bellator*, G. Held.

sankarillinen, isen Na. *heroicus* e. c. natura, opus, G. heldenhaft.

Sankki, kin Ns. Run. *loculus* bombardæ, in quo pulvis pyrius accenditur, G. Zündpfanne.

Santa, nnan Ns. (Sv. sand) *arena*, G. Sand, al. hieta.

santainen, isen Na. *arenosus*, G. sandig, sanden.

sannoitan, ttaa V. et sannoittelen, tella Vfr. *arenâ conspergo* l. *tego* e. c. viam, pavimentum, G. besanden.

sannoitus, uksen Ns. *arenæ conspersio*, G. Besandung.

sannoitun, ttua Vm. *arena conspergor*, arenosus fio, G. sandig werden.

Saparo, on Ns. *cauda* animalium *brevior* e. c. ovis, suis, G. kurzer Schwanz.

Sapeli,

Sapeli, in Ns. (Sv. sabel) *ensis falcatus*, acinaces, G. Säbel (kuras), it. (peregr.) mustela *zibellina*, G. Zobel.

Sapi, pin Na. *procax* l. *audax* e. c. canis, impudenter avidus e. c. cibi, nasutus, G. zudringlich, naseweis, it. sapi-suorsa anatis species.

Sapikka, kan Ns. Sav. *ocrea* ex corio l. cute rangiferi, G. Stiefel von Rennthierfelle, petran sapikka.

Sapila, an l. Sav. sapilas, laan Ns. *feretrum* quo fœnum colligendum portatur, G. Tragbahre der Heumäher (hamila).

Sappa, pan al. sappama, man Ns. *apertura* in posticis nassæ, per quam pisces exhauriuntur, G. Oeffnung im Hintertheil der Reusen, sapan nuora funiculus quo eadem apertura contrahitur.

Sappi, pen l. rar. pin Ns. *fel*, *bilis*, inde *iracundia*, G. Galle, päiwän sappi parhelion, G. Nebensonne.

sappinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *biliosus*, ex bile confectus, G. gallicht.

sapellinen l. rar. sapillinen, isen Na. *fel habens*, felleus, G. Galle habend, voller Galle.

sapeu, ppea al. sappean, peta V. *biliosus sum*, ira moveor, G. gallicht seyn, inde päiwä sappee parhelion apparet qs. ex sole irato.

Sapsi, in al. sapsa, an Ns. *inguen*, locus lateralis circa ilia, G. die Weichen, sapsi hyppääpi inguen movetur ex anhelitu, it. al. *lien* l. splen, G. Milz, it. al. *musculus* l. caro pendula ad scapulam equi, G. Bugmuskel.

sapso, on al. sapsu, un Ns. idem, sapsu-tauti morbi species equini, sapso-luu scapula.

Sara, an Ns. 1. Botn. Sav. *carex* l. caricis species, G. ein Art Riethgras, lapin sara carex vesicaria, mätäs-sara carex caespitosa, it. al. maa-sara et weri-sara airæ species, it. 2. al. sara l. sara-puu *fraxinus* excelsior, al. *corylys* avellana, G. Esche, Hasel (saarni).

sarainen l. sarajainen, isen Na. *carice abundans*, G. voller Riethgras.

sarawisto, on Ns. *carectum*, locus carice obsitus, G. riethgrasiger Ort.

sarawikko l. contr. sarikko, kon Ns. idem.

Sarana, nan Ns. Sav. *cardo* januæ et portæ, G. Thürangel (saranà).

Saritan, ttaa V. quid cui *commendo* l. *trado*, G. anvertrauen, saritan haltuusi tibi servandum committo.

Sarja, an Ns. *assula longa* et tenuis lignea, max. in nassis piscariis stativis nectendis usitata, lohi-padon sarjat, G. lange Holzspleisse, inde certa portio l. *dimensio longior* rei totius, *striga* longa sed haud lata, G. lange Strecke l. Reihe, Streifen, mikä sarja sininen mikä punainen, hinc sarjat strigæ l. tractus ordinati, *series* l. *ordo* rerum compositus, muna-sarja numerus ovorum in uno nido partorum, lapsia kahdesta sarjasta liberi ex duobus matrimoniis qs. ex binis seriebus.

sarjainen l. sarjallinen, isen Na. in *dimensiones longas* l. *strigas partitus*, striatus, ex pluribus constans partibus longis, series l. ordines plures longos continens, G. in lange Strecken l. Streifen getheilt.

Sarjaan, jata V. *invito* e. c. in convivium, G. einladen.

Sarka, ran Ns. 1. *striga* agri, dimensio l. portio longa prati, G. langer Ackerrücken, sarka-jako partitio agri in strigas l. portiones minores, it. al. sarka *pannus pinguis* l. levidensis max. quadrilix, G. wollenes Gewebe l. Tuch, sarka-kauhtana tunica ex panno.

sarkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex panno* crasso confectus, G. von wollenem Gewebe.

sarwon, rkoa V. *in strigas* l. portiones longas *partior* agrum l. pratum, G. in lange Rücken l. Streifen abtheilen.

Sarkka, kan Ns. Botn. Caj. *poculum* vini uno haustu evacuandum, G. ein Mundvoll.

Sarpa, wan Ns. Botn. *arundo* phragmites, G. Schilfrohr, al. *scirpus* maritimus l. juncus, G. Binsen (sarwo).

Sarsi, in Ns. (Sv. sars) *texti species*, pannus rasus, G. Sarsche.

sarsinen, isen Na. *ex* tali *panno*, G. von Sarsche gemacht.

Sarwa, wan Ns. id. ac saarwa, sautto, it. al. id. ac sarwo, sarpa.

Sarwi, wen Ns. *cornu* e. c. bovis, rangiferi, inde *tuba cornea* e. c. pastorum, G. Horn, Waldhorn, sarwi-hauki esox belone, sarwi-laudat asses bini in tecto ædium curvati, sarwi-pöllö strix otus.

sarwinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cornutus*, G. gehörnt, kaksi-sarwinen bicornis, yksi-sarwinen Bibl. rhinoceros, it. *corneus* e. c. tuba, G. hörnern, hornig, it. pl. sarwiset *ludi genus* puerilis, G. eine Art Kinderspiel.

sarwellinen l. sarwillinen, isen Na. *cornutus*, *corniger*, G. gehörnt.

sarwinkainen, isen Ns. *insecti species* antennis longis ornata, G. Insect mit langen Fühlhörnern.

sarwento, nnon al. sarwenta, nnan al. sarwenno, on Ns. max. pl. sarwennot l. sarwennat *apices coxarum* instar cornuum eminentes, G. Hüftbeine.

Sarwo, on Ns. id ac sarpa, sarwa.

sarwikko, kon Ns. *arundinetum*, G. schilfreicher Ort.

Sasu, un Ns. *gena*, G. Wange, sasu-pää os genæ prominens, it. Ul. *medulla porosa* et *fragilis* in cornu rangiferi, G. sprödes Hornmark.

sasuinen, isen Na. *porosus* et *fragilis* e. c. medulla in cornu, G. spröde.

Sata, dan N. numer. cardin. *centum*, G. hundert, sata-kertaa centies, sata-kertainen centuplex, sadoin (Adv.) centies, per centena, it. sata-kunta qs. centuria, provincia Finlandiæ circa oppidul. Tammerfors, sata-kieli motacilla svecica, sata-jalka l. -jalkainen centipeda, insecti species multipes, al. id. ac satiainen, sata-kerta l. -kerttu omasum l. centipellio animalium ruminantium, sata-karwa caricis l. airæ species, sata-lehti achillea millefolium.

sadannensi l. contr. sadannesi l. sadannes, sadannennen Na. numer. ordin. *centesimus*, G. der hundertste, joka-sadannes centenus quisque.

satainen, isen Na. *centenarius* e. c. numerus, *centuplex*, G. hundertfältig.

sadottain l. sadottaisin prtcl. *centies*, *per centena*, G. hundertweise.

satiainen l. rar. satinkainen, isen Ns. *pediculus* pubis, G. Filzlaus.

Satahainen, isen Na. Ul. *egregius* l. eximius e. c. vir, G. vorzüglich.

Satama, man Ns. *portus* navigantium, inde fig. *locus* habitandi *securus*, G. Hafen, lintuin satama.

Sato, don Ns. 1. (qs. saato acceptum a saan) *proventus* annonæ, G. Jahreswuchs, Ertrag des Getreides, hywä sato annona uber, sato-lintu rallus crex, it. al. siipi sato *demissio* plumarum annua avium, G. das Mausen der Vögel, lintu on sadolla, hinc lehti-sato demissio frondium autumnalis.

satoinen, isen Na. *uber* annonæ e. c. seges, annus, ager, G. ertragreich, fruchtbar.

satokas, kkaan al. satoisa, an Na. idem.

Satu, dun Ns. Botn. Sav. *fabula*, narratio fabulosa, historiola, G. Fabel, Sage, it. al. *causa forensis*, res juris, G. Gerichtssache.

Satula, an Ns. (Sv. sadel) *ephippium* equi, G. Sattel.

satuli, in Ns. *faber* ephippiorum, G. Sattler.

satulus, uksen Ns. idem, al. pl. satulukset *res* ad ephippium pertinentes, G. Sattelzeug.

satuloitsen, ita V. *ephippio instruo*, equum sterno, G. satteln.

Satun, ttua V. 1. *tango*, attingo, G. anrühren, treffen, angreifen. älä satu noli tangere, nuoli sattuu lintuun sagitta avem tangit l. ferit, ei se minuun satu nil me movet, inde satun työhön opus *aggredior*, sattui jalkaan pedem *tangens læsit*, G. verletzen, it. 2. satuin tulemaan sinne *contigit mihi* ut eo venirem, G. zufällig geschehen l. wohin gerathen, sich treffen, satuin kylään forte l. casu aderam in pago, niin asia sattui ita res evenit, accidit, sattumisesta casu, forte.

sattumus, uksen Ns. *attactus*, *ictus*, *aggressus*, G. Anrührung, Treff, Angriff, it. *casus fortuitus*, eventus, G. Zufall.

satutan, ttaa Vf. et satuttelen, tella Vfr. *facio ut* tangat, inde *attingo*, admoveo e. c. manum l. digitum, G. anrühren lassen,

lassen, berühren, satutin häntä formella ni l. häneen sormeni illum digito tetigi.

satutus, uksen Ns. *admotio* e. c. digiti ad quid, *attactus*, G. Berührung.

satahdan, htaa al. satatan, ttaa Vs. *subito attingo*, G. hastig berühren.

Sauhu, un Ns. sauhuinen Na. sauhutan V. etc. Abol. id. ac sawu, sawuinen etc.

Saukko, kon Ns. *lutra* vulgaris, G. Fischotter.

Sauma, an Ns. *sutura* e. c. vestium, *commissura* e. c. duorum assium, *junctura* trabium in pariete l. nave etc. G. Naht, Fuge, sauma-rauta pondo ferreum quo sartores lævigant suturas vestium, sauma-höylä runcina qua asses coaptantur.

saumainen, isen Na. *suturis* l. *commissuris abundans*, G. voller Nähte l. Fugen.

saumaan, mata V. *consuo* l. *coapto* segmenta panni, *runcino* assium margines ut alter ad alterum sit aptus, G. zusammenfügen.

saumaus, uksen Ns. talis *coaptatio* l. *runcinatio* marginum conjungendorum, G. Zusammenfügung.

Sauna, an Ns. *balnearium*, ædificium balnei, inde *lavatio* in balneo, G. Badstube, warmes Bad, sauna-waimo balneatrix al. puerpera, sauna-jaakko l. -maija oniscus asellus?, sauna-kukka matricaria chamomilla.

saunallinen, isen Na. *balneum habens*, G. Bad habend, it. *quantum capit* balnearium, G. eine Badstube voll.

saunaan, nata V. *lavo* quem in balneo scopulis cædendo, inde fig. *virgis cædo*, verbero, G. jemanden baden.

saunotan, ttaa Vf. et saunottelen l. saunettelen, tella Vfr. *facio ut* lavetur, G. baden lassen, inde id. ac saunaan.

saunotus, uksen Ns. *lavatio* in balneo, G. das Baden.

Saura, an Ns. Botn. *acervus fœni oblongus* in pratis, G. längliche Heumiethe (pieles), sauran pieli l. -wirpi pertica erecta in medio acervo, it. al. Na. *indefessus*, *impiger*, assiduus, G. emsig.

Sautan, ttaa Vf. id. ac saawutan sub saan.

Sauwa, an Ns. *baculum*, *scipio*, contus, G. Stock, Stab.

sauwainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *baculis abundans*, ex baculo confectus, G. voller Stöcke, von Stöcken.

sauwakas, kkaan Na. *baculo utens*, ope baculi se promovens, inde membris mutilus, G. Stock tragend, fusslahm.

sauwoin, omen Ns. *contus*, quo navigia l. retia promoventur, G. Stecken, Stange.

sauwakko, kon Ns. Caj. idem, max. baculum.

sauwaan, wata V. *conto ago* navigium, G. mit Stecken fortstossen.

sauwaelen l. sauwailen, lla Vfr. idem, it. *baculo innitor* l. *promoveo*, inde fig. quem duco l. promoveo, G. vorwärts befördern.

sauwaus, uksen Ns. *agitatio* l. *promotio* ope conti, G. das Fortstossen mit Stecken.

sauwon, oa V. *conto ago* l. promoveo cymbam, G. mit Stecken vorwärts stossen, it. *perticâ metior* e. c. agrum, G. mit einer Stange messen, it. *baculo* l. *conto scrutor*, percontor, G. mit Stecken nachforschen l. untersuchen.

Sauwu, sauwuinen etc. id. ac sawu, sawuinen.

Saweriikko l. sawirikko, kon Ns. Sav. Carl. *vimen contortum*, quo temones trahæ alligantur, G. Deichselgelenk an Schlitten.

Sawi, wen Ns. *argilla*, lutum, G. Thon, Lehm, sawi-heinä id. ac sawi-ruoho, sawi-puoli l. -pyörä mentagra, impetigo, G. Hautflechte, sawi-pääsky hirundo riparia, sawi-ruoho chenopodium viride.

sawinen, isen Na. *argillaceus*, *argillosus*, luteus, G. thonicht, lehmig.

sawiket, kkeen Ns. Sat. id. ac sawi-ruoho.

sawikko, kon Ns. *humus argillosa*, ager argillaceus, G. Thonerde, it. sawikko-hewoinen equus *argillacei coloris*, sawikko-ruoho chenopodium viride.

sawean, weta V. *argilla illino*, luto, G. mit Thon bewerfen l. besudeln.

sawiun, uta Vm. *argillosus fio*, in argillam vertor, G. thonicht werden.

Sawo

Sawo l. sauwo, on Ns. nomen provinciæ *Savolax* in Finlandia orientali, al. sawon maa l. sawo-lahti, inde murtaa sawoksi ad dialectum Savonum voces flectit, it. sawo l. sauwo nomen parœciæ *Sagu* haud procul ab Aboa.

sawolainen l. sauwolainen, isen N. *savolaxensis*, savonus.

Sawu, un Ns. *fumus*, G. Rauch, inde fig. fumi locus, *focus*, et hinc domus foco ornata, *familia* in domo habitans, G. Rauchfang, Haus, tulkoon mies jokasawulta veniat vir pro quoque fumo i. e. domo l. familia, it. sawu-ruoho sisymbrium sophia, sawu-astia turibulum, pyhä-sawu suffitus, suffimen.

sauwu l. sauhu, un Ns. idem.

sawuinen, isen Na. *fumosus*, G. rauchig.

sawutan, ttaa V. et sawuttelen, tella Vfr. *fumo*, *infumo*, fumigo, fumo torreo, G. räuchern.

sauwuan, uta al. sawustan, aa V. idem.

sauwutan l. sauhutan, ttaa V. idem.

sawutus, tuksen Ns. *fumigatio*, G. das Räuchern.

Se, sen pronom. demonstr. 1. *ille*, *is*, G. derjenige, jener, (max. de rebus, hän de personis), e. c. se aika illud tempus, se tulee is l. id venit, sen paikan illius loci, otan sen sumo illum l. illud, kannan sitä porto illud, sinä päiwänä illo die, siksi päiwäksi pro eo die, siihen l. siehen aikaan eo tempore, sille miehellen illi viro, sinä työssä in eo opere, sillä paikalla circa illum locum, sitä paikasta ex eo loco, siltä miehelta ab illo viro, paitsi sitä l. sitä præter id, pl. net l. contr. ne *ii*, *illi*, niiden l. niitten illorum, niitä, niinä etc. it. cum prtcl. enclit. sekin l. seki al. sehi l. sehin *etiam ille*, is quoque, senki l. senni l. sennik vel illius, sitäkin l. sitäin etiam illud, etc. sepä (se-pä) iste idem, is quidem; sempä (pro sen-pä) illius quidem, sepä sen teki is certe id fecit: sekö? isne? senkö illiusne, it. 2. locutiones adverbiales, *Genit.* sen tähden (Abol. contr. sentään) ejus respectu l. caussa, *ergo*, *ideo*, G. deswegen, sen puolesta l. sen wuoksi illius gratia, ideo, idcirco, sen werta ejus valor, *tantum*, G. so viel, sen kaltainen l. sen lainen ejusmodi, *talis*, G. solcher, *Inf.* sitä warten l. sitä wasten ejus gratia, *igitur*, *ergo*, G. deswegen, sitä päätä directe, *mox*, G. sogleich, sitä ennen ante illud, *antea*, G. vor dem, sitä lähin l. likin proxime ad id, postea, mox, sitä paremmin eo melius G. desto, jota pikemmin sitä parempi quo citius eo melius; *Essiv.* sinä aikana eo tempore, *interea*, G. unter dessen, *Fact.* siksi sanon eam ob causam, *idcirco*, *ideo* dico, G. deswegen, odota siksi *eo usque* exspecta, G. so lange bis, *Illat.* siihen l. siehen sc. paikkaan *eo*, *illuc*, G. dahin, siihen aikaan ad illud tempus, eousque, nec non illo tempore, tunc temporis, G. dann: *Allat.* sille puolen eo versus. G. dahinwärts, *Iness.* siinä sc. paikassa *ibi*, siinä hän on ibi adest, G. da, daselbst, *Adess.* sillä propter id, *ideo*, *quia*, *enim*, *nam*, G. weil, denn, sillä wälillä interea, sillä puolen eo versus, G. dawärts; *Elat.* siitä sc. paikasta *inde*, G. davon, siitä siihen (pr. inde illuc) eodem momento, quam celerrime, *vix*, G. kaum, it. 3. cum Suffixis pronom. *Allat.* on sillensä contr. silleen l. sillen est quidem, G. ist wohl, ei sillen tule haud *quidem* venit, *Adess* on sillänsä est in suo statu, nil ulterius curat, G. ist bei dem seinigen, ist ohne, ole silläsi sis contentus eo, quod habes, aliud ne expetas, G. sey ohne, *Abl.* jätti siltänsä *mox* reliquit, G. sogleich, läksi siltänsä eodem momento abiit; *Ess.* pysyy sinänsä manet in suo statu, qualis est, G. es bleibt dabei, *Fact.* on siksensä hywä est *quidem* bonus, G. gewiss, wohl, mies siksensä jalo vir *omnino* egregius, it. 4. *Adv.* niin *eo modo*, *ita*, *tam*, G. so, niinkö itane, siccine. niimpä (pro niin-pä) sanot ita quidem dicis, niin ikään ita omnino, niin samoin itidem, niin kauwan tamdiu, niin paljon tantum, niin kuin ita ut, ita ac, olemme niinkin sumus certe l. profecto, niin hywin yksi kuin toinen tam unus quam alter, niin pian quam primum, niin kyllä sic quidem.

semmoinen, isen Na. (pro sen muotoinen) ejusmodi, *talis*, G. solcher.

sellainen,

sellainen, *isen* Na. (pro **sen lainen**) ejus indolis, *talis*, G. solcher.

sillinen, *isen* Na. ejusdem modi, *talis qualis est*, G. solcher l. so wie es ist, **on sillisnä** est talis qualis esse potest, **jätä sillisekſi** l. **sillisekſensä** sinas esse qualis est.

sitöin, *sittömän* Na. car. *expers cujus* rei, G. ohne seyend, ganz ohne, **on warsin sitöin** caret omnino eo, **ei ole sitöinnä** haud est plane expers.

siellä prtcl. *ibi*, G. dort, pro **sillä paikalla**.

sieltä prtcl. *inde*, G. von dorther, pro **siltä paikalta**.

siis prtcl. *idcirco*, *ideo*, igitur, G. also, denn, **mitä siis sanot** quid *ergo* dicis.

sikemmäkſi l. **sikemmä** prtcl. id. ac **sinnemmäkſi** vide **sinne**.

silloin prtcl. *tunc*, eo tempore, G. dann, damals, **silloin tällöin** interdum, aliquando.

sinne l. Sav. **sinnek** prtcl. *eo*, *illuc*, G. dahin, **sinneppäin** l. **sinne puoleen** eo versus, **sinne tänne** illuc et huc, sine ordine, temere, **josan elän sinne** si vivo eousque, inde Compar. **mene sinnemmäkſi** l. contr. **sinnemmäs** l. **sinnemmä** abi longius l. ulterius istrorsum, G. weiter dahin, **on sinnemmä** est magis procul ibi.

sinni prtcl. *tamdiu*, interea, eousque, G. so lange, **anna sinni suuria, kunni** = =

sitte l. **sitten** prtcl. *postea*, *deinde*, deinceps, G. dann, darauf, nachdem, darnach, **tule sittenkin** venias tunc demum, denique, **ei sittenkään** ne tunc quidem, inde Compar. **tule sittemmin** venias posterius, **ei sittemminkään** ne vel postea quidem.

Sedeli, *in* Ns. (Sv. sedel) *chartula*, *schedula*, max. pecunia chartacea, G. Zettel, al. **seteli**.

Seena, *an* Ns. id. ac **seuna**.

Seera, *an* Ns. *achillea millefolium*, G. Schafgarbe, al. **seera-heinä**.

Se'es, *sekeen* Na. id. ac **seijas**, **seijes**.

Seh pl. **sehkäät**, al. **se** pl. **sekäät** Verb. defect. 2. pers. Imperat. *accipe*, *accipite*, G. da! nimm! hodie max. canibus alloquendis dicitur.

Seijari, *in* Ns. (Sv. såjare) *index horarum*, *gnomon*, solarium, rar. *horologium*, G. Stundenzeiger, Sonnenuhr, Uhr.

Seijas, *aan* al. **seijäs**, *ään* Na. *serenus* e. c. aër, cœlum, G. klar, heiter, unbewölkt.

seijes, *seikeen* al. **se'es**, *sekeen* Na. idem, inde **taiwas on sekeellä** l. **sekeesſä** cœlum est serenum.

seikiä, *än* Na. idem (**säes**).

seijastan, *aa* V. *sereno*, G. entwölken, aufklären, inde **taiwas seijastaa** cœlum serenatur.

seijestän l. **se'estän**, *ää* V. idem.

seijastus, *uksen* al. **seijestys**, *yksen* Ns. *serenatio*, G. das Entwölken.

seijastun, *ua* al. **seijestyn**, *yä* Vm. *serenus fio*, G. klar l. heiter werden.

seikenen l. **seikeän**, *seijetä* Vm. idem.

sekeän l. **sekenen**, *se'etä* al. **se'estyn**, *yä* Vm. idem.

Seikko, *kon* Ns. *retinaculum* cui tædæ pineæ ardentes adaptantur, G. Klammer l. Halter der brennenden Kienspäne (**irwo**).

seikka, *kan* al. **seikku**, *kun* Ns. idem.

seikkuinen, *isen* Ns. dim. idem.

Seili, *in* Ns. (Sv. segel) *velum* nauticum, G. Segel, al. **purjet**.

seilaan, *lata* V. *velifico*, G. segeln, it. (Sv. försegla) *obsigno* e. c. litteras, G. versiegeln.

seilaus, *uksen* Ns. *velificatio*, G. das Segeln, it. *obsignatio*, G. Versiegelung.

Seimi, *men* Ns. *præsepe* in stabulis equorum & boum, G. Krippe (**soimi**).

Seinä, *än* Ns. *paries* ædium, G. Wand, inde Compar. **wie seinemmäkſi** l. **seinemmä** promove propius ad parietem, **on seinemmällä** l. **seinemmä** est parieti propior.

seinäinen, *isen* Ns. dim. idem, it. Na. *pariete ornatus*, G. mit Wänden versehen, max. in compos. e. c. **paksu-seinäinen**.

seinällinen, *isen* Na. *parietem habens*, ad parietem situs, G. Wand habend, an der Wand gelegen, inde pl. **seinälliset** frumentum optimum in ventilando ad parietem decidens.

seinus, *uksen* Ns. *locus* ad parietem, *agger areno-*

arenosus ad parietes congestus, G. Sandwall l. Stelle an der Wand.

seinustan, aa V. ejusmodi *aggerem exstruo*, G. die Wände mit Sandwalle versehen, it. lumi seinustaa nix parieti adhærescit, tuli seinustaa ignis parietem adurit, G. an der Wand anhaften.

Seipi, in Ns. cyprinus *grislagine*, G. eine Art Karpfen (säpi).

Seipo, on Ns. membrum *genitale* viri, penis.

Seison, oa V. *sto*, erectus sto, haud moveor, stabilis sum, G. stehen, mylly seisoo mola haud rotatur, seisowa wesi aqua pigra. seisowainen stabilis, constans e. c. tempestas, mens, seisowaisuus stabilitas, constantia, seisomatoin inconstans.

seisoelen l. seisoilen l. seisoskelen, lla Vfr. idem.

seisomus, uksen Ns. *statio*, G. das Stehen.

seisoa, an al. seisaa, aan Ns. *status stantis*, G. Zustand des Stehens, unde pysyy seisoalla l. seisaalla manet stans i. e. erectus, nousi seisoallen l. seisaallen in statum stantis se erexit, kaatui seisoalta l. seisaalta stans cecidit. Nb. sunt vel Cass. Infin. seisoa, vel contr. pro seisowalla, seisowallen, seisowalta a seisowa: ceteri Cass. haud occurrunt.

seisotan, ttaa Vf. *in statu erecto colloco*, *statuo* l. *erigo* jacens quid, G. stehen machen, aufrecht stellen, it. al. rar. *præsto*, præbeo, do, G. bestehen, geben, seisotan hänellen kaksi hewoista, it. al. rar. æstimans *probo*, G. genehmigen.

seisotus, uksen Ns. *collocatio* rei *in statu erecto*, *erectio*, G. Aufrechtstellung, it. al. *præbitio*, *probatio*, G. das Geben l. Genehmigen.

seisahdan, htaa Vs. et seisahtelen, hdella Vfr. parum et *subito subsisto* l. stans fio l. cesso, G. hastig stehen bleiben, it. al. id. ac seisatan l. seisautan.

seisahdus l. seisaus, uksen Ns. *subitus* subsistendi *actus*, G. das Stehenbleiben, it. seisahdus al. id. ac seisatus.

seisaun, uta al. seisaannun, ntua al. seisahdun, htua Vm. *subsisto* ex motu, stans l. stativus fio, *cesso* l. remitto ut dolor, *quiesco* ut ventus, G. stehen bleiben, still werden, aufhören.

seisatan, ttaa Vf. et seisattelen, tella Vfr. *facio ut* subsistat l. a motu cesset, *sisto*, retardo, G. zu stehen bringen, stillen (al. seisahdan).

seisautan l. seisahutan, ttaa Vf. idem, max. de actu subito.

seisatus, tuksen Ns. *sistendi actus*, G. Bringung zum Stehen, das Stillen (seisahdus).

seisanto, nnon Ns. et alius et sui *sistendi actio*, G. das Stehenbleiben.

Seitsen, emän Na. numer. cardin. *septem*, G. sieben, Nomin. hodie non nisi in compos. occurrit (e. c. seitsen-kunta, seitsen-silmäinen), ejus vero loco Genit. usu venit. e. c. seitsemän kalaa saatiin, cfr. kymmen, it. Ess. seitsennä l. seitsemänä, Inf. seitsentä, Adv. seitsemästi *septies*, G. siebenmal.

seitsemänsi l. contr. seitsemäsi l. seitsemäs, männen Na. num. ordin. *septimus*, G. der siebente, seitsemänneksi l. contr. seitsemäksi *septimo*, G. siebentens, seitsemännesti contr. seitsemästi septima vice, G. das siebente Mal.

Seitti, tin Ns. *tela araneæ*, araneum, G. Spinngewebe.

Seiwäs, pään Ns. *pertica* sæpibus erigendis, *fustis*, sudes, ramex, G. Zaunstange.

seipäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *sudibus frequens*, G. stangenreich.

seiwästän, ää V. et seiwästelen, llä Vfr. *perticas* in humum *infigo* sæpimentum erecturus, *statumino* sæpem, perticis fulcio, G. Zaunstangen einschlagen.

seiwästys, yksen Ns. *statuminatio*, G. Einschlagung der Zaunstangen.

Seka, sean Ns. *mixtum quid*, mixtura, confusio, G. Gemisch, Mischung, sekaleipä panis ex farina varii generis, sekaseura comitatus turbulentus, inordinatus, seka-seuroin l. seka-seuraisin mixtim, confuse, seka-seurainen turbulentus, confusus, inordinatus, seka-mieli discordia: ceteri Cass. adverbiascunt e. c.

Gen. sean et Adv. seoin *mixtim*, confuse, inordinate, G. vermischt, unordent-

dentlich, owat sean l. seoin l. rar. seansa sunt permixti.

Illat. panen wettä wiinan sekaan, kauroja ohrain sekaan misceo aquam in vinum, avenam in hordeum, G. unter, in.

Iness. on wettä wiinan seassa, kauroja ohrain seassa est aqua in (cum) vino, avena in hordeo mixta, seassamme inter nos, in comitatu nostro.

Elat. ota juusto kaurain seasta.

sekainen, isen al. sekawa, an Na. *mixtus, intermixtus*, miscellaneus, promiscuus, confusus, inordinatus, perturbatus, haud clarus e. c. aqua, intricatus e. c. filum, res, obscuratus e. c. oculus l. visus, G. vermischt, verworren, verwickelt, trübe, unordentlich, inde Adv. sekaisin l. sekaisesti l. sekawasti mixtim, confuse, inordinate, promiscue.

sekalainen l. sekulainen, isen Na. idem, max. miscellaneus, promiscuus.

sekuli, in Ns. max. pl. sekulit pr. *farrago* miscellanea, congeries, sed max. *hordeum* avenâ mixtum, G. Gemische, Mengkorn.

sekali, in Ns. idem, max. *cibus* ex olere et pisis commixtis, G. Speise vom Kohle und Erbsen, al. *cibus* quivis mixtus, G. Mengspeise, Mengfutter.

sekaun, uta al. sekaannun, ntua Vm. *misceor*, immisceor, mixtus l. confusus l. turbatus fio, G. vermischt l. verworren etc. werden.

sekoan, seota l. sewota Vm. idem.

sekaus, uksen Ns. *mixtio* l. *confusio* l. perturbatio passiva, *status* confusionis, G. vermischter l. verworrener Zustand, on sekauksissa est turbatus.

sekaannus, uksen al. sekaannos, oksen Ns. idem, inde lihallinen sekaannus permistio corporum carnalis, G. Vermischung, monet sekaannukset turbæ variæ, G. Verwirrung.

sekoitan, ttaa Vf. et sekoittelen, tella Vfr. *misceo, immisceo, confundo, perturbo*, G. vermischen, verwirren, verwickeln.

sewoitan l. seoitan, ttaa Vf. idem.

sekoitus l. sewoitus, uksen Ns. *mixtio, confusio*, perturbatio activa, G. das Vermischen l. Verwirren l. Verwickeln.

Sekä prtcl. 1. *tam, tum*, G. so wohl (als auch), e. c. sekä minä että sinä tam l. tum ego, quam (tum) tu, sekä rikas että (sekä) köyhä, it. 2. id. ac saanni e. c. otan minäkin, sekä (saanni) sinä.

Selja, an Ns. *sambucus* nigra, G. Flieder.

seljainen, isen Na. *sambuceus*, G. fliedern.

Seljä l. seliä, än Na. idem ac selkiä.

Selkiä, än Na. *clarus, perspicuus*, limpidus e. c. aqua, vitrum, defæcatus e. c. cerevisia, serenus e. c. cœlum, enodatus l. explicatus e. c. res, expeditus e. c. homo cui nihil impedimenti l. residui restat, sobrius e. c. caput, G. klar, heiter, hell, deutlich, unverworren, unverwickelt, rein, quitt, teke selkiän clarum reddit, selkiä-kielinen clare loquens, haud balbutiens, selkiästi clare, perspicue (seliä, seljä, selkkä, selwä).

selkeys, yden Ns. *indoles clara*, claritas, perspicuitas etc. G. Klarheit etc.

selko, kon l. kwon Ns. *clarum*, res clara, G. etwas Klares l. Unverworrenes l. Reines, teen selwon clarum reddo l. explico rem, saan selwon rem enodo.

selkeän l. selkenen, ljetä Vm. *clarus fio, claresco*, perspicuus l. serenus l. sobrius l. extricatus fio, G. klar l. heiter etc. werden, hywin selkesin bene me expedivi l. emersi ex re intricata l. ex malis.

selkiän, ljitä Vm. idem (selwiän l. selwenen).

selitän, ttää Vf. et selittelen, tellä Vfr. *clarum reddo, claro*, declaro, explico rem, enodo, extrico, interpretor e. c. verba cujus, defæco e. c. cerevisiam, expedio e. c. vinctum, polio e. c. argentum, G. klar machen, erklären, entwickeln, klariren, it. ei silmä selitä oculus non valet *clare discernere*, G. unterscheiden.

selitys, yksen Ns. *declaratio*, explicatio, enodatio etc. G. Erklärung, Entwickelung, Klärung.

selkkä, kän Na. id. ac selkiä.

Selkoinen, isen Ns. Ul. (a selkä?) silva remotior, *desertum*, G. öder Wald, Einöde.

Selkä, ljän Ns. *dorsum, tergum* e. c. hominis,

minis, animalis, G. Rücken, inde maan selkä dorsum terræ elevatius, meren selkä salum maris, quod qs. altius apparet, puun selkä latus exterius arboris curvæ, joutsen selkä curvatura arcus jaculatorii, it. selkä-aita sæpes longitudinalis in elevatiori prati parte, selkä-hirsi tignus tecti supremus, selkä-louwet larus fuscus in mari alto commorans, selkä-luu l. -pii l. -ruoto l. -ranka spina dorsi, selkä-solmu vertebra spinæ dorsalis, selkä-puu id. ac selkäin, selkä-wedet mare altum, it. makaa seljällänsä supinus jacet, kaatui seljällensä supinus cecidit, puhuu seljällä l. seljän takana loquitur a tergo i. e. clam, owi on seljällänsä janua est patula, suu seljällänsä os apertum, it. Adv. selin l. seljin *adverso dorso*, G. rücklings, mit zugewandtem Rücken, seisoo selin minua päin stat dorso versus me adverso, it. Compar. menen seljemmällen l. seljemmäksi contr. seljemmä progredior propius ad dorsum, longius in mare altum, G. weiter zum Rücken l. auf das hohe Meer hin, on seljemmällä l. contr. seljemmä est propior ad dorsum l. in alto.

selittäin l. seljittäin prtcl. *adverso dorso*, a tergo, G. rücklings (selin).

selkäinen, isen Na. *dorsum habens* elevatum, wäärä-selkäinen curvus qua dorsum, G. krummrückig, selkäinen puu arbor parum curva, G. rückenförmig, aufwärtsgebogen.

seljäkäs, kkään al. selkäwä, wän Na. *dorsum habens* eminens l. procurvatum, G. mit ausgezeichnetem Rücken begabt.

selkämys, yksen Ns. *onus portatile* in dorso, G. Rückenbürde, it. *lorum* equi dorsale, G. Rückenriemen.

selkäin, ämen Ns. *tigillum transversale* supra decipulis nec non oneribus fœni promovendis, G. obenauf etwas liegende Stange, al. selkä-puu.

Sellainen, isen Na. pro sen lainen vide sub se.

Selwä, än Na. id. ac selkiä, selwästi id. ac selkiästi.

selwiän l. selwenen, wetä Vm. id. ac selkeän.

selwitän, ttää Vf. id. ac selitän.

selwitys, yksen Ns. id. ac selitys.

Semmenkin al. semminkin prtcl. *præsertim*, *præcipue*, G. besonders, e. c. sinä semmenkin tu præsertim, it. sensu negativo ei sitä semmenkään minime id quidem, haud quaquam id.

Semmoinen, isen Na. pro sen muotoinen vide sub se.

Sempi, in Ns. id. ac sampi.

Sentti, tin Ns. *linteum figuratum* singularis indolis, G. eine Art Drillich.

Sentään prtcl. Abol. pro sen tähden vide se.

Sepel l. sepal, len Ns. *torques* collaris, *sertum* florum etc. collare, G. Halskette, Halskranz, sepal-kaulainen koira canis cui stria alba est circa collum, al. sepo.

sepeles l. sepalet, leen, al. sepeli, in Ns. idem, sepeleh-kaulainen.

seppelet, leen al. seppeli, in Ns. idem, max. *sertum* in capite, vitta crinalis, G. Kopfkranz, Haarbinde.

sepo, on Ns. *album collum habens* e. c. canis, equus, G. weisshalsiges Thier.

sepalus, uksen Ns. *limbus* vestium *collaris*, instita, G. Halskragen.

Sepi, pin al. sewi, win Ns. *anterior pars* trahæ, G. Vordertheil des Schlittens.

sepustan, aa V. et sepustelen, lla Vfr. *onus* trahæ funiculo *adstringo*, G. Schlittenlast fe thinden, inde quid *adapto*, *ordino*, G. anpassen, anordnen.

sepustus, uksen Ns. talis *adstrictio*, G. dergl. Zubinden.

Seppä, pän Ns. *faber* max. ferrarius et metallorum, G. Schmidt, kulta-seppä, tina-seppä, inde *opifex*, artifex, artis cujuscumque peritus, G. Meister, Künstler, puu-seppä faber lignarius, runo-seppä versifex, it. §. menen sepillen abeo ad officinam fabri, on sepillä est in officina, it. Adv. sepästi *affabre*, G. kunstreich, geschickt, sepästi tehty.

seppo, pon Ns. Run. idem, rar.

sepitsen, itä V. *curo ut* faber mihi cudat, fabro utor, G. schmieden lassen, inde sepis-mies vir fabro utens.

Serkku, kun Ns. Tav. Sav. *consobrinus*, patruelis, amitinus, G. Geschwisterkind (orpana).

serkkuinen,

serkkuinen, isen Ns. dim. idem.
serkus, uksen Ns. *unus consobrinorum* mutuorum, G. gegenseitiges Geschwisterkind, olemme serkukset sumus consobrini inter nos.
Sersin, iä V. *computo*, *perscrutor* et investigo verum, G. ausrechnen, nachforschen.
Seteli, in Ns. id. ac sedeli.
Seteeraan l. setieraan, rata V. (peregr.) bonis meis *cedo*, bona creditoribus ejuro, G. cediren.
Setki, in Ns. *paroxysmus* morbi, max. parturientis, G. Krankheitsanfall, Wehen.
Setä, dän Ns. *patruus*, frater patris, G. Vaterbruder, cfr. eno.
setälä, län Ns. *domicilium patrui*, G. Wohnung des Vaterbruders.
Seuhtoun, uta Vm. instar pulveris *spargor* l. *volo*, ut farina ex mola, instar turbinis feror, G. staubförmig fliegen l. zerstreuet werden.
Seuhun, ua al. seuhuan, uta V. *strepo*, strepens ludo, G. lärmen, spielen.
Seula, an Ns. *cribrum*, G. Sieb (siekla).
seulainen, isen Ns. dim. idem, it. seulainen l. seuloinen max. pl. seulaiset *plejades*, constellatio, G. Siebengestirn.
seulon, oa V. *cribro*, incerno e. c. farinam, G. sieben.
seulous, uksen Ns. *discretio* ope cribri, G. das Sieben.
Seuna, an Ns. Sav. *trabs ardens voluntanda* in agris silvestribus comburendis, G. brennender Balken die Waldäcker zu schwenden (seena, siena).
seunaan, nata V. ejusmodi *trabem volvo* et ita agrum ustulo, G. mit dergl. Balken schwenden.
Seunet, een Ns. id. ac säynäs.
Seura, an Ns. *comitatus*, *societas*, inde *secta*, G. Gefolge, Gesellschaft, Parthei, seura-kumppani comes, seuran-pettäjä apostata, seura-kunta cœtus eodem utens templo, ecclesia, G. Kirchengemeinde, it. seura consequens cui, *consequentia*, sequela rei, G. Folge.
seuraan, rata V. *sequor*. *comitor*, cui succedo, G. folgen, begleiten.
seuraelen l. seurailen, lla Vfr. idem.
seuraus, uksen Ns. *consecutio*, comitatus, G. das Folgen, inde *consequentia* rei, G. Folge.
Seutu, dun Ns. Ul. *propinquitas*, *vicinia*, G. Umgegend, Nähe, kylän seudussa haud procul a villa, prope villam, juhlan seutuna prope festum, it. al. *comitatus*, G. Gefolge, heidän seudussansa in societate eorum.
seutuwa l. seutua, an Ns. idem, näillä seutuwilla.
Sewi, in Ns. Caj. id. ac sepi.
Sewoitan, ttaa Vf. id. ac seloitan.
Sia, sian Ns. *locus*, *spatium*, G. Stelle, Platz, Statt, ei ole siaa spatium haud capit, locus deest, anna rahaa leiwän siaan da pecuniam loco panis i. e. pro pane, pani sen siallensa collocavit id in suo loco, sed pani sen siaansa collocavit eum in loco sui i. e. pro se, on siallani est in loco meo, sed on siassani est in loco mei i. e. pro me, it. dormiendi locus, *lectus*, G. Schlafstelle, Bett, tekee siaa lectum sternit.
siainen, isen N. *locum* cujus *tenens* l. vices agens, *vicarius*, substitutus, G. Stellvertreter.
siahäinen l. siahinen, isen N. idem.
siatin, ttimen al. siatti; tin Ns. idem.
siallinen, isen Na. idem, al. id. ac siawa.
siawa, an Na. *spatiosus*, amplus, G. geräumig.
sioitan, ttaa V. et sioittelen, tella Vfr. *loco*, *colloco*, in loco suo pono, *ordino*, G. stellen, ordnen, inde castra pono, G. lagern.
sioitus, uksen Ns. *collocatio*, *ordinatio*, G. das Stellen, Ordnen.
Sidon, toa V. *ligo*, *vincio*, vico, adstringo, alligo, G. binden, zubinden, sidon yhteen colligo.
sitelen, dellä al. sitoelen l. sitoilen, lla Vfr. idem.
sidet, siteen Ns. *ligamen*, *vinculum*, copula, fascia vulnerum, G. Binde, Band, inde colligatum quid, kirjan sidet tegumentum libri, ohra-sidet merges l. manipulus hordei, wargaan siteet vincula l. catena furis.

sidoin,

sidoin, tomen Ns. colligatum quid, *merges*, manipulus, G. Bündel, Garbe.
sitouu, uta Vm. *ligor*, vincior, G. gebunden werden.
sidotan, ttaa Vf. *facio ut* ligetur, G. binden lassen, sidotti hiuksensa.
Sie, siun pron. Carl. pro sinä, sinun.
Siedän, tää V. Caj. Sav. æquo fero animo, *patior*, *tolero*, inde *sino*, G. ertragen, dulden, verstatten (sidän), en siedä ægre fero, haud patior, nec sino, ei silmä siedä sauwua oculus fumo læditur, siedä sanoani sinas dicam, patiaris me dicere, præt. siesin l. siedin.
Sihen Illat. a Pron. se, quod vide (sihen).
Siekaan, eata V. et usitatius siekaelen l. siekailen, lla Vfr. *cunctor*, cunctando tempus tero, G. zögern, älä siekaile.
Siekla, an Ns. Carl. id. ac seula.
Sielikko, kon Ns. Sav. *palla* l. toga mulierum *rugosa*, G. faltiger Weiberrock.
Siellä et sieltä prtcl. vide sub se.
Sielu, un Ns. (Sv. själ) *animus rationalis*, G. Seele.
sieluinen, isen Ns. dim. idem, rar.
sielullinen, isen Na. *animo rationali ornatus*, G. beseelt.
Siemen, menen Ns. *semen* e. c. hordei, secalis, G. Saamen, siemen-kato sterilitas annonæ, cum quantum satum sit, haud redit, inde hiedan siemen granum arenæ, siemen-wakka fungi species, peziza lentifera? cfr. siemi.
siemenellinen, isen Na. semine ornatus, *seminosus*, G. saamenreich.
siemennän, ntää V. *semino*, G. besaamen, besäen.
siemennys, nksen Ns. *seminatio*, G. das Besaamen.
Siemi, men al. siemen, menen Ns. *haustus bibentis* unus, quantum uno haustu bibitur, inde *potus*, G. ein Trunk, Trank.
siemaus, uden al. siemeys, yden Ns. idem.
siemuus, uuden al. siemyys, yyden Ns. idem.
Siena, an Ns. id. ac seuna, it. Abol. id. ac sieni.
Sieni, nen Ns. *fungus*, *agaricus*, boletus. G. Erdschwamm, Reisske, cujus plures sunt species e. c. lehmän sieni, kärwäis-sieni, kiwen-sieni etc., it. Bibl. *spongia*, G. Schwamm.

sieninen, isen Na. *fungosus*, G. schwammreich, schwammig.
Sientiä, än Na. *nonnihil sordidus*, G. etwas unreinlich.
Siepalet, een Ns. id. ac sipalet.
Sieppaan l. sieppajan, pata V. *subito rapio*, surripio, clam abripio, G. hastig raffen l. ergreifen, entwenden, sieppaan korwallen colaphum raptim impingo.
sieppaelen l. sieppailen, lla Vfr. idem.
sieppaus, uksen Ns. *surreptio*, subita et furtiva raptio, G. hastiges Raffen l. Entwenden.
sieppari, in Ns. *surreptor*, G. Entwender.
sieppa, pan al. sieppo, pon Ns. idem.
Siera, ran Ns. *cos rubra* ex lapide arenaceo, G. Schleifstein, sawi-siera cos ex lapide argillaceo.
Sieraan, rata V. *crusta* duriore *obduco*, *induro* ut pluvia superficiem humi, G. mit Kruste überziehen, verhärten, wesi sieraapi ohrat aqua humum indurat et herbam hordei ita suffocat, it. Ul. älä sieraa minua ne me *rejicias* l. repudies, G. verschmähen.
sieraun, uta al. sieroun, uta al. siereyn, ytä Vm. *crusta obducor*, ut humus ex pluvia, G. krustig l. verhärtet werden, inde jalka sieraupi cutis pedis ex humore vernali induratur et ulceratur, huulet sierouwat, lauta sieroupi assis calore solis rimosus fit, G. ritzig l. wund werden.
sieratun l. sierotun, ttua al. sieretyn, ttyä Vm. idem.
sieroutan l. sierotan, ttaa Vf. *facio ut* induretur et rimas agat, G. ritzig l. wund machen, kewät-ahwa sierouttaa huulet aër vernalis labia exulcerat.
sierotus, uksen Ns. *induratio* cutis et exulceratio, G. Wundmachung.
Sierain, amen Ns. *naris*, G. Nasenloch, max. pl. sieramet nares.
Siestain, amen al. siestama, an Ns. *ribes nigrum*, G. schwarze Johannisbeere (hiestain).
siestana, an al. siesturi, in Ns. idem.
siestarlainen, isen Wib. al. siesteriäinen, isen Ns. idem.
siestamainen, isen Na. *plenus ribibus*, G. voll dergl. Beeren.

Siewelí, in Ns. Sav. *tabacum*, G. Tabak, it. al. id. ac ſipuli.

Siewi, in Ns. *campus* l. collis *elevatior*, *arenosus*, G. Sandhügel l. Feld.

Siewá, án Na. Ul. Caj. Sav. *aptus*, *commodus*, conveniens, inde *concinnus*, decens, elegans, G. passend, nett, säuber, it. al. *citatus*, celer, G. schnell, flink, ſiewá liikunto.

ſiewistelen, llá Vfr. pr. *eleganter me gero*, inde al. *adulor*, blande alloquor, officiosis verbis utor, G. schmeicheln, complimentiren.

Sihiſen, ſtá V. *sibilo*, susurro, strideo, G. zischen (kihiſen, ſiihiſen).

ſihiná, án Ns. *sibilatus*, susurrus, G. Gezische.

Sihteeri l. ſihtieri, in Ns. (Sv. sikter, secreter) *scriba*, secretarius, G. Secretär.

Sihti, htin l. hdin Ns. (Sv. sikt) *cribrum* melius, G. feines Sieb, it. (Sv. sikte) *scutula* bombardæ, G. Sichtkorn an Flinten.

ſihtaan, hdata V. *cribro* e. c. farinam, G. sieben, it. al. ad scopum *collineo*, quod al. audit ſihtáán, G. zielen.

Sii, ſiin Ns. max. ſii-hirſi *tignus medius* tectum interius supportans, G. grosser Balken unter dem innern Dache.

Siidet, ſiiteen Ns. Caj. *pruina*, G. Reif, inde Botn. *floccus nivis* l. *naucus* glaciei, G. Schneeflocke, ſataa ſiiteitá, joki on ſiiteiſſá (ſiitet).

Siidán, táá V. id. ac ſiedán.

Siihen Cas. Illat. a ſe quod vide.

Siihiſen, ſtá V. id. ac ſihiſen, kihiſen.

Siika, ſiian Ns. (Sv. sik) salmo *lavaretus*, G. Schnepel.

ſiikamas, aan Na. lavareto similis qua calliditatem, *callidus*, G. schlau.

Siikainen, iſen Ns. *arista* hordei, inde *palea*, G. Ährenspitze, Spreu (wihnet).

Siili, in Ns. (Sv. sil) *colum*, G. Milchsieb (ſiiwilá), it. myllyn ſiili ferrum truncatum inter lapides molares, lapidem movens superiorem, G. Mühleisen, inde tulee ſiilillenſá in locum l. ordinem suum debitum redigitur.

ſilaan, lata V. *colo* e. c. lac, G. seihen, sieben.

ſilaelen l. ſiilailen, lla Vfr. idem.

ſiilaus, uksen Ns. *colatio*, G. das Seihen.

Siima, an Ns. *funiculus* e. c. scuticæ, hami piscarii etc. *linea* tignariorum, *chorda* tintinnabuli, inde fig. *scutica*, flagellum, G. Schnur, Angelschnur, Richtschnur, Peitschenriemen.

ſiimaan, mata V. et ſiimaelen l. ſiimailen, lla Vfr. *funiculo instruo* e. c. scuticam, *linea metior* ut tignarius, inde fig. *scutica ferio*, flagello, G. mit einer Schnur schlagen l. bestimmen, peitschen.

ſiimaus, uksen Ns. *funiculi appositio*, inde *flagellatio*, G. Schnurschlag, das Peitschen.

Siimes, eksen Ns. *diluculum*, lux parva, G. schwache Dämmerung, páiwán ſiimekſeſſá.

Siinnán, ntáá V. (qs. pro ſininnán) *cæsius* l. *lividus appareo*, G. bläulich erscheinen von Ferne, schwach erscheinen, metſá ſiintáá silva procul oculis subobscure obversatur, inde ſilmát ſiintáwát pahakſi l. pahallen l. pahalta vultus *apparet* malus. malam prodit indolem, it. al. ei ſilmá ſiinná mitáán oculus nil observare l. *discernere valet*, G. zu unterscheiden vermögen.

ſiinnyn, ntyá Vm. (qs. pro ſininnyn) *cæsius* l. *lividus fio* ut lignum in aqua, G. bläulich werden.

Siiná Cas. Iness. a ſe, quod vide.

Siipi, wen al. rar. ſiiwet, peen Ns. *ala* avium, *armus* molæ pneumaticæ, G. Flügel, rukkan ſiipi semicirculus volatilis filum in cylindrum coli deducens, ſiipi-kyná radix l. truncus alæ, ſiipi-puolinen non nisi unam habens alam, ſiipi-orawa sciurus volans, ſiipi-ſato demissio pennarum, avibus solita.

ſiipinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *alatus*, G. beflügelt, max. in compos. e. c. kakſi-ſiipinen.

ſiiwillinen, iſen Na. *alis ornatus*, aliger, G. beflügelt, sed ſiiwellinen una ala præditus.

ſiiwitán, ttáá V. *alis orno*, armum addo e. c. molæ, G. beflügeln, it. lintu ſiiwittáá avis *alas extendit* et *volitat*, G. die

die Flügel sträuben, kukko siiwittää kanaa gallus alas tendens gallinam sectatur, hinc fig. poika siiwittää pikaa Gall. caresser.

siipuan, wuta V. *ope alæ* illino l. ungo, G. mit einer Feder bestreichen.

Siira, an Ns. oniscus *asellus*, G. Kellerwurm.

siirainen l. siirahinen, isen Ns. dim. idem.

Siirappi, pin Ns. (Sv. sirap) *syrupus*, G. Syrup.

siirappinen, isen Na. *syrupo illitus*, inde fig. *dulcis*, G. qs. syrupig, süsslich.

Siiro, on Ns. *status* rei *divaricatæ*, G. ausgespreiteter l. ausgesperrter Zustand, ohran pää on siirollansa arista hordei est explicata l. distensa, lehdet tulewat siirollensa folia ex gemma exeunt, sese erigunt l. explicant, cfr. siirto.

siirotau, ttaa V. *divarico*, *explico* l. erigo me, G. sich ausspreiten.

Siirrän, rtää V. et siirtelen, rrellä Vfr. *loco moveo*, ex uno loco in alium muto l. *transpono* e. c. domum, inde *migro*, demigro, G. vom Platze bewegen l. verrücken, wegsetzen, wegziehen, Platz verändern, siirsin (præt.) silmäni sinne oculum illuc converti, Pass. siirretään l. contr. siirtään.

siirto, rron Ns. *motio* ex loco in locum, *transpositio* aliorsum, G. Platzveränderung, Verrückung.

siirryn, rtyä Vm. *loco moveor*, *transponor*, migro, G. vom Platze bewegt werden.

Siirto, rron Ns. *assula* l. segmen *divaricans* e. c. ligni, G. ausgespreiteter Splitter, cfr. siiro.

Siis prtcl. vide sub se.

Siisti, in Ns. *decens* l. *bellum* l. *elegans* quid, G. Anstand, nette, feine, saubere Art, on siistissänsä est bene compositus, elegans, it. Na. id. ac siistiä, siististi decenter, eleganter, concinne, belle.

siistiä, än Na. *decens*, *bellus*, *ornatus*, bene compositus, *elegans* e. c. in gestibus, G. anständig, nett, sauber, fein, inde al. *moleste curiosus*, nimis subtilis, minuta secernens, G. fein, zärtlich.

siistin, iä V. *bellus* et *elegans sum* in gestibus, decenter me gero, G. sich anständig l. fein betragen, inde *nimis sum subtilis* l. elegans l. mollis in moribus, minuta secerno l. rejicio, G. zärtlich seyn.

Siitän, ttää Vf. vide sub sikiän.

Siiket, siitteen Ns. id. ac siidet.

Siiwi, in Ns. Tav. *index viæ*, G. Wegzeichen, al. wiitta.

siiwitän, ttää V. *viam designo*, G. den Weg bezeichnen.

Siiwilä, än Ns. *colum*, G. Milchsieb, al. siili.

siiwitsen, itä al. siiwilöitsen, itä V. *colo*, excolo e. c. lac, G. seihen, sieben, al. siilaan.

siiwitys, yksen Ns. *excolatio*, G. das Seihen.

Siiwo, on Ns. Wib. *commoditas viæ* hiemalis, G. Schlittenbahn (keli, tila), hupa siiwo iter invium, via incommoda.

Siiwo, on Ns. *status* rei *bene ordinatus*, *modus* ordini conveniens, *decens*, *aptus*, *gestus modestus*, G. ordentlicher, anständiger Zustand, on siiwolla l. siiwossa est bene ordinatus, tersus, decens, puhuu siiwollensa l. siiwoksensa decenter, modeste loquitur, teki siiwoon apte fecit, inde in compos. siiwo-mies vir decens, modestus, siiwo-elämä vita moderata.

siiwollinen, isen al. siiwokas, kkaan Na. ordini conveniens, *decens*, *modestus*, tersus et mundus, G. ordentlich, anständig, bescheiden, sauber.

siiwollisuus, uuden Ns. *decentia*, *modestia*, vita regularis, pudens, G. Anständigkeit, Bescheidenheit.

siiwotoin, ttoman Na. car. *inordinatus*, *immodestus*, dissolutus e. c. in moribus et verbis, G. unordentlich, unanständig.

siiwottomuus, uuden Ns. defectus ordinis et modi, *immodestia*, vita dissoluta et impudica, G. Unordentlichkeit.

siiwoan, wota V. *ordino*, decentem et mundum reddo, apte compono, *adorno*, *mundo* e. c. domum, G. ordnen, säubern, putzen.

siiwoelen l. siiwoilen, lla Vfr. idem.

siiwous,

sikwous, uksen Ns. *ordinatio*, *adornatio*, G. Anordnung etc.

Sika, sian Ns. *sus*, G. Schwein, sian liha lardum, it. sian heinä l. =karwa caricis species, sian juuri scorzonera humilis, sian kiwi lapis suillus, sian kärsä achillea ptarmica, sian lenkkscrophularia nodosa, sian maltsa alsine media al. spiræa filipendula?, sian marja l. =puolain arbutus uva ursi, sian pellawa linum hybridum, sian weri=heinä hypericum perforatum, sika=lisko id. ac sisa=lisko.

sikainen, isen Ns. dim. idem, it. Na id. ac sikamainen, it. suibus frequens.

sikamainen, isen al. sikamas, aan Na. sui similis in gestu l. moribus, *sordidus*, *spurcus*, insubidus, G. schweinisch.

sikuri, in Ns. *subulcus*, G. Schweinhirt, al. sika=paimen.

sikastun, ua Vm. *sui similis*, spurcus l. insubidus *fio*, G. schweinisch werden.

Sikemmäksi l. contr. sikemmä id. ac sinnemmäksi l. sinnemmä vide sinne sub se.

Sikenen l. sikeän, si'etä V. id. ac sikiän.

Siki prtcl. 1. *penitus*, G. gänzlich, siki=sokia omnino cæcus, siki=sokk plane inordinate l. temere, inde 2. al. siki nukkunut *graviter* l. secure dormiens, G. völlig, unde fere nominascit e. c. nukun sikeen graviter obdormisco.

sikiä, än Na. *gravis* l. securus e. c. somnus, G. ganz tief, it. al. id. ac sitkiä.

Sikiän, si'itä al. sikenen l. sikeän, si'etä V. 1. *concipior* ut fetus in utero, *orior*, G. sich erzeugen, erzeugt werden, inde 2. *propagor*, propagando augeor, G. entstehen. sich fortpflanzen l. vermehren, siitä suku sikisi inde familia originem duxit, en ollut siinnynä nondum eram in utero conceptus, si'itessäni dum conciperer. hywin sikiäwät bene propagantur et vigent, sikiäwä suku familia fecunda, fetifera.

sikiämys, yksen Ns. *conceptio* fetus passiva, sui *propagatio*, G. Erzeugniss, Zuwachs.

sikiä, än l. Sav. sikiö, ön Ns. *fetus*, *natus*, proles, suboles, G. Leibesfrucht, Abkömmling, Brut.

sikiöitsen, itä V. *progigno* pullos, fetum facio, G. sich fortpflanzen, Jungen bekommen.

si'itän l. rar. sikitän, ttää Vf. et siitelen, tellä Vfr. *concipio* fetum in utero, de patre et matre, inde *feto*, fetifico, gigno, G. erzeugen, empfangen, gebähren.

si'ittämys, yksen Ns. *conceptio* fetus, *propagatio* activa, G. das Erzeugen l. Empfangen, Fortpflanzen.

Siko, on al. sikka, kan Ns. *lascivia* max. ovium et caprarum, subatio, G. Brunst, on sikoillansa l. sikasa coitum petit.

sikuri l. sikkuri, in Ns. *lascivus*, venerem appetens ovis, capra etc. G. brünstiges l. läufisches Thier.

sikoitan, ttaa V. *lascivio* ut ovis l. aries, venere utor, G. sich begatten.

sikoitus, uksen Ns. *actus* lasciviendi, G. Begattung.

Sikoan, ota al. sikotan, ttaa V. *colligo* l. *cohibeo* max. aquam ope obicis l. aggeris, G. aufdämmen.

sikous l. sikotus, uksen Ns. *cohibitio* ope aggeris, collectio aquæ, G. Aufdämmung.

Sikuna, an Ns. Sav. *prima destillatio* vini denuo rectificanda, G. Lutter, ungeklärter Brantwein, it. al. *vinum vilius*, vappa ultimo exstillata, G. Nachtropfen.

Sila, an Ns. max. pl. silat (Sv. sela) *helcium* l. subjugia equi, G. Pferdegeschirr, it. al. raudan silat id. ac silu.

Silaan, lata V. *obduco* max. metallo, G. überschmieren l. überziehen, e. c. silaan kullalla deauro, sawella silattu seinä paries delutatus l. formaceus.

silaelen l. silailen, lla Vfr. idem.

silaus, uksen Ns. *obductio* metalli, luti etc. G. das Ueberziehen.

silawa, wan Ns. *arvina* l. pinguedo carnem tegens e. c. suis, G. Speck.

Silakka, kan al. silahka, han l. hkan Ns. clupea *harengus membras*, *halecula salsa*, G. gesalzener Strömling, it. Sav. *piscis* quivis *salsus*, salsamentum piscarium, G. Salzfisch.

silakkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *haleculosus*, G. reich an Strömlingen.

silakoitsen, ita V. *haleculas capto* l. *comparo*,

paro, G. Strömlinge fangen l. sich verschaffen.

Siliä, än Na. *lævis*, *planus*, G. glatt, eben, siliä puu arbor ramis carens.

Silewä, än Na. idem, inde al. id. ac sella, soikia.

Sili, in Na. idem max. in compos. c. c. sili-keräinen glomulus lævis, inde sili-willi blandiens, adulator, it. pani sili-williksi rem plane peregit l. explicavit.

Sileys, yden Ns. *lævitas*, lævor, planities, G. Glätte, Ebenheit.

Silo, on Ns. *læve* l. *planum quid*, locus planus et lubricus, G. etwas Glattes l. Ebenes l. Schlüpfriges, kaatui silolla, inde silo-talwi hiems nive carens, silo-pää caput calvum, it. al. silo id. ac silu e. c. silo-sadet.

Siloinen, isen Ns. dim. idem.

Sileneu, letä Vm. *lævis fio*, lævigor, G. glatt l. eben werden.

Silennyu, utyä al. sileyu, ytä Vm. idem.

Silennän, utää Vf. *lævo*, lævigo, G. glätten, ebnen.

Silitän, ttää Vf. et silittelen, tellä Vfr. idem, inde *complano*, polio, erugo. silitän hiuksia capillos concinno, silitän koiraa canem mulceo, G. streicheln.

Siloitan, ttaa Vf. et siloittelen, tella Vfr. idem.

Silitys, yksen al. siloitus, uksen Ns. *lævigatio*, complanatio, G. das Glätten l. Ebnen.

Silkka, kan Na. id. ac siliä, e. c. silkka puu arbor frondibus et ramis carens. it. al. *purus putus*, *merus*, G. lauter, rein, bloss, silkka wesi aqua plana glacie carens, silkka petos mera fraus, silkka maa terra haud mixta, pura.

Silkko, kon Ns. *panis* ex mero cortice pini, G. Brot aus lauterer Baumrinde.

Silkki, kin Ns. (Sv. silke) *sericum* l. *bombyx*, G. Seide, it. *mappa bombycina*, G. seidenes Tuch.

Silkkinen, isen Na. *bombycinus*, sericus, G. seiden.

Silli, in Ns. (Sv. sill) clupea *harengus*, G. Häring.

Sillinen, isen Na. *harengis abundans*, G. häringreich, cfr. sub se.

Silloin prtcl. vide sub se.

Sillä, sillensä etc. vide ibidem.

Silmä, än Ns. 1. *oculus*, G. Auge, teräwät silmät oculi acuti, tihru- l. tiiro-silmä oculus lippiens, lasi-silmä vitrum oculare, silmä-puoli unoculus, silmä-pasko l. -wuoro ophthalmia, silmän kansi l. lauta palpebra, silmän karwa cilium, silmän kulma angulus oculi, al. tempus capitis, silmän muna l. -munainen l. -munuinen globus oculi, silmän ripset supercilium al. cilium, silmän räpäys l. -räpähdys ictus oculi, punctum temporis, silmän terä pupilla, silmä-ruoho euphrasia officinalis, silmän etu objectum oculi, quod oculo obversatur, silmän kanto l. -kantama l. kantamus l. kannatus conspectus, dimensio, quam permetiri valet oculus, ei silmä kanna sinne oculus eo haud valet penetrare, silmän kirja oculi delectamentum, rei species, käännän silmäni oculos verto, sed käännän silmät oculos alterius perverto ut præstigiator, silmän kääntäjä præstigiator, G. Taschenspieler, heitän l. luon l. siirrän silmäni sinne oculos eo converto. silmän luomi l. -luoma l. -luomet conversio oculi, al. orbita l. palpebra oculi, silmän määrä scopus l. finis quem quis spectat l. assectatur, silmän näkö obtutus l. conspectus, quod oculus videt, silmästä silmään ex oculo in oculum, directe, älä tule silmiini ne venias mihi ante oculos l. in conspectum, it. 2. *vultus*, facies, pars anterior, G. Angesicht, Vordertheil, lyön silmillen vultum ferio, lankean silmilleni præceps labor, wenet makaa silmillänsä l. silmällänsä scapha proræ innixa jacet, it. Adv. silmin nähden evidenter, sub oculis, in præsentia, silmin nähtäwä evidens, manifestus, umpi-silmin clausis oculis, temere, it. 3. fig. werkon silmä *macula* retis, G. Masche, kirween silmä *foramen* securis cui manubrium alligitur, G. Loch für den Beilstiel, neulan silmä *foramen* acus, cui filum immittitur, G. Nadelöhr. silmä-neula acus foramine ornata, lähteen silmä *scaturigo* fontis, unde aqua ebullit. G. Quellader, lehden silmä *oculus* l. gemma arboris, unde exit frons, G. Knospe.

Silmi,

silmi, (in) Ns. Sav. idem in compos. e. c. silmi-luomi, silmi-neula.
silmäinen, isen Ns. dim. idem, max. oculus l. gemma arborum, it. Na. ocularis, *oculatus*, G. beauget, -äugig, yksi-silmäinen uno oculo ornatus, musta-silmäinen oculos habens nigros.
silmällinen, isen Na. *oculos habens*, oculatus, ocellatus. G. Augen habend.
silmätöin l. silmitöin, ttömän Na. car. pr. oculis carens, inde *cæcus*, temere ruens, *improvidus*, G. augenlos, blind, unvorsichtig.
silmään, mätä V. et silmäelen l. silmäilen, llä Vfr. oculis *adspicio* l. *inspicio*, *oculos adjicio*, tueor, observo, oculis perlustro e. c. milites, perspicio, G. beäugeln, anblicken, nachsehen, durchsehen.
silmäys, yksen Ns. *adjectio oculorum*, inspectio, perlustratio, contuitus, obtutus, G. das Beäugeln l. Anblicken, Blick, it. Abol. neulan silmäys segmen fili in foramen acus unà inserendum.
silmäket, kkeen al. silmäkkö, kön Ns. *scaturigo* max. palustris, inde *locus scaturiginosus*, G. Quellader, Ort voll Quelladern, silmäkkö-lähdet fons scatens.
silmikko, kon Ns. *oculus* arborum, gemma, G. Knospe, it. al. *ornamentum* capitis, oculos tegens, G. Augentuch, Schleier.
silmu, un Ns. *petromyzon* fluviatilis, G. Neunauge (nahkiainen).
silmus, uksen Ns. *fibula* l. *macula* e. c. funiculi, *laqueus*, nodos pervius, G. Oehr, Oehse, Schnürloch.
silmukka, kan al. silmusta, an Ns. idem.
silmustan, aa V. ejusmodi *fibulas* l. *maculas* l. laqueos l. nodus *necto*, G. Oehre machen.
silmustus, uksen Ns. talium *macularum* l. *nodorum connexio*, G. Oehrknüpfung.
Silo Ns. et siloitan V. vide sub siliä.
Silpa, wan Ns. *cortex pini lævis*, haud rugosus, esui pauperum inserviens, G. glatte Tannenrinde, silpa-petäjä pinus tali cortice ornata.
silpu, wun Ns. *pinus* talis corticis, G. glattrindene Tanne, al. *arbor* ramis carens, G. astloser Baum.
silwetto, ton Ns. idem, al. silva talium arborum.
silwin, piä al. silwon, poa V. *decortico* pinum, *detraho* corticem, G. Rinde abziehen, inde silwon herneitä siliquas pisi detraho l. *decerpo*, nec non pisa ex siliquis *evolvo*, G. abrupfen, aushülsen, spleissen, silwin lintuja plumas avium decerpo, it. silwon id. ac silpaan.
silpaan, wata al. silpuan, wuta al. silwon, poa V. *sursum erepo* l. *enitor*, *scando* e. c. arborem, G. aufklettern, silpaan maston juxta funes *scando* versus apicem mali nautici.
Silpaan, wata al. silpoan, wota V. *furtim attingo*, *tactu seco* l. saucio, G. wenig berühren l. einschneiden, kirwes silpasi securis leviter vulneravit, it. al. *longa segmina deseco*, G. lange Stücke ausschneiden, silpoan lihaa l. nahkaa.
silpuan, wuta al. silwon, poa V. idem.
silpaisen, sta V. idem de actu subito.
Silppu, pun Ns. *pabulum* equi et pecudis *ex stramine* conciso et cum aqua farinaque macerato, G. Häckerling (sirppu, syrppy), silppu-kolo vas tali pabulo parando inserviens.
silppuinen, isen Na. tali *pabulo abundans*, G. voll Häckerling.
silppuan, puta V. tale *pabulum paro*, stramen seco in pabulum, G. Häckerling schneiden.
Silta, llan Ns. *pons*, G. Brücke, silta-wouti curator pontium et viarum.
siltainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pontibus frequens* e. c. via, ponte ornatus, G. brückenvoll.
sillallinen, isen Na. *pontem habens*, G. Brücke habend.
silloitan, ttaa V. *ponte sterno* l. *orno*, pontem facio, G. bebrücken.
silloitus, uksen Ns. *stratura pontium*, G. Bebrückung.
Silu, un al. silo, on al. sila, an Ns. *assula* parva e. c. ligni, *frustulum*, fragmen exiguum, scobs ferri l. ramentum decidens, G. kleiner Span, Stückchen, Abfall, jää-siluja sataa, silo-sadet pluvia ex frustulis glaciei.
Silwin, piä al. silwon, poa V. vide sub silpa.

siwilen l. siwiskelen, llä al. siwoilen, lla Vfr. idem.
Sima, an l. Run. rar. simo, on Ns. *mel* apum, G. Honig (mesi), sima=sukainen benignus, amicus, sed §. Ul. Sav. discors e. c. conjux.
simainen l. rar. simoinen, isen Na. *melleus*, *mellitus*, melle abundans, inde *dulcis*, G. honigreich, süss.
Simiä, än Na. id. ac himiä, e. c. simiä peili.
Simo, on al. simu, un al. simuna, an Ns. nomen viri *Simon*.
Simpa, an Ns. piscis species, cyprinus aspius?
Simppu, pun Ns. (Sv. simpa) *cottus cataphractus*, G. Knurrhahn, inde fig. homo iracundus, it. al. id. ac simpukka.
simppuinen, isen Na. *cottis abundans*, G. reich an Knurrhähnen, it. *iracundus*, biliosus, G. jähzornig.
Simpukka, kan Ns. vel
simsukka, kan Ns. *mya* margaritifera, G. Perlmuschel, simpukan muna l. simsukan jywä margarita, it. al. *ostrea*, G. Auster.
Sinaappi, pin Ns. (peregr.) *sinapi*, G. Senf.
Sineetti, tin Ns. (Sv. signet) *sigillum*, *signaculum*, G. Siegel, Petschaft, panen sineettiin obsigno, on sineetissä est obsignatum.
Sini Na. def. *cæsius*, *cæruleus*, G. blau, non nisi in compos. e. c. sini=painet color cæsius, inde sini=kello campanula rotundifolia etc. sini=kiwi vitriolum cupri, sini=kukka centaurea cyanus, sini=marja vibex l. livor ex ictu, sini=sieni agaricus violaceus, sini=sirkku nympha mythol. silvestris, venusta, inde vox adulatoria, corculum, sini=wares l. =närhi coracias garrula.
sininen, isen Na. idem, usitatius.
siniä, än Na. idem, rar. e. c. siniä närhi.
sinerwä l. sinewä, än Na. *subcæruleus*, G. bläulich.
sinerrän, rtää V. *cæruleus appareo*, ut silva e longinquo, cærulesco, G. bläulich erscheinen, cfr. siinnän, inde ruoho sinertää gramen læte crescit, præt. sinersin (contr. sirsin).
sinitän, ttää V. idem, rar.
sinistyn, yä Vm. *cæruleus fio*, G. bläulich werden, cfr. siinnyn.
sinerwo, on Ns. insecti species cærulei coloris.
sinikka, kan al. sini, in Ns. Nyl. id. ac räätikkä.
siniäinen, isen Ns. pisciculus, *varietas eperlani*, G. Stintenart.
sinukka, kan Ns. Ul. *potus subcæruleus* ex oxygalo aqua diluto, G. Getränk von Sauermilch und Wasser (sintu).
Sinkilä, än al. sinkeli, in Ns. *uncus ferreus*, quo vasa fracta cohibentur, G. eiserne Klammer.
Sinkka, kan Ns. Nyl. *canis femina*, G. Hündinn (naarttu).
Sinkki, kin Ns. Abol. *junctura* cistarum ex assibus construendarum, G. Kistenfuge' unde sinkki=saha serra cistarum juncturis coaptandis.
Sinkoan, ngota V. et sinkoelen l. sinkoilen, lla Vfr. *exsilio* ut scintilla ex igne, *evolo* ut semen e manu satoris, hinc *disseminor* l. dispergor, G. emporspringen, herausfliegen, zerstreuet werden.
sinkahdan, htaa Vs. et sinkahtelen, hdella Vfr. idem de motu subito.
sinkautan l. sinkahutan, ttaa Vf. et sinkahuttelen, tella Vfr. *vi ejicio*, *celeriter emitto* l. dispergo, G. hervorschiessen, schleudern.
sinkoitan, ttaa Vf. et sinkoittelen, tella Vfr. idem.
Sinkula, an Ns. Sav. *terebra minor*, G. Nagelbohrer.
Sinne et sinni prtcl. vide sub se.
Sinni, in Ns. (Sv. sinne?) *iracundia*, al. sisu, G. Jähzorn.
sinnikkö, kön Ns. *homo iracundus*, G. jähzorniger Mensch.
Sintu, nnun Ns. id. ac sinukka sub sini.
Sinä, sinun pron. pers. *tu*, G. du (sie, sä, sa), pl. te, teidän *vos*, G. ihr, it. Gen. sinun, teidän exprimunt Lat. *tuus*, *vester*, G. dein, euer, it. cum Suffixo pronom. *tu ipse*, G. du selbst, e. c. sinullesi tibi ipsi, cfr. minä et Grammat.
Sipalet, een al. sipakka, kan Ns. *assula* l. lamella parva e. c. auri, *frustulum* e. c. panis, carnis, *lacinia* parva e. c. panni,

ni, G. Span, Stückchen, Läppchen (sirpalet).

Sipi, pin Ns. nomen viri *Sigfridus*, it. *tringæ* species, G. Kybitzart, sipi-weli tringa vanellus, sipi-tillus alpina l. hypoleucos.

Sipisen, stä V. *susurro*, submissa voce loquor, mussito, G. lispeln, flüstern. [

sipinä, än Ns. talis *susurrus*, G. das Lispeln.

Sippo, pon Ns. *lascivia* ovium, G. Schafsbrunst (siko), lammas sipoillansa l. sipoilansa.

Sippura, an Ns. *status* oculorum *semiapertorum* l. somno gravatorum, G. halboffener Zustand der Augen, silmät sippurassa oculi somno pressi l. semiclausi, silmä meni sippuraan, inde sippura-silmä myops.

Sipuli, in Ns. allium *cepa*, G. Zwiebel.

Sirisen, stä V. cum crepitu *evolo* l. *effluo*, G. prasseln, rieselnd ausfliessen, wesi sirisee silmistä, juoksee siristen guttatim et crepans erumpit.

sirahdan,] htaa Vs. idem de sono l. motu subito, maito sirahti nisästä.

sirinä, än Ns. talis *crepitus evolantis* l. effluentis, G. das Prasseln l. Rieseln.

sirahdus l. siraus, uksen Ns. idem de sono subito.

siristän, ää Vf. *facio ut* quid crepans effluat, comprimens dispergo, exprimo, G. prasseln l. rieseln machen, mit Geprassel auspressen l. streuen, siristi wedet silmistä lacrymas ex oculis expressit, siristän wettä aquam spargo.

sirautan l. sirahutan, ttaa Vf. cum *strepitu* subito *emitto* l. *dispergo* ut sator semen, G. prasselnd l. schwirrend streuen.

siro, on N. facile evolans l. exsiliens, *alacer*, *furens* e. c. equus, juvenis, G. munter, lebhaft, feurig, it. al. id. ac siliä, sirkiä.

siruinen l. siroinen, isen Ns. dim. idem, max. tuli-siruinen scintilla ignis exsiliens, G. fliegender Funke.

siroan, rota V. *crepans evolo* l. *exsilio* ut scintilla, semen, G. prasselnd fliegen (sinkoan), hieta silmillen sirosi.

sirotan, ttaa Vf. *cum crepitu ejicio* l. *emitto* volans quid e. c. arenam, semen, G. prasselnd streuen, it. al. id. ac silotan sub siliä.

Sirkeli, in Ns. id. ac sirkkilä.

Sirkiä, än Na. Ul. *rectus*, *procerus*, inde *concinnus*, egregius, G. gerade, nett.

Sirkka, kan Ns. *gryllus* max. domesticus, G. Grille, Heuschrecke, heinä-sirkka gryllus campestris, inde wesi-sirkka dyticus, insectum pisces rodens, it. kelta-sirkka id. ac kelta-sirkku, sirkka-lintu motacilla hippolais, it. al. §. rauta-sirkka *fibula* ferrea, G. Schnalle.

sirkkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *gryllosus*, G. grillenvoll.

sirkkala, lan Ns. *locus* ubi versantur grylli, G. Ort voll Grillen.

Sirkkilä, än Ns. (peregr.) *circulus*, *circinus*, G. Zirkel, Kreis.

sirkilä, än al. sirkeli, in Ns. idem.

sirkkilöitsen, itä V. *circulos formo*, *circino*, inde *exacte demetior* l. probo, G. zirkeln, Kreise machen, genau anpassen.

sirkilöitsen l. sirkelöitsen, itä V. idem.

sirkeilen, llä V. idem, max. demetior, accurate perquiro.

Sirkku, kun Ns. et sirkkuinen, isen Ns. dim. *soror*, G. Schwester, max. vox adulatoria, kulta-sirkkuni, inde sini-sirkku epithet. nymphæ silvestris mythol. venustæ, it. kelta-sirkkuinen fringilla spinus l. carduelis al. emberiza citrinella, it. sirkkuisen kello linnæa borealis, sini-sirkkuinen myosotis scorpioides.

Sirkoan, rota V. id. ac sinkoan l. siroan.

Siro N. siroan V. sirotan Vf. vide sub sirisen.

Sirppi, pin Ns. *falx* messoria et putatoria, G. Sichel.

sirppinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *falcibus frequens*, G. sichelreich, inde pl. sirppiset festum messorium, nec non dona messoribus dari solita, al. sirpilliset.

sirpillinen, isen Na. *falcem habens*, G. Sichel habend.

Sirppu, pun Ns. id. ac silppu.

Sirri, in Ns. id. ac siro, e. c. on sirrillänsä, meni sirrillensä.

sirrinen, isen Na. *erectus* l. prominens *stans* ut spinæ, G. aufgesperrt.

sirritän,

sirritän, ttää al. sirroitan, ttaa V. id. ac sirotan.

Siru, un al. sira, an Ns. *ludi species* ope bacillorum, G. Knabenspiel mit Stäbchen, it. *bacillus* truncatus ad lusum, G. Spielstäbchen, cfr. pilppu.

Siruinen, isen Na. *gracilis*, tenuis, ægre vigens e. c. herba segetis, G. kurzgewachsen, klein. kasvaa siruisesti ægre accrescit, cfr. sub siro.

Sisa-lisko, on Ns. (qs. sisä-lisko) *lacerta agilis*, G. Eidexe (sika-lisko).

sisi-lisko, on al. sisä-liskö, ön Ns. idem.

Sisar, ren l. Sav. sisär, ren Ns. *soror*, G. Schwester, sisar-puoli soror germana l. uterina, inde meni sisarünsa l. sisarillensa abiit ad sorores suas visitandas, on sisarissansa l. sisarillansa est apud sorores suas.

sisarus, uksen al. sisärys, yksen Ns. *una sororum* mutuarum, G. eine der gegenseitigen Schwestern, owat sisarukset sunt sorores inter sese.

sisarnus, uuden al. sisärnys, yyden Ns. *cognatio sororia*, G. Schwesterschaft.

Sisko, on Ns. id. ac sirkku, sisar.

Sissi, in Ns. *excursor* militaris in silvis, inde *latro*, prædo silvestris, G. Partheigänger, Räuber.

Sisä, än Ns. *intimum rei*, locus internus, G. das Innere, e. c. sisä-puoli latus l. pars interior, sisä-työ opus domi (haud foris) faciendum. sisä-maa terra domestica l. interior, sisä-pito contentum l. summa rei: ceteri Cass. max. adverbiascunt et Lat. *intra*, *intro*, *intus*, *in*, G. innerhalb, hinein, innen, inwendig, involvunt e. c.

Allat. Illat. Fact. meni maan sisällen l. sisään l. sisäksi intravit in terram, tule sisällen introëas, sulkee sisällen l. sisään includit, lasken sisällen l. sisään l. sisäksi immitto. Nb. sisälle a svetizantibus male adhibetur componendo e. c. sisälle-wihkiä, sisälle-pito, quod evitandum.

Adess. Iness. & Ess. on metsän sisällä l. sisässä l. sisänä est intra silvam, in silva, asun seinäin sisällä habito intra parietes.

Ablat. Elat. & Inf. tulee sisältä l. sisästä l. sisää venit intus, ex interiore loco, pesen astian sisältä l. sisää lavo vas intus, leikkaa sisältäni dolore afficior in intestinis, luen sisältä lego l. recito ex libro l. litteris scriptis, haud ex memoria.

Compar. sisämpi l. sisempi *magis interior* e. c. locus, G. innerlicher, unde mene sisämmällen l. sisemmällen l. sisämmäksi l. contr. sisämmä l. sisemmä abi ulterius intro, on sisämmällä l. sisemmällä l. sisämpänä l. contr. sisämmä est longius intus l. in interiore loco. tulee sisämmältä l. sisemmältä l. sisämpää l. sisempää venit ex loco magis interiore.

Superl. sisin *intimus*, G. innerst.

sisi l. sisu Ns. idem in compos. e. c. sisikunta l. sisu-kunta regio l. tractus interior ideoque intestina corporis, habitaculum mentis, sisi-kalut l. sisu-kalut intestina, sisi-lisko.

sisäinen, isen Na. *interior*, *internus*, *intestinus* e. c. latus, locus, G. inwendig, innerlich, sisäinen puoli.

sisinen l. sisuinen, isen Na. idem, cfr. infra.

sisällinen l. sisillinen, isen Na. idem, sisällisempi magis interior, sisällisin intimus.

sisämmäinen, isen Na. idem, max. *intimus*, G. innerst.

sisimmäinen, isen al. sisemmäinen, isen Na. idem, male sisälmäinen.

sisäs, äksen al. sisäys, yksen Ns. *intimum rei*, intestinum, G. das Innere, astian sisäys locus vasis interior l. capacitas, maan sisäs medium terræ, terra humo subjacens.

sisällys, yksen Ns. idem, asian sisällys summa rei, unde pl. sisällykset intestina corporis, viscera, G. Eingeweide: male sisälmys.

sisu, un Ns. idem, inde indoles mentis max. mala, *pravitas*, *iracundia*, G. (böse) Gesinnung, Bosheit, sisun liikutus motus mentis pravus, teki sisusta irä ductus fecit, cfr. sisi.

sisus, uksen Ns. id. ac sisäs l. sisällys, e. c. astian sisus, maan sisus, asian sisus, pl. sisukset intestina.

sisullus, uksen Ns. id. ac sisällys, max. pl. sisullukset, intestina.

sisusta, an Ns. id. ac sisus, sisäs.

sisuinen l. sisuhinen, isen Na. id. ac sisäinen e. c. sisuinen

e. c. sisuinen puoli, inde max. (a sisu) indolis pravæ qua mentem, *pravus*, *iracundus*, pronus ad iram, G. boshaft.
sisuttelen, tellä Vfr. ira captus sum, *iracunde me gero*, G. sich boshaft betragen.
Sisä-lisko, on Ns. id. ac sisa-lisko.
Sisär,, ren Ns. et sisärys, yksen Ns. vide sisar.
Sitkahdan, htaa Vs. *subito evolo* l. *exsilio* ut scintilla, G. hastig ausfliegen.
sitkahdus l. sitkaus, uksen Ns. *evolatus subitus*, G. hastiges Ausfliegen.
sitkautan l. sitkahutan, ttaa Vf. *subito projicio* l. emitto, G. hastig ausschleudern.
Sitkain, amen al. sitkama, an Ns. *via satoris*, dimensio agri longa, quam sator unâ conserit, G. Schwaden l. Wurfbreite des Säers.
sitka, an al. sitkelöin, ömen Ns. idem.
sitkoitan, ttaa V. ejusmodi *dimensiones demetior* l. determino, G. in dergl. Schwaden abtheilen.
Sitkiä, än Na. *tenax*, haud fragilis, *lentus* e. c. lignum, argilla, glutinosus, G. zäh, inde tenax l. *parcus*, G. karg, nec non lente procedens, *tardus*, G. träge, langsam, sitkiästi tenaciter, lente, tarde, parce.
sitkeys, yden Ns. *tenacitas*, *lentor*, *tarditas*, *parcitas*, G. Zähigkeit, Langsamkeit, Kargheit.
sitkitän, ttää V. et sitkittelen, tellä Vfr. *lente* l. *tarde* quid *ago*, G. langsam und träge thun, syödä sitkittää tarde edit, inde Adv. sitkittäin l. sitkitellen tarde, lente, G. träge.
sitkistyn, yä Vm. *tenax fio*, lentesco, G. zäh werden.
sitkistän, ää Vf. *tenacem* l. lentum *reddo*, G. zäh machen.
sitkistys, yksen Ns. *tenacitatis* l. lentoris *inductio*, G. Zähmachung l. -werdung.
sitku, un Ns. Ul. *massa tenax* e. c. farinacea, gluten, G. zähe Masse, Kleister.
Sitruuna, an Ns. (peregr.) malum *citreum*, G. Citrone.
Sitta, tan al. sittu, tun Ns. *stercus* ex alvo, G. Kacke, Dreck, Auswurf, rauthan sitta scoria ferri, sitta-sontia scarabæus stercorarius.
sitti Ns. idem in compos. e. c. sitti-sontia.
sittainen, isen Na. *stercoreus*, *stercorosus*, inde *impurus*, spurcus, scoria plenus e. c. ferrum, G. dreckig, schmutzig.
sittiäinen l. sittinen, isen Ns. *scarabæus* stercorarius, G. Mistkäfer.
situn, ttua V. *caco*, alvum levo, inde *inquino*, G. kacken, sich ausleeren, beschmutzen.
Sitte l. sitten prtcl. vide sub se.
sitöin, ttömän Na. car. vide ibidem.
Siu, siun Ns. etc. id. ac siwu.
Siuhaan, hata V. et siuhaelen, lla Vfr. *strideo* ut alæ avis volantis, inde *volo* cum stridore, G. mit flatterndem Laut fliegen.
siuhkaan, hata al. siukaan, uwata V. idem.
siukkoan, kota al. siukon, kkoa V. idem.
siuhotan l. siuwotan, ttaa Vf. et siukottelen l. siuwottelen, tella Vfr. talem *stridorem cieo*, G. flatternden Laut erregen.
Siukku, kun Ns. Tav. Sav. l. Carl. siukko, kon Ns. *soror*, inde *corculum*, sodes, G. Schwester, Liebchen.
siukkuinen, isen Ns. dim. idem, usitatius.
Siula, an Ns. *margo* naviculæ superior, G. Bootsrand, it. Ul. Caj. *margo* extremus *retis*, pars extensa nassæ, cujus maculæ majores, G. äusserer Theil des Netzes.
siulawa, wan Na. *amplus* quod ad margines, *extensus* e. c. rete, G. weit, breit.
Siunaan, nata V. et siunaelen l. siunailen, lla Vfr. (Sv. signa) *bene dico*, *bona precor*, fortuno, G. segnen, Jumala siuna siunatkoon Deus prosperet te.
siunaus, uksen Ns. *benedictio*, fortunatio, G. das Segnen, Segen.
Siuwautan, ttaa Vf. et siuwauttelen, tella Vfr. id. ac siwautan et siuhotan.
Siwaan, wata V. *vi stringo*, vi et subito *arripio* e. c. gladium, vi evello l. aufero l. ferio, G. hastig streifen l. greifen l. hieben l. rupfen.
siwaelen l. siwailen, lla Vfr. idem.
siwahdan, htaa Vs. et siwahtelen, hdella Vfr. idem de motu subito, ind. lentää siwahtaa volans subito transit.

siwaisen,

siwaisen, sta Vs. idem.
siwallan l. siwaillan, ltaa V. et siwaltelen, llella Vfr. idem, siwalsi (præt.) miekan gladium arripuit, siwallan korwallen colaphum impingo, inde *subito attingo*, *illino*, G. hastig streifen l. berühren, bestreichen, siwallan woiteella unguento stringo, sawella siwallettu.
siwahdus l. uwaus, uksen Ns. *actus* stringendi subitus, subita raptio l. evulsio l. ictus l. volatus etc. G. hastiges Streifen l. Hieben etc. siwauksella raptim.
siwallus, uksen Ns. idem, inde *attactus subitus*, *illitus*, G. hastige Berührung, Bestreichung.
siwautan, ttaa Vf. et siwauttelen, tella Vfr. *facio ut* quid subito stringatur l. rapiatur, G. hastig streifen l. hieben machen, inde de motu quovis subito et volante e. c. siwauttaa korwallen colaphum impingit, siwautan halki subito diffindo, siwautan weitsellä cultro seco, siwautti rahat tänne pecunias huc projecit, juoksi siwautti festinanter cucurrit (siiwautan).
Siwakka, kan Ns. *solea* nivalis lignea dextri pedis, G. Schneeschlittschuh des rechten Fusses, cfr. lyly, paljakka.
Siwerrän, rtää V. et siwertelen, rrellä Vfr. id. ac liwerrän l, wiserrän.
Siwiä, än Na. pr. *quietus*, haud strepens nec furens, inde *mansvetus*, *modestus*, G. sanftmüthig, still, bescheiden (siiwo).
siwokainen, isen Na. idem rar.
siweys, yden Ns. *modestia*, G. Sanftmuth, Bescheidenheit.
Siwu, un Ns. 1. *latus*, G. Seite (siu), siwu-seinä paries lateralis, wenheen siwu margo l. pars navigii lateralis, ojan siwu margo fossæ, siwu-puoli pars lateralis, nec non uno latere mutilus, siwu-työ opus subsecivum, parergon, makaa siwullansa lateri innixus jacet, siipi siwulla ala ad latus l. a latere, siwuun liitetty lateri affixus, panen siwullen ad latus l. a latere pono, hinc 2. varii Cass. adverbiascunt et Lat. *juxta*, *trans*, *præter*, G. neben, nebenbei, exprimunt e. c. Nom. & Gen. l. Adv. kulki siwu l. siwun l. siwuin præterivit a latere, mene siwuni transeas me: Allat. & Illat. tuli siwulleni l. siwuuni venit juxta me, mihi ad latus: Adess. & Iness. istuu siwullani sedet juxta me, siinä siwussa juxta id, simul: Abl. et Elat. tulee siwultani venit a loco juxta me, otti siwustani.
siwuitse l. Sav. siwutek prtc. *a latere præter* l. trans, G. an der Seite vorbei, e. c. meni siwuitse præterivit a latere, juoksee siwuitseni.
siwuttain l. siwuttaisin prtcl. *adverso latere*, G. seitwärts, makaa siwuttain jacet a latere positus.
siwustuksin l. siwutuksin prtcl. (pro siwutsyksin) *latus lateri adversum*, G. Seite gegen Seite, neben einander, owat siwustuk'in sunt ita coordinati ut latus alterius tangat alterum a latere, alter juxta alterum.
siwuksutta l. siwuksuttaisin prtcl. idem.
siwuinen, isen Na. *latere ornatus*, G. mit Seite versehen, -seitig, sed max. in compos. e. c. wäärä-siwuinen cui latus est curvum.
siwullinen, isen Na. *latus habens*, G. Seite habend, it. *a latere situs* l. *positus*, *laterarius*, G. an der Seite l. nebenbei befindlich, inde conjux, socius, appendix.
siwuton, ttoman Na. car. latere carens, inde *mutilus* qua latus l. latera, G. seitenlahm.
siwusta, an al. siwusto, on Ns. *locus* l. *pars lateralis*, G. Stelle l. Theil an der Seite.
siwuan, wuta V. *a latere prætereo*, G. an der Seite vorbeigehen, älä siwua noli transire.
Siwuinen, isen Na. Botn. id. ac. siruinen, e. c. siwuinen tähkä.
Siwun, na l. rar. siwuan, wuta V. 1. id. ac siwaan l. siwallan e. c. siwui miekan gladium arripuit, siwun syliini complector, siwun lihaa carnem decerpo, it. 2. leviter *tango*, manu *attingo* l. tento, muloeo, G. berühren, streichen, älä siwu noli tangere, inde 3. *illino*, *obduco*, G. bestreichen, überstreichen, siwun sawella argilla oblino l. trullisso, walkiaksi siwuttu dealbatus.
siwelen, llä Vfr. idem, max. leviter *attingo*

go l. *tento*, nec non materia quavis quid *obduco* l. illino.

siwelys l. siwellys, yksen Ns. levis *tactus*, illitus, G. Berührung, Bestreichung.

siwutan, ttaa V. id. ac siwautan.

NB. Vocabula Svecana a sk, sl, sm, sn (sp, st,) incipientia et in scriptis Finnicis nonnumquam occurrentia, in ore Finnorum semper et ubique s abjiciunt, qualia sunt: skabb, skalk, skans, skeppund, skilling, skinka, skjuts, skola, skorpa, skorsten, skrifvare, skrin, skruf, skräddare, skura, skuta, skylt, skål, skåp, skålm, sladd, slagta, slant, slup, snickare, smus, snöre, quæ a Finnis pronuntiantur kapi, kalkki, kippunta, killinki, kinkku, kyyti, koulu, korppu, korsteini, kriiwari l. riiwari, kriini l. riini, kruuwi l. ruuwi, kräätäri l. kraatari l. räätäri, kuuraan, kuutto, kyltti, kooli, kaapi, kalmi, lata, lahtaan, lantti, luuppi, nikkari, nuuska, nyöri: quæque igitur quærantur supra suis in locis.

Soaisen, sta V. id. ac sowaisen sub sokia.

Sohahdan, htaa Vs. *sonum edo* subitum et raucum l. qs. vacuum ut massa nivis ex alto cadens, G. rauschen.

sohisen, sta V. idem de sono continuo, inde *strepo*, murmuro, G. lärmen, murmeln.

sohina, an al. sohu, un Ns. *sonus* talis *strepens*, *strepitus*, murmur, G. Geräusch, Lärm, Gemurmel.

Sohin, ia V. *temere* l. sine ordine quid *ago*, G. etwas blindlings l. nachlässig thun, e. c. sohi sormellasi digito temere pulsa l. tunde, sohi sauwalla baculo l. conto temere tenta, syön sohin.

sohon, ca al. sohuan, uta al. sohikoitsen, ita V. idem.

Sohju, un Ns. *tabes nivis*, mixtura aquæ et nivis, G. wassergemischter Schnee.

Sohlaan, lata V. id. ac sohin.

Sohlo, on al. sohlu, un Ns. *medulla* in cornu, G. Hornmark, it. al. pl. sohlot *machina textoria*, G. Weberstuhl (kangas-puut l. rafeet).

Sohrin, ia V. id. ac sohin l. sohlaan.

Soidin, timen Ns. vide sub soin.

Soikla, an Na. *rectus* et *extensus*, haud curvus e. c. digitus, *oblongus* et *planus* e. c. striga agri, G. gerad, länglich, eben.

soikulainen, isen Na. *nonnihil oblongus*, G. G. etwas länglich.

soikala, lau al. soikalet, een Ns. *segmen oblongum* e. c. panni, G. langes Stück l. Lappen, it. al. soikala-kieli lingua blæsa.

soikelehdan, htaa V. *longus pendeo* l. pendulus moveor ut crura longa in currendo, G. gerad und lang herabhangen.

Soikka, kan Na. id. ac soukka.

soikenen Vm. et soikeunan Vf. id. ac soukkenen, soukennan.

Soimaan, mata V. et soimaclen l. soimailen, lla Vfr. 1. ex longinquo l. procul quem *vi afficio*, G. von ferne auf etwas wirken l. seine Kraft äussern, meri soimaapi tänne mare l. maris vapores usque huc vim suam exserunt, suo-kylmä soimaapi peltoon frigus palustre agro nocet, metsä soimaapi merellen vis silvæ sese usque ad mare extendit, it. 2. *verbis* vituperantibus quem *afficio*, *culpo*, *exprobro*, crimine quem insimulo, G. beschuldigen, verleumden, vorwerfen, schimpfen, soimaan hänen warkaaksi eum furti arguo, soimaa miehensä piikaan criminatur maritum de adulterio cum ancilla.

soimin, ia V. idem de actu continuo, max. culpo, criminor.

soimaus, uksen Ns. 1. *affectio virium* ex longinquo, G. das Wirken von ferne, e. c. meren soimaus, it. 2. *culpatio*. *criminatio*, exprobratio, G. Beschuldigung, Verleumdung.

soimu, un Ns. 1. *vis* e longinquo afficiens, G. Wirkung von ferne, meren soimut exhalationes l. vapores maris, it. 2. *convicium*, *probrum*, G. Beschuldigung, Vorwurf, Schimpf, soimu-sana verbum convicians, soimu-nimi nomen convicii caussa datum.

Soini, nen Ns. id. ac seini, cfr. sub soin.

soinukainen, isen Ns. dim. idem.

Soinia, an Na. id. ac soipia.

soinetten, meta Vm. id. ac soipenen.

Soinen, isen Na. vide sub suo.

Soin,

Soin, soida V. 1. *clango*, *sono* ut campana, tuba, G. klingen, lauten, tönen, korwa soipi auris susurrat, sanomat soiwat rumores instar soni vagant, inde 2. al. *sono strepo*, *garrio* ut aves, G. singen wie die Vögel, balzen, linnut soiwat kewäällä aves vere ludunt l. cantu nuptias celebrant, lintu soidessa sokia.

soidin, timen al. rar. soitin, ttimen Ns. ludus l. *nuptiæ avium* vernales, cantu singulari agi solitæ, inde *locus* nuptiarum, G. Gesang u. Balz der Vögel, soidin-mies auceps.

sointi, nnin al. soimi, men Ns. idem.

soitan, ttaa Vf. et soittelen, tella Vfr. *clangorem cieo*, *fidibus* l. *tibia cano*, campanam *pulso*, G. spielen auf einem Instrument, läuten, cfr. infra.

soitto, ton Ns. 1. clangoris l. *soni excitatio*, campanæ *pulsatio*, instrumenti musici tractatio, G. das Spielen l. Läuten, soitto-mies pulsator campanæ, inde 2. *clangor*, cantus musicus, musica, G. Spiel, Musik, Gesang, ilo-soitto cantus tripudii, soitto soitollen käwi, cfr. infra.

soitanto, nnon al. soittu, tun Ns. idem.

Soini, in Ns. *gigas* mythol. filius rou kalewa.

Soipalainen l. soipolainen, isen Ns. calcei l. *peronis species* ex corio piloso, G. rauher Schuh l. Halbstiefel.

Soipia, an Na. *mitis*, *tepidus* e. c. aqua, *temperatus*, nec frigidus nec calidus e. c. aër, G. lau, mässig warm (soimia).

soipenen, weta Vm. *mitesco*, *tepesco*, G. lau werden (soimenen).

soiwun, pua Vm. idem, ilma soipuu.

soiwutan, ttaa Vf. *mitem reddo* e. c. aërem, G. lau machen.

soiwutus, tuksen Ns. *actus* mitem reddendi, G. Laumachung.

Soitan, ttaa V. et soittelen, tella Vfr. 1. *vehemente impulsu pello*, *fugo*, abigo, G. heftig treiben l. verjagen, soitan koirat kylästä canes ex pago citatim expello, it. 2. *citatim curro* l. feror, G. heftig laufen l. stürzen, soitti kirkkoon in templum festinanter irrupit, cfr. sub soin.

soitto, ton Ns. 1. *impulsus vehemens*, abigendi l. fugandi l. pellendi actus citus, G. heftiges Treiben l. Verjagen, it. 2. *cursus* l. fuga *vehemens*, motus vehemens, G. heftiger Lauf l. Sturz, sillä soitolla eo cursu celeri, it. 3. *lumen facis* majus, G. Fackel, päreh-soitto fax tædarum pinearum, tuli-soitto: cfr. sub soin.

Sokala, an Ns. id. ac soikala, max. in sokala-kieli.

Sokeri l. sokuri, in Ns. (Sv. socker) *saccharum*, G. Zucker, sokeri-tuutti meta sacchari.

sokerinen l. sokurinen, isen Na. *ex saccharo*, sacchаro conditus, G. von Zucker, bezuckert.

Sokia, an Na. *cæcus*, visu carens, G. blind, peri- l. umpi- l. uppi-sokia plane cæcus, sokian päin l. -päihin cæce, temere.

sokeus, uden Ns. *cæcitas*, G. Blindheit.

soka, soan Ns. *floccus* l. minutum oculo noxium, inde *quisquiliæ*, *sordes minutæ* inquinantes, *floccus* l. naucus e. c. aquam turbans, G. Stäubchen, Flocke, etwas Unreines, sokia ruwassa l. maidossa, it. kalan soat *ossa* piscis *minuta*, edentibus molesta, G. kleine Fischgräten.

sokainen, isen Na. ejusmodi *minutis* l. quisquiliis l. *floccis plenus*, *turbidus*, *impurus* e. c. lac, aqua, G. voll Stäubchen, trübe, unrein.

sokean l. sokenen, soeta Vm. *cæcus fio*, occæcor e. c. oculus, visus, G. blind werden, it. minutis l. *floccis inquinor*, turbidus l. *impurus fio* ut aqua, fons G. trübe l. unrein werden, wesi l. lähdet sokenee.

sokennun, ntua Vm. idem.

sokennan, ntaa Vf. *cæco*, *occæco* oculos l. mentem, G. blind machen, verblinden.

sokaan, soata l. sowata V. idem, it. *floccis* inquinantibus *impleo*, *impuro*, confundo, polluo e. c. aquam, lac, G. trüben, verunreinigen.

sokaisen l. sowaisen, sta V. idem.

sokaistus l. sowaistus, uksen Ns. *occæcatio*, inquinatio, G. Verblindung, Verunreinigung.

sokari, in Ns. *inquinator*, G. Verunreiniger.

sokka, kan al. sokko, kon Ns. *myinda*, ludi genus puerile, G. Blindekuhspiel.
sokkoinen, isen Ns. dim. idem, omat sokkoisilla.
Sola, an Ns. 1. *protectum* ad parietes, *receptaculum*, vestibulum extra parietem, mænianum, G. Vordach, Schauer, Erker, it. al. 2. *subtegulanea*, G. Oberboden.
solukka, kan Ns. idem, max. subtegulanea.
Sola, an Ns. Sav. Carl. *fundula* l. *via angustior* inter domos, G. schmaler Gang zwischen Häusern, Gässchen.
solainen, isen Ns. max. pl. solaiset *via* utrinque *septa*, G. Weg zwischen Zäunen.
Solahdan, htaa Vs. id. ac soljahdan sub solo.
Solet, een Ns. rar. *indignatio*, G. Verdruss, sinullen soleitsi.
Solia, an Na. *rectus*, *oblongus*, *extensus*, G. lang und gerade (soikia), inde Ul. Caj. *gracilis*, *flexibilis*, G. dünn und biegsam, schlank.
solewa, an Na. idem, inde *egregius* e. c. equus, G. hübschgewachsen.
soloja l. solowa, an Na. idem.
soleikko l. solehikko, kon Ns. Caj. *silva* arborum ramis carentium, flexibilium, G. Wald von geraden astlosen Bäumen.
Solisen V, et solistan Vf. vide sub solo.
Solkaa prtcl. in päätä solkaa *præcipitanter*, *directe*, mox, G. gerade, sogleich.
Solki, ljen Ns. *fibula metallica*, G. Schnalle, it. solkena Sav. adverbiascit e. c. kaatuu solkenansa in totum (qs. una cum fibula balteo affixa) l. *omnino* labitur. tulee solkenansa *facile* venit, solkenansa hullu *plane* vesanus, G. ganz, gänzlich, leicht.
solkinen l. solkuinen l. solkeinen, isen Ns. dim. idem.
solkinen, isen Na. *fibulatus*, fibulis ornatus l. abundans, G. mit Schnallen versehen.
soljellinen, isen Na. *fibulas habens*, G. Schnallen habend.
Solkkinen, isen Ns. *tignus transversalis* in hypocaustis, inde al. *subtegulanea*, G. Querbalken in Rauchstuben, Oberboden.
solkinen l. solkuinen, isen Ns. idem.
Solkkaan, kata V. *misceo*, *miscendo confundo* l. *polluo*, G. vermischen u. dadurch untauglich machen, inde solkkaapi ruotsia svetice parum loquitur, svecana cum finnicis miscet.
solkkaus, uksen Ns. *mixtio*, *confusio*, G. Vermischung.
Solkotan, ttaa Vf. id. ac solotan.
Solmi, men al. solmu, un Ns. *nodus* e. c. fili, funiculi, G. Knoten, panen solmuun l. solmeen nodo, awaan solmusta enodo, it. *geniculum* culmi, G. Halmknoten.
solmuinen l. solminen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *nodosus*, G. knotig.
solmullinen l. solmellinen, isen Na. *nodis ornatus*, G. Knoten habend.
solmus, uksen Ns. *macula* l. *laqueus nodatus*, G. Schnürloch, Oehr.
solmian, mita al. solmean, meta V. *nodo*, connecto inde *adstringo*, vincio, G. Knoten machen, binden.
solmin, ia al. solmuan, mata V. idem.
solmielen l. solmeilen, lla Vfr. idem.
solmiskelen l. solmuskelen, lla Vfr. idem.
Solo, on al. solu, un Ns. *sonus raucecrepans* e. c. aquæ fluentis, G. starkes Sausen, Geräusch.
solisen, sta V. *rauce sono*, sonans fluo, G. stark sausen, rauschen.
solahdan l. soljahdan, htaa Vs. idem, inde kaatui solahti lubrice et cum sonitu labebatur, solahti maahan subito crepans cecidit.
solina, an Ns. id. ac solo l. solu.
solahdus l. soljahdus, uksen Ns. idem, de sono subito.
solun l. soljun, ua Vm. *sonans moveor*, lubrice et cum sonitu cado l. labor l. feror, G. sich rauschend u. leicht bewegen, jalka soljuu pes lubricatur.
solistan, aa Vf. et solistelen, lla Vfr. talem *sonum cieo*, G. rauschen machen.
solotan, ttaa Vf. et solottelen, tella Vfr. idem, inde *facio ut* cum sonitu cadat l. fluat e. c. aquæ.
solistus l. solotus, uksen Ns. *excitatio* talis *soni*, G. Geräuscherregung.
Soltaatti, tin Ns. (peregr.) *miles*, G. Soldat.
Solwaan, wata V. *contumeliose* quem *tracto*, *dehonesto*, despicio, inde verbis l. factis

factis *violo* e. c. legem, *opprimo* e. c. pauperem, G. verachten, beschimpfen, unterdrücken.

solwaisen, sta V. idem, usitatius.

solwaus l. solwaistus, uksen Ns. *contumeliosa tractatio*, *despectio*, violatio, oppressio, G. Verachtung, Beschimpfung, Unterdrückung, solwaus-sana convicium.

Soma, an Ul. Sav. l. Caj. somas, aan Na. *aptus*, *commodus*, conveniens, *habilis*, *egregius*, G. passend, dienlich, nett, somasti apte, commode.

somainen, isen Na. dim. idem, somaisesti apte.

somaisuus, uden Ns. *indoles* rei *apta* l. commoda, G. Dienlichkeit, Nettigkeit.

somatoin, ttoman Na. car. *ineptus*, incommodus, G. undienlich, unpassend.

somastan, aa V. *apto*, *coapto*, accommodo, aptum reddo, G. dienlich machen, anpassen.

somaan, mata V. et somaelen l. somailen, lla Vfr. idem.

Somero, on al. someri, in Ns. Sav. *glarea*, terra ex arena et lapillis constans, G. Klapperstein. Kiessand, inde Run. fig. *lapis* e. c. molæ, G. Stein.

somerinen l. someroinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex glarea* constans e. c. lapis, glareosus, G. reich an Klapperstein.

someriffo, kon Ns. *locus glareosus*, G. Ort voll Klappersteine.

Somlaan, lata V. rar. *balbutio*, G. undeutlich aussprechen.

Sommittelen, tella Vfr. *adapto*, *compono*, imitor, G. anpassen, nachahmen.

Sompa, mman l. mpan Ns. *lapillus* reti appendi solitus, G. Netzsteinchen, it. al. *annulus* circa baculum ex vimine l. corio, G. Trisse unten am Stocke, sompa-sauwa contus capitatus, it. al. Na. *rotundus*, G. rund.

sompo, on Ns. Tav. *volumen* l. annulus ex cortice, superiori retis funiculo appendi solitus, G. Netzflösse von Birkenrinde.

Sonkkaan, kata V. Botn. *moleste ferens objurgo*, murmurans opprobro, obmurmuro, G. brummen, murren, schelten, vorwerfen.

sonkutan l. sonkotan, ttaa V. idem.

sonkutus, tuksen Ns. *objurgatio*, murmuratio, G. das Brummen l. Schelten.

Sonni, in Ns. *taurus* nondum castratus, initor, G. Stier, Bull.

sonninen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tauris frequens*, G. stierreich.

sonnillinen, isen Na. *taurum habens*, G. Stier habend.

Sonnus, uksen Ns. *lacinia* l. inferior pars *vestis* in eundo succingi solita, G. aufgeschürzter Rockschooss.

sonnustan, aa V. et sonnustelen, lla Vfr. *succingo* vestem, inde *iter paro*, itineri me accingo, G. aufschürzen, sich zur Reise rüsten.

sonnustus, uksen Ns. *accinctus*, G. Aufschürzung.

Sonsar, ren Ns. *pulex* irritans, G. Floh.

sonsari, in al. sonsaret, een Ns. idem.

sonsaroitsen, itа V. *pulices venor*, G. Flöhe fangen.

Sonta, nnan Ns. *stercus*, fimus. max. pecudum, G. Mist, Dünger.

sontainen, isen Na. *stercoreus*, *stercorosus*, inde rar. *spurcus*, G. mistig, schmutzig.

sonnikko, kon Ns. *locus* stercore plenus, sterquilinium, G. Misthaufen, Mistplatz.

sontia, an Ns. et sontiainen, isen Ns. dim. *scarabæus* stercorarius, G. Mistkäfer, al. sitti-sontia.

sonninkainen, isen Ns. idem, rar.

sonnin, ntia V. *caco*, stercus emitto, G. misten, drecken, lehmä sontii.

sonnitan, ttaa Vf. et sonnittelen, tella Vfr. *stercoro* e. c. agrum, stercore oblino, G. düngen.

sonnitus, uksen Ns. *stercoratio*, G. Düngung.

Sontio, on Ns. Carl. id. ac suntia.

Soopa, pan l. wan Ns. id. ac suopa.

Sopa, an Ns. Run. *indusium*, G. Hemd.

Sopero, on al. sopera, an Na. *balbus* e. c. lingua, G. stammelnd.

soperoitsen, ita V. *balbutio*, G. stammeln.

sopotan, ttaa V. idem, inde *confuse loquor*, susurro, G. undeutlich aussprechen, flüstern.

Sopeun, uta Vm. vide sub sowin.

Soplitsa l. soplihta, an Ns. Carl. *capsula* ex cortice betulæ, qua pabulum equis præbent

præbent viatores, G. Futterkorb von Birkenrinde (kopsa).

Soppi, pen Ns. *angulus* ædium *interior*, G. Winkel eines Hauses (loukko), inde meren soppi sinus maris, lampaan soppi præsæpe ovium.

sopakko, kon Ns. *in angulo versans* e. c. anus vetula, G. Winkelbewohner.

sopukka, kan Ns. id. ac soppi.

Soppu, pun Ns. *confusio loquelæ*, G. undeutliche Aussprache, soppu-kieli lingua balbutiens.

Sopu, wun Ns. vide sub sowin.

Sora, an al. soro, on Ns. *glarea*, *saburra*, G. grober Sand, it. sora-kieli lingua *balba*, sonum r difficulter eloquens, G. schnarrende Aussprache, sora- l. soro-pilli fistula avenaria.

sorainen, isen Na. *glareosus* e. c. via, *balbutiens* e. c. lingua, G. grobsandig, schnarrend.

soramainen, isen Na. *nonnihil glareosus*, G. etwas grobsandig.

sorahdan, htaa V. *balbutio*, sonum r confuse eloquor, G. schnarren.

soritan, ttaa V. idem, inde sorittain balbutiendo.

Soria l. sorkia, an Na. 1. *rectus*, haud curvus e. c. arbor, *extensus*, procerus, G. gerade, hoh u. lang, inde 2. Caj. *aptus*, commodus, *habilis*, *egregius*, bene compositus, G. passend, geschickt, nett, hübsch, sorkiat sanat verba apta, soria mies vir excellens, soriasti l. sorkiasti apte, egregie.

sorewa l. sorowa, an Na. idem.

soreus l. sorkeus, uden Ns. *indoles recta*, *apta*, *egregia*, G. Geradigkeit, Geschicktheit, Nettigkeit, Hübschheit.

soron, oa V. *erigo*, rectum facio, G. gerade machen, sormilla soroopi.

soristan, aa V. et soristelen, lla Vfr. idem, soristelen sormiani, cfr. infra.

soro l. sorko, ron Ns. *segmentum rectum* et *longum* e. c. corii, panni, ligni, G. langes und gerades Stück, cfr. infra soro.

soroinen l. sorkoinen, isen Ns. dim. idem, cfr. infra.

sorkaus l. sorkajus, uksen Ns. idem.

sorotin, ttimen Ns. *erigendi instrumentum* e. c. digitus, G. Geradmachungswerkzeug.

Sorisen, sta V. (a sora) *rauce sono*, strepo l. susurro, G. schnarren, rauschen, lärmen.

sorina, an Ns. talis *sonus raucus*, strepitus, G. Geräusch, Lärm.

soristan, aa Vf. talem *sonum cieo*, G. Geräusch erregen.

Sorkia, an Na. et sorkeus, uden Ns. id. ac soria, soreus.

Sorkka, kan Ns. *ungula bisulca* e. c. bovis, ovis, G. gespaltener Huf, inde sorkka-aita sæpimentum singularis indolis.

sorkkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ungulis instructus*, G. mit gespaltenen Hufen versehen, kaksi-sorkkainen bisulcis ungulis ornatus, it. ex *ungula confectus* e. c. pyxis, G. von Hufen gemacht.

sorkillinen, isen Na. *ungulas habens bifidas*, G. gespaltene Hufen habend, sed sorkallinen unam habens ungulam bifidam.

sorkitoin, ttoman Na. car. *ungulis carens*, G. hufenlos, sed sorkatoin una carens ungula.

sorkin, kia V. pedibus *ungulatis incedo* l. *calco* l. *premo*, G. mit gespaltenen Hufen gehen l. treten, it. *ungulas detraho* e. c. bovis laniati, G. Hufen abziehen.

Sorko, ron Ns. et sorkoinen, isen Ns. dim. vide soria.

Sormi, men Ns. 1. *digitus* in manu, G. Finger, ensimmäinen index, pitkä medius, nimetöin annularis, pieni l. wähä l. sakara-sormi auricularis, peukalo-sormi pollex, sormi-koukku ludi species ope digiti curvati, inde 2. *mensura* longitudine l. latitudine digiti, G. Fingers Länge l. Breite, neljän sormen pituinen l. paksu l. lewiä quattuor digitos longus l. latus.

sorminen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *digitis ornatus*, G. befingert, -fingrig, non nisi in compos. e. c. kuusi-sorminen sex habens digitos.

sormillinen, isen Na. *digitos habens*, G. Finger

Finger habend, inde usu digitorum *peritus*, G. die Finger geschickt gebrauchend, handfertig.

sormitoin, **ttoman** Na. car. *digitis carens*, sed sormetoin digito carens, G. fingerlos, it. sormitoin mies vir *imperitus* l. hebes in usu digitorum, G. ungeschickt im Gebrauche der Finger.

sormin, **ia** V. *digitis contrecto*, G. fingern.

sormikka, **kan** al. sormikas, **kkaan** Ns. *chirotheca* digitis instructa, G. Fingerhandschuh.

sormaus, **uksen** Ns. *fasciculus* lini l. cannabis, digitis unâ complectendus, G. ein Handvoll Flachs.

sormajus, **uksen** al. **sormajas**, **aksen** Ns. idem.

sormus, **uksen** Ns. *annulus*, G. Fingerring, kihla-sormus annulus sponsalis.

sormustan, **aa** V. *annulis orno*, annulum trado, G. mit Ringe versehen.

Soro, **on** Ns. et **soroinen**, **isen** Ns. dim. *gutta* stillans e. c. aquæ, G. triefender Tropfen, soroin guttatim, inde wiina pitää soronsa vinum in bullulas abit constantes, G. Brantweinsbläschen, tulen soroinen *scintilla* ignis volans, G. fliegender Feuerfunke, cfr. supra sub soria.

sorotan, **ttaa** V *guttatim fluo* l. stillo, G. tröpfeln, it. al. id. ac soristan.

Sorran, **rtaa** al. **sortaan**, **rrata** V. *deprimo*, *opprimo*, humilio, inde *depravo*, corrumpo, G. bedrücken, erniedrigen, verderben, ausmatten, murhet sorsi (præt.) mielen mœror mentem demisit l. afflixit, ruotsi sortaa suomen lingua svecana finnicam opprimit, sorrettu l. contr. sorttu (præt. partic. pass.) oppressus, defatigatus, depravatus.

sortaus, **uksen** Ns. *depressio*, oppressio, humiliatio, depravatio, G. Bedrückung, Erniedrigung, Verderbung.

sorrun, **rtua** Vm. *deprimor*, humilior, depravor, G. verdrückt l. erniedrigt l. verderbt werden, ääni sortuu vox raucescit, hepo sortuu equus defatigatur, suoni sortuu vena corrumpitur.

Sorriainen l. **sorrinkainen**, **isen** Ns. insecti species susurrans.

Sorsa, **an** Ns. id. ac suorsa.

Sorto, **rron** Ns. *linteum vilius* ex stupa, G. Gewebe von Werg, cfr. sortto.

sortoinen, **isen** Na. ex tali *linteo confectus* e. c. indusium, G. von wergenem Gewebe gemacht.

Sortta, **tan** Ns. (Sv. svårta) *atramentum* max. sutorium l. coriarium, G. Schwärze Leder zu färben.

sorttaan, **rtata** V. *atramento denigro*, inde fig. *calumnior*, diffamo quem, G. schwärzen, anschwärzen.

sortti, **tin** Ns. (Sv. svårta) *anas* fusca, G. braune Ente, it. (Sv. sort) *genus* rerum, G. Sorte, sitä sorttia ejus generis.

Sortto, **rton** al. **sorto**, **rron** Ns. *sæpes* ex arboribus ramosis congesta max. in silvis sementi ustis, G. Zaun von ästigem Holze.

sorttaan, **rtata** al. **sortaan**, **rrata** V. *arbores cædo* sæpi adhibendas, G. dergl. Zäune machen.

Sorun l. **sorwun**, **rkua** Vm. cum *strepitu moveor*, sonans agitor ut campana l. unda, G. sich tönend bewegen, hinc sorkuwa maa terra paludosa aquis supernatans.

Sorwa, **an** l. Carl. **sorwu**, **un** Ns. (Sv. sarf) cyprinus *erythrophthalmus*, G. eine Fischart, Plötze?

sorwainen, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. talibus *cyprinis abundans*, G. reich an dergl. Fischen.

Sorwaan, **wata** V. et **sorwaelen** l. **sorwailen**, **lla** Vfr. (Sv. svarfva) *torno*, G. drechseln, al. warwaan.

sorwaus, **uksen** Ns. *tornatio*, G. das Drechseln.

sorwari, **in** Ns. *tornator*, G. Drechsler, al. warwari.

sorwi-rauta Ns. *tornus*, G. Dreheisen, sorwi-tuoli jugum tornatoris.

sorwatan l. **sorwautan**, **ttaa** Vf. *facio* l. *curo ut* quis tornet, G. drechseln lassen.

Sorwottelen, **tella** Vfr. Run. *quadrupedans curro* ut equus, G. galoppiren, anna sorwotella.

Soset, **een** Ul. al. **sosu**, **un** Ns. *nix liquescens*, tabes nivis, G. Schneebrei.

soseinen, **isen** Na. nive liquescente l. *tabe plenus*, G. voll wässerichten Schnees.

sosehdin,

sosehdin, htia V. *liquesco* ut nix, in tabem vertor, G. wässericht werden.

Sossa, an al. sosso, on Ns. homo l. max. *femina spurca*, iners, G. schmutziges, plumpes Weib.

Sota, dan Ns. *bellum*, prælium, pugna, G. Krieg, sota-mies miles, sota-wäki exercitus, sota-herra dux militaris, sota-laiwa navis bellica, it. sota-pöllö strix nyctea?

soti Ns. id. in compos. e. c. soti-paikka, soti-mies.

sotainen, isen Na. *bellicosus* e. c. tempus, gens, G. kriegerisch.

sodallinen, isen Na. *bellicus*, G. zum Kriege gehörig.

sodin, tia V. *pugno*, oppugno, bello, bellum gero, G. kriegen.

Sotka, an Ns. anas *clangula*, G. eine Entenart.

Sotken, ea al. sotkin, ja V. 1. *pedibus calco* l. premo, G. treten, inde 2. *pedibus subigo* e. c. argillam laterariam, sotken sawea, hinc in genere 3. premendo *subigo* l. *depso*, G. kneten, sotken taikinaa l. woita massam panis l. butyrum depso, 4. sotken waatteita vide sotkun.

sotkun, ua V. idem, inde Carl. sotkun waatteita vestes subigendo l. tundendo *lavo*, G. Wäsche ausklopfen.

sotku, un Ns. *calcandum*, *premendum* l. *subigendum* quid e. c. congeries argillæ laterariæ, colluvies vestium lavandarum, G. was getreten l. geknetet l. ausgeklopst wird, paita on sotkussa sed piika on sotkulla indusium est inter lavanda, sed ancilla in lavando occupata, it. *calcatio*, *pressio*, *subactio*, G. das Treten l. Kneten.

Soudan, taa V. et soutelen, della Vfr. *remigo*, G. rudern, inde soudan kätkyttä l. lasta cunas agito; soutanut l. contr. sounnut.

soudeskelen l. soudekselen, lla Vfr. idem.

souto, don al. soutu, dun Ns. *remigatio*, G. das Rudern, soutu-teljo transtrum.

soudatan, ttaa Vf. et soudattelen, tella Vfr. *facio ut* remiget, curo ut remis agatur, G. rudern lassen, inde Run. somerinen soudatelko lapis molaris ultro citroque jactetur.

Soukka, kan Na. *angustus* qua latitudinem, non latus, *arctus* e. c. tænia, semita, G. schmal, inde *gracilis*, G. dünn, it. Ns. Nyl. *aratrum bisulcum*, G. zweizackiger Pflug.

soukkeus, uden Ns. *angustia*, *gracilitas*, G. Schmalheit, Dünne.

soukkenen l. soukenen, keta Vm. *angustus* l. *arctus* l. *gracilis fio*, minuor qua latitudinem, G. schmal l. dünn werden.

soukennun, ntua al. soukistun, ua Vm. idem.

soukennan, ntaa al. soukistan, aa Vf. *angustum* l. *gracilem reddo*, G. schmal l. dünn machen.

soukennus l. soukistus, uksen Ns. *actus* angustum l. gracilem reddendi, G. das Schmälen l. Verdünnen.

Sowaisen, sta V. id. ac sokaisen sub sokia.

Sowerikko, kon Ns. id. ac sawirikko.

Sowin, pia V. 1. *aptus* l. *conveniens* l. commodus *sum*, G. passend l. füglich seyn, passen, sopii papiksi idoneus est qui sacerdos fiat, ei sormet sowi työhön digiti sunt inepti ad opus, sopiiko sitä nähdä num ita est situm ut videri conveniat, inde 2. *convenio*, congruo, G. übereinkommen, verträglich l. einig seyn, sopiwat hinnasta de pretio conveniunt, sopikaat yhteen consentiatis, concordes sitis, amice inter vos convivatis, it. 3. *in amicitiam redeo*, *concilior* l. reconcilior, G. sich versöhnen l. vergleichen, sopikaat iram et odium deponatis, it. 4. ei sowi sanoa haud *decet* l. convenit dicere, G. geziemend seyn, jos niin sopii si ita convenit l. si est opportunum, G. gelegen seyn, hän sopi tulemaan accidit ut veniret, G. sich ereignen, it. 5. cum Genit. minun sopii sanoa *decet* me l. *convenit* mihi dicere G. es ziemt mir, ei minun sowi sanoa non decet, it. 6. sopiwa aptus, commodus, conveniens, opportunus, decens, concors, facile iram deponens, sopimatoin ineptus, haud conveniens, incommodus, haud decens, discors, implacabilis.

sopu, wun Ns. *convenientia*, *consensio*, *concordia*, G. Uebereinstimmung, Eintracht, Verträglichkeit.

sopuinen, isen al. sopuisa, an Na. *consentiens*, *concors*, aliis amice utens, G. einig, verträglich, inde pahan sopuinen discors, rixosus.

sopewasti prtcl. et compar. sowemmasti *apte*, aptius, G. passend.

soweliäs, aan Na. *aptus*, *commodus*, conveniens, opportunus, nec non *aliis amice utens*, *pacificus*, non rixosus, G. passend, bequem, gelegen, einig, verträglich, soweliaasti apte, commode, convenienter, opportune, amice.

soweliaisuus, uuden Ns. *indoles* apta l. conveniens, commoditas, opportunitas, amicus cum aliis usus, G. Passlichkeit, Bequemlichkeit etc.

sowinto, nnon Ns. *convenientia*, *concordia*, nec non *iræ depositio*, *reconciliatio*, G. Einigkeit, Vergleich.

sowinnollinen, isen Na. *placabilis*, G. friedfertig.

sowinnollisuus, uuden Ns. *placabilitas*, G. Friedfertigkeit.

sowitan, ttaa Vf. et sowittelen, tella Vfr. 1. *aptum* et *convenientem reddo*, *coapto*, applico, G. anpassen, fügen, anwenden auf jemanden. sowitan siallensa in ordinem redigo, sowitan häneen ad eum accommodo, inde 2. *concilio*, *reconcilio*, concordes l. amicos reddo, G. versöhnen, einig machen, sowittaja mediator reconcilians.

sowitus, uksen Ns. *adaptatio*, applicatio, reconciliatio, G. Anpassung, Anfügung, Versöhnung.

sowistun, uu Vm. *aptus* l. *commodus fio*, G. passend werden, unde jos niin sowistuu si ita evenit l. res fert, *si est opportunum*, G. gelegen l. passend seyn.

sopeun, uta Vm. idem, sopeusin tulla l. tulemaan siihen res ita tulit ut eo advenirem, G. sich ereignen, ei sopeunneet haud erant apti.

Nb. de sequentibus svecanis, sp, st, in fronte ferentibus idem valet ac supra pag. 180 de sk, sl, sm, sn, diximus, e. c. Spanien, spann, sparre, spatsera, spegel, spel, spik, spilla, spinnhus, spjäll, spole, sprund, spruta, spröte, spänne, stafva, stall, stamp, stapel, stegel, stock, stol, stop, strut, stråke, stubb, student, stuga, stund, stycke, styl, styre, stång, stämpel: quæ Finni sic eloquuntur: pania, panni, parru, paseeraan, peili, peli, piikki, pillaan, pinhuusi, pelli, puola, prunti l. runti, pruuta, pröötti, pänni, tawaan, talli, tamppu, tapuli, teili, tukki, tuoli, tuoppi, truuti l. ruuti, troka l. roka, tupi, tuteutti, tupa, tunti, tykki, tyyli, tyyri, tanko, tämppeli.

Suaan, suata al. suaitsen, ita V. id. ac suwaan, suwaitsen.

suahdan, htaa al. suahdzen, htea V. idem.

Suakko, kon Ns. id. ac suhakko.

Suanto, nnon Ns. id. ac suwanto.

Suetan, ttaa V. rar. *erigo*, G. aufrichten.

Suha, an Ns. *status* rei *contusus*, G. zerbrochener l. gebröckelter Zustand, sullon suhaksi valde contero l. frango, on suhana est fractus, contusus.

Suhakko, kon Ns. Botn. *jugum textoris*, G. Weberbaum, al. *machina textoria* formæ singularis, G. eine Art Weberstuhl (suakko).

Suhisen, sta V. *sibilo*, fremo ut serpens, G. zischen, säuseln (kuhisen).

suhahdan, htaa Vs. idem de fremitu subito (kuhahdan).

suhina, an al. suhu, hun Ns. *sibilatus*, fremitus G. das Sausen.

suhahdus l. suhaus, uksen Ns. idem de sono subito.

suhistan, aa Vf. talem *sonum cieo*, G. zischen machen.

Suhjo, on al. suhju, un Ns. *farrago* l. *mixtura* rerum minutarum, G. Gemisch, lumi-suhjo tabes nivis l. nix aquosa, kalan suhju l. suhju-kaloja farrago piscium minorum varii generis.

Suhkuri, in Ns. *farina* ex pane comminuto, G. fein gebröckeltes Brod.

Suhnuan, uta V. *æstuo* l. *ferveo* ut calor l. vapor balnei, G. dampfen, aufwallen.

Suhta, dan Ns. 1. *modus* in rebus, *temperamentum*, temperantia, G. Maasse, Mässigung, suhta paras asioissa modestia l. modus est optimus in rebus gerendis, ei suhtaa sanoissa nullum temperamentum in dicendo, inde 2. *convenientia* rerum, *ratio* rei ad alteram, *pro-*

pertio

portio moderata, G. Verhältniss, Uebereinstimmung, ei suhtaa työn ja palkan wälillä nulla proportio inter opus et ejus præmium, it. 3. mene tuota suhtaa eo *versus* cursum dirige, G. Richtung des Weges.

suhdet, hteen Ns. idem rar. hinc sen suhteen *ratione* l. proportione illius, *ejus respectu*, G. im Betreff des, im Rücksicht, wähä tämän suhteen parum quoad hoc l. ratione hujus, pidän paljona sen suhteen.

suhtainen, isen Na. *moderatus*, modum servans e. c. vir, *proportionatus* e. c. pretium ratione rei emtæ, G. mässig, verhältnissmässig.

suhdallinen, isen Na. *modicus*, *temperatus*, *conveniens*, proportionalis, G. mittelmässig, übereinstimmend.

suhdallisuus, uuden Ns. *indoles* modica l. moderata, modus, convenientia, G. Mässigkeit, Uebereinstimmung, Verhältnissmässigkeit.

Suihkari, in Ns. id. ac suikkari.

Suihun, hkua Vm. *flammo*, G. lodern, tuli suihkuu suusta.

Suija, an Na. *lenis*, *mansuetus* e. c. canis, G. zahm, nicht bös, al. *blandus*, callidus e. c. homo, G. schmeichelhaft, verschlagen.

suijainen, isen Na. dim. idem.

Suijaan, jata V. quid *clam aufero* et *occulto*, G. heimlich wegnehmen.

Suikera, an Na. id. ac suikka, it. al. tarde l. *moleste procedens*, G. sich träge fortschleppend.

suikerehdan, htaa V. *moleste procedo*, tarde incedo, G. sich mühsam fortschleppen.

Suikka, an Na. *longus*, *tenuis* et *flexibilis* e. c. virga, homo, equus, G. lang, dünn, geschmeidig.

suikki, kin al. suikko, kon Na. idem, it. Ns. *tenue* et *flexibile* quid, G. etwas Langes u. Geschmeidiges, pellawa-suikko manipulus lini, hius-suikko cincinnus capillorum longus.

suikkulainen, isen Na. *nonnihil longus*, *tenuis* et *flexibilis*, G. etwas lang u. geschmeidig.

suikelo, on Ns. longiusculum, *tenue* et *flexibile quid*, G. etwas Langes u. Geschmeidiges.

suikkari, in Ns. *tenuis* et *flexibilis* e. c. homo, equus, G. langer und geschmeidiger Mensch etc. (suihkari).

suikkaan l. suikkajan, kata V. et suikkaelen l. suikkailen, lla Vfr. *lubrice prosilio* l. *provolo*, celeriter feror, G. sich geschmeidig fortschieben, inde suikkaan suuta clam ad osculandum subrepo.

suikahdan, htaa Vs. idem de motu subito.

suikuilen, lla Vfr. idem.

suikautan l. suikkahutan, ttaa Vf. *facio ut* subito provolet, celeriter projicio, G. geschmeidig fortschieben.

Suila, an Ns. id. ac suiwero.

Su'in, sukia V. vide sub suka.

Suin prtcl. *quidem*, *præsertim*, G. zwar, besonders, sed semper cum prtcl. kin l. kaan suffixa e. c. hän suinkin l. suinki (Sav. suinni) ille quidem l. præsertim, suinkin päiwällä præsertim tempore diurno, jos suinki jaksat si modo vales, it. ei suinkaan *nequaquam*, haud quidem, G. gewiss (nicht), älä suinkaan mene noli quidem ire, it. cfr. Cas. Adv. a suu.

Suippo, pon Na. *acutus* l. *extenuatus* qua cuspidem, G. zugespitzt.

Suistan, aa V. vide sub suitsi.

Suitan, ttaa V. 1. *potis sum*, *valeo*, G. vermögen, ei suita haud potest, non est sufficiens rei gerendæ, Jumala kaikki suittaa, inde 2. suitan tulla *fieri potest* l. possibile est ut veniam, G. vielleicht, suittaa ottaa *forsan* sumit, it. 3. hinc forte suittawa sadet pluvia *modica*, *sufficiens*, ex optato, G. erwünscht, angenehm, suittawa ilma tempestas grata.

Suitsen, ea V. *fumo*, fumum spargo, inde pulverem l. vapores visibiles spargo, G. rauchen, dampfen, muori suitsee.

suitsuan, uta al. suitsun, ua V. idem.

suitsu, un Ns. *fumus*, suffitus, pulvis volans, vapor visibilis, G. Rauch, Dampf, inde *pabulum* pecudis fomentando paratum, G. gebähtes Viehfutter.

suitsutan, ttaa Vf. et suitsuttelen, tella Vfr. *fumigo*, *suffio*, fumum l. pulverem excito,

excito, G. Rauch l. Dampf erregen, beräuchern.
suitsutus, tuksen Ns. *fumigatio*, suffitus, G. das Beräuchern.
Suitsi, tsen Ns. max. pl. suitset *frenum*, inde *habenæ*, G. Zaum, Zügel.
suistan, aa V. *freno cohibeo*, habenis dirigo e. c. equum, G. zäumen, zügeln, inde fig. suistan kieleni cohibeo linguam, suistan tiellen dirigo l. duco in viam.
suistun, ua Vm. *cohibeor* l. *dirigor*, G. gezügelt l. in Zaume gehalten werden, inde suistuin sinne eo *forte ducebar*, suistui jokeen in amnem dirigebatur i. e. accidit ut in amnem incideret, G. gerathen, geschehen.
Suiwaun, uta Vm. Caj. Ul. id. ac suuwun l. suupaun.
suiwahdun, htua Vm. idem, rar.
suiwahdus, uksen Ns. idem ac suuwus, max. tædium cibi, fastidium.
Suiwelo, on Ns. *apertura* glaciei marinæ, sponte orta, G. Oeffnung im Meereseise.
Suiwero, on Ns. *baculum* quo acervos fœni percontari solent, G. langer Stab (suila).
Sujahdan, htaa Vs. *subito prosilio* l. *erectus provolo*, G. langgestreckt hervorrennen, lensi sujahti cum stridore citatim volavit, al. nuora sujahti funis subito flectebatur (suikahdan).
sujautan l. sujahutan, ttaa Vf. *facio ut* erectus prosiliat, G. langgestreckt hervorschiessen lassen (suikautan), ajan sujautan equum citatim ago.
sujun, ua Vm. *erectus flector* ut arbor vento, *reflector*, G. sich biegen wie etwas Langes, ääni sujuupi sonus revolat l. echo resonat, reflectitur, ei suju siihen eo inflecti non potest.
sujutan l. sujotan, ttaa Vf. et sujuttelen l. sujottelen, tella Vfr. *erectum* quid *flecto* ut ventus arborem, G. etwas Langes biegen, sujutan siallensa in locum suum quid flecto l. repono, it. seison sujotan erectus sto, sujotan wenheen wedellen cymbam recta via in altum emitto, lentää sujottaa directe provolat, G. gerade stehen l. bewegen.
sujutus l. sujotus, uksen Ns. *flexio* rei longioris et erectæ, G. das Biegen eines langen Dinges, it. *status erectus*, motus directus, G. gerades Stehen l. Bewegen.
Suka, suan Ns. 1. *seta suilla* varii usus, pilus durior, G. Borste, suka-pää extremitas fili sutorii cui adhæret seta, nec non caput setis ornatum; it. 2. *strigilis* l. *pecten* equis detergendis, max. ex setis, G. Bürste, Pferdestriegel.
sukainen, isen Na. pr. *setosus*, *setis similis*, G. borstig, borstenähnlich, inde minkä sukainen cujus setæ i. e. cujus *speciei*, qualis, sen sukainen talis, similis, siman sukainen melleæ indolis, melleus, dulcis, G. beschaffen, geartet.
sukain l. sukahain, amen Ns. *extremitas fili* sutorii, cui seta affixa est, G. Borstenende des Pechdraths.
su'in, sukia V. *strigili pecto*, pectine tergo e. c. equum, capillos, linum, G. bürsten, striegeln, it. fig. *plagis verbero*, G. prügeln, it. §. al. lässi sukimaan citatim abiit.
sukaisen, kaista l. waista Vs. *pectine subito stringo*, G. hastig bürsten, inde *citatim* quid *facio*, G. eilig etwas thun, e. e. sukaisee syöstä l. lyödä l. juosta celeriter edit, ferit, currit, sukaisee sydäntäni cor l. mentem ferit l. lædit.
Sukari, in Ns. 1. *panis species* durior, G. eine Art hartes Brod, it. 2. al. *terebræ species*, G. eine Art Bohrer.
Sukaun, uta Vm. *bene accresco* l. *evenio*, G. Fortgang haben, gedeihen, geschehen, niin asia sukausi ita res cecidit l. evenit, ei sukaunnut haud successit.
sukeun, uta al. sukenen l. sukean, sueta Vm. idem, sukeupiko? num ex optato cadit, hinc sukewa bene succedens, optabilis, aptus, utilis.
sukennan, ntaa Vf. *facio ut* bene accrescat l. eveniat, successum do, G. Fortgang geben, gedeihen lassen.
Sukellan l. sukallan, ltaa V. et sukeltelen, llella Vfr. *urinor* ut rana l. anas, *subternato*, G. sich tauchen, unter dem Wasser schwimmen, inde *vias quæro occultas*,

occultas, clam me subduco, G. sich heimlich entziehen.

sukelehdan, htaa et sukeloitsen, tta V. idem.

sukellus, uksen Ns. *urinatio*, G. das Untertauchen.

Sukka, kan Ns. *tibiale*, G. Strumpf, sukan warsi l. -sääri pars tibialis superior, sukka-rihma l. -paula fascia cruralis, sukka-warras acus nectendis tibialibus, kudon sukkaa tibiale necto, it. käyn sukillani sine calceis incedo, käwelee mustin sukin (Adv.) nigris utitur tibialibus nec non zelotypia conjugali est incensus, unde §. sukka-mieli zelotypia conjugum al. amoris dea mytholog.?

sukkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tibialibus ornatus* l. abundans, G. bestrümpft, musta-sukkainen nigra gerens tibialia, zelotypus, it. käypi sukkaisillansa tibialibus indutus sine calceis incedit.

sukallinen, isen Na. *tibiale habens*, G. Strumpf habend, sed sukillinen tibialia habens, it. sukallinen *quantum capit* tibiale, G. einen Strumpf voll.

sukin, kkia V. *tibialia induo*, G. Strümpfe anziehen.

Sukki, kin N. *callidus*, *astutus* e. c. homo, nebulo, G. listiger, verschlagener Mensch.

sukkela, an Na. *callidus*, *versutus*, astutus, G. listig, verschlagen, inde al. *argutus, ingeniosus*, G. erfinderisch, scharfsinnig, al. *jocosus*, ridiculus, G. scherzhaft, lächerlich, al. *vividus* in motibus, *vivax*, agilis, G. sich schnell bewegend, lebhaft.

sukkeluus, uuden Ns. *calliditas*, *astutia*, indoles arguta l. ingeniosa, al. indoles jocosa l. ridicula, al. *vivacitas*, agilitas, G. Listigkeit, Verschlagenheit etc.

Sukkula, an Ns. et sukkulainen, isen Ns. dim. Sav. Ul. *radius textoris*, G. Weberschiffchen (syöstäwä).

Sukoilen, lla Vfr. *indulgeo*, molliter tracto, G. nachsichtig seyn, zärtlich behandeln, liebkosen, sukoilen wikojani in vitiis meis conniveo.

sukoistelen, lla Vfr. idem, rar.

Sukſi, sen Ns. *solea* longa lignea nivalis, G. Schneeschlittschuh, cfr. paljakka l. kiwakka, lyly, kankaan suksi insile textoris, suksilla juoksen l. hiihdän ejusmodi soleis incedo, Inf. sukta (pro suksta).

suksin, ia V. *soleis* nivalibus *incedo* l. proficiscor, G. auf Schneeschlittschuhen laufen.

Suku, su'un l. suwun Ns. 1. *genus* cognationis, *stirps*, gens ejusdem originis, G. Geschlecht, Familie, on sitä sukua est illius familiæ l. generis, suurta sukua honestioris stirpis, on sukuunsa stirpis suæ indolem refert, ei sukuakaan nihil ejus generis i. e. ne hilum quidem, it. suku-kunta complexus cognatorum, gens, familia, suku-puutto exstirpatio, totius gentis deletio, kuolewat suku-puuttoon tota gens morte deletur, suku-rutsaus incestus, suku-rutsainen incestuosus: inde 2. *cognatio*, G. Verwandtschaft, olettenko sukua num estis cognati l. cognatione conjuncti? on sukuani, it. 3. *generatio succedanea*, G. auf einander folgende Geschlechtsalter, suwusta suwuun ex ætate in ætatem, it. 4. Compar. suwumpi (rar. sukumpi) *cognatione propior*, G. näher verwandt, on minua suwumpi.

sukuinen, isen Na. ex *familia* l. *stirpe natus*, *cognatus*, G. von einem Geschlechte gebohren, hywä-sukuinen bonæ originis, suuri-sukuinen stirpis clarioris, hinc mistä olet sukuisin (Adv.) cujus es cognationis l. stirpis, it. minkä sukuinen cujus *generis* l. indolis, G. welcherlei, pahan sukuinen malæ indolis.

sukulainen, isen N. *cognatus*, cognatione conjunctus, G. verwandt, Verwandter.

sukulaisuus, uuden Ns. *cognatio*, G. Verwandtschaft.

Sula, an Na. 1. *glacie* l. *gelu carens*, non congelatus e. c. aqua, humus, *liquidus* e. c. adeps, metallum, G. ungefroren, weich, flüssig, sula pelto ager aratro emotus, inde 2. *merus*, *solus*, nudus, G. lauter, bloss, sula armo mera l. sola gratia, sula petos nonnisi dolus, sula mies vir nudus, it. sula-sanainen liquide, dulce, jucunde loquens, it. Ns. *liquidum* l. *gelu carens quid*, G. etwas Ungefrornes l. Flüssiges, sulaan asti usque

que ad tempus vernale quo gelu evanescit, meni sulaan in aperturam glaciei marinæ incidit.
sulaan, lata V. 1. *liquesco*, liquidus fio, G. flüssig werden, schmelzen, it. 2. *liquefacio*, liquidum reddo, G. flüssig machen, sulaan peltoa agrum aro.
sulaun, uta al. sulan, laa Vm. *liquesco*, G. flüssig werden.
sulatan, ttaa Vf. et sulattelen, tella Vfr. *facio ut* liquescat, *liquefacio*, glacie l. gelu privo ut sol vernalis, G. flüssig machen, schmelzen.
sulautan l. sulahutan, ttaa Vf. idem.
sulaus, uksen Ns. 1. *status liquescendi*, G. geschmolzener Zustand, on sulauksissa, it. 2. *actus* liquefaciendi, G. Flüssigmachung.
sulatus, uksen Ns. *liquefactio*, G. Flüssigmachung.
Sulha l. sulaha, han Ns. *sponsus*, al. *procus*, G. Bräutigam, Freier.
sulahainen l. sulhainen, isen Ns. dim. idem.
Sulja l. sulia, an Na. *lævis*, *planus*, inde *lubricus*, G. glatt, eben, schlüpfrig (silia), it. al. *flexibilis*, lentus, G. biegsam, geschmeidig.
suljahdan, htaa Vs. *lubrice cado* l. labor, G. hastig schlüpfen, meni suljahti.
suljautan l. suljahutan, ttaa Vf. *facio ut* leviter l. lubrice cadat, G. schlüpfen machen.
Sulju, un Ns. *mixtura* variorum, G. Gemisch (suhjo), jää-suljut, kalan suljut.
suljuan, uta V. *misceo* varia minuta; G. mischen.
Sulka, lan Ns. 1. pr. *penna*, pluma caudæ l. alæ, G. Feder vom Flügel od. Schwanze, inde 2. *margo* rei angulatæ, G. Kante, sulka-neula acus triangularis pellionum.
sulki Ns. id. in compos. sulki-neula, it. sulkiturska gadus barbatus.
sulkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pennis ornatus* e. c. sagitta, *ex pennis* confectus e. c. flabellum, G. befiedert, von Federn, pitkä-sulkainen longis ornatus pennis, it. *margine* l. *angulo ornatus*, G. kantig, kolmi-sulkainen neula.
sulallinen, isen Na. *pennas habens*, G. Federn habend.
sulitan l. suletan, ttaa Vf. et sulittelen l. sulettelen, tella Vfr. *pennis orno* e. c. sagittam, G. befiedern.
Sulkawa, an Ns. cyprinus *vimba*, G. Zärte, it. al. *promontorium*, cuspis terræ prominens, G. Landspitze, it. al. Na. *acutus*, *cuspidatus*, G. scharf, gespitzt, it. al. (a sulka) *pennæformis*, G. federförmig.
Sulkahdan, htaa Vs. id. ac suljahdan, al. id. ac surkahdan.
Sulkku, kun Ns. Sav. *linum mollissimum* pectine rasum, inde *bombyx*, sericum, G. feiner, gebürsteter Flachs, Baumwolle, Seide.
Sulku, lun Ns. *obex* quid claudens, *agger* aquam cohibens, G. etwas Zuschliessendes l. Dämmendes, Damm, sulku-lauta assis in portis aggerum, inde hengen sulku dyspnoea, sulku-tauti asthma, it. al. id. ac sulju e. c. jään sulkuja fragmina glaciei in fluviis profluentia.
suljet, lkeen Ns. idem, inde on sulkeessa l. sulkeissa est clausus, tuli sulkeeseen.
sulkuinen, isen Na. obicibus l. *aggeribus frequens*, G. voller Dämme, inde *asthmaticus*, G. engbrüstig, fragminibus glaciei plenus.
suljin l. sulin, lkimen Ns. claudendi l. cohibendi *instrumentum*, e. c. assis in portis aggerum, G. Zuschliessungs l. Dämmungswerkzeug.
suljen, lkea V. *obicem pono*, obice claudo, obstruo, inde *occludo* e. c. januam, G. zuschliessen, dämmen, suljen ulos excludo, suljen sisällen l. sisään includo.
sulkeilen l. suljeskelen, lla Vfr. idem.
sulkemus, uksen Ns. *clausio*, obstructio, occlusio, G. Zuschliessung.
Sullon, oa V. et sulloskelen, lla Vfr. *tundendo comprimo*, *contundo* e. c. vestes lavandas, *condensans* deprimo, inde quem *deprimo* l. opprimo, G. drückend durcharbeiten, stampfen, zusammenpressen, unterdrücken, it. §. al. *obtrudo*, G. aufdringen, sulloi sitä minulle.
Sulmin, ia V. *exprobro*, probris afficio, verbis

verbis quem exténuo, G. Vorwürfe machen, beschimpfen, schmähen.
sulmaan, mata al. sulmon, oa V. idem.
sulmaus, uksen Ns. *exprobratio*, G. Beschimpfung.
Sulo, on Ns. *jucundum quid*, G. etwas Angenehmes, sulo-sanoma nuntius dulcis, sulo-sanainen jucunde loquens.
suloinen, isen Na. *jucundus*, *amoenus*, dulcis, G. angenehm, lieblich.
suloisuus, uuden Ns. *jucunditas*, amœnitas, dulcedo, G. angenehme Beschaffenheit, Annehmlichkeit.
Sulppu, pun Ns. id. ac silppu, sirppu.
Sumet, een Ns. id. ac sumu.
sumia, an Na. vide sub sumu.
Summa, an Ns. *vanum* l. *inane* quid, G. etwas Nichtiges, inde sullon summaksi plane contundo, in nihilum frango, it. (peregr.) *summa* rei, G. Summe, antaa summalta dat per summas i. e. cumulatim, nec non dat acervatim, sine calculo, temere.
summittain l. summattain prtcl. *per summas*, *cumulatim*, acervatim, G. summenweise, haufenweise.
summatoin, ttoman Na. car. *innumerabilis* e. c. pecunia, G. unzählich, zahllos.
summaan, mmata V. et summaelen l. summailen, lla Vfr. *summam facio*, consummo, G. summiren.
summaus, uksen Ns. *consummatio*, G. das Summiren.
Summu, un Ns. *ingluvies* avium, gula, G. Kropf.
Sumppu, pun Ns. (Sv. sump) *cista perflua* in posticis scapharum, in qua pisces aluntur, G. Fischbehälter in Böten, inde *navigii species*, G. eine Art Fahrzeug.
Sumsa, an Ns. *sacculus* ex corio, G. lederner Ranzen.
sumsainen l. sumsahainen, isen Ns. dim. idem.
Sumu, un al. rar. sumo, on al. sumet, een Ns. *nebula*, vapores in aëre, G. Nebel, ilma on sumussa aër est nebulosus.
sumuinen al. rar. sumoinen l. sumeinen, isen Na. *nebulosus*, G. nebelig.
sumia, an Na. idem, inde *tristis* l. turbidus e. c. mens, G. trübe.

sumuan, uta V. et sumuilen, lla Vfr. *nebulosus fio*, nebulam contraho, G. nebelig werden.
Sunnuntai, in Ns. (peregr.) *dies solis* l. dominicus, G. Sonntag.
sunnuntainen, isen Na. ad diem solis *pertinens* e. c. cibus, opus, G. sonntäglich.
sunnuntaillinen, isen Na. idem, rar.
Sunta, nnan Ns. et suntainen, isen Na. id. ac suunta, suuntainen.
Suntia, an Ns. *custos* l. *vigil templi*, cujus quondam erat auditores somno obrutos suscitare, ope baculi longioris, G. Kirchenknecht (sontio).
sunnin, ntia V. pr. *vigilem* templi *ago*, G. Kirchenknecht seyn, inde *pello*, cogo (ut vigil ad vigilandum), G. zwingen, al. *punio* (ut vigil dormientes), G. züchtigen, strafen, it. Nyl. *publice* quem *irrideo*, *opprobro*, convicior, G. ausschämen, lächerlich machen.
sunnitan, ttaa V. idem, kowin sunnittawa duriter tractandus, puniendus.
Suo, on Ns. *palus*, G. Sumpf, Inf. suota pl. soita, it. suo-apila comarum palustre al. potentilla argentea?, suo-kanerwa ledum palustre, suo-pursu idem al. myrica gale, it. suo-kuiri l. -kuowi l. -kurwi l. -kuurwilo l. -kurppa l. -wares scolopacis species, arquata l. phœopus l. rusticola.
suolisto, on Ns. *pratum paludosum*, G. sumpfiger Ort, it. al. *triglochin* palustre, G. eine Art Krötengras.
soinen, isen Na. (pro suoinen) *paludosus*, palustris, G. sumpfig.
Suodin, tia V. vide sub suota.
Suoja, an Ns. 1. *umbraculum*, G. Schauer, Regendach, inde Wib. *domus*, G. Gebäude, it. fig. *tutamen*, G. Schutz, suojassani in tutela mea, on suojana est tutamini, it. 2. al. *tempestas tepida* tempore hiemali, pluvia hiemalis, G. Thauwetter, hinc Compar. suojampi ilma magis tepida.
suojainen, isen Na. *tutans* e. c. locus, *tutatus* e. c. vita, G. schützend, beschützt, it. *tepidus* e. c. aër hiemalis, G. thauend.
suojamainen, isen Na. *nonnihil tepidus*, G. wenig thauend.

suojaan,

suojaan, jata V. *tueor*, *tutor*, defendo, G. schützen, beschützen, it. al. *tepidus fio*, G. thauen, gelinde werden, ilma suojaa.
suojaelen l. suojelen, lla Vfr. idem, max. tutor.
suojelus l. suojellus, uksen Ns. *tuitio*, *tutela*, G. das Schützen.
suojus, uksen Ns. Ul. *casa aucupum* in silvis ex ramis abiegnis, al. *casa* decipulas aucupum tegens, G. Hütte der Vogelfänger.
Suokko, kon al. suoko, won Ns. Botn. *varietas betulæ* albæ, G. eine Art Birke.
Suola, an Ns. *sal*, G. Salz, panen suolaan sale condio, on suolassa, it. suola-raet granum salis, suola-wesi l. -laukka salsugo, suola-ruoho id. ac suolaket, suola-kala piscis salsus.
suolainen, isen Na. *salsus*, ex sale, sale abundans, G. salzig, von Salz, salzreich.
suolaan, lata V. *salio*, G. salzen.
suolaket, kkeen al. suolakka, kan Ns. *rumex* acetosa, al. salicornia, G. Sauerampfer.
Suoli, len Ns. *intestinum*, ile, G. Darm, inde pl. suolet fig. *ilia*, medium corpus, G. Mitte des Leibes, wyö suolilla balteus circa ilia, it. perä-suoli ani intestinum, suoli-kulli l. -mulkku hernia, suoli-wyö balteus.
suolinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *intestina* l. ilia *habens*, G. Gedärme habend, max. in compos. e. c. pieni-suolinen exilis ad lumbos, it. *ex intestinis* confectus e. c. filum, G. von Gedärmen, peuran suolinen, it. intestinis *abundans*, G. darmreich.
suolillinen, isen Na. *ad intestina* l. ilia *pertinens*, G. zu Gedärmen gehörig, inde Ns. *balteus* circa ilia, G. Gürtel.
suolikko, kon Ns. *locus* intestinorum, medium corpus, ilia, G. Stelle der Gedärme, Mitte des Leibes, it. *balteus*, G. Gürtel.
suolikka, kan Ns. *lumbricus*, max. in intestinis, ascaris, G. Spulwurm, Regenwurm.
suolikainen l. suolinkainen, isen Ns. dim. idem.
Suollan, ltaa V. *sensim detraho* quid, G. allmählig ausziehen l. ausreissen und verschütten, suoltaa heiniä minutim extrahit fœnum ex acervo, älä suolla hamppuja cannabis fibras ne demittas.
suollun, ltua Vm. *sensim extrahor*, demittor e. c. ut linum ex manu pectentis, G. allmählig ausgezogen l. geschüttet werden, inde sumu suoltuu nebula sensim dispergitur, minutim evanescit.
Suomi, men Ns. 1. orig. nomen *provinciæ Aboënsis*, Finlandia stricte sic dicta, G. die Gegend um Åbo, inde 2. hodie tota *Finlandia* in genere, Finnia, G. Finnland, suomen maa idem, suomen niemi promontorium Finniæ australis Hangöudd, it. 3. suomi l. suomen kieli *lingua* Finnica, G. Finnische Sprache, puhun suomea, käännän suomeksi in linguam verto Finnorum, (Nb. a suo et a suomus male derivari solet).
suomalainen, isen N. orig. incola provinciæ Aboënsis, sed hodie *Finno*, *Finnicus*, Finlandia oriundus e. c. ovis, G. Finnländer, Finne, finnisch.
Suomin, ia V. *virgis cædo*, verbero, G. prügeln, peitschen, it. Botn. id. ac suomustan.
Suomus, uksen al. suomu, un Ns. *squama* piscium, G. Fischschuppe, suomus-lohi salmo eriox.
suomuinen l. suomuksinen, isen Na. *squamosus*, *squameus*, squamiger, G. schuppig.
suomustan, aa V. *desquamo* e. c. piscem, G. abschuppen (suomin).
Suon, suoda V. haud invideo, *lubens largior* l. concedo cui, *bene opto* l. *cupio* cui, G. gönnen, vergönnen, wünschen, jumala suokoon deus det, utinam, en soisi haud optarem, hywän suopa l. -suowa favens, bene cui cupiens, pahan suowa invidens, male cui optans, suopaisuus l. suowaisuus indoles animi bene l. male cupientis, suoma optatum, concessus, benevolentia, suotu optatus cui.
suomuus, uden Ns. rar. *indoles* bene l. male cupiens, G. Vergönnung.
suotuisa, an al. suotuinen, isen Na. *lubenter* cui *concessus* l. *optatus*, G. vergönnt, inde *exoptatus*, *gratus*, placidus, G. erwünscht, gefällig, saan suotuni l. suotuisani consequor quem optavi, suotuinen kuollo mors optata, jucunda.

 suosio,

suosio, on Ns. 1. *benevolentia*, voluntas propensa erga quem, mens lubens, G. Wohlwollen gegen Jemanden, Willigkeit, teki suosiwosta fecit lubenter, mielisuosio animus contentus, gratus, inde 2. *assensus*, consensio, G. Beifall, Genehmigung, isänsä suosiolla patris veniâ, it. 3. *convenientia* mentis, amicitia sociorum, consensus paciscentium, G. Einigkeit, Uebereinstimmung, eläwät suosiossa amice inter sese vivunt, rikkoi suosion conventionem violavit.

suosi, in Ns. idem, mieli suosiin (Adv.) lubenter, katson suosia consensum cujus respicio.

suosin, ia V. *convenio*, *paciscor*, G. Vertrag eingehen l. treffen, suosiwat keskenänsä inter sese concordes fiunt.

suositan, ttaa Vf. et suosittelen, tella Vfr. 1. *facio ut* conveniat quis l. assentiat, benevolentem et amicum facio, blande quem demulceo, ut timorem l. iram deponet et familiaris fiat, G. zu Beistimmung l. Wohlwollen l. Einigkeit bringen, vertraulich l. gewogen machen, it. 2. suosittelewat *amice* inter sese *consultant* de re et conveniunt, G. Uebereinstimmung bereiten.

suosituს, uksen Ns. *actus* quo quis benevolens, assentiens et familiaris redditur, G. Bringung zu Wohlwollen l. Genehmigung.

suostun, ua Vm. *fio* benevolens l. consentiens l. familiaris, *consentio*, convenio, accommodo me, G. wohlwollend l. beistimmig l. einig l. vertraulich werden, sich fügen (suowun), ei suostu sulhaisiin procos haud admittit.

suostumus, muksen Ns. *benevolentia*, consensus, conventio, G. Wohlwollen, Beistimmung, Vertrag.

suostutan, ttaa Vf. et suostuttelen, tella Vfr. *permoveo* ad benevolentiam l. consensum l. familiaritatem, G. zu Wohlwollen l. Beistimmung l. Vertraulichkeit bewegen.

suostutus, tuksen Ns. *actus* benevolentem etc. reddens, G. Bewegung zum Wohlwollen.

Suoni, nen Ns. *vena*, G. Ader, werisuoni idem, lihasuoni *nervus*, G. Sehne, awaan l. isken l. lyön suonta venam seco, suonen weto spasmus, suonirauta scalpellus, sydänsuoni arteria.

suoninen, isen Na. *venosus*, *nervosus*, ex nervo confectus e. c. chorda, G. aderig, sehnig, von Sehnen.

suonillinen, isen Na. *venas* l. *nervos habens*, G. Adern l. Sehnen habend.

suoninkainen, isen Ns. Ul. id. ac suolinkainen.

Suopa, wan l. pan Ns. (Sv. såpa) *sapo*, G. Seife.

Suopunki, ngin Ns. Ul. Caj. *funiculus*, quo rangiferi captantur, G. Strick Rennthiere zu fangen.

Suora, an Na. *rectus*, haud curvus e. c. via, arbor, G. gerade, inde *rectus*, *justus* e. c. res, causa forensis, G. gerecht, richtig, *explicatus* l. *extricatus* e. c. capillus, filum, G. unverworren (oikia), suorasti l. suoriin (Adv.) directe, suoraan l. suorastansa idem.

suorattain prtcl. *directâ viâ*, directe, G. gerade.

suorin, ia V. *rectum reddo*, erigo curvum quid, *extrico* l. *explico* e. c. fila l. rem intricatam, *corrigo* perversum quid, G. gerade l. recht machen, berichtigen, auswickeln, ausbessern.

suoritan, ttaa Vf. et suorittelen, tella Vfr. idem.

suorran, rtaa V. idem, max. *extrico* l. explico e. c. fila, G. auswickeln.

suorrun, rtua Vm. *rectus* l. *explicatus fio*, extricor, G. gerade l. recht l. ausgewickelt werden.

suoristun, ua Vm. idem.

Suorama, an Ns. *anthemis* tinctoria, G. Färberkamille, al. suoraman kukka.

Suoro, on Ns. *membrum virile* bovis l. suis.

Suorsa, an Ns. *anas*, G. Ente, cujus plures sunt species e. c. heinäsuorsa, jouhisuorsa, kirsisuorsa, jääsuorsa, warkkisuorsa, tawisuorsa etc. suorsan leipä lemna.

suorsainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *anatibus frequens*, G. entenvoll.

Suortua l. suortuwa, an Ns. *fasciculus* longus e. c. lini, *cincinnus* pendulus e. c. capilli, G. Bündelchen, Locke, hiukset suortuwissa.

Suosio, on al. suosi, in Ns. vide sub suon.
suosin, ia V. nec non suositan, ttaa Vf. et suosittelen, tella Vfr. vide ibidem.
suositus, uksen Ns. ibidem.
Suosku, un Ns. *mixtura* variorum *sordida*, G. unreines Gemisch, kalan suosku ja purgamenta piscium.
suoskuinen, isen Na. tali *purgamento plenus*, G. voll unreines Gemisches.
suoskun, ua al. suoskuan, uta V. *misceo* varia, G. vermischen.
Suostet, een Ns. rar. id. ac suomus.
suosteinen, isen Na. id. ac suomuinen.
Suosti, in Ns. *cibus coctus fluidus* e. c. puls, jus, G. Suppe, Brei.
Suostun, ua Vm. vide sub suon.
suostutan, ttaa Vf. etc. ibidem.
Suostuwa, an Ns. id. ac suortuwa.
Suota, dan Ns. *grex equarum* in venerem ruentium, G. läufische Stutenheerde, inde on suodalla l. suodassa l. suodillansa equa venerem appetit.
suotainen l. suotahinen, isen Na. *venerem appetens* e. c. equa, G. läufisch.
suodin, tia V. *coitum appeto* ut equa, G. läufisch seyn.
Suotti, tin al. suoti, din Ns. *equus* coloris badii l. fusci, G. dunkelbraunes Pferd.
Suotta prtcl. *animi causa*, per jocum, frustra, G. zum Vergnügen, umsonst, teki suotta l. suottansa sine causa fecit, sai rastan suotta.
suottailen, tailla Vfr. *jocor*, animi causa quid dico l. ago, G. zum Spass l. umsonst thun.
Suottuwa, an Ns. id. ac suortuwa.
Suotuisa, an Na. vide sub suon.
Suowa, an Ns. *acervus fœni* coniformis in pratis, G. runde Heumiethe, luon suowaa talem metam exstruo, suowan ala dimensio prati, cujus fœnum in unum congeri solet acervum.
suowainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *acervis fœni frequens*, G. voller Heumiethen.
suowaan, wata V. talem *acervum colligo* l. construo, G. Heumiethe errichten.
Suowanto, nnon Ns. id. ac suwanto.
Suoweri l. suowuri, in Ns. (Sv. svåger?) *affinis* per conjugium, *levir*, G. Schwager.
Suowero, on Ns. *clavus osseus* in baculo eorum, qui soleis utuntur nivalibus, G. untere Stockspitze der Schlittschuhläufer, cfr. sompa.
Suowun, pua Vm. Sav. id. ac suostun sub suon.
suowutan, ttaa Vf. et suowuttelen, tella Vfr. id. ac suostutan.
suowuan, wita V. idem, rar.
Supi prtcl. *omnino*, *penitus*, G. ganz, gänzlich, supi suolatoin plane insulsus, supi tyynni per omnia.
Supisen, sta V. *strideo*, susurro, mussito, G. sumsen.
supina, an Ns. *stridor*, susurrus, G. Gesumse.
Suppia, an Na. *compressus*, comprimendo *coarctatus* e. c. vas, saccus, lagena, inde *angustus* l. arctus, vix permeabilis e. c. foramen, stipatus, G. zusammengeengt und Stockung verursachend.
suppuan, puta V. 1. *comprimo*, coarcto, G. verengen, it. al. 2. *coarctor*, angustus l. compressus fio, contrahor, constipor, G. zusammengepresst u. verstopft werden.
suppeennun, ntua al. suppenen, peta Vm. *coarctor* l. contrahor, augustior l. arctior fio, G. verengt werden.
supistun, ua Vm. idem.
supistan, aa Vf. *comprimo* l. coarcto, constipo, G. zusammenpressen, verengen, verstopfen.
suppilo, on Ns. *infundibulum* molæ, sensim coarctatum, G. Mühltrichter.
suppu, pun Ns. *status* rei coarctatæ l. constipatæ, G. verengter und verstopfter Zustand, on supussa est coarctatus, suppu-suu os corrugatum, marja on supussa bacca est calyce inclusa, mylly supussa mola aquâ constipata et ideo a motu cessans, koski tulee suppuun amnis aqua l. glacie constipatur.
suwus, wuksen al. supu, wun Ns. idem, on suwuksissa l. suwussa.
suputan, ttaa Vf. *comprimo* l. *coarcto*, max. *constipo* ut aqua molam, G. verengen, verstopfen.

supputus, tuksen Ns. talis *compressio* l. *constipatio*, G. Verengung.
Surahdan, htaa Vs. *subito strideo*, G. hastig schnurren.
surahdus, uksen Ns. *stridor* subitus, G. Geschnurre.
Surehdun, htua Vm. id. ac surkastun.
Suren, rra V. vide sub suru.
Surja, an Ns. *rete* salmonum minoris formæ, G. kleines Lachsnetz.
Surkastun, ua Vm. *flaccesco* ut herba desecta, *marcesco* l. macresco ut facies morbo, *corrugor*, G. welk u. schrumpfig werden.
surkahdun, htua al. surkahdan, htaa V. idem.
surkaannun, ntua al. surehdun, htua Vm. idem.
surkeennun, ntua al. surkenen, reta Vm. idem.
surkamastun l. surkkamustun, ua Vm. idem.
Surkia, an Na. commiseratione dignus, *miser*, *dolendus* e. c. vita, dies, *miserabilis*, calamitosus, G. elend, traurig, kläglich.
surkiainen, isen Na. dim. *nonnihil miser*, al. *tristis* e. c. mens, G. etwas elend l. traurig.
surkeus, uden Ns. *miseria*, G. Elend, Traurigkeit.
surkutan, ttaa V. et surkuttelen, tella Vfr. *commiseror*, *misereor*, miseror, G. bemitleiden, beklagen.
surkailen, lla Vfr. idem.
surkutus, tuksen Ns. *miseratio*, commiseratio, G. das Bemitleiden l. Beklagen.
Surma, an Ns. *letum* l. *fatum violentum*. cædes perniciosa, internecio, G. gewaltsamer Tod, Mord, Verderben, en surmillani l. surmikseni ne quidem si vel leto perirem, inde surma huolikoon curæ sit non mihi sed qs. leto.
surmainen l. surmallinen, isen Na. *letalis*, *fatalis*, interitum afferens, perniciosus, G. tödlich, verderblich.
surmaan, mata V. *leto afficio*, violenter *neco*, interficio, radicitus perdo, G. tödten, ermorden, verderben.
surmaelen l. surmailen l. surmelen, lla Vfr. idem.
surmaus, uksen Ns. *interfectio*, pernicies, G. Ermordung.
surmautan, ttaa Vf. *curo ut* necetur, G. ermorden lassen.
Surraan, rata V. *strideo*, G. schnurren, lentää surraa stridens volat.
Suru, run Ns. 1. *dolor animi*, *mœror*, tristitia, G. Trauer, Kummer, kuoli surusta, it. 2. *cura* rei *anxia*, curatio diligens, G. Bekümmerniss, Sorge, pidän siitä surua curam ejus gero.
suruinen l. surullinen, isen Na. *tristis* e. c. mens, *mœstus* e. c. dies, G. traurig, trübe.
surutoin, ttoman Na. car. *securus*, incuriosus, negligens, G. sorglos, unbekümmert.
suruttomuus, uuden Ns. *securitas*, incuria, negligentia, G. Sorglosigkeit.
suren, surra l. surea V. 1. *dolore* mentis *afficior*, *tristis sum*, angor, mœreo, G. trauern, traurig seyn, älä sure noli lugere, it. 2. *curam gero* rei anxiam, G. versorgen, Jumala suree suurukśen Deus curat l. dat jentaculum, it. 3. minun suree jalkaani l. kättäni pes l. manus mihi *dolet* ex torpore, al. luut surewat ossa dolore perstringuntur, G. vor Erstarrung schmerzen, hinc ei luun surewata ne quid ossis, quod dolor afficiat i. e. nihil l. ne minimum quidem ossis.
surun, rua l. rtua V. *tristis sum*, moerore angor, G. traurig l bang seyn, mieli surkuu.
sureilen, lla Vfr. idem.
suretan, ttaa Vf. *dolore afficio*, tristem l. mœstum reddo, inde *affligo*, crucio, G. traurig machen, betrüben, plagen, martern.
suretus, tuksen Ns. *doloris affectio*, inde *afflictio*, cruciatus, G. das Betrüben l. Plagen.
Surwon, oa al. surwoan, wota V. *tundo*, *pilo pinso*, tundendo minuo l. frango, G. stampfen, zerstampfen, it. hyttyiset surwowat culices *volando ludunt*, G. spielend hüpfen wie die Mücken.
surwoelen l. surwoilen, lla Vfr. idem.
surwe'elen l. surwelen, lla Vfr. idem.
surwous, uksen Ns. *contusio* ope pistilli, G. das Stampfen.

surwo, on max. pl. surwot Ns. pinsum quid, max. *spicæ secalis contusæ*, G. das Gestampfte.

surwoin, omen Ns. *pistillum* l. pilum quo tunditur, G. Stampfstössel.

surwiainen l. surwojainen, isen Ns. *culex* pulicaris, volando ludens, G. Mücke.

Susi, suden Ns. *lupus*, G. Wolf, susi-ilwes lynx, Inf. sutta, it. suden korento libellula, insecti species, suden silmä l. -marja paris quadrifolia.

susimas, aan al. susimainen, isen Na. *lupi similis*, vorax, G. wolfähnlich, gefrässig.

Susma, an Ns. id. ac usma.

Susso, on Ns. nomen feminæ *Susanna*.

Susutan, ttaa V. *vocem edo* instar matris infantulum sopientis, G. sumsen.

Suti, din Ns. (Sv. sudd) *peniculus*, quo quid illinitur, G. Quaste, Pinsel.

sudin, tia V. *peniculo illino*, G. bestreichen.

sutaan, data al. sutustan, aa V. idem, inde *maculo*, G. besudeln.

Sutikka, kan Ns. *sella longior*, G. lange Bank (renkku), al. *ponticulus* in fluviis, G. kleine Brücke.

Sutkahdan, htaa Vs. id. ac rupsahdan, muksahdan.

sutkin, ia V. *citatim progredior*, G. eilend fortschreiten, läksi sutkimaan.

Suttu, tun Ns. Abol. id. ac suitsu fomentum.

Suu, suun Ns. 1. pr. *os*, *bucca*, G. Mund, suun laki palatum, suu-pieli sinus oris, suu-paltti magniloquens, indecens l. nasutus in verbis, suu-sanalla ore dictum, annan suuta osculor, suun anto osculum, täysin suin (Adv.) ore pleno, suu kiinni tace, inde 2. fig. joen suu *ostium* amnis, säkin suu *os* sacci, owen suu locus prope januam, awain on suulla clavis est in apertura seræ, tien suu ostium viæ, kirween suu *acies* securis, G. Mündung, Oeffnung, Schneide, it. suuta suksin l. suuksin os ori adversum i. e. alius adversus alium.

suinen, isen Na. *ore ornatus*, G. mit Munde versehen, -mündig, max. in compos. e. c. iso-suinen os habens apertum.

suullinen, isen Na. idem, it. *oralis* e. c. verbum, G. mündlich, it. *quantum capit* os, G. Mundvoll, it. Ns. *epistomium*, obturamentum, embolus, G. Pfropfen.

suutoin, ttoman Na. car. pr. *inorus*, inde loquendo l. respondendo impar, G. mundlos, ungesprächig.

suulas l. suullas, aan Na. oris aperti i. e. *loquax*, *magniloquus*, nec non *vorax*, G. grossmäulig, gesprächig, gefrässig.

suukko, kon Ns. *homo loquax*, magniloquus, G. Grossmaul.

suukkuinen l. suuppoinen, isen Ns. dim. *osculum*, oscillum, G. Mündchen.

suukolistelen, lla Vfr. *mulceo os* cujus, G. einen den Mund streichen.

suutan, ttaa Vf. *in buccam* ingero, ingurgito, G. in den Mund stopfen, it. ei suuta haud *implet* e. c. foramen, non *sufficit* foramini obturando, G. füllen, hinreichen.

suuwutan, ttaa Vf. idem.

suutelen, della Vfr. *osculor*, oscula figo, G. küssen.

suudet, suuteen Ns. *obturamentum*, epistomium, G. Pfropf, it. *cuneus*, paxillus in aperturam intrudendus, G. Keil, it. pl. suuteet *ex ore ejecta* e. c. pabulum rejectaneum, G. aus dem Munde verschüttetes Futter.

suuditsen, ita al. suudin, suutia V. *obturo*, *cuneum insero*, cuneo, G. Pfropfen l. Keile einschlagen.

suuditus, uksen Ns. talis *obturatio*, G. das Zupfropfen l. Einkeilen.

suutasuttelen, tella Vfr. rar. alterum *juxta* alterum *pono* et eadem inter se *confero*, G. gegen einander stellen und vergleichen.

suuksin l. suksin prtcl. e. c. panen suuta suuksin vide suu.

Suudan, taa V. id. ac suutan l. suitan.

Suula, an Ns. *spica* l. granum *cannabis*, G. Hanfknospe.

Suunta, nnan Ns. 1. *directio viæ*, scopus itineris, G. Richtung des Weges, Reiseziel, kulki sitä suuntaa eo versus viam tetendit, on suunnallansa rectum tenet cursum, est in ordine debito, läksi suunnastansa l. suunnaltansa ordine debito aberravit, inde 2. *ordo* l. *modus debitus*

tus in rebus gerendis, *modestia*, temperantia, G. schickliche Handlungsweise, Mässigung, Ordentlichkeit, suunta asioissa hywä ordo et modus in negotiis est laudandus. suunta-mies l. suunnan mies vir modestus, modum haud excedens, probus (sunta).
suuntainen, isen Na. pr. *modum servans* debitum, modestus, G. ordentlich, mässig, inde hywän suuntainen boni modi l. indolis, bonus, pahan suuntainen malus.
suunnallinen, isen Na. *moderatus*, modestus, inde *modicus*, mediocris, haud immodicus, G. gemässigt, mittelmässig.
suunnallisuus, uuden Ns. *indoles moderata* l. *modica*, G. Mässigkeit.
suunnatoin, ttoman Na. car. *immodicus*, modum excedens, ordine carens, G. unmässig, unordentlich.
suunnin, ntia V. pr. *ad scopum* intendo, cursum quo dirigo, G. den Weg wohin richten, inde *tento* quid facere, G. zu thun versuchen, nachmachen, suuntii lukemaan tentat qualitercumque legere, suunnin sinne päin eo versus contendo.
suunnitan, ttaa V. et suunnittelen, tella Vfr. idem.
Suupaun, uta Vm. id. ac suuwun, suipaun.
Suuri, ren Na. *magnus* qua volumen, *grandis*, crassus, G. gross an Umfang, grob, wichtig, vornehm, cfr. iso, suuria jauhoja farina haud subtilis, suuri asia res *gravis*, suuri sydän cor l. animus fortis, suuri mies homo altioris dignitatis, honestior, suuri suku cognatio l. stirps nobilis, pidän suurena l. contr. suurna magni æstimo, Inf. suurta, Adv. suuresti magne, valde.
suurellinen, isen Na. *magnæ indolis*, majusculus, inde *animo elatus*, se aliis honestiorem existimans, elate se gerens, G. grossartig, hochmüthig.
suuruinen, isen Na. *magnitudine* cui *æqualis*, G. von der Grösse eines -, max. cum Genit. e. c. kissan suuruinen ejusdem magnitudinis ac felis, munan suuruinen kiwi lapis ovo similis qua volumen.
suurehko, on Na. *majusculus*, grandiusculus, G. etwas gross.
suuremmainen, isen Na. (pro suuren-mainen) *nonnihil magnus*, subgrandis, G. ziemlich gross.
suurellainen, isen Na. (pro suuren-lainen) idem, inde al. id. ac suurellinen.
suuruus, ruuden Ns. *magnitudo*, granditas, G. Grösse, yhden suuruus ejusdem magnitudinis.
suurellisuus, uuden Ns. *elatio animi*, gestus honestior l. nobiliores imitans, G. Hochmuth.
suurenen, reta al. suureennun, ntua Vm. *major fio*, grandesco, augeor, G. grösser werden.
suurennan, ntaa Vf. et suurentelen, nnella Vfr. *majorem facio*, grandio, extollo, augeo, G. vergrössern, erheben, it. suurentelen *elate me gero*, effero me, G. sich erheben.
Suurtua l. suurtuwa, an Ns. id. ac suurtuwa.
Suurus, ruksen Ns. 1. *jentaculum*, mensa matutina, G. Frühstück, suurus-pala, it. 2. *farina* cibo fluido immiscenda e. c. pisis, oleribus, G. Mehlbrühe zur Suppe.
suurustan, aa V. et suurustelen, lla Vfr. *jento*, G. frühstücken, it. *farinam* cibo *immisceo*, immissa farinâ cibum apparo, G. Mehlbrühe in die Suppe thun.
suurustus, tuksen Ns. *esus* jentaculi, *farinæ immissio*, G. das Frühstücken, Zuthuung der Mehlbrühe.
Suutan, ttaa V. id. ac sultan, cfr. sub suu.
Suutari, in Ns. *sutor*, faber calceorum, G. Schuster, it. cyprinus *tinca*, piscis species, G. Schleihe.
Suutun, ttua Vm. *tædio* l. *fastidio* cujus rei *afficior*, G. überdrüssig l. unwillig werden, suutun elämään l. elämästä tædet me vitæ, suutun häneen *indignatione capior* versus eum, suuttunut pertæsus, tædio captus.
suuttumus, uksen Ns. *tædium*, fastidium, indignatio, G. Ueberdruss, Unwille.
suutet, suutteen al. suutto, ton Ns. idem, suutto tulee.
suutus, tuksen Ns. *status tædii*, G. Zustand des Ueberdrusses l. Unwillens, max. pl. on suutuksissa est tædio affectus, tuli suutuksiin.

suututan,

suututan, ttaa Vf. et suututtelen, tella Vfr. *tædio affìcio*, pertæsum reddo, irrito, G. zum Ueberdruss l. Unwillen bringen.

suututus, tuksen Ns. *tædii affectio*, G. das Ueberdrüssigmachen.

suutaun, uta Vm. *pertæsus fio*, G. überdrüssig zu werden anfangen, suutaun ruokaan.

Suuwun, pua Vm. ex re adhærente *obstruor*, *suffocor* e. c. cibo in guttnre l. aqua os stipante, G. stocken, verstopft werden, ersticken von etwas, stecken bleiben in etwas, weri suupuu haawaan cruor in vulnere rigescit, haud effluit, myllỹ suupuu mola ob aquam abundantem *cessat*, suupuu weteen in aquam demergitur, cfr. suupaun, suipaun, suiwaun.

suuwus, wuksen Ns. *status* nimii cibi l. aquæ abundantis, G. Zustand des Stockens etc. max. pl. on suuwuksissa est obstructus l. suffocatus, obstipatus cibo l. aqua, tuli suuwuksiin.

Suwaitsen, ita al. suwaisen, sta Y. *tolero*, *patior*, æquo fero animo, G. erdulden, vertragen, en suwaitse haud sustineo, ægre fero, ei suwainnut l. suwaisnut haud permisit, cfr. sallin, suaitsen, inde Wib. *placet* mihi. G. belieben.

suwaan, wata V. idem (suaan).

suwahdan, htaa al. suwahden, htea V. idem (suahdan).

Suwanto, nnon al. suwannet, nteen Ns. *stagnum* aquæ in fluviis, locus inter cataractas ubi aqua quiescit, G. ruhiges Wasser bei Strömen (suanto).

Suwi, wen Ns. 1. Abol. *æstas*, tempus æstivum. G. Sommer (kesä), oppos. talwi, suwella l. suwin tempore æstivo, suwi-kausi l. -kunta tota æstas, suwi-kuntainen l. -kautinen per æstatem durans, suwen pisamat lentigines, suwi-tulo l. -laiho seges vernalis, suwi-päiwä dies Tiburtii, æstatem afferens, suwen ihana oxalis acetosella, it. 2. Sav. Caj. Ul. *tempestas* hiemalis *tepida*, G. Thauwetter im Winter (suoja), unde compar. suwempi magis tepidus e. c. aër.

suwinen, isen Na. *æstivus* e. c. nox, tempus, *æstate prognatus* e. c. vitulus, puer, per æstatem durans e. c. opus, G. zum Sommer gehörig, it. al. suwinen talwi hiems *tepida* l. mitis, G. thauig.

suwellinen, isen Na. idem.

suwean, weta al. suwetan, ttaa V. *adfero æstatem* l. tempestatem tepidam, G. Sommer l. Thauwetter machen, nyt suweapi l. suwettaa æstas l. tempestas mitior imminet.

suwikko, kon Ns. *vitulus* l. agnus *æstivo* tempore *prognatus*, G. Sommerkalb.

Suwus, wuksen Ns. vide sub suppia.

Nb. Svecana vocabula: svarfva, svamp, sveskon, svåger, svågerska etc. ore Finnorum pronuntiantur sine s e. c. warwaan, wamppu, weskynä etc.

Sydän, dämen l. dämmen Ns. 1. pr. *cor*, G. Herz, sydän tykyttää cor palpitat, sydämen karsina præcordia, sydän-suoni arteria, sydän-tauti morbus pectoralis l. stomachi e. c. cardialgia, hepatitis, colica etc. sydäntäni waiwaapi morbo laboro stomachi, sydän on wallallansa idem, inde 2. *mens*, animus in corde, ut putant, commorans, G. Gemüth, kowa sydän animus immitis, sævus, immisericors, pehmiä l. hellä sydän mitis, humanus; hywä l. wahwa sydän animus impavidus, audax, huono sydän pavidus, sydän kuolee l. liikkuu mens misericordia movetur, kääntää l. katkou sydäntäni al. käypi sydämelleni nausea afficior, pistää l. leikkaa l. syöpi sydäntäni cor pungitur, mens irâ movetur, sydän palaa perään intimo ex corde appeto, it. 3. quidquid *in medio* est, G. die Mitte e. c. kynttilän sydän ellychnium, puun sydän medulla arboris, pähkinän sydän nucleus nucis, sydän-wesi aqua maris media, profundissima, sydän-maa silva intima, remotissima, sydän-päiwä l. -yö media nox l. dies, sydän-talwi hiems media.

sydäminen l. sydämminen, isen *corde* l. *mente ornatus*, G. -herzig, max. in compos. e. c. kowa-sydäminen corde immitis, hywä-sydäminen animosus, it. *cordibus abundans*, ex cordibus confectus e. c. botulus, G. herzenvoll, von Herzen gemacht.

sydämellinen

sydämellinen l. sydämmellinen, isen Na. *ad cor pertinens*, G. zum Herzen gehörig, inde *ex corde* exiens e. c. preces, religio, G. herzlich, benevolens e. c. homo, animosus e. c. vir, cordatus, G. beherzt.
sydämetöin, ttömän Na. car. *corde carens*, *pusillanimus*, G. herzlos, kleinmüthig.
sydämikäs, kkään Na. *animosus*, fortis, G. beherzt.
sydämikkö, kön Ns. *homo animosus*, iracundus, contumax, G. beherzter Mensch.
sydämellisyys, yyden Ns. *indoles animi* seria, cordata, animosa, G. Herzlichkeit.
Syhyn, yä Vm. *prurio*, G. jucken, pääni syhyy caput pruritu laborat (syyhyn).
syhelmä l. syhymä, än Ns. *prurigo*, scabies, G. Krätze, syhelmä-ruoho scabiosa arvensis.
syhä, än al. syhy, hyn Ns. idem, al. *pruritus*, G. das Jucken.
syhytän, ttää Vf. et syhyttelen, tellä Vfr. *scabo*, frico, titillo, G. schaben, kratzen.
syhytys, tyksen Ns. *actus* scabendi, G. das Schaben.
Sykehdyn, htyä Vm. *exstinguor* ut pruna, G. erlöschen.
Sykkä l. sykä, kän Ns. *involutum quid* rotundum, globus convolutus, G. zusammengewickelter Ball.
sykki, kin al. sykky, kyn Ns. idem.
sykkyrä, än Ns. idem, pellawa-sykkyrä fasciculus lini convolutus, lanka-sykkyrä nodus convolutus in filo, on sykkyrässä est involutum.
sykyrä l. sykärä, än Ns. idem.
sykkyräinen, isen Na. *convolutus*, nodis convolutis plenus e. c. filum, G. zusammenwickelt.
sykerrän, rtää V. *convolvo me*, G. sich zusammenwickeln, sykertäwä sese involvens.
Syksy, yn Ns. et syksyinen, isen Na. vide sub syys.
sykyinen, isen Na. vide ibidem.
Syli, in Ns. *amplexus ulnarum*, sinus, G. Umarmung, Busen, lapsi sylissä infans in ulnis, ota syliisi ulnis amplectaris, syli-kummi testis baptismi infantulum in ulnis gerens, sylin täysi id. ac sylys.
syli, len Ns. *quod brachiis* binis *comprehenditur*, G. das Umarmte, Armbürde, sylli puita onus lignorum brachiis gerendum, inde *mensura* longitudinum *brachiis binis* extensis emetiendarum, *orgya* G. Klafter, Faden, sylen pitkä l. pituinen longitudine orgyæ, sylli wettä unam orgyam profunda aqua, syli puita strues lignorum orgyam longa, Inf. syltä.
syltä, llän Ns. Abol. *mensura* brachiorum binorum, *orgya*, G. Klafter, Faden, syltä wettä l. puita, kaksi syltää, cfr. syli.
sylys, lyksen Ns. *quantum* ulnis comprehenditur, G. so viel man mit beiden Armen umfasst, sylys puita.
sylinen l. syltäinen, isen Na. *longitudine orgyæ*, G. (einen) Klafter lang, max. in compos. l. cum Genit. e. c. kaksi-sylinen l. kahden syltäinen puu arbor duas orgyas longa.
sylillinen l. sylellinen, isen Na. *orgya metiendus*, G. mit dem Klafter zu messen, inde id. ac sylys.
sylittäin prtcl. *per orgyas*, brachiis metiendo, G. klafterweise.
sylen, eä al. syleän, letä V. et sæpius syleilen, llä Vfr. *ulnis amplector*, G. umarmen.
syltäilen, llä Vfr. *per orgyas metior*, brachiis mensuro, G. klafterweise messen.
Sylinkä, ngän Ns. Caj. id. ac syylinki.
Sylki, ljen Ns. *sputum*, G. Speichel.
sylky, lyn l. ljyn Ns. quod conspui solet, *res conspuenda*, G. was bespottet wird, pidän sylkynä ludibrio habeo.
syljen, lkeä V. *spuo*, conspuo, inspuo, ludibrio habeo, G. speien, bespeien, bespotten.
sylkeilen, ljellä al. syljeskelen l. syljeksjelen, llä Vfr. idem.
sylkemys, yksen Ns. *spuendi actus*, G. das Speien.
syljetän, ttää Vf. *sputum moveo*, G. zu speien bringen, inde minua syljettää os mihi saliva abundat.
Sylkky, kyn Ns. Sav. *caput lini*, G. Flachsknoten, it. al. id. ac syltty, e. c. [illegible] on sylkyssä.
sylkkyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *capitibus eximius* e. c. cannabis, G. knotenvoll.
Sylkyn, lkyä Vm. *quassor*, G. geschüttelt werden,

werden, maha sylkkyy venter quatitur, sydän sylkkyy cor palpitat, it. sukat sylkkywät tibialia *corruunt*, G. zusammenfallen, sich falten, cfr. syltty.

sylkähdän, htää Vs. idem.

sylkytän, ttää Vf. et sylkyttelen, tellä Vfr. *quasso*, G. schütteln, inde sydämmäni sylkytti cordis palpitationem mihi excitavit, it. kenkä sylkyttää jalan calceus pedem fricando *lædit*, G. durch Schaben verletzen.

sylkytys, yksen Ns. talis *quassatio*, G. das Schütteln.

Sylppy, pyn Ns. id. ac syrppy, silppu.

Syltty, tyn Ns. 1. *plica*, *ruga* e. c. in tibialibus, G. Falte (sylkky), sukat l. saappaat syltyssä tibialia l. ocreæ sunt collapsæ, nahka meni sylttyyn cutis corrugabatur, it. 2. (Sv. sylta) *salsamentum*, caro recens salita et elixa, G. Sülze.

sylttyinen, isen Na. *corrugatus*, rugosus e. c. ocrea, G. faltig, it. *salsamento abundans*, G. sülzreich.

sylttyän, ltyä V. *corrugor* l. collabor l. corruo ut tibiale, G. sich falten, it. *salsamenta apparo*, G. Sülze einmachen.

Synkiä, än Na. *opacus*, *umbrosus*, tenebrosus e. c. silva, nubes, G. schattenreich, dunkel, finster, synkiä pimeys caligo horrenda, inde fig. synkiä suomalainen Finno purus putus, haud svetizans, synkiät synnit peccata gravia, horrenda.

synkkä, kän al. synkkö, kön Na. idem, synkkä pimiä, korpi.

synkeys, yden Ns. *opacitas*, umbra obscura, caligo, G. Schattigkeit, Dunkelheit.

synkeyn, ytä al. synkeennyn, ntyä Vm. *opacor*, tenebrosus fio, caligine obducor, G. schattig l. finster werden.

Synnyn, ntyä Vm. *nascor*, *orior*, G. gebohren werden, entstehen, lapsi on syntynyt infantulus est in lucem productus, syntymä ortus, nativitas, inde *evado*, *fio*, G. werden, ei siitä synny mitään nil inde oritur, it. ei asia synny res non *succedit*, G. gelingen, kyllä syntyy.

syntymys, myksen Ns. *ortus*, eventus natalis, G. das Gebohren werden (syntyminen).

synty, nnyn Ns. *partus*, *ortus*, natales, origo, G. Geburt, Entstehung, synty-päiwä dies natalis, muistan syntysi memini horam tuæ nativitatis, inde synnyt *origines* l. archæologiæ mythol. seu lectiones incantatorum, quibus vim magicam inesse putant e. c. madon synty, tulen synty, raudan synty etc.

synnyntö, nnön Ns. idem (syntymä), synnyntö-wika vitium nativum.

synnyntä l. synnintä, nnän Ns. idem.

synnytän, ttää Vf. et synnyttelen, tellä Vfr. *pario*, procreo, G. gebähren.

synnytys, tyksen Ns. *pariendi actus*, procreatio, G. das Gebähren.

synnyttär, ttären Ns. Carl. *genitrix*, puerpera, G. Gebährerinn.

Synserä, än Na. *tarde* l. lente *procedens*, lentus, quietus, G. sacht fortschreitend.

Synti, nnin Ns. (Sv. synd) *peccatum*, G. Sünde, teen syntiä pecco, synnin lankeemus lapsus Adami.

syntinen, isen Na. *peccato infectus*, peccans e. c. homo, *pravus* e. c. factum, G. sündig, inde Ns. *peccator*, G. Sünder.

synnillinen, isen Na. idem, rar.

Syrjä, än Ns. 1. *margo*, *ora*, G. Kante, Rand, Seite, astia on syrjällänsä vas margini l. lateri innititur, syrjä-kämmen palmus transversalis l. minor, syrjin (Adv.) yhteen sowitti marginem margini coaptavit, syrjä-wesa surculus marginalis l. lateralis, inde 2. *locus marginalis* l. lateralis, G. Seite, nebenbei, mene tien syrjällen l. syrjään abi *juxta* viam, syrjällä makaa ad latus l. juxta jacet, it. al. 3. *isthmus*, terra tenuis inter maria, G. Landenge (taipalet).

syrjäinen, isen Na. *marginalis*, ad marginem l. ad latus situs, juxta jacens e. c. domus, inde *vicinus* e. c. homo, G. am Rande l. an der Seite gelegen, nachbarlich, it. *margine ornatus*, G. mit Rande versehen, kaksi-syrjäinen bimarginatus.

syrjähinen l. syrjähäinen, isen Na. idem.

syrjällinen, isen Na. idem, it. *marginem habens*, marginalis, G. Rand l. Kante habend.

syrjittäin prtcl. ad marginem l. latus versus, *margine adverso*, G. seitwärts.
syrjään, jätä V. *margino*, *emargino*, G. kanten, den Rand abnehmen, it. *ad marginem diverto*, juxta viam abeo, evito, G. zur Seite abgehen.
syrjin, jiä V. idem, it. al. *lateri innitens* accumbo l. jaceo, G. sich seitwärts lehnen.
Syrppy, pyn Ns. (Sv. sörpa) id. ac silppu.
Sysyriä, än Na. et sysyriäinen, isen Na. dim. id. ac syysyriä.
Sysi, syden Ns. *carbo* fabrorum, max. ferrariorum, G. Schmiedekohle, Inf. syttä, sysi-mies carbonum coctor.
sysinen l. sytinen, isen Na. *ex carbone* confectus, carbonibus *abundans*, G. kohlenreich, von Kohlen.
Sysmä, än Ns. *desertum* densissimum, valde tenebrosum, G. waldige Einöde, Lapin sysmä synkkä, inde nomen paroeciæ *Sysmä* in Tavastia orientali, quondam valde silvosæ.
Sysään, sätä V. et sysäelen l. sysäilen, llä Vfr. *pello*, *propello*, projicio, protrudo, urgeo, G. stossen, ausstossen, schieben (lykkään), sysään wenheen wesillen cymbam emitto in altum.
sysin, iä V. idem de actu continuo.
sysäys, yksen Ns. *propulsio*, pulsus, G. das Stossen.
sysäyn, ytä Vm. *pellor*, projicior, G. gestossen werden, sysäyyi seinään.
Syttyn, ttyä Vm. ignem concipio, *accendor*, incendor ut ignis, lignum, G. angezündet werden, inde fig. sota syttyy bellum exoritur, wiha syttyy ira excandescit.
sytty, tyn Ns. ignis *accendendi adminiculum* e. c. cortex betulæ, assulæ, gramen siccum, G. Anzündungsmittel, tulen syttyjä, inde *illecebra* ad quid, G. Lockungsmittel.
sytytän, ttää Vf. et sytyttelen, tellä Vfr. *accendo*, *incendo* e. c. ignem, domum, G. anzünden, inde sytytän wihan iram excito.
sytytys, tyksen Ns. *incensio*, G. Anzündung.
Sywä, än Na. *profundus* e. c. mare, vulnus, radix, G. tief, sywä uni somnus gravis, puhuu sywää suomea dialecto utitur Finniæ interiore, sywässä korwessa in deserto remotiori, sywä asia res altioris indaginis, sywin l. sywästi (Adv.) al. sywään l. sywällen l. sywältä profunde.
sywäinen, isen Na. dim. *nonnihil profundus*, G. ziemlich tief.
sywyinen, isen Na. cui *æqualis* qua *profunditatem*, G. so tief wie, max. cum Genit. e. c. kyynärän sywyinen profunditate ulnæ, järwi meren sywyinen lacus tam profundus quam mare.
sywyys, yyden Ns. *profunditas*, inde mare altum, vorago, G. Tiefe.
sywäitse prtcl. *profunde*, per loca profunda, G. durch die Tiefe, sukellan sywäitse.
sywennän, ntää Vf. et sywentelen, nnellä Vfr. *profundiorem facio*, G. vertiefen.
sywättelen, tellä Vfr. idem, rar.
sywenen, wetä al. sywennyn, ntyä Vm. *profundior fio*, G. tiefer werden.
syweän, wetä V. *aperturam facio* in glacie maris l. amnis, G. Wuhnen aufhauen l. öffnen.
Sywän, ämen Ns. Sav. id. ac sydän.
Syy, syyn Ns. 1. *causa* rei, G. Ursache, mistä syystä qua ex causa, quo jure, syytä l. syyttä sine causa, inde 2. causa mali, *culpa*, *reatus*, *crimen*, G. Schuld, Verbrechen, syy-pää asiaan reus rei, culpabilis, syyn-alainen culpandus, lykkään l. ajan syyn toisen päälle culpam rei in alium transfero, alium criminor, it. al. 3. *pecten* l. *fibra* arboris, *stria* minor folii, G. Holzstreif, Faser.
syinen, isen Na. *fibris ornatus* e. c. arbor, folium, fibrosus, G. streifig, faserig, pieni-syinen.
syyllinen, isen Na. *qui in causa* est, qui jure est, G. Ursache habend, it. *qui in culpa* est, *reus*, culpandus, sons, G. schuldig, it. al. id. ac syinen.
syytöin, ttömän Na. car. *insons*, G. unschuldig, syyttömästi injuste.
syytän, ttää V. et syyttelen, tellä Vfr. *caussor*, *culpo*, accuso, arguo, criminor, G. beschuldigen, anklagen, syytän häntä siitä l. siihen culpæ do ei, it. causa l. origo

origo sum rei, G. verursachen, Schuld seyn, syytin asian sum in causa rei, syytti haawan vulneris est auctor.

syytös, öksen Ns. *criminatio*, G. Beschuldigung.

Syydän, tää V. *cumulatim pello*, vi et ubertim ejicio l. injicio e. c. fœnum, ligna, extrudo l. intrudo, G. haufenweise heben l. werfen l. treiben, syydän heiniä rekeen l. re'estä.

syytelen, dellä al. syydättelen, tellä Vfr. idem.

Syyhyn, yä Vm. id. ac syhyn.

syyhelmä l. syyhymä, än Ns. id. ac syhelmä.

syyhy, hyn Ns. id. ac syhä.

syytän, ttää Vf. pro syyhytän id. ac syhytän.

syyttö, tön al. syytty, tyn Ns. id. ac syyhy.

syyhättelen, tellä Vfr. *scabo*, G. schaben.

Syyky, syykyn l. syywyn Ns. id. ac lyyky, e. c. on syykyllänsä.

Syylinki, ngin al. syylinkä, ngän Ns. *pars* tibialium *pedalis*, G. Strumpfling, al. *soccus* in calceis, G. Socke, it. Caj. *tibiale brevius*, G. kurzer Strumpf.

Syylä, än Ns. *verruca*, G. Warze, al. *struma*, ganglion, G. Geschwulst, Kropf, syylä-juuri scrophularia nodosa.

syyläinen, isen Na. *verrucosus*, *strumosus*, G. warzig, kröpfig.

syylätän l. syylytän, ttää V. *strumis* et vulneribus *afficio*, strumosum facio, G. schwülstig machen, inde kenkä syylyttää l. syylättää jalan calceus pedem lædit cfr. sylkytän.

Syymään, mätä V. et syymäelen l. syymäilen, llä Vfr. *improbo* quid, *vitupero*, rejicio e. c. judicem, causam forensem, testes l. judicium, *appello* ad jus superius, G. verwerfen, tadeln.

syymäys, yksen Ns. talis *improbatio*, vituperatio, rejectio, G. das Tadeln l. Verwerfen.

Syyni, in Ns. (Sv. syn) *inspectatio* l. lustratio publica, G. Besichtigung.

syynään, nätä V. *lustro*, inspecto, G. besichtigen.

Syys, (syksen) Ns. *autumnus*, G. Herbst, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt, sc. *Nom.* syys tulee, syys-kuu September, syys-kylwö sementis autumnalis, syys-aika: *Inf.* rar. on kauwan syystä diu durat autumnus: *Ess.* rar. tulewana syysnä l. syysä autumno proximo: *Gen. pl.* syysten: ceteri Cass. formantur a synonymo syksy.

syksy, yn Ns. idem, Nomin. rar. ceteri vero omnes usitati, syksyin (Adv.) tempore autumnali, autumnis.

syksyinen, isen Na. *autumnalis* e. c. tempus, opus, G. herbstlich, syksyisin (Adv.) id. ac syksyin vide syksy.

sykyinen, isen Na. idem, sykyisin id. ac syksyisin.

syystän, ää V. *autumnum affero*, G. Herbst machen, inde jo syystää jam autumnus imminet, it. syystän peltoa agrum *autumno aro*, G. im Herbste pflügen.

Syysyriä, än Na. et syysyriäinen, isen Na. dim. id. ac yysyriä, ynsiä.

Syöksen, syöstä (pro syökstä) al. syökseä V. *vi pello*, *præcipitanter projicio*, præcipito e. c. in mare, violenter et citatim protrudo l. proruo, G. stürzen, heftig treiben l. werfen l. stossen, syöksi keihään watsaan hastam projecit in ventrem cujus, syöksen ulos vi expello.

syöksään, sätä al. syöksän, ää V. idem.

syökselen l. syöskelen, llä Vfr. idem.

syöksyn l. syöstyn, yä Vm. *vi propellor* l. projicior, *præcipitor*, præceps ruo, violenter proruo, G. gestürzt l. heftig fortgeworfen werden.

syöksin, imen Ns. Botn. *radius textoris*, citatim propelli solitus, G. Weberschiffchen (sukkula).

syöstäwä, wän Abol. l. syöstäwäinen, isen Tav. Ns. idem.

syöksy, yn Ns. *præcipitatio*, projectio violens, motus citatus, cursus ruens, G. das Stürzen, Sturz, it. syöksy-wiina primitiæ l. primæ guttæ vini comburendi, præcipitanter profluentes, G. Vortropfen des Brantweins.

Syön, syömen Ns. Carl. pro sydän, Inf. syöntä.

syömikkö, kön Ns. pro sydämikkö.

Syön, syödä l. Sav. syywä V. 1. *edo*, *comedo*, vescor, G. essen, syöjä l. Sav. syyjä esor, edax, syöpä l. syöwä edens, nec non carcinoma, morbus carnem terens,

terens, syötäwä edendus, cibus, edulium, syömatöin cibo abstinens, jejunus nec non haud pastus, non esus e. c. gramen, syömä esus, syömä-aika hora edendi, syömä-hammas dens molaris: inde 2. *tero*, *corrodo*, G. fressen, nagen, syöpi sydäntäni cor meum terit, mentem lædit, iram movet, kenkä syöpi jalkaa calceus pedem lædit, kala syöpi piscis devorat e. c. hamum.

syöskelen, llä al. syöskentelen, nnellä Vfr. idem.

syöjätär, ttären Ns. Carl. *femina* mythol. *vorax*. G. mythol. Fresserinn.

syöläs, ään N. *edax*, *vorax*, gulo, G. gefrässig, Vielfresser.

syömäri, in Ns. idem, it. *tignus major* sub tecto in hypocaustis, quales plerumque duo, G. Querbalken unter dem innern Dache, syömärit.

syömyys, yyden Ns. rar. *esus*, edacitas, G. das Essen, e. c. ylön syömyys.

syönti, nnin Ns. *esus*, G. das Essen, syönti-aika edendi tempus, syönti-maa terra pascenda, pascuum.

syöntö, nnön al. syönnys, yksen Ns. idem, syöntö-maa.

syöpäläinen, isen Ns. max. pl. syöpäläiset *insecta edacia* l. avida e. c. pediculi, pulices, cimices, culices etc. G. gefrässige Insecten.

syötän, ttää Vf. et syöttelen, tellä Vfr. *facio* l. *curo ut* edat, *cibo*, *pasco*, *sagino*, G. essen lassen, füttern, mästen, syötän juhtaa jumentum pasco, syötän peltoa curo ut gramen ex agro depascatur, syötän sikaa suem mactandum sagino, syötän koukkua escam hamo piscario impono.

syötet, syötteen Ns. *edulium* e. c. suis saginandi, *esca* alliciens piscium, avium, vulpium etc. captandorum e. c. lumbricus, cadaver, *pabulum* saginans. G. Speise, Futter, Lockspeise, Köder, Luder, Mast. sika syötteellä.

syötti, tin al. syöttä, tän Ns. idem, it. al. id. ac syöttö.

syöttö, tön Ns. *cibatio*, *pastio*, *saginatio*, G. das Füttern l. Mästen, syöttö-maa pascuum, syöttö-paikka locus ubi itinerarii jumenta pascere solent, syöttö-porsas porcellus saginarius, porsas on syötöllä.

syöttiläs l. syötiläs, ään N. et syöttiläinen, isen N. dim. *altilis*, pecus saginarium, G. Mastvieh.

syötinkäinen, isen Ns. *lumbricus* escæ piscariæ inserviens, G. Köder, Angelwurm.

syöwyn, yyä Vm. *edor*, *pastus fio* ut pascua, G. gegessen l. abgefressen werden, karja-maa syöpyy pascuum fit depastum, it. *satior*, *saginor*, G. gesättigt l. gemästet werden, härkä syöpyy bos satiatur.

Sädet, säteen Ns. *scintilla* ignis volans, *radius* e. c. solis, inde *atomus* in sole volans, G. Funke, Strahle, Sonnenstäubchen (säet).

säkenet, neen Ns. idem (säkenet).

säteinen, isen Na. *scintillis frequens* e. c. ignis, *radiosus*, radiatus e. c. sol, G. voll Funken l. Strahlen (säkeinen).

säkenöitsen, itä V. *scintillas spargo*, *radio*, G. funkeln, strahlen, tähdet säkenöitsewät stellæ radiant.

sädestän, ää V. rar. *irradio*, inde *splendeo*, illustro, G. bestrahlen.

Sädän, tää al. sätään, dätä V. *citatim* quid *facio*, G. eilend thun e. c. puhuu sätää garrule loquitur, juoksee sätää præcipitanter currit.

Säen, säkeä al. säkeän, säetä V. *congero* l. *concervo* e. c. rapas, *colligo* et cinere *obtego* e. c. prunas, inde *obtego* l. supprimo e. c. rumores, *velo* e. c. male patrata, G. zusammenhäufen, sammeln, verdecken, it. al. taiwas säkee vide sub säes.

säkö, sään Ns. *acervus* e. c. prunarum, raparum, G. Haufen.

säet, säkeen Ns. idem, it. al. id. ac sädet, it. al. id. ac säki, it. al. id. ac säes infra.

säkeinen l. rar. säkeäinen, isen Na. talibus *acervis frequens* e. c. locus, G. voll Haufen, it. al. id. ac säteinen.

säestän, ää V. id. ac sädestän.

säkeilen, llä Vfr. id. ac säkenöitsen, e. c. tähdet säkeilewät.

Säes l. säet, säkeen Ns. id. ac seijas, seijes, sees.

säen,

säen, säkeä V. id. ac sekeän sub seijas, e. c. taiwas säkee, cfr. supra.
säkeän l. säkenen, säetä V. idem.
Sähin, hkiä l. hiä V. *taciturnus* et *anhelans laboro*, tacite luctor l. ludo l. pugno, G. stöhnend etwas thun.
sähkinä l. sähinä, än Ns. *taciturnus labor* cum anhelitu, lucta l. pugna l. lusus vehemens sed tacitus, G. Arbeit mit Gestöhne.
sähisen, sta V. *sonum edo* anhelantem et submissum, strideo ut ignis vehemens, G. stöhnen, sausen.
Säihäytän, ttää V. Run. *vibro* l. *projicio* e. c. gladium, G. schwingen, werfen, säihäytät miekka.
Säijes, eksen Ns. *dimensio fili*, pars fili abrupta, quanta acui adhærere solet, G. Zwirnfaden, lanka-säijeksset, cfr. sää.
säijet, säikeen Ns. idem, lanka-säikeet, it. al. id. ac säbet, e. c. päiwän säikeet.
säikinen, isen Na. ex talibus *filis constans* e. c. funiculus, G. aus Fäden bestehend (säinen).
Säijäri, in Ns. id. ac seijari.
Säikkä, kän Ns. 1. *crepitaculum*, terriculo equorum inserviens, G. Schnarre, it. Ul. *syrtis* in mari, G. Sandbank, hieta-säikkä.
säikyn, kkyä Vm. *terreor*, pavore afficior ut equus, G. scheu werden.
säikähdän, htää Vs. *subito terreor*, terrore subito prosilio ut equus, G. von Schrecken ausreissen, sydän säikähti cor subito palpitavit.
säikähdyn, htyä et säikytyn, ttyä Vm. idem.
säikky, kyn Ns. *terror*, pavor cum horrore, G. Schreck.
säikytän, ttää Vf. et säikyttelen, tellä Vfr. *terreo*, territo, G. schrecken, scheuchen.
säikäytän l. säikähytän, ttää Vf. idem de actu subito.
säikytys, tyksen Ns. *territio*, terror, G. das Schrecken.
Säiläh dän, htää Vs. *subito quassor, tremulus agitor*, subito prosilio, G. sich hastig bewegen.
Säily, yn Ns. *status* rei *incolumis*, ubi quid conservatum et reconditum tenetur, G. Bewahrung, Behältniss (säyly), raha on sailyssä pecunia est ita servata ut dispergi l. spoliari non possit, pane säilyyn.
säilyn, yä Vm. *conservor*, incolumis remaneo l. resto, G. bewahrt l. gerettet werden (säylyn), säilyi sodasta ex pugna vivus exiit, säilyikö rahaa num quid pecuniæ conservatum l. restans est.
säilytän, ttää Vf. et säilyttelen, tellä Vfr. *servo*, *conservo*, condo, G. bewahren, retten, kymmenestä säilytin kaksi (säylytän).
säilytys, tyksen Ns. *conservatio*, G. das Bewahren (säylytys).
Säinen, isen Na. vide sub sää.
Säippy, pyn Ns. *ramus aridus* arboris max. pini, G. dürrer Baumast, hongan säippyjä.
Säippä, pän Ns. *virga longa*, vimen, G. Ruthe.
Säippään, pätä V. *pisces* in rete *ago*, aquam perticis longis emovens, G. plätschernd Fische treiben l. verscheuchen (tarwon).
Säiryttelen, tellä Vfr. id. ac säyhyttelen (säyryttelen).
Säistän, ää V. vide sub sää.
Säkeinen, isen Na. vide sub säen.
Säkenet, neen Ns. id. ac säet, säbet.
Säkeän, säetä V. id. ac säen supra.
Säket, een al. säkiä, än Na. Tav. *silurus* glanis, G. Wels (monni).
Säkehdyn l. säkähdyn, htyä Vm. *adhæreo* et ita cesso ut bos in palude, G. stecken bleiben, lehmä säkehtyy newaan, inde al. id. ac käkähdyn.
säkeyn, ytä Vm. idem, lassus adhæresco l. detineor.
säkeytän l. säkehytän, ttää Vf. *facio ut* detineatur l. retardetur, detineo, retardo, moror aliquem, G. stecken machen, verzögern, it. al. *terrens fugo* quem, G. verscheuchen, säkehytti korpeen deterruit et in silvam propulit (säikäytän).
Säki, säen Ns. *collum* ad scapulas bovis, equi etc., locus primæ jubæ ad armos, G. Schulterhöhe.
säet, säkeen al. säkä, sä'än Ns. idem, hewoisen säkeellä, cfr. supra.
säekäs, kkään Na. Caj. *latus* ad scapulas, G. schulterbreit.

Säkki, kin Ns. (Sv. säck) *saccus*, G. Sack.
säkkinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex sacco* confectus, saccis *abundans*, G. sackreich, von Sacke gemacht.
säkillinen, isen Na. *saccum habens*, G. Säcke habend, it. *quantum capit* saccus, G. Sackvoll.
Sälet, een al. sälö, ön Ns. *segmen ligni* pinei, pici coquendæ adhibendum, G. Holzspleisse (salet).
Sälisen, stä V. *crepo*, strepo, G. klappern.
sälinä, än al. säly, yn Ns. talis *crepitus*, G. Geklapper.
sälistän, ää Vf. et sälistelen, llä Vfr. *crepitum cieo*, G. Geklapper erregen, sälistän sauwojani.
Sälkö, ön Ns. *equulus* biennis, G. zweijähriges Füllen.
Sälli, in Ns. *procax*, *effrenatus* e. c. vir, bos, G. übermüthig.
Säly, yn Ns. max. pl. sälyt *scruta* varia humeris *portanda*, inde *onus gerendum*, G. Schulterbürde.
sälytän, ttää V. et sälyttelen, tellä Vfr. *onus impono*, onero e. c. jumentum, G. aufbürden.
sälytys, tyksen Ns. *oneris impositio*, oneratio, inde *onus portandum*, G. das Aufbürden, Bürde.
Sämpi, in Ns. id. ac sempi, sampi.
Sämpylä, än Ns. (Sv. simla) *panis similagineus*, G. Semmel.
Sämsä, än Ns. *genius mythol.* robustus, sator arborum, G. mythol. Baumpflanzer.
Sämä, män Ns. *fractum* l. *fissum quid*, G. etwas Zerbrochenes, lyön puun sämäksi.
Sänki, ngen *pars culmi* l. *stipulæ* l. fœni desecti, terræ adhærens, G. Stoppel, sänki-pelto ager demessus.
sänkinen, isen Na. stipulis desectis *plenus*, ex stipulis confectus, G. stoppelreich, von Stoppeln.
Sänky, ngyn Ns. (Sv. säng) *lectus*, G. Bett, teen sänkyä sterno lectum.
sänkyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *lectis frequens*, G. bettreich.
sängyllinen, isen Na. *lectum habens*, G. Bett habend, it. *quantum capit* lectus, G. Bettvoll.

Sänä-jalka Ns. id. ac sana-jalka.
Säpi, in Ns. id. ac seipi, al. säpi-särki.
Säppi, pin Ns. Caj. *uncus semiorbiculus* in posti januæ, cui infigitur pessulus seræ, G. Schlosshaken.
Säppälet, leen Ns. *angelica* archangelica, G. Angelika.
[Sä]päl, ppälen Ns. idem.
[Sä]psyn, yä Vm. id. ac säikyn.
säp[sä]hdän, htää Vs. id. ac säikähdän.
säpsytän, ttää Vf. et säpsyttelen, tellä Vfr. id. ac säikytän, inde juoksee säpsyttelee lento gradu fugit l. currit.
Säpälet, een Ns. *laceratum* l. *contritum* quid, lacinia, G. Lumpen (sääpälet), lyön säpäleiksi in minuta frango.
Säret, een Ns. *segmen ligni* fissi, G. Holzspleisse (sälet), meni säreellen, al. *fissura* in ligno, G. Spalte im Holze.
särään l. säräjän, rätä V. *tremule sono* ut fissum quid, strideo ut res quassa et fracta, G. knastern.
särisen, stä V. idem de continuo sono.
särähdän, htää Vs. id. de sono subito.
särinä, än Ns. talis *sonus tremulus* rei quassatæ, G. Geknaster.
säräys l. särähdys, yksen Ns. idem de sono subito.
säristän, ää Vf. et säristelen, llä Vfr. talem *sonum cieo*, G. Geknaster erregen.
säristys, yksen Ns. *soni tremulantis excitatio*, G. Geknastererregung.
Särjen, rkeä V. 1. in minuta *frango*, *contundo* e. c. lignum, lapides, vas fictile, G. zerbrechen, zerschlagen, särjen miehen virum lædo, vulnero, särjen liiton l. puheen fœdus l. pactum violo, särjen rahaa monetas majores in minuta commuto, inde 2. *dolorem cieo*, G. Schmerz erregen, unde särkee päätäni l. hammastani (qs. frangitur mihi caput l. dens i. e.) *dolore* capitis l. dentis *afficior*, G. schmerzen, särkee luitani (male luu särkee) arthritide laboro.
särkelen, rjellä al. särjeskelen, llä Vfr. idem.
särkemys, yksen Ns. *fractio*, inde *doloris affectio*, G. das Zerbrechen, Schmerzerregen.
särky, ryn l. rjyn Ns. *fractura*, inde *dolor*, G. Zerbrechung, Schmerz, pään särky.

sårkiåin, åmen Ns. *apostema* l. *ulcus dolens*, G. schmerzendes Geschwür.

sårjyn l. såryn, rkyå Vm. *frangor*, in minuta abeo, sum fragilis, G. zerbrochen werden, gebrechlich seyn, inde sårkywå l. sårkywäinen fragilis, caducus, sårkywäisyys fragilitas.

sårjeennyn, ntyå Vm. idem.

Sårki, rjen Ns. cyprinus *rutilus*, G. Rothauge, it. koski-sårki cypr. farenus, sårkikukko uria l. colymbus grylle.

sårkinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *rutilis abundans*, G. voll Rothaugen.

Sårkkå, kån al. sårkå, rån Ns. 1. *lingula terræ* prominens in mare, G. Landzunge, it. Caj. *jugum* terræ arenosum, G. Landrücken.

Sårmå, ån al. sårmi, in Ns. *fragmen* l. *segmen longum* e. c. ligni, corticis, G. lange Spleisse, kontti-sårmåt segmina corticis, ex quibus sacculus contexitur.

sårmin, iå V. *seco* l. *frango* in segmina longa, G. spleissen, inde sårmii luitani ossa mihi dolent (qs. franguntur) al. luut sårmiwåt.

Sårwån, rpåå al. sårpåån, rwåtå V. *sorbeo*, ut bos aquam, G. schlürfen.

sårpelen; rwellå Vfr. idem.

sårwin, rpiå V. idem de actu continuo.

sårwåhdån, htåå Vs. et sårwåhtelen, hdellå Vfr. idem de actu subito.

sårwåhdys l. sårwåys, yksen Ns. *sorbitio subita*, G. hastiges Schlürfen.

sårwin, rpimen al. sårwyin, rpymen Ns. *sorbillum*, inde *obsonium* max. fluidum, cum pane edendum, G. flüssige Speise, Speise zum Brod.

sårwillinen, isen Na. *obsonio* l. *sorbillo inserviens*, G. zur Speise dienend, it. al. *obsonium habens*, G. Speise habend.

sårpimellinen l. sårpymellinen, isen Na. idem.

sårwåtån, ttåå Vf. et sårwåttelen, tellå Vfr. *facio ut* sorbeat, sorbillum præbeo, G. schlürfen lassen.

sårwåtys, tyksen Ns. *sorbilli præbitio*, G. das Schlürfenlassen.

sårwyn, rpyå Vm. *sorbeor*, exsorptus fio, G. geschlürft werden.

Sårys Ns. non nisi in sårys-werkko rete maculis rarioribus, G. grobmaschiges Netz, cfr. siula-werkko.

Såråna, nån Ns. Abol. id. ac sarana.

Såssi, in Ns. Ul. *gestus modestus* l. *decens*, G. anständiges Betragen, cfr. siisti.

Såsy, yn Ns. *medulla ossium*, G. Beinmark (ydin), inde *cibus gelatus*, Gall. gelée, keittåå såsyksi.

såsyinen, isen Na. *medulla abundans*, *ex medulla* confectus, G. markvoll, von Mark gemacht.

Såsår, ren Ns. *molestum* l. difficile quid, G. etwas Verdriessliches.

Såteinen, isen Na. vide sub sådet.

Såtket, een al. såtki, ken Ns. id. ac setki, max. dolor parturientium remittens, on såtkeissä.

Såtkå, ån Ns. *series* l. *ordo continuus*, G. Reihe, Ordnung, sano såtkällen dic ordinate, rite, on såtkällånså est in ordine debito.

Såtåån, sådåtå V. id. ac sådån.

Såwy, yn Ns. *argutiæ*, *variatio gestus*, vultus, soni etc., modus sese præbendi argutus, G. Wechsel in Gebährden l. Gesang etc. såwy såikåhtåå vultus l. species frontis mutatur stupore, sillå on monta såwyå.

såweli, in al. såwel, len al. såwen, wenen Ns. idem, panee seitsemållå såwenellå valde est variabilis l. argutus.

Såwåhdån, htåå Vs. id. ac såikåhdån.

såwåhdys, yksen Ns. id. ac såikåhdys.

såwåytån l. såwåhytån, ttåå Vf. et såwåyttelen, tellå Vfr. id. ac såikåytån, inde såwåyttåå ruoskalla scuticâ subito *ferit*, G. hieben.

såwytån, ttåå Vf. et såwyttelen, tellå Vfr. id. ac såikytån.

Såyhytån, ttåå Vf. et såyhyttelen, tellå Vfr. *quasso* l. *concutio* e. c. titiones flagrantes, G. schütteln, umrühren (såyrytån, såywytån).

Såykyn, kkyå Vm. id. ac såikyn.

såykytån, ttåå Vf. id. ac såikytån.

Såyly, lyn Ns. såylyn, yå Vm. såylytån, ttåå Vf. id. ac såily, såilyn, såilytån.

Såylås, åån Ns. *clavulus* l. paxillus ligneus,

gneus, quo vascula corticea cohibentur l. connectuntur, G. Pflock etwas zu befestigen.

säylään, lätä V. *clavulis connecto* l. constringo, G. mit Pflöcken befestigen.

säyläys, läyksen Ns. talis *connexio*, G. Befestigung mit Pflöcken.

Säynäs, ään Ns. cyprinus *idus*, G. Kühling, säynäs-kukka primula veris.

säynäjä, jän al. säynäwä, wän Ns. idem.

säynäinen, isen Na. *idis abundans*, G. kühlingreich.

Säyrytän, ttää Vf. et säyryttelen, tellä Vfr. id. ac säyhytän.

Säysy, syn al. säysiä, än Na. Botn. *quietus, haud rixosus*, aliis amice utens, G. still, friedsam.

Säywytän, ttää Vf. et säywyttelen, tellä Vfr. id. ac säyhytän.

Sää, sään Ns. 1. Sav. *tempestas*, variatio tempestatis, G. Witterung, lumi-sää tempestas nivosa, nöyrä sää procellosa, uda et nivosa, kowa l. paha sää viatoribus difficilis, inde *indoles viæ* hiemalis, G. Schlittenbahn (keli), paha sää incommoditas vecturæ, hywä sää commoditas, sää-rikko l. säiden riket l. sään-riidet vide riket et riidet, it. 2. *filum* l. *stamen funis*, pars funiculi una, G. Grundfaden des Strickes l. Zwirns, kolme säätä köysdessä tribus ex staminibus constat funis, sää-puoli nuora restis cui deest unum stamen, hinc 3. *ordo* rerum componendarum debitus, *status ordinatus*, G. geordneter Zustand, on säälläänsä rite est ordinatus, bene se habet, tulen säälleni in statum debitum redigor.

säinen, isen Na. 1. Sav. *tempestate insignis*, G. Witterung betreffend, max. in compos. e. c. paha-säinen talwi hiems tempestatis plerumque fœdæ et noxiæ, hywä-säinen, it. 2. *stamina habens*, G. Fäden habend, e. c. kolmi-säinen köysi funis trium staminum, it. 3. *ordinatus*, G. geordnet, e. c. paha-säinen elo vita mali ordinis.

säistän, ää V. et säistelen, llä Vfr. 1. pr. *funem* ex filis seu *staminibus contorqueo*, staminibus funiculi binis *tertium interjicio*, G. seilen, zwirnen, den dritten Faden einschlagen, säistän nuoraa, inde 2. fig. *cantantem cantu interpello*, ut solent bini carmina Finnorum cantantes, verba præcentoris repeto, G. die Worte des Vorsingers wiederhohlen, unde säistäjä adjutor cantoris, hujus strophas cantu renovans, cfr. puollan.

säädän, tää V. et säätelen, dellä Vfr. *ordino*, G. ordnen, säädän luwaa manipulos segetis triturandos ordine expono, inde *ordino* vivendi modum, *statuo*, constituo, ut imperans vitæ ordinem subditorum, legem jubeo, G. verordnen, anordnen, cfr. infra.

säätän, ttää V. et säättelen, tellä Vfr. idem.

säännän, nää V. et sääntelen, nnellä Vfr. idem.

sääntö, nnön Ns. *ordinatio*, G. das Ordnen, inde *statutum*, *edictum* e. c. imperantis, *dispositio* e. c. morientis de rebus suis hereditariis, G. Verordnung, Anordnung.

säätös, öksen al. säätö, dön Ns. idem, luwan säätös ordinatio manipulorum ad trituram.

sääty, dyn Ns. 1. *ordinatum quid*, G. etwas Geordnetes, kulkee sitä säätyä eam sequitur itineris directionem, eo versus tendit, paulan sääty filum decipulæ ordinate extensum, inde 2. *statutum* e. c. imperantis, *lex*, G. Verordnung, it. 3. *ordo civilis*, G. Abtheilung der Menschen, Stand, papin sääty ordo sacerdotalis, awio-sääty conjugalis, kauppa-sääty societas mercatorum.

säädyllinen, isen Na. *ordini conveniens*, bene ordinatus, G. wohlgeordnet, inde *ordinem servans* e. c. homo, *moderatus*, *commodus*, mediocris e. c. onus, G. ordentlich, gemässigt.

säädytöin, ttömän Na. car. *inordinatus*, inde *immoderatus*, immodestus, immodicus, incommodus, G. ordnungslos, unordentlich, ungemässigt.

säädyn, tyä Vm. *ordinor*, in ordinem redigor, inde *sedo* l. cohibeo me, *commodus fio*, G. geordnet werden, sich mässigen l. fügen.

sääunyn, ntyä Vm. idem, ei sääuny haud fit aptus.
säädytän, ttää Vf. et säädyttelen, tellä Vfr. pr. *facio ut* ordinetur, G. geordnet machen, inde säädyttelen säätyni viam l. cursum dirigo.
säädytys, tyksen Ns. *ordinatio*, G. das Ordnen.
Säädän, tää V. id. ac siedän, sallin, cfr. sub sää.
Sääksi, sen Ns. 1. *culex* pipiens, G. Mücke, al. 2. kala-sääksi falco milvus, G. Weihe, cfr. sääski.
sääksinen, isen Na. culicibus l. milvis *frequens*, G. voll Mücken l. Weihen.
sääkselä, än Ns. *locus* ubi commorantur, falcones, G. Weihenaufenthalt.
sääkseläinen l. sääksiläinen, isen N. illo loco oriundus, i. e. *falco* vel milvus vel haliæetus, G. Weihe, Moosweihe (sääskeläinen).
Sääksin, iä V. *ordino*, *præordino* e. c. mores, res, G. ordnen, anordnen, inde sääksii sanoja verba *crisi tractat*, carpit, G. kritisiren.
Sääli, in Ns. Caj. Sav. *miseratio*, *indulgentia*, G. Mitleid, Zärtlichkeit, minun on sääli sitä tehdä dolet mihi mens id facturo, hänen kävi l. tuli sääliksi minua commiseratione capiebatur mei, on sääli antaa.
säälin, iä V. 1. Sav. Caj. Ul. *miseresco*, *indulgeo*, G. bemitleiden, zärtlich behandeln, säälii lastansa infantem molliter tractat, en sääli antaa præ miseratione non possum dare, a me haud impetro ut dem (hennon), it. 2. Abol. Nyl. *paro* ad opus, *accingo* itineri me vel alium, G. zurüsten, vorbereiten, inde curiose tracto quid.
Säämiskä, än Ns. (Sv. sämsk) *aluta*, corium alumine paratum, G. sämisches Leder.
säämiskäinen, isen Na. *ex aluta* confectus, *alutæ similis*, G. sämisch.
Säännyn, ntyä Vm. Ul. *irascor*, G. zornig werden, cfr. sub sää.
Säännän, ntää Vf. vide sub sää.
Sääpälet, een Ns. id. ac säpälet.
Sääri, ren Ns. *crus*, inferior suræ pars, G. Schmalbein, wäärä-sääri loripes, sääri-luu l. -terä tibia, sääri-sukka id. ac säärys, säärin (Adv.) id. ac säärittäin.
säärinen, isen Na. *cruribus ornatus*, G. Schmalbein habend, max. in compos. e. c. pitkä-säärinen longa habens crura.
sääriwä, än Na. (qs. cruribus citatis adveniens) *repentinus*, celer, G. schnellbeinig, hastig, sääriwä walo lumen repentinum.
säärittäin prtcl. *repente*, citatim, G. schnell, eilig (säärin).
säärys, yksen Ns. *tibiale*, crus obtegens, sed parte pedali carens, G. Schmalbeinsstrumpf, säärykset.
säärystän, ää V. et säärystelen, llä Vfr. ejusmodi tibialibus vestitus *incedo*, G. mit dergl. Strümpfen einhergehen.
Sääski, ken Ns. id. ac sääksi.
sääskeläinen l. sääskiläinen, isen N. id. ac sääkseläinen.
Säässy, yn Ns. Carl. *tugurium* vile, G. Hütte, Kathen.
sääsfynä, än Ns. idem, it. *sacellum minus* Careliorum, Græcæ ecclesiæ addictorum, G. Capelle.
Säästän, ää V. et säästelen, llä Vfr. *parco*, G. sparen, besparen, säästän huomeniseksi in crastinum servo, inde säästän häntä indulgeo ei, G. schonen, säästäwä l. säästäwäinen parcens, parcus, säästäwäisyys parsimonia, it. al. rar. id. ac säistän sub sää.
säästämys, yksen Ns. rar. *parcitas*, G. Sparsamkeit.
säästö, ön Ns. idem, it. *parsum* quid, G. etwas Gespartes, Ersparniss, pidän säästössä reservo in penu, compendium facio, säästö-jywiä frumentum penuarium.
säästöinen, isen Na. *parcens*, *parcus*, G. sparsam, sparend, säästöinen woillen butyro parcens.
säästyn, yä Vm. *parcor*, *servor*, reliquus fio, G. gespart werden, woi säästyy liiaa syödessä.
Säätty, dyn Ns. etc. vide sub sää.
säätän, ttää Vf. vide ibidem.
Säämeli, in Ns. *crumena* tabaci, G. Tabacksbeutel.

Taa,

T.

Taa, taan Pron. Sav. Carl. id. ac *tämä*, inde *taassa* heic, G. hier, *taasta* hinc, G. hiervon, *taahan* huc, G. hieher, Inf. *taata*.
taammoinen l. **taamoinen**, *isen* Na. (pro *taan muotoinen*) id. ac *tämmöinen* sub *tämä*.
Ta'a l. *ta'an* prtcl. vide *taka*.
taaksen prtcl. vide ibidem.
Taaja, *jan* Na. Tav. *densus*, haud rarus, spissus e. c. pluvia, sæpes, G. dicht, *taajasti* l. *taajaan* dense, frequenter.
taajaus, *uden* Ns. *densitas*, G. Dichtigkeit.
taajun, *ua* Vm. *densus fio*, G. dicht werden, it. al. *ei taaju* haud *succedit*, ineptus est, G. gedeihen (*tajun*).
Taakka, *kan* Ns. *onus* l. sarcina humeris portanda, G. Bürde (*takka*).
Taalari l. *taalleri* l. *taalteri*, *in* Ns. (Sv. daler) *thalerus*, numus, G. Thaler.
Taalet, *een* Ns. Abol. *flos* l. crusta *lactis*, G. Rahm, Sahne.
taaleinen, *isen* Na. *flore ornatus* e. c. lac, lacte illitus e. c. manus, G. rahmig.
Taamuan, *muta* V. *comprehendere studeo*, *capto*, arripere tento, inde mente capto, *intelligere studeo*, G. nachschnappen, zu ergreifen suchen, begreifen.
taamu, *un* Ns. *comprehensio* ope manus vel sæpius ope mentis, intellectus, G. Nachschnappung, Ergreifung, Begriff (*tamu*), *ei ole taamua* vi caret mentis.
Taannun, *ntua* Vm. vide sub *taka*.
Taanoin prtcl. Sav. *nuper*, G. neulich.
taanoinen, *isen* Na. *nuperus*, G. neulich.
Taanu, *un* Ns. *tuguriolum*, G. Hütte (*tääny*).
Taarasti, *in* al. *taarakainen*, *isen* Ns. Wib. Carl. *senior* villæ, præfectus pagi, G. Dorfältester, Schulze.
Taari, *in* Ns. *lora*, potus vilior, G. schlechtes Schwachbier, *rapa-taari*.
Taarna, *an* Ns. Abol. *carex* dioica, G. eine Art Riethgras (*sara*).
Taaron prtcl. Botn. *vane*, incassum, frustra, G. vergebens, umsonst.
Taas l. *taasen* prtcl. vide *taka*.
Taastin, *ia* V. id. ac *tastin*.
Taata, *an* Ns. Olon. Carl. *pater*, G. Vater. al. *avus*, G. Grossvater, it. Abol. *pater* non nisi in ore puerulorum, G. Papa.
Taatse l. *taatsen* prtcl. vide sub *taka*.
Taawerrun, *rtua* Vm. *debilis fio*, infirmus vacillo l. labor, G. schwach werden, niedersinken.
Tadet, *tateen* Ns. *fimus*, G. Mist.
tadikko, *kon* Ns. *pala* bifida l. furca fimo emovendo, G. Mistgabel (*talikko*).
tadikoitsen, *ita* al. *tadiskoitsen*, *ita* V. tali *furca* fimum *ejicio*, G. Mist auswerfen (*talikoitsen*), *tadikoitse läätwä* bovile purga.
Taha, *han* Ns. 1. id. ac *tahas*, *taikina*, it. 2. Sav. id. ac *tahto* e. c. *tahallansa* (*tahdollansa*) *teki volens* l. consulto fecit, G. mit Willen, absichtlich, *sanon tahallani* dico sponte, it. *olkoon kenen tahansa* (*tahtonsa*) sit cujus*cumque*, G. wessen es wolle, *kuinka tahansa* quomodocumque, G. wie auch nur immer.
Tahas, *aan* Ns. *massa panis*, G. Teig.
tahdas, *htaan* Ns. Sat. idem (*taikina*).
Tahdoin, *htomen* Ns. *agellus consæptus*, G. Worth, Aeckerchen.
tahto, *hdon* Ns. idem, al. *tahto-maa*.
Tahdon, *htoa* V. *volo*, volens sum, G. wollen, *en tahdo tulla* nolo venire, inde cupio, *mitä tahdot*.
tahtelen, *hdella* Vfr. idem, rar.
tahtomus, *uksen* Ns. rar. *volentia*, G. das Wollen.
tahto, *hdon* Ns. *voluntas*, G. Wille, *tekee tahdollansa* l. *hywästä tahdosta volens* l. sponte facit, *tahdota* l. *wastoin tahtoa* invite, it. §. cum Suffixo adverbiascit e. c. *olkoon kenen tahtonsa* sit cujus*cumque*, G. wessen es wolle, *kuinka tahtonsa* quomodocumque, cfr. *taha* et sub *tahdoin*.
tahtoinen, *isen* Na. *volens*, lubens, G. wollend, max. cum Genit. et in compos. e. c. *hywän* l. *pahan tahtoinen* bene l. male volens, benignus l. malignus, *oma-tahtoinen* spontaneus, voluntarius, pro lubitu factus, *tahtoisesti* lubenter.
tahdollinen, *isen* Na. idem.
tahtoisuus, *uuden* Ns. *volentia*, voluntarius animus,

animus, G. wollende Gesinnung, hywän tahtoisuus benignitas.

Tahi l. tahik prtcl. Sav. *vel*, *aut*, G. oder, in oppositis e. c. ota se tahi tämä cape id seu hoc, tahik kesä eli talwi vel æstas vel hiems.

tahikka l. contr. taikka prtcl. idem, niin tahikka (elikkä) näin eo aut hoc modo.

Tahjas, an Ns. id. ac tahas.

Tahko, hwon l. hon Ns. 1. *latus* rei angulatæ, *margo*, G. Kante, joka-tahwolta l. taholta a quoque latere l. parte, it. 2. *cos rotunda* circumrotari solita, cujus margine acies teruntur, G. runder Schleifstein, käsi-tahko cos minor, portatilis, lasken tahwolla cote acuo e. c. cultrum.

tahkoinen, isen (al. rar. tahwoinen) Na. *angulatus*, lateribus inter angulos ornatus, G. kantig, kolmi-tahkoinen triangulatus.

tahwollinen, isen Na. idem.

tahkulainen, isen Na. *nonnihil angulatus*, G. etwas kantig.

tahkoan, hwota al. tahwon, hkoa V. *cote tero*, G. schleifen. inde *frico*, *polio*, G. reiben, tahkoan tomua pulverem abstergo.

tahkoelen l. tahkoilen, lla Vfr. idem.

Tahma, an Ns. *limus adhærens*, pituita, pulvis adhærens, G. dicker, anklebender Schleim, kieli tahmassa.

tahmaska, an Ns. idem.

tahmainen l. tahmaskainen, isen Na. *limo* adhærente *pollutus* l. abundans, G. schleimig.

tahmia, an Na. idem, rar.

tahmin, ia V. et tahmielen, lla Vfr. *limo* l. lentore adhærente *inquino* l. polluo, G. schleimig machen.

tahmaan, mata V. et tahmaelen l. tahmailen, lla Vfr. idem.

Tahnia, an Na. Botn. *subhumidus*, inde mollis e. c. linum, subfrigidus e. c. aër, G. feucht.

Tahraan, rata V. et tahraelen, lla Vfr. *inquino* sorde adhærente, contamino, G. beschmierend besudeln, it. rar. massam adhærentem liquidam *emoveo*, G. etwas Klebriges umrühren (tatron).

tahrin, ia V. et tahristelen, lla Vfr. idem de actu continuo, inde voluto me in sorde ut ebrius.

tahraus, uksen Ns. *pollutio*, contaminatio, G. Besudelung.

tahro, on Ns. *sordes adhærens*, G. anklebender Schmutz.

tahriska, an Ns. idem, cfr. tahmaska.

tahroinen, isen Na. *contaminatus*, impurus, G. besudelt.

tahrotan, ttaa Vf. *facio ut* quis polluatur, G. schmutzig machen.

tahraun, uta al. tahraaunun, ntua Vm. *polluor*, contaminor, sordidus fio, G. besudelt l. schmutzig werden, it. sawi tahraupi limus *adhærescit*, G. ankleben.

Tahrus, uksen Ns. *homo tardus*, cunctator, G. Zauderer.

tahrustan, aa V. *tarde me gero*, G. zaudern.

Tahto, hdon Ns. id. ac tahdoin, cfr. sub tahdon.

Tahwana, nan Ns. Wib. id. ac tapani.

Tai, tain pron. id. ac taa, tämä: inde tainkaltainen hujus modi, tain muotoinen hujus formæ: ceteri Cass. vix. occurrunt.

Taidan, taitaa V. 1. *possum*, *queo*, *scio*, intelligo, G. können, verstehen, en taida lukea nequeo legere, taidan ruotsia svetice (loqui) scio, taiten scienter, prudenter, taitawa l. taitawainen sciens, intelligens, peritus, prudens, taitawaisuus peritia, prudentia, inde 2. *fieri potest* l. *possibile est* ut, G. vielleicht, e. c. taidan tulla *forte* l. *forsan* venio, taitaa sanoa *fortasse* dicit: præt. taisin, pass. taidetaan l. contr. taitaan e. c. taitaan saataa forte capitur.

taitelen, della Vfr. idem, rar.

taito, don Ns. *scientia*, *intelligentia*, gnaritas l. peritia qua in re, G. -Kunde, Kenntniss, Einsicht, Verstand.

taidollinen, isen Na. *sciens*, *intelligens*, peritus, prudens, G. kundig, verständig (taitawa).

taidollisuus, uuden Ns. id. ac taitawaisuus.

taidotoin, ttoman Na. car. *ignarus*, *inscius*, imprudens, imperitus, immodestus, G. unkundig, unverständig.

Taika, taijan l. taikan Ns. 1. *signum* l. index unde quid eruitur, G. Vorzeichen, Anfang,

Anfang, e. c. ohran taika signum hordei futuri, herba hordei levis, unen taika somnus levissimus, inde 2. *divinandi signum*, *præsignatio* rei futuræ superstitiosa, præsagium magicum, G. Wahrsagungszeichen, Wahrsagung, Ahndung, Zeichendeutung, taikaa tekee technis utitur magicis, tässä taika on heic sita est ars clandestina, taikoja täynnä.

taikaan, taijata l. taikata al. taikoan, taijota l. taikota V. *signis* l. *præsagiis utor* superstitiosis, magica arte quid exploro, divino, G. Zeichen deuten, wahrsagen.

taikaelen l. taikailen, lla Vfr. idem.

taikaus, uksen Ns. *usus* talis *præsagii*, præsagitio, divinatio, G. Zeichendeutung, Wahrsagung.

taikuri, in Ns. *præsagus*, G. Wahrsager, Zeichendeuter.

taijet l. taiket, keen Ns. max. pl. taikeet *ictus magicus*, læsio l. noxa ex technis superstitiosis, G. Unglück von Zeichendeuterei.

taikia, an Ns. Sav. *infectio* l. *contagio* modo superstitioso contracta, malum magicum, G. Ansteckung durch Zauberei.

Taikina, an Ns. *massa* farinæ, ex qua panis conficitur, G. Teig, inde taikina-puu ribes alpinum (taikinainen), cujus bacca est taikina-marja.

taikinainen, isen Na. tali *massa plenus* l. collinitus, ex tali massa, G. teigvoll, teigig, taikinainen leipä panis male coctus, it. Ns. id. ac taikina-puu.

Taikka prtcl. id. ac tahi, tahikka, inde taikka-maarian l. contr. taikkamar non me hercule, minime gentium, taikka wielä quasi vero.

Taima, an Ns. *tignus inferior* tecti construendi, G. Unterbalken des Giebeldachs.

Taimen, menen Ns. *salmo alpinus*, G. Alpenforelle (nieriä).

Taimi, men Ns. *planta* olerum, arborum etc. G. Pflanze (taina), on taimella est in progerminatione, istutan taimia plantas pono, taimi-maa plantarium.

taiminen, isen Na. *plantis abundans*, G. pflanzenreich.

Taina, an al. taino, on Ns. id. ac taimi.

Tainnun, utua Vm. animi deliquium patior, *animo linquor*, G. ohnmächtig werden.

tainnio, on Ns. Botn. *deliquium animi*, G. Ohnmacht, lankean tainnioksi delinquor animo.

tainnus, uksen al. tainnos, oksen Ns. max. pl. tainnukset *status deliquii*, G. ohnmächtiger Zustand, on tainnuksissa est animo delictus, menen tainnoksiin linquor.

Tainta l tainna, nnan Ns. *fusus* quo filum torquetur, G. Spindel der Spinnerinn, kehrään tainnan neo quantum fuso involvi potest.

Taipalet, leen al. taiwal, palen Ns. *isthmus* bimaris, G. Landenge, it. al. *distantia* locorum, *dimensio viæ* inter duo loca, G. Entfernung, Wegeslänge, on taipaleella est in via ex loco in locum iter facturus, taipaleen päässä in fine itineris l. viæ permetiendæ.

taiwallan, ltaa V. *isthmum trajicio* cymbâ, viam transveho, G. das Boot übers Land ziehen.

taiwastan, aa V. et taiwastelen, tella Vfr. idem.

Taistelen, lla Vfr. *luctor*, luctans certo, G. ringen, al. id. ac takistelen.

taistelus l. taistellus, uksen Ns. *luctatio*, lucta, certamen, G. das Ringen.

taistelemus, uksen Ns. idem.

Taitan, ttaa Vf. et taittelen, tella Vfr. (qs. taiwutan) *flecto*, flectendo *frango*, G. biegen, biegend abbrechen.

taitos, oksen Ns. *flexio*, flexus, flexura, fractura, G. Biegung, Brechung.

taitun, ttua Vm. *flector*, flexu *frangor*, G. gebogen l. abgebrochen werden (taiwun).

Taiten, taitawa etc. vide taidan.

Taito, don al. taito-maa Ns. id. ac tahdoin, tahto-maa, cfr. sub taidan.

Taiwal, palen Ns. id. ac taipalet.

Taiwas, waan Ns. *cœlum* stelliferum, atmosphæra, G. Himmel, taiwas on pilwessä aër est nubilus, taiwaan karwainen cæruleus, taiwaan ranta horizon, taiwaan kulma plaga l. cardo cœli, taiwaan napa polus cœli l. mundi, taiwaan laki zenith, taiwaan kaari iris, it. taiwaan mäkärä l. -wuohi scolopax gallinago: it. Eccl. *cœlum*, locus beatorum, G. Himmel.

taiwo,

taiwo, on al. **taiwos**, olsen Ns. idem, Run. rar.

taiwainen l. **taiwahinen**, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cœlestis*, G. himmlisch.

taiwoinen, isen Ns. dim. idem, Run.

taiwaallinen, isen Na. *cœlestis*, G. himmlisch.

taiwastan, aa V. sub dio *pluviâ macero*, G. unter offnem Himmel einweichen l. verderben, inde taiwastaa lunta huoneeseen nix in domum penetrat, cfr. sub taipalet.

taiwastus, uksen Ns. talis *maceratio*, nivis l. pluviæ penetratio, G. dergl. Einweichung.

taiwastun, ua Vm. sub dio *pluviâ maceror* l. corrumpor, G. im Regen eingeweicht l. verdorben werden, kyäs taiwastuu pellolla.

Taiwun, pua Vm. 1. *flector, inclinor*, G. gebogen werden, taipuu siihen eo se flecti patitur, jo taipuu jam declinat, lassus corruit, inde 2. *patior me permoveri* l. mihi persvaderi, *permoveor*, cedo, proclivis fio, mansvesco, adsvesco, G. bewogen l. geneigt werden, ei taiwu sulhaisiin procis non adsvefit, eos non admittit, taipunut winaan ebrietati deditus, taipuu taloon moribus familiæ adsvefit, familiaris fit.

taipumus, muksen Ns. *flexio*, *inclinatio*, proclivitas, G. Biegung, Neigung.

taipuwaisuus, uuden Ns. *indoles* flexibilis l. proclivis, facile cui adsvescens, G. Biegsamkeit, Geneigtheit.

taiwutan, ttaa Vf. et **taiwuttelen**, tella Vfr. *flecto*, *inflecto*, erectum deprimo, inde *permoveo, persvadeo*, proclivem reddo, adsvefacio, mansvefacio, G. biegen, niederbeugen, wozu bewegen l. vermögen, geneigt machen.

taiwutus, tuksen Ns. *actus* flectendi, permovendi etc., G. das Biegen l. Bewegen etc.

Taju, un Ns. *comprehensio* vel ope manus vel sæpius ope mentis, apprehendendi vis, *captus* mentis, intellectus, G. Ergreifung, Begriff, Verstand, ei ole tajua, it. soiton tajut *inflexiones* musicæ.

tajuan, uta al. **tajun**, ua V. *comprehendo* max. ope mentis, *percipio*, intelligo, G. ergreifen, begreifen, verstehen, en tajua sitä haud capio, it. *inflector*, flectendo *aptus* l. *commodus fio*, G. sich wozu schicken l. fügen, soitto soitollen tajuupi musica apte l. harmonice fluit, en tajua siihen non aptus sum ad id, ei asia tajua res apte non succedit.

tajoan, jota al. **tajounnun**, ntua V. idem, max. aptus sum l. fio, ei soitto soitollen tajonnut melodice non fluebat.

tajutan, ttaa Vf. *aptum reddo, flecto* ita ut commodus fiat, G. schicklich l. füglich machen, it. rar. joksikin tajuttaa qualitercumque *succedit* l. aptus est, G. sich fügen.

Taka, ta'an Ns. *quod a tergo* est, locus posticus l. pone quid, G. das Hintere, cujus vero hi solummodo Cass. adverbialiter occurrunt, sc.

Nom. 1. in compos. e. c. taka-pää l. taka-puoli extremitas l. pars postica, podex, G. Hintertheil, taka-jalka pes posticus, taka-reki traha minor majori succedens l. subsequens, taka-maa l. -metsä ager l. silva remotior, pone aliam, taka-tippu guttæ vini ultimo effluentes, G. Nachtropfen, taka-talwi frigus vernale, taka-päin posteriora versus, taka-perin (a perä) retrorsum nec non præpostere, perverse, taka-peräinen l. -peroinen præposterus, perversus nec non renitens l. refragans, takaperäinen l. -peroinen welka debitum restans, taka-wara depositum, pecunia deposita (qs. pone servata), taka-waarikko l. taka-waari al. taka-warikko locus depositorius l. sequestarius, panen taka-waarikkoon l. -waariin sequestro, on taka-waarikossa, it. 2. adverbialiter *in locum* posticum, *pone*, G. hinter cum Accus. hinten, e. c. meni pellon taka abiit pone agrum, mene takani abi pone me, katso takasi respice pone te l. retro, panen rahani hänen takansa pecuniam depono qs. pone eum i. e. ei custodiendam l. servandam trado, ejus fidei committo, G. Jemandem hinter die Hand geben, cfr. ta'an.

Gen. ta'an l. contr. ta'a *in locum* posticum, *pone*, *retro*, G. hinter, zurück, e. c. meni pellon taan l. seinän taa pone agrum

agrum l. parietem abiit, **juoksi kirkon taan** l. **taa** pone templum, **katso taa** retro respice, **taan-päin** l. **taap-päin** versus postica, retro.

Inf. **takaa** *ex loco* postico, G. von hinten her, e. c. **tulee takaa** venit a tergo, **puree takaa** terga mordet, **tulen hänen takaansa** venio ex loco ejus postico, **ajan takaa** a tergo quem insector, persequor, attingere studeo, **wuoden takaa** post annum, **takaa-päin** a posteriore parte, it. §. **saan takaa** recupero.

Ess. **takana** *in loco* postico, *pone*, G. hinter cum Dat. hinten, **on kirkon takana** est pone templum, **seiso takanani** sta post me.

Fact. **taaksi** l. **taaksen** *in locum* posticum, *pone*, G. hinter cum Accus. hinten, **meni kirkon taaksi** l. **seinän taaksen** pone templum l. parietem abiit, it. **taaksi**, contr. **taas** l. **taasen** *retro*, *iterum*, rursus, denuo, G. zurück, wieder, **tuletko taas** an revenis l. denuo venis, **olin taas kotona** iterum domi eram.

Comparat. **ta'ampi** l. **taempi** remotior a tergo, longius pone situs, G. weiter nach hinten, unde **tulen taampaa** l. **taempaa** venio ex loco postico remotiori, **on taampana** est longius pone quem, est remotior a tergo, **taammaksi** contr. **taammas** l. **taamma** abiit longius ad tergum l. pone quid, in locum remotiorem.

taatse l. **taitsen** l. **taatten** l. **taitti** prtcl. *a tergo prætereundo*, G. von hinten vorbei, e. c. **lensi taitse** pone prætervolavit, **käwi kirkon taatse**.

takainen l. **takuinen** (rar. **tawuinen**), **isen** Na. *pone situs*, posticus e. c. pes, regio, G. hinten gelegen, inde Ns. *posticum* quid, pars rei posterior, G. Hintertheil, e. c. **kannan takainen** l. **takuinen** pars calcei ad calcem, **seinän takainen** pone parietem situs e. c. olus crescens, **aidan takainen** pone sæpem e. c. lupus, it. Adv. **takaisin** *retro, rursum*, G. zurück, wiederum, e. c. **sai takaisin** recepit, **annan takaisin** reddo, **tule takaisin** reveni, **edes-takaisin** perverse, præpostere.

takamainen l. rar. **takimmainen**, **isen** Na. *posterior*, posticus e. c. pes, inde *remotior* e. c. regio, G. hinterst.

taammainen, **isen** Na. (pro **ta'annmainen**) idem.

takalainen, **isen** Na. *pone versans* l. positus, G. hinten befindlich.

takala, **lan** Ns. *locus posticus*, inde villa pone aliam sita, G. hintengelegene Wohnung, **kalan takala** cauda piscis.

takalo, **on** Ns. idem, max. silva remotior, al. silva pone agrum, G. hintengelegener Wald.

takalisto, **on** Ns. idem (**taka-maa**).

takusta l. **ta'usta** l. **tawusta**, **an** Ns. *posticum* quid, pars postica, G. Hintertheil, e. c. **pellon tawusta** silva pone l. extra agrum, **kannan takusta** pars calcei ad calcem.

takaun, **uta** Vm. *recedo*, tergum versus abeo, inde *relaxor*, G. zurückweichen, nachgeben, nachlassen, **särky takaupi** dolor remittit, levior fit, **talwi takaupi** frigus fit mitius, lenius.

ta'annun, **ntua** Vm. idem, **metsä ta'antuu** silva recedit, ut apparet procul transvehentibus, **särky ta'antuu**.

takanen, **ta'ata** V. idem.

takaisen, **ta'aista** V. *facio ut* recedat, *retraho*, cogo ad tergum, inde *cohibeo*, reprimo, domo e. c. vehementiam, G. zurückziehen l. halten, hemmen, zähmen.

takaan, **ta'ata** V. pr. a tergo quem fulcio l. confirmo, inde *spondeo* pro quo, *fide jubeo*, caveo cui quid, satisdo cui, G. Rückenhalt seyn, bürgen, Bürge werden, sich verbürgen, **takaan hänen rehellisekși** fide data caveo eum esse integrum, **en takaa sinua** pro te non spondeo, **takaatko asian** num rei veritatem caves, **ta'aten** (Adv.) cavendo l. spondendo i. e. certe.

takaus, **uksen** Ns. *sponsio*, cautio, satisdatum, G. das Bürgen, Bürgschaft, Bürge, **takaus-mies** sponsor, vas, præs, **takaus-kirja** litteræ fidejussionis, **anna takaus** prædem da, **menen takaukseen** (l. rar. **takaukseksi**) fide jubeo.

Takerran, **rtaa** V. et **takertelen**, **rrella** Vfr. *subigo* massam solutam, subigendo *implico*

plico l. *involvo* e. c. farinam in massam panis, inde *facio ut* adhæreat, *contamino* e. c. manum, intrico e. c. filum, G. kneten, ankleben machen, einwickeln, verwickeln, besudeln.

takerrus, uksen Ns. talis *subactus*, *implicatio*, contaminatio, intricatio, G. das Kneten l. Klebenmachen, Verwickelung.

takerrun, rtua Vm. subigendo *implicor* l. *involvor*, adhæreo, intricor, contaminor, G. ankleben, verwickelt l. besudelt werden, takertuu newaan l. partaan.

Taki prtcl. 1. *valde*, G. ganz, sehr, taki wähä valde parum, taki suuri, it. al. sen taki l. takia *propterea*, G. wegen, rahan taki *ob* pecuniam congerendam (tähden).

Takistan, aa V. et takistelen, lla Vfr. id. ac takerran, it. al. *quasso*, concutio, G. schütteln, it. al. *delasso*, *cohibeo*, deprimo, G. ermatten, zügeln, unde taistelen id. ac taistelen.

takistus, uksen Ns. id. ac takerrus, al. *quassatio*, concussio, G. das Schütteln, al. *delassatio*, depressio, G. dass Ermatten, hinc id. ac taistelus.

takistun, ua Vm. id. ac takerrun, al. *quassor*, concutior, G. geschüttelt werden, al. *delassor*, lassus corruo, coërceor, G. ermattet werden.

Takka, kan Ns. *focus*, caminus, G. Feuerheerd (totto), takka-kiwi lapis latior in focis, it. al. id. ac taakka onus, it. Sat. kirween takka id. ac talka.

takkainen, isen Ns. dim. idem.

takallinen, isen Na. *focum* l. *onus habens*, G. Heerd l. Bürde habend, it. *quantum capit* focus, quantum humeris geri potest, G. Heerdvoll, volle Bürde.

Takkala, lan Na. *difficilis* l. incommodus e. c. via hiemalis, G. schwer zu befahren.

Takki, kin Ns. *toga*, vestis exterior, G. Oberrock.

takkinen, isen Na. *toga ornatus*, G. Rock habend, sed solum in compos. e. c. musta-takkinen.

takillinen, isen Na. *togam habens*, G. Rock habend.

Takkiainen, isen Ns. arctium *lappa*, G. Klette.

Takku, kun Ns. *villus* animalium *defluus*, max. *implicatus* l. concretus, G. verwickeltes, rauhes, abfallendes Haar, takku-willa lana pejoris indolis, ruohon takku herba arida complicata, takku-warsa equulus anniculus cujus pili sunt hispidi.

takkuinen, isen al. takullinen, isen Na. *hispidus* qua villum e. c. ovis, *perplexus* e. c. lana, G. verwickelt l. rauh.

takkumas, maan al. takkumainen, isen Na. *nonnihil hispidus* l. perplexus, G. etwas verwickelt.

Takla, an Ns. Carl. id. ac taula.

Tako prtcl. l. Intj. vox oves alliciendi, tako tako, G. Wort Schafe anzulocken (tuku).

Taksa, an Ns. (Sv. taxa) *pretium* æstimatum, G. Taxe.

takseeraan l. taksieraan, rata V. *æstimo*, censeo, G. taxiren.

takseerinki, ngin Ns. *census*, G. Taxirung.

Tala, lan al. talas, laan Ns. Tav. *tuguriolum* vile servandis retibus etc., G. Schauer, Hütte, e. c. nuotta-talas, lehtitalas, it. Caj. *pertica* siccandis piscibus, frondibus etc., G. Stange worauf etwas getrocknet wird, it. al. *scala*, G. Treppe, Leiter.

Talari, in Ns. id. ac taalari.

Tali, in Ns. (Sv. talg) *sebum* l. *sevum* animalium ruminantium, G. Talg, talitiainen parus major.

talinen, isen Na. *sebosus*, sebaceus, G. talgig.

talitsen, ita al. talian, lita V. *sebo*, sebo illino, G. talgen.

Talikko, kon Ns. id. ac tadikko.

talikoitsen l. taliskoitsen, ita V. id. ac tadikoitsen.

Talja, an al. taljo, on Ns. Ul. *pellis pilosa*, G. rauhes Fell, poron talja, inde *tegumen* lecti l. dormientis, G. Bettdecke, it. (Sv. talja) *funis nauticus*, G. Schiffstau, Talie.

taljaan, jata V. *funes intendo* ut nautici, G. Talie spennen.

Talka, an Ns. Botn. *dorsum* securis, G. Axtrücken, kirween talka (nakka).

Talkkuna, nan Ns. *puls* ex hordeo cocto, siccato et minuto, al. ex farina avenæ sale

sale mista, G. harter Brei von Gerste l. Haber, it. al. kanan talkkuna esca gallinarum ex farina, G. Brei für Hühner.

talkkunus, uksen Ns. max. pl. talkkunukset *farina* hordeacea pulti coquendæ, G. Breimehl, al. talkkuna-jauhot.

Talkoo, koon Ns. *epulum operariorum* copiose collectorum, G. Schmaus für Arbeiter, e. c. elo- l. heinä- l. hirsi- l. puu-talkoo etc. pidän talkoota operarios ex vicinia convoco et illis epulum do, talkoo-wäki tales epulones.

talos l. talkos, lkoon Ns. Tav. idem, elo-talos.

talkoollinen, isen N. tali *epulo utens* e. c. operarius, G. Gast beim Arbeitsschmaus.

Talla, an al. tallas, aan Ns. *lamina* cui adjungi solita confirmandi gratia, G. angeheftete Verstärkungsplatte, e. c. kirween talla lamina ferrea in dorso securis, reen talla lamina lignea sub pedamine trahæ, kengän talla lamina ex corio sub calceo, it. al. id. ac tallos.

tallainen, isen Na. tali *lamina ornatus*, G. mit dergl. Platte versehen, e. c. puu-tallainen reki, tallainen kenkä calceus resartus.

talloitan, ttaa V. et talloittelen, tella Vfr. talem *laminam cui affigo* l. adapto, G. dergl. Platte anheften.

talloitus, tuksen Ns. *laminæ adaptatio*, G. Anheftung dergl. Platte.

Tallaan, llata V. et tallaelen l. tallailen, lla Vfr. pedibus *calco*, *conculco*, proculco, G. mit Füssen treten, it. tallaan hirttä tignum *adapto* parieti construendo, G. Wandbalken anpassen.

tallaus, uksen Ns. *conculcatio*, G. das Treten.

Talli, in Ns. (Sv. stall) *stabulum equile*, G. Pferdestall.

Tallina, an Ns. nomen urbis *Revaliæ*, G. Reval, qs. pro tan-linna castrum danicum?

Tallo, on Ns. *porcus* anniculus, G. einjähriges Schwein, it. al. id. ac tallos.

Tallos, oksen al. tallo, on al. talla, an Ns. *globus glaciei* pedi equino adhærens tempore hiemali, G. am Pferdefuss klebender Eisball (tiera).

Tallun, ltua Vm. id. ac taltun.

Tallus, uksen Ns. *calceus* ex panniculis, al. *soccus* l. solea ex panno, G. Schuh l. Socke aus Lappen.

tallukas, kkaan al. tallukka, kan Ns. idem.

tallustan, aa V. et tallustelen, lla Vfr. calceis pannosis *incedo*, inde *lente procedo*, G. mit dergl. Schuhen einhergehen, sacht fortschreiten.

tallustus, uksen Ns. talis *incessus*, G. dergl. Gang.

Talma, an Ns. talmaska, an Ns. talmainen, isen Na. Botn. id. ac tahma, tahmaska, tahmainen.

Talmita l talmitta, tan Ns. (pro talmitsa?) *teli species*, G. Harpune, it. al. *scalprum* fabrile, G. Haumeissel (taltta, taluitta).

Talo, on Ns. *prædium, fundus*, domus rustica, rar. urbica, G. Landgut, Haus, pidän taloa hospitio villæ præsum, talon pito cura hospitii l. œconomiæ ruralis, talon poika pr. filius rustici nec non (male pro talollinen) rusticus, talon poikainen agrestis.

taloinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *prædiis frequens* e. c. pagus, G. voll Wohnhäuser.

talollinen, isen N. *villam habens*, *rusticus*, G. Landgut habend, Hausbesitzer, Bauer.

talous, uden Ns. *cura prædii* l. œconomiæ, G. Hausverwaltung, Wirthschaft, pidän taloutta, it. al. *familia* unâ habitans, al. *œconomia* ruralis, G. Hausgenossenschaft, Haushaltung.

Talrikki, kin Ns. (Sv. talrik) *quadra* l. orbiculus mensalis, al. talterikki, G. Teller.

Talsin, ia V. et talsiskelen, lla Vfr. *moleste vado*, tarde incedo, inde al. *tarde* et inhabiliter quid *ago*, G. langsam gehen l. etwas thun, hakkaan talsin.

Talso, on Ns. *securis* species incurvata, G. krummes Beil.

Taltan, ttaa V. *cohibeo* l. *coërceo* vehementem, *mansvefacio*, lenio, domo furentem e. c. equum, G. zurückhalten, hemmen,

hemmen, talta itsesi l. mielesi l. wihasi cohibe te l. mentem l. iram tuam.
taltun, ttua al. tallun, ltua Vm. *cohibeor* ut ira, *lenior*, mansvesco, G. zurückgehalten l. gehemmet werden, talwi taltuu l. talttuu frigus mitescit.
talttumus l. taltumus, uksen Ns. *remissio* iræ etc., G. das Gehemmetwerden.
taltutan, ttaa Vf. et taltuttelen, tella Vfr. *facio ut* coërceatur, mansvefacio, domo e. c. equum, G. hemmen, zähmen.
taltutus l. taltuttamus, uksen Ns. *domatio*, G. das Hemmen.
Talterikki, -kin Ns. id. ac talrikki.
Talte (pro talti), llen Ns. *penus*, *conditorium*, G. Verwahrungsstelle, Behältniss, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt sc. *Nomin.* in compos. e. c. talte-kalu res in penu deposita vel cui servandi gratia data, talte-paikka locus deponendi res venales: *Allat.* & *Illat.* e. c. pane tallellen l. talteen condendum l. adservandum in penum depone, anna hänen tallellensa l. talteensa ei servandum trade: *Adess.* & *Iness.* e. c. on tallella l. tallessa est in penu bene servatum: *Ablat.* & *Elat.* rar. ota tallelta l. tallesta sume ex penu l. conditorio, it. §. talteen sanoin l. tein servandi gratia (iron. pro frustra) id dixi l. feci.
tallellan, ltaa V. *condo*, *servo*, curam gero rei, ut bene adservetur, G. verwahren, Jemandes Bedürfnisse besorgen.
tallitan, ttaa V. idem, inde curo et sustento quem.
taltewa, wan al. taltewas, waan Na. pr. *bene sua curans* l. servans, G. sorgfältig verwahrend, inde *scitus*, *prudens*, G. vorsichtig, klug.
Taltta, tan Ns. (pro taltsa?) Carl. Caj. id. ac talmita.
taluitta, tan Ns. (pro taluitsa?) idem.
Talun, ua al. taluan, uta V. *manu duco*, G. an der Hand leiten, it. al. talun *tarde incedo*, G. langsam fortschreiten, mihinkä talut quorsum tendis?
talutan, ttaa Vf. et taluttelen, tella Vfr. *manu duco* e. c. infantem, in viam duco, G. an der Hand leiten, führen, anleiten.
talutus, tuksen Ns. talis *ductus*, G. Handleitung, asian talutukset indicia ad rem examinandam ducentia, G. Anleitung.
Talwaan, wata V. id. ac tallustan, talun.
Talwi, wen Ns. *hiems*, G. Winter, talwi-kuu mensis hiemis primus, december l. januarius, talwi-keli l. -tila commoditas viæ hiemalis, pidän talwea hiberno, perhiemo, talwi-liha caro putrida l. gangræna in vulneribus, talwen selkä via lactea, talwen leipä placenta uterina, qua fetus in utero nutritur, suwin talwin (Adv.) per hiemes et æstates.
talwinen, isen Na. *hiemalis*, hibernus e. c. tempus, ventus, opus, G. winterlich.
talwellainen, isen Na. (pro talwen lainen) *hiemi similis*, G. winterähnlich.
talwias, aan al. talwiainen, isen Na. *qui per hiemem* vixit, G. der (einen) Witer überlebt hat, kolmi-talwias warsa equulus triennis.
talwikko, kon Ns. idem ac lumikko.
talweilen l. talwelen, lla Vfr. *hiemo*, hiems fio, G. Winter werden, jo talweilee jam hiemat, hiems imminet.
talwittelen, tella Vfr. *hiberno*, perhiemo, G. überwintern.
talwitun, ttua Vm. *hibernaturus* quo in loco *resisto*, G. zum Winter wo verbleiben, tähän talwitun.
Tamma, an Ns. *equa*, G. Stute.
tammainen, isen Na. *ad equas* pertinens, equabus frequens, G. zur Stute gehörig, stutenreich, tammainen warsa equula.
tammottain prtcl. *ad morem* equæ, G. stutenweise.
Tammaan, mmata V. iter faciens *advenio* in quem locum, *forte adsum*, inde *forte evenio*, fio, evado, G. wohin gerathen, zufällig ankommen, wo eintreffen, geschehen, tammasi kotiin domum advenit, tammaapi kirkollen ad templum se præsentem sistit, jo tammaapi jam accidit, tammaatkoon fiat.
tammon, oa al. tammun, ua al. rar. tammoan, mmota V. idem, tammoi kotiin l. kirkollen, jo tammoo, tammukoon.
tammaus l. tammous, uksen Ns. *adventus* l. *eventus fortuitus*, G. zufällige Ankunft, das Geschehen, Zufall.

Tammakko, kon Ns. *salmonis species*, hibernans, G. Winterlachs.

Tammelikko, kon Ns. Carl. *sulcus* in agro, G. Furche (wako), inde tammelikkoon per sulcos i. e. gradatim, accurate.

Tammer, mperen al. tamperet, reen Ns. nomen oppiduli *Tammerfors*, tammer-koski cataracta juxta illud oppidum.

Tammi, mmen Ns. *quercus* robur, G. Eiche, saksan tammi fagus silvatica, tammen terho l. -omena glans quernea, tammi-härkä lucanus cervus, it. tammi-kuu januarius, tammi-pakkainen frigus vehemens, januario solitum.

tamminen, isen Na. *quernus*, querneus, quercubus plenus, G. eichen, eichenreich.

tammisto, on al. tammikko, kon Ns. *quercetum*, G. Eichenwald.

Tamosna, an Ns. Carl. rat. *vectigal*, portorium, G. Zollabgabe.

Tamppu, pun Ns. (Sv. stamp) *spicæ secalis* abscissæ et contusæ, G. gestampfte Roggenähren (surwot).

tamppuinen, isen Na. talibus *spicis abundans*, ex illis confectus, G. voll l. von dergl. Roggenähren.

Tamu, un al. tamo, on Ns. Ul. *status* rei *ordinatus*, qualitas ordini conveniens, G. geordneter Zustand, ek asia tule tamoon res non fit in statum debitum redacta, inde ei ole tamua ordine l. vi mentis caret, perspicere haud valet, G. Einsicht (taamu).

tamullinen, isen Na. *ordini conveniens*, bonæ indolis, inde *aptus*, bonus, firmus, probus, G. ordentlich, wohlgeartet, tauglich, gültig, stark.

tamukas, kkaan Na. idem, inde al. *validus*, animosus? audax?

Tana, nan Ns. *positura* rei ad quid *proclivis*, G. bereite Stellung etwas zu thun, e. c. jalka l. käsi on tanassa pes est positus l. paratus ad currendum, manus ad cædendum, pani kätensä tanaan.

Tanhu, un al. tanhua, an Ns. *via* utrimque *sæpta*, G. bezäunter Weg (kuja), inde Archang. *equile* consæptum, G. Pferdeschauer.

Tankki, kin Ns. *rigidum* quid, frustum longum et rigidum, G. langes steifes Stück, on tankissa est rigidus (tönkki), it. Wib. id. ac takki.

tankistun, ua Vm. *rigidus fio*, rigesco, G. steif werden.

tankistan, aa V. *rigidum facio* ut frigus lutum, G. steif machen.

tankistus, uksen Ns. *rigiditatis inductio*, rigiditas, G. Steifmachung, Steifheit.

Tanko, ngon Ns. (Sv. stång) *pertica*, G. Stange (salko, korento), saawin tanko, mitta-tanko.

tankoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pertica instructus*, G. mit Stange versehen, pitkä-tankoinen, it. *ex perticis* confectus e. c. tabulatum, G. von Stangen gemacht.

tangollinen, isen Na. *perticam habens*, G. Stangen habend, it. *pertica demensum*, G. Länge einer Stange, tangollinen niittua.

tankottain prtcl. *per perticas* l. perticis demetiendo, G. stangenweise.

Tankutan, ttaa V. et tankuttelen, tella Vfr. *tarde* et *difficulter loquor*, G. langsam sprechen (jankutan), puhua tankutti.

tankutus, tuksen Ns. *locutio molesta* et tarda, G. mühsames Sprechen.

Tanner, nteren al. tanteret, reen Ns. *superficies* humi *viridis*, *solum* firmum graminosum, inde *campus*, G. Grasboden, Grasfeld, talon tanner area ante domum, it. §. tanner-maa ager silvestris *bis ustus*, G. zweimal gebranntes Schwendenland.

tannerran, rtaa V. et tannertelen, rrella Vfr. *solum viride deglubo* l. decortico, G. den Grasboden abschaufeln, it. al. agrum silvestrem *denuo uro*, G. Schwendenland von neuem brennen, it. al. in luctando alium *ad humum projicio*, G. ringend zu Boden werfen.

tannerrus, uksen Ns. talis *decorticatio* l. *ustio* l. *projectio*, G. dergl. Abschaufelung etc.

tannerrun, rtua Vm. *crustam* l. *superficiem viridem induo*, ut solum l. ager, G. grasbewachsen werden, pelto tannertuu.

Tanno, on Ns. *vitta* feminarum singularis formæ, G. weibliche Kopfbinde (tanu, tano).
Tano, on Ns. *tænia corticea* longior, G. langer Streifen von Birkenrinde, tanokenkä calceus ex tali tænia contextus, tano-kontti sacculus itidem confectus, tano-torwi tuba lignea cortice circumvoluta, it. al. tano id. ac tanno.
tanoinen, isen Na. *ex tænia* corticea confectus, corticeus, G. von langer Birkenrinde gemacht.
tanokainen, isen Ns. Tav. *calceus corticeus*, G. Schuh von Birkenrinde.
tanokas, kkaan Sal. al. taniainen, isen Ns. idem.
tanotan, ttaa V. et tanottelen, tella Vfr. tali *tænia circumdo* l. circumvolvo, G. mit langer Birkenrinde umwickeln, it. al. *extendo* longum quid, hinc *mentem intendo*, desidero, G. ausstrecken, sehnen, begehren, tanotan taiwaaseen.
tanotus, tuksen Ns. talis *circumvolutio*, al. *extensio*, desiderium, G. Umwickelung, Ausstreckung.
Tansi l. tantsi, in Ns. (Sv. dans) *saltatio*, saltatus, G. Tanz, al. hyppy.
tanssaan l. tantsaan, sata al. tansin, ia V. *salto*, G. tanzen, al. hyppään.
Tantari, in Ns. (Sv. standar) *vexillum* equestre, G. Standarte, it. (Sv. stândare) *columna*, stamen, G. Ständer.
Tanteret, reen Ns. id. ac tanner.
Tanttu, tun Ns. Botn. *tunica* puerilis, G. Kinderrock.
Tanu, un al. tano, on Ns. *vitta* mulierum *alba*, G. weisse Weibermütze, cfr. tanno.
Taon l. tawon, takoa V. malleo *cudo* ut faber metallorum, *excudo*, G. schmieden.
takoilen l. taoskelen, lla Vfr. idem.
tako, taon Ns. *cudendi* occupatio, G. das Schmieden.
taet, takeen Ns. *opus cudendum*, G. Schmiedearbeit, it. pl. takeet *scoria* ferri in cudendo decidens, G. Eisenspäne.
takollinen l. taollinen, isen N. *qui* sibi cudi curat, G. der für sich schmieden lässt.
taotan (l. tawotan), ttaa Vf. *curo* l. *facio ut* cudatur, G. schmieden lassen, taotan kirweitä.
Tapa, wan Ns. *mos*, *consvetudo*, G. Sitte, Gewohnheit, pahat tawat mali mores, minulla on tapa l. tapana ita sum solitus, inde *modus agendi* solitus, G. Weise, millä tapaa quomodo, tawallansa suo modo l. more, niin tawoin (Adv.) eo modo, it. §. aika tawasta interdum.
tapainen (l. tawainen), isen Na. *moratus*, G. Sitte habend, max. cum Genit. e. c. hywän tapainen bene moratus, pahan tapainen, inde sen tapainen pelto ager ejus *indolis*, talis, G. geartet, minkä tapainen qualis, weitsen tapainen cultro similis.
tapaisuus, uuden Ns. *indoles moralis*, G. sittliche Beschaffenheit, e. c. pahan tapaisuus mali mores.
tawallinen, isen Na. *solitus*, *consvetus*, ordinarius, G. gewöhnlich.
tawallisuus, uuden Ns. *indoles consveta*, solitus agendi mos, consvetudo, G. Gewöhnlichkeit.
tawatoin, ttoman Na. car. *insolitus*, non ordinarius, immodestus, ineptus, G. ungewöhnlich.
Tapaan, wata V. *consequor*, *invenio*, reperio, G. erreichen, finden, treffen, tapasin hänen eum offendi, pelko tapasi hänen metus in eum incidit, en tawannut haud inveni, inde *capere studeo*, *capto*, G. nachgreifen, nachsuchen, tapaa miekkaasi gladium arripe, älä tapaa tukasta per crines ne capessas, tapaan sanoja verba quæro dicenda i. e. hæsito quid dicam, it. Wib. tapasin sanoa *accidit ut* dicerem, G. sich ereignen, zufällig geschehen, ei tawannut tulla *contigit* ut non veniret.
tapaisen, sta Vs. idem de actu subito.
tapaelen l. tapailen, lla Vfr. idem.
tawoitan, ttaa Vf. et tawoittelen, tella Vfr. *consector*, *persequor*, studeo capere, capto, quæro, G. zu erreichen l. treffen l. greifen suchen, nachsuchen, inde *invenio*, *reperio*, offendo, nanciscor, G. finden, antreffen, erlangen, it. *vestigia* cujus *premo*, imitor, G. nachfolgen, nachahmen, tawoittaja imitator, assectator.

tawoitus,

tawoitus, uksen Ns. *assectatio*, *captatio*, inde *inventio*, offensio, imitatio, G. das Nachstreben, Nachsuchen, Erlangen, Nachfolgen.

tapa Ns. *fortuitum* quid, G. etwas Zufälliges, sed non nisi in his occurrit: 1. **tapa-turma** *casus fortuitus* l. inopinatus, haud voluntarius. max. malus, G. Zufall, unversehenes Unglück, **tulin tapa-turmasta** casu l. forte adveni, **teki tapa-turmasta** l. **-turmaa** fecit ex improviso, **tapa-turmasti** idem, 2. **tapa-turmainen** *fortuitus*, inopinatus, casu eveniens, improvisus, G. zufällig, unvorsetzlich, **tapa-turmaisesti** ex improviso, fortuito, temere, 3. **tapa-turmaisuus** *infortunium*, indoles fortuita, improvisa, G. Zufälligkeit.

tapahdun, **htua** V. *forte evenio*, casu fio, accidit, contingit, G. sich ereignen l. zutragen.

tapahdus l. **tapaus**, **uksen** Ns. *eventus*, *casus*, accidens, fors, G. Ereigniss, it. §. **tapaus** *ænigma*, G. dunkle Nachricht.

tapahtumus, **muksen** Ns. idem rar.

Tapan, **ppaa** V. 1. *occido*, interficio, perimo, cædendo l. ope teli cujusdam e. c. fusti, securi etc., G. todt schlagen, ermorden, **tappaja** homicida, inde 2. *macto*, *lanio* animal esculentum, G. schlachten, **tappaja** carnarius, laniator, it. 3. Abol. **tapan rihtä** *trituro*, sc. clavis tundendo, G. dreschen (puin), **tapan ohria** hordeum triturando excutio, **tappaja** triturator.

tappelen, **pella** Vfr. idem, inde max. cædendo *pugno*, *confligo*, qs. occidere tento, G. sich schlagen, kämpfen, **tappelewat** inter sese confligunt.

tappo, **pon** l. Run. **tappu**, **pun** Ns. *cædes*, *mactatio*, *tritura*, G. Todtschlag, das Schlachten l. Dreschen, **mies-tappo** homicidium.

tappelus, **uksen** l. Sav. **tappelu**, **un** Ns. *pugna* cædentium, *conflictio*, G. Schlägerei, Schlacht.

tappelias, **aan** N. *pugnax*, pugil, G. Schläger, Kämpfer.

tappajainen, **isen** Ns. max. pl. **tappajaiset** *mactandi tempus*, festum mactationis, G. Schlachtfeier, it. *præmium** **trituræ**, G. Dreschlohn.

tapatan, **ttaa** Vf. et **tapattelen**, **tella** Vfr. *facio* l. *curo ut* occidatur l. mactetur, l. trituretur, G. tödten l. schlachten l. dreschen lassen, **tapattaja** inspector trituræ.

Tapani, **in** Ns. nomen viri *Stephanus*, inde festum secundum natalis Christi.

Tapanto, **nnon** Ns. *assis pavimenti* in domo, G. Planke des Fussbodens.

Tapi, **win** Ns. anatis species, id. ac **tawi**.

Tapio, **on** Ns. *sylvanus*, genius mythol. silvæ et venationis, G. mythol. Waldgott.

tapiola, **an** Ns. *domus* sylvani, inde *silva* max. frondosa, locus venationis, G. Wohnung des Waldgottes, Wald.

tapiotar, **ttaren** Ns. *filia* l. *famula* mythol. *του* **tapio**, G. Hausgenossinn des Waldgottes.

tapiolainen, **isen** Ns. *filius* l. *famulus* *του* **tapio**, G. Hausgenosse des Tapio, inde habitans in loco silvoso, G. Waldbewohner.

Tappara, **ran** Ns. Carl. Sav. Caj. *securis*, G. Beil, it. al. *ensis*, G. Schwerdt.

Tappi, **pin** Ns. (Sv. tapp) *epistomium*, obturamentum, G. Pfropfen, Zapfen, **tapin-wääntäjä** caprimulgus europæus al. rallus crex.

tappinen, **isen** Na. *epistomio ornatus*, G. mit Zapfen versehen, e. c. **pitkä-tappinen**.

Tappo, **pon** Ns. *agellus consæptus*, G. Worth, Hopfengärtchen, **humala tappo** consæptum humulis colendis, cfr. sub **tapan**.

tappoinen, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. *agellis frequens*, G. gärtchenreich.

Tappura, **ran** Ns. *fragmina* caulis lini subigendi, inde Botn. Sav. *stupa vilissima*, G. Leinspreu, spreuvolles, schlechtes Werg, it. al. *flagellum*, unde **orjan tappura** *dumus*, G. Prügel, Dornbusch.

tappurainen, **isen** Na. *stuposus*, ex stupa, G. spreuig, wergig, it. *dumosus*, spineus e. c. baculum, G. von Dornen, voll Dorngebüsche.

tappuristo, on Ns. *congeries stupæ*, G. Spreu- l. Werghaufen, it. *dumetum*, G. Dorngebüsch.

Tapuin, ppumen Ns. Tav. *tudes lignea*, qua lintea lavanda tunduntur, G. Klopfholz der Wäscherinnen.

Tapuli, in Ns. (Sv. stapel) *strues* e. c. assium, *stapula*, G. Stapel, kello-tapuli campanarium templi, tapuli-kaupunki emporium cui jus stapulæ.

Taputan, ttaa V. et taputtelen, tella Vfr. *palpo*, *mulceo*, manu blande pulso, G. liebkosend klopfen.

taputus, tuksen Ns. *palpatio blanda*, G. liebkosendes Klopfen.

Taraha, han Ns. id. ac tarha.

Tarakka, kan Ns. Ul. *sarcina pone ephippium* equi portanda, hippopera, G. hinter dem Sattel gebundener Mantelsack, inde istun tarakalla l. tarakassa in loco pone ephippium sedeo, tule tarakallen.

Tarha, an Ns. *loculus consæptus*, max. servandis pecudibus, stabulum pecuarium, G. umzäunter Viehhof l. Platz, inde puu-tarha hortus, humala-tarha agellus humuli, luu-tarha ossuarium, kirkko-tarha area circa templum, it. päiwä l. kuu on tarhassa sol l. luna est orbe circumdata, tarha-kaakko l. -kaakkuri l. -pöllö strix ulula l. aluco.

tarhainen, isen Ns. dim. idem, inde linnun tarhainen structura ex perticis pro captandis avibus.

tarhaisin, imen Ns. idem, teiren tarhaisin.

tarhoitan, ttaa al. tarhoitsen, ita V. *stabula* pecuaria *sæpio*, loculos consæpio, G. dergl. Plätze einzäunen.

tarhoitus, uksen Ns. *consæptio*, G. dergl. Einzäunung.

Tarikainen, isen Ns. epithet. ursi cfr. torikainen.

Tarina, an Ns. et tarinainen, isen Ns. dim. *confabulatio*, *sermocinatio*, colloquium (pakina), inde *narratio*, fabula, traditio oralis, G. Gespräch, Fabel, Erzählung.

tarinoitsen, ita V. *fabulor*, confabulor, sermocinor, colloquor, narro, G. sprechen, sich unterreden, erzählen.

Tarjo, on Ns. *quod offertur, oblatum* quid, G. etwas Angebotenes l. bei der Hand Seyendes l. Feiles, ei ole tarjona haud offertur, non est in promtu l. præsto, tuli tarjoksi sese offerens advenit.

tarjoan, jota al. tarjon, oa V. *offero*, offerens porrigo quid, G. anbieten, feil bieten, bei der Hand seyn, inde talwi tarjoopi hiems *imminet*, haud procul abest.

tarjoelen l. tarjoilen, lla Vfr. idem.

tarjontelen l tarjentelen, nnella Vfr. idem.

taritsen, ita V. et taritselen, lla al. tarittelen, tella Vfr. idem.

Tarkenen, rjeta V. *præ frigore* l. rar. timore *valeo* l. *audeo*, non algeo, G. der Kälte ungeachtet etwas thun können, nicht schaudern, en tarkene præ frigore haud sustineo, a me non impetro, algeo l. timeo, tarkenetko mennä num sine horrore vales ire.

Tarkka, kan l. Abol. tarkas, kkaan Na. *acutus* e. c. acies, oculus, *accuratus* e. c. homo, *subtilis* e. c. ingenium, *attentus* e. c. cura, curiosus e. c. conscientia, mens, prudens l. callidus e. c. vir, attentione l. diligentia dignus e. c. res, G. scharf, genau, achtsam, kritisch, tarkoin l. tarkasti acute, accurate, curiose, tarkan l. tarkkaan idem.

tarkkaus, uden Ns. *acumen* e. c. oculi, ingenii, *accuratio*, curiositas, G. Schärfe, Genauigkeit, Achtsamkeit.

tarkkaan, kata V. *acute* l. subtiliter quid *ago*, *accurate* l. curiose quid *perscrutor* l. apto, ultima lima persequor, G. etwas genau behandeln.

tarkkaus, uksen Ns. *acuta* et *subtilis rei actio*, accurata perscrutatio, G. genaue Behandlung.

tarkkaun, uta Vm. *accuratus* l. curiosus *fio*, G. genau werden.

tarkoitan, ttaa Vf. et tarkoittelen, tella Vfr. *accurate* quid *dirigo* in scopum intentum, *collineo* e. c. arcum, digito porrecto *monstro* l. indico quid, inde animum *intendo*, quid adsequi l. finem intentum attingere studeo, G. genau wornach zielen, abzielen, worauf zeigen, im Sinne haben, beabsichtigen, nachstreben.

tarkoitus, uksen Ns. *accurata directio* in scopum, *collineatio*, digiti indicantis porrectio, inde *intentio animi*, finis l. consilium

consilium actionis. G. genaues Zielen, Abzielung, Beabsichtigung, Nachstrebung, pää-tarkoitus finis præcipuus.

Tarma, an Ns. Ul. *vis*, *robur* max. corporis, G. Körperkraft, panen kaiken tarmani omnes intendo vires.

tarmo, on al. tarmu, un Ns. idem.

tarmokas l. tarmukas, kaan Na. *validus*, *robustus* e. c. vir, G. kraftvoll.

tarmuas, aan al. tarmu, un Na. idem.

tarmos, oksen Ns. max. pl. tarmokset *defectus virium*, deliquium animi, G. Ohnmacht, on tarmoksissa est animo delictus, meni tarmoksiin.

Tarna, an Ns. Nyl. *arundo* arenaria, G. Sandrieth, forte id. ac taarna.

Tarnet, een Ns. rar. id. ac tarwet.

Tarpoan, rwota V. id. ac tarwon.

Tarrus, uksen Ns. id. ac tahrus.

Tartun, ttua V. 1. *adhæreo* ut pix manui, *adhærens contamino* l. inficio (rupean), G. ankleben, klebend besudeln l. anstecken, sich anhaften, kieli tarttuu suun lakeen lingua palato adhærescit, tauti tarttuu contagio inficit, inde 2. *prehendo*, *arripio*, G. ergreifen, tartun miekkaan gladium capesso.

tarttumus, uksen Ns. *adhæsio*, *contaminatio*, contagio, it. *apprehensio*, captus, G. Anklebung, Ansteckung, Ergreifung.

tartos, oksen Ns. idem, max. prehensio.

tartutan, ttaa Vf. et tartuttelen, tella Vfr. *facio ut* adhæreat, *affigo* cui, inde *inficio*, *contamino*, G. ankleben machen, anheften, anstecken, besudeln, älä tartuta sydämtäsi syntiin noli cor tuum peccato inficere.

tartutus, tuksen Ns. *actus* quem adhærente contagione inficiendi, G. Anheftung, Ansteckung, Besudelung.

Tarwas, waan Ns. *elephas?* G. Elephant (norsu).

Tarwet, rpeen Ns. *opus*, *usus*, *necessitas*, G. Bedürfniss, Mangel, Gebrauch, minun on tarwet ruokaa l. ruuan tarwet opus est mihi cibi, tarwet waatii necessitas urget, kaikki tarpeet omnia requisita, rahan tarpeessa in penuria pecuniæ, miksi tarpeeksi cui usui, tarpeekseni quantum egeo: inde necessitas naturæ, tekee tarpeensa alvum levat, urinam mittit, on tarpeillansa.

tarpeinen, isen Na. *opus habens*, cui opus est, G. bedürftig, it. al. id. ac tarpeellinen.

tarpeellinen, isen Na. *necessarius*, utilis, G. nothwendig, nöthig, luulen tarpeelliseksi necessarium censeo, tarpeellisesti necesse.

tarpeellisuus, uuden Ns. *necessitas*, utilitas, indoles necessaria, G. Nothwendigkeit.

tarpeetoin, ttoman Na. car. *cui non opus est*, opus non habens, G. unbedürftig, it. *quo non opus est*, non necessarius, G. unnöthig, tarpeettomasti sine causa, præter necessitatem.

tarwitsen, ita V. *opus est mihi*, *egeo*, indigeo, G. bedürfen, tarwitsewa indigus, tarwitsewaisuus indigentia.

Tarwon, rpoa V. Tav. *pisces conto ago*, fugo pisces in rete, pertica aquam concutiens, G. die Fische plätscherud ins Netz scheuchen (tarpoan).

tarwo, won al. tarpomus, uksen Ns. talis *agitatio* l. fugatio, G. dergl. Scheuchung, tarwo-werkko rete illi usui inserviens.

tarwoin, rpomen al. tarwin, pimen Ns. talis *contus* l. pertica, G. Scheuchungsstab.

Tasa, san Ns. qualitas rei *plana* l. *æqua*, G. das Ebene l. Gleiche, unde 1. in compos. e. c. tasa-tie via plana, non lacunosa nec clivosa, tasa-pää caput planum, haud rotundatum nec rugosum, tasa-terä scalprum cujus acies est plana, non curva, tasa-jako divisio in partes æquales, tasa-paino æquilibrium, tasa-määrä proportio æqua, it. 2. panen tasan l. tasain al. panen tasaan l. tasaa in partes æquales divido, æquo, G. gleich gross machen, lumi aidan tasalla l. tasan nix altitudine sæpi æqualis, æque alta ac sæpes, G. gleich hoch, lensi pään tasallen l. tasaan ad altitudinem capitis volavit, polwen tasalta ex altitudine genu æquali, owat yhtä tasaa sunt æquales qua mensuram, G. gleichmässig: ceteri Cass. non occurrunt.

tasainen, isen Na. 1. *æquus*, *planus* e. c. terra, lævis e. c. baculum, non clivosus e. c. via, ramis et nodis carens e. c. arbor, G. eben, glatt, it. *æquus*, *æqualis*,

lis e. c. proportio, æque divisus e. c. partes, G. gleich, gleichmässig, gleichgetheilt, inde tasainen mies vir moribus æquabilis, sibi constans: oppos. epä-tasainen *iniquus*, inæqualis, inæquabilis, G. uneben, ungleich.

tasaisuus, uuden Ns. *æquitas*, *æqualitas*, æquabilitas, indoles plana l. æque dimensa, G. Ebenheit, Gleichheit, Gleichmässigkeit: oppos. epä-tasaisuus *iniquitas*, inæqualitas, G. Unebenheit, Ungleichheit.

tasaan, sata V. *æquo*, *æqualem facio*, plano l. lævigo, æque divido l. dimetior, adæquo, coæquo, G. ebnen, gleich machen.

tasaus, uksen Ns. *æquatio*, adæquatio, G. das Ebnen l. Gleichmachen, päiwän tasaus æquinoctium, peltoin tasaus æqua divisio agrorum inter colonos.

tasaun, uta Vm. *æquus fio*, æqualis l. planus fio, G. eben l. gleich werden, inde mies tasaupi vir fit sibi constans l. æquabilis.

tasaannun l. tasaunnun, ntua Vm. idem.

tasoitan, ttaa Vf. et tasoittelen, tella Vfr. *facio* l. *curo ut* æquus l. æqualis l. planus fiat, *adæquo*, complano, G. eben l. gleich machen, inde tasoitan wahingon damnum compenso l. reparo, G. vergüten, tasoitan koiraa canem manu mulceo, G. streicheln.

tasoitus, uksen Ns. *adæquatio*, complanatio etc., G. das Ebnen l. Gleichmachen.

Taskin, imen Ns. *securis* excavandis lignis, G. krummes Beil (tasso).

Tasku, un Ns. (Sv. taska) *pera* in vestibus, *pasceolus*, G. Tasche, inde pl. taskut scrotum, tasku-heinä thlaspi arvense al. rhinanthus crista galli, it. kiwi-tasku id. ac kiwi-tassu.

taskuinen, isen Na. *pera instructus*, G. Tasche habend, e. e. iso-taskuinen.

Tasma, an Ns. *varietas quercus* roboris, G. Eichenart.

Tassaan, ata V. *sonum levem edo* ut quis levi pede ambulans l. fœnum emotum, G. leise tönen.

tassahdan, htaa Vs. idem de sono subito.

tassu, un Ns. talis *sonus levis*, G. leiser Ton, inde tassu-jalka pes leviter incedens, kiwi-tassu motacilla œnanthe, al. kiwi-tasku.

tassukka, kan Ns. *levi pede incedens* quis, G. leise gehend.

tassutan, ttaa Vf. et tassuttelen, tella Vfr. *sonum levem cieo*, inde levi pede ambulo; G. leisen Ton erregen, leise gehen.

tassutus, tuksen Ns. *excitatio* soni levioris, ambulatio tacita, G. Erregung dergl. Tones.

Tasso, on Ns. id. ac taskin.

Tastin, ia V. *sedo* e. c. vehementem, *domo* furentem, fatigo, mansvefacio, G. hemmen, zähmen (taastin).

tastiun, uta al. tastiunnun, ntua Vm. *sedor*, *domor*, fatigor, mansvesco, G. gehemmet l. gezähmt werden.

tastiutan, ttaa Vf. et tastiuttelen, tella Vfr. *facio ut* dometur, sedo, domo, G. gezähmt machen.

Tatron, oa V. Carl. id. ac tahraan, it. Ul. *explico* l. extrico e. c. stamen texti, G. auswickeln, hinc *pervestigo*, perscrutor, percontor, G. nachforschen, untersuchen.

tatroskelen, lla Vm. idem, max. extrico l. perscrutor.

tatroinen, isen Na. id. ac tahroinen.

Tattari, in Ns. *tatarus*, *Zingarus*, G. Zigeuner (mustalainen), it. tattari l. tattarwehnä l. -kaura polygonum fagopyrum, G. Buchweizen.

tattarainen, isen N. *tatarus* e. c. homo, inde *polygamus*, G. zigeunerisch, viele Weiber habend.

Tatti, tin Ns. Wib. *boletus* bovinus, G. Pilz, al. tatti-sieni.

Tauha, an Na. *rudis* et *incultus*, morum alienorum ignarus, G. rauh, ungebildet.

Tauhaan, hata V. voce *strepo* l. *murmuro*, G. murmeln, lärmen (teuhaan).

Tauko, uwon Ns. *funis* longior lateralis in retibus et navibus promovendis, G. Zugseil an Netzen u. Fahrzeugen.

Taukoan, uwota al. rar. tauwun, ukua V. *subsisto* ex motu, *cesso* a labore, *desino*

l. kräftig, tehollinen ruoka cibus bene alens.
tehoisa, an Na. idem (tehtoisa).
tehotan l. tehoitan, ttaa V. Ul. bene *vigeo* l. *succedo*, usui sufficiens l. efficax sum, G. gedeihen, Fortgang haben, wirkend l. kraftvoll seyn, ei tehoita haud succedit nec proficit nec sufficit usui, it. al. pelto tehoittaa ager l. seges *germina agit* chorda, G. Schösslinge treiben.
tehoitseu, ita al. tehoan, hota V. idem.
tehotoin, ttoman Na. car. *vigore* et *successu carens*, inefficax l. insufficiens, G. kraftlos.
tehto, hdon Ns. et tehtoisa, an Na. id. ac teho, tehoisa.
Teija, an Ns. id. ac deja.
Teijaan, jata V. et teijaelen l. teijailen, lla Vfr. superbiens *levi pede ambulo*, *eleganter incedo* l. me gero instar trossuli, G. leichtfüssig gehen l. sich stutzerhaft betragen (teiskaan, teikun), lintu teijaapi avicula levi passu ambulat, kuka tiellä teijaelee quis in via eleganter et superbe progreditur.
teijaus, uksen Ns. talis *gestus superbus* et *incessus elegans*, G. stutzerhafter Gang l. Betragen.
Teikki, kin Ns. *pertica*, fustis, G. Stange.
Teikun, kkua V. id. ac teijaan (teiskaan).
teikari, in Ns. homo *eleganter se gerens* et superbe ambulans, trossulus, G. Stutzer (teiskari).
Teili, in Ns. (Sv. stegel) *palus cum rota* in qua malefici decollati suspendi solent, G. Rad der Hingerichteten (täyli).
teilaan, lata V. in tali *rota suspendo*, G. aufs Rad flechten.
Teini, in Ns. (Sv. djeken) *scholaris* max. vagus stipem cantando colligens, G. Schüler, teini-raha tributum scholaribus sustentandis solvendum.
Teipastan, aa V. et teipastelen, lla Vfr. id. ac teijaan (teiwastan, tepastan).
teipastus, uksen Ns. id. ac teijaus.
Teiri, rin l. ren Ns. id. ac teeri.
Teiskaan, kata V. et teiskaelen l. teiskailen, lla Vfr. id. ac teijaan.
teiskun, ua V. *elegans* et *superbiens sum*, G. stutzerhaft seyn.
teiskari, in Ns. id. ac teikari.
teiska, an al. teisko, on Ns. *gestus elegans* cum incessu superbo, G. Stutzerhaftigkeit.
Teiwastan, aa V. et teiwastelen, lla Vfr. Ul. id. ac teipastan.
Teksti, in Ns. id. ac testi, tästi.
Tela, an Ns. 1. *cylindrus* ligneus subiculo inserviens, e. c. navigiis trans isthmum promovendis subjici solitus, torribus in agro silvestri urendo promovendis nec non rebus volubilibus e. c. doliis, lapidibus erutis statuminandis subjiciendus, G. unterliegender Balken, Unterlage, Rollholz, it. 2. al. *lignum adustum*, torris, unde res nullius pretii, rejectanea, G. gebranntes Holz, untaugliches Ding, it. 3. al. *lædens* l. *perdens* l. interimens quid, G. etwas Verderbendes, tela-puu instrumentum lædens, letiferum.
telaan, lata V. *lædo* max. corpus, male *vulnero* l. corrumpo, inde *perdo*, perimo, interimo, G. verletzen, verwunden, verderben, umbringen.
telaus, uksen Ns. *læsio*, *vulneratio*, corruptio e. c. membri, *perditio*, peremtio, internecio, G. Verletzung, Verwundung etc.
telaun, uta al. telaannun, ntua Vm. *lædor* qua membra, *vulneror*, corrumpor, inde *perdor*, interimor, G. verletzt l. verderbt l. umgebracht werden, hinc Abol. *amittor*, G. verlohren gehen.
teloitan, ttaa Vf. et teloittelen, tella Vfr. 1. *cylindros subjicio* l. paro e. c. navigiis promovendis, doliis statuminandis etc., G. Rollbalken unterlegen, it. 2. *facio ut* lædatur l. perimatur, inde *interimo*, supplicio capitali afficio, G. verletzen l. verderben lassen, verderben, umbringen, hinrichten, teloittaja carnifex, it. 3. Abol. *perdo*, *amitto*, G. verlieren.
teloitus, uksen Ns. *cylindrorum subjectio*, G. Unterlegung der Rollbalken, it. *læsio*, *interemtio*, supplicii capitalis affectio, G. Verletzung, Umbringung, Hinrichtung, it. Abol. *perditio*, *amissio*, G. das Verlieren.
Telli, in Ns. id. ac tela cylindrus subjiciendus,

endas, it. al. jää-telkt *fragmina* glaciei conglobata, proflua, G. Eisscholle.

Teljahdan, htaa Vs. *sonum edo* subitum tremulum, G. hastig u. dumpf klingen, seiwäs teljahti jäällä.

Teljo, on al. telju, un Ns. *assis interior* navigii e. c. soutu-teljo transtrum, pohja-teljo pedaneum, G. Ruderbank, Fussbank, it. Botn. id. ac teli globulus glaciei.

Telki, ljin Ns. id. ac tela l. teli cylindrus.

Telki, ljen Ns. *pessulus* seræ, *repagulum* portarum, inde *obex* quo quid clausum l. compressum tenetur, G. Riegel, Hinderniss, owi teljessä janua obice clausa, panen telkeen claudo l. obsero.

telkinen, isen Na. *pessulo* l. *obice instructus*, G. mit Riegel versehen, e. c. pitkä-telkinen lukku.

teljin, lkiä al. telkeän, ljetä V. *obice claudo* e. c. januam, domum. inde *repagulo cohibeo* l. comprimo quid, G. verriegeln, zuschliessen, teljin huoneeseen includo in domo, teljin huoneesta excludo.

telkin, kkiä al. telkitsen, itä V. idem, inde ope cunei *obturo* e. c. lagenam, *intrudo* e. c. muscum in rimas parietis, G. einpfropfen, einkeilen.

telkin, kimen al. teljin, lkimen Ns. *cuneus* quo quid obturatur l. intruditur, G. Treibkeil.

Telkkä l. telkä, kän Ns. id. ac tälkkä.

Telkkä, kän al. max. telkkämä, män Ns. Ul. *status* rei *ordinatus* l. debitus. G. geordneter Zustand, on telkkämällänsä est bene dispositum.

telkkämöinen, isen Na. *bene ordinatus* l. dispositus, G. wohl geordnet, pani telkkämöiällensä rite disposuit.

Tella, an Ns. id. ac telta.

Telmaan, mata l. Ul. telmään, mätä V. et telmaelen, lla al. telmäilen, llä Vfr. *strepo* l. *tumultuor*, strepens ludo l. colluctor; cum strepitu quid ago, G. lärmen.

Telso, on Ns. *securis* species curvata, G. krummes Beil (talso).

telson, oa V. tali securi *ascio*, inde *infabre ascio*, G. grob behauen.

Telta, llan l. rar. ltan Ns. *velum quodvis* obductum, tentorium, conopeum, cœlum pensile in nuptiis, G. Schirmdecke, Zelt, Gardine, Brauthimmel (tella).

Temmaan l. temmajan, mmata V. et temmaelen l. temmailen, lla Vfr. *manu violenter arripio*, *abripio* l. *vello*, vi rapio l. rapto, G. raffen, entraffen, rupfen, wegreissen, raufen, kuolema temmaapi mors eripit, temmaan tukasta per crines vellico.

tempaan l. tempajan, mmata V. et tempaelen l. tempailen, mmailla Vfr. idem.

tempaisen, sta Vs. idem de raptu subito.

temmon, mmoa l. mpoa V. idem de actu valido.

temmaus l. tempaus, uksen Ns. *raptio*, *raptus*, abreptio, vulsio, vellicatio, G. das Raffen l. Raufen, inde taudin temmaus paroxysmus morbi, convulsio.

Temppeli, in Ns. (Sv. stämpel) *signum publicum* in mercibus, nec non *machina* minor textorum, G. Stämpel, it. (peregr.) *templum*, ædes sacra, G. Tempel.

Temppu, pun Ns. (tempo. vox musica?) *modus* rei gerendæ *artificiosus*, ars sollers, artificium, G. Kunstgriff. siinä temppu on ibi sita est ars l. ratio rei clandestina, inde *techna*, sui gerendi ratio intricata l. dolosa, argutiæ, ambages, G. Umschweif, Ausflucht, Ränke, tekee l. heittää temppuja artibus utitur, tergiversatur.

tempuinen, isen Ns. dim. idem, teki temppuisensa, it. Na. *technis utens*, intricatus, argutus, versutus e. c. homo, G. ränkevoll, nec non *artificiosus* e. c. res, ambagiosus, G. künstlich.

tempustan, aa V. et tempustelen, lla Vfr. *technis* l. argutiis intricatis *utor*, G. Kunstgriffe l. Ränke anwenden.

Temuan, uta V. *strepo*, strepens me gero ut pueri, G. lärmen.

Tenho, on Ns. *vis agens* l. *efficax*, *efficacia* rei agentis, G. Kraftäusserung, Wirkung, ei tee tenhoa vim non exserit, effectu caret, tenho-teräs chalybs bonæ indolis, bene secans, inde al. *vis magica*, fascinum, G. Zauberkraft.

tenhollinen,

tenhollinen, isen Na. Botn. vim habens, *efficax*, *validus* e. c. vir, aptus, idoneus, G. kraftvoll, wirksam, dienlich, inde al. *vi magica ornatus*, fascinatus, nocivus, G. bezaubernd, behext, verderblich.
tenhoan, ota V. *minor fascinum*, apparo res magicas, fascino, G. Zauberei anstiften, bezaubern.
tenhottelen, tella Vfr. idem.
tenhetár l. **tenhátár**, ttáren Ns. *incantatrix*, G. Zauberinn.
Tenka, ngan Ns. (vox Russ.) Carl. *numus* minor, inde *tributum* solvendum, G. Münze, Geld, Steuer, **neljän tengan kunnu** portio terræ l. fundus, pro quo quattuor numi tributarii sunt solvendi.
Tenkká, kán Ns. *obstaculum* impediens rei progressum, G. Hinderniss, Widerstand, **tekee tenkkáá** tergiversatur.
tenkkeli, in Ns. idem, tiellä **on tenkkeliá**.
tenkkelmys l. **tenkelmys**, yksen Ns. idem, cfr. **tenkkelen**.
tenkkáán, kátá V. *obsisto*, *refragor*, G. widerstehen, hindern.
tenkkelen, kellá Vfr. idem, inde **tenkkelemá** et **tenkkelemys** l. **tenkelmys** obstaculum.
Tenlikka, kan Ns. *clavus capitatus*, G. breitköpfiger Nagel, Pinne.
tenlikkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *clavis ornatus* l. abundans, G. pinnenreich.
Tennastelen, lla Vfr. id. ac **tenhottelen**.
Teno, on Ns. id. ac **tenho**, e. c. **teno-teráś**.
Tensikka, kan Ns. (vox Russ.) Carl. *famulus*, max. junior, G. Bedienter, it. Botn. *catulus*.
Tená, án Ns. nomen urbis l. castelli *Nötheburg*, al. **tená-linna**, it. Caj. id. ac **tenkká** e. c. **tekee tenáá** refragatur, subsistit tergiversans ut equus.
Teotan l. **teoitan**, ttaa Vf. et **teottelen**, tella Vfr. vide sub **teen**.
Tepastan, aa V. et **tepastelen**, lla Vfr. *moleste ago*, *strepens luctor*, operosus tento l. studeo, G. sich eifrig beschäftigen, it. al. id. ac **teipastan**.
tepastus, uksen Ns. talis *actio* l. *luctatio* l. strepitus l. studium, G. eifrige Beschäftigung.

Teperryn, rtyá Vm. *irretitus lassor* et *decido* ut avis in decipula, labore *delassatus corruo*, animi deliquium patior, G. angeheftet stecken bleiben, ermüdet niedersinken.
Tepin, ppiá V. tolutim *levi pede incedo*, G. leichtfüssig gehen, **káppi teppii**, it. Sav. *concilio* litigantes, compono dissentientes, coapto, ad concordiam redigo, G. versöhnen, einig machen.
tepistelen, llá Vfr. idem, **káyn tepistelen**.
teppailen, lla Vfr. idem.
teppo, pon al. **teppu**, pun Ns. pr. *incessus levis*, G. leichtfüssiger Gang, **teppo-jalka**, inde epithet. vulpis levipedis, **menen teppo-teillen** furtim et citatim abeo l. fugio (**tipo**), it. S. al. **teppo-wesi** aqua *macerandæ* farinæ, G. Einweichungswasser.
Tepsaan, sata l. Caj. Ul. **tepsin**, iá V. *succedens* l. *efficax* l. sufficiens *sum*, G. zu thun vermögen, hinreichend l. wirkend seyn, gedeihen, **tepsaako** l. **tepsiikó** num proficit l. sufficit, **ei tepsi** haud succedit.
Teputan, ttaa V. Run. *vulnero*, saucio, G. verwunden, **teráksen teputtama**.
Terentelen, nnellá Vfr. *tento* quid agere, *conor*, minor actum, G. zu thun versuchen l. drohen (**yrittelen**), **terentelee lyödáán** ictum minatur.
Terhen, hennen l. **henen**, al. rar. **terhain**, hamnen Ns. Run. *locus calidus*, caldarium, calor, G. warme Stelle, **terhennessá tienaelen**.
terhenninen, isen Na. *calidus*, *caldarius* e. c. locus, inde tactu *mollis* e. c. pellis, G. warm, weich.
Terhistelen, llá Vfr. id. ac **terentelen**.
Terho, on Ns. *glans* max. quernea, G. Eichel, Nuss.
Termá, án Ns. id. ac **törmá**.
Ternet, een al. **terni**, nen Ns. *lac primum* post partum, *colostrum*, G. Biestmilch (**törni**), **terni-maito** idem, **terni-juusto** caseus ex colostro, inde **terni-karwa** lanugo prima, mollis, pluma cutis mollissima, **terneh-pilwi** nubes tenuis.
terneinen, isen Na. *colostrum sapiens*, ad colostrum

colostrum pertinens, G. zur Biestmilch gehörig.

Terninki, ngin Ns. (Sv. terning) *tessera*, G. Würfel, al. täärninki.

Terpet l. terwet, rpeen Na. Run. *induratus*, G. gehärtet, tekee teräksét terpeeksi indurat.

Terri, in Ns. id. ac teeri, teiri, tieri.

terrinen, isen Na. id. ac teerinen.

Tersin, iä V. et tersiskelen, llä Vfr. *continue ago* quid conatibus repetitis, G. wiederhohlend etwas thun, tersin työtä, inde tersii tyttöä puellam tangit.

Terskä, an Ns. id. ac terho, inde *globulus*, G. etwas Kugelförmiges, hinc glans penis, poika-terskä pusio.

Terstyn, yä Vm. *hebes* l. *obtusus fio* ut acies, G. stumpf werden.

Terttu, tun Ns. 1. *racemus* baccarum l. florum, G. Blumentraube, inde syön putken terttua summitates angelicæ comedo, it. 2. Wib. *ornamentum vittæ* muliebris, G. Kopfzierde, it. 3. leppä-terttu motacilla *phœnicurus*, al. *coccinella*, cfr. kerttu.

Terwa, an Ns. *pix liquida*, G. Theer, terwa-hauta fossa in qua pix coquitur, terwa-hitto vide hitto, terwa-kukka id. ac terwakka, terwa-pääsky hirundinis varietas nigra, terwa-wesi aqua picea.

terwainen, isen Na. *piceus*, pice illitus, piceatus, G. theerig.

terwakka, kan Ns. *lychnis viscaria?*, G. Theernelke.

terwas, aksen Ns. *lignum piceum*, pici coquendæ inserviens, G. Theerholz.

terwaksinen, isen Na. talibus *lignis frequens* e. c. silva, G. reich an Theerholz.

terwaan, wata V. et terwaelen l. terwailen, llä Vfr. *pice liquida illino*, *pico*, impico, G. theeren, betheeren, inde fig. terwaapi mieleni animum mihi offendit, terwaapi minua me diffamat.

terwaus, uksen Ns. *picatio*, G. das Theeren.

Terwet, ween Na. 1. *sanus* e. c. corpus, *salvus*, incolumis, integer, non fractus, nec læsus, G. gesund, heil, wohlbehalten, unbeschädigt, teen terweeksi sano, medeor, resarcio, inde 2. salutandi formulæ: terwet! ave, salve, G. heil dir! terweet miehet salutatio mutua, qs. simus salvi, terwet mies l. miehellen sis salvus, terwet tuloa l. -tultua l. tulemasta qs. sis salvus tu adveniens, wieras terwet tultua hospes acceptus.

terweellinen, isen Na. *salubris*, salutaris, sanitati utilis e. c. cibus, aër, G. heilsam, gesund, it. *sanitate* l. bona valetudine *gaudens*, G. gesund.

terweys, yden Ns. *sanitas*, salus, integritas, G. Gesundheit.

terweellisyys, yyden Ns. *indoles salubris* e. c. cibi, indoles *sana* e. c. corporis, G. gesunde Beschaffenheit.

terweinen, isen Ns. max. pl. terweiset *salutis dicta*, G. Gruss, sano l. wie terweisiä hänellen minulta salutem dic illi meo nomine l. meis verbis, lähetän terweisiä.

terwehdän, htää V. et terwehtelen, hdellä Vfr. *saluto*, *salutem dico*, G. grüssen, begrüssen, terwehdä häntä, it. al. salutandi gratia quem *visito*, G. besuchen.

terwetän, ttää V. et terwettelen, tellä Vfr. idem.

terweytän, ttää Vf. et terweyttelen, tellä Vfr. *facio ut* salutetur, curo ut salus dicatur, inde *salutem dico*, saluto, nec non salutaturus quem *inviso*, G. begrüssen lassen, grüssen, besuchen.

terwehdys, yksen Ns. *salutatio*, salutis dictum, G. das Grüssen, lähetän terwehdyksiä salutem dico.

terwetys l. terweys, yksen Ns. idem.

Terä, än Ns. 1. pr. *acies* e. c. cultri, gladii, securis, G. Schneide, terin (Adv.) ope aciei, inde 2. pars rei acuta, *apex*, *cuspis*, summitas, G. Schärfe, Spitze, Gipfel, saappaan l. sukan terä pedale ocreæ l. tibialis, sääri-terä os tibiæ margine acuto ornatum, kiukaan terä pars fornacis suprema, silmä-terä pupilla oculi, päiwän terä radius l. discus solis, it. 3. apex l. *summitas* vegetabilium, *spica* segetis, *siliqua* leguminum, nec non *granum* in spica l. siliqua, G. Aehre, Schote, Korn, terä-kaswot cerealia, ohra tekee terää hordeum spicas fert

fert granosas l. grana ponderosa, heinän terät spicæ fœni cum seminibus decidentibus.
teräwä, wän Na. *acutus* e. c. acies, culter, ingenium, oculus, inde *acer*, alacris, celer e. c. vir, agilis, vividus, G. scharf, lebhaft, flink, schnell (teräinen).
teräinen, isen Na. *granosus*, spicis l. siliquis abundans e. c. hordeum, granis ponderosis refertus e. c. spica, G. voll Ähren l. Schoten l. Körner, inde *uber*, copiosus e. c. annona, seges, G. ergiebig, it. 2. *acutus* e. c. oculus, *acer*, alacris, vividus, agilis e. c. cursus, pes, celer, festinans e. c. vir, puer, G. scharf, schnell, flink (teräwä), teräisesti celeriter, it. 3. rar. id. ac teräksinen.
teräisä, än Na. granosis spicis l. siliquis *abundans* e. c. seges, G. reich an Aehren l. Schoten.
terätöin, tömän Na. car. acie carens, *obtusus, hebes*, G. stumpf, it. apice l. spica l. siliqua l. *grano carens*, G. ährenlos, schotenlos.
teräisyys, yyden Ns. 1. *indoles granosa* e. c. spicæ, G. ährenvolle Beschaffenheit, it. 2. *alacritas*, agilitas, celeritas, G. Schnelligkeit, Flinkheit.
terään, rätä V. *acuo* e. c. cultrum, acie instruo e. c. hastam, aciem induro, G. schärfen, it. *spicis* l. granis ponderosis *orno* e. c. segetem, G. ährenvoll machen.
teroitan, ttaa Vf. et teroittelen, tella Vfr. *acutum facio*, acuo, exacuo, acie instruo, G. schärfen, scharf l. spitzig machen, inde teroitan saapasta partem pedalem adapto ocreæ.
teritän, ttää Vf. et terittelen, tellä Vfr. idem, max. pedale adapto.
teroitus, uksen Ns. acuendi *actus*, G. das Schärfen.
teräs, äksen Ns. ferrum aciei aptum, *chalybs*, G. Stahl, inde pl. teräkset instrumenta acie instructa, ferrea, teräs-heinä id. ac ruostehheinä.
teräksinen, isen Na. *chalybeus*, chalybe instructus l. abundans, G. stählern, stahlreich.
teräksellinen (l. rar. teräinen), isen Na. idem, rar.
teräästän, ää V. *chalybe instruo* e. c. aciem, inde *induro*, G. stählen, härten.
teräästyn, yä Vm. (qs. chalybeus fio) *induror*, obduratus et firmus fio, G. gehärtet werden.
teräsin, imen Ns. *instrumentum acutum*, scalprum, securis, falx, max. tudicula acuta pro minuendo stramine, G. scharfes Eisenwerkzeug, scharfes Stampfeisen.
Tesso, on Ns. Tav. *securis* l. scalpri species, G. eine Art Beil.
tesseli, in Ns. Sav. idem (koweli).
Testamentti, tin Ns. (peregr.) *testamentum* e. c. vetus et novum, nec non testamentum de hereditate, G. Testament.
Testi, in Ns. (peregr.) *textus* biblicus e. c. concionum, G. Text (teksti, tästi.)
Tetri, in Ns. Sav. id. ac teeri, teiri.
tetrinen, isen Na. id. ac teerinen.
Teuhaan, hata V. et teuhaelen l. teuhailen, lla Vfr. *strepo*, tumultuor ut pueri, G. lärmen.
teuhon, oa al. teuhastan, aa V. idem.
teuhatehdan, htaa V. idem, rar. Run.
teuhaus, uksen Ns. *strepitus*, tumultuatio, tumultus, G. Lärm.
Teuhka, an Ns. id. ac reuhka.
Teuhko l. teuho, hon Ns. id. ac keuhko.
teuhoinen l. teuhkoinen, isen Ns. dim. idem.
Teuras, aan Ns. *mactandum* l. mactatum quid, G. Schlachtvieh, teuras-härkä l. -lammas bos l. ovis mactanda, teki teurtaaksi mactavit, necavit.
teurastan, aa V. et teurastelen, lla Vfr. *macto*, lanio, eneco e. c. bovem, G. schlachten.
teurastus, uksen Ns. *mactatio*, G. das Schlachten.
Teuri, in Ns. id. ac teeri, tieri.
teurinen, isen Na. id. ac teerinen.
Tewa, an Ns. *mas* cervi *alcis*, G. männliches Elendthier.
tewanet, een al. tewana, nan Ns. *femina alcis*, G. weibliches Elendthier.
Tia, an Ns. Run. *ens* mythol. *tætrum*, avis

avis mythol. detestabilis, G. mythol. Schreckvogel.

tiainen, isen Ns. dim. *avicula* minor, e. c. picus, fringilla, sed max. *parus*, G. Meise, cujus species sunt tali-tiainen, pakkais-tiainen, makkara-tiainen, metsä-tiainen, sokia tiainen, it. tiaisen pihka l. raawi l. rawi resina abietis pellucida, it. tiaisen kieli lingua l. loquendi ratio puerorum fracta ope syllabæ ti interjectæ e. c. sitinä otilet pro sinä olet tu es, puhun tiaista l. tiaisen kieltä ita loquor.

Tiakka, kan Ns. Carl. Sav. Ul. (peregr.) pr. *diaconus*, hodie *ædit uus* templi, G. Kirchendiener.

Tidun, titua V. *reviv isco* ut planta flaccida, reficior, G. wieder aufleben.

Tie, tien Ns. *via*, inde *iter*, G. Weg, walta-tie via major frequens, polku-tie semita, tien haara bivium, compitum, mene tiehesi apage, abi, olen tiellä sum in via l. itinere, nec non sum cui impedimento, on tielläni est mihi obstaculo, tulen tiellen viam invenio, rei rationem intelligo, nec non me cui objicio l. quem impedio, ne progrediatur, tie-wiitta index viæ, tien takainen id. ac tiekko.

teinen, isen Na. (pro tieinen) *viis ornatus* l. abundans e. c. regio, ager, G. reich an Wegen.

tietöin, ttömän Na. car. *invius*, G. unwegsam, tiettömällä tiellä in intinere invio, ignoto.

tiekko, kon Ns. Carl. epithet. lupi ad vias versantis, al. tien takainen, G. Beinahme des Wolfes.

Tiedän (l. Sav. tiiän), tietää V. et rar. tietelen, dellä Vfr. *scio*, notum habeo, cognosco, G. wissen, kundig seyn, en tiedä nescio, tieten (Adv.) ja tietämätä scienter et inscienter, tieteni (Adv. cum Suff.) me sciente, tietesi te sciente, annan tietää l. teen tiettäwäksi notum facio, nuntio, tiedän todeksi scio certum esse, tietäjä qui scit l. intelligit, divinator, hariolus, fatidicus, tietämätä ex improviso, tietäwä l. tietäwäinen bene sciens, peritus, tietäwäisyys scientia, tietämätöin inscius nec non ignotus, tietämättömyys inscientia, ignorantia: Præt. tiesin, Pass. tiedetään contr. tietään.

tieto, don Ns. *scientia*, notitia, G. das Wissen, Kunde, on tiedossa notum est, ei ole tietoa ignotum l. incertum est, tiedon anto notificatio, epä-tieto inscitia.

tietoinen, isen Na. *scientia præditus*, G. kundig, wissend, max. in epä-tietoinen inscius, incertus, ignotus, dubius.

tiedollinen, isen Na. idem.

tiedustan, aa V. et tiedustelen, lla Vfr. *scitor* l. *scisco*, *scrutor*, investigo, exploro, G. sich erkundigen, nachforschen.

tiedon, toa V. et tietoilen, lla al. rar. tietelen, dellä Vfr. idem.

tiedustus, uksen Ns. *sciscitatio*, exploratio, G. Erkundigung.

Tien, tehä V. Sav. id. ac teen.

Tienaan, nata V. et tienaelen l. tienailen, lla Vfr. id. ac tieraan.

Tieno, on al. tienoo, oon Ns. Sav. Ul. *propinquitas*, locus propinquus l. vicinus l. circa quem, G. Umgegend, kirkon tienoilla in vicinia templi, näillä tienoilla l. näissä tienoissa circa hunc locum, haud procul, ei laske tienoollensa non admittit aditum ad se, joulun tienoilla circa festum nativitatis Christi.

Tiepsu, un Ns. rar. id. ac tupsu.

Tiera, an Ns. *lichen* saxatilis, G. Steinflechte, it. Sav. Caj. *globus glaciei* pedi equino subhærens tempore hiemali, G. Eisball unterm Pferdefuss.

tieroitun, ttua Vm. Caj. tali *globo instruor*, G. mit dergl. Eisballe versehen werden, jalka tieroittuu.

Tieraan, rata V. Torn. *otiosus vagor*, ludendo et vagando tempus tero, cuticulam curo, G. müssig umherschlendern (tienaan).

tieraelen l. tierailen, lla al. tiere'elen, llä Vfr. idem.

tierantelen, nnella Vfr. idem, inde al. id. ac teiwastelen, it. al. id. ac tiedustelen, it. al. id. ac terentelen, yrittelen.

Tieri, rin l. ren Ns. id. ac teeri.

tierinen, isen Na. id. ac teerinen.

Tiherrän, rtää V. et tiehertelen, rrellä Vfr. *clam* l. *tacite* quid *ago*, G. etwas heimlich

lich thun, e. c. tiherrän wiinaa vinum combustum clam coquo.
tiherrys, yksen Ns. *actio clandestina*, G. dergl. Thun.
Tihisen, stä V. *sibilum sonum edo*, G. zischen, cfr. kihisen.
tihinä, än al. tihu, un Ns. talis *sonus*, G. Gezische (kihinä).
Tihiä l. tihkiä, än Na. *densus*, haud rarus e. c. sæpes, *spissus* e. c. silva, vestis, haud rimosus e. c. vas, creber, consertus, G. dicht, kylwän tihiästi l. tihiään sero conserte, tuppaan tihkiään arcte intrudo, it. fig. tihiä mies vir *tenax*, parcus, G. karg, tihkiä lehmä vacca lacte deficiens, tihkiä keli via vecturæ incommoda.
tihku l. tihu, hun Na. idem.
tiheys l. tihkeys, yden Ns. *densitas*, G. Dichtigkeit.
tihuus, uuden Ns. idem.
tihennän, ntää Vf. *denso*, *spisso*, cogo, G. dicht machen, verdichten.
tihitän, ttää Vf. idem.
tihennys l. tihitys, yksen Ns. *densatio*, G. Verdichtung.
tihennyn, nnyä Vm. *densor*, spissus fio, G. dicht werden.
Tihkaisen, sta V. obicem pono, *impedio* progressum cujus, quem *prostituo*, G. hindern, gefährden.
Tihkiä, än Na. id. ac tihiä.
Tihku l. tihu, hun Ns. *singultus* ex fletu l. risu, G. Schluchzer, it. al. id. ac tihru e. c. tihku-silmä, inde al. *gutta* sensim stillans, fluxus guttarum parcus, G. träufelnder Tropfen, it. al. Na. id. ac tihiä.
tihun l. tihwun, hkua Vm. *singultio*, G. schluchzen, it. *sensim stillo* ut gutta, parce fluo ut lacrima, G. träufeln.
tihutan, ttaa Vf. et tihuttelen, tella Vfr. *singultum moveo*, inde *singultio*, cum susurru rideo, G. Schluchzen erregen, schluchzen, lächeln, it. al. *facio ut* sensim stillet, minutim effundo e. c. lacrimas, G. träufeln lassen.
tihkutan, ttaa Vf. idem, rar.
tihutus, tuksen Ns. talis *singultus*, minuta *effusio*, G. dergl. Schluchsen l. Träufeln.

Tihkuri, in Ns. *lutra* minor, viverra lutreola, G. Sumpfotter (tuhkuri).
Tihma, an Ns. *pluvia levis*, *substillum*, *stillicidium*, fluxus guttarum parcus, G. Staubregen, das Träufeln, inde tihma-silmä oculus lippiens.
tihmu, un al. tihmo, on Ns. idem.
tihmaska, an Ns. *lippitudo* oculorum, G. Triefäugigkeit.
tihmaan, mata al. tihmuan, muta V. *leviter pluo* l. *stillo*, G. staubregnen, träufeln.
tihmaelen l. tihmailen, lla Vfr. idem.
tihmeelen l tihmelen, llä Vfr. idem, inde oculis *utor lippis*, lippio, G. triefäugig seyn.
Tiho, on al. tihu, un N. *nefas* quid, facinus nefandum, G. Frevelthat, teki tihoa l. tihua työtä (tuho).
tiholainen l. tihulainen, isen Na. *nefandus*, malitiosus e. c. homo, G. abscheulich.
Tihraan, rata V. rar. *in minuta frango*, G. zerbrechen.
Tihru, un al. tihro, on Ns. *lippitudo* oculorum, G. Triefäugigkeit (tihmaska), tihru-silmä oculus lippiens.
tihruan, uta V. *lippio*, G. triefäugig seyn.
Tihta, hdan Ns. *pecten* tæniis texendis, G. Kamm des Bandwebers, al. tihma-weräjä.
Tihtiä, än al. tihti, hdin Na. id. ac tihiä, tihkiä.
Tihu, un Ns. id. ac tihku, al. id. ac tiho, it. Na. id. ac tihiä.
tihun Vm. et tihutan Vf. vide sub tihku.
Tihunti, nnin Ns. id. ac tiunti.
Tiili, lin Ns. (Sv. tegel) *later*, G. Ziegel, teen tiiliä lateres formo, tiiliä poltan coquo, tiili-arkku cista in qua argilla lateraria subigitur, it. tiili *unus colorum* in chartulis lusoriis, G. Rautenfarbe bei Spielkarten (ruutu), tiili-nihti.
tiilinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *latericius* e. c. murus. lateribus abundans, G. ziegelreich, von Ziegeln.
tiilari, in Ns. *laterum confector* l. coctor, G. Ziegelmeister, it. Sav. *stapeda* ephippii, G. Steigbügel (jalustin).
Tiima, an Ns. (Sv. timme) *hora*, G. Stunde, tiima-kello horologium, tiima-tukki solarium, tiima-klasi clepsydra.

tiimainen,

tiimainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *horam durans*, G. stundenlang, -stündig, kahden tiimainen työ duarum horarum opus.
Tiimelen, llä Vfr. *colluctor*, G. ringen (painelen).
Tiinalainen, isen Ns. *tignus intergerinus* in nubilariis, G. Zwischenbalken im Dreschhause, forte id. ac piin-alainen.
Tiinet, een Na. *fetus*, *gravidus* max. de brutis, G. trächtig, schwanger, tekee tiineeksi fetam reddit, tulee tiineeksi gravida fit, on tiinet l. tiineenä l. tiinesnä l. tiinessä (Ess.) est gravida.
tiineys, yden Ns. *fetura*, status gravidus, G. Trächtigkeit.
Tiinu, un Ns. (Sv. tina) *situla* operculo instructa, G. mit Deckel versehene Balge.
tiinullinen, isen Na. talem *situlam habens*, G. dergl. Balge habend, it. *quantum capit* situla, G. eine Balge voll.
Tiirikka, kan Ns. (Sv. dyrk) *clavis adulterina*, G. Dietrich, al. tirkka.
Tiiru, un Ns. *sterna* hirundo, G. Seeschwalbe (kirri).
tiiro, on al. tiirö, ön Ns. idem, it. tiiro-silmä id. ac tihru.
Tiisa, an Ns. insecti species, *acarus* siro? G. Käsemilbe.
Tiistai, in Ns. (Sv. tisdag) dies *martis*, G. Dienstag.
tiistainen, isen Na. *ad* diem martis *pertinens* e. c. cibus, illo die confectus e. c. opus, G. dienstägig.
Tiisti, in Ns. et tiistinen, isen Ns. dim. *canis minor*, catulus, G. Hündchen.
tiistitän, tää V. et tiistittelen, tellä Vfr. *canem advoco* l. blande alloquor, G. den Hund anlocken.
tiistitys, tyksen Ns. talis *allocutio*, G. Anlockung des Hunds.
Tiiti, tin Ns. id. ac seipo, titti.
Tiitterä, än Na. id. ac sukkela.
Tiiwi, in Ns. *tringæ* species, vanellus? G. Kybitz.
Tiiwis, wiin Na. Abol. Caj. id. ac tiwis.
Tikas, kkaan al. tikka l. tika, kan Ns. (Sv. stege) *scalæ*, gradus scalarum, G. Treppe, Leiter, al. tika-puut.

30

Tikahdan, htaa Vs. *parum* et *subito moveor*, G. sich hastig rühren, ei tikahdakkaan ne minimum quidem movetur.
Tikahdun, htua Vm. *suffocor*, halitu privor e. c. ex risu, tussi, G. ersticket werden.
Tikaisen, sta V. *verbis mordeo*, aspere alloquor, G. zornig anreden, anschnauben.
Tikiä, än Na. id. ac tihiä, inde id. ac tiwis.
tikeys, yden Ns. id. ac tiheys, tiweys.
Tikisen, stä V. *parce stillo*, *leviter pipio*, G. tröpfeln, pipen.
Tikka, kan Ns. *picus* viridis, G. Grünspecht, musta tikka picus martius, kirjatikka picus major l. medius, pikku-tikka picus minor, it. al. (Sv. ticka) *boletus* l. *mucor* sub pavimentis, G. Holzschwamm, it. al. id. ac tikas.
Tikku, kun Ns. (Sv. sticka) *schidia* ligni, *acus* ligni pungens l. stimulans, G. Splitter (puikko), it. al. *cos* lignea, pice et pulvere obducta, acuendis falcibus, G. eine Art Schleifzeug (liippa).
tikkuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ex schidiis* confectus, assulis ligneis plenus, G. voll Splitter.
tikutan, ttaa V. *schidiis* l. *acubus ligneis firmo* l. instruo quid, G. mit Splittern versehen, it. *cote* lignea *acuo* falcem, G. schärfen.
tikutus, tuksen Ns. *schidiarum appositio*, cotis usus, G. das Splitteranheften, das Schärfen.
Tikkäwä, wän Na. id. ac tihiä.
Tiku, kun l. wun Ns. *nidor* prunarum l. fumi, G. Kohlendunst.
tikuinen, isen Na. tali *nidore plenus*, G. voll Kohlendunst.
Tila, an Ns. 1. *locus* quem quis occupat, *spatium* cui necessarium, G. Stelle, Platz, Raum, ei ole tilaa locus deest, anna tilaa fac locum i. e. abi ut alius spatium habeat, ottaa paljon tilaa amplum occupat spatium, ei saanut tilaa angustia loci haud permisit, pane tilallensa pone in locum l. statum suum debitum, on tilallansa est in suo loco, inde 2. *locus* agendi *commodus*, *occasio* opportuna, commoditas, opportunitas, G. Gelegenheit,

legenheit, tilaa myöden ex occasione, tilan jälkeen juxta occasionem, quoad permittunt res circumstantes, ei ole tilaa res non fert, haud vacat, it. 3. *status* rei, *conditio*, G. Lage, Stellung, Zustand, tässä tilassa hac occasione, hoc in statu, it. 4. *locus*, quo quis habitat et vitam sustentat, vivendi conditio e. c. munus publicum, prædium rurale, ars opificum, G. Stelle, Erwerbniss, Nahrungsart, on hywällä tilalla bonis utitur sui sustentandi conditionibus, it. 5. Abol. Sav. *commoditas vecturæ* hiemalis, G. Schlittenbahn (keli), paha tila via vecturæ incommoda, it. 6. *mamma* ex aluta in cornu quo infantuli lactantur, G. ledernes Mundstück des Saugehorns, ei lapsi ota tilaa.

tilainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. max. in compos. *spatiosus*, capax e. c. locus, G. geräumig, wähä-tilainen angustus, it. *ad vecturam* pertinens, G. Schlittenbahn betreffend, paha-tilainen talwi hiems vecturæ incommoda.

tilallinen, isen Na. *spatiosus*, capax, commodus, conditiones vitæ sustentandæ necessarias habens, G. geräumig, Gelegenheit l. Stelle l. Erwerb habend.

tilawa, wan Na. *capax*, *commodus*, G. geräumig, gelegen.

tilaisuus, uuden Ns. *spatiositas*, *capacitas*, *locus opportunius*, conditio commoda, G. Geräumigkeit, Gelegenheit, it. *status* l. *conditio* rei, G. Lage, Stellung, Zustand, on huonossa tilaisuudessa in rebus est incommodis, tutkin tilaisuuttani statum l. indolem rerum mearum perscrutor.

tilallisuus, uuden Ns. idem, max. occasio commoda.

tilus, uksen Ns. idem, max. *locus* cui proprius, spatium, possessio qua vita sustentatur, G. Erwerbstelle, kylän tilukset agri pagi. asunto-tilus prædium in quo quis habitat.

tilastus, uksen Ns. idem, rar.

tiloitan, ttaa Vf. et tiloittelen, tella Vfr. *locum* cui *facio*, spatium paro, locum cui cedo, inde *loco*, *colloco*, G. Platz machen l. schaffen, tiloitan minuni siihen ibi consido l. locum mihi occupo, tiloitti tyttärensä hywin filias bene collocavit nuptui.

tilustan, aa V. et tilustelen, lla Vfr. idem.

tilustus, uksen Ns. *locatio*, collocatio, loci paratio, G. Platzmachung, inde id. ac tilus.

Tili, lin Ns. *ratio* rei *reddenda*, G. Rechenschaft, tee tili työstäsi l. tee työstä tili rationem redde laboris, maadin tiliä.

Tilkka, kan al. tilka, kan Ns. *frustum* minus e. c. panni, assis, *panniculus*, *assula*, G. Stückchen, Lappen, Holzspan, maan tilkka portio minor agri, weden tilkka *gutta* aquæ, stilla, G. Tropfen, maito-tilkka minimum lactis.

tilkku, kun Ns. idem, inde ruis-tilkku *acervus* segetis parvus, G. Getreidehocke, ohra-tilkku manipuli species hordei.

tilkkainen l. tilkainen l. tilkkuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *panniculis* l. *assulis* l. *guttis* abundans, G. voll Stückchen l. Lappen l. Tropfen.

tilkkaan, kata V. *frustula* l. assulas l. panniculos *exseco*, in minuta scindo, G. zerstückeln, Lappen ausschneiden.

tilkoitan l. tilwoitan, ttaa V. et tilkoittelen, tella Vfr. idem, it. al. *panniculos adsuo*, assulas affigo, resarcio, G. Stücke einsetzen, flicken.

tilkkuan, kuta al. tilkuitsen, ita V. idem.

tilkoitus, tuksen Ns. *actus* panniculos assuendi, assulas affigendi, resarciendi, G. Einsetzung der Stücke l. Lappen, das Flicken.

tilkun, kkua Vm. pr. *in frustulas abeo*, G. in Stücke zerfallen, inde wesi tilkkuu aqua stillat, guttatim fluit, G. tröpfeln.

tilkutan, ttaa Vf. et tilkuttelen, tella Vfr. *facio ut* stillet, guttatim l. minutim emitto e. c. lac, G. tropfenweise auspressen l. verschütten, it. al. id. ac tilkoitan l. tilkkaan.

tilkutus, tuksen Ns. *actus* guttas l. minuta emittendi, G. tropfenweises Verschütten.

Tillastan, aa V. vi l. *minaciter exposco*, G. drohend fordern.

Tilleroinen, isen Ns. Run. *gutta* e. c. aquæ, ob

ob formam rotundam, G. runder Tropfen.
tilleröinen l. tillerwöinen, isen Ns. idem.
Tilli, in Ns. (Sv. dill) vide dilli, it. tillihaukka falconis species, milvus?
Tillukka, kan Ns. *cyathus* e. c. vini, G. Becherchen, it. al. id. ac tallukka, tillus.
tillukainen, isen Ns. dim. idem, it. al. Na. *rotundus* et *curtus*, G. rund u. kurz.
Tillus, uksen Ns. *soccus* laneus in calceis, G. Schuhsocke (tallukka, tillukka).
Tilsa, an Ns. *globus glaciei* sub pede equino, G. Eisball am Pferdefuss (tiera).
tilsainen, isen Na. tali *globulo oneratus*, G. dergl. Eisball habend.
tilsoitun, ttua Vm. tali *globo oneror*, G. dergl. Eisball bekommen.
Tilttierinki, ngin Ns. *merces* operis, G. Gebühr, Lohn.
Timantti, tin Ns. id. ac demantti.
Timppi, mpin Ns. *vitta* mulierum *crinalis*, G. Haarbinde der Weiber.
Tina, an Ns. (Sv. tenn) *stannum*, G. Zinn, tina-seppä faber l. fusor stanni, inde tinasawi argilla cærulea compacta.
tinainen, isen Na. *stanneus*, stanno abundans, G. zinnern, zinnreich.
tinaan, nata V. *stanno obduco*, G. verzinnen.
tinaus, uksen Ns. *stanni inductio*, G. das Verzinnen.
Tinkaan, ngata V. (Sv. tinga) *stricte licitor*, minus liceor, pretium minuendum urgeo, G. dingen, it. al. *paciscor*, convenio de pretio l. mercede, G. bedingen.
tingin, nkiä al. tingon, nkoa V. idem.
tinkaelen l. tinkailen, lla Vfr. idem.
tinkittelen, tellä Vfr. idem.
tinkaus, uksen Ns. *licitatio*, pactio, conventio, G. das Dingen l. Bedingen.
tinki, ngin Ns. *licitatum quid*, *conditio* emtionis, *pactum*, G. etwas Bedungenes, Bedingung, it. al. Na. id. ac tinkiä.
tinkiä, än al. tinki, ngin Na. *licitans* e. c. emtor, G. dingend, inde *tenax* e. c. mercator, parcus, G. hartnäckig im Handel.
Tinkki, kin Ns. al. tali-tinkki *parus* major, G. Kohlmeise (tintti).
tintinen, isen Ns. dim. idem.
Tintti, tin al. tintto, ton Ns. *haustus* l. *cyathus* vini, G. Schluck, Schnapps, ota toi tintin, it. al. tali-tintti id. ac tinkki.
Tiwitan, ttaa V. et tiwittelen, tellä Vfr. continue *opprobro* l. objicio, inde *rixor*, G. immerfort vorwerfen l. schelten l. brummen (tiwoitan).
tiwitus, uksen Ns. talis *opprobratio* continua, G. dergl. Vorwerfen.
Tipo l. tipu prtcl. vox vocandi gallinas, G. Wort Hühner zu locken, tipo tipo l. tipu tipu, it. al. menen tipo-tiehyui id. ac teppo, tippo.
Tippaan, pata V. *levi pede incedo*, tolutim ito, G. trippelnd gehen (tepin).
tippakoitsen, ita V. idem, rar.
tipsuttelen, tella Vfr. idem.
tippo, pon al. tippu, pun Ns. *incessus levis*, G. trippelnder Gang (teppo), menen tippo-teilleni, cfr. infra.
Tipun, ppua Vm. *stillo*, stillatim fluo, G. tröpfeln, astia tippuu vas (aquam) permittit.
tipahdan, htaa Vs. idem de gutta l. lacryma subito cadente, it. al. *facio ut* subito stillet, stillam subitam emitto, G. einen Tropfen ausschütten.
tippu, pun al. tippa, pan Ns. *gutta*, stilla, G. Tropfen, jälki-tippa vinum vilius ultimo effluens, tippa-tauti stranguria.
tipahdus l. tipaus, uksen Ns. *gutta* subito stillans, G. hastig fallender Tropfen.
tiputan, ttaa Vf. et tiputtelen, tella Vfr. *facio ut* stillet, guttatim emitto, G. tröpfeln lassen, inde stillis l. *guttis* quem *maculo*, G. betröpfeln.
tiputus, tuksen Ns. *instillatio*, G. Betröpfelung.
Tiri, rin Ns. al. tiri-lauta *assula* lignea in sacco sagenæ, G. Brettchen im Hintertheil des Netzes.
Tirisen, stä V. *sonum edo* susurrantem, susurro, G. rieseln.
tirahdan, htaa Vs. idem (pirahdan).
tirinä, än Ns. talis *sonus*, G. Geriesel (pirinä).
tiristän, ää V. talem *sonum cieo*, G. rieseln lassen, juon tiristän cum susurru bibo.

Tirkatti, tin Ns. *calantica*, peplum, G. Haube, Schleier.
Tirkiä, än Na. *celer*, citatus, G. schnell, flink, tirkiästi citatim.
Tirkka, kan Ns. id. ac tiirikka.
Tirkkaan, kata V. et tirkkaelen l. tirkkailen, lla Vfr. *clam prospicio* qs. per rimam l. foramen. G. gucken.
tirkistän, ää V. et tirkistelen, llä Vfr. idem.
tirkahdan, htaa Vs. idem de actu subito.
tirkistys, yksen Ns. *introspectio clandestina*, G. das Gucken.
tirkahdus l. tirkkaus, uksen Ns. *inspectio subita*, G. hastiges Gucken.
Tirkkenen, rketä al. tirkenen, rjetä V. Ul. *cesso*, *minuor*, evanesco ut aqua fluens, G. aufhören, verschwinden, wesi tirkkenee ojasta.
Tirpaan, wata V. Carl. *exspecto*, G. erwarten.
Tirskun, ua Vm. *frema* ut felis præsente cane, G. schnauben, knirschen, it. al. *sternuo*, G. niesen, it. al. id. ac pirskun.
tirskahdan, htaa Vs. idem de sono subito, tirskahtaa nauruun in risum erumpit.
tirskutan, ttaa Vf. et tirskuttelen, tella Vfr. *fremitum cieo*, inde *frendeo* e. c. dentibus, G. schnauben l. knirschen lassen, it. *sternutationem cieo*, G. niesen machen, hinc minua tirskuttaa sternutatione laboro, sternuo, it. al. id. ac pirskutan.
tirskutus, tuksen Ns. fremitûs l. sternutationis excitatio, *fremitus*, *sternutatio*, G. Erregung des Schnaubens l. Niesens, it. al. id. ac pirskutus.
tirskahdus l. tirskaus, uksen Ns. idem de sono subito.
Tirsmu, un Na. rar. id. ac nirsu.
Tiski, in Ns. (Sv. disk) *vasculum* mensæ inserviens e. c. patina, G. Tischgeräth, al. *vas lavationi* utilis, G. Spühlfass, wesi-tiski vas quo aqua hauritur, it. al. *mensa venalitia* mercatorum, G. Kramtisch.
tiskinen, isen Ns. dim. idem.
Tisma, an al. tismu, un Ns. tismainen, isen Na. id. ac tihma, tihmainen.
tismaelen l. tismailen, lla al. tismelen, llä Vfr. id. ac tihmaelen.
Tissi, in al. tissu, un Ns. vox puerilis, *mamma*, uber, G. Mutterbrust, antaa tissiä lactat.
tissinen, isen Na. *mammis ornatus* l. abundans, G. -brüstig, e. c. iso-tissinen.
Tissu, un Ns. *calceus* ex pilis l. corio piloso, G. rauher Schuh, it. al. id. ac tissi.
tissutan, ttaa V. et tissuttelen, tella Vfr. talibus *calceis incedo*, G. mit dergl. Schuhen gehen, inde *levi pede ambulo*, nec non *sonum levem cieo*, G. leichtfüssig gehen, sanften Ton erregen.
tissutus, tuksen Ns. *levis incessus* l. *sonus*, G. dergl. Gang l. Ton.
Titi, tidin Ns. *sonus pipiens* e. c. pari, G. pipender Ton.
titinen, isen Na. ita *sonans*, unde epithet. pari, G. pipend.
titisen, stä V. *pipio* ut avicula, G. pipen.
titinä, än Ns. *pipatus*, G. Gepipe.
tititän, ttää V. et tititteleu, tellä Vfr. talem *pipatum cieo*, G. pipen lassen.
tititys, tyksen Ns. *excitatio* pipatus.
Titkiä, än Na. id. ac tihiä, tihkiä.
titkin, iä V. *densum reddo*, rimas obturo, G. dicht machen.
Titti, tin Ns. id. ac tiiti, seipo, al. id. ac tissi.
Tituli, in al. titulus, uksen Ns, (peregr.) *titulus*, appellatio cujus honorifica, G. Titel.
tituloitsen, ita V. *titulo orno*, nomine honorifico quem appello, G. betiteln, tituliren.
Tiu, un Ns. (Sv. tjog) *icas*, viginti, G. Stiege, zwanzig, muna-tiu l. tiu munia.
Tiuha, an Na. id. ac tihiä.
Tiuhta, an Ns. Sat. id. ac tihta, it. Sav. *palea*, G. Spreu, ohran tiuhta.
Tiukka, kan Na. id. ac tihiä.
Tiukka, kan al. tiukku, kun Ns. id. ac tippu gutta, it. al. *pipatus* e. c. passeris, G. Gepipe.
tiukkainen, isen Ns. dim. idem, inde max. *termes pulsatorius*, G. Holzwurm (jumi).
tiukkuinen, isen Ns. idem, max. Botn. *avicula pipiens* e. c. fringilla domestica, G. Sperling.
tiukun, kkua Vm. id. ac tipun, it. al. *pipio*, G. pipen.

tiukkaan,

tiukkaan, **kata** V. idem, max. pipio, it. al. id. ac **tiuskun**.
tiukkuan, **kuta** V. idem, max. pipio.
tiukahdan, **htaa** Vs. id. ac **tipahdan**, it. al. *subito pipio*. G. hastig pipen.
tiukahdus l. **tiukkaus**, **uksen** Ns. id. ac **tipahdus**, it. al. *pipatus subitus*, G. hastiges Gepipe.
tiukutan, **ttaa** Vf. et **tiukuttelen**, **tella** Vfr. id. ac **tiputan**, inde **tiukutan lehmää** vaccam mulgeo parce stillantem, **tiukuttain** guttatim, it. al. *pipatum cieo*, pipio, G. Gepipe erregen, pipen.
tiukutus, **tuksen** Ns. id. ac **tiputus**, it. al. *pipatus*. G. Gepipe.
Tiuku, **tiu'un** l. **tiuwun'** Ns. Sav. Botn. *tintinnabulum*, G. Klingel, Glöckchen.
tiuwun, **tiukua** Vm. *tinniens sono*, G. klingen.
Tiunti, **nnin** l. **ntin** Ns. (Sv. tionde) *decimæ* l. decumæ e. c. frumenti, G. der Zehend.
Tiuru, **run** Ns. cyprini *alburni* varietas minima, G. kleine Art Ukleye.
Tiuskun, **na** al. **tiuskin**, **ia** V. ira *fremo*, *aspere loquor*, iracunde respondeo, G. scharf anreden, anschnauben.
tiuskaisen, **sta** Vs. idem de fremitu subito.
tiuskahdan, **htaa** Vs. idem.
tiusku, **un** Ns. talis *fremitus*, aspera allocutio, G. scharfes Anreden.
tiuskuna l. **tiuskina**, **an** Ns. idem.
tiuskaus, **uksen** Ns. idem de fremitu subito.
Tiuwastan, **aa** V. *iracunde loquor*, G. zornig sprechen (**tiukkaan**).
Tiwakka, **kan** Na. Sav. id. ac **tihiä**, e. c. **tiwakka keli**.
Tiwis, **wiin** Na. 1. *densus* et *solidus*, haud rimosus nec perfluus e. c. vas, haud rarus e. c. textum, compactus e. c. argilla, G. dicht, fest, inde 2. *parcus*, tenax e. c. homo, G. karg, **tiwiisti** parce, it. 3. *attentus*, diligens, G. genau, **katso tiwiisseen** attente, diligenter inspice.
tiwiä, **än** al. **tiwi**, **win** Na. idem, **tiwiältä** l. **tiwiästi** parce.
tiwiys l. **timeys**, **yden** Ns. *densitas*, soliditas, G. Dichtigkeit, inde *tenacitas*, parcitas, G. Kargheit, it. *attentio*, G. Genauigkeit.
tiwistyn, **yä** Vm. *densus* et *solidus fio*, indolem raram l. perfluam amitto, inde *tenax* l. parcus *fio*, G. dicht l. karg werden.
tiwistelen, **llä** Vfr. *tenax* l. *parcus sum*, parce quid tracto, G. karg seyn, it. *attente* l. diligenter me *gero*, G. genau seyn.
Tiwoitan, **ttaa** V. id. ac **tioitan**.
Todistan, **aa** V. vide sub **tosi**.
Toet, **tokeen** Ns. *agger* aquas cohibens, *sæpes* piscibus detinendis l. captandis, G. Damm, Zaun, Sperre, pl. **tokeet** talia instrumenta piscatoria.
tokeinen, **isen** Na. *aggere* l. *sæpe* piscaria *instructus*, G. mit Damme l. Zaune versehen.
Tohdin, **htia** V. *audeo*, ausim, G. dürfen, wagen (**rohkean**)., it. Abol. **tohtii tapahtua** *forsan* fit l. evenit, G. vielleicht, **tohtii niin olla**.
Tohin, **ia** V. id. ac **tohwaan**.
Tohko, **on** Ns. homo *stolidus*, G. Dummkopf, it. **laiwan tohko** *puppis* l. pars posterior navis, G. Hintertheil des Schiffes.
tohkomainen, **isen** Na. *nonnihil stolidus*, G. etwas dumm.
Tohlaan, **lata** V. id. ac **tolaan**.
Tohlo, **lon** Ns. *cartilago* in cornu, G. Hornmark, al. **tolho**.
Tohlus, **uksen** Ns. homo *tardus*, cunctator, G. Zögerer.
tohlustan, **aa** V. *tarde incedo*, G. zögern.
Tohmia, **an** Na. massâ soluta l. nive haud compacta *obrutus*. G. voll Moders l. loses Schnees, **tohmia tie** via nive præpedita.
tohmero, **on** al. **tohmelo**, **an** Ns. talis *massa nivis* solutæ, G. Moder, loser Schnee.
tohmeroinen, **isen** Na. tali *nive nonnihil præpeditus* e. c. via, G. etwas moderig.
Tohtaja, **jan** al. **tohtawa**, **wan** Ns. *anas glacialis* l. hiemalis, G. Winterente.
Tohtori l. rar. **tohtari**, **in** Ns. (peregr.) *doctor*, max. *medicus*, G. Doctor, Arzt.
tohtaroitsen, **ita** V. *medicum ago*, medicor, G. heilen, Arzt seyn.
Tohu, **un** Ns. *strepitus*, tumultus, G. Lärm, it. Wib. *pulvis*, G. Staub.

tohuinen,

tohuinen, isen Na. *strepens*, G. lärmend, it. Wib. *pulverulentus*, G. staubig.
tohisen, sta V. *sonum edo* tumultuantem, G. lärmen.
tohina, an Ns. *sonus* tumultuantium, G. Geräusch.
tohistan, aa V. talem *sonum cieo*, G. Lärm machen.
tohotan l. tohitan, ttaa Vf. idem.
Tohwaan, wata V. *temere* sed *vi* quid *ago*, vi frango l. tundo l. pello l. vello, G. etwas blindlings mit Kraft thun, tohwaapi tuonelaan in orcum protrudit.
tohwaisen, sta Vs. idem de actu subito.
Tohweli l. toffeli, in Ns. (Sv. toffel) *sandalium*, crepida, G. Pantoffel.
Tohwikka, kan Ns. id. ac tohko.
Toi, toin pron. Abol. pro tuo, inde tossa istic, tosta istinc, tohon istuc: pl. noit l. noi, noiden, Adv. noin, vide tuo.
Toikki, kin Ns. *domus vicina*, G. nachbarliches Haus, meni toikkiin.
Toimi, men Ns. 1. *ordo* et *cura* in rebus gerendis, *ratio* et *prudentia* rerum curandarum, G. ordentliche, sorgfältige, betriebsame Bewerkstelligung, asia tulee toimeen res bene ordinatur, scite efficitur l. ad finem perducitur, en saa toimeen bene exsequi l. curare non possum, on toimessa scite est ordinatum, ei ole tointa l. toimea (Inf.) ordine et ratione caret, it. Ul. *stamen* texti, G. Weberkette, kangas on toimella textum est in stamen deductum, toimi-kangas id. ac toimikas.
toiminen, isen Na. *ex texto* quadrilice confectus e. c. vestis, G. von vierschäftigem Gewebe gemacht.
toimellinen, isen Na. *prudens* in rebus gerendis, res bene curans l ordinans l. efficiens, G. ordentlich l. sorgfältig l. betriebsam.
toimikas, kaan Na. id. ac toimellinen, it. al. *stamine abundans*, ubi stamen prævalet tramæ, G. kettenreich e. c. Gewebe, inde Ns. *textum quadrilix* vilius, G. vierschäftiges Gewebe (toimi-kangas).
toimelias l. toimias, aan Na. idem.
toimellisuus, uuden Ns. *indoles* res bene curandi et prudenter ordinandi, G. ordentliche Art zu bewerkstelligen.
toimeliaisuus, uuden Ns. idem.
toimetoin, ttoman Na. car. *imprudens* l. *incuriosus* l. *iners* in rebus gerendis, G. unordentlich und sorglos und unbetriebsam.
toimitan, ttaa V. et toimittelen, tella Vfr. rem *prudenter gero* l. *bene curo* l. scite efficio l. caute ordino, G. ordentlich besorgen, sorgfältig bewerkstelligen, toimitan simulle rahaa curo ut pecuniam accipias, toimitan wirkani munus l. negotium ago l. curo.
toimitus, uksen Ns. talis *curatio* l. *ordinatio*, inde *cura* rei, *negotium*, res curanda, G. ordentliches Besorgen, sorgfältiges Bewerkstelligen, Geschäft.
Toinen, isen Na. 1. ordine *secundus*, G. der zweite, toiseksi secundo, toinen toista kymmentä (al. kaksi l. kahdes toista kymmenes) duodecimus, it. 2. *alter*, *alius*, G. der andere, ein anderer, toinen sanoo toisellensa alter alteri l. alius alii dicit, toisellen eli toiselle alterutri, joka-toinen alternus l. alter quisque, toisena l. contr. toisna l. toissa wuonna alio anno, priori l. posteriore, it. Ess. pl. cum Suff. toisinansa *aliquando*, *interdum*, alterna vice, G. zuweilen, dann und wann, it. Adv. asia on toisin res *aliter* l. *secus* se habet, G. anders, joka toisin wuosin annis alternis, toisesti *alia vice*, *aliter*, G. anders, ein anderes mal, it. Compar. toisempi indolis alius, G. mehr anders beschaffen, toisemmin l. toisemmasti (Adv.) magis aliter, *secius*, G. mehr anders.
toisellainen, isen Na. (pro toisen lainen) alius indolis, *inæqualis, dissimilis*, G. anders beschaffen, unähnlich.
toisellaisuus, uuden Ns. alia indoles, *dissimilitudo*, *inæqualitas*, G. Unähnlichkeit.
toisas l. toisias, aan Ns. *locus alius*, directio alia, G. andere Stelle l. Seite, cujus hi Cass. adverbiascunt, se lätsi toisiallen l. toisaalle *aliorsum*, in aliam l. alteram partem abiit, G. anderswohin, on toisaalla l. toisiaalla est *alibi*, alio

alio in loco, G. anderswo, tulee toisaalta l. toisiaalta *aliunde*, ex alio l. altero latere, G. anderswoher: ceteri Cass. non occurrunt.

toista, an al. toistainen, isen Na. *ad aliud* tempus pertinens, G. zu anderer Zeit gehörig, inde jätän toistaksi l. toistaiseksi in aliud tempus differo: ceteri vix usitati.

toiste l. toisten prtcl. (contr. pro toisesti) *alia vice*, posthac, G. anders, ein andres mahl.

toisti l. toistik l. toistikkin prtcl. idem.

toisa l. toissa prtcl. *aliorsum*, G. anderwärts, al. toissa-päin.

toisak l. toisat prtcl. idem.

toistan, aa al. toistaan, stata V. *altera vice* quid *facio*, *repeto*, itero, G. zum zweiten Mal thun, toistan peltoa agrum denuo aro, inde toistamiseen altera vice, denuo, iterum, G. wiederum.

Toinnuu, ntua Vm. vide sub toiwun.

toitun, ttua Vm. et toitan, ttaa Vf. id. ac toiwun, toiwutan.

Toiwo, won al. toiwet, een Ns. *spes*, inde *optatum*, votum, G. Hoffnung, Wünsch, ou toiwossa l. toiweessaest in spe, toiwon jälkeen ex spe l. voto: oppos. epä-toiwo defectus spei, *desperatio*, G. Verzweiflung.

toiwoinen, isen Na. *sperans*, G. hoffend, max. in compos. tuki-toiwoinen firmiter sperans, inde oppos. epä-toiwoinen *desperans*, G. hoffnungslos, verzweifelnd.

toiwon, oa V. *spero*, inde *opto*, G. hoffen, wünschen.

toiwotan, ttaa Vf. et toiwottelen, tella Vfr. pr. *facio ut* quid speretur, inde *opto*, *voveo* ut quid fiat, G. hoffen lassen, wünschen, toiwotan sinullen terweyttä opto ut salvus sis, toiwotan onnea gratulor, toiwotettawa optandus.

toiwotus, uksen Ns. *optatio*, *optatum*, votum, G. Wunsch, onnen toiwotus gratulatio.

Toiwun, wua Vm. *reficior*, *reviviseo*, revalesco, ad vigorem revenio, G. wieder aufleben, sich erholen (toitun), en toiwu työhön haud pervenio eo ut opus aggrediar.

toiweennun l. contr. toinnun, ntua Vm. idem.

toipumus, muksen Ns. *reditus ad vigorem*, G. Erholung.

toiwutan, ttaa Vf. et toiwuttelen, tella Vfr. *facio ut* reficiatur, *curo ut* vigor reveniat, *reficio*, refocillo, recreo, G. erquicken, laben (toitan).

toiwutus, tuksen Ns. *refectio*, G. Erquickung, Labung.

Tokaan, kata l. wata V. *citatim* et *temere* quid *ago*, G. etwas blindlings l. flüchtig thun, syön tokaan glutio, lyön tokaan temere ferio, tulen tokaan.

tokaisen, sta Vs. idem de actu subito.

tokutan, ttaa Vf. *urgeo* ut quis quid agat, *accelero*, propello, G. beschleunigen, antreiben, tokutan häntä kulkemaan.

Tokari, in Ns. Botn. *culex* pipiens, G. Mücke.

Tokero, on Ns. Botn. *massa farinæ* indigesta, G. eine Art Teigbrei (pehmerö, pepu).

Toki prtcl. *severe*, *certe*, G. gewiss, sicher, tulee hän toki venit quidem, ei toki haudquaquam, sanon toki, inde toki-puheinen in loquendo severus, doli et ambagum nescius, protervus, G. gerade l. dreist heraussagend, toki-työmäinen proterve et audacter quid agens, toki-otto captura l. raptus protervus.

tokinen, isen Na. *severus*, sincerus, doli nescius, audax, G. aufrichtig, gerade, dreist.

Tokka, kan Ns. et tokkainen, isen Ns. dim. (Sv. docka) *fasciculus*, G. kleine Fitze, e. c. silkki-tokka, it. *pupa* lusoria, G. Spielpuppe, Docke.

Tokko prtcl. Sav. Ul. *numne*, *anne*, G. ob wohl, denn, tokko hän tulee anne venit, tokkos menet num abis, tokkohan sanon.

tokkoinen, isen Na. nonnisi in yksi-tokkoinen simplex, severus, G. aufrichtig, einfach, ernsthaft, cfr. tokinen.

Tola, an Ns. Botn. *semita* e. c. pecudum, G. Fusssteig (rata).

Tolaan l. tolajan, lata V. *maculo*, *inquino*, contamino, G. besudeln.

toljaan, jata V. idem (tohlaan).

tolaun l. toljaun, uta Vm. *maculor*, inquinatus fio, G. besudelt machen.

Tolho, on Ns. id. ac tohlo.

Toli, in Ns. Caj. *pars agenda*, vicis, G. Geschäft, zu verrichtender Theil, olen miehen tolissa vicem præsto l. partes ago viri,

viri, mielent tekee mies-tollin cupio venire in numerum virorum, inde minun tolini a mea parte, quod ad me, G. meines Theils.

Toljotan, ttaa V. et toljottelen, tella Vfr. *tarde* et *inhabiliter* quid *ago*, G. etwas langsam und ungeschickt thun, e. c. käyn toljottelen inhabiliter ito, taon toljotan.

toljotus, uksen Ns. talis *actio* l. gestus, G. dergl. Betragen.

Tolkki, kin Ns. id. ac tollakka.

Tolkku, kun Ns. Wib. *vis mentis* comprehendendi et intelligendi, G. Begriffsvermögen, Einsicht, ei ole tolkkua, it. Caj. *pactum* confirmatum, G. Vertrag.

Tolla, an Ns. *tugurium*, domus vilis, G. Kathen (tollikka).

Tollakka, kan Ns. homo *stupidus* l. inhabilis l. perverse se gerens, G. Dummkopf.

tollakoitsen, ita V. inhabiliter l. stupide l. *perverse me gero*, G. sich dumm betragen.

tollero, on Ns. id. ac tollakka.

Tollikka, kan Ns. id. ac tolla.

Tolliskko, kon Ns. id. ac tollakka.

tollistelen, lla Vfr. id. ac tollakoitsen.

Tollo, on Ns. homo *stolidus* l. stupidus, G. Dummkopf, it. al. makaa tollollansa *supinus* jacet, G. rücklings l. ausgestreckt, it. al. tuohi-tollo *volumen* corticis betulini, retibus adjungi solitum, G. etwas Zusammengerolltes, Rolle, hiukset tollossa capilli convoluti, perplexi.

Tolma, an Ns. *pulvis volans*, G. fliegender Staub.

tolmainen, isen Na. *pulverulentus*, G. staubig.

tolmaan, mata V. *pulverem excito*, pulvero, G. bestauben.

Tolppa, pan Ns. (Sv. stolpe) *fulcrum*, *columna* e. c. portæ l. milliaria ad vias, G. Pfeiler, it. Ul. id. ac torppa.

tolppari, in Ns. Ul. id. ac torppari.

Tolppo, pon Ns. Sav. *atramentarium*, G. Dintenfass, onko mustaa tolpossa.

Tolwa, an Ns. Ul. *cursus* rangiferi *tolutilis*, G. Rennthierstrab.

tolwaan, wata V. Ul. *tolutim curro* ut rangifer, G. traben.

Tolwana, nan Ns. id. ac tollakka.

tolwanoitsen, ita V. id. ac tollakoitsen.

Tomahdan, htaa Vs. vide sub tomu.

Tomera, an Ns. Botn. id. ac tollakka, al. fervide loquens.

Tommerrun, tua Vm. Ul. *delassor*, fatigatus labor l. corruo, G. ermattet niedersinken, mies tommertuu.

Tommoinen, isen Na. Abol. (a toin-muotoinen) id. ac tuommoinen sub tuo.

Tomppeli, in Ns. *homo caudex*, fatuus, G. Tölpel.

Tomsa, an Ns. Botn. *rancor*, mucor fœni male collecti, G. etwas Dumpfiges, Heuschimmel, tukee tomsalta.

tomsaan, sata V. *rancorem redoleo*, G. dumpfig riechen, it. al. käypi tomsaa *inhabiliter* incedit, G. plump gehen.

tomsaannun, nnua Vm. *mucesco*, rancidus fio, G. dumpf l. schimmlig werden.

Tomu, un Ns. *pulvis*, G. Staub, it. al. *sonus gravis*, tumultus, G. Getöse.

tomuinen, isen Na. *pulverulentus*, pulvereus. G. staubig, al. *graviter sonans*, G. tosend.

tomaan, mata V. *pulverem cieo*, G. stauben, it. al. *graviter sono*, G. tosen.

tomahdan, htaa Vs. idem de pulvere l. sono subito.

tomisen, sta V. idem de actu continuo.

tomikoitsen, ita V. idem, rar. inde al. *aspere* quem *increpo*, G. anschnauben.

tomina, an Ns. pulveris l. soni gravis *excitatio*, G. Erregung des Staubes l. Getöses.

tomahdus l. tomaus, uksen Ns. idem de pulvere l. sono subito.

tomutan, ttaa al. tomustan, aa V. *pulverem excito*, G. Staub erregen.

tomautan l. tomahutan, ttaa Vf. *pulverem subito* emitto, G. heftig stauben, al. *sonum subitum* cieo, G. hastiges Getöse erregen.

tomutus l. tomustus, tuksen *pulveris excitatio*, G. Stauberregung.

Tongin, nkia V. *fodio* l. *effodio* ut sus humum, G. wühlen, it. Caj. *rixæ sum cupidus*, verbis mordacibus alios peto, G. streitsüchtig seyn, sticheln.

tonkaisen, ngaista Vs. idem de re subita, inde *subito ferio* l. pello, G. hastig stossen.

Tonko, ngon Ns. Caj. *salmonis varietas* minor, G. kleinere Lachsart.

Tonne prtcl. Abol. id. ac tuonne sub tuo.

Tontti, tin Ns. (Sv. tomt) *area domus*, G. Hausplatz, inde id. ac tonttu, it. (Sv. tolft) *dodecas* assium, G. Zwölfter.

tonttu, tun Ns. (Sv. tomt) *lar*, tutor domesticus mythol., G. Schutzgott eines Hauses, tontun parta sedum telephium.

Tooli, in Ns. id. ac tuoli.

Tooppi, pin Ns. id. ac tuoppi.

Toosa, an Ns. id. ac tuosa, tousa.

Topi, in Ns. Abol. *paroxysmus* morbi vehemens e. c. epilepsiæ, G. Krankheitsanfall.

Topostan, aa V. avide *mando*, G. kauen, syöpi topostaa.

Topppoinen, isen Ns. *calcei species* ex panno, G. eine Art Schuhe.

Tora, an Ns. *jurgium*, *rixa*, reprehensio, G. Streit, Zank, Verweis, nostan l. teen toran rixam moveo, saan toria jurgiis increpor, objurgor, it. tora-hammas dens *caninus* e. c. suis, G. Hundszahn.

torainen, isen Na. *rixosus*, *litigiosus*, facile increpans, G. streitsüchtig.

torasa, san al. toratas, kkaan Na. idem.

torun, ua V. *rixor*, *objurgo*, increpo, G. zanken, streiten, schelten, tadeln.

torusfelen l. rar. toresfelen, lla Vfr. idem.

torailen l. torelen, lla Vfr. idem.

torahdan, htaa Vs. idem de rixa subita.

Toratka, kan Ns. *blatta* orientalis, G. Brotschabe.

Tores, een Ns. *torpor* somni, G. Schlummer, on unen toreessa.

Torho, hon Ns. homo *stolidus* l. fatuus, G. Dummkopf.

Tori, in Ns. 1 (Sv. torg) *forum* mercatorium, G. Markt, cfr. turku, it. *canalis* l. *tubus* aquaticus e. c. in molis, G. Mühlrinne, hinc *infundibulum* molæ, G. Mühltrichter, cfr. toro.

torikainen, isen Na. epithet. ursi, ob rostrum infundibulo molari simile.

Torjun, ua V. aggredientem *propulso* e. c. canem, *abigo* adorientem, prohibeo ne quis irruat l. mali quid agat, G. abtreiben, abhalten, torjun lampaat pellolta curo l. prohibeo ne oves in agrum ingrediantur.

torjusfelen, lla Vfr. idem, rar.

Torkka, kan al. torkku, kun Ns. *nictus*, *somnus* sedentes gravans, sopor, G. Schlummer eines Sitzenden, it. torkka Nyl. id. ac torkkari.

torkun, kkua V. *sedens dormito*, somno nuto, G. schlummern, nicken, inde *huc et illuc flector* ut cauda boum, G. ab und zu wedeln.

torkahdan, htaa Vs. idem de sopore subito.

torkailen, lla Vfr. idem, inde *huc et illuc flector* ut caput dormitantis, G. nicken.

torkanto, nnon Ns. *dormitatio*, G. das Nicken, inde *homo dormitans*, tardus, G. nickender Schlummerer.

torkkari, in Ns. Nyl. *vigil templi*, qui auditores dormitantes quondam suscitare solebat, G. Kirchenknecht.

torkutan, ttaa Vf. et torkuttelen, tella Vfr. *facio ut* dormitet, somno gravo, G. schläfrig machen, hinc minua torkuttaa somno gravor.

torkutus, uksen Ns. *gravatio somni*, G. Schläfrigkeit.

Torkko, kon Ns. nomen muliebre *Dorothea*.

Torkotan, ttaa V. et torkottelen, tella Vfr. Abol. *porrigo* e. c. digitum l. manum, *digito* porrecto quid *monstro* l. indico, hinc *doceo* l. instruo quem quo eat l. quomodo quid agat, G. mit etwas Ausgestrecktem zeigen, Anweisung geben.

torkotus, tuksen Ns. talis *porrectio* e. c. digiti, *monstratio* ope digiti, G. dergl. Ausstreckung l. Zeigung l. Anweisung.

Torni, in Ns. (Sv. torn) *turris*, inde *carcer*, G. Thurm, Gefängniss, sawu-torni camini spiramentum.

Toro, ron Ns. homo *fatuus*, G. Dummkopf, al. toro-jolli, it. al. *infundibulum* molæ, G. Mühltrichter, cfr. tori.

Torppa, pan al. torppi, pin Ns. (Sv. torp) *tugurium*, casa cum agello, G. Kathen.

torppainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tuguriis frequens*, G. kathenvoll.

torppari, in Ns. *colonus* talis *tugurii* l. agelli, G. Kathenmann.

Torrailen, lla Vfr. *austerus sum*, iracundus

das et torvus ambulo l. tarde me gero, G. störrisch seyn l. sich betragen.

Torrakko, kon Ns. *stipes* rhedæ affixus, ligna cohibens, G. Seitenstecken am Lastschlitten.

Torro, on Ns. *status* rei *prominentis* l. erectæ, G. hervorragende Stellung, olsa on torrossa l. torrollansa ramus arboris inepte prominet, torro=pää caput fastuose erectum.

torromainen, isen Na. *nonnihil prominens* l. erectus, G. etwas hervorragend.

torrotan, ttaa V. et **torrottelen**, tella Vfr. inepte *promineo*, G. hervorragen, it. inepte *erigo*, G. hervorragen machen, torrotan jalkojani crura indecenter divarico.

Torstai, in Ns. id. ac tuorstai.

Tortto, ton Ns. Carl. Sav. *vas majus* oblongum, G. längliche Kufe.

Torwi, wen Ns. *tuba*, buccina max. pastorum e cortice, inde *tubus* l. *canalis* aquæ, G. Blasrohr, Hirtenhorn, Wasserröhre, kurkku=torwi canalis animæ.

torwinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tuba instructus*, G. mit Blasrohre versehen, e. c. pitkä=torwinen.

Tosi, toden Ns. *verum*, *certum*, probum, serium, G. das Wahre l. Gewisse, näytän l. täytän todeksi verum esse probo, puhu totta (Inf.) dic verum, toden lainen verisimilis, on toden totta est verissimum, it. tosin l. totta l. todella l. todes=ta l. todesti vere, serio, niin totta ita quidem, tosiansa certe quidem, G. wahrlich, it. Compar. todempi verior.

totinen, isen Na. *verus*, *certus*, verax, probus, serius, G. wahr, wahrhaft, gewiss, totinen tosi veritas firmissima, to=tisesti l. totisesta vere, it. yksi=totinen vide yksi.

totuus, uuden Ns. *veritas*, *veracitas*, probitas, G. Wahrheit.

totisuus, uuden Ns. idem, e. c. yksi=totisuus.

todistan, aa V. et **todistelen**, lla Vfr. *probo verum esse*, *verum testor*, attestor, contestor, testimonium do, G. die Wahrheit bestätigen l. bezeugen, Zeugniss geben, todistaja testis, G. Zeuge.

todistus, uksen Ns. *attestatio*, testimonium, G. Bezeugung, Zeugniss.

Tosempi, mman Na. Compar. Caj. *melior*, G. besser: Posit. tosma inusit.

Totku, un Ns. *purgamentum* piscium e. c. intestina, G. Abfall von gereinigten Fischen, it. al. *pisciculi species*, G. eine Art Fischchen.

totkuinen, isen Na. *purgamentis piscium plenus*, G. voll desgl. Abfalls.

Tottelen, tella Vfr. 1. *curo* quid, *cura* cujus rei *moveor* l. afficior, G. sich um etwas kümmern, en tottele tosia enkä walheita nec vera nec falsa me movent, ea nil curo, tottelekko sitä l. sitä num de ea re moveris, inde 2. præcepta alicujus curo, *jussui obtempero*, morem gero, *obedio* l. obsequor, G. gehorchen, tottelewa obediens, obsequens, tottelewaisuus obsequentia, obsequium, (Nb. primit. totan, ttaa V. inus.)

tottelemus, uksen Ns. *obedientia*, obsequium, G. das Gehorchen, Gehorsam.

Totto, toton Ns. Ul. *fumariolum* l. spiramentum camini super tecto, G. Schornstein, it. Abol. *focus*, caminus, G. Heerd.

tottoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fumario* l. *camino ornatus*, caminis frequens, G. mit Schornsteine l. Heerde versehen.

totollinen, isen Na. *caminum habens*, in camino versans, G. Heerd habend, sich da aufhaltend, it. *quantum capit* caminus, G. einen Heerd voll.

Totun, ttua Vm. *adsvefio*, *adsvesco*, G. gewohnt werden, sich gewöhnen, totun siihen consvesco ei, usu diuturno adsvetus l. perduratus fio, tottuminen consvetudo, tottumattomuus insvetudo, desvetudo.

tottumus, uksen Ns. *consvetudo*, G. das Gewohntwerden, Gewohnheit.

totutan, ttaa Vf. et **totuttelen**, tella Vfr. *adsvefacio*, G. gewöhnen.

totutus, uksen Ns. *actus* adsvefaciendi, G. Gewöhnung.

Touda (touta?), dan Ns. cyprinus *carpio*, G. Karpfe.

Touhaan,

Touhaan, hata al. **touhin, ia** V. *strepo*, tumultuor, strepens loquor ut ebrii, G. lärmen.
touhina, an al. **touhu, hun** Ns. *strepitus*, tumultus e. c. loquentium, G. Lärm.
touhotan, ttaa Vf. et **touhottelen, tella** Vfr. Run. *strepitum cieo*, strepens quid ago, G. Lärm erregen.
Toukaan, kata l. **wata** V. **toukaisen** Vs. vide sub **toukkaan**.
toukin, kkia V. vide ibidem.
Toukka, kan Ns. *teredo*, *tinea* major, larva insectorum longior vermiformis, G. Wurm, Made, inde fig. Run. *vermis*, *serpens*, G. Schlange, it. homo *stolidus*, G. Dummkopf.
toukkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *teredinibus frequens*, G. voll Würmer l. Maden.
Toukkaan, kata al. **toukaan, kata** l. **wata** V. id. ac **touhaan**, it. al. *temere* quid *ago*, res *obiter tracto*, temere ferio l. pungo ut bos cornibus, stimulo peto, G. blindlings thun l. stossen l. stechen.
toukkaelen l. **toukailen, lla** Vfr. idem.
toukkaisen l. **toukaisen, sta** Vs. idem de actu subito, max. subito pungo l. cornibus peto.
toukin, kkia V. idem de actu continuo, max. pungo.
toukkina l. **toukina, nan** Ns. id. ac **touhina**, it. *temeraria* rerum *tractatio*, temeraria punctio, stimulatio, G. dergl. Thun l. Stossen l. Stechen.
Toukki, kin Ns. *glæba* massæ durior, *globulus*, G. Scholle, Kloss, al. id. ac **taukki**.
Touko, touwon Ns. 1. *sementis* max. vernalis, *satio*, G. das Säen, Saat, **teen toukoa** sementem facio, **touko-maa** ager sativus l. satus, **talwi-touko** sementis autumnalis, inde 2. *seges*, G. wachsende Saat, **leikkaan toukoa** meto, **ei pelto tuo toukoa**, it. 3. *tempus sativum*, max. vernale, G. Saatzeit, **touko-kuu** majus mensis, **touko-leipä** panis major ex primitiis segetis mense augusto coquendus, sed sequenti majo edendus, **touko-mettinen** columba œnas, in majo advena l. Sat. apis terrestris, **touko-lintu** motacilla alba.
toukoan, wota V. *sementem facio* max. vernalem, agrum sementi paro, G. die Saat verrichten.
Touppi, pin Ns. id. ac **tuoppi**.
Touriu, ia V. *fodio*, manibus emoveo e. c. arenam, G. aufgraben, umrühren.
Tousa, an Ns. id. ac **tuosa, toosa**.
Tousen, sta V. id. ac **nousen**?
Tousu l. **toussu, nu** Ns. *oscillum*, it. *oscillatio*, G. Schaukel, Schaukeln.
tousun, ua Vm. *oscillo jactor*, oscillo, G. schaukeln.
tousutan, ttaa Vf. et **tousuttelen, tella** Vfr. *oscillo jacto*, G. schaukeln machen.
tousutus, uksen Ns. *oscilli jactatio*, G. Schaukelnmachung.
Touwi, in Ns. (Sv. tåg) *rudens* in navibus, *funis* crassior, G. Tau, e. c. **ankkuri-touwi**.
touwinen, isen Na. *funibus instructus* l. abundans, G. voll Taue.
Toweri, in Ns. Sav. Car. Caj. Ul. *comes* itineris, *socius*, inde socius vitæ, *conjux*, G. Gefährte, Kamerad.
toweritsa, an Ns. idem, rar. max. *socia*, G. Gefährtinn.
Towi, in Ns. Carl. Caj. *iter*, *via*, G. Reise, inde **tähän towiin** l. **tällä towilla** hac vice, **kahteen towiin** bis, G. zweimal.
Nb. Litteræ **tr** in fronte vocabulorum, svecanam indicant originem: quæ igitur Finni puriores sine **t** pronuntiant e. c. **rakuuna, rankki, ratti** pro maritimorum **trakuuna, trankki, tratti**. Hujus generis sequentia sunt usitatissima, sc.
Traakki l. **traaki, kin** Ns. (Sv. drake) *draco*, G. Drache.
Traani, in Ns. (Sv. tran) *adeps* phocæ, G. Thran.
Traki, in Ns. (Sv. dragg) vide **draggi**.
Trakuuna, an Ns. (Sv. dragon) *dimacha*, G. Dragoner.
Trallaan, llata al. **trallotan, ttaa** V. (Sv. tralla) *jubila sono*, G. trillern.
tralli, in Ns. talis *sonus*, G. das Trillern.
Trankki, kin Ns. (Sv. drank) *fæx* vini combusti, G. Brandweinsträber.
Trapu, pun Ns. (Sv. trappa) max. pl. **traput** *scalæ*, G. Treppe.
Tratti, tin Ns. (Sv. tratt) *infundibulum*, G. Trichter.

Trawi, in Ns. (Sv. traf) *cursus* equi *tolutilis*, G. Trab.
trawaan, wata V. et trawaelen l. trawailen, lla Vfr. *tolutim curro*, G. traben.
träwantan, ttaa Vf. et trawauttelen, tella Vfr. *urgeo* equum ut ita currrat, G. traben lassen.
Trelli, in Ns. (Sv. drell) *linteum figuratum*, G. Drillich, it. al. (Sv. drill) *rota minor* molæ l. horologii, G. Triebrad.
Trenki, ngin Ns. (Sv. dreng) *famulus*, servus, G. Knecht.
Triiwi, win Ns. (Sv. dref) *tomentum* quo rimæ navium obturantur, G. Triebwerg, al. tuket, tukko.
triiwaan, wata V. *obturo rimas*, tomentum ope cunei intrudo, G. Werg eintreiben.
Trompu, pun Ns. trompari Ns. etc. id. ac trumpu, trumpari.
Trossi, in Ns. (Sv. tross) *vasa* militaria, G. Tross, nec non *funis*, G. dicker Tau.
Trotinki, ngin Ns. (Sv. drottning) *regina*, G. Königinn.
Trumpu, mpun l. mmun Ns. (Sv. trumma) *tympanum*, G. Trommel, lyön trumpua tympanum pulso, it. häntä-trumpu truncus caudæ.
trumpuinen, isen Ns. dim. idem.
trumpari, in Ns. *tympanista*, G. Trommelschläger.
trumpaan, mpata l. mmata V. *tympanum pulso*, G. trommeln.
trumputan, ttaa V. idem, usitatius.
Trykki, kin Ns. (Sv. tryck) *prelum* quo lintea figurantur et libri imprimuntur, G. Druck, Presse, al. paino.
trykkään, kätä V. *prelo imprimo* e. c. lintea l. libros, G. drucken, al. painan.
trykkäri, in Ns. *impressor*, G. Drucker.
Tröijy, yn Ns. (Sv. tröja) *tunica*, subucula, G. Wamms.
Tudistan, aa V. id. ac tutistan.
Tuen, tukea l. Sat. tukean, tueta V. *fulcio*, *sublevo*, firmo corruentem, roboro, inde *sustento*, conservo, tueor, G. stützen, aufrecht halten, schützen.
tuki, tuen al. tuet, tukeen Ns. *fulcrum* sublevans l. firmans, *sustentaculum*, tutamen, G. Stütze, Schutz, tuki-seiwäs sudes sæpem corruentem sustentans, it. tuki-toiwo spes *firma*, tuta.
tukewa, wan Na. *firmus*, robustus, inde *crassus*, G. stark, fest.
tukewuus, uuden Ns. *indoles robusta*, firmitas, G. Stärke.
Tuhahdan, htaa Vs. et tuhahtelen, hdella Vfr. vide sub tuhisen.
Tuhansi l. contr. tuhasi l. tuhas l. tuhat, Gen. hannen Na. numer. cardin. *mille*, G. tausend: Nominat. hodie usu non venit, ejus vero loco semper Genit. e. c. tuhannen miestä tulewat mille virorum veniunt, tuhannen (kertaa) tuhatta (Inf.) millies millia, G. Million, tuhannen (l. rar. tuhat-) kertainen millecuplus, it. Adv. tuhannesti millies, tuhansin (male tuhannin) millies nec non milleni quaque vice, it. Inf. tuhatta (pro tuhantta), Illat. tuhanteen, pl. Nom. tuhannet, Gen. tuhanten, Inf. tuhansia (male tuhannia), cfr. Grammat.
tuhannensi l. contr. tuhannens l. tuhannes, hannennen Na. numer. ordin. *millesimus*, G. der tausendste, tuhannennesti l. contr. tuhanneesti millesima vice.
tuhansittain (male tuhannittain) prtcl. *millies*, *milleni* quaque vice, G. tausend mal, tausendweise.
Tuhet, een Ns. *crapula*, G. Rausch, Kopfweh davon, on tuheissa.
Tuhin, ia V. *temere ico* l. ferio l. tundo, G. blindlings stossen, cfr. tuhkaan.
Tuhisen, sta V. *sibilo* l. *susurro* ut ventus, naribus spiro l. fremo ut sus, G. zischen, sausen, schnaufen, cfr. tuhkaan.
tuhahdan, htaa Vs. et tuhahtelen, hdella Vfr. idem de sono subito, it. al. cum *susurru ventilo* ut avis alas.
tuhina, an al. tuhu, hun Ns. *susurrus*, *sibilatus*, G. Gezische, Gesause.
Tuhka, han l. hwan Ns. *cinis*, G. Asche, poltan tuhaksi l. tuhwalle in cinerem urendo redigo, tuhka-pää spica urendine læsa, tuhka-rupuli l. -rokko morbilli, varioli.
tuhkainen, isen Na. *cinereus*, *cinerosus*, cineraceus, G. aschig, aschvoll, von Asche.

Asche, it. Ns. tuhkaiset *culices* minimi, G. Mückchen, it. tuhkainen *morbilli*, G. Masernausschlag.

tuhkaan, hata l. hwata V. *cinere conspergo* l. obruo, G. mit Asche bestreuen.

tuhwoitan, ttaa Vf. et tuhwoittelen, tella Vfr. idem.

tuhwoitus, uksen Ns. *conspersio cineris*, G. Bestreuung mit Asche.

tuhkelo, on Ns. lycoperdon *bovista*, G. Bofist (tuhnio).

tuhkiainen l. tuhkuainen, isen Ns. idem.

tuhkuri, in Ns. Tav. *lutra* minor l. viverra lutreola, G. Sumpfotter, it. *morbilli*, varioli, G. Masernausschlag, it. al. id. ac tuhkelo.

Tuhkaan, hata al. tuhin, hkia V. *naribus spiro* l. *fremo* l. odoro ut sus, G. schnappern, schnuffeln, cfr. sub tuhka.

Tuhlaan, lata V. et tuhlaelen l. tuhlailen, lla Vfr. *prodigo, profundo*, bona dissipo, inde *heluor*, G. verschwenden, schwelgen.

tuhlaus, uksen Ns. *profusio*, prodigentia, heluatio, G. Verschwendung.

tuhlari, in Ns. *prodigus*, heluo, G. Verschwender.

Tuhma, an Na. Sav. *stupidus*, fatuus, G. dumm, erstaunt (tyhmä), tuhmasti stupide.

tuhmuus, uuden Ns. *stupiditas*, G. Dummheit (tyhmyys).

tuhmennun, ntua Vm. *stupidus fio*, G. dumm werden, erstaunen.

tuhmennan, ntaa Vf. *stupidum reddo*, G. dumm machen, betäuben, it. Run. tuhmennan tulta ignem *suffoco* l. reprimo, G. unterdrücken, cfr. tummennan.

Tuhnin, ia V. *fodio* ut sus rostro humum, G. aufwühlen.

Tuhnio, on Ns. lycoperdon *bovista*, G. Bofist, al. *boletus fomentarius*, G. Feuerschwamm, inde Ul. *fomes*, suscitabulum ignis, G. Zunder.

tuhnioinen, isen Na. lycoperdis l. boletis *frequens*, ex illis *confectus*, G. reich an Bofisten l. Schwämmen, von denselben gemacht.

Tuhnu, un Ns. *nidus* sciuri, G. Eichhornsnest, orawan tuhnu.

Tuhnus, uksen Ns. *homo sordidus*, G. Schmutzbartel.

tuhnustan, aa V. *sordide me gero*, G. schmutzig seyn.

Tuho, on al. tuhu, hun Ns. *nocivum* l. damnosum quid, *malum*, nefas, G. etwas Schädliches l. Abscheuliches (tiho), tuho-työ facinus nefandum, tekee tuhon damnum facit, tuho tulee malum imminet, it. tuho id. ac tuhto.

tuhoinen, isen Na. *nocivus*, damnosus, al. *malus*, malignus, nefandus, G. schädlich, abscheulich, bös, it. Caj. *parvus*, pusillus, G. klein.

tuhoan, hota V. 1. *damnum* l. malum *facio*, male tracto, G. schaden, böses thun, susi tuhoapi lampaat lupus oves dilaniat, perdit, it. 2. al. tuhoan tuskaa dolorem *reprimo*, lenio, G. lindern, it. 3. al. inflatu *tumeo*, *vento tumesco* l. *spargor* ut plumæ, G. aufgeblasen schwellen l. umher gestreuet werden, nec non flatu *tumidum reddo* l. spargo, G. aufblasen l. zerstreuen.

Tuhostan, aa V. id. ac tuohostan.

Tuhostun, ua Vm. *anhelus fio*, G. athemlos werden, keichen.

tuhostus, uksen Ns. max. pl. tuhostukset *status anhelus*, G. Athemlosigkeit, on tuhostuksissa est anhelus, tulin tuhostuksiin.

Tuhotan, ttaa V. id. ac tuhutan l. tuhuan.

tuhotin, ttimen Ns. *lacuna* in folle fabrili, per quam aër intrat, G. Oeffnung l. Klappe am Blasebalge.

Tuhraan, rata V. et tuhraelen l. tuhrailen, lla Vfr. *fodio* in sorde ut sus, *voluto* in luto l. cinere etc., inde *inquino*, polluo, G. im Schmutze graben l. wälzen, besudeln, cfr. tahraan, it. al. id. ac tuhlaan.

tuhrin, ia V. et tuhriskelen, lla Vfr. idem.

tuhrustan, aa V. et tuhrustelen, lla Vfr. idem.

tuhrutan, ttaa V. idem.

tuhraus, uksen Ns. *inquinatio*, G. Besudelung.

tuhraun, uta al. tuhraannun, ntua Vm. *polluor*, inquinor, G. besudelt werden.

tuhrus,

tuhrus, uksen Ns. id. ac tuhnus.
Tuhru, un Ns. id. ac tihkuri, tuhkuri.
Tuhto, hdon Ns. Sav. *transtrum* in navigiis, al. *scalmus* transtri, G. Ruderbank, Ruderpinne (tuho).
Tuhu, hun Ns. id. ac tuhina, it. Tav. tuhu-sadet pluvia *substillans*, G. Staubregen.
tuhuan, uta V. et tuhuelen, lla Vfr.* id. ac tuhisen.
tuhutan, ttaa Vf. et tuhuttelen, tella Vfr. *sonum sibilum cieo*, G. zischen lassen.
Tuihon, oa V. id. ac tuikin.
Tuikahdan, htaa Vs. id. ac tujahdan.
tuikahdus l. tuikaus, uksen Ns. id. ac tujaus.
Tuikin, kkia V. *pungo*, stimulo, G. stechen (pistän), inde *verbis mordeo*, G. beissend reden.
tuikaelen l. tuikkailen, lla Vfr. idem.
tuikutan, ttaa Vf. et tuikuttelen, tella Vfr. *facio ut* pungatur, inde *pungo*, mordax et iracundus sum, G. stechen lassen, stechen.
tuikutus, tuksen Ns. *punctio*, G. das Stechen.
tuikka, kan Na. *pungens*, *stimulans*, mordicus, inde *iracundus*, vehemens, acer, G. stechend, beissend, scharf, zornig, heftig, hinc Ns. *ira præceps*, nec non *homo* iracundus l. mordax, G. Jähzorn, jähzorniger Mensch.
tuikia, an Na. idem, tuikia tuska.
tuikainen l. tuikinen, isen Na. dim. idem, tuikainen tuli.
tuikeus, uden Ns. *indoles* stimulans, inde *iracundia*, vehementia, acrimonia, G. stechende, scharfe, zornige Beschaffenheit.
tuikkinen l. tuikiainen, isen Ns. Ul. cyprinus *aphya*, G. Moderlieschen.
Tuiki prtcl. *omnino*, per omnia, G. ganz, gänzlich, völlig (turki), tuiki köyhä, tuiki märkä, it. menee tuiki omnino pessum it, absumitur.
Tuima, an Na. 1. *vehemens* e. c. ventus, ira, *fervidus* e. c. equus, ferox, immitis, durus e. c. vir, G. heftig, feurig, wild, tulee tuimaan irâ effervescit, tuimasti vehementer, valide, valde, it. 2. Sav. Carl. Caj. Ul. *insulsus*, crudus, inde *insipidus*, nauseam movens e. c. cibus, G. salzlos, roh, ekelhaft, tuima kala piscis sale carens necessario, minun on tuima stomachus mihi est qs insulsus l. crudus, nausea laborans.
tuimen, enen Na. *insulsus*, crudus e. c. piscis, G. salzlos, roh.
tuimuus, uuden Ns. *vehementia*, ferocia, indoles immitis, G. Heftigkeit, Wildheit, it. *indoles insulsa* l. cruda, cruditas, G. Salzlosigkeit.
tuimaan, mata V. sensu *cruditatis afficio*, nauseam moveo, G. Ekel erregen, ekeln, minua l. sydäntäni tuimaapi stomachus mihi cruditatis l. insulsitatis sensu afficitur, ut solent e. c. jejuni.
tuimistelen, lla Vfr. *vehementem* l. ferocem *me præbeo*, immitis sum, G. heftig l. wild seyn.
tuimistun, ua Vm. *vehemens* l. ferox *fio*, irascor, irâ excandesco, G. heftig l. wild werden.
tuimennan, utaa V. vehementem et *ferocem facio*, G. heftig machen, it. Run. tuimennan tulta id. ac tuhmennan.
Tuippaan, pata V. id. ac tuikin.
Tuira, an Ns. *cos* albi coloris, G. weisser Schleifstein.
Tuis prtcl. *vox abigendi* oves l. aves, G. Verscheuchungswort, Husch.
Tuiskin, ia al. tuiskaan, kata V. *disjicio*, dispersim jacto ut bos l. gallina arenam pedibus, dispergo. G. werfend zerstreuen, streuen, inde tuiskaan id. ac tuiskun.
tuiskitan, ttaa Vf. et tuiskittelen, tella Vfr. *facio ut* dispergatur i. e. *disjicio*, dispergo, G. zerstreuen lassen, Zerstreuen.
tuiskahdan, htaa Vs. idem de actu subito, it. *subito disjicior*, l. dispergor, disjectus evolo, G. hastig zerstreut werden.
tuiskimus, uksen Ns. rar. *disjectio*, dispersio, G. das Zerstreuen.
tuiskina, an Ns. idem.
tuisket, een Ns. idem, it. *disjectum* quid, G. etwas Zerstreutes, kanan tuiskeita.
tuisku, un Ns. idem, inde lumi-tuisku dispersio nivis, tempestas nivalis, *ningor*, G. Schneefall, Schneegestöber.

tuiskuinen,

tuiskuinen, **isen** Na. pr. rebus disjectis plenus, inde *ningore frequens*, ninguidus e. c. hiems, nivalis e. c. tempestas, G. voll fliegendes Schnees, stöberig.

tuiskun, **ua** V. pr. *disjicior* l. dispergor, dispersim decido, inde *ningo*, G. zerstreut werden, schneien, **tuiskuu koiken päiwän** per totum diem ningit.

tuiskuan, **uta** al. **tuiskaan**, **kata** V. idem, rar. cfr. **tuiskin**.

tuiskutan, **ttaa** Vf. et **tuiskuttelen**, **tella** Vfr. id. ac **tuiskitan**, sed max. de nive cadente, inde **tulewat tuiskuttain** dispersim instar flocculorum nivalium adveniunt.

Tuittu, **tun** Na. *præceps* in iram, *iracundus*, G. jähzornig, **tuittu-pää** caput ira subita excandescens, it. Ns. *ira præceps*. G. Jähzorn.

tuittuinen, **isen** Na. *præceps* in iram. G. jähzornig.

tuiten prtcl. *præcipitanter*, subito, G. eilig, jählings, **tuiten wastasi**.

Tujahdan, **htaa** Vs. *subito prosilio*, præpropero l. transveho, G. hastig hervorstürzen l. vorbei eilen (**tuikahdan**).

tujahdus l. **tujaus**, **uksen** Ns. *transcursus subitus*, G. hastiges Vorbeieilen (**tuikahdus**).

tujakas, **kkaan** Na. *subito prosiliens*, præproperus, citus, G. eilig, hastig.

Tukaatti, **tin** Ns. (Sv. ducat) *nummus aureus*, G. Dukaten.

Tukahdun, **htua** al. **tukaun**, **uta** Vm. *suffocor*, halitu privor e. c. in fumo l. aqua, G. erstickt werden, **tuli tukahtuu** ignis reprimitur.

tukahdus l. **tukaus**, **uksen** Ns. *status suffocationis*, G. das Ersticktseyn.

tukautan l. **tukahutan**, **ttaa** Vf. et **tukauttelen**, **tella** Vfr. *suffoco*, halitu privo, inde *cohibeo* l. deprimo e. c. ignem, progressum cujus prohibeo, G. ersticken, hemmen, unterdrücken, **ruoho tukauttaa pellawan** herba inutilis linum supprimit crescens.

Tukala l. **tukela**, **an** Na. *difficilis* e. c. vita, *molestus*, tædiosus, ærumnosus, G. beschwerlich, schwer, mühselig, **tukalasti** l. **tukelasti** difficulter, moleste, ægre.

Tuki, **tuen** Ns. **tukewa** Na. etc. vide sub **tuen**.

Tuki prtcl. id. ac **tuiki**, e. c. **tuki wahwa** valde robustus.

Tukin, **kkia** V. *obturo* e. c. dolium, foramen *obstruo*, lacunam occludo l. coarcto, ne quid permeare possit, G. zustopfen, zupropfen, it. al. **sika tukkii** **aidan reikään** sus sese in foramen sæpis *intrudit*, G. eindringen.

tukitsen, **ita** V. idem, max. obstruo.

tukes, **kkeen** Ns. *obturamentum*, res obstruens lacunam, G. Pfropfen, Stöpfel, it. *status obstructionis*, G. zugestopfter Zustand, **pidän tukkeissa** obturatum teneo, **tie on tukkeessa** via est præpedita nive, **panen tukkeeseen** claudo, obstruo.

tukko, **kon** al. **tukku**, **kun** Ns. idem, **haawan tukko** fascia vulneris, **tie on tukossa**, **panen tukkuun**, inde *convolutum* quid obturamento inserviens, *complexus* plurium partium convolutus, G. etwas Zusammengewickeltes, Bündel, e. c. **heinä tukko** *manipulus* fœni contortus, **rohdin tukku** *fascis* stupæ, fig. **woi-tukku** glæba butyri, hinc **ei yhdestä tukkoa tule** una particula fascem non constituit, ex uno non fit fascis, **antaa tukolta** l. **tukulta** haud minutim sed per fasces dat, Gall. en gros.

tukottain l. **tukuttain** prtcl. *per fasces*, haud minutim, ubertim, G. bündelweise, **antaa tukuttain**.

tukkeun, **uta** Vm. *obturor* l. *obstruor* ut foramen, *stagno* l. stipor ut aqua, sanguis, G. zugestopft werden, stocken, **joki tukkeupi jäästä** amnis ex glacie proflua occluditur.

tukitan, **ttaa** Vf. *facio* l. *curo ut* obturetur l. obstruatur, G. zustopfen lassen.

tukitus, **uksen** Ns. talis *cura*, G. Zustopfenlassung.

Tukka, **kan** Ns. *capronæ* frontales pendentes e. c. equi, inde *crinis*, G. Stirnhaar, Haupthaar, **musta tukka** *capillus* niger, **wetäwät tukka-nuoraa** l. **-nuottaa** alter alterum per crines vellicat.

tukkainen, **isen** Na. *capillatus*, G. behaart, **musta-tukkainen** nigro capillo ornatus.

tukkamainen,

tukkamainen, isen Na. *crines habens* longos, G. langhaarig.
tukkaan, kata V. et tukkaelen l. tukkailen, lla Vfr. *per crines traho* l. vellico, G. bei den Haaren ziehen.
tukistan, aa V. et tukistelen, lla Vfr. idem.
tukustan, aa V. et tukustelen, lla Vfr. idem.
tukistus l. tukustus, tuksen Ns. talis *vellicatio*, G. das Haarziehen.
Tukki, kin Ns. (Sv. stock) *tignus*, truncus, G. Balken, saha-tukki truncus in asses serrandus.
Tuku prtcl. id. ac tako, e. c. tuku tuku.
Tulen, lla V. et rar. tuleskelen, lla Vfr. 1. pr. *venio*, advenio, pervenio, redeo, G. kommen, (oppos. menen), tulin kylästä kotiin l. tieltä kirkolle veni ex pago domum l. a via ad templum, aika tulee tempus adventat, tulen aikaan vide aika, tullen (Adv.) mennen in redeundo et abeundo, wiipyy tulemasta cunctatur in veniendo, terwet tulemastasi l. tulemaan vide terwet, tulewa veniens, venturus, inde 2. *evenio*, *provenio*, orior, exsisto, G. aufkommen, entstehen e. c. ei siitä tule mitään nihil inde oritur, lapsi tulee infans nascitur, minun tulee jano l. ikäwä sitis l. tædium mihi oritur i. e. me afficit, it. 3. *evenio*, *evado*, *fio*, G. werden, tuleeko sinusta miestä num ex te fit vir, num virilis fis, tulen terweeksi l. wihaiseksi l. papiksi fio salvus l. iratus l. sacerdos, hinc 4. tulin nakemään *contigit* ut viderem, G. sich ereignen l. treffen, tuli sanotuksi casu evenit ut diceretur, it. 5. *maturus fio*, G. reif werden, ohra tulee hordeum maturescit (tuleun l. tuleennun), onko tullut estne jam maturus, it. 6. *redeo*, G. einkommen, paljoko tuli pellostasi quantum rediit ex agro tuo, ei tullut tynnyriäkään, it. 7. *futurus* l. venturus *sum*, G. künftig seyn, tulewa wuosi annus proximus post hunc, tuleeko poutaa num serenabit, it. 8. *odorem* l. *saporem edo*, G. riechend l. schmeckend seyn, cum Allat. l. Ablat. e. c. tulee kalallen l. kalalta piscem redolet l. sapit, tulet hywällen l. hywältä svavem odorem spiras, it. 9. Impers. *oportet*, *debeo*, G. müssen, max. cum Genit. et Infinit. e. c. minun tulee sanoa oportet me dicere, sinun tuli tehdä tuum fuit officium l. debuisti facere, tässä tulee merkitä observandum est heic, it. 10. Impers. *pertinet*, G. gebühren, betreffen, max. cum Allat. (l. Genit.) personæ et Illat. rei, e. c. kunnia tulee hänellen honos ei est tribuendus, ad illum pertinet, ei se minulle tule id non ad me pertinet, non est meum, mitä asiaan tulee quod ad rem pertinet, rem tangit, ei sinun tule siihen mitäkän nil te movet. Nb. Imper. tullus l. tullos l. tulwos Sav. pro tuleppas, tulewos venias.
tuleun, uta al. tuleennun l. tuleunnun, ntua Vm. *maturesco*, G. reifen, tuleentunut maturus e. c. spica.
tulehdun, htua al. tuletun, ttua Vm. idem.
tulemus, uksen Ns. rar. *veniendi actus*, G. das Kommen, inde taudin tulemus impetus l. tentatio morbi.
tulento, nnon Ns. idem, inde *maturatio*, G. das Reifen.
tuleus l. tuleunnus, uksen Ns. rar. *maturatio*, G. das Reifen.
tulo, on Ns. *adventus*, G. Ankunft, talwi on tulossa l. tulolla hiems adventat, olen tulossa sum in itinere, it. *reditus* agri, G. Ertrag, Einkünfte, wuoden tulo annona, antaa runsaan tulon uberem reddit proventum.
tulos, oksen Ns. *reditus* l. proventus agri, G. Ertrag, wuoden tuloksct.
tuloisa, an Na. *proventu uber*, copiosus, lucrosus, G. einträglich, fruchtbar, ruis on tuloisa.
tullusa, an Na. idem Sav. rar.
tulokas, kkaan Na. idem, it. qui *nuper advenit*, colonus novus, advena, G. Ankömmling.
tuliainen, isen Ns. max. pl. tuliaiset *munera redeuntis*, quæ domesticis tribuere solent revertentes e. c. ex urbe l. convivio, *repotia*, G. Geschenke der Angekommenen, Schmaus nach der Heimkunft, anna tuliaisia.
tuletan, ttaa Vf. et tulettelen, tella Vfr. *facio* l. *curo ut* veniat l. fiat l. maturescat,

rescat, G. kommen l. werden l. reifen lassen, tuletti tuhaksi in cinerem verti curavit.

Tuli, len Ns. *ignis* flagrans, flamma ardens, G. Feuer, Flamme, isken tulta ignem elicio ex silice, ukko iskee tulta fulminat, tuli-soitto tæda ardens, tuli-kiwi sulphur, tuli-kiwinen sulphureus, sulphuratus, tulistikku l. -puikko assula sulphurata, tuli-rauta chalybs igniarius, tuli-kukkaro sacculus igniario servando, tuli-palo incendium, it. tulen leuto impetigo, tuli-mato lampyris noctiluca l. cicindela, tuli-ruoho l. -heinä rumex acutus, tuli-öljy aqua fortis, G. Scheidewasser, tulen karwainen l. tuli-punainen colore flammeolus, it. tulen tulilleni ad ignes l. focos meos i. e. ad loca cognita l. domum revenio, olen tulillani domi sum, it. tulen tulihini irascor l. ira excandesco, on tulisansa.

tulinen l. Run. tuloinen, isen Ns. dim. idem.

tulinen, isen Na. *igneus*, ignitus, inde *excandescens*, *ardens*, fervidus e. c. aqua, *festinus* e. c. motus, iracundus e. c. mens, G. feuerig, heiss, eilig, hitzig, tulisesti ardenter.

tulisuus, uuden Ns. *fervor*, *festinatio*, G. Hitze, Eile.

tulus, luksen Ns. max. pl. tulukset *igniarium*, suscitabulum, G. Feuerzeug.

tulehdun, htua Vm. Ul. *ignesco*, fervidus fio, G. feurig l. hitzig werden, cfr. sub tulen.

tulitun, ttua al. tullun, ltua Vm. idem, inde tulittu wuohi capra rufa.

tuleennun, ntua Vm. idem (cfr. sub tulen), tuleentuneita jywiä frumentum calore l. igne læsum.

tulikka, kan Ns. Sat. id. ac tulittu wuohi.

tulitan, ttaa Vf. et tulittelen, tella Vfr. *igneum* l. ignis capacem *reddo*, sulphure tingo e. c. assulas, G. feurig l. brennbar machen, schwefeln, al. *colore ignis tingo*, G. feuerfarbig machen.

tullitus, uksen Ns. *sulphuratio*, G. das Schwefeln.

Tulkka, kan Ns. Botn. id. ac tulppa.

Tulkki, kin Ns. (Sv. tolk) *interpres*, G. Dollmetscher, it. tringa interpres?

tulkkila, an Ns. *domus interpretis*, G. Dollmetscherhaus.

tulkkitsen, ita V. *interpretor*, G. verdollmetschen.

tulkkitus, uksen Ns. *interpretatio*, G. das Dollmetschen.

Tulla, an Ns. (Sv. tulle) *scalmus* in cymba l. clavus cui remus affigitur, G. Ruderzapfen, al. hanka (tulli, tullu).

Tulli, in Ns. (Sv. tull) *portorium*, vectigal in portis solvendum, G. Zollabgabe, inde *telonium*, nec non *porta urbis*, G. Zollhaus, Stadtthor, myllyn tulli pretium molendi, it. al. id. ac tulla.

tullaan, llata V. *portorium solvo*, G. zollen.

tullaus, uksen Ns. *solutio portorii*, G. das Zollen.

Tullo, on Ns. *volumen* e. c. chartæ l. corticis betulini, G. Papierrolle.

Tullu, un Ns. Caj. id. ac tulla.

Tulppa, pan Ns. Ul. *cuneus* ferreus, quo quid intruditur e. c. muscus in rimas parietis, G. Treibkeil (tulkka), it. Wib. *obturamentum*, G. Pfropfen.

tulppaan, pata V. ope talis cunei *intrudo*, G. einkeilen, it. *obturo*, G. zupfropfen.

Tulwa, an Ns. *exundatio* fluminum vernalis, G. Ueberschwemmung der Flüsse im Frühling, tulwa-wesi aqua exundans, joki on tulwillansa amnis exundat.

Tuma, an Ns. *nucleus* e. c. nucis, G. Kern (tuuma).

tumakas, kkaan Na. *nucleis plenus*, G. kernvoll.

tumehtelen, hdella Vfr. *enucleo*, inde *perscrutor*, G. auskernen, ausforschen.

Tumma, an Na. *fuscus*, haud clarus e. c. speculum, color, G. dunkel, nicht klar, mustan tumma subobscurus.

tummava, wan Na. *nigricans*, subfuscus, G. etwas dunkel.

tummehdan, htaa V. et tummehtelen, hdella Vfr. *obfusco*, obscuro, G. verdunkeln, inde quem *extenuo*, cui verbis detraho, G. verkleinern, herabsetzen.

tummennan, ntaa V. et tummentelen, nnella Vfr. idem, it. tummennan tulta *cohibeo* l. suffoco ignem, G. unterdrücken, löschen (tuhmennan).

tummennus, uksen Ns. *obscuratio*, G. Verdunkelung.
tummenen, nneta Vm. *obfuscor*, obscuratus fio, G. verdunkelt werden, it. *suffocor* l. exstinguor ut ignis, G. erlöschen.
tummennun, ntua al. **tummehdun**, htua Vm. idem.
tummoun, uta al. **tummuan**, uta Vm. idem.
Tumppu, pun Ns. Sat. *chirothecæ* species, G. eine Art Handschuh.
tumppuinen l. Tav. **tumppoinen**, isen Ns. dim. id.
Tumpura, an Na. id. ac **tympyrä**.
Tungen, **nkea** al. rar. **tunkean**, ngeta V. *vi trudo* quid in locum arctum, *arcte intrudo*, arctans pello l. premo, G. drängen, eindrängen, dringen, **tunkee läpitse** penetrat, **älä tunge tänne** ne te huc vi ingeras, **tungen yhteen** coarcto, **tunki sitä minulle** id mihi *obtrusit*, G. aufdrängen, inde *cogo*, urgeo, G. auf etwas dringen, antreiben, **tunkee meitä matkaan** nos in viam urget.
tunkeilen l. **tungeskelen**, **lla** Vfr. idem, rar.
tunkeun, uta Vm. *arcte intrudor* l. imprimor, G. gedrängt werden, dringen, **tunkeusi sydämeen** in præcordia vi penetravit.
tunko, ngon al. **tunku**, ngun Ns. *arcta intrusio*, pulsus, pressus, coarctatio, G. das Drängen l. Eindrängen, Gedränge, Drang, **tungolla** vi, arcte, inde **kansan tunko** *multitudo* populi *stipata*, **tunkometsä** l. **-laiho** silva l. seges densa, vix permeabilis.
tunkoinen, isen Na. *coarctatus*, arcte pressus, non nisi trudendo permeabilis, G. gedrängevoll, gedränge.
Tunkio, on Ns. *purgamenta* scopis conversa, *acervus purgamentorum*, fimetum, G. Auskehrig, Kehrichthaufen.
tunkioinen, isen Na. *purgamentis plenus*, G. voll Auskehrig.
Tunkka, **kan** Ns. *rancor*, mucor, G. dumpfiger Geruch, **tulee tunkalta** rancidus redolet.
tunkainen, isen Na. *rancidus*, G. dumpfig.
tunkaannun, ntua Vm. *rancidus fio*, mucore redoleo, G. dumpfig werden l. riechen.
tunkkaun, uta al. **tunkkahun**, ua Vm. idem.
Tunnen, **tuntea** l. contr. **tunta** l. max. **tuta**, V. 1. *sentio*, sensu rei afficior, G. fühlen, merken, **en tunne piston** stimulum non sentio, **tuntematoin** sensu carens, **tuten** l. **tutusti** l. **tuttawasti** modo sensibili, inde 2. ope mentis *sentio* l. *conscius sum*, *scio*, *nosco*, agnosco, cognosco, intelligo, perspicio, G. merken, kennen, einsehen, verstehen, **en tunne häntä** eum cognitum non habeo, haud dignosco, **tunnen asian** rem cognitam l. perspectam habeo, **tunnen taudin tawat** indoles morbi mihi est nota l. cognita, **en tunne säilyttää** non intelligo servare, it. præt. **tunsin** l. rar. **tunnin**, Inf. **tutaksení** l. **tuntaksení** l. **tunteaksení** quoad ego dignoscere l. perspicere valeo, **teki tuten** (l. **tuntein**) fecit scienter, **tuntematoin** non notus, ignotus, inscius, Pass. **tutaan** (rar. **tunnetaan**), **tuttawa** l. **tuttu** cognitus, **tuttawani** l. **tuttuni** homo mihi notus, amicus, G. Bekannter, **tuttawasti** l. **tutusti** modo cognito, solito.
tuntelen, nnella Vfr. 1. idem, max. *cognosco*, **en tahdo tunnella** vix agnosco l. dignosco, it. 2. al. id. ac **tunnustan tactu** tento.
tunto, nnon Ns. 1. *sensus* rei afficientis, G. Gefühl, **ei ole tuntoa** sensu caret, inde 2. *sensus internus*, *conscientia*, *notitia*, cognitio, G. Bewusstseyn, Kenntniss, Erkenntniss, Einsicht, **sairas on tunnollansa** ægrotans sibi est conscius, non delirat, **oma tunto** conscientia *sui* max. moralis, G. Gewissen, **tunnon mies** vir conscientiæ teneræ, vir probus, **tuntomerkki** nota characteristica, qua quid dignoscitur.
tuntu, nnun Ns. et **tuntinen**, isen Ns. dim. idem. **tunti-merkki**.
tuntoinen l. **tuntinen**, isen Na. *sensu* l. *conscientia* l. *notitia gaudens*, G. fühlend, bewusst, kennend, max. in compos. e. c. **oma-tuntoinen mies** vir conscientiæ teneræ, vir integer, probus, G. gewissenhaft.
tunnollinen, isen Na. idem.
tunnollisuus, uuden Ns. *indoles sentiens* l. *conscia*, G. fühlender l. bewusster Zustand, inde teneritas conscientiæ, integritas, G. Gewissenhaftigkeit.

tuntoi-

tuntoisuus, uuden Ns. idem in compos. rar.
tunnotoin, ttoman Na. car. *sensu* l. *conscientia carens*, improbus, G. gefühllos, bewusstlos, gewissenlos.
tunnus, uksen Ns. *nota* l. signum, quo quid dignoscitur, G. Kennzeichen, al. tunnus-tähti l. -merkki.
tuttawuus, uuden Ns. (a tuttawa) *notitia*, G. Kenntniss, inde *familiaritas*, consvetudo mutua, G. Bekanntschaft, tuttawuuden wuoksi propter familiaritatem l. amicitiam mutuam.
tunnun, ntua Vm. *sentior*, sensu observor, sensum afficio, G. gefühlt l. bemerkt werden, tuntuuko sitä num sentiri potest, ei tunnu sensu non observatur, inobservabilis l. innotabilis est, inde lehmä tuntuu vacca observatur in partum solvi, tuntuwa lehmä vacca quam primum parturiens.
tunnustan, aa V. et **tunnustelen**, lla Vfr. 1. *sensu* l. *tactu tento*, *tentans exploro* an sentiam, G. nachfühlen, betasten, untersuchen, tunnustele kädelläsi manu attrecta, tunnusta itsesi tenta l. explora temet ipse, inde 2. *sentio* l. *observo* rem mihi esse cognitam, agnosco, G. merken, bemerken, erkennen, en tunnusta haud scio an mihi sit notus, it. 3. *agnoscens confiteor* l. *fateor* rem, G. bekennen, tunnustan todeksi verum esse profiteor, ei tunnusta wikaansa.
tunnustus, uksen Ns. 1. *tentatio* ope sensus e. c. manu, G. Betastung, Untersuchung, it. *agnitio* rei, G. Erkenntniss, it. *confessio*, G. Bekenntniss, uskon tunnustus symbolum fidei, eccl.
Tunti, nnin l. ntin Ns. (Sv. stund) *hora*, G. Stunde, cfr. sub tunnen.
Tunturi, in Ns. *jugum montium* altius, G. hoher Bergsrucken, max. *alpes* inter Norvegiam et Sveciam, turjan tunturit.
Tuo, tuon pron. demonstr. *iste*, *is*, G. jener da, der da (toi), tuoko istene?, Inf. tuota, pl. nuot l. nuo, Gen. noiden, Inf. noita, cfr. Grammat. Varii Cass. adverbiascunt e. c. tuota pikaa quam cito, confestim, G. sogleich, en pane tuoksenikaan nil quidem curo, vilipendo, it. Illat. istu tuohon *istuc*, illuc sede l. conside, G. dahin, dorthin, it. Adess. & Iness. on tuolla est *istic*, indefinite, G. dort, sed on tuossa est *istic*, definite, G. da, istuu tuolla l. tuossa, hinc on tuollansa est *istic*, in loco suo, nil curans, it. Ablat. & Elat. tuli tuolta venit *istinc*, indefinite, G. von dorther, sed tuli tuosta venit *istinc*, definite, G. von daher, it. Adv. noin (pro nuoin) *ita*, sic, G. so.
tuoi, tuoin pl. nuoit, nuoiden, nuoita pron. idem, rar.
tuommoinen, isen Na. (pro tuon muotoinen) *istius formæ*, talis, G. solcher, cfr. tommoinen.
tuollainen, isen Na. (pro tuon lainen) *istius indolis*, talis, G. solcher.
tuonne prtcl. (pro tuolle paikallen) *istuc*, G. dorthin (tonne), mene tuonne abi illuc, inde Compar. tuonnempi *remotior* istuc versus, G. weiter dahinwärts, hinc tulee tuonnempaa venit ex loco isto remotiori, mene tuonnemmaksi l. contr. tuonnemmas l. tuonnemma abi istuc versus longius, on tuonnempana est eo versus procul.
Tuohi, hen Ns. *cortex* exterior e. c. betulæ albæ, G. Birkenrinde, kiskon tuohta l. tohta (Inf.) corticem detraho.
tuohinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *corticeus*, corticosus, G. von l. voll Birkenrinde, hinc Ns. *vas corticeum*, G. Gefäschen von Birkenrinde.
tuohikka, kan Ns. *calceus* ex cortice betulæ, G. Schuh von Birkenrinde.
tuohikkainen l. tuohikainen, isen Ns. dim. idem (tuokkoinen).
Tuohon, hoa al. tuohoan, hota al. tuohaan, hata V. *negligenter* quid *ago*, G. etwas nachlässig l. blindlings thun, tuohoo neuloo temere consuit, tuohoan tulella tædam negligenter gero l. circumfero.
Tuohustan, aa V. et **tuohustelen**, lla Vfr. *piscor* ope *fuscinæ*, G. Fische stechen, (tuhostan, tuorustan, tuowustan).
tuohustus, tuksen Ns. *piscatio* ope fuscinæ, G. das Fischstechen.
tuohus, uksen Ns. talis *piscatura*, G. dergl. Fischfang

Fischfang (tuorus), tuohus-neuwot instrumenta fuscinatoria, tuohus-kala piscis fuscina captus.

Tuokio, on Ns. Tav. *momentum temporis* ictus oculi. G. Augenblick.

Tuokkoinen, isen Ns. id. ac tuohikkainen.

Tuokku, un Ns. *pulvis volans* e. c. scopis verrentium, G. Staub, tuokku-lumi nix non compacta.

tuokkuinen, isen Na. *pulvereus*, pulverulentus, G. staubig.

tuokkun, ua Vm. modo *pulveris volo* l. *spargor* ut nix, G. stauben, heinät tuokkuwat fœnum mucorem spargit, tukka tuokkuu capillus vento volitat.

tuokkutan, ttaa Vf. et tuokkuttelen, tella Vfr. *pulverem cieo*, G. Staub erregen, al. *pulverem abstergo*, G. stäuben, abstäuben, al. *pulvereum facio*, G. bestäuben.

tuokkutus, tuksen Ns. *pulveris excitatio* l. abstersio, G. das Stäuben.

Tuoli, in Ns. (Sv. stol) *sella*, sedile, G. Stuhl (tooli).

tuolinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *sellis frequens*, G. stuhlreich.

Tuomi, men Ns. prunus *padus*, G. schwarzer Vogelkirschbaum.

tuominen, isen Na. *ex pado* confectus, padis frequens, G. voll l. von dergl. Bäumen.

tuomikas, kkaan Na. *padis abundans*, G. reich an dergl. Bäumen, it. Ns. *bacca padi*, G. Beere dieses Baums.

tuomikko, kon al. tuomisto, on Ns. *silva padorum*, G. Wald von dergl. Bäumen.

Tuomio, on Ns. (Sv. dom) *judicium* publicum, *sententia* judicis, G. Urtheilsspruch, Rechtsspruch, tuomion woipa sententiæ ferendæ par, tuomio-istuin sella judicis, tuomio-kirkko templum cathedrale, G. Domkirche, tuomio-prowasti archipræpositus, tuomio-kapitluni consistorium ecclesiasticum, capitulum.

tuomitsen, ita V. *judicium facio*, *sententiam fero*, judico, G. Urtheil sprechen l. fällen, richten.

tuomari, in Ns. (Sv. domare) *judex* publicus max. *territorialis*, G. Richter.

Tuomo, on al. tuomas, aan Ns. nomen viri *Thomas*.

Tuon, tuoda l. Sav. tuuwa V. *affero*, *apporto*, adduco, adveho, G. bringen, herzubringen, (oppos. wien), tuopi tänne huc apportat, tuominen apportatio, unde pl. tuomiset dona quæ ex urbe l. convivio domum redeuntes secum ferre et puerulis exhibere solent: Impert. tuo l. tuos l. tuoppa l. tuowos, unde Sav. tuuwos, tuuos, tu'us, Pass. tuodaan, Sav. tuuwaan.

tuotan, ttaa Vf. et tuottelen, tella Vfr. *facio ut* afferatur, G. herzubringen lassen, zuziehen, tuotan awun auxilium cui ferendum *curo*, tuotti minullen murheen mœrorem mihi contraxit. tuotan hänen tänne curo ut huc veniat, eum huc comitor.

tuottamus, uksen Ns. *afferendi cura*, G. das Herzubringen.

Tuonain l. tuonan prtcl. *non dudum*, haud ita pridem, ante aliquod tempus, G. vor einiger Zeit, nicht lange her.

tuonainen, isen Na. *ad illud tempus* pertinens G. zu dergl. Zeit gehörig.

Tuoni, nen Ns. *genius mortis* mythol. *Pluto*, inde *mors*, fatum, G. mythol. Todesgott, Tod, tuonen koira larva papilionis hispida, al. libellula.

tuonela, an Ns. *domus* l. habitaculum του tuoni, orcus, infernum, inde *sepulcrum*, G. Todtenwohnung, Unterwelt, Grab (maanala), it. §. käypi tuonelasja l. tuonella animo linquitur.

Tuoppi, pin Ns. et tuoppinen, isen Ns. dim. (Sv. stop) *sextarius* congii l. dimidium canthari, mensura liquidorum, inde *poculum*, potorium, G. Mass flüssiger Waaren, halbe Kanne, Trinkgefäss (toppi, touppi).

tuopillinen, isen Na. tale vasculum l. *potorium habens*, G. dergl. Mass habend, it. *quantum capit* tale vasculum, G. dergl. Mass voll.

Tuoret, reen al. tuorret, rreen l. rar. tuori, ren Na. *recens* e. c. piscis, cerevisia, memoria, factum, inde *succosus*, *subhumidus*, haud aridus e. c. humus, lignum,

num, herba, nix, fœnum, non maturus e. c. seges, non salsus e. c. caro, G. frisch, feucht, tuoret wesi aqua recens hausta.
tuoreus, uden al. tuoruus, uuden Ns. *indoles recens*, G. Frischheit.
tuoreun, uta al. tuoreennun, ntua Vm. *recens* l. *subhumidus fio*, humesco, G. frisch l. feucht werden.
tuorehdun, htua al. tuorehdin, htia V. idem.
tuorrun, rtua Vm. idem, rar.
tuorennan, ntaa Vf. *recentem* l. *subhumidum facio*, humecto, G. frisch machen, befeuchten.
tuoretan l. tuoreutan, ttaa Vf. idem.
Tuoro, ron Ns. id. ac turwet.
Tuorstai, in Ns. (Sv. thorsdag) *dies Jovis*, G. Donnerstag (torstai).
tuorstainen, isen Na. ad illum *diem pertinens* e. c. opus, cibus, G. donnerstägig.
Tuorustan, aa V. tuorustus Ns. tuorus Ns. id. ac tuohustan, tuohustus, tuohus.
Tuosa, an Ns. (Sv. dosa) *pyxis* l. theca, G. Dose (toosa, tousa).
Tuowustan V. tuowustus Ns. tuowus Ns. id. ac tuohustan, tuohustus, tuohus.
Tupa, wan Ns. (Sv. stuga, stufva) *ædicula*, *cubiculum*, in quo familia versatur, G. Stube, Sav. pirtti.
tupainen, isen Ns. dim. idem, inde Wib. *cubile* l. dormitorium minus, G. Schlafstübchen.
Tupakki, kin al. tupakka, kan Ns. (Sv. tobak) nicotiana *tabacum*, G. Taback, poltan tupakkia l. Sav. Caj. Carl. juon tupakkaa tabaci fumum sugo.
tupakoitsen, itа V. *tabaco utor*, fumum sugens, G. Taback gebrauchen.
Tupehdun, htua Vm. id. ac tukahdun.
tupehutan, ttaa Vf. id. ac tukahutan.
tupehdus, uksen Ns. id. ac tukahdus.
Tuper N. *præceps* quid, G. etwas Burzelndes, non nisi in his occurrit sc. tuper-keikka l. tuper-myllу l. tuper-mullikka *præcipitantia*, lapsus l. volitatio præceps, G. Burzelbaum, hinc lankean tuper-keikkaa præceps labor, panen l. heitän tuper-myllyä præceps memet volvo, cfr. kuper-keikka.
tuperran, rtaa V. et tupertelen, rrella Vfr. *præcipitanter volvo* quid, G. burzelnd umdrehen.
tuperrun, rtua Vm. *præceps volvor* l. labor, G. burzeln.
tuperrehdan, htad V. idem.
Tupin, ppia V. *manu tundo* l. pulso, G. mit der Hand stossen.
Tuppaan, pata V. (Sv. stoppa) *obturo*, *confercio*, in locum angustum intrudo, comprimo, G. stopfen, einstopfen, zupacken.
tuppo, pon Ns. (Sv. stoppa) *obturamentum*, fascia e. c. vulneris, G. Stöpfel, Binde, al. tukko.
Tuppi, pen Ns. *vagina* e. c. gladii, cultri, *theca* e. c. acuum, G. Scheide, tuppiweitsi culter in vagina gerendus, hinc piika on tupella virgo est vaginæ gerendæ apta i. e. adulta, nubilis, ohra on tupella l. tupessa spica hordei est in vagina i. e. mox eruptura, siemen-tuppi capsula seminum.
tuppinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vagina ornatus*, G. mit Scheide versehen.
tuppikas, kkaan Na. *vaginæformis*, G. scheideförmig, inde Ns. *chirothecæ* species, G. eine Art Handschuh.
Tupruan, uta V. Sav. *volitanter moveor*, G. sich flatternd bewegen, sawu tupruaapi fumus in aëre volvitur, rewou tulet tupruawat.
tuprutan, ttaa Vf. et tuprutttelen, tella Vfr. *facio ut* volvatur, G. flattern lassen.
Tupsin, ia V. virgis *leviter cædo*, leviter ventilo, G. sanft schlagen l. wedeln.
Tupsu, un Ns. (Sv. tofs) *crista*, *cirrus*, penicillus ex filis, G. flatternder Büschel, tupsu-niska aviculæ species, ampelis garrula? l. parus cristatus?
tupsuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cirris ornatus*, G. mit Büschel versehen.
tupsuan, uta V. *instar cristæ* l. cirri *volvor* l. moveor, G. wie ein Büschel flattern.
tupsutan, ttaa Vf. et tupsuttelen, tella Vfr. idem, ajan tupsuttelen.
Tupuri, in Ns. Ul. *signum retis* erectum in mari, G. Pfahl zur Bezeichnung der Netzstelle.

Turahdun,

Turahdun, htua Vm. *lædor igne* l. calore, ut frumentum, G. von Hitze verletzt werden, ohrat owat turahtuneet.

Turakka, kan al. turakki, kin Ns. (vox Russ.?) *ludi species* chartularum, nec non qui lusione perdidit, G. eine Art Kartenspiel, tuli turakaksi.

Turha, an Na. *vanus*, nullius pretii l. usus, G. eitel, nichtig, turha tapa mos vanus, turha mies vir *inanis*, haud probus, tekee turhaksi pro nihilo æstimat, menee turhaan evanescit, minuitur, tuli turhaan l. turhin (Adv.) päin vane, frustra venit, G. vergebens, turhasti vane, inaniter.

turhuus, uuden Ns. *vanitas*, inanitas, G. Eitelkeit, Nichtigkeit.

turhaelen l. turhallen, lla Vfr. rebus vanis sum deditus, *vana ago* l. *loquor*, G. eitel seyn, etwas Nichtiges vorhaben.

Turila, an al. turilas, laan Ns. pr. *insectum* segeti et gramini *noxium*, valde edax, scarabæus melolontha? gryllus migratorius?, inde *homo edax*, gulo, G. schädliches Insect, Vielfresser, wäki-turilas gigas mythol. vorax et robustus.

Turisen, sta V. *strideo*, G. schnarren.

turina, an Ns. *stridor*, G. Geschnarre.

Turja, an Ns. pr. *Norvegia* l. Lapponia transalpina, G. Norwegen, inde *regio remota*, turjan meri mare glaciale, turjan tunturit alpes Norvegiæ l. Lapponiæ.

turjalainen, isen N. *norvegus*, norvegicus, G. Norweger.

Turjakket, kkeen Ns. id. ac turwakko, inde al. canis valde hispidus, G. zottiger Hund.

Turki prtcl. id. ac tuiki.

Turkka l. turka, kan Ns. 1. *homo misellus*, membris mutilus, deformis, G. armseliger, krüppelhafter, ungestalter Mensch, sinä turka, inde 2. al. *tætrum*, turpe l. detestabile quid, G. etwas Hässliches l. Abscheuliches, mene turkka apage, homo turpis, it. 3. al. turka-liha caro osse carens.

turkainen, isen Na. *misellus*, *deformis*, *tæter*, turpis, detestabilis, G. armselig, ungestalt, hässlich, abscheulich, woi turkaista wæ teterrimo, turkainen tuli flamma turpiter vastans.

Turkki, kin Ns. *vestis pellicea*, G. Pelz, (Abol. nahat), ihoturkki tunica pellicea, it. (peregr.) *Turcia*, terra Turcarum, G. Türkei, al. turkin maa.

turkkinen, isen Ns. dim. idem.

turkkilainen, isen Ns. *turcicus* e. c. homo, G. Türke, türkisch.

turkkinen, isen Na. *vestem habens pelliceam*, G. Pelz habend.

Turku, run Ns. (Sv. torg?) orig. *forum*, locus rerum venalium et nundinarum, G. Markt (tori), inde forte nomen urbis *Aboæ*, primus nundinarum locus in Finlandia.

turkuinen, isen Ns. dim. idem.

turkulainen, isen N. *aboënsis* e. c. homo, G. ein Aboer.

Turkutan, ttaa V. et turkuttelen, tella Vfr. *sopio* infantes cunas agendo, G. in den Schlaf wiegen, einschläfern, it. al. *obtrudo*, obtrudens offero cui quid, G. aufdringen (tyrkytän).

turkutus, tuksen Ns. talis *insopitio*, G. Einschläferung, al. *obtrusio*, G. das Aufdringen.

Turma, an Ns. 1. *imprudens* l. temerarium quid, G. etwas Unbedachtsames l. Verwegenes, it. 2. *tætrum* l. horrendum quid, G. etwas Hässliches l. Abscheuliches (turkka), tunnustan työni turmaksi, it. 3. *depravans* l. *corrumpens* quid, perniciosum l. noxium quid, G. etwas Verderbliches, cfr. tapa-turma, turmasti l. turmin (Adv.) imprudenter, horrende, perniciose.

turmainen, isen Na. *imprudens* l. temerarius, al. *horrendus*, al. *perniciosus* l. noxius, G. unbedachtsam, verwegen, hässlich, verderblich, cfr. tapa-turmainen.

turmaisuus, uuden Ns. *indoles imprudens*, *horrenda*, *noxia*, G. Verwegenheit, Hässlichkeit, Verderblichkeit, cfr. tapa-turmaisuus.

turmio, on Ns. *status* rei *depravatus* l. corruptus, G. Verderbniss, Verderb, menee turmioon fit inutilis, corrumpitur, perditur,

perditur, on turmiossa est plane corruptus, depravatus, it. *imprudentia*, G. Verwegenheit, turmiolta imprudenter, temere.

turmelen, llа Vfr. *corrumpo*, *depravo*, noceo, inutilem reddo, G. verderben, verletzen, untauglich machen, turmelia depravator, turmeltu corruptus, turmelemaitoin non corruptus, corrumpi nescius.

turmellun, lrua Vm. *corrumpor*, depravor, inutilis fio, G. verdorben l. verletzt l. untauglich werden.

turmeun, uta al. turmeennun, utua Vm. idem.

turmiun, uta Vm. idem, heinät turmiuwat sateesta.

turmellus, uksen Ns. *corruptio* l. *depravatio* et activa et passiva, G. Verderbung, Verderb, Verderbniss.

Turpa, wan Ns. *rostrum* e. c. equi, bovis, proboscis, G. Maul, Schnautze, Rüssel.

turppo, pon al. turppa, pan Ns. idem.

Turpa, wan al. turppa, pan Ns. cyprinus *carpio*, G. Karpfe.

turpainen, isen Ns. *carpionibus abundans*, G. karpfenreich.

Turpas, ppaan Ns. id. ac turwet, turwas.

turppainen, isen Na. id. ac turpeinen.

turpastun, ua Vm. id. ac turwastun, al. id. ac turpeuen.

Turpia, an Na. Caj. *tumidus*, turgidus e. c. pes, G. aufgeschwollen, inde *humore condensatus*, haud rimosus e. c. vas ligneum, G. geschwollen und wasserdicht, it. turpia pakkainen frigus *vehemens* qs. densum, G. heftig.

turpenen, rweta Vm. *tumidus fio*, extumesco ut vulnus l. lignum ex humore, G. aufschwellen, inde *humore condensor* l. coalesco qua rimas ut vas ligneum, G. geschwollen und wasserdicht werden, turwennut astia vas haud rimosum, non perfluum.

turwun, rpua al. turwon, rpoa Vm. idem, pane turpumaan, inde animo elatus l. *superbus fio*, G. aufgeblasen werden.

turwoun, uta al. turwoonnun l. turwounnun, utua Vm. idem.

turpeun, uta al. turpeennun, utua Vm. idem.

turwutan, ttaa Vf. et turwuttelen, tella Vfr. *facio ut* tumescat, *humore condenso* l. coagulo e. c. rimas vasis lignei, G. aufschwellen machen, wasserdicht machen.

turwutus, tuksen Ns. *actus* tumorem inducens, G. Schwellenmachung.

Turri, in Ns. *gigas* 1. heros mythol. bellator excellens, G. mythol. Riese l. Held.

turras, aan al. turrisas l. contr. tursas, saan Ns. idem, cfr. turilas.

Tursa, an al. tursas, aan Ns. id. ac turpa rostrum.

Tursaan, sata V. *tumidum* l. *turgidum reddo*, G. pauschig machen, tursaapi partaansa.

tursastun l. tursistun, ua Vm. *intumesco*, turgidus fio, G. geschwollen l. pauschig werden.

Turska, an Ns. (Sv. torsk) gadus *callarias*, G. Dorsch.

Turskun, ua Vm. id. ac purskun, pursun.

turskahdan, htaa Vs. id. ac purskahdan.

turskutan, ttaa Vf. id. ac pirskutan, purskutan, pursutan.

turskutus, uksen Ns. id. ac pirskutus etc.

tursuan, uta V. id. ac turskun l. pursun, al. *intumesco*, G. schwellen.

Turta, rran Na. *rigidus*, *torpidus*, sensu carens e. c. pes, *marcidus*, semiputridus e. c. lignum, G. starr, fuhllos, morsch, it. Sav. nondum acidus, *subacidus* e. c. lac, acidulus, G. säuerlich.

turtaun, uta Vm. *rigesco*, torpesco, sensu privor ut pes, G. starr werden, al. *marcesco*, putresco, humore mollesco ut lignum, G. morsch werden, al. *nonnihil acesco* ut lac, G. säuerlich werden.

turrun, rtua Vm. idem, puu turtuu.

turto, rron Ns. *torpidum* l. *marcidum* quid, G. etwas Starres l. Morsches, turto-puu lignum putredine infectum, humore marcidum.

Turwa, an Ns. *tutamen*, *refugium* in rebus infaustis, subsidium, patrocinium, securitas, defensio, G. Zuflucht, Schutz, Obhut, on turwissani est in tutela mea, turwani on Jumalassa, inde *fiducia* in quem

quem collocat..., G. das Vertrauen, Zuversicht, panen turwani sinuun.
turwallinen l. **turwainen**, isen Na. *refugium habens*, tutus, fretus, securus e. c. homo, G. Schutz habend, sicher, it. *tutus, certus*, periculo carens e. c. locus, G. sicher, gefahrlos.
turwallisuus l. **turwaisuus**, uuden Ns. *indoles tuta, status securus*, fiducia, G. Sicherheit.
turwaan, wata V. et **turwaelen** l. **turwailen**, lla Vfr. 1. *refugio* ad quem in rebus infaustis, *fiduciam pono* in quem, G. seine Zuflucht nehmen, vertrauen, sich verlassen, turwaan Jumalaan Deo confido l. me committo, it. 2. quem *tueor* l. *custodio*, defendo, ne mali quid cui accidat, G. schützen, bewahren.
Turwakko, kon Ns. *chirotheca* ex setis l. pilis, G. hårener Handschuh.
turwakkoinen l. **turwakoinen**, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *chirothecis ornatus*, G. mit dergl. Handschuhen versehen, unde epithet. ursi l. canis hispidi.
Turwet, rpeen Ns. *cæspes*, grumus, G. gestochener Torf, Rasen, turwet-sara carex cæspitosa.
turwas, rpaan Ns. idem, (turpas).
turpeinen, isen Na. *cæspitosus*, cæspiticius, cæspitibus abundans, G. torfig, torfreich.
turpeellinen, isen Na. *cæspitosus*, cæspites l. grumos habens, G. Torf habend.
turpeennun l. **turweennun**, ntua Vm. *cæspitosus fio*, cæspitibus l. grumis obducor ut humus, G. torfig l. rasenvoll werden, sich berasen, cfr. sub turpia.
turwastun, ua Vm. idem (turpastun).
Turwun, rpua Vm. vide sub turpia.
turwutan, ttaa Vf. vide ibidem.
Tusina, an Ns. (Sv. dussin) *dodecas*, duodenarius numerus, G. Dutzend.
tusinoitsen, ita V. *per dodecades* numero, G. dutzendweise zählen.
tusinoitan, ttaa Vf. idem, inde tusinoittain per dodecades, G. dutzendweise.
Tuska, an Ns. *ærumna, angustia*, anxietas, afflictio, ægritudo, G. Angst, Noth, tuskalla l. tuskin (Adv.) ægre, vix.
tuskainen, isen Na. *ærumnosus* e. c. vita; *anxius* e. c. mens, anxietate pressus, G. angstvoll, beångstigt, beschwerlich.
tuskallinen, isen Na. *ærumnosus*, molestus, G. ångstlich, beschwerlich.
tuskalloinen l. **tuskaloinen**, isen Na. idem.
tuskaun, uta Vm. *anxius fio*, angor, ærumnis l. molestia premor, afflictus fio, G. ångstlich werden.
tuskaannun l. **tuskaunnun**, ntua Vm. idem.
tuskistun l. **tuskastun**, ua Vm. idem.
tuskailen, lla Vfr. idem, al. *in molestiis queror*, G. vor Angst klagen.
tuskittelen, tella al. **tuskistelen**, lla Vfr. idem.
tuskautan l. **tuskahutan**, ttaa Vf. *anxium reddo*, ango, G. beångstigen.
tuskatutan, ttaa Vf. idem, rar.
Tutaan l. **tutajan**, tudata V. *tremo* ut caput senium, *leviter quassor*, G. zittern, sanft geschüttelt werden.
tutisen, sta V. idem.
tutina, an Ns. *tremor* e. c. capitis, G. das Zittern.
tutistan l. **tudistan**, aa V. *leviter quasso*, G. zittern machen, sanft schütteln.
Tutentti, tin Ns. (Sv. student) *studiosus*, civis academicus, G. Student.
Tutkain, amen Ns. *cuspis* e. c. cultri, acûs, G. Spitze, it. pl. tutkamet *filamenta* staminis textorii residua, amputari solita, G. Webertrumm, Ueberbleibsel der Weberkette.
Tutkin, ia V. *scrutor, percontor*, percenseo, examino, exploro, considero, G. genau untersuchen, erforschen, betrachten, überdenken.
tutkaan, kata V. idem, it. Abol. *visito* e. c. amicum l. vicinum salutandi (l. explorandi?) gratia, G. besuchen.
tutkistelen, lla Vfr. idem.
tutkimus l. **tutkistelemus**, uksen Ns. *percontatio*, exploratio, scrutatio, G. Untersuchung, Erforschung, Betrachtung.
tutkinto, nnon Ns. idem, inde *recensio*, examen, tractatio, G. Abhandlung, Betrachtung, tutkinnon ainet materia tractanda.
tutka, an Ns. idem, inus. sed inde tutkamaton Na. car. qui percenseri nequit, *inexploratus*,

ploratus, G. unerforschlich (tutkimatoin), tutkatoin tawara opes innumerabiles.

Tutti, tin Ns. (Sv. totte) 1. *pensum* lini l. lanæ nendum, G. Flachsknoche, Flachsdocke, it. 2. al. *cornu* quo nutriuntur infantuli, G. Säugehorn, it. 3. *igniarium*, G. Feuerzeug.

tuttinen, isen Ns. dim. idem.

Tuttu, tun Na. particip. a tunnen.

tuttawa Na. et tuttawuus Ns. vide tunnen.

Tuuhaan, hata V. id. ac tuohon, e. c. tuuhaan tulella.

Tuudin V. et tuuditan Vf. vide sub tuuti.

Tuuhia, an Na. Carl. *turgidus* e. c. arbor frondosa, *læte crescens*, inde *magnificus*, conspicuus, excellens, G. dickbuschicht, strotzig wachsend, prächtig, stolz.

Tuukki, kin Ns. (Sv. duk) *mappa* max. mensalis, G. Tischtuch.

tuukkaan, kata V. *sterno* mensam, G. Tisch decken.

Tuulas, aan Ns. *fuscina* piscatoria, G. Fischergabel.

tuulastan, aa V. *fuscinâ piscor*, G. mit der Gabel fischen.

Tuuli, len Ns. *ventus*, G. Wind, myötätuuli et wasta-tuuli ventus secundus et adversus, pohja-tuuli boreas, itä-tuuli eurus, tuuli-mylly mola alata l. pneumatica, tuulen leuto exanthema ex vento ortum, tuulen pyöriäinen turbo venti, tuulihattu homo inconstans, levis.

tuulinen, isen Na. *ventosus*, G. windig, inde tuulis-pää turbo venti.

tuuliainen, isen Na. *vento plenus*, G. windvoll, inde tuuliais-muna l. tuuliainen ovum urinum l. hypenemium, tuuliais-pää id. ac tuulis-pää, tuuliais-koura ancora minor navigii.

tuuletar, ttaren Ns. Run. *femina mythol.* ventorum rectrix, G. mythol. Windnymphe.

tuulen, lla V. *flo*, *spiro* ut ventus, G. wehen, kowin tuulee vehementer spirat ventus.

tuuleskelen, lla Vfr. idem.

tuulitan, ttaa Vf. et tuulittelen, tella Vfr. *ventis expono, curo ut* ventus quid perflet, perflari sino, G. durchwehen lassen, auswittern, inde *auram capio*, G. frische Luft schöpfen, auslüften.

tuulutan, ttaa Vf. et tuuluttelen, tella Vfr. idem.

tuuletan, ttaa Vf. et tuulettelen, tella Vfr. idem.

tuulutus, tuksen Ns. *perflatio* venti, G. das Auswittern l. Auslüften.

tuuleun, uta al. tuuleennun, ntua Vm. vento *perflatus fio*, G. ausgewittert l. ausgelüftet werden.

tuullun, ltua Vm. idem.

Tuulias, aan Na. id. ac tuuhia.

Tuuma, an al. tuumi, in Ns. *nucleus* e. c. nucis, inde *medulla* rei, G. Kern, Gehalt (tuma).

tuumainen l. tuuminen, isen Na. *nucleis ornatus* l. abundans, G. kernvoll.

Tuuma, an Ns. (Sv. tum) *pollex*, longitudo pollicaris, mensura, G. Zoll, ein Mass.

tuumainen, isen Na. *pollicaris*, G. -zollig, e. c. kaksi-tuumainen.

tuumallinen, isen N. *longitudo pollicaris*.

Tuuma, an Ns. *deliberatio*, consultatio, inde *consilium* l. *decretum* consultando factum, nec non efficiendi *molimen*, G. Berathschlagung, Rath, Beschluss, Unternehmung, pitäwät tuumaa consultant, deliberant, hywä tuuma consilium aptum, mikä tuumaksi tulee quid faciendum? quidnam consilii capiendum?

tuumaan, mata V. et tuumaelen l. tuumailen, lla Vfr. *delibero*, *consulo*, consulto, inde *decerno*, nec non *molior*, G. berathschlagen, rathfragen, beschliessen, unternehmen.

tuumitan, ttaa V. et max. tuumittelen, tella Vfr. idem.

tuumaus, uksen Ns. talis *deliberatio*, *consultatio*, G. das Berathschlagen.

Tuumen, menen Ns. *uber* e. c. vaccæ, mamma, G. Euter.

Tuupin, ppia V. *manibus pulso* l. trudo, G. stossen (tupin).

Tuura, ran Ns. *terebra* l. *dolabra* ferrea, qua glacies perforatur, G. Eishaue, it. tuura-kala *salpa*, gadus morrhua siccata, G. Stockfisch.

tuurin,

tuurin, ia V. ope talis *terebræ* glaciem *perforo*, G. Wuhnen aufhauen.
Tuuru, run Ns. in niskatuuru vide niska.
Tuusin, ia V. instar canis *exodoro* l. *exploro*, inde *præsagio*, præsentio, G. wittern, nachspüren, ahnden.
Tuuti prtcl. *vox sopiendi* infantes, tuuti tuuti, G. Wort Kinder einzuschläfern.
tuutilainen, isen N. eo modo *sopiendus* e. c. infantulus, G. einzuschläferndes Kind.
tuutu, tuudun l. tuutun Ns. *cunæ*, inde *lectus*, stratum, vox puerilis, G. Wiege, Bett.
tuudun l. tuutun, tuutua al. tuudin, tuutia V. *cubo* l. *dormio* ut infans in cunis, G. schlafen, lapsi tuutuu l. tuutii, inde *leviter jactor*, G. sich ab und zu schwingen.
tuuditan l. tuutitan, ttaa Vf. et tuudittelen l. tuutittelen, tella Vfr. *sopio* infantem cunas *jactans*, G. wiegen, wiegend einschläfern, inde *leviter jacto* l. quasso, G. sanft ab und zu schwingen, tuuli tuudittaa puita ventus arbores quassat.
tuudutan l. tuututan, ttaa Vf. et tuuduttelen, tella Vfr. idem.
tuuditus l. tuututus, tuksen Ns. talis *jactatio* e. e. cunarum, quassatio, G. das Wiegen, Schwingen.
Tuutti, tin Ns. *vas corticeum* coniforme baccis colligendis, G. eine Art Beerenkorb von Birkenrinde, it. myllyn tuutti *infundibulum* molæ, G. Mühltrichter, sokeri-tuutti *conus* sacchari, G. Zuckerhut.
tuuttinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. tali *vase ornatus*, G. mit dergl. Beerenkorb versehen.
Tuuwin, tuutia V. et tuuwitan Vf. Sav. id. ac tuudin, tuuditan.
Tydyn, tytyä Vm. vide sub tyty.
Tygö prtcl. pro tywö l. ty'ö vide tykö.
Tyhjä, än Na. *vacuus* e. c. vas, saccus, *inanis*, cassus, G. leer, mangelnd, rawkeepi tyhjäksi l. menee tyhjään incassum it, tyhjä tapa mos vanus, tyhjä wiljasta *expers* l. carens frumento, sine frumento, tuli tyhjin l. tyhin (Adv.) kásin advenit sine muneribus, pidän tyhjänä parvi habeo, teen tyhjäksi in nihilum verto, pro nihilo habeo, tyhjältä l. tyhjästi inaniter, casse.
tyhjäinen l. tyhjöinen, isen Na. dim. idem, it. Ns. *vacuum* l. *inane* quid, res nauci, phantasma, G. etwas Leeres l. Nichtiges, Einbildungsgeburt.
tyhjyys, yyden Ns. *vacuitas*, *inanitas*, G. Leerheit, Nichtigkeit, Mangel, rahan tyhjyys *defectus* l. penuria pecuniæ.
tyhjennän, ntää V. et tyhjentelen, tellä Vfr. *vacuo*, *evacuo* e. c. domum, saccum, deonero e. c. currum, casso, G. auslehren.
tyhjennys, yksen Ns. *evacuatio*, G. Ausleerung.
tyhjennyn, ntyä Vm. *evacuor*, vacuus fio, G. leer werden.
Tyhkä, än Na. id. ac tylkä.
Tyhmä, än Na. id. ac tuhma.
tyhmyys, yyden Ns. id. ac tuhmuus.
tyhmistyn, yä Vm. id. ac tuhmennun.
tyhmenen, metä al. tyhmennyn, ntyä Vm. id.
tyhmistän, ää Vf. id. ac tuhmennan.
tyhmennän, ntää Vf. idem.
tyhmistys, yksen Ns. *stupefactio*, inde *stupor*, G. Staunenmachung, Erstaunen.
Tyhyttelen, tellä Vfr. *segniter ago* l. me gero, G. etwas langsam thun, itkee l. kulkee l. istuu tyhyttelee, cfr. tihuttelen, tykyttelen.
Tyjö l. tyjön prtcl. Abol. vide tykö.
Tykin, kkiä V. *leviter pulso* l. pello l. ico l. palpo, G. sanft stossen l. schlagen l. klopfen, älä tyki minua noli me protrudere.
tykkään, kätä V. idem, sydän tykkääpi cor palpitat, it. (Sv. tycka) *opinor*, *puto*, arbitror, nec non *diligo*, mihi placet, G. dünken, meinen, lieben, mitä tuosta tykkäät?
tykytän, ttää Vf. et tykyttelen, tellä Vfr. *facio ut* pulsetur, G. klopfen lassen, inde sydän tykyttää cor *palpitat*.
tykytys, tyksen Ns. *pulsatio*, palpitatio, G. das Stossen l. Klopfen.
Tykki, kin Ns. (Sv. stycke) 1. *tormentum bellicum*, bombarda maxima, G. Kanone, it. 2. *ornamentum* capitis muliebre, G. eine Art Haube.
Tykkä, kän l. Sav. tykkö, kön Ns. *frustum majus*,

majus, truncus crassior, G. grosses Stück, Klotz, inde meni tykkänänsä l. tykkönänsä abiit cum toto suo trunco i. e. totus quantus.

tykkä, kän al. tykky, kyn Na. solito *crassior*, *crassus*, corpulentus l. carnosus e. c. bos, nebulosus l. gravis e. c. aër, G. dick, stark beleibt, metsä on tykässä silva est nive onerata, echo non reflectit, it. tykkä l. tyhkä tywen malacia *subita* et molesta, G. hastig, tywenee tykkään ventus subito cessat.

Tykö Ns. *quod apud* l. *prope* est, G. das nahebei Befindliche, tykö-paikka locus circa quem proximus, tykö-tulo adventus. Hujus vero non nisi hi Cass. adverbiascentes occurrunt sc.

Nom. tykö *ad*, in locum, G. zu, e. c. tule tyköni l. tykömme accede ad me l. ad nos, meni kirkon tykö abiit ad templum.

Genit. tywön l. ty'ön, contr. tywö l. ty'ö *ad*, in locum, G. zu, e. c. meni kirkon tywön l. tywö, lähden ystäwäni tywö l. ty'ön abeo ad amicum meum. Nb. Abol. tyjön l. tyjö, Sav. tyhö, sed tygö (ut quidam male scribere amant) in nulla occurrit dialecto.

Inf. tyköä ex *loco vicino*, G. von der Nähe, Gall. de chez, e. c. lätsi tyköäni l. tyköämme abiit a me l. a nobis, tulee kirkon tyköä venit ex vicinia templi.

Ess. tykönä *ad* in loco, *apud*, *penes*, G. nahebei, bei, e. c. ole tykönäni l. tykönämme mane apud me l. apud nos, on kirkon tykönä est ad l. apud l. penes l. prope templum.

tyköinen, isen Na. *qui prope* l. *apud* quem est e. c. locus, G. nahebei befindlich.

Tyköän, öttä V. instar torrentis *rapidus fluo*, ut sanguis ex vena, G. herausströmen.

Tyljin l. tylin, lkiä al. tylkin, kkiä V. *repello*, *resisto*, renitor, refragor, contrarius sum, G. widerstossen, widerstreben l. stehen, widerspennstig seyn, inde sydäntäni tylkkii stomachus mihi nausea afficitur, qs. resistit cibo.

tylkkäisen, stä Vs. idem de renixu subito.

tylkistyn, yä Vm. *renitens* l. *refractarius fio*, G. widerspennstig werden, inde sydämeni tylkistyy stomachus cibum respuit, fastidit.

tylkkiä l. tylkiä, än Na. *repellens*, *renitens* e. c. equus, inde sapore *ingratus* e. c. cibus nauseam movens, aversandus e. c. mores, G. widerstossend, widerstrebend, widerlich.

Tylppä, pän Na. *obtusus*, cuspide carens, G. stumpf, nicht spitzig.

Tylsä, än Na. *obtusus*, *hebes* e. c. culter, securis, G. stumpf, tylsä muisto memoria haud tenax, tylsä pää ingenium non acutum l. hebes.

tylsyys, yyden Ns. *indoles hebes*, G. Stumpfigkeit.

tylsyn, syä Vm. *hebesco*, obtusus fio, G. stumpf werden.

tylsenen, setä al. tylseennyn, ntyä Vm. idem.

tylsistyn l. Sat. tylstyn, yä Vm. idem.

tylsymys, yksen Ns. *hebescendi eventus*, G. Stumpfwerdung.

Tylwä, än Ns. *pars* graminis *restans* l. terræ adhærens post fœnisecium, G. Stoppel (sänki).

tylwäinen, isen Na. talibus fœni desecti *stipulis abundans*, G. stoppelvoll.

Tyly, lyn Na. et rar. tylyinen, isen Na. dim. *asper*, *austerus* e. c. mens, *durus* l. immitis e. c. miles, *ingratus* e. c. vinum, labor, G. rauh, widerlich, mürrisch, streng.

tylyys, yyden Ns. *asperitas*, *austeritas*, duritas, G. Rauhigkeit, Strenge.

Tymeän, metä V. artificiose *sisto* e. c. sanguinis fluxum ex vena, verbis magicis *cohibeo*, G. stämmen, stillen.

tymäisen, stä Vs. id. de actu subito.

Tymperä l. tympyrä, än Na. *haud vividus*, *subobscurus* e. c. color, G. dunkelfarbig, mustan tymperä nonnihil nigricans (tumpura).

Tympiä, än Na. Ul. sapore *ingratus* e. c. cibus, nauseam movens, G. widerlich, ekelhaft, inde tympiä tuuli ventus *violens*, molestus.

tympeyn, ytä Vm. *fastidio afficior* e. c. cibi, fastidio, G. Ekel empfinden.

tympäisen,

tympäisen, stä V. *fastidium cieo*, G. Ekel erregen, inde minua tympäisee fastidio laboro, fastidium sentio.
Tymä, än Ns. Ul. Caj. *gluten*, G. Leim.
tymäinen, isen Na. *glutinosus*, G. leimig.
tymäkäs, kkään Na. idem, it. al. id. ac tympiä.
Tynki, ngen Ns. *breve* et *abruptum* quid, G. Stumpf, abgebrochenes Stück, weitsen tynki culter brevis, fractus, luudan tynki scopæ attritæ, heinän tynki pars fœni dissecta, parran tynki, witsan tynki, it. al. id. ac tynkö.
Tyngin, ntiä V. *fulcio*, suffulcio e. c. sæpem, fulcra suppono, G. unterstützen.
tynkö, ngön Ns. *fulcrum* e. c. sæpis, G. Stütze.
tynkä, ngän al. tynki, ngen Ns. idem.
Tynnyri l. tynnäri, in Ns. (Sv. tunna) *tonna* e. c. frumenti. G. Tonne, ein Mass, it. wesi-tynnyri *orca* aquaria, G. Wassertonne.
tynneri l. tynnöri, in Ns. idem.
Tyny, nyn al. tynys, yksen Ns. *verres*, inde *sus*, G. Eber, Schwein.
Typi prtcl. *omnino*, *penitus*, G. gänzlich, otti typi tyynni l. typi tyhjäksi, al. Ns. id. ac typpi e. c. typi-häntä cauda amputata.
Typpi, pin al. typpy, pyn Ns. *apex brevis* et *truncatus*, G. Stümmel, Stumpf, kurzes Ende, hännän typpy l. -typpi truncus caudæ, typpy-häntä cauda truncata.
typperä, än et typperäinen, isen Na. *brevis* et *truncatus*, curtus e. c. statura corporis, G. kurz, abgestumpft, it. fig. *hebes* e. c. ingenium, G. stumpf.
typpiä l. typiä, än Na. idem.
typistän, ää V. et typistelen, llä Vfr. *abscindo*, *trunco*, amputo e. c. testiculos, G. abstumpfen, abschneiden, stümmeln.
typestelen, llä Vfr. idem.
Typpyrä, än Ns. *collis* minor, *tumulus*, G. Hügel, it. al. Na. id. ac typerä.
Typälet l. typpälet, leen Ns. idem (ypälet).
Tyretän, ttää Vf. *sisto* l. *cohibeo* e. c. fluxum sanguinis ex vena l. lactis ex ubere, *impedio* cursum l. progressum cujus, G. stämmen, stillen, hemmen.
tyreytän l. tyrehytän, ttää Vf. idem.
tyretys, yksen Ns. *actus* sistendi l. cohibendi, G. das Stillen.
tyreytys l. tyrehytys, tyksen Ns. idem.
tyreyn, ytä al. tyrehyn, yä Vm. *sistor*, cohibeor, cesso a fluxu l. cursu ut sanguis, fluvius, herba crescens, G. gestämmt l. gestillt werden.
tyrehdyn, htyä Vm. idem.
tyreys l. tyrehdys, yksen Ns. *status cohibitus*, G. Gestilltwerdung.
Tyrjä, än Ns. id. ac turja, it. al. id. ac turri?
Tyrkkään, kätä V. et tyrkkäelen l. tyrkkäilen, llä Vfr. *manu trudo*, innitens *expello* e. c. navigium in aquas, emitto l. ejicio, G. aufgelehnt stossen, ausstossen.
tyrkkäys, yksen Ns. talis *extrusio* l. *expulsus*, G. dergl. Ausstossen.
Tyrkytän, ttää V. et tyrkyttelen, tellä Vfr. *obtrudo*, G. aufdringen, tyrkytän lasta syömään parvulum cibo, edulium manu in os ingerens, G. zu essen antreiben, tyrkytän wasikkaa juomaan.
tyrkytys tyksen Ns. talis *obtrusio*, G. das Aufdringen l. Antreiben.
Tyrmiä, än Na. *rigidus*, *firmus*, vix flexibilis e. c. baculum, inde mente *asper*, morosus, flecti nescius, G. nicht biegsam, fest, starr, standhaft, starrsinnig.
tyrmiäs, ään al. tyrmä, än Na. idem.
tyrmistyn, yä Vm. *rigesco*, rigidus l. firmus fio, G. fest l. starr l. standhaft werden.
tyrmäyn l. tyrmeyn, ytä Vm. idem, max. rigesco ex stupore et ita animo linquo, G. betäubt und ohnmächtig werden.
tyrmäys l. tyrmys, yksen Ns. *status rigiditatis*, max. deliquium animi, G. Starrigkeit, Ohnmacht, on tyrmyksissä est animo delictus, meni tyrmyksiin l. tyrmäyksiin.
Tyrmä, än Ns. *cruor*, sanguis effluens, G. ausfliessendes Blut, it. al. Na. id. ac tyrmiä.
Tyrniä, än Na. Nyl. id. ac tyrmiä.
Tyrsky, yn Ns. *æstus* e. c. maris l. undarum, G. Gebrause.
tyrskyn, yä Vm, *æstuo* ut undæ l. cataracta, G. brausen.

Tyrtyn

Tyrtyn (l. tyrryn?) rtyä Vm. *satior* ad nauseam, fastidio afficior, G. bis zum Ekel satt werden, it. al. id. ac tyreyn.
tyrtymys, myksen Ns. *satietas*, fastidium, G. Sattwerdung.
tyrtytän, ttää Vf. *satio* ad nauseam, fastidium moveo, G. übersättigen, it. al. id. ac tyreytän.
tyrtytys, tyksen Ns. *satiatio*, G. Sättigung, it. al. id. ac tyretys.
Tyrwäs, ään Ns. nomen parœciæ *Tyrvis* in Satacundia.
Tyrä, än Ns. 1. *membrum* viri genitale, max. *scrotum* l. *testiculi*, G. Hoden, inde pl. tyrät *hernia*, G. Hodenbruch, tyrä-ruoho linnæa borealis, tyrän nestet euphorbia helioscopia, it. 2. tyrä l. tyrät *globuli magici* nocivi, instar testiculorum cohærentes, hominibus et pecudibus immitti soliti, G. Zauberkügelchen.
tyräinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *testiculis ornatus*, globulis magicis infectus, G. mit Hoden versehen, von Zauberkugeln verletzt.
Tyssään, ssätä V. *amputo*, decurto, abscindo, rado e. c. barbam, G. verstümmeln, abstumpfen.
Tystäinen, isen Ns. *pessulus* ductorius in decipulis avium, *assula* cui affigi solet esca, G. Tretstecken in Vogelfallen (polkin, riewä).
Tyttö, tön Ns. Sav. *puella*, virgo, G. Jungfrau, Mädchen, tyttö-lapsi puerula, infans femina, inde *filia*, G. Tochter.
tytty, tyn al. tytti, tin Ns. idem, it. al. tytty *pupa*, res lusoria puellarum, G. Kinderpuppe.
tyttöinen l. tyttyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *puellis frequens*, G. mädchenreich.
Tyty, tydyn Ns. *agger* aquam cohibens, *obex* fluxum aquæ in rivulis l. sanguinis ex vena l. lactis ex ubere sistens, G. Damm, etwas Dämmendes (tyyty), inde wesi-tyty *cisterna* aquæ, G. verdämmtes Wasserbehältniss.
tydyn, tytyä Vm. 1. *cohibeor* l. *sistor*, cesso a fluxu ut aqua, G. verdämmt l. gehemmt werden, zu fliessen aufhören (tyreyn), inde 2. *satior*, satis habeo, G. satt werden, hinc 3. *contentus sum* l. *fio*, G. zufrieden seyn l. werden, tydyn onneeni sorte mea sum contentus, tytywä l. tytywäinen contentus, tytywäisyys satietas, animus contentus, tytymätöin non satiatus, haud contentus.
tytymys, yksen Ns. *status cohibitus* e. c. aquæ, status *satiatus* l. *contentus* e. c. mentis, G. Verdämmtwerdung, Satt- l. Zufriedenwerdung.
tydytän, ttää Vf. et tydyttelen, tellä Vfr. 1. *cohibeo* l. *sisto* fluxum e. c. aquæ in rivulo, sanguinis ex vena, lactis ex ubere, G. verdämmen, stillen (tyretän), inde 2. *satio* e. c. esurientem, *satisfacio* e. c. irato, querenti, G. sättigen, befriedigen, hinc 3. *contentum reddo* e. c. mentem, G. zufrieden machen.
tydytys, tyksen Ns. *cohibitio*, *satiatio*, *satisfactio*, G. Verdämmung, Sättigung, Befriedigung.
Tytär, ttären Ns. *filia*, inde *puella*, G. Tochter, Mädchen, tytär-puoli privigna, cfr. tyttö.
tyttärinen, isen Na. *filiabus* l. puellis *frequens*, G. töchterreich, mädchenreich.
Tywen, wenen al. tywenä, än Na. *tranquillus* e. c. mare, aër, *quietus* e. c. mens, G. still, ruhig, tyweneësti l. tywenästi tranquille, it. Ns. *tranquillitas*, malacia, G. Windstille, Ruhe (tyyni).
tywentö, nnön Ns. *tranquillitas*, *malacia*, G. Windstille.
tywenen, wetä al. tywennyn, ntyä Vm. *tranquillus fio* ut mare, *cesso* ut ventus, G. still l. ruhig werden, sich stillen.
tywyn, wyä Vm. idem (tyynnyn).
tywennän, ntää al. tywytän, ttää Vf. *tranquillo*, *sisto*, malaciam induco, G. stillen, beruhigen (tyynnän), it. al. tywennän id. ac työnnän, cfr. sub tywi.
tywytys l. tywennys, yksen Ns. *tranquillatio*, G. Beruhigung.
Tywi, wen Ns. *pars* arboris *radicalis* crassior, *truncus*, G. Stammende, Baumstamm, dickes Ende, ruohon tywi pars graminis ad radicem, inde warren tywi pars manubrii crassior, tywin (Adv.) radicitus, cum trunco.

tywinen,

tywinen, isen Na. parte crassiore l. *truncis ornatus*, ex trunco confectus, G. voll l. von Stammenden.
tywistö, ön Na. *locus* truncis arborum frequens, acervus truncorum, G. Ort voll Baumstämme.
tyweän, wetä al. tywin, iä V. *stabilis* et *crassus fio* ad radicem ut arbor, G. dickstammig werden, it. al. id. ac tywennän.
tywennän, ntää V. radicalem arboris *partem decortico* et pici coquendæ præparo, G. den Stamm abschälen, cfr. sub tywen.
tywennys, yksen Ns. talis *decorticatio*, G. Stammabschälung.
Tywö l. tywön prtcl. vide tykö.
Tyyhyttelen, tellä Vfr. id. ac tyhyttelen.
Tyynelä, än Ns. *scalmus* remi in navigiis, G. Ruderpflock.
Tyyni l. tyyuni, nen N. id. ac tywen, inde tyynni lapsi infans quietus, non plorans.
tyynä, än N. idem (contr. pro tywenä).
tyynnän, ntää Vf. id. ac tywennän.
tyynnyn, ntyä Vm. id. ac tywenen.
Tyynni l. tyyni prtcl. *diligenter*, *accurate omnino*, penitus, G. genau, gänzlich, kaikki tyynni per omnia, juo tyyni ita bibe ut nihil restet, tutki tyynni diligentissime scrutare.
Tyyny, nyn Ns. (Sv. dyna) *pulvinar*, culcita, G. Bettküssen.
Tyyri, in Ns. (Sv. styre) *gubernaculum* navigii, G. Steuerruder, inde pidän tyyrissä coërceo.
tyyrään, rätä V. et tyyräelen l. tyyräilen, llä Vfr. *guberno*, G. steuern, al. pidän perää, inde *coërceo*, G. im Zügel halten.
tyyräys, yksen Ns. *gubernatio* navis, G. das Steuern.
Tyyris, iin Na. (Sv. dyr) *carus*, magni pretii, G. theuer, al. kallis, tyyriisti care.
tyyrius, yden al. tyyryys, ryyden Ns. *caritas*, G. Theure, Theuerung.
tyyristän, ää V. *pretium augeo*, G. vertheuern.
tyyristys, yksen Ns. *auctio pretii*, G. Vertheuerung.
tyyristyn, yä Vm. *carior fio*, G. theurer werden.

Tyyste, yn Ns. (Sv. tyst?) *tranquillitas*, *quies*, cessatio e. c. venti, silentium, G. Ruhe, Stille.
tyystö, ön Ns. *locus* tranquillus l. quietus, inde *locus requiei* e. c. leporis, mustelæ, lyncis etc., G. stiller Ort, Ruhestelle.
tyystyn, yä Vm. *quiesco*, *sistor*, tranquillus fio, conticesco, G. ruhig l. still werden, koski tyystyy fluxus aquæ in cataracta cessat, lapsi tyystyy infans a fletu quiescit.
tyystytän, ttää Vf. et tyystyttelen, tellä Vfr. *cohibeo*, *sisto*, tranquillo, ad silentium redigo, G. beruhigen, stillen.
tyystytys, tyksen Ns. *cohibendi actus*, G. Beruhigung, Stillung.
Tyyty, dyn Ns. id. ac tyty, al. id. ac tyytty.
tyydyn, tyä Vm. id. ac tydyn.
tyydytän, ttää Vf. id. ac tydytän.
tyydytys, tyksen Ns. id. ac tydytys.
Tyytty, tyn Ns. *tuba lignea* longior, G. langes Blaserohr.
tyyty, dyn al. tyyti, din Ns. idem.
tyytyn, ttyä al. tyydyn, tyä V. *tuba cano*, inflo in tubam, G. auf dem Blaserohre spielen.
tyytytän, ttää Vf. et tyytyttelen, tellä Vfr. idem.
tyytytys, tyksen Ns. talis *cantus*, G. dergl. Spiel.
Työ, teijän pron. Sav. pro te, teidän.
Työ, työn Ns. 1. *labor*, *occupatio*, negotium, opus, G. Arbeit, teen työtä laboro, työ-huonet officina, fabrica, työ-päiwä dies profestus, sed päiwä-työ opus mercenarii diurnum, työ-mies operarius, työ-sia locus novalium, ager l. pratum novale, yhtä työnänsä (qs. uno labore) sine requie, continue: inde 2. *molestia* laboris, *difficultas*, G. Mühe, Beschwerlichkeit, työn takaa l. työlläusä difficulter, ægre, vix, töin (Adv.) tuskin l. työllä tuskalla idem, on työtä sanoissa magnæ est difficultatis id dicere l. difficile dictu.
työläs, lään Na. magni laboris, *molestus*, *difficilis* e. c. opus, G. mühsam, beschwerlich, työläästi moleste, difficulter.
työlläinen l. työläinen, isen Na. idem.

työläys, yden Ns. *molestia*, difficultas, G. Mühseligkeit.
työläyn, ytä Vm. labore et *molestia fatigor*, tædio laboris capior, G. von Arbeit ermüdet werden, it. al. difficilis l. *molestus fio*, G. beschwerlich werden.
työlästyn, yä Vm. idem.
työteliäs, ään Na. *laboriosus*, operosus, actuosus, G. arbeitsam, wirksam.
Työnnän, ntää V. et työntelen, nnellä Vfr. 1. *vi molior* l. *nitor*, G. mühsam streben, työnnän tehdä conor facere, it. 2. max. Sav. innitens *trudo* l. *pello* ex loco in locum, projicio, G. von der Stelle stossen, työnsi (præt.) wenheen wesillen cymbam in aquas propulit, työnnä tykoäsi expelle a te, hinc 3. *emitto*, *expedio*, G. ausschicken, entsenden, työnnä tänne mitte huc, työnsi orjan työhön emisit, expedivit l. ablegavit servum (tywennän), Pass. työnnetään.
työnnätän, ttää V. et työnnättelen, tellä Vfr. idem, rar.
työntö, nnön Ns. *pulsus*, *propulsio*, emissio, G. Stoss, Aussendung.
Tähdet, tähteen al. tähti, tähden Ns. quod *reliquum* l. *residuum* l. *conservatum* est, G. das Uebriggebliebene l. Aufbewahrte: Singul. vero non occurrit nisi in his Cass. adverbiascentibus, sc.
Gen. asian tähden l. tähteen rei conservandæ *causa*, *ob* l. *propter* rem, G. wegen, hänen tähtensä ejus gratia l. respectu, ob eum, sen tähden (contr. sentään) ideo, idcirco, propterea.
Fact. jääpi tähteeksi reliquum l. residuum fit, relinquitur l. conservatur, G. bleibt übrig.
Allat. pane tähdellen l. tähteellen servandum pone, inter conservanda habe, conserva in penu, G. in die Verwahrung (tallellen), laski tähdelle.
Adess. & *Iness.* on tähdellä l. tähteellä l. tähdessä est residuus l. conservatus; G. in der Verwahrung (tallella).
Plur. tähteet l. tähdet *reliquiæ*, *residua* minuta e. c. cibi, inde *rejectanea*, G. Ueberbleibsel, kokoan tähteitä reliquias colligo.
tähdetöin, ttömän Na. car. *nihil residui habens*, reliquiis carens, G. nichs übrig habend l. lassend, hinc tuli tähdetöin wieras incendium est hospes omnia conterens, nihil relinquens.
Tähdän, htää al. tähtään, hdätä V. 1. sagittam *collineo* in scopum ut jaculator, *intendo* e. c. oculos l. arcum in quem, G. zielen, älä tähdä tänne, inde 2. mentem intendo ad quid, *animadverto*, *observo*, percipio, G. merken, gewahr werden, begreifen, en tähdännyt haud observavi, tähtämätöin mies vir nihil animadvertens, non sagax.
tähtäilen l. tähtelen, hdellä Vfr. idem.
tähdystän, ää V. et tähdystelen, llä Vfr. Ul. idem de jaculatoribus.
tähtämys, yksen Ns. *collineatio*, G. das Zielen, it. *animadversio*, G. das Bemerken.
Tähkä, hän l. hjän Ns. *spica* segetis, G. Aehre, tähkä-pää idem, tähkä-putki l. -tuppi vagina spicam includens.
tähkäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *spicis ornatus* l. *abundans*, spicatus, spiceus, spicifer, G. åhrenvoll, von Aehren gemacht.
tähjällinen l. tähällinen, isen Na. *spicas habens*, spicatus, spicifer, G. Aehren habend l. tragend.
Tähmä, än Ns. id. ac tärmä, täsmä.
Tähnet, een Ns. *macula*, varietas coloris, G. Farbenfleck.
tähneellinen, isen Na. *maculosus*, versicolor, G. bunt.
Tähti, hden Ns. 1. *stella*, sidus, G. Stern, taiwas on tähdessä l. tähdeissä cœlum est stellis ornatum, stellatum, haud nubilum, pyrstö-tähti stella comata, cometa, koin tähti phosphorus, lucifer, pohjan tähti stella polaris, tähti-ruoho spergula arvensis, inde 2. *signum cœleste* portentosum, phænomenon superstitiosum, futurum quid præsagiens, G. Lufterscheinung, it. 3. *signum* l. punctum metallicum l. *clavulus fulgens in statera*, libras distinguens, G. Metallpünctchen an der Handwaage, hinc 4. *signum* quodvis, quo quid cognosci potest, G. Kenntzeichen, al. tunnus-tähti, it. 5. id. ac tähdet, quod vide.

tähtinen,

tähtinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *stellatus*, stellifer, G. sternvoll, bestirnt.
tähteinen, isen Na. idem, rar.
tähtelen, hdellä Vfr. *stello*, stellans sum. G. gestirnt seyn, taiwas tähtelee.
Tähtään, hdätä V. id. ac tähdän.
Täi, täin Ns. *pediculus* humanus et pecudum, G. Laus, on täissä est pediculosus, pediculis infectus, tulee täihin pediculosus fit.
täinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *pediculosus*, G. lausvoll, lausig.
täillinen, isen Na. *pediculos habens*, G. Läuse habend.
täitelen, dellä Vfr. *pediculos carpo* l. neco, G. lausen.
täidellys, yksen Ns. *pediculorum necatio*, G. das Lausen.
Täkki, kin Ns. (Sv. täcke) *tegumentum* l. stragulum lecti, G. Bettdecke, it. (Sv. däck) *stega* navis, G. Verdeck.
Täkempi, mmän Na. vide sub tämä.
Täkkä, kän Ns. *pingue* quid, *adeps*, G. Speck, it. al. linnun täkkä id. ac päkkä.
Täky, täwyn l. tä'yn Ns. *esca* piscium, hamis imponenda, G. Angelköder, it. al. id. ac täty pulmo.
täwyótän l. täyötän, ää V. et täwyötelen, llä Vfr. *escam* hamo *impono*, G. Köder auflegen, inde fig. *apparo* quid, inchoo, G. zubereiten.
täwyötys, tyksen Ns. *escæ impositio*, *apparatio*, inchoatio, G. Köderauflegung, Zubereitung.
Täkälä, län et täkäläinen, isen Na. Caj. *imperitus* e. c. faber, *ineptus* e. c. homo, nequam e. c. tempestas, G. ungeschickt, stümperhaft, täkälän tekemä opus ineptum, it. cfr. sub tämä
Tälkkä, kän Ns. *anas* clangula l. fusca, G. Entenart, al. tälkkä-suorsa (telkkä).
Tällään, llätä V. moleste et *tarde incedo*, G. träge fortschreiten, tällään kirkko-tietä, it. al. (Sv. ställa) *pono*, statuo etc., G. stellen.
Tällöin prtcl. vide sub tämä.
Tältti, tin Ns. (Sv. tält) *tentorium* militare, G. Zelt, cfr. telta.
Tämmi, in al. tämminki, ngin Ns. (Sv. stämning) *citatio juris*, vocatio juridica, G. Gerichtscitation.
tämmään, mmätä V. (Sv. stämma) *cito* l. voco in judicium, G. citiren.
tämmäys, yksen Ns. talis *citandi actus*, G. das Citiren.
tämmäytän, ttää Vf. *curo ut* quis citetur, G. citiren lassen.
Tämä, tämän pron. *hic*, G. dieser, pl. nämät *hi*, G. diese: ceteri Cass. Sing. formantur qs. ab inus. tä e. c. tätä, tänä, täksi, tälle, tähän, tällä, tässä etc. plur. formatur ab inus. nät e. c. Gen. näiden, näitä, näinä, näiksi et. s. p. cfr. Grammat. et synon. taa, tää. Hi Cass. adverbiascunt, sc.
Essiv. tänä-pänä l. Wib. tänä-päinä (pro tänä päiwänä) *hodie*, G. heute, tänä-päinen (pro tämän päiwäinen) hodiernus.
Fact. jätti täksensä reliquit talem qualis jam est, G. so wie es ist, ei pannut täksensäkään pro nihilo æstimavit.
Allat. jätti tällensä talem reliquit qualem heic vides, G. so wie es ist. ~~Albar~~ ~~hu~~
Illat. tuli tähän (sc. paikkaan) *huc* venit, G. hierher, tähän saakka huc usque.
Adess. on hywä tällänsä est bonus in hoc suo statu, olkoon tällänsä sit qualis jam est.
Iness. on tässä (sc. paikassa) est *heic*, G. hier, seiso tässä sta hic.
Elat. tuli tästä (sc. paikasta) venit *hinc*, G. von hier, tästä-lähin l. tästä-edes posthac.
Adv. näin *hoc modo*, G. so, allso, auf diese Art, sano näin dic *sic*.
tämmöinen, isen Na. (pro tämän-muotoinen) hujus formæ, *talis*, G. solcher, von dieser Art.
tälläinen, isen Na. (pro tämän-lainen) hujus indolis, *talis*, G. so beschaffen, solcher.
täkälä, län Ns. *locus* huic parti *propior*, G. dieser l. näherer Ort, on täkälässä est in loco propiore, läksi täkälästä.
täkäläinen, isen Na. Ul. in loco *propiore situs* l. commorans, G. an diesem Orte l. näher seyend, täkäläinen pelto ager propior.

täkempi,

tâkempi, mmân Na. compar. huic loco *propior*, G. näher, unde tule tâkemmâksi l. contr. tâkemmâs l. tâkemmâ veni huc propius, on tâkempânâ est propior, lâksi tâkempâä abiit ex loco propiore.

tâllöin prtcl. *hoc* tempore, *jam*, nunc, G. zu dieser Zeit, nun, jetzt, silloin tâllöin interdum, G. dann und wann.

tânne prtcl. (pro tâlle paikallen) *huc*, G. hieher, tule tânne, unde Compar. tânnempi *propior* huic loco, G. näher seyend, hinc tule tânnemmâksi l. contr. tânnemmâs l. tânnemmâ veni huc propius, on tânnempânâ est propior, lâksi tânnempâä abiit ex loco propiori, cfr. tâkempi.

tââllâ et tââltâ vide tââ.

tânâpâinâ l. tânâpânâ vide tâmâ.

Tâpehdin, htiâ V. Ul. moleste l. *tarde incedo* cum strepitu, G. langsam und lärmend fortschreiten.

Tâperâ, ân Na. id. ac tâpârâ.

Tâplikâs, kkään Na. Sav. *cinereo-maculosus* e. c. equus, G. grau gesprenkelt.

tâplinki, ngin Ns. *equus* talis coloris, G. graubuntes Pferd.

Tâppy, pyn Ns. *stupa* crassior l. vilior, G. schlechtes Werg, cfr. tappura.

Tâppyrâ, ân Na. id. ac tâpârâ.

Tâpârâ, rân Na. pr. *situs* prope marginem altiorem, et ad lapsum *præceps*, inde *arctus*, *curtus*, G. zum Falle neigend, jähe, abhängig, knapp, kurz (tâperâ, tâppyrâ), tâpârâ aika tempus præceps, tâpârâ mieli mens qs. prærupta i. e. manca l. hebes, seiso tâpârâllâ stat in loco præcipiti ita ut facile delabatur, âlâ pane tâpârâllen noli collocare prope marginem l. præcipitium.

tâpârâinen l. tâpârâlâinen, isen Na. idem.

Târisen, stâ V. etc. vide sub târään.

Târitân, ttää V. Ul. mente *concipio*, intelligo, G. begreifen, ei târitâ.

Târkiâ, ân Na. pr. *acutus*, facile secans l. pungens e. c. acies, cuspis, inde *facilis*, *volens* l. promtus ad quid, G. sehr scharf, leicht eindringend, willig, geneigt, on siihen târkiâ est proclivis ad id, târkiâ kala syömään piscis avide vorans, it. Sav. *gravis*, *necessarius* e. c. res, negotium, G. angelegen, nothwendig.

târkeys, yden Ns. *indoles acuta* l. *facilis* l. volens ad quid, promtitudo, proclivitas, G. Schärfe, Willigkeit.

Târkki, kin Ns. (Sv. stårkelse) *gluten* farinarium corroboramento linteorum inserviens, *amylum*, G. Stärke Kleider zu steifen, târkki-rauta ferrum lævigationis, it. al. Na. id. ac târkkâ.

târkkään, kâtâ V. (Sv. stårka) *amylo corroboro* lintea, G. steifen, stärken.

târkkâys, yksen Ns. *confirmatio* ope amyli, G. das Steifen.

Târkkâ, kân al. târkki, kin Na. *vix sufficiens*, *brevis*, curtus, arctus, G. knapp, kurz, târkkâ aika tempus admodum breve, fere insufficiens, târkkâ wirsta vix leucæ via, werkaa on târkkâltâ l. târkâsti l. târkisti l. târkin (Adv.) vix sufficienter, târkimmâsti ad unguem.

Târkötân, ttää V. et târkötteleu, tellâ Vfr. id. ac tarkoitan.

Târmâ, ân Ns. *robur*, *vigor*, G. Kraft, Wohlbefinden (tarmo), olen târmâssâni vigore gaudeo, asia on târmâllânsâ res est bene disposita l. ordinata (tâsmâ).

târmâllinen, isen Na. *robustus*, vigorosus, inde *bene dispositus* l. ordinatus. talis qualis decet l. debet. G. kraftvoll, sich wohl befindend, wohl geordnet.

Târppâ, pân Na. id. ac târkkâ l. tâpârâ.

Târskin, iâ al. târskyn, yâ V. *fremo*, G. anschnauben (tirskun).

târskinâ l. târskynâ, ân Ns. *sonus fremens*, G. das Anschnauben.

Târwään l. târwâjân, wâtâ V. (Sv. fördärfva?) *corrumpo*, *violo*, al. *vitupero*, vilipendo, G. verderben, tadeln.

târwâelen l. târwelen, llâ Vfr. idem.

târwâys, yksen Ns. *corruptio*, *vituperatio*, G. das Verderben l. Tadeln.

târwiö, ön Ns. *status corruptus*, G. Verderb, tulee târwiöön l. târwiöllen corrumpitur, on târwiössâ l. târwiöllâ est violatus, corruptus.

Târään l. târâjân, râtâ V. *tremo*, G. beben, zittern.

târâhdân, htää Vs. idem de tremore subito.

târisen, stâ V. idem de tremore continuo.

târinâ, ân Ns. *tremor*, G. das Beben l. Zittern.

täräjähdys l. täräys, yksen Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Beben.

täräytän l. täräjytän, ttää Vf. et täräyttelen, tellä Vfr. *tremorem cieo subitum*, subito quasso, G. beben l. zittern machen, hastig schütteln.

täristän, ää Vf. et täristelen, llä Vfr. *tremefacio*, G. schütteln.

täristys, yksen Ns. *actus* tremorem ciens, G. das Schütteln.

Täsmä, än Ns. id. ac tärmä.

Tästi, in Ns. id. ac testi, teksti.

Täti, din Ns. *amita*, *matertera*, soror et patris et matris, G. Muhme, Base.

tätinen, isen Ns. dim. idem.

tätilä, än Ns. *domus amitæ* l. *materteræ*, G. Muhmenwohnung.

Täty, dyn Ns. *pulmo*, G. Lunge (täky, täwy), täty-tauti phthisis, täty-ruoho veronica officinalis.

tätyinen, isen Na. *pulmonibus abundans*, G. lungenreich.

Täwy, yn Ns. id. ac täty, e. c. täwy-tauti.

Täwystän, ää V. vide sub täty.

Täyli, in Ns. id. ac teili.

täylään, lätä V. id. ac teilaan.

Täysi, täyden N. *plenum* l. *expletum* quid, quantum quis capit, inde *perfectum* quid, cui nihil deest, G. das Volle l. Vollständige, Fülle, e. c. Nomin. täysi-hullu plane vesanus, täysi-ikäinen mies vir plenæ ætatis i. e. adultus, extra tutelam, täysi kuu plenilunium, täysi-mittainen mensuram complens, täysi tosi res verissima, täysi-wartti linteum vilius, quadrilix, it. watsa on täysi l. täynnä venter est plenus, satur, täyden täysi plene i. e. omnino plenus, it. Gen. sai täytensä rahaa accepit tantum pecuniæ quantum capit, antoi suun täyden wettä dedit quantum os capit aquæ, it. Inf. ei anna suun täyttäkään ne tantum quidem, quantum os capit, täyttä päätä sataa omnino l. valde pluit, it. Ess. on täynnä l. täynnänsä wettä est plenus aqua, watsani on täysinänsä venter est satur, it. Fact. tekee täydeksi l. täysiksi plenum reddit, perficit, satisfacit, anna täysiksi da quantum capit l. debet, it. Allat. niin täydellensä ita omnino l. verissime, it. Illat. pane täyteen wettä exple aqua, anna täyteen l. täysin da quantum capit l. decet, it. Adv. maksan täysin rahaa exhibeo *satis* pecuniæ, täysin suin pleno ore, täysin määrin quantum mensura capit, it. Compar. täydempi *plenior*, G. voller, täydemmin plenius, it. Superl. täysin *plenissimus*, G. der vollste.

täysinäinen, isen Na. *plenus* e. c. vas, *completus*, *perfectus*, G. voll, vollständig.

täysimmäinen, isen Na. *admodum plenus* l. completus, G. ziemlich voll.

täydellinen, isen Na. *completus*, *perfectus*, G. vollständig.

täysinäisyys, yyden Ns. *indoles plena* l. completa e. c. vasis, ætatis, G. Vollheit.

täydellisyys, yyden Ns. idem, max. *perfectio*, G. Vollständigkeit.

täysittäin prtcl. *plene*, *perfecte*, *plane*, omnino, G. völlig, gänzlich.

täydyn, täytyä Vn. 1. *plenus fio*, *expleor*, G. voll werden, watsa täytyy venter satiatur, wirta täytyy fluvius usque ad margines aqua impletur, täytymätöin expleri nescius, insatiabilis, inde 2. *satis est* mihi, *sufficiens sum*, sufficio, satis suppeto, G. genug seyn, ei täydy minullen rahaa sufficienter mihi non adest pecuniæ, täytyykö se siihen num sufficit ad id, täytyykö sitä aina num id semper satis suppetit, ei täydy insufficiens est, it. 3. imperson. max. cum Genit. personæ *oportet*, *debeo*, necessarium est, G. müssen, nöthig seyn, e. c. minun täytyy tehdä oportet me l. debeo facere, ei sinun täydy sanoa non oportet te l. necesse non est tibi dicere, meidän täytyy mutta ei teidän täydy oportet nos sed non vos, miesten täytyi waan ei waimoin täytynyt necesse erat viris sed non feminis, miehen täytyy rahaa waan ei lapsen pecunia necessaria est viris sed non puerulis, täytyykö num est necessarium, ei täydy.

täytymys, myksen Ns. *expletio* passiva, *satietas*, sufficientia, G. Vollwerdung, das Genugseyn, it. *necessitas* urgens, G. das Müssen, Zwang.

täytän, ttää Vf. et täyttelen, tellä Vfr. *impleo*, compleo, inde *perficio*, ad finem perduco,

perduco, G. füllen, erfüllen, vollenden, täytän lupaukseni promisso *satisfacio* l. sto, cfr. infra.
täyttämys, yksen Ns. *implendi* l. *perficiendi actus*, G. das Füllen l. Vollenden.
täytös, öksen Ns. *impletio*, *perfectio*, G. Erfüllung, Vollendung.
täytet, täytteen al. täyttö, tön Ns. quod implet, *complementum*, G. Ergänzung, annan täytteeksi *supplementi* causa do.
täydytän, ttää Vf. *facio ut* plenus l. completus fiat, G. füllen lassen, it. *curo ut* satis suppetat l. sufficiat, G. zureichend machen, it. *facio ut* oporteat i. e. *cogo*, impello, urgeo, G. müssigen, nöthigen.
Täystän, ää V. vide sub täky.
Täytän, ttää V. et täyttelen, tellä Vfr. *incurrere tento*, *adorior*, G. anzugreifen l. aufzustürzen versuchen, täyttää pääleni irruit in me, cfr. sub täysi.
Tää, tään pronom. id. ac tämä, *taa*, inde täällä hoc in loco, *heic*, G. hier, täältä hoc ex loco, *hinc*, G. von hier.
Täälinkä, ngän Ns. *pars pedalis* tibialis, G. Strumpfling, sukan täälinkä, al. slapa.
Tääny, yn Ns. id. ac taanu.
Täärninki, ngin Ns. id. ac terninki.
Täärään, rätä V. (Sv. förtära) *consumo* edendo l. bibendo, G. verzehren.
täärämys, yksen Ns. *consumtio*, G. das Verzehren.
Töhrin, iä V. id. ac tourin, tahrin.
Töhmerö, ön Ns. id. ac tohmero.
Tökäyn, ytä Vm. *cesso* l. subsisto a motu, G. stehen bleiben.
tökähdän, htää Vs. idem, de quiete subita.
Tökäisen, stä V. id. ac tokaisen, max. subito tundo l. ico.
Tökörä, rän al. tökerö, ön Ns. *truncatum* et *obtusum* quid, curtum et hebes, inde homo obtusus qua ingenium, fatuus, G. etwas Kurzes l. Abgestumpftes.
Tölkiä, än Na. id. ac törkiä.
Tölkki, kin Ns. id. ac tönkki, it. al. *pistillum* mortarii, G. Mörserstössel.
Tölkytän, ttää V. et tölkyttelen, tellä Vfr. strepens *tundo*, G. klappernd stossen.
Töllerö, ön al. töllörä, än Ns. id. ac tökörä.
töllötän, ttää V. *stupide* me gero, G. sich dumm betragen.
Tölli, in Ns. *tugurium*, casa vilis, G. Kathen.
töllikkä, kän Ns. idem.
Tölmä, än Ns. *locus elevatior* apricus, *ripa* amnis *altior*, inde *clivus* in via, G. hohes Ufer, Hügel, Berg (törmä), it. al. *palus*, G. Pfahl.
tölmäinen, isen Na. *elevatus* e. c. ripa, *clivosus* e. c. via, G. erhöht, hügelig, bergig.
Tölppä, pän N. *præruptus*, *curtus* et *obtusus* e. c. homo, G. etwas Jähes l. Kurzes, inde tölppä-kieli lingua difficulter loquens, teki tölpän prærupte rem expedivit l. abnuit.
Tömisen, stä V. *graviter sono* l. tono, murmuro, G. grob tönen, tosen.
tömähdän, htää Vs. idem de sono subito.
töminä, än Ns. *sonus gravis*, murmur, G. Getöse.
tömäys, yksen Ns. talis *sonus subitus*, G. hastiges Tosen.
tömistän, ää V. et tömistelen, llä Vfr. talem *sonum cieo*, G. Getöse erregen.
Tömyri, in Ns. *tuba major* max. ex cortice, longe sonans, G. Sprachrohr.
Tömsään, sätä V. moleste et *graviter incedo*, G. plump einhergehen.
Tönkki, kin al. tönkkö, kön Ns. *frustum majus rigidum*, fragmen abruptum, curtum et durum, G. kurzes l. steifes Stück, Klotz, Klump, tönkki-maa humus cæspitibus l. glæbis frequens, jää-tönkkö glæba glaciei, hirren tönkki caudex.
tönkkä, kän Ns. idem, it. Na. *rigidus*, G. steif.
tönkyrä, än al. tönkyrö, ön Ns. idem.
tönkittäin prtcl. *per glæbas* l. per fragmenta majora, G. klumpenweise.
tönkistyn, yä Vm. *rigesco*, rigidus fio e. c. frigore, G. steif werden.
Tönkö, ngön Ns. id. ac tynkö, pönkkö.
tönköän, ötä al. töngötän, ttää V. id. ac tyngin, pönkkään.
töngötys, yksen Ns. id. ac pönkkäys l. pönkitys.
Tönnä, än Ns. *cumulus*, *clivus*, G. Hügel, al. id. ac tönkki.

Töppy,

Töppy, ppyn Ns. *stupa* lini vilior, G. schlechtes Werg.
töppyinen, isen Ns. tali *stupa abundans*, *stupeus* e. c. filum, G. von dergl. Werg, voll davon.
Töppöinen, isen Ns. max. pl. töppöiset Sav. *panni* pedibus involvendis, species tibialis, G. Fussbekleidung.
Töreikkö l. törehikkö, kön Ns. *herba maritima* piscatoribus molesta, reti adhærescens, G. Meergras, al. id. ac murrekko l. murrokko.
Törkiä, än Na. Sav. *rudis*, incultus, inde *deformis*, *tæter*, obscoenus, G. rauh, grob, hässlich, schändlich, törkiä työ opus infabre, deforme, törkiät synnit peccata nefanda (tölkiä).
törkeys, yden Ns. *indoles rudis* et inculta, *deformitas*, G. Hässlichkeit.
Törky, ryn Ns. 1. *quisquiliæ*, stramen l. fœnum rejectum, scruta l. purgamenta rejectanea quævis, G. Kehricht, Abfall des Strohes l. Heues, Unkraut, pelto kaswaa törkyä ager non fert nisi lolia l. herbas inutiles, nawetan törkyjä pabulum rejectum ex bovili, törky-työ opus minoris momenti: inde Sav. *pabulum* pecudum *vilius*, ex quisquiliis variis collectis constans, G. schlechtes Viehfutter.
törkyinen, isen Na. talibus *quisquiliis* l. *rejectaneis plenus*, non tersus, G. voll dergl. Kehrichts l. Abfalls.
Törmä, än Ns. id. ac tölmä, e. c. törmäpääsky hirundo riparia.
törmäinen, isen Na. id. ac tölmäinen.
Törni, in Ns. id. ac ternet.
Törsilö, ön Ns. *homo stupidus* l. stolidus, G. Dummkopf.

Törö, rön Ns. id. ac toro, al. *homo austerus*, G. störrischer Mensch.
töröttelen, tellä Vfr. *austerus sum*, austere me gero, G. störrisch seyn.
Töttörö, rön Ns. *pyxis*, *theca* max. corticea, inde *atramentarium*, G. Schachtel, Dintenfass.
Töykin, kkiä V. id. ac toukin.
Töykiä, än Na. *rigidus*, inde *morosus*, austerus, G. steif, mürrisch.
Töykky, kyn al. töykkö, kön Ns. id. ac töukki.
Töykkä, kän Ns. *clivus*, *tumulus*, locus elevatior, G. Hügel, it. al. töykkä Na. *elevatus* e. c. ager, G. erhöht.
töykämä l. töykkämä, än Ns. idem.
töykkö, kön Ns. idem, it. al. id. ac tönkkä.
Töyliikkä, kän Ns. Botn. *foramen* in tonnis aëri pervium, G. Zwickloch, al. henki-tappi.
Töylä, än Ns. *glæba major*, cæspes, tumulus, G. Erdscholle, Rasenhügel.
töyläinen, isen Na. talibus *glæbis* l. *cæspitibus frequens* e. c. pratum, G. voll dergl. Rasenhügel.
töyleikkö l. töylehikkö, kön Ns. *locus* cæspitibus plenus, G. Ort voll Rasenhügel.
Töyri, in al. töyry, ryn Ns. id. ac teeri, tieri, teiri.
töyrinen, isen Na. id. ac teerinen.
Töyrä, än al. töyräs, ään Ns. id. ac tölmä, töykkä.
töyräinen, isen Na. id. ac tölmäinen.
Töywään, wätä V. *incurrere tento*, *irruo* e. c. in hostem, G. losstürzen, töywätkö päälleni num me adoriri tibi libet.
Töywös, ösen Ns. id. ac töykkä.

U.

Uden prtcl. id. ac uten l. uteen.
Udin, utimen al. udus, udukfen Ns. id. ac uudin.
Uhari, in al. uhersin, imen Ns. *terebra* minor, G. kleiner Bohrer (uhuri).
Uhet, een Ns. id. ac uho, uhku.
Uhia, an Ns. id. ac uhkia.
Uhka, hwan l. han Ns. *minæ*, *minatio*, inde *arrogantia*, G. Drohwort, Uebermuth, uhalla minaciter, arroganter, uhkasakko mulcta pecuniaria antea præscripta, it. al. id. ac uhku.
uhkaan, hata l. hwata V. *minas jacto*, *minor*, G. drohen, uhkaan koskaa l. koskaaksesi præminor me ulturum, inde *arrogans sum*, G. übermüthig seyn, uhaten minaciter, arroganter.
uhkaelen l. uhkailen, lla Vfr. idem.

uhotan, ttaa Vf. et **uhottelen**, tella Vfr. Ul. idem, **uhotellen** id. ac **uhaten**, cfr. sub **uho**.
uhkaisen, sta Vs. *subito minor*, G. hastig drohen.
uhkaus, uksen Ns. *minatio*, G. Drohung.
Uhki prtcl. *perbene*, *valde*, G. sehr, durchaus, tüchtig, uhki usias.
uhkia l. **uhia**, an Na. *perbonus*, *egregius*, excellens e. c. vir, equus, magnificus e. c. domus, vestis, fortis l. validus e. c. miles, robustus, corpulentus e. c. vir, læte crescens e. c. seges, commodus, aptus e. c. res, G. sehr gut, tüchtig, vortrefflich, stark, beleibt, uhkiasti egregie, valide, valde.
uho, on al. uhosa, an Na. idem, uho mies vir quadratus.
uhu, hun Na. idem, uhu oras seges læta.
Uhku, hun l. hwun al. uhka, han l. hwan Ns. *aqua* super glaciem ebulliens et cum nive congelascens, *nix aquosa* super glacie, G. wässriger Schnee auf dem Eise, (uhet), uhku-wesi aqua ebulliens, uhku-reikä apertura per quam ebullit aqua.
uhkuan, huta l. hwuta V. *ebullio* ut aqua per glaciem, G. durch das Eis hervorsprudeln, wesi uhkuupi jäällen, inde oja uhkuupi rivulus redundat hieme.
uhutan l. **uhwutan**, ttaa Vf. *facio ut* ebulliat aqua, redundantem reddo, G. hervorsprudeln l. anschwellen machen.
Uhma, an al. uhmas, aan Na. *alacer*, *vegetus*, inde *industrius*, strenuus, qui negotia bene, alacriter et apte curat, G. hurtig, flink, betriebsam.
uhmaan, mata V. *alacriter* et *strenue laboro*, industrie negotia curo, G. hurtig arbeiten, betriebsam seyn.
Uho, on Ns. 1. id. ac uhku, inde 2. *difficultas vecturæ* qs. in tabe nivis, via molesta, G. schweres Schlittenbahn, it. 3. *molestia* l. *difficultas* in rebus gerendis, opus laboriosum, periculosum, G. Mühseligkeit, Schwierigkeit, Gefährlichkeit, on uhossa difficulter laborat, näkee uhon idem, it. 4. Caj. pakkaisen uho *pruina* ex frigore remittente, G. Reif.
uhotan, ttaa V. et **uhottelen**, tella Vfr. id. ac uhutan sub uhku, it. id. ac uhkaan.

Uhri, in Ns. (Sv. offer) Bibl. *hostia*, *sacrificium*, victima, G. Opfer.
uhraan, rata V. *sacrifico*, immolo, G. opfern.
uhraelen l. **uhrailen**, lla Vfr. idem.
uhraus, uksen Ns. *sacrificatio*, G. das Opfern.
Uhtu, hdun Ns. id. ac uutu, al. id. ac uudin.
Uhuri, in Ns. Tav. id. ac uhersin l. uhari.
Ui l. **uih**, ui ui Intj. *vox* quiritantis nec non detestantis, G. ach, o, pfui.
uikkaan, kata V. pr. exclamo *ui*, inde *quirito*, *lamentor*, queror instar ægrotantium, ejulo, G. ui rufen, wehklagen, kläglich schreien.
uikahdan, htaa Vs. idem de clamore subito.
uikutan, ttaa Vf. et **uikuttelen**, tella Vfr. pr. talem *clamorem cieo*, G. Wehklage erregen, inde id. ac uikkaan.
uikutus, tuksen Ns. *lamentatio*, G. das Wehklagen.
Uikka, kan al. uikko, kon Ns. *aviculæ* species, fringilla cœlebs? G. eine Art Vögelchen.
uiku, kun Ns. *colymbus* auritus, G. Taucherente (hetara).
Uin, uida V. *no*, *nato*, G. schwimmen, inde laiwa uipi wedellä navis aquæ supernatat, undis jactatur.
uiskelen l. **uikselen**, lla Vfr. idem.
uiskennan l. **uiksennan**, ntaa V. idem de actu continuo.
uiskentelen l. **uiksentelen**, nnella Vfr. idem.
uitan, ttaa Vf. et **uittelen**, tella Vfr. *facio ut* natet, ad natandum impello e. c. pecudem, G. schwimmen lassen, inde *per aquam duco* l. demitto, transfreto quem, G. übers Wasser setzen, cfr. infra.
uimari, in l. Run. rar. uimero, on Ns. *natator*, G. Schwimmer.
uimus, uksen al. **uimuus**, uuksen Ns. *pinna* piscium, G. Schwimmflosse (ewä).
uita, dan al. uitas, ttaan Ns. max. pl. uidat l. uittaat *perticæ longæ*, quibus sagena sub glacie promovetur, G. lange Stange beim Winternetz.
uitet, uitteen al. uidus, uksen Ns. idem.
uitin, ttimen Ns. idem, al. id. ac uimus.
uitti, tin Ns. *alveolus* major, ductus aquæ,

quæ, G. Wasserleitung, uittisuorsa anatis species.
uitto, ton Ns. *vadum*, locus vadosus, ubi pecudes transnatare solent, G. Stelle zum Ueberschwimmen, it. al. id. ac uita.
uisukko Ns. *avis lignea* l. factitia retibus adjungenda, nec non aves aquaticas captantibus solita, G. Netzflösse, schwimmender hölzerner Lockvogel.
uistin, imen Ns. *hamus* piscatorius *major*, ad piscis formam confectus et pone navigium natans, G. fischförmige Zugangel.
uistan, aa V. ejusmodi *hamo piscor*, G. mit dergl. Angel fischen.
Uinaan, nata V. et uinaelen l. uinailen, lla Vfr. *somno obruor*, G. schlummern.
uinahdan, htaa Vs. et uinahtelen, hdella Vfr. *somno subito obruor*, leviter sopior, nictor, G. hastig schlummern.
uinutan, ttaa Vf. *sopio*, G. einschläfern.
uinnun, ntua Vm. *somno* levi *gravor*, G. schläfrig werden.
Uitan, ttaa V. *mendico*, mendicando colligo, G. bettelnd sammeln, uitan olkia, cfr. sub uin.
Uiwelo, on N. *tardus*, ignavus e. c. homo, G. träge, Zögerer.
Ujellan, ltaa V. Carl. *ululo*, G. heulen.
Ujo, on Na. *verecundus*, pudens e. c. virgo, G. blöde, schüchtern, schamhaft, ujosti verecunde.
ujous, uden Ns. *verecundia*, G. Blödigkeit, Schüchternheit.
ujoan, jota al. ujotan, ttaa V. *verecundus sum*, verecunde me gero, G. blöde l. schüchtern seyn, it. al. *subdolus sum*, astute me gero, G. schlau l. hinterlistig seyn.
ujostan, aa V. et ujostelen, lla Vfr. idem.
ujoelen l. ujoilen l. ujelen, lla Vfr. idem.
ujokselen l. ujoskelen, lla Vfr. idem.
ujoksun, ua Vm. *verecundus fio*, pudore suffundor, G. blöde l. schamhaft werden.
Ukisen, sta V. vocem querulam edo, *queror, lamentor*, G. wehklagen, jammern.
ukina, an Ns. talis *vox querula*, G. das Jammern.
Ukki, kin Ns. Tav. *stagnum*, fovea aquæ stagnantis, G. Wassergrube.
Ukko, kon Ns. 1. *senex*, vetulus, G. Greis, al. *maritus*, G. Ehemann, al. *avus*, proavus, G. Grossvater (oppos. akka), ukon puoli sexus masculinus, inde 2. Run. *epitheton deorum* mythol. max. τον Ilmarinen et Wäinämöinen, qui seniores deorum habebantur, unde 3. *tonitrus*, *fulmen*, cujus moderator erat Ilmarinen, G. Donner, ukko pauhaa l. jyskyy tonitrus retonat, ukko leimaa l. iskee walkiata fulminat, it. ukon kiwi lapis albus siliceus, ukon koira larva papilionis longior, hispida, ukon lehmä insecti species, ukon lehti id. ac ämmän kenkä, ukon lummet caltha palustris, ukon-nauris l. -kaali sinapis arvensis? ukon tuhnio lycoperdon bovista.
ukkoinen, isen Ns. dim. idem. max. tonitrus, ukkoisen nalkki ictus fulminis, G. Donnerkeil, it. Na. *vetulis frequens* e. c. pagus, G. greisevoll.
ukollinen, isen Na. *maritum habens*, nupta sc. femina, G. Mann habend.
ukotoin, ttoman Na. car. *marito carens*, innupta, G. keinen Mann habend.
Uksi, sen Ns. Carl. *ostium*, janua, G. Thür (owi), Inf. usta.
Ukura, an Ns. *specus*, fovea, G. Bergshöhle, Grube.
Ulappa, pan Ns. *locus spatiosus*, vastus e. c. mare, palus, campus, G. weite offene Fläche, al. id. ac hulappa.
Ulet, een al. ulo, on Ns. *ventus vernalis* frigidus et siccus, G. trockner Frühlingswind.
Ulhi, hen Ns. *linter* quo cibus suibus præbetur, G. Schweintrog.
Ulia, an Na. *animo demissus*, timidus, G. muthlos, it. Caj. *contumax*, superbus, G. halsstarrig.
Ulisen, sta V. id. ac ukisen.
ulina, an Ns. id. ac ukina.
Uljas l. ulias, aan Na. *animosus*, *fortis*, heroicus, G. muthig, hurtig, tapfer, inde al. *superbus*, magnanimus, G. stolz, it. Ns. *vir fortis*, heros, bellator, G. tapfrer Mann, Held.
uljamoinen, isen Na. Run. idem.
uljuus, uuden al. uljaus, uden Ns. *fortitudo*,

do, indoles heroica, superbia, G. Muthigkeit, Tapferkeit, Stolz.

ulsjaeten l. **ulsjailen**, **lla** Vfr. *modo herois* me gero l. aliis antecello, inde *dominor*, nec non *superbio*, G. sich heldenmässig betragen, herrschen, stolziren.

ulsjastelen, **lla** al. **ulsjuttelen**, **tella** Vfr. idem, al. ex lætitia *clamores extollo*, ejulo, G. jubeln.

Ulko (ulon) N. *quod extra* est, locus exterior, G. das Aeussere l. aussen befindliche: cujus hi solummodo Cass. occurrunt adverbiascentes, sc.

Nom. non nisi in compos. **ulko-maa** terra a pago remotior, nec non terra extera, **ulko-puoli** latus l. pars exterior, **ulko-kullattu** l. **ulko-kultainen** pr. extrinsecus auro obductus, sed Bibl. hypocriticus, **ulko-kultaisuus** hypocrisis, **ulko-tauti** vide **ulkojnen**.

Inf. **ulkoa** *extrinsecus*, (de) *foris*, G. von aussen, **tulen ulkoa** venio foris, inde **luen ulkoa** *memoriter* (sine libro) recito, G. auswendig hersagen, **osaan ulkoa** memoria teneo e. c. lectiunculam.

Ess. **ulkona** *extra*, (in) *foris*, G. aussen, **olen ulkona** sum foris, **mitä ulkona on** quod extra est.

Fact. (**uloksi** l. **ulwoksi** max. contr.) **ulos** l. rar. **ulwos** *foras*, G. hinaus, heraus, **menen ulos** exeo, **heitän ulos** ejicio, it. Ul. **luen ulos** pro **luen ulkoa**: Nb. **ulos** in composs. sæpe adhibetur pro Sv. *ut*, G. *aus*, sed plerumque male e. c. **ulos-wanha** pro **aiwan wanha**, **ulos-teko** pro **maksu**, **ulos-mittaan** pro **ryöstän** et. s. p.

All. rar. **tulee ulolle** l. **haisee ulwollen** odorem refert *aëris exterioris*, humidi, G. riecht nach äusserer Luft.

Abl. rar. **tulee ulolta** l. **haisee ulwolta** idem.

Compar. **ulompi** l. **ulwompi** *exterior*, *remotior*, G. das mehr äussere, hinc **tulee ulompaa** l. **ulwompaa** venit ex loco remotiore externo, **on ulompana** l. **ulwompana** est remotior extra, **menee ulommaksi** contr. **ulommas** l. **ulomma** abit longius extra, in locum remotiorem.

ulkoinen, **isen** Na. *exterus*, *exterior*, G. äusserer, aussen befindlich, **ulkoinen puoli** l. **ulkois-puoli** pars extera, Compar. **ulkoisempi**: it. al. Ns. *diarrhœa* al. **ulko-tauti** qs. morbus ægrum sæpe foras expellens.

ulkonainen, **isen** Na. *externus*, G. äusserlich, auswendig.

ulkolainen l. **ulkomainen**, **isen** N. *exterus*, *peregrinus*, hospes remotus, G. fremd, Ausländer, it. al. id. ac **ulkonainen** e. c. **ulkomais-puoli**.

Ulku, **ulun** Ns. id. ac **julku** pertica reti suspendendo.

Ulla, **an** Ns. nomen mulieris *Ulrica* l. *Udalrica*, it. §. Ul. **ullan kanteella** l. **ullan kanteellen** *clam* l. *furtim*, latenter nec non *temere*, obiter, fortuito, G. heimlich, blindlings; cfr. **unnan**.

Ullakko, **kon** Ns. *pavimentum* subtegulaneum l. tabulatum superius in domibus, G. Oberboden des Hauses, it. Ul. *campanisterium* templi, G. Glockenthurm.

Ulos Cas. Fact. ab **ulko**, quod vide.

Ulotun, **ttua** V. (ab **ulko**?) 1. *attingo* ad remotum quid, *pertingo* qua longitudinem, G. reichen, sich erstrecken (**ylötyn**), **en ulotu siihen** ea haud sum longitudine ut illuc attingam, **jalka ulottuu pohjaan** pes ad fundum pertingit, inde 2. *sufficiens sum*, *sufficio*, G. hinreichen, hinlänglich seyn, **ei raha ulotu welkaan** pecunia haud suppetit ad debita solvenda, **ruoka ulottuu wuodeksi** cibus sufficit ad annum, **ulottuwa** sufficiens, **ulottumatoin** insufficiens.

ulotutan, **ttaa** Vf. *facio ut* pertingat, *curo ut* sufficiat, G. reichen l. hinreichen machen.

ulotan, **ttaa** Vf. et **ulottelen**, **tella** Vfr. *extendo* l. *porrigo* e. c. manum ita ut pertingat ad quid, inde *accedo* propius *ut* attingam, G. ausstrecken, zu erreichen suchen.

ulotus, **uksen** Ns. talis *porrectio* l. accessio, G. Ausstreckung.

Ulpukka, **kan** Ns. *nymphæa* alba et lutea, G. Seeblume (**upukka**).

Ulwon, **oa** V. *ululo* ut lupus, ejulo, G. heulen.

ulwina, **an** Ns. *ululatus*, G. Geheul.

ulwoitan, **ttaa** Vf. *facio ut* ululet, per-

moveo ad ejulandum, G. heulen lassen.

Umennan, *ntaa* V. *roro*, ut nebula decidens, G. thauig machen, thauen.

Ummerran, *rtaa* V. *morior*, exspiro animam, G. den Geist aufgeben (Ilmola).

Ummistan, *aa* V. vide sub umpi.

Umpi, ummen Ns. *status* rei *undique clausæ*, apertura carentis, G. verschlossener l. verstopfter l. öffnungsloser Zustand: cujus vero hi Cass. adverbiascunt sc.

Nom. max. in composs. e. c. umpi-tie via clausa, nive obruta, haud trita, umpi-silmin l. -silmillä oculis clausis, umpi-sokia cæcus qua utrumque oculum, omnino cæcus, umpi-aita agellus circumcirca sæptus, umpi-kulju dolor l. vulnus occultum, umpi-kenkä Sav. calcei species, umpi-kenkäinen qua omnes pedes calceatus sc. equus, umpi-lammi lacus sine ostio, umpi-mähkään temere qs. clausis oculis, umpi-nisä uber lacte deficiens, umpi-putki vagina spicæ nondum aperta, umpi-sana vocabulum ambiguum, æquivocum, on umpi-sanomissa est in loco quo rumores haud penetrant, umpi-suomalainen non nisi Finnice loquens, umpi-tauti obstructio alvi, umpi-uni somnus dulcis, non abruptus, umpi-uljas omnino fortis, perfortis, umpi-tohkoon id. ac umpi-mähkään, umpi-kielinen id. ac ummikko, it. umpi eksyttää via non trita facile in errorem inducit, umpi waiwaapi obstructio alvi gravat.

Illat. tie menee umpeen via clauditur e. c. nive obruente, hamet umpeen kudottu tunica nullas habens suturas, kaksi päiwää umpeensa duo dies toti, per duos omnino dies, pane silmäsi umpeen claude oculos.

Iness. tie on ummessa via est clausa, haud trita, metsä on ummessa silva est nive obruta ita ut echo non resonet, ummessa-silmin oculis clausis.

Adess. watsa on ummella alvus est obstructus.

Elat. awaan ummesta aperio clausum e. c. volam.

Alii Cass. haud occurrunt.

umpinainen, *isen* Na. *undique clausus*, G. ganz verschlossen, umpinainen huonet domus aëri haud pervia, umpinainen uni somnus non abruptus.

umpinen (l. umminen), *isen* Na. idem, sed max. in compos. e. c. ummis-kenkä l. umpis-kenkä Sav. calcei species.

ummikko, *kon* Ns. Sav. Ul. *homo* non nisi unam callens linguam, G. Mensch der nur eine Sprache versteht.

ummet, *mmeen* l. *mpeen* Ns. *obstructio* alvi, G. Verstopfung, watsa on ummeella, al. umpi-tauti.

ummehdun, *htua* Vm. *clausus* l. *obturatus fio*, alvo *obstruor*, G. verschlossen l. verstopft werden, ummehtunut huonet domus aëri haud pervia et ideo rancorem redolens, leipä ummehtuu panis in loco occluso servatus rancescit.

ummehdus l. **ummetus**, *uksen* Ns. talis *obstructio* et rancor, max. *obstructio* alvi et *ischuria*, G. Verstopfung, Verschliessung.

umpean, *mmeta* V. *circumcirca claudor*, G. verschlossen werden, sich umschliessen, silmä umpeepi oculus somno gravatur, sormet umpeewat sauwan ympäri digiti circa baculum alius ad alium pertingunt.

ummistan, *aa* V. *claudo*, *obturo*, G. verschliessen, verstopfen, lumi ummistaa tien nix viam obruit, it. Sav. *pollincio* corpus mortuum linteis, G. einen Leichnam einkleiden.

umpelen, *ummella* Vfr. Abol. pr. *clausum reddo*, G. verschliessen, inde *consuo*, circumsuo vestes, G. zusammennähen (ompelen), umpelen paitaa.

ummellus, *uksen* Ns. consuendi *actio*, G. das Nähen, it. *opus suendum*, G. Naht, Nähwerk (ommellus).

Unha, *an* Na. *gravedo*, G. Schnupfen (nuha).

Unhotan, *ttaa* al. **unohdan**, *htaa* V. *obliviscor*, memoria fallor, G. vergessen, inde Pass. unhotetaan l. unohdetaan oblivioni datur.

unhotun, *ttua* al. **unohdun**, *htua* Vm. *memoria dilabor*, oblivioni trador, G. vergessen werden, sana unhotui minulta

ta verbum mihi ex memoria elabebatur.
unhotus l. unohdus, uksen Ns. *oblivio*, G. das Vergessen, Vergessenheit, on unhotuksissa l. unohduksissa est oblivioni datum, memoria elapsum.
unhotutan l. unohdutan, ttaa Vf. *facio ut* memoria elabatur, *curo ut* oblivioni detur, G. vergessen lassen.
unehdutan l. unehutan, ttaa Vf. idem.
Uni, unen Ns. 1. *somnus*, sopor, G. Schlaf, on unessa l. unissa torpore tenetur, unen huopet l. -wienos l. -wietto somnus levis, inde 2. *somnium*, G. Traum, näen unta somnio, unen näkö somniatio, selitän unia somnia interpretor, it. 3. uni-kukka papaver, uni-keko dormitor, somno continuo gravatus, uni-lukkari excitator in templo, uni-wesi l. -öljy tinctura thebaica, uni-luu os temporum.
uninen, isen Na. *somnolentus*, somno gravatus, G. schläfrig.
unelias, aan Na. *somniculosus*, somnolentus, torpidus, G. schläfrig.
uneljaisuus, uuden Ns. *indoles* somniculosa, G. Schläfrigkeit.
unekko l. unikko, kon al. untelo, on Ns. homo *dormitor*, somniculosus, G. Schläfer.
unetoin, ttoman Na. car. *insomnis* e. c. homo, nox, G. schlaflos.
unetan, ttaa V. *facio ut* dormiat, *sopio* e. c. infantem, somno obruo, somnolentum reddo, G. schläfrig machen, einschläfern, inde minua unettaa somno gravor.
uneksun, ua al. uneksin, ia V. *somnio*, G. träumen (unta näen), uneksun unia.
unestun, ua al. unuun, utua Vm. *dormiturio*, somno gravor, obdormisco, G. schläfrig werden.
Unka, ngan al. unkka, kan Na. Botn. id. ac junkka, jyrä.
unkaan, ngata V. *cylindro æquo* agrum, G. walzen, mit der Walz ebnen, it. fig. *obstinate postulo* l. contendo, G. inständig behaupten.
Unkka, kan Ns. (Sv. unken) *rancor*, mucoris odor, G. moderiger Geruch, tulee unkalta rancorem redolet.

unkkainen, isen Na. *rancidus*, G. moderig.
unkkaun, uta Vm. *rancesco*, *rancidus fio*, G. moderig werden.
Unnan-kanteelta l. -kanteellen prtcl. id. ac ulan kanteelta, asia on unnan-kanteessa res est incerta, dubia.
Unnen, unnemen Ns. Sav. id. ac uumen?
Unnun, untua Vm. vide sub uni.
Unohdan, htaa V. unohdun, htua Vm. unohdus, uksen Ns. vide unhotan, unhotun, unhotus.
Untelo, on Ns. vide sub uni.
Untuwa, an Ns. *lana mollior* e. c. agnorum, arborum, *lanugo*, *pluma mollis*, G. Dune, Milchhaar, weiche Wolle.
untuin, tumen al. untin, timen Ns. idem.
unuuin, ntuwen al. unnin, utiwen Ns. idem.
Uole, en al. uolewi, in Ns. nomen viri *Olaus*.
Uotan, ttaa V. et uottelen, tella Vfr. Sav. Ul. id. ac odotan.
Upera, an Na. *gnavus*, *assiduus*, diligens, G. emsig, fleissig, uperasti gnaviter.
uperas l. uperias, aan Na. idem.
uperuus l. uperiaisuus, uuden Ns. *assiduitas*, gnavitas, G. Emsigkeit.
Upia, an Na. *perbonus*, *egregius*, eximius, præstans e. c. frumentum, fœnum, G. sehr gut, vortrefflich, it. *superbus*, sibi placens e. c. vir, *arrogans*, G. stolz, anmassend, übermüthig, upiasti excellenter, upeimmin melius.
upeus, uden Ns. *præstantia*, G. Vortrefflichkeit, it. *superbia*, G. Stolz.
upeilen, lla Vfr. *superbio*, elatius me gero, G. stolziren.
upoehdin, htia V. idem.
Upisen, sta V. id. ac ukisen.
Upokas, kkaan Ns. 1. *testum* fabrorum ærariorum, G. Tiegel, al. *forma* in qua æra funduntur, G. Giessform, it. 2. Carl. *calceus* calce carens, G. eine Art Stiefel.
Uppalanti, nnin Na. Nyl. *effrenatus*, *contumax*, temerarius, G. muthwillig, halsstarrig.
Uppi, ppin Ns. *pertica* longa hamata cui alligatur cymba piscatoria, G. Hakenstange Böte zu befestigen.
Uppi l. upi prtcl. *valde*, *prorsus*, G. sehr, ganz,

ganz, sed non nisi in composs. e. c. upi=laiska valde piger, uppi=niska cervix valde rigida, inde contumacia, G. Halsstarrigkeit, upi=niskainen contumax, obstinatus, uppi=niskaisuus contumacia.

uppo l. upo prtcl. idem, e. c. upo=walkia valde lucidus, uppo=noita magus valde peritus, uppo=sokia.

Uppoan, upota V. *mergor, demergor*, pessum eo ut navis, aqua obruor l. immergor ut linum, inde *submersus pereo*, aqua suffocor, G. sinken, versinken, ersaufen.

uppuan, uputa al. upon, uppoa V. idem.

uppomus, uksen Ns. *demersio* l. *suffocatio* passiva, itio pessum, G. Versinkung, Ersaufung.

uppo, pon Ns. idem, al. id. ac upos.

upos, oksen Ns. *status* rei demersæ, G. versunkener Zustand, max. pl. laiwa on upoksissa navis est submersa, meni upoksiin pessum ivit.

upet, uppeen Ns. *locus* ubi linum macerandum submergi solet e. c. lacus, palus, G. Versenkungsstelle, Flachsröste.

upotan, ttaa Vf. *mergo, submergo* e. c. linum macerandum, aqua suffoco e. c. canem, G. senken, versenken, ersäufen.

upotus, uksen Ns. *demersio* activa, G. Versenkung, Ersäufung, inde id. ac upet.

Upukka, kan Ns. id. ac ulpukka.

Ura, an Ns. *semita minor*, vix conspicua, via pedum, G. kleiner Fusssteig, karjan ura via pecudis, kurjen ura vestigia gruis, hinc otan urani sinne viam eo dirigo, lâksi uralta a tramite aberravit, it. via aquæ, *lira, canalis minor*, G. Wasserfurche, wesi löytää uransa aqua liram invenit, hinc *incisura* quævis, G. Einschnitt, tie on urilla via est lacunosa, kirween ura puussa.

uret, een Ns. idem, max. *incisura*, scissura, G. Einschnitt.

urainen l. urakainen, isen Na. *lacunosus* et inæqualis e. c. via, G. furchig.

urailen, lla Vfr. *semitâ incedo, vestigia premo* trita, G. nach einer Furche l. Fusssteige gehen.

Urakka, kan Ns. 1. *merces* operis *summatim pacta*, haud per dies solvenda, G. summenweise bedungener Arbeitslohn, urakka=kauppa mercatura summatim (haud per minuta quævis) transacta, teen urakalla præviis conditionibus summariis facio, it. 2. Ul. *rangifer mas biennis* l. triennis?, G. zweijähriges männliches Rennthier.

Urimoitsen, ita V. *difficulter ambulo* qs. in palude, in aqua l. nive repo, *moleste procedo*, G. mühsam vorwärts schreiten l. fortwaden.

Urisen, sta V. *hirrio* instar canis, murmuro, G. knurren.

Urkin, kkia V. Ul. *temere quæro* l. *conquiro*, qs. ex profundo quid expiscor l. scrutor, G. blindlings nachsuchen, urkin jywiä grana colligo.

Urku, run max. pl. urut Ns. (peregr) *organum musicum* spirale, G. Orgel, soitan urkuja organis cano.

urkunisti, in Ns. (peregr.) *organista*, G. Organist.

Urmet, een Ns. *larva oestri* l. asili, instar tuberculi in cute l. tergo rangiferi, G. Dasselbeule, Larve der Renthierbremse, it. al. urmet id. ac hurmet cruor.

Uros, uroon l. urohon l. urhoon al. rar. uro, on Ns. pr. *vir adultus*, G. erwachsener Mann, inde *vir strenuus* l. fortis, heros, G. tapfrer Mann, Held, uros=teko factum heroicum, it. Na *virilis, fortis*, heroicus, G. männlich, tapfer.

uroinen, isen Ns. dim. idem, it. *viris abundans* e. c. pagus, G. männerreich.

uros, oksen Ns. *mas* animalium, G. Männchen, männliches Thier, urokset masculi, uros=puoli genus l. sexus masculinus, uros=lintu avis mascula, uros=poro.

urous l. urhous, uden Ns. *indoles virilis, virilitas*, virtus, fortitudo, G. Männlichkeit, Tapferkeit, it. *indoles mascula*, genus masculinum, G. Mannheit, männliches Geschlecht.

urhoollinen l. urohollinen l. uroollinen, isen Na. *virilis, strenuus*, fortis, heroicus, G. männlich, mannhaft, tapfer, urhoollisesti viriliter, fortiter.

urhoollisuus, uuden Ns. id. ac urous.

urolainen, isen Ns. *scarabæi species* major, G. grosser Käfer.

Urpa,

Urpa, rwan l. rar. rpan al. urpu, rwun Ns. *flos* l. *bacca betulæ*, alni, salicis etc, G. Samenknopf der Laubbäume, it. urpasawi argilla fermentans.

urpainen l. urpinen, isen Na. ejusmodi *baccis abundans* e. c. betula, G. reich an Samenknöpfen.

urpiainen, isen Ns. aviculæ species, fringilla linaria?, G. eine Art Vögelchen.

Ursan-luu Ns. *os tuberosum* in hallo l. digito pedis maximo, G. Knöchel am Grosszeh.

Uru, un Abol. al. uret, een Ns. id. ac ura, max. incisura minor l. scissura.

Urut, rkuin Ns. pl. vide urku.

Urwelo, on al. urwelu, un N. *homo stolidus*, ignavus, qui nil efficit nec agit, G. dummer, träger Mensch.

Usia, an Na. *haud unus*, *frequens*, pl. *multi*, non pauci, G. mancher, viele, useilla sanoilla multis verbis, usia mies *plerique* viri, usia-jalkainen multipes, usein l. usiasti *sæpe*, *frequenter*, G. manchmal, oft, kuinka usein quoties, niin usein toties, usiammin l. usiammasti sæpius, pluries, useimmin sæpissime.

useus, uden Ns. *frequentia*, multitudo, G. Vielheit, Menge.

Usko, on Ns. 1. *fides*, *fiducia*, *persvasio*, G. Glaube, Vertrauen, Fürwahrhalten, inde 2. eccl. *fides religiosa*, religio, formula credendorum, G. religiöser Glaube, Religion, Glaubenslehre, luulo-usko fides ficta, ristin l. kristin-usko religio Christiana, paawin usko Papistica, wenäjän usko Russica l. Græca, uskon kappalet articulus fidei, uskon wapaus libertas religiosa.

uskoinen, isen Na. *fidem habens*, G. gläubig, sed non nisi in composs. et cum Genit. e. c. heikko-uskoinen fide debilis, paawin uskoinen religioni papisticæ addictus, it uskosti fideliter, probe.

uskoisuus, uuden Ns. *indoles fidelis*, G. Gläubigkeit, itidem in composs. e. c. heikko-uskoisuus.

uskollinen, isen Na. *fidelis*, *fidus* e. c. amicus, G. treu, inde *certus*, *integer*, probus, qui fideliter et gnaviter negotia suscepta curat, G. glaubwürdig, zuverlässig.

uskollisuus, uuden Ns. *fidelitas*, *integritas*, G. Treue, Zuverlässigkeit.

uskon, oa V. *credo*, *fido*, fiduciam pono in qua re, G. glauben, vertrauen, fürwahrhalten, en usko todeksi haud credo esse verum, uskon tulewan credo l. opinor venturum esse, uskon asiani l. rahani sinullen tibi credo l. *committo* rem l. pecuniam meam, G. anvertrauen, uskottu mies vir fidelis, uskottawa asia res probabilis, credibilis.

uskotan, ttaa Vf. 1. *facio fidem* cui l. ut credat, *persvadeo*, G. glauben machen, überzeugen, inde 2. persvadendo *seduco*, G. überredend hintergehen.

uskottelen, tella Vfr. idem, max. false *persvadeo*, it. uskottelen sitä dubius quæro l. *perscrutor* an sit *verum*, G. die Glaubwürdigkeit prüfen.

uskotus, uksen Ns. persvadendi *actio*, G. das Ueberzeugen.

uskallan, ltaa V. 1. *fido*, *confido*, innitor, G. Zutrauen haben, vertrauen, sich verlassen, uskallan wäkeeni viribus confido meis, inde 2. *audeo*, G. sich getrauen l. erdreisten, en uskalla mennä abire haud audeo.

uskallus, uksen Ns. *fiducia*, confidentia, audacia, G. Zutrauen, Zuversicht, Dreistigkeit.

uskalias, aan Na. *confidens*, *audax*, G. sich zutrauend, dreist.

Usma, an Ns. Carl. Caj. *nebula*, G. Nebel (uswa).

usmainen, isen Na. *nebulosus* e. c. aër, G. nebelig.

Uspakki, kin Ns. Botn. *nimium* l. *abundans* quid, G. etwas Uebermässiges.

Ussina, an Na. *diligens*, *festinans*, G. emsig, eilig, ussinasti diligenter, festine, citatim.

ussinuus, uuden Ns. *diligentia*, festinantia, G. Emsigkeit, Eile.

Uswa, an Ns. Carl. et uswainen, isen Na. id. ac usma, usmainen.

Utar, ren al. utaret, reen al. utara, ran Ns. *uber* vaccæ, ovis etc. G. Euter.

Utaun,

Utaun, uta al. utahun, hua! Vm. *contigit* mihi *ut*, *forte evenit* mihi, G. sich ereignen l. zutragen, utahuin nákemään contigit mihi videre, casu l. forte vidi, utausit uneen evenit ut somniares, niin utausi ita evenit, accidit, utausin kaupspaan ex improviso l. casu pactus sum de mercibus.

Utelen, della Vfr. *diligenter expiscor* l. scrutor quid, G. emsig nachforschen.

uten l. uden prtcl. Ul. *diligenter*, *accurate*, G. emsig, genau.

Utet, utteen Ns. id. ac untuwa.

Uttera. an Na. id. ac upera, uuttera.

Uttu, utun Ns. *agna* femina ovis, G. weibliches Lamm.

Utu, udun Ns. 1. *nebula* subtilior, *substillum*, G. Nebel, utu-pilwi nubes recens, subtilis, utu-sadet pluvia tenuis, substillum, utu-maa terra uliginosa unde oritur nebula, inde 2. *lanugo*, lana l. pluma mollis, G. Milchhaar, Dune, utu-karwa, utu-höyhen, it. 3. *reticulum spiculatum* denticulatum textum, G. geknöppelte Spitze.

utuinen, isen Na. 1. *nebulosus* e. c. aër, *lanuginosus* e. c. cutis, mollis e. c. pluma, vestis, G. nebelig, voll Milchhaare l. Dunen, weich, it. ex *plumis confectus* e. c. pulvinar, G. von Dunen.

udustan, aa V. *substillo*, leviter pluo, sum nebulosus, G. nebelig seyn, staubregnen, tänäpänä udustaa.

Uudin, uutimen (rar. uutemin) Ns. 1. *conopeum* lecti, *tentorium* operariorum procul a domo, *stragulum* pensile nauticorum, *cunæ pendentes* puerulis sopiendis, G. Bettgardine, Schlafzelt, Hängematte, inde al. 2. id. ac uutu.

uudus, uksen Ns. id. ac uutu.

Uuhi, hen Ns. *ovis femina*, G. Schafmutter.

uuhinen, isen Ns. dim. idem (uttu).

Uuhtu, hdun Ns. id. ac uutu l. uuttu.

Uukko, kon Ns. id. ac uuhi, qs. pro uuhikko.

Uuksi, sen Ns. id. ac uksi.

Uukutan, ttaa V. id. ac uikutan sub ui.

Uula, an Ns. id. ac ura, käypi wanhaa uulaa veterem sequitur tramitem, kulkee sitä uulaa eo versus progreditur.

Uulu, lun Ns. *vis*, *robur* e. c. viri, G. Kraft, Stärke, ukon uulu vis fulminis.

uulia, an Na. *robustus*, G. stark, cfr. uliak.

Uumen, enen Ns. *rima*, G. Ritze, Spalte, uksen uumen (unnen).

Uumi, men Ns. max. pl. uumet *medium corpus*, ilia, lumbi, G. Mitte des Leibes, die Weichen.

Uumi, in Ns. id. ac uutu l. uuttu.

Uuni, in Ns. (Sv. ugn) *fornax*, furnus, G. Ofen, uunin tukko claustrum fornacis, uunin koukku rutabulum.

Uuppera, an Na. id. ac upera, uuttera.

Uurret, rteen Ns. *ora* l. *margo vasis lignei* inferior, G. unterster Rand eines Holzgefässes, uurreh-saha serra qua margo vasorum secatur, laiwan uurret margo navis, it. *scissura* l. excavatio *marginalis* in vasis, G. Randeinschnitt, Kimme.

uurteinen, isen Na. *marginatus*, e. c. pitkä-uurteinen.

uurran, rtaa V. *marginem vasis insculpo*, excavo rimam longam, G. Einschnitte an den Rand machen.

uurros, oksen al. uurto, rron Ns. talis *exsculptura*, G. dergl. Einschneidung, it. fig. käydä uurtoa venari juxta oras silvæ.

Uusi, uuden Na. 1. *novus* e. c. vestis, *recens* e. c. vestigium, G. neu, uusi wuosi novus annus, uusi asia res nova, insolita, nec non res renovata, uusi kaupunki oppidum Nystad, uusi linna novum castrum l. oppidum Nyslott, uusi maa Nylandia, provincia Finniæ meridionalis, uudesta de novo, denuo, uusi leipä panis ex frumento novi anni l. ex primitiis frumenti, inde 2. *crudus*, haud elixus nec assus e. c. caro, piscis, panis, G. roh, ungekocht, maistuu uudelta sapit crudus, liha uusi lihoittaa, kala uusi kuolettaa: Inf. uutta, Ess. uutena contr. uunna.

uutinen, isen Na. dim. idem, e. c. uutinen asia res plane nova, denuo repetita, uutis-leipä l. -puuro panis l. puls ex primitiis novi anni, syön uutista edo frumentum nuper emessum, it. uutinen liha l. kala caro l. piscis crudus, G. roh.

uutukainen, isen Na. *nonnihil novus* l. *recens* l. *crudus*, G. ziemlich neu l. roh.

uudistan,

uudistan, aa V. et **uudistelen**, lla Vfr. *novum reddo*, *renovo*, de novo facio, repeto, reparo, G. erneuern, wiederholen.
uusin, ia al. **uutan**, ttaa V. idem.
uudistus, uksen Ns. *renovatio*, repetitio, G. das Erneuern l. Wiederholen.
uudistun, ua Vm. *novus fio*, renovor, G. neu l. erneuert werden.
Uutan, ttaa V. 1. *eliquo*, eliquando *extraho succum*, G. den Saft l. die Kraft ausziehen l. auskochen, **uutettu marjoista** ex baccis destillatum, inde *vim attenuo*, debilito, enervo, G. schwächen, entkräften, **wesi uuttaa pellon** aqua succum vegetabilem ex agro diluit, cfr. **uuwutan** et **uusin**, it. **seppä uuttaa rautaa** faber diversa ferri frusta liquefaciendo *ferruminat* l. *concoquit*, G. zusammenlöthen.
uutto, ton Ns. *eliquatio*, *destillatio*, G. Saftauskochung, it. *ferruminatio*, G. Löthung, **uutto-rauta** ferrum ex frustulis ferruminando concoctum.
uutet, uutteen al. **uutos**, oksen Ns. idem, al. *eliquatum* l. *ferruminatum* quid, G. etwas Ausgekochtes l. Gelöthetes.
Uuttera, an Na. Sav. Ul. *assiduus*, *industrius*, gnavus, diligens, G. emsig, fleissig, **uutterasti** assidue, diligenter.
uutteruus, uuden Ns. *assiduitas*, diligentia, gnavitas, industria, G. Emsigkeit, Fleiss.
Uuttu, tun Ns id. ac **uutu**.
uutu, dun Ns. *nidus aucupum factitius*, pensilis l. in arboribus cavis inclusus, in quo aves aquaticæ ova ponunt, G. von Eisammlern gemachtes Vogelnest, al. id. ac **uudin**.
Uuwana, nan Ns. *linnæa borealis*, G. eine Art Wiesenraute, al. **uuwana-kukka** l. **-ruoho**.
Uuwet, een Ns. *apertura glaciei* maritimæ ex fluxu aquæ l. vento orta, G. Oeffnung in Meereise, al. **uuwet-awento**.
Uuwetta, tan Ns. Wib. *stratum*, cubile, lectus, G. Bett.
Uuwin, imen Ns. id. ac **uudin**.
Uuwun, uupua Vm. *enervor*, *fatigor*, delassor, tabesco, lassitudine labor l. corruo, G. schwach l. entkräftet werden, matt niedersinken, **uuwun uneen** lassus sopior.
uuwus, uksen Ns. *status* defatigationis, G. Müdigkeit, Mattigkeit, **on uuwuksissa** est defatigatus l. lassus, **tulee uuwuksiin**.
uupumus, uksen Ns. *defatigatio* passiva, lapsus a lassitudine, G. Ermüdung.
uuwutan, ttaa Vf. *enervo*, *fatigo*, delasso e. c. jumentum, vim attenuo, debilito, G. schwächen, entkräften, ermüden, cfr. **uutan**.
uuwutus, tuksen Ns. *defatigatio*, G. das Schwächen.
Uwet, uween l. **upeen** Na. id. ac **upia**, it. al. Ns. id. ac **kuwet** l. **uumi**, al. id. ac **uuwet**.
uwehdin, htia V. vide sub **upia**.

W.

Waaderma, an Ns. rar. pro **waaterma**.
Waadia l. **waadja**, an Ns. rar. pro **waaja**, **wawia**, e. c. **ukon waadia** vis fulminis, G. Donnerkeil.
Waadin, atia V. 1. *cogo*, *urgeo*, impello, G. zwingen, antreiben, **waadin sinua kirkkoon** urgeo ut in templum eas, **waadin juoksemaan** compello ad currendum, **teen waadittuna** coactus facio, **työn waatia** coactor l. impulsor operis, inde 2. cogens *exposco*, *vi postulo*, flagito e. c. cibum, pecuniam, G. fordern, heftig verlangen, **pelto waatii sontaa** ager requirit l. postulat fimum, fimus agro est necessarius, **se työ waatii wahwan miehen**, it. 3. Sav. amice *peto*, petens *rogo*, G. bitten, ersuchen.
waadiskelen, lla Vfr. idem, rar.
waatimus, uksen Ns. *coactio*, *impulsio*, G. das Zwingen l. Treiben, it. violenta *postulatio*, G. das Fordern l. Verlangen, **ei ole waatimusta** nulla adest necessitas cogens, it. *petitio*, *rogatio*, G. das Bitten.

Waadin,

Waadin, timen Ns. Ul. *vacca rangiferi* trima al. quadrima, G. dreijährige Rennthierskuh.

Waahti, hden al. waahdet, hteen Ns. Sav. id. ac wahto, waaksi, e. c. meren waahteella walettu, it. Run. warsan waahteista ex setis equinis?

Waaja, jan Ns. et waajainen, isen Ns. dim. *palus* terræ infixus, G. Pfahl, it. al. *cuneus*, G. Keil (wawia), it. al. id. ac waja.

waajainen l. waajoinen, isen Na. *palis* l. *cuneis ornatus*, G. mit Pfählen l. Keilen versehen.

waajaan, jata V. et waajaelen l. waajailen, lla Vfr. *palos* terræ *infigo* nec non *cuneos impello*, palis l. cuneis orno l. roboro, G. Pfähle l. Keile einschlagen.

waajoitan, ttaa V. et wajoittelen, tella Vfr. idem.

waajaus l. waajoitus, uksen Ns. *pali* l. *cunei impulsus*, G. das Einschlagen der Pfähle.

Waaka, waakan l. wa'an Ns. (Sv. våg) *bilanx*, statera, trutina, G. Wage, it. al. rar. Na. id. ac wakaa, wakawa, it. al. *amplus*, spatiosus e. c. locus, sagena, G. weit, geräumig.

Waakko prtcl. id. ac waanko vide waan.

Waaksa, an Ns. *spithama*, mensura longitudinum ab apice pollicis ad apicem digiti medii, G. Spanne, cfr. kortteli.

waaksainen, isen Na. *spithamam longus*, G. spannenlang, kaksi=waaksainen longitudine duarum spithamarum.

waaksaan, ksata V. *per spithamas metior* l. mensuro, G. spannenweise messen.

waaksaus, uksen Ns. *mensuratio per spithamas*, G. spannenweises Messen.

waaksottain l. waaksattain prtcl. *per spithamas*, G. spannenweise, antaa nuoraa waaksottain.

Waaksalainen, isen Ns. id. ac waapsainen, wapsainen.

Waaksi, ksen l. waahden Ns. *spuma*, G. Schaum (wahto, waahti).

waaksinen, isen Na. *spumosus*, spumeus, G. schaumig.

waaksoan, sota al. waaksun, ua V. *spumo*, G. schäumen.

Waalas, laan al. waalia, an Na. *albicans*, albidus, G. weisslich, waalas hewoinen equus gilvus.

waalakka, kan al. waalehko, on Na. idem.

waalastan, aa V. *albico*, albidus sum, G. weiss werden l. seyn, päiwä waalastaa diluculum albescit, it. al. *albidum reddo*, G. weiss machen.

Waalet, een Ns. Run. id. ac waahdet, waahti, wahto, e. c meren waalet.

Waali, in Ns. (Sv. val) *electio*, delectus, G. Wahl, papin waali electio sacerdotis per suffragia rusticorum, inde *propositio* l. designatio eligendorum, G. Vorschlag, on waalilla est inter eligendos, pannaan waalillen eligendus proponitur l. designatur.

Waalu, un Ns. Botn. *tributum* e. c. sacerdoti a rusticis solvendum, G. Priestergebühr, pappi on waaluillansa sacerdos tributum exigit l. colligit rusticos pagatim visitando.

Waan prtcl. *sed*, *vero*, autem, G. aber, sondern (mutta), en minä waan sinä non ego sed tu, ei mene waan tulee non abit sed redit, it. waanko l. waakko niin itane vero, G. wirklich, tuletko waan venisne certe, tulen waankin venio quidem, cfr. wai.

Waanu, un al. waana, nan Ns. (Sv. fana) *vexillum* militare, G. Fahne.

Waapsahainen, isen Ns. *vespa*, G. Wespe.

waapsainen l. waapsalainen, isen Ns. idem.

Waapukka, kan Ns. rubus *idæus*, G. Himbeere.

waapukkainen, isen Na. rubis *idaeis abundans*, G. reich an Himbeeren.

Waapustan, aa V. et waapustelen, lla Vfr. *vacillans incedo* instar anseris, G. wackelnd einhergehen, it. al. *huc illuc jacto* l. ventilo e. c. infantem ulnis, G. wackelnd bewegen.

waaputan, ttaa V. et waaputtelen, tella Vfr. idem.

waapautan l. waapahutan, ttaa V. idem.

waapotan, ttaa V. et waapottelen, tella Vfr. idem.

Waara, ran Ns. 1. Carl. *mons*, *petra*, saxum majus, G. Fels, Berg, waara=maa regio montosa, elevatior, it. 2. (Sv. fara?)

kara?) *periculum*, discrimen periculi, G. Gefahr, on waarassa est in periculo, joka waaraan menee se waarassa hukkuu.

waarainen, isen Na. *montosus* e. c. regio, G. bergig, felsig, it. *periculosus*, G. gefährlich.

waarallinen, isen Na. idem, max. *periculosus*, anceps, G. gefährlich.

waaralloinen l. waaraloinen, isen Na. idem.

waarallisuus, uuden Ns. *indoles periculosa*, G. Gefährlichkeit.

waaraan, rata V. 1. *pericula averto*, in periculis custodio l. tueor, G. Gefahr abwenden, bewahren, herra sinun waaratkoon, inde *præmoneo* quem ut sibi præcaveat a periculis, *moneo* ut cautus sit, G. vor Gefahr warnen (waroitan), it. al. 2. id. ac waraan, e. c. waaraan sinun leiwällä.

waaroitan, ttaa Vf. et waaroittelen, tella Vfr. Abol. *curo ut* præmoneatur l. cautus fiat, inde *præmoneo*, G. warnen lassen, warnen (waroitan).

waaroitus, uksen Ns. *præmonitio*, G. Warnung (waroitus).

Waarain, ramen al. waarama, man Ns. id. ac waapukka.

waaraminen, isen Na. id. ac waapukkainen.

Waarannan, ntaa V. *attingo*, *pertineo* ad quid, G. angehen, betreffen, waarantaako se minua l. minuun num ad me attinet, me tangit, ei waaranna sinua nil te movet.

Waari, in Ns. 1. (Sv. far) *pater*, *avus senex* reverendus, G. Vater, Grossvater, Greis, it. 2. (Sv. var, vara) *cura* rei *diligens*, *observantia*, cautio, G. Acht, Achtung, sed non nisi cum verbis pidän et otan occurrens e. c. ota waari (rar. waariin) observa, animadverte, G. gieb Acht, merk auf, ottaa siitä waarin (waariin) animum intendit ad id, G. er nimmt wahr, ei ota waaria (waariin) itsestänsä non curat se, haud cavet sibi, it. pidä waari siitä curam gere de eo, G. trage Sorge dafür, pitää waarin l. waaria curat, G. hüten, bewahren, älä pidä waaria noli curare, it. 3. id. ac waarikko.

waarikko, kon al. waari, in Ns. *cura* l. *custodia* rei, G. Bewahrung, sed in taka-waarikko l. taka-waari solummodo usitatum: vide taka.

Waarna, an Ns. *clavus* max. *ligneus*, *paxillus* configens l. compingens e. c. naves, G. hölzerner Nagel, Pflock, sala-waarna clavus l. fibula non visibilis.

waarnainen, isen Na. talibus *clavis plenus*, G. voll Pflöcke.

waarnitsen, ita V. *clavis firmo*, clavos inpello, G. pflöcken.

Waarnas, naan Ns. *vomer* aratri, G. Pflugschar.

Waarniainen, isen Ns. *pediculus suillus*, G. Laus der Schweine.

waarninka, ngan al. waarninkainen, isen Ns. idem.

waarnikas, kkaan al. waarningas, nkaan Ns. idem.

Waarran, rtaa V. Caj. *vergo* l. *inclinor* in alterutram partem, *declivis jaceo* l. *sum*, G. sich neigen, schräge seyn, puntari waartaa statera se inclinat, non est in æquilibrio.

Waasa, an Ns. nomen oppidi *Vasa* in Ostrobotnia, al. mustasaaren kaupunki.

waasalainen, isen N. *vasensis*, Vasæ commorans l. oriundus.

Waatet, waatteen Ns. 1. *vestis*, vestimentum max. textile, G. Kleid, Kleidung, pito-waatet vestis vilior, quotidiana, kirkko-waatet vestis festiva, nahka-waatet vestis pellicea, waatteen parsi habitus l. forma vestium varians, pöytä-waatet mappa mensalis, G. Tischtuch, silmä-waatet mantile, kaula-waatet collare, it. Olon. Carl. *textum linteum*, G. Leinwand, Gewebe, Tuch, waatet-pankko volumen texti linei.

waatteinen l. waattehinen, isen Na. *vestibus ornatus* l. abundans, G. mit Kleidern versehen, it. Olon. *textilis*, ex texto linteo confectus, G. leinwanden.

waatteellinen, isen Na. *vestes habens*, dives vestium, G. reich an Kleidern.

waatteetoin l. waattehetoin, ttoman Na. car. *veste carens*, non vestitus, nudus, G. kleiderlos, unbekleidet.

waatteitoin l. waattehitoin, ttoman Na. car. vestibus carens.

waatetoin, ttoman Na. car. idem.

waatetan, ttaa V. et **waatettelen**, tella Vfr. *vestio*, G. bekleiden.
waatettamus, uksen Ns. *actus* vestiendi, G. das Bekleiden.
Waaterma, an Ns. id. ac **waapukka**.
Waatia, an Ns. id. ac **waadia**, **waaja**.
Waawittelen, tella Vfr. rar. *perscrutor* l. *investigo* an quid verum sit, G. sich erkundigen, nachspüren.
Waa'un l. **waawun**, **waakua** V. *cornicor* l. crocio ut cornix, G. krächzen, inde *fleo* ut infantulus, G. laut weinen (**wää-wyn**).
waawutan, ttaa Vf. et **waawuttelen**, tella Vfr. *facio ut* crocitet, *fletum cieo*, inde *crocito*, G. das Krächzen l. Weinen erregen, it. al. id. ac **waaputan**.
waawutus, tuksen Ns. *excitatio crocitûs* l. *fletûs*, G. Krächzenerregung.
waawutar, ttaren Ns. *furia mythol.* infantes ad fletum movens, G. mythol. Weinenerregerinn.
Wadin, timen Ns. id. ac **waadin** vacca.
Wadus, uksen Ns. *filum hami* piscarii, G. Angelschnur (**siima**).
Waehetan l. **waetan**, ttaa V. id. ac **waihetan**.
Waellan, ltaa V. et **waeltelen**, llella Vfr. *ambulo*, iter facio, proficiscor, inde *peregrinor*, G. wandern, **waeltaja** viator; præt. **waelsin**.
waeltamus, uksen Ns. *ambulandi occupatio*, G. das Wandern.
waellus, uksen Ns. *ambulatio*, profectio, peregrinatio, G. Wanderung.
Waha, han Ns. 1. *saxum*, petra major, G. Fels, grosser Stein, it. 2. al. **weden waha** *spuma*, G. Schaum, **meden waha** *cera* mellis, G. Wachs, it. 3. al. id. ac **waihet** l. **wäli** e. c. **waha-aita** id. ac **wäli-aita**.
wahainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. 1. *petræus*, *petrosus*, G. felsig, steinig, hinc **wahainen tie** via salebrosa, it. 2. *spumeus*, spumosus, G. schaumig, it. *cereus*, cerosus, G. wächsern, wachsreich.
Wahdan, htaa V. id. ac **waihetan**.
Wahder, teren (rar. terin) Ns. id. ac **wahtera**.
Wahderma, an Ns. id. ac **waaterma**, **waapukka**.
Wahetan, ttaa V. id. ac **waihetan**.
Wahinko, ngon Ns. *noxa*, *damnum*, detrimentum, G. Schade, **tulen wahinkoon** jacturam facio, **tekee wahinkoa** damnum adfert, nocet.
wahinkoinen, isen Na. *damnosus*, G. schadend.
wahingollinen, isen Na. damnum afferens, *noxius*, damnosus, G. schädlich.
wahingollisuus, uuden Ns. *indoles damnosa* l. noxia, G. Schädlichkeit.
wahinkoitsen, ita V. *noceo*, damnum do l. facio, detrimentum affero, G. schaden, beschädigen.
Wahla, an Ns. *spuma*, G. Schaum.
wahlaan, lata V. *spumo*, G. schäumen, it. *spumam moveo*, G. Schaum erregen.
Wahta, hdan l. htan Ns. id. ac **watsa**.
wahtera, an al. **wahteret**, reen Ns. Run. idem, rar.
Wahtera, an al. **wahteria**, an Ns. *acer platanoides*, G. Ahorn.
wahteri, in al. **wahder**, hteren Ns. idem.
wahterainen, isen Na. *acernus*, aceribus frequens, G. ahornen, ahornreich.
wahteristo, on Ns. *silva acerna*, G. Ahornwald.
Wahti, hdin l. htin Ns. (Sv. vakt) *custos*, excubitor, vigil, G. Wächter, it. *excubiæ*, G. Wache, **pidän wahtia** vigilias ago, **on wahtissa** excubit, **wahti-mies** excubitor.
wahtaan, hdata V. *vigilias ago*, G. Wache stehen, inde *observo*, speculor, G. bewachen.
wahtaus, uksen Ns. *vigiliarum actio*, speculatio, G. Wachehaltung, Bewachung.
Wahto, hdon Ns. *spuma* e. c. undarum, G. Schaum, inde *sudor* spumans e. c. equi.
wahtu, hdun l. Ul. Sav. **wahti**, hden l. hdin Ns. idem (**waahti**).
wahtoinen l. **wahtuinen** l. **wahtinen**, isen Na. *spumeus*, *spumosus*, G. schaumend, schaumig.
wahtoan, hdota al. **wahtuan**, hduta V. *spumo*, spumesco, spumosus sum, G. schäumen.
wahdun, htua al. **wahtoun** l. **wahtiun**, uta V. idem.

wahdotan, ttaa Vf. *spumam cieo* l. *ago*, G. Schaum erregen, inde *spuma illino*, G. beschäumen.
wahdotus, uksen Ns. *excitatio spumæ*, G. Schaumerregung.
Wahwa, an Na. *firmus*, haud debilis, *constans*, ægre conterendus e. c. pannus, *fortis* e. c. vinum, animus, *robustus*, validus e. c. vir, vehemens e. c. ventus, opulentus e. c. pagus, G. stark, fest, kräftig, it. Botn. *gravidus* e. c. femina, G. schwanger.
wahwuus, uuden Ns. *firmitas*, *constantia*, fortitudo etc. G. Stärke, Festigkeit, taiwaan wahwuus firmamentum coeli.
wahwenen, weta al. wahwennun, ntua Vm. *firmus fio*, accresco l. augeor qua vires, G. stark l. fest werden.
wahwistun, ua Vm. idem Abol.
wahwennan, ntaa V. *firmo*, *confirmo*, stabilio, vires augeo, inde *sancio* e. c. pactum, G. stärken, befestigen, bekräftigen.
wahwistan, aa V. idem Abol.
wahwistus, uksen Ns. *confirmatio*, sanctio, G. Befestigung.
Wai l. wain prtcl. 1. dubitativo-interrogativa, e. c. wai onko *vel* estne, numnam l. utrumne est, wai niin l. wain niin itane, sicciue, waikko l. wainko (pro wain-ko) niin anne ita, wai jos et tottele at si non non obtemperas, menetkö wai tulet num abis *vel* revenis, onko wai joko oli estne *aut* jamne fuit, G. oder, oder ob, it. 2. confirmativa, e. c. ei wai l. ei wain non quidem, en wainkaan sano haudquaquam dico, jopa wain tulee jam quidem l. tamen venit, anna wain da quidem, G. gewiss, doch.
wainen prtcl. Ul. idem, e. c. ei wainen, en wainen sano, jopa wainen tulee, anna wainen.
waikka prtcl. *etsi*, tametsi, etiamsi, G. obgleich, wenn auch, e. c. waikkan (waikka-n) kuolisin etsi morerer, waikkas (waikka-s) tapat quamvis occidas, waikka milloin quandoçumque.
Wai l. waiti prtcl. *tacite*, G. still, schweigend, olen wai l. waiti taceo, sileo, G. schweigen, wai-olewa l. waiti-olewa taciturnus, ole waiti tace.

waikenen, waiketa l. waijeta V. *silesco*, conticesco, obmutesco, G. still l. schweigend werden, inde waikenen itkusta *desino* l. cesso a fletu, walkia waikenee ignis cessat l. minuitur.
waikkenen l. waikkean, keta V. Botn. idem.
waikenemus l. waikkenemus, uksen Ns. *silentium*, G. Stillwerdung.
waikennan, ntaa Vf. *facio ut* sileat, curo ut taceat, inde *sedo* l. cohibeo e. c. ignem, procellam, G. schweigen machen, stillen.
waiketan l. waikitan, ttaa al. waikistan, aa Vf. idem.
waikennus, uksen Ns. *cura silendi*, G. Schweigenmachung.
waiketus l. waikitus, uksen Ns. idem.
waikurus, uksen Ns. Nyl. *homo* insidiose silens l. tacite insidiosus, G. stiller und hinterlistiger Mensch.
waikuri, in Ns. *homo taciturnus*, somnolentus, oscitans, languidus, G. stiller, schläfriger Mensch.
waikuro l. waikuuro, on Ns. Botn. *somnus levis*, G. Schlummer.
Waihet, een Ns. quod *in medio* est, locus intermedius, G. was zwischen ist, Zwischenraum, Zwischenzeit (wäli), waihet-aika intervallum temporum l. laborum i. e. otium, waihet-aita sæpes intergerina, waihet-mies mediator: Hi Cass. adverbiascunt sc.
Allat. meni pellon ja niitun waiheellen abiit *inter* agrum et pratum, G. zwischen cum Accus., tule waiheellemme veni inter nos.
Adess. on pellon ja niitun waiheella est *inter* agrum et pratum, G. zwischen cum Dat., waiheellamme inter nos.
Ablat. tulee pellon ja niitun waiheelta venit ex loco agri et prati *intermedio*, G. aus der Mitte, waiheeltamme.
Iness. et *Elat.* tulen waiheessa l. waiheesta venio *interdum* l. *aliquando*, G. zuweilen, zwischenher, nec non venio per vices, *alternatim*, G. wechselsweise, kävi täällä ja siellä waiheessa interdum l. alternatim heic et ibi erat, it. oli hän waiheessa erat *pridem* l. *quondam*, G. einst, ehemals.

waiheellinen,

waiheellinen, isen Na. *intermedius*, inter alia situs, intergerinus, G. zwischen befindlich, inde Ns. *intermedium*, intervallum, mediator, G. Zwischenraum, Zwischenzeit, Vermittler.

waihoinen, isen Na. qui *olim* fuit, *pristinus*, G. ehemalig, tuli waiho seen työhönsä in opus suum pristinum revenit.

waihetan, ttaa V. et waihettelen, tella Vfr. *muto*, *permuto* l. commuto quid cum quo e. c. equos, pecunias, G. wechseln, tauschen (wahetan), waihetan hopia-rahat kupariksi numos argenteos in cupreos commuto, rahan waihettaja mensarius l. numularius, it. lämmin ja kylmä waihettelewat calor et frigus *alternant* per vices, G. abwechseln, waihettain l. waihetellen commutando per vices, *alternatim*, G. wechselsweise.

waihdan, htaa V. et waihtelen, hdella Vfr. idem (wahdan, wajehdan).

waihaan, hata V. et waihaelen, lla Vfr. idem, rar.

waihetus, uksen Ns. *mutatio*, permutatio, commutatio, G. Tauschung, Wechselung, Tausch (wahetus, wajehdus), inde ilon ja surun waihetus *alternatio* gaudii et moeroris, G. Abwechselung.

waihdus, uksen Ns. idem (wajehdus).

waihettelemus, uksen Ns. mutandi l. alternandi *actus*, G. das Wechseln l. Tauschen.

waihokka, kan al. waihokas, kkaan Ns. *commutatum* quid, e. c. infans suppositilius, equus permutatus, G. etwas Vertauschtes e. c. Wechselkind.

Waikia, an Na. *miserabilis* e. c. vox, *querulus* e. c. sonus, *lamentabilis* e. c. casus, querela, *amarus* l. acerbus e. c. mors, *tristis* e. c. vita, *vehemens* e. c. cruciatus, G. kläglich, traurig, jämmerlich, schmerzlich, it. *permolestus* l. valde difficilis e. c. labor, G. sehr schwer l. mühselig, waikiasti misere, ægre, difficulter.

waikera, an Na. idem, rar. waikera waikitus.

waikeus l. waikius, uden Ns. *indoles* miserabilis l. lamentabilis, l. perdifficilis, l. permolesta, G. schwere l. traurige Beschaffenheit, Mühseligkeit.

waikeroitsen, ita V. misera voce *lamentor*, de miseriis l. molestiis *queror*, quirito, inde *querulus fleo* l. rogo, G. jammern, klagen, kläglich bitten.

waikkaan, kata V. et waikkaelen l. waikkailen, lla Vfr. idem, max. querulus fleo.

waikustan, aa al. waikitan, ttaa V. idem, rar.

waikeroitsemus, uksen Ns. *lamentatio*, querela, G. das Jammern l. Klagen.

waikitus, tuksen Ns. idem, rar.

Waikkana, nan Ns. *pertica* longa siccandis linteis, G. Spiess l. Stange etwas darauf zu trocknen.

Waikkenen l. waikenen V. vide sub wai l. waiti.

Waikku, kun Ns. *viscus* e. c. aurium, *resina* fluida e. c. abietis, G. Ohrenschmalz, flüssiges Harz, it. waikku-luut ossa temporum, G. Schläfenknochen.

waikkuinen, isen Na. *viscosus*, *resinosus*, G. voll Schmalz l. Harz.

Waikuri et waikuro Ns. vide sub wai l. waiti.

Waikutan, ttaa V. et waikuttelen, tella Vfr. 1. *doleo*, dolore continuo *stimulor*, G. stechend schmerzen, haawa waikuttaa vulnus dolore pungitur, inde 2. *ago*, *operor*, G. wirken, bewirken, ei waikuta mitään nil efficit, nullius est effectus, waikuttawa syy causa efficiens, waikutti parannuksen emendationis erat causa, hinc 3. *moveo*, permoveo, G. bewegen, antreiben, waikutti minun pahuteen ad malum me commovit l. illexit.

waikutus, tuksen Ns. *dolor stimulans* e. c. vulneris, G. stechender Schmerz, it. *operatio*, *effectus*, efficacia, vis movens, G. Wirkung, Bewirkung, wirkende Kraft.

Wailaun, uta al. wailahun, ua Vm. vide sub wajaa.

waillen et wailla vide ibidem.

waillinen l. wailinen Na. etc. ibidem.

Waimenen, meta al. waimennun, utua Vm. *sedor* l. *cesso* a motu, *minuor* l. lenior ut dolor, G. still werden, aufhören, waikia waimenee.

waimennan, ntaa Vf. et waimentelen, nnella Vfr. *sedo*, *cohibeo* e. c. ignem, *minuo*, lenio e. c. dolores, G. stillen.

Waimo,

Waimo, on Ns. *uxor*, inde *mulier*, G. Eheweib, Weib, sala-waimo l. jalka-waimo concubina, waimon puoli l. waimo-wäki sexus muliebris.
waimoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *uxorius*, *muliebris*, G. weiblich, waimoiset menot menstrua l. menses mulierum.
waimollinen, isen Na. *uxorem habens*, uxoratus, G. beweibt, it. *uxorius*, *muliebris*, mulierosus, mulienarius, G. weiblich, weibisch.
waimoisuus, uuden Ns. *indoles* uxoria l. muliebris, G. Weiblichkeit.
waimollisuus, uuden Ns. *indoles* uxorata, G. Beweibtheit, it. id. ac waimoisuus.
Wain l. wainen prtcl. vide wai.
Wainaja, jan al. wainaa, aan Na. *defunctus*, *beatus* post mortem, beatæ memoriæ, G. verstorben, selig, mies wainajani.
waines, een Ns. locus l. *status defunctorum*, G. Todtenwohnung, waipuu wainesseen in orcum demergitur.
Wainio, on Ns. *campus frugifer* majoris dimensionis consæptus, arvum, ager l. pratum, G. Ackerfeld, grosse Wiese, koto-wainio arvum propius, ulko-wainio remotius, wainion mitta dimensio arvi.
wainikko, kon Ns. idem, rar. on wainikolla.
wainioinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *arvis frequens* e. c. regio, G. reich an Ackerfeldern l. Wiesen.
wainioitse l. wainioitsen prtcl. *per arva*, per agrum l. pratum, G. durch den Acker, längs der Wiese.
Wainnilainen, isen Na. id. ac waillinainen, wajaawainen.
Waino, on al. wainu, un Ns. 1. pr. *sensus* canum *sagax*, G. Spürgeruch der Hunde, koira sai karhun wainon l. tuli karhun wainullen canis ursi vestigia indagavit, koira käppi jäniksen wainoa canis vestigia odorans sectatur leporem, inde 2. persequendi sensus, *odium*, *insectatio*, *persecutio*, G. Hass, Verfolgung, waino-mies osor, persecutor, wihasta ja wainosta ex ira et odio.
wainoinen l. wainuinen, isen Na. *sagaciter investigans* et sectans e. c. canis, G. spürend, inde *odio insectans*, *persequens*, G. verfolgend.
wainollinen, isen N. *odio ductus*, persequens, persecutor, G. verfolgend, Verfolger.
wainoan, nota V. 1. vestigia odorans *sector* quem, *investigo* l. indago ut canis, G. die Spur verfolgen, inde 2. *insector*, odio *persequor*, odi et insidias pono, G. verfolgen, nachstellen.
wainuan, uta al. wainon, oa V. idem.
wainustelen, lla Vfr. idem max. de cane.
Wainos, oksen Ns. *spasmus* in cute, tremor cutis, G. Hautkrampf, Zuckung (wärwiäinen).
Waippa, pan Ns. *stragulum* lecti levidense, G. Bettdecke (raanu), al. *amiculum* circa humeros, velamen, G. eine Art Mantel.
Waippines, neen Ns. *trica* in fasciculo fili, *intricatio* filorum in rhombum ducendorum, G. Fadengewirre.
Waisu, un Na. *non satis coctus* e. c. panis, G. schlecht gegohren, nicht gar, leipä on waisu panis est male pistus et ideo nauseam movens, waisu-lämmin calor fornacis *non coquens*.
Waitelen, della Vfr. (qs. wailla olen a wajaa) *penuriam significo*, *querens narro* quid mihi deesse, inde *desidero*, *cupio*, querulus peto, G. seinen Mangel beklagen, köyhä waitelee puutteitansa pauper querulus loquitur de sua inopia, mitä lapsi waitelee quid deest infantulo, cur queritur, waitelen osattomuuttani conqueror me expertem esse factum.
waidellus l. waitelus, uksen Ns. *penuriæ significatio*, narratio l. petitio querula, G. Beklagung des Mangels.
Waiwa, an Ns. 1. *labor molestus*, *molestia*, G. Mühe, näen paljon waiwaa siitä difficili fungor labore in ea re, waiwan näkö functio laboris, tekee minullen waiwaa molestiam mihi parit l. affert, siitä on minun (l. minulla) paljo waiwaa molestia multa mihi inde oritur, kiitos olkoon waiwastanne gratias vobis ago de molestia l. labore vestro, waiwan palkka præmium laboris, inde 2. *difficultas*, *ærumna*,

mna, miseria, G. Beschwerde, Schwierigkeit, Mühseligkeit, taudin waiwat cruciatus morbi, on waiwoissa difficultatibus l. ærumnis premitur, waiwa=kaswoinen difficulter l. ægre crescens, waiwoin (Adv.) l. waiwalla l. waiwalta moleste, difficulter, ægre, vix, it §. al. anna waiwoin da *solummodo*, ei waiwoin niin non *solum* ita, G. nur.

waiwainen, isen Na. *molestiis* l. difficultatibus l. ærumnis *pressus*, inde *miser*, ærumnosus, nec non *egenus*, pauper, mendicus, G. von Beschwerde bedrückt, armselig, arm, elend, waiwaisen willa eriophorum polystachion al. willa=pää.

waiwaloinen l. waiwalainen, isen Na. laborem afferens molestum, *molestus*, *difficilis*, ærumnosus e. c. vita, G. beschwerlich, mühsam, it. al. molestia pressus, *morbidus*, *miser*, G. armselig, elend.

waiwallinen l. waiwollinen, isen Na. idem.

waiweroinen, isen Na. *misellus*, *querulus* e. c. infans, G. armselig.

waiwaisuus, uuden Ns. *indoles* molesta, *miseria*, egestas, indigentia, G. Beschwerlichkeit, Armseligkeit, Armuth.

waiwaloisuus, uuden Ns. *indoles* molesta l. ærumnosa, *molestia*. difficultas, ærumna, G. Beschwerlichkeit, Schwierigkeit.

waiwaan, wata V. et waiwaelen l. waiwailen, lla Vfr. *molestia* quem *afficio*, laborem affero l. paro l. creo cui, quem *gravo* l. premo, G. beschweren, Mühe machen, inde difficultatibus l. ærumnis quem *affligo* l. fatigo, vexo, G. quälen, plagen, it. Abol. waiwaan sawea l. nahkaa labore indefesso *subigo* argillam l. corium, G. knetend bereiten.

waiwaus, uksen Ns. *gravatio*, *fatigatio*, vexatio, G. das Beschweren l. Plagen, it. *subactio* e. c. argillæ, G. das Kneten.

waiwoitus, tuksen Ns. idem, rar.

waiwanto, nnon Ns. *molestia* gravans, *difficultas* fatigans l. vexans, G. Beschwerde.

waiwiotar, ttaren Ns. *furia mythol.* hominibus ærumnas creans, G. mythol. Plagerinn.

waiwaun, uta al. waiwaannun, ntua Vm. *molestia afficior*, *gravor*, fatigor, vexor, G. beschwert l. geplagt werden, it. *subigor* l. subactus fio ut argilla, G. geknetet werden, cfr. waiwun.

Waiwennan, ntaa V. et waiwentelen, nnella Vfr. id. ac waimennan.

waiwenen, weta al. waiwennun, ntua Vm. id. ac waimenen.

Waiwun, pua Vm. *lassus corruo*, *fessus succido* l. labor, inde *fatigor*, defetiscor, G. ermattet niedersinken, ermüdet l. matt werden, woima waipuu vis relaxatur, minuitur, mieli waipuu mens lassatur, cedit, demittitur, waiwun uneen somno gravatus consido, it. laiwa waipuu weteen navis in aquam *mergitur*, G. versinken.

waipumus, uksen Ns. *defectio virium*, lapsus ex lassitudine, G. das Niedersinken von Mattigkeit.

waipu, wun N. *succiduus*, *cadivus*, lassitudine caducus e. c. homo, G. niederfallend, sinkend, mies=waipu.

waiwutan, ttaa Vf. et waiwuttelen, tella Vfr. *facio ut* quis lassatus succidat, fatigando *deprimo* l. sedo, *delasso*, cohibeo vehementem, G. niedersinken lassen, senken, müde machen.

waiwutus, tuksen Ns. talis *delassatio* l. *fatigatio*, G. Müdemachung.

Waja, jan Ns. *receptaculum structile*, *nubilarium* a parte antica apertum, servandis lignis etc., G. Schauer, Schoppen.

wajainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *nubilariis frequens*, G. schoppenreich.

Wajaa, aan Ns. *defectum* l. *carens* l. *incompletum* quid, G. das Mangelhafte l. Nichtvolle, unde cum olen *careo*, G. nicht haben, olen rahaa wajaa *deest* l. defit mihi pecunia, G. nicht genug haben, owat kirjoja wajaa carent libris, oletko työtä wajaa an vacas negotio, astia on wajaa wettä vas non est usque ad marginem plenum aquæ, G. nicht voll, wajaa lakkaa defectus cessat, Bibl.

Bibl. Ceteri Cass. non occurrunt nisi hi forte contracti, sc.

Allat. waillen (qs. pro wajaallen) e. c. pata jääpi wettä waillen olla non fit usque ad marginem plena aquæ, G. nicht voll, tulitko ruokaa waillen num in defectum cibi incidisti, num cibus defieri incepit, G. nicht genug.

Adess. wailla (qs. pro wajaalla) e. c. pata on wettä wailla olla non est aquæ plena, G. nicht voll, oletko ruokaa l. rahaa wailla esne in defectu cibi l. pecuniæ, kuu on wailla luna non est plena.

wajaawa (l. wajawa), wan Na. qui est in defectu, *carens*, *incompletus*, G. nicht habend, mangelnd, unvoll l. unvollständig, olen rahaa wajaawa careo pecunia, wajaawa astia vas non plenum, wajaawa mies vir vacans negotio, (pr. particip. præs. a wajaan).

wajaawainen, isen Na. dim. idem.

wajanainen l. wajonainen, isen Na. idem, wajonainen kuu luna non plena, decrescens l. accrescens.

waillinen l. waillinainen l. wailinainen, isen Na. idem.

wajaawaisuus, uuden Ns. *indoles* defecta l. incompleta, *defectus*, *penuria*, G. Mangelhaftigkeit, Unvollständigkeit.

waillisuus l. waillinaisuus l. wailinaisuus, uuden Ns. idem.

wajaan, jata V. *sum in defectu*, *defit mihi*, non sum plenus, *careo*, *vaco*, G, mangeln, nicht voll seyn, nicht genug haben, wajaatko rahaa deestne tibi pecunia, astia wajaapi vas non est plenum.

wajaus, uksen Ns. *defectio*, G. das Mangeln, Mangel.

waillennan l. wailennan, ntaa V. *facio ut* careat, *depleo* e. c. vas, *deminuo* e. c. aquam ex vase, *demo*, evacuo, G. mangelhaft l. unvoll machen, ausleeren, wegnehmen.

waillennus l. wailennus, uksen Ns. talis *depletio* l. *deminutio* l. demtio, G. dergl. Ausleerung l. Wegnehmung.

wailaun, uta al. wailahun, ua Vm. *deficiens* l. *carens fio*, *depleor*, G. mangelhaft l. unvoll werden, astia wailaupi wettä vas fit aquâ defectum, incompletum, aqua deminuitur ex vase, inde *minuor* l. lenior ut dolor, *sedor* ut ventus, G. sich vermindern l. stillen.

Wajehdan, hraa V. et wajehtelen, hdella Vfr. id. ac waihetan.

wajehdus, uksen Ns. id. ac waihetus.

Wajellan, llaa V. id. ac waellan.

wajellus, uksen Ns. id. ac waellus.

Wajoan, jota V. *mergor* l. *immergor* in massam mollem, ad ima *sido*, G. sinken, einsinken, versinken, jalka wajoopi lumeen pes in nivem intrat, hautaan wajonnut in sepulcrum demersus, it. lumi wajoopi nix *permittit* pedes euntis, non sustinet euntem.

wajoitan, ttaa Vf. et wajoittelen, tella Vfr. *facio ut* sidat, *demergo*, immergo, G. sinken lassen, senken.

wajoitus, uksen Ns. *demersio*, G. Senkung.

Wakaa, kaan al. rar. waka, wa'an Na. pr. *firmus* l. *constans*, haud fallax e. c. res, haud mutabilis nec varius e. c. homo, inde mente firmus l. constans, *fidus*, *sincerus*, *integer*, *serius*, G. fest, standhaft, beständig, zuverlässig, redlich, ernsthaft, aufrichtig, ei wakaa wapise vir *probus* l. doli nescius haud tremit, wakaa asia res *indubia*, *certa*, wakaa-mielinen mente probus l. *severus*, wakaasti (rar. wa'asti) certe, probe, serio.

wakawa, wan Na. idem, wakawa mies.

wakainen (rar. wakinen), isen Na. idem, wakaisin asia res firmissima, yksi-wakainen vide yksi, wakaisesti id. ac wakaasti.

wakanainen l. wakinainen, isen Na. idem, wakanainen sia l. pappi locus certus, sacerdos constans, haud mutabilis.

wakuus, uuden Ns. *firmitas*, *constantia*, certitudo, integritas, probitas, G. Festigkeit, Standhaftigkeit etc.

wakaisuus, uuden Ns. idem, yksi-wakaisuus vide yksi.

wakaan, wa'ata V. *affirmo* l. *testor* certum esse, *confirmo*, stabilio, G. befestigen, bezeugen, versichern, wakaan todeksi.

wakamoitsen, ita V. idem, inde certe promitto.

wakuntan (l. wakutan), ttaa Vf. et wakuuttelen, tella Vfr. *firmum* l. certum l. indubium

dubium *reddo*, *confirmo*, G. fest l. zuverlässig machen, befestigen, versichern, inde *persvadeo* cui quid, G. überzeugen, olen wakuutettu siitä persvasum est mihi de ea re.
wakuutus, tuksen Ns. *confirmatio*, *persvasio*, G. Befestigung, Versicherung, Ueberzeugung.
Wakka, kan Ns. et wakkainen, isen Ns. dim. *vas rotundum*, ex uno asse contortum et operculo instructum, G. grosse runde Schachtel, inde al. *mensura frumenti* quattuor modiolorum, G. eine Art Getreidemass, hinc pappi on wakoillansa sacerdos tributum pagatim colligit.
wakallinen, isen Na. tale *vas habens*, G. Schachtel habend, it. *quantum capit* idem vas, G. eine Schachtel voll.
wakkuri, in Ns. talium *vasorum confector*, G. Schachtelmacher.
Wako, waon l. wawon Ns. *sulcus* aratri, G. Furche, wesi-wako sulcus transversalis major aquam deducens, hinc wako-mitta pr. longitudo unius sulci, sed Bibl. stadium.
wakoinen, isen Na. *sulcis ornatus*, G. befurcht.
wakoan, waota V. *sulco*, sulcos duco, G. furchen, befurchen, cfr. waon.
Waksi, in Ns. (Sv. vax) *cera*, G. Wachs.
waksinen, isen Na. *cereus*, *cerosus*, G. wächsern, wachsreich.
waksaan, sata V. cera obduco, *cero*, G. wichsen.
Waku, wakun l. wa'un Ns. (Sv. vagga) *cunæ*, G. Wiege, al. kehto, kätkyt.
wakutan, ttaa V. *cunas moveo* l. ago, G. wiegen.
wakutus, tuksen Ns. *cunarum agitatio*, G. das Wiegen.
Wala, lan Ns. *jusjurandum*, *juramentum*, G. Eid, teen walaa l. walani juro, jusjurandum do, panen walallen ad jurandum cogo, wäärä wala perjurium, G. Meineid, wala-patto idem al. perjurus, wala-pattoinen perjurus, wala-pattoisuus perjuriosa indoles, wala-sidet obligatio jurando confirmata, todistus-wala juratio testium, puhdistus-wala ejuratio culpæ.
walainen, isen Na. *qui juravit*, G. beeidigt, -eidig, max. in wäärä-walainen perjurus.
walallinen, isen Na. *jurejurando confirmatus* e. c. promissum, G. beeidigt, geschwocen.
Walakka, kan Ns. (Sv. vallack) *equus castratus*, cantherius, G. Wallach, al. ruuna.
walakoitsen, ita V. *castro* equum, G. wallachen.
Walan, laa V. 1. *fundo* e. c. aquam, *perfundo* e. c. quem aquâ, *infundo* e. c. vinum in poculum, *effundo*, G. giessen, begiessen, inde 2. *luo*, *colluo*, diluo e. c. patinas, *lavo* e. c. manus, G. spühlen, it. 3. æra *fundo*, fundens fabricor e. c. effigiem l. campanam ex metallo, G. giessen.
walailen l. walelen, lla Vfr. idem.
walaus, uksen Ns. *fusio*, perfusio, G. das Giessen, it. *dilutio*, lotio, G. das Spühlen, it. *fusio* metallorum, G. Metallguss.
walanto l. walinto, nnon Ns. idem, walanto-waski cuprum fusile, orichalcum.
walet, een Ns. idem, walet-wesi aqua qua diluitur, diluvies, cfr. infra.
walo, on al. walu, un Ns. idem, weri-walo profusio sanguinis ex vulnere, cfr. infra.
walannet, nteen al. walanet, neen Ns. idem, cfr. walia.
walin, imen Ns. fundendi adminiculum e. c. *forma fusoris*, G. Giessform, walin-kauha cochlear quo funduntur metalla, G. Giesslöffel, walin-waski cuprum fusile, orichalcum, it. al. id. ac walet, e. c. walin-wesi.
walia, an al. walannet, nteen Ns. Rum. *fusum* quid, G. das Gegossene, e. c. walia warsi scapus ex fuso metallo, walannet oksa ramus qs. fusus i. e. rectus, lævis.
walaun l. waloun, uta Vm. *fundor*, *diluor*, G. gegossen l. gespühlt werden, inde *sensim effluo*, *guttatim stillo*, G. auströpfeln, fliessen, rinnen, mesi walaupi sormista mel a digitis destillat, it. waate walaupi pöydältä mappa *sensim defluit* l. delabitur a mensa, G. herabgleiten,

raha

ruha walaupi kädestä maahan numi defluunt l. decidunt e manu, it. *extendor* ut oleum fluens, *dilator*, G. sich ausdehnen, nahka walaupi cutis extenditur, suoni walaupi nervus elastice sese protendit.

waluan, luta al. walun, lua Vm. idem.

waloan, lota al. walon, loa Vm. idem.

walenen l. walean, leta Vm. idem, haawa walenee vulnus se dilatat.

walahdan, htaa Vs. idem de fluxu subito, wahto walahti rannalle, suoni walahti pitkäksi, waatet walahti pöydältä.

walatan, ttaa Vf. et walattelen, tella Vfr. *facio ut* fundatur l. diluatur, G. giessen l. spühlen lassen, walatan kuwan effigiem fundi curo, inde *curo ut* effluat, facio ut extendatur, G. fliessen l. rinnen l. ausdehnen lassen: hinc *fundo*, *diluo*, *extendo*, G. giessen, spühlen, ausdehnen.

walotan l. walutan, ttaa Vf. et walottelen l. waluttelen, tella Vfr. idem, inde walottaa lehmää vaccam mulget.

walahutan l. walautan, ttaa Vf. idem.

walatus l. walotus l. walutus, tuksen Ns. *cura* fundendi l. diluendi l. extendendi, G. das Giessen- l. Spühlenmachen.

Walahdan, htaa Vs. vide sub walo et walan.

Walaisen, sta Vs. id. ac walkaisen.

Walas, lkaan Ns. id. ac walkas sub walkia, it. walas-kala (Sv. hvalfisk) *cetus*, balæna, G. Wallfisch.

Walawa, wan Na. id. ac waalas.

Waleh, leen Ns. id. ac walhet, cfr. sub walan.

waleellinen, isen Na. id. ac walheellinen.

walehtelen, hdella V. id. ac walhettelen.

Walenen, leta V. id. ac walkenen.

Walewa, wan Na. id. ac walowa, waalas.

Walhet, heen Ns. *mendacium*, *falsum*, G. Lüge (waleh), teen walheeksi in mendacium verto, walhet-naula clavus leviter infixus.

walheellinen l. walheinen, isen Na. *mendax*, *falsus*, G. lugenhaft.

walhettelen, tella V. *mentior*, *falsum dico*, in errorem induco quem, G. lügen, täuschen (walehtelen).

Wali, in Ns. *scapus* navis, G. Schiffsgerippe, walin pituus longitudo scapi navalis.

Walia, an Na. id. ac waalawa, waalas, cfr. sub walan.

Walimo, on Ns. (a walo?) epithet. mustelæermineæ l. nivalis, ob colorem album.

walistan, aa V. et walistun, ua Vm. vide sub walkia.

Walitan, ttaa V. et walittelen, tella Vfr. *queror* l. quirito instar ægrotantis, nec non *queror* de injuriis l. calamitate, *conqueror*, G. klagen, stöhnen, über etwas klagen, inde *accuso* quem e. c. de injuria l. vi, G. anklagen.

walitus, uksen Ns. *conquestio*, *querela*, querimonia, G. das Klagen, Klage.

Walitsen, ita V. *eligo*, *seligo* unum ex pluribus, G. wählen, auswählen, walittu delectus nec non eximius.

walikoitsen, ita V. idem.

walitsemus, uksen Ns. *electio*, G. das Wählen, Wahl.

walio, on Ns. Run. *delectum* quid, G. etwas Auserwähltes, mies walio vir egregius.

Waljas, jaan al. walja, jan Ns. max. pl. waljaat l. waljat *apparatus equi jugalis*, temones, habenæ, helcia, G. Pferdegeschirr, panen waljaisiin l. waljaan equum trahæ adjungo, on waljaissa est adjunctus, päästän waljaista sejungo.

waljastan, aa V. et waljastelen, lla Vfr. *subjungo* l. trahæ adjungo equum, G. Pferde anspannen.

waljastus, uksen Ns. *subjunctio*, G. das Anspannen.

Walju, un al. waljo, on Na. 1. *frigidus* l. subfrigidus e. c. aër, domus, G. kühl, inde 2. mente frigidus, *inhumanus*, immitis e. c. cor, *difficilis* e. c. verbum, vita, *durus* e. c. parens, herus, *asper* e. c. uxor, tristis l. morosus e. c. mens, adspectu *ingratus* e. c. oculi, *deformis* e. c. facies, G. kaltsinnig, unfreundlich, hart, traurig, mürrisch, unbehaglich, widerlich, hässlich.

waljuus, uuden Ns. *indoles* frigida, difficilis, dura, ingrata, duritas, asperitas, G. Kühle, Kaltsinn, Unfreundlichkeit, Härte etc.

waljahdan htaa al. waljahdun, htua Vm. 1. *fio frigidus* l. durus l. adspectu ingratus

tus etc. G. kühl l. kaltsinnig l. widerlich werden, it. 2. juoma waljahtaa potus *fit vappidus* amisso carbonio, G. schal werden, henki waljahtaa halitus suffocatur, G. athemlos werden.

waljaannun, ntua Vm. idem, max. vappesco ut potus.

waljehdun, htua Vm. idem, it. al. *albidus* l. sublucidus *fio*, *pallesco* ut vultus irà, G. weisslich werden, erblassen.

Walka, an al. walkama, man Ns. 1. *locus* in littore, ad naviculas subducendas aptus, G. Anfurt, Landungsplatz, inde 2. *locus* ubi rivos l. flumina transire convenit, G. Ueberfahrtsort.

Walkia, an 1. *albus* e. c. vestis, *candidus*, G. weiss, walkia sammal sphagnum palustre, walkia juuri triticum repens, walkia waski orichalcum, walkian werinen l. werewä *albidus* e. c. vultus, inde *lucidus*, *lucens*, G. leuchtend, hell, walkialla päiwällä, it. 2. Ns. *ignis*, *flamma lucens*, G. Feuer, leuchtende Flamme, iskee walkiaa ignem elicit ex silice, cfr. tuli, inde *lumen ignis*, G. Licht des Feuers, seisoo walkian edessä lumini ignis officit.

walkiainen, isen Na. & Ns. idem, rar.

walkoinen, isen Na. *albus* e. c. vestis, *lucidus* e. c. dies, G. weiss, it. Ns. *album* quid e. c. albugo ovi l. oculi, G. Weisse.

walkeus l. walkius, uden Ns. *albitudo*, *albor*, G. Weisse, it. *indoles lucida*, *lumen*, claritas, lux e. c. solis l. ignis l. diei, G. Licht, hinc tuon walkeuteen in lucem profero.

walko, on Ns. *albus bos* l. equus, G. weisser Ochs l. Pferd.

walkas, kkaan Ns. *vacca albi* coloris, G. weisse Kuh (walas).

walkin, imen Ns. rar. *albor* e. c. nivis, G. Weisse.

walkenen, ljeta V. *albesco* ut linteum, G. weiss l. bleich werden, it. *lucesco*, lucidus fio ut dies, *illuminor*, illustror, G. licht l. hell werden, sich aufklären.

walistun, ua Vm. idem.

walkaisen l. walaisen, sta V. *album reddo*, *dealbo*, *insolo* e. c. linteum, G. weiss machen, bleichen, it. *lucidum reddo* e. c. diem, *illumino*, illustro, G. hell machen, erleuchten, erklären, it. §. fig. walkaisen hewoisen equum *deglubo*, cutem detraho, walkaisen puun arborem *decortico*, G. enthäuten, abschälen.

walistan, aa V. idem, max. illumino.

walkaistus l. walaistus, uksen Ns. albi coloris inductio, *dealbatio*, *insolatio* e. c. linteorum, G. das Weissmachen l. Bleichen, it. *illuminatio*, illustratio, G. das Hellmachen l. Erleuchten, it. §. *decorticatio* e. c. arboris, G. Abschälung, Enthäutung.

walistus, uksen Ns. idem, max. illuminatio.

Walkkaan, kata V. 1. *pertinaciter postulo* l. contestor, sententiæ meæ rigide adhæreo, jurans confirmo, G. inständig behaupten l. versichern, it. 2. (Sv. valka) more fullonis *subigo* l. *condenso* pannum, G. walken.

walkkaus, uksen Ns. *postulatio* pertinax, contestatio, G. inständige Behauptung, it. *subactio* e. c. panni, G. das Walken.

walkki, kin Ns. (Sv. valk) *fullonica*, fullonium, G. Walke.

Walkku, kun Ns. (Sv. valk) *glomeramen* capilli, G. Haarschopf, al. *vitta* infantum *farta* et rotunda, G. Fallhut.

Walkkuna, an al. walkkunet, een Ns. *baculum*, fustis, G. Knüttel, al. *pistillum* mortarii, G. Mörserstössel.

walkuin, kumen l. kkumen Ns. idem.

Walli, in Ns. (Sv. vall) *vallum* militare, G. Wall.

Walmas, maan Ns. *nervus* jumentorum *collaris* l. *musculus cervicis tractorius*, G. Nackensehne, Zugmuskel, inde lyötiin hewoisen walmaalta.

walmaan, mata V. *traho*, *attraho* quem, G. zu sich ziehen, inde näkki walmaapi maalta.

walmaus, uksen Ns. *attractio*, G. das Herzuziehen.

Walmis, iin Na. *paratus*, *confectus*, G. fertig, bereit, walmis matkaan l. matkallen *accinctus* itineri, walmis menemään *promtus* ad eundum, nahka l. ohra on walmis corium est *subactum*

subactum, G. zubereitet,; hordeum est *maturum*, G. reif, walmis raha pecunia numerata, G. baares Geld.

walmius l. walmeus, uden Ns. *indoles parata* l. promta l. confecta l. matura, G. fertige Beschaffenheit, Bereitheit, Reife.

walmistan, aa V. et walmistelen, lla Vfr. *paro*, conficio, apparo, præparo, subigó e. c. corium, maturum reddo e. c. segetem, G. fertig machen, zubereiten, reif machen.

walmistus, uksen Ns. *paratio*, confectio, apparatus, accinctus, subactio etc. G. Fertigmachung, Zubereitung.

walmistun, ua Vm. *paror* l. conficior, fio paratus l. accinctus l. subactus l. maturus, G. fertig l. bereit l. reif werden.

Walmu, un Ns. (Sv. valmo) *papaver*, G. Mohn, al. uni=kukka.

Walo, on Ns. Sav. *dolor*, G. Schmerz, luun walo arthritis.

waluiten, lla Vfr. *doleo*, G. schmerzen, formi waluitee.

Walo, on al. walu, un Ns. *lux*, *lumen* e. c. solis, lunæ, ignis, G. Licht, inde asian waloksi ad rem illustrandam.

waloan, lota V. *luceo*, lucidus sum, G. leuchten, inde waloowa lucidus, albidus, cfr. sub walan.

walawa, wan Na. *albidus*, albicans, sublucidus, G. weisslich, leuchtend.

walahdan, htaa Vs. et walahtelen, hdella Vfr. *subito eluceo* l. effulgeo, G. hastig hervorleuchten, cfr. sub walan.

walahdus l. walaus, uksen Ns. lumen *subito splendens*, G. hastiges Hervorleuchten.

walahutan l. walautan, ttaa Vt. *facio ut* subito splendeat, *subito vibro* l. projicio ita ut fulgeat, G. hastig erleuchten, blitzschnell werfen.

Walokki, kin al. walokas, kkaan Ns. rubus *chamæmorus*, G. Moltebeere.

walokkinen l. walokkainen, isen Na. talibus *rubis abundans*, G. reich an Moltebeeren.

Waloun, uta al. walon, oa Vm. vide sub walan.

walotan, ttaa Vf. et walottelen, tella Vfr. vide ibidem.

Walpas, ppaan Na. id. ac walwas sub walwon.

walppaus l. walpaus Ns. vide sub walwon.

walpaannun l. walpaunnun, ntua Vm. id. ac walwenen, al. id. ac walkenen sub walkia.

walppaun, uta Vm. idem.

Walsain, samen Ns. *fossa minor* l. *sulcus* in agris aquam deducens, G. Wasserfurche, it. Caj. *foramen* in costis navigii, G. Loch in Bootsribben.

Walta, llan Ns. (Sv. våld, vålde) 1. *potentia*, *potestas*, dominium, dominatus, principatus, G. Gewalt, Herrschaft, Macht, on toisen wallan alla est sub imperio alieno, non sui juris, wallan alainen dominio alieno l. tutelæ subjectus, pupillus, saan wallan dominatum l. principatum capesso l. aliis abripio, aliis prævaleo, G. Ueberhand, walta=kunta ditio dominii, regnum l. imperium, esi=walta principatus, magistratus, inde 2. walta l. walta=mies *dominus*, *princeps*, herus, tutor, dux, caussidicus, G. Gewalthaber, Herrscher, Vollmachthaber, maan wallat principes regionis, hinc paha walta genius malus, it. 3. agendi potestas, *arbitrium*, G. Freiheit, Willkühr, walta sanoa potestas l. *venia* dicendi, on wallassani est potestati l. arbitrio meo datum, it. 4. *status* rei a dominio alieno *solutæ* l. *liberæ*. G. ungebundener, loser Zustand, päästän wallallensa l. wallallen liberum l. solutum facio, adhærentem l. ligatum solvo, sui juris l. arbitrii facio, on wallalla l. wallallansa est liber l. solutus l. sui juris, non cohærens nec ligatus nec compactus, walkia on wallallansa incendium est ortum, it. 5. in composs. *præcipuum* l. *prævalens* quid, G. etwas Vorherrschendes l. Vorzügliches. e. c. walta=tie via major, frequens, walta=oja rivus l. fossa aliis major, walta=suoni arteria, inde on walta=walhet est *non nisi* mendacium, *solum* l. *merum* mendacium, G. lauter, walta=sawi pura puta argilla, it. 6. Gen. wallan l. Adv. walloin *præcipue*, *valde*, G. vorzüglich,

vorzüglich, sehr, e. c. wallan rikas valde dives, wallan hywä omnino bonus.
waltainen, isen Na. *dominio* l. *tutelæ subjectus*, G. in Gewalt seyend, unterwürfig, toisen waltainen juris alieni, inde itse-waltainen sui juris, suo arbitrio deditus, nec non *licentiosus*, effrenatus, G. eigenmächtig, muthwillig, mieli-waltainen petulans, licentiosus, it. al. id. ac waltoin.
waltaisuus, uuden Ns. *indoles* rei dominio subjectæ, G. Unterwürfigkeit, unde itse-waltaisuus indoles *licentiosa*, G. Eigenmächtigkeit, Muthwille, mieli-waltaisuus petulantia.
wallatoin, ttoman Na. car. dominio carens, inde *licentiosus*, petulans, G. muthwillig.
wallattomuus, uuden Ns. defectus dominii, inde *licentia*, petulantia, G. Muthwille.
waltias, aan Na. *potens*, *prævalens*, dominans, G. Macht habend, mächtig, herrschend, kaikki-waltias omnipotens e. c. Deus, täysi-waltias potestate gaudens illimitata e. c. princeps, itse-waltias sui juris l. arbitrii, autocrator.
waltiainen, isen Na. idem, rar.
waltiaisuus, uuden Ns. *potentia*, dominium, G. Macht, Herrschaft, kaikki-waltiaisuus omnipotentia, täysi-waltiaisuus monarchia illimitata.
waltoin (pro walloin), tomen l. toman Na. *solutus*, *liber*, haud adhærens, nec ligatus (non compactus), domino l. munere carens, sui juris, G. frei, ungebunden, los, waltoin tawara opes mobiles, ruta.
wallallinen, isen Na. idem (waltainen).
wallollinen, isen Na. idem, al. id. ac waltias.
waltikka, kan al. waltikas, kkaan Ns. *sceptrum* principis, dominii signum, G. Scepter.
waltikainen l. waltikkainen, isen Ns. dim. idem.
wallitsen, ita V. *dominor*, aliis prævaleo, inde *impero*, rego, G. herrschen, Oberhand haben, regieren.
wallitsemus, uksen Ns. dominandi *occupatio*, G. das Herrschen.
wallitus, uksen Ns. *dominatio*, *imperium*, G. Herrschaft, Regierung.
wallotan, ttaa V. et wallottelen, tella Vfr. *dominium capesso* l. aliis vi abripio et mihi vindico, imperium vi mihi arrogo, G. sich Oberherrschaft anmassen, sich bemächtigen, wallotti itsellensä kaikki omnia sibi vi arrogavit l. vindicavit, suo dominio subjecit.
wallotus, tuksen Ns. dominii l. *imperii violenta arreptio*, G. Bemächtigung.
waltaan, llata V. 1. id. ac wallotan, e. c. waltaapi kaikki itsellensä, it. 2. *in causa sum*, G. verursachen, waltaan itselleni turmion interitum mihi paro l. creo, waltaawat pahuudellansa malitiâ sua parant, it. 3. mikä sinua waltaa quis in te dominatur i. e. quid tibi deest l. quid mali te tangit? G. was fehlt dir, ei minua waltaa mikään nil habeo quod me turbet l. gravet, G. mich beschwert nichts.
waltaus, uksen Ns. id. ac wallotus, it. al. *causa* l. *culpa* rei, G. das Verursachen, Ursache, kenen waltauksesta cujus ex causa, it. *res molesta* quem turbans l. gravans, G. Beschwerde, monet waltaukset kohtaawat impedimenta haud pauca occurrunt.
Waltti, tin Ns. *color victor* l. præcipuus in chartulis ludendis, chartula coloris victoris, G. Trumpf.
Walu, un Ns. id. ac walo.
Waluan, uta al. walun, ua Vm. id. ac walaun, waloun sub walan.
walutan, ttaa Vf. id. ac walatan sub walan.
Waluilen, lla Vfr. vide sub walo dolor.
Walwon, oa V. 1. *vigilo*, G. wachen, walwon kaiken yön totam noctem pervigilo, walwon sairasta ad ægrotantem advigilo, it. 2. *diligenter perscrutor* l. extrico, G. genau durchsuchen und auslesen (watwon), walwon willoja lanam interlego l. excerno.
walwas, lwaan Na. *vigilans* l. *vigilax*, pervigil, G. wachsam, it. al. id. ac walewa, cfr. walpas.
walwet, lween l. lween Ns. *status vigiliæ*, G. wacher Zustand, on walweella l. walweella est vigil.

walwenen,

walwenen, weta V. *vigil fio*, evigilo, G. erwachen.
walwaannun, ntua Vm. idem, al. id. ac walkenen.
walpaannun l. **walpaunnun**, ntua Vm. idem.
walpaun l. **walppaun**, uta Vm. idem.
walpaus l. **walppaus**, uksen Ns. *vigilantia*, G. das Erwachen.
walwoitan, ttaa Vf. et **walwoittelen**, tella Vfr. *facio ut* vigilet, somnum fugo, inde *exsuscito*, G. wachen machen, aufwecken, minua walwoittaa insomnia laboro.
walwoitus, uksen Ns. *fugatio somni*, *suscitatio*, G. das Wachenlassen l. Aufwecken.
walwuttelen, tella Vfr. *vigil jaceo* et ad aliorum verba l. facta animadverto, vigilantibus oculis prospicio ex lecto, G. wachliegend umherschauen l. aufmerken.
Wamma, an al. **wammas**, mpaan Ns. *vitium* l. *mendum*, max. in corpore, *læsum* quid e. c. vulnus, tumor, apostema, clavus in pede, G. Fehler, Gebrechen, Verletzung, inde *dolor* vulnerum, G. Schmerz.
wammainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vitiis* l. vulneribus *affectus*, G. fehlerhaft, gebrechlich.
wammallinen l. **wammollinen**, isen Na. *vitia* l. vulnera *habens*, vulnere laborans, *vitiosus*, morbidus, G. voll Fehler l. Gebrechen, verletzt.
wammaan, mmata V. *lædo*, *vulnero*, dolorem cieo, G. verletzen, it. al. id. ac wammautan.
wammaus, uksen Ns. *læsio*, G. Verletzung, inde *malum* l. vulnus, G. Fehler.
wammas, aksen al. **wammus**, uksen Ns. *instrumentum lædens* l. vulnerans, G. verletzendes Werkzeug, inde auran wammas vomer aratri (wannas).
wammautan, ttaa Vf. *facio ut* quis subsistat l. cesset, *retardo* cujus progressum, retraho, inde *mitigo* e. c. dolores vulnerum, cohibeo e. c. fluxum sanguinis, G. aufhören machen, stillen, hemmen (wammaan).
Wampiainen, isen Ns. id. ac ampiainen.

Wana, nan Ns. *vestigium* navis *longum* in undis, *sulcus* l. orbita e. c. trahæ in nive, G. furchenähnliche Spur, Geleise, inde *linea*, ductus, G. Strich.
wanainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *sulcis longis* l. *lineis ornatus*, G. mit Geleisen l. Strichen versehen.
Wangas, nkaan Ns. Run. *lacerta* agilis, G. Eidechse, inde Run. serpens, reptile.
Wanha, han (Run. rar. wanaha, han) Na. 1. *vetus*, *vetustus* e. c. mos, hostis, *antiquus* e. c. causa, lis, *priscus* e. c. lex, *senex*, ætate provectus e. c. vir, *obsoletus* e. c. vestis, non recens e. c. piscis, nec novus e. c. annus, G. alt, wanhan lainen senilis, wanhasta antiquitus, antique, G. von alters, wanhasti antique, inde 2. Compar. wanhempi l. max. Superl. wanhin *senior*, *parens*, G. Ältester, einer der Eltern, pl. wanhemmat l. max. wanhimmat *seniores*, *parentes*, G. Älteste, Eltern, esi-wanhin atavus l. auctor stirpis, protoplastus, esi-wanhimmat majores, kylän wanhin senior pagi.
wanhuus, uuden Ns. *vetustas*, *antiquitas*, *senectus*, G. hohes Alter, Alterthum, wanhuudesta antiquitus.
wanhimmainen, isen Na. rar. *natu maximus* e. c. frater, G. der älteste.
wanhemmainen l. **wanhempainen**, isen Na. idem.
wanhemmuus l. **wanhempuus**, uuden Ns. rar. *præstantia ætatis*, G. Vorzug des Alters, ota wanhempuudesi wuoksi auter propter ætatem tuam magis adultam.
wanhenen, heta al. **wanhauen**, hata Vm. *veterasco*, *senesco*, obsolesco, antiquus l. vetustus l. senex fio, G. altern.
wanheun, uta al. **wanhennun**, ntua Vm. idem.
wanhennan, ntaa Vf. *vetustum* l. *antiquum* l. *senilem reddo*, vetustatem l. senectutem cui induco, G. alt l. älter machen.
wanhennus, uksen Ns. *vetustatis* l. *senectutis inductio*, G. Altmachung.
Wanhurskas, aan Na. (pro wa'an-hurskas a wakaa et hurskas) eccl. *justus* e. c. Deus, *justificatus* e. c. fidelis, G. gerecht, rechtfertig.

wanhurskaus, uden Ns. *justitia* e. c. Dei, fidelium, G. Gerechtigkeit, Rechtfertigkeit.
wanhurskautan, ttaa Vf. *justifico*, justum reddo l. declaro, G. rechtfertigen.
Wanka, ngan Ns. id. ac wanko, wanku.
Wanki, ngin Ns. 1. (Sv. fånge) *captivus* l. *captus* in bello, nec non *vinctus* l. carceri inclusus e. c. maleficus, G. Gefangener (fangi), saan l. otan wangiksi captivo, it. 2. heinä-wanki *vehes* fœni constricta, G. Heubund, wanki-nauhat corrigiæ quibus quid constringitur, G. Binderiemen.
wankius l. wankeus, uden Ns. id. ac fangeus.
wankitsen, ita V. *captivo*, vinculis obstringo, vincio, G. fangen (fangitsen).
Wankka, kan Na. *firmus* et *constans*, cui tutus inniti potes, non variabilis, inde *strenuus*, egregius e. c. vir, equus, faber, amicus, G. fest, zuverlässig, tüchtig, wankkaan l. wankasti sanottu firmiter, serio, tute, certe dictum.
wankkawan prtcl. rar. id. ac wankasti.
Wankkuri, in Ns. max. pl. wankkurit *currus vilior*, plaustrum quattuor rotarum, G. Lastwagen.
Wanko, ngon Ns. *uncus ferreus*, quo trabes ardentes volutantur et promoventur, in agris silvestribus urendis, G. eiserne Haken Schwendenland zu brennen.
wanku, ngun al. wanka, ngan Ns. idem.
wankamoinen, isen Ns. Carl. *homo* tales trabes *volutans*, G. Brenner des Schwendenlandes.
Wannas, nnaan l. ntaan Ns. *vomer* aratri, G. Pflugschaar, inde wenheen wannas carina l. extremitas carinæ eminens, G. Kielspitze, keula-wannas prora, perä-wannas puppis, it. al. wenheen wannaat costæ navigii?
Wannet, nteen Ns. 1. *vimen* l. *circulus ligneus*, quo vasa lignea constringuntur, G. Reif l. Band der Gefässe; inde rysän wannet circulus ligneus in nassis piscariis, it. 2. *vibex* l. *stria longa* e. c. in cute ex virga l. scutica, G. langer Striemen, ruoskan wannet.
wannin, ntimen Ns. *vimen* circumductum l. orbiculare, G. kreisförmiger Reif.
wanteellinen, isen Na. tali *vimine* l. *circulis ornatus* e. c. vas, G. mit dergl. Reifen versehen, it. *striatus*, G. striemig.
wannehdin, htia V. *vimine orno*, circulis compingo e. c. vasa lignea, G. mit Reifen binden.
Wannikko, kon Ns. *corona* sponsarum, G. Brautkrone, wannikko-raha dos sponsis dari solita.
Wannon, oa V. *juro*, jusjurandum do, jurando obtestor, G. schwören, Eid ablegen, it. al. *exsecror* l. diabolo devoveo, G. verwünschen, fluchen.
wannoilen (rar. wannelen), lla Vfr. idem.
wannomus, uksen Ns. *jurandi* l. *exsecrandi actus*, G. das Schwören l. Fluchen, inde *jusjurandum*, exsecratio, G. Schwur, Fluch.
wannelo, on Ns. rar. *jusjurandum*, *exsecratio*, G. Schwur, Verwünschung.
wannotan, ttaa Vf. et wannottelen, tella Vfr. *facio* l. *curo ut* quis juret, cogo quem ad jusjurandum, jurando quem obstringo, G. beschwören lassen, beeidigen.
wannotus, uksen Ns. *obstrictio* ope jurisjurandi, G. Beeidigung.
Wannus, utuun Ns. id. ac wanttu.
Wantera, an Na. *crassus*, robustus, firmus e. c. corpus, G. beleibt, stark.
Wanti, in Ns. *feretrum* ex perticis compositum, G. Tragbahre.
Wantti, tin Ns. 1. *pedamen* l. *solea trahæ*, max. postrema pedaminis pars, cui insistere solet auriga, G. hinteres Ende der Schlittenkufe, wantti-mies vir pedaminibus insistens, it. 2. al. (Sv. vant) *rudens* mali nautici, G. Wandtau, al. margo navis?
wantitsen, tita V. *pedamini trahæ insisto* et aurigo, G. auf dergl. Kufen stehen.
Wantto, ton Ns. Sat. *numus cupreus* sex minutulorum, G. eine Art Kupfermünze (wäntö).
Wanttu, tun Ns. (Sv. vante) *manica*, chirotheca lanea, G. wollener Handschuh.
wantus, nttuun al. wannus, ntuun Ns. idem.

wanttuinen,

wanttuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *manicis ornatus*, G. mit Handschuhen versehen.
wanttuullinen, isen Na. *manicas habens*, G. Handschuhe habend, it. *quantum capit* manica, G. einen Handschuh voll.
Wanun, na Vm. 1. *subigor* l. *densor* ut pannus l. massa panis, G. sich verdichten, verdicht l. geknetet werden, wanunut sukka tibiale condensatum l. coactum, inde 2. subigendo *adhæresco* ut argilla manui, G. haften, kleben, hinc Run. fig. wanun waimoon uxori adhæreo i. e. uxorem duco, it. 3. Caj. *torno*, G. drechseln.
wanutan, ttaa Vf. et wanuttelen, tella Vfr. *subigo* e. c. pannum, *depso* e. c. massam panis, volutando quid *denso*, G. walken, verdichten, kneten, wanuttaja fullo.
wanuan, uta V. idem, wanuuja Run. id. ac wanuttaja.
wanutus, tuksen Ns. *subactio*, *condensatio*, G. das Walken etc.
Waon, wakoa al. wakoan, waota V. *speculor* l. *exploro* instar militum, G. auskundschaften, wakoja speculator, explorator.
Wapa, wawan Ns. *sudes* longa et tenuis, G. lange Ruthe, ongen wapa vimen hami piscarii, werkon wapa pertica cui sagena alligatur, it. al. *sudes ramosa erecta*, cui retia siccanda suspendi solent, G. ästiger Baum zum Netzgestell, panen werkon wawallen.
wawet, peen Ns. idem, max. sudes ramosa retibus siccandis.
wapaan l. wawaan, wawata V. *rete* siccandum in perticam erectam *suspendo* l. *expono*, G. ein Netz aufs Gestell henken, al. sagenam *dirigo* ope perticæ longæ, G. das Zugnetz lenken.
Wapaa, paan Na. *liber*, *solutus*, *immunis*, vacans, insons, non vinctus nec crimini obnoxius, sui juris l. arbitrii, G. frei, inde wapaa ehto l. mieli arbitrium liberum, wapaa-ehtoinen l. -mielinen spontaneus, pääsen wapaaksi vinculis l. crimine solvor, onko wapaa sanoa estne licitum l. licetne dicere, it. wapaa herra liber baro, wapaa mies homo genere nobilis, oneribus publicis immunis, wapaa suku genus nobile, wapaa kaupunki urbs refugii libera, asylum, it. wapaasti libere, ehkä wapaasti quamvis.
wapaus, uden Ns. *libertas*, *immunitas*, vacatio, G. Freiheit, mielen wapaus liberum arbitrium, wapaus sanoa venia dicendi, wapaus-kirja privilegium litteris consignatum.
wapaan, pata V. *liberum* l. *immunem* quem *declaro* l. *promulgo*, absolvo e. c. crimine, libero, G. frei erklären, befreien.
wapahdan, htaa V. *libero*, *solvo*, liberum l. immunem l. insontem judico, a malis eripio, G. befreien, erlösen, wapahtaja liberator, eccl. servator divus.
wapahdus, uksen Ns. *liberatio* etc., G. Befreiung.
wapautan l. wapahutan, ttaa Vf. *facio ut* quis liber l. immunis fiat, G. frei machen, inde idem ac wapahdan.
Wapaan l. wapajan, wawata V. et
wapisen, sta V. *tremo*, *trepido* ut manus l. caput senilium, inde *tremule sono*, G. zittern, beben, zitternd tönen.
wawahdan, htaa Vs. et wawahtelen, hdella Vfr. idem de tremore subito, inde *tremore prosilio*, G. sich bebend entrücken.
wawahdun, htua Vm. idem, sydän wawahtuu.
wapina, an Ns. *tremor*, inde *sonus tremulus*, G. Gezitter, zitternder Ton.
wawahdus, uksen Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Erzittern.
wapistan, aa Vf. et wapistelen, lla Vfr. *tremefacio*, *quasso*, G. zittern machen, schütteln, inde sydäntäni wapistaa cor mihi contremit.
wapistutan, ttaa Vf. idem, rar.
wapistus, tuksen Ns. *quassatio* tremula, inde *tremor*, G. zitterndes Schütteln, das Zittern.
Wappu, pun Ns. nomen feminæ *Valburg*.
Wapsainen l. wapsahinen l. Tav. wapsahainen, isen Ns. id. ac waapsainen.
wapsiainen l. wapsalainen, isen Ns. idem.
Wapustan, aa V. et wapustelen, lla Vfr. id. ac waapustan.

Wara, ran Ns. *instrumentum ferreum* l. *ligneum*, quo rimæ parietum l. junčturæ trabium æquantur et coaptantur, G. Werkzeug die Wandbalken zusammenzufügen, al. wara-rauta, cfr. infra.

waraan, rata V. et waraelen l. warailen, lla Vfr. *ope* talis *instrumenti æquo* l. *coapto juncturas* trabium in pariete, G. mit dergl. Werkzeuge zusammenfügen.

waraus, uksen Ns. talis *æquatio* l. *aptatio*, G. dergl. Zusammenfügung, inde Ul. id. ac waro.

waro, on al. waros, roksen Ns. *junctura* l. *commissura* trabium in pariete, in quam muscus intruditur, G. Wandfuge.

Wara, ran Ns. 1. *copia*, *opes*, facultas, G. Vorrath, Vermögen, wara-huonet horreum, taka-wara opes reservatæ in usus futuros, waran jälkeen l. waraa myöden juxta facultatem, pro viribus, kokoan talwen waraksi l. waroiksi colligo penum ad usus hiemales, onko sinulla wiljan waraa estne tibi copia frumenti, on kyllä waraa l. waroja satis est opum, nil deficit, ei ole leiwän waraa non suppetit nec sufficit panis, it. omilla waroilla käwelen ambulo propriis viribus, sine auxilio alieno, G. Kräfte, elän toisen warassa l. waralla l. waroissa alienis ex facultatibus l. opibus l. subsidiis vivo, wähät warat häissä dapes parcæ in nuptiis, minun on sauwa warana non nisi baculum mendicantis mihi est in promtu, on weden warassa l. waroissa est in potestate aquæ, ex copiis aquæ vitam sustentat, inde 2. *copia* l. *locus agendi*, G. Platz, Erlaubniss, onko wara sanoa daturne copia l. venia dicendi, ei ole waraa tulla haud adest occasio l. locus adeundi, onko watsassa waraa estne spatium l. locus sufficiens in ventre, it. 3. wara-lauta tabula apposititia in margine navigii, wara-mies vir l. miles in supplementum, wara-makso suppeditatio sumtuum, pidä warasi tuas retine opes, ne cedas, cfr. wara supra et infra.

warainen, isen Ns. dim. idem, wähillä waraisilla opibus parcis, it. Na. copia l. *opibus instructus*, G. vermögend, max. in composs. e. c. wähä-warainen inops, viribus infirmus.

warallinen, isen Na. *copiam habens*, copiosus, opulentus, locuples, firmus, G. Vorrath habend, vermögend, reich.

warakas, kkaan Na. idem, max. opulentus.

warawa, wan Na. idem, it. *spatiosus*, G. geräumig.

warallisuus, uuden Ns. *opulentia*, G. Vermögenheit.

waraisuus, uuden Ns. idem, sed max. in composs. e. c. wähä-waraisuus inopia.

waratoin, ttoman Na. car. *inops*, *indigus*, infirmus, G. unvermögen.

waraan, rata V. *copiam* rei *paro*, rerum *copiâ instruo*, necessaria præparo, G. mit Vorrath versehen, Vorrath schaffen, waraan miekan käteeni manum gladio armo, waraan rahaa kukkaroon l. waraan kukkaron rahalla sacculum pecunia onero l. instruo ad usus futuros, cfr. waraan supra et infra.

warusta, an Ns. *copia* rerum, *penus*, G. Vorrath, ei ole warustaa, inde

warustan, aa V. et warustelen, lla Vfr. *copia* rerum necessaria quem *munio* l. *instruo* l. *provideo*, G. einen mit dem Nothwendigen versehen, ausrüsten, warustan matkaan l. matkalleu accingo ad iter, warustaa miehet sotaan milites armat.

warustus, uksen Ns. *copiæ præparatio*, munitio, armatio, G. Ausrüstung, inde sota-warustus armatura, munimentum.

warustun, ua Vm. Ul. rebus *necessariis instruor*, *provideor*, G. ausgerüstet werden.

Wara, ran al. waro, ron Ns. 1. *cura rei provida*, *providentia* cauta, cautio, G. Vorsicht, Achtsamkeit, Sorgfalt, ole warallasi sis providus, kyllä pidän warani mihi equidem cavebo l. caute me geram, inde tulin sen waralla veni ejus respectu l. causa l. ideo, G. deswegen, it. 2. *admonitio* l. *præmonitio* ut quis cautus sit, ut sibi caveat, G. Warnung.

waru, run Ns. idem, e. c. ole warullasi, sen warulla, it. Na. *cautus*, *providus*, inde *timidus*, G. vorsichtig, sorgfältig, besorgt, äiti waru lapsellensa mater infantem caute l. timide curans.

waroinen l. **waroinen**, **isen** Na. *cautus*, *providus*, circumspectus, prudens, G. vorsichtig, achtsam.
waratoin, **ttoman** Na. car. *incautus*, imprudens, G. unvorsichtig.
waraan l. **warajan**, **rata** V. 1. *caveo* mihi, *cautus* l. *providus sum* ne mali quid contingat, caute provideo l. curo quid, qs. timidus incedo pericula evitans. G. vorsichtig l. achtsam seyn, sorgfältig hüten, fürchten, **älä waraja** ne timeas, it. 2. *præmoneo* ut quis cautus l. providus sit, *moneo* ut pericula evitet, G. warnen.
waroan, **rota** al. **waron**, **roa** V. idem, inde **waromata** incaute, imprudenter, sine timore, **waromatoin** incautus, imprudens, **waroin** caute, **warowa** prudens, **warowaisuus** prudentia.
waroitan, **ttaa** Vf. et **waroittelen**, **tella** Vfr. *curo ut* quis præmoneatur, inde *præmoneo*, moneo ut quis cautus l. providus sit, G. warnen lassen, warnen (**waaroitan**).
waroitus, **uksen** Ns. *præmonitio*, admonitio, G. Warnung.
waratun l. **waroitun**, **ttua** Vm. *admoneor*, G. gewarnt werden.
Waras, **raan** l. **rahan** l. **rhaan** N. *valde tempestivum* l. præmaturum quid, G. sehr früh, **waras on wielä nousta** surgendi tempus nondum adest, inde Adv. **warain** l. **warahin** l. **warhain** *a mane* diei l. *præmature*, G. sehr früh, e. c. **tulen aamulla warhain** bene mane veniam, **warhain illalla** primo vespere, it. Compar. **warhaimmin** l. **waraimmin** l. **warhemmin** l. **wareemmin** magis tempestive, G. früher.
warainen l. **warahinen** l. **warhainen**, **isen** Na. *valde tempestivus*, *præmaturus* e. c. mors, *præproperus* e. c. æstas, fetus, G. sehr frühzeitig, **waraiselta** l. **warhaiselta** valde mane.
Waras, **rkaan** Ns. *fur*, G. Dieb, **on warkaassa** l. **warkaissa** in furando est occupatus, **meni warkaaseen** abiit furatum, **warkaan kalu** l. **-kappalet** res furtiva, **warkain** l. **warkahin** (Adv.) *furtim*, clam, G. verstohlner Weise, heimlich.
warkaus, **uden** Ns. *furtum*, G. Diebstahl, Dieberei.
warkaallinen, **isen** Na. *furax*, furtivus, G. diebisch.
warkaallisuus, **uuden** Ns. *furacitas*, G. Diebsart.
warastan, **aa** V. et **warastelen**, **lla** Vfr. *furor*, G. stehlen.
Waret, **reen** Ns. max. pl. **wareet** *spicæ*, glumæ etc. in triturando *decidentes* et colligi solitæ, G. absfallende Spreu beim Dreschen, **kokoan wareita**, it. **waret-jalka** acervus segetis ex tribus mergitibus erectis constans, al. **wari-jalka**.
wareinen l. **warehinen**, **isen** Na. talibus *spicis plenus*, G. spreuig.
Wares, **eksen** l. Sav. **waris**, **iksen** Ns. *corvus cornix*, G. Krähe, **wareksen hernet** vicia cracca, **wareksen marja** empetrum nigrum, **wareksen warpaat** lycopodium clavatum.
wareksinen l. **wariksinen**, **isen** Na. *cornicibus frequens*, G. krähenvoll.
Warhain prtcl. et **warhainen** Na. vide **waras**, **warainen**.
Warhet, **een** Ns. *fruticetum*, frutex, virgultum, G. Gebüschwald.
Wari, **in** Na. *fervidus* e. c. aqua, G. kochend heiss, **päiwä on wari** dies est æstuosus, **wari-leipä** id. ac **warikko**, it. §. **wari-jalka** l. **warin-jalka** id. ac **waret-jalka**.
warikko, **kon** Ns. Tav. *panis dulciculus*, in aqua fervida fermentatus, G. süsssaures Brod (**wari-leipä**).
warikoinen, **isen** Ns. dim. idem.
waristan, **aa** V. Sav. *fervidum facio*, calefacio, G. heiss machen, hitzen, cfr. infra.
waritan, **ttaa** al. **waritsen**, **rita** V. idem.
waristun, **ua** Vm. Sav. *fervidus fio*, calefio, G. heiss werden, cfr. infra.
Warisen, **sta** V. *minutim* et *sparsim decido* l. excido ut grana e spica l. folia arborum autumno, G. streuweise und allmählig herabfallen, **rahat warisewat tiellen** numi in viam furtim et sensim decidunt et perduntur.
waristan, **aa** Vf. et **waristelen**, **lla** Vfr. *facio ut* minutim et sparsim excidat, *minutim dispergo* l. decutio, sparsim dissemino,

semino, G. allmählig herabfallen lassen l. zerstreuen, cfr. sub wari.
warisťus, uksen Ns. *minuta dispersio* l. disseminatio, G. allmählige Zerstreuung.
waristun, ua Vm. rar. id. ac warisen.
Warjo, on Ns. 1. *umbra*, G. Schatten, inde 2. locus umbrosus, *umbraculum*, G. schattiger Ort, Schirmdach, hinc 3. locus tutus, *tutamen*, G. Schirm, Schutz, sinun warjossasi l. warjosi alla in tua tutela, tuo sub præsidio, it. 4. *velamen* rei *fictum*, causa l. species simulata, G. Vorwand, minkä warjon alla quo titulo l. prætextu.
warjoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *umbrosus*, G. schattig.
warjollinen, isen Na. umbram habens, *umbrifer*, G. Schatten habend, schattenreich.
warjoan, jota al. warjon, joa V. 1. *umbro*, *præumbro*, obumbro, G. beschatten, inde 2. *tego*, *protego*, tueor, G. schützen, beschirmen, it. 3. *velo*, *prætexo*, et ita subduco, G. vorschützen, vorwenden.
warjotan, ttaa Vf. et warjottelen, tella Vfr. idem.
warjelen l. warjoelen l. warjoilen, lla Vfr. idem, max. *tueor*, *pericula averto* l. abigo, *custodio*, defendo, conservo, G. beschützen, behüten, bewachen, warjelen lampaat sudelta custodio oves ne lupus aggrediatur.
warjelus l. warjellus, uksen Ns. *tuitio*, *defensio*, inde *tutamen*, G. Beschützung, Behütung, Schutz, Obhut.
Wartti, tin Ns. *anas* fusca, G. braune Ente (wartti), al. wartti-suorsa.
Warma, an Na. Sav. Carl. *firmus* et *constans* e. c. equus, res, inde mente firmus, *certus*, fidus e. c. homo, mens, *verus*, serius e. c. sermo, G. standhaft, zuverlässig, gewiss, wahr, warmaan l. warmasti l. warmoin (Adv.) *firmiter*, certe, serio, vere.
warmati l. warmatik prtcl. Sav. *vere*, *serio*, G. gewiss, wahrlich, warmatikkin idem.
Warma, an Ns. et warmainen, isen Ns. dim. Botn. *circulus stramineus* ollis subjici solitus, G. strohener Kreis zur Unterlage, pata on warmalla.
Warninko, ngon Ns. id. ac waarninka.
Waro et waros Ns. vide sub wara.
Waroan et waron V. vide sub wara.
waroitan V. vide ibidem.
Warolainen, isen Ns. *pisciculi species*, generis cyprini, G. eine Art kleiner Fische.
Warpa, rwan Ns. *baculum* l. *assula* ligni longa textoribus utilis, G. Holzspleisse beim Weben.
Warpet, ppen Ns. Ul. *assis* l. *tabula appositia*, margini navigii utrique affigi solita ad undas propellendas, G. loses Seitenbrett an Böten, it. al. id. ac warwet sub warpu.
warppinet, een Ns. Sav. idem (wara-lauta).
warpehdin, htia V. tales *tabulas* navigii marginibus *affigo*, G. dergl. Bretter anheften.
Warpu, rwun Ns. *virga* l. *ramus* arborum *minor* foliis carens, sarmentum, G. blätterloser Baumzweig, Reiser, luudan warpuja sarmenta connectendis scopis.
warpuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ramosus*, sarmentosus, G. reiservoll, zweigig, cfr. warpulainen.
warpulainen l. warpuinen, isen Ns. *passer* in ramulis arborum commorans, G. kleiner Vogel, Sperling, koto- l. koti-warpuinen fringilla domestica, kosti-warpuinen sturnus cinclus, hamppu-warpuinen fringilla cannabina, metsä-warpuinen fringilla montana? warpuis-haukka falco nisus.
warwikko, kon al. warwisto, on Ns. *locus* ramulis l. sarmentis plenus, virgultum, fruticetum, G. zweigvoller Ort.
warwis, iksen Ns. idem, rar., it. al. id. ac warwet.
warwet, rpeen al. warpet, rppeen Ns. *virga*, *sudes gracilior*, G. lange Ruthe, inde pl. warpeet l. warppeet asserculi tectis ædium substruendis nec non lino l. leguminibus suffulciendis inservientes.
warwennan, ntaa V. et warwentelen, ntella Vfr. *puto*, *amputo* ramulos, arborem frondosam putando facio rariorem, G. Zweige

Zweige abschneiden, inde *demo, diminuo* quid, cohibeo e. c. flammam, G. abnehmen, vermindern, hemmen.
warwennus, uksen Ns. talis *amputatio* l. *diminutio*, G. dergl. Abschneidung.
warweuen, rweta al. warwennun, ntua Vm. *amputor* et ita *rarior fio*, inde *diminuor*, cohibeor ut flamma, G. abgeschnitten l. vermindert werden.
warwutan, ttaa V. et warwuttelen, tella Vfr. *virgis* l. *asserculis substruo* e. c. legumina l. linum, G. Stöcke unterstecken.
warwutus, tuksen Ns. *sarmentorum substructio*, G. Untersteckung der Stöcke.
Warras, rtaan Ns. *pertica longa*, panibus, carni, oleribus etc. suspendendis utilis, longurius, G. lange Stange etwas aufzuhenken, pane wartaallen l. wartaaseen perticæ suspende, on wartaalla l. wartaassa est suspensum, it. sukka=warras *acus longa* nectendis tibialibus, G. Stricknadel.
wartainen l. wartahinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *perticis frequens* l. ornatus, G. voll dergl. Stangen.
Warsa, an Ns. *equulus*, pullus equinus, G. Füllen, takku=warsa equulus anniculus, reki=weto=warsa biennis, kolmi=talwinen triennis, it. warsan polwi poples equuli nec non polygonum hydropiper, warsan kawio ungula equuli nec non tussilago farfara al. viola canina.
warsainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *equulis frequens*, G. füllenreich.
warsallinen, isen Na. *equulum habens*, G. Füllen habend.
warson, soa al. warsoitsen, ita V. *equulum pario* l. enitor, G. Füllen werfen.
Warsi, rren Ns. 1. *manubrium longius* e. c. hastæ, securis, falcis, G. Stiel, Schaft, kirwes on warressa securis est manubrio affixa, menee warteen sese manubrio affigi patitur, manubrio est apta, lätsi warresta e manubrio solvebatur, warsi=työ opus gravius ope instrumenti manubrio ornati perficiendum, inde 2. *pars* rei *longa* et *recta* e. c. *caulis* l. *scapus* vegetabilium, *truncus* arborum et corporis humani et hujus *statura*, G. Stamm l. Stängel der Gewächse, Rumpf l. Statur des Körpers, herneen l. humalan warsi caulis pisi l. humuli, täysi warrelta statura adultus, procerus, sukan l. saappaan warsi pars tibialis l. ocreæ superior, præter pedale, warsi=oja fossa longitudinalis præcipua, it. 3. *directio* rei *longitudinalis*, G. längs etwas gelegener Ort, on joki=warrella est juxta amnem, in vicinia amnis, asun tien warrella prope viam habito, it. 4. §. käypikö warteennum bene succedit, estne aptum l. conveniens, G. geht es an l. vor sich, ei käy warteen haud succedit, it. 5. Adv. warsin (pr. una cum manubrio i. e.) *omnino, penitus*, G. ganz und gar, gänzlich, sehr, warsin kaunis omnino l. *valde* pulcher, niin warsinkin l. Sav. warsinni ita omnino.
warsinen l. wartinen, isen Na. *manubrio* l. *scapo* l. *trunco ornatus*, G. mit Stiel l. Schaft l. Stamm versehen, bestielt, -schäftig, max. in composs. e. c. pitkä=warsinen longo instructus manubrio, pieni=wartinen tenuis qua staturam.
warrellinen, isen Na. *manubrium* l. *scapum* l. *truncum habens*, G. Stiel l. Stamm habend, sed warsillinen manubria habens.
wartewa, an Na. idem, max. *statura longus* l. procerus, G. langgewachsen.
warretoin, ttoman Ns. *manubrio* l. *trunco carens*, G. stiellos, stammlos, sed warsitoin manubriis carens.
wartun, ttua al. warrun, rtua Vm. *longior fio* qua staturam, accresco qua truncum, G. lang werden.
wartalo, on Ns. Caj. rar. *statura* corporis, G. Körpersstatur.
warsin prtcl. vide Cas. Adv. a warsi.
Warsta, an Ns. Nyl. *clavus triturantium*, tribula, G. Dreschflegel (wartta), it. Tav. *securis species* tribulantium, qua spicæ etc. comminuuntur, G. Hackbeil.
warstainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *clavis ornatus*, G. mit Dreschflegeln versehen.
Warten prtcl. (qs. pro wartoen a warron) *ob, propter*, G. wegen, ihmistä warten hominis causa l. gratia, häntä warten ejus respectu, mitä warten cur, quamobrem, sitä warten ideo.

Warti l. **wartti**, **tin** Ns. Tav. Abol. *linteum* bilix vilius, stupeum, G. wergene Leinwand.
wartinen l. **warttinen**, **isen** Na. ex tali *linteo confectus*, G. von wergener Leinwand, it. **wartinen** al. id. ac **warsinen**, unde **nelis=wartinen** quadrilix.
Wartia, **an** Ns. *vigil*, *custos*, excubitor, G. Wächter.
wartio, **on** Ns. *vigilia*, statio vigiliæ, custodia, G. Wache, **on wartiolla** l. **wartiossa** excubiis vigilat, vigilias agit.
wartioitsen, **ita** V. *vigilo*, advigilo, vigilias ago, inde *tueor*, custodio, G. bewachen, beachten.
wartioitsemus, **uksen** Ns. *vigilatio*, vigiliarum actio, inde *tuitio*, custodia, G. das Bewachen.
wartoan, **rrota** al. rar. **warron**, **rtoa** V. *attente observo*, diligenter curo, G. beachten, beobachten, inde Tav. *vigil* et *diligenter exspecto*, in loco maneo et attentus quid *præstolor*, G. achtsam erwarten.
wartun, **ttua** Vm. bene *custodior* l. curor, G. beachtet werden.
Wartta, **tan** Ns. id. ac **warsta**.
Wartti, **tin** Ns. id. ac **warti**, it. al. id. ac **warkki**.
warttinen, **isen** Na. id. ac **wartinen**.
Waru, **un** Ns. id. ac **wara**, quod vide.
warustan, **aa** V. vide sub **wara**.
Waruinen, **isen** Ns. rar. id. ac **warpulainen**.
Warwas, **rpaan** Ns. *digitus pedis*, G. Zehe, **warwas=kenkä** sandalium, **käyn warpaillani** gradu suspenso incedo, **warpaan känsä** clavus in pede.
warpainen l. **warpahinen** l. **warpahainen**, **isen** Ns. dim. idem, inde pl. **warpaiset** l. **warpahaiset** l. **warpahiset** congiarium puerperæ post partum, G. Tractirung bei Geburt eines Kindes, **annan warpaisia**, it. Na. *digitis* pedalibus *ornatus*, G. mit Zehen versehen.
warwakas, **kkaan** Ns. *pars pedalis* tibialis l. ocreæ, al. *sandalium*, G. Füssling des Stiefels l. Strumpfes, Pantoffel.
warpulainen, **isen** Ns. *soccus* in calceis, G. Socke, cfr. sub **warpu**.
warwastan, **aa** V. et **warwastelen**, **lla** Vfr. *suspenso* l. levi *gradu incedo*, **tolutim** ito, G. auf den Zehen trippeln.
warwastus, **uksen** Ns. talis *incessus*, G. dergl. Getrippel.
Warwennan V. et **warwenen** Vm. vide sub **warpu**.
warwisto l. **warwikko** Ns. vide ibidem.
Warwin, **ia** V. res *curo* l. efficio, *negotia gero*, G. zu schaffen haben, **ei sinun ole warwimista** nihil habes rei l. negotii.
Wasa, **san** Ns. Ul. hinnulus l. *vitulus rangiferi* anniculus, G. einjähriges Rennthierskalb.
Wasama, **man** Ns. *sagitta capitata*, G. mit Knopfe versehener Pfeil, cfr. **nuoli** et **ponsi**.
Wasara, **ran** Ns. *malleus*, G. Hammer, **wäki=wasara** malleus major, tudes.
wasarainen, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. *malleis ornatus* l. abundans, ex malleo confectus, G. mit Hämmern versehen, voll Hämmer.
wasaroitsen, **ita** V. *malleo tundo* l. cudo, G. hämmern.
Wasen, **semman** Na. *sinister* e. c. manus, *lævus*, G. link, **wasemmalla** sinistrâ, **wasen=kätinen** sinistra utens manu.
Wasikka, **kan** Ns. *vitulus* vaccæ, G. Kalb (**waska**, **wasu**) cfr. **wasa**, it. **wasikan silmä** caltha palustris, **wasikan marja** ribes alpinum.
wasikkainen, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. *vitulis frequens*, G. kälberreich.
wasikallinen, **isen** Na. *vitulum habens*, G. Kalb habend.
wasikoitsen, **ita** V. *vitulum pario*, G. kälbern.
Waska, **an** Ns. contr. pro **wasikka**.
Waski, **ken** Ns. *æs*, max. *cuprum*, G. Erz, Kupfer, **waltia waski** orichalcum, **waski=seppä** faber ærarius, it. **waski=kärmet** anguis fragilis, **waski=mato** vermis ærei coloris.
waskinen, **isen** Na. *æreus*, *cuprinus*, cupro abundans, G. ehern, kupfern.
Wasta, **an** Ns. (Sv. qvast?) Sav. Caj. Ul. *scopæ* in balneis usitatæ, G. Badequast, al. **wihta**.
Wasta prtcl. 1. *demum*, *nuper*, G. endlich, erst, neulich, **wasta nyt** nunc demum,

mum, nuper, wasta-ikään jam modo, wasta-silloin tunc demum, wasta-raikomaa ager nuper excultus, it. 2. *posthac*, *olim*, G. hernach, nachher, anna wastakin l. Sav. wastahik da etiam posthac, ei wastakaan ne olim quidem. wasta-uutinen novus, renovatus, repetitus, al. nuperus.

wastainen, isen Na. 1. *nuperus*, demum l. nuper factus, G. endlich l. neulich geschehen, it. *qui olim* eveniet, denuo eveniens, renovatus, iteratus, futurus, G. nachherig, künftig, erneuert, kiitän entisestä, toiwon wastaista.

Wasta, an N. *quod oppositum* l. *contra* est, locus contrarius, G. was entgegen l. wider ist, cujus vero hi solummodo Cass. usu veniunt, sc.

Nom. wasta-maa terra contra l. e regione sita, nec non terra acclivis, wasta-ranta ripa opposita, wasta-päätä e regione, ex adverso, wasta-kynttä opposite, renixe, wasta-tuuli ventus adversus, wasta-hakoinen l. wasta-mielinen l. wasta-rintainen l. wasta-kalpinen contrarius, renitens, reluctans, refractarius, contumax. G. widerstrebend, wasta-hakoisuus l. wasta-mielisyys renixus, contumacia, G. Widerstand.

Illat. wastaan *contra*, *obviam*. adversus, G. entgegen, wider, menen härkää wastaan tauro obviam eo l. occurro, tulen sinua wastaan occurro l. oppono me tibi, panen wastaan oppono, repugno, seison wastaan resisto, otan wastaan recipio nec non oppono me, refragor, on minua wastaan est mihi oppositus l. inimicus.

Iness. rar. on härkää wastassa tauro occurrere tentat, in tauro repellendo est occupatus.

Adv. wastoin *contra*, *adversus*, G. gegen, wider, päiwää wastoin contra cursum solis, adverso sole, minullen l. minua käwi wastoin res adversa me offendit, res male successit. wastoin-käyminen res adversa, wastoin-mielinen renitens.

wastainen, isen Na. *contrarius* e. c. mens, *oppositus* e. c. regio, *adversus* e. c. ventus, *renitens* l. refragans l. contumax e. c. homo, G. entgegen gelegen, widerstehend, tekee wastaista renititur, resistit.

wastallinen, isen Na. idem, e. c. tekee wastallista.

wasten prtcl. *contrarie*, *opposite*, G. entgegen, kulkee wasten tuulta adversus ventum procedit, lyö häntä wasten suuta os illius percute, it. al. id. ac warten e. c. ihmistä wasten, sitä wasten.

wastuksin al. rar. wastyksin prtcl. (pro wasta-yksin) *opposite* l. contrarie inter sese, alius adversus alium, G. gegen einander, tulemme wastuksin alius alii occurrimus, pane wastuksin alium alii oppone.

wastatusten prtcl. idem, pane wastatusten.

wastatuksin l. wastatuksen prtcl. idem.

wastaksutten l. wastaksuta prtcl. idem.

wastaan l. wastajan, stata V. et wastaelen l. wastailen, ila Vfr. pr. oppositæ sum partis, inde 1. *obsisto*, *resisto*, me oppono, repugno, adversor, G. entgegen seyn, widerstehen, widerstreben, sich widersetzen, wastaan walkiata ignem reprimo l. cohibeo, it. 2. *par pari oppono*, ei tämä wastaa sitä hoc non est par illi, wastaan työn rahalla laborem pecunia *repenso* l. remunero, G. entsprechen, ersetzen, it. 3. verbis resisto, verba verbis oppono, *contradico*, nec non *respondeo*, reloquor, G. antworten, widersprechen, hinc metsä wastaapi silva echo reflectit, hyllän wastaan sen puolesta pro illo respondeo l. sponsor sum, it. 4. §. Ul. *depso* l. *subigo* massam panis, G. kneten.

wastaus, uksen Ns. sui *oppositio*, *adversatio*, repugnatio, G. das Widerstehen, Widerstrebung, it. *compensatio*, G. das Entsprechen l. Ersetzen, it. *contradictio*, *responsio*, *responsum*, G. das Widersprechen l. Antworten, Widerspruch, Antwort, it. Ul. *subactio* massæ panis, G. das Kneten.

wastus, uksen Ns. *oppositio*, refragatio, contumacia, G. Widerstrebung, Widerstand, inde *retardatio*, res remorans, *impedimentum*, G. Verzögerung, Hinderniss, hinc *labor molestus*, *molestia*,

lestia, *indignatio* ex retardatione, G. Beschwerlichkeit, Widerwärtigkeit, Verdruss, on wastuksena est obstaculo, molestiæ, indignationi, kävi wastuksekši male cecidit res, ei ole wastusta nihil est quod opponatur, quo compensetur, G. Ersatz, monet wastukset multæ *res adversæ* l. impedimenta, negotia molesta.

wastuksellinen, isen Na. *oppositus*, refragans, contumax, inde *retardans*, impediens, remorans, molestus, multi laboris, indignationem movens, G. widerstrebend, hindernd, verzögernd, beschwerlich, widerwärtig, verdriesslich.

wastustan, aa al. wastutan, ttaa V. 1. *oppono* me, *resisto*, repugno, refragor, reluctor, progressum cujus retardo l. impedio, G. widerstehen, widerstreiten, widerstreben, verhindern, it. 2. *recipio*, excipio oblatum quid, G. entgegennehmen, wastustan heinuä fœnum ad me projectum excipio, it. 3. *valde occupor*, moleste laboro, G. eifrig arbeiten l. sich beschäftigen, siinä on wastustamista multi est negotii l. laboris l. molestiæ, est satagendum, it. 4. Botn. *diligenter curo* e. c. infantem, ægrotantem, G. warten, pflegen.

wastustelen, lla al. wastuttelen, tella Vfr. idem.

wastuli, in Ns. Nyl. *cohors* hospitum *nuptialium*, sponsam excipiens et in domum sponsi comitans, G. Brautgefolge.

Wasu, un Ns. Sav. Ul. *vasculum vimineum* purgamentis efferendis, G. Kehrichtkorb, it. al. *vas perfluum* piscibus vivis servandis et transportandis, G. Fischkasten, it. al. id. ac wasikka.

Wata, dan Ns. *retis species*, tragula, G. eine Art Zugnetz.

Wataja, jan Ns. *locus paludosus* l. stagnosus, humus solutior sine fundo argillæ, G. sumpfiger Boden, it. al. id. ac suanto.

watajainen, isen Na. *paludosus* l. stagnosus, G. sumpfig.

Waterma, an Ns. id. ac waaterma.

Wateri, in Ns. idem, it. al. (Sv. fadder) *compater* l. testis baptismi, G. Gevatter, al. kummi, e. c. isä-wateri, äiti-wateri testis masculini et feminini generis, inde *familiaris*, amicus, G. Freund.

Wati, din Ns. (Sv. fat) *patina*, G. Schüssel, al. fati.

watinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *patinis ornatus*, G. schüsselvoll.

wadillinen, isen Na. *patinam habens*, G. Schüssel habend, it. *quantum capit* patina, G, eine Schüssel voll.

Watikka, kan Ns. id. ac watukka.

Watikoitsen, ita V. *volvendo necto* e. c. tænias, G. schlingend flechten, it. al. id. ac watustan.

Watkaan, kata al. watkan, aa V. Torn. id. ac natkaan, wätkään.

Watsa, an Ns. *venter*, stomachus, alvus, G. Bauch, Magen, makaan watsallani ventri innitens l. pronus jaceo, watsani on rikki diarrhoea laboro, watsa on ummessa l. ummella obstructione laboro, watsa ruoho tormentilla erecta.

watsainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ventrosus*, G. bauchig.

watsakas l. watsikas, kkaan Na. *ventrosus*, G. bauchig.

watsuri l. watturi, in Ns. *diarrhœa*, G. Durchfall.

Watta, tan Ns. Abol. id. ac watsa.

Wattalo, on Ns. Caj. id. ac wihti, wyhti, al. id. ac watsa.

Wattu, tun Ns. rubus *idæus*, G. Himbeere, al. rar. rubus *arcticus*, G. Ackerbeere, al. rar. *fragaria* vesca hortensis, G. Erdbeere.

watukka l. watikka, kan Ns. idem.

wattuinen, isen Na. rubis *idæis abundans*, ex rubis confectus, G. reich an Himbeeren.

Watturi, in Ns. Abol. id. ac watsuri.

Watustan, aa V. moleste l. *tarde ito*, q. s. proreptans vado, G. mühsam fortschreiten (watikoitsen), inde tarde et *moleste* quidquid *ago* e. c. wedän watustan onus moleste protraho, syön watustan ægre manduco ut edentulus, käyn watustan.

watustus, uksen Ns. talis *incessus* l. *actus tardus* et molestus, G. mühsames Fortschreiten.

Watwen,

Watwon, *oa* V. *extrico* l. excerno, G. auslesen (*walwon*).
Wauhka, *an* Na. *pavidus*, timidus, consternatus, inde pavore *furens* e. c. equus, furore mentis captus e. c. homo, G. scheu, kollerig, rasend.
wauhko, *on* Ns. *pavidus* l. *furens equus*, mentis furore captus homo, G. scheues l. kollriges Pferd, rasender Mensch.
waukka, *kan* Na. et **waukko**, *kon* Ns. idem.
Waula, *an* Ns. 1. *funiculus* retis piscarii (*paula*), al. *funis* quo sagena promovetur, G. Netzstrick, hinc fig. *sai minun waulohinsa* dolis l. technis suis me captavit, it. 2. al. *wenheen waula circulus vimineus* in margine navigii cui adjungitur remus, G. Ruderband (*hanka-witsa*), *re'en waula* circulus vimineus in anticis trahæ, cui alligatur temo, G. weidener Ring den Deichsel am Schlitten zu befestigen (*sawirikko*).
waulo, *on* al. **waulu**, *un* Ns. idem.
Waunu, *un* Ns. max. pl. *waunut* (Sv. vagn) *currus ornatior*, pilentum, G. Wagen.
waunullinen, *isen* Na. *currum habens*, G. Wagen habend, it. *quantum capit* currus, G. einen Wagen voll.
Waura, *an* Ns. *clava* triturantium, G. Dreschflegel, al. *cribrum* majus et rarius, G. grobes Sieb.
Wauras, *aan* Na. *refectus* post morbum, *sanus*, *vegetus*, bene valens, integer, firmus, G. genesen, gesund, munter, kraftvoll, it. al. *amplus*, *prolixus*, abundans l. uber, G. weit, geräumig, überflüssig.
wauraus, *uden* Ns. *indoles* sana, vegeta, firma, G. Gesundheit, Munterkeit, it. al. *prolixitas*, abundantia, ubertas, G. Weite, Geräumigkeit, Ueberfluss.
wauristun, *ua* Vm. *revalesco*, sanus l. vegetus l. firmus fio, G. gesund und munter werden.
Wauwa, *an* Ns. *infantulus*, inde *pupa* lusoria, G. Kindchen, Spielpuppe, vox puerilis.
wauwaan, *wata* V. *infantem curo*, max. *cunas ago*, G. wiegen.
wauwotan, *ttaa* V. et **wauwottelen**, *tella* Vfr. idem.
wauwautan, *ttaa* Vf. *curo ut* cunæ moveantur, G. wiegen lassen.
wauwutar, *ttaren* Ns. *furia mythol.* infantulos vexans, G. mythol. Kinderquälerinn.
Wawahdan, *htaa* al. **wawahdun**, *htua* Vm. vide sub *wapaan*.
Wawet Ns. et **wawaan** V. vide sub *wapa*.
Wawia, *an* Ns. *cuneus*, G. Keil, al. *sudes* l. palus terræ infixus, G. Pfahl (*waaja*).
wawiainen, *isen* Na. id. ac *waajainen*.
Wedon, *toa* V. id. ac *wetoan* sub *weto*.
Wedán, *táá* V. et **wetelen**, *dellá* Vfr. 1. *traho*, *protraho* ut equus vehem, *duco* e. c. spiritum, tabaci fumum, G. ziehen, *wedán kiinni* contraho, adstringo, *wedán puoleeni* allicio, inde 2. *astia wetáá kannun* vas *capit* congium, G. in sich fassen, enthalten, *kannun wetáwá* congialis, *saapas wetáá paljon nahkaa* ocrea multum corii *continet* l. requirit l. consumit, G. erfordern, *leipá wetáá rahaa* ad panem acquirendum magna opus est pecunia.
wedáskelen l. **wedeskelen**, *llá* Vfr. idem.
wetáisen, *stá* V. idem rar.
wetámys, *yksen* Ns. trahendi *actus*, G. das Ziehen, inde *vehes* trahenda, G. Zuglast.
weto, *don* Ns. 1. *tractus*, ductio, ductus, G. Ziehung, Zug, *raskas weto* vectura difficilis, *hengen weto* respiratio, it. 2. *quantum capit* e. c. vas l. vehes, hinc *onus* trahendum, *consumtio* rerum oeconomicarum expendenda, G. Gefässvoll, Last, Umkosten, Ausgabe, *minulla on monta rahan wetoa* multa mihi sunt expensa pecuniaria, *reki-weto* vide *reki*, cfr. infra.
wedántó, *unón* Ns. idem, e. c. *hengen wedántó*.
wetoinen, *isen* Ns. dim. idem, max. contractio musculi, *spasmus*, G. Krampf.
wedikek, *kkeen* al. **wedikko**, *kon* Ns. *manubrium* e. c. gladii, *ansa* e. c. januæ, qua trahi solet, G. Handgriff, it. *temo* boum quo rhedam promovent, G. Deichsel.

wedin, timen Ns. *onus* trahendum, G. Zuglast, al. *ansa* qua trahitur, G. Handgriff, al. id. ac widin.
weturi, in Ns. Ul. *rheda* minor piscaria ab homine trahenda, G. kleiner Schlitten.
wedä-peräinen l. wedä-peroinen, isen Na. qs. retrorsum trahendus, inde promotu difficilis, *refractarius*, al. *ignavus*, tardus, cunctans, G. widerspännstig, träge.
wedä-peräisyys, yyden al. wedä-peroisuus, uuden Ns. indoles refractaria, *contumacia*, al. *ignavia*, G. Widerspännstigkeit, Trägheit.
wetäyn, ytä al. wetäännyn, utyä Vm. *trahor*, *ducor*, ductus fio, G. sich ziehen, gezogen werden, wesi wetäyyi kiwellen aqua sensim promovetur super lapidem, älä sinne wetäy noli eo te protrahere l. promovere, wetäyn wiereesi ad te segniter accedo, inde *sensim* qs. me trahendo *evado* l. *fio*, G. allmählig werden, nahka wetäyyi kuiwaksi corium sensim fit aridum, wetäyyi julmaksi tæter fit.
wedätän, ttää Vt. et wedättelen, tellä Vfr. *curo ut* trahatur l. ducatur, inde *promoveo*, adveho, G. ziehen machen, herbeibringen.
wedätys, yksen Ns. cura trahendi, *advectio*, G. das Ziehenmachen.
Weeru, un Ns. *volgiolus* l. cylindrus, quo glæbæ agri comminuuntur, G. Ackerwalze.
Weheriä Na. et weheriäinen Na. dim. id. ac wehriä.
Wehiläinen, isen Ns. Run. id. ac mehiläinen.
Wehka, han Ns. *calla palustris*, G. Sumpfkalle, al. *menyanthes* trifoliata, G. Biberklee, wehka-leipä panis ex calla, Finnis olim usitatus, wehka-lahti parœcia *Veckelax* circa oppid. Fredricshamn.
wehkainen, isen Na. *ex calla* confectus e. c. panis, calla abundans, G. voll l. von Sumpfkalle.
Wehket l. wehet, hkeen Ns. max. pl. wehkeet *instrumenta* l. technæ in qua re efficienda utiles, G. Werkzeug, Mittel, Kunstgriff, hänellä on paljo wehkeitä multis utitur instrumentis l. artificiis.
Wehma, an al. wehmas, aan Ns. *fruticetum* arborum frondosarum, *virgetum*, inde locus l. *lucus virgultus* l. frondosus, G. Buschwald, junger Laubwald, it. nomen parœciæ *Wehmo* prope Aboam, al. wehman pitäjä.
wehmainen, isen Na. *frutetosus*, virgultus, G. buschig, wehmais-maa terra frondosa, pinguis.
wehmasto, on Ns. *silva virgulta*, lucus frondosus, G. buschiger Hain.
wehmastun, ua Vm. *frutetosus fio*, fruticesco, frondesco, G. buschig l. laubig werden.
Wehmaro, on al. wehmerä, än Ns. *temo* rhedæ et currus, G. Deichsel.
Wehna, an Ns. Sav. Carl. *triticum* sativum, G. Weizen, al. nisu.
wehnä, än al. wehnet, neen Ns. idem.
wehnainen l. wehnäinen, isen Na. *triticeus*, G. von Weizen.
Wehriä, än Na. et wehriäinen, isen Na. dim. *viridis*, G. grün (wiheriä, weheriä).
wehriäisyys, yyden Ns. *viriditas*, G. Grüne.
Weijo, on Ns. et weijoinen, isen Ns. dim. id. ac weikko, weikkoinen.
Weikka, kan Ns. 1. *certatio* l. *æmulatio* l. contentio clandestina, simultas, G. heimlicher Wetteifer l. Streit, onko weikka wälillänne num inter vos contenditis, ei sanan weikkaa ne verbulo quidem certamus, inde 2. *pigneratio* l. sponsio mutua, G. Wette (weto), pannaan weikkaa spondendo certemus, sponsionem faciamus, cfr. weikko.
weikkaan, kata V. *certo*, *æmulor*, contendo, G. wetteifern, streiten.
Weikko, kon al. weikka, kan Ns. Tav. Wib. *frater*, inde *sodalis*, amicus, G. Bruder, Freund (weijo).
weikkoinen l. weikkainen, isen Ns. dim. idem, max. in blanda compellatione, it. Na. *fraternus*, amicus, G. brüderlich, freundlich, weikkoisesti fraterne, amice.
weikkamoinen, isen Ns. Sav. Tav. idem.
Weikuna, an Ns. mensis *aprilis*, G. Ostermonath, al. huhtikuu.
Weinen, isen Na. Run. pro wesinen l. wetinen.
Weinä, än al. weinämöinen, isen Ns. id. ac wäinämöinen.

Weisaan,

Weisaan, *sata* V. voce *melodice cano*, G. singen, *weisaaja* cantor.
weisaelen l. *weisailen*, *lla* Vfr. idem.
weisu, *un* Ns. *cantus melodicus*, vocalis, inde *canticum*, cantilena, G. das Singen, Gesang.
weisautan, *ttaa* Vf. et *weisauttelen*, *tella* Vfr. *facio ut* canat, canendum curo, G. singen lassen.
Weisti, *ten* Ns. rar. id. ac *weitsi*.
weistän, *ää* V. et *weistelen*, *llä* Vfr. cultro l. securi *scindo*, inde *dolo*, ascio, fabricor, G. schnitzeln, behauen.
weisto, *on* al. *weistö*, *ön* Ns. *actus* scindendi l. asciandi l. fabricandi, *fabricatio*, G. das Schnitzeln l. Behauen, *weisto-ainet* materia fabrilis.
weistin, *imen* Ns. fabricandi *instrumentum*, G. Schnitzwerkzeug, *weistin-kirwes* securis fabrilis, minor.
weistämö, *ön* al. *weistämöinen*, *isen* Ns. max. pl. *weistämöt* l. *weistämöiset* *fabricandi locus*, fabrica ubi e. c. navis construitur, G. Behauungsort, Werft.
Weitikka, *kan* Ns. *nebulo* lasciviens, licentiosus, versutus et effrenatus, G. muthwilliger l. listiger l. unbändiger Bursch l. Schalk, *ompa sinussa weitikkaa*.
weitikainen l. *weitikkainen*, *isen* Ns. dim. idem.
Weitsi, *sen* Ns. *culter*, G. Messer, cujus plures sunt species e. c. *työ-weitsi* culter fabrilis, *pöytä-weitsi* cibarius, *parta-weitsi* tonsorius l. novacula etc. (*weisti*).
weitsinen, *isen* Ns. dim. idem, it. Na. *cultris abundans*, G. messerreich.
weitsellinen, *isen* Na. cultrum habens.
Weiwi, *win* al. *weiwa*, *wan* Ns. (Sv. vef) 1. *verticillus* funiculis contorquendis, *manubrium* cotis rotandæ, G. Kurbel, Schwängel, it. 2. Ul. *lucta* juvenum, luctatio, G. Wettkampf, *älä mene weiwiin* noli te immiscere pugnæ.
weiwaan, *wata* V. et *weiwaelen* l. *weiwailen*, *lla* Vfr. *verticillo volvo* l. contorqueo e. c. funiculum, manubrio *roto*, volvo, G. die Kurbel drehen, winden, it. *colluctor*, G. kämpfen.
weiwaus, *uksen* Ns. talis *contorsio* l. *rotatio* l. *luctatio*, G. das Herumdrehen l. Kämpfen.
Wekara, *ran* Ns. pr. *mucro* l. cuspis, inde *uncus* hami piscarii, *sagitta*, hasta etc., G. Spitze, Angelhaken, Pfeil (*wekärä*, *wäkärä*).
Wekkärä, *än* Ns. *mola puerilis*, ramici longo suspendi solita, G. kleine Spielmühle der Knaben (*wäkkärä*, *wipperä*).
Wekärä, *rän* Ns. id. ac *wekara* (*wäkärä*).
Welho, *on* Ns. *magus* l. *saga* minoris dignitatis, exorcista superstitiosus, G. Hexe, Beschwörer.
welhoinen l. *welhonainen*, *isen* Na. *magicus*, magia utens, G. zauberisch.
welhous, *uden* Ns. *indoles* magica, magia, G. Hexerei.
welhoisuus l. *welhonaisuus*, *uuden* Ns. idem.
welhon, *oa* V. *magiâ utor*, incanto, G. hexen, beschwören.
welhous, *uksen* Ns. talis usus, *incantatio*, G. das Hexen.
Weli (pro *welji*), *ljen*, al. rar. *weljä*, *jän* Ns. *frater*, G. Bruder, *weli-puoli* frater germanus l. uterinus, inde in compellando, *sodalis*, amicus, G. Freund, *matka-weli* comes, *wiina-weli* combibo, cfr. *weikko*, *toweri*.
weljeinen (l. *weljäinen*), *isen* Ns. dim. idem, it. Na. id. ac *weljellinen*.
weljes, *jeksen* al. rar. *weljäs*, *jäksen* Ns. *unus* fratrum, G. einer der Gebrüder, pl. *weljekset* fratres mutui, G. Gebrüder, *weljesten lapset* patrueles, consobrini.
weljellinen (*weljällinen*), *isen* Na. *fraternus*, G. brüderlich.
weljellisyys, *yyden* Ns. *fraternitas*, G. Brüderlichkeit.
Welka, *lan* Ns. *debitum*, *æs alienum*, G. Schuld, Anleihe, *olen welassa* l. *welkaa* ære alieno sum obstrictus, *olen hänen* l. *hänellen welkaa* debeo ei, *otan welaksi* mutuor, *annan welaksi* commodo, fenero, *saatawa welka* debitum ab alio exigendum, *maksettawa welka* debitum alii solvendum, *welka-mies* debitor al. creditor, *pää-welka* summa pecuniæ mutuariæ, G. Capital, *welka-kirja* syngrapha, *welka-pää* pr. debitor, inde debens, *jure obligatus* l. obstrictus,

l. obstrictus ad quid, nec non sons, *reus* facti, G. schuldig, verpflichtet l. verbunden und schuldseyend, olenko welkaspää siihen työhön num jure debeo id facere, et num reus sum ejus facti.

welallinen, isen Na. *ære alieno obstrictus*, debitor, G. schuldig, in Schulden steckend.

welwollinen l. welollinen, isen Na. 1. *qui debet* quid facere, *jure obstrictus* l. obligatus, obnoxius, reus, G. schuldig, verbunden, schuldseyend, en ole welwollinen siihen työhön, it. 2. qui debet fieri, *debitus*, *decens*, conveniens, legitimus e. c. agendi modus, G. gebührend, gehörig, pflichtgemäss, welwollisesti ut decet, ex debito.

welwollisuus, uuden Ns. *debitum* l. officium morale, quod jus requirit, G. Schuldigkeit, Pflicht.

welwon l. welon, lkoa V. *debitum exigo* l. postulo, G. Schuld ausfordern.

welkoilen, lwoilla l. lkoilla Vfr. idem.

welwotan, ttaa Vf. et welwottelen, tella Vfr. *facio ut* quis debeat, i. e. ære alieno quem obstringo, nec non jure obstringo, obligo, G. schuldig machen, verpflichten, laki welwottaa minun lex me obligat ad quid.

welwotus, uksen Ns. *obstrictio*, G. Schuldigmachung, Verpflichtung, inde Wib. *debitum*, officium, G. Schuld, Pflicht.

Wellawa, wan Na. id. ac weltawa.

Welli, in Ns. (Sv. velling) *puls liquidior*, jusculum, G. dünner Brei, Suppe, Brühe.

wellu, un al. wellinki, ngin Ns. idem.

wellinen l. wellinkinen, isen Na. *jurulentus*, G. breiig.

Wellon, oa V. pedibus *depso* massam mollem, *subigo* l. volvendo agito e. c. argillam, G. mit Füssen kneten.

wellotan, ttaa V. et wellottelen, tella Vfr. *curo ut* subigatur, inde *subigo*, *depso*, G. kneten, it. *molliter* l. tarde quid *ago*, G. schläfrig etwas thun, puhuu wellottelee, käypi wellottaa.

wellotus, uksen Ns. *subactio* massæ mollis, G. das Kneten, it. *actio* mollis, G. schläfriges Thun.

wellun, ua Vm. *moveor* l. agitor ut palus pensilis l. massa mollis, G. gerüttelt werden l. zittern wie ein Sumpf.

wellutan, ttaa Vf. et welluttelen, tella Vfr. *molle* quid *moveo* l. agito, G. rütteln, zittern machen.

wellutus, tuksen Ns. talis *agitatio*, G. das Rütteln.

Welo Na. et welotan V. id. ac weulo, weulotan.

Welperi, in Ns. *lagena* l. uter ligneus, G. hölzerne Flasche.

Weltawa, wan Na. *frondosus* l. turgidus e. c. ramus arboris, G. strotzend, buschicht.

Weltto, ton Na. 1. *laxus*, *solutus*, non tensus e. c. funis, non rigidus e. c. ferrum, G. schlaff, weich, inde 2. nervo carens, *ignavus*, mollis e. c. homo, G. weichlich, träge, hinc makaapi welttonansa solute l. laxe l. temere l. sine ordine jacet.

welttous, uden Ns. *laxitas*, mollities, ignavia, defectus nervi l. virium; G. Schlaffheit, Weichlichkeit.

Wemmel, mpelen Ns. *baculum arcuatum* l. semicirculus ligneus supra helciis equorum, arcus ferreus in decipula l. pedica vulpina, circulus vimineus nassarum, G. hölzerner Bogen beim Pferdegeschirr, hölzerner Ring bei Reusen (wömmel l. wämpelet).

wempelet, leen al. wempelä, än Ns. idem.

wemmer, ren al. wemperet, reen Ns. idem.

wempeläinen, isen Na. talibus *circulis frequens*, G. voll dergl. Bogen l. Ringe.

Wenahdan, htaa Vs. rar. id. ac wenähdän.

Wenakka, kan Ns. id. ac wenäläinen.

Weneh, nehen l. neen Ns. id. ac wenhet.

weneläinen, isen Na. id. ac wenheläinen.

Wenhet, nheen Ns. *navicula*, cymba, scapha, G. Boot.

wenheinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *cymbis frequens*, G. bötereich.

wenheellinen, isen Na. *cymbam habens*, G. Boot habend.

wenheläinen, isen Na. *navicularius*, G. bootbesitzender Ruderer.

Wenkku, kun al. wenku, ngun Na. *curvus* e. c. linea,

e. c. linea, inde *detortus*, perversus; ineptus, inhabilis, G. krumm, verdreht, ungelenksam.
wengas, ukaan Na. idem, max. *inhabilis* et difficulter movendus, tardus, G. unpassend, ungelenksam, träge.
wenkalet, een Ns. *frustum majus*, difficulter movendum, G. schwerbeweglicher Klumpen.
wenko, ngon Ns. *motus inhabilis* et tardus, G. ungelenksame Bewegung.
wenkoan, ngota V. *inhabiliter* et tarde *procedo*, G. ungelenksam und träge fortschreiten.
wenkottelen, tella Vfr. idem.
wenkailen, lla Vfr. *incurvo* quid, inde *detorqueo* l. perverto quid, ineptum et inhabilem reddo, G. krümmen, verdrehen, ungelenksam machen.
Wennehdin, htiä V. Tav. *rixor*, altercor, G. streiten, zanken, wennehtiwät altercantur inter sese.
Wenni, in Ns. *cortex* l. *philyra* nondum macerata, G. unaufgeweichter Bast, cfr. pernä.
Wenno, on Ns. 1. rar. *sodes*, sodalis, amicus, quæso, G. Freund, Kamerad, vox salutantium l. blande loquentium, cfr. weikko, it. 2. persona mythol. e. c. wennon lähdet, wennon härkä, cfr. wento.
wennoinen, isen Ns. dim. idem.
wennollinen, isen Na. *sodalis*, amicus, G. freundschaftlich, cfr. sub wento.
Wennottelen, tella Vfr. id. ac wenkottelen.
Wennään, nnätä V. *lente protraho*, tarde promoveo, G. langsam fortschleppen, nuottaa wennätään.
Weno, on Ns. *homo tarde* se gerens, G. Zauderer, it. Carl. id. ac wenhet.
wenoinen, isen Ns. dim. id. ac wenheinen.
wenollinen, isen Na. *tardus*, G. zauderhaft, it. Run. id. ac wenykäinen de serpente.
wenotan, ttaa V. et wenottelen, tella Vfr. *tarde* quid *ago*, G. etwas zögernd thun, e. c. puhuu wenottaa, käyn wenottelen.
Wento l. wenno, nnon Na. 1. *merus*, purus putus, G. lauter, bloss, wento-wesi l. wenno-wesi mera aqua maris l. fluvii, non nisi aqua, wento-wieras l. wennon wieras homo plane ignotus, omnino ho-spes, G. gänzlich fremd, it. al. 2. wento-wesi l. wennon wesi aqua pigra l. tarde fluens l. tranquilla, vix undans e. c. in fluviis l. mari alto, G. ruhig, al. aqua maris profunda et vasta, G. tief und weit, it. al. wento Ns. *locus paludosus* ad ripas? G. sumpfiger Strand.
wennollinen, isen Na. idem.
Wenyn, yä Vm. 1. *extendor*, extendendo longior l. amplior fio ut corium l. ferrum cudendo, *relaxor* l. remitto ut funis l. nervus tensus, G. sich ausdehnen, inde 2. jalka wenyy pes *luxatur*, G. verrenkt werden, it. 3. Carl. wenyy penkillä longus et *otiosus jacet* in scamno, nihil agendo tempus terit, G. faulenzend vernachlässigt liegen, it. 4. *extendi me patior*, *lentus* et tenax l. elasticus sum, haud abrumpor, G. sich ausdehnen lassen, dehnbar seyn.
wenähdän, htää al. wenähdyn, htyä Vs. et Vm. idem, de extensione subita, suoni wenähti (wenähdan).
wenyntä, nnän al. wenyntö, nnön Ns. *extensio* sui, G. Ausgedehntwerdung.
wenykäinen, isen Na. sese *extendi patiens*, lentus et tenax, vix abrumpendus, elasticus, G. dehnbar.
wenytän, ttää Vf. et wenyttelen, tellä Vfr. *extendo*, distendo, extendendo longiorem l. ampliorem facio, G. ausdehnen, wenytän nahkaa.
wenytys, tyksen Ns. *extensio*, G. Ausdehnung.
wenytytän, ttää Vf. rar. *curo ut* extendatur, inde *pandiculor*, G. ausdehnen lassen, sich strecken.
Wenäjä, jän al. contr. wenää, ään Ns. *Russia*, G. Russland, al. wenäjän maa, läksi wenäjään l. wenäällen in Russiam abiit, it. wenäjä l. wenäjän kieli *lingua russica*, G. russische Sprache, haastan wenäjätä russice loquor, murtaa wenäjäksi ad formam russicam vocabula finnica flectit, ut solent Olonetsenses.
wenäläinen l. wenäjäinen, isen N. *russus*, *russicus*, Russia oriundus, G. Russe, russisch.
wenukka l. wenakka, kan Ns. rar. *homo russus*, G. Russe.

39 Wenään,

Wenááñ, nátá V. furens ludo, *lascivio*, G. muthwillig spielen.

Weranko, ngon Ns. *littus* maris *præceps*, G. steiles Meeresufer.

Werehdán, htáá V. Run. rar. id. ac wie-ráhdán.

Werha, an Ns. 1. *tegumentum*, velamen, quo quid tegitur, G. Schirm, Decke, max. 2. velamen corporis contra vim venti, frigoris etc. i. e. *vestis*, *amiculum*, pallium, tunica etc., G. Körpersbedeckung, Kleid, pane werha päällesi l. werhat yllesi.

werho, on Ns. idem, it. *locus* ubi quis tegitur, *umbraculum*, G. Schirm, Schutzort, Versteckstelle, on werhossa est tectus l. velatus, pane werhoon vela, absconde, pidá werhossa, it. silmán werho *membrana* in oculo, visui noxia, pterygium, G. Augenfell.

werhon, hoa al. werhoan, hota V. *tego*, *velo*, operio, abscondo, obtego, protego ne mali quid quem afficiat, G. bedecken, verstecken, beschirmen, inde *vestio*, G. bekleiden.

werhoitan, ttaa Vf. et werhoittelen, tella Vfr. tectum l. *velatum facio*, G. bedecken l. beschirmen lassen, inde id. ac werhon.

werhoitus, tuksen Ns. *obtectio*, velatio, inde *tegumen*, vestitus, G. Bedeckung, Bekleidung.

Weri, ren Inf. werta l. wertá Ns. *sanguis*, cruor, G. Blut, weri-suoni vena, arteria, weri-naarma vibex rufa, weri-juoni idem, weri-pahka apostema, weri-makkara botulus sanguiculus, weri-ruskia colore sanguineus, weri-koira canis sanguinarius, weri-tauti dysenteria al. hæmorrhois l. hæmorrhagia, weri-mánty pini varietas, weri-ruoho geranium sanguineum al. hypericum perforatum al. chelidonium majus, weren-imejá hirudo sanguisuga, it. §. weri-korwa *plane expers*, G. ganz untheilhaft, it. on werissánsá est cruentus l. sanguineus (qs. in sanguine suo) nec non est rubidus, tulee weriinsá fit cruentus l. rubidus, G. blutroth.

werinen, isen Na. *sanguineus*, *sanguinolentus*, cruentus, G. blutig, von Blute, it. *coloratus*, G. farben, farbig (pro wárinen?) e. c. puna-werinen colore rubidus, musta-werinen fuscus, obscurus, walkian werinen albidus, cfr. werewá.

werellinen, isen Na. *sanguineus*, G. blutvoll, it. *consanguineus*, ex eodem sanguine, G. Blutsverwandt, werellliseni cognati mei.

werewá, án Na. *sanguineus*, G. blutig, inde *recens*, cui inest sanguis l. succus vitalis, *vegetus*, nec non *rubidus*, pulcher, venustus e. c. facies, G. frisch, lebhaft, roth, schön, werewá touko seges læta, werewá táhká spica recens, werewá juuri convallaria polygonatum al. lithospermum arvense, it. al. *coloratus*, colorem referens, G. farben, farbig, e. c. walkian werewá albidus, mustan werewá fuscus, tuli-werewá purpureus, cfr. werinen et wárinen.

werewyys, yyden Ns. *indoles* recens et vegeta, vigor, venustas, G. Frischheit, Lebhaftigkeit, Schönheit, it. *coloris* indoles, G. Farbigkeit, e. c. mustan werewyys.

weres, reksen al. werás, áksen Na. *gaudens sanguine* l. *succo* vitali, haud corruptus e. c. piscis, caro, recens e. c. vulnus, vestigium, factum, esca hami piscarii, G. frisch, nicht veraltet, ohra on wereksellá hordeum est nuper spicatum, nondum florescens, tulin wereksellá veni recenter, nuper, waras saatiin wereksellá fur capiebatur mox post factum, furto nuper facto, it. wereksetkaswot vultus *rubidus*, venustus, G. roth, lebhaft.

weristán, áá al. weritán, ttáá V. sanguineum l. *cruentum reddo*, cruento, vulnero, G. blutig machen, blutbesudeln, verwunden.

werestán, áá V. idem, it. al. *sanguineus* l. rubidus *sum* l. *appareo*, G. blutig l. roth erscheinen, ohra werestáá hordei spica est rubida.

weristámys, yksen Ns. *cruentatio*, G. Blutbesudelung.

werehdyn, htyá Vm. *sanguineus* l. *cruentus fio*, cruore inquinor, G. blutig werden, it. *recens* l. *rubidus* l. vegetus *fio*,

fio, ad vigorem pervenio, G. frisch l. lebhaft werden, joko olet werehtynyt esne jam recreatus.

werryn, rtyä Vm. idem, wertynyt haawa vulnus cui cruor inest, sed wertynyt mies vir vigorosus, vegetus.

Werka, kan Ns. *pannus laneus* melior, G. feineres wollenes Tuch, on weraöſa panno est bene vestitus, pl. Illat. weroillen al. werwoilken et s. p.

werkainen, iſen Na. ex panno meliore, *pannosus*, G. von dergl. Tuch, tuchreich.

werwoitan l. weroitan, ttaa V. *panno* bene *vestio* l. orno, G. mit Tuch versehen.

Werkka, kan Na. 1. *tardus*, lentus l. segnis in motu, cunctans, G. träge, langsam, inde kulkee werkallenſa l. werkoillenſa l. werkkaanſa l. werkkoin (Adv.) lente procedit, it. al. 2. *robustus* e. c. vir, *firmus*, validus, G. stark, kraftvoll, it. 3. *assiduus*, assidue laborans, G. emsig.

werkkainen, iſen Na. idem, max. lentus l. segnis.

werkailen, lla Vfr. *lente* l. cunctans *progredior*, G. langsam fortschreiten.

Werkko, kon Ns. *rete* piscarium, G. Netz, kudon werkkoa rete necto, werkkoja panen l. lasken retia sterno, werkkoja koen l. katſon retia visito, pisces exhausturus, hämmähäkin werkko tela araneæ.

werkkoinen, iſen Ns. dim. idem, it. Na. *retibus abundans*, ex reti confectus, G. netzreich, vom Netze gemacht.

werkollinen, iſen Na. *rete habens*, G. Netz habend, it. *reticulatus*, G. netzförmig, it. *quantum capit* rete, G. ein Netz voll.

Werma, an Na. *firmus*, validus, G. stark, al. *verus*, sincerus, serius, G. wahrhaft, cfr. warma, it. Ns. *circulus stramineus* sub ollis, G. strohene, kreisförmige Unterlage (warma), hinc reiſiwerma capitellum femoris rotundum ad inguen, cavamen l. acetabulum coxæ, G. Hüftpfanne.

wermus, uksen Ns. *firmitas*, robur, G. Stärke, ei ole wermusta.

Wernukehdin, htia V. Botn. rar. eadem verba iterum iterumque *repeto*, G. Schimpfworte immerfort wiederhohlen.

Wero, on Ns. *tributum* l. *vectigal* annue pendendum max. ex fundis rusticis, G. Grundzins, Steuer, weron alainen tributarius, teen l. makſan weroa tributum expendo, ſaan weroa capio, lasken weroa tributum impono l. censeo, weron lasku census, wero-talo prædium tributarium, wero-weſi aqua piscaria vectigalis, koko-weron-maa fundus totus, Sv. helt mantal l. hemman, puolen weron maa dimidius, Sv. halft hemman l. mantal; inde 2. Elat. werosta *loco* alius, *pro* alio, ejusdem pretii ac-, G. statt eines andern, als Ersatz für etwas, e. c. ſyön juustoa leiwän werosta edo caseum loco panis, pro pane, otan jywiä rahan werosta frumentum pro pecunia sumo, jo käyn miehen werosta locum teneo viri, wanha tapa käypi lain werosta mos vetustus valet ut lex.

weroinen, iſen Na. *qui est pro alio*, ejusdem valoris l. æstimationis ac-, G. anstatt etwas tauglich, vom Werthe eines andern, e. c. ei koira ole hewoiſen weroinen canis non æquiparat equum, oletko miehen weroinen esne ejusdem æstimationis l. usus ac vir, num pro viro vales, ei minkään weroinen nullius pretii, nauci.

werollinen, iſen Na. *tributarius*, vectigalis, G. steuerpflichtig.

werolliſuus, uuden Ns. *indoles* rei tributaria, G. Steuerpflichtigkeit.

Werſo, on Ns. id. ac weſa, weſo.

werſoinen, iſen Na. id. ac weſainen.

werſon, oa V. id. ac weſon.

Wersta, an Ns. id. ac wirtſa, wirsta.

Werta, rran Ns. *quod cum quo comparari* potest, quod cui est par l. æquale qua pretium l. valorem l. quantitatem, G. Werth l. Preis l. Menge so gross l. so viel als l. gleich wie--, e. c. anna rikſin werta jywiä da tantum frumenti, quantum thalero emitur, werta werrasta par pari, ſen werta tantum, minkä werta quantum, kouran werta rahaa quantum pugillus capit numorum, kakſi ſen wertaa duplum, antoi yhden (ſaman) werran dedit æque multum l. tantumdem, antoi piſaran werran maitoa dedit unam fere guttam,

tam, it. pitää minua wertanansa æstimat me sibi esse æqualem, ejusdem dignitatis ac se ipse, teki meidän werraksensa fecit nos sibi æquales, ei sen wertaa ole nemo adest qui ei sit par.

wertainen, isen Na. *par, æqualis*, G. so gross l. so viel als, gleich einem, vergleichbar mit etwas, piti wertaisenansa sibi æqualem æstimavit, on sen wertainen est ei par, ei sen wertaista ole nemo ei æqualis est.

wertaisuus, uuden Ns. *æqualitas*, indoles par l. æqualis, G. gleiche Grösse l. Menge.

werratoin, ttoman Na. car. *impar*, cui nemo est par, *incomparabilis*, egregius, G. unvergleichbar, werrattoman hywä l. paha valde bonus l. malus, werattomasti modo incomparabili.

wertaan, rrata V. et wertailen, rrailla Vfr. *comparo, confero cum* quo, æquiparo quid cui, G. vergleichen, älä koiraa hewoiseen wertaa noli conferre canem cum equo, canem equo æqualem ne æstimes.

wertaus, uksen Ns. *comparatio*, G. Vergleichung, inde Bibl. *parabola*, allegoria, G. Gleichniss.

wertaun, uta Vm. *par* l. *æqualis* cui *fio*, G. vergleichbar werden, wertaupi koiraan.

Wertti, tin Ns. Ul. *adulterinus concubinatus*, G. unehlicher Beischlaf (wärtti, wärtä), e. c. wertti-mies concubinus, scortator, mœchus, G. Beischläfer, wertti-waimo concubina, scortum, G. Beischläferinn.

Weräjä, jän Ns. *porta sæpis* clathrata, G. Pforte von Zaunstangen, weräjän suu locus prope portam, awaan l. suljen weräjän portam aperio l. claudo.

weräjäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *portis frequens*, G. voll dergl. Pforten.

Wesa, an al. weso, on Ns. *surculus*, germen ex radice, frutex, virgultum, G. Schössling.

wesainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *surculosus*, fruticosus, G. reich an Schösslingen, it. *ex surculo* l. frutice confectus, G. vom Schösslinge.

wesakko, kon Ns. multitudo surculorum, *frutetum*, virgultum, G. schösslingreicher Ort.

wesoan, sota al. weson, soa V. *surculos ago, germino*, fruticesco, G. Schösslinge treiben, it. al. *surculos amputo* l. reseco, G. Schösslinge abschneiden.

wesoitun, ttua al. wesoun, uta Vm. *fruticesco*, G. schösslingvoll werden.

wesoin, omen Tav. l. wesuri, in Abol. Ns. *falx putatoria*, G. Beil Schösslinge l. Zweige abzuhauen.

Wesi, weden l. Sav. wein Ns. 1. pr. *aqua*, G. Wasser, seisowa l. juoksewa wesi aqua pigra l. fluens, weden pitäwä astia vas haud rimosum, weden paisunto inundatio aquæ, pesin-wesi aqua loturæ, silmä-wesi l. silmi-wesi aqua ophthalmica, wäki-wesi aqua fortis, inde 2. *mare, lacus*, fluvius, G. Meer, See, Fluss, emä-wedet mare altum, maa-wedet mare littorale l. intra scopulos, nec non lacus, it. 3. laskee l. heittää wettänsä urinam reddit, wedet juoksewat silmistä lacrymæ ex oculis decidunt, it. 4. wesi-ahma cardialgia, wenhet on wesi-ajolla cymba in mari vagatur l. undis jactatur, wesi-ahmasto menyanthes trifoliata, weden emä l. -emäntä id. ac ahto l. ahti, wesi-hiisi l. -haltia director aquarum, Neptunus, wesi-heinä alsine media al. carex, wesi-huoko scaturigo, wesi-kärmet anguis species, wesi-kello l. kellukka bulla aquæ et pustula, wesi-kuusi pedicularis sylvatica, al. hippuris vulgaris, wesi-ludet millepes, wesi-mylly mola aquaria, wesi-napa gurges l. charybdis, wesi-oja rivus, weden paltto l. -pinta superficies aquæ et inde status horizontalis, makaapi wesi-pintaan horizontaliter jacet, wesi-perä-maa humus aquilenta, wesi-rakko id. ac wesi-kello, wesi-rotta mus amphibius, wesi-sara carex acuta, wesi-silmäinen puu l. maa lignum aqua turgescens, terra scaturiginosa, wesi-suoni scaturigo, wesi-tauti hydrops, wesi-täi id. ac wesi-ludet, weden wisa lemna.

wetoinen, isen Ns. dim. Run. rar. idem.

wetinen l. wesinen, isen Na. *aquosus* e. c. humus, G. wässerig.

wesikko, kon Ns. *lacerta* palustris, G. Wassermolch,

sermolch, al. *lutra* minor l. viverra lutreola, G. Sumpfotter, al. *candela* vilissima, G. dünnes Licht.

wesuri, in Ns. *mola aquaria*, G. Wassermühle, cfr. wesoin supra et infra.

wetyn, ttyä Vm. *aquosus* l. aquâ abundans *fio* ut rivus, *aquâ turgesco*, G. wasservoll werden, von Wasser anschwellen.

wedyn, tyä al. wedetyn, ttyä Vm. idem.

wetytän, ttää Vf. *aquor*, *rigo*, aquâ suffundo l. macero, G. wässern, mit Wasser begiessen l. ausweichen.

wetytys, tyksen Ns. *aquatio*, G. das Wässern.

Wesin, imen Ns. id. ac wesuin.

Weso Ns. wesoan V. etc. vide wesa.

Westän V. westelen Vfr. westin Ns. id. ac weistän, weistelen, weistin.

Wesuin, umen al. wesin, imen Ns. Sav. *securis curva* excavandis patinis ligneis, G. krummes Beil etwas auszuhöhlen.

Wesuri, in Ns. id. ac wesoin sub wesa, cfr. sub wesi.

Wetelä, än Na. solito *mollior*, *liquidus* e. c. jusculum, puls, argilla, G. flüssig l. dünn l. weich, it. *aquosus* l. aquilentus e. c. pratum, via, G. wässerig, lehmig.

weteläinen, isen Na. dim. *nonnihil fluidus* l. aquosus, G. wenig weich l. wässerig.

wetelyys, yyden Ns. *indoles* fluida l. aquosa, G. Weichheit.

weteloitsen, ita al. weteloitaun, uta Vm. rar. *fluidus fio*, G. weich l. flüssig werden.

weteloitan, ttaa Vf. rar. fluidum l. *liquidum facio*, G. erweichen.

Wetkä, än Na. sese extendi patiens, *ductilis*, *mollis*, tenax, G. ausdehnbar, ausziehbar, zähe, wetkä puuro puls non spissa, liquida.

wetkyn, yä Vm. sensim *extendor* l. protrahor, G. ausgedehnt l. ausgezogen werden.

wetkään, kätä V. *extendo*, protraho, G. ausdehnen, ausziehen, al. id. ac wätkään.

wetkäelen l. wetkäilen l. wetkelen, llä Vfr. idem.

wetkäisen, stä Vs. idem de re subita.

wetko, on al. wetkula, an Ns. *tardus* l. cunctans e. c. homo, equus, G. träger Mensch etc.

Weto, don Ns. (Sv. vad?) 1. *sponsio* l. *pigneratio mutua*, pignus sponsionis, G. Wette, lyön l. panen wetoa pignore certo, woitin wedon fauste pigneravi, panen riksin wetoa thalerum do in tesseram sponsionis, it. 2. jurid. *appellatio* l. provocatio ad jus superius, G. Appellation, panen wetoa appello, weto-raha pretium appellationis.

wetoan, dota al. wedon, toa V. (Sv. vådja) *appello* l. provoco ad jus superius, G. appelliren, wedottu asia causa appellata.

Weto Ns. et wetoinen Ns. vide sub wedän.

weturi, in Ns. vide ibidem.

wetäyn, ytä Vm. item ibidem.

Weulo, on Na. *curvus*, *limus*, obliquus, G. krumm, verdreht, schief, weulo-suu os distortum.

weuloskainen, isen Na. *nonnihil curvus* l. obliquus, G. etwas verdreht.

weulotan, ttaa V. *incurvo*, *obliquo*, distorqueo, G. krümmen, verdrehen, inde itkee weulottaa ore distorto plorat.

Wi prtcl. encl. id. ac pi, e. c. ottaawi, tuleewi pro ottaapi tuleepi.

Wiakas, kkaan Na. vide sub wika.

Widet, (witeen) Ns. id. ac wino, wiipno, cujus vero non nisi hi Cass. occurunt, sc. on witeellä est *limus* l. *obliquus*, menee witeellen l. witehin (Adv.) fit limus l. obliquus, G. schief.

Widia l. widja, an Ns. id. ac witia.

Widin, timen Ns. *culter scalptorius* l. radula max. in malleis stupariis usitata, G. Schabmesser (wedin).

widin, tiä V. et witilen, dillä Vfr. ope talis cultri *percutiens purgo* linum, G. Flachs-schäben abschwingen, inde *cultro cædo* l. *seco* segmina longa, G. mit Messer schneiden.

widon, toa V. et witoilen, doilla Vfr. idem.

witoisen, sta Vs. idem de actu subito.

Wiekas, kkaan Na. 1. *agilis* e. c. serpens, *celer*, velox, G. sich schnell bewegend, flink,

flink, inde 2. mente agilis, *astutus*, *versutus*, callidus, G. verschlagen, hinterlistig, schlau.
wiekkaus, uden Ns. *agilitas*, velocitas, G. Schnelligkeit, it. *astutia*, versutia, G. Verschlagenheit, Schlauheit.
wiekastelen, lla Vfr. *astu utor, callide ago* l. me gero, versutus sum, G. hinterlistig seyn, sich schlau betragen, wiekastelï itsensä ulos astu evasit l. se subduxit.
wiekistelen, llä Vfr. idem, inde *callide simulo* l. dissimulo, dissimulatione alios *decipio* l. *deludo* l. fallo, G. schlau hintergehen, sich hinterlistig verstellen.
wiekittelen, llä l. wiekottelen, lla Vfr. idem, inde *adulor*, adulando *deludo* l. fallo l. illicio, G. hinterlistig schmeicheln l. locken, schmeichelnd verleiten.
wiekastelemus l. wiekottelemus, uksen Ns. *astuta* l. dissimulata sui *gestio*, G. hinterlistiges Betragen.
Wiekun, ua Vm. Sav. vide wiewun.
Wielä prtcl. *adhuc*, porro, ulterius, G. noch, elää wieläkin vivit etiam nunc, anna wielä da plus, insuper, ei wielä haud adhuc, nondum, wielä suurempi qs. adhuc major.
Wiemaan, mata V. et wiemaelen l. wiemailen, lla Vfr. *vertigine afficio*, animi deliquium cieo, G. schwindeln machen, inde päätäni wiemaikee al. pääni wiemailee caput mihi vertigine laborat.
wiemistän, ää V. et wiemistelen, llä Vfr. idem. päätäni wiemistää.
wiemistyn, yä Vm. *vertigine afficior*, animo delinquor, G. schwindelnd l. ohnmächtig werden.
wiemistys, yksen Ns. *excitatio vertiginis*, inde *vertigo*, deliquium, G. Schwindelerregung, Schwindel, Ohnmacht, it. pl. *status deliquii*, G. ohnmächtiger Zustand, on wiemistyksissä.
Wien, wiedä l. Sav. wiijä, Præt. wein V. *fero*, *aufero*, *duco*, G. führen, wegbringen, ableiten, (oppos. tuon), wien lisi l. tykö affero, wien alas defero, wie koira ulos duc canem foras, oja wiepi weden fossa aquam deducit, wie hiiteen! fer l. duc in orcum! jurandi formula, Imperat. wiijys l. wiijös Sav. pro wie, Pass. wiedään, Sav. wiijään.
wieskelen l. wiekselen, llä Vfr. idem.
wienos, oksen Ns. *ductio*, deductio, G. das Führen.
wieno, on Ns. idem, it. unen wieno *somnus levis*, G. Schlummer, on unen wienossa est somno gravatus, meni unen wienoon, it. Na. id. ac wento e. c. wieno wesi aqua l. mare tranquillum.
wiemäri, in al. wiemerö, ön Ns. *declivitas* viæ, ubi traha facile deducitur, *fossa* aquam deducens, G. abschüssige Stelle, Abflussgraben.
wiepä, wän Ns. idem, (pr. præs. particip. auferens, deducens).
wietän, ttää Vf. 1. *curo ut* quis feratur l. ducatur, G. füren l. wegbringen lassen, inde 2. de tempore, wietän yötä noctem duco l. perago, wietän aikani tempus tero, wietän juhlaa ago l. celebro festum, G. zubringen, verleben, feiern, it. 3. *duco* quem *in errorem*, *illicio, fallo*, decipio, defraudo, G. verführen, verleiten, locken, hintergehen, betrügen, täuschen, älä wietä minua noli me fallere.
wiettelen, tellä Vfr. idem, max. *fallo*, defraudo, pellicio.
wiettämys, yksen Ns. ferendi l. ducendi *cura*, G. das Führen l. Wegbringen l. Zubringen der Zeit.
wietto, ton Ns. 1. *ductio*, ductus, G. Führung, Wegbringung, wietto-maa terra declivis, wietto-oja fossa aquam deducens, inde 2. *peractio* temporis, G. Zubringung der Zeit, ajan wietto id quo tempus fallitur, juhlan wietto celebratio festi, it. 3. *inductio in errorem*, deceptio, illecebra, pellacia, G. Verführung, Verleitung etc.
wietet, wietteen Ns. idem, max. *peractio temporis*, G. Zeitvertreib.
wietellys l. rar. wiettelys, yksen Ns. idem, max. inductio in errorem, *deceptio*, *illicium*, G. Verführung, Verleitung, Anlockung, synnin wietellykset illecebræ peccati.
wietoinen, isen Na. *deducens*, declivis e. c. locus, G. abschüssig, inde ductu facilis, *proclivis* ad quid, G. geneigt, it. tempus otiose terens, *otiosus*, G. müssig.

wietyn, ttyä Vm. *feror, ducor*, G. geführt l. abgeleitet werden, aika wiettyy tempus teritur l. præterlabitur.

Wieppaan, pata V. id. ac wiippaan.

wiepotan, ttaa Vf. et wiepottelen, tella Vfr. id. ac wiipotan, it. al. *induco in errorem*, decipio, fallo, defraudo, illicio, G. verleiten, anlocken, hintergehen, betrügen.

wiepotus, uksen Ns. id. ac wiipotus, it. *inductio in errorem*, deceptio, fraudatio, illicium, G. Verleitung etc.

Wieras, aan Na. *peregrinus* e. c. terra, lingua, *extraneus* e. c. homo, *alienus*, non domesticus e. c. res, *ignotus* e. c. rumor, *insolitus* e. c. opus, G. fremd, it. Ns. *homo extraneus* nec non *hospes* convivalis, advena, G. Fremling, Gast, wieras-pito cœna hospitalis, convivium, kutsun l. käsken wieraaksi l. wieraaseen hospitio invito, on wieraassa l. wieraana est in convivio alieno, tulen wieraaksi l. wieraaseen venio hospitaturus, käyn wieraissa visito hospites, wieraita tulee extranei l. hospites adveniunt, it. §. *paronychia* l. panaricium, G. Fingerwurm (koi), on wieras sormessa.

wierainen l. wierahinen, N. dim. idem, on wieraisilla.

wieraun, uta al. wieraannun, utua Vm. *peregrinus* l. *alienus fio*, *desvesco*, G. fremd l. entfremdet werden, wieraantuneet minusta peregrini l. alieni a me facti sunt.

wierastun, ua Vm. idem.

wierastan, aa V. 1. *hospitio excipio*, ut hospitem quem domi tracto l. alo, G. Gäste haben, bewirthen, it. 2. *hospites* extraneos *visito*, apud eos hospitor, G. zu Gaste seyn, besuchen, it. 3. lapsi wierastaa sinua infans te *hospitem* l. peregrinum l. alienum esse *sentit*, G. für fremd erkennen l. ansehen, wierastan häntä illum ut ignotum l. *peregrinum excipio* et tracto, G. als fremd behandeln, wierastan tätä paikkaa hunc locum ignotum, insolitum, tædiosum censeo.

wierastelen, lla Vfr. idem, it. *instar extranei* me gero, pegregrinum adsimilo, G. sich fremd zeigen gegen Jemanden.

wierastus, uksen Ns. *exceptio hospitum* et tractatio, G. Bewirthung, it. *visitatio hospitum* extraneorum, G. Besuch bei Fremden, it. *observatio* hominem l. locum quemdam *esse peregrinum* l. ignotum l. insolitum, G. das für fremd Erkennen l. Behandeln.

wieraksun, ua Vm. *pro peregrino* l. alieno quem *habeo*, insolitum l. ignotum censeo, G. für fremd ansehen l. halten, lapsi wieraksuu minua infans me ignotum esse sentit et me evitat.

wieron, roa al. wieroan, rota V. *alienum* me cui *præbeo*, *abstineo* l. *evito* quem *utut peregrinum* l. ignotum, G. sich fremd betragen, etwas als fremd vermeiden, wieron Jumalaa Deum evito, ei non sum addictus nec amicus.

wieroitan, ttaa Vf. et wieroittelen, tella Vfr. *alienum* quem *facio*, *abalieno*, desvefacio, G. fremd machen, entfremden, entwöhnen, wieroitan lasta infantem a lacte l. ubere depello l. arceo.

wieroitus, uksen Ns. *abalienatio*, G. Entfremdung, Entwöhnung.

Wieret, reen al. wierret, rteen Ns. *cremor* l. mustum cerevisiæ coquendæ, G. Bierwürze.

wiereinen l. wierteinen, isen Na. tali *cremore abundans*, G. voll Bierwürze.

Wieri, ren Ns. 1. *margo* e. c. vasis, navigii, rhedæ, *ora* e. c. fluvii, vulneris, G. Rand, Kante, Seite, yli-wieri margo superior, ojan wierellä in ora fossæ, perä-wieret clunes, inde 2. *locus marginalis* l. lateralis i. e. locus *juxta* quem, G. an der Seite l. nebenbei liegender Ort, neben, e. c. tule wierelleni l. wiereeni veni juxta me, ad latus meum, istu morsiamesi wiereen sede juxta l. ad latus sponsæ tuæ, istu morsiamesi wieressä sede a latere sponsæ, on pöydän wierellä est juxta mensam l. ad marginem mensæ, otti wierestänsä l. wiereltänsä sumsit de loco laterali.

wierinen l. wiereinen, isen Na. 1. *marginatus*, margine ornatus, G. Rand habend, kantig,

kantig, e. c. puna=wierinen reki rheda marginum ruforum, it. 2. *ad marginem situs*, G. am Rande l. nebenbei befindlich.

wierellinen, isen Na. *lateralis*, juxta situs, G. an der Seite l. nebenbei liegend, inde *socius*, sodalis ad latus alius commorans l. laborans, G. Gefährte, Gehülfe.

wierimmäinen, isen Na. *proximus ad marginem* l. ad latus situs, G. zunächst an der Seite l. am Rande.

wieranto, nnon Ns. *locus* ad marginem, G. Stelle am Rande, wirran wierannolla.

wieritsen l. wieritsek prtcl. *ad latus prætereundo*, G. an der Seite vorbei, e. c. meni wieritseni juxta me præterivit, me a latere transivit, käwi kirkon wieritse.

wieristyksin l. wieretyksin prtcl. (pro wieristä=yksin l. wieret=yksin) *latere* l. margine alterius *ad latus* l. marginem alterius posito, qs. collateraliter, G. Seite an Seite, neben einander, e. c. pane wieretyksin alterum juxta alterum pone, confer alterum cum altero, owat wieristyksin.

wiereksyten l. wiereksyttä prtcl. idem.

wiereskutaisin l. wiereskutta prtcl. idem.

wieretysten l. wiereksytäisin prtcl. idem.

wierin, iä V. 1. *ex margine devolvor* l. *decido*, ut fila ex margine texti excidentia, G. vom Rande herabfallen, maa wierii margo terræ præruptus *deruit*, terra ex ripa elevata volvendo *delabitur*, hinc 2. *circumagor* l. *volvor* ut rota, volvens l. ruens delabor ut globulus l. defluo ut gutta ex oculo, G. sich drehen l. rollen l. niederrollen.

wieryn, yä Vm. idem, max. *volvor*, volutabundus *deruo* l. defluo, G. rollend herabfallen, wesi wieryy silmästä lacryma delabitur, wierywä törmä declivitas prærupta et deruens, it. al. id. ac wierrän.

wierähdän l. wierehdän, htää Vs. *subito devolvor* ut lacryma, G. sich hastig herabrollen, al. *subito devolvo*, G. hastig rollen.

wieru, un Ns. *devolutum* l. *deciduum* quid ex margine, G. etwas vom Rande Herabgefallenes, *casus* filorum ex margine texti, G. Ausfaserung vom Rande eines Zeuges, *labes* terræ ex ripâ prærupta deruentis, G. Erdfall, *locus* ubi terra declivis deruit, G. Stelle des Erdfalles, hinc *clivus* ad ripas fluviorum *præruptus*, ex terra deruta ortus, G. steiles Ufer, *clivus viarum*, G. Berg auf Wegen, wieru=pääsky hirundo riparia, wieru=lehti tussilago farfara, it. 2. al. wieru *ustio* agri silvestris trabibus volvendo promotis ardentibus, G. Schwendung des Waldackers durch gerollte brennende Balken, wieru=maa ita ustus ager.

wiery, yn Ns. idem, max. *clivus* præruptus ad margines fluviorum et fossarum derutos, clivus in viis, G. steiles Ufer, Berg auf Wegen.

wieruinen l. wierynen, isen Na. talibus locis præruptis l. *declivitatibus frequens* e. c. via, ripa, G. voll dergl. Erdfälle l. Berge.

wieristö, ön Ns. *locus* talibus declivitatibus frequens, G. Ort voll dergl. Abschüssigkeiten.

wierikko, kon al. wierikkö, kön Ns. idem, inde *clivus* præruptus ex labe terræ, declivitas viæ, G. Abschüssigkeit, Berg.

wieritän, ttää Vf. et wierittelen, tellä Vfr. *circumago* e. c. rotam, *volvo*, devolvo l. voluto e. c. lapides, trabes, G. herumdrehen, rollen.

wieretteleen l. wierättelen, tellä Vfr. idem, inde weisaan wierättelen voce vibrante canto.

wiereskelen l. wieräskelen, llä Vfr. idem.

wieritys, yksen Ns. *volutatio* e. c. lapidum, *circumactio* e. c. rotæ, G. das Herumdrehen l. Rollen.

wierret, rteen Ns. 1. *locus marginalis* l. lateralis, G. Stelle am Rande, perä=wierteet clunes, wirran wierret ripa fluvii, inde 2. *locus* ubi quid *circumagitur* l. volvitur, G. Stelle wo etwas sich rollt, e. c. weden wierret gurges aquæ volubilis in fluviis, G. Wasserwirbel, hinc 3. *ustio* agri silvestris ope trabium ardentium volvendo promovendarum, G. Waldackersschwendung durch Rollen brennender Balken, nec non *instrumentum* quo tales trabes volutantur, G. Werkzeug

zeug dergl. Balken zu rollen (wiertelöin), kesä-wierret ager ita æstivo tempore ustus, it. 4. id. ac wieret supra.

wierteinen l. wiertehinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ad marginem situs*, lateralis, gurgitibus frequens e. c. fluvius, G. am Rande gelegen, voll Wasserwirbel, it. id. ac wiereinen sub wieret.

wierrän, rtää V. et wiertelen, rrellä Vfr. 1. *volvo, voluto, torqueo* l. circumago, volvens promoveo e. c. rotam, G. herumdrehen, vorwärts rollen, inde 2. max. *volvo trabes* ardentes quibus ager silvestris uritur, G. brennende Balken rollen, wierrän kaskea l. palwa præparo l. uro agrum silvestrem ope talium trabium provolvendarum.

wiertilöin, ömen Ns. *pertica* lignea l. *uncus* ferreus quo tales trabes provolvuntur, G. Werkzeug dergl. Balken zu rollen.

wiertelöin, ömen Ns. idem, it. Ul. *tignus* ad utrumque marginem tectum supportans, G. Seitenbalken unterm Dache.

Wieri, in Ns. Carl. *ursus*, G. Bär, wierin nahka.

Wieska, an Ns. *ductus aquæ* in fluviis l. cataractis, *meatus* l. motus aquæ quietior supra et infra cataractam, G. strömender Wasserzug, inde taudin wieskat sensus l. tentationes morbi.

wieskollinen, isen Na. *seducens*, *decipiens*, dolosus, periculosus e. c. glacies tenuis, G. betrügerisch, täuschend.

Wietet Ns. wietellys Ns. vide sub wien.

wietto Ns. wietoinen Na. vide ibidem.

wietän V. wiettelen Vfr. wietyn Vm. ibidem.

Wiewun, wiekua Vm. Sav. *mitigor* l. *mollesco*, G. erweicht werden, sydän wiekuu armoon mens misericordia commovetur.

Wiha, an Ns. *ira*, *odium*, hostilitas, inimicitia, G. Zorn, Hass, Feindschaft, pidän l. kannan wihaa ira l. odio ducor, on wihoissansa est iratus, kehoittaa wihaa iram movet, wihan kauna simultas, wiha-mies osor, hostis, inimicus, wiha-mieli mens irata, wihoin (Adv.) modo irato it. Ul. wihan aika tempus hostilitatis l. belli, wiha-wuosi annus bellicus l. hostilis, it. kärmeen wiha virus serpentis, haawan wiha inflammatio l. dolor vulneris, pakkaisen wihat flocci nivis sparsi l. minutissimi, cœlo sereno et frigido decidentes, wiha-ruoho xanthium strumarium?

wihainen, isen Na. *iratus*, iracundus, G. erzürnt, hassend, wihainen minullen odio ductus contra me, inde wihainen pakkainen frigus *vehemens*, G. heftig, stark, wihainen wirsta quadrans milliarii nimis longus.

wihawa, wan Na. *vehemens*, morosus, G. heftig, scharf, it. Sav. *amarus*, *acris* e. c. rapa, G. bitter.

wihallinen, isen Na. irâ l. *odio ductus*, *inimicus*, hostilis, G. hassend, feindlich (wiha-mielinen), wihallisesti odiose, inimice, hostiliter.

wihollinen, isen Na. idem, it. Ns. *osor*, *inimicus*, *hostis*, G. Hasser, Feind.

wihaisuus, uuden Ns. *iracundia*, *odium*, G. Zornigkeit, Hass.

wihallisuus, uuden Ns. *animus* ira l. odio ductus, *inimicitia*, G. Feindseligkeit.

wihollisuus, uuden Ns. *inimicitia*, *hostilitas*, G. Feindlichkeit.

wihalainen l. wiholainen, isen Ns. *formica* rufa, G. Ameise, wihalais-pesä acervus formicarum, it. al. *urtica urens*, G. Brennnessel.

wihaan, hata V. *odi*, *odio ducor* l. feror in quem, exosus sum, G. zürnen, hassen, anfeinden, wihattawa odiosus, wihattu kaikilta qui apud omnes est in odio, wihaaja osor, inimicus.

wihastun, ua Vm. *irascor*, iratus l. osus fio, odium concipio in quem, G. zornig werden, inde haawa wihastuu vulnus l. dolor vulneris augetur, tauti wihastuu morbus fit vehementior.

wihastutan, ttaa Vf. *facio ut* quis irascatur, *irrito* l. concito in iram l. odium, G. zornig machen, zum Zorne reizen.

wihoitan, ttaa Vf. et wihoittelen, tella Vfr. *iratum reddo*, *offendo*, iram l. odium moveo, irrito, G. erzürnen, beleidigen, it. wihoittelen *iratus sum*, ira feror, G. zornig seyn. älä wihoittele minullen, inde haawa wihoittelee vulnus inflammatur, dolor augetur, it. cfr. sub wiho.

wihoitus,

wihoitus, uksen Ns. iræ l. *odii excitatio*, nec non *mens irata*, G. Erzürnung, Zorn.
wihawoitan, ttaa V. et wihawoittelen, lla Vfr. *vehementer doleo*, dolore vehemente afficior, G. heftig schmerzen, haawa wihawoittaa.
Wihanto N. wihannun Vm. vide sub wiho.
Wihdikko l. wihdikkö Ns. vide sub wihta.
Wihdoin prtcl. *tandem*, *demum*, denique, G. endlich, tuli wihdoin wiimein.
wihdyn, htyä Vm. *tandem fio* l. *evenio*, exspectatum quid denique contingit, G. nach langer Zeit endlich geschehen, wihtyi wieraaksi tuonen tandem morti occubuit, it. al. id. ac wiihyn e. c. lapsi wihtyy.
Wiheliäinen l. wiheljäinen, isen Na. membris *mutilus* et ideo difficulter ambulans, inde *miser*, misellus, G. lahm, armselig, elend.
wiheljäisyys, yyden Ns. *miseria*, G. Elend.
Wihellän, ltää V. et wiheltelen, llellä Vfr. *sibilo* ut ursus, sibila voce cano ut homo, G. mit den Lippen pfeifen.
wihillän, ltää V. et wihiltelen Vfr. idem.
wihellys, yksen Ns. *sibilatio*, sibilatus, G. das Pfeifen.
Wiheriä, än Na. et wiheriäinen, isen Na. dim. *viridis* e. c. color, gramen, G. grün.
wihelä l. wiheliä, än Na. idem.
wiherrän, rtää V. *vireo*, viridem refero colorem, viridis sum, G. grün seyn.
wiheriöitsen l. wiherjöitsen, itä V. idem.
wiherryn, rtyä Vm. *viresco*, viridis fio, G. grün werden.
Wihetän, ttää Vf. id. ac wiihetän.
Wihi, hin Ns. *sæpes virgea*, max. circa decipulas aucupum, G. reiserner Zaun, it. al. id. ac wihja.
Wihin, hkiä V. (Sv. viga) *sacro ritu* quid *sancio* e. c. jungo conjuges, inauguro novum templum, consecro sacerdotes novitios etc., G. einweihen, ein Ehepaar trauen.
wihkiys, yksen Ns. talis *consecratio*, actus inaugurandi, copulatio conjugum, G. Einweihung, Trauung.
wihkimys, yksen Ns. idem.
wihki, hin Ns. *ritus* consecrationis, G. Einweihungs l. Trauungsform, wihkisanat formula inaugurationis, on wihillä est sub consecratione.
Wihisen, stä V. *leviter strideo* l. sibilo ut alæ avium, G. leise zischen.
wihinä, än Ns. talis *stridor*, G. leises Gezische.
Wihja, an al. wihi, hin Ns. *clandestina significatio*, notificatio taciturna l. furtiva, G. heimliches Zeichen l. Anzeige, inde *rumor* rei *levis*, notitia valde manca, G. leises Gerücht, on minulla wähä asian wihjaa l. wihiä.
wihjaan, jata V. et wihjaelen l. wihjailen, lla Vfr. *furtim significo*, clam notifico e. c. nutu, susurru, digito etc., G. geheime Anzeige thun.
wihkaan, hata V. et wihkaelen Vfr. idem.
wihjahdan l. wihahdan, htaa Vs. idem.
wihjaisen l. wihkaisen, sta Vs. idem, it. al. subito l. *citatim proficiscor*, G. vorwärts eilen.
wihjaus, uksen Ns. talis *significatio*, G. dergl. Anzeigung.
wihjahdus, uksen Ns. idem, de signo subito.
Wihjoin prtcl. id. ac wihdoin.
Wihko, hon l. hwon Ns. *manipulus pabuli* colligatus, quantus pecudibus unâ tradi solet, G. ein Bündel Viehfutter, it. Wib. *scopæ loturæ* G. Scheuerquast.
wihkoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *manipulis abundans*, G. voll dergl. Bündel.
Wihlaan, lata V. Sat. *fascino*, blande pellicio l. sollicito, G. schmeichelnd bethören l. verleiten, it. Sav. id. ac wihlon e. c. wihlasin sormeni weitsellä.
wihlaus, uksen Ns. *fascinatio*, blanda sollicitatio, G. dergl. Bethörung, cfr. sub wihlon.
Wihlon, oa al. wihloan, lota al. wihlaan, lata V. Sav. *feriendo seco*, G. spleissend schneiden, wihloan sormeni weitsellä cultro saucio digitum, inde sydäntäni wihlaapi l. wihloapi cor mihi qs. secatur i. e. præcordia dolent, stomachus esurie laborat.
wihlun, ua al. wihluan, uta V. idem.
wihlaisen, sta Vs. de actu subito.

wihlaus

wihlaus l. **wihlous**, **uksen** Ns. *sectio feriens*, G. spleissendes Schneiden, **sydämen wihlaus** dolor præcordiorum l. stomachi ex inedia, **pirun wihlauksen** tentationes diaboli i. e. dolor hypochondriacus.
Wihma, **an** Ns. id. ac **tihma**, e. c. **sateen wihma** l. **wihma-sadet** (**wihu**).
wihmainen, **isen** Na. *nonnihil pluviosus*, nebulosus et roscidus, G. staubregnend.
wihmaan, **mota** V. id. ac **tihmaan**.
wihmelen l. **wihmaelen** l. **wihmailen**, **lla** Vfr. idem.
Wihnet, **een** Ns. *apex spicæ*, arista, G. Aehrenspitze, inde pl. **wihneet** *paleæ*, G. Spreu.
Wihneinen l. **wihnehinen**, **isen** Na. *paleis abundans*, G. spreuig.
Wiho, **on** Ns. *viror*, viriditas e. c. segetis, prati, G. Grüne, inde seges l. *fructus immaturus*, G. unreife Frucht (**wihu**).
wihanto, **nnon** al. **wihanta**, **man** Ns. idem, it. Na. *viridis*, *virens* e. c. seges, gramen, pratum, G. grün, grünend, unreif, **ohra on wihanto** hordeum est immaturum, inde **taiwas on wihanta** cœlum est subnubilum, **wihanta mies** vir ætate florescens.
wihoan, **hota** V. *vireo*, viridis sum. al. *viresco*, G. grünen, inde *læte cresco*, G. gedeihend wachsen.
wihoitan, **ttaa** V. et **wihoittelen**, **tella** Vfr. idem, cfr. sub **wiha**.
wihannan, **ntaa** V. et **wihantelen**, **nnella** Vfr. idem.
wihannun, **ntua** Vm. *viresco*, G. grün werden, inde **taiwas wihantuu** aër fit subnubilus.
wihannus, **uksen** Ns. rar. *status viridis*, G. grünender Zustand, max. pl. **on wihannuksissa** est viridis.
wihannuus, **uuden** Ns. rar. *viriditas*, indoles viridis, G. Grüne.
Wiholainen et **wihollinen** Ns. vide sub **wiha**.
Wihta, **hdan** Ns. *scopæ frondosæ balneares*, quibus lavantes fomentantur, G. Badequast. Nb. differt a **witsa** virga, quod Sav. **wihta** pronuntiant.
wihtainen, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. *scopis* balnearibus *abundans*, inde *frondosus* e. c. betula, G. voll Badequaste, belaubt.
wihdikko, **kon** al. **wihdikkö**, **kön** Ns. *frutetum frondosum* max. betulinum, G. junger Birkenwald.
wihdon, **htoa** V. in caldario balnei, talibus scopis, aqua fervida maceratis, *percutiens fomento* corpus, G. mit Quästen baden, inde fig. *virgis flagello*, G. peitschen.
wihtelen, **hdellä** al. **wihtoilen**, **lla** Vfr. idem.
Wihti, **hdin** Ns. *fasciculus fili* ex fuso evoluti, G. Garnfitze (**wyhti**).
wihtinen, **isen** Ns. dim. idem, it. Na. talibus *fasciculis abundans*, G. fitzenreich.
wihdin, **htimen** Ns. *rhombus* filo convolvendo, G. Garnhaspel, al. **wihdinpuu**.
wihdin, **htiä** al. rar. **wihtiän**, **hditä** V. *convolvo filum* in fasciculum, G. haspeln.
Wihu, **un** Ns. id. ac **wiho**, al. id. ac **wihma**.
Wihuri, **in** Ns. Caj. *ventulus subitus* l. levis, undulas nonnihil ciens, G. sanfter Wind.
Wihwilä, **än** al. **wihwiläs**, **ään** Ns. *caricis species*, al. *triglochin* palustre, al. *airæ species*, G. eine Art Riethgras l. Krötengras l. Schmiele.
wihwiläinen, **isen** Ns. dim idem, it. Na. talibus *graminibus abundans*, G. reich an dergl. Gras.
Wiiakko, **kon** Ns. id. ac **wiidakko** sub **wilta**.
Wiihdin, **htiä** V. id. ac **wiitsin**.
Wiihka, **an** Ns. Carl. id. ac **wiitta**.
wiihkotan, **ttaa** V. id. ac **wiitoitan**.
Wiihyn, **yä** Vm. *conticesco*, cesso a fletu ut infans, G. sich stillen, schweigen, **lapsi wiihty** (**wihdyn**).
wiihytän, **ttää** Vf. et **wiihyttelen**, **tellä** Vfr. *curo ut* a fletu cesset sc. infans, facio ut conticescat, ulnis jactando l. cunas movendo, G. stillen, schweigen machen.
wiihetän, **ttää** Vf. et **wiihettelen**, **tellä** Vfr. idem (**wihetän**).
wiihytys l. **wiihetys**, **tyksen** Ns. *cura* ad silentium redigendi, G. das Stillen.
Wiikahdet, **hteen** l. Wib. **wiikatet**, **tteen** Ns. id. ac **wikahdet**.

Wiikari,

Wiikari, in Ns. *phocæ varietas* major, G. grössere Seehundsart.

Wiikko, kon Ns. 1. (Sv. vecka) *hebdomas* dierum, septimana, G. Woche, wiikko-kausi ambitus hebdomadis, it. Sav. Carl. *tempus diutinum*, G. lange Zeit, älä wiikkoa wiiwy ne diu cesses, olin wiikon diu fui.

wiikkoinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. ad hebdomadem *pertinens* l. per hebdomadem *durans*, G. zur Woche gehörig, wochenlang, max. in composs. et cum Gen. e. c. kaksi-wiikkoinen l. kahden wiikkoinen lapsi infans duarum hebdomadum ætate, wiikkoinen työ.

wiikollinen, isen Na. idem, menneen wiikollinen hebdomadis proxime præterlapsæ, it. Sav. *diu durans*, cunctans, G. lange dauernd.

wiikottain prtcl. *per hebdomades*, G. wochenweise.

wiikottelen, tella Vfr. *diu maneo*, cunctor, G. lange verweilen, zögern.

Wiikuna, an Ns. (peregr.) *ficus*, G. Feige, al. fiikuna.

Wiila, an Ns. (Sv. fil) *lima*, G. Feile, al. fiila, wiilan jauhot l. -purut l. -pureet ramentum limæ.

wiilaan, lata V. *limo*, G. feilen, al. fiilaan.

Wiilen, eä al. wiilin, iä V. cultro *findo* l. *seco* scissuras longas l. segmina longa, *findens disseco* e. c. ventrem piscis, disscindo e. c. vestem, G. schneidend spalten, aufschlitzen, wiilen maata terram l. humum cultro l. vomere aratri sulco l. aro.

wiillän, ltää V. idem, wiilsi watsan.

wiileskelen l. wiiltelen, llellä Vfr. idem.

wiilaisen, sta Vs. idem de actu subito.

wiiltelemys l. wiileskelemys, yksen Ns. scindendi *actio*, G. das Spalten.

wiili, in Ns. *culter incisorius*, G. Spalteisen, wiili-wannas vomer aratri tali cultro instructus.

wiillet, lteen Ns. *incisura longa*, segmentum longum, G. langer Einschnitt l. Spalte.

wiilto, llon Ns. *sectio* l. *incisio* in longum, inde *scissura* longa, G. lange Spalte, wiilto-tauta id. ac wiili.

wiilekt, kteen Ns. Sav. *segmentum longum*, G. lange Spleisse l. Band, kontin wiilekkeet lora longa ex corio l. cortice betulino, quibus saçculus corticeus humeris alligatur.

wiilettelen, tellä Vfr. (qs. subito disseco aërem, inde) *citatim feror*, celeriter curro l. volo, G. eilend vorwärts fahren.

Wiili, lin Ns. (Sv. fil) *flos lactis*, oxygala cum flore, G. Milchrahm, dicke Milch mit Rahm, al. fiili.

Wiiliä, än Na. *subfrigidus* e. c. aër vespertinus post æstum diei, G. kühl, erfrischend, wiiliä ilma, inde *vegetus*, vividus e. c. corpus, G. frisch, lebhaft, munter, sairas on wiiliämpi ægrotans, febre remissa, est alacrior.

wiilistyn, yä Vm. *subfrigidus fio* ut aër vespere, inde *vigesco*, vegetus et vividus fio ut ægrotans convalescens l. post crapulam, G. kühl l. frisch l. munter werden.

wiilistän, ää V. *subfrigidum* l. *vegetum reddo* ut pluvia aërem, G. kühl l. frisch machen.

Wiima, an Ns. *linea*, *ductus*, G. langer Strich (wiiwa), inde tuulen wiima qs. ductus aëris, ventus levis, G. Windzug, pakkaisen wiima flatus aëris frigidus, hinc fig. *flatus ventris*, peditus, it. sateen wiima id. ac wihma.

wiimainen, isen Na. *lineis ornatus*, G. voll Striche, it. *plenus vento levi* l. aëris flatu frigido, G. voll Luftzuges, it. al. id. ac wihmainen.

Wiimeh l. wiimmeh N. *postremum* l. *ultimum* vel antehac vel posthac, G. das Letzte, e. c. wiimmeh-sana verbum ultimum, wiimeh-kerta postrema vice, wiimeksi ultimo, inde Adv. wiimein l. wiimmein contr. wiimmen *ultimo* l. *proxime* antehac, *postremo* posthac, tandem, G. zulezt, letztens, wihdoin wiimein denique: ceteri Cass. non occurrunt.

wiimeinen l. wiimmeinen, isen Na. *postremus* l. *ultimus* posthac, *proximus* antehac, G. der letzte, wiimmeis-syksynä proximo antehac autumno, wiimeinen päiwä dies ultimus l. supremus, wiimeiseltä demum, tandem,

tandem, wiimmeisekki ultimo, wiimmeistä-kin vel denique, wiimeisesti ultimo.
wiiminen l. wiimminen, isen Na. idem, rar.
wiimestelen l. wiimmestelen, llä Vfr. *ultimam limam* operi *appono*, ultima operis persequor, postrema vice quid reviso l. polio l. repeto, G. die letzte Hand anlegen, beendigen.
Wiina, an Ns. (peregr.) *vinum*, G. Wein, Branntwein, palo-wiina vinum combustum l. coctum, sakkau wiina vinum exterum ex uvis, poltan l. keitän wiinaa vinum coquo, on wiinassa l. wiinoissa l. wiina-päis-sä est vinolentus, ebrius, wiina-puu ribes nec non Bibl. vitis, wiina-marja bacca ribis et uva, wiina-tarha vinea, puna-wiina-puu ribes rubrum, musta-wiina-puu nigrum.
wiinainen, isen Na. *vino abundans* l. plenus, vinum redolens, ex vino paratus, G. weinvoll, von Weine gemacht.
Wiini, nen Ns. *pharetra*, G. Köcher, inde fig. *sagitta*, G. Pfeil, it. *sacculus* l. sarcina humeris portanda, G. Rückenbürde.
wiinikäs, kkään al. wiiniket, kkeen Ns. Caj. *lorum* quo pharetra l. sacculus l. sarcina humeris alligatur, G. langes Band den Köcher etc. zu befestigen.
wiinikoitsen, itä V. *pharetram* humeris *adapto*, inde *humeris alligo* sacculum, sarcinam etc., G. den Köcher etc. auf den Rücken festbinden.
Wiiniäinen l. wiinäinen, isen Na. (Sv. fin?) *mundus*, *tersus*, G. sauber, inde *castus*, innocens, integer, G. unbefleckt, unschuldig.
Wiinto l. wiinno, nnon N. *limum* l. *obliquum* quid, G. schief, schräge, verdreht, wiinto-silmä oculus limus, strabo, wiinto-puoli pars l. latus obliquum, wiinto-puolinen qui altero latere est mancus l. claudicans, suu on wiinnossa os est distortum, menee wiintoon distorquetur, panen wiinnoon obliquo.
wiintoinen l. wiinnoinen, isen Na. *limus*, *obliquus*, G. schief.
wiinnollinen, isen Na. idem.
Wiipalet l. wiipelet, leen Ns. *lamina tenuis* e. c. ferri, auri, lacinia e. c. corticis betulini l. plumæ, floccus tenuis e. c. nivis, G. dünne Scheibe l. Platte l. Flocke.
Wiippaan, pata V. *vi jacio*, *projicio*, jacto, vibro, G. werfen, schleudern, schütteln, schwingen (wieppaan), wiippaan päätäni caput quasso, wiippaapi käsiänsä manus jactat, inde *me* in opere jacto l. *moveo*, *discurro*, *actuosus sum*, leviter me gero, G. sich geschäftig betragen, lebhaft umherlaufen, schlendern.
wiipon, ppoa V. idem, älä wiipo noli discurrere, nec non, noli projicere l. rejicere.
wiipahdan, htaa Vs. idem de actu subito.
wiipotan, ttaa Vf. et wiipottelen, tella Vfr. *facio ut* jactetur, G. werfen l. schleudern lassen, inde idem ac wiippaan.
wiipautan l. wiipahutan, ttaa Vf. idem.
wiippaus, uksen Ns. *projectio*, jactatio, vibratio, quassatio capitis, inde *motus vehemens*, *discursio*, G. Werfung, Schleuderung, Schüttelung, geschäftiges Umherlaufen.
wiipotus, uksen Ns. idem.
Wiipperö, ön Ns. Botn. *mola puerorum* lusoria, G. kleine Spielmühle (wipperä).
Wiippi, pin Ns. *filum* transversale fasciculum fili colligans, G. Band der Garnfitze.
Wiiri, in Ns. *aplustre* l. *vexillum*, index venti, G. Wetterhahn, wiirin warsi pertica perpendicularis cui aplustre suspenditur, inde wiiri-pää homo inconstans, demens, wiiri-pääsky hirundo apus.
wiiriäinen, isen Ns. tetrao *perdix?* G. Rebhuhn.
Wiiru, un Ns. *stria* coloris e. c. in texto, G. Streif.
wiiruinen, isen Na. *striatus*, striis ornatus, G. streifig.
wiirutan, ttaa V. *strio*, striis orno, G. streifig machen.
Wiisas, saan Na. (Sv. vis) *sapiens*, *prudens*, intelligens, G. weise, klug, läpi wiisas valde sapiens, itse-wiisas sciolus, sapientiam sibi arrogans, wiisaasti sapienter.

wiisaus,

wiisaus, uden Ns. *sapientia*, *prudentia*, G. Weisheit, Klugheit, itse-wiisaus sapientia fucata l. arrogans.
wiisastun, ua Vm. *sapiens* l. *prudens fio*, G. weise l. klug werden.
wiisastelen l. wiisostelen, lla Vfr. *instar sapientis* me gero, sapientiam mihi arrogo, sapientem simulo, G. sich weise anstellen, Weisheit anmassen, klügeln, inde *arguto*, jocor, G. spitzfindig reden, scherzen.
wiisastelemus, uksen Ns. talis *gestus* l. simulatio, G. Anmassung der Weisheit.
wiisoi, son Ns. rar. *homo argutulus*, sapientiam sibi arrogans, G. Klügling, Klügler.
Wiisi, wiiden Na. numer. cardin. *quinque*, G. fünf, Ess. wiitenä contr. wiinnä, Adv. wiisin quinque l. *quini* quaque vice, G. fünf und fünf, wiidesti *quinquies*, G. fünf mal, it. wiisi-haara rudicula cibo versando, wiisi-lehti potentilla verna l. reptans, wiisi-wartinen quinis liciis textus, wiisi-wuotinen quinquennis, wiisi-loppinen pentagonum.
wiidensi contr. wiidens l. wiides, dennen Na. numer. ordin. *quintus*, G. der fünfte, wiidennessi *quinto*, G. fünftens, wiidennesti quinta vice.
wiitinen, isen Na. *quinarius* e. c. numerus, G. fünfe enthaltend.
wiisittäin prtcl. *per quinos*, quinque quavis vice, G. fünf und fünf.
wiisikko, kon Ns. *quinio*, pentas, G. Fünfe, it. *acervus* segetis ex quinis constans manipulis, G. Getreidehocke von fünf Garben.
wiitelen, dellä Vfr. *quina fila plecto* l. connecto, G. mit fünf Fäden flechten.
wiitelöitsen, itä V. idem.
Wiisi, in Ns. (Sv. vis) *modus* l. *mos agendi*, G. Art, Weise, sillä wiisillä l. sihen wiisiin eo modo, minun on se wiisi is mihi est agendi mos.
Wiisku, un Ns. id. ac wisku.
wiiskun, ua Vm. id. ac wiskun.
wiiskutan, ttaa V. et wiiskuttelen, tella Vfr. id. ac wiskutan.
wiiskutus, tuksen Ns. id. ac wiskutus.
Wiisto, on al. rar. wiisti, ten Ns. *status* rei *obliquus* l. *transversalis*, G. schräge l. schiefe Stellung, on wiistossa est obliquus l. transversalis, menee wiistoon l. wiistollen l. rar. wiistellen fit obliquus.
wiistoinen, isen Na. *obliquus*, *limus*, inde *declivis* e. c. humus, transversalis e. c. trabs, G. schräge, schief, abschüssig, querliegend.
Wiisu, un Ns. rar. (Sv. visa) *cantilena*, G. Lied.
Wiita, dan Ns. *frutetum*, *virgultum*, silva frondosa et densa, G. buschiger junger Laubwald, inde al. *silva cæsa* urenda agro præparando, G. zum Schwenden abgehauener Wald.
wiitikko l. wiidakko, kon Ns. idem, inde *lucus* frondosus, G. Laubhain.
Wiitsin, iä V. 1. Tav. Abol. *gnavus sum*, *non tædet me* operis, ignavia haud abstinet me, quin, G. ohne Trägheit etwas thun mögen, thätig seyn, en wiitsi ignavia abstineor, G. vor Trägheit nicht thun mögen, e. c. wiitsitkö tulla num præ ignavia a te impetras, ut venias, potesne præ ignavia venire, en wiitsi tehdä tædet me facere, ignavia me impedit quominus faciam, it. 2. Sav. Carl. *non pudet me* operis, pudore non abstineor, G. sich nicht schämen, nicht scheuen, en wiitsi pudore impedior, G. sich schämen, scheuen, e. c. wiitsitkö tulla anne pudet te l. num præ pudore potes venire, en wiitsi tehdä pudet me facere, cfr. oppos. kehtaan.
wiitseliäs, ään Na. ignaviæ haud indulgens, inde *gnavus*, *operosus*, assiduus, G. nicht träge, emsig, geschäftig, wiitseliäästi gnaviter.
wiitseliä, än al. wiitseliäinen, isen Na. idem.
wiitseriä, än et wiitseriäinen Na. idem, rar.
wiitseliäisyys, yden Ns. *gnavitas*, diligentia, G. Emsigkeit, Fleiss.
wiitseruus, uuden Ns. idem, rar.
Wiitta, tan Ns. 1. *index viæ* hiemalis l. nivalis, G. Wegzeichen, Wegweiser (wiihka), tien wiitta, it. 2. Carl. Wib. *toga viatica* exterior, pallii species, G. langer Oberrock, inde Abol. id. ac mekko.
wiittainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus

libus *indicibus* l. *togis abundans*, G. reich an dergl. Wegzeichen l. Oberröcken.

wiittaan, tata V. et wiittaelen l. wiittailen, lla Vfr. 1. tales *indices exponi*, *designo* viam sudibus l. ramis arborum defixis, G. den Weg bezeichnen, inde 2. *significo* quidcumque nutu l. alio gestu, G. Zeichen geben, bezeichnen, wiittaan kädelläni manu porrecta notifico.

wiitotan, ttaa V. et wiitottelen, tella Vfr. idem, max. indices viæ expono.

wiittaus, uksen Ns. *expositio indicum* ad vias, designatio viæ, G. Bezeichnung des Weges, it. *significatio* quævis nutu l. manu l. aliter, G. das Bezeichnen.

wiitotus, tuksen Ns. idem, max. designatio viæ.

Wiitti, tin Ns. (Sv. vite) *mulcta minax* præscripta, G. Androhung der Geldstrafe.

Wiiwa, wan Ns. *linea* l. *stria*, ductus longus, G. Strich, langer Streif, wähä wiiwaa tuntuu vestigia vix conspicienda restant (wiima).

wiiwainen, isen Na. talibus *lineis* l. *striis ornatus*, G. streifig.

Wiiwyn, pyä Vm. *moror*, *immoror*, *cunctor*, remaneo in loco, G. verweilen, älä wiiwy noli cunctari, työ wiipyy opus cessat, diu differtur l. extrahitur.

wiipymys, yksen Ns. *moratio*, G. das Verweilen.

wiipy, wyn Ns. *mora*, *cunctatio*, G. Verweilung, Verzug, minun on siitä wiipy id me remoratur, est mihi moræ.

wiiwytän, ttää Vf. et wiiwyttelen, tellä Vfr. quem *remoror*, remoram facio, inde *differo* rem, *detineo*, procrastino, retardo, G. verweilen machen, verzögern, aufschieben, it. älä wiiwyttele noli *cunctari*, G. zögern.

wiiwytys, tyksen Ns. *interpositio moræ*, *remora*, dilatio, procrastinatio, retardatio, G. Verzögerung, Aufschub.

wiiwytet, tteen Ns. *remora*, G. Verzug, Aufschub.

wiiwähdän, htää Vs. *subito moror*, parum cesso, G. hastig stillstehen l. aufschieben.

wiiwähdys, yksen Ns. *cessatio subita*, G. hastiger Aufschub.

Wika, wian Ns. 1. *vitium* physicum, *labes*, vulnus, defectus, G. Fehler, Schade, wika=perä vitiosus, ei ole wikaa, inde 2. vitium morale, *culpa*, G. Schuld, Fehler, wika=pää l. =päinen reus, sons, wian alainen vitiosus, mikä sinun on wikana quænam tibi est causa rei, quid tibi deest.

wikainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. rar. id. ac wiakas.

wiakas, kkaan Na. *vitiosus* max. physice, *læsus*, membris mutilus, infirmus, morbidus, G. fehlerhaft, schadhaft, verstümmelt, kränklich.

wiallinen, isen Na. idem, inde moraliter vitiosus, *culpæ obnoxius*, reus, sons, G. schuldig.

wiallisuus, uuden Ns. *vitiositas* max. moralis, G. Fehlerhaftigkeit.

wiatoin, ttoman Na. car. vitio carens, *integer*, it. *insons*, innoxius, G. fehlerlos, unschuldig.

wion, wikoa V. *vitium sentio*, dolore afficior ex vitio, G. Schmerz empfinden von seinem Fehler, hewoinen wikoo silmäänsä equus vitio l. dolore oculi afficitur.

wioitan, ttaa Vf. *vitiosum reddo*, *vitio*, *lædo*, vulnero, mutilo, noceo, G. fehlerhaft machen, schaden, verletzen, inde quem *culpo*, accuso, G. beschuldigen.

wikuutan, ttaa Vf. idem, max. vulnero, lædo.

wikutus, tuksen Ns. *vulneratio*, læsio, G. Verletzung.

Wikahdet, hteen Ns. *falx fœnaria*, G. Sense (wiikahdet).

wikatet, tteen al. wikahdin, htimen Ns. idem.

Wikewä, wän Na. pr. *perbonus*, G. tüchtig, inde *vehemens* e. c. fluvius, ventus, frigus, *fortis* e. c. vinum, *validus* e. c. equus, celer e. c. motus, cursus, *citus*, G. heftig, stark, schnell.

wikeroinen, isen Na. id. ac wikuri.

Wikisen, stä V. *plorans pipio*, G. wimmern.

wikinä,

wikinä, än Ns. *pipatus* plorantis, G. Gewimmer.

Wikis, ön Ns. anas *fuligula*, G. Entenart (wärrä).

Wikkelä, än Na. *agilis*, *velox*, celer, inde *alacer*, *sollers*, ingeniosus, G. lebhaft, flink, schnell, munter, scharfsinnig, witzig.

wikkelyys, yyden Ns. *agilitas*, velocitas, inde *alacritas*, *sollertia*, ingenium, G. Lebhaftigkeit, Schnelligkeit, Scharfsinn, Witz.

Wikkuri, in Ns. *sartura calcei*, G. Schuhflick.

Wikla, an Ns. *avis riparia*, hæmatopus ostrilegus?, G. Meerelster?

Wikuri, in N. *refractarius* l. *restitans* e. c. equus, homo, G. stättig, widerspennstig.

wikuroitsen, ita V. *refragor*, restito, inde *tergiversor*, G. stättig l. widerspennstig seyn.

Wilaan, lata V. et wilaelen l. wilailen, lla Vfr. *splendorem vibrantem spargo* ut aurum in sole, *mico*, abrupte splendeo l. luceo, G. glimmern, hopia wilaapi, it. al. id. ac wiilen l. wiillän.

wilaisen, sta Vs. idem, it. al. id. ac wiilaisen.

wilahdan, htaa Vs. *subito effulgeo* l. *mico*, corusco ut fulgur, G. hastig leuchten, blitzen, walkia wilahti, inde *subito transeo*, G. hastig vorbeifahren.

wilaus l. wilahdus, uksen Ns. *splendor subitus*, coruscatio, *subitus transitus* l. prætervolatus, G. hastiger Glanz, Blitz, hastiger Vorbeiflug, inde wilauksella l. wilahduksella subito, celerrime, in momento temporis.

wilautan l. wilahutan, ttaa Vf. et wilauttelen, tella Vfr. *splendorem subito emitto*, G. hastig leuchten lassen, inde *subito* quid *ostendo* l. adspici patior, *citissime prætervehor* l. transeo, G. hastig zeigen, schnell vorbei eilen.

Wilhon, oa V. et wilhoilen, lla Vfr. *vi seco* l. *disseco* in assulas majores, G. zerhauen.

wilhous, uksen Ns. talis *dissectio*, G. Zerhauung.

Wilisen, stä V. *tinnio* l. *sono* ut vitrum cadens, G. klingen.

wilinä, än Ns. talis *sonus*, G. Geklinge, Klang.

wilistän, ää V. et wilistelen, llä Vfr. talem *sonum cieo*, G. klingen lassen, inde juoksee wilistää crepans l. citatim currit, it. al. id. ac pilistän.

wilistys, yksen Ns. *excitatio tinnitûs*, G. Klangerregung.

Wiliä, än Na. vide sub wilu.

Wilja, an Ns. pr. *reditus* l. fructus l. quæstus laboris, G. Frucht l. Ertrag l. Gewinn von einer Arbeit, unde Abol. non nisi reditus agri i. e. *frumentum*, G. Getreide, sed al. præterea reditus ex venatu i. e. *ferina*, G. Wildbret (metsän wilja), ex coctione vini et picis etc., antaa wiljaa fructum fert, wilja-wuosi annus frugifer l. uber, hinc 2. *ubertas*, *copia*, abundantia, G. Ueberfluss, on rahaa wiljalta l. wiljoilta al. wiljoin (Adv.) l. wiljan adest pecuniæ ubertim, copiose, abundanter, it. 3. Compar. wiljempi *uberior*, G. reichlicher, wiljemmältä l. wiljemmin abundantius.

wiljainen, isen Na. *frugifer*, *uber*, inde *copiosus*, abundans, G. fruchtbar, reichlich, überflüssig.

wiljawa, wan al. wiljakas, kkaan Na. idem.

wiljallinen, isen Na. idem, al. *frumentum habens*, G. Getreide habend.

wiljelen l. wiljeskelen, llä Vfr. *quæstum* quendam *colo*, fructum inde capturus, G. ein Gewerbe treiben, e. c. wiljelen peltoa agrum colo, G. Acker bauen.

wiljeskelemys, yksen Ns. colendi *actus*, G. das Bauen.

wiljelys l. wiljellys, yksen Ns. *cultura* e. c. agri, G. Gewerbe, Ackerbau.

Wilju, un Na. id. ac walju.

Wiljun, ua V. *sibilo* ut ursus, G. laut pfeifen.

wiljumus, muksen Ns. talis *sibilatus*, G. lautes Pfeifen.

Wilkas, kkaan Na. id. ac wilpas.

wilkki, kin Na. idem, rar.

Wilkun, kkua Vm. *mico*, *abrupte* l. tremule *splendeo* l. fulgeo ut stellæ, G. glimmern,

mern, blinken, silmät wilkkuwat oculi vivide fulgent.
wilkkuna, an Ns. *splendor tremulus*, micatus, G. Schimmer.
wilkkaus, uksen Ns. idem, rar.
wilkku, kun Ns. idem, it. wilkun walkku convallaria majalis.
wilkutan, ttaa Vf. et wilkuttelen, tella Vfr. *facio ut* micet l. tremule splendeat, splendorem tremulum emitto, vivide et *tremule moto* e. c. oculos, G. glimmern l. blinken machen, inde *subito ostendo*, G. hastig vorzeigen.
wilkutus, tuksen Ns. *splendoris tremuli emissio*, subita motio l. ostensio, G. Glimmerumachung, hastige Vorzeigung.
Willa, an Ns. *lana* max. ovium, G. Wolle, willa-wuona Carl. agnus nondum tonsus, it. willa-koira canis fam. aquaticus, willa-pää eriophorum polystachion, puun-willa lana arboris, gossypii herbacei.
willainen, isen Na. *laneus* e. c. pannus, *lanosus*, lanatus l. laniger e. c. ovis, G. wollen, wollig, wollenreich.
willawa, wan Na. *lanosus*, lanatus, G. wollig, wollenreich.
willatar, ttaren Ns. *femina mythol.* lanigera silvestris, G. mythol. wolliges Weib.
willaus, uksen Ns. *pensum* l. *tractum* lanæ nendum, G. Wöllknocken.
Willi, in Na. (Sv. vild) *ferus*, non cicur e. c. rangifer, G. wild, nicht zahm, willi-peura, it. Ns. *rabies*, status rabidus e. c. canum, G. Raserei, Tollheit, willi-pää caput rabiosum, inde tulee williin fit rabidus l. perturbatus, on willissä est rabiosus l. perversus, it. willi-ruoho cynoglossum officinale, al. hyoscyamus niger, al. zizania quævis in agris, willi-metsä id. ac teiri-metsä.
williktö, kön al. willikko, kon Ns. *rabidus* l. *furens* e. c. equus, homo, canis, G. ein Rasender.
willitsen, llitä V. *rabidum* l. *dementem facio*, *infatuo*, G. rasend l. toll machen, inde duco in errorem, *perverto*, perturbo, G. verwirren, irre machen, bethören.

willitys, tyksen Ns. *infatuatio*, inductio in errorem, perversio, perturbatio, inde *error*, G. Bethörung, Verwirrung, Irrthum.
Wilpas, ppaan Na. id. ac wilwas, inde *alacer* e. c. corpus, *vividus* e. c. oculus, infans, *agilis* l. velox e. c. vir, vulpes, avis, *celer* e. c. motus, volatus, G. lebhaft, munter, flink, schnell.
wilpiä, än al. wilpoinen, isen Na. idem.
wilppaus, uden Ns. *agilitas*, *velocitas*, alacritas, celeritas, G. Lebhaftigkeit, Munterkeit etc.
wilpaun, uta al. wilpaannun l. wilpaunnun, ntua Vm. *velox* l. *alacer fio*, G. lebhaft l. munter werden, cfr. sub wilwas.
wilpastun, ua Vm. idem, cfr. wilwas.
Wilppi, pin Ns. *dolus*, *fraus*, perfidia, inconstantia, G. List, Betrug, Unzuverlässigkeit.
wilppinen, isen Na. *dolosus*, *fraudulentus*, dolo deditus, G. listig, betrügerisch, unzuverlässig.
wilpillinen, isen Na. idem.
wilpitöin, ttömän Na. car. doli expers, *integer*, fidus, G. zuverlässig, redlich, treu.
wilpistelen, llä Vfr. *dolo* l. *fraude utor*, dolose et inconstanter ago, mente-vacillo, G. sich listig l. treulos betragen, unzuverlässig seyn, inde *dolose* quem *desero*, G. treulos verlassen.
wilpistyn, yä Vm. *dolose deficio* l. *desero* l. fallo, G. listig betrügen l. verlassen, ei laki wilpisty lex est doli nescia, woimat owat minusta wilpistyneet vires me deseruere l. defecerunt.
wilpistys, yksen Ns. *defectio* l. *desertio dolosa*, inconstantia, G. listiger Betrügen, treuloses Verlassen.
Wilppo, pon al. wilppi, pin Ns. nomen viri *Philippus*.
Wilskun, ua Vm. id. ac wilkun, inde *turbulenter moveor*, ut plebs in nundinis, huc illuc cursito, G. wimmeln.
wilsket, een Ns. id. ac wilkkuna, inde motus l. *cursus turbulentus* e. c. plebis, G. das Wimmeln.
wilskutan, ttaa Vf. et wilskuttelen, tella Vfr. id. ac wilkutan.
wilskutus, tuksen Ns. id. ac wilkutus.

Wiltiö, ön Ns. *rabies* e. c. canum, *furor*, G. Raserei, it. al. *contumelia*, ludificatio, G. Spötterei, wiltiö-sana opprobrium, convicium.
wiltiöin, ömen Na. *rabidus*, furens, petulans, G. rasend, it. *contumeliosus* e. c. homo, ludificans, convicians, G. bespottend.
wiltiöitsen, öitä V. *rabiosum*, furentem l. petulantem *facio*, G. rasend machen, al. *rabidus sum*, petulanter me gero, G. rasend seyn. it. al. *contumelia afficio*, convicior, ludificor, G. bespotten, schmähen.
Wiltti, tin Ns. (Sv. filt) *pannus crassior* coactilis, G. Filz, al. filtti.
wilttinen, isen Na. *ex coactili* confectus e. c. pileus, G. von Filz (filti).
Wilu, un Ns. *frigus*, *algor*, G. Kälte, Frost, minun (l. minulla) on wilu l. olen wilussani algeo, frigeo, kuolen wiluun frigore morior, wilu panee ohran gelu hordeum nocet, wilu-tauti febris intermittens, it. wilu-kala cyclopterus lumpus, wilu-kieli fringilla cœlebs, wilu-kukka anemone hepatica, wilu-lintu certhia familiaris, wilu-ruoho sedum acre, it. Run. Na. *frigidus*, G. kalt, e. c. waloi wilua wettä.
wiluinen, isen Na. *frigidus* e. c. aër, *frigens* e. c. corpus, frigoris impatiens, G. kalt, frierend, frostig.
wiliä, än Na. *subfrigidus* e. c. aër vespertinus æstate, *frigidus* e. c. dies, ventus, G. kühl.
wilun, ua V. *flo* l. *adspiro* aërem *frigidum*, G. Kälte zuwehen.
wilutan, ttaa Vf. *facio ut* frigeat, *frigefacio*, algidum reddo, G. kalt machen, abkühlen, inde minua wiluttaa febre intermittente laboro, febricito.
wilustan, aa V. *frigefacio*, *refrigero* ut boreas aërem, G. kühlen.
wilustus, uksen Ns. *refrigeratio*, G. Kühlung, inde *horror* ex frigore l. febre, G. Schauder vor Kälte.
wilustun, ua Vm. *frigesco*, frigidus fio, G. kalt l. kühl werden.
wilutun, ttua Vm. idem, ruumis wiluttuu.
Wilwas, lpaan Na. *frigidulus* l. *subfrigidus* e. c. aër vespertinus, G. kühl.
wilpiä, än al. wilpas, lppaan Na. idem.
wilpoinen, isen Na. dim. idem.
wilwastun, ua Vm. *subfrigidus fio* ut aër, G. kühl werden.
wilpastun l. **wilpaun** l. **wilpaannun** Vm. idem, cfr. sub wilpas.
wilwastan, aa V. et **wilwastelen**, lla Vfr. *frigidulum facio*, G. kühlen.
wilwoitan, ttaa Vf. et **wilwoittelen**, tella Vfr. idem.
wilpastan, aa al. **wilpoitan**, ttaa Vf. et **wilpastelen** l. **wilpoittelen**, tella Vfr. idem.
Wimma l. **wimpa**, mman Ns. *fascinum*, *furor*, delirium, insania, G. Thorheit, Bethörung, Raserei, Tollheit, käwelen pään wimmassa mente captus ito, wimpa-hewoinen equus furens, owat wimmassa mente delirant.
wimpaan l. **wimmaan**, mmata V. *fascino*, furentem l. delirantem reddo, inde *perturbo*, in errorem induco, G. rasend l. toll machen, bethören, verwirren.
wimmaus l. **wimpaus**, uksen Ns. *fascinatio*, *perturbatio*, G. Bethörung, Verwirrung.
Wimpu, un al. **wimpa**, an Ns. (Sv. vimba) *cyprinus vimba*, G. Zärte.
wimpainen l. **wimpuinen**, isen Na. talibus *cyprinis abundans* e. c. fluvius, G. reich an Zärten.
Wimppura, an Ns. *gibbus homo*, lepus etc., G. Krummrücken.
Wina, an Na. id. ac winha, wankka.
Winha, an al. **winhiä**, än Na. pr. *perbonus*, egregius, G. sehr gut, tüchtig, on winha wenheeksi, winha pappi l. wilja, inde *strenuus* l. *navus* l. *industrius* e. c. vir, *vehemens* e. c. ventus, ira, *celer* l. citatus e. c. cursus, *fortis* e. c. vinum, G. betriebsam, heftig, flink, stark, tauglich, winha aika tempus haud modicum, winhiä wirsi cantilena melioris indolis.
winhuus, uuden al. **winheys**, yden Ns. *indoles perbona* l. egregia, *strenuitas*, vehementia, celeritas etc., G. Tüchtigkeit, Betriebsamkeit etc.
Winisen, stä V. *sibilo* ut ventus l. sagitta volans, G. pfeifend säuseln.
Winka, ngan Na. id. ac winkka, winha.

winkka, kan Na. *vehemens* e. c. ventus, ira, G. heftig.
Winku, ngun al. winkuna, an Ns. *vox quiritans* e. c. suis l. canis cum cæditur, *stridor sibilus* e. c. alarum avis volantis, G. feines Geschrei l. Getöse, winkusiipi anas clangula.
wingun, nkua Vm *vagiens quirito*, sibilus strideo, G. fein schreien l. tönen.
wingahdan, htaa Vs. idem de voce subita.
winkaisen, sta Vs. idem, rar.
wingutan, ttaa Vf. et winguttelen, tella Vfr. *facio ut* quærulus clamet l. sibilus strideat, G. schreien l. tönen machen, inde fig. *male tracto*, cædo, G. peitschen.
wingutus, tuksen Ns. *clamoris quæruli excitatio*, G. Schreienmachung.
Winnaan, nata V. id. ac winttaan.
winnuri, in Ns. id. ac wintturi.
Wino, on Na. *limus, obliquus*, G. schief, schräge (wiinno), on winossa est obliquus, menee winoon fit limus, panen winoon obliquo.
winoinen, isen Na. idem.
winoan, nota V. *obliquo, distorqueo*, oblique seco, G. schief machen, verdrehen.
Wintaan, nnata V. id. ac winttaan.
Wintelet, leen Ns. *terebra* minima, G. kleinste Art Bohrer.
wintilä l. wintelä, än Ns. idem.
Wintiö, ön Ns. rar. *homo degener*, pravus, nequam, G. Windbeutel, ausgearteter wilder Bube.
Wintti, tin Ns. (Sv. vind) *subtegulanea*, tabulatum superius in domibus, G. Oberboden, it. *tolleno* l. trochlea, machina tollendis rebus ponderosis, G. Winde, Spille, al. rar. id. ac wintturi, cfr. wipu.
winttaan, tata V. (Sv. vinda) *ope tollenonis* l. trochleæ l. funis *tollo* e. c. ancoram, aquam ex puteo, G. aufwinden, it. ope machinæ rotatilis *subigo* e. c. corium l. argillam, G. walzend brechen l. zubereiten (winnaan, wintaan), cfr. wipuan.
winttaus, uksen Ns. *sublatio ope tollenonis* l. trochleæ, *subactio* ope rotæ, G. Aufwindung.
wintturi, in Ns. talis *rota* l. *machina rotabilis*, subigendo corio l. argillæ laterariæ inserviens, G. walzenförmige Brechmaschine.
Winttura, an Ns. rar. id. ac wimppura.
Wipelet, leen Ns. id. ac wipula, al. *virga longa* et tenuis, G. Ruthe.
Wipperä, än Ns. id. ac wekkärä, it. al. Na. *celer, citus* e. c. cursus, G. schnell, flink, wipperästi celeriter.
wippoan, pota V. *citatim circumagor* ut mola pneumatica, G. sich schnell herumdrehen.
Wipsi, in Ns. *rhombus rotatilis* ducendis filis, G. Garnhaspel, al. wipsi-puu.
wipsin, iä V. *duco fila* in rhombum rotabilem, G. haspeln.
wipsu, un Ns. *fasciculus* l. *penicillus filorum* abscissorum, ornamento inserviens, G. Fadenbüschel.
Wipu, wiwun Ns. *tolleno*, machina tollendis rebus inserviens, G. Winde, Spille, kaiwon l. aukkurin wipu, inde *ames* in decipulis, G. Hebepinne in Fangfallen, wipu-ansa decipula amite instructa, karhun wipu tendicula ursum elevans, it. librandi machina, *librile*, G. Wagebalken.
wipuinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *tollenonibus* l. *amitibus* l. *librilibus frequens*, G. voll Winden l. Wagebalken.
wipuisin, simen Ns. tollendi *instrumentum*, G. Hebewerkzeug, inde Run. *ala* avium, G. Flügel.
wipuan, wiwuta al. wiwun, wipua V. *tollo, extollo* ope tollenonis l. alius machinæ, inde *libro* e. c. pondera, G. heben, aufheben, wägen l. abwiegen.
wiwutan, ttaa Vf. *facio ut* attollatur, inde *sustollo*, elevo, libro, G. heben lassen, aufheben, wiegen.
wiwutus, tuksen Ns. *elevatio*, libratio, G. Aufhebung, Abwiegung.
Wipula, an Ns. *lemniscus*, lamella ornamento inserviens, G. zierlicher Beschlag, Zierath (wipelet), inde *tænia*, fascia e. c. vulnerum, G. Binde.
Wipuli, in Ns. Ul. *ploratus*, G. lautes Weinen, weisaapi wipulia plorat ut puerulus.
Wirhet, heen Ns. *vitium, labes*, menda et physica

physica et moralis', G. Fehler, Gebrechen, tulee wirhet wiisaallenkin vel sapientissimus peccat l. errat, wirheh-sakko mulcta pro mutilatione.
wirhi, hen l. hin Ns. idem, wirhi-aset telum noxium.
wirheinen l. wirhinen, isen Na. *vitiosus*, *mendosus*, mutilus, labe l. vitio deformis, G. fehlerhaft, gebrechlich.
wirheellinen, isen Na. idem.
wirhellinen l. wirhillinen, isen Na. idem.
wirheisyys, yyden Ns. *vitiositas*, deformitas, G. Fehlerhaftigkeit.
wirheellisyys l. wirhillisyys, yyden Ns. idem.
wirheys, yden Ns. idem, rar.
Wiriä, än Na. *gnavus*, assiduus, diligens, G. emsig, fleissig, al. *alacer* e. c. mens, *vivax* e. c. equus, agilis, velox, G. munter, lebhaft, flink, inde *vivide flammans* e. c. ignis, it. ansa on wiriä decipula est *tensa* l. structa, G. aufgespannt (wirkiä).
wireys, yden Ns. *gnavitas*, assiduitas, diligentia, G. Emsigkeit, Fleiss, it. *alacritas*, vivacitas, agilitas l. velocitas e. c. equi, G. Munterkeit, Lebhaftigkeit.
wirenen, retä V. *gnavus* l. diligens *fio*, G. emsig werden, it. *alacer* l. vivax l. agilis *fio*, G. munter l. lebhaft l. flink werden, it. *flammesco*, accendor incitor ut ignis, G. sich entzünden, it. *tendor* l. struor ut decipula l. arcus l. rete, G. aufgespannt werden.
wiriän, ritä al. wireän, retä V. idem, max. de igne et de decipula, arcu, reti.
wiret, reen Ns. *incitamentum* gnavitatis l. diligentiæ, *irritamentum* alacritatis l. agilitatis, G. Antrieb zur Emsigkeit l. Munterkeit, it. *nutrimentum* l. *lucubrum* ignis, G. Entzündungsmittel, it. *structura* e. c. decipulæ l. *tendor* e. c. arcus, G. gespannter Zustand, ansa on wireellä decipula est tensa, panen wireeseen struo tendiculam, wireh-warpu assula l. virga decipulæ tendendæ inserviens.
wiritän, ttää Vf. et wirittelen, tellä Vfr. *facio ut* gnavus l. alacer fiat, ad gnavitatem l. alacritatem incito, vividum et agilem reddo, G. emsig l. munter l. lebhaft machen, inde wiritän walkiaa *accendo* l. incito ignem, G. flammen machen, wiritän ansaa l. jousta decipulam l. arcum tendo, G. aufspannen, wiritän werkkoa rete pono, G. Netz auslegen, hinc res *ordino* l. *construo*, G. anordnen, wiritän wirteni ad canendum me compono, it. rar. *insidias pono* l. *tendo*, *insidior*, aucupor, G. nachstellen, auflauern, it. Wib. *projicio*, jaculor e. c. lapillum, G. schleudern.
wiritys, yksen Ns. talis *incitatio* l. *accensio* l. *intensio* l. *constructio*, *insidiatio*, G. dergl. Antreibung, Entzündung, Aufspannung, Anordnung, Nachstellung, it. Wib. *projectio*, jaculatio, G. Schleuderung.
Wirka, ran Ns. pr. *occupatio* quævis, *negotium*, functio, G. Beschäftigung, Geschäft, permi-wirka aucupatio, aucupium, eikö sinulla ole wirkaa nihilne tibi est negotii, nulla occupatio, nil quod agas, inde *munus publicum*, *officium* a Superioribus commissum, provincia, G. Amt, Dienst, wirka-mies qui munere fungitur publico, wirka-weli collega, wirka-heitto homo munere rejectus l. abdicatus.
wirkainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *munere occupatus*, negotiis districtus, G. beschäftigt, iso-wirkainen mies vir gravi fungens officio.
wirallinen, isen Na. *negotium* l. *munus habens*, G. Geschäft l. Amt habend.
wirkailen, lla Vfr. *negotior*, *occupor*, G. sich beschäftigen, vorhaben, mitä wirkailet? quid agis, quo negotio fungeris l. occuparis?
wirantelen, nnella Vfr. idem, rar.
Wirkaan, rata V. id. ac wirkkaan.
Wirkiä, än Na. id. ac wiriä, inde al. *refectus* l. *restitutus* ex morbo l. somno l. languore, *vegetus*, G. wiederhergestellt, erquickt.
wirkku, kun Na. idem, max. de equo vivido.
wirkuinen l. wirkkuinen, isen Na. dim. idem.
wirkeys, yden Ns. id. ac wireys, it. *vigor*, *refectio*, G. wiederhergestellter Zustand.
wirkkuus, uuden Ns. idem, rar.

wirket,

wirket, kkeen Ns. id. ac wiret, e. c. wirkehwarpu.
wirkenen, rjetä V. id. ac wirenen, it. *reficior, restituor*, vegetus fio, revalesco, revivisco, evigilo, G. wiederhergestellt l. erquickt werden.
wirkiän, rjitä al. wirkeän, rjetä V. idem.
wirkistyn, yä Vm. idem.
wirkastun l. wirkustun, ua Vm. idem.
wirkistän, ää Vf. *gnavum* l. diligentem l. alacrem l. vividum l. velocem l. vegetum l. refectum *reddo*, G. emsig l. munter l. lebhaft machen, wiederherstellen, erquicken.
wirkistys, yksen Ns. *actio* reddendi gnavum l. diligentem etc., G. Emsigmachung etc.
wirkoan, rwota l. rota V. *alacer* l. *vividus* l. agilis l. vegetus *fio*, *reficior* l. restituor ex morbo l. somno l. languore, *revalesco* ut morbidus, revivisco ut planta flaccida, evigilo ut somnolentus, regermino ut gramen, erigor qua animum, ad me redeo, G. munter werden, sich erholen.
wirwoon, rkoa V. idem, rar.
wirkun, rkua al. wirkuan, ruta V. idem.
wirwoitan, ttaa Vf. et wirwottelen, tella Vfr. *alacrem* l. vividum l. vegetum *reddo*, *reficio*, restituo, refocillo, recreo, G. ermuntern, erquicken.
wirkutan, ttaa Vf. idem.
wirwoitus, tuksen Ns. *refectio*, refocillatio, restitutio, G. Ermunterung, Erquickung.
Wirkkaan, rkata V. pr. *mutio*, G. mucksen, inde al. *dico*, *loquor*, G. sagen, älä wirkkaa mitään nil dicas nec loquaris (wirkaan), it. al. wirkkaan puita arbores *decortico* binis a lateribus, G. Holzwerk abschälen.
wirkon, kkoa al. wirkun, rkkua V. idem.
Wirma, an Na. *celer*, *velox*, agilis, inde mente levis, G. lebhaft, flink, leichtsinnig, it. Ns. Botn. *vivendi mos*, gestus, G. Sitte, Gebärde, pahat wirmat mali mores, isän wirma pojalla patris indolem l. mores refert filius, it. al. id. ac wirwa.
wirmainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. dim. *nonnihil velox* l. agilis, G. etwas lebhaft, it. Botn. *moratus*, G. gesittet, e. c. on isänsä wirmainen patri similis qua mores l. gestus.
wirmallinen, isen Na. idem, rar. it. id. ac wirwallinen.
Wirna, an al. wirnas, aan Ns. *cicer*, *vicia*, G. Kicher, Wicke, inde wirnat grana quævis noxia in hordeo e. c. semina lamii albi.
wirnainen, isen Na. *ciceribus* l. viciis l. aliis granis noxiis *abundans* e. c. hordeum, G. voll Kichern l. Wicken.
Wiro, on Ns. pr. *Virlandia*, provincia Livoniæ Finnis proxima, inde *Estonia* l. *Estlandia*, G. Wierland, Ehstland, al. wiron maa, it. wiro l. wiron kieli *lingua Estonica*, G. Ehstnische Sprache, puhun wiroa estnice loquor, it. wiron kiwi cos estonica.
wirolainen, isen N. *Esto* l. *Estonicus* e. c. homo, equus etc., G. Ehste, Ehstländer.
Wirpi, in Ns. *pertica* l. *sudes erecta* in medio acervo fœni, G. langer Pfahl in der Mitte der Heumiethe, cfr. wirpu.
Wirpiän, rwitä V. *evigilo*, excutio somnum ex oculis, somno expedior, G. erwachen.
Wirpu, rwun al. wirpi, in Ns. *vexillum*, index venti, G. Wetterhahn.
Wirsi, rren Ns. *canticum*, *ode*, psalmus, hymnus max. religiosi argumenti, G. geistliches Lied, Psalm, wirsikirja liber hymnorum, wirsin (Adv.) modo hymnorum.
wirsinen l. wirtinen, isen Na. *hymnis instructus* l. abundans e. c. liber, G. voll Psalmen, von Psalmen bestehend, kuusi-wirsinen sex complectens hymnos.
wirsin, iä V. rar. *hymnos canto*, G. Psalmen singen, it. Caj. *cunctor*, moror, G. zögern.
Wirsta, an Ns. orig. Wib. id. ac Russ. *Verst*, sed al. *quadrans milliarii* svecani, G. Zehntel l. Viertel einer Schwedischen Meile, it. al. id. ac wirtsa, wersta, e. c. wirsta-kinner.
wirstainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *milliarii quadrantem continens*, G. eine Werst

Werst betragend, it. al. id. ac wirtsainen.

Wirsu, un Ns. *calceus* ex cortice betulæ, G. Schuh von Birkenrinde.

wirsukka, kan Ns. idem.

Wirta, rran Ns. *fluvius*, flumen, G. Strom, Fluss.

wirtainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fluminibus frequens* e. c. regio, *rapide profluus* e. c. amnis, G. stromvoll, strömig.

wirrottain prtcl. instar fluviorum, *fluxe, abundanter*, G. stromweise, strömend.

wirran, rtaa al. wirtaan, rrata V. *fluo, rapide profluo* ut aqua in fluviis, sanguis ex vena, G. strömen.

Wirtsa, an Ns. *urina* pecudum, inde *aqua* stercore mista, G. Viehurin, Dungwasser (wirsta, wersta), wirtsa-kinner epithet. bovis stercorosi.

wirtsainen, isen Na. *uriná abundans*, inde *uriná* l. stercore *pollutus*, G. voll Urin l. Dungwasser.

wirtsaan, sata V. *urinam reddo* ut bos, G. Urin lassen.

Wiru, un Ns. *garritus* e. c. alaudæ, hirundinis etc., G. Gezwitscher, inde wiru-lintu alauda, al. hirundo, al. avicula quævis garriens.

wiruan, ruta V. *garrio* ut alauda, G. zwitschern, it. Carl. *otiosus* et *longus cubo*, nil agendo tempus tero, G. müssig liegen, faulenzen, cfr. wirun.

Wirun, ua Vm. *luor*, abluor, eluor, G. gespühlt werden, it. Carl. *extendor*, longior fio, G. sich dehnen, nuora wiruu funis extenditur, relaxatur, inde haawa wiruu wismoillen vulnus se dilatat, it. rar. *otiosus jaceo*, G. ausgestreckt faulenzen, cfr. wiruan.

wirutan, ttaa Vf. et wiruttelen, tella Vfr. *luo*, eluo, abluo, lavo, G. spühlen, ausspühlen, it. Carl. *extendo*, tendens dilato, G. dehnen, ausdehnen.

wirutus, tuksen Ns. *lavatio*, G. Ausspühlung, it. *extensio*, G. Ausdehnung.

Wirwa, an Ns. *ignis fatuus*, lumen phænom. in aëre, G. Irrlicht, Luftschein (wirma).

wirwallinen, isen Na. ignibus fatuis *frequens*, G. voll Irrlichter.

Wirwet, een Ns. *fascia*, tænia, ligamen, quo quid vincitur, inde *lemniscus*, subligaculum pensile, G. Binde, hangendes Band.

wirwanto, nnon Ns. *tænia* l. *limbus marginalis*, G. Randleiste.

wirweli, in Ns. *vicia* cracca l. sativa, G. Wicke.

Wirwikko, kon Ns. id. ac warwikko.

wirwitán, ttáá V. id. ac warwutan, max. Tav. *ramis defixis designo* viam hiemalem, G. mit Reisern bezeichnen.

wirwitys, yksen Ns. talis *designatio*, G. dergl. Bezeichnung.

Wirwoitan V. etc. vide sub wirkiá.

Wisa, an Ns. *betula crispa* nodosa, G. Masernholz, wisa-pahka nodus betulæ crispus, wisa-peráinen talibus nodis ornatus, crispus, it. al. id. ac wiswa, wisma.

wisainen, isen Na. *nodosus* et *crispus* e. c. betula, ex tali betula *confectus*, talibus betulis *frequens*, G. masericht, masern.

Wiserrán, rtáá V. et wisertelen, rrellá Vfr. *garrio* ut hirundo, alauda, *cantillo*, G. zwitschern.

wiserrys, yksen Ns. talis *garritus*, G. das Zwitschern.

Wiskaali, in Ns. *fiscalis*, G. Fiskal, al. fiskaali.

Wiskaan l. wiskajan, kata V. *vi jacio, valide projicio* e. c. lapillum, *disjicio* ut sator semen, G. werfen, schleudern, inde wiskaan jywiá l. rihtá ventilo frumentum in nubilario, G. wurfeln, wiskaan löylyá æstum balnei augeo aquam in fornacem proluendo.

wiskaelen l. wiskailen, lla Vfr. idem.

wiskelen, llá Vfr. idem.

wiskon, oa V. idem de actu valido.

wiskoilen l. wiskoskelen, lla Vfr. idem.

wiskahdan, htaa Vs. idem de actu subito.

wiskaun, uta l. wiskaunnun, ntua Vm. *jacior, projicior*, G. geworfen werden, sich werfen, wiskaun seljálleni in tergum subito subvertor, wiskaun wihaan subito in iram incido, tuuli wiskausi wastaiseksi ventus se subito vertit adversum.

wiskin,

wiskin, imen al. wiskain, amen Ns. *instrumentum* quo quid projicitur, e. c. *ventilabrum* frumenti, *haustrum* aquæ in naviculis, G. Werfwerkzeug, Wurfschaufel, Schöpfkelle, wiskin-lapio ligo frumento ventilando utilis.
wiskin prtcl. in wiskin waskin *disperse*, negligenter, temere, G. streuweise.
Wisku, un al. wiskuna, an Ns. *susurrus tacitus* in aures aliorum, *mussitatio*, G. Geflüster.
wiskun, ua Vm. *tacite* l. *susurrans sono*, G. flüsternd tönen, ei wisku mitään.
wiskutan, ttaa Vf. et wiskuttelen, tella Vfr. talem *sonum cieo*, inde *susurro* in aures, *mussito*, tacite loquor, G. flüstern.
wiskutus, tuksen Ns. *mussitatio*, susurratio, G. das Flüstern.
Wisma, an Ns. Botn. id. ac wiswa.
wismon, oa V. id. ac wiswon.
Wiso, on Na. id. ac wisu, it. al. id. ac wino, e. c. menee wisoon obliquus fit, on wisossa est obliquus.
Wispaan, pata V. et wispaelen l. wispailen, lla Vfr. (Sv. vispa) *penicillo virgeo emoveo* l. *misceo* e. c. cibum fluidum, G. quirlen.
wispaus, uksen Ns. talis *motio ope scopulæ* virgeæ, G. das Quirlen.
wispeli, in al. wispilä, än Ns. (Sv. visp) *penicillus* l. *scopula* ex virgis, G. Quirl.
Wissi, in Na. (Sv. viss) *certus*, *fidus*, verax, probus, G. gewiss, sicher, zuverlässig.
wisseys, yden Ns. *certitudo*, veracitas, probitas, G. Gewissheit.
wissitän, ttää V. *certum* l. *veracem reddo*, certiorem facio, inde *confirmo* rem, *persvadeo* cui, G. gewiss machen, versichern, olen wissitetty siitä persvasum est mihi de ea re.
wisseytän, ttää V. idem.
wissitys l. wisseytys, yksen Ns. *confirmatio*, persvasio, G. Versicherung.
Wisu, un. Na. 1. *diligens*, *accuratus*, attentus, cautus, G. genau, vorsichtig, fein, ota wisu waari diligenter observa, teen wisua työtä opus facio accuratum l. subtile, unde wisu astia vas curate confectum i. e. haud rimosum, nec perfluum, G. dicht, nicht leck, wisu pää caput l. ingenium tenax, solidum, hinc 2. *tenax*, *parcus*, accuratus in œconomia, G. karg, sparsam, knapp, wisukinttu homo tenacissimus, wisusti l. wisuin al. wisusta l. wisun diligenter, accurate, tenaciter, parce, it. 3. Sav. *vividus*, *celer*, alacris e. c. equus, *strenuus*, agilis e. c. homo, G. lebhaft, munter, flink, it. al. 4. Ns. id. ac wiswa.
wisuus, uuden Ns. *diligentia*, *accuratio*, *tenacitas*, parcitas, G. Genauigkeit, Kargheit, it. Sav. *alacritas*, *agilitas*, celeritas, G. Munterkeit, Lebhaftigkeit.
wisuutan, ttaa V. et wisuuttelen, tella Vfr. *diligens* l. accuratus l. tenax l. parcus *sum*, parce l. minutim exhibeo, G. genau l. karg seyn, etwas genau behandeln, it. Sav. *accelero*, vivide l. alacriter me gero, G. sich munter betragen, eilen.
wisuutus, tuksen Ns. talis *gestus*.
Wiswa, an Ns. Ul. *serum aquosum* l. *liquor* ex ulceribus et exanthematibus emanans, *pus liquidum* in pustulis et apostematibus, G. Eiterwasser (wisma, wisu, wisa), haawa tekee wiswoja l. on wiswoilla ulcus pure liquescit.
wiswainen, isen Na. *sero aquoso* l. liquore *abundans* e. c. ulcus, pustula, G. eiterig.
wiswon, oa V. *liquesco*, sero l. liquore scateo ut ulcus, G. eitern, haawa wiswoo (wismon).
Witas, ttaksen Ns. id. ac witsas.
Witeellä, witehin etc. vide widet supra.
Witi, widin Ns. *nix recens* tenuis, G. frisch gefallener Schnee, it. al. *murmur leve* l. strepitus loquentium, ridentium, ludentium, G. Germurmel, Getümmel.
witisen, stä V. *strideo* ut nix recens sub pedibus l. ut homines confabulantes et ridentes, G. knirschen, leise murmeln, it. al. *pipio*, G. pipen.
witinä, än Ns. talis *stridor* l. *pipatus*, G. dergl. Gemurmel l. Gepipe.
Witia, an Ns. max. pl. witiat *torques*, *catena*, G. Kette, inde Sav. *balteus* fibulis concatenatus, G. Kettengürtel (widia).

Witikko,

Witikko, kon al. witikkö, kön Ns. id. ac wiitikko sub wiita.

Witka, an Na. tarde procedens, *lentus*, *segnis*, G. langsam, träge, zögernd, inde witkaan l. witkaa l. witkan al. witkoin l. witkoillensa tarde, lente, sensim, paulatim.

witkainen l. witkallinen, isen Na. idem.

Witsa, an Ns. *virga* qua castigatur, G. Ruthe, annan witsaa virgulâ cædo e. c. puerulum, saan witsaa vapulo, piekſen witsoilla virgis percutio, witsa-mies lictor, it. *virga* l. *vimen*, ramus l. surculus arborum, quo sæpes, trahæ etc. colligantur, G. Ruthenband, Weidenband (witsas), nec non *circulus* ligneus vasorum, G. Gefässband, Reif, astian witsa.

witsas, aksen Ns. *ramus* l. surculus arborum *longus* sæpibus colligandis inserviens, G. Zaunband von Ruthen, al. witsaus.

witsaan, sata V. et witsaelen l. witsailen, lla Vfr. *virgis cædo*, verbero, inde *punio*, *castigo*, G. Ruthen geben, stäupen, züchtigen, strafen, it. *viminibus orno* e. c. sæpem, vasa, G. mit Ruthenbändern versehen.

witson, oa V. et witsoskelen, lla Vfr. idem.

witsastan, aa V. *vimine colligo* l. *orno* e. c. traham, sæpem, G. mit Ruthenbändern zusammenfügen.

witsaus, uksen Ns. *verberatio*, inde *castigatio*, *plaga*, G. das Stäupen, Züchtigung, it. al. *viminum appositio*, G. das Umgeben mit Bändern, inde id. ac witsas.

Wittu, tun Ns. *cunnus*, al. pillu.

Wiuhka, an Ns. *culter aratri*, humum secans, G. Pflugmesser, al. id. ac wiuhku, al. id. ac wiukka.

wiuhkalainen, isen Na. tali *cultro instructus* e. c. aratrum, G. mit dergl. Messer versehen.

wiuhkalet, leen Ns. *segmentum* cultro excisum, G. lange Scheibe.

wiuhon, hkoa V. *cultro valide seco* l. findo l. ferio, G. Scheiben ausschneiden.

wiuhkaisen, sta Vs. idem de actu subito.

Wiuhku, un al. wiuhka, an Ns. *flabellum* quo ventus admovetur aut igni incendendo l. corpori refrigerando, G. Fächer.

wiuhkana, an al. wiuhtanet, een Ns. idem, inde fig. *ala* avium, G. Flügel.

Wiuhun, hua Vm. *strideo* l. *sibilo* ut ventus vehemens l. rudentes, G. zischend pfeifen.

wiuhahdan, htaa Vs. idem de stridore subito.

wiuhina, an al. wiuhu, hun Ns. talis *stridor*, G. zischendes Pfeifen.

wiu-suorsa (pro wiuhu-suorsa) Ns. anas clangula? l. penelops?, G. Entenart.

Wiukahdan, htaa Vs. id. ac wiwahdan.

Wiukka, kan Na. *frigidus* et *vehemens* e. c. ventus, G. kalt und heftig (wiuhka).

Wiulu, un Ns. (peregr.) *violinus*, barbiton tetrachordon, G. Violine, wiulun kieli chorda violini, wiulun joutsi plectrum.

Wiuru, un Na. *limus*, *distortus* e. c. os, G. schief, verdreht, suu on wiurussa, menee wiuruun.

Wiuskahdan, htaa Vs. *subito* et *cum sonitu projicior*, G. heftig geschleudert werden, wiuskahtaa wipuun ope amilis in altum subito sustollitur.

Wiwahdan, htaa Vs. *subito* et cum sono sibilo *prætervolo* l. præterveho, G. hastig vorbeieilen.

wiwahdus, uksen Ns. *volatus subitus*, G. hastiges Vorbeieilen, inde wiwahduksella quam citissime.

wiwautan l. wiwahutan, ttaa Vf. et wiwauttelen, tella Vfr. *subito* quid *projicio* cum sonitu, G. hastig schleudern.

Wiwikko, kon Ns. id. ac wiitikko.

Woh, woh woh Intj. *vox* moleste anhelantis, G. Laut des Stöhnenden.

wohkaan, hata V. et wohkaelen l. wohkailen, lla Vfr. vocem woh edo, inde *moleste anhelo*, G. stöhnen.

wohun, hkua V. et wohuilen, lla Vfr. idem.

wohutan, ttaa Vf. et wohuttelen, tella Vfr. talem *vocem cieo*, G. stöhnen lassen, inde id. ac wohkaan.

wohutus, tuksen Ns. *molesta anhelatio*, G. das Stöhnen.

Wohla, an Ns. *hædus*, capella, G. Zicke.

wohlainen,

wohlainen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *hædis frequens*, G. reich an Zicken.
wohlin, ia V. *hædum pario*, capellam progigno, G. zickeln.
Wohweli, in Ns. (Sv. voffla) *placenta figurata*, in forma ferrea cocta, G. Waffel.
Woi, woi woi al. woih Intj. *vox* anxii, afflicti, querentis etc. *væ*, *ah*, proh, G. ach, weh.
woikkaan, kata V. et woikkaelen l. woikkailen, lla Vfr. exclamo woi, *queror*, *quirito*, lamentor, G. wehklagen, ächzen.
woihkaan, hata V. et woihkaelen l. woihkailen, lla Vfr. idem.
woiwotan, ttaa Vf. et woiwottelen, tella Vfr. talem *sonum cieo*, G. weh ausrufen, inde id. ac woikkaan.
woiwotus, uksen Ns. *lamentatio*, conquestio, questus, G. Wehklage.
Woi, woin Ns. *butyrum*, G. Butter, woileipä panis butyro illitus, it. woi-kukka ranunculus acris al. leontodon taraxacum, woi-ruoho melampyrum pratense, woi-sipuli allii species alba, sativum?
woikoinen l. woikkoinen, isen Ns. dim. *frustulum butyri*, G. Butterstückchen.
woinen, isen Na. *butyro illitus* l. infectus e. c. panis, *butyro abundans* e. c. vacca, pascuum, G. butterig, butterícht.
woidet, woiteen Ns. *unguentum* e. c. corii, vulneris, G. Schmiere, Salbe, cfr. sub woin.
woitelen, della Vfr. *ungo*, unguento l. butyro illino, G. schmieren.
woidan, taa V. Run. idem, woida haawa unge vulnus, partic. præt. pass. woidettu contr. woittu l. woitu.
woidellus l. woitelus, uksen Ns. *unctio*, unctura, G. Schmierung.
woitelemus, uksen Ns. *actus* ungendi, G. das Schmieren.
woidun, tua Vm. *butyro* l. *unguento illinor* l. contaminor, inde *polluor* e. c. sorde, G. beschmiert l. besudelt werden.
woidutan, ttaa Vf. *polluo*, contamino, G. beschmieren, besudeln.
Woin, woida, præt. woin l. Abol. woein V. *valeo*, *potis sum*, possum, viribus gaudeo, G. vermögen, können, en woi huutaa non possum clamare, vires mihi desunt, inde kuinka woit (sc. eläå) ut vales qua sanitatem, G. wie befindest du dich, siitä woin hywin inde me bene habeo, it. §. woipi niin olla pr. *potest* ita esse, i. e. sit ita l. forte res ita se habet, G. mögen, vielleicht, he woiwat epäillä fieri potest ut dubitent, forsan dubitant, it. woipa (præs. particip. act.) *valens*, *prævalens*, potens, opulentus, G. vermögend, woitawa (præs. partic. pass.) quo bene valemus i. e. *aptus*, *commodus* e. c. aër, ventus, locus, opus, G. dienlich, bequem, woitu (præt. partic. pass.) cui alius prævalet, inde unelta woitu somno interceptus l. gravatus, tunnoltansa woidut conscientia permoti l. acti.
woima, an Ns. *vis* l. *vires*, robur, facultas, potestas, G. Kraft, Stärke, Macht, woiman jälkeen juxta vires, onko woimaa sanoa adsuntne vires l. suppeditatne facultas ad dicendum, inde olet minun woimassani es potestati l. arbitrio meo subjectus.
wointi, nnin Ns. idem, rar. onko wointia?
woimakas, kkaan Na. *potens*, *robustus*, validus, prævalens l. præpollens, bene se habens, opulentus, G. mächtig, kräftig, stark, überlegen, sich wohl befindend, vermögend.
woimallinen, isen Na. idem, inde woimallinen sana verbum grave, nervosum.
woimatoin, ttoman Na. car. vi carens, *debilis*, infirmus, G. kraftlos, schwach.
woimus, uksen al. woimuus, uuden Ns. *præpollentia*, *præstantia* qua vires, potestas superior, victoria, G. Ueberlegenheit, Uebermacht, saan woimuksen superior discedo, vinco, onko woimuutta adsuntne vires superiores, inde
woimustan, aa V. *superior fio*, *prævalesco*, præpolleo, G. Ueberhand bekommen, überlegen werden.
woidet, woiteen al. woinnet, nteen Ns. id. ac woimus, e. c. taudin woiteessa l. wointeessa in potestate morbi, inde
woitan, ttaa V. 1. *superior fio* l. *sum*, *prævaleo*, præsto, supero, vinco, G. übertreffen, überwinden, besiegen, inde

de 2. *potior, obtineo*, lucror, quæstum facio, G. bekommen, gewinnen, Gewinn haben, mitä siitä woitat quid lucri l. commodi l. utilitatis inde habes, woitan wihat iram l. odium mihi colligo, edellä woittain antecipando, in antecessum, G. im Voraus.
woittelen, tella Vfr. idem, inde al. *prævalere* l. *superare tento*, adnitor ut vincam, *certo*, *pugno*, luctor, G. zu besiegen streben, kämpfen.
woittamus, uksen Ns. vincendi l. lucrandi *actus*, G. das Besiegen l. Gewinnen.
woitto, ton Ns. 1. *præpollentia*, præstantia, victoria, G. Sieg, saan woiton victoriam reporto, superior fio, inde 2. *lucrum*, *commodum*, G. Gewinn, onko siitä woittoa num quid utilitatis affert.
woittoinen, isen Na. *superior*, *præstans*, victoriosus, G. überlegen, siegreich, it. *lucrosus*, commodus e. c. labor, G. gewinnreich.
woitollinen, isen Na. idem.
woiwun, pua Vm. *viribus deficio*, *conficior*, fatigor, lassus labor, debilis et inferior fio, vincor, G. abgemattet l. besiegt werden, niedersinken, inde id. ac waiwun.
woipumus, uksen Ns. *defectio virium*, lapsus a lassitudine l. debilitate, G. Mattwerdung, das Niedersinken.
woiwus l. rar. woipus, uksen Ns. *status virium deficientium* l. debilitatis, G. matter Zustand, max. pl. on woiwuksissa est delassatus, languidus, debilis, male se habet, joudun woiwuksiin delassor, debilis fio.
woiwutan, ttaa Vf. vires *delasso* l. *fatigo*, inde *prævaleo*, *præpolleo*, *deprimo* G. abmatten, überlegen werden, niederdrücken.
woiwutus, tuksen Ns. *delassatio*, fatigatio, depressio, G. Abmattung, Niederdrückung.
Wokki, kin Ns. Carl. Sav. *colus* nentium, G. Spinnrocken.
Wolas, aan Na. id. ac wuolas sub wuollet.
Woli, in al. wolinto, nnon Ns. rar. *libertas* agendi, *potestas* rei gerendæ, G. Willkühr l. Recht zu thun, on woli sanoa licet dicere, mies on wolinmossa ei waimo marito debetur potestas superior non uxori.
wolin, ia V. rar. *libere ago*, potestate rei gerendæ superiori gaudeo, pro lubitu tracto rem, G. nach Willkühr handeln, Nb. alii dicunt woolin.
Wolkki, kin Ns. *homo caudex*, iners, nequam, G. Tölpel.
Wollu, un Ns. *cunnus*.
wollutan, ttaa V. venere utor.
Wolotan, ttaa V. *sonum edo obtusum*, G. heulen, e. c. itkee wolottaa.
Wongun, nkua V. *graviter* l. *obtuse sono*, ut venter flatibus distentus, G. knurren.
wonkaisen, sta Vs. idem de sono subito.
Wonukka, kan Ns. *homo nequam*, malignus, G. boshafter Mensch.
Woohmet, een Ns. rar. max. pl. woohmeet *paroxysmi* morbi, G. Krankheitsanfall.
Wora, an N. Caj. *malignus*, *fallax* e. c. homo, G. Betrüger.
woruan, uta V. *fallo*, *decipio*, nec non *suffuror*, G. betrügen, hintergehen, wenig stehlen.
Wormu, un Ns. id. ac formu.
Woro, ron Ns. *latro*, prædo, max. in silvis l. ad vias, G. Räuber.
Wosa, an Ns. Caj. *viæ dux* l. *index*, G. Wegweiser.
Wotko, on al. wotka, an Ns. *homo nequam*, deses, iners, G. Faulenzer (wötkä).
wotkistelen, lla Vfr. *ignavus jaceo* l. tempus tero, G. faulenzen (wötkistelen).
Woura, an Ns. *pretium conducti*, naulum, vectura etc., G. Miethengeld, Fuhrlohn, Frachtlon, Pachtgeld, cfr. wuoro, wuokra.
wouraan, rata V. *conduco* l. *eloco* e. c. navem, domum, prædium pro pacto pretio l. tributo, G. vermiethen, pachten, befrachten.
Wouti, din Ns. *præfectus*, max. territorialis, G. Vogt, pilta-wouti pontifex, talon wouti villicus, al. fouti.
Wouwi, in Ns. id. ac wuowi.
wouwaan, wata V. id. ac wuowaan.
Wuhisen, sta V. *sibilo* ut ventus, G. sausen.

Wuitti,

Wuitti, tin Ns. Carl. *sors* l. *pars* cuique propria, G. Loos, Theil.

Wuo, on Ns. *alveus* fluviorum aquam rapide ducens, inde *fluxus* aquæ rapidus, flumen, G. Stromzug, strömichte Stelle, wuo-kiwi lapis in cataractis varie et nonnumquam mire formatus (wuoksi, wuollet).

wuodan, taa V. 1. *fluo*, ut sanguis ex vulnere, *effluo* ut aqua ex vase l. fonte, G. fliessen, ausfliessen, wuodan ylitse superfluo, wuotawa fluens e. c. aqua, inde 2. *perfluus sum* l. *perfluo* ut vas, navis, tectum, G. leck seyn, fliessen, haawa wuotaa werta vulnus sanguinem emittit, wuotawa perfluens e. c. vas.

wuoto, don Ns. *fluxus* l. *fluxio* e. c. sanguinis, aquæ, lacrymarum, G. das Fliessen, Fluss, inde *gutta fluens*, G. Tropfen, nec non *rima perfluens*, G. leckende Ritze.

wuodatan, ttaa Vf. et wuodattelen, tella Vfr. *facio ut* fluat, *fundo*, *effundo*, infundo, G. fliessen machen, giessen.

wuodatus, uksen Ns. *fusio*, *effusio*, G. das Giessen, Guss.

Wuodet, wuoteen Ns. *lectus*, *cubile*, sponda, G. Schlafstelle, Bett, teen wuodetta lectum sterno.

wuoteinen, isen Ns. dim. idem, it. *lecti socius* l. *socia*, G. Bettgenoss l. Bettgenossin, inde Na. *ad concubitum pertinens*, G. zu Beischlafe gehörig, e. c. sala-wuoteinen mies vir concubitus clandestini et vetiti reus, sed sala-wuoteinen lapsi infans spurius, it. *lectis ornatus* l. frequens, G. voll Schlafstellen.

wuoteisuus, uuden Ns. *societas lecti*, G. Bettgenossenschaft, inde *concubitus*, G. Beischlaf, sala-wuoteisuus concubitus clandestinus l. vetitus.

wuoteus, uden Ns. idem, sala-wuoteus.

wuoteellinen, isen Na. lectum l. *cubile habens*, G. Schlafstelle habend, it. *lecto affixus*, G. bettlägrig, it. al. id. ac wuoteinen.

Wuohi, hen Ns. *capra*, rar. *caper*, G. Ziege, Inf. wuohta contr. wohta, it. wuohen kukka anemone nemorosa, wuohen miekka iris pseudacorus, wuohen siena morchella esculenta, wuohen silmä chrysanthemum leucanthem. al. matricaria inodora al. anemone nemorosa.

wuohinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *capris abundans*, G. ziegenreich.

Wuohuinen, isen Ns. *artus ungularis* in pede equino, G. Hufglied der Pferde (wuokoinen, wuoliainen).

wuohinen l. wuohiainen, isen Ns. idem.

wuohus, uksen Ns. idem (wuokoinen).

Wuojo, jon Ns. *lapis sectilis*, talcum, G. Topfstein, al. wuojo-kiwi, cfr. wuo-kiwi.

Wuokoinen, isen Ns. id. ac wuohuinen.

Wuokra, an Ns. Carl. Caj. Ul. *pretium conducti* e. c. naulum, vectura, merces habitationis l. agri, usura pecuniæ, G. Mieth- Fracht- Fuhr- l. Pachtgeld, Zins für Geld (woura, wuoro).

wuokraan, rata V. *conduco* l. *loco* e. c. domum, agrum, navem, *commodo* usuræ, G. vermiethen, pachten, verzinsen.

Wuoksi, ksen Ns. (a wuo) *fluvius* major, *flumen*, G. Fluss, Strom, meren luodet ja wuoksi accessus et recessus oceani quotidianus, G. Ebbe; inde nomen fluvii *Vuoksen* in Finlandia orientali.

wuoksinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *fluviis frequens*, G. flussreich.

wuoksi prtcl. (pr. Cas. Fact. a wuo, qs. ad fluxum l. progressum rei) *respectu* l. *ratione* habita cujus rei, *ob*, *propter*, G. in Ansehung, in Rücksicht, wegen, rahan wuoksi respectu pecuniæ, ikänsä wuoksi ratione ætatis suæ, qua ætatem, minkä wuoksi cur, quare, sen wuoksi ideo, idcirco, ejus causa, it. on toiwo sen wuoksi *nihilo minus* l. *tamem* adest spes, G. jedoch, dessen ungeachtet, tulen hänen wuoksensa venio tamen, etsi ille negat l. obstat, sine respectu ejus.

Wuolaan, lata V. et wuolaelen l. wuolailen, lla Vfr. *seco* l. *exseco schidias longas* et *tenues*, ope securis, cultri l. dolabræ e. c. ex butyro, rapa, ligno, G. dünne Scheiben ausschneiden.

wuolaisen, sta Vs. idem de actu subito.

wuolen, lla V. idem, inde *ascio* l. *dolo* ope cultri l. securis l. runcinæ, *lævigo*, G. schneiden, schnitzeln, hobeln, glätten, wuoltu kiwi lapis sectus.

wuolin, ia V. idem, wuolittu kiwi.
wuoleskelen, lla Vfr. idem.
wuolas, aan Na. *lævis*, *planus* e. c. humus, G. glatt, eben, al. id. ac wuollas sub wuollet.
wuoleket, kkeen Ns. Sav. *schidia longa*, *lamina*, segmentum longum et tenue e. c. butyri, rapæ, ligni, G. dünne Scheibe, Span.
wuolu, un Ns. *sectio*, *asciatio*, G. Schneidung, Schnitzung etc., wuolu-ainet materiatio ascianda, it. al. id. ac wuoleket, e. c. nauriin wuolu.
wuoluinen, isen Ns. dim. *schidia parva*, G. Spänchen, it. al. id. ac wuoli.
wuolin, imen Ns. *securis sectoris*, *runcinæ* species, *ascia*, dolabra, radula, G. Schnitzmesser, Glatthobel.
Wuolainen l. wuolahainen, isen Ns. *mas mythol.* ferri palustris inventor et patronus, qs. laminas ferreas in palude gignens, G. mythol. Eisenpatron.
wuolankoinen, isen Ns. idem, inde epithet. ferri.
wuolatar l. wuolahatar, ttaren Ns. *femina mythol.* genitrix laminarum ferri palustris, G. mythol. Eisenerfinderinn.
wuola'atar l. wuolahetar, ttaren Ns. idem.
Wuolehdun, htua Vm. *tener fio*, *indolesco* ut dentes ex baccis acidis, G. wehethuend werden.
Wuoli, len Ns. *tignus* sub tecto, hoc supportans, G. Dachsparren (wuollet).
wuoliainen, isen Ns. idem, al. id. ac wuohuinen l. wuokoinen.
wuolliainen, isen Ns. idem.
Wuollet, tteen Ns. (a wuo) Botn. *ductus* aquæ rapidus in fluviis, *locus* fluminis *rapidior*, G. Stromzug, strömichte Stelle, it. al. id. ac wuoli.
wuollas l. wuolas, aan Na. *rapide fluens*, rapidus, G. strömend.
wuollan, ltaa V. *rapide fluo*, inde vehementer *duco* ut fluvius naviculam, G. strömen, hinreissen wie ein Strom.
Wuolu, un Ns. vide sub wuolaan.
Wuoma, an Ns. Caj. id. ac newa, suo.
Wuona l. wuonna, an Ns. Carl. Sav. *agnus*, inde *ovis* nondum annicula, G. Lamm, junges Schaf, willa-wuona ovis nondum tonsa.

Wuonilo, on Ns. Ul. *vitula* l. juvenca rangiferi biennis, G. zweijährige Rennthierkuh.
Wuopa, an Ns. id. ac wuoma.
Wuori, ren Ns. *mons*, G. Berg, Steinberg, wuoren kukkula cacumen montis, wuoren kulma rupes prominens, it. wuoren wäki familia maligna τον hiisi, in montibus commorans, mene wuoreen l. wuoriin (execrandi formula) abi in montem malum i. e, ad hiisi.
wuorinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *montosus*, montanus, G. bergig.
wuorilainen, isen N. *monticola*, montanus, G. Bergbewohner.
Wuori, in Ns. (Sv. foder) vesti *subsutum* l. *subdititium*, G. Kleiderfutter.
Wuoro, ron Ns. 1. *vices* l. *alternatio* reciproca, G. Wechsel nach der Reihe, nyt on minun wuoroni vices meæ statutæ jam instant, G. die Reihe ist an mir, tulee sinunkin wuorosi vel tuæ aderunt vices, tuum tempus constitutum, wuoro-kausi ambitus diei et noctis alternantium i. e. nycthemeron, wuoroin per vices, alternatim l. alterne, G. wechselsweise, it. al. 2. *conductio*, *locatio* nec non *merces* l. pretium conducti e. c. fundi, domus, agri, jumenti, navis etc., G. Vermiethung, Pachtung, Miethgeld, Pachtlohn (wuokra), annan l. panen wuorollen loco, otan wuorollen conduco, it. 3. *ophthalmia*, G. Augenfluss (pasko), on wuoro silmissä.
wuorwan, rota V. *loco* l. *conduco* e. c. agrum, domum, equum, navem etc., G. vermiethen, miethen, verpachten.
wuorous, uksen Ns. *locatio*, *conductio*, G. Vermiethung.
wuorotan, ttaa V. et wuorottelen, tella Vfr. *per vices ago*, *alterno*, G. wechselsweise thun, abwechseln, inde wuorottain l. wuorotellen alternando, *alternatim*, G. wechselsweise.
wuorotus, uksen Ns. *alternatio*, G. Abwechselung.
Wuorsa, an Ns. Ul. *rangifer trimus*, G. dreijähriges Rennthier.
wuorsu, un al. wuorso, on Ns. *rangiferi vacca* trima, G. dreijährige Rennthierskuh.

kuh, sed al. wuorsu-wadin rangifer femina et wuorsu-härkä mas triennis.

Wuosi, wuoden Sav. wuuen, Inf. wuotta, Ess. wuotena contr. wuonna Ns. *annus*, G. Jahr (ajastaika), mennyt wuosi annus proxime præterlapsus, tulewa wuosi futurus, wuosi-luku numerus annorum, æra, wuosi-kausi ambitus anni, wuosi-kautinen per annum durans, wuosi-kuntainen anniculus, wuoden tulo annona, wuosi-wuodelta quotannis, joka-wuosi annue, G. jährlich, joka-toisin wuosin (Adv.) alternis annis, wuoden alkajaiset vide alkajainen.

wuotinen, isen Na. *annuus*, *anniculus*, per annum durans, G. -jährig, joka wuotinen pelto ager annifer, kaksi-wuotinen l. kahden wuotinen biennis, bimus, wuotinen työ opus totius anni, menneen wuotinen ad annum præterlapsum pertinens.

wuotuinen, isen Na. idem, jywät menewät wuonna wuotuisenansa annus quisque suam consumit annonam.

wuotiainen, isen Na. *annotinus*, G. (ein) Jahr alt, kaksi-wuotiais-härkä.

wuosittain prtcl. *quotannis*, G. jährlich, jedes Jahr, al. *quibusdam annis*, G. manches Jahr.

Wuota, dan Ns. *pellis major* bubula l. equina, G. grosses Fell.

wuotainen, isen Ns. dim idem, it. Na. *pelliceus*, pellibus abundans, G. von Felle, voll Felle.

wuotikainen l. wuotiainen, isen Ns. Sav. *calceus* ex pelle pilosa, G. rauher Schuh.

Wuot-raippa, pan Ns. Ul. *lorum ex corio* ductorium, quo rangifer adjungitur trahæ, G. Zugriemen des Rennthiers.

Wuowaan, wata V. et wuowaelen l. wuowailen, lla Vfr. 1. (Sv. våga) *audeo*, periculum facio, G. wagen. it. 2. (Sv. våga) *libro*, pondero, G. wiegen (wouwaan).

wuowi, in Ns. *ausus*, periculum, G. Wagniss, it. (Sv. våg) *statera*, libra, lanx, G. Wage (wouwi).

wuowaun, uta Vm. *ausus sum*, G. sich erdreisten.

Wuoweri, in Ns. (Sv. svåger) *affinis*, *levir*, G. Schwager.

Wyhti, hden l. hdin Ns. Sav. id. ac wihti.

wyhdin, htiä V. id. ac wihdin V.

wyhdin, htimen Ns. id. ac wihdin Ns.

Wyö, wyön Ns. *balteus*, cingulus, G. Gurt, Gürtel, inde *locus baltei* i. e. medium corpus, G. die Mitte des Leibes, wyö on wyöllä balteus est circa ilia, pane miekka wyöllesi gladio te cinge, wyöliina præcinctorium, it. astian wyö *circulus vasorum* ligneus l. ferreus, G. Gefässband, Reif, it. §. Ul. id. ac yö e. c. olen wyötä kyläsä.

wyönen, ösen Ns. dim. idem.

wöinen (pro wyöinen), isen Na. *balteo* l. *circulis ornatus* e. c. vas, ex balteo l. vimine *confectus*, G. mit Gürtel l. Reifen versehen, von Gürtel l. Reife gemacht.

wyöllinen, isen Na. *balteum habens* e. c. vir, *circulum habens* e. c. vas, balteo l. circulo cinctus, G. umgürtet, umreift.

wyös, öksen Ns. *ramus arborum* l. virga circulo vasis inserviens, G. zum Gefässreif dienlicher Fichtenast.

wyötäinen, isen Ns. *locus baltei* i. e. *medium corpus*, G. Mitte des Leibes, inde id. ac wyötärä.

wyötärä, rän Ns. *limbus* ilia cingens, braccis virorum l. pallis mulierum præsutus, G. Hebe der Hosen l. Weiberröcke.

wyölinä, än Ns. Ul. pro wyö-liina vide wyö.

wyötän, ttää V. et wyöttelen, tellä Vfr. *cingo*, *accingo* e. c. corpus, *vieo* e. c. vasa, G. umgürten, umreifen: præt. partic. pass. wyötetty contr. wyötty.

wyötös, öksen Ns. *cinctio* e. c. corporis, *vietio* e. c. vasis, G. das Umgürten l. Umreifen.

Wyöret, een Na. id. ac wöyräs.

Wyöry, yn Ns. *vertex*, *turbo*, *gyrus*, G. Wirbel, inde Sav. *locus* ubi facile volvitur l. subvertitur traha, *declivitas* viæ, G. schiefe Stelle auf Wegen.

wyöryn, yä Vm. *volvor*, *circumagor*, circumversor, volvendo feror ut rota, G. sich umdrehen l. wälzen, rollen, wesi wyöryy silmistä lacrymæ devolvuntur (wierin).

wyöryökelen,

wyöryöfelen, llä Vfr. idem.
wyöráhdán, htáá Vs. idem de motu subito.
wyöryö, yksen al. wyöreö, reen Ns. *volutatio* l. *circumactio* passiva, G. Gerolltwerdung, Umdrehung.
wyöráhdyö, yksen Ns. idem de motu subito.
wyörytán, ttáá Vf. et wyöryttelen, tellá Vfr. *volvo*, volvendo *circumago*, *circumverso*, G. umdrehen, wälzen (wieritán), wyörytá hirsi jokeen devolve tignum in amnem, tuuli wyöryttáá aallot.
wyöráytán l. wyöráhytán, ttáá Vf. et wyöráyttelen, tellá Vfr. idem de motu subito.
wyörytyö, yksen Ns. *volutatio* activa, *circumactio* l. versio, G. Umdrehung, Wälzung.
Wáhá, hán Na. *parvus*, *pusillus*, exiguus, G. klein, gering, (oppos. iso et paljo), wáhá poika puer parvus, anna wáhá juustoa da parum casei, ei wáháákáán ne parum quidem, it. Adv. wáhin *parumper*, *paululum*, G. wenig, wáhin wáhin minutim, sensim, Gall. peu à peu, wáhin woimin viribus debilibus, it. hi Cass. adverbiascunt: wáhá parempi *paullo* melior, G. etwas l. ein wenig besser, wáhá iloa parum gaudii, on wáhán parattu parumper correctus, wáhillá l. wáhissá on parum abest, wáhállá l. wáhillá tulee facile venit, on wáhissá hengin parum abest quin animam exspiret. wáháltá l. wáhiltá olisi kuollut parum abfuit quin moreretur, wáháltá sanottu paucis dictum, it. Compar. wáhempi *minor*, G. kleiner, wáhá wáhemmin (Adv.) aliquanto minus, G. weniger, it. Superl. wáhin *minimus*, G. der kleinste, wáhimmáksi l. wáhimmáksikin contr. wáhimmáki *ad minimum*, *saltem*, G. wenigstens, wáhinnákin l. wáhintánsákin idem, wáhimminkin idem, ei wáhintákáán ne minimum quidem.
wáháinen, isen Na. dim. idem, (oppos. isoinen), annan wáháisen leipáá do parum panis.
wáháhkö, ön Na. *admodum parvus* l. pusillus, *minusculus*, G. etwas l. ziemlich klein, oppos. isohko.
wáhálántá, nnán Na. (a wáhá et lántá) *staturá parvus*, G. kleingestaltet, wáhálántá mies vir staturæ minoris.
wáhálántáinen, isen Na. (pro wáhá et lántáinen) idem.
wáhyys, yyden Ns. *parvitas*, *exiguitas*, G. Kleinheit, Geringheit, Wenigkeit.
wáhittáin et wáhittáisin prtcl. vide wáhitán.
wáhástyn l. wáháksyn, yá V. *parvi æstimo*, *vilipendo*, censeo parum esse, G. geringschätzen.
wáhenen, hetá Vm. *minor fio*, *imminuor*, decresco, mitigor ut dolor, remitto ut frigus, quiesco ut ventus, G. geringer l. kleiner werden.
wáhennyn l. wáheynnyn, ntyá Vm. idem.
wáhennán, ntáá Vf. et wáhentelen, nnellá Vfr. minorem facio, *diminuo*, *imminuo*, extenuo, mitigo e. c. dolorem, relaxo e. c. vim, G. verringern, verkleinern, schwächen.
wáhennys, yksen Ns. *imminutio*, extenuatio, inde *status* rei imminutæ, G. Verringerung, Verkleinerung.
wáhitán, ttáá V. et wáhittelen, tellá Vfr. *in minuta divido*, minutim distribuo, G. in kleine Stücke zertheilen, inde wáhittáin (rar. wáhittáisin) et wáhitellen *paulatim*, *minutim*, sensim, G. bei wenigem, allmählig.
Wáijyn, jyá V. et wáijyilen, llá Vfr. *insidior*, insidiose aucupor l. capto quem, clam speculor l. malitiose observo quem instar furis, G. nachstellen, auflauern, wáijyját insidiatores (wájyn).
wáijymyö, yksen Ns. *insidiatio*, G. das Nachstellen.
wáijytán, ttáá Vf. et wáijyttelen, tellá Vfr. *curo ut* quis insidietur, inde *insidias pono* l. struo, G. nachstellen lassen, Hinterhalt legen.
wáijytyö, tyksen Ns. *insidiarum positio*. inde *insidiæ*, G. Nachstellung, Hinterhalt.
Wáikyn, kkyá Vm. *volito*, pendulus moveor, G. schweben (wáiwyn), wáikkywá henki rinnassa.
Wáikylá, án Ns. *homo jocosus*, lepidus, mimus, G. Possenreisser.
Wáiláyn, ytá Vm. id. ac waimenen, e. c. waiwat wáiláywát.
wáiláhdyn l. wáilehdyn, htyá Vm. idem, it. al. juoma

al. juoma wäilähtyy potus *vappescit*, G. schal werden.

Wäinämöinen, isen Ns. *deus* Finnorum *mythol. maximus*, filius τον Kalewa et frater τον Ilmarinen, Hiisi etc., inventor τον Kantelet nec non primus et præcipuus artis musicæ cultor, ideoque non solum a poëtis et musicis, sed etiam a militibus, piscatoribus, venatoribus, medicis etc., invocari solitus: ejus epitheta sunt wanha et ukko senex venerandus, wakaa integer l. doli nescius, G. Obergott der Alt-Finnen, it. Sav. wäinämöisen tie l. kulku malacia.

wäinen, isen Ns. illius filius l. famulus.

wäinätär, ttären Ns. filia l. famula.

Wäinästän, ää V. *vires intendo*, G. sich anstrengen, wäinästä wäkesi omni vi nitere.

Wäipäs, ppään Na. *pedibus inhabilis*, moleste et tarde incedens, *repens* e. c. serpens, *vacillans*, G. ungeschickt und träge fortschreitend.

wäipästän, ää V. et wäipästelen, llä Vfr. *inhabiliter*, moleste et tarde *procedo*, *vacillo* ut ebrius, *repo*, G. ungeschickt u. träge fortschreiten, wackeln, kriechen.

wäipästys, yksen Ns. talis *incessus*, G. dergl. Fortschreiten.

Wäistän, ää V. et wäistelen, llä Vfr. *vito*, *evito*, *discedo*, me subduco, G. aus dem Wege gehen, vermeiden.

Wäitän, ttää V. et wäittelen, tellä Vfr. *vi postulo* l. *contendo* l. obtrudo, G. pochend fordern l. behaupten, wäitän todeksi vehementer contestor verum esse, wäitän wastaan vi contradico, tuulelta wäitetty vento vehemente *coactus* l. superatus.

Wäiwet, ween Ns. *pediculus bubulus*, G. Laus des Viehes.

wäiweinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. talibus *pediculis scatens*, G. voll dergl. Läuse.

Wäiwyn, ikyä Vm. id. ac wäikyn.

Wäjyn, yä V. id. ac wäijyn, it. al. *mico* ex longinquo, *corusco*, G. schimmern, näen tulen wäjywän observo ignem procul fulgentem.

wäjystän, ää V. et wäjystelen, llä Vfr. id ac wäijyn.

wäjystys, yksen Ns. id. ac wäijytys.

Wäki, wäen Ns. 1. *vis*, *robur*, *potentia*, potestas, G. Kraft, Stärke, Macht, kaikella wäellä l. kaikesta wäestä omni vi, nostin wäkeeni pro viribus meis levavi, omin wä'in (rar. wäkin) sua vi, sine auxilio aliorum, ohran wäki *succus* hordei i. e. cerevisia, sonnan wäki vis l. succus stercoris, inde otti wäellä sumsit vi l. violenter, G. Gewalt, teki wihan wäessä iræ fervore captus l. in potestate iræ id fecit, olet wäessäni in mea es potestate, it. 2. *populus* cui vis l. robur agendi inest, *homines* ad unam pertinentes societatem, *copiæ militares*, G. Volksmenge, Leute, kirkko-wäki homines templum simul visitantes, työ-wäki operarii, palkka-wäki mercenarii, orja-wäki famuli, servi, hewois-wäki equitatus, jalka-wäki peditatus, wäki on koossa l. koolla populus l. homines l. copiæ sunt collectæ, it. 3. in composs. wäki-kapula l. wäki-karttu baculum lusorium, quo robur certantium exploratur, wetäwät wäki-kapulaa ita ludunt l. certant de robore, wäki-rynnäkkö impetus violentus, otti wäki-rynnäköllä vi l. violenter abripuit, wäki-walta violentia, tekee wäki-waltaa vi utitur, wäki-waltainen violentus, wäki-waltaisuus indoles violenta, violentia, wäki-wasara malleus maximus, wäki-wirta fluxus aquæ rapidissimus, wäki-suoni tendo achilleus.

wäkinen, isen Na. 1. *vires habens*, *robustus*, *potens*, *validus*, G. kräftig, stark, mächtig, max. in composs. e. c. wähä-wäkinen potestatis exiguæ, imbecillis, täysi-wäkinen plenæ potestatis, omni vi l succo ornatus e. c. ager, it. 2. *violentus*, *invitus*, non voluntarius, G. gewaltsam, widerwillig, erzwungen, wäkistä työtä opus *coactum*, non spontaneum, wäkisin l. wäkiseesti violenter l. vi, coacte, non sponte, it. 3. *populo* l. *hominibus frequens* e. c. urbs, pagus, G. volkreich.

wäellinen, isen Na. idem.

wäkewä, wän Ns. *robustus* e. c. vir, *potens*

ens e. c. hostis, *validus*, firmus e. c. equus, *fortis* e. c. vinum, miles, *vehemens* e. c. ventus, *rapidus* e. c. fluvius, *acer* e. c. sapor, cibus, inde *perbonus*, egregius, G. stark, kräftig, mächtig, gewaltig, heftig, vortrefflich, wäkewästi potenter, firmiter, valide, valde, bene.

wäkinäinen, isen Na. *violens*, violentus, G. gewaltsam, tekee wäkinäistä violentia l. vi utitur, inde *coactus*, invitus e. c. opus, G. erzwungen, widerwillig.

wäkewyys, yyden al. wäkeys, yden Ns. *indoles robusta*, *potentia*, firmitas, G. Starkheit, Mächtigkeit.

Wäkisen, stä V. id. ac wikisen (wäkäisen).

Wäkkärä, rän Ns. id. ac wekkärä, it. Botn. *cirrus crinalis*, ornamentum capitis puellarum, G. Haarflechte.

Wäkä, wä'än Ns. *uncus* hami piscarii, G. Widerhaken, wäkä-pliikki jaculum unco ornatum, quo phocæ perforantur.

wäkäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *unco ornatus*, G. mit Widerhaken versehen.

Wäkäisen, stä V. id. ac wäkisen.

Wäkärä, rän Ns. id. ac wekärä.

Wäleen l. wälehen al. wälein l. wälehin prtcl. vide wäliä infra.

Wälhään, hätä V. *vana loquor*, *blatero*, *nugor*, G. plappern, schwatzen.

wälhyn, yä Vm. *sonum edo* blaterantem, blatero, G. plaudern.

Wäli, lin l. rar. len Ns. *quod inter alia est*, *locus intermedius*, *interstitium*, G. was zwischen ist, Zwischenraum (waihet), wäli-aika intervallum temporis, wälimies mediator, wäli-kappalet *instrumentum* quo quid efficitur, G. Werkzeug, Mittel, wäli-puhet consultatio l. pactio mutua, pactum l. conventum l. contractus ore factus, wäli-seinä paries intergerinus, it. onko paljo kyläin wäliä quanta est *distantia* inter pagos, G. Entfernung, niiden wäliä on kyynärä alter ab altero ulnam distat, jätä wäli niiden keskellen fac interstitium l. spatium inter eos, it. on hänen minullen wähä wäliä aliquid inter me et illum *interest*, ille debet mihi parum pecuniæ, niillä on paljo wäliä magna est inter eos distantia l. *differentia*, G. Unterschied, sopikaat wälinne amice componatis litem, quæ inter vos est pendens, annan rikkin hewoisten wäliä dabo thalerum in *supplementum* equorum permutandorum, G. Zugabe beim Tauschen, ei minun ole wäliä kuinka teet mea nihil interest, quomodocumque agas, it. hi Cass. adverbiascunt et præpos. Lat. *inter* involvunt, sc.

Allat. et *Illat.* e. c. pane pöytäin wälillen l. wäliin colloca inter mensas, G. zwischen, nousee wiha wälillemme odium inter nos exoritur.

Abl. et *Elat.* ota pöytäin wäliltä l. wälistä sume ex loco inter mensas medio, G. aus der Mitte, lähti wäliltämme l. wälistämme abiit ex loco inter nos, it. tulee wälistä venit *interdum*, G. zuweilen, dann und wann.

Adess. et *Iness.* on pöytäin wälillä l. wälissä est inter mensas, G. zwischen, onko wiha wälillänne estne odium inter vos, it. on wälissä est *interdum*, G. zuweilen, sillä wälillä *interea*, interim, G. unterdessen.

Adv. wälisti *interdum*, G. zuweilen.

wälinen, isen Na. *qui interest*, G. zwischen gelegen, inde awanten wäliset *vincula* claves conjungentia, G. Zwischenband, weitsen wäliset *catena* cultrum dependulum lateri adjungens.

wälitse l. wälitsen prtcl. *per locum intermedium*, G. durch die Mitte, zwischen-durch, koira meni jalkaini wälitse canis transivit inter pedes meos, käypi wälitsemme.

wälittäin prtcl. *interdum*, aliquando, per intervalla, G. zuweilen, dann und wann (wälisti).

wälimittäin l. wälimitten l. wälimitek prtcl. idem.

wälikkö, kön Ns. *temo* inter binos boves vectarios, G. Deichsel.

wälitän, ttää V. et wälittelen, tellä Vfr. *mediatorem ago*, res aliorum mutuas compono, G. vermitteln, wälittäjä mediator.

Wäliä, än Na. 1. *spatiosus* e. c. domus, *amplus* e. c. vestis, rete, *late patens* e. c. locus,

e. c. locus, G. geräumig, weit, hinc tulee wäliällen venit in campum apertum, G. geräumiges Feld, offener Ort, on wäliällä est in loco spatioso l. aperto, ubi conspici potest, it. 2. Sav. *celer, citus* e. c. equus, homo, cursus, G. schnell, flink, it. Adv. wäliästi spatiose, ample, nec non celeriter, citatim, it. wälein l. wälehin (Adv.) al. wäleen l. wälehen *cito*, propediem, G. bald, joudu wälein l. wäleen festina, it. Compar. wälehemmin l. wäleemmin *citius*, Superl. wälehimmin *citissime.*

wäliys, yden Ns. *spatiositas, amplitudo*, spatium, G. Geräumigkeit, Weite, inde *retis species*, cujus maculæ sunt rariores l. ampliores, G. Netzart.

wäljä, än Na. id. ac wäliä spatiosus.

wäljyys, yyden Ns. id. ac wäliys.

Wäljähdyn l. wäljehdyn, htyä Vm. id. ac wäilähdyn.

Wälkiä, än Na. id. ac wäliä amplus.

Wälkyn, kkyä Vm. id. ac wilkun.

wälkkään, kätä V. idem (wälään).

wälkähdän, htää Vs. id. ac wilahdan.

wälkkynä, än Ns. id. ac wilkkuna.

wälkytän, ttää Vf. et wälkyttelen, tellä Vfr. id. ac wilkutan.

Wälly, yn Ns. (Sv. fäll) max. pl. wällyt *tegumentum* lecti *pelliceum*, G. rauhe Decke, al. fällyt.

wällytän, ttää V. tali *tegumento orno*, G. mit dergl. Decke versehen.

Wälppä, pän Ns. *cribrum* majus et rarius, G. grobes Sieb.

wälppään, pätä V. et wälppäelen l. wälppäilen, päillä Vfr. *cribro*, inde *cerno*, incerno, G. sieben, absondern.

wälppäys, yksen Ns. *cribratio*, G. das Sieben.

Wälskäri, in Ns. (Sv. Fältskär) *chirurgus*, inde *medicus*, G. Feldscherer, Arzt, al. fälskäri.

wälskäröitsen, itä V. *chirurgum* l. *medicum ago*, medicor, G. den Feldscherer l. Arzt machen.

Wälsään, sätä V. et wälsyn, yä Vm. id. ac wälhään, wälhyn.

Wältän, ttää V. et wälttelen, tellä Vfr. *vito, evito, declino* a via, inde *caveo, effugio*, abstineo me e. c. sociis, G. aus dem Wege gehen, vermeiden, it. §. *sum propemodum idoneus*, non contemnendus, G. ziemlich taugen, e. c. kyllä wälttää, wälttääpä se, it. §. anna wälttää fac tempus *præterlabi, exspecta*, noli tangere, G. lass es Anstand haben.

wälttämys, yksen Ns. *evitatio*, abstinendi actus, G. das Vermeiden.

wältet, tteen Ns. idem, inde *effugium*, fuga, G. Vermeidung.

wältyn, ttyä Vm. *elabor, decedo*, G. entgehen, entschlüpfen, wälttyi käsistäni evasit ex manibus meis, aika wälttyy tempus præterlabitur.

Wälään, lätä V. id. ac wilaan.

wälähdän, htää Vs. id. ac wilahdan.

wäläys l. wälähdys, yksen Ns. id. ac wilaus.

wäläytän l. wälähytän, ttää Vf. id. ac wilautan.

Wämmel, mpelen al. wämpelet, leen Ns. id. ac wemmel.

wämperet, reen Ns. id. ac wemperet.

Wämmiä, än Na. *stabilis, firmus*, G. standhaft, fest.

wämmeys, yden Ns. *stabilitas, firmitas*, G. Standhaftigkeit.

Wänkelä, än Na. *rigidus*, vix flexibilis, inhabilis, G. steif, ungelenksam.

Wänkki, kin Ns. (Sv. fängpanna) *loculus bombardæ*, in quo accenditur pulvis pyrius, G. Zündpfanne.

wänniikkö, kön Ns. idem, rar.

Wäntiö, ön Ns. id. ac wääntiö.

Wänttään, tätä V. *vi tundo* l. *projicio, valide concutio*, G. gewaltig schleudern l. schmeissen l. rücken, wänttäsin maahan in humum violenter dejeci, wänttään miekan kädestä vi excutio.

wänttäys, yksen Ns. violenta *contusio, concussio* valida, G. gewaltiges Schleudern l. Schmeissen.

Wänttö, tön Ns. id. ac wantto.

Wänäjä, jän Ns. id. ac wenäjä.

Wäret, reen al. wäri, in Ns. *tremor* e. c. ex frigore in corpore, *ventulus* qs. tremor aëris, unda minutissima, G. zitternde sanfte Bewegung, wäreet käywät seljässä l. joella.

wärinä,

wärinä, *än* Ns. *tremor* continuus, inde *sonus tremulus*, G. sanftes Zittern.
wärisen, *stä* V. *tremo* ut corpus ex frigore, G. zittern.
wäráhdán, *htää* Vs. idem de tremore subito, *sydän wäráhti*.
wäräys l. **wäráhdys**, *yksen* Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Zittern.
wäristán, *ää* V. et **wäristelen**, *llä* Vfr. *tremefacio*, leviter quatio, G. zittern machen, sanft schütteln, inde *minua wäristää* tremo.
wäristys, *yksen* Ns. *tremefactio*, quassatio levis, inde *tremor* e. c. febrilis, G. Zitternmachung, sanfte Schüttelung, Schauder.
wäristytán, *ttää* Vf. *tremorem cieo*, G. Schauder erregen.
Wäri, *in* Ns. (Sv. färg) *color*, pigmentum, tinctus, G. Farbe, al. *färi*.
wärinen, *isen* Na. *coloratus*, G. farbig, e. c. *mustan wärinen*, inde al. id. ac *werinen* l. *werewä*.
wärjään, *jätä* V. *coloro*, tingo, G. färben, al. *färjään*.
wärjäri, *in* Ns. *infector colorum*, G. Färber, al. *färjäri*.
Wärjättelen, *tellä* Vfr. *moror*, *cunctor*, cunctando tempus tero, G. zögern.
Wärkki, *kin* Ns. (Sv. verke, virke) *res*, *opes*, *materia* œconomica varia, G. Werkzeug, Geräthe, Materialien, *ompa sillä wärkkiä* dives est *supellectilium* l. opum.
wärkkiló, *ön* Ns. idem, rar.
wärkillinen, *isen* Na. *res* l. *supellectilia habens*, G. Geräthe habend.
wärkkään, *kätä* V. (Sv. verka) *ungulam equi exseco*, G. den Huf auswirken.
wärkyn, *kyä* V. *operor*, *ago*, œconomica curo, G. bewirken, vorhaben.
Wärrä, *än* Ns. *anas* fuligula, G. Entenart.
Wärsy, *yn* Ns. (peregr.) *versus* carminis, G. Vers.
wärsyinen, *isen* Ns. dim. idem, it. Na. *versibus constans* e. c. *wiisi-wärsyinen wirsi* cantilena quinque versus complectens, G. Verse enthaltend.
wärsyttäin prtcl. *per versus*, G. versweise.
Wärti l. **wärtti**, *tin* Ns. id. ac *wertti*.
wärtä l. **wärttä**, *tän* Ns. idem.
Wärttänä l. **wärtänä**, *nän* Ns. Carl. Olon. *fusus* nentium, coli species, G. Spindel der Spinnerinnen, al. *kehrä-warsi*, it. al. *radius* rotæ, G. Radspeiche.
Wärwennän, *ntää* V. id. ac *warwennan*, *waimennan*.
Wärwittelen, *tellä* Vfr. Caj. *evito*, *caveo*, G. vermeiden.
Wärwyn, *yä* al. **wärwin**, *iä* V. *actuosus moveor*, *tremule agor*, trepido, G. sich zitternd bewegen, unruhig seyn, *wäki wärwyy* populus actuose se movet, *lihani wärwii* caro mihi tremit l. trepidat.
wärwähdän, *htää* Vs. et **wärwähtelen**, *htellä* Vfr. *subito tremo*, G. hastig zittern, *sydän wärwähti* cor trepidavit l. palpitavit.
wärwähdys, *yksen* Ns. *tremor subitus*, G. hastiges Zittern.
wärwiäinen l. **wärwäinen**, *isen* Ns. Botn. *spasmus* musculorum in cute, G. Hautkrampf, al. *arthritis* vaga.
wärwäytän l. **wärwähytän**, *ttää* Vf. *tremorem subitum cieo*, G. Schauder erregen.
Wäsky, *yn* Ns. (våska) *pera*, *bulga*, G. Tasche, Ranzen, pl. *wäskyt* scrotum.
Wäskynä, *än* Ns. (Sv. sviskon) *prunum* damascenum, G. Pflaume
Wästi, *in* Ns. (Sv. vest) *subuculæ species*, G. Weste, al. id. ac *wästä-räkki*, al. *alauda*, G. Lerche.
Wästä-räkki, *kin* Ns. *motacilla alba*, G. Bachstelze (*wästi*).
Wäsyn, *yä* Vm. *lassesco*, *lassor*, fatigor, G. müde werden.
wäsähdän, *htää* Vs. et **wäsähdyn**, *htyä* Vm. *parum* et *subito lassor*, subito cesso l. sedor, G. etwas müde werden.
wäsäyn, *ytä* Vm. *nonnihil fatigor*, G. ein wenig müde werden.
wäsymys, *yksen* Ns. *lassitudo*, G. Müdewerdung, Müdigkeit.
wäsys, *yksen* Ns. *status defatigationis*, lassitudo, G. müder Zustand, Müdigkeit, max. pl. e. c. *on wäsyksissä* est lassus, *tulen wäsyksiin* delassor.
wäsytän, *ttää* Vf. et **wäsyttelen**, *tellä* Vfr. *lasso*, *delasso*, fatigo, G. müde machen, ermüden.

wäsytys, ytsen Ns. *lassatio*, fatigatio, G. Müdemachung.

Wätkään, kätä V. *vi projicio* l. *præcipito*, violenter prosterno, G. schleudern, schmeissen, stürzen, it. al. id. ac **wetkään** extendo.

wätkähdän, htää Vs. *subito præceps labor* l. prosternor, G. hastig geschleudert werden l. stürzen, **wätkähti watsallensa**.

wätkäys, yksen Ns. *violenta projectio*, valida prostratio, G. gewaltsames Schleudern l. Stürzen.

wätkähdys, yksen al. **wätkähdös**, öksen Ns. *lapsus præceps*, G. stürzender Fall, Sturz.

wätkälet, leen al. **wätkälä**, län Ns. projectum et longum quid, *segmen longum* majus, G. langes Stück, **tupakin wätkälet**.

wätkäyn, ytä Vm. *longus projicior* l. *prosternor*, G. ausgestreckt fallen l. stürzen, al. id. ac **wetkyn**.

wätkistelen l. **wätkystelen**, llä Vfr. *segniter* et *ignaviter* quid *ago*, G. langsam und zögernd thun, **käypi wätkistelee**, **puhut wätkystelet**.

wätkytän, ttää V. et **wätkyttelen**, tellä Vfr. idem.

wätkylöitsen l. **wätylöitsen**, itä V. idem.

wätystelen, llä Vfr. idem.

Wäwy, vn al. **wäy**, wäyn Ns. *gener*, maritus filiæ, G. Schwiegersohn.

wäwyinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *generis gaudens* l. *frequens*, G. reich an Schwiegersöhnen.

Wäwähdän, htää Vs. et **wäwähtelen**, hdellä Vfr. id. ac **wärwähdän**.

Wäylä, än al. **wäyly**, yn Ns. Ul. *alveus apertus* vel *via navigantium* in fluviis, alveus sacer, non cohibendus, G. mittelstes Flussbette, inde **wenhet on wäyläläns**ä navigium est in via debita.

Wääjään, jätä V. Caj. Abol. *evito*, *discedo*, inde *fugio* quid, G. aus dem Wege gehen, vermeiden.

Wäännän, ntää l. **väätä** V. et **wääntelen**, nnellä Vfr. volvendo *torqueo*, *contorqueo* e. c. funem, vimen, *circumago* e. c. molam l. cotem versatilem, G. kehren, drehen, wenden, inde **wäännän sanoja** verba cujus detorqueo l. inverto, G. verdrehen, **wäännän wihan** iram deflecto, **watsa wääntelee** venter torsionibus l. torminibus laborat, G. grimmen, **wääten** l. **wääntäin** (Adv.) torquendo, vertendo.

wäännesklelen l. **wäännekselen**, llä Vfr. idem.

wäännyn, ntyä Vm. *contorqueor*, *circumagor*, tortilis sum, G. gekehrt l. gedreht werden, **wääntyi walheeksi** in mendacium vertebatur.

wäännet, nteen al. **wääntö**, nnön Ns. *torsio*, *tortura*, *circumactio*, *versio*, flexio, G. das Kehren, Drehung, Umdrehung, **watsan wäänteet** tormina ventris, G. Grimmen, **wääntö-tauti** idem, **wäännet-juuri** radix tormentillæ.

wäänneliäs, ään al. **wäänneliä**, än Ns. *caulis* e. c. humuli l. viciæ circa sæpes sese *contorquens*, G. Hopfenranke.

wäännelä, än Ns. et **wäänneläinen**, isen Ns. dim. idem.

wäännin, ntimen Ns. *torsio*, *tortura*, G. Drehung, inde *vortex* aquæ in fluviis, G. Wasserwirbel, al. torquendi *instrumentum*, G. Drehwerkzeug.

wäänti, nnin al. **wääntiö**, ön Ns. *terebra*, furfuraculum, G. Bohrer, cujus species sunt, **reki-wäänti**, **malka-wäänti**, **napawäänti** etc.

wääntiä, än Ns. et **wääntiäinen**, isen Ns. dim. idem.

wäätti, tin Ns. *contortum quid* e. c. vimen, G. gedrehete Ruthe, inde *circulus vimineus* in antica traha, cui temo alligatur, G. Gelenk von dergl. Ruthe.

Wäärä, rän Na. 1. *curvus*, haud rectus e. c. arbor, linea, via, *inflexus* e. c. dorsum, G. krumm, gebogen, **wäännän wäärin puolin** inverto e. c. vestem, **suu on wääräsä** os est *distortum*, **käwin wäärin** l. **wäärää** per ambages ivi, inde 2. *a vero* et *recto alienus*, *erroneus* e. c. via, *falsus* e. c. nuntius, *injustus* e. c. causa forensis, *malignus* l. improbus e. c. vir, G. irrig, falsch, unrecht, ungerecht, boshaft, **tekee wäärää** injuste agit, **tekee wääräksi** corrumpit, violat, **on wääräsä** est in errore, falsa loquitur, injusta postulat, **wäärin** l. **wäärästi** perperam, vitiose, injuste, male, **käyttää wäärin**

wäärin abutitur, male collocat, (oppos. oikia, suora).
wäärysäinen, isen Na. *nonnihil curvus*, G. etwas krumm.
wääryys, yyden Ns. 1. *forma curva*, *curvatura*, curvamen, G. Krummheit, Krümmung, inde 2. *indoles erronea* l. *falsa* l. *injusta* l. *maligna*, error, falsitas, injuria, malitia, G. Falschheit, Ungerechtigkeit, Bosheit, tekee wääryyttä injusta l. mala patrat.
wääristän, ää V. et wääristelen, tellä Vfr. *incurvo*, *distorqueo* e. c. os, *inflecto*, turbo, G. krümmen, verbiegen, verwirren.
wääristys, yksen Ns. *incurvatio*, distorsio.
wääristyn, yä Vm. *curvus fio*, *incurvor* l. incurvesco, flector, distorqueor, G. krumm werden.
wääryttelen, tellä Vfr. *falsis* l. *injustis technis utor*, in falsa verto, falsa loquor, injuste et male ago l. me gero, G. ungerecht handeln.
Wääsy, yn Ns. *fasciculus* e. c. filorum, virgarum, G. Bündel, Büschel.

Wäättyri, in Ns. Ul. *effrenatus* l. *licentiosus* homo, equus etc., G. ausgelassener Schelm, ompa sinussa wäättyriä.
Wäätystän, ää V. *tarde procedo* l. quid protraho, G. langsam fortschreiten l. ziehen.
Wäätwyn l. wääyn, wäätyä Vm. id. ac waawun.
wäätwytän, ttää Vf. id. ac waawutan.
Wöinen, isen Na. vide sub wyö.
Wöllehdin, htiä al. wöllehdän, htää V. *solvo* adstrictum, *relaxo* tensum quid, G. los machen, erweitern, wöitä wöllehdin.
Wömpölö, lön Ns. id. ac wemmel, wempelet.
Wötkä, än al. wötkäket, käkkeen Ns. id. ac wotko.
wötkistelen, llä Vfr. id. ac wotkistelen.
Wöyräs, ään Na. Caj. *revalescens*, inde *bene valens*, vegetus, vigorosus, alacer, G. genesend, gesund, lebhabt, munter (wyöret).
wöyriä, än al. wöyret, reen Na. idem.
wöyristyn, yä Vm. *revalesco*, *reficior*, vegetus et alacer fio, vigesco, G. genesen, lebhaft l. munter werden.

Y.

Ydin, ytimen al. ydyin, ytymen Ns. *medulla* ossium, inde *nucleus* nucis, *medulla* rei, vis l. mustum succorum, G. Beinmark, Kern, Most (yty), maan ydin terra marga al. terra interior, kirjan ydin summa libri, ydin-sanat verba essentialia l. præcipua.
ydillinen l. ydyllinen, isen Na. *medullosus*, nucleum habens, musto gaudens, G. reich an Mark l. Kern l. Most.
Yhdeksä, än Na. numer. cardin. *novem*, G. neun: Nominat. fere inusit. cujus loco Genit. occurrit e. c. yhdeksän miestä tulewat novem viri veniunt, yhdeksän kertaa novies, yhdeksäksi nono: Adv. yhdeksästi *novies*, sed yhdeksin *noni*, G. neun und neun, annan yhdeksin do novem quaque vice, nonos, cfr. Gramm.
yhdeksänsi, contr. yhdeksäsi l. yhdeksäs, ksännen Na. numer. ordin. *nonus*, G. der neunte. yhdeksännesti nona vice.
yhdeksännes, nuen Na. idem rarius.

Yhdistän V. yhteys Ns. etc. vide sub yksi.
yhdät et yhä prtcl. vide ibidem.
Yksi, yhden Na. numer. cardin. 1. pr. *unus*, unus ex pluribus, G. ein, eli yhden wuoden non nisi unum vixit annum, ei yhtäkään ne unum quidem, inde 2. *unicus*, *solus*, G. ein, einzig, yhdellä sanalla non nisi uno verbo, 3. unus idemque, *idem*, G. ein und derselbe, meillä on yksi mieli eadem sumus mente, pitäwät yhtä unum faciunt, 4. *quidam*, *aliquis*, *ullus*, G. ein gewisser, irgend ein, Jemand, ei yksikään *nullus*, *nemo*, G. keiner, Niemand, anna yksikin da aliquem quidem, en yhtäkään ne ullum quidem. Nb. pro Articulo unitatis Gall. *un*, G. *ein*, Sv. *en*, male adhibetur. Ulterior hujus vocis usus colligitur ex sequentibus:
Nomin. in compos. e. c. yksi-jalkainen unipes, yksi-kantainen nuoli sagitta unâ plumâ ornata, yksi-kertainen simplex e. c. filum,

filum, nec non simplex qua mentem, haud astutus nec intricatus, probus, stupidus, yksi-kertaisuus simplicitas, probitas, yksi-mielinen unanimus, concors, yksi-mielisyys unanimitas, concordia, yksi-pintainen sui judicii tenax, haud varius, contumax, pervicax, yksi-päinen idem, yksi-pintaisuus l. yksi-päisyys contumacia, pervicacia, yksi-sarwinen unicornis, yksi-silmäinen unoculus, yksi-tokkoinen mente simplex, stolidus, yksi-totinen serius, probus, yksi-totisuus severitas, probitas, yksi-wakainen integer, probus, expers doli, mente constans, fidelis, serius, yksi-wakaisuus integritas, probitas, yksi-waltainen ruhtinas princeps monarcha, autocrator, yksi-ääninen unisonus, consonus, yksi-äänisesti una eademque voce.

Genit. yhden ikäinen ejusdem ætatis, æquævus, yhden arwoinen ejusdem momenti, æquipollens, yhden kaltainen ejusdem formæ, uniformis, yhden kaltaisuus uniformitas, yhden karwainen ejusdem coloris, unicolor, yhden wertainen ejusdem pretii l. dignitatis.

Infin. 1. ei yhtäkään l. contr. yhtään, al. ei yhtäkänä l. contr. yhtänä ne aliquid i. e. *nihil*, G. nichts, en ymmärrä yhtäkään ne unum quidem i. e. nihil intelligo, it. 2. tekewät yhtä idem faciunt, pidämme yhtä ab una stamus parte, consoni l. congruentes l. unanimi sumus, pitäwät yhtä cohærent, yhtä se minun (minullen) tekee pr. idem mihi valet i. e. res mihi est indifferens; unde 3. sæpe adverbiascit e. c. yhtä haawaa una vicè, simul, unâ cum, yhtä hywä *æque* bonus, yhtä hywin æque bene, nihilo secius l. minus, tamen, yhtä-ikäinen æquævus, on yhtä kaikki perinde est, res est indifferens, yhtä-käsin l. yhtä-päin eodem versus, yhtä-mitten Abol. id. ac yhtä-päätä, yhtä-perää idem, yhtä-puhkua eodem anhelitu, sine pausa, continue, yhtä-päätä continue, indesinenter, yhtä suuri æque magnus, æqualis, yhtä tasaan ad æquilibrium, æque, plane, æqualiter, yhtä tasainen æquipar, coæquus, æqualis, yhtä-wanha æquævus, yhtä-äkkiä mox, confestim, G. sogleich.

Essiv. pidän yhtenä pro uno eodemque censeo, indifferens est mihi, it. cum Suffixo adverbiascit e. c. tekee yhtenänsä pr. in una serie, *continue*, sine pausa, *perpetuo* agit, G. immerfort, unaufhörlich, makaan yhtenäni.

Fact. adverbiascens: tekee yhdeksensä agit continue, perpetuo, G. immerfort.

Illat. yhteen *in unum*, G. in eines, zusammen, inde sopiwat yhteen congruunt, consentiunt, itkemme yhteen suuhun uno ore ploramus, sowitan yhteen in unum adapto, nec non confero quid cui, accommodo, kokoan yhteen colligo, liitän yhteen conjungo, tulimme yhteen convenimus, obvii fuimus alter alteri, luen rahat yhteen in unam summam colligo pecuniam.

Allat. yhdellen makaa in una serie l. sine intervallo l. *continue* l. *perpetuo* jacet, G. in Einem fort.

Iness. eläwät yhdessä *unà* vivunt, G. zusammen, olemme yhdessä una sumus, kulkewat yhdessä, it. heinät owat yhdessä fœnum est collectum, yhdessä luwussa in summa, owat yhdessä kohdin l. kohden sunt eodem versus l. in eodem loco, non moventur.

Adess. onko yhdelläkään estne alicui, ei yhdelläkään nemini, it. cum Suffixo pysyy yhdellänsä suo manet loco, eläwät yhdellänsä una eademque vivunt ratione, sine variatione.

Elat. pääsewät yhdestä disjunguntur l. dissolvuntur, G. aus einander, lähdemme yhdestä abimus ex loco quo unâ fuimus.

Ablat. on yhdeltä kohden kiinni est uno loco adstrictus.

Plur. Nom. yhdet ad unum pertinentes, *iidem*, G. zusammengehörig, yhdet kengät par calceorum, yhdet rattaat unus currus, it. yhdet sanowat niin toiset näin *alii alii*, quidam quidam, G. einige.

Gen. yhten miesten työ eorundem virorum opus, G. derselbe.

Inf. käywät yksiä jälkiä eadem premunt vestigia, puhuu yksiä sanoja.

Ess. cum Suffixo owat yksinänsä sunt *soli*,

soli, sibi commissi, G. allein, einzeln, einsam, käyn yksinäni solus incedo, hän yksinänsä ille solus l. solummodo.
Illat. tulimme yksiin convenimus, occurrimus alter alteri, G. zusammen (yhteen).
Adess. yksillä sanoilla iisdem verbis, on yksillänsä est non nisi una veste indutus.
Elat. owatko nämät yksistänsä suntne hi solummodo, soli.
Adv. yksin *solum*, *unice*, G. allein, einzig, olen yksin sum solus, seisomme yksin singuli (haud conjuncti) solitarii stamus, käywätkö yksin eli kaksin utrum singuli an bini incedunt, owat yksin mielin sunt unanimi, concordes, yksin puhein una colloquendo, yksin omani peculium meum, haud pluribus commune, yksin kertainen id. ac yksi-kertainen, it. yksin matokin wälttää kuolemaa *vel* vermis mortem evitat, vermis *etiam*, G. sogar, yksin raudankin raatelen ferrum quoque frango l. tero.
yksinäinen, isen Na. *solitarius*, socio carens, inde qui sui est juris l. arbitrii, ab aliis *dissentiens*, G. einsam, einzig, einzeln, allein, yksinäisesti modo solitario.
yksinen, isen Na. idem, inde olen yksisillani uno solum amictu sum vestitus, G. einfach.
yksinäisyys, yyden Ns. indoles solitaria, *solitudo*, inde conditio personæ l. rei ab aliis disjunctæ, G. Einsamkeit, Einzelnheit.
ykseys, yden Ns. rar. *unitas* qua numerum, G. Einheit.
yksitän, ttää Vf. *in singulos* divido, *unum* quaque vice *tribuo*, G. vereinzeln, inde yksittäin *separatim*, *sigillatim*, per singulos, G. ein und ein, einzeln.
yhtäläinen, isen Na. (ab yhtä et lainen) unius modi, ejusdem indolis, *æqualis*, *similis*, concors, consonus, G. einförmig, gleichförmig, übereinstimmend, yhtäläisesti eodem l. simili modo.
yhteellinen, isen Na. idem, rar.
yhtäläisyys l. rar. yhteellisyys, yyden Ns. eadem indoles, *æqualitas*, *similitudo* mutua, analogia, identitas, congruentia, G. Einförmigkeit, Gleichförmigkeit, Uebereinstimmung.
yhtähä l. yhtäjä, än Ns. *unus idemque locus* l. *directio*, G. ein und derselbe Ort l. Richtung, sed max. adverbiascit e. c. menkäät yhtähälle l. yhtäjällen versus eundem eatis locum, yksi huutaa yhtähälle toinen toisahallen alter versus unum alter versus alium locum clamat, owat yhtähällä l. yhtäjällä sunt in uno eodemque loco, tulewat yhtähältä l. yhtäjältä ex uno eodemque loco l. latere l. directione veniunt: ceteri Cass. haud occurrunt.
yhtiä, än al. yhtää, ään Ns. idem, yhtiällen yhden jäljet versus unum locum directa sunt vestigia unius, jos ei yhtäällä niin toisaalla.
yhdelmä, än Ns. *quod unà* cohæret, G. etwas Zugleichseyendes, sed adverbiascit e. c. sataa yhdelmää pluit *continue*, sine intervallo, G. in Einem fort, tekee yhdelmäksi l. yhdelmäksensä agit uno motu, una vice l. serie, *simul*, G. zugleich, auf einem mal, ota yhdelmäksesi sume l. aufer una l. simul tecum, sanon yhdelmältä l. yhdelmällä dico uno eodemque tempore, unà, simul, confestim.
yhdelmys, yksen Ns. *concursus* in unum, inde *pugna*, lucta, G. Zusammenlauf, Balgerei, tulewat yhdelmykseen.
yhteys, yden al. yhtyys, yyden Ns. *unitas*, *unio*, *communio*, inde *usus familiaris*, societas, G. Einheit, Vereinigung, Beisammenseyn, Gemeinschaft, pidämme yhteyttä l. yhtyyttä societate mutua utimur, unum facimus, nec non concubitu mutuo utimur.
yhteinen, isen Na. *communis*, G. gemeinschaftlich, yhteinen laiduin pastus indivisus, communis, yhteinen kansa vulgus, yhteisesti communiter, it. yhteinen sc. portto prostibulum.
yhteisyys, yyden Ns. *communio*, indoles rei communis e. c. terræ indivisæ, G. Gemeinschaftlichkeit.
yhdyn, htyä Vm. 1. *unum fio*, in unum coëo, G. sich vereinigen, ei wesi yhdy öljyyn aqua cum oleo haud *coalescit*, haud commiscetur, yhtyiwät tiellä in via *convenerunt*,

convenerunt, alter alteri occurrit l. obvius fuit, G. zusammenkommen, yhtywät siitä de eo *consentiunt* l. congruunt, G. einig werden, übereinstimmen, inde 2. *tango*, *attingo*, G. berühren, zureichen, treffen, ei yhtynyt haud tetigit, yhtyi minuun attigit me, concurrit mecum, hinc 5. yhdyin tulemaan *evenit mihi* ut venirem, G. sich treffen l. fügen, yhtyi seuraan casu *accidit* ut in societatem intraret, wahinko yhtyy sinuun infortunium forte te ferit.

yhdistyn, yä Vm. idem, max. in unum coëo, coalesco, convenio, consentio.

yhdistän, ää Vf. *curo ut* unum fiat, *facio ut* coalescat l. coëat, *unio*, *conjungo*, consocio, copulo, G. vereinigen, zusammenfügen.

yhdistys, yksen Ns. *unitio*, *consociatio*, conjunctio, copulatio, G. Vereinigung, Zusammenfügung, it. *unio*, *societas*, G. Einheit, Gemeinschaft.

yhdytän, ttää Vf. *facio ut* coëat l. conveniat, unio, G. vereinigen, it. *facio ut* attingat l. contingat, G. berühren l. treffen lassen.

yhdyttäytän l. yhdyttähytän, ttää Vf. idem.

yhteynnyn, nnyä Vm. *coëo*, G. sich vereinigen, inde concubitum cujus ineo.

yhdät prtcl. rar. *uno eodemque modo*, similiter, G. auf dieselbe Art l. Weise, ebenso wie, puhu yhdät hänen kanssansa iisdem loquaris verbis ac ille, fac idem ac ille, teki yhdät eodem modo egit.

yhä prtcl. rar. *in una serie*, *continue*, perpetuo, G. immerfort, in Einem fort, juoksee yhä.

Yli, ylen N. *quod supra est*, locus l. situs superus, G. das Obere, das oben Befindliche, cujus vero non nisi hi Cass. occurrunt adverbiascentes, scil. *Nominat.* in composs. e. c. yli-järwi lacus *superior*, yli-kylä, yli-pää, yli-muistoinen memoriam *superans*, ab ultima memoria, yli-maa provincia superior, elevatior, yli-huomen perendinus dies, yli-palo Carl. ustio agri qua superficiem, yli-pään summatim, yli-päinen summatim numeratus nec non Wib. licentiosus, petulans, yli-päisyys licentia, saapi yli-käden l. yli-wallan superior fit in lucta, cfr. ylitse et ylö.

Genit. adverbiascens ylen *supra modum*, ad nimium, *nimis*, valde, G. allzu, zusehr, übermässig, e. c. ylen kowa durus usque ad nimium, ylen paljo nimis multum, ylen juominen ebriositas, ylen kyllä plus quam satis, satis superque, ylen palttinen abundans, ylen palttisuus abundantia, luxuria, ylen äkkiin l. ylen äkisti nimis citatim, it. ylen mielinen mente invitus, nolens, nec non petulans, licentiosus, ylen-mielin l. ylen-mielen l. ylen-mieltä l. ylen-mielisesti invite, petulanter, it. (ex imitatione Sv. gifva öfver, öfvergifva?) annan ylen pr. nimium reddo inde *vomo* nec non *desero*, relinquo, G. sich übergeben, verlassen (oksennan, jätän, hylkään), ylen-anto vomitus nec non desertio, relictio, ylen annettu desertus, al. propter proterviam ab aliis destitutus l. aversandus, it. (Sv. öfverse?) katson ylen *despicio*, sperno, contemno, G. verachten, ylen katset despicacia, contemtus, cfr. ylön.

Fact. yles (contr. pro yleksi) semper adverbiascit et involvit Lat. *sursum*, G. aufwärts, hinauf, e. c. nouse yles surge ex humo l. lecto, menee yles päin sursum versus tendit, kulkee makeä ylös, inde asia käypi ylös-alaisin res subversim, sursum deorsum, sine ordine procedit, cfr. ylös.

Illat. yleen nonnumquam usu veniens adverbiascit et exprimit Lat. *super* l. *per omnia*, *omnino*, G. überall, e. c. kaikki ystäwät yleensä omnes omnino l. in genere amici, mittaa pelto ylehensä agrum totum l. per omnia metiaris, it. rar. id. ac Allat. ylle e. c. pukee waatteet yleensä vestes induit, pane yleesi, cfr. ylöön.

Allat. ylle (contr. pro ylelle) pr. *in locum superiorem*, sed hodie non nisi de vestimentis *superiori* corporis parti l. trunco induendis usitatum, ut de indusio tunica, pallio, e. c. pukee watteet yllensä (Sav. yhällensä) vestes induit, pane yllesi te indue veste, G. auf den Oberleib.

Adess. yllä (pro yllelä) 1. itidem de vestibus

stibus trunco indutis usurpatur e. c. pidá waatteet yllási (Sav. päällási) vestes indutas haud exue, G. auf dem Leibe, it. 2. rar. on yllä-päinen est licentiosus, arrogans, violens, G. übermüthig.
Abl. yltä (pro yleltä) 1. rar. *superne*, G. obenauf, woida yltä woida alta superne et inferne, it. 2. max. de vestimentis exuendis, e. c. riisuu paidan yltänsä (Sav. päältänsä) indusium exuit, otin mekon yltäni, G. vom Leibe, it. 3. *nimis*, G. allzu, e. c. yltä-kyllä l. yltä-kyllin satis superque, abundanter, yltä-kylläinen abundans, superfluus, yltä-kylläisyys abundantia, luxuria, yltä-ylitsen super omnia, omnino, plane, yltä-rikki per omnia l. plane fractus.
Compar. ylempi *superior*, altior, G. höher, oberer, inde on ylempänä contr. ylempä l. ylemmällä est in loco superiore l. altiore, nousee ylemmäksi contr. ylemmäs l. ylemmä al. ylemmällen in locum altiorem l. altius surgit, tulee ylempää l. ylemmältä ex loco altiore venit.
Superl. ylin *supremus*, summus, præcipuus, G. oberst, höchst, ylin pää-mies præfectus maximus, on ylinnä est summo in loco positus, supremum tenet locum, ylin ystäwä, it. cum Suffixis adverbiascit e. c. wesi on ylimmällänsä inundatio fluvii ad summum est progressa, ilo nousi ylimmällensä gaudium maxime evaluit.
ylö, ylön N. id. ac yli, cujus vero hi tantum Cass. occurrunt, sc.
Nom. rar. e. c. ylö-järwi, ylö-kylä.
Gen. ylön sæpe occurrit pro ylen, e. c. ylön kowa nimis durus, ylön paljo, ylön-juominen, it. ylön mielinen invitus, petulans, ylön paltinen nimius, abundans, ylön paltisuus, it. annan ylön vomo et desero l. relinquo, ylön anto vomitus et desertio, katson ylön despicio, sperno, contemno, ylön katset despicacia, contemtus.
Fact. ylös (contr. pro ylöksi) id. ac yles sæpe occurrens e. c. nouse ylös surge humo l. lecto, menee ylös, ylös alaisin, it. Nb. ylös a svetizantibus in composs. adhibetur pro Sv. *upp*, *opp*, Germ. *auf*, sed plerumque male, e. c. ylös-walaisen, ylös-kaswatan, ylös-kehoitan, ylös-luen, ylös-kannan etc. pro walaisen, kaswatan, kehoitan etc.
Illat. ylöön rar. id. ac yleen e. c. kaikki ystäwät ylöönsä, it. pukee waatteet ylöönsä.
Compar. ylömpi id. ac ylempi, e. c. on ylömmällä l. ylömpänä, nousee ylömmäksi l. ylömmäs, tulee ylömpää l. ylömmältä.
ylitse contr. yli prtcl. *superne transeundo*, *super*, insuper, ultra, G. über, von oben vorbei, e. c. menee ylitse l. yli meren *transit* mare, käypi tien ylitse viam transgreditur, teen ylitse l. yli määrän supra modum, inde eli yli wuoden ultra l. plus quam annum vixit, teen ylitse l. yli wäkeni ultra vires, jääpi ylitse l. yli residuum fit, it. Nb. ylitse l. yli in composs. a Svetizantibus sæpe adhibetur pro Sv. *öfver*, G. *über*, sed haud raro male e. c. ylitse-woitan, yli-puhun, ylitse-käyn.
ylinen, isen Na. *superior* e. c. pars, *supremus* e. c. locus, G. der oberste, ylinen ystäwä amicus præcipuus, unde haud raro adhibetur in composs. e. c. ylis-puoli pars superior e. c. indusii, ylis-tupa tabulatum ædium superius, cœnaculum, ylis-waatet vestis extima, it. Ns. *pars* rei *superior*, G. Obertheil, e. c. huoneen ylinen tabulatum ædis superius, maidon ylinen flos lactis, karhun ylinen adeps ventris ursini, paidan ylinen pars superior indusii muliebris.
ylimmäinen, isen Na. (a Superl. ylin) *supremus* e. c. dux, *summus* e. c. tignus parietis, *altissimus* e. c. locus, G. der oberste l. höchste, inde fig. on sihen ylimmäinen est ei negotio valde aptus.
ylellinen Na. et ylellisyys Ns. vide ylöllinen ylöllisyys.
ylenen, letä Vm. *sursum feror*, superior l. altior fio, *surgo*, *tollor*, excresco ut arbor, G. nach oben gehen, höher werden, aufgehen, erhoben werden, kuu ylenee luna exoritur, ylenen wirassani in munere promoveor.
ylennyn l. ylönnyn, nnyä Vm. idem.
ylennän l. ylönnän, ntää Vt. *sursum fero*, *sustollo*, *exalto*, G. nach oben heben, erhöhen,

erhöhen, erheben, ylennän hinnan pretium augeo, ylönnän miekan gladium cædens elevo.

ylentelen l. ylöntelen, nuellä Vfr. idem.

ylennys l. ylönnys, yksen Ns. *exaltatio*, *elevatio*, G. das Erhöhen l. Erheben, hinnan ylönnys adauctio pretii, it. al. saukon ylönnys *decipula* qua lutræ, sciuri etc. sursum tollendo capiuntur, G. Hebeschlinge.

yletyn, ttyä Vm. vide ylötyn.

yletysten prtcl. id. ac ylöksyttä.

ylewä, än Na. aliis *altior*, *altiusculus* et spatiosus e. c. rete, G. hoh und geräumig.

ylhä prtcl. rar. id. ac ylös, e. c. ota ylhä excipe, G. aufnehmen, kulkee ylhä sursum tendit, G. aufwärts.

ylhäällä, ylhäältä etc. vide yläs.

ylhäinen, isen Na. id. ac ylähäinen.

ylhäisyys, yyden Ns. id. ac ylähäisyys.

ylia, än Na. *superior*, præstans, excellens, G. höher, übertreffend.

ylistän, ää V. pr. *sursum fero*, exalto, G. erheben, inde *laudibus effero*, laudo, G. loben, ylistettäpä celebrandus, laudandus, ylistetty percelebris, inclytus, it. al. *superficiem* humi *glacie obduco*, G. mit Eiskruste überziehen, talwi on ylistänyt niitun hiems pratum glacie obduxit nova superiore.

ylistys, yksen al. ylistös, öksen Ns. *laudatio*, celebratio, inde *laus*, G. das Erheben l. Loben, Lob, it. al. *obductio humi* glacie, G. Ueberziehung mit Eis.

ylistyn, yä Vm. *exaltor*, *laudor*, laudibus efferor, G. erhoben l. gelobt werden, it. *glacie obducor*, G. mit Eis überzogen werden, niittu on ylistynyt.

ylimys, yksen Ns. *aliis præstans*, loco l. indole l. dignitate *superior* e. c. homo, sponsa, equus, G. andere übertreffend.

yllyn, ylyä Vm. pr. *sursum attollor*, inde *superfluo*, *prævaleo* in pugna, *augeor* l. excresco, G. erhoben werden, überfliessen, übertreffen, anwachsen, Ueberhand nehmen, wesi yltyy aqua in fluviis abundat, liekki yltyy flamma augetur, yllyn wihaan l. wihaisekfi ira tumescere incipio, ad iram incitor, tauti yltyy morbus ingravescit.

ylty, yllyn Ns. *augmentum*, *accrementum* e. c. aquæ in fluviis, G. Zuwachs, inde animi *incitamentum* l. elatio, G. Antrieb, Anreizung, antaa yltyä incitat, teki toisten yllyssä ex inflatu l. incitatione aliorum fecit.

yltymys, yksen Ns. idem, pahasta yltymyksestä.

yllytän, ttää Vf. 1. *facio ut* tumescat l. excrescat, G. anwachsen machen, inde *animum impello*, *incito* e. g. ad iram, *instigo*, G. antreiben, reizen, it. 2. *superior fio* cui, *prævaleo*, G. übertreffen, Ueberhand nehmen, hän yllytti minun.

ylläytän l. yllötän, ttää Vf. idem, inde *nimis onero* e. c. equum, *cumulo*, obruo, G. überladen.

yllytys, tyksen Ns. *incitatio*, incitamentum, G. Anreizung.

ylläinen et ylläisyys vide yltäinen, yltäisyys.

ylläkkö, kön Ns. *violentia*, injuria, G. Ueberwältigung, Gewalt, tekee ylläkköä vim infert, violens est.

yltäinen l. rar. ylläinen, isen Na. 1. *abundans*, *superfluus*, G. überflüssig, kulta yltäinen aurum *nimium*, antaa yltäisensä dat abundanter, yltäisesti l. yltäiseltä abundanter, luxuriose, it. 2. *violentus*, *injuriosus*, G. gewaltthätig, gewaltsam, tekee yltäistä injuriam infert.

yltäisyys l. ylläisyys, yyden Ns. 1. *abundantia*, luxuria, G. Ueberfluss, it. 2. *injuria*, violentia, superbia, G. Gewaltthätigkeit.

ylä, ylähän l. ylhään l. ylään Ns. *locus superior*, G. obenauf liegende Stelle, cujus vero hi solum Cass. adverbialiter occurrunt, on ylähällä l. ylhäällä l. yläällä est in loco superiore, est supra, est e cubiculo surrectus l. pedibus stans, humi non jacens, G. oben, aufgestanden, aufrecht stehend, tulee ylähältä l. ylhäältä l. yläältä venit ex loco superiore, venit superne, G. von oben, menee ylähällen l. ylhäälle l. ylällen wuorelle sursum supra montem progreditur, G. aufwärts.

ylähäinen l. ylhäinen l. yläinen, isen Na. *superior* qua locum l. indolem, *elevatus* e. c. ager, *editus* l. haud demissus e. c. pratum, G. hochgelegen, it. sano ylhäisesti l. yläisesti dic alta voce, it. ylähäiset l. ylhäiset l. yläiset miehet viri dignitate altiores, primates (oppos. alahainen, alhainen).
ylähäisyys l. ylhäisyys l. yläisyys, yyden Ns. *indoles superior* loci l. dignitatis, summitas, celsitudo, G. Hoheit, Höhe.
ylänet, neen al. ylännet, nteen Ns. *glacies superior* ex aqua ebulliente congelata, G. obere Eiskruste.
ylätsen prtcl. *sursum versus*, G. obenwärts, aufwärts (ylös-päin).
yläätsen prtcl. idem, al. *valde sublime*, ampuu yläätse.
ylöllinen l. ylellinen, isen Na. 1. *abundans superfluus*, G. überflüssig, übermässig, ylöllinen juominen *nimia* potio, elää ylöllisesti abundanter l. luxuriose vivit, pidän ylöllisnä nimium censeo, it. 2. *injuriosus*, violentus, G. gewaltsam, gewaltthätig, tekee ylöllistä l. ylellistä injuria afficit (yltäinen).
ylöllisyys l. ylellisyys, yyden Ns. *abundantia*, luxuria, G. Ueberfluss, it. *violentia*, G. Gewaltsamkeit (yltäisyys).
ylöksyttä l. ylöksyttäin l. ylöksyttäisin prtcl. *tabulatim* alter *super* alterum ut asses acervati, G. auf einander liegend (yletysten).
ylönnyn Vm. id. ac ylenen l. ylennyn.
ylönnän Vf. et ylönnys Ns. id. ac ylennän, ylennys.
ylöten l. yleten prtcl. *supra modum*, G. übermässig, annan yleten enkä aleten plus haud minus tribuo.
ylötyn l. yletyn, ttyä V. *attingo* ad altum quid, G. reichen, sich erstrecken, en ylöty taiwaaseen ad cœlum haud pertingo, inde fig. *sufficiens sum*, G. zureichen, hinlänglich seyn. ei ylöty siihen haud sufficit ei rei l. ad eam rem (ulotun).
Ylkä, yljän Ns. *sponsus*, G. Bräutigam (yrkä).
ylkäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *sponsis frequens* e. c. villa, G. reich an Bräutigamen.
Ylle et yllä Cass. ab yli, quod vide.
yllyn V. ylläkkö Ns. etc. vide sub yli.
Ylpiä, än al. ylpiäs, ään Na. animo elatus, *superbus*, *insolens*, arrogans, G. hochmüthig, stolz, übermüthig.
ylpeys, yden Ns. *superbia*, arrogantia, fastus, G. Hochmuth, Stolz.
ylpeilen, llä Vfr. effero me, *superbio*, elatius me gero, G. hochmüthig seyn.
ylpenen l. ylpeän, ltetä Vm. *superbus* l. *arrogans fio*, animo extumesco, insolesco, G. übermüthig l. stolz werden.
ylpeennyn l. ylpeynnyn, nnyä Vm. idem.
Ylty etc., vide sub yli.
yltä, yltäinen etc. vide ibidem.
yläs, ähän Ns. etc. vide sub yli.
ylö, ylön, ylös vide sub yli.
Ymmärrän, rtää V. *mente capio* l. concipio, *intelligo*, perspicio, G. verstehen, begreifen, en ymmärrä haud scio, inde ymmärtäwä intelligens, perspicax, prudens, ymmärtäwäisyys perspicacia, prudentia, intelligentia, ymmärtämätöin insipiens, stupidus.
ymmärtelen, rrellä Vfr. idem, rar.
ymmärrys, yksen Ns. pr. *actus* intelligendi, inde *facultas* intelligendi, *intellectus*, captus ingenii, judicium, mens, G. Verstehen, Verstand, it. *sententia* l. sensus l. significatio verborum, G. Sinn, Bedeutung, siinä ymmärryksessä eo sensu.
Ympäri, rin Ns. pr. *quod circa est*, circuitus. locus circumdans, G. das Umhergelegene l. ringsherum Seyende, quod vero semper adverbiascit, et involvit Lat. *circum*, *circa*, circiter, G. um, herum, ringsum, sc.
Nomin. käännän ympäri circumverto nec non retroverto, G. umwenden l. zurückwenden, ympäri wuoden per annum käyn ympäri circumeo. piiritän ympäri circumdo, pyörin ympärini circumvolvor, ympärinsä wyötetty circumcinctus.
Gen. rar. e. c. käännän l. pyöritän ympärin circumvolvo.
Allat. panen wyön ympärilleni balteum circa

circa me cingo, ota waatet ympärilleſi, panen ſontaa puun ympärillen.
Illat. ympäriin idem, rar.
Adess. on ympärilläni est circa me, kuori puun ympärillä.
Iness. ympärissä idem, rar.
Ablat. ota kuori puun ympäriltä corticem detrahe arborem circumdantem. G. ringsherum wegnehmen, tuli ympäriltäni ex loco circum me.
Elat. ympäristä idem, rar. ceteri Cass. insoliti.
ympäristö, ön Ns. *locus circumdans*, circuitus, peripheria, G. Umkreis, Umgegend, kylän ympäristöllä circum circa villam, haud procul a villa.
ympyriäinen l. Wib. ympyrläinen, iſen Na. *rotundus* e. c. funis, *circularis*, orbicularis e. c. mensa, numus, G. rund, inde Ns. *rotundum quid*, orbis, G. Kreis.
ymmyriäinen l. rar. ymmeriäinen, iſen Na. idem.
ymmyrwäinen l. ymmyrkäinen, iſen Na. idem.
ympyriäiſyys l. ymmyriäiſyys l. ymmeriäiſyys l. ymmyrwäiſyys, yyden Ns. *rotunditas*, G. Rundheit.
Ynin, iä al. yniſen, ſtä V. id. ac inun, iniſen.
Ynnä prtcl. (qs. pro yhtenä in uno) *unâ, simul cum*, G. zugleich (yynnä), tulkaat ynnä venite unâ, alter in societate alterius, otti ynnä kukkaronkin etiam sacculum unâ cum pecunia abstulit, olemme ynnä sumus unâ.
Ynſiä, än al. ynſy, ſyn Na. *haud moriger*, *contumax*, pervicax, G. widerspennstig, widerstrebend, ynſiä-ſiſuinen mente obstinatus, it. al. *morosus*, austerus, G. mürrisch, unfreundlich.
ynſeys, yden Ns. *contumacia*, pervicacia, al. *morositas*, G. Widerspennstigkeit, Unfreundlichkeit.
Ypi prtcl. id. ac upi, e. c. ypi yksin solus omnino.
Ypykkä, kän Ns. *collis minor*, G. Hügel, inde tytty-ypykkä puella staturæ humilis.
Ypälet, een Ns. Sav. *collis elevatior*, culmen montis, G. Berggipfel, huonet on mäki-ypäleellä.
Yrhiä, än Na. *morosus*, *iracundus*, asper in verbis, G. mürrisch, störrisch.
yriä, än al. yret, een al. yry, ryn Na. idem.
yrääs, ään al. yröös, öön Na. idem.
yrheellinen l. yrehellinen, iſen Na. Caj. idem.
yrheys l. yreys, yden Ns. *morositas*, *iracundia*, G. Störrigkeit, Unfreundlichkeit.
yrhin, iä al. yrhyn, yä V. *aspere alloquor*, morose peto, iracunde postulo, G. mürrisch anreden, beissend verlangen.
yren l. yrhen, eä V. idem.
yryn, yä al. yriſen, ſtä V. idem.
Yritän, ttää V. *molior*, *tento*, *conor*, G. zu thun gedenken l. versuchen, im Begriff seyn, beginnen, yritän ſanomaan in eo sum ut dicam.
yrittelen, tellä Vfr. idem.
yritys, yksen Ns. *conatus*, conamen, tentamen, G. Versuch, Beginn, yritykset incepta, conamina.
Yrjä, än al. yrjö, ön Ns. nomen viri *Georgius*.
yrjänä, nän Ns. idem, rar.
Yrki, rjen l. ren Ns. *momentum temporis*, *horula*, G. Stündchen, olin ſiellä yrjeltä l. yreltä l. yren aikaa parum temporis ibi morabar, tule tänne yrjeksi l. yreksi l. yreltä veni huc horulam heic mansurus, quam brevissime: ceteri Cass. haud occurrunt.
yret, een al. yrö, ön Ns. idem, yret-aikaa, yröltä.
yrkyinen, iſen Ns. dim. idem, cfr. yrkä.
Yrkä, rjän Ns. Run. id. ac ylkä, al. *vir cælebs*, G. Junggesell, al. *procus*, G. Freier.
yrkköi, in Ns. idem, al. id. ac yrjä.
yrkyinen, iſen Ns. dim. idem.
Yrmiä, än al. yrmy, yn Na. id. ac yrhiä, yry.
yrmikääs, kkään al. yrminen, iſen Na. idem.
yrmin, iä al. yrmyn, yä V. id. ac yrhin l. yrhyn, inde yrmii ruokaa cibum *rejicit* l. vituperat, älä yrmi häntä illum ne rejicias nec austere tractes.
yrmyilen, llä Vfr. idem, käypi yrmyilee austerus incedit.

Yrtti,

Yrtti, tin Ns. (Sv. ört) *aroma*, herba rarior in hortis colenda, max. medicinalis, inde *condimentum* cibi exoticum, G. Gartengewächs, Arzeneipflanze, Gewürz (yyrtti), yrtti-tarha Bibl. hortus.
Yry, yryn Na. et yryn, yä V. vide sub yrhiä.
yräs, ään al. yrös, ösn Na. vide ibidem.
Yskä, än Ns. *tussis*, G. Husten. yskän tahja gravedo, raucitas, yskä-ruoho tussilago farfara.
yskäinen, isen Na. *tussi gravatus*, tussiculosus, G. hustend, it. §. yskäinen kangas tela *quadrilix*, G. vierschäftig (Gewebe).
yskin, iä V. *tussio*, G. husten.
yskiskelen, llä Vfr. idem, max. subtussio.
yskimys, yksen Ns. tussiendi *actus*, G. das Husten.
yskitän, ttää Vf. *tussim moveo*, G. Husten erregen, inde minua yskittää tussi gravor l. laboro.
yskeytän l. yskytän, ttää Vf. idem.
Ystäwä, wän Ns. *amicus*, G. Freund.
ystäwyys, yyden Ns. *amicitia*, humanitas in moribus, G. Freundschaft.
ystäwällinen, isen Na. *amicus*, *humanus*, comis, G. freundlich.
ystäwällisyys, yyden Ns. *humanitas*, comitas, G. Freundlichkeit.
ystäwätöin, ttömän Na. car. pr. *amico carens*, G. freundlos, it. *inhumanus* in moribus, G. unfreunlich.
ystäwättömyys, yyden Ns. *defectus* amici, it. *inhumanitas*, G. Unfreundlichkeit.
Ytelä, än Na. *subdulcis* ideoque nauseam movens, *nauseosus* e. c. cibus, bacca, G. süsslich und ekelhaft.
Yti, ydin Ns. *fervor* veneris l. *subatio* suis, G. Brunst, sika on ydilläusä.
Yty, ydyn Ns. id. ac ydin l. ydyin.
Yynnä prtcl. id. ac ynnä.
Yyyesäs, sään Na. id. ac ynsiä, yysyriäinen.
Yyrä, än Ns. id. ac lyyrä.
Yyrtti, tin Ns. id. ac yrtti.
Yysyriäinen l. yyssyriäinen, isen Na. *contrarius*, *contumax*, haud moriger, G. widerspennstig, it. al. *austerus*, *morosus*, difficilis in convictu, asper in verbis, G. störrisch.
yysyriäisyys l. yyssyriäisyys, yyden Ns. *indoles* animi *contraria* l. *contumax*, G. Widerspennstigkeit, al. *morositas*, indoles mentis austera, morosa, aspera, difficilis, G. Störrigkeit.
Yö, yön Ns. *nox*, G. Nacht, inde salutandi formula hywää yötä bona nox (sit tibi), yldän yötä pernocto, läpi yötä l. yön per noctem, noctu, öin (Adv.) päiwin die nocteque, keski-yö l. puoli-yö media nox, sydän-yö idem, it. yö-haukka strix aluco al. caprimulgus europæus, yö-kausi nox integra, yö-kukko homo noctu vigil, yö-kunta tribus ecclesiastica, yö-kylmä gelu nocturnum, yö-lintu noctua, al. loxia enucleator, yö-maja hospitium nocturnum, yö-lipakka l. -liekakka noctua, yö-raskas lucinia, yö-sia cubile, hospitium nocturnum, yö-sydän media nox.
yönen, yösen Ns. dim. idem, inde olen yösen tässä heic pernocto, yösen wanha nocturnalis.
öinen (pro yöinen), isen Na. *nocturnus*, G. -nächtig, durch die Nacht während, kolmen öinen l. kolmi-öinen trinoctialis.
yötinen, isen Na. idem, yötinen työ opus una nocte absolvendum, inde *pernox*.
yöllinen, isen Na. *ad noctem pertinens*, G. nächtlich, hinc syön yöllistä cœna fruor vespertina.
yökkö, kön Ns. *noctua*, *vespertilio* murinus, G. Fledermaus, al. *strix* nyctea l. aluco, G. Nachteule, al. caprimulgus europæus, G. Nachtschwalbe, yökön-lehti pinguicula vulgaris.
yökköinen, isen Ns. dim. idem.
yödyn, tyä al. yönnyn, utyä Vm. *noctesco*, G. Nacht werden, nachten, aika yöntyy tempus ad noctem vergit, it. *pernocto*, G. übernachten, zur Nacht bleiben, yödyn tähän heic pernoctaturus sisto, yönnyn kaupunkiin in urbe maneo per noctem.
yötymys, myksen Ns. *pernoctatio*, G. das Uebernachten.
yödytän, ttää Vf. *facio ut* quis pernoctet, G. übernachten machen.
yötän, ttää Vf. et max. yöttelen, tellä Vfr. *hospitium nocturnum* cui *præbeo*, hospitio nocturno accipio quem, G. zum Ueber-

Uebernachten aufnehmen, it. *pernocto*, G. übernachten, missä yöttelet, inde yöttelijä pernoctans al. noctuabundus, noctu ambulans, G. Nachtwandler.
yötyri l. yöttyri, in Ns. *pernoctans*, G. Uebernachter, al. noctuabundus, noctu ambulans, G. Nachtwandler.
Yöhkyri, in Ns. *baculum* ligneum dimovendis torribus, G. Stab das Feuer umzurühren, Feuergabel, it. al. *homo obesus* et vento inflatus, G. Grossbauch.
Yöryn, yä V. voce *vibro* in canendo, voce clara et tremula cano, G. trillernd singen (wyöryn).
Yötän, ttää V. *devasto*, *desolo* e. c. pagum, G. verwüsten, veröden, cfr. sub yö.

Ä.

Äes l. äjes, äkeen Ns. *occa* dentata, rastrum agricolæ, G. Egge, inde pl. äkeet instrumenta ad occam pertinentia.
äkeinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *occis abundans*, G. mit Eggen versehen.
äkeellinen, isen Na. *occam habens*, G. Egge habend.
äestän l. äjestän, ää V. *occo*, rastro colo agrum, G. eggen.
äestelen, llä Vfr. idem.
äestys, yksen Ns. *occatio*, G. das Eggen.
Äh, äh äh Intj. vox graviter spirantis l. anhelantis.
ähky, hyn l. hwyn al. ähkä, hän Ns. *spirandi difficultas*, *anhelatio gravis*, suspirium vehemens, G. heftiges Stöhnen l. Ächzen, inde *tympanites* l. passio colica ventosa cum obstructione alvi, morbus hominum, equorum etc. vehementem movens anhelationem, G. Windkolik mit Verstopfung.
ähisen, stä V. *difficulter spiro*, vehementer anhelo, G. stöhnen.
ähähdän, htää Vs. et ähähtelen, hdellä Vfr. idem de voce subita.
ähwyn, hkyä V. vehementer *anhelo*, difficulter spiro e. c. sub onere l. labore, gemo ex fatigatione, G. stöhnen, keichen, ächzen.
ähkäilen, llä Vfr. idem.
ähkäisen, stä V. *obstruo* alvum, inde *sisto* l. *cohibeo* e. c. fluxum sanguinis e vena l. aquæ ex epistomio, G. verstopfen, stillen, hemmen.
Ähmä, än Ns. *anhelatio vehemens*, inde *labor gravis* anhelationem afferens, G. das Ächzen, Stöhnen, Schnauben, on ähmissänsä anhelat labore l. irâ, it. al. *gulo*, homo edax, G. Vielfresser (ahma).
ähmin, iä V. *anhelo* e. c. ex labore l. irâ, G. ächzen, schnauben, it. al. id. ac ahmaan.
ähmäkkä, kän Ns. *onus grave* anhelationem afferens, G. schwere Bürde, inde ähmäkältä copiose.
ähmäröinen l. ähmeröinen l. ähmeryinen, isen N. Run. *colicâ flatulentâ anhelans* e. c. homo, equus, inde *dolore afflictus*, G. von Windkolik ächzend, stöhnend.
ähmäröitsen, itä V. *colica laboro* ideoque vehementer *anhelo*, G. von Windkolik ächzen.
Ähwärikkö, kön Ns. Run. id. ac ähmäröinen, al. id. ac ähmäkkä.
Äihkälet, een Ns. rar. id. ac äijä.
Äijä, jän Ns. 1. *senex* vetulus, al. *avus*, atavus, al. *maritus*, G. Greis. Alter, Grossvater, Ehemann (cfr. ämmä), äijän parta equisetum hiemale, äijä-hauki lucius senex et maturus, it. 2. Sav. *multum* quid, magnum, G. viel, sinne on äijä aika l. matka longum tempus l. iter, on äijä ihmisiä est multum hominum, äijän suuri valde magnus, olin äijän aikaa multum temporis l. diu morabar, elän äijän diu vivo, äijän ihmet valde mirandum, älä äijää pyydä ne multum cupias, Compar. äijemmin *magis*, melius, diutius.
äijäinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *vetulis* l. *avis frequens*, G. greisereich.
äijällinen, isen Na. max. *maritum habens*, maritata sc. mulier, G. Mann habend.
äijämäs,

äijämäs, ään al. äijäinen, isen Na. *senilis*, vetulo similis, G. greisähnlich, alt.

äljätär, ttären Ns. Run. *longævitatis* et *multitudinis fautrix mythol.* G. mythol. Schutzgöttinn des Alters.

Äikkis l. äikis prtcl. id. ac häikkis.

äikistän V. äikistelen Vfr. äikistys Ns. id. ac häikistän etc.

Äikähdän, htää Vs. *subito expavesco*, *pavore exsilio* l. vociferor, subita voce pavorem l. dolorem indico, G. plötzlich scheu werden, sich erschrecken, vor Schreck aufschreien (aikahdan).

äikähtelen, hdellä Vfr. idem.

äikähdys, yksen Ns. talis *pavor* l. *clamor subitus*, G. plötzlicher Schreck l. Schrei.

Äimä, än al. äimet, een Ns. *acus* major sutoris, G. Stopfnadel.

Äimäröinen l. äimeröinen, isen N. Run. id. ac ähmäröinen.

äimätär, ttären Ns. *una furiarum* mythol. dolores hominibus parans et afferens, G. mythol. Plagenymphe.

äimistän, ää V. et äimistelen, llä Vfr. *dolore angor* l. *crucior*, contraho l. voluto me ex dolore, G. Qual leiden, sich vor Schmerz winden.

äimistytän, ttää Vf. *dolore afficio*, G. Qual erregen.

Äitelä, än Na. pr. *insipidus*, nauseam excitans, nauseosus, G. ekelhaft, äitelältä tulee sapit ingrate, inde *ingratus* in genere, *tædiosus* e. c. tempus, G. unangenehm, langweilig.

äiteläinen, isen Na. dim. idem.

äiteläisyys Ns. *indoles insipida* l. nauseosa l. ingrata, G. Ekelhaftigkeit.

Äiti, din l. tin l. rar. den Ns. *mater* max. humana, G. Mutter (emä mater animalium), äiti-puoli noverca, tulee äitiinsä matrescit.

äitinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *maternus*, G. mütterlich.

äidillinen l. äitillinen, isen Na. *matrem habens* e. c. puer, matrimus, G. Mutter habend, it. *maternus* e. c. amor, G. mütterlich, it. *ad matrem pertinens*, G. zur Mutter gehörig.

Äkisen, stä V. *anhelando urgeo* ut cacans, *graviter spiro* l. queror ut angustia pressus, G. ächzen, stöhnen.

äkistelen, llä Vfr. idem.

Äkitän l. äkötän, ttää V. vocem edo abruptam, *balbutio*, G. stottern (mököttän).

Äkiä, än Na. *perbonus*, *egregius*, inde *vehemens* e. c. frigus, *validus*, *fortis* e. c. vinum, *violentus* e. c. ira, *acutus* e. c. vox, *firmus* e. c. cibus, *acris* e. c. sapor, *severus* l. *austerus* e. c. vir l. senex, *durus* e. c. chalybs, *difficilis* l. gravis e. c. onus, *magnificus* e. c. domus, epulum, G. sehr gut, tüchtig, heftig, scharf, kräftig, streng, hart, schwer, vortrefflich, äkiästi vehementer, firmiter, valide.

Äkki, (äkin) N. *subitum*, *festinum* l. *præceps* quid, G. plötzlich, hastig, jäh, cujus vero hi tantum Cass. occurrunt, scil., äkki-vihainen præceps ad iram, äkki-riita rixa ex iracundia, äkki-syvä ranta ripa prærupti, tuli aiwan äkkiä valde subito l. inopinato. yhtä äkkiä uno qs. cursu præcipiti, äkiltä l. äkistä l. äkisti subito, præcipitanter: Compar. äkimmästi citius.

äkkinen l. äkkinäinen, isen Na. *subitus*, *festinus*, præceps, max. *cito irascens*, *inconsideratus*, G. hastig, jähzornig, unbedachtsam, it. äkkinäinen Sav. *inscius* rei (qs. novitius et ideo nondum gnarus rei), G. ungewohnt, unkundig, it. äkkiseltä *subito*, inopinato, äkkinäisesti idem.

äkillinen, isen Na. idem, äkillinen kuolema mors præceps, äkillisesti subito.

äkkinäisyys, yyden Ns. *celeritas*, inde *inconsiderantia*, iracundia præceps, G. Hastigkeit, Unbedachtsamkeit, it. Sav. *inscientia* rei, G. Unkundigkeit.

äkillisyys, yyden Ns. idem, max. indoles subita l. præceps, G. Hastigkeit.

äkitse l. rar. äkitseltä prtcl. *subito*, *cito*, inopinato, G. hastig, unerwartet schnell.

äkkään l. äkkäjän, äkätä V. *subito animadverto*, *inopinato observo*, G. hastig wahrnehmen l. bemerken (huomaan), en äkännyt ääntäsi vocem l. clamorem tuum haud observavi.

äkkäys,

äkkäys, yksen Ns. *subita animadversio*, G. Wahrnehmung.

Äkkä, äkän Ns. Botn. id. ac ääkkä.

Äksy, yn Na. *refractarius* e. c. equus, G. stätig.

Äkä, ä'än Ns. *odium*, *iracundia* l. offensio occulta, G. Groll, Jähzorn, Verdruss, niillä on äkä wälillä in *simultate* vivunt, it. *contumacia*, pervicacia e. c. equi refractarii, G. Stätigkeit.

äkäinen, isen Na. *odio* l. *simultate ductus* e. c. homo, *iracundus*, impatiens, G. jähzornig, grollend, verdriesslich, inde *odiosus*, *invisus* e. c. res, G. ärgerlich, anstössig, it. *contumax* l. *refractarius* e. c. equus, pervicax, G. stätig.

äkäsä, sän Na. idem.

äkämys, yksen al. äkämös, öksen Ns. *refractarius* equus, homo etc. G. stätiges Pferd, störrischer Mensch.

äkäyn, ytä al. äkäännyn, ntyä Vm. *exosus* l. *iracundus fio*, odio feror, G. verdriesslich l. zornig werden, it. *contumax* l. *refractarius fio*. resisto ut equus, G. stätig l. störrisch werden, it. *stupesco*, stupore subsisto, G. vor Erstaunen erstarren.

äkämystyn, yä Vm. idem, max. stupesco l. stupeo, G. erstaunen.

äkäytän, ttää Vf. iratum l. *iracundum reddo*, verbis quem vexo, G. erzürnen, necken, it. *refractarium reddo*, G. stätig machen, it. al. *stupefacio* ita ut resistat, G. erstaunen machen.

äkäilen, llä Vfr. *refractarius sum* ut equus, G. stätig l. störrisch seyn.

äkältelen, llellä Vfr. *irátus* et *refractarius sum*, ira fremo, al. *stupore resisto*, G. zornig l. stätig seyn, vor Erstaunen verstarren, it. al. *spiritu privor*, *suffocor* ut infans a fletu vehemente l. vomitu laborans, G. Athem verlieren, inde *nauseo* l. *vomo*, G. Ekel empfinden.

Äkämä, män Ns. *apostema acutius*, furunculus, G. Blutgeschwür, it. Sav. fig. *homo* opibus *elatus*, *superbus*, kylän äkämä præ aliis opulentus in vico, G. übermüthiger Mensch.

Äkäs, kään Ns. *instrumentum acutum*, securis, hasta, G. scharfes Werkzeug.

Äkötän, ttää V. id. ac äkitän.

Ällä, än Na. *effrenatus* e. c. equus, G. zügellos, it. ällä ääni vox *sonora* l. alta, G. laut tönend.

Älli, in Ns. *ictus mentis*, *pertinacia*, G. Laune, Nücke, älli=pää homo obstinatus, pertinax, al. id. ac ällä=pää, it. al. id. ac äly, e. c. ei ole älliä.

ällitöin, ttömän Ns. car. id. ac älytöin.

Ällä, än Ns. *status mentis perculsus* stupore, admiratione, terrore, pudore subito etc., G. Erstarrung l. Verwirrung von Erstaunen l. Verwunderung l. Schreck l. Scham, Betäubung, on ällällänsä est stupore perculsus, ällä=pää homo stupens l. admiratione hæsitans, qui aperto ore prospicit, sed præ mentis perturbatione subita nil nisi temere efficere potest.

ällistö, ön Ns. *homo stupidus* l. stupore hæsitans, G. erstaunter Mensch, Dummkopf.

ällämöitsen, itä V. *stupeo*, stupore perculsus quid temere ago, admirans circumspicio, G. vor Staunen erstarrt l. verwirrt seyn, erstaunend umherschauen.

ällämöistyn, yä Vm. *obstupesco*, stupore turbor, inde *stupidus hæreo* l. resisto, G. vor Staunen erstarrt l. verwirrt werden.

ällästyn l. ällistyn, yä Vm. idem, linnut ällästywät aves collo erecto circumspiciunt, sed non fugiunt, it. al. *pudore suffundor* subito.

ällistelen, llä Vfr. idem.

ällertelen, rrellä al. ällittelen, tellä Vfr. idem, al. *tumultuor*, strepo, G. lärmen.

Ällötän, ttää V. *ejulo*, sono ejulante fleo l. cano, G. heulend weinen l. singen.

ällöttelen, tellä Vfr. idem.

ällötys, yksen Ns. *ejulatus*, fletus l. cantus ejulans, G. das Heulen.

Älmyän, ytä V. alta voce *stomachor* l. *altercor*, G. überlaut schelten l. zanken.

Älpin, ppiä V. *conjecto*, *opinor*, G. vermuthen, meinen.

älppi, pin Ns. *conjectura*, opinio, G. Vermuthung, Meinung.

Älwäisen, stä V. *suffoco* l. *deprimo* ut herba segetem, G. hemmen, unterdrücken, ruoho älwäisee pellawan.

Äly, yn Ns. Wib. *facultas animadvertendi* et percipiendi, G. Wahrnehmungsvermögen, al. *facultas intelligendi* et judicandi, intelligentia, G. Erkenntniss- l. Urtheilsvermögen, Verstand (älli), ei ole älyä est inops mentis l. rationis sanæ.

älyinen l. älyhinen al. älyllinen, isen Na. *mentis compos*, animadvertens, intelligens, perspicax, prudens, G. wahrnehmend, bemerkend, erkennend, einsehend, verständig.

älytöin, ttömän Na. car. *stupidus*, stolidus, G. nicht bemerkend, unverständig, dumm, unde älyttömyys indoles mentis stolida, dementia, G. Unverstand, Dummheit.

älyän, ytä V. Wib. *animadverto*, percipio, G. wahrnehmen, bemerken, inde al. mente *perspicio*, *intelligo*, G. erkennen, begreifen, verstehen, al. *delibero*, mente pondero quid, G. überlegen, überdenken.

älytän, ttää Vf. Sav. *facio ut* animadvertat, intelligat l. perspiciat, rem cui perspectam reddo, G. bemerken l. begreifen machen.

Älä, älköön, älkäämme, älkäät, älkööt V. negativ. non nisi Imperat. habens formam, 1. *noli*, *ne*, e. c. älä tule noli venire, ne venias, älkäämme sanoko ne dicamus, älköön ottako ne capiat, älkäät tulko nolite venire, ne veniatis, G. lass bleiben zu, hüte dich zu, nicht cum Imperat. inde 2. sæpe recipit prtcl. enclit. e. c. äläs l. äläsä l. älästä al. äläpä l. äläpäs, äläwös contr. älwös, älwöstä, ällös l. ällys id. ac älä sed aucta vi negationis, *cave*, ällös tule l. tulko cave venias, äläpäs sano, hinc 3. ellipsis äläpäs (puhu) sitä miestä ecce illum virum, ille vir scilicet, it. älkämmäs (pro älkämmepäs) tulko caveamus venire, unde älkämmäs mene cave eas, absit ut eas, G. lass bleiben.

Ämmä, än Ns. *anus* vetula, inde Caj. *avia*, avita, al. *uxor*, G. altes Weib, Grossmutter, Eheweib (oppos. äijä), ämmä-lauri vir anilis, ämmän hammas lotus corniculatus al. anthyllis vulneraria al. euonymus europæus, ämmän-keuta arctium lappa, ämmän suurus ajuga pyramidalis, ämmän koski cataracta fluvii major prope Cajaneburgum.

ämmö, ön Ns. Sav. idem, max. avia.

ämmällinen, isen Na. *uxorem habens*, uxoratus, G. beweibt, al. *anilis* e. c. vir, G. weibisch.

ämmäkäs, kkään al. ämmämäinen, isen Na. *anilis*, ano similis in moribus l. verbis, G. weibisch.

Ämpäri, in Ns. (Sv. ämbare) *situla* lignea minor, G. Eimer.

ämpärillinen, isen Na. *situlam habens*, G. Eimer habend, it. *quantum capit* situla, G. einen Eimer voll.

Ämyri, in Ns. *tuba* lignea, G. hölzernes Blaserohr.

Ämä l. ämö Ns. Sav. id. ac emä l. emo.

ämöinen, isen Ns. dim. idem.

Änkerwä, än Ns. id. ac ankerwa.

Änkkä, kän Na. *balbus*, lingua hæsitans, G. stotternd, stammelnd.

änkytän, ttää V. *balbutio*, lingua hæsito, G. stottern, stammeln.

änkytys, tyksen Ns. *hæsitantia* linguæ, G. das Stottern.

Änkään, ngätä V. 1. *arcto*, *coarctans pello*, *trudo*, premo, urgeo, G. drängen, drücken, treiben, änkään pois l. ulos expello, extrudo, änkään sisällen impello, tarwet änkääpi angustia premit, inde 2. Botn. *contumaciter contendo*, instanter postulo l. exposco, G. trotzend behaupten, zudringlich fordern.

ängin, kiä V. idem de actu continuo.

änkäelen l. änkäilen l. änkeilen, llä Vfr. idem.

änkäisen, stä Vs. idem de actu subito, max. *vi mihi arrogo*, alium ex usu rei communis excludo, vi interverto, G. verdrängen.

ängerrän, rtää al. ängytän, ttää V. idem, max. *instanter contendo* l. *postulo*, minaciter exposco l. exigo, G. trotzend fordern l. verlangen.

änkäys, yksen Ns. *actus* coarctandi, pellendi, trudendi, premendi, urgendi, G. das

das Drängen l. Treiben, it. *postulatio* l. contentio instans, G. trotzende Behauptung l. Forderung.

äukä, ugän al. änget, nteen Ns. idem, max. *contentio instans*, expostulatio, G. zudringliche Forderung, ängällä minis.

änki, ngen Ns. *vis coarctans* l. *premens*, impetus vehemens, contentio, G. drängende Kraft, Drang, ylön änkeni ultra vires.

Äntti, tin Ns. *status* rei *ordinatus* et *absolutus*, G. vollendeter Zustand, saatko änttiin num potes perficere, en saa änttiin; ceteri Cass. non occurrunt.

Änyötä, än Ns. Botn. *contumacia*, pervicacia, nec non *petulantia*, licentia, G. Eigensinn, Muthwille.

Äppi, pin Ns. *pupa* puellularum, icuncula, crepundia, G. Puppe der Kinder.

Äpärä, rän al. äpäret, een Ns. pr. *germen chordum*, ex radice alius serius excrescens, *surculus* in agris post messem l. in pratis post fœnisecium crescens, G. spätgewachsener Schössling der Gewächse, inde fig. äpärä-lapsi infans *spurius* l. *nothus*, G. uneheliches Kind.

äpäröitsen, itä V. *progermino* de novo, germina nova ago post messem l. fœnisecium, G. späte Schösslinge treiben.

äpö, ön Ns. *agnus serotinus*, æstate partus, G. spätgebornes Lamm, Spätling.

äpöinen, isen Ns. dim. idem, it. Na. *ad agnum pertinens* e. c. lana, nec non talibus *agnis frequens* e. c. grex ovium, G. zum Spätlinge gehörig, voll Spätlinge.

Äri, in al. äriä, än Na. pr. *iracunde hirriens* e. c. canis, inde *iracundus*, impatiens, morosus e. c. homo, G. murrend, jähzornig, mürrisch, äriästi iracunde (äriy).

ärään l. äräjän, rätä V. *murmuro* l. *hirrio* ut canis, inde iracundus et *morosus sum*, *stomachor*, G. murren, zornig seyn, schelten, brummen.

ärisen, stä V. et äristelen, llä Vfr. idem, inde *irá fremo*, G. vor Zorn schnauben.

äräyhdän, htää Vs. idem de actu subito.

ärinä, än al. äry, yn Ns. *hirritus*, *murmuratio*, iracundia, G. Gemurre, Zorn, Gebrumme.

Ärjet, een al. ärjennet, nteen Ns. max. pl. ärjenteet *ejecta maris*, fucus etc. oræ adnantia, G. ausgeworfenes Meergras.

Ärjy, yn Na. id. ac äri l. äriä.

ärjyn, yä V. id. ac ärään, inde *irá fremo*, G. vor Zorn schnaufen, it. al. *vehementer vociferor*, G. schreien.

ärjyskelen, llä Vfr. idem.

ärjäisen, stä et ärjähdän, htää Vs. id. ac äräyhdän, al. *subito vociferor*, G. hastig schreien.

ärjännän l. ärjennän, ntää V. *aspere alloquor*, G. hart anreden, inde *iracunde adorior*, vehementer aggredior, G. zornig angreifen, talwi ärjäntää frigus vehemens invadit.

ärjämöinen, isen Ns. *homo aspere alloquens* l. *iracunde* quem *adoriens*, G. zornig anredender l. angreifender Mensch, inde epithet. frigoris vehementis.

ärkytän, ttää Vf. (pro ärjytän) *irrito* e. c. canem, iracundum facio, G. reizen, erzürnen, anhetzen.

Ärmistän, ää V. *extrudo*, *expello*, profligo, G. vertreiben, verdrängen.

Ärmätti, tin Ns. (peregr.) *eremita*, homo solitarius in desertis habitans, G. Einsiedler, inde al. *homo rejectaneus*, nauci, nequam, G. Taugenichts, it. al. (ab äri) *homo iracundus*, morosus, petulans, G. zorniger, muthwilliger Mensch.

Ärri, in al. ärry, yn Na. id. ac äri, ärjy.

ärryn, ärtyä Vm. *irritor*, iracundus fio, irâ accendo, G. erzürnt l. zornig werden, ärtyy pahemmaksi.

ärrytän, ttää Vf. et ärryttelen, tellä Vfr. id. ac ärkytän.

ärrytys, tyksen Ns. *irritatio*, G. Reizung, Erzürnung, Anhetzung.

Ärsytän, ttää Vf. id. ac ärkytän.

Äry, yn Na. id. ac äri, ärjy, ärri, ärry.

äryisä, sän Na. idem.

äryn, yä V. id. ac ärään, ärjyn.

Äsken al. äskehen al. äskettäin prtcl. *nuper* nuperrime, haud ita pridem, G. neulich, vor Kurzem, al. *nunc modo*, hoc momento, G. sogleich vorher, wasta äsken nuper demum, äsken syntynyt recens

cens natus, ei äskettäin haud nuper, silloin äsken tunc demum, it. äsken hywä *valde* bonus, G. sehr.
äsköin al. äsköhön al. äsköttäin prtcl. idem.
äskinen l. äsköinen, isen Na. *nuperus* l. nuperrimus, *recens* qua tempus, G. neulich, äsköinen aika tempus vix praeterlapsum.
Ästärä, rän Na. *turgidus* e. c. plumae, capilli, G. strotzend, on ästärällänsä est *tumidus*.
Äteliä, än Na. id. ac äitelä.
Ätisen, stä V. *quirito*, querulus sum ut infans, G. wimmern.
Äty, ädyn Ns. Botn. *odium*, *simultas*, invidia, iracundia, G. Groll, Neid, Zorn.
Ätyröitsen, itä V. *repto* humi modo infantum, G. kriechen.
Ätö, ädön Ns. *homo mollis*, inutilis, nequam, G. Weichling.
Äweriäs, ään Na. *opulentus*, dives, inde *arrogans*, superbus, G. begütert, reich, hochmüthig. stolz, Compar. äweriäämpi, Superl. äweriäin, äwerjin.
äweriäisyys, yyden Ns. *opulentia*, divitiae, inde *arrogantia*, G. Reichthum, Hochmuth.
äwerryn, rtyä V. *opulentus fio*, ditesco, G. reich werden.
Äwä, än Ns. Carl. id. ac ewä.
Äyhky, hyn l. hwyn Ns. *ictus irae*, iracundia praeceps, G. Jähzorn, äyhky-pää cito irascens, inde meren äyhky aestus maris post procellam.
äyhyn l. äyhwyn, hkyä V. *ira fremo* l. vociferor, G. vor Zorn schnauben l. schreien (ärjyn), al. id. ac ähwyn.
äyhkäisen l. äyhäisen, stä Vs. id. ac ärjäisen.
äyhkiä, än Na. *iracundus*, morosus, aspere loquens, G. zornig, vor Zorn schnaubend.
äyky Ns. et äykiä Na. id. ae äyhky, äyhkiä.
Äyri, in Ns. (Sv. öre) *teruncius*, obolus cupreus, numus aereus minimus, G. kleinste Kupfermünze, hopia-äyri pr. obolus argenteus, i. e. terni oboli cuprei, G. Stüber.
Äyriäinen, isen Ns. *cancer*, G. Krebs.
Äyräs, rään Na. *praeceps*, abruptus e. c. locus, G. jäh, steil, inde Ns. *ripa praeceps* amnium, *clivus abruptus*, praeceps mons, G. jähes Ufer l. Berg.
äyräällinen, isen Na. *clivosus*, praecipitiis frequens, G. voll jäher Berge.
Äyskyn, yä V. *vociferor*, strepens clamo, G. schreien.
Äyskäri, in Ns. id. ac äuskari.
Äytäri, in Na. *iracundus*, morosus, G. zornig, mürrisch.
äytäröitsen, itä V. Caj. *iracunde* l. *aspere alloquor*, irâ fremo, G. zornig anreden, vor Zorn schnauben.
Ää l. ääh Intj. *vox* puerilis *detestandi* immundum l. sordidum, G. pfui.
äätöin, ttömän Na. car. non dicens ää, *non detestans*, inde *non querens*, G. nicht verabscheuend.
Ääkkä, kän Ns. *stercus*, sordes, vox puerilis, G. Kacke, Auswurf.
ääkkään, kätä V. *caco*, G. kacken, de puerulis.
Ääliö, ön Ns. homo *stupidus*, insipiens, G. Dummkopf.
Ääläkkä, kän Ns. *sonus querulus*, querela, G. klagender Ton, panee ääläkkää querule clamat.
Ääni, nen Ns. 1. *vox* hominis et animalium, G. Stimme, hywä ääni vox sonora, pieni ääni acuta, ole äänetä tace, langennut ääni vox rauca, 2. *sonus* e. c. tibiae, campanae, *strepitus* e. c. puerorum, G. Laut, Ton, Lärm, Klang, panen äänen facio ut sonet, on äänessä est sonans, pidän ääntä strepo, 3. *suffragium* voce viva exhibendum e. c. in sacerdotibus eligendis, G. Stimme, Votum.
ääninen, isen Na. *vocem* l. *sonum habens*, G. Stimme l. Ton habend, max. in composs. e. c. iso-ääninen sonora voce loquens, pieni-ääninen.
äänellinen, isen Na. idem, inde *vocalis*, *sonorus*, G. lautend, hell klingend.
äänekäs, ään Na. idem, max. sonora voce loquens l. canens, G. mit heller Stimme sprechend.
äänetöin, ttömän Na. car. pr. voce carens, inde *tacitus*, *insonus*, nec non *suffragii jure carens*, G. keine Stimme habend, schweigend, nicht lautend.

ååneti prtcl. (pro åånetå) *tacite*, G. stille, ole ååneti tace.
åånnån, ntåå V. Sav. *vocem* l. *sonum edo*, inde voce alta loquor l. ejulo, *vociferor*, nec non *suffragium exhibeo*, *garrio* ut aves, *sono* ut tibia, *vagio* l. strepo ut infans, G. lauten, tönen, klingen, stimmen, schreien, lärmen.
ååntelen, nnellå Vfr. idem, usitatius.
åånitteken, tellå Vfr. Tav. idem, max. strepo, G. lärmen.
Ääreh prtcl. Olon. *ab-* l. *de-*, G. weg (pois) e. c. måne ååreh abi, heitån ååreh abjicio l. dejicio.
Ääri, ren Ns. *margo* rei latioris, *finis*, *limes*, G. Rand, Ende, Gränze (wieri), maan ååri extremitas terræ i. e. locus remotissimus, istun pöydån åårellen l. ååreen sedeo ad marginem mensæ i. e. *juxta* mensam, accumbo, G. neben bei, walkian ååresså l. åårellå juxta ignem, tulee tåmån åårellen l. ååreen venit juxta hoc i. e. par l. æqualis est huic, G. gleich, ähnlich, on pahain ååresså est juxta malos i. e. in societate malorum: Compar. åårempi *remotior*, G. entfernter, Superl. åårin *remotissimus*, extremus, G. entferntest.
åårinen, isen Na. *marginem habens*, G. Rand habend, max. in composs. e. c. fywå-åårinen joki.
åårellinen l. åårillinen, isen Na. idem, it. al. id. ac åårimmåinen l. ååreinen.
ååreinen l. åårehinen, isen Na. *ad marginem* l. limitem *situs*, *finitimus*, conterminus, vicinus, ultimus ad marginem, G. am Rande l. Gränze gelegen, angränzend.
åårimmåinen, isen Na. (a Superl. åårin) *proximus* ad marginem, G. nächst am Rande.
ååretöin l. ååritöin, ttömån Na. car. pr. margine carens, inde *infinitus*, *immensus*, G. ohne Rand, unbegränzt, unendlich, ååretöin raha pecunia innumerabilis, ååretöin rikas valde dives.
åårretömyys, yyden Ns. *infinitas*.
åårryn, rtyå V. *ad margines pertingo*, ut aqua in vase, versus marginem me dilato ut vulnus, amplior fio, G. zum Rande reichen, sich gegen die Ränder hin ausbreiten.

Ö.

Öhkåån, hwåtå al. öhwyn, hkyå V. *gemo*, sufflo, queror, G. ächzen, stöhnen (öhwyn).
Öinen, öisen Na. vide sub yö.
Öljy, yn Ns. (Sv. olja) *oleum* olivarum, lineum etc. G. Oehl, inde *medicamen fluidum* ex pharmacopolio, G. flüssige Arznei, öljy-kiwi cos olearis, it. Bibl. öljy-puu olea, öljy-måki mons olivarum.
öljyinen, isen Na. *oleosus*, *oleatus*, ex oleo, G. öhlig, beöhlt, von Oehl.
öljyys, yyden Ns. rar. *indoles oleosa*, G. Oehligkeit.
Ölkyinen, isen Ns. id. ac wåppulainen.
Ölletån l. öllötån, ttåå V. *ejulans* [illegible]o, G. heulend werden.
Ölwåsti, in Ns. id. ac pölwåsti.
Önnistån, åå V. id. ac onnistan.
önnistys, yksen Ns. id. ac onnistus.
Önnåhdån, htåå Vs. id. ac onnahdan, inde *parum cedo*, cesso, G. hastig zurück weichen l. stehen bleiben, al. *obstupesco* l. erubesco, G. stutzen, erstaunen.
önnåhdyn, htyå al. önnåstyn, yå Vm. *stupore percellor*, *pudore perfundor*, G. erstaunen, beschämt werden.
önnåhdys, hksen Ns. *stupor* l. *pudor*, G. das Erstaunen, Scham.
Örråhdån, htåå al. örråtån, ttåå V. *suffocor* l. exstinguor ut spiritus, G. erstickt werden.
Öröståu, åå V. Botn. *tarde* sed *continue* quid *ago*, G. langsam und unaufhörlich thun, e. c. kyntåå öröståå, niitån öröståu.
Öwersti, in Ns. (Sv. öfverste) *Chiliarchus* militaris, G. Obrist.
Öyhkåån l. öykkåån, kåtå V. *jacto*, *glorior*, inde gloriando *minor*, arroganter et superbe l. tumide me gero, G. prahlen, sich

sich rühmen, stolz drohen l. sich betragen.

öyhkäelen l. **öykkäelen**, äl. **öyhkäilen** l. **öykkäilen**, llä Vfr. idem.

öyhkäys l. **öykkäys**, yksen Ns. *gloriatio*, jactantia, superbia, G. das Rühmen l. Prahlen, Prahlerei, Stolz.

öyhkäri l. **öykkäri**, in Ns. *jactator*, homo gloriosus, tumidus, arrogans, minans, G. Prahler, stolzer Mensch.

öyhkiä l. **öykkiä**, än Na. *glorians*, jactans, superbus, G. prahlerisch, stolz.

Öylätti l. **öylätti**, tin Ns. (Sv. oblat) *panicellus* orbicularis in S. Cœna usitatus, G. Oblate.

Öynästelen, llä Vfr. *sciscitor* l. expiscor res minus necessarias, G. nachspüren, nachschnüffeln, cfr. ounastan.

Öysti, in Ns. *sentina* navium, G. Unflathsort im Schiffe, Schiffsgauche.

Emendanda in Tomo posteriori.

pag.	col.	lin.	lege.	pag.	col.	lin.	lege.
12	2	32	Anreden.	143	1	23	rugosum.
14	1	10	woi-nokaret	150	1	19	crudum.
16	1	28	noustu l. nosta.	156	1	40	fuerunt
19	2	12, 13	G. fliegendes.	161	2	31	satuloitsen
75	2	24	poikkee.	170	1	49	kilaan
108	1	5	volgiolus.	174	1	35	nodus
128	1	29	akkunain	--	1	39	nodos
133	2	35	altilis	176	2	34	sini-sirkkuinen.
134	1	42	pluviosa	214	2	17	calcei
139	1	22	sonum	269	1	42	schwere.
--	2	36	aridum	338	2	25	subitum
141	2	21	rugosus	350	2	17	sikki,